

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

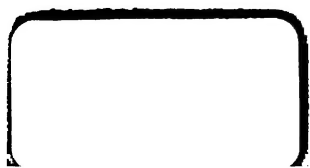
About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

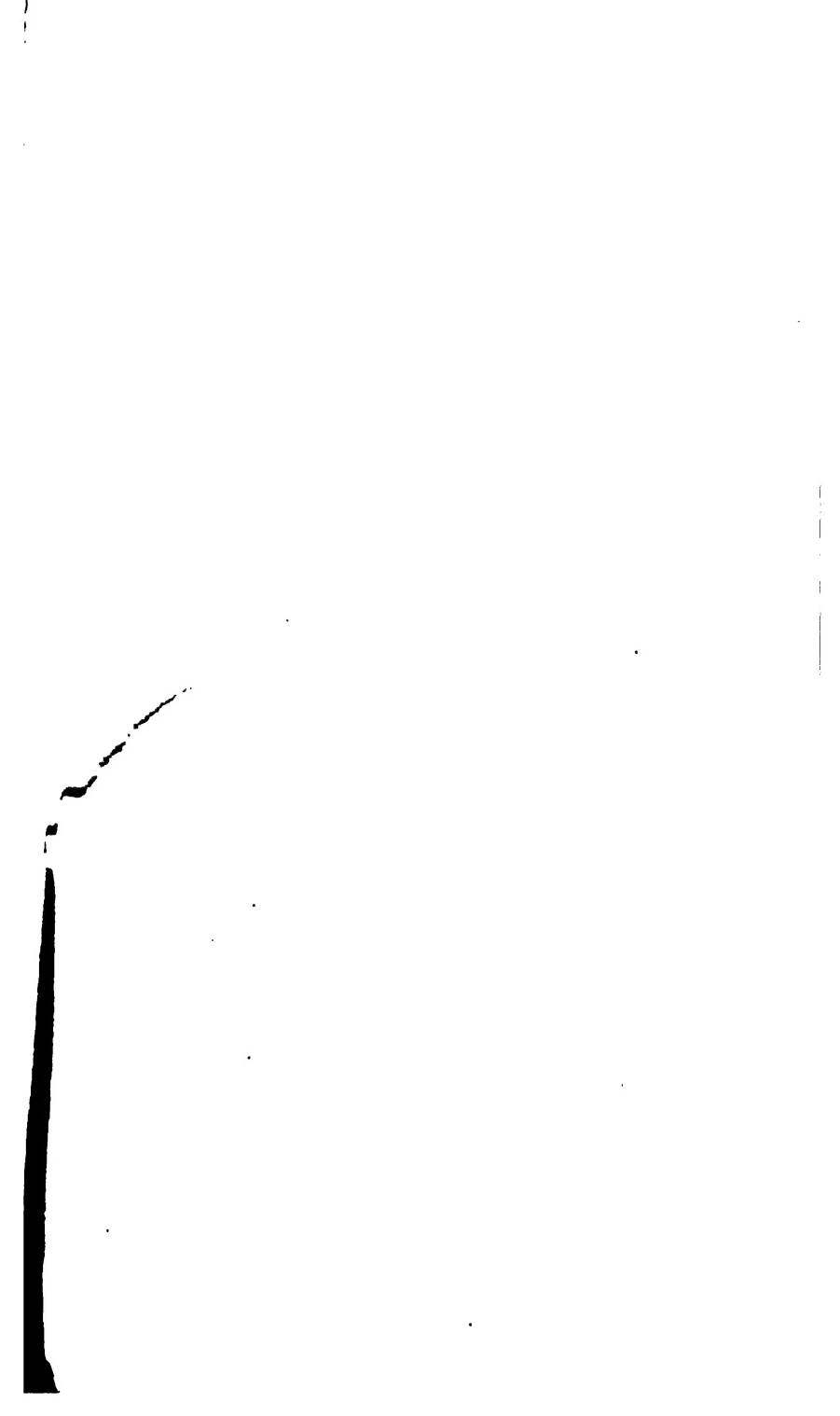
3 3433 08162183 5

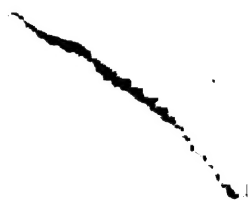

T H E M I S T I I
O R A T I O N E S

EX CODICE MEDIOLANENSI

EMENDATAE

GUILIELMO DINDORFIO.

LIPSIAE

C. C N O B L O C H.

MDCCCXXXII.

XXXXXX
XXXXXX
XXXXXX

P R A E F A T I O.

Themistii longe quam ferebatur emendatius edendi copiam Friderici Iacobsii amicitia mihi fecit. Qui quum oratoris huius accuratius pertractandi consilium ante multos annos cepisset, id primum omnium agendam esse intellexerat, ut praeclari ~~epidicti~~ Mediolanensis, inde a Petavii temporibus celebrati, lectionem accurate excerptam sibi compararet, nec difficulter ab Francisco Bentivolio, collegii Ambrosiani doctore eruditissimo, impetraverat ut libri illius ad Harduini editionem exigendi laborem sibi imponi pateretur. Sed quum insectis temporibus alia ex aliis negotia Iacobsum ab instituto opere detinerent, ante hos sex annos, quo tempore Aristidis editionem ego praeparabam, Themistii similiter edendi curam mihi obtulit. Ego autem, qui bene scirem Iacobsum multo quam mea studia huius scriptori fore fructuosiora, voluntati viri egregii non prius obtemperandum esse putavi quam planissime intellexissem non posse eum permoveri ut eandem Themistio operam impertiret quam Achilli Tatio, Philostratis et Aeliano tanta cum laude praestitit. Eo igitur in loco quum res sita esset, ne eiusmodi quidem editionem, quae verba scriptoris valde corrupti quantum praestantissimi codicis ope effici posset emendata ex-

beret, utilitate sua carituram esse indicavi. Complectitur autem codex Mediolanensis (A), qui in bibliotheca Ambrosiana numeratur I, 22. partis superioris, declamationes tres et triginta hoc ordine, 20. 28. 29. 25. 26. 27. 11. 1. 2. 8. 6. 3. *Ἀνθυοπίαν Κωνσταντίου* (p. 21—27. ed. meae). 30. 14. 31. 17. 19. 16. 32. 15. 18. 24. 13. 26. 34. 21. 7. 10. 9. 5. 4. 33. Est chartaceus, neque admodum antiquus, ut videbatur Angelo Maio, qui orationem trigesimam quartam ex hoc ipso libro primum edidit Mediolani anno 1816. nuper repetitam in collectione *Classicorum auctorum*, quam magno litterarum emolumento Romae parare coepit vir illustris, volumine quarto p. 306—353.: quae altera editio tum demum mihi allata est, quum mea esset typis descripta. Primus et hunc codicem totum et alium eiusdem bibliothecae excussit Henricus Valesius, cuius ex schedis lectiones plures Wyttenbachius, Bastius et Bezae adriani praeulerunt.

Codicum Monacensium duorum, 59. et 113., ab Iacobsio inspectorum specimina nonnulla apposui, integram lectionem edi operae pretium non fuit. Oratio inedita, quam in codice nescio quo Monacensi deprehendere sibi videbatur Hardtius in annotatione ad Pollicis Physica p. 226., inter editas est quinta decima, ubi quae Hardtius illic attulit leguntur p. 235. ed. meae.

Ad orationem septimam lectiones nonnullas ex codice quodam Taurinensi edidit Amadeus Peyron in Notitia librorum Valpergae Calusii p. 63.

Inter libros editos principem locum tenet octo orationum (21. 20. 22. 23. 19. 18. 24. 25.) editio Victoris Trincavelli cum aliis Themistii Alexandrique Aphrodisiensis scriptis in aedibus Aldi Manutii excusa anno 1534. cuius ab Harduini exemplo diversitas haec est: lectiones autem editioni Aldinae cum Stephaniana communes uncis inclusi, recipiendas in meam editionem asterisco designavi:

P. 265, 4 μῆ] μῆν 13 ἐπ'] ἀλλ' 18 συγχω-
 ρεῖ] συγχωρεῖ 25 εἰσίων τε] (εἰσιόντι) 266, 11
 Τοῦτο] τοῦτω 14 ἀς] οὗς 15 μὲν om.
 20 ἐσκευασμένοις] ἐσκευασμένοις 23 δέ] (*δῆ)
 26 οὐ om. 267, 1 ἀληθινῶς] ἀληθινός 7 ἀρύ-
 εται] ἀρρύνεται 9 ἀρνούμενος] ἀρρυνόμενος 268, 3
 νεουραγῶν] γεουραγῶν 18 κύνης] κύνες 269, 1 πε-
 ριαρθροῦντες] περιαρθροῦντες [Sic apud Photium lex. p.
 290, 13. in codice περιαρθροῦντες scriptum pro περι-
 αρθροῦντος] 5 ἐγκράτειά τε] ἐγκρατεία τε 11 ἐπι-
 βολῇ] ἐπιβουλῇ 18 ἐπὶ] περὶ cum codice Ambrosiano
 25 σικοπομπεία] (σικοπομπία cum A.) 270, 1
 ἀχυμότερος] ἀπικότερος 271, 3 τοῦ] *τῶν
 8 περιβόλου] περιβούλου 18 σκιαγραφία] σκιογρα-
 φία 25 καλλύνεται] καλύνεται 272, 1 ἐπιούσης]
 ἐποιούσης 9 Κωνσταντῖνος] ὁ κωνσταντῖνος cum A.
 273, 1. Πιλιάδας] (πυλαιάδας) 9 εὐδόκιμον πά-
 λιν] (εὐδόκιμον παλαι) 12 πολυαρχία] (πολυαρχία)
 27 (habet ἐπ' ὄψει μὲν τοῦ δήμου, quae apud Har-
 duinum typothetae culpa exciderunt) 30 τόξον] (*τό-
 ξων) 274, 11 Νουμάς] (νουμάς) 15 ὁ θεσπέ-
 σιος] ὁ om. 21 μετριωτέρα καὶ δυνατωτέρα] μετριώ-
 τερα καὶ δυνατώτερα 275, 17 αὐτῇ] (αὐτῇ) 18
 φαίη] φαίην 21 (ἀλλ' om.) 276, 2 ἥ] εἰ
 14 Λυδὸν] (*τὸν λυδὸν) 34 μέρους μικροῦ] (μέρος
 μικρόν) 277, 2 φιλιτίω] (φιλητίω) 7 δέ] (τε)
 φύλα] (φίλα) 9 πρᾶος] πρᾶον 18 δημοσίων]
 (δύο μόνων) ταμείων] ταμίων 33 βουλαῖον] (βού-
 λιον) καὶ μοι συλλάβεσθε] (σὺν μοι λάβεσθε)
 278, 2 ἰδὸν] ἰδὸν οὕτως] οὕτος 3 ὑμῖν] ἡμῖν
 7 περ om. 8 ἄσεισθε] (ἄσεισθαι) 11 ἀπο]
 (ἀπο) 17 οὐδ'] (οὐδέ) - 22 (τοῦ om.) 25 (τῶν
 om.) 26 μόνον] (μόνος) 279, 4 τοι] (τι)
 11 ἢ τὸν] (ἤτοι) 16 ὡς Δομετιανόν] (καὶ δομετιανόν)
 19 ἐφροιμιάζετο] (ἐφωρμιάζετο) 280, 2 μερι-
 μνήσαντα] (περιμνήσαντα) 8 πυνθίσθαι] (πειθίσθαι)

12 οὕτη] (αὐτή) 13 ἦ] (καὶ ἦ) 24 ἀρρι-
 σαν] ἐποιούσαν 27 ἐνδείκνυσας] ἐνδείκνυμι ὁ τι
 (ὅτω) 281, 18 ὅτω] (οὕτω) 21 Ἄλλα] (* ἄλλ')
 24 μικρᾶς] μακρὸς (recte μακρᾶς Steph.) μελ-
 λήσας] μελήσας 25 ἐξεκύνκτο] (ἐξεκύνκτο)
 282, 2 ἀναγνωροσθῆναι] (ἀναγνωσθῆναι) 4 σύν] (ἐν)
 22 ὑποτεμνομένοις] (ὑποτεμνόμενοι) 283, 8 ἐμ-
 ποδῶν] ἐκποδῶν 9 τοὺς] (ταῦ) 15 ἐξορμᾷ σε]
 (ἐξορμείται) 25 αὐτοφυῆς τις καὶ] αὐτοφυῆς καὶ
 286, 1 ἄττα] ἄττα constanter ἐργάζεσθαι] ἐργάσα-
 σθαι cum A (Recte ἐργάσεσθαι Steph.) 16 ἀπαγγα-
 λει] ἀπαγγέλλει 287, 3 ἐξηῦρεν] (ἐξηῦρον) 6 με-
 τοικήσει] μετοικίσει 10 Ἡ πον] (εἶπον) 288, 13
 Κεττιεύς] (κετιεύς) 289, 5 τὸν] (* τῶν) 6 εἰσελκν-
 σμένος] (εἰσελκυσμένω) 8 μύρον] μῦρον 9 δὴ οὐχ
 — ἀπφκισται] (οἰα.) 291, 4 ἐμπλεων] ἐμπλεων
 5 χρυσᾷ] χρυσᾷ 22 αὐτῷ] αὐτῷ 23 συνάγοι]
 συνάγει 25 ἔχει] ἔχει 293, 9 ἐργάσεσθαι] ἐργάζε-
 σθαι 16 ἐπεκαλύετο] ἐπεκαλύετο 23 Σωκράτους]
 σωκράτης 295, 1 ἄλλος] ἄλλως 12 σπουδῆς] (σπον-
 δῆς) 296, 2 συνελέγητε] συνελέγεται 6 ἐωρᾶσθαι]
 ἐωρᾶσθε 297, 6 ἀπλῆν] ἀπλῆν 298, 12 μαρι-
 λης] μαρίλλης 17 λεόντην] λεοντήν 299, 25 ἀπο-
 τρόπου] ἀποκρόπου 27 αἰσχύνειν αὐτὸ] αἰσχύνειν αὐ-
 τῷ 300, 5 ὀλλγόν] ὀλλγόν τεχνίων] τεχνιῶν (hoc
 est τεχνῶν, quod ex A restituendum) 18 ἄρα] ἄρα
 301, 18 βούλεσθαι] βούλεισθε 21 ἀχλὺν] ἀχλὺν
 22 ἡμῖν] ὑμῖν 302, 1 δὲ] (* δὴ) 4 οἰκίας]
 οἰκίας 15 δ'] δὲ 22 Ἄρα] ἄρα 31 ἔλκει]
 ἔλκει cum A 303, 15 καταβάλλοντες] καταβάλλοντες
 21 μῆ] μῆν 16 αὐτοῦ] αὐτοῦ 29 ῥωμα-
 λῶς] ῥωμαλαίως 32 ποιησαμένου] ποιησαμένου
 14 ναμάτων] (τῶν ναμάτων) 305, 2 ξυμφέρειν]
 (ξυμφέρειν) 25 αὐτὸν] αὐτὸν 306, 27 ταλάν-
 των] (σταλέντων) [ταλάντων Stephanus in annotatione,
 collata p. 30, 12.] 28 Κεττιεύς] κητιεύς (κετιεύς)

Steph.) 307, 11 ἡ τρεῖς] αἱ τρεῖς 23 συναγα-
 ρατο] συναγαγέτω 24 συγκολλᾶν] συγκολᾶν
 308, 6 φορτικῶς] φορτικός ἐκαλωπίζετο] ἐκαλωπι-
 ζετο 20 ἐκπαταγεῖ] ἐκπαταγεῖ 309, 10 ἡμᾶς]
 ἡμᾶς 13 ἡμεῖς] (ἡμᾶς) 310, 14 ᾧ] ᾧ 18
 ἀκρωτηρίων] ἀκροφθρίων, quod prope accedit ad veram
 scripturam ἀκροθινίων ex. A restitutam. ἀκρωτηρίων
 Stephani interpolatio est. 28 Λυκίου] λυκίου
 29 Ἀριστοτέλους] ἀριστοτέλου 311, 13 συμβάλλε-
 σθαι] συμβάλλεσθαι 19 αὐτοῦ] (αὐτῷ) 312, 3
 ἀλλήλων] διολύειν 12 καὶ αὖ] καὶ πρὸς σὲ 28
 ἐτάχθησαν] ἄχθησαν [similiter A ἤχθησαν] 313,
 23 φααίν] (φααῖ) 314, 15 ὁμνίοι] ὁμνύει 19
 ἡμεῖς] ὅσοι 29 δεῖν] (δέη) 315, 4 εἰσορόων] εἰσο-
 ρῶων 6 ἐπὶ] ἐν 19 μέν] (περὶ) 316, 3 τι] (τε)
 7 ἀλλ'] ἀλλ' 317, 15 ἀνάκτορα] (ἀνδράκτορα)
 18 διατριβάς] διαβάς 22 τὰ γ'] τὰ τε
 318, 21 προσπαταλεύων] (προσπαταλεύων) 319, 9
 ἀναμεγαίνη] ἀναμεγαίνει 25 αὐτῶν] αὐτῶν 320,
 6 ἐπὶ] ἐπεὶ 7 διαβάλλη] διαβάλλει 11 πολλῇ]
 πολὺ 19 ἐπιλάβη] ἐπιλάβηαι 321, 19 συνεσιτά-
 θη] (συνεχθίσθη) 23 ἐπαριστέρου] ἐπαριστέρου
 24 ἐπὶ δεξιᾷ] ἐπιδέξια 323, 21 Πολυπαίδην] (παῖ δὴ)
 325, 9 μὴ] καὶ 17 περὶ] περὶ 30 θαμὰ]
 τὰ μὰ 326, 3 σημεία] (* τὰ σημεία) 21 δει-
 μνὰ] δεόμεθα 327, 14 εὐχαριστίας] εὐχαριστεῖς
 29 πολλοὺς καὶ ἐ μὴ — αἰρεῖσθαι πόνοους] om.
 32 γνώριμος] γνωρισμός 328, 4 κρείσσων] κρείτ-
 των προσδακᾶς τινα] πρὸς τινα 7 ἀπέχεσθαι]
 ἀπέχεσθαι 8 παραλείψεις] παραλείψει 13 συμ-
 περιπατοῦσι] περιπατοῦσι 29 τούτῳ δὲ] τούτων δὴ
 329, 30 εὐμικτος] εὐμικτον 32 Χαβρίου]
 χαυρίου Ἰφικράτους] ἐφικράτους 330, 1 Χα-
 βρίας] χαυρίας 9 τοξίαν] τοξίαν 17 κυνηγέ-
 ται] (*οἱ κυνηγέται) 23 ἰχθῦς] ἰχθίς 24 αἰ-
 ροῦσιν] αἰρουνσιν 30 γαννύμενος] γανύμενος

- 331, 18 ἀσπάζονται] ἀσπάζονται 19 ἀπλήστον] ἀπλάστου [Sic apud Euripidem Med. v. 150. multi codices ἀπλάστου pro ἀπλήστον.] 24 μὴν] οὐ 332, 11 γὰρ] (*γὰρ δὴ) 15 ζῶων] ζῶον 333, 1 γίνε- νται] *γίγνεται 8 αὐτήν] αὐτῆς 13 ἐπιβροῦσαν- τος] ἐπιβροῦσαντος 19 ἐργάσοιο] (*ἐργάσαιτο) 23 δὲ] δὴ 25 ὄκνον] ὄγκον 334, 1 αὖ] ἤν 8 καὶ om. 16 ἐπιπλέκειν] ἐπιπλέπειν 21 ἐκπο- δῶν] ἐκποδῶν 27 ἄμιλλαν] ἄμιλλαν 335, 6 ὁμο- ότης] ὁμοιότητος 20 εἰ om. 26 μέλει — μέλει] μέλλει — μέλλει 336, 3 οἱ] οἱ 12 ἀηδῖαν] ἀδῖαν 21 ἢ ὅποι] ἢ ποῖ 337, 10 θυρεὸν] θηρεῖον 18 κατακτανοῖεν] (κατακτανοῖεν) 20 τοῦ om. 31 ὁμολογοῦσι] ὁμολογοῦσιν 338, 1 ἐξέμηνε] ἐξέ- μινε 17 ἔχον] ἔχων 339, 13 αὐτῆς] αὐτῆς 340, 3 ἐπήρκετο] ἐπορεύετο 343, 4 ἀγείραι] ἀγείραι 12 ἢ διδάξαιμι] καὶ διδάξαιμι 344, 9 περικέ- χυται] περικέχυνται 30 ἐξαριθμῆσωμαι] ἐξαριθμῆσο- μαι 346, 1 Μετάποντον] μεγάρποντον 21 μετε- ποιούμεν] μεταποιούμεν 347, 21 ἰόντες] ὄντες 27 τὰ om. 28 Κιττιεὺς] σκιττιεὺς (recte κιττιεὺς Steph.) 348, 9 ξυνήκατε] ξυνέστηκα 20 ἔχομέ- νους] ἔχομένοις 350, 6 τὸ μὲν] καὶ τὸ 18 Ἀβ- δηρίτης] αὐδηρίτης 351, 9 ἐπιβουλεύοι] ἐπιβουλεύει 25 ὄντινα] *ὄντινα ἴστε 28 τοὺς] om. 352, 4 ἄλλος] ὅλλος 12 ἀλκτῆρας] ἀλκτῆρας (ἀλκτῆρας Steph.) 16 πείθεσθε] πείθεσθαι 23 πράττειν] πράττειν 30 ἐκ καὶ] (καὶ ἐκ) 31 ἀν om. 353, 9 primum οὔτε om. 14 ὀρθῶς] (ὀρθοῖς) 22 ταμίαις] ταμίαις 31 διάγειν] διάσειν 354, 13 χρυσῇ] χρυσῇ 14 ἀθριπηδέστου] ἀθριπαυδέστου 19 Διονυσίου] διονύσου 355, 5 οὐδὲν τι μῖον] οὐδὲν τιμῖον 10 μὲν] (om.) 15 ἀποκωλύει] ἀποκωλύει 24 ἡμῖν] ἡμῖν 27 κατεθέμην] ἐκα- τεθέμην 356, 2 ξυντεθέντα] ξυντεθέντα 10 11 Σικν -] σικν - 16 Λυκίου] λυκίου 19 αἰσθοι-

το] αἰσθητο 23 ξυγγραμμάτων] συγγραμμάτων
 357, 9. συμπλάσας] συμπλάσας 358, 23 αὐτῆς]
 αὐτῆς 25 ἡ] οἱ 30 ἐν βραχεί] ἐμβραχῦ [Hoc
 ei verum est, ἐμβραχὺ scribi praestat.] 359, 2 με-
 τάγων] μετὰ γον 4 οὐδέν τι μείον] οὐδέν τιμειόν
 8 Θεαρίωνος] (Θερίωνος) 16 ὑπὲρ ὑμῶν] (ὑπὲρ ἡμῶν)
 17 δὴ καὶ] δὴ 19 προσοικήσαντες] προσοικί-
 σαντες 360, 2 τοῖς] τὰ τοῖς 3 νῦν] νῦν
 31 δι'] (δὴ) 361, 1 ὁδῶδε] (ἰδῶδε) 3 4 (lacu-
 nae signa om.) 21 τοῖς om. 30 εἰ] ἡ
 32 ξυγχαρήσει] συγχαρήσει 362, 17 ἡμῖν] (ὑμῖν)
 21 τοιόνδε] τοιόντε 363, 14 εἰς] εἰς (ἐξ
 Steph.) 364, 1 οὐχ] οὐκ 366, 31 οὐκ οἶονται]
 οὐχ οἶόν τι 367, 2 λέξω] λέγω 7 τῇ] (καὶ τῇ)
 18 ἀλλὰ σοι] ἀλλὰ σοὶ 368, 8 συμπαραέσθαι]
 συμπαραέσθαι 30 οἴκλου τοῦ] οἴκλου καὶ (οἴκλου
 καὶ Steph.) 369, 1 ἀμφιένναιτο] ἀμφιένναιτο
 5 ἔχοι] ἔχει 370, 16 δ'] (δε) 18 Φωκυλίδης]
 φωκυλίδης 25 ἐνωστέουσιν] ἐνωστέουσιν 371,
 2 οὐτ'] (οὐτε) 11 στέγειν] (στέγειν) 17 ἐπυρ-
 γάσαντο] (ἐπυργάσαντο) 372, 8 βίαν] βίαν
 27 κατεπτηχότος] (*κατεπτηχότος) 29 ἀλλὰ] ἀλλὰ
 373, 1 ἦν] ἦν 374, 7 κρηπίδα] κρηπίδα
 8 αὐθήμερον] (*αὐθημερόν) 9 πῶς ἂν] (πῶς)
 10 ἐπιτάγματι] (ἐπιτάγματι ἂν) 14 (τίως om.)
 'Ολυμπιάσι] ὀλυμπιάσι 15 τοῦ] τὸν 17 Κἀγώ
 σε] καὶ γὰρ (καὶ γὰρ Steph.) μακάρις] (μακάριος)
 19 προσιδεῖν τι τῶν ἤδη ἐργασμένων] (προιδεῖν τι τῶν
 ἐργασμένων) 21 (χωρίον om.) 375, 1 ἕνα] ἕνα
 3 εἰμὶ] εἰμὶ 5 δαιμόνιοι] λακεδαίμονιοι
 10 οὐ δίχα γράφειν] (ὅν διαγράφειν) 13 εὐποροῦν-
 τε] ἐγχαροῦντε 15 στήσω μὲν] (στήσωμεν) 16
 (τε om.) 17 ἡ σε] ἡσε 18 ἀπολείψει] (ἀπολεί-
 ψοι) 20 μοι μὴ] (μὴ) καίρια] (κηρία) 24
 τεχθῶσι] (τεθῶσι)

Orationes octo ab Aldo editas Henricus Stephanus

Parisiiis recondit anno 1562. additis sex aliis (7. 10. 9. 5. 4. 2.), quarum hæc est ab Harduini editione lectionis discrepantia:

P. 28, 4 — 16 om. 20, 21 ~~ραδίως~~ ^{ράδιος}
 33, 14 ^{χαριστήριον ἐν δυνάμει, τοῦτο} χαριστήριον, δυνάμει τοῦτο 34, 3 ^{ἀπολείπεισθαι} ἀπολείμεσθαι
 6 ^{ἀλουργίδι} ἀλουργίδι (sic pene constanter) 16 ὁρῶ] ἐρῶ 37, 20 ^{ἐνεργιστέρων} ἐναργεστέρων 27 βασιλέα] βασιλέας 40, 8 ^{φυλάττετε} φυλάττεται praefixo asterisco 13 καὶ om. 44, 22 ^{σφενδονίται} σφενδονῆται 46, 29 οὕτω] οὕτως 60, 14 ^{μέχρις} μέχρις 15 ^{ἐισοράοντα} ἐισορῶντα 27 ^{ἐερῶν} ἐερῶν] ^{ἐατρῶν} ἐατρῶν (in annotatione coniicit ^{χαρῶν} χαρῶν) 64, 4 ^{αὐτῶν} αὐτῶν] ^{αὐτοῦ} αὐτοῦ 65, 13 ^{πέμπειν} πέμπει 66, 10 ^{ὑμῶν} ὑμῶν] ^{ὑμῖν} ὑμῖν 69, 2 ^{Ἰσοῦ} *ισσῶ 16 ^{ἐξέγραψε} *ἐξέγραψε 74, 6 ^{οὐδὲν} οὐδὲ 75, 7 ^{κενῆς} κενῆς] ^{καμῆς} καμῆς 77, 9 ^{ἀποφῆναι} ἀποφῆναι 10 ἡ] ἡ ^{ἀπέγραψε} ἀπέγραψε] ^{ἐπιγράψαι} ἐπιγράψαι 12 ^{δείξει} δείξει 78, 19 τῷ] τὸ 79, 7 ^{κυνῇ} κυνῇ 80, 21 ^{μορμολυκεία} μορμολύκεια 81, 7 ^{τούτων} τούτων 24 ^{ἴσται} ἴσται 82, 15 — 17 οὐ φανυλότερον — τὸν νόμον omittit pro-
 pter lacunae signo. 20 ^{αὐτοκράτωρ} *αὐτοκράτορ 84, 19 ^{ὑποφαίνει} ἀπὸ ὥρας. στέλλει] ὑποφαίνει. ἀπὸ ὥρας στέλλει 103, 4 ^{σφενδονίτης} σφενδονήτης 104, 22 ^{πλεῖν} πλεῖν 105, 17 ^{πνεύματος} πνεύματος 106, 24 ^{τι} τι] ^{τε} τε 109, 3 ^{ἐκ} om. 5 ^{ὑμετέρων} ὑμετέρων] ^{ἡμετέρων} ἡμετέρων 8 τούς — κατασκόπους] τοῖς — κατασκό-
 ποις 110, 20 ^{εἶτι} εἶτι] ^{ὅτι} ὅτι 27 28 ^{ὑπὸς} om. 28 ^{ἀποστρέψασθαι} ἀποστρέψασθαι 111, 6 <sup>δυστυ-
χέστατον</sup> δυσχερέστατον 16 ^{ἰδοξας} ἰδοξας 113, 3 ^{ὑγιέστερον} ὑγιαίστερον 114, 20 ^{ἐαυτοῖς} ἐαυτοῖς] ^{ἐαυτούς} ἐαυτούς 115, 19 ^{μὲν} μὲν] ^{τὴν} τὴν 116, 25 ^{ἐξέσται} ἐξέσται] ^{ἐξεστί} ἐξεστί 117, 23 ^{παραρρήτους} παραρρήτους] ^{παραρρήτους} παραρρήτους 118, 26 ^{τοῖς} τοῖς] ^{οἱ τοῖς} οἱ τοῖς 119, 12 ^{τιμῇ} τιμῇ 26 ^{ῥμῶν} ῥμῶν] ^{ἐμῶν} ἐμῶν 147, 17 ^{ὁμοτίμους} ὁμότιμος: <sup>καθ' il-
ud in annotatione.</sup> 153, 11 τῷ] *τὸ 14 ὀλυμ-

πιάσαν] ὀλυμπίαν 155, 10 ἀνάγη] ἀνάγης
 μετὰ om. 158, 4 φιλομαχέδονα] *φιλομαχεδόνα
 30 ἡμετέραν] ὑμετέραν 163, 10 οὐκ ἄθρον] οὐκ
 om. 164, 31 habet μάλιστα αἰα, quae apud Har-
 duinum typotheta emisit. 165, 33 ἀνεν παρατάξεως]
 ἀνεν τοῦ παρατάξαντος 166, 10 πολεμούμενοι] πο-
 λευόμενον.

Oratioes sex ab Henrico Stephano primum editas
 Georgius Remus repetiit Ambergae a. 1605. Inquacibus
 oneratas annotationibus. Nova una accessit oratio dua-
 decima, ex interpretatione Latina Andreae Dudaii.
 Brevi interiecto tempore sex aliae (*Δημηγορία Κωνσταν-
 τίου*, 8. 26. 6. 14. 27.) cum interpretatione Latina Pe-
 tri Pantini et notis viri eruditissimi, quam Fabricius Danielum
 Heinsium esse suspicatur, prodierunt Lugdani Batavo-
 rum a. 1614. Orationem sextam Synecli nomine inscri-
 ptam Federicus Morel ediderat Parisiis a. 1604.

Dionysii Petavii duplex editio est: prima Flaviae
 emissa a. 1613. in qua quattuordecim Stephanianis ac-
 cesserunt orationes tres, 26. 6. 12.: altera Parisiis a.
 1618. rursus tribus aliis aucta, 8. 14. 27. Quibus
 mox tredecim novae (1. 3. 11. 13. 15. 16. 17. 28. 29. 30.
 31. 32. 33.) accesserunt, quas post mortem Petavii
 editioni (H) inseruit Ioannes Harduinus, quae Parisiis
 prodierunt a. 1684. ipsius Harduini Petaviique amplioribus
 instructa annotationibus, quas meae editioni integras
 adieci. Nam neque Harduini inutilis opera fuit et Peta-
 vii commentaria, ut omnia viri eximii scripta, etiam-
 nunc lectu sunt dignissima.

Post Harduinum non inventus est qui studium in hoc
 scriptore collocaret praeter G. Roulezium, Belgam, qui
observationes criticas in Themistii orationes, accuratae
 doctrinae speciminen, Lovanii edidit a. 1828. Iacobsii
 autem emendationes alias ex eius scriptis alias ex sepe-
 dit amicis necum communicatis deprompsi. Emenda-
 tiones orationis XXXIV. ex censura editionis A. Maii

sunt petitaë, quae diariis Ienensibus a. 1816. est inserta.

De vita studiorumque Themistii ratione alienum ab consilio meo est quae Fabricius alique collegerunt repetere et amplificare. Quamobrem hoc unum addo, quod non illepidam cognitu est, ipsa Themistii ossa vel superesse adhuc vel credi superesse, Riminis, quae pontificiae ditioni subdita urbs est, asservata: de quo Keyslerus in Itinerario hæc narravit p. 924. „Siegismund Pandolphus diente den Venetianern zwei Jahre lang als General wider die Türken in Morea, und als er die Stadt Sparta eroberte, nahm er die Gebeine des Themistius, eines berühmten Constantinopolitanischen Philosophen, der unter die deutlichsten Ausleger Aristotels gezählt werden kann, mit sich zurück, und liess sie in einen marmornen Sarg legen, welcher auswendig an der Kirche [zu Rimini] mit folgender Aufschrift zu sehen ist:

Themistii Byzantini

Philosophorum sua tempestate principia reliquum

Sigismundus Pandolphus Malatesta Pond. F.

Belii Peloponnesiaci adversus Turcarum Regem Imperator

ob ingentem eruditorum, quo flagrat, amorem,

huc adferendum introque mittendum

curat M. CCCC. LXIV.“

Quod aliquanto honorificentius est quam Reiskii fuit de Themistio iudicium, his verbis perscriptum „*Fuit aulicus adulator et versipellis, vanus iactator philosophiae suae, specie magis quam re cultae, ineptus et ridiculus vexator et applicator Homeri et veteris historiae, tautologus et sophista: in omnibus orationibus paene eadem, et ubique argutiae longe petitaë.*“

Reliquum est ut addenda quaedam ad annotationes meas exponam.

P. 4, 19 τέλειον τῆς τοῦ πράγματος ἀρετῆς] Similis genitivi usus p. 12, 26. 103, 30. Quod fuerunt qui non intelligerent.

14, 16 *Annotationi adde*, Sic apud Liban. vol. I. p. 633, 13. quod codex Monacensis αἰτιοι pro ἀπηγνῆς praebet, ex ἄγριοι corruptum esse suspicabatur Reiskius.

19, 22 — 28 Haec iisdem fere verbis repetit p. 325, 26.

19, 25 φίλους πλουτοῖη] Quod in margine A scriptum est φιλίας, prope accedit ad φιλίαν, quod in altero loco legitur. Recte habet accusativus, de quo dixi ad p. 25, 22. Alia quaedam exempla attulit H. Stephanus in Thesouro. Sed apud Procopium vol. I. p. 518 b. ed. Maltret. κτῆμά τι, ὡς τὸ εἶδος, τῶν πάντων κάλλιστον πλουτήσους, vera scriptura est κτῆματι — καλλίστῳ.

20, 10 ἀλλ' ὅλον γὰρ] Dele uncus, quibus γάρ particula inclusa est. Similiter infra p. 252, 29. ἀλλὰ δὲ γὰρ — et Eupolis in Bekkeri Anecd. p. 377, 8.

21 Ad hanc δημηγορίαν respicit p. 360, 9. 471, 3.

27, 6 Excidit subscriptio „*Allata est epistola pro Themistio, clarissimo philosopho, lectaque in Senatu Kalend. Septembribus, Coss. Arbetione et Lolliano. Legit autem Iustinus clariss. Proconsul.*“

28, 5 — 16 Hoc argumentum in Pantini editione p. 11. praemissum est orationi octavae.

34, 12 *Annotationi adde*, ἄδικτος καὶ ἀνέπαφος p. 169, 11.

52, 3 εὐνοίας.] εὐνοίας,

59, 13 Non commemoranda erat coniectura ἢ ὅτι καὶ —.

64, 28 Εἰ δὲ —] Orationem inchoatam resumit p. 65, 19 εἰ οὖν —.

66, 26 συναιρούμεθα] Legebatur συναιρούμεθα.

78, 26 Ἐπαμινώνδαν] Recte codex Monacensis

ἐπιμετελώνδαν; quae scriptura ubique est restituenda in scriptoribus quidem non Boeeticis.

109, 9 στρατιώταις.] στρατιώταις,

128, 22 βασιλεῖ, οὐχ] βασιλεῖ οὐχ

131, 22 κωμωδοδιδασκάλῳ] Legebatur κωμωδοδιδασκάλῳ.

154, 9 οὐδὲ γάρ] Legebatur οὔτε γάρ.

158, 5 φιλορώμαιον] Vulgo φιλορωμαῖον.

159, 21 ἡόνας] Vulgo ἡόνας.

160, 12 βάθος] Legebatur βάθους.

166, 20 ἐξαιρῶν] Legebatur ἐξαιρων. Conf. 30.

179, 3 Vide Harduini annotationem.

180, 5 ὁδηγεῖν nondum relatam in lexicis. Sic ποδηγεῖν pro usitato ποδηγεῖν Lycophra et alii quidam dixerunt.

212, 18 ἀσμενίσαις] Probabile est ἀσμενίαις scriptasse Themistium, qui γεμνῖν dixerit p. 353, 33. κομφεῖται 405, 18. νομνῖν 220, 1. 351, 4. 388, 31. ἀγωνιούμενος 292, 19. 344, 2. ὀργμίσθαι 300, 31. Εὐτραπίσαι autem, quod p. 375, 7. legitur, in εὐτραπίση mutandum.

239, 19 παραμνθία] Praestat παραμύθια.

249, 26 θρήμμια tythetae error. Scr. θρήμματα.

267, 2 χρυσός] Immo χρυσοῦς.

270, 14 ποταμός ἀλαζών] Sic Aeschylus in Prometheus. v. 717. Araxem dixit ποταμόν ὑβριστήν.

275, 3 Ἐρρήθη] Adde omissam ab tytheta δέ.

277, 33 καὶ μοι συλλάβισθε ex Harduini editione me invito remansit. Restitue quod in libris est σύν μοι λάβισθε, sumptum ex Platonis Phaedro p. 237 a.

305, 33 Recte Stephanus et Petavius προστετηκότα δέ — καὶ προσεδρεύοντα —.

337, 18 καταχτάνοιεν] Aldina et Stephaniana κα-

ταχανοῖν. Vera igitur scriptura **παταχάνοιεν** est. Quem aoristum librarii vix usquam intactum reliquisse reperiuntur.

340, 21 ἀμφίεστο] Immo ἡμφίεστο.

371, 2 πράξιας] πρήξιας cum A.

393, 17 εὐαλώτατος sine ulla dubitatione in **εὐαλωτότατος** mutandum. Vana enim videtur Wytttenbachii opinio de syncope comparativorum et superlativorum apud prosae orationis scriptores, in annotatione ad Plutarchum exposita vol. VI. p. 434. Nam quae in locis quibusdam Xenophontis, Plutarchi, Diodori, aliorum, quos sciens omitto, leguntur **εὐχειρότατος**, **εὐφωρότατος** et similia, quo tandem argumento cognoscitur scriptorum esse, non librariorum peccata, quorum frequens hic est in adiectivis polysyllabis error? Ita apud Aristophanem Nub. v. 462. codex Ravennas **ζηλότατον** pro **ζηλωτότατον**. apud Isocratem p. 209 d. liber Urbinas errore etiam manifestiore **ζηλώτερον** pro **ζηλωτότερον**. in trimetro Euripidis apud Strabonem VIII. p. 366. **καὶ βουσὶ καὶ ποιμναυσιν εὐβοιωτάτην**, libri quidam **εὐβοιάτην** praebeant. apud Xenophontem Hieron. I, 11. libri alii **ἀξιοδιώτατα**, alii **ἀξιοδιάτατα**, pro **ἀξιοδιατότατα**, quod emendate scriptum legitur apud Herodotum II, 176. **ἀξιοδιητότατον**. **Ἀλλοκώτερον** et **ἀλλοκώτατον**, quae ex Platone comico affert Wytttenbachius, ipsa quoque vitiosae scripturae deberi videntur, a Bekkero emendatae in Anecdotis p. 378, 32. 379, 1. et emendandae apud Galenum vol. X. p. 497. ed. Charter. Idoneam vero rationem habent **χαλιχροτέρη** pro **χαλικρατοτέρη** ex Nicandro iam ab Henrico Stephano memoratum in Thesauro et **ἀκηροάτου** in epigrammate Stratonis, ambiguitatem inter **ἄκηρος** et **ἄκήρατος** dedita opera quaerentis. Quibus fortasse addendum **ἐνηρότατον** pro **ἐνηροτώτατον** apud Hesychium et Suidam, quamvis graviter reprehensum a Benteio in epistola ad Millium p. 93.

440, 15 δὲ] Vulgo καὶ.

448, 25 ὥςθ'] ὥς?

452, 17 13 Ba-] Delendum.

454, 14 κλουτοδοῦντα typothetae error. Scr. πλου-
τοδοτοῦντα.

491, 3 AUGURALIUM] Corr. AUGUSTALIUM.

I.

Π Ε Ρ Ι

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑΣ Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ.

(Οὗτος εἴρηται ἐν Ἀγαθήᾳ τῆς Γαλατίας, ὅσα πρῶτον συνέτυχε τῷ βασιλεῖ, νέος ὢν ὅτι· διόπερ οὐδὲ πᾶν κρατεῖ τῆς ἰδίας.)

Νῦν σοι πρῶτον εἰάρεται λόγος, ὦ βασιλεῦ, ἐλεύθε- 1 a
ρός τε καὶ ἀψευδῆς ἐπαινέτης, καὶ ῥῆμα οὐδὲ σμικρὸν
ἐκὼν εἶναι προοίτ' ἂν οὐ τὰς εὐθύνας οὐχ ἔξει δοῦναι
φιλοσοφία. διόπερ ἀναγκαῖον αὐτῷ μόνῳ ἃ τεθαύμακεν
ἐπαινέσαι. τεθαύμακε δὲ σοῦ μᾶλλον ἐν ἀγαθὸν τῆς
ψυχῆς ἢ σύμπαντα ἅμα τὰ κτήματα· οἱ δὲ πολλοὶ ἐπαι-
νέται ἐκείνα μᾶλλον ὁρῶσι τε καὶ ἔδουσιν ἐν τοῖς λόγοις, 2 a
τῆς τε ἀρχῆς τὸ πλῆθος καὶ τῶν ὑπηκόων τὸν ἀριθμὸν
καὶ φάλαγγας ὀπλιτῶν ἀμάχους καὶ ἱππικὰς ἱλας καὶ
10 παρασκευῆς πολὺν τινα πλοῦτον καὶ ὀπλῶν ἀμύχανα
φράγματα καὶ δράκοντας λεπτῶν ὑφασμάτων, μετεώρους
ἐκ περιχύσεων καμάκων, ὑπὸ τοῦ πνεύματος μεστουμέ-
νους τε καὶ δονουμένους. ὅσοι δὲ αὐτῶν κομπότεροι,
μᾶλλον σοι πρᾶσιαισι ἐγγυτέρω, στεφάνου τε ἀπτόμενοι
5 καὶ χλαμύδος καὶ ζώνης ἀκηράτου καὶ χιτῶνος μαρμαρυ-
γῶν. οἱ δὲ ἐτι καὶ μᾶλλον αἶον ἤδη σοῦ θυγατέρι δο-
κοῦσιν, οἱ τὴν ἐνόπλιον χορμίαν διεξιόντες καὶ τὰ κοῦφα
ἐν πολλῷ σιδήρῳ ὀκίρτηματα καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν ἱππῶν b

1, φιλοσοφία Harduinus. Vulgo φιλοσοφία.

ἐξελεγμένους, καὶ ἐξυμνοῦσιν εὐκρίτως σῶμα οὕτως διακείμενον πρὸς τοὺς πόρους ἐκ τριγωνίας βασιλικῆς.

- Ἄλλ' οὗτοι μὲν ἴσως ἀγνοοῦσιν ὡς βασιλεὺς ἅπας χειροὶ τε καὶ ξύμπαντι τῷ σώματι σμικρὰ ἅττα δύναται εἰς τὸ κατέχειν τὴν ἀρχὴν πρὸς τὴν ῥώμην τῆς διανοίας, 5 ὅστις δὲ ἐκίνην οἷός τε ἴσται ἰδεῖν, οὗτός ἐστιν ὁ δυνάμενος διδεῖν τὸν ἀληθινὸν βασιλεῖα καὶ σέ, οὐ τὰ σά
- c θανμάσαι. πάσχουσι δὲ δὴ κακέϊνοι λοικότα. ἔστι μὲν γὰρ καὶ ἀπλῶς σῆματος ψυχὴ δυσπραγέστατον τι χρεῖμα. τὰ γὰρ τῶν πλειόνων ὁρματα ἐκείνο μὲν εὐθείως ὁρᾷ, τῆς 10 δὲ οὐκ ἔχει λαβέσθαι. τῷ δὲ βασιλεὶ τὰ ἐξωθεν περικαίμενα, ποικίλα τε ὄντα καὶ ἀγαπητὰ τοῖς ὀφθαλμοῖς, πολλὸν ἀπαιροῦσι τῶν ἐνδοτέρων τὴν θέαν, ὡς περ, σῆμα, καὶ τινοσ. ἀγίου. προσκύματα τιτιμημένα. ἐκ πολυτελοῦς λίθου τε καὶ γραφῆς πρὸς ἑαυτὰ ἐπιστρέφοντα καὶ ἀσχο- 15 λούντα τοὺς θεατὰς πολλάκις ἀφαιρεῖται τῶν ἀνακτόρων
- d τὴν ἐποψίαν. ἀλλὰ κακέϊσι ὁ μὲν ἐμφρων, οἶμαι, καὶ εὐσεβὴς ἄχρι τῶν ἀδύτων ἔται, οἱ δὲ πολλοὶ ἐξω μένουσιν ὑπὸ τοῦ κόσμου τοῦ περὶ τὸν νεὼν βουκολούμενοι. εἰ δὲ οὐπω δῆλον ὁ λέγω, πλέον φῶς ἄφρομαι τῷ λόγῳ 20 ἔκ ποθεν, οἶμαι, λαμπροτέρου παραδείγματος. τὸν θεὸν, οὐ τὰδε πάντα ἔργα τε καὶ γενήματα, ἄρα ὁμοίως εὐπετέες καταμαθεῖν αὐτόν τε καὶ τὰ ποιήματα; ἢ πρὸς ταῦτα μὲν ἡ φύσις ὁρματα ἐξ ἀρχῆς ἐτεκτῆναιτο,
- 3 a καὶ πάρεστιν ἀναφωγμένοις ὁρᾶν ἥλιόν τε καὶ σελήνην καὶ 25 τὰ λοιπὰ ἄστρα καὶ τὸν ξύμπαντα οὐρανόν, ἐκείνον δὲ κατιδεῖν ἀγαπητὸν ὅτῳ καὶ εἰς χρόνον ἐξ αὐτῶν ἐκείνου ἐρίκοιτο;

Ἄλλ' ἐπειδὴ εὖ ποιῶν ὁ λόγος εἰκόνι προσωρμίστατο

2, 1 ἐξυμνοῦσιν] ἐφρονοῦσιν A. Sed ἐξυμνῶν est p. 30 a. et, quo lexica carent, συνεξυμνεῖν p. 102 b. οὕτως A. οὕτω H.

14 τιτιμημένα] τετρημένα Iacobsius. 15 λίθου A. τιτὸς λίθου H. ἐπιστρέφοντά τε H. τι om. A.

17 καμίας] Sic ἐκείσε p. 239 c. ex A. restitutum.

19 βουκολούμενοι] ἦγον θελγόμενοι gl. A. 25 ἀναφωγμένοις Iacobsius. Vulgo εἰς γενομένοις. 27 ὅτῳ] ὅστις Harduinus.

20 προσωρμίστατο] προσωρμήστατο A. Hoc vitiose legebatur p. 133 b.

πάντων οὐκ αἶψα τε καὶ παγκάλη, φέρε ἐπὶ ταύτης ὀχοῦμενοι
καὶ τὸ λοιπὸν συμπεράνωμεν. ὥσπερ οὖν, οἶμαι, τὴν
θεοῦ φύσιν τὰ ποιήματα ἐπιδείκνυσιν, οὕτως φαίνουσι
αἱ πράξεις βασιλικὴν ἀρετὴν τοῖς δυναμένοις ἐκ τῶν ἔργων
5 πρὸς τὸν ἐργαζόμενον ποδηγεῖσθαι. ποῖ δὴτα οὖν ἡμᾶς b
ἐκφέρει τὰ ἔργα καὶ ποῖαν ἐπιδείκνυσιν ἀτραπὸν; οὐ τί
ποῦ δύσβατον γέ τινα καὶ ἐπίσκοπον, εἰς οἷας οἱ πολλοὶ
τῶν τυράντων ὥσπερ φωλεοὺς καταδύνονται, ἀλλ' εὐρείαν
τε καὶ τὰ ἔχνη τηλαυγῇ διατηροῦσαν, οὐδὲ ἐπ' ἀγρίον τι
10 καὶ χαλεπὸν ζῶον ἐξάγουσαν, ἄρκτον ἢ κάπρον ἢ λέοντα,
βασιλέως ὄνομα ἡμφισσόμενον, ἀλλ' ἐπὶ τὸ πάντων εὐκο-
λίστατον τε καὶ ἡμερώτατον θείας τε ὄντως δὴ τινος καὶ
ἀτρεφὸς μείρας φύσει μετέχον ζῶον οὐράκιον, ἐκείθεν
δοθέν τοῖς τῇδε εἰς ἐκμύλειαν. πρὶν δὲ ἄρξασθαι
15 ἰχνηλατεῖν, συγχωρήσωμεν ὑπὲρ αὐτοῦ κήρυγμά τι κη c
ρῦσαι τῷ λόγῳ, Ἄνδρες ὅποσοι τοῖς αὐτοῖς οἴασι κυ-
βερᾶσθε, εἰ μὲν τι καὶ σμικρὸν φριακίζοντα ἐξεύροτε,
λοιδορεῖν τε καὶ ἀπωθεῖσθαι καὶ ἐκβάλλειν φιλοσο-
φίας, ὡς οὔτε ὅσα δρῶντα οὔτε ξύμφωνα τοῖς ἐκείνης
20 νόμοις· εἰ δὲ ὅσα ἐπαινέσεται, τοσαῦτα καὶ ἀληθεύσει-
ται, μὴ τοι πρὸς αὐτῶν δυσκολαίνειν μηδὲ οἶσθαι
κόλακα ἀντ' ἐπαινέτου· ὡς κολακείας μὲν οὐκ εἶσθ' ὅ
τι δυσμενέστερον ἀληθείας, ὁ δὲ ἐπαινος μαρτύριόν ἐστιν
ἀρετῆς· μαρτυρεῖ δὲ ἕκαστος καλῶς ἃ γινώσκει. ὥσπερ d
25 οὖν τῶν ἄλλων ἕκαστου μάρτυς ἀγαθὸς ὁ ἐπιστάμενος,
οὕτω καὶ ἀρετῆς οἱ ταύτην εἰδότες.

Ξυνέθηκετε οὖν ὃ ξυντίθεικεν ὁ λόγος, μόνους εἶναι
τοῖς φιλοσόφοις μάρτυρας ἀρετῆς. ἀλλ' οὖν ἡμῖν τῷ
κηρύγματι καὶ τάδε προσκείσθω, Ὡ ἀνθρώποι, κάκεινο
30 ἔτι γινώσκων, ὅτι τὰς ὑμέτερας φωνάς, ὅσας ποιῆσθε
περὶ βασιλείας ἐκάστοτε ἐν ἀγοραῖς, ἐν θεάτροις, ἐν

3, 2 συμπεράνωμεν Iacobsius. Vulgo συμπεράνομεν.
οὖν] Vulgo ἄν. 7 δύσβατον — καὶ ἐπίσκοπον] P. 254 d. com-
parat Iacobsius. 9 τὰ ἔχνη A. τὰ om. H.
11 βασιλέως ὄνομα ἡμφισσόμενον addidi ex A. 28 ἡμῶν A.
ἡμῶν H.

Α αοικίαις, ἐν βαλάνκισις, πλείοντις, ἀδυνατοῦντες; σχολὴν
 ἄγοντες, ἐργαζόμενοι, ταύτας ἀπάσας συλλέξας ὁ λόγος
 ἡμέτερον ξυντίθεικεν ἔραπον, καὶ ταῦτα ξὺν ὑμῶν ἀπο-
 σεσθε παρ' ἡμῶν, ὅσα λέγετε εἰκὴ πρὸς ἀλλήλους· εἰ
 μὲν οὖν ψευδῇ λέγετε, ψευδῇ καὶ ἀκούσεσθε· εἰ δὲ
 ἀληθῇ, τὰ γε ὑμέτερα ὑμῖν ἀπαδώσωμεν. λέγετε δὲ
 ἀληθῇ, οὐ γὰρ ἂν ταῦτα ἐλέγετε ψευδοίμοι. αἰθρεῖτε
 δὴ ταύτην τὴν φωνὴν εἰ γνωρίζετε ὡς ἡμέτερον.

Ἰμμεῖτέ που καὶ ἄδετε πρὸς ἀλλήλους ἀρετὴν. **Β**
 ἐξαιρετον βασιλέως. εἰπω τοῦνομα τῆς ἀρετῆς; ἀλλ' **10**
 εἰ οἶδα ὅτι βοήσασθε οἱ παρόντες καὶ τοῦνομα ἔτι
 κολοβὸν ἀφαρπάξετέ μοι τῶν χειλῶν. καίτοι προεῖπον
 ὑμῖν ὅτι παρ' ὑμῶν αὐτὸ ξυνελέξαμην καὶ οὐκ ἐμυθεῖν
 ποιῶμαι εὐρεμα εἶναι. τὸ μὲν ἂν ῥῆμα ἡμέτερον
 πάνυ δὴ τι σμικρὸν οὐδὲ ἐν πολλαῖς ταῖς συλλαβαῖς, **15**
 ἐγὼ δὲ ὥσπερ νόμισμα ἀποδώσω, προσθίς τὴν δύναμιν
 τοῦ ὀνόματος ὥσπερ τόκον.

Εγὼ νομίζω τὸν φιλάνθρωπον βασιλεῖα τέλειον
Γ εἶναι τῆς τοῦ πράγματος ἀρετῆς καὶ οὐκ ἔσθ' ὅ τι
 προσθεῖν αὐτῷ εἰς ὁλόκληρον εὐφημίαν. ἐπισθε γὰρ **20**
 ὡδε τῷ λόγῳ. φαίνεται ὑμῖν φιλάνθρωπου ἀνδρὸς εἶναι
 ἄδικεῖν τε καὶ βλάπτειν ἀνθρώπους καὶ ἐπιβουλεύειν
 καὶ ταῦτόν τι ἐργάζεσθαι καθάπερ μισοῦντα; ἢ τοῦτα
 καὶ γελοῖον ὑπολαμβάνειν; οὐκοῦν ἐν τῷ τοιῷδε αὐτὸν
 ἀνάγκη καὶ δίκαιον εἶναι, τί δαί; ἀκολασταίνων εἰς **25**
 ἀνθρώπους ἢ ἐξυβρίζειν μὴν ἐθελήσειεν ἂν ὁ φιλάν-
 θροπος; ἢ πάντων ἥκιστα; πῶς γὰρ ἂν τοῦνομα ἀλη-
 θεύας; οὐκοῦν τῷδε γε αὖ πάλιν σωφροσύνην αὐτῷ
Δ μαρτυρεῖ. ἀλλ' ἄρα ὁ φιλῶν τι καὶ περὶ πλείστοι
 ποιούμενος προοίτο ἂν αὐτὸ πολεμῶ διαφθεῖραι ἐπι- **30**
 χερσύντι, ἢ διαμάχοιτο ἂν παντὶ σθένει καὶ εἰργα-
 τὴν λῶβην; τῷ οὖν ἀνδρείῳ μᾶλλον καλεῖσθαι προσήκει;
 πότερον δ' ὁ τὰς τῶν ἄλλων ὁργὰς ἀπαρύκων αὐτὸς ἂν

4, 7 ταῦτα Harduinus; Vulge ταῦτα.

οἷσθ' Α. καὶ οὐκ Η.

ταῖς om. Α.

Iacobsius.

30 πολεμῶ] πολέμῳ Α.

15 οὐδὲ] καὶ

23 ταῦτόν] τοιοῦτον.

- ἐκ' ὀργῆς ἀπολλύει τὰ παιδικά; ἢ μάλιστα φιλανθρωπίας θυμοῦ μὴ ἡττάσθαι; τὸ δὲ δὴ πρῶτον καὶ τὸ ἐκινεῖς καὶ τὸ ἡμέτερον εἰ ἂν ἄλλο ἐν δέῃ καλοῖτο; ὁρᾷτε οὖν ὅτι τὸ σμικρὸν ἐκείνο ῥῆμα διακρούοντί μοι 5a.
- 5 ἅπας ὁ τῶν ἀρετῶν ἱσμὸς ὑποφθέγγεται, μᾶλλον δὲ καθ' αὐτὸν ὁ λόγος βαδίζει καὶ οὐκ ἐπικρίνεται βασιλεὺς τοῦ προελθεῖν ἀσφαλέστερον. ὅταν γὰρ ἔλθῃ τὴν βασιλῆως ψυχὴν καὶ ἅπαντα ὁμοῦ τὰ ἀγαθὰ συνειληφέντα δεικνύται, τότε ἐπιδείκνυσσι φιλανθρωπίαν τοιαύτην. ἢ
- 10 γὰρ οὐ τοσοῦτον μὲν πλεονεξίας ἀφέστηκεν ὅπόσον καὶ χαλιπότητος, τοσοῦτον δὲ ὕβρεως ὅπόσον καὶ ἀγριότητος; ἀκολασίαν δὲ μὴ καὶ τοῦτομα αὐτὸ λυπῶμεν λέγοντες· οὐ γὰρ ἐν τῷ τρυφῶν ἡγείται τὸ μακάριον, b
- 15 ψυχὴν μᾶλλον τῷ λογισμῷ ἢ τὸ σῶμα τοῖς ὑπασπισταῖς, ὥς ὑπὸ μηδ' ἑπιβουλεύεσθαι πάθους· ἐπίσταται γὰρ, οἶμαι, καλῶς ὅτι πρῶτον ἀρκτέον αὐτοῦ τῷ βουλομένῳ πῶν ἄλλων ἀρχῶν. καὶ γὰρ εἰσχερὰ ὑπολαμβάνουν τοὺς μὲν Ὀλυμπίαισιν ἀθλητὰς εὖ μάλα
- 20 φυλάττειν αὐτοὺς καὶ διαίτη καὶ γυμνασίους, τὸν δὲ τῆς οἰκουμένης ἀγῶμιστὴν ἀφύλακτον ἐκκείσθαι ταῖς ἡδοναῖς. ἀλλ' ὁμοῦς τούτων ἀπάντην αὐτῷ χορηγὸν c
- εὐρίσκω τὴν ξυμφῦσαν φιλανθρωπίαν. τὸ δὲ αἷτιον μανθάνοιτε ἂν μοι.
- 25 Ἔστι δὲ, οἶμαι, καθάπερ ἀνθρώπου γραμὴν ἑτέραν ἀρετὴν, ἑτέραν δὲ κυνῶν, ἑτέραν δὲ καὶ ἱππῶν, οὕτω καὶ βασιλέως ἴδιος καὶ βασιλικῇ παρὰ τὰς ἄλλας, εἰς ἣν ξυνδρῶνται καὶ οἱ λοιπαί, ὥσπερ εἰς μίαν κορυφὴν ἀνημμέναι. ἐπεὶ εἰ γε ἐπισχοποῖμεν ἑκάστην καθ'
- 30 ἑαυτὴν ἀκριβῶς οἷον νόμισμα μεταστρέφοντες, οὐχ οὕτως

5, 5 ἱσμὸς] Vulgo ἱσμός hic et alibi. σμῆνος ἀρετῶν dixit Plato in Menone p. 72 a.

9 δεικνύται] Pro δεικνύται. „Sensus constaret, si legeretur, ὅταν γὰρ τέλῃ ἡ φῆσις βασιλέως ψυχὴν, ἵνα πάντα — δεικνύῃ.“ Iacobsius.

12 λυπῶμεν A. λυποῦμεν H.

19 Ὀλυμπίαισιν] Vulgo Ὀλυμπίαισιν hic et alibi.

29 ἐκείνη addidit. ex p. 146 d. De coniectura addebat Harduinus.

30 οὐχ] οὐδεμίαν Iacobsius.

ἔμφαντοῦσαν εὐρήσομεν τὸν βασιλικὸν χαρακτῆρα οὖν
 α τὴν καλουμένην ἀνδρείαν. δεῖ μὲν γὰρ ὑπάρχειν βα-
 σιλεῖ· καὶ γὰρ καὶ τὰ ἀγαθὰ πάντα· ἀλλ' ὅμως ἐ-
 μόνης θιγγάνουσιν, οὐκ ἔχει τύπον βασιλικόν, ἀλλὰ
 στρατιωτικόν ἢ στρατηγικόν αὐτῇ μᾶλλον ἐνσκημασμέ- 5
 θον θιάσῃ; καὶ ταξιάρχου καὶ λοχαγοῦ ἔπαινος μέγας
 ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς ἀνδρείον εἶναι. τί δὲ καρτερία;
 6 α τί δὲ ἐγκράτεια; οὐκ ἰδιωτικαὶ τινες εὐξίαι ψυχῆς;
 φημὶ δὲ ἔγωγε καὶ τὴν πολυύμνητον δικαιοσύνην κτῆμα
 μὲν εἶναι κάλλιστον βασιλεῖ· τί γὰρ θειότερον δικαίου 10
 πολλὰ ἀδικεῖν δυναμένου; καὶ σωφροσύνην γε αἱ παρα-
 πλησίως· τί γὰρ ὄφελος ἄρχοντος μὴ ἐλευθέρου; τοῦτο
 δὲ ἴστιν ὁ τύραννος, ὃς ἅμα τε τῶν ἄλλων κρατεῖ καὶ
 δοῦλον ἑαυτὸν τοῖς πάθεσι παραδίδωσιν. ἀλλ' ὅμως
 ταύταις ἀπάσαις τοιόνδε εἶναι μοι δοκεῖ· ἐκάστη μὲν 15
 γὰρ αὐτῶν ἰδίᾳ σκοποῦντι κοινός τις ἀνθρωπικὸς εἶναι
 β κόσμος, βασιλικὸς δὲ γίνεσθαι τηνικαῦτα, ἥνικα ἂν
 αὐτὴν ἐπισφραγίσῃται φιλανθρωπία, καθάπερ, οἶμαι,
 χρυσὸν ψιλὸν τίως τὸ χρυσοῦ κάλλος ἐνδεικνύντα θεοῦ
 τύπος ἐγγενόμενος ἐμόρφωσεν εἰς θείαν εἰκόνα. 20

Ἐκτεῖν δ' ἡμῖν Ὀμηρος εἰς τὸν λόγον καὶ λεγέτω
 περὶ φιλανθρωπίας ὅτι καλὸν χρῆμα·

Καλὸν δ' οὕτω ἐγὼ οὕτω ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
 οὐδ' οὕτω γεγαρόν· βασιλεῖ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικεν.

γ ἐκάστου γὰρ, οἶμαι, κατὰ φύσιν ἴδιος ἀρετῆς τύπος 25
 οὕτως ἐνούσης, ἀφέλιμος καὶ παρὰ τοῦτο μέγα βλάβος,
 εἰ μὴ ταύτην ἔχοι. ἐπεὶ τί σεμνὸν γεωργὸν εἶναι
 πρῶτον ἢ σκυτοτόμον; τί γὰρ ἢ πρῶτης αὐτοῦ τοῦς
 πολλοὺς ὀνήσει, ὃν οἱ γείτονες δυσκόλως ἐπιγενώσκουσι;
 πῶς δὲ οὐ γέλοισιν μαρτυρεῖν ὑπάντη φιλανθρωπίαν ἢ 30
 τέκτονι φραῦλον δωματίον κακτημένῳ σμικρὰ προϊόντι

6, 2 γὰρ om. A.
 Iacobsius.

15 τοιόνδε εἶναι.] τοιόνδε τι εἶναι
 δοκεῖ. ἐκάστη μὲν γὰρ — εἶναι.] Isocrates
 p. 165 a. HSt. δοκοῦσι ταῖς δόξαις διαφέρειν ἀλλήλων· οἱ μὲν γὰρ
 ἔχουσιν —. Ita enim codex Urbinas: vulgo ἔχουσιν. — 23 Καλὸν]
 Iliad. γ, 169.

τῆς οἰκίας ὑπὸ καμάτων καὶ ἀσχολίας; οἰμώζεται μὲν
ὧν ὁ ταιώντες, εἰ μὴ σφόδρα εὐλαβῆς εἴη καὶ ἡμερος· d
ἀλλ' ὅταν ἐκίνη· τὸ ὄμμα γαλήνην ἔχει,

ὦ λαοὶ τ' ἐπιτετράφαται καὶ τόσσα μέμηλεν,
5 αὕτη ἐστὶν ἡ πολίκοινος εὐτυχία. οὐκ εὖχεται ναύκλη-
ρος οὐδὲ ἔμπορος τὸν Χαλκιδικὸν πορθμὸν εὐδίων εἶναι
— πόσοι γὰρ αὐτὸν ἢ πλείουσιν ἢ θιῶνται; — ἀλλὰ
τὸν Ἑλλήσποντον καὶ τὸν Αἰγαῖον καὶ τὸν Ἴόνιον, οὓς
πᾶσαι τέμνουσιν αἱ φορτίδες. καὶ τοίνυν εἰ βασιλεύς 7 a
10 ψυχὴ μὴ κυμαίνει μηδὲ θυμοῦ καὶ ὀργῆς πνεύματα
ἀγρία κυκᾷ τε αὐτὴν καὶ ταράττει ῥαδίως ἐξ ὀλίγης
ἀρχῆς ῥιπιδόμενα, τότε ἔξιστιν αὐτὸν μόνον ἔμπορος καὶ
ναύταις, ἀλλὰ καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις τὸν βίον διαπλεῖν
ἀσφαλῶς, ὁμοίως ὅστις τε μεγάλης νεὼς ἐπιβέβηκεν
15 ὅστις τε ὀλίγης ἀκάτου, ὃ τε πηδάλιόν τε κατέχων ὃ
τε ὑπηρέσιον εἰληχῶς. ἀλλὰ καὶ εἰ τις ἀξύμβολος ἀπι-
βατεύειν ἐθέλει, καὶ τούτῳ δίδωσιν ὅμως ὁ πλοῦς,
ἀπνοός τε ὢν καὶ λεῖος καὶ σταθερός. b

Σφαλερόν μὲν γάρ πον καὶ ἰδιώτῃ ῥαδίως ὀργῆς
20 ἀλίσκεσθαι, σφαλερώτερον δὲ ὅτῳ ἔξιστιν ἅπαντα ποιεῖν
ὀργισθέντι. ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι τὴν ὀργὴν μανίαν ὀλι-
γοχρόνιον εἶναι, ἀλλὰ ἀβλαβίστερος ὅμως τοῖς πείλας
ὁ ξὺν ἀσθενείᾳ μεμηνὼς τοῦ μετὰ ῥώμης τε καὶ ἰσχύος.
ὁ μὲν γὰρ ἑαυτῷ πράγματα ἂν μόνῳ παράσχοι, τοῦ
25 δὲ τῆς νόσου καὶ ἄλλοι ξυναπολαύουσι. καίτοι πόσους
ἂν πατάξειεν ἢ ἀποκτείνει Πολυδάμας ἢ Γλαῦκος με-
λαγχολῶν; τῆς δὲ Καμβύσου μανίας φῦλα ὁμαῦ καὶ c
ἔσθῃ ξυγῆσθετο.

Πολλὰ οὖν ἔγωγε ἀγάμενος βασιλεύς, μάλιστα
30 ἄγαμαι τῶν λοιπῶν, ὅτι πᾶν τὸ θυμοειδὲς τῆς ψυχῆς
ὥσπερ σίδηρον ἐμάλαξε καὶ χρήσιμον ἀντὶ ἀχρήστου
ἐποίησε, μᾶλλον δ' ἀφέλμων ἀντὶ βλαβεροῦ. οὐ γὰρ

7, 3 ἐκίνη] ἐκίνο A.

4 ὦ] Πlad. β, 25, 62.

9 καὶ τοίνυν εἰ A. ὅτι τοίνυν ἢ H.

16 ἀξύμβολος] ἀξύμβου-

λος A.

17 ταύτῃ A. τοῦτο H.

20 ἅπαντα] ἂν ἅπαντα A.

30 ὅτι πᾶν τὸ θυμοειδὲς —] Platonem de Rep. III. p.

411 a. comparat Henricus Spec. p. 71.

ἐνδίδωσιν αὐτῷ προορούειν τοῦ λογισμοῦ οὐδὲ ἐπιτρέπει
καθάπερ ἔπρω ἐνδακοντι τὸν χαλινὸν ἀμαλὴν τοῦ ἡνιό-
χου, ὃς μόνος γιγνόμενος ἐν ψυχῇ σωτῆρ ἀρετῆς διὰ
βίου ἐνοικεῖ τῷ ἔχοντι. θυμὸν δὲ ἔγωγε πάθος ἡγοῦμαι
χαλεπώτερον ἡδοῆς. τὴν μὲν γὰρ διὰ τὸ λίαν αἰσχρὸν ⁵
d καὶ ἐκφραῶς ἀνδραποδῶδες ἅπας τις προθύμως ἀπο-
φεύγει ὃ μὴ τέλειον διαφθαρμένος, καὶ διὰ τοῦτο ἴσως
καὶ φαῦλοί τινες ἀνθρωπίσκοι φαίνονται πολλάκις τοῦ
πάθους τοῦδ' ἁμείνους, θυμὸν δὲ ὑπεράνω πάμπαν
ὀλίγιστοι. ἐπαινούμενον γὰρ τόδε τὸ κίνημα τῆς ψυχῆς ¹⁰
ὡς ἀνδρῶδες τι καὶ γεννικὸν εἰς πλείους εὐκολώτερον
παραδύεται τῷ προσωπεῖν τῆς ἀρετῆς.

- 8a Ἐτι τοίνυν ὅτι μᾶλλον βασιλικωτέρα φιλανθρωπία
τοῦ λοιποῦ χοροῦ τῶν ἀρετῶν καὶ τῆδε αὖ μάθοις.
ὁ τοῦ ξύμπαντος οὐρανοῦ βασιλεὺς σώφρων μὲν ἢ καρ- ¹⁵
τερικὸς ἢ ἀνδρεῖος ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων οὐκ ὀνομάζεται·
τί γὰρ ἢ φοβερὸν αὐτῷ πρὸς ὃ δεῖσεται τῆς ἀνδρείας,
ἢ ἐπίπονον οὐ κρατήσῃ τῇ καρτερίᾳ; πόλαι δὲ σωμα-
τῶν ἡδοναὶ ὧν οὐχὶ ἀλίσκεται σωφροσύνη; εἰ δὲ καὶ τὸ
δίκαιον ἐν ξυμβολαίοις καὶ κοινωνήμασι πρὸς τοὺς ξυ- ²⁰
b θεμένους, τὸν βίον καὶ τοῦτό πως ἂν ἴσως ῥυπαῖνοι
τὸν ὑπεράνω ξυνθήκης πάσης. ἀλλ' ὅπερ ἔφην, ταῦτα
μὲν ἀπαξιούμεν τοῦ θεοῦ τὰ ὀνόματα ὡς φαυλότερα
καὶ ἐλάττω, φιλάνθρωπον δὲ αὐτὸν καλοῦντες οὐκ αἰ-
σχυνόμεθα. αἴτιον δέ· πέφυκεν ἀνθρώπου διάνοια πᾶν ²⁵
ἐλάττον ἐκείνου νομίζειν, ὃ καὶ ἐν τινι τῶν ἀπ' ἐκείνου
δυνατὸν ἐξευρεῖν. οὕτως οὖν οὐσίαν τε ὑπερούσιον καὶ
ὑπερδύναμον δύναμιν καὶ ὑπεράγαθον ἀγαθότητα προσ-
τίθησιν ἢ διάνοια τῇ πάντων πηγῇ, ὁκνοῦσα ὁμως

8, 1 προορούειν] ἡγουν προεφορμῶν τοῦ λογισμοῦ gl. A.

6 ἀνδραποδῶδες] ἡγουν δουλικὸν καὶ δουλοπρεπές gl. A.

7 διὰ τοῦτο A. δι' αὐτὸ τοῦτο H.

11 εἰς πλείους Roulezius

p. 78. Vulgo καὶ εἰς πλείους.

20 Legebatur ξυνθεμένους

[κατὰ] τὸν βίον· καὶ τοῦτο πως ἂν ἴσως ῥυπαῖρος — πάσης; Addi-

tum ab Harduino κατὰ omittit A. ξυνθεμένους per συγκεκλιμένους

interpretatur gl. A.

22 ἐπερ A. ὡςπερ H.

26 ἐκείνου]

ἡγουν τοῦ θεοῦ gl. A.

καὶ ταῦτα καὶ ἀλαβρυμένη τὴν κοινωνίαν τῶν ὀνομά-
 των ἀλλ' ὅμως οὕτως ἔχουσα τὴν φιλανθρωπίαν οὐχ
 ὑποφῶται, ἀλλὰ καὶ σμενύεται τῷ ὀνόματι ὡς οἰκείον
 τι ἐξενερούσα. πῶς οὖν οὐ μακάριος ἄνθρωπος ὄντως
 5 ἑκάστος, ὃς μόνος δύναται τῷ θεῷ κοινωνεῖν ἀρετῆς;
 πῶς δὲ οὐ μάλιστα βασιλεῖ πρόπων καὶ ὑπὲρ τοὺς
 ἄλλους ὁ κόσμος, ὃν οὐδὲ ὁ πάντων πατὴρ ἀτιμάσει;
 πῶς δὲ οὐκ ἄξιον μισθῆναι καὶ δυσχεραίνειν τοὺς κα-
 λουμένους τυράννους, ὅτι δυνάμενοι ζηλοῦν θεὸν αὐτῶν
 10 ἐθέλουσι;

Γαλῶ δὲ ἔγωγε ἐννοῶν τινα τῶν παλαιῶν βασιλέων, d
 ὅτι πᾶν περὶ πολλοῦ ποιησάμενος θείας τιμὰς δυνά-
 μεις καὶ φύσεις ὑπερτέρας δοῦναι μετίχκει, νεὺς μὲν
 αὐτῷ ὥσπερ θεῷ καὶ ἀγάλματα τοὺς ἀνθρώπους εἰσα-
 15 σθαι ξυνηνάγκασαι, φιλεῖν δὲ ὥσπερ ὁ θεὸς τοὺς ἄν-
 θρώπους οὐ πᾶν δὴ τι προεῖλετο. καίτοι ἑκάνα μὲν
 ἄνθρωποι θεῷ ἀπονέμουσι, τοῦτο δὲ ἀνθρώποις θεός.
 μιμεῖται δὲ ἑκάνον οὐχ ὁ τὰς τιμὰς αὐτοῦ δώκων, θ a
 ἀλλ' ὁ τὴν ἀρετὴν, οὐδὲ ὅστις ἀξιοῦται ζηλωτῆς, ἀλλ'
 20 ὅστις ὢν ματαδίδοσσι. τοιγαροῦν ὁ μὲν αὐδὲ ἄξιος ὢν
 βιάζεται τὴν τοιαύτην τιμὴν, ὁ δὲ καὶ ἄξιος ὢν οὐκ
 ἐθέλει· ὁ μὲν ὅτι καὶ ἐν τούτῳ δυσσεβῆς, ὁ δ' ὅτι καὶ
 ἐν τούτῳ γινώσκει τοὺς ἀμείνονας. ὥστ' εἰκότως θεο-
 φιλῆς βασιλεὺς ὁ φιλόανθρωπος. φίλοι γὰρ ἀλλήλων οἱ
 25 τὰ αὐτὰ ἀγαπῶντες. μόνος γὰρ οἶδεν ἀκριβῶς ὅτι χρὴ
 τὸν θεὸν θεραπεύειν ἐκ τοῦ κατὰ δύναμιν ὁμοιοῦν
 ἐκείνῳ τὴν γνώμην. τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ θαυμάζειν
 αὐτόν, οὗτος ὁ μέγας ὕμνος, τοῦτο γέρας ἀληθινόν,
 τοῦτο πρόπον βασιλικὸς ἀνάθημα, οὐ χαλκὴν ἢ ἀργυ-
 30 ρᾶν ἢ χρυσὴν, ἀλλὰ τὴν αὐτοῦ ψυχὴν εἰκόνα θεοῦ b
 κατεσκευασθαι. ἐθέλει μὲν οὖν τοῦτο καὶ ὁ φιλόσοφος,
 ἀλλὰ τῆς δυνάμεως ἀπολειπόμενος πάμπαν χαλεπὸν

θ, 25 γὰρ οἶδεν ἀκριβῶς — γνώμην τοῦτο addidi ex A.

31 τοῦτο καὶ ὁ φιλόσοφος] ἤθουν τὸ τὴν ἰδίαν ψυχὴν εἰκόνα κατα-
 σκευασθαι θεοῦ, ἀλλὰ μὴ ἔχον καὶ τὸ δύνασθαι, ὥς ὁ βασιλεὺς, πᾶν
 καλεῖν ἔοικε τὴν μορφήν gl. A.

θαίμε τὴν μορφήν. ὅστις δὲ ὑπάρ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώ-
ποις, καὶ δύναται τὰ ἀγαθὰ καὶ προσιεῖται, οὗτος
ἄγαλμα τοῦ θείου ἀνέκειται καὶ ὁλόκληρον καὶ ταῦτόν
ἐπὶ γῆς ὅπερ κεῖνος ἐν οὐρανῷ, ὅλον κληρὸν τῆς
ὅλης ἀρχῆς ἐπιτροπεύων καὶ ζηλοῦν ἐν τῷ μέρει πι- 5
c ραίμενος τὸν τοῦ ξυμπαντος ἡγεμόνα. ὁ δὲ ἀγαθὸς
δυσπότης ἀγάμινος τῆς ὑποουρχίας πρόσω τε ἄγει τῆς
ἀρχῆς καὶ μέζονα ἐπιτρέπει μοῖραν τῶν κακίωνων ἀπε-
λάμενος.

Ἄλλ' ὁ μὲν λόγος εἰκόνα παγκάλην παραδείγματα 10
ὑπερφυοῦς ἐξενεῖν. ἐνδιατρίβειν σπουδάζει τῇ θείᾳ.
κατάγμινος δὲ αὐτὸν ἄκουσα ὅμως ἀπὸ τῶν θείων ἐπὶ
τὰ ἀνθρώπινα, πάλιν ἡρέμα περαμυθούμενοι καὶ δε-
κνόντες ὅτι οὐδὲν ἔσται ἀτοπώτερος ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἔξει
φραυλοτέρην μὲν, γνωριμωτέραν δὲ χορηγίαν. καθόλου 15
d τοῖνυν ἐπισκεπτόν ὡς οὐδέ τις οὐτὶ ἄρχων οὐτὶ δημιουρ-
γὸς ἐξεργάσαιο ἂν καλῶς τὸ εἰκλὸν ἔργον πράττειν,
ἂν μισῶν πράττη καὶ δυσχεραίνων, οὐδὲ ἑπνοὺς ἂν
θεραπεύουσιν ὁ μὴ φίλιππος ἑπνοκόμενος, οὐδὲ βουφορβὸς
τὴν ἀγέλην ὁ μὴ πρὸς τὰς βοῦς φιλωμένος· καὶ ποι- 20
μῖον ἐκείνο εὐκόλον τοῖς λύκοις ὅτε ὁ ποιμὴν ἀπε-
10 a χθάνοιτο, καὶ αἰγῶν ἀτύχημα νέμεισθαι ὑπὸ μισοῦντος.
καὶ ὅστις οὖν ἀνθρώπων ἀγέλας νομεύει, ἐρᾷν αὐτῷ
ἀναγκαῖον τοῦδε τοῦ ζώου. οὗτος γάρ ἂν αὐτοῦ μετ'
ἡδονῆς ἐπιμύλοιο, ὥσπερ τινὰ παιδὰ ἀγαπῶν, οὐχ 25
ὥσπερ πολέμιον ὑφορώμενος, καθάπερ, οἶμαι, κακὸς
βουκόλος πολὺ βδάλλει μόνον εἰδὼς καὶ τοὺς γαυλοὺς
ἀμπιπλάκει τοῦ γάλακτος καὶ τῆς μελούσης ἀγέλης τὴν
τροφὴν ὑποτέμνεισθαι, νομῆς δὲ ἀγαθῆς ἐν φροντίζων,
καὶ, εἰ ξυντύχοιεν, ὑφαιρούμενος, αὐτὸν μὲν πίνοντα 30
κατασκευαζόμενος καὶ παχύν, τὰς βόας δὲ ἐκτρήων τε
b καὶ ἐξοχναίνων. ἀλλὰ σμικρὸν ὁ τοιοῦτος χρόνον ἀπο-
λαύσεται τῆς τρυφῆς, ταχὺ διολλυμένης αὐτῷ τῆς ἀγέλης,

10, 19 ἐπνοκόμενος] Vulgo ἐπνοκόμενος. Vide Pierson. ad Meer.
p. 449. 24 ἂν addidi ex A. 28 μελούσης] μελλούσης A.

30 ὑφαιρούμενος Relakius. Vulgo ὑφαιρούμενος.

αὐτὸς δὲ ἔσται μισθωτὸς ἀντὶ βουκόλου, ἀχθοφόρος
 τις ἴσως ἢ ἀνδραπῆς, ὀδυνηρῶς καὶ μόγις παρατρε-
 φόμενος. ὁ δὲ ἀγαθὸς νομὸς πολλὰ μὲν ὀνίματα ἐκ
 τοῦ ἔργου, πλείω δὲ ἔχει ἀνταφελεῖν, θηρία τε ἀπερύ-
 5 κων καὶ πόας ὕμνητης προσορώμενος. καὶ μὲν δὴ ἀντι-
 φιλοῦσι μάλιστα βόες μὲν ἀγαπῶντα βουκόλον, κύνες
 δὲ θηρευτὴν, ἱπποὶ δὲ τὸν φίλιππον ἐπιστάτην, αἱ δὲ ⁶
 ἀνθρώπιναι πολεῖναι τὸν φιλάνθρωπον βασιλέα. οὐδὲν
 γὰρ οὕτω ζῶον αἰσθάνεται καὶ δάκνεται ὑπὸ φιλίας,
 10 οὐδὲ ὑπ' ἄλλου τοιούτου ὡς ἀντερᾶσθαι δύναται· ἱεραστῆς,
 ἀλλ' ὥσπερ μάλιστα ἐχθαίρει τὸν ἀδικοῦντα, οὕτω μά-
 λιστα ἀσπάζεται τὸν εὖ ποιοῦντα. εἰ δ' ἐπιτυχὲς καὶ
 μακάριον τοὺς ὑπάρχοντας φίλους ὁρᾶν, πόσῳ δὴ ποτε
 ἐλθιώτερον τοὺς ὀρωμένους φίλους ὑπάρχαν; ὅστις τοί-
 15 νυν ἑαυτῷ τῆς βασιλείας τὸννομα ἐμφαίνει σαφῶς, το-
 σούτους ὁρᾷ φίλους ὁπόσους ἀνθρώπους, ὃν οὐ δεδία-
 σεν, ἀλλ' ὑπὲρ οὐ δεδίασιν οἱ ἀρχόμενοι, καὶ μόνος τὸ ^d
 χρῆμα οὐ ψεύδεται τῆς βασιλείας· βουλομένων γὰρ, οὐ
 φοβούμενον ἡγεῖται, βασιλεία δὲ ἐκούσιόν τι καὶ οὐ
 20 βίβιον. σημῖον δέ· ζητοῦσιν αὐτὴν κατὰ φύσιν οἱ
 ἄνθρωποι, ὡς οὐ δυνάμενοι χωρὶς ἐπείνης τὸν βίον
 διαγεῖν. ζητεῖ δὲ οὐδεὶς ὃ φοβήσεται, ἀλλ' ὃ φιλήσει.
 ὁ μὲν δὴ τῷ φόβῳ μέγας κυψάντων ὑπερέχει καὶ οὐκ
 ἔστι μέγας, ὁ δὲ φιλανθρωπίας κρατῶν ὀρθῶν ἀπάντων ^{11 a}
 25 καὶ ἡδέημάτων. καὶ ὁ μὲν οὐχ ἑαυτῷ τι προστίθῃσιν
 εἰς τὸ μέγεθος, ἀλλ' ἀποκόπτει τῶν ἀρχομένων, ὁ δὲ
 μεγάλους πάντας ποιῶν πείζων ἀπάντων ὅμως ἐστίν.
 οὔτε οὖν ὑψηλὸς ἐκείνος ὅς, ἂν μὴ καταβάλλῃ τοὺς
 πλεόντων, οὐχ ὑπερφύεται, οὔτε βασιλεὺς ἀληθῶς ὅ
 30 μηδεὶς ἐλαττωρὸς ἑκαυτοῦ. εἰ γὰρ ἂν ὁ τοιοῦτος διε-
 νέγκαι πλουσίον φανύλου πολλὰ ἀνδράποδα κεκτημένου,
 σεμνυνομένου τε καὶ αὐχοῦντος ὅτι πάντων ἀμείνων

11, 10 τοιούτου δς] του οὕτως δς Iacobsius in appendice ad
 Personi Advers. p. 316.

δύναται] δύνανται Reiskius.

23 οὐκ] οὕτως Iacobinus.

28 καταβάλλῃ] καταβαίλει A.

30 ὑπερφύεται] Vulgo ὑπερφύεται. Correxit Iacobinus.

b πρῖν τε τῶν οἰκιστῶν; βασιλέως δὲ, οἶμαι; ἔργον ἀλη-
 θινοῦ οὐ τό γε τοὺς ἑρθούς ταπεινῶν, ἀλλὰ καὶ τοὺς
 πεπρωκίτας ἐγείρειν, ἵνα, καθ' ὅσον αὐτῷ δύναμις,
 εὐδαιμόνων εὐδαιμονίστιμος ᾗ. ὁ δὲ γενναῖος τύραννος
 οὐ μακαρίων εἶναι ἐθέλει μακαριώτερος, ἀλλ' ἀθλίων 5
 μακαριώτερος, καθάπερ, οἶμαι, δεισμητηρίου τις φύλαξ
 πολλοὺς ἔχων δεισμώντας ὑφ' ἑαυτὸν ἀγαπᾷ τε καὶ γέγη-
 θεν ὅτι εὐτυχιστάρος ἐστι τῶν ἐν τοῖς ξύλοις. καὶ διὰ
 τοῦτο ὁ Περσικός, οἶμαι, δυνάστης πάρος τοῦ βασιλείας
 ὀνόματος. οὐδὲ γὰρ τοὺς ἀρχομένους ἅπαντας μένον 10
 c δούλους ὑπολαμβάνει τε καὶ ποιῇ, ἀλλ' ἤδη καὶ τοὺς
 ἑαυτοῦ συγγενεῖς καὶ τὸν ἀδελφὸν καὶ τὸν παῖδα, καὶ
 ὃ μέλλει τὴν βασιλείαν παραδίδόναι. καίτοι γελοῖός
 γε ἀτεχνῶς ὡς τὸν ἀδελφὸν δούλον οἰόμενος αὐτὸς
 οἶεται ἐλευθέρους εἶναι. 15

Οὐδὲν οὖν ὄφελος ἐνθῆν μὲν ἔχειν τιάραν, διε-
 στραμμένον δὲ ἦθος; καὶ χρυσὸν μὲν τὸ σπῆπτρον,
 μολύβδου δὲ ἀτιμότεραν τὴν ψυχὴν, καὶ τὸ μὲν σῶμα
 ἡμφιεσθαι λεπτοῖς τε καὶ ποικίλοις ὑφάσμασι, γυμνὴν
 d δὲ ἀρετῆς ἐκιδέικνυσθαι τὴν διάνοιαν, καὶ τοξέοντα 20
 μὲν ὀρεῖσθαι ἐπιτυγχάνειν, βουλευόμενον δὲ ἀποτυγχά-
 νειν φρονήσεως, εὐκόλως μὲν ἐκ' ἱππῶν ὀχαιῶσθαι συνει-
 θισμένον, εὐκολώτερον δὲ ἀποπίπτειν ἀκαιοσύνης. ὅς
 γὰρ ἐρεῖ μὲν τῶν οὐδ' ὅτε οὖν προσεχόντων, πλείω δὲ
 ἀπὸλλυνται ἢ λήψεται, ἀπατάται οὗτος, ἄδικος μὲν τῆς 25
 σπουδῆς, ἡλιθίος δὲ τῆς γνώμης, ἀκόντος δὲ τῆς ἀλπί-
 δος. τοῦ τοιούτου γὰρ τοι καὶ τῆς εὐδαιμονίας ἀκούσο-
 μεν ἐκαγεστέραν τῆς Οἰδίποδος συμφορᾶς, ὃ εἴκετον
 φασὶ τὴν μητέρα παῖδας τε ἅμα καὶ ἀδελφούς. τί οὖν
 θαύμαστον ἐξιστηκέναι τῶν λογισμῶν τὸν τῆς φήσεως 30

12, 9 βασιλείας A. βασιλέως H.

11 ἤδη A. ἔτι H.

12 καὶ ε] Aut delendum καὶ, aut ε] καὶ scribendum mo-
nuit Roulezius p. 78.

20 τοξέοντα μὲν A. τοξεύομενον H.

21 ορεῖσθαι ἐπιτυγχάνειν, βουλευόμενον add. A. βου-
λευόμενον Iacobsius. βουλόμενον A.22 ἐκόλως μὲν — συνει-
θισμένον add. A. 25 λήψεται] Vulgo λήψεσθαι. ἀπὸλλυνται
ὡν λήψεται Iacobsius.

αὐτῆς ἐξοστηκότα· πῶς δὲ οὐκ ἀκόλουθον τοῖς ὅλοις 12 a
ἀντιβλέπειν τοῦ βασιλέως, τὸν ἀντιβλέποντα αὐτοῦ παντὶ
τῷ βίῳ; οὐ γὰρ ἐνῆν ἴσας θαυμάσαι σάφρονα τῷ
ἀκολάστῳ καὶ τὸν δίκαιον τῷ· πλείον ἔχειν ἰσῶναι καὶ
5 τὸν πρῶτον τῷ χαλεπῷ καὶ τὸν ἡμίτερον τῷ ζῶντι πλη-
σιέστερον τῇν θηρίῳ. οὐδὲν γὰρ ὅλος κακίας παλα-
μώτερον ἀρετῇ οὐδ' ἔσθ' ὅ τι μᾶλλον αὐτῆς ἐχθιστέρι
καὶ ὑποφῶται. πῶς γὰρ, οἶμαι, ὁ χεῖρων ἔλεγχον ἡμι-
ται τὸν ἀμείνοισι φανερώτερόν ποιν· τὸ αἰσχρὸς ἔγγυς τοῦ
10 κάλλους ὁρώμενον.

Τοῦτ' οὖν ἔστιν ὃ διόλλυσιν ἑμῖνον, οὐχ ἡ μίση
τῶν ποταμῶν, ἀλλ' ἡ βασιλείᾳ ἀρετῇ πλησίον λάμπου· b
αα. α καὶ οὐκ ἐπίσταται, ὃ μόνον κέρδος γενομένης,
ἐπιτρέψαι τὰ πηδῶλα τῆς διανοίας ἔγγυς ὄντι τῷ κυ-
15 βερῶν ἐπισταμένῳ καὶ ἐξαρεῖσθαι τὸ σκάφος τῆς μεγα-
λῆς νειῆς. τοῦτο γὰρ ἀρκούν, οἶμαι, ἡ λέμψις μικρῶ
ἐκπλήσσοντα, διχα οἰέωνται καὶ τῆς ἄλλης παρασκευῆς
διανωπραχῶν πρὸς τριήρη μεγάλην τε καὶ ισχυράν,
πολλοὺς μὲν ὀπίστας ἔχουσιν, πολλοὺς δὲ ἰστίας τε καὶ
20 ἐπιβάτας, κυβερνήτην τε ἐκ ἀπαργάνων τοῖς πηδαλίοις
ἐντεθραμμένον. πονηρὰν γὰρ τὴν καυμαχίαν ὁ τοιοῦτος
καυτίλλεται, εἰ καὶ βραχύν τινα χρόνον ὑπὸ κουφότητος c
διαφύγοι τὰς ἐμβολάς.

Ἄλλ' ἐπανακτίον τὸν λόγον ἐκτριπόμενον τοῦ ἔχοντος
25 ἐπ' ὅπῃ ἔρρησεν ἐξ ἀρχῆς. ὁ τοίνυν φιλήνθρωπος
βασιλεὺς καὶ αἰσχύνεται ἔχειν ἀνθρώπους· αἰδέσθαι γὰρ
μάλιστα καὶ ὅσους μάλιστα ἀγαπᾷ. τοῦτο δ' ἐστὶν
αἴτιον αὐτῷ τοῦ μὴ ῥηδίως εἰς ἄνθρωπον ἐξευμερέ-
ναι. καὶ τοίνυν τὸν ἔπαινον ὁ τοιοῦτος περὶ πλείστου
30 ποιῆται τὸν παρὰ τῶν ἀνθρώπων. παντὶ γὰρ ἱεραστῇ

13, 3 θαυμάσαι] ἔχον ἐκπλήσσει gl. A. 6 τῶν θηρίων
— πολεμώτερος addidi ex A. 7 αὐτῆς Iacobsius. Vulgo
αὐτῶν. 8 πῶς γὰρ, ὁ μειώτερόν (sic) ποιν τὸ αἰσχρὸς H. Sup-
plevi ex A. 13 γενομένης addidi ex A. τριήρης codex
Harduin. 21 καυμαχίαν — καυτίλλεται] „Qualis dictio!“
Reiskius. 26 αἰδέσθαι — ἀγαπᾷ addidi ex A. 28 αὐτῷ]
αὐτοῦ A.

- ἐκ τῶν παιδῶν ἐπαινεῖσθαι ὑπὲρ τὰ ἄλλα ἐστὶν ἀγαθόν.
 ὅσους δὲ ἐπαινεῖσθαι ἐπιθυμεῖ, ἀγαθός εἶναι βούλεται·
 d οὕτως γὰρ ἂν τοῦ ἔργου ἐπιτυχάνῃ. πᾶσι δὲ οἰ-
 κώτερον, πρὸς Χαρίτων, φιλάνθρωπον ἐνομάζεσθαι
 τὸν βασιλεῖα ἢ φίλωνον ἢ φιλήδονον ἢ φιλόχρυσον ἢ 5
 φιλάργυρον. οἱ δὲ πολλοὶ ἀνθρώπων μὲν ἄρχουσι,
 χρυσίου δὲ ἐπιμελοῦνται, καὶ πλουτεῖν μᾶλλον ἐπιθυμοῦσι
 καὶ οἶονται, πένονται δὲ χαλεπώτερον τῶν εὐδὲ μικρὸν
 εὐποροῦντων. οἱ μὲν γὰρ θαυμάσιε πολλὰς δι' ἐν-
 δειαν ἀποδίδονται, οἱ δὲ τὴν ἀγαθὴν ἐκταλῶν ἀνταλ- 10
 13a λίσσονται ἀργυρίου. εἰ δὲ ἐπονείδιστον εὐθιγῇ μισθοῦ
 συγχωρῆσαι τὸν Ὀλυμπίαςι κότερον, ἐπονείδιστότερον
 βασιλεῖ χρημάτων προσδοῖν τὸν στέφανον τῆς ἀρετῆς·
 καὶ μὲν δὲ τιμῆς τε καὶ τιμωρίας ἄμφοιν μὲν ἅπαντα ἀρχὴ
 καθάπερ ὀρχάνων προσδεῖται, τοῦ μὲν αὖξεντος ἀρετῆν, 15
 τοῦ δὲ καλούντος μοχθηρίαν· ἀλλ' ὁ μὲν αἴτιος καὶ
 ἀπάνθρωπος τέραςνος ὑπερβάλλει μὲν τῶν πτασμάτων
 ταῖς κολάσεσιν, ὅστερ' αἱ τῶν κακορθεμάτων ταῖς τι-
 μωαῖς· ποῖον γὰρ ἐκείνου τηλικούτου γέρας ἀκούομεν,
 ὅποῖον τιμωρίαν τὸ τοῦ δέρματος ἀφαρκεῖσθαι; τοῦ δὲ 20
 b ἡμέρου τε καὶ ἡμετέρου τῶν μὲν ἀγαθῶν ἔργων ὑψηλότερα
 τὰ γέρα, τῶν φαύλων δὲ αἱ κολάσεις ἐπιμεινότεραι. φι-
 λανθρωπίας γὰρ ἴδιον εὖ ποιεῖν ἢ κακῶς. τὴν δὲ αἴτιαν
 [ξυνή] ταύτου ἄμεινον ἐπίσταται φιλοσοφία. καὶ βασι-
 λεὺς εἶναι τιμῆς, οὐ τιμωρίας. καὶ διὰ τοῦτο ἐξ 25
 ἀρχῆς ὁ νόμος τὰς μὲν τιμὰς ταῖς τῶν βασιλέων χειρὶ,
 τὰς τιμωρίας δὲ ἐπέτερε ταῖς τῶν δημίων, τῇ μὲν ὁλό-
 κληρον τὸ ἔργον προσηύμας, τῇ δὲ τὸ ἐπίταγμα· μόνον,
 αἶτα τὸ μὲν φιλεῖν, τὸ δὲ ἀναγκαῖον.

14, 3 οὕτως A. οὕτως M.

9 φιλάνθρωπος] Vulgo Φου-
 ρμία. 10 ἀνταλλίσσονται] ἀντὶ ἀποδίδουσι. gl. A.

14 τιμῆς — ἀρχὴ addidi ex A.

16 αἴτιος] ἄρχος Iacobsius.

19 γέρας — δέματος addidi ex A.

22 εἶναι] ἴδιον

Reiskius.

24 ξυνή] ἀπὸ τοῦ κοινῆς gl. A. Quod qui
 scripserit, ξυνή legat. „Ex ξυνήμιν videtur ortum, quae gloss. voc.
 ἐπίσταται.“ Iacobsius.

25 εἶναι addidi ex A.

Οὐ γὰρ ὁμοίως εὐτυχοῦς στρατηγὸς ἀρετῆς τιμῆς **ο**
καὶ λευκαύματιν κολάζειν, οὐδὲ ἡμίχου κινεῖν τὸν ἐν- **ο**
σθαίον ἔκπεν ὡς κυδαίνειν τε καὶ ἐκαίρειν τὸν εὐήμοον
καὶ τὸ σχῆμα δῆπου τῷ βασιλεῖ ἐκ τιμῆς τὸ πλεον, οὐκ
5 ἐκ τιμωρίας· τοιοῦτον γὰρ ἡ πορφύρα τε καὶ ὁ δέσποτος
ἔσσι τιμῶν μὲν ὧν ἐν αὐτὸς κέκτηται μεταδίδωσι, τιμω-
ρούμενος δὲ ὡς αὐτὸς οὐδαμῶς ἔχει. ἀλλ' ὥσπερ προ-
τρέψει μὲν ἀγαθὰ ἢ ἀγαθὰ ἡ τιμὴ, ἀποτρέψει δὲ τῶν φαν-
λῶν ἢ τιμωρία, οἰκωτότερον δὲ βασιλεῖ τὸ ἀγαθὸν ἐργά-
10 ζεσθαι ἢ τὸ φανῶν· τὸ μὲν γὰρ τοῦ χειρότερος ἀρετῆς **d**
μόνον, τὸ δὲ καὶ μεταδίδωσι τοῦ ἀμείνονος. οὐδὲν γὰρ
οὕτω προξύνει καὶ συνατίζει τὴν ἀρετὴν ὡς βεβαίαι τῶν
δῶλων ἐλάσις. ἔστι γάρ τις ἐν ἡμῖν οὐ παῖς, ὡς κρησὶν
ὁ Ἡλίας, αὐτὸς οὐκ ἐστις ἀγένης νεανίας, φιλόνομος γε
15 ἐπιπορῆς ἀρετῆς, ἐν ἐν πολλοῖς πολλὰκις ἀποκαθε-
θόντα ἀφαιρεῖ τε καὶ ἀνίστησι τιμῆς προσδοκία καὶ ἐν-
εῖσθαι κέντρον πρὸς ἀρετὴν παντὸς ἐξυτέρου μέλους. **14 a**
ἔτι δὲ ὠφελιμώτερον ἴσως πρὸς ἔκλιστον ἔργον τῶν χρησά-
μων ἢ τῶν ἀχρήστων πεφρονεῖσθαι. οὐδὲ γὰρ ἐν τῇ
20 κυβερνήτῃς τὴν ἰσὴν ἔχει πρόνοιαν ναύτου τε καὶ ἐπιβά-
του οὐδ' ἱατρὸς ἐν σώματι κόμης τε ὁμοίαν καὶ ὀφθαλ-
μοῦ. τῶν μὲν γὰρ αἱ φανόλητες οὐ παύουσιν ἀπὸ δῆλον
τῷ παντὶ βλάβην, τῶν δὲ ἀνάγκη συναπολαύειν τὸ ὅλον
εὐ τε ἔχόντων καὶ ὡς ἐτέρω.

25 Εἰ οὖν βελτίων μὲν ἢ τῶν ἀγαθῶν ἐπιμέλεια τῆς
τῶν φανῶν, δέονται δὲ οἱ μὲν ἀγαθοὶ τιμῆς, οἱ δὲ **b**
φανῶλοι κολάσεως, βέλτιον ῥέπειν τῷ βασιλεῖ πρὸς τιμὴν
μᾶλλον ἢ τιμωρίαν· ἐπεὶ καὶ τῶν κολάσεων αἱ πλείους
τῆς μὲν τῶν ἀδικούντων ὠφελείας οὐ γίνονται χάριν
30 — ἀφαιροῦνται γὰρ τὴν ψυχὴν, οὐκ ὠφελούσιν —
ὅνησις δὲ τοῖς λοιποῖς εἶναι δοκοῦσι. καὶ τοῦτο ἄρα,
ὡ σοφώτατε βασιλεῦ, ἐξείλες τῶν κολαστηρίων τὸν θά-
νατον, γελοῖον εἶναι φάρμακον νομίσας, ὃ τὸν μὲν νο-

15, 4 δῆλον Iacobsius. Vulgo δὲ πον.

Sabinctirus. 20 τὴν ἰσὴν A. ἰσὴν H.

ιατρὸς] Vulgo οὐτ' ἱατρὸς.

32 ἐξείλες A. ἐξείλες H.

ο κέκτηται]

21 οὐδ'

ὁρῶντα οὐκ ἀνέσταν, τοὺς δὲ ἐγκαίνους ἀφελήσων
 οὐκ ἀπαγγέλλεται, ἢ τοῦτο ἔστι τὸ σφόν τοῦ κομμοῦ τοῦδε
 φραγμάκον, οἷς μὲν προσάγεται οὐκ ἰᾶσθαι, οἷς δὲ οὐ
 προσάγεται, τούτοις δὴ συμμέρου; ἀλλὰ μοι πᾶσα θα-
 ρακμία τὸν τυγχάνοντα αὐτῆς πρὸ τῶν λοιπῶν ἀφελείτω, 5
 ἀφελήσων δὲ οὐκ ἀπαλλύουσα, ἀλλ' ἐμμένει ποιῶσα,
 καὶ ἰατρὸς ἐμπειρότερος οὐχ ὁ ἀποτόπτεον ποιεῖται τὰ
 σκῆλος, ἀλλ' ὁ πειρώμενος ὀρθοῦν τι καὶ ἀνίσταται.
 δ Εἰπω οὖν ὑμῖν τὸ αἰκίον καὶ τῆσδε εὐθὺς γενήσεται
 μὲν παλαιός, οἶμαι, νόμος φοβερός εἶναι ἂν ἐπιχειρῶν 10
 καὶ εἶρος, ὡς τὰ πολλὰ ἀνατρίνεται καὶ βοᾷ, τὸν ἴσον
 εὐφρατον ἀπειλῶν ἐπ' ἀνίστοις ἔστιν, ὅτε τοῖς ἀδικήμασιν
 αἰτίον δὲ ὅτι νόμος οὐκ ἂν ποτε δύναται εὐσεβεῖν
 λεπτομερεῖν πρὸς τὰ ἀδικήματα ὀχθαρεῖν, οἱ γὰρ
 ἀρεμοσύνητες τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων οὐδὲ μὴν 15
 ἐκφυγγάνουσαι διαφορὰν ὡς ἀείρακτον ἔχουσι τῶν
 15 α σφίσι ἀκολουθεῖν ἐπιχειροῦντα, καὶ ἐπταῖν, οἷμαι,
 κράτιστον ἐράνη τραχύ τε καὶ ἐν ἀποφαίνεσθαι περὶ
 ἀπάντων τε καὶ ἐφ' ἅπαντα τὴν χράνον, ὅπως ἢ δυνα-
 τὸν εὖ ἔχων πρὸς τὰ μηδέποτε γενόμενα, μόνον δ' 20
 οὖν ἐν δυνάμει λήπεται τῷ νομοθέτῃ, καὶ διὰ τοῦτο
 ὁ νόμος ἥσπερ τις ἀνθρώπος δύσκολος καὶ αὐθόατος
 τὰ πῦτα πρὸς ἅλλας ἀποκρίνεται τοῖς οἱ τὰ αὐτὰ πυνθα-
 νομένοις, τούτου δ' οὕτως ἔχοντος καὶ τοῦ νόμου διὰ
 τὴν τοιαύτην ἀνάγκην περὶ τῶν ἀνομοίων τὰ ὅμοια 25
 φθιγγόμενου, ὁ μὲν χαλεπὸς κολαστὴς τῶν φημάτων
 b οἷός τε ἔστι δρᾶν τεσθαι καὶ λαμβάνεσθαι τῆς φωνῆς
 ἀπρίξ, καὶ διὰ τοῦτο ἀποκρινόμενος πολλάκις ἂν ἀπέλυσεν
 ἂν καὶ ὁ νόμος, εἰ προέσθαι φωνὴν καὶ ἐτέραν ἐδύνα-
 το, ἐννομόν τινα οὐκ οἶδ' ὅπως παρνομίαν παρνομῶν, 30
 ὁ δὲ φιλάνθρωπος βασιλεὺς τῷ μὲν γράμματι συγγι-

16, 5 αὐτῆς A. ταύτης H. 10 εἶναι ἂν] ἂν delendum videtur. In ἄγαν mutabat Iacobsius Lect. Stob. p. 32.

18 τραχύ A. βραχύ H. τε] τε Iacobsius. 20 γενόμενα] γίνους A. μόνον δ' οὖν] ὁ μόνον δοῦναι Iacobsius.

29 καὶ ἐτέρα] οἰκιστέραν Iacobsius.

νόσκει τῆς πρὸς τὸ ἀκριβὲς ἀσθενείας, προστίθῃσι δὲ καὶ αὐτὸς ὅποσον ἐκείνῳ ἀδυνατεῖ, ἅτε, οἶμαι, καὶ αὐτὸς νόμος ὢν καὶ ὑπεράνω τῶν νόμων· τὸ προσθεῖναι δὲ αὐτῷ ἀφελὲν ἔστι τῆς χαλεπότητος τοῦ νόμου.

5 καθάπερ οὖν γενναίου κινὸς παροξυνομένου τε καὶ ὑλακτοῦντος πρᾶναι καὶ χαλᾶ τὴν ὀργὴν ἐραπτόμενος α
ὁ δεσπότης, οὕτω καὶ τοῦ νόμου πολλάκις μαλθάσσει τὸν θυμὸν φιλάνθρωπος βασιλεὺς, καὶ προστάττοντος ἀποσφάττειν, εἰ τύχοι, συνέμμεναι φυγῇ ζημιῶσαι· ἄλλον

10 τε ἐκείνου φυγαδεύοντος, οὗτος ἠρεσέσθῃ τῶν χρημάτων τε ἀφελὲν. ἡμέρου γὰρ ἴσως δίκης καὶ πρὸς τὸ ὁμόφυλον συμπαθοῦς κατόπιν ἰστασθαι τῶν ἀδικημάτων ὡς τὰ πολλὰ καὶ διακρίνειν ἀμάρτημα καὶ ἀδίκημα καὶ ἀτύχημα. ἔστι δὲ ἀδίκημα μὲν παρανομία βουλευσα-

15 μένου καὶ προειλομένου τῷ λογισμῷ, ἀμάρτημα δὲ πά- d
θους, οἶμαι, κίνησις σφοδροτέρῃ ἐπιθυμίας τινὸς ἢ ὀργῆς ἄφνω προεξαλλομένης, οὐ συνενδούσης ὁλοκλήρου τῆς ψυχῆς τῷ κινήματι· τὸ δὲ ἀτύχημα παντελὲς αὐτῇ τις ξυμφορὰ καὶ πταῖσμα ἀλλαχόθεν ἄλλῃ προσ-

20 αρεώμενον. οἷον, ὑποθώμεθα γὰρ ἐκ τῶν πραγμάτων τὴν σαφήνειαν τῷ λόγῳ, ἀνδροφονῆσαι ἔστι μὲν βου- λευσαίμενον, ἔστι δὲ καὶ ἐκ θυμοῦ ἀρπαγέντα, ἔστι δὲ καὶ ἀπὸ τύχης, οἷον γυμναζόμενον ἢ θηρεύοντα, κα- 16 a
θάπερ τις ἔχει καὶ Ἀδραστον λόγος Φρίγα τινὰ καὶ

25 φυγάδα, φυγόντα παρὰ βασιλείᾳ Λυδῶν καὶ θηρεύοντα, ἀφέντα ἐπὶ τὸ θηρίον, τούτου μὲν ἀμαρτεῖν, ἀκον- τίσαι δὲ τὸν παῖδα τοῦ δεξαμένου.

Φιλανθρωπίας οὖν καὶ ταῦτα ἐπισκοπεῖν ἀκριβῶς καὶ μὴ τὸ συμβᾶν εἰκῇ τιμωρεῖσθαι, ἀλλ' ἐπιζητεῖν
30 πρόφασιν ἐπιεικείας. εἰ δὲ τις οἶται πρῶτότητα χρῆμά τι εἶναι δεξιόν, αὖξισθαι δὲ ὑπ' αὐτῆς πονηρίαν, ἐπι- δεικνύτω νῦν τὴν κακίαν οὗτος, ὅποσον ἐγράφη τε καὶ ἐβλάστησε, τί δὲ ἀπειργάσατο δράμα τοσοῦτον, b

17, 2 ἐκείνῳ] ἐκείνος Harduinus.

10 τῶν add. A.

13 Malim ἀδίκημα καὶ ἀμάρτημα. Conf. p. 93 b. 123 d.

19 αὐτῇ τις] ἀβούλητος Reiskius.

20 πραγμάτων] παραδεδυγμέ- των Harduinus.

ἢ ποτέρας τυγχάνουσα θεραπείας, ἥνικα ἐτραγωδεῖτο πρότερον, ὅτε αὐτὴν πῦρ τε καὶ σίδηρος ἐξεφόβει.

- Εὐ τοι ἀπέδειξε βασιλεὺς ὅτι οὐκ ἄρδεται ὑπὸ φιλανθρωπίας, ἀλλὰ μαραίνεται, καὶ μᾶλλον ὑπείκει τε καὶ ἐνδίδωσι μαλθακώτερον ἐκπρηλαφώσῃ τῇ δίκῃ. 5
τάδε μὲν οὖν οὐκ ἀκούειν πάρεστιν, ἀλλὰ θεῖσθαι. ὁ δέ μοι λόγος ἀτοπὸν τι καὶ ὑπερφυγὲς ἐπαγγέλλεται.
- C τὸν γάρ τοι πολὺν ἔπαινον τοῦτον, ὃν ἄχρῃ νῦν δια-
λήλυθεν, ὑπισχνεῖται διπλασιάσκειν, οὐ τοσοῦτον ἕτερον
προσυφάνας, καθάπερ εἰκός. ἀλλ' ὁρᾶτε ὀπίσθη ἢ 10
προσθήκη. τὸ γὰρ ἐν τῷδε τῆς ἡλικίας ταῦτα δια-
πράττεισθαι οὐ μόνον διπλοῦ θαύματος ἄξιον, μᾶλλον
δὲ πολλαπλοῦ. ἔχοι τις ἂν εἰπεῖν ὥς ἐξ Ἰσου θαυμα-
στότεον ἐστὶ πρεσβύτην σωφρονοῦντα καὶ νέον; ἢ τὸν
ἐν πολλῷ γῆρας παῖον καὶ ἡμερον καὶ τὸν ἐπὶ τῆς 15
ἀκμῆς ἐνδοτέρω; ταῦτα οὐδεμιᾶς σοφίας διαγινώσκειν.
- d ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἰδιώταις τοὺς χρηστοὺς καὶ ἀγαθοὺς
ὁ μὲν πλείων χρόνος ἐλάττωτος ἀξίους τιμῆς, ὁ δὲ
ἐλάττωτος πλείονος δεῖκνυσιν. οὐ γὰρ ὁμοίως ἀγαστὸν
ἔπαισθαι τῇ ἡλικίᾳ τὴν ἀρετὴν ἢ παρὰλλάσσειν ἢ παρα- 20
τρέχειν τὸν χρόνον, καὶ μάλιστα αὐτῆς ἐκείνο τὸ μέ-
ριον, ὃ παλαιότητι μὲν ξυγγενές, νεότητι δὲ διαφέρει-
ται. τὸ γὰρ στάσιμον καὶ γαληνὸν καὶ ἡρεμαῖον ἐν
τῷ μάλιστα κινοῦντι χρόνῳ καὶ διαταράττοντι τὴν
17 a ψυχὴν ἐγὼ μὲν οὔτε φῆμιν ξυμβῆναι οὔτε ῥαδίως εὐ- 25
ρίσκω ξυμβαῖνον. ἀλλ' οἱ τηλικοῖδε ὥς τὰ πολλὰ καὶ
πρὸς ἔργα οὐξύρροποι εἰσι καὶ ἔκτοντες φέρονται ὑπὸ

18, 1 ἢ ποτέρας] ἡπιοτέρας Iacobsius ad Achillem Tat. p. 969. et Lect. Stob. p. 32.

ἥνικα ἐτραγωδεῖτο] οἷα ἐτραγωδεῖτο Iacobsius ad A. T. οἷα κατετραγωδεῖτο idem in L. S.

5 ἐκπρηλαφώσῃ] ἐκπρηλαφώσῃ Iacobsius. 9 οὐ] δις Iacobsius Lect. Stob. p. 147. οὐ delet Harduinus.

11 Vulgo ἡλικίας χρήσιμον. χρήσιμον delet Harduinus.

16 ἐνδοτέρω delet Harduinus: in σιμνότερον mutat Iacobsius.

20 ἔπαισθαι τῇ ἡλικίᾳ] ἤγουν τῇ γῆρας τὴν παρότητα gl. A.

26 ἀλλ' οἱ — ἀνιερμένιστα πλοῖα] Ex Platonis Theaeteto p. 144a. de quo dixit Ruhnkenius ad Longinum p. 229.

τῶν παθῶν ὥσπερ τὰ ἀναγκάσιστα πλοῖα· βασιλεὺς δὲ
 αἶτι νῦν κυβερνῶμενος παληνιάζειν ἀναγκάζει τὸν κλύδω-
 να τῆς ἡλικίας, καὶ ἐπ' αὐτοῦ μόνου τὸ „πατήρ δ' ὡς
 ἡμῶς ἦεν“ ἀρμύεται μὲν διὰ τὴν ἀρετὴν, σὺν ἀρμόττει
 5 δὲ διὰ τὸν χρόνον.

Συλλογίσασθε πρὸς φίλιον ὡς χυλεπὸν μὲν ἐν
 τύχῃ τοσῆδε ἐπιχειρίαν διασώσασθαι· αἱ γὰρ τοι πολ- b
 λοὶ τὴν εὐτυχίαν οὐ δύνανται φέρειν δι' ἀσθένειαν,
 ὥσπερ φορτίον, χυλεπώτερον δὲ ἐν ἡλικίᾳ τοσούτῃ καὶ
 10 καθ' ἣν ἡμιστά ἀνέχονται ἄνθρωποι καὶ ξὺν ἀνάγκῃ
 τὸ κόσμιον.

Ἀλλὰ δὴ πρέπονσαν κεφαλὴν ἐπιτιθέντες τῇ λόγῳ
 τέλειον αὐτὸ βασιλεῖ δῶρον προσάγωμεν· ἄρα ὁ φι-
 λάνθρωπος βασιλεὺς οὐ καὶ φίλων ἐστὶ μάλιστα ἐρα-
 15 στής; καίτοι εἰ ἀνθρώπους περὶ πολλοῦ νενόμικε, περὶ
 πλείστου νομίζει τοὺς φίλους, καὶ εἰ τοὺς ζῶντας ὑπ'
 αὐτὸν ἀγαπᾷ, μάλιστα ἀγαπήσει τοὺς καὶ συζῶντας, c
 καὶ εἰ λυπεῖν ἡμιστά ἀνέχεται τοὺς ἀρχομένους, οὐδαμῶς
 ἂν ἀλγύναι τοὺς κοινωνοῦντας. ἐπίσταται γὰρ ὡς οὔτε
 20 χρυσοῦν πλοῦτος οὔτε ἀργύρου οὔτε τῶν ἀγαπητῶν
 λιθιδίων τοσάδε ὀνίτησι βασιλεῖα ὅσα φίλλας πλοῦτος
 ἀληθινῆς. ὃν γὰρ πολλὰ μὲν ἀκούειν δεῖ, πολλὰ δὲ
 ὁρᾶν, πολλῶν δὲ ἅμα ἐπιμίλῃσθαι, τούτῳ σφόδρα ὀλίγα
 τὰ δύο ὧτα καὶ τὸ δύο ὀφθαλμῷ καὶ τὸ σῶμα ἐν ὃν
 25 καὶ μία ἐνοῦσα ψυχὴ· εἰ δὲ φίλους πλουτοίῃ, καὶ
 ὄψεται μακρὰν καὶ ἀκούσεται τῶν οὐ πλησίον καὶ εἴσε-
 ται τὰ πόρρω, καθάπερ οἱ μάντις, καὶ πλείοσιν ἅμα
 παρέσται, καθάπερ ὁ θεός. ταῦτα οὖν εἰδὼς πρὸς d
 ἕκαστον ἔχειν τῶν φίλων ὡς πρὸς τὸ οικεῖον σῶμα,
 30 ὡς πρὸς τὴν οικεῖαν ψυχὴν, καὶ μόνῃ παρὰ τῷδε φιλία
 ὑψηλὴ τέ ἐστιν ἅμα καὶ λίαν ἀσφαλής. τῶν δὲ τυ-
 ραννικῶν τὸ ὕψος ἐπικίνδυνον. ὅτε γὰρ μάλιστα αὐτοῖς
 ξυμβαδίζειν τις ὑπολάβοι, τότε ἀπωσάμενοι κατέβαλον

19, 3 πατήρ] Odyss. β, 47.

ἡλικίᾳ νεαλόνῃ gl. A.

μῆτι A. νομίσι H.

25 φίλους] καὶ φίλλας gl. A.

9 καὶ καθ' A. καθ' H. ἐν

13 αὐτὸ A. αὐτῇ H.

16 νο-

21 τοσάδε A. τοσάνδε H.

32 ὅτι] Vulgo ὅταν.

εἰς χρημὸν βαθεὺν ἢ φάραγγα κοίλῃν. ἀνάγουσι γὰρ
 18 αὐτὸν ὅπως ἔχουσιν ἄνω, ἀλλ' ὅπως ἄνωθεν καταρρίψωσι.
 τῷ τοι καὶ πολλοὶ τῶν πιπτόντων ἐπελάβοντό τε ὠθούν-
 των καὶ συγκατήνεγκαν ἑαυτοῖς. οἱ δὲ τῆς βασιλείας
 δεξιᾶς διγόντες ἴσασιν ἀσφαλεῖ πείσκατι προσιχόμενοι 5
 καὶ προσεζόμενοί γε εἰς τέλος.

Τούτο δὲ σοι παρὰ φιλοσοφίας ἡλικιώτιδος τὸ
 ἀνάθημα ἀληθινὸν καὶ ἄδολον καὶ ἀκήρατον, οὐκ ἀπ'
 ἄκρας τῆς γλώττης φύεν, ἀντιφθεγγομένης ἐνδοθεν τῆς
 ψυχῆς, ἀλλ' οἷον [γὰρ] ἐνδον ἐνδιαίτῃται, τοιοῦτον καὶ 10
 b τῶν χειλῶν προελήλυθεν. ὧν γὰρ ἐνεκεν ἄνθρωπος
 ὑποκρίνεται τοὺς ἐπαίνους, τούτων ἐλευθέρῃ ἐστὶ φιλο-
 σοφία. χρημάτων τε γὰρ αὐτῇ οὐδὲ εἰς λόγος τιμῆς
 τε οὐκ ἐνδεής, οἴκοι τὸ τίμιον ἔχουσα.

20, 5 προσεζόμενοι. Iacobsius ad Achillem Tat. p. 913. Vulgo
 προσερχόμενοι. J φιλοσοφίας Α. τῆς φιλοσοφίας Η.

**ΔΗΜΗΓΟΡΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟ-
ΡΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΥΓΚΛΗΤΟΝ ΥΠΕΡ
ΘΕΜΙΣΤΙΟΥ.**

[Εἰ ὁμοῖς μετὰ τῶν ὑμετέρων θυμαίνετε, κάλῳς ἂν ἔχοι· 6
5 ἔγω καὶ τὸ στρατόπεδον ὑγιαίνωμεν.]

Χαίρειν ὑμᾶς εἰκός, ὃ πατέρες συγγεγραμμένοι,
καὶ τῷ πλήθει τῶν τροπαίων εὐφρανομένους καὶ τῆς
παρουσίας εἰρήνης ἀσφαλῶς ἀπολαύοντας. ὧν αἱ πε-
ρῶμαι πεφροντικῶς νῦν μὲν τινα ἀρχὴν προστιθένται
10 διὰ τῶν ὅπλων τῇ Ῥωμαίων ἡγεμονίᾳ, νῦν δέ τινα
ἀφάλειαν ἐξυρρίσκουσιν διὰ τῶν νόμων τοῖς ἔθνεσι τοῖς
ὑπηκόοις. καὶ νῦν δὴ πάντως συνελήλυθατε, θάτερον
τούτων προσδοκῶντες διὰ τὴν συνήθειαν, ἢ πολεμικῶν d
ἀγγελίαν κατορθωμάτων, ἢ χάριτος εἰρημικῆς μεγαλο-
15 δωρίαν. ἔγω δὲ ἐμαυτῷ προσήκειν ὑπολαμβάνω μὴ
μόνον διὰ τῶν κοινῶν ἀγαθῶν τὴν εὐπροσύνην ὑμῖν
παρασκευάζειν, ἀλλὰ καὶ τῶν καθ' ἕκαστον ἄνδρα καθ'
ὅσον οἷόν τε πρόνοιαν καὶ φροντίδα τὴν προσήκουσαν
ποιεῖσθαι. ἔπει καὶ τῆς κοινῆς ἀφελείας τηλικαῦτα
20 μάλιστα γίνεται ἀποδοχῆς, ὅταν εἰς ἕκαστον ἡ ἀπόλαυ-
σις ἀναπέμπηται. ὥστε αἵτις καὶ τῶν δημοσίων φρον- 19a
τίδων τὸ καθ' ἕκαστόν ἐστι τέλος, τούτων μάλιστα
φροντιστέον προσηγουμένως, μᾶλλον δὲ, εἰ χρὴ τάληθές
εἰπεῖν, καὶ ὁπνηϊκά ἕνα ἄνθρωπον τῆς προσηκούσης ἐμῆς
25 ἀξιώ, κοινὴν δίδωμι δωρίαν. οὐδαιμία γὰρ χάρις μετὰ

21, 1 Κωνσταντίνου αὐτοκράτορος περὶ Θεμιστίου φιλοσόφου δη-
μηγορία παρὰ τὴν σύγκλητον ῥηθείου H. Mutatum ex A.

4 Ἐ ὁμοῖς — ὑγιαίνωμεν om. A.

7 καὶ τῷ πλήθει A. καὶ

om. H. 13 τὴν om. A.

24 προσηκούσης addit A.

λόγου καὶ κρίσεως δεδομένη μόνον τοῦ λαμβάνοντος γίνεται, ἀλλὰ προτίθεται κοινὸν ἄθλον ἅπαντι τῶν ὁμοίων πόνων.

- Ἦγαγε τοίνυν Θεμιστιον τὸν φιλόσοφον εἰς τὰς ἡμετέρας ἀκοὰς ἡ πολυθρύλητος δόξα, καὶ βασιλικῆς 5
 b ὑπέλαβον καὶ τῆς ἡμετέρας διανοίας ἀμείψασθαι τιμῇ τῇ προσήκουσῃ τῇ ἀρετῇ, τῇ συνόδῳ τῶν λαμπροτάτων πατέρων τὸν ἄνδρα ἐγκαταλέξας τὰ εἰκότα σεμνυνόμενον δι' ἀλλήλων· οὐ γὰρ μόνον Θεμιστιον τιμᾶν οἶμαι διὰ τῆς χάριτος, ἀλλ' οὐδὲν ἦττον καὶ 10
 c τῇ γιγνυσίᾳ, ἣν τὸ μετασχεῖν δωρεᾶς ἄξιον κενόμικα φιλοσοφία προεπούσης· διδόντες εὖν ἀντιλήψασθε τὸν κόσμον καὶ λαμβάνοντες ἀντιδώσατε. ἀλλὰ μὲν γὰρ
 c ἄλλους κοσμεῖ καὶ περιφανεῖς καθίστασι· τοὺς μὲν χρημάτων εὐκλεία, τοὺς δὲ κτημάτων περιουσία, ἐπίους δὲ 15
 πόνοι· δημόσιοι, ἑτέροις δὲ λόγων διακρίτης· διαφοροῖς γὰρ ὁδοῖς καὶ ποιμίαις πρὸς ἓν καὶ ταυτὸν ἄκρον τῆς εὐδοξίας ὅσους οἱ καὶ ἔχοντες ἀεκακίλῳνται· ἀλλ' ὅμως τῶν πολλῶν ἀτραπίων εἰ μὲν ἄλλαι σχολαῖ καὶ
 b ἀκροσφατεῖς, μὴν δὲ καρφαλῆς καὶ βέλαιος ἡ δι' ἀρε- 20
 τῆς· καὶ ὅταν τις ὑμῖν ἐγκαταλέγασθαι μίλλῃ, τοῦτο πρὸ πάντων ζητεῖτε, εἰ ταύτην πορεύεται τὴν πορείαν,
 d καὶ μηδὲν ἄλλο τοιοῦτον γνώρισμα ἡγεῖσθε τῶν λαμπροτάτων ὡς γνώμην ὀρθὴν καὶ διάνοιαν ἀγαθὴν, ἢ
 μάλιστα μεκαδύναμι φιλοσοφία· 25
 Θεμιστίῳ δὲ ἤρχετο μὲν ἡ παιδεύσις πρὸς τὸ μαγίστης τιμῆς ἀξιοῦσθαι καὶ καθ' αὐτὰν φιλοσοφοῦντι, μᾶλλον δὲ, εἰ τύχοι, καὶ σιωπῶντι· οὐ γὰρ ὁ δεικνὺς πόνον τῇ ἀρετῇ ἄξιος τιμῆς, ἀλλὰ καὶ ὁ κακτημένος.
 20 ἀκαὶ πρόσκειται γὰρ ἀμοιβᾶς ἵπασθαι τοῖς ἀξίοις, καὶ 30
 αὐτοὶ φανερῶς μὴ σπουδάζουσιν· οὕτως δὲ ὁ ἄνθρωπος, ὅς τις παρὰ λόγον κηρύττει, οὐ μέντοι φιλοσοφίαν ἀκοινώνητον, ἀλλ' ὁ μετὰ πόνου συνήγαγεν ἀγαθόν,

22, 2 προτίθεται A. προτίθεται H. 5 πολυθρύλητος]

Vulgo πολυθρύλητος. 6 ὑμετέρας] ἡμετέρας A.

8 τὰ εἰκότα σεμνυνόμενον A. καὶ τὰ εἰκότα σεμνυνόμενα H.

16 ἑτέροις] ἐπίους A.

25 φιλοσοφία A. φιλοσοφίαν H.

τούτου σὺν πλείονι πόνη τοῖς βουλομένοις μεταδίδωσι,
 προφήτης μὲν τῶν παλαιῶν καὶ σοφῶν ἀνδρῶν καθε-
 στηκώς, ἱεροφάντης δὲ τῶν ἀδύτων τε καὶ ἀνακτόρων
 φιλοσοφίας· μαραινέσθαι δὲ οὐκ ἐὰ τὰς ἀρχαίας δόξας,
 ἀλλὰ καὶ ἀκμάζειν αἰεὶ καὶ γίνεσθαι νείας· αἴτιος δὲ
 τὸ καθ' ἑαυτὸν γίνεται πᾶσιν ἀνθρώποις τοῦ κατὰ ὁ
 λόγον ζῆν καὶ παιδείας ἐπιμελείσθαι.

Συνοράτε δὲ καὶ ὑμεῖς, ὧ πατέρες συγγεγραμμένοι,
 ὅτι μηδὲν ἔργον ἐν τῷ βίῳ τῷ ἀνθρωπείῳ κάλλιστα ἂν
 10 καὶ ἄριστα ἐπιταλεσθεῖη χωρὶς ἀρετῆς οὔτε κατ' οἶκον
 οὔτε κατὰ πόλιν· πρὸς ἣν ἐξασκουῦντες καὶ ἐκπαιδεύον-
 τες τοὺς νέους οἱ καλῶς προεστάμενοι φιλοσοφίας κοινοὶ
 πατέρες ἂν ἀπάντων νομίζοιντο. οὗτοι καὶ τοὺς ἰδίους
 πατέρας ὅπως χρὴ θεραπεύεσθαι παρὰ τῶν υἱῶν δι-
 15 δάσκειν καὶ τοὺς παῖδας ὁποίας χρὴ παρὰ τῶν πα-
 τέρων ἐπιμελείας τυγχάνειν. καὶ ὥς μικρὰ ταῦτα λέγω, C
 τὸ δὲ ἀληθὲς κριτῆς ἀπάντων ἐστὶ καὶ ἐπιστάτης ὁ
 φιλόσοφος. καὶ γὰρ ὅπως δῆμῳ προσενεκτέον καὶ ὅπως
 τὴν γερούσιαν θεραπευτέον καὶ ἀπλῶς ἀπάσης πολιτείας
 20 κανὼν ἐστὶν ἐξητασμένος καὶ ἀκριβής. ὥς εἰ δυνατόν
 ἦν πᾶσιν ἀνθρώποις φιλοσοφεῖν, ἐξήρπαστο μὲν ἂν ἐκ
 τοῦ τῶν ἀνθρώπων βίου ἡ φανulότης, ἐξώριστο δὲ ἅπαντα
 πρόφασις· ἀδικίας, τῆς δὲ ἐκ τῶν νόμων ἀνάγκης οὐκ
 ἂν ἦν χρεία. ὧν γὰρ νῦν διὰ τὸ δέος ἀπέχονται, ταῦτα
 25 ἂν ἐμίσουν ἐκ προαιρέσεως.

Πρὸς δὲ τὴν παροῦσαν ὑπόθεσιν καὶ ἄλλως ἄγο- d
 μαι· σὺν προθυμίᾳ· ἀπανταχοῦ γὰρ τῆς οἰκουμένης
 φιλοσοφίαν ἐκλάμπειν ἱσπουδακῶς μάλιστα αὐτὴν εὐ-
 θηνεῖν βούλομαι κατὰ τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν. ὅπου
 30 δὴ καὶ πυνθάνομαι ὑπάρχιν αὐτῇ διὰ θεμίστιον,
 συνόδοις μὲν νέων φιλοσοφούντων ἀβρυνομένη, γενο-
 μένῃ δὲ κοινὸν παιδεύσεως καταγώγιον, ὥστε ἅπαντας. 21a

23, 9 ἐν τῷ Α. ἐν om. H.
 οὐδὲ — οὐδὲ.

10 οὗτοι — οὗτοι] Vulgo
 11 ἐξασκουῦντες Α. ἀσκουῦντες H. Verbo
 ἐξασκεῖν utitur p. 217 c. 231 a. 235 a. 341 a. 20 καὶ
 ἀκριβής Α. ἀκριβῶς H.

30 θεμίστιον Α. θεμιστόν H.

31 ἀβρυνομένην, γυνομένην Α.

ἀπανταχόθεν ὁμολογουμένως παρακαχωρηκέναι τῇ πόλει
κρατεῖν φιλοσοφίᾳ, καὶ ὥσπερ ἐκ τινος ἀκηράτου πηγῆς
ἐκ τῆς πόλεως τῆς ἡμετέρας φοιτᾶν ἀπανταχοῦ τὰ δι-
δάγματα τῆς ἀρετῆς. ὥσθ' ὅπερ ἀρχόμενος εἶπον,
κοινὴν ὑμῖν καὶ Θεμιστίῳ δίδωμι τὴν τιμὴν. μεταλα- 5
βὼν γὰρ παρ' ἡμῶν ἀξιώματος Ῥωμαϊκοῦ ἀντισφύρει
σοφίαν Ἑλληνικὴν, ὥστε τὴν πόλιν διὰ τοῦτο δαίχνυ-
σθαι τὴν ἡμετέραν κορυφὴν ὁμοῦ τύχης καὶ ἀρετῆς.
b νικῶσα γὰρ τοῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς νῦν προσλαμβάνει τὸ
τιμιώτατον. εἰ γὰρ τείχεσι μὲν αὐτὴν περιφραγνύναι, 10
κοσμεῖν δὲ τοῖς ἐνδον οἰκοδομήμασι, δῆμον δὲ πλήθει
στενοχωρεῖν, σημεῖον ἀγαπῶντός ἐστι βασιλέως, πόσῳ
μᾶλλον αὖξιν τὴν γερούσιαν τοιαύτῃ προσθήκῃ, ἣ τὰς
ψυχὰς βελτίους ποιήσει τῶν ἐνοικούντων καὶ μετὰ τῶν
ἄλλων οἰκοδομημάτων καὶ τὸ τῆς ἀρετῆς ἀναστήσει 15
γυμνάσιον; ὥς ὁ μὲν τῇ πόλει τὰ ἄλλα παρασκευαζό-
μενος τὰ πρῶτα δίδωσι τῶν ἀγαθῶν, φρονήσεως δὲ
c καὶ παιδείας ἐπιμελούμενος τὸ κυριώτατον ἐκπορίζει,
οὐ πολλοὶ μὲν ἐπιθυμοῦσιν, ὀλίγιστοι δὲ ἐφικνούνται.
Οἶδα μὲν οὖν ὅτι τὸ προσεπιλέγειν καὶ ἄλλας 20
αἰτίας, δι' αἷς ἄξιός ἐστιν Θεμιστίος τῆς μεγίστης
τιμῆς, οὐκ ἐστὶν αἰσθανομένων τοῦ μεγέθους τῆς φι-
λοσοφίας. ὁ γὰρ καθ' ἑαυτὸ πάντων αἰταρκέστατον
τῶν ἀγαθῶν, εἰ μὴ μόνον τις προῖσχοιτο, ἀλλὰ καὶ
ἕτερα συνάριθμοι, οὐ συναύξει μᾶλλον οἷς προστίθη- 25
σιν, ἀλλὰ ἐλλειπέστερον ποιεῖ τῷ προσθήκης δεῖσθαι
νομίζειν. ὅμως δὲ ἀνασχώμεθα τοῦ λόγου καὶ φιλοσό-
d φίας χωρὶς ἀποφαινόντος ἄξιον εἶναι τὸν ἄνδρα τῆς
ἡμετέρας συνόδου. εἰ γὰρ τοὺς μάλιστα ἀγαπῶντας
δίκαιον προσάγεσθαι καὶ ἀνταγαπᾶν, αὐθαίρετος ἡμῶν 30
γεγονώς Θεμιστίος ἐραστής καὶ τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν
οἰκίᾳ κρίσει προϋτίμησε τῆς ἐνεγκούσης καὶ πρότερον.

24, 11 τοῖς — οἰκοδομήμασιν A. τὰ — οἰκοδομήματα H.

17 τὰ πρῶτα] ἤγουν ἀρχῆς gl. A. 18 τὸ κυριώτατον A.
καὶ κυριώτατον H. 19 ὀλίγιστοι A. ὀλίγοι H.

22 τῆς φιλοσοφίας] τῆς sm. A. 25 συνάριθμοι] συνε-
ριθμή A. 31 γεγονώς A. γίγονε H.

γνώμη πολίτης ἢ προσηγορία γέγονε. τοῦτο δὲ ὁπόσον
 θεάσασθε, τὸ δεῖξαι τὴν οἰκῆσιν τὴν ἡμετέραν καὶ τοῖς
 ἄλλως ἀλλαχόθεν εὐδαιμοσιν ἀξίεραστον. οὐ γὰρ ἐν-
 δεῶς οἴκοι πράττων εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῆς πόλεως 22 a
 5 καταπέφυγεν, ἀλλὰ καὶ ἀμελῶν τοῦ πλουτεῖν ὅμως
 ὑπὸ πενίας οὐ θλίβεται. ἐφρόντισε δὲ παρ' ἡμῖν καὶ
 γάμου καὶ παιδοποιίας τὴν διαδοχὴν σωζούσης τοῦ
 γένους. ταῦτα δ' ἐπαινέται μὲν καὶ ἄλλοι προσόντα,
 φιλοσόφῳ δὲ ὑπάρχοντα πολυωφελέστατα γίνεται. οὐ
 10 γὰρ τὸν βίον ὥσπερ κανόνα δεῖ καὶ σκοπὸν ἅπασι προ-
 κεῖσθαι τοῖς ἄλλοις, οὗτος εἰ τιμὴν μὲν τὴν πόλιν τὴν
 ἡμετέραν, ἐπιμαλοῖτο δὲ τῆς τοῦ γένους διαδοχῆς, τὴν
 δὲ περὶ τὰ χρήματα σπουδὴν μετροῖν τῇ χρεΐα, πολ-
 λούς εἰς τὸν αὐτὸν ζῆλον ἐπάξεται. μὴ γὰρ δὴ νόμι- b
 15 ζετα τὴν ἀληθινὴν φιλοσοφίαν παντάπασιν ἐξορίζειν
 ἑαυτὴν τοῦ κοινοῦ βίου μηδὲ ἀποστρέφεσθαι παντελῶς
 τὴν τῶν κοινῶν ἐπιμέλειαν, ἀλλ' ἵστα ὥς ὅς μάλιστα
 ἐπιμαλεῖται πόλεως καὶ ὁ κατασκευάζων ἀρίστους ὄν-
 θρώπους ἀρίστους αἰεὶ ποιεῖ καὶ πολλίτας. ὁρᾶτε οὖν
 20 τῶν ἀγαθῶν τὴν περιουσίαν, αἱ τὸν λαμπρότατον ὑμῖν
 κατακεκόσμηκε. πλούσιός ἐστιν ἐν λόγοις, οὐ πένεται
 χρήματα, ἐκὼν εἴλετο τὴν πόλιν, οὐ πρὸς ἀνάγκην
 ἐπιδημεῖ, ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης ἂν χωρισθεῖν μόνης. τί
 τὰ ἄλλα λέγω; λαμπρότατον ὑμῖν δέδωκα τὸν μονογενῆ c
 25 φιλόσοφον, πολίτην ἐξαίρετον τῆς πόλεως τῆς ἡμετέρας,
 ὃν τοῦ κόσμου πολίτην εὐλόγως ἂν τις προσείποι.

Ἀλλ' εὖ οἶδα ὅτι τῶν κατελεγμένων ἐπαίνων οἱ
 μετὰ τῆς ἴσης ἡδογῆς ἀπάντων ἀκούει Θεμιστιος, ἀλλὰ
 μόνους τοὺς ὑπὲρ φιλοσοφίας οἰκέλους ἡγεῖται, τοὺς
 30 λοιποὺς δὲ ἢ λέγεσθαι μετρίως ἢ καὶ σιωπᾶσθαι βού-
 λεται. ἐγὼ δὲ οὐχ ὥς τάνδρ' ἐχαριούμενος, εἰ πάντα
 ἐπεξέλθοιμι ἴσως, ἐμήκυνα τὸν λόγον, ἀλλ' ὅπως ὑμῖν

26, 3 ἄλλως A. ἄλλοις H.

21 πλούσιός ἐστιν A. ἴστιν

om. H.

22 χρήματα A. χρήμασι H. Sic πλουτεῖν φιλους

dixit p. 17 c.

27 κατελεγμένων A. καταληγμένων H.

31 τάνδρ' A. ἀνδρ' H.

ei πάντα A. εἶπον * τὸ H.

- ἐνδείξαμι ὅτι μηδὲν ἀνεξέταστον μηδὲ ἀβασάνιστον
d παραλιμπάνω περὶ τῶν ὑπ' ἐμῆς κρίσεως ἀγομένων.
 Θεμιστίος δέ, εἰ χρὴ τάληθές εἰπαῖν, οὐδὲ νῦν ἐμοὶ
 γέγονε γνώριμος, ἀλλὰ καὶ πάλαι καὶ ἐκ πατέρων. καὶ
 τοσοῦτόν μοι γινώσκειν τὸν ἄνδρα περιέστιν, ὥστε ἔχων 5
 καὶ παλαιότερους προγόνους αὐτοῦ καταλέγειν, ὧν οἱ
 παλαιοὶ μέμνηνται λόγιοι, ἐκὼν παρήμι· ἐγγύθην γὰρ
 ὁ πατήρ αὐτῷ, δι' ὃν τῶν ἄλλων περιέρχον μεμνησθαι.
- 23a** τίς δὲ οὗτός ἐστιν οὐδὲ ὑμεῖς ἀγνοεῖτε, οὐ τὸ ὄνομα
 εἰπόντι ἀπόχρη δεῖξαι τὴν ἀκροτάτην φιλοσοφίαν, καὶ 10
 οὔτε χῶρος οὔτε ἔθνος οὔτε πόλις οὐδεμία τῆς Εὐγε-
 νίου δόξης ἀνήκοος. οὗτος, ὃν καὶ ὑμεῖς ἂν μαρτυ-
 ρήσαιτε διὰ βίου κάτοχον γεγενῆσθαι φιλοσοφίας, οὗτος,
 ὃν οὐδὲν ἐξέφυγε τῶν ἀρχαίων διδασμάτων καὶ παιδευ-
 μάτων, οὗτος, ὁ πρὸς ἑαυτὸν τῷ λόγῳ καὶ τῷ βίῳ 15
 φιλονεικήσας καὶ καθ' ἕτερον ὑφ' ἑαυτοῦ, καίτοι κρα-
 τῶν, ἡττώμενος, οὗτος οὖν ὁ πάντων ἄριστος γεγονώς,
b ὁ πάντων κορυφαϊύτατος, ἴσας τῷ παιδὶ μόνῳ νομίζε-
 ται, καὶ μόνῳ Θεμιστίῳ, ὅς καὶ ὁ τοῦ γένους διάδο-
 χός ἐστι καὶ φιλοσοφίας. 20
- Πάντων οὖν ἔνεκεν τῶν εἰρημένων τῇ συνόδῳ
 συναπτόεν καὶ κοινωνητέον τὸν ἄριστον. οὕτως γὰρ
 ἂν καὶ τῷ θειοτάτῳ πατρὶ πράττομεν κεχαρισμένα,
 τὴν ἐπώνυμον αὐτοῦ βουλὴν ἀνθεῖν τε καὶ θάλλειν
 τοῖς μεγίστοις τῶν ἀγαθῶν παρασκευάζοντες. δεῖ δὲ 25
c καὶ τοῖς λόγοις ὑπὲρ ἅπαντα δίδοσθαι τὴν ἀρμόζουσαν
 σεμνότητα καὶ τῇ σοφίᾳ τὸν οὐκ εἰς κόσμον ἀποδιδόναι
 καὶ τῇ παιδεύσει τὸ πρέπον γέρας καὶ τὸ ὀφειλόμενον
 ἄθλον τῇ ἀρετῇ καὶ τὴν ἀρίστην τῶν ἐπιστημῶν, λέγω
 δὲ φιλοσοφίαν, πανταχόθεν καὶ ἐν πᾶσιν ἐκλάμπειν. 30
 συμβήσεται γὰρ οὕτως καὶ τὰς ἄλλας τέχνας πλείονος

26, 1 μηδὲ ἀβασάνιστον A. ἢ ἀβασάνιστον H. 2 ὑπ'
 ἐμῆς κρίσεως A. ἐπ' ἐμὴ κρίτην H. 5 γινώσκειν] τοῦ γινώσκειν
 Wyttenbachius. ἔχων A. ἔχων H. 10 εἰπόντι A.
 εἰπόντα H. 17 οὖν add. A. 19 καὶ ὁ τοῦ A. ὁ om. H.
 22 κοινωνητέον τὸν A. κοινωνιέον τὸ H. 23 κεχα-
 ρισμένα A. κεχαρισμένως H. 28 τὸν ὀφειλόμενον A.

ἐπιμελείας τυγχάνειν, ὅταν ἡ πρώτη τε καὶ ἀρίστη τὴν d
οἰκίαν τιμὴν ἀπολαμβάνη. τοσούτων οὖν καὶ τοιού-
των εἰρημένων δῆλον ὡς ἂν παρέσχημαι θεμιστίῳ ὑμῖν
παρέσχημαι. χαρίζομαι δὲ, εὖ οἶδα, μεγάλως καὶ
5 τῷ μὲν πατρὶ, οὐ γυνὴν οὐδὲ γυμνάσιον ἐπὶ τῷ ὀνόματι
τοῦ θμιστάτου, ἀλλὰ ἄνδρα ἀγαθὸν ἀφιερῶσας.

27, 5 τῷ μὲν Α. τῷ μὲν Η.
αὐτοῦ πατρὸς gl. Α.

6 τοῦ θμιστάτου] ἦγουν τοῦ

Π.

**24^a ΕΙΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΝ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ,
ΟΤΙ ΜΑΛΙΣΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ,
Η ΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΣ.**

Θ ε ω ρ ι α.

Ἐπὶ τῷ κομισθέντι παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος λόγῳ, ὃν 5
ἔγραψε περὶ αὐτοῦ πρὸς τὴν γερουσίαν, τὸ χαριστήριον
b ἀποδίδωσι. σκοπὸν δὲ προῖσταται τῶν ἐγκωμίων φιλο-
σοφώτατον, αὐτὸν ἀποδεικνύς μᾶλλον τὸν βασιλέα φιλο-
σοφίας μετέχοντα, ἣν ἐπήνεσε. καὶ παρήσει μὲν οὐδὲν
τῶν εἰς ἔπαινον συντελοῦντων, ἅπαντα δὲ ἀνάγει πρὸς 10
τὸ κεφάλαιον ὃ προεστήσατο, ἔστι μὲν οὖν ὅπου καὶ
τὸ καθόλου κατασκευάζων, τὰ πλεῖστα δὲ τῶν ἐπιχειρη-
e μάτων μετιῶν ἐκ τῆς ὑποθέσεως τῆς παρούσης, ἅπαν-
ταχοῦ δὲ διατηρεῖν τὸ πρέπον ἀξίωμα φιλοσοφία περὶ-
μενος. σχεδὸν γάρ ὁ σκοπὸς τοῦ βιβλίου πρὸς τοῦτο 15
ἀφιερώρακεν.

Ἄρ' ἂν ὑμῖν, ὦ ἄνδρες, δοκοίην χρέους ἀποστε-
25 αῶν φιλοσοφίας ἐνδίκως μεταποιεῖσθαι; καίτοι Ἀθήνησι
τοὺς ὀφείλοντας τῷ δημοσίῳ εἰργεῖ ὁ νόμος μὴ κοινω-
νεῖν τῆς πολιτείας, ἔω, ἂν τὸ ὀφείλημα ἀπολίσωνται. 20

28, 1 Θεμιστίου περὶ τοῦ αὐτοκράτορος ἐγκωμιάσαντος αὐτὸν
πρὸς τὴν γερουσίαν εὐχαριστήριος, αὐτὸν ἀποδεικνύς τὸν βασιλέα μᾶ-
λιστα φιλοσοφίᾳ μετέχοντα H. Mutatum ex A. Argumen-
tum om. A. 19 εἰργεῖ δ νόμος A κατείργει νόμος H.
20 ὀφείλημα A. ὀφειλόμενον H.

ἐγὼ δὲ καὶ αὐτὸς ὀφλισκάνω τε καὶ ἐγγύγραμμαι οὐ
 μὰ Δία τῷ δημοσῷ τῷ ὑμέτερῳ, ἀλλὰ δι' ὃν ὁ ὑμέτε-
 ρος δῆμος γένηθ' ἐτε καὶ εὐθηνέται. εἰ δὲ οὐκ ὦν δῆλον
 ὑμῖν ὃ λέγω, φαῦλοι ἄρα ἐστέ μάρτυρες τῶν χρόνων καὶ
 5 οὐ μένησθε ὅτι πάσαι ἐπ' αὐτῷ τούτῳ τῷ ξυμβολαίῳ
 συνελέγητε εἰς τὸ βουλευτήριον μαρτυρήσοντες. ἐπε-
 τράπευα δὲ τῷ δανίσματι ἀνὴρ γεννάδας καὶ ἐμπλούς
 παρησίας, ὃς οὐκ ἐπιτρέψει οὐδὲ καταχαριεῖται ἐξαρ- **B**
 νουμένῳ· οὕτω μοι τὸ χρέος περιβόητόν ἐστι καὶ
 10 οὐδὲμία μοι μηχανὴ ἀποστραῖν ἐπαχειροῦνκι καὶ κατα-
 προΐεσθαι. ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς οἱ μάρτυρες εὖ οἶδ' ὅτι
 τίως μὲν ἡσυχάζετε, ἀναμένοντες ὡς αὐτῷ ὄντα παν-
 τάπασιν ὑπερήμιον, εἰ δὲ αἰσθῆσθε πανταλῶς ἀπορ-
 ραθυμοῦντα, εὐθὺς ἐπικρίσασθε καὶ ἐξιλέεσθαι καὶ
 15 παρίεσθε εἰς τὸ δικαστήριον, καταβαρυσόμενοι ὅπη ἂν
 τίς με προκαλῆται. καὶ εἰ μὲν ἐπὶ χρυσῷ ἢ ἐπ' ἀρ-
 γυρίῳ τὸ ξυμβόλαιον ἦν, τάχα ἂν οὐ πάνυ τι ἐνεμε-
 σάτε πρὸς τὴν ἔκτισιν ἀπορουμένων, ἐπίστασθε γάρ, **C**
 οἶμαι, εἰ μὴ ἀδικεῖτε, ὅτι χρήματα. ἐγὼ οὐτε φυλάττειν
 20 πᾶν ἐμπαιρος καὶ δαήμων οὔτε αὖ προΐεμενος ξυνα-
 γείρων τε καὶ ἀνακτᾶσθαι ῥαδίως, ἢ γὰρ τέχνη περὶ
 ἣν λαπαρῶς ἔχω οὐκ ἐγὼ με ταύτην εἶναι σοφὸν τὴν
 σοφίαν. ἀλλ' οὐδὲν θαυμαστὸν οὐδὲ ἐμῆς μαχητηρίας
 σημεῖον, εἰ καὶ ὀφλήσας πρὸς ἀνδρὶ πλουσίῳ ἀργύριον
 25 χαλεπῶς τὰ δίκαια ποιήσαιμι καὶ ὑπὲρ τὸν συγκείμενον
 χρόνον. ὥστε οὐκ ἔμπον, εἰ μὲν τοιόνδε τι τὸ δάνεισμα, **D**
 οὐ σφόδρα ἂν ὑμῶν ὑπώπτενον τὴν μαρτυρίαν, γὰρ δὲ
 χρυσίον μὲν, εἴπερ τι ἐγὼ ἰδεόμην, εὖ οἶδα ὅτι μᾶλλον
 ἂν με κατεφόρτις βασιλεὺς ἢ πάσαι Κροῖσος Ἀλκιμαίωνα

29, I ἐγὼ δὲ καὶ αὐτὸς A. ἐγὼ εἰ αὐτὸς H. 10. περι-
 βόητόν τε A. εἰ om. H. 10 καταπροΐεσθαι A. κατα-
 προΐεσθαι H. 12 ὅτι add. A. 14. εὐθὺς add. A.
 16. με προκαλῆται A. με προκαλῆται H. ἢ ἐπ' A. ἐπ' om. H.
 17 πᾶν τε A. τε om. H. 20 προΐεμενος A. προΐε-
 ρος H. 24. ἀργύριον add. A. 25 ποιήσαιμι] ἐπὶ τῷ
 Hecataeus Spec. in Plat. p. 18. 26 εἰ μὴ A. εἰ ἢ H.
 28 εἴπερ τε A. εἰ H.

- τὸν Ἀθηναῖον, ἐν τοῦ ψήγματος ἐπιτρέψας ὁπόσον
 ἠδύνατο τῷ σώματι ἀποφέρεισθαι. ἔπει καὶ τῶν τό γε
 ἐπ' αὐτῷ μέρος τρυφῆς τινος ὀχετοῦς καὶ εὐπαθείας
 λαθὼν με ἐπαφήκεν εἰς τὸ δωματίον, οὗς ἐγὼ μόλις
 26 ἀπαφροδόμησα καὶ ἀπέφραξα καὶ οὐκ εἴσω ἐπικλυσθῆ- 5
 ναι τὴν οἰκίαν ὄλβῳ μίζονι τοῦ φιλοσοφίᾳ προσήκον-
 τος, εἰδὼς ὅτι ὅπου ἂν λάθῃ τὸ ρεύμα τοῦτο αὐτομά-
 τως τε καὶ ἄνευ πόνου ὑπαρρυνέν, ἐντεῦθεν ἀναγκάζον
 ἐξοικίζεσθαι τὴν ἀρετὴν.
- Ἀλλὰ σοφώτερος ἄρα, ὥς δοικεν, ὁ Κωνσταντίος 10
 συμβαλεῖν ἀνδρὶ φιλοσόφῳ ἢ Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου.
 ὁ μὲν γὰρ ἐπειδὴ τοῖς πεντήκοντα ἅμα ταλάντοις οὐκ
 ἔτρωσεν οὐδὲ ἔκαμψε τὸν Καλχηδόνιον Ξενοκράτην,
 ἀλλ' ἀπακρούσατο γεννικῶς τὴν προσβολὴν τοῦ χερσίου,
 b ἀπείπατο αὐτίκα καὶ ἦρε τὰ χεῖρε καὶ οὐ προσή- 15
 νευκεν ἑτέραν πείραν ἰσχυρότεραν. βασιλεὺς δὲ ὁ μέγας
 ἐμμηγνήσατο καὶ ἐξεῦρεν ὅτῳ ἂν μένῃ ἐγὼ ὑπαικάθομι
 καὶ ὑπόσχοιμι οὐχὶ τὰς χεῖρας, ἀλλὰ τὴν ἀκοήν. ὁ
 γὰρ ἔπαινος ἡδὺ μὲν πον ἄλλως καὶ δύσμαχον δῶρον
 καὶ παρ' ὁποσούν γηγόμενος· καὶ αἱ γε Σειρήνες ἐπὶ 20
 σκοπέλου ἐπαινοῦσαι καὶ ἐπ' ὀλέθρῳ μικροῦ πρόσγη-
 γοντο καὶ χειρώσαντο τὸν πολύμητιν Ὀδυσσεά· οὐ δὲ
 δὴ καὶ μόνον τὸ νεῦμα φερέγγυον πρὸς σωτηρίαν, μᾶλ-
 λον δὲ πρὸς ξύμπασαν εὐδαιμονίαν, οὗτος μακρὸν βί-
 c βλλον συγγράφων μεστὸν εὐφημίας τίνα οὐκ ἂν σιδηροῦν 25
 καὶ ἀδάμαντος στερεώτερον μαλάξιέ τε καὶ ὑποχείριον
 λάβοι;

30, 3 τινος A. τιος H. 6 τοῦ φιλοσοφίᾳ προσήκοντος A.
 οὐ φιλοσοφίᾳ προσέτιται H. 8 ὑπαρρυνέν A. ὑπὸ ** H.
 9 τὴν add. A. 10 σοφώτερος] φιλοσοφώτερος A. ὥς δοικεν
 δ. κωνσταντίος A. δ. Κωνσταντίος, ὥς δοικεν H. 11 συμβαλεῖν
 ἀνδρὶ A. ἀνδρὶ συμβαλεῖν H. 12 μὲν γὰρ A. μὲν γε H.
 13 Καλχηδόνιος] Vulgo Καρχηδόνιος. Χαλχηδόνιον Harduinus.
 15 ἀπείπατο αὐτίκα καὶ ἦρε τὰ A. ἀπείπει τε αὐτόν τε καὶ ἦρε τε
 τὰ H. 17 καὶ ἐξεῦρεν add. A. 19 πον ἄλλως A. πον
 αὐτὸ ἄλλως H. 20 γηγόμενος A. γηγόμενος H. αἱ γε A.
 γὰρ αἱ H. 21 σκοπέλου A. σκοπέλου H. 23 μᾶλλον δὲ
 — εὐδαιμονίαν add. A. 24 μακρὸν A. μακρὸν H. .

Ὅταν δὲ δὴ καὶ τὸ ἀκουστήριον ἐννοήσω, καὶ
 ὑμᾶς οἷς τὸν ἔπαινον ἔκονοῦτο, καὶ τὸν προφήτην καὶ
 ἐξηγητὴν τοῦ ξυγγράμματος, ὅπως ὁ μὲν ἐν κόσμῳ
 εἰστήκει τρανότερον καὶ ἀριθνητότερον τὰ γράμματα ἐξη-
 5 γούμενος Βάκιδος τε καὶ Ἀμφιλύτου, ὑμεῖς δὲ ὥσπερ
 ἐν ταῖς πανηγύρεσι μεταμφισσάμενοι· τὰς τηβέννους καὶ
 τὰ ὑποδήματα ἀλλαξάμενοι, συγκαθεζόμενοι ἐπὶ τῶν
 δίφρων, ἐξεβοᾶτε ἐπὶ τοῖς ῥήμασι θαμινὰ, ἐξαλλόμενοι
 καὶ μυρίας λέντες φωνάς, ζηλοῦντές με τοῦ ἑπαινου, d
 10 ταῦτα δὲ ἅπαντα ξυνιόντα ἄρα ἂν καρτερεῖν ἀνασχοίμην;

Ἀλλὰ Ζήνων μὲν ὁ τῆς στοᾶς ἀρχηγέτης, καίπερ
 τὰ ἄλλα σεμνὸς ὢν καὶ ὑψηλόλογος, ὅμως ἐγανύσκετο
 καὶ ἐλαμπρύνετο, ἐπειδὴ αὐτὸν Ἀθηναῖοι ξένον τε ὄντα
 καὶ Φοίνικα ἐπὶ τοῖς λόγοις δημοποίητον ἐποίησαντο,
 15 ἐγὼ δὲ οὕτως ἀγεννῆς καὶ ἀνήκοος Ἀριστοτέλους, ὃν
 προὔταξάμην τοῦ βίου τε καὶ τῆς σοφίας, ὥστε πᾶσαν
 οἰεσθαι τιμὴν καὶ παρ' ὅτουοῦν καὶ ἐφ' ὅτωοῦν ἀχά-27a
 ριστον εἶναι ἀνδρὶ σπουδαίῳ καὶ ἐν Καρὸς μοίρᾳ; καὶ
 οὐ μέμνημαι ἄρα τῶν λόγων οἷς διορίζει χαυνότητα
 20 μεγαλοψυχίας; διορίζει δὲ ὧδε· φησί που καὶ περὶ
 τιμᾶς τὰς μεγάλας, ὥσπερ καὶ περὶ τὰ ἄλλα τὰ λεγό-
 μενα ἀγαθὰ, εἶναι μὲν ἄμετρον σπουδὴν τοῖς ἀνθρώ-
 ποις, εἶναι δὲ ἔμμετρον καὶ ξὺν λόγῳ. τὸν μὲν δὲ ἐπὶ
 δήμου θορυβοῖς καὶ κρότοις ἐξογκούμενόν τε καὶ ἐγαι-
 25 ροντα τὴν ὀφρῦν, ὅτι σφίσιν εἰς θέατρα ἢ ἵπποδρόμους
 πολλὰ χρήματα ἐξέχει, χαυνόν τε εἶναι καὶ ξυνέχεσθαι

31, 3 ξυγγράμματος A. γράμματος H. δ μὲν A. δ om. H.

4 τρανότερον] Vulgo τρανότερον. 5 ἀμφιλύτου A.

Ἀμφιλύτου H. 6 μεταμφισσάμενοι] μεταμφισσάμενοι codex

Vales. apud Boisson. ad Eunapium p. 348. τὰς τηβέννους

codex Vales. τὰς τηβέννας H. 12 ὑψηλόλογος] ὑψηλόσους

Roulextius p. 6. ἐγανύσκετο] Vulgo ἐγανύσκετο. 13 τε

add. A. 15 ἀγεννῆς A. ἀτελεῖς H. ἀτελεῖς codex Monac. 113.

apud Iacobesium ad Antholog. Palat. vol. III. p. 492.

16 τοῦ βίου A. τοῦ om. H. 20 διορίζει δὲ] διορίζων δὲ A.

24 ἐγείροντα A et codex Monacensis 113. ἀγείροντα H.

25 ἢ A. τε καὶ H.

- β** τῇ κακίᾳ, ἥ τοῦνομα τοῦτο τὴν χαυνότητα ἐπιτίθησι·
 τὸν δὲ τούτων μὲν τῶν θορύβων καταφρονούντα καὶ
 σμικρὸν οἰόμενον διαφέρειν ῥοθίου κυμάτων αἰγιαλοῖς
 προσηχούντων, ψῆφον δὲ ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἀκολάκιστον
 ἐπ' ἀρετῇ περὶ πλείστου πάντων ποιοῦμενον, τοῦτον 5
 εἶναι τῷ ὄντι μεγάλουψυχόν τε καὶ μεγαλογνώμονα. ἐπεὶ
 καὶ Σωκράτης ὁ Σωφρονισκὸν τοῦ μὲν δήμου τὰς
 ὀργὰς καὶ τοὺς ἐπαίνους ἐν λόγῳ οὐδέποτε ἐποιήσατο,
 ἐκυδροῦτο δὲ καὶ ἐπεποιθεὶ τῇ τοῦ θεοῦ μαρτυρίᾳ, δι'
γ ἧς ἀνείπεν αὐτὸν σοφία νικᾷν τοὺς τότε ἀνθρώπους, 10
 καὶ ᾧτο δεῖν ἐκτινύναι τὰ χαριστήρια τῷ τε Ἀπόλ-
 λωνι τῆς μαντείας καὶ Χαιρεφῶντι τῆς ἐρωτήσεως· καὶ
 ἔστι Σωκράτει προοίμιον πεποιημένον ἐν τῷ ἐξαμέτρῳ
 πρὸς τὸν θεόν.
 Εἰ δ' αὖ φήσιν τις κολακείαν εἶναι τῷ Πυθίῳ 15
 παραβάλλειν τὸν βασιλέα, Χρύσιππος μὲν ὑμῖν καὶ
 Κλεάνθης οὐ συγχωρήσει καὶ ὅλον ἔθνος φιλοσοφίας
 ἢ ὁ ἐκ τῆς ποικίλης χορὸς, οἱ φάσκοντες εἶναι τὴν
 αὐτὴν ἀρετὴν καὶ ἀλήθειαν ἀνδρὸς καὶ θεοῦ. ἐμοὶ δὲ
δ περὶ μὲν θεῶν εὖστομα κείσθω, κατὰ τὸν Δύξου. 20
 Ἀγησίλαον δὲ οἶδα τὸν βασιλέα τῆς Σπάρτης ὅτι ξeno-
 φῶν ὁ Σωκράτους ὁμιλητὴς οὐκ ᾔσκει ἐπαινεῖν καὶ
 ἀμείβεσθαι μακρῷ βιβλίῳ, ἐπειδὴ αὐτῷ νέμεσθαι δια-
 πράξατο χωρίον τι μεταξὺ Ἡλίδος καὶ Ἀρκαδίας, οὐ
 πόρρω Σκιλλοῦντος, ἐν τῇ φυγῇ. καὶ πρὸς ἐκείνῳ τότε 25
 εὖ οἶδα, ὅτι οὗτος ὁ Σπαρτιατὴς τὰ μὲν ἄλλα φιλότι-
 μός τε ἦν καὶ ὑψηλόφρων, φιλανθρωπία δὲ καὶ πράο-
 28 α τητι τοσόνδε ἐλείπετο τοῦ ἀληθινοῦ βασιλέως ὅποσον
 καὶ τῇ βασιλείᾳ, εἴτερ τι μέμνησθε τῆς Δυσάνδρου

32, 1 τοῦνομα] τὸ ὄνομα Α. τοῦτο] τοῦτο Α.

τὴν χαυνότητα add. Α. 2 καταφρονούντα Α. περιφρονούντα Η.

11 ἐκτινύναι τὰ χαριστήρια Α. ἐκτινύναι τὰ χαριστήριον Η.

14 πρὸς τὸν θεόν] πρὸς τὸ νοῦν Α. 15 φήσιν τις Α.

φήσιν Η. 18 ἢ ὁ Α. ἢ om. Η. 20 τὸν Δύξου] τὸν

λίξου Α. τὸν Ἡρόδοτον λέγων, ἔξλον γὰρ ἦν Η, illato in textum
 scholio, quod emendatius legitur in margine Α „τὸν Ἡρόδοτον·
 λίξου γὰρ ἦν πατήρ (immo πατρός).“ Herodoti locus est II, 171.

κρεοδαισίας. οὐ μὴν οὐδὲ ἡ χάρις ὁμοία ἀγρόν ἐργάζεσθαι προῖκα Ἀρχαδικόν ἢ ἐπαίνου τυχεῖν ἀγῆρω τε καὶ ἀθανάτου. τάχα δ' ἂν καὶ αὐτὸς ὁ Ἀρχιδάμου τιμιώτερον ξυνέφη εἶναι τῆς αὐτοῦ δωρεᾶς τὸ χαριστήριον τοῦ Ξενοφώντος. τὸ μὲν γὰρ λόγος ἦν ὑπὸ φιλοσόφου γεγραμμένος, ἡ δέ, εἴ τι δεῖ προσέχειν τῷ εἰληφέντι, πυροὶ καὶ κριθαὶ καὶ τρωκτὰ ὠραῖα καὶ δορκάδας καὶ σὺς διώκειν τε καὶ ἀκοντίζειν.

Ὅθεν μοι καὶ ἄπορος καὶ ἀμήχανος ἡ ἐκτισίς
 10 γίνεται μᾶλλον ἢ Ξενοφῶντι. πρὶν μὲν γὰρ ἐνομιζέτο ἐν ἀνθρώποις πλοῦτοι μὲν καὶ ἀρχαὶ καὶ σατραπείαι δῶρα ἀγαθῶν βασιλέων, βιβλία δὲ καὶ γράμματα καὶ συγγράμματα φιλοσοφίας ἔργα καὶ ἀναθήματα· νῦν δὲ ὃ μόνον εἶχον οἱ λόγοι χαριστήριον ἐν δυνάμει, τοῦτο
 15 αὐτὸς παραλαβὼν ἐδωρήσατο βασιλεύς. οὐκ οὖν ἔστι μοι θρύπτεσθαι καὶ ἀκκίζεσθαι, καθάπερ Ἰσοκράτης ὁ Θεοδώρου, ὅτι σεμνότερα καὶ ισχυρότερα τὰ ἐμὰ δωρήματα καὶ οὔτε ἐν χρόνῳ γηράσκει οὔτε ἐν τόπῳ καθιέργεται. ὁ γὰρ μέγα καὶ πάμμιγα εἶπω ὑπὲρ τῶν
 20 λόγων, μετὰ τῆς βασιλείως γίνεται δωρεᾶς.

Λέγεται οὖν μοι, ὥς τοίκε, συμπορίσασθαι ἵππους καὶ ἱμάτια καὶ οἰνοχόους καὶ πλέθρα γῆς ψιλῆς καὶ πεφυτευμένης καὶ ταῦτα ἀντισφύρειν τῷ βασιλεῖ ἐπὶ τῷ λόγῳ, εἴπερ γε δεῖ ἀμφοτέρους τὰ ἔργα ἀνταλλάξασθαι.
 25 ἀλλ' οὐ γὰρ ἀλλὰ τολμητέον δὴ κατὰ δύναμιν· ὥς τὰ μὲν χρήματα τὰ ἐμὰ καταγέλαστα καὶ πενία πολλὴ καὶ ἐλάττω ἢ ψεκᾶς πρὸς τὸν ὠκεανόν, οὐ μόνον ὅσα ἐγὼ χέκτημαι νῦν, ἀλλὰ καὶ ὅσα ὁ πατήρ ποτε

33, 1 κρεοδαισίας] Vulgo κρεοδαισίας. 3 ἀρχιδάμου Α.
 Ἀρχιδάμου Η. 4 αὐτοῦ Α. αὐτῆς Η. 5 τοῦ add. Α.
 6 γεγραμμένος Α. ευγεγεγραμμένος Η. 7 δορκάδας καὶ
 σὺς Α. δορκάδες, σὺς Η. 11 μὲν om. Α. 12 γράμμα-
 τα καὶ συγγράμματα Α. συγγράμματα καὶ γράμματα Η.
 16 Ἰσοκράτης] σοκράτης Α. 19 ὁ γὰρ] Adde ἂν.
 21 συμπορίσασθαι] συμπορίσασθαι Α. Fortasse συμπορῆσαι voluit.
 24 τῷ λόγῳ Α. τῷ om. Η. 27 τὸν ὠκεανόν Α. τὸν
 om. Η. 28 νῦν add. Α. ποτε καὶ ὅσα ἡ μήτηρ om. Α.

καὶ ὅσα ἡ μήτηρ καὶ ὅσα ξυμπάντες Παφλαγόνες
 λόγῳ δὲ παραβαλλόμενος πρὸς τὸν λόγον, ἔχω τιτὰ,
 εἰ μὴ μέγα εἶπαι, ἐλπίδα οὐ πολλὰ ὀπίσω ἀπολείπε-
 σθαι, οὔτε λέγω τῷ κάλλει τῶν ἐνθ' ὑμημάτων καὶ ὄνο-
 29 αμάτων· μᾶλλον γὰρ τούτοις ἀστράπτει βασιλεὺς ἢ τῷ 5
 στεφάνῳ καὶ τῇ ἀλουργίδι· ἀλλ' εἶπω ὑμῶν ᾧ δοκῶ
 περιέσεσθαι ἐκ τῆς ἀμίλλης; οἶμαι ἀληθινώτερον φά-
 νεισθαι τὸν ἐμὸν λόγον ἢ τὸν βασιλέως. τῷ μὲν γὰρ
 ἀνάγκη ἐστὶ τὸν ἐπαινούμενον παραδραμεῖν καὶ ὑπερ-
 βῆναι διὰ τὴν φανulότητα καὶ οὐδένειαν, ἐμοὶ δὲ ἀπο- 10
 χῶν ἀγώνισμα ἢ ἀλήθεια.

Καίτοι μέλλον γε ἄπτεσθαι καὶ διγγάνειν τῶν
 ἀναχτόρων ξένον τι ἀτεχνῶς ὑπομένω καὶ ἄπιστον πάθος.
 διανοίγεται γὰρ μου τὸ στήθος καὶ ἡ καρδία καὶ διαν-
 b γεστέρα γίνεται ἡ ψυχὴ καὶ τὰ ὄμματα ὀξύτερα τῆς 15
 διανοίας. ὁρῶ γοῦν, ὦ μακάριοι, ἃ πρότερον οὐχ εἶός
 τε ἦν· ἃ δὲ ὁρῶ, δέος ἔχει με ἐξεῖπαι καὶ ἐλλαλῆσαι
 μὴ ὥσπερ οἱ νομφόληπτοι ἐξαπατῶμαι. ὅμως δὲ, οὐδὲ
 γὰρ αἰστοῦται τό φάντασμα, ἀλλ' ἐπιμένει, καὶ ὅσω ἂν
 μᾶλλον ἐγκύπτων ἀτενίζω τοῖν ὀφθαλμοῖν, τοσῶδε ἔναρ- 20
 γέστερον ἀναφαίνεται καὶ ἐκλάμπει. ἐθέλω οὖν καὶ
 πρὸς ὑμᾶς τὸ πάθος ἀνακοινώσασθαι καὶ ἐνδείξασθαι,
 ἣν δύνωμαι· ἀλλ' ἐπισθε. φαίνεται μοι τῷ λόγῳ τῷ
 c βασιλέως, ὃν ἐπὶ τῷ μῶ ὀνόματι πρώην ἐπεμψεν εἰς τὴν 25
 βασιλίδι βουλὴν, τοῦνομα μὲν τοῦμόν ἄλλως ἐπικεῖσθαι,
 τῷ ὕμνῳ δὲ αὐτὸς ὑποδευκέναι ὁ ξυγγραφεὺς, ὥσπερ,
 οἶμαι, φασὶ τὸν Παρράσιον, ὅτι γράφειν τὸν Ἑρμῆν
 ἐγχειρήσας τὴν ἑαυτοῦ μορφὴν τῷ πίνακι ἐγκατέθετο

34, 3 ἀπολείπεσθαι A. ἀπολείπεσθαι H. 5 τῷ στεφάνῳ A.
 τῷ om. H. 12 ἄπτεσθαι καὶ διγγάνειν] P. 147 b. ἀψασθαι καὶ
 θιγεῖν. p. 152 a. ὦν ἄπτη καὶ ὦν θιγγάνεις. p. 177 d. ἀπτεσθαι αὐτοῦ
 καὶ θιγγάνειν. Euripides Bacchar. v. 617. οὐτ' ἴθιγεν οὐθ' ἤφαθ'
 ἡμῶν. 13 ἀναχτόρων A. ** ἀνάκτη H. 14 μου A. μοι H.
 21 ἐκλάμπει A. ἐκαλύπτεται H. 23 ἔπεσθε A.
 ἔπεσθαι * H. 24 τῷ μῶ ὀνόματι] ἦγον ὡς ἐπαινῶν ἐμὲ, τοῦνομα
 μὲν ἄλλως τὸ ἐμὸν ὑποφάρεσθαι, ὡς δοκεῖν ἐμὲ ἐπαινεῖσθαι, τοῖς δὲ
 ἐπαινοῖς αὐτὸς ὁ βασιλεὺς καὶ τὰ βασιλέως ἴδια ὑποβάλλεσθαι. schol. A.

καὶ ἐξαπατᾷ τοὺς ἀνθρώπους τὸ ἐπίγραμμα τῆς εἰκόνος.
οἰονταὶ γὰρ ὅτι Παρράσιος ἑαυτὸν ἐτίμησε καὶ ἐκύδησε
τῷ ἀναθήματι, πόρρω ὄντας τῆς τοῦ ζωγράφου σοφίας,
ὅς ἔνα φύγῃ ἀπειροκαλίαν τε καὶ φιλαυτίαν, ἄλλοτρίῳ d
5 ὀνόματι εἰς τὴν γραφὴν κατεγράψατο.

Μὴ οὖν ὑμεῖς ἐξαπατᾶσθε μὴδὲ ὁρῶντες πόρρωθεν
καὶ ἀκούοντες ἔπαινον φιλοσόφου καὶ βασιλέως, ἄλλον
τινὰ οἰεσθε τὸν φιλόσοφον ἢ τὸν βασιλέα. ἀλλ' ὥσπερ
εἰ τις ὀξύτατα αὐτὸς θίῃν καὶ ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἀν-
10 θρώπους μακρὸν ἐποιεῖτο τάχος ἐγκώμιον, ἐπιδεικνύς
τε καὶ ἐξηγούμενος ὅποσα παρέχεται ὠκύτης ποδῶν
ἀγαθὰ τῷ βίῳ τῷ ἀνθρωπίνῳ, φυγεῖν τε ὃ ἂν τις 30 a
ἐκκλίνῃ, ἔλιν τε οὐ ἂν τις ἐφίηται, καὶ ὁδὸν ὡς ῥᾶστα
ἀνύειν, καὶ θηρεύειν ἱππων οὐ προσδεόμενον; καὶ ταῦτα
15 ἔλεγεν ἀποβλέπων εἰς τινὰ ἄλλον ἀνθρώπου δῆθεν μόλις
βαδίζοντα σὺν βακτηρίᾳ, δῆλος, οἶμαι, οὗτος ἦν ὁ ἀνὴρ
τὴν ἑαυτοῦ ἐξυμνῶν ποδώκειαν δι' ἄλλοτρίου παραπε-
τάσματος. οὕτω δὴ βῆσιλεύς ὁ τῷ ὄντι καὶ οὐ ψευ-
δωνύμῳ αὐτὸς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἐνδείκνυσθαι ἐπιθυ-
20 μήσας φιλοσοφίαν τῷ λόγῳ ὑπετυπώσατο.

Ὑμεῖς δὲ ἴσως ὑπολαμβάνετε, ἐὰν μὲν τις ἄνω b
καὶ κάτω περὶ συλλογισμῶν διαλέγεται, καὶ οὐτίδας
λόγους ἐξετάζειν οἶός τε ἦ, καὶ τοὺς ἐγκεικαλυμμένους
ἀποκαλύπτειν καὶ τινὰς τε αὐτὸν καταφάσκοντας καὶ ἀπο-
25 φάσκοντας, ὥσπερ Φίλων ἢ Διόδωρος, ὧν τὰ λαμπρὰ
ἀναθήματα, ὁ κυριεύων καὶ ὁ κερατίνης, σοφίσματα
δυσμήχανα καὶ κακοῦργα καὶ ὧν χαλεπὴ μὲν ἡ ξύνεσις,
ἀχρεῖος δὲ ἡ ἐπιστήμη, ὥσπερ ὁ ζυγόδεσμος τῆς Μίδου
ἑμάξης, τοῦτον μὲν καὶ τὸν τοιοῦτον φιλοσοφεῖν, ἢ
30 μᾶλλον γε ὅστις ὑπὲρ ἀρετῆς θαμὰ διεξίει καὶ θαρσα-

35, 2 ἐτίμησε Α. ἐτίμησε τε Η. 3 τῆς τοῦ ζωγράφου σο-
φίας Α. τῆς ζωγραφίας Η. 6 ὑμῆς Α. καὶ ὑμεῖς Η. 7 βασι-
λέως Α. φιλοσοφίας Η. 13 ἐφίηται] ἐφίλοτο Α. 15 ἄλλον
ἀνθρώπου Α. ἀνθρώπων ἄλλον Η. 16 σὺν βακτηρίᾳ om. Α.
19 ἐνδείκνυσθαι Α. ἐνδείκασθαι Η. 21 ἐὰν Α. ἂν Η.
22 καὶ οὐτίδας] καινοῦς τινας Α. 25 διόδωρος Α. Ἡμιόδορος Η.

- c λεότητος καὶ ἀνδρείας ἐπὶ σκιμποδίου καθήμενος καὶ
 πρὸς μειράκια τρία ἢ τέτταρα, οὐχ οἷός τε ὢν τοῦ
 δωματίου παρακῦψαι ὑπ' ἀσθενείας; ἢ αὖ περὶ πολι-
 τείας τε καὶ νόμων, οὐ μὴδὲ ὁ ἀγρὸς εὖ οἰκεῖται; καὶ
 περὶ μεγαλοπρεπείας καὶ τῶν μεγάλων δαπανημάτων ὁ 5
 μὴδὲ ἀψάμενός ποτε χρυσοῦ καὶ στατήρος; καὶ ὅπως
 δεῖ κατέχειν τὴν ὀργάν, ὃν καὶ ἀγανακτοῦντα οὐδεὶς
 εὐλαβεῖται; καὶ ὅπως κρείττων εἶναι ἐπιθυμίας, ᾧ μὴδὲν
 πλέον καὶ ἡττημένῳ; ὅστις δὲ ἐν ἐξουσίᾳ μὲν ἀδικίας
 δικαιοτέρως Ἀναξαγόρου, ἐν ἀδείᾳ δὲ ἀκολασίας σω- 10
 d φρονέσιτος Ξενοκράτους, τρυφᾶν δὲ ὑπὲρ ἐκείνων τὸν
 Σαρδανάπαλλον ἔχων ῥᾶον ἀνέχεται λιμοῦ καὶ δίψης
 ἢ Διογένης ὁ Σινωπεύς, ἐξὸν δὲ αὐτῷ ἅπαντα ποιεῖν
 ὀργισθέντι πραότητι νικᾷ τὸν Ἀρίστωνος, ἀνδρείαν δὲ
 οὐχ ἐπιτάττει, ἀλλὰ καὶ ἐργάζεται, καρτερίαν δὲ οὐ 15
 διδάσκει, ἀλλὰ καὶ ἐκπονεῖ, φιλανθρωπίαν δὲ οὐχ ὅτι
 ποτέ ἐστι λέγει, ἀλλὰ καὶ ἀπολαύειν παρέχεται, τοῦτον
 εἰ φαίμεν εἶναι τὸν ἀληθινὸν φιλόσοφον, ψευδεῖ
 31 a ἄρα καὶ οὐ προσήκοντι ὀνόματι τὸν ἄνδρα θεραπεύ-
 σομεν; καίτοι οὐχ οὕτως ἔχομεν ὑπὲρ τῶν ἄλλων, ἀλλὰ 20
 καὶ τέκτονα ὀνομάζομεν ἐκ τοῦ ἔργου καὶ σκυτοτόμον
 ἐπὶ τοῖς ὑποδήμασι καὶ ἱατρὸν, εἰ ἀκοῖτο τὰ νοσήματι.
 Καὶ τί ἐγὼ παραδείγματα ἀπομνησκύνω καὶ οὐκ
 αἴρω τὴν μηχανὴν, μᾶλλον δὲ οὐ ζηλῶ τοὺς ἐπὶ τοῦ
 βήματος ῥήτορας; ἵστε γάρ που ὅτι οἱ ῥήτορες, ἕως 25
 μὲν ἂν σημειᾷ τε καὶ εἰκότα παρέχωνται καὶ ἐγχειρῶσι,
 πολλάκις ἀπιστοῦνται ἰπὸ τῶν δικαστῶν καὶ δοκοῦσι

36, 1 καὶ πρὸς A. καὶ om. H. 2 τέτταρα A. καὶ τέ-
 τταρα H. Conf. Platonis Gorgiam p. 485 d. et infra p. 265 b.
 341 d. Indicavit Heusdius p. 94. 3 πολιτείας τε A. πολιτείας
 μὲν H. 6 καὶ στατήρος] καὶ delet Petavius. καὶ ἀργυροῦ
 στατήρος Roulezius p. 79. 7 δε] δὴ A. κατέχειν A.
 κατέχεσθαι H. 8 ἐπιθυμίας, ᾧ A. ἐπιθυμίας ** H. 9 ἡττη-
 μένῳ] ἡττημένῳ A. 10 Ἀναξαγόρου] Ἀριστείδου Roulezius
 p. 11. ἐν ἀδείᾳ A. ἐν om. H. 12 Σαρδανάπαλλον] Vulgo
 Σαρδανάπαλον. ἔχων A. ἢ H. 24 αἴρω Iacobsius apud
 Goellerum ad Dionys. de C. V. p. 287. ἔρω H. ἔρω H.
 26 ἂν om. A. ἐγχειρῶσι] ἐγχειροῦσι A.

τὴν τέχνην μὲν ἐπιδείκνυσθαι, τὸ δὲ ἀληθὲς μὴ πω
 ἔλγχειν, ὅποταν δὲ νόμον ὑπαναγνώσῃ Δράκοντος ἢ ^b
 Σόλωνος ἢ Κλεισθέτους, τὴν ψῆφον ἤδη ὁ καθήμενος
 ἀντιπίπτει. ἔγω οὖν καὶ ἐγὼ ἐφ' οἷς λέγω πάνυ πολ-
 5 λούς νόμους, αὗθ' συνεγράψαντο οἱ σεμνοὶ νομοθέται
 φιλοσοφίας καὶ ἀμείνων πολλῶν Ζαλεῦχου τοῦ Λοκροῦ
 καὶ τοῦ Θεωρίου Χαρώνδα, ὁ μέγας Πλάτων καὶ Ἀρι-
 στοτέλης ὁ Νικομάχου. καὶ ἀντὰ ὑμῖν τῶν ἀνδρῶν
 τὰ γράμματα ἀναγνώσομαι, λαβὼν ἀπὸ τῶν κύρβαν
 10 καὶ ἀπολέξας.

Λέγει τοίνυν ὁ μὲν ἑτερος νομοθέτης, ἐν οἷς λέγει.
 ὑπὲρ τῆς ἡθικῆς ἀρετῆς, αὐτοῖς τουτοιαῖς τοῖς ῥήμασιν, ^c
 ὅτι τέλος αὐτῆς οὐ γνώσις, ἀλλὰ πρᾶξις ἐστὶ καὶ
 αὐθις· οὐ γὰρ ἵνα εἰδῶμεν τί ἐστὶν ἀρετὴ, σκοπούμεθα,
 15 ἀλλ' ἵνα ἀγαθὰ γενώμεθα διὰ τῶν ἔργων. καὶ ἐτέ-
 ρωθι· πρὸς μὲν γὰρ τὰς ἄλλας τέχνας τὸ εἰδέναι πάλ-
 μεγα δύναται, πρὸς δὲ τὰς ἀρετὰς τὸ μὲν εἰδέναι ἢ
 οὐδὲν ἢ μικρὸν ἰσχύει, τὰ δὲ ἔργα οὐ μικρὸν, ἀλλὰ τὸ
 πᾶν. εἰ μὲν οὖν ἤδη τις ἐπιδεῖξαι δυνήσεται τῆς βα-
 20 σιλείως ἀρετῆς ἐνεργεστέραν τὴν Χρυσίππου ἢ τὴν Ἀν-
 τιπάτρου, οἱ δὲ ἐν καλᾷ καὶ μέλει τὸν ἅπαντα
 χρόνον τὴν ἀνδρείαν ἐπεδείξαντο καὶ τὴν δικαιοσύνην
 καὶ τὴν καρτερίαν, τάχα ἂν ἐγὼ θαυπέουμι καὶ ὑπερ- ^d
 χοίμην· εἰ δὲ τῶν μὲν ἄχρι τοῦ διδασκαλείου ἢ γεν-
 25 ναϊότης, βασιλείως δὲ ὑπαιθρα τὰ ἀγωνίσματα, τοῦ δὲ
 χάριν πρὸς τοῦ Διὸς τοὺς μὲν φιλοσόφους καλεῖν οὐκ
 ὀκνοῦμεν, βασιλεία δὲ αἰσχυνόμεθα;

Ὅτι γὰρ μὴ ἄλλο τι τὸ φιλοσοφῶν ἐστὶν ἢ τὸ
 ἐργάζεσθαι ἀρετὴν, ἀκούετε αὐτὸ πάλιν ῥῆσιν ἑτέρων, οὐ
 30 τοῦ ἀπὸ Σκυθῶν, ἀλλὰ τοῦ ἀπὸ Σταγείρων, καὶ εἰ

37, 2 ὅποταν Α. ὅταν Η. 3 κλεισθέτους Α. καὶ Κλεισθέ-
 τους Η. 5 σεμνοὶ Α. σεμνότατοι Η. 7 ὁ μέγας Α. ὁ
 πύρμαγας Η. 11 λέγει ὑπὲρ Α. φησιν ὑπὲρ Η. 17 ἢ
 οὐδὲν Α. ἢ οὐκ Η. 21 ἐν καλᾷ Α. ἐν οὐκ Η.
 23 θαυπέουμι Α. θαυπέουμι Η. ὑπερχοίμην Petavias. Vulgo
 ὑπερχοίμην. 29 οὐ τοῦ — ἀλλὰ τοῦ Α. οὐ τὴν — ἀλλὰ τὴν Η.
 De proverbio dixit Boisson. ad Aristaeon. p. 723.

32 α μακροτέρα ἐστίν, ἀλλὰ ἀκούετε. εἰ οὖν λέγεται ὅτι ἐκ
 τοῦ τὰ δίκαια πράττειν ὁ δίκαιος γίνεται καὶ ἐκ τοῦ τὰ
 σώφρονα ὁ σώφρων, ἐκ δὲ τοῦ μὴ ταῦτα πράττειν
 σῦδεις ἂν οὐδὲ μελλήσωμεν ἀγαθὸς γενέσθαι, ἀλλ' οἱ
 πολλοὶ ταῦτα μὲν οὐ πράττουσιν, ἐπὶ δὲ τὸν λόγον 5
 καταφεύγοντες οἴονται φιλοσοφεῖν, ὅμοιόν τι ποιοῦντες
 τοῖς κάμνουσιν, οἱ τῶν ἰατρῶν ἀκούουσι μὲν ἐπιμελῶς,
 ποιοῦσι δὲ οὐδὲν τῶν προσταττομένων, ὥσπερ οὖν οὐδὲ
 ἐκεῖνοι εὖ ἔξουσιν τὸ σῶμα οὕτω θεραπευόμενοι οὐδὲ οὐ-
 β. τοι τὴν ψυχὴν οὕτω φιλοσοφῶντες, εἰ οὖν οὐ φιλό- 10
 σοφοί, ἀλλὰ ψευδῶνυμοι οἱ καταφεύγοντες ἐπὶ τὸν
 λόγον, δηλὸν πού ὡς οἱ τὰ ἔργα ἐπιδεικνύμενοι ἀντὶ
 τῶν λόγων ἀληθινῶς ἂν καὶ ἐνδίκως ἀξιούντο τοῦ προσ-
 ρήματος.

Ἀλλὰ δὴ καὶ τῶν Ἀττικῶν ἀκούσατε νόμων, οὐ 15
 τοῦ Σόλωνος, ἀλλὰ τῶν τοῦ Σόλωνος ἀπογόνων. καίτοι
 σχεδόν τι ἅπασα καταπλήσεται ἡ τοῦ θείου Πλάτωνος
 συγγραφή καὶ οὐκ ἔστιν ὀλίγα ῥήματα ἐξελόμενον ἐπι-
 λέγεσθαι ὑμῖν ὥσπερ γραμματεῖα, ἀλλὰ βιβλίων ὅμαδος
 ὅλος ἐπ' ἀλλήλοις συντεταγμένων ἐπισχυρίζεται μάλιστα 20
 γ. εἶναι φιλόσοφον τὸν βασιλέα, Πολιτεῖαί τε αἱ κλειναὶ
 καὶ οἱ Θεσπέσιοι Νόμοι καὶ πᾶσα ἡ περὶ τὴν πλάτανον
 διατριβὴ τὴν ἀμφιλαφεῖ τε καὶ ὑψηλῇ. ἡ γὰρ εὐδαί-
 μων ἐκείνη καὶ μακαρία χορεία, ἣν αὐτὸς μὲν φησι
 μετὰ τοῦ Διὸς χορεύειν, ἄλλους δὲ μετ' ἄλλων θεῶν, 25
 καὶ οἱ τὸν ὀρώμενον γνωματεύοντες εἰ φιλόσοφός τε καὶ
 ἡγεμονικὸς τὴν φύσιν ἐστὶ, καὶ ἄλλα δὴ ὅσα μυρία οὐκ
 ἀμυδρῶς ἐστὶ λέγοντος ὃ λέγω, οὐδὲ πρὸς μόνους τοὺς
 ὀξύτερον ἀκούοντας.

38, 1 μακροτέρα Α. μικροτέρα Η. εἰ (εὖ Iacobsius) οὖν
 λέγεται Α. ἢ οὐ λέγεται Η. 8 προσταττομένων Α. προσταττο-
 μένων Η. 11 οἱ et ἐπὶ add. Α. 12 λόγον, δηλὸν πού ὡς
 οἱ τὰ ἔργα ἐπιδεικνύμενοι Α. λόγον ** δεικνύμενοι Η. 13 ἂν
 om. Α. 20 συντεταγμένων Α. συντεταγμένος Η. ἐπισχυ-
 ρίζεται Α. ἀπισχυρίζεται Η. 22 τὴν πλάτανον] γρ. τὸν πλάτω-
 να margo Α. 25 Post ἄλλων θεῶν aliqua excidisse videntur.
 26 γνωματεύοντες] ἔχουν δοκιμάζοντες gl. Α. et add. Α.

Ἄλλ' ἐμὸν ἀπόχρη τὸν κολοφῶνα ἐπιμαρτίσθαι d
εἰς ὃν ξηνδεῖ καὶ ἀνάπτει πάντα τὰ ἄμματα τῆς χρυ-
σῆς καὶ ἀρρήκτου αἰσῶς, διατείνων καὶ ἔλκων ἐκ γῆς
εἰς τὸ ἄκρον τοῦ οὐρανοῦ. τὸ γὰρ δὴ κεφάλαιον αὐτῷ
5 καὶ τὸ πέρας καὶ ἡ κορυφὴ ξυμπάντων τῶν λόγων
τοῦτο ἐστίν, ὅτι μηδὲν ἄλλο ἐστὶ φιλοσοφία ἢ ὁμοίω-
σις θεοῦ κατὰ τὸ δυνατόν ἀνθρώπων.

Τοῦντιδεῖν ἐποίτ' ἂν ὑμῖν ἐπισκοπεῖσθαι καὶ ἐξε-
τάζειν τί πράττων ὁ θεὸς θεός ἐστι· πότερον ὑπὲρ προ-
10 τάσεων ἐξηγούμενος καὶ τρόπων περαντικῶν τε καὶ ἀπε- 33 a
ράντων, ἢ ἄλλον του χρόνι ἐποριγνᾶσθαι τὸν μέλλοντα
αὐτῷ κατὰ σμικρὸν τι ἀπεικασθῆσεσθαι. οὐδὲν δὲ ἴσως
ἡμᾶς ἂν δεῖαι πράγματα ἔχυν ζητοῦντας καὶ ἐρευνῶν-
τας, ἀλλ' αὐτὸς ὁ Πλάτων ἐρεῖ τὸ ἔργον τοῦ θείου τῇ
15 λαμπρᾷ καὶ μεγάλῃ ἰσχυρί. βουλευθεῖς γάρ, φησὶν, ὁ
θεὸς ἀγαθὰ μὲν πάντα, φλαῦρον δὲ μηδὲν εἶναι κατὰ
δυναμιν, οὐτῷ δὲ καὶ πᾶν ὅσα ἐμὶν ὁρατὸν παραλα-
βῶν, οὐχ ὑσυχίαν ἄγων, ἀλλὰ κινούμενον πλημμυλῶς
καὶ ἀτάκτως, εἰς τάξιν αὐτὸ ἡγάγει ἐκ τῆς ἀταξίας,
20 ἡγησάμενος ἐκείνου τοῦτο πάντως ἀμεινον εἶναι. b

Πρὸς Διός, οὐ γὰρ οἷός τέ εἰμι καρτερεῖν καὶ τοῦ
λόγου τὸ ἐφεξῆς ἀκαμένειν, ἀλλὰ με ἀποστοματίζοντα
τὴν Πλάτωνος ῥῆσιν ἐδραξέ τι καὶ ἐνυξέ τὴν διάνοιάν,
καὶ οὐκ ἀνέχεται ἡρεμεῖν, ἀλλὰ οἷόν τέ ἔστι προσηδᾶν
25 τε καὶ προσεξάλλεσθαι τοῦ ἐν τάξει ἀκαλουθαῖντος.
ἴασατε οὖν με καὶ ἐπιτρέψατε ἐξενεγκεῖν αὐτὸ εἰς φῶς
παρὰ τὸν καιρὸν μᾶλλον ἢ ἐξαμβλῶναι, καὶ ὑμῖν οὐκ
εἰς μακρὰν ἐπανήξω εἰς τὸ συνεχές καὶ ἐπόμενον τοῦ

39, 2 εἰς] καὶ εἰς A.

3 ἔλκων A. συνέλκων H.

5 ἢ add. A.

7 θείου add. A.

ἐνθρόνῳ A. θεῷ H.

9 προτάσεων A. τῶν προτάσεων H.

10 τρόπων A. τρόπων H.

12 σμικρὸν τι A. μικρὸν γέ τι H.

13 καὶ ἐρευνῶντας

add. A.

14 τῇ add. A.

17 καὶ πᾶν A. καὶ οὐκ H.

ἡμῶν A. ἡν H.

24 προσηδᾶν τι A. τι οὐκ H.

26 με

add. A.

αὐτὸ add. A.

27 ἐξαμβλῶναι A. ἐξαμβλῶσαι H.

Adde hoc exemplis a Buttmanno memoratis Gramma. Gr. vol. II.

p. 75.

ὑμῖν add. A.

λόγου. εἰ γὰρ ἐγὼ μόνον δύο δυνάμει τῶν ὑπὸ Πλά-
 τωνος γεγραμμένων μεταβαλὼν τε καὶ μεθαρμόσας
 ἐρεσχελοῖην πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀγροικίζοιμην, οἷα πολλὰ
 εἰώθασιν οἱ νέοι Πλάτωνος διασώττειν, ὅτι ταῦτα πάν-
 τ' ἀσυνγέγραπται τῷ φιλοσόφῳ οὐδὲν τι μῖον προμαν- 5
 τευομένων καὶ προφητεύοντι περὶ τοῦδε τοῦ βασιλέως,
 εὖ οἶδα ὅτι χαλεπῶς ἂν με ἐξεύροιτε, εἰ τεχνάζω καὶ
 σκευωροῦμαι περὶ τὴν λέξιν. ἀθροῖτε οὖν καὶ ἐπιφυ-
 λάττετε. ἰδοὺ γὰρ λέγω ὅτι βουλευθεὶς ὁ τῆς γῆς βα-
 σιλεὺς ἀγαθὰ μὲν πάντα, φλαῦρον δὲ μηδὲν εἶναι κατὰ 10
 δύναμιν, οὕτω δὲ παραλαβὼν τὴν βασιλείαν οὐχ ἡσυ-
 χίαν ἀγούσαν, ἀλλὰ κινουμένην πλημμελῶς καὶ ἀτάκτως
 εἰς τάξιν ἤγαγεν ἐκ τῆς ἀταξίας, μὴν καὶ ἐχοίτε ἂν
 εἰπεῖν οὕτω ῥαδίως ἢ παραλλάττει τὰ ῥήματα;

Οὐκοῦν καὶ τόδε ἐτι προσθῶμεν, οὐδὲν γὰρ ἥττον 15
 ἔστι προσφύς, ὅτι ψυχὴ κακουργάτις καὶ ἐμπληκτος
 ταύτης ἦν αἰτία τῆς ἀταξίας, ἐπιθεμένη ἄρχειν ὣν οὐ
 προσῆκεν αὐτῇ γένει, καὶ παρωσαμένη τὴν ἔμφρονα
 34 α μοῖραν καὶ τοῦ σπέρματος τοῦ ἀρχικοῦ πάντα χρήματα
 ἐτάραξε Τυφῶνος δίχην, ὃν οἱ λόγοι φασὶν Αἰγυπτίων 20
 ὅτι τὸν Ὅσιον κατακόψας μετεποιεῖτο ἀρχῆς οὐδὲν
 προσηκούσης, καὶ αὐτὸν διὰ τοῦτο ὁ Ζεὺς κεραυνῷ
 ἐξαναλίσκει καὶ πυρὶ καὶ ῥύεται τοὺς Αἰγυπτίους τῆς
 ἀλλοκότου καὶ βαρβαρικῆς βασιλείας. ταῦτα γὰρ ἀντι-
 κρυς, οἶμαι, καὶ ἄνευ τῆς ὀργολίκου σοφίας μεταφίρων 25
 τις καὶ ἐφαρμοττων τῷ βασιλεῖ οὐκ ἂν ἀμαρτάνοι εἰ-
 κόνος ἀληθινῆς τε καὶ ἐναργοῦς, πλὴν ὅσον γε οὐ πρὸς

40, 5 οὐδὲν τι μῖον A. οὐδὲν τίμιον H. Radem varietas p. 176 a. Conf. p. 53 c. 145 d. 148 b. 246 a. 294 a. 297 d. 366 a.

7 ἐξεύροιτε] ἐξεύροιτε A. τεχνάζω] τευάζω Ruhnkenius ad Timaeum p. 255. Fallitur: vide p. 315 a. 8 ἐπιφυλάττετε A. φυλάττετε H. 11 τὴν βασιλείαν A. τὴν om. H.

18 προσῆκεν (προσῆκεν ex Ambros. affert Wyttenbachius ad Iulian. II, p. 45.) αὐτῇ γένει A. προσῆκεν ἢ. αὐτῇ γε μὴν (γῆμοι Menac. 113.) H. 21 οὐδὲν A. μηδὲν H. 23 ἐξαναλίσκει καὶ

πυρὶ A. καὶ πυρὶ καταναλίσκει H. 26 ἐφαρμοττων A. ἐφαρ-

μόζων H. ἀμαρτάνοι A. ἀμάρτη H.

ἐτα μόνον Τυφῶνα, ἀλλὰ πολλοὺς καὶ πανταχόθεν ἀναφυέντας, τοὺς μὲν μείζους, τοὺς δὲ ἐλάττους, καὶ ὅς τούς μὲν πρεσβυτέρους, τοὺς δὲ ἀκμάζοντας, τοὺς δὲ νέους, τὸν μὲν λόγῳ, τὸν δὲ σιδήρῳ, τὸν δὲ μῆδ' αἰσθανόμενον ἐχειρώσατο.

Ἄλλ' ὁπόθεν δεῦρο ἐξετραπόμαθα, δεῖ γὰρ, ὥς ἔοικε, τῇ αὐτῇ ἐπανιέναι, ἐδεικνυμένῳ πον, εἰ τι μνησμένα, ὥς σχεδόν τι ἀπανταχοῦ ὁ πάνσοφος Πλάτων ξύνδρομα πορεύεσθαι ὑπολαμβάνει τὸν ἀληθινὸν βασιλέα καὶ τὸν φιλόσοφον. πρὸς γὰρ τὸ αὐτὸ παράδειγμα ἀμφοτέροις ἢ τα ἄμικλα καὶ ἡ σπουδῇ, ἀλλὰ τῷ μὲν ἄχρι λόγου καὶ ἐπιστήμης, τῷ δὲ ἄχρι τοῦ πράγματος καὶ τοῦ ἔργου. τὸν μὲν γὰρ τοῦδε τοῦ ζύμπαντος βασιλέα ὁ μὲν ἐπίσταται μόνον, ὁ δὲ καὶ μιμεῖται· ὁμοιότερον δὲ αἰ τοῦ γινώσκοντος τὸ ἐργαζόμενον· καὶ τὸν μέγαν ἡγεμόνα ἐκείνον τὸν ἐν οὐρανῷ τὸ πτητὸν ἄρμα ἐλαύνοντα καὶ πάντων ἐπιμελούμενον καὶ διακοσμοῦντα, ᾧ ἔπεται πρῶτῳ πορευομένῳ στρατιᾷ θεῶν καὶ δαιμόνων, ὁ μὲν ὑμνεῖ παρὰ τὸν Ἰλισσὸν κα-
τακεκλιμένος, μαιρακίου Ἀττικοῦ ἀκροώμενος, ὁ δὲ καὶ ἔργῳ ζηλοῦν οἷός τε ἐστίν,

ὦ λαοί τ' ἐπιτεράσθαι καὶ τόσσα μέληεν·

ᾧ ἀντὶ τῆς θείας ἢ ἀνθρωπίνῃ ἔπεται στρατιᾷ κατὰ δ μοῖραν κεκοσμημένη, οὗ τῷ νεύματι ἐνεστὶν ὥσπερ τοῦ Διὸς κυβερνᾶσθαι καὶ ἄγεσθαι τὰ ἀνθρώπινα. οὐκ ἐτὸς ἄρα καὶ ὁ τῆς Καλλιόπης χορὸς οὐ παύεται ἀνακαλῶν τοὺς βασιλέας διοτρεχεῖς τε καὶ διογενεῖς καὶ Διὶ μῆτιν ἀταλάντους.

41, 1 πανταχόθεν A. πολλοῦ H. 4 δὲ μῆδ'] δὲ om. A.

5 αἰσθανόμενον] αἰσθανόμενος Wyttenbachius. 6 ἀλλ'

ὁπόθεν A. ἀλλὰ πόθεν H. ἐξετραπόμαθα A. ἐξετραπέμην H.

Conf. p. 57.c. 7 εἰ τι A. εἴγε H. 9 ξύνδρομα] ξύν-

δρομα A. ξὺν δρμασι H. Conf. p. 40 a. 12 ἀλλὰ τῷ A. ἀλλὰ

τοῦ H. 19 ὁ μὲν ὑμνεῖ add. A. 20 ἀκροώμενος] ἀκρο-

μέτως Petavius. 22 ὦ] Illad. β, 25. 62. 25 οὐκ ἐτὸς]

ἀντὶ τοῦ ἀληθοῦς gl. A. 26 αὐ] δε σθ A.

Καὶ οὖν ἐπειδὴ τοὺς νόμους ἀφείκαται τῷ δε-
 καστηρίῳ, καὶ τὰ ἐφεξῆς μιμητῶν μοι τοὺς ἀνθρώπους,
 35 α καὶ δεικτῶν ὡς καλοὶ οἱ νόμοι καὶ ἀληθεύει καὶ ἐμ-
 φέροντες. τῷ γὰρ ἄντι... κινδυνεύει τροσῶτα εἶναι· εἶδη
 πολιτειῶν ὅσαπερ καὶ ἀνθρώπων ψυχῆς. αἱ γὰρ πού 5
 ἐκ δρυὸς οὐδ' ἐκ πέτρης συνίστανται αἱ πολιτεῖαι, ἀλλ'
 ὅτι ἀπασῶν ἔχνη καὶ σπέρματα τῇ ψυχῇ ἐμπεφυκε τῇ
 ἀνθρωπίνῃ. πικρίλον γὰρ πού καὶ πολύχουν χοῆμα ἢ
 ψυχῇ, ὥσπερ ἡ πόλις, καὶ ἐνὶ μέν τι βασιλικὸν ἐν αὐτῇ,
 10 β δ' αὖ θυμοειδὲς καὶ μαχητικόν, ἐνὶ δὲ καὶ δῆμος
 πολλὸς, ὃ μὲν χρηματιστῆς, ὃ δ' ἀργὸς καὶ φιλήδονος.
 τῶν μὲν θ' ἄλλων ἀνθρώπων ἢ δημοκρατεῖται ἢ ψυχῇ
 ἢ ὀλιγαρχεῖται ἢ τυραννεύεται. ἢ γὰρ ἡδονὴ παραλα-
 βούσα τὰ σκῆπτρα ἀφαιρεῖται τὰ ἄλλα γένη τῆς ἐλευ-
 15 θερίας, ἢ τὸ φιλοκερδὲς τε καὶ φιλοχρηματίστον, ὥσπερ
 ἐν ταῖς ἀπὸ τῶν τιμημάτων ὀλιγαρχίαις, ἢ τὸ μαχητι-
 κόν τε καὶ θυμοειδὲς, ὥσπερ ἐν Κρήτῃ ποτὶ καὶ Ἀσ-
 κιδάιμονι; ἢ ἀναμιξ τὰ φύλα πάντα σὺν πολλῷ θορύβῳ
 γ διακλήροῦται καὶ διαλαγχάνει τὴν ἀρχήν, μόνου δὲ τοῦ
 φιλοσόφου βασιλεύεται ἡ ψυχῇ, καὶ ἀρχεῖ μὲν ὁ νοῦς 20
 τῶν ἅπαντα χρόνον, τὰ δὲ ὅπλα φέρει ὁ θυμὸς ἢ ἐν
 ἐκαῖνος ἡγήται, ὃ δὲ ἄλλος ὄχλος κἀθηται ἐπὶ τοῖς
 ἔργοις τοῖς ἑαυτοῦ καὶ οὐκ ἀμφισβητεῖ τῆς ἀρχῆς.

Καὶ ἐντεῦθεν μάλιστα, ὧ μακάριοι, τὰ δύο ταῦτα
 ὀνόματα ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ τύραννος πάνυ ἀλλήλοισιν 25
 πρὸς μετὶ καὶ ἀντιέστηκε, καὶ δὴ οὐκ ἀνέχεται ἀμυβῆναι
 ποτε οὐδὲ ξυνδραμεῖν, ὥσπερ οὐδ' ἂν νοῦς οὐδὲ ἡδονὴ
 δ συνελθαι τῷ ἀλλοδαπᾷ· ἂν γὰρ τὸ ἕτερον ἐνθάλῃ, κα-
 ταρθῇ τὸ ἕτερον καὶ μαραινέται. πῇ οὖν ἐναντιου-
 σθον καὶ διαφέρουσθον; ἀρχαὶ μὲν γὰρ ἀμφὺ ἀνθρώπων 30
 καὶ οὐχὶ τὸ μὲν ἱππῶν, τὸ δὲ ἀνθρώπων, ἀλλὰ τὸ μὲν

42, 6 δρυὸς — πέτρε] *Iliad*. x, 126. *Plato de Rep.* VIII, p. 544 d.

8 πολύχουν Α. καλὸν χουν Η. 9 μὲν τι Α. μὲν Η.

10, β' αὐ] αὐ καὶ Α. 13 ὀλιγαρχεῖται Α. ὀλιγοκρατεῖται Η.

15, φιλοχρηματίστον Α. φιλοχρημάτων Η. 21 φέρει Α.

φέρει Η. 25 ἀλλήλοισιν Α. ἀλλήλοισιν Η. 28 συνελθαι τῷ

ἀλλοδαπᾷ αὐ γὰρ τὸ Α. ἀμυβῆσθην ἀλλ' ὅπως ἂν τὸ Η.

ξὺν ἀρετῇ καὶ ἐκ' ἀγαθῶ τῶν ἀρχομένων, τὸ δὲ ξὺν
κακίᾳ καὶ ἐπὶ μόνῃ τῇ ἑαυτοῦ ἀπολαύσει, καὶ διὰ
τοῦτο οἱ ἄνθρωποι τὸ μὲν θειοειδὲς νομίζουσι καὶ μα-
κάριον, τὸ δὲ πεφρίκασιν καὶ ἐπαρῶνται.

- 5 Ἡ δὲ αἰὶν ὥσπερ παλαιστῆς ὁ λόγος, πολλὰ 36 a
ἐξελεχθεὶς τὴν αὐτὴν παρέχει λαβὴν καὶ δίδωσιν μά-
λιστα φιλόσοφον τὸν βασιλέα, ὅτι μάλιστα διπυρρεπὲς
τὰ αὐτοῦ πράγματα τῇ τοῦ λόγου ἡγεμονίᾳ, ὅν οὐ
δεδίωκον, ἀλλ' ὑπὲρ οὗ δεδοίκασι οἱ ἀρχόμενοι. τοῦτον
10 οὐχ αἰροῦνται ἐν συμποσίῳ ἄνθρωποι ἐκ μύθου καὶ
πληρομονῆς, ἀτεχνῶς ἐπιδεικνόν τινα βασιλεία, οὐκ εἰς
μακρὰν οἰμωξόμενον μετὰ τὴν κραυγὴν, ὥσπερ ἐν
Κρονίοις. φύεται δὲ αὐτόματος καὶ ἐκτρέφεται ὥσπερ
ἐν σμήνῃ αὐτοφυῆς ἐκ γενετῆς καὶ αὐτοδιδασκτος βασι-
15 λεύς, ὃ συμπεριβομβεῖ καὶ συμπέτεται ἐκούσιον τὸ b
σμήνος καὶ ξὺν χαρμυνῇ, οὐκ ἐπιδὴ τῷ σώματι ὑπερ-
φέρει καὶ μείζων ἐστὶ τῆς φύσεως, ἐννεόργυιός τις καὶ
ἐννιάπηχυς, οἷον ἄδουσι τοὺς Ἀλκιάδας οἱ ποιεῖται,
οὗς ἡ τερατεία τοῦ σώματος εἰς ἄτοπα ἐξήνεγκε φαν-
20 τάσματα καὶ ἀλλόκοτα, ὁρῶν τινὰς ἐπινοοδομήσεις καὶ
ἀναβαθμοὺς εἰς τὸν οὐρανόν. οὕτω δὲ καὶ Αἰθίοπες
ἐχέροτόνουσι τὸν βασιλέα, πῆχαι καὶ μέτρα γνωματούν-
τες τὴν ἀρετὴν. ὁ δὲ τῇ φύσει βασιλεὺς, ὃν οὐχ ἵππος
ἐποίησε χριμετίσας, οὐδὲ κρέανος χαλκοῦν ἀντὶ πριάλης,
25 οὐδὲ Λυδὴ γυνὴ ὀργισθεῖσα ὅτι γυμνὴ ἀκουσα θρω- c
ράθη, φιλοσοφία δὲ μάλιστα δείξασα ὅτι κρείττων ἐστὶ
τῶν ὑπηκόων. αὕτη γάρ ἐστι δι' ἧς μόνῃς κρείττω
γίνεται ἄνθρωπος ἀνθρώπου. τῶρα δὲ οὐ ποιεῖ βελτίω

43, 1 ἀγαθῶ A. ἀγαθῶ τῶν ἀνθρώπων H. 6 ἐξελεχθεὶς A.
ἐξελεχθεὶς H. 8 ἡγεμονίᾳ A. κηδεμονίᾳ H. 11 ἐπιδεικνόν
A. ἐπιδεικνόντος H. 13 φύεται δὲ] οὐδὲ φύεται A.
15 συμπεριβομβεῖ] περιβομβεῖ A, male: vide p. 233 a. 21 εἰς
τὸν οὐρανόν A. εἰς οὐρανούς H. 22 δὲ] δὲ A. τὸ δὲ ἀντὶ τοῦ γάρ
gl. A. 23 ἵππος ἐποίησε] ὥσπερ φησι τὸν ὑστάσιον δαρῖον
schol. A. Conf. p. 66 b. 27 αὕτη γάρ — ἀνθρώπου add. A.
28 τῶρα] Plato de Rep. VIII. p. 553 c. τῶρα δὲ οὐ
ποιεῖ βελτίω A. τῶρα οὐ ποιεῖ βελτίω H.

οὐδὲ κἀνδρες οὐδὲ μανδύας οὐδὲ ἀκινῆκης χρυσσοῦς
οὐδὲ στριπτοὶ τε καὶ ψέλια οὐδὲ ραβδοφόροι καὶ δορυ-
φόροι καὶ μηλοφόροι καὶ τις ἀθάνατος ἀριθμὸς ἀπο-
θνησκόντων στρατιωτῶν. ταῦτα γὰρ ἅπαντα οἶμαι
Καμβύση ὑπῆρχε τῷ ματινομένῳ καὶ Ξέρξῃ τῷ ἀλαζόνι, 5
ὃς οὐδὲ πλεῖν οὐδὲ βαδίζειν ἠνείχετο κατὰ ταῦτά τοῖς
ἄλλοις ἀνθρώποις, ἀλλὰ μεταποίῳ καὶ ἐνῆλλαττε τὴν
d πορείαν. τοιγαροῦν ἐδίωκον αὐτὸν φυγάδα ἐκ τῆς
Ἑλλάδος ἄνδρες πένητες καὶ αὐτουργοὶ μετὰ φρονήσεως
μόνης καὶ δικαιοσύνης, Θμιστοκλῆς ὁ Νεοχλέους καὶ 10
Ἀριακίδης ὁ Λυσιστάχου. ὃν δὲ φιλοσοφία δορυφορεῖ
καὶ τιθνηῖται, τούτου κρατοῦσιν ἐν μὲν θαλάσῃ πλε-
ονσαι νῆες, ἐν δὲ γῇ πεζεύοντες οἱ στρατιῶται· εἰμὶ
δὲ αὐτῷ καὶ δύσβατα ὄρη ἄνιν διωρυχῆς καὶ λειώτερα
37 a γίνονται ὑπερβαίνοντι τῶν πεδινῶν τε καὶ χθαρμαλῶν. 15
ποταμὸς δὲ οὐκ ἐπιλείπει, ἀλλὰ καὶ πλημμυρῶν ὑπερ-
αγωνίζεται καὶ διαμάχεται ὑπὲρ βασιλείας τῇ Ξέρξῃ
ἐγκύῳ. ἔξαρκί δὲ αὐτῷ πολλάκις ὁ λόγος ἀντὶ τῶν
ὀπλῶν καὶ τῶν στρατιωτῶν, καὶ οἱ μὲν ὀπλῖται ἐστή-
κασι κεκλιμένοι ἐπὶ τῶν ἀσπίδων, οἱ δὲ ἵπποις ἐγκεχα- 20
λινωμένοι τοὺς ἵππους, οἱ δὲ τοξόται τὰ τόξα ἀνέντες,
οἱ δὲ σφινδοῦνται χαλάσαντες τὰς σφινδόνας, βασιλεὺς
δὲ μόνος καὶ ἄσπλος, ἄτερ αἰχμῆς, ἄτερ μαχαίρας,
b μονομαχεῖ ἐπὶ τοῦ βήματος, καὶ οὐδὲ τῷ χεῖρι προσ-
νεγκῶν ἀφαιρεῖται τὴν ἀλουργίδα καὶ ἰδιώτην ἀποφαίνει 25
τὸν ληρῆσαντα τὴν βασιλείαν. ὥς δὲ τοι σοφὸν τι ἢ
τραγωδία καὶ φθιγγεται ἐπάξια τῆς Μελοποιμένης·
πολλὰ ἔξαιρεῖ λόγος,
αἱ καὶ σίδηρος πολέμων δράσειεν ἄν.

44, 1 μανδύας A. μανδύς H.

2 ψέλια] Vulgo ψέλλια.

4 οἶμαι A. καὶ H. οἶμαι καὶ Roulezius p. 18. collata p. 219 a. 14 διωρυχῆς Monac. 113. Vulgo διορυχῆς.

16 πλημμυρῶν] πλημυρῶν Monac. 113. 20 ἐγκεχαλινωμένοι] ἐκκεχαλινωμένοι Roulezius p. 26. Fortasse ἐκκεχαλινωμένοις τοῖς ἵπποις. 22 σφινδοῦνται Monac. 113. Vulgo σφινδοῦνται.

Conf. p. 86 a. 26 ληρῆσαντα τὴν βασιλείαν A. συλήσαντα τὸν βασιλεῖα H. Conf. p. 45 c. 27 μελοποιμένης A. φθιγγομένης II.

28 ἔξαιρεῖ λόγος] Euripides Phoeniss. v. 526. ed. Pors.

29 πολέμων A. πολέμιος H.

καίτοι Περικλῆς ὁ Ξανθίππου, οὗ τοῖς χυλίσιν ἐπα-
κάθιζεν ἡ Παιθῶ, πολλάκις ἀπὸ τοῦ βήματος τῶν
Ἀθηναίων κατέβη ἀπαλλάξας ὥς οὐκ ἐβούλετο. ὅστις
δὲ ἐν τοσαύταις μυριάσιν ἀνδρῶν προαδικησάντων καὶ
5 ὅπλα σχόντων, ὧν οὔτε ἡ φύσις ἦν μία οὔτε ἡ γνώμη
οὔτε ἡ γλῶττα, ἴσταται ὑψοῦ ἀτρεπτος καὶ ἀνέκπληκτος
καὶ μόνῳ πέποιθε τῷ λόγῳ πρὸς τὸν ἀγῶνα, τοῦτον
εὐλαβησόμεθα εἰπεῖν πρὸς φίλου τὸν κορυφαῖον φιλό-
σοφον; ἀλλ' Ὀρφέα μὲν συναριθμοῦμεν τοῖς σοφοῖς
10 τε καὶ Θεσπεσίους ἀνδράσιν, εἰ τῷ Πιθανὸς ὁ Ὀρφεύς,
ὅτι θρυγιδας καὶ βοτὰ ἐκῆλυ τῇ δυνάμει τῆς μουσικῆς,
τὸν δὲ πραυνάντα καὶ διδάξαντα καὶ μάλάζαντα ἀνδρας
λέοντων αὐθαδιστέρους ὀρρωδήσομεν οὕτω καλεῖν, ὥς
σεμνοτέρῳ ὀνόματι καλλωπίζοντες;
15 Ὑμνοῦσι μὲν οὖν καὶ Σπαρτιάται ἀναίμικτόν τινα
καὶ ἀδακρυν νίκην, δι' ἧς Ἀρκάδων ἐκράτησαν μετὰ τὴν
ἐν Δεύκτροις συμφορὰν. ταύτης δὲ οὐκ οἶδα ἦν ἂν τις
νίκην φαίη ἱεροπρεπιστέραν τε καὶ εὐαγεστέραν οὐδὲ
φιλοσόφῳ μᾶλλον προσήκουσαν, ὅποιαν Πλάτων οὐκ
20 ἐνίκησε Διονύσιον οὐδὲ Δίῳ ὁ Ἰσπαρίτου, ἐταῖρος ὧν
Πλάτωνος καὶ ἀκουστής, ἀλλὰ καὶ τριήρεις καὶ στρα-
τιώτας συλλεξάμενος ἐξ Ἀκαδημίας, μόλις ἐξέωσε τὸν
τύραννον τῆς πατρίδος, καὶ ἦν θάλαμα ἄπιστον τοῖς τό-
τε Ἕλλησι, Διονύσιος μετὰ τὴν τυραννίδα Συρακοσίων 38a
25 περιπατῶν ἐν τῷ Κρανίῳ. ὁπόσον δὲ ἴσθιν ὑπ' ἀλη-
θινοῦ φιλοσόφου [λόγῳ] ἀλῶναι ἥσθητο ἀκριβῶς ὁ καὶ
τοῦτομα καὶ τὴν ψυχὴν πάλαι στρατιώτης· μόνον γὰρ

45, 1 ἐπακάθιζεν ἡ Α. ἐπακάθιζε H. Spectant haec ad Eupo-
lidis versus de quibus dixit Wytttenbachius ad Plutarchum de S.
N. V. p. 7. 10 Θεσπεσίους Α. Θανμασίους H. 12 καὶ
διδάξαντα add. Α. 13 ὥς σεμνοτέρῳ] φ σεμνέτεροι Α.
14 καλλωπίζοντες] καλλωπίζονται codex Ambros. apud Wyttten-
bachium ad Iulian. II. p. 42. 18 εὐαγεστέραν Α. εὐγενεστέ-
ραν H. 21 καὶ τριήρεις add. Α. 24 Συρακοσίων] Vulgo
Συρακουσίων. 25 Κρανίῳ] τόπος ἐν κορίνθῳ ἐν ᾧ ὁ Διονύσιος
μετὰ τὴν ἑκπτώσιν ἐγκυμμάτευε schol. Α. 26 λόγῳ Α ab rec.
m. habet. 27 ψυχὴν Α. τύχην H.

οὗτος πικρῶς ἐκ' ἀφελείας τῶν ἡττημένων. ποιῶ οὖν αὐτὸν μετὰ τὴν νίκην ὁ βασιλεὺς μακροβιώτερον Ἀργανθωμίου, χορηγὸν ἀπράγμονος καὶ ῥαδιῦντος τρυφῆς, πάλαι ἂν ἴσως καὶ πρότερον διαλόμενον ὑπὸ τῶν παρ' ἡλικίαν φροντίδων.

5

Οὕτω δὲ ἄρα βασιλέως προμηθεύεται τὸ δαμόνιον
b καθαρὰς φυλάξαι καὶ δικαίον φόνου τὰς χεῖρας μᾶλλον ἢ Φερεκύδου καὶ Πυθαγόρου, ὥστε καὶ τὸν ἕτερον τῶν τυράννων, ᾧ θάνατος ἐπ' οἷς ἐπαρρήνησεν ἦν ἀναγκαῖος, σπῆλσά τε καὶ συνηνάγκασεν ἑαυτοῦ γενέσθαι τυραν- 10
σοκτόνον.

Ἀλλ' ἵνα μὴ θέοντες, τὸ τοῦ λόγου, τυφλὰ τέκω-
μεν καὶ ἀτελῇ, μικρὸν ἐπιστήσαντες, εἰ δοκεῖ, καὶ δια-
ναπανθασάμενοι ἐκ τοῦ δρόμου σκοπῶμεν καὶ ἐξετάζωμεν,
εἰ ἄρα ἕτερον ποιητὴν αὐτῷ ἐστὶ φιλοσόφου ἀνδρὸς 15
σημῖον, εἰ θεοφιλὲς τε εἶη καὶ τὰ πράγματα ἄνωθεν
c αὐτῷ κυβερνήτο. καὶ ὅταν φαίνεται ἀληθὲς τοῦτο καὶ
ἐνδοκῇ, αὐτίς αὖ πάλιν ἐπιβλεπτόν, εἰ πανταχοῦ τοῖς
ἔργοις τοῦ βασιλέως τὰ σύμβολα ἐπικεῖται ἐκφανῇ τῆς
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ προμηθείας. ἀθροῖτε οὖν ὧδε. 20

Ἦν που καὶ δοκίμωτο ἀναγκαῖον ἢ τὰ ὑπάρχοντα
ἀγαπῶντα τὸν βασιλέα μοῖραν ὀλίγην κακῆσθαι τῆς
πατρίδας ἀρχῆς, ἢ τοῦ σύμπαντος ὀριγνύμενον πρὸς
τοὺς συναιμούς τὰ ὅπλα κινεῖν καὶ στασιάζειν. ὁρᾶτε
οὖν τὴν τοῦ δαμονίου σοφίαν. σχεδὸν γὰρ ὥσπερ ἐπὶ 25
d σκηνῆς ὁ τοῦ δράματος ποιητὴς δαιμόν τι καὶ φοβερόν
παίδημα πολλάκις ἐπιχειμάσας τοῖς θεωμένοις κατὰ
παραλόγως ἐκ μηχανῆς λύσιν εὔρετο τῷ δράματι τῆς
δυσχερείας, οὕτω καὶ ὁ τῶν ἀληθινῶν παιδημάτων μυ-
θοποιὸς περιστήσας ἐνθεν καὶ ἐνθεν πρὸ βασιλεῖ ἢ 30

46, 1 ποιῶ A. ποιῆται H. 3 χορηγόν] χορηγός Roulextus
p. 19. 4 διελόμενον] διολόμενον Stephanus. 7 μᾶλλον ἢ
A. ἢ om. H. 14 σκοπῶμεν A. σκοπῶμεν τοι H.
16 σημῖον, εἰ A. σημῖον, ὥς εἰ H. εἶη add. A. 18 εἰ
πανταχοῦ A. εἰ μὴ πανταχοῦ H. 25 τοῦ δαμονίου A. τοῦ
om. H. ὥσπερ] καὶ ὥσπερ A. 28 εὔρετο] εἴρετο codex
Vales. apud Boisson. ad Eunap. p. 462.

αἰδίας ἀνάγκην ἢ ἀναστροφάς, δμως ἐπὶ μηχανὰς
 ὥστε ἄραρω διαφυγεῖν, πᾶλλον δὲ ὥστε ἄμωρ ἔμπαλιν
 ξυμβῆναι. οὐ γὰρ ἀδικήσας τοὺς ἀδελφοὺς, ἀλλὰ
 τοῦναντίον τῷ μὲν συναλήσας, τοῦ δὲ καὶ πάνυ ὑπερ-
 5 αλήσας ἐπὶ τῆς ἄγαν φιλαδελφίας μόνος ἐγκρατὴς 39a
 ἐστὶ τῶν πατριῶν. εἶεν.

Τὸ δὲ δὴ Πέρσας τοὺς δυσωνύμους σχολὴν μὲν
 ἄγοντι μὴ παύεσθαι ἐνοχλοῦντας, ἀσχολουμένου δὲ
 σχεδόν τε ἀπολωλέναι, ἄρα οὐκ ἐναργὲς ἐκείνης τῆς
 10 συμμαχίας σημεῖον; φαίνεται γὰρ ὁ Θεὸς, καθάπερ
 ἐν μακρῷ παρατάξει, πολλῶν πολεμίων ἀντιμεθιστάμε-
 νος πρὸς τὸ πονούμενον κέρας τῷ βασιλεῖ.

Ἀφήσιτε οὖν με λοιπὸν τοῦ συμβολαίου, ἢ οὕτω
 δοκῶ ἱκανῶς ὑμῖν διαλεῦσθαι; καὶ μὴν ἔοικα μετὰ b
 15 σπουδῆς καὶ προθυμίας οὐκ ἀνασχομένοις ὑμῖν οὐ κατὰ
 μικρὸν διακριθῆναι τοὺς λόγους ὥσπερ νόμισμα ἐπὶ
 τραπέζης, ἀλλ' εἰκὴ καὶ ἀθρόως ἐπιδραττομένοις, εἰκό-
 τως ἄρα καὶ ἀπιστεῖσθαι ὡς οὐ πᾶν τὸ ὄφλημα ἀπο-
 τίσας. αὐτίκα τὴν περὶ τὸ σῶμα φιλοσοφίαν καὶ καρ-
 20 τερῶν εἶπον μὲν, εἶπον δ' ἐν βραχεί συλλαβῶν. εἰ δὲ
 ἐθελήσαιμι ἐνδιατρίβειν καὶ ἐνσχολάζειν, φανείη ἂν καὶ
 τὸ μικρὸν τοῦτο μέγα τε ὑμῖν καὶ πολλοῦ ἄξιον, ὅτι
 δὴ σῶμα βασιλικὸν στερεώτερόν ἐστιν ἀδάμαντος ὑπὸ c
 τῶν πόνων· οὕτω ῥᾶστα αὐτὸ καὶ εὐκόλως πύζει μὲν
 25 ἐνδεία, δίδωμι δὲ ἀνιῶ, θυραυλίᾳ δὲ ἐποτρύνει, προ-
 βάλλει δὲ χυμῶνι, καύματι δὲ ἐπιδίδωσιν. ὁ δὲ Ἀλέξαν-
 δρος ἐκείνος Λαρείου μὲν ἐκράτει, Κύδνου δὲ ἡγήθη

47, 1 μηχανὰς A. μηχανῶν H. 4 καὶ πᾶν add. A.
 5 φιλαδελφίας A. φιλοσοφίας H. 8 ἀσχολουμένου] ἀσχολου-
 μένῃ A. ἀσχολουμένων Monac. 113. 11 μακρῷ A. μικρῷ H.
 ἀντιμεθιστάμενος A. ἀντικαθιστάμενος H. 14 ἱκανῶς
 add. A. 15 ἀνασχομένοις A. ἀνασχόμενος H. οὐ add. A.
 16 μικρὸν A. μικρόν H. 17 ἐπιδραττομένοις A. ἐπι-
 δραττόμενος H. 18 ἀποτίσας add. A. 20 μὲν A. ἂν μὲν H.
 24 ῥᾶστα A. ῥαδίως H. πύζει A. ἱμνίζει H.
 25 δίδωμι codex Valesii apud Boissonadium ad Marinum p. 68.
 διψῇ H. Conf. p. 119d. 167 d. XXXIV. p. 58. ed. Mai. δίδωμι
 dixit p. 149 c. 191 b. δίδωμι p. 30 d.

τοῦ ποταμοῦ ψυχροῦ ῥέοντος· καὶ διανγοῦς, καὶ πολλὰ
 δυνά· πολλάκις ἀνέκλη ὑπὸ ταύτης τῆς ἀκρασίας, ὥστε
 καὶ ἐν τῷ θέρει νεκρὸν περιεφέρετο, καὶ ἦν αὐτῷ μοῖρα
 d τῆς ἐπ' Ἰνδοὺς παρασκευῆς, ὁ κρύσταλλος καὶ οἱ ψυχτῆ-
 ρες. βασιλεὺς δὲ οὐ φιλονικεῖ πρὸς τὰς ὥρας, ἀλλὰ 5
 καὶ ταύτῃ ἐπιταί τῷ· θιῶ. οὐδὲ γὰρ ὅσα αὐτῇ ἡ ὥρα
 φέει πρὸς ἑαυτὴν ἀτέχναστα καὶ ἑτοιμα παραμύθια,
 οὐδὲ τούτων ἀλλίσκεται παρὰ τὸ συμφέρον.

Ἄλλ' ἰὼν ἄπαξ, ὦ μακάριοι, λεπτοργεῖν ἐπι-
 τρέψωμεν καὶ ἀπομηκύνειν τὸν λόγον, πόρρω ἡμᾶς εὖ 10
 40 αἰστέ· ἐξοῖσαι. ἐπιθιτέον οὖν σφραγίδα τοῖς εἰρημένοις,
 ἦν αὐτὸς ἐναγχος ἐπέθηκε βασιλεὺς πάντῃ λαμπράν τε
 καὶ νεουργόν. οὕτω γὰρ τῷ ὄντι φιλόσοφος ἐστίν ὁ
 γιγναῖος ὥστε καὶ τὸν συνάρχοντα φιλόσοφον ἐποιήσα-
 το, οὐχ ὅτι προσήκει αὐτῷ κατὰ γένος, ἀλλ' ὅτι αὐτῷ 15
 κατὰ τὴν ἀρετὴν ἀγχιστεύει. οὐκ οὖν δεοίμην ἂν εὐχε-
 σθαι ἔτι, καθάπερ ὁ πάνσοφος Πλάτων, ὑπὲρ τοῦ
 κοινοῦ γένους τοῦ ἀνθρωπίνου, ξυνδραμεῖν ποτε βασι-
 λείᾳ φιλοσοφίαν καὶ ξυμπορευθῆναι, μηδὲ διεσπᾶσθαι
 b αἰεὶ καὶ ἀπερωγέσθαι· ἀλλ' ἐνιστὶ καὶ ἀπολαύειν καὶ 20
 ἐμφορεῖσθαι τοῦ ἀνελπίστου θεάματος.

48, 2. ὥστε A. δε γέ H.

8 παρὰ A. κατὰ H.

10 τὸν λόγον A. τῷ λόγῳ H.

13 ἐστίν εἰ A. ἐστι H.

15 αὐτῷ κατὰ τὴν ἀρετὴν A. κατ' ἀρετὴν αὐτῷ H. 16 ἂν add. A.

18 ποτε A. τε H.

20 ἐνιστὶ καὶ A. ἐνιστίν H.

21 ἀνελπίστου codex Vales. apud Boisson. ad Eunap. p. 431.
 ἀνελπίστου H.

III.

ΠΡΕΣΒΕΥΤΙΚΟΣ ΥΠΕΡ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟ- ΛΕΩΣ ΡΗΘΕΙΣ ΕΝ ΡΩΜΗΙ.

Ἔστι μὲν οὐδ' ἄλλη πόλει δυνατόν, ὃ θυότατε αὐτο-
κράτορ, πρόποντά σοι στέφανον ἐξευρεῖν ἢ χαριστήριον
5 ἄλλο τῆς ἀρετῆς, ἀλλ' ἀνάγκη λείπεσθαι πολὺ τῆς
ἀξίας τοὺς πικρῶμένους ἀντισφάριον τιμὴν ἐφάμιλλον
ὧν εὖ πάσχουσι· τῇ δὲ ἐπωνύμῳ μὲν τοῦ σοῦ πατρὸς,
ἔργῳ δὲ σῇ μᾶλλον ἢ τοῦ πατρὸς, καὶ πάνυ δὴ τὸ ἐγ-
χείρημα ἀπορώτατον. καὶ γὰρ εἰ πάντα ὧν κέκτηται
10 πλοῦτον προσάγομεν εἰς στεφάνους μετασκευάσαντες, d
οὐκ οἰκοῦμεν ποριζόμεθα τὴν ἀρετὴν, ἀλλὰ μέρος πολ-
λοστὸν ὧν ἐλλήφαμεν ἀποφέρομεν τῷ δεδοκῶτι. καθά-
περ οὖν οἱ πολλὰ καὶ μεγάλα δεδανεισμένοι, βραχεία δὲ
ἀποπληρύνοντες, οὐκ ὧν διαλύουσιν ἐπαινοῦνται, ἀλλ'
15 ἐκπύονται ὧν ἐλλείπουσιν, οὕτω καὶ ἡμῖν ἀναγκαῖον
παῖσαν ἣν ἀνοισόμεθα χάριν, ταύτην ἐλέγχεσθαι μοῖραν.
ὀλίγην ὧν ὀφλισκάνομεν. καὶ οὐκ ἀπεικότως ἄρα συμ-
βαίνει μόνη τῇ πόλει τῇ ἡμετέρᾳ μηδὲ ἀναθήματος 41 a
ἐνπερὶ τῆς ἀξίας ἐφικνουμένου· αὕτη γὰρ ἐστὶν ὅλη
20 σὸς στέφανος καὶ ἀνάθημα. ὥστε τί ἂν δέοιτο τῆς
ἔξωθεν προμηθείας πρὸς τὸ χάριν τινὰ ἐκτίσαι σοι
τοῦ κάλλους τε καὶ τοῦ μεγέθους; τῷ γὰρ εἶναι τοιαύ-
την σεμνύνει τὸν ἐργασάμενον. ὅμως δὲ καίπερ οὕτως
ἀπόρου τοῦ πράγματος ὄντος ἄξιον ἄγασθαι τὴν καλ-
25 λίστην, ὅτι τὸν ἐνόντα τρόπον ἐξεῦρεν, ὥς μὴ παντά-

40, 11 τὴν ἀρετὴν] ἀρετὴν τὴν εὐγνωμοσύνην λέγει schol. A.

16 ἀνοισόμεθα] Vulgo ἂν οἰσόμεθα.

25 τρόπον] ὧν ἐπετῆς

ἐπετῆ schol. A.

πασι δοκιῖν ὀπίσω τοῦ μέτρου γίνεσθαι τοῦ προσήκοντος.

- b** Διοῦν γὰρ ὄντοι, δι' ὧν ἄνθρωποι τὰ χαριστήρια σεμνότερα καὶ μεῖζω ποιοῦσιν, ἐνὸς μὲν, εἰ πολλοὺς ὡς ἐνὶ ποιοῦνται μάρτυρας τῆς τιμῆς, ἑτέρου 5 δέ, εἰ μὴ κολακεύειν δοκοῦντας, ἀλλ' ἐκόντες καὶ προαιρούμενοι — ὧν τὸ μὲν περιφανεστέραν τὴν εὐποίαν, τὸ δὲ ἀνύποπτον κατασκευάζει τὴν ἀμοιβήν — ἀμφοτέρω ἡ πόλις τοῖς νῦν ὑφ' αὐτῆς πραττομένοις ὅπως ὑπάρξει προείδετο, προσάγουσα μὲν τὴν τιμὴν ἐν τῇ σκο- 10 πιά τῆς οἰκουμένης, ἀνδρὶ δὲ χρώμενη διακρίνω, ὃν ἀληθεύειν ἀνάγκη, καὶ τούτων ἑκάτερον οὐ παρέργως, **c** ἀλλ' ὡς ἐνὶ μᾶλλον πρὸς ὑπερβολήν.

- Σκέψαι δὲ πρῶτον, ὃ θεϊότατε αὐτοκράτορ, τὴν πόλιν, ἣ τὸν καιρὸν ἐξεῦρε τοῦ ἀναδήματος. οὐ γὰρ 15 Ὀλυμπιασιν ἢ Δελφοῖς ἀνακηρύττει τὸν στέφανον, οὐδ' εἰς Παναθήναια συναγαγοῦσα τοὺς Ἕλληνας ἢ Ἀσυσια, καθάπερ οἱ πάλαι ποτὲ Ἀθηναῖοι, κολακεύοντες τοὺς Μακεδόνων δυνάστας, ἀλλ' ἐν τῇ βασιλευσῆ τῶν πόλεων ἀναδεῖ τὸν βασιλεύοντα τῶν ἀνθρώπων ἡ 20 τὰ δεύτερα δι' ὑμᾶς βασιλεύουσα, καὶ ταύτην ἄρα τὴν πόλιν ποιεῖται μάρτυρα τῆς τιμῆς, ἡ μόνη σεμνότερα τῆς τιμώσης ἐστίν. οὕτω καὶ τὸ θεῖον ἡμῖν λαμπρότερον, ἐπ' ἰσῆς τῷ στεφάνῳ καὶ τῷ κρυμμένῳ. ὁμοίως οὖν ἡ Θέτις ἡ παρ' Ὀμήρῳ ἀποδημοῦντος μὲν εἰς 25 Ὀκεανὸν τοῦ Διὸς πρεσβεύειν περὶ τοῦ παιδὸς οὐκ οἴεται δεῖν, ἐπανήκοντος δὲ εἰς τὸν οὐρανὸν, καλλέοντα εἰς τὸ ἄκρον τοῦ οὐρανοῦ, δεῖται καὶ ἐπικρύπτει εὐχά- 42 α ντι, οὕτω καὶ τὸν Δία εἰς αὐτῆς ἡ ἀσπληνὴς τὰ μὲν πρὸς Ὀκεανὸν φραγνύμενον καὶ προσφῶντα διοχλεῖν οὐ 30 προαιρεῖται, ἥνικα δὲ εἰς τὸν Ὀλύμπῳ ἐπανήκει καὶ καθίσταται ἐπ' ἄλλας τῆς κορυφῆς, λισσάει καὶ θεραπεύει

50, 5 ποιοῦνται] Vulgo ποιοῦντο. 7 εὐποίαν] οἶμαι δὲ κριτέον εἶναι περιφανεστέραν τὴν εὐφημίαν ἀπὸν schol. A.
9 ὑπάρξει] ὑπάρξει A. 10 σκοπιά] σκοπία οἰκουμένης τὴν Ῥώμην λέγει schol. A.

καὶ περᾶται συμμετέχειν τῆς ἰορτῆς, ἣν ἰορτάζουσι δι'
 ἁλλήλων ὃ τε οὐρανὸς καὶ ὁ θεὸς, ὁ μὲν ἔλλαμπόμε-
 νος, ὁ δὲ ἐκταυγάζων. καὶ γίνεται ἡμῖν διὰ τὴν πόλιν
 ὀλόκληρος ἡ πανήγυρις· κοινωνεῖ γὰρ καὶ συμπάρεστιν
 5 εὐθυμουμένοις ἡ κοινωνοῦσα καὶ τῆς τύχης καὶ τοῦ ὀ-
 νόματος, καὶ χορὸς ἴσταται τοῦ διὰ τριῶν τελείων ὁ
 τελειότατος. συνάδουσι μὲν αἱ βασιλίδες, ἐξάρχει δὲ
 ὁ κορυφαῖος, ἐπεφημεῖ δὲ ἅπανα γῆ τε καὶ θάλασσα.
 ὁ δὲ ὕμνος ἐμπύπλησιν ἀρμονίας ἅπαντα μὲν φῦλα ἐφα,
 10 ἅπαντα δὲ ἐσπέρια γένη, αἱ νῆκαι δὲ ἡλίῳ συναναχοῦ-
 σαι καὶ συνδραμονῶσαι λαμπρῶς ἄχρι τῆς ἐσπέρας συγ-
 κατεῖρουνσι τῷ βασιλεῖ εἰς τὴν μητρόπολιν τῶν τρο-
 παίων. ἄρα ὑμῖν ὁ χορὸς οὗτος τῶν Δαυδάλου δοκεῖ
 παραπλήσιος, ὡν ἐκεῖνος, ὥς φησιν Ὅμηρος, ἥσκησεν
 15 ἐν Κνωσσῷ τῇ Ἀριάδνῃ; ἡ βελτίων μὲν ὁ δημιουργὸς
 τοῦ χοροῦ, βελτίῳ δὲ καὶ τὰ ἐφεξῆς;
 Ὑπάρχει δὲ ὑμῖν ἐκ τῶν παρόντων ἐγκαλλωπίζε-
 σθαι καὶ σοὶ πρὸς τὴν ἐστίαν τῆς βασιλείας καὶ τῇ
 νῆα Ῥώμῃ πρὸς τὴν ἀρχαίαν, σοὶ μὲν ὑφ' ὁποίας
 20 ἐάλωκας, τῇ δὲ ὑφ' ὁποίου σπουδάζεται· μᾶλλον δὲ
 ἀμφοτέροις γινώσκων ὑπάρχει τεθειμένοις, σοὶ μὲν
 ἡλικίης μείζονα κέκτησαι, τῇ πόλει δὲ ἡλικίης ἡττάται,
 καὶ οὐκ αἰσχύνεται τὸ λοιπὸν τοῖς δυντερείοις ἀντὶ
 25 πρῶτων κεχρησθαι, οὐδὲ δυσχεραίνει καὶ ἀνιάται, ὅτι
 τῶν ἀριστείων καὶ τῶν τροπαίων, ἐφ' ᾧ παρέπεμψεν
 αὐτὴ καὶ ἐξώρμησε, τῇδε προορτάζεις τὰ νικητήρια.
 Ἔστι δὲ καὶ ἕτερα πλείω κοινὰ ταῖς πόλεσιν ἀμφο-
 τέραις. καὶ οὐ λέγω τὰς παλαιὰς συμμαχίας, οὐδ' ὅσα
 ἄρτι καθισταμένη τὴν ἀρχὴν τῇδε τῇ πόλει συνεπόρισέ
 30 τε καὶ συνεξέκαμε, συμπλέουσα μὲν τῷ Πομπηίῳ, συγ-
 καθαιρουῶσα δὲ Μιθριδάτῃ, ἀννισφέρουσα δὲ αἰετὴν 43a
 ἐμπειροτάτην μοῖραν τοῦ ναυτικοῦ, ὧν ἄχρι καὶ τήμε-

51, 6 ὀνόματος] ὡς νῆα Ῥώμῃ schol. A. 7 μὲν αἱ A.
 μὲν γὰρ αἱ H. 10 ἡλίῳ A. ἡλίῳ H. 12 μητρόπολιν].
 τὴν νῆαν Ῥώμην schol. A. 13 ὑμῖν add. A. 18 τῆς
 add. A. 25 ᾧ παρέπεμψεν A. ἀπερ ἐπεμψεν H.

ρον διασώζει κοινὰ πρὸς Ῥωμαίους τρόπαια καὶ ἐπιγράμματα, ἀλλ' ὅσα διὰ σὲ καὶ τὸν σὸν πατέρα αὐτῇ πρόσφατα καὶ νειαρὰ σύμβολά ἐστι τῆς εὐνοίας. ταῦτα μόνον ἄμεινον ὑπομνήσαι.

Γενομένης γὰρ τῆς βαρβαρικῆς ἐκείνης ἐπαναστά- 5
σεως καὶ τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς αἰωρουμένης ὥσπερ ἐν
κλύδωμι χαλεπῶ καὶ τρικυμίᾳ καὶ κινδυνευούσης ἐκπε-
σεῖν τῆς Κωνσταντίνου διαδοχῆς εἰς ἀλάστορα βάρβα-
ρον καὶ παλαμναῖον, ἡ τῆς πόλεως ἐκείνης ἀγαθὴ μοῖρα
b μόνῃ τοῦ γένους τὸν ζώπυρον διεσώσατο καὶ παρέπεμ- 10
ψεν ἐπὶ τὴν ἀρχαίαν ἐστίαν τῶν Αἰνεαδῶν, καὶ διὰ
τὸν ἡμέτερον οἰκιστὴν οὐ Γερμανοὶ καὶ Ἰάζυγες τοῖς
πόνοις ἐντροφῶσι τῶν πάλαι Ῥωμαίων, οὐδὲ τὸ σεμνὸν
καὶ μέγα τῆς Ῥώμης ὄνομα περιύβριστα παντάπασι
καὶ ἐξαλλήλιπται, οὐδ' ἐς νόθους μετέστη διαδόχους 15
καὶ παρασήμους, ἀλλ' εἰς τὸ γνήσιον αἷμα καὶ ἀκήρα-
c τον ἐπανήκει τῶν βασιλέων καὶ φυλάττεται ἡμῖν ἀλώ-
βητος καὶ ἀκέραιος. ἐξ ἐκείνης τῆς πόλεως ὀρηγθεὶς ὁ
γενναῖος οὗτος καὶ τοῦ παρ' ἡμῖν μνήματος καὶ πα-
τροφου δίκην ἐπράξατο τὴν προσήκουσαν τὸν παροινή- 20
σαντα μὲν ἐς τόνδε τὸν δῆμον, περικόψαντα δὲ τὴν
γερουσίαν, σφαγῶν δὲ ἐμπλήσαντα καὶ μασμάτων ρεί-
θρα ἀκήρατα Θύβριδος.

Εἰτα Κάμιλλον μὲν οἱ τότε δεύτερον ἐνόμισαν
οἰκιστὴν, ὅτι τὰ λείψανα τῆς Κελτῶν ἐπιδρομῆς ἀνε- 25
σώσατο, σὲ δὲ οἱ νῦν οὐ ποιήσονται καὶ Ῥωμῆλον
πρότερον ἀρχηγέτην; ὃ ἐξὸν εἰρήνην ἔγειν ῥαθύμως
διπλασιάσαντι τὴν μοῖραν τῆς βασιλείας, οὐ παρεῖδες
d οὐδὲ προήκω τὴν τῆς πόλεως ἐλευθερίαν, ἀλλὰ τὴν 30
χεῖρα τὴν ἀήττητον ὑπερίσχεες, δι' ἣν ἔξεστι προσαγο-
ρεῦναι Ῥωμαίων τὸν βασιλεῖα, καὶ μὴ ψευδεσθαι γρά-

52, 2 ἀλλ' ὅσα — νειαρὰ add. A.

3 ἐστι A. ἐκ H.

10 τὸν ζώπυρον A. τὸ ζώπυρον H. Ductum ex Platone
de Leg. III. p. 677 b. ubi τὰ ζώπυρα. 19 καὶ πατροφῶν]

καὶ delet Roulezius p. 20.

26 σὲ δὲ οἱ νῦν οὐ A. σὲ

δὲ οὐ rür H.

φοντας καὶ ὀνομάζοντας τὰ σιμνὰ ἐκεῖνα ὀνόματα καὶ
ἀρχαῖα, τὸν καίσαρα, τὸν αὐτοκράτορα, τὸν ὑπάτον
πολλάκις, τὸν πατέρα τῆς γερουσίας· ταῦτα γὰρ πάντα
κενὰ καὶ φροῦδα ἂν ἦν πανταλῶς καὶ δακρύων αἰτία
5 τοῖς μεμνημένοις.

Εἰ τοίνυν ταῖς ἰδίαις φιλίαις τοῦτο πλείονος ση-
μεῖον εὐνοίας ἐστίν, ὅταν φαίνωνται καὶ φίλοις κεχηρ-
μένοι τοῖς αὐτοῖς καὶ ἐχθροῖς, πόσῃ δὴ μᾶλλον τὰς 44a
πόλεις ἐκείνας συνηρημόσθαι πρὸς ἀλλήλας ἐστίν ἀναγ-
10 καῖον, αἷς ὁ μὲν τύραννος πρὸ τῶν ἄλλων ἐπιβου-
λεύει, ὁ δὲ βασιλεὺς πρὸ τῶν ἄλλων συναγωνίζεται;
ἀλλὰ παρὰ μὲν τοῦ παιδὸς ὑπάρχει τοσούτοις κεχηρῆ-
σθαι τῆς πρὸς ἀλλήλας εὐνοίας συμβόλοις τε καὶ γνω-
ρίσμασι, παρὰ τοῦ πατρὸς δὲ ἄρα φανυτοτέροις τε καὶ
15 ἑλάττωσιν, ἢ μόνη τῶν ἔργων ἢ τάξις ἔμπαλιν ἔχει,
τὰ πράγματα δὲ οὐδ' ὅτιοῦν διενήνοχεν; ἀλλ' ὁ μὲν
ταύτην πρότερον ἐλευθερώσας τὴν πόλιν ἐκ τυραννίδος
ὁμοίως καὶ παρὰ μικρὸν ὁμωνύμου οὕτως ἐπὶ τὸν b
συννομισμὸν τῆς καλλιπόλεως ὥρμησεν, ὁ δὲ πρότερον
20 ἐκείνη προσθεῖς ὁπόσον ἔδει, μᾶλλον δὲ ὁπόσον ὁ πατήρ
ἰβεβούλευτο, οὕτως τῇδε ἀποδédωκε τὴν ἐλευθερίαν,
καὶ κύκλον ἓνα τῶν εἰς τὰς πόλεις εὐεργετημάτων ἀμ-
φότεροι συνεπλήρωσαν, μᾶλλον δὲ αἱ πόλεις ἀλλήλαις
ἀντιδεδώκασιν, ἢ μὲν ἐλευθερωθεῖσα τὸν οἰκιστήν, ἢ
25 δὲ οἰκισθεῖσα τὸν σώσαντα.

Τὸ μὲν δὴ θίατρον τοῦ στεφάνου οὕτω λαμπρὸν
τε καὶ εὖνον καὶ ἐπιτήδειον αὐτῆς προῦσχέψατο ἢ
καλλιπόλις. θία δὲ, ὡς βασιλεῦ, καὶ τὸν κήρυκα ἐφ'
ᾧ πεποιήται τὴν ἀνάρρησιν, εἴ τί σοι καὶ κατὰ τοῦτο c
30 φανήσεται σεμνότερον ἀποφαίνειν τὸ χαριστήριον. ζή-
τουσα γὰρ ὅτε μάλιστα ἂν ἰσθιείης, οὐ τὸν εἰπεῖν δει-

53, 3 τῆς γερουσίας A. τῆς om. H.

a ταῖς ἰδίαις]

ἐν ταῖς ἰδίαις Roulezius p. 58.

13 τῆς πρὸς A. τοῖς

πρὸς H.

13 εὐνοίας — πατρὸς add. A.

20 μᾶλλον

δὲ ὁπόσον — συνεπλήρωσαν add. A.

28 θία hic et p. 146

d. fortasse in θίασαι mutandum.

νὸν ἐξεῦρεν οὐδὲ τὸν μέγαν καὶ μεγαλόφωνον καὶ ῥα-
 δίως καὶ ἀπνευστὶ κεκραγόντα, ἀλλ' οἷον μὲν ἐξεῦρεν ὃν
 προείλετο οὐκ ἔμὸν λέγειν, προείλετο δ' οὖν φιλόσοφον
 καὶ ἐξήγησε, καὶ τοῦτον ὑπέλαβεν οἰκειότατον εἶναι διὰ- 5
 δ **d** σόφου. καὶ δὸς εἰπεῖν, ὡς θειότατε αὐτοκράτορ, ὅτι νῦν
 πρῶτον εἰσέρχεται μάρτυς τῆς ἀρετῆς ἐλεύθερος καὶ
 ἀνύποπτος, ὃν οὐκ ἔστι ψευδομαρτυρίας εἰεῖν, ἀλλ'
 οὐδὲ γράψασθαι ὡς χρημάτων ἐαλωκὼς ἢ δυνάμειος
 ἐφιέμενος ἐδωρήσατο ἐπαίνους οὐδὲν προσήκοντας, ἀλλ' 10
 ὃν κατέχει τοῦνομα ὃ ἐπιγέγραπται μὴδὲ μικρὸν ῥῆμα
 προέσθαι οὐ τὰς εὐθύνας οὐχ ἔξει δοῦναι παντὶ τῷ
 45 **a** ἔπειτα χρόνῳ. διόπερ ἀναγκαῖον αὐτῷ μόνῃ ἐκεῖνα μαρ-
 τυρεῖν ἃ θαυμάζει καὶ συνεπίσταται. οἱ πολλοὶ δὲ ἵνα
 τι πλέον χαρίσωνται, ἄπιστον καὶ τὸ ὑπάρχον ποιοῦσι. 15
 τί οὖν συνεπίσταται καὶ θαυμάζει; οὐ τὸ μέγεθος
 τῆς ἀρχῆς· καὶ γὰρ Νέρων ἤρχεν οὐκ ἐλαττόνων· οὐδ'
 ὅτι σοι χρυσοὺς ὁ θρόνος καὶ στρατιῶται· Μίδα
 γὰρ ἂν οὕτως ἐθαύμαζεν ἢ Καμβύσην· ἀλλ' οὐδ' ὅτι
 βάλλεις καίρια καὶ ἐπίσκοπα, οὐδ' ὅτι σοι λεόντων φόνοι 20
 καὶ παρδάλεων τὰ ἀθύρματα. ἀλλὰ τί θαυμασόμενος
b ἦκει; τί παρὰ φιλοσοφίας ψήφισμα ἐπικομίζεται; ὅτι
 πρᾶοτητι νικᾷς, ὅτι σωφρονέστερον διάγεις τῶν πάντων
 μετρίων ἰδιωτῶν, ὅτι παιδείαν περὶ πλείστου ποιῇ, ὅτι
 φιλοσοφίαν μεταδιώκεις. αὕτη ἡ δύναμις καὶ ἡ σὴ 25
 στρατιὰ καὶ οἱ φύλακες οἱ σοὶ καὶ οἱ δορυφόροι, ὑφ'
 ὧν ἐφυλάχθης ἀκέραιος μόνος τῶν ἀδελφῶν, μετ' ὧν
 δίκην ἐπράξω τοὺς παροινήσαντας. ταύτη χρώμενος τῇ
 παρασκευῇ παρατάξω πρὸς τὸν πρεσβύτερον, ταύτη τὴν
 νίκην ἐνίκησας τὴν ἀναιμάκτον. 30
c Εἶδον, βασιλεῦ, καὶ τὸ βῆμα ἐφ' οὗ δημηγορῶν
 αἰχμάλωτον εἶλες τὸν παραληρήσαντα εἰς τὴν ἀλουργίδα.
 εἶδον τὸ σὸν τρόπαιον ἀτεχνῶς, ὃ μῆτε ὀπλίτης συνα-
 νέστησε μῆτε ἵππεὺς μῆτε τοξότης, ὃ μάρτυρες ἦσαν

οὐ συναγωνιστὰς οἱ στρατιῶται· οἱ δὲ τὰ ἄλλα ἐπαι-
 νούντες οὐ σὲ, ἀλλὰ τὰ σὰ θαυμάσια, καὶ βονο-
 λούνται περὶ τὰ πρόθυρα τοῦ νιῶ, τὰ δὲ ἔνδον ὁρᾶν
 ὀγάλματα οὐκ ἐθέλουσιν· ὃν δὲ οὐδὲν ἐκπλήττει καὶ
 5 ἐπιστρέφει τῶν ἐξωθέν, οὗτός ἐστιν ὁ δυνάμιμος διδῆν
 τὸν ἀληθινὸν βασιλεῖα. διὰ ταῦτα οὐ κρύβδην φέροι τὴν δ
 ψῆφον οὐδὲ προστησάμενος ἔτιφον σχῆμα τῷ λόγῳ,
 οὐδὲ βασιλίαν μὲν ἡπανῶν, τὸν βασιλεύοντα δὲ εὐ
 θαρσῶν, ἀλλ' ἀναβὰς ἐπὶ τὸ ὑψηλὸν τοῦτο βῆμα καὶ
 10 στάς ἐν μέσῳ τῶν ἀνθρώπων ἀνακηρύττειν σε οὐκ
 ἀναινίται μετὰ πλείονος τῆς παρησίας ἢ Ξενοφῶν.
 Ἀγησίλαον καὶ Ἀλέξανδρον Ἀριστοτέλῃ καὶ τὰ τέλε-
 ταῖα δὴ ταῦτα, ὁ Ζήνωνος ἑραστής τὸν καθ' ἑαυτὸν 46 a
 βασιλεῖα. εὐ γὰρ ἡπαιων αἰσχύνεται φιλόσοφος, ἀλλὰ
 15 κολακίαν, οὐδὲ φεύγει μαρτυρίαν ἀληθούς· ἀρετῆς,
 ἀλλὰ θωπείαν κακίῃς· σὲ δὲ, ὦ βασιλεῦ, καὶ Πλάτων
 ὁ σοφὸς ἐμοὶ πρότερον ἀνακήρυττε, καὶ ἵνα μὴ ἄλλως
 με κομπιεύσθαι ὑπολάβῃς, ἰδοὺ σοι λέγω τὰ ῥήματα
 οὔτε μέγα οὔτε μικρὸν μετακινήσας, τότε γὰρ φησιν
 20 ἄριστα τὸν βίον καὶ εὐδαιμονίστατα ἔχειν, ὅταν γένη-
 ται βασιλεὺς νέος, σώφρων, μνήμων, ἀνδρείος, μεγα-
 λοπρεπής, εὐμαθής.

Ἀρὰ σοι δοκεῖ φανλότερος εἶναι προφήτης Σιβύλ-
 λης τῆς Ἐρυθραίας, ἢ Βάκιδος ἢ μακτεία δεῖσθαι καὶ b
 25 Ἀμφιλότου, ὃς τὸν κατάλογον ἡμῖν ἐπιδείξει τῶν κα-
 λῶν τούτων καὶ θαυμασίων ὀνομάτων, παρ' ὧτιν τῶν
 πώποτε βασιλείων ἀθρόως ἐξέλαμψεν ἢ ἐξεφάνη; εὐρή-
 σουμεν γὰρ τῶν μὲν ἄλλων ἕκαστον αὐτοκρατόρων ἐχὸς
 μὲν ἵσως προσήματος ἀμφισβητοῦντα, τῷ δὲ τὰ λοιπὰ
 30 μὴ προσέσθαι καὶ τοῦ δοκοῦντος προσήκειν ἀποστε-
 ρούμενον· σὲ δὲ, ὦ θεία κεφαλὴ, ὥσπερ τύπον ἀκριβῆ

55, 8 οὐδὲ βασιλεῖαν] Vulgo οὐτε βασιλείαν.

16 καὶ

Πλάτων — ἀνακήρυττε add. A.

21 μεγαλοπρεπῆς add. A.

Conf. p. 62 a. 103 c. 119 d. 215 b. orat. XXXIV, p. 50.

ed. Mai.

30 ἀποστερεόμενον] ἤγουν ἀνεχόμενον ἀμφιβό-

λος schol. A.

τῆς μορφῆς ἐν τῷ λόγῳ Πλάτων ὑπογραφεύμενος ὁλο-
 6 κλήρου παραδείγματος μόγις τετύχηκα. καίτοι καὶ εἰ μη-
 δὲν ἄλλο ὑπῆρχε τῶν εἰρημένων, μόνῃ δὲ ἡ περὶ φιλο-
 σοφίαν σπουδῇ, ἣν ἀπολιμπάνουσιν ἤδη ἄνθρωποις,
 καθάπερ τὴν δίκην φασὶν οἱ ποιηταί, ἐπανήγαγες καὶ 5
 ἐπέστραψας καὶ ζηλωτὴν ἐποίησας καὶ περίβλεπτον, οὐκ
 ἂν ὤκησα ταύτην ἐγὼ τὴν μαρτυρίαν. νῦν δὲ σὺ μὲν
 παρὰ φιλοσόφου κομίζῃ τοὺς λόγους, ἐκείνη δὲ παρὰ
 σοῦ τὴν ἀλήθειαν, καὶ χάριν ἀποδίδως αὐτῇ τῶν ἐπαί-
 νων, ὅτι μὴ ψεύδεται.

10

- d Πρὸς οὖσαν μὲν σοὶ πόλιν, ὦ βασιλεῦ, ὁ τῆς εὐ-
 νοίας ἀγὼν γίνεται καὶ ὡς ἱκανὴν ἐξευρεῖν ἐράμιλλα
 χαριστήρια πλείω μὲν ὑπῆρχεν εἰπεῖν, ὁ καιρὸς δὲ οὐκ
 ἐφίησιν. ὧν δὲ ἕνεκα νῦν τὴν προόδον πεποιήματα,
 δύο ταῦτά ἐστιν· ἐν μὲν, ὑπομνήσαι πρῶτον ὧν παρὰ 15
 σοῦ τετυχήκαμεν, ἕταρον δὲ, οὐ προσοθήκη αἰτῆσαι
 τοῖς δεδομένοις· οὐδὲ γὰρ ἔπεται· ἀλλ' ὧν δέδωκας
 47 αὐτὴν ἀσφάλειαν. τὸ μὲν οὖν κεφάλαιον τῶν προϋπη-
 γμένων ἐστίν, ὅτι σχεδὸν ἀπάντων ἀνθρώπων οἰομένων
 τῷ σὺ πατρὶ συναπολήξειν τὴν τῆς πόλεως εὐδαιμονίαν 20
 οὐκ εἴσας οὐδὲ ἐπέστραψας, οὐδὲ αἰσθήσιν αὐτῇ πεποιή-
 κας τῆς μεταβολῆς, μᾶλλον δὲ, εἰ χρηὴ τάληθις εἰπεῖν,
 πολλὴν πεποίηκας αἰσθήσιν τῆς ἀμείνονος. οὐ γὰρ
 ἐφύλαξας μόνον τὴν παρακαταθήκην ἀκέραιον τὴν πα-
 τρώϊαν, ἀλλ' ἐπολυπλασίασας καὶ ἐπηύξησας, οὐδὲ συνε- 25
 χώρησας μόνον τὰ παρ' ἐκείνου κεκτησθαι, ἀλλὰ τὰ
 b παρὰ σπαντοῦ πλείω προστέθεικας, καὶ τὴν καλὴν ἔργον
 ἐφιλονείκησας πρὸς τὸν ἀρχηγέτην, ὁπότερος ὑμῶν καὶς
 εὐποίαις παραδραμεῖται. οὕτω γὰρ βασιλεὺς πρὸς βασι-
 λέα καὶ πρὸς πατέρα παῖς ἀγωνίζεται. τοιαύτην ἤρωςεν 30
 ἔργον καὶ θεοὶ ποτε πρὸς ἀλλήλους ἀμφισβητοῦντες τῆς
 Ἀττικῆς, Ἀθηναῖα τε καὶ Ποσειδῶν, ὁ μὲν προσάγων
 τὴν θάλατταν, ἡ δὲ ἀναδείξασα τὸν θαλλόν. τῇ δὲ

56, 13 οὐκ ἐφίησιν A. οὐκ ἐφίησιν H.
 αἰσθήσιν αὐτὴν πρόσθετον Ἰασοδαίμων.
 καὶ τὴν H.

23 αἰσθήσιν]
 27 καλὴν A.

ὁμιλήσας φίλλῃ καὶ φιλοτιμίᾳ ἡ πόλις σύμπασα ἦν τὸ
ἀγνώσμα, καὶ νῦν χαλαρὸν ἔκλυον ὕψι μᾶλλον δικαίως
προσέκει, πότερον τῷ καταβαλόντι τὰ σπέρματι, ἢ τῷ
διεσπένυσαντι καὶ τελειώσαντι. ὁπότερος δ' ἂν νικήσῃ,
5 γένηται ὁ ἡττημένος, μᾶλλον δὲ ὁ πατὴρ γένηται·
αὕτη γὰρ ἐστὶν αἰμίμων ἡ νίκη τῇ πόλει.

Καὶ γὰρ οὕτως ἔχει· πλείον' ἢ σὴ πόλις τῆς πα-
τροφας δυνήσκειν ἢ τῆς ἀρχαίας ἐκείνης, καὶ μεταβέθη-
κεν εἰς ἀληθινὸν καὶ βέλαιον κάλλος ἀντὶ ψευδοῦς καὶ
10 ἐξητήλου. τὸ πρότερον δ', ὡς ἔοικε, σκευδόντες ἦν
ἀπόλαυσις ἐραστοῦ καὶ ἀποπλήσας τὴν ὕψιν ἐπισημέ-
νου, ὥστε ἅμα τε ἀνέλαμπε καὶ ἐγήρασκεν· ὃν δὲ σὺ
κόσμον αὐτῇ περιτίθης, ἅμα τῷ κάλλει καὶ πρὸς τὸν
χρόνον παρασκευάζεται, καὶ τῇ ὥρᾳ νικῶν τὰ ἐφήμερα
15 πλείον διαφέρει τῶν παλαιωτάτων τῇ βεβαιότητι. ἄρτι
γὰρ αὐτῇ ἐκ τῶν ὠδίνων ἐς φῶς προελθούσας καὶ
καταλυφθεῖσας ἐρημον τοῦ γεννήτορος καὶ διομένην
επαργάτων, οἷον ἀδελφὴν ἀπαλὴν καὶ νεαράν, χρηστός
ἀδελφὸς καὶ πρεσβύτερος καταλαβὼν, εὐθύς μὲν διρα-
20 πκίας ἡξίωσας τῆς προσηκούσης, εὐθύς δὲ προῦνοήσω
γάλακτος καὶ τροφῆς, διόλου δὲ ἐπέδειξας καλὴν καὶ
μεγάλην, οἷας ἂν καὶ θεὸς καὶ βασιλεὺς ἐρασθείη.
ὥστε προτοῦ μὲν ὑπ' ἀνάγκης ἐτιμᾶτο ἡ γερούσια καὶ
ἡ τιμὴ τιμωρίας ἐδόκει μηδ' ὅτιοῦν διαφέρειν, νῦν δὲ
25 ἐθιλονται καὶ ἀντοκέλευστοι συνθέουσιν ἀπανταχόθεν.
καὶ τότε μὲν καὶ χώρᾳ πολλῇ καὶ χρήμασιν ἔξωνούμε-
νοι δάλαρ ἡγοῦντο τὰς δωρεὰς τῆς οἰκήσεως, νῦν δὲ καὶ
προσιμωμένοι οἰκοῦν ἡδοναί τοις δαπανήμασιν.

Ἄξιον δὲ ὅτι καλῶς ἤκουσας Πλάτωνος τοῦ σο-
30 φῶ καὶ δισμὸν ὑπέλαβες ἰσχυρότερον ἀνάγκης ἐπιθυ-
μίαν. καὶ διὰ τοῦτο ἔσας τὸν φόβον ἔρωτι καὶ
πόθῳ καταδύς τοὺς οἰκήτορας. ἐξ οὗ γὰρ ὑπὸ σοῦ
πλαττομένη καὶ τριφομένη εἰς τὴν οἰκίαν ἀκμὴν τε
καὶ ὥραν ἐβλάστησε καὶ ἀνίδραμα, τοσοῦτος ἴμερος αὐ-
τὴν περιέχεται καὶ τοιοῦτος ἐπανθίζει κεστός Ἀφροδί-

της καὶ τοσούτοι περιχορεύουσιν Ἑρμῆς, καθάπερ εἰς
 πόντον ἰορτῆς καταγωγῶν. συρρέοντων γὰρ εἰς ἓνα
 5 χωρὸν τῶν ἀγαθῶν ἀπάντων καὶ τῶν δακνόντων ὑπὸ
 τοῦ χορηγοῦ τῆς ἀνθρωπίνης εὐδαιμονίας ἔτοιμον ἔχει
 τὴν ἀπόλυσιν ἕκαστος οὗ πρὸ τῶν ἄλλων δόλωνα. καὶ
 ἀξία γε τυγχάνειν ἡ πόλις καὶ ταύτης παρὰ σοῦ τῆς
 φιλοτιμίας καὶ ἔτι μείζονος. ἔοικε γὰρ αὐτῆς ἁφανῶς
 10 ὁ θεὸς ἐκκροπεῖν καὶ μισθὸν δίκαιον ἀποδιδόναι
 τοῖς συνκρίσειν αὐτοῦ τῆς διανοίας. τί τοῦτον ποιῶμαι
 τεκμήριον; μόνος αποκυνάσας περὶ αὐτὴν ἐξ ἀπάντων
 15 τῶν ἀδελφῶν μόνος ἐλθρονομήσας ἐξ ἀπάντων τὴν
 βασιλείαν.

58, 3 ἀπάντων] καὶ τῶν ὄντων addit Iacobsius Lect. Stob.
 p. 83. 6 τυγχάνειν A. τυγχάνει H. 11 τῶν ἀδελφῶν]
 τῶν om. A. τὴν βασιλείαν A. τῆς βασιλείας H.

IV.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΝ. 49 a

Αιγύπτιοι τὴν Ἀθηναίων τὴν ἐν Σαῖ ταῖς ἄλλαις οἴθεν-
 ται καὶ τεθῆπασιν αὐτὴν ἐνιαύσιον ἐορτὴν ἄγοντες,
 ἣν καλοῦσι λυχνοκαταὰν. ἐπειδὴν οὖν τοῖς Αἰγυπτίαις b
 5 ὁ χρόνος ἐπανή τῆς πανηγύριος, οἱ μὲν πολλοὶ τὰ
 λύχνα ἐνδύμενοι ἐν ταῖς βάρεσι πλέουσι διὰ τοῦ Νέ-
 λου ἐπὶ τὴν Σαῖν, καὶ ἀφικόμενοι εἰς τὸν νεῶν, ἵνα
 τὸ ἄγαλμα ἴδωται τῆς Θεοῦ, τὰ τε ἄλλα θρησκείου-
 σιν ἢ τάττει ὁ νόμος καὶ τὰ λύχνα ἀνακαίουσιν ὑπαι-
 10 θροὺ παρὰ τὰς σκητὰς καὶ τὰ κράσπεδα τοῦ παρεβόλου,
 καὶ ἡ Σαῖς καταλάμπεται ἱερῷ πυρὶ τὴν νύκτα ὅλην
 ἐκείνην. ὅσοι δὲ ὑπ' ἀσθενείας ἢ τῆς πρὸς τὸ πλεῖν
 εὐλαβείας ἢ καὶ βέλτιον αὐτοῖς ἐνομίσθη μένειν, οὗτοι
 εἰς μὲν τὴν Σαῖν οὐκ ἀφικνοῦνται, τιμῶσι δὲ οἴκῳ τὴν c
 15 Ἀθηναίων, καὶ τὸν καιρὸν λογιζάμενοι τῆς ἐορτῆς ἐν ταῖς
 ἑαυτῶν πόλεσιν ἕκαστος καὶ τὰ λύχνα ἀνάπτουσι καὶ
 ἑμνοῦσι καὶ εὐφημοῦσι. καὶ διὰ τούτους λέγει Ἡρό-
 दोτος οὐκ ἐν Σαῖ μόνον γίνεσθαι τὴν πανήγυριν, ἀλλὰ
 καὶ ἀνὰ πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον.
 20 Ἐγὼ δὲ ἐπαινῶ μὲν καὶ τοὺς πόρρω ἐκ' εὐλαβείας
 πορευομένους, ἐπαινῶ δὲ οὐδὲν μείον καὶ τοὺς ἐκ'

59, 1 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΝ] *κωνσταντίνον* A. 4 *λυχνοκαταὰν*
Hemsterhusius ad Pollucem X, 115. Vulgo λυχνοποιίαν. Conf.
p. 50 c. 10 *παρὰ τὰς* A. *πρὶ τὰς* H. 12 *ὅσοι.]*
„Rectius legeretur ὅσοι. et εὐλαβείας pro εὐσεβείας. item οἴκῳ
pro ἡ καὶ. Sed αὐτοῖς videtur παρελκεῖν.“ Stephanus.
 13 *εὐλαβείας* A. *εὐσεβείας* H. ἢ καὶ] ἢ ὅτι καὶ *Iacobaeus*
ad Kch. Tat. p. 759. 20 *ἐκ' εὐλαβείας* A. *ἐκ' εὐσεβείας* H.

ἰστίας τὸ θεῖον τιμῶντας, οὐ ταύτη μόνον ὅτι πολλα-
 πλασιάζουσι τὴν δορτὴν καὶ ἐξάγουσι τό γε ἐφ' ἑαυτοῖς
 d εἰς πλείονας πόλεις τε καὶ ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ ἐκείνη
 πλέον, ὅτι οὐκ ἐν τῷ ἀγάλματι μόνῳ ἔστιν οὐδὲ τῷ
 ναῷ μόνῳ ἐνδαιτᾶται, ἀλλὰ πανταχοῦ γῆς καὶ θαλάσ- 5
 σης, ὅπου ἂν αὐτῆς ἡ δύναμις ἐπιχωρῇ καὶ ἐξικνῆται.
 εἰ οὖν καὶ ὑμεῖς ἀποδέχεσθε τῆς γνώμης — ἀποδέχε-
 σθε δέ· οὐ γὰρ ἂν ἐπηνεῖτε ὡς καλῶς λέγοιτο —
 ἀποδέχοισθε ἂν ἄνθρωπον, ὃς τῇ γνώμῃ ταύτῃ ἐπηκο-
 λούθησε, καὶ ἐξὸν αὐτῷ ἀναβάντι ἐπ' ἀπὴν τετρά- 10
 50 ακυκλόν τε καὶ ὑψηλὴν καὶ ζευγνυμένῳ ἡμίονους ἄλλοτε
 ἄλλας, μᾶλλον δὲ ὀρμητοὺς ἡμίονων ζυγίων τε καὶ
 παρασειρών, διὰ Θρακῶν τε καὶ Παιόνων καὶ Ὀλυ-
 ρίων καὶ ὅποσα ἔθνη μέχρι Ἰταλίας φέρεσθαι μετῴρω
 νύκτας ἐφεξῆς καὶ ἡμέρας, οὐ Πληιάδας ἰστοροῦντι 15
 καὶ ὥστε δύοκα Βωώτην, ὥσπερ ὁ Ὀδυσσεὺς ἐπὶ τῆς
 σχεδίας — οὐ γὰρ ἐνδιδόασιν αἱ νεφέλαι τηνικάδε τὰ
 ἄστρα ὁρᾶν τοῖς ἀνθρώποις ἐκεῖ — ἀλλὰ κρησταῖλλοις
 b προταρασσόμενον καὶ πνεύμασι καὶ νεφετοῖς καὶ ἐνελι-
 μένον χεῖρας τε καὶ πόδας πῖλοις τε καὶ ἀρνακίσιν, 20
 οὐδ' ὑφ' ἐνὸς κυβερνήτου διευθύναντος τὸν πλοῦν καὶ
 τὸ σκάφος, ἀλλὰ μυρίων μὲν ἡνιόχων φωνάς τε ἄλλο-
 κότους ἰέντων, δι' ὧν τὰ ζεύγη ἐπιστρύνουσι, καὶ ταῖς
 μάστιξιν ἐμπαταγούντων καὶ ἐπισοφούντων, ὡς ἂν μὴ
 ἐκίσχοιτο ἐν τοῖς τέλμασιν, ἐλθόντα δὲ ἐκεῖσε μόλις 25
 πατὲρ τοῦ ἀνακτόρου, οὗ ἔδει εὐθύς ἀγχιόμενον ὕμνους
 τε ἄδειν τῷ θεῷ καὶ ἀπάρχεσθαι τῶν ἱερῶν, τούτων
 c μὲν οὐδὲν ποιεῖν οἷόν τε εἶναι, κείσθαι δὲ πον ἐν κλι-
 κιδίῳ τρέμοντα καὶ μαλακισνόντα καὶ διόμενον τῶν ἱε-
 ρῶν φάρμακα εὐπορα ἐξευρίσκειν, οἷς ἂν τὸν χεῖμῶνα 30
 ἐξελάσειαν τῶν μελῶν. ᾧ οὖν ταῦτα ἐξὸν ὑπομένειν, ὁ

60, 5 ναῷ A. νεῷ H.

6 αὐτῆς A. αὐτοῦ H.

4 om. A.

14 μέχρι] μέχρις Monac. 113.

15 Πληιά-

δας] Odys., ε, 272.

15 ἰστοροῦντι A. εἰσερόντων H.

16 ὥσπερ ὁ A. κηθάρι H.

26 οὐ om. A.

30 εὐπορα A.

ἔκφυρα H. ἔκφυρα Monac. 113,

31 ἐξελάσειαν A. ἐξελάσει H.

δε ελετο οἶκαί μιν καὶ ἐπὶ χώρας αἱ ὧν ἔχει θυμά-
 των ἀρίσκεισθαι καὶ ἰλάσκεσθαι τὸν Θεόν, οὔτε ἀνα-
 πῆρ τῷ σώματι ὑπὸ κρύους οὔτε ἀμαθαινοῦσθαι τῇ
 ψυχῇ ὑπὸ ἀμουσίας, ἀλλὰ τῷ μὲν ὑγιῇ καὶ ἀρίστῳ,
 5 τῇ δὲ ἀκραίῳ καὶ παρωξυσμένῃ ὑπὸ τῶν μαθημάτων,
 μὲν οὗτος ὁ ἀνὴρ ὑμῶν δοκεῖ εἶναι τι ἥττον εὐσεβὲς
 καὶ Θεόσεφος ἢ οἱ τὰ λύχνα καίοντες τῶν Αἰγυπτίων, δ
 ἥττον δὲ αἰσθάνεσθαι τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ, ὅτι
 οὐκ ἐν μόνῃ ἐκείνῃ τῇ πόλει ἔστιν οὐδὲ ἐν μόνῳ ἐκείνῳ
 10 τῷ χωρίῳ, ἐν ᾧ θίγοιτο ἂν τις αὐτοῦ καὶ ἀντιλέβοιτο
 καὶ φθιγγομένου ἀκούσαι; τοῦτο μὲν γάρ ἐστι τὸ πά-
 θος ἀνδράπων τοῖς ὅμμασι μόνοις πιστοποιεῖν, κα-
 κῆτο μόνον νομιζόντων τὸ ἀληθές, οὗ ἔστιν ἐπιδραῖ-
 σθαι ταῖν χερσίν, τὸ δὲ ἀκριβὲς ἐκεῖ ἄρα ἔστιν ἔκα-
 15 στος οὐ μόνον ὁ Θεός, ἀλλὰ καὶ ἄνθρωπος ἤδη, ὅπου
 ἂν θύηται ὠφελεῖν καὶ ἔργον ἀγαθὸν ἐπιδείκνυσθαι. 51a
 ἐκεῖ καὶ τὸν ἥλιον τοῦτον οὐκ ἐννοεῖτε ὡς ἐν ὁπίσθῳ
 ἄρα μέρει φαινόμενος τοῦ οὐρανοῦ πάντα αὐτὸς ἐπι-
 τροπᾷ; καὶ τὸ μὲν σῶμα αὐτοῦ εἰ καὶ πάμπαν, ἀλλ'
 20 οὐ πανταχοῦ, ἡ δύναμις δὲ ἀπανταχοῦ καὶ αἱ ἀπείρες,
 καὶ ἐν γῇ καὶ ἐν θαλάττῃ καὶ ἐν νήσοις καὶ ἐν ἡπείρῳ
 καὶ ἐν ὄρεσι καὶ ἐν λιμῶσι καὶ ἐν ποταμοῖς καὶ κρή-
 ναις καὶ ἐγγὺς τῶν ζώων ἀπάντων καὶ ἐγγὺς τῶν φυτῶν,
 παῖς γὰρ τοῖσδε ἐκείθεν ἐποχτεύεται ἡ σωτηρία.
 25 Ὅστις οὖν οἶσται τῆς μὲν ἀφελείας ἀπανταχοῦ b
 ἀπολαίειν, τὰ χαριστήρια δὲ μὴ πανταχοῦ ἐπιτηδεύειν,
 γίλως ἂν εἴη καὶ δυσσεβείας οὐ πόρρω, καὶ οὐκ ἂν
 λογιζοιτο ὅτι καὶ οἱ σφόδρα ἐπιθυμοῦντες τοῖς ὅμμασιν
 ἀπειλᾶσαι πρὸς τὸν Θεὸν πρῶτον μὲν ἐν τοῖς ὕδασι
 30 μελετῶσι καὶ διακαρπύονται τῶν ὀφθαλμῶν πρὸς τὸ
 φάσμα αὐτοῦ καρταρεῖν τε καὶ ἀπειριδασθαι, ὡς ἂν
 μὴ ἀθρόας τῆς ἀληθινῆς μαρμαρυγῆς ἐμπλησθέντες

61, 5 παρωξυσμένη A. παρωξυμένη H.

ὅπου H.

10 θίγοιτο A. ἀσθάνοτο H.

8 θα Α

IV ἐννοεῖτε

ὡς] ἐννοεῖτε πῶς Iacobsius.

18 ἐπιτροπῆς A. ἐποπτεῖς H.

20 ἡ om. A.

29 πρὸς τὸν A. εἰς τὸν H.

αὐτοῦ μᾶλλον ἢ αὐτῆς ἀπολαύσασθαι. καὶ ἡμεῖς μὲν
 ἴσως, ὡς ἄνδρες, καὶ μὴ δυσχεραίνετε ἐπὶ τῷ λόγῳ,
 ἐγγυμναστίαν ἔτα καὶ ἐμμελετητέον ἐστὶ πρὸ τῆς ἀλη-
 θείας· οὕτως ταῖς αἰδέσι καὶ τοῖς κατόπτροις· δῶτι δέ,
 ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς. ἀπληστα ἔστι μοι τὰ ὄμματα καὶ οὐκ 5
 ἀμέλγετε αὐτὸ ἀγαπᾷ ἐπιπολῆς μόνον ἰδεῖν, ἀλλὰ πει-
 ρῶμαι ὅτε μάλιστα μάθυσθαι εἰς τὸ βάθος τοῦ ὁρω-
 μένου, ὅταν οὖν ἀγύμναστα καὶ ἀνάσκητα ἐγχειρῇ,
 μένει. ἔξω παρὶ τὰ σχήματα καὶ τὰ χρώματα καὶ οὐκ οἷός
 τε ἔστι τῶν ἐνδοτέρῳ θιγῆναι τε καὶ ἐκπεράσασθαι. 10

Τοῦ δὲ βασιλικοῦ κάλλους, αὐτὸς ἐγὼ ὄραν ὥρμημαι
 καὶ ὃ παρασκευάσας ἑμαυτὸν πρόπαντα ὑπεκτίν, καλὴ
 μὲν πρὸν καὶ ἡ ἔξωθεν ἀγλαΐα, πολλὴ δὲ ἀμυχανωτέρα
 καὶ ἀφραστοτέρα, ἢ ἐγκύνφαντας χρεὶ ἰδεῖν ὅπως
 γίγναι ὥρας τε καὶ εὐμενείας. ἐνθ' ἐνὶ μὲν, καθ' Ὅμη- 15
 ρον, φιλόσφης ἀνδρώπων, ἀλλ' οὐ θολορὰ οὐδ' ἐπιβου-
 λος, ἀλλὰ θεοειδὴς καὶ ἀκήρατος, ἥς συντεθεὶν τὸ ὄνο-
 μα ἔστι φιλοφροσύνη· ἐνὶ δ' ἱμερος ἀφροσύνης, ἐνα-
 τρεμῇ δὲ ἀλήθεια, ἐγκατοικεῖ δὲ προφότης, ἐκαστρέπτει
 φρεσύνῃ, πολλὰ τε ἄλλα ἐνδύλλεται κάλλη σμινά τε 20
 καὶ ἄγρια καὶ θρασεία· οἷς μὴ προαγκνίσαντα ἱκενῶς
 μηδὲ τὴν ὄψιν προκατηρόμενον ἐκ τῶν φιλοσοφίας
 φρεσύνῃν εἰκὴ οὕτως τὰ ἄμματα ἐξ ἐπιθεομῆς ἐπι-
 βάλλειν. αὐτὰ ὅσιον οὕτε συμφέρον.

Ἐκείσετε αὖτις με τῷ κατόπτρῳ ἐνδιδασκᾶσθαι μικρὸν 25
 τινα χρόνον. κατόπτρον δὲ ἐκείνου τοῦ κάλλους λαμ-
 πρὸν τε καὶ λίαν ἀναργὲς ὑμεῖς καὶ ἡ ἔμπροσθα ἡδὲ
 πόλις, καὶ ὅστις ἐκείνῳ τεθίσταται τὸ κατόπτρον ταῦτα,
 πολλὰ αὖ πρὸς ἔργον εἴη πρὸς τὴν εἰδὴν τῆς ἀληθείας·
 ἀμφοτέρως· αὐτῷ πανταχοῦ ἐπιτρέφει τε καὶ ἐπαυγάζει 30
 τὰ ἀμύβολα αὐτοῦ τοῦ ἀλλάμπαντος τὴν καλλονίην αὐ-

62, 1 μὲν ἴσως om. A.

5 ἔστι μοι A. ἔτι μοι H.

10 ἐκπεράσασθαι] ἐκπεράσθαι Iacobsius. Conf. p. 50 d.

13 καὶ ὃ] καὶ ὅ A.

παρασκευάσας A. παρασκευάζει H.

14 ἔξωθεν] ἐν A. ἔξωθεν H.

Ὅμηρον] Iliad. 5, 216.

25 οὖν A. οὖν H.

31 αὐτοῦ Petavius ex codice

suo. Vm̄gq. ed. 17.

ὅρι τε ἐκίστανε καὶ ὄλη τῇ πόλει, συμνὸν καὶ βασι-
λὸν καὶ γεγραμὸν καὶ αἰδοῖον. καὶ οὖν ἐπειδὴ κατ'
Ἀρχέλιον τὴν ἡλθον ἐπὶ στήμα ὁ πάλαι ἐχεῖν καὶ ἐξ
ἀρχῆς ὑμῖν ἐνὶ συνεορταίῳ, αὐ μαι δοκῶ ἔτι ἀπολιμ-
5 πάνεσθαι τῆς βασιλείης πανηγύριον. καὶ γελοῖος γάρ
ἦν ἐν τοῖς ἑμπροσθινοῖς ὁ λόγος τῆς οἰκίας μοχλῆς. προβαλὼν
λόμενος Σάϊν τε καὶ Αἰγυπτιοὺς, ἐξὼν αὐτῷ ἀναμνη-
σθῆναι ὅτι τὰ οἰκία ταῦτα ὁ νεὺς ἦν τοῦ βασιλέως, ο
ἐν ᾧ θύκον τε καὶ καλλιερᾶμενος μᾶλλον ἂν αὐτῷ
10 πράττοι καχερωμένα ἢ ἐκ τῆς χλαμύδος αὐτοῦ, καὶ
τῶν ποδῶν προὐκαλινθεῖτο.

Ἡ γὰρ οὐ τοῦτον ἄνδρις τὸν νεὺν πρόκριτάν τε
ἐξ ἀπάντων ἐποιήσατε καὶ διατελῇ ἐμπειλούμενος αἰσπα-
ρόσιας; καὶ ἔρχεται αὐτῷ εἰς τὸ ἀνέκτορον τοῦτο πάντα
15 ὅσα ἐν πάσης γῆς ἀναθήματα· καὶ ἀπάρχονται μὲν
τῆδε Αἰγύπτῳ τῷ βασιλεῖ ὅποσα ἔτη, ἀπάρχονται δὲ
Σύροι τε καὶ Ἀσσύριοι καὶ Ἴωνες δὲ καὶ Αἰολαῖς καὶ
σχεδὸν τε ἅπαντες ἄνθρωποι. αἱ δὲ ἀπαρχαὶ αἰσι κῆρ δ
γίμουςαι εὐδαιμονίας, καὶ ὁ τι ἂν ἡ φύσις ἄριστον
20 τέχνη καὶ ὁ τι ἂν ἡ τέχνη ἐπιτεχνώσασιν δημιουργίᾳ,
συμφεστὶ ἄλλοθεν ἄλλο εἰς τὸ ἱερὸν τοῦτο καὶ συνω-
γίζονται. εἴδη τε ἐν αὐτῷ τέλει ἰδόνται αὐτοῦ βασι-
λέως, καθάπερ, οἶμαι, ἐν Αἰγυπτῷ οὐ τοῦ Ἀπόλλωνος
μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῦ Διός. καὶ Αἰγυπτῶν μὲν ἐξ ἀρχῆς
25 Ἀμφικτύονες κτείνονται καὶ ἐχρυσά ἐγένοντο, ποιμένες
τινὸς ἐν τῷ Πιερικισμῷ ἐκ Κασταλίας τῷ μαντικῷ
πνεύματι κατασχομένον, καὶ χρόνος ὑστερον ἐξήμασθαι
σαντο Ἀλκαμειωνίδαι τὸ ἔργον φερόντες. Ἀθήνηθεν
Πεισιπρατίδες τούτων δὲ τοῦ καὶ πατὴρ τε καὶ θη-
30 μουργὸς ὁ αὐτὸς ἐστίν· ὅσπερ καὶ τοῦ βασιλέως. ὅς
γάρ ἐκ τῶν ἐφύττετο, ἐνθάδε ἐσκήσιν.

63, 3 *Αρχέλιον*] *Fragm. 326. ed. meae.* ἐπὶ στήμα A.

ἐπὶ τὸ στήμα H. 7 ἀναμνησθῆναι A. ἀναμνησάσθαι H.

10 πράττοι] πράττει A. χλαμύδος A. χλαμίδος H.

13 διατελῇ] διατελεῖται *Stephaniann.* 20 τέχνη *Petavias.* *Vulgw*
φύσις. 28 φερόντες] *Vulgo* φερόμενοι. φερόντες A. φέ-
ροντες *Petavias.*

Ἄτε οὖν ἄγαν φιλάδελφος ὦν ἔρωι καὶ ποῦδε
 ἔχεται ὥσπερ ὁμογένου, καὶ αὐτὸς τι προσμηχανῶται,
 b ὅπως ἂν ὀλβιώτερος καὶ πολυκλείατος εἴη· καὶ πάντα
 μὲν δὴ τὸν ἐγκατοικοῦντα λαὸν ἱερὸν αὐτοῦ νομίζει
 καὶ ποιῆται, οὓς δὲ ἐξέλπω ζακάρους τε καὶ ἱεράς, 5
 τούτους ἤδη ἐπὶ μέγα κυδαίνει καὶ ὁμοψήφους εἶναι
 ταῦτ' ἄξιοι, καὶ μόνου ἔρα τοῦ χαροῦ τοῦ ὑμετέρου
 αὐτὸς ὁ χορηγὸς πρωτοστάτης ἐστὶ καὶ κορυφαῖος, καὶ
 ἰδρυταὶ θρόνος ἱερὸς ἐν τῇ πατρίᾳ βουλευτηρίῳ, ἐν
 ᾧ συγκαθίζουσιν τε οὐκ ἀκαίνετοι καὶ προηγορεῖν τοῦ 10
 συλλόγου. τῷ τοι καὶ τὰ παρόντα μυατήρια οἱ μὲν
 ἄλλοι ἀνθρώποι ὡς βασιλεῖ μένον τελοῦσιν, ὑμᾶς δὲ
 ἐκείνος ἐθέλει καὶ ὡς ὁμοτίμῳ. καὶ ὅταν ἔξω τοῦ
 c ἱεροῦ μνηστὴρ αὐτῷ δέῃ τὴν τελετὴν, ὥσπερ Ἀθηναῖοι
 στρατιούμενοι πρὸς τὸν Μῆδον πόρρω Ἐλευσίνας ἐν 15
 ταῖς τριήρεσι, κλητοὺς τινας ἐκ τοῦ καταλόγου προαι-
 ρῆται ἐπὶ τὰ δρώμενα καὶ περᾶται ἅπαντας δι' ὀλίγου
 κοινωνοὺς ποιῆσθαι τῆς πανηγύρεως.
 Ὅπερ οὖν λέγω, οὐδὲν τι μείον ἔλατ' τυγχάνου-
 μεν ἂν οἱ ἐνθάδε εἴην παμπλὴν διακοσμοῦντες τῶν ἐπὶ 20
 τὴν αὐτοκρατορίαν αὐτοῦ πεπομένων. καὶ γὰρ δὴ ἵνα μὲν
 αὐτὸς ἐπιστατῇ καὶ ἐξηγῆται, οὐδεμιᾶς ἂν δέοιτο εἶω-
 d θεν περιόπτου λαμπρότητος· ὁ χορὸς, ἀλλ' ἐξαρκεῖ
 αὐτῷ, μένῃ ἀγάλλεσθαι τῇ ξυνουσίᾳ· ἵνα δὲ ὥσπερ
 σμήνες μελισσῶν κινῆται ἄνευ τοῦ ἀληθινοῦ ἡγεμόνος, 25
 πολλοὶν ἂν δέοιτο τῶν ἀρξούντων, εἰ μὴ μέλλοι βομβή-
 σαι τε εἰκῇ καὶ πλανήσεσθαι ὅπῃ ἔειπεν· εἴην.
 Εἰ δὲ ἐγὼ ταῦτα μὲν ἐξ ἀρχῆς ὑμῖν προῤῥευνάμην,
 ἥκιστα ἥκιστα οἱ ἀγγελοὶ παραγγέλλοντες τὴν πατήριαν,
 ἄτι ἐγὼ, εἰ συγχωρεῖται καὶ ὡ συνδιασώμεται, εἴην μὲν 30
 εἶω προκίπρας τοῦ ἄστεος ἀφ' ὧν τε ξυνεσοίμην καὶ
 54 αὐτὸς εἶω ὃς τι χρῆσομαι ἑμαυτῷ. οὐ γὰρ ἔασι φθίγ-

64, 14 θη] Vulgo δέσι.

15 Μῆδον] δῆμος A et

Monac. 113.

19 Εἰς Stephanus. Vulgo λαο.

25 κινῆται] κινῶται Monac. 113.

26 δέοιτο τῶν A. δέσι

τῶν H.

28 μὲν add. A.

γισθαι ὁ χιμῶν καθάπερ τὰς ἀηδόνες, ἀλλὰ λωβήσεται
 τὸν Ἑρμῆν, τὸν λόγιον ὁ ἐρωδίδης. μένειν δὲ ἐνθάδε
 ἑρμηνος διδάσκαλος ἂν γινοίμην τοῦ χοροῦ, καὶ ἀντα-
 σόμεθα ἅμα τοῖς Ἱταλιώταις ὑμνοποιοῖς, καὶ εἴπερ
 5 ἀρεστὸς ὑμῖν ὁ ῥυμος φανείη, δῶρον αὐτὸν ποιησόμεθα
 τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ προσήσεται, εὖ οἶδα, εὐμενέστερόν
 τε καὶ ἥδιον ἢ παρὰ Κινύρου τὸν θώρακα ὁ Ἀγαμέ-
 μνων· φιλόλογος γὰρ οὐχ ἥτιόν ἐστιν ἢ φιλοπόλεμος καὶ
 τὰ ξένια τῶν Μουσῶν οὐκ ἀτιμότερα τῶν τοῦ Ἡφαί- b
 10 στευ ποιεῖται. καὶ ταῦτα ἐγὼ οὐ μαντευόμενος λέγω,
 γηγνώσκων δὲ ὅτι καὶ πρῶην οὐ χουσοῦν δὴ τινα στέ-
 φανον χρυσοῦ ἀπέφθον πολλῶν ταλάντων, οἱοι πολλοὶ
 αὐτῷ ἀφικνούνται· καὶ πολλαχόθεν, πέμπει ὑμῶν ψηφι-
 σαμένων, ἀλλ' ὃν ἐγὼ ἐπλεξάμην, ἄνθη ἀκήρατα συλ-
 15 λεξάμενος ἐκ τῶν Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους λειμώ-
 νων, καὶ ἔδειξα τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ ἐν τῷ αὐτῷ
 τούτῳ θεάτρῳ, εὐφράνθη τε ὡς οὐκ ἄλλῳ δῶρῳ καὶ
 περὶ πολλοῦ ἐποίησατο· καὶ ἡ χαλκῇ εἰκὼν ἐξ ἐκείνου
 τοῦ ὄσματος. εἰ οὖν ταῦτα ὑμῖν προὔτεινάμην, εὖ c
 20 οἶδ' ὅτι ἀπρὶξ ἂν μου ἐλάβασθε καὶ περιείχεσθε μᾶλλον
 ἢ τοῦ ἀγάλματος τῆς Ἀνξησίας οἱ Αἰγινῆται.

Καὶ νῦν δὲ οὕτω ξυμβαίνει διὰ τὴν ἐμὴν βραδυ-
 τῆτα καὶ τὸν ὄκνον, πλείον τι εἰσηνέγκατε τῇ πανηγύ-
 ρει. οὐ γὰρ μόνον θεωροὺς ἐπέμψατε ὥσπερ εἰς Ἀθῆλον,
 25 ἀλλὰ καὶ οἰκοὶ στεφανηφορεῖτε καὶ εὐθυμεισθε καὶ
 ἐστιᾶσθε, οὐκ εἰς τραπέζας ἐπικύψαντες βασιλικὰς, οὐδὲ
 οἰνοχόων ὑμᾶς ξενιζόντων καὶ τραπεζοποιῶν καὶ μαγει-
 ρων, ἀλλὰ τῆς φίλης βασιλεῖ φιλοσοφίας. φίλην γὰρ d
 αὐτὴν βασιλεῖ ὀνομάζειν οὐ δυσωποῦμαι, ἣν ἀπολιμ-
 30 πάνουσεν ἤδη ἀνθρώπους ἔσχε τε καὶ εἴσατο παρ'
 ὑμῖν, καὶ ἐς τοσόνδε ἐποίησεν ἐρίτιμόν τε καὶ εὐκλειᾶ
 ὥστε πολλοὺς εἶναι τοὺς περιβλέποντας καὶ ζητοῦντας
 καὶ ἐτοίμους ἀντιλαμβάνεσθαι καὶ θεραπεύειν. τῷ γὰρ

65, 2 ἐρωδίδης] ἐρωδίδης. Petavius.

13 πέμπει A.

πέμπει H.

23 πλείον] ὅτι πλείον Roulezius p. 23.

32 ζητοῦντας] ζηλοῦντας Petavius.

ὄντα φύσιν αὐτῇ, ὡς δοκεῖν, ἀσκήσθαι μὲν τὸ τιμώμε-
νον, ἀμελεῖσθαι δὲ τὸ ἀτιμαζόμενον.

- 55 a Ἰσως μὲν αὖ δαίται ὁ χορὸς ὁ ὑμέτερος διδασκάλου
πρὸς τὸν ὕμνον τοῦ βασιλέως· αἶψά γάρ ὑμῶν ἐν μελέτῃ
ἐστίν, οἷς γε καὶ ἡμέραι εἰσὶν ἱεραὶ ἐπὶ τῇ μελέτῃ ἐξ- 5
ρημῖναι καὶ αὐταὶ οὐκ ὀλίγαι τοῦ ἔτους, αἷς ξυνιόντες
καὶ συλλεγόμενοι εἰς τὸ ἄδυτον ἐν ἐσθῆτι ἱερᾷ συγγυ-
νάζεσθαι ἐν ἀπορρήτῳ τὰς εὐφημίας. ἀλλ' οὕτως ἄρα
ἐγὼ κομψός τέ εἰμι καὶ ἀλαζών, ὥστε καὶ νῦν οὐδὲν
ἄλλο εἰπὼν δεξιῶς ἢ ἃ παρ' ὑμῶν ἔμαθον ῥήματα ἀντὶ 10
μαθητοῦ ἀμφισβητῶ διδάσκαλος εἶναι. καὶ γὰρ ὅτι
b Κωνσταντίνου ἐστὶ γέννημα καὶ θρέμμα ἢ γερούσια καὶ
ὅτι προσήκει αὐτῆς τῷ ἐκείνου νῆσι κηδεσθαι, καὶ
προορᾶν ὡς ὁμοπάτορος, καὶ τὰλλα ἐφ' οἷς πάνυ ἐξεβοή-
σατε, ἔλαθον ἄρα ἐκεῖθεν ἐσκευωρημένους. 15
Καὶ ἴσως ἂν με καὶ γραφὴν τις γράψαιτο ἀσε-
βείας, ὅτι ἐξήγεκα ὑμῶν τὰ μυστήρια. τὰ δὲ οὐκ ἐστὶ
μυστήρια, εἰ μὴ ἄρα οὐχ ὑμῶν μόνων, ἀλλὰ καὶ πά-
σης γῆς καὶ θαλάσσης ὅσα ξυνεβάλετο καὶ ξυνέπραξεν
εἰς τὴν γένναν ὑμῶν τῷ γεννήτορι. οὕτω δὲ καὶ Αἰ- 20
θίοπες καὶ Ἰνδοὶ καὶ οὗς λέγει Ὅμηρος Κιμμερίους
c ἐξω τοῦ ἡλίου τῷ ὠκιστῷ προσοικούντας εἶεν ἂν τὰ
μυστήρια τετελεισμένοι. πάντες γὰρ δὴ οὗτοι συνήνεγ-
κάν τε καὶ συνετέλεισαν εἰς τὰς ὠδῖνας τῷ βασιλεῖ, καὶ
οὗτοι πάντες συγχωροῦσιν ὅτι ἡμεῖς μάλιστα ὑπὲρ τοὺς 25
ἄλλους ἀνθρώπους τῷ Κωνσταντίνῳ γόνῳ συναιρό-
μεθα, καὶ τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὴν εὐπραγίαν οὐκ
ἄλλοθεν ἔχομεν ἐξημμένην ἢ ἐκ τῶν ἀπ' ἐκείνου ἀμμά-
των, ὥσπερ, οἶμαι, καὶ τοῦ ἡλίου οἱ μὲν ἄλλοι ἀστέρες
κατ' ἄλλο τι ἀπολαύουσι, τῇ σελήνῃ δὲ ἄρα ἐκαῖθεν 30
d ἐξήρτηται καὶ αὐτὸ τὸ φῶς καὶ αὐτὸ τὸ λάμπειν. αἶτε

66, 1 ἀσκήσθαι — ἀμελεῖσθαι] „Ex Platone de Rep. VIII.
p. 551 a.“ Iacobsius. 7 ἱερᾷ A. τῇ ἱερᾷ H.

9 κομψός τέ εἰμι καὶ A. κομψότατος καὶ H. 10 ἀντὶ]
αὐτὸ A. 15 ἄρα A. λάθρα H. 17 ὑμῶν add. A.

οὐκ ἐστὶ A. οὐκ ἐστὶ H. 18 μόνων A. μόνων H.
31 καὶ αὐτὸ τὸ φῶς add. A.

οὐκ ἐπίθετον κακῆμένον τὴν πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν,
ἀλλ' ἀναγκάϊαν, εἰκότως, οἶμαι, καὶ ἐξ ἴσης ἀνταγα-
πάμεθα.

Διὸ λέγει πού ἡ τραγωδία ὅτι φέρει πολλὴν ἡδο-
5 νὴν καὶ τῷ σωθέντι μεμνησθαι πόνων παροικομένων.
ἀναμνήσθητε οὖν πρὸς φιλίου ἡνίκα ἐξεργάγῃ μὲν ἡ
τυραννὶς περὶ τὴν ἐσπέραν, συμπάρεφν δὲ καὶ ἑτέρα ἐν 56a
Πλυριοῖς, ὡς ἅπασα οὖν ἡ ἀρχὴ ὀρθὴ ἦν καὶ μετέω-
ρος πρὸς τὸ μέλλον, ἡ πόλις δὲ ἐνδεινότερον ἐξεπέ-
10 πληκτο ὑπὸ δειμάτος, καὶ ἐπαλλε μὲν αὐτῆς ἡ καρδία,
ἐβάμβαινε δὲ ἡ φωνή, κρύπτειν δὲ ἐπιχειροῦσα τὸ δέος
ἐξηλέγγετο ὅμως ὑπὸ τοῦ πάθους ἀλλοχροοῦσά τε καὶ
ἀδημονοῦσα καὶ ἀπορίᾳ ξυνεχομένη, ἕως ὃ βασιλεὺς ὁ
μέγας ἀνακαθηράμενος καὶ φραζάμενος τὰ πρὸς ἑω ἦκα
15 τε εὐμενὴς παρ' αὐτῇ καὶ χεῖρα ὥρεξε κραδαινομένη καὶ b
προϋτρέψατο εὐψυχον εἶναι· καὶ ὀλίγῳ ἵστερον πέμπει
αἰχμάλωτον αὐτῇ τὸν ἕτερον τῶν τυράννων, ὃν πῶς ἂν
τις λέγοι αἰχμάλωτον; οὐ γὰρ αἰχμῇ ἐάλω, ἀλλ' ὑπὸ
λόγου ἠνδραποδίσθη, καὶ ἀπεδύσατο οὐ τὸ γῆρας κα-
20 θάπερ οἱ ὄφεις, ἀλλὰ τὴν ἐξωρον ἀλουργίδα, τὸ γῆ-
ρας δὲ αὐτῷ διετήρησεν ὁ βασιλεὺς ὁ καλλιτέχνης ἀτε-
χνῶς, μάλιστα δὲ ἐπὶ ταύτῃ τῇ νίκῃ, ὅτι τῷ καλλίστῳ
ὅπλῳ ἐκτῆσατο.

Διξαμένη δὲ ἡ πόλις προοίμιον τῆς διὰ τῶν c
25 ὅπλων νίκης τὴν διὰ τοῦ λόγου, μικρὸν μὲν τι ἀνε-
θάρρησε καὶ ἀνέπνευσε, πυνθανομένη δὲ τὸν αὐθέντην
καὶ παλαμναῖον χεῖρά τε ἀνταίρειν ἡγηλατοῦντι τῷ
βασίλει καὶ διακριβοῦσθαι αὐτῇ καὶ ἀπειλεῖν θεοβλα-
βοῦντα λάφυρά τε καὶ ἀνδραποδισμόν καὶ ἀνάστασιν,

67, 4 ἡ τραγωδία] Euripides in Andromeda pag. 52. ed.
Matthiae. 7 συμπάρεφν A. συμπάρεφν H. 9 ἐνδεινότερος
A et Monac. 113. καὶ διενότερος H. Adiectivum ἐνδεινός memo-
rat H. Stephanus pag. 3168. ed. Lond. nescio unde sumptum.

20 τὸ γῆρας δὲ] „Fort. γέρας, dignitatem.“ Iacobsius.

23 ὅπλῳ A. ὅλεφ ταύτην H. 25 ὅπλων A.

ὅλων H. 28 διακριβοῦσθαι A. διακριβοῦσα H.

οἰκειοτάτῃ καὶ ξυγγενιστάτῃ τῶν δεσπαιῶν εἰς οὗς ἔξε-
 μάνῃ καὶ ἐπαρώρησεν, οὐ πρόσθεν ἄρα τοῦ κλόνου
 ἐπαύσατο καὶ τῆς ὑποψίας ἕως ἐπέιδε τοῖς ὀφθαλμοῖς
 d πάντα αὐτῷ ἐκείνα τετραμμένα εἰς τὴν κεφαλὴν. ἣ
 οὖν ὑπάρχει μάλιστα πόλειον τῆς βασιλείως τύχης συνα- 5
 πολαίνειν ἢ ἂν ὁρμήσῃ, τί ἂν ἄλλα ἐκφέροι ἐναρχέστι-
 ρον σημεῖον ἀληθινῆς καὶ ἀπλάστου εὐνοίας;

Ταῦτά τοι ἀκριβῶς πεπισμένος καὶ τὰς ἄλλας
 χάκας ὑμῖν σὺν ἡδονῇ ἀνακοινοῦνται καὶ ἐν γράμμασι
 57a διαλέγεσθαι ἀξιοῖ, μικροῦ ὥσπερ Τιμόθιος Ἀθηναῖος 10
 καὶ Χαβρίας καὶ Ἰφικράτης οἱ τῷ δήμῳ ὑπεύθυνοι
 στρατηγοὶ, χωρία τε πολέμια ἐξηγούμενος καὶ ποταμούς
 καὶ τενάγῃ καὶ νάπας καὶ τάφρους καὶ χαρακώματα
 καὶ ὀπλιτῶν ἐπιθέσεις καὶ ἱπποκρατίας, καὶ ἐπὶ μά-
 λιστα ὑμᾶς προσαναγκάζων τῷ λόγῳ Ῥηνὸν τε ὅραν 15
 γεφυρούμενον καὶ Χάονάς τε καὶ Ἰάξυγας κεραιζομέ-
 νους, Γερμανῶν τε φῦλα ἀτάσθαλα δίκην τίνοντα ὧν
 ἐξύβρισε.

Καὶ οὕτως ἐγὼ ἀληθεύω, καὶ οὐ μόνον καὶθι ἐστὶ
 βασιλεὺς ὅπῃ ὁρᾶται, ἀλλὰ γὰρ ἐν Κελτοῖς στρατοπε- 20
 δεύων Πέρσας εἰρήνης ἐπιθυμεῖν ἀναγκάζει. καὶ εἶδον
 b ἐγὼ ἐναγχος ἐν τῷ ἄστει τοῦ Ἀντιόχου ἄνδρας ἐκ Σού-
 σων καὶ Ἐκβατάνων ἀφιγμένους σὺν κηρυχεῖς καὶ
 γράμματα ἀρχαῖα βύσσω λιυκῇ ἐνελιγμένα· τὰ δὲ
 γράμματα ἐξελιπᾶρει τὸν ὑπαρχον σπονδὰς πράττειν 25
 Ἀχαιμενίδαις καὶ δεξιὰν ἐκ βασιλείως. ἐγὼ οὖν ταύτην
 τὴν νίκην ἰσχυροτέραν ὑπολαμβάνω ἢ εἰ μάχῃ τε
 ἐναγχος ἐκρατήθησαν καὶ ἐτέμνητο αὐτῶν ἡ γῆ καὶ
 φροῦρία εἴλομεν καὶ αἰχμαλώτους. τότε μὲν γὰρ καὶ
 c τύχην ἐπηγιῶντο καὶ ἀναμαχεῖσθαι ἠπείλουν, νῦν δὲ 30
 ἐκόντες ὑποπετήξαντες δηλοῦσι τῇ γνώμῃ αὐτῇ ἡττημένοι.
 καὶ Ἀλεξάνδρου μὲν Δαρεῖος μόλις ποτὲ ὕστερον ἐδεή-

68, 1 ὡς οἰκειοτάτῃ H. ὡς om. A.

ἐκφέρει.

8 τοι Petavius. Vulgo σοι.

6 ἐκφέρει] Vulgo

codex Valesii apud Boissenad. ad Marlin. pag. 95. Vulgo ἐν
 μάλιστα.

20 ἀλλὰ γὰρ] ἀλλὰ καὶ?

θη, πρότερον μὲν ἐπὶ Γρανίκῃ πληγίς, μετὰ ταῦτα δὲ ἐν Ἰσσω τῆς Κιλικίας, βασιλέως δὲ ἀπὸ τῶν Τίγριδος ῥιπιδίων τὰ ὄπλα τρέψαντος ἐπὶ τὸν ἐσπέριον ὠκεανὸν οὐκ ἤνυκαν οἱ ἐν Βαβυλῶνι αὐτῷ πόρρω οὔσαν τὴν ἀπειλήν.

Ἀλλ' ὅθεν δεῦρο ἐξτραπέμεθα, ὡς ἄρα ὑμῶν εἰκότως ἐγκαλλιστίζεται καὶ ἐναβιβένεται ὁ βασιλεὺς; τρὶς δ παρὰ σκῆπτρῳ ἐπιδεικνύμενος καὶ τὰς ἀριστείας, ὥτε ἀληθινῶς καὶ ἐκ τοῦ βᾶθους συνηδόμενος. τοὺς γὰρ μάλιστα αὐτῷ συναπολαύοντας τῆς εἰπραγίας μάλιστα ἀπαγαῖόν τε πρᾶττοντι συγγανθίσκεισθαι. τιμῶντα δὲ αὐτὸν καὶ ἡ πόλις ἀντιτιμῶν περᾶται καὶ ἀντικυδαίνειν οἷς παρ' ἐκείνου κέκτηται ἀγαθοῖς, ὥσπερ, οἶμαι, καὶ τὸν θεόν οἱ ἀνθρώποι ἀντιτιμῶσιν οἷς παρ' ἐκείνου. ἔχουσι θύμασι τε καὶ ἀναθήμασι. καὶ μιστὸς μὲν ἵπποδρόμος τῶν ἀρμάτων ἐφ' ἐκάστη νίκη καὶ ἐφ' ἐκάστη τροπαίῳ, διὰ δὲ τὸ πλῆθος τῶν εὐαγγελίων διατελοῦμεν πανηγυρίζοντες, καὶ μόνους ἄρα συμβέβηκεν οὐκ ἀναπαύσεις εἶναι τὰς ἑορτὰς, ἀλλ' ἀναπαύσεως δὲ εἶσθαι.

Καὶ ἐπειδὴ Ἀλεξάνδρου ἐμνήσθη μικρῷ πρόσθεν ὁ λόγος, τῆς μὲν Ἀλεξάνδρου εὐτυχίας Πέλλα οὐδὲν συναπένεστο ἢ συναπέλαυσεν, ἀλλὰ τοσαύτην γῆν κτησάμενος ἐν ἑαυτῷ πλήθρῳ ἐνὶ μείζῳ οὐκ ἐποίησε τὴν πατρίδα, βασιλεῖ δὲ εἰκότως συνανξάνεται πόλις ἡ τῆς βασιλείας ἡλικιωτές. πυνθάνομαι γὰρ ὡς καὶ ἡμφίλασεν ὁμοῦ ὁ γεννήτωρ τό τε αὐτῷ τῷ κύκλῳ καὶ τὸν νῆα τῇ αλοσυρίδι. ὥστε ἐν δίκῃ τριπλασιάσας τὴν ἀρχὴν πολυπλασιάζει αὐτῆς τὴν ὁμῆλικα, οὐ τὸν περίβολον ἐξάγων, ἀλλὰ τῷ κάλλει προσμηχανώμενος, πηγὰς τε μασιύων ἀφθονωτέρων ναμάτων, λουτρά τε ἐπὶ ὠνυμα οἰκοδομούμενος, ὡν τὸ μέγεθος μὲν ἤδη ὁράτε, τὸ κάλλος δὲ ἐλπίζεται πρῆπον τῷ μεγέθει, δρόμῳ τε αὐτὴν ὑποστέγῃ οἷα πολυτελεῖ μίση διαζωννύς, καὶ τὴν βα-

69, 11 συγγανθίσκεισθαι] Vulgo συγγανθίσκεισθαι.

12 δ

πίκε A. δ om. H.

24 ἐν ἑαυτῷ] ἐν ἑαυτῷ Ιακωβίαν.

σίλιον ἀγορὰν ὡσπερ καλὴν τεραν διαπλέκων χρυσῷ καὶ
μορίοις. τὸ δὲ ἀπάντων ἐρωτικώτατον τε καὶ ἐμπυρί-
τατον, ὅτι ἥκιστα αὐτὸς τρυφῶν χορηγεῖ τῇ πόλει τρυ-
φῆς ἀφθονίαν, καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἀποκλείων ταῖς
ἡδοναῖς συναλίσσει ὑμῖν τὰς νομίμους ἀπανταχόθεν. 5
d ὥστε καὶ ὅσα παρ' ἑτέροις ἀγαπητὰ θεάματα καὶ ἀκού-
σματα κατακορῇ ἡμῶν καὶ πλῆσσια ἦδη, καὶ ἐκ τούτου
σωφρονεστέρα γίνεται ἡ πόλις· ὧν γὰρ οἱ ἄλλοι ἐκτρέ-
μονται δι' ἐνδειαν καὶ ἀπορίαν, οὐδὲν ἡμῶν περισπούδα-
στον οὐδὲ τίμιον. 10

Ἐκείνο δὲ ἦδη πῶς οὐ μακρὰν καὶ πόρρω τῶν
παιδικῶν προορῶντος, ὅτι καὶ συμβασιλεύειν αὐτῷ ἄν-
δρα ἐξέλετο, ὅτινα αὐτῷ καὶ συνερᾶν τῆς καλλιπό-
59 αλεως ἀναγκαῖον; οὐ τῇδε μὲν τῷ γεννήτορι συνηλθῆτην,
τῇδε δ' ἐσπάρη τε καὶ ἐφυτεύθη, πόλις δὲ αὐτὸν ἐμαι- 15
ώσατο ἐκ τῶν ὠδίνων, πόλις δὲ αὐτὸν ἐξέτρεψε καὶ
ἐξεπαίδευσε, καὶ ἀπέφηνεν ἄξιον αὐτὸν βασιλεῖ κοινω-
νὸν τῆς ἀρχῆς, ἴσα βαίνοντα, ἴσα φρονούντα, συνο-
πλοφροούντα, συνασπίζοντα, συνεδρῶντα, οὐ φυλακῆς
δεόμενον, ἀλλ' αὐτὸν φύλακα ὄντα καὶ ἔρμα τοῦ ἐλο- 20
μένου. διὰ ταῦτα γὰρ καὶ αἵματι πᾶν ἀγχού προσχό-
μενον ἔτι προσηγάγετο ἐγγυτέρω τῇ ἐκ τοῦ γάμου κη-
δεῖα καὶ συνεδάσατο πρὸς τὴν πόλιν δεσμιῷ ἀνωγκίῳ,
b μείζω ποιήσας τὴν πρὸς τὸν οἰκιστὴν ἀγχισταίαν. καὶ 25
ἐπειδὴ ὠρμήθη ὁ λόγος τὰ δείγματα ὑμῖν συλλέξασθαι
τῆς βασιλέως ἐννοίας, ἀκούσατε αὐτοῦ πρὸς Χαρίτων
ἐμὴ μάλα ἐντεινόμενοι τὴν διάνοιαν, ἣ διαφεύξεται ὑμῶς
ὑπ' ἐλαβίας ἴσως καὶ ἀσαφείᾳ συγκάλυψας ὥσπερ
ἀχλύϊ. αὐτῷ γὰρ δὴ ἡμῶν ὁ ἐραστὴς ἀμνηστὴς φίλτρα
ἐνέχεσθαι ὥστε οὐ μόνον παρὰ τῶν ζώντων ἀπάντων 30

70, 2 μορίοις] „Fort. λιθαρίοις.“ Iacobsids. ἐμπυρί-
τατον Ροβίντα. Vulgo ἐμπορώτατον. 7 ἡμῖν — ἡμῖν A.
ἐμῶν — ἐμῶν H. 13. καλλιπόλεως A. et Monac. 113. Καλ-
λιόπης H. 21 ταῦτα γὰρ A. ταῦτ' ἄρα H. 23 συνεδή-
σατο A. συνστήσατο H. 24 καὶ ἐπειδὴ A. ὅθεν δὲ H.
27 ὑμῶς] δημοτίας A. ἡμῶς Monac. 113.
28 ἀσαφείᾳ] ἀσφαλείᾳ A.

ἀγέτω τῇ πόλει τὴν ἐμπροστίαν, ἀλλὰ καὶ παρὰ τῶν
 πέλει ἀποικορομένων ὅσαπερ οἰεται ἀγαθὰ ἐρανίζεται. c
 καὶ οὐδὲ τοῦτο ἀντὶ ἀποχωρῶν ἔτι καὶ ἱκανόν, ἀλλ'
 ἐκείνο ἤδη ἐκ τοῦ ἰοῦ ὡς ἀτοπον καὶ τεράστιον, ὅτι καὶ τὰς
 5 ψυχὰς αὐτάς, ὧ θαυμάσιοι, τῶν σοφῶν καὶ ἀοιδίμων
 ἡρώων ἐπ' ὠφελίᾳ τῆς πόλεως ἀνακαλεῖται καὶ ἀν-
 εστησιν ἐκ τῶν τάφων. οὐ τί που οἰεῖσθε μαγγανέειν
 τὸ χρῆμα καὶ κερδαίνειν; καὶ μὴν οὐκ ἄλλο ἔργον αἰρετώ-
 τερόν τε καὶ θεοφιλοτέρον τοῦ ἐραστοῦ. καὶ ἐρῶ ὑμῖν
 10 σαφέστερον, ἵνα μάθῃτε ὅ τι καὶ λέγω καὶ μὴ δορυ-
 βῆσθε.

Ψυχὴν τοίνυν ὑπολαμβάνω ἐγὼ ἀνδρὸς σοφοῦ d
 εἶναι τὴν σοφίαν καὶ τὸν νοῦν καὶ τὸν λόγον, ἥρεια δὲ
 τῶν ψυχῶν τούτων τὰς βίβλους τε καὶ τὰ γράμματα,
 15 ἐν οἷς ἀπαιεῖται αὐτῶν τὰ λείψανα ὥσπερ ἐν μνήμασι.
 ταῦτα οὖν τὰ μνήματα ὑπὸ μικρᾶς ἀθεραπευσίας διαφ-
 ρυντά ὥσπερ οἰκοδομήματα ἐν τῷ θησαυρῷ τῆς μνη-
 μοσύνης καὶ κινδυνεύοντά παύσασιν αὐτά τε αἰστω-
 θῆναι καὶ ἀποσβῆναι καὶ συναποσβεῖσαι τὰς ψυχὰς τὰς
 20 ἐγκείμενας, ἀναζωπυρεῖν παραγγέλλει, καὶ τάττει μὲν 60 a
 ἄρχοντα ἐπὶ τῷ ἔργῳ, καὶ ἐπιδίδωσι τὴν χορηγίαν τῷ
 ἐπιτηδεύματι. καὶ ἐργάζονται ὑμῖν ταῦτα τὰ ἔργα οὐ
 χαλκίς καὶ τέκτονες καὶ λιθολόγοι, ἀλλ' οἱ τῆς Κάδ-
 μου καὶ Παλαμήδους τέχνης δημιουργοί, οἱ ἱκανοὶ εἰσι
 25 τὸν νοῦν μετακινεῖν ἐκ παλαιοῦ σκήνους ἐκτετηκότος
 εἰς ἀρτιπαγῆς τε καὶ νεουργόν. καὶ ὀλίγω ὕστερον ὑμῖν
 ἀναβιώσεται μὲν δημοσίᾳ ὁ πάνσοφος Πλάτων, ἀνα-
 βιώσεται δὲ ὁ Ἀριστοτέλης, καὶ ὁ ῥήτωρ ὁ Παιανιεύς,
 καὶ ὁ τοῦ Θεοδώρου καὶ ὁ τοῦ Ὀλόρου. καὶ τούτων b
 30 μὲν δὴ τῶν ἀνδρῶν εἰ καὶ τὰ ἐν κοινῷ ἀγάλματα ἐκιν-
 δύνειεν, ἀλλὰ τὰ γε ἴδια παρ' ἑκάστῳ καὶ ἄνευ νόμου
 φυλαχῆς τυγχάνει καὶ σωτηρίας, καὶ ἱκανὴ αὐτῇ διασώ-
 ζειν ἢ περισσεύει τῆς ἀρετῆς. ὅσοι δὲ ὀπαδοὶ τε ἐκεί-

71, 8 μανίαν] μαγίαν Iacobsius.

22 ἐπιτηδεύματι A.

δαπνημέναι. H. . . 60a et c et 61b (ubi ὑμῖν κατασκευ.) ὑμῖν]

nobis in versione Petavii.

29 Ὀλόρου] Ὀλόρου A.

οἶμαι ὑπάρχειν παρὰ τῶν φανλοτέρων ἐκκαρποῦσθαι b
 τοῖς ἀμείνοσιν, ἃ δὲ ἄρτι ἐμπόριον ὑμῖν κατασκευάζεται
 βασιλεὺς, ἀρετὴ ἐστὶν ἐκ τοῦδε καὶ φρόνησις τὰ ἀγώ-
 γημα. καὶ ἤξουσιν ὑμῖν ἐπὶ ταύτην τὴν ἐμπόριαν αἱ
 5 κάπηλοι καὶ γαῦται καὶ φορτικὸς ὄχλος, ἀλλ' οἱ ἐκκρίτοι
 καὶ φιλομαθέστατοι καὶ ὃ τι ἀνδρὸς Ἑλλήνων, λόγαι
 καὶ παιδεία τὰ ἀγοράσματα. μῶν οὖν ὑμῖν φαίνονται
 ἀπεικάτως αἱ Μοῦσαι συστρατεύεσθαι τῷ βασιλεὶ καὶ
 δίδουσι αὐτῷ νίκας ἐξαιρέτους, ὧν ὁ Ἄρης οὐκ
 10 ἐκονώσῃσι;

Φέρε δὴ ὑμῖν καὶ τὸν σύμβουλον μνηύω. δι- c
 καιος γάρ μῃ σιωπᾶσθαι ὑπὸ τῶν λόγων, τρσαῖσδε
 λόγοις ἐπαρήξας διολλυμένοις, καὶ ἄξιός ἐπαινέσθαι
 τῆς καινουργίας, ὅτι οὐκ ἐνταῦθα ἐσθι, ἵνα παρ' οἱ
 15 ἄλλοι καταρτιστῆρες, οὐδ' ἀποχρῆν ἐνέμωσιν ἀγορᾶς
 τε εὐκολίαν παρέχεσθαι καὶ βαλαντίων φλογώσεις, ἀλλ'
 εἰς τόσον ἄρα προὔβη ἡ γνώμη τῆς προμηθείας ὥστε
 καὶ σοφίας ὑμῖν δημόσιον πλοῦτον ἐμχανήσατο. ἐτι
 οὖν ἀχθέσεται βασιλεὺς, εἰ καὶ ἐγὼ τοὺς ἐμούς λόγους
 20 ὑμῖν πρὸ τῶν ἄλλων ἐπιδιδόην καὶ οὐ πρόσθεν ἐξ- d
 γομι τείχους, εἰ μὴ ξυλλεγείσα ἡ ἐκκλησία δοκιμάσειέ
 τε ὥσπερ ἐφήβους καὶ ἐπίθοιτο τὴν δημοσίαν ἀφρα-
 γίδα; τηλικαῦτα γάρ μοι ἀτεχνῶς περοφυοῦσι καὶ τε-
 λιοῦνται καὶ οἳοί τέ εἰσιν ἐκ τῆς νεοτιᾶς ἀνάσκειν
 25 μετέωροι καὶ ὑψηλοὶ καὶ ἀξιόχρεω πέτεσθαι πρὸς τε
 αὐτὸν βασιλέα καὶ παρ' ἐκείνου ἐφ' ἅπασαν γῆν τε καὶ
 θάλασσαν. καὶ εἰ πῃ ἂν αὐτοῖς κορώνη λακέρυζα ἐπι-
 κρώξειεν ὅτι φιλοσοφεῖν ποιοῦμενοι μεθαρμόζονται εἰς 62 a
 τοὺς ῥήτορας, ἱκανοὶ μεθ' ἡμῶν ἀμύνασθαι καὶ ἐλέγ-
 30 χων ὅτι αἱ κορώναι αὐταὶ οὐκ ἐγείσαντο τῆς Πλάτω-
 νος μούσης· εἰ μὴ οἴονται καὶ Πλάτωνα ἐπαινέτην εἶναι

73, 4 ἡμῖν ἐπὶ] ἡμῖν ἐπὶ A. 18 ὑμῖν δημόσιον] ἡμῖν
 δημόσιον A. 19 ἀχθέσεται Pierson. ad Moer. p. 21. Vulgo
 ἀχθήσεται. 24 ἀνέμωσιν] Vulgo ἀνατρεῖν. 27 εἰ πῃ]
 ἡμῖν A. ἂν delendum. ἐκκρίτοι A. ἐκκρίτοι H.

28 ποιοῦμενοι] προσποιούμενοι Iacobsius in Goelleri appen-
 dice ad Dionys. de C. V. p. 264.

καὶ ὕμνοποιὸν τοῦ ἀληθινοῦ βασιλέως, ὁπόταν λέγῃ καὶ γράφῃ ἄντικρυς οὕτως, τότε ἄριστα τὸν βίον καὶ εὐδαιμονιστάτα ἔχειν, ὅταν γένηται βασιλεὺς νέος, σώφρων, μνήμων, ἀνδρεῖος, μεγαλοπρεπής, εὐμαθής.

b Εἰ μὲν οὖν τι τούτων ἐνδεῖ ἡμῖν τῶν ῥημάτων, 5 καὶ ἡ σωφροσύνη ἀμφωβητήσιμος, πρὸς ὃν οὐδὲν σεμνὸν ὁ Ἰππόλυτος, ἡ μνήμην ἂν τις ἐπατιάσαστο, οὐ μᾶλλον κατέχει τοὺς τύπους ἢ φαντασία ἢ οἱ δακτύλιοι τὰ ἐγγλύμματα, ἢ τὴν ἀνδρείαν, ᾧ ἔξον εἰρήνην ἄγειν πρὸς τοὺς τυράννους, πολλῶν νοουθετούντων, τῆς ἐαυ- 10
c τοῦ ῥασιτώνης ἐπικραθεὶς ἐποιήσατο τὴν Ῥωμαίων ἐλευθερίαν. μεγαλοπρέπειαν δὲ τὴν μὲν ἐν δαπανήμασι τί ἂν τις λέγοι; τὴν δὲ ἐν τῷ ἄλλῃ μεγέθει τῆς ψυχῆς εἰ 15
c τις ἄρα ποθεῖ, ἐννοησάτω δυοῖν ἀνδρῶν, τοῦ μὲν σωτηρίαν, τοῦ δὲ τιμωρίαν, ὧν τὸν μὲν ἰδίᾳ λυπήσαντα 15 διὰ τὴν ἐς τὰ κοινὰ ἀρετὴν διετήρησε καὶ ἐφύλαξε, τῷ δὲ ἐναγχος οὐκ ἤρκεσε λυγρὸν ὕλεθρον ἢ κολακεία καὶ ἡ θωπεία, ὅτι χρηματισμὸν ἐπεποίητο τὴν ὑπόκρισιν τῆς ἐννοίας.

Ὅπερ οὖν εἶπον, εἰ μὲν τι τούτων ἐνδεῖ ἡμῖν τῶν 20 ῥημάτων, ἄλλαν ἂν τινα ἐπαινοίημεν ἡμεῖς καὶ οὐχ ὄνπερ οἶσται ὁ Ἀρίστωνος· εἰ δὲ ὁ μὲν τύπους βασιλικούς
d ἐν κοινῷ ὑπεγράψατο διὰ τῶν λόγων, χήτει παραδείγματος ἀληθινοῦ, ἡμῖν δὲ ἔδωκεν ὁ θεὸς ἐπιθεῖν τὴν 25 μορφὴν ἐν ᾗ ἐξέλαμψαν οἱ τύποι καὶ ἐξεφάνησαν, εἰη- 25 μεν, ὥς δοικε, τοῦ θείου Πλάτωνος οὐ κολακικώτεροι, ἀλλ' εὐποτόμοτεροι, ὅτι ὁπόσα ἐκείνος ὠνειροπόλησεν, ὑπαρ ἡμεῖς τεθεάμεθα.

74, 5 ἐνδεῖ ἡμῖν A. ἡμῖν om. H. 8 δακτύλιοι A. δάκτυ-
 λοι H. 9 ᾧ ἔξον A. ᾧ οὐκ ἔξον H. 10 τοὺς τυράννους A.
 τοῖς om. H. νοουθετούντων A. ἀθετούντων H. 13 μεγέθει
 add. A. 15 τὴν μὲν ἰδίᾳ] τὸν ἰουλιανὸν schol. A.
 16 τῷ δὲ] τῷ γὰρ schol. A. 18 ὑπόκρισιν A. λαίλαρσιν H.
 21 ἄλλον Iacobseus in append. ad Porson. Adverb. p. 317.
 Vulgo μᾶλλον. οὐχ ὄνπερ A. οὐχ ὄνπερ H.

V.

ΥΠΑΤΙΚΟΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ 63a
ΙΟΒΙΑΝΟΝ.

Βασιλεῦ, τὸ μὲν ἐπιστεῖν οἱ ἐρώτα τῇ προθυμίᾳ καὶ
τὴν παρούσαν φορτὴν σχῆμα τοῦ λόγου προστήσασθαι
5 ἄλλοις παρήμῃ, οἷς ἐν μελέτῃ τὸ θεραπεύειν ἡὲ τούτῳ
κραυοῦντας ἔστιν ἀνεξετάστως· ἐγὼ δὲ παρελήλυθα σή-
μερον συντελέσων τῇ πανηγύρει, οὐκ ἔχον κενῆς φιλο-
τιμίας, ἀλλ' ὃ τῷ κόσμῳ καὶ χρεῖαν ἀννοίσεται. νόμος
γὰρ οὗτος φιλοσοφίας μὴδ' ὅτιαν ἐργάζεσθαι πρὸς
10 μόνην ψυχαγωγίαν, ἀπανταχοῦ δὲ τῷ χαλαρισμένῳ τὸ
συμφέρον καταμηνύναι, ὥσπερ οἱ τῶν ἰατρῶν ἡπιώτε-
ροι τὰ φάρμακα πρὸς τὴν αἰσθησὶν ἐπιχρύπτονται τοῖς
ἡδύσμασι. ἔστι δὲ σοι καὶ τῆς ἐκ τοῦ πλούτου πομπ-
πείας ἢ μὲν πρὸς ἐπίδειξιν μόνον, ἢ δὲ ἅμα τε ἐκ
15 πληττεῖ καὶ τὴν χρεῖαν οὐ παριώρακεν.

Ἐμοὶ δὲ, ὦ βασιλεῦ, καὶ μᾶλλον ἐπὶ φροντιστίαν
ἔστι καὶ μὴ λίαν ἐνδεὲς ἀντιγενεχθεῖν σοι τὰ χαριστή-
ριον, ὅτι φιλοσοφίαν οὐ πάνυ παρὰ τοῖς πολλοῖς εὐ-
πραγοῦσαν κατὰ τὸν παρόντα χρόνον ἐπανάγεις αὐτίς
20 εἰς τὰ βασίλεια, καὶ παρδύπται σὺν ἀδελφικώτερον τῷ
σχήματι, καὶ ποιεῖς οὐχ ἥττον ἔντιμον τὴν τῶν λόγων
ἡγεμονίαν τῆς τῶν στρατοπέδων ἀρχῆς. οὕτω καὶ οἱ δ
πατέρες τῆς σῆς βασιλείας τοὺς προγόρους ταύτης τῆς
τέχνης προῆγον, τὸν Ἀρεῖον ἐκείνον ὃ Σεβαστός, ὃ

75, 7 κενῆς] κενῆς A.

11 ἡπιώτεροι] γρ. ὑπαιφύστεροι

margo A.

13 πομπείας] ἐπιδείξις gl. A.

16 παριώρακεν]

Vulgo παριώρακεν.

24 τέχνης A. τύχης H.

Τιβέριος τὸν Θρασύλον, Τραϊανὸς ὁ μέγας Δίωνα τὸν χρυσοῦν τὴν γλῶτταν, τὸν Ἐπίκτιτον τῷ δύο Ἀντωνίνῳ, ἔω τοὺς ἄλλους, ἀλλ' ὃ γε πάσαι τὴν ἐπωνυμίαν λαβὼν ἐκ ταύτου σοι Θεοῦ τὸν ἀρχηγέτην τῆς ἐμῆς οἰκίας. τούτοις κατ' ἔχρος ἀκολουθεῖς, ἐν τοῖς ἀπάν- 5
 64 ατων ὀφθαλμοῖς συμπααραλαμβάνων φιλοσοφίαν. τιμω-
 μένη, δὲ φιλοσοφία εἰς τοὺς φρονεῖς ἀντιδίδωσιν αἰς τὴν φρονεῖς καὶ αὕτη τὰ χαριετήρια, λόγους ἱκανοὺς παρα-
 πέμψαι τὰ ἔργα τῷ χρόνῳ καὶ προσθεῖναι μνήμην τοῖς ἐφημέροις αἰώνιον καὶ συμβουλὴν ἐν καιρῷ καὶ παρη- 10
 αῖαν. ταῦτα γὰρ ἴδια φιλοσοφίας καὶ ἔργα καὶ δῶρα, καὶ ἐπὶ ταῖσις ἐξ ἀρχῆς καὶ παρακείμεται ὑπὸ βασι-
 λείας καὶ ἀχρεῖος οὐκ ἐνομιόθη, οὐχ ἵνα τὸ Σιλανίω-
 b νος ἔργον μεταχειρίζεται, ἐφ' ᾧ πάσαι μισθοῦ τοῖς
 Ἕλλησι διακονοῦντο ἄνθρωποι βασιλῆες καὶ δημόσιοι. 15

Ἀλλὰ βούλει γινῶναι τὴν παρὰ φιλοσοφίας συντέ-
 λειαν; νόμον ἐμψυχον εἶναι φησί τὸν βασιλέα, νόμον
 Θεῖον ἀνωθεν ἤκοντα ἐν χρόνῳ τοῦ δι' αἰῶνος χρηστοῦ,
 ἀπορροὴν ἐκείνης τῆς φύσεως, πρόνοιαν ἐγγυτέρω τῆς
 γῆς, ἀπανταχοῦ πρὸς ἐκεῖνον ὁρῶντα, πανταχοῦ πρὸς 20
 τὴν μίμησιν τεταμένον, ἀτεχνῶς διογενῇ καὶ διοτρεφῇ,
 c καθάπερ Ὅμηρος λέγει, κοινωνοῦντα τῷ Θεῷ καὶ τῶν
 λοιπῶν ἐπικλήσιων; ξένιον, ἰκέδιον, φίλιον, ἐπικάρπιον,
 ἐάων δοτῆρα, δικαιοσύνης χορηγόν, ῥαστώνης ταμίαν,
 πρῦτανιν εὐδαιμονίας. ταύτας εἰσφέρουσι τὰς εἰσφορὰς 25
 φιλόσοφοι βασιλεῦσιν οἱ μὴ ψευδώνυμοι. τοὺς φαλα-

76, 1 Θρασύλον] Θρασύλον A. 3 ὃ γε A. δ μή H.

4 ἀρχηγέτην] λαίπει τὸ ἐδόξαζε gl. A.

7 ἀντιδίδωσιν A. ἀνα-
 δίδωσιν H. 9 προσθεῖναι] προσθεῖναι A. 10 παρη-
 αῖαν] παρησία A. 13 Σιλανίως] οὗτος ὁ σιλανίω πλαστής καὶ
 γραφεὺς εἰκόνων Θεόσεως ἦν, ὡς φησι πλούταρχος ἐν Θεοῦ schol. A.

14 ἐφ' A. ἐφ' H.

18 Θεῖον A. οἶον H.

τοῦ δι' αἰῶνος χρηστοῦ] τοῦ αἰδίου ἀγαθοῦ gl. A. 21 τεταμένον
 Roulezius p. 27. Vulgo τεταγμένον. 24 ῥαστώνης] ῥαστώνην

οὐ τὴν ῥαθυμίαν ληπτέον, ἀλλὰ τὴν ἐν ἀφροσύνῃ καὶ δίχῃ κόπου καὶ
 πόνου [ωὖν schol. A. 26 ψευδώνυμοι] ψευδόμενοι A. γρ.
 ψευδώνυμοι marge A.

πρὸς δὲ καὶ τοὺς χαλκίους τοὺς ἐπιθεμένους τῇ δεσποίνῃ
ὀφρακυνθείσῃ· οὐκ ἐποίησεν Πλάτων δημιουργοὺς ἀνθρω-
πίνης μακαριότητος.

Ὅπῃ οὖν λέγω, τὸ μὲν ἀντισυνεγκλινῶ σοι, βασι- d
5 λεῦ, τῆς εἰς φιλοσοφίαν εὐνοίας τὰ κρίνοντα ἀναθή-
ματα πλείονος καὶ φροντίδος καὶ χρόνου, τὰ νῦν δὲ,
ὅποσα δυνατόν καὶ σπουδάσαι πανηγυρίζοντας ἄμφω σοι
συμπροθυμώμεθα. τὸ μὲν τοίνυν ἡδυσμα τοῦ λόγου
καὶ ἡ πανήγυρις μακαρίαν ἀποφῆναι τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ
10 ἔτους, ἢ τὴν ξυνωρίδα ἐπέγραψε τὴν εὐδαίμονα πατρός
τε ἅμα καὶ υἱέως τῆς πατρῴας ἀλουργίδος ἡλικιώτου,
καὶ δεῖξαι τὴν παροῦσαν τιμὴν ταύτην σεμνότεραν ὑφ' 65a
ὑμῶν γενομένην ἢ συντελοῦσαν ὑμῖν εἰς σεμνότητα.
ποιεῖται γὰρ αὐτὴν βασιλείας ὁ μὲν ἄθλον, ὁ δὲ προ-
15 οίμον, κοινὸν δὲ ὑμῖν καὶ τὸ ἄθρον τῆς ἐπὶ τὰ ἀμεί-
νω προόδου. ἄμφω γὰρ σὺδὲν προελπίσαντες, σὺ μὲν
αὐτοκράτωρ ἐξ ἰδιώτου, ὁ δὲ ὑπάτος, ἐφ' ἑτερον τῆς
ὁρμῆς γεγεννημένης. ὁ καὶ ἄν τις μάλιστα ἀγασθῇ
τῆς σῆς προμηθείας, ὅτι καὶ τῷ κατ' ἀνάγκην ἐκβάντι
20 δυσκόλῳ πρὸς σεμνότητα ἀπεχρήσω.

Μέχρι δὴ τούτου κοινῇ προσειπὼν ὑμᾶς ὁ λόγος
τὸ ἐντεῦθεν ἤδη πρὸς σὲ βαδιεῖται· συγχωρήσει δὲ σοι b
πλεονεκτεῖν ὁ νεανίας ὧν οὐχ ἥττον καὶ αὐτὸς μετα-
λήψεται. μικρὸν δὲ ἀνωθεν ἀναληπτέον, ὅτι σοι πα-
25 τρώας μὲν ἀρετῆς ἐνεκεν ὠφλισκάνετο καὶ πρὶν ἢ βασι-
λεῖα, τελευτήσαντος δὲ τοῦ πρεσβυτέρου τῶν προαρξάν-
των ἀπολαβεῖν μελλήσας τὸ χρέος, ἵνα μὴ δοκοῖς ἐπι-
τιθεσθαι τῷ λειπομένῳ τῆς Κωνσταντίνου διαδοχῆς,
εἰς τὸν παρόντα καιρὸν ἐκφυλάχτης, ὥστε κομίσασθαι

77, 1 χαλκίους] χαλκίους A. τοὺς πρὸς ἡδονὴν καὶ χάριν λέγον-
τας φιλοσόφους. καὶ γὰρ καὶ ὁ χαλκὸς εὐφωτός ἐστιν, ἢ εὐχως
schol. A. καὶ τοὺς σμικροὺς χαλκίους Roulezius pag. 79. collato
Platone de Rep. VI. p. 495 e. et Themistio XXI. pag. 246 d.

6 χρόνου A. λόγου H. 8 συμπροθυμώμεθα Stephanus.
Valgo συμπροθυμώμεθα.

10 ἐπέγραψε] ἐπιγράφω A.

11 υἱέως] υἱός A. ἡλικιώτου] ἡλικιώτας A. 14 ποιεῖται A.
ποιεῖται H.

15 ἄθρον A. ἄθλον H.

τὸ πατρῷον ὄφλημα, μηδενὸς ἀδικουμένου. Ἀλεξάνδρου
 c μὲν γὰρ μετελλάξαντος ἐν Βαβυλῶνι Μακεδόνες οὐχ
 εὖρον τὸν κληρονόμον, ἀλλὰ Πτολεμαίου τοῦ Λάγου
 προὔτιμυσαν τὸν ἀνόητον Ἀριδαῖον, ὥσπερ χρήματα
 διαλύοντες ὑπὲρ ἀδελφοῦ τεθνηκότος τῷ περιόντι, ἀλλ' 5
 οὐ βασιλείαν δίδοντες, ἧς μόνος διάδοχος ἐστὶν ὁ σώ-
 ζειν αὐτὴν ἐπιστάμενος. οἱ δὲ ἡμέτεροι ψήφηφόροι καὶ
 στρατιῶται τῆς τοῦ σώματος ἀγχιστείας τὴν τῆς ψυχῆς
 προεξήτασαν, καὶ ἀπέφηναν κληρονόμον τῆς ἀλουργίδος
 τὸν κληρονόμον τῆς ἀρετῆς, καὶ ταῦτα οὐκ ἐν σχολῇ, 10
 οὐκ ἐν εἰρήνῃ, οὐδὲ ἐνδιδόντος τοῦ καιροῦ θεραπείας
 d καὶ προσαγγελίας καὶ δικαιοσυμῆς, ἀλλ' ὥς ἐν ἀκμῇ
 τῆς Ἐννοῦς ἐν τοῖς ξίφεσιν, ἐν τοῖς δόρασι φέροντες
 τὰς ψήφους, ἀπαράκλητον γνώμην, ἀκατασκήναστον
 χειροτονίαν, ἣν ὁ καιρὸς ἐψηγίζετο, πρὸς ἣν ἡ χρεία 15
 ἐχειραγῶμε. καὶ τό γε ἔτι θαυμασιώτερον, ἐν ἐκκλησίᾳ
 ὑπερορίῳ, ἔξω τῆς Ῥωμαίων γῆς, ὑπὲρ τῆς Ῥωμαίων
 γῆς, ὑπὲρ τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς.

Καὶ σοὶ μόνῳ περισσι τῷ κεκτησθαι τὴν βασι-
 66 αλειαν ἢ κριτὰς ἢ μάρτυρας παραστήσασθαι πάντας ἀν- 20
 θρώπους, κριτὰς μὲν τοὺς φίλους, μάρτυρας δὲ τοὺς
 πολεμίους. ὅτι γὰρ οὐχ ἡττόν σε Πέρσαι ἐχειροτόνου
 Ῥωμαίων ἐδειξαν τὰ ὅπλα ρίψαντες, ἐπειδὴ τῆς ἀναρ-
 ρήσεως ἦσθοντο, καὶ τοὺς αὐτοὺς πρὸ τοῦ μὲν θαρ-
 ροῦντες, ὀλίγῳ δὲ ὕστερον εἰλαβούμενοι. οὕτω φασὶ 25
 καὶ τὸν Θηβαῖον Ἐπαμινώνδαν στρατεύεσθαι μὲν ἐν
 τοῖς ἄλλοις ὀπλίταις ἐτέρων βουλευτῶν, πιεζομέ-
 νης δὲ τῆς φάλαγγος ὑπὸ Θετταλῶν ἐκ μέσης τῆς πα-
 ρατάξεως βουλευτὴν ἀναδειχθῆναι, καὶ οἴχεσθαι φυγῇ
 b παραχρῆμα τοὺς πολεμίους, δεισαντας στρατηγόν, ὃν 30
 στρατιώτην οὐκ ἐδεδοίκεσαν. σὲ δὲ οὐ Θηβαῖοι καὶ

78, 2. μὲν γὰρ] γὰρ om. A.

4. ἀνόητον codex Petavii

et Monac. 113. et, ut suspicor, A. ἀνόητον H. 5 διαλύοντες]

καίπερ χρότος ἀποκληροῦντες schol. A.

11 οὐδὲ] Vulgo οὐτε.

1-2 προσαγγέλλας A. παραγγέλλας H.

15 ἡ χρεία A.

ἡ om. H.

26 Ἐπαμινώνδαν] Ἐπαμινώνδαν Monac. 113.

Θεταλοὶ οἱ μὲν ἐκόντες ἐχυροτόνησαν, οἱ δὲ ἄκοντες
 ἐπερήφισαν, ἀλλὰ συνελθούσα ἢ τε ἐσπέρα καὶ ἡ ἑώρα,
 ὥσπερ εἰκὸς ἦν τὸν μέλλοντα ἀπάσης ἄρξειν τῆς γῆς
 μὴδ' ὅτιοῦν αὐτῆς μόριον σχεῖν ἄμοιρον τῆς ψῆφου.
 5 καὶ ἐξεστράτευσας μὲν αἰχμοφόρος, ἐπανήκει δὲ αὐτο-
 κράτωρ, οὐχ ἵππου χρημετίσαντος, ὥσπερ Δαρῆος
 οὐδὲ κυνὶ σπείσας, ὥσπερ Ψαμμήτιχος, οὐδὲ γυναικὸς
 σι δυσζήλου προβαλλομένης εἰς τὴν ἀρχὴν, ἀλλὰ τῶν
 10 δυσμενεστάτων γενῶν τὰ αὐτὰ κρινόντων καὶ τὰ αὐτὰ
 γινωσκόντων,

Οἱ μὲν ἐμαρνάσθην ἐριδος περὶ θυμοβόροιο,
 οἱ δ' αὐτ' ἐν φιλότῃ διέτμαγεν ἀρθμηθέντες,
 οὐ ζωστῆρα ξίφους ἀνταλλαζάμενοι, ἀλλὰ ταύτην τὴν
 γῆν ἀναμίξαντες, καὶ τὴν ὑπόθισιν τοῦ πολέμου συμ-
 15 μαχίας ἀφορμὴν ποιησάμενοι.

Διζάμενος δὲ ὑπὸ ἀνάγκης ὁλόκληρον εὐθύς τὴν δ
 ἀρχὴν ἀναιμάκτον ἐτήρησας μᾶλλον τῶν ἐκ γένους πα-
 ραλαβόντων. αἴτιον δὲ, ὅτι μήτε δύσνουν τινὰ ὑπειλή-
 φεις μήτε ἐδεδίεις ὡς ἀξιώτερον, καὶ δεῖν ἀποφάσειν
 20 Ἠλιάτῳ σὺ τὴν ἐτέραν ἐβεβαιώσω, τότε ἀστασιάστους
 ἵσται τὰς ἀρχάς, ὅταν ἀρχωσιν οἱ πρέποντες μὲν
 τῇ ἀρχῇ, ἥκιστα δὲ προθυμούμενοι. μεταστὰς γὰρ
 ἐκ τάξεως οὐ λίαν πρώτης εἰς τὴν ἀπασῶν ὑψηλοτά-
 την οὔτε ἐξελάθου τῶν ὁμοτίμων οὔτε ἐβάσκηνας τοῖς
 25 τηλικαῦτα προτεταγμένοις οὔτε ὑπερβίβεις τῶν καὶ πρό-
 τιρον ἀπολελειμμένων, ἀλλ' ὑπερβὰς τῇ τύχῃ τοσοῦτον
 ἅπαντας ἐμμεμένηκας τῇ πρὸς ἅπαντας προαιρέσει,
 ὥσπερ ἀκριβῶς ἐγνωκὼς ὅτι τὴν βασιλείαν ἀρετῆς ὑπερ-
 οχὴν νομιστέον, οὐκ εὐτυχίας, καὶ τὸν Ὑστάσπου Δα-
 30 ρεῖον μικρὸν ἀπέφηνας εἰς μεγαλοπρέπειαν ἀμοιβῆς.

76, 7 κυνὶ Monac. 113. Vulgo κυτῆ.

Ψαμμήτιχος]

Vulgo Ψαμμήτιχος.

8 σ.] γ. Monac. 113.

11 Οἱ μὲν]

Iliad. η, 301.

12 ἀρθμηθέντες] ἀρθμηθέντες A.

15 ἀφορμὴν A. ἀρχὴν H.

17 ἐκ γένους] διαδοχῆς συγγενικῆς

gl. A.

25 ὑπερβίβεις] τοὺς ἐκ' ἐτέρας ἐν ἰδιότητι προέχουσας

scd schol. A.

Αισθόμενος δὲ ὅτι τῷ βασιλεῖ κρητὶς ἀσφαλείας
 b ἢ τῶν συνόντων δικαιοσύνη, τοὺς ἀπανταχόθεν ἀρί-
 στοὺς τοὺς μὲν ἐπανήγαγες, τοὺς δὲ προσέειπεν, τοὺς
 δὲ ἀπήλλαξας. καὶ δορυφορεῖ σοι νῦν τὰ βασίλεια,
 Νέστορος μὲν εὐβουλία, Διομήδους δὲ ἑλευθερία, καὶ 5
 ὁ τοῦ Κύρου Χρυσάντας καὶ ὁ τοῦ Ξέρξου Ἀρτάβαζος.

Εἰτά σοι προσέμιον γέγονε τῆς τῶν ἀνθρώπων
 ἐπιμελείας ἢ περὶ τοῦ θείου νομοθεσία. καὶ δῆτα ἐμ-
 βέβηκεν ὁ λόγος εἰς ἣν πάλαι ὠρμήμην ἀρχήν. μόνος
 γάρ, ὡς ἔοικεν, οὐκ ἄγνοεῖς ὅτι μὴ πάντα ἐνέσθι τῷ 10
 c βασιλεῖ βιάσασθαι τοὺς ὑπηκόους, ἀλλ' ἔστιν ἃ τὴν
 ἀνάγκην ἐκπέφυγε καὶ ἀπειλῆς ἔστι κρείττω καὶ ἐπι-
 τάγματος, ὥσπερ ἢ τε ἄλλη ξύμπασα ἀρετὴ καὶ μάλιστα
 ἢ περὶ τὸ θεῖον εὐλάβεια, καὶ ὅτι χρὴ προηγησθαι τῶν
 ἀγαθῶν τούτων ὅτῳ μέλλει μὴ πεπλασμένως ὑπάρξαι 15
 ἀβίαστον τὴν ὁρμὴν τῆς ψυχῆς καὶ αὐτοκρατῆ καὶ
 ἐκούσιον πάννυ σοφῶς κατανοήσας. εἰ γὰρ οὐδὲ σοί,
 βασιλεῦ, δυνατόν κατὰ διάγραμμα εἶναι τὸν
 μὴ τοῦτο ἐνδοθεν προαιρούμενον, πόσῳ μᾶλλον εἰσεβῆ
 d εἶναι καὶ θεοφιλεῖ, γράμματα ἀνθρώπινα δειδώς καὶ 20
 ἐπικήρους ἀνάγκας καὶ ἀσθενῆ μορμολυκεία, ἃ πολλά-
 κισ μὲν ἦνεγκεν ὁ χρόνος, πολλάκισ δὲ καὶ παρήνεγκεν;
 αἷτα ἐλεγχόμεθα πάννυ γελοίως, ἀλουργίδας, οὐ θεὸν
 θεραπεύοντες, καὶ ῥᾶν Εὐρίπον μεταβαλλόμενοι τὰς
 ἀγιστίας. καὶ πάλαι μὲν εἰς Θηραμένης, νῦν δὲ ἅπαν- 25
 τες κόθορνοι, μικροῦ δεῖν χθὲς ἐν τοῖς δέκα, σήμερον
 68 αὐτὰ ἐν τοῖς τριάκοντα, οἱ αὐτοὶ πρὸς βωμοῖς, πρὸς ἱε-
 ραίοις, πρὸς ἀγάλμασι, πρὸς τραπέζαις. ἀλλ' οὐ σύ γε,
 ὦ θεοειδέστατε βασιλεῦ, ἀλλὰ τὰ τε ἄλλα αὐτοκράτωρ
 ὢν τε καὶ εἰς τέλος ἐσόμενος τὸ τῆς ἀγιστίας μέρος 30
 εἰς ἅπαντας εἶναι νομοθετεῖς, καὶ ταύτῃ ζηλῶν τὸν
 θεόν, ὃς τὸ μὲν ἔχειν πρὸς εὐσέβειαν ἐπιτηδεύει τῆς
 φύσεως κοινὸν ἐποίησε τῆς ἀνθρωπίνης, τὸν τρόπον δὲ

80, 16 αὐτοκράτῃ A. αὐτοκράτορα H. 19 εἰσεβῆ εἶναι A.
 εἶναι om. H. 27 τριάκοντα A. πενήκοντα H.
 31 εἰς ἅπαντας A. ἅπαντος H. ταύτῃ A. τοῦτο H.

τῆς θεραπείας ἐξῆψε τῆς ἐν ἐκάστῳ βουλήσεως. ὁ δὲ
 προσάγων ἀνάγκην ἀφαιρέται τὴν ἐξουσίαν, ἣν ὁ θεὸς b
 συνεχώρησε. καὶ διὰ τοῦτο οἱ μὲν Χείπος νόμοι καὶ
 οἱ Καμβύσου μόγις τοῖς θεμένοις αὐτοὺς συνδιήρκεσαν,
 5 ὁ δὲ τοῦ θεοῦ καὶ ὁ σὸς νόμος ἀκίνητος μένει τὸν
 πάντα αἰῶνα, ἀπολαύσθαι τὴν ἐκάστου ψυχὴν πρὸς
 ἣν οἶται ὁδὸν εὐσεβείας. καὶ τοῦτον οὐ χρημάτων
 ἀφαιρέσεις, οὐ σκόλοπις, οὐ πυρκαϊὰ τὸν νόμον πώποτε
 ἐβιάσατο, ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμα ἄξις καὶ ἀποκτενεῖς, ἅν
 10 οὕτω τύχη, ψυχὴ δὲ οἰχῆσεται, ἐλευθέραν μετὰ τοῦ
 νόμου συμπεριφέρουσα τὴν γνώμην, εἰ καὶ τὴν γλῶτ-
 ταν ἐκβιάσθῃ.

Ἐγὼ δὲ σε, ὦ βασιλεῦ, πέποιθα καὶ τὴν αἰτίαν
 καταμαθόντα τῆς θείας ταύτης νομοθεσίας οὕτως αὐτῇ
 15 κατ' ἔγνος ἀκολουθῆσαι, ὅτι πέφυκεν ἄνθρωπος, ὅσα
 μὲν πρὸς ἄμειλλαν διαπράζεται συντονώτερον ἀπεργάζε-
 σθαι, ὅσα δὲ ἄνευ φιλονεικίας, ταῦτα ῥαδιουργεῖν·
 καὶ χάσμεν ἐμπιπλησιν ἡμᾶς καὶ ἀργίας τὸ παντάπασιν
 ἀνανταγώνιστον. ἐραδίηται γὰρ αἰ ῥαδίως ἐπὶ τοῦ
 20 φιλονεικίου πρὸς τὸ φιλόπονον ἢ ψυχῇ. διὰ τοῦτο οὐκ d
 ἀποκλείεις τὴν ἀγαθὴν ἔριν τῆς εὐσεβείας, καὶ διὰ
 τοῦτο οὐκ ἀμβλύνεις τὸ κέντρον τῆς περὶ τὸ θεῖον
 σκοπεύης, τὴν πρὸς ἀλλήλους ἄμειλλαν καὶ φιλοτιμίαν.
 ὥστερ δὲ ἐπὶ τὸν αὐτὸν ἀθλοθέτην ἵενται μὲν ἅπαντες
 25 οἱ σταδίας, οὐ μὴν ἅπαντες τὸν αὐτὸν δρόμον, ἀλλ'
 οἱ μὲν ἔσθεν, οἱ δὲ ἔνθεν, ἀπάντη δὲ ἀγέραςτος ὁ
 ἡττημένος, οὕτως ἔκει μὲν ὑπολαμβάνεις τὸν μέγαν καὶ
 ἀληθινὸν ἀγωνοθέτην, ὁδὸν δὲ ἐπ' αὐτὸν οὐ μίαν φέ- 69 a
 ρειν, ἀλλὰ τὴν μὲν δυσπορωτέραν, τὴν δὲ εὐθυτέραν,
 30 καὶ τὴν μὲν τραχείαν, τὴν δὲ ὁμαλὴν· συντεταῖσθαι δὲ

81, 2 Χείπος] χείρος A. 7 τοῦτον] τοῦτων Monac. 113.

8 πορταῖ A. ἄρ κατὰ H. Conf. Bast. ad Gregor. Cor.
 p. 467. 9 ἐβιάσατο A. ἐβιάσαντο H. 10 μετὰ A. μέντοι H.

16 ὅσα μὲν A. ὅσα δὲ καὶ H. 24 ἐπὶ Harduinus.

Vulgo ἐνδ. Conf. locum ab Roulezio p. 24. indicatum in orat.

XII. p. 158 d. ad eundem. 27 ἡττημένος A. ἡττώμενος H.

ἀπάντη δὲ ἀγέραςτος ὁ ἡττώμενος delet Iacobaeus.

ὅμως ἀπάσας πρὸς τὴν μίαν ἐκείνην καταγωγὴν, καὶ τὴν ἑμὴν ἡμῖν καὶ προθυμίαν οὐκ ἀλλαγῶδες ὑπομένειν, ἀλλ' ἐκ τοῦ μὴ τὴν αὐτὴν πάντας βαδίζω. εἰ δὲ μίαν μὲν ἀτραπὸν λαΐας, ἀποικοδομήσεις δὲ τὰς λοιπὰς, ἐμφράξεις τὴν εὐρυχωρίαν τοῦ ἀγωνίσματος. 5
αὕτη παλαιὰ φύσις ἀνθρώπων καὶ τὸ

Ἄλλος δ' ἄλλω ἔρεζε θιῶν

b Ὀμήρου παλαιότερον ἦν. μήποτε γὰρ οὐκ ἀρεστὸν τῷ θεῷ ταύτην ἐν ἀνθρώποις γινέσθαι ποτὶ τὴν συμφω- νίαν. φύσις δὲ καθ' Ἡράκλειτον κρῖνται φιλεῖ καὶ 10 πρὸ τῆς φύσεως ὁ τῆς φύσεως δημιουργὸς, ὃν διὰ τοῦτο μάλιστα σεβόμεθα καὶ τιθήναμεν, ὅτι μὴ πρόχειρος ἡ γνῶσις αὐτοῦ μηδὲ ἀνηπολὺς καὶ ἐρομένη, μηδὲ ἀνδρωτὶ λαβέσθαι αὐτῆς οἷον τε καὶ τῇ ἐτέρᾳ. τοῦτον ἐγὼ τὸν νόμον οὐ φραυλότερον ποιούμεαι τῆς Περσῶν 15 φιλίας· δι' ἐκείνην τοῖς βαρβάραις οὐ πολεμήσομεν, διὰ τὸν νόμον πρὸς ἑαυτοὺς ἐκστάσιαστοι βιωσόμεθα. χαί-
c ρους Περσῶν ἀλλήλοις ἡμεν, χαλεπότεραι ἦσαν πῶν ἐπιδρομῶν αἱ γραφαὶ ἐξ ἐκατέρας θρησκείας παρὰ τῆς πόλεως, ὧς θιερφιλοτάτη ἀντοκράτωρ, ὑπεικύναι σοι 20 παραδείγματα ἐναργῆ ὁ παρελθὼν χρόνος. ὅσα μίνειν τὴν τραγάνην ἐφ' ἑαυτῆς, μὴ καθελκύσης ἐπὶ θάτερα τὴν ῥοπὴν, ἀπανταχόθεν φοιτᾶν εἰς τὸν οὐρανὸν τὰς ὑπὲρ τῶν σκήπτρων τῶν σῶν ἐκείας.

Οὐδὲ ἡ σὴ, βασιλεῦ, στρατιὰ συντίταται πᾶσα 25 ἐκ μιᾶς ιδέας καὶ τῆς αὐτῆς, ἀλλ' οἱ μὲν ἐκλιτεύουσιν, οἱ δὲ ἐκπαινοῦσιν, οἱ δὲ ὀπλίζονται, οἱ δὲ σφραγίζονται,

82, 4 ἀποικοδομήσεις] ἀποικισαίς, ἀποικισαίς gl. A.
7 ἔρεζε A. ἔρεζε H. 8 Ὀμήρου] Πλατ. p. 400. 12. ἐκείνην] ἐκείνην A.
7 ἔρεζε A. ἔρεζε H. 8 Ὀμήρου] Πλατ. p. 400. 12. ἐκείνην] ἐκείνην A.
13 μηδὲ ἀνδρωτὶ] Vulgo μήτε ἀνδρωτὶ.
14 λαβέσθαι — τῇ ἐτέρᾳ] „Locutio Platonica ex Sophist. p. 152 d. Conf. infra p. 138 b.“ [Jacobsius. 16 ταῖς βαρβαρίαις] τοῖς οἰκ. A. 20 ὧς] ὧς, ὧς Rouliezius p. 25. Cum praecedentibus idem comparat XII. p. 161 a. 23 ἀπανταχόθεν] ὅπου ἐκείνην Rouliezius p. 11. comparata p. 161 a. ut pariter. ἀπαντα-
χόθεν δὲ Jacobsius. 26 ἐκλιτεύουσιν] ἤσαν τὴν ἐκείνην ἀνδρωτὶ καὶ κατακινεῖν gl. A. 27 ἐκείνην] ἐκείνην Rouliezius ad Iulian. p. 112.

καὶ οἱ μὲν παρὰ τὸ σῶμα τὸ σὸν εἰσι τεταγμένοι, οἱ δὲ
 δὲ ἑγγύς, οἱ δὲ καὶ ἄπωθεν λίαν, τοῖς δὲ ἀγαπητὸν,
 εἰ γνωρίζοντε τοῖς δορυφόροις, οἱ δὲ καὶ τούτο ἀδυνα-
 τούσαν· εἰς σὲ δὲ ὁμῶς πάντες ἀνῆρτηνται καὶ τὴν σὴν
 5 γνῶμην οὐχ οἱ στρατευόμενοι μόνον, ἀλλὰ καὶ οἱ λοι-
 ποὶ σύμπαντες ἄνθρωποι καὶ οἱ δίχα τῶν ὀπλων ὑπή-
 κοοι, οἱ γεωργοῦντες, οἱ ῥητορεύοντες, οἱ πολιτευόμενοι, 70 α
 οἱ φιλοσοφοῦντες. ταύτῃ νόμιζε γάνυσθαι τῇ ποικιλίᾳ
 καὶ τὸν τοῦ παντός ἀρχηγέτην· ἄλλως Σύρους ἐθέλει
 10 πολιτεῦσθαι, ἄλλως Ἕλληνας, ἄλλως Αἰγυπτίους, καὶ
 οὐδ' αὐτοὺς Σύρους ὁμοίως, ἀλλ' ἤδη κατακυριεύματι-
 σται εἰς μικρά. εἰς γὰρ οὐδεὶς τῷ πύλας τὰ αὐτὰ
 ὑπέληφεν ἀκριβῶς, ἀλλ' ὁ μὲν τοδί, ὁ δὲ τοδί. τί οὖν
 βιαζόμεθα τὰ ἀμύχανα;
 15 Ἀγαθαὶ μὲν οὖν καὶ τοῖς ἄλλοις τοῦ νόμου προσ-
 ἦκει τὸν θυότατον αὐτοκράτορα, μάλιστα δὲ οἷς οὐκ β
 ἐφίηται μόνον τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλὰ καὶ τοὺς θεσμούς
 ἐξηγεῖται σὺ φαυλότερον Ἐμπεδοκλέους, οὐ μὰ Δία
 ἐκείνου τοῦ παλαιοῦ· οἶδε γὰρ ἀκριβῶς ὅτι τῶν ἀν-
 20 θρωπίνων ἀγαθῶν ἐκάστω ἀπάτη καὶ φανακισμός πα-
 ραπέμπηγε καὶ ὑποδύεται μεγαλοπρέπειαν μαγγανεία καὶ
 εὐσέβειαν ἀγυρτεία, καὶ διὰ τοῦτο τὰς μὲν προάγει,
 τὰς δὲ κωλύει, καὶ ἱερὰ ἀνοήτων ἀποκλείει μαγγανευτή-
 ρια, καὶ θυσίας ἐννόμους ἀφίεις οὐ δίδωσιν ἄδειαν τοῖς
 25 γοητεύουσιν, ἄντικρυς τὰ αὐτὰ νομοθετῶν Πλάτωνι c
 τῷ Ἀρίστωνος· καὶ εἶπον ἂν τὰ ῥήματα ὑμῖν, εἰ μὴ
 τοῦ καιροῦ μακρότερα ἦν.

Ἄλλ' ἐπανιτέον αὐθις εἰς τὴν πανήγυριν, ἣν ἀπα-
 σῶν ἐγὼ πανηγύρειον τιμωτάτην ποιούμενος καὶ θυσ-

83, 1 παρὰ Α. περί Η. 4 σὴν add. Α. 7 πολιτευό-
 μενοι Α. ῥητορεύοντες Η. 8 γάνυσθαι] Vulgo γάνυσθαι.

11 κατακυριεύματι] κατακυριεύματι Α. 15 Ἀγαθαί] ἀγασθαι Α. τοῖς ἄλλοις Α. τοὺς ἄλλους Η. 18 Ἐμπεδοκλέους]
 Vide Menag. ad Diogen. Laert. VIII, 69. et Mer. Casaubonum
 ad Antonin. p. 409. 22 ἀγυρτεία] ἀγυρτεία Monac. 113.

23 κωλύει] κωλοῖν Roulezius p. 47. ἀποκλείει Α.
 ἀποκλείει Η.

χεραίνω τι πρὸς αὐτήν, ὅτι μὴ συναπολαύει μοι τέως
 ἢ καλλιπόλις τῶν θρωμένων. ἢ που νῦν, ὦ γενναία,
 σκυθρωπάζουσα πανηγυρίζεις καὶ χορεύεις ὀδυνωμένη καὶ
 d γεγηθυῖα πρὸς τὴν ἐλπίδα πλέον πρὸς τὴν μέλλουσαν
 ἀνιᾶ· εἰ δὲ ἀποβάντα ἴδοις τὸν ἐραστήν καὶ τὸ ἶχνος 5
 ἀπερείσαντά οἱ, ποίας οὐκ ἀφήσεις φωνάς, ποίας οὐκ
 ἐμπλήσεις τὸν αἰθέρα βοῆς, μετὰ τὸν υἱέα, μετὰ τὸν
 ἀδελφιδοῦν Κωνσταντίνου, αὐτὸν ἐκείνον τὸν πᾶν Κων-
 σταντῖνον ἀπειληφῦα;

Κείνου μὲν τοιοῦδε πόδες, τοιαῖδε τε χεῖρες, 10
 ὀφθαλμῶν τε βολαί.

- 71 οὐκ ἀφείλετο τῆς ταινίας, οὐκ ἐνήματο κολοβὸν τὴν
 αἰλουργίδα, φυλάξει σοι τὸ αὐτὸ μέτρον καὶ τῆς εὐνοίας.
 Πέρσας δὲ καὶ Ἀθηναῖοι νικῶντες ἐν ταῖς ναυσὶν ἔδα-
 δοῦνχσαν τὰ μυστήρια, καὶ βασιλεὺς μετὰ τὴν εὐρήνην 15
 ἔξω τοῦ νῆο τὰ προτέλεια μνήσας εἰς τὰ ἀνάκτορα
 τὴν τελετὴν καταθήσεται. σπεύδωμεν, ὦ μακάριε, καὶ
 ἔχονῶμεν. ὅρῳ τῇ πόλει καὶ τὸν οὐρανὸν συμπροθυ-
 μούμενον, ἀνίησι τὰς νεφέλας, ἕαρ ὑποφαίνει πρὸ ἥρας.
 b στέλλε μοι τέως τὸν ἰωσφόρον, τὸν ἐν ἀγκάλαις ὑπα- 20
 τον, τὸν ἐκ τοῦ μαστοῦ πατρῴζοντα ἤδη, ὡς θαρρα-
 λέος, ὡς ἀκατάπληκτος, ὡς ὅμοιος δημηγορήσοντι. θεὸς
 δὲ ὁ μερίτην ποιήσας τῆς ἐπινύμου ταύτης ἀρχῆς μερί-
 την ἀποφήμεαι καὶ τῆς αἰλουργίδος.

84, 2 νῦν A. θίσις H.

3 καὶ πανηγυρίζεις H. καὶ om. A.

5 ἴδοις A. ἴδης H.

8 κωνσταντίνου A. Κωνσταντῖνον H.

κωνσταντῖνον A. Κωνσταντῖνον H. τὸν ἰουλιανὸν λέγει schol. A.

9 ἀπειληφῦα codex Vales. apud Boisson. ad Homerum vol. III.
 p. 351. ἀπειληφας H. ἀπειληφας Monac. 113. 10 Κείνου]

Odyss. δ, 149.

12 ταινίας] τεινίας codd. Iacobsius.

20 στέλλε] στέλλει A.

VI.

ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΙ Η ΠΕΡΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑΣ.

Οὐδέποτε, ὦ βασιλεῖς, ἀναγκαῖον εἶναι μοι τὴν διά-
 λεκτον τὴν κρατοῦσαν ὑπολαβὼν, ἀλλ' ἱκανὸν αἰ νομί-
 σας τὴν πατριὸν καὶ Ἑλληνικὴν ἀποχρώντως μεταχειρί-
 5 ζεσθαι, ὅν, ἔπειρ ὁδόν τι ἦν, διημεψάμην ἂν τὴν
 γλῶτταν πρὸς τοὺς ἑκείνης τῆς λέξεως ἐπιστήμονας,
 ὥστε μὴ δι' ἄλλοτρίαις ὑμῖν φωνῆς συγγενίσθαι. οὕτως d
 δ' εἰ καὶ τοῦτο ἀμήχανον, ἀλλ' οὐκ ἐνιαυτοῦ μοι δεή-
 σει πρὸς ἐμπειρίαν τῶν συνήθων ὑμῖν ῥημάτων, ὥστε
 10 πάλαι Θεμιστοκλεῖ τῷ Νεοκλέους. ὁ μὲν γὰρ οὐ χρηστὰ
 νοῶν ἐκόντως οὐδένα προηρεῖτο ἐξηγητὴν ὑπὲρ ὧν ἐμῆλλε
 τῷ βασιλεῖ διαλέγεσθαι, ἐγὼ δὲ εὐξαίμην ἂν ἅπαντας
 ἀνθρώπους γενέσθαι διακόνους μοι καὶ ἐρμηνείας τοῦ
 μέλλοντος λόγου· οὕτω πέποιθα μᾶλλον τῇ διανοίᾳ τῶν 72 a
 15 ῥηθησομένων ἢ τοῖς ὀνόμασι. πάντως δὲ καὶ ὑμῖν χρι-
 τίον ταὺς λόγους, οὐ τὰ ῥήματα ἐξετάζοντας, ἀλλὰ
 τὴν γνώμην, καὶ μάλιστα γὰρ τοὺς τῶν φιλοσοφεῖν προσ-
 ποιουμένων.

Ἐχει γὰρ οὕτως. ἀνωθεν, ὦ βασιλεῖς, εὐνοία καὶ
 20 συγγένεια βασιλείᾳ πρὸς φιλοσοφίαν ἐστὶ καὶ ἐπὶ τὴν
 αὐτὴν χρεῖαν κατέπειμην ὁ θεὸς ἀμφοτέρας εἰς τὴν
 γῆν, ἐπιμαλίσθαι καὶ ἀπανορθοῦσθαι τοὺς ἀνθρώπους, b
 τὴν μὲν διδάσκουσιν τὰ ἀγαθὰ, τὴν δὲ χορηγοῦσαν.

85, 2 οὐδέποτε A. οὐδεπώποτε H. 3 κρατοῦσαν] ἢ χρῶνται
 αἱ περὶ τὴν ἐμὴν βασιλείαν. ταύτην γὰρ λέγει κρατοῦσαν schol. A.
 αἰ add. A. 5 διημεψάμην A. διαμειψάμην H.
 17 τοὺς τῶν A. τοὺς om. H. 19 ἀνωθεν] ἢ ἀρχῆς gl. A.

τοῦτο τοίμων αὐτὸ πρῶτον ποιοῦμαι τῆς ὑμετέρας φύ-
σεως σημεῖον, ὅτι τὴν συγγένειαν ταύτην οὐκ ἠγνοήσατε
οὐδὲ πεπόνθατε ταυτὸν τοῖς πολλοῖς, οἳ διὰ τοὺς νό-
θους τοῦ πράγματος δυσχεραίνουσι καὶ τοὺς γνησίους.
ἀλλ' οὐχ ὑμεῖς, ἀλλ' οὐδὲν οἶσθε προσήκειν τοῖς λα- 5
τροῖς τοὺς φαρμακείας οὐδὲ τοῖς ῥήτορσι τοὺς συκο-
φάντας, οὐδὲ ἄλλη τέχνη τοὺς ἄ μὴ πέφυκε τῇ τέχνῃ
χρωμένους, καὶ διὰ τοῦτο τῶν βασιλείων οὐκ ἀπελη-
λάκατε τὸ τριβώνιον, οὐδὲ ἦττον ἐντιμον παρ' ὑμῖν
στρατηγίας καὶ σατραπείας.

Εὐριπίδης μὲν γὰρ ἢ ὅστις δῆποτε ἐστὶν ὁ
ποιήσας

Σοφοὶ τίραννοι τῶν σοφῶν συνουσίᾳ,
οὐκ ἦν οἶμαι που πυκνῆς διανοίας. οὐ γὰρ ἂν ποτε
εὐνοῦν ὑπέλαβε τυραννίδι φιλοσοφίαν οὐδὲ τὰ ἄλλο- 15
δ τριώτατα ὁμοήθη ἀρετὴν ὑπάρχειν καὶ μοχθηρίαν.
ἀλλ' ὥσπερ οἱ λίαν μελαγχολῶντες ἀποκλείουσι τοὺς
θεραπεύοντας, οὕτω σοφίαν τυραννὶς οὐ προσίεται.
Πλάτωνα γοῦν ἐπίπρασσε Διονύσιος καὶ Νέρων Μου-
σώνιον ἐξεκέρυττε καὶ εἶργε τὸν ἐκ Τυάνων ὁ ἀδελ- 20
φοκτόνος. τῶν γὰρ αὐτῶν ἦν, ὡς εἴκοι, καὶ εἰς ἀδελ-
φοῦς δυσσεβεῖν καὶ εἰς φιλοσόφους, ὥσπερ γε τοῦμπα-
λιν ἀναγκαῖον οἰκίαν καὶ ἐντιμον εἶναι φιλαδελφίᾳ
φιλοσοφίαν. καὶ τοῦτο οὖν κακῶς ἢ τραγωδία, καὶ
73 ἀπρὸς γε ἔτι κάκιον, ὅταν θεὸν λέγῃ τὴν τυραννίδα· καὶ 25
γὰρ οὕτως εἰς ταῦτόν πλημμέλημα περιπίπτει. ὁ γὰρ
θεὸς ὅ τι περ ἀκρότατον τῆς σοφίας, μᾶλλον δὲ αὐτο-
σοφία, καὶ ἐξῆν τῷ Εὐριπίδῃ ἀναβλέψαντι εἰς τὸν οὐ-
ρανὸν καταμαθεῖν καὶ διδαχθῆναι ὅτι μὴ τυραννίδος

86, 1 τῆς ὑμετέρας φύσεως Α. τῆς φύσεως τῆς ὑμετέρας Η.
τῆς φύσεως] φύσιν ἐνταῦθα οὐ τὴν οὐσίαν λέγει, ἀλλὰ τὴν γνώμην
καὶ τὴν διάθεσιν schol. Α. 11 Εὐριπίδης] Vidē ad Aristophana-

nis Fragm. p. 136. 13 συνουσίᾳ] συνουσίαις Α. 14 που

add. Α. 16 ἀρετὴν om. Α. 23 φιλαδελφίᾳ φιλοσοφίαν Α.

φιλοσοφίᾳ φιλαδελφίαν Η. 25 λέγῃ Α. λέγει Η. τὴν τυ-

ραννίδα] „Eurip. Phoen. 509. Troad. 1169.“ Iacobson.

27 τῆς add. Α. αὐτοσοφία Α. αὐτὴ σοφία Η. 29 μὴ Α. οὐ Η.

ἐστὶ τὰ ἐκεῖ, ἀλλ' ἐνδοξάμενος βασιλείας ἐνδοξάμενα ἔργα,
οὐ πρὸς ἔξουσίαν ἀκριτον ἀποχρωμένης τῇ τῆς δυνά-
μεις περισσεύει, ἀλλὰ κατὰ τοὺς νόμους τοὺς ἐαυτῆς
διαξιοῦσης τὸν ἅπαντα αἰῶνα, αὗς αὕτη θιμένη πρὸς
5 οὐρησίαν τῶν ὄντων ἀκινήτους διαφυλάττει.

Τάξις γὰρ οὐκ ἀσθενείας σημεῖον, ἀλλὰ φύσεως ^b
ἀτρέκτου καὶ ἀθροῦθου, καὶ ὅσον ἐκίνη τοῦ παντός
ἔστιν ἑγγυτέρω, τοσούτοις μάλιστα τῆς τάξεως ἀπολείπον-
των· ἡ ταρῆς δὲ καὶ ὁ κλάνος καὶ ὁ κωδοιμός ἐν συμ-
10 κῶ μορίῳ τοῦ ὅπτος, ἀλλ' ὅσων δι' ἑλλειψιν [κατ'
ἀσθενίαν καὶ τῆς τοῦ εἶναι], προσρήσεως ἐνδεέστερον.
ταύτης τῆς πολιτείας εἰκὼν οὐκ ἦν Μίνως ἐν Κρήτῃ
κατεστήσατο, οὐδ' ἦν Ἀνακτοργος ἐν Ἀσινδαίμονι, οὐδ'
ἦν οἱ πάλαι Ῥωμαῖοι, ἀλλ' ἦν ὑμεῖς πολιτευέσθων, ἥν
15 ὑμεῖς ἐλάχετε ἐπικεύσαντος τοῦ Θεοῦ. μὴ γὰρ οἴσασθε, ^c
ὡ γενναῖοι, τοὺς στρατιώτας κυρίους εἶναι τηλικαύτης
χειροτενίας, ἀλλ' ἀνωθεν αὐτὴ κατεῖται ἡ ψῆφος, ἀνω-
θεν ἡ ἀνάρρησις τελειοῦται — τοῦτο δὲ φησιν "Ομη-
ρος, ἡ τοῦ Λιδος βουλή — τεῖς τῶν ἀνθρώπων δια-
20 νοήσεως τούτωνθεν οὐκ ὑμέτερον δεῖξαι τῷ Θεῷ τοὺς
στρατιώτας διαπονήσαντας. ὡς εἰ μὴν τῷ κράτει μόνῃ
θαυροῦντε, δόξετε ἀκριβῶς παρὰ τῶν ὀπλῶν εἰληφέναι
τὴν ἀνικαστείαν, αἱ δὲ τῷ κατ' ἀρετὴν ὑπερέχουσιν, ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ φανήσεσθε προβεβλημένοι. τοῦτο γὰρ τῆς ^d
25 ἐκείθεν χειροτενίας σημεῖον· ἔστιν, οὐ χρυσοὺς ἀετὸς
οὐδὲ γράμματα πολυτίμητα οὐδὲ φληναφοί, ἀλλὰ γνώμη
πρὸς ἐκείνον ὁρᾶσαι καὶ πρὸς τὸν ἐκείνου ζῆλον συντε-
ταμένη. ὥσπερ οὖν ὑμῖν οὐκ ἀνεκτὸς ὁ δίχα τῶν ὑμέ-
τερον συμβόλων ἄρχειν ἐπιχειρῶν, οὕτως οὐδὲ τῷ Θεῷ

87, 2 ἀκριτον ἀποχρωμένης A. ἀόριστον χρωμένης H.

3 τοὺς ἐαυτῆς A. τῆς ἐαυτῆς H.

7 ἀθροῦθου A. ἀκινήτου H.

ἐκίνη τοῦ παντός] ἦγον ἡ ἀτρέκτος φύσις καὶ τὸ πᾶν εἶχε. A.

10 δι' ἑλλειψιν A. διέλειπεν H.

κατ' ἀσθενίαν καὶ τῆς τοῦ

εἶναι om. A. 11 προσρήσεως A. παραρρήσεως H.

15 ἐλάχετε ἐπικεύσαντες A. ἐλάβετε ἐπικεύοντες H.

20 ὑμέτερον A. ὑμέ-

τερόν εἶνε H. 22 ἀκριβῶς A. ἀκλῶς H. 27 συντεταμένη A.

συντεταγμένη H. Vide Heusdii Spec. p. 105.

προσηλῆς ὁ διχα. τοῦ θείου γνώριματος ἐκπαίματος
 τὴν ἀλουργίδα. ὥστε τοῦτ' ἂν εἴη τὸ γνώρισμα ἐπιδει-
 κτίον, ἐπεὶ τὰ γε ἀνθρώπινα ἐφ' ὑμῶν καὶ λίαν ἔξω
 74 αὐτοῦ εἰσθότος. ἢ τε γὰρ παρὰ τοῦ πλήθους ἀνάρρησις
 τὸ ἐντιμον ἔχει ἢ τε παρ' ἐνός τοῦ κρατοῦντος· ἀμφω 5
 ταῦτα ἐφ' ὑμῶν συνδεδράμηκε. καὶ νικᾷ τῷ πλήθει
 μὲν ἄτερος, τῷ κρατοῦντι δὲ αὐ, μᾶλλον δὲ καὶ ἡ τοῦ
 πλήθους ψῆφος εἰς σὲ περιήκει. ὃν γὰρ ἅπαντας ἀν-
 θρωποι προσετήσαντο, οὗτος σὲ κοινῶν ἐποιήσατο,
 καὶ δεῖγμα ἐξήνεγκεν ἀκριβὲς τοῦ προσηπόντως αὐτὸς 10
 μίλησθαι, τὸ μεταδοῦναι τῷ πάντα ὁμοίῳ σοι.

Ἄλλ' ἐγὼ τὰ χαμόθεν οὐκ ἀγαπῶ, ἀλλὰ τὸν ἀνω-
 15θεν ἐπιζητῶ χαρακτῆρα, κακίειν ἐσπούδακα ἤκουσαν
 b δειχθῆναι τὴν ψῆφον. τίως οὖν ἱκανόν μοι τοῦτο
 τεκμήριον τοῦ πεφηνέναι θεοῦν τὴν ὑμετέραν χρηστο- 15
 νίαν ἢ πρὸς ἀλλήλους εὐνοία καὶ σπουδή. ὅπου γὰρ
 καὶ τοὺς πατρῶαν διαδεξαμένους ἀρχὴν καὶ μερίτας
 κατὰ τὸν νόμον αὐτῆς γιγνομένους εἰς ἀνήκιστον ἀπέ-
 χθειαν ἐξήγαγεν ἡ συγγένεια, τί ἂν εἴποι τις ἐφ' ὑμῶν,
 οἱ μὴδὲ τοῦ νόμου προαναγκάζοντος τοῖς τῆς φύσεως 20
 δίκαιοις ἐπηκολουθήσατε καὶ διενείμασθε τὴν βασιλείαν
 ὡς πατρῶον κληρὸν ἡσυχῇ καὶ ἀφορητῇ, ἣν ἕτεροι
 κληρονομοῦντες δι' ἀλληλοφονίας μετήλθον; καὶ γὰρ
 c οὐκ ἐμπέπλησται μὲν ἡ σκηνὴ παλαιῶν δραμάτων, νικᾷ 25
 δὲ τὰς σκηνὰς τὰ νεώτερα; καὶ ἀπείποι ἂν τις ἄνω-
 25θεν ἐπιὼν τὰ μικράκια τὰ θήβησι, τοὺς Πιλοπίδας,
 τὸν Καμβύσην, τὸν Νέρωνα, τὸν Δομετιανόν, τὸν τοῦ
 Σεβήρου, τὰ χθές καὶ πρόην, οἱ τῆς φύσεως αὐτοῦς

88, 4 ἢ τε γὰρ A. εἴτε γὰρ ἢ H. 5 ἢ τε παρ' A. εἴτε
 παρ' H. 6 ὑμῶν A. ὑμῖν H. 7 δὲ καὶ] δὲ om. A.
 11 τὸ μεταδοῦναι A. τῷ μεταδοῦναι H. 14 δειχθῆναι A.
 ἐκιδεχθῆναι H. 15 πεφηνέναι A. πεφηνέναι H. 18 τὸν
 νόμον A. τὸν om. H. 19 ἐξήγαγεν A. ἤγαγεν H.
 20 προαναγκάζοντος] προαναγκάζοντος Roulezius p. 28.
 21 ἐπηκολουθήσατε A. ἐκολουθήσατε H. 22 ἕτεροι κληρὸν
 φέσαν πατρῶον H. ἕτεροι κληρονομοῦντες A, quod recepi delato
 πατρῶον.

πολυπλοκούς ποιήσας ὑφ' ἑαυτῶν ἐμονώθησαν, καὶ το-
σαύτη γένους πολυανδρία ἔρωσι μοναρχίας ἐνανύλωται ὑφ'
ἑαυτοῦ· πρὸς ὑμᾶς δὲ μικρὸν ὁ ἔρως, μικρὸν δὲ ὁ
Σίλευκος, μικρὸν δὲ ὁ τοῦ Φιλακάρου· οἱ μὲν γὰρ
6 τοῦτο μόνον αἰδόμεσι, ὅτι μετρίως ἐχρήσαντο τοῖς ἀδελ-
φοῖς τῆς βασιλείας ἀμφισβητήσας, καὶ καθάπερ ἄλλο τι
τῶν ἀπίστων ἔδεται μὲν ὁ Μῆδος φεισόμενος Ἀρτιμέλῃ
διαδικτασάμενον πρὸς αὐτὸν περὶ τῆς πατρίας ἀρχῆς· ἔδι-
ται δὲ Εὐμένης συγχωρήσας Ἀττάλῃ νεωτερίσαντι· ὑμεῖς
10 δὲ ἔγνωτε πλέον τι εἶναι φιλαδελφίαν ἐπιεικείας. οὐ γὰρ
ἐξ ὧν ἀλλήλους οὐκ ἠδικήσατε, ἀλλ' ἐξ ὧν ἀλλήλους εὖ
πειποιήκατε, δικαίως ἀν φιλοτιμοῦσθε. καὶ γὰρ εἰ θα-75
τίρον τὸ πλέον τῆς εὐποιίας, ἀλλ' οὐδαμοῦ τὸ πλέον
ἐκείνῳ κεχαρισμένον, ἄλλως τε ὁ βασιλεὺς μεταδίδου-
15 σόντων· μερίων ποιῆται τὸν γινώσκοντα οὐ μετέλκεν,
εὖχ ἡδονῆς οὐδὲ ῥοστώνης. ὥς ὁ γὰρ ἐπὶ τούτοις κοι-
νούμενος τὴν ἀλουργίδα οὐκ εὖ ποιεῖ τὴν ἀρχὴν οὐ
μόνον ἐκείνον, οὐ τῇ κακίᾳ τὴν χορηγίαν προστίδῃσιν,
ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας, οὓς ἀπολαύειν ἀνάγκη
20 διπλασίου τῆς μοχθηρίας.

Ἔτι δὲ ὥσπερ οἱ στρατιῶται πλέον ἔχουσιν ἢ δε- b
δῶκασιν ἐκ τῆς ψήφου, οὕτω καὶ ὁ σὸς ἀδελφὸς προσ-
λαβὼν, εἰ μὴ καὶ νῦν τὸ πλέον εὐλαβητίον, ἀλλ' ἐκείνῳ

89, 2 ἐνανύλωται A. ἐξηλύεται H. 7 ὁ Μῆδος] ἴσως ὁ μέδας
marg. A. ἀρτιμέλῃ A. Ἀρτιμέλῃ H. Corrige Ἀρτιμέλῃ seu quod
Petavius volebat Ἀρτιμέλῃ. 9 Εὐμένης] Vulgo Εὐμένης. 13 οὐ-
δαμοῦ τὸ πλέον ἐκείνῳ κεχαρισμένον A. οὐδαμῶς τὸ πλέον ἐκείνῳ κεχα-
ρισμένον H. 19 τοὺς ἄλλους ἅπαντας] ἢ τοὺς ἀρχομένους gl. A.
21 οἱ στρατιῶται δεδῶκασιν ἐκ τῆς ψήφου αὐτῶν τὸ βασιλεύσαι τοὺς
βασιλεύσαντας, ἵλαστον δὲ πλέον τὸ ὑπὸ τοιούτων ἀγαθῶν βασιλεύ-
εσθαι. οὕτω καὶ ὁ σὸς ἀδελφὸς προσλαβὼν, εἰ καὶ μὴ νῦν τὸ πλέον
εὐλαβητίον, διὰ τὸ προχρησίσθαι καὶ αἱ βασιλεύσαι ἐπέλθῃ. ἀλλ'
ἐκείνῳ ταῦτα ἀντιέφθονον ἐπὶ καὶ τοῦτο ὁ σοὶ δίδωκεν εἰς ἐκείνον
ἐκείνῳ. συνεργὸν γὰρ οἱ εὖρατο ἐν τοῖς τῆς βασιλείας πόνοις
schol. A. 22 προσλαβὼν] „Fortasse οὐ προσλαβὼν.“ Iacobsius.
23 εἰ μὴ καὶ —] „Sensus est, nisi fortasse in hac quo-
que re illud πλέον timendum fuerit. at non timendum, sed sine
ulla est invidia, quum —.“ Iacobsius.

γε ἀναίφθονον, ὅτε καὶ τοῦτο εἰς ἑαίμεν, ἐκάνυσεν ὁ
 προσημασθε. οὐ γὰρ ἀπιστήσεται τοῦ μέγαν τῆς βασι-
 λείας, ἀλλὰ τὸ βασιλῆος εἶναι μᾶλλον προσέληται. βα-
 σιλεῖα μὲν γὰρ αὐτὸν οὐ στρατεύεται, μέγαν δὲ αὐτὸν βασι-
 λεῖα πεποιθήκατος καὶ λαβὼν τὴν ἀλαργίαν ἀντιδίδωκας
 c δέτραν ψυχὴν, ἀντιδίδωκας ἑτέραν αἵματι, καὶ ὅραν
 πλεῖον καὶ ἀσπίδα καὶ θημιχορὸν ἅμα ἐν ταῖς μυκράν
 δορυφορέας καὶ θαλάσιν ἐν ταῖς δόρυς καὶ θρετα-
 τοῖς, καὶ τὸν μὲν ἄτα φησὶν ὁ ποιητὴς μετὰ δόρυ
 ἀπὸ τῆς Τροίας ἐπὶ τὴν Θρᾷκην τὸ ἄμμα, καὶ ταῦτα
 ἀσπίδας εἶναι, τῷ δὲ ἔνδοξον ἅμα τε τὴν Ἰταλίαν
 d ὅραν καὶ τὸν Βόσπορον ἐπιπλεῖσθαι, καὶ ἃ βασιλῆ-
 θεῖα τὸν ἀπαιτὸν καὶ τὸν Τύρην ἐπολαβεῖν ἅμα τῷ
 ἁμαρτὸν ἔχον τὸν ἰσχυρὸν τῆς γῆς, οὐδὲν κωλύει. ἅμα
 d σοι δοκεῖ διδιδόναι πλεον ἢ ἀληφέναι, καὶ τὸν ὑπὲρχει
 τὸ ἐπὶ πλεον τῆς Ρωμαίων ἀρχῆς καὶ πρὸς ἑα καὶ πρὸς
 ἑπὶ πλεον οὐκ ὀλίταις οὐδὲ ἰπποῦσιν, ἀλλὰ βασιλεῦσι
 πεφράχθαι, καὶ βασιλεῦσιν ἀρετὴν ἁμφοῖν, ὁλοκλήρῳ
 ἀσπίδιν καθάπερ ἐνί. οὐ γὰρ ἑμῶς τῷ λόγῳ φιλοτι-
 μῖσθαι καὶ πρὸς τὴν ὑπόθεσιν.
 76 αἰσχροῖδα, μηδὲ τοῦνομα μὲν τῆς βασιλείας ἀμφοῖν
 ἐπὶ πλεῖσθαι, τοῦνομα δὲ θατέρω μόνῳ προσήκειν, δὲ σχε-
 δὸν ἅπαντες οἱ πρὸ ὑμῶν ὑπομεινάντες οὐκ εἰς καλὸν
 ἀπέλαυσαν τῆς κοινωνίας, οἱ μὲν παῖδας, οἱ δὲ ἀδελ-
 φούς, οἱ δὲ τινὰς τῶν φιλότατων πρὸς αἵματος προσε-
 λόμενοι μὲν ὡς ὀφειλομένης αὐτοῖς τῆς τιμῆς, εὐθύς
 δὲ ἐν οἷς ἐτίμων πλεονακτῆσαντες, καὶ οὐκ οἷς ἔδοσαν
 εὐχούς ποιήσαντες, ἀλλ' οἷς ἡλάττωσαν παροξύναντες.

90, 7 δημιχορὸν A. δημιχορὸν H. 12 ἐπιπλεῖσθαι]
 ἐπιπλεῖσθαι. Lobbeckius ad Phrynich. p. 584. hic et infra pag.
 152 b. 13 ἐπολαβεῖν] ἐπολαβεῖν Morellus. ἅμα addit ia-
 tobatus. 14 καλῶν A. καλῶν H. ἅμα] Vulgo ἅμα.
 15 τὸ ἐπὶ πλεον A. τοῖς ἐπὶ πλεον H. 17 ἑπὶ πλεον A. ἑπὶ πλεον H.
 19 καθάπερ A. ὡς H. 20 καὶ πρὸς A. καὶ ὅτι. H.
 25 ἀπὸ πλεον] Vulgo ἀπὸ πλεον. 26 προσελόμενοι] προσε-
 λόμενοι A.

ὁ δὲ τέλεια μὲν λαβὼν, τέλεια δὲ τεύχεα, ἐδωκότος καὶ ὁ
πατρὸς, τὸ μὲν ἐκ τῆς φύσεως, τὸ δὲ αὐτὸν πατρὸς
ἴσα μὲν ἐδωρήσατο, σύμφωνα δὲ ἔχει δὲ εὐπειθεῖαν
τοῦ κοινωνήσαντος, καὶ τοῦ τεθρήσκον τοῦ πατρὸς ὁ
15 ρω, ὃ τῷ πατρὶ τοῦ Ἀκτορος ἡνίοχον, σύμφωνα μάλ-
λον καὶ θυμοπαθῆς ἢ Ῥωμαίων ἀρχῇ· οὐ γὰρ ὁ πα-
τερεῖ, ὃ δὲ ἀγεί, ἀλλ' ἄγουσιν ἑαυτοὺς ταῖς ἀντι-
ῆναις.

Ἔστι μὲν οὖν καὶ καθ' αὐτὸ ἀγαπητὸν τοῖς ἀν-
10 κούσις ἢ τῶν βασιλέων φιλαδελφία, καὶ τὸ κυριεύοντος
πλείστων ἐκ μιᾶς γνώμης τιμωτέρον εἰς ῥασιάνῃ ἑαυτοῦ
καὶ ἀσφάλειαν. καὶ γὰρ τὸ τῶν δικαίων ἐγγυτέρω τῶν
καὶ τεταρραχέναι μᾶλλον ἀπανταχοῦ, πλησίον ὄντων
τῶν ὁπλων, νῦν ῥᾶον ἢ πρότερον ἡμῖν ὑπάρχει. ἀλλ'
15 οὐ τοῦτο ἐστὶ τὸ μέγιστον ὧν κερδανούμεν, ἀλλ' ὅτι
σημειῶν ἐστὶ φιλαδελφία φιλανθρωπίας, καὶ ὡς
ἀρχῇ καὶ στοιχείον τῆς πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους ἐν-
νοίας ἢ πρὸς τοὺς συγγόνους καὶ ὁμοσπόρους. ἢ γὰρ
φύσις ἢ πλείστου ἀξιώσασα ἄνθρωπον τῶν λοιπῶν ζῴων
20 πόρρωθεν ἡμᾶς πρὸς ἅπαν συνδεύουσα τὸ ἐμόφυλον ἐκ
τῶν ἐγγύθεν καὶ ἀπ' ἐστίας καταβεβλήται τὰ προσ-
μα, καὶ ἔπεται τῷ φιλαδέλφῳ μὲν ὁ φιλοκτενός, τῷ
φιλοκτενὶ δὲ ὁ φιλόπατρις, τῷ φιλοπατρίδι δὲ ὁ φιλάν-
θρωπος. καὶ οὐκ ἐνεστὶν ἐν τοῖς προτέραις τῆς φύ-
25 σεως ἱαλωκότα μὴ γενέσθαι καὶ κερδούσης κατήκου.

Καίτοι τί δέομαι κατὰ σμικρὸν ἐπιπλέκεν αὐτὸ 77 a
θιν ἀναγκαῖον εἶναι τοὺς φιλαδέλφους καὶ φιλανθρω-
πους; δεῦρο ἴτε, ὦ μακάριοι, δεῦρο ἴτε, ἐναγνωρίσασθε
τὸν ἀληθινὸν πατέρα, τὴν ἐκείνου πολυπαιδίαν καὶ τὸ
30 ζύμπαν πλῆθος τῶν ἀδελφῶν. οὐκ εἰσε-πεπλήκοντα
μόνον ὅσους Αἰγυπτίους ἐποίησεν οὐδ' ὅσους ἀφ' ἡμεῶν

91, 2 αὐτὸν A. αὐτὸς H.

9 καθ' αὐτὸ A. καθ' ἐαυτοῦ.

15 τὸ μέγιστον A. τὸ σμ. H.
τομεν H.

κερδανούμεν A. κερδαν-
24 ἴσταιν A. ἴσται H.

25 γενέσθαι A. γίνεσθαι H.
καίτοι H.

29 πατέρα A. πατέρα

31 μόνον] μόνοι H.

οὐκ ἀποκτείνονται τοὺς Περσέδας, ἀλλ' ὅσοις ἐνεστὶν ὁ χα-
 ρισμὸς ὁ πατρὸς ἢ τοῦ λόγου κοινωνία καὶ ἡ τοῦ
 αἵματος πρὸς τὸν λόγον ἐναρμοστία, οὗτοι πάντες
 ὁμόσποροι καὶ ἀντάδελφοι ὑμῖν τε καὶ ἀλλήλοις. ἰδοὺ
 τὸ γινώσκοντα ἐπιστρέψατε, εἰ μὴ δωριῶν καὶ δακτυλίων 5
 ἐπαγγυώτερον. ἢ τοῖς Πελοπίδασι μὲν ἐξήκει καὶ
 μάστιγι τι περὶ τὸν ὄμφην ἐξεκασμένον ἐλέφαντι πρὸς
 ἀπόδοξιν τῆς συγγενείας, ὑμῖν δὲ ἅπαν τὸ σῶμα οὐκ
 ἐξαρκίαν δοῖται ἕνα τὸν σπορέα καὶ ἀρχηγέτην; καίτοι
 πρὸς τοῦ σώματος ἐναργεστέρα ἢ κατὰ ψυχὴν συγγένεια 10
 καὶ ὁμοιότης, ὅταν ὡς πέφυκε διασώζηται; περὶ ἀρετῆς
 ἅπαντες ἀμφισβητοῦμεν, κακίαν ὁμολογεῖν αἰσχυρόμεθα,
 μονωθέντες οὐ καριτεροῦμεν, ἐπιβδόμεθα ἀλλήλους ἐν
 τοῖς δορυβείοις, ἀπαράκλητοι συντρέχομεν εἰς τοὺς κιν-
 δύνους, μία τραφὸς ἡμᾶς τιθηνεῖται, κοινὴν κεκήμεθα 15
 πατρῶαν οὐσίαν, τὴν γῆν καὶ τὴν θάλατταν καὶ τὸν
 αἶρα καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ δὴ καὶ φυτὰ καὶ ζῶα, καὶ τὰ
 μὲν διανεμιόμεθα πρὸς ἀλλήλους, τὰ δὲ ἔτι καὶ νῦν
 ἐπὶ γῆς τικτομένων αἰσθανόμεθα τοῦ πατρὸς ἢ σαφέ- 20
 στερον ἢ ἀμυδρότερον. καὶ γὰρ εἰ τὰ ἐφεξῆς διεστή-
 καμεν, ἀλλ' εἰς ἐκείνον γε ἅπαντες ἐπικριδόμεθα.

οὐκ ἄρα μάτην ὁ σοφώτατος Ὅμηρος ἀπασχεδιά-
 ζεν ἐν τοῖς ἔπαισι, συνεχῶς ἀνυμνῶν τὸν αὐτὸν καὶ ἕνα
 πατέρα ἀνδρῶν τε θεῶν τε. καίτοι διὰ τί αὐτὸν οὐκ 25
 ἔμπροσθεν λέγει πατέρα οὐδὲ μὰ Δία κυνῶν ἢ λεόντων;
 ὅτι τοῖς μὲν ἄλλοις ἅπασι ζώοις οὐ μέτεστιν, οἶμαι,
 οὐδὲ μικρὰ μερίς τοῦ γεννήτορος· οὐκοῦν οὔτε ἐκείνου
 συναῖσιν οὔτε ἀλλήλων, εἰς ἀνθρώπους δὲ μόνους κα-

92, 5 δωριῶν] ἔχον A. δακτύλων Hardulavus. 10 πρὸς A.
 πόσον H. 11 περὶ add. A. 13 ἐπιβδόμεθα A. ἐπιβδω-
 μεν H. 18 διανεμιόμεθα A. διανεμιόμενοι H. 19 ἡμῶν
 om. A. 21 διεστήκαμεν] ὁ μὲν βασιλεὺς καὶ πλούσιος καὶ
 θανάσιμος, ὁ δὲ πτωχὸς καὶ ἰδιώτης καὶ πένης, καὶ ταῖς τύχαις δι-
 εστήκαμεν, ἧ δὲ μὲν σοφὸς καὶ ἀγροικὸς schol. A. 22 ἐπικριδο-
 μεθα A. ἀπεκρίδαμεθα H. 23 μάτην om. A. 29 συνί-
 σιν A. συνίησιν H.

Θῆκη τοῦ δευτέρου κρατῆρος ἀπορροή. καὶ τὸ λέγου^{78 a}
κοινωνεῖν οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ τὸ κοινωνεῖν τοῦ θεοῦ
σπίρματος. Ὁμήρῳ δὲ ταῦτα γινώσκει καὶ ὁ Βοιωτίας
ποιητῆς „Ἐν ἀνδρῶν, ἐν θεῶν γένος, ἐκ μιᾶς δὲ φῦμιν
5 μητρὸς ὁμοφότεροι,“ καλῶς ἡμᾶς οὗτος πρὸς τῷ πατρὶ
καὶ ἐκ τῆς μητρὸς ἔξοικιούμενος. εἰ τοίνυν ἅπαντες
ὁμοπάτορες καὶ ὁμομήτορες καὶ ἐκ τοκέων ἀγιωτέρων,
οὐδὲν, ὡς εἴκοι, διενήνοχε φιλαδελφία φιλανθρωπίας.
νῦν δὲ λίαν στενοὺς αὐτῇ καὶ περιγράπτους ὅρους
10 ποιούμενοι τοὺς μὲν Οἰδίποδος νείας βδελυττόμεθα ἐν b
ταῖς τραγωδίαις, ὡς τέρατα καὶ ὀνειδῆ τῆς φύσεως, τὰς
δὲ πρὸς ἀλλήλους ἡμῶν ἐπιβουλὰς καὶ ἀπαχθείας οὐκ
ἀξίας τραγωδίας ὑπολαμβάνομεν, οὐδ' αἰδῶς τις ἡμᾶς
ἔχει τοῦ πατρὸς, εἰ μηδέποτε αὐτὸν εὐφρανοῦμεν τῇ
15 πρὸς ἀλλήλους εἰρήνῃ.

Ἄλλ' οὐχ ὑμῖν γε ἀνεκτὸν τοῦτο, ὦ βασιλεῖς. ἀλλ'
ἐπειδὴ ὁ κοινὸς ὑμᾶς ἀρχηγέτης ὡς πρεσβυτάτους τε
καὶ ἐντιμοτάτους τοῦ λοιποῦ γένους προὔστησατο, μήτε
πρὸς ἀλλήλους ἐτέρως σχολίητε μήτε πρὸς ἡμᾶς ἢ ὡς c
20 ὁ πατὴρ προαιρεῖται· προαιρεῖται δὲ εἰρηνικῶς καὶ ἡμέ-
ρων καὶ φιλανθρωπῶς, καὶ ὡς αὐτὸς ἔχει πρὸς τὰ ἄλλα
ἔργα αὐτοῦ καὶ γεννήματα. ὁρᾶτε ὡς ὁ κεραυνὸς ὀλε-
γάκις καὶ ἐπ' ὀλίγους, τὸ φῶς δὲ παντᾶχού καὶ ἐφ'
ἅπασιν. οὐκ ἔνεστιν οὖν πρὸς τὸν θεὸν ὁμοιωθῆναι
25 τῆς πρὸς ἀνθρώπους εὐμενείας ὀλιγορήσαντας. οὐ γὰρ
τῷ μετ' ἐμπειρίας ἱππηλατεῖν ἢ τοξεύειν ἢ ἀχοντίζειν
ἐκείνον ἂν τις ζηλώσειεν, οὐδὲ μὰ Δία τῷ κρατεῖν τῶν
ἐκ τοῦ σώματος ἡδονῶν· ἀλλὰ ταῦτα λίαν χαμαιῆζηλα
τῆς ψυχῆς ἀγασθὰ καὶ ὄντως χθόνια καὶ ἀνθρώπινα, d

93, 4 ποιητής] Pindarus Neth. VI, 1. 5 μητρὸς A.
γαστρός H. αὐτός A. οὕτως H. 8 ὡς εἴκοι A. ὅπως H.
φιλαδελφία φιλανθρωπίας A. φιλανθρωπία φιλαδελφίας H.
9 λίαν στενοὺς αὐτῇ καὶ A. στενοὺς αὐτῇ καὶ λίαν H. 22 ἔργα]
γίγῃ A. ἄλλα γένῃ αὐτοῦ καὶ γεννήματα τὰς τοιαύτας λέγει οὐσίας,
οἷον χειροβίμ, σιραφίμ καὶ πάντα τὸν εἰς ἀγγέλων διάφορος καθέσθ.
A. 24 ἅπασιν A. ἅπαντας H. ἔνεστιν A. ἔστιν H.

μόνον δὲ ἐκείνο θεῖον ἀτεχνῶς καὶ ἀνόητον ἐκ' ἐξου-
σίας ἔχειν καὶ ἐν ῥασαίωνῃ εὐδαιμονίαν ἀνθρώπων, καὶ
τοῦτο ἢ θεϊότης ἑστίν, ἐξ ἧς συνεχῶς ὑμᾶς ὀνομάζομεν,
ὣν τῶν ὅσων ἄλλῃ ἀπαληθύνεσθαι, μὴ προὑπαρχούσης
φιλευνθρωπίας.

5

Ὡδὲ δὲ σκόπει· τριῶν ὄντων, οἷς ὁ θεὸς διαφέ-
ρων θεὸς ἐστίν, αἰδιότητι ζωῆς, περιουσίᾳ δυνάμεως,
79 αὐτῷ μὴ διαλείπειν εὖ ποιεῖν ἀνθρώπους, καθ' ἐν μόνον
τοῦτοχρον τῶν εἰρημένων ἐφικτῇ βασιλεῖ πρὸς τὸν θεόν
ἢ ὁμοίωσις. τὸ μὲν γὰρ ἢ τῷ χρόνῳ ποτὲ ἐξικέσθαι 10
τοῦ παντός αἰώνας ἢ τῇ περιουσίᾳ τῆς δυνάμεως ἀμιλ-
ληθῆναι οὐδεὶς ἂν οὐδ' ἐγγὺς ὑπολάβοι, ὅστις μὴ πα-
ρίησι τοὺς Ἀλωάδας ἀποπληξία. ἢ δὲ εἰς ἀνθρώπους
ἀρετῇ καὶ προφύτης καὶ εὐμένεια — ὅκνῳ μὲν εἰπεῖν
καὶ λίαν ὀκνῶ, ξυγχωρεῖ δὲ ἡ ἀλήθεια — μὴ καὶ 15
μᾶλλον ἔστιν ἐγγυτέρα τῷ κοινωνοῦντι τῆς φύσεως;
αὕτη σοὶ θεοεικελόν, αὕτη θεοειδῇ, οὕτω διοτρεφῆς
b γίγνεται βασιλεὺς, οὕτω διογενής, οὕτως αὐτῷ τὴν
c θεϊότητα ἐπιφημίζοντες οὐ ψευσόμεθα· οὐκ ἔαν τὸν
ἄθω τῆς γῆς ἀπορρήξῃ, οὐδ' ἂν ἐμπλήσῃ νεκρῶν τὴν 20
ἄσταν. σιτισμοῦ γὰρ ἐκός καὶ λοιμοῦ τὰ τοιαῦτα ἔργα
καὶ πολλῶν μίττω καὶ ἁτοπώτερα. οὐδὲ γὰρ ἐν τοῖς
γνωρίσμασιν οἷς κατέλεξα τοῦ θεοῦ ἄλλο τι μᾶλλον
ἐκλάμπει τῆς φύσεως τῆς μακαρίας ἢ τὰγαθόν. διὸ
καὶ τοῦτομα ἐντεῦθεν αὐτοῦ πεποιημένα ὡς προσφύε- 25
στατόν τε καὶ ἀξιώτατον, ἐπεὶ καὶ τὸ μακραίωνα εἶναι
καὶ ὑπερβάλλειν δυνάμει πολλοῖς καὶ τῶν ἀφύχων
ἐπιδόχον ὁρώμεν.

1c. Ἄλλ' ὁμοίως, ὡς εἶπε, τοῦτο σὺν ὁρθῶς ὑπο-

.. Φ4, 1 Θεουσίας Α. Θεουσίας Η. 4 θεῖον ἄλλῃ Α. οἷον τε
· ἄλλῃς Η. προὑπαρχούσης] προὑπαρχούσης Α. 7 θεός
add. Α. θ τὸν θεόν ἢ Α. Articulus om. Η.
10 ἐξικέσθαι] ἀπὸ τοῦ διαρκείας ἐν παντὶ αἰῶνι. schol. Α.
12 μὴ Α. ἂν μὴ Η. 13 Ἀλωάδας] ἀλωάδας Α. Ἀλωάδας Η.
· Vede Hemsterhus. ad Lucian. vol. I. p. 494. ἀποπληξία Α.
εἰς ἀποπληξίαν Η. 25 προσφύεσται Α. προσφύεσται Η.

λαμβάνει, δύο κατακλίσθαι πίδαρες ἐν τῇ Διὶ οὐρανῷ
 κηρῶν ἐμπλέους, τὸν μὲν ἐσθλῶν, τὸν δὲ ἔτερον πῶν
 ἀναστίων. κακῶν γὰρ οὐκ ἔστιν ἐν τῇ οὐρανῷ ταμίαια,
 ἀλλ' ὁ πίδαρς οὗτος πεφυρμένος ἐνθ' ἐνδοῖ ἀπὸ τοῦ πληροῦ
 5 τοῦ παρ' ἡμῖν καὶ τῆς γῆς, καὶ ἡμεῖς αὐτῶν ἐμπιπλά-
 μεν καὶ ἐκκαυόμεν. οὐδ' ἴωμιν ἀκράτους ἐπιρροῇν πη-
 γὰς τῶν ἀνωθεν ἀγαθῶν, ἃ χρηρῆι συνεχῶς ἀκάματι
 νόῳ, καθάπερ λέγει ἡ φιλοσοφοῦσα ποίησις, ὁ τῶν
 ἰσίων δακρυ, ὁ κῆς εὐνομίας ταμίης, οὗ πάριδος Δίκη
 10 τε καὶ Εὐνομία· ᾧ παρασταποῦσιν αἱ Χάριτες, Εὐ- d
 φροσύνη καὶ Ἀγλαΐα Θάλλη τ' ἐρατεινή· αὐτὰς αἱ
 φιλοφροσύνης ἐπαννυμῖαι, ὁ μελιχμορ, ὁ φίλος, ὁ ἑ-
 νιος, ὁ ἐκείος, ὁ πολίτης, ὁ σπῆρ.

Τούτων ἂν βουλοίμην ἐγὼ τὸν κατάλογον τῶν
 15 ἐνομάτων προγράψασθαι ὑμῶν, ὃ βασιλεῖς, ὡς πολὺ
 θυμάμεθα καὶ πρίκοντα μᾶλλον ἢ τὸν ἀπὸ τῶν θυγῶν
 τῶν ἡγεταμένων. ἐκείνων μὲν γὰρ οὐδὲν ἴστω ἐκ τοῦ
 οὐρανοῦ, οὐκ ὁ Περσικὸς, οὐκ ὁ Γερμανικὸς, οὐκ ἔσα
 ἂν ἔπαις· καὶ ἅμα εἰ μὴ παρακινῶσιν οἱ βάρβαροι, 80 a
 20 ψεύδασθαι γράφοντες ἀναγκαῖον. ταῦτα δὲ ἀνέκαθεν
 ἔπειν πατρῶα καὶ χρῆσθαι αὐτοῖς ἐνεσσι καὶ ἐν πολέμῳ
 καὶ ἐν εἰρήνῃ, μᾶλλον δὲ καὶ αὐτοὺς ἐπὶ τῶν θυγῶν
 καθιζομένους, καὶ νύμῃσι ψυλῇ καὶ ῥήματι σμικρῇ
 25 ποτὲ ἐπυθόμενα φῆμα αὐτακράτορα εἰπεῖν Ρωμαίων, ὅτι
 σήμερον οὐκ ἐβασίλευσα· οὐδένα γὰρ τήμερον εἴ, ἐποίησα.
 ἢ πολλὰς τε καὶ μεγάλας ἱππομαχίας καὶ πεζομαχίας
 αὕτη ἡ γνώμη παραβαλεῖν ἐσοστάσις. ἐγὼ γὰρ οὐκ b
 ἔλαττον αὐτῇ τέτθηκα τῶν Ἀλεξάνδρου τροπαίων. τί

95, 1 τῇ διός A. τῇ om. H.

2 ἐμπλέους A. ἐμπλέους H.

3 ταμίαιον] Vulgo ταμίον.

6 ἀκράτους A. ἀκηράτους H.

7 τῶν ἀνωθεν A. τῶν om. H.

10 Ἀγλαΐα καὶ Ἐρατεινὴ H.

καὶ Ἐφροσύνη om. A.

11 Ἀγλαΐα] Moslerus Theogon. p. 900.

Θάλλη τ' A. καὶ Θάλλω H.

24 χρῆσθαι A. χρῆσθαι H.

22 τῶν θυγῶν A. τῶν θυγῶν H.

23 ψυλῇ] ψυλῇ A.

σμικρῇ edidit Vales. ap. Boisson. ad Mariu. pag. 86.

μικρῇ H.

ἀγεις, ὦ θεοιδότατε βασιλεῦ; οὐκ ἐβασίλευσας τήμερον, ἐπεὶ μηδὲνα τήμερον εὖ ἐποίησας; καὶ πότε πλαι-
 ους ἄλλοτε εὖ ἐποίησας ἢ ὀπηνίκα ταύτην ἀνείκας
 τὴν γνώμην, δι' ἧς ἅπαντες ἐδιδάχθησαν οἱ μετὰ σὲ
 βασιλεύσαντες τί τὸ ἔργον αὐτῶν καὶ τί τὸ πρακτικόν 5
 αὐτοῖς συνεχῶς, εἰ τοῦνομα διασώσαιντο. ὥστε, ὦ
 βασιλεῦ, δίκαιόν γε εἰπεῖν ὡς οὐδὲ ἡ τότε σοι τῆς
 βασιλείας ἡμέρα παραπώλιτο· ἦν γὰρ ἔνθεϊαν ἐμάρψω
 c τῷ λόγῳ, ταύτην σοι ὁ λόγος αὐτὸς ἀνέσωσατο.

Τοιοῦτον δέ τι καὶ ἐτέρου βασιλέως ἔχοιμ' ὃν λέ- 10
 γειν οὐ λίαν ἀρχαῖον οὐδὲ τῆς χρυσεῆς γενεᾶς, ἀλλ' ἐφ'
 ἡμῶν τουτωνι τῶν νῦν σὲ περιεστώτων, ὃς τοῦ μάλιστα
 ἀνιάσαντος ἐν τῇ τῆς ἐσπέρας ἐπαναστάσει κύριος γε-
 γονῶς μετὰ τὴν φυγὴν τοῦ βαρβάρου ἄμα τῷ λαβῆν
 τὴν ἐξουσίαν κατέθετο τὴν ἀπέχθειαν, καὶ ἡμῶν 15
 τὰς λοιδορίας εὐεργεσιῶν ὑπερβολαῖς· ὥστε εἰς μεταμί-
 λειαν καταστήσῃ καὶ τῇ παρ' ἑαυτοῦ λύπῃ κολλᾶσαι τὸν
 d πλημμελήσαντα, αἰσθανόμενον ἐξ ὧν εὖ ἔπασχεν οἷον
 ἡδίκει. οὕτως οὐκ ἀντιβλάπτοντα προσήκει τὸν ἀληθι-
 νὸν βασιλεῖα, ἀλλ' εὖ ποιοῦντα κριτῶν γίνεσθαι τοῦ 20
 λευπηκότος. ἀρετῆς γὰρ αὕτη νίκη, τιμωρία δὲ δυνά-
 μως, μέγαν τε χρὴ μὴ τῷ θυμῷ ποιεῖν ἑαυτὸν, ἀλλὰ
 τῇ μεγαλοψυχίᾳ· τοῦτο γὰρ θεῖον τὸ μέγεθος, ἐκείνο
 δὲ σμικρὸν καὶ ἀνθρώπινον, καὶ ποιεῖ κυπτόντων ὑψη-
 λότερον οὐκ ἀμεσῶταν. ἐγὼ δὲ εὐξαίμην ἂν οὐχ ὑμᾶς, 25
 ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν δεδιέναι, καὶ τοιοῦτῃ φόβῳ παρὰ
 81 ἀπέναντον τῶν ὑπηκόων δορυφορεῖσθαι ὑμῖν τὴν βασι-
 λείαν· οἷον ὑπὲρ ἀλλήλων δεδοίκαμεν.

Εἶτα ἐγὼ τὰ μὲν ἀλλότρια πρὸς σὲ καταλέγω, τὰ
 σὰ δὲ οὐκ οἶδα ὅπως παρήμι, καὶ ταῦτα ἑναυλον εἰς 30
 τὰ ὧτα ἐνδεδυνχότα περιφέρων ἔτι τὸν λόγον, ὃν πρόωην

96, 7 ὡς οὐδὲ A. ὡς om. H.

Iacobseus apud Goefferum p. 265.

15 κατέθετο A. ἀπέθετο M.

καὶ om. A. εὖ om. A.

25 ἡμῶν] ἡμῶν A.

ad Timaeum p. 100.

9 ἀνέσωσατο] ἀνέσωσατο

10 ἔχοιμ' A. ἔχοιμεν H.

18 καὶ αἰσθανόμενον H.

20 γίνεσθαι A. γινέσθαι H.

30 ἑναυλον] Ex Platone: vide Ruhnken.

διελίχθης πρὸς τὴν βουλὴν καὶ παραδίδουκας ἐγγυητὴν
τῆς μελλούσης εὐδαιμονίας. καὶ ὅτῃα ἡγάσθην ἐγὼ
τῆς φύσεως τῆς ἀνθρωπίνης, ὅτι μία ἐστὶν ἀτεχνῶς
καὶ συμφέρεται πολλαχῇ. ἃ γὰρ Πλάτων ὁ θεσπέσιος
5 ὑπὲρ ἀρχῆς διωρίζοτο, ταῦτα ἀντικρὺς ἐπιγινώσκω ἐν
τοῖς ὑπὸ σοῦ λεγομένοις, τοῖς ῥήμασι μόναις διηλλα- b
γμένα. καὶ γὰρ ὅτι πρὸς τῶν ἀρχομένων ἐστὶν αὐτοῦρ-
γούς πρότερον γεγενῆσθαι τοὺς βασιλέας, ἀκολακύτερ
καὶ ἐπιπόνω τροφῇ τετραμμένους, γεωργήσαντας, λαι-
10 τουργήσαντας, θυραυλῆσαντας, στρατευσαμένους, ἐν-
αυξηθέντας τῇ δυσχερείᾳ τοῦ βίου τοῦ ἀνθρωπίνου,
ὡς Κύρος, ὡς Νομάς, ὡς Δαρεῖος, ὡς Ῥωμαίων οἱ
δοκιμώτατοι, καὶ ὅτι χαλεπώτερον νόσημα τῆς ἀρχῆς
τοῖς συκοφάνταις ἐκκεῖσθαι τοὺς ὑπηκόους ἢ τοῖς βαρ-
15 βάροις, ὥσπερ, οἶμαι, σώμασι χαλεπώτερα τὰ ἐνδοθεν c
ἀρρωστήματα τῶν ἔξωθεν ἐμπιπτόντων· ταῦτα ἅπαντα,
ἅπερ εἶπον, ἐκ τῶν ἀδύτων τῆς Ἀκαδημίας.

Ἐγὼ σέ, ὦ βασιλεῦ, φημὶ δεῖν τὸν λόγον ἐκείνον
προτίθισθαι, εἰς ὃν ὥσπερ κάτοπτρον ἐκάστης ἡμέρας
20 ἀποβλέπων καὶ ἀτενίζων, οὐ τὰς κόμας εὐπρεπέστερον
διαθήσεις, ἀλλὰ τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν. οὐδέν σοι
προσδεῖ τῶν Μάρκου παραγγελμάτων, οὐδ' εἴ τι χρη-
στὸν ὁ δαίνα τῶν ἀρχαίων αὐτοκρατόρων ῥῆμα προή-
κατο, ἀλλ' οἰκοῦναι τὸν Φοῖνικα ἔχεις, οἰκοῦναι τὸν
25 ἐξηγητὴν τῶν τε ῥητέων καὶ τῶν πρακτέων.

Ὅταν δὲ καὶ τὰς ὑπὲρ τοῦ πατρὸς φωνὰς ἐννοή- d
σω, οὐκέτι ζητῶ τὴν αἰτίαν τῆς φιλαδελφίας. ὅς γάρ
οὕτω τὴν εἰκόνα αὐτοῦ τὴν χαλκῇν ἀγαπᾷς, ὡς τοσαύ-
την χάριν ὁμολογεῖν τοῖς ψηφισαμένοις, εἰκότως δῆπου
30 τὴν ἐμπυχον εἰκόνα αὐτοῦ περὶ πλείστου ποιῇ καὶ ἐρᾷς
οὐκ ἔλαττον ἢ σεαυτοῦ, εἴπερ γε καὶ αὐτὸς ἐμπνους

97, 5 ὑπὲρ ἀρχῆς add. A.

ἐπιγινώσκω A. ἐπιγινώσκω H.

6 τοῖς ῥήμασι A. τοῖς om. H.

13 οἶμαι add. A.

ἔνδοθεν ἀρρωστήματα A. ἔνδοθεν ἀρρωστημάτων H.

19 εἰς δὲ

hoc loco A, post ἡμέρας H.

20 εὐπρεπέστερον Iacobsius ad

Ach. Tat. p. 579. Vulgo εὐπρεπέστερον.

23 ἀρχαίως add. A.

30 πλείστου ποιῇ A. πολλοῦ ποιῇ H.

ἐκὼν τοῦ αὐτοῦ παραδείγματος· τὰτα δὲ ἄρα οὐδὲ
 82· ἀκαρῇ πρὸς τὴν τύχην ἄνισον γενομένην ἐκαρτερήσατε,
 ὡς τάχιστα αὐτὴν ἀλλήλοις ἐκπαισώσαντες, φοιτήσαντες
 μὲν εἰς τὸ προσατεῖλον βασιλεὺς καὶ ἰδιώτης, ἐπαυήκον-
 τες δὲ οὐκ εἰς μακρὰν ξυνορίαν αὐτοκρατορέων, ἀγαλλό-
 1· μενος ἑκάτερος τῷ συνόδῳ μᾶλλον ἢ ἑαυτῷ, περαιοῦν-
 των ἐνθεῖν καὶ ἐνθεῖν τῶν ὑπηκόων ὑπ' ἡδογῆς, αὐτοῦ
 πιστευκότος ὑμῶν ἑκάστου διπλασίονος γεγενῆσθαι
 οὐδαίς οὕτω περιχαρῆς εἰσῆλθε μοναρχήσας ὡς ὑμεῖς
 νυμιάμενοι τὴν ἀρχήν· ὦ, πόσης φιλαδελφίας καὶ τὰς 10
 ἡμετέρας οἰκίας ἐνεπλήσατε. τίς οὐκ αἰσχύνεται λοιπὸν
 b ὑπὲρ ἀνδραπόδων ἢ γῆς ὀλίγης στασιάζειν πρὸς ἀδελφόν,
 ὑμᾶς ὁρῶν τὴν γῆν ὅλην καὶ πάντα γένη ἀνθρώπων
 ἀφαρητὴ διελομένους;

Ἄλλ' ὥσπερ οὐδὲ τοὺς ἄφ' αἵματος ἅπαντας τῆς 15
 Ἰσθμῆς ἀξιώτέον εὐνοίας, οὐδ' ὑμῖς μετὰ γε ἀλλήλους τοῖς
 ἄλλοις ἅπασί τὰ αὐτὰ ἀπονέμοιτε. ἀλλὰ τίνες ἂν δι-
 καίως πλεονεκτοῦεν τῆς παρ' ὑμῶν ἐπιμελείας βούλεισθε
 εἶπω σὺν παρηρησίᾳ; σὺς πρώτους ἐποιήσασθε μάρτυ-
 ρας τῆς ἱερᾶς ὁμολογίας καὶ ἐφ' ὧν πρώτων ἐκαλλωπι- 20
 σασθε τῇ παρ' ἀλλήλων δορυφορίᾳ. ἡ Πλαταιεὺς μὲν
 ἐφρόνουν δικαίως, ὅτι τὴν χώραν παρέσχοντο τοῖς
 c Ἕλλησιν εἰς τὸν κατὰ τοὺς βαρβάρους ἀγῶνα, ἡμεῖς
 δὲ οὐ σεμνυνόμεθα καὶ φρονήσομεν, ὅτι παρεσχόμεθα
 ὑμῖν τὸ θέατρον τῆς φιλοσοφίας οὐκ ἐνδεέστερον, πό- 25
 λιν βασιλίδι, πόλιν εὐδαίμονα, ἑστίαν εὐδαιμόνων αὐ-
 τοκρατόρων βασιλέων, ἀγαθὸν οὐδῆνισμα τῆς χειροτο-
 νίας, οὐ μᾶλλον θεωμένην τὰ γυγνόμενα ἢ βεβαιοῦσαν,
 οὐδὲ τῷ λαβόντι μᾶλλον προσήκουσαν ἢ τῷ διδιδάχοντι;
 πρώτη γὰρ ἀπάσης τῆς ὑπερκόου τοῦ μὲν τὴν τύχην 30

98, 3 ἀλλήλοις ἐκπαισώσαντες] ἐκ' ἀλλήλων ἐκπαισώσαντες A.
 φοιτήσαντες A. ἐκφοιτήσαντες H. 6 συνόδῳ A. ξυνο-
 ταίῳ H. 11 τίς οὐκ A. τίς οὐκ ἂν H. 15 τῆς Ἰσθμῆς]
 τῆς om. A. 17 ἅπασι add. A. ἀπονέμοιτε A. ἀπονέμωμε H.
 Αὐτὸ ἀπονέμοιμε' ἂν αὐτὸ ἀπονέμοι' ἂν acscribendum. 22 παρ-
 οντο A. παρέσχον H. 26 αὐτοκρατορέων add. A.

ἐπέδωκα τὴν ἀμείνω, τοῦ δὲ τῆς ἀρετῆς τὴν ἐπί-
δειξιν.

Ἄλλ' ἔγωγε εἰς ταυτὸν αὐθις περιμνήνεμαι καὶ
δίδωμι σοὶ τῶν σῶν ὑπομνημάτων, περὶ τῆς πόλεως παρ' d
5 ἐμοῦ τι λέγειν δευτεροῦ. καίτοι τί τιμολογεῖται ἐπὶ αὐτῇ
ἀν' ὑπὲρ αὐτῆς δυναμένην, ἡλικίαν σὺ πρῶτην ἐν τῇ βουλῇ,
μητέρα ἀναιμένων τῆς βασιλείας, τοῦτο γὰρ αὐτῇ Κων-
σταντῖνος οὗτός τε ἦν, εἰ καὶ προήρητα, πρὸς αὐτὴν
χρησασθαι τῷ προσρήματι. ὥσπερ οὖν ὁμηρον ἔχομαι
10 τὴν φωνὴν ἐκείνην, δι' ἧς προὔθηκας σαυτῷ τὸν ἀγῶνα
πρὸς τὸν ἀρχηγέτην. εἰ γὰρ ἐκεῖνος ἀνέξασας τὴν βασιλείαν
ἐκ τῶν ἡμετέρων λημμάτων οὕτω φιλοτίμως ἡμῖν προσ-
ωπηρεῖται, τὸν γὰρ τὴν ἀρχὴν εὐληφότα διὰ τὴν ἀγα- 83 a
θὴν τύχην τῆς πόλεως, πηλίκην δίκαιον εἰσενέγκασθαι
15 τὴν προθυμίαν, ὅσον γὰρ πλείονος ἀξίαν τὸ κτήσασθαι
τὰ ἀγαθὰ τοῦ τὸν κερταμένον μείζω ποιῆσαι, τοσοῦτον
παρὰ σοῦ δικαιότερα πρὸς τὴν πόλιν ἐστὶν ἢ τῆς ἐννάτιας
ἐπόσεως. ἢ πῶς οὐκ ἄτοπον τὴν μὲν λαχάτιαν, ἐφ'
ἧς τὴν ἀλουργίδα ἐνήψω, περιφανοτέραν ποιῆσαι κρη-
20 νίδι καὶ βήματι καὶ ἀνδριάσι, τῇ πόλει δὲ, ἣν οὐκ
ἐπικεῖς ὀνομάζειν μητέρα τῆς ἀναρρήσεως, μὴ οἰσθαι
ἰσοφλοσκάνειν τὰ χαριστηρία, καὶ δὴ τὸ μὲν σὸν αὐτως b
ἔχει, αὐθις δὲ εἰ τις ἀντιξετάξοι τὰς ἀφορμὰς, δι' αἷς
ὁ Κωνσταντῖνος ἐάλω τῆς καλλιπόλεως, καὶ δὲ ἦν ἡ
25 σὸς ἀδελφός, εἰ ποιοίῃ τὰ δίκαια, προσωπηρεῖται, σε-
μνότερα τῆς νίκης τὴν χειροτονίαν εὐφρήσει. ὁ μὲν γὰρ
ἐὺθὺς ἐφείλετο τοῦ γαμβροῦ τὴν ἀλουργίδα, ἡ δὲ ἐὺθὺς
ἀδελφῷ μετέδωκεν. εὐτυχέστερον δὲ καὶ ταῦτα ἐπὶ τῶν
οἰκιστῶν σκοποῦντι κολάσιως δικαίας δικαίας φιλοτι-
80 μίας, καὶ τοῦ καθελείν τὸν ὄντα κοινωνὸν τῆς ἀρχῆς

89, 1 τὴν ἀμείνω A. τῆς om. H. 5. τε add. A.
8 πρὸς τὸν ἀρχηγέτην] προηγέτην A. 12. ἐκμίστῃ] λημμάτων P. et alius.
13 ἀγαθὴν A. ἀρχαίαν H. 15 ὅσον A. ὅσῃ H.
17 παρὰ σοῦ A. καὶ σοι H. 19 ἐνήψω A. ἐνήψαι H.
24 Κωνσταντῖνος A. ὁ om. H. 27 ἐὺθὺς — ἐὺθὺς A. ἐφ'
αἷς — ἐφ' οἷς H. τοῦ γαμβροῦ A. τοῦ om. H. 28 εὐτυ-
χεστέρων A. εὐτυχιστέραν H.

τὸ προελεσθαι τὸν κοινωθέντα. οὕτω καὶ ἑκατέρω
 c χωρὶς καὶ ἀμφοῖν ἅμα νικᾷν περίεστι τοῖς δικαίοις τοῖς
 πρὸς τὴν πόλιν τὸν οἰκιστὴν.

Καὶ εἰεν. αὐτὴ δὲ δὴ καθ' ἑαυτὴν ἄνευ τῆς τοι-
 αύτης ἐπικουρίας ἄρ' ἀτμός καὶ ἀδόκιμος καὶ ἐν φανύμ
 λόγῳ τοῖς μέλλουσιν ἀπάσης ἄρξιν τῆς οἰκουμένης; ἢ
 καθάπερ σώματος ἑνός, ὅλης τῆς γῆς δεύτερος ὀφθαλ-
 μός, μᾶλλον δὲ καρδία καὶ ὁμαλὸς καὶ ὅ τι ἂν εἴποι-
 τις τῶν μερῶν τὸ κυριώτατον; συνοχὴ τῶν δοσὶν ἡπεί-
 ρων, ὅρμος τις ἐν χρεῖα θαλάττης, ἀγορὰ τῆς πλοῖμος
 d καὶ πορευσίμης, ἐγκαλλώπισμα ἐνεργὸν τῆς Ῥωμαίων
 ἡγεμονίας. οὐ γὰρ ἀπρῆκισταί γε, ὥσπερ τέμενος, ἔξω
 τοῦ πόρου, οὐδὲ παραιρεῖται τοὺς αὐτοκράτορας τὴν
 τῶν κοινῶν ἐπιμέλειαν, εἰ πρὸς ἑαυτὴν ἀσχολήσειαν,
 ἀλλὰ πανταχόθεν ἐστὶ καὶ ἐφ' ἅπαντα ὀρμωμένοις
 ἀναγκαῖα διαγωγὴ, καὶ ὅταν μάλιστα οἶκοι κατέχη, τότε
 μάλιστα ἐν μέσῳ ποιεῖ τῆς ὅλης ἀρχῆς. τὰ δὲ ἔξω
 τῆς χρεῖας σκοποῦντι πᾶρσιτιν ἔχειν ἐν ὀφθαλμοῖς πα-
 54 ανήγουσιν Χαρίτων, νεστὸν Ἀφροδίτης, πέπλον ἐκ γῆς
 καὶ θαλάττης ἐξυφασμένον, πανδαισίαν ἑορτῆς, ἔργα-
 στήριον εὐφροσύνης, ταμιεῖον εἰδαιμονίας· εἰ δέ τι καὶ
 τὰ φιλοσοφίας γε ἐστὶ, πάλαι ἦν ἐστία τῶν Πλάτωνος
 καὶ Ἀριστοτέλους Μουσῶν, καὶ νῦν οὐ μείον νῆ Δία
 φυλάττει τὰ ζώοντα. ἀλλ' ὧ βασιλεῖς Ζεῦ, ὧ πάτερ
 ἀνθρώπων, ὧ πολιούχε, καὶ τῆς ἐφ' ἡμᾶς Ῥώμης καὶ τῆς
 ἐσπερίας, φυλάττοις μὲν τῶν πόλεων τὴν ξυμμερίδα,
 φυλάττοις δὲ τῶν βασιλείων οὐ τὸ σὸν βούλημα δια-
 σώζουσιν.

100, 1 τὸ προελεσθαι A. τὸ om. H.

9 κυριώτατον]

κυριώτατον A.

14 ἀσχολήσειαν] ἀσχολήσειαν A.

16 ὅταν

μάλιστα εἰς καὶ κατέχη add. A.

18 τὴν πανήγουσιν H. τὴν om. A.

21 εἰ καὶ A. καὶ om. H.

27 δὲ τῶν A. δὲ καὶ τῶν H.

VII.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΗΤΥΧΗΚΟΤΩΝ ΕΠΙ Δ ΟΥΑΛΕΝΤΟΣ.

Οἶμαι σὲ θαυμάζων, ὦ βασιλεῦ, τί δὴ ποτε οὐ πα-
 ραγεῖνμα ἐπὶ τῇ νίκῃ καὶ ἐφεξῆς τοῖς πεπραγμένοις τὸ
 5 παρὰ τῶν λόγων τοῖς ἔργοις χαριστήριον προσενήγαχα·
 ἀλλὰ τοσοῦτον χρόνον διωλιπὼν δέξιμι' ἂν ἴσως ἀπαν-
 τῶν ὑπερήμαρος τοῖς τοῖς μῆνας ὥσπερ δανείσματα
 λογιζομένοις, μηκέτι δὲ ἐνθυμονμένοις ὅτι τὰ φιλοσο-
 γίας ὀφλήματα τοὺς βραδύτερον ἐκτινύνοντας οὐδὲν θαν-
 10 μαστὸν τοῦ καιροῦ μᾶλλον ἐγγράπτειν τῶν λίαν ἰσπου-
 δακότων. καὶ δὴ τοῦτο αὐτὸ πρῶτον δεῖ σοφώτερον
 καταστήσαι, ὅτι βέλτιον διαλύει τὸ χρεὸς ὁ λόγος εἰς
 τὸν παρόντα χρόνον ἀναβαλλόμενος ἢ εἰ τῶν πραγμά-
 των εὐθύς καταπείχῃται. d
 15 Μικρὸν δὲ ἄνωθεν. πρέπει γὰρ, οἶμαι, κατὰ τὴν
 Θηβαίαν λῆραν, τοῦ λόγου θέσθαι πρόσωπον τηλαυγές.
 δύο εἶοιεν ἄρχαι, φιλανθρωπότατε αὐτοκράτωρ, διακυ-
 βερῶσαι τὸν βίον, ὥς ἔπος εἰπεῖν, τὸν ἀνθρώπινον,
 ὃν ἡ μὲν ἐξήπται τῆς ἡμετέρας κρίσεως καὶ ὁρμῆς, ἡ δὲ
 20 ἐκ τῶν ἔξωθεν αἰωρεῖται. καὶ τῆς μὲν ἡμεῖς κύριοί τε
 καὶ αὐτοκράτορες καὶ τὸ εὖ ἢ κακῶς παρ' ἡμᾶς ἐπὶ
 ταύτης ἐστὶ, τὴν δὲ ἐνείμαντο πλείους ἡγεμονίαι. ἡ85 a
 γὰρ πρόνοια τοῦ κρείττονος, ἢ ἀνάγκη, ἢ τὸ αὐτόμα-

101, 7 δανείσματα A. δανείσματος H. ὡς περὶ δανείσματος
 Iacobsius ad Achill. Tat. p. 723. 8 τὰ φιλοσογίας A. τοὺς
 φιλοσοφίας H. 9 τοὺς βραδύτερον A. τοὺς ὅμ. H. 11 δα]
 δαῖ A. 16 Θηβαίαν λῆραν] Pindari Olymp. VI, 3.

τον τὰς ἔξωθεν ἡμῖν αἰτίας ἐπιτροπεύουσιν. ἀγαθοὶ
 μὲν οὖν καὶ μοχθηροὶ καὶ ἐπαίων ἄξιοι καὶ τοῦμπαλιν
 κατηγορίας κατ' ἐκείνην ἔσμεν τὴν μερίδα τὴν ἐν τῇ
 ψυχῇ τῇ ἡμετέρᾳ, ἥς ταυτὶ πάντα ὀρηκτῆρια, εὐτυχεῖς
 δὲ ἢ κακοδαίμονες καὶ μακαριστοὶ ἢ τούναντίον διὰ 5
 τὰς ἔξωθεν ἐπιτροπείας. εἰς ταύτας, ὦ βασιλεῦ, τὰς
 α ἄρχας φιλοσοφία τὰ ἐνθρώπων ἔργα διελεσμένη πάντα,
 b μᾶλλον δὲ τῇ διακρίσει τῆς φύσεως ἡμῖν ἀκολουθήσασα,
 καὶ ἐφ' ἐκάστου παραδείγματος περισκοπεῖν εἰσὶν ὡς
 πράττειν δοκοῦμεν, πάντων ὁρμάται πᾶν, ἄρα ἐνδοθεῖν 10
 καὶ ἐκ τῶν ὁρίων τῆς ἡμετέρας ἐπικρατείας, ἢ τι τῶν
 ἔξωθεν ἡμῶν ἀναιμεῖ τοῦ πεπραγμένου· πότερον ἀρε-
 τῆς μαρτύριον, ἢ εὐτυχίας, καὶ ψόγον ἢ αἶκτον μᾶλλον
 ἐπιζητεῖ. καὶ νῦν καὶ τῶν ἡμετέρων ἔργων ἕκαστον
 ἐπισκοποῦντε ἐν τι τῆς ἑτέρας μερίδος χωρὶς ἀμφοτέ- 15
 c ρων μετέχιν ἀνάγκη. ἔστι γὰρ ὅτε καὶ πόρρωθεν δι-
 στῶτε καὶ ἀναμειγνυσθόν, καὶ δυοῖν ὄντων καιρῶν εἰς
 οὓς αἱ πράξεις ἡμῶν διαιροῦνται, πολέμου φημὶ καὶ
 εἰρήνης, τῆς μὲν ἐφ' ἡμῖν τὰ πλείω, τοῦ δὲ πολέμου
 ὀρῶμεν καὶ τὴν τύχην ἀμφισβητοῦσαν. ἤδη γὰρ τισὶ 20
 καὶ μῆδ' ὅτιοῦν παραλιποῦσι τῆς εἰς νίκην βαβαίας ἐλ-
 πίδος, ἀλλὰ καὶ στρατηγῶν ἀρετῇ καὶ δυνάμει περισ-
 ουσία καὶ αὐτῇ τῇ τοῦ πολέμου ἀφορμῇ νομιμώτερον
 χρωμένους τὸ τέλος ἀλλόκοτον ἀπῆντησεν. ὥστε καὶ
 ἡνῖκα ὡς ἀκόλουθον ἐκβῇ ταῖς ἀμείνοσι παρασκευαῖς, 25
 d ἀμφίβολον εἶναι πότερον τῆς τύχης δῶρόν ἐστιν, ἢ τῆς
 γνώμης κατόρθωμα τοῦ κρατήσαντος.

Διὰ ταῦτα τοίνυν, ὦ φιλανθρωπότατε αὐτοκράτορ,
 ἐπὶ μὲν τῇ νίκῃ τῶς ἡγόν τὴν ἡσυχίαν, δι' ἥς κατέ-
 στήσας τὸν πρώην χειμῶνα, εἰδὼς ὅτι πολλοὶ τῶν ἐπαί- 30
 νων τούτων ἀμφισβητοῦσι. χωρὶς γὰρ τῆς ἔξωθεν καὶ

102, 1 ἡμῖν A. ἡμῶν H. 9 περισκοπεῖν] παρασκοπεῖν A.
 15 ἐπισκοποῦντε — ἀνάγκη om. A. 17 δυοῖν A. δυοῖν H.

19 τῆς μὲν] τοῖς μὲν A. πλείω, τοῦ δὲ] πλείω δε
 τοῦ A. 21 τῆς εἰς νίκην] τῆς νίκης A. 23 νομιμώτερον A.
 νομιμώτερον H.

δαιμονωτέρως κίετα, ἢ τὰ πολλὰ τὰς ἐν τοῖς πολέ-86 a
μοις τροπὰς ταλαπυνίαι, οὐ μόνον λοχῆγοι καὶ στρατηγοὶ
καὶ ταξιστῆς, ἀλλὰ καὶ τῶν ὀπλιτῶν ἕκαστος καὶ τῶν
ἱππέων καὶ σφενδονήτης καὶ τοξότης μεταποιῖται τῆς
6 ἐπὶ τῇ πικρῇ φιλοτιμίας, καὶ οὐ μόνον Ἀχιλλεύς ἀκούο-
μεν ἀμφισβητοῦντος παρ' Ὀμήρῳ τῶν αἰχμαλώτων,
ἀλλ' ἤδη καὶ τοῦ γελίου θεοσέβου. καίτοι περὶ σοῦ
λέγοντα ἦν καὶ ἐκ τοῦ μόνου τὸ ὅλον ἔργον ποιούμε-
νον μὴ παγκάποιος κολακίειαν δοκεῖν. ὁ γὰρ πολλάκις
10 ὥσπερ ἐν τροπῇ πνευμάτων τῆς κρίσεως τῶν πραγμά-
των μεταβαλλούσης καὶ οὐ μόνον τῶν πολλῶν τούτων b
στρατιωτῶν. πρὸς τὴν τοῦ μέλλοντος ἐλπίδα κραδαινο-
μένων, ἀλλ' ἡδὴ καὶ τῶν ἐν νεμεσιτέρῳ προσήματι ἐπὶ
μῆος γνώμης μέινας αἰεὶ καὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ χρώματος.
15 καὶ μήτε ἐπάρκας μήτε ὑφείς τῆς φρονῆς, μόνος σὺ μά-
λιστε ἦσθα, ὦ βασιλεῦ.

Καίτοι τίνα οὐκ ἂν ἐξέπληξε καὶ λίαν ὄντα κατ'
Ὀμηρεὺν ταλασίφροννα ὁ κατακλυσμὸς ἐκείνος καὶ ἡ ζάλη
καὶ ἡ τοικυμία, ἅωροι μὲν ἀρξάμενη, πολλή δὲ ἐν ἡμέρᾳ
20 κατασχευασθεῖσα, ὅτε θεοῖς ἐχθρὸς ἄνθρωπος ἐν ὑπο-
γραφίῳς αἰεὶ μοῖρᾳ διαβιὼν ἐκ τοῦ μέλανος καὶ τῆς c
καλαμίδος ἐτόλμησεν εἰς νοῦν ἐμβάλεσθαι τὴν Ῥωμαίων
ἡγεμονίαν, ὀλεθρὸς ἐξ ὀλέθρων, τυφὼν ἀτεχνῶς ἐκ τοῦ
Κελικίου Κωρύκευ, ἐκ τῶν πυγίων ἀναδύς καὶ μόνον
25 τὸ παταχόθεν ἀδόκητον τόλμης ποιησάμενος ὀρητή-
ριον ὑπὲρ τὸν Κεῖξον, ὑπὲρ τὸν Σπάρτακον ἐθρασύ-
ναιτο. καὶ γὰρ ἐκείνοι μαχαίρας ἀρπάσαντες ἐξ ὀπτα-
νείου καὶ τοῖς τῶν δημοπρατῶν ὅπλοις ἐνοικευσάμενοι,
τῶν μαγομαχούντων ἐν τοῖς σταδίοις, τὸ μὲν αὐτίκα
30 γελοῖοι τοῦ σχήματος ἐνομίσθησαν, τῆς καινουργίας δὲ d
αὐτοὺς συναυξοῦσης, τῆς ἐπισπωμένης αἰεὶ τὸν πολὺν
συρφετὸν, καὶ πρὸς τὰ ξένα καὶ παράλογα κεκηνότα,

103, 4 σφενδονήτης A. σφενδονίτης H.

19 πολλὴ δὲ ἐν

δεξιᾷ κατασχευασθεῖσα Iacobaeus apud Gœtterum p. 264.

24 ἐν τῷ καὶ τῶν Iacobaeus.

μόνον A. μέτρον H.

25 τόλμης A. τῆς τόλμης H.

27 ἀρπάσαντες] Vulgo ἀρπάσαντες.

τοὺς μὲν ὁμοιοὺς συμπείσαντες, τοὺς ἀμείνους δὲ βιά-
 σάμενοι, ἐν ἀπαρεῖ φοβεροὶ κατέστησαν οὐ μόνον πρεσ-
 βυταῖς οὐδὲ στρατηγοῖς τῶν πάλαι Ῥωμαίων, ἀλλ'
 ἤδη καὶ ὑπάτοις καὶ αὐτοκράτορσιν. αἴτιον δὲ ἦν καὶ
 87 αἰνικαῦτα οὐ δυοῖν οἰκοκρίβων ἀνδραῖα, ἀλλ' αἰσθητοὶ 5
 συκοφάνται καὶ παλαμναῖοι προσαγωγαῖς, οἱ συναπαγχα-
 σαντες Ἰταλιώτας ἅπασαν ἀσμένως προσέειπαι τῶν κα-
 θιστηκότων μεταβολήν.

Ὅθεν δὲ οὖν ἐξέβην, ἐξῆν μὲν, οἶμαι, καὶ τῆς
 νίκης ταύτης σε μάλιστα αἰτιωμένους, τὸ μὴ πάνυ δο- 10
 κεῖν λέγειν κεχαρισμένα. διὰ τοῦτο γάρ, ὡς ἔοικεν, ὁ
 συστρατηγῶν σοι θεὸς εἰς σε πανταχόθεν τὸ ἔργον
 περιωθῶν καὶ πάνυ μεγάλην ἀπένευμα τοῖς ὅπλοις μερίδα
 τοῦ κατορθώματος. ἀλλ' οἱ πῦρ πνέοντες, οἱ Μιθρι-
 δάτου χαλεπώτεροι Ῥωμαίοις, οἱ τὴν Κύζικον ἀνέχον- 15
 τες, ἅμα τῷ γενέσθαι ἐντὸς τῶν σῶν ὀφθαλμῶν ὑπὸ
 μάλης ἔκρυπτον τὰς ἀσπίδας, ὥσπερ φώρια κακοῦργοι
 καταληφθέντες ἐπ' αὐτοφώρῳ, καὶ τοῦνομα ἀντὶ τῶν
 ὅπλων τὸ σὸν προὔβαλλοντό, ὅψε, σὺν πόνῳ δὲ σω-
 φρονήσαντες. τίς οὕτω παρ' Ὀμήρῳ θεὸς ἐπιφανείς καὶ 20
 τῇ χειρὶ πλήξας γυμνὸν ἐποίησε τὸν τέως νικῶντα ὡς
 σὺ πόρρωθεν ὀρώμενος πλεῖν ἢ τριάκοντα μεταξὺ στα-
 δίων κατήγιδας μὲν τοὺς ἀντάδεις, ἐπράυνας δὲ τοὺς
 παροξυνομένους, προσηγάγον δὲ τοὺς ἀποσκιρτῶντας,
 c εὐπειθεσιτέρους δ' ἐποίησας ἢ πρότερον ἦσαν; τέως δὲ 25
 ἡπίστουν ἐγὼ Ἡροδότῃ τῷ συγγραφεῖ, τοὺς ἀποστάν-
 τας οἰκέτας Σκυθῶν ὑποκῦψαι μετὰ τῶν ὅπλων δίχα
 σιδήρου τοῖς δεσπόταις ἐπιφανέειν.

Ἄλλ' ἵνα μὴ αὐτίς ὁ λόγος τῆς πρώτης ὁρμῆς
 ἀπορροῇ, τὴν μὲν νίκην εἶναι κοινὴν συγχωρῶμεν τοῖς 30
 στρατηγοῖς καὶ τοῖς στρατιώταις, αἱ δὲ βούλει, καὶ τοῖς
 σιτοποιαῖς καὶ τοῖς σκευοφόροις· πάντως οὐδὲ οὗτοι
 φάυλης μερίδος ἑαυτοὺς ποιήσονται. πρὸς τί τοῖνυν

104; 5 δυοῖν A. δυοῖν H. ἀνδραῖα] Νῆστο ἀνδραῖα.

10 μὴ πάνυ A. πάν οὐ H. 15 οἱ τὴν] ἡ τὴν A. 22 πλεῖν A.
 πλεῖν H. 33 ποιήσονται A. ἑαυτοὺς ἐποίησαντο H.

ἀφαιρῶν καὶ ποῖον ἔργον ἐκαρὰδόκουν, ὃ μόνου σοῦ
καὶ μάλιστα σοῦ καὶ οὐδενὸς ἑτέρου μᾶλλον ἢ σοῦ; καὶ d
πίστις ἐπαίνους διανοούμενῃ, ὡς σοὶ μόνῳ φαινομένους
προσήκοντας; πρὸς οὓς οὐ δεῖ σοι τῆς φάλαγγος οὐδὲ
5 τῶν ἱππέων οὐδὲ ναὶ μὰ Δία τῶν δορυφόρων, καὶ ἐξα-
ρεῖ προελίσθαι καὶ βουλευθῆναι. οὐ γὰρ ἐστὶ χειρῶν
ἔργον φιλανθρωπία, ἀλλὰ μόνης τῆς γνώμης τοῦ τὴν
ὀργὴν ἀφείναι κυρίου. καὶ οὐ Πλάτων πρῶτος, ὡς
ἔοικε, λόγῳ μὲν ἀπεικάξει τοὺς βασιλέας, θυμῷ δὲ
10 τοὺς στρατιώτας, ἀλλὰ προλαβοῦσα ἡ Ῥωμαίων φωνή 88 a
καὶ ὁ θεσμὸς τῆς πολιτείας τὴν ἐκατέρω πρέπουσαν
ἀρετὴν ταῖς ἐπικλήσεσιν ἐνεδείξατο ὑμᾶς μὲν εὐσεβεῖς
καὶ φιλανθρώπους προσαγορεύων, τοῖς στρατιώταις δὲ
ἐξ ἀνδρείας μόνης τὰς ἐπωνυμίας νομοθετήσας. ἐπεὶ
15 καὶ νῦν πρὸς μὲν τὸ κρατῆσαι τῶν πολεμίων ῥοπήν
τινα συνεισηγήγκαν οἱ συμμετασχόντες σοι τοῦ κινδύνου,
τὸ δὲ περισῶσαι τοὺς κρατηθέντας τοῦ σοῦ μόνου νευ-
ματος ἤρτηται.

Ἀνοῖν τοῖνυν ὄντοιν τοῖν εἰρημένοιιν, τοῦ τε νικᾶν
20 καὶ τοῦ τῇ νίκῃ χρῆσθαι δεόντως, καὶ τοῦ μὲν κοινουῦ b
πρὸς τὰ ὅπλα, τοῦ δὲ τῷ βασιλεῖ μόνῳ προσήκοντος,
οὕτω τὸ σὸν τιμιώτερον, ὥστε καὶ ὁ τοῦ κοινουῦ καρ-
πὸς εἰς τὸ σὸν ἴδιον περιέσταται. νίκης γὰρ ὄφελος οὐδὲ
ἐν τοῖς καλῶς αὐτὴν μὴ διανεγκοῦσιν, ἀλλὰ καὶ τούν-
25 αντιον πολλάκις εἰς βλάβην κατέστη τοῖς ἐντυχίσασιν.
ἢ πόθεν εἰσεφοίτησεν ἡ παροιμία, καὶ τί ποτὲ ἐστὶν
ἕτερον ἢ Καδμεία νίκη ἢ ὅταν τινὲς ὑπὸ τῆς νίκης
ὥσπερ μύθης κατακλυσθέντες ἀγνοήσωσι τὸ μέτρον τῆς
τοῦ κρατεῖν ἀπολαύσεως καὶ τελευτήσῃ τὸ κέρδος αὐτοῖς
30 εἰς ζημίαν χαλεπωτέραν; οὕτω γὰρ αὐτοῖ τε ἔπραξαν c
οἱ τότε Καδμείαι καὶ ὁ μετὰ ταῦτα χρόνος ἐνεπλήσθη
τοῦ παραδείγματος. ὀρθῶς ἄρα ὁ Θηβαῖος Ἐπαμινών-

105, 8 Πλάτων Α. μόνος Πλάτων Η. 11 ἐκατέρω Α.
ἐκατέρω Η. 14 ἀνδρείας] Valgo ἀνδρίας. 16 συμμετα-
σχόντες Α. μετασχόντες Η. 26 ἢ πόθεν — παροιμία add. Α.
32 Ἐπαμινώνας] Ἐπαμινώνας Moñac. 113.

δας μετὰ τὴν ἐν Διόνκτορις μάχην μόνος Θηβαίων ἰσχυροπακῶς περιῆι καὶ πρὸς τὸν ἐρχόμενον τὴν αἰτίαν, νῦν γὰρ, ἔφη, ἐμοὶ νῆφειν καιρὸς, ὅτε τοὺς ἄλλους μεθύειν ἀνάγκη. καὶ οὐδὲ χρήματα ἰσπεράξατο τοὺς αἰχμαλώτους, ἀλλὰ καὶ τὸν ὑπασπιστὴν αἰσθόμενος 5 τῆς φάλαγγος ἀπεισίστατο.

- d Ἀλεξάνδρῳ δὲ τῷ Φιλίππου πλείονος δόξης τοῦ νικᾶν αἴτιον ἦν αἰεὶ τὸ μετριάζειν ἐπὶ ταῖς νίκαις. ὅς γε καὶ Πῶρον τὸν Ἰνδὸν οὐχ ὑψόμενον ἐν τῇ μάχῃ, ἀλλ' ἄχρι τῶν ἰσχυάτων ἐγκατερέησαντα, παρεθίντα τε 10 ὑπὸ πληθους τραυμάτων, ζῶντα λαβὼν ἤρετο εὐθύς ἐν τῷ μέσῳ, πῶς σοι, ὦ Πῶρε, χρήσομαι; ἀποκριναμένου δὲ ὅτι βασιλικῶς, αὐτῷς ἤρετο, πῶς καὶ ἐτέρως; τοῦ δὲ φήσαντος ἐν τῷ βασιλικῶς πάντα εἶναι, οὐχ ἦττον 89 ἀγγάσθη τὸν ἄνδρα τῆς ἀποκρίσεως ἢ τῶν τραυμάτων, 15 γινούς ὅτι πάντα ἐνεστιν ἀτεχνῶς ἐν τῷ βασιλικῶς ὡς ἰδεῖτο. ἰδεῖτο δὲ τοῦ φιλανθρώπου, αἰδημόνως, πράως, μελιχίως μῆναι πρὸς τὴν παρούσαν εὐτυχίαν, ἀνεπιφθόνως, μεμνημένον μάλιστα πρὸ πάντων τῆς περὶ τὴν τύχην ἀπίστου ῥοπῆς. ταῦτα γὰρ ἅπαντα δι' ἐνὸς 20 τούτου ῥήματος συλλαβὼν ὁ μὲν Πῶρος ἤτησεν, ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐπράξε, καὶ οὐκ ἠρονήσατο· οὐδὲ γὰρ οἷός τε ἦν. βασιλεία γὰρ ἀξιοῦντα εἶναι πάντων τῶν ἐπὶ 25 γῆς ἀνθρώπων, ἔπειτα ἐξαργεῖσθαι πράξαι γε βασιλικῶς, αἰσχρὸν ἦν καὶ μαχεμένου πρὸς τοῦτομα. ἐπεὶ 2 καὶ ἱατροῦ τί ἂν εἴη γελοιότατον ἀρνούμενου τι ποιῆσαι περὶ τὸν ἀρρωστοῦντα ἱατρικῶς, καὶ μουσικοῦ δυσχεραίνοντος πρὸς τὸ μουσικῶς; ἐκάστου γὰρ, εἴμαι, τεχνίτου ἢ μὴ περὶ τὴν τέχνην πράξις ἀλλότριον δείκνυσι τὸν πράξαντα τοῦ προσρήματος. εἰσιν οὖν καὶ κατὰ 3 Πῶρον καὶ Ἀλέξανδρον ταυτὸν εἶναι τὸ βασιλικῶς τῷ

106, 8 ὅς γε codex Vales. apud Boisson. ad Eunap. p. 315.
 οὐ γε H. 17 δὲ τοῦ codex Vales. δὲ τὸ H. αἰδημόνως]
 αἰδημόνως A. 24 πράξαι γε codex Vales. πράξαι γε H,
 25 μαχεμένου codex Vales. et Monac. 113. μαχεμένου H.
 29 ἢ μὴ A et Targimanais. μὴ ὅτι. H.

μεγαλοπρεπὲς καὶ φιλοδώρους καὶ τῷ λαβόντι παρὰ
μισαίνων. ἔπει οὖν τοῖν δυοῖν ζηλωτότερος ὁ θεοφίλης
καὶς ἢ ὁ συγχρηστὴς, δήλον ὅτι ὁ μὲν θείας ἰσχυ-
5 ρος, ὁ δὲ ἀνθρώπινος. ἤδη οὖν παρὶ ἡκουσας Ἡσού-
δου τοῦ ποιητοῦ ὅτι ἄλλοι μὲν ἄλλα σαφῶς πᾶντα
παρὰ τῶν θεῶν,

Ἐκ μὲν Ἰηουσαίων καὶ Ἀπόλλωνος ἐκείνοιο
κιδαριστάς τε εἶναι καὶ ποιητάς,

ἐκ δὲ Διὸς βασιλῆας.

10 καὶ ἐγὼ μὲν Ὀμηρον καὶ Ἡσίοδον καὶ τοὺς τῶν Ἑλλή-
νων ἀρχηγάτας· ἀλλ' ἐγὼ ποτε ὑπεσθόμην καὶ τῶν
Ἀσσυρίων γραμμάτων ταῦτά ταῦτα κεκαρμένοντων, ὡς
ἄρα ὁ νῦν τοῦ βασιλέως ἐν τῇ τοῦ θεοῦ παλάμῃ δι-
σφραγίσται, καὶ διὰ τὸν κίνδυνον ὁρᾶν, πηλίκος ἀντὶ
15 πρὸς ἀλλοτρίαν τοῦ λητοῦ προῆλθ' ἐρμήσαντι ταπεινῇ
τῆς χειρὸς τῆς φυλαττεύσεως· οὐ γὰρ σοὶ μόνον, ὦ
βασιλεῦ, ἄγχι προσήκει φρονεῖν, ἀλλὰ καὶ τοῖς πρὸς
σὲ διαλεγόμενοις ἄγχι φθέγγεσθαι· ὡς ἐκείνου ῥήμα-
20 τος τῶν εἰς τὰς σὰς ἀκοὰς ἐμπιστόντων εἰς τὴν ἐκείνου
παλάμην ἐγγραφομένων. διὰ ταῦτα τοῖσιν, ὦ θεοφι-
λέστατε ἀποτακτάτωρ, καὶ τὸν ἄγχιον ἐκείνον Τυφῶνα
λίαν ἀναιμαχτὶ κατεργάσω, ὅτι σοὶ χρηστὰ ἐννοοῦντι
τὴν χεῖρα συνεπέδωκεν ὁ θεός, οὐδὲ ἐμικλεν, ὡς εἰ-
κεν, ἀποσλήσεις τὴν σπουδὴν τοῦ καλαμναίου.

25 Σπουδὴ δὲ ἦν ἄρα καὶ προθυμία τῆς μιαιῶς
ἐκίτης καὶ κακοδαίμονος κεφαλῆς εἰς τὸν ἑαυτῇ μόνῃ
πρίποντα ὀλεθρον ὡς πλείστους συνεπισπάσασθαι τῶν
πολλῶν. οὐδὲ ὑπηρετῆς ποτὲ χρηστὸς ἐνομίσθη, ἀλλὰ
βάσκανος, ἀλιτήριος, αἰὲ συγκεκυῶς, αἰὲ συννεφής,
30 ἐπιλόμενος τὰς ὕρρῳς, τὴν σιωπὴν ὡς τι σεμνὸν με-
τιῶν, ἄμικτος, ἀποτρόπαιος, ἀηδίας μιστὸς, ἐπὶ τῷ

107, 3 „Fort. δ συγχρηστὴς καὶς ἢ ὁ θεοφίλης.“ Iacobsius.

4 Ἡσίοδου] Theophr. v. 94. 6 παρὰ om. A et Taurinensis.

8 κιδαριστάς] κιδάρων A. 10 ἐγὼ μὲν A. ἐρμήσαντι H. ἐρμήσαντι Taurinensis et Vales.

14 καὶ διὰ — ἐρᾶν] „Fort. καὶ διὰ — ἐρᾶν.“ Iacobsius.

19 τὴν ἐκείνου A. τὴν ἀκρότατον ἐκείνου H.

μισεῖν ἅπαντας καὶ πρὸς ἅπαντων μισεῖσθαι μεγαλυν-
 χούμενος· καίτοι Φάλαρις καὶ Ἀριστάμαχος καὶ Ἀσολ-
 λαίδουρος καὶ Διονύσιος εἶχον ἄν τινα ἑκαστος παρα-
 στήσασθαι καὶ ἀγαπῶντα καὶ ἀγαπώμενον· οὐδὲ γὰρ
 ποτε ἔχεις οὐδὲ τοὺς σκορπίους ἢ φύσις ἔξω παποιῆται 5
 παντελῶς τοῦ ἔρᾶν καὶ τοῦ ἀνταρᾶσθαι, ἀλλ' εἰ καὶ
 πρὸς ἀνθρώπους κατεσπένδασται δυσμενῶς, τῆς πρὸς τὰ
 σύμφυλα φιλίας οὐκ ἀπὲλθήσεται· ἀλλ' ἔδεικε καὶ ὁ
 παλαιὸς λόγος ἀληθὲς εἶναι λίαν καὶ τῆς ἀρχαίας φι-
 λωφίας, ὥς ἄρα κατὰ χρόνους τινὰς ὠρισμένους, 10
 ποτὲ μὲν ἀκήρατοι καὶ θείαι δυνάμεις ἐπ' ἀγαθῷ τῶν
 ἀνθρώπων ἐμβατεύουσαι τὴν γῆν, ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κα-
 τιοῦσαι — οὐκ ἦρα ἐσάμεναι, καθ' Ὁμόδοον, ἀλλὰ
 σώματα ἀμφιεσόμεναι παραπλήσια τοῖς ἡμετέροις καὶ
 δ βίον ὑποδῶσαι ἥτις τῆς φύσεως, ἕνεκεν τῆς πρὸς ἡμᾶς 15
 κοινωνίας — ποτὲ δ' ἐμπληκτοὶ καὶ ἀλλόκοτοι καὶ κω-
 κυτοῦ τινος καὶ Ἐρινύων θρόγματα καὶ γεννήματα ἐπὶ
 λύμῃ καὶ γοητείᾳ καὶ ἀπάτῃ δαιδαίων ἀνθρώπων, θρό-
 νων ἑρῶντες καὶ στεναγμῶν, οἰμωγῆς ἀκορεῖς, δάκρυσι
 πιαυόμενοι, ἀντὶ σεισμῶν, ἀντὶ λοιμῶν, ἀντ' ἐπικλύ- 20
 σιος ἐπικόπτειν τὴν γῆν τεταγμένοι, ὁπρὶνα ἂν εὐ-
 θηνῇται.

Θίασαι γὰρ ἐκ τῶν ἑναγchos τούτων, ὃ βασιλεῦ,
 91 ἄρτι καθιστηκίας τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς καὶ γαλήνης
 λαμπρᾶς ἐφ' ἅπασαν τὴν γῆν τεταμένης, ὥσπερ σώμα- 25
 τος τὰ ἔξωθεν ὑγαιναντος ῥῆγμα ὑπουλον ὑποτρεφόμε-
 νον ἐν τῷ βράθει περὶ τὸ κυριώτατον τῶν μερῶν ἀπε-
 σήμαινεν. Ἄλλοι μὲν ὅτι θεοὶ τε καὶ ἄνδρες εὖδον παν-
 νύχιοι, καὶ οὐδ' ἂν τὸν Δία ἴσως ἢ κωμῳδία τοῦ τηνι-
 καῦτα ἀποδραθεῖν ὑπεξέειλετο. οὐ γὰρ ἂν περιεῖδεν 30
 ἐργαστήριον τοιχωρῶν ἐπὶ κακῷ τῆς οἰκουμένης ἐγρη-

108, 7 τῆς πρὸς] τῆς γε πρὸς Monac. 113. 12 οὐρανοῦ]
 οὐρανοῦ οὐ Α. 13 Ὁμόδοον] Εγγ. v. 124. 253. 17. Ἐρινύων]
 Vulgo Ἐρινύων. 27 κυριώτατον] κυριώτατον Boissonadius
 ad Euseb. p. 315. ἀπὸσῆμαινεν] ἀπὸσῆμαινον Α. 28 Ἄλλοι]
 Iliad. β, 1. 29 τὸν Δία Α. εἰς Δία Η. 31 ἐγρηγορός]
 Vulgo ἐγρηγορός.

γορός. καίπετα μερούσης τῆς νύκτος οἱ μὲν ἐξαιφνης
 ἦγοντο, οἱ δὲ ἐφύσαντο, τῶν δὲ τὰς ὤνους κατελάμβανον
 στρατιώταις, οἱ δὲ ἐκ τῶν ἀκίμποδων εἰς δεσμοτή-
 ρια συνηραζόντο, τοῖς δὲ οἱ σκίμποδες ἐγίναντο ἀντὶ
 5 ὅλων. ἀρχαὶ δὲ αἱ μέγιστα μετὰ γε τὴν ὑμῆτέραν ἐρ-
 μοῖα κακούργων ἦσαν συνελλημέναι, ἡ δὲ παννυχὶς
 ἦν ἐγρία τῆς ταύτης νύκτος. καὶ Ὅμηρος μὲν ὄναρ κακὸν
 ἐπιστῆναι φησι τοῖς τῶν Ἑλλήνων κατασκόπους τοῖς
 ἀπὸ Θράκης νεήλυσιν στρατιώταις. τηνικαῦτα δὲ οὐ
 10 συμπάσῃ μόνῃ τῇ Θράκῃ, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἡλείροις ὄναρ
 σχιδὸν ἀμφοτέρωθεν κακὸν ἐπέστη, μᾶλλον δὲ ἐν καιρῷ
 ὀνίρατος ὕπνου. καίπετα ἐπόμενεν ἐκ βαλανείου ἐκ
 ἀσπίδι, καὶ δορατίῳ περιδέραια περικείμενος, παράση-
 μος αὐτοκράτωρ, προσεισηρῶς, ἅπαντας προσκαλούμε-
 15 νος, μεδιῶν μεδιᾶμα δολιρὸν, μεδιᾶμα θρήνων μιστόν,
 μεδιᾶμα ἄρξαν πολλῶν δακρύων, ἀντικρυς τὰ Ἠλαίω-
 νος τοῦ θρασυαίου. καὶ ἃ φησιν ἐκείνος προδεικνύσαι
 τοὺς τυράννους ἐν τοῖς προοιμίοις, χρῶν ἀποκοπὰς
 γῆς ἀναδέσμοις, τὴν ἐπὶ Κρόνου καὶ Πέας εὐδαιμο-
 20 νίαν, πικρὰ δολιᾶματα τοῖς ὑπὸ τούτων ἀλισχομένοις
 καὶ θησαυροφυλάκῃα μὲν ἀνεπιτάγγυντο, λιμένες δὲ
 ἀνιφράγγυντο καὶ νεώρια, πολιορκία δὲ εἶσω ταίχους
 περιεστήκει τὴν πόλιν, ἐξωθεν προκαθημένων τῶν σώ-
 ζειν προαιρουμένων. εἴτα ἐπέστη τὰ χαλεπώτερα μηχαν-
 25 νήματα, ὧν αὐτὸς ἦν τέκτων καὶ μηχανογράφος, τὰς
 ἀτόπους κήμας καὶ τοὺς ἀγγέλους τοὺς ἐκ τῶν προαι-
 στίων κλονιαμένους, τοὺς μὲν ἐξ Ἰλλυριῶν, τοὺς δὲ
 ἐξ Ἰταλίας, τοὺς δὲ ἀπὸ Δακρυῶν τοῦ Ἰσπυρίου. πρὸς
 βεβαίαι δὲ εἰσεκαλοῦντο εἰς τὰ βασίλεια Σύρων, Ἀσσυ-
 30 ρίων, Αἰγυπτίων, Αἰθύων, Ἰβήρων, ὥσπερ διαπτᾶσαι
 ἐξαιφνης ἐκ τῶν ἐσχάτων τῆς οἰκουμένης. καὶ τούτους
 ἢ πάνυ πιστεύειν ἔχρη ἢ πάνυ διδῆσθαι. λαθεῖν γὰρ
 οὐκ ἐνὴν οὐ, δεδεμένους, οὐ αἰωπῶντας, οὐ στένοντας,

109, 1 μερούσης] μετ' ὅσης A. 3 οἱ δὲ ἐκ τῶν A. ἐκ om. H.

12 ἐπόμενεν] ἐπόμενεν A. 31 τούτους ἢ πάνυ]

τούτους καὶ πάνυ A.

οὐ μιδίωντας, ἀλλ' ἐκφραίνοντο ἐκσταχῶς, μᾶλλον δὲ
συμπληρῆσαν αἰὶ κατ' ἄσκοποι, ὡς παύσεται, Ἄλφου πλεον-
τας ἔχοντες ὀφθαλμοῦς, Ἀυγλῶς ὀξυπότεροι.

Καὶ τὴν μὲν σαρμὴν γιγρυσίαν εἰσπράσσετο εἰς-
b φορὰς πολυστενέστερος οὐκ οἶδ' ὅπως ἐνιανθεῶ, μᾶλλον δὲ
δὲ χειμῶνος ἐνός, οὐχ ἑσπέρης χρόνον, ὥσπερ Νέραν,
τὸν τῶν Ὀλυμπίων μετατιθεῖς καὶ μεταβάλλων, ἀλλὰ
τὸ εἰς πέρυσι καὶ τὸ εἰς νέωτα, τὸν ἐνὶ καὶ τὸν αὐ-
τὸν μῆνα στενοχωρῶν ταῖς εἰσπράξεσιν. ὁ δὲ Κωνσταν-
τίνου δῆμος ὁ τρυφῶν, ὁ ἐν ἀδείᾳ ζῶν, ὁ κακῶν ἀπει- 10
ρατος μέχρι τῆς ἐσπέρας ἐκλήνης, ὃν σὺ παρὰ τῶν ἐκεί-
νου κληρονόμων διαδεξάμενος οὐκ εἰσας αἰσθίεσθαι τῆς
τοῦ γένους μεταβολῆς, ὑπὸ τοῦ Κωνσταντίνου προῖχο-
μένου καὶ τοῦνομα τοῦτο ἀνασχύντως προσείοντος ὥσπερ
c θαλλὸν ἀφαιρθεὶς τὴν συνήθη τρυφήν, ἡγάπα συμ- 15
παρatreφόμενος τοῖς βοσκήμασι. τῶν δὲ ἀρχόντων
τοῖν κορυφαίων ὁ μὲν τεθνηκὼς ἡπιστάτο, ὁ δὲ οὐ
τεθνηκὼς ἐπιστεύθη τεθνάναι.

Ταύτην τοίνυν τὴν οὕτω πολυειδῆ καὶ ποικίλην
τραγωδίαν μικροῦ μὲν εἴτι μέλλουσαν προεπέκλεισας τῆς 20
ἐξόδου· ἐπεὶ δ' ἔχρην, ὡς δοκεῖ, δῆλον γενέσθαι τὸ μέγε-
θος τῶν ἐπικριμασθέντων κακῶν, ὥσπερ ἰατρῶ συνε-
χώρησεν ὁ θεὸς ἐν ἀκμῇ τῆς νόσου τὴν τέχνην ἐπιδεί-
d ξασθαι. εἴτι γὰρ αὐτοῦ τὴν φύσιν ἐπικρύπτεσθαι πε-
ρωμένου καὶ αἰκάλλοντος καὶ περιαιρόντος ἀπάντας, 25
εἰ συνέβη ταχεῖαν ἐπιλαβεῖν τὴν καταστροφὴν, ὥς ἂν
ὁ κίνδυνος ἡγνοήθη. [τὸν πλησίον ἀποστάντα ἀπο-
στρέψασθαι.] νῦν δὲ τοσαῦτα εὐτυχῆσαι συγχωρηθεῖς,

110, 4 γιγρυσίαν] ἰγγρυσίαν A. 13 Vulgo Κωνσταντίνου, Κων-
σταντίνου Iacobsius apud Goellerum p. 284. προερχόμενος A
et Monac. 113. προσείοντος H, quod in προσείοντος mutabant
Ruhnkenius ad Tfmaceum p. 137. et Iacobsius. 14 προείοντος]
προείοντος A et Monac. 113. προερχόμενου H. 15 θαλλόν]
Vulgo θαλόν. Correxist Stephanus. 17 ὁ δὲ οὐ τεθνηκὼς A.
δ' δὲ ζῶν H. 18 τεθνάναι Monac. 113. Vulgo ἀθανάτοις.
19 ἐπὶ] ὅτι A. 20 προεπέκλεισας A. προεπέκλεισε H. 25 ἀπάντας
om. A. 27 ἀποστρέψασθαι] ἀποτρέψασθαι Monac. 113.

ὅποσα θαρρήσας ἐκέλευεν ἐμφανῆναι τὸ κακὸν ἦθες καὶ
 δειλὸν καὶ ὑποδεδυκὸς τῆς ψυχῆς, καὶ τοσοῦτον ἀπο-
 λύσας τῆς ἐξουσίας ὅσον μὴ λαθεῖν οἶος ἦν· ἅμα τε 93 a
 ἡλύχθη καὶ ἀνερπάσθη ὥσπερ χαμάρρους ἀνθρώπος μὲν
 5 αὐτῇδε, ἀθρούτερον δὲ ἐπιλατῶν αἰθρίας ἐμφανείσθαι
 καὶ οὕτως ἄρα σὺ καὶ τὸ δυστυχίστατον τῶν συμβε-
 βηκότων εἰς δέον τέθαιεν ὁ θεός· ὥστε οὐ μόνον
 τοῦτο ἀπερδαντας τῆς μελλήσεως, τὸ τὴν ἐκείνου μοχθη-
 ρίαν ἐκκαλυφθῆναι σοι, ἀλλ' ὃ καὶ τοῦτου μείζον ἐστι, b
 10 τὸ καὶ τὴν σὴν προότιτα φανερωτέραν γενέσθαι ἢ
 πρὶν συμπεσεῖν τὸν καιρὸν τὸν ταύτης διόμενον τῆς
 ἐπαδείξεως. οὐ γὰρ ἐποιήσω τὸν θυμὸν δεικαστήν, οὐδὲ
 ἐμέτησας τὴν τιμωρίαν τῷ μέτρῳ τῆς ὀργῆς, ἀλλ' b
 ἐπιστήσας τῷ πάνθει τὸν λόγον καὶ τῶν νόμων ἐκράντης
 15 προότερος, καὶ πανταχοῦ τοῖς γαγραμμένοις ἀκολοθῶν
 ἰδιῆς ἐν οἷς τὸ παραβαίνειν τὰ γράμματα τοῦ φυ-
 λάττου βασιλικώτερον, καὶ δέκρινας τὸ ἀδίκημα καὶ
 ἁμάρτημα καὶ ἀτύχημα. καὶ γὰρ εἰ μὴ τὰ Πλάτωνος
 ἀποστοματίζεις μηδὲ τὰ Ἀριστοτέλους μεταχειρίζῃ, ἀλλὰ
 20 τὰ γε ἐκείνοις δοκοῦντα τοῖς ἔργοις βεβαίοις. οὐ γὰρ
 τῆς ἰσῆς τιμωρίας ἀξιόους ὠήθης τοὺς τε ἐξ ἀρχῆς βου-
 λύσαντας τὴν ἐπανάστασιν καὶ τοὺς ὑπὸ τῶν ὀπλων c
 παρσυνέντας καὶ τοὺς ἤδη τῷ δοκοῦντι κρατεῖν ὑπο-
 κήφαντας, ἀλλὰ τῶν μὲν κατέγνως, τοὺς δὲ ἐμίμνω,
 25 τοὺς δὲ συνήλθης.

Τοσαύτη δὲ ἐστὶν ἡ τῆς προότιτος περιουσία
 ὥστε ἀγανακτοῦμεν εἰ καὶ σμικρὸν τις ἀνιαθείη τῶν
 τὰ ἔσχατα προσδοκῶντων, καὶ δυσχεραίνομεν οὐκ εἰ
 παντάπασιν ἀργήσαιο τὴν συγγνώμην, ἀλλ' εἰ καὶ πρὸς
 30 μικρὸν ἀναβάλλοιο. πρῶην γὰρ ἀπήγειμεν ἐκ τῶν βασι-
 λείων πρὸς τὸ τίως ἐσκυθροπακότες, καὶ τυχαῖν ὧν

111, 8 τὴν — μοχθηρίαν A. τὰς — μοχθηρίας H.
 9 σοι add. A. 16 μείζον A. ἰδιῆς H. τὸ παραβαίνειν
 — τῷ φυλάττῳ A. τοῦ παραβαίνοντος — τὸ φυλάττειν H.
 27 ἀνιαθείη A. ἀνιαθείς H. 30 ἀπήγειμεν A. ἀπ᾽ ἡμῶν H.

ἐλπικοῦμεν οὐκ ὥμεθα, οὐκ ἀνακεύσματος, ἀλλ' ἀνα-
 d θεμένου τὴν χάριν. αἴτιον δὲ οὐχ ἡ τῶν αἰτούντων
 ἀγνωμοσύνη, ἀλλ' ἡ τοῦ διδόντος φιλατιμία, ἡ ἡμερον
 καὶ ἐκχευόμενον τῆς εὐμηνίας μᾶλλον ἐκφάνεσθαι ποιᾷ
 τὸ μὴ τοῖς πολλοῖς παραπλήσιον. οὐ γὰρ ἐν τοῖς ἄγαν 5
 φρουρωμένοις, ἀλλ' ἐν τοῖς ἄγαν κακισθαμένοις ἐκδη-
 λον τὸ μόλυσμα γίνεται, καὶ μικρότατον ἤ. οὕτω τοι
 τῶν μὲν ὑπερβαλλόντων πικρία καὶ χαλεπότητι, ἐν εἰ
 94 ατι χρηστὸν πέπρακται, μνήμης τυγχάνει· τῶν δὲ φιλεν-
 θρωπία νικούντων ἐν εἰ τι παρωράται, ἀναξάλειπτον 10
 διαμένει. αἱ γὰρ ἐν πλείονι καθίσταται λόγῳ τὸ παρ'
 ἐλπίδας. τοιγαροῦν Νέρωνος μὲν αἰοιδίμος ἡ πρὸς Μου-
 σώνιον ἐπιεικία, πρὸς Ἀλέξανδρον δὲ ὑπὲρ Καλλιματί-
 νους ἔτι καὶ νῦν ἀγανακτοῦμεν. καίτοι γε ὁ μὲν εἰς
 ἔργον ἐξεβίασε τὴν ὀργήν, σὺ δὲ ἐν οἷς μὴ παραχρῆμα 15
 ὑπειξας ἑαυτοῦ στερεώτατος ἐνομίσθης.

b Περικλῆς μὲν οὖν ἐσιμνύμιτο πρὸς Ἀθηναίους
 καταλύων τὰς ἐχθρας ταῖς στρατηγίαις· σὺ δὲ τηλι-
 καῦτα ἀδικηθεῖς καὶ οὐκ ἐπ' ἴσης Περικλεῖ τῆς ἐξουσίας
 τοῦ δημαγωγοῦ γέγονας, ὥς αὐτοκράτορ ἐπιεικέστατε, 20
 καὶ διπλὴν ἐνίκησας νίκην. οὐ γὰρ μόνον τῶν πολε-
 μησάντων, ἀλλὰ τῶν συμπολεμησάντων κριττῶν ἐφάνης,
 τῶν μὲν ἀντιστάντων κρατήσας, πρᾶυνας δὲ τοὺς ὑβρισμέ-
 c νους, καὶ τοὺς μὲν ἀνδρεία χερῶσάμενος, τῶν δὲ τὸν
 θυμὸν ἡμερώσας, καὶ γνούς ὅπόσον πολέμου νόσημα ἐμφύ- 25
 λιον διενήνοχε, καὶ ὅτι βαρβάρων μὲν Ῥωμαίους ἄχρι παντὸς
 ἐπεξίεναι προσήκει, Ῥωμαίοις δὲ μέτρον ἐπιεικῆσθαι κατὰ
 Ῥωμαίων, τὴν τοῦ πταίσματος ἐπανόρθωσιν. καὶ ὥσπερ
 σώματος ἐνὸς τὸ μέρος τὸ ἀρρωστήσαν ὁ θεραπεύειν ἐνὸν
 φαρμάκοις ἀποκόπτειν προαιρούμενος οὐκ ἰᾶται τὸ σύμ- 30
 d παν, ἀλλ' ἀσθενέστερον ποιῇ τῷ ἐλλείποντι, οὕτω καὶ
 τῆς ἀρχῆς μιᾶς οὐσης τῆς ὅλης Ῥωμαίων ὥσπερ πόλεως,

112, 1 ἐλπικοῦμεν A. ἐλπιζοῦμεν H. 3 ἡ ἡμερον Ste-
 phanus. Aberat ἡ. T ἡ om. A. 15 σὺ δὲ A. δ δὲ H.
 ε δὲ Monac. 113. 16 ὑπειξας] Vulgo ὑπεξας. ἐνομίσθης
 Monac. 113. Vulgo ἐνομίσθης. 20 ἐπιεικέστατε A. ἐπιεικίστατος H.
 24 ἀνδρεία] Vulgo ἀνδρεία.

ἀκριβῶς ἅπαν γίνεται βλάβος, ὃ βέλτιον ἔχειν ἔξον
 ζημιούμεθα. καίτοι χεῖρα ἢ σκέλος ἢ ἄλλο τι μέλος
 πυῆσαν οὐ δυνατόν ἐκ τῆς λατρείας ὑγιέστερον ἢ πρὶν
 τι παθεῖν ἀποφῆναι, ἀνὴρ δὲ ἐμμέτρου δίκης τυχὼν
 5 γένοιτ' ἂν ποτα καὶ βελτίων περὶ τὸν πρῶτος προσενη-
 χθέντα. Ῥωμαῖοι Μασσανάσσην τὸν Λίβυν, ἐπειδὴ
 πολλὰ κακὰ παρ' αὐτοῦ πεπονθότες ζῶντα ληφθέντα 95 a
 ἀρῆξαν ἐκόντες, οὐ φασιν ἀριθμητὰ εἶναι ὅσα Ῥω-
 μαίους Μασσανάσσης χρηστὰ εἰργάσατο. εὖ δὲ ποιεῖ
 10 καὶ Σωκράτης τὸν παρὰ τοῖς πολλοῖς εὐδοκιμοῦντα
 λόγον ἐπανορθῶν, ὅτι δεῖ τοὺς μὲν φίλους εὖ ποιεῖν,
 τοὺς δὲ ἐχθροὺς κακῶς ποιεῖν. ἐπηνόρθου δὲ τὸ μὲν
 φυλάττων, τὸ δὲ μεταγράφων· τὸ τοὺς μὲν φίλους εὖ
 ποιεῖν μεταγράφων, τοὺς δὲ ἐχθροὺς κακῶς ἐπιδιορθού-
 15 μενος. τὸ μὲν γὰρ εὖ ποιεῖν ἐπῆναι, τὸ δὲ κακῶς ἐπη-
 νόρθου, τοὺς φίλους μὲν εὖ ποιεῖν, τοὺς δὲ ἐχθροὺς
 μὴ κακῶς ποιεῖν, ἀλλὰ φίλους μεταγράφων, καὶ πρὸς
 τὸν ἀπειλήσαντα, ἂν μὴ σε λαβὼν ἀποκτείνω, ἀνταπει- b
 λήσας, ἂν μὴ σε φίλον ποιήσω.

20 Εἰ δὲ τὴν πραότητα ταύτην τριβωνίῳ μὲν φησὶ
 τις προσήκειν, ἀλουργίδι δὲ μὴ, ἀλλ' ἐγὼ σοι κατα-
 ριθμήσω καὶ τοὺς ἐνδοξοτάτους τῶν βασιλέων παρα-
 πλησίους Σωκράτει γεγεννημένους. Φιλίππῳ τῷ Ἀμύν-
 του κατεῖπε τις ὅτουδὴ τῶν ταξιαρχῶν ὡς ἀπεχθῶς δια-
 25 κειμένου καὶ ῥαδίως κακὸν τι βουλευσόντος, εἰ μὴ τά-
 χιστα ἐκποδὼν γένοιτο. τί οὖν ὁ Φίλιππος; οὐκ εὐθύς
 ᾗξεν ἐπὶ τὸν σίδηρον, ἀλλὰ καὶ παρ' ἡμᾶς, φησὶ, τὸ
 αἷτιον τῆς ἀπεχθείας· ὁ γὰρ ἀνὴρ οὐχ ὁ φαυλότατος c
 τῶν Μακεδόνων. καὶ τὰ τε ἄλλα ἐπιμελεῖται εὐθύς τοῦ
 30 ἀνθρώπου, καὶ προῖκα ἐπιδίδωσι δεομένῳ θυγατρὸς
 ὥραιας. καὶ μετὰ ταῦτα οὐδεὶς ἦν πιστότερος τῷ βα-
 σιλεὶ τῶν πάλαι κεκριμένων ἐπιτηδείων.

113, 2 μέλος Α. μέρος Η. 24 κατεῖπε τις] Vide Plutarch.
 Moral. p. 177 d. cum Wyttenbachii annotatione vol. VI. p. 1058.

26 γένοιτο codex Ambros. apud Wyttenbach. γίνεται Η.

27 ᾗξεν Α. ἔειπεν Η. 32 κεκριμένων] κεκρημένων Α.

Ὡς εὐεργεσίῃ κακοεργίης μέγ' ἀμείνων.

οὐ γὰρ ῥάδιον οὕτω τιγὰ ἐν ἀνθρώποις ἀπάνθρωπον
 γῆναι ὥστε παρ' οὐ τὰ ἔσχατα πείσασθαι προσεδόκησε,
 τούτῳ χρησιῶ καὶ προσεΐμαντι τι τιμῆς οὐκ εὐδὺς
 εὔρουν γενέσθαι, ἀλλ' ὁ τὴν τιμωρίαν διαφυγὼν ὅσῃ 5
 δ δικαιότερον ὥφλε, τοσούτῳ μᾶλλον ὑπόχρεως γίνεται
 τῷ συγχωρήσαντι. οὕτω δὲ Ἀλέξανδρος Μέμνονα τὸν
 Λαρκίῳ συστρατηγήσαντα ἀποκτινύνειν τινῶν κελυόν-
 των, ἐπειδὴν ὡς τάχιστα κύριος γένηται, Μηδαμῶς,
 ἔφη, ἀλλὰ ποιήσωμεν ἀντὶ φιλοδαρείου τὸν ἀνθρώπον 10
 φιλαλέξανδρον, καὶ οὕτω τὴν εἰς ἐκείνον σπουδὴν εἰς
 ἡμᾶς μεταθήσεται. ταὐτὸ δὲ τοῦτο καὶ ὁ Βουώτιος
 στρατηγός, ἐπειδὴ Θηβαῖοι τῶν πόλεων ἐξελάνυντο ἐπε-
 χείρου τοὺς λακωνίζοντας, Ἀλλ' οὐδεὶς, ἔφασκεν, ὃ
 96 α Θηβαῖοι, τίττεται φῦσι φιλοδήβαιος, ἢ φιλολακιδαι- 15
 μόνιος, ἀλλ' ἕκαστος ἑαυτῷ ἀπανταχόθεν τὰ συμφέρον
 ἐπιζητῶν παρ' ὧν ἂν τὰ χρηστότερα προσδοκήσῃ, τού-
 τοις ἑαυτὸν προσκίμει. ταύτην τοίκυν ἐμπαιτείον τὴν
 ἐλπίδα τοῖς ὑπηκόοις, καὶ οὐ δειήσεσθε ὅπλων πρὸς τὸ
 ποιεῖν ἑαυτοῖς ἐπιτηδεύουσ, ἀλλ' ὄψεσθε τὰ ἡμέτερα 20
 ἐκόντας αἰρουμένους.

Εἰεν. ἀλλ' οἱ μὲν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν εὐδόκιμοι
 τοῦτον τὸν τρόπον, οἱ δὲ Ῥωμαίων αὐτοκράτορες πῶς;
 β ἅπαντες, ὧν τὰ μεγάλα ὀνόματα παραπλήσιως σοὶ τοὺς
 ἡτυχηκότας μετεχειρίσαντο, Πομπήιος τοὺς Σερτωρίῳ 25
 συνέπαναστάντας, Καῖσαρ τοὺς Πομπηίῳ συμπολεμή-
 σαντας, ὁ Σεβαστὸς τοὺς Ἀντωνίῳ συναποστάντας,
 Μάρκος τοὺς Κασσίῳ συναραμένους. τοὺς δὲ ἐφεξῆς
 καὶ ἐγγὺς ἡμῶν τούτους οὐ λέγω· καὶ οὗτοι πάντες

114, 1 Ὡς] Odýss. x, 374. 2 ἀπάνθρωπον Stephanus.
 Vulgo ἀνθρώπων. 3 γῆναι] φῆναι A. 4 προσεΐμαντι τι]
 προσῆναι ἀντι A. 6 ὥφλε] ὥφειλε A. τοσούτῳ] τοσοῦτον A.
 Quo recepto, ὅσῃ in ὅσον mutandum videtur: conf. p. 83 a.
 12 ταὐτὸ] αὐτὸ A. 15 τίττεται] φαίνεται A. 17 προσδο-
 κήσῃ] προσδοκῶ A. 20 ἑαυτοῖς] ἑαυτοῖς A. ἡμέτερα]
 αἰρούμενα A. 25 μετεχειρίσαντο] μεταχειρίσαντι A. 29 οὐ
 λέγω Petavium, Aberat οὐ.

τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως στοχαζόμενοι, ὅτι μηδὲν πρὸς
 εὐνοίαν ἐπαγωγότερον ἐνεργείας καὶ ὅτι βέλτιστον βα-
 σιλεῖ τὸ δι' εὐνοίαν ἐπισπασθαι, καὶ μὴ διὰ τὸν φόβον
 κρατεῖν· ἡ μὲν γὰρ ἐκόντων, ὁ δὲ ἀκόντων ποιᾷ κα-
 5 ρίους. καὶ δυνάμει μὲν εὐνοίαν οὐκ ἔστιν εὐρεῖν κατα-
 λυθεῖσαν, εὐνοίᾳ δὲ δυνάμεις πολλὰς.

Ἰδιώτῃ μὲν τοίνυν οὐχ οὕτω ῥάδιον μετασκευάζειν
 εἰς οἰκειότητα τοὺς ἀπεχθῶς διακειμένους. ὅταν γὰρ
 ἐν ἰσφ καθιστήκη τοῖς προσκεκροκούσιν, οὔτε ἀφίεις
 10 τὴν ὀργὴν δηλὸς ἐστι, τῷ μὴ κεκτηῖσθαι ἀναμφισβήτη-
 τον τοῦ τιμωρεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν, οὔτε ὑπάρχων ἐνερ-
 γείας, τῷ πολλαῖς ἀδυνατεῖν, καὶ προαιρηταί. βασι-
 λεῖ δὲ ἐκφανοὺς ὑπαρχούσης καὶ τοῦ βλάπτειν καὶ τοῦ d
 ποιεῖν εὖ τῆς ῥασιώνης, εἰς τὴν ἀμείνω χώραν μεταθε-
 15 τίων αἰὲ κατὰ πᾶν ψῆφον ἐν πεττεῖα κειμένην ἐν τῇ φαν-
 λοτέρᾳ, καὶ ποιεῖν τοὺς τίως ἐχθροὺς πιστοὺς καὶ οἰκείους
 τῇ τῶν ἀγαθῶν χορηγία.

Καὶ ταῦτα ἐγὼ μεταμόρφωσιν βασιλικωτέραν νε-
 νόμικα ἥς μετεμόρφου ἑξέξης τὴν ἡμίονον καὶ τὴν θά-
 20 λασσαν, καὶ ἥς ἡ Κίρκη τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἥς ἡ
 Μήδεια τὸ γῆρας καὶ ἥς Ἀντόλυκος τὰ φώρια. οὐ γάρ 97 a
 ἐστι πρὸς τὴν φάσιν φιλονεικία, ἀλλὰ θεόσδοτος ἀκρι-
 βῶς ἡ δύναμις αὕτη καὶ Ἑρμοῦ δῶρον, ψυχὰς ἐξ
 ἀγρίων ἡμέρους καὶ ἐξ ἀλλοτρίων ἐπιτηδεύουσ. νῦν δὲ
 25 τοῦ χαλκὸν μὲν εἰς ἀργύριον μεταβαλεῖν καὶ τοῦ τοῦ
 ἀργύριον εἰς χρυσίον ἀμύνως ἂν τινα ἐξεύροιμεν τέχνην,
 ὧς δὲ ἐνεστιν ἀνθρώπους εἴτε ἀπὸ τύχης εἴτε ἀπὸ γνώ-
 μης ἀφηνιάσαντας αὐτοῖς χειραγῆδας ποιῆσαι, οὕτως εἰ
 τὸ νοθεύειν ἑάσας τῷ ἐπὶ καιροῦ λελυπηκότι ἀδιαλλά-
 30 πτα ἀγανακτοῖν καὶ τοῦ βασιλεῖ προσήκοντος ἐπιπρο- b
 σθεῖν ἄγοιτο τὸ θυμῷ κεχαρισμένον, πῶς οὐκ ἂν ἀτο-
 πώτερος εἴη τῷ πᾶσι ἡνώχων, οἱ τοὺς ἀντάδεις τῶν ἐπ-

115, 8 εἰς οἰκειότητα A et Taurinensis. εἰς om. H.

10 ἀναμφισβήτητον] ἀναμφισβήτητον A.

19 τὴν ἡμίονον A. πᾶν

ἡμίονον H. 31 ἄγοιτο A. ἄγοι H.

πων οὐκ ἀποσφάττουσι παραχρήμα, ἀλλὰ προετίρους ποιήσαντες χρωῖνται βελτίοσι γεγενημένοις;

Ἔχω δέ σοι καὶ ἕτερον εἰπεῖν βασιλέα τοσαύτης μὲν οὐκ ἄρξαντα γῆς ὅσης Φίλιππος καὶ Ἀλέξανδρος, τῷ Πυθίῳ δὲ ὁμῶς παρυσχόντα ἀμφισβήτησιν, εἴτε 5
 θεὸν αὐτὸν προσρητέον εἴτε ἄνθρωπον, Λυκούργον τὸν Σπαρτιάτην. οὗτος τοίνυν οὐκ εἰς χρήματα ζημιωθείς οὐδὲ στρατιώτας ἀφαιρείθεις, ἀλλ' αὐτὸν ἐκκοπεῖς τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν, νέου τινὸς ξύλῳ πατάξαντος ἐν
 c ἐκκλησίᾳ, παραλαβὼν τὸν ἐκκόψαντα οἴκοι, πῶς ἐτιμω- 10
 ρήσατο; πῶς ἡμύνατο; ἀντίκοψε μὲν καὶ αὐτὸς, ἀλλ' οὐ τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ ἐκκόψαντος, ἀλλὰ τῆς ψυχῆς τὴν θρασύτητα, ἀντὶ μοχθηροῦ πολίτου χρηστὸν ἀπο-
 γήνας. διὰ τοῦτο ἄρα ὁ Πύθιος τῆς μὲν ψάμμος τὸν ἀριθμὸν οὐκ ἐδίσταζεν ὁπόση εἴη οὐδὲ τῆς θα- 15
 λάσσης τοὺς χόας, τὸν δὲ βασιλέα τὸν οὕτω φρονούντα οὐκ εἶχεν ἀποφήνασθαι πότερον θεὸς ἢ ἄνθρωπος εἴη. σὺ δὲ οὐχ ἓνα ἐπραῦνας, ὥσπερ Λυκούργος, οὐδὲ ἓνα
 ἀντὶ ἐχθροῦ φίλον ἐποίησας, ὥσπερ Ἀλέξανδρος, οὐδὲ
 d τὸν δεῖνα λαιδορησάμενον προσηγάγου, ὥσπερ ὁ ἑναγχος 20
 εὐδοκίμησας, ἀλλ' ἐξεστὶν ἀριθμεῖν κατὰ φύλα, στρα-
 τηγούς χωρὶς, ταξίαρχας χωρὶς, λοχαγούς πολλούς, ἵλας
 τοξευτῶν, ἵλας ἱππέων, τοὺς ἐκ τῆς μεγάλης βουλῆς, οἷς εὖ οἶδ' ὅτι τοσούτοις οὔσι καὶ τηλικούτοις οὐκ εἰς
 μακρὰν τὸ ἐνδεὸν προσθήσεις. καὶ τότε ἐξίσταται μοι 25
 98 αἷ ἄνθρωπον, οὐχ ὅτι καὶ νῦν τῶς χαλεπὺν τι καὶ
 πέρα τοῦ μέτρου πεπόνθασιν, ἀλλ' ὅτι σὺ σαντοῦ πε-
 ποίηκας καὶ τὰ εἶσω τοῦ μέτρου. καὶ ζητήσουσιν οἱ
 ἄνθρωποι οὐ τί τοῖς ὑπ' ἐκείνων πταίσμασιν ἀκόλου- 30

116, 5 τῷ Πυθίῳ] Apud Herodotum I, 68. et alios quos indicat Maius ad Diodori Excerpta p. 1. 8 οὐδὲ στρατιώτας ἀφαιρείθεις add. A et Taurinensis. 111' αὐτὸν ἐκκοπεῖς om.

Taurinensis. 20 λαιδορησάμενον] λαιδορησάμενος A. 25 ὥσπερ ὁ A. δ om. H. 25 ἐξίσταται] ξεστει A. 28 σαντοῦ]

σαντῷ A. 30 ἀκόλουθον ἦν H. ἦν om. A.

θον, ἀλλὰ τὸ τοῖς ὑπὸ σοῦ περὶ τοὺς λοιποὺς πεπρα-
γμένοις, καὶ θανμύσουσιν οὐχ ὅτι μὴ πάντες οἱ τὰ
αὐτὰ πλημμελήσαντες τὴν αὐτὴν δεδώκασιν δίκην, ἀλλ'
ὅτι μὴ πάντες οἱ τὰ ἴσα ἐξαμυρτάντες τῆς ἰσῆς τιπο-
6 χήκασιν φιλανθρωπίαις.

Ἔσται τὰ γε πράγματα αὐτὰ καθ' αὐτὰ ἐξετάζοντι ὅ
ἐπιμότερον σὺ προσσηήσῃς τοῖς ἐαυμάκοσιν ἢ ἑτεροῖς
τοῖς ὑπὲρ σφῶν ἀριστιύουσιν. οἶδας γὰρ, ὡς δοικεν,
ἀκριβῶς ὅτι δεῖ μὲν καὶ θυμοῦ μέγεθος ἐνυπάρχειν τῷ
10 βασιλεῖ, ἀλλὰ μέγαν ὄντα τὸν θυμὸν ἐνέκοον εἶναι
προσῆκει, ὥστε εὐμετάπειστον εἶναι τῶ λόγῳ. τὸ δὲ
ἅπαξ παραλλάξαντος ἀναπαλίσθαι τὴν ἀκμὴν οὐ μεγά-
λης, ἀλλὰ καὶ πᾶν μικρᾶς διανοίας, ὥσπερ μειρε-
κίου τραῦμα ἀλύτως ἰαθὲν ἀναξάνοντος καὶ διατρίβον-
15 τος ἐν τῷ βῶσιν, ὅσον τῷ φαρμάκῳ συγχωρησάντα
ἀπηλλάχθαι· φάρμακον δὲ ὕγιης οἰδαινούσης τὸ μὲν
αὐτίχα λόγος ἐστίν, ὃ σὺ τηλικαῦτα ἐπράυνας σφραδά-
ζουσας καὶ ζέουσας ἔτι, τὸ μετὰ ταῦτα δὲ ὁ χρόνος
ἱατρὸς ἤδη γίνεται καὶ τοῖς λίαν δυσμεταχειρίστοις. τὸ
20 δὲ ὑπ' ἀμφοῖν ἀμείλικτον ἔξω τῆς φύσεως ὑπολαμβάνει-
ναι καὶ τῆς θείας καὶ τῆς ἀνθρωπίνης. διό φησιν
Ὅμηρος τοὺς μὲν ἄλλους θεοὺς τρεπτοὺς εἶναι καὶ
παραρρήτους, τὸν δὲ Ἀἴδην μόνον ἀμείλικτον καὶ ἀ
ἀδάμαστον.

25 Τοιγαροῦν μόνος αὐτοκρατόρων καὶ οἷς ἐπιτεκ-
στερον προσηνήχθης, τούτους χαλεπώτερον τιτιμώρησαι
εἰς αἰσχύνην καὶ μεταμέλειαν καταστήσας, καὶ τῇ παρ'
ἑαυτῶν λύπῃ κολάσας τοὺς πλημμελήσαντας, αἰσθομέ-
νους ἐξ ὧν οὐκ ἀντέπαυθον κακῶς οἷα ἠδίκησαν. χαλε-
30 πωτέρα δὲ ἔλευθέρῳ λύπῃ τῆς διὰ τοῦ σώματος γινο-
μένης ἢ διὰ τῆς αἰσχύνης ἐστί. σημεῖον δέ· τὰς μὲν 99 α
γὰρ ὑπομένουσι καὶ ἐγκαρτεροῦσι, δι' αἰσχύνην δὲ προῖε-
ται πολλάκις τὸν βίον. πῶς οἷσι θρηνοῦσι τὴν ἄβου-
λίαν; πῶς οἷσι στένουσι τὴν γοητείαν, οἷον ἀνδ' οἷον

προσίλοισι παραβιάζοντας καὶ σπυριόμενοι βελτίονος εἰς
 ὃν ἐξήμαρτον ἢ ᾧ φέρονται πρὸς θέντο; οὐδὲ γὰρ
 ἐν μέσοις τοῖς κινδύνοις τὴν ἀρετὴν, ἀλλ' εἰ ποτε σπυ-
 ρὸν ὑπὸ τῆς τύχης ἀνερρίπσθῃ, καὶ Ἐφέου παρήκῃ
 τὴν ὄφρυν, τοῦ Καμβύσου τὴν παρωνίαν, οὐδὲ ἀνδρα-
 ρόδου μετρίως χαίμενος τοῖς ὑπ' αὐτοῦ ρογαυδεῖσιν.
 Ἡ δὲ μάλιστα μοι δοκεῖ τῆς ἀντικου φύσεως δείγμα γε-
 μνησθαι, ταῦτο οὐκ πρὶν εἰπεῖν παύσομαι.

Φιλοσοφίαν τοίνυν, ἡ βασίλει, ἀσπντες μὲν ἡδέ-
 εσθῃσαν ὥσπερ τε πατρίων ἱερὸν οἱ σὺν νόμῳ τὰς βασι-
 λείας διαδεξάμενοι, πολλοὶ δὲ καὶ συμπαρέλαβον ἐπι-
 στατοῦσαν καὶ τοῦ βίου σφῶν προσηύσαντο, οἷς ἐκ-
 τινύει τὰ γινόμενα χαριστήρια, ἀντιτάλιντον αὐτῶν
 τὴν ἀγαθὴν μνήμην τῇ πᾶσι χρόνῳ συμπαρεπέμπονσα.
 καὶ γὰρ ὅστις ἔδοξεν οὐκ πρὸ πολλοῦ περιορᾷ ἀδίκου-
 μὴν, οὐκ αὐτὸς τι κακὸν ἐργασάμενος, ἀλλ' ὅτι προή-
 κατο μόνον καὶ περιεῖδεν, ὅμως οὐκ ἀνταναφέρει τῇ
 λοιπῇ δόξῃ πρὸς ταύτην μόνην τὴν δυσφημίαν ταύτης
 τοίνυν ἔτι μικροῦ περισσώζομένου λειψάνου, οὐκ ἔχων
 οὔτε μέγα οὔτε μικρὸν ἐγκαλέσαι, ἀλλ' ὅτι μόνον συνή-
 δει μὴ δυναμένην συνεπαινεῖν τῷ τολμήματι, οὐκ ἐφέ-
 σατο ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ οὐδὲ ὥκησε ψῆφον ἐξενεγκεῖν, ἣν
 οἱ θεοὶ καλῶς ποιοῦντες ἔτρεψαν αὐτῷ παραχορήμα εἰς
 τὴν κηφελὴν, ὁ τὸν πώγωνα καθειμένος καὶ τοῦ φιλο-
 σοφωτάτου τῶν βασιλέων ἀντιποιοῦμενος, ἀλλ' οὐχ
 ἡμεῖς οἱ τοῖς ὅπλοις ἐντιθραμμένοι, ἀλλ' εἰσκαλιῶτε
 καὶ συμπαρίστασθε καὶ τῶν μεγίστων τιμῶν ἀξιοῦτε.

Καὶ τοῦτον μὲν ἐγώ, ἀλλὰ τὸν καθηγῆτην ἀκρίτου
 τοῦ ἀντακράτορος διασπαράττειν πρῶην τῶν στρατιω-

118, 3 μέσοις add. A et Taurinensis. ἀλλ' ἢ A. * * *
 ἀδύνας H. 4 ἀνερρίπσθῃ A. ἀνερρίπσθαι H. 16 προή-
 κατο] προσήκατο A. 20 ἐγκαλέσαι] ἐπαινεῖσαι A, sed ἐγκαλέσαι
 ab eadem manu in margine. 21 συνεπαινεῖν A. ἐπαινεῖν H.
 25 ἀντιποιοῦμενος A. μεταποιοῦμενος H. περὶ Ιουλιανοῦ βα-
 σιλέως δοκῶ ἀποσκήπτειν τοῦ παραβάτου. schol. A. 26 οἱ τοῖς
 A. οἱ οὐκ, H. εἰσκαλιῶτε A, εἰσκαλιῶσε H. 28 τοῦτον
 Monac. 113. τοῦτο H.

τῶν ὁρμημένων ἐξελθόντες προὔπτεον θανάτου, ἀποδὲ 100 α
τὸν θυμὸν ἰδεῖ παραμυθίσασθαι τῶν δικαίως ἀγανα-
κτεῖν πεπιστευκότων, χρήμασι μόνως ἐξημώσατα. καὶ
γὰρ, ὡς ἔοικεν, ἐξ ὁμοῦν ὑμᾶς φιλοτιμείσθαι, καὶ
5 δι' αὐτῶν εὖ παιδεύει φιλοσοφίαν καὶ δι' αὐτῶν τοῦ πάσχοντος
κακῶς ἐξαιρῆσθαι, καὶ πᾶσι γενέσθαι φανερόν ὅτι μήτε
ἐκείνη ἢ ψήφος τῆς ὑμετέρας κρείττους ἦν, ἀλλὰ τοῦ
κοινοῦ θορύβου καὶ τῆς συστάσεως καὶ τῆς εἰσιθυσίας
ἀπαντῶν ἀγνωμοσύνης τοῖς ἐν παιδείᾳ δινεγκῶσι. καὶ b
10 τούτου τεκμήριον ἔναργίς· τὸν γὰρ ἐγκληθέντα μὲν
ὑπὲρ τῶν αὐτῶν προότερον δὲ χρησάμενον τῇ παρὰ τῶν
πολλῶν δυσμενείᾳ οὔτε τιμῇ παραχρημασάμενος· 1

Ἄλλ' ἱκανῶς ἔχει τῷ νεμεοήσαντι δαιμονίῳ εἰ τί
τοὶ καὶ πρότερον παριώραται. ἀλλὰ τὰ νῦν γε ἄντι-
15 κrus τῆς Σωκράτους μεγαλοψυχίας οὐχ ἤρπασε τὸν
καιρὸν βουλευμῶν, οὐ συμπαρανήχθη τῇ τροπῇ τοῦ
ἀλάστορος, οὐ ῥῆμα ἀφῆκεν ἀδικουμένου, ἀλλὰ τὴν
ὀργὴν τῶν ἐννόμως βασιλεύοντων τῆς φιλανθρωπίας c
ἀνεκτοτέραν ὑπέλαβε τοῦ τοῖς νόμοις ἐπαναστάντος,
20 ἀλλὰ μᾶλλον εἴλετο διακαρτερεῖν ἐν οἷς ἦν ἢ τὰ πα-
ρόντα μεμψάμενος ἀπηλλάχθαι. τοιγαροῦν ἅπαντα ὁ
μιαρὸς τᾶλλα μετακινῶν, τὰς ἐκείνου συμφορὰς μόνως
ἐφύλαξεν ἐπὶ σχήματος. καίτοι εἰ καὶ πάνυ δικαίως
καταψηφισθέντα ἠπίστατο, ἀλλ' ἐτέροις γε ἔδωκεν ἄ-
25 δειαν πολλῶν δικαιότερον κατεγνωσμένοις. νῦν δὲ, ὡς
ἔοικεν, οὐκ ἤνεγκεν ὑπὸ τοῦ μάλιστα παρ' ὑμῶν πά- d
σχειν δοκοῦντος κακῶς παρορῶμενος. δίκαιος οὖν ἀπο-
λαῦσαι τῆς σῆς προότητος ὁ τῆς ἐκείνου μὴ ἐθελήσας·
καλὸν τι διασώσασθαι τὰ ζώπυρα τῆς φιλοσοφίας·
30 σημεῖον γὰρ βασιλέως εὐδαιμόνος αὕτη ἢ τέχνη ἐπιδι-
δοῦσα, καὶ ἀνάγκη ἀρετὴν ἐντιμον εἶναι παρ' οἷς φι-

119, 7 ἐκείνη] ἐκείνης A.

ὑμετέρας] ἡμετέρας A.

11 προότερον A. προετίμα H.

12 „Sub οὔτε τιμῇ latet

error.“ Stephanus. οὐ τεκμηρίον Roulezius p. 29. „οὔτε τιμῇ.

Leg. οὐδὲν ὅτι μὴ.“ Iacobsius.

30 βασιλέως A. βασιλέας H.

101 φιλοσοφία σπουδῆς ἀξιοῦται, ἐν ᾗ δὲ σε μνήμην ἀθά-
 νατον καὶ ἀγήρων καταλιπεῖν. οὐ γὰρ μόνον οἱ τὰς
 πόλεις εὖ ποιοῦντες ἀθανάτους καταλείπουσι τὰς μνή-
 μας, ἀλλὰ καὶ οἱ τὰ κάλλιστα τῶν ἐπιτηδευμάτων τι-
 μῶντες. αἰεὶ γὰρ, ἕως ἄν ᾗ γένος ἀνθρώπων, οὐκ ἐπι- 5
 λείψουσιν οἱ περὶ τοὺς θμιοτέρους τῶν λόγων φιλοχω-
 ροῦντες. ὥστε ἀνάγκη διαδόσιμον γενέσθαι τὴν φή-
 μιν τῶν καλῶς αὐτῇ προσεχθέντων εἰς ἅπαντα σχε-
 δὸν τὸν αἰῶνα.

120, 4 κάλλιστα] μέλιστα A.

VIII.

ΠΕΝΤΑΕΤΗΡΙΚΟ Σ.

b

Περὶ φύσεως βασιλικῆς καὶ αὐτὸς οὕτω γινώσκων τῶν
 χάνω, καὶ ἱκανῶ Πίνδαρον τὸν ποιητὴν, ὥς ἄρα οὐ
 πᾶσιν ἀνθρώποις ὁμοίως ἐν ἀγαθῇ μοίρᾳ τὸ προελθεῖν
 5 εἰς χρόνον πλείω τὸν βίον, ἀλλὰ μόνοις τοῖς ζῆν μετὰ
 δικαιοσύνης προαιρουμένοις. καὶ τοῖτοις ἐλπίς γλυκερὴ
 συνδιατεταται καὶ ἀγαθὴ γηροτρόφος, παραπέμπουσθαι
 μετ' εὐφροσύνης εἰς τὸ τῆς φύσεως καταγνώσκων. ἡ δὲ
 τῆς κακίας ἀπελλαγὴ ὅσπερ ἂν θάπτιον ἐπάρξῃ, το- c
 10 οῦτε μᾶλλον τοῖς καταληφθεῖσιν ἐκ' αὐτῆς συνενήνο-
 χεν. οὐ γὰρ ἐπ' πλείοσι περιπεσεῖν πλημμελήμασιν,
 οὐδὲ τοῦ γήρους περασεῖσθαι δυσκολωτέρον, προανα-
 σείοντος τὰς φροντίδας, ὣν μεταλλάσσοντας ὑπομενοῦσιν.
 εἰ οὖν ἀληθὴς οὗτος ὁ λόγος ἐπὶ τῶν ἰδίων βίων ἴσθι,
 15 πόσῳ μᾶλλον ἐφ' ὧν πολλοὺς ἀναγκαῖον συνεπολαύειν
 ἢ τῆς ἀρετῆς ἢ τῆς μοχθηρίας; ἄμφω ταῦτα, καὶ τὰ
 χρηστὰ λέγω καὶ τὰ φαυλότατα, ἐφ' χρόνον συνεπιδί- d
 δωσι. καὶ εὐχαιντο ἂν οἱ κοινωνοῦντες τὰ μὲν ἐπὶ
 πλείστον αὐτοῖς χορηγεῖσθαι, τὰ δὲ μηδὲ ἀκαρῇ πα-
 20 ραμένειν.

Χρῦσιππος δὲ ἄχρὶ τῶν ζημάτων ἔοικεν ἀνδρίζε-
 σθαι, ταυτὸν δύνασθαι φάσκων ἀνδρὶ σπουδαίῳ μίαν
 ἡμέραν, μᾶλλον δὲ καὶ μίαν ὥραν, πολλοῖς ἐνιαυτοῖς.

121, 3 Πίνδαρον] Fragm. 233. pag. 672. Boeckh.

9 κακίας ἀπελλαγὴ] τὸν θάνατον λέγει, περὶ τῶν κακῶν τοῦτο τῶν
 τῶν τελευτῶντων. schol. A. 17 συνεπιδίδωσι A. συνεπι-
 δίδωσι H. 19 μηδὲ ἀκαρῇ A. μηδ' ἐν ἀκαρῇ H.

οὐδὲ γὰρ ἰδιώτῃ φιλοσοφοῦντι πρὸς τὸ ἔργον ἂν τις
102 a ἀρχαῖν ὑπολάβοι καθάπερ ἀστραπὴν ἐκλάμψασαν τὴν
ἀρετὴν εὐθύς ἀποσβῆναι, ἀνδρὶ δὲ

ὦ λαοὶ τ' ἐπιτετράφασται καὶ τόσσα μέμνη, 5
καὶ ὧ πάσαν μὲν γῆν, πᾶσαν δὲ θάλασσαν κοινωρεῖν
ἀνάγκη τῶν ἀγαθῶν, πῶς, ὧ βέλτιστε Χρυσίππε, οὐ
συνεύχῃ τὸν χρόνον καὶ ἔξω τῆς φύσεως; ὅσα γὰρ ἂν
ἐκείνον μακρότερον ποιῇς, τοσούτῳ μακρότερον ποιῇς
τὴν τῶν ἀνθρώπων εὐδαιμονίαν. ταύτῃ τοίνυν ἐγὼ
μάλιστα φράζην ἂν τῶν τυράννων εἶναι τοὺς βασιλεῖς, 10
b ὅτε τῶν μὲν ὁ πλείων χρόνος ἀληθείης ἐστὶν ἰσχυρὴ καὶ
ἡνέκωτος, ἢ τυραννίδος δὲ ἡ μακρότερα μακρότερον πέν-
θος ἕσπερ τῶν χρωμίστων, καὶ αἱ πέντε αἰεὶ αὐτοὶ τῶν
ἐπικρατῶν καὶ αἱ δεκάδες δικαιοσύνης μὲν καὶ φιλα-
νθρωπίας δὲ ἀνταρραπύου τὴν βασιλείαν ἐκτετακται, καὶ 15
ἀσμενέστατοι οἱ κύκλοι καὶ περίοδοι τῶν πατηγύρεων,
καὶ ἐπισπίντες τοῦ καιροῦ πρότερον ἕκαστος ἐπεσφάζων
ἀληθείης καὶ χορεύων αὐτῇ ψυχῇ καὶ συνεξυμνῶν τὸν
θεὸν τὸν μηχανῶντα τὴν εὐκρατίαν. εἰ δ' ἡ ἀπαν-
θρωπία καὶ χυλιότης σχῆμα ὑπερδύσκο βασιλείας, ἢ 20
ταύτης διατρεφῇ καὶ ὁ αὐτῆς χρόνος ἀνταρραπύς τοιο
c ὑπηκόοις καὶ ἡνίκα ἂν τὰ σύμβεβα γίνηται τοῦ χρό-
νου, μᾶλλον ὑπομνησέτω τοὺς ἀνθρώπους ἂν δεσπο-
χοῦσι, καὶ δίδονται πλείονων μεσιτίων ἐπὶ τὰς ἰσχυρὰς
ἢ πάλαι ποτὲ ἐπὶ τὰς μέγας οὐδέ τι σφραγισμένοι. 25
καὶ εὐρημαῖον μὲν αὐτῶν ἀπὸ πῆς γ' αἰότητος, πῶ δὲ
ἔστω μεστὰ ὀδυρμῶν. αὐτῶ γὰρ τὸ μὲν Κέρου γῆ-
ρας ἰόντων ἦν τοῖς τὴν ἄσπίαν αἰνοῦσι, Νέων δὲ ἐν
ἀκμῇ τῆς ἡλικίας ἑαυτὸν ἀποσφάζας ὅψε λίαν ἄδυναν
τεθνῶναι.

30

122, 1 πρὸς A. κατὰ H. 2 ὑπολάβοι] ἀπολάβοι A.
ἐκλάμψασαν A. ἐλλάμψασαν H. 7 γὰρ ἂν A. ἂν om. H.
8 ποιῇς A. ποιῇς H. 15 ἐκταῖαι] ἐκταῖοι A. 16 ἀσμε-
νέστατοι A. ἀσμενέες H. οἱ κύκλοι] αἱ περι A. 27 γέννηται A.
γέννηται H. 24 μεσιτίων] τοῦτ' ἐστι μεσιτῶν ἐκαστὸς ταῖς λύπαις
θλίβεται πλέον κατὰ τὰς ἰσχυρὰς. schol. A. 30 τεθνῶναι] Vulgo
τεθνῶναι.

Τί οὖν μοι βούλεται τὸ προοίμιον τῶν λόγων;
 χρῆναι καὶ κῦν ἀνερωτῶν ἑαυτὸν ὅπως ἔχει d
 πρὸς τὴν παροῦσαν πανήγυριν, εἰ μὲν δὴ τὰ ἔνδον
 αὐτῷ κατηφιᾷ καὶ σκυέσθαι, ἀπετρέχει δὲ ὁ γέλως,
 5 ἀπώθει καὶ ἡ εὐφροσύνη καὶ τὸ συνευθυμῆσθαι δοκεῖν
 τοῖς δρωμένοις, κολακεύσων μὲν ἐγὼ πρῶτος εἰς τὰ
 βασίλεια παρελθόντα, κολακεύσαντες δὲ ὑμῖς οἱ τὸν
 λόγον ἐπαινεσόμενοι. καὶ κροτεῖτε νῦν, ὡς ἔοικεν, ἀπ'
 ἄκρων τῶν χειρῶν καὶ ἐκβοᾶτε ἀπ' ἄκρας τῆς γλώττης, 103 a
 10 ἢ δὲ ἀφανὲς ψῆφος κατακρίνει τε ἡμῶν καὶ θωπείαν
 καταψηφίζεται. εἰ δὲ διὰ τοῦ βάρους ἡ πανήγυρις ὑμῖν
 διήκει καὶ ἑορτάζετε ταῖς καρδίαις, αὕτη ἂν ἡ πολύνε-
 πτος εἴη πενταστηρίς, αὕτη ἡ ζητοῦσα δεκαετηρίδα, οὗ-
 τος ὁ κύκλος, ὃν πολλάκις ὁμεινὸν ἀνελιχθῆναι τῇ τῆς
 15 πεντάδος προσθήκῃ.

Ἀλλὰ τὴν μὲν περὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον φιλοτι-
 μίαν τοῖς ταῦτα σοφωτέροις παρῶμεν, ἃ δὲ προσήκει b
 φιλοσόφῳ τὸ ὄνειδος ἀπωθουμένῳ τῶν σοφιστῶν, κο-
 σμῆσαι τὴν πανήγυριν, ταῦτα ἐπιξίωμεν ἤδη, παρα-
 20 τισάμενοι μικρὰ τοὺς ἀκρουόμενους, ἃ πολλάκις μὲν
 ἤδη καὶ πρότερον, δεῖ δὲ, ὡς ἔοικε, συχνότερας τῆς
 ἐπιδόξης, εἰ μὲλλοιμὲν τι περαίνειν ὡς νομοθετοῦντες
 τοῖς φιλοσόφοις, καὶ ὅπως λεκτέον καὶ ἃ λεκτέον. οὐδ'
 χαλεπὸν μὲν ἐπισχεῖν· ποιοῦνται γὰρ καὶ τὰ ἐναντιώτατα
 25 ἀφορμὰς, σιωπῶντα μὲν φιλόσοφον λοιδοροῦντες ὡς δι' c
 ἀδυναμίαν τοῦ λέγειν σεμνότητα σχηματιζόμενον, λέγοντι
 δὲ ἐπιτιμῶντες ὥς ἐκ φιλοσοφίας εἰς ῥητορικὴν μετιόντι,
 καὶ μὲν νοουθετῇ, φλυαρεῖν, ἂν δὲ ἐπαινῇ, κολακεύειν,
 ἂν δὲ ἐλέγχῃ, μελαγχολᾷ, ἂν εἰς τὰ βασίλεια παρῇ,
 30 περιεργάζεσθαι, ἂν οἴκουρῇ, κτεῖσθαι μάταιον ἄχθος ἐπὶ
 τῆς γῆς, ἂν πολιτεύηται, σπουδαρχεῖν, ἂν ἀφιστῇται

123, 4 κατηφιᾷ Iacobsius ad Philostrat. p. 606. Vulgo
 κατηφιᾷ. 6 κολακεύσων A. κολακεύων H. 7 παρελθόντα A.
 εισελθόντα H. 11 ὑμῖν] ἡμῖν A. 12 αὕτη ἂν A. ἂν
 om. H. 22 παραίνω Wyttenbaech. ad Plutarch. de S. N. V.
 p. 74. Vulgo παραμυνῶ. 26 ἀδυναμίαν A. ἀδυναμίας H.
 31 ἀφιστῇται Iacobsius. Vulgo ἀφίσταται.

τῶν κοινῶν, ἀχρεῖον εἶναι. τί οὖν ἂν πάθοιμεν πρὸς
 ἀνθρώπους οὕτω δυσκόλους, οἱ χῶραν οὐκ ἔχουσιν εἰς
 ἣν ἂν τάξιαν ἡμᾶς, ἀλλὰ βαρύτεροι καθιεστήκασιν τοῖς
 d φιλοσόφοις τῶν τὰ μειράκια παιδαγωγούντων; διὰ τού-
 τους οὖν καὶ τοὺς τοιούτους μικρὰ μοι συγχώρησον, ὦ
 βασιλεῦ, ἐκλογήσασθαι καὶ ὑπὲρ ἑμαυτοῦ καὶ ὑπὲρ
 τῶν λόγων οὓς προαίρουμαι. ἔσται δὲ οὐ τὰντα ἕξω
 τῆς ὑποθέσεως, ἀλλὰ καὶ προὔρηγον τῇ καθορᾷ
 δυναμένῳ.

Ἐγὼ, φιλανθρωπότατε αὐτοκράτορ, ταύτῃ μάλι- 10
 104 α στα τῶν ἄλλων τεχνῶν φιλοσοφίαν διαφέρειν πεπιστευ-
 κῶς, ὅτι μὴ κέχηκε πρὸς δόξας ἀνθρώπων, μηδὲ τὰς
 ἀκοᾶς ποιεῖται κριτὰς ὧν αὐτῇ πρακτέον ἐστὶν ἢ ῥη-
 τέον, ἀλλ' ὅσα ἂν ὁ λόγος ὑφηγῇται συντείνειν αὐτῇ
 πρὸς τὸ κεφάλαιον, ὃ προεστήσατο. ταῦτα ἐγὼ εἰκό- 15
 τως πρὸς τοὺς ἀρχαίους πατέρας τῆς τέχνης ἑμαυτῷ
 καὶ νομοθέτας ποιούμενος ἀπανταχοῦ πειρῶμαι τοῖς
 ἔχουσιν τοῖς ἐκείνων ἀκολουθεῖν, ἂν οἷός τε ὦ. φασὶ
 δὲ ἐκαῖνοι δύο ὁδοὺς εἶναι φιλοσοφίας, τὴν μὲν ἀν-
 θρωπίνην, τὴν δὲ θειοτέραν, δεῖσθαι δὲ ὁμοίως ἀλλή- 20
 λων καὶ οὔτε τὴν ἀνθρωπίνην ἐξεῖναι βαδίζειν ἄνευ τῆς
 θείας οὔτε τὴν θείαν ἄνευ τοῦ προκαθήρασθαι τῇ
 ἀνθρωπίνῃ. μεταλλάττειν οὖν τὰς ὁδοὺς τοὺς ὀρθῶς
 ὁδοιποροῦντας καὶ μεταβαίνειν ἐκ τῆς ἐτέρας εἰς τὴν
 ἐτέραν, ὥς ὁ καιρὸς ὑφηγείται. τίκτεσθαι γὰρ ἡμᾶς 25
 οὐχ ἑαυτοῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ πολίταις καὶ φίλοις καὶ
 ἀπλῶς ἀνθρώποις. ὅταν μὲν οὖν ὁ καιρὸς παραγ-
 γέλλῃ μὴδ' ὅτιοῦν ὄφελος εἶναι προσιόντι τοῖς ἀνθρώ-
 ποις τῆς κατεχούσης πολιτείας καὶ τῶν ταύτης προεστη-
 κότων, ἀποκλειόντων τὴν ὁδὸν τοῖς φιλοσοφοῦσιν, ὥς- 30
 περ τῶν ἀρρωστούντων τοῖς ἰατροῖς, τηνικαῦτα δὴ
 c προσήκειν τῶν κοινῶν ἀναγκαίως ἀφισταμένους ἀγαπᾶν

124, 3 ἂν τάξιαν A. ἂν om. H.

14 συντείνειν] συντείνει

F. A. Wolffius.

26 ἀνθρώποις] ἀνθρωπίνους A.

32 ἀφισταμένους A. ἀφισταμένοις H.

εἰ τὸ καθ' ἑαυτοὺς εὖ διαθήσονται, ὥσπερ ἐν ζάλῃ
 κοιμοῦτο, φησὶν ὁ Πλάτων, ὑπὸ πνεύματος φερομένου,
 ὁρῶντες τοὺς ἄλλους καταπιμπλαμένους ἀδικίας τε καὶ
 ἀνόμων ἔργων, αὐτοὶ στάντες ὑπὸ τειχίον, τὸ γὰρ μὴ
 5 τὰ αὐτὰ παθεῖν τοῖς πολλοῖς κέρδος ἡγήσονται· ὅταν
 δὲ εἰσκαλῇ μὲν ὁ τῆς πολιτείας προεστικῶς, ἐνδιδῶ
 δὲ ἐλπίδας χρηστὰς ἀποτέμνοις τῆς ἰατρικῆς καὶ τὰ
 παραγγέλματα καταδέχεται γεννικῶς, καὶ ἀπαιτῇ τὴν
 παρηρσίαν ὥσπερ ὄφλημα ἀναγκαῖον παρὰ τῆς τέχνης,
 10 καὶ μηδὲν αὐτῆς νουθέτημα ἄχρι τῶν ὠτων προσίηται, d
 ἀλλ' ἐγχαράτῃ τὰς συμβουλίας τῇ ψυχῇ καὶ περιγέει
 τὸν ἐφεξῆς χρόνον, καθάπερ ἐν στήλῃ ἀδάμαντος ἐγγε-
 γραμμένας, ὁ τούτῳ μὴ προσίων συνεχῶς μηδὲ χειροῦ-
 θη κατασκευάζων, μήτ' ἐπιδεικνύμενος τὴν τέχνην ἣν
 15 ἐπισχεῖται, ἀνηκουστῇ μὲν φιλοσοφίας, ἀνηκουστῇ
 δὲ Ἰλλάτωνος τοῦ σοφοῦ, βασιλέα νέον ἐπιζητούντος εὖ
 πιφυκότα, ὡς τηλικαῦτα μάλιστα τὴν χρείαν ἐπιδειξαι
 τὴν ἑαυτῆς δυνησομένης φιλοσοφίας.

Καὶ διὰ ταῦτα ἐκεῖνος οὐκ ὤκνει διαπλέων ἐκ 105 a
 20 τῆς Ἀττικῆς τὸν Ἴόνιον, καὶ τὰ πρῶτα ἀμαρτῶν δευ-
 τέραν πείραν προσενγκεῖν, καὶ τὰ δεύτερα ἀμεληθεῖς
 μηδὲ τὰ τρίτα ἀποκνησάι. καίτοι Πλάτων μὲν τῇ Διο-
 νύσιον φύσει φιλονεικῶν ἐπεχείρει τοῖς ἀνιάτοις, τὴν
 δὲ αἴη φύσιν ἔξεστι καθορᾶν κηρένου παντὸς ἐκμαγείου·
 25 εὐπλαστοτέραν πρὸς ἀρετὴν. μᾶλλον δὲ τί δεῖ κύκλῳ πε-
 ριέσθαι καὶ οὐκ αὐτὸν Πλάτωνα μάρτυρα πυραστήσα-
 σθαι; ὡς ἐκεῖνος μὲν πλέων ὡς Διονύσιον τοὺς αὐτοῦ
 νόμους παρεώρα, οὓς εἶδατο ἡμῖν ὥσπερ γνωρίσματα b
 φύσεως εὐαγώγου πρὸς βασιλικὴν ἀρετὴν, ἡμεῖς δὲ
 30 ταυτὶ τὰ γνωρίσματα ἐξευρόντες ἀγαπητῶς συνδεδραμη-
 κότα μᾶλλον ἀκούομεν Πλάτωνος ἢ αὐτοῦ ἑαυτοῦ, καὶ
 τοῖς ἰχνεσιν ἀκολουθοῦμεν, ὧν ὁ θέρμενος ὠλιγώρησι·

125, 2 Πλάτων] De Rep. VI. p. 496 d. Conf. infra p. 326 b.

4 τειχίον A. τειχίον H.

14 μήτ'] Immo μηδ'.

21 κηρένου A. κηρέου H.

Σκοπεῖτε γάρ, εἰ μὴ δόξειεν ὑμῖν ἀνὴρ τὰ πα-
 ρόντα μᾶλλον προφητεύειν ἢ δείγματα εἰς μέσον ὑπο-
 δεικνύται φύσεως ἀπιστουμένης τοσούτων συλλαβεῖν
 ἀγαθῶν ἀριθμὸν, ἃ μὴ ῥαδίως ἀνέχεται τὴν κοινωνίαν.
 δότε γάρ μοι, φησί, βασιλεία νέον, σάκρονα, μεγαλο- 5
 c πρεπὴ, μνήμονα, πρῶτον, ἀνδρεῖον, εὐμαθῆ. οὗτος
 ἐκείνός ἐστιν, ὃν ζητεῖς, ὃ θαυμασιώτατε Πλάτων, καὶ
 λέγεις μοι λίαν ἀκριβῶς, οὐκ εἰδὼς ὃν λέγεις, καὶ τὴν
 εἰκόνα ἐκμάττη, οὐκ ἑορακῶς τὸ ἀρχέτυπον· ἰδοὺ τοί-
 νυν καταμάνθανε πρῶτον τὸ ὕστατον τῶν γνωρισμά- 10
 των, ὅπως ἐκλάμπει περιφανῶς ἐν τῷ νεανίᾳ τὸ φιλο-
 μαθές, εἰ δὲ βούλει, καὶ εὐμαθές· ὃν οὐδὲ ὁμόγλωτ-
 τον ὄντα τοῖς λόγοις τοῖς ἡμετέροις προθυμότερον ἔστιν
 ἰδεῖν ἀπαντῶντα εἰς τοὺς λόγους ἢ τοὺς λίαν ἐκ τῆς
 Ἀττικῆς. καὶ οὐ δεῖ σοὶ μακρᾶς παραγγελίας οὐδὲ 15
 d ἀντιβολήσεων ἐμμήνων, οὐδὲ προστίθεσθαι ἱκετηρίαν,
 ἀλλ' ἐξαρκεῖ μόνον ἀπαγγεῖλαι καὶ πράγματα ἔξεις
 περινοστών τοὺς ιδιώτας· ὁ δὲ προκαθίηται ἔτοιμος τὸν
 χορὸν τὸν αἰκεῖον περιστησάμενος, καὶ τὰς Μούσας οὐκ
 ἔλαττον ἀσμενίζει τῆς Ἑννοῦς, καὶ πρὸς τοὺς λόγους 20
 οὐκ ἤττον ἢ τὴν σάλπιγγα διεκρίεται. καὶ οὐδὲ τὰ
 ῥήματα αὐτὸν θορυβεῖ ξένα ὄντα καὶ οὐκ ἐν ἔθει,
 106 e ἀλλὰ τὸν ἐνδεδυκότα αὐτοῖς νοῦν ἱευνᾷ καὶ μικρᾶς
 ἐκδοθείσης ἀρχῆς δαίται ἐλάχιστα ἐρημνέως. τὸ γὰρ
 ἀκόλουθον εὐθείως καὶ τὸ ἐφεξῆς οἰκοῦεν εὐρίσκει τῇ 25
 τῆς φύσεως εὐκολίᾳ. ἡσθάνεσθε γοῦν αὐτοῦ κραδαί-
 νουμένου πρῶτον πρὸς τὸ κάλλος τῆς διανοίας καὶ τῇ
 δυνάμει τοῦ λόγου συμμεταβάλλοντος τὴν μορφὴν, με-
 διῶντος, συνάγοντος τὰς ὁφρῦς, οὐκ ἀγαπῶντος ἐπι-
 σitta μόνον τοῖς εἰς τοῦμφορὸς λεγομένοις, ἀλλὰ καὶ 30
 τὴν τέχνην, ἀφ' ἧς ἕκαστος ὁρμάται τῶν ἐπιχειρημά-
 των, ἐπιζητοῦντος. ὥστε δυοῖν εἰσελθόντων τοῖν λόγοιν

126, 4 κοινωνίαν] τὴν ἐν τῇ αὐτῇ συνέκρξιν schol. A.

9' ἑορακῶς] Vulgo ἑορακῶς hic et alibi.

16 προστίθεσθαι]

προστίθεσθαι F. A. Wolfius.

32 et 127, 6 δυοῖν] Vulgo

δυοῖν:

μάλλον ἰάλω τοῦ νοῦν οἰκτιρῶν ἔχοντος ἢ τοῦ τὰ ῥήματα b
 ὃ δὲ μάλιστα ἄξιον ἔγασθαι, ὅτι καὶ τῶν ἱππικῶν
 ἱππικούς μόνους προσίεται μετ' ἡδονῆς, οὓς ἂν γνῶρίζῃ
 προσήκοντας, οὓς δὲ ἀνευρίσκει περαιτέρω τοῦ ἀληθοῦς
 5 χαρισμένους, δυσχεραίνει πρὸς τοὺτους, ὡς ἔξαπατᾶν
 πικρῶμένους. τοῦτο δὲ θυεῖν ἂν εἴη σημεῖον, τοῦ τε
 γινώσκειν ἑαυτὸν καὶ τὸ ἑαυτοῦ καὶ τοῦ γε ἀνάλωτον
 εἶναι κολακείας, καὶ κινδύνου κραίττω χαλεπωτέρου ἢ
 χρυσίου, καὶ μάλιστα τοῖς ἐν ὑπεροχῇ τοσαύτῃ καθε-
 10 στηκόσι. ὧν οἱ πολλοὶ τὸ προσήκον ἀεὶ καὶ ἐν τοῖς
 λόγοις ἐπιζητοῦντες αὐτοὶ προκαλοῦνται τοὺς προσιόν- c
 τας ἐξ ὧν ἀφρανοῦσι σκοπεῖν, οὐκ ἐξ ὧν ὠφελήσουσιν.
 ἀλλ' οὐ σύ γε, ἀλλὰ κουφότερον φέρεις βλασφημίαν ἢ
 κολακείαν, γινώσκων ὡς ἡ μὲν αὐδὲν ὠνήσῃ, λουδορη-
 15 θόντες δὲ πολλοὶ τὰ ἑλλείμματα ἐπηνώθησαν. καὶ
 πρὸς τοὺς νοουφειοῦντας ἡμέρος ὧν πρὸς τοὺς θωπεύον-
 τας ἀγριότητις. ὁ τοίνυν προῦπάμην, τὸ γὰρ εὐπειδί-
 τοῦτο αὐτὸ καὶ εὐάγωγον εὐμαθίας εἶναι τεμνῆριον εἰς
 οὐκ ἂν φαίη, ὃ σοὶ διαφερόντως ὑπάρχον ἐρώμεν; d
 20 Ἀλέξανδρος μὲν γὰρ ὁ Φιλίππου πολλὰ ἀκούσας
 Ἀριστοτέλους πολλάκις πλείω καὶ παρῆκε, σοὶ δὲ
 πᾶσα χρηστὴ παρεύρεσις ἐγνώθηται ἐν τῷ βᾶδι τῆς
 διανοίας καὶ μένει παντάπασιν ἀνιξάλιπτος. καὶ ὅστις
 ἂν σοὶ ῥηθῇ παρ' ἡμῶν λόγος ἀρχαῖος γνῶμη πα-
 25 λαίην ἔχων καὶ νουθεσίαν παρῆσθηκεν αὐτὸ καὶ συνδισ-
 τᾶται. οὐκ οἶσθα ὅπως ἄγαμαι, βασιλεῦ, ἀποδῶν σοι 107 a
 πολλάκις ἐκείνου τὸν λόγον ὑπερφανῶς ἀγαπῶντος καὶ
 πρὸς ἡμᾶς ἔχοντος ἐπὶ τῶν καιρῶν, ὅτι σεισμοῦ μὲν
 καὶ λοιμοῦ πρὸ διαφθορῆς ἀνδρώπυτος, βασιλείας δὲ
 30 ἔργον τὰ σώζειν ἐστὶ, καὶ τὸ ῥῆμα ἐκείνου τοῦ αὐτο-
 κρατορος, ὅτι. σήμερον οὐκ ἐβασίλευσα, οὐδένα γὰρ
 σήμερον εἰς ἀποίησα. ταῦτα γὰρ καὶ πλείω τοιαῦτα οὐχ
 οἷον τε ἐπαινεῖν οὐδὲ μνησθῆναι τὸν πεφυκότα ἐξ ἐναν-

127, 8 κολακείας] κολακίς F. A. Wolfius. χαλεπωτέρου]
 χαλεπώτερον A. 9 ἐν sm. A. 12 εὐφρανοῦσι F. A. Wolfius.
 Vulgo εὐφραίνουσι.

τία. ὅταν οὖν αὐτὸς μὲν ὑπέχης τὰ ὤτα, ἡμεῖς δὲ
 b ἀποκινῶμεν προσάγειν τοὺς λόγους, οὐδ' ἀσμενίζεις, οὐχί
 σὸν ἤδη τὸ ἐγκλημα, ἀλλὰ τῶν εἰς δέον τῇ φύσει τῇ
 σῇ μὴ χρωμένων. ἀλλὰ τοῖς μὲν ἄλλοις, ὧ βασιλεῦ,
 πᾶν συγγνώμην τις ἀπονείμει — ταῖς μὲν γὰρ οὐ
 σχολή, οἱ δὲ εἰς ἑτέραν φαίνεται ἂν ἐσφάρισθαι χρεῖαν
 — φιλοσόφῳ δὲ, ὃ δέδωκας ἤδη πείραν τῆς εὐπειθείας,
 εἰ μὴ προσάγοι συνεχῶς λόγους ἐγκάρπους καὶ ὀνησι-
 μους, τίς οὐκ ἂν δικαίως νυμεσήσειν, εἰ σχῆμα ἀνε-
 ληφὼς γυμναστοῦ ἀμιλλῶτο ὀψαρτύταις, καὶ ἐπιμελοῖτο
 μόνον τοῦ προσηνῆς εἶναι δοκεῖν καὶ τῇ πανηγύρει
 c κεχαρισμένος, φάρμακον δὲ τοῖς ἡδύσμασι μὴδ' ὀτιοῦν
 ἐγκαρναννοί;

Πλάτων μὲν οὖν, εἰ καὶ τὰ ἄλλα πάντα θεῖος
 καὶ αἰδοῖτο, ἀλλὰ τοῦτόν γε ἀτεχνῶς ἀποκεκινδυνευμέ- 15
 νως προήκατο λόγον, ὅτι μὴ πρότερον τὰ κακὰ λήξει
 τοῖς ἀνθρώποις, πρὶν ἂν ἢ φιλόσοφοι βασιλευσώσιν ἢ
 βασιλεῖς φιλοσοφήσωσιν. ἐλήλεγκται δὲ ὁ λόγος, καὶ
 δέδωκεν εὐθύνας τῷ χρόνῳ. ἄγασθαι δὲ ἄξιον Ἀρι-
 στοτέλεω, ὅτι μικρὸν τὰ Πλάτωνος ῥήματα μεταθείς 20
 d τὸν λόγον πεποίηκεν ἀληθείστερον, φιλοσοφεῖν μὲν τῷ
 βασιλεῖ, οὐχ ὅπως ἀναγκαῖον εἶναι φάσκων, ἀλλὰ καὶ
 ἐμποδῶν, τὸ δὲ φιλοσοφοῦσιν ἀληθινῶς ἐντυγχάνειν
 εὐπειθῇ καὶ εὐήκοον. ἔργων γὰρ ἀγαθῶν τὴν βασι-
 λείαν ἐνέπλησεν, οὐχὶ ῥημάτων. ὕψη τοίνυν χρεῖα τοῖς 25
 εἰρημένοις τοῦ προῖέναι μὴ ἄνευ λόγου, τοσοῦτον ἀπο-
 λαύειν προσῆκε τοῦ φιλοσοφοῦντος τὸν βασιλεύοντα.
 τῶν δὲ ὁμοίων ὥσπερ εἴ τις πρὸς τὸν στίφανον τὸν
 Ὀλυμπίαν ἀποχρῆν οἶοιτο τὸ παλαισματοῦ ἐκ βιβλίου
 μεμαθηκέναι, κόνεως δὲ μὴ ἄναιτο μὴδὲ ἀλεῖσθαι. ὁ 30
 108 ἀγὰρ τοιοῦτος ἀγωνιστής, πρὶν ἐπιβῆναι τοῦ σταδίου,
 γέλωτα ὀφλισκάνει τοῖς θεαταῖς· ὅστις δὲ ἐκ φύσεως

128, 7 εὐπειθείας A. εὐμαθείας H.

15 ἀποκεκινδυνευ-

μέως] ἀποκεκινδυνευμένον A.

23 ἐντυγχάνειν] τυγχάνειν A.

29 τὸ παλαισματοῦ A. τὰ παλαισματα H.

30 κόνεως A.

κόπος H.

πρόθυμος καὶ τὸν ὑπ' ἄλλων καλῶς εἰρημένον λόγον
οἰκίον ποιῆσθαι, τούτῳ συμβαίνει μήτε προῖσθαι τὸν
καιρὸν τῶν ἔργων εἰς λόγους καὶ τὸ κέρδος ἀποφέρει-
σθαι τὸ ἐκ τῶν λόγων. πάνυ μὲν γὰρ, οἶμαι, καλῶς
5 καὶ Τιμόθεος ὁ στρατηγὸς φιλοσόφῳ παραβαλὼν εἰς
πλήθος ἐπιχειροῦντι μόνον εἶναι τὸν σοφὸν στρατηγόν,
Ἄνδρες, ἔφη πρὸς τοὺς παρόντας, οὗτος ὁ ἀνὴρ οὐ-
δεπώποτε ὑπὸ σάλπαγγος τεθορύβηται. ἀλλὰ τοῦτον μὲν
τὸν λόγον εὐχῆς οἰητίον, ὅσας πολλὰς ὀνειροπολοῦμεν
οἱ ἀνθρωποι προελθεῖν εἰς ἔργον ῥαδίως μὴ δυναμέ-
νας. ἀγαπῶμεν δὲ, εἰ φανείη ποτὲ βασιλεὺς οὐκ αὐτῶς
αὐτουργῶν φιλοσοφίαν, τοῖς δὲ φιλοσοφοῦσιν ἀληθῶς
εὐπειθῆς καὶ ὑπήκοος.

Διὰ τοῦτο καὶ ὁ πάνυ Σιβαστὸς μέγας ἦν, ὅτι
5 τὸν Ἀρείον καὶ τὸν Θρασύλον συμπεριήγετο, οὐκ ἵνα
αὐτῷ συνθέσεις οἰκοδομημάτων ἐξηγῶνται καὶ ἀναλύ-
σεις, ἀλλ' ἵνα πρὸς τὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς παρορμῶται
καὶ ποτε λόγος ἀναβάντα ἐφ' ὑψηλὸν βῆμα τὸν Σι-
βαστὸν θρασυκαμέλου τι τοῦ δήμου τῶν Ἀλεξανδρέων
10 καὶ δεδιότος τὴν τιμωρίαν. Ἀφίημι, φάναι, τὴν ὁργὴν
ὑμῖν Ἀρείου πρὶν συμβουλήν, ἐμῇ δὲ εὐαιδέιᾳ. εἰ δὲ
Ἀρείος μὲν ὡς ὅλῳ τε ἄριστα εἴπιν, ὁ Σιβαστὸς δὲ
ὠλιγώρησε τῆς παραιρέσεως, οὐδὲν ἂν ὁ δῆμος τῆς τοῦ
φιλοσόφου κουδείας ἀπώνατο.

15 Ἐμοὶ δὲ καὶ Ζήνων ὁ Κιτιεὺς λίαν ἀρεστὸς τὴν
εὐπειθειαν ἀποφηνάμενος τῆς ἀχχινολαῖς ἀρετὴν εἶναι
βασιλικωτέραν, καὶ τὴν τάξιν τὴν Πισιόδου μεταθεῖς.

Καῖνος μὲν παγίστορος ὡς εὐ εἰπὸντι πύθηται,
ἰσθλὸς δ' αὖ κακείνος ὡς αὐτῷ πάντα νοήσαι.
20 οὐ γὰρ οἷόν τε ἵνα ὅσα τὸν βασιλεὺς, καὶ σφέδρα
ὑπάρχει θεομῆδης, τραυέως, ἐπισταταῦντα φρονήσῃ

129, 5 παραβαλὼν A. παραβύλλων H. 15 Θρασύλον
codex Vales. apud Boisson. ad Aristaeon. p. 441. Θρασύλον H.

16 οἰκοδομημάτων] „Leg. ἰερουργμάτων.“ Inscrubius.

22 ἀρείος A. ὁ Ἀρείος H. 25 Κιτιεὺς] Vulga Κιτιεὺς.

27 Πισιόδου] Eux. v. 291. 29 αὐτῷ A. αὐτῆς H.

νοήσαι] νόμι A.

ἐν ἀπάσαις τὸ δέον εὐρίσκειν. ἀλλ' ἔαν ἔχη τὸ εὐπει-
θές καὶ εὐήκοον, ἐραυίζειν οἷός τε παρὰ πλειόνων, ἃ
τὸ πλήθος τῶν πραγμάτων οἰκωθεν ἅπαντα λεπτοργεῖν
οὐκ ἔξ.

109a. Πολλῶν δ' ἄγρομένων (φησὶν ὁ Νέστωρ) τῷ πεί- 5
σαι, ὅς κεν ἀρίστην

βουλὴν βουλευέσσι.

ἀλλ' ὁ μὲν Νέστωρ καὶ ἐπιτιμᾷ πρὸς τῷ Ἀγαμέμνονι,
Μάλα γάρ τοι ἔγωγε

κόλλ' ἀπεμυθεύω.

10

καὶ δ' οὐκ ἔστι μέχρι γε νῦν ὅστις ἂν ἔχοι προεργ-
κεῖν ὅτι χρηστὴν αὐτοῦ συμβουλὴν προσφέροντος πα-
ρακίχου, ἀλλ' ἢ κατὰ σαυτὸν προλαβὼν τὸ δέον ἐξ-
εῖρες, ἢ τὸ ἔργον ἐλάγεις τῷ παρ' ἄλλου καλῶς εὐ-
ρημέτῳ.

15

b. Τὸ δὲ δὴ τῆς μνήμης, Ἀρταξέρξης μὲν τῷ Περσέων
βασιλεῖ καὶ μόνον ἀντὶ σεμνότητος ἐξήρχετο καὶ προσ-
ῆπται τῷ ὀνόματι τῷ Ἀρταξέρξῳ ὁ Μνήμων ὥστερ
ἄλλο τι ἐγκαλλώπισμα, ἐγὼ δὲ τὸ μὲν ἀπλῶς ἀπάντων
μνησθῆναι καὶ διατηρεῖν ἀνεξάλειπτα οὕτω χρηστῆς 20
φύσεως σημεῖον ποιῶμαι, καὶ ταῦτα ἐπ' ἀνδρὸς βασι-
λέως, μᾶλλον δὲ ὃν ἐξ ἰδιώτου βασιλέα πεποίηκεν ὁ
θεός. ἀνάγκη γάρ τὸν τοιοῦτον πολλὰ μὲν ἀκοῦσαι
παρὰ γνώμην ἐν τῷ πρόσθεν βίῳ, πολλὰ δὲ ὑπομῖναι
c τῶν δυσχερῶν, καὶ ἄρχων δ' ἂν αὐθάδης ὀλεωρήσειεν 25
ἰδιώτου, καὶ ὁ τὰ πλείω κεκτημένος παρίδοι τὸν τὰ
ἁλάτῳ. τὸν δὴ τοιοῦτον εὐξαίμην ἂν ἔγωγε, εἴπερ
οἶόν τε, τὸ τῆς λήθης ὕδωρ πτόντα ἐκ τῆς στρατιωτι-
κῆς χλαμύδος τὴν ἀλουργίδα μεταμφιάσασθαι. ἀλλ'
ἐκεῖνα ὑπέσκηρα ἀξίπαινον, μᾶλλον δὲ ἀτεχνῶς φύσεως 30
θείας, καὶ μνήμονα εἶναι τὸν βασιλέα καὶ ἐπιλήσμονα.
μνήμονα μὲν τῶν ἀγαθῶν, ἐπιλήσμονα δὲ τῶν ἁντων.

130, δ Πολλῶν] Hsch. i, 74.

δ Μάλα] Hsch. i, 108.

10 τῷ Περσέων] Vulgo τῶν Περσῶν.

18 ὥστερ ἄλλο]

ὡς περίελλον Ἰσοχρύστου.

22 πεποίηκεν ὁ θεός A. πεποίηκε

κύριος ὁ θεός H.

29 μεταμφιάσασθαι A. μεταμφύσασθαι H.

ίων. πόσους εἰκὸς ἀφείη τῷ Ὑστάσπον, ἥνικα δορυ-
φόρος ἱερατεύετο ὑπὸ Καμβύσῃ, καὶ προσκροῦσαι
αὐτὴν καὶ λοιδορήσασθαι, τυχὸν δὲ καὶ ἀφελίσθαι τι d
ὦν κομημάτων; ἀλλ' αὖρ ἥς ἡμέρας εἰς τὸν Καμβύσου
ἥρπον ἐκώδισε, τὰ μὲν ἄλλα πάντα ἀφῆκε, Συλο-
ῶντα δὲ οὐκ ἀφῆκεν. οἶδα ὅτι τὸν Συλοσῶντα ἐπι-
ηγεῖς ὅστις ποτὲ ἦν. Σάμιος ἦν, ἰδιώτης ἀνὴρ, καὶ
λαεῖον στρατευόμενον ἐν τοῖς δορυφόροις, ἐπειδὴ τῆς
λαμίδος ἀλλόντω ἦσθαιτο, ἧς ἔτυχεν ἡττημένος, δω-
αῖται προῖκα ἐκδὸς ἀργύριον καταβάλλοντι. καὶ τὴν
ἐν χλαυδᾷ κατέτριψε Λακίος οὐκ εἰς μακρὰν, τὴν 110 a
πῆμην δὲ οὐ κατέτριψε τῆς δωρεᾶς, ἀλλ' ἥνικα εἰς
τὴν βασιλείαν παρήλθε, τοῦτο ὑπέλαβεν εἶναι τῆς
μείωνος τύχης προύμιον, εἰ νικήσειε πολλῷ τὸν εὐ-
λοήσαντα.

Σὺ δὲ δογῆς ἀπεμνημόνευσας οὐδενί, Συλοσῶν-
ας δὲ πλεῖν ἢ μυρίους νενίκηκας. ἡμῖν μὲν γὰρ οὐδ'
πιστοῦν, εὖ δ' ἐποίησας καὶ τῶν προσκρουσάντων οὓς
ῥητοὺς ἤδεις. τὸ μὲν γὰρ ἐκπλῆσαι τὴν ἰδίαν ἀπέ-
θειαν ἰδιώτῃ, τὸ δὲ ἅθλα τῆς ἀρετῆς ἀποδοῦναι βα-
σιλεὶ προσήκειν ἐνόμισας. Ἀλκιβιάδης δὲ ὁ Κλεινίου, b
καὶ ταῦτα στρατηγὸς ὦν αἰρετός, οὐκ οὕτως ἀπεμνη-
μόνευσεν Εὐπόλιδι τῷ κωμωδοδιδασκάλῳ τοῖς Βάπτας,
αἰτοὶ τῆς τέχνης αὐτῷ διδούσης τοῦ σκώπτειν τὴν
θειαν ἐκ τῶν νόμων. ἀλλὰ σὺ κακῆτόν, ὥς ἔοικε, τὸν
ὑποχράτορα παρελήλυθας, ὅς ἐπειδὴ τάχιστα ἦκεν εἰς
τὴν ἀρχὴν, καλέσας δὲν μάλιστα ἀπεχθανόμενον ἦδει,
λάρσαι, φησὶν, ὦ βέλτιστε· οὐ γὰρ ἔξεις χαλεπὸν
ῥθρόν ἐκ τῆς σήμερον. καὶ ἐπὶ τούτῳ τῷ ῥήματι
ἐχ ἦτοεν ἀοιδιμος οὗτος ὁ βασιλεὺς ἢ τῇ Δικεβάλου
ψαγῇ καὶ ταῖς Παρθιαῖς νίκαις καὶ Γερμανοῖς ὑπα- c
σίουσι. μίττων γὰρ, ὥς ἔοικε, νίκη βασιλεὶ Ρωμαίων
ἐν θυμὸν ὑποκέντησεν ἔχειν τῷ λόγῳ ἢ τοὺς βαρβά-
τους τοῖς στρατιώταις. οὐδὲ γὰρ ἡ Γετῶν ἐκδρομῇ

131, * ἀλλόντω A. ἡρῶντα H.

17 πλεῖν A. πλὴν H.

δ ἄλλα σὺ A. σὺ om. H.

τοσοῦτον ἐργάσατο τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν. ὅσον ἡ Νι-
ρωνος ἐμπληξία καὶ ἡ Δομετιανῶ μελαγχολία. καίτοι
τοῦτόν γε οὐδὲ θυμὸν ἴσως κλητὸν, ὃς κατακειμηθεὶς
ὑπὸ τοῦ λογισμοῦ, ἐπειδὴν λήβηται θυνέματος, ἀνεγί-
ρει τι ἀλλόκοτον καὶ πικρίαν καὶ μῆνιν, σκιροῖς ἐκ-
κότα νοσήμασιν, αὐτὴν πρώτην τιμωρουμένοις καὶ θα-
πανῶσι τὴν ψυχὴν, ἣ ἐντέτῃ.

- d Λόγος δέ με ἐκ λόγου παραλαμβάνων εἰς ἕτερον
γνώρισμα ἐξηγήνοχεν, ἐκ τῆς μνήμης εἰς τὴν προφῆτα,
περὶ ἧς τίς ἂν ἡμῖν ἀμφισβητήσῃ τὰ χθὲς καὶ πρῶτη
ἰορακῶς; οἶμαι γὰρ ἔγωγε ὥς εἰ τις ἐκδημήσας τῆς
Ῥωμαίων ἀρχῆς τὸν τῆς ἐπαναστάσεως χρόνον καὶ τὴν
προτέραν τάξιν ἐγνώκως ὑμῇ τῇ πολιτείᾳ τῇ νῦν ἐπι-
σταίῃ, σφόδρα ἂν ἀπίστους νομίσαι τοὺς ἐξευρόντας
τὰ μεταξὺ συμβεβηκότα, οὐδ' ὅτιοῦν εὐρίσκειν ἀξίως
111 α τοσαύτης καινουργίας μετηλλαγμένον, ἀλλὰ καὶ ταξια-
χοὺς τοὺς αὐτοὺς καὶ στρατηγούς καὶ λοχαγούς καὶ δε-
ρυφόρους καὶ στρατιώτας καὶ τὸ πλήρωμα τῆς γερω-
σίας, δικαιοτάτα δὴ τοῦτο ἀποσιωσμένον, ὥστε ζητεῖν
οὐκ ἀπεικῶτως, τίνες ἄρα ἦσαν οἱ συναρᾶμενοι τῷ
παλαμναίῳ τούτῳ τὴν προλαβοῦσαν εὐδίαν. ἀπορητὴ
γὰρ τῆς νῦν γαλήνης ἐπιλαβούσης ἡ τοῦ ἐν μέσῳ γε-
μῶνος αἰσθησις ὑπεξήρηται. ἀλλ' ὅπως μὲν εἰς ἀσα-
λῆς αὐθις κατέστησας τοὺς ἦν' ἐκείνης τῆς ζάλης παρ-
νεχθέντας κατ' ἰδίαν ὁ λόγος ὑμνήσας τί ἂν αὐθις
b παλλιλογοίῃ;

Πρὸς γε μὴν τοὺς οἰκίους τοσοῦτον ἄρα σοι τῇ
ἀρετῇ ταύτης περιεστὶν ὥστε ταυτοὺς γε ὑπολαμβάνειν
οὐδὲ ῥήματι τραχυτέρῳ δεῖν ἀνιᾶν, ἀλλὰ εἰ τι καὶ ἐκ
δράμοι ἐκ τῆς γλώττης, ἄρριζόν ἐστιν ἐκ τῆς ἐνδο-

132, 5 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 6 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 7 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 8 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 9 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 10 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 11 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 12 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 13 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 14 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 15 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 16 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 17 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 18 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 19 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 20 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius.

13 προτέραν Α. πρώτην Η. 14 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 15 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 16 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 17 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 18 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 19 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 20 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius.

13 προτέραν Α. πρώτην Η. 14 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 15 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 16 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 17 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 18 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 19 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius. 20 [ἐκείνη] [ἐκείνη] F. A. Wolfius.

20 ἄρα] Vulgo ἄρα.

ὀργῆς καὶ συνήνεγκε τῷ παροξύναντι. ἀφ' αἷς γὰρ τὸ πλημμέλημα αἰτιάσασθαι εἰς ἀπολογίαν τοῦ ῥήματος ἀπικαθίστασαι· σχολῇ γ' ἂν τινα τῶν ὁμοήθων ἄχρι τῶν ἔργων λυπήσαιο, ὃ μηδὲ ἄχρι τῶν ὥτων ποτὲ ποτιτῆσας.

Ἄρ' οὖν ἀμφισβητήσιμος ἡ παρότης, οὐ μηδεπώποτε ὁ θυμὸς ἐκ τῆς καρδίας ὠρμήθη; τοῦ δὲ Ἄγαμέμνονος Ὅμηρος ἀγανακτοῦντος οὐδὲν ἀδόρυβον ἐκ τοῦ πωματος μέρος,

Ἀγνέμενος· μένεας δὲ μέγα φρένας ἀμφιμέλαιναι
πικίλαντ', ὅσσοι δὲ οἱ πυρὶ λαμπατόωντι εἴκτην.
ἴτα λοιδορεῖται τῷ μάντι, λοιδορεῖται τῷ στρατηγῷ, αἰχμαλώτου γυναιίου χάριν, ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιούμενος τὴν τοῦ στρατεύματος σωτηρίαν. καὶ οὐδὲ ἄχρι τῆς λοιδορίας ἐβήτησε τὴν ὀργὴν, ἀλλ' εἰς ἔργον ἐξήγαγε. d
τοιγαροῦν ἦσθαιτο οὐκ εἰς μακρὸν ὁ γεννάδας ἐπὶ πολλῶν χαλεπήνας. καὶ Ὅμηρος οὐκ ἵνα κατηγορήσῃ τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἐπεξῆλθε τῷ πεπλημένῳ, τῷ γε τὸ σπῆπτρον σὺν τῷ διαδόσιμον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ παραγασθαι, ἀλλ' ἐνταῦθα ἐλέγξῃ τὸν θυμὸν, ὁπόσῃς δεῖται βασιλεὺς φυλακῆς. εἰ γὰρ καὶ τὸν ἥρω τὸν οὐ πολλοστόν ἐκ Διός, ὃν οὐκ οἶται δεῖν ἐνὶ θεῶν παραβάλλειν, ἀλλὰ τρισὶ, τοσαύτης ἐνέπλησε ταράχης, ὥς πῦρ μὲν ἐκλάμπει τοῖν ὀφθαλμοῖν, ζεῖν δὲ τὸ αἷμα, οἰδαίνειν δὲ τὴν γνώμην, ἀνατρέψαι δὲ τὰ πράγματα ἅπαντα 112 a
μακροῦ δεῖν, πῶς οὐκ ἄλλοις γε τὸ πάθος πλείονος ἔξιοι εὐλαβείας; ὃ σὺ καλῶς ποιῶν τὸν χαλινὸν ἐπέθηκας τὸν ἐκ τοῦ λόγου, μᾶλλον δὲ εἰς λόγον αἰετῶν τελευτῶν ποιῶς.

Ἀλλὰ νῆ Δία τὸ μεγαλοπρεπές τε καὶ ἐλευθέριον ἀνδρῶς ἂν τις ἀμφαινέσθαι φαίη τῷ βασιλεὶ, καὶ οὐ ταῦτα εἶναι τὰ πάντων ἐκδηλότατα τῶν γνωρισμάτων. σκοπεῖτε δὲ οὕτως· ἅπανσι τοῖς βασιλεῦσιν ἡ περὶ τὰ

133, 10 Ἀγνέμενος] *Ilad.* α, 103. 21 τὸν οὐ πολλοστόν] τὸν οὐ μετὰ πολλὰς ἄλλους ἐκ τοῦ Διὸς φόντα, ἀλλ' ἰγγὺς σφηνῇ τοῦ Διός. *schol. A.*

- b χρήματα ἀρετῇ, ἀγαθὸν δὲ καὶ πᾶσι ἀνθρώποις, εἰς
 δύο ταῦτα διανενέμεται, λαμβάνειν τε ὅσα δεῖ καὶ
 ἀναλίσκειν εἰς ἃ προήκει, ἐγὼ τοίνυν, εἰ μὴν ἐκάτε-
 ρον τούτων καθ' ἑαυτὸ ἦν, καὶ ἡ δαπανᾶν ἐξῆν μὴδ'
 ὁτιοῦν κομιζόμενον, ἢ κομιζέσθαι μὴδ' ὁτιοῦν μέλλοντα
 ἀναλίσκειν, τῆς ἴσης ἂν ἡξίουν ἅμῃα προνοίας· ἐπειδὴ
 δὲ θατέρου θάτερον ἤρηται, καὶ προῖσθαι ἐκ τῶν
 ταμειῶν οὐχ οἷόν τέ ἐστι μὴ πρότερον εἰσπνεγκόντας
 ἐκεῖ, πλείω ῥημὶ δεῖν ἐπιδείκνυσθαι τὴν εὐλάβειαν ὅτεν
 ἐξῆπται καὶ ἡ περὶ τὸ δεύτερον φιλοτιμία καὶ διὰ
 c τοῦτο ἐπαινέσθαι μᾶλλον προήκει οὐ τοὺς πλείω δω-
 ρουμένους τῶν ἱκανῶν, ἀλλὰ τοὺς ἐλάττω τοῦ σφιν-
 θους εἰσπραττομένους. οὐ γὰρ ἐνίστιν ἀφειδέστατον
 δαπανᾶν ἅκον τοῦ συναγαγεῖν ἀδικώτερον. ὅταν δὲ διῇ
 καὶ συμβαίῃ τὰ παρὰ πολλῶν συνευλεγμένα μὴ σμικρὰ
 γίνεσθαι δωρεὰ, οὐδαμῶς ὁ κίνδυνος ἴσος ἀνιῶντα
 μυρίους ἐνὶ φανῆναι κεχαρισμένον, ἢ τὰς ἀναγκαίας
 ἀφορμὰς ἀφαιρούμενον τῶν πολλῶν ποταμοῖς ἐπιρροί-
 νειν ψεκάδας· ἄλλως τε καὶ γελοῖον ὁρῶ τὸ συμβαίνον.
 ἅπαντες γὰρ οἱ παρ' ὑμῶν κομιζόμενοι τὰς δωρεὰς ἢ
 d κέκτηνται γῆν καλῶς ποιοῦντας ἢ κτήσονται· ὥστε εἰ
 πάνυ βούλονται συναύξεσθαι σφίσι τὰς δωρεὰς, ἴστω-
 σαν ἅμα ἐσπουδακότες συναύξεσθαι τὰς εἰσφορὰς. ὁ
 γὰρ κύκλος εἰς ἑαυτὸν οὕτως περιέσσι, καὶ ὥσπερ τὰς
 νεφέλας φασὶν ἐλκεύσας τὸ ὕδωρ ἐκ τῆς γῆς αὐτῆς τῇ
 γῇ χορηγεῖν ὅσον εἴλκυσαν, οὕτω καὶ τοὺς βασιλεῖς
 ὁρῶμεν εἰς οὓς προῖνται, παρ' ἐκείνων καὶ ἐρανί-
 ζοντας.

Τὸ τοίνυν κεφάλαιον τοῦ λόγου τοῦτό ἐστιν, ὅτι
 113a ὥσπερ ἂν ἐλάττω προσάγῃται βασιλεὺς, τοσούτω
 πλείω δωρεῖται. τοῦτο τοίνυν ἐκλειπτικὸς ἤδη τῆς Ῥω-
 μαίων ἀρχῆς, μᾶλλον δὲ καθ' ἑστέον εἰς τοὺς ἀντιόν.
 αἱ γὰρ ἐπαφίδου τὸ μέγεθος τῶν εἰσφορῶν ὅσα ἐτε-
 καὶ τὸ παρελθὸν ἔτος αἰ τοῦ παρόντος κουφότερον

134, 16 δωρεὰ A. δωρεάν H.
 9m. H. 31 τοίνυν] „Fort. τοίνυν ἦ.“ Iacobiatus.

30 ὥσπερ αἰ A. αἰ

ἤν, καὶ βαρύτερον ἄμφοῖν τὸ προσδοκώμενον. ταύτην
 τὴν κακὴν αὐξήσιν καταλαβόντες πρῶτον μὲν ἐσθήσατε
 ἀπροσδοκῆτως, καὶ τρεῖς ἐφεξῆς ἐνιαυτοὺς οὐ προὔβη
 τὸ νόσημα, ὥσπερ εἰώθει, τῷ τετάρτῳ δὲ τὴν ἰσὴν
 5 μοῖραν παρελύσατε τῆς βαρύτητος, καὶ ἀνεγνώσθη
 γράμματα ἀπιστούμενα, λειτουργήσεις ἐλάττους τόσους b
 καὶ τόσους μιδίμνους καὶ οἶνου κοτύλας, καὶ τὰ λοιπὰ
 ἐξ ἰσῆς ἀποδόντα τοῦ συνήθους. τί λέγεις; ἡνίκα ἐπὶ
 Σχύδας στρατεύει βασιλεὺς, ἡνίκα ἐγείρει πόλεμον
 10 ἀκραιφνή, καὶ σιτούμενον οὐχ ὠρισμένα, οὐ γὰρ ἀγα-
 πητὸν εἰ μὴ τῇ χρήᾳ καὶ προσοίσειεν; καὶ γὰρ ἀπι-
 στον, εἰ μὴ τὰς εἰσφορὰς ἢ κατασχοῦσα ἀνάγκη διπλα-
 σιάσει. νῦν δὲ ἐν καιρῷ περιουσίαν αἰτοῦντι δαπάνης
 εἰς τὴν ἀρχαίαν ἀκρίβειαν ἡμᾶς ἐπανάγεις, καὶ τοῦτο
 15 οὐκ ἀπρέμα, ἀλλ' ἀθρόως, εὖ καὶ πάνυ σαφῶς ἐννοή- c
 σας ὅτι τὸ μὲν αὖξιν τὰ δυσχερῆ κατὰ μικρὸν αἰρετώ-
 τερον· οὕτως γὰρ ἂν κλέπτοι τὴν αἰσθησιν ἢ τῆς δυσ-
 χειρίας προσθήκη· τὸ δὲ τῶν χαλεπῶν ὑφαιρεῖν, ὅσῳ-
 περ ἂν ἀθροώτερον γίνηται, τοσούτῳ μᾶλλον ἐκδηλον
 20 ἔχει τὴν ἐπὶ τὰ ἀμείνω μεταλλαγὴν. διὰ τοῦτο οἱ μὲν
 αἱ κατὰ χοίνικα προστιθέντες ἔλαθον ἐν τεσσαράκοντα
 ἔτισι εἰς διπλάσιον τὰς εἰσφορὰς περιστάντες, σοὶ δὲ,
 εἰ κατὰ γνώμην ἐκβαίνοι τὰ μέτρα τῆς ἐπανόδου, ἐξ
 ἡμισείας εἰς νέπτα λειτουργήσομεν. d
 25 Βούλει τοίνυν ἐξείπω τὸ τούτων αἷτιον; οἰκίᾳ πρό-
 τερον ἐπεμελήθης ἢ βασιλείας, καὶ μετήνεγκας ἀπὸ τῶν
 ἐλαττόνων ἐπὶ τὰ μέζω τὴν ἐμπειρίαν. ἐρώτην δὲ ἔφη δεῖν ἢ
 κωμῳδία πρῶτα γενέσθαι, πρὶν πηδαλλοῖς ἐπιχειρεῖν. οὐδὲν
 σε δεῖ ζῆτεῖν τοὺς διδάζοντας ἐξ ὅσων ἰδρώτων περιγίνεται
 30 τοῖς γεωργοῖς καὶ ἡμίεκτον καὶ ἀμφιεκτον καὶ ἀμφο-
 ρεὺς καὶ χαλκοὺς εἰς καὶ ἀργυροὺς στατήρ χρυσοὺς τε,
 ὅ τι καὶ θάλαμα ἀγαπητὸν τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις. 114 a
 οἶσθα ὅπόσον κακὸν πρακτῆρος ἀναισχυντία, ὅπόσον

135, 6 τόσους καὶ τόσους Α. τόσον καὶ τόσον Η.

κωμῳδία] Aristophanes Equit. v. 542.

31 χρυσῶς] Vulgo

χρυσός.

γραμματιάτως κακοτεχνία, ὅποσον ἀστυκοῦ στρατιώτου φιλοκέρδεια· ὅφ' ὧν πολυπλασιάζεται τὰ δυσχερῆ. ταύτην παιδευθεὶς τὴν παιδείαν ἐπὶ τουτὶ τὸ βῆμα ἀνῆλθες, ἣν ἐπαιδεύθη Κῦρος ἐν Πέρσαις, ἣν Φίλιππος ἐν Μακεδόσιν, ἣν Νουμᾶς ἐν τοῖς πάλαι Ῥωμαίοις, ὃν ἡ σύγκλητος Ῥωμαίων ἀροῦντα ἐν ἐξωμίδι ἀποσπάσασα ἐκ τοῦ ζεύγους ἠμφίσε τῇ ἀλουργίδι· διὰ τοῦτο οἷός 5
b τε εἰ πόρρωθεν προορᾶν ὥσπερ οἰκίας μιᾶς τῆς τοσαύτης ἀρχῆς, τί μὲν ἡρόσεισιν ἐκάστου ἔτους, τί δὲ ἀναλούται, καὶ τί μὲν ἐνδεῖ, τί δὲ περίεστι, καὶ ποῦ μὲν 10
 ῥᾶον, ποῦ δὲ ἱργῶδες.

Τοιγαροῦν μόνος αὐτοκρατόρων οὐκ ἐποίησας σεμνοτέρους τοὺς ἐπὶ ταῖς ψήφοις τεταγμένους τῶν ταξι-
 αρχῶν, οὐδὲ βαδίζουσι τὰς ὁφρῦς ἐπηρχότες μᾶλλον τῶν στρατηγῶν οἱ τοὺς λογισμοὺς διοικούντες, οὐδὲ 15
 ταὶ ἐπὶ τοῖς ἐκείνων δακτύλοις τὰ κοινὰ, ἀλλ' ἤδη τὸν Ἀριστείδην ἐκείνον τῆς ἐπὶ τοῖς φόροις δικαιοσύνης ζηλοῦσιν. οὕτω καὶ συνιέναι καὶ προλαβεῖν καὶ καταγε-
20
c λᾶσαι τῶν λαβυρίνδων τῆς τέχνης ὀξύτερος φαίνει τῶν μόνον τοῦτο ἔργον πεποιημένων. ἵνα τοίνυν τὰ ἄλλα παρῶ, τοῦτο ἐξαρχεῖν φημι καὶ μόνον εἰς μιᾶς εὐχῆς ἀφορμὴν, οὗ τὸ κέρδος εἰς ἅπαντας δικνεῖται· τοῦτο δ' ἐστὶν οὐ τὴν μέσῃν ἀνακομίσασθαι τῶν ποταμῶν, οὐδὲ Σκύθας τοὺς περὶ αὐτὴν σῶφρόνισθῆναι, οὐδὲ Γερμανοὺς ἀραστήσαι τὰς πόλεις, αἷς διεπόρθησαν. 25
 ἐκείνου μὲν γὰρ εἰ καὶ τύχοιμεν, Σύροι μόνον αἰσθῆ-
 σονται, τοῦ δὲ Θρᾷκες, τοῦ δὲ Γαλάται, καὶ ἡ πρόσω-
 κος χώρα ἐκάστῳ τροπαίῳ· ἡ δὲ περὶ τὰς εἰσπραξίς φρειδῶ κοινὸν ἀπάντων κέρδος ἐστὶ τῶν ἀπὸ τῆς γῆς 30
d τρεφομένων. καὶ τῶν μὲν λαφύρων καὶ τῶν αἰχμαλώ-
 των εἰς τοὺς τὰ ὅπλα φέροντας μόνους ἢ ἀπόλανσις περισταται, καὶ τὸ πρᾶγμα οὐδαμῶς ἴσον, μισθοφο-
 ρεῖν μὲν ὑπὲρ τοῦ κρατεῖν τῶν πολεμίων, τῶν ἄθλων δὲ μὴ κοινωνεῖν τοὺς μισθοδότας. ὅταν δὲ ἅπαντες

γίνονται μερίται τοῦ κέρδους, οἱ μὲν πλείω λαμβάνον-
 τες ἐκ τῶν πολεμίων, οἱ δὲ ἐλάττω διδόντες ἐκ τῶν οἰ-
 κίων, τοῦτο ἂν τις φαίη τὸ τρόπαιον τῆς κοινῆς εὐ-
 δαιμονίας, καὶ ταύτην τὴν νίκην ἀληθινήν, δι' ἣν 115 a
 5 ἅμα Σχύθαις καὶ τῶν δασμολόγων ὑπερφρονήσομεν,
 καὶ οὐκ ἔσονται μοι τῶν βαρβάρων οἱ πράκτορες φοβε-
 ρώτεροι, οὐδὲ ἐκκενωθήσεται πρὶν εἰσελθεῖν ὁ σίτος
 τοῖς γεωργοῖς, οὐδὲ παρυστήξουσιν οἱ δανείζοντες τοῖς
 τρυγῶσιν, οὐδὲ ἀνεόρταστος ὁ χειμὼν τῶν ταμιέων
 10 εὐρωτιῶντων, ἀλλ' ἐπιχειλῇ πᾶσι τὰ ἀγαθὰ, καὶ τότε
 αἰσθήσομαι τῶν λαφύρων τῶν Σχυθικῶν, ὅταν μηδεὶς
 τὰ ἐμὰ λάφυρα ποιῇται.

Ταῦτα ἴσθι τὰ ῥήματα φοιτῶντα νῦν διὰ πάσης b
 γῆς καὶ θαλάσσης, μᾶλλον δὲ συμφοιτῶντα εἰς μίαν
 15 φωνὴν τὴν ἐμήν. ταύτην σοι τὴν εἰσφορὰν ἀντισφέ-
 ρομεν, κερδαίνοντες μὲν μοῖραν οὐκ ὀλίγην τῆς συντε-
 λείας, λειτουργοῦντες δὲ τὴν εὐνοίαν ἐξ ὁλοκλήρου τῆς
 διανοίας, λειτουργίαν βασιλεῖ τιμιωτάτην, τὰ τῆς ἀρε-
 τῆς χαριστήρια. καὶ ἀντὶ τῶν ἐκ γῆς καρπῶν, οὓς
 20 ἀφῆκας ἡμῖν, ἐκκαρποῦσθαι σοι περίεστι καρποὺς αἰῶ-
 νίους. οὐδὲν γὰρ οὕτως αἰεθάλεις τῶν ἀπὸ τῆς γῆς
 φρομένων οὐδὲ οὕτω πρὸς τὸν χρόνον παρατεινόμενον
 ὡς δόξα ἀγαθὴ καὶ αἰώνιος. αὕτη καὶ τὴν τοῦ Σεβα- c
 στοῦ βασιλείαν αἰεὶ νέαν ποιῇ καὶ τὸν Τραϊανὸν ἀγήρω
 25 φυλάττει καὶ τὸν Μάρκον ὁσημέραι ἀναβιώσκει· οἷς τὸν
 βασιλεύοντα ἐγὼ συναριθμεῖσθαι βουλοίμην ἂν. καίτοι
 τούτων ἕκαστον οὐδὲν ἂν ὦνσε τηλικούτον πρὸς τὴν ἀγα-
 θὴν μνήμην τὰ τρόπαια, εἰ χαλεποὶ γενόμενοι τοῖς βαρ-
 βάροις μὴ λίαν ἦσαν χρηστοὶ πρὸς τοὺς ὑπηκόους. οὐδὲν
 30 γὰρ τῷ πάσχοντι κακῶς τὸ Σχύθην ἢ Ῥωμαῖον εἶναι τὸν
 ἀδικοῦντα, ἀλλ' ὑφ' ὅτου περ ἂν πάσῃ κακῶς, τοῦτον εἶναι
 τὸν πολέμιον οἴεται. καὶ πολλοὶ τῶν εὐπατριδῶν τὰ σκῆπ-
 τρα ἐκ τριγωνίας διαδεξάμενοι ποθεινοὺς ἐποίησαν τοὺς d
 βαρβάρους τοῖς ὑπηκόοις. ἀλλὰ οὐ νῦν, ἀλλ' ἀκολου-

Θεὶ τῇ φύσει τοῦ γένους τό τε οἰκίον καὶ τὸ ἀλλό-
τριον· οἱ μὲν γὰρ ἀγαπῶσιν, οἱ δὲ πεφρίκασιν.

Ἐκ ταύτης τοίνυν τῆς φιλεργίας οὐδὲ ᾧση τῆς
δαπάνης ἢ χρεῖα ἀγνοεῖς, ἀλλὰ συστέλλεις ὁσημέραι
τὴν μὴ. δέουσαν εἶναι, ἵνα τῆς δεούσης εὐπορήῃ. καὶ 5
νῦν οὐδεὶς τῶν στρατεύεσθαι λεγομένων ψευδῶς τοῦνομα
116 α ἐπιγέγραπται, οὐδὲ ἄχρι τῆς χλαμύδος καὶ τῆς ζώνης
στρατιώτης ἐστίν, ἀλλ' ἢ τὸ ἔργον ἔχει παρασχέσθαι τῆς
τάξεως, εἰς ἣν ἑαυτὸν ἔταξεν, ἢ ἀπειλήλათαι· καὶ τέως
μὲν ὀνομάτων ἦν σιμνῶν ἀριθμὸς ἐν τοῖς καταλόγοις, 10
νῦν δὲ ὁ μὲν ὀπλίτης ὄντως ὀπλίτης, ὁ δὲ ἱππεὺς τοῦτο
ἀληθινῶς, ὁ δὲ ἀκοντιστὴς οὐκ ἄχρι τοῦ προσρήματος.
καὶ πρῶην εἶδον ἐγὼ στρατιὰν μᾶλλον χοροῦ παντὸς
ἡσχημένην. Ὀμηρος δέ, ὡς εἰσικε, λίαν ἀρχαῖος ἦν,
τὸν Μενεσθέα τεθναυμακῶς, ἱκανὸν ὀπλίτας καὶ ἱππους 15
b κοσμήσαι. οὐ γὰρ ἤδει τῆς σῆς φάλαγγος τὴν εὐρυ-
θυμίαν, οὐδὲ τῆς ἱππου τὴν συνήθειαν, οὐδὲ τοὺς ἐνοι-
κῆν τῷ σιδήρῳ πεπαιδευμένους, οὐδὲ κατεπλάγη ποτὲ
τοιαύτην ὄψιν μεθ' ἡδονῆς. κατεγέλασε δ' ἄν, οἶμαι,
καὶ τῆς μηρίνθου καὶ τῆς πελειάδος τοὺς φερομένους 20
τοξότας ἑορακῶς, οἱ τοῖς ἵπποις ἐπιτρέποντες τὰς ἡνίας
ἐπισκοπώτερα βάλλουσι τῶν ἐπὶ γῆς ἐστηκότων.

Ἐκεῖνο μὲν οὖν οὐκ ἀπικνύτως ὁ Πρίαμος μακα-
ρίζει τὸν Ἀγαμέμνονα, ὅτι Φρυγῶν πλείονας ἤγε στρα-
c τιώτας ἐκ τῆς Ἑλλάδος· σὲ δὲ ἤδη τις τὰ σκῆπτρα 25
ὑπεριδὼν τὰ πατρώα, καὶ ταῦτα οὐκ ἀφανοὺς βασι-
λείας, μετανάστης ἤκει δορυφορήσων, ἀγαθὸν οἰώνισμα
τῶν ἀπὸ τῆς ἑω τροπαίων. ἀλλ' ὅ γε ἐκ τούτων δῆλόν
ἐστίν, ὅτι σύμπαν τὸ κεφάλαιον τῶν εἰρημένων εἰς σὲ
ἀνήκει. ὁ γὰρ ἐντιθεὶς ἐκάστην τὴν προθυμίαν τοῦ τὸ 30
προσῆκον ἑαυτῷ μέρος ἐξακριβοῦν αἰτιῶς ἐστι τοῦ τὰ
σύμπαντα ὀρθῶς ἔχειν. προθυμεῖται δὲ ἕκαστος, πρῶ-

138, 4 ἢ χρεῖα A. ἢ φμ. H.

5 εἶναι add. A.

8 παρασχέσθαι A. παρέχσθαι H.

9 τέως] τίως πρὶν A.

10 σιμνῶν A. σιμνός H.

18 ποτὲ τ. ὁ. A. τ. ὁ. ποτὲ H.

23 ἐκεῖνο A. Ἐκεῖνον H.

32 προθυμεῖται δὲ A. προθυ-

μεῖται γὰρ H.

τον μὲν ὅταν γνώσκῃ μὴ λήσαν, ἔπειτα ὅταν τὰ ἄθλα
ἐκδέχεται τῆς ἀρετῆς. αἱ δὲ οὗτοι λαθεῖν οἷόν τε τὸν d
κατορθοῦντα αὐτοῖς μὴ λαθόντα ἀγέραςτον καταλει-
φθῆναι.

- 5 Ἄρ' οὖν ταξάρχους μὲν καὶ λοχαγούς ἐξετάσεις
καὶ ἡ ξυνωρίς σοι τῶν στρατηγῶν ἐστὶν ἐκκακαθαρμένη,
τοὺς δὲ εἰρηνικοὺς ἄρχοντας τούτους περιορᾷς καὶ λα-
θεῖν ἐνεστι δώρων ἀλόντα, ἢ προσεισπράξαντα τοῖς
ᾤρισμένοις, ἢ παρανόμως γνόντα, ἢ παροινήσαντα ἄλ-
10 λως εἰς ὑπηκόους; καὶ οὐχ ὥσπερ ἐγγύθεν ἐφροσθηκώς 117 a
πάντα ἐφορᾷς καὶ πάντ' ὑπακούεις, καὶ σχεδὸν αὐτή-
κοος εἶ καὶ αὐτόπτης τῶν ὑφ' ἐκείνου δρωμένων, καὶ
τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ πάντα ἄγεις, ὥσπερ τὸν Δία
φησὶν Ὅμηρος ἐκ τῆς Ἰδῆς τρίπαιπ τῷ ὅσσε νόσφι ἐφ'
15 ἱπποπόλων Θρηκῶν, Μυσῶν τ' ἀγγεμάχων· σὺ δὲ ἐκ
Μυσῶν Φοίνικας ἐφορᾷς καὶ ὑπεραγανακτεῖς ἀδικουμέ-
νων. τοιγαροῦν σπάνιν ἐποίησας τῶν σπουδαρχούντων,
καὶ οὐ πρόκειται νῦν ἀρχῶν ἀγορά, οὐδὲ προκηρύττον-
ται αἱ τῶν ἐθνῶν ἐπιτροπαίαι, ὥσπερ τὰ ὄνια, ἀλλὰ b
20 τὸ ἀρχαῖον τίμημα ἐπανιλήλυθε δικαιοσύνη καὶ ἐμπει-
ρία· κἄν τούτο εὐρίσκηται τις κεκτημένος, οἱ δεήσεται
τοῦ προσαυτεῖν πινακίδας, ἀλλὰ λειτουργήσῃ τοῖς κοι-
νοῖς, κἄν μὴ προαιρηῇται. Ἀρταξέρξης γὰρ αἰτουμένην
Σατιβαρζάνην σατραπείαν τινὰ μὴ προσήκουσαν ἐπὶ
25 τρισχιλίοις δαριεκοῖς, τὰ μὲν χρήματα ἔδωκε, τὴν δὲ
ἀρχὴν οὐ προήκατο. χρυσίον μὲν γὰρ τοσοῦτον δούς,
οὐκ ἔσομαι, ἔφη, πυνέστερος, κακῷ δὲ ἀρχὴν ἐπιτρέ-
ψας ἀδικώτερος. οὐδὲν γὰρ οὕτω περὶ πλείστου βασι-
λεῖ ποιητέον ἐστὶν ὥς τὸ σῶμα τῆς βασιλείας. σῶμα c

139, δ ταξάρχους A. ταξάρχας H. 6 ἡ ξυνωρίς A. ἡ om. H.
9 παροινήσαντα A. παρανομήσαντα H. 19 ἐφροσθηκώς A. ἐφρη-
κώς H. 12 ὑφ' ἐκείνου A. ἐκείνου H. 14 Ὅμηρος]
Iliad. v, 3. 15 ἱπποπόλων] ἱπποπόλων A. 17 σπάνιν
ἐποίησας A. σπάνιν ἐποίησας H. 19 ἐπιτροπαίαι A. ἐπιτρο-
πίαι H. 20 καὶ ἐμπειρία] καὶ om. A. 24 Σατιβαρζάνη]
ἀρταβαζάνη A. προσήκουσαν A. καθήκουσαν H. 29 σῶμα δὲ
τῆς βασιλείας — εἰκὼν τις A. σῶμα δὲ — εἰκὼν τις τῆς βασιλείας H.

δὲ τῆς βασιλείας τὴν ἐπήκοον γῆν εἰπὼν τις οὐκ ἂν
 ἁμάρτοι. ὥσπερ οὖν ἐπὶ τῶν ἡμετέρων σωμάτων, καὶ
 τὸ τυχὸν μέρος ποιεῖ, παραπέμπει τῷ σὺμπαντι τὴν
 ἀληθόνα, οὕτως ἐπὶ τῆς βασιλείας τῆς ὅλης, καὶ μία
 πόλις πράττει κακῶς, οὐκ ἔξ τὴν σύμπασαν ἀρχὴν 5
 ὑγιαίνειν.

Νῦν δὲ ἀκούω πολλοὺς τῶν παλαιῶν αὐτοκρατό-
 ρων τῆς μὲν κόμης λίαν φροντίσαι, ὥς μὴ φαίνεσθαι
 ἀποδέουσιν, πόλεις δὲ ὅλας περιδεῖν καταρρεΐσας, καὶ
 δ τὼ ὀφθαλμῷ μὲν ὑπογραφομένους διατελεῖν, τὴν γῆν 10
 δὲ ἀκόσμητον ἑὼντας μὴ δυσχεραίνειν. εἴτα ἵπποις μὲν
 οὐκ ἂν ἐχρήσαντο μὴ λίαν ἐξητασμένοις, ἀνθρώποις
 δὲ ἐχρῶντο πρὸς τὰ κυριώτατα ἀνεξετάστοις. καὶ ἡνιό-
 χων μὲν οὐκ ἂν ὑπέμειναν θάταται γενέσθαι μὴ τῶν
 ἀριστα ἐλαυνόντων, τῶν δὲ πόλεων ἐπιτρέπειν τὰς ἡ- 15
 νίας ταῖς τυχοῦσι πράγμα οὐδὲν ὑπελάμβανον, οὐκ εἰ-
 δότες ὅτι πᾶς ὁ λαὸς ἀρχὴν μικρὰν εἰκόνα τῆς βασι-
 118 α λείας ὑποδύεται. τεκμαίρονται δὲ ἐκ τῆς εἰκόνης οἱ
 ἄνθρωποι τὴν μορφήν τοῦ ἀρχετύπου. γελοῖον οὖν
 ἀνδριάντα μὲν, εἰ μὴ πάνυ προσεικωῶς ἢ, καταβάλ- 20
 λειν καὶ τὸν πίνακα εὐθύς ἐξαλείφειν, εἰ μηδὲν φέρει
 τοῦ παραδείγματος, περὶ δὲ τὰς ἐμψύχους εἰκόνας μὴ
 φροντίζειν ῥαδιουργοῦντας. καίτοι χαλκῇ μὲν εἰκὼν μὴ
 σώζουσα τὴν ἰδέαν τοῦ βασιλέως οὐδὲν ἂν λυμῆναιτο
 τοῖς θιωμένοις, ἀρχων δὲ μὴ φέρον τὸν σὸν χαρακτῆρα 25
 ἀντὶ κακῆς γίνεται μοίρας τοῖς ὑπακούειν ταχθεῖσι,
 β καὶ μετατίθῃσι τὴν ἐξουσίαν, ἥς ἐπὶ τῷ εὐποεῖν τετύ-
 χηκεν, εἰς τοῦναντίον. οὐδὲ γὰρ τὰ ξίφη σὺ διανέμεις
 οὐδὲ τὰ ἀκόντια τοῖς στρατιώταις, ὥς χρῆσθαι καθ'.

140, 4 οὕτως Α. οὕτω καὶ Η.

οὐκ Η. 13 κυριώτατα] καιριώτατα Α.

11 μὲν οὐκ Α. μὲν ὥσως

15 ἐπιτρέπειν Α.

ἐπιτρέποντες Η.

17 ἀρχὴν Α. ἀρχὴν Η.

μικρὰν Η.

σμικρὰν Η. 20 εἰ — ἢ Α. εἰ — ἀπὸ Η.

21 τὸν πίνακα Α.

σὸν om. Η.

φέρει Α. φέροι Η.

27 τετύχηκεν] εὐτύχη-

κεν Α. 28 σὺ διανέμεις] συνδιανέμεις Α.

29 ὥς χρῆσθαι Α.

εἰ χρῆσθαι Η.

ἡμῶν, εἰ βουληθῶμεν, ἀλλ' ὥς ἔπαρ ἡμῶν χοῖσθαι πρὸς
τοὺς βαρβάρους, εἰ δέ τις τοῦ καλῶς δοθέντος σιδή-
ρου κακῶς ἀπολαύειν οὔτεαι δεῖν, ὑπέχει τιμωρίαν ὥς
ἀνδροφόνοιο φανίς ἀντὶ στρατιώτου. οὐκοῦν οὐδὲ τὸν
6 ποιμαίνων παρὰ σοῦ ταχθέντα, εἰ λύκος ἀντὶ περιμένον
ἐφθίει, κηδεύειν τὴν προσήκουσαν δίκην ἔξ.

Πολλὰ οὖν ἀγόμενος τῆς βασιλείας τοῦτι μάλι-
στα ἄγαμαι τῶν λοιπῶν, ὅτι τὸν θεισμόν τοῦτον ἐν
χρόνῳ περιοφθέντα εἰς τάξιν καθίστης καὶ δῶρα παρὰ
10 τῶν φίλων ἔγνωκας ἀπαιτεῖν, οὐχ ἱκνον οὐδὲ πῦνας
μὰ Δία — ταῦτα γὰρ δίδουαι μᾶλλον ἢ λαμβάνειν
βασιλικώτερον — ἀλλ' ἄνδρας ἑγαθούς καὶ πρὸς τὸ
ἔρχειν ἐπιτηδείους, ὧν διχα τοῖς ὑπηκόοις οὐδεμία
γένετο αἰδομένη τῆς παρὰ σοῦ κηδεμονίας, ἀλλὰ κατ'
15 χαλνικὰ ἐκπατήρης καὶ μίαν ποτέλην, ἅπαντα αὕτη ἡ
φιλοτιμία ἔκαρτος γίνεται καὶ ἀπόνητος, εἰ κακοη-
γοῖτο. οὐδὲν γὰρ οὕτω βαρὺ τῶν τελευμένων, ὥς αὐτὸ
καθ' ἑαυτὸ μὴ ῥάδιον εἶναι, ἀλλὰ τὸ πότε καὶ πῶς,
καὶ τὸ μὴ ἐνθᾶδ', ἀλλ' ἐνθᾶδ', καὶ τὸ μὴ εἰς αὖριον, δ
20 ἀλλ' αὐτίκα· ταῦτα ποῦ καὶ τὸ μικρὸν μέγα καὶ τὸ
ῥάστον ἐργῶδες, καὶ τὸ θνοῖν ὁβολοῖν ἄξιον ταλάντου,
ἃ νόμοι μὲν διορίζουσιν οὐχ οἷον ταῦτα· οὐ γὰρ δέχισθαι
πέφυκεν ἢ τούτων φύσις τύπον ἔστωτα· νόμου δὲ ἐμ-
φύτου δὲ πρὸς τὸν καμρὸν ἑκαστὸν ἀρμετταμένον καὶ
25 δικαιοσύνης χθαμαλωτέρας, αἰετὸν τὸ παρὸν τοῖς ἐπὶ
κόοις ἐν τιθεμένης τοιοῦτους δὲ ὑπάρχον ἀνάγκη τοὺς
μέρος ἐκπεροπεύσοντας τῷ τὸ σύμπαν ἀνηρότημένῳ, ὥς
παρ' γέ καὶ τοῦ σύμπαντος ταῦδε ὁ κόσμος ὄνομα πρὸ- 119 a
πον θοῖσι, καὶ τὸ μὲν κεφάλαιον εἰς τὸν θινὸν ἀνήηται
30 τῆς σωτηρίας, τὰ μέρη δὲ ἄλλος ἄλλο κυβερνᾷ τῶν

141, 1 εἰ βουληθῶμεν A. εἰ om. H. ὑπερ ἡμῶν] [ἐπερ
ἡμῶν δὲ A. 3 ὑπέχει] ὑπέχειν A. τιμωρίαν A. τὴν τιμω-
ρίαν H. 12 τὸ ἔρχειν A. τὰ κατ' ἔρχην H. 17 τελο-
μένων A. συντελομένων H. 18 πῶς, καὶ A. καὶ om. H.
24 πρὸς τὸν A. κατὰ τὸν H. 27 μέρος A. μέρους H.
ὥς παρ' γέ] ὥςτα A. 29 ἔστι, καὶ A. ἔστιν, ἀλλὰ H.

ὅπ' ἐμείνου προστεταγμένων· ἥς τάδεως ἀπολάττω οὐκ
δεῖν καὶ τοῦτον τὸν κόσμον οὐ προστετεύεις.

Ἀλλὰ γὰρ οὐκ οἶδα ὅπως ὁ λόγος ἐξ ἐτέρων εἰς
ἕτερα μεταβαίνειν ἀποφρητὶ τῷ πλήθει τῶν γνωρισμά-
των καὶ τὸν Πλάτωνος ἀριθμὸν παρελήλυθεν· οὐ γὰρ 6
μόνον μεγαλόδωρον εἶναι χρή, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀκριβῆ***
b αὐτοῖς ἔξισοσθην, καὶ τὰ ἐλάττω καὶ τὰ μείζω προ-
σῶντα τῶν ἀρχομένων, καὶ ἀπλῶς ὃ μηδὲ τῷ λόγῳ
συνάγειν Πλάτων ἐθάρορσεν, καὶ ταῦτα ἀπέφηνεν ἄγῳ
καὶ σύμπαντα κεκτημένον· ὥστε καὶ μέχρι ὧνταῦθα 10
ἔσται καὶ περιήμι, τὴν τῆς ἐποθέσεως ῥασκώην τῇ τοῦ
πράγματος ἀληθείᾳ** καὶ τὴν ἀνδρείαν καὶ τὸ παρῆστη-
κός πρὸς τοὺς κινδύνους· εἰ ἄρα ἐνδεέστερον κέκτηται
βασιλεὺς ἢ Πλάτων ὑπετυπώσατο· ἔσται δὲ ὁ λόγος
τά γε πρῶτα ὑπὲρ ἀμφοῖν· παραλαβόντες γὰρ τὴν ἀρ- 15
c χὴν ὥσπερ ναῦν πανταχόθεν τατατομένην· περιμάχοσθα
μὲν γὰρ αὐτῆς τὰ πρὸς ἔω, καὶ ἃ τοῖς ὅλοις οὐκ
ἤλπισαν οἱ πολλοί, ταῖς σπονδαῖς ἐωνήσατο· Εὐρ-
μανοὶ δὲ τὴν ἰσπεραν διώχλους, καὶ μικρὸν ἀνακόπτα-
τες οὐκ οὕτως κατεπλάγησαν ὡς παρωξύνθησαν, Σκύ- 20
θαι δὲ ταῖς μέσοις ἐπαυροῦντο καὶ μισθὸν ἐπαράτατο
τῆς μελλήσεως· τοιοῦτον κύκλον εἰρήνης καὶ πολέμου
καταλαβόντες ἐγράμματα ἀδικούντων, τούναντίον παρόν-
θαι ἢ τις ἂν εἶπαι· καὶ ἄλλον γὰρ ὑμᾶς ἐλέπησαν τῶν
d πολεμῶν προσηρημένων. 25

Εἴεν· τί δὴ λοιπὸν ἡμῖν τῶν γνωρισμάτων; ἄρα
μή τις ἐκλαλήσμεθα; φέρε, ἴδω τὰ Πλάτωνος ῥήματα.
ζητεῖ βασιλεία νόον, εὐμαθῆ, μνήμονα, πρῶτον, ἀνδρείον,
σώφρονα, μεγαλοπρεπῆ. καὶ δεῖτα ὑπὲρ σωφροσύνης
ἄρα ἂν λόγου προσδεγθείημεν, οὕτως ὑπ' αὐτοῦ περὶ 30
μενον τὸ σῶμα ὁρῶντες, δίψει, λιμῶ, ταῖς ὁσημέραι

142, 6 καὶ τῶν] προσφόρων τοῖς ἐπὶ τοῖς supplement F. A. Wolfius.

10 μέχρι] Vulgo μέχρι. 11 περιήμι] περιήμι Iacobsius.

12 ἀληθείᾳ] διανόως addit Wolfius.

19 ἀνακόπτοντες] ἀνα-
κοπέντες Wolfius.

21 μέσοις] μέσοις Wolfius.

28 ἀδι-
κούντων] ἀδικούντες A.

26 δὲ] δὲ A.

27 τις A. καὶ H.

30 προσδεγθείημεν A. προσδεγθείημεν H.

31 δίψει A. δίψη H.

θυραυλίαις; ὅς γε καὶ εὐνὴν μίαν ἀγαπᾷ, ἣ συνεζύγη,
 καὶ ταῦτα ἐν ἀκμῇ τῆς ἡλικίας, ἐν ἣ καὶ τοῖς ἰδιώ- 120 a
 ταις αἱ τῆς φύσεως ὁρμαὶ δυσκαταγώνιστοι. τοιγαροῦν
 ἐξ ἱερῶν γάμων καὶ εὐγῶν καὶ τὸ βλάστημα ἱερώτα-
 5 τον, ὁ ἀγαπητὸς, ὁ πολέευκτος, ὃν ἐγὼ ποιησαίμην
 Ἀλέξανδρον καὶ θρέμμα αὐτῷ τοιοῦτον ἀνχήσεις φιλο-
 σοφία. δίδωσι δέ μοι καὶ οὗτος ἤδη τὰ ἐμβόλια τῶν
 βασιλικῶν γνωρισμάτων, σύννουν πρόσωπον. οὐ γελω-
 τοποιὸς αὐτὸν προσάγεται ἔξω τοῦ μέτρου, οὐ θαυμα-
 10 τοποιὸς ἐκπλήττει, ὥσπερ εἰκὸς τὸν μέλλοντα ἐν ταύτῃ
 εὐφρανέσθαι καὶ ἄλλα θαυμάσειν. θεὸς δὲ τὴν εὐχὴν δ
 ταύτην ἡμῖν τελειώσειν.

143, 4 ἱερώτατος] ἱερώτερον A. 5 ἀγαπητός A. καὶ δὲ H.
 10 ἐν ταύτῃ A. ἐν τ' ἄλλοις H. τὸν γὰρ υἱὸν φησὶ τοῦ βασιλέως οὐ
 γελωτοποιὸς προσάγεται, ἣ θείλει, οὐδὲ θαυματοποιὸς, ὥσπερ ἐνδέ-
 χεται θαυμάσειν τὸν μέλλοντα ἐν ταύτῃ εὐφρανέσθαι, ἥτοι τῇ φιλο-
 σοφίᾳ ἣ τῇ βασιλείᾳ, καὶ ἄλλα θαυμάσειν; οἷον εἰκὸς κατ' ἐξορῶν
 καὶ τρόπων. uchel. A. 17 θεὸς δὲ A. θεὸς om. H.

IX.

ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΣ ΟΥΛΑΔΕΝΤΙΝΙΑΝΩΙ ΝΕΩΙ

ρ 12 παῖ δυοῖν ἀητιήτων πατέρων, οὐκ οἶδα ὅ τι σε
 προσειπὼν μᾶλλον τύχοιμι τοῦ προσήκοντος, πότερον
 τὸ μέλλον, ἢ τὸ ὁρώμενον. σοὶ γὰρ δὴ μόνῳ τὸ πέρας
 τῆς ἐν ἀνθρώποις τιμῆς ἀπάσης ἀρχὴ γίνεται καὶ ὑπό- 5
 στασις, καὶ οὐ καταλύουσιν οἱ τὰ μήκιστα ἀνζηθόντες,
 ἐντεῦθεν σὺ προσιμιάζῃ· ὁρᾷς δὲ δήπου καὶ τουτοῦ
 τὸν κοινωνοῦντα τῆς παρουσίας ἀρχῆς. τοῦτο μέντοι
 τὸ χρέος τῆς ἀρετῆς, εἰ καὶ πάνυ φαίη τις ἐγκαιρότατα
 d ἐκτελεῖσθαι τοὺς σοὺς πατέρας, ἀλλ' ὅμως τὸ σεμνότα- 10
 τον αὐτῷ τῆς τιμῆς ἢ πρὸς σε γίνεται κοινωνία, καὶ
 τὸ σοῦ δεύτερος αἰρεθῆναι μῆζον εἰς δόξαν νενόμικε
 τοῦ πρῶτος ἐτέρου. καὶ πρὸς γε ἔτι τῷ μὲν τοῦτο
 μέγιστον ἀπάντων ἐστὶν ὧν τετύχηκε, σοὶ δὲ τὸ μέγι-
 στον τοῦτο ἐλάχιστόν ἐστιν ὧν ἐντεύξῃ προΐων· καὶ 15
 121 αὐτὰ ἅπαντα καὶ ἀκόλουθα καὶ συμβαίνοντα ἑαυτοῖς.
 πρῶτος γὰρ δὴ τέως τῆς εὐδαιμονος οἰκίας ἐσπαργα-
 νώθης ἐν ἀλουργίδι, καὶ νίκη μὲν σε ὑπεδέξατο ἐκ τῶν
 ὠδίνων, νίκη δὲ εὐθύς τιθηνεῖται· νίκης δὲ ἐπώνυμος
 ἄνθρωπος, μᾶλλον δὲ νίκης πολλάκις αἴτιος γεγονὼς συνάρ- 20
 χει σοὶ τὴν πρώτην ἀρχὴν, ἀγαθὸν οἰώνισμα ὧν μετὰ
 ταῦτα στήσεις τροπαίων.

Ἔτι δὲ ἐν ἀγκάλαις περιφερόμενος, συστρατεύῃ
 τῷ πατρὶ καὶ συστρατηγεῖς, καὶ τρέφει σε οὐκ ἐν θα-

144, 2] σοὶ add. A.
 15 ἐντεύξῃ A. τεύξῃ H.
 22 στήσεις] στήσεις A.

7 σὺν προσιμιάζῃ A. σοὶ προσιμιάζειν H.
 17 τέως τῆς] τῆς τέως F. A. Wolfius.
 23 συστρατεύῃ A. συστρατεύεις H.

λάμοις κατακομίζων, οὐδ' ἐν δημῷ προβάτων καὶ μυ- b
λῶ, ἀλλ' ἐπὶ τῇ Ἰστροῦ καὶ τοῖς χειμῶσι τοῖς Σκυθικοῖς
τὰ αὐτὰ καὶ σκία σιτεύμενον καὶ ποτὰ πίνοντα τῷ
πατρὶ καὶ τοῖς στρατιώταις. ἀνέχῃ δὲ εὐθαρσῶς καὶ
5 βαῆς ἐνναλίῳ καὶ ἀσπίδων δοάκιον καὶ θωράκων μαρ-
μαρυγῆς καὶ λόφων. αὐτὸ δὲ οὐδ' ἂν ἐκπλαγίσῃς

Δεικὸν ἂν ἀκροσάκης κορυφῆς νεύοντα νοήσας
οὐδὲ μορμολύνεσθαι αἶ. ἀνὴρ σιδηροῦς φανταζόμενος, ὅν
καὶ ταλασίφρων ἄν τις καθ' Ὀμηρον ἰδὼν ταραχθεῖη.
10 τῶς δὲ σε, ὦ γενναῖε, καὶ ἀποπαιρῶμενον εἶδον καὶ
φιλονικεῖντα πρὸς τὴν ἡλικίαν.

Νευρὴν μὲν μαλῶ πέλασεν,
οὐδ' ἂν εἶπεν ὁ ποιητὴς τῷ σὺ χεῖρε ταθιαμένος ἀτρίπ-
τους εἶναι καὶ ἀπαλὰς, οἷας τῶν ἐν Ἰθάκῃ μειρακίων
15 φησί, μᾶλλον δὲ ἀνδρῶν ἤδη μνηστήρων, τάχιστα ὑπὸ
τρυφῆς ἀπεικτεῖν καὶ ἀποστῆναι τοῦ ἄθλου. οὐδὲν οὖν
θαυμαστὸν εἰ καὶ προὔκασσας πρῶτην ἐπὶ τοῦ βήμα-
τος, προσβύτου παντὸς στασιώτερον. ὥστε οἱ μὲν ἀ-
κούοντες ἀπηυδῆκυσαν, σὺ δὲ εὐδηλος ἦσθα καρτερή-
20 σων καὶ εἰς ἰσπέρακ. καλὰ μὲν δὴ ταῦτα καὶ βασιλικά
τὰ παιδεύματα, γένεσθαι ὥσπερ σκύλακα αἵματος θη- d
ρίων καὶ μελετᾶν ὄργην κατὰ βαρβάρων.

Ἐγὼ δέ σε εὐχαιμην ἂν ὅσον οὐδέπω καὶ τούτων
βασιλικώτερα διδάγματα ἐπιζητήσαι. δεῖ μὲν, αἰμει, 1
25 τὸν ποιμένα ἔσσεσθαι μέλλοντα καὶ τοὺς λύκους ἀποσο-
βεῖν ἐπίστασθαι τῶν προβάτων· πρῶτον μὲντοι γε τοὺς
κύνες παιδεύειν, ὅπως ἂν τοῖς ποιμνίοις εἴεν πρόχοι καὶ
εὐμενῆς. ταύτην δὲ τὴν παιδείαν φησὶν Ἡσίοδος ὁ
ποιητὴς ὅτι παιδεύει τοὺς βασιλῆας ἡ Καλλιόπη, καὶ 22 a
30 ἐν χρειᾷ μᾶλλον ἔστι τοῖς ἀρχουσίῳ ἢ τοῖς ἀρχομένοις
καὶ τῶς ἐτάκτους τῶν ἐπαῶν, μικρὸν δὲ ὑστέρων αὐτὰ
καὶ συνήσεις· φησὶ δὲ λέγειν ὑπὲρ τῆς Καλλιόπης ὅσα
προφανεστάτη ἔστι τῶν Μουσῶν.

145, 1 εἰδ' ἐν Α. οὐδὲ Η. μυελῶ] μυελῶν Α.
7, Διωρὸς] Iliad. ε, 470. ἀκροτάτης Α. ἀκρος Η. 12 Νευρῶν]
Iliad. δ, 123. 21 γένεσθαι] γένεσασθε Α.

Ἡ γὰρ καὶ βασιλεύουσιν ἅμ' αἰδομένοισιν ὡς θεοὶ.
 ὅντινα τιμήσῃσι Διὸς κοῦραι μέγαλρον,
 γινόμενον τ' αἰδέωσι διατρεφέντων βασιλῆων,
 τοῦ μὲν ἐπὶ γλώσῃ γλυκερὴν χεύουσιν ἔρσην,
 τοῦ δ' ἐπεὶ ἐκ στόματος ῥεῖ μέλιχρ'· οἱ δέ τι 5
 λαοί

- b πάντες ἐς αὐτὸν ὁρῶσι διαπρέποντα θέμιστος·
 παπᾶς, ἥλικον ἀριθμὸν προξενεῖ τοῖς βασιλεύουσιν ὁ ποι-
 ητής, εἰ μὴ τῶν Μουσῶν ἀμελοῖται· πρῶτον μὲν αἰ-
 δέουσιν αὐτοὺς ὀνομάζει· τοῦτο δέ, ὅτε ἄρξονται τῶν 10
 ὑπηκόων αἰδοῖ μᾶλλον ἢ φόβῳ χρώμεται· ἔστι δὲ τὸ
 μὲν αἰδοῖον τίμιον τοῖς αἰδουμένοις, τὸ φοβερὸν δὲ
 ἀπειπτόν τοις δεδοικόσιν· ἅπειθ' ὅτι καὶ θεοφιλεῖς
 ἀναγκαῖον εἶναι τοῖς βασιλείαις ἅμα τῇ πρώτῃ γενέσθαι·
 c ὁ σοί, παίδων μακαριώτατε, διαφερόντως ὑπάρχον ὁρᾶ- 15
 μιν· ἀπὶ γὰρ οὐκῶν ἀγαθῶν, ἀπὶ χρησμῶν, ἀπὶ
 μακτείας τῇ σῇ γεννήσει προεφίτησεν ὁ θεὸς εἴην κα-
 θαιρῶσιν τοῦ παλαμναίου· καὶ δῆλον ὅτι τὰς σὺς ὠδύ-
 νας ἐπιδόναι αἱ Μοῦσαι· ἐπεὶ πᾶσιν εὐθύς τῇ τῆς
 ἀρχῆς ἀρμονίαν διεφθορυῖαν σχεδὸν ὁ πατήρ ὁ σὸς 20
 ἀμεσώσατο, καὶ τοὺς μὲν ἀντίς, τοὺς δὲ ἐπιτινάσας τῶν
 φθόγγων τῶν παρὰ μέλος ἡχησάντων εἰς τὴν ἀρίστην
 πρᾶσιν καὶ συμφωνίαν μεθέηρμοσε; δῆλον γάρ ἐστι σε
 d γινόμενον ἐφορᾶσαι συνεπιίδόν σοι καὶ τὸν φέσαστά·
 οὐ γὰρ οἷόν τι τὸν μὲν καρπὸν ἀγαπᾶν, τῆς ῥέξης δὲ 25
 ὠλεωρημέναι.

Ἀλλὰ καὶ διοτρεφεῖς ὀνομάζῃ τοὺς βασιλεῖς τοὺς
 ὑπὸ τῶν Μουσῶν ἐκτραμένους καὶ ῥυθισσέσθαι γησιν αὐ-
 τῶν ἀπὸ τῆς γλώττης δρόσον γλυκεῖαν, καὶ λόγους ἀγ-
 κάρπους καὶ ὠφελίμους λέγων τὴν δρόσον αὐτοῖς ἐντί- 30
 θεσθαι καὶ τῆς θέμιν καὶ τὴν δίκην, καὶ ἐπιστρέφειν
 πρὸς ἑαυτοὺς τῶν ὑπηκόων καὶ τοὺς ὠφθαλμοὺς καὶ
 123 a τὰς γνώμας, ἄντικρυς ἐρώμενον μὲν τὸν βασιλεῖα πατῆρ,

146, [Ἡ γὰρ] Theogon. v. 80.

8 παπᾶς] Vulgo

καπαῖ.

30 τὴν δρόσον] τὸν νόμον F. A. Wolfius et Roussetius

p. 31.

ἀειμένους δὲ τοὺς ἀρχοντας, καὶ ἡδίστον μὲν διαμάχων
 τὴν ἐκείνων ὄψιν, ἡδίστον δὲ ἀκουσμάτων τὴν ἐκείνου
 φωνήν. ταῦτά ἐστι σοὶ παρὰ τῆς Καλλιόπης, ᾧ φίλε
 παῖ, πατρὸς ἀνθρώπων ἀγαθὰ. ἡ οὐχ ὀρεῖς αὐτῷ πα-
 5 ριδραῖουσιν μὲν τὴν θέμιν, συνθακοῦσαν δὲ τὴν δίκην,
 τὸν νόμον δὲ συνόντα αἰεὶ κλισιάγῃ δὲ ἴσως τηλικούτος
 ὢν, ὅτι πᾶσιν ἀνθρώποις διατάττων καὶ τὴν γῆν καὶ
 τὴν θάλασσαν ὑπέκρουσεν ἔχων, ὅμως οὐκ ἀτιμάζει καλεῖν
 ἑαυτοῦ καθηγεμόνα καὶ ἐπιστάτην θνατοῦ πρεσβύτην, οὐχ
 10 ὅτι τὸ σῶμα ἔρωται ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς οὐδ' ὅτι τῶν
 ταπεινῶν ἐστὶν ἐπιστήμων, ἀλλ' ὅτι πρὸς τὰς Μοῦσας
 αὐτὸν ξενεργεῖ καὶ τῶν ἱερῶν τοῦτων ταρίως ἐστὶ, διὰ
 τοῦτο αὐτῷ κυρίαρχος ἐάλασεν. ἐπὶ τίνος γὰρ τῶν
 βασιλέων αἱ Μοῦσαι τοσοῦτον ὅσον ἐπὶ τοῦ σοῦ πα-
 15 τρός ἐξέλαμψαν καὶ ἀξήνθησαν; τίς δὲ οὕτως ἡρέθισα
 τὰς ψυχὰς τῶν νέων ἐπὶ τοὺς λόγους; τίς προῦθιμα
 τηλικαῦτα ἀγαθὰ; τίς ὁμοτίμους ἐποίησατο τοὺς ἀπὸ
 τῆς γλώττης τοῖς ἀπὸ τῶν ὀπλῶν; τίς δὲ θαρσύνουσα
 φιλοσοφία σεμνότερον ἐμαρτύρησε; μὴ τοίνυν ὅσα νο-
 20 μῆνης τῆς πατρώας σπουδῆς ὀλιγορῆσαι. καὶ γὰρ ὑπάρ-
 χει σοὶ τὰ μὲν ἄλλα ἡγεῖσθαι τοῦ φύσαντος, ταύτη
 δὲ καὶ πλεῖον σχεῖν, εἰ πρόβλοι· ὁ γὰρ τῷδε παραγέ-
 νικο οὐκ ἐκ τοῦ ῥάφτου, σοὶ μετὰ ῥασιώτης ὑπάρξει,
 διδασκάλων ἀφιδονία καὶ παιδευτῶν.
 25 Δευρ' ἴδι παῖ, ἐπὶ τῶν ἐμῶν κατιζοῦ γονάτων. αὐ-
 τωλάτερος ἔσομαι σοὶ τοῦ Φαίλικας τοῦ θρηνημένου
 τὸν Ἀχιλλεῖα, ἀνδρὸς φρυγίδος καὶ τὸν πατέρα ἡδίκη-
 κότες, οὐδὲ ὅσα ἀποταμῶν καὶ οἶνον ἐφίξω· ἀλλ' αὖξου,
 φησὶ, παρ' ἐμοῦ τῷ νέεταρι καὶ τῇ ἀμβροσίᾳ, τοῖς
 30 οὐρανίοις σιτίοις, ὑφ' ὧν αὐξήθεις καὶ τραφεῖς κατὰ
 τὸν χρόνον τὸν ἐοικότα εἴσῃ μὲν αἰ χρὴ λέγειν, εἴσῃ δὲ

147, 16 εἶναι om. A.

17 ἀγαθὰ] ἀθλα voluit Petavius.

18 γλώττης] γλώττης ὁμοτίμους A, recte, si praecedens ἐμοτίμους
 desina. 19 σεμνότερον A. σεμνότερα H. δαίμα] οὐα A.

26 ἴσμεν σοὶ A. σοὶ om. H. 28 ἐφίξω A. ὑφίξω H.

αὖξου] αἴρω A. ἀπὸ τοῦ τραφέω gl. A. αὐξήθητι παρ' ἐμοῦ Ia-
 cobsius in append. ad Personii Advers. p. 217.

ἃ χρη̃ σιωπᾶν, καὶ ὅσα πράττειν καλὴν καὶ ὅσα μὴ
 πράττειν ὠφελιμώτερον, καὶ ὅποτε ἐγείρειν χρη̃ τὸν θυ-
 μὸν καὶ ὅποτε κατακοιμίζειν, καὶ τί διανοήσῃ ἀτύ-
 χημα καὶ ἁμάρτημα καὶ ἀδίκημα, καὶ ὅτι προσήκει τὸν
 βασιλεῖα τὸ μὲν οἰκτεῖν, τὸ δὲ ἐπανορθοῦν, μόνον δὲ 5
 124 α τὸ ἰσχυρὸν τιμωρεῖσθαι, καὶ ὅτι ἄλλο μὲν ἐλευθέρων
 ἄρχειν, ἄλλο δὲ οἰκτεῖν, καὶ τὸ μὲν ἀρετῆς ὑπαροχὴ,
 τὸ δὲ τύχης πλεονεξία. συμπαιδαγωγήσουσι δὲ σε ἔμοι
 Πλάτων ὁ κλεινὸς καὶ ὁ θεσπέσιος Ἀριστοτέλης, οἳ καὶ
 τὸν μέγαν Ἀλέξανδρον ἐπαιδαγωγήσαν. οὗτοι Μακεδόνα 10
 ἄνθρωπον Λαρείου καὶ Περσῶν ἐποίησαν κρείττω. ἀλλὰ
 χρη̃ προσεῖναι τοῖς ἀνδράσι μετ' εὐλαβείας τὸν μέλλοντα
 αὐτῶν ἀπολαύσεσθαι καὶ πρὸς ἀλήθειαν, εὐ πρὸς δέ-
 124 β ξαν, καὶ ἀκοῦσαι τῶν διδασμάτων, οὐ παρακοῦσαι.
 πρὸς δὲ τοῦτο ἴσως μὲν καὶ ἄλλοι διακονήσονται, ἐγὼ 15
 δὲ ὀφλισκάνω πατρῷά σοι χαριστήρια καὶ ἀντισφένειν
 ἕτοιμος παρὰ λόγων ὧν τετύχηκα εἰς τοὺς λόγους.

Ἐπάρχει δὲ σοι τὰ μὲν ῥᾶν πρὸς τὸ γενέσθαι
 τῶν πατέρων εὐκλειεστέρω, τὰ δὲ καὶ πολλῶ δυσκολώτερα.
 καὶ πῇ μὲν πλεονεκτεῖς ἤδη τοὺς σοὺς γονεάς, πῇ δὲ 20
 μείζον σοι μὴ ἥττωσθαι. ὅτι μὲν γὰρ ἔφυς ἐκ βασι-
 λῆων, οἳ δὲ ἐξ ἰδιώτου, πλεονεκτεῖς. ὅτι δὲ οἳ μὲν
 124 γ ἀρετῆς ἄθλον ἐκαρπώσαντο τὴν βασιλείαν, σοὶ δὲ ἡ
 τοῦ γένους δίδωσι διαδοχὴ, ταύτῃ φημί σοι καὶ τὴν
 ἄμιλλαν δυσκολωτέραν. χρη̃ γὰρ καὶ τῆς τύχης καὶ 25
 τῶν πατέρων ἀμείνω φανῆναι, ὃ παρ' ἐκείνων οὐδεὶς ἂν
 ἐπιζητήσκειν. ἀλλὰ τοῖς μὲν μικρὸν τὸ πρὸς τοὺς γονεάς
 φιλονεικεῖν, σοὶ δὲ καὶ πάντῃ μέγα τὸ κατ' ἴσον τοῖς
 πατράσιν ἐλθεῖν. τοῖς μὲν γὰρ πρὸς ἰδιώτην χρηστὸν
 ἦ, ἢ περ ἄρα, καὶ στρατηγὸν ἢ ἐξέτασις, σοὶ δὲ πρὸς 30
 αὐτοκράτορας τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς, καὶ τεύτους οὐχ
 124 δ οἷους ἂν τις ἀριθμήσει τῶν ἐπάνω. εἴτε γὰρ τὸν πρεσ-

148, 4 καὶ ἁμάρτημα post καὶ ἀδίκημα legebatur. Transpo-
 suit Roulezius p. 2. Conf. p. 15 c. 93 b. 13 ἀπολαύσεσθαι.]

Vulgo ἀπολαύσεσθαι.

20 πῇ — πῇ A. τῇ — τῇ H.

24 δίδωσι A. δώσω H.

26 ἀμείνω A. μὴ χείρω H.

βύτιρον πρῶτον ἐνθυμηθείης, οὐδεὶς οὕτως ἀθροῦβου
καὶ καθαράς πρὸς βασιλείαν ἔτυχε ψήφον, οὐ Περσῶν
ἐπικειμένων, οὐδὲ καταπεπληγμένης τῆς στρατιᾶς, οὐδὲ
ἀγνοούντων οἱ γῆς ἐσθήκας τῶν ἐκείνην φερόντων τὴν
5 ψήφον, οὐδὲ τῆς τύχης, οὐχὶ τῆς γνώμης χειροτονού-
σης, ἀλλ' ἐκ' ἀδείας, ἐκ' ἐξουσίας, ἐν ἐκκλησίᾳ κοινῇ 125 a
καὶ συνόδῳ, αὐτῶν πρῶτον χειροτονούντων, ὅσοις εἰκὸς
ἦν ἀμφισβητεῖν. εἴτ' οὖν ἐκείνον ἐννοήσεις εἶτε τὸν ὄν-
τως πατέρα, ἐργῶδες σοι τὸ ἀγώνισμα. εἰ γὰρ ὁ τῆς
10 κοινῆς ψήφου τυχὼν οὐδὲ πρὸς μικρὸν ἐκαρτέρησε μὴ
οὐχὶ κοινωνὸν προσελεύσθαι, πῶς οὐ μᾶλλον τούτῳ τὸ
τῆς χειροτονίας σεμνὸν βεβαιοῦνται καὶ μᾶ ψήφῳ πλει-
ονεκτεῖ τιμιωτάτῃ τὸν προσελόμενον; ὥστε χαλεπὸν μὲν
καὶ πρὸς ἕνα ἀγωνίζεσθαι τοιοῦτον ἀγῶνα, σοὶ δὲ πολ-
15 λαπλασίονος δεῖ τῆς σπουδῆς. χρή γὰρ μηδετέρου τῶν b
πατέρων ἀπολειφθῆναι.

Ἄλλ' ἐκεῖνα μὲν ἡμῖν αὐτοῖς ῥᾶ πολλῶ. οἰχοθεν
γὰρ εὐποροῦμεν τῶν παραδειγμάτων, καὶ ὅποσα ἂν
περισκέψῃ σεαυτῷ, ἢ θεὸς ἢ βασιλεὺς ἢ πατὴρ ἢ
20 ἀνεπίδὸς πρὸς ζῆλόν σε ἐκκαλέσεται. ἵνα γὰρ τοὺς ἀρχη-
γίτας ἀφείς, ἐπὶ τὸν ὁμόστοιχόν σοι λαμπτήρα τοῦ
γένους ἀπιδῶ, ἀποχρήσει τέως νέῳ πρὸς νέον διαμι-
λᾶσθαι. ἐκείνον μέντοι πυνθάνομαι προσκυνεῖσθαι μὲν c
ὅφ' ἀπάντων Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων, ὑπακύνπειν δὲ
25 τῷ διδασκάλῳ, καὶ φοβερὸν μὲν εἶναι Κελτοῖς καὶ Γερ-
μανοῖς, κάτω δὲ ὄρᾳν φανέντος τοῦ τῶν μαθημάτων
καθηγεμόνος, κατιόντα ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ ὑψηλοῦ,
ἥλικα ἂν χρηματίσεις τοῖς βαρβάροις, εὐλαβέστερον δὲ
τῶν ἰδιωτικῶν μειρακίων ὑπέχειν ἑαυτὸν τῷ παιδεύοντι.
30 ὧ μακάριος τούτου τοῦ δέους, εἰς ὅποσον θάρσος αὐ-
τὸν ὁ φόβος οὕτως προάξεται. ὅποτε σὺν ἔχομεν οἰκο-

149, 4 ἐκείνην A. ἐκείνη H. 9 ἐργῶδες A. καὶ ὡς ἐργῶ-
δες H. 14 πολλαπλασίονος A. διπλασίονος H. 17 αὐτοῖς A.
αὐτοῖς H. 28 ἥλικα ἂν] Aut ἂν delendum, aut χρηματίσθαι
scribendum. δι τῶν] δι om. A. 31 προάξεται A.
προάξεται H.

δ θιν οὕς ἀκολουθεῖν ἀναγκαῖον, ἡμέτερον ἂν εἴη μὴ μαλακίσθαι.

Τούτῳ μὲν δὴ πρῶτον πλιονακτοῦμεν καὶ τῶν γε-
νέων καὶ τοῦ ἀδελφοῦ, τῷ βαδίζειν ὁδὸν ἤδη τετριμ-
μένην. ἐπειδ' ὅτι καὶ χωρίων μετεilhφραμεν εὐμουσο- 5
τέρων, καὶ οὐ μεταπέμπειν ἀναγκαῖον ἐκ περάτων γῆς
τοὺς διδάσκοντάς, ἀλλ' ὅποι ποτ' ἂν διατρίβης, παρ-
στώτας ἔχεις καὶ ἀγαπῶντας, καὶ μάλιστα δὴ τοὺς τῆς
τέχνης τῆς βασιλικῆς ἐπιστήμονας· ἥς ὑπὸ τὴν σὴν
126 α μερίδα τὰ ζώπυρα διασώζεται. εἰσὶ γάρ, ὧ φίλε παῖ, 10
καὶ ἐν τοῖς λόγοις οἱ μὲν βασιλικοὶ καὶ διοτρεφεῖς
ἀτεχνῶς, οἱ δὲ ὑπηκόοις πρέποντες καὶ ἰδιώταις. ὅσοι
μὲν πρὸς μέγεθος αἴρουνσι τὴν ψυχὴν καὶ σεμνότητος
ἐμπυπλάσι καὶ βασιλέα ποιοῦσιν ἑαυτοῦ πρῶτον τὸν
μέλλοντα ἔσεσθαι καὶ τῶν ἄλλων, οὗτοι βασιλεῖ πρέ- 15
ποντα ἀκούσματα καὶ διδάγματα, ὅσοι δὲ τὴν γλῶτταν
μὲν θεραπεύουσι, τὴν ψυχὴν δὲ ἐῷσιν ἀκόσμητον, οὗτοι
δὴ ἅπαντες χθαμαλοὶ καὶ μικροπρεπεῖς καὶ ἐπ' ὀλίγον
b ἀναγκαῖοι τῷ βασιλεῖ. ὥσπερ οὖν ὅπλα οὐ τὰ αὐτὰ
ἀναλήψῃ τοῖς ὑπηκόοις οὐδὲ ἐσθῆτα ἀμφιέσῃ παρα- 20
πλησίαν, οὐδὲ οἴκησιν ὁμοίαν οἰκήσεις, ἀλλὰ πάντα
ἔσται σοι παρὰ τοὺς ἀρχομένους διαφανέστερα, καὶ
ἵπποι καὶ κύνες καὶ διάκονοι καὶ ὀχήματα, οὕτω καὶ
τῶν λόγων τοὺς ἀρίστους καὶ θιμοτάτους κητέον ἐστὶ
σοι, δι' οὓς ἐπὶ σοὶ τὴν θειότητα ἀληθεύσομεν. 25

Οὐδὲ γὰρ τὸν πατέρα τὸν σὸν τὸ μὴ τοῖς ῥήμα-
σιν ἀττικίζειν διεκώλυσε πρῶτον νομισθῆναι τῶν πώ-
ποτε αὐτοκρατόρων, ἀλλ' ὅτι τοῖς πράγμασι φιλοσοφεῖ
c μᾶλλον ἢ τοῖς ὀνόμασι, ταύτῃ πάμπολυ διενήναχεν,
ὥσπερ καὶ ὁ τοῦ παντός οὐρανοῦ βασιλεὺς οὐχ ὅτι δο- 30
κιμώτατα φθίγγεται προσκυνεῖται παρὰ τῶν ἀνθρώπων,
ἀλλ' ὅτι φιλανθρωπότατός ἐστι, δυνατώτατος ὢν, καὶ
ὅτι ζωῆς χορηγός καὶ ὅτι πρύτανις εὐδαιμονίας καὶ ὅτι

150, 12 ἀτεχνῶς] ἀκραιφνῶς gl. A. 14 πρῶτον A. πρῶ-
τον H. 24 κητέον ἐστὶ A. μαθητέον ἐσται H. 28 πράγμασι]
γράμμασι A. 31 ἀνθρώπων A. ἄλλων H.

ταμίαις τῶν ἀγαθῶν, καὶ ὅτι πρὸς ἐκείνον ὁρῶμεν ἐν τοῖς διανοῖς τεθραυρηκότες. τραγῳδίας δὲ [ἱκανῶς] γράψαν καὶ Διονύσιος. ὁ τύραννος ἱκανὸς ἦν, ἀλλ' ἐπέπλησε δραμάτων Σικελίαν μᾶλλον ἢ τὴν σκηνήν. ὃν δὲ χρη⁵ καλεῖσθαι σωτῆρα, ἐν βουλαῖς, ὃν πολιοῦχον, τὰς τοῦ Διὸς ἡμενυμίας, τὴν τοῦ Διὸς κτητέον ἀντὶ σω- d φροσύνης καὶ φιλοσοφίαν ἐστὶ.

Ταύτην δὲ ὁ μὲν πατὴρ ὁ σὸς ἐπιδεικνύται, σοὶ δὲ ἐπιστὶ προσλαβεῖν καὶ τὴν ἐπιστήμην. καὶ εἰ γε σε¹⁰ αὐτὸν ἐκτερέψαις Πλάτωνι καὶ Ἀριστοτέλει, οἱ δὲ ἐτι σε βαδίζοντα ἐπὶ τῆς γῆς ἀνάξουσιν εἰς τὰ ἀνάκτορα τῆς τοῦ οὐρανοῦ βασιλείας καὶ τὴν ἐπὶ τάξιν περιηγήσονται καὶ πρὸς τὸν κόσμον ἐκείνον μυσταγωγήσονται. ἐκείνα τὰ βασιλεία δορυφοροῦσα προφύτης καὶ ἐμπνεύματα^{127 a}
¹⁵ καὶ φιλανθρωπία, ἐκείνοισι οὐ πρόσμεισι κακοήθεια, ἐκείνοισι οὐ πλησιέεισιν ἀσποφάντια, διεβελή δὲ καὶ πόρρωθεν ἀπειλῆται.

Εἰς ἐκείνην τὴν τάξιν ὁρῶντες οἱ πατέρες διευθύνουσι τὰ ἀνθρώπινα, πρῶτον ἀπ' ἐστίαις καὶ πρὸς ἀλ-
²⁰ λήλους τὸν κόσμον ταῦτον ἐπιδεικνύμενοι, καὶ κοινωνοῦντες ἀφορητὶ τῶν τίως ἀκοινωνήτων εἶναι δοκούντων, τιμῆς καὶ δόξης καὶ βασιλείας. καὶ μόνοι δὲ βασιλείων οὐκ ἐν γραμμασι τίθενται νόμους, ὥστε κοινω- b
περὶ ἀλλήλοις τοὺς ὑπηκόους, ἀλλ' ἐαυτοὺς νόμους πε-
²⁵ ποιῆσαι κοινωπίας. οὐδαὶ γὰρ εἰς ταύς προστάτας ὁρῶν πλέον ἔχειν ἐφίεται τοῦ προσήκοντος. καὶ γὰρ τοῦ τοιοῦτου καρποῦ καὶ τῆς τοιαύτης δικαιοσύνης αὐτόθεν ἀπολαύειν ὑμῶν περισσὴν· ἐκάτερος γὰρ τῆς ἀσφαλείας τῆς ἐαυτοῦ φύλακα τὸν ἕτερον κέκτηται, καὶ δυοῖν ἐνός²⁸
³⁰ μέλει, μᾶλλον δὲ ἤδη τρισὶ, μελήσει δὲ ὅσον οὐδέπω καὶ τέταρτον ἐνός.

Ναὶ πρὸς Διὸς βασιλείῳ, ὃ πάντα ἐν τὸν ἀδελφὸν ἐξηλωκώς, οὗτοι δίκαιον καὶ πολλῷ βραδυτέρους ο
τῆς φύσεως ὑμᾶς νομισθῆναι. τοῦτον ἐκείνη προλα-

151, 21 δοκούντων] δοκούντες A.
29 δυοῖν] Vulgo δαῖν.

28 ὑμῶν A. ὑμῶν H.

βοῦσα ἐχειροτόνησεν αὐτοκράτορα, καὶ τίταται βασιλεῖ
 ὥσπερ αἰτῶν νιοττός, ὅς μὲν ὁρῶν ἤδη, περιμένων δὲ
 τὰ ὠκύπτερα. καὶ οὐκ ἐφ' ἡμῖν ταῦτα ψηφίζεσθαι,
 ἀλλ' ἡ φύσις ἐπαναγκάζει τὸν σκῆρινον τοῦ λέοντος
 λέοντα εἶναι, καὶ τὸν βλαστὸν ταῖς ἐνεργούσαις ῥίζαις
 ἐμοφυῇ. δότε οὖν ταῖς παισὶν ὑμῶν τὸ κάλλιστον τῶν
 ὑμετέρων ζηλῶσαι, τὴν πρὸς ἀλλήλους ὁμόνοιαν. νῦν
 δὲ τὰ ἄλλα παρ' ὑμῶν εἰληφώς ὁ σὸς ἀδελφιδοῦς, οὐπω
 πρὸς ὄντιναοῦν ὁμότιμον ἐπιδείξεται τὴν φιλαδελφίαν
 ἣν προσεῖληφεν. ἀλλ' ἀγαθῇ τύχῃ, καὶ δέχομαι τὸ
 προοίμιον. προοίμιον γὰρ ὀνομάζω τὴν τήβωνον τῆς
 ἀλουργίδος καὶ τοῦ στεφάνου τὸ σκηπετρον καὶ τῶν
 δορυφόρων τοὺς ῥαβδοφόρους. ἔπος γὰρ οὐδὲν παλαιά-
 γριον τοῦ Διὸς, οὐδὲ ἀπατηλόν,

Οὐδ' ἀτελεύτητον, ὃ τι κεφαλῇ κατανεύσῃ.

- 128 α κατένευσε δὲ ἡ θεία κεφαλὴ περιμένειν ἕτερον σχῆμα
 τοῦ παρόντος αὐτοῦ τιμιώτερον. οἷον ὄψονται ἐπὶ τῆς
 παρούσης περιόδου θέαμα ἀνθρώποι, τέτταρον βασι-
 λῶν, ποιητῆς ἂν εἴποι, δύο ξυνωρίδας ὁμηλικῶν σχε-
 δὸν ἐκατέρων καὶ ὁμοχρόνων, ἴσα βαινόντων, ἴσα πνε-
 ὄντων, ἰσαρίθμων τοῖς πέρασιν τῆς γῆς ἣν φυλάττουσιν.
 ἀλλ' εἰς τοῦτον μὲν τὸν ἀριθμὸν τὴν βασιλείαν ὁ φή-
 νας θεὸς ὡς τάχιστα καὶ αὐξήσειεν. ἃ δὲ νῦν ἀντι-
 βολεῖ μὲν ὁ δῆμος, ἀντιβολεῖ δὲ ἡ μεγάλη βουλή, προσ-
 β b θύεις, ἵνα μὴ πέρα τοῦ καιροῦ διοχλοῖν, ἀπαλλά-
 ξομαι.

Ἡμεῖς, ὡς θειότατα βασιλεῖ, πρῶτοι μὲν σε αὐτο-
 κράτορα πάντων ἀνθρώπων, πρῶτοι δὲ ὑπάταν προσε-
 γήκαμεν. παρ' ἡμῖν δὲ ἅμφω τῆς ἀρετῆς τὴν ὑπερο-
 χὴν ἐπεδείξασθε, ὃ μὲν ὥστε μὴ μόνος ἔχειν τὸ τιμιώ-
 τατον, σὺ δὲ ὥστε μόνος τῆς κοινωνίας ἄξιος κριθῆ-
 ναι. δίκαιον οὖν τὴν πόλιν τὴν βασιλίδαν, καὶ ἣν

152, 1 βασιλεῖ A. βασιλεῦ βασιλεὺς H. ἐκ βασιλέων βασιλεὺς
 Petavius. 5 λέοντα εἶναι] λέόντους A. 8 οὐπω A. οὕτω H.
 10 ὅρ om. A. 11 τήβωνον A. πήμιρον H. 15 Οὐδ']
 Iliad. α, 527. 32 καὶ ἣν] καὶ delendum videtur.

μάστιγα παρεστήσασθε τῆς θείας ὑμῶν ὁμολογίας, καὶ
 νῦν τὰ δρώμενα ἐπισηφίσαι, καὶ τὸν ἑαυτῆς ὕπατον
 προσκίπτεν ἐπὶ τοῦ πατρῷου θρόνου καθήμενον ἐν τῷ
 πρώτῳ βουλευτηρίῳ, πρὶν τὴν ἱερὰν στολὴν κατα-
 5 θίσθαι, καὶ τὰς ῥάβδους ἀναμίξαι ταῖς πατρώαις κα-
 θαρῶσαι. ἔα πρὸς Διὸς ἀνασχεῖν ἐκ τῆς Κωνσταντί-
 νου κρηπίδος τὸν νεανίαν, λαμπρὸν παμφαίνοντα, ὥσ-
 περ ἀστὴρα ἐν οὐρανῷ· ἔα δήμου φωνῆς ἀκοῦσαι βασι-
 λεῦσιν ὁμιλεῖν εὐδισμένον· ἔα πομπεῦσαι τῆς ἐλπίδος
 10 πομπὴν ἐπαξίαν. ἣ που καὶ στρατηγῷ συγχωρήσεις
 μακρὸν ἀνακλίναντι τὴν ἀσπίδα καὶ τῷ σώματι ἀναπαύ-
 σαντι, ὃ πολλάκις ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἐπιδέδωκεν, ἐφ' ὃ
 στίον ἡμῖν στῆσαι κρατῆρα, καὶ ἐγκαλλωπίσασθαι τῇ
 πατρίδι, ὥσπερ οἱ νικήσαντες Ὀλυμπίασιν.

Ἰζμην ἐγὼ σοι κατακορῆς ἤδη καὶ πλήγμιος εἶναι, το-
 σαυτάκις ἐμπροσθεν διελεγμένος. ὥστε διὰ τοῦτο ἀπώ-
 νουν καὶ νῦν ποιήσασθαι πρόοδον ἐπὶ τοῖς λόγοις, μὴ
 δόξαιμι διοχλεῖν οὐδέν διομένῳ, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ πάντῃ 5
 προθυμούμενον ἡρεμεῖν οὐκ ἔας, ἀλλ' ὥσπερ εἰσφορὰν
 ἐνιαύσιον φοιτᾷν οἷς σοι δεῖν καὶ τὴν ἐκ τῶν λόγων
 συντέλειαν, εἶχαι μὲν ἀναγκαῖον, αὐτόθεν δὲ ἔστω μοι
 τὸ προοίμιον. οὐδὲ γὰρ ἄλλο τι πρότερον τῶν σῶν
 ἀγαθῶν ἀποδέχισθαι προσήκει τοὺς λόγους ἢ περὶ ἰαν- 10
 τοὺς προθυμίας.

Καὶ δῆτα ἐπαινῶ σου τοῦτο πρῶτον, ὃ βασιλεῦ,
 ὅτι τοῖς γεωργοῖς ἀνέναι προθυμῇ τὰ λειτουργήματα,
 τοῖς φιλοσοφοῦσι δὲ οὐ συγχωρεῖς, ἀλλὰ τοὺς μὲν ἡδιστ'
 ἂν ἴδοις καθ' ἕναστον ἕτος ἔλαττον εἰσφέροντας ὢν 15
 προσήνεγκαν, παρὰ τῶν λόγων δὲ ἀεὶ τι πλεῖον εἰσ-
 πράττει. καὶ τό γε ἔτι τούτου θαυμασιώτερον, ὅτι καὶ
 τῶν λόγων αὐτῶν προτιμωτέρους ἄγεις τοὺς ἡμετέρους
 τῶν ὁμογλώττων. αἷτιον δέ· οὐ γὰρ ἐκκρέμασαι τῶν
 ὀνομάτων, ἀλλὰ τὸν ἐνδεδυκότα αὐτοῖς νοῦν ἐρευνᾷς, 20
 οὐδὲ τοῦ κάλλους τῶν ῥημάτων ἐάλωκας, ἀλλὰ τοῦ
 κόσμου τῆς διανοίας, καὶ διὰ τοῦτο, ὡς ἔοικεν, ἐντι-
 μοτέραν ἔχει παρὰ σοὶ τάξιν φιλοσοφία ῥητορικῆς. ὃ
 γὰρ μάλιστα ἀγαπᾷς, τοῦτο μάλιστα ἐσπούδακεν αὕτη

154, 4 πρόοδον] πρόοδον Stephanus.
 sius. Vulgo εἰς φορὰν. Conf. p. 143 b.
 ου Η. ἢ ἀφιέναι καὶ ἐπανιέναι schol. A.

6 εἰσφορὰν Iacob-
 13 ἀνέναι A. ἐπανιέν-
 16 πλεῖον om. A.

ἡ τέχνη, τὸν νοῦν παρέχεσθαι χρηστὸν, οὐκ ἐὰν ῥή-
ματα, καὶ σκοπεῖν οὐχ ὅπως ἂν ἡδίστα εἴποι τις τοῖς
ἀκούσασιν, ἀλλ' ὅπως ὠφελιμώτατα· ὃ σοι μάλα σπου-
δαίον ἐρῶμεν. πρὸς γὰρ τοὺς καλῶς κείμενους ὑποπτος
5 ὢν τοῖς νοουματοῦσιν εὐκαλὸν σπαντὸν παρέχας καὶ χει-
ροῖσιν. Καλλισθένην μὲν γὰρ Ἀλέξανδρος, ὅτι πα- 130 a
ρήνει τοῖς νομίμοις ἐμμένει τῶν Μακεδόνων, τὴν παρ-
ρησίαν οὐκ ἀνεγκὼν ἀπεσιώσκει. σὺ δὲ προσκαλεῖς τοὺς
φιλοσόφους, καὶ ἀποκινῶσι, καὶ ὅποσον σὺ χρόνον ταῦ
10 ἔκους ἐπὶ χώρας μένεις ἀνάγκη χιμαρῖζεις μετὰ τῶν
λόγων. τοῖς στρατηγοῦσι δὲ οἱ φιλοσοφοῦντες ἐν ἑα-
τῇ προεδρίᾳ, καὶ συμπλέκεται τὴν καλλίστην πλοκὴν ἡ
περὶ σὲ δορυφορία γνώμης· αἶμα καὶ θνητῶς σε δια-
πινούσης. διὰ γὰρ τοῦτο καὶ τὴν Ἀθηναίων ἐκ τῆς κα-
15 φαλῆς γεννῶσιν οἱ ποιηταὶ τοῦ Διὸς, ὠδαικινύμενοι· κα-
λῶς ὅτι προσήκει τῶν βασιλέων μῆτε λόγον ἀπρακτοῦ
μῆτε πρᾶξιν ἄλογον ἐκφοιτᾶν, ἀλλὰ καὶ τὸν νοῦν ἐνερ- b
γὸν εἶναι καὶ γέμειν νοῦ τὸ δραστήριον.

Πιστοῦνται δὲ καὶ τοῦτο ὁ προλαβὼν χρόνος· εἴτε
20 γὰρ τὸν Ἀλέξανδρον ἐννοήσεις εἴτε τὸν Σεβαστὸν εἴτε
τὸν Μάρκον, δι' οὐδὲν ἄλλο ἐφρήσεις εἰς τοσούτον δό-
ξης προεληλυθότας ἢ ὅτι τῶν χλαμύδων οὐκ ἀπεισῆ-
νον παλὺ τὰ τριβώνια, οὐδὲ Παρμενίωνος Ἀριστοτέλης
ἀτιμώτερος ἦν οὐδὲ Ἄρμιος Ἀγρίππῳ. ὅσοι δὲ ἢ φιλό-
25 σοφοὶ γεγόνاسι πλείον ἢ φιλοπόλεμοι, καὶ τὸ δοκᾶν
ἐπ' αὐτῶν ἀξιοῦσθαι σπουδῆς μέρος τῷ παραφθέντι
συνηφανίσθη. σὺ γὰρ οἶόν τε ἢ λόγους ἐπιδόξους γενέ- c
σθαι μὴ τῶν ἔργων αὐτοῦς βεβαιούμεναι, ἢ τὰ ἔργα
πρὸς τὸν χρόνον διαβῆναι τὸν ἐφεξῆς μὴ λόγου τὴν
30 μνήμην αὐτῶν παραπέμποντος. οἱ μὲν τοίνυν τῶν ποιη-

155, 2 τις τοῖς] τοῖς A. τις H. 6 σπαντὸν] ἑαυτὸν A.
10 χιμαρῖζεις} χιμαρῖζειν A. 11 τῇ τῇ A. τῇ om. H.
12 προεδρία Monac. 113. Vulgo προεδρία. καὶ συμπλέκεται
— δορυφορία add. A, et codex Ambrosianus alter apud Wytten-
bach. ad Julian. II. p. 15. καλλίστην] ἀρίστην Ambros. alter.
16 βασιλέων] Vulgo βασιλέων. 20 ἐννοήσεις A. ἐννοήσεις H.
24 ἀτιμώτερος ἦν om. A. 28 αὐτοῖς] αὐτῶν A.

τῶν λόγοι καὶ οἱ τῶν ῥητόρων ἴσως μὲν ἄλλο τι χρη-
 στὸν ἔχουσιν ἂν, οὐ δὲ μάλιστα ἔχρην πεφροντικέναι,
 τοῦτο παρορῶσι. τὸ γὰρ μέγεθος ἐν ταῖς πράξεσιν,
 οὐ τὴν ἀρετὴν, ἐπιζητοῦσι, καὶ διὰ τοῦτο τὸς παρα-
 τάξεις καὶ τοὺς πολέμους καὶ τῶν νεκρῶν τὸν ἀριθμὸν 5
 α διατριβὴν ποιοῦνται τοῖς λόγοις, καὶ τὸ πολὺ τῶν ἐγ-
 κωμίων αὐτοῖς οἱ φόνοι καὶ αἱ πορδήσεις· εἰρήνην δὲ
 ἐν καιρῷ γενομένην καὶ μετὰ τοῦ πρέποντος σχήματος
 οὐδεὶς πώποτε ἐπέλαβε πολλῶν τροπαίων τιμιωτέραν.
 τὸ δὲ οὐχ οὕτως ἔχει, ἀλλὰ τοῦ νικῆσαι πολλάκις τὸ 10
 τὴν νίκην ὑπεριδεῖν ἐντιμότερον.

Ἐμοὶ δὲ τοῦτο ἔσται κεφάλαιον τοῦ παρόντος λό-
 γου. οὐ γὰρ οὕτως ἀνήκοός εἰμι Πλάτωνος τοῦ Θεσπε-
 131 α σίου ὥστε τὰ αὐτοῦ μὴ μανθάνειν, ὅτι χολοβὸς καὶ
 βασιλεὺς, καὶ νομοθέτης, ὃς πολεμῶν μὲν ἱκανὸς, εἰ- 15
 ῥήκην δ' ἄγειν οὐχ οἷός τε. ταύτη γὰρ, οἶμαι, καὶ
 Δυκοῦργον εὐδύνει τὸν Σπαρτιάτην, ὥς συστησάμενον
 πολιτείαν στρατευσόμενος μὲν ἐπιτήδειον, καταθεμένους
 δὲ τὰ ὄπλα δυσμεταχειρίστον. τοῦτο δέ ἐστι τὸ βέλτιον
 τοῖν μεροῖν παρεθρακότος καὶ οὐ χάριν θάτερον ἀναγ- 20
 καῖον. πολέμου γὰρ ἄθλον εἰρήνη, καὶ στρατεύονται
 οἷς ἀνάγκη, οὐχ ἵνα διὰ τέλους στρατεύοντο, ἀλλ' ἵνα
 β ἀσφαλῶς ἡσυχάσωσιν. ὅστις οὖν πρὸς μὲν ἀσχολίαν
 παιδεύειν ἱκανός, σχολὴν δὲ οὐχ οἷός τε διατίθεσθαι,
 τῆς καλλίοντος μοίρας ὀλιγωρεῖ. 25

Καὶ τοῦτο οὖν ἐγὼ Πλάτωνος θαυμάζω καὶ ἐτι
 μᾶλλον, ὅταν διδάσκη ὅτι πολέμου καὶ εἰρήνης σπέρματα
 ἐν ἐκάστῃ ψυχῇ πρῶτόν ἐστι, καὶ ὅστις οἷός τε πρὸς
 ἑαυτὸν ἄγειν εἰρήνην, οὗτος οἷός τε καὶ πρὸς τοὺς ἑξω-
 θικὰ πολέμους· ᾧ δὲ ἀδύνατος ἢ πρὸς ἑαυτὸν ἐκχειρία, 30
 σχολὴ ποτ' ἂν οὗτος τὰς πρὸς ἀλλήλους σπονδὰς ἀγα-
 πῇσειεν. εἶναι γάρ τι καὶ ἐν ἐκάστῳ βάρβαρον φύλον,
 λίαν αὐθαδὲς καὶ δυσπειθές, τὸν θυμὸν λέγω καὶ τὰς

156, 10 οἷός τε] τοῦτον τὸν τρόπον addit A, glossema pro-
 ximi vocabuli ταύτη. 17 εὐδύνει] ᾧ κινεῖται, ἀκινεῖται A.

30 πολέμους A. πολέμους H.

ἀπλήστους ἐπιθυμίας, ἀντικαθήμενα γόνυ τῇ λογισμῷ, καθάπερ Ῥωμαίοις Σκύθαι καὶ Γερμανοί. ὥσπερ οὖν τὰ πάθη ταῦτα, ἡνίκα ἐπανίσταται τῇ βελτίονι, παντάπασι μὲν ἐξελίξιν οὔτε δυνατόν οὔτε συμφέρον, ἀ⁵ χρείας ἄρκεεν ἢ φρίσας ἐγκατέσπειρα τῇ ψυχῇ, ἀποκύνοντα δὲ παρέχεσθαι καὶ εὐήκοα ταῖς ἐκ τοῦ νου παραγγέλμασι τῆς ἀρετῆς ἔργον ἔστιν, οὕτω καὶ τῶν βασιλέων ἔργον, οἷς τοῦνομα τοῦτο ἐπαληθεύεται, ὅταν παρακινήσαντας καταλάβωσι τοὺς βαρβάρους, τὸ μὴ¹⁰ πρόρριζον ἐκκόπτειν πανταλῶς τὸ συμπλήρωμα τῆς φύσεως τῆς ἀνθρωπίνης, ἀλλ' ἐπικώφοντας τὴν αὐθάδειαν σώζεν ἤδη καὶ περιστέλλει, ὡς τῆς ἀρχῆς μοῖραν γεγεννημένους.

Ἔχει γὰρ οὕτως· ὅστις μὲν ἀγρείως ἐπέξεισιν ἀπαν¹⁵ θαδισασμένοις τοῖς βαρβάροις, οὗτος Ῥωμαίων πόλιν ἑαυτὸν βασιλεία ποιῇ, ὅστις δὲ κρατεῖ μὲν, παιδεύεται 132 α δὲ, οἶδεν ἑαυτὸν βασιλεία πάντων ἀνθρώπων, καὶ μάλ²⁰ λον ἐκείνων οὓς διατήρησε καὶ διέσωσεν, ἐξόν ἀνελεῖν παντελῶς. ὡς ἔγωγε οὐδὲ τὸν κομψὸν Ἀγαμέμνονα φαῖν ἂν λέγειν βασιλικῶς, ἐπιτιμῶντα τῷ ἀδελφῷ²⁵ μαλαττομένῳ πρὸς τὸν ἐκέτην, καὶ πικρὰν οὕτως εὐχὴν καὶ ἀλλόκοτον προσευχόμενον, μηδένα τῶν Τρώων διαφυγεῖν, μηδ' ὅντινα γαστέρι μήτηρ κοῦρον ἶοντα φέρει, μηδὲ τοῦτον διαφυγεῖν, ἀλλὰ καὶ τοὺς οὐπω τεχθέντας³⁰ ἀπολέσθαι πρὸ τοῦ γενέσθαι. ἀλλ', ὡς τοικεῖν, οὐκ ἦν εὐρυκρείων ἀληθινός, ἀλλ' Ἀργείων μόνων βασιλεὺς καὶ Μυκηναίων, ἀνθρώπων δὲ οὐ. καίτοι γε Ὀμηρὸς³⁵ οὔτε αὐτὸς ὀνομάζει τὸν Δία πατέρα, οὐ τῶν Ἑλλήνων μὲν λέγει πατέρα, τοὺς βαρβάρους δὲ ἐξαιρεῖται, ἀλλ' ἀπλῶς φησι πατέρα θεῶν καὶ ἀνθρώπων. ὅστις οὖν⁴⁰ καὶ τῶν ἐπὶ γῆς βασιλέων οὐ Ῥωμαίοις μόνον ὡς πατὴρ

157, 9 παρακινήσαντας] τοὺς ἰδίους ὄρους ἐπαρβάντας schol. A. 14 ἀγρείως A. ἀχρείων H. ἀγρείως Petavius. 15 ποῖς A; τὰ τοῖς H. 23 μηδ' ὅντινα — τοῦτον διαφυγεῖν add. A. Sapph. Iliad. ζ, 58. Conf. orat. XXXIV. p. 64. ed. Mai. 28 αὐτοῖς] αὐτοῖς A, sed correctum a m. rec. 30 θεῶν om. A.

προσενέγκαι, ἀλλ' ἤδη καὶ Ξυθῶν, οὗτός ἐστιν ὁ
 τοῦ Μιδῆς ζήλοισι καὶ οὗτος ὁ φιλόανθρωπος ἀπεργῶς.
 τῶν δὲ ἄλλων Κέρων μὲν φιλοπέρσην· καλῶ, ἀλλ' οὐ
 φιλόανθρωπον, φιλομακάδονα δὲ Ἀλέξανδρον, ἀλλ' οὐ
 c φιλέλληνα, τὸν δὲ Σιθαστόν φιλοσάμαον, ἄλλον δὲ 5
 ἄλλου γένους ἱραστήν· ἢ ἔθνη οὐ καὶ βασιλεὺς ἐπο-
 μίσθη, φιλόανθρωπος δὲ καὶ βασιλεὺς ἀπλῶς, ὅς μὴ
 δότα ἀνθρώπων ἕως ἑλλότριον τῆς ἑαυτοῦ προνοίας
 ποιεῖται.

Καλέμεθα οὖν καὶ τὸ περαιοῦσθαι τὸν Ἰστρον σὺν 10
 τῇ τοῦ πολέμου παρασκευῇ καὶ δις ἐπεξῆς ἀκρότατον
 ποιῶσθαι τὴν πολυμίαν, σταθμούς τούτους καὶ τόσους
 ὅσους οὐδὲ πρεσβύτεροι πώποτε προελθεῖν ἐπαρρήσα-
 μεν. ἀλλ' εἰ καὶ αἰμνά ταῦτα καὶ γενναῖα καὶ λίαν
 d ὀλίγοις ὑπάρξαντα τῶν πώποτε αὐτοκρατόρων, ἀλλ' 15
 εἴγωγε ὅταν ἐννοήσω τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἧς ἐγενόμην
 αὐτόπτης, τότε μοι τῆς τε Ξέρου σχεδίας, ἐφ' ἧς δια-
 βίβασε σὺν τῇ στρατιᾷ τὸν Ἑλλησποντον, φαίνεται
 αἰμίνων ἢ μία ναὺς, ἐφ' ἧς ὁ βασιλεὺς τὰς σπονδὰς
 ἐποιήσατο, καὶ τῆς χειρὸς τῆς διακομιζούσης τὸν πό- 20
 λεμον ἢ διαδιδούσα ὅλκας τὴν εἰρήνην. ἐγὼ παρατά-
 ξεις μὲν οὐ τεθέσθαι Σχυθικὰς, ἐκκλησίαν δὲ φόβου
 καὶ συνέδριον καταπλήξως καὶ στρατηγὸν Ῥωμαίων
 133a ἐπιτάττοντα Σχυθῶν βασιλεῦσι, καὶ ἀλαλαγμοῦ μὲν
 οὐκ ἀχίκοα βαρβαρικοῦ, θρήνων δὲ καὶ ὀδυρμῶν καὶ 25
 δεήσεων, καὶ φωνῆς αἰγματοῖς μᾶλλον ἢ σπενδομέ-
 ροις προπούσης, ὑφ' ὧν ἐπεκλάσθη τις ἂν καὶ ἀδάμαν-
 τος στενωτέρως. ἀλλὰ βασιλεὺς τῶν μὲν βαρβάρων
 πολλὰς ἀπέπεμψεν εἰς τοῦπίσω πρεσβείας ἀπράκτους,
 τὴν δὲ ἡμετέραν κατηδέσθη. καὶ, ὡς ἔοικεν, ὑπὲρ 30
 Σχυθῶν ὑμεῖς ἐχείροτονήσατε φιλοσοφίαν, τὴν μόνην
 θεῖαν τε οὖσαν καὶ δίκαιον θυμὸν καταπραΰνειν.

158, 3 κέρων μὲν A. μὲν σὺν. H. 12 ποιῶσθαι A. ποιῶ-
 σαι H. 15 ἀλλ' ἐγώ γε ὅταν ἐννοήσω A. ἀλλ' ὅταν ἐννοήσωμεν H.
 17 τότε μοι A. τότε σοι H. 29 ἀπέπεμψεν A. ἀπέστρεψεν H.
 32 θεῖας] ὅλαις Boulextus p. 38. δίκαιοι] δικαίαι Stephanus,
 collato δίκαιος συνεκλάσθη p. 61 c.

Ποτε μὲν οὖν μάστιγι ἔργον ἦν τοῖς ὑπὲρ τῶν
 θρασυῶν λόγου ἐπιληπτοῦ καὶ δεικνύοντι τῷ βασιλεῖ οὐκ ἄλλοι
 μᾶλλον οὐκ ἀποκρίνεται τῶν ἀνακρεόντων οὐκ ὠξύν-
 5 τας. μόλις μὲν οὖν καὶ χαλκῶ, ἀλλὰ συνεπιβόη καὶ
 εἶπε καὶ προσεφώνετο· πλησίον οὖν ἐννευστέρῳ τῷ
 σχήματι. ὁ μὲν οὖν Τρωϊὸς ποταμὸς ἐκποδὸν καθέ-
 στατο Ἀχιλλεῖ κατὰ τῶν Τρώων παραδυνόμενῳ, θορυ-
 βῶν τῷ ἄρρῳ καὶ τοῖς κύμασι τὸν νεανίαν, Ἰάτρος
 δὲ ἐπὶ πολέμῳ μὲν βασιλεύς παρασκευάσας ἐξέγνυτο
 10 ἄνω, σπένδοντο δὲ μέλλοντι συμπεροσθνήσκον καὶ γα-
 λήνῃ ἐβαλόντῃ· ὑπερβαίνοντες οὐκ ἐν ἐρήνῃ πρὶν
 κατακύναις τριήρεσιν. ἀσάλευον μὲν οὖν ὥσπερ ἐν
 ὄρμῃ τῷ ῥέειν, καὶ ἰδοῦς ἦν ἄρριζῶσθαι τὰς ναῦς
 ταῖς ἀνέροις οὐκ ἐκ προσημίων οὐκ ἐκ συνεχώρης
 15 τὰ ἀρίτερα αὐτοῖς παρεποῦσθαι. ἦλλον ἔκτειλε, προσχών
 μὲν πλησίον, ἀποβήκασι δὲ μὴ θαλήσας. οὐδ' ἐξέκχοντα
 ἀνελκόν ἐπὶ τῆς ἑχθρῆς ἡμερῶν καὶ χειροῦθαι, πλήθος
 οὐ ῥητὸν ἀριθμῶ, τότε δὴ πρῶτον Ῥωμαίοις μυριάδες
 τεσσάρων ἄνω φροντίδος ὁρώμεναι.

20 Ὡς μάκαρ Ἀτρεΐδῃ, μοιρηγένης, ὀλβόδαιμον,
 εἶπεν ἄν τις ἀπιδὼν τήνικαῦτα εἰς ἄμφω τὰς ἡόνας
 τοῦ ποταμοῦ, τὴν μὲν ἀστράπτουσαν τοῖς στρατιώταις
 ἐν κόσμῳ τὰ δρώμενα θεωμένοις μετὰ φρονήματος καὶ
 ἡσυχίας, τὴν δὲ ὁμάδου γέμουσαν συμμιγοῦς ἐπὶ γῆς
 25 ἐρριμμένων τῶν ἰκετῶν. μᾶλλον δὲ εἶπεν ἄν σε καὶ
 τοῦ Ἀγαμέμνονος ὀλβιώτερον· ὁ μὲν γὰρ οἷς ἤγε μόνον
 ἐμακάριζετο, σὺ δὲ καὶ οἷς εἶχες καὶ οἷς ἐνεχώρεις.

Ἐρξῆς μὲν οὖν τῆς πρὸς τοῖς Ἕλλησι θαυμα- 134 α
 χίας οὔτε θεατῆς ἦν ἀνδρείας, ἀλλ' ἐκάθητο ὑπὸ ἀκνῇ
 30 χρυσῇ αἰκλαρμένῃ ὀρόφῳ, μαλαχίας μᾶλλον ἢ πλεῖστα

139, 5 προσεφώνετο· Stephanus. Vulgo προσεφώνετο.

18 φαμάς Α. Φύλοις Η. 21 τήνικαῦτα om. Α. 25 ἐκείνῳ
 αὐτῶν Α. 27 ἐνεχώρης· Monac. 113. συνεχώρης Η.

28 Ἐρξῆς Α. Ἐπείρας Η. πρὸς τοὺς Α. τοὺς om. Η.
 30 οὗτε in edd. mutandum, nisi aliquid exciderit. 30 δ
 μαλαχίας laeodolus.

σημίον, βασιλεὺς δὲ καὶ ἐν ταῖς σπονδαῖς ἐπαδείκνυτο
 τὴν καρτερίαν, ἣν οἷα ἂν ἤνεγκαν οἱ Σπαρταὶ πολιορκου-
 μένοι, ἐφ' ἡλίου σταῖς ἐπὶ τῆς τοῦς, ἦν καὶ μάλιστα ἰαν-
 τοῦ φλογηδίσπερος ἦν, ἀπὸ ταύτου ἀγῆματος δὲ ἔω
 μέχρι δεύλης ὀψίας, καταστάς δὲ ὑπὲρ τῶν δικαίων 5
 b εἰς ἀγῶνα πρὸς τοὺς βαρβάρους, κίην ἰνίκαι σεμνοτέ-
 ραν καθ' ἑαυτὸν, ἥς οὐδὲς ἔτι κοινοῦς ἦν, οὐ στρα-
 τηγας, οὐ ταξιάρχους, οὐχ ὀπλίτας, ἀλλ' ὅτι πάλαι μὲν
 τὴν ἀγγίζοντι μόνον ἐπεθαρμάκειν, ἢ χρώμενον εἰς τὰ
 πρᾶγματα καθίστατον, καὶ φιλαιῶς ἔμην, κατορθώματα 10
 εἶναι ἀνταρτή, βασιλεὶς δημιουργοῦσης, δεινότητι δὲ
 τραπέτην καὶ βαυτοῦ ὁμοῦ διανοίας καὶ δρόμον ῥημά-
 των κεκραμένον καταπλήξει καὶ εὐμελείᾳ οὐδὲ ἐν ῥήτορι-
 τοῦτο ἔργον ποιούμενον φάδλιος κασιδον, ὥστε μοι
 μικρὸς ἔφαινετο ὁ Περικλῆς καὶ ὁ πόν Περικλέα τεθάν- 15
 c μακῶς, ὅτι καὶ θαρσαλέντας Ἀθηναίους λίγων κατέ-
 πλησσειν εἰς τὸ φοβιῆσθαι καὶ δεδιότας εἰς τὸ θαρσεῖν
 ἀντικαθίστη.

Δισθανόμεθα οὖν πρὸς τοὺς λόγους τοῦ βασι-
 λείως τὰ αὐτὰ τῶν βαρβάρων πασχόντων, ἃ πάσχειν 20
 οὐδὲν ἦν θαυμαστόν ὑπὸ τοῦ δεινοτάτου τῶν τότε ῥη-
 τῶρων τοὺς Ἕλληνας καὶ Ἀθηναίους. καίτοι γε προη-
 γορον εἶχον οὐδετέρᾳ ληπτὸν, οὐδὲ ὥσπερ γλῶττη βάρ-
 βαρον, οὕτω δὲ καὶ τῇ διανοίᾳ, ἀλλ' ἐν τῷ συνεῖναι
 μᾶλλον σοφώτερον ἢ ἐν τοῖς ὅπλοις. οὕτω γοῦν τὴν 25
 d μὲν τοῦ βασιλείως ἐπωνυμίαν ἀπαξιοῖ, τὴν τοῦ δικαστοῦ
 δὲ ἀγαπᾷ, ὡς ἐκείνο μὲν δυνάμειος πρόσρημα, τὸ δὲ
 σοφίας. ἀλλ' ἐφάνη δὴ τότε λίαν τοῦ δικάζειν αὐτὸ
 τὸ δικάζεσθαι χαλεπώτερον, καὶ διηλέγχθη γελοῖος ὁ
 ῥήτωρ, ὁ κριτὴς ἄριστος εἶναι πεπιστῆκώς. τοσοῦτον 30
 γὰρ αὐτοῦ τῇ δεινότητι περιῖν ὥστε τὸν ἀνηγόρου τοῖς

160, 2 ἂν ἤνεγκαν] ἀνήνεγκαν Monac. 113. οἱ σπάρτα
 add. A. 8 ταξιάρχος] ταξιάρχης Monac. 113. 22 προή-
 γορον] προηγόρον, sed s a m. rec. A. ἡ προεσχευόμενον αὐτὰ καὶ
 δημοκραυῖτα, ἢ προηγόρον εἶχον οἱ βάρβαροι schol. A. 27 τὸ
 δὲ] codi. δι Monac. 113. Leg. τότε δὲ. Iagobaius. 29 δι-
 λέγθη] διελέθη Monac. 113. ὁ ῥήτωρ A. ὁ ὁμ.

βαρβάρους ἀπὸ τοῦ ποιεῖν καὶ καταστῆσαι τοῦ μετὰ
 τῶν ὁπλῶν ἐργῶν τὸν διὰ τῶν λόγων αὐτῷ χαλεπώ-
 τερον... ἀλλ' ἔτι καὶ καταβαλεῖν εἰς τὴν κίνησιν καὶ χεῖρα
 ἔφερε διαρρηκτικῶς καὶ φίλον ὑπὸ μάρτυσιν ἐποιεῖτο 135 a
 5 τοῖς ἀδικησάσαι πεπιστευμένοι. τοῦτο δὲ ἦν διαλύειν
 τὴν παραχρῆν, ἥτις ἦν κατέστησεν. ἀπὸ οὗν λίαν ἀγα-
 πητῶς, τοῖς ἐναντίοις παθεῖν κατελημμένος, παρῶν
 ἄμα καὶ φειδωλῶς, περιφρονῶν τοὺς ἀρχομένους καὶ ὑπο-
 κρίματος, οἷς μὲν διηλέχθη κατασκευαστικῶς τὴν ψυχὴν, οἷς
 10 δὲ ἔτεχε τῶν σπασσάντων, ἀπανταδικάζομενος. ἦν οὖν θέαμα
 ἰδεῖν ἀπιστον καὶ διὰ πολλοῦ συμβιβητὸς, δίδοντας τὴν
 εἰρήνην. Ῥωμαίους, οὐκ ὄνους. οὐδὲς ἔδεο χρυ-
 σίαν ἀπαρρημασμένον τοῖς βαρβάρους, οὐκ ἀργύρεον τὰ
 15 λακτα, πόσια καὶ τόσα, οὐκ ἐαθῆτος ταῦς γυμνάζοντας,
 οὐχ ἑ. πρότερον ὑπομένοντας διεπιλοῦμεν, βαρυτέρων
 τῶν καταδρόμων, ἐκκαρποίμενοι τὴν ἡσυχίαν καὶ φόρον
 ἐτήσιον φέροντες, οὐ τὸ ἔργον οὐκ αἰσχυνόμενοι τοῦ νο-
 μα ἐξηκουμάδα. βασιλεὺς δὲ καίτοι μεγαλοδωρότατος
 ὢν, ὅμως ἐτηκῆται οὐκ ἐπαχύνθη φιδιαλότατος νομι-
 20 σθῆναι, ὥς γε καὶ τὸ σύνθημα αὐτῶν εἰρηρεῖσιον παρη-
 γειτο, καὶ ἀπὸ τῶν τῶνδε τῶν πρότερον κομιζομέ-
 νων μόλις ἐν συνεχώρῃ τῷ πρὸς τὴν γλῶτταν διακο-
 κῶντο, ὡς οὐδὲν μᾶλλον τοῦ ἔργου Σχύθαις ἢ Ῥω- 6
 μαίοις προσήκατος. οὕτω δὲ διὰ πάντων ἐφιλονεῖσθαι
 25 ὅλην ποιῆσαι οὐκ ἀγαπήσας πᾶσιν τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ
 φεισάμενος, τῶν βαρβάρων, ὥστε οὐδὲ τὰς ἀμπορίας
 αὐτοῖς οὐδὲ τὰς ἀγοράς, ὥς ἐπὶ τῆς ἀπώτερης εἰρήνης
 ἐπ' ἀδείας εἶχον ὅποι βαυλοῖντο ποιῆσθαι, γὰρ ἐπ'
 ἐξουσίας ἔχει ἀφῆκον.
 30 Ἀλλὰ καίτοι τοῦ κέρδους ὑπάρχοντος κοιτοῦ τοῖς
 ἴδιον ἀμφοτέροις ἐκ τῆς ἐμοιβῆς τῶν ἐν χρόνῳ συνελ-
 λαμάτων, δύο μόνως πύλες τῶν ποταμῶν προσφοικισμέ- d
 νων ἀμφοτέρω πάντοτε κλεισμέναι. τοῦτο δὲ ἦν ἄμα μὲν

161, 2 τῶν ἰσίων. A. τῶν ὁπλ. M. 8 δεδοῖς A. δεδο-
 κῶν. 14 δεδοῖς. A. δεδοῖς (sic) A. 17 οὐ καὶ A.
 20 παρηγείτο } παρηγείτο. A. 22 ποταμῶν } ποταμῶν A.

σημαίων τοῦ πάντα ἐπιτέκοντα τοῖς βαρβάρους τὰς σπον-
 δὰς ποιεῖσθαι, ἅμα δὲ πτόνους τοῦ χεινεργούντος ἡν-
 τοκ λαοθάνατον, ἀποκατεσπόμενης αὐτοῖς εἰς τὰ ὀρεσπετα
 χωρία τῆς ἐπιμειξίας. γινώσκει γάρ, εἴμαι, σάβαν τοὺς
 βαρβάρους δυνάμεις ἔχειν, τὴν φύσιν δὲ αὐτῶν ἀνέ- 5
 βειν· οὐχ οἷός τε εἶν' ὥστε ἀφῆρητο αὐτῶν τὴν ἐροτά-
 νην τῆς ἀπιστίας, διὰ τοῦτο γάρ· καὶ τὸν φρουρὸν
 136 α τὰ μὲν ὁμοδόμησιν ἐκ καινῆς, τὰ δὲ ἀνέστης κατα-
 τετραμμένα, τοῖς δὲ προσέειπα τὸ ἐνδόξον· ὕψους μὲν ἢ
 χυδαλωτέρου ἢν, πάχους δὲ ὅπου τοῦτον προσέδει, 10
 ὕδατος δὲ ἀφθονίαν, ἢ ταύτῃ πρότερον ἐπιβίβω, τρο-
 φῶν δὲ θησαυροὺς ἀπανταχοῦ καὶ λιμένας τῆς γειτονί-
 ας θαλάσσης, καὶ στρατιώτας ἐκ καταλόγου, καὶ
 φρουροὺς τὸν ἀριθμὸν οὐ ψευδομένους, καὶ ὅπλα καὶ
 βίβλη καὶ μηχανήματα, ἅπαντα εἰς τὸ ἔσχατον ἐξητασμένα. 15
 αἷως μὲν γάρ ἐκ τῆς παρὶ τὰς φρουρὰς ὀλιγορήθους
 ἐπιστενύκκισαν οἱ πολέμιοι ἐπ' αὐτοῖς ἀτεχνῶς κείσθαι
 β καὶ τὸν πόλεμον καὶ τὴν εἰρήνην, ὁρῶντες τοὺς μὲν
 στρατιώτας οὐ μόνον ἀνόπλους, ἀλλὰ καὶ ἀχίτυνας
 τοὺς πολλοὺς, καὶ ταῖς ψυχαῖς καὶ τοῖς σῆμασι κατα- 20
 πεισιχότας· φρουράρχας δὲ καὶ ταξιάρχας ἐμπόρους
 μᾶλλον καὶ τῶν ἀνδρουπόδων χαπήλους, οἷς τοῦτο μόνον
 ἔργον προσέκειτο, πλείστα μὲν ἐνήσασθαι, πλείστα δὲ
 καὶ ἀπεμπολῆσαι· τῶν φυλάκων δὲ ἱλαττοῦσθαι τὸν
 ἀριθμὸν, ὅπως εἴη γίνετο κέρδος αὐτοῖς ἢ μισθοφορὰ 25
 τῶν ἐκλεπόντων· ταῦτα δὲ τὰ φρούρια καταρρηχότα,
 γ γυμνά καὶ ἀνδρώπων καὶ ὀπλων, ταῦτ' οὖν ὁρῶντες
 οὐκ ἀπειχότως ἐπρόνουσι ἑαυτοὺς εἶναι ἀμείνονας τῶν
 ἐκδρομῶν, κἂν ἄρα δοκῇ τὸν ἐκ τοῦ προσηγοῦς πόλε-
 μον τῶς δυσωπειῖσθαι, ἀλλὰ τό γε κλωλεῖν αὐτοῖς 30
 ἐπ' ἀδείας καθιστηκέναι, δημοσιεῖροντο οὖν ἐπανταχότα
 τῆς ὀχθρῆς οὐ καθ' ἕνα καὶ δύο μόνων, ἀλλ' ἤδη καὶ
 κατὰ λόχους καὶ οὐλαμῶς, λήσται δῆθεν, οὐ στρατιώ-

162, 1 τοῦ παντα Monac. 113. τὰ πάντα H. 5 θυρά-
 μως] Iacovus Petavius. θυράμους εἰς Iacobus apud Goellorum
 p. 269. 28 ἀμείνονας τῶν A. ἀμείνους αὐτῶν H.

ται, φάρια τὰ λάφυρα ἐνομαΐζοντες. ἀλλ' οὐ νῦν, ἀλλ' ἀνωθεν μέχρι θαλάττης δόξαις ἂν τεῖχος ἀδαμάντινον ἐκλάσθαι· τοιοῦτον καταπεπνυμέναι χαρακώματι φρουρίων, ὅλων, στρατιωτῶν. d

- 5 Ἴνα γὰρ τάλλα παρῶ, ἐν ἐξαρκεῖ τεκμήριον ἐκλογίσασθαι τῆς περὶ ταῦτα ἐπιμελείας. ἐρῶ δὲ οὐκ ἀκοῇν ἄλλοτριαν, ἀλλ' ὣν αὐτὸς γέγονα θεατῆς. ὥστε δήττου τοῦτο ὅσοι γεγόνατε ἐπὶ τῆς χώρας ἐκείνης, ἢ καλλίστη μὲν ἐστὶ τῆς Σαυδικῆς τῆς ὑπηκόου, ἥκιστα δὲ ἀσφα-
 10 λῆς πρὸς τοὺς βαρβάρους, οὐ καθαροῦ διαρρέοντος ἀντην τοῦ ποταμοῦ, ἀλλ' ἀναπεφυρμένου τῇ γῇ, καὶ τενάγους κόλπον ποιοῦντος ἐσέχοντα ἐπιπολὺ τῆς ἡπείρου, 187 a
 οὔτε πυνσὶν ὄντα πλωτὸν οὔτε βατὸν πορευσίμοις. αὕτη τοίνυν ἡ χώρα τίως μὲν ὀρητήριον καθιστῆται ταῖς
 15 ἐκδρομαῖς τῶν πολεμίων, στρατῶ μὲν ἀθρόω καὶ προφανεῖ μὴ διαφροῦντων διὰ τὸ πρόσχημα τῆς εἰρήνης, κλυταῖς δὲ καὶ κακουργίας ἐν τοῖς μονήρεσι πλοίοις ποιεῖμενοι καὶ ναυλοχοῦντες περὶ τὰς νησίδας ἐνέπιπτον ἐξαιφνης τοῖς προσοικοῦσιν. εἴτα ἐν ὅσῳ συνησθάνοντο
 20 οἱ φρουροὶ πόρρωθεν ἀλλήλων ἀρεστηκότες, καταδραμόντες ὅσα εἰδὼν τι ἦν ἐγκατεδύνοντο τῷ ποταμῷ, τοίνυν δὲ ἀπορον ἦν τὸ διώκειν, μήτε πλεῖν μήτε βαδίζειν συγχωροῦντος αὐτοῖς τοῦ τενάγου. καὶ τὸ πρᾶγμα οὐκ ἦν ἀνεκτὸν, ἐν ὀφθαλμοῖς λεηλατεῖσθαι ἀμηχανοῦντας πρὸς τὴν τιμωρίαν. ἀλλ' ὁ βασιλεὺς οὔτε πρὸς
 25 τὴν φύσιν τοῦ τόπου δυσμήχανος ἦν, ἀλλ' ἐξυρῶν τῆς γῆς ἐκείνης λεπτήν ταινίαν ἐς τὸ τέναγος προσιοῦσαν καὶ τελευτῶσαν εἰς ὕχθον ὑψηλὸν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ περίεξ ἀποπτον ἦν, ἐπιτείχισι φρούριον ἐκ καινῆς, ἀμυδροῖς
 30 τείχεσιν ἀκολουθήσας, ἃ τῶν πρότερον τις αὐτοκρατόρων διὰ μὲν τὸ χρήσιμον κατεβάλετο, πρὸς δὲ τὴν δυσχερεῖαν ἀπέειπεν. ὅσον γὰρ οὐ λίθος πλησίον, οὐ πλίν-

103, 1 φάρια τὰ] τὰ φάρια Iacobusius. 10 οὐ καθαροῦ Iacobusius ad Ach. Tat. p. 725. οὐκ ἀθρόου codex Monac. 113. Vulgo οὐκ ἀθρόου. 21 εἰδὼν τι ἦν Harduinus. Vulgo το ἦν οἶον.

δεῖς ὅπτη, οὐ κόνια μὲν φασγάνης, ἀλλὰ σκευαργαῖον
 ἀπαντα γοῇ σταδίου τόσους καὶ τόσους μυριάσις ὑπο-
 ζυγίων, τίς σὺν ἂν συνέγω τοῖς ἀποσπᾶσιν ὡς ἀμη-
 χανον τῆς ἐπινοίας; βασιλεὺς δὲ ἐνίκησεν Ἀμφίλοχος μου-
 αικῆν, ἣν ἐκείνος εἰς τὸν τειχισμὸν πῶν Θηβῶν ἐνδείξατο. 5
 εἴπερ ἂν αὐτομάτως μὲν φοβησάμην τοῖα λίθους, αὐτο-
 d μαιην δὲ τὴν πλὴνθον, τεκτόνων δὲ ἄνευ καὶ λιθολό-
 γων ἀνίστασθαι τὸ ἐπιτειχισμῶν· τοσαύτη μὲν ἡ τῶν στρα-
 τιωτῶν ἐνπιέδεια, τοσαύτη δὲ ἡ τῶν κορυφῶν ἐγκολία.
 κατακλίμας γὰρ ἔς ἅπαντας τὴν φροντίδα καὶ μηδὲν 10
 μέρος συγχωρήσας τῆς στρατίας ὑπὲρ δυνάμιν πιστεύ-
 ναι, ἀλλ' ὥσπερ φορτίον τὸ ἔργον, εἰς μικρὰ διελών,
 αἶψα εἴσασιν οὐδ' ὀφτινασὶν αἰσθάνεσθαι τοῦ ἄχθοντος, τοῦ
 138 β ἅπαντας μερίτας ποιῆσαι, καὶ πρῶτον γε ταυτὸν ἐκ τοῦ
 πλείονος, ἄρα πιστεύσατε ἂν μοι ὅτι μηδὲ τῶν κατευ- 15
 ναστῶν ἀπέσχετο μηδὲ τῶν προακτιῶν, ἀλλὰ κακῆνοι
 ἀνικητῆρικαν μέτρον ὀρισμένον κεράμιον σωτηριομένον;
 ἐγὼ δὲ τέως ἰδανύμαζον τὸν Ἀλκιφρόνος Δημοσθένην
 τοῦ προειχίσματος τῆς Στρακτηρίας, ὅτι τοῖς στρατιω- 20
 ταῖς οὕτως ἐχρήσατο εὐηκόοις ὥστε δὲ ἀπαρίων ἀκευῶν
 τὸν πηλὸν φέρειν ἐπὶ τῶν νώτων ὅτιαν τὰ χεῖρε συμ-
 πλέκοντας, ἀνδρώπρους οὐ πλεῖν ἢ χαλῖους, καὶ τοῦ-
 τούς ἐρέτας μᾶλλον ἢ οὐλίτας, ὑπὸ χυμῶνος ἀμυλῆ-
 b μένους, θριγκίον, οὐ τεῖχος κατασκευάζοντας. ῥῆδον δὲ
 ταξίαρχοι καὶ στρατηγοὶ ἀχαθοφορεῖν οὐ παρητοῦντο, 25
 πῶς ἂν τις ἀγᾶσαιτο πρὸς ἀξίαν ἢ τὸν παιδεύσαντα
 αὐτῶς ἢ τοὺς οὕτω πεπαιδευμένους;

Καὶ νῦν παρατέταται μὲν ἡ εἰρήνη διὰ πάντων
 σχεδὸν τῶν μεθορίων, παρατέταται δὲ ἡ τοῦ πολέμου
 παρασκευή. οἶδε γὰρ βασιλεὺς ὡς ἐκείνοι μάλιστα αἰλη- 31
 θεύουσιν θεοὶ μάλιστα εἰσι πρὸς τὸν πόλεμον ὑπερεπι-
 σμέτοι· γέμει δὲ ἡ μὲν ὄχθη φρουρίων, τὰ δὲ φρούρια

164, 15 πιστεύσατε] Vulgo πιστεύετε.

16 τῶν προακτι-

ων A. εὖν om. H.

18 Ἀλκιφρόνος] Immo Ἀλυσθένους.

24 θριγκίον] θριγγίον Monac. 113.

31 μάλιστα εἰσι

add. A.

στρατιωτῶν, οἱ στρατιῶται δὲ ὅπλων, ἀὰ δὲ ὅπλα κάλ-
 λους ἅμα καὶ ἀσφαλείας. καὶ τρυφή μὲν ἐξηλέσθη
 τῶν καταλόγων, περιουσία δὲ ἀπαισῆχται τῶν ἀναχ- C
 καίων, δι' ἣν οἱ φρουροῦντες οὐκ ἀναγκάζονται ἀντὶ
 5 τῶν βαρβάρων πολεμῖν τοῖς ὑπηκόοις, κακίων μὲν
 ἀπέχεσθαι διὰ τὰς σπονδὰς, φέρειν δὲ καὶ ἄγειν τοὺς
 γεωργοῦντας διὰ τὴν ἑνδομην, ἀλλ' ἀντίστραπται οὐκ
 οἶδ' ὅπως τοῖς στρατιώταις πρὸς τὴν εἰσδυλὴν τάξιν ὁ
 φόβος καὶ ἡ θρασυτήρ. καταφρανοῦσι μὲν γὰρ τῶν
 10 βαρβάρων, ὑπερδιδόικασι δὲ τοὺς γεωρούς. καὶ τὸ
 παρ' ἐκείνων μέγιστον ὑπομῖναι φραβερώτερον αὐτοῖς ἢ
 μυριάδες Σκυθῶν ἐπιβάσαι. οὕτω καὶ ἐξωθεν καὶ ἐν d
 δοθεν ἡμᾶς εἰρήνη κατέχει, τοὺς πολεμίους μὲν ὁ τῶν
 ἔπλων φόβος, τοὺς στρατιώτας δὲ ὁ τῶν νόμων δαίμω-
 15 γι δὲ Σκύθας Ῥωμαίων οὐ ποταμός, οὐ τῆλαγος, οὐ
 θρηγία· ταῦτα μὲν γὰρ ἄν τις καὶ διακόψει καὶ δια-
 αλέσκει καὶ ὑπερβαίῃ· ἀλλὰ φόβος ἂν οὐδεὶς πώποτε
 ὑπερβῇ καταδεικτέον εἶναι πιστευτικῶς. καὶ τρέψαιον
 ἔστηκε ταύτης τῆς νίκης οὐκ ἐκ λίθου πεποιημένον· οὐδὲ
 20 χαλκοῦν ἢ χρυσοῦν πεπηγὸς ἐφ' ἐνὸς χωρίου, ἀλλ' ἀπῶσι 139 a
 μὲν βαρβάροις, ἅπασι δὲ Ῥωμαίοις ἐνδιατιμώμενον· καὶ
 τοῦτο ἀνέστησε βασιλεὺς οὐκ, πλήθει φόρων καὶ τραυ-
 μάτων οὐδὲ σφοδρῶς νεκρῶν ἀδικοῦντων, ἀλλὰ μόνῃ σῇ
 προσεδρία καὶ τῇ καρτερίᾳ.
 25 Ἦν τις ἐπὶ τῶν πραγόνων τῶν ἡμετέρων πύκτης
 ἀνὴρ, Μελαγκόμας ὄνομα αὐτῷ, κάλλιπός τε καὶ μέ-
 γιστος καὶ τὴν τέχνην εὐδοκίμωτατος, οὐ καὶ τὸν Τίτον
 φασὶν ἐραστὴν γενέσθαι τὸν αὐτοκράτορα. οὗτος οὐ-
 δέναι πώποτε τρώσας οὐδὲ πατάξας μόνῃ σῇ σιμάσει καὶ
 30 τῇ τῶν χειρῶν ἀνατάσει πάντας ἀπέκτεινε τοὺς ἀντιπύ- b
 λους. ἀπῆρσαν οὖν τῇ μὲν φειδοῖ χαίροντες, τῆς δὲ
 παρὰ σκευῆς ἡττημένοι· ταῦτα καὶ πρὸς τὸν βασιλέα
 τὴν πεπόνθασιν οἱ παλῆμοι νικίηντας γὰρ ἀνεν τοῦ

165, 16 θρηγία] Vulgo θρηγία. Conf. p. 164, 24.

18 καταδείκτεον Α. καταδείκτεον Η. καταδείκτεον Stephaniads.

26 Μελαγκόμας] „Conf. Dion. orat. de Melane. XXXVIII. et XXXIX. Iacobinus. 28 ἄν τις τοῦ περὶ τῆς Α. ἀνεν περὶ τῆς Η.

παρατάξασθαι καὶ πεπτώκασιν ἄντι τοῦ στήναι. οὐ γὰρ τοῖς σώμασιν ἡττηνται οὐδὲ τοῖς ὅπλοις, ὑπ' ὧν καὶ οἱ βαλτίους πολλάκις ἐλαττοῦνται τῶν φανλοτέρων, ἀλλὰ τῇ γνώμῃ καὶ τῇ διανοίᾳ καὶ τῷ πολλῷ χείρους εἶναι πεισθῆναι. οὐκ οὖν περίεστιν αὐτοῖς ἢ κλέμμα 5 στρατηγῶν αἰτιάσασθαι ἢ ἐνέδραν ἢ δυσχωρίαν ἢ τὸ ἀδοκήτοις ἐπιπείσειν, ἃ δίδωσιν ἐλπίδα τοῖς ἡττημένοις τοῦ πάλιν ἐκ τῆς ἥσσης ἀναμαχέσασθαι, ἀλλὰ καὶ χρόνον προσλαβόντες εἰς παρασκευὴν καὶ πόλεμον νόμιμον καὶ προφανῆ πολεμοῦμενοι οὐκ ἤνεγκαν τὴν προβαλὴν 10 τοῦ βασιλέως, ἣν προβαλλόμενος ἐν τρισὶν ὅλοις ἐναιματοῖς ἀπειπεῖν ἠνάγκασε τοὺς δειλαούς, ἐν οἷς οὐτε χειμῶνος ἀντεπελθεῖν οὐτε θέρους ἀντιστῆναι τολμήσαντες δις κατ' ἕκαστον ἔτος ἡττῶντο.

Καὶ νῦν περίεστιν ἡμῖν οὐ τοὺς νεκροὺς ἀριθμεῖν, 15 ὅσων κρείττους γέγοναμεν, ἀλλὰ τοὺς ζῶντας, οὐδὲ κεκρατηκῆναι μὲν, οὓς δὲ ἐκρατήσαμεν μὴ ἔχειν. οὕτω γίνονται κρείττους ἄνθρωποι ἀνθρώπων, ἐκείνως δὲ ἄρκτων καὶ συῶν καὶ παρδάλεων. καίτοι γὰρ ἐκείνων σπέρμα κυνηγετοῦντες ὑπολιμπάνομεν, ὁ δ' ἐξαιρῶν 20 παντελῶς ἀλιτήριος τῆς ἄγρας νομίζεται. εἴτα θηρίων μὲν τῶν ἀγριωτάτων, ἃ διεύργει πρὸς ἡμᾶς οὐκ Ἴστρος οὐδὲ Ῥῆνος, ἀλλ' ἢ φύσις αὐτῇ, φειδῶ ποιοῦμεθα, 140 α ὅπως ἂν τῷ γένει σώζοιτο καὶ διαμῆνοι, καὶ δυσχεραίνομεν ἐξηρημένων ἐκ Αἰθῦης μὲν ἐλεφάντων, ἐκ 25 Θετταλίας δὲ λεόντων, ἐκ δὲ τῶν ἐλῶν τῶν περὶ τὸν Νεῖλον τῶν ἵππων τῶν ποταμιῶν, ἔθνος δὲ ἀνθρώπων, καὶ εἰ πάνυ φαίη τις βαρβάρων, ἀλλὰ ἀνθρώπων, ἐπηχὺς, ὑποκῦπτον, ἐφ' ἡμῶν κεῖσθαι ὁμολογοῦν, οὐ θαυμασόμεθα τὸν μὴ παντελῶς ἐξελόντα, ἀλλὰ περι- 30 ποιήσαντα καὶ φεισάμενον;

Ἀναμιμνήσκομαι δὲ ὅτι τῶν παλαιῶν αὐτοκρατόρων ὁ μὲν τις Ἀχαικὸς ἐπεκλήθη, ὅτι τὴν Ἑλλάδα

166, 8 ἡσως] Vulgo Ισας. „Codices Ambrosiani habent ἡσως: alter in margine γε. Ισας, ἡσων μοίρας.“ Wyttenbach. ad Iulian. II. p. 24. 10 προβαλὴν] προβαλὴν A.

ἐνίσταται ἐπαινεῖ. Μακεδονικὸς δέ τις ἱερός, ὅτι τὴν
Μακεδονίαν ἔφησεν καὶ αἰόησεν, Σηπίων δὲ ὁ μέγας
ἐκεῖνος ὁ τοῦ πάντος Σηπίωνος υἱοῦς τὸν Ἀφρικανὸν
ἐκτίσας ἐπὶ τὸν πικρὰ τοῦ δήμου καὶ τῆς γερονσίας,
5 ὅτι Καρχηδόνα ἀπειποῦσαν καὶ παντελῶς ἐκτετραχμέ-
νην εἰς ἕδαφος κατήραξε καὶ ἠφάνισεν. εἰ δὲ ἐξ ὧν
ἐπιβάλλον οὗτοι τὸς ἐπικλήσεις ἐκομίζοντο δικαίως, πολ-
λῶ πῶς δικαιοτέρον ἂν ἐξ ὧν περιποίησας ὀνομάζοιτο.
αὐτὰ γὰρ καὶ τοὺς θεοὺς, οἶμαι, καλοῦμεν, τὸν μὲν
10 Δία Πελασγικόν, Ἀμφικλῆον δὲ τὸν Ἀπόλλωνα, Κυλ-
λῆριον δὲ τὸν Ἑρμῆν, ἐξ ὧν μάλιστα ἀγαπῶσι χωρίων
καὶ ἃ μάλιστα διασώζουσι. τίνα οὖν ἐπικαλεῖσθαι μά-
λιστα Γότθικόν προσήκει; δι' ὃν εἰσι Γότθοι καὶ σώ-
ζονται, ἢ δι' ὃν οὐκέτι ἂν ἦσαν, εἰ προεῖλετο; Πύρρος
15 ἦν Ἑπαιρωτῶν βασιλεὺς, πολλὰ μὲν Μακεδόσι, πολλὰ
δὲ Ἕλλησιν ἐνοχλήσας, τὰ δὲ τελευταῖα καὶ Ῥωμαίοις
παρασχὼν πράγματα· οὗτος πολλῶν κρατήσας πολλὰ-
κις οὐδεπώποτε ἠγάπησε τὰ παρόντα, ἀλλ' ὧν οὐπω
κύριος ἦν μόνα ἑώρα. συνέβη τοίνυν αὐτῷ πολέμους
20 ἐκ πολέμων ἀλλαττομένῳ ἐν τῷ νικᾶν ἀναλωθῆναι,
καὶ οὐδὲν ὦνησε Κινέας πόρρωθεν αὐτοῦ τὴν ἀπλη-
στείαν ἐπιφραπίζων, ὅτι τῶν πολλῶν καὶ ἀνηνύτων κιν-
δύνων ἐκείνων τὸ πέρας ὁ κώθων ἐστίν, ὅταν εὐπρα-
γῇ, οὗ καὶ νῦν ἔξεστιν οἴκοι καθημένῳ καὶ ἦν πα-
25 ρέλαβεν ἀρχὴν διασώζοντι ἀπολαύειν μετὰ ἀσφαλείας.

Ἄλλ' οὐχ ἴστησι τοὺς αἰὶ τοῦ πλείονος ὀρεγαμέ-
νους πέρας οὐδὲν, οὐδὲ ὄρος οὐδεῖς, οὐδ' ἂν πέλαγος
141 α εἴπῃς Ἀτλαντικόν. οἷς γὰρ οὐ πέπηγεν ὄρος ἐν τῇ
ψυχῇ, οὐδὲ ἐν τῇ γῇ. πολεμοῦσι δὲ τὴν ἑαυτῶν ἐπι-
30 πλάντες ἐπιθυμίαν, οὐ τοῦ κοινῇ συμφέροντος προνοού-
μενοι. ἀλλ' οὐ βασιλεὺς, ἀλλ' ἄχρι τούτου χαλεπὸς
καὶ ἀπαραίτητος ἄχρι ἂν τὸ κοινὸν ὑποπτον ἦ, τούτου
δὲ αὐτῷ εὐ τιθεμένου τὰ λοιπὰ εἶναι δοκεῖ περιττὴ

φιλοτιμία. ἀλλὰ τὰ μὲν πρὸς τοὺς βαρβάρους εἶ ἔχει
 b καὶ ἔξι, σὺ δὲ μοι τὴν αἰρήνην τοῖς ὑπηκόοις ἡγαγεῖν
 ποιεῖ καὶ ἐναργὸν, καὶ χωρεῖται διὰ πάσης, ὡς ἔπος
 εἰπεῖν, τῆς ἀρχῆς. ἅπανα γὰρ Ἡλλάκινος τοῦ θρασυ-
 σίου, ὅτι μήτε Κῦρος μήτε Δαρεῖος βασιλεὺς ἦν· πολ- 5
 λῷ δὲ μᾶλλον τὸν Ἀλέξανδρον οὐκ αὖ ἄρη. δοίκασι
 γὰρ ἅπαντες οὗτοι καθάπερ σώματος τῆς ἀρχῆς ὅπως
 μὲν τοῖς ἔξωθεν καλὸν φανήσεται προῦδειν, ὅπως δὲ
 καὶ ἔνδοθεν ὑγιαῖνοι μὴ φροντίσκει. καὶ δήτοι συμβέ-
 βηκεν αὐτοῖς στρατηγαῖς μὲν γενέσθαι, βασιλεῦσι δὲ 10
 c μὴ. ἔστι δὲ στρατηγίας μὲν ἔπαινος ἢ τῶν πολεμίων
 καταστροφή, βασιλείας δὲ ἢ τῶν ὑπηκόων εὐδαιμονία.

168, 3 χωρεῖται A. πορεῖται H.
 ἔξωθεν H. καλὸν add. A.

8 τοῖς ἔξωθεν A. τὸ

XI.

ΔΕΚΕΤΗΡΙΚΟΣ Η ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΕΠΟΝΤΩΝ
ΤΩΙ ΒΑΣΙΛΕΙ.

Ἄρα ὥσπερ στέφανοι καὶ ὑφάσματα ἐξήρηται ὑπὸ τῶν d
ἀνθρώπων ἃ βασιλεῖ μόνῳ δορυφορεῖν τάττει ὁ νόμος,
5 ἰδιώτῃ δὲ οὐ θέμις, ἀλλὰ χαλεπαίνει ἡ πολιτεία, εἰ τις
ἐγχειροίῃ ἢ χλαῖναν καθ' Ὀμηρον πορφυρέην, ἢ λιθό-
κολλήτους ζωστήρας, ἄλλῳ τινὶ καὶ μὴ ἐκείνῳ μόνῳ
ἐργάζεσθαι,

Ὡς λαοὶ τ' ἐπιτετράφαται καὶ τόσσα μέμηλε,
10 καὶ τέτακται αὐτοῦ ὥσπερ σύμβολα ἱερὰ καὶ κόσμος 142 a
ἀδικτος καὶ ἀνέπαφος τοῖς ἀρχομένοις, οὕτω δὲ ἄρα
καὶ λόγοι τινὲς εἰσιν ἐκ τῶν λόγων, οὓς μόνῳ βασιλεῖ
προσοιστέον καὶ μόνῳ ἀπαρχιτέον καὶ μόνῳ ἀποδυτέον,
ὥσπερ ἱερῶν τῷ Διὶ, ἐξ ὧν οὐ θέμις ἄλλῳ θεῷ ἱερουργ-
15 γῆσαι; ἢ τὸ μὲν σῶμα αὐτοῦ κόσμον ἔξει ἀποκρινόμε-
νον καὶ τέχνας τὸν κόσμον τοῦτον ἐργαζομένης, καὶ
παρακολουθοῦσιν αὐτῷ ὑφάνται καὶ χρυσοχόοι καὶ σκυ-
τοτόμοι καὶ ἀκεσταί, ὧν οὐκ ἂν τις ἀξιάσειεν ἄλλῳ ἐπὶ-
τάττοντι ὑποδργήσειν, ἀλλ' ἀκοινὸς αὐτοῖς καὶ ἀπὸδρητός b
20 πρὸς τοὺς πολλοὺς ἢ τῶν ἔργων παρὰ σκευή, ἢ ψυχὴν
δὲ οὐχ ἔξει κόσμον οικεῖον οὐδ' ἐπιστήμην τοῦ κόσμου
τούτου ὑποῦ ὀρώσαν, ἀλλὰ θεραπεύουσιν αὐτήν· αἱ
χαμαὶ ἐρχόμεναι καὶ ἐν τῷ πάτῳ τῶν πολλῶν ἀνθρώ-
πων καὶ προτείνουσαι τὰ ἔργα τὰ αὐτῶν ὁμοίως πᾶσι
25 τοῖς δεδομένοις, ὥσπερ αἱ τὰ στίβια τε καὶ τὰ ποτὰ

ἀλλαττόμεναι παντὶ τῷ διδόντι ἀργύριον ἐν τοῖς δημο-
σίοις πωλητηρίοις;

- Εἰ μὲν δὴ ἀπασαι αἱ τέχναι τῶν λόγων βάνανσοι
 c τί εἰσι καὶ φιλοψευδεῖς καὶ φορτικαί, οὐκ ἂν εἴη τῇ
 ψυχῇ τῇ βασιλίδι κόσμος οἰκίος, ἀλλὰ πάντες ὑποδεδεῖς
 καὶ ἀνάρμοστοι. εἰ δέ τις καὶ λόγων τέχνη ἔστιν ἀρ-
 χικὴ τε καὶ ἐλευθέρα καὶ ἔπονται αὐτῇ αἱ λοιπαὶ ὡς-
 περ βασιλίδι, αἱ μὲν ἐγγυτέρω δορυφοροῦσαι, αἱ δὲ
 πορρωτέρω, ταύτης ἂν εἴη τοῦτο ἔργον, λέγω δ' ὁ κόσ-
 μος τῆς βασιλίδος ψυχῆς καὶ θεραπεία. μόνῃ γὰρ 1
 αὐτῇ οἶόν τε καὶ ἰδεῖν τὴν ψυχὴν ταύτην καὶ ἐρευνῆ-
 σαι καὶ μὴ στήναι ἄχρι τῶν προθύρων καὶ παραπετασ-
 μάτων, ἀλλ' ἐνδύναι εἰς τὸ βάθος καὶ ἐφικέσθαι τῆς
 καταγωγῆς, ἐν ᾗ κατασκηνοῖ ὁ ἀληθινὸς βασιλεὺς, καὶ
 d οὐκ ἐκπλήττουσιν αὐτὴν οἱ ἔξω δορυφόροι καὶ ῥαβδοφό- 1
 ροὶ οὐδὲ ἡ πολλὴ περὶ τὰ βασίλεια ἡσυχία, ἀλλὰ τὸν
 εἶσω θρόνον ἐπιζητεῖ καὶ τὰ ἐν τῇ γνώμῃ βασίλεια,
 καὶ εἰ ἐκεῖ ἐνιστίν ἡσυχία καὶ εἰ ἐκεῖ ἐφιστήκασι δορυ-
 φόροι, μὴ ὥντες εἰσφοιτᾶν τὸν πολὺν συρφετόν. γένος
 γὰρ τῇ ἐπιστήμῃ ταύτῃ ἐνιστίν, οὐκ ἐνδὲν ποθὲν ἀπὸ 2
 143 a τῆς γῆς, ἀλλ' ἄνωθεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς τοῦ
 Διὸς ἀρχῆς τοῦ πάντων πατέρος καὶ βασιλέως· οὐ γέν-
 νημα ἱερὸν καὶ εἰκὼν ἡ ἐπὶ τῆς γῆς βασιλεία. ἄτε οὖν
 αἰεὶ περὶ τὸ ἀρχετύπον τεταμένη αὕτη ἡ τέχνη καὶ τὴν
 εἰκόνα οὐ χαλεπῶς γνωρίζει καὶ ἐξετάζει. εἰκὼν δὲ ἐκεῖ- 2
 νου τοῦ ἀρχετύπου οὐχ ὁ τῷ μεγέθει ὑπερφέρων οὐδὲ
 ὁ τῷ κάλλει τοῦ σώματος, ἀλλ' οὐδὲ ὅστις ποδωκίστα-
 τος, οὐδὲ ὅστις βάλλειν ἐπισκοπώτατος· ταῦτα γὰρ καὶ
 Καμβύση ὑπῆρχε τῷ μαινομένῳ καὶ Ξέρξῃ τῷ ἀλαζόνι·
 ἀλλ' ὅστις τὴν γνώμην θεοειδῆς καὶ διοτρεφῆς καὶ διὰ 30
 b μῆτιν ἀτάλαντος. ὁ γὰρ τοιοῦτος ὑπὸ θάρσους καὶ
 τοῦ εἰδέναι ὅτι κόσμος ἀποχρῶν αὐτῷ ἡ ἀλήθεια ἀγα-
 πᾶ μὲν καὶ τὰς ἄλλας τέχνας τῶν λόγων, προσκαλεῖται
 δὲ ἐκείνην μόνην, ἧς ἐπίσταται τὸ ψεῦδος πορρωτάτω

ἀποκρινόμενον, καὶ ταύτην μόνην οὐκ ἀποκρίνεται ἀποπράτ-
 τεισθαι, οἷον τινα ἐτήσιον τοῦ ἔργου εἰσφοράν. ἀλλὰ
 καὶ μαλλούσης οὐ καρτερεῖ καὶ εὐλαβουμένης οὐ ξυγχο-
 ρεῖ καὶ χρόνον αἰτούσης εἰς τὴν παρασκευὴν οὐκ ἀνέ-
 5 χεται. καὶ ἔστι μὲν δὴ ἀταχνῶς λόγος ἔργου σκίῃ· ὁ
 δὲ καὶ μᾶλλον αὐτὸν ποιεῖ σκιάν, ἐπαίγων τε καὶ ἐπα-
 ναγκάζων.

Καὶ μὴ δυσχεράνητε πρὸς τῶν Μουσῶν, ὧ φίλοι
 ἑταῖροι, εἰ φαινοίμην ἐγὼ ἐπιγυροῦμενος τῇ εἰσπράξει
 10 τοῦ βασιλέως, ἣν με ἐφ' ἀπάντων ὑμῶν εὐδύς τε ἰδὼν
 εἰσπράττετο καὶ οὐκ ἀνῆκεν ἐφεξῆς, ὥς ἦκεν αὐτῷ
 συσκειασάμενος τὰ δῶρα, ἅττα ἐν ὀλίγῳ διδύνημαι.
 εἰ δ' ἔπινον ὑπόχρεως ἦν ἢ χρυσίου ἢ ἱματίων, πάν-
 τως ἂν με ἀφήκεν, εὐ οἶδα, καὶ ἀπανάμην ἂν καὶ ἐγὼ
 15 τοῦ κύκλου τῆς δεκάδος τῶν εὐδαιμόνων ἐνιαυτῶν, ὥς
 περ οἱ γεωργοί. νῦν δὲ ἐκείνοις μὲν που ἀφήσει οὐκ ἄ
 εἰς μακρὰν τὰ ἐλλείμματα, ἀφήσει δὲ καὶ ἑτέροις πολ-
 λοῖς βαρύτερα ὀφλήματα τῶν χρημάτων· τοῖς λόγοις δὲ
 οὐκ ἀφήσει τὸ ὀφλημα οὐδὲ χαριεῖται, ἀλλὰ καὶ φιλο-
 20 κικήσει καὶ φιλοτιμησεται τῇ φιλονεικίᾳ, καὶ οὐκ ἐπ-
 στήσει ἀρχὴν τῇ εἰσπράξει ταύτῃ οὐδὲ στρατιώτην,
 ἀλλὰ αὐτὸς εἰσπράζεται δι' ἑαυτοῦ καὶ αὐτὸς ἀποδέξ-
 εται, μᾶλλον δὲ αὐτὸς ἔσται τὸ ταμίειον καὶ οὐκ ἀπα-
 ναλώσει τοῦδε τοῦ θησαυροῦ οὐδὲ προήσεται, ἀλλὰ 144^a
 25 τὸ χρυσίον μὲν δαπανήσει καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὰς
 χλαμύδας καὶ τοὺς χιτῶνας, τὰ δὲ ἑμὰ δῶρα καταση-
 μανεῖται καὶ περιοίσει σὺν ἑαυτῷ καὶ ἡ ἂν μένη καὶ ἡ ἂν
 βαδίξῃ. καίτοι ὦμην αὐτῷ κατακορῆς τε ἤδη καὶ πλήσιμος
 εἶναι τσαῦτα μὲν ἐν τῇ βασιλίδι πόλει, τσαῦτα δὲ ἐπὶ τῷ
 30 Ἰστροῦ διειλεγμένος· ἀλλὰ γὰρ ὅμοιος ὁ ἀνὴρ νίκης μὲν
 οὐκ εἶναι ἀκόρητος, ἀλλὰ καὶ ἐκὼν κατατίθισθαι, τῶν δὲ

171, 4 τὴν παρασκευὴν A. τὴν om. H. 5 λόγος ἔργου
 σκίῃ] „Conf. p. 200 d. Plutarch. Mor. p. 348b. Loecher. ad
 Phalar. p. 260.“ Iacobsius. 14 καὶ ἐγὼ A. καὶ om. H.
 22 καὶ αὐτὸς] καὶ οὗτος A.

φιλοσοφίας λόγων ἀκόρητος εἶναι καὶ ῥᾶν συγχωρήσειεν
b ἀρχίαν ἀτρετινομένην ἢ φιλοσοφοῦντι σιωπῇ.

Ὅρα οὖν μοι ἐκτίθειν, ὅπως ἂν δυναίμην, ἀνευ
θωπείας καὶ κολακείας. ἄλλως γὰρ ποιοῦντι οὐ συγ-
χωρήσει τὰ παιδικά, ἀλλὰ δυσχερανεῖ καὶ ἀχθεσθήσε- 5
ται, εἰ μὴ ξυμάρτυρα φθεγγοίμην ὑπόσα φθεγγοίμην.
προκάθηται δέ, ὡς ὁρᾶτε, ἐπ' αὐτῷ τούτῳ καὶ ἔτοιμος
εἰς τὴν ψυχὴν καταδεδεσθαι ἃ ἐγγράφοιμι μᾶλλον ἢ τὸ
c κήρανον ἐκμαγεῖν τὰ γράμματα τῶν σιδηρίου. τῷ τοι
ἐκείνῳ μὲν ἐξαλήλπηται μοι πολλάκις, τῇ δὲ βασι- 10
λέως ψυχῇ ἐκκεκολλημένοι εἰσιν οἱ τύποι καὶ παραγγέλ-
σεις τῆς φιλοσοφίας, καὶ οὐτ' ἂν ἡδονὴν αὐτοῦς αἰστώ-
σιν οὐτ' ἂν θυμὸς ἐπαχλύσειεν, ἀλλ' ἀκραφνεῖς ἐπε-
στήκασιν καὶ αἰεὶ ἐν ἀκμῇ πρὸς τὰ ἔργα ἃ παραγγέλθη-
σαν παραδεκμένοι. καίτοι οὐδὲ αὐτοπροσώπως ἐπαρῶν 15
! ται, ἀλλὰ δι' ἐτέρων ὀνομάτων οἷον πορθημίων. ἀλλ'
d ὁμως ὑπὸ φιλολογίας τε καὶ φιληκοίας οὐ τὰ ῥήματα
ἐπιζητεῖς τὰ ὁμοίηθ', ἀλλὰ τὸν νοῦν ἀγαπᾷς, ὃν τὰ
ῥήματά σοι ἐξαγγέλλει, καὶ ἀπρίξ ἔχη τῆς γνώμης τῶν
ῥημάτων καὶ οὐ μεθίεσαι, ὥσπερ οἱ τῶν καλῶν σωμά- 20
των ἐρῶντες πρὸς μὲν τὰ ἀμυρίσματα οὐ διαφέρονται,
εἴτε Ἑλληνικά εἴη εἴτε χλαμύδες, τὰ σώματα δὲ αὐτὰ
ἐξετάζουσιν ὥν ἐρῶσι.

Καὶ ἐγωγε ἐνεθυμήθην πολλάκις ὅτι οὐκ ἄλλο τί
145a σοι αἰτίον τῆς πολυμνήτου φιλανθρωπίας ἢ ἡ φιλο- 25
λογία τε καὶ φιληκοία. τὸν γὰρ λόγων ἐρῶντα ἀνάγκη
καὶ ἀνθρώπων ἐρᾶν, ὥσπερ εἰ τις ποδῶκεϊαν θαυμάζοι,
τούτῳ ἀνάγκη ἵππους θαυμάζειν· καὶ ὅστις ἀλκὴν,
τοῦτ' ἰόντας· καὶ ὅστις εὐφωνίαν, τούτ' ἡ ὠδικῶ-
τάτα τῶν ὀρνέων. καὶ οὖν ὁ σοφίαν τε θαυμακῶς καὶ 30
ὑποῦ ἐξαίρων αἰεὶ καὶ σύνθᾶκον ἑαυτῷ παραλαμβάνων
δηλὸς ἐστίν ὅτι εἰκότως τὸ ζῶον τοῦτο ἀγαπᾷ καὶ περι-

172., θ τῷ τοι] Vulgo τῷ τοῦτον. τῷ γραφεῖν τοῦτον ἐκείνα
F. A. Wolfius. . . 19 ἐκείνο] ἐκείνη. Incolubius. 25 τῆς πολυμ-
νήτου A. τῆς om. H.

πλείστον ποιεῖται, ὃ μόνον σοφίας ἐπέσταξε· ἐπὶ τούτῳ
ὁ θεός.

Καλὰ μὲν δὲ καὶ τὰ Φιλίππου εἰς Ἀριστοτέλην, b
καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου εἰς Ξενοκράτην· καὶ τὰ τοῦ Ἰερα-
6 στοῦ εἰς Ἀριον· καὶ ὅσα Τραϊάνος εἰς Ζήνωνα ἐπέδει-
ξατο, καὶ ὅσα Τιβερίου εἰς Θράσυλλον, καὶ ὅσα Μάρ-
κου εἰς Σέξτον· ἐκείνη δὲ δει καὶ ἐπὶ τοῦ Διον. ἐπιση-
μου πρὸς τὸν ἐπισημῶτα φιλοσοφούντα ἐν Ἡδοναίᾳ
ἀλλὰ πρὸς τὸν σπουδαίον, ὃ μακάριον, δὴ φιλοσοφίας
10 ἔρας, τὸν δὲ εἴη ὑπερπαντα ἐκείνη ἀποριζομένης μὴ
οὐκ ἐμεσῆσθε· πρὸς τῶν θεῶν, καὶ μικρόν τῃ λόγῳ
τούτῳ ἀνδιατρέψαιμα. τί γὰρ αὖ καὶ ἕτερον λόγος εἴδω· c
γαίαντες ἐκαστοὶ φιλολογίης.

Ἔστι μὲν οὖν, οἶμαι, τὰ ἐκδοτὴ τέχνη καὶ ἐν-
15 στήρη τὸ μέν τι ἐκκληθεῖσθαι τῆς τέχνης, τὸ δὲ μελετᾶν
τῶν τῷ ὁφείναι καὶ φρεσὶν ἐκδοτῶν, καὶ ἐκείνων ἐκδοτῶν
αὐ κατεπὶ τῷ ἐκδοτῶν· οἷον ἰατροὺς τοὺς μὲν ὄντας,
τοὺς δὲ δοκῶντας, καὶ γραμματιστοὺς τοὺς μὲν ὄντας,
τοὺς δὲ οἰομένους, καὶ ῥήτορας τοὺς μὲν ἰκανοὺς, τοὺς
20 δὲ ἄλλοι τοῦ ὀνόματος· τίς αὖ ἐκδοτὴς ἰατρικῆς; ἀρ-
ὃ δὲ ἴση σπανοδῆς ἀπαντας ἀγων. τοὺς ἰατροὺς· τίς αὖ
ἐκδοτὴς; ἢ ἂ τῶν μὲν ἐκδοτῶν ἐκδοτῶν, τὰν δὲ d
ἀμαθῆ ἀποκλείων; πάντῳ δὲ χεῦρο καὶ ἐπὶ τῶν γραμ-
ματιστῶν καὶ τῶν ῥητόρων. ὃ μὲν τὸν ἐκδοτῶν
25 ἐν τῇ τέχνῃ εὐδέν τι μῖτον περιέπων τε καὶ ἐπουδῶ-
ζων ἐν τῇ τέχνῃ ἀγαπῶ, ἀλλὰ τὸν ἀνθρωπομαθῶν δὲ
μόνον τοὺς εὐδοκίμους καὶ κορυφαίους, οὗτος ἴσκει ὃ
τῆς τέχνης ἐκδοτῆς ἱραστής· οὐδὲ γὰρ φιλεπὶ αὐν τίς
καλοῖται δικαίως ὅστις ἀπαντας ἱκανοὺς ἀσπάζεται· παρα- 146 a
30 πλησίον, ἀλλ' ὅστις τοὺς γαύρους καὶ αἰνημένους καὶ
ποδόμενους ἀμα καὶ διαρμῆς, οὕτω δὲ καὶ φιλόλογον καὶ
φιλόσοφον τὸν τιμωμένον τοὺς ἀρίστους τῶν λόγων.

173, 6 Θράσυλλον] Θράσυλον A. Θράσυλλον H. 8 φιλοσο-
φούντα] τὸν ζήτημα, ῥήματι, λέγει. schol. A. 14 ἔστι μὲν [οὖν]
ἴσκει οὖν A, sed * in fortis a m. rec. 21 Post ἰατροὺς indl-
cavi lacunam. 27 μότους A. μόνον H.

θός· ὅπτη, οὐ κοῖλα μὲν φαστύνης, ἀλλὰ σκευαργαῖον
 ἅπαντα· χρηὲς σταδίου τούτου καὶ τούτου μετρίαν ἐπο-
 ζωμένη, τίς οὖν ἂν συνέγνῃ τοῖς ἀποσπένδον ὡς ἀμη-
 χάνου τῆς ἐπινοίας; βασιλεὺς δὲ ἐποίησεν Ἀμφίλοχος μου-
 αικὴν, ἣν ἐκείνος εἰς τὸν τειχισμὸν τῶν Θηβῶν ἐνδείξατο.
 εἰς ἣν αὐτομάτως μεν φέροισθα, τοῖα λῦθαι, αὐτο-
 d μάτην δὲ τὴν πλὴνθον, τεκόντων δὲ ἄνευ καὶ λυθολό-
 γων ἀνίστασθαι τὸ ἐπιτειχισμῶ· τσαυτὴ μὲν ἡ τῶν ἀσφα-
 τιστῶν ἐνπελθεῖα, τσαυτὴ δὲ ἡ τῶν χαλεπῶν ἐγκολία.
 κατακείμας γὰρ ἡς ἅπαντας τὴν φροντίδα καὶ μηδὲν
 μέρος συγχωρήσας τῆς στρατιᾶς· ὑπὲρ δυνάμιν παρὰ τῆ-
 ναι, ἀλλ' ὥσπερ φορτίαν τὸ ἔργον εἰς μικρὰ διελθὼν,
 αἶψα εἴασαν οὐδ' ὀφεινῶσιν αἰσθίσθαι τοῦ ἀχέου, τοῦ
 138 ἅπαντας μερίτας ποιῆσαι, καὶ πρώτων γε ἑαυτὸν ἐκ τοῦ
 πλείονος, ἄρα πιστεύσατε ἂν μοι ὅτι, μηδὲ τῶν κατεν-
 15 ναστῶν ἀπίσχετο μηδὲ τῶν προαχθῶν, ἀλλὰ κακῆτος
 ἀνεισθῆναι μέτρον ὠρισμένον κεράμιον συντετριμμένον·
 ἐγὼ δὲ τῶς ἐθαύμαζον τὸν Ἀλκιφρόνος Ἀθημασίτην
 τοῦ προειχίσματος τῆς Στρακτηρίας, ὅτι τοῖς στρατιώ-
 ταις οὕτως ἐχρήσατο εὐηκόως ὥστε δι' ἀπορίαν σκευῶν
 20 τὸν πλὴνθον φέρειν ἐπὶ τῶν νῶτων ὅπισθ' αὖ χεῖρε συμ-
 πλέκοντας, ἀνδρώπους οὐ πλεῖν ἢ χελίους, καὶ πόν-
 τους ἐρέτας μᾶλλον ἢ ὀπλίτας, ὑπὸ χαμῶνος ἀπὸ μὲν
 25 μένους, θριγκίαν, οὐ τεῖχος κατασκευάζοντας. ὅπῃ δὲ
 ταξιαρχοὶ καὶ στρατηγοὶ ἀχθασφορῶν οὐ παρηταῦντο,
 πῶς ἂν τις ἀγάσαιοτο πρὸς ἄξιαν ἢ τὸν παιδεύσαντα
 αὐτῶς ἢ τοὺς οὕτω πεπαιδευμένους;

Καὶ νῦν παρτέκεται μὲν ἡ εἰρήνη διὰ πάντων
 σχεδὸν τῶν μεθωρίων, παρατίεται δὲ ἡ τοῦ πολέμου
 παρασκευή· οἶδε γὰρ βασιλεὺς ὡς λιπῶσι μάλιστα ἀλη-
 30 θύνουσαι· δοοὶ μάλιστα εἰσι πρὸς τὸν πόλεμον ἡπρεπε-
 σμένοι· γέμει δὲ ἡ μὲν ὄχθη φρουρίων, τὰ δὲ φρούρια

164, 15 πιστεύσατε] Vulgo πιστεύετε.

16 τῶν προαχθῶν

των Α. τῶν om. H.

18 Ἀλκιφρόνος] Immo Ἀλκιθένης.

24 Θριγκίαν] Θριγγίον Monac. 113.

31 μάλιστα εἰσι

add. A.

στρατιωτῶν, οἱ στρατιῶται δὲ ὅπλων, ἀδ' δὲ ὅπλα κάλ-
 λους ἅμα καὶ ἀσφαλείας. καὶ τρυφή μὲν ἐξελέγεται
 τῶν καταλόγων, περιουσία δὲ ἀντασῆνται τῶν ἀναχ-
 καίων, δι' ἣν οἱ φρουροῦντες οὐκ ἀναγκάζονται ἀντι-
 5 τῶν βαρβάρων πολέμῳ τοῖς ὑπηκόοις, κακείνων μὲν
 ἀπέχεσθαι διὰ τὰς σπονδὰς, φέρειν δὲ καὶ ἄγειν τοὺς
 γεωργοῦντας διὰ τὴν ἡδυσίαν, ἀλλ' ἀντίστραπται οὐκ
 οἶδ' ὅπως τοῖς στρατιώταις πρὸς τὴν ἡμετέραν τάξιν ὁ
 φόβος καὶ ἡ θρασυτέρη. καταφρανοῦσι μὲν γὰρ τῶν
 10 βαρβάρων, ἐπερδιδόικασι δὲ τοὺς γεωρούς. καὶ τὸ
 παρ' ἐκείνων μέμψιν ὑπομένειν φοβερώτερον αὐτοῖς ἢ
 μυριάδες Σκυθῶν ἐπιούσαι. οὕτω καὶ ἐξωθῆναι καὶ ἐν- d
 δοθῆναι ἡμᾶς εἰρήνῃ κατέχει, τοὺς πολέμιους μὲν ὁ τῶν
 ὅπλων φόβος, τοὺς στρατιώτας δὲ ὁ τῶν νόμων δειφ-
 15 γει δὲ Σκύθας Ῥωμαίων οὐ ποταμὸς, οὐ τέναγος, οὐ
 θρηγία· ταῦτα μὲν γὰρ ἂν τις καὶ διακόψει καὶ δια-
 πλεύσει καὶ ὑπερβαίῃ· ἀλλὰ φόβος ἂν οὐδεὶς πώποτε
 ἐπερίβη καταδεδότῳ εἶναι πεπιστευκώς. καὶ τρώπαιον
 ἐστὶν ταύτης τῆς νίκης οὐκ ἐκ λίθου πεποιημένον· οὐδὲ
 20 χαλκοῦν ἢ χρυσοῦν πεπηγὸς ἐφ' ἐνὸς χωρίου, ἀλλ' ἀπᾶσι 139 a
 μὲν βαρβάροις, ἅπασι δὲ Ῥωμαίοις ἐνδιατιμωμένον· καὶ
 τοῦτο ἀνέστησε βασιλεὺς οὗ, πλήθει φόνων καὶ τραυ-
 μάτων οὐδὲ σωροῖς νεκρῶν ἀδιηγῆτων, ἀλλὰ μόνῃ· σὴ
 προσεδρίξαι καὶ τῇ καρτερίᾳ.
 25 Ἦν τις ἐπὶ τῶν πραγόνων τῶν ἡμετέρων πύκτης
 ἀνὴρ, Μελαιγκόμας ὄνομα ἀντιφῶ, κάλλιαιός τε καὶ μέ-
 γιστος καὶ τὴν τέχνην εὐδοκμηώτατος, οὗ καὶ τὸν Τίτον
 φασὶν ἐραστὴν γενέσθαι τὸν αὐτοκράτορα. οὗτος οὐ-
 δὲνα πώποτε τρώσας οὐδὲ πατάξας μόνῃ· σὴ, σιάσαι καὶ
 30 τῇ τῶν χειρῶν ἀνατάσαι πάντας ἀπέκτεινε τοὺς ἀντιπά- b
 λους. ἀπῆρσαν οὖν τῇ μὲν φειδοῖ· χαίροντας, τῆς δὲ
 παρασκευῆς ἡττημένους· ταῦτα, καὶ πρὸς τὸν βασιλέα
 τὴν πεπόνθασιν οἱ πολέμοιοι νενίκηνται γὰρ ἀνευ τοῦ

165, 16 θρηγία] Vulgo θρηγία. Conf. p. 164, 24.

18 κατέβη/εἰσες Ἀν. καταβέβη/εἰσα Ἡ. καταβέβη/εἰσε Stephāns.

26 Μελαιγκόμας] „Conf. Dion. orat. de Melanc. XLVIII. et XLIX.“

Iacobsius. 23 ἄνευ τοῦ παρατάξασθαι Ἀ. ἀνευ παρατάξας III.

παρατάξασθαι καὶ πεπτώκασιν ἄντι τοῦ στήναι. οὐ γὰρ τοῖς σώμασιν ἡττηνται σὺδὲ τοῖς ὕπλοις, ὅν' ὦν καὶ οἱ βελτίους πολλάκις ἑλαττοῦνται τῶν φανυλοτέρων, ἀλλὰ τῇ γνώμῃ καὶ τῇ διανοίᾳ καὶ τῷ πολὺ χείρους εἶναι πεισθῆναι. οὐκ οὖν περίστιν αὐτοῖς ἢ κλέμμα 5 στρατηγῶν αἰτιάσασθαι ἢ ἐνέδραν ἢ δυσχωρίαν ἢ τὸ ἀδοκίμοις ἐπιπεσεῖν, ἃ δίδωσιν ἐλπίδα τοῖς ἡττημένοις τοῦ πάλιν ἐκ τῆς ἥσσης ἀναμαχεσασθαι, ἀλλὰ καὶ χρόνον προσλαβόντες εἰς παρασκευὴν καὶ πόλεμον νόμιμον καὶ προφανῇ πολεμοῦμενοι οὐκ ἤνεγκαν τὴν προβολὴν 10 τοῦ βασιλέως, ἣν προβαλλόμενος ἐν τρισὶν ὅλοις ἐναντιοῖς ἀπειπεῖν ἠνάγκασε τοὺς δειλαίους, ἐν οἷς οὔτε χειμῶνος ἀντεπελθεῖν οὔτε θέρους ἀντιστῆναι τολμήσαντες δις καθ' ἕκαστον ἔτος ἡττῶντο.

Καὶ νῦν περίστιν ἡμῖν οὐ τοὺς νεκροὺς ἀριθμεῖν, 15 ὅσων κρείττους γέγοναμεν, ἀλλὰ τοὺς ζῶντας, οὐδὲ κερρατηκῆναι μὲν, οὓς δὲ ἐκρατήσαμεν μὴ ἔχειν. οὕτω γίνονται κρείττους ἄνθρωποι ἀνθρώπων, ἐκείνως δὲ ἄρκτων καὶ συῶν καὶ παρδάλεων. καίτοι γὰρ ἐκείνων σπέρμα κυνηγετοῦντες ὑπολιμπάνομεν, ὃ δ' ἐξαιρῶν 20 παντελῶς ἀλιτήριος τῆς ἄγρας νομίζεται. εἴτα θηρίων μὲν τῶν ἀγρωτάτων, ἃ διέλθῃ πρὸς ἡμᾶς οὐκ ἴστρος οὐδὲ Ῥῆνος, ἀλλ' ἢ φύσις αὐτῇ, φρεσὶ ποιούμεθα, 140 α ὅπως ἂν τῇ γένει σώζοιτο καὶ διαμείνοι, καὶ δυσχεραίνομεν ἐξηρημένων ἐκ Λιβύης μὲν ἐλεφάντων, ἐκ 2 Θετταλίας δὲ λεόντων, ἐκ δὲ τῶν ἐλῶν τῶν περὶ τὸν Νεῖλον τῶν ἵππων τῶν ποταμίων, ἔθνος δὲ ἀνθρώπων, καὶ εἰ πάνυ φαιή τις βαρβάρων, ἀλλὰ ἀνθρώπων, ἐπιτηχὸς, ὑποκῦπτον, ἐφ' ἡμῶν καίσθαι ὁμολογοῦν, οὐ θαυμασόμεθα τὸν μὴ παντελῶς ἐξελόντα, ἀλλὰ περι- 3 ποιήσαντα καὶ φρεσάμενον;

Ἀναμνησέσθωμαι δὲ ὅτι τῶν παλαιῶν αὐτοκρατο- 160 ρων ὁ μὲν τις Ἀχαιὸς ἐπεκλήθη, ὅτι τὴν Ἑλλάδα

166, 8 ἔσσης] Vulgo ἴσσης. „Codices Ambrosiani habent ἴσσης: alter in margine γρ. ἴσσης, ἥρουν μαίσσης.“ Wyttenbach. ad Iulian. II. p. 24. 10 προβολὴν] προσβολὴν A.

ἐνίσταται ἰσχύει, Μακεδονικὸς δὲ τις ἕτερος, ὅτι τὴν
 Μακεδονίαν ἔκρηεν καὶ αἰόνησαν, Σηπίων δὲ ὁ μέγας
 αὐτὸς ὁ τοῦ πάντων Σηπίωνος υἱοῦς τὸν Ἀφρικανὸν
 ἐπέστατο ἐπιώνυμον παρὰ τοῦ δήμου καὶ τῆς γεροσύνης,
 5 ὅτι Κορχηδόνα ἀπειποῦσαν καὶ πανταλῶς ἐκτετραχωμέ-
 νην εἰς ἕδαφος κατήραξε καὶ ἠράνισεν. εἰ δὲ ἐξ ὧν
 ἀπώλλων οὗτοι τὸς ἐπικλήσεις ἐκομίζοντο δικαίως, πολ-
 λῶ ἐν δικαιοτέρων ἂν ἐξ ὧν περιεποιήσας ὀνομάζειται
 οὕτω γὰρ καὶ τοὺς Θεοὺς, οἶμαι, καλοῦμεν, τὸν μὲν
 10 Δία Ἡλιαστικόν, Ἀμακλιῶν δὲ τὸν Ἀπόλλωνα, Κυλ-
 λήνιον δὲ τὸν Ἑρμῆν, ἐξ ὧν μάλιστα ἀγαπῶσι χωρίων
 καὶ ἃ μάλιστα διασώζουσι. τίνα οὖν ἐπικαλεῖσθαι μά-
 λιστα Γότθικόν προσήκει; δι' ὃν εἰσι Γότθοι καὶ σώ-
 ζονται, ἢ δι' ὃν οὐκέτ' ἂν ἦσαν, εἰ προεῖλετο; Πύρρος
 15 ἦν Ἡπειρωτῶν βασιλεὺς, πολλὰ μὲν Μακεδόσι, πολλὰ
 δὲ Ἕλλησιν ἐνοχλήσας, τὰ δὲ τελευταῖα καὶ Ῥωμαίοις
 παρασχὼν πράγματα· οὗτος πολλῶν κρατήσας πολλὰ-
 κισ οὐδεπώποτε ἠγάπησε τὰ παρόντα, ἀλλ' ὧν οὐπω
 κύριος ἦν μόνα ἰώρα. συνέβη τοίνυν αὐτῷ πολέμους d
 20 ἐκ πολέμων ἀλλαττομένῳ ἐν τῷ νικᾶν ἀναλωθῆναι,
 καὶ οὐδὲν ὦνγεσε Κινέας πόρρωθεν αὐτοῦ τὴν ἀπλη-
 στίαν ἐπιφραπίζων, ὅτι τῶν πολλῶν καὶ ἀνηνύτων κιν-
 δύνων ἐκείνων τὸ πέρας ὁ κώθων ἐστίν, ὅταν εὐπρα-
 γήσῃ, οὐ καὶ νῦν ἔξιστιν οἴκοι καθημένῳ καὶ ἦν πα-
 25 ρέλαβεν ἀρχὴν διασώζοντι ἀπολαύειν μετὰ ἀσφαλείας.

Ἄλλ' οὐχ ἴσθησι τοὺς αἰεὶ τοῦ πλείονος ὀρεγμέ-
 νους πέρας οὐδὲν, οὐδὲ ὄρος οὐδεὶς, οὐδ' ἂν πέλαγος 141 a
 εἴης Ἀτλαντικόν. οἷς γὰρ οὐ πέπηγεν ὄρος ἐν τῇ
 ψυχῇ, οὐδὲ ἐν τῇ γῇ. πολεμοῦσι δὲ τὴν ἑαυτῶν ἐμπι-
 30 κλάντες ἐπιθυμίαν, οὐ τοῦ κοινῇ συμφέροντος προνοού-
 μενοι. ἀλλ' οὐ βασιλεὺς, ἀλλ' ἄχρι τούτου χαλεπὸς
 καὶ ἀπαραίτητος ἄχρι ἂν τὸ κοινὸν ὑποφτον ἦ, τούτου
 δὲ αὐτῷ εὖ τιθεμένου τὰ λοιπὰ εἶναι δοκεῖ περιττὴ

167, 23 ὁ κώθων A et Monac. 113. οἰκωθεν H. „Vide
 Platarchi Vit. Pyrrhi c. 14.“ Iacobsius. 32 ἄχρι ἂν]
 Vulgo ἄχρις ἂν.

φιλοτιμία. ἀλλὰ τὰ μὲν πρὸς τοὺς βαρβάρους εὖ ἔχει
 b καὶ ἔξει, σὺ δὲ μοι τὴν ἀρχὴν τοῖς ὑπηκόοις ἑγκαρπὸν
 ποίει καὶ ἐταγόν, καὶ χωρεῖτω διὰ πάσης, ὡς ἔπος
 εἰπαῖν, τῆς ἀρχῆς. ἄκουε γάρ Πλάτωνος τοῦ Θισπι-
 σίου, ὅτι μήτε Κῦρος μήτε Δαρίος βασιλεὺς ἦν· πολ- 5
 λῶ δὲ μᾶλλον τὸν Ἀλέξανδρον οὐκ ἂν ἔρη. δοίκασι
 γὰρ ἅπαντες οὗτοι καθάπερ σώματος τῆς ἀρχῆς ὅπως
 μὲν τοῖς ἔξωθεν καλὸν φανήσεται προῦδειν, ὅπως δὲ
 καὶ ἔνδοθεν ὑγιαίνει μὴ φροντίσκει. καὶ ὅττα συμβέ-
 βηκεν αὐτοῖς στρατηγοῖς μὲν γενέσθαι, βασιλεῦσι δὲ 10
 c μὴ. ὅστις δὲ στρατηγίας μὲν ἔπαινος ἢ τῶν πολεμίων
 καταστροφή, βασιλείας δὲ ἢ τῶν ὑπηκόων εὐδαιμονία.

168, 3 χωρεῖτω A. πορεῖτω H.
 ἔξωθεν H. καλὸν add. A.

8 τοῖς ἔξωθεν A. τὸ

XI.

ΔΕΚΕΤΗΡΙΚΟΣ Η ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΕΠΟΝΤΩΝ ΤΩΙ ΒΑΣΙΛΕΙ.

Ἄρα ὥσπερ στέφανοι καὶ ὑφάσματα ἐξηρῆται ὑπὸ τῶν d
ἀνθρώπων ἃ βασιλεὶ μόνῳ δορυφορεῖν τάττει ὁ νόμος,
5 ἰδιώτῃ δὲ οὐ θέμις, ἀλλὰ χαλεπαίνει ἡ πολιτεία, εἴ τις
ἐγχεροίῃ ἢ χλαῖναν καθ' Ὀμηρον πορφύρεην, ἢ λιθο-
κολλήτους ζωστήρας ἄλλῃ τινὶ καὶ μὴ ἐκείνῳ μόνῳ
ἐργάζεσθαι,
Ὡς λαοὶ τ' ἐπιτεράφεται καὶ τόσσα μέμηλε,
10 καὶ τέτακται αὐτοῦ ὥσπερ σύμβολα ἱερὰ καὶ κόσμος 142 a
ἀδικτος καὶ ἀνέπαφος τοῖς ἀρχομένοις, οὕτω δὲ ἄρα
καὶ λόγοι τινὲς εἰσιν ἐκ τῶν λόγων, οὓς μόνῳ βασιλεὶ
προσοιστέον καὶ μόνῳ ἀπαρκετέον καὶ μόνῳ ἀποδυστέον,
ὥσπερ ἱερῶν τῷ Διὶ, ἐξ ὧν οὐ θέμις ἄλλῃ θεῷ ἱερουργ-
15 γῆσαι, ἢ τὸ μὲν σῶμα αὐτοῦ κόσμον ἔξει ἀποκρινόμε-
νον καὶ τέχνας τὸν κόσμον τοῦτον ἐργαζομένης, καὶ
παρακολουθοῦσιν αὐτῷ ὑφάνται καὶ χρυσοχόοι καὶ σκυ-
τοτόμοι καὶ ἀκασταί, ὧν οὐκ ἂν τις ἀξιόσειεν ἄλλῃ ἐπι-
τάττοντι ὑποδργήσειν, ἀλλ' ἀκοινὸς αὐτοῖς καὶ ἀπόρρητος b
20 πρὸς τοὺς πολλοὺς ἢ τῶν ἔργων παρασκευῇ, ἢ ψυχῇ
δὲ οὐχ ἔξει κόσμον οἰκτεῖον οὐδ' ἐπιστήμην τοῦ κόσμου
τούτου ὑποῦ ὀρώσαν, ἀλλὰ θεραπεύουσιν αὐτὴν αἰ-
χαμαὶ ἐρχόμεναι καὶ ἐν τῷ πάτῳ τῶν πολλῶν ἀνθρώ-
πων καὶ προτείνουσαι τὰ ἔργα τὰ αὐτῶν ὁμοίως πᾶσι
25 τοῖς δεομένοις, ὥσπερ αἱ τὰ στίβια τε καὶ τὰ ποτὰ

ἀλλαττόμεναι παντὶ τῷ διδόντι ἀργύριον ἐν τοῖς δημο-
σίοις πωλητηριοῖς;

Εἰ μὲν δὴ ἅπασαι αἱ τέχναι τῶν λόγων βάναντοί
c τί εἰσι καὶ φιλοψευδεῖς καὶ φαρτικάι, οὐκ ἂν εἴη τῇ
ψυχῇ τῇ βασιλίδι κόσμος οἰκίος, ἀλλὰ πάντες ἐπιδειεῖς
καὶ ἀνάρμοστοι. εἰ δέ τις καὶ λόγων τέχνη ἐστὶν ἀρ-
χικὴ τε καὶ ἐλευθέρα καὶ ἔπονται αὐτῇ αἱ λοιπαὶ ὥσ-
περ βασιλίδι, αἱ μὲν ἐγγυτέρω δορυφοροῦσαι, αἱ δὲ
πορρωτέρω, ταύτης ἂν εἴη τοῦτο ἔργον, λέγω δ' ὁ κόσ-
μος τῆς βασιλίδος ψυχῆς καὶ θεραπείαι. μόνη γὰρ 1
αὐτῇ οἶόν τε καὶ ἰδεῖν τὴν ψυχὴν ταύτην καὶ ἐρευνῆ-
σαι καὶ μὴ στήναι ἄχρι τῶν προθύρων καὶ παραπεισ-
μάτων, ἀλλ' ἐνδύναμις εἰς τὸ βάθος καὶ ἐφικέσθαι τῆς
καταγωγῆς, ἐν ᾗ κατασκηνοῖ ὁ ἀληθινὸς βασιλεὺς, καὶ
d οὐκ ἐκπλήττουσιν αὐτὴν οἱ ἔξω δορυφόροι καὶ ραβδοφό- 1
ροι οὐδὲ ἡ πολλὴ περὶ τὰ βασιλεῖα ἡσυχία, ἀλλὰ τὸν
εἰσὼ θρόνον ἐπιζητεῖ καὶ τὰ ἐν τῇ γνώμῃ βασιλεῖα,
καὶ εἰ ἐκεῖ ἐνέστιν ἡσυχία καὶ εἰ ἐκεῖ ἐφειστήκασιν δορυ-
φόροι, μὴ ὥντες εἰσφοιτᾷν τὸν πολὺν συρφετόν. γένος
γὰρ τῇ ἐπιστήμῃ ταύτῃ ἐνέστιν, οὐκ ἐνθεν ποτὲν ἀπὸ 2
143 a τῆς γῆς, ἀλλ' ἄνωθεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς τοῦ
Διὸς ἀρχῆς τοῦ πάντων πατέρος καὶ βασιλέως· οὐ γέν-
νημα ἱερὸν καὶ εἰκὼν ἢ ἐπὶ τῆς γῆς βασιλεῖα. ἅτε οὖν
i αἱ περὶ τὸ ἀρχέτυπον τεταμένη αὐτῇ ἡ τέχνη καὶ τὴν
εἰκόνα οὐ χαλεπῶς γνωρίζει καὶ ἐξετάζει. εἰκὼν δὲ ἐκει- 2
νον τοῦ ἀρχέτυπου οὐχ ὁ τῷ μεγέθει ὑπερφέρων οὐδὲ
ὁ τῷ κάλλει τοῦ σώματος, ἀλλ' οὐδὲ ὅστις ποδωκέστα-
τος, οὐδὲ ὅστις βάλλειν ἐπισκοπώτατος· ταῦτα γὰρ καὶ
Καμβύση ὑπῆρχε τῷ μαινομένῳ καὶ Ξέρξῃ τῷ ἀλαζόνι·
ἀλλ' ὅστις τὴν γνώμην Θεοιδῆς καὶ Διοτρεφῆς καὶ Διὶ 3
b μῆτιν ἀτάλαντος. ὁ γὰρ τοιοῦτος ὑπὸ θάρρους καὶ
τοῦ εἰδέναι ὅτι κόσμος ἀποχρῶν αὐτῷ ἢ ἀλήθεια ἀγα-
πᾷ μὲν καὶ τὰς ἄλλας τέχνας τῶν λόγων, προσκαλεῖται
δὲ ἐκείνην μόνην, ἧς ἐπίσταται τὸ ψεῦδος πορρωτάτω

ἀποκρίσμενον, καὶ ταύτην μόνην οὐκ ἀποκρίβει εἰσπράτ-
 τισθαι, οἷον τινα ἐτήσιον τοῦ ἔργου εἰσφοράν. ἀλλὰ
 καὶ μαλλούσης οὐ καρτερεῖ καὶ εὐλαβουμένης οὐ ξυγχο-
 ρεῖ καὶ χρόνον αἰτούσης εἰς τὴν παρασκευὴν οὐκ ἀνέ-
 5 χεται. καὶ ἔστι μὲν δὴ ἀτεχνῶς λόγος ἔργου σκιῇ· ὁ
 δὲ καὶ μᾶλλον αὐτὸν ποιεῖ σκιάν, ἐπαίγων τε καὶ ἐπα-
 γκαλῶν.

Καὶ μὴ δυσχεράνητε πρὸς τῶν Μουσῶν, ὧ φίλοι
 ἱταῖροι, εἰ φαινοίμην ἐγὼ ἐπιγαυρούμενος τῇ εἰσπράξει
 10 τοῦ βασιλέως, ἣν με ἐρ' ἀπάντων ὑμῶν εὐδύς τε ἰδὼν
 εἰσπράττετο καὶ οὐκ ἀνῆκεν ἐραξῆς, ὥς ἦκον αὐτῷ
 συσχευασάμενος τὰ δῶρα, ἅττα ἐν ὀλίγῳ διδύνημαι.
 εἰ δ' ἔππων ἐπόχρεως ἦν ἢ χρυσίου ἢ ἱματίων, πάν-
 τως ἂν με ἀφῆκεν, εὖ οἶδα, καὶ ἀπανάμην ἂν καὶ ἐγὼ
 15 τοῦ κύκλου τῆς δεκάδος τῶν εὐδαιμόνων ἐνιαυτῶν, ὥς
 περ οἱ γεωργοί. νῦν δὲ ἐκείνοις μὲν πον ἀρήσει οὐκ
 εἰς μακρὰν τὰ ἐλλείμματα, ἀφήσει δὲ καὶ ἑτέροις πολ-
 λοῖς βαρύτερα ὀφλήματα τῶν χρημάτων· τοῖς λόγοις δὲ
 οὐκ ἀρήσει τὸ ὀφλημα οὐδὲ χαριεῖται, ἀλλὰ καὶ φιλο-
 20 κικήσει καὶ φιλοτιμῆσται τῇ φιλονικίᾳ, καὶ οὐκ ἐπ-
 στήσει ἀρχὴν τῇ εἰσπράξει ταύτῃ οὐδὲ στρατιώτην,
 ἀλλὰ αὐτὸς εἰσπράζεται δι' ἑαυτοῦ καὶ αὐτὸς ἀποδίξε-
 ται, μᾶλλον δὲ αὐτὸς ἔσται τὸ ταμιεῖον καὶ οὐκ ἀπα-
 ναλώσει τοῦδε τοῦ θησαυροῦ οὐδὲ προήσεται, ἀλλὰ 144^a
 25 τὸ χρυσίον μὲν δαπανήσει καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὰς
 γλαυῦδας καὶ τοὺς χιτῶνας, τὰ δὲ ἐμὰ δῶρα καταση-
 μαίνεται καὶ περιόισι σὺν ἑαυτῷ καὶ ἡ ἂν μένη καὶ ἡ ἂν
 βαδίζῃ. καίτοι ᾤμην αὐτῷ κατακορῆς τε ἤδη καὶ πλήσιμος
 εἶναι τοσαῦτα μὲν ἐν τῇ βασιλίδι πόλει, τοσαῦτα δὲ ἐπὶ τῷ
 30 Ἰστροῦ διειλεγμένος· ἀλλὰ γὰρ ἔοικεν ὁ ἀνὴρ νίκης μὲν
 οὐκ εἶναι ἀκόρητος, ἀλλὰ καὶ ἐκὼν κατατίθισθαι, τῶν δὲ

171, 4 εἰς παρασκευὴν Α. τὴν om. Η. 5 λόγος ἔργου
 σκί] „Conf. p. 200 d. Plutarch. Mor. p. 348b. Lennep. ad
 Phalar. p. 280.“ Iacobsius. 14 καὶ ἐγὼ Α. καὶ om. Η.
 22 καὶ αὐτὸς] καὶ οὗτος Α.

σημῶν τοῦ πάντα ἐπιτέκοντα τοῖς βαρβάρους τὰς σπου-
 δὰς ποιεῖσθαι, ἅμα δὲ ἐπρόνοια τοῦ πανουργοῦτος ἦν·
 τοῖς λαοδάνειν, ἀποκατεστημένης αὐτοῖς εἰς τὰ ὀρισμένη
 μοῖρα τῆς ἐπιμείας. γινώσκει γάρ, φίλοι, σφῆν τοῖς
 βαρβάρους δυνάμεις ἔσθιν, τὴν φύσιν δὲ αὐτῶν ἀνέ- 5
 βειν οὐχ οἷός τε. ὥν ὥστε ἀφῆρητο αὐτῶν τὴν ἐροτώ-
 νην τῆς ἀπιστίας. διὰ τοῦτο γάρ καὶ τὰν φρονήσιν
 136 α τὰ μὲν ὑποδόμησιν ἐκ καινῆς, τὰ δὲ ἀνίστησι κατα-
 τετραμμένα, τοῖς δὲ προσέθηκα τὸ ἐνδόν. ὕψους μὲν ἢ
 χθαμαλώτερον ἦν, πάχους δὲ ὅπου τοῦτον προσέδει, 10
 ἕδατος δὲ ἀφθονίαν, ἢ ταύτῃ πρότερον ἐπιβίετο, τρο-
 φῶν δὲ θησαυροὺς ἀπανταχοῦ καὶ λιμένας τῆς γειτω-
 νικῆς θαλάσσης, καὶ στρατιώτας ἐκ καταλόγου, καὶ
 φρουροὺς τὸν ἀριθμὸν οὐ ψευδομένους, καὶ ὅπλα καὶ
 βίβλη καὶ μηχανήματα, ἅπαντα εἰς τὸ ἱσχυρόν ἐξητασμένα. 15
 οὕτως μὲν γὰρ ἐκ τῆς περὶ τὰς φρουρὰς ὁλοκληρώσεως
 ἐκπεπιστεύκεισαν οἱ πολέμιοι ἐπ' αὐτοῖς. ἀτεχνῶς κτεῖσθαι
 b καὶ τὸν πόλεμον καὶ τὴν εἰρήνην, ὁρῶντες τοὺς μὲν
 στρατιώτας οὐ μόνον ἀνάλους, ἀλλὰ καὶ ἀχίνους
 τοὺς πολλοὺς, καὶ ταῖς ψυχαῖς καὶ τοῖς σώμασι κατα- 20
 πεισινώκτας· φρουράρχας δὲ καὶ ταξιάρχας ἐμπόρους
 μᾶλλον καὶ τῶν ἀνδραπόδων καπηλῶν, οἷς τοῦτο μόνον
 ἔργον προσέβλεπο, πλεῖστα μὲν ὠνήσασθαι, πλεῖστα δὲ
 καὶ ἀπὸ πολλῶν· τῶν φυλάκων δὲ ἱλατοῦσθαι τὸν
 ἀριθμὸν, ὅπως ἂν γένοιτο κέρδος αὐτοῖς ἢ μισθοφορὰ 25
 τῶν ἐκλεπόντων· ταῦτα δὲ τὰ φρούρια καταρροηκότα,
 c γυμνά καὶ ἀνδρώπων καὶ ὅπλων, ταῦτ' οὖν ὁρῶντες
 οὐκ ἀπαικίως ἐφρόνουν· εἶναι ἀμείνονας τῶν
 ἐκδρομῶν, καὶ ἄρα δοκῇ τὸν ἐκ τοῦ προφανοῦς πόλε-
 μον τέως διασωπείσθαι, ἀλλὰ τό γε κλωπεύειν αὐτοῖς 30
 ἐπ' ἀδείας καθιστηκέναι, δημοσιεῖοντο οὖν πανταχόσα
 τῆς ὄχθης οὐ καθ' ἓνα καὶ δύο μόνον, ἀλλ' ἤδη καὶ
 κατὰ λόχους καὶ οὐλαμαὺς, λησταὶ δῆσται, οὐ στρατιῶ-

162, 1 τοῦ πάντα Monh. 113. τὰ πάντα H. 5 δυνά-
 μεις] ἱκανῶς Petavius. δυνάμεις εἰς Iacobiens apud Goellerum
 p. 269. 28 ἀμείνονας τῶν A. ἀμείνους αὐτῶν H.

ται, φόρια τὰ λάφυρα ἐνομάζοντες. ἀλλ' οὐ νῦν, ἀλλ' ἀνωθεν μέχρι θαλάττης δόξαις ἂν τεῖχος ἀδαμάντινον ἐκλήσθαι· τοιοῦτον καταπεπύκνυνται χαραινῶματι φρουρίων, ὅλων, στρατιωτῶν. d

- 5 Ἴνα γὰρ τὰλλα παρῶ, ἐν ἐξαρκεῖ τεκμήριον ἐκλογίσασθαι τῆς περὶ ταῦτα ἐπιμελείας. Ἐρῶ δὲ οὐκ ἀκοῇν ἄλλοτριαν, ἀλλ' ὅν αὐτὸς γέγονα θεατής. ἔστε δήπου τοῦτο ὅσοι γέγονατε ἐπὶ τῆς χώρας ἐκείνης, ἡ καλλίστη μὲν ἐστὶ τῆς Σκυθικῆς τῆς ὑπερκούου, ἥκιστα δὲ ἀσφαλῆς πρὸς τοὺς βαρβάρους, οὐ καθαροῦ διαρρέοντος αὐτὴν τοῦ ποταμοῦ, ἀλλ' ἀναπειφυμένου τῇ γῇ, καὶ τενάγους πόλιν ποιούντος εἰσέχοντα διπλοῦν τῆς ἡπείρου, 187 a οὔτε πλοῖον οὔτε πλωτὸν οὔτε βατὸν πορευσίμοις. αὕτη τοῖσιν ἡ χώρα τίως μὲν ὀρητήριον καθιεστήκει ταῖς ἐκδρομαῖς τῶν πολεμίων, στρατῶ μὲν ἀθρόω καὶ προφανῇ μὴ διαφροσύνης διὰ τὸ πρόσχημα τῆς εἰρήνης, κλοπῆς δὲ καὶ κακουργίας ἐν τοῖς μονήρεσι πλοίοις ποιούμενοι καὶ ναυλοχοῦντες περὶ τὰς νησιδας ἐνέπιπτον ἐξαιφνης τοῖς προσοικοῦσιν. εἴτα ἐν ὅσῳ συνησθάνοντο 20 οἱ φρουροὶ πόρρωθεν ἀλλήλων ἀφροσθηκότες, καταδραμόντες ὅσα οἶόν τε ἦν ἐγκατεδύνοντο τῷ ποταμῷ, τοῖν τεῦθεν δὲ ἄπορον ἦν τὸ διώκειν, μήτε πλεῖν μήτε βαδίζειν συγχωροῦντος αὐτοῖς τοῦ τενάγους. καὶ τὸ πρᾶγμα οὐκ ἦν ἀνεκτόν, ἐν ὁφθαλμοῖς λεηλατεῖσθαι ἀμνηστούντας πρὸς τὴν τιμωρίαν. ἀλλ' ὁ βασιλεὺς οὔτε πρὸς τὴν φύσιν τοῦ τόπου δυσμήχανος ἦν, ἀλλ' ἐξευρών τῆς γῆς ἐκείνης λεπτήν ταινίαν ἐς τὸ τέναγος προσιούσαν καὶ ταυεντῶσαν εἰς ὕψιον ὑψηλόν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ περίεξ ἄποτον ἦν, ἐπετείχισε φρούριον ἐκ καινῆς, ἀμυδροῖς 25 τοῖσιν ἀκολουθήσας, ἃ τῶν πρότερον, τις αὐτοκρατόρων διὰ μὲν τὸ χρήσιμον κατεβάλετο, πρὸς δὲ τὴν δυσχερεῖαν ἀπέμεινεν. ὅσον γὰρ οὐ λίθος πηλῆσιον, οὐ πλίν-

163, 1 φόρια τὰ] τὰ φόρια Iacobellus. 10 οὐ καθαροῦ Iacobellus ad Ach. Tat. p. 725. οὐκ ἄπορον codex Monac. 113. Vulgo εἰς ἔδραν. 21 οἶόν τε ἦν Harduianus. Vulgo τὴν οἶον.

Ἰζμην ἐγὼ σοι κατακορῆς ἤδη καὶ πλήσιμος εἶναι, το-
 σαυτάκις ἐμπροσθεν διελλεγμένως. ὥστε διὰ τοῦτο ἀπώχ-
 νουν καὶ νῦν ποιήσασθαι πρόοδον ἐπὶ τοῖς λόγοις, μὴ
 δόξαιμι διοχλεῖν οὐδέν δεομένω, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ πάντῃ 5
 προθυμούμενον ἡρεμεῖν οὐκ ἔας, ἀλλ' ὥσπερ εἰσφορὰν
 ἐνιαύσιον φοιτᾶν οἷοι σοι δεῖν καὶ τὴν ἐκ τῶν λόγων
 συντέλειαν, εἶχεν μὲν ἀναγκαῖον, αὐτόθεν δὲ ἔστω μοι
 τὸ προοίμιον. οὐδὲ γὰρ ἄλλο τι πρότερον τῶν σῶν
 ἀγαθῶν ἀποδέχεσθαι προσήκει τοὺς λόγους ἢ περὶ ἰαν- 10
 τοὺς προθυμίαν.

Καὶ δῆτα ἐπαινω σοι τοῦτο πρῶτον, ὃ βασιλεῦ,
 ὅτι τοῖς γεωργοῖς ἀνέναι προθυμῇ τὰ λειτουργήματα,
 τοῖς φιλοσοφοῦσι δὲ οὐ συγχωρεῖς, ἀλλὰ τοὺς μὲν ἡδιστ'
 ἂν ἴδοις καθ' ἕκαστον ἔτος ἔλαττον εἰσφέροντας ὥν 15
 προσήνεγκαν, παρὰ τῶν λόγων δὲ ἀσὶ τι πλεῖον εἰσ-
 πράττει. καὶ τό γε ἔτι τούτου θαυμασιώτερον, ὅτι καὶ
 τῶν λόγων αὐτῶν προτιμότερους ἄγεις τοὺς ἡμετέρους
 τῶν ὁμογλώττων. αἴτιον δέ· οὐ γὰρ ἐκκρέμασαι τῶν
 ὀνομάτων, ἀλλὰ τὸν ἐνδεδυκότα αὐτοῖς νοῦν ἐρευνᾷς, 20
 οὐδὲ τοῦ κάλλους τῶν ῥημάτων ἐάλωκας, ἀλλὰ τοῦ
 κόσμου τῆς διανοίας, καὶ διὰ τοῦτο, ὡς ἔοικεν, ἐντι-
 μοτέραν ἔχει παρὰ σοὶ τάξιν φιλοσοφία ῥητορικῆς. ὃ
 γὰρ μάλιστα ἀγαπᾷς, τοῦτο μάλιστα ἐσπούδακεν αὕτη

154, 4 πρόοδον] πρόσοδον Stephanus.
 sius. Vulgo εἰς φορὰν. Conf. p. 143 b.
 σαι H. ἢ ἀφίεται καὶ ἐπατίεται schol. A.

6 εἰσφορὰν Iacob-
 13 ἀνέναι A. ἐπατίε-
 16 πλεῖον om. A.

ἡ τέχνη, τὸν νοῦν παρέχεσθαι χρηστόν, οὐκ ἐὰν φή-
ματα, καὶ σκοπεῖν οὐχ ὅπως ἀν' ἡδίστα εἰποι τις τοῖς
ἀκούσασιν, ἀλλ' ὅπως ὠφελιμώτατα· ὁ σοὶ μάλιστα
βρίσκον ὀρώμεν. πρὸς γὰρ τοὺς κολυκένοντας ὑποπτος
5 ἂν τοῖς νουθετοῦσιν εὐκαλὸν σεαυτὸν παρέχας καὶ χει-
ροῇθι. Καλλισθένην μὲν γὰρ Ἀλέξανδρος, ὅτι πα- 130 a
ρῆναι τοῖς νομίμοις ἐμμένειν τῶν Μακεδόνων, τὴν παρ-
ρησίαν οὐκ ἐνεγκὼν ἀπεσιώσατο. σὺ δὲ προσκαλῆς τοῖς
φιλοσόφους, καὶ ἀποκνῶσι, καὶ ὅποσον σὺ χρόνον ταῦ
10 ἔκτους ἐπὶ χώρας μένεις ἀνάγκη χυμερῖξαι μετὰ τῶν
λόγων. τοῖς στρατηγοῦσι δὲ οἱ φιλόσοφοι οὐκ ἐν ἰσῇ
τῇ προεδρίᾳ, καὶ συμπλέκεται τὴν καλλίστην πλοκὴν ἢ
περὶ σὲ δορυφορία γνώμης ἅμα καὶ θυνάμειός σε δρα-
πενούσης. διὰ γὰρ τοῦτο καὶ τὴν Ἀθηναίων ἐκ τῆς α-
15 φαλῆς γεννῶσιν οἱ ποιηταὶ τοῦ Διὸς, ἐνδοκνύμενοι κα-
λῶς ὅτι προσήκει τῶν βασιλείων μῆτε λόγον ἀπρακτοῦ
μῆτε προᾶν ἄλογον ἐκφοιτᾶν, ἀλλὰ καὶ τὸν νοῦν ἐνε- b
ργὸν εἶναι καὶ γέμειν νοῦ τὸ δραστήριον.

Πιστοῦται δὲ καὶ τοῦτο ὁ προλαβὼν χρόνος. εἴθε
20 γὰρ τὸν Ἀλέξανδρον ἐννοήσεις εἶπε τὸν Σεβαστὸν εἶπε
τὸν Μάρκον, δι' οὐδὲν ἄλλο εὐρήσεις εἰς ταυτοῦτον δέ-
ξης προσηλυθότας ἢ ὅτι τῶν χλαμύδων οὐκ ἀπεισκή-
νον πολὺ τὰ κριβάνια, οὐδὲ Παρμενίωνος Ἀριστοτέλης
ἀτιμώτερος ἦν οὐδὲ Ἄριος Ἀγρίππῃ. ὅσοι δὲ ἢ φιλό-
25 σοφοὶ γεγόνاسι πλείον ἢ φιλοπόλεμοι, καὶ τὸ δοκοῦν
ὑπ' αὐτῶν ἀξιοῦσθαι σπουδῆς μέρος τῷ παρορθίνετι
συνηφρανίσθη. οὐ γὰρ οἷόν τε ἢ λόγους ἐνδόξους γρά- c
σθαι μὴ τῶν ἔργων αὐτοῦς βεβαιούντων, ἢ τὰ ἔργα
πρὸς τὸν χρόνον διαβῆναι τὸν ἐρεξῆς μὴ λόγου τὴν
30 μνήμην αὐτῶν παραπέμποντος. οἱ μὲν τοίνυν τῶν ποιη-

135, 2 τις τοῖς] τοῖς A. τις H. 5 σεαυτὸν] ταυτὸν A.
10 χυμερῖξαι] χυμερῖξιν A. 11 τῇ τῇ A. τῇ om. H.
12 προεδρία Monac. 113. Vulgo προεδρία. καὶ συμπλέκεται
— δορυφορία add. A, et codex Ambrosianus alter apud Wyttē-
bach. ad Iulian. II. p. 15. καλλίστην] ἀρίστην Ambros. alter.
16 βασιλείων] Vulgo βασιλείων. 20 ἐννοήσεις A. ἐννοήσεις M.
24 ἀτιμώτερος ἦν om. A. 28 αὐτοῖς] αὐτῶν A.

τῶν λόγῳ καὶ οἱ τῶν ῥητόρων ἴσως μὲν ἄλλο τι χρη-
 στὸν ἔχουσιν ἂν, οὐ δὲ μάλιστα ἔχρην πεφροντικέναι,
 τοῦτο παρορῶσι. τὸ γὰρ μέγεθος ἐν ταῖς πράξεσιν,
 οὐ τῇ ἀρετῇ, ἐπιζητοῦσι, καὶ διὰ τοῦτο τὸς παρα-
 τάξεις καὶ τοὺς πολέμους καὶ τῶν νεκρῶν τὸν ἀριθμὸν 5
 α διατριβὴν ποιοῦνται τοῖς λόγοις, καὶ τὸ πολὺ τῶν ἐγ-
 κωμίων αὐτοῖς οἱ φρόνοι καὶ αἱ πορδήσεις· εἰρήνην δὲ
 ἐν καιρῷ γενομένην καὶ μετὰ τοῦ πρέποντος σχήματος
 οὐδεὶς πώποτε ὑπέλαβε πολλῶν τροπαίων τιμιωτέραν.
 τὸ δὲ οὐχ οὕτως ἔχει, ἀλλὰ τοῦ νικῆσαι πολλάκις τὸ 10
 τὴν νίκην ὑπερβαίνειν ἐντιμότερον.

Ἐμοὶ δὲ τοῦτο ἔσται κεφάλαιον τοῦ παρόντος λό-
 γου. οὐ γὰρ οὕτως ἀνήκοός εἰμι Πλάτωνος τοῦ θασπε-
 131 α σίου ὥστε τὰ αὐτοῦ μὴ μανθάνειν, ὅτι κολοβὸς καὶ
 βασιλεὺς, καὶ νομοθέτης, δὲ πολεμῆν μὲν ἱκανός, εἰ 15
 ῥήκην δ' ἄγειν οὐχ οἷός τε. ταύτῃ γὰρ, οἶμαι, καὶ
 Λυκοῦργον εὐθύνει τὸν Σπαρτιάτην, ὡς συστησάμενον
 πολιτείαν στρατευσάμενος μὲν ἐπιτήδειον, καταθεμένους
 δὲ τὰ ὄπλα δυσμεταχείριστον. τοῦτο δὲ ἔστι τὸ βέλτιον
 τοῖν μεροῖν παρευρακότος καὶ οὐ χάριν θάτερον ἀναγ- 20
 καίον· πολέμου γὰρ ἄθλον εἰρήνη, καὶ στρατεύονται
 οἷς ἀνάγκη, οὐχ ἵνα διὰ τέλους στρατεύοντο, ἀλλ' ἵνα
 β ἀσφαλῶς ἡσυχάσωσιν. ὅστις οὖν πρὸς μὲν ἀσχολίαν
 παιδεύειν ἱκανός, σχολὴν δὲ οὐχ οἷός τε διατίθισθαι,
 τῆς καλλίονος μοίρας ὀλιγωρεῖ. 25

Καὶ τοῦτο οὖν ἐγὼ Πλάτωνος θαυμάζω καὶ ἔτι
 μᾶλλον, ὅταν διδάσκη ὅτι πολέμου καὶ εἰρήνης σπέρματα
 ἐν ἐκάστῃ ψυχῇ πρῶτόν ἐστι, καὶ ὅστις οἷός τε πρὸς
 ἑαυτὸν ἄγειν εἰρήνην, οὗτος οἷός τε καὶ πρὸς τοὺς ἕξω-
 θεν πολέμους· ὃ δὲ ἀδύνατος ἢ πρὸς ἑαυτὸν ἐκχευομένη, 30
 σχολῇ ποτ' ἂν οὗτος τὰς πρὸς ἀλλήλους σπονδὰς ἀγα-
 πῇσειεν. εἶναι γάρ τι καὶ ἐν ἐκάστῳ βάρβαρον φύλον,
 λίαν αὐθαδὲς καὶ δυσπαιδές, τὸν θυμὸν λίγῃ καὶ τὰς

156, 16 οἷός τε] τοῦτον τὸν τρόπον addit A, glossema pro-
 xime vocabull ταύτη. 17 εὐθύνει] ὃ καλεῖται, ἀδικᾷ A.

30 πολέμους A. πολέμους H.

ἀπλήστους ἐπιθυμίας, ἀντικαθήμενα γένη τῇ λογισμῷ,
καθάπερ Ῥωμαῖοις Σκύθαι καὶ Γερμανοί. ὥσπερ οὖν
τὰ πάθη ταῦτα, ἡνίκα ἐπανεστῆται τῇ βαλτίονι, παν-
τάπασι μὲν ἐξελαῖν οὔτε δυνατόν οὔτε συμφέρον, α-
5 χρείας ἔσκεν ἡ φύσις ἐγκατέσπειρε τῇ ψυχῇ, ἀπόκνυ-
πτοντα δὲ παρέχεσθαι καὶ εὐήκοα ταῖς ἐκ τοῦ νοῦ πα-
ραγγέλμασι τῆς ἀρετῆς ἔργον ἔστιν, οὕτω καὶ τῶν βω-
σιλέων ἔργον, αἷς τοῦνομα τοῦτο ἐπαληθεύεται, ὅταν δ
παρακινήσαντας καταλάβωσι τοὺς βαρβάρους, τὸ μὴ
10 πρόφρξον ἐκκόπτειν παντελῶς τὸ συμπλήρωμα τῆς φύ-
σεως τῆς ἀνθρωπίνης, ἀλλ' ἐπικόψαντας τὴν αὐτά-
δειαν αὔξειν ἤδη καὶ περιστέλλειν, ὡς τῆς ἀρχῆς ποί-
ραν γεγεννημένους.

Ἔχει γὰρ οὕτως· ὅστις μὲν ἀγρείως ἐπέξεισιν ἀπὸν-
15 θαδιασαμένοις τοῖς βαρβάροις, οὗτος Ῥωμαίων μόνων
ἑαυτὸν βασιλεία ποιεῖ, ὅστις δὲ κρατεῖ μὲν, φεῖδεται 132 a
δὲ, οἶδεν ἑαυτὸν βασιλεία πάντων ἀνθρώπων, καὶ μάλ-
λον ἐκείνων οὐς διατήρησε καὶ διέσωσεν, ἔξον ἀνελεῖν
παντελῶς. ὡς ἔγωγε οὐδὲ τὸν κομψὸν Ἀγαμέμνονα
20 φαῖν ἂν λέγειν βασιλικῶς, ἐπιτιμῶντα τῷ ἀδελφῷ
μαλαττομένῳ πρὸς τὸν ἰκέτην, καὶ πικρὰν οὕτως εὐχὴν
καὶ ἀλλόκοτον προσευχόμενον, μηδὲνα τῶν Τρώων δια-
φυγεῖν, μηδ' ὄντινα γαστέρι μήτηρ κοῦρον ἔοντα φέροι,
μηδὲ τοῦτον διαφυγεῖν, ἀλλὰ καὶ τοὺς οὐπω τεχθέντας
25 ἀπολέσθαι πρὸ τοῦ γενέσθαι. ἀλλ', ὡς κοικειν, οὐκ
ἦν εὐρυκρείων ἀληθινός, ἀλλ' Ἀργείων μόνων βασιλεὺς
καὶ Μυκηναίων, ἀνθρώπων δὲ οὐ. καίτοι γε Ὀμηρὸς b
ὅταν αὐτὸς ὀνομάξῃ τὸν Δία πατέρα, οὐ τῶν Ἑλλήνων
μὲν λέγει πατέρα, τοὺς βαρβάρους δὲ ἐξαιρεῖται, ἀλλ'
30 ἀπλῶς φησι πατέρα θεῶν καὶ ἀνθρώπων. ὅστις οὖν
καὶ τῶν ἐπὶ γῆς βασιλέων οὐ Ῥωμαῖοις μόνον ὡς πατὴρ

157, 9 παρακινήσαντας] τοὺς ἰδίους ἔργους ἀπερβάντας schol. A.
14 ἀγρείως A. ἀγρείων H. ἀγρίως Petaviana. 15 ποῖς A. τὲ
τοῖς H. 23 μηδ' ὄντινα — τοῦτον διαφυγεῖν add. A. Sumt.
Iliad. ζ, 58. Conf. orat. XXXIV. p. 64, ed. Mai. 28 ἀπός] αἰτός A, sed correctum a m. rec. 30 θεῶν om. A.

προσενήνεκεν, ἀλλ' ἤδη καὶ Σκυθῶν, οὗτός ἐστιν ὁ
 τοῦ διὰς ζηλωτῆς καὶ οὗτος ὁ φιλόανθρωπος ἀτεχνῶς.
 τῶν τοῦ ἀλλοῦ Κῆρον μὲν φιλοπέρσην· καλῶ, ἀλλ' οὐ
 φιλόανθρωπον, φιλομανθόντα δὲ Ἀλέξανδρον, ἀλλ' οὐ
 c φιλέλληνα, τὸν δὲ Σαβαστὸν φιλοφύλακτον, ἀλλοῦ δὲ 5
 ἄλλου γένους ἱραστήν· ἢ ἔθνην οὐ καὶ βασιλεὺς ἐπο-
 μίσθη, φιλόανθρωπος δὲ καὶ βασιλεὺς ἀπλῶς, ὅς μὴ
 δ, δέτα ἀνθρώπων ἑλπίς· ἀλλότριον τῆς ἑαυτοῦ προνοίας
 ποιῆται.

Καλέμεθα οὖν καὶ τὸ παραποδοῦναι τὸν Ἰστρον σὺν 10
 τῇ τοῦ πολέμου παρεσκευῇ καὶ διὰ ἐκείνης ἀνάστατον
 ποιῆσθαι τὴν παλιμίαν, σταθμούς· τόσους καὶ τόσους
 ὅσους οὐδὲ προσβύοντες πώποτε προελθεῖν ἐπαρρησα-
 μεν. ἀλλ' ἢ καὶ σμυνὰ ταῦτα καὶ γενναῖα καὶ λίαν
 d ὀλίγοις ὑπάρξαντα τῶν πώποτε αὐτοκρατόρων, ἀλλ' 15
 εἴπωγε ὅταν ἐννοήσω τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἧς ἐγενόμην
 αὐτόπτης, τότε μοι τῆς τε Ξέρξου σχεδίας, ἐφ' ἧς διε-
 βίβασε σὺν τῇ στρατιᾷ τὸν Ἑλλησποντον, φαίνεται
 ἀμείνων ἢ μία ναὺς, ἐφ' ἧς ὁ βασιλεὺς τὰς σπενδάς
 ἐποίησατο, καὶ τῆς χειφύρας τῆς διακομιζούσης τὸν πό- 20
 λεμον ἢ διαδιδούσα ὅλκας τὴν εἰρήνην. ἐγὼ παρατά-
 ξεις μὲν οὐ τεύεσθαι Σχυθίας, ἐκκλησίαν δὲ φόβου
 καὶ συνέδριον καταπλήξεις καὶ στρατηγὸν Ῥωμαίων
 133a ἐπιτάττοντα Σχυθῶν βασιλεῦσι, καὶ ἀλαλαγμοῦ μὲν
 οὐκ ἀκήκοα βαρβαρικοῦ, θρήνων δὲ καὶ ὀδυρμῶν καὶ 25
 δεήσεων, καὶ φωνῆς αἰχμαλώτοις μᾶλλον ἢ σπενδομέ-
 ροις πρεπούσης, ὑφ' ὧν ἐπεκλάσθη τις ἂν καὶ ἀδάμαν-
 τος στερεώτερος. ἀλλὰ βασιλεὺς τῶν μὲν βαρβάρων
 πολλὰς ἀπέπεμψεν εἰς τοῦπίσω πρεσβείας ἀπράκτους,
 τὴν δὲ ἡμετέραν κατηδέσθη. καὶ, ὥς εἴκειν, ὑπὲρ 30
 Σχυθῶν ὑμεῖς ἐχείροτονήσατε φιλοσοφίαν, τὴν μόνην
 δέειν τε οὖσαν καὶ δίκαιον θυμὸν καταπραΰνειν.

156, 3 αὐτῶν μὲν Α. μὲν σπ. Η. 12 ποιῆσθαι Α. ποιῆ-
 σαι Η. 15 ἀλλ' ἔγωγε δέτα ἐννοήσω Α. ἀλλ' δέτα ἐννοήσωμεν Η.
 17 εἴπω μοι Α. τότε σοι Η. 29 ἀπέπεμψεν Α. ἀπέστειλεν Η.
 32 δέτα] οὐκ Ρουλέξιος p. 38. δέτα] δέτα Stephanus,
 collato δέτα στωπασθῆναι p. 61 c.

Ποτε μὲν τότε μέλλοιτε ἔργον ἦν τοὺς ὑπὲρ ἡμεῶν
 θρηνησάμενος ἐπαλαστήσῃ καὶ διακινῆναι τῷ βασιλεῖ δι᾽ ἃ
 μᾶλλον θεῶν παραπλήσει τῶν ἀνασθέντων οἱ σῶσον-
 τις, μόλις μὲν σὺν καὶ χαλεπῶς, ἀλλὰ συνεπείσθη καὶ
 5 εἶπε καὶ προσεμνήσατο πλεῖστον σὺν εὐμενεστέῳ τῷ
 στήματι. ὁ μὲν οὖν Τρωϊὸς ποταμὸς ἐκποδὸν κατέ-
 στατο Ἀχιλλεῖ παρὰ τῶν Τρώων παραδουμένῳ, θορυ-
 βῶν τῷ ἄρρῳ καὶ τοῖς νόμοις τὸν νεότην, Ἰάτρος
 δὲ ἐπὶ πόλεμῳ μὲν βουλήδης παρασυσμένον ἐξέγγυστο
 10 ἄνω, σπένδεσθαι δὲ μέλλοντι συμπεροσθρεῖτο καὶ γα-
 λήνῃ ἐδιδόντῃ. ὑπεσφάσαντε τοῖς τῇν εἰρήνῃν πρὶν
 κατασφύσαις τροφῆσαι· σφάλλουσιν μὲν οὖν ὥσπερ ἐν
 ὄρμῃ τῷ βίῳ, καὶ ἔδοξαν ἐν ἀρρεβῶσθαι τὰς νύκτας
 τοῖς ἀνέμοις· αὐτὸς δὲ ἐκ προσμύλων δι᾽ συνεγάρρει
 15 τὰ ἀριστερά· ἀπὸ τοῦ παρεσθῆναι θῆλον ἐποίησε, προσχὼν
 μὲν πλεῖστον, ἀποσθῆναι δὲ μὴ θελήσας. οὗ δὲ ἐξέκχυντα
 ἀγέλαδόν ἐπὶ τῆς ὄχθης ἡμέραι καὶ χειροθήρας, πλήθος
 οὐ ῥητὸν ἀριθμῶ, τότε δὴ πρῶτον Ῥωμαίοις μυριάδες
 τεσσάρται Σπυθῶν ἄνω φροντίδος ὀρώμεναι.

20 Ὡς μάκαρ Ἀργεῖθι, μοιρηγενὲς, δλβῶδαιμον, d
 εἶπεν ἄν τις ἀπιδὼν τηνικαῦτα εἰς ἄμφω τὰς ἡόνας
 τοῦ ποταμοῦ, τὴν μὲν ἀστράπτουσαν τοῖς στρατιώταις
 ἐν κόσμῳ τὰ δρώμενα θεωμένοις μετὰ φρονήματος καὶ
 ἡσυχίας, τὴν δὲ ὁμάδου γέμουσαν συμμιγοῦς ἐπὶ γῆς
 25 ἐρριμμένων τῶν ἰκετῶν. μᾶλλον δὲ εἶπεν ἄν σε καὶ
 τοῦ Ἀγαμέμνονος δλβιώτερον· ὁ μὲν γὰρ οἷς ἤγε μόνον
 ἐμακάριζετο, σὺ δὲ καὶ οἷς εἶχες καὶ οἷς ἐνεχώρεις.

πῆρξες μὲν οὖν τῆς πρὸς τοὺς Ἕλληνας θάλασσαν 134 a
 χίας οὐτε θειότης ἢ ἀνδρεία, ἀλλ' ἐκάθητο ὑπὸ σκητῇ
 30 χερσὶ σκλαβώμενος ὀρόσῃ, μαλακίας μᾶλλον ἢ πλάντου

139, 5 προσεμνήσατο Stephani. Vulgo προσεμνήσατο.

18 φοβήσας A. θαλῶν H. 21 τηνικαῦτα om. A. 25 ἰκετῶν
 εἰκετῶν A. 27 ἐνεχώρεις Monac. 113. συνεχώρει H.

28 ἔλξες A. ἔσπες H. πρὸς τοὺς A. τοὺς om. H.

~9 οὗτε in edit. mutandum, ut aliquid exisset.

30 δ

μαλακίας laetitia.

σημαῖον τοῦ πάντα ἐπιτέστονα τοῖς βαρβάρους τὰς σπον-
 δὰς ποιεῖσθαι, ἅμα δὲ πρόστα τοῦ πανουργοῦντος ἦν
 τοῦ λανθάνειν, ἀποκαλεισμένης αὐτοῖς αἰς τὰ ἔθιστα
 χωρία τῆς ἐπιμύχας. γινώσκει γάρ, εἶμαι, σῶζειν τοὺς
 βαρβάρους δυνάμειος ἔργον, τὴν φύσιν δὲ αὐτῶν ἀνι- 5
 βεῖν οὐχ οἷός τε. ὥν' ὥστε ἀφῆρητο αὐτῶν τὴν φροσύ-
 νην τῆς ἀπιστίας. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ τὰν φρουράν
 136 α. τὰ μὲν ὑποδόμησιν ἐκ καινῆς, τὰ δὲ ἀνίστησι κατα-
 τέτακται, τοῖς δὲ προσέθηκε τὸ ἐκδοῦν, ὕψους μὲν ἢ
 χατακαλύπτεον ἦν, πάχους δὲ ὅπου τοῦτον προσέδει, 10
 ὕδατος δὲ ἀφθονίαν, ἢ ταύτη πρότερον ἐπιβέτο, τρο-
 φῶν δὲ θησαυροὺς ἀπανταχοῦ καὶ λιμένας τῆς γειτονί-
 ας θαλάσσης, καὶ στρατιώτας ἐκ καταλόγου, καὶ
 φρουροὺς τὴν ἀριθμὸν οὐ ψευδομένους, καὶ ὅπλα καὶ
 βίβλη καὶ μηχανήματα, ὅλα αὐτὰ αἰς τὸ ἔσχατον ἐξητασμένα. 15
 αἷως μὲν γὰρ ἐκ τῆς περὶ τὰς φρουρὰς ἐλεγχώσεως
 ἐπιστετεύκουσιν οἱ πολέμιοι ἐπ' αὐτοῖς ἀτεχνῶς κίεσθαι
 b καὶ τὸν πόλεμον καὶ τὴν ἐρήνην, ὁρῶντες τοὺς μὲν
 στρατιώτας οὐ μόνον ἀνόπλους, ἀλλὰ καὶ ἀχέτους
 τοὺς πολλοὺς, καὶ ταῖς ψυχαῖς καὶ τοῖς σώμασι κατα- 20
 πικνωτάτας· φρουράρχης δὲ καὶ ταξιάρχης ἐμπόρους
 μᾶλλον καὶ τῶν ἀνδροπόδων καπήλων, οἷς τοῦτο μόνον
 ἔργον προσέκειτο, πλεῖστα μὲν ἀνῆσασθαι, πλεῖστα δὲ
 καὶ ἀπεμπολῆσαι· τῶν φυλάκων δὲ ἱλαττοῦσθαι τὸν
 ἀριθμὸν, ὅπως ἂν γίνετο κέρδος αὐτοῖς ἢ μισθοφορὰ 25
 τῶν ἐκλεπόντων· ταῦτα δὲ τὰ φρούρια καταρρυηκότα,
 c γυμνά καὶ ἀνδράπων καὶ ὅπλων, ταῦτ' οὖν ὁρῶντες
 οὐκ ἀπεικότως ἐφρόνουν εἶναι ἀμείνονας τῶν
 ἐκδρομῶν, καὶ ἄρα δοκῇ τὸν ἐκ τοῦ προσηγοῦς πόλε-
 μον εἰς δυσπραΐαν, ἀλλὰ τό γε κλωπεύειν αὐτοῖς 30
 ἐπ' ἀδείας καθιστηκέναι, δημοκίροντο οὖν ἀπανταχοῶσα
 τῆς ἐχθρῆς οὐ καθ' ἕνα καὶ δύο μόνον, ἀλλ' ἤδη καὶ
 κατὰ λόγους καὶ οὐλαμῶς, λησταὶ δῆθεν, οὐ στρατιώ-

και, φάρμα τὰ λάφυρα ἐνομαζόντες. ἀλλ' οὐ νῦν, ἀλλ'
ἀνωθεν μέχρι θαλάττης δόξαις ἂν τεῖχος ἀδαμάντινον
ἐκπλασθαι· τοιοῦτον καταπεπνυμέναι χαραινέματι φρου-
ρίων, ὅπλων, στρατιωτῶν. d

5 Ἴνα γὰρ τὰλλα παρῶ, ἐν ἑξαρχεῖ τεκμήριον ἐκλο-
γίσασθαι τῆς περὶ ταῦτα ἐπιμελείας. ἐρῶ δὲ οὐκ ἀκοῇ
ἄλλοτριαν, ἀλλ' ὣν αὐτὸς γέγονα θεατῆς. ἔστε δὴπου
τοῦτο ὅσοι γεγονάτε ἐπὶ τῆς χώρας· ἐκείνης, ἡ καλλίστη
10 μὲν ἐστὶ τῆς Σκυθικῆς τῆς ὑπερκίου, ἥκιστα δὲ ἀσφα-
λῆς πρὸς τοὺς βαρβάρους, οὐ καθαροῦ διαρρέοντος αὐ-
τὴν τοῦ ποταμοῦ, ἀλλ' ἀναπεφυρμένου τῇ γῇ, καὶ τενα-
γους κόλπων ποιοῦντος εἰσέχοντα ἐπιπολὶ τῆς ἡπείρου. 187 a
οὔτε ναυσὶν οὔτε πλωτὸν οὔτε βατὸν πορευσίμοις. αὕτη
τοῖσιν ἡ χώρα τίως μὲν ὀρμητήριον καθιεστήκει ταῖς
15 ἐκδρομαῖς τῶν πολεμίων, στρατῶ μὲν ἀθρόω καὶ προ-
φανεῖ μὴ θαρρούντων διὰ τὸ πρόσχημα τῆς εἰρήνης,
κλιπείας δὲ καὶ κακουργίας ἐν τοῖς μονήρεσι πλοίοις
ποισάμενοι καὶ ναυλοχοῦντας περὶ τὰς νησίδας ἐνέπιπτον
ἐξαιφνης τοῖς προσοικουσί. εἴτα ἐν ὅσῳ συνησθάνοντο
20 οἱ φρουροὶ πόρρωθεν ἀλλήλων ἀρεστηκότες, καταδρα-
μόντες ὅσα ὁλόν τε ἦν ἐγκατεδύνοντο τῷ ποταμῷ, τοῖν-
τεῦθεν δὲ ἀπορον ἦν τὸ διώκειν, μήτε πλεῖν μήτε βα-
δίμην συγχωροῦντος αὐτοῖς τοῦ τεναγους. καὶ τὸ πρᾶγμα
οὐκ ἦν ἀνεκτόν, ἐν ὀφθαλμοῖς λεηλατεῖσθαι ἀμνη-
25 οῦντας πρὸς τὴν τιμωρίαν. ἀλλ' ὁ βασιλεὺς οὔτε πρὸς
τὴν φέσιν τοῦ τόπου δυσμήχανος ἦν, ἀλλ' ἐξυρῶν τῆς
γῆς ἐκείνης λεπτήν ταινίαν ἐς τὸ τεναγος προσιοῦσαν
καὶ τελευτῶσαν εἰς ὕχθον ὑψηλὸν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ περικ-
ἀποπτον ἦν, ἐπιτείχισι φρούριον ἐκ καινῆς, ἀμυνδρὸς
30 τειχεσὶν ἀκολουθήσας, ἃ τῶν πρότερον τις αὐτοκρατό-
ρων διὰ μὲν τὸ χρήσιμον κατεβάλετο, πρὸς δὲ τὴν δυσ-
χέρεαν ἀπέπειπεν. ὅσον γὰρ οὐ λίθος πλησίον, οὐ πλιν-

163, 1 φάρμα τὰ] τὰ φάρμα Iacobelus. 10 οὐ καθαροῦ
Iacobelus ad Ach. Tat. p. 725. οὐκάρου codex Monac. 113.
Vulgo οὐκ ἀθρόον. 21 ὁλόν τε ἦν Harduianus. Vulgo τε
ἦν ὁλόν.

θός· ὅπτη, οὐ κούλα μετὰ φασμάτων, ἀλλὰ σκυταγωγῶν
 ἅπαντα· γρη· σταδίου· τόσους καὶ τόσους μυριάσις ὑπο-
 ζυγῶν, τίς οὐκ ἂν συνέγνω τοῖς ἀποστέλλουσιν ὡς ἀπη-
 χανου τῆς ἐπινοίας; βασιλεὺς δὲ ἐπέειπεν τὸν Ἀμφίλοχος μου-
 αικῆν, ἣν ἐκείνος εἰς τὸν τειχισμὸν πῶν Θηβῶν ἐνεδείξατο.
 εἶπες ἂν αὐτομάτως μὲν φέρεσθαι τοῖς λίθους, αὐτο-
 d μάρην δὲ τὴν πλὴνθον, τεκτόνων δὲ ἄνευ καὶ λιθολό-
 γων ἀνίστασθαι τὸ ἐπιτείχισμα· τσαύτη μὲν ἡ τῶν στρα-
 τιωτῶν ἐνείδεια, τσαύτη δὲ ἡ τῶν χαλεπῶν ἐνκόλια.
 κατακλίμας γάρ, εἰς ἅπαντας τὴν φροντίδα καὶ μὴδὲν
 μέρος συγχωρήσας τῆς στρατίας ὑπὲρ δυνάμιν πέσσει-
 ναι, ἀλλ' ὥσπερ φορτίον τὸ ἔργον, εἰς μικρὰ διελθεῖν,
 οὐκ εἴασαν οὐδ' ἄντικαθόν· αἰσθίσαντο τοῦ ἀχέοντος, τῷ
 138 ἅπαντας μερίδας ποιῆσαι, καὶ πρῶτον γε ἑαυτὸν ἐκ τοῦ
 πλείονος, ἄρα πιστεύσατε ἂν μοι, ὅτι μὴδὲ τῶν κατευ-
 15 ναστῶν ἀπέσχετο μὴδὲ τῶν προακρίτων, ἀλλὰ κρείττεροι
 ἀνιεισθῆναι μῆτρον ὠρισμένον κεραμῶν συντεταγμένους·
 ἐγὼ δὲ τέως ἐθαύμαζον τὸν Ἀλκιφρόνος Ἀθημαθίτην
 τοῦ προκειχίσματος τῆς Στρακτηρίας, ὅτι τοῖς στρατιω-
 ταῖς οὕτως ἐχρήσατο εὐηκόους ὥστε δὲ ἀπαρίσκειν ἀκείνων
 20 τὸν πηλὸν φέρειν ἐπὶ τῶν κώτων ὅπισθ' αὖ καὶ συμ-
 πλέκοντας, ἀνδράποδες οὐ πλεῖν ἢ χάλιους, καὶ πο-
 τούς ἐρέτας μᾶλλον ἢ ὀπλίτας, ὑπὸ χιμῶνος ἀμείλ-
 25 μένους, θριγκίον, οὐ τείχος κατασκευάζοντας. ῥῆδον δὲ
 ταξίαρχοι καὶ στρατηγοὶ ἀχθοφορεῖν οὐ παρητοῦντο,
 πῶς ἂν τις ἀγᾶσαιτο πρὸς ἄξιαν ἢ τὸν παιδεύσαντα
 αὐτῶς ἢ τοῦς οὕτω πεπαιδευμένους;

Καὶ νῦν παρατίθεται μὲν ἡ εἰρήνη διὰ πάντων
 σχεδὸν τῶν μεθορίων, παρατίθεται δὲ ἡ τοῦ πολέμου
 παρασκευή. οἶδε γὰρ βασιλεὺς ὡς ἐκείνοι μάλιστα ἀλη-
 30 θεύουσιν θεοὶ μάλιστα εἰσι πρὸς τὸν πόλεμον ἠνυπερε-
 σμέττοι· γέμει δὲ ἡ μὲν ὄχθη φρουρίων, τὰ δὲ φρούρα

164, 15 πιστεύσατε] Vulgo αἰσθίσαντο.

16 τῶν προακρί-

των Α. τῶν om. H.

18 Ἀλκιφρόνος] Immo Ἀλκιθέτιος.

24 θριγκίον] θριγγίον Monac. 113.

31 μάλιστα αἰε-

add. A.

στρατιωτῶν, οἱ στρατιῶται δὲ ὅπλων, αὐὰ δὲ ὅπλα κάλ-
 λους ἅμα καὶ ἀσφαλείας· καὶ τροφή μὲν ἐξελήλαται
 τῶν καταλόγων, περιουσία δὲ ἀπαισῆχται τῶν ἀναγ-
 καίων, δι' ἣν οἱ φρουροῦντες οὐκ ἀναγκάζονται ἀντὶ
 5 τῶν βαρβάρων πολέμῳ τοῖς ὑπηκόοις, κακέων μὲν
 ἀπέχουσαι διὰ τὰς σπονδὰς, φέρειν δὲ καὶ ἄγειν τοὺς
 γεωργοῦντας διὰ τὴν ἑνδομην, ἀλλ' ἀντίστραπται οὐκ
 οἶδ' ὅπως τοῖς στρατιώταις πρὸς τὴν ἐνδομίαν τάξιν ὁ
 φόβος καὶ ἡ θρασύτης· καταφρανοῦσι μὲν γὰρ τῶν
 10 βαρβάρων, ὑπερδιδόικασι δὲ τοὺς γεωρούς· καὶ τὸ
 παρ' ἐκείνων μέγιστον ὑπομῖναι φοβερώτερον αὐτοῖς ἢ
 μυριάδας Σκυθῶν ἐπιῶσαι· οὕτω καὶ ἐξώθεν καὶ ἐν- d
 δοῦθεν ἡμᾶς εἰρήνη κατέχει, τοὺς πολέμιους μὲν ὁ τῶν
 ὅπλων φόβος, τοὺς στρατιώτας δὲ ὁ τῶν νόμων δειφ-
 15 γει· δὲ Σκύθας Ῥωμαίων οὐ ποταμὸς, οὐ τέναγος, οὐ
 θρηγκία· ταῦτα μὲν γὰρ ἂν τις καὶ διακόψει καὶ δια-
 πλέσσει καὶ ὑπερβαίη· ἀλλὰ φόβος ὃν οὐδεὶς πώποτε
 ἐπερίβη καταδεικνύοντι εἶναι πεπιστηνυῖας· καὶ τρέψαντες
 ἐστῆκε ταύτης τῆς νίκης οὐκ ἐκ λίθου πεποιημένον· οὐδὲ
 20 χαλκοῦν ἢ χρυσοῦν πεπηγὸς ἐφ' ἐνὸς χωρίου, ἀλλ' ἀπῴσι 139 a
 μὲν βαρβάροις, ἅπασαι δὲ Ῥωμαίοις ἐνδιατιπόμενον· καὶ
 τοῦτο ἀνέστησε βασιλεὺς οὗ, πλήθει φόνων καὶ τραυ-
 μάτων οὐδὲ σμεροῖς νεκρῶν ἀδιηγήτων, ἀλλὰ μόνῃ σῇ
 προσεδόξαι καὶ τῇ καρτερίᾳ·
 25 Ἦν τις ἐπὶ τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων σῦκτης
 ἀνὴρ, Μελαγκόμας ὄνομα αὐτῷ, κάλλιπός τε καὶ μέ-
 γιστος καὶ τὴν τέχνην εὐδοκίμωντάτος, οὗ καὶ τὸν Τίτον
 φασὶν ἐραστὴν γενέσθαι τὸν αὐτοκράτορα· οὗτος οὐ-
 δέντα πώποτε τρώσας οὐδὲ πατάξας μόνῃ τῇ σιγᾷ καὶ
 30 τῇ τῶν χειρῶν ἀνατάσει πάντας ἐπέκλειε τοὺς ἀντιπό- b
 λους· ἀπῆρσαν οὖν τῇ μὲν φειδοῖ· χαίροντες, τῆς δὲ
 παρασκευῆς ἡγετῆμενοι· τοῦτο καὶ πρὸς τὸν βασιλέα
 τὴν παρόνθασιν οἱ πολέμιοι νικίηνται γὰρ· ἀνευ τοῦ

165, 16 θρηγκία] Vulgo θρηγγία. Conf. p. 164, 24.

18 καταδείκνυται· Α. καταδείκνυται· Η, καταδείκνυται· Stephaniads.

26 Μελαγκόμας] „Conf. Dion. orat. de Melanc. XXXVIII. et XLIX.“
 Iacobsius. 28 ἄνευ τοῦ παρατάξασθαι Α. ἀνευ παρατάξεως II.

παρατάξασθαι καὶ πεπνύσασθιν ἅντι τοῦ στήναι. οὐ γὰρ τοῖς σώμασιν ἡττηνται· οὐδὲ τοῖς ὅπλοις, ἢν' ὧν καὶ οἱ βελτίους πολλάκις ἑλαττοῦνται τῶν φανυλοτέρων, ἀλλὰ τῇ γνώμῃ καὶ τῇ διανοίᾳ καὶ τῷ πολὺ χείρους εἶναι πεισθῆναι. οὐκ οὖν περίεστιν αὐτοῖς ἢ κλέμμα 5 στρατηγῶν αἰτιάσασθαι ἢ ἐνέδραν ἢ δυσχωρίαν ἢ τὸ ἀδοκίμοις ἐπιπείσειν, ἃ δίδωσιν ἐλπίδα τοῖς ἡττημένοις τοῦ πάλιν ἐκ τῆς ἡσσης ἀναμαχέσασθαι, ἀλλὰ καὶ χρόνον προσλαβόντες εἰς παρασκευὴν καὶ πόλεμον νόμιμον καὶ προσανῇ πολεμούμενοι οὐκ ἤτηξαν τὴν προβολήν 10 τοῦ βασιλέως, ἣν προβαλλόμενος ἐν τρισὶν ὅλοις ἐνικνυτοῖς ἀπειπεῖν ἠνάγκασε τοὺς δειλαίους, ἐν οἷς οὔτε χειμῶνος ἀντεπιλθεῖν οὔτε θέρους ἀντιστῆναι τολμήσαντες δις καθ' ἕκαστον ἔτος ἡττῶντο.

Καὶ νῦν περίεστιν ἡμῖν οὐ τοὺς νεκροὺς ἀριθμεῖν, 15 ὅσων κρείττους γέγοναμεν, ἀλλὰ τοὺς ζῶντας, οὐδὲ κενερατῆκεναι μὲν, οὓς δὲ ἐκρατήσαμεν μὴ εἶναι. οὕτω γίνονται κρείττους ἄνθρωποι ἀνθρώπων, ἐκείνως δὲ ἄρκτων καὶ σῶν καὶ παρδάλεων. καίτοι γε ἐκείνων σπέρμα κυνηγετοῦντες ὑπολιμπάνομεν, ὁ δ' ἐξαιρῶν 20 παντελῶς ἀλιγῆριος τῆς ἄγρας νομίζεται. εἴτα θηρίων μὲν τῶν ἀγρωτάτων, ἃ διέρχεται πρὸς ἡμᾶς οὐκ ἴστρος οὐδὲ Ῥῆνος, ἀλλ' ἢ φύσις αὐτῇ, φρεσὶ ποιούμεθα, 140 α ὅπως ἂν τῷ γένει σώζοιτο καὶ διαμείνοι, καὶ δυσχεραίνομεν ἐξηρημένων ἐκ Λιβύης μὲν ἐλεφάντων, ἐκ 25 Θαιταλίας δὲ λεόντων, ἐκ δὲ τῶν ἐλῶν τῶν περὶ τὸν Νεῖλον τῶν ἵππων τῶν ποταμιῶν, ἔθνος δὲ ἀνθρώπων, καὶ εἰ πάννυ φαίη τις βαρβάρων, ἀλλὰ ἀνθρώπων, ἐπιτηχὸς, ὑποκῦπτον, ἐφ' ἡμῶν καῖσθαι ὁμολογοῦν, οὐ θανατοῦμεθα τὸν μὴ παντελῶς ἐξελόντα, ἀλλὰ περι- 30 ποίησαντα καὶ φεισάμενον;

Ἀναμνησθήσομαι δὲ ὅτι τῶν παλαιῶν αὐτοκρατόρων ὁ μὲν τις Ἀχαικὸς ἐπεκλήθη, ὅτι τὴν Ἑλλάδα

166, 8 ἡσσης] Vulgo ἰσσε. „Codices Ambrosiani habent ἡσσε; alter in margine γε. ἰσσε, ἡσσε; μαλιστα.“ Wyttenbach. ad Iulian. II. p. 24. 10 προβολήν] προσβολήν A.

ἐνίστατο ἐπείκει, Μακεδονικὸς δὲ τις ἴτερος, ὅτι τὴν
 Μακεδονίαν ἔκρηεν καὶ ᾠόκηπον, Σηπτιῶν δὲ ὁ μέγας
 ἐκείνος ὁ τοῦ πάντῃ Σηπτιῶνος υἱοῦς τὸν Ἀφρικανὸν
 ἐπὶ τῷ ἐπὶ τὸν παρὰ τοῦ δήμου καὶ τῆς γεροσύνης,
 5 οἱ Καρχηδόνα ἀπειποῦσαν καὶ παντελῶς ἐκτερευωμέ-
 νην εἰς ἑαυτὸς κατήραξε καὶ ἡράνισεν. εἰ δὲ ἐξ ὧν
 ἐπὶ τὸν οὗτοι τὰς ἐπικλήσεις ἐκομίζοντο δικαίως, πολ-
 λῶν δὲ δικαιοτέρων αὖ ἐξ ὧν περιποίησας ὀνομάζοιτο
 οὕτω γὰρ καὶ τοὺς θεοὺς, οἶμαι, καλοῦμεν, τὸν μὲν
 10 Δία Παλασγικόν, Ἀμφικλείων δὲ τὸν Ἀπόλλωνα, Κυ-
 λήμιον δὲ τὸν Ἑρμῆν, ἐξ ὧν μάλιστα ἀγαπῶσι χωρίων
 καὶ ἂ μάλιστα διασώζουσι. τίνα οὖν ἐπικαλεῖσθαι μά-
 λιστα Γότθικόν προσήκει; δι' ὧν εἰσι Γότθοι καὶ σώ-
 ζονται, ἢ δι' ὧν οὐκέτ' ἂν ἦσαν, εἰ προεῖλετο; Πύρρος
 15 ἦν Ἑπειρωτῶν βασιλεὺς, πολλὰ μὲν Μακεδόσι, πολλὰ
 δὲ Ἑλλήσιν ἐνοχλήσας, τὰ δὲ τελευταῖα καὶ Ῥωμαίοις
 παρασχὼν πρᾶγματα· οὗτος πολλῶν κρατήσας πολλὰ-
 κίς οὐδεπώποτε ἡγάπησε τὰ παρόντα, ἀλλ' ὧν οὐπω
 κύριος ἦν μόνα ἑώρα. συνέβη τοίνυν αὐτῷ πολέμους d
 20 ἐκ πολέμων ἀλλαττομένῳ ἐν τῷ νικᾶν ἀναλωθῆναι,
 καὶ οὐδὲν ὦνῃσι Κινέας πόρρωθεν αὐτοῦ τὴν ἀπλη-
 στίαν ἐπιρραπίζων, ὅτι τῶν πολλῶν καὶ ἀνηνύτων κιν-
 δύνων ἐκείνων τὸ πέρας ὁ κώθων ἐστίν, ὅταν ἐνπρα-
 γήσῃ, οὐ καὶ νῦν ἔξιστιν οἴκοι καθημένῳ καὶ ἦν πα-
 25 ρέλαβεν ἀρχὴν διασώζοντι ἀπολαύειν μετὰ ἀσφαλείας.
 Ἄλλ' οὐχ ἴστησι τοὺς αἰὶ τοῦ πλείονος ὀρεγαμέ-
 νους πέρας οὐδὲν, οὐδὲ ὅρος οὐδεὶς, οὐδ' ἂν πέλαγος 141 a
 αἴτης Ἀτλαντικόν. οἷς γὰρ οὐ πέπηγεν ὅρος ἐν τῇ
 ψυχῇ, οὐδὲ ἐν τῇ γῇ. πολεμοῦσι δὲ τὴν ἑαυτῶν ἐμπί-
 30 κλάντες ἐπιθυμίαν, οὐ τοῦ κοινῇ συμμέροντος προνοού-
 μενοι. ἀλλ' οὐ βασιλεὺς, ἀλλ' ἄχρι τούτου χαλεπὸς
 καὶ ἀπαραίτητος ἄχρι ἂν τὸ κοινὸν ὑποφτον ἦ, τούτου
 δὲ αὐτῷ εὐ τιθαμένου τὰ λοιπὰ εἶναι δοκεῖ περιττὴ

φιλοτιμία. ἀλλὰ τὰ μὲν πρὸς τοὺς βαρβάρους εἶ ἔχει
 b καὶ ἔξι, σὺ δὲ μοι τὴν εὐρίαν τοῖς ὑπηκόοις ἡμετέρον
 ποίει καὶ ἐνεργὸν, καὶ χωρεῖτω διὰ πάσης, ὡς ἔπος
 εἰπεῖν, τῆς ἀρχῆς. ἄκουε γάρ Πλάτωνος τοῦ θρασυ-
 σίου, ὅτι μήτε Κῦρος μήτε Δαρεῖος βασιλεὺς ἦν· παλ- 5
 λῶ δὲ μᾶλλον τὸν Ἀλέξανδρον οὐκ ἂν ἔρη. δοίκασι
 γὰρ ἅπαντες οὗτοι καθάπερ σώματος τῆς ἀρχῆς ὅπως
 μὲν τοῖς ἔξωθεν καλὸν φανήσεται προῦδειν, ὅπως δὲ
 καὶ ἐνδοθεν ὑγιαῖνοι μὴ φροντίσαι. καὶ ὅττι συμβέ-
 βηκεν αὐτοῖς στρατηγαῖς μὲν γενέσθαι, βασιλεῦσι δὲ 10
 c μὴ. ἔστι δὲ στρατηγίας μὲν ἔπαινος ἢ τῶν πολεμίων
 καταστροφή, βασιλείας δὲ ἢ τῶν ὑπηκόων εὐδαιμονία.

168, 3 χωρεῖτω A. ποιεῖτω H.
 ἔσθαι H. καλὸν add. A.

8 τοῖς ἔξωθεν A. τὸ

XI.

ΔΕΚΕΤΗΡΙΚΟΣ Η ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΕΠΟΝΤΩΝ ΤΩΙ ΒΑΣΙΛΕΙ.

Ἄρα ὥσπερ στέφανοι καὶ ὑφάσματα ἐξήρηται ὑπὸ τῶν d
ἀνθρώπων ἃ βασιλεῖ μόνῳ δορυφορεῖν τάττει ὁ νόμος,
5 ἰδιώτῃ δὲ οὐ θέμις, ἀλλὰ χαλεπαίνει ἡ πολιτεία, εἴ τις
ἐγχειροίῃ ἢ χλαῖναν καθ' Ὀμηρον πορφύρεην, ἢ λιθό-
κολλήτους ζωστήρας ἄλλῳ τινὶ καὶ μὴ ἐκείνῳ μόνῳ
ἐργάζεσθαι,

Ὡς λαοὶ τ' ἐπιτετράφεται καὶ τόσσα μέμηλε,
10 καὶ τέτακται αὐτοῦ ὥσπερ σύμβολα ἱερὰ καὶ κόσμος 142 a
ἄδικτος καὶ ἀνέπαφος τοῖς ἀρχομένοις, οὕτω δὲ ἄρα
καὶ λόγοι τινὲς εἰσιν ἐκ τῶν λόγων, οὓς μόνῳ βασιλεῖ
προσοιστίον καὶ μόνῳ ἀπαρκτέον καὶ μόνῳ ἀποδυτέον,
ὥσπερ ἱερῶν τῷ Διὶ, ἐξ ὧν οὐ θέμις ἄλλῳ θεῷ ἱερουργ-
15 γῆσαι; ἢ τὸ μὲν σῶμα αὐτοῦ κόσμον ἔξει ἀποκρινόμε-
νον καὶ τέχνας τὸν κόσμον τοῦτον ἐργαζομένους, καὶ
παρακολουθοῦσιν αὐτῷ ὑφάνται καὶ χρυσοχόοι καὶ σκυ-
τοτόμοι καὶ ἀκασταί, ὧν οὐκ ἂν τις ἀξιόσαιεν ἄλλῳ ἐπι-
τάττοντι ὑποδργήσειν, ἀλλ' ἄκοινός αὐτοῖς καὶ ἀπδρρητός b
20 πρὸς τοὺς πολλοὺς ἢ τῶν ἔργων παρασκευῇ, ἢ ψυχῇ
δὲ οὐχ ἔξει κόσμον οἰκεῖον οὐδ' ἐπιστήμην τοῦ κόσμου
τούτου ὑποῦ ὀρώσαν, ἀλλὰ θεραπεύσουσιν αὐτὴν αἰ-
χαμαὶ ἐρχόμεναι καὶ ἐν τῷ πάτῳ τῶν πολλῶν ἀνθρώ-
πων καὶ προτείνουσαι τὰ ἔργα τὰ αὐτῶν ὁμοίως πᾶσι
25 τοῖς δειομένοις, ὥσπερ αἱ τὰ σῖτα τε καὶ τὰ ποτὰ

ἀλλαττόμεναι παντὶ τῷ διδόντι ἀργύριον ἐν τοῖς δημο-
σίοις πωλητηριοῖς;

- Εἰ μὲν δὴ ἅπασαι αἱ τέχναι τῶν λόγων βάναντοί
 C τὰ εἰσι καὶ φιλοψευδαῖς καὶ φορτικαί, οὐκ ἂν εἴη τῇ
 ψυχῇ τῇ βασιλίδι κόσμος οἰκίος, ἀλλὰ πάντες ὑποδαεῖς 5
 καὶ ἀνάρμοστοι. εἰ δέ τις καὶ λόγων τέχνη ἐστὶν ἀρ-
 χικὴ τε καὶ ἐλευθέρα καὶ ἔπονται αὐτῇ αἱ λοιπαὶ ὡς-
 περ βασιλίδι, αἱ μὲν ἐγγυτέρω δορυφοροῦσαι, αἱ δὲ
 πορρωτέρω, ταύτης ἂν εἴη τοῦτο ἔργον, λέγω δ' ὁ κόσ-
 μος τῆς βασιλίδος ψυχῆς καὶ θεραπεία. μόνη γὰρ 10
 αὐτῇ οἷόν τε καὶ ἰδεῖν τὴν ψυχὴν ταύτην καὶ ἐρευνῆ-
 σαι καὶ μὴ στῆναι ἄχρι τῶν προθύρων καὶ παραπεισ-
 μάτων, ἀλλ' ἐνδύναι εἰς τὸ βάθος καὶ ἐφικέσθαι τῆς
 καταγωγῆς, ἐν ἣ κατασκηνοῖ ὁ ἀληθινὸς βασιλεὺς, καὶ
 d οὐκ ἐκπλήττουσιν αὐτὴν οἱ ἔξω δορυφόροι καὶ ῥαβδοφό- 15
 ροι οὐδὲ ἡ πολλὴ περὶ τὰ βασίλεια ἡσυχία, ἀλλὰ τὸν
 εἶσω θρόνον ἐπιζητεῖ καὶ τὰ ἐν τῇ γνώμῃ βασίλεια,
 καὶ εἰ ἐκεῖ ἐνέστιν ἡσυχία καὶ εἰ ἐκεῖ ἐφραστήκασιν δορυ-
 φόροι, μὴ ἑῶντες εἰσφοιτᾷν τὸν πολὺν συρφετόν. γένος
 γὰρ τῇ ἐπιστήμῃ ταύτῃ ἐνέστιν, οὐκ ἐνθεν ποθὲν ἀπὸ 20
 143a τῆς γῆς, ἀλλ' ἄνωθεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς τοῦ
 Διὸς ἀρχῆς τοῦ πάντων πατέρος καὶ βασιλέως· οὐ γέν-
 νημα ἱερὸν καὶ εἰκὼν ἢ ἐπὶ τῆς γῆς βασιλεία. ἄτε οὖν
 αἰεὶ περὶ τὸ ἀρχετύπον τεταμένη αὐτὴ ἢ τέχνη καὶ τὴν
 εἰκόνα οὐ χαλεπῶς γνωρίζει καὶ ἐξετάζει. εἰκὼν δὲ ἐκεῖ- 25
 νον τοῦ ἀρχετύπου οὐχ ὁ τῷ μεγέθει ὑπερφέρων οὐδὲ
 ὁ τῷ κάλλει τοῦ σώματος, ἀλλ' οὐδὲ ὅστις ποδωκέστα-
 τος, οὐδὲ ὅστις βάλλειν ἐπισκοπώτατος· ταῦτα γὰρ καὶ
 Καμβύση ὑπῆρχε τῷ μαινομένῳ καὶ Ξέρξῃ τῷ ἀλαζόνι·
 ἀλλ' ὅστις τὴν γνώμην θεοειδῆς καὶ διοτρεφῆς καὶ Διὶ 30
 b μῆτιν ἀτάλαντος. ὁ γὰρ τοιοῦτος ὑπὸ θάρσους καὶ
 τοῦ εἰδέναι ὅτι κόσμος ἀποχρῶν αὐτῷ ἢ ἀλήθεια ἀγα-
 πᾶ μὲν καὶ τὰς ἄλλας τέχνας τῶν λόγων, προσκαλεῖται
 δὲ ἐκείνην μόνην, ἧς ἐπίσταται τὸ ψεῦδος πορρωτάτω

ἀποκισμένον, καὶ ταύτην μόνην οὐκ ἀποκρίβει εἰσπράτ-
 τισθαι, οἷόν τινα ἐτήσιον τοῦ ἔργου εἰσφοράν. ἀλλὰ
 καὶ μαιλούσης οὐ καρτερεῖ καὶ εὐλαβουμένης οὐ ξυγχα-
 ρεῖ καὶ χρόνον αἰτούσης εἰς τὴν παρασκευὴν οὐκ ἀνέ-
 5 χεται. καὶ ἔστι μὲν δὴ ἀτεχνῶς λόγος ἔργου σκῆ· ὁ
 δὲ καὶ μᾶλλον αὐτὸν ποιεῖ σκῆν, ἐπαίγων τε καὶ ἐπα-
 ναγκάζων.

Καὶ μὴ δυσχεράνητε πρὸς τῶν Μουσῶν, ὧ φίλοι
 ἐταῖροι, εἰ φαινοίμην ἐγὼ ἐπιγαυρούμετος τῇ εἰσπράξει
 10 τοῦ βασιλέως, ἦν με ἐφ' ἀπάντων ὑμῶν εὐθύς τε ἰδὼν
 εἰσπράττετο καὶ οὐκ ἀνῆκεν ἐφεξῆς, ἕως ἤκεν αὐτῷ
 συσκιωσάμενος τὰ δῶρα, ἅττα ἐν ὀλίγῳ διδύνημαι.
 εἰ δ' ἔτιπὼν ἐπόχρως ἦν ἢ χρυσίου ἢ ἱματίων, πάν-
 τως ἂν με ἀφῆκεν, εὐ οἶδα, καὶ ἀπυνάμην ἂν καὶ ἐγὼ
 15 τοῦ κύκλου τῆς δεκάδος τῶν εὐδαιμόνων ἐνιαιτῶν, ὥσ-
 περ οἱ γεωργοί. νῦν δὲ ἐκείνοις μὲν που ἀφήσει οὐκ δ
 εἰς μακρὰν τὰ ἐλλείμματα, ἀφήσει δὲ καὶ ἑτέροις πολ-
 λοῖς βαρύτερα ὀφλήματα τῶν χρημάτων· τοῖς λόγοις δὲ
 οὐκ ἀφήσει τὸ ὀφλημα οὐδὲ χαριεῖται, ἀλλὰ καὶ φιλο-
 20 νικήσει καὶ φιλοτιμησεται τῇ φιλονικίᾳ, καὶ οὐκ ἐπ-
 στήσει ἀρχὴν τῇ εἰσπράξει ταύτῃ οὐδὲ στρατιωτήν,
 ἀλλὰ αὐτὸς εἰσπράζεται δι' ἑαυτοῦ καὶ αὐτὸς ἀποδέξ-
 εται, μᾶλλον δὲ αὐτὸς ἔσται τὸ ταμιεῖον καὶ οὐκ ἀπα-
 ναλώσει τοῦδε τροῦ θησαυροῦ οὐδὲ προήσεται, ἀλλὰ 144^a
 25 τὸ χρυσίον μὲν δαπανήσει καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὰς
 χλαυῦδας καὶ τοὺς χιτῶνας, τὰ δὲ ἑμὰ δῶρα καταση-
 μανεῖται καὶ περιοίσει σὺν ἑαυτῷ καὶ ἢ ἂν μένη καὶ ἢ ἂν
 βαδίζῃ. καίτοι φῶμην αὐτῷ κατακορῆς τε ἤδη καὶ πλήσμιος
 εἶναι τοσαῦτα μὲν ἐν τῇ βασιλίδι πόλει, τοσαῦτα δὲ ἐπὶ τῷ
 30 Ἰστρῷ διειλεγμένους· ἀλλὰ γὰρ εἰσικεν ὁ ἀνὴρ νίκης μὲν
 οὐκ εἶναι ἀκόρητος, ἀλλὰ καὶ ἐκὼν κατατίθεσθαι, τῶν δὲ

171, 4 ἐν παρασκευῇ Α. τῇ om. H. 5 λόγος ἔργου
 σκῆ] „Conf. p. 200 d. Plutarch. Mor. p. 348b. Loebe. ad
 Phalar. p. 280.“ Iacobusius. 14 καὶ ἐγὼ Α. καὶ om. H.
 22 καὶ αὐτὸς] καὶ οὗτος Α.

φιλοσοφίας λόγων, ἀκόρητος εἶναι καὶ ἕπον συγχωρήσειν
b ἀρχίαν στρατηνομένην ἢ φιλοσοφούντι σιωπῇ.

“Ὅρα οὖν μοι ἐκτίνειν, ὅπως ἂν δυναίμην, ἀνεν
θωπείας καὶ κολακείας. ἄλλως γὰρ ποιοῦντι οὐ συγ-
χωρήσει τὰ παιδικά, ἀλλὰ δυσχερανεῖ καὶ ἀχθεσθήσε- 5
ται, εἰ μὴ ἐμαόρτυρα φθεγγοίμην ὑπόσα φθεγγοίμην.
προκάθεται δέ, ὡς ὁρᾷτε, ἐπ’ αὐτῷ τούτῳ καὶ ἔτοιμος
εἰς τὴν ψυχὴν καταδέχεσθαι ἃ ἐγγράφοιμι μᾶλλον ἢ τὸ
c κήραον ἐμμεγαλῶν τὰ γράμματα τοῦ σιδηρίου. τῷ σοι
ἐκίνο· μὲν ἐξαλίληπται μοι πολλάκις, τῇ δὲ βασι- 10
λέως ψυχῇ ἐμκεκολαμμένοι εἰσὶν οἱ τύποι καὶ παραγγέλ-
λεις τῆς φιλοσοφίας, καὶ οὐτ’ ἂν ἡδονὴ αὐτοὺς αἰστώ-
σιεν οὐτ’ ἂν θυμὸς ἐπαγλύσειεν, ἀλλ’ ἀκρακνείς ἐκ-
στήχασι καὶ αἰεὶ ἐν ἀκμῇ πρὸς τὰ ἔργα ἃ παραγγέλθη-
σαν παρωξυμμένοι· καίτοι οὐδὲ αὐτοπροσώπως ἐπαρῶν- 15
ται, ἀλλὰ δι’ ἐτέρων ὀνομάτων οἷον πορθμείων. ἀλλ’
d ὅμως ὑπὸ φιλολογίας τε καὶ φιληκοῦας οὐ τὰ ῥήματα
ἐπιζητεῖς τὰ ὁμοιήθη, ἀλλὰ τὸν νοῦν ἀγαπᾷς, ὃν τὰ
ῥήματά σοι ἐξαγγάλλει, καὶ ἀπρὸς ἑξῇ τῆς γνώμης τῶν
ὀνομάτων καὶ οὐ μεθίεσαι, ὥσπερ οἱ τῶν καλῶν σωμά- 20
των ἐρῶντες πρὸς μὲν τὰ ἀμψέσματα οὐ διαφέρονται,
εἴτε Ἑλληνικά εἴη· εἴτε χλαμύδας, τὰ σώματα δὲ αὐτὰ
ἐξετάξουσιν ὡν ἐρῶσι.

Καὶ ἐγωγε ἐνεθυμήθην πολλάκις ὅτι οὐκ ἄλλο τι
145-a σοι αἰτίον τῆς πολυμνήτου φιλανθρωπίας ἢ ἡ φιλο- 25
λογία τε καὶ φιληκοῦα. τὸν γὰρ λόγων ἐρῶντα ἀνάγκη
καὶ ἀνθρώπων ἐρᾶν, ὥσπερ εἰ τις ποδῶκεϊαν θαυμάζοι,
τούτῳ ἀνάγκη ἱπποὺς θαυμάζειν· καὶ ὅστις ἀλκὴν,
τούτῳ λέοντας· καὶ ὅστις εὐφωνίαν, τούτῳ τὰ ᾠδικώ-
τάτα τῶν ὀρνέων. καὶ οὖν ὁ σοφίαν τε θαυμαστικῶς καὶ 30
δψοῦ ἐξαίρων αἰεὶ καὶ σύνθᾶκον ἑαυτῷ παραλαμβάνων
δηλὸς ἐστίν ὅτι εἰκότως τὸ ζῶον τοῦτο ἀγαπᾷ καὶ περὶ

πλησίου ποσότης, ὃ μόνον σοφίας ἐκίσταται· σπέρματι
ὁ Θεός.

- Καλὰ μὲν δὴ καὶ τὰ Φιλίππου εἰς Ἀριστοτέλην, b
καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου εἰς Ξενοκράτην καὶ τὰ τοῦ Δεβα-
6 στωῦ εἰς Ἀρίων, καὶ ὅσα Τραϊάνος εἰς Διωνύσιον ἐπέδει-
ξατο, καὶ ὅσα Τιβερίου εἰς Θρασύλον, καὶ ὅσοις Ἀδρι-
ανὸς εἰς Σέξτου· ἐκταὶ δὲ καὶ τὰ τοῦ Διον. ἐπισημα-
μου πρὸς τὸν ἐπισημαῖα φιλοσοφούντων ἐν Ηεξαντέρῳ
ἀλλὰ πρὸς τὸν ἐπισημαῖα, ὃ μακάρις, δι' φιλοσοφίας
10 ἔργου, τὸν αὖτις ἐπισημαῖα ἐκταὶ, ἀποριζομένων τῶν
αὐτῶν κεραιήσας πρὸς τὸν ἐπισημαῖα, καὶ μικρὸν τῶν λόγων
τοῦτο ἐκταὶ ἐκταὶ. αὖτις γὰρ ὅτι καὶ ἔταρον, λόγος οὐδὲ c
γαίταρον ἐκταὶ ἐκταὶ φιλοσοφίας.
- ἔταρον μὲν οὖν, οὐκ αὖτις, ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ καὶ ἐκταὶ
15 στήναι τὸ μὲν τι ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ, τὸ ἐκταὶ ἐκταὶ
τῶν τῶν ἐκταὶ καὶ ἐκταὶ ἐκταὶ, καὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ
αὖτις ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ, οὐκ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ, μὲν ἐκταὶ,
τοὺς δὲ ἐκταὶ, καὶ ἐκταὶ ἐκταὶ τοὺς μὲν ἐκταὶ,
τῶν δὲ ἐκταὶ, καὶ ἐκταὶ ἐκταὶ μὲν ἐκταὶ, τοὺς
20 δὲ ἐκταὶ τοῦ ἐκταὶ, τῶν ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ, ἀρ-
αὖτις ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ, αὖτις
ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ, τὰ δὲ d
ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ, τῶν δὲ
ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ, ὃ μὲν τὸν ἐκταὶ ἐκταὶ
25 ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ, καὶ ἐκταὶ ἐκταὶ
ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ, ἀλλὰ τὸν ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ
ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ, οὐδὲ γὰρ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ
ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ, οὐδὲ γὰρ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ
καλοῖται ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ, 146 a
30 ἐκταὶ ἐκταὶ, ἀλλὰ ἐκταὶ τοὺς ἐκταὶ καὶ ἐκταὶ ἐκταὶ καὶ
ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ, οὕτω δὲ καὶ ἐκταὶ ἐκταὶ καὶ
ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ ἐκταὶ, τοὺς ἐκταὶ ἐκταὶ τῶν ἐκταὶ

173, 6 Θρασύλον] Θρασύλον A. Θρασύλλον H. 8 φιλοσο-
φούντων] τὸν ἐκταὶ, ἐκταὶ, Myet. schol. A. 14 ἔταρον μὲν [οὖν]
ἐκταὶ οὖν A, sed v in ἐκταὶ a m. rec. 21 Post ἐκταὶ in d-
cavi lacunam. 27 μόνους A. μόνον H.

δὲ δ' ὁππῇ, οὐ κόνια μὲν φασγάνῃς, ἀλλὰ σκευαργαῖαν
 ἀπαντα γρηῃ σταθίους τόσους καὶ τόσους μυριάσιν ὑπο-
 ζυγῶν, τίς οὐκ ἂν συνέγνω τοῖς ἀποσπᾶσιν ὡς ἀμη-
 χάνου τῆς ἐπινοίας; βασιλεὺς δὲ ἐκείνῃ τῇ Ἀμφίονος μου-
 αικῇ, ἢ ἐκείνος εἰς τὸν τειχισμὸν πῶν Θηβῶν ἐνδείξατο. 5
 εἰς αὐτὸν αὐτομάτως μετ' ἐφορᾶται, φορὰ λίθους, αὐτο-
 d μακρὰ δὲ τὴν πλίνθον, τεκτόνων δὲ ἀνευ καὶ λιθολό-
 γων ἀνιέναι τὸ ἐπιτειχισμῶν· τοσαύτη μὲν ἢ τῶν ἀρε-
 τιμῶν ἐνδείγμα, τοσαύτη δὲ ἢ τῶν χαλεπῶν ἐγκολία.
 κατακείμενος γὰρ, ὡς ἀπαντας τὴν φροντίδα καὶ μηδὲν 10
 μέρος συγχωρήσας τῆς στρατίας ὑπὲρ δυνάμιν πικρῶν-
 ναι, ἀλλ' ὥσπερ φορτίον τὸ ἔργον, εἰς μικρὰ διελών,
 αὐχ' εἰσάγει οὐδ' ὀπίσθεσιν αἰσθάνεται τοῦ ἄχθοντος, τῷ
 138 ἀπαντας μερίδας ποιῆσαι, καὶ πρῶτον γε ἑαυτὸν ἐκ τοῦ
 πλείονος, ἀρα πιστεύσατε ἂν μοι, ὅτι μηδὲ τῶν κατεν- 15
 ναστῶν ἀπέσχετο μηδὲ τῶν προακτιῶν, ἀλλὰ κακῆνοι
 ἀνιστῆναι μέτρον ὥρισμένον κεράμιον συντεταγμένον;
 ἐγὼ δὲ τῶς ἐδ' αὐτὰρ τὸν Ἀλκίφρονος Ἀθημασθέτην
 τοῦ προειχίσματος τῆς στρατηγίας, ὅτι τοῖς στρατιώ-
 ταις οὕτως ἐχρήσατο εὐηκόως ὥστε δι' ἀπαρίσιν σκευῶν 20
 τὸν πηλὸν φέρειν ἐπὶ τῶν νῆων ὅτις τῷ χεῖρε συμ-
 πλέκοντας, ἀνδρῶνους οὐ πλεῖν ἢ χελίους, καὶ κη-
 τοὺς ἐρέτας μᾶλλον ἢ ὀπλίτας, ὑπὸ χυμῶνος ἀπείλημ-
 b μένους, θριγκίον, οὐ τεῖχος κατασκευάζοντας. ῥῶν δὲ
 ταξιαρχοὶ καὶ στρατηγοὶ ἀχθοφορεῖν οὐ παρητοῦντο, 25
 πῶς ἂν τις ἀγάσαιο πρὸς ἀξίαν ἢ τὸν παιδεύσαντα
 αὐτῶς ἢ τοὺς οὕτω πεπαιδευμένους;

Καὶ νῦν παρατίθεται μὲν ἡ εἰρήνη διὰ πάντων
 σχεδὸν τῶν μεθορίων, παρατίθεται δὲ ἡ τοῦ πολέμου
 παρασκευή. οἶδε γὰρ βασιλεὺς ὡς ἐκείναι μάλιστα αἰλη- 30
 θυνούσιν δοοὶ μάλιστα εἰσι πρὸς τὸν πόλεμον ὑπερεπι-
 σμέτοι· γέμει δὲ ἡ μὲν ὄχθη φρουρίων, τὰ δὲ φρούρα

164, 15 πιστεύσατε] Vulgo πιστεύετε.
 εἰς A. εἰς om. H.

16 τῶν προακ-
 18 Ἀλκίφρονος] Immo Ἀλκισθέους.

24 θριγκίον] θριγγίον Monac. 113.
 add. A.

31 μάλιστα εἰσι

στρατιωτῶν, οἱ στρατιῶται δὲ ὅπλων, αἳ δὲ ὅπλα κάλ-
 λους ἅμα καὶ ἀσφαλείας. καὶ τρυφή μὲν ἐξελέχεται
 τῶν καταλόγων, περιουσία δὲ ἀπεισῆχται τῶν ἀναγ- c
 καίων, δι' ἣν οἱ φρουροῦντες οὐκ ἀναγκάζονται ἀντὶ
 5 τῶν βαρβάρων πολεμῆν τοῖς ὑπηκόοις, κύκλιτον μὲν
 ἀπέχουσαι διὰ τὰς σπονδὰς, φέρειν δὲ καὶ ἄγειν τοὺς
 γενομένους διὰ τὴν ἡνδμαν, ἀλλ' ἀντίστραπται οὐκ
 οἶδ' ὅπως τοῖς στρατιώταις πρὸς τὴν μίανδυϊαν τάξιν ὁ
 φόβος καὶ ἡ θρασυτεία. καταφρανοῦσι μὲν γὰρ τῶν
 10 βαρβάρων, ἐπιδεδόικασι δὲ τοὺς γενομένους. καὶ τὸ
 παρ' ἐκείνων μέγιστον ὑπομῆναι φοβερώτερον αὐτοῖς ἢ
 μυριάδες Σκυθῶν ἐπιπῶσαι. οὕτω καὶ ἐξωθῆναι καὶ ἐκ d
 δοθῆναι ἡμᾶς εἰρήνη κατέχει, τοὺς πολεμίους μὲν ὁ τῶν
 ἱππῶν φόβος, τοὺς στρατιώτας δὲ ὁ τῶν νόμων. δειφ-
 15 γει δὲ Σκύθας Ῥωμαίων οὐ ποταμὸς, οὐ τέναγος, οὐ
 θρηγία· ταῦτα μὲν γὰρ ἂν τις καὶ διακόψει καὶ δια-
 αλύσει καὶ υπερβαίῃ· ἀλλὰ φόβος ἂν οὐδεὶς πώποτε
 ἐπερίβη καταδεδότερον εἶναι πεπιστευμένος. καὶ τρώων
 ἐστὶ καὶ ταύτης τῆς νίκης οὐκ ἐκ λίθου πεποιημένον· οὐδὲ
 20 χαλκῶν ἢ χρυσοῦν πεπηγὸς ἐφ' ἑνὸς χωρίου, ἀλλ' ἀπείσι 139 a
 μὲν βαρβάροις, ἅπασι δὲ Ῥωμαίοις ἐνδιατρώμενον· καὶ
 τοῦτο ἀνέστησε βασιλεὺς οὐκ πλήθει φόρων καὶ τραυ-
 μάτων οὐδὲ σμεροῖς νεκρῶν ἀδελφῆτων, ἀλλὰ μόνῃ τῇ
 προσδορίᾳ καὶ τῇ καρτερίᾳ.
 25 Ἐν τις ἐπὶ πῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων πύκτης
 ἀνὴρ, Μελαγκόμας ὄνομα ἀνὴρ, κάλλιπός τε καὶ μέ-
 γιστος καὶ τὴν τέχνην εὐδοκίμωτάτος, οὐ καὶ τὸν Τίτον
 φασὶν ἐραστὴν γενέσθαι τὸν αὐτοκράτορα. οὗτος οὐ-
 δέναι πώποτε τρώσας οὐδὲ πατάξας μόνῃ τῇ σιγᾷ καὶ
 30 τῇ τῶν χειρῶν ἀνατάσει πάντας ἀπέκλειε τοὺς ἀντιπύ- b
 λους. ἀπῆρσαν οὖν τῇ μὲν φειδοῖ· χαίροντες, τῆς δὲ
 παρασκευῆς ἡγετῆται· ταῦτα καὶ πρὸς τὸν βασιλέα
 τὴν παρόνθασιν οἱ παλῆμοι νικῆνται γὰρ ἀνευ τοῦ

165, 16 θρηγία] Vulgo θρηγία. Conf. p. 164, 24.

18 καταδεδότερον Ἀν καταδεδότερον H; καταδεδότερον Stephands.

26 Μελαγκόμας] „Conf. Dion. orat. de Melanc. XXVIII. et XXIX.”

Iacobseius. 28 ἡμῶν τοῦ παρατάξασθαι Ἀ. ἀνευ παρατάξας H.

παρατάξασθαι καὶ πεπνύκασιν ἄνεν τοῦ στήναι. οὐ γὰρ τοῖς σώμασιν ἡττηνται οὐδὲ τοῖς ὄκλοις, ἔνρ' ὦν καὶ οἱ βελτίους πολλάκις ἡλαττοῦνται τῶν φανλοτέρων, ἀλλὰ τῇ γνώμῃ καὶ τῇ διανοίᾳ καὶ τῷ πολῷ χείρους εἶναι πεισθῆναι. οὐκ οὖν πειρίσκειν αὐτοῖς ἢ κλέμμα 5 στρατηγῶν αἰτιάσασθαι ἢ ἐνέδραν ἢ δυσχωρίαν ἢ τὸ ἀδοκίμοις ἐπιπείσειν, ἀ δίδωσιν ἐλπίδα τοῖς ἡττημένοις τοῦ πάλιν ἐκ τῆς ἡσσης ἀναμαχέσασθαι, ἀλλὰ καὶ χρόνον προσλαμβάνοντες εἰς παρασκευὴν καὶ πόλεμον νόμιμον καὶ προφανῆ πολεμούμενοι οὐκ ἤνγηκαν τὴν προβολὴν 10 τοῦ βασιλέως, ἣν προβαλλόμενος ἐν τρισὶν ὅλοις ἐναντοῖς ἀπειπεῖν ἠνάγκασε τοὺς δειλαίους, ἐν οἷς οὔτε χιμῶνος ἀντεπελθεῖν οὔτε θέρους ἀντιστῆναι τολμήσαντες δις καθ' ἕκαστον ἔτος ἡττῶντο.

Καὶ νῦν περίσκειν ἡμῖν οὐ τοὺς νεκροὺς ἀριθμεῖν, 15 ὅσων κρείττους γέγοναμεν, ἀλλὰ τοὺς ζῶντας, οὐδὲ κεκατηκέναι μὲν, οὓς δὲ ἐκρατήσαμεν μὴ ἔχειν. οὕτω γίνονται κρείττους ἄνθρωποι ἀνθρώπων, ἐκτείνως δὲ ἄρκτων καὶ σῶν καὶ παρδάλων. καίτοι γε ἐκείνων σπέρμα κυνηγετοῦντες ὑπολιμπάνομεν, ὁ δ' ἐξαιρῶν 20 παντελῶς ἀλιτῆριος τῆς ἄγρας νομίζεται. εἴτα θηρίων μὲν τῶν ἀγριωτάτων, ἀ διαίργει πρὸς ἡμᾶς οὐκ Ἴστρος οὐδὲ Ρῆνος, ἀλλ' ἢ φύσις αὐτῇ, φρεσὶ ποιούμεθα, 140 α ὅπως ἂν τῷ γένει σώζοιτο καὶ διαμένει, καὶ δυσχεραίνομεν ἐξηρημένων ἐν Λιβύῃς μὲν ἐλεφάντων, ἐκ 25 Θαιταλίας δὲ λεόντων, ἐκ δὲ τῶν ἐλῶν τῶν περὶ τὸν Νεῖλον τῶν ἵππων τῶν ποταμίων, ἐθνος δὲ ἀνθρώπων, καὶ εἰ πάνυ φαίη τις βαρβάρων, ἀλλὰ ἀνθρώπων, ἐπιτηχὸς, ὑποκῦπτον, ἐρ' ἡμῶν κείσθαι ὁμολογοῦν, οὐ θαυμασόμεθα τὸν μὴ πανταλῶς ἐξιόντα, ἀλλὰ περι- 30 ποιήσαντα καὶ φεισάμενον;

Ἀναμνησχομαι δὲ ὅτι τῶν παλαιῶν αὐτοκρατόρων ὁ μὲν τις Ἀχαικὸς ἐπεκλήθη, ὅτι τὴν Ἑλλάδα

166, 8 ἴσους] Vulgo ἴσες. „Codices Ambrosiani habent ἴσους: alter in margine γρ. ἴσες, ἣν οὖν μνήσκω.“ Wyttenbach. ad Iulian. II. p. 24. 10 προβολὴν] προσβολὴν A.

ἐνίστατον ἰσχύει, Μακεδονικὸς δέ τις ἱερός, ὅτι τὴν
 Μπαρδοσίαν ἔκρινεν καὶ ᾠοῖηται, Σηπίων δὲ ὁ μέγας
 καίτος ὁ τοῦ πάνυ Σηπίωνος υἱοῦς τὸν Ἀφρικανὸν
 ἐπέστατο ἐπὶ τὸν παρὰ τοῦ δήμου καὶ τῆς γερουσίας,
 5 οἱ Καρχηδόνα ἀπειποῦσαν καὶ παντελῶς ἐκτετραχμέ-
 νην εἰς ἴδιος κατήραξε καὶ ἠράνισεν. εἰ δὲ ἐξ ὧν
 ἀπώλλον οὔτοι τὸς ἐπικλήσεις ἐκομίζοντο δικαίως, πολ-
 λῷ σὺ δικαιοτέρων ἂν ἐξ ὧν περιποίησας ὀνομάζοιαι
 οὔτω γὰρ καὶ τοὺς θανάτους, οἶμαι, καλοῦμεν, τὸν μὲν
 10 Δία Πελασγικόν, Ἀμακλαίω δὲ τὸν Ἀπόλλωνα, Κυλ-
 λήνιον δὲ τὸν Ἑρμῆν, ἐξ ὧν μάλιστα ἀγαπῶσι χωρίων
 καὶ αἱ μάλιστα διασώζουσι. τίνα οὖν ἐπικαλεῖσθαι μά-
 λιστα Γότθικόν προσήκει; δι' ὧν εἰσι Γότθοι καὶ σώ-
 ζονται, ἢ δι' ὧν οὐκέτ' ἂν ἦσαν, εἰ προεῖλετο; Πύρρος
 15 ἦν Ἑπειρωτῶν βασιλεὺς, πολλὰ μὲν Μακεδόσι, πολλὰ
 δὲ Ἑλλήσιν ἐνοχλήσας, τὰ δὲ τελευταῖα καὶ Ῥωμαίοις
 παρασχὼν πρᾶγματα· οὗτος πολλῶν κρατήσας πολλὰ-
 κισ οὐδεπώποτε ἠγάπησε τὰ παρόντα, ἀλλ' ὧν οὐπω
 κύριος ἦν μόνα ἰώρα. συνέβη τοίνυν αὐτῷ πολέμου d
 20 ἐκ πολέμων ἀλλαττομένῳ ἐν τῷ νικᾶν ἀναλωθῆναι,
 καὶ οὐδὲν ὤνησε Κινέας πόρρωθεν αὐτοῦ τὴν ἀπλη-
 στίαν ἐπιφραπίζων, ὅτι τῶν πολλῶν καὶ ἀνηνύτων κιν-
 δύνων ἐκείνων τὸ πέρασ ὁ κώθων ἐστίν, ὅταν εὐπρα-
 γήσῃ, οὐ καὶ νῦν ἐξιστὶν οἴκοι καθημένῳ καὶ ἦν πα-
 25 ρέλαβεν ἀρχὴν διασώζοντι ἀπολαύειν μετὰ ἀσφαλείας.

Ἄλλ' οὐχ ἴστησι τοὺς αἰὶ τοῦ πλείονος ὀριγομέ-
 νους πέρασ οὐδὲν, οὐδὲ ὅρος οὐδεὶς, οὐδ' ἂν πέλαγος 141 a
 εἴπῃς Ἀτλαντικόν. οἷς γὰρ οὐ πέπηγεν ὅρος ἐν τῇ
 ψυχῇ, οὐδὲ ἐν τῇ γῇ. πολεμοῦσι δὲ τὴν ἑαυτῶν ἐμπι-
 30 πλάντες ἐπιθυμίαν, οὐ τοῦ κοινῇ συμφέροντος προνοού-
 μενοι. ἀλλ' οὐ βασιλεὺς, ἀλλ' ἄχρι τούτου χαλεπὸς
 καὶ ἀπαραίτητος ἄχρι ἂν τὸ κοινὸν ὑποσπονδῇ, τούτου
 δὲ αὐτῷ εὖ τιθαμένον τὰ λοιπὰ εἶναι δοκεῖ περιττὴ

φιλοτιμία. ἀλλὰ τὰ μὲν πρὸς τοὺς βαρβάρους εἶναι
 b καὶ ἔξι, σὺ δὲ μοι τὴν εἰρήνην τοῖς ὑπηκόοις ἡγερεστον
 ποιεῖν καὶ ἐνεργόν, καὶ χωρεῖτω διὰ πάσης, ὡς ἔπος
 εἰπεῖν, τῆς ἀρχῆς. ἄλλα γὰρ Πλάτωνος τοῦ θισπε-
 σίου, ὅτι μήτε Κύρος μήτε Δαρεῖος βασιλεὺς ἦν· παρ- 5
 λῶ δὲ μᾶλλον τὸν Ἀλέξανδρον οὐκ εἶναι εἶρη. δοίκασι
 γὰρ ἅπαντες οὗτοι καθάπερ σώματος τῆς ἀρχῆς ὅπως
 μὲν τοῖς ἔξωθεν καλὸν φανήσεται προὔδειν, ὅπως δὲ
 καὶ ἐνδοθεὶν ὑγιαίνει μὴ φραγίσαι. καὶ δῆτα συμβέ-
 βηκεν αὐτοῖς στρατηγοῖς μὲν γενέσθαι, βασιλεῦσι δὲ 10
 c μή. ἔστι δὲ στρατηγίας μὲν ἔπαινος ἢ τῶν πολεμίων
 καταστροφὴ, βασιλείας δὲ ἢ τῶν ὑπηκόων εὐδαιμονία.

168, 3 χωρεῖτω A. πορεῖτω H.
 ἔκδοθεν H. καλὸν add. A.

8 τοῖς ἔξωθεν A. τὸ

XI.

ΔΕΚΕΤΗΡΙΚΟΣ Η ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΕΦΟΝΤΩΝ ΤΩΙ ΒΑΣΙΛΕΙ.

Ἄρα ὥσπερ στέφανοι καὶ ὑφάσματα ἐξήρηται ὑπὸ τῶν d
ἀνθρώπων ἂ βασιλεῖ μόνῳ δορυφορεῖν τάρτεῖ ὁ νόμος,
5 ἰδιώτῃ δὲ οὐ θέμις, ἀλλὰ χαλεπαίνει ἡ πολιτεία, εἴ τις
ἐγχειροίῃ ἢ χλαῖναν καθ' Ὀμηρον πορφύρεν, ἢ λιθό-
κολλήτους ζωστήρας ἄλλῃ τινὶ καὶ μὴ ἐκείνῳ μόνῳ
ἐργάζεσθαι,
Ἦε λαοὶ τ' ἐπιτεράφεται καὶ τόσσα μέμλε,
10 καὶ τέταχται αὐτοῦ ὥσπερ σύμβολα ἱερὰ καὶ κόσμος 142 a
ἀδικτος καὶ ἀνέπαφος τοῖς ἀρχομένοις, οὕτω δὲ ἄρα
καὶ λόγοι τινὲς εἰσιν ἐκ τῶν λόγων, οὓς μόνῳ βασιλεῖ
προσοιστίον καὶ μόνῳ ἀπαρκτέον καὶ μόνῳ ἀποδυτέον,
ὥσπερ ἱερῶν τῷ Διὶ, ἐξ ὧν οὐ θέμις ἄλλῳ θεῷ ἱερουργ-
15 γῆσαι; ἢ τὸ μὲν σῶμα αὐτοῦ κόσμον ἔξει ἀποκρινόμε-
νον καὶ τέχνας τὸν κόσμον τοῦτον ἐργαζομένης, καὶ
παρακολουθοῦσιν αὐτῷ ὑφάνται καὶ χρυσοχόοι καὶ σκυ-
τοτόμοι καὶ ἀκισταί, ὧν οὐκ ἂν τις ἀξιάσειεν ἄλλῃ ἐπι-
τάττοντι ὑποδράσκειν, ἀλλ' ἀκοινὸς αὐτοῖς καὶ ἀπδρρήτοῦς b
20 πρὸς τοὺς πολλοὺς ἢ τῶν ἐργῶν παρασκευῇ, ἢ ψυχῇ
δὲ οὐχ ἔξει κόσμον οἰκεῖον οὐδ' ἐπιστήμην τοῦ κόσμου
τούτου ὑποῦ ὀρῶσαν, ἀλλὰ θεραπεύουσιν αὐτήν· αἱ
χαμαὶ ἐρχόμεναι καὶ ἐν τῷ πάτῳ τῶν πολλῶν ἀνθρώ-
πων καὶ προτείνουσαι τὰ ἔργα τὰ αὐτῶν ὁμοίως πᾶσι
25 τοῖς δεομένοις, ὥσπερ αἱ τὰ στίλβ' τε καὶ τὰ ποτὰ

ἀλλαττόμεναι παντὶ τῷ διδόντι ἀργύριον ἐν τοῖς δημο-
σίοις πωλητηρίοις;

- Εἰ μὲν δὴ ἅπασαι αἱ τέχναι τῶν λόγων βάνανσαι
 c τί εἰσι καὶ φιλοψευδαῖς καὶ φορτικαί, οὐκ ἂν εἴη τῇ
 ψυχῇ τῇ βασιλίδι κόσμος οἰκίος, ἀλλὰ πάντες ὑποδεεῖς 5
 καὶ ἀνάρμοστοι. εἰ δέ τις καὶ λόγων τέχνη ἔστιν ἀρ-
 χικὴ τε καὶ ἐλευθέρα καὶ ἔπονται αὐτῇ αἱ λοιπαὶ ὥσ-
 περ βασιλίδι, αἱ μὲν ἐγγυτέρω δορυφοροῦσαι, αἱ δὲ
 πορρωτέρω, ταύτης ἂν εἴη τοῦτο ἔργον, λέγω δ' ὁ κόσ-
 μος τῆς βασιλίδος ψυχῆς καὶ θεραπεία. μόνῃ γὰρ 10
 αὐτῇ οἷόν τε καὶ ἰδεῖν τὴν ψυχὴν ταύτην καὶ ἐρευνῆ-
 σαι καὶ μὴ στήναι ἄχρι τῶν προθύρων καὶ παραπειτα-
 μάτων, ἀλλ' ἐνδύναι εἰς τὸ βάθος καὶ ἐφικέσθαι τῆς
 καταγωγῆς, ἐν ᾗ κατασκηνοῖ ὁ ἀληθινὸς βασιλεὺς, καὶ
 d οὐκ ἐκπλήττουσιν αὐτὴν οἱ ἔξω δορυφόροι καὶ ῥαβδοφό- 15
 ροὶ οὐδὲ ἡ πολλὴ περὶ τὰ βασίλεια ἡσυχία, ἀλλὰ τὸν
 εἶσω θρόνον ἐπιζητεῖ καὶ τὰ ἐν τῇ γνώμῃ βασίλεια,
 καὶ εἰ ἐκεῖ ἐνέστιν ἡσυχία καὶ εἰ ἐκεῖ ἐφρεστέχασι δορυ-
 φόροι, μὴ ἑῶντες εἰσφοιτᾶν τὸν πολὺν συρφετόν. γένος
 γὰρ τῇ ἐπιστήμῃ ταύτῃ ἐνέστιν, οὐκ ἐνθεν ποτὲν ἀπὸ 20
 143 a τῆς γῆς, ἀλλ' ἄνωθεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς τοῦ
 Διὸς ἀρχῆς τοῦ πάντων πατέρος καὶ βασιλέως· οὐ γέν-
 νημα ἱερὸν καὶ εἰκὼν ἢ ἐπὶ τῆς γῆς βασιλεία. ἄτε οὖν
 b αἰὲ περὶ τὸ ἀρχετύπον τεταμένη αὕτη ἡ τέχνη καὶ τὴν
 εἰκόνα οὐ χαλεπῶς γνωρίζει καὶ ἐξετάζει. εἰκὼν δὲ ἐκεί- 25
 νου τοῦ ἀρχετύπου οὐχ ὁ τῷ μεγέθει ὑπερφέρων οὐδὲ
 ὁ τῷ κάλλει τοῦ σώματος, ἀλλ' οὐδὲ ὅστις ποδωκέστα-
 τος, οὐδὲ ὅστις βάλλειν ἐπισκοπώτατος· ταῦτα γὰρ καὶ
 Καμβύση ὑπῆρχε τῷ μαινομένῳ καὶ Ξέρξῃ τῷ ἀλαζόνι·
 ἀλλ' ὅστις τὴν γνώμην θεοειδῆς καὶ διοτρεφῆς καὶ Διὶ 30
 b μῆτιν ἀτάλαντος. ὁ γὰρ τοιοῦτος ὑπὸ θάρσους καὶ
 τοῦ εἰδέναι ὅτι κόσμος ἀποχρῶν αὐτῷ ἢ ἀλήθεια ἀγα-
 πᾷ μὲν καὶ τὰς ἄλλας τέχνας τῶν λόγων, προσκαλεῖται
 δὲ ἐκείνην μόνην, ἧς ἐπίσταται τὸ ψεῦδος πορρωτάτω

ἀπφισμένον, καὶ ταύτην μόνην οὐκ ἀποκρίει εἰσπράτ-
 τισθαι, οἷόν τινα ἐτήσιον τοῦ ἔργου εἰσφοράν. ἀλλὰ
 καὶ μαιλούσης οὐ καρτερεῖ καὶ εὐλαβουμένης οὐ ξυγχο-
 ρεῖ καὶ χρόνον αἰτούσης εἰς τὴν παρασκευὴν οὐκ ἀνέ-
 5 χεται. καὶ ἔστι μὲν δὴ ἀταχῶς λόγος ἔργου σκιή· ὁ
 δὲ καὶ μᾶλλον αὐτὸν ποιεῖ σκιάν, ἐπαίγων τε καὶ ἐπα-
 γκαλῶν.

Καὶ μὴ δυσχεράνητε πρὸς τῶν Μουσῶν, ὧ φίλοι
 ἑταῖροι, εἰ φαινοίμην ἐγὼ ἐπιγαυρούμενος τῇ εἰσπράξει
 10 τοῦ βασιλείως, ἣν με ἐφ' ἀπάντων ὑμῶν εὐδύς τε ἰδὼν
 εἰσπράττετο καὶ οὐκ ἀνῆκεν ἐραξῆς, ὥς ἦκεν αὐτῷ
 συσκευασάμενος τὰ δῶρα, ἅττα ἐν ὀλίγῳ δεδύνημαι.
 εἰ δ' ἔτιπῶν ὑπόχρεως ἦν ἡ χρυσίου ἡ ἱματίων, πάν-
 τως ἄν με ἀφῆκεν, εὐ οἶδα, καὶ ἀπανάμην ἄν καὶ ἐγὼ
 15 τοῦ κύκλου τῆς δεκάδος τῶν εὐδαιμόνων ἐνιαυτῶν, ὥς-
 περ οἱ γιωργοί. νῦν δὲ ἐκείνοις μὲν που ἀφήσει οὐκ δ
 εἰς μακρὰν τὰ ἐλλείμματα, ἀφήσει δὲ καὶ ἑτέροις πολ-
 λοις βαρύτερα ὀφλήματα τῶν χρημάτων· τοῖς λόγοις δὲ
 οὐκ ἀφήσει τὸ ὀφλημα οὐδὲ χαριεῖται, ἀλλὰ καὶ φιλο-
 20 νικήσει καὶ φιλοτιμησεται τῇ φιλονικίᾳ, καὶ οὐκ ἐπ-
 στήσει ἀρχὴν τῇ εἰσπράξει ταύτῃ οὐδὲ στρατιώτην,
 ἀλλὰ αὐτὸς εἰσπράζεται δι' ἑαυτοῦ καὶ αὐτὸς ἀποδέξ-
 εται, μᾶλλον δὲ αὐτὸς ἔσται τὸ ταμιεῖον καὶ οὐκ ἀπα-
 ναλώσει τοῦδε τοῦ θησαυροῦ οὐδὲ προήσεται, ἀλλὰ 144^a
 25 τὸ χρυσίον μὲν δαπανήσει καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὰς
 χλαυίδας καὶ τοὺς χιτῶνας, τὰ δὲ ἑμὰ δῶρα καταση-
 μανεῖται καὶ περιοίσει σὺν ἑαυτῷ καὶ ἡ ἄν μένη καὶ ἡ ἄν
 βαδίξῃ. καίτοι φῆμιν αὐτῷ κατακορῆς τε ἥδη καὶ πλήσμιος
 εἶναι τοσαῦτα μὲν ἐν τῇ βασιλίδι πόλει, τοσαῦτα δὲ ἐπὶ τῷ
 30 Ἰστροῦ διειλεγμένος· ἀλλὰ γὰρ εἴκειν ὁ ἀνὴρ νίκης μὲν
 οὐκ εἶναι ἀκόρητος, ἀλλὰ καὶ ἐκὼν κατατίθεσθαι, τῶν δὲ

171, 4 εἰν παρασκευὴν A. τὴν om. H. 5 λόγος ἔργου
 σκίη] „Conf. p. 200 d. Plutarch. Mor. p. 348b. Leakey. ad
 Phalar. p. 280.“ Iacobsius. 14 καὶ ἐγὼ A. καὶ om. H.
 22 καὶ αὐτὸς] καὶ οὗτος A.

φιλοσοφίας λόγων ἀκόρητος εἶναι· καὶ ὅσον συγχωρήσειν
b ἀργίαν στρατιανομένην ἢ φιλοσοφοῦντι σιωπῇ.

Ὅρα οὖν μοι ἐκτίθειν, ὅπως ἂν δυναίμην, ἀνευ
θωπείας καὶ κολακείας· ἄλλως γὰρ ποιοῦντι οὐ συγ-
χωρήσει τὰ παιδικὰ, ἀλλὰ δυσχερανεῖ καὶ ἀχθεσθήσε- 5
ται, εἰ μὴ ἐμαόρτυρα φθεγγοίμην ὅποσα φθεγγοίμην.
προκάθηται δέ, ὡς ὁρᾷτε, ἐπ' αὐτῷ τούτῳ καὶ ἑτοιμός
εἰς τὴν ψυχὴν ματαδέχεσθαι ἃ ἐγγράφοιμι μᾶλλον ἢ τὸ
c κήρυκον· ἐκμαγεῖαν τὰ γράμματα τῶν σιδηρείου· τῷ τοι
ἐκείνῳ μὲν ἐξαλήλπειται μοι πολλάκις, τῇ δὲ βασι- 10
λέως ψυχῇ ἐκκεκολαμμένοι· εἰσὶν οἱ τύποι καὶ παραγγέλ-
σεις τῆς φιλοσοφίας, καὶ οὗτ' ἂν ἡδονὴν αὐτοῦς αἰστώ-
σιον ᾤετ' ἂν θυμὸς ἐπαχλύσειεν, ἀλλ' ἀκραρκεῖς ἐνα-
στήκασιν καὶ αἰεὶ ἐν ἀκμῇ πρὸς τὰ ἔργα ἃ παραγγέλθη-
σαν παρωξυμμένοι· καίτοι οὐδὲ αὐτοπροσώπως ἐπαρῶν 15
! ται, ἀλλὰ δι' ἐτέρων ὀνομάτων οἷον πορθυμίων· ἀλλ'
d ὁμως ὑπὸ φιλολογίας τε καὶ φιληκοῖας οὐ τὰ ῥήματα
ἐπιζητεῖς τὰ ὁμοίηθη, ἀλλὰ τὸν νοῦν ἀγαπᾷς, ὃν τὰ
ῥήματά σοι ἐξαγγέλλει, καὶ ἀπριεξέχρη τῆς γνώμης τῶν
ῥημάτων καὶ οὐ μεθίεσαι, ὥσπερ οἱ τῶν καλῶν σωμά- 20
των ἐρῶντες πρὸς μὲν τὰ ἀμφοτέρωθεν οὐ διαφέρονται,
εἴτε Ἑλληνικὰ εἴη· εἴτε χλαμύδας, τὰ σώματα δὲ αὐτὰ
ἐξεταξουσιν ὧν ἐρῶσι.

Καὶ ἐγωγε ἐνεθυμήθην πολλάκις ὅτι οὐκ ἄλλο τί
145a σοι αἰτίον τῆς πολυμνηήτου γιλανθρωπίας ἢ ἡ φιλο- 25
λογία τε καὶ φιληκοῖα· τὸν γὰρ λόγων ἐρῶντα ἀνάγκη
καὶ ἀνθρώπων ἐρᾶν, ὥσπερ εἴ τις ποδῶκεϊαν θαυμάζοι,
τούτῳ ἀνάγκη ἵππους θαυμάζειν· καὶ ὅστις ἀλκὴν,
τούτῳ λέοντας· καὶ ὅστις εὐφωνίαν, τούτῳ τὰ ᾠδικώ-
τατα τῶν ὀρνέων· καὶ οὖν ὁ σοφίαν τε θαυμαστικῶς καὶ 30
ὑψοῦ ἐξαίρων αἰεὶ καὶ σύνθᾶκον· ἑαυτῷ παραλαμβάνων
δηλὸς ἐστίν ὅτι εἰκότως τὸ ζῶον τοῦτο ἀγαπᾷ καὶ περὶ

172. 9 τῷ τοι] Vulgo τῷ τοῖνον· τῷ γρηγορεῖ· τοῖνον ἐκείνου
F. A. Wolfius. 10 ἐκείνῳ] ἐκείνου· labubsiut. 25 τῆς πολυμ-
νήτου A. τῆς om. H.

πληστέον ποιῆται, ὃ μόνον σοφίας ἀνίσταται· ἀπὲρμασιν
ὁ Θεός.

- Καλὰ μὲν δὴ καὶ τὰ Φιλίππου εἰς Ἀριστοτέλην, b
καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου εἰς Ξενοκράτην· καὶ τὰ τοῦ Ἀλεξ-
5 σάνδρου εἰς Ἀρίων, καὶ ὅσα Τραϊανὸς εἰς Διωνύσιον ἐπέδει-
ξατο, καὶ ὅσα Τιβέριος εἰς Θράσυλον, καὶ ὅσα Ἀδρι-
ανὸς εἰς Σέξτον· ἐν αὐτοῖς δὲ καὶ τὰ τοῦ Ἀπὸν ἐπιστολά-
μου πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν φιλοσοφούντων τὸν Ηγεμόνα·
ἀλλὰ πρὸς τὸν σοφίσταντα, ὃ μακάρις, δι' φιλοσοφίας.
10 ἔρως, τὸν αὖτ' εἰρ' ἐκείνῳ ἐκείνῳ ἀπορριπτόντις μὴ
αὖτ' κρημνίσῃς πρὸς τὸν ἐκείνῳ, καὶ μικρὸν τῷ λόγῳ
τοῦτο ἐνδιατρέψαιμι. τί γὰρ ἂν καὶ ἕτερον λόγος εἴδῃς c
γαίτεραν ἐπιστολὴν φιλοσοφίας;
ἔστι μὲν οὖν, οἶμαι, καὶ ἐκείνη τέχνη καὶ ἐκεί-
15 στήνη τὸ μέν τι ἐκκληθεῖσθαι τὴν τέχνην, τὸ δὲ ἐκείνην
τῶν τῷ ὄντι καὶ ψευδόμενον, καὶ ἐκείνῳ ἐκείνῳ
αὖτ' χαλεπῶς ἐξωφύσας· οἷον ἰατροὺς τοὺς μὲν ὄντας,
τοὺς δὲ φανταστούς, καὶ γραμματιστοὺς τοὺς μὲν ὄντας,
τοὺς δὲ οἰομένους, καὶ ῥήτορας τοὺς μὲν ἱκανοὺς, τοὺς
20 δὲ ἄλλοι τοῦ ὀνόματος, τίς οὐκ ἐκείνῳ ἐκείνῳ, ἀρ-
αὖτ' ἰση-σπανδῶς ἀπαντας ἀγωνιστοὺς, ἰατροὺς, ἱκανοὺς,
ἐκείνῳ, καὶ ὁ τῶν μὲν ἀποστήματα ἐκείνῳ, τὰ δὲ d
ἀποστήματα ἀποκλείων, τὰ δὲ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν γραμ-
ματιστῶν καὶ τῶν ῥητόρων. ὁ μὲν τὸν ἐξασματίζοντα
25 ἐν τῇ τέχνῃ, οὐδὲν τι μῖσος παρίστανει καὶ ἐπὶ τοῦτο
ζῶν ἐν τῇ τέχνῃ ἀγαπᾷ, ἀλλὰ τὸν ἀνδραπομῶν, οὐδὲ
μόνον τοὺς εὐδοκίμους καὶ καλοκαίους, οὐτόν, ἵνα ὁ
τῆς τέχνης ἐκείνης ἐραστὴς· οὐδὲ γὰρ Φίλιππον ἂν εἰς
καλοῖν δικαίως ἕστις ἀπαντας ἱκανοὺς ἀπαΐζειται παρὰ
30 πλησίον, ἀλλ' ὅστις τοὺς γαύρους καὶ αἰνητὸν καὶ
ποδάρκην, ἅμα καὶ διαρκίς, οὕτω δὴ καὶ φιλόλογον καὶ
φιλόσοφον, τὸν ἐκείνῳ, τοὺς ἀρίστους τῶν λόγων

173, 6 Θρασύλον] Θράσυλον A. Θράσυλλον H. 8 φιλοσο-
φούντα] τὸν ἐκείνῳ, ῥήμαι, λέγει. schol. A. 14 ἔστι μὲν τοῦν]
ἵσται οἷν A, sed v in istis a m. rec. 21 Post ἰατροὺς iadi-
cavi lacunam. 27 μόνους A'. μόνον H.

καὶ προσημύοντα. ἢ ἔχοι τις ἂν εἰπεῖν ἐκ' οὗτου μᾶλλον
ἤνθησάν τε καὶ ἐξέλαμψαν οὗτοι οἱ λόγοι, οἳ γε συμπα-
ρνεστοῦσι τῷ βασιλεῖ καθάπερ συναρτάσθαι, καὶ τι-
μοι δὲ αὐτὸν καὶ αἰδέοι οὐ Ῥωμαῖοις μόνον καὶ Ἑλ-
λησιν, ἀλλὰ καὶ βαρβάρους. ὁ γοῦν Σκύθης ἢ Γέτης

- b ἐκείνος ἀνδρῆς, ὃν οὐ παρακινήσαντα κατεπλήξω καὶ
καταπτήξαντα ἀνεκάλεω, αὐτὸν σοὶ περιουμένην φιλοσο-
φίαν καὶ συνδικατέωσαν αὐτῷ τὰς ἀπορίας καὶ τὴν
εἰρήνην. * καὶ χαλκαὶ μὲν αὐταὶ εἰσὶν ἐπὶ στέατος
τοῦ μεγάλου, προεδρίαὶ δὲ ὅπανταρχῶν, ἀποικίαι δὲ εἰς
πάλαις τὰς διομένας, καὶ διδασκαλείων προαράσεις
ἐκλεισιπότηων, καὶ τιμαὶ δυνάμει εἰς τοὺς κραδόντας
ἐπιτηδεύουσιν. μόνῃ δὲ ἄρα φιλοσοφία ἀνελκαστέοντος ποιῶ
τοὺς τιμῶντας τῶν τῆς τιμῆς ἀξιουμένων. σημαῖον γὰρ
εὐθύς ἀρετῆς τὸ ἄντιμον ποιῶν ἀρετὴν. καὶ κυβερνή-
c της μὲν οὐ πάντως ὁ ἐπαινῶν τοὺς κυβερνήτας οὐδὲ
ἡνίοχος ὁ ἐπαινῶν τοὺς ἡνιόχους, ἀγαθὸν δὲ εὐθύς
ἀνάγκη εἶναι τὸν περὶ πολλοῦ ποιούμενον τοὺς ἀγαθοὺς.

Ἄλλ' ἐναντίον ἔτι τὸν λόγον τὸν ἐξ ἀρχῆς, ὅτι
συνέπεται ἀτεχνῶς τῇ φιλολογίᾳ τοῦ βασιλέως ἢ φιλαν-
dθρωπία. φιλανθρωπία δὲ καλὸν μὲν πού κτήμα καὶ
ιδιότης, βασιλέως δὲ ἴδιος νόμος καὶ ἐμπειρῶν ὅτι
τὰς ἀρετὰς τὰς λοιπὰς, εἰς ἣν συνδικατέω ἀπάσας ἐστὶν
ἀναγκαῖον, ἢ μηδὲν αὐτῶν ὀφείλος εἶναι, εἰ καὶ ἐπάρ-
χουν. Θία γὰρ ἐκάστην καθ' ἑαυτὴν ἀκριβῶς οἷον
νόμισμα μεταστρέφων εἰ ἐμπαίνεται αὐτῇ ὁ βασιλικὸς
χαρακτήρ, οἷον τὴν καλουμένην ἀνδρείαν. στρατιώτου
γὰρ μᾶλλον ὁ ἐπαινος οὗτος ἢ στρατηγοῦ ἢ ταξιάρχου.
φημι δὲ ἐγὼ καὶ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν σωφροσύνην,
αἷς ἀγάλλεται βασιλεὺς ὑπὲρ ἅπαντας τοὺς ἰδιώτας,
147 a διὰ τοῦτο ἀγαπητάς τε ἐκ' αὐτοῦ εἶναι καὶ ἐκφανεῖς,
ὅτι σύμπασαι αὐταὶ συννεύουσιν αὐτῷ εἰς φιλανθρω-
πίαν. ἄνευ δὲ ἐκείνης τὸν λοιπὸν χορὸν τῶν ἀρετῶν

174, 9 εἰρήνην * *] ἔγνω αὐτὸν ἰδοῦμαι supplet Iacobsius.
ἐπὶ στέατος A. ἐπὶ * στέατος H. 10 εἰς τε A. εἰς τὰς H.
11 καὶ διδασκαλείων — ἐκλεισιπότηων add. A.

ἀνδρείου μὲν πόμον ἤπειτα βασιλεὺς, αὐτοῦ δὲ
οὐκ ἄριστος. οὐδὲ γὰρ πῦν καὶ τὸν τοῦ ξυμπαντός ἡγε-
μόνα, ὅτι προσευχόμενος αὐτῷ ἅπαντες ἄνθρωποι τὴν
μὲν σωφροσύνην αὐτοῦ οὐχ ὑμνοῦμεν οὐδὲ τὴν καρτε-
5 ρίαν οὐδὲ τὴν ἀνδρείαν, ἀλλ' ἐνδυστέρους ἡγοῦμεθα
τοὺς ἐπαινεῖς τούτους καὶ ἀνθρωπικούς, διὸν χάριμα
ἀλεξήτηρα φύσεως πόντους πρὸς πόντους τε καὶ ἡδο- b
τάς, καὶ ἐπιθυμίας, καὶ ὅσα ἄλλα ἑλλείμματα κατερέ-
ζονται ἐν τοῖς ἀνθρώποις. φιλόανθρωπον δὲ αὐτὸν κα-
10 λῖν οὐκ ὀκνοῦμεν, οὐδὲ εὐλαβοῦμεθα τὸ ῥῆμα ὡς οὐχ
ἱκανὸν, αἰδῶ ἀποκρῖν ἄψασθαι καὶ θηγαῖν τῆς μακρο-
ρίας φύσεως τοῦ Θεοῦ. ὃ γὰρ συγχρηται αὐτὸς ὀνό-
ματι θαρραλέως πρὸς τὸν αὐτοῦ βασιλεῖα, τούτῳ ἐκί-
σται ἐνθάδε χρωμένους καὶ πρὸς αὐτὸν τοὺς ἀν-
15 θρώπους.

Καὶ δῖτα ἐγὼ, ὦ φίλος ἐταῖρος· ἀλλ' ὅπως μὴ
μου κατερεῖτε πρὸς τοὺς λίαν σοφοὺς· ἄλλα τε ἡγάσθη
πολλὰς τῶν Ἀσσυρίων γραμμάτων, ἀτὰρ οὖν καὶ c
τοῦτο θαυμασιῶς ἄγαμαι καὶ ἐπαινῶ· λέγει γάρ που
20 ἐκίνα τὰ γράμματα τὴν τοῦ βασιλέως καρδίαν ἐν τῇ
τοῦ Θεοῦ παλάμῃ δορυφορεῖσθαι. πολλαχῇ οὖν ἐμοὶ
δοκεῖ λέγειν καλῶς καὶ μάλιστα ὅτι ἀνάγκη τὴν γνώμην
αὐτοῦ ἐπ' ἐκίνα ὀρμαῖν, ἐφ' ᾧ καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ παλάμη
ἀκολουθήσει. ταῦτα οὐκ ἄλλα ἐστὶν ἢ τὰ καλὰ ἔργα
25 καὶ τὰ δίκαια καὶ τὰ φιλόανθρωπα καὶ τὰ θεοειδῆ,
ἃ ἐκείνος οὐ λήγει περὶ ἐργαζόμενος· οὐκοῦν οὐδὲ ὅστις
τῇ χερὶ ἐκείνου ἐνδιατᾶται, εἰ μὴ μέλλοι ἀπορρηγεῖ-
σθαι τοῦ φυλακτερίου.

Λέγει δὲ που καὶ Ὀμηρος ταῦτό τοῦτο ἐν βρα- d
30 χεὶ καὶ σαφῶς ἐν οἷς λέγει αὐτῷ ὁ τῶν Κεραιλλήνων
βασιλεὺς πρὸς τινὰ τῶν θειῶν „Οὐδέ σε λήθω κινύμε-
νος“, καὶ οὐκ ἐλάνθανεν ἄρα αὐτὸν αἶτις σοφώτατον
ὄντα ὡς ἄρα ὁ ἀγαθὸς βασιλεὺς σύννομός τί ἐστι καὶ
ὁμοδιαίτος τῷ θεῷ, καὶ ὅσα ἐκείνῳ ἐνθύμια, ταῦτα

- ἀνοῦν, καὶ ὅσα ἐκείνῳ πρόκειται, ταῦτα ἐργάζεται, διὰ
 δὲ οὐ πορνεύει οὐδὲ ἀποστатеῖ. διὰ τοῦτο οὖν φησὶν
 ὁ αὐτὸς βασιλεὺς πρὸ αὐτοῦ ὅτι οὐκ ἐστὶν
 148 a τῶν φαντασμάτων πόνοις περισταδὸν καὶ μετρίαν...
 ταῦτα, οὖν Ὀμήρον, πάλαι ἀρτυόντες, νῦν παιδόμεθα 5
 ἁληθῆ εἶναι καὶ αἰκιδώματα οὐδὲ κορυμνίσματα ἔξου-
 σίας ποιητικῆς. οὐ γὰρ ὅπως οὐκ ἀνθρώπος ἀποδένει
 τὸν θεόν, ἀλλ' αὐτὸ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, ὅπως αὖν περὶ
 σὲ κινῶνται, ἀποδιδράσκουσιν αὐτὸν καὶ ἐκφεύγουσι.
 καὶ οὐδὲ τὰ βουλήματα αὐτῶν, οὐδὲ τὰ ἐγχειρίσματα, 10
 οὐδὲ ὅσα νοήσει, οὐδὲ ἅσα μηχανώσθῃ. ὥστε οὐδὲν
 σοὶ πραγματωμένον οὐδὲ προορῶντος, ἔτε περιφέρων
 b σὺν τῇ γνώμῃ, τῇ παλαίῃ, εὐσθάνεται. δὲν δ' ἀποι-
 μνός τοῦ θεοῦ ὀφθαλμός, αὐτοῦ τῆς διακρίσεως μόνον ἐκά-
 στον, οὐδὲν τι μείον καὶ τῆς ἀνοίας. καὶ δῆτα ἐπ' 15
 ἄλλα μὲν ἢ ὅσην τοῦ δικαστηρίου καὶ τῶν ἐλέγχων·
 τὰ δὲ αὐτῶν ἀνθρώπων ἐξεργάη καὶ λίαν καταγέλαστα.
 ἃ μὲν, οὖν, ἀνθρώποι ἐξεργάζονται, ἀνθρώποι καὶ τι-
 μωροῖσθων, ὃν δὲ ὁ θεὸς κατήγορός τε καὶ μνηστής,
 τοῦτον καὶ τὴν δίκην ἐκείνῳ ἐπιτρέπτει. πάντως δὲ 20
 εἴη ἀκηράσει τὸ μέτρον. οὐκοῦν οὐδὲ πάλαι ἠγνόησεν
 c ἐπὶ τῶν ἀναφανέντων τῇ παλαμναίῃ, ἀλλ' ἄμφω σοὶ
 ἀμείβεσθαι, καὶ οἱ δοκοῦντα ἄκρατα εἶναι, φιλονεικί-
 ας καὶ τιμωρίαν· αὐτὸ γὰρ, οἶμαι, ἅπαντα, δι' ἧς τὰ
 ἀδικήματα, δίκης ὅσα ἐποιήσω, ἀλλὰ πάμπαν διαφύ- 25
 ρειν ὑπέλαβες τὸ κακῶν τοῦ ἀνοήτου καὶ τὸ δολε-
 ρὸν τοῦ ἐνπαράγωγου, καὶ τὸ μὲν δεῖσθαι κακείων
 καὶ τομῆς, τὸ δὲ οἴκτου καὶ νοουδότητος, καὶ διακρι-
 30 τας καὶ ἀντιπρὸς πανηρίαν γνώμης καὶ εὐκολίαν, τῆς
 μὲν τὸ ἐπιβουλάς ἀλεχθαίρων, τῆς δὲ τῇ εὐδαιμονίᾳ
 d ἐπικρατοῦσας. καὶ τῇ περὶ ταῦτα διάκρισιν οὐκ ἐπὶ τῶν ἰδίων
 μέτρον ὀρώμεν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν κοινῶν ἐπιδικνύμενον.

276, 4 Ἐν — παρίστασθαι] Iliad. x, 245. 291. 10 αὐτῶν,
 οὐδὲ. — η νοητὰ ῥητὴ Α. 16. καὶ τῶν ἐλέγχων Α. καὶ om. H.
 24 δὴ Α. δὲ H. 29 διακρίσθαι, διακρίσθαι H.

τὸν βασιλῆα. ἐπὶ δὲ τὴν Σπύδα μὲν ἐγγυρεῖ τὴν
 εἰρήνην, Περσῶν δὲ ἀφαιρεῖται; βάρβαρα μὲν γὰρ τὰ
 φύλα ἄμφω καὶ οὐκ εὐμενῇ τῇ Ῥωμαίων ἀρχῇ. ἀλλὰ
 τὸ μὲν θυμῷ τε καὶ ἀνέστη, τὸ δὲ ἐκίβουλον τε
 5 καὶ δολερὸν· ὥστε τὸ μὲν κατακλῆδας καὶ νευθετήσας
 ἔχει ἀκολουθοῦν ἑαυτῷ, ὥσπερ τὴν θυμὸν φησιν ὁ 149 a
 Πλάτων λόγῳ νευθετήσαντι ἔκαστον σύμμαχον, τὸ δὲ
 ἀνάγκη ἐκτεμεῖν ἢ ἐκικόψαι, εἰ μὲλλοι μὴ διανοχλῆσαι.
 καὶ διὰ τοῦτο ὥσπερ ἀγαθὸς κνηγέτης οὐκ εὐθύς
 10 ὁρμᾷ ἐπὶ τὸ θήριον, ἀλλ' ἐχρηλατήσας ἐνθεν καὶ ἐν-
 θεν καὶ τὰς κύνας παρορμήσας καὶ τοὺς θηρευτὰς δι-
 γείρας καὶ τὰς στάλικας εὐτρεπίσας καὶ τὰ δίκτυα, ὡς
 ἂν μὴ ἐν τῇ θήρᾳ αὐτῇ εἰς τὴν παρασκευὴν τῆς θή-
 ρας ταλαιπωροῖτο.

15 Καὶ οἱ μὲν στρατηγοὶ οὕτω χωρὶς περιστάντες ὁ b
 μὲν τοῦ Καυκάσου ἀποκυρεῖται, ὁ δὲ Ἀλβανῶν καὶ
 Ἰθρήων, ὁ δὲ ἀνασώζεται Ἀρμενίους, αὐτὸς δὲ τῷ
 Εὐφράτῃ ἐρορμᾷ καὶ τῷ Τίγρητι καὶ ἡ φλόξ αὐτὸν
 ἢ ἀνωθεν οὐκ ἀνιᾷ, οὐδὲ ὁ χαμόθεν κονιορτός, οὐδὲ
 20 καταγωγὰς πνεύματος, οὐδὲ ἄνεμοι χαλεποὶ μὲν πνέον-
 τες, χαλεπώτεροι δὲ ἐμπνέοντες ἅμα ταῖς ψάμμοις καὶ
 οὐχ ὥπως αὐτὸς εἴκει οὐδὲ ἐνδίδωσι τοσούτῳ ἀριθμῷ
 δυσχειρίας, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀφροστήσαντα ἰᾶται καὶ τὸν
 πιασόντα ἀνίστησι· καὶ μεστὴ αὐτοῦ τῆς προνοίας πᾶσα
 25 μὲν ὀπλιτῶν φάλαγξ, πᾶς δὲ ἱππίων οὐλαμός, πᾶσα
 δὲ ἄγχις τοξοτῶν. τῷ δὲ τὰ δεύτερα ἄρχοντι, καίτοι c
 ἀμαχωτάτῳ ὄντι πάντων ἀνθρώπων καὶ μὴ τὸ διενεργεῖν
 καὶ πρὸς δίψας ἀπιαχυρίσασθαι καὶ πόνου ὀλιγορῆσαι,
 καὶ τὸ ἄγρυπτον τὸ ἐκ ταύτων πάλαι ἡσχημένῳ, ὅμως
 30 ἀλόντι ὑπ' ὧν βασιλεὺς οὐχ ἔαλω, ὅπως μὲν προσελ-
 πάρῃσιν, ὅπως δὲ προσεκαρτέρῃσιν, αὐτοῦ ἀκήκεα ἔγω,
 αὐτοῦ δὲ καὶ τοῦτο ἀκήκεα ὅτα οὐδὲν θαυμαστόν, εἰ
 ἄνδρὸς οὕτω προξίφειν, οὐ μέγα τὰ ἔφελος αἰσται εἶναι
 τοῖς ὑπηκόοις.

177, 8 [ἐκικόψαι] ἐκμάσαι Pearson. ad. Moer. p. 232.

23 δυσχειρίας A. δυσχειρῶν B. 24 πᾶσα μὲν — οὐλαμός add. A.

Ἀλλὰ δὴ καὶ τῶν ὑπηκόων τινὰς καὶ τῶν ῥαβ-
 δοφόρων ἀνατετραμένους τε καὶ ἀπαιυδώντας οὐ πρό-
 τερον παρήλλαξεν ἢ ἀναστῆσαι, καὶ γέγονεν αὐτῷ οὐχ
 ἥττον ὠφέλιμος τῶν ὀπλῶν ἢ καρτερία. οὐκ οὐν ἀψά-
 μενος τοῦ οὐδῆρου, μένων δὲ τῷ φερειπόνῳ τῆς ψυχῆς 5
 οὐκ ὀλίγην μόλραν τῶν προσωποποιούντων βαρβάρων δυσ-
 πιεθῆ καὶ δυσήνιον παρεστήσατο, καὶ κατέδῃσατο
 ἔθνηους τὴν γνώμην ἀπιστοτέρου ὄντος τῶν πάσαι Θεο-
 150 σκελῶν. ὥστε ἀλλήλοις μὲν ἔτι καὶ νῦν διαφέρονται,
 Ῥωμαίοις δὲ συμφέρονται καὶ συμπνέουσι, καὶ τῇ μὲν 10
 φύσει χρώνται πρὸς εαυτοὺς, τῇ δὲ ἀνάγκῃ πρὸς βασι-
 λεία· ἥτηνται δὲ οὐ δόρασιν οὐδὲ τόξοις οὐδὲ ὑφενδό-
 ναις, ἀλλ' ὁ καὶ θάνατόν τι ἂν τις ἀκούσας, τῇ ὑπαί-
 θρῳ καρτερία, ἣ ἐνδιαίτῳνται.
 Τῆς δὲ τοιαύτης τοῦ βασιλικοῦ νόου προμηθείας 15
 καὶ περιωπῆς οὐ τὰ μὲν μέλῳ μέρη αἰσθάνεται, τὰ δὲ
 ἥττω οὐ, οὐδὲ τὰ μὲν ἐντιμότερα ἀπολαύει, τὰ δὲ
 b φαυλότερα οὐκ ἀξιοῦται, ἀλλ' ὥσπερ ὁ πάμμικτος ἥλιος
 ἢ ὁ τοῦ ἡλίου δημιουργὸς ἐμπνέει μὲν τοῖς ζῳίοις τὴν
 ψυχὴν, ἐμπνέει δὲ τοῖς φυτοῖς, ἐξῆται δὲ αὐτοῦ καὶ 20
 τὰ ἄνθη τῶν σωμάτων, οὕτω καὶ ὁ μέγας βασιλεὺς
 ἀνίστησι μὲν τὰς μείζους πόλεις, ἀνίστησι δὲ καὶ τὰς
 ἐλάττους, τὰς δὲ μετὰ γὰρ εἰς κάλλος, τὰς δὲ ἐξάγει εἰς
 μέγεθος, τὰς δὲ καὶ ἀρχὴν ποιεῖ οὐ πρόσθεν ἀρχούσας
 καὶ ἴδοις ἂν ὥσπερ ὕψασμα τὴν ἀρχὴν ἅπασαν ἅμα 25
 ἐπιδιδούσαν. καὶ ὥσπερ διὰ τῶν πολυπλόκων στημόνων
 c μίαν πρόχην διαφοιτώσης ἅπαντα ὁμοῦ τὰ ποικίλματα
 ἐπιδιδώσει, καὶ ὁ κύων καὶ ὁ λαγῶς καὶ ὁ κυνηγέτης
 καὶ ὁ ποιμὴν καὶ τὸ πρόβατον καὶ ὁ θάμνος καὶ ἡ
 βοτάνη, οὕτω καὶ τῆς βασιλείας γνώμης μιᾶς, τῆς γῆς 30
 διὰ πάσης τεταμένης, ἐνθαδὶ μὲν ἄστν ὀρθοῦνται, ἐν-
 θαδὶ δὲ σταθμός, ἐνθαδὶ δὲ καὶ ἐπαύλιον. καὶ οὐ μὲν
 λίμνῃ ἀνυστομούται, οὐ δὲ θάλαττα ἀποκλείεται, οὐ

178, 9 μὲν ἔτι A. μὲν om. H.

18 δ πάμμικτος A. δ

om. H. 29 δ θάμνος ἢ θάμνος A, fortasse recte.

33 οὐ δὲ θάλαττα — παρερρέει add. A.

ἔτι ποταμὸς γαφυροῦται, οὗ δὲ μεταβάλλει ὁδὸς ἐκ χα-
λεπότῃτος εἰς ἐροστώνην, τῶν πόλεων δὲ ἐκάστη ἢ ἐκ
καίτης τι πρόεισιν ἢ ἐκάνυσιν ἢ συναρξάνεται. διακί- d
5 σαι δὲ καὶ τὰ τῆς φύσεως πάθη, καὶ τὰς κατασκευαί-
σας ἤδη ὄψιν ἐγγηγεμμένας, καὶ τὰς ἐπικλυομένας ἤδη
ἀθολάττους, καὶ ὅσαι λιμῷ ἐπόνεσαν, ταύτας μὲν πον-
ῶντας καὶ τρυφώσας. εἴτα ἐγὼ τοσαῦτα καταλέγων καὶ
ἀρετῶν ἐπιλήσομαι τῆς πόλεως τῆς βασιλίδος, καὶ οὐ
γίγνωσκω. ἐπλήσω δικαίως, καθάπερ οἰκίας δεσπότην, ὅτι
10 μὲν ταῖς θεραπεύουσιν εὖ χρῆται ἐκαιῶν, ὅτι δὲ καὶ
τῇ ὁμοίᾳ, μὴ προσποιούμεθες;

Ἦ μάκαρ, ὦ εὐδαίμων Κωνσταντίνε, ἄρα αἰσθάνῃ 151 a
ὅτι σοι τὴν ἐρωμένην ὁ βασιλεὺς ἀντὶ ἀνύχου ἔμπνου
ἐποίησε, καὶ τῷ καλῷ σώματι ἐκείνῃ καὶ ἐρασμίῳ, ὅλι-
15 γοδρανίσοντι ἤδη κατ' Ὀμηρον, ἐνέπνευσε ζωὴν οὐ
προσδοκῶντι, καὶ ἡ πόλις σοι ἀληθινῶς ἤδη πόλις καὶ
οὐκέτι σκιαγραφία; σὺ δὲ ἄρα καὶ ὁ σὸς υἱὸς σοφῶ
ἦστον, ζώνας καὶ περιδέρατα καὶ στρεπτούς καὶ ὄρους
πολλούς καὶ ποικίλους ἐξευρίσκειν τε αὐτῇ καὶ δωρεῖ-
20 σθαί. ὅπως δὲ ἡ πολύχρυσος αὐτῇ καὶ πολυτελὴς οὐ
μᾶλλον δευρήσει τῶν τὰ ράκια ἡμφιεσμένων ὠνήσασθα
μὲν ἂν πολλοῦ καὶ ὑμεῖς, ἄλλῃ δὲ ἄρα τὸ γέρας τοῦτο
ἐφνλάττετο καὶ ἀπέκειτο, προμηθουμένου τοῦ θεοῦ
ὅπως ἂν τὸ χαριστήριον τῷ βασιλεῖ μὴ δεύτερον φανείῃ
25 τῆς ἐλευργίδος, ἣν πρώτη αὐτῷ ἡ καλλιπόλις ἐπιρονή-
σατο. νῦν δὲ ἐφάμιλλα ἀλλήλων ἀντεσηνέχοντο καὶ
οὐ χρύσια χαλκίων, ἀλλ' ἰσοστάσια ἀτεχνῶς, καὶ δύσ-
κρετον ἀποφήνασθαι ὅ τι ποτε αὐτοῖν ἐντιμότερον.
κοιτᾷ γὰρ ἐκατέρω ὑμῶν συνάδουσι πάντ' ἐνδοχοὶ καὶ
30 περιβόητοι, ὁ μὲν ἰσοδαίμονα τὴν βασιλείαν, ὁ δὲ ἄρι- c

179, 3 δίκαιος] ἀντὶ θεραπεύουσιν δὲ καὶ τὰ ἐκ τῆς φύσεως
πάθη. schol. A. διακίται Iacobsius apud Goellerum p. 263.

13 ὅτι σοι A. σοι om. H. 18 περιδέρατα] περιδέρατα A.

19 ἀρετῶν A. ἀρετῶν H. 20 εὐδαίμονα τὴν βασιλείαν]

Videtur ad Arziphronis Σίχρονος seu Licymni paeonem spectare,
de quo dixi ad Athenaeum XV. p. 702 a.

στον ὕμνῳ ἀποφητάμενος. τῇ δὲ ὁμίλῃ τῶν γένηθ' εἶ τε καὶ ἐπαγίλλεται ὁ ἀμφοτέρων ὅμων ἀρχηγέτης.

Πυνθάνομας γοῦν αὐτὸν πολυπραγμονεῖν μὲν ἤδονης τὸν ἀριθρὸν τῶν νεμερῶν καὶ τὴν πορείαν, ὅπως σοῦ ἐξηγουμένου καὶ ὀδηγετοῦντος αἱ μὲν ἐνθεν, αἱ δὲ ἐνθεν ἐξανασταῖσαι ξαναγῶσαι ἐπὶ τὸν Βόσπορον. καὶ τὰ μὲν ὀνόματι Θράκεια καὶ ἑρρενικὰ, τὸ κάλλος δὲ οἶον ἀβρότατον καὶ ἡ ἀγλαΐα καὶ λῆρον μὲν εἰσὶν ὅν τινι
 d Πιερίην, λῆρον δὲ τὴν Θιάβην, ἀκῇ δὲ πρῶτα ἔχων τὸν Ἀλφειὸν ἐκὼντα τῆς Ἀριθοῦσης.

Καὶ δὴ ἐγὼ Νίκας μὲν καὶ Ἐρωτας ἐπερωμῆνας οὔτε ἐν χαλκῷ οὔτε ἐν λίθῳ οὔτε ἐν χρύμῳ εἶδον, μόναις δὲ ἀρεταῖς βασιλέως καὶ πταρὰ ἐνέφυσεν ὁ Φαῖς ὠκύτερον γοῦν καὶ νοήματος ἡμῖν ἀφικναῖνται, καὶ οὔτε πέτραι αὐτὰς ἀνείργουσιν οὔτε σπηλεὶς οὔτε ἄρων
 15 κορυφαὶ ἡλβιάτων οὔτε κορυφαὶ ἀποροῶν οὔτε φά-
 152 βραγγες ἀφегγίς, ἀλλὰ τὰ μὲν ὑποδραμῶσαι, τὰ δὲ περιδραμῶσαι, τὰ δὲ καὶ μετῴροι διαπτάσαι συναφοίτησάν τε εἰς ἓνα χῶρον καὶ ἡσπάσαντο ἀλλήλας, καὶ ἔθεντο ὁμολογίαν συμπορεύεσθαι εἰς τὸν νεῶν τὸν τῷ
 20 ὀνόματι μὲν Κωνσταντίνου, τῷ δὲ ἔργῳ Οὐάλεκτος ἤδη τὴν γὰρ αἰτίαν ἐκάσταν ἐγδίκως οὐχ ὁ ἀπαρξάμενος ἀναφέρεται, ἀλλ' ὁ τελεώσας. σὺ δὲ καὶ ἀπῆλθον τοῦ κεφαλαίου τῆς εὐδειμονίας αὐτῇ καὶ τελεώσας, τὸ πρότερον δὲ, ὡς εἶπε, ψευδώνυμος ἦν, καὶ ἐχρύμαθα
 25 b τῇ τοῦ ὄλβου ἐπηγορίᾳ κορυφαλοῦντες, ἐξ οὗ δὲ ἡ σὴ χορηγία καὶ ἡ σὴ φιλοτιμία τὰς νύμφας ἡμῖν εἰσκαλεῖ καὶ εἰσοικίζει, οὐχ ὀλβιοὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ τριπόλ-
 βιοι ἦδη. καὶ δοχεῖς μὲν ἄρα Σύροις καὶ Ἀσσυρίοις ἐπιπολεῖσθαι, τρέπεις δὲ ἐπὶ τὴν Θράκην τὸ ὀφθαλμῷ
 30 συνεχῶς, καίτοι πορρωτέρω οὖσαν ἢ τῷ Ὀμήρου Διὶ τὰ ἐπὶ τῆς Τροίας· καὶ τὰ ἐκεῖ ἔργα οὐ προσήκει σοι ἦντοι ἢ ὧν ἀπτη καὶ ὧν ἀνιχνεύεις. ἀλλὰ σὺ μὲν

180, 5 ὀδηγετοῦντος] ὀδηγοῦντος! 6 βασιλέως] βασιλεύ-
 ται. A. 12 οἶον ἐν τῷ H. 21 ἀπῆλθον
 μὲν A. μὲν om. H. 30 [ἐπερωμῆνας] Vide ad p. 15 a.

λιθοτομῇ ὁ λιθοτόμος, σοὶ δὲ μεταλλεῖν ὁ μεταλλεύς c
 καὶ ὀδοῦται ὁ φρεωνόχος καὶ ἐπιστάται ὁ ἐπιστάτης,
 ὥσπερ οἶμαι, καὶ ἐν τοῖς πολέμοις σοὶ μὲν ὁ ἀκοντι-
 στὴς ἀκοντίζει, σοὶ δὲ ὁ σφενδονιστὴς σφενδονᾷ, σοὶ
 5 δὲ τοξάζεται ὁ τοξότης. καὶ αὐτοὶ μόνους φημί σοι στρα-
 τηγεῖν τοὺς στρατιώτας, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπιπαρόχον σοι
 ἐπιπαροχῆν καὶ τὸν πεζαρχὸν σοι πεζαρχεῖν, καὶ ὅστις
 τούτων ἔστιν ὑπαστρέων, σοὶ διατάττειν καὶ σοὶ ἐπαρ-
 χεῖν. τοῦ γὰρ σαυ γένματος οἱ λοιποὶ ὥσπερ ὄργανα
 10 εἰσὶν ἐξημνῆται.
 Εἰεν τὸ δὲ δὴ περὶ φίλων πιστὸν τίς ἂν ἀγά- d
 σαιτο, ἐπαχέως καὶ οὐκ ἐπ' ἰσῆς βασιλεῖα θαυμάσει καὶ
 Ἀλέξανδρον τὸν Φιλίππου; Ἀλέξανδρον γὰρ τοῦ Φιλίπ-
 που πρὸς τοὺς ἄλλους οἷς ἐπεφύκει καλοῖς καὶ τοῦτο
 15 τῆς πάντων τὸ κάλλιστον ἦν ἡ περὶ τοὺς φίλους πίστις
 καὶ βεβαιότης, καὶ ὅτι μᾶλλον εἴλετο ἂν πολέμῳ φανή-
 κει δαλός ἢ φίλῳ ἀπίστος καὶ ἀβέβαιος. καὶ δὴ ἠρ-
 γήσεται μὲν περὶ Κιλικίαν, γραμμάτων δὲ αὐτῇ εἰσπεμ-
 φθέντων φυλάττεσθαι ἐκ Φιλίππου ἐπιβουλῆς τοῦ 153 a
 20 ἱατροῦ τοῦ Ἀχαρνᾶτος, συμπεπαισμένου μυριάσις ταλάν-
 τος διαφθεῖραι φαρμάκῳ Ἀλέξανδρον, εἰσκαλεῖται εὐ-
 θύς τὸν Φιλίππον καὶ ὀρέσσεται τὴν χύλκα τοῦ φαρ-
 μακοῦ ἀκρωθεῖ τὴν ἐπιστράτην. ἔπειτα ἄμρω θαρρα-
 λῆως ὁ μὲν εἴλετο τοῦ ἐκπώματος, ὁ δ' ἐπέλεγε τὰ γε-
 25 γραμμένα. ἀρὰ σοὶ δοκεῖ τοῦ τοιοῦτον σκοτίζει ῥαδίως
 σάλπιγγος ἤχη καὶ ἀλαλαγμὸς ἀνδρῶν πολλαχὲς μυρίων
 καὶ ὁδὺ χρεμετίζοντες ἵπποι, ὃν διαβολὴ ἐπιτεμένη ἐν
 καιρῷ οὕτω σφαιραῶ καὶ παρὰ ἀνδρός εὐνοῦ δοκοῦντος b
 οὐκ ἐξίστησαν αὐτὸν ἐξέπληξεν, ἀλλὰ διέμενεν ἄκρωτος
 30 μᾶλλον ὑπὸ κολακείας ἢ ὑπὸ σιδήρου; καὶ τραύματα
 μὲν ἐπὶ τοῦ σώματος εἶχεν ἂν σοὶ ἐπιδείξαι Ἀλέξαν-
 δρος, ὥσπερ καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ τὴν κλεῖν καταγυνίαν
 καὶ πατηρωμένον τὸ σκέλος, τὴν πίστιν δὲ πρὸς τοὺς

ἀπὸ νομισθέντας ἐπιτηδείους οὔτε Φίλιππος ἂν οὐ
ἐπέδειξε τρωθείσαν οὔτε Ἀλέξανδρος, ὥσπερ οὐδὲ Οὐά-
λης καὶ μὰ Δία, καὶ ἔχοιμ' ἂν ἐγὼ καὶ ὀνομαστὶ ἐξε-
c πειν οὔτε ἄνδρα Φιλίππου φανυλότερον οὔτε μὴν τέχνης
φανυλότερας, ὃν τοῦ μῶμου ὑλακτῆσαντος ἑτέρω οὐκ 5
εἶδεν ὀφθαλμῷ· εἶδε μὲν οὖν εὐμενιστέρῳ καὶ δεξιωτέρῳ
καὶ μᾶλλον ἢ πρόσθεν ἐκόθηνε καὶ μᾶλλον ἐπῆρεν.

Ἄλλ', ὦ βασιλεῦ καὶ ὑπάτε καὶ πάτερ ἀνδρῶν,
συναύξαις μὲν τὴν φιλανθρωπίαν τῷ βασιλεῖ, συναύ-
ξαις δὲ τῇ φιλανθρωπίᾳ τὸν χρόνον, ποιήσαις δὲ ἅμα 10
καὶ τῶν ἐτῶν πολλάκις τοσαύτην, παραστήσαις δὲ αὐ-
d τῷ καὶ παῖδας συνάρχοντας ἤδη ἐγγενεῖς καὶ αὐτοὺς
ἀμφιθαλεῖς, ἀμφιδεξίους, θρέμματα ἐσόμενα Πλάτωνος
καὶ Ἀριστοτέλους, πατρῶα παραδείγματα ἔχοντας εὐη-
θείας καὶ εὐμενείας. πρὸς οὓς οὐκέτι μυθολογήσομαι 15
οὔτε Φίλιππον οὔτε Ἀλέξανδρον, ἀλλὰ τὰ σὰ ἔργα αὐ-
τότις ἀποχρήσει καὶ οἱ σοὶ λόγοι καὶ ὁπόσοις σὺ ἀφῆ-
κας ὀργὴν καὶ ὁπόσοις οὐκ ἐλπίζουσι συνεχώρησας, καὶ
τῷ μαιρακίῳ, ὅτι μαιράκιον ἦν, καὶ τῷ ἀνοήτῳ, ὅτι
ἀνόητος ἦν, καὶ τῷ εὐχερεῖ, ὅτι οὐδὲ τούτου ἡ γνώμη 20
154 a εἰστήκει. καὶ ὄφονται αὐτοὺς τοὺς ἄνδρας καὶ ἀκού-
σονται αὐτῶν ἐκείνων ὅτι τὸ μὲν ἔρ' ἐαυτοῖς καὶ τοῖς
νόμοις φροῦδοι ἂν ἦσαν, τὸ δὲ ἐπὶ βασιλεῖ διασωθήσαν
καὶ ἐφυλάχθησαν. δικαστοῦ μὲν γάρ, οἶμαι, ἔργον
ἐστὶ πάντως τῷ νόμῳ ἀκολουθεῖν, τὸν δὲ ἀληθινὸν 25
βασιλέα καὶ τοῦ νόμου ἄρχιν προσήκει καὶ πρᾶττειν
αὐτοῦ τὸν θυμὸν ἐστίν, ὥσπερ κυτὸς γενναίου νομεῖα,
οἷους τοὺς Ἰνδοὺς κύνας φασί. κύων Ἰνδὸς λόντι μὲν
b ἐπέξεισι καὶ παρδάλοι, λύκους δὲ παρορᾷ καὶ ἀλώπεκας.

182, 2 Οὐάλης A. ὁ Οὐάλης H. 3 καὶ A. καὶ H.

ἔχοιμ' A. ἔχοιμ' H. 4 τέχνης] τέχνας A. 10 τῇ φιλαν-
θρωπίᾳ A. τῆς φιλανθρωπίας H. ἅμα add. A. 11 τοσαύτην]
περίοδον supplet Harduinus. 12 ἐγγενεῖς] ἐγγενεῖς F. A. Wolfius.
14 ἔχοντας A. ἔχοντας H. 17 καὶ οἱ σοὶ — ὀργὴν add. A.
22 ἐκείνων add. A. 27 αὐτοῦ] αὐτοῦ A. om. H.

LECTORI DION. PETAVIVS.

En tibi auctarium Themistianae editionis damus, et mantissam, sed quae non, ut ille aiebat, obsonia vincat: orationem videlicet Latine olim ab Andrea Duditio publicatam, sub Themistii nomine, ad Valentinum Imperatorem. Quam utinam Graece item repraesentare tibi potuissemus. Sed neque una hactenus reperta est, neque eam vidisse se Georgius Rhemus Augustanus, in VI. Augustalium editione fatetur. Quare ne praeter caeterarum rationem Graeca hic penitus desiderares, eam nos orationem Graece reddidimus, Themistii, quoad facere potuimus, stilum imitati. Et quoniam plurima in ea ex Oratione V. quae eiusdem plane argumenti est, repetita sunt: nos aequè indidem quod in rem erat transtulimus. Id ut latere non posset, hisce notis [ ] ab reliquis, quae pura puta nostra sunt, sejunximus. Tu hoc Catone intarim contentus eris, dum pro alieno ac supposititio, germanus tibi Themistii foetus a me, aut alio quopiam, qui aequiorem habuerit Mercurium, restituatur.

XII.

AD VALENTEM DE RELIGIONIBVS.

d Nemo est, sapientissime imperator, qui iudicium tuum in eo non vehementer probet, quod, ut quisque optimus vir est, ita maxime ad familiaritatem eum studeas attrahere. Recte enim sentis, firmandi regni certissimam viam esse consuetudinem eorum, qui praeter iustitiam et
155 a omne genus laudis, nihil magnopere bonam et expectandum ducunt. Nam et talis quisque habetur, qualem sunt ii quorum coniunctione delectatur, et ad colligendam hominum benevolentiam nihil est opinione probitatis accommodatius. In caritate autem civium vel imprimis

IB.

ΠΡΟΣ ΟΥΑΛΕΝΤΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ.

Τῇ Διονυσίου Μεταβίου Ἑλληνοθεῖ.

Οὐδεὶς ἐστίν, ὃ σοφώτατε βασιλεῦ, ὅστις οὐ κατὰ τοῦτο πλεῖστα τὴν σὴν γνώμην ἐπαινῇ, ὅτι ὅπως ἂν ἕκαστος τυγχάνῃ βέλτιστος ὢν, οὕτω δὴ μάλιστα ἐν τῷ προσάγειν ἀξιοῖς. καλῶς γὰρ καὶ τοῦτο νομίζεις, ὅτι τῷ βασιλεῖ ἀσφαλιστάκη εἰς σωτηρίαν ὁδὸς ἡ τῶν τοιούτων ἐστὶ συνήθεια, οἱ παρὰ τὴν δικαιοσύνην, καὶ παντοῖον ἐπαινον, μὴδὲν οὕτω μέγα ὁλοῦνται ἀγαθὸν εἶναι, καὶ σπουδῆς ἀξίον. καὶ γὰρ τοιοῦτος ἂν τις εἶναι δόξῃεν, οἷοι περ ἂν ὦσιν, οἷς χαίρει συνῶν, καὶ εἰς τὴν παρὰ τῶν ἀνθρώπων εὐνοίαν ἐπιτηδειότατον οὐδὲν τοῦ ἐπιμικῇ εἶναι δοκεῖν. ἐν δὲ τῷ παρὰ τῶν ἀρχομέ-

regni fundamenta sunt posita. Quare quod magna cum voluptate omnes gentes et sentiunt, et praedicant, hoc iam consecutus es, ut remoto barbarorum et conuulsarum satellitio, quibus feri et immanes tyranni corporis tui custodiam committunt, ab omnibus insidiis et coniuratione ciuium tutissimam vitam agas; et omnes qui vbi que sunt mortales, quos tua virtus et deorum benignitas tuae ditioni et imperio subiugauit, iuris aequalitate sociati inter se atque deuincti sibi gratulentur, quod eorum aetas in imperii tui tempus incurrit. Non potest in familiaritatem tuam malis artibus adulator strepere, non sicarius, non qui vilo vel facinore se obstrinxerit, vel flagitio obligarit. Omnibus perditis et consceleratis hominibus diuina animi tui sapientia ad amicitiam tuam exitum obstruxisti; aperuisti autem iis, qui sanctitate rerum et rerum maximarum contemplatione in corporibus humanis deorum vitam insistantur. Sepi sunt alii arma

ων ἀγαπᾶσθαι οὐχ ἥκιστα τέθεινται τῆς βασιλείας τὰ θεμέλια. τοιγάρουν, ὃ δὴ πάντα τὰ ἔθνη ἡδιστα γινώσκεις τε, καὶ ἀνακηρύττει, τοῦτο ἦδη παρίσθι σοι, τὸ πάσης ἀπαλλαγέντα τῆς τῶν βαρβάρων καὶ σιγῶν δορυφορίας, οἷς οἱ ἀγριοὶ καὶ ἀπάνθρωποι τῶν τυράννων τὴν τοῦ θωμάτος φυλακὴν ἐγκλείουσιν, ἀσφαλέστατα διάγειν ἀπὸ πάσης τῆς ἐκ τῶν ἀρξομένων ἐπιβουλῆς, καὶ συντάσεως τοῦς θεοῦ ἀπανταχοῦ ἀνθρώπους, οὓς ἡ σὴ ἀρετῇ, καὶ τῶν θεῶν εὐμένεια τῇ ἐκκρατείᾳ σου, καὶ ἀρχῇ ὑπέρταξεν, οἰκισθέντας τῇ ἰσχυρίᾳ, καὶ συναφθέντας ἀλλήλοις, χαίρειν ὅτι ἡ σφῶν ἡλικία εἰς τὸν χρόνον τῆς σῆς βασιλείας ἀπήντησεν. οὐκ ἔχει εἰς τὴν φιλίαν σου τῇ ἑαυτοῦ κακοτεχνίᾳ πάροδον ὁ κόλαξ, οὔτε ὁ μαιφόνος, οὔτε ὁ ἀδικῶν τε, ἢ κακουργῶν. πᾶσι τοῖς πονηροῖς, καὶ ἀλιτηρίοις ἀνδράσι θεία τινι σοφίᾳ ψυχῆς τὴν σαντοῦ φιλίαν ἀπέκλεισας· ἀνέψας δὲ τοῖς τῇ τε τοῦ ἡθους σεμνότητι, καὶ τῶν μεγίστων θεωρίᾳ μιμουμένοις τὸν ἀνω βίον ἐν ἀνθρωπίνους σώμασι. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι τῷ πλήθει τῶν

torum gregibus ad salutem suam et terrorem ciniam: tu in innocentia tua et omnium nationum summo amore tui conquiescis. Stipat regiam tuam Nestoris prudentia, Diomedea libertas.

Itaque vnde vel maxime regni commendationem ducere oportuit, initio principatus tui nihil prius tibi agendum aut cogitandum duxisti, quam vt de colenda religione, hominum generi iam attrito opinionum varietate, leges saluatares statueres. Quo bene prouiso et diligenter explorato principio posito, reliquam tui muneris functionem et operis quasi extructionem non sane difficilem tibi fore existimasti. Ergo sanxisti vt in colenda religione suo quisque iudicio vteretur: neve vel auctoritate cuiusquam, vel minis ad aliam sententiam quam non probaret, quispiam traduceretur. Intelligis enim non esse in principum potestate, subditos sibi po-
156 a pulos ad omnia, quae velint, cogere: sed esse quaedam ad quae inuiti nulla ratione compelli possint. Quo

ἀπλησύνων περιβεβλησθῶσαν πρὸς τὴν ἐαυτῶν σωτηρίαν τε, καὶ ἀρχαίων ἐκπληξιν· σὺ δὲ ἄρα ἐπὶ τῇ ἐπιμελείᾳ σου, καὶ πάντων ἴρωτι τῶν φύλων ἀτρεμείς· [καὶ δορυφορεῖ σοι νῦν τὰ βασίλεια, Νέστορος μὲν εὐ-
βασίλεια, Διομήδους δὲ ἐλευθερία.]

Καὶ ταῖνυν ὅθεν ἴδει μάλιστα σοὶ εὐδοκμεῖν τῆς βασιλείας τὰ προοίμια, οὐδὲν ἐν ἀρχῇ παίζειν, ἢ δια-
νοῦσθαι πρότερον ἡξίωσας, ἢ περὶ τοῦ θείου νόμους τιδισθαι σωτηρίους ἀνθρωπίνῳ γένει τεταλαιπωρημένῳ ἤδη ὑπὸ τῆς τῶν δογμάτων ποικιλίας. ταύτης γοῦν προνοημένης καὶ ἰσχυμένης τῆς ἀρχῆς, ἐνταῦθεν ἐπὶ τὸ λοιπὸν τῆς ἐπιμελείας, καὶ οἰοῦσι τὴν τοῦ ἔργου ἐποικοδόμησιν οὐκ ἂν πολλοῦ σοὶ δεῆσιν ἐνόμισας. [οὐκοῦν τὰ τῆς ἀγιστείας μέρος ἅπαντος εἶναι νομοθε-
ταῖς·] ὥστε μηδένα μήτε ἐξουσίᾳ τινός, μήτε ἀπειλῇ εἰς ἄλλο τι μεταπέρεσθαι τῶν ἐγνωσμένων. [οὐ γὰρ ἀγνοεῖς ὅτι μὴ πάντα ἐνεσσι τῷ βασιλεῖ βιάσασθαι τοὺς ὑπηκόους· ἀλλ' ἐστὶν ἂ τὴν ἀνάγκην ἀκρίβευχε.

in genere omnis humana virtus est, tum vero de cultu deo-
rum sensus atque iudicium: Nam neque bonum minus
per vim quous effluere: aut enim virtus habitus volun-
tas: neque cogere potest, ut id vult de se sentiam, quod
sentire nolo. Quam labore vel ministerio corporis geren-
tur, ea Imperari et per vim administrari possunt: mentis
agitatio, quaeque ex ea pendent notiones et habitus ani-
mi, libera et soluta sunt. An corpore quidam ipse ut
faciam aliquid quod non probem, potes me festasse co-
gere: ut libenter faciam, nulla vis est tanta, nulla
minae tam atroces, nulla tam acerba supplicia, quae
me possint impellere. Quod si in corpore verum est, b
quanto minus ad animum vis poterit accedere, ut com-
pelli quispiam possit ad libenter credendum, quod non
probet?

Nemo est, Imperator, in terris te maior, nemo
potentior: nemo contra tam humilis, tamque infirmus,
quem imperio et cruciatu corporis ad te diligendum pos-

καὶ ἀπειλῆς ἵσται κραίτερον καὶ ἐπιτάγματος, ὥστε ἢ πε-
ρὶ ἄλλης ξύμπασα ἀρετῇ, καὶ μάλιστα ἢ περὶ τὸ θάλασσαν
λάβειν.] οὐ γὰρ οἷός τε εἰ καλὸν τινα καὶ σπουδαῖον
εἶναι βιάσασθαι, ἐπεὶ ἡ ἀρετὴ προαιρετικὴ τις εἴς
ἐστίν, οὐδ' ὃ μὴ βούλομαι περὶ ὁτιοῦν πράγματα
ἀναγκάζειν φρονεῖν. τὰ μὲν γὰρ διὰ τῆς τοῦ σώματος
ἐπιχειρήσεως γινόμενα προκατατίθενται, καὶ μετὰ βίαν
ἐπιτελεῖσθαι δυνατόν· ἡ δὲ ὁρμὴ τοῦ νοῦ, ὡς τε ἐξ
αὐτοῦ νόησις καὶ ἔξις, ἐλευθερά τε ἐστὶ, καὶ κατὰ
μὲν τὸ σῶμα πράττειν, ἅπασιν οὐκ ἐθέλων, ἐπεὶ ἂν ἴσως
ἀναγκάζοις· τὸ δὲ καὶ προαιρετούμενον πράττειν οὐδέ μιν
ἀνάγκη τῶσάν τε, εἴτε βαρεῖάς οὕτως ἀπειλάς, εἴτε
θινὰ ἐπὶ τῶσάν τε καλαστήρια, ὥστε ἐπεὶ βιάσασθαι
εἰ δὲ ἐν τῷ σώματι οὕτω πως ἔχει· πόσῳ μᾶλλον ἀνα-
γκαστὸς τῆς βίαν προσάγειν τῇ ψυχῇ, ὥστε ἐθελοντικῶς
τινὰ, ὣν οὐκ ἀποδέχεται, πιστεύειν ἀναγκάζεσθαι;

Οὐδαίς, ὦ βασιλεῦ, ἐπὶ τῆς γῆς μίζων ἐστὶ σὺν,
οὐδέδ' ὑπὸ νυκτὶ οὐδαίς οὕτω ταπει-

et emulat: ita, cum ad tempus simularent, ad prescri-
ptum imperitoria colere se religionem, libere postea 457 a
cum metus abesset, opinionem suam de divino numine
protulere. Nihil enim futurum esse potest, quod simu-
latum est, simulatum est: autem, quod metu, non ex
animo suscipitur. Sapiens igitur in te diceretur, ut quam quisque
religionem probabilem duceret, ad eam se adiungeret,
in eoque animi sui tranquillitati verreret. Neque haec a
te primum lex exegitata est: sed equalis est ritus ho-
minum, et ita inde ex omnium saeculorum aeternitate
a Deo sacrite. Informavit enim Deus omnium mentes,
quamvis agrestium et barbarorum, ratione sui: studium b
que pietatis, ita, omnibus inculcavit, ut neque pernuaden-
do, neque cogendo, ex animis exui possit. Rationem h
vera et viam, quae coli velit, non praescripsit, sed quae-
que indicio et voluntati permisit. Quocirca qui vim ad-
hibet, pignat cum Dei et naturae lege: qui, quam pote-

τινὰ, ἢ καὶ ἀδρόως ἐννοήσασιν βιάσεται, καὶ διαλύσει·
οὕτω κατὰ τὸ τοῦ βασιλέως δέκταγμα εὐσεβῆν πρὸς
καιρὸν πλαττόμενοι, μετὰ ταῦτα φόβου παραλλάξαντος
τὰ πρὸ τοῦ θεοῦ δόγματα ἐαυτῶν ἐξήνεγκαν, χρόνιον
γὰρ οὐδὲν τὸ ἐπιπλάσσειν· ἐπιπλάσσειν δὲ ἴσμεν ἄπαν
τὸ διὰ τὸν φόβον, ἀλλ' οὐκ ἐκ προαίρεσις γινώμενον.

Διογῆς ἄρα τούτῳ νομοθετῆς, ἀπολειλύσθαι τὴν
ἐκείνου φωνὴν πρὸς τὴν οὐρανὸν ἰσοβαίαν, ἐνταῦθα
γυλῆσθαι ἐαυτῶν, καὶ ἀδύνατον πεισθαιόντα. ἀλλ' οὐδ'
ὑπὸ πονηρῶν οὐτοὺς ἐπέβη δυνάμεις· ἀλλ' ἰσοφρόνους
ἐπὶ τῇ τοῦ θεοῦ φωνῇ, βίον καὶ πᾶσι παντός ἡδὺ τοῦ
αἵματος ἐπὶ τοῦ θεοῦ καταρτισθέντας, τῇ γὰρ ἐαυτοῦ
γνώσει· οἱ δὲ οὗτοι τοῖς ἀμαρτανῶν διακρίσις, ἐπαίσεις, καὶ
ἐργίαι καὶ φαρμακείαι [κατὰ τὸ ἔχον πρὸς εὐσεβείαν
ἐκτελέσας, ὅπως κοινὸν ἀπολαύσαντες ἀπέναντον, ὡς μήτε
μυθεῖν, μήτε αὐτῶν δύνανται ἐνδύσθαι ἀφενεῖσθαι] τὴν
τρόπον δὲ τῆς θεωρίας, ἐξήμα τῆς ἐν ἐκείνῃ βασιλεί-
ας, ὅ, δὲ προσέχοντα ἀλάστον, μάχεται τῷ θεῷ, καὶ

statum hominibus Deus arbitrat, eam tenet adfirmare.
 B Quamquam frustra omnis labor suscipitur. Stabile enim
 et ratum nihil esse potest, quod sit naturae adversarium;
 ad exiguumque tempus eiusmodi leges, si modo legis
 C nonnen attingunt, durare possunt, saepe sponte extabe-
 scunt. Quod Cambysae et aliorum quorundam legibus
 accidisse legimus, quae quod Dei legem conarentur per-
 rumpere, vix ad cuiusque aetatem, a quo erant latae,
 viguere. At Dei lex, quae eadem tua est, abrogari
 hominum iussis non potest: et orta iam inde ex aeterni-
 tate, per omnesque nationes aequabiliter fama, deinceps
 ad infinitam venientis temporis aetatem sancta et inui-
 olata propagabitur. Est autem Dei lex, ut nulla neces-
 sitate voluntates nostrae deincepsiantur, quo minus soltas
 d ac liberae quam velint viam ingrediantur, aeternam illam
 et praestantissimam mentem auguste sanctoque venerandi.
 Hanc neque multatio bonorum ex intimis animorum sen-
 sibus eripere, neque equulei palique perfringere, neque

τῇ φύσει, [ὑφαίρουμένος τὴν ἐξουσίαν ἣν ὁ θεὸς συ-
 χώρησεν.] καίτοι μάλιστα ἅπας οὗτος ὁ πόνος. βί-
 βαιον γὰρ οὐδὲν τὸ μαχόμενον τῇ φύσει. καὶ πρὸς ἄλ-
 λον αἱ τοιοῦτοι νόμοι, εἰ δὴ τοῦτω προσήκονσι τῇ
 ὁνότητι, κρατεῖν δύνανται, ὑφ' ἑαυτῶν μαρτυρούμενοι.
 ὅπερ οἱ τῶν Καμβύσου, καὶ ἑτέρων τινῶν νόμοι πεπόν-
 θασιν, οἱ διὰ τὸ βιάζεσθαι τὸν τοῦ θεοῦ θεσμὸν ἐπι-
 χειρεῖν, μόγις τοῖς θεμέτοις αὐτοῖς συνεδύρασαν. ὁ δὲ
 τοῦ θεοῦ, καὶ ὁ σὸς νόμος, ἀθετεῖσθαι τοῖς τῶν ἀν-
 θρώπων ἀπειθήμασι οὐ δύναται, καὶ ἀπ' αἰῶνος ἡδη
 γεγόμενος, καὶ διὰ πάντων ὁμοίως τῶν φύλων διαδιδό-
 μενος, τὸν τεῦθεν εἰς ἄμεινον τὸν μέλλοντα χρόνον μέ-
 νει καθαρὸς καὶ ἀκίνητος. ἔστι δὲ ὁ τοῦ θεοῦ νόμος
 τὸ μηδεμίᾳ ἀνάγκῃ δεδεδῆαι τὰς ἡμετέρας γυνάμεις·
 ὥστε μὴ ἢ ἂν ἐθέλων ἐδόν ἀπολύτους ταμεῖν, καὶ
 τὸν πρῶτον νόον ἐπὶ τὸν σήμερον, καὶ ὅσους ταμεῖν.
 τοῦτον δὲ οὐδ' ἡ χρημάτων ζημία ἐνδεσθὲν ἀφείλει, οὐδὲ
 τὸ στρεβλωθῆναι καὶ οἱ πλοῦστοι ἀξιοθῆναι, οὐδὲ τὸ

enses ignesque profligare, neque vetustas ipsa, quæ cætera conficit omnia, delere potest. Corpus quidem ipsum rapi a te ad supplicium et interimiri potest: at animus, qui vel Deus est, vel Dei satu generatus, neque vinculis verberibusve coerceri, neque vitæ mutari potest: sed solutus a te compage corporis, et veluti magno beneficio 158 a affectus, lætus et alacer, cum Dei lege libertatem suam, circumferens, ad caelestem oram subuelabit, vbi neque tyrannorum diritas, neque carnificum gladii terrere poterant, quominus se in optatissima quiete iactet, etiamsi lingua sensum explanare suum non poterit.

Arbitror autem, Imperator, te pro tua sapientia etiam causam huius diuinæ legis perspexisse, eamque ob causam diligenter eius vestigiis instituisse. Vidisti enim profecto, iacere solere ea quæ non sunt hominum studiis et contentionibus excitata. Artes quidem quarum magnus in vita vsus et delectatio est, nunquam ad tantam

ἔφη καὶ τὸ πῦρ διέφθειρεν, οὐδὲ ὕψ' οὐ τὰλλα πάντα καταναλίσκεται, τὸ γῆρας ἡγάνισεν, [ἀλλὰ, τὸ μὲν σῶμα ἄμεις, καὶ ἀποκτενεῖς, ἂν οὕτω τύχη,] ψυχὴ δὲ εἴτε θεὸς οὖσα, εἴτε γέννημα τοῦ θεοῦ, μήτε διδίδασθαι, μήτε αἰκίζεσθαι οἷα τε οὖσα, μήτε τὸν βίον ἀποστερεῖσθαι· ἀλλ' ὑπὸ φαν τῆς τοῦ σώματος ἀπολελυμένη συναφείας, καὶ ὥσπερ τὰ μέγιστα εὐεργετουμένη, γεγενηῖα καὶ πρῶτονός, [ἐλευθέραν μετὰ τοῦ νόμου αὐμπεριφέρουσα τὴν γνώμην, εἰς οὐρανὸν οἰκίησται.] ὅπου μηδὲ ἡ τῶν τυράννων ἀμότης, μηδὲ τὰ τῶν δημίων ἔφη ἐκφοβεῖ, τοῦ μὴ ἐν ποθινοτάτῃ ἡσυχίᾳ διαγεῖν, καὶ μὴ ἡ γλῶττα τὴν αὐτῆς διάνοιαν ἐξηγήσαιο.

[Ἐγὼ δὲ σε, ὦ βασιλεῦ, πέπειθα ὑπὸ τῆς σαυτοῦ σοφίας τὴν αἰτίαν καταμαθόντα τῆς θείας ταύτης τομοθεσίας οὕτως αὐτῇ κατ' ἔχνος ἀκολουθῆσαι.] εἰδεις γὰρ ὅτι κεῖται ἅπαντα, τὰ μὴ ταῖς τῶν ἀνθρώπων ἀμίλλαις καὶ φιλονεικίαις ἐκρινέζομενα. καὶ αἱ μὲν τέχναι, ὧν πλείστη τῶν βίᾳ χρεῖα, καὶ ῥασιάνη, οὐκ ἂν ποτε

sublimitatem et elegantiam peruenissent, nisi artificum inter ipsos discrepantia iudiciorum, et certamen quoddam extitisset. Quippe ipsa philosophia mater omnium laudandarum artium ab exiguis orta principiis, nonne doctissimorum hominum dissensione ita creuit, vt ad eius abolutionem nihil desiderari videatur? Denique sic res habet: industriam acuit et studium incendit hominum inter se aemulatio atque contentio; contraque languorem et ignauiam animi affert, omnia omnibus assentiri, nullaue de re contrariis rationibus configere. Atque haec est illa contentio, quam vtilissimam hominum vitae elegantissimis versibus scripsit Hesiodus. Habet igitur eandem rationem religio, quam omnes artes, omnes scientiae, omnia quae digna sunt in quibus parandis vel orandis studium ponatur. Iamdudum vix aut ne vix quidem vmbra vllam haberemus religionis, si omnium mortaliū idem semper ritus sacrorum, eadem fuisset habendarum ceremoniarum ratio. Nunc varietate opinionum, et ad hanc diem altum auctumque est studium religionis, et a posteritate ad sempiternum tempus studiosè retinebi-

τοσοῦτον εἰς ἕψος, καὶ κάλλος ἐχώρησαν, εἰ μὴ διαφορὰ τις πρὸς ἀλλήλους ἐγένετο κατὰ τὰς κρίσεις, καὶ ἀμύλλα τῶν τεχνιτῶν. καὶ γὰρ αὕτη ἡ φιλοσοφία, ἀπαρχὴ μῆτηρ τῶν ἐξισταίνων τεχνῶν ἀπ' ἐλαχιστῶν ὀρμυμένη, ὅσα ἄρα τῇ σεφωτάτων ἀνδρῶν διαφωνίᾳ τοσοῦτον ἐπιδέδωκεν, ὥς μηδενὸς ἐνδεῖν ἐτι δοκεῖν πρὸς τὴν τελείωσιν; τοῦναντίον δὲ [χάρις ἐμπλήρῃσι ἡμᾶς καὶ ἀρχὴς, τὸ παντάπασιν ἀναταγώνιστον.] αὕτη δὲ ἡ ἔρως ἐστίν, ἣν ἐν τοῖς καλλίστοις ἐπεσὶ φησιν ὁ Ἡσίοδος πλεῖστα τὸν βίον ὠφελεῖν τὸν ἀνθρώπινον. ἔχει γὰρ τὸν αὐτὸν λόγον ἡ εὐσέβεια, ὃν καὶ πρᾶσαι αἱ τέχναι, καὶ ἐπιστῆμαι, καὶ πάντα δὲ τὰ διακοσμήσεως ἄξια καὶ ἀπρυδιῆς. πάλαι μὲν οὐδ' ἂν σκιὰν εἶχομεν ἐτι τῆς ἁγιότητος εἰ πάντες ἀνθρώποις τὰ αὐτὰ ἦσαν ἱερὰ, καὶ τελετὰ αἱ αὐταί. νῦν δὲ τῇ διαφορᾷ τῶν δογμάτων ἀτράφῃ τε ἡ εὐσέβεια καὶ ἐπυξήθη· καὶ

tur. Qui currant stadium, contendunt illi quidem omnes omnibus nervis ad eundem pervenire iudicem, a quo praemio afficiantur: non tamen eadem omnes insistant via; sed alias hinc, illinc alius, cursum intendunt. Ita tu unum esse magnum quandam et veram vitae quasi certaminis praefectum et moderatorem arbitraris: pergi autem ad eam non una via, sed alia asperiore; alia plana- 169 a-
niere; alia flexuosa, alia directa; omnibus tamen ad eundem terminum, veluti diversarum; perveniri: alacritatem autem et voluntatem properandi, non aliunde innasci, quam quod non eodem omnes utuntur itinere, sed omneque integrum est qua velit via proficisci. Sin unam viam reliqueris, ceteris obseptis et interclusis; minime contracto spatio utgebis eos angustis, et omnem currendi studium restinxeris.

Haec hominum non recens sed perantiqua natura est, et qui illum fecit verum,

Atque alius alii faciebat sacra Deorum, b
Homerum aetate antecedit. Nam si verum dicimus, Deo-
ipsum grata esse non potest haec opinio, consuetudo,

ὅπο τῶν ὑστερον εἰς αἰδίον τινα χρόνον μετὰ ἰσπουδῆς διαφυλαχθήσεται. [ἥτοι δὲ ἐπὶ τὸν αὐτὸν ἀθλαστήτην ἔρχεται μὲν ἅπαντες οἱ σταδίου, οὐ μὴν ἅπαντες αὐτὴν δρόμον, ἀλλ' οἱ μὲν ἐκθύν, οἱ δὲ ἐνθύν· οὕτως ἔνθα μὲν ὑπολαμβάνεις τὸν μέγαν καὶ ἀληθινὸν ἀγωνοθέτην, ὁδὸν δὲ ἐκ' αὐτῶν αὐτὴν μίαν φέρειν, ἀλλὰ τὴν μὲν δυσπορευτέραν, τὴν δὲ εὐθυτέραν· καὶ τὴν μὲν τραχεύουσαν, τὴν δὲ ὁμαλήν· συντεταμέναι δὲ ὅμως ἀπ' αὐτοῦ πρὸς τὴν μίαν ἐκείνην καταγωγὴν· καὶ τὴν ἀμύλλαν ἡμῶν, καὶ προθύμιαν οὐκ ἀλλάχθουσαν ὑπάρχειν, ἀλλ' ἐκ τοῦ μὴ τὴν αὐτὴν πάντα βιάζεσθαι. αἱ δὲ μίαν μὲν ἀτραπὸν ἴσους, ἀποικοδομήσεις δὲ τὰς λοιπὰς, ἐμπράξεις τὴν ἐνθυμωρίαν τοῦ ἀγωνισματος.

[Αὕτη παλαιὰ φρονις ἀνθρώπων, καὶ τὸ,

Ἄλλος δ' ἄλλος ἔρεξε δαῖτον,

Ὅμηρον παλαιότερον ἦν] εἰ γὰρ δεῖ τάληθές εἰπεῖν
[οὐκ ἀρεστὸν τῷ θεῷ ταύτην γίνεσθαι ποτα τὴν σφύ-

vel sagittis hostem feriant. Habes, qui intima familiaritate tibi coniuncti sint, quibus consilia tua concedas. omnia: absunt alii a tua cognitione longius, alii beatos se ducunt, si modo vili e satellitibus tuis non sint, aliis de facie vix notus es. Aliis ne hoc quidem contigit, sed auditione tantum et fama nomen tuum accipere: et ho- 160 a rum, longe maxima subditorum ditioni tuae hominum pars est. Omnes tamen in tam dispari munere et statu ex te pendunt, tuique putum respiciunt, te sibi regem diuinitus datum agnoscunt et gloriantur. Hae varietate etiam delectari existimare debes principem et moderatorem, huius universitatis. Aliam formam religionis vult esse apud Aegyptios, aliam apud Graecos, aliam apud Syros. Neque tamen apud Syros ipsa una omnium est, sed aliae alia vel religione tenetur vel superstitione conflictatur.

In amplis familiis liberi sunt, et serui: et horum in utroque genere mirabilem reperire licet appetitionum, b indisciplinam, et ingeniorum varietatem: quae tantum ab-
est, ut dominum dedecoret, vel dominum offendant, ut

αρεδρονῶν, οἱ δὲ ταξινόωνται. καὶ οἱ μὲν οἰκιοῦνται· σοὶ ὑπάρχουσιν, οὓς νοίνωντες παραλαμβάνεις ἀπάντων· [οἱ δὲ καὶ ἀποδὲν λίαν τοῖς δὲ ἀγαπητόν, εἰ γνωρίζοντο τοῖς δαρυφόροις.] τοῖς δὲ μάλιστα ἐκ προσώπου γινώσκουσιν· [οἱ δὲ καὶ ταῦτ' ἀδυνατοῦσιν,] ἀλλ' αἰσὴ μόνον καὶ φήμη τὸ σὸν ὄνομα διεδίδαντο καὶ ταῦτην τὸ πλεῖστον ἴσθι μέρος τῶν ὑπηκόων. [εἰς δὲ αἱ ὅμως πάντες ἐν τεσσάρτη διαφωνίᾳ ἀνηριτηται τῆς γνῶμης,] καὶ δαράδοτον βασιλεῖα γινώσκουσιν, τί, καὶ καταχρῆται. [ταύτην νόμιζε γάρυσθαι τῇ ποιικιλίᾳ καὶ τῶν ταῦν παντὸς ἀκατήχητον, ἀλλὰς Αἰγυπτίους, Ἰσθλῆς, θεσποκίμους, ἄλλους Ἑλλήνας, ἄλλους Σύρους· καὶ αὐτ' αὐτοὺς Σύρους, ἑκείνους.] ἀλλ' ὅτι μὲν εἶδον, ὃ δ' αὖτ' εἶδον ὡς φρονήσιον τῶν αὐτῶν διανοητικῶν παραστήτηται. καὶ ταῦς μετὰ τὰς οἰκίας ἐκ τῶν ἐξ ὁμοῦ πειστικῶν δεύρας, καὶ ἀντικατῆν ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς, ἐκ τῶν γὰρ χίμιν ἐξέτιναι, καὶ πικρῶν διαφασκόντων, ἐξ ὁμοῦ καὶ ἀρετῶν, καὶ κατὰ τὴν φύσιν τῶν ἀντικατῶν, καὶ ἀντικατῶν τῶν

etiam mirum in modum familiam exornet; et non mediocrem dominus ex ea cupiat voluptatem. Totâ hæc machina, quæ vltimi cæli complexu continetur; quem mundum dicimus, magnâ quædam domus est, cui præest præstantissima natura, et ab omni contagio materiæ segregata, quem notissimo nomine Deum appellamus. Hic ab universo hominum genere, velut familia sua, c alibi ut domino sanctissime deserui vult: sic tamen ut nemini libertatem eripiat, quominus suo quisque utatur ingenio, immo gratissimum et iucundissimum ipsi sit, videre infinitam hominum multitudinem, toto terrarum orbe sparsam, certatim in sub quomque et dispari genere ad sui cultum concurrere: et hoc sibi ad gloriam et magnificentiam decus mirabiliter aptum putet.

Quæ igitur dementia est, id agere, ut omnes homines iisdem opinionibus inniti imbuantur? quod neque fieri potest, neque si possit, debet. Tunc impietatis ratio est, Imperator, qui nemini opinionem extorqueret suam, sed iudicia reliquis liberat, cum eo tamen, ut

πῶς, ὡς ἐν ἀρχῇ τῆς κόσμου ἔχοντες ὅλην, καὶ οὐ μετρίαν τὸν δεσποτὴν ἐκτείναν λαβὰν τῆς ἡθούης. ἡ δὲ ὅλη αὐτὴ κατασκευὴ, ἣν ὁ βασιλεὺς περιέχει τῶν οὐρανῶν, οὐ καὶ κόσμον καλοῦμεν, μέγας τις οἶκος ἐστίν, οὐ προσηκαίει ἡ ἀρίστη φύσις, καὶ τῆς ὕλης περὶ ἡμῶν, ἣν γεωμετρικῶς τῷ ὄντατι θεῷ προσαναγορεύειν. οὗτος σὺν παντὶ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ὅλον οὐρανὸν τινος, ὡς δὴ δεσποτὴς τις ἐκτείνεσθαι ὀρεῖται, ἀλλ' αὖτε μὴδὲν τῆς ἐξουσίας ἀρκεῖν χρῆσθαι τῇ βασιλείᾳ φύσιν. ἡ δὲ αὖτε δὲ ἀρετὴ ἀπείρων ἐκ πλήθους ἀνθρώπων κατὰ γῆν διεσπασμένων, φιλοτιμιούμενων κατὰ τὸ θεῖον γένος ἐκείνων πρὸς τὴν αὐτοῦ βασιλείαν, καὶ τοῦτο σίμνον ἐκ ἡγεσθαι, καὶ μεγαλοπρεπὲς.

Ποῖα γὰρ αὐτὴ ἡ ἀρετὴ, βιάσθαι πάντας ἀνθρώπους τὰ αὐτὰ δοξάζειν ἅκοντας, ὃ οὐτε δυνατόν, οὔτε, κἂν μάλιστα, δυνάτον ᾖ, προσήκον ἐστίν, οὐδ' ἀρετῆς οὐκ ἔστιν. ἀρετὴ δὲ βασιλεὺς, ὃς μὴδὲν τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ ἀναιρεῖ, ἀλλ' ἐλευθέρως ἀρετῆς τὴν γῆρας.

per nomen et speciem religionis, vel causssae perturbandae reip. vel latebrae peccatis quaerantur. Hanc ego legem commodiorem etiam indico, et vtiliorem summae reipubl. quam foedus quod cum barbaris nuper est ictum. Foedere enim isto assequimur, vt cum barbaris et alienigenis ne belligeremus: tua lege omnes seditiones et pugnae intestinae, quibus laborabamus, sublatae sunt. 161 a
Nam superiore tempore, quod probe nosti, gravior es eramus ipsi nobis, quam omnis equitatus et peditatus hostium externorum: magisque reimp. afflixerunt delationes, quibus vna religio aduersus alteram grassabatur, quam in provincias nostras incursationes omnium barbarorum. Quamobrem, Imperator, sine paribus pendere libram examinatam ponderibus, neque committe vt alteram lancem impellas: vt paribus et concordibus votis omnes homines, quaecumque religione vtiuntur, incolumitatem a Deo et diuturnitatem Imperio tuo precentur. b

μόνον ὅπως, μηδὲς τοῦ ἐπιδέσμευ τῆς πολιτείας, ἢ λαθὼν καταργεῖν τε, προαχθῆναι λαμβάνη τὴν ἐνστάσαν. τοῦτο γὰρ τὸν νόμον χρησιμώτερον νομίζω τῶν πρὸς τοὺς βαρβάρους γενομένων συνθηκῶν. διὰ ταύτας μὲν γὰρ τὰ μηκέτι πολέμῳ πρὸς τοὺς βαρβάρους εὐρομεν, τῷ δὲ σὺ νόμῳ πᾶσι αἱ σάσεις, καὶ ἐμφύλιοι μάχαι, ὑφ' ὧν πρότερον ἐταλαιωραῖμεθα, παντελῶς ἀναιρεθῆσαν· πρὸς αὐτὸν μὲν χάρις, ὅτι καλῶς οἶσθα αὐτῶν βαρύτεροι ἀλλήλοις ἡμεῖς ἰσχυρῶν τε, καὶ κεινῶν ἀπέστων πολέμων τῶν ἔξω καὶ χαλεπώτεροι τῇ πολιτείᾳ ἦσαν αἱ γραφαὶ ἐξ ἀκέραιας θρησκείας, τῶν ἐπιδρομῶν, αἵ καὶ τὰς ἡμετέρας ἐπιδρομὰς ἐποίησαν ἄσφακτοι οἱ βαρβάρων οὐκ οὐκ, ἀνταρξάμενοι, [καὶ μένειν τὴν τρυφάνην ἐν ἑαυτῇ: μὴ καθελκύσῃς ἐπὶ θάτερα τὴν φροῆν,] ἵνα ἀπὸ μιᾶς γνώμης πάντες οἱ ἐξ ὁποίας δή ποτ' οὖν θρησκείας ὑπὲρ τῆς τῶν σου σκήπτρων εὐτυχίας, καὶ διαμονῆς, τὸν θεὸν ἱκετεύωσι.

XIII

ΕΡΩΤΙΚΟΣ Η ΠΕΡΙ ΚΑΛΛΟΥΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ.

Σωκράτης ὁ Σωφροδίσκου τὴν μὲν αἰλήν σοφίας σχέ-
 ς, δὲν τε πᾶσαν ἕκαστος ἦν καὶ οὔτε μέγα οὔτε μικρὴν
 μᾶθημα ἐπίσκαφθαι ἠμολόγει, πλην τοῦτο αὐτὸ μόνην,
 τὸ μῆτα ρίεσθαι, εἰδέναι δὲ μὴ ἦδεν καὶ ὡς ἐπὶ ταύτῃ 5
 τῇ ὁμολογίᾳ τῆς ἀμαθίας σοφός ἀγρηῆσθαι ἐνόμειν
 ὑπὸ τοῦ Πυθίου θεοῦ καὶ σοφώτατος τῶν ἀνθρώπων.
 ὁ δὲ οὕτως ἀτέχνως πρὸς τὰ λοιπὰ μαθήματα διακί-
 μένος καὶ οὕτως ἀπεχυροφόμενος πρὸς τὸ πεκτῆσθαι
 τινα ἐπιστήμην ὅμως τὴν ἐρωτικὴν τέχνην αὐτὸς ὁμο- 10
 λογεῖ. οὐ μὲν γὰρ τυθῆσθαι μόνον οὐδὲ ζητεῖν οὐδὲ
 διώκειν, ἀλλ' ἦδη καὶ ἤρηκέναι καὶ ἔχειν, ὡς καὶ αἰ-
 d λους διδάσκειν οἷός τε εἶναι. φησὶ γοῦν ἐν τοῖς Ἀγά-
 θωνος ἐπινικίοις μετὰ τὸν πότον αὐτὸς τε ἀγαγόμενος
 εἰς τὸν ἔπαινον τοῦ ἔρωτος καὶ τοὺς συμπότας παρα- 15
 σκευάζων οὕτως ἀπαρακαλύπτως καὶ ἐκφρατῶς, οὐδὲ
 ἄλλο φημὶ ἐπίστασθαι ἢ τὰ ἐρωτικά. βεβαί, ὦ φίλοι
 Σωκράτες, ὡς λίαν ἀνθαδῶς καὶ πόρρω τῆς κινδύλου σοι
 εὐλαβείας, καὶ ἐγγύς τι Προδίκου τοῦ Κείου καὶ Πρω-
 ταγόρου τοῦ Ἀβδηρίτου καὶ Γοργίου τοῦ Λεοντίου, 20
 162a καὶ ὅσοι γυναιῖς ταῖς κεφαλαῖς ἀνεκέρυττον ἑαυτοὺς
 ἐν τοῖς Ἑλλήσιν ἐπὶ τῇ σοφίᾳ. καὶ θῆτα Ἀρχέλαον μὲν

198, 5 το μῆτα A. εὐδ om. H. 7 ἀνθρώπων Roulezius
 p. 34. Vulgo ἄλλων. 11 τυθῆσθαι] εὐθῆσθαι Harduianus.
 τεντάειν vel τεντάεισθαι Ruhnkenius ad Timaeum p. 255. τεντά-
 ζισθαι Bastius Ep. Crit. p. 152. 16 οὕτως] Vulgo οὕτως.
 21 γυναιῖς] „Plato Pbaedr. p. 243 b.“ Iacobsius.

τὸν σπαντοῦ διδάσκαλον ἀποκρύπτεις καὶ ἀνέπαυτον
 ἐν λόγῳ τῆς ἰσοτήσῳ τὸν πληροφόμον εἰς ἀνίσταται σο-
 φίας, ὅτι σμικρὸν γε τὸ μᾶθημα καὶ ἀφροισμικὸν ἰδο-
 καί ἐστιν, σάρκα καὶ ὄσπερ καὶ μελὸν, εἰ δὲ βούλει,
 5 γῆν καὶ ὕδωρ καὶ εἰς τὰ τοῦτων ἀρχεγονίματα, ὅση
 εἰ καὶ ὅπως γεννᾶται, μηδὲ φθαιρόμεναι, ἀλλὰ συν-
 ὄντα καὶ ἀπύοντα ἐκ' ἀλλήλων. τὴν δὲ Μαντιμαχίην
 ξίτην ὑπνεῖς καὶ διδάσκαλον σέαντοῦ ἀποφασίζεις ἔρωτι-
 κῶν, καὶ ἀποκτείνεις μακρὸν καὶ πάγκαλον λόγον γενέ- b
 10 σθαι, τὰ τε Ἀφροδίτης διεξιὼν κατὰ δειπνον καὶ Πύ-
 ρου μέθην καὶ ὕπνον καὶ ἐπιβολὴν τῆς Πύρας καὶ
 κατακοιμήσιν παρὰ τῷ Πύρῳ καὶ ἐνταῦθα γένεσθαι
 ἔρωτος, ὅτι θεὸν μὲν ὀνομάζεις, δείκναι δὲ μέγιστον καὶ
 μέγιστον τῶν ἄλλων δαιμόνων. τὰ μὲν δὴ ἄλλα, ὅτι
 15 ὀνόματα, ὅτι τοῖς τε καὶ ὅτι βούλεται ἡ Ἀφροδίτη καὶ
 ὅτι ἡ Πενία καὶ ὅτι ὁ Πόρος καὶ ὅτι ἡ μέθη τοῦ
 Πύρου, καὶ ὅσα ἀρετῆς καταλέγεις, δηλὸς εἶ. ὅτι οὐ
 τὰυτα λέγεις ἀλλ' οἱ πολλοὶ νῦν ἴσασιν ἐκ τῶν ὀνομάτων
 εἰς κέχρηται, ἀλλ' ἕτερα θύσφραστα καὶ θυμαστα o
 20 καὶ τῷ μύθῳ ἐνδιδυκτά ὥσπερ γενοῖτο, ὥς μὴ ἐπι-
 δομα εἶναι τοῖς παντάπασιν ἀμνηστοῖς.
 Τὰ μὲν φη' ἄλλα, ὥσπερ ἔρην, καθ' ἴσαντους ἐπὶ
 σχολῆς σοι ἐπαυσιόμεθα, ἀ δὲ τοῦ λόγου μάλιστα θανα-
 τίας ἔχω, τὰυτα καὶ νῦν σοι ἐν τῷ συλλόγῳ οὐκ
 25 ἀποκρύψομαι, ὥς ἀκριβῶς ἄρα ἐξήρασας καὶ ἐπισκέψω
 τὴν μορφήν καὶ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ ἔρωτος, ὅτι οὐχ οἷος
 τοῖς πολλοῖς δοκεῖ τοιοῦτος καὶ τῷ ὄντι ἐστὶ, νεὸς καὶ
 ἀπαλὸς καὶ ἄβρὸς, ἀλλὰ τούναντίον σκληρὸς καὶ ἀνύ- d

199, 6 γεννᾶται Harduinus. Vulgo γεννᾶσθαι. 7 Μαν-
 τιμαχίην] Vulgo ματιμαχίην. Correctis Davisius ad Maritimum Tz.
 vol. I. p. 400. ad. Reisk. 8 σπαντοῦ A. σπαντὸν H.
 ἔρωτικῶν] ἔρωτικῶν A. 9 γενέσθαι post ἔρωτικῶν transponit
 F. A. Wolfius, post Ἀφροδίτης, in γενέσθαι mutatum Wernsdor-
 fhus ad Mimic. p. 358. 10 κατὰ δειπνον Harduinus. Vulgo

καὶ δεῖπνον διεξιὼν. Πύρου] πυρὸς A et similiter infra ter.
 Vide Platonis Sympos. p. 202 b. 13 φῶν μὲν] Adde εἴη ex
 Platone. 15 τοῖς τε] Vulgo τοῖς τε. 20 ὥς μὴ ὥς om. A.

- μηρός καὶ θυραυλῶν ἐπὶ θύραις καὶ ἐν ὑπαίθρῳ τὰ
πολλὰ καὶ ἐν ὁδοῖς διατρώμενος καὶ ἐπιθυμητὴς αἰεὶ τοῦ
κάλου καὶ ἀγαθοῦ, καὶ ἔτις ἐπὶ τούτοις, σύντονος,
θηριότης, δεινὴς πλέκων μηχανὰς ἐπὶ τῇ θήρᾳ, καὶ
ἔτι φρόνιμος καὶ αἰεὶ φιλοσοφῶν. ὧν τὰ μὲν ἐκ τοῦ 5
πατρὸς τοῦ Πόρου αὐτοῦ παραγίνεσθαι, τὰ δὲ ἐκ τῆς
μητρὸς Πενίας. ταῦτα δὴ σου ἀκούων ἐκ μακράν
μοι ἐπιδόντος καὶ παιδευάντος, καὶ ὅτι ἄλλο μὲν τὸ
163 ἡ ἐρασιόν, ἄλλο δὲ ὁ ἔρως, καὶ ἐκεῖ μὲν δαὲ ζῆτεῖν τὴν
νιότησιν καὶ τὴν καλλονὴν καὶ τὸ ἀναιδέες καὶ τὸ πλῆ- 10
ρες, τὸν δὲ ἔρωτα γινώσκων ὅτι ἀπάντων τούτων ἐπι-
δεῖς· οὐ γὰρ ἂν ἐρίετο αὐτῶν, εἴπερ εἶχε· ταῦτά σου
ἀκούων τὸν ἄλλον ἅπαντα χρόνον ἀντιμαντευόμεν ὡς
θανυμαστὰ εἶη καὶ μᾶλλον ἀκόλουθα τὰ ἐκ τοῦ σου
λάγον, ὧν πεῖθασιν ἡμᾶς οἱ ποιηταὶ καὶ οἱ ζωγράφοι, 15
καὶ προσφαιέστερα τῷ ἔρωτι καὶ τῶν ἐρώντων, ἐμνηστῆ
b δὲ συμπεσόντα οὐδὲ πώποτε ἐνέωρων, ἀλλὰ παρήλλαξε
εὐσεύτων ἐνικυτῶν ἀριθμὸς ἐπαινέτην μὲν τῶν λαγομέ-
νων, ἀπείρατον δὲ ὧν ἐπὶ ἡνουν. οὕτε γὰρ ὁδὸν ἐμαυ-
τῷ συνήδειν μακρὰν οὔτε πορείαν σύντονον οὔτε ὑπαί- 20
θρον διαίταν οὔτε θυραυλίαν οὔτε σκληρὸν τι καὶ
σύχμηρον ὑπομείνας οὔτε μηχανὰς ἐπὶ τῇ θήρᾳ πεπλε-
γμένης τοῦ κάλλους, ἀλλ' ἐπιθυμητὴν μὲν τῆς ἐρωτικῆς
μιλέτης οὐ φανῶλον ἐμνηστὸν ἡμιστάμην, ἀγωνιστὴν δὲ
οὐκέτι καὶ ἀθλοφόρον. 25
- c Νῦν δὲ, ὦ μεγάλε, ἀθρόον μοι ἀπήντησεν ἅπαντα
ἃ σὺ καταλέγεις, καὶ πλείονα ὧν καταλέγεις, δρόμος
! ἐσθόρομος σχεδὸν τῷ ἡλίῳ ἀπὸ Τίγρητος εἰς Ὀκεανόν,
πόρος σύντονος, πηγὴς χαμαιπετῆς, καὶ οἷον ποτε
Θεῶν τὸν Ἐρωτα φῆς, ἡμέραι ἐπὶ ταῖς νυξὶν ἀκοίμητοι. 20
χαμευστὰς καὶ θυραυλίας διήγαγον ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ
ἐν τοῖς ὑπαίθροις ἄστρωτος, καὶ ἀνυπόδκτες, οὕτε ξὺν
ἔχων ἥκαδ' ἀπεπλήσθην οὕτε ἀπειπον, ὡς ἀπορῶν κα-
d τερερῆν, καὶ ἀναβίων πολλάκις τῇ ἐνδείᾳ καὶ τῇ ἐλπίδι.

σύμπαντα ἐν ἀπλῶς ἐν τῷ ἐμῷ ἔρωτι ἔσα κατέλιπας
 καὶ τῇ μαρτυρᾷ ἀπάσῃ, καὶ ἡ φύσις τοῦ δαίμονός τοῦ-
 ταν οὐκ εἶδεν εἰ ποτε ἐν ἄλλῃ ἀνθρώπῳ οὕτως ἐξέλαμψε
 καὶ ἐξεφάνη. αἱ πολῖαι δὲ ἔφυσαν οὐ προσδοκῶντες, ἐν
 5 πείρᾳ ἐπεσθῆαι ὡς παρὰ σοῦ μεμάνησκα. αἴτιον δὲ οἱ
 τρεῖς οὗτοι ἡ ἐμὴ νουθεσία καὶ ἀνταρσία, ἀλλ' ἡ πρώτη
 ἐπίβασις τοῦ ἔραστος ἀπορός μοι τίς, ἣν καὶ ἀντί- 164 a
 ρετος, καλὴ ψυχὴ ἐν καλῷ σώματι, νῆα ἐν νῆῳ, ἀν-
 θρώπου ἐν ἀνθρώπῳ, τῇ μὲν ἔχουσα ἀγλαΐαν ἤδη, τῇ
 10 δὲ ὑποφαίνουσα ἐπιδείνουσαν ἄμα, εἰς χρόνον.

Τοιαῦτα παιδικὰ ἐγὼ ζητῶν καὶ διώκων πανταχοῦ
 ἰσχυροῦς θανμαστὰ ἐπασχον οἷα τὸν πρὸ τοῦ χρόνου,
 καὶ πράγματα εἶχον καὶ παρῆχον τοῖς γυμνασίοις καὶ
 ταῖς παλαιστραῖς, ὅτε ἐντύχοιμι νῆα ἀναπειρώμενος·
 15 καὶ μάλιστα ὅσοι πένητες καὶ ἰδιῶται πατέρων ἰδιωτῶν,
 ἀπραγμόνων, μικρὰ ἐν ταῖς πόλεσι δυναμένων. ἤκουον ὅ
 γὰρ παρὰ τῶν ποιητῶν ὅτι πένη σοφίαν ἔλαχε καὶ
 τίττει κόρος ὕβριν καὶ πλησμονή· τοὶ Κύπρις, καὶ τοὶ
 αὐτὰ πολλὰ ἁδόντων, ἡμᾶς παίδοντα τῇ τύχῃ τῇ πολλῇ
 20 μὴ συμπεριφέρεσθαι τὴν ἀρετήν. ἀλλ' ὅμως καὶ τοῦ-
 ταν τῶν νέων οἱ πολλοὶ ἐφάινοντό μοι αὐτῷ μόνῳ
 ἐπικλύζεσθαι τῷ θορύβῳ τῆς ἡλικίας. εἰ δὲ τῷ ἡ
 σκύτος παρῆν, ἡ δύναμις πατέρων, ἡ συγγενῶν, πόρρω
 ἔχρην τοὺς πολλοὺς τοῦτον ἀσπάζεσθαι, ὡς μακρὰν
 25 πον ἀποσκηνοῦντας κάλλους ἀληθινοῦ καὶ ἀξιεράστου.
 τὰς ψυχὰς γὰρ αὐτῶν διαλαμβάνουσάι ἡ τροφή καὶ ἡ
 κολακεία λώβης ἐμπιπλάσιν ἀδιηγήτου· ὥστε καὶ εἰ τι
 ἐνὶ ἡνὶ ἀνθρώπῳ αὐτοῖς ἀμυδρὸν ἀρετῆς, μαραινέσθαι ἔπαι
 τοῦτο καὶ ἀπορρεῖν ὑπὸ τοῦ κλύδωνος τῶν παθημάτων.
 30 ταῦτα γοῦν ἐν χρόνῳ μακρῷ ἀνατλάς καὶ ὀδινῶν μὲν
 τὸν ἔρωτα ἐκείνου τοῦ κάλλους, ὃν φιλοσοφία μοι ὑπε-

201, 2 τούτου add. A. 5 παρὰ σοῦ τούτο H. τούτε del. H. Harduinus, in voce mutat Jacobatus ad Athenaeum p. 37.

8 ψυχὴ ἐν καλῷ ἐν ψυχῇ καλῷ A.

9 ἔχουσα] ἔχουσαν A.

23 σκύτος] κλύδωνος Harduinus.

26 διαλαμβάνουσα] δια-

λαμβάνουσα A.

γέφυραν, νέον καλόν· καὶ ἱερώνιον, τὰ κάλλη ἔμφαν
d κεραιώμενον, ἧς τε φυγῆς καὶ τοῦ σώματος, λαμπ-
κινετός· φιλοφροσύνῃ καὶ ἰσοσταθείᾳ ἐν ἀνδρείᾳ· ἡν-
τισθίας,

Πρῶτον ὑπενήτην, τοῦ περ χρησιμότη· ἦβη, 5
εὐνοῦτος καλλόντος ὁδόνων· ὄρατα καὶ ὀνειροειδῶν μὲν
καὶ ἐκπύδων, εὐφροσύνῃ δὲ σῶμα· οὐτε ἐν γῇ οὐτε ἐν
θαλάσσῃ, θάνατος δὲ ἀπώχρον, ὥσπερ ἔβην, καὶ ἄμην
165 ὡδὲν τὸν περὶ τοῦ καλλόντος λόγον τοιοῦτον εἶναι, οἷοι
πολλοὶ καὶ ἄλλοι φιλοσοφῶντες, οὓς τῷ νῦν μὲν οἷόν τε
ἐκμετρίαι, ἔπειτα δὲ αἰσθῆσαι ἀρήχανον, οἷον αἰσχροκλον
καὶ αὐτοσχρίγων, ὅποιον οὐτε ἐν ξύλῳ οὐτε ἐν λίθῳ
οὐτε ἐν γραμματί.

Οὐκ ἔχων δὲ οὔτε ἀποθέσθαι τὴν ὡδὴν οὐτε
ἀποπλεῖσαι, καλλόντος δὲ οὐχ οἷόν τε ἐκλαθέσθαι ἀρίστον 15
d καὶ ἀλοκλίῃαι τοὺς φιλοκαλοὺς καὶ εὐφυνεῖς, ὅψα ἀτε-
χρόμαρτος· μολις ὥσπερ ἐξ ὑπνῶν βαθέος, θεοῦ τιτος,
ὥς, τοῖς, ποδηγούντος, ἐκθυσμήτην τὰ ἐν τῷ Πλάτῳ
b γος, Φαίδωνι. καὶ γὰρ ἐν ἐκείνοις τοῖς λόγοις ὁ αὐτός
ἀνδρακάλος τῶν ἱερωνικῶν οὐ φησὶν ὁμοίως τὸ αὐτὸ καὶ 20
ἐν καλλόντος διωκτὸν εἶναι, ἀλλὰ τοῖς μὲν Ἄρεος θειρα-
πενταῖς ἀρεῖκόν τε καὶ φιλοπόλεμον, τοῖς δὲ Ἀπέλλω-
γος διασώταις εὐμονσον καὶ τῷ θεῷ τούτῳ οἰκείον,
γ ἁμόνις δὲ τοῖς φιλολόγοις τὸ Διὸς τε καὶ βασιλικόν·
Διὸς γὰρ εἶναι τοὺς φιλολόγους συμπεριπράλους, οὕτω 25
δὲ καταλιπὼν τὰ φροντιστήρια καὶ τὰς παλαιότητας
σπουδῇ ἀπάσῃ ἐπὶ τὰ βασιλεῖα ἦα, ὥς ἐκεῖ μάλιστα
καὶ δειλοὺς καὶ ἡγεμονικοὺς ἐξευρήσων. καὶ δῆτα ἐν-
c περὶ πρῶτα μὲν τῷ πατρὶ τῷ Κωνσταντίνῳ, ἔπειτα
πρὸ ἐκείνου ἀδελφῷ, ἀμφοῖν ἀγαθοῖν μὲν καὶ ἀτεχνῶς 30
δύοι, ἀλλ' ὑπερώρον γε ἦδη τὸ καλλόντος αὐτῶν, καὶ τὸ

202, 5 Πρῶτον] Iliad. α., 348.

10 οὐς τῷ νῦν μὲν οἷόν

τε] οὐν τῷ νῦν μὲν οἷόν τε A.

13 γράμματα] γράμματα A.

15 καλλόντος] καλλόντος A. 24 τὸ Διὸς] τὸ Διὸς. Hiera. ad Maest. p. 186.

28 δειλοὺς] δειλοὺς?

ἐκμετρίαι F. A. Wolfium.

ἐκμετρίαι H. ἐκμετρίαι A.

31 δειλοὺς] δειλοὺς A.

ὑπερώρον] ὑπερώρον A.

πρὸς οὐδ' ὅσον ἐκ ἀπορίας ἐκ τοῦ ἔργου, τὸ δὲ πρῶτον
 φανερὸν ἐστὶν καὶ ἀποδείκνυται. ἀλλ' ἔχον, ὡς ἔοικε, τὸν
 μυστηριώδη μου γινώσκον ἐπὶ ἀποδείξεως τελειότητος, οὐ
 πόρρωθεν ἐπὶ παιδικῶν οὐδὲ δόξαστον, ἀλλ' ἐγγύθεν
 5 καὶ ἀπ' ἀσπίδος.

Ὅστις οὐ χαριεῖται ἐκ τοῦ λόγου κύκλου περιμένα,
 ἀλλὰ μεθιέμενος ἤδη τῶν προπαιτισμάτων αυτοπροσώπως
 σοὶ διαλέσσεται, ὦ παῖ βασιλεῦ, ὦ παῖ πατέρ, ὦ παῖ
 γυνὴν πολλὰν ἀρετῇ, ὦ μακαρίων θύραμα τῆς ἐλπίδος
 10 ἡγελασίας, οὐ γὰρ οἷός τε πρό-σφματων ἔχειν τὸ καλ-
 λος, οὐδέ γε ἐκ περὶ τῶν ἐς πέρας τῆς ἐπομένης,
 πάντα ἐκείνα υπομνήσας ὅσα κατέλειπεν ὁ Σωκράτης
 ἡμῖν καὶ Διοτίμα, μὴ οὐχὶ πρὸς σὲ ἀνελθὼν καὶ ἐπε-
 στηρίξειν τῷ ὀφθαλμῷ, καὶ δεῖτα αἰσθάνομαι ἑμάντων
 15 ἐμπνευμένων ἤδη καὶ ἐνδουσιῶντος, ὥστε εἰ τι φιλο- 166 a
 τιμοίμην σφοδρότερόν τε ἤδη καὶ ἐμπυρώτερον, ταῖς
 νύμφαις μὲν τοῦ Ἰλίουσοῦ οὐ λογιᾶσθαι, τῷ δὲ Ἐρωτι
 καὶ τῇ τοῦ φαιδρείου θεῷ ἐμπνοίᾳ. ἐπεὶ οὖν ἡφ' αὐτὴν
 ἐλπίδος, ἣν πάντα τρέφον καὶ ὠδίνων οὐκ εἶχον ἔξωθεν
 20 ὅπως αὐτῇ ἐπιλαβομένη, οὐ μεθιέμενη ἤδη τοῦ ἔχοντος
 τῆς ἄγρας, ὡς ἄξοντός με ἐπὶ τὴν ἄγραν οὐ χαλεπῶς,
 ἦν ἐσπουδαίεσκον, ἀλλὰ προσεκαρτέρουν καὶ προσελιπ-
 ρουν τῷ σφ' πατρὸς δέλφω, Ἰστρον τε πρᾶττοντι ἐπὶ-
 σκόμενος καὶ Τίγρητα ἀναστέλλοντι ἀκολουθῶν καὶ
 25 ὠχυρωμένῳ Ἐσφρατῇ. καὶ διὰ ταύτην τὴν προσεδρεύσαν b
 εἶδον ἀεὶ ἄνθρωποι θέαμα τοῖς νῦν ἀπιστοῦ καὶ ἀδύ-

203, 2 ἐπείτη] ἀπόφθ Ruhnkenius ad Timaeum p. 40. ad
 ὅς ἀπόφθ καὶ ἀπείτη Pierson. ad Moer. p. 50. 10 ἔχον]
 „Leg. ἔχον. Ab οἷός τε pendent infinitivi ἀνελθὼν καὶ ἐπιστ.“
 Iacobsius. 11 ἐπομένης] ἐπομένης A. 13 Διοτίμα]
 διοτίμας A. οὐχὶ] ἔχον Wakefieldus Silvae crit. IV. p. 242.
 17 et 18 οὐ et τῇ addidit Iacobsius apud Goellerum p. 274. οὐ
 etiam Wakefieldus. 18 ἐμπνοίᾳ] ἐμπνοίᾳ. Vulgo ἡφ' αὐτῇ.
 19 ἦν] Vulgo καὶ ἦν. καὶ aut deleri aut ἦν καὶ scribi vult Iac-
 obsius apud Goellerum p. 273. 20 ἔχοντος] Vulgo τὸν ἔχον-
 21 ἀξοντός] Vulgo ἀξοντός. 25 ὠχυρωμένῳ] ὠχυρωμένῳ A.
 26 εἶδον] Harduinus. Vulgo εἶδους.

καὶ δῆγμα ἀνδρῶν ἤδη τῆς παλαιᾶς εὐδαιμο-
 νίας, βασιλείαν συνεσταλάσαν φιλοσοφίᾳ καὶ τριβάνιον
 εὐλογητῶς συνδυαζόμενον καὶ ἱκανόνα κόσμον εἰς τὰ
 βασιλεῖα, ᾧ Τραϊανὸς ἐκασμῆτο καὶ Μάρκος καὶ Ἀγ-
 τωνίτος, ὃν Ἀλέξανδρος ὁ μέγας οὐκ ἐκασμῆθη, οὐδὲ
 Κῆρος ὁ Μῆδος, οὐδὲ Ξέρξης ὁ ἀλαζών. ἀλλὰ χρυσὴν
 μὲν κλάτανον περιφέρεται καὶ χρυσοῦν οὐρανόν, φιλο-
 σοφία δὲ ἀκόσμητος ἦν καὶ τὸν οὐρανὸν οὐχ ἰδὼν τὸν
 αἰληθινὸν ἀμύητος ὢν καὶ ἀνοργιάστος τούτων τῶν ἱερῶν.
 τῶν ἑμῶν δὲ παιδικῶν ὁ ἐξηγητὴς καὶ προφήτης, το-
 σούτων ἄρα αὐτῷ κάλλος περίεστιν ὥστε καὶ βάρβαρον
 ποιεῖν καλόν, καὶ τὸν Γέτην ἡμῖνον καὶ τὸν Πέρσιν
 ἐπικεικῆ καὶ τὸν Ἀρμένιον ἤδη Ῥωμαῖον καὶ τὸν Ἰβήρα
 Ἕλληνα, καὶ τὸν σκηνητὴν οἰκουρόν· καὶ ἕκαστον ἐκ
 τοῦ πρόσθεν αἰσχους εἰς τὸ ἐναντίον κάλλος μετα-
 μορφεῖν.

Ἐγὼ δὲ εἰμὶ μὲν καὶ τῆς ζώης καὶ τῶν βασιλέων
 ἐπαινήτης καὶ ἐραστής, καὶ μάλιστα εἰ καὶ ξὺν δίκῃ
 ζωνταμένην αὐτὴν καθορῶν, πολὺ δὲ μᾶλλον ἐπαινεῖν
 αὐτὴν καὶ ἐρῶν τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ὀμμάτων, ἵνα τὸ
 τῆς γνώμης καὶ νοῦ χωρίον καὶ οἰκητήριον. ἔκθεν καὶ
 αὐτοῦ τοῦ Διὸς ἐξέθορετ' ἡ πρόμαχος Ἀθηνᾶ καὶ τῆς
 φύσεως πρόνοια αὐτῇ σπευγὴ καὶ αὐτοῖς ὅπλοις, ἐνδικ-
 νυμένης τῆς ἀρχαίας φιλοσοφίας ὅτι μόνῃ ἡ μῆτις καὶ
 τὰ βουλευμένα καὶ αἱ γινώμαι ὁλόκληρα τὰ γεννήματα
 καὶ ἀρτιμυλῇ τῶν βασιλέων, καὶ πρὸς ταῦτα ἀποχρῶ-
 σιν ἑαυτοῖς καὶ γινῆσαι καὶ ἐγγενῆσαι, δι' ὧν ῥύον-
 ται τὴν ἀρχὴν καὶ σώζουσι τὰς πατρίδας τὰς ἀνθρωπι-
 νους. ὥσπερ οὖν ἡ Ἀθηνᾶ ἐκθοροῦσα τῆς τοῦ πα-
 τρός κεφαλῆς κατέπλησε μὲν οὐρανὸν τοῦ πρώτου κάλ-
 λους, κατέπλησε δὲ ἥλιον καὶ σελήνην καὶ τὰ λοιπὰ

204, 3 καὶ ἱκανόνα — βασιλεῖα add. A. 7 περιφέρεται]
 περιφέρεται: Harduinus. 11 κάλλος] κάλλους Roulezius p. 40.

12 καὶ τὴν Πέρσιν — Ῥωμαῖον add. A. 19 ζωνταμένης] ζων-
 ται A. 20 ἐρῶν Isaacbelus ad. Athenaeum p. 100. Vulgo
 εἰμῶν.

ἀσπερ, ἐνταῦθα δὲ γῆν καὶ ἕωρ καὶ ἕρα καὶ πῦρ, καὶ
 ποιήσῃ καὶ ταῦτα σώματα ὅτις δαίτην τὰν καλὴν
 καὶ ἐραστὴν οὕτω, καὶ ἡ μῆτις τῶν ἀγαθῶν βουλήσῃ,
 οὗτος ἂν ἐράσῃται καὶ ὃ ἂν πελάσῃ, οὐ δάμις τοῦτο
 5 μὴ οὐ καλὸν εὐδοκῇ εἶναι καὶ ἐραστὸν καὶ ἐχθρὸν 801
 αὐτῶν, ὅσον μὴ καλὸν περὶβήσῃ, ὥσπερ τῷ ἡλίῳ
 τὸν ὄρατον καὶ τὰ μὲν ἄλλα καλλὴ οὐ μοῖς παρὰ
 ἀκρίβειαν, ὅστις δὲ αἱ πόλεις ἐπέλασσαν, ὅσοι δὲ αἱ
 αἱ πόλεις οὐτε δὲ αἱ πόλεις ἤδη καὶ τὰ ἐπ' αὐτῶν πᾶσι
 10 γὰρ ὅσοι καὶ ἀποσπῶντες καὶ ὁρῶντες μερίδῃ τε εὐδοκῇ
 μαρτύρων ἐκαστῇ διωλύει καὶ εὐμορφίας ἀμειψόμενος
 καὶ φιλοφρονέσας τε καὶ ἰουκῇ ἐπιβύσας καὶ ἐπε-
 κλέσας, καὶ ποταμῶν ἀνομασίαν γυμνοποιήσας, καὶ
 15 τῆς ἐκείνης πόλεως ἀπεξυμνέον καὶ κέρειν ἐκαστῇ
 20 αἱ δὲ μὴ οὕτως τέ αἱ κατὰσχόν, μὴδὲ θέμεις ἀρε-
 ρητα παρελθεῖν, καὶ ταῦτα πρὸς σέ, ὦ μακάριε, ἡ
 λίαν οἰκίος ὁ λόγος καὶ οὐκ εἶδον εἰ τῷ ἄλλῳ οὕτως
 ἀπ' ἐστίαν

Ἡ γὰρ σοι πόλις τοῦ Κωνσταντίνου καὶ τοῦ υἱοῦ
 20 τοῦ Κωνσταντίνου, οἷς σὺ καὶ τῷ αἵματι ἀνμείχθης,
 καὶ τὸ γένος ἡμῖν τῶν οἰκιστῶν ἀθάνατον ἤδη καὶ
 ἀσφαλές τῇ σῇ κοινωνίᾳ, αὕτη ἡ πόλις καλὴ μὲν πον
 καὶ προσθῆναι καὶ τῶν οἰκιστῶν τὸν ἔρωτα οὐκ αἰσχυ-
 νουσα, ἀτὰρ ὑπὸ σπουδῆς καὶ προθυμίας αἰμῶν τῷ
 25 ἐραστᾷ μᾶλλον ἐγενέσθην τοῦ ἰδεῖν καλλίῳ ταυτην ἢ
 τοῦ ποιῆσαι, ὥσπερ ἂν εἰ τις γυναικὸς ἐραστὴς καλῆς
 καὶ γενναίας φυχῶν μὲν ἐπιμεληθῇ καὶ ἀγχουσης καὶ
 ἐντριμμάτων καὶ τῶν ὥς πλείστα αὕτη παρῆναι, καὶ
 30 καὶ μὰ Δία σεραιπῶν πολυτιμητῶν καὶ ἐλλοβίων καὶ
 πέλων ἀλουεγῶν καὶ πολυχρούων, καὶ τοῦτοισι ἄλλοτε
 ἄλλως ἀμφοτέρω, ἐκχομμῇ, ἀγέῳν ἐξ ἀπάσης γῆς

205, 8 ἐκαστῇ] Vulgo ἀκρίβειαν. 22 ἐπέλασας καὶ
 ἐκλέσας] ἐκλέσας καὶ ἐκλέσας. 23 καὶ ποταμῶν] καὶ
 πᾶσι ποταμῶν. 24 ἀνομασίαν] ἀνομασίαν. 25 ἐκαστῇ
 Iacobatus in append. ad Perseni Adv. p. 318. 26 τῷ ἡλίῳ
 duinus. Vulgo τῷ. 27 ἐκαστῇ] ἀκρίβειαν.

ἔσται ἀνθρώποις νιότης, ἀλλὰ καὶ ἐξουσία, καὶ ὅν τῷ
 αὐτοῦ γίνωτο θυεραγωγέον, ὅταν πορεύεται σὺν ἀλλή-
 λαις, ἢ μὴ κινῆσαι ἀλλήλους ὁμοίως, ἢ δὲ πορεύουσα
 αὐτοῖς τὴν ὁρατὴν; ἐνθ' ἐν μὲν ἄλλω, ἐν δὲ πάλ-
 λω ἐνθ' ἐν δὲ ἄλλω ὁμοίως, πολλῶν καὶ πολυπλο-
 λῶν διερχομένων, πικρύνει ἀπαρὰν θηρίων φόνον, ὅταν
 καὶ οὕτως αὐτοῖς ἐπιστήται. ὅταν οὖν Ἰσραηλιτὲς ἐνό-
 ηται μὲν γήρως ἐπιβληντὴν στασιμότηταν, τὴν δὲ ἐξου-
 σίαν παρέχεται χαλκῶν ἔχουσαν καὶ τῷ ὁρῶν λόγῳ καὶ
 τῷ νόμῳ συνεπαρμένη, ἀρ' ἐξελέγχει με καὶ ἀποκρίνεται. ἢ
 18 θωπεύεται ἢ ψευδόμενον πῆμα ποιῇ; ἀλλ' ἐγὼ φημι
 καὶ τὸν Ἀλκιμάχον, οὐκ ὅτι θηρίων ἑκράται, παιδα-
 ῖον φέρεται νομισθῆναι, ἀλλ' ὅτι κρείττων ἦν θυμοῦ
 καὶ ἐπιθυμίας καὶ θράσους καὶ ἐγχειρῆς καὶ ἰσχύος
 κούφων καὶ ἀνδρῶν ἐγχειρημάτων. καὶ εἰ μὴ ἐμὲλλον
 15 ὅμιν φοβεωτέρως φαινεσθαι, χροῖντος ἀνθρώπου σοφία,
 πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἐν αὐτῷ χαλκῶς ἑκαστος ὡς κατέβη παθη-
 μάτων ἑκάστω ὡς ὁ μῦθος λέγει. θηρίων ἑκράται καὶ πάλ-
 λω, φράσσεται, δὲ ὡς πρότερον καλλίπικρος ἀξιοφάνη
 170 ἀνῶθεν ἦεν, οὐκ ἄλλα τι ἐγὼ ἐπεληνθῶν ἢ πρὸς
 αὐτὸν καὶ πυνθάνομαι. ἄμφω γὰρ ἡλῶσθ' ὁρώταται καὶ
 20 παρομοιάται, καὶ μάλιστά γε ἡ ἐξουσία, ἢ χεῖ, τις ἀπα-
 ρτὴς χορῆτο καὶ ἄνθρωπος λόγου, μετρίσταται ἐν αὐτοῦ
 τῶν αἰσθησιν, ὡς περὶ γε εἰ τις σώματος ἐκτελέ-
 σαι μεχάλα καὶ ῥωμαλέως χρῆται αὐτῷ ἅπαν ἀνθρώπων. 25
 καὶ γὰρ αὐτοῖς ἡ ἀντικειμένη ἀδελφικὴ πάσης ἀδυναμίας.
 ὁ δὲ θῶς δὲ ἀντικειμένη δὲ τοῦτο πάντων ὑπερτερῶς καὶ
 ὁρῶν, καὶ ὅστις ἀντικειμένη πικρὰν ἡσυχίαν ἐν τῇ γῇ, οὕτως
 30 φέρεται αὐτῷ ἐγγυῆται, ἀλλ' οὐράνιον, μυστηριῶδες δὲ τῶν
 τῷ λόγῳ καὶ ὁ Βοιωτὸς ποιητὴς. λέγει γὰρ

266; 1. nat. del.] nat. delendum, nisi aliquid exhibet. 7. ἀπορρηγ.] Vulgō ἀπορρηγ. (18. ἀπορρηγ.) ἀπορρηγ. Isaacius ad Phrynich. p. 263. 1. ἀπορρηγ.] „Fort. ἀπορρηγ. ἀπορρηγ. Isaacius. 20. ἀπορρηγ. nat. ἀπορρηγ.] ἀπορρηγ. nat. ἀπορρηγ. (ἀπορρηγ. Isaacius). Harduinus. 24. ἀπορρηγ.] Vulgō ἀπορρηγ. 27. nat. ἀπορρηγ.] Nat. ἀπορρηγ. Isaacius ad Antholog. Palat. vol. III. p. 645. 28. ἀπορρηγ.] Theogen. x. 94.

Ἐκ μὲν Μουσαίου καὶ Ἀπόλλωνος ἐκίτοιο

ποιητὰς το εἶναι καὶ καθαριότητας, ἐκ δὲ Διὸς βασιλῆας.

Ἄλλ' Ἑσίοδος μὲν οὐκ οἶδε βασιλεῖς γῆς καὶ θα-

λάσσης οὐδ' ἀναιροπόλῃσι μίαν τῆς γῆς ἀρχήν. διόπερ

5 αὐτῇ καὶ ἐπαύριος κτεταρῖναιτο τῆς γαῖης τοῦ Διὸς, εἰ

μᾶς πόλιν προσαπτεύην, Φωκίδος ἢ Βαιωτίας, χρη-

στὰς καὶ ἡμερᾶς καὶ κρῖνοι τὰς δίκας μὴ σκολιῶς. τὰ c

δὲ ἡμέτερά τί ἂν εἴποι ὁ αὐτοδίδακτος ποιητής; παῦ δὲ

ἀκρόβη ἡμῶν τὴν εἶδαν, ἐξ ἧς ὁ νεανίας ἐβλάστησεν,

10 ὅρων παῖδα ἔρετ προωθήθη, ἔρετ κατασπείραντα ἰου-

λαν, ἐπιτάττοντο μὲν ἀχιδόν τι ἀπάσῃ τῇ γῇ, ὑπο-

κινεῖσθαι δὲ τῷ κόμῳ, ἔνθα καὶ ὁ νόμος μὴ ἀτελής.

καίτοι ἡμεῖς ἢ Ῥωμαίων ἀρχὴ πολλοὺς μὲν νέους καὶ

ἐπὶ τῇ αὐτῇ τῆς καὶ ἡλικίας, ἀλλὰ τῶν πολλῶν ἀπό-

15 κρεπτεῖ ἔστι τὰ ὀνόματα. ἢ δὲ σὴ νεότης τῷ Κύρον

γῆς σωμαρὸν κηρύσσεται καὶ τῇ Μάρκου ἐκμῇ ἢ σὴ

ἐρηβία, οὐκ ἄρα τυφλὸς ὁ ἑμὸς ἔρως, ἀλλὰ καὶ λίαν d

ὀξυδερκής, ἱστομὸς ὡς λέγει ὑπέχειν εὐθύνας. φιλόσο-

φος γὰρ καὶ ὁ Σωκράτης * * * εἶναι ποιεῖ, καὶ τὸ

20 καλὸν δὲ αὐτὸ σὺν τῇ ὀληθείᾳ καλὸν ἔστι, ψεῦδος δὲ

οὐδὲ καλόν, οὔτε θωπεία οὔτε κολακεία. Σαπφοῖ μὲν

γὰρ καὶ Ἀνακρέοντι συγχωροῦμεν ἀμέτρον εἶναι καὶ

ὑπερμέτρον ἐκ ταῖς ἐπαίνοις τῶν παιδικῶν σωμάτων γὰρ

ἤρων ἰδιωτικῶν ἰδιῶται καὶ οὐδεὶς κίνδυνος ἐπῆν, εἰ 171 a

25 κατηνθίσιν ὑπὸ τοῦ ἐπαίνου αὐτοῖς οἱ ἐρώμενοι. ἐν-

ταῦθα δὲ βασιλικὸς μὲν ὁ ἔρως, βασιλικὸς δὲ ὁ ἐρώ-

μενος, καὶ ἀπαβλήπουσιν ἅπαντες ἄνθρωποι σχεδὸν τι

εἰς ἀμφοτέρω, ὅπως ἀλλήλοις συμμίζετον καὶ προσοίαι-

σθον, καὶ εἰ ἐκάτερος σὺν τῷ προσήκοντι κόσμῳ ὁ

30 μὲν λέξει, ὁ δὲ ἀκούσεται.

209, 8 αὐτοδίδακτος] μουσεδίδακτος Iacobsius ad Antholog.
Palat. vol. III. p. 465. 9 ἀνέξει] Vulgo ἀνέξει.

10 προωθήθη] προωθήθη A. 11 μὲν σχεδόν A. μὲν om. H.

12 λέγει] λέγει A. 13 Σωκράτης] σωμαρτὸς (sic) A. φιλόσοφον

καὶ ὁ σωμαρτὸς τῶν Ἑρῶν καὶ Iacobsius ex Platonic Sympos.

p. 204 b. 22 συγχωροῦμεν A. συγχωροῦμεν H. 26 βασι-

λικὸς μὲν] Aberat μὲν.

- Λινα μὲν ἂν πάθωμι, ὦ παῖ καλὲ, εἰ σοὶ μὲν ὁ κόσμος ὁ ἐκ τῶν ἔργων περικείται ἤδη καὶ περικίσσεται, καὶ προκάθῃσαι σύμπαντα αὐτὸν προβεβλημένος, λάμ-
b πων τε καὶ ἀστράπτων τοῖς ἀγαθοῖς ἔργοις μᾶλλον ἢ τῇ πορφύρᾳ, ἐγὼ δὲ ἐκ παράτων εἰς πέρατι γῆς ἄρη-
 θαῖς καὶ τοσαῦτα πράγματα παρασχὼν ἵπποις τε καὶ ἡμιόνοις πολλὰ μὲν ὄρη διαδραμῶν, πολλὰ δὲ δάσιδα διαπτάς, πολλαῖς δὲ πόλεσιν ὁμιλήσας, ἔπειτα φανείην σοι ἐπὶ θύραις ἀντὶ φιλοσόφου ῥητορικός τις ἢ ποιη-
 τικὸς ἑραστής καὶ τῶν σῶν μόνων καὶ σὺ μόνου σου ¹⁰ ἐπαινέτης. μόνου δὲ σοῦ ἐστὶν ἐπαινέτης ὁ ἐκείνα τεθνα-
 μακῶς, ἃ μόνῃ τῇ γνώμῃ ἐργάζῃ. Ὅμηρος γὰρ λέγων
 Σῇ δ' ἦλω βουλῇ Πριάμου πόλις εὐρυκύνια
c ξαναγοῦ λέγει βουλὴν ἢ στρατιάρχον· ἐγὼ δὲ ὅτε λέγω τῇ σῇ βουλῇ τὸν δεῖνα εἰς τὴν ἐαυτοῦ ἐπανήκων καὶ ¹⁵ τὸν δεῖνα κεκομίσθαι τὸν πατρῷον οἶκον καὶ τὸν δεῖνα λελῶσθαι δεσμῶν καὶ τοιούτους ἐφεξῆς ὀρμαθούς καὶ καταλόγους, βασιλέως λέγω βουλὴν, ἥς ἔργον τὸ σῶζεν τοὺς ὑπηκόους, ὥσπερ καὶ ἐκάστης ἀρχῆς τὸ σῶζεν ὅτου ἄρχει· ποιμένος μὲν τὸ σῶζεν τὴν ποίμνην, βου- ²⁰ κλίου δὲ τὸ ῥύεσθαι τὴν ἀγέλην, καὶ μὴ τοὺς μὲν λύκους ἀποσοβεῖν, αὐτὸν δὲ τῶν λύκων γίνεσθαι χαλεπώτερον κόπτοντα καὶ δαιτρεύοντα αἰεὶ τὰ πιότερα τῶν
d προβάτων ὥσπερ μάγειρον, ἀλλ' οὐ ποιμένα. καὶ ταύτης τῆς βουλῆς ἀγαθὸν μὲν καὶ αὐτογνώμονα εἶναι καὶ ²⁵ αὐτοεργόν, ἀγαθὸν δὲ καὶ τὸ πείθεσθαι τοῖς ὑφηγομένοις, ὀρθῶς γὰρ ὑπελάμβανε Ζήνων ὁ Κιτιεὺς βασιλικωτέραν εἶναι τῆς ἀγχινολίας τὴν εὐπαιδείαν. ἰσχυροτέρα γὰρ ἢ ἀγαθὴ γνώμη ψηφίσμασι πλείοσι βεβαιουμένη.

Μοῦνος δ' εἰπερ τι νοήσῃ, -
 ἀλλὰ τε οἱ βράσων τε νόος, λεπτή δέ τε μήτις.

210, 3 προκάθῃσαι Jacobsius. Vulgo προκαθῃ. 13 Σῇ δ' ἦλω] Vulgo σῇ δέ τε. Correctum ex Odys. x, 230.
 22 αὐτὸν Harduinus. Vulgo αἰεῶν. 27 Κιτιεὺς] Vulgo Κιτιεύς.
 31 Μοῦνος] Iliad. x, 225.

ταυτὸν δὲ λέγει καὶ ἑτέρως Ὅμηρος πρότερον Ζήνωνος 172 α

Πολλῶν δ' ἀγρομένων τῷ πείσαι ὅς κεν ἀρίστην
βουλὴν βουλευσῇ.

καὶ πρὸς τοῦτο αὐτὸ παρεσκευασμένος βασιλεὺς εὐχεται

5 τῷ Διὶ τὴν βασιλευτέραν εὐχὴν

Αἰ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἀπολλόν,
τοιούτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἴεν Ἀχαιῶν.

οὐ γὰρ δέκα Αἴαντας αἰτεῖ οὐδὲ Διομήδεις, ἀλλ' οὐδὲ
αὐτὸν δίκαιον ὑπολαμβάνει τὸν Ἀχιλλέα ἐξαρκέσειν b

10 αὐτῷ πρὸς τὴν αἵρεσιν τῆς Ἰλίου, γέροντα δὲ Ἀσθενῆ

Πύλιον, μόλις ἐκταμόντα ἐν τῷ θορόβῳ τῆς μάχης τὰς
παρηγορίας τοῦ ἵππου. διὰ τί γοῦν, ὦ χρηστὲ Ἀγά-

μεινον, ταύτην εὐξάμενος τὴν εὐχὴν ἐλάθου αὐτῆς ἐν
τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ πρὸς τὸν Πηλέω ἡγήριανες καὶ παρή-

15 κουσας τοῦ πρεσβύτου, ὃν πολλαπλοῦν σοὶ ἡῦξω γενέ-
σθαι καὶ ἀνακαλουμένου σε ἐκ τῆς ὁργῆς καὶ πρᾶτ-

νοντες καὶ μαλθάσσοντος; τοιγαροῦν οὐκ εἰς μακρὰν
αὐτὸ ὁμολογῶν,

Ἀσάμην, οὐδ' αὐτὸς ἀναίνομαι.

20 ἀλλ', ὦ βέλτιστε, ἰδιώτῃ μὲν ὄντι σοὶ τὸ ἀσάμην c

τοῦτο δεινὸν ἦν· εἰς γὰρ σε περιῆκε μόνον ἡ ἀνηκου-
στία, νῦν δὲ ὅλου ἦψατο τοῦ στρατοπέδου καὶ

Πολλὰς ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψε
ἥρώων.

25 ὥστε ἀμείνων ἦσθα ἂν τῷ ἐνὶ προσέχων πρεσβύτῃ ἡ
τεὸς δέκα αἰτῶν. καὶ δῆτα οἷα ἀπέλυσας τοῦ θυμοῦ

καὶ τῆς δυσθυμίας. καὶ οὐ λέγω τὸν μετὰ ταῦτα το-
σοῦτον ὀλιθρον τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐκ τοῦ λοιμοῦ καὶ

ἐκ τοῦ πολέμου. ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὥς d

30 διτιθέη χαλεπῶς καὶ μαινομένου οὐδὲν ἀπιφάει, οὐ
ἀνέξει μὲν ἡ καρδίᾳ, πῦρ δὲ ἐξέλαμπε τοῖν ὀφθαλμοῖν

ἐκίνοιν, οἱ ἦνίκα ἦσαν καθεστηχότες, τοῖς τοῦ Διὸς

211, 2 Πολλῶν] *Iliad.* ε, 74.

4 αὐτὸ add. A.

6 A?

γάρ] *Iliad.* ς, 371.

10 γέροντα —] *Conf.* p. 308 c.

13 αὐτῆς A. αὐτῶς H.

14 καὶ πρὸς A. πρὸς om. H.

15 αὐτὸ add. A.

19 Ἀσάμην] *Iliad.* ε, 116.

26 δέκα

αἰτῶν] γλαυκῶν A.

ἀπέλυσας] *Vulgo* ἀπὸ λύσεως.

ἔυλοι ἐνομίζοντο, ἐμπιστάμενοι δὲ εἰς τὴν ὁρχὴν οὐκίας Διὸς, ἀλλὰ κινὸς, οὐδὲ τοῦ μεγίστου τῶν θεῶν, ἀλλ' ἀτιμοτάτου τῶν θεῶν.

Ἰρατιανοῦ δὲ αἱ μὲν ὀφθαλμοὶ αἱ μαστοὶ αὐτοῦ
173a μίας, μέλαινα δὲ οὔτε πώποτε αὐτὰς φέρει αὐτὴ ἢ 5
ψῆφος. τῷ Νέστορι δὲ οὔτε εἶπεν τὰς συμβούλας,
ὅτι αὐτὸν ἐτιθηγήσαντο τε καὶ ἐθρέφαντο, οὐκ ὅφρα
ἀποτέμνοντες καὶ οἶνον ἐπιχέοντες, οἷας ὁ Φοῖνιξ τρο-
φῆς ὑπομινῆσκει τὸν Ἀχιλλεῖα, ἀλλὰ καὶ διδάγμασι
καὶ ἀκούσμασι βασιλικοῖς, τῆς παλαιᾶς Ῥωμαίων σοφίας, 10
ἧς ὁ πάνσοφος Τούλλιος ἡγεμὼν καὶ ἡ Μαῦσα.

Καὶ σὺ τοσοῦτον ἔδθηκα θεοῖς ἐμὲ κτελ' Ἀχιλλεῦ.
οὐδὲ γὰρ ὅσα ἐγὼ λέγω μόνῳ ἑμανεῶ ἄσπεκτα λέγω,
b ἀλλ' ὅρας ὅτι τὰ μὲν Σωκράτους εἶναι φημι, τὰ δὲ
Πλάτωνος, τὰ δὲ Ὀμήρου, καὶ ὅσα ἂν ἐμοὶ πείδῃ 15
ἐκείνοις πεισθῇ, μᾶλλον δὲ οὔτε ἐμοὶ οὔτε ἐκείνοις
ἀλλὰ παντὶ. σὴ γὰρ ἤδη γνώμη ἐστίν, ἣν καταδέξῃ
καὶ ἀσμενίσῃς. καὶ γὰρ καὶ ἵππου καὶ ἑμῶν καὶ
παντὸς κτήματος οὐχ ὁ θεὸς κύριος, ἀλλ' ὁ κεκορημέ-
νος. ἐπεὶ καὶ Νέων Σενέκα οὐ συνῆν, ἀλλὰ Πυλάδην 20
συκὴν καὶ Μητροβίον. τευγαροῦν τῆς ἀρχῆς ἐξέπαι-
ντον ἀθλιώτερον ἢ τῶν ἀρμάτων. ὁ Σεβαστὸς Ἀρσένιον
c τῷ Αἰγυπτίῳ καὶ Τίτῳ Μουσωνίῳ τῷ Τυρρηνῷ καὶ
Τραϊανὸς Δίῳ τῷ ἐκ Βιδυνίας καὶ Μάρκος Ρουτιλίου,
καὶ ὁ γε Σεβαστὸς ἀπαδιδούς τὴν πόλιν Ἀλεξανδρείαν 25
οὐ τοσοῦτον τῷ ἔργῳ ὅσον τῷ συμβούλῳ ἐπαλλασσάμενα

212, 2 διλ' ἀτιμοτάτου] ἀλλὰ τοῦ ἀτιμοτάτου Iacobsius ad
Achillem Tat. p. 439.

4 εὐθυμίας] εὐθυμίας κινδὸς H.

κινδὸς

εὐθυμίας κινδὸς A, hoc est εὐθυμίας. Conf. p. 174a. 6 τῷ

Νέστορι Harduinus. Vulgo τῷ Νέστορι. δι * *) „Fort. ἢ

τιμῇ.“ Iacobsius. 8 τροφῆς A. τροφῆς H. 11 ἧς addi-

dit Iacobsius ad Antholog. vol. XII. p. 150. 12 καὶ σὺ]

ἡμεῖς. , 485. 13 μόνῳ ἑμανεῶ] μόνῳ ἑμανεῶ F. A, Wolfius

et Roulezzius p. 42. 17 ἄσπεκτα] „Fort. ἄσπεκτα.“ Iacobsius,

καταδέξῃ] καταδέξῃ A. 18 ἀσμενίσῃς] ἀσμενίσῃς A.

20 Σενέκα Harduinus. Vulgo Σενέκα. 22 ἢ πᾶσι F. A

Wolfius. Vulgo εἰ τῶν.

ἀπεδίδωμι γάρ, ἔφη, τὴν πῶλιν ὑμῖν, ὦ Ἀλεξανδρεῖς,
 Ἀρείου μὲν συμβουλῇ, ἑμοῦ δὲ ἐνπειθείᾳ. ἄρα δοκεῖ
 μὲν οὗτος ὁ αὐτοκράτωρ φανερότερόν τι τῆς συμβουλῆς
 ὑπολαμβάνειν τὴν ἐνπειθεῖαν, καὶ οὐχὶ τὸ ἄμεινον πᾶλ-
 5 λον ἑαυτοῦ ποιεῖσθαι;

Καὶ ὁ μὲν Φοῖνιξ ἱκεῖνος ἐκάλλωνίζετο, ὥς ἔοικε, d
 παιδευτὴν ἑαυτὸν ὀνομάζων τοῦ Ἀχιλλεύου. οὐ γὰρ
 ὠμολόγει τὰ πράγματα αὐτῆς τῆς παιδείας, οὐδὲ οἷός
 τε ἦν μελιδάσσειν τὴν μνήμην τοῦ νικητοῦ, οὐ μόνον
 10 λέγων τοὺς παλαιούς ἱκεῖνους καὶ καλοὺς λόγους, ἀλλὰ
 καὶ ἐπιδάκνυν τοῖς λόγοις, μᾶλλον δὲ καὶ προημαζό-
 μενος τοῖς δάκρυσιν, ἀλλὰ περιῆν αὐτοῦ σοφίας καὶ
 τῶν ἀρχαίων ἐκείνων νοουσιμημάτων δύο παθήματα
 σπράττειν ἐν τῷ τροφίμῳ, θυμὸς καὶ ἔρως, ἃ ἐπὶ-
 15 χλυε τοῦ προσφύτου τὴν συμβουλίαν· ὥστε περιορᾶν 174 a
 ἀπαλλυμένους τοὺς Ἀχαιοὺς καὶ τὰς ναῦς ἐμπιπραμένας
 καὶ τὸν Ἑκτορα λυγνῶντα κατὰ τῶν κορυφαίων τῶν
 Ἑλληνικοῦ στρατοπέδου.

Βέβληται μὲν ὁ Τυδεΐδης κρατερὸς Διομήδης,
 20 οὕτωςαι δ' Ὀδυσσεὺς θανεῖν κλυτὸς ἤδ' Ἀγαμέμνων.

Ἐπειταὶ δὲ ὅλης ἐπιβᾶς τῆς νῆως καὶ ὅλων κατασχών
 τῶν οἰάκων μείζω ἐκιδείκνυνται τὴν ἐνπειθεῖαν τοῖς δι-
 δασκάλοις ἢ ὁπῆρτα μετὰ τῶν βιβλίων αὐτοῖς προσε-
 φοῖτα, καὶ παύει μὲν τὴν Ἑκτορος λυγνῶν, ἀκίται δὲ
 25 καὶ βεβλημένους, δυσχεραίνει δὲ ὅτι μὴ οἷός τε ἀνα- b
 σῆσαι τοὺς τεθνηῶτας. καίτοι τοῦτό γε ὅσον ἐπ' αὐτῷ
 προσφιλύταται καὶ προσμνηχάται. ὁ γὰρ τοῖς γένεσιν
 ἀποσώζων τὰς πατρώας ἐστίας σχεδὸν τι ἱκεῖνους αὐτοὺς
 ὑπὸ γένοιτο καὶ θῆτα ἀπιστὸν θέαμα καὶ οὐδεπώποτε
 30 νομοθῆν παρὰ τοῖς πάλαι Ῥωμαίοις οἱ νῦν ἄνθρωποι

213, [ὁ ἐκάλλωνίζετο] οὐκ ἐκδότως ἐκάλλωνίζετο Harduinus,
 quod delecto dicitur probat Iacobus. Οὕτωςαι, οὐκ ἔστιν αὐτοῦ H.
 καὶ τοῦ A. οὐδ' addidit Iacobus ad Ach. Tat. p. 872 qui μνήμην
 ἐπὶ ῥῆσιν ἐκείναις μόνον add. A. 14 ὡς addidit Iacobus.
 19 Βέβληται] Iliad. 1, 660.

ὀρωσιν, ὅσημέραι καὶ ὅσαι ὥραι χρυσὸν ἐκ τῶν ταμιείων
 τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἐπανιόντα. παλαι δὲ ἀμνηστέρων
 τοῦτο ἦν ἢ ἐξ Ἀίδου ἀναβιβῶναι. ἀλλ' εἴτε ἐν δίκῃ εἴτε
 μὴ σὺν δίκῃ ξυνεφοίτησεν εἰς τὰ βασιλῆα, αἰκῶν κατα-
 c γηράσκειν ἴδωι ἢ ἄλλῃ πῃ ἀποχωρήσαι, ἐπανελθὼν δὲ
 ὁθεν ὥρμησεν οὐκ ἐνομιζέτο, ὥσπερ τὸν λέοντα, ὃν
 ἐποίησεν Αἰσωπος, ἀρρωστοῦντα ἐν τῷ σπηλαίῳ ἢ
 περὶ ἱερσχιλεῖ εἰσιόντων τὰ ἰχνη δεικνῦσα τῶν ζώων,
 ἐξιόντων δὲ οὐ. νῦν δὲ τηλευγέστερον καὶ δικαιοτέρον
 τὰ ἰχνη ἐξιόντος τοῦ χρυσοῦ ἢ εἰσιόντος. Τίτου μὲν
 γὰρ δὴ ὁ λόγος οὗτος αἰόδιμος, ὅτι τήμερον οὐκ ἐβα-
 σίλευσα· οὐδένα γὰρ τήμερον εὐποίησα· Γρατιανὸς
 δὲ ἐπαινεῖ μὲν τὴν γνώμην, οὐκ ἐξαιρεῖ δὲ ἡμέραν.
 βασιλεῖ γὰρ οὐδεπώποτε ἐπιλίπσειν ἀφορμὴν εὐεργεσίας,
 d ἀλλ' εἰ βούλοιντο, καὶ ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ
 ἄφθονον αὐτοῖς παρεστάναι τὸν πῖθον καὶ ἀπικειλῇ
 τῶν ἀγαθῶν καὶ τοὺς διψῶντας οὐκ ἐνδεήσεν· ἀπαρ-
 τες γὰρ ἄνθρωποι διψῶσιν εὐδαιμονίας. ὅταν οὖν
 μήτε οἱ δεόμενοι ἐπιλίπωσι μήτε ἂ διδῶν τῷ οὕτῳ θέ-
 λοντι, ἀβασίλευτος οὐκ ἔστιν ἡμεῖς· οὐκοῦν Γρατιανῷ
 οὐδὲ ὥρα. ἀλλ' εἰ τοσαντάκις βασιλεύει, ὅσας εὐ-
 ποιᾷ, τοῦ Σεβαστοῦ ἂν εἴη Γρατιανὸς μακροβιώτερος
 εἶτα οὐδὲ ἐπιλέγει αὐτοῦ εἰς τὸν ἕπνον ἰών

175a Ποῖ παρέβην; τί δ' ἔριξα; τί μοι δῖον οὐκ ἐτε-
 λίσθη;

ἀλλὰ προλέγει εἰς τὸ φροντιστήριον εἰσιῶν, τίνα τήμε-
 ρον ἐξαιρετέον θανάτου; τίνα συγχωρητέον; τίνα φυλα-
 κτέον πατρῶν οἶκον; καὶ οὐδὲ αἱ νύκτες αὐτῷ σκοτει-
 ναὶ καὶ ἀφεγγεῖς τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ καὶ αὗται φω-
 τὸς πλήρεις καὶ διαυγείας, ἐν αἷς καθιεύειν ἑκάστῳ

214, 1 ὅσημέραι] Infra p. 178 b. 192 d. ὅσαι ἡμέραι, sed
 ὅσημέραι et ὅσαι ὥραι p. 219 d. orat. XXXIV. p. 68. ed. Mai.

15 καὶ ἡμέρᾳ A: καὶ ἐν ἡμέρᾳ H. ὥρᾳ] πᾶσι. addit Iacobus.

21 βασιλεύει, ὅσας ex p. 193 a. addidit Iacobus. 24 ἡμέρᾳ]

Pythagorae versus, apud Gaisford. P. M. vol. I. p. 484.

26 ἐξαιρετέον] ἐξήρτο A. 28 πρὸς ἀνθρώποις] εἰς τοὺς ἄλλους

ἀνθρώποις Roulezius p. 34.

ἐκαστὴ καὶ κατέχευθαι ὑπὸ ἀληθείᾳ, δαιμάτων ἐκλε-
λησμένῳ.

- Ἀπασα ἀρχὴ μείζων τε καὶ μικροτέρα πρὸς τὸ β
ἀγαθὸν τέταται. ὁρᾷ γὰρ πρὸς τὸν ζῆλον τῶν βασι-
5 λέων, ὥσπερ ἐν χορῷ πρὸς τὸ ἐνδόσιμον τοῦ κορυφαίου
καὶ ὁ πρωτοστάτης καὶ ὁ δευτεροστάτης καὶ ὅτῳ μέτε-
στιν ἐπιζῆς τῆς τοῦ χοροῦ ἡγεμονίας. Ἀλεξάνδρου μὲν
γὰρ τοῦ Μακεδόνα μιμῆσθαι ἐπετηδένον οἱ στρατῶναι
ἀτρέμα ἐπινενόητος τὸν ἀνχένα ἐπὶ τὸν εὐώνυμον ὦμον,
10 καὶ ἐτέρου κουράν, ἐτέρου δὲ ἀμπεχόνην, ἐτέρου τὴν
βαρύτητα τῆς φωνῆς. Σεβήρου δὲ ἀρχοντος Ῥωμαίων
τὸ κομᾶν τὴν γενιάδα ἀξιοζηλότατον ἐνομήσθη, τοῖς
Γρατιαγοῦ δὲ ὑπάρχουσιν καὶ τοῖς ἀγχοῦ καὶ πορρωτέρω
τὸ βασιλικὸν γνῶρισμα ἐπιστίνῃ πρὸς τὸ καλὸν εὐα-
15 γωγία. οἰμωγῇ δὲ ἐξεληλάται τῶν ἀρχίων καὶ τὰ βα-
σανιστήρια δὲ πλέω εὐρύτατα. λογισταὶ δὲ ἀλιτήριοι
καὶ παλαμναῖοι πρακτῆρες ἐξώρων ἐλλειμμάτων καὶ ἐξι-
τηλῶν φορεῦν καὶ ἀνώνυμοι ἤδη, καὶ πῦρ ἅπαντα
αὐτῶν τὰ ῥήματα περιέματα.
- 20 Ὡς εὐποτογραφὸς ἔχω τὰ Ῥωμαῖα μακρῶν τῶν
ἐμῶν διδασκάλων, καὶ ἡ ὁδὸς, ἣν ἔγω, ἐκαστος ἐπεραιώ-
σθην, μακαριωτέρα τοῦ πλοῦ, ὃν τοῖς Πλάτων ἐπεραιώ-
σθη. καὶ Διονυσίου μὲν οὐ θέμις ἐν τῷ παρόντι μνη- d
σθῆναι. πολὺς καὶ ὁ γέλως παραβάλλειν τοῖς ἐμοῖς
25 παιδικαῖς καὶ τὸν Κλεινίου καὶ τὸν Ἰππαρίνου. ὅκνη
δὲ ἐγὼ φάναι δι' Ἀριστοτέλους ὅτι οὐδ' ἂν αὐτῷ τῷ
Ἀλεξάνδρῳ ὑφείμην. ἀλλ' ἐν μὲν στρατηγῶν ἐξετάσει τὸν
Φίλιππον ἂν θείμην ἐν λόγῳ, ἐν δὲ βασιλεῶν βασιλε-
κώτερόν τῃμαι εἶναι τὸν πλείους εὐ ποιοῦντα τῶν πλείους
30 νικῶντος, ὁσπερ, οἶμαι, καὶ τὸ σῶζειν ἀνθρώπους 176 a
τοῦ διαφθείρειν. καὶ μοι εὐστομα κείσθω τὰ ἀμφὶ
Κλείτον καὶ Παρμενίωνα καὶ Καλλισθένην. ὡς ἐκεῖνα
γε ἰννοοῦντι Ἀλέξανδρος οὐκέτι μέγας, ἀλλ' οὐδὲ Ἀμμω-
τος παῖς, ἀλλ' οὐδὲ Φίλιππον, ἀλλὰ δαίμονός τις

γῆγενους καὶ χαίροντος φάτω ἀνδράσι καὶ οὐδὲν τι
μείον τῷ ξυγγενεὶ ἢ τῷ ὀθνεῖω.

- Γρατιανῷ δὲ βασιλικώτερον φαίνεται ὄνομα τοῦ
τροπαιοῦχου ὁ πολιοῦχος καὶ ξυγγενέστερον τῷ Δι·
δῆλον δέ· τὸ μὲν γὰρ κίριον ὀνομαζόμενος, καὶ ἔστιν 5
ἐν ταῖς ἐπικλήσεσι τοῦ Διὸς ὁ πολιοῦχος καὶ πολιοῦχος·
b τῷ δὲ Ἀρεῖ οὐ προσήκειν οἰεται μᾶλλον καὶ ταῖς τοῦ
Ἀρεὸς ἐπωνυμίαις. Ἀρεὺς γὰρ ἀγαθῷ βασιλεῖ θεὸς οὐχ
αἰρετός, ἀλλ' ἀναγκαῖος. καὶ εὐδαίμων ὅτι μὴ ἐξείη
μηδὲ τοὺς βαρβάρους σιδήρῳ ἐνὴνίους ποιεῖν, ἀλλὰ τῇ 10
τῆς ψυχῆς κάλλονῃ καὶ εὐμουσίᾳ. τῆς δὲ Γρατιανοῦ
ἀγλαίας οὐχ οἱ φιλόσοφοι μόνον, ὡς τοικεῖν, ἀλλὰ καὶ
οἱ βάρβαροι ἤδη ἐρᾶσι καὶ ἐκόντες εἰκουσι καὶ ὑποκύν-
πτουσι, τῇ γνώμῃ αὐτοῦ ἡττώμενοι, καὶ οὔτε ἀσπίδων
δοῦπος οὔτε ὀπλιτῶν ἀλαλαγμός οὔτε ἱππῶς σιδήρῳ ἡμ· 15
φισμένοις αὐτῷ ἀναβάτη πρὸς τοὺς βαρβάρους τοσούτους
τοσοῦτόν ποτε ἡδυνήθη Ῥωμαίοις ὅσον τὸ Γρατιανοῦ
c κάλλος καὶ ἡ τῆς ψυχῆς εὐμορφία, καὶ πλείους τὸν
Ῥῆνον περαιούσι νῦν τῶν πάλαι ληϊζομένων. πολλὰ
ἐπὶ Ὀμήρῳ ἐπαινοῦντες, ἀλλὰ τοῦτο οὐχ ἐπαινεσόμεθα, ὅ
ὅτι λέγει ἐπαιτῶν τὸν Ἀγαμέμνονα

Ἀμφότερον, βασιλεύς τ' ἀγαθὸς κρατερός τ' αἰ-
χητής.

- τῷ γὰρ ἀγαθῷ βασιλεῖ οὐ προσδαῖ οὐδὲ τῆς αἰχμῆς,
ἀλλ' ἱκανῇ αὐτῷ ἡ ἀρετὴ καταμαχέσασθαι τὰ ἀγριώ-
τατα φύλα καὶ ὑπαγαγείσθαι κρείττω ὑπαγωγὴν τὴν 25
ἐκείνου τοῦ βιαίου. ἀντὶ γοῦν τοῦ ληστεύειν οἱ βάρ-
d βαροι ὀμφοφοροῦσι, καὶ ὁ θυμὸς αὐτῶν ἐκείνος φροῦ-
δος, ἐκτακίς ὑπὸ τῶν λῃγγων, αἷς καταπολεμεῖ αὐτοὺς
ὁ κτανίας.

[216, 1 οὐδὲν τι μείον] οὕτως ἄριστος A. 5 δῆλον δέ —
καὶ ἔστιν add. A. 10 μηδὲ] Vulgo μήτε. 14 οὔτε ἀσπί-
δων — ἀλαλαγμός add. A. 16 τοσούτους add. A. 17 το-
σοῦτον A. τοιοῦτον H. 19 περαιούσι νῦν] περαιούσιν H. περα-
οὖν νῦν A. 26 τοῦ βιαίου] τῆς βιαίου F. A. Wolfius.

Ἦστιν ἐν τῷ αὐτῷ τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ μακροῦ
 τῆς πρὸς τοὺς Θεοὺς εὐχῆς γράμματι· ἐκείνῳ ἐν χαλεπῇ
 πεποιημένῃ ἀντὶ κρηίδος τοῦ βουλευτηρίου· ἐν οὗν τῇ
 ἀκόνι ταύτῃ πρὸς μὲν τοὺς ἄλλους Θεοὺς οὐ γίνεσθαι
 5 ἀνταγρόν· καὶ ἐξομῶσιν οἱ μὲν πέντας, οἱ δὲ ἄλλους
 οἱ δὲ ἄλλο ἕκαστοι ὄπλον ἀπαικμένον παρὰ τῆς τάξεως· ὁ
 μόνος δὲ ὁ ἀντιτεταγμένος τῷ Ἑρώτι· προσετατάσσεται 577 a
 γὰρ τοῖς Θεοῖς καὶ ὁ Ἑρως καὶ ἡ Ἀφροδίτη· οὗτοι δὲ
 μόνος ὁ γέρας ὄνυξ μὲν οὐ γέρας οὐδὲ ἴχνος αὐτοῦ
 10 ἀλλὰ καὶ τὰ ὄπλα αὐτοῦ χαμαὶ ἐκπεπταμένα· καὶ ἔτι
 ροῦν, παρεμμένος δὲ καὶ γεγανυμένος αὐτός· καὶ οἱ
 δράκοντες κατέχονται ἥτις ἐφίλουσιν· ὁρῶν δὲ ἄρα
 ὁ Λυκούργος ὀπλίζων ἐν τῇ Σπάρτῃ καὶ τὰ Ἀφροδί-
 τῆς καὶ τὸν Ἀφροδίτης στρατὸν, τὰς Χάριτας καὶ τὸν
 15 Ἑρώτα, ὅτι μᾶλλον ἀμύνω καὶ ἐγγυτέρω τὰ τῶν Θεῶν
 τούτων τρόπαια ἢ τὰ τῆς Ἑννοῦς **** μὴ καὶ γένῃται
 περιπατῆς, ὃ λίαν ἐκείνος εὐλαβεῖται, πρὸς ἐν που ἡ
 δύο κάλλη ἐπισημνός, καὶ ἰδάλων αὐτοῦ καταμύπτει
 καὶ μήκετι προσωτέρω πορεύεσθαι, ὥσπερ οἱ τοῦ λωτοῦ
 20 γεγευμένοι.

Μετὰ γὰρ τοὺς καλοὺς νέους ἀναβατὸν σοί, ἡγή-
 σον, ἀπὸ τὰ καλὰ ἐκτελεσθέντα καὶ τοὺς καλοὺς νόμους
 ὃ λῆσται παρὰ Σωφρονίσκου καὶ Φαιναρέτης, σοὶ μὲν
 τοῦτο ἀνγκαῖον ἦν ποιῆσαι, Ἀλκιβιάδου γὰρ ἦρας καὶ
 25 Χαρμίδου, παντὶ χρόνῳ ἔρωτα καὶ ἰδιώτην, ὃ δὲ ἐπὶ ἑρῶς
 δυοῖν βασιλεύει· ἐστὶν, ἰθὺδίκοις τε καὶ ξυγκρατοῖς, καὶ
 οὐ δαί· με πύτους ὑπερβάντα ἄλλοθεν ζητῆν τε καὶ
 ἐκτελεσθέντα καὶ τοὺς καλοὺς νόμους· αὐτὸ γὰρ τοῦτο
 εἶπε τὸ βασιλικὸν πᾶλλος, εἰ καλεῖ νόμος καὶ εἰ κλέος

217, 6 ἄλλο] ἄλλοι A. 8 οὗτος δὲ] οὗτος δὲ Iacobsius
 apud Goshierum p. 279. Idem ad v. 10 ἴχνος] 10 ἄλλο καὶ]
 ἄλλο καὶ Iacobsius ad Antholog. Pal. vol. III. p. 194.
 11 γεγανυμένος] γεγανυμένος A. γεγανυμένος H. 13 καὶ τὰ
 Ἀφροδίτης] Vide Iacobsum K. c. p. 531. Delebat hanc verba
 F. A. Wolfius. 23 Φαιναρέτης] Φαιναρέτης A. 20 αὐ
 καλεῖ] Aberat al.

ἡμετέρας· ὥστε ἐν τῇ πρώτῃ ἀναβασιμῇ πάντα
ἔρα ὅσα σὺ καὶ ἐν τῇ δευτέρῃ καὶ ἐν τῇ τρίτῃ, τυχόν
δὲ καὶ ἀκασαν τὴν πορείαν τὴν ἐρωτικὴν ἀπονωτέραν.
μετὰ γὰρ τοῖς νόμοις πύλαγος φησὶ ἀναφαίνεσθαι τοῦ
κάλους· τοῦτο γοῦν τὸ πύλαγος σὺ μὲν ἄλλοθεν πού
d κατήνευθαι λέγεις ἐν χώρῃ ἀπωκισμένῃ τῆς ἡμετέρας
ἐνώπιος, ἀλλὰ δὲ, ὥστε σμικρῷ ὄντι τὰ ὀφθαλμοί, τοῦ
ἐπὶ τὸν πύλαγον τῶς ἐκείνου οὐκ ἐγκνέσθαι· ἀλλὰ καὶ τοῦτο
ὄρεται δαμῆτον ἔγγυς σου· λίαν παντελῶς τε ἀκτεσθαι
αὐτοῦ καὶ διαγρῆναι.

Τί ὑμῖν δόκει πρὸς φίλιον; τυχόν γὰρ καὶ οἱ
ἡμέτεροι ὀφθαλμοὶ οὕτως ὀρώσιν, ἢ κλεινὴ καὶ αἰοίδη-
μος Ρώμη πύλαγος εἶναι κάλλους ἀφραστοῦ καὶ ἀνεξή-
γητον, ἢ ἢ καὶ θεατῆς μετὰ τοῖς καλοῖς νέους καὶ τοῖς
καλοῖς νόμοις. ὥστε μοι ἐκ βαλβίδος εἰς τέρμα βασιλι-
d 178 αὐτὸν εἶναι τὴν ἐρωτικὴν πρόοδον καὶ τὴν πορείαν, καὶ
οὐκ ἀπολλοιπτότα τοὺς καλοὺς νόμους, εἰς τὸ πύλαγος
τοῦ καλοῦ μεταβάς, ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα ἑτέρους ὀρῶ
ἀγιωτέρους καὶ θειοτέρους, οἷς Νουμᾶς ἡμῖν τὸ ἄστυ
ἐξ οὐρανοῦ ἀνεδίσατο. δι' ὑμᾶς τοι, ὦ μακάριοι, οἱ
θεοὶ τὴν γῆν ῥύπον ἀπολλοιοῦσιν, καὶ ὑμεῖς δατέ οἱ
μέχρι τῶς ἀπομαχόμενοι μὴ παρῆλθαι τὴν θωπὴν
πρὸς τῆς ἀθανάτου ἀπορραγῆναι, μηδὲ Ἐμπεδοκλῆ
συγκρούσας ἀληθῆ λέγειν ἐννοησάμενοι τὸν ἔγγιστον
τόπον καὶ Ἀττικῆς λαμβάνει ἐπωνομάζοντι. πῶς γὰρ εἴη
b λαμβάνει Ἀττικῆς, ὃν Ρώμη ἐπιτροπτεύει καὶ συγκλητὸς ἀγορὰ
θεῶν καὶ δῆμος ἡρώων καὶ φύλη ἰστιονύχων δαιμόνων
ὁδοδοξήρων καὶ τοῦ οὐλοῦ ὄντος· οὐκ ἔστι καλοῦ τοῦ πύλα-
γους· τὸ κάλλος καὶ μακαριώτατον καὶ ἀβρότατον

218, 4 πύλαγος — κάλλος]. Locutio Platonica: vide Hensdii
Spec. p. 31. 6 κατήνευθαι A. κατήνευθαι H. 7 ἐνώπιος]
ἐνώπιος Plato de Rep. VI. p. 499 d. σμικρῷ] ἀμυδρῷ
Isacodorus ad Antholog. vol. XII. p. 270. 23 μηδὲ] Vulgo
μηδὲ 29 ἐλθοῦσιν vel ὄλβον δεσφῶν Pierson, ad Moer.
p. 117. ὄλβον δεσφῶν A. ὄλβον H.

ἡ δὲ χαίρει δεξαμένη παῖδας ἀγαπητοὺς καὶ πολυ-
 εὔκτους, φέροντας μὲν καὶ βροτόντα ἔναρα, φέροντας
 δὲ καὶ ἀγνώστου τρόπου προύχοντος καὶ φιλονει-
 κίας, ἄστυα καὶ ἱερὰ καὶ ἀναιμακτα καὶ πρέποντα
 5 ἁπλῶς τοῖς Διὸς ἀναθήμασι· σὺ δὲ, ὦ πάτερ μὲν
 θεῶν, πάτερ δὲ ἀνθρώπων, Ζεῦ Πάριος κτήτορ καὶ
 πολιούχῃ, καὶ πρόμαχ' Ἀθηνᾶ, καὶ Κυρίῳ δαίμονι
 ἐπίτροπῃ Πρωταίων ἡγεμονίας, δίδωθι τοῖς ἐμοῖς Παι-
 δικαῖς ἄρ' ἂν μὲν Πάριος, ἀντιπάρῃ δὲ ὑπὸ Πάριος. b

221, 1 ἡ δὲ χαίρει F. A. Wolfius. Vulga est χαίρει, ἡ δὲ
 χαίρει Harduinus.

υλοπ. δακ.

υλοπ. δακ. υλοπ. δακ. υλοπ. δακ. υλοπ. δακ.

υλοπ. δακ. υλοπ. δακ. υλοπ. δακ. υλοπ. δακ.

υλοπ. δακ. υλοπ. δακ. υλοπ. δακ. υλοπ. δακ.

υλοπ. δακ. υλοπ. δακ. υλοπ. δακ. υλοπ. δακ.

υλοπ. δακ. υλοπ. δακ. υλοπ. δακ. υλοπ. δακ.

XIV.

ΠΡΕΣΒΕΥΤΙΚΟΣ ΕΙΣ ΘΕΟΛΟΣΙΟΝ

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ.

Τίω^ς μὲν, ὡς θεοειδίω^ςτατε βασιλεῦ, ἰδυσχέραν^{ον} ἀγ^α
 ο πρός τὴν ἀρρωστίαν, ὅτι τῶν κοινωνούντων μοι τῆς
 πρεσβείας ὑστερίζεις κατηναγκάσθην, νῦν δὲ ἡσθόμην
 ὅπόσον ἄρα περιστίν ἡ τῆς ψυχῆς εὐφροσύνη τῆς τοῦ
 σώματος ἀδυναμίας· ποιῶ γοῦν μοι καὶ τὴν νόσον
 ῥαστώνην καὶ τὸ γῆρας ἀκμήν· καὶ μόλις προσδοκῇ-
 θεις διαφρεύξισθαι τὴν περιέχουσαν τουτὶ τὸ σῶμα
 νεφέλην ἰσχυρότερος μὲν θαλάττης ἐφάνην, ἰσχυρότε-
 ρος δὲ κλύδωνος καὶ τρικυμίας. ἡβᾶν δὲ αὐθις ὑπέλα-
 βον, ἥνικα ἐπυθόμην ἐν γράμμασι παρὰ τοῦ κρατίστου
 τῶν ἡμετέρων ζακόρων ὑπεσθαι τὴν χρυσὴν γενεάν
 δ ἐπανήκουσαν, ὑπεσθαι ἡμᾶς βασιλείαν ἀλόκληρον καὶ
 ἀρτίπουν, λάμπουσαν τοῖς κάλλεσιν ἀμφοτέροις, τοῖς τε
 ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. καὶ ταῦτα οὐκ ἦν ἄρα κόμ-
 πος διὰ κενῆς, ἀλλὰ πάρεστιν ὁρᾶν αὐτοκράτορα, ἐφ'
 οὗ τῆς Ὀμήρου ἰδεόμην φωνῆς,

Καλὸν δ' οὕτω ἐγὼν οὕπω ἶδον ὀφθαλμοῖσιν,
 181 α οὐδ' οὕτω γεραρόν· βασιλῆι γὰρ ἀνδρὶ ἰοικας·
 καὶ δῆτα ἥκω συνιορτάσων τὰ προοίμια τῆς καλιρροίας,
 εἰς ἣν ἐπανάγει Ῥωμαίους ὁ τῆς δίκης ὀφθαλμὸς καὶ
 μεθίστησι τὴν ἐπὶ τὰ ἀμείνω ῥοπήν. ἀνθ' ἀπάντων
 ἡμῖν γέγονας εἰς ἀνὴρ, ἀντὶ πάντων εἰς σὲ ὁρῶμεν,

222, 13 [μετέραν] ἀμετέραν Α.

15 τοῖς τε] Αὐτὸς τῆς τε αὐτὸς τοῖς τε σῆς.

διόκωτος Η.

18 Ὀμήρου] Illad. γ, 169.

14 ἡμᾶς] ὑμᾶς Α.

17 ἀμεινῆς Α.

ἀντὶ Δακῶν, ἀντὶ Θρακῶν, ἀντὶ Ἑλλεριῶν, ἀντὶ ὀπλι-
 τῶν, ἀντὶ τῆς ἄλλης παρασκευῆς, ὅποση σκιάς ἀνθρώ- 5
 τισιν ἠφαρίσθη, καὶ προτροπάδην ἐλαύνουσι οἱ τέως
 καὶ διωκόμενοι. διὰ τὰς περὶ σοῦ λοιπομένας ἡμῶν
 5 ἐλπίδας ἐστήκαμεν, ἀναπνέομεν, τὸν δρόμον τῆς
 πράγας ἐφέξιν ἤδη Σκύθαις πιστεύομεν καὶ εἰσεῖν
 τὴν νεμομένην τὰ πάντα περκαῖαν, ἣν οὐκ ἐστήσαν
 Αἴμος, οὐ Θρακῶν ὄρια, καὶ Ἑλλεριῶν, δυσπόροτα
 καὶ ὁδοιπόρω· ἀλλὰ νῦν ἐπαρήκει μὲν τοῖς ἐκπεύουσιν,
 10 ἐπαρήκει δὲ τοῖς ὀπλίταις τὰ φρονήματα ποιεῖς δὲ
 ἤδη καὶ τοὺς γεωργοὺς φοβεροὺς τοῖς βαρβάροις, καὶ
 τοὺς μεταλλείας, καὶ τὸν χρυσὸν ἀφέντας καλεῖται τὸν
 σιδηρον μεταλλεύειν. καὶ στρατὸς αὐτοῦ ἀγχιπύργου ἦδεν
 παιδείας ἤδη συνερρῆνκεν ἐνδελοντῆς ἐκ πόνων κτήσαι
 15 εἶδαι τὰ ἀγαθὰ πεπαιδευμένος. οὐκ ἦν μῦθος ποιητέ-
 ρος, τάραχον ἐμβαλεῖν τὸν Ἀχιλλεῖα καὶ ἐμβοήσαντα
 μόνον τοῖς βαρβάροις τέως νικῶσιν. εἰ γὰρ αὖτις πρὸς
 τοὺς ἀλιτηρίους παραταξάμενος τῷ πλησίον αὐτῷ ἐσθαι
 μόνον καὶ ἐφορμεῖν ἐνέκουφας αὐτῶν τὴν ἐνθάδε
 20 τί παθεῖν εἰκὸς τοῖς κάκιστα ἀπολουμένοις, ὅταν ἴδωσι
 πάλλονται τὸ δόρυ καὶ τὴν ἀσπίδα νωμῶντα καὶ τῆς
 κόρυθος τὴν ἀστραπὴν ἐγγύθι λαμπομένην;

Δύο δὲ ὀφειλούσης σοι τῆς πόλεως τῆς Κωνσταν-
 τίνου στεφάνους, τὸν τε ἀπὸ τοῦ χρυσοῦ καὶ τὸν ἀπὸ d
 25 τῆς εὐνοίας, τὸν μὲν ἀπὸ τοῦ πλοῦτου στεφάνον εἶς
 τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἢ καλλιπόλλις εὐτραπίζεται, καὶ
 ἦν ἀναδῆσει λαμπρῶς ἐπαρήκοντα τροπαιοφόρον ἀπὸ
 τῶν δυσωνύμων βαρβάρων· τὸν δὲ ἀπὸ τῆς εὐνοίας,
 ὃν προσήκει φιλοσοφίᾳ διακονεῖν, οἴκοι τε ἀκέραιον δια-
 30 φυλάττει καὶ προὔπεμψεν ὅμως ἐνθάδε καὶ τοῖς διδύμοις

223, 2 ἄλλης om. A. 4 καὶ διωκόμενοι] Aus d d d d d d d d
 καὶ αὐτὸν διωκόμενον scribendum. 5-εν δρόμον] Aus d d d d d d d d
 γίας hoc loco A, post πιστεύομεν; H. 7 νεμομένην; A; (ἐκπε-
 ρομένην H. 9 [ἐπαρήκει] ἐπαρήκει A hie et infra. 12. μετα-
 λεῖν] μεταλεῖν A. καταλαβέντων H. 14. ἐφορμεῖν H.
 κτύσθαι H. 19 [ἐφορμεῖν] ἐφορμεῖν A. 11. ποιεῖς

αἱ. ἀληθινῶς καὶ τῷ ἀμφιβόλῳ καὶ χαρισμένῳ. χρυ-
 182 αἰσίων μὲν γὰρ ἂν τις λειτουρησέαι καὶ δαδῶς, εὖνον
 δὲ οὐκ ἔστιν εἶναι μὴ προαιρούμενον. προὔκρινε δὲ
 ὁ θεὸς τοὺς θυμῶντας πολλάκις τῶν τοὺς τρίποδας
 αἰσινθέντων.

Πρόσκειαι δὲ οὐκ αἰτήσουςα μόνον ὧν δέεται,
 ἀλλὰ βεβαιούσα πρώτη τὴν ψῆφον τῆς ἀναρρησίως.
 προσήκει γὰρ δήπου τῷ βασιλεῖ τῶν πόλεων συνάδειν
 τοὺς βασιλεύσαντας τῶν ἀνθρώπων. καὶ τῶν γε δυοῖν
 μητροπόλεων τῆς οἰκουμένης — λέγω δὲ τῆς Ῥωμύλου
 καὶ τῆς Κωνσταντίου — μᾶλλον ἂν σε φράην ἀρμότ-
 τειν τὴν ἡμετέραν. καὶ γὰρ ἐκείνη μὴδ' ὅτιοῦν τῷ γένει
 τῶν κρατούντων προσήκουσα κοινωνῶς γέγονε τῇ μεγάλῃ
 πόλει τῆς βασιλείας δι' ἀρετὴν· προήγαγε δὲ σε εἰς τὴν
 ἀλαργίαν οὐκ ἀγχιαιεῖα γένους, ἀλλ' ἀρετῆς ὑπεροχῇ,
 οὐδὲ οἰκιάτης ἐγγύτης, ἀλλὰ φώμης ἀπόδειξις καὶ ἀν-
 θρώπου. καὶ σφῶς Γρατιανὸς καὶ πολιᾶς, οὐ νεότητος
 ἀπαξίως, ὅτι μὴ τὸν οἰκιάτατον ἀρίστην, ἀλλὰ τὸν
 ἀριστον ἐπέλαβεν οἰκιστάτον. καὶ καλῶς ἐαυτοῦ πε-
 ποιήσαι ψῆφον, ἣν προλαβὼν ὁ καιρὸς ἐπακηροῖτο.
 οὕτω καὶ τὸν Θηβαίων Ἐπαμινώνδαν στρατευόμενον ἐν
 τοῖς ὀπλίταις ἐκάλισεν ὁ κίνδυνος εἰς στρατηγίαν. ἐξ
 ἐκείνου δὲ καὶ σὲ ἐκάλουν ἐπὶ τὴν βασιλείαν Ῥωμαῖοι,
 ἡξότου Σαυρομάτας λυτῶντας καὶ τὴν πρὸς τῷ ποτα-
 μῷ γῆν ἅπασαν ἐπιδραμόντας μόνας ἀνίστασας, ὑπο-
 σπᾶς σὺν ὀλίγῃ δυνάμει καὶ οὐδὲ ταύτῃ ἐξιλεωμένη.

Καὶ νῦν ἐπὶ τοιαύτῃ πίστει παρακλημένος εἰς
 τὴν βασιλείαν δίχαιος εἰ μὴδὲν ἄλλο ὄραν, ἀλλ' ἐπιδει-
 κνῆναι πᾶσι ἀνθρώποις ὅτι ἡ μὲν ἀρετὴ σε ἐποίησεν
 ἀντοκράτορα, Γρατιανὸς δὲ ἐκήρυξε. καὶ γὰρ ἐν τοῖς
 ἀγῶσι τοὺς στεφανηφόρους ποιεῖ μὲν ἡ φώμη τοῦ σώμα-

224; 1 ἀντιφρόνως] ἀντιφρόνως Α.

8 τῷ βασιλεῖ] τῷ

βασιλεῖ. R. A. Wolfen.

14 πόλει] πόλει Α.

16 ἀντιφρόνως]

Vulgo ἀντιφρόνως.

18 ἐρεττωσ. οὐκ. Α.

ἐκάλισεν

οἰκιστάτον Α. οἰκιστάτον ἐκάλισεν Η. Conf. p. 204 a.

21 Ἐπαμινώνδαν] Vulgo Ἐπαμινώνδαν.

22 κινδυνος Α.

ἐλπίες Η.

στρατηγίας Α. στρατηγῶν Η.

τος, ἀναδοῦσαι δὲ οἱ κήρυκες, ἀλλ' ἐκεῖ μὲν οὐ μέτοχος
 ἔστιν ὁ κήρυξ τοῦ στεφάνου· ὥστε δίδωσιν ὁ μὴ κέκτη-
 ται· βασιλεία δὲ βασιλεὺς ἀναδεῖ καὶ οὐκ ἐλαττοῦται
 διδούς, ἀλλὰ προλαμβάνει. διδούς γὰρ τιμὴν προσ-
 5 λαμβάνει κοινωνίαν φροντίζων. διὰ τοῦτό τοι Γρατῶ-183 a
 νός τὴν ἀρετὴν ὁρῶν οὐκ ὑπαιδετο ἡλικίας, οὐδὲ ὅτι
 νεώτερος πρεσβύτερον ἀναδήσει λελόγισται, ἀλλ' ὅτι
 καλλίων ὅτι πατὴρ τοῦ τῇ γύσει γυνώντος ὁ τῇ γνώμῃ
 προαιρούμενος. καὶ ἀμφοῖν ἶσος ὁ ἔπαινος, τοῦ μὲν,
 10 ὅτε πρεσβύτερον ἀνείπα, τοῦ δὲ, ὅτι πρεσβύτερος ὦν
 πατὴρ εὐνοίαν ἔξην ἐπιστεῖνθη.

Λέγεται δὲ ἀμφοτέρων ἡ μεγαλόπολις, σὺ μὲν ὡς
 κυρίου δίδοναι, τοῦ δὲ ὡς σὲ κύριον πεποικηκός, πρῶ-
 τον μὲν ὑποδείξασθαι ὡς τάχιστα τὸν προστάτην καὶ
 15 τῆς ἐφ' αὐτῇ ἀπάσης προαπαντήσας, δεύτερον δὲ βεβαίως b
 αὐτῇ μέναν τὰς δωρεὰς πάσας, ἃς οἱ σοὶ προπάτορες
 ἐψηφίσαντο· προπάτορας δὲ σοὺς ὀνομάζω οὐκ ἅπαν-
 τας ἀπλῶς τοὺς πρότερον αὐτοκράτορας, ἀλλὰ τοὺς εὐ-
 δοκίμους ἐπὶ πρᾶότητι καὶ φιλανθρωπίᾳ, ὧν δὴ γνή-
 20 σιον κληρονόμον πάντων ἀποφαίνεις· τρίτον συναυξη-
 θῆναι τιμαῖς τὴν γερουσίαν, βασιλικωτάτην ἀπασῶν
 ταύτην τὴν χάριν αἰτοῦσα. μόνος γὰρ οὗτος ὁ θησαυ-
 ρὸς δαπανώμενος οὐκ ἐλαττοῦται οὐδὲ διέσθαι πρὸς αὐ-
 τὸν εἰσφορᾶς, ἀλλ' ὅσῳ περ ἂν δαψιλεστέρα χρῆσθαι c
 25 ταύτῃ τῇ δαπάνῃ, τοσούτῳ πλείων καὶ μείζων ὑμῖν περι-
 γίγνεται. κίωνων μὲν γὰρ πληθὺς καὶ ἀνδριάντων καὶ
 ὕδατος περιουσίαν οἱ πρότερον βασιλεῖς ἡμῖν ἐδωρή-
 σαντο, τιμαῖς δὲ καὶ ἀξιώμασι σὺ καταπύκνωσον ἡμῖν
 τὴν γερουσίαν καὶ τὴν ἐνδοίαν ἔσαι ταύτην οὐχ ἥττον
 30 ἀνώσαν ἡμᾶς ἢ πρότερον ἢ τῶν ναμάτων. καὶ οὐς
 πατέρας ὀνόμασας συγγεγραμμένους, ποιήσον ἀξιους
 τῆς ἐπακλήσεως. οὗτοι φανήσῃ Κωνσταντίνου καταδεέ-

225, 2 κήρυξ Α. κήρυξ Η.

7 ἀναδήσει Α. ἀναδεῖ Η.

10 πάντων] Vulgo ταύτων. αὐτὸν Α.

22 τὴν χάριν] τὴν

om. Α. 27 βασιλεῖς ἡμῖν Α. εἶπον βασιλεῖς καὶ ἡμῖν Η.

29 ταύτην Α. τὴν Η.

στερος, ὅποι στήσῃ, εἰ τιμαῖς τὴν πόλιν ὑψηλοτέρῃ
 δ ποιήσεις ἢ Κωνσταντῖνος οἰκοδομήμασιν. οὕτω καὶ
 τῇ μεγάλῃ Ῥώμῃ θέατρα μὲν καὶ ἀγοραὶ καὶ γυμνάσια
 χθρὲς ποῦ καὶ πρῶν προδύγονε, τιμαὶ δὲ καὶ τὸ ἄρ-
 χεν αἰεὶ καὶ τὸ διαλαγχάνειν τὰς τῶν ἐθνῶν ἐκτρο- 5
 πείας ἐξ ἀρχῆς οἰκίζουμένη τῇ πόλει συνερριζώθησαν.
 νῦν δὲ ἐπὶ μὲν τοῖς τῶν ἀνδριάντων μεγέθεσι σεμνυ-
 μεθα, ἐπὶ δὲ τοῖς τῶν ἀνδρῶν ἀξιώμασιν οὐ θαρροῦμεν,
 ἀλλ' εἰ σὺ τοιαῦτα ἀναθείης, ὥς θεὰ κεφαλὴ, καὶ με-
 184 α γάλη βουλῇ νικητήρια, τότε ἀληθινῶς ἔσται δευτέρα 10
 Ῥώμη σὴ πόλις, εἴ γε ἄνδρες ἡ πόλις· ὥς νῦν γε οὐ
 λίαν οἰκίως τῇ ἐπικλήσει ταύτῃ φιλοτιμούμεθα.

226, 1 ὅποι στήσῃ, εἰ τιμαῖς τὴν πόλιν — ποιήσεις A. ὅποι
 στήσεις τὴν πόλιν — πόλιν H. 11 σὴ] ἡ σὴ Rouleau
 p. 43.

XV.

ΕΙΣ ΘΕΟΔΟΣΙΟΝ ΤΙΣ Η ΒΑΣΙΛΙΚΩΤΑΤΗ
ΤΩΝ ΑΡΕΤΩΝ.

Ἄρα εἴ τις Ὀμήρῳ τῷ γενναίῳ καὶ Θουκυδίδῃ τῷ b
Ἀθηναίῳ μὴ ἱκανὸς εξαγγέλλειν παραπλησίως πολέμους
5 καὶ μάχας ἀνθρώπων, σιγῇ τῷ τοιούτῳ ἀνδρὶ παρι-
τεόν εἰς τὰ βασιλειαῖ; ὧν ὁ μὲν εὐθύς ἐν προοιμίῳ
τὴν μῆνιν τὴν Ἀχιλλεῴς παραγγείλας ᾄδειν τὴν Καλλιό-
πην, ἔπειτα ἐφεξῆς καταλέγει ὅποσα ἡ μῆνις αὕτη κακὰ
ἐρύττεισι τοῖς Ἀχαιοῖς, καὶ ὅσα ἀνέτλη δι' αὐτὴν τὸ
10 Ἑλληνικὸν στρατόπεδον κτεινόμενον ὑπὸ τῶν Τρῶων,
ἄτερος δὲ θαρραλιώτερον καὶ μεγαλειότερον ἐναρχόμενος c
τοῦ λόγου προαγγέλλειν οὐκ ὀκνεῖ τοῖς ἐντευξομένοις ὡς
ἐφορκίον τε καὶ ἐπαγωγόν, ὅτι τὸν πόλεμον ἐξηγήσεται
τῶν Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων, μέγιστόν τε καὶ
15 βαρυσυμφορώτατον ἀπάντων κρίνας τῶν πρὸ αὐτοῦ γε-
γεννημένων, καὶ ἐκλογίζεται ἐφεξῆς ὅποσον μείζω καὶ
ἄξιολογώτερα τὰ κατὰ τὴν αὐτοῦ συγγραφὴν τῆς Ὀμή-
ρου ποιήσεως· καὶ τούτῳ μὲν δὴ ἀμφοῖν οὗτος ὁ τρό-
πος. Ἡσιόδῳ δὲ τῷ Ἀσκραίῳ δόρατα μὲν φρίττοντα
20 καὶ ἀδυστάς· συνειριδούσας καὶ ὀλλύντας τε καὶ ὀλλυ-
μένους καὶ αἵματι ρεομένην τὴν γῆν οὐκ ἰδοκεῖ εἰσε- d
πράττειν εἰς τὴν ποιήσιν, τὰ δὲ χαμάλζηλα ταῦτα καὶ
ἐπηρηναῖα καὶ ἀσπαστότερα τοῖς ἀνθρώποις, ὀπηνίκα μὲν
χρὴ ἀροῦν, ὀπηνίκα δὲ σπείρειν, ὀπηνίκα δὲ κλᾶν τὰς

227, 5 ἀνδρὶ add. A. 13 τὸν πόλεμον A. τὸν σπ. H.

17 συγγραφῇ] ἢ ἀφ' αὐτῆς A. 23 ὀπηνίκα μὲν — σπείρειν add. A.

24 δὲ κλᾶν A. δεῖ κλᾶν H.

ἀμπέλους καὶ ἡλίκον τὸν ἄξονα τέμνειν καὶ ἡλίκην
σφῦραν. καὶ ταῦτα ἄδοντι αὐτῷ ἐκ τοῦ Ἑλικῶνος τὰ
ῶτα ὑπαίχον οἱ Ἕλληνες καὶ ἐκηλοῦντο καὶ ῥοντο ὠφι-
λίμους οὐχ ἦττον εἶναι τὰς Ἡσιόδου νοουθεσίας ἢ τὰς
Ὀμήρου ἀνδροκτασίας.

Εἴπερ οὖν ἦν τις λογοποιὸς, ἐν σπουδῇ κάμει ἦν
185 α ἕτερος τούτων τῶν τρόπων καὶ ἔργον τῆς τέχνης.
ἐπειδὴ δὲ ἔχω λόγους εἰσφέρειν τῶν Ὀμήρου εἰρηνα-
τέρους, τῶν δὲ Ἡσιόδου βασιλικωτέρους, διὰ τί μοι τῆς
αὐλῆς ἢ γλῶττα ἀποκεκλείσεται καὶ οὐκ ἐπιτρέψαι, κα-
θάπερ μοι ἔδος, ἐκ τῶν Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους
λειμῶνων δριψαμένῳ ἀνθ' ἀκήρατα καὶ ὦν σίδηρος οὐ
θιγγάνει, σσιφάνους πλέξει τῷ βασιλεῖ ἀνθρωπίνης
εὐδαιμονίας; καίτοι οὐδὲ τὸ θιάτρον ὑμῶν, οὐ εἰσὶμι
δωροφορήσων, ἦττον ἀγαπητὸν οὐδ' ἀμειψότερόν τι καὶ 15
β ἀσοφώτερον τοῦ πάλαι δὴ πεχαρισμένον, ἀλλὰ προκί-
θεται μὲν ἀνὴρ, εἰ μὴ λέλῃθα βραχολούμενος,

Ἀμφοτέρων, θεράπων Ἐνυαλίῳ θεῷ
καὶ Μουσίων ἐρατὸν δῶρον ἐπιστάμενος,
παραστήκασι δὲ ἐν κύκλῳ καὶ περικλῶνται οἱ συγχορη- 20
ταὶ καὶ συνδιασῶται, κυδρυνόμενοι ἅπαντες μᾶλλον ταῖς
Μούσαις ἢ ταῖς δυνάμειν.

Ἔως οὖν οὐπω καιρὸς ἀναστήσαντι τῇ φάλαγγι
καὶ τοὺς οὐλαμοὺς βοηδρομεῖν ἐπὶ Σκύδας τοὺς ἀλ-
τηρίους, καὶ ἦνίκα ὁ Δαίμων τι καὶ ὁ Φόβος ἀχλὺς 25
ἄγειτον διὰ τὴν ὥραν καὶ μέλπεισθαι τῷ Ἀρμὶ τῆς αἰ-
c εἰμαρῆς, αἱ Μοῦσαι εἰσαγέτωσαν τῷ βασιλεῖ τὸν χορὸν,
συμπααραλαβοῦσαι εἰς τὴν χορείαν τὸν ἡγεμόνα αὐτῶν
τὸν Ἀπόλλω. καὶ γὰρ ἐκεῖνος ὁ θεὸς τοξοφόρος τι ἄμα
καὶ μουσηγέτης, καὶ διπλῇ αὐτῷ ἡ σκευή, πρὸς ἐργά- 30
νην τε καὶ πολέμους, καὶ ἀμφοτέρω βασιλεῖ ἐπιτῆδμος.
δεῖται γὰρ βασιλεὺς τῶν βελῶν μὲν πρὸς τοὺς πολε-
μίους, τῆς κιθάρας δὲ πρὸς τοὺς ὑπηκόους, ἢ ἀμείψου

228, 6 ἦ, add. A.
fragm. II. p. 285. ed. Gaisf.
21 καὶ συνδιασῶται A. καὶ om. H.

18 Ἀμφοτέρων] Archilochi versus
19 Μουσίων] Vulgo Μουσίων.

οὐτοὺς καὶ συμφορῶνους ἀπεργάζεται καὶ παρασκευάζει
 ἀειμένους πρὸς τὸν ἀγῶνα, ὥστε οἱ παιδοτρίβαι τοῖς
 ἀθληταῖς οὐκ ἐν τῇ κοινότητι μόνον ἐμβοῶσιν, οὐδ' d
 ὅταν πυκνύνουσιν οὐδ' ἔστιν παγχαρτιάζουσιν, ἀλλὰ καὶ
 5 ὅταν αἶνος διατρίβουσιν ἐν σχολῇ, καὶ μᾶλλον γὰρ ἐν
 τῇ κοινότητι τούτῳ. ἐν γὰρ τῇ σχολῇ τοῖς σωματικοῦσιν
 ἢ παρασκευῇ πρὸς τὴν ἀσχολίαν, καὶ οἱ τῷ ἀντι ἀγω-
 νιστῇ σῶμα τῆς σάλιγγας ὅθ' βούληται οὐδὲ καλοῦσης
 εἰς Ἥλιον ἢ Ἰσθμίων ἢ εἰς Ἄελλοδος ἐν ταῖς παλαι-
 10 σταις διατηρῶνται τῶν ἀθλημάτων καὶ τῆς ἀναγκο-
 φασίας καὶ τῶν ἀποχερισμῶν καὶ τῶν ἀλτήρων σὺν 186 a
 πολλῇ τῷ ἐκουσίῳ ἰδρῶτι πρὸ τοῦ ἀναγκαίου. καὶ
 ταῦτα ἀπ᾿ αὐτῶν ἐπομένουσιν. οὐτε γὰρ παίδων οὐτε πρὸ
 γυναικῶν οὐτε ὅπως ἂν αὐτοῖς ἀπόρρητοι μὲναιαν αἱ
 15 πατρίδες, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἴκτινον δρῶντες ἢ τὸ εἰλινον
 ἢ τὴν πίπτον, ἄλλο δὲ οὐδὲν προὔργου αὐτοῖς οὐτε
 δίδαγμα οὐτε ἀσκημα. ἢ ὅσα φέρει εἰς τὸν στέφανον
 καὶ τὸ κήρυγμα. ἀνδρὶ δὲ ἄρχοντι πολλῆς μὲν γῆς,
 πολλῆς δὲ θυλακίτης, ὑπηκόους δὲ ἔχοντι καὶ πόλεις
 20 ἀναριθμήτους καὶ δήμους ἀδιήγητους, οὐ τοῦτο ἄρα b
 μόνον φροντιστίον ἔστιν, ὅπως ἂν ἐκείνης τῆς μοίρας
 ἐξελάσῃ τοὺς βαρβάρους εἰς ὅσην ἤδη πρὸ τῆς ἐαυτοῦ
 ἐκτροπείας παρῆνται καὶ ἐξέβρισην, ἀλλὰ καὶ ὁπόσην
 τῆς ὑπηκόου διετήρησαν ἀπαθῇ καὶ ἀλώβητον πολυ-
 25 πλάσιον οὐσαν καὶ ἐκ τοῦ Βοσπόρου εἰς Τίγρητα, ὅπως
 ταύτην ἀρμόσῃται καὶ εἰς τέλος διαφυλάξῃ ἀθικτον καὶ
 ἀνέγκειον οὐ τῶν ἐξωθεν μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐνδοθεν
 ἀρρωστημάτων. καθάπερ, οἶμαι, τοῖς ποιμέσι καὶ τοῖς d
 βουκόλοις ἀναγκαῖον μὲν πρὸ καὶ κυνῶν φροντίζειν καὶ
 30 ἐκαστίαν πρὸς τὰ θυρία, οὐκ ἦσαν δὲ, εἰ μὴ καὶ
 μᾶλλον, πόας, ὑγμίνης καὶ ναμάτων ὀκησιφόρων, καὶ

129, 3 τῇ κοινότητι A. τῇ om. H. οὐδ' ὅταν πυκνύνουσιν A.
 ὅταν ἀννακύνουσιν H, οὐκ ἔστιν σῶμα. 9 Ἥλιον] Vulgo Ἥλιον.
 10 ἀποχερισμῶν] ἀναγκοφασίας A. 25 τοῦ βοσπόρου A. τοῦ
 om. H. 27 οὐ τῶν Roulezianus p. 78. Vulgo καὶ οὐ τῶν.
 28 καὶ τοῖς ποιμέσι A. ἐν τοῖς ποιμέσι H.

τοῦ ἐν καιρῷ μὲν βδάλλων, ἐν καιρῷ δὲ ἀποκρίων·
 ὥς ἢ περὶ ταῦτα ὀλιγαρχία καὶ τοῦ συμμάχου ἀφροστι-
 στία. πολὺ χαλεπωτέρα τῶν λύκων τοῖς βοσκόι καὶ τοῖς
 προβάτοις. τοῖς μὲν γὰρ λύκοις ἀγκυρετὸν ἀρπάσσειν
 ἐκ τοῦ ποιμνίου διαφύγειν τοὺς αἰῶνες, καὶ τοὺς αἰετ-
 5 ρας, ποιμένα δὲ ὀλίγωρον ἢ κακοῦργον οὔτε ἐμφυγῆν
 δυνατὸν τοῖς βοσκήμασιν αὐτε ἀλλήσασθαι. καίτοι οὐκ
 ἴση ἢ φροντὶς ποιμεῖν τὰ προβάτων καὶ ποικίλων λύκων
 ἀλλ' ἢ ἀνθρωποκομικῇ αὐτῇ τέχνῃ· ἣν βασιλικήν τε καὶ
 πολιτικὴν χρῶν ὀνομάζουσιν, ζῶον ἐπιμελίσκειν· ἔχει ποικι-
 10 λωτέρου τε καὶ πολυπλοκωτέρου ἢ καὶ θράγματα. θράγ-
 μασι μὲν γὰρ πρὸς ἄλληλα οὔτε δίκην εἶδον οὔτε νόμοι
 187 α οὔτε ἐγκλήματα, οὔτε δίδονται δικαστηρίων ἢ ψηφισ-
 μάτων, ἀνθρώποις δὲ ὁ πλείων ἀγὼν πρὸς τοὺς συμφύ-
 λους ἢ τοὺς πολεμίους, καὶ τῷ ἐπιστατήσονται αὐτῶν
 15 κατὰ δίκην ἀγρύπνη μὲν εἶναι δι' ἄμφω προσήκει, φυ-
 λακτεῖον δὲ οὐχ ἥττον τὰ εἶδον τοῦ τείχους θηρία, αἰεὶ
 ὄντα καὶ ἐμβουλότερα καὶ δυσμαχότερα τῶν θυραίων.
 ὁ γὰρ τοι πρόεδρος καὶ σύντακος τῆς βασιλείας ὁ νό-
 μος, συγκατελθὼν αὐτῇ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πρὸς σωτηρίαν
 β ἀνθρώπων, εἶδον τὴν δύναμιν ἔχει πρὸς τοὺς ὑπηκόους
 καὶ ἐν τοῖς ὕψιοις τῆς ἀρχῆς, καὶ ἡ δίκη τε καὶ θέμις
 πρὸς τούτους συνεργαὶ τῷ βασιλεῖ, οὐ πρὸς τοὺς θύρε-
 θεν πολεμίους.

Δοκεῖ δὲ μοι καὶ ὁ θεσπέσιος Ὅμηρος εἰ καὶ πρὸς
 τὸν Ἄρην μᾶλλον ἐπικλητὴς ἔστιν, ἀλλὰ γινώσκων γε
 ὥσπερ ἡμεῖς ὅτι μᾶλλον μεταποιητέον τῷ βασιλεῖ ἢ
 βασιλεὺς τῆς Θέμιδος ἢ τῆς Ἐννοῦς. καὶ τοῦτο μὲν
 αὐτοῦ τὸ ἔργον οἰκεῖον καὶ ἐφ' ᾧ βασιλεὺς ὀνομάζεται
 ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἐκείνο δὲ οὐκ εὐχτόν, ἀλλὰ ἀναγ-
 30 καῖον· ἐπαινῶν γὰρ τὸν Ἀγαμέμνονά φησιν ὅτι κατ'
 ἄμφω εὐδόκιμος, βασιλεὺς τ' ἀγαθὸς κρατερός τ' αἰχμη-

230, 2 ἀφροστισία A. ἀφροστία H. 5 αἰετῶν Roule-
 zius p. 53. Vulgo αἰετῶν. 10 πρόεδρος] πρίεδρος Arnaldus
 de illis περὶ δόξαις p. 180. quocum Roulezius p. 32. comparat VI.
 p. 79 c. 31 φησιν add. A. 32 βασιλεὺς τ'] τ' om. A.

τῆς, οὕτω δὴ λέγων, διαίρειν ἵοικε τὴν βασιλείην τέχ-
 νην τῆς πολεμικῆς καὶ μὴ ἐν τῷ ἀγαθῷ βασιλεὶ συλ-
 λαμβάνειν καὶ τὸν κρατερόν αἰχμητήν. τὸ γὰρ ἀμφο-
 5 τε ἄρχων εὖ καὶ τὸ διαφέρειν ἐν τῇ αἰχμῇ. ἀλλ' οὐ γὰρ
 θάτερον θάτερον, ἀλλ' ἄρχων μὲν τῷ βασιλεὶ προσήκει
 καὶ τῶν ὀπλιτῶν καὶ τῶν ἱππέων καὶ τῶν στρατηγῶν δ
 καὶ τῶν τεξιμαρῶν, καὶ αὐτοῦ δέ, ἂν οὕτω τύχη, καὶ
 ὀπλιτεύων πολλῶς καὶ ἱππεύων καὶ τοξέων ἐπισκοπᾷ
 10 καὶ ἀκοντίζῃ, ὥσπερ οὐ καὶ ὁ εὖδ' ἀρχηγέτης ἄμφο' μὲν
 ἱππεύεται καὶ εὐνοχοῦνται,

Ἄμφο' δ' αἰχμητὰ· τὰ γέ δ' ἡ καὶ ἴσμεν ἅπαντες
 ἀλλὰ ταῦτα σφῶν μὲν ἴσως ἐν περιουσίᾳ.

Τὸ μίμνει γὰρ ἔργον τοῦ βασιλέως ἢ βασιλεὺς 188 a
 15 ἄλλο τι, ὡς ἵοικεν, Ὀμηρος φέρε. αὐτίκα ἔστιν μὲν
 τινα τῶν στρατηγῶν ἐγκομιάζῃ, ὥσπερ σημείον τι αὐτῷ
 ἐπιτίθησθαι ἐν τῶν ὀπλῶν ἢ τῆς βροχῆς ἢ τοῦ σώματος,
 τὸν μὲν Ἑκτορα κορυθαίολον, τὸν δὲ Διομήδην βοὴν
 ἀγαθόν καὶ τὸν Ἀχιλλεῖα ποδάρεκκα καὶ τὸν Αἴαντα ὅτι
 20 πάμμεγας τις ἦν, πελώριον ἔρκος Ἀχαιῶν· ἀρκεῖ δὲ
 αὐτῷ πρὸς Ἕκτορα στρατηγοῦ καὶ ἱππλησίου, φιλοπο-
 πία γὰρ αὖ καὶ τλημοσύνη· ὁ γὰρ Ὀδυσσεὺς αὐτῷ καὶ b
 ὁ Νέστορ, ἐκ τούτων τῶν ἡρώων ὀνομασταί. ὅταν δὲ
 ὡς βασιλεὺς Θεστιάξῃ τινα καὶ ἡρώην καὶ τάττῃ τὸ
 25 ὄνομα αὐτοῦ ἐν τῇ ποιήσει, οὔτε κόρυς αὐτῷ ἐνταῦθα
 ἐν μνήμῃ αὐτῆς δόρυ· οὔτε ὠκίστης, ἀλλ' ὅτι διοτρεφὴς
 καὶ δούλων καὶ Διὶ μῆτιν ἀτάλαντος, καὶ τὸ ἔργον
 αὐτοῦ ἢ βασιλεὺς τεύεσθαι, τὸ Διὶ ὁμοιωθῆναι ἐκεί-
 30 νου γὰρ ὑποδρηστήρ καὶ ὑποφῆτης, καὶ τῆς ἐκείνου
 ἀρχῆς οὐ φανήναι ἐπιτίτραπται μοῖραν τὴν ἀνδρωπί-
 νην ἀγέλην.

Καὶ σὺ, φίλος· μάλα γάρ σ' ὀρέω καλόν τε
 μέγαν τε

221, 12 Ἄμφο' Iliad. η, 281.
 301. σ' ὀρέω A. αὖ ὀρέω H.

32 Καὶ σὺ] Odysse. α.

καὶ οὐ παραινέσονται...

ἄλκιμος ἦσο.

οὐ γὰρ ἀμφοισθητήματα τὰ ταμύρια, δι' ἃν ἤδη ἐπε-
 δείξω. καὶ γὰρ τὴν ἀρχὴν ἐφείκης παύσασθαι καὶ
 στρατηγεῖν τῇ τῆς βασιλείας σταθμῷ Γρασιανὸς 5
 ἀνέκρηξεν. ἀλλ' αὖ τοι μινώσκει, ἢ χροστέ, ὡς οὔτε
 κάλλος αὐτὲ μέγεθος αὐτὲ ἀκνύτης οὔτε ἀλκὴ τὸν ὄγα-
 θὸν ποιεῖ βασιλεία, εἰ μὴ τι ἰνδαλμα φέροι ἐν τῇ φυχῇ
 d τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ὁμοιώσεως. ἐκνεντῶθεν οὖν καὶ
 αὐτὰρ ζητῶμεν καὶ τὸν ποιητὴν παρακαλῶμεν διδάσκειν 10
 ἡμᾶς ὅπως ἂν τις χαμαὶ βαδίζων καὶ σάρακα ἡμφισπεί-
 νος ἔχειν τὸ ἰνδαλμα νομισθεῖν τοῦ ὑπὲρ τῆς ἄκρας
 ἀψίδος καὶ ὑπὲρ ἅπαν τὸ ὄν ιδρυμένου. ἀκούωμεν
 τοίνυν αὐτοῦ· οὐ γὰρ εἰς μακρὰν ἡμᾶς ἀνακαλεῖται,
 ὅπόθεν οὐδαμῶς γνομάσκειν τὸν Θεοειδῆ βασιλεία· 15
 189a... ἴδουτε τευ, φησὶ, βασιλῆος ἀνέμονος, ὅτε

θεουδῆς

εὐδαίως ἀνέχουσι φέροισι δὲ γαῖα μέλαινα
 πυρρὸς καὶ κρείθας βρέθουσι δὲ δένδρεα καρπῶ,
 τίπτει δ' ἔμπεδα πάντα, θάλασσα δὲ παρέχει
 ἵχθυς

ἔξ' εὐρησείης· ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ὑπ' αὐτοῦ. 20
 ἡ δίκη οὖν καὶ ἡ εὐδαιμία τὸ ἔργον τῆς τέχνης ταύτης
 ἐστὶ, καὶ ἐκνεντῶθεν τὸ Θεοεικελὸν καὶ Θεοειδές.

Καὶ κινδυνεύει ὁ Θεῖος Πλάτων παρ' Ὀμήρου εὐτὸ
 μεμαθημέναι· καὶ γὰρ ἐκείνος τὴν δικαιοσύνην μετὰ
 b φρονήσεως ὁμοίωσεν λέγει πρὸς τὸν Θεόν. τῷ οὖν τὴν 25
 δίκην ταύτην ἀνέχουσι καὶ ἀνορθοῦντι τοῦ ἰσθμοῦ
 λέγει ἀγαθὰ ἀκολουθεῖν ἢ Καλλιόπῃ· εὐθηνεῖσθαι μὲν
 αἰνῶν τὰ λήια, εὐθηνεῖσθαι δὲ τὰ δένδρεα καὶ τὰς ἀρ-
 πέλους, εἰκταῖσθαι δὲ πολλὰ μὲν ζῶα, πολλοὺς δὲ ἄν-
 θρώπους, ἅπαντα ἔμπεδα καὶ βιώσιμα· δωροφορεῖν δὲ 30
 οὐ μόνον τὴν γῆν τοὺς καρποὺς, ἀλλὰ καὶ τὴν θάλασ-

232, 13 ἅπαν τὸ ὄν] ἁπάντων Iacobseius.

ἀκούωμεν]

ἀκούωμεν A.

10 ἴδουτε τευ] Vulgo ὡς ἐγώ. Correctum ex
 Odyss. τ, 109.

σαν τοὺς ἰσθύναι βαβαί, ἀπὸς δύναις τῆς ἐδουλα-
 ῆς δικνεῖται τὸ κέρδος οὐ μόνον εἰς τὰ ἀρχαῖα καὶ τὰ
 δικαστήρια, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ζῆα καὶ εἰς τὰ φρενὰ καὶ
 τὰ σπέρματα καὶ τὰ ἔμβρυα. αἷς μακέρως, ᾧ αὐτῇ
 5 ὑπάρχει ἡ εὐδίκια καὶ τὰ αὐτὰ δύναται τῷ Διὶ καὶ
 πύριός ἐστιν οὐ μόνον τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ
 τῶν στοιχείων, ὥστε καὶ ταῦτα ποιῶν ἐκκαρπύματα καὶ
 γονιμώτερα καὶ πολυωφελέστερα τοῖς ἀνθρώποις.

Ταύτης οὖν, ὦ φίλε, πρὸς αὐτοῦ τοῦ Διὸς ἐχθ-
 10 μεθα ἀπρίξ τῆς θεοῦ, ἵνα ἡμῖν ὁ ὀρμαθὸς οὗτος τῶν
 ἀγαθῶν ἀνεπίληπτος χορηγῇται καὶ μὴ συγχωρῶμεν
 ἀπομισήσασαν τὰ ἀνθρώπινα ἀναπτάσθαι εἰς τὸν οὐ-
 ρανόν, ἀλλὰ φιλοχωρεῖν καὶ συμπαρακαθίζειν ἄγνην ἐν
 ἄγνῳ θρόνῳ, συνδιοικουσάν σοι τὰ ἀνθρώπινα. πρὸς
 15 ταύτης δὲ σοι τὴν φυλακὴν οὐδὲν οἱ ὀπλῖται, οὐδὲ μὲν δ
 Δία οἱ σφενδονῆται καὶ οἱ τοξόται οὐδὲ Ἀρμενίων Ἰλαί
 οὐδὲ Ἰβήρων οὐδὲ τῶν ὑπασπιστῶν οὐδὲ τῶν δορυφό-
 ρων διήσει, ἀλλ' αὐτάρκης σὺ σιαντῷ· μόνη γὰρ ἡ
 γνώμη τούτου τοῦ ἔργου κυρία. οὐδέ ἐστιν ἀποφυγὴ
 20 οὐδεμία βασιλεῖ ἀμειλῶντι τῆς δίκης, οὐκ εἰς θειλίαν
 στρατιωτῶν, οὐκ εἰς ῥαθυμίαν στρατηγῶν, ἀλλ' οὕτως
 ἄρα ἴδιον σοῦ καὶ μόνου τὸ ἔργον ἐστίν, ὥστε καὶ κα-
 θημένου σοῦ ἐπὶ θρόνου καὶ ῥήμασι σμικροῖς καὶ νεύ-
 μασι ψιλοῖς ἐνιστὶ φυλάττειν τὴν δίκην καὶ τῇ φυλακῇ 190 a
 25 ταύτῃ ἀνέχειν ἅπασιν τὴν ἀρχήν. ἄθρει γὰρ, ὦ σωφ-
 ρατε, ὡς ἐγὼ εἰσελήλυθα τήμερον οὐ κολακεύσων οὐδὲ
 θωπεύσων. οὐ γὰρ ἂν πρόποι ἀνδρὶ τηλικῶδε καὶ ὁμι-
 λήσαντι ἤδη πρὸς τοσοῦτους αὐτοκράτορας νέους τε καὶ
 πρεσβυτέρους, ὃν πάντων ἡπίστατο ἡπιώτατον καὶ
 30 ἀνέξικακώτατον καὶ πράότατον, τοῦτον καὶ ὑποτρέχειν
 καὶ θωπεύειν· καὶ ὅτι μάλιστα ἀνεπισφαλὲς ἡ παρη-
 σία, τότε τὴν κακοῦργόν τε καὶ ἀνελευθέρον φωνὴν ἀν- b
 θιαιεῖσθαι, ὥσπερ πῶλον εὐγενῆ ἀγριαίνοντα μὲν ἡμέ-
 ρουν προσήκει, ἡμέρον δὲ φύντα ἐξ ἀρχῆς γελοῖος ὁ

καταψήγειν επιχειρῶν καὶ μὴ τῷ φύσει ἀγαθῷ ἀπο-
χρηματός.

Ἦδη σὺν τρίτῳ οὗτος ἐνιαυτός καὶ ἀγευστός σοι ὁ
καίσιμος γραμμάτων θανατηφόρος· ὥστε ἔσται μὲν παρὰ
τοῦ νόμου πολλάκις ἢ μέλαινα κήρυξ, ἔξεισι δὲ αἱ
μεταβάλλουσα εἰς λευκὴν ἐκ τῶν βασιλείων· ὧν γὰρ
πάλαι νομιμώτατος ἀποκρατόρων οἶσθα ἕνα· βασιλε-
υ καίτερον παραφύξει· τὸν νόμον ἢ ἐπιτελεῖν· ἀποφασί-
δὲ εἰς τὰ βασίλεια πατάσων οὐδὲς τὴν καρδίαν οὐδὲ
τοὺς ὀδόντας ἀρασσῶν οὐδὲ χλωρός ὑπὸ δέους, ἀλλ'
εὐέλπιδι τῇ γνώμῃ καὶ ἀνιστηκυῖα ὥσπερ εἰς τὰ ἄστυα
τῶν ἱερῶν· οὕτω σοι ἔλω μὲν τὰ ὄμματα, ἀδάρυβος
δὲ ἡ φωνή, γαλήνῃ δὲ ἐπικέχυται παντὶ τῷ προσώπῳ.
οὐδ' ἂν προσιδὼν σέ τις μὴ ἅπαν ἐκβάλῃ τὸ δαίμα ἐκ
τῆς ψυχῆς· ὥστε καὶ τῶν πολεμίων ὁ τίως τὰς σπον-
δας υποφωμῶν καὶ μηδὲ τραπέζης ῥαδίως κοινωνῆσαι
θαρήσας δι' ὑποψίαν νῦν πρᾶσιςιν ἀνοπλος καὶ ἀνε-
σιδήρου, δίδους ἑαυτὸν χρῆσθαι ὃ τι ἂν ἐθέλῃς, εἰδὼς
ὅτι οὐχ ὡς ἐχθρῷ ἐθέλῃσεις, ἀλλ' ὡς Ἀλέξανδρος Πώ-
ρῳ τῷ Ἰνδῷ καὶ Ἀρταξέρξης Θεμιστοκλεῖ τῷ Ἀθηναίῳ
καὶ Ῥωμαῖοι τῷ Λίβυι Μαρσανάσῃ, τοιγαροῦν ὧν
τοῖς ὀπλοῖς οὐκ ἐκρατήσαμεν, τούτους τῇ σῇ πίστει
προσηγαγόμεθα αὐτοκλήτους, καὶ ὥσπερ ἡ μαγνητὶς
λίθος ἡσυχῇ ἐφέλκεται τὰ σιδήρια, οὕτω καὶ αὐτός
ἀκοντιῖ ἐφελκύσω τὸν Γέτην δυνάστην, καὶ ἤκει σοι
ἐθέλοντῃς ὁ πάλαι σεμνὸς καὶ ὑψηλογνώμων ἐκείνης εἰς
191 α τὴν πόλιν τὴν βασιλίδαν, οὗ τὸν πατέρα ὁ παμμεγέ-
θης Κωνσταντῖνος εἰκόνι ἀπεμειλίσσετο τῇ νῦν ἔτι ἀνα-
κειμένη πρὸς τῷ ὀπισθοδόμῳ τοῦ βουλευτηρίου. οὕτω
δόξα ἀγαθῇ βασιλεῖ πολλῶν ἀσπίδων δυνατωτέρα καὶ
ὑπάγεται ἐθελουσίους τοὺς τῆς ἀνάγκης καταφρονούν-
τας, καὶ οὐχ οὕτω σοφὸν βούλευμα τὰς πολλὰς χεῖρας

234, 1 καταψήγειν Iacobsius ad Antholog. Palat. vol. III.
p. 715. Vulgo καταψήζειν. 14 τὸ δαίμα] τὸ οὐμ. Α.

31 Μαρσανάσῃ] μισσανάσῃ Α. Μισαρλῶσῃ Η. 32 σοφὸν βου-
λευμα] Rx Eurip. Antiope fragm. 31. ubi σοφὸν & βούλευμα.

καὶ εἰς ἀνδρείαν καὶ φιλευθροσύνην οὐ μόνον ἔχει τὰς πολλὰς χεῖρας, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν.

Μέμνημαι τοὺς ἔργον ἔχοντάς, ὅτι νόον γέ.

Ἀντιόχῳ τῷ Παρσίῳ αὐτοκράτορι, ὃ τοῦτο αὐτὸ ἡ
5 ἐπιώνοντα· ὁ εὐσεβὴς ἦν, τοῦ στρατεύματος ὑπὸ διαφύσε
αὐτῷ πεποιημένον, ἀνασχόν τῷ χηρῷ ὁ βασιλεὺς πρὸς
τὸν οὐρανόν, ταύτῃ, ἑρῇ, τῇ χειρὶ προτετραφάμενην σε
καὶ ἐπέτασσεν τὸν ζωῆς δακτύλον, ἡ ζωὴν οὐκ ἀφειλόμενην.
καὶ ἔπειτα κατήγγελε τὸν θεόν τῇ εὐχῇ ὥστε ἐξ αἰθρίας
10 ἦσαν νεφέλαι ἀδραφροῦσαι τοῖς στρατιώταις. καὶ ἰδὼν
ἐγὼ ἐν χορῇ εἰκόνα τοῦ ἔργου, τὸν μὲν αὐτοκράτορα
προσευχόμενον ἐν τῇ φάλαγγι, τοὺς στρατιώτας δὲ ἐν
κράνῃ τοῦ αὐτοῦ ὑποκείμετους καὶ ἐπιπλημένους τοῦ
15 ὑμνοῦ τοῦ θεοῦδοτοῦ. τοσαῦτόν ἐστιν ἀγαθὸν τοῖς
ἐπιπλοῖσι δρᾶσθαι τοῦ ἡγεμόνος, ὥσπερ αὐτὸ πάλιν τοῦ
μὴ ἀρεστοῦ τῷ θεῷ, μηδὲ ἀρεστὴ ἐργαζομένου ἔρχεται
ἡ δίκη οὐκ ἐπ' αὐτοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀπὸ τῶν ἀρχο-
μένων.

Ἐννήμιον μὲν ἀνὰ στρατὸν ὦχετο κῆλα θεοῦ,
20 καίτοι ὁ ἀρεστὸς· οὗτος οὐ συνηγείσκει πρὸς τὸν Κρόνον
τῷ ἀγαθῷ, ἀλλὰ τοῦναντίον.

καὶ ἐκπληρήσονται πάντες

αἰδεῖσθαι· ὁ δὲ ἱερὴ καὶ ἀγλαὰ δέχεται ἀποινα·
25 εἰ δ' αὖ καὶ ὁ στρατὸς ξυνηδικέι, ὅτι συνεχώρει, ἀλλὰ
τοὺς γὰρ ὀφείλει τοὺς κύνας τί τοὺς ἀνθρώπους ὁ οὐρανὸς
ἐν τοῖς πρώτοις ἐπιπορεύετο; ἀλλὰ διδάσκει, ὡς ἔοικεν,
Ὁμηροῦ ἡμῶς τὰ μὲν πῶν ἰδιωτῶν πλημμελήματα εἰς
αὐτοῦ ἐπισηθεῖν τοὺς πλημμελοῦντας, ταῖς δὲ τῶν βασι-
λέων ἀγνοήμασι καὶ ὑπεύθυνον γίνεσθαι καὶ τὸ ὑπεύθυνον,
30 εἰτα ὥσπερ φῶς ἐκχέομενον ἀκέραιον ἐξ ἀκέραιου λαμ- 492 α
πῆρας ἢ τῆς σῆς γνώμης ἀγαθουργεῖ πάντας μὲν κα-
ταγὰς καὶ τοὺς πόρῳ καὶ τοὺς πλησίον, ἐκδηλάττει
δὲ τοὺς ἀγχοῦ δεινῶτα.

235, 3 πόλαι] Vulgo παλαιόν. Correctum ex Iliad. , 527.

10 ἦσαν Α. ἦλθον Η.

22 καὶ ἐκπληρήσονται Α. καὶ om. Η.

25 τί τοὺς ἀνθρώπους] γρ. καὶ τί μαθὼν margo Α.

Ὀντοῦν αὐδὲ ὁ περὶ σὲ οὗτος χορὸς αὐδὲ οἱ
 τοῦ χοροῦ κορυφαῖοι δυσπρόσιτοί τε καὶ συννεφεῖς καὶ
 οὐ ῥαψώδεις ἀταχνῶς, ἀλλὰ τοὺς δράκοντας φρεῖν ἐν
 ταῖς χεῖρεσσι κακὰ φάρμακα βιβρωμένας ζητεῖν ὅτι ἂν
 ἐγχαίρουντο τὴν τοῦ ὀλίθρου παρασκευὴν, ἀλλὰ ἔπα- 5
 σιν αὐτοῖς ὥσπερ νομίμασιν ἢ ἐν) ἀπὸν ἀσσημαται
 b καὶ ὡς ἐν λάμπει· ὁ πὸς χαρακτήρ· τῇ πρὸς τὸ καλὸν
 ἀγωγίᾳ, καὶ μεμύηται ἱεστος ἢ ἀνασταί πὸς ἀρχη-
 γίην ὥσπερ ὁ ἀρχηγέτης αὐτὸς τὸν θεόν· ἢ γὰρ ἔφη
 Θεοφάρος ὁ Σάμιος ταῦτα πρὸς θεόν εἶπεν ἀνδρά- 10
 ποιν, μόνῃ, ὡς εἶπεν, ἐστὶν ἐπινοία, πρὸς ἣν ἀνατί-
 ραται σοὶ αὐτοφυῆς καὶ ἀστοκίλευστος ἢ ψυχὴ, καὶ
 θεῶτων ἂν τις ἀπείποι ἀπειτῶν ἢ σὸ διδρὺς καὶ ἐπ-
 νύων, ἀλλ' ὅπως χρυσίον μὲν οἶσθαι καὶ διαρθεῖν
 ταῖς ἐπινοίαις καὶ ἀφίνασι τοῖς ὑπευθύναις, γλαυκὸν δὲ 15
 c σοὶ καὶ τὰ ἀλλείμματα ἀπολύειν χρυσοῦ καὶ σιδήρου
 καὶ ἱππεων καὶ ἱπρασμάτων, μόνῃ δὲ τὰ ταῦν λόγῳ
 ἀλλείμματα οὐκ ἀνέχη οὔτε συγχωρεῖν οὔτε εἰς χρόνον
 τινὰ ἀνατίθεσθαι, ἀλλ' ἐπὶ ταύτης μόνης τῆς εἰσφορᾶς
 θυσιάτος ἄρα ἡσθα καὶ ἀπαραίτητος, καὶ οὐκ ἑατρί- 20
 πεις τὴν εἰσπραξίν ταύτην ἀρχῇ τινι οὐδὲ στρατηγῇ,
 ἀλλ' αὐτὸς στρατηγός, αὐτὸς ἀποδοχεὶς τῶν ὀφλημάτων
 τούτων, αὐτὸς ταμίας· οὐδὲ παραδίδως ἑτέροις φυλάτ-
 τειν αὐτὰ ἢ ἂν εἰσπράξῃ, ἀλλ' ἐν τῇ ψυχῇ τῇ σεαυτοῦ
 d κατασημαίνῃ καὶ θησαυρίζεις· καὶ διὰ ταῦτα ἄρα τοῦ 25
 εὖ ποιεῖν ἀπληστός σοι καὶ ἀπόρεστος ἐσέτηνεν ἐπιθυ-
 μία, ὅτι καλοῦ ἐπινοία δίδωσιν ἐφορμὰς τοῖς ἀθωπύ-
 τοις ἐπαίνοις καὶ ἐπυθέραις, ἢ σὸ καταπνεύουσι τὴν
 βασιλείαν ὅσαι ἡμέραι καὶ ὅσαι ἡμέραι. ὥστε εἰ τις ἀπα-
 ριθμήσῃ ὅσους μὲν ἐρεῦσιν ἀεργίας, ὅσους δὲ ἐξεί- 30
 λον θανάτου, ὅσοις δὲ ἐπατήρας τοὺς πατράφους οἰκούς,
 ὅσους δὲ ἐχορήγησας ἐκ τῶν ταμιείων ἀπορουμένους,
 οὐκ ἐλάττονας τὸν ἀριθμὸν ἀθήσει τῶν ἡμερῶν ὡς
 βασιλεύεις.

236, 3 ἀταχνῶς] ἐνταχῇ Jacobusius.
 σσημαται Jacobusius Lect. Stob. p. 41.
 33 τὸν ἀριθμὸν add. A.

ὁ ἀσσημαται] ἐνο-
 18 ἀνέχη A. ἀνέχεις H.

Καλὸν οὖν λόγον, καὶ βασιλικὸν τὸν Τίτον τοῦ 192 α
αὐτοκράτορος ἔργῳ ἀμιλλῇ παραδραμεῖν, οὐ μόνον ἡμέ-
ραν ἀβασιλεύοντος μὴ παραλθεῖν, ἢ οὐκ ἔστιν ἐπιποίη-
σά, ἀλλὰ μηδὲ ἔσσαν φιλονεικῶν. ἐγὼ γάρ ὅτι μηδὲ νύκτας
5 αἱ ἐκκεκαῖαι καὶ ἀφειργαῖς τῆς σῆς βασιλείας, ἐν αἷς
καθεύδων ἐκ' ἄμρου ἔστισι δαμάτων τε καὶ φροντίδων
ἀπῆλλαγμένους. ὥστε εἰ καθάπερ Τίτῳ ἰδοῖς τοσαύ-
τακις καὶ σὺ βασιλεύεις ὁσάκις εὖ πεύκεις, ἡγῆς δὲ
εἴη τοῦ ὑπεραίρειν τῷ πλήθει τοῦ χρόνου τὸν Σε-
10 βασίον.

Ἐγὼ δὲ οὐ φαυλότερον εἶδῃμι τούτων τῶν ἀριθ- b
μῶν τῶν Ἀλεξάνδρου τροπικῶν· ἐκείνῳ μὲν γὰρ καὶ
Ἀντίματρος ἡμικυβήτει καὶ Παρμενίων καὶ οἱ πεζευ-
ροὶ καὶ οἱ Ἀγραιῶνες, ταύτης δὲ μόνης τῆς νίκης αὐτοῦ-
15 γος ἐν καὶ αὐτοκράτωρ, καὶ ταύτην ἐποικοδομῶν αἰεὶ
καὶ συναυξῶν ἀναβήσῃ, ὥστερ βαθμοῖς χρώμενος ταῖς
ἐπιποιαῖς, ὑψοῦ ὄντα καὶ ἐγγὺς τῆς ἀκλῆς τοῦ Διός.
οὔτοι γάρ μόνον οἱ βαθμοὶ ἀνάγουσιν εἰς τὸν οὐρανόν,
οὐκ Ὅσσα οὐδὲ Ὀλυμπος οὐδὲ Πήλιον, ἀλλόκοτοι ἀλ- c
20 λούτων ἀνθρώπων βουλαὶ καὶ ἐλπίδες· μόνῳ δὲ ἀμφα-
τὸς οὐρανὸς ὅτε ἔστιν οἰκοδομεῖν τὴν ἀνάβασιν ταύ-
την ἐπεργασίας ἀνθρώπων. καὶ περὶ τούτου μᾶλλον
προσέχει ἀμφισβητεῖν τὴν Πυθίαν,

Λέξω εἰ σε θεὸν μαντεύσομαι ἢ ἀνθρώπον
25 ἢ περὶ Ἀποκέρου τοῦ Σπαρτιάτου. Ἀποκέρως μὲν
γάρ, εἰ καὶ λίαν κητώεσσα ἦν ἡ Λακεδαιμονία, ἀλλὰ
μὴν γε πόλιν ἐκ βίου ἀτάκτου συνήρμωσεν εἰς εὐνο-
μίαν, σοὶ δὲ τῶν ἐν Σπάρτῃ ἀνθρώπων πλείους αἱ d
ἐπήκοοι πόλεις, καὶ εἰ ταύτας ἐμπλήθειας εὐδαιμονίας,
30 οὐκ οἶμαι θωπεύοντες οὐδὲ ἐξουατῶντες τὸ χρυσεὺν ὄνομα
σοι ταῦτα προσάψομεν, τὴν θεότητα, ἀλλ' ὥς οἷόν τε
ἀληθεύως καὶ ἀθωπεύτως θεοὶ γάρ δοτῆρες εἰσὼν, καὶ
τοῦ αὐτοῦ ἔργου αὐτοῖς κοινωνῶν ἐν τῷ αὐτῶν χορῷ
ἡγεμενίῃ, καὶ πᾶσαι ἔσονται σοι ἐκείθεν αἱ ἐπινομίαι,

194a4. σωτηρ, ὁ πολεύς, ὁ ξένος, ὁ ἰκίσιος, τοῦ Γερμα-
 νικοῦ ὑψηλότερα ὀνόματα καὶ ταῦ Σαρματικοῦ ἤσαν
 μὲν γὰρ καὶ αὐταὶ αἱ ἐπικλήσεις οὐκ εἰς μακρὸν, ἀλλ'
 ἤσαναι σοι σὺν τῷ Δείμῳ καὶ τῇ Ἐννοῇ, δαίμονι χρο-
 νίοις καὶ ἐπὶ γῆς διατεμένοις, οὓς ἀναγκάσιος ποιεῖ 5
 πάσῃ ἀνθρώπων. ἐν οὐρανῷ δὲ οὔτε Δείμος οὔτε Ἐννοὶ
 οὔτε μὲν Κυδομιός οὔτε Κῆρος. ἵνα γὰρ πηγαὶ ζωῆς,
 ἵνα πηγαὶ εὐδομοσίας, πόρρω ἐκείθεν οὗτος ὁ χάρος
 ἀπελήλαται. ἀλλ' οὔτε οἱ δύο πύθοι κατακινεῖται ἐν
 b Διὸς οὐδεὶ, κηρῶν ἑμπλοῖ, ὁ μὲν ἐσθλῶν, ὁ δὲ δεσλῶν 10
 κακῶν γὰρ οὐκ ἔκτισιν ἐν τῷ οὐρανῷ ταμιῖον. ἀλλὰ
 πᾶν ἔτερον πύθον αὐτοὶ μὲν ἐμπίπλαμιν, αὐτοὶ δὲ καὶ
 ἐκκενοῦμεν. ἡ δεξιότῳσαν ἐν τῇ βουλῇ τοῦ βασιλέως
 πύθον καὶ στιναγμῶν καὶ δακρύων, ὥσπερ ἐγὼ ἂν ἐν-
 δεῖξαιμι ζωῆς καὶ ὄλβον καὶ πλούτου καὶ προύτης καὶ 15
 εὐδίκιαν πολλοὺς καὶ μεγάλους καὶ ὑπερχεῖδας ὡς
 ἀρούμενος καὶ ἑπαντλῶν, ἐξ ὅσων τὴν ἀλαουργίδα ἐτή-
 ηματο, οὐ λήχη ἐποχετεύων καὶ ἐπάρδων τοὺς ὑπηκόους.
 αἵματος δὲ οὐκ ἐνί πύθος αὐτῷ οὐδὲ δαίματος αὐτῷ
 c φρίκης, ἀλλὰ καὶ ὅπου ἔλαθε κατοικησμέντος μίαν 20
 εὐφωτίων καὶ τὸ πῦμα αὐτῷ ἐκίκεται καὶ συνήλασται,
 καὶ οὐκ ἀπακέκλισται ἢ ἐλπίς μόνη, τὰ δὲ κακὰ ἐκ-
 κέχυται εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ τοῖναντίον τὰ μὲν
 καθιεργμένα κατασεσῆμανται δεισμοῖς ἀλύτοις ἢ καὶ
 ἀδαμνητίνοις, ἐξέτη δὲ ἡ ἐλπίς μόνη τῶν ἀγαθῶν, καὶ 25
 διὰ τοῦτο ἅπαντα πλέα ἐστὶν ἐλπίδος ἀγαθῆς.
 Ὅρσανία δὲ ὄνομα φραυδῶν καὶ αἰδέας ἀπάτης
 τὰ γε νῦν, ἀλλὰ καὶ οἷα ἀνάγκη τις οὐκ εὐδαίμων νη-
 πίοις ταύτην ἐπέκλωσε τὴν δυσπαρμίαν ἀντὶ ἰδιώτου
 d πατρὸς ἀνκηλλάττοντο βραδεία. κληρονομεῖν δὲ παῖδας 30
 γονέων τὰ μὲν ἄλλα ἅμματα ἐφς, τὰ δὲ ἐνλήματα
 μόνα οὐ συγχωρεῖς, ἀλλὰ συγκαθνήσκει καὶς πλημμε-
 λήσας καὶ αὐ γίνεταί τῶν πταισάντων μακροβιότερα,
 οὐδὲ ἐσπεράτη δίκα ἀδικημάτων τοὺς καλοσφραγμένους
 προγενιστίρων.

Πάλομεν δὲ ὥσπερ ἐν νηὶ ὄνοῦ κυβερνήται· ἐφε-
 σιγώτων τῇ ναυτιλίᾳ πρὸς τὸν ἑξαίρηνος ἐπιπλοῦντες
 χερμαῖνας, καὶ τῶν κυμάτων τὰ μὲν κατεστόρεσται ἤδη,
 τὰ δὲ οὐχ αὖτω κορυφούται καὶ ἀγριαίνε· εὖ γὰρ 195 a
 5 ποιοῦντες ἐκ κοίτης νεῶς ἐπὶ τὰ ἑρῖα ἀμυν ἀναβεβή-
 κατον, ἐνθ' ἐν ἀπαστοι ἅπαν τὸ πέλαιος, οὐ μὲν τρα-
 χὺς ὁ κλύδων, οὐ δὲ ἄρχεται γαλήνην· περισκοποῦντε
 οὖν κύκλῳ καὶ περισθρεῶντε ἀντιλαμβάνεσθον τῶν οἰά-
 κων· παρὶλῆφταις γὰρ τὴν ναῦν οὐχ ὁρμούσαν ἐν λι-
 10 μέσῳ ἔρ' ἡσυχίας οὐδὲ πλείουσαν ὄβρη εὐκρασί καὶ
 πλησιότητι, ἀλλὰ τρικυμίας ἀπανταχόθεν ἐπηγεμμένης
 καὶ ζεύσεως τῆς θαλάσσης ἐνθεν καὶ ἐνθεν καὶ τῶν
 τοίχων ἤδη πεπαιρηότων· καὶ δεῖ σφῶν τῆς ἄκρας ἐπι-
 στήρης καὶ ἐλθροσύνης μᾶλλον ἢ Ἀντιόχῳ τε καὶ Ἀρ- b
 15 στῶνι· ἰδοὺ γὰρ πηλίτῃ ἢ καὶς, ἣν κυβερνᾶτεον, καὶ
 ὀπόσοι οἱ ἐν τῇ νηὶ ταύτῃ ἐμπλοῦντες καὶ ὀνηλάται· τῷ
 σκάφει ἐπικρέμονται καταιγίδις· ὄπνου οὖν σέπω· κατ-
 ρὸς οὐδὲ ἐφ' ἐστῆος οὐδὲ ἐφ' ὀδοῦ οὐδὲ κρατήρων· ἀλλὰ
 ταῦτα ἅπαντα γαλήνης παραμυθία καὶ ἡδύσματα ἤματα
 20 οὐ κίνδυνος καὶ τῷ κυβερνήτῃ ἀποθαρρῆν καὶ τοῖς
 ναύταις παρῆναι τὰς κόπας· τηλικαῦτε δὲ οὐ χαλεπὸν
 καὶ τῷ ἐσχαρῶ καὶ τῷ θαλαμῷ μεταλαμβάνειν τοῦ
 οἴακος· οὐ γὰρ δαίται ἀκριβοῦς τέχνης ἢ πολλὴ γαλήνη· c
 ὅταν δὲ

25 οὖν δ' Εὐρὸς τε Νότος τε πνέουσι Ζέφυρός τε
 δυσότης,

τότε δὴ τότε

Ὅτ' πατεὶς ἀνδρὸς εἰς Κόρινθόν τοῦ ὁ πλοῦς,

ἀλλὰ τοῦ κυβερνητικωτάτου καὶ ἀγρυπνητικωτάτου, καὶ
 ὃ πειθήνιοι μὲν οἱ ἐρεῖται, πειθήνιος δὲ ὁ προφρεὺς,
 30 εἶχει δὲ αὐτοῦ τοῖς νεύμασι καὶ ὁ τῇ πρῶμῃ ἐπιστα-
 τῶν, κείνται δὲ οἱ κάλοι καὶ οἱ πρότονοι καὶ οἱ πόδες
 εὖ καὶ πισταμένως διακυριμμένοι, ὥστε πρόχειροι εἶναι

πρὸς τὴν ἐπιούσαν χρεῖαν καὶ τὰς ἐμβολὰς τῶν πνευ-
μάτων.

- d. Ὅπως οὖν ἐν τῇ κυβερνητικῇ τέχνῃ ἐστὶ, τοῦτο
ἐν πόλει ἀρχικὴ ἀρετὴ. καὶ δεῖ ταύτην καὶ ἐκούσαν
παίσιθαι καὶ ἀκουσάν συναναγκάζειν, ὥς ἂν μὴ πόρ- 5
ρω ἀποστατοίῃ τῆς τῶν πολεμίων ἐπιμελείας. ἀρετὴ δὲ
εἰς τὰ κοινὰ ἱλομένη καὶ φύεται μᾶλλον καὶ ἐκπνέ-
ται· ἀσκήται γὰρ αἱ τὸ τιμώμενον, ἀμελεῖται δὲ τὸ ἀτι-
μαζόμενον. καὶ τηνιμαῦτα δηλόν ἐστι σοφῶς εὐρημένον
τὸ, ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν βασιλείων ταχῆα 10
196 a γὰρ ἦν καὶ τῷ πλήθει πρὸς τὰ ἐντιμα ἢ ἐπιδόσεις.
τρίψαι δὲ ἀρετὴν οὐ τιμὴ μόνον, ἀλλὰ καὶ μελέτη καὶ
προσιδρεῖα, καὶ τὸ ἐνδιατρίβειν τῷ ἔργῳ ὃ προχειρίζ-
ται. εἰ δὲ ἅμα τι ἀνταβαίνει ἐπὶ τὸ βῆμα καὶ ἀπαλ-
λάττεται, ἐκλῆμπουσα ἀναρῇ καὶ σεμνυνομένη ὠκύμορον 15
καὶ ἡλιτόμηρον κάλλος, οὐ πολλοὺς ἂν κινήσειεν ἱε-
ραίας. χρηὸν οὖν αὐτὴν δοικέναι δολιχοδρόμῳ μᾶλλον ἢ
στάδιῳ, καὶ μὴ πρῶτῃ εὐθύς νύσῃ καταπαύειν, ἀλλ'
ἐκέναι πλείονας κύκλους. οὕτω γὰρ ἂν μᾶλλον ἐκρή-
b ναι τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἀγλαίαν. ὁρῶμεν δὲ καὶ τοὺς 20
ἡμιόχους ὅτι ἐν χρόνῳ τοὺς ἔκτους καταπαύσαντες
καὶ πρὸς ὃ τί ἔργον ἐκαστὸν χρηστέον.
Ἄνδρες δὲ πόλεις καὶ δήμους ἡμοχοῦντε πλείονος
δεῖ ἐμπειρίας τῶν ὑπηκόων, ἢ ἀνάγκη αὐτῷ εἶσται πολ-
λάκις τὰ χαλινὰ ἐπαλλάττειν καὶ τὰς ἡνίας, καὶ τὰ 25
μὲν πρόσω μὴ πάνυ ὀρεῖν, ὀπίσω δὲ αἰεὶ τετράφθαι
τῇ γνώμῃ πρὸς τοὺς διώκοντας, ὅποτε ἐπιδραμόντες
τοῦ δίφρου αὐτὸν ἐμβαλοῦσιν οὐ ἐπιβέβηκε. οὕτ' οὖν
c ἔργον ὑπάξεται ἀχρόνως ὃ χρόνου δεόμενον οἶδεν οὔτε
δικάσαι πρῶτως οὔτε εἰσπράξεται εὐμενῶς. τὸ γὰρ πρῶτως 30
αὐτῷ πανταχοῦ ἢ σπουδῇ οὐ συγχωρήσει καὶ τὸ δέος

240, 4 πόλει ἀρχικῇ Harduinus. Vulgo πολιτικῇ.

8 ἀμελεῖται δὲ τὸ ἀτιμαζόμενον add. A. Conf. p. 204 a. 13 δ A.
φ H.

17 δολιχοδρόμῳ] δολιχοδρόμος λέγεται ὁ πεζοδρόμος,
σταδίου δὲ ὁ τὸ στάδιον ἄνθρωπος. ἢ δολιχοδρόμος ὁ πολλοὺς κύκλους
ἐκέναι δρόμον. schol. A. 19 ἐκέναι Harduinus. Vulgo

ἐκέναι. 29 ἐπάξεται] ἐκάζεται F. A. Wolfius.

τῶν κατὰ πρόφασιν ἐπιλαυνόντων. κολοβαὶ οὖν καὶ ἀτίλῃ
 σύμπαντα τὰ τῶν τοιούτων ἀρχόντων ἐγχειρήματα καὶ
 ἡλιεόμηναι ἀταρῆς, ἅτε καὶ αὐτῶν ἡλιτομήνων. δεῖ δὲ
 οὔτε ἵππων οὔτε ὄπλων ὑμῖν οὕτως ἀκριβῶς ἐξητασμέ-
 5 νων ὡς ἀνδρῶν, ὅσοι διαλαγχάνουσι τὰς τῶν θεῶν ἐπι-
 τροπίας. θεῶ μὲν γὰρ αὐτε ὀφθαλμοὶ οὔτε ὥσα δια-
 κονοῦνται οὔτε γνώμη σώματι ἐνδεδεμένη, ἀλλὰ πάρε-
 στιν ἀποπταχοῦ, ὅλος ἀφεται καὶ ἀκώλυτος, τῷ κόσμῳ d
 ἐπιστατῶν, οὐ βασιλεύει. καὶ διὰ τοῦτο αὐτῷ πολλή
 10 ῥαστώνη καὶ βαίνοντι δι' ἀφύφου κελεύθου κατὰ δίκην
 τὰ θνητῶν ἄγειν. ἀνθρώπων δὲ ἄρχοντι καὶ συνάρ-
 χοντι σχεδὸν ἀπάσης γῆς καὶ θαλάσσης πολλὰ μὲν ἄτα
 υπηρετοῦντα ἔχειν ἀνάγκη, πολλοὺς δὲ ὀφθαλμούς· ἢ
 οὐκ ἂν ἄλλως ἐξαρκοίη πρὸς τὸ μέγεθος τῆς ἀρχῆς. χρηὴ
 15 οὖν μάλιστα ὑγιαίνειν τοῦτου τοῦς ὀφθαλμούς, *** ὅτι 197 a
 χρηὴ μάλιστα ὑγιαίνειν τὰς ἀκοὰς καὶ τὰ τὰ ὄμματα.
 καὶ οὕτω δὴ πυρραγμένῳ ἄμφω πρὸς τε ἔω καὶ πρὸς
 ἐσπέραν ἴσα βαίνοντε, φρονοῦντε, τὴν ἀγαθὴν ἀμύλλαν
 ἀμύλλωμένῳ, ἐπανάξτεον οὐ σὺν πολλῷ πόνῳ εἰς τὴν
 20 προτιέραν τάξιν τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν καὶ τὰ τραύ-
 ματα ἐξαχέσεισθον, ἃ τέτρωται πρὸ τῆς σφῶν ἐπιστα-
 σίας, ὀρμηθέντες ἐνθεν καὶ ἐξθεν καὶ εἰσθλίψαντες αἶ-
 τι ἐν μέσῳ τοῦ δυσωνύμου καὶ ἀθμεῖτον φύλου ἀπορ-
 ραγὲν λείψανον ἐμμεμένηκεν. ἔχειν δὲ χρηὴ θυμὸν ἀγα- b
 25 θόν. Ῥωμαίων γὰρ οὐπω βάρβαροι κειρατήκασιν, ἀλλὰ
 τάξιν ἀταξίας κρατίτων ἐφάνη καὶ κόσμος ἀκοσμίας καὶ
 δάμβους θαρραλείας καὶ τὸ εὐπειθὲς τοῦ δυσηκόου.
 ταῦτα γὰρ τὰ ὄπλα, οἷς νικῶσιν ἄνθρωποι ἀνθρώπους.
 ἀσπίδες δὲ ἐπίχρυσοι καὶ ἐπάργυροι καὶ λίθοι ἀστράπτον-
 30 τες καὶ ἵππος σιδήρεα ἡμφεσμένη οὐχ ὄπλα ἄρα ἐστίν,
 ἀλλ' ἄθλα τῶν νικῶν ἐπισταμένων.

Χρυσὸν δ' Ἀχιλεὺς ἐκόμισσε δεξιῶν.
 καὶ οὐδὲν θαυμαστὸν τὰ τῆς ἀρετῆς ὄπλα ἐπικρατέστερα c

241, 10 δι' ἀφύφου κελεύθου A. διαφόρους κελεύθους H. Est
 ex Euripidii Troad. v. 887, 15 Indicavi lacunam.

21 [ἐκασίσοιτος] [ἐκασίσοιτος] A. 32 Χρυσόν] Iliad. β, 875.

καὶ ἐγγυώτερα εἶναι ὧν δημιουργοῦσιν ἐκτιστοὶ καὶ
καὶ κοτύροι. τὰς καὶ τόλμαν καὶ ἐνδείκταις εἰς τὴν
φαλαγγα ὑπὲρ ἱκανώτερον, καὶ ταύτας ἐκτιστοῦσιν
συμπανήξει εὐθὺς καὶ ἡ νίκη. ἀδελφοί γὰρ ἀλλήλων
καὶ σωστρατιώταις καὶ συναυλίζονται τὰ πολλὰ ἐν τοῖς
στρατοπέδοις, καὶ σπάριον εἰ ποτε ἀποσκηνοῖντο νίκη
καὶ ἀρετῇ.

Ἀχιλαιομένοις τοῖς καὶ πολέμῳ καὶ ὁρμένοις ὑπὸ
d Μασσηνίων ἀπέλιν οὐ θιδοῖς συμμαχίαν αἰτίσθαι Ἀθή-
κηθεν. πρεσβευσαμένοις δὲ τοῖς Λάκωνιν οἱ Ἀθηναῖοι 10
καὶ συμμαχίαν τὴν πυθόχρηστον αἰτησαμένοις οὐχ ὀλι-
τας ἔδωσαν οὐδὲ ἱππέας οὐδὲ μὰ Δία ψιλούς ἢ γυμνῆ-
τας, ἀλλὰ Τυρταίων τὸν ποιητὴν. ᾗδον γὰρ αἱ
σοφοὶ ὄντες Ἀθηναῖοι τοῖς μὲν σώμασι Λακιδαιμονίους
Μεσσηνίων οὐχ ἡττωμένους, θάρσει δὲ καὶ προθυμία 15
βελτίους γίνεσθαι καὶ ἰσχυρίσθαι ἰσχυρίσθων καὶ πολλὰ
198 a ἐλάττους πλειόνων, ὥσπερ αὐτοὶ οὗτοι οἱ Λάκωνες
τετρακόσιοι ὄντες οὐκ ἔξαν μυριάσι βαρβαρῶν ἀναρι-
θμήτοις, οὐ Λούκουλλος Τυγράνῃ, οὐδὲ Πομπήιος Μι-
θριδάτῃ οὐδὲ Καῖσαρ Γαλάταις οὐδὲ ἱπάρχων Σαυρο- 20
μάταις. ἀναστῆσαι δὲ τούτους ἐπιτηχότας καὶ ἀνεγῆραι
αὐτῶν τὰ φρονήματα καὶ πρὸς τὸν ἀρχαῖον ζῆλον ἀνα-
γαγεῖν ἱκανὸς μὲν ἦν καὶ Τυρταῖος, ἱκανώτερα δὲ φι-
λοσοφία.

Ἦδη γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἄλλοισιν βασιλεῦσι 25
πολλὰς ὁμίλησα· καὶ οὐ ποτὲ μ' οἷ γ' ἀθέρριζον,
ἀτὰρ δι' καὶ τῷ σφ' ἀρχηγέτῃ. καὶ μοι ἔδοξεν ὑπερφυνῶς
b ὁ νεανίας τὰ τε ἄλλα ἀγαστὸς εἶναι καὶ ἐξεταστής τοῦ
ὁμοίου, ὅς γε οὐκ ἐν αἵματος ἀγχιστείᾳ τίθεται τὸ
ξυγγενὲς, ἀλλ' ἐν τρόπῳ φιλαληθείᾳ. ὥστε εἰ μὴ τῷ 30
κάλλει τοῦ σώματος διηλλάττετον, κατὰ γε τὸ κάλλος
τῆς ψυχῆς ἐπ' ἂν ἔφην βασιλεῖ ἐπιτευχέμεναι, πρὸς τε

242, 1 ἐγγυώτερα] ἐγγυώτερα πρότερος dixit orat. XXXIV.
p. 60. ed. Mai. 6 ἀποσκηνοῖντο] ἀποσκηνοῖτο A. 9 Μεσση-
νίων] Vulgo Μεσσηνίαι hic et infra. 17 οὗτοι add. A.
19 οὐδὲ Πομπήιος — Γαλάταις add. A. 23 ἱκανώτερα] ἱκανώ-
τερος A. 25 Ἦδη] Iliad. α, 260. 28 ἀγαστὸς A. ἀγαθὸς H.

τῷ Ῥήνῳ καὶ πρὸς τῷ Τίγρητι. τῷ τοι διατέτασθον
 ἐκ τοῦ Ὠκεανοῦ πρὸς τὸν Τίγρητα καὶ ἐκ τῆς ἐσπέρας
 εἰς ἑω ὥσπερ κέρας ἐν Ἀμαλθίας, μία ψυχὴ καὶ μία
 γνώμη, ἐν ξυνωρίδι αὐτοκρατόρων, ἥ καὶ ὁ παρήγορος
 5 ἀκολουθήσει, ζωοδότης καὶ ὀλβοδότης, ἐράμιλλοι ἀγ-
 νισταὶ φιλανθρωπίας. ἀλλ', ὦ ἀγαθοὶ, τὴν λήμην
 ὑμῶν ἀφαιρετέον ἧς χορηγεῖτε κηδεμονίας, ὅση ὑποβέ-
 βηκεν ἔτι καὶ ἐγκάθηται δυσθανατῶσα. λέγω οὖν πα-
 ρασησάμενός τὸν Τυρταῖον καὶ τὸν Τυρταίου μεγαλο-
 10 φωνότερον Ὀμηρον.

ὦ πόποι, ἡ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὀρῶμαι
 δεινόν, ὃ οὐ ποτ' ἔγωγε τελευτήσεσθαι ἔφασκον,
 Τρῶας ἐφ' ἡμετέρας λῆναι πόλεις, οἱ τὸ πάρος περ
 φυλακίνοισι ἐλάφοισιν ἰώχισαν.

15 καὶ

Ἀτρεΐδῃ, σὺ δὲ ὥς πρὶν ἔχων ἀστεμφέα βουλὴν,
 ἄρχῃ Ἀργείοισι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.

παράγγελλε δὲ ἐξ Ὀμήρου μὲν τοῖς στρατιώταις,

Εὐ μὲν τις δόρυ θηξάσθω, εὐ δ' ἀσπίδα θέσθω.

20 ἐκ φιλοσοφίας δὲ, ὅτι θηξάσθω μὲν καὶ τὸ δόρυ εὐ, 199 a

θηξάσθω δὲ πρὸ τοῦ δόρατος τὸν θυμὸν, καὶ θέσθω
 μὲν εὐ τὴν ἀσπίδα, θέσθω δὲ πρὸ τῆς ἀσπίδος τὴν
 εὐνυχίαν. καὶ ταῦτα παραγγέλλων καὶ παρεγγυῶν,

Ἐξέλαισις ἐνθάδε κύνες κηρεσιφορήτους

25 οὓς κῆρες φορέουσι,

καὶ οἴσουσ' ἐπὶ τὸν Ἴστρον,

Ὅφρα τις ἐρρήγησι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων

ξינוδόχον κακὰ ῥέξαι, ὃ κεν φιλότῃτα παράσχη.

b

243, 1 διατέτασθον] διατέταστος A. . . 4 ὁ παρήγορος A. δ
 om. H. 6 ἀλλ', ὦ ἀγαθοὶ —] „Hortatur Augustus ut reli-
 quias barbarorum, Romano imperio adhuc inhaerentes, tollant
 haud secus ac λήμην, i. e. gramiam aut glamam ex oculis. No-
 tum Periclis dictum de Aegina insula.“ Iacobsius. 7 ὑμῶν A.
 ἡμῶν H. 11 22 Iliad. γ, 99. 16 Ἀτρεΐδῃ Iliad. β, 344.
 19 Εὐ Iliad. β, 382. 24 Ἐξέλαισις] Iliad. ε, 527.
 27 Ὅφρα] Iliad. γ, 353.

XVI.

ΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ ΤΩΙ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΠΑΤΕΙΑΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΣΑΤΟΡΝΙΝΟΥ.

- c Πολλάκις βουλευσάμην κατ' ἑμαυτὸν ὅτι μοι καὶ τοῦ σώματος πεπονηκότες καὶ τοῦ γήρως ἐπιδιδόντες κατα-
θετέον ἤδη τὴν πινακίδα καὶ ἀφεκτέον τοῦ διοχλεῖν ἐπὶ
τὰς βασιλέως ἀκοὰς ἐπὶ τοῖς λόγοις. καὶ γὰρ εἰ τινα
χρὴ αὐτῷ γενέσθαι παρὰ φιλοσοφίας συντέλειαν, αὕτη
προεκτίσται ἱκανῶς. ἀλλ' ἐπειδὴ τῆς ἡμέρας ἐκείνης
αὐτόπτης κατέστην, ἐν ᾗ τὴν εἰρήνην εἶσηγεν, ὥσπερ ἐν 10
τελετῇ ἀποφρητὴ καὶ ἀπραγμόνως, ἤδη παντελῶς δυσει-
πιστοῦσαι καὶ παρέδωκε τοὺς βάρβαρους ἐξισταμένους
ἐθελοντὰς τοῦ σιδήρου, καὶ ταῦτα εἶδομεν ὕπαρ καὶ
ἐναργῶς, ἃ τέως ἐπὶ τῶν πινακῶν γράφοντες ἐγενόμεθα,
d οὐχ οἷός τε εἶμι κατέχειν ἑμαυτὸν, οὐδὲ τὸ γῆρας αἰ-
σχύνομαι, κατ' Εὐριπίδην μέλλων χορεύειν, καὶ γὰρ ἂν
σχέτιον εἴη ἀντέχοντι μὲν εἶτι πρὸς τοὺς πολεμίους
ἐπικελεύεσθαι, κρατήσαντα δὲ μὴ στεφάνου, καὶ πραγ-
ματευόμενον μὲν τὴν εἰρήνην τεθναυμαχέειν, τοῦργον
δὲ ἐπιθέντος ὀλιγωρεῖν, ὥσπερ εἰ τινα ἐν τοῖς σταδίοις 20
ἀγωνιστὴν προσμαχόμενον μὲν ἐν τῇ κονίστρᾳ τοῖς ἀν-
200 α τινάλοισι ἐπύκνου, καταβαλόντα δὲ καὶ κρείττω γεγε-
νημένον κηρύττειν ἀπώκηνον.

244, 6 F. A. vs H. 16 Εὐριπίδης] Bacchar. v. 204.
20 ἐπιθέντος] ἀποδόντος F. A. Wolfius. τοῖς σταδίοις —
κονίστρᾳ add. A.

Ἦδη δὲ ἐπὶ ταῖς προθυμονύμῳ προσάγειν τὴν
 χεῖρα τῷ γραμματεῖ καὶ ἀναπαιρᾶσθαι, εἰ μοι τοῦ
 λέγων ἡ δύναμις τοσοῦτῳ κλύωνι τοῦ σώματος παρα-
 μένηκεν, ἐπάγει βασιλεὺς ἑτέραν γλυκεῖαν ἀνάγκην,
 5 τὸν στρατηγὸν ἀναπῶν εἰς τὴν ἐπώκμιον τοῦ θρόνου
 ἀρχὴν ὧς πάσαι μὲν ὑπόχρεως ἦν, καιρὸν δὲ ἐξήσαν
 ἐπιτηδεῖον τῆς ἐκτίσεως, οὐ κατὰ μόρον ποὶ κομὸν
 ὄφλημα τῶν λόγων, ὃ τοῖς ὅπλοις ὀφλισκάνουσι δικαίως
 προβεβηκόσιν αὐτῶν καὶ προσφίζουσιν, ἀλλ' ἦν ἄρα
 10 καὶ τὰ μὲν ἴδια πλείω καὶ πλείν ἢ τρεῖς κόντα ὄλεον ἐπὶ
 αὐτῶν χρεὼς πύξηνον. ἄρα τε γὰρ ἀρχόμενον παρῆ-
 ναι εἰς τὰ βασιλεία ἐξενάγει καὶ γνώριμον ἤδη γεγενη-
 μένον συναπηνώρθου, καὶ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἐπὶ τῆς
 εὐδαίμονος ταύτης ἀρχῆς οὔτε μέγα οὔτε μικρὸν ἐκτέ-
 15 λαισι, συμπροθυμονύμενον βασιλῆος τε καὶ τοῖς πολλοῖς
 ἐντιμότεραν κατεσπῆσαι καὶ δεῖτά μοι δεῖνόν κατεφάνη
 τὴν μετὰ βουλήν αὐτῆς εἰσελθούσων, ἡνίκα αὐτὸν ἀντί-
 πειν ὁ αὐτοκράτωρ, δοῦναι τὰ πρέποντα χαριστήρια,
 20 ἡμᾶς δὲ καὶ τότε ἄκουτας ἐλλέπειν καὶ νῦν ἐχόντας
 ἀπεκχέσασθαι, ἀλλὰ μὴ δι' ἐνὸς τοῦ παρόντος λόγου
 καὶ τὸν στρατηγὸν ἄρα ἐπαινήσασθαι καὶ πολλῷ μάλ-
 λον τὸν βασιλέα. ὅταν γὰρ ὁ λαβὼν ἄξιος φαίηται
 τῶν τηλικαύτων, θαυμαστὴ τοῦ διδόντος ἡ ψήφος, καὶ
 25 τὸ δικαίως τιμῆς τυχεῖν μέλων ἐπαικός τοῦ τετυχηκότος
 ἢ τοῦ διδόντος.

Εἰσοι δὲ νῦν ἡ βουλή δι' ἡμῶν καὶ τοῖς ἐπὶ
 καιροῦ τότε ρηθεῖσι προστίθῃσι τὰ ἐκ τῆς σχολῆς. τὴν
 γὰρ ἡμετέραν φωνὴν τῆς γεουσίας φωνὴν νομιστέον.
 οὐ γὰρ ἐπ' ἄλλῳ τῷ προδίδεται ἡμῶν ἢ ἐπὶ τοῖς λό-
 30 γοις· ὥστε τὰ μὲν ῥήματα ἴσως ἑαυτοῦ φητέγγομαι,
 ἡ γνώμη δὲ κοινὴ καὶ τῶν ἀκουόντων ἐστίν, ἣν μίαν

245, 11 χρεὼς add. A.

πύξηνον A. πύξηνον H.

14 ὅτε μέγα] Vulga ὅτε μέγα.

15 τα] ὥστε Harduinus. 21

Reiskius. „Fort. τῶν τε, et imperatori et populo.“ Iacobus,

24 μέλων F. A. Wolfius. Vulgo μέλων. ὅτε μέλων Harduinus.

26 ἐπὶ καιροῦ Harduinus. Vulgo ἑαυτοῦ.

- ἔχοντες ἅπαντες ἐπὶ ἐκλήθεσθαι. λέγεται μὲν οὖν παρὰ πολλῶν ὡς λόγος ἐστὶν ἔργου, σκιά αὐτῶν ἐνθάμιν ἀντίφραστον χαριστήριον· ὅγῳ δὲ ὅταν ἴδῃ τὸν περικοπῶτα
- 201 α χορὸν καὶ τὸν τοῦ χοροῦ προκαθήμενον, οὐκ αὐτῷ μόνῳ φραῖν ἂν τῷ μέτρῳ, ἀλλὰ πολὺ καὶ λιγὺν ἀπο- 5
διδόναι. οὐ γὰρ σύλλογόν τινα παντοδαπῶν ἀνδρά-
πων συναγαγὼν οὐδὲ εἰς θέατρον ἀποκινησόμενον ἐσ-
φράσεις, ὥσπερ τις ῥήτωρ ἢ σοφιστής, περαινὼν τὸ
d προκαείμενον, ἀλλ' ἱερὸς μὲν ὁ λόγος, ἱερὰ δὲ ἡ ποιή-
σασα τέχνη τὸν λόγον, ἱερὸς δὲ ὁ νεὼς, εἰς δὲ ἔληλ- 10
θον· Ζεὺς δὲ βασιλεὺς ἀκρατῆς καὶ μετὰ ταῦθ' αὐτὸς
αὐτὸς βασιλεὺς καὶ πάντα ἡ μετ' αὐτὸν δορυφορία.
ἀρχαὶ μὲν αὗται αἱ μέγισται πάρισι καὶ θράκιλλοι·
b ξυνωρίς δὲ τῶν στρατηγῶν, ὧν ὁ μὲν ξυγχωρεῖ τοῖς
πριαβελοῖς τῆς ἡλικίας καὶ νενόμικεν ἐνέχυρον τῆς αὐτοῦ 15
τιμῆς τὴν τοῦδε προειληφυσίαν, τῷ δὲ οὐκ ἀπ' ἐλπίδος
ἐστὶ τὸ ἔπαθλον· δίκη δὲ πάρεδρος βασιλείας καὶ κόσ-
μος τῆς αὐλῆς καὶ μεγαλοδωρίας χορηγοὶ καὶ μεγαλο-
πραΐας ταμίαι. ἐπὶ τοιούτου μὲν τοῦ πᾶντοφαιῖου, τοι-
αύτου δὲ τοῦ θεάτρου, ἐκ φιλοσοφίας δὲ εἰσιόντος τοῦ 20
χαριστηρίου, ἧς καὶ αὐτοὶ βασιλεῖς ἐν μεγάλῳ ποιούν-
ται τὰ ἀναθήματα, οὐ μικρὰν εἴη τὴν ἀντίδοσιν ὑπο-
c ληπτέον οὐδὲ ἐνάριθμον ταῖς λοιπαῖς οὐδὲ χρυσίου πά-
ρισον ἢ ἄργυρίου· ταλάντοις οὐδὲ ἱππων ξεύγεσι πολυ-
τιμήτοις. οὐδὲ γὰρ ὁ τὴν ἵππον τὴν Αἴθην δωρησά- 25
μενος Ἀγαμέμνωνι Σαχρώνιος Ἐχέπωλος τοῦ λειποστρα-
τίου οὐδὲ Κινύρας ὁ τὸν θώρακα ἀριδαιμον αὐτοῦ τὴν
στρατείαν ποιοῦσιν, ἀλλ' Ὅμηρος ἐστὶ δι' ὃν παρῆστη-
κεν εἰ τῶν πράξεων ἐκείνων ἀκραίφνης καὶ ζῶσα ἡ 30
μνημη.
- Εἰ δὲ σεμνὸν ἦν Ἀλκιβιάδῃ καὶ Περικλεῖ καὶ Θε-
d μιστοκλεῖ τὸ στεφανοῦσθαι Ἀθήνησιν ἐν τῷ θεάτρῳ

246, 4 αὐτῷ — τῷ μέτρῳ] Imitatio versus Hesiodi *Erg.*
257. cuius alla exempla collegit Iacobiens in *Wolffii Anal.* vol. I.
p. 250. 6 παντοδαπῶν] πρὸς τοῖς περισυνελημμένων gl. A.
7 ἀποκινησόμενον] ἤγονον μισούμενον gl. A. 13 αἱ] αἱ Iacobiens.
20 τοιούτου δὲ] τοσούτου δὲ A.

ἐὰν κέρει δημοσίῃ καὶ μαρτυρῇ ποιῆσθαι τὸν ἄριστον
 πάγον ἢ τὴν βούλην τῶν πανταρχαίων ἢ τὸν ἀνέξιστον
 στοιθῆμον, πῶς οὐ μίζω πολλὸν καὶ σεμνότερον τὸν
 ἐπάντων χεῖρον καὶ προστάτην καὶ λόγων καὶ ἔργων
 5 μαρτυρὰ ποιῆσθαι καὶ ἀκοαστὴν τοῦ παρὰ φιλοσοφίας
 κηρύγματος, μᾶλλον δὲ αὐτὸν πρῶτον προσηχόντα καὶ
 προκλάμψοντα, ὥστε τῇ ἀγαθῇ τύχῃ προεράφουσι
 τῶν ψηφισμάτων. αὐτὴν γὰρ δὲ τοῖς λόγοις τοῖσις τῇ 202 a
 ἐφορῇ ἐπὶ ἄλλοις δέδοικται ἢ βασιλεῦς, τίς δὲ ἐπὶ μνηστῆρ
 10 ἡμῶς πῶν οὐφειλομένων τῇ στρατηγῇ χαριστήριον, οὐχ
 ὁ πρῶτος ἐκτίσας τῷ ἀνδρὶ τὰ χαριστήρια, ἀρετὴν δὲ
 ἀμείβασθαι ἐπαξίως μόνης βασιλείας καὶ φιλοσοφίας
 εἶναι. Ἐλευθέριον γὰρ παρὰ τρυφῶν καὶ ἀδέκαστος ἢ
 μαρτυρία, αἱ δὲ ἐν χρήμασι καὶ ὀνείμασι κομψωμένους
 15 ἀρετῆς ἀπασαὶ καλακτεῖαι καὶ ἀπιστοὶ καὶ ὑποπτοὶ τοῖς
 ἀκούουσι. οὗτος δὲ Ὀλυμπιακὸς ἀτιμῶς κέτινος καὶ b
 ὁ στέφανος παρὰ τῇ Πισαίῃ Διὶ, οὐ γὰρ δέμις ἔμε-
 δως τε κατὰ χαρισάσθαι οὕτω τῷ κρατοῦντι τῶν ὕλων
 οὔτε τῷ ἀμικρῶτι τῇ ἐλευθερίᾳ καὶ ὁ ταύτης τυχῶν
 20 τῆς ἐργασίας κατὰ τὸν Ὀμηροῦ, ὥστε λαμπρὸν παρ-
 φαίησι καὶ ἀρίστηλοι αὐτοῦ αἱ αὐγαί. καὶ οὐχ ἂν σὺ
 τὰς ὑπερβόλους οὔτε ζώας οὔτε νεκράς, ἀλλὰ διωθῆται
 τῇ λήθῃ μᾶλλον ἢ τῇ ἐλλείψει ὁ μέγας ἥλιος. οὗτος c
 25 Ὀμηρος μὲν οὖν ἐρωτῶν τὴν Μοῦσαν, ὅστις ἀρι-
 στος ἦν τῶν Ἑλλήνων, εἶτα οὐκ ἀποτόμως ἀποφαντό-
 μος τὰ δοκῶντα, ἀλλ' ἐξελέμμενος τὸν Ἀχάλλαν οὐκ
 τὴν μῆνην, καὶ τὰ πρῶτα δαῖς ἀντὶ δαιμονίων τῷ
 Δίατι, ἀμριβόλον πιπνοίην αὐτοῦ τὴν ψῆφον, πάλιν
 δὲ καὶ περὶ τῶν ἱππῶν τὴν αὐτὴν μηχανὴν ἀπαδιδούς
 30 μὲν ταῖς Εὐμήλῳ τὰ ἀριστεία, τῶν δὲ τοῦ Πηλέως καὶ
 ὑφαιρούμενος, βασιλεὺς δὲ οὐκ ἐπισχοτήσας τῇ ψῆφῃ
 οὐδὲ λοστῆν καὶ ἀμριβόλον ἐσχεῶν, ἥνικα ἔχον τὸν
 ἀριστον ἀνείπειν, ἀνείπεν ὅν οἶται λαμπρῇ τῇ φωνῇ
 καὶ τό γε διαφέρον τῆς ἀναρρήσεως ἀντ' αὐτοῦ γὰρ d

247, 13 παρὰ τούτων add. A. 17. Πισαίῃ Vulgo Πισαίῃ.
 20 λαμπρὸν A cum Homero Miad. 1. 6. λαμπρῶς B.

καὶ οὐδὲν ἀνεκίρηκε καὶ μετέδωκε τὴν αὐτὴν προσετινηγμένην
τιμὴν ὑπὸ τοῦ κοινωνοῦ τῆς βασιλείας εἰς τὸν ἰδιώτην,
καὶ τῷ μὲν ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δοῦναι τὰ γέρας τοῦτο πέποιθε
καὶ, ζητῶν δὲ ὅπως ἐν τῷ μηδεὶς πώποτε ἰδωρῆσθαι
βασιλεὺς τῷ λίαν ἐπὶ αὐτοῦ τιμηθέντι, τούτο αὐτὸς
πρᾶξῃ καὶ ἐξευρὼν καὶ δωρησάμενος.

- 203 a Ὑπατείαν μὲν ὧν δὴ πολλοὺς ἀντοκράτορας πολ-
λοὺς τῶν δυναστῶν ἴσμεν παρεσχημένους, ὑπατείαν δὲ
τὴν αὐτῷ λαχούσαν μεταθέντα εἰς ἕτερον οὐδένα πλὴν
αὐτοῦ. ὥστε εἰ τις τοσούτῳ μείζω ταύτην εἶναι φράσῃ
τὴν τιμὴν τῶν ἐπὶ ταύτῃ σχήματος καὶ ὀνόματος,
δὴ βασιλεὺς ἰδιωτῶν, οὐκ ἐν πλημμελίᾳ, καὶ τοσού-
τω σμυνοτέραν εἶναι καὶ γεωρρωτέραν, ὅθεν τῆς ἀπλῆς
b διδομένης ἢ μετὰ τοιαύτης ἀπαλλαγῆς διετήνοχεν. οὐ-
δένα γὰρ εὐρήσομεν ἐκ τοῦ παντός αἰῶνος ἰδιώτην βα-
σιλέϊ παρεσκευασμένην τιμὴν ὑποδύνα. ὁ δὲ, οἷμαι
καὶ τὴν τάξιν τῶν ὀνομάτων ἀμήχανον βιάσασθαι, καὶ
βουλώμεθα, ἀλλὰ πρότερος ὁ λαβὼν τὴν τοῦ πρότερου.
ὁ θαυμαστὰ βασιλεῦ ἐπερῆσας καὶ λόγον κρείττω. οἷς
γὰρ ὑπερεῖδες θαυμαστός ὢν, οἷς μετέδωκες ἐράνης
θαυμασιώτερος.

- Ἀλέξανδρος τοίνυν ὁ Μακεδὼν ἐρωτηθεὶς ὅπου
c τοὺς θησαυροὺς ἔχει τοὺς τῶν χρημάτων, τοὺς φίλους
δείξας, εἶπεν, ἐν τούτοις. σὺ δὲ τὰς τιμὰς τὰς σοι
προσηκούσας ἐν τοῖς φίλοις θησαυρίζεις ἐπινοεῖς καὶ
διδούς μᾶλλον περιποιῇ. τιμὴ γὰρ οὐκ ἀναλίσκεται
ὥσπερ χρυσίον, ἀλλ' εἰ δίδωτο ἐξητασμένως, ἀπαίτως
παραμένει καὶ τῷ δόντι καὶ τῷ λαβόντι, καὶ τῷ με-
ζόν τι παραδόντι ὅσω καὶ τὸ δίδοναι τὰ μέγιστα τοῦ
λαμβάνειν μακαριώτερον. μεγίστη δὲ τῶν ἀνθρωπίνων
τιμῶν ὑπατεία, ἣ καὶ τοῦ χρόνου γίνεται μέτρον. ἄνθρω-
d δὲ ταύτης ἀνώνυμος καὶ ἀόριστος ὥσπερ ἐπισήμου χω-
ρὶς προῶν.

248, 13 σμυνοτέραν εἶναι A. εἶναι om. H. 19 λόγου A.
λόγῳ H. 27 δαδῶτο A. δαδῶται H. 28 καὶ τῷ μείζον τι
παραδόντι] καὶ τοσούτῳ μείζον τῷ δόντι?

ἡμέτερα πᾶσι· οὐκ ἅπαντα ἔβον οὐ προέβην· οὐδὲ
 ἐπειδὴ αὐτῷ βελτίον καιρὸν τῆς τιμῆς ταύτης ἐλήθηας,
 ἥσπερ αὖτις εἰς τὸν παῖδα αὐτὸν ἀπεροκάλεος, ὡς περ ἀπὸ
 ὧν καὶ μικρὰ τῶνδε ἔσται ταῦτα τοῦτο δρᾶσαι ἐπὶ
 ἐλευσίᾳς· ἀλλ' ἔχων ἐν ἐφ' ὀφθαλμοῖς νῖον ἀγαπητόν, ἦδη
 παῖδα, ἦδη μερῶν, ἦδη φιλοτιμώμενον ὀλοκλήρως
 εἶχε εἶναι τε καὶ δημηγορήσαι, ὥς τῆς μετὰ τῆς ἡ-
 τήδης μάλλον τῆς ἀρετῆς ἢ τῆς φήμης. οὐκ αὖ καὶ ὁ
 255a αὖτος πρόγονος καὶ ἐσχημένος, παῖδες μὲν οὐκ ἦσαν
 αὐτῷ, παῖδες δὲ ἀδελφῶν καὶ ἀδελφίδων· ἀλλ' ὅμως
 αὐτῷ ἐκείνῃ τῆς τύχης ἀνείκελ προσέκησεν, ἀλλ'
 οὐδὲ Πρωτόν οὐτα πᾶν ἄνδρα, ἀλλ' οὐδὲ Αἰβὺν ἐν
 τοῦ ὕπνου ἀλβύνης, ἀλλ' ἐξ ἀδόξου καὶ ἀπαισιόχους
 ἀσχετοῦ, ἀπὸ δὲ Μάρκου κατεστρατήγησεν, ἀνδρὶ
 πρότερον ὑπᾶντα τῆς βασιλείας διὰ δόξαν κατε-
 στήσατο· οὗτοι ταῖς τότε ἦν πύτοχρότοις περὶ πολλῶν
 b μὴδερῶν ἀποστρέφον τῶν προσήκοντων αἰτίων τῇ
 ἀρετῇ· τὰ γὰρ ἐξ Ὀμήρου παραδειγματὰ ὡς ἴσως
 παρατυψίαι καὶ λίαν ἀρχαῖα, ὅτι τὸν Αἰάντα αὐτῷ
 Ἀγαμέμνων καὶ προτιμῶν τοῦ Μυλίου καὶ συνεταίμων
 καὶ τοῦ ἀδελφοῦ τὸν στρατηγὸν ἐπιπράσσειν ἄν.
 Μεγάλα μὲν οὖν καὶ ἐκ τούτων ἡ παρούσα τιμὴ
 φαίνεται, δὲ ἐξ αὐτῆς ἐκείνης· αἰσθητῶν γὰρ αἰετῶν
 πρότερον αὐτοκρατορίαν ὡς περ ἀπαισιόχους ὑπολαμβάνων
 25 τὸν κύκλον τῆς πεντάδος ἢ τῆς δεκάδος ἑτέρῃ συγχι-
 ρίῳ τὴν ἐπὶ νῦν μὲν καὶ ἔαυτος, ὅδε καὶ ταύτην αὐτῷ
 προσέθηκε τὴν ὑπεροχὴν καὶ δίδωσι τὴν ὑπετίμωσιν οὐ
 συναρμολογούμενην ταῖς ἄλλαις, ἀλλ' ἔχονσαν τοσαύτην
 πλῆθος ὅσον ἡ παρούσα πενταετησίς τῶν προλαβόντων
 ἐνιαυτῶν καὶ τὸ μὲν ἐπὶ πρόσθεν ὑπᾶντα, παρακί-
 νηται· ἀδύνατος, μικροῦ βασιλεῖος· καὶ οὐδὲ πρῶτο
 ἀπλοῦς, ἀλλὰ τοῦ πρώτου, καὶ ἀπὸ πρώτου, ἀπαισι-
 26 οῦ· ὃν τῶν ἀντὶ τοῦτο πεποιήτων, ὃν αὐτὸς, ὃν ἐν τῇ
 1) ἀρετῇ παρούσῃ αὐτῆς βασιλείας, αὐτῶν αὖ ἐλπίσιν, οὐκ αὖ

ἀριθμῶ τοσούτους τοὺς ἐπὶ τῆς αὐτῆς τιμῆς γένοντες ἢ μένους;

Καὶ ταῦτα πάντα εἰκότως συμβαίνει. μῦθος γάρ αὐτῷ σχεδὸν τῶν τῶν λαμπρῶν καὶ περιβοήτων οὐδὲ 5 ὁ πᾶσι εἰδὼς προσυλλαγεῖν φρόνους τοὺς ἐν ὑπεραγῇ δυνάμεισι ἐπανεστῆται, ἀλλὰ συγχωρεῖ καὶ σύμφηκός ἐστι τῇ τῶν τιμῶν ἀκολουθίᾳ· ἐν γὰρ μακρῇ ἀναστῇ 206 a δῆσας οὐδὲ εἰς ὅλγιον καὶ χροακίου ἡλικίᾳς ἐμνήσας γένοντες „αἰσχυρῶς ἐστήριξε κἀκεῖ“, ἀλλ’ αὖτις ἐν τῷ 70 b διαγράμματι γεωμετρίας τὸ δεύτερον ἔχεται τοῦ προτέρου, τὸ δὲ πρῶτον ἀμφοῖν, τοῦ προλαβόντος δὲ αἰετὸς ἐχόμενον τελευτᾶσαν, μεταξὺ δὲ οὐκ ἔστι χώρος πᾶσι τῆς ἐπιστήμης, οὕτως καὶ τιμὰς ἐκείνους ἐρεθίζει ἀλλή- 15 λαις καὶ συνεχεῖς καὶ τῆς προτέρης ἢ δευτέρας αἰετὸς σιμνοτέρα. ἑλλοπὶς δὲ οὐδὲν εἶδος στρατιωτικῆς ἡγεμονίας, εἰδ’ αἰετῆρας τις ὅπως ἐξευρεῖν σκεπτόν, ὃ μὴ ἐν τοῖς ὅπλοις ὑπερβίβηκε. τοῖς δὲ οὕτω παρωπῶνται διὰ τῆς τύχης καὶ ἀπελθοῦσιν ἐκ τῶν προπύλων ἀτρέμα 20 ἐπὶ τὴν κορυφὴν φρόνους οὐκ ἀπαντᾷ, ἀλλ’ οὕτως ἔχον δὲ ῥακίτος ἐντραγῇ καὶ Ἰατρυβόλος ἢ Δημάδης, ἐπιτρέψαι πλὴν καλῶς ποιῶντα καὶ ἢ καίμαρδαι.

Ὁ χῆρος μὲν οὐδαίς, αὐριον δ’ ὑπερμεγαλὸν 25 βαρὺ γὰρ πᾶσι τὸ παράδειγμα, πρὸς δὲ τὸ ἄλκιμον αἰετὸν λουθόν· οὐδαίς ἀγανακτεῖ. οὐδαίς καὶ εἰ τις γινώσκων τοὺς ἀπ’ ἡλικίας αὐτῷ συνιστρατευμένους καὶ τῆς αὐτοῦ 30 τὴν ὁδὸν βαδισούσας ἐν νοῖς βασιλείοις, εἰ πάλιν καλῶς καὶ δικαίως ταύτης ἡξίωται τῆς τιμῆς, τὸ οὐδὲ μᾶλλον αἰτιάσεται· ἔν ἐφ’ ἡμῶν, οὐχὶ τὸ πρῶτον.

Ἐχων δὲ τοῦ ἀνδρός καὶ τῆς ἐν τῷ παλαιοτέρῳ 30 δραγαθίας διαφέρει, πάντα μὲν δόσεις μοι τὸ καὶ τοῖς ποιεταῖς καὶ λαγογράφους, οὐδὲν ἔργον ἄλλο καὶ ἀπαιτεῖν μάχης ἀνδροστασίας τε, οὐδὲν ἔργοις ἀνδρείας καὶ ἐραστοῦς καὶ λόγων ἐρημικῶν καὶ ἀπορρήτων, ἐπὶ ταῖς τοῖς καὶ βαδισούσαις, σμικρὰ πρῶτον ὑπομνήσας, δόσεις

d ἀνὰ τὰς θύρας μάλλον ἢ αἶαν· ἐν δὲ αἷᾳ τῇ βασιλῆος
 προμηθεύει μετεληλύθαι. μετὰ γὰρ τὴν ἀδήγητον τῶν
 ἐν τῷ ἱερῷ κατὰ τὴν ἀνάστασιν αὐτῆς πόλεως φλογὸς τὴν
 ἀκρόπολιν, οὕτως βασιλῆος Ῥωμαίων πράγματι ἐρεστη-
 κέντος ἀνηρησμένων μετὰ θορύβου, ἀνηρησμένων δὲ 5
 Ἰβηριῶν στρατοπέδου δὲ ἑλοκλήρου ἀφηνειώσαντος
 s (1) ὁσπερ ἐκείνης, οὐκ ἐν τῷ χρόνῳ δὲ οὐκ ἐν τῷ ἀκατά-
 ρει, οὐ παρὰ τὴν ἐπείρασιν, ὡς διαχίριον ἀδιοδείκνυται,
 207 αἰὶναι καὶ συνέλθουσιν καὶ τοὺς βαρβάρους τὰ εἰσε-
 ταῖα σὺν αὐτῇσιν ἐκείνης καὶ θαλάττης καὶ περιστάν- 10
 τος αὐτῶν ἐν τῇ ἀντικεινῇ (Κελτῶν, Ἰερουζαλὴμ, Ἀρ-
 μενίων, Ἰβηριῶν, Ἰνδοῦν, ὅσοι Ῥωμαίων προβάλλονται
 ἔξ Ἀλαβάνης εἰς Ἀρμενίαν γῆς, ἰούσαι ἀπὸ τῶν αὐτῶν
 ἐπὶ τῶν αὐτῶν τότε ἄρσεν πρῶτον ἰδέσθαι ὅτι μηδὲν
 προσεπὶ τὸν δαίμονα χαλεπώτατον. 15
 (2) καὶ τοσοῦτοι οὐκ προσκρούσαντες καὶ τήλεπυτοι
 d ἀντικεινῶν σὺν αὐτῶν ἀπέναντι τῆς γῆρας καὶ στρα-
 τηγῶν καὶ στρατιωτῶν καὶ ἀκατοῦντων, ὥς ὅτι τὸ
 b κοινὸν τοῦτο ἐκβίβασται, καλεῖται δὲ ἐνδεὲς ἐχθιροῦντος,
 καλεῖται μὲν δὲ θάλας εἰς προβαλὶαν τὸν μόνον οἶον τε 20
 ἀντισχεῖν τοιοῦτω κατακλισμῷ ἀνσπραγίας· κηρύττει δὲ
 Γρατιανὸς τὴν ἀνωθεν ψῆφον· δέχεται δὲ γῆ καὶ θά-
 λασσα τὴν ἀνάδρυσιν ἀντὶ ἑαυτῶν ἐλπίδων καὶ ἀγα-
 θῶν οἰωνοματίων· κατασχὼν δὲ τὰς ἡνίας καὶ ὥσπερ
 c οἱ σοφώτατοι τῶν ἡρώων πρῶτον ἀπεμειράσας τῶν 25
 ἰσχυρῶν, ὅπως αὐτῇ ῥῆμας ἔχουσι καὶ προθυμίας, ἰδάρ-
 ρηται πρῶτος εἰς νοῦν ἐμβολέσθαι μὴ καὶ τὸν Ῥωμαίων
 τὴν δύναμιν ταχύνειν τοιδήρῳ, μηδὲ ἐν θύρασι καὶ
 ἀσπίδι, μηδὲ ἐν αἵματι ἀνὰ τὴν ἀντικεινῇ, ἀλλὰ δεῖν γὰρ
 ἐπὶ τῶν δυνάμεων καὶ παρὰ τῆς, ἢ τοῖς κατὰ νοῦν 30
 τοῦ αὐτοῦ βασιλεύοντος ἐκείνου ἀποφῆται παραγίνεσθαι,
 καὶ πάντα μὴ ἐκείνῳ χερσὶν, πάντα δὲ ἡμέρᾳ καθί-
 σتهσθαι ἔξ ἁγρίων· αἱ δὲ ἀντὶ μόνῃ καὶ ὅπλα καὶ
 γόνα καὶ ἵπποι καὶ ἀνδάμια Σκυθικῇ καὶ τόλμα

Ἀλαῶν καὶ ἀπόνομα Μασσαγετῶν, καὶ ταύτην πάσαι
καλῶς ποιοῦντας τοὺς ποιητὰς ἐκ μετακλίων ἡμῶς δι-
δάσκουσιν,

Σοφὸν γὰρ ἐν βούλευμα τὰς πολλὰς χεῖρας. d
καὶ

Πολλὰ ἑξάειμι λόγος,

ὃ καὶ σίδηρος πολέμιων δρέσκειν ἄν.

καὶ

Μῆτις τοι δρυτόμος μέγ' ἀρκίων ἢ βίβρι.

καὶ

Πάντα ὁ σοφὸς νοῦς ἐξ ἀμνηστῶν ἄγει,

καὶ πάντα κηλεῖ, κὰν ἀπώμοτός τις ᾖ. 208 a

πεποίηται δὲ καὶ Δισώπῳ τῷ μυθοποιῷ ἄμιλλά τις

15 Πειθοῦς καὶ Βίας, καὶ ἀνύει τι μᾶλλον ἢ Πειθῶ τῆς

Βίας ἐν τῷ μύθῳ, καὶ γυμνοὶ πρόσθεν ὁ ἥλιος τῶν

λάβρων πνευμάτων. οὕτως δὲ φασὶ καὶ τοὺς γίγαντας

ποιηταὶ ἐν τῇ μάχῃ τῇ πρὸς τοὺς θεοὺς τῷ μὲν Ἄρει

μέχρι παντὸς ἀντισχεῖν, ὑπὸ δὲ τοῦ Ἑρμοῦ καὶ τῆς

20 ῥάβδου κατακομισθῆναι.

Ταύτην εὐρίσκων ὁ σοφώτατος βασιλεὺς μόνην

περιλείπεσθαι δύναμιν Ῥωμαίοις ἄτρωτον καὶ ἀνέλεγ-

κτον ὑπὸ τῶν βαρβάρων, καὶ γινώσκων ὅτι ὅσῳ περ ἂν b

μεῖζονα ἀδικήσωσι, τοσοῦτῳ μᾶλλον ἂν ἐγνώκασιν ἑαυ-

25 τοῖς συνοισόμενον, ἔγνω βελτίονα εἶναι τὴν ἐπὶ τοῖς

ἡμαρτημένοις συγγνώμην τῆς ἄχρι τῶν ἐσχάτων φιλο-

νικίας. καὶ ζητῶν ὅστις αὐτῷ πρὸς τὴν νίκην ταύτην

διακονήσεται καὶ φρονήσει νικῶν καὶ εὐνοίᾳ, οὐκ ἔδει-

δη χρόνου πρὸς εὐρεσιν τοῦ μάλιστα ἐπιτηδείου, ἀλλ'

30 ὃν ᾗδαι πάσαι τῶν στρατηγῶν τὰ αὐτὰ φρονεῦντα αὐ-

253, 4 Σοφόν] Euripides in Antiope p. 78. ed. Matth.

χεῖρας A. 7 Πολλὰ] Euripides Phoeniss. γ. 516.

λόγος] ὁ λόγος A. 10 Μῆτις] Iliad. ψ, 315. 12 Πάντα]

Inter Euripidea posuit Matthiae p. 488.: non posuisset Valcke-

narius, cuius vide Diatrib. p. 70. 17 λάβρων] λάβρων A.

23 ὅσῳ περ A. ὅσῳ περ H. 25 συνοισόμενον] συνοισόμεν cum

lacuna A. συνοῖσεν H.

καὶ τὰ αὐτὰ ἐξήλωκέν· προχειρίζεται τοῦτον ἐπὶ
 C τὴν πείραν ταύτην ἀμελλεῖν, καὶ πέμπει καθάπερ Ἀχιλ-
 λεύς τὸν ἑταῖρον ἐπ' ἀμείνοσιν οἰωνοῖς καὶ ἀγαθῇ μὲν
 D τύχῃ τοῦ στείλαντός, ἀγαθῇ δὲ τύχῃ τῶν ὄλων πραγμά-
 των, οὐ μίας ἄρτι νεῶς Θετταλικῆς ἐμπιπραμένης σβέ- 5
 σοντα τὴν φλόγα, οὐδὲ ἐνὸς προτιγίσματος ἀπειρηκό-
 τος, τοὺς πολεμίους ἐκείθεν ἀποσοβήσοντα, ἀλλ' εἴ τι
 καὶ περιλιπὲς ἦν καὶ τὰς πρότερον ἐπαυρομαὶς ἐπεφύγευ,
 τούτῳ τοῦ βαρβαρικοῦ νέφους ἐγκατασκήψαντος. πέμ-
 πει δὲ ὥσπερ ὁ Πηλέως ἐνσκευάσας τοῖς ὕπλοις τοῖς 10
 d ἑαυτοῦ τοῖς ἀτεχνῶς οὐρανίοις, ἀνεξικακία, πρῶτοντι,
 φιλανθρωπία. τῷ δὲ ἡρμοσμένα πάντα ἀκριβῶς καὶ
 οὐ τὸ μὲν, τὸ δὲ οὐ, καθάπερ ἡ Πηλιάς τῷ Μι-
 νοιτίῳ.

Καὶ αὐτίκα ἀπῆλθε τεταρτηκῶς, οὐ φάλαγγος πε- 15
 ζῶν ἐπομένης, οὐδ' ἱππικῶν λόχων παραπεμπόντων,
 οὐδὲ πέντε ὑποστρατήγους ἐφελκόμενος, ἀλλὰ μόνον τοῖς
 βασιλέως παραγγέλμασι πεφραγμένος, καὶ τούτοις προ-
 209a πομποῖς χρώμενος καὶ παραπομποῖς. οὐκοῦν οὐδὲ
 ἐδέξεν αὐτῷ χρόνου πρὸς ταύτην τὴν νίκην, ἀλλὰ 20
 φανέντι μόνον καὶ προδείξαντι τὴν τοῦ πέμψαντος εὐμέ-
 νειαν ὑπέκλυτε μὲν εὐθύς ἡ θρασύτης Σχυθῶν, ἐξ-
 κόπτετο δὲ ἡ τόλμα, συνιστέλλετο δὲ ὁ θυμὸς, ἐξέπιπτε
 δὲ ὁ σίδηρος ἐκοντὶ ταῖν χερσίν, εἶποντο δὲ ἄγοντι
 πρὸς βασιλέα καθάπερ ἐν πομπῇ καὶ πανηγύρει αἰσχυ- 25
 νόμενοι τὴν γῆν, εἰς ἣν πρότερον ἐπαρῶνησαν, καὶ
 φειδόμενοι τῶν λειψάνων ὡς ἱερῶν, μόνας ἐπιφερόμενοι
 τὰς μαχαίρας, ὥς ἐμελλον βασιλεῖ προσοίσειν ἀνθ' ἱε-
 b τηρίας· τὰ δὲ ἄλλα γυμνοὶ καὶ εἰρηνικοὶ, ἡττημένοι
 ταῖς γνώμας, οὐχὶ τοῖς σώμασι. ποῖον φάρμακον Πο- 30
 λυδάμνας τῆς Αἰγυπτίας ἐγκερασθὲν οἴνου κρατῆρι ἢ
 ποῖος κιστὸς Ἀφροδίτης οὕτως ὄξυν καὶ δραστήριον ὥστε
 τοὺς πύργους ὄντας τοῦ ἀδάμαντος στερωτέρους, κηρῶν
 μαλακωτέρους ποιῆσαι;

Τότα δὲ θεράπων ἔχε φάρμακα μητρῶντα,
 ἰσθλὰ, τὰ οἱ βασιλεὺς πόρην ἀφθιτος,
 οὐ λύπης καθήκικα οὐδὲ δακρύων, ἀλλὰ τῶν δάκρυα c
 ποιούντων κακῶν.

5 Ἦν ἄρα πάλαι τῇ Θράκῃ ἡ τῆς μουσικῆς δύνα-
 μιν ἐπιχώριος μᾶλλον τῶν ὀπλῶν, καὶ ἀπιστοῖεν οὐκ ἔτι
 προσῆκε τοῖς κροῦμασι τοῖς Ὀρφῆως ἵκισθαι μὲν καὶ
 πρὸς, συνακολουθεῖν δὲ καὶ δένδρα καὶ πέτρας, ὅση
 ἂν ἱκανὸς τοῖς μέλεισιν ἄγοι. ἀλλ' Ὀρφεὺς μὲν, ὡς
 10 ἔοικε, θηρία κηλεῖν ἱκανὸς ἦν, ἀνθρώπων δὲ χαλεπὸ-
 τητα θέλγειν αὐκ εἶχεν, ἀλλ' ἡ δειήλεξεν αὐτοῦ τὴν
 μουσικὴν ὀργᾶσαι γυναῖκες, σὺχ' ὅπως ἀλγῦνδαι τοῖς
 μέλεισιν, ἀλλ' ἐξαγριωθεῖσαι προσέτι καὶ δρᾶσασαι τὸν d
 μίσηδον αὐτὸν ἄπειρ καὶ ἔδρασαν. ὁ δὲ τοῦ οὐρανόθεν
 15 Ὀρφεὺς ὑποφότης καὶ θεραπευτὴς, ὁ τῇ θεοσδότῃ
 χρώμενος μουσικῇ, λόγοις ἐπαγωγοῖς καὶ γλύκιον μέλι-
 τος ῥέουσιν, οἷοις ἱστάλη παρὰ τοῦ πέμψαντος ἰσχυρα-
 σμένος, τούτοις ἐπάδων, τούτοις κηλῶν, τούτοις παραι-
 νῶν, τὰς ἀγαθὰς ὑποτιθεῖς ὑπὲρ τῶν μελλόντων ἐπι-
 20 δας, ἀφαιρῶν μὲν τῆς ἐφ' οἷς ἡδίκησαν ὑποψίας, προ-
 σείων ὥσπερ θαλλὸν τὴν βασιλείῃς φιλανθρωπίαν, ἤγε 210 a
 τιθασοὺς καὶ χειροῖθις, μονονοῦ τῷ χεῖρι περιαγα-
 γῶν εἰς τοῦπίσω· ὥστε ἀμφισβητήσιμον εἶναι πότιρον
 κατεπολέμησε τοὺς ἀνθρώπους ἢ καθωμίλησε.

25 Κερβούλων μὲν οὖν ὁ στρατηγὸς ἀναπέλας τὸν
 Ἀρμένιον Τηριδάτην Νέωνι τὰ καθ' αὐτὸν ἐπιτρέψειν,
 ἀνδρῶν περ θεομισεῖ καὶ παλαμναίῳ καὶ ἀναξίῳ τοσαύ-
 τῃς εὐνοίας, ἥσθητο οὐκ ἐν καιρῷ τὴν ἀρετὴν ἐπιδε-
 δειγμένος οὐδὲ ἀληθινῷ βασιλεῖ πρὸς εὐκλειαν συναρά-
 30 μνος. * * μακαριστὸς μὲν τῆς εἰς τοιοῦτον φιλοτιμίας, b
 μακαριστὸς δὲ τῶν παρὰ τοιοῦτου χαριστηρίων, καὶ
 μηδὲ ἀπεικότως. οὐ γὰρ Τηριδάτην ἡμῖν ἐκήλησεν οὐδὲ

255, 1 Τότα] Odys. δ, 227.

6 ἐπιχώριος] λέγει ἰσχύς

ἐπιχώριος margo A.

7 ἵκισθαι μὲν] ἵκισθαι δὲ A.

20 προσείων.

Ruhnkenius ad Timaeum p. 137. προσείων A.

22 τιθασοὺς]

Vulgo τιθασσοὺς.

30 * *] σὺ δὲ ἀποκνύεις.

32 μηδὲ

ἀπεικότως] μηδείας εἰκότως A.

Ἀρμενίων ἀνδρῶπων ἐγκαταχόμεναι καὶ εὐάλωτον καὶ
 προσέτι γε ἐκ τῶν ἐκείνῃ βαρβάρων, οἷς ἐν ἔθει μὲν τὸ
 ἐξερκαῖσθαι, ἐν ἔθει δὲ τὸ ὑποπτεῖναι, δουλεία δὲ ἐλευ-
 θερίας οὐ πολὺ διενήνοχεν, ἀλλ' οἷς ἐκ παίδων συντρέ-
 φεται, φρόνημα ἀκλινές, καὶ οἷς τὰ μικρὸν ὑποκίψαι
 χαλεπώτερον ταῦ, πεινᾶναι ταύτων ἐκρωῶμεν τοὺς ἐξάρ-
 χους καὶ κορυφαίους οὐ ῥακίου παραχωροῦντας σὺν
 ἐκωνείᾳ, ἀλλὰ τοῦ αἰδήρου καὶ τῶν ξιφῶν ἐξισταμέ-
 νους, οἷς μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐκράτουσιν, καὶ τοῖς
 γῆραςιν ἐμφυομένους τοῦ βασιλείως μᾶλλον, ἢ πρὶν τὴν
 θείην φησὶν Ὀμηρος τοῖς γόνασιν ἐμφῦναι τοῖς τοῦ
 Διὸς, ἥνικα ὑπὲρ τοῦ παιδὸς ἐλιπάρει· ἕως ἔτυχον νεύ-
 ματος εὐμενεῖος καὶ φωνῆς οὐ πόλεμον ἐγχερούσης, ἀλλ'
 ὅλης ἵλεω, ὅλης εἰρημικῆς, ὅλης εὐγνώμονος, ὅλης
 ἀφείσης τὰ ἀδικήματα.

Ἡ καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων.
 ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπερρώσαντο ἀνακτος
 κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο· μέγαν δ' ἐλέλιξεν
 Ὀλυμπον,

καὶ οὐδὲν ῥῆμα αὐτοῦ παλινάγρετον οὐδ' ἀπατηλόν
 οὐδ' ἀτέλεστον.

Ἄλλ' ἰδοὺ τὸ ἐχθιστον ὄνομα Σκύθαι ὅπως νῦν
 ἀγαπητόν, πῶς νῦν καχαρισμένον, πῶς κῦν προσήγορον.
 συμπανηγυρίζουσιν ἡμῖν τὴν τοῦ στρατηγοῦ πανηγυρίν,
 ἢ οὐ καλῶς ποιοῦντες ἐάλωσαν, καὶ συνεκρτάζουσι τὰ
 211 α καθ' ἑαυτῶν ἐπινίκια. εἰ δὲ μὴ πρόφρῃζοι παντελῶς
 ἀπολώλασιν, οὐ γὰρ δυσχεραίνουσιν λόγον γὰρ καὶ φιλαν-
 θρωπίας αἱ νῖκαι τοιαῦται, οὐκ ἀνελίξιν, ἀλλὰ βελτίους
 ποιῆσαι τοὺς λελυπηκότας. ἔστω γὰρ ὅτι καὶ τὸ ἀνε-
 λείν ἦν ἐν ῥεατῶνῃ καὶ δρᾶσαι πάντα ὑπῆρξεν ἐν
 ἡμῖν, ἀντιπαθεῖν δὲ μηδ' ὅτιοῦν, καίτοι γε ἐκ τῶν
 πολλάκις συμβεβηκότων οὐ ταῦτα ἦν ἀκόλουθα καὶ εἰ-
 κότα, ἀλλ', ὅπερ εἶπον, ἔστω καὶ τοῦτο κείσθαι ἡμῖν
 ἐπ' ἐξουσίας. πότερον οὖν βέλτιον νεκρῶν ἐμπλήσαι τὴν

θρόνον ἢ γειρῶν; καὶ τάφων ἀπαδείξαι μιστήν ἢ ἀν- b
 θρώπων; καὶ βασιλεῖν δι' ἀγρίας ἢ δι' εἰργασμένης;
 καὶ ἀριθμῶν τοὺς περαινμένους ἢ τοὺς ἀρουντας; καὶ
 μετακίβαν, εἰ τύχοι, Φρύγας καὶ Βιθυνοὺς ἢ συνοικί-
 5 ζαν οὓς κακωμένους; ἀκούει παρὰ τῶν ἐκείθεν ἀρι-
 κρομένων οὐ μεταποιούσι τὸν σιδήρον ἐκ τῶν ξιφῶν
 καὶ τῶν θυράων εἰς δαχίλλας νῦν καὶ δρεπάνων, καὶ
 τῶν ἄσπερων ἀσπαζόμενοι προσέχοντες Ἀθηναίους
 καὶ Ἀσυνάτους.
 10 Πολλὰ ταῦτα καὶ πρότερον ὁ βίος ἤνεγκεν ὁ
 ἀνθρώπινος; καὶ οὐκ ἐκ' ἡμῶν πρώτων ἀπήκτισε τὸ
 σκηνώμας τοχόνας τοὺς ἡδονήκους ἐν χρεῖα μετὰ
 ταῦτα γυνώσκας τοὺς ἡδονήκους. ἀλλ' ὅρατε ταυταῦτα
 Γαλάτας τοὺς ἐπὶ Πόντῳ. οὗτοι μέντοι πολέμου νόμον
 15 διαβάντες εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ πᾶσαν τὴν ἐντὸς Ἰλίου
 ἀναστήσαντες ἀνακίβαντες ταύτη τῇ χώρᾳ, ἣν νῦν
 κατοικοῦσι, καὶ οὐκ ἐξέτριψαν τοὺς Ποιμήνους οὐδὲ
 Δουκυλλοὺς· λίαν ἐξόν, οὐδὲ ὁ Σαρπητὸς οὐδὲ οἱ μετ'
 αὐτὸν αὐτοκράτορες, ἀλλὰ ἀφέντες τὰ ἀδικήματα ἐν
 20 μέρι τῆς ἀρχῆς ἐπονήσαντο. καὶ νῦν οὐκ αἰσθάνονται
 Γαλάτας ἂν τις προσείποι, ἀλλὰ καὶ πάντῃ Ῥωμαίους· d
 τοῦνομα γὰρ αὐτοῖς τὸ πάλαι παρὰμνησκάν, ὁ βίος
 δὲ σύμφυλος ἦδη. καὶ ἐσφόμεσαν· ὥς ἡμεῖς ἐσφόμεθα
 καὶ στρατεύονται· ὥς ἡμεῖς στρατείας καὶ ἀρχοντας δέ-
 25 χονται ἐξ ἑσών τοῖς ἄλλοις καὶ νόμοις τοῖς αὐτοῖς ἐπα-
 κοῦνται. αὐτῶ καὶ Σκυθὰς ἐσφόμεθα ὀλίγον χρόνον·
 νῦν μὲν γὰρ εἰ τὰ προσκρούματα αὐτῶν πᾶσι, ἀνθρώ-
 πους δ' οὐκ εἰς μακρὰν ὁμοσπένδους, ὁμοσπέν-
 30 ζους, ὁμοῦ στρατευομένους, ὁμοῦ λεκουργοῦντας· εἰ
 δὲ ἀκίχηται ἄρην, πρὸς θορᾷ καὶ Σκυθὰς ἐξῆλ- 312 a
 μώθησαν.

257, 3 καὶ μετακίβαν A. καὶ om. H. 4 εἰς] Velge
 εἰς. 8 ἀσπαζόμενοι] Karipidh Hippolyti v. 102.
 comparat Porsonus in Advers. p. 218.

ἀλλὰ ἐφύλαξαν· καὶ γέγονε Μασσιήσας αὐτοῖς πρὸς
 τοὺς ὑστερον πολέμους, πρόβελος καὶ φυλακτῆριον. καὶ
 τὴν καθίσταται μὲν ἄπασα ἡπείρος, γῆ δὲ καὶ θύλαται
 τοὺς προστάτας στεφανώσιν, ἡ δὲ ἀρχὴ καθάπερ νεὺς
 μυριοφόρος παλλὰ δὴ πονηθεῖσα ὑπὸ χαμᾶτος, καὶ τρι-
 κυμίας ἀναλαμβάνει καὶ ὀχυροῦται· καὶ ἀνοίγονται
 μὲν ὄδοι, ἀλευθεροῦνται δὲ ὄρη, φόβου, πεδία δὲ ἐγ-
 b καρπαῖα, ἡ δὲ ὁ πρὸς Ἰστρίαν ἄλλεται γῆρος, ἐπὶ πε-
 λέμων ὀρχήστρα, ἀλλ' ἀγείται τοῖς σπέρμασι καὶ τοῖς
 ἀρότροις· στεγνοὶ δὲ ἐγείρονται καὶ ἀπαύλεις καὶ τῇ
 σάλαι καταπνικνοῦνται φασγῶν· ἀμπνεύς δὲ ἡ φεγγὴς
 ἄπασα καὶ ὁμοπαθῆναι ἄσπερα ἐν ζῶον καὶ οὐκ αὖτε διέ-
 ρωγες καὶ διόσπαται πηλοχόον· τί τηλικούτων ἀπέλει-
 σαν ἡ Ἑλλάς τῆς εὐχῆς Δίακος, ἀνέχων παροδία, καὶ
 αὐτὰ ἄπασα ἡ Ἑλλάς, ἀλλ' ὅση ἀνέχῃ πρὸς αἰγῶν,
 ἡ δὲ σὺ τῇ πλείστῃ ποταμῶν τῆς γῆς φῶς ἀνέπνευσ;
 c αὐτὰ γὰρ, ἀπὸ ἑνὸς πατρὸς ταύτην ἀποκρίσιν τὴν εὐχὴν
 ἀλλ' ἔλη γέγονεν ἡμεῖς αὐτὴν εὐχῆς, ἡ σὴ βασιλεία· εὐχὴ
 γὰρ, αὐτὰ ῥήματα καὶ ὀχόμεται, ἀλλ' ἐσέβεια, δικαιο-
 σύνη, πρᾶσις, αἷς προτραπόμενος αἰὲς δῆλος εἰ τὸν
 θεόν.

Τίς γὰρ ἄλλος αὐτοκρατόρων ἢ νόμους ἐθηκεν
 ἡμερωτέρους, ἢ οἴκους ἀφθῶς πεποννηκότας, ἢ συμπε-
 ρὰς παρεμυθήσατο, ἢ θυστηρήματα ἀπεκούρυσεν, ἢ
 νεώτερα παλαιὰ ἢ γῆρας ἡδύοθεν ἢ γέγονεν πινεῖ πα-
 25 τρὸς ὀφθαλμοῖς; ἐπὶ τῶν δὲ ἐκ τῶν ταμείων πρὸς τοὺς
 μὴ δικαίως καταβυζιλοντας χρυσὸς ἐπαυῆκε; τίς παιδὸς
 d ἔστησε τρέφαντος; τίς ἔδωκε λάφυρὰ τὰ ἀριστέα κατὰ σι-
 θέρου; αἷς νίκησι νίκηται τηλικαύτη, ἥς οὐδεὶς συνε-
 γνήσατο σφραγίστης; ποῖα δὲ ἀνέφυται μᾶλλον κατα-
 26 φυγὴ τοῖς δυσπραγοῦσιν; ἵνα γὰρ τὰ ἄλλα παρῇ, αἰὲς
 χιτῶν καὶ πρίον καὶ ἰδυσταχῆ· μερόακα ἐκ Ἑλλάδας,
 καὶ ἡμεῖς.

258, 3 γῆ δὲ — στεφανώσιν add. A. 10 τῇ πάλαι κατα-
 πνικνοῦνται] Vulgo γῇ πάλαι καταπνικνοῦνται. Correctum ex orat.
 XXXIV, p. 52 ed. Maj. 13 ἀπείκασεν] Valga ἀπέκλειαν.
 16 αὐ] οὐκ αὐτὴν. 18 ἀνέχῃ — ἀνέχῃ add. A. 25 ἡ γῆρας
 ἐδέσθη add. A.

οὐχ ὅσον ἐπὶ τοῖς νόμοις ἀπολωλὸτα, συνδιατήρησας
καὶ διεφύλαξας, οὐ παραρρήξας τοὺς νόμους, ἀλλὰ
πραΐνας, ὅτι καὶ αὐτὸς νόμος ἐμψυχος εἶ καὶ ὑπεράνω
τῶν γεγραμμένων. ἂν ταῦτα ἐκπονῶμεν, ἂν ταῦτα
πλείω ποιῶμεν, ὥσπερ Σχυδῶν ἐκρατήσαμεν ἀναιμωτὶ 213 a
καὶ ἀδακρυεῖ, οὕτω καὶ Πέρσας οὐκ εἰς μακρὰν προσ-
αζόμεθα, οὕτω καὶ Ἀρμεγίους ἀναληψόμεθα, οὕτω καὶ
τῆς μέσης τῶν ποταμῶν ὁπόσον ἄλλοι προήκοντο ἀνα-
σώσωμεν, οὕτω πολλοὺς ἀνιροῦμεν ὑπάτους ἐπ' ἀγαθοῖς
ἔργοις καὶ ἀγαθαῖς διακονίαις.

Ἐν ταύταις τρέφομεν τοῖς μαθήμασι καὶ τὸν
ἐργαστὸν ἀστέρα τῆς οἰκουμένης, καὶ γενοίμην αὐτῷ
Φοίνης ἔργα, καθεύδων ἐπὶ τοῖς γόνασιν, οὐκ ὄρων κο-
ρητὴς οὐδὲ πεμμάτων, ἀλλ' ἐπάρων κλέα ἀνδρῶν καὶ b
βασιλέων ἀγαθὰ ἔργα, μάλιστα δὲ οἷα πολλὰ τὰ πα-
τρῆα. ἡδίων γάρ ταῦτα αὐτῷ καὶ συντροφώτερα τῶν
λοιπῶν, καὶ τῶντα μάλιστα προσκατιδεῖται καὶ ἐμμελῆ
τῇ μνήμῃ ἀναξάλλειται καὶ ἀνέκπλυται.

259, 11 τρέφομεν A. τρέφωμεν H. 13 γόνασιν] γρ. καὶ
τοῖς σῶμασιν margo A. 17 ἐμμελῆ] ἐμμελὶ Iacobsius ad
Ach. Tat. p. 856.

XVII.

ΕΠΙ ΤΗ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ.

Ἐπειδή γὰρ αὐτὸς διὰ μικροῦ χρόνου φιλοσοφίαν ὁ
θεοιδέσπυτος αὐτοκράτωρ εἰς τὴν τῶν κοινῶν ἀμει-
λιαν, ἐνδεότερον τῶν ἑταίρων βασιλευσάντων· οἱ μὲν
γὰρ εἰρήνῃ μέταν ἐπὶ ταῖς λόγοις ἀπὸ δὲ τῶν ἔργων προ-
λόμειτος πολλὰκις κατελείπειν οὐκ ἐδρανόμηνται, ἀλλ' ἄρ-
d τῶν πρεσβυτέρων σίως ἐπολιτεύετο καὶ ἐλεγκτοῦσθαι τῇ πατρίδι.
Βυσιλλῆς δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν αὐτῇ περιέθηκε
καὶ παρεγγυᾷ γίνεσθαι αὐτοκράτορα ἐπὶ τῇ τῆς πόλεως
ἡξίῳ. καὶ πάλαι μὲν ἐξὴν φιλοσοφίαν καθηγνομένην
τοῖς ἀθλοῦσι τοῖς δημοσίοις ἀγῶνας αὐτὴν θεωρεῖν
ἡσύχῃ καὶ ἡπραγμόνως. κατὰ γὰρ δὲ ταύτην βασιλεὺς
αὐτὴ τῆς θεωρίας εἰς τὴν κοινότητα καὶ διδωρε παιδῶν
214 αὐτοὺς πολλοὺς ἀνθρώπους ὅτι οὐ λόγος ἦν ἀρα ἔργων
χωρὶς, ἀλλ' ἔργων ἀποδείξεις ὑπὸ λόγου ποδηγησμένων,
οὐδὲ ἀκινδυνος διδασκαλία τῶν ἀρχικῶν παραγγελμά-
των, ἀλλὰ καὶ πράξις ὧν παραγγέλλει.

Καὶ ἤνεγκεν ὁ καθ' ἡμᾶς χρόνος βασιλείαν αἰσθα-
νομένην τῶν τοῖς παλαιοῖς δεδογμένων, οἱ καλῶς ἔξην
τηνικαῦτα ταῖς πόλεσι τὰ πράγματα ὑπελάμβανον,
ὅταν τῇ τοῦ λέγειν ἀρετῇ ἢ τοῦ πράττειν ἐξουσία συν-
δράμη καὶ εἰς ταῦτόν ἐλθῶσιν ἄμφω, δύναμις τε πολι-
τικῇ καὶ φιλοσοφίᾳ, ἃς πρώτας ἐν αὐτῷ δευτέρως συν-
b τρεχούσας ὁ φιλοσοφώτατος αὐτοκράτωρ παρακαλεῖται
καὶ ἡμῖν ἐν γῆρα γοῦν ἀκολουθεῖσαι νεότητι φιλοσο-

φύσιν καὶ ἀποκρίναι τὴν ἐλευθεριωτάτην τῶν αὐτοῦ
φροντίδων ἡμῶν, τὴν οὐκ ἔχουσαν ταύτην καὶ εὐχρηστὴν πολυαρ-
χίαν οἰκίαν τε καὶ ἀπόλουτον ταῖς δέκα πρὸς βίαις
καὶ ταῖς ὑπεροχίοις ἀποδημίαις, ὥς ὑπὲρ ἡμῶν, ὡς
οἶόν τε ἦν, ἐκ πύκτερος εἰς ταύτην τὴν ἡλικίαν οὐκ
ἀνέξιστος τῆς χειροτονίας τῆς ὑμετέρας οὐδὲ ἀνωφελεῖς
διηρῶσται.

Καὶ παρατρέχει τοὺς πρότερον αὐτοκράτορας ἀντὶ
τῶν δεῦν ἀνδραγαθῶν καὶ τῶν συνεχῶν παρεδριῶν, ἐντο-
νῶν τῇ καὶ τηλεκαύτῃ κοσμίᾳ τε ἡμῶν καὶ παρ' ἡμῶν
κοσμεῖσθαι καταναγκάζων, οὐκ ἀπὸ τῆς οὐδὲ οὐκ εἶναι
τὴν ἀρχοντα τῆς πόλεως τῆς βασιλίδος χειροτονίαν,
ἀλλ' ἐγγεῖν, ἐκτετραμμένον ὑμῶν καὶ ἐναυξηθέντα καὶ
ἐκτετακέντα, ὡς μηδὲν εἶναι τῆς παρούσης ἀρχῆς ἀγα-
θόν, ὃ μὴ κακὸν ἀπάντων ἀναφανίσκῃται οὐκ οὐκ οὐδὲ
ἐμοὶ θαμνίσαν ἦν ἀπώσασθαι ταύτην τὴν ψῆφον.

Βασιλεὺς γὰρ φιλοσόφου φιλόσοφος διακροτόμας
πολιτικῇ χειροτονίᾳ ἄλλοτερον ἐαυτὸν εὐδὲς δεικνύσκει
τῶν προσήματος, εἰ μὴ φιλοσοφίαν ἡμῶν ἐν τῇ γλῶσσῃ
μόνον κείσθαι ὑπολαμβάνομεν καὶ οὐ πολλῶν μᾶλλον
ἐν τῇ ψυχῇ, ὅταν θωρὸς μὲν ἢ κοιμισμένος, ὀργῇ
δὲ ἐκτετραμμένῃ τῷ λόγῳ, φιλοχρηματία δὲ ἐξοικίσκῃ-
ται τῆς ψυχῆς, ὡς οὐκ εἶναι μὴ μόνον πονεῖν, πονεῖν
ταῦτ' δὲ ἂν νόμος καὶ ἡ δίκη καὶ ἡ θεία ἀρετὴ τῇ
προεδρίᾳ. ὁ ποιῶν βασιλεὺς μὴ φιλοσοφῇ, ἐπὶ τῇ
βίᾳ οὐ μόνον Πλάτωνος ἀνέμεινος οὐδὲ Πυθαγόρου,
ἀλλ' οὐδὲ τὰ πρῶτα ταῦτα γινώσκων, ὅτι πᾶσα ἀρετὴ
τῆς ἐπιστήμης φιλοσοφία, καὶ περιτρέχει τὴν θειοτάτην
τῶν ἐπιστημῶν εἰς νόμον ἰσως καὶ πείραν καὶ τὴν
βίαν.

Ἀπολαύειν καὶ τὴν ὁ κατὰ ἡμῶν χρόνος τῶν Ἑρ-
κλίου καὶ τῶν ἀποκρίνων, τῶν Ἀδριανου, τῶν Μάρκου,

261, 1. ἐλευθεριωτάτην A. ἐλευθεριωτάτην H. 30 καὶ ἡμῶν
Harduinus. Vulgo κοσμίαν. ἡμῶν A. ἡμῶν H. 23 οὐκ εἶναι
Vulgo οὐκ εἶναι. 24 ἐκτετραμμένον p. 3, Vulgo ἐκτετραμμένον
25 προεδρίαν] παρεδρίαν Roulezius p. 32.

τῶν Ἀντωνίνου, οὐ τὸν Ἀρειανὸν καὶ τὸν Ρευστιανὸν
 ἐξαναστήσαντες ἐκ τῶν βιβλίων μεριμνᾶς ἐπιποιεῖντα καὶ
 συνεργοὺς τῆς τῶν κοινῶν ἐπιτροπείας, οὐδὲν οὗτοι
 καινουργοῦντες οὐδὲ εἰσάγοντες πρᾶγμα ἀήθες εἰς τὴν
 πολιτείαν, ἀλλὰ ζηλοῦντες τοὺς παλαιὰς Ῥωμαίους, ἐφ'
 ὧν Σχηπίωνες καὶ Βάρωνες καὶ Κάτωρις φιλοσοφούν-
 τες ἐπολιτεύοντο καὶ ἤρχον τὰς μεγίστας ἀρχάς, καὶ
 Θρασέας καὶ Πρίσκος καὶ Βίβος καὶ Φαβόνιος ἀμοι-
 βαδὸν ἀλλαττόμενοι τοὺς τρίβωνας καὶ τὰς τηθέτνους,
 ὥσπερ Ξενοφῶν παρ' Ἑλλήσι καὶ Σωκράτης, ὁ μὲν
 στρατηγῶν, ὁ δὲ πρωταυνῶν. ἐγὼ γὰρ τὸν Θεοπέσιον
 Πλάτωνα, ὃς εὗξάτο μὲν βασιλεῖα τοιοῦτον εὐρήσκειν,
 ᾧ κοινωνήσαι τῶν δημοσίων φροντίδων, δῆμαρτε δὲ τῆς
 εὐχῆς, καὶ ζητῶν, ὡς αὐτὸς πού φησι, τίον, σάφροντα,
 πρᾶδον, ἡμερον, μεγαλοπρεπῆ, μεγαλόφρονα, ἀντικρυς
 Θεοδόσιον, τρίς ἐξέπειν εἰς Διονύσιον καὶ Σικελίαν,
 ἔρωτι βασιλείας ἀληθινῆς εἰς τυραννικὴν περιμεθούμε-
 νος συνοουσίαν. ἐγὼ δὲ Πιττακὸν καὶ Βίαντα καὶ Κλιό-
 βουλον, ἐγὼ δὲ Ἀρχύταν τὸν Τεραντίων, οἱ κλειόσι
 πρᾶγμασιν ὠμίλησαν ἢ συγγράμμασι.

Τούτων ἀπάντων οὐχ ἦττον ἀοίδιμος ὁ παρὼν
 καιρὸς καὶ τοῦ διδόντος ἕνεκα τὴν τιμὴν καὶ τοῦ λαμ-
 βάνοντος, οἷς συναγωνίζεσθαι καὶ ὑμᾶς ἐστὶν ἀναγκαῖον,
 ἃ πατέρες συγγεγραμμένοι. ὡς οἰκίαις μὲν καὶ χρυσῷ
 καὶ ἀργύρῳ πρωτεύειν ὑμᾶς τῶν πολλῶν ἀνθρώπων οὐ-
 δὲ δὴν σεμνὸν οὐδὲ μεγαλεῖον· εἰ δὲ τὸ φιλοσοφίαν τιμᾶν
 καὶ ἀρετὴν ἐπιπροσθεῖν ἄγειν φανεροὶ γινόμεθα ἐσπαν-
 δακότες, τότε οὐ ψευδόμεθα τὴν ἐπικλήσιν τῶν πατέ-
 ρων, ἀλλὰ τηλικαῦτα ἐσται πρόκριτος ἢ βουλή, τηλι-
 καῦτα νεώς τῶν Μουσῶν, οὐ χαλκῶν ἐμπλειῶς ἀγαλ-
 μάων, ἀλλ' αὐτῶν γέμων τῶν ἀρχετέπων.

Μιμώμεθα τὸν ἀρχηγέτην, ὃς πρόβολος τῆς οἰκον-
 μίτης, ἀκολουθήσωμεν τῇ ψήφῳ τῇ Θεοσδότῳ, φαινώ-

262, 3 οὐδὲν αὐτοῖς A. οὐτοῖς H. 6 σκηπτικὸς A. Σικελίαν H. 8 Θρασέας] Vulgo Θρασείας B[ιβος]. B[ιβουλος]. Harduinus. Προδότης memoratur in loco parallelo orat. XXXIV. p. 34. ed. Mai.

- μεθ' αὐτῷ καθ' ἡμέραν ἱερασιμώτεροι. οὐκ ἐρᾷ θη-216 a
σαυρῶν ὁ πονίας, οὐκ ἐρᾷ λίθων πολυτίμων, οὐκ ἐρᾷ
ποικίλης ἐσθῆτος. ἀλλὰ ταῦτα καὶ ἀναλίσκει γανύμενος καὶ
προΐεται. ἐρᾷ δὲ ἐνὸς μόνου καὶ ἡτῶν ἐστίν, ἀρετῆς, καὶ
5 ὧν καθηγεμῶν ἐστίν ἀρετῇ, φιλανθρωπίας, προφότητος,
ἀντιεκακίας· δι' ὃν μέλαν ἱμάτιον οὐδεὶς ἡμφιάσατο, δι' ὃν
οὐδεὶς ἀπάτωρ, ὀρφανὸς παντιλῶς, ἀλλὰ καὶ οἷς ἀνάγκη
τις οὐκ εὐδαίμων ἐτι νηπίοις ταύτην ἐπέκλωσε τὴν δυσ-
πονίαν, ἀντὶ ἰδιώτου πατρὸς ἀντικατηλλάξαντο βασι- b
10 λία. τούτων βούλεται τῶν ἀγαθῶν τοὺς θησαυροὺς
καὶ τὸ τέρματιον ἀνέξασθαι αὐτῷ καὶ πληθύνειν· οὗς
πρώτους ἐν αὐτῷ θησαυρίσας οὕτω καὶ ἡμᾶς αὐτῶν
πλοῦταιν ἀξιοῖ. οὕτω γὰρ ἂν μόνος ὧν κεκτῆμεθα
ἀγαθῶν αὐτῷ φανοῦμεθα τιμιώτατοι.
- 15 Τρέξω μὲν οὖν καὶ κόσμον εἰς τὴν γερουσίαν ὑμῶν
ἐπαπαχτέον, καὶ παρὰ μὲν τῶν κορυφαίων ἀπαιτητέον
αἰδῶ τῆς ἀρχῆς, ἣν ἐκόσμησαν, παρὰ δὲ τῶν πολλῶν
ἐπιειθεῖαν. καὶ οἰκτέον ὑγκαίροντες ἔφρον μηδὲν διαφέ-
ρον τὴν μεγάλην βουλήν, ἐν ᾗ τοῖς ὁμασι τὸ λοιπὸν 0
20 ἀκολουθεῖν σῶμα προσήκει, καὶ μὴ τῷ χεῖρι ἢ τῷ πόδε
προξανάστασθαι τῶν ὀφθαλμῶν, ἀλλ' ὅταν ἕκαστον
τῶν μερῶν ἀγαπᾷ τὸν οἰκεῖον καιρὸν, τότε καὶ τὸ σύμ-
παν ἔφρον εὖ πράττειν ἀνάγκη.

263, 3 γανύμενος] Vulgo γανόμενος. B δυσπονίαν A
δοσπορίαν H et. margino A. 9 ἀντικατηλλάξαντο] ἀντιλλο-
ῶντα A. 14 αὐτῷ φανοῦμεθα] αὐτοὶ φανοῦμεθα Roulesing p. 1.

XVIII.

α ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΦΙΛΗΚΟΙΑΣ.

Ἄρα ὅστις εὐδόκιμος εἶναι ἱστυδάκει ἐκ^α ἱππληστία
καὶ τῆς τοῦ Νιστορος ἐφίεται ἐπωνυμίας, ἣν ἐκείνῳ
δίδωσιν Ὀμηρος ἐν τῇ ποιήσει, ἱππότην αὐτὸν καὶ ἱ-
ππλάτην συνεχῶς ἐπονυμάζων, τούτῳ οἷόν τε ὀλιγῶρος 5
ἔχειν τῆς ἱππικῆς τέχνης καὶ οὐχ ἅπαντα ἱστυεῖν
ἀκριβῶς ὅσα ἀπεδοῖξαι αὐτὸν ἀγαθὸν ἱππία; οἷον ἀνα-
217 α βαίνειν τε ἱππον ῥαδίως καὶ ἐγκαθίζεσθαι κούφως
καὶ ἀποπηδᾶν ξὺν ῥαστώνῃ καὶ τὰ χαλεπὰ ἐπείχειν τε
ἵνα καιρὸς καὶ αὐθις ἵνα χρή ἀφίεσθαι, θαρρύνοντα μὲν 10
τοῖς λείοις καὶ ἀναπεπταμένοις δαπείοις, εὐλαβοῦμενον
δὲ τὰ δυσόριστα καὶ στενόπορα, ὥς πον καὶ παρ' αὐ-
τῷ τῷ Ὀμήρῳ ἀγνάντα πρὸς τὸν Ἀντίλοχον ὁ Μενέ-
λεως ἐν τῷ ἀγῶνι τοῦ ἱππικοῦ δρόμου ὃν ἐπὶ Πατρό-
κλῳ ἔθηκεν Ἀχιλλεὺς, ὅτι ἐπιθυμία τῆς νίκης τὸν μὲν 15
ἀνυποαὐτοπροσφῶν, μὴ ἀνέχων τοὺς ἱππους, ἀλλ' ἐπι-
σπείρων ἐν χωρίῳ σπένθ καὶ ἀπακρήντω. εἰν. ὅστις δὲ
b ἐπὶ τοξικῇ ἐλλογιμὸς εἶναι ἔρωτα ἔχει, οὗτος ἐν ἄλλῳ
τῷ διατρίβει μᾶλλον ἢ ἐν τῷ μελετᾶν συνεχῶς εὐτόνους
τε ἅμα καὶ ἐπισκόπους πέμπειν τοὺς οἰστούς; καὶ τρι- 20

264, 1 τοῦ βασιλέως φιληκοίας Α: φιληκοίας τοῦ βασιλέως Η.
3 ἦν] καὶ ἦν Α. 4 τῇ ποιήσει] τῇ om. Α. 7 ἀναβαίνειν
τε] τε ἀναβαίνειν Α. 9 τε om. Α. 10 ἀφίεσθαι] ἐφίεσθαι Α.
12 δυσόριστα Α. δυσπόριστα Η. δύσπορα Stephanus. δυσπόριστα
Iacobsius ad Antholog. Palat. vol. III. p. 388. 13 Μενέ-
λεως] μένλεως (sic) Α. 17 ἐν χωρίῳ] ἐν om. Α. ὅστις
ἐπὶ Α. 18 τοξικῇ] τοξικῆς Α. ἔχει] ἔχει Α. 19 διατρίβει
διατρίβειν Α. εὐτόνους — ἐπισκόπους Α. εὐτόνους — ἐπισκόπους Η.

5 *βονται αὐτοῦ αἱ χεῖρες παρὰ τὴν νεύραν καὶ τὴν γλυ-*
φίδα, καὶ τοσαύτη αὐτοῦ ἡ μελέτη καὶ ἡ ἐπιστήμη δση
ἢ τοῦ Κρητὸς Μηριόγον· ὥστε καὶ εἰ τῆς παλαιᾶς
ἀποτυγχάνει, τῆς μνησθῆναι μὴ ἁμαρτῶν. τὸν δὲ
 10 *ἐφ' ὀπλομαχίᾳ βουλόμενον ἐπαίνου τυγχεῖν τί ἄρα φῶμεν,*
ὡ γυναικοί, παντάπασιν ἀμειλῶντα ὀπλομαχίας, καὶ
ἀκυρον μὲν τοῦ ἐπὶ δεξιᾷ, ἀπειρον δὲ τοῦ ἐπ' ἀριστερᾷ
κυρῆσαι βῶν ἀξιάλην, ταύτην ἐλαίζον τὴν εὐφημίαν
καὶ ὀνειροπολεῖν τέχνης ἐκείνης, ἣν οὐκ ἐξήσκησεν;
 15 *Ἰν' οὖν μὴ καὶ τὸν κυβερνήτην ἑμὴν ἐπὶ γῶ καὶ τὸν*
παιμένα καὶ τὸν ἱατρὸν καὶ ἅπαντας δεικνύοιμι τού-
τους, ὅταν ἐφώντας ἐπαίνων τῶν ἐπὶ τῇ εἵχῃ, ἐφί-
σθαι χρῆναι καὶ τῶν ἔργων τῶν ἐκ τῆς τέχνης, ἐπὶ
αὐτῷ δὴ ἐρχομαι τὸ κεφάλαιον ὡς προϋδέτην.
 20 *Ἄρα εἰ. τις ὑποῦ προαιμνήμωνος καὶ ἀλευργίᾳ*
ἡμμεσμένως καὶ ἐπιτροπεύων σχεδὸν τε ἅπασαν γῆν τε
καὶ θάλασσαν, ὅσης τε αὐτὸς προστατεύει καὶ δση
ρύεται καὶ ὅση συγχωρεῖ τὴν ὀργήν, διφῇ οὖτος ἐπαί-
νων ἀληθινῶν καὶ οὐκ οἶδεν ἄνευ θωπείας αὐτῷ προ-
 25 *ϊόντας, τοσῶτα ἄρα ἡ γυνὴ αὐτὴ τεινέσκειται ὑπὸ τῆς*
ἀκωδῆς ψήφου, καὶ ὁ μεταχειρίζεται ἤδη ἔκτον ὅτος
ἀτίμωτος τε καὶ ἄτρετος μᾶλλον ὑπὸ ψόγου ἢ σιδήρου;
ἀναμνησθήτε τοίνυν τοῦ πρώτου συλλόγου καὶ τοῦ
 30 *μέλους τοῦ Βαιατίου, ἐφ' ᾧ ὁ σύλλογος. σὺ γὰρ ἀπό-*
ρησθαι τῷ ἀνδρὶ ταύτῃ εἰσὶν τι μέρος πεποιημένον τῆς
προκειμένης θούσης ἀπολαύειν, ἀλλ' ἰδυσχήρασαν καὶ
ἤτιώτε ὅτε μὴ εἰσφορεῖ ἤδη χρέουσιν αὐτῷ ἡ φιλοσοφία,
μηδὲ θαμίζῃ δαρυφοροῦσα εἰς τὰ βασιλεῖα, ὡς παλαιὰ
εἰσέει. Πικρὸν μὲν γὰρ ὁ χρηστὸς, ἀπὲρ δημιουργή-

203, 1 τῶν γλυφίδων A. τὰς γλυφίδας H. 2 αὐτοῦ αὐτῷ A.
 δση A. δση καὶ H. 3 Κρητὸς] κρητῶν A. αἱ ἢ A.
 4 γε om. A. 5 ὀπλομαχίᾳ] ὀπλομαχίας A. 6 κυρῆσαι]
 Iliad. η, 239. ταύτην] ταῦτα A. ἐλαίζον — ὀνειροπολεῖν]
 ἐλαίζω — ὀνειροπολεῖ A. 12 ἐφώντας] ἐφώντας A. ἐφίσθαι
 τῶν] τὸν ἐπαίνων A. τῇ τέχνῃ A. τῇ om. H. ἐφίσθαι —
 εἵχῃ om. A. 23 ἀναμνησθήτε] ἀναμνησθήτε A. 25 μέρος]
 μέρος-φρ A.

οἶσι· αὐτῷ προθυμότεραν συνεκλήρησεν ὁ δῆμος ὁ Ἀθη-
ναίων, μὴ τι ἔρα, ἔρη, πακὸν εἰπὼν λείληθα ἐμαυτὸν;
βασιλεὺς δὲ οὐ λέγουσαν φιλοσοφίαν, ἀλλὰ σιωπῶσαν,
b ἵκοντο· ποιεῖ καὶ τὴν σιωπὴν αὐτῆς ἀντὶ σημείου
λαμβάνει τῆς ἐνδεΐας τῶν ἔργων. ὅστις σὺν ἐκείνου
αὐτῷ εἰσιόντος καὶ τούτου λαμπροῦ τε καὶ μετεώρου
καὶ δι' ὑψηλῶν ὀνομαστὴν καὶ ἐξ αὐτοῦ σχαδὸν τοῦ
Ἑλκεῦρος, περισησπαὶ τὸν πεζὸν ἐπαινέτην καὶ λιπαρῶς
ἔχει τοῦ ἀκοιμώτου ἕκτου καὶ ἀνηδύντου, οὐκ ἐνδεής
ἐστιν ἐπιπροσθεν ἄγων ἀλήθειας καλλιπείας;
Τοῦτο δὲ οὐκ ἂν ἄλλως αὐτῷ συμβαίνοι, εἰ μὴ
ἐγκύπτων πρῶτον εἰς ἑαυτὸν καὶ τὰ ἑαυτοῦ ἔργα ἐπι-
c ὀκνήων· πλοῦτον ὀρώη· πράξιων ἀγαθῶν καὶ καλῶν,
ὥς οὐκ ὀκνεῖ ἄδω ἐπισηφρίζουσα ἢ φιλοσοφία· ἐπίστα-
ται γὰρ, ὡς εἰσὶν, τοὺς μὲν ἄλλους λόγους, ὅσοι εἰσφοί-
15 τῶσιν αὐτῷ παρὰ τῶν ποιητῶν καὶ τῶν συγγραφέων,
ἐντιμότερον ὡς τὰ πολλὰ ποιοσμένους τὸ δοκοῦν τοῦ
ὄντος καὶ τοῦ ὠφελίμου τὸ κεχαρισμένον· ταῦτά τοι
καὶ εἰσέναι ἐσκενασμένους πρὸς ἡδονὴν, ὥσπερ Ὀμηρος
λέγει τὴν Ἥραν εὖ ἐντύνασαν ἑαυτὴν ἀφικέσθαι παρὰ
20 τὸν Δία, ἄμπεχόνη τε αἰλουργεῖ καὶ καλύπτει καὶ ἄλλο-
d βίοις, καὶ ἐπὶ πᾶσι τῷ κεστῷ αὐτῷ τῆς Ἀφροδίτης.
οὕτω δὲ καὶ τούτους τοὺς λόγους πολὺν ἐνδέεσθαι τὸν
ἐξωθεν κόσμον σχημάτων τε καὶ ὀνομαστικῶν, καὶ τούτων
εὖ μὲν ἐπιλεγμένων καὶ συνηρμοσμένων τῇ γνώμῃ, ἐν-
25 δὴλους εἶναι ὅτι οὐ μόνον θαυμάζουσιν ὅσα θαυμαστὰ
βληθινῶς, ἀλλὰ καὶ ὅσα οἱ παλαιοὶ οἰοῦνται μακαριστὰ
εἶναι, δύναμιν καὶ τέχνην καὶ οὐσίαν· μόνον δὲ δι
ἄρα ταύτην τὴν τέχνην ζητεῖν καὶ γινώσκειν, τίς ἀλη-

: 266, 1. ὁ Ἀθηναῖος A. δ. om. H. 4. σημείου] σημεῖα A.
0 λαμπροῦ A. ὑψηλοῦ H. καὶ μετεώρου add. A. 13 καλῶν A.
βασιλεῦς H. 14. εἰμὼν] εἰμὼν Stephanus. 15 ταῖς μὲν A.
καὶ τοὺς μὲν H. 17 ἐντιμότερον A. ἐντιμότερον H.
ποιουσμένους A. ἀντικεισμένους H. δεκεδὸν] δεκεῖν A.
19 Ὀμηρος] Iliad. ε, 102. 21 ἄλλοβίοις] ἄλλοβίῳ A. 24 σχη-
μαστικῶν] σχημάτων A. 27 παλαιοὶ A. παλαιῶν. πολλοὶ Stephanus.
28 τέχνην καὶ οὐσίαν A. τέχνην καὶ ἔκστασιν H. εἰς, om. H.

θνήσκῃ βασιλεὺς καὶ τίνα σημεῖα αὐτοῦ καὶ γνησίονα 219 α
τα· ὅτι οὐ χρυσὸς αἰτὸς αὐτῷ δράκοντες λεπτῶν ἀφασμά-
των οὐδὲ μὲν Δία τοξένισθαι ἐπέλεσσα καὶ ἀμαρτίζειν·
ταῦτα γὰρ εἶμαι καὶ Νέρωνι ὑπῆρχε καθαρῶδαικα· καὶ
5 Δομικιανῷ μελαγχολῶντι· ἀλλ' εἰ ἡ ψυχὴ ἀνὰ ὁρῶσα
πρὸς τὸν τοῦ πατρὸς βασιλείᾳ συντεταμένη καὶ ἀρχο-
μένη ἐκείθεν ὅσα οἶόν τε ἀρύεται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τῇ
ἐπὶ τῆς γῆς βασιλείᾳ.

Ὡν καὶ σὺ, ὦ χρηστὲ, ἀρνούμενος οὐκ ἐδεήθης
10 τῶν τοξοτῶν οὐδὲ τῶν ὀπλιτῶν οὐδὲ τῶν Ἀρμενίων οὐδὲ β
Ἰβήρων οὐδὲ Ἰππου πεφραγμένης, ὥστε τὴν φλόγα σβέ-
σαι τὴν Σκυθικὴν, ἀλλὰ μόνῃ τῇ σῇ βουλῇ καὶ τῇ σῇ
γνώμῃ ὑφ' αὐτῆς ἡ φλόξ ἐκείνη ἀπεμαράνθη. οὐ γὰρ
κάτω σοι νέμει τὰ ὄμματα οὐδὲ ὁ νοῦς ἐμφροντίς ἐστιν
15 ὁπόθεν τὸ χρυσίον πλείον ἔσται σοι ἢ τὸ ἀργύριον,
ἀλλ' ὁπόθεν σοι πλεονάσουσιν οἱ τῶν ἀγαθῶν πράξεων
θησαυροί, οἳ μόνοι ἄσυλοι καὶ ἀνάλωτοι. ταῦτ' οὖν
γινώσκων, ὥς ἔοικεν, ὦ σοφώτατε, μόνῃ ταύτης μαθή-
ματα καὶ διδάγματα τῆς ἐπιστήμης, εἰσπράττεσθαι αὐ-
20 τὴν οὐκ ὀκνεῖς ἐν μέσῳ τε καὶ ἐφ' ἀπάντων τὸ ἔργον
ἐφ' ᾧ ἔταξεν αὐτήν, οἷον τίνα ἐτήσιον εἰσφοράν· καὶ
οὐκ ἐφίστης μόνῃ τῇ εἰσπράξει ἀρχὴν τίνα καὶ στρατιώ-
την, ἀλλ' αὐτὸς κατεπείγεις καὶ αὐτὸς ἐπαναγκάζεις καὶ
αὐτὸς ἀποδέχεσθαι τὴν εἰσφοράν ταύτην διανοῇ. τυχὸν
25 δὲ καὶ αὐτὸς εἰδὼν ἂν καταλάβοις τὸ ταμείον. διπλῇ
οὖν με ἐπιγυροῦσθαι προσήκει, καὶ ὅτι τὰ παιδικὰ
μοι οὕτως διοικεῖται ὥστε ἑρᾶν τέχνης δυσχεραίνουσός τις δ
ψευδολογίαν, καὶ ὅτι φιλοσοφία πεπλοστευται μόνῃ ἀξιό-
πιστος εἶναι καὶ ἐπαινέτις πᾶμβασιλείας.

267, 4 ἐπῆρχε] ἐπῆρχεν Α. 19 τῶν ἀρμενίων Α. πῶν
ση. Η. 11 Ἰππου Α. τῆς Ἰππου κτῆ Η. 13 οὐ γὰρ Α.
αὐτῇ Η. 14 ἐμφροντίς Α. ἐν φρεσίν Η. 15 πλείον
add. Α. 22 μόνῃ ταύτῃ Roulezius p. 49. coll. p. 143 d. 194 c.
εἰσπράξει] πράξει Α. στρατιώτην] στρατιώται Α. 23 ἐπῆ-
ρχάζεις] ἐπαναγκάζεις Α. 26 με ἐπῆρχ. προσήκει Α. πρὸς
προσῆκει ἐπῆρχ. Η. 29 ἀπαινέτις] ἐπαινέτης Α. Η. Α. Α. Α. Α.

220 **Α**λλ' εὖ τοι γένοιτο, ὃ χρηστὲ, ὅτι τὸ αἶτιον
 τούτου τοῦ ὀπίθου τεθνάντιον ἐστίν οἷν σὺ ὑποπτεύεις·
 οὐ σπάνις νευρυγῶν ἐποθέσκειν, ἀλλὰ κληῖδος. αἶε γὰρ
 διυδαίνυμένος πλείω τὰ ἀγαθὰ καὶ προσσφαιρῶν ὁση-
 μέραι καὶ ὅσαι ἄραι, σὺν εὐαγκάλους μοι εἴτε τοὺς λό- 5
 γους ποιεῖς· οὐδ' ὅσα ἂν τήμιχρον ὑφήτης, μόνον
 αἰθῆς ἀνελύτεις, ἀλλὰ κατακυνθούται σοι μᾶλλον αἰ
 τὰ ποικίλματα τῆς ἀρετῆς, καὶ ὅπως μοι ἐπὶ τοῖν
 ἔλθοι προῆξιν τινα παρὰ σοῦ πεπραγμένην ἢ καλῶς
 ῥηθέντα λόγον ἀδεκάστῃ ὕμνῳ ἐπικοσμήσαι, εὐθὺς 10
 ἐπιφρεάντα ἄλλα καὶ ἄλλα πολλὰ τὰ ἐφεξῆς κατακύν-
 νησὶ τε καὶ ἐπισκιάζει ἐφ' ἃ ὠρμήθη· καὶ αὐτίς ὅτι
 τὰ πρῶτα ἄφεις τὰ δευτέρα μεταχειρίζομαι, τρίτος τις
β καὶ τέταρτος ἀριθμὸς ἐπιὼν ἐκθλίβει τὴν ἐπὶ τοῖς
 προσημνέμοις τριβήν. πάσχω σὺν ὅπερ οἱ λίχνοι τῶν 15
 δαιτυμόων, ἀπαγεύομαι αἰεὶ τοῦ παραφερομένου ἀρπά-
 ζων, ἐμπίπλωμαι δὲ αὐθενὸς ἱκανῶς· ἢ ὅπερ μᾶλλον αἰ
 κύνας αἰ θηρεύτριαι, ἐνὸς μὲν αὐταῖς ἀναφανέντος θη-
 ρίου προσκαρτεροῦσιν ἐκίλνῃ καὶ προσλιπαροῦσιν, ἄχρ
 ἂν ἔλοικ'· εἰ δὲ πολλὰ ἔμα καὶ πολλαχόθεν ὑποκινούη, 20
 αἰεὶ τὰ φανέν μεταθέουσιν ἀποφυγγάνειν τὸ πρόσθεν
 ἔωσι, ἢ πον καὶ τὸν Διὸς Ἡρακλέα οὐ νέμεσις τοῖς
γ τάτε ὕμνοποιόις εἰ ῥᾶον ἐπὶνουν ἐναρχόμενοι τῶν αἰθλων
 μᾶλλον ἢ ἐπιδιδόντα.

Οὕτω δὴ καὶ τὰ σά, ὧ φέριστα, ἔχει. προσκύεις 25
 αἰετὰς αἰθλους τοὺς βασιλικούς καὶ ἐπιδίδως τῷ ἀρι-
 θμῷ, καὶ οὐκέτι μοι εὐθαρσῆς ἢ Μοῦσα τῷ δρόμῳ
 τῶν ἔργων ἀμειλλωμένη. οὐ γὰρ ὑπόπτεροι αὐτῆς οἱ
 λόγοι οὐδὲ κούφοι καὶ ὑπήμενοι, ἀλλὰ σχολαῖοί τε καὶ

268. 2 σὺ add. A.

4 προσσφαιρῶν] Vulgo προῦφαιρῶν.

7 κατακυνθούται A. κατακυνθούται H.

8 ἐπείτω H.

9 Πλω] Πλω A.

12 ὀρμήθη] ὀρμήθη A.

ὅτι — μετα-

χειρίζομαι A. ὅτις — μεταχειρίζομαι H.

13 τρίτος τις] τις

om. A.

15 τριβήν H.

εὐθ] γὰρ A. σὺν. αὐθεν

Vulgo apud Boisson. ad Hucap. p. 223.

ὅτις] Vulgo αὐθεν.

18 δὲ τὸν A. αἰετὸν δὲ H.

10 ἄχρ] Vulgo ἄχρ.

20 ἂν A. οὐ H.

21 τὸ πρόσθεν A. τὰ πρόσθεν H.

βραδύς καὶ περιαδραυνῶντες ἐκαστον τῶν πρῶτον ἴκοντο, οὐ
 μάστιγ' ὅ τι ἐπαρχοῦν, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἧς γνώμης καὶ ὀνηρία
 καὶ πρὸς ὄνεια καὶ ὑπὲρ ὅτου. πολλὰς γὰρ τὸ μὲν ἔρ-
 γον οὐ λίαν μέγα, ἡ γνώμη δὲ μεγάλη καὶ αἰετίζουσα.
 5 οἷα πον καὶ ἡ πρώτη ἦν ἐκστρατεία τε καὶ καὶ ὁρμή· ἐπὶ
 τὸν Ἐφρον· ἔργον μὲν αὐτῇ οὐκ ἠκολούθησεν ἡμετέρας
 τοῖς πολλοῖς, ἡ διάνοια δὲ ὑπερήφανος καὶ βασιλική,
 τιμωρῆσαι τῇ ἀρχηγέτῃ πρὸ ὥρας ἀνηρπασμένῃ καὶ τὸ
 λείψανον ἐκίλῃς περισῶσαι τῆς γενεᾶς, καὶ ὅτ' αὐτοῦ
 10 μικρὸν δοκεῖ, ἐκδυμηθῆτω ὅτι αὐτῇ ἡ γνώμη μόνη
 καὶ ἡ ὁρμή καὶ ἡ ἐπιβολή τὴν τόλμαν ἐστῆσε τῆς
 ἐσπέρας ἤδη σφριγώσης, ὥσπερ ὁ Ἀχιλλεύς, ἡνίκα ἀπό-
 μαχος ἦν, οὐπω τῶν ὀπλῶν αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κει-
 15 μισμένων, ἀλαλέξας τε καὶ μόνον ἐμβοήσας καὶ ἐξαλό-
 μενος τῆς σκηνῆς ἐσβίβεν ἀναπτομένην ἤδη τὴν φλόγα
 τοῦ ναυστάθμου τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ τοὺς Τρῶας κατα-
 πλῆξας τῆς αὐθαδείας.

Ταῦτα οὖν μοι περὶ ἑαστον ἐπισκοποῦντι ἀτρεμέ-
 20 χησθαι ἀνάγκη τῇ πινακίδι καὶ τῷ σιδηρίῳ. ἐπεὶ καὶ
 οὐ τῶν εἰσφορῶν ἐπεκούφισας ἄχθος, ἐνταῦθα οὖν
 πάλιν ἐμοὶ τοῦ ποσοῦ θαυμαστότερον τὸ ὁπότε. ἡνίκα
 μὲν αὖξῃσιν ἐδιδίεμιν καὶ ἐπιδήκην, σταθμώμενοι αἱ
 τῇ δαπάνῃ ἐπιδιδούσῃ, τότε ἀφελὼν τῶν φορτίων τῆς
 25 χάριτος μείζον ἐποίησας τὸ παρ' ἐλπίδα. ἀμέλει τέως
 μὲν ξὺν ἀπειλῇ καὶ ξὺν ἀνάγκῃ ξυνεφοῖτα ἡμῖν ἡ σιτο-
 πομπία, νῦν δὲ θάττον πτεροῦ καὶ νοήματος ἐκούσιος
 καὶ αὐτοκέλευστος ἀφικνεῖται. ὑπηρετεῖ καὶ ἡ θάλαττα
 τῇ τοῦ βασιλέως ὁρμῇ καὶ ὁ χιμέριος εἰσπλοῦς τοῦ

269, δ ἐκστρατεία Α. ἐγκυρία Η. 7 ὑπερήφανος Α. ἡ
 ἐπερήφανος Η. 9 λείψανον] λείψαν Α. 10 ὅτι αὐτῇ ἡ
 γνώμη μόνη Α. ὅτι μόνη ἡ γνώμη Η. 11 ἡ ὁρμή cod. Valen.
 ἀπὸς Βουδερ. ad Euth. p. 132. Αἰσχυρ. ἀπὸς Βουδ. ἐπι-
 βολή Α. 12 σφριγώσης add. Α. 13 αὐτῇ] αὐτῷ Α. 14
 κειμισμένων] κειμισμένων Α. 14 καὶ μέγας Α. μόνον καὶ Η.
 ἐμβοήσας Α. ἐμβοήσας Η. καὶ ἐμβοήσας om. Α. 19 πρὸς Β.
 ἐπὶ Η. 20 σιδηρίῳ Α. σιδηρῷ Η. 22 μὲν Α. ἐν Η.
 ἐδιδίεμιν Α. ἐδιδίεμιν Η. 25 αὐτοπομπία Α. αὐτοπομπία Β.
 28 ὁ χιμέριος] ὁ om. Α. εἰσπλοῦς Α. πλοῦς Η.

XVII.

ΕΠΙ ΤΗ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑΙ ΤΗΣ ΠΟΔΙΑΡΧΙΑΣ.

Ἐπατήσατο αὐτῆς διὰ μικροῦ χρόνου φιλοσοφίαν ὁ
 θεομειδέστατος αὐτοκράτωρ εἰς τὴν τῶν κοινῶν ἀρετῶν
 λειαν, ἐνδελεστερῶς τῶν ἑταίρων βασιλευσάντων· οἱ μὲν
 γὰρ εἰσὶν μέντοι ἐπὶ ταῖς λόγοις, καὶ ἀλλὰ τὰ ἔργα προ-
 λόμενοι πολλὰ καὶ καταλείποντες ἑαυτοὺς ἀλλοτρίᾳ, αἱ δὲ
 d τῶν προβαλόντων οὕτως ἀπολείποντες καὶ ἐλαττοῦνται τῇ ποσὶ
 παρὰ τὴν βασιλείαν· ὁ δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν αὐτῇ περαιώσας
 καὶ παραγγυᾷ γίνεσθαι αὐτοκράτορα ἐπὶ τῇ τῶν ἄλλων
 ἡξίῳ, καὶ πάλαι μὲν ἐξὴν φιλοσοφίαν καθήγουμένην
 τοῖς ἀθλοῦσι τοὺς δημοστούς ἀγωνίας αὐτὴν θεωρεῖν
 ἡσυχῇ καὶ ἐπραγμόνως· κατὰ γὰρ δὲ ταύτην βασιλεὺς
 ἀντὶ τῆς θεωρίας εἰς τὴν κοινότητα καὶ διδωρι παιδῶν
 214 αὐτοὺς πολλοὺς ἀνθρώπους οὐ λόγος ἦν ἀρα ἔργον
 χωρὶς, ἀλλ' ἔργων ἀποδείξεις ὑπὸ λόγου ποδηγησμένον,
 οὐδὲ ἀκινδυνὸς διδασκαλία τῶν ἀρχικῶν παραγγελά-
 των, ἀλλὰ καὶ πράξεις ὧν παραγγέλλει.

Καὶ ἤνεγκεν ὁ καθ' ἡμᾶς χρόνος βασιλείαν αὐθα-
 νομένην τῶν τοῖς παλαιοῖς δεδογμένων, οἱ καλῶς ἐξεν-
 τηναυτὰ ταῖς πόλεσι τὰ πράγματα ὑπελάμβανον,
 ὅταν τῇ τοῦ λέγειν ἀρετῇ ἢ τοῦ πράττειν ἐξουσία συν-
 δραμῇ καὶ εἰς ταῦτόν ἔλθωσιν ἄμφω, δύναμις τε πολι-
 τικῇ καὶ φιλοσοφίᾳ, ὥς πρῶτας ἐν αὐτοῖς δεικνύς συν-
 b τρεχούσας ὁ φιλοσοφώτατος αὐτοκράτωρ παρακαλεῖται
 καὶ ἡμῖν ἐν γῆρα γούν ἀκολουθεῖν νεότητι φιλοσο-

φρόση καὶ ἀποιῶμαι τὴν ἐλευθεριωτάτην τῶν αὐτοῦ
φρονεῖσθαι ἡμῖν, τὴν οἰκονομὴν ταύτην καὶ εὐγενῆ πολιταρ-
χίαν οἰκείαν τε καὶ ἀκόλουθον ταῖς δέκα προσηθείαις
καὶ ταῖς ὑπεροχαῖς ἀποδημαῖς, ἅς ὑπὲρ ἡμῶν, ὡς
5 οἷόν τε ἦν, ἐκ κούτης εἰς ταύτην τὴν ἡλικίαν οὐκ
ἀναξίως τῆς χειροτονίας τῆς ὑμετέρας οὐδὲ ἀνωφελῶς
δηγύσαντες.

Καὶ παρατρέχει τοὺς πρότερον αὐτοκράτορας ἀντὶ
τῶν δεῦτε ἀνδραγαθῶν καὶ τῶν συνεχῶν παρορμητικῶν, ἐνερ-
10 γῶ τιμῇ καὶ τηλικαύτῃ κοσμίᾳ τε ἡμᾶς καὶ παρ' ἡμῶν
κοσμεῖσθαι καταναγκάζων, οὐκ ἐγγλιν οὐδὲ ὀδυνησθαι
τὰν ἀρχοντας τῆς πόλεως τῆς βασιλίδος χειροτονίαν,
ἀλλ' ἐγγενη, ἐκτετραμμένον ὑμῖν καὶ ἐναυξηθέντα καὶ
ἐκτεκόντα, ὡς μηδὲν εἶναι τῆς παρουσίας ἀρχῆς ἀγα-
15 θόν, ὃ μὴ κοινὸν ἀπάντων ἀναφανέσθαι. οὐκοῦν οὐδὲ
ἐμοὶ θαμνίζον ἦν ἀπέσπασθαι ταύτην τὴν ψῆφον.

Βασιλεὺς γὰρ φιλοσόφον φιλόσοφος διακροσόμενος
πολιτικὴν χειροτονίαν ἀλλοτριὴν ἑαυτοῦ εὐθύς δείκνυσθαι
τοῦ ἀπορρήματος, εἰ μὴ φιλοσοφίαν ἡμεῖς ἐν τῇ γλῶσσῃ
10 μόνον κτεῖσθαι ὑπολαμβάνομεν καὶ οὐ πολλῶς μᾶλλον
ἐν τῇ ψυχῇ, δεῦτε θυμὸς μὲν ἢ κοίμισμένος, ὀργὴ
δὲ ἐκτεκονομένη τῷ λόγῳ, φιλοχρηματία δὲ ἐξοικίσθη-
ται τῆς ψυχῆς, ὁμότης δὲ μικρὰν πον σπινθῆ, παρὰ
ταχὺ δὲ ὁ κόμος καὶ ἡ δίκη καὶ ἡ θέμις ἄρως τῆς
5 προεδρίας. ὁ τοιοῦτον βασιλεὺς μὴ φιλοσοφεῖν ὑπολαμ-
βάνειν οὐ μόνον Πλάτωνος ἀνέκδοτος οὐδὲ Πυθαγόρου,
ἀλλ' οὐδὲ τὰ πρόχρημα ταῦτα γινώσκεις, ὅτι πᾶσα ἀρετή 215 α
τῆς ἐπιστημῆς φιλοσοφία, καὶ περιτρέχει τὴν θεοειδέστατον
τῶν ἐπιστημῶν, εἰς κόμην ἰσως καὶ πύγμην καὶ τρεῖς
10 βάνους.

Ἀπολαύετε καὶ οὖν, ὁ ἀπὸ ἡμῶν χρόνος τῶν Γραι-
κοῦ καὶ ῥωμαίων ἀπορριπτόμενων, τῶν Ἀδριανου, τῶν Μάρκου,

261, 1. ἐλευθεριωτάτην A. ἐλευθεριωτάτης: H. 10 καὶ οὖν
Hardeusius. Vulgo κοσμίαν. ἡμῶν A. ἡμῶν H. 23 σπινθῆ
Vulgo σπινθῆ. 24. ἡμῶν H. 25. Vulgo ἡμῶν. 25
25 προεδρίας] παρὰ τὴν Roulezius p. 32.

- τῶν Ἀντωνίνου, οἱ τὸν Ἀρειανὸν καὶ τὸν Ρούσιον
 ἐξαναστήσαντες ἐκ τῶν βιβλίων μεμνημένους ἐποιοῦντα καὶ
 συνεργοὺς τῆς τῶν κοινῶν ἐπιτροπείας, οὐδὲν οὗτοι
 καινουργοῦντες οὐδὲ εἰσάγοντες πρᾶγμα ἄηθες εἰς τὴν
 πολιτείαν, ἀλλὰ ζηλοῦντες τοὺς πάλαι Ῥωμαίους, ἐρ-
 ὦν Σηηπίωνες καὶ Βάρωνες καὶ Κάτωρες φιλοσοφούν-
 τες ἐπολιτεύοντο καὶ ἤρχον τὰς μεγίστας ἀρχάς, καὶ
 Θρασίας καὶ Πρίσκος καὶ Βίβος καὶ Φαβόνιος ἀμοι-
 βαδὲν ἀλλαττόμενοι τοὺς τρίβυνας καὶ τὰς τηθύνους,
 ὥσπερ Ξενοφῶν παρ' Ἑλλήσι καὶ Σωκράτης, ὁ μὲν¹⁰
 στρατηγῶν, ὁ δὲ πρωταγῶν. ἐγὼ γὰρ τὸν Θεοπόλεον
 Πλάτωνα, ὃς εὗξάτο μὲν βασιλεῦσαι τοιοῦτον εὐρήσων,
 ᾧ κοινωγήσει τῶν δημοσίων φρονεῖδων, δῆμαρτα δὲ τῆς
 εὐχῆς, καὶ ζητῶν, ὡς αὐτὸς πού φησι, νέον, σάφροντα,
 πρᾶον, ἡμερον, μεγαλοπρεπῆ, μεγαλόφρονα, ἀντικρυς¹⁵
 Θεοδόσιον, τρίς ἐξέπειν εἰς Διονύσιον καὶ Σικελίαν,
 ἐρωτῇ βασιλείας ἀληθινῆς εἰς τυραννικὴν περιωδούμε-
 νος συνουσίαν. ἐγὼ δὲ Πιττακὸν καὶ Βίαντα καὶ Κλιό-
 βουλον, ἐγὼ δὲ Ἀρχύταν τὸν Τερωντίον, οἱ αἰετοῖς
 πράγμασιν ὠμίλησαν ἢ συγγράμμασι.²⁰
- Τούτων ἀπάντων οὐχ ἦττον αἰδίδμος ὁ παρὼν
 καιρὸς καὶ τοῦ διδόντος ἔνεκα τὴν τιμὴν καὶ τοῦ λαμ-
 βάνοντος, οἷς συναγωνίζεσθαι καὶ ὑμᾶς ἐστὶν ἀναγκαῖον,
 αἱ πατέρες συγγεγραμμένοι. ὡς οἰκίαις μὲν καὶ χρυσῷ
 καὶ ὑγρῷ πρωτεύειν ὑμᾶς τῶν πολλῶν ἀνθρώπων οὐ-²⁵
 δὲ δὴν σιμνὸν οὐδὲ μεγαλεῖον· εἰ δὲ τὸ φιλοσοφίαν τιμῶν
 καὶ ἀρετὴν ἐπιπροσθεὶν ἄγειν φανεροὶ γινόμεθα ἐπα-
 δακότες, τότε οὐ ψευδόμεθα τὴν ἐπικλήσιν τῶν πατέ-
 ρων, ἀλλὰ τηνκαῦτα ἐστὶ πρᾶξιμος ἢ βουλή, την-
 καῦτα νεῶς τῶν Μουσῶν, οὐ χαλκῶν ἔμπλεως ἀγαλ-³⁰
 μάων, ἀλλ' αὐτῶν γέμων τῶν ἀρχετέπων.
- Μιμώμεθα τὸν ἀρχηγέτην, ᾧ πρόβολος τῆς οἰκον-
 μένης, ἀκολουθήσωμεν τῇ ψήφῳ τῇ Θεοσδότῳ, φαινύ-

262, 3 οὐδὲν οὗτοι Α. οὗτοι Η.   6 σηηπίωνες Α. Ση-
 πίονες Η.   8 Θρασίης] Vulgo Θρασίαν   Βίβος] Βίβουλος
 Harduinus. Ἀρετός memoratur in loco parallelo orat. XXXIV.
 p. 34. ed. Mai.

- μηδ' αὐτῷ καθ' ἡμέραν τραυματώτεροι. οὐκ ἐρᾷ θη-216 a
 σαυρῶν ὁ πονίας, οὐκ ἐρᾷ λίθων πολυτίμων, οὐκ ἐρᾷ
 ποικίλης ἐσθῆτος. ἀλλὰ ταῦτα καὶ ἀναλίσκει γανύμενος καὶ
 προΐεται. ἐρᾷ δὲ ἐνὸς μόνου καὶ ἡτῶν ἐστίν, ἀρετῆς, καὶ
 5 ὧν καθηγεμῶν ἐστίν ἀρετῇ, φιλανθρωπίας, προφότητος,
 ἀντιδικαίας· δι' ὃν μέλαν ἱμάτιον οὐδεὶς ἡμφιάσατο, δι' ὃν
 οὐδεὶς ἀπάτωρ, ὀρφανὸς παντὶ ὧς, ἀλλὰ καὶ οἷς ἀνάγκη
 τις οὐκ εὐδαίμων ἐτι νηπίοις ταύτην ἐπέκλωσε τὴν δυσ-
 πορίαν, ἀντὶ ἰδιώτου πατρὸς ἀντικατηλλάξαντο βασι- b
 10 λεία. τούτων βούλεται τῶν ἀγαθῶν τοὺς θησαυροὺς
 καὶ τὸ τιμῆσαι αὐτῷ καὶ πληθύνειν· οὗς
 πρώτους ἐν αὐτῷ θησαυρίσας οὕτω καὶ ἡμᾶς αὐτῶν
 πλοῦταιν ἀξιοί. οὕτω γὰρ ἂν μόνος ὧν κεκτήμεθα
 ἀγαθῶν αὐτῷ φανούμεθα τιμώμεται.
 15 Τρίττω μὲν οὖν καὶ κόσμον εἰς τὴν γερουσίαν ἡμῶν
 ἐπανακτέον, καὶ παρὰ μὲν τῶν κορυφαίων ἀπαιτητέον
 αἰδῶ τῆς ἀρχῆς, ἣν ἐκόσμησαν, παρὰ δὲ τῶν πολλῶν
 εὐπειθειαν. καὶ οὐκ ὀκνέον ὑγκαίεοντες ἑαυτοῦ μηδὲν διαφέ-
 ρειν τὴν μεγάλην βουλήν, ἐν ᾗ τοῖς ὁμμασι τὸ λοιπὸν 0
 20 ἀκολουθεῖν σῶμα προσήκει, καὶ μὴ τῷ χεῖρι ἢ τῷ πόδε
 προεξανίστασθαι τῶν ὀφθαλμῶν, ἀλλ' ὅταν ἕκαστος
 τῶν μερῶν ἀγαπᾷ τὸν οἰκείον καιρὸν, τότε καὶ τὸ σύμ-
 παν ἔρῃ· εὖ πράττειν ἀνάγκη.

263, 3 γανύμενος] Vulgo γανόμενος. 8 δουλοπῆτες] H
 δουλοπῆται. H et parago A. 9 δουλοπῆται] ἀντιδικα-
 ῖα A. 14 αὐτῷ φανούμεθα] αὐτοὶ φανόμεθα Roulezing p. 1.

XVIII.

α ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΦΙΛΗΚΟΛΙΑΣ.

Ἄρα ὅστις εὐδόκιμος εἶναι ἰσχυρότατος ἐφ' ἑπὶ πηλασία
καὶ τῆς τοῦ Νιστορος ἐφίεται ἐπωπυμάτας, ἣν ἐκείνῳ
δίδωσιν Ὀμηρος ἐν τῇ ποιήσει, ἱππότην αὐτὸν καὶ ἱπ-
πηλάτην συνεχῶς ἱππομαζών, τούτῳ ὅλον τε ὀλιγώρως 5
ἔχειν τῆς ἱππικῆς τέχνης καὶ οὐχ ἅπαντα ἱπποῖν
ἀκριβῶς ὅσα ἀπαδάξει αὐτὸν ἀγαθὸν ἱππία; ὅλον ἀνα-
217 α βαίνειν τε ἱππον ῥαδίως καὶ ἐγκαθίζεσθαι κοῦφως
καὶ ἀποπηδᾶν ζῶν βασιλῶν καὶ τὰ χαλεπὰ ἀπέχειν τε
ἴσα καιρὸς καὶ αὐθις ἵνα χρή ἀφίεσθαι, θαρρύνοντα μὲν 10
τοῖς λείοις καὶ ἀναπεπταμένοις δαπείοις, εὐλαβοῦμενον
δὲ τὰ δυσόριστα καὶ στενόνοστα, ὥς πον καὶ παρ' αὐ-
τῷ τῷ Ὀμήρῳ ἀγανακτοῖ πρὸς τὸν Ἀντίλοχον ὁ Μενέ-
λεως ἐν τῷ ἀγῶνι τοῦ ἱππικοῦ δρόμου ὃν ἐπὶ Πατρό-
κλῳ ἔθηκεν Ἀχιλλεὺς, ὅτι ἐπιθυμία τῆς νίκης τὸν μιν 15
ἀνυπομονή, προορώη, μὴ ἀνέχων πόνους ἱππων, ἀλλ' ἐπι-
σπείρων ἐν χωρίῳ σπονδῶ καὶ ἀπαυρήματα. εἰν. ὅστις δὲ
b ἐπὶ τοῖς ἐλλογίμοις εἶναι ἐρωτά ἔχει, οὗτος ἐν ἄλλῃ
τῷ διατρέβει μᾶλλον ἢ ἐν τῷ μελετᾶν συνεχῶς εὐτόνους
τε ἅμα καὶ ἐπισκόπους πέμπειν τοὺς οἰστούς; καὶ τρι- 20

264, 1 τοῦ βασιλέως φιληκόλιος Α: φιληκόλιος τοῦ βασιλέως Η.
3 ἔν] καὶ ἦν Α. 4 τῇ ποιήσει] τῇ om. Α. 7 ἀναβαίνειν
τε] τε ἀναβαίνειν Α. 9 τε om. Α. 10 ἀφίεσθαι] ἐφίεσθαι Α.
12 δυσόριστα Α. δυσπόριστα Η. δύσπορα Stephanus. δυσπόριστα
Iacobsius ad Antholog. Palat. vol. III. p. 388. 13 Μενέ-
λεως] μελέλεως (sic) Α. 17 ἐν χωρίῳ] ἐν om. Α. ὅστις
ἔστις Α. 18 τοῖς ἐλλογίμοις Α. ἔχει] ἔχει Α. 19 διατρέβει
διατρέβειν Α. εὐτόνους — ἐπισκόπους Α. εὐτόνους — ἐπισκόπους Η.

βοται αὐτοῦ αἱ χεῖρας παρὰ τὴν νεύραν καὶ τὴν γλῶ-
 φίδα, καὶ τοσαύτη αὐτοῦ ἡ μελέτη καὶ ἡ ἐπιστήμη δὴ
 ἡ τοῦ Κρητὸς Μηριόγου· ὥστε καὶ εἰ τῆς παλαιότητος
 ἀποτυχάνει, τῆς μηρίνθου γε μὴ ἁμαρτῶν. τὸν δὲ
 5 ἐφ' ὀπλομαχίᾳ βουλόμενον ἐπαίνου τυχεῖν τί ἄρα φῶμεν
 ὡ γυναιῶι, παντάπασιν ὀμιλοῦντα ὀπλομαχίας, καὶ
 ἄκυρον μὲν τοῦ ἐπὶ δεξιᾷ, ἄπειρον δὲ τοῦ ἐπ' ἀριστερᾷ
 νικῆσαι βῶν ἀξιάλην, ταύτην ἐπαίξεν τὴν εὐφημίαν
 καὶ ἐναιροπολεῖν τέχνης ἐπαίνους, ἣν οὐκ ἐξήσκησεν;
 10 ἴν' οὖν μὴ καὶ τὸν κυβερνήτην ὑμῖν ἐπαίγω καὶ τὸν
 παιμένα καὶ τὸν ἱατρὸν καὶ ἅπαντας δακνύοιμι τού-
 τως, ὅταν ἐρῶντας ἐπαίνων τῶν ἐπὶ τῇ τέχνῃ, ἐρίε-
 σθαι χρῆναι καὶ τῶν ἔργων τῶν ἐκ τῆς τέχνης, ἐπὶ
 αὐτὸ δὴ ἐρχομαι τὸ κεφάλαιον ὡς προϋδέημι.
 15 Ἄρα εἰ. τις ὑποῦ προαισθημένος καὶ ἀλευργίᾳ
 ἠμφισβήμενος καὶ ἐπιτροπεύων σχεδὸν τι ἅπασαν γῆν τε
 καὶ θάλασσαν, ὅσῃς τε αὐτὸς προστατεύει καὶ ἔσθην
 ῥύνται καὶ ὅσῃ συγχωρεῖ τὴν ὀργῇ, διψῇ οὗτος ἐπαί-
 νων ἀληθευόν. καὶ οὐδ' οἶδεν αἰεὶ θωπείας αὐτῷ προσ-
 20 ἰόντας, τοῦτο ἄρα ἡ γνώμη σὺ τεθάρρηται ὑπὸ τῆς
 ἀκροῦς ψήφου, καὶ ὁ μεταχειρίζεται ἤδη ἔχοντες
 ἀκίρως τε καὶ ἄτρυκτος μᾶλλον ὑπὸ ψόγου ἢ σιδήρου;
 ἀναμνήσθητε τοῦτον τοῦ πρώτου συλλόγου καὶ τοῦ 218 a
 μέλους τοῦ Βασιλείου, ἐφ' ᾧ ὁ σύλλογος. ἐν γὰρ ἀπό-
 25 χρῃ τῷ ἀνδρὶ τοῦτο εἰσὶν τι μέλος παποιημένον τῆς
 προκειμένης θούσης ἀπολαύειν, ἀλλ' ἐδυσχέρασε καὶ
 ἥτιςτο ὅτι μὴ εἰσφορεῖ ἤδη χρόνοις αὐτῷ ἡ φιλοσοφία,
 μηδὲ θαμίζει δαρυφοροῦσα εἰς τὰ βασίλεια, ὡς πάλαι
 εἰώθει. Παικίων μὲν γὰρ ὁ χρηστός, ἐπὶ δὲ δημηγορεῖ

208, 1 τὴν γλῶφίδα A. εἰς γλῶφιδας H. 2 αὐτῷ A.
 δὴ A. δὴ καὶ H. 3 Μηριός] κρητῶν A. εἰ ἡ A.
 4 γε om. A. 5 ὀπλομαχίᾳ] ὀπλομαχίας A. 6 νικῆσαι]
 Iliad. η, 239. ταύτην] ταῦτα A. ἐπαίξεν — ἐναιροπολεῖν]
 ἐπαίξεν — ἐναιροπολεῖ A. 12 ἐρίεσθαι] ἐρίεσθαι A. ἐκύνων
 τὸν] τὸν ἐπαίνων A. τῇ τέχνῃ A. τῇ om. H. ἐρίεσθαι —
 τέχνῃ om. A. 23 ἀναμνήσθητε] ἀναμνήσθητε A. 25 μέλος]
 μέλος-φ A.

- οἶνται αὐτῷ προθυμότερον συνεπήχθησαν ὁ δῆμος ὁ Ἀθη-
ναίων, μή τι ἔρα, ἔρη, πακὸν εἰπὼν ἀλήθια ἐμαυτὸν;
βασιλεὺς δὲ οὐ λέγουσαν φιλοσοφίαν, ἀλλὰ σιωπῶσαν,
b ὑποκτον ποιεῖ καὶ τὴν σιωπὴν αὐτῆς ἀντὶ σημείου
λαμβάνει τῆς ἐνδείας τῶν ἔργων. ὅστις σὺν ἐπαινοῦ
αὐτῷ εἰσίστησιν καὶ τούτου λαμπροῦ τε καὶ μετεώρου
καὶ δι' ὑψηλῶν ὀνομασίαν καὶ ἐξ αὐτοῦ σχαδὸν τοῦ
Ἑλλαντικός, περισηποῖ τὸν πεζὸν ἐπαινήτην καὶ λαπαρῶς
ἔχει τοῦ ἀκοιμώτου ὕμνον καὶ ἀνηδύντου, οὐκ ἐνδηλός
ἔστιν ἐπιπροσθεὶς ἄγων ἀλήθειας καλλιπείας;
Τοῦτο δὲ οὐκ ἂν ἄλλως αὐτῷ συμβαίνοι, εἰ μὴ
ἐγκύπτων πρῶτον εἰς ἑαυτὸν καὶ τὰ ἑαυτοῦ ἔργα ἐπι-
c σκεπῶν πλοῦτον ὁρῶν, πρᾶξιων ἀγαθῶν καὶ καλῶν,
ἃς οὐκ ὀκνεῖ ἄδω ἐπισημαρίζουσαι ἢ φιλοσοφία. ἐπίστα-
ται γὰρ, ὡς εἰσιν, τοὺς μὲν ἄλλους λόγους, ὅσοι εἰσοι-
15 τῶσιν αὐτῷ παρὰ τῶν ποιητῶν καὶ τῶν συγγραφέων,
ἐντιμότερον ὡς τὰ πολλὰ ποιοσμένους τὸ δοκοῦν τοῦ
ὄντος καὶ τοῦ ὠφελίμου τὸ κεχαρισμένον. ταῦτά τοι
καὶ εἰσέναι ἐσκενασμένους πρὸς ἡδονήν, ὥσπερ Ὀμηρος
λέγει τὴν Ἥραν εὖ ἐντύνασαν ἑαυτὴν ἀφικέσθαι παρὰ
20 τὸν Δία, ἔμπεχόνη τε αἰλουργαὶ καὶ καλύπτεται καὶ ἰλλο-
d βίοις, καὶ ἐπὶ πᾶσι τῷ κατ' αὐτῷ τῆς Ἀφροδίτης.
οὕτω δὲ καὶ τούτους τοὺς λόγους πολὺν ἐνδέεσθαι τὸν
ἐξωθεν κόσμον σχημάτων τε καὶ ὀνομασίων, καὶ τότε
εὖ μὲν ἐπιλεγμένων καὶ συνηρμοσμένων τῇ γνώμῃ, ἐν-
25 δῆλους εἶναι ὅτι οὐ μόνον θαυμάζουσιν ὅσα θαυμαστὰ
ἀληθινῶς, ἀλλὰ καὶ ὅσα οἱ παλαιοὶ οἰοῦνται μακαριστὰ
εἶναι, δύναμιν καὶ τέχνην καὶ οὐσίαν. μόνον δὲ δι
ἄρα ταύτην τὴν τέχνην ζητεῖν καὶ γινώσκειν; τίς ἀλη-

: 200, 1. ὁ Ἀθηναῖος A. 3 om. H. 4 ὑψηλῶν] σαρκεῖα A.
6 λαμπροῦ A. ὑψηλοῦ H. καὶ μετεώρου add. A. 13 καλῶν A.
βασιλεῶν H. 14 εἰδέναι] ἔδωκεν Stephanius. 15 ταῦτε μὲν A.
καὶ τοὺς μὲν H. 17 ἐντιμότερον A. ἐντιμότερον H.
ποιοσμένους A. ἀντιστοιχοῦσιν H. 18 δοκοῦν] δοκοῦν A.
19 Ὀμηρος] Iliad. ε, 162. 21 ἰλλοβίοις] ἰλλοβίῳ A. 24 σχη-
μασίων] σχημάτων A. 27 παλαιοὶ A. πόλιν] H. πολλοὶ Stephanius.
28 τέχνην καὶ οὐσίαν A. τέχνην καὶ ἐξουσίαν H. δεῖ, om. H.

θινῶς βασιλεὺς καὶ τίνα σημεῖα αὐτοῦ καὶ γινώσκω 219 a
 τα· ὅτι οὐ χρυσὸς αὐτὸς οὐδὲ δράκοντες λαπτῶν ὑφ' αὐτῶν
 τῶν οὐδὲ μὴ ἄλλα τοξεύεσθαι ἐπὶ αὐτοῖς καὶ ἀκοντίζειν·
 ταῦτα γὰρ αἶμαι καὶ Νέρωνι ὑπῆρχε καθαρὰ δοῦναι καὶ
 5 Δομετιανῷ μελαγχολῶντι· ἀλλ' εἰ ἡ ψυχὴ ἀνὴρ ὁρῶσα
 πρὸς τὸν τοῦ πατρὸς βασιλείᾳ συντεταμένη καὶ ἀρχο-
 μένῃ ἐκείθεν ὅσα οἶόν τι ἀρύεται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τῇ
 ἐπὶ τῆς γῆς βασιλείᾳ.

Ὡν καὶ σὺ, ὦ χρηστὲ, ἀρνούμενος οὐκ ἐδεήθης
 10 τῶν τοξευτῶν οὐδὲ τῶν ὀπλιτῶν οὐδὲ τῶν Ἀρμενίων οὐδὲ b
 Ἰβήρων οὐδὲ ἵππου πεφραγμένης, ὥστε τὴν φλόγα εἰσέ-
 σαι τὴν Σκυθικὴν, ἀλλὰ μόνῃ τῇ σῇ βουλῇ καὶ τῇ σῇ
 γνώμῃ ὑφ' ἑαυτῆς ἡ φλόξ ἐκείνη ἀπεμαράνθη. οὐ γὰρ
 κάτω σοι νέμει τὰ ὄμματα οὐδὲ ὁ νοῦς ἐμφροντίς ἐστιν
 15 ὁπόθεν τὸ χρυσίον πλεον ἔσται σοι ἢ τὸ ἀργύριον,
 ἀλλ' ὁπόθεν σοι πλεονάσουσιν οἱ τῶν ἀγαθῶν πράξεων
 θησαυροὶ, οἱ μόνοι ἄσυλοι καὶ ἀνάλωτοι. ταῦτ' οὖν
 γινώσκων, ὡς ἔοικεν, ὦ σοφώτατε, μόνῃ ταύτης μαθή-
 ματα καὶ διδάγματα τῆς ἐπιστήμης, εἰσπράττεσθαι αὐ- c
 20 τὴν οὐκ ὀκνεῖς ἐν μέσῳ τε καὶ ἐφ' ἀπάντων τὸ ἔργον
 ἐφ' ᾧ ἔταξεν ἑαυτὴν, οἷόν τινα ἐτήσιον εἰσφορὰν. καὶ
 οὐκ ἐφίστης μόνῃ τῇ εἰσπράξει ἀρχὴν τινα καὶ στρατιώ-
 την, ἀλλ' αὐτὸς κατεπείγεις καὶ αὐτὸς ἐπαναγκάζεις καὶ
 αὐτὸς ἀποδέχεσθαι τὴν εἰσφορὰν ταύτην διανοῇ. τυχὸν
 25 δὲ καὶ αὐτὸς εἰδὼν ἂν καταλάβοις τὸ ταμίειον. διπλῇ
 οὖν με ἐπιγυροῦσθαι προσήκει, καὶ ὅτι τὰ παιδικὰ
 μοι οὕτως διοικεῖται ὥστε ἔρᾳν τέχνης δυσχεραίνουσίνης d
 ψευδολογίαν, καὶ ὅτι φιλοσοφία πεπίστευται μόνῃ ἀξιο-
 πιστος εἶναι καὶ ἐπαινέτις παμβασιλείας.

267, 4. ἐπῆρχε] ἐπάρχειν A. 10. τῶν ἀρμενίων A. εἰς
 σκ. H. 11 ἵππου A. τῆς ἵππου τῆς H. 13. οὐ γὰρ A.
 αὐτῶν H. 14 [ἐμφροντίς] A. ἐν φροντίδι H. 15. πλείον
 add. A. 22 μόνῃ] ταύτῃ Roulezius p. 49. coll. p. 143 d. 194 c.
 εἰσπράξει] πράξει A. στρατιώτης] στρατιώτης A. 23. ἐπὶ
 συγκρίσει] καταναγκάζεις A. 26. με ἐπὶ προσήκει A. σοι
 προσήκει ἐπὶ H. 29. ἀπαρτίς] ἀπαρτίς A.

Ἀρμένιον ἀνδρῶν ἐκκαταχύματα καὶ εὐάλωτον καὶ
 προσίτι γε ἐκ τῶν ἐκείνῃ βαρβάρων, οἷς ἐν ἴσθι μὲν τὸ
 ἐξερκαῖσθαι, ἐν ἔθει δὲ τὸ ὑποπαύειν, δουλεία δὲ ἐλευ-
 θερίας οὐ πολὺ διενήνοχεν, ἀλλ' οἷς ἐκ παιδῶν συντρέ-
 φεται φρόνημα ἀληθές, καὶ οἷς τὰ μικρὸν ὑποκῆναι
 χαλεπώτερον τοῦ κτηνᾶναι ταύτων ἐπαρῶμεν τοὺς ἐξερ-
 χους καὶ πορνεύοντας ἐν ρακίῳ παραχωροῦντας σὺν
 μισθῷ, ἀλλὰ τοῦ σιδήρου καὶ τῶν ξιφῶν ἐξισταμέ-
 νους, οἷς μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐκράτουν, καὶ τοῖς
 γήρασιν ἐμψυμένους τοῦ βασιλείως μάλλον, ἢ πρὶν τὴν
 θείην φησὶν Ὀμηρος τοῖς γόνασιν ἐμψῆναι τοῖς τοῦ
 Διὸς, ἥνικα ὑπὲρ τοῦ παιδὸς ἐλιπαρῶν· ἕως ἔτυχον νε-
 μματος εὐμενοῦς καὶ φωνῆς οὐ πόλεμον ἐγαιρούσης, ἀλλ'
 ὅλης ἰλῆς, ὅλης εἰρηναῖας, ὅλης εὐγνώμονος, ὅλης
 ἀφαισης τὰ ἀδικήματα.

Ἡ καὶ κυανέσιν ἐπ' ὀφρύσι νεύσε Κρονίων.
 ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπερρώσαντο ἀνακτος
 κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο· μέγαν δ' ἐλίλειν
 Ὀλυμπον,

καὶ οὐδὲν ῥῆμα αὐτοῦ παλινάγρετον οὐδ' ἀπατηλὸν
 οὐδ' ἀτίλειστον.

Ἄλλ' ἰδοὺ τὸ ἐχθιστόν ὄνομα Σκύθαι ὅπως νῦν
 ἀγαπητόν, πῶς νῦν καχαρισμένον, πῶς νῦν προσήγορον.
 συμπανηγυρίζουσιν ἡμῖν τὴν τοῦ στρατηγοῦ πανηγυρίαν,
 ὑφ' οὗ καλῶς ποιοῦντες ἰάλωσαν, καὶ συνεορτάζουσι τὰ
 211 α κατ' ἐαυτῶν ἐπινίκια. εἰ δὲ μὴ πρόρριζοι παντελῶς
 ἀπολώλασιν, οὐ γὰρ δυσχεραίνειν λόγου γὰρ καὶ φιλα-
 θρωπίας αἱ νῆκαι τοιαῦται, οὐκ ἀνέλιθον, ἀλλὰ βελτίους
 ποιῆσαι τοὺς λελυπηκότας. ἔστω γὰρ ὅτι καὶ τὸ ἀν-
 εἶν ἦν ἐν ῥαστώνῃ καὶ δρᾶσαι πάντα ὑπῆρξεν ἂν
 ἡμῖν, ἀντιπαθεῖν δὲ μὴδ' ὀτιοῦν, καίτοι γε ἐκ τῶν
 πολλαῖς συμβεβηκότων οὐ ταῦτα ἦν ἀκόλουθα καὶ εἰ-
 κότα, ἀλλ', ὅπερ εἶπον, ἔστω καὶ τοῦτο κείσθαι ἡμῖν
 ἐπ' ἐξουσίας. πότερον οὖν βέλτιον νεκρῶν ἐμπλησαι τὴν

θρόνον ἢ γυμνάσιον, καὶ τὰς τῶν ἀπαδείξαι μισθὴν ἢ ἀν- b
 θρώπων; καὶ βαδίζειν δι' ἀγρίας ἢ δι' εἰρησμήνης;
 καὶ ἐκρίμαίνε τοὺς περσικισμένους ἢ τοὺς ἀρουντας; καὶ
 μετεκίμειν, εἰ τυχόν, Φρύγας καὶ Βιθυνοὺς ἢ συνοικί-
 5 ζων οὓς κημερμένα; ἀκούει παρὰ τῶν ἐκείθεν ἀρι-
 στοκρίτων ὅτι μεταποιούσι τὸν σιδήρεον ἐκ τῶν ξιφῶν
 καὶ τῶν θυράνων εἰς δαμάλλας νῦν καὶ δρεπάνια, καὶ
 τῶν Ἀθην πάροικων ἀσπαζόμενοι προσέχονται Ἀθηναί- d
 κας ἀναύσας.
 10 Πολλὰ τοιαῦτα καὶ πρότερον ὁ βίος ἤνεγκεν ὁ
 ἀνθρώπινος, καὶ οὐκ ἐν ἡμῶν πρώτων ἀπήνηται τὸ ο
 σκληρώμενος τυχόντας τοὺς ἡδαικτότας ἐν χρεῖα μετὰ
 ταῦτα γενομένους τοῖς ἡδαικτομένοις. ἀλλ' ὁρᾶτε ταυτοῦς
 Γαλάτας τοὺς ἀπὸ Πάστῃ. οὗτοι μίντοι πολέμου νόμος
 15 διαβάτες εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ πᾶσαν τὴν ἐστὶν Ἀλφειοῦ
 ἀναστήσαντες ἐγκατέμειναν ταύτῃ τῇ χώρᾳ, ἣν νῦν
 κατοικοῦσι, καὶ οὐκ ἐξέστησαν αὐτοὺς Πορσέτης οὐδὲ
 Δοκίμουλος, λίαν ἐξόν, οὐδὲ ὁ Σαβαστός οὐδὲ οἱ μετ'
 αὐτὸν αὐτοκράτορες, ἀλλὰ ἀφέντες τὰ ἀδικήματα ἐν
 20 μέρι τῆς ἀρχῆς ἀπρήσαντο. καὶ νῦν οὐαὶ βαρβάρου
 Γαλάτας ἂν τις προσείποι, ἀλλὰ καὶ πάνν Ῥωμαίους· d
 τοῦνομα γὰρ αὐτοῖς τὸ παλαιὸν παραμεινέμεν, ὁ βίος
 δὲ σύμφυλος ἦδη. καὶ ἐσφάρονται ἄς ἡμεῖς εἰσφορὰς
 καὶ στρατεύονται ἄς ἡμεῖς στρατείας καὶ ἀρχοντας δέ-
 25 χονται ἐξ ἑσών τοῖς ἄλλοις καὶ νόμοις τοῖς αὐτοῖς ὑπα-
 κοῦνται. οὕτω καὶ Σκεῦθας ἀφόμεθα ὅλῃον χρόνον·
 νῦν μὲν γὰρ ἐπὶ τὰ προσκευάσματα αὐτῶν πᾶν, ἀμύ-
 μεθα δ' οὖν οὐκ εἰς μακρὰν ὁμοσπένδους, ἐμπορεύμε- h
 ζοντες, ὁμοῦ στρατιωτικούς, ὁμοῦ λεκτοῦργαυτάς, τὸ
 30 δὲ ἀκλήρητο ἄρην, πρὸς θορᾷ καὶ Σκεῦθας ἐξῆ. 312 a
 μωδῆμεν.

Ῥωμαῖοι Μασσηάσαν τὸν Ἰλβαν πολλὰ καὶ ἀνὰ
 αὐτοὺς εἰρησμήνον ζῶντα λαβόντες οὐ διαφύσαν,

257, 3 καὶ μετεκίμειν A. καὶ om. H. 4 τόχοι] Velge
 τυχῶν. 8 πόρεσθον ἀσπαζόμενοι] Euripidis Hippolyti v. 102.
 comparat Porsonus in Advers. p. 218.

ἀλλὰ ἐφύλαξαν· καὶ γέγονε Μαστιγίστας αὐτοῖς πρὸς
τοὺς ὑστερον πολέμιους, πρόβελος καὶ φυλακτήριον· καὶ
τὸν κατίστηκε μὲν ἅπασα ἡπειρος, γῆ δὲ καὶ θάλαττα
τοὺς προστατάς· στεφανοῦσαν, ἥ δὲ ἀρχὴ καθάπερ ναὺς
μυριοφόρος πολλὰ δὴ πενήθεισα ὑπὸ χαλκῶτος καὶ τρι-
κυμίας ἀναλαμβάνει καὶ ὀχυροῦται· καὶ ἀνείησεν
μὲν ὅσοι, ἀλευθεροῦνται δὲ ὅρη φόβου, πεδία δὲ ἐν-
b καρπαζίῃ, οὐδ' ἐπὶ πρὸς Ἰστρίῳ ἀλλεῖται χώρος, ἐπὶ πο-
λέμων ὀρχήστρα, ἀλλ' ἀγείται τοῖς σπέρμασι καὶ τοῖς
ἀγρότεροις· σκεῦτοι δὲ ἐγείρονται καὶ ἀπαύλεις καὶ τῇ ¹⁰
αἰάλει καταπνικνοῦνται φοροῶν· σύμπλευς δὲ ἡ ἀρχὴ
ἅπασα καὶ ὁμοπαθῆναι ὡς περ ἐν ἕρπον καὶ οὐκ εἶναι διέφ-
ρωγῆς καὶ διόσπαάσαι πολλαχῶς· τί τελευτοῦσαν ἀπείλε-
σαν ἡ Ἑλλάς τῆς εὐχῆς Δίακον· αὐχμῶς παροδείξας, καὶ
οὐδὲ ἅπασα ἡ Ἑλλάς, ἀλλ' ὅση αὐτῆς πρὸς αἰγύπν, ¹⁵
ψάλλον σὺ τῇ πλείστῃ μορφῇ τῆς γῆς φῶς ἀνιπτεύσας;
c αὐτῇ γὰρ, ὅρ' ἄνδρος πατρὸς ταύτην ἐποιήσω τὴν εὐχὴν,
ἀλλ' ἔλη γέγονεν ἡμεῖς αὐτῇ εὐχῆς ἡ σὴ βασιλεία· εὐχὴ
γάρ, τοῦ ῥήματα καὶ ὀνόματι, ἀλλ' ἐσθέρμα, δικαιο-
σύνη, πρῶτης, αἷς προτραπέμενος αἰὲς δῆλος εἰ τὸν ²⁰
θεόν.

Τίς γὰρ ἄλλος αὐτοκρατόρων ἢ νόμος; ἔθηκεν
ἡμερωτέρους, ἢ οἰκούς ἀρθῶς πεπονηκότας, ἢ συμπε-
ράς παρεμυθήσατο, ἢ θυσίηματα ἀπεκούφειν, ἢ
νεόσκητα ἐκτελερεῖν ἢ γῆρας ἡδέεσθαι ἢ γέγονεν πάλαι πα-
d τρὸς ἑρφατοῖς; ἐπὶ τρὸς δὲ ἐκ τῶν ταμείων πρὸς τοὺς
μὴ δικαίως καταβαλόντας χρυσὸς ἐπαύηκε; τίς παιδοῦ
ἔστησε πρόπαιον; τίς ἔδωκε λέρην τὰ ἀριστεύα κατὰ σι-
δήρου; αἷς κίωμα ἐνίκασι τελευτήσας, ἥς οὐδεὶς συν-
e γήμαστο σφρασίωτης; πρὸς δὲ ἀνέμεται μᾶλλον κατα-
φυγὴ τοῖς δυσπραγοῦσιν; ἵνα γὰρ τὰ ἄλλα παρῶ, ἄλλο
ἦτορ καὶ πρῶτον καὶ ἄδυστα γῆ· μερῶν καὶ Ἑλλάδας,
καὶ μερῶν καὶ Ἑλλάδας.

258, 3 γῆ δὲ — στεφανοῦσιν add. A. 10 τῇ αἰάλει κατα-
πνικνοῦνται] Vulgo γῇ αἰάλει καταπνικνοῦνται. Correctum ex orat.
XXXIV, p. 62. ed. Maj.; mo 13. ἀπείλεσαν] Vulga ἀπείλεσαν.
16 αὐ] οὐδ' A. 18 αὐτῇ — αἰσθέρμα add. A. 25 ἡ γῆρας
ἡδέεσθαι add. A.

οὐχ ὅσον ἐπὶ τοῖς νόμοις ἀπολωλότα, συνδιτήρησας
καὶ διαφύλαξας, οὐ παραρρήξας τοὺς νόμους, ἀλλὰ
πραίνας, ὅτι καὶ αὐτὸς νόμος ἐμψυχος εἶ καὶ ὑπεράνω
τῶν γεγραμμένων. ἂν ταῦτα ἐκπονῶμεν, ἂν ταῦτα
5 πλείω ποιῶμεν, ὥσπερ Σκνυθῶν ἐκρατήσαμεν ἀναιμωτὶ 213 a
καὶ ἀδακρυτὶ, οὕτω καὶ Πέρσας οὐκ εἰς μακρὰν προ-
αξόμεθα, οὕτω καὶ Ἀρμεγίους ἀναληφόμεθα, οὕτω καὶ
τῆς μέσης τῶν ποταμῶν ὅπόσον ἄλλοι προήκοντο ἀνα-
σώσωμεν, οὕτω πολλοὺς ἀνιραῶμεν ὑπάτους ἐπ' ἀγαθοῖς
10 ἐργοῖς καὶ ἀγαθαῖς διακονίαις.

Ἐν ταῦτοις τρέφομεν τοῖς μαθήμασι καὶ τὸν
ἐργασητὸν ἀστέρα τῆς οἰκουμένης, καὶ γενοίμην αὐτῷ
Φοῖβεῖ ἔγωγε, καθίζων ἐπὶ τοῖς γόνασιν, οὐκ ὄρων κο-
ρινθίους οὐδὲ πιμμάτων, ἀλλ' ἐπ' ὁδὸν κλέα ἀνδρῶν καὶ b
15 βασιλέων ἀγαθὰ ἔργα, μάλιστα δὲ οἷα πολλὰ τὰ πα-
τρῆα. ἤδειν γὰρ ταῦτα αὐτῷ καὶ συντροφώτερα τῶν
λοιπῶν, καὶ τῶντα μάλιστα προσκατιδεῖται καὶ ἐμμένει
τῇ μνήμῃ ἀνεξάλειπτα καὶ ἀνέκλυτα.

259, 11 τρέφομεν A. τρέφομεν H. 13 γόνασιν] γρ. καὶ
τοῖς σώμασιν margo A. 17 ἐμμένει] ἐμμενῇ Iacobaeus ad
Ach. Tat. p. 856.

XVII.

ΕΠΙ ΤΗ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑΙ ΤΗΣ ΠΟΔΙΑΡΧΙΑΣ.

Ἐπαγγαγεν αὐτῷ διὰ μικροῦ χρόνου φιλοσοφίαν ὁ
 θιουδέστευτος αὐτοκράτωρ εἰς τὴν τῶν κοινῶν ἀρε-
 λειαν, ἐνδελεστερον τῶν ἀναγκῶν βασιλευσάντων· οἱ μὲν
 γὰρ εἰρωνὴν μέταν· ἐπὶ ταῖς λόγοις, αἱ δὲ τὰ ἔργα προ-
 λόμενοι πολλὰκις κατελθεῖν οὐκ ἐδυσσάμενοι, αἱ δὲ ἔργα
 d τῶν προσβειῶν σέως ἐπολετῆτο καὶ ἐλεγκτοῦνται τῇ κοινῇ
 πατριδι. βασιλεὺς δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν αὐτῇ περιεθεῖ
 καὶ παρεγγυᾷ γίνεσθαι ἀντιοντοῦ ἐπὶ τῷ τῷ αἵματι
 ἡξίου. καὶ πάσαι μὲν ἐξῆν φιλοσοφίαν καθήγουμένην
 τοῖς ἀθλοῦσι τοὺς δημοστοὺς ἀγῶνας αὐτὴν θεωρεῖν
 ἡσυχῇ καὶ ἀπραγμόνως· κατὰ γὰρ δὲ ταύτην βασιλεὺς
 ἀντὶ τῆς θεωρίας εἰς τὴν κοινιστρὰν καὶ δίδωσι παιδι-
 214 α τοὺς πολλοὺς ἀνθρώπους ὅτι οὐ λόγος ἦν ἀρα ἔργων
 χωρὶς, ἀλλ' ἔργων ἀποδείξεις ὑπὸ λόγου ποδηγούμενων,
 οὐδὲ ἀκίνδυνος διδασκαλία τῶν ἀρχικῶν παραγγελά-
 των, ἀλλὰ καὶ πρᾶξις ὧν παραγγέλλει.

Καὶ ἤνεγκεν ὁ καθ' ἡμᾶς χρόνος βασιλείαν αἰδο-
 νομένην τῶν τοῖς παλαιοῖς δεδογμένων, οἱ καλῶς ἔξιν
 τηνικαῦτα ταῖς πόλεσι τὰ πράγματα ὑπελάμβανον,
 ὅταν τῇ τοῦ λέγειν ἀρετῇ ἢ τοῦ πράττειν ἐξουσία συν-
 δραμῇ καὶ εἰς ταῦτόν ἔλθωσιν ἄμφω, δύναμις τε πολι-
 τικῇ καὶ φιλοσοφίᾳ, ὥς πρῶτας ἐν αὐτῷ δεικνὺς συν-
 b τρεχούσας ὁ φιλοσοφώτατος αὐτοκράτωρ παρακαλεῖται
 καὶ ἡμῖν ἐν γῆρα γοῦν ἀκολουθεῖναι νεότητι φιλοσο-

φρόση καὶ ἀπονόμει τὴν ἐλευθεριωτάτην τῶν αὐτοῦ
φροσιδων ἡμῖν, τὴν σμυτὴν ταύτην καὶ εὐχρηστὴν πολικαρ-
χίαν οἰκίαν τε καὶ ἀκόλουθον ταῖς δέκα πρᾶξιαις
καὶ ταῖς ὑπεροφίαις ἀποδημίαις, ἃς ὑπὲρ ἡμῶν, ὡς
5 οἷόν τε ἦν, ἐκ πύστητος εἰς ταύτην τὴν ἡλικίαν οὐκ
ἀναξίως τῆς χειροτονίας τῆς ὑμετέρας οὐδὲ ἀνωφελεῶς
διηρτίσμεν.

Καὶ παρατρέχει τοὺς πρότερον αὐτοκρατόρας ἀντὶ
τῶν δεύων ἀνδραγάτων καὶ τῶν συνεχῶν παρεδριῶν, ἐντο-
10 γὰρ τμητῇ καὶ τηλικαύτῃ κοσμητῇ τε ἡμῶς καὶ παρ' ἡμῶν ὁ
κοσμεύμεται κατενεγκνάζων, οὐκ ἐπηλύν, οὐδὲ ὀφνεῖον
τῶν ἀρχόντων τῆς πόλεως τῆς βασιλίδος χειροτονῶν,
ἀλλ' ἐγγετῇ, ἐντεταγμένον ὑμῖν καὶ ἐναυξήθεντα καὶ
ἐνκοῦντα, ὡς μηδὲν εἶναι τῆς παρουσίας ἀρχῆς ἀγα-
15 θόν, ὅ μὴ κακῶν ἀπάντων ἀναφανέται. οὐκοῦν οὐδὲ
ἐπεὶ θεαίμεθα τὴν ἀπίσταντα ταύτην εἴη ψήφον.

Βασιλεὺς γὰρ φιλόσοφον φιλόσοφος διακροτόμαχος
πολιτικὴν χειροτονίαν ἄλλοτερον ἐαυτὸν εὐδὲς δεικνύει
τοῦ ἀποσπῆματος, εἰ μὴ φιλοσοφίαν ἡμεῖς ἐν τῇ γλῶσσῃ
20 μόνον κείσθαι ὑπολαμβάνομεν καὶ οὐ πολλῷ μᾶλλον ὁ
ἐν τῇ ψυχῇ, ὅταν θυμὸς μὲν ἢ πικρομισμένος, ὀργὴ
δὲ ἐκκεκαλωμένη τῷ λόγῳ, φιλοχορημασία δὲ ἐξοικεί-
ται τῆς ψυχῆς, ὡμότης δὲ μακρὰν πον ἀγνῆν, παρ-
ταχοῦ δὲ ἡ κόμος καὶ ἡ δίκη καὶ ἡ θέμις ἔχουσι τὴν
5 παρεδρίαν. ὁ τοιοῦτον βασιλεὺς μὴ φιλοσοφεῖν ἐπιλαμ-
βάνων οὐ μόνον Πλάτωνος ἀνήκεος οὐδὲ Πυθαγόρου,
ἀλλ' οὐδὲ τὰ πράγματα ταῦτα γινώσκων, ὅτι πᾶσα ἀρετὴ 215 α
τῆς ἐπιστημῆς φιλοσοφία, καὶ παρὰ τὴν θμετάτην
τῶν ἐπιστημῶν, εἰς κόμην ἰσως καὶ πύγμονα καὶ τρεῖς
β βάνονα.

Ἀπολαύει τοῦτον ὁ αὐτὸς ἡμῶς χρόνος τῶν Ἑρε-
ιστοῦ καὶ τῶν ἐπιστημῶν, τῶν Ἀδριανου, τῶν Μάρκου,

261, 1. ἐλευθεριωτάτην A. ἐλευθεριωτάτην H. 10. κοσμητῇ
Harduinus. Vulgo κοσμητῇ. ἡμῶς A. ἡμῶς H. 23. σμυτῇ
Vulgo σμυτῇ. 24. ἐκκεκαλωμένη p. 3. Vulgo ἐκκεκαλωμένη
25. παρεδρίαν παρεδρίαν Roulezius p. 32.

XVIII.

α ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΦΙΛΗΚΟΙΑΣ.

Ἄρα ὅστις εὐδόκιμος εἶναι ἱστυδάκει ἐφ' ἱππηλασία
καὶ τῆς τοῦ Νίστορος ἐρίεται ἐπωκυμίας, ἣν ἐκείνῳ
δίδωσιν Ὅμηρος ἐν τῇ ποιήσει, ἱππότην αὐτὸν καὶ ἱ-
πηλάτην συνεχῶς ἱππομαζών, τούτῳ ὅλον τε ὀλιγώρως 5
ἔχειν τῆς ἱππικῆς τέχνης καὶ οὐχ' ἅπαντα ἱπποῖν
ἀκριβῶς ὅσα ἀπαδάξει αὐτὸν ἀγαθὸν ἱππία, ὅλον ἀνα-
217 α βαίνειν τε ἱππον ῥαδίως καὶ ἐγκαθίζεσθαι κοῦφος
καὶ ἀποπηδᾶν ξὺν βρασιῶν καὶ τὰ χαλινὰ ἐπείχειν τι
ἴνα καιρὸς καὶ αὐθις ἵνα χρή ἀφίεσθαι, θαρρῶντα μὲν 10
τοῖς λείοις καὶ ἀναπηκτέτοις δαπέδοις, εὐλαβοῦμενον
δὲ τὰ δυσόριστα καὶ στενόπορα, ὥς πον καὶ παρ' αὐ-
τῷ τῷ Ὀμήρῳ ἀγανὰ κτὶ πρὸς τὸν Ἀντίλοχον ὁ Μενέ-
λειος ἐν τῷ ἀγῶνι τοῦ ἱππικοῦ δρόμου ὃν ἐπὶ Πατρό-
κλῳ ἔθηκεν Ἀχιλλεὺς, ὅτι ἐπιθυμία τῆς νίκης τὸν πιν 15
ἄνυσαι, αὐτοπροσώφῃ, μὴ ἀνέχων τοὺς ἵππους, ἐλλ' ἐπι-
σπέρων ἐν χωρίῳ σπινθὶ καὶ ἀποκρήντῃ. εἰν. ὅστις δὲ
b ἐπὶ τοξικῇ ἐλλογιμὸς εἶναι ἐρωτὰ ἔχει, οὗτος ἐν ἄλλῃ
τῷ διατρίβει μᾶλλον ἢ ἐν τῷ μελετᾶν συνεχῶς εὐτόνους
τε ἅμα καὶ ἐπισκόπους πέμπειν τοὺς οἰστούς, καὶ τρι- 20

264, 1 τοῦ βασιλέως φιληκόιας A. φιληκόιας τοῦ βασιλέως H.
3 ἦν] καὶ ἦν A. 4 τῇ ποιήσει] τῇ om. A. 7 ἀναβαίνειν
τε] τε ἀναβαίνειν A. 9 τε om. A. 10 ἀφίεσθαι] ἐφίεσθαι A.
12 δυσόριστα A. δυσπόριστα H. διάπορα Stephanus. δυσπόριστα
Iacobsius ad Antholog. Palat. vol. III. p. 318. 13 Μενέ-
λειος] μένελος (sic) A. 17 ἐν χωρίῳ] ἐν om. A. ὅστις]
οὔστις A. 18 τοξικῇ] τοξικῆς A. ἔχει] ἔσχει A. 19 διατρίβει]
διατρίβειν A. εὐτόνους — ἐπισκόπους A. εὐτόνους — ἐπισκόπους H.

βοντω αὐτοῦ αἱ χεῖρες παρὰ τὴν νεκρὴν καὶ τὴν γλυ-
 φίδα, καὶ τοσαύτη αὐτοῦ ἡ μελέτη καὶ ἡ ἐπιστήμη δὴ
 ἢ τοῦ Κρητὸς Μηριόου. ὥστε καὶ εἰ τῆς παλαιᾶς
 ἀποτυχάνει, τῆς κρηίνου γε μὴ ἀμαρτῶν. τὸν δὲ
 5 ἐφ' ὀπλομαχίᾳ βουλόμανον ἐπαίνου τυχεῖν τί ἄρα φῶμαι,
 ὃ γενναῖοι, παντάπασιν ἀμιλοῦντα ὀπλομαχίας, καὶ
 ἀπειρον μὲν τοῦ ἐπὶ δεξιᾷ, ἀπειρον δὲ τοῦ ἐπ' ἀριστερᾷ
 νεμῆσαι βῶν ἀζαλέην, ταύτην ἐλαΐζον τὴν εὐφημίαν
 καὶ ὀνειροπολεῖν τέχνης ἐπαίνους, ἦν οὐκ ἐξήσκησται;
 10 ἔν' οὖν μὲ καὶ τὸν κυβερνήτην ὑμῖν ἐπάγω καὶ τὸν
 παιμῖνα καὶ τὸν ἱατρὸν καὶ ἅπαντας δεικνύομαι τοῦ-
 τούς, ὅταν ἐφίκνται ἐπαίνων τῶν ἐπὶ τῇ τέτῃ, ἐφί-
 σθαι χρῆται καὶ τῶν ἔργων τῶν ἐκ τῆς τέτῃς, ἐπ'
 αὐτὸ δὴ ἔρχομαι τὸ κεφάλαιον ὃν προεῖδμεν.
 15 Ἄρα εἰ τις ὑψοῦ προσηυδήματος καὶ ἀλευργίᾳ
 ἡμψισμένους καὶ ἐπιτροπεύων σχεδὸν τι ἅπασαν γῆν τι
 καὶ θάλασσαν, ὅσης τι αὐτὸς προστατεύει καὶ δὴν
 ῥύεται καὶ ὅσην συγχωρεῖ τὴν ὀργὴν, διφῇ οὕτως ἐπαί-
 νων ἀληθειῶν καὶ οὐκ οἶδεν ἄντι θυπείας αὐτῇ προ-
 20 ὄντας, τότε ἄρα ἡ γνώμη αὐτῷ τεθάρροικεν ὑπὸ τῆς
 ἀνωδίας ψήφου, καὶ ὃ μεταχειρίζεται ἤδη ἔκτον ἔτος
 ἀχέρονός τε καὶ ἄτροτος μᾶλλον ὑπὸ φόβου ἢ σιδήρου;
 ἀταμνήσθητε τοῖσιν τοῦ πρώτου σκελλόγου καὶ τοῦ 218 α
 μέλους τοῦ Βασιλείου, ἐφ' ᾧ ὁ σῦλλογος. ἐν γὰρ ἀπό-
 25 ρηι τῷ ἀνδρὶ ταύτῃ εἰσὶν τι μέλος πεποιημένον τῆς
 προσηυμένης φροσύνης ἀπολαύειν, ἀλλ' ἐδυσχέρασε καὶ
 ἥτις αὐτὸ ὅτι μὴ εἰσφορεῖ ἤδη χρόνους αὐτῷ ἡ φιλοσοφία,
 μηδὲ θαμνίζει δορυφοροῦσα εἰς τὰ βασιλεία, ὥς πολλὰ
 εἰσέθι. Πικρὸν μὲν γὰρ ὁ χρόνος, ἐπεὶ δημιουργή-

208, 1 τὴν γλυφίδα Α. τὰς γλυφίδας Η. 2 αὐτοῦ] αὐτῷ Α.
 δὴ Α. δὴ καὶ Η. 3 Μηριός] κρητῶν Α. εἰ ἢ Α.
 4 γε om. Α. 5 ὀπλομαχίᾳ] ὀπλομαχίας Α. 6 νεμῆσαι]
 Iliad. η, 239. ταύτην] ταῦτα Α. ἐλαΐζειν — ὀνειροπολεῖν]
 ἐλαΐζει — ὀνειροπολεῖ Α. 12 ἐφίκνται] ἐφίκνται Α. ἐκείνων
 τῶν] τῶν ἐπαίνων Α. τῇ τέτῃ Α. τῇ om. Η. ἐφίσθαι —
 τέτῃς om. Α. 23 ἀταμνήσθητε] ἀταμνήσθητε Α. 25 μέλος]
 μέλος-φ Α.

οἶσι· αὐτῷ προθυμότερον συνεπήχθησεν ὁ δῆμος ὁ Ἰάθ-
 γαίων, μὴ τι ἔρα, ἔρη, πακὸν ἀπὸν ἀλλήθια ἑαυτὸν;
 βασιλεὺς δὲ οὐ λήγουσαν φιλοσοφίαν, ἀλλὰ σιωπῶσαν,
 b ὑποπτον ποιεῖ καὶ τὴν σιωπὴν αὐτῆς ἀντὶ σημείου
 λαμβάνει τῆς ἐνδείας τῶν ἔργων. ὅστις σὺν ἑαυτοῦ
 αὐτῷ εἰσιόντος καὶ τούτου λαμπροῦ τε καὶ μετῴρου
 καὶ δι' ὑψηλῶν ὀνομασίαν καὶ ἐξ αὐτοῦ σχαδὸν τοῦ
 Ἑλλαντος, περισκεπὲς τὸν πεζὸν ἑταιρείην καὶ λιπαρῶς
 ἔχει τοῦ ἀκοιμώτου ὕμνον καὶ ἀνηδύντου, οὐκ ἐνδελὸς
 ἐστιν ἐπιπροσθεν ἄγων ἀλήθειας καλλιπτείας;
 10 Τούτο δὲ οὐκ ἂν ἄλλως αὐτῷ συμβαίνοι, εἰ μὴ
 ἐγκύπτων πρῶτον εἰς ἑαυτὸν καὶ τὰ ἑαυτοῦ ἔργα ἐπι-
 c σκεπῶν πλοῦτον ὁρῶν, πράξιων ἀγαθῶν καὶ καλῶν,
 ἃς οὐκ ὀκνεῖ ἄδειν ἐπισηφρίζουσα ἢ φιλοσοφία. ἐπίστα-
 ται γὰρ, ὡς εἶποι, τοὺς μὲν ἄλλους λόγους, ὅσοι μῦθοι- 15
 τῶσιν αὐτῷ παρὰ τῶν ποιητῶν καὶ τῶν συγγραμμάτων,
 ἐντιμότερον ὡς τὰ πολλὰ ποιοσμένους τὸ δοκοῦν τοῦ
 ὄντος καὶ τοῦ ὠφελίμου τὸ κεχαρισμένον. ταῦτά τοι
 καὶ εἰσέναι ἐσκενασμένους πρὸς ἡδονήν, ὥσπερ Ὀμηρος
 λέγει τὴν Ἥραν εἰ ἐντύχασαν ἑαυτὴν ἀφικέσθαι παρὰ 20
 τὸν Δία, ἔμπεχόνη τε αἰλουργεῖ καὶ καλύπτρα καὶ ἄλλο-
 d βίοις, καὶ ἐπὶ πᾶσι τῷ κεσῶν αὐτῷ τῆς Ἀφροδίτης.
 οὕτω δὲ καὶ τούτους τοὺς λόγους πολὺν ἐνδέεσθαι τὸν
 ἔξωθεν κόσμον σχηματῶν τε καὶ ὀνομασίαν, καὶ τότε
 εὖ μὲν ἐπιλεγμένων καὶ συνηρμοσμένων τῇ γνώμῃ, ἐν 25
 δῆλως εἶναι ὅτι οὐ μόνον θαυμάζουσιν ὅσα θαυμαστά
 ἀληθινῶς, ἀλλὰ καὶ ὅσα οἱ παλαιοὶ οἰοῦνται μακαριστά
 εἶναι, δύναμιν καὶ τέχνην καὶ οὐσίαν. μόνην δὲ δι'
 ἄρα ταύτην τὴν τέχνην ζητεῖν καὶ γινώσκειν, τίς ἀλη-

200, 1. ὁ Ἰάθγαίων A. ὁ om. H. 4. σημείου] σημεία A.
 6. λαμπροῦ A. ὑψηλοῦ H. καὶ μετῴρου add. A. 13. καλῶν A.
 βασιλεῶν H. 14. εἶδεν] εἶδεν Stephaniades. 15. τοὺς μὲν A.
 καὶ τοὺς μὲν H. 17. ἐντιμότερον A. ἐντιμότερον H.
 ποιοσμένους A. ἀναποιοσμένους H. δεκεδὸν] δεκεῖν A.
 19. Ὀμηρος] Iliad. ε, 162. 21. ἄλλοβίοις] ἄλλοβίαι A. 24. σχ-
 ματῶν] σχηματῶν A. 27. παλαιοὶ A. πόσις] πολλοὶ Stephaniades.
 28. τέχνην καὶ οὐσίαν A. τέχνην καὶ ἐξουσίαν H. δεῖ, om. H.

θῶν βασιλεὺς καὶ τίνα σημεῖα αὐτοῦ καὶ γνησίωμα· 219 α
 τα· ὅτι οὐ χρυσοῦς αὐτὸς οὐδὲ δράκοντες λεπτῶς ὑφασμέ-
 των οὐδὲ μὴ ἄλλα τοξεύεσθαι ἐπὶ αἰσῶσι καὶ ἀκοντίζειν·
 ταῦτα γὰρ εἶμαι καὶ Νέρωνι ὑπῆρχε καθαρὰ δοῦναι καὶ
 5 δομετιανῷ μελαγχολῶντι· ἀλλ' εἰ ἡ ψυχὴ ἀνὰ ὁδοῦ
 πρὸς τὸν τοῦ παντὸς βασιλείᾳ συντεταμένη καὶ ἀρχο-
 μένη ἐκείθεν ὅσα αἰὼν τε ἀρύεται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τῇ
 ἐκ τῆς γῆς βασιλείᾳ.

Ὡν καὶ σὺ, ὦ χρηστὲ, ἀρνούμενος οὐκ ἐδεήθης
 10 τῶν τοξευτῶν οὐδὲ τῶν ὀπλιτῶν οὐδὲ τῶν Ἀρμενίων οὐδὲ β
 Ἰβήρων οὐδὲ Ἰππου πεπραγμένης, ὥστε τὴν φλόγα σβέ-
 σαι τὴν Σκυθικὴν, ἀλλὰ μόνῃ τῇ σῇ βουλῇ καὶ τῇ σῇ
 γνώμῃ ὑφ' ἑαυτῆς ἡ φλόξ ἐκείνη ἀπεμαράνθη. οὐ γὰρ
 κάτω σοι νέμει τὰ ὄμματα οὐδὲ ὁ νοῦς ἐμφοροντὶς ἐστιν
 15 ὁπόθεν τὸ χρυσεῖον πλεῖον ἐστὶ σοι ἢ τὸ ἀργύριον,
 ἀλλ' ὁπόθεν σοι πλεονάσουσιν οἱ τῶν ἀγαθῶν πράξεων
 θησαυροί, εἰ μόνοι ἄσυλοι καὶ ἀνάλωτοι. ταῦτ' οὖν
 γινώσκων, ὡς ἔοικεν, ὦ σοφώτατε, μόνῃς ταύτης μαθή-
 ματα καὶ διδάγματα τῆς ἐπιστήμης, εἰσπράττεσθαι αὐ-
 20 τὴν οὐκ ὀκνεῖς ἐν μέσῳ τε καὶ ἐφ' ἀπάντων τὸ ἔργον
 ἐφ' ᾧ ἔταξεν ἑαυτὴν, οἷόν τινα ἐτήσιον εἰσφορὰν. καὶ
 οὐκ ἐπίστης μόνῃ τῇ εἰσπράξει ἀρχὴν τινα καὶ στρατιώ-
 την, ἀλλ' αὐτὸς κατεπείγεις καὶ αὐτὸς ἐπαναγκάζεις καὶ
 αὐτὸς ἀποδέχεσθαι τὴν εἰσφορὰν ταύτην διανοῇ. τυχὼν
 25 δὲ καὶ αὐτὸς εἰδὼν ἂν καταλάβοις τὸ ταμειον. διπλῇ
 οὖν με ἐπιγαυροῦσθαι προσήκει, καὶ ὅτι τὰ παιδικὰ
 μοι οὕτως διοικεῖται ὥστε ἔρᾶν τέχνης δυσχεραίνουσός· d
 ψευδολογίαν, καὶ ὅτι φιλοσοφία πεπιστευται μόνῃ ἀξιο-
 πιστος εἶναι καὶ ἐπαινέτις παμβασιλείας.

267, 4 ἐπῆρχε] ἐπάρχων A.

10 τῶν ἀρμενίων A. πρὸς

om. H. 11 Ἰππου A. τῆς Ἰππου τῆς H.

13 οὐ γὰρ A.

αὐτὸς H. 14 ἐμφοροντι A. ἐν φοροντί, H.

15 πλεον.

add. A. 22 μόνῃ] ταύτῃ Roulezius p. 49. coll., p. 143 d. 194 c.

εἰσπράξει] πρᾶξι A. στρατιώτη] στρατιώτῃ A.

23 ἐπα-

ναγκάζεις] καταναγκάζεις A.

26 με ἐπὶ πρὸς H. A. πρὸς

προσῆκει ἐστίν H. 29 ἀπαμείβεις] ἀπαμείβεις A. H. A. A.

Ἄλλ' αὖ τοι γένοιτο, ὃ χρηστὲ, ὅτι τὸ αἰτιον
 τούτου τοῦ ὄντου τούτου ἐστίν οὐ σὺ ὑποκτείνεις·
 οὐδ' ἀπάντε νεουργῶν ἐποδίσκων, ἀλλὰ πλήθος· αἶε γὰρ
 ἐκιδεσπνύμενος πλεία τὰ ἀγαθὰ καὶ προσοφαιμένων ὀση-
 μίαι καὶ ὄσαι ὄσαι, οὐκ εὐαγγάλους μοι εἴ τι τοὺς λό- 5
 220 α γους ποιεῖς· οὐδ' ὄσαι ἂν τήμερον ὑφ' ἡγῆς, μόνον
 αὐθις ἐκιδύεις· ἀλλὰ καταπυκνυνταί σοι μάλλον αἱ
 τὰ ποικίλματα τῆς ἀρετῆς, καὶ ὁπότε μοι ἐπὶ τοῦν
 ἔλθῃ προᾶξιν τινα παρὰ σοῦ πεπραγμένην ἢ καλῶς
 ῥηθέντα λόγον ἀδεκάστῃ ὕμνῳ ἐπικοσμήσαι, εὐθὺς 10
 ἐπιρρέαντα ἄλλα καὶ ἄλλα πολλὰ τὰ ἐφεξῆς καταχών-
 νησιν τε καὶ ἐπισκιάζει ἐφ' ἃ ὠρμήθην· καὶ αὐθις ὅτι
 τὰ πρῶτα ἀφίεις τὰ δεύτερα μεταχειρίζομαι, τρίτος τις
 b καὶ τέταρτος ἀριθμὸς ἐπιὼν ἐκθλίβει τὴν ἐπὶ τοῖς
 προσημμένοις τριβήν· πάσχω οὖν ὅπερ οἱ λίχνοι τῶν 15
 δαιτυμόνων, ἀπαγεύομαι αἶε τοῦ παραφερομένου ἀρπά-
 ζων, ἐμπίπλωμαι δὲ οὐθενὸς ἱκανῶς· ἢ ὅπερ μάλλον αἱ
 κύες αἱ θηρέντριαι, ἐνὸς μὲν αὐταῖς ἀναφανέντος θη-
 ρίου προσκαρτεροῦσιν ἐκείνῳ καὶ προσλιπαροῦσιν, ἄχρ
 ἂν ἔλοια· εἰ δὲ πολλὰ ἅμα καὶ πολλαχόθεν ὑποκινοίη, 20
 αἶε τὰ φανέν μεταθέουσιν ἀποφυγγάνειν τὸ πρόσθεν
 ἄσιν, ἢ πον καὶ τὸν Διὸς Ἡρακλέα οὐ νέμεσις τοῖς
 c ταῖς ὕμνοποιόις εἰ ῥᾶον ἐπὶ νουν ἐναρχόμενοι τῶν ἀθλῶν
 μάλλον ἢ ἐπιδιδόντα.

Οὕτω δὴ καὶ τὰ σά, ὦ φέριστε, ἔχει· προσκύνεις 25
 αἶε τοὺς ἀθλοὺς τοὺς βασιλικούς καὶ ἐπιδίδως τῷ ἀρι-
 θμῷ, καὶ οὐκέτι μοι εὐθαρσῆς ἢ Μαῦσα τῷ δρόμῳ
 τῶν ἔργων ἀμυλλωμένη· οὐ γὰρ ὑπόπτεροι αὐτῆς οἱ
 λόγοι οὐδὲ κούφοι καὶ ὑπὴνεμοι, ἀλλὰ σχολαστοὶ τε καὶ

268, 2 οὐ add. A.

4 προσοφαιμένων] Vulgo προφαιμένων.

7 καταπυκνυνταί A. καταπυκνυνταί H.

8 ἀπάντε A. ἀπάντε H.

9 Πλεῖ A. Πλεῖ A.

12 ὠρμήθην] ὠρμήθην A.

ὅτι — μετα-

χειρίζομαι A. ὅτι — μεταχειρίζομαι H.

13 τρίτος τις] τις

om. A.

15 τριβήν A. τριβήν H.

οὐκ]

γὰρ A. οὐκ. add. H.

Vulgo: apud Boisson. ad Busar. p. 323.

ἄχρ] Vulgo ἀχρ.

18 δαῖ τὸν A. δαῖ τὸν H.

19 ἄχρ] Vulgo ἀχρ.

20 αἶν A. οὐ H.

21 τὸ πρόσθεν A. τὸ πρόσθεν H.

βραδύον καὶ περιανδρῶντες ἑκαστον τῶν πραττομένων, οὐ
μόνον ὅ τι ἐπαίχθη, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἧς γνώμης καὶ ὁμηγρία
καὶ πρὸς ὄντας καὶ ὑπὲρ ὅτων. πολλὰ γὰρ τὰ μὲν ἐπ-
γινώσκουσιν ἡμεῖς, ἡ γνώμη δὲ μεγάλη καὶ ἀξιώματα
5 οἷα πού καὶ ἡ πρώτη ἦν ἐκστρατεία τε καὶ καὶ ὁρμή· ἐπὶ
τὸν Ἑῖνον· ἔργον μὲν αὐτῇ οὐκ ἠκολούθησεν ἁφανὲς
τοῖς πολλοῖς, ἡ διάνοια δὲ ὑπερήφανος καὶ βασιλική,
τιμωρῆσαι τῷ ἀρχηγῇ πρὸ ὥρας ἀνηρπασμένων καὶ τὸ
λείψανον ἐκείνης περισῶσαι τῆς γενεᾶς, καὶ ὅτε τοῦτο
10 μικρὸν δοκεῖ, ἐκδυμηθῆτω ὅτι αὕτη ἡ γνώμη μόνη
καὶ ἡ ὁρμή καὶ ἡ ἐπιβολὴ τὴν τόλμαν ἔστησε τῆς
ἐσπέρας ἤδη σφριγώσης, ὥσπερ ὁ Ἀχιλλεύς, ἡνίκα ἀπό-
μαχος ἦν, οὐπω τῶν ὀπλῶν αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κεκο-
μισμένων, ἀλαλέξας τε καὶ μόνον ἐμβοήσας καὶ ἐξαλο-
15 μενός τῆς σκηνῆς ἐσβίαν ἀναπτομένην ἤδη τὴν φλόγα
τοῦ ναυστάδμου τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ τοὺς Τρῶας κατα-
πλήξατο τῆς ἀνταδίας.

Ταῦτα οὖν μοι περὶ ἑκαστον ἐπισκοποῦντι ἀτρέμα
χορησθαι ἀνάγκη τῇ πινακίδι καὶ τῷ σιδηρίῳ. ἐπεὶ καὶ
20 ὅτι τῶν ἐσφορῶν ἐπεκουφίσας ἄχθος, ἐνταῦθα οὖν
πάλιν ἐμοὶ τοῦ ποσοῦ θανμαστότερον τὸ ὅπου. ἡνίκα
μὲν αὖξῃσιν ἐδεδίεμιν καὶ ἐπιθήκην, σταδμῶμενοι αἱ
τῇ δαπάνῃ ἐπιδιδούσῃ, τότε ἀφελὼν τῶν φορτίων τῆς
χάριτος μεῖζον ἐποίησας τὸ παρ' ἐλπίδα. ἀμέλει τέως
25 μὲν ξὺν ἀπειλῇ καὶ ξὺν ἀνάγκῃ ξυνεφοῖτα ἡμῖν ἡ σιτο-
πομπία, νῦν δὲ θάττον πτεροῦ καὶ νοήματος ἐκούσιος
καὶ αὐτοκίλευστος ἀφικνεῖται. ὑπηρετεῖ καὶ ἡ θαλάττα
τῇ τοῦ βασιλέως ὁρμῇ καὶ ὁ χιμέριος εἰσπλοῦς τοῦ

269, 5 ἐκστρατεία A. ἐγκυρία H. 7 ὑπερήφανος A. ἡ
ἐπερήφανος H. 9 λείψανον] λείψαν A. 10 ὅτι αὐτῇ
γνώμη μόνη A. ὅτι μόνη ἡ γνώμη H. 11 ἡ ὁρμή cod. Vales.
ἀπὸ τοῦ B. ad Euth. p. 132. ἀπὸ τοῦ B. ἀπὸ τοῦ B. ἀπὸ τοῦ B.
βουλὴ A. 12 σφριγώσης add. A. 13 αὐτῇ] αὐτῷ A.
ἀναπτομένην] ἀναπτομένην A. 14 καὶ μόνον A. μόνον καὶ H.
ἐμβοήσας A. ἐμβοήσας H. καὶ ἐξελόμενος om. A. 15 πρὸς B.
ἐπὶ H. 16 σιτοπομπία A. σιτοπομπία H. 22 μὲν A. ἐν H.
ἐδεδίεμιν A. ἐδεδίεμιν H. 25 αὐτοκίλευστος A. αὐτοκίλευστος H.
28 ὁ χιμέριος] ὁ om. A. εἰσπλοῦς A. πλοῦς H.

θεομετῶ ἀκυμαντότατος· ταῖς ὁλκάσιν· οὐκ οὐκ αἱ σπο-
 ραί· μεστὰι ἀνθρώπων καὶ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπιτοχάις
 10 καὶ ἐπιδόταις, καὶ ἐπιδόταις ἡμῖν τὸ θάνατος, ὁ πάλαι
 ἐπιδόταις, καὶ χαίρει· ἡδὴ ἐπιδόταις ὑπὲρ τῆς τοῦ
 ἡρώδους εὐτυχίας.

270. Ὡστε οὐδὲ ἀπαξιοὶ βασιλεὺς αὐτόπτης γίνεσθαι
 τούτων τῶν θησαυρῶν, ἀλλὰ τὰ μὲν τοῦ χρυσοῦ τα-
 μιᾶ ἐτέροις φύλαξιν ἐπιτρέπει, τὰ σιτοφυλάκεια δὲ οὐκ
 ὀκνεῖ οὐδὲ ἐλαττον ἑαυτοῦ ποιεῖται, αὐτὸς περὶ στεί.
 11 Κροῖσος δὲ ὁ Λυδῶν βασιλεὺς ᾤετο βασιλικώτερον εἶναι
 χρυσοῦ μᾶλλον ἐμπλεᾶ τὰ ταμιᾶ ἢ σίτου ἐπιδικνύσαι.
 ὥστε καὶ πρὸς Σόλωνα τὸν Ἀθηναῖον οὐ πυρῶν σωροῖς,
 12 ἀλλὰ χρυσοῦ ψήγμασιν ἐκαλλωπίζετο, ἃ οὐκ ἡ γῆ
 αὐτῷ ἐδωροφόρει, ἀλλὰ ποταμὸς ἀλαζῶν, πλοῦτον
 ἀκάρητον καὶ ἀβλαστῆ, * καὶ οἱ εὐποροῦντες λιμῷ ἀπο-
 13 λείδονται, ὥσπερ ὁ Μίδας ἐκείνος ὠνητο τῆς εὐχῆς ἐν
 ἀφθονίᾳ χρυσοῦ τροφῆς ἐνδεῆς τελευτήσας. τοιγάρτοι
 Κροῖσον μὲν οὐκ ἀπέφηνεν ὁ Σόλων ὀλβιώτατον τῶν
 τότε ἀνθρώπων, ἀλλὰ Τέλλον τὸν Ἀθηναῖον καὶ τοὺς
 Ἀργεῖους νεανίσκους καὶ ἅπαντα μᾶλλον ἢ Κροῖσον. 20
 222 a βασιλεῖα δ' ἂν ἀπέφηνεν ὀλβιώτατον τε καὶ εὐδαιμο-
 νιστάτατον, ᾧ πλοῦτος τοσοῦτον βόσκει στρατὸν ὅσον
 οὐποτε ἡ Ῥωμαίων ἡγεμονία, * * χωρὶς δὲ ἐπὶ τῷ Τι-
 γρητί, βόσκει δὲ τὸ μέγα τοῦτο ἄστυ καὶ τὸν πολὺν
 25 δῆμον, καὶ οὐ μόνον βόσκει, ἀλλὰ καὶ ἐκτείνει τὸ ἐνδεῆ-
 σαν ὑπὸ τῆς πάλαι ῥαδιουργίας, καὶ οὐκ ἐκτείνει μόνον,
 ἀλλὰ καὶ ἐπαύξει τὸ σιτηρέσιον, ὅτε ἀγαπητὸν ἦν
 μὴ ἐλαττώσαι· οὐκ οὐκ δεῖ ἡμῖν ξηνηλασίας συνεχοῦς,
 b καθάπερ τῇ μητροπόλει, φαρμάκου τῆς ἐνδεῆς χαλεπω-

270, 1 ἀκυμαντότατος. A. ἀκυμαντότος H. 10 βασιλεῖς A.
 δυνάστη H. 12 σωροῖς] „Am σωροῖς!“ Jacobstius.
 13 α. οὐκ ἡ] αἱ αἰσῶν A. οὐκ οὐκ ἡ H. 14 ἐπιδόταις A.
 ἐπιδόταις H. 15 λιμῷ A. τι λιμῷ H. ἐπιδόταις]
 ἐπιδόταις A. 16 ὁ Μίδας ἀφθ. A. 19 ἄλλων αἰσῶν A.
 222 χωρὶς δὲ A. χωρὶς μὲν H. 25 ἀνέως Ροῖαντινα. Valgo
 ἐκτείνει.

τίσιν, ἀλλ' ἐπιτρέπονται ἀπολύτως σὺν τῇ τῶν καλῶν
 περιουσίᾳ οἱ χρήσασθαι αὐτοῖς ἐν ἔξουσίᾳ.

Τουτοῦτο μὲν δὴ τῶν ἔργων τοῦ βασιλέως τὰ ὑπὲρ
 ὅτων καὶ τὰ ὅπου τὰ δὲ δὴ ὑψηλόνουν καὶ τελευτῶν-
 5 γόν καὶ μεγαλῶν ζηταῖτε ἄρα παρὰ τοῦ λόγου, καὶ
 οὐκ ἐμπελάζει ὑμῶν τοῖς ὀφθαλμοῖς, οὐδὲ τοῦ ἄστεος
 τὸν κύκλον ὁρᾶτε ἐξ ἡμιμέδους γέμοντα ἤδη ἀφρασίτου
 ἡδοῆς, καὶ σὺ τὰ κατὰ τοῦ περίβολου κρατῖστα σκῆ-
 10 συνοικουμένων, οὐδὲ γεωργοῦμα ἔστω τείχους, μείζονα
 καὶ κατοικῶμεν, οὐδὲ ὄριον πρὸ κάλλος τῆς πόλεως
 καὶ διωσπασμένον, ἀλλ' ἐμπλήρηται ἅπας καὶ ἐξύφαν-
 ται οἷον πέπλος ἄχρη τῶν θυσάνων πεποικιλμένος χρυ-
 σῷ καὶ πορφύρᾳ ἀντὶ τῆς βασιλείας ἐκωνύμῃ καὶ λου-
 15 τρούς δὴ καὶ στοαῖς καὶ ἡβητηρίοις, καὶ τὸ κράσιπρον
 πάσαι τῆς πόλεως νῦν ὀμφαλός. ὦ πάτερ, ὦ παῖδά μου
 Κωνσταντίνε, ἄρα αἰσθάνῃ ὅτι τὴν πόλιν ὁ βασιλεὺς
 ἀντι λαγαράς καὶ ὑποσώφου μεστὴν ἐποίησεν ἀγλαίας,
 καὶ τὸ κάλλος αὐτῆς ἤδη ἀληθινὸν καὶ οὐκ ἐτι σκια-
 γραφία;

20 Καὶ δὴ οὐ τὰ μὲν κοινὰ ἐπιδίδωσι, τὰ δὲ ἴδια
 ἀπολισθαίνει, ἀλλ' αὖξεται ὥσπερ ζῶον ἅμα ἡ πόλις,
 καὶ μίας ὥσπερ ἅπαντα κατεχούσης ἐπιπνοίας ἐκ τοῦ
 ζήλου τοῦ βασιλικοῦ καὶ ἄρχοντος καὶ ἰδιώτην, ὅς μὲν
 πρόδομον ἐγείρει, ὅς δὲ θάλαμον, ὅς δὲ ἀνδρῶνα, ὅς δὲ
 25 καὶ ἐπτάκλινον ἢ ἐννεάκλινον οἶκον, τῷ δὲ καλλύνονται οἱ
 τοῖχοι καὶ τὰ ἐδάφη λίθῳ Λακαίνῃ καὶ Λιβύσση καὶ Αἰ-
 γυπτίᾳ, καὶ δεικνύσιν ἀπειρόκαλον τὸν Μενέλεον, χαλκῷ
 τοὺς τοίχους τῆς οἰκίας ἀλείφοντα καὶ ἀργύρῳ ἀπο-
 λαύει δὲ καὶ τὰ προάστια τῆς περὶ τὸ ἄστυ φιλοτι-

271, 1 ἀπολύτως A. ἀπολύττον H. 4 τὸ δὲ Roulezian
 p. 50. Vulgo τὸ τε. ὑψηλόνουν] ὑψηλοῦν σὺν A. 6 ἐμπελ-
 ᾶν A. 13 λουτροῖς] λουτρῶν (πια) A. 14 ἡβητηρίοις
 ἡβητηρίῳ A. 15 εὐδαίμων] Vulgo εὐδαίμων. 22 ἀπαικτοῦ A.
 ἀπαικτοῦ H. ἐκωνοίας A. ὥσπερ ἐκωνοίας H. 23 ἀρχοντα
 καὶ ἰδιώτην A. ἀρχοντας καὶ ἰδιώτας H. 25 καὶ add. A.
 καλλίσταται οἱ τοῖχοι A. καλλίσταται ἡ τῆς H. 28 ἀλείφοντα A.
 ἐκλείφοντα H.

μίας, χέρσας τε θαλάσσης ἐπιούσης καὶ θιάτρων ἐπι-
 λης, νεῶν πορθιῶν χειρὶ * 2. μυστὴ δὲ ἡ πόλις τακτό-
 των καὶ οἰκοδόμων καὶ ποιικιλλόντων καὶ παντοδαπῆς
 δημιουργίας, καὶ ἑσπεύς ἂν αὐτὴν ἐργαστήριον μεγαλο-
 b περιπείας, ὥστε εἰ κατὰ λόγον ὁ ἔργος ἐπιδιδόηται τῇ 5
 βασιλεῖ, εἰς νόμιμα ἡμῖν ἑτέρου κύκλου δεῖξαι, καὶ ἀμ-
 φισβητήσιμον ἤδη ἔσται εἰ μείζων καὶ ἀκριβεστέρα
 c ταῦν πόλεις, ἢν Θεοδόσιος προσέφημι τῇ Κωνσταντι-
 νου, ἢ ἢν ὁ Κωνσταντῖνος τῇ Βύζαντος. ἐγὼ τοι καὶ
 αὐτός, ὦ μακάριε, ἄπειρ ἐπόμενόν μοι ἤδη τὸ σῶμα ἦν, 10
 βουλομένην ἂν ἐκείσθαι ἐπὶ μακρότερον χρόνον, οὐτε
 ἄλλης ἐντακεν ἡδονῆς — πᾶσαι γάρ μοι ἐκλείνεται κα-
 λῶς ποιοῦσαι — ἀλλ' ὅπως ἂν γινομένην καὶ τρίτης
 πόλεως Θεατῆς, ἢν προσοικοδομήσαι οὐκ εἰς μακρὰν ὁ
 ἀρχηγέτης. 15

Καὶ οὐκ ἔξω μοι ἐλπίδος ἐστὶν αὕτη ἡ προθυμία.
 οὕτω γάρ μοι ἀλεξίκακος βασιλεὺς καὶ πρὸς τὴν τοῦ
 σώματος ἀδυναμίαν ὥστε, εὖ ἴστε, ὦ φίλοι, ὅτι καὶ
 νῦν με ἐπικαλεῦσας τὴν μουσικὴν αὐτὶς ἀναλαμβάνειν
 μᾶλλον ἐπήρκεισε τῶν Ἰπποκράτους φαρμάκων. καὶ βα- 20
 διζῶ ῥωμαλιώτερον ἢ προτοῦ, καὶ φθέγγομαι ἐξάκου-
 στα μᾶλλον, καὶ οὐκ ἀποκέλεισται μοι τὰ αἰτία οὐδὲ
 τὰ πόματα, ἀλλὰ τῇ τῆς ψυχῆς φιλεργίᾳ καὶ τὸ σῶμα
 συνανηβᾷ καὶ συνανακύπτει καὶ τὸ γῆρας συνάποξύεται.
 ὥστε οὐκ ἂν θαυμάσαιμι εἰ οὕτως ἔχων μὴ ὑστάτην 25
 d ἡμῖν ταύτην ἄσαιμι τὴν ὁδὸν, ὥσπερ οἱ κύκλοι ἄδουσι
 πρὸ τοῦ θανάτου εἰς τὸν θεὸν οὐ εἰσὼν ὑποφῆται καὶ
 πρόσπολοι, ἀλλ' ἐπιδειφιλεύσεται μοι ὁ μουσηγέτης καὶ
 ἀμείνωνος καιρὸν μελωδίας. τὰ μὲν γὰρ φάρμακα τῆς

272, 2 τοῦτ' εἰς τοῦτο Α.

χειρὶ cum lacuna Α. χειρ-

δοσίων Η. 4 καὶ εἰς — μεγαλοπερίεως om. Α. 7 εἰ

μείζων Α. εἰς μείζων Η. 9 ὁ Κωνσταντῖνος Α. ὁ om. Η.

10 μακάριε Α. μακάριος Η. ἢν om. Α. 11 χρόνον χρόνος Α.

13 ὅπως δπως Α. 19 ἐκλείνεται ἐκκαίεται Α. 25 εἰ

ὁδὸς — ἄσαιμι om. Α. 27 εἰς ὑποφῆται καὶ πρόσπολοι Α.

εἰς πρόσπολοι καὶ ὑποφῆται Η.

Καὶ κίχιδος ἐξηπάτησας τὰς Πηλεΐδας, ὑποσχομένης τὸν
 πατέρα αὐταῖς ἐντὶ προσφύτου νύκτον ποιῆσαι, βασιλεὺς
 δὲ εἰς ἀληθινὴν με ἀκμὴν ἐπανάγει, οὐ τοσοῦτον οἷς 224 a
 ἐγείρει οἰκοδομήμασιν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς αὖξει αἶψα καὶ
 5 ὅτι αὐτὸς ἐπιπλάσσει καὶ ὅτι αὐτὸς γίγνεται μείζων καὶ
 φιλοπονώτερος καὶ εὐμαθέστερος, διὰ τοῦτό μοι ἐξεγείρει
 τὸν νοῦν καὶ ἐρεσχαλεῖ καὶ ἐρεθίζει καὶ οὐκ ἂν κατα-
 φρίσθαι εἰς ὕπνον καὶ χάσμεν ὑπ' ἀργίας, ἀλλ' ἀπαν-
 δύντα καὶ παρρημένον, οἷόν τινα εὐδόκημον στρατιωτὴν
 10 ἀνακαλεῖται καὶ ἀναζώνουσιν ἐπὶ τοῦδε λόγους, παρέχων
 καλὰς ἀποφαιάς καὶ τῇ τέχνῃ διδόντες χορηγίαν. οὐκ ἄρα
 ἐγὼ σπασσάραρχω ὑπὸσχεον τῷ χεῖρι τῇ πολισαρχίᾳ, ἀλλὰ b
 σφοδρὸν ἔρωτα ἐρασθεῖς, τὰ αὐτὰ ἀποφῆναι φρονούντα
 τὸν βασιλέα Πλάτωνι τῷ θρασυτεσίῳ ὑπὲρ τῆς ἀνθρω-
 15 πίνης σπιδαιμοσύας. καὶ ὅτι μὲν οὐκ ἐλήλεγκται οὔτε
 βασιλεὺς ἢ ψῆφος οὔτε ὁ Πλάτωνος λόγος ἄλλος ὅν
 αἶψα λήσαν καὶ οὐκ ἔμουν.

Ἐγὼ μέντοι οὐκ ἐπ' ἐκείνῃ τῇ δέλτῳ, ἀλλ' ἐπ'
 ἄλλῃ μείζονι καὶ τελειότερᾳ, ἣ καὶ τὰς δέλτους ἐκείνας
 20 ἤδη ἔχει ἐπ' ἐξουσίας, ἣν οὐκ ἐποίησαν ἑλεφαντουργοὶ
 οὐδὲ χρυσοχοοὶ, ἀλλὰ ποιημὰ ἐστὶν αὐτοῦ βασιλέως,
 μᾶλλον δὲ γέννημα ἱερὸν ἐξ ἱερῶν ὠδίνων τέλειον εὐθύς
 καὶ ὁλόκληρον, ὁ ἀγυπτητὸς, ὁ πολύνεκτος, ὁ σεβαστὸς c
 ἐκ τοῦ λίανου καὶ τῶν σπαργάνων, οὐ τὸ μὲν σῶμα ἐν
 25 αὐτῇ ἐστίν, ἣ τιμὴ δὲ οὐκ ἔχει ὅτῃ προβήσεται. ὅν
 μοι εἰς χεῖρας ἔδθηκον ἥνικα θλαύνειν ὠρμητο ἐπὶ τὴν
 ἐσπέραν, ἐπ' ὅψει μὲν τοῦ δήμου, ἐπ' ὅψει δὲ τῆς γε-
 ρουσίας, καὶ παρηγγύα ἐπιμελεῖσθαι καὶ φεραπύειν,
 οὔτε ἀσπίδα νωμῶν θναμένῳ οὔτε δόρυ πάλλαια, ἀλλ'
 30 οὐδὲ τόξον εὖ εἰδότε οὐδὲ σφαιρόδοντος, ἀλλὰ τριβώνιον
 περικειμένῳ καὶ ἐγκεκρυφότε ὑπὸ γήρως καὶ ἀσθενείας.
 ἀλλ', ὥς εἴοικεν, ὁ ἀνὴρ οὐ τὴν αὐτὴν ἀνήκειν ἡγεῖται

273, 1 ἐξηπάτησας A. ἐξαπάτησαν H. 2 αὐταῖς] αὐτῆς A.
 9 εὐδόκημον πάλιν H. πάλιν om. A. 11 διδόντες χορηγίαν om. A.
 14 ἐπὶ A. ἐπὶ H. 18 δέλτῳ] θασσῷ addit Harduinus.
 20 ἣν ἔχει] ἣν om. A. 27 ἐπ' ὅψει μὲν τοῦ δήμου add. A.
 32 ὁ ἀνὴρ A. ὁ om. H. ἀνέκειν om. A.

d παιδείαν βασιλεῖ προσήκειν καὶ ἰδιώτη, οὐδὰ ταυτὰ παιδεύματα ἀρμόστιν τῷ ἄρξοντι γῆς καὶ θαλάττης καὶ τῷ ταξιαρχήσουσι.

Δεῦρ' ἴθι οὖν, ὦ φίλε παῖ, ἐπὶ τῶν ἐμῶν καθίζου χοράτων, ὥπως ἂν σε ἐπείνων γώσταιμε ταῖς παιδευμάτων 5 καὶ ἀντιδρέψαιμι, ὅχ' ὥσπερ ὁ Φοῖνιξ τὸν Ἀχιλλεῖα, οἶτα καὶ ὅρα ἐπάγων, ἀλλὰ τροφεία παρέχων ἃ μόνη σκευάζει φιλοσοφία τοῖς νέοις βασιλεῦσι καὶ εἰσω τῆς
225 α αὐτοκρατοῦς ἡλικίας, λόγους ἐγκύρπους καὶ ὑψηλοῦς καὶ ὠρελίμους καὶ παλαιῶν κλέα αὐτοκρατόρων, οἷς 10 Κῦρος ὁ μέγας ἐτρέφθη καὶ Νουμῆς ὁ Ῥωμαῖος καὶ Μάρκος ὁ κλεινὸς καὶ Τίτος ὁ γενναῖος, οὗ τὸ λαμπρὸν καὶ μέγα ἐκείνο ῥῆμα, ὅτι τῆμιρον οὐκ ἐβαβίλευσα· οὐδέναι γὰρ εὖ ἐποίησα. συμπαιδευγήσουσι δέ σε καὶ Ἡλάτων ὁ κλεινὸς καὶ ὁ Θεσπείριος Ἀριστοτέλης, 15 οἱ καὶ τὸν μέγαν Ἀλέξανδρον ἐπαιδαγωγῶν καὶ ἐξ ἀθῆλου χωρίου κύριον ἐποίησαν ὅλης τῆς γῆς. ἐὰν οὗτοί σε
b ἐκθρέψωνται καὶ τιθηνήσωνται, ἐπώνυμε τοῦ λογίου θιοῦ, ταχέως ἔσται ἐπιτελής ἢ τῶν σῶν γονέων εὐχῇ,

Πατρός δ' ὃ γε πολλὸν ἀρεῶν,

20

ἢ ἢ γε μετριωτέρα καὶ δυνατωτέρα,

Πατρός δ' εἰς ἔχμα βαίνου.

καὶ τότε σοι ἐπιχαιρήσαι ἢ μήτηρ οὐ μόνον ἐκ πολέμου ἐπανιόντι μετὰ σκύλων, ἀλλὰ καὶ δημηγοροῦντι καὶ θεμιστεύοντι καὶ τὴν δίκην πάρεδρον ποιομένῃ, ἥς 25

c πρώτη αὕτη ἐμπίσλησι τὰ βασίλεια.

274, 4 φιλε om. A.

7 ἃ μόνη Petavius. Vulgo ἃ μόνους.

9 αὐτοκρατοῦς ἡλικίας] αὐτοκράτου σκευάς A.

ἐγκύρπους

om. A.

13 ἐκείνο om. A.

16 ἀθῆλου A. ἀδάου H.

17 ἐποίησαν] ἐπαύσαν A.

20 πολλ' ἀρεῶν ἢ γενναῖος A.

21 ἢ ἢ γε Petavius. Vulgo ἢ εἰγε.

XIX.

ΕΠΙ ΤΗ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑΙ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟ- ΡΟΣ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ.

Ἐρρήθη ἐν τῇ συγκλήτῳ.

Λυκούργον τὸν Σπαρτιάτην ἐν Δελφοῖς εἰς τὸ μέγαρον
 5 εἰσιόντα οὕτω προσεῖπεν ἡ Πυθία,
 Ἦκεις, ὦ Λυκούργε, ἐμὸν ποτὶ πῖναρ κῆρ,
 Ζηνὶ φίλος καὶ πᾶσιν Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσι.
 δίδω ἢ θεὸν μαντεύσομαι, ἢ ἄνθρωπον·
 ἀλλ' ἔτε καὶ μᾶλλον θεὸν ἔλπομαι, ὦ Λυκούργε.
 10 διὰ τί μᾶλλον θεὸν, ὦ Λοξία; ἄρα ὅτι νίκας ἐνίκησεν
 ὁ βασιλεὺς οὗτος περιβοήτους καὶ ἐσώρυνσε νεκρούς 226 α
 πολεμίων; ἢ ὅτι ἑδορυφόρουν αὐτὸν αἰχμοφόροι καὶ
 μηλοφόροι χρυσῶ ἱσταμένοι; ἢ ὅτι χρυσᾶ ἄρματα αὐ-
 τοῦ προσπόμπενε Νισαίων ἵππων; ἢ ὅτι αὐτὸς ἐκέρ-
 15 σμητο στρεπτοῖς καὶ τιάρᾳ καὶ αἰουργίδι;
 Ἀλλὰ τὸν μὲν Ἑλλησπόντιον ξενὸν εὐχότως ἐξε-
 πληξεν αὕτη σύμπασα ἡ σκευὴ καὶ ἀλαζογεία, ὥστε
 θεὸν νομίσαι Ξέρην τὸν Δαρείου· ἐγὼ δέ, φαιή ἄν
 ὁ Ἀπόλλων, ταῦτα μὲν οἶδα ὀλίγον ἄξια καὶ πολλοῖς
 20 ὑπάρξαντα μοχθηροῖς καὶ ἀνοήτοις δυνάσταις, οὓς οὐχὶ β
 θεούς, ἀλλ' οὐδὲ ἀνθρώπους ἄξιον προσκίπειν, ὥσπερ
 αὐτὸν ἐκείνων τὸν Ξέρην, οὕτως ἀποπληκτον ὄντα ὥστε
 μαστιγοῦν τὴν θάλατταν καὶ πέδας ἐμβάλλειν τῇ Ἑλ-
 λησπόντῳ· ὦ παρ' οὐδέν ἦν καὶ ἐν φαύλῳ ἀνθρώπῳ,

275, 1 τῇ φιλανθρωπία Α. τῇ om. H.

3 Ἐρρήθη Α.

Ἐρρήθη δὲ H.

8 ἢ ἄνθρωπον] ἢ καὶ ἄνθρωπον Α. ἢ καὶ

ἄνδρα H. d

16 εὐχότως ἐξέπληξεν Α. ἐξέπληκτον αὐτότως H.

ἀποτεμεῖν κεφαλὴν. διὰ τοῦτο οὖν ὑπὲρ ἐκείνου μὲν εἰ
 τις με ἤρετο, οὐκ ἂν ἐδίστασα εἰ θεὸς, ἢ ἄνθρωπος
 ἦν, ἀλλ' εἰ ἄνθρωπος, ἢ θηρίον. οὐδὲ γὰρ ὑστερον
 περὶ Νέρωνος τοῦ Ῥωμαίου εἰς τὸν αὐτὸν τοῦτον νῆον
 c ἦνίκα ἀφίκετο, ἐδίστασα εἰ θεὸς ἀφίκετο, ἀλλ' εὖ ᾔδειν 5
 ὅτι θηρίον ἐν μορφῇ ἀνθρώπου. καίτοι ἀφίκετο κι-
 θάραν μετὰ χειρας ἔχων καὶ ἐν στολῇ κυθαρωδικῇ, ἣν
 ἐμοὶ φίλην ὑπολαμβάνουσιν οἱ ποιηταὶ καὶ οἱ ζωγράφοι·
 ἀλλ' ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἄμοστος καὶ ἀνάρμοστος ἦν,
 καὶ ἐνέπλησσε φόνων τὴν ἀρχὴν οὐ μόνον ὀδυνηίων, ἀλλὰ 10
 καὶ ἐγγενῶν, διὰ τοῦτο οὐχ ὅπως ἡσθὴν εἰσιόντι, ἀλλ'
 ἐμπυάσθην καὶ ἀπεστράφη καὶ ἀπεσιτεύανωσα ἐξίστοντα,
 λαβόμενος τῆς κομῆς τῇ ταινίᾳ. ἐπεὶ οὐδὲ Κροισὸν
 d ποτε Λυδῶν ἐν μεγάλῳ ἐποίησάμην, καίτοι ἐμπλήσαντα 15
 τὸν σηκὸν πλίνθων χρυσῶν καὶ ἡμιπλίνθιων, ἀλλὰ 15
 τρυφῆς ἦν καὶ οὐκ ἔρετῆς ὁ ποδαβρὸς ἐπωνυμία.

Τὶ οὖν ἐστίν ὁ ἐν Λυκούργῳ κατανοήσας μᾶλλον
 ἐθέμην τῷ θεῷ προσεήματι ἢ τῷ ἀνθρωπίνῳ; ἢ πρᾶ-
 τος καὶ ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ εὐσέβεια καὶ ἡ τοῦτων
 ἑξαρχος φιλανθρωπία, καθ' ἣν μόνον δύναται βασιλεὺς 20
 227 αὐτῷ ὁμοιοῦσθαι. παραλαβὼν γὰρ τὴν Σπάρτην ἀνο-
 μώτατα διακυμμένην καὶ πόλεμον ἐμπλεῶς μεστὴν εἰρήνης
 πανταχόθεν ἐποίησε καὶ εὐνομίας, καὶ οὕτω πρᾶος καὶ
 ἱλεως ἦν ὥστε καὶ τὸν ἐκκόπαντα αὐτοῦ τὸν ὀφθαλμὸν
 ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, κατελεύειν ὡρμημένῳ Λακεδαιμονίων, 25
 περισῶσαι τε καὶ ἐξελεῖσθαι, καὶ παραλαβὼν οἶκοι τὸν
 ἄνθρωπον οὕτω παιδεῦσαι καὶ ἡμερῶσαι ὥστε ἀντὶ
 κακοῦ πολίτου χρηστὸν ἄνθρωπον ἀπογῆναι. ἡπίστατο
 γὰρ, ὡς εἴκειν, οὗτος ὁ βασιλεὺς ὅτι οὐκ ἀντιβλάπτοντα
 v χρητὸν τὸν ἀγαθὸν βασιλείᾳ, ἀλλ' εὖ ποιῶντα μείζω 30
 φαίνεσθαι τῶν ἡδικοκτόνων. ἀρετῆς γὰρ αὕτη νίκη,
 τιμωρία δὲ δυνάμειος.

Τούντιϋθιν οὖν, ὦ φίλε Πύθιε, καὶ πρὸς ἡμᾶς
 σοὶ ἀποκριτέον. εἰ γὰρ μιᾶς πόλεως βασιλεὺς ἢ μέρους

μικρὸν Παλαστρινῶν, καὶ πάντες μὲν αὐτὸς, πενήτων
 δὲ ἄρχων, σιωπῶντος δὲ ἐν φιλετίῳ καὶ πίπνων ἐκ τοῦ
 Ἐδρώτα, δὲκ προφύτῃα μόνον παρίσχε σοι ἀμφιβόλειαν
 ὁποῖον ἐνόμει προσηγνείας, τί φάιης ἄν, ὦ μακάριε,
 5 περὶ τῷ πάσης σχεδὸν βασιλεύοντος γῆς καὶ θαλάττης,
 δὲ ὃν ἐποκύνει μὲν Ῥωμαίοις ἢ ἔως, ἀτρεμίζει δὲ ἡ
 ἐσπέρα, σπένδει δὲ ἅπαντα φύλα, ὅσα τε ἤδη ὑπ' αὐτοῦ
 κυβερνᾶται καὶ ὅσοις ἐν εὐχαῖς ἡ τοῦτου ἐστὶν ἐπιτρο-
 πεία, ὅτι οὕτω πρῶτος καὶ ἡμερος καὶ γαλήνης γέμων
 10 ὥστε καὶ τοὺς ἀδικεῖν εἰς τὴν ἀρχὴν ἐλεγχθέντας ὑπὸ
 τοῦ νόμου κατακριθέντας ἐξελίσθαι τῆς τοῦ νόμου
 ἀνάγκης, καὶ ἐπαναγαγεῖν εἰς τὸν ἥλιον ἐκ τῶν πυλῶν
 τοῦ Ἀζέροντος; ἄρα διστάσεις καὶ ἐπισκέψη πύτερον
 θεὸς ἢ ἀνθρώπος εἰσαλήλυθεν ἡμῖν εἰς τὸν νεὼν, καὶ
 15 οὐκ ἀποφανῇ θαρραλιώτερον ἢ περὶ τῆς ψάμμου ὁπόσῃ
 ἐσὶν ἐν τῇ γῇ, τούτῳ τῷ βασιλεῖ προσήκειν τῆς ἀνω-
 θεοπροσηγορίας; πάλαι μὲν γὰρ τοῦτο αὐτοῦ ἀγα-
 στὸν ἦν ὅτι χρυσὸν ἐωρῶμεν πολλαῖς ἐκ τῶν δημο-
 αίων ταμιείων ἐπανόντα πρὸς τοὺς οὐ δικαίως εἰδπα-
 20 πραγμαίνοντας, νῦν δὲ εἶδομεν ἀνθρώπους ἐκ τῶν τοῦ
 Ἰσίδου προθύρων εἰς τὸ ζῆν ἐπανόντας, οὗς ὁ μὲν
 νόμος ἐπέλασσε ἀσπῆγαι, ὁ δὲ τοῦ νόμου κύριος ἐκείθεν
 ἐπατήραγε, γινώσκων ὅτι ἄλλη μὲν δικαστοῦ, ἄλλη 228
 δὲ βασιλέως ἀρετὴ, καὶ τῷ μὲν προσήκει ἐπισθαι τοῖς
 25 νόμοις, τῷ δὲ ἐπανορθοῦν καὶ τοὺς νόμους καὶ τὸ
 ἀπὸ τῶν αὐτῶν καὶ ἀμελλικτὰν παραδεικνύναι, ὅτε νόμος
 ἐμψύχῃ ὅτι καὶ οὐκ ἐν γράμμασις ἀμεταθέτοις καὶ
 ἀσάλευτοις. διὰ τοῦτο γὰρ, ὡς δοικε, βασιλείαν ἐν
 τοῦ οὐρανοῦ κατέπεμψεν εἰς τὴν γῆν ὁ θεός, ὅπως ἄν
 30 αἱ κατασκευαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀκινή-
 του ἐπὶ τὸν ἐμπνουν καὶ ζῶντα.

Δεῦρ' ἴτε οὖν, ὦ φίλοι Μοῦσαι, αἱ τὸν νεὼν τὸν
 βουλαῖον ἡμῖν συνοικεῖτε, καὶ μοι συλλαβεσθε τοῦ b

277, 2 φιλετί[ω] „Molim φιλετίω.“ Stephanus. 6 ἀτρε-
 μίζει A. ἀτρεμίζει H. 7 σπένδει A. σπένδει H. 11 τῆς
 τοῦ νόμου A. τῆς ἐκ τοῦ νόμου H. 22 ἀπήγαγε A. ἀπήγαγε H.
 29 τῇ γῇ] τῇ om. A.

ἔμνου, ὃν ἀπάρχομαι αὐτῷ ἐπὶ τῇ ἐπιτηδεύσει φιλοφρονεῖν.
 πία. ἰδοὺ γὰρ ὁ ἀνὴρ οὕτως ἀσπάζεσθαι ὀμνῶν, ὥστε
 ὁμοσκηὸν ποιῆσαι ὑμῖν τὴν βασιλίδαν καὶ ἵστασθαι
 αὐτῇ ἄγαλμα ἐν τῷ αὐτῷ τούτῳ σηκῷ, ἵνα καὶ αὐτοῦ
 βασιλέως, ἵνα καὶ τοῦ παιδὸς τοῦ βασιλέως, καὶ διὰ
 τοῦτο ἔσονται ὑμῖν οἱ χοροὶ ἤδη γεγραπότεροι τῇ κοι-
 νωνίᾳ. ἀρχτεῖον δὲ ὑμῖν ταυτὴν οὐκ ἔνθεν ὀφθαλμοῖς Ὀμη-
 ρος παραγγέλλει· οὐ γὰρ μῆνιν ἔσεισθε

- c Οὐλομένην, ἣ μυρὶ Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔειπεν,
 ἀλλὰ προσότητα καὶ φιλανθρωπίαν, δι' ἧς ἐπέδειξεν
 ἅπασιν βασιλεὺς ὅτι παντάπαριν αὐτῷ ἄπο θυμοῦ καὶ
 ἄλλοτρια ἢ μέλαινα ψῆφος. καὶ τοῦτο σημεῖον τοῦ λα-
 δεῖν αὐτὴν βασιλέα, τὸ μέλαιναν μῆναι· οὐ γὰρ δὴ
 ἔλθοῦσά γε εἰς αὐτὰν οὐκ ἄλλοχροῖσιν. τὴν μὲν γὰρ
 ἀσπίδα οἶδεν ἐπ' ἄμφω νωμᾶν ἐπὶ δεξιᾷ τε καὶ ἐπ'
 ἀριστερᾷ, τὴν ψῆφον δὲ ἐπὶ δεξιᾷ μόνον, ἐπ' ἀριστερᾷ
 δὲ οὐκ οἶδεν. οὐδ' ἔστιν αὐτῷ χρυσοῦ τάλαντα, ὥσπερ
 Ὀμηρὸς φησὶ τῷ Διὶ, ζωῆς καὶ θανάτου, οὐδὲ καθύ-
 d κεται ποτε ἡ ῥοπή ὑπὸ τῆς θανατηφόρου ἢ ζωηφόρου,
 ἀλλ' ἐξαιρεται ὑψοῦ αἰὲ πρὸς τὸν οὐρανὸν, χαίρει πρὸς
 πτόυσης τῆς ἐπὶ τὸν ζόφον ἀγούσης. ἀλλ' οὐδὲ δύο
 πῖθοι κατακείσθαι ἐν τῷ τοῦ βασιλέως ἑδάφει, ὥσπερ
 αὖ Ὀμηρὸς λέγει ἐν τῷ τοῦ Διὸς οὐδαὶ κατακείσθαι
 δύο πῖθους κηρῶν ἐμπλείους, τὸν μὲν ἐσθλῶν, τὸν δὲ
 ἕτερον τῶν ἐναντίων, βασιλεὺς δὲ οὐκ ἔστι πῖθος ὁ τοῦ
 229 θανάτου, ἀλλ' ὁ τῆς ζωῆς μόνον, μιστὸς αἰὲ καὶ
 ὑπερχελης, ἐξ οὗ ἀκράτου αὐτὴν ἀρύεται καὶ χορηγεῖ
 τοῖς ἀνθρώποις. πεπίσταυκε γὰρ εὐ πτόιων τῷ λόγῳ
 τοῦ Ἀσσυρίου, ὃς τὴν καρδίαν τοῦ βασιλέως λέγει ἐν
 τῇ τοῦ θεοῦ παλάμῃ δορυφορεῖσθαι, ἣν οὐκ οἶόν τι

278, 5 ἵνα add. A.

6 ὅμιν A. ἥμιν H.

7 πρὸν

add. A.

οὐκ ἔνθεν ὀφθαλμοῖς] Sic Xenophon Institut.

Cyri I. 2, 2. οὗτοι δὲ δοκοῦσιν οἱ νόμοι ἄρχεσθαι — οὐκ ἔνθεν

ὀφθαλμοῖς ἐν ταῖς πλείστασι πύλαις ἄρχονται. 13 μέλαιναν]

μέλαινα A.

20 πρὸς τὸν] εἰς τὸν A.

25 ἵστασθαι A.

ἵστασθαι H.

29 τοῦ Ἀσσυρίου A. τῷ Ἀσσυρίῳ H. Locust

est Proverb. Sal. XXI, 1.

λέγει] εὐ λόγῳ add. H, om. A.

γράμμασι θανάτηφόροις ἐαυτὴν συνωμοδοῦναι, ἀλλ' ἀνάγκη τὸν θεὸν ταῖς γράμμασι γράφοντα εὐχερῶς ἐξαλειθεῖναι τῆς χαρὸς τῆς αἰετῆς χορηγούσης ζωῆν.

Ἄνωθεν τοῖς βασιλεῦς, ἡ πολιτεῖα τὸ τοῦ θεοῦ ὄνομα ὑμῖν ἐπιφήμισεν, οὐχ ὅτι πολλοὶ χρόνοι ἡμῖν ἐν ἐξουσίᾳ, οὐδ' ὅτι στέφανοι καὶ ἀποστολίδες ἐν περὶ σου, οὐδ' ὅτι πλούσιον ἐκ πένητος παραχρήμα ποιῆσαι φασίνῃ ὑμῖν — ταῦτα γὰρ πάντα χθαμαλότερα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς πρὸς θεὸν εἰσόδου — ἀλλ' ὅτι μὲν θεὸς καὶ βασιλεὺς ἐν ἐξουσίᾳ ἐστὶ ζωὴν ἐπιδοῦναι, οὐδεὶς γὰρ ἐν ταῖς ἐπικλήσεσι τοῦ θεοῦ τὸν νικητὴν ἢ τὸν θριαμβευτὴν ἀνακαλεῖται ἢ τὸν Ἱερμανικὸν ἢ τὸν Σκυθικόν, ἀλλὰ τὸν φιλάνθρωπον καὶ τὸν εὐσεβῆ καὶ τὸν σωτήρα. ταύτης ἀνδεκτέον σοι τῆς ἀρετῆς καὶ σε οὐποτε ἐκείνη ἢ χεὶρ ἀφ' ἐαυτῆς ἀποσείσεται, ὥς ἀπέσίσαστο Νέρωνα, ὥς Δομτιανόν, ὥς τὸν τοῦ Σεβήρου, ἀλλ' σὺ Γρατιανόν γε οὐδὲ Μάρκον οὐδὲ Ἀντωνίνον, τοὺς σοὺς πολίτας καὶ ἀρχηγέτας, ἐξ ὧν πόρρωθεν ἡμῖν ὁ θεὸς τὴν σὴν βασιλείαν ἐφροιμάζετο. τοῦτο ἐγὼ τὸ πρόβατον λαμπρότερον ὑπολαμβάνω τοῦ Σκυθικοῦ, καί τοι κάπνιστο ἡγεῖρας μόνος καὶ ἀνευ τῶν ὀπλων· πρὸς ταῦτα δὲ οὐχ ὅπως σιγήρατό σοι ὁ σιδήρεος, ἀλλὰ καὶ ἡμβλάνθη. οἷον οὐκ ἡγεῖρεν ὁ Φιλίππου ὁ μέχρι Ἰνδῶν διαβὰς ἐκ Μακεδονίας, ἀλλὰ Δαρσίον μὲν ἐκράτε καὶ Πύρρου, τῆς Κλείτου δὲ παρουσίας ἡττήθη, καὶ οὐκ ἡμύνατο εἰς τὸν οἶνον, ἀλλὰ σιδήρεος, οὐδὲ τὴν εὐθάρδιαν πρόφως ἤνεγκε τὴν Φιλώτου, πρὸς τὴν ἐταίριαν σοβαρώτερον ἐκλελήσαντος, ἀλλὰ προσπαύεισε τῷ Φιλώτῃ καὶ Παρμινίωνα.

Ἀλλὰ σὺ γε, ὦ Θεουδέστατε αὐτοκράτορ, διὰ τοὺς μηδὲν ἡδικοχότας, καὶ τοῖς ἀμαρτάνουσιν ἐνδεδω-

279, 6 ἐν περιουσίᾳ] αἱ περιουσίαι A. . . 10 ζωὴν A. ζωῆς H. 15 οὐδεὶς A. οὐδέποτε H. 16 Σεβήρου] σιγήρεος A. 18 τοὺς σοὺς] σοὺς om. A. . . 22 καὶ 23 H. 23 μέχρι A. μέχρις H. 27 φιλάτου A. Φιλίππου H. 30 ἀλλὰ σὺ A. Ἀλλ' σὺ H. δια A. ἀλλὰ διὰ H. 31 ἐνδεδωκεν A. ἰδωκεν H.

καὶ συγγνώμην, καὶ παρακλησίαν ἀδελφῶν ἀφ᾽ ἑκαστοῦ ἐν
 μαθευδῆσαντι δυστυχῶς τὸν μάστιγα μεμνήσαστα. οὐ
 230 αὐτῷ σοὶ καὶ μικρὰ φοβῆ πρός φιλονεικίαν ἀντι με-
 γάλους ἐστίν. αἰτίου δὲ, ὅτι πλείους θεοειδῆς· ἕκαστος
 δὲ μικροῦ δοῖται ὑπεκκαύματος ἐπὶ τὴν ἀσπίδα τῆς φρί-
 235 σιως, καὶ πάλαι μὲν οὐ διεκέρχτο ἐν τῷ τοιμῆδι ἐγκλή-
 ματι ἀδίκημα δυστυχήματος, ἀλλ' ἐν ἔσθ' καθυστήκει
 τὸ βουλευσά· τι τῶν ἀδίσμων καὶ τὸ πεινῆσαι μὴ
 προσελάμενον· καίτοι τῆς φύσεως ἐγκλημα ἦν τοῦτο ἢ
 τοῦ ἀνθρώπου, ὅτι τὴν ἀκοὴν ἐποίησεν ἀναπεπταμένην, 240
 καὶ οὐχ ὥσπερ τὰ βλέφαρα καὶ τὸ στόμα ἐφ' ἡμῶν
 κλείειν καὶ ἀνοιγύναι, οὕτω καὶ τὰ ὦτα, ἀλλ' αὕτη
 b μάνη σχεδὸν ἢ αἰσθησις ἐκπέφυγε τὴν ἐφ' ἡμῶν ἐξου-
 σίαν, καὶ δέχεσθαι ἀνάγκη πᾶν τὸ προσπίπτον αὐτῇ,
 ὥσπερ οἶκημα ἄθυρον καὶ ἀνεφυμένον. 245

Σὺ δὲ τὴν μὲν ἀκοὴν ἐξήλεις παντάσας τῶν ἐν-
 κλημάτων, κόλασιν δὲ καὶ ῥήμασι συνεχώρησας, καὶ
 τῆς πράξεως αὐτῆς οὐ δεχομένης ὑπερβολὴν προήκον
 ῥῆμα τοῦ ἔργου θαυμασιώτερον. ἀπάντων γὰρ ἡμῶν
 τὴν ἀνεξιχνίασαν τεθανυμάκτων, αὐτὴν βραδυπῆτα αὐτῆς 250
 ἦντιν. τοῦτο δὲ οὐδὲν ἄλλα ἐστίν ἢ ἀγανακτοῦντος ὅτι
 μὴ προύλαβες τῇ συγγνώμῃ τὸν ἐλεγχον τοῦ πλημμελή-
 c ματος, μηδὲ ταχύτεραν ἐποίησας τῆς κατακούσεως ψῆφον
 τὴν ἀφιεῖσαν. ἐπεὶ τῆς ταχυτῆτος ἐκείνης τί αὐτὴ γίνετο
 ἀδριώτερον; οὐ γὰρ κατὰ μικρὸν ὑψήκας τῆς ὀργῆς 255
 οὐδὲ κατ' ὀλίγον ἠλαττώσας τὸν φόβον τοῖς ὑπερβύκας
 οὐδὲ ἐνδιέτριψας τῇ γυνάμῃ μετὰ τὸ δικαστήριον ἐφ' ὃ
 τι ὀρμήσεις, ἀλλὰ προκατέλαβε τὴν σκυθρωπὴν ψῆφον
 ἢ θεόδοτος οὕτως ἀκαρῇ καὶ ἀμελλῇ, ὥστε προτί-

280, 5 ὑπεκκαύματος] ἐκκαύματος A.

9 ἢ τοῦ] ἢ delet

Petavius. μάλλον ἢ interpretatur Roulezius p. 53. Quod iam
 Henr. Stephano placuerat, qui „μάλλον“ inquit „non librariorum
 omissum incuria (ut in quadam praecedenti loco) sed consulto
 ab authore praetermissum videri queat, ut quod facile subaudiri
 posset. ut pag. seq. ἡγασθῇ ἢ ἡπ., pro μάλλον ἢ ἡπ.“

24 ταχυτῆτος A. βραδυτῆτος H.

29 ἀκαρῇ] ἐν ἀκαρῇ Stepha-

nus. προτίραν A. καὶ προτίραν H.

ραν πολλοῖς τῆς χαλεπῆς ἀκουσθῆναι. καὶ τότε ἔγχε
 μόνον ἡσθόρην φωνῆς κακίης τῷ τάχει τὴν τῷ Ἑρα-
 στῷ τελευτούμενην λαμπροθυροίαν, καὶ διὰ παρηγορίων ἐξ d
 ἄλλων εἰς ἄλλους σταδίους τόσους καὶ τόσους ὥσπερ
 5 φρουρωρίας διακρινεμένην· ὥστε ἀνασταμέντας τὰς χε-
 ρας τὰς τῶν δημίων καὶ μετέρω ἦδη τὰ ἔκρη κατω-
 σχῆν τὴν φωνὴν τὴν σωτήριον. ταύτην οὖν φῶμεν
 βραδείαν φιλανθρωπίαν, ἣν οὐ προῦλαβον αἱ μάχαιραι
 ἐκκαίμεναι τοῖς αὐχίσιν; ἀλλ' ὁ μὲν Ζεὺς ὁ παρ' Ὀμή-
 10 ρου, καίτοι παιδὸς ὄντος τοῦ Σαρπηδόου, εἰ δὲ 231 a
 παίδισθαι Ὀμήρου κομμενομένην, ὥστε λῦσαι τὴν πε-
 πρωμένην, καὶ θιλάσας μεταγνώσκει, παραπισθὰς ὑπὸ
 τῆς Ἑρας· βασιλεὺς δὲ ἀνάγκη ἐνὶ ἡμέρᾳ ἀπαραιτήτου
 δικαστηρίου διαλύει ἀμταμολήτως, συμνήσας τῆς ὁμο-
 15 ζύγου εὐσθῆς αὐτῷ καὶ αἰεὶ βουλευούσης εἰς μίαν, ἐπο-
 μένου δὲ ἀμφότεν καὶ τοῦ παιδὸς τοῦ ἀγαπητοῦ, ὃν ἐν
 τοῖς νύκτεσιν ἤθεσι καὶ ἐκτρέφουσι καὶ ἐξασκεῶσιν, ἀμ-
 φιδαλοῦς ἀταχνῆς καὶ ἀμφιδιξίου. οὗτω γὰρ ἂν μᾶλλον
 ἰσχυρῶς ἢ τῶν γεγαμένων, εὐσεβεῖ τε αὐτῷ καὶ φιλεῖ-
 20 θρώπῳ εἶναι προσήκει.

Ἀλλὰ ἐκεῖνοι μὲν οὕτως· ὃν δὲ τὰ ἐγκλήματα
 πρότερον ἦν καὶ τῆς φέσσεως μᾶλλον τῶν ὧτων ἢ τῆς
 προαιρέσεως ἀμαρτήματα, ὧρ' οὗτοι ἐδεήθησαν χρόνου,
 ἢ μακρᾶς γέ τιτος μελλήσεως πρὸς τὴν ἀδειαν; ἀλλὰ
 25 μὴν πᾶς ἀντίκα ἐξελέκοντο αὐτῶν φόβος τῆς διανοίας
 καὶ ὠδρόον ἰώσταζον ἰορτήν, ὥσπερ δι' μηδενόποτε
 ἐγκλημένοι καὶ ἐκ μορφῆς ἀθεραπεύτου καὶ ὑποπ-
 τιωπίας μεταμορφεῦντο εἰς χλιδῶσαν καὶ γέμουσαν
 γήθους.

30 Ταύτην ἐγὼ τὴν μεταμόρφωσιν ἡγάσθην ἢ ἣν
 παρ' Ὀμήρου μεταμόρφωσιν ἢ Ἀθηναίων τὸν Ὀδυσσεῖα, ἐκ

281, 11 ἰδου. A. ἀναλῦσαι M. 12 παραπισθὰς A.
 παρακλήθαι H. 14 θιλάσαι A. παραλίαι H. 19 ἰδουβῆ]
 ἰδουβῆν A. 22 πρότερον] παρηγορία Iacobsius apud Goelle-
 rum p. 284. 25 μὴν πᾶς αὐτίκα A. μὴ παρηγορία H.
 φόβος A. ὁ φόβος M. 29 γήθους A. παιδὸς H. 31 δ
 ὠδρόον A. ἢ ὠδον H.

ἡμῶν καὶ ῥάκια ἡμετεσμένον μεταβαλοῦσα εἰς εὐέμενα
 καὶ σφαιρῶντα, ἥνικα τῷ παιδί ἐμῶν ἀναγνωρισθῇ-
 1 ναί· ἐπιστάτης γὰρ αὐτῇ τοῦ σώματος ἡ μεταβολή·
 σὺ δὲ τὰς ψυχὰς αὐτῶν σὺν τῷ σώματι μεταφόρους.
 καὶ τὴν σὴν ἔγνω ῥάβδον οὐχ ἦτον ἂν εἶποιμι καλὴν 5
 καὶ χρυσῇ ἢ τῇ τοῦ Ἑρμοῦ φησιν Ὀμηρος. εἰμὶ
 γὰρ αὐτῇ οὐκ ἐξ ὕψους, ἀλλ' ἐκ θανάτου· πῶτη φυ-
 d λακτερίον· ἵστιν ἀρρηκτότερον τοῦ αἰδήρου, αὐτῇ μᾶλλον
 διακτῆσαι τὴν σὴν βασιλείαν· ἢ πυρκαϊὰ καὶ φλεβὼν
 10 ἔκτομα· καὶ πελέκας, ὥς οἱ τυραννικώτατοι Ῥωμαῖοι 10
 προσάγοντες ὀσημέραι τοῖς ἀνθρώποις οὐκ ἐπαῖχον τὸ
 μέσος, ἀλλ' ἐξηγρίσκαν.
 15 Οὐ μὲν οἱ σοὶ πρόγονοι καὶ ἀρχηγέται, ἀλλ'
 αἰδοὶ μᾶλλον ᾤοντο δεῖν καὶ εὐνοίᾳ πλεονῇ φόβῳ κα-
 τέχιν, τοῖς ὑπηκόοις· δυσκαταγωνιστότερον δὲ φyla- 15
 κτῆμον εὐνοία φόβῳ. φόβῳ μὲν γὰρ εὐνοίαν εὐκ
 232 αἶσμεν καταλινθεῖσαν, εὐνοία δὲ δυνάμεις πολλὰς. ἐπ-
 τίκα τοῖς μὲν ἐκ προέτηςτος εὐδομίμοις τῶν αὐτοκρατό-
 ρων, ὅσοι μὴ λίαν ὀλίγωροι καὶ ἐκκεχυμένοι, εἴ τις καὶ
 1 ἄνευ ἐπιβουλῇ, αὐτίκα κατεσβέσθη πρὶν ἐξαφθῆναι· 20
 τοῖς δὲ χαλεποῖς ἐκείνοις καὶ ἀνημέροις αἰεὶ τοὺς ἀλι-
 σκόμενους ὑποδεκνόμενοις οὐκ ἐπέλειπον οἱ κατεγγυ-
 ραῦκτες· γελοῖος γὰρ διδάσκαλος ἦν τῆς τυραννικῆς
 κτηλαλίας ὁ τοὺς ἀσάχυνας ἀποτέμνων τοὺς ὑπερέχον-
 τας τοῦ λήθους. αὐτὰρ τοσοῦτους γε ἂν ἀποτέμοι ὥστε 25
 b μὴ τινὰς ἀπολείπειν ὑψηλοτέρους τῶν ἐπιμύτων αἰ-
 μεκόντων. τοῦτο γὰρ δὴ τὸ σχελιώτατον τῆς τῶν τυ-
 ράννων δειλίας, ὅτι πάντας κτείνοντες οὐς δεδίασθαι
 1 ἄχρι τοῦ μηδένα φοβεῖσθαι προελθεῖν οὐ δύναται.
 Οἶδά σου καὶ τὴν ἱερὰν ἐγκλίμεναι, ὃ βασιλεῦ, 30
 ἢ ἐνκαλεῦσω τοῖς δικασταῖς, παρακείμεναι ἐπὶ τὴν
 κρίσιν. καὶ πρὸς τὸν εἰπόντα ὅτι πρὸ πάντων φροντι-
 στέον ἵστι τῆς ἀσφαλείας τῶν αὐτοκρατόρων, μᾶλλον

282, 5 σὴν A. σὴν ὡς H.

ἀν εἶποιμι] ἂν σὴν. A.

10 ἔκτομα A. ἐκτομα H.

20 αἰτία A. καὶ αὐτῇ H.

22 ἐπέλειπον] ἐπέλειπον A.

26 ὑψηλοτέρους] ὑψηλοτέρων A.

μὲν οὖν, ἔφησθα, τῆς ἀγαθῆς δόξης· οὐ γὰρ ζωῆς ο
μῆζος διακρίνον ἐπὶ βασιλείῃ, ἀλλ' ὑπεροχὴν ἀρετῆς. ἐπεὶ
καὶ Διονύσιος καὶ Τιβέριος ἐγκατεγέρων ταῖς μοναρχίαις,
ἀλλὰ τὸ γῆρας αὐτῶν οὐδὲν ἄλλο ἦν ἢ μακρο-
5 τέρα κακοδοξία. ἀλλ' ὅ γε οὕτω φρονῶν καὶ περὶ πλείονος
τὴν ἀγαθὴν δόξαν ἢ τὴν σωτηρίαν ποιούμενος, εἰ
ἄλλο ἢ κακονουστέρους ἐκλαμβάνει τοὺς πρὸς εὐκλείαν
αὐτῷ ἐμποδῶν ὄντας τὰς ἐν σφίμασι ἐπὶ χειρὸν ὄντων,
ἐγὼ οὖν οὐκ ἂν σοι προσάδοιμι ἐτι τοὺς Πλάτωνος
10 λόγους οὐδὲ μὰ Δία τοὺς Ἀριστοτέλους, οὐδὲ μὴν ἐμάν-
του τι ἂν εἰπῶμι παράγγελμα ἢ νουθέτημα, ἀλλ' ἦν
αὐτὸς ἐγέννησας γνώμην, ταύτην ἀπόχρη σοι μόνην
εἶδέναι τε καὶ ἐπισκοπεῖν, πότερον ἐν τῇ πράξει πλέον
τὸ καλὸν ἢ τὸ κερδαλέον, καὶ πότερον ἀθόλωτος ὁ
15 λόγος ἐξορμᾷ σε ἐπὶ τὴν πράξιν, ἢ ἐπαχλύεται ὁ λο-
γισμὸς ὑπὸ τινος πάθους. χαλεπώτατον γὰρ ἐκαίνο τὸ
πάθος, ὃ προεκπηδᾷ τοῦ λόγου ἐν ἐξουσίᾳ.

Καὶ διὰ τοῦτο Πέρσαι καλῶς Κῦρον μὲν πατέρα, 233 α
Καμβύσην δὲ δεσπότην, Δαρεῖον δὲ κάπηλον ἐπωνόμα-
20 ζον. ποιεῖ δὲ πατέρα μὲν δικαιοσύνη, θυμὸς δὲ δεσπό-
την, κάπηλον δὲ φιλοχρηματία. Θεία δὲ μόνη ἡ τοῦ
πατρὸς ἐπωνυμία. — πατέρα γὰρ ἀνθρώπων καὶ τὸν
Δία οἱ ποιηταὶ ἐπονομάζουσι — τῶν δὲ ἄλλων ἢ μὲν
θηριώδης, ἢ δὲ καὶ ἀνδραποδώδης. φύεται μὲν οὖν
25 καὶ ἐν σμήνεσιν αὐτοφυῆς τις καὶ αὐτοδίδακτος βασι-
λεὺς, ὃ συμπεριβομβεῖ καὶ συμπεριπέτεται ἐκούσιον τὸ
σμήνος καὶ σὺν χαρμονῇ, φύεται δὲ καὶ ἐν ἀνθρώποις,
ἀλλὰ σπανίως γε οὗτος καὶ ἐν μακρῷ χρόνῳ, ὅταν
ἄμφω συμπέσῃ καὶ συνομαρτήσῃ τῷ κάλλει τῆς ψυχῆς
30 καὶ ἡ τοῦ σώματος ἀγλαΐα. καὶ οὗτός ἐστιν ἀτεχνῶς
ὁ μέγας βασιλεὺς, καὶ οὔτε χυλὸν οὔτε κολοβὸν αὐτοῦ

283, 10 οὐδὲ μὰ Α. καὶ μὰ Η.

μὴν Α. δὴ Η.

15 ἢ ἐπαχλύεται Α. καὶ ἐπαχλύεται Η.

26 συμπεριβομβεῖ Α.

περιβομβεῖ Η. Conf. p. 36 a.

συμπεριπέτεται] συμπεριπέτεται Α.

συμπεριπέτεται Η.

τὸ κάλλος· ἀλλ' ἄφαιον καὶ ἐλέληρον· ὥστε Ἀλέξαν-
δρος μὲν ἐμακάριζε τὸν Ἀχιλλέα, ὅτι Ὀμήρου ἔτυχε
κῆρυκος, ἐγὼ δὲ ἐμμετὸν εὐδαίμονα ὑπολαμβάνω, ὅτι
αἱ κηρύττειν ἔλαχον οἱ ἡμοὶ λόγοι καὶ ταῦτο οὐκ ἂν
c τις φράϊη κολακίαν μᾶλλον ἢ ἀλήθειαν. ὅν γὰρ ἴσμεν
αὐτοκρατόρων ἢ ὅν ἀκούομεν, πλὴν δοκῶν τοῖς ἐνδοξο-
τάταις, οὐδαὶς ἂν ἴταρος τὸν αὐτὸν σοὶ τρόπον ἐν
κτῆμα τοιοῦτον μεταχειρίζεται.

284, 7 ἴταρος Α. ἴταρον Η.   ἐν κτῆμα Α. ἴταρον Η.
8 μεταχειρίζεται Α. μεταχειρίζατο Η.

XX.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ.

Θ Ε Π Ρ Ι Α.

Ο λόγος ἡμῶν οὐ φιλοτιμίας καὶ ἐπιδείξεως, ἀλλὰ τῆς
 ὁσίας τῆς εἰς τὸν πατέρα στοχαζέται, ἣν μέλλουσα ἔσ-
 5 θαι καὶ σιμνοτέρα ἐπέλαβε παρ' ὑμῶν ἀκροατικῶς
 γινομένην. τοῦτο γὰρ τὸ θίασρον καὶ μόνον ἄξιον
 ἡγείται ἀρετῆς. φιλεῖ μὲν οὖν ὡς τὰ πολλὰ μὴ δέχα-
 σθαι μῦθος ἢ τοιαύτῃ ἐπαγόρευσις, ἥλιν δὲ καὶ ἄλλως
 ἀναγκαῖον ἐγένετο φείσασθαι τοῦ πλήθους. οὔτε γὰρ
 10 ὁ παρὼν καιρὸς ἐμδίδου, ταχέστερον ἀπακύν ἢ μετασ-
 τέραν τὴν ὠφειμῖαν. ἔωλες γὰρ ἐπιτηδεύσεις ἅπας μα-
 κρὰν ἀριστάμεινος τοῦ πάθους ἐφ' χρόνον καὶ πρὸς
 τὴν ἀναγραφὴν τοῦ βίου τὰ καθεύκαστον ἀντιθέμενα.
 τῇ λέξει δὲ εἰ τι ἑλλείπειν εἰς παλαιότητα εὐρίσκει,
 15 οὐ θαυμάσιον. χαλεπὸν γὰρ ἐφημέσθαι τῆς ἐν συγ-
 γραφῇ ἀκριβείας, μὴ τοῦτο συνεχῶς ἐκμελετώντας, ἀλλὰ
 πρὸς ἕτερα τὴν πλείω σπουδὴν ποιουμένους. καὶ ἅμα
 οὐχ οὕτω φροντιστέον τῷ φιλοσώφει καλλιτεῖν, ἀλλ'
 ἐκείνο μάλιστα φυλακτέον ὑμῖν εἰ τὸ πρότερον ἀπονταχῶ
 20 διασώσατο καὶ νῦν καὶ φιλοσοφεῖν ἐπιχειροῦναι καὶ εἰς
 φιλόσοφον.

Θρήνους μὲν δὴ ἔδειν καὶ ὀδυρμούς· οὔτε ὑμῖς δ
 ἴσαν φρεσὶ καὶ οὐ θυγχαρεῖ φιλοσοφία, ἀλλ' ὅποτε
 αἰσθοῖτο βαπτιζόμενον τε ὑπὸ τῆς ὀδύνης καὶ εἰς διὰ-
 25 κρυα καταφερόμενον, χαλεπαίνει· σε καὶ ἐπαυμαῖ δυνά

ἅττα με ἐργάσασθαι καὶ ἀνήκιστα, διαγράψαν μὲν ἐ-
θὺς τοῦ πατρὸς κλήρου, οὔτε λόγῳ τῆς γῆς τε καὶ
τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν ποιμνίων — ἀλλ' οὐκ ἐγὼ πάντ'
γλίχομαι καὶ μεταποιοῦμαι καὶ ἐπιχειρῶ κληρονομεῖν
234 αὐμόνος τῶν ἀδελφῶν — ἐξελίψαν δὲ τοῦ καταλόγου 5
τῶν ζακόρων τῶν ἐκείνης. ἀνάγκη οὖν ἵσταν μοι τοὺς
ὀφθαλμοὺς ὡς περὶ σιδηρῶν ἢ κέρατα, καθάπερ ἐποίη-
σεν Ὀυνηρος τῷ Λαίρτον παιδί — πεπηγέναι τὰ ὄμματα,
τὸν οἶκτον ἐπικρυπτομένῳ τῆς γυναικός.

Καίτοι Ὀδυσσεύς μὲν καρτερίας ἱκανῆς οὐκ ἔδεικτο, 10
 μάλλον οὐκ εἰς μακρὸν ἀπολλύσασθαι τῆς Πηνελόπεια
 σὺν παρθενίᾳ· σὺ δὲ ὦ πάλαί μιν κατέρων, τῶν δὲ
 θεῶν ἀγανώτατε, ποῦτε αὐτίς σοι ξυνεσθίεσθαι; εἰ γάρ
 τοι **β** δεῖ φιλοσόφῳ κατενεῖν, ἢ σε διαπορθμεύσασα
ἐκ γῆρος τὴν μακαρίαν πορείαν ἐκαστήκουσα ἐκείδαι ἡμῖν 15
 ἀπαρχαίς δεῖ θηρῖκα ὡς τάχιστα τοῦ δεσμοῦ τῆς
φύλακος ἀπελευθέρῃς, ὅτι ἀπορρηξας οὐδέ ἀσποπάσας
κατέχοντες εἶ, ἀλλ' αὐτοῦ χαλάσαντος καὶ ἀνέντος,
σύνικα ῥῆας μετέωρος ἀνὰ πρὸς τε αἰθέρα καὶ οὐρανὸν,
τὴν ξυνορίδα τοῦ Ἀθανάτων ἵππων ζευγόμενος, οὗς 20
ἐν χρόνῳ ταῖς δε ἅμα ἔραρες καὶ ἀντάλλεις, συνεξο-
μῶν ἐθελῶν καὶ ἀνὰ ἴσθαι ἀμφοτέρους, καὶ μὴ τὸν
πλὴν ἔφ' ὑμῶς εἰλεῖν, τὸν δὲ κάτω βρίθειν τὸν ζυγόν.
γ ὅθεν ταῦν ὕδα κέντρον οὐδέ χαλινῶν ἐδεήθης πρὸς
τὸν ἀλκιόνα ἵππον καὶ ἑβριστήν, ἀλλ' εὐμένης τε καὶ 25
τοῦ ὁμοῦ πρῶτος ἔχων αὐνδιηρὲ σοι τὸ ὄχημα, καὶ
ὡς ἔδεικτο ἱερὰ θεῶν ἄγορά καὶ ἄθλος ἄγαθῶν δαι-
μόνων, ὅσση μοῦ αἵ σε καὶ προσπαντῶντες καὶ
ἀσπαζόμενοι, ὅτι σφίσιν ἐκταλέσας τὸ χρῆος οὗ σε

286. 1. *ἰσχυροτάτη* | *ἰσχυροτέρα* A. *ἰσχυρότατη* H. 6 *με* A.
μου H. 7 *ἢ* A. *ἢ* H. 10 *ἰσχυρὸς οὐκ* A. *οὐκ ἰσχυρὸς* *ἐκ* H.
12 *μὲν* A. *μοι* H. 13 *ἀγαρότατη* | *ἀγυρότατη* A.
ἐσθλοτάτη H. *ἐσθλοτέρα* H. 18 *καταχρηστος* *ἐκ* A. *ἐκ* *κατα-*
χρηστος H. 19 *ἦς* | Vulgo *ἦς*. 21 *ἐστράτεες* A. *ἐστρά-*
τες H. 22 *ἐστράτη* | Vulgo *ἐστράτη*. 23 *ἡ* *ἐστράτη* A. *ἐστράτη* H.
24 *ἐστράτη* | *ἐστράτη* A. 25 *ἐστράτη* A. *ἐστράτη* H.
28 *τὴ* *σε* A. *τε* om. H.

ἔκκα. καταλαβὼν καὶ γῆν, ἀπὸ ἡρώδους ἐκείνου καὶ ὄντος
 ἱερῆς. καὶ οὕτως ἐκπροσθεῖν οὐκ ὀπισθεν μέλυσαι
 ἔκταρον ὁ Ραδάμαθρος ἢ ὁ Μίνως ἐπιστομασμένον το
 καὶ ἐγγεγραμμένον ἐν ψυχῇ, καθέξουσι σε παρὰ Θεοῦ d
 5 κράτει καὶ Ἠλλάτιν, ἀγαγόντες καὶ τὰ σὰ παῖδ' αὐτοῦ τὸν
 θεῖον Ἀριστοτέλιν, καὶ καὶ ἐνθάδε ἐν τῇ μετοικήσει
 ζυγεῖναι τὰ πολλὰ ἐπεχειρῶν, καὶ οὐκ ἐξήρως τὸ αὐτὸν
 ἀποφράττειν τῇ συνουσίᾳ αὐτοῦ πόρρωθεν ἑστάντων τῶν
 παιδικῶν.
 10 Ἡ σου οὖν πατρὶς, ὡς θεῖα πατρίδ' ἐκδιδόν
 τε ὑπὲρ τοὺς ἄλλους καὶ ὑγίαν καὶ οὐκ ἐχρῶντο χρῆσ
 αὐτῇ. ὑπὸ χαρμῶν, ἀποκινῶν τὰ χαριστήρια τῇ
 προφητείας ἢ προφητείας Ἀριστοτέλους λαμπρότερον 235 a
 ἢ Βάσις τε καὶ Ἀμφίλυτος τοῦ Λοξίου, καὶ τῇ σοφίᾳ,
 15 ἢ ἑκατέρωθεν ἐξουσίᾳ τε καὶ ἐξουσίᾳ ζῶον ἐκάλυψε καὶ
 ἡμφίωθεν ὡσαύτως, φαντίζας μὴ βασιλῆα τοῖς ἀγα
 θοῖς μὴτε φῆμι εἰς τὸς κριάδους. οὐ δὲ γνῶματιῶν
 τοὺς ἐπαξίους περὶ τῆς τε αὐτοῖς τὸν ζῶον καὶ ἐγ
 20 μους τὰ ἀγάλματα ὥστε ὁ μὲν ὡς προσιών τοῖς
 αὐτοῖς φέρειν τε ἐνέπαιπτα καὶ ἰλιγγον, ἀδμοσιῶν
 τε ζυγίῳ καὶ ἀπαρίᾳ ἐμπάσῃ, οὐδὲ ἴχνους λαβίσθαι
 εἰς τε ὡς αὐτὸ ἀρχῆς ἡστιασάων ἐκιδράσθαι εἰς b
 φερούσης. ὅσα δὲ ὁ προφήτης ἐκείνος ἀναπετύσας τὰ
 προπλάσι τοῦ ναοῦ καὶ τοὺς χεῖρας περιστάλας τοῦ

287, 1. αὐτοῖς A. αὐτοῖς H. 3 δ. μέγας A. δ. om. H.
 4 καθέξουσι σε Ald. καθέξουσι τε H. καθέξουσι σε Stephanus.
 Συκράτι] Vulgo Συκράτη. 5 ἀγαγόντες A. ἀγόντες H.
 6. ἢ add. A. 7 ἐκείνου A. ἐκείνου H. καὶ οὐκ ἐξήρως
 καὶ οὐκ ἐξήρως ἢ ἐκείνου, φησὶ, καὶ ἀποκινῶν τῇ συνουσίᾳ,
 καὶ οὐκ ἐκείνου ἢ οὐκ ἐκείνου ὡς αὐτοῖς ὡς αὐτοῖς ἐκείνου. schol. A.
 10 ἐκείνου] δ. ὅμοιος οὐκ ἀγαθὸν ἀγαθόν. schol. A. 13. παρὰ τῇ
 τῆς] προφητείας] ἀγαθὸν: ἰσχυρὸν καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τῇ ἀριστοτε
 λους βασιλῆα. schol. A. 14. Βάσις] καὶ Βάσις A. 15. ἀμφίλυτος A.
 ἀμφίλυτος H. 16. ἀμφίλυτος A. ἀμφίλυτος H. ἀσαφὲς] ἀσα
 φής A. 17. οὐκ ἐκείνου Potestius. Vulgo οὐκ ἐκείνου.
 18. ἐκείνου] ἐκείνου A. 21. ἐκείνου A. ἐκείνου H.
 ἐκείνου A. ἐκείνου H. 22. οὐκ ἐκείνου] Vulgo οὐκ ἐκείνου.
 23. ὡς A. ὡς H. δ. om. A. 24. ναοῦ A. ναοῦ H.

ἀγρίαιας καλλόνος τε αὐτὸ καὶ ὑπομήτης πανταχό-
θεν ἐπιδείκνυσι τῷ μυστικῷ μαρμαρίσσειν τε ἤδη καὶ
σὺν γὰρ καταλαμπόμενον διασείει, ἣ τε ἀνέχλη ἐκείνη καὶ
τὰ πύργους ἀθρόους ὑπερῆγατο καὶ ἔκφραίνετο ὁ νοῦς
ἐκ τοῦ βάθους, φέγγους ἀνάκλιος καὶ ἀγλαίας ἀπὸ
τοῦ ἀρετέρου σκότους, Ἀφροδίτη δὲ παρῆν δαδουχούτι
καὶ Χάριτις συνεθίγγατον τῆς καλότητος.

Τὸ μὲν οὖν πρόσωπον καὶ τὸ σχῆμα ἔλον· μονο-
οὐ δῆθεν ἐπὶ τὴν Ἀριστοτέλους τοῖς μυστηρίοις. ἅπαντα
δὲ ὅπως ἀνακρίψαι τῶν σφῶν τὰ ἀνάπορα, καὶ
συνεπείπεισε τὰ ἱερὰ καὶ ὅσα Πυθαγόρας ὁ Σάμιος
ἐξ Αἰγύπτου ἐκόμισεν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ὅσα ὕστερον
ἐν τῇ ποικίλῃ στοᾷ Ζήνων ὁ Κιτιεύς, τὰ μὲν γὰρ
Πλάτωνος τοῦ μεγάλου ἀγγέλον· τε δὲ ἐπιδείκνυσι καὶ
ἐν τῷ αὐτῷ περιβάλῳ, καὶ οὐδὲ μεταμφιένοντο τὴν
στοᾶν μεταβαίνων εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ἐκ τοῦ Ἀντικίου,
ἀλλὰ πολλάκις Ἀριστοτέλει προθύσας εἰς τὴν Πλάτω-
νος ἔλθην ἐρουργίαν· χαλεπῶς δὲ εἶχον οὐ τοῖς διει-
κδομένῃ ἐπιχειροῦσι καὶ διαφραττεῖν ἀπεχνῶς ταυτὶ τὰ
ἱερὰ. εἶκαι γὰρ δὴ τῆς Πλάτωνος κατὰς τὴν Ἀριστο-
τέλους φιλοσοφίαν ἅμα μὲν γενναῖον προτείλασαν, ἅμα
δὲ θριγκὸν τε καὶ φυλακτῆριον· εὐβάτου τε γὰρ εὐσθῆς
ἔτι καὶ ἐντυπιδρόμου τοῖς σφιστάς, τυχίσαι τε Ἀριστο-
τέλει καὶ παραγράφουσαι πανταχόθεν καὶ ἀπυλάσσαι
τὰς ἐπιβουλάς τῶν δογμάτων, τοὺς δὲ πολλοὺς ὑπὸ
ὄκνον καὶ ῥαθυμίας ἀφράκτους ἐθέλειν καὶ ἀναλείφους
διαγωνίζεσθαι. ὅθεν πολλάκις γενναίῃ δόξῃ καὶ ἰσχυρᾷ

288, 2 ἐπιδείκνυσι A. ἐπιδείκνυσι H. 4 ἀθρόους A. ἀθρόον H.

6 ἀρετέρου A. ἀρετέρον H. δαδουχούτι A. δαδουχούτοι H.

11 συνεπείπεισε A. συνεπείπεισας δὲ H. 12 Κιτιεύς]

Vulga Κιτιεύς. 14 ἐπιδείκνυσι A. ἐπιδείκνυσι H. 18 χαλεπῶς

δὲ — φιλοσοφίαν add. A et codex Vales. apud Heitzem. ad Ma-

rianum p. 92. 20 βαλκείας cod. Vales. καυείας A. 22 Φρυγίαν A.

Φρυγίαν H. εὐβάτου τε A. τε om. H. 23 ἐντυπιδρόμου A. ἐν-

δρόμου H. 24 πανταχόθεν καὶ A. καὶ πανταχόθεν H.

26 ἀφράκτους A. ἀφράκτους τε H. 27 γενναίῃ δόξῃ καὶ ἰσχυρᾷ

— ὑπομελίζομένη τε καὶ ἀπαλλομένη A. γενναία δόξα καὶ ἰσχυρὰ

— ὑπομελίζομένη τε καὶ σφαλλομένη H.

ὑπὸ ἀφ' αὐτοῦ καὶ τραύλης ὑποσκελισομένη τε καὶ σφαλ-
 λομένη παρὸν ἀμύνειν μὴ δύνασθαι ἐπαμύνειν. πρὸς 236 a
 μὲν δὲ Πλάτων τὸν σοφὸν οὔτε αὐτὸς ποτε ἐτασία-
 σεν οὔτε Ἀριστοτέλη ἐξιδίως ᾔετο. Ἐπίκουρον δὲ τὸν
 5 Νικαλέον· καὶ τὸν μὲν ἤγειτο καὶ τὸν ἀτόμων οὐκ
 ἦναι τομὴν, εἰσελευσάμενος δ' ἂν αὐτὸν πολλάκις, ὅσον
 ἐκτελεῖται τοῖς ἀρχαίοις, ὡς τάχιστα ἀπέπεμπεν ἐκ τοῦ
 καταλόγου, μύρον κατὰ τῆς κεφαλῆς καταχίας, ἅτε
 ἐκαστῶ τῆς ἡδονῆς. ταῦτο μὲν δὲ οὐχ οὕτως ἀγασθαι
 10 ἦν. οὐδαμῶς γὰρ φιλοσοφία πόρρω ἀπόκειται καὶ μα- b
 κρὰν ἀποσκήπτει τῆς ἐξέταστος, ἀλλ' οἷον εὐρείας ὁδοῦ καὶ
 μεγάλης ἀμικρᾷ διασχίστως τε καὶ ἀπονεύσεις, αἱ μὲν
 πλείον, αἱ δὲ ἕλαττον περιελθούσαι, εἰς ταυτὸν ὁμῶς
 πύρας συνδιδόουσι.
 15 Ἀλλ' ἐπάτα Ὀμηρον τὸν ποιητὴν εἰσεκάλε τε καὶ
 ἐξέταξεν, ὡς προπάτορα καὶ ἀρχέγονον τῶν Ἀριστοτέ-
 λους καὶ Πλάτωνος λόγων, τότε ἂν ἀκριβῶς ἰδεδίθη
 τῆς Ὀμήρου φωνῆς, ὥστε εἰπεῖν λαβὼν παρ' ἐκείνου,
 "ὦ πόποι, ὡς ὃ γε πᾶσι φίλος καὶ τίμιός ἐστιν. c.
 20 οὐδὲ γὰρ τῆς σκηνῆς ἀπειχέτο τῆς ἀρχαίας οὐδὲ τοῦ
 διατρου ὡς παντάπασιν βεβήλων καὶ ἀλλοτριῶν φιλοσο-
 φίας, ἀλλὰ θαμὰ μὲν Μένανδρος ὁ χρυσοῦς, θαμὰ δ'
 Εὐριπίδης καὶ Σοφοκλῆς. Σαπφῶ τε ἡ καλὴ καὶ Πίν-
 25 δαρος ὁ γενναῖος συνεπήχουν τε καὶ συνωργάζον. ὕθην
 οὐδὲ μονόλογιστος ἦν οὐδὲ φιλοσόφως μόνον ἐπιτήδειος
 ἀκροατῇ, ῥήτορι δὲ ἀξύνετος ἢ γραμματισταῖς, ἀλλὰ
 τῶν μὲν ἄλλων, ὅποτα περῶντ' ἐκ τῆς φιλοσοφίας τε
 λγυν, χαλεπωτέρων ἂν ξυνίης ἢ τῆς Περσικῆς δια-

289, 2 παρὸν A. παρόντας H. δύνασθαι A. δύναται H.

3 ἐτασίασεν A. ἐτασίασεν H. A. οὔτε] οὐδὲ A.

ἀριστοτέλη A. Ἀριστοτέλης H. 6 εἰσελευσάμενος δ' A. εἰσελ-

παρέειπε δὲ H. 9 τοῖσι A. τοῖσι H. 18 Ὀμήρου] Ὀδύσε.

2, 38. 19 ὃ γε A. ὅδε H. 20 σκηνῆς] „Fort. λόγους.“

Iacobinus. 22 Μένανδρος — θαμὰ δ' add. A. 25 φιλο-

σόφως] φιλοσοφῶν A. μόνον A. μόνον H. 26 ἀκροατῇ Pe-

tavius. Vulg. ἀκροατῇ. ἄξύνετος A. ἄξύνετος H. 27 πε-

ρῶντ' A. περῶντο H. 28 ξυνίης A. περῶν H.

d λίκτου, ἐκείνου δὲ καὶ ἀμπελοπορῶς ἰσχυροῦν καὶ σι-
 δηρεὺς εἶχεν ὃ τε οἴκαδε ἀποφέρει. καὶ ἄρχοντι μὲν τὰ
 ἀρχικὰ διελέγετο, πολιτικῷ δὲ τὰ πολιτικὰ, γεωργικῷ
 δὲ ὅποσα ἔχεται γεωργίας.

Γεωργίας μὲν δὴ καὶ σφόδρα ἦν ἑσπώνητος τε καὶ 5
 ἑραστήης, καὶ τῷ φιλοσόφῳ ῥασιτώνῃ ἐπὶ τοῖς πύνοις
 μόνῃν πρέπουσαν ἀπέφηνε τὴν γεωργίαν, καὶ μάλιστα
 237 αἰγερῶντι ἤδη καὶ ἐκλυομένῳ ὑπὸ χρόνου τῷ σώματι
 γυμνασίαν τε ἱκανὴν εἶναι καὶ γέμουσαν τῆς σώφροντος
 ἡδονῆς. καὶ πολλάκις ἂν φοιτήσας παρὰ τὸν προσηύτην 10
 κατέλαβες ἢ φυτεύοντα ἢ περικαθαίροντα ἢ μεταφέρον-
 τα ἢ ὕδωρ διεξάγοντα ἐπὶ τοὺς ὄχτους, ὥστε ἐπάρδειν
 τὰ φυόμενα· καὶ ὥριξεν ἂν τί σοι τῶν ὠραίων καὶ
 περιεργαγῶν τοὺς ὀρχότους ὑπέδειξεν. ἂν τῶν βοτάνων
 ὑπερφανὲς τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος, καὶ ἀνήγαγεν εἰς 15
 τὰς μητροπόλεις, ὥσπερ οἱ γενεαλόγοι τῶν στεμφύλων
 b εἰς τὰς ἀποικίας. ἦν δὲ καὶ ἀγρὸς αὐτῷ, ὃν αὐτὸς
 ἐποιήσατο, πηγὰς τε ὕδατος ἐξελκύσας οὐδὲν πρότερον
 φαινομένας, καὶ τὰλλα ἐπιμεληθεῖς, ὥστε καλὴν εἶναι
 καὶ πρέπουσαν φιλοσόφῳ καταγωγῇ. οὗτος ὁ ἀγρὸς εἰ 20
 καὶ οὐ πᾶν Ἑλληνικὸν τοῦτομα, ὅμως ἐν στόματι
 ἔστιν ἐκείνων τῶν ἄγαν Ἑλλήνων.

Ὁ μὲν οὖν Ὀδυσσεὺς πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα
 φησὶ τὰ μὲν φυτὰ αὐτῷ καὶ σφόδρα ἱκανῶς τεθερα-
 पेῦσθαι, αὐτὸν δὲ οὐκ ἔχειν ἀγαθὴν κομιδὴν, ὅτι 25
 ῥάκια ἡμφίστο καὶ φαῦλα ὑπέρραπτο ὑποδήματα. ἐγὼ
 δ' ἐπίσταμαι τὸν ἐμὸν πατέρα ὅτι αὐτὸς ἄρα πρὸ τῶν
 c φυτῶν ἐκκαλλιούργητο καὶ εὖ ἤσκητο, οὐκ ἐπαιδὴ χι-
 τῶνα ἡμφίστο λεπτὸν καὶ εὐήτριον, ἀλλ' ὅτι μὴ τὴν

200, 1 ἰσχυροῦν A. ἀκούει H. 2 καὶ ἄρχοντι A. καὶ οὖν
 ἀρχοντι H. 3 γεωργικῷ A. γεωργῷ H. 7 ἀπέφηνε] ἀπέφηνε
 Bodleae Monac. 59. et 461. 8 γερῶντι] γερῶν. Monac. 59.

9 τῆς σώφροντος ἡδονῆς A. σφραγισμένης ἡδονῆς H. 14 ἐπάρ-
 δειν A. ἐπάρδειν H. 16 στεμφύλων A. στεφυλῶν H.
 19 τέλλει A. καὶ πολλὰ H. 20 εἰ καὶ A. εἰς οὐκ. H. 21 εὖ
 αἰνῶν A. πᾶν οὐδὲ H. ὅμως — Ἑλλήνων add. A. 27 ἀρα
 add. A. 28 ἐκκαλιούργητο A. ἐκκαλιούργησε H.

φυγὴν ἀκούσμετον εἶχε μηδὲ ἔμπλεων ἀγροικίας. οὐ γὰρ
αἱ ἀμπελοὶ μὲν αὐτῷ καὶ ὁ κήπος ἡμεροὶ τε καὶ ἔγκαρ-
ποι ἦσαν, τυφλὴ δὲ ἡ θιάνοια καὶ ἀγρία, ἀλλ' οὐδὲ
τὴν Ἀλκιόου, ὁπώραν τὴν ἐπιβλαστώνουσαν συνεχῶς,
οὐδὲ τὰ χρυσᾶ μῆλα τῶν Ἑσπερίδων εἰκασας ἂν μικρῶ
ἐκείνου ῥήματι καὶ νοῦθιτήματι. οὐ γὰρ δὴ καλλονῆς
μόνης ἐφρύντιζεν ἐν τοῖς λόγοις, ἀλλ' ὥσπερ ἐφρασεν
ἐν τῇ περὶ τῆς γῆς ἐργασία τοὺς τὰ ἄλση μόνα φυ-
τευομένους πλατάνων ἀμφιλαρῶν ἢ κυπαρίττων, πυρῶν δ
10 δὲ καὶ ἐμπύλων ἐξαμειλύνοντας, πλέον στοχάζεσθαι τέρ-
ψας ἢ τροφῆς, οὕτω καὶ ἐν τοῖς λόγοις τοὺς ἡδονῇ
μόνην θηρεύοντας καὶ ὅπως κηλήσειαν τοὺς ἀκρω-
μένους, εἰς ὧν δὲ τρέφεται ψυχὴ καὶ ἀμείνων γίνεται
ἐκείνης, οὐκ εἰδότες λέγειν οὔτε πειρωμένους, τούτους
15 δὲ οὐκ εἶτι εἶναι φιλοσόφους, ὥσπερ οὐδὲ ἐκίονους γεωρ-
γοὺς, ἀλλὰ κόλακας τε καὶ θῶπας καὶ ὀψοποιούς
ἀντὶ ἱατρῶν καὶ ἀντὶ γυμναστῶν κομμώτας. 238 a

Καὶ μὴν ὅσοι τοὺς μὲν λόγους αὐτοὺς συνειροίεν
τε καὶ ἀποστοματίζοιεν ἱκανῶς τοὺς ὑπὸ σοφίας παρ-
20 ηγγεμένους, τῶν δὲ ἔργων ἀμελοῖεν ὑπὲρ ὧν οἱ λόγοι,
τούτους δὲ αὐτοὺς τῷδ' ἐνὶ τοῖς ἐκείναις ἐπιδείκνυνεν, οἷον
εἰ τις ὑγιαίνειν τὸ σῶμα αὐτῷ ἐπιθυμῶν φάρμακα μὲν
συνάγοι καὶ βοτάνας, ὁπόσαι ἱκαναὶ τριβόμεναι καὶ
μειγνύμεναι ἀλλήλαις, βοηθεῖν τῇ τοῦ σώματος πονηρίᾳ,
25 καὶ σιδήρια δὲ ἱατρικὰ φιλοτίμως κατασκευάζοιτο, ἔχοι
δὲ λέγειν καὶ ὅσα Ἰσποκράτης ὁ Κῶος καὶ ὅσα Ἑρα-

291, 3 τυφλὴ] στυφνή Petavins. στυφλὴ Iacobsius ad An-
tholog. Palat. vol. III. p. 728. 4 ὁπώραν τὴν A. τὴν om. H.

6 οὐ γὰρ δὴ A. καὶ γὰρ δὴ οὐ H. καλλονῆς] καλονῆς A.

7 μόνης hoc loqr. A, post λόγῳ H. τοῖς λόγοις A. τῷ

λόγῳ H. 10 ἐξαμειλύνοντας A. ἐξαπορᾶντας H. 11 οὕτω

καὶ A. οὕτω δὲ καὶ H. 12 κηλήσειαν A. κηλήσουσι H. 14 αὐτῶν

A. οὕτω H. 17 ἀντὶ ἱατρῶν A. καὶ ἀντὶ ἱατρῶν H. ἀντὶ γυμ-

ναστῶν A. ἀντὶ om. H. 18 αὐτοὺς codex Vales. ap. Boissacq.,

ad Eurap. p. 201. Vulgo αὐτοῖς. συνειροίεν τε A. τε om. H.

19 σοφίας] φιλοσοφίας A. παρηγγεμένους codex Vales.

Vulgo παρηγγελλομένους. 21 τῷδ' A. αὐτῷ H.

- b εἰστρατος καὶ ὅσα Διὰ κλῆς ἐν τοῖς συγγράμμασι παρ-
 ἀγγέλλουσιν ὑπὲρ ὑγείας· ἀπὸ τε δὲ αὐτῶν τὰ σώματα εἰς
 ἁρρωστίαν ὑπενεχθεῖν καὶ πάσης ἐκείνης ἀπολαύειν
 θέομαι τῆς παρασκευῆς, ὃ δὲ τὰ φάρμακα καὶ καὶ τὰ
 σιδήρια χαίρειν εἶναι καὶ τὸν Ἰαποκράτην, κατὰ κλῆς
 δ' ἐπὶ αὐτῆς ἐσθραμμένης κλῆρος καὶ ποσότητος, καὶ
 τρεῖς αἶσαν παραδίδωμι. Σικελίαν πίνει, τοῦ αἵματος καὶ
 εὐμαχίται, πόσης αὐτῶν τινός Κόρινθιας ἢ παιδὸς Ἰα-
 πικῶν, διακενομένων. οὗτε γὰρ τούτων πλέον τι εἶναι
 τῆς κτήσεως ἐσκεπτο· τὰν φαρμάκων οὐτε· ὅστις τοὺς λέ- 10
 c γους αὐτοὺς τῶν φιλοσόφων ἀναλαβὼν καὶ ἱκανῶς ἐκ-
 μελετήσας μὴ θάλοι ἔσται αὐτοὺς ἐκβεβατωσάμεν, οὐδὲ
 τούτων πλέον τι φιλοσοφίας μαθεῖναι· ἢ τῶν πρόσθεν
 ἐκείνων ἱατρικῆς καὶ ἀθλητῆς δὲ ὁμοίως καταγέλαστον
 εἶναι, ὅσους ἐπιδεικνύμενος τοὺς ἀκτῆρας τε καὶ ἐξ- 15
 ραδυσμένους τὰ γυμνάσια τοὺς ὥμους τε αὐτοὺς παρ-
 ἔχει· μαλισταὺς τε καὶ ἀπενεχθεῖς, καὶ τὸν αὐτὸν
 λυγίζοιτο ὑπὸ τρυφῆς καὶ ἀκρασίας, κατὰ εἰς τὰ στά-
 διον μὲν παριέναι ἀγωνισόμενος οὐτε δύναται, οὐτε
 ἐθέλοι, καθήμενος δὲ ἐν βαλανείῳ καὶ ἐν γωνίᾳ παιδο- 20
 d κῆς παλαιάστρας πρὸς τοὺς λουνομένους καταγγέλλει τὰ
 παλαιόματα. τούτων οὖν τὸν τρόπον καὶ ἐπὶ φιλοσο-
 φίας οὐχὶ λόγῳ χρῆναι ἐπιδείξιν πρᾶξιν, οὐδὲ ἐν-
 θέλῃ ποδὲν τεκμαίρεσθαι, ὅστις πάρῳ ἔχει σφίρας
 οἷον εἰ μετ' ἐπιστήμης διαίροισι τάχα καὶ φράσκοι 25
 τὴν ἀρετὴν μέγιστον εἶναι τῶν λοιπῶν καὶ ὑπερφέρων
 μακρῶν τε ἀλλὰ, τὰ τε τοῦ σώματος λεγόμενα καὶ ὅσων
 ἐξωθεν τύχη βασιλεύει, ἀλλ' εἰ φρονοίῃ τὸν τρόπον
 239 ἀποσῆται καὶ προαιρούται καὶ τὴν ἀρετὴν πρᾶξιν αἰ-

202, 1 [συγγράμμασι] ἐπιγράμμασι A, sed aliterum in margine.
 2 [ὑγείας] Vulgo θνητας. 4 [ὅστις] A: ὅστις H. 5 [κατὰ
 κλῆς] A: 19 [αἵσαν] A: αἵσαν H. 10 [κτῆρας] A: κτῆρας H.
 14 [ἀθλητῆς] ἀθλητῆς A. 15 [ἀκτῆρας] A: ἀκτῆρας H.
 16 [περιφέρειν] περιφέρει A. 18 [λυγίζοιτο] λυγίζοιτο Monac.
 5U. 20 [401]. τρυφῆς καὶ A. τρυφῆς τε καὶ H. 26 [γυνή] A.
 ἀγνώστῃ H. 27 [καταγγέλλει] καταγγέλλει A. καταγγέλλει H.
 24 [ἔχει] A. ἔχει H.

ἐκτεροσθεν ὅγοι τῆς χεῖματα ἢ δόξαν φεραίσης. ἄλλως δ' ἔχοντα. τῇ μὲν γλώττῃ φιλοσοφήσιν, τῇ καρδίᾳ δὲ οὐδαμῶς.

Τούτων δὲ ἀπάντων παραδείγματα ἀπέφαινε Σωκράτης τὸν Ἀθηναῖον, ὃς οὔτε οἶκος ὑπὸ Ξανθίππης λουδορούμενος οὔτε ὑπὸ Κριτίου, καὶ τῶν τριάκοντα τυράντων ἀπέκλόνωντο, εἰ μὴ μεταθήσεται καὶ θεράπειναι τὴν καθυστεῶσαν πολιτείαν, ἀποκτείνει τε καὶ ἐξελείπειν καὶ ἀτήκιστα ἔργα ἐργάσασθαι, ὅμως οὐκ ἴδυσέ ποτε οὐδὲ ἐξεπλάγη οὐδὲ κίνδυνον ἄλλον ἐνόμισεν ὅτι οὕτω δεινὸν τε καὶ φοβερόν ὥς τὸ κακὸν ἀντ' ἀγαθοῦ γενέσθαι καὶ δυσσεβῇ ἀντ' εὐσεβοῦς. διὰ τοῦτο οὔτε ἄλυστα ἤγαγε τὸν Σαλαμίνιον οὔτε ἐπιψηφίσαι ἐξεβιάσθη κατὰ τῶν ἀμφὶ Περικλέα καὶ Ἐρασινίδην καὶ Διομέδοντα στρατηγῶν· καίτοι οὕτω γε ὁ δῆμος αὐτὸς ἐπικαλέετο, βουώντες ἀναθῆναι ἐν τῆς ἐκκλησίας. ἀλλ' αὐτὸν ἄτε κατεδίκασαν αὐτοῦ Ἀθηναῖοι, οὐδ' ὅτε ἐν τῷ ξίλῳ ἦν, οὐδὲν ἀγεννὲς ἢ ταπεινὸν ἔπραξεν ἢ εἶπε πρὸς τοὺς ἐταίρους τοὺς εἰς τὸ δέσμωτῆριον συνιόντας, ἀλλὰ c περὶ ψυχῆς ἐφιλοσόφει καὶ περὶ τῶν ἐν Αἴδον ἐξηγεῖτο, ὅποσα μὲν ἀγαθὰ ἀρετὴν ἐκείσῃ μένει, ὅποσα δὲ κακίαν τιμωρήματα καὶ χολαστήρια. τοιγαροῦν οὐκ εἰς μακρὰν Ἀθηναῖοι μετέγνωσαν ἀμφὶ Σωκράτους καὶ δίκην ἐπράξαντο Μέλχτον τῆς δίκης ἐκείνης καὶ ἔφυγεν αὐτὸς ἐκ τοῦ ἄστεος καὶ Ἄνυτον κατέλευσαν διὰ Σωκράτην οἱ Ἡρακλεῶται οἱ ἐν τῷ Πόντῳ, καὶ νῦν δείκνυται Ἄνυτον αὐτόδε σῆμα ἐν τῷ προαστείῳ οὐ μακρὰν θαλάττης, οὔπερ καὶ ἔβαλλον τὸν Ἄνυτον οἱ Ἡρακλεῶται τοιαῦτα

293, 5 Ξανθίππης] Ξανθίππου Α. 7 μεταθήσεται Α. μετα-
 ρήσεται Η. θεράπειναι Α. θεραπέσσοι Η. 9 ἐξελείπειν Α.
 ἐκλείνουν Η. ἔργα add. Α. ἐργάσασθαι] ἐργάσασθαι Α.
 13 ἐξεβιάσθη Α. κατεβιάσθη Η. 21 ἀρετὴν add. Α. ἐκείσῃ
 μένει Α. ἐκεί περιμένει Η. 23 ἐπράξαντο Α. ἐπραξεν τὸν Η.
 24 Μέλχτον] Vulgo Μέλκτον. καὶ ἔφυγεν] καὶ ἔφυγεν Α.
 αὐτὸς Α. Ἄνυτος Η. 25 ἄνυτον Α. αὐτὸν Η.
 26 αὐτοῦ Α. ἀνὲν τοῦ Η. 28 οὔπερ καὶ ἔβαλλον Α. οὐ πι-
 ρέβαλον Η. τὸν Ἄνυτον] τὸν αὐτὸν ἄνυτον Α.

δ δὲ ἀπέφαινε καὶ τὰ ἑαυτοῦ καὶ ἀντικρυς παρακλήσει τοῖς Σωκρατικοῖς. εἶναι γὰρ αὐτῷ πολλὰ μὲν ὑπανάθρα καὶ δημόσια ἀγωνίσματα, οὐ φαυλότερα δὲ τὰ οἴκῳ καὶ εἰσω τῆς αὐλῆς, καὶ ταῦτα πάντα ὑπομένειν τε καὶ ἀνέχεσθαι ῥαδίως, ὅτι δειλὴ φιλοσοφίαν οὐ λόγῳ, ἀλλ' ἐργῷ εἰλίσθαι.

Δίκαια μὲν δὴ καὶ οἱ πάλοι ἔπραξαν ἄνθρωποι ἐφ' Ἡρακλεῖ τῷ Διὸς καὶ Ἀλκυόνῃς, ἀποθιγιάσαντές τι αὐτὸν καὶ ἱερὰ ἴδια κατασκευάσαντες, καὶ θυσίας θύοντες οὐ μόνον ὅσας ἥρωϊ θύειν καλὸν ἦν, ἀλλὰ 10
240 α καὶ ὅσας δαίμονι ἤδη καὶ ὅσας θειῷ, ὅτι Ἡρακλῆς παράδειγμα ἐγένετο ἀρετῆς, καὶ τὴν γῆν ἅπασαν ἐπιφοιτήσας τυράννων τε ὠμότητος καὶ θηρίων ἐκάθην ἀλλοκότων. δοκῶ δὲ ἔγωγε ὡς σφοδρότερον μὲν κίπρων κακία, βιαιότερον δὲ λιόντων, ἱταμώτερον δὲ πολυ- 15
μόρφον κυνὸς, πολυκεφαλώτερον δὲ ὕδρας· ἄξιον δὲ εἶναι καὶ τοῖς τοῦτο τὸ θηρίον καταμαχεσάμενους τε καὶ ἀσθενὲς ἀποδείξασι τεμένη τε ἰδρύνεσθαι δημοσίᾳ καὶ ἱερείᾳ καθίστασθαι. εἶναι γὰρ δὴ καὶ τούτους οὕ-
β ἀπεικὸς ἐν τινὶ θείᾳ μοίρᾳ τοῦ σώματος ἀπαλλαγέντας 20
ἰσοθλοὺς ἀλεξικάκους, φύλακας μερόπων ἀνθρώπων. καὶ μοι δοκοῦσιν οἱ θεοὶ βουλευθέντες αὐτοῖς ἐνδείξασθαι καὶ ὑπομνῆσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐς ὅσον ἐρικυνέται ἀρετῇ ψυχῆς ἀνθρωπίνης, ὥσπερ τὸ παλαιὸν Ἡρακλῆα καὶ αὐτοῖς Σωκράτη, οὕτω νῦν σε, ὦ πάτερ, 25
διὰ μακροῦ χρόνου παραγαγῆν καὶ φῦναι ἐπὶ γῆς.

Ἀλλὰ σοὶ μὲν μακάριός τε καὶ εὐδαιμών ὁ ἀγρός καὶ πρὸς ὀλβίους τε ἀνίδραμεις καὶ εὐδαιμόνας τοὺς
c καταπέμψαντας, ἡμᾶς δὲ ἀπέλιπες ἐν τῷ κλύδωνι καὶ

294, 2 εἶναι γὰρ αὐτῷ — τῆς αὐλῆς add. A. 11 καὶ ὅσας δαίμονι A. καὶ om. H. ἤδη καὶ A. ἤδη, ἀλλὰ καὶ H.
13 ὠμότητος A. ὠμότης H. 14 ἔγωγε add. A. 21 ἰσοθλοὺς — ἀνθρώπων] Hesiodi *Ἔργ.* v. 122. 23 ἐρικυνέται A. ἀρικυνέται H. 26 ἐπὶ γῆς A. ἐπὶ γῆν H. 27 ἀλλὰ σοὶ A. Ἀλλὰ σὺ H. μακάριος A. ὀλβιος H. ὁ ἀγρός καὶ add. A.
29 ἀπέλιπες] ἀπέλειπες codex Vales. apud Boisson. ad Euseb. p. 269.

τῷ λειμῶνι τῆς Ἄτης οὐδὲ ἔχοντας ὅστις χεῖρα ἄλλῃ
 ὀρέξῃ, ἀνακύπτειν τε πειρωμένους καὶ ἐξαναδῦναι ποτὲ
 τῆς ἰλῦος καὶ τοῦ βορβορόου. δεῖ δὴ λοιπὸν τὰ ἔχνη τὰ
 σὰ διώκειν, εἰ δὴ ἐκείνοις ποτὲ ἐμβιβάσαι καὶ τὰ ἡμέ-
 5 ταρα δυνηθεῖημεν. καίτοι συχνὰ γέ μόν ἀπειριῶ, κα-
 θάπερ οἱ αἰετοὶ τῶν νεοττῶν, εἰ δύνатаί μοι στέγειν
 τὰ ὄμματα καὶ ἀνέχεσθαι τὴν αὐγὴν τῆς ἀληθείας,
 καὶ πολλάκις ἀπέπεμπες ἐλπίδος γεμίσας ἀγαθῆς, καὶ
 ἐγεγάνυσο καὶ ἐγεγήθεις ὅτι σοι γνησίους ἤλεγχον τὰς d
 10 γονάς, πρὸς τὸν ἥλιον οὐ σκαρδαμύττων. οὐ δὴ οὖν
 τότε μὲν ἐχορὴν ἀνοίγειν τῷ ὀφθαλμῷ, νῦν δὲ κατα-
 μύειν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῆς σῆς σπουδῆς ἢ ψήφου
 ἀγωνιστίον ὥς μὴ παντάπασι πατρός φαινοίμην ἀφιλο-
 σόφου. ἐπαμύνοις δὲ αὐτὸς ἄνωθεν τῷ παιδί καὶ ἐν-
 15 στάξαις, ὦ μάκαρ, προσευχομένῳ ἀλκὴν τε καὶ ἀνδρείαν
 εἰς τὸν ἀγῶνα.

295, 1 λειμῶνι Petavius. Vulgo χιμῶνι. ἔχοντας A.
 ἔχομεν H. ἄλλῃ A. ἄλλος H. 2 πειρωμένους A. πειρωμένους H.
 3 ἐγεγάνυσο] ἐγεγάνυσσε A. ἐγάνυσσε H. 10 οὐ σκαρδαμύτ-
 των A. ἀσκαρδαμύττων H. 12 σῆς add. A. 13 φαινοίμην
 ἀφιλοσόφου A. φαίνετο, ἀλλὰ φιλοσόφου H. 15 ἀνδρείαν]
 Vulgo ἀνδρείαν.

XXI.

243a ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΣ Η ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ.

Ἄνδρες ὅσοι συνελήγῃτε ὑπ' ἐμοῦ τήμερον εἰς τὸ θέα-
τρον τῶν Μουσῶν, τί κάθησθε ἐκπεπληγμένοι; τί δὲ
συνέχεσθε ὑπὸ θάμβους; ὅπου ὑμῖν καινὸν καὶ ἀλλό-
κοτον καταφαίνεται ἀνδρα τοῦ φιλοσοφίας ὀνόματος ἀξι- 5
οῦμενον χθὲς τε ἀγείροντα ἐωρᾶσθαι καὶ νῦν καθήμενον
ἐπὶ θρόνου τινὸς ὑψηλοῦ μάλα σοφιστικῶς καὶ σοβα-
b ρῶς, μέλλοντα ὑμᾶς προκαλέασθαι ἀφ' ὧν ἂν λέγῃ
εἰς ἐκβοήσεις τε καὶ κρότους, οἷων θαμὰ ἀπολαύουσι
παρ' ὑμῶν οἱ δαιμόνιοι σοφισταί; εἰ οὖν διὰ τοῦτο 10
θαυμάζετε, εὖ ἴστε ὅτι εἰκότως θαυμάζετε· τῷ ὄντι
γὰρ σὺ φιλοσόφου οὔτε τὸ ἔργον οὔτε τὸ ἐπιθύμημα.
ἀλλ' οὐκ ἐγώ τοι ὁ παραχαράττων καὶ πλημμελῶν, ἀλλ'
ὁ τοῦτό μοι τὸ ὄνομα ἐξ ἀρχῆς περιθείς καὶ διδάσας
ὑμᾶς νομίζειν. ἐπεὶ τό γε ἀληθὲς οὐ ταύτῃ ἔχει, ἀλλ' 15
ἐγὼ πατὴρ μὲν οἶδα ἐμμετὸν γενέσθαι μάλα γενναίου
244 α τε καὶ ἀληθινοῦ φιλοσόφου, καὶ οὐκ ἀπιστῶ τῇ μη-
τρὶ, καθάπερ ὁ Τηλέμαχος τῇ Πηνελόπῃ· φιλόσοφος
δὲ οὔτε εἶναι ἡγοῦμαι τοὺς τε ἡγουμένους ἐξαπατᾶσθαι
ὑπολαμβάνω. τί οὖν πράγματα ἔχουσι καὶ παρέχουσιν; 20
ἰδοὺ γὰρ ὑμῖν διαρρήδην αὐτὸς ἐγὼ λέγω κατ' ἐμμετὸν

296, 1 Iacobsii ad hanc orationem annotationes in appen-
dice ad Dionysium Halic. de C. V. ab Goellero editum. Insunt
codicis Monacensis chartacei (nr. 59.) lectiones. 4 ὅπου Α.
ἔτι που Η. Fort. ἢ που. 6 ἀγείροντα] Conf. p. 282 d.
11 εὖ ἴστε — θαυμάζετε om. A. 15 οὐ ταύτῃ Henr. Steph-
anus. εὖ ταῦτά Η. οὐ ταῦτο Monac. οὐχ οὔτε margo Monac.

ἐν κοινῷ θεάτρῳ, ὅτι τοῦτου μοι τοῦ ὀνόματος οὐδὲν
προσῆκει, ἀλλ' ὁ κατ' ἀρχὰς αὐτὸ ἐπαρκήνας, ὡς ἔαν-
κιν, οὐκ ἐκείρατο, ὅτι οὐ μόνον ἀπόζη τὸ γενέσθαι
ἐκ πατρὸς φιλοσόφου, ἀλλὰ δεῖ καὶ τραπῆναι καὶ πα-
5 δυνθῆναι ὑπὸ τοιοῦτοις διδασκαλίαις τε καὶ τροφαῖσι,
καὶ τὴν ψυχὴν ἀναπλασθῆναι, ὅτι νέαν τε καὶ ἀπλήν. b
οὕτω γὰρ δὴ μάλιστα ὁ τύπος εἰσίοι τε καὶ ἐνδύοιτε
ἐν τῷ βάθει καὶ οὐκ ἂν μένοι ἐπιπολῆς.

Τοῦτων δὲ οὐκ οἶδα ὅπως ἔγωγ' ἀπεστέρημαι,
10 καὶ ταῦτα δύο πατέρων τυχὼν ποικιλαίων, ὧν ὁ μὲν
ἐγέννησεν, ὁ δὲ ἐξέλειτο κηδεστήν. τῷ δὲ Ἀριστίππῳ
ἐξήρκασι ὑπὸ μητρὶ μόνῃ φιλοσοφοῦσιν τραπέντι μητρο-
διδάκτω κληθῆναι. ἵστε ἄρα ὅς λέγω Ἀριστίππου, οὐκ
ἐκείνου τὸν πᾶν, τοῦ Σωκράτους ὁμιλητὴν, ἀλλὰ τὸν
15 ἐκείνου θυγατρίδου. ἀλλ' Ἀριστίππου μὲν, ὡς ἔοικεν,
ἡγάπα ἢ μήτηρ καὶ τὰ μαθήματα ἐνετίθει, σπεύδουσα
ἀποδείξαι ἑαυτῆς μὲν ἄξιον καὶ τοῦ πάππου, ἐπεὶ δὲ
ἐμισείτην τῷ πατρί τούτῳ καὶ ἀπηχθέσθην. ἢ ἐκείνῳ
μὲν οὐκ ἐμισείτην — οὐ γὰρ, οἶμαι, θύμις ἄνδρας
20 σοφοὺς τε καὶ μακαρίους τὰ ἔχοντα ἀπεχθαίνειν τὰ ἑαυ-
τῶν — ἀλλ' ἐγὼ τωδῆς τε πρός παιδείαν ἔργον καὶ
ἀτιμῶν, καὶ μοι σκληρίας ὑπόπτεων ξονεπάγη τὸ ἐμ-
μαγείον, ὥστε καὶ πᾶν βουλομένους αὐτοὺς ἐγγράφειν
μὴ δύνασθαι τὰ παιδιῶματα. εἰ οὖν ταῦτα οὕτως ἔχει,
5 παύσασθε παύσασθε καὶ ὑμεῖς, ὦ μακάριοι, τῆς πλά- d
της· παύσαθε ἤδη πρὸς τῶν Μουσῶν, καὶ μοι τοῦ
ὀνόματος τούτου μὴ πᾶν μεταδίδοτε, ἀλλ' εἰς μὲν τὸ
ἔργον, ὃ δηλοῦν ἐθέλετε τῷ ὀνόματι, ξυνελαύνετε, εἴ
πη δύνασθε, καὶ ξυνωδεῖτε — ὡς οὐδὲν με ἄλλο τη-

297, 6 ἀναπλασθῆναι Heusdinus Spec. Plat. p. 93. comparato
Platone de Rep. II. p. 377 a. Vulgo ἀναπλησθῆναι. ἀπλήν
codex Vales. apud Bast. ad Gregor. Cor. p. 653. ἀπλήν H.
18 ἀπηχθέσθην] Vulgo ἀπεχθέσθην. 21 τωδῆς τε A. τωδῆς
τις H. 23 βουλομένους αὐτοὺς Henr. Stephanus. Vulgo
βουλομένους αὐτάς. 27 μεταδίδοτε Monac. Vulgo μεταδίδονται.
28 ἐθέλετε] ἐθέλετε A. ἐνυλαύνετε] ἐνυλαύνετε A.
α πη] α και A.

λαοῦτον ἀγαθὸν ἐργάσεσθαι — τῆς δὲ προσηγορίας, εἰ ἄρα ἀναγκαῖα ὑμῖν ἐνδαιτυᾶσθαι, ἑτέροις πρὸ ἐμοῦ ἐνγυωρεῖτε, ἢ ἐγὼ καταγέλαστος ἔσομαι καθάπερ χιτῶν ἀλλότριον καὶ πολὺ μείζω ἡμφισμένος, καὶ ὀλίγοι εἰσονται τάληδες, ὅτι ὑμεῖς ἄρα φιλόδωροι ὀνομάτων,

245 a ἀλλ' ἐμὲ ἐπιτηδᾶν ὑπολήφονται καὶ ἐπιβατεύειν καὶ ἐκτραπάζειν μὴ ἐθέλοντων διδόναι. ἐγὼ δὲ οὐκ ἂν βουλομένην ἀτοπὸν τινα δόξαν ἐν ἀνθρώποις λαβεῖν.

Ἄλλ' εὖ ἴστε, ὅτι πρῶτος καταγελῶ τῶν τοιαύτης νόσφ' ἐννεχομένων, καὶ οἶμαι αὐτοὺς μικρὸν διαφέρειν ἀνδρακίως τικὸς ἢ σιδηρέως, καπνοῦ γίμοντος καὶ μαρίλης, ἔπειτα ἀνδρακίως μὲν οὐκ ἄξιοντος καλεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ πάνν' ἀναγκοῦντος πρὸς τοὺς καλοῦντας, καὶ ἑτοίμου, εἰ λάβοι τινὰς, κατατέμνειν, μάντιως δὲ ἢ ἱατροῦ, ἢ ἄλλου του σεμνοτέρου δημιουργοῦ.

b νυμεσῶ γὰρ καὶ τῷ ὄντι Διδώπου, ἀκούων ὅτι ὄνος ὢν ὅμως ἡμπίσχετο λειοντῆν. ταύτη τοι καὶ ξυνελθόντα παιδεία ξαίνει τε αὐτὸν τοῖς ῥεπάλοις καὶ ἀφαιρεῖται τῆς δαράς τε καὶ τοῦ φρονήματος. ἀλλ' ὅπερ λέγω, εἰ μὴ ἐνγυωροῖν ὑμῖν φιλόσοφος εἶναι, πάντως τέρας τὸ παρ' ἐμοῦ γινόμενον. ἐφαῖται γὰρ πον τῶν γε ἄλλων τῷ βουλομένῳ προσίεναι τε ἀθρόοις ὑμῖν καὶ διαλέγεσθαι μετὰ πολλῆς ἐξουσίας, ὅτε καὶ ἐν εὐδαιμονίᾳ πόλει καὶ ἐλευθέρᾳ. ὥστε οὐδὲν θαυμαστόν ἐστι καὶ ἐγὼ ταύτης ἀπολαύσομαι τῆς ἀδείας. οὐκ οὖν δεῖ θαυμβεῖσθαι

c ὅταν ἀκούητέ μου λέγοντος, ἀκούσεσθε γὰρ φιλοσόφου δὴ μου μὲν οὐ, ἀνδρὸς δὲ ἐμφορουμένου προκειμένης ἀφρόνου καὶ πολυτελοῦς εὐωχίας. καίτοι εἰ καὶ τοῦ πράγματος ἡμφισβήτην καὶ τοῦνομα ὡς διαφέρον μοι προσέμεν, οὐ πρὸς αὐτὸ ἔδει μόνον ὀρῶντας τὸ λέγειν με ἐν κοινῷ τεταράχθαι, ἀλλὰ ξυνεπισκοπεῖν καὶ ἂν λέγω καὶ ὅτου ἕνεκα λέγω· τὰ μὲν, εἰ χρηστὰ καὶ ὀνήσιμα τοῖς ἀκρωμένοις· οὐ δὲ χάριν, εἰ τοῦ θαυμαζέ-

298, 3 ἐνγυωρεῖτε] ἐνγυωρεῖν A.

13 καλοῦντας] λαλοῦν-

τας A.

14 ἑτοίμου — κατατέμνειν] Platonem de Rep. VI.

p. 488 b. comparat Iacobus.

εἶναι ὀργυώμενος· ἵπαι καὶ Πλάτωνι τὸν σοφὸν οὐδὲν
 ἐκάλειν εἶναι σοφόν, ὅτι αὐτοῦ λέγοντος ἐν τῷ Πλα-
 ρατῇ ξυμπεράν τε καὶ ξυμῆσαν· οὐ μόνον ἐν τοῦ ἄσπετος
 κατιῶν ὁ δῆμος, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἀγρῶν καὶ ἐκ τῶν d
 5 ἀμπέλων, καὶ ἐκ τῶν ἔργων τῶν ἀργυρείων· καὶ εὖν
 ἀπηρία· τοὺς περὶ τὰγαθεῦ δεξιῆς λόγου, ἱλιγγισσά
 τί ποτε ὁ πολὺς ὄμιλος καὶ ἀπερρήσας τοῦ χαραῖ
 καὶ τελειῶν δὴ κατέληξεν εἰς τοὺς συνηθῆς ὀμιλήσας
 τῷ Πλάτῳ μόνους τὸ θέατρον· ἀλλὰ τοῦτο ἀνδρῶ
 10 μὲν ἐπαίνοιο· θηρῶν τε καὶ σφόδρα ἀλγεῶν καὶ ἀσφ-
 χημα σοφιστεῦ, φιλοσόφου δὲ οὐδὲν τι μείον ὁ λόγος 246 a
 εἶναι ἔχει, καὶν ὑπὸ πλατάνῳ λέγεται μόνῃ, καὶν περὶ-
 γων ἀκροαμέντων· εἰ γὰρ δὴ καὶ ἐπαίνου προεδίῃαι,
 δεῖ μὲν οὐδὲν, ἀποχερῆσαι δὲ αὐτῷ καὶ εἰς ἐπαίνου
 15 Φαῖδρος ὁ Μυρρινούσιος· οἱ τίτινες δὴ ἔσονται καὶ
 προσφύονται τῇ μεσημβρίᾳ καὶ τῷ ἡλίῳ· ἀλλὰ τί περὶ
 ἔστι πρὸς ἐμῆ; πάλαι γὰρ ἦν διατετέλεκα λόγων ὅτι
 οὐκ εἰμὶ ταύτης ἐγὼ τῆς μερίδος· χαλεπὸν γὰρ τὸ χρῆ-
 μα, χαλεπὸν, ὡς ἄνδρες, καὶ οὐ προτίθησιν Ἡσίοδος
 20 μὲν τὴν τραχίαν ἐκείνην ὁδὸν καὶ ἀνάστη, Πινδαρος
 δὲ πόνους τε καὶ δαπάνας, Σωκράτης δὲ ἐκείνος ὁ b
 Σωφρονίσκου, θεία μοῖρα μόνῃ παραγενέσθαι ἐς ἀν-
 θρώπους.
 "Ἐὰν γὰρ δὴ μᾶλλον καταμάθῃτε ὅτι οὗτοί τε
 25 ἀληθῆ λέγουσιν ἐγὼ τε οὐκ ἄπο τρόπου ποιῶ παρεῖμαι
 τοῦνομα καὶ παροβημένος, ἀκούσατε ὅσα καὶ οἱ αἰσίων
 τῷ μὴ αἰσχύνειν αὐτὸ μέλλοντι προσφῦναι τε ἐκ αἰσίων
 γινόμενῳ καὶ ὕστερον ἐκ διδαχῆς προσγενέσθαι· ἐπεὶ δὲ
 οὐκ ἐμαυτοῦ λόγους· πάλιν γὰρ σοφιστὴς ἂν ἦν, τοιοῦ-
 30 τοὺς ἐπιστάμενος λόγους δι' ὧν ἐθρυπτόμην ἂν τοῦνομα
 ἐξαργυρώμενος· ἀλλ' οὐκ Σωκράτης καὶ Πλάτων ἐλεγεῖν c

299, 5 ἀμπέλων] ἀμπελώνων Davisius ad Ciceronem de N.
D. II, 62. ἀργυρίων] Vulgo ἀργύριον. 7 et add: A.

13 ἐκείνου] ἐκείνων Monac. 17 ἔστι] Et Monac.

22 „Παραγενέσθαι mutandum in παραγινέσθαι, et verbum aliquod
addendum esse crediderim, videlicet φρεῖς aut ἱσθῆς vel ἡγήσασθαι,
vel huiusmodi quidpiam.“ H. Stephanus.

τε καὶ ὀρεζέσθην, ἀπολυόμενα τὰς τῆς φιλοσοφίας
 δαδβολίας καὶ ἐπεδρακνύμεν ὡς εἰκότως τὸ μὲν καθαρὸν
 τοῦτο καὶ ἄδολον γένος σμικρὸν δὲ τι ἐν ἀνθρώποις
 καὶ σπάνιον, πολλοὶ δὲ οἱ παρόντες καὶ παρεγγε-
 γραφέντες ἑαυτοὺς ἐκ τῶν φαύλων καὶ ὀλίγου ἔχοντων τε
 καὶ ἐκείνων εἰς ἐπιστήδισιν μέλλουσιν καὶ σμικροτέρων εἰσβαλόμε-
 νους, καὶ ἐκ τούτων δὴ τὰ πολλὰ καὶ μεγάλα ἐπεὶ
 μέλλουσιν ἐπιτελεῖν φιλοσοφίαν καὶ νῦν ἀπολείπειν, ὅταν
 δὴ εἶναι ἐπίσταται ἀνελυθέρως τε καὶ δουλοκρατῆς τε
 d δραμμένοι τάχην τινα αὐτοὶ μαθόντες, ἢ τοῦ δεσπό- 10
 ταν διδάσκαλου, ἐκπαθήσαντες τῆς δουλείας διὰ τὴν
 τέχνην, αὐτὸ ἀγαπήσασιν ταύτην, ἀλλὰ τοῦ φιλοσοφίας
 ἀρεθῶς ἀγνῶμας. τί γὰρ ἄλλο ἐστὶ πρὸς Διὸς ἢ
 χαλκὸς ἐκείνος ὁ φαλακρὸς καὶ σμικρὸς, ὁ πεποιητὴς τῶν
 δεσμῶν λαλόμενος, ὁ τὸ σμικρὸν ἑμῶν περιδεμένος 15
 μέλλων ἐπαυχεῖν τῇ δεσποίᾳ; ὅταν εἴη οἱ τοιοῦτοι
 ἐπὶ τῇ ἐπιστάσει φιλοσοφίας, τί οἴομεθα τοὺς ὁρῶν-
 τας τε καὶ ἀκούοντας φρονήσιν ὑπὲρ αὐτῆς; ἄρα οὐχ
 247 ὥστα ἂν οὗτοι κατὰ ἔχουσιν ἐν τῇ ψυχῇ, ταῦτα ἐκείνη
 προέειπεν; ἀνελυθέρως τε δὴ οὗν οὕτως εὐρίσκοντες 20
 καὶ φιλόχρημάτους τε καὶ ἀρεταίας λοιδορούς τε καὶ
 φιλαπαιχτήμονας καὶ ἀλαζόνως δολοφούς τε καὶ ἐπιβού-
 λους, οὐκ οἴησονται ἐκ φύσεως ἢ τῆς προτέρας βαναυ-
 σίας ἔχειν τὰς αἴρας, ἀλλ' ἐκείνας ἐκ φιλοσοφίας
 προσγιγασθαι. 25
 Ἀλλ' ὑμᾶς γε οὐκ ἄξιον, ὃ θαυμάσιον. τὰ τε
 γὰρ αἴτια ἀγαθὰ εἶναι ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους
 ἐπάρχει καὶ πλείστον ἄξιον ἐν τοῖς καιρωτάτοις μὴ
 b ἀπαρτῆσθαι. ἢ πρὸς Διὸς, εἰ μὲν τις χρυσίον ὑπόχαλ-
 κος ἢ νεργύρεον ἐπεσπέρην τὸ ἀνθος ἢ λίθον ἐκ- 30
 βουλεύσας εἰς τὴν ἀγορὰν ὑμῶν εἰσαγάγοι, ὀργισθεὶς τε
 καὶ οὐκ ἀνέξισθαι, ἀλλ' ὡς κακοῦργόν τινα καὶ παλίμ-
 βολον μαστιγοῦν παραδώσετε τῷ τεταγμένῳ; καὶ διὰ
 τοῦτο, ἐξεύρηται ὑμῖν πολλὰ μὲν τοῦ χρυσοῦ, πολλὰ

δὲ πορφύρας, πολλὰ δὲ ὑακινθίων βασανιστήρια, καὶ
 βασανιστῆς· τινες, ἐπὶ τούτῳ καθήμενοι, οὓς, ὅταν
 ᾤησθε, παρακαλεῖτε συμπαραίκαί ὑμῖν καὶ συνδοκμαί-
 ζειν τὰ συγκαλλύματα· αἱ δὲ τις τὸ θειότατον τῶν ἐν
 5 θρωπείῳ ἀγαθῶν, ἀβδὴλέων τε καὶ ἀλαχύνων καὶ κα-
 πηλέων ἐν τῇ πόλει ὑμῖν παραστήσας, περὶδράς τε
 μεταποιούμενος καὶ αἰῶν ὡς ἐν βασανιστῶν ἀνδραγα-
 θίας, ὅτε τὰ ὁμαύματα ἐπίσταται ἢ οὐκ ἐπίσταται καὶ
 ἢ διαφέρει πρὸ διατε καὶ τὰ καθότι καὶ τὰ τοιαῦτα ἄλλα
 10 ἀτεχνῶς· οὐκ ἐμὴν καὶ λλοβὴ ἔχησιν τῆς ἀριστοτέλειος
 διαλεκτικῆς, οὕτως δὲ οὗς ἔχει προσεμνηστὴν τι βασι-
 λεύων· οὐδὲ σταθμῆν τινὰ ἐπιστήμης, ἢ τὸ ἀναλογί-
 ατου καὶ διαστροφῶν ἡμετέρας ποιήσῃ καὶ προσαρμό-
 τισιν, καὶ οὐδὲ ἀπορεῖτε βασανιστῶν, ἀλλ' αὖ πάλιν
 15 πισθε· πάντοτε οὐδὲ γρηθε· καὶ αἴσοι ἐν ὑμῖν καὶ τὰ
 ὁνόματα τῶν θεῶν καὶ τὰ κατὰ κατὰ κατὰ κατὰ κατὰ
 ἀπὸ τῶν ὅτι ἀπολαμβάνετε αὐτῶν τῆς ἀμειρίας· καὶ δὲ
 ἡμεῖς φράσονται αὐτοῦ τῆς βούλησθαι μύλλον· ἢ ἐπὶ τῶν
 20 ἡμετέρων προσδιδάσκει· καὶ τὰ καὶ ἡμεῖς, ὡς περὶ λέγει
 παρὰ Πλάτωνος τοῦ σοφοῦ τὴν ἀρίστην ἀποσκευάσας
 ἡμῖν τῶν ἐμμελῶν, ἵνα αὐτοὶ καὶ ἡμεῖς διαγινώ-
 σκωμεν, ἀποκαθώμεν ἀτεχνῶς θεοὺς καὶ ἀνθρώπους· ἐπε-
 25 ποιήσας δὲ ὁ συνπαθὸς τοῦ διός, μύλλον δὲ ἡμεῖς· 348 a
 καὶ· ἰδοὺ γὰρ ἀποδύναμι, τὸ μακάριον, τὸ εὐχέος
 ὑποκαταστάμενος, καὶ μοι ἔστω ἡμεῖς ἡμεῖς καὶ
 ἡμεῖς τῶ γὰρ ἡμεῖς ἡμεῖς· βασανιστήρια, οὓς ἐκείνη
 τὸν φιλοσόφου ἐν τῇ καλλιστάδι καὶ ἀποκαθίσταται καὶ
 30 ἡμεῖς τῆς ἀμειρίας τῶν ἀγαθῶν· τὸν καὶ τὸν καὶ τὸν
 ἡμεῖς γὰρ, δὲ ἡμεῖς, τοῦ ἀριστοῦ ἀνδρός καὶ ἀρίστη
 τῶν γυναικῶν συνερχόμενος τε καὶ συζυγόμενος· αὐρεῖτε b

301, 3 ὁρῶν· ἀρῶν A. [ὁρῶν] Vulgo ὁρῶν· ἀρῶν
 10 ὁρῶν· ἀρῶν· H. [ὁρῶν] Vulgo ὁρῶν· ἀρῶν· H.
 23 ὁρῶν· ἀρῶν· H. [ὁρῶν] Vulgo ὁρῶν· ἀρῶν· H.
 348 a ὁρῶν· ἀρῶν· H. [ὁρῶν] Vulgo ὁρῶν· ἀρῶν· H.
 b ὁρῶν· ἀρῶν· H. [ὁρῶν] Vulgo ὁρῶν· ἀρῶν· H.

δι' αὐτὸν πρῶτον, ὡς ἄνδρες, τὸν τίπον καὶ διασπολή-
 σαντες ἀκριβῶς, ἵνα ὑμῖν φανῇται ἀναγκαῖον, φυλά-
 ταν τε καὶ πρόχειρον ἔχειν. ἀδρεῖτε δὲ ὧδε. οἱ σοὶ
 ἡμῶν ἐν ταῖς οἰκταῖς πολλοὶ μὲν ἵπποι, πολλοὶ δὲ κύ-
 ρες, καὶ ἐν ταῖς ἀγροῖς γε αὐτοὶ βοῶν τε καὶ προβάτων
 ἀγέλας. ὅταν οὖν βούλησθε ἐξ αὐτῶν τίχτεσθαι ὑμῖν
 μέσσην τε ἀδρόα καὶ κώλους γενναίους καὶ σκυλακία
 θηρικτά, ποτίρον ἐξ ἀπάντων ὁμοίως γεννᾶτε, ἢ προ-
 θυραῖσθε. ὅτι μάλιστα ἐκ τῶν ἀρίστων; ἐγὼ μὲν γὰρ
 ὑμᾶς ὁρῶ τὸν τε ἵππον ἐξετάζοντα τὸν βησόμενον, καὶ
 γαῦρος τε καὶ ὑπαύχην καὶ ἀλευθέρως, τὴν τε κύνα ἐξ
 ἧς μέλλετε σκυλακῆσθαι, καὶ Ἀλκαίᾳ θυῶς γενναίᾳ
 καὶ μὴ πωτηρὸν πυκίδιον, ἀλωπικίς ποθεν ἢ ἀβαλταῖς
 καὶ τὸν ταῦρόν γε αὐτὸν καὶ τὸν κριὸν ἀκροπληροῦς
 πόρος δ' αὐτὸν καὶ κριδάς καὶ ἄμπελον καὶ ἰθαίαν σπεί-
 ροντες τε καὶ φτενόμενοι, πρὸς ἀήμερος τε καὶ δι-
 ούσου, πῶν φυτῶν καὶ τῶν σπερμάτων καταμυλῇτε,
 καὶ οὐχ ὅτι μάλιστα πισιστάκατε ἐκ μὲν τῶν χρηστῶν
 καὶ ἡμέρων χρηστὰ καὶ ἔγκαρπα φημίσεσθαι τὰ δένδρα
 τε καὶ τὰ δασύα, ἐκ δὲ τῶν ἀγρίων καὶ δυσγενῶν,
 δυσγενέσιρά τε καὶ ἀγοώτιρα;
 Ἄρα οὖν ἀλήρη θόλῃς, ἀγανακτῶν τε καὶ σχι-
 σταλῶν. ὅτι ταῦτα ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων φροντίζομεν,
 ἐπὶ ἀνθρώπων δὲ παρορῶμεν καὶ οὐκ οἴομεθα ἐνέχου,
 ἀλλὰ τὸν ἐκ μαγείρου τυχόν ἴσως ἢ ἀρχαίου, ἵνα
 θραμμένον χρωκτίς τε καὶ κονδύλῳ, οἴομεθα ἱκανῶς
 ἔχειν πρὸς τὸ μεγαλῶν τε καὶ ὑψηλόνουν φιλοσοφίας,
 καὶ οὐκ ἴσμεν ὅτι τὸ βέλανθος ἐκείνο καὶ δουλοκρατὴς
 τοῦ σπέρματος πάντως θῆ τι προσομοιῶμεν τῇ ψυχῇ
 καὶ οὐκ αὖ καθαρόν οὐδὲν καὶ αἰκροπὴς καὶ ὑπερ-
 νῆς. εἶδον ἰδόν, ἀλλ' ἔλκετε πρὸς τὴν ἀρχαίαν γνώ-
 σιν.

302, 2 ἀναγκαῖον A. ἀναγκαῖος H.

13 ἀλωπικίς ποθεν]

ἀλωπικίς τίς ποτε cod. Vales. apud Boissachadium ad Herodiani
Epist. p. 82. 23 ἄλλων] ἀλόγων Boiss. ad Euseb. p. 566.

25 ἀγοώτιρα] ἀγοώτιον A.

26 ἀνθρώπων A. Μοναχ. πτω-

βίον H. Conf. Aristoph. Equit. v. 411. 1236.

31 ἔλκετε A.

ἔλκετε H.

καὶ ἐπιστρέφειν ἐπίσταται, καθάπερ τῶν κλάδων τοῦ
 διαστρόφους φύοντας οὐκ ἂν ποτε εὐθεῖς μηχανήσαιο
 ταῖς χερσὶ μαλαττων τε καὶ ἐπικέμπτων, ἀλλ' ἀνατρέ-
 χουσιν αὐτοῖς ἐπὶ τὴν σχολιότητα τῆς γενέσεως. καὶ
 5 γὰρ ὡς ἀληθῶς τῷ γε τοιούτῳ διὰ τὴν συντροφίαν
 ἵστιν ἀναγκαῖον κάτω βλέπειν εἰς δουλικά ἄττα διακο-
 νήματα. τὸ γὰρ ἄνω αὐτῶν καὶ εὐθύ τε καὶ ἑλευθε-
 ρὸν ἢ ἐκ νέων δουλεία ἀφήρηται, τὰ λαθραῖα καὶ δο-
 λερὰ καὶ ὑπὸ σκότῳ διὰ τὸ ὁρήθητις ἀναγκάζουσα ἀγα-
 10 πᾶν. περὶ ταῦτα οὖν ἔντονοι καὶ δριμυτεῖς γίνονται,
 ἅτε ἐπιστάμενοι ἐκ παιδῶν καὶ μελετήσαντες. λόγῳ τε
 θωπεῦσαι δεσπότην καὶ ἔργῳ ὑπελθεῖν, διαβαλεῖν τε
 δημοδούλους καὶ ἐξελάσαι τῆς οἰκίας, καὶ ταῦτα πάσχω-
 σιν ὑπ' ἀμνηχάνου σοφίας πολλὰ καμπτόμενοι τε καὶ
 15 λυγίζομενοι. καταβάλλοντες ἢ παίροντες τὴν ὀφρῶν,
 ταπεινοὶ τε πρὸς τὸ ἑυμέρον καὶ αὐτὴν ὑπερηφανοῦντες
 θίων καὶ ἀνθρώπων. τῷ τοι καὶ ἐμπέσκειν αὐτοῖς
 αἰετὸς πρὸς τῇ ἀνελυθέρῳ διαγωγῇ τεθραμμένοις θυσιάν
 πτόν τι καὶ ἀμετάστατον μῖσος, καὶ διὰ τοῦτο ῥαδίως
 20 πρὸς ὄντιναοῦν φθόνου τε καὶ δυσμενείας ἐκπύπλυνται
 ἢ ἄλλα κακὰ καὶ ἄλλοτριώτερα φιλοσοφίας οὐ μὴ ποτε
 ἐν ἀνθρώποις φύηται.

Δίσχρον δὲ Ἠλείους μὲν καὶ Πισάτας οὕτω δὴ
 25 τε ἀποσεμνύνειν τὸν Ὀλυμπιακὸν πότινον, ὥστε μὴ
 ἐφίεσθαι γυμνοῦσθαι, εἰ μὴ ἔχει τις ἀποδειξάι πατέρα
 τε αὐτοῦ καὶ μητέρα καὶ τὴν ῥίζαν τῆς βλαστῆς ἀπὸ
 ραιον, καὶ ταῦτα σωματῶν ἀγῶνα τιθέντας, ἐν ᾧ τῶν
 σωματῶν ἐξήρχη ἐπιμαλίσθαι, εἰ ἰσχυρὰ τε καὶ ῥυ-
 μαλῶς ἑυμακρηγῶτα. ἀλλὰ τὸν γε Φιλάμμονα ἐκείνον
 30 οὐκ ἂν πατεῖ ἠφίσαν πρὸς τῷ Ἀλφειῷ κονίσασθαι, μὴ
 ἑυμακρηγῶντες Ἀριστοτέλους τῷ γένει καὶ πατρὶ
 ποιησαμένου. ἡμεῖς δὲ εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ἀρετῆς καὶ
 ὄντινα ἔτυχεν ἐγκρινούμεν, οὐδὲ ἀπαμφιάσαντες πρότε-

ρα γυμνὴν τὴν ψυχὴν τῶν ἐπιθέτων ἀμαρμαμάτων πι-
 ραυτησόμεν τε εὖ μάλα καὶ περισκαρόμεθα ἀκριβῶς,
 μὴ ποτε κολαβός τε καὶ οὐκ ἄρτιος. Λακκαδαίμονιους δὲ
 250 α ἔγω ἀνυθάνομαι τὰ τε ἄλλα τὸν Λυκαρχεον αἰσχύ-
 κειν καὶ ἐπὶ τὸν βωμὸν τῆς Ὀρθίας ὁμοίως μὲν δού- 5
 λους, ὁμοίως δὲ ἐλευθέρους ἀνάγειν, τὸν τε εἰλωτα,
 εἰ τύχοι, τὸν τε Ἐδρυκωντίδην ἢ Ἀγιάδην. ἢ τοῦτό γε
 ἴσως οὐκ ἄρα τρόπον· μαστίγων γὰρ τὸ ἀγώνισμα καὶ
 d ὁ ἀτίφατος· προσκατέρει δὴ τῇ λόγῳ καὶ ἀπὸ τῶν
 ἔργων τὴν πίστιν. πάντας γὰρ τοὺς θεωρητικούς ἐν 10
 φιλοσοφίᾳ λάβοιτε, ἂν, τοὺς προγόνους ἀνερευνῶντες,
 διοτρίαις τε καὶ διακρίσις, καθάπερ Ὀμηρος λέγει καὶ
 b τῇ παροιμίᾳ πρὸντας τῇ ἀπὸ Κόδρου, καθάπερ οἶμαι
 καὶ τῶν ναμάτων τε διακρινῇ τε καὶ καθάπερ ἀνιγνῶ-
 οντες τε καὶ διακρίνομεν ἐκ πηγῶν ἀρχαίων ἐδρυκόμεν 15
 ἀφίμεινα. ἀλλ' ἴκα· μή τις ἡμᾶς ἐνὶ παντὶ ἐναντίῳ
 παραδείχηται βουκολοίᾳ, τοῦτο μὲν, εἰ δασεῖ, ἐγγχω-
 20 μὲν, ὅτι χαλεπὸν μὲν, τῷσι δὲ, ἔχει καὶ τοῦτο τῇ ἐλ-
 λήμιατι μολυνόμενα γενέσθαι ἐπιβόλον ἀρετῆς.

Τὰ δὲ λοιπὰ ζητητέον σύμβολά τε καὶ γνωρί- 20
 σματα, ἃ πάντα ἀνάγκη τοῦ φιλοσόφου ἐγκυκαράχθαι τῇ
 διανοίᾳ μᾶλλον ἢ τοῖς Πελοπίδασι· τὸν ἐλεφάντων
 c ὄψον, τί δὴ μὲν τὰτα ὁ πᾶνσορος Πλάτων ἐπίσημον
 παρ' αὐτοῦ τῶν ψυχῶν εὐρεταίς; ἐγὼ ὑμῖν ἀναγγεῖλωμαι
 ἐφ' ἧς ἐκ τῶν ἐκείνου ῥημάτων, ὥστε ἐν τοῖς δικα- 25
 στήτοις αἱ ῥήτορες ἐκ τῶν τοῦ νόμου γραμμάτων.
 αὐτοὶ μὲν δὴ ἀπολογισθῶν τῆς φιλοσοφίας πύσως περὶ
 δεῦ μετρήματος δέος, οὗτοι πασιῶς, ἀλλ' ὃ ἔν ἐκείνῃ
 d ἀπὸ τῆς οὐσίας τὴν αἰ. εἴσαν καὶ μὴ πλανημένην
 ἀπὸ φιλοφροσύνης καὶ γενέσθαι οὐκ οὐκ τοῦ νομοθέτου 30
 διακρίνομεν τὰ μαθήματα, ἂν ἐραστὲς χροῶν εἶναι

304, 7 Ἐδρυκωντίδης Petavius. Vulgo Ἐδρυκωντίδης.

14 τῶν ναμάτων Monac. τῶν om. H. 15 διακρίνομεν Hem-

starchusius. ad Hesychium tel. I. p. 955. Vulgo διακρίνομεν.

27. ἀπολογισθῶν. ad Platona (de Rep. VI. p. 495. a.) est ἀπολογισθῶν. αἱ δὲ ἐκ Πλάτωνα. Vulgo περὶ αὐτοῦ.

τοὺς φιλοσόφους, καὶ μὴ ξυγχεροῦντος συγχεῖν μηδὲ
 ξυμφύρειν ἅπαντα ὥσπερ εἰς Μύκονον μίαν. καὶ γὰρ
 δὴ καὶ τοῦτο ἐκείνος ἀπεφήνατο, ὅτι ἀδύνατον ἓνα πολ- d
 λὰς καλῶς ἐργάζεσθαι τέχνας, οἷον τὰ σκυτικά τὸν
 5 χαλκία, ἢ τὰ χαλκευτικά τὸν σκυτοτόμον, ἀλλὰ καὶ
 τὴν οἰκίαν ἐκείνην ῥῶστα ἀπανθήσειν, ἣν οὐκ ἐπῆξато
 οἰκοδόμος, ἐφάνηται δὲ τινες ἢ ἀμειλουργοὶ ξυλλεγόντες·
 καὶ τὸν χιτῶνα ἐκείνον πράγματα παρῆξεν ταῖς ἀκε-
 στρίαις, ὃν γυνὴ ἐξυφάνατο μύλης ἑμπαιρος καὶ ἀμαθῆς
 10 ἱστοουργίας. οὐδὲ μὴν τὸν κυβερνήτην ναύτην τε ἅμα
 ἔαισθαι καὶ κυβερνήτην, οὐδὲ τὸν ἱατρὸν γυμναστήν τε
 καὶ ἱατρὸν, ἀλλ' ἐπιστατεῖν μὲν ἀνάγκη καὶ ἐπιτάτ- 251 a
 των τὸν μὲν τοῖς ἐρέταις, τὸν ἱατρὸν δὲ τοῖς παιδο-
 τρίβαις, οὐκ εἶναι δὲ ἐρέτην τε καὶ παιδοτρίβην. ὥσπερ,
 15 οἶμαι, καὶ τοὺς φιλοσόφους ἐπιστατεῖον μὲν τισι διδα-
 σκάλοις τε καὶ διδάγμασιν, οἷον ῥήτορσί τε καὶ γραμ-
 ματισταῖς, αὐτοὺς δὲ τὰ ῥητορικά, ἢ τὰ γραμματι-
 στικά οὐκ ἐργαστέον. τῷ γὰρ ὄντι πολλοῖ ἂν γέλωτος
 γέμοι τὸν τῆς ἀκραίφνου καὶ ἀσωμάτου οὐσίας μετα-
 20 ποιοῦμενον καὶ περιφρανοῦντα τοῦ ἀνθρώπου προσκα-
 θῆσθαι ταῖς συλλαβαῖς καὶ ἐκμελετᾶν διὰ βίον συγχο-
 πὰς τε ὀκομάτων καὶ ἀποδλήψις, καὶ ῥήματα ἀπο- b
 σμιλεῖν, καὶ μειράκια ἀποτυμπανίζειν, καὶ παιδαγω-
 γοῖς ἀθλίαις χαλεπὸν εἶναι, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ ἐξουσίᾳ
 25 ὑψηλὸν ἐξάγειν αὐτὸν φρονηματισμοῦ ἐμπιπλάμενον,
 ὃ δὲ ἀληθῶς φιλόσοφος, οὐ τὰ πτερὰ εὐδαλῇ τῆς
 ψυχῆς, σχολῇ ἂν ἀνάσχοιτο βλέπειν εἰς παττάλους τε
 καὶ ἱμάτιας. οἴεσθε γὰρ, εἴ τις ἀμφοτέρω δύναιο
 ποιῆν, τό τε ἅμεινον καὶ τὰ φαιλόττερον, ἐπὶ τῷ φαν-
 30 λοτέρει ἂν ἑαυτὸν ἐρεῖναι σπουδάζειν, καὶ τοῦτο προσ-
 κτήσασθαι τῷ αὐτοῦ βίῳ, τὸ βέλτιον καταλιπόντα;
 "Ὅταν δὲ τινὰ ἴδῃτε διοικούμενον μὲν ὥς κορυ-
 φαιὸν τε καὶ ἄκρον φιλοσοφίας, προεστηχότα δὲ οἷς c

305, 2 ξυμφύρειν Monac. συμφέρειν A. ξυμφέρειν H.

Μύκονον μίαν] μύκωνα μύκωνος μία A.

9 ὃν γυνή] ἣν γυνή A.

μύλης] μέλ. pr. m. Monac. μέλης A. μέλ. H et al. correctores Monac.

THEMISTIUS.

- ἀρετῇ ἵππον προσεδριμάοντα καὶ μηδέποτε ἀφροσύμηναι,
 μηδ' ἂν Διομήδεια αὐτῇ ἀνάγκη προσγένηται, ἐφ' ἔστι
 ὧ ἄνδρες, ὅσι δ' ἐσπασῇ ἡμᾶς καὶ πρόσσωπον Ἀγαμέμνο-
 νος ὑποκρίνεται Μιδαικῆς τις, ὣν ἐνδοθεῖν ἢ Θεαρῶν
 ὑμεῖς οὖν αὐτῷ μὴ ἐυχωρεῖτε μηδὲ φρονεῖσθε λόγο- 5
 ρίοις ὀλίγοις καχομνημένοις, ἃ μηδὲν προσήκουσα ὑπο-
 σπάσας καὶ περικρούσας τε καὶ μεταμορφώσας, ὥσπερ
 ὁ Αὐτόλυνχος τὰ φάρια, τὰ αὐτὰ πανταρχοῦ ξυμπα-
 d φέρει, κυδροούμενός τε καὶ γαυρούμενος πρὸς τοὺς ἀγνο-
 οῦντας αὐτῶν τὸν ἀληθινὸν δασπότην· ἀλλ' ὥδε αὐτῶν 10
 ἐρωτᾷτε πυνθανόμενοι, ὧ ἄνθρωπε, ἰσχυρὸν φιλόσοφος
 εἶναι· πῃν ἀκρατέτην φιλοσοφίαν προσποιῇ, πᾶν μὲν
 ἂν βουλοίμεθα καὶ κοῦτο ἦρ' ἐν τῷ ἀγνοοῦν ἀφροσύνην
 ἐν τῇ πᾶσι κατεσκευάσθαι· ἀλλ' ὥσπερ εἰ σε ἰατρει- 15
 οντα ἐρωτῶμεν, οὐκ ἂν δέποιον εἶναι τὰς ἀπείρας ἐπι-
 τρέψαμεν οὐδὲ τὰς γυναικῆς τε καὶ τὰ παῖδια, εἰ μὴ
 πρῶτον ἀπέδειξας ἡμῖν, ὅτι πολλοὺς μὲν ὑγιεινοὺς ἐν
 252 αὐτοῖς ἐκπαιδεύσας, πολλοὺς τε ἐξ ἀναπήρων ἀρτίους,
 ἀπέδειξας, δὲ καὶ φαρμάκων αἷτα συγκείμενα καὶ ποτὶ
 ἐσκειμασμένα ἐμπείρους τε καὶ ἱατροφίλους, καὶ τινας δὲ 20
 καὶ μαθητὰς καὶ διαδόχους τῆς τέχνης· τούτων γὰρ
 τὰ μὲν ἔργα ἱατρικῆς, τὰ δὲ δείγματα, κρίνεται, δὲ ἐξ
 ἀμφοῖν πᾶσα ἐπιστήμη· τοῦτον δὲ τὸν τρόπον καὶ
 νῦν, ὧ γυναιεῖς, λέγε· πρῶτον ἡμῖν ἔργον τοῦ αὐτοῦ,
 οἷα πολλὰ ἔργα φιλοσόφου ἀνδρός, πότε χρημάτων 25
 διδομένων κρείττωσιν ἐράνῃς, ὥσπερ Δενοκράτης ἐκείνος
 b τῶν περτήκοντα παρ' Ἀλεξάνδρου τάλαντων; πότε ἀφῆ-
 κας τῷ δεδανεισμένῳ, καθάπερ Ζήνων ὁ Κιτιεύς; ποίαν
 ἤνεγκας λειδορίαν, οἷαν Σωκράτης τὴν Θρασυμάχου;

306, 2 Διομήδεια Petavius, comparato Platone de Republ.
 VI. p. 493 d. Vulgo ἰδίως ἰδίᾳ. αὐτῇ] αὐτῇ A. αὐ H.

προσγένηται] προσγενῆτε A! προσγένῃ H et margo A ab rec. m.

4 Μιδαικός] Vulgo Μιδαικός. τις om. A. 5 ἐυχωρεῖτε]

ἐυχωρεῖν A et Monac. φρονεῖσθε] φρονεῖσθαι A.

11 ἐρωτᾷτε πυνθανόμενοι] ἐρωτᾷν πυνθανομένους A. 12 προσποιῇ

Monac. Vulgo ποιῇ. 17 ἀπέδειξας A. ἐπέδειξας H.

25 φιλοσόφου] τῆς φιλοσοφίας A. 26 Κιτιεύς] Vulgo Κιτιεύς.

πίστε διώσκον χάριτας ἐμπεδοῦς ἀρχόντων, ὥσπερ Θεό-
φραστος τὰς παρὰ τοῦ Παληρέως; ἀλλὰ τούτων μὲν
οὐδὲν, ἡδονῶν δὲ ὑπερφρονεῖς, οὐδὲ ἐπρίω πόρνας,
οὐδὲ ἐταυρίδων ἐάλως, οὐδὲ ἐπονήσω τοὺς αὐτοὺς νείας
5 τε καὶ οἰκίτας. ἀλλ' οἷα πολλὰ μὲν νέων, πολλὰ δὲ
παλαιῶν φιλοσόφων δείγματα ἴσσι τῆς σοφίας, συγ-
γράμματα ἅττα σοὶ παποιῆται σμικρὰ ἢ μεγάλα περὶ
ἀρετῆς καὶ κακίας, ἢ περὶ φύσεως τῶν ὄντων, ἢ ὅπη
τὸ ἀληθὲς διαφέρεσθαι καὶ τὸ ψεῦδος; ἢ τί δὴ πρὸς
10 τῶν Μουσῶν; ἀλλὰ δὴ εἰ μὴ συγγράμματα, μαθητάς
γε ἀπειργάσω τινὰς, τέτταρας, ἢ τρεῖς, ἢ δύο, ἢ ἓνα,
τὸν δέωσα ὅς σε οἰκιάται τῆς αὐτοῦ φιλοσοφίας;

Εἰ ταῦτα ἀπαιτᾶ προτεκνόμενα ἀποροῖη ἢ τι αὐ-
τῶν ἀποδειξέαι, ἀλλὰ βατταρίζοι τε καὶ ὑλαπτοίη, μη-
15 κτεῖ θανμάζω τε καὶ πιστεύω ὡς ἄρα ὁ Διὸς Ἑρμῆς
καταλιπὼν τὸν Δία τε καὶ τὸν οὐρανὸν σαρκία μικρὰ περι-
θήμενος ἐν τῇ πόλει ἡμῖν περινοστεῖ, μηδ' ἂν μερία ἐπὶ
μερίαις ὀνόματα εἰρη βιβλίων τε καὶ συγγραφέων. ταῦτα
γάρ, οἶμαι, ἔσονται καὶ τοὺς γραμματέας τῶν φιλοσό-
20 φων ἐπισταμένους μηδὲν τι μᾶλλον τῶν λοιπῶν ἀνδρα-
πόδων ἐπὶ σοφίᾳ διαφέρειν. ἀπὸ καὶ εἰ τις φιλοσόφῳ
χρόνον τινα ξυνοικήσας, γράφοντι συντεῶς καὶ ἀναγι-
νέσκοντι προσκαθίζων, ὀλίγα ἐκ τῆς γραφῆς συνερανί-
σαιτο ῥήματα, καὶ ταῦτα συγκολλᾷν περὶ αὐτὸ καὶ
25 συρράπτειν πρὸς ἕκαστα, λέγει μηδὲν ἰοικότα, οἷαι 253 a
τῶν προσαιτούτων αἱ ἐφεστρίδες συμπεπερόνηνται ἐκ
φακίων νιουργῶν τε ἅμα καὶ τετριμμένων. εἰ τις οὖν
καὶ ἐπὶ τῇδε τῇ συλλογῇ κορυβαντιᾷ καὶ ἐξέστηκεν,
ἐλεγκτέον τε αὐτὸν τῆς πτωχείας τε καὶ παρανοίας,
30 καὶ ἐννοητέον ὅτι οὐ ταύτῃ τὸν πλούσιον γνωματεύω-

307, 1 διώσκον Menas. 59. διωσκον H. 6 δείγματα A.
δέρματα H. 7 ἅττα] ἅττα A. ὅττα H. ἅττα Menas.
13 Εἰ ταῦτα] Εἰ πρὸς ταῦτα Stephanus. 16 εἰρημία] ῥήματα
Stephanus. 22 συντεῶς] „Quidam reponendum hio putant
συντεῶς.“ Stephanus. 23 προσκαθίζων] προσκαθίζων A.
25 ῥῆμα add. A. 29 παρανοίας A. παρανοίας H.
20 "

μεν, εἰ δακτύλιόν τις υπόχρυσον περιδύμενος ἐν ἀγορῇ
 διαβαδίζοιτο προτεινόμενος ἐξαιτήτης τὸν δακτύλιον
 ἀπαντῶσιν. ἐμφαίνονται γὰρ εὐθὺς ἡ πενία τῇ ἐπιτηδεύσει
 τε καὶ ἐπιδείξει τοῦ κτήματος ὅτι τοῦτω τῷ ἀνθρώπῳ
 οἴκοι ἄρα ὑπάρχει οὐδὲν ἕτερον πολυτελέστερον ἀγα- 5
 θόν· οὐ γὰρ φορτικῶς γε οὕτω δακτυλίσθῃ ἐκαλλυμί-
 ζετο. **b** διὰ τί οὖν οὗτοι μὲν ἡμᾶς οὐκ ἀπατῶσιν; ἀλλ'
 οὐδὲ ὀρχηστὴν ἐνομάζομεν τὸν σχηματίζεσθαι ἄδοντα
 τοῦντα τορῶς καὶ ποικίλως, οὐδὲ κιθαριστὴν τὸν οὐκ
 ἐπιστάμενον κιθαρίζειν, σοφὸν δὲ παιδόμεθα εἶναι καὶ 10
 τὸν μὴ ὄντα; ὅτι τὰ κρούματα μὲν, οἶμαι, καὶ τὰ
 ὀρχήματα ὡς τε καὶ ὀφθαλμοῖς δοκῶνται καὶ ἐξαφ-
 κῇ αὐτοῖς τὰ ὄργανα ταῦτα τὸ σφέτερον ἡδὺ καὶ λυπη-
 ρὸν διαγεγνώσκειν, σοφία δὲ κρίνεται ἐπὶ σοφίας. ἐπὶ
 οὖν ἡμῖς οἱ πολλοὶ ὧτα μὲν κεικήμεθα καὶ ὀφθαλ- 15
 μοῦς, σοφίαν δὲ οὐχ οὕτως, πάντῃ τῇ ἀπειρίᾳ τῇ ἡμε-
 τέρᾳ ἐπιτίθεται αὕτη ἡ γοητεία, καὶ αἰσθανομένη ξέ-
 νως ἔχοντας ἡμᾶς τῆς σοφωτέρας διαλέκτου, συσκευα-
 σαμένη ῥηματίσκη παμπάλαιά τε καὶ αἰνγματώδη ὑπὸ
 χρόνου ἐκπαταγῇ ἡμῶν τὰ ὧτα· τὸν ἄτοπον πευθῆνα 20
 ἔπεισι καὶ τὰ μυντήριον καὶ τοιαῦτα ἄττα μορμολυκία,
 ὥστε τοὺς ἀκούοντας φρίττειν τε καὶ ἀδημονεῖν καὶ
 μικροῦ γίνεσθαι ἀναύδους, καθάπερ φασὶ τοὺς ὑπὸ
 λύκου πρότερον ὀφθέντας. εἰ δὲ δὴ καὶ ἐρέσθαι ἐπι-
 χειρήσεις, μὴ συνεῖς ὅ τι εἴρηκεν, ἐτέρῳ πεπλήξῃ ὀνό- 25
 ματι δυσκολώτερον ὠνομασμένῳ. **c** περαντὶς δὲ οὐδέποτε
 εὐδέν, οὐδὲ αὐτὸς ὃ λέγων ἐκείνος, ἀλλ' ἐν μάλα ἀνα-
 κυκλήσας τὸ δῆπουθεν καὶ τὸ κάπειτα καὶ τὸ διος-
 κόρῳ, εἰρήσεται ἀποτρέχων καταγλέσσας σὺ πάντῃ τῆς
 ἀμαθίας καὶ νωθίας. 30

308, 1 τις υπόχρυσον — τὸν δακτύλιον add. A. 2 διαβα-
 δίζοιτο] Immo διαβαδίζοι. 3 ἀπαντῶσιν Monac. ἀπαντῶσι A.
 ἀπαντήσῃ H et margo Monac. 6 δακτυλίσθῃ] δακτυλίσθῃ
 margo Monac. δακτυλίδῃ Iacobaeus. 14 ἐπὶ σοφίας] ὑπὸ
 σοφίας Stephanus. 16 ἡμετέρα] ὑμετέρα A. 18 συσκευα-
 σαμένη Stephanus. συσκευασμένοι A. συσκευασμένος H.
 24 πρότερον A. προτέρους. 27 αὐτὸς ὅ A. αὐτὸς οὐδὲ ὅ H.

Ὅτι οὖν περὶ τὰ χρώματα ἀπατῶνται ὅσον οἱ
 μὴ πάντῃ ὁρῶντες, οὕτω περὶ τοὺς σοφιστὰς οἶμαι
 τούτους, ὡς ἐκ παιδείας τὸ ὄμμα οὐ κακῶς αἰσθάνεται τῆς
 ψυχῆς. ἔπειτα τί δὴ ποτε πρὸς τοὺς θεοὺς, εἰ μὲν τις ἀφίκοιτο
 εἰς τὴν πόλιν ῥητορικὸς προσποιούμενος εἶναι, οὐ 254 α
 πολλῶν ἡμῶν ἐνιαυτῶν προσδεῖται ὥστε καταμαθεῖν
 ἀκριβῶς εἴτε ἀληθεύει τὴν τέχνην εἴτε ἀπατηλὸς ἐστι
 καὶ ἀλαζών; ὅτι, οἶμαι, καὶ πολλοὶ παρ' ἡμῶν οἱ τού-
 των ἔμπειροι τῶν λόγων, οἱ αὐτοὶ τε ἐξευρίσκουσι βλα-
 10 βείας καὶ ἡμᾶς πείθουσι τοὺς ἄλλους. σοφίαν δὲ αὐτοὶ
 μὲν οὕτως κατήμεθα, τῷ δὲ ἔχοντι αὐτὴν ἀπιστοῦμεν
 καὶ οἰόμεθα ὑπὸ ζήλου τε καὶ βασκανίας ἐκυβαλίσσειν
 τε καὶ διαπτέρειν ὃν ἡμεῖς διὰ ταύτην τὴν φαντασίαν
 ῥόνον οὐκ ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς περιφέρομεν, πέρρω ὅντες
 15 τοῦ εἶδέναι ὅτι οὐδεὶς σοφὸς δύσωνος τῷ θυμῷ. ἀλλὰ
 τῷ οὐ κατὰ νόμον μεμνημένῳ τὸν παρὸν ἡγεμόνα Βάκ-
 χον ἠγιάσθαι οὐ συγχωρεῖ τὰ μυστήρια.

Ἀλλ' εὖ δὴ ποιῶν ὁ λόγος μεταβέβηκεν ἐφ' ἑτεροῖς
 τῶν γνωρισμάτων, μάλιστα καὶ τοῦτο ψυχὴν ἐξετάζον
 20 φιλόσοφον τε καὶ μὴ. ἐπισκέψαι γὰρ εἰ κοινωνικὴ τε
 καὶ ἡμερὸς πρὸς τοὺς παιδείας ἐπιθυμοῦντας, ἢ δυα-
 κοινώγητος καὶ ἀγρία. χαλκίας καὶ τέκτονας, εἰ δὲ
 βοῦλει, καὶ ποιητὰς τε καὶ τοὺς ἄλλους δημιουργοὺς
 συγχωρῶμεν, ἔάν τις λέγῃ, στασιάζειν τε καὶ ἐπιφθό-
 25 νως ἔχειν πρὸς ἀλλήλους. τὰ γὰρ αἴθλα αὐτοῖς τῶν
 τεχνῶν τῶν μὲν ἀργυρίον ἔστι, τῶν δὲ ἔπαινος πρὸς τῷ

309, 1 [Ὅτι οὖν] ὡς Α. χρώματα] χρήματα Α. 5 προσ-
 ποιούμενος margo Monac. Vulgo ποιούμενος. 10 ἡμᾶς] ἡμᾶς Α.
 14 κεφαλῆς] ἀγκάλαις Stephanus comparato Xenoph. Cyropaed.
 VII, 5, 50. ῥόνον οὐκ ἐν ταῖς ἀγκάλαις περιφέρομεν αὐτοὺς ἀγα-
 πότας. Fallitur: vide Platonem de Rep. X. p. 600 d. ab Heu-
 dio comparatum p. 32. 17 οὐ συγχωρεῖ] οὐ om. Α. et Monac.
 20 ἐπισκέψαι γὰρ εἰ] Vulgo ἐπισκέψαι γὰρ ἢ Ex Platone de Re-
 publ. VI. p. 486 b. correxit Petavius. 21 ἢ δυσοκοινώγητος
 καὶ] Vulgo ἢ δυσοκοινώγητος δι. καὶ. Correctum ex Platone.
 24 λέγει] εἰρη Ιacobaeus p. 268. 25 ἔπαινον Monac. Vulgo
 λίγην.

ἀργυρίῳ. ὧν οὐκ ἐγγυρεῖ ἐξ ἴσου τὸν ἡλατωμένον
 ἀπαυρίσκεισθαι. ἀνάγκη οὖν τοῦ μείον ἔχοντι πρὸς τοὺς
 αὖ φερομένους τὸ πλείον ἀγαπαντεῖν τε καὶ ἀνίσσθαι.
 ὅσοι δὲ πρὸς τι ἐναμιλλῶνται γνησίως τε καὶ ἀληθινῶς,
 καὶ ταύτην τρέφουσι τὴν ὠδίαν ἐν τῇ ψυχῇ, οὗτοι
 φασπάζονται καὶ γανύσκονται καὶ ἐμπίπλυνται χαρμονῆς,
 α ὅσῳ ἂν λάβωσι πλείους κοινωνούς τε καὶ βοηθούς ἐπὶ
 τὴν θήραν τῶν παιδικῶν. ἔρωσι γὰρ καὶ ἐν ταῖς ᾠδαῖς
 ὅτι τοῦ μὲν κατὰ μόνους ἐκνηλατοῦντι ἐργῶδες ἐντυχάν
 τῷ θηρίῳ, τοῖς πλείοσι δὲ ὁμοῦ κυνηγέταις ῥᾶιον κατέ- 10
 φηρος ἢ εὐνή. ἔστι δὲ που καὶ ἐν τῷ κυνηγεῖν τῆς
 ἀληθείας πολλὰ δύσβατα καὶ ἐπίσκια καὶ τοῦ καθ' αὐ-
 τὸν μετιόντι δυσδιερεύνητα, ἐρ' ἃ ἀνάγκη πλείους ἄρα
 καλεῖν συνθηρευτάς τε καὶ συλλήπτορας, ἧ πάλαι ἐπὶ
 235 α τὸν σὺν συνελέγησαν οἱ τότε ἄριστοι τῶν Ἑλλήνων, 15
 ὃς τὰ ἔργα τοῦ Αἰτωλῶν βασιλέως ἐρθεῖν τε καὶ ἰλο-
 βάτο· καὶ δὴ τοῦ θηρίου μὲν ἄλόντος ἐγένετο τοῖς
 θηρευταῖς περὶ τῶν ἀκροθινίων διαμάχη τε καὶ ἀμφω-
 βήτησις, καὶ ἐντεῦθεν ὁ πόλεμος ἐξεροῦγη Ἀχαρνᾶσι τε
 καὶ Αἰτωλοῖς, 20

Ἀμφὶ σὺς κεφαλῇ καὶ δέσματι λαχνήντι.

ἐκφανέντος δὲ ἐν φιλοσοφίᾳ καὶ ἐκλάμπαντος τοῦ ἀλη-
 θοῦς ἀναιμωτὶ πάντες ἀπολαύουσιν οἱ συλλαβόμενοι
 τοῦ ἔργου.

β Διὰ τοῦτο ἡσπάζετο Ἀρίστων Κλεάνθην καὶ τῶν 25
 ὀμιλητῶν ἱκοινώνη, διὰ τοῦτο Κράντορα Κράτης, διὰ
 τοῦτο Σπείσιππος ἐκ Χαλκηδόνος μετεπέμπετο Ξενο-
 κράτην. Δύκων δὲ καὶ Ἀρίστων ὁ ἐκ Λυκίου ἀμφω μὲν
 περὶ τοὺς Ἀριστοτέλους λόγους εἰχέτην, ἐν δόξῃ δὲ ὧν

310, 2 ἐπαυρίσκεισθαι] ἐπαυρίσκεισθαι A. 3 εὖ φερομένοι]
 „Videtur ad esse pariter, nisi forte aliquid deest.“ Stephanus.
 6 γανύσκονται] Vulgo γανύσονται. 11 ἴστω δὲ που — ἀναθε-
 ρεύηται] Platonem de Rep. IV. p. 432 b. comparat Housdieu
 p. 38. 17 ἐγένετο] ἐγένετο Iacobus p. 269. 18 ἀμφω-
 θινίων A. ἀκροθινίων H. 21 Ἀμφὶ] Illud. i, §58.
 26 Κράντορα] κράντορα A. 27 Σπείσιππος] σπείσιππος A.
 28 Λύκιον] λύμιον A. Λυκίου] λυκίον A.

ὁ Δύκων ἐπὶ πᾶσι τοσαύτη ᾤσεται καὶ τοὺς πολεμίους
 δαὶ τὸ κλέος ἐν τῇ θαλάττῃ καθάπερ ἱερῶν ἀπείχεσθαι
 τῶν Δύκωνος πλοίων, ὅμως οὐκ ἐδυσχράϊστε πρὸς τὰν
 Ἀριστωνα τοῦτον οὐδὲ ἐκνίξτε ἐκ προσεδρείας μάλ्लου
 5 ἐπιιδόντα, ἀλλὰ συνωμολόγη μετὰ παιδῶν καὶ χαρί- 6
 τικῶν ἔτι ὁ χυλὸς τὸν ἀρτίποδα παρετρέχει. συνέβη γάρ
 τῷ Ἀρίστωνι καὶ πιπηρεῖσθαι τὸ σπῆλος. ταύτῃ τοι καὶ
 αἱ Μοῦσαι ἐνεία εἶσαι συγχωρεῖσιν· ἀλλήλαις καὶ τῷ
 Ἀπόλλωνι, καὶ σὺν δαίμια αὐτῶν ἀγανακτεῖ πρὸς τὰς ἄλ-
 10 λας, ὅτι μὴ μόνῃ σοφὴ ἔστι μηδὲ αὐτῇ μόνῃ προσεν-
 χουσαι· εἰ ποιηταί... οὐδὲ μπαποιεῖται τῆς κιθάρας ἢ
 Καλλιόπῃ οὐδὲ ἢ Θάλεια τῶν ἀδελῶν οὐδὲ τῆς Λύρας
 ἢ Τροφίῳ, ἀλλ' ἐκίστη τὸ αὐτῆς ἀγυπαὶ συμβάλλει-
 σθαί. εἰς τὸν χορὸν καὶ ἀννισφύρειν, καὶ ᾄδουσιν αἱμι-
 15 βόμεναι ἀλλήλας, φησὶν ὁ ποιητής, οὐκ ὀλοφύσασθαι καὶ δ
 βυσιάζεσθαι καὶ ἀπτηχοῦσαι.

Ἀλλ' οὐχ οἱ παρᾶξενοι οὗτοι καὶ παρᾶσχημοι, ἀλλ'
 ἴαν τις ὑπὸ φιλοτιμίας καὶ ἄρα οὐκ ἔχων ἱερὸν τι
 περιεργάζεσθαι, ἐν τῷ δαρστικῷ τῷ αὐτῶν καὶ τῷ εὐ-
 20 κιδίῳ διαβουχολεῖται Ἀριστοτέλει καὶ Θεοφράστῳ, ὁδῶν
 τι ἐπύθοντο, καὶ ἐπαράμενοι πῶσαν τὴν πόλιν ἐπιπα-
 λῶντας τοὺς βασιλέως ὀφθαλμοὺς· εἰ ἀναπνεῖ ἔτε καὶ
 εἰς τὸν ἥλιον ἀφορᾷ ὁ μισαυράτης καὶ ἀλετήριος καὶ
 πατραλοῖας καὶ φαρμακίους. καὶ ἡ μεγίστη κατηγορεῖται 25
 26 ὅτι ἐπείδατο, φησὶ, ταῖς κατηγορίαις καὶ διελέχθη
 περὶ τοῦ ἐν ὑποκειμένῳ πρὸς τινὰ ἔμνον. εἰ δὲ, ὅς καὶ
 συλλογισμοῦ ἀψαίτα καὶ περὶ φύσεως τι συγγράμματα
 τοῦτο, ἐκείνῳ ἐπανάστασις τὸ γῆμν, καὶ κατ' ἐμμελῶν ἐξ
 ἀκροατικῆς τὴν τυραννίδα. ἀλλ' εἰ παραποιᾷ τι τῆν

311, 4 προσεδρείας] προσεδρίας A. προεδρίας H. 10 προσ-
 ἐχόντα] προσερχόντα A. 17 οὐχ οἱ Iacobsius p. 271. Vulgo

οὐχ. παρᾶσχημοι Monac. Vulgo ψευδάννημοι. Aristoph. Acharn.
 v. 516. ἀνδράγρια παρᾶσχημα καὶ παρᾶξενον comparat Iacobsius.

18 φιλοτιμίας A. φιλοδογίας H. 25 φησὶ] φασὶ ceniit Ste-
 phanus... διελέχθη Monac. a. m. red. Vulgo διελέχθη.

27 ἀψαίτα] Vulgo ἀψαίτα... 29 ἀλλ' εἰ A. ἀλλ' εἰ Monac.
 ἀλλ' εἰ καὶ H. A. et Monac. τις H.

ἀλήθειαν καὶ τὴν σοφίαν, καὶ οὐκ ἐπὶ ὅτι προσήκει
 Πλάτωνος ἢ Σωκράτους ἢ Πυθαγόρου, μὴ κεντεῖν τε
 καὶ διολλύειν τὸν τὰ αὐτὰ ἀγαπῶντα, ἀλλὰ ποδαῖναι
 τε καὶ ἐπαίρειν καὶ συνεξορμᾶν καὶ συνεξοτρύνειν, οὕτω
 b γὰρ μάλιστα ἴοι καὶ οὐκ ἀμβλύνετο οὐδὲ ἀπολήγοι τοῦ 5
 ἔρωτος, ὅταν ἔχη τὸν ἐπαινοῦντα καὶ ἐμβοῶντα καὶ
 πρὸς ὃν φιλοτιμήσῃται ἐκ τῶν πόνων. νῦν δὲ ἐπὶ τῆς
 δεινότητος τῆς περιτεῆς θοικῆς εὐλαβεῖσθαι μὴ τινα
 ἄλλον ἐπαινέσας ἀφίστασθαι δόξης σαυτῷ τῆς σοφίας,
 καὶ μὴ τινα ἄλλον θαυμάσας ὑφ' ἑτέρου αὐτὸν θαυ- 10
 μάζεσθαι παρασκευάσης, εἴτα πᾶσι πᾶσι οἱ ἄνθρωποι
 πρὸς σὲ μόνον ὀρεῶντες καὶ σὲ μόνον θαυμάζοντες. διὰ
 τοῦτο ἂν μὲν τινα αἰσθῇ καταγέλαστον καὶ τοῦ πᾶ-
 c τος ἡμαρτηκότα, τούτῳ καὶ εὐμενὴς εἶ καὶ φιλόφρων- 15
 πος καὶ ἀγαθὸς οὐκ ὀκνεῖς τὴν σοφίαν ἰδίᾳ τε καὶ
 δημοσίᾳ· ὅταν δὲ τινα θαυμάσῃ μὲν οἱ ἄνθρωποι,
 θαυμάσης δὲ αὐτὸς ἐκδοὺς ἐν τῇ καρδίᾳ, τηλικαῦτα ἢ
 δυσμένεια καὶ τὸ νέφος κατὰ τοῦ προσώπου καὶ τὸ
 βλέπειν ἐχθρῶς οὐ μόνον τὸν ἐπαινοῦμενον, ἀλλὰ καὶ
 τοὺς ἐπαινοῦντας· ὥς οὐδὲν ἄρα ἄλλο χαλεπώτερον 20
 τίεται ψυχῇ νόσημα φθόρου τε καὶ βασκανίας, καὶ
 μᾶλλον ὁσπερ ὁ νοσῶν ὀξύτερον βλέπει μὴ τὰ πρὸς
 αὐτὸν μόνον καὶ τὰ ἐγγύς, ἀλλὰ καὶ τὰ πόρρω καὶ τὰ
 d μακρὰν ἀρεστέατα. ιοκ

Ἐγὼ δὲ προσεῖχον Ἡσιόδῳ τῷ ποιητῇ χυτρία 25
 τρεῖς κοτέειν καὶ ἵπνοποιὸν ἵπνοπῶν· νῦν δὲ ἤδη τινὲς
 ὑπὸ θράσους μεταβαλόνουσιν ἐκ τῶν τάξεων ἀναρίξ δι'
 ἀγκύλων ἵπποταί. τάττεται οὖν αὐτοὺς ἱππεῖν καὶ ἐτά-
 χθησαν ἐξ ἀρχῆς, καὶ μὴ συγχωρεῖτε ἐπιχειρεῖν γυμνοῦς
 τε καὶ χαμαιζήλους ἀναβεβηκόσι τε καὶ εὖ πεπραγμέ- 30
 νοις, ἀλλ' εἴπερ ἄρα ἀκράτως ἐπιθυμοῦσι τῶν σεμνοτέ-
 257 α ρων ἀγωνισμάτων, καταλιπεῖν μὲν τὰ λαισθήματα καὶ

312, 4 οὕτω γὰρ — ἔρωτος] „Ex Platone de Republ. VI.
 p. 490 b.“ Iacobellus Malim autem μάλιστα ὡς ἴοι. Ronselius
 p. 1. οὕτω γὰρ ἂν — 14 εἰ addidit Stephanus.
 28 ἐτάχθησαν] ἤχθησαν A. 29 γυμνοῦς] γυμνὸς A.

τὰς ἱκτιόδας καὶ τὴν γρυμαίαν, λαβεῖν δὲ ἀσπίδα ἀλ-
 γινην, ὡς "Θηρος τὴν Νέυτορος λέγω, τὴν ἀπὸ τῶν
 τῶν καὶ χρυσῆς καὶ τοῖς κανόσι συνηρμοσμένην, ἣ οἶαν
 "Ἡρακλῆος ἐγαλυνόσατο Ἀχιλλεῖ, ἐν ἣ γῇ καὶ θάλασσᾳ
 5 καὶ οὐρανῷ ἡλιὸς τε ὁπόσος καὶ σελήνη ἐξ ἐναντίας τὰ
 τε λοιπὰ σύμπαντα ἄστρα καὶ ἔτι τὰ ἀνθρώπεια πρᾶ-
 γματα, οὐ πολιοῦντες, οἱ γεωργοῦντες, οἱ χορεύοντες,
 οἱ γυμνῶντες, οἱ ποιμαίνοντες, οἱ δικαζόμενοι· ἀλλ', b
 ὁρᾷτε ὅτι ἐληλαύτην ἀσπίδα οὐ τι παντὸς ἀνδρὸς
 10 ἐνυκαῖν, εὐ μὴρ οὐδὲ τὸ οἶον εἰς Κόρινθον πλεῦσαι,
 ἀλλὰ τοῦ Πηλεΐδου τε καὶ Αἰακίδου τοῦ τεθραμμένου
 παρὰ Χείρωνι τῷ σοφῷ. ὅστις δὲ φυχάς τε ὦν καὶ
 ἀσθενέστερος τῶν ὅπλων ὅμως ὑπὸ φιλοτιμίας ἀποκτε-
 ρᾷται, οὗτος τὸ μὲν πρῶτον παραφανεῖς διεπτόσῃ τε d
 15 καὶ διατάραξε τοὺς ἀντιπάλους, καὶ τινες ἀλλήλοις πε-
 ρίεισον ἐν τῷ ταραχῇ· ἀκμάσαντος δὲ τοῦ ἀγῶνος
 καὶ καταστάσεως τῆς μάχης διηλέγχθη καὶ ἐγνωκῆθη
 τῶν ἀλλοτρῶν φραγμάτων. βασκανίαν μὲν δὴ τούτων e
 ἔσται καὶ ἔτι πλείονων κακῶν ἀποκριτέον καὶ φυλα-
 20 κτίον, καὶ ὅτε ἂν εὐρίσκηται προσεῦδα, τὴν κῆρα
 ταύτην ἀπελευθερῇ τε καὶ ἐκβάλλειν τούτον τῶν ἱερῶν,
 ὡς χαλεπώτερον λείψης τὸ νόσημα κεινημένον.
 Τίταρον δὲ εὖπον εἶναι φησι τὴν ἀψευδίαν καὶ
 τὸ ἐκόντας εἶναι μηδὲν μηδαμῇ προσδέχεσθαι τὸ ψεῦ-
 25 δος, ἀλλὰ μισεῖν, τὴν δὲ ἀλήθειαν στέργειν. ἔγωγε
 οὐκ ἐγὼ καὶ ταύτη τὸν νομοθέτην οἶμ' ὀριγνῶ περι-
 βάλλει τὴν σοφίαν εἰς πάντα ἀληθῆ· σκοπεῖται δὲ d
 μικρὸν ἀναλαβόντες. ἔστι που τάληθες καὶ τὸ ψεῦδος
 πολὺ μὲν ἐν τοῖς μαθήμασι καὶ διδάγμασι, πολὺ δὲ
 30 ἐν συμβολαῖσι καὶ συναλλάγμασιν· ὁ οὖν μηδενὶ μη-

313, 1 τὰς ἱκτιόδας Casaubonus ad Athenaeum VII. p. 293 b.
 Vulgo τικτιόδας. 18 φραγμάτων Petavius. Vulgo κρηγμάτων.
 20 ὅτε A et Monac. ὅς H. 21 τε καὶ A et Monac. τε δὲ
 καὶ H. 22 κεινημένον] κεινημένης A. 23 φησι Monac.
 φασ H. Vide Platon. de Republ. VI. p. 485 c. 26 οἶμ' A
 οἶμ' H. φησὶ] φησὶν A. 27 ἀληθῆ A. ἀληθῆ H.
 29 καὶ διδάγμασι om. A.

δακτὴ τῇ ψεύδει παροδὸν ἀφίεις μὴν τι ἔτι δακτὴ
 συγχωρεῖν μέρος μὲν, ὥστε τὰ ἄρτια καὶ παρτὰ ἀλ-
 θεύμην καὶ περὶ τὰς πλευράς γε οὖν καὶ τὰς διαμέτρους,
 περὶ δὲ ὧσας ἢ πρόσσις καὶ τὰ λοιπὰ κοινωτήματα
 διαψεύδονται καὶ ἐξαπατῶν τοὺς κοινωνοῦντας καὶ 5
 258 α γραφοῦντας ἐν τοῖς γραμματείσις ἑαυτὸν μὴν ἀν-
 σῶναι, τὰς πέντε καὶ εἰκοσὶν ἀποστρεφῆναι; καίτοι τὸ μὲν
 ἐν τοῖς μαθήμασι ψεύδος αὐτῷ μόνῳ βλαβερὸν τῇ
 ψευδομένῳ, ἐφθι δὲ πρόσσις καὶ ἡ κατ' ἄλλου ἀδελφία.
 τί γὰρ ἡμῖν διαφέρει πρὸς τῶν θεῶν, εἰ τις ἑαυτὸν 10
 ἐξαπατᾷ, ὅτι τὰ ἐν τότῃ Ἀριστατέλης οὐκ ἐν τισι λόγοι,
 ἢ ὅτι Πλάτων εἰς τετάρτην γενεὴν διαβιβάζει τὰς τι-
 μηρίας, ἢ τίνα ὁμοίων λῆρον ἄλλον; ταῦτα γὰρ οὐδὲν,
 β ὡ μνηστῆρες, πρὸς ἡμῶς, εἰ μὴ πέμπωμεν ἐκὼ μαθη-
 σάμενα τὰ παιδία. ἀλλ' εἰ μὴ ποτε ἤκουσεν ὁρῶν 15
 λέγειν ἀπικρούς καὶ ὅσον ἐπιτοκοῖν Ἀνυσάνδρου τοῦ
 Σπαρτιάτου καὶ μηδέποτε ὁμοφρονεῖ τῇ γλῶττι πρὸς
 τὴν διάκρισιν, ταῦτα ἄρα τὰ ψεύδη βλαβερὰ φῶμεν
 τοῖς εἰς τὰ παιδαγωγίον ἀφικνουμένοις, ἢ πᾶσι ὅσοις
 διὰ τὴν συνοικίαν ἀναγκαῖον ἢ λόγον εἶνός τῃ τοιούτῳ 20
 ἢ λόγου κοινωεῖν; οὐδὲμία γὰρ μοχθηρία μᾶλλον δυσ-
 κοινώητος ἀπιστίας, ἀλλ' αὕτη δοκεῖν ἢ κακία, πρὸς
 τὴν μόνην καὶ φυλακὴν ἐξαποροῦμεν. καὶ γὰρ δὴ ὁ
 γ μόνον ἐπορισάμεθα φυλακτῆριον — λέγει δὲ τὸν ὄρκον
 καὶ τὴν ἐπίκλησιν τῶν θεῶν — τούτῳ αὐτῷ μάλιστα 25
 καταχρῆται εἰς τὸ ὅσον διαλανθάνειν, καὶ γαλοῖεν μὲν
 τὸ Στυγὸς ὕδωρ, γελοῖα δὲ ἡ Στυξ ἀκρίβη, λῆροι δὲ
 οἱ Ταρτάριοι δαίμονες, λῆρος δὲ αὐτὸς ὁ Τάρταρος,
 ὅσον δὲ τι ἀπιστος ἄνθρωπος κακῶς δοξάζοντα ἐξαγνήσα-
 σθαι. διὰ ταύτην οὐκ εὖν ἀπολάττει καὶ ἀφίειν γινώ- 30

314. α καὶ δὲ καὶ πρὸς α. τὸ δὲ ἐν τῇ πρόσσι. H. καὶ δὲ
 δὲ καὶ πρὸς α. Monac. in textu. καὶ δὲ δὲ πρόσσις ἐν παλαιῇ.
 α. δὲ δὲ δὲ καὶ πρόσσις, καὶ κατ' ἄλλου Isacohus in append.
 ad Porroni Adv. p. 309. 15 ὁρῶν] ὁρῶν Monac. καὶ
 Isacohus in append. 21 οὐδὲμία γὰρ — ἐξαγνήσας (289 c) ἐστὶ
 Stobaeus Floril. XI, 32. 24 λέγει δὲ] λέγει δὲ Stobaeus.
 29 δὲ Monac. et Stobaeus. Vulgo δὲ γ.

ται ἄνθρωπος δυσμεταχειριστότατον τε καὶ ἀγριώτερον.
ἀκούομεν γὰρ σχετλιαζόντων τῶν ποιητῶν ὅτι

ὄφιν μὲν ἐν οὖραισι καὶ λίσσας
θηρητὴρ αἰῶν τε καὶ εἰσορόων ἀλλοῖτα.
γνωστὴ μὲν γὰρ τῶν βουλή, γνωστὴ δὲ νόημα. d
ἀνὴρ δ' ἄλλα κίκευθιν ἐνὶ φρεσίν, ἄλλα δὲ
βάζει.

μῦθοι μὲν λίσσοι καὶ μίλιχοι, ἐχθρὰ δὲ ἔργα.

ἐπιβουλεύουσι καὶ συννομοῦσι καὶ περισσαινουσιν. δεινὴ
δὲ ἡ παρερησία καὶ τὸ πρὸς πάντα ἱταμῶς ἔχειν, ὅσα
10 μέση τῇ ἀγορᾷ καὶ ὅσα ὑπὸ μάρτυσιν Ἕλλησὶ τε καὶ 259 a
βαρβάροις ἔγραψέ τε καὶ ἐτεπτήνατο. τοῦτο μὲν δὴ τὸ
κακότητος ψεύδος πάμπαν ἐξαλατῖον φιλοσόφου ψυχῆς.

Ἔστι δὲ τι καὶ ἕτερον ψεύδος, ὃ τοὺς μὲν ἄλλους
οὐ πάντῃ δὴ τι λημαίνεται, αἰαχος δὲ ἐστὶ τοῦ χρομῆ-
15 νου. γίνεται γὰρ οὐκ ἐν τῇ καθ' ἑτέρου τι λέγειν
ἢ πράττειν, ἀλλ' ἐν τῇ περὶ ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἑαυτοῦ.
διπλοῦν δὲ τοῦτο καὶ διαχωδές. ἡ γὰρ ἐν τῇ φανυλότερα
καὶ ἐλάττω λέγειν τῶν προσόντων ἀληθινῶς, ἢ ἐκ τῇ
μείζω τε καὶ σιμνότερα. καλεῖται δὲ τὸ μὲν ἑνδοξότα-
20 ρον εἰρωνεία, τὸ δὲ πλέον ἀλαζονεία. τὸ μὲν δὲ ἀλλὰ-
πον τοῦ ἀληθοῦς κομπόν τέ ἐστι καὶ αἰμύλον καὶ b
ἐνίοτε οὐκ ἀχρηστον τῇ φιλοσοφίᾳ· καὶ διὰ τοῦτο καὶ
Σωκράτης παρελαμβάνεν ἐν τοῖς λόγοις, ὅποτε ἰδοῖτο
ἐπισκῶψαι τινα σοφιστὴν τύφου μεστόν καὶ γέμοντα
25 περιφροσύνης. μᾶλλον γὰρ αἰσθάνονται τῆς ἑαυτῶν

315, 3 οὖραι καὶ] οὖραις ἢ δὲ Stephanus. 5 τῶν τοιού-
των βουλή H. τοιούτων om. A. 7 λίσσοι] Vulgo τέλειοι. Pe-
tavius τε λίσσοι. 8 συννομοῦσι] συνεκνομοῦσι Iacobus.

15 καθ' ἑτέρου] ἑτέρου A. περὶ ἑτέρου H. Correctum ex Sto-
baeo. 17 φανυλότερα Stobaeus. φανυλότερον A. φανυλότερον H.

Stobaei lectiones φανυλότερα et σιμνότερα ab correctore habet
codex Monac. 59. apud Iacob. Lect. Stob. p. 62. 19 καὶ

σιμνότερα Stobaeus. καὶ σιμνότερον H. om. A. 22 ταῦτα]
ἐνὶ addit Stobaeus. 23 παρελαμβάνεν ἐκ τοῖς Stobaeus.

Vulgo παρελαμβάνεν ἐκ τοῖς. 25 περιφροσύνης Stobaeus. Lega-
batur περὶ σιμνότητος. Codices Stobaei quinque ab Schewio ex-
specti περιφροσύνης.

οὐδενίας, ὅταν ἀμαρτότεροι διεξιλέγωνται τοῦ μηδὲν εἶδέναι προσποιουμένων. τὸ δὲ ἕτερον τὸ ἐπερβάλλον βαρὺ τι καὶ ἐπαχθές, καὶ οὐδὲν οὕτως ἀκουσμα φορτικὸν ὡς ὁ καθ' ἑαυτοῦ ἔπαινος, καὶ ταῦτα ἐπὶ παιδείᾳ, ἐφ' ἣ καὶ ἄλλων ἐπαινούντων ἐρυθρίαν χρειῶν τοὺς 5
 ο ἀληθινῶς αὐτῆς ἐπηβόλους. χαλεπὸν μὲν γὰρ καὶ χρηματιστῇ συγγενέσθαι, οὐδὲν ἐθέλοντι ἐπαινεῖν ἀλλ' ἢ τὸν πλοῦτον καὶ τὰ αὐμβία καὶ τὰ ἔντα καὶ τὴν πορφύραν καὶ τὰ χρυσία· ἀποκναίσαι δ' ἔν καὶ στρατιώτης ἀλαξίων καὶ οἶος ἐν τῇ κωμῳδίᾳ· ἀλλ' οὐδὲν οὕτω 10
 πλήρησιον καὶ ἐμποιοῦν πολλὴν ναυτίαν ὡς τὸ ἀγασθαι καὶ ὑπεράγασθαι ἀγγλινῶν τε ἑαυτοῦ καὶ ὀξύτητα καὶ εὐμάθειαν καὶ πολυμάθειαν καὶ μνήμην, βιβλία δὲ ἐξαριθμεῖσθαι τόσα καὶ τόσα τῶν Ἀριστοτέλους ἢ Πλάτωνος, αἰεὶ τε δὴ καὶ ἐφ' ἅπαντι, πᾶν συλλογισόμενον 15
 δ παρακαλῆς, πᾶν συνδειπνήσεντα ἄγης, πᾶν ὑπὲρ Αἰσχύλου πυνθάνη, πᾶν ποῖα νῆσος Σιμωνίδου τοῦ μελοποιῶ. οὐδὲ προσεπικῖν τοὺς τοιοῦτους ἄνευ τῆς δυσχερείας ταύτης ὑπάρχει, ἀλλ' αὐθὺς ὑπηγεῖ τὸ Δωδωναῖον χαλκίον, αἱ δὲ καταπαύσεις, καὶ ὅτι οὐ συνάγει οὕτω 20
 τὸ δεύτερον σχῆμα.

Οὐ μὲν δὴ δωροδόκον σε λατίον τὸν ἄνδρα οὐδὲ φι-
 260 α λοκερδῇ τε καὶ φιλοχρήματον, ἢ πᾶσαι αὐτοῦ αἱ τῆς ψυχῆς ἐπιθυμίαι ἀπὸ τῶν μαθημάτων ἐκείσε ἐποχετεύσονται, ὥσπερ ῥέυμα ἐπὶ τὸν πρηνέστερον τόπον. 25
 ἀλλὰ ὅσα μὲν σὺν δίκῃ παραλάβοιεν ἐκ πατέρων, τούτων προορᾶσθαι καὶ ἐπιμελεῖσθαι χρειῶν ὑπηρεσίαν φιλοσοφίας κτωμένους, αὐτοὺς δὲ πλοῦτον οὐκ ἐργαστέον, οὐδ' εἰς τὴν οἰκίαν παραδεκτέον τὸν ἑτοιμόν τε καὶ βέλαντα ἐκ τῆς ἀγορᾶς. οὐ γὰρ ἔχει φύσιν τοῦ ἐνδεν 30

316, 6 ἀληθινῶς Stobaeum. Legebatur ἀληθινῶς.

11 ἀγασθαι καὶ ὑπεράγασθαι A. ἀγασθαι καὶ ὑπεράγασθαι H.

19 Δωδωναῖον χαλκίον] Conf. Menandri fragmentum apud Meinkium p. 27. et Aristidem vol. II. p. 309, 10. Ieph.

24 μαθημάτων] αἰσθημάτων Monac. mssle: vide l'laton. de Republ. VI. p. 485 d.

ῥέοντος καθαράς εἶναι τὰς πηγὰς καὶ δικαίας, ὅτι οὐκ
 ὑπὸ σκαπάνης ἢ δικέλλης ὀρωρυγμένας, ἀλλ' ἐκ τινων
 ζοφερῶν τε καὶ ὀλεθρίων πόρων διὰ σκότου τε καὶ **b**
 ὑπανόμων συλλεγομένας. εἰ ἄρα τὸν νόμον τοῦτον δια-
 5 σῶσωμεν, οὐκ ἐπιτρέψομεν τοῖς φιλοσοφεῖν προσποιου-
 μένοις δικῶν τε γίνεσθαι ἐργολάβοις καὶ ἀποκλείσαντας
 τὰ μυσεῖα περικυλινδᾶσθαι τῷ βήματι, διαπληκτιζο-
 μένους καὶ λοιδορουμένους ῥήτορσιν ὑμοῦ καὶ στρατιώ-
 ταις, οὐδὲ ὑπομένειν ὅσα καὶ οἷα ὑπομένουσιν οἱ ἐπὶ
 10 ταύταις ταῖς ἰσχυράσις νυκτηγηρετοῦντές τε καὶ διημε-
 ρέοντες ἐν ταῖς δίκαις, ἐνίοτε εἰς τοὺς πῦλιν ἀποπραττό-
 μενοι τὸν μισθὸν, ὅταν ἔλονται οἱ μισθωσάμενοι τὰς **c**
 εἰρηναῖας συναλλαγὰς. πολλοῦ δὲ δεῖ συγχωρήσωμεν
 αὐτὰ τὰ μυσεῖα δικαστήρια καθιστάναι καὶ πρατήριον
 15 ποιῆν τοῦ δικαίου τὰ ἀνάκτορα τῶν Μουσῶν καὶ ἀνα-
 φύρειν τοὺς μανθάνοντας τοῖς δικαζομένοις, οὐδὲ τὸν
 Περσικὸν νόμον αἰσχυνομένους, ὅς διεχώρισε τῆς ἀγο-
 ραίου τύρβης τὰς ἐλευθέρους διατριβάς.

Οὐκ ἐπιτρέψομεν δὲ οὔτε οἰκίαν οἰκοδομῆσθαι εἰς
 20 ἣν οὔτε μεταλλάς ἐμισθώσαντο οὔτε τέκτονας οὔτε
 οἰκοδόμους,

Ἀλλὰ τὰ γ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται, **d**
 χαλκός τε χρυσός τε πελὺκμητός τε σίδηρος.
 οὐδὲ λιμῷ ὄγχειν δημιουργούς, μηδὲ ζωγράφους εἰργνί-
 25 ναι, ὅτι μὴ δωτήνῃ τὰ φάρμακα ἐπαλείφουσιν. ἀφή-
 σομεν δὲ οὔτε ἀγρόν δωρεάν λαβόντας ὑπὲρ τῶν ὀρίων
 διαμάχεσθαι τῷ δεδωκότι, οὐδὲ τὸν χύαθον ποιεῖν
 ἀμφορέα, παριεμνομένους ἀεὶ τῶν πλησίων, καθάπερ
 δὴ ποτε λέγεται Καρχηδονίους χωρίον ἰσομέτρητον **261 a**
 30 βύρση παρὰ Λιβύων αἰτησαμένους εἰς λεπτόν ἱμάντα
 κατατερόντας τὴν βύρσαν πολυπλασιάσαι τὴν δωρεάν
 καὶ νῦν ἔτι Καρχηδόνιοι βύρσαν τὸν τόπον ἐπονομά-

317, 11 ἐνίοτε Petavins. Vulgo ἐνίοτε ἐν ταῖς. 14 πρατή-
 ριον A. πρότερον H. πρότως Monac. 21 Ἀλλὰ] Odyss. ι,
 109. 27 ποιῆς] ποιῆ Monac. et cedex Vales. ap. Beisson.
 ad Marin. p. 89.

δόντων· ἀρῶντιύμενοι τὴν σμικρότητα τοῦ ὀνόματος
 πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ χωρίου. εἰ γὰρ, ὡ φίλοι, τὰ
 τοιαῦτα ἡμῖν ὁ φιλόσοφος σκοποδῇ ἀγαπήσει καὶ κατα-
 τευγῆται ὑπὲρ μιᾶς βώλου πρὸς τοὺς γεγνηῶντας, πότε
 οἷός τε ἔσται εἰς ἅπασαν τὴν γῆν ἐκτείνει; πότε τὴν
 ὅλην περιαισθήσῃ; πότε σμικρὰν ὑπολαβεῖν σὺν τῇ
 b θαλάττῃ τρωῶν ἢ τετάρων πήχειων ἕνεκα μετρίως κατὰ
 ἐργαζόμενον; πᾶσα γὰρ ἡ τοιαύτη ἀνανδρία σμικρὰς τε
 καὶ ἀνελενδύρου ψυχῆς καὶ σφοδρὰ τὸ ὄστρον τοῦτο
 τιμώσης, καὶ δὴ καὶ ἐρ' ὅσοις καλλωπίζονται ἰὼς κομ-
 10 ψοῖς καὶ δεινοῖς καὶ πανούργοις, πλειστηριάζειν τε καὶ
 ὑπερνωλίσθαι, ἀποστρεφῆν δὲ τοῦ σύμπαντος, καταδύν
 τε ἐν ὑφ' ὧν τοῖς ἄρκυσι τοὺς πρᾶτῆρας, τοῦ μὴ τὸ ἑλ-
 λειμμα ἀποτίσαι.

Εἰ δὲ δὴ συμβαίῃ τῷ οὕτω φιλοχρημέτῳ καὶ ὁμι-
 15 λητῆς προσφοιτῶν θρεῖν ὀλίγαις καθ' ἑαυτὸν ἰχθύε διπλα-
 c σθέντας, ἰχθύων μὲν ἔσονται ἀνανδύεροι, μισθὸν δὲ
 ὅμως εἰσπράττειται ὁ διδάσκαλος τῆς ἀφωνίας, διαβρι-
 μαμέννος τε καὶ τὴν αἰγίδα πυκνὰ ἐπισείων, μεταστρέφων
 τοὺς σιατῆρας ἐκθεν καὶ ἐνθεν, μὴ παράσημοί τε καὶ
 20 ἐνδεῖς καὶ παιδάρια δυστυχῇ προσπατταλεύων, ὑπὸ
 πενίας καὶ ὀφθαλμίας πολλάκις ἔξαπορσώμενα τοῦ μισθοῦ.
 εἶτα ἀπὸ τοῦ ῥυτῆρος ἐξελθὼν διαλέγεται ὅτι πᾶς ὁ ἐπὶ
 γῆς καὶ ὑπὲρ γῆν χρυσὸς ἀρετῆς σὺν ἀντάξιός. καὶ τί
 γὰρ ὁ πλοῦτος; πρῶγμα γῆινον καὶ ἀνίκηρον. καὶ ταῦτα
 25 d ἐρεῖ παρεστηκότων ἔτι τυχὸν μερακίων, ἃ ἀνηλεῶς κα-
 τεχόρδευσεν ἐν ταῖς βασάνοις, ὅτι ῥύπον τι πρῶτῃν τῷ

318, 1 τὴν σμικρότητα A. τῇ σμικρότητι H. 4 πρὸς τοὺς A
 et Monac. πρὸς om. H. 7 πήχειν A. πόλων H. βώλων margo
 Monac. ἕνεκα addidi ex Monac. 9 τὸ ὄστρον (ὄστρον
 codex Vales. apud Boisson. ad Marin. p. 67.) τεῦτρο] Ex Platonis
 Phaedro p. 250 c. monente Iacobsio. 12 ὑπερνωλίσθαι] ὑπ-
 ρωνλίσθαι (sic) A. τοῦ σύμπαντος Petavius. τοῦ συμπανθέντος A.
 τοῦ συμπανθέντος H. τοὺς συμβαλέοντας margo Monac. καταδύν
 τε] καταδύετο cum lacuna aliquot litterarum A. 13 ἐν ἀφ' ὧν
 A. ἀφ' ὧν H. 14 ἀνέκτους margo Monac. ἀνετιμώσαι H.
 16 θρεῖν] θρηφῖν Monac.

νοήσεται. καὶ οὕτως εἴπεται ὅτι ὁ λόγος, ἂν μὴ τῷ
τρόπῳ σύμφωνος ἦ, ἀλλότριος γίνεται καὶ οὐ τοῦ λέ-
γοντος, ὥστε ὁ Θεοσίτης εἶπε τοῖς Ἀχαιοῖς,

"Ὅν κεν ἐγὼ δῆσας ἀγάγω.

5 οὗτος γὰρ Ἀχιλλεύς καὶ Αἴαντος ἦν· ὁ κυφὸς δὲ αὐτῶν
οὐδὲν προσήκοντα ὑπεβάλλετο. ταύτῃ τοι καὶ κλαυθμυ-262 a
ρίζεται ὁ γεγράφας καὶ ὑψηλόλογος καὶ ἀριστεύς, καὶ
μαστιγοῖ αὐτὸν ὁ σοφώτατος τῶν Ἀχαιῶν, ἵνα μὴ
λάλος καὶ περιεργος ἦ καὶ ἐπισβόλος καὶ δυσμεναιῆς
10 τοῖς ἀρίστοις καὶ θυροβῇ τὰς ἐκκλησίας.

Ἀλλὰ γὰρ ἐν καιρῷ ὁ Θεοσίτης αὐτόματός ποθεν
ἡσερρύνῃ τῷ λόγῳ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἀπορητὶ μεταβῆναι
εἰς ἕτερον τύπον. κακηγόρους γὰρ δὴ ἢ περιέργους καὶ
πολυπράγμονας οὐδὲ τοὺς ἀκολούθους τῶν φιλοσόφων
15 ἴασομεν εἶναι, ἀλλὰ πάντων μάλιστα ἀναγκάσομεν
εἶναι τῶν Πλάτωνος καταμανθάνειν τε καὶ ἐπίστασθαι. b
οὐδὲ γὰρ εἰ κακῶς τι γέγονεν ἐν τῇ πόλει ἢ τὸ τί
κακὸν ἔστιν ἐκ προγόνων γεγονὸς ἢ πρὸς ἀνδρῶν ἢ πρὸς
γυναικῶν μᾶλλον αὐτὸν λήληθεν ἢ οἱ τῆς θαλάττης
20 λεγόμενοι χόρσι. σοφὸς γὰρ ἦν Αἴσωπος ὁ μυθοποιῶς,
ὃς ἔφη τοὺς ἀνθρώπους δύο πῆρας ἕκαστον φέρειν,
τὴν μὲν ἔμπροσθεν, τὴν δὲ ὀπισθεν· γέμειν δὲ κακῶν
ἑκάτεραν, ἀλλὰ τὴν μὲν ἔμπροσθεν τῶν ἀλλοτρίων,
τὴν δὲ ὀπισθεν τῶν αὐτοῦ τοῦ φέροντος. καὶ διὰ
25 τοῦτο οἱ ἄνθρωποι τὰ μὲν ἐξ αὐτῶν κακὰ οὐχ ὀρῶσι,
τὰ δὲ ἀλλότρια πάντα ἀκριβῶς θεῶνται. ἐγὼ δὲ ἔβου- c
λόμην περιτετραφῆναι μοι τὰς πῆρας, ἵνα τὰ ἑμαντοῦ
μόνον ὀρῶην, τὰ τῶν ἄλλων δὲ μὴ θυναίμην. οὐκ ἔστι
γὰρ, φασί, γλυκερώτερον ἢ παντ' εἰδέναι· καὶ ἐγὼ

319, 1 τῷ τρόπῳ] οὕτω τρόπος A et a pr. m. Monac.

13 ἢ περιέργους] ἢ om. A. in marg. habet Monac. 17 ἢ τῷ ᾧ
A et Monac, ἦτοι τι H. Corrige ἢ τῷ τι ex Platonis Theaeteto
p. 123 b. 24 τῶν αὐτοῦ] τῶν om. A. 27 ἑμαντοῦ] ἑαντοῦ
A et Monac. 28 οὐκ ἔστι γὰρ], „Deesse videtur οὐδὲν vel post
γὰρ vel post γλυκερώτερον. Legi etiam potest οὐδὲν γὰρ ἔστι γλυ-
κερώτερον. Cic. ad Att. epist. lib. 4. οὐδὲν γλυκύτερον ἢ πάντα. addé-
nu.“ Stephanus.

- ἤρημι τὰγαθὰ. οἷα δὲ λέγει ὁ μάγειρος ὁ κομφοδικὸς
 οὐδὲ ἐκεῖνα πάνυ ἐλυσσιτέλει πυνθανομένων, ἀλλ' ἐπέτριβε
 τοὺς δαιτυμόνας, ἐξαλλάττων τὰ ἡδύσματα. ἀλλ' οὐκ
 ἐνταῦθα Καρίωνος τὸ κακὸν τὸ μέγα, ὅτι μοχθηρὰ
 ἢ τέχνη αὐτοῦ καὶ ἀλλόκοτος, ἀλλ' ὅτι πονηρὸν ἀν- 5
 θρώπιον ἦν καὶ οὐκ ἐπὶ τῷ ἔργῳ εἰς τὰς οἰκίας παρερ-
 χόμενον, ἀλλ' ἵνα λαλήσῃ καὶ ψιθυρίσῃ καὶ διαβάλῃ
 d καὶ ἐξενέγκῃ οὐκ ὅσα μάγειρον εἰκὸς μαστιγίαν, ὅς
 δικαίως ἐκρέματο, ἀν' οὕτω τύχῃ, διὰ τὴν χρηστὴν
 φιλομάθειαν, ἐν τῇ σπυρίδι, ἀλλὰ καὶ τὰ ἀπόροητα 10
 τῆς οἰκίας, οὐδ' ὅσα ἀκήκοε μόνον, ἀλλὰ πολλὴ ἡ
 προσθήκη καὶ ἡ τῶν κακῶν ἐποικοδόμησις. ἀλλ', ὅ
 μοχθηρὲ καὶ ἀπόπληχτε Καρίων, ἀκήκοας ὅτι ὁ δεινὰ
 λιβανωτοῖς τοῖς θεοῖς ἔθυσας· λέγει οὖν ὅτι λιβανωτοῦ·
 263 a μόνον γὰρ τοῦτο ἀκήκοας, καὶ μὴ ὅτι παμμέλανας 15
 ταύρους, μηδὲ ὅτι κριοὺς ἐκτομίας. σὺ δὲ καὶ εἰδὼς
 καταλέγεις ὅσα ἐκίνησε τὸν Πλάτωνα γοητεύσας. ἔπειτα
 ἂν μὲν ἀγαθὸν πύθῃ, στεγανὸς εἰ καὶ Ἀρσισπαγίτου
 σιωπηλότερος, ἐὰν δὲ τινος κακοῦ ἐπιλάβῃ, Πλάδα ἐξ
 αὐτοῦ ποιεῖς καὶ Ὀδύσειαν, πολλὰ οὐτ' αὐτὸς ἀκούσας 20
 οὔτε παρακούσας, ἀλλ' αὐτὸς τεκνῶν καὶ αὐτὸς ὑφῆρας.
 ἔπειτα ἄχθῃ δῆθεν πρὸς τὸν εἰπόντα, καχοδαίμονά τι
 καὶ θεοῖς ἐχθρὸν ὀνομάζων, καὶ ἀπιστεῖν προσποιῇ
 καὶ ἀγανακτεῖς καὶ σχετλιάζεις. ὅμως δὲ τὰ μὲν ἀπιστα
 b καὶ σχέτλια καὶ ὀργῆς ἄξια λέγεις τε καὶ ἐκτραγωδεῖς, 25
 καὶ ἐμπύμπλης αὐτῶν μόνον οὐχὶ τοὺς νευρορράφους καὶ
 τοὺς βαλανέας, τὸν δὲ καχοδαίμονα ἐκείνον καὶ θεοῖς
 ἐχθρὸν, ὃ πάνυ χαλεπαίνει καὶ πρὸς ὃν πάνυ ἀγα-
 νακτεῖς, ἐὰν τις πυνθάνηται καὶ ἐκλιπαρῇ, ἥττον ἂν
 εἰς φῶς ἀνάγοις ἢ τὴν μητέρα Πριάμου, ὅτι, οἶμαι, 30

320, 1 κομφοδικός], κομφοδός Hemsterhusius ad Aristoph. Plat.
 p. 8. . 2 ἐπέτριβε Monac. ἀπέτριβε H. . 4 Καρίωνος] καρίων A.
 6 καὶ οὐκ ἐπὶ τῷ ἔργῳ] καὶ ἐπὶ τῷ ἔργῳ A. . καὶ οὐκ ἐπὶ ἔργῳ
 Monac. καὶ ἐπὶ οὐκ ἔργῳ M. . 7 διαβάλῃ Harduinus. Vulgo
 διαβάλλῃ. . 14 λιβανωτοῖς] λιβανωτοῦ Stephanus. . 17 Πλά-
 τωνα]. Πλούτωνα Petavius. . 19 ἐπιλάβῃ] ἐπιλάβῃται A. et Monac.
 . 28 χαλεπαίνει A. χαλεπαίμε Monac. χαλεπαίμεν H. .
 30 ἀνάγοις] Vulgo ἀπάγῃς.

ταῦτος ἐκείνος ἐπαρχεῖς, αὐτὸς δὲ ποιητὴς καὶ ὑποκριτὴς
τῶν δραμάτων· ὁκνῶν δὲ αὐτεπρόσωπος ἀγωνίζεσθαι,
ἐπὶ τὰ ἀνάνημα πρόσωπα καταφυγγάνεις, ὥσπερ ἐν ταῖς
τραγωδαίαις, ὅταν ὀνομάτων ἀπορῶσιν οἱ ποιηταί.

- 5 Πολλάκις δὲ ὅλην ἄρας τὴν μηχανὴν θεοὺς τε καὶ c
δαίμονας τῷ δράματι ἐπεισάγει. ἡ γὰρ οὐ τοιοῦτόν
τι πρὸς Διὸς ἢ κατὰ τῶν ὀνείρατων συκοφαντία; καὶ
ὡς δοκεῖν, ὁ λυσιμελὴς ὕπνος καὶ ὁ πανδαμάτωρ τοὺς
μὲν ἄλλους κακούργους κατακομίζει, τῷ κακηγόρῳ δὲ
10 ἀφορμὴ γίνεται τῆς μοχθηρίας. καὶ εἰ μὲν τι αὐτῷ
χρηστὸν καὶ εὐφημον ὄναρ ἐπισταίῃ τῇ κεφαλῇ, ἀμέ-
νηρόν τε ὄντως ἴστί καὶ διὰ τῶν ἐλεφαντίνων ἤκει πυ-
λῶν, τοῖς δὲ λοιδοροῖς τε καὶ βασκάνοις ἀναπεπταμέναι
εἰσὶν αἱ πύλαι τῶν κεράτων, μᾶλλον δὲ οἱ μὲν ὄνειροι
15 οὔτε ἤκουσιν οὔτε βούλονται, αὐτοὶ δὲ ἔλκουσι καὶ d
παράγουσι. καὶ ἀκούσῃ ἰωθὴν ἀνδρὸς κακηγόρου σκυ-
θρωποῦ τε καὶ συννεφούς, ὅτι πράγματα ἔσχεν ἐν τῇ
νυκτὶ τῇ προτέρᾳ ὑπὸ τῶν δαιμόνων, ὅτι συνιβάδιζε
τῷ δαίμονι, καὶ συνειστιάθῃ ἀνδρὶ ἐξαγίστῳ τε καὶ ἀλά-
20 στορι καὶ τὰ καὶ τὰ ἐργαζομένῳ, καὶ δέος μὴ καὶ
σύμπασα ἡ πόλις ἀπολαύσῃ τι κακὸν τοῦ ἀνθρώπου.
ἄρα ὑμῖν ὁ τοιοῦτος ὕπαρ τε καὶ ὄναρ δοκεῖ ἂν ποτε
δυνηθῆναι ἀφένετος τοῦ σχαιοῦ τε καὶ ἐπαριστιροῦ
τρόπου ἐπιδέξια ἀναβάλλεσθαι καὶ λαβὼν ἁρμονίαν 264 a
5 λόγων ἀληθινὴν ὑμνῆσαι βίον θεῶν καὶ ἀνθρώπων,
οἷα καὶ Ὀμήρῳ Ἀχιλλεὺς ἄδει, ἥνικα ἀπόμαχος ἦν,
ἢ μᾶλλον οἷα καὶ αὐτὸς Ὀμηρος; ἴσπερ γὰρ πού ὅτι
Ὀμηρος πάντα ὅσα ὀνομάζει καὶ ἐπαινεῖ καὶ οὐδὲ τὰ
πάνυ φαῦλα ἀπαξιοῖ τῆς ἀγαθῆς μαρτυρίας, ἀλλὰ καὶ
30 τὰ πέδιλα αὐτῷ καλὰ καὶ αἱ μάστιγες ἅπασαι γαστρίαι.

321, 9 κακηγόρῳ] κατηγόρῳ A. 14 τῶν κεράτων A et Monac.
τῶν om. H. 17 πράγματα A. πρῶγμα H. 19 συνειστιάθῃ
Monac. συνεστιάθῃ H. 20 καὶ σύμπασα] καὶ om. A. Conf.
Hesiodi Eger. v. 238. 21 ἀπολαύσῃ] ἀπολαύσει A. 22 δοκεῖ]
Vulgo δεσπῇ. 24 ἐπιδέξια Monac. ἐπὶ δεξιά H. 26 οἷα
καὶ αὐτὸς] οἷς καὶ αὐτὸς Monac. 30 πέδιλα Iacobsius. Vulgo
παῖδια. πέδιλα codex Vales. apud Boisson. ad Homer. vol. III. p. 368.

ὑπεράγεται δὲ καὶ πρὸς τὸν δὲ δὴν παρυσυμένειον, καὶ
 οὐδὲ ὁ συμβώτης αὐτῷ ὁ χρηστός ἀμοιβεῖ ἐν τοῖς ἔτεσι
 b εὐφημίας, ἀλλὰ πειράται πείθεν ἡμᾶς ὅτι ὁ συμφερόντης
 τῶν ὑπὸν ὄρχαμος ἦν τῶν ἀνθρώπων. Θεορίτη δὲ ἄρα
 ἐλοιδορήσατο μόνον, ὅτι, οἶμαι, αὐτὸς ἐκείνος λαϊδορός
 εἶ ἦν καὶ ὑβριστής καὶ ἔπη πολλά ἄνοσφα ἔδει καὶ οὐκ
 ἐν τάξει αὐτοῖς οὐδὲ ἐν κόσμῳ ἐχρήσατο.

322, 2 αὐτῷ] αὐτῷ. Monac.

XXII.

ΠΕΡΙ ΦΙΛΙΑΣ.

Τί δὴ ποτε, ὦ μακάριοι, ἂν μὲν τις ὑμῖν διηγήται
περὶ τῶν Τρώων καὶ Ἀχαιῶν, ὡς ἐπολέμησαν πρὸς
ἀλλήλους, ἢ περὶ τῆς Ξέρξου στρατείας, ἣν ἤλασεν
5 ὑπὲρ Ἑλλησπόντου κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ἢ περὶ τῆς
Ἑλλάδος αὐτῆς, ὅποσα ἀνέτλη πρὸς ἑαυτὴν στασιάζου-
σα, ἐκ τούτων μὲν ἤδεσθε τῶν λόγων καὶ κατέχεσθε
κηλούμενοι, καὶ τοὺς υἱεῖς ἀξιοῦτε μανθάνειν ἀρξαμέ- d
νους ἀπὸ τῆς μῆνιδος τῆς Ἀχιλλέως, ὡς ταύτην οὖσαν
10 ἱκανὴν παιδεύειν καὶ διὰ τοῦτο σοφωτέρους ἐσομένους,
ἐὰν ἐπίστανται πόλεων τε καὶ ἰδιωτῶν πολέμους τε καὶ
ἐχθρας καὶ τὰς ἀπ' αὐτῶν συμφοράς, τῶν δὲ ὑπὲρ
φιλίας λόγων καὶ ὅποσα ἀνθρώπους ὀνίνησιν οὐδὲν
πώποτε ἐφροντίσατε, οὔτε αὐτοὶ βουλόμενοι μαθεῖν
15 οὔτε τοῖς παισὶν ὑμῶν παρακλιεόμενοι; καίτοι ἔργῳ
μὲν ἀπολέσθαι ἐκ τῶν ἀνθρώπων αὐτὸς εὐχεται ὁ τῆς
ἐριδος ποιητῆς, ἀνευ δὲ φιλίας οὐδεὶς ἂν ἐλοιτο ζῆν 265a
ἔχων τὰ λοιπὰ ἀγαθὰ. ὅστις μὲν οὖν δὴ ὀλίγου ἀξίον
τὸ πρᾶγμα νομίζει, ἴστω σφόδρα ὀλίγου ἀξίος ὢν, ὅτε
20 δὲ εὐπετέες εἶναι δοκεῖ, τῶν Θεόγνιδος ἀκουσάτω,
Παύρους εὐρήσεις, Πολυπαῖδην, ἄνδρας ἱπταίρους,
πιστοὺς ἐν χαλεποῖς πράγμασι γινομένους.
τί οὖν ἔστιν ὃ ραθυμῶτε περὶ τὸν λόγον; ἢ ὑμεῖς μὲν
οὐ ραθυμῶτε· φιληκοί γὰρ ἔστε καὶ πᾶν ἀκούετε προ-
25 θυμῶς ὃ τι ἂν τις λέγῃ· λέγουσι δὲ οὐ ταῦτά οἱ λέ- b

328, 8. ὡς ἀπὸ τῆς ἑλπίδος καὶ ἀλλήλους.] Ex. Thucydide I, 1.
Iacobsius. 11 ἐπίστανται.] Vulgo ἐπίστανται. 17 ποιητῆς.]
Hud., 256. 20 Θεόγνιδος.] V. 79. 21 Πολυπαῖδην.]
Vulgo Πολυπαῖδην. 25 ταῦτά Iacobsius. Vulgo πάντα.

γοντες, ἀλλ' οἱ μὲν ἱπαινοῦσιν ὑμᾶς συνάγοντες, οἱ δὲ ἐμμελετῶσι τὴν δεινότητα, οἱ δὲ ἄδουσι καὶ προσάδουσι γλυκεῖαν τε καὶ μαλακὴν καταχέοντες ὑμῶν ἀρμονίαν, λόγους δὲ δι' οὓς ἂν ἄνθρωποι ἄμεινον ζῶσιν οὐ σφόδρα εὐπορεῖν μοι δοκεῖτε οὐχ ὑμετέρᾳ κᾶκῃ, τῶν δὲ λεγομένων φιλοσοφεῖν, οἱ σφίσιν ἀποχρῆν ὑπεκλήφασιν ἐν γωνίᾳ μόνῃ πρὸς τὰ μειράκια ψιθυρίζειν, φεύγειν
 c δὲ τὰ μέσα τῆς πόλεως κατὰ τὸν Καλλικλέους ὀνειδιαζόντων, καὶ τὰς ἀγοράς, ἐν αἷς φησὶν ὁ ποιητὴς ἀρεπείας τελέθειν τοὺς ἄνδρας. τοὺτους μὲν οὖν ἐατέον
 10 ἐνταυτοῖς μένειν οὐπὲρ μένειν ἐθέλουσιν, ἡμῖν δὲ προσεκτέον εἰς τὸ φῶς τοὺς λόγους καὶ συνεδιστέον αὐτοῖς ὄχλον τε ἀνέχεσθαι καὶ θόρυβον ὑπομένειν καὶ δήμου φωνὴν συγκαθημένον. πάντως εἰ καθ' ἓνα εὖ ποιῶν ἱκανοί, καὶ πολλοὺς ἅμα δυνήσονται. οὐ γὰρ τοῖς σι-
 15 τίοις ἴσως ἰοίκασιν, ὅσα ἐνὶ μὲν καὶ δυοῖν ἀντάρκτη, d πλείους δὲ οὐκέτ' ἂν κορέσιαν δαιτυμόνας, ἀλλὰ ταῖς ἀκτίσι μᾶλλον τοῦ μεγάλου θείου, αἱ τοῖν δυοῖν ὀφθαλμοῖν τοὺς μυρίους οὐχ ἥττον καταλαμβάνουσιν.

Ἄλλ' ἐπιστρεπτέον τὸν λόγον οὗ προάγοντες αὐτὸν ἀπεπλανήθημεν. καλὸν μὲν δὴ καὶ φιλιππῶ τέχνην γινώσκειν, ἣ διαγνώσεται τοὺς καλοὺς ἵππους τῶν φανλοτέρων, καλὸν δὲ καὶ φιλοχρύσῳ τὴν λίθον πεπᾶσθαι, ἣ βασανίζουσι τὸν χρυσόν· κτήσαιοτο δ' ἂν καὶ βοῖς
 266 a ἀμείνους ὁ βοῶν ἀρετὴν ἐπισκαμμένος καὶ πλοῖον ὁ ναυτικὸς καὶ κύνας ὁ κυνηγέτης. ἐγὼ δὲ τὰ μὲν ἄλλα εἰμὶ φαῦλος καὶ ἄτεχνος, καὶ οὔτε ἀγαπῶ σφόδρα οὐκ ἐπίσταμαι κρίνειν, ἐνὸς δὲ εἰμι κτήματος ἱεραστής, φιλίας ἀληθινῆς καὶ ἀδόλου, καὶ τοῦτο ἂν εἰλοίμην ὑπάρξαι μοι μᾶλλον ἢ Νισαῖον ἵππον καὶ κύνα Κελτὸν
 30 καὶ τὸ Λαρείου χρυσίον καὶ τὸν ἐν Κρήτῃ ταῦρον καὶ τὴν Ἀχιλλέως ἀσπίδα, ἣν ἐποίησεν Ὀμηρος ἐν τῷ πρῶτῳ

324, 3 γλυκεῖαν — ἀρμονίαν] Imitatur Platonem de Rep. III. p. 411 a. ab Heusdio indicatum p. 127. 7 ἐν γωνίᾳ] „Conf.

p. 284 b. Similia collegit Wetsten. ad N. T. II. p. 635.“ Iacobus.

32 πρῶτῳ Iacobus ad Antholog. vol. VI. p. 399. Valgo ὁμῶς.

φέρονται ἄλλοι τῶν οὐρανῶν, ἥλιόν τε καὶ σελήνην, b
 ἀπικαὶ δὲ ἥλιον θάλασσαν τε καὶ γῆν, καὶ γεωργοῦν-
 τας καὶ γεωμῶντας καὶ δικαζομένους καὶ πολεμοῦντας,
 ἀλλ' οὕτως ἦν ἄρα φιλίας τὸ πτῆμα ἐκείνα φαυλοτέρων,
 5 ὥς ὃ γε Ἀχιλλεύς οὐδ' ὀσμὴν ῥέων ἐγένετο τῆς ἐπὶ
 Πατρόκλῳ λυπῆς, ἥρκα ἐκόμισεν ἡ μήτηρ αὐτῷ τὴν
 ἀσπίδα, ἀλλὰ καὶ προήκατο ἑτέραν ἀσπίδα τοιαύτην,
 ἵνα ὁ φίλος μὴ ἀνιῶτο, καὶ πάλιν ἐκτῆσατο τοιαύτην
 ἑτέραν, ἵνα ὁ φίλος μὴ ἀτιμώρητος γένοιτο.
 10 Ἄτε γοῦν ἱρωτικῶς ἔχων τοῦ πτῆματος ἀνελείξα- c
 μιν ἑμάντῳ πολλὰ ἄττα βασιανιστήρια, καὶ μεταλλῷ
 εἰ τινα δὴ καταμαρτυροῖ συνεπιθυμοῦντά μοι τῶν αὐτῶν
 παιδικῶν, σὲ δὲ, ὦ τοῦ χρόου τοῦδε κορυφαίε, οὕτως
 ὁρῶ τὸν αὐτὸν μοι πόθον ἀπαυδάζοντα, ὥστε εἰ μὴ
 15 φιλία τὸ προτινόμενον, ἐξηλοτύπησα ἂν σε καθάπερ τοὺς
 ἀντιρῶντας· νῦν δὲ γυναικῶς μὲν, ὥραιος ἤδη τινὲς
 ἐπιθυμοῦντας αἵματι τὸν ἱρωτὰ ἔκριναν, καὶ τιμῆς πέρι
 μαχόμενοι πρὸς ἀλλήλους οὐ παύονται οἱ φιλότιμοι.
 τὸν πολυάρατον πλοῦτον τί ἂν καὶ λέγοιμεν ὁποῖων d
 20 ὀγνωρθείης πολέμων ἐστὶ; μόνοι δὲ οἱ φιλίας ἱρῶντες
 οὐ μάχονται ἀλλήλοις περὶ τοῦ πτῆματος, ἀλλ' εὐθύς
 ἐν ἀλλήλοις ἐξενείσχουσι τὰ παιδικά.

Τὸ ἔργον εὐτυχὲς μὲν δὴ ὅτε καὶ ἰδιώτη ὑπῆρξε
 γενέσθαι ἐπιηβάλῃ τοῦδε τοῦ πτῆματος, εὐτυχέστερον
 25 δὲ ὅτε πολλὰς μετὰ πόλεις, παλλὴν δὲ χώραν ἐπιτρο-
 πύοντι· ἂν γὰρ πολλὰ μὲν ἀκούειν δεῖ, πολλὰ δὲ ὁρᾶν,
 πολλῶν δὲ ἅμα ἐπιμελεῖσθαι, τούτῳ σφόδρα ὀλίγα τὰ 267 a
 δύο ὧτα καὶ τὸ δύο ὀφθαλμῷ καὶ τὸ σῶμα ἐν ὄν καὶ
 μία ἐνοῦσα ἡ ψυχὴ· εἰ δὲ φιλίαν πλουτοῖη, καὶ ὄψεται
 30 θαμὰ καὶ ἀκούσεται τῶν οὐ πλησίων, καὶ εἴσεται τὰ
 πόρρω, καθάπερ οἱ μάγεις, καὶ πλείουσιν ἅμα παρή-
 σται, καθάπερ οἱ δειφί.

Πῶς οὖν δὴ τις τὸ γε τοιοῦτον ἀγαθὸν εὖροι τ'
 ἂν καὶ εὐρὼν θηρεύσαι καὶ θηρεύσας ἐγκρατὲς ἔσσοιτο;

325, b ῥέων, Stephanus. Vulgo ῥέων. 9 ἀτιμώρητος Har-
 dinus. Vulgo ἀτιμώρητος. 26—32] Conf. p. 17 c.

33 εὖροι τ' 1. Vulgo εὖροι.

τοι γινώσκουσιν μὴ δοῦναι μαρτυρεῖν· αὐτοὶ γὰρ ἡμῶν
κατὰ τοὺς ποιητὰς

Ἀπὸ δ' αὖτος ἐστὶ παλαιφάταν αὐτὸ ἐπὶ πέτρῃς,
ἀλλ' ἐκείνου καὶ πατὴρ καὶ μήτηρ ἐστὶ καὶ ἀδελφός, b
5 ἰσὺς καὶ συγγένης· ὅταν οὖν ἰδῇτε χινώσκειν ὅπου
σοι χρήσεται φίλος· ἄνθρωπος αἷνος, γινώσκεις πρῶτον
ὅπως ἐχρήσατο τῷ πατρὶ ἢ ὅπως τῇ μητρὶ ἢ ὅπως
παιδεύσθ' ἤρξαται ἢ ὅπως ἔχει πρὸς τὴν γυναῖκα. εἰ μὲν
γὰρ ταῦτας πρῶτος εἴη καὶ αἰῶνος, ἀπλῆστον χρεὶ καὶ
10 πρὸς αὐτὸν τὰ ἐκείνου, εἰ δὲ χαλεπὸς καὶ θυμωμένος,
σὺ πάρεσθαι αὐτῷ εἴη φεικτός· ὁ γὰρ πρῶτος τὰ ἐκείνου
πονηρὸς οὐκ αὖ γένοιτο πρὸς τὰ ἑξῆς χρηστός.

Μετὰ δὲ ταῦτα σκεπτέον εἰ μὴ πανταλῶς ἄφορος c
ἐυχαριστίας· ὡς γὰρ τῆς γῆς ἡ μὲν ἄκαρπος, ἡ δὲ
15 πιστὴ πρὸς ἀνθρώπους ἀποδίδουσι καὶ τὸ ἀπόρου καταβῆν
λόντι, οὕτω καὶ αὖν φιλῶν, εἰ μὴ ἄχαροι· χαρίσκει
καὶ λαμβάνει καὶ πρὸς φίλον ἀχρεῖος, ταῖς δὲ ἐπανθίσ
τὸ πρῶτον· εἰς τὴν ἐκείνου, αὐτὸς γὰρ πάντως τὸ ἔργον
ἀποκατήκει, ἀλλὰ τὴν γνώμην μόρον ἐξουσιάζει, καὶ εἰ
20 τοσοῦτα ἀντιφρονεῖν ὅταν δύναται· δύναται δὲ πᾶσι
ἐκείνων τε καὶ μακροτέρων, οὐδὲν γὰρ ὅλως φίλον d
οὔτε σκεδᾷ μᾶλλον ἐυχαριστίας· οὔτε διόλλανται ἀχαρι
στίας, καὶ δοτὶ τοῦτο ὁ Περσικὸς νόμος δίκας εἰσφέρει
τῇ ἀχαριστίᾳ, ὅτι μέγιστα ἡμῶν μῖσος ὅση αὖν ἢ
25 οὐ δὲ μηδεὶς κολάζει νόμος, ἐπεὶ οὐδὲ περ αὐτῆς μισοῦσι
μὲν ἄλλοιους, καὶ δικάζονται δέ, ἀλλὰ κρινέτωσι τὸ
ἔθος.

Σκεπτέον δὲ καὶ ὅπως ἔχει τὸ εἶναι πρὸς ἡδο
νὰς τε καὶ πόρους, καὶ εἰ μὴ σφόδρα τοῖς μὲν ἀπο- 269 a
30 φυγάναι, κατὰ δὲ ἀλίσκασαι πολλοὺς μέν γὰρ ἀνασθῆναι
πόνους, πολλοὺς δὲ ἀπερβαίνον· ἡδονὰς ἐν τοῖς ὑπὲρ
φιλίας ἡρώων ἀνάγκη· δοτὶ ποτὲ ἄλλο γυναικίος ὁ

327, 3. Ἀπὸ δ' αὖτος· ὁ δὲ τ. 163. 17. ἀφορος] „Malum im
licium.“ Stephanus. 25 ἰταῦθ' ἀπερ] ἰταῦθ' ἀπερ· Boula
nus p. 56. 29 πόρους ἀποφθεῖναι ἀρμὲ ἀφελῆται p. 286.
Vulgo πόρους μὲλλοις.

τοῦ Στρωφίου ἢ ὅτι τὰς ἐν ὁρίσῃ ἐκκλησιᾷ τῆς οἰκοῦ βασιλείας περὶ πλείονος ἐποιήσατο.

Καὶ μὴν πῶς καὶ τότε δεῖ σκοπεῖν, εἰ βασιλεὺς, α' φθόνου κρίσῃ· ἢ προσδοκῇ τινα διακῶς ἂν σπέρξαι φίλον, ὃς τοῦτο τὸ νόσημα ἐντὸς ἔχει· ὁ πύφεται τοῖς μὲν ἔγγιστα πολέμῳ, τῶν δὲ μηδὲν προσήκοντων ἀπέχασθαι.

Οὐ μὴν οὐδὲ τότε παραλείψεις, ὡς ἔφημας, ὅταν κρίνῃς· μίλλης φύσιν φιλήν τι καὶ μὴ, μή σε λάθῃ μετίχουσα ἀπειροθερίας. ἐναντιώτατον γὰρ πῶς μικροῦ λόγῳ φυγῇ μελλούσῃ φιλίας ἀληθινῆς ἐπαρξέσθαι ὁρῶμεν γὰρ πῶς τοὺς καλοσμένους φίλους ὅτι τῶς μὲν τὰς δεξιᾶς τε ἀλλήλοις συμβάλλουσι καὶ συμπαρισπαστοῦσι καὶ συνδιόγουσιν, ἐπιμᾶν δὲ ὀλίγα κέρματα μεταξὺ τύχῃ τις βάλῃ, ὥσπερ τὰ κινάρια μεθ' ἀλλήλων δάκνυνται τε ἀλλήλους καὶ σπαράττονται.

Τί οὖν ὁ πρῶτος καὶ εὐχαρις μὴδὲ φιλοχρήματος μὴδὲ βάσκανος; ἄρα α' φιλόδοξος· εἴη καὶ πάντων τοῦ πρωτεύειν ἐξηρημαίεος, ἔσθ' ὅπου ἂν ἐννοουμένητος γένετο; καὶ τίς οὐκ οἶδεν ὅτι τὴν ἐκ φιλίας ἰσότητα ἐν σφόδρα ἀνίσχεται φιλοτιμία; ὑπερόπτην δὴ καὶ ἀλαζόνει πολλὴν ἰσηγορίαν ζητοῦντι μήποτε ἐγερνόμεν, οὐ μὴν οὐδὲ ἀκρόχελον ἢ ὀργίλον. πῶς γὰρ ἀπειθήμιος εἰς συνηθίαν ὁ μεμνηνός; ἐγὼ δὲ οἶμαι τὴν ὀργὴν μεμνίαν ὀλιγοχρόσιον εἶναι.

Τότε γοῖνται μετὰ ταῦτα σκοπεῖται, εἰ μὴ σφόδρα ἐφ' ἃν τι νένευκε τῶν οὐ πάντῃ χρηστῶν, κυβαίαν ἢ θετταλάν ἢ κωκυριστικὴν ἢ αὐλοῦς. ὅταν γὰρ ἀνδρὶ εἰς ἃν τι τοιοῦτον αἰ ἐπιθυμίαι πᾶσαι ῥέπουσι, τότε α' δὲ σὺν ἂν εἰς τὰ μέγιστα γίγνεται φιλία λαχραὶ, ὥσπερ ῥεύμα ἐπὶ τὸ πραινέσιμον ἀποστραφέναι. ἄρ' οὖν οὐκ αἰσπεῖς ἐξευρεῖν ἄνδρα οὕτω κερμαθαρμένον; ἢ καὶ χρυσοῦ σπανιώτερον ἀρετῇ καὶ ἀγαπητὸν ὕψος καὶ εἰς πῶς τοιοῦτοι εἰς τὴν κρίσιν ἀφίκοιτο; οὐκ ἄρα πολὺ-φίλος αὐτὸς μνηρόφιλος ἔσται ὁ τῆς ἀλλοτρίᾳ ἐπιστήμων.

Καὶ γὰρ αὐτὸ ἀνάγκη αὐτῶ μὴ ἐπ' ἑλλείνων ἵστα-
 μίνω, μηδὲ τοῖς πλείοσιν ἔχειν ὃ τι χρήσεται. σκέψαι
 γὰρ πολλοὺς ἀνθρώπους οὔτε χαίρουσι τοῖς αὐτοῖς οὔτε
 ἀπαύσθαι δυνατόν οὔτε μὴν τύχῃ ὁμοίᾳ κακοῦσθαι, b
 5 ἀλλὰ τῷ μὲν ἄλλο τι, τῷ δὲ ἄλλο τι ἡδὺν τι ἔχει καὶ
 ἀλγιστὰ, καὶ τῷ μὲν εὖ ποτε, τῷ δὲ οὐχ· αὐτὸς ὁ
 δαίμων χρῆται. λέγεται οὖν ἡμῖν αἰετός ὁ τὸ πλεόντος
 ἐν φίλῳ τιμῶν, ὅταν τῶν πολλῶν αὐτοῦ φίλων τοῖς
 αὐτοῖς οἱ μὲν χαίρωσιν, οἱ δὲ ἀχθῶνται, ποτέρας
 10 συνδαμνίσαι· καὶ ὅταν ὁ μὲν συναλγεῖν αὐτόν, ὁ δὲ
 συνοργάζειν ἐθέλῃ, εἰς πόταρον αὐτοῖν βαδίζει· ἄρ'
 οὐκ ἀνάγκη αὐτῶ τιμῶντι τοὺς ἑτέρους τοῖς ἀτιμου-
 μένοις ἀπὲχθισθαι; τὸ δὲ τοῦ Ὀμήρου πολὺ ἂν ἀγα- c
 ρώτερον ἐπὶ τῶν φίλων λέγειν ἢ τοῖς λαφύροις, ὅτι
 15 τοῖς φρονίμοις ὄντως ὀλίγον τὸ φίλον.

Ἄλλ' ἐπειδὴ χαλεπὰ τὰ κατὰ καὶ οὔτε αὐτοὶ κα-
 κίας ἄτερ οὔτε οὐδὲ κλέμεν, αὐτὸ πάντως ἀποαρτίον ἂν
 εἴη τὸν ἡντικτοῦν καὶ σμικρὰν κῆρα φέροντα ἐν τῇ
 ψυχῇ, ἀλλὰ ζητητέον μόνον ἐπὶ τῶν τοιαύτων, εἰ μὴ
 20 τινι παρακλησῆναι μοχθηρίας εἶδει περιπατήσαντες. ἀρετὴ
 μὲν γὰρ πρὸς αὐτὴν ἅπασα σύμφωνος, κακία δὲ οὔτε
 πρὸς ἀρετὴν· ἐναντίας οὔτε δυσάριστος ἑαυτῇ. ὅταν d
 οὔτε ὀξύθυμος ὀξύθυμος γένοιτ' ἂν φίλος οὔτε νωθὴ
 νωθὴ οὔτε ἀνθάδης ἀνθάδης, διαμυχθέντα δὲ ταῦτα
 25 φίροι ἂν ἄλληλα μετρίως καὶ συγκιρνώτο. ὑβριστῇ μὲν
 γὰρ ἐπ' ἀλόγητος προσαρμόσι, μεγαλύνῃ δὲ μικροπρε-
 πῆς, ὑπερόπτη δὲ καταπεπληγμένος, ὁ δὲ νωθίστερος
 τῷ κεινημένῳ πλέον· ἀνέγκαι δ' ἂν καὶ φειδωλὸν ὁ
 πρὸς τὰς δαπάνας ἐκκεχυμένος, καὶ πρὸς φιλόδοξον
 30 εὐνικτος ὁ σφόδρα τοῦ λαθεῖν ἱραστής. τριαιδε μὲν 271 a
 ται καὶ τῶν πρόσθεν ὁπόσαι μνήμης εὐκλειοὺς ἔτυχον,
 ἐφ' ὧν μόνιμοι αἰ. συζεύξεις. Χαβρίου γὰρ καὶ Ἰφι-
 κράτους φιλίαν ᾄδουσιν· ἦν δὲ ὁ μὲν αὐτῶν σύντονος

329, 14 τῶν λαφύρων] τῶν λαφύρων Stephanus.

18 ἡντικτοῦν Stephanus. Vulgo ἡντικτοῦν.

22 δυσάριστος]

„Fortasse scripsit ediditque.“ Stephanus.

33 σύντομος

Harduinus. Vulgo σύντομος.

τε καὶ δοκίμητος, δοκίμητος δὲ ὁ Χαβρίας. ὥστε ὁ μὲν χαλινῶν διόμενος, ὁ δὲ κέντρον, εἰς διόν ἀλλήλων συνηρμοσάσθην. Ὁμηρος δὲ ἄρα οὐ πόλεμον ποιῆσαι μόνον, ἀλλὰ καὶ φιλίαν ἠπίσταντο. Ἀχιλλεῖ γὰρ Πάτροκλον ἐποίησε φίλον, τῷ μεγαλήτι τὸν μίλιον. **b** Σθένειον τε αὖ καὶ Διομήδη, τὸν μὲν ἀντιδικάσαντα, τῷ δὲ οὐ στέγοντα ὕβριν. καὶ ὅπως ἄλλω ταῦτα μαρτυροῦν τοῖς ἀνδρῶν, ἔπον· κίποις τε τὸν βασιλῆα τῶν Ἀχαιῶν θέσαντα τὸ στρατάσδην μετὰ τῆς τοῦ Ζεφύρου τοῦ Ζεφύρου ἀντιδικάσαντος γὰρ ὑπὸ αὐτοῦ καὶ ὄργην ἡ μὲν οὐκ ἀνέχεται, ὁ δὲ ἡσυχάζει. ταῦτα μὲν δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα, ὡς ἴσκειν, ἐκχεῖται τε καὶ ἀποκατεῖται τῷ τῆς ἐκείνου ἀποστήμονι.

Θηροφρονταὶ δὲ ἡμῖν οὕτοι καὶ αἰώσονται τίνα **c** τρόπον; οὐ γὰρ ἀφροσύνην ἐξαιρεθέως τοῖς ἀνδράσιν, ἀλλὰ πᾶσι περιθρεπτόν αὐτῶν μετὰ πλείονος προθυμίας ἢ τοῖς θῆρεσιν συνηγέται. ἡμερὸν τε γὰρ καὶ οὐκ ἄγριον τὸ θηρίον, ἢ τε σπουδῇ ἡμεῖς τοῦ κρεσσίου θύκην, ἀλλὰ βίον ξυμπάσαντος κοινωνίας. ποίας δὲ αὐτοῖς ὥρας περυστησόμεθα; ἢ ποῖον προθέσομεν δι- **d** λασθῆναι, ὃ μῆτε πικρῶς γευσάμενους, μῆτε ὑπερβολῇ καὶ θολορᾷ ἔξω τὴν ἡδονήν, ἀλλὰ προσέξεται ἀρραβῶς καὶ γοητεύσει ξὺν ὠφελείᾳ; θηρία μὲν γὰρ καὶ ἰχθύες ἄλλα **e** εἶναι δολασίματα προδικαζόμενοι αἰρούμενοι, οἳ τε ἀποκατεῖνται καὶ οἱ κυνηγεῖται, μόνον δὲ τούτοις τὸ ζῆον ὁ φίλος αὐτῷ δολασίται. τῷ θηρεύοντι δὲ χρὴ καλὸν τε εἶναι καὶ ἀγαθόν, ὥστε αὐτοῦ γευσάμενον σὺν ἄλλῳ ἐνέχσθαι τε καὶ μηδέτι ἐνέπτεως ἀπολύσθαι. τοῦτο δὲ αὐτὸ καὶ τὴν ἐπιοχὴν αὐτόματον περιποιήσῃ. ὁ μὲν γὰρ προσώων καὶ γαστήριος τοῦδε ὄντος, οὗτος ἴσκειν **f** 272 καὶ πάλαι ἐπεξηγουμένων, ὃ δὲ ἦτοι καὶ θαυμάζον τὴν ἀρετὴν ἢ ἀποφειδύων, ὁ μὲν ὡς ἀναισθητός φεικτός, ὁ δὲ ὡς κοινὸς μισήτιος.

Τὰ δὲ καθ' ἕκαστα ἀκριστερα τῆς φύσεως ὁμοῖα ἅττα ἔσονται λέγεσθαι ἀρετῆς. προσέξον δὲ ταῦτα αὐτῷ

830, 46 ἀλλὰ πάλαι καὶ πάλαι; Πλάτωνος δὲ Βασίλ. IV. σ. 432 b. comparat Heuridius p. 38. 30 γευόμενος] γαστήριος.

πόρρωθεν, ὥστερ δὴ τοῖς πάλοις, ἡμέτῃ χειροῦσθ
 ποιοῦντας, ἀπὸ τῶν σμικρῶν καὶ φαντασμάτων ὡς ἐν
 δοξῇν ἀρχομένους; οἷον τοῦ προσορᾶν εὐμενῶς καὶ
 διαλέγεσθαι ἐπιδειξίως καὶ συμπαρακαθεζέσθαι καὶ σὺν
 5 παραβέδξαιεν, καὶ θῆλον γενέσθαι ὅτι ἤθουτο ὁραμένοι.
 μεταδιωκτέον δὲ καὶ ἐν ἀγορᾷ τόπον σὺ τὰ πολλὰ
 ἐκείνῃ συνισόμεθα, καὶ ἐν συμποσίοις καὶ ἐν βαλα-
 νείοις καὶ κατὰ θεωρίαν ἢ κατὰ στρατείαν ἢ ἐν ὁδοῖς
 πορείαις ἢ ἐν τισὶν ἑλλαις κοινωνίαις. ταῦτα γὰρ σὺ
 10 μέγιστα μὲν φταίμεν ἐν, ἀρχαὶ δὲ ὅμως αἰεὶ τὰ ἐλάχιστά
 τῶν μεγιστοῦ. εἴ μὴ ἰδεδοίκαμεν ἑγὼ τοὺς καταγγελλο-
 μένους ἐκ τῇ λεπτολογίᾳ, εἶπον ἂν ὑμῖν καὶ φανῶ
 τερα θήροισιν τῶν εἰρημένων· ὅν δὲ ἐν λέγω ὅτι καὶ
 15 τὸ δεξιὰν ἐμβάλεῖν καὶ τὸ πῖσαι τοῦ θηρευόμενου τῆς
 χεῖρ καὶ τὸ θλίψαι τῶν δακτύλων ἐν τῇσι τι κέντρον
 μελλούσης φιλίας; ἀλλὰ καταγγελλόμενοι γὰρ, εὖ οἶδα,
 καὶ σμικρολόγῳ ἔροσιν· ἑγὼ δὲ ὅρῳ καὶ τοὺς πατέρας,
 ὅτι ἡλικία ἐν σφόδρᾳ ἀσπάζονται τὰ παιδάριᾳ, τῷ τε
 20 αὐτῷ καὶ δάκναιν ἐξ ἀπληθτοῦ παῖδους παρὰ γοναῖς.
 οἷον γὰρ δὴ πᾶν τὸ τοιούτων σημεῖον εἶναι δικαιοῦς
 ὠφειζομένης ἐρωτῆσαι τῇ τοῦ στέργουμένου ψυχῇ, διὰ
 δὲ ἀπληθύνειν τοῦ συγκολληθῆναι κατ' αὐτὸν ἐπὶ τὸ
 σῶμα κατακνώσης· ὥστε διὰ τοῦτου γε εὐθέως ἐρωτῶνται d
 Δραστηκώτατον γε μὴν πρὸς θῆραν φίλον φάρ-
 25 μακον ἡχητέον τὸν ἐπαινον· εἰ καὶ σφόδρα ὑποπτον
 αὐτὸν οἱ κόλακας πεποιηκασιν, ὥς καὶ τοῦλαιον οἱ μν-
 ροποιοί. ἐπιβολῇ γὰρ τῶν πέλας οὗτοι μὲν τοῦλαιον,
 οἱ δὲ [πέλας] τὸν ἐπαινον διαφθείρουσιν. ὁθεν αὐτῷ
 30 ἔνν μετρώ καθάπερ τῷ οἴνῳ χρησιτέον, οὔτε ἐκείσε
 ὑπερβαίνοντα τοὺς σωφροσύνης ὅρους εἴτε ἐνταῦθα 273a
 τῆς ἀληθείας. ἥκιστα δὲ παρόντα ἐπαινεῖον. μόνον
 γὰρ δὴ τοῦτο φαρμάκων ἐρωμμενέσιον τε ἀπείτα τε

331, 17 ὅρῳ Petavium. Vulgo ὅρῳ. ἑγὼ δ' ἴδον corrigebat
 Iacobus apud Gellertum p. 263. κατὰ τὴν καὶ ἀδελφότητα τῆς
 τοῦ τῆς καὶ ἀδελφότητας. Vol. X. p. 17. 27 ἐν 3615 Petavium.
 Vulgo ἐν 3615. 28 πῖσαι delet Stephanus.

ὑπεράγεται δὲ καὶ πρὸς τὴν Ἀθήναις παρασκευάζων, καὶ
οὐδὲ ὁ συμβαίτης αὐτοῦ ὁ χρηστός ἀμοιβεῖ ὡς τοὺς ἑταίρους
b εὐφημίας, ἀλλὰ παρ᾽ αὐτῷ πείθεται ἡμᾶς ὅτι ὁ ευφορβὸς
τῶν ὑπὸν ὄρχαμος ἦν τῶν ἀνθρώπων. Θεραπίη δὲ ἄρα
ἐλοιδορήσατο μόνον, ὅτι, ὅμαι, αὐτὸς ἐκείνος λαιδορός ἦν
σε ἦν καὶ ὑβριστής καὶ ἔπειτα πολλὰ ἄκουσμα ἔδει καὶ οὐκ
ἐν τάξει αὐτοῖς οὐδὲ ἐν νόσῳ ἐχρήσατο.

322, 2 εὐφ[.] αὐτῷ. Monac.

XXII.

ΠΕΡΙ ΦΙΛΙΑΣ.

Τί δὴ ποτε, ὦ μακάριοι, ἂν μὲν τις ὑμῖν διηγῇται
περὶ τῶν Τρώων καὶ Ἀχαιῶν, ὡς ἐπολέμησαν πρὸς
ἀλλήλους, ἢ περὶ τῆς Ξέρξου στρατείας, ἣν ἤλασεν
5 ὑπὲρ Ἑλλησπόντου κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ἢ περὶ τῆς
Ἑλλάδος αὐτῆς, ὅποσα ἀνέτλη πρὸς ἑαυτὴν στασιαζου-
σα, ἐκ τούτων μὲν ἤδεσθε τῶν λόγων καὶ κατέχεσθε
κηλούμενοι, καὶ τοὺς νιῆς ἀξιοῦτε μανθάνειν ἀρξαμέ- d
νους ἀπὸ τῆς μῆνιδος τῆς Ἀχιλλέως, ὡς ταύτην οὖσαν
10 ἔκαστην παιδεύειν καὶ διὰ τοῦτο σοφωτέρους ἐσομένους,
ἐὰν ἐπίστανται πόλεων τε καὶ ἰδιωτῶν πολέμους τε καὶ
ἐχθρας καὶ τὰς ἀπ' αὐτῶν συμφορας, τῶν δὲ ὑπὲρ
φιλίας λόγων καὶ ὅποσα ἀνθρώπους ὀνίνησιν οὐδὲν
πώποτε ἐφροντίσατε, οὔτε αὐτοὶ βουλόμενοι μαθεῖν
15 οὔτε τοῖς παισὶν ὑμῶν παρακινεῖσθαι; καίτοι ἔρις
μὲν ἀπολέσθαι ἐκ τῶν ἀνθρώπων αὐτὸς εὖχεται ὁ τῆς
ἐριδος ποιητῆς, ἀνεὺς δὲ φιλίας οὐδεὶς ἂν ἐλοιτο ξῆν 265 a
ἔχων τὰ λοιπὰ ἀγαθὰ. ὅστις μὲν οὖν δὴ ὀλίγου ἀξίον
τὸ πρᾶγμα νομίζει, ἴστω σφοδρὰ ὀλίγου ἀξίος ὢν, ὅτι
20 δὲ εὐπετέες εἶναι δοκεῖ, τῶν Θεόγνιδος ἀκουσάτω,
Παύρους εὐρήσεις, Πολυπατῆ, ἀνδρας ἱπταίρους,
πιστοὺς ἐν χαλεποῖς πράγμασι γινόμενους.
τί οὖν ἴστιν ὃ ῥαθυμεῖτε περὶ τὸν λόγον; ἢ ὑμεῖς μὲν
οὐ ῥαθυμεῖτε· φιλήκοοι γὰρ ἔστε καὶ πᾶν ἀκούετε προ-
25 θυμῶς ὃ τι ἂν τις λέγῃ· λέγουσι δὲ οὐ ταῦτά οἱ λέ- b

229, 8 [ὡς ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους] — Ex. Thucydide I, 1.
Iacobsiana. 11 [ἐπίστανται] Vulgo ἐπίστανται. 17 ποιητῆς]
Hind., 256. (20 Θεόγνιδος] V. 29. 21 Πολυπατῆ]
Vulgo Πολυπατῆ. 25 ταῦτά Iacobsiana. Vulgo ταῦτα.

γοντες, ἀλλ' οἱ μὲν ληαινοῦσιν ὑμᾶς συνάγοντες, οἱ δὲ ἐμμελετῶσι τὴν δεινότητα, οἱ δὲ ἄδουσι καὶ προσάδουσι γλυκεῖαν τε καὶ μαλακὴν καταχέοντες ὑμῶν ἀρμονίαν, λόγους δὲ δι' οὓς ἂν ἄνθρωποι ἄμεινον ζῶσιν οὐ σφόδρα εὐπορεῖν μοι δοκεῖτε οὐχ ὑμετέρᾳ κᾶκῃ, τῶν δὲ λεγομένων φιλοσοφεῖν, οἱ σφίσιν ἀποχρῆν ὑπειλήφασιν ἐν γωνίᾳ μόνῃ πρὸς τὰ μεράκια ψιδυρίζειν, φεύγειν
 c δὲ τὰ μέσα τῆς πόλεως κατὰ τὸν Καλλικλέους οἰκισμὸν, καὶ τὰς ἀγοράς, ἐν αἷς φησιν ὁ ποιητὴς ἀρεπείας τελέθειν τοὺς ἄνδρας. τοὺτους μὲν οὖν ἐατέον
 10 ἐνταυτοῖ μένειν οὐπερ μένειν ἐθέλουσιν, ἡμῖν δὲ προσεκτέον εἰς τὸ φῶς τοὺς λόγους καὶ συνειδιστέον αὐτοῖς ὄχλον τε ἀνέχεσθαι καὶ θόρυβον ὑπομένειν καὶ δήμου φωνὴν συγκαθημένου. πάντως εἰ καθ' ἓνα εὖ ποιεῖν
 15 ἱκανοί, καὶ πολλοὺς ἅμα δυνήσονται. οὐ γὰρ τοῖς σιτίσις ἴσως ἰοίκασιν, ὅσα ἐνὶ μὲν καὶ δυοῖν ἀντάρχῃ,
 d πλείους δὲ οὐκέτ' ἂν χορίσειαν δαιτυμόνας, ἀλλὰ ταῖς ἀκτίσι μᾶλλον τοῦ μεγάλου Θεοῦ, αἷ τοῖν δυοῖν ὀφθαλμοῖν τοὺς μυρίους οὐχ ἦττον καταλάμπουσιν.

Ἄλλ' ἐπιστρεπτέον τὸν λόγον οὗ προᾶγοντες αὐτὸν ἀπεπλανήθημεν. καλὸν μὲν δὴ καὶ φιλόπρως τέχνην γινώσκειν, ἣ διαγνώσεται τοὺς καλοὺς ἵππους τῶν φανλοτέρων, καλὸν δὲ καὶ φιλοχρῦσθαι τὴν λίθον πεπᾶσθαι, ἣ βασανίζουσι τὸν χρυσόν· κτήσαιτο δ' ἂν καὶ βοῖς
 266 a ἀμείνους ὁ βοῶν ἀρετὴν ἐπισκεμμένος καὶ πλοῖον ὁ ναυτικὸς καὶ κύνας ὁ κυνηγέτης. ἐγὼ δὲ τὰ μὲν ἄλλα εἰμὶ φαῦλος καὶ ἄτεχνος, καὶ οἷτε ἀγαπῶ σφόδρα οὐκ ἐπίσταμαι κρίνειν, ἐνὸς δὲ εἰμι κτήματος ἑραστής, φιλίας ἀληθινῆς καὶ ᾧδόλου, καὶ τοῦτο ἂν ἐλοίμην ὑπάρξαι μοι μᾶλλον ἢ Νισαῖον ἵππον καὶ κύνα Κελτὸν καὶ τὸ Λαρείου χρυσίον καὶ τὸν ἐν Κρήτῃ ταῦρον καὶ τὴν Ἀχιλλέως ἀσπίδα, ἣν ἐποίησεν Ὀμηρος ἐν τῷ πρώτῳ

324, 3 γλυκεῖαν — ἀρμονίαν] Imitatur Platonem de Rep. III. p. 411 a. ab Heusiedle indicatum p. 127. 7 ἐν γωνίᾳ] „Conf.

p. 284 b. Similia collegit Wetsten. ad N. T. II. p. 635.“ Iacobinus.

32 πρώτῳ Iacobinus ad Antholog. vol. VI. p. 399. Vulgo ὁ πρώτῳ.

φέρουσιν ἄλλοι τὸν οὐρανὸν, ἥλιόν τε καὶ σελήνην, b
 ἀπικρὰ δὲ ἡλίῳ θάλασσαν τε καὶ γῆν, καὶ γεωργούν-
 τας καὶ γαμοῦντας καὶ δικαζομένους καὶ πολεμοῦντας,
 ἀλλ' οὕτως ἦν ἄρα φιλίας τὸ κτήμα ἐκείνα φαυλότερον,
 5 ὥς ὃ γε Ἀχιλλεὺς οὐδ' ὅτιον ῥέων ἐγένετο τῆς ἐπὶ
 Πατρόκλην λύπης, ἥρῃα ἐκόμισεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ τὴν
 Ἀσπίδα, ἀλλὰ καὶ προήκατο ἐτέραν Ἀσπίδα τοιαύτην,
 ἵνα ὁ φίλος μὴ ἀνιῆτο, καὶ πάλιν ἐκτήσατο τοιαύτην
 ἐτέραν, ἵνα ὁ φίλος μὴ ἀτιμώρητος γένετο.

10 Ἄγε γοῦν ἐρωτικῶς ἔχων τοῦ κτήματος συνελιξά- c
 μιν ἱμαντῶ πολλὰ ἄττα βασιχιστήρια, καὶ μεταλλῶ
 εἰ τινα δὴ καταμαρτοίμῃ συνεπιθυμοῦντά μοι τῶν αὐτῶν
 παιδικῶν, σὲ δὲ, ὦ τοῦ χοροῦ τοῦδε χορυφαίε, οὕτως
 ὁρῶ τὸν αὐτὸν μοι πόθον ἀπαυδάλλοντα, ὥστε εἰ μὴ
 15 φιλία τὸ παιδούμενον, ἐξηλοτύπησα ἂν σε καθάπερ τοὺς
 ἀντερῶντας· νῦν δὲ γυναικὸς μὲν ὥραιας ἤδη τινὲς
 ἐπιθυμοῦντες αἵματι τὸν ἔρωτα ἔχρυναν, καὶ τιμῆς πέρι
 μαχόμενοι πρὸς ἀλλήλους οὐ παύονται οἱ φιλότιμοι
 τὸν πολυάματον πλοῦτον τί ἂν καὶ λέγοιμεν ὁποίων d
 20 ἀγνωροθίτης πόλεμον ἔστι; μόποι δὲ οἱ φιλίας ἐρῶντες
 οὐ μάχονται ἀλλήλοις περὶ τοῦ κτήματος, ἀλλ' εὐθύς
 ἐν ἀλλήλοις ἐξευρίσκουσι τὰ παιδικά.

Τὸ ἔργον εὐτυχὲς μὲν δὴ ὅτε καὶ ἰδιώτῃ ὑπῆρξε
 γενέσθαι ἐπιθόλῃ τοῦδε τοῦ κτήματος, εὐτυχέστερον
 25 δὲ ὅτε πολλὰς μὲν πόλεις, πολλὴν δὲ χώραν ἐπιτρο-
 πεύοντι· ἂν γὰρ πολλὰ μὲν ἀκούσιν διῷ, πολλὰ δὲ ὁμᾶν,
 πολλῶν δὲ ἅμα ἐπιμελεῖσθαι, τούτῳ σφόδρα ὀλίγα τὰ 267 a
 δύο ὧτα καὶ τῷ δύο ὀφθαλμῷ καὶ τῷ σώματι ἐν ὃν καὶ
 μία ἐνοῦσα ἡ ψυχὴ· εἰ δὲ φιλίαν πλουτοῖν, καὶ ὄψεται
 30 θαμὰ καὶ ἀκούσεται τῶν οὐ πλησίον, καὶ εἴσεται τὰ
 πάρος, καθάπερ οἱ μάγεις, καὶ πλείοσιν ἅμα παρέ-
 σται, καθάπερ οἱ θεοί.

Πῶς αὖν δὴ τις τὸ γε τοιοῦτον ἀγαθὸν εὖροι·
 ἂν καὶ εὐρὼν θηρεύσαι καὶ θηρεύσας ἐγκρατὴς ἔσσοιτο;

325, 5 ῥέων, Stephanus. Vulgo ῥέον. 9 ἀτιμώρητος Mar-
 duianus. Vulgo ἀτιμώρητος. 26.—32] Conf. p. 17 c.
 33 εὖροι τ'] Vulgo εὖροι.

τοι γινώσκουσιν μὴ δεῖσθαι μαρτυρῆς. αὐτοῖς γὰρ ἡμῶν
κατὰ τοὺς ποιητοὺς

Ἀπὸ δ' αὖτος ἐστὶ παλαιφάσκων ἀπὸ πέτρης,
ἀλλ' ἐκαστὸν καὶ πατήρ καὶ μήτηρ ἐστὶ καὶ ἀδελφός, b
5 ἰσὺς καὶ συγγενής. ἔσται οὖν ἐθελῶς χινύσκειν ὅπως
σοι χρήσασθαι φίλοι· ἀνδρῶντος αὐτός, γινώσκειν πρῶτον
ὅπως ἐχρήσατο τῷ πατρὶ ἢ ὅπως τῇ μητρὶ ἢ ὅπως
ἐθελῶς χρεῖται ἢ ὅπως ἔχει πρὸς τὴν γυναῖκα. εἰ μὲν
γὰρ ταῦτα πρῶτον εἴη καὶ εὖνους, ἀπείσκηται καὶ
10 πρὸς αὐτὸν τὰ αὐτίκω, εἰ δὲ χαλεπὸς καὶ θυμωμένος,
οὐκ ἀρῶμεν ἂν εἰς φεικτός. ὁ γὰρ πρὸς τὰ ἑδὼν
πονηρὸς οὐκ ἂν γένοιτο πρὸς τὰ εἶναι χρηστός.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐκαστίον εἰ μὴ πανταλῶς ἄφορος c
ἐνθεωρίας. ὡς περὶ γὰρ τῆς γῆς ἡ μὲν ἄκαρπος, ἡ δὲ
15 πιστή. αὖτε ἀνθρώπος ἀπεδαῦναι περὶ τὸ ἀλόγιστον καταβῆναι
λόγῳ, οὕτω καὶ αὖν ψυχῶν. εἰ μὴ ἄχρονον χάριτος
καὶ ἀκαρπία καὶ πρὸς φίλον ἄχρηστον, ταῖς δὲ ἐπανθῆναι
τὸ πρῶτον· εἰς τὴν ἐκείνου. αὐτὸς γὰρ πάντως τὸ ἔργον
ἀκαρπίασεν, ἀλλὰ τὴν γνώμην μόρον ἐξουσιάζει, καὶ εἰ
20 τοσοῦτα ἀκαρπίασεν ὥστε θύναται· θύναται δὲ πᾶσι
ἐκαστὸν καὶ κατὰ μακρονομίαν. οὐδὲν γὰρ ὅλως φίλον d
οὔτε οὐδέ τι μάλιστα ἐνθεωρίας· οὔτε διόλλαντον ἀχαρι-
στίας καὶ διὰ τοῦτο ὁ Περσικὸς νόμος δίκας εἰσφέρει
ἐν τῇ ἀχαριστίας, ὅτι μάλιστα ἡμεῖς μῖσος ὅσην ἂν ἢ
25 οὐ δὲ μηδεὶς κολάζει νόμος, ἐπεὶ οὐδὲ περ αὐτῆς μισοῦσιν
μὲν ἀλλήλους, αὐτὸ δὲ καὶ ἑαυτοὺς. εἰ δὲ ἀλλὰ κρίνεται τὸ
ἐχθρὸς.

Στασιόνοι δὲ καὶ ὅπως ἔχει τὸ εἶναι πρὸς ἡδο-
νὰς τε καὶ πόνοις, καὶ εἰ μὴ σφόδρα τοῖς μὲν ὅτιο- 269 a
30 φηγάναι, κατὰ δὲ ἀλλοτρίαν πολλοῖς μὲν γὰρ αἰσθάναι
πάντας, πολλὰς δὲ ἀπερβαίνοντες ἡδονὰς ἐν τοῖς ὑπὲρ
φιλίας πρῶτον ἀνάγκη. δεῖ τι ποτε ἄλλο γινώσκον ὁ

327, 3 Ἀπὸ] Ὀδυσ. τ, 163. 17 Ἀφροντα] „Maliu im-
lūmone“ Stephanus. 25 Ἐταῦθα περ] Ἐταῦθα κατ' Roula-
nus p. 56. 29 πόρους Jacobinus apud Grallanum p. 286.
Vulgo πόρους πολλοῦ.

τοῦ Στρατιῶν ἢ ὅτι τὰς αὐτῶν ὁρμήσιν ἐκλυπταρίας τῆς οἴκοι βασιλείας περὶ πλείονος ἐποιήσατο.

Καὶ μὴν πῶς καὶ τότε διέσπονται, εἰ βάσιππος, α' φθόνου κρείσσειν, ἢ προσδοκᾷ τινα διανοῆς ἂν σπέρξαι φίλον, ὃς τοῦτο τὸ νόημα ἐντὸς ἔχει, ὃ πύφεται τοῖς μὲν ἔγγιστα πολέμῳ, τῶν δὲ μηδὲν προσήκοντων ἀπέχασθαι.

Οὐ μὴν οὐδὲ τότε παραλείψεις, αἷς ἑγῆμαί, ὅταν κρίνῃς μέλλῃς φύσιν φιλήν τι καὶ μὴ, μή σε λάθῃ μετέχουσα ἀπεισθερίας. ἐναντιώτατος γὰρ πῶς μικρολοφία φυχῇ μέλλουσα φιλίας ἀληθινῆς ἐκτρέφεσθαι. ὁρῶμεν γὰρ πῶς τοὺς καλοσμένους φίλους ὅτι τῶς μὲν τὰς δεξιᾶς τι ἀλλήλοις συμβάλλουσι καὶ συμπεριπατοῦσι καὶ συνδιαγουσιν, ἐπιπλῆν δὲ ὀλίγα κέρματα μεταξὺ τύχῃ τις βάλῃ, ὥσπερ τὰ πυνάρια μεθ' ἀλλήλων δάκνυσθαι τι ἀλλήλους καὶ σπαράττουσι.

Τί οὖν ὁ πρῶτος καὶ εὐχαρις μὴδὲ φιλοχρήματος μὴδὲ βάσιππος; ἄρα α' φιλόδοξος τίη καὶ πάντῳ τοῦ πρωτεύειν ἐξηγηταίος, εἴθ' ὅπου ἂν ἐννοεῖται γένεσις; καὶ τίς οὐκ οἶδεν ὅτι τὴν αὐτῆς φιλίας ἐσέταται οὐ σφόδρα ἀνίσχεται φιλοτιμία; ὑπερόπτην δὲ καὶ ἀλαζονία πολλὴν ἰσηγορίαν. ζητοῦντι μήποτε ἐγκρίνωμεν, α' οὐ μὴν οὐδὲ ἀκρόχελον ἢ ὀργίλον. πῶς γὰρ ἐπιτηδύμιος εἰς συνηθίαν ὁ μεμηνώς; ἐγὼ δὲ αἶμαι τὴν ὁρμὴν μετρίαν ὀλιγοχρόνιον εἶναι.

Τότε γοῖνυν μετὰ ταῦτα συνεπίσταν, εἰ μὴ σφόδρα ἐφ' ἐν τι νέεσκε τῶν οὐ πάντῃ χρησίων, κυβείαν ἢ θετταλάν ἢ κισσαριστικὴν ἢ αὐλοῦς. ὅτε γὰρ ἀνδρὶ εἰς ἐν τι τοιοῦτον αἰ ἐπιθυμίας πᾶσαι ῥέπουσι, τοῦτο α' δὲ οὐκ ἂν εἰς τὰ μέγιστα γίγνεσθαι φιλίας ἰσχυραί, ὥσπερ α' ῥῆμα ἐπὶ τὸ πρηνέστερον ἀποστραμμέναι. α' οὖν οὐκ εὐπειλὲς ἔξευρεῖν ἄνδρα οὕτω καταδραμένον; ἢ καὶ χρυσοῦ σπανιώτερον ἀρετῇ καὶ ἀγαπητὸν ὕψω καὶ εἰς πῶς τοιοῦτοι εἰς τὴν κρίσιν ἀφίκοιτο; οὐκ ἄρα πολὺ φίλος οὐδὲ μακρόφίλος ἔσται ὁ τῆς ἀλλοτρίᾳ ἐπιστήμων. 35

Καὶ γὰρ αὐτὸ ἀνάγκαστον αὐτοῖς μὴ ἐπ' ἄλλων ἰστα-
 μίην, μὴδὲ τοῖς πλείοσιν ἔχειν ὅ, τι χρήσαστο. σκέψαι
 γὰρ πολλοὺς ἀκροατοὺς οὔτε χαίρειν τοῖς αὐτοῖς οὔτε
 ἀπαύσθαι δυνατόν· οὔτε μὴν τύχῃ ὁμοίᾳ χειρῆσθαι, b
 ἢ ἄλλᾳ τῇ μὲν ἄλλο τι, τῇ δὲ ἄλλο τι ἢδὺν τι ἐκὼ καὶ
 ἀλγιστῶν, καὶ τῇ μὲν εὖ ποτε, τῇ δὲ οὐχ· αὐτῶς ὁ
 δαίμων χρήσται. λέγεται οὖν ἡμῖν ἀκίετος ὁ τὸ πλεόντος
 ἐν φιλίᾳ τιμῶν, ὅταν τῶν πολλῶν αὐτοῦ φίλων τοῖς
 αὐτοῖς· οἱ μὲν χαίρουσιν, οἱ δὲ ἄχθονται, ποσάκις
 10 συνδικαίεσται· καὶ ὅταν ὁ μὲν συναλγεῖν αὐτὸν, ὁ δὲ
 συνορτάζειν ἐθέλῃ, εἰς πότερον αὐτοῖς βαδίζειται. ἄρ'
 οὐκ ἀνάγκαστον αὐτοῖς τιμῶντι τοὺς ἑτέρους τοῖς ἀτιμον-
 μίνοις ἀπέχθισθαι; τὸ δὲ τοῦ Ὀμήρου πολὺ ἂν ἀφα- c
 ρώτερον ἐπὶ τῶν φίλων λέγειν ἢ τοῖς λαφύροις, ὅτι
 15 τοῖς φρονιμοῖς ὅντως ὀλίγον τὸ φίλον.

Ἄλλ' ἀπειδὴ χαλεπὰ τὰ καλὰ καὶ οὔτε αὐτοὶ κα-
 κίας ἄτιοι οὔτε οὐδ' κρίνομεν, εὖ πάντως ἀποκριτέον ἂν
 εἴη τὸν ἡττηνοῦν καὶ σμικρὸν πῆρα φέροντα ἐν τῇ
 ψυχῇ, ἀλλὰ ζητητέον· μόνον ἐπὶ τῶν τοιούτων, εἰ μὴ
 20 τινι παραπλησίῳ μοχθηρίας εἶδός παραπεισάμεναι. ἀρετὴ
 μὲν γὰρ πρὸς αὐτὴν ἅπασα σύμφωνος, κακία δὲ οὔτε
 πρὸς ἀρετὴν· ἐνικτὴς οὔτε δυσάριστος ἑαυτῇ. ὅθ' ἂν d
 οὔτε ὀξύθυμος ὀξύθυμος γένοιτ' ἂν φίλος οὔτε νωθὸς
 νωθὸς οὔτε αὐθάδης αὐθάδης, διαμυχθέντα δὲ ταῦτα
 25 φίλοι ἂν ἀλλήλα μετρίως καὶ συγκιρονῶτο. ὑβριστῇ μὲν
 γὰρ ἀπάληγτος προσωρμόσει, μεγαλάνωρ δὲ μικροπρε-
 πής, ὑπερόπτη δὲ καταπειπλημένος, ὁ δὲ νωθέστερος
 τῷ πενημίονο πλέον· ἐνέγκαι δ' ἂν καὶ φειδωλὸν ὁ
 περὶ τὰς δαπάνας ἐκμυχμένος, καὶ πρὸς φιλόδοξον
 30 εὐνικτος ὁ σφοδρὰ τοῦ λαθίνειν ἐραστής. τριαιδε μὲν—271 a
 τοὶ καὶ τῶν πρόσθεν ὁπώσαι μνήμης εὐκλεοῦς ἔτυχον,
 ἐφ' ὧν μόνημοι αἰ. συζεύξουσιν. Καβρόλου γὰρ καὶ Ἰφι-
 κράτους φιλίαν ἄδουσιν· ἦν δὲ ὁ μὲν αὐτοῖς σύντονος

329, 14 τοῖς λαφύροις] τῶν λαφύρων Stephana.

18 ἡττηνοῦν Stephana. Vulgo ἡττηνοῦν.

22 δυσάριστος]

„Fortasse scripsit: εὐάριστος.“ Stephana.

33. σύντονος

Harduinus. Vulgo σύντομος.

τε καὶ δραστήριος, δραστήριος δὲ ὁ Χαβρίας. ὥστε ὁ
 μὲν χαλινῷ διόμενος, ὁ δὲ κέντρον, εἰς δέον ἀλλήλους
 συνηρμοσάσθην. Ὁμηρος δὲ ἄρα οὐ πόλεμον ποιῆσαι
 μόνον, ἀλλὰ καὶ φιλίαν ἠπίστατο. Ἀχιλλεὺς γὰρ Πά-
 τρηλόν ἐποίησε φίλον, τῷ μεγαλήτι τὸν μείλιχον. 5
 b Σθένειον τε αὖ καὶ Διομάχη, τὸν μὲν ἀνεξίκακτον, τὸν
 δὲ οὐ στέγοντα ἔβριον. καὶ ὅττα ἄνω ταῦτα μαρτυρεῖ
 τοῖς ἀνδρῶν. ἔκον τίποτις τὸν φιλικῶς τῶν Ἀχαιοῦν
 θάνατον τὸ στρατόπεδον μετὰ τῆς τοῦ Ζελεῖτος τοξικῆς
 ἀνεκδυσθῆναι γὰρ ὑπὸ αὐτοῦ καὶ ὄργην. ὁ μὲν οὖν
 ἀνέχεσθαι, ὁ δὲ ἠευχάσθαι. ταῦτα μὲν δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα
 ὡς εἴπεν, ἐκκρίτεον τε καὶ ἀποκριτέον τῷ τῆς ἐπιλέξεως
 ἐπιστήμονι.

Θηροφύταια δὲ ἡμῶν οὕτως καὶ αἰώσονται τινὰ
 c τρόπον; οὐ γὰρ ἀφαιτῶν ἐξυρεθείσας τοὺς ἀνδρας, 15
 ἀλλὰ πάλαι περιθρεπτοὺς αὐτοὺς μετὰ πλείωνος προθυ-
 μίας ἢ τοῖς ἀσπίστοις συνηγέται. ἡμερὸν τε γὰρ καὶ
 οὐκ ἄγριον τὸ θηρίον, ἢ τι σπουδῇ ἡμεῖς τοῦ κρεαδίου
 θύκεν, ἀλλὰ βίον ἐξήντατος κοινωσίας. κοίνας δὲ
 αὐτοῖς ἔρως παρετησμένον, ἢ κοῖαν προθυμῶν δι- 20
 λερῶν, ἢ μῆτε πικρῶν γευσάμενους, μῆτε ὑπουλοῦ καὶ
 θολοῦ ἐξοχὴν ἡδονήν, ἀλλὰ προσέχεται ἀβλαβῶς καὶ
 γοητεύει ἐν ἀφελείᾳ. θηρία μὲν γὰρ καὶ ἰχθύες ἀλλὰ
 d ἄνθρωποι δολασίματα προδικνύουσιν αἰρούσθαι οἱ τε ἀσπί- 25
 στους καὶ οἱ κυνηγεῖται, μόνον δὲ τούτο τὸ ζῆλον ὁ
 φίλος αὐτῷ δολασίεται τῷ θηρεύοντι. καὶ χρηρὸν καλὸν
 εἶναι καὶ ἀγαθόν, ὥστε αὐτοῦ γευσάμενον τῆς ἀγρᾶς
 ἐνέχεσθαι τε καὶ μηδέτι ἐνέπτεως ἐπιλυθεῖσθαι. τοῦτο
 δὲ αὐτὸ καὶ τὴν ἐπιλογὴν αὐτόματον παραποιήσιν. ὁ μὲν
 γὰρ προσηλὸν καὶ γυνόμενος τοκοῦς ὄντος, αὐτὸς ἐστὶν 30
 272 αὖν πάλαι ἐπεξηγουμένον, ὁ δὲ ἡμῶν πρὸ θανάτου τὴν
 ἀρετὴν ἢ ἀποφύγων, ὁ μὲν ὡς ἀναισθητός φανκτός,
 ὁ δὲ ὡς πονηρὸς μισήτιος.

Τὰ δὲ καθ' ἕκαστα ἀχιστὰ τῆς θύρας ὅσα
 ἄνθρωποι εἰσὶν ἀρετῆς. πικρῶν δὲ γευσάμενοι αὐτῶν

830, 46 ἀλλὰ πάλαι — γ. Πλάτωνος de Rep. IV. p. 432 b.
 comparat Heusdius p. 38. 30 γυνόμενος] γυνόμενος.

πόρρωθεν, ὥστερ δὴ τοῖς πάλαι, ἡμέτῃ χειρόνῃ
 ποιοῦντας, ἀπὸ τῶν σμικρῶν καὶ φανλοτάτων ὡς ἂν
 δοξῇ ἀρχομένους; οἷον τοῦ προσορᾶν εὐμενῶς καὶ
 διαλέγεσθαι ἐπιεικῶς καὶ συμπαρακαθεζέσθαι καὶ σὺν
 5 παραβιβάζεσθαι, καὶ θῆλον γένεσθαι οἷον ἡδοῖτο ὁραμένη.
 μεταδιωκτέον δὲ καὶ ἐν ἀγορᾷ τόπον οὗ τὰ πολλὰ
 ἐκείνῃ συνισόμεθα, καὶ ἐν θυμολογίαις καὶ ἐν βαλα-
 ντοῖς καὶ κατὰ θεωρίαν ἢ κατὰ στρατείαν ἢ ἐν ὁδοῖς
 πορείαις ἢ ἐν τῶν ἄλλαις κοινωνίαις. ταῦτα γὰρ οὐ
 10 μέγα μὲν φαιμέν ὄν, ἀρχαὶ δὲ ὅμως αἱ τὰ ἐλάχιστά
 τῶν μεγίστων. εἰ μὴ ἰδεδόκειν ἐγὼ τοὺς καταγελαστο-
 μένους ἐπὶ τῇ λεπτολογίᾳ, εἶπον ἂν ὑμῖν καὶ φανλῶ
 τέρα θήροτρα τῶν ἐρημένων· ὅν δὲ ἔαν λέγω δὲ καὶ
 15 τὸ δεῖν ἀμβυλεῖν καὶ τὸ πῖσαι τοῦ θηρευομένου τῇ
 χερὶ καὶ τῷ θλίψαι τῶν δακτύλων ἐπισηοῖ τι κέντρον
 μελλούσης φιλίας; ἀλλὰ καταγελάσσονται γὰρ, εὖ οἶδα,
 καὶ σμικρολόγον ἐροῦσιν· ἐγὼ δὲ ὅρῳ καὶ τοῖς πατέρας,
 οἷον ἡλικία ἐν σφόδρα ἀσπάζονται τὰ παιδάρια, τῷπτεν
 αὐτὰ καὶ δάκναιν ἐξ ἀπληστοῦ πάθους παράγονται.
 20 οἷον γὰρ δὴ πᾶν τὸ τοιούτων σημεῖον εἶναι δακρύων
 ὡριζομένης ἐνδοθῆναι τῇ τοῦ στέργοντι ψυχῇ, οἷον
 δὲ ἀπῆλθεν τὸ ἐγκολληθῆναι κατ' αὐτὸν καὶ τὸ
 σῶμα κατανώσης· ὥστε διὰ τούτου γε εὖ εἶναι ἐφ' ὧν
 25 δραστήσιον γὰρ μὴν πρὸς θῆραν φίλον φάρ-
 μακον ἡχητέον τὸν ἐπαινον, εἰ καὶ σφόδρα ὑποπτον
 αὐτὸν οἱ κόλακας πεποιηκασιν, ὥς καὶ τοῦλαιον οἱ μυ-
 ροποιοί. ἐπιβολῇ γὰρ τῶν πέλας οὗτοι μὲν τοῦλαιον,
 οἱ δὲ [πέλας] τὸν ἐπαινον διαφθείρουσιν. ὅθεν αὐτῶν
 30 ἐν μέτρῳ καθάπερ τῷ οἴνῳ χρηστέον, οὔτε ἐκείνους
 ὑπερβαίνοντα τοὺς σωφροσύνης ὅρους οὔτε ἐνταῦθα
 273 α
 τῆς ἀληθείας. ἥκιστα δὲ παρόντα ἐπαινετέον. μόνον
 γὰρ δὴ τοῦτο φαρμάκων ἐρωμενίστιον τε ἀπείγει τε

331, 17 ὅρῳ Petavio: Vulgo ὅρῳ. ἡ δὲ ὁρῳ corrigebat
 Iacobus apud Gbellorum p. 263. κατέρας] κατέρας 12
 τοῖς καὶ ἀπῆλθεν: fol. 2. p. 17. 27 ἐνταῦθα Petavio.
 Vulgo ἐνταῦθα. 28 πέλας delet Stephanus.

καὶ ἐνδύνονται, ὅταν μὴ αὐτῷ προσφέρῃται τῷ φαρ-
μακασμένῳ, τηλικάδε· καὶ αὐτὸ ὥσπερ ὑποπτόν τι καὶ
ἐπιβουλον ἀπωθόνται οἱ ἄνθρωποι. οὐδὲν οὖν, εἴμαι,
τῶν τοξινόντων διαφέρουσιν οἱ ἐπαινούντες. ἐκτονώτερα
γὰρ καὶ τούτῃ τὰ βίη πόρρωθεν ἀφίμνων ἢ σφο- 5
δρα ἐγγύθεν.

b Προσμητέον δὲ οὐκ αὐτῷ μόνῳ τῷ θηρευαμένῳ
τὰς μηχανάς, ἀλλὰ καὶ κύνεσι καὶ προλαβέτες ἐπιβατὸν
ἡμῖν ἔργον ποιήσουσι, παῖδάς τε αὖν αὐτῷ καὶ ἀδελ-
φούς καὶ γονίας εὖ ποιεῖντάς γε καὶ ἀσπάζομένους. 10
εἰ γὰρ κατὰ τὴν παρομίαν καὶ τὸν εὐνοοῦντα καὶ κύων
βαίνει, πᾶσι δὴ μᾶλλον ἐν πάσχοντι ἀνθρώποις ἡμεροί
τε καὶ τιθάσοι γίνονται πρὸς τὸν κῦ ἐργαζόμενον;
ἐπεὶ καὶ μέγας ὁ ἄγων, τὸ τε θηρευόμενον οὐ λεγῶδες
οὐδὲ σὺς οὐδὲ ἔλαφος, ἀλλὰ τὸ πάντων ζῶων εὐκολώ- 15
c τатόν τε καὶ ἡμερώτατον. μιμητέα οὖν πρὸς τὴν ἄγρην
αὐτοῦ τοὺς καὶ φους θηρευτάς· καθάπερ οὖν ἐκείνοι
φάττιά τε καὶ τραγόνια τιθασίνοντες διὰ τούτων τὰ
ομόφυλα γοητεῖν καὶ ἔχοντα ὑπάγονται εἰς τὸν ἵζον
ἢ τοὺς βρόχους, ὥδε ἄρα δεῖ καὶ ἡμῖν διὰ τῶν ἤδη 20
προηλωχότων γίλων τοὺς οὐκ αὖτε τιθασινόμενους. οὐ γὰρ
δὴ τῶν περισσοτέρων μὴ αἱ ἐπιδάδες πολλάκις τινὰς καὶ
ἕνας ἐπάγονται, ***

Εἶεν. τὸ δὲ μετὰ τοῦτο λεχτέον ἡμῖν φυλακῆς πέρι
d καὶ ξυντηρησίως τῶν θηρευθέντων. τί γὰρ ἂν εἴη 25
κέρδος τῆς ἄγρας, εἰ κρατήσαντες αὐτῆς μὴ κατάσχοι-
μεν; φυλακτεία δὴ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς προθεμένους σκοπὸν,
ὃ ἂν χρώμενοι μάλιστα ἐπιτυγχάνοιμεν. ὅστις δὲ οὗτος
τὸ κοινῇ συμφέρον, καθάπερ ἐν οἰκίᾳ καὶ ἐν πόλει καὶ
ἐν ταῖς ἄλλαις κοινωνίαις. οὐδὲν γὰρ δὴ τούτων σώζοιτ' 30
ἂν, μὴ μετεχόντων ἑκάστου παντὸς τῶν πραττομένων
εἰς ἐν τοῦτο κεφάλαιον ἀναφέροντος. καὶ μὲν δὴ ἅπαντα
274 ἀπιμελείας μὲν ἀπολαύοντα ἀμείνονά τε καὶ ὠφελιμώ-

332, 13 τιθασί] Vulgo τιθασοί, et paullo post τιθασοί-
οντι. 16 μιμητέα Pierson. ad Mper. p. 447. Vulgo μιμηται.

20 δὴ τῶν Harduinus. Απερὶ δὴ. Lacunam post ἐπιδάδες
indicavit Stephanus.

τερα γίνεται αὐτὰ τε αὐτοῖς καὶ τοῖς παπῶμένοις·
 αμείνων μὲν ἵππος, αμείνων δὲ βούς, αμείνων δὲ κύων,
 εἰ τὸν μὲν ἱπποκόμος, τὸν δὲ γεωργὸς θεραπεύει, τὸν
 δὲ κνηγέτης· ἀχομιστία δὲ οὐχ ἵππον μόνον καὶ κύνα,
 5 ἀλλὰ καὶ ἀσπίδα καὶ λόραν καὶ δρέπανον διολλύει
 οὕτω δὴ καὶ φίλιαν ἐπιμέλεια μὲν εὖ διατίθεται, ῥαθυ-
 ρία δὲ ἀκροσφαλῇ καὶ σαδρᾷ ἀπεργάζεται· μὴ γάρ
 ῥῃ οἶον, εἰ μὲν οἰκίαν οἰκονομήσεις, δεῖσθαι αὐτῆς
 καὶ συνεχοῦς θεραπείας, εἰ μὴ μέλλει τάχιστα διαρ-
 10 ρῆσασθαι, εἰ δὲ φίλον σταντῶ κατασκαπᾶσαις, τοῦτον
 σὺ χρήζειν συντηρούσης ἐπιμελίας· ἀλλ' ἄρα τὸ μὲν
 δωμάτιον οὐκ ἐάσεις ἀτημελές, εἴ τι αὐτοῦ κινήθῃ ἢ
 χιμῶνος ἐπιβρίσαντος ἢ πνεύματος ἐπιγανομένου ἢ ὕδα-
 τος λάβρου καταρραγέντος, τὸν φίλον δὲ ἀφήσεις ἐκτῆ;
 15 λήτης ἢ νόσου καταλαβούσης, ἢ τινος ἄλλης ξυμφορᾶς
 οὐκ εὐδαίμονος; καίτοι γε ὁ μὲν τοῖχος διαρροεῖς οὐδὲν
 ἂν σε πλῖον λυπήσῃα τοῦ διερρηκέναι, οὐδὲ τῶν ἄλλων
 ὀργάνων ἢ κτημάτων οὐδὲν αὐτοῦ τοῦ διολέσθαι χαλε-
 πώτερον ἐργάσειτο ἂν τι τὸν ῥαθυμήσαντα· φιλία δὲ
 20 παρορθεῖσα οὐ διαφθείρεται μόνον, ἀλλὰ καὶ γίγνεται
 ἐχθρα, ἐξ ἧς μάλιστα τὰ κακὰ τοῖς ἀνθρώποις συμ-
 βαίνει, ὅταν συμβαίῃ.

Πολεμήσεις δὲ τῷ μετὰ ταῦτα ἀνδρὶ καλῷ τε καὶ
 ἀγαθῷ καὶ οἶόν σοι μικρῷ πρόσθεν ἐξακαθήραμεν.
 25 ὥστε σοι πανταχόθεν ἀπορριπτέον τὸν ὄκνον καὶ κοι-
 νωνητέον πόνων τε καὶ ἀγρυπνῶν, κινδύνων τε αὐ καὶ
 δαπάνης καὶ ἀτιμίας, οὐ κληθῆναι ἀναμένοντι εἰς τὴν
 κοινωνίαν, ἀλλ' αὐτομάτω θύοντι καὶ προμαντευομένῳ δ
 τοῦ καιροῦ πολλάκις καὶ πειρωμένῳ πρὸς ἐκίστην χρείαν
 30 τοῦ φίλου τὸ πρόσωπον οἰκεῖον μεταλαμβάνειν, ἐν
 ἀρρωστία μὲν ἱατροῦ, ἐν δίκαις δὲ συνηγόρου, συμ-
 βούλου δὲ ἀπάνταχού καὶ συνεργοῦ ἐπὶ τῇ γνώμῃ.

Πολλοῦ δὲ ὄντος τοῦ κατὰ τὸν βίον ἀνίσου τε
 καὶ ἀνωμάλου καὶ τῆς ἀκριβοῦς ὁμοιότητος οὐδὲ πάμ-
 35 παν εὐρισκομένης· — οὕτω λέγω κατὰ τὰ πρόσωπα·
 οὐδὲ γὰρ δέμας ταύτης κῆν τῆς ποικιλίας· ἀλλὰ κατὰ 275a
 τὴν ἐξωθεν τύχην πλούτου τε καὶ πενίας, ἀτυχεύσεως

23 αὐτὴ καὶ ἀδεύει· τοῦτο γὰρ ἀνήκει μὴ ἀπὸ τῶν
 πάντων φίλων· ἔστιν ἐκείνων μοῖραν μεταλαμβάνειν —
 φίλος δὲ τὰ πολλὰ τὸ πλέον ὑπεροφίαν κατὰ τοῦ ἐλατ-
 τωτος ἐκτείνει· ὅταν εἰ σε ἔχει προσωτέρω τοῦτον ἢ
 τὴν ἑξῆς, συμπαρονομάσει σοι καὶ τὸν φίλον· ἀπολυφθέντα
 24 γὰρ αὐτὸ ὁμοίως ἔστιν τρεῖς αὐτοῖς ὁφθαλμοῖς· εἰ δὲ σὺ
 μὴ ἐγγύχωρ, τὸν δὲ ἂν ἀνάγκη τις ἀκτισμένη, θαυμά-
 25 ζεισθῆναι πρὸς τὸ καὶ βλέμμα ὁμοίον τηρεῖν· ἂν
 γὰρ σε λάθῃ παραδύσαι ἀλαζονεία, πάντα ἐκείνα ὅξως
 26 τὰ δισμὰ διαλύσει, μετέωρον ἄρασα· συμβαίνει γὰρ ἡ
 ὥσπερ πλαστικὸς ἐπὶ θάλατταν κορυφωθείσης τὴν ἰσορ-
 ροπίαν τοῦ ζυγοῦ μὴ διαμείνειν· ὁ μὲν οὖν τραχὺς
 ποιητὴς καὶ τὸν ἀγνώστη μὲν, ἀγαθὸν δὲ, ἐπαινᾷ καὶ
 φίλον ἡγεῖται, ἐγὼ δὲ καὶ τοῦτο μὲν τὸ ἔπος, ὡς πάν-
 27 τῃσιν ἐκδέχομαι, παραινέσασθαι δ' ἂν τοῖς φίλοις τη-
 ρεῖν βουλευμένοις, τὴν συνήθειαν εἰς δύναμιν ἐκπλέκειν
 καὶ τὸ συνδιατρίβειν ἀλλήλοις πολλοῦ ἀξίον εἰς τὸν σύν-
 δεσμον ἡγιάσθαι· εἰ γὰρ τὸ πᾶν εἰς ἅπαντα ἢ μελέτη
 καὶ φιλίας μελέτην νομιστέον τὴν ἀνικουαίαν.
 Φιλανεικίαν γε μὴν καὶ τὸ δύσερι καὶ πᾶσαν ** 28
 ἐκποδῶν μετασπατίζον, οἷον ἐπείσματα ἑχθρῶς εὐλαβου-
 μένους· οὐ γὰρ ἐν ἀνταγωνισταῖς, ἀλλ' ἐν συναγω-
 29 γισταῖς ἢ φιλίᾳ· τῷ ται οὐδὲ ταῖς αὐταῖς ἐπισημαῖς
 ἢ τέχναις ἐνευδοκμεῖν εἰκὸς τοὺς ἀσφαλῶς τὴν προη-
 νίαν φυλάξοντες· σφαλῆρα γὰρ ἡ ὁμοιότης, ἐρωτα ἐν-
 30 τιθεῖσα τῶν αὐτῶν ἐπαίνων ἡρέμα, ἐντεταλαίνει εἰς
 ἀμύλλαν· εἰ δ' οὖν σε δαίμων ἐυζεύξειν ἢ ῥήτορα ἄντα
 31 ῥήτορι ἢ ἱατρὸν ἱατρῷ ἢ γραμματιστὴν γραμματιστῇ,
 276 32 μητοὶ πρὸς τὸν φίλον φιλονεικεῖν, ἀλλὰ μάλλον πρὸς
 τὸν Ἡσίοδον· μηδὲ πικρὸν χεῖρα σεαυτοῦ διελέγειν, 30
 ἀλλὰ τὸν ποιητὴν μάλλον ἀπολυφθέντα τῆς ἀληθείας,
 αἰ μὲν παραχωροῦντα τῆς πλείονος δόξης, εἰ ἄρα τι

334, 3 φίλα] ἐν φίλῃ Roulezius p. 58.

9 παραδύσαι]

παραινέσασθαι Stephanus, comparata p. 278 a.

20 Lacunam

post πᾶσαν indicavit Stephanus. πᾶσαν ἀρῶν Iacobus.

28 φιλανεικίαν Betasius... Vulgo εὐχρη.

καὶ σοφώτερον ἀνίσταται, αἰεὶ δὲ ἐν γαῖᾳ διεισέρχεται
 τομῆς ἐσπόμενον, εἰ ἄρα σοὶ καὶ μᾶλλον ἢ πρότερον
 προσέχῃ. καὶ εἰ πῦρ οὕτως πρῶτος, οὐκ ἔστι ἐκείνου
 τὰ ἔπειθ' ἀσκησόμεθα, ἀλλ' ἄρσενον πρὸς τὸν πατέρα
 5 τῶν ἀρίων ἔστι, ὃ δυνάσται καὶ εὐτοδίδωκε παῖδά,
 οὐχ ἢ πῶν τεχνῶν ἰσοστός. τὸν κόπον ποιῶ καὶ τὴν
 ἄρσιν, ἀλλ' ὁ ἀρίστες τῶν ἀνθρώπων. ἂν μὲν γὰρ κόσμος
 καὶ εὐχολοί ᾖσι, καὶ ἡ τέχνη μετρίως αὐταῖς παρακα-
 νῆται· εἰ δὲ μὴ, καὶ τέχνη καὶ ἀταχία χυλίσῃ ποικι-
 10 λῶν τοῖς τοιούτοις συμβαίνει.

Ἐπεὶ δὲ τὸ μηδὲν ἀμπερτάνει. ἔφη τῆς φύσεως
 καίτοι τῆς ἀνθρωπίνης. — οὐ γὰρ πείθομαι ἐγὼ τοῖς
 ἐν τῆς σοικίλης φηῖται ποτε ἐν ἀνθρώποις οἷον τινας
 αὐτοὶ πλάττονται σοφούς τε καὶ σπουδαίους, οὐκ ἔστι
 15 ἀνθρώπων, ἀλλὰ τάχα δὴ τὸ ἐπιγράμμα ἐληθέσειεν
 ὃ Ἀθήνησιν ἐπιγέγραπται ἐν τῷ εἴσορ τῷ δημοσίῳ·
 καὶ γὰρ τοῖς θεοῖς μόνους τὸ πάντα κατορθοῦν ἀπο-
 νέμει — λατρεῖν δὲ καὶ περὶ τῶν ἐν φιλίᾳ γιγνομένων
 ἀμαρτημάτων, οὕτως τε αὐτὰ χρηρὶ κολούειν καὶ ὅπως
 20 ἰασθαι, εἰ συμβαίνει. ὁ γὰρ δὴ φίλος τοῦ κλέακος
 οὐδὲν μὲν οὐδαμῶ ἔγγυς, ταύτῃ δὲ μάλιστα πορρωτάτω,
 ὅτι ὁ μὲν ἅπαντα ἐπαινεῖ, ὁ δὲ οὐκ ἐν σφαλλομένῳ
 σοὶ συγκαρῆσαι. τῷ μὲν γὰρ πρόκειται κερδαίνειν ἢ
 γαστριβέσθαι ἐκ τοῦ ἔργου, καὶ οὐ σὲ τελευτῶμακον,
 25 ἀλλὰ τὰ χρημάτων σου ἢ τὴν δυναστείαν. οὐκ οὖν οὐδὲ
 αὐτῶν μέλει ὅπως ᾖ ἔχης· μέλει μὲν οὖν ὅπως ᾖ μὴ
 ἄραται ἔχης, ἵνα αὐτὸς ὡς ῥῆσται ἐργάζοιτο. ὁ δὲ
 φίλος, σοὶ μόνῳ προσέχει τὸν νοῦν καὶ σοὶ μόνον ἤλω,
 καὶ βούλοιο ἂν γε μηδὲν κακὸν ἔχειν· ἀφανιστὸν οὖν
 30 τὰ νοσήματα ἡρέμα καὶ ὥς μὴ σφόδρα ληπουστας μηδὲ
 ἐνδοδόντας, ἀλλ' ὥσπερ οἱ ἱατροὶ τὸ μὲν σιδήριον πολ-
 λήκις ἰῶσι, προσταθήμεναι δὲ φάρμακον ἄττω· εὖ ἔν-
 ἀληθέονι τὰ πάθος κῆνται, οὕτω καὶ σοὶ τὸν φίλον
 35 θεραπευτέον. ἔχῃς δὲ καὶ εὖ φαρμάκοις ἀντὶ καύσεων.

μακα ταῦτα λόγοι· εἰς μιστοὶ εὐνοίας καὶ παρρησίας
 οὐχ αἱ γλυκαῖς καὶ πρὸς χάριν· οὗτοι μὲν γὰρ τρέφονται
 καὶ ἄρδουσι τὸ νόσημα· ἀλλ' οἱ στρυφνοὶ καὶ ἀληθινοὶ
 καὶ μιστοὶ παρρησίας οὐκ ὀνειδίζουσι — πάνπολιν γὰρ
 διαφέρει νουθισία μὲν λαιδορίας, ἐπίπληξις δὲ ὀνειδους,
 οὐ τῇ διανοίᾳ μόνῃ τοῦ λέγοντος, ἀλλὰ καὶ αὐτῇ τῇ
 λόγῳ εὐνοίας καὶ παρρησίας — νουθιτοῦντες, οὐ λο-
 δορούμενοι, καὶ ἐπαγορευοῦντες, οὐκ ὀνειδίζοντες. φυ-
 λακτεῖν δὲ ἐν τῇ τοιαύτῃ μὴ ἀκράτους προσάγειν τοῖς
 δάκνοντάς λόγους, ἀλλὰ προσπλέκοντα αὐτοῖς ἡπιοῦσι
 τινός καὶ προσηγοῦς, οἷον μέλιτος, πικρῇ μὲν, ὠφε-
 λίμῃ δὲ πόματι. ὁ τοιοῦτος οὐκ ἴσκει δι' ἀηδίας τό-
 τε φάρμακον ἀπορρίπτειν καὶ τὸν ἰατρὸν ἀποκλείειν.
 ἰατροῦ δὲ ἐγὼ κακίαν λέγω τοιαῦτά τε καὶ οὕτως ἐ-
 ρίσκειν τὰ ἐπίκουρα τῶν νόσων ὥστε ἐρεθίζειν τὰ ἄρρω-
 στήματα. οὐκοῦν οὐδὲ ἐκείνον ἐκαινεῖ τὸν ἅπαντι ἐπι-
 νεύοντα τῇ κάμνοντι σκία τε καὶ ποτὰ, τὰ εὐξοῦντα
 καὶ ποικίλλοντα τὴν νόσον, οἰνοχόον ἢ τραπεζοποιῶν
 ἀντὶ θεραπευτοῦ γιγνόμενον. οὐκ ἄρα οὐδὲ ἐν φιλίᾳ
 τὸ σφόδρα ἐκατέρα γὰρ ταῖν ὁδοῖν ἄλλοσι ποι ἐκφέρει
 ἢ ὅποι δεῖ καταλῦσαι. ἡ μὲν γὰρ ἐπὶ κολακίαν ἄγει,
 τῆς δὲ ἐπ' ἐχθραν ἢ τελευτή.

Διαβολὴ δὲ χαλεπὸν μὲν ἀπανταχοῦ καὶ πολεμο-
 ποιὸν οὐ ἂν παρεσρῇ, καὶ πρὸς παῖδα πατρὶ καὶ
 πρὸς ἀδελφὸν ἀδελφῷ, καὶ τὸ δρᾶμα ἐκείνης καὶ ὁ
 Ἰππόλυτος καὶ ἅμα ἀδικεῖ ἀμφοτέρους, ὅ, τε ἐπιβου-
 λείει καὶ ὃν ἐξαπατᾷ· τὸν μὲν, ὅτι πάσχει ὑπὲρ δίκην,
 τὸν δὲ, ὅτι ἐργάζεσθαι ἀναγκάζει. ἀλλὰ φιλίας ἐχθρό-
 τᾶτόν τε φύσει καὶ ἐπιβουλότατον ὑπὲρ τὰ ἄλλα, καὶ
 ὅπου ἂν αἰσθῇται αὐτὴν ὑπαραγοῦσαν, ἡρέμα εἰσοικισα-
 μένη κατὰ σμικρὸν ὑπορύττει καὶ ἐλέγχει τὸν ἄφρα-
 κὸν τε καὶ ἀσθενῆ. ἀποταχιστίον οὖν αὐτὴν καὶ ἀπο-
 κρουστίον τῇ ἀπιστίᾳ, ἰσχυρὸν ἐν ταῖς ἀκοαῖς οἰκοδο-
 μησαμένους τὸ φυλακτήριον, ὥστε πόρρωθεν αὐτῆς

ἀφροσύνῃ τὰς ἐπιβουλὰς, καὶ μάλιστα μὲν ἀποκλείειν
 προσιοῦσαν καὶ ἀπωθεῖσθαι· εἰ δὲ οὖν σε λάθῃ παρεισ-
 δῦσα, μήτοι κατακρύπτειν εἰσδεχόμενον μηδὲ ἐντὸς ἔχειν
 ἐργαζόμενον, ἀλλ' εἰς φανερὸν προάγειν καὶ διελέγχειν.
 5 ὅφει γὰρ ἡλιγγῶσαν εὐθὺς καὶ λυγιζομένην καὶ βατ-
 ταρίζουσαν, καὶ οὐκ ἔχουσαν ὃ τι χρήσεται. καὶ εἰ b
 τοῦτο ὑπομείναιεν ἅπαξ, σὺ μὴ ποτε ἐνοχλήσει λοιπὸν,
 ἀλλ' οὐδ' ἂν ἀποκυράσειεν οὐδ' ἂν προσέλθοι πλησίον.
 ὅσοι δὲ αὐτῇ τῶν ἀτοήτων ἡσθησάν τε προσιούσῃ καὶ τὸ
 10 θύριον εὐμενῶς ἀνετίεσαν, οὗτοι δὲ ἥκιστα ἀπολαύουσι
 τῆς φιλανθρωπίας. ἐξίστανται γὰρ ὑπ' αὐτῆς καὶ οὐδὲν
 διαφέρουσι τῶν μεμνηνόντων. ἄθρει δὲ ὡς ὅμοια πάντα
 τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ τὰ πάθη. διδίασι γὰρ καὶ ὑφο-
 ρῶνται οὓς ἥκιστα ἐχρῆν, ὥσπερ οἱ τὰ ὑδάτια ἐθλα-
 15 βούμενοι ἢ ὥσπερ ὁ μαλαγχολῶν Ὀρέστης ἐν ταῖς τρα- c
 γῳδαίαις πρὸς τὴν ἀδελφὴν βοᾷ θεραπεύουσαν τὸ νόσημα.
 τὸ δὲ ἀπάντων ἐλεινότερον, ὀπλίζονται ἐπὶ τοὺς φιλά-
 τούς καὶ ἡδίστα ἂν κατακτάνοιεν. τοῦτο αὖ πάλιν ἐτέ-
 ρου λυτῶντος ἔργον καὶ ἐτέρας τραγωδίας. Αἰσώπου
 20 δὲ τοῦ μυθοποιοῦ, πολλαχῇ τε ἄλλῃ μνημονεύειν ἐπω-
 φιλῶς καὶ ὅσα εἰς διαβολὴν εὖ ἔχοντα ἀπολέλοιπεν. αἰε-
 μὲν γὰρ αὐτὴν τῇ ἀλώπεκι περιτίθῃσι, δολερῶ καὶ
 ἀνάνδρῳ θηρίῳ, ποιᾷ δὲ ὑπ' αὐτῆς ἀλισκόμενα τῶν
 ζῶων τὰ ἀλκιμώτατα. d

25 Καὶ ὅτινα ἔχω πρόχειρον μῦθον ἀποιμ' ἂν ὑμῖν,
 εἰ μὲν πρῶτος ἀνέξεσθε παραβαλλομένον τοῖς σοφισταῖς.
 ταῦτ' ὅτι μίως ἡγείσθον ἀγέλης, ζυννόμω τε ὄντα καὶ
 ὅτι μάλιστα φίλω. ὁ λέων δὲ αὐτοῖν τὴν ξύστασιν ἰδε-
 δει, καὶ οὕτε αὐτοὺς ἐθάρσει οὕτε δι' αὐτοὺς τὴν ἀγέ-
 30 λην. κακῶς οὖν ὑπὸ λιμῶν διακαίμενος ἔρχεται ἐπὶ τὴν
 κερδῶ καὶ ξυμμαχίαν ὁμολογοῦσι. τῇ δὲ ἄρα τοσοῦτον
 κακουργίας καὶ δεινότητος περιῆν ὥστε προσανεγκοῦσα

337, 20 ἐπωφιλῶς] ἐπωφίλλε Stephanus, recte, nisi ἔχει ex-
 celsit. 20 αὐτε αὐτοὺς ἐθάρσει] „Si retineatur haec lectio,
 significat, non audetis aggredi ipsos.“ Stephanus.

- 279 **a** τὴν μηχανὴν δίοτῃσέ τε αὐτῷ καὶ ἐξέμικρε κατ' ἀλλή-
 λουν, καὶ παραδίδωκε τῷ λείοντι δίχα ἐκάτερον εὐρεπῆ
 καὶ εὐκόλον θήραν. τοῦτο μὲν ἢ τοῦ Αἰσώπου κερδῶ.
 φύονται δέ τινες καὶ ἐν ἀνθρώποις ἀλώπεκες, μᾶλλον
 δὲ ἀνθρώπια σμικρά τε καὶ ἀνελεύθερα, τὰς ἀλώπεκας
 ὅπισθεν ἐφελκόμενα. οἱ δὲ αὐτῶν οὐκ ἀλώπεκας, ἀλλὰ
 δράκοντας ἰοῦ χαλεποῦ καὶ ἀτόπου μιστοὺς ὑφίρποντας
 καὶ κρυπτομένους ἐννοίας καὶ φιλανθρωπίας παραπα-
 τάσμασιν, οὓς ἀπαλαύνειν χρεὼν καὶ ἀποσοβεῖν πορρω-
b τάτω. κηλούμεθα γὰρ πολλάκις καὶ γανύμεθα δάκνουσι, 10
 τὰ ἄκρα τῆς γλώττης μόνον ὁρῶντες, τὰ δὲ ἐντὸς οὐκ
 ἐθιλοντες διιδεῖν.

Ὡς δὲ μοι δοκοῦσιν ὅμοιοι εἶναι, ἐθελῶ ἀπεικάσασαι,
 εἰ βούλεσθε. τεθίαμαι, οἶμαι, πολλαχοῦ Σκύλλης εἰκόνα
 οὐχ οἶαν Ὅμηρος διηγεῖται. Ὅμηρος μὲν γὰρ οὐδέν τι 15
 λέγει πλέον περὶ τῆς μορφῆς ἢ ὅτι τὸ θηρίον ἦν ἐν
 σπηλαίῳ διαιτῶμενον ἐξ κεφαλᾶς ἔχον καὶ δυοκαίδεκα
 χεῖρας· οἱ πλάσται δὲ ἐπὶ μᾶλλον κομψεύονται ἐν τῷ
 ἔργῳ. ποιοῦσι γὰρ αὐτῆς τὰ μὲν ἀπ' ἄχρι κεφαλῆς
c ἄχρι λαγόνων παρθένον, ἀπὸ δὲ τῆς ἰξύος εὐθύς εἰς 20
 τοὺς κύνας ἐκφερομένην, δεινοὺς ὄντας καὶ σμερδα-
 λούς· καὶ τρίστοιχοι μὲν αὐτοῖς οἱ ὀδόντες, ἀνεστή-
 νασι δὲ αἱ κεφαλαί, ζητοῦσι δὲ ἰσάριθμον θήραν. μαν-
 τεύομαι οὖν ἐγὼ καὶ Ὅμηρον βούλεσθαι λέγειν ὅτι ὁ
 μὲν σοφὸς καὶ πολέμητις οἶδ' τε ὅλην ἀκριβῶς καὶ οὐκ 25
 ἐγοήτευσεν αὐτὸν τὰ ἄνωθεν τοῦ θηρίου, ἀλλὰ παρε-
 τάξατο καὶ ὠπλίστατο καὶ μάχεσθαι ἔτοιμος ἦν· οἱ δὲ
 ἀφύλακτοι τῶν ἀνθρώπων ἀλίσκονται. ὅτῳ δὲ μὴ δοκεῖ
 οὕτως ὁ Ὅμηρος λέγειν, ἀλλ' ὁρᾷ μόνον τὸ φαινόμε-
d νον τοῦ μύθου, οὕτως ἐμοὶ δοκεῖ καὶ τὴν Σκύλλαν 30

338, 2 εὐρεπῆ Iacobseus ad Ach. Tat. p. 579. Vulgo εὐ-
 κρηπῆ. 10 γανύμεθα] Vulgo γαννόμεθα. — 18 καὶ μᾶλλον

Roulezius p. 36. Vulgo καὶ μᾶλλον. 19 ἀπ' ἄχρι] ἀπ' ἀκρας
 Petavius. 22 τρίστοιχοι] Vulgo τρίστοιχοι. Codd. ex

Odyss. μ, 91. αὐτοῖς Iacobseus ad Antholog. vol. XII.
 p. 32. Vulgo αὐτῆς.

ἰδὼν τὴν μὲν ἀνθρωπὸν θαύσασθαι, τοὺς κύνας δὲ οὐκ
 εἶναι δυνηθῆναι. πῶς οὖν δὴ φυλαξόμεθα καὶ κρινοῦμεν
 φιλίας τε ἐπὶ τῷ μὲν πρόσωπον καὶ κακουργίας εὐτοίαν
 ὑποδοσμένης; βούλεσθαι, ἵνα μὴ σφόδρα ὡς φορτικὸς,
 5 σύμβολα αὐτῶν πάλιν καὶ σημεία διδοὺς μῦθόν τινα ὑφα-
 πλώσας τῷ λόγῳ καταλίπω διορᾶν ὑμῖν αὐτοῖς τὰ ἐμ-
 φανόμενα;

Ὡς περ γὰρ Πρόδικος λέγει, καθημένῳ τῷ Ἡρα- 280 α
 κλεῖ ἐφ' ἡσυχίας, ὁπηνίκα ἐξῆλθε τῶν μειρακίων καὶ
 10 διασκοπούμεν ποῖός τις τῶν ἀνθρώπων καὶ ποίᾳ χρη-
 σάμενος ἀτραπῷ τὸν βίον ὡς ἄριστα διέλθοι, ἐφάνησαν
 δύο γυναῖκες, ὧν τὴν μὲν ἀρετὴν ἐκείνος ὀνομάζει,
 τὴν δὲ κακίαν. ἐπὶ γοῦν ἐμπάτην ἑκατέρω τὰ αὐτῶν
 ἀγαθὰ καὶ ἔδοξε τῷ Ἡρακλεῖ τὴν ἀρετὴν ποιήσασθαι
 15 ἡγεμόνα, λέγει αὐτὸν ἐκείνη παραλαβοῦσα, ἵν' εἴη καὶ
 μᾶλλον ἰδῆς, φησὶν, ὅτι ὁρθῶς δοκιμάσεις· ἄγει οὖν
 ἐπὶ τινα τόπον ὑψηλὸν τε καὶ ἀνεστέγκοτα ἐξ εὐρέος τε β
 καὶ ἀναψιπταμένου πεδίου, οὗ δύο μὲν ἦσαν αἱ κορυ-
 φαι, πόρρωθεν δὲ ἰδοῦναι τοῖς θιωμένοις εἰς μίαν τελευ-
 20 τὴν ἀπολήγειν. ἀλλ' ἢ γε ἀρετὴ προσάγουσα τὸν Ἡρα-
 κλέα πλησίον, ἰδαίξει τε τὰ ἄκρα πλείστον ἀπέχοντα ἀπ'
 ἀλλήλων· καὶ αὕτη μὲν, φησὶν, ἐπὶ δεξιᾷ κορυφῇ κα-
 λῖται φιλίας ἱερὸς χώρος, ἐμῆς ξυνοπαδοῦ τε καὶ
 ἀδελφῆς, αὕτη δὲ ἢ ἐπὶ θρασύτητι ὑποκρίσεως, κακίας
 25 ξυνομόνου δαίμονος. πρόσκειται οὖν ἀγχοῦ καὶ ἐπισκόπει
 τὴν φύσιν ἑκατέρου τοῦ χωρίου, μή ποτε ἐν αὐτῷ
 πόρρωθεν ὄρων ὑπολάβοις. καὶ ἅμα ἐκίλευσε τὴν φρό-
 νησιν συμπαραοῦσαν ἐπιδεικνύναι τὰ ἑκαστὰ καὶ ἐξη-
 γᾶσθαι.

30 Ἐδείκνυν οὖν ἐκείνη τοὺς μὲν πρόποδας ταῖν λα-
 φῶν σφόδρα τε ὁμοίους καὶ προσεικοτάς ἀλλήλοισιν,
 τοῖς αὐτοῖς μὲν ἄνθεσι βρύοντας, τοῖς αὐτοῖς δὲ φυ-
 τοῖς, εἰ μὴ ὅσον τὰ μὲν τὸν ἅπαντα ἱερῶτο χρόνον,

τὰ δὲ εὐθὺς ἐβλάσανε τε καὶ ἀμαρύνετο. ἔρρα δὲ
καὶ νῆμα ἐξ ἑκατέρας τῆς ἄκρας ψυχροῦ τε καὶ δια-
γοῦς ὕδατος, ἀλλὰ τὰ μὲν δὲ ὅλον τοῦ θείου γλυ-
d κέα τε ἦν καὶ πορραηνῇ, τὰ δὲ κατεῖδεν μὲν γενομένη
γλυκύτερά τε ἐδόκει, προσκόντι δὲ ἐγγὺς τῆς πυγῆς α- 5
κρά τε καὶ φαρμακώδη, σπασμῶν ἐμποιοῦντα καὶ ἰλε-
γον τοῖς πσιῖν ἐκ τῆς χροῆς ἀπατηθεῖσι, τοῖς πορραῖς
τε αὐτὰς οὐκ ἔτι ὁμοίας, ἀλλὰ πάμπαν διαφερούσας.
ἐδείκνυε τε τὴν ἐπὶ δεξιᾷ πρώτην ἄλσει τε σύσκιον δέν-
δρων ἀειθαλῶν κυπαρίττου καὶ δάφνης καὶ φυτῶν ἐν- 10
κάρπων μεστήν, λεπταὶ δὲ αὐτὰ περιέπνεον αὖραι, οἷαι
281 αἰρέειν τε καὶ αἶξιν, οὐχ οἷαι καταρρηγνύναι καὶ
διασπᾶν. πολὺ δὲ ἀθρόμβος ἡσυχία καὶ εὐφροσύνη
κατεῖχε τὸν τόπον, καὶ τινες ἐφαίνοντο ἄνθρωποι σφό-
δρα ὀλέγοι, προσκόντες τε καὶ ἀπλέοντες μεθ' ἡδονῆς 15
τῷ αὐτῷ προσώπῳ.

Καθῆστα δὲ ἐπ' ἄκρας τῆς κορυφῆς περδίνες
εὐαῖδες μὲν αὖ, ὥραια δὲ ἀλκιδινοῦ καὶ ἀρχαῖοι γέ-
μουσα κάλλος, ὅποια τὰ ἀγάλματα τῆς παλαιᾶς τέ-
χνης, ἃ χρόνου δαΐται εἰς τὸ θαυμάσαι καὶ ὀφθαλμῶν 20
ἀκριβεστέρων, ἀμφίστα δὲ λευκὸν τίνα κόσμον ἰκίον
b διαφανῶν καὶ λεπτῶν ἱματίων, ὥστα πολλὰ καὶ τοῦ
σώματος διαφαίνων. καὶ τὴν ψυχὴν εἶχε τοῦ σώματος
φανερωτέραν. ἦν γὰρ αὐτῆς τὸ μὲν βλέμμα ἀπλῶν
καὶ χιναῖον, τὸ μεδίστα δὲ ἐστῆκε καὶ οὐ μετατρέπο- 25
μενον. καὶ δὲ τις αὐτῇ προσέειπε σφραδδαίς τε καὶ
θαυμάσας, οὐ χρυσίον ἢ ἀργυρὸν φέρειναι, ἀλλ' αὐ-
τὸν καλλίω καὶ μεῖζω, διαλασίονε πολλὰς ἢ τροπα-
σίονα. ὁ γοῦν Ἡρακλῆς ἠγάσθη τε αὐτῆς καὶ προσ-
ῆλθετο ἵλεων τυγχάνειν, καὶ ἐπύρετο τὴν φρόνησιν, 30
c τίς δὲ αὐτῇ πληθὺν αὐταὶ γυναῖκες; ὥς καλαὶ τε καὶ

340, 13 πολλῇ] „Legendum puto πολλῇ, nisi forte καὶ pro
ἐκμελὲ sumatur.“ Stephanus. 21 ἰκίον] εἰκάζον Estavins-

olmsen Hemsterhusius in Anecd. vol. I. p. 7. 28 μελῶ]

„Fort. ἰσχυρὸν addendum.“ Jacobina.

πλείονσαι ὑπερὸν τῆς θεοῦ. αὕτη μὲν ἵπαιν ἢ τὸ
 πλεονέφως κατέχουσα καὶ ἐπὶ τοῦ εὐδάρμαντος καθημένη,
 Διὸς θυγάτηρ ἀλήθεια· ἢ δὲ ἐπικλίνουσα τὴν περὶ αὐτὴν
 αἴτη καὶ ἐπαναπανομένη καλεῖται μὲν εὐνοία, χρῆται
 5 δὲ ἢ θεὸς αὐτῇ πρὸς ἅπαντα διακόνει· τὸ δὲ παιδίον
 ἐκίνο τὸ σημαντικόν τῆς ἡλικίας, ὃ τὰ χρυσέα φέρει
 δεσμὰ ταῦν χειρῶν, ἕως φιλίας ἔσθην ὑπουργός. οὐκ ἔχει δὲ
 οὐδὲ πτερά οὐδὲ βέλη. οὔτε γὰρ πέτεσθαι βούλεται καὶ
 ἀναιμάχουσαν αὐτοῦ τὸ ἔργον. ἀλλ' οἷον ἄν καλοῦς τι καὶ
 10 ἀγαθὸν καὶ οὕτως ἀρμόζοντας ἔδῃ, τούτους συγκολλᾷ d
 καὶ συνδιᾷ, καὶ αὐτοῦ τὰ δεσμὰ ἅλута καὶ ἄρρηκτα παντε-
 λῶς καὶ μόνοις γάννυται οἱ δεδεμένοι. ἀλλὰ δεῦρο, ἔφη,
 καὶ θέασαι τὴν ἐτέραν, εἰς ἣν ἐμπίπτουσιν οἱ πολλοί.
 Καὶ δῆτα πρῶτα μὲν αὐτῷ τὰ περὶ τὴν εἰσόδον
 15 ὑπεδείκνυε, τοῖς προτέροις, ὥσπερ ἔφην, ἐξικασμένα·
 ἔπειτα αὐτὸ τὸ πέρας, ὀρθιον καὶ ἀπότομον πάγον,
 κυανῇ νεφέλῃ τὰ ἄκρα κεκαλυμμένον· κρημνοὶ δὲ αὐτὸ
 καὶ φάραγγες περιεῖχον καὶ θῖνες ὅσων ἀνθρωπίνων 282 a
 σεωρευνέμενοι, μετὰ δὲ ἅπαντα δακτύων θανασίμων
 20 καὶ ἰοβόλων. ἔπειτα αὐτὴν τὴν ἐπόκρισιν προσποιου-
 μένην καὶ ἀφομοιοῦσαν ἑαυτὴν τῇ φιλίᾳ· ἀλλ' ὅμως
 ἀντὶ μὲν ἀληθινοῦ κάλλους τὸ πρόσωπον ὑπεγέγραπτο,
 ἀντὶ δὲ γαληνοῦ μειδιάματος ὑπουργὸν ἐσεσήρει· ἵνα δὲ
 φαίνετο ἐρασμία, ἐρᾶν αὐτὴ προσποιεῖτο τῶν εἰσιόν-
 25 των. οὐδενὸς δὲ αὐτομάτου προσερχομένου πόρρωθεν
 ἐκτρέχουσα ὑπέκυπτε καὶ ἀπὴντα καὶ λιπαροῦσα ἀνῆγε.
 παρῆν δὲ αὐτῇ καὶ γυναικῶν ὄμιλος οὐδὲ ταῖς προτέ- b
 ραῖς ὅμοιαι, ἀπάτη καὶ ἐπιβουλή καὶ δόλος ἀγεννής·
 ἀντὶ δὲ ἀληθείας ἐπιτορξία παρῆν, ἱταμὴ καὶ θρασεῖα
 30 καὶ ἄσπονδος, μάλιστα δὲ ἀπασῶν συμπράττουσα ἐκείνη
 καὶ συναργοῦσα. ἰδὼν δὲ Ἑρακλῆς γυναῖκά τινα κατὰ

341, 1 αἴτη] αὐτῇ Iacobsius. 9 οἷον] οὗς Iacobsius
 apud Goellerum p. 266. 12 καὶ
 μόνοις] „Fort. οἷς καὶ μόνοις.“ Iacobsius. γάννυται] Vulgo
 γάννυται. 19 μετὰ Iacobsius ad Antholog. vol. XII.
 p. 296.

τὰ δὲ εὐθύς ἐβλάσανε τε καὶ ἡμαραιντο. ἔρεα δὲ
καὶ νῆμα ἐξ ἑκατέρας τῆς ἄκρας ψυχροῦ τε καὶ δια-
γούς ὕδατος, ἀλλὰ τὰ μὲν δι' ὅλον τοῦ θείδου γλυ-
d κία τε ἦν καὶ πορσηνῇ, τὰ δὲ κάκωθεν μὲν γενομένη
γλυκύτερά τε ἐδόκει, προσκόντι δὲ ἔγγυς τῆς πυρῆς πυ- 5
κρά τε καὶ φαρμακώδη, σπασμὸν ἐμποιοῦντα καὶ ἡλ-
γον τοῖς πιεῖν ἐκ τῆς χρόας ἀπατηθεῖσι, τὰς κορυφὰς
τε αὐτὰς οὐκέτι ὁμοίας, ἀλλὰ πάμπαν διαφερούσας.
ἐδείκνυε τε τὴν ἐπὶ δεξιᾷ πρώτην ἄλλοι τε σύσκιον δι-
δρων αἰθαιλῶν κυπαρίττου καὶ δάφνης καὶ φυτῶν εὐ- 10
κάρπων μεστήν, λεπταὶ δὲ αὐτὰ περιέπνυνον αὐραὶ, οἷαι
281 αἰρέειν τε καὶ αἶξιν, οὐχ οἷαι καταρρηγνύναι καὶ
διασπᾶν. πολὺ δὲ ἀνδρὺς ἡσυχία καὶ εὐφροσύνη
κατεῖχε τὸν τόπον, καὶ τινες ἐφαινοντο ἄνθρωποι σφό-
δρα ὀλέγοι, προσκόντες τε καὶ ἀπιόντες μεθ' ἡδονῆς 15
τῷ αὐτῷ προσώπῳ.

Καθῆστο δὲ ἐν ἄκρας τῆς κορυφῆς παρθέτος
εὐαδὴς μὲν αὖ, ὥραια δὲ ἑλεφάντιν καὶ ἀρχαῖον γί-
μουσα κάλλους, ὅποια τὰ ἀγάλματα τῆς παλαιᾶς τί-
χνυς, ἃ χρόνου δείξει εἰς τὸ θανατῶσαι καὶ οφθαλμῶν
ἀκριβειτέρων, ἀμφίστα δὲ λευκὸν τίνα κόσμον ἰκίον
b διαφανῶν καὶ λεπτῶν ἱματίων, ὥστε παλλαχὴ καὶ τοῦ
σώματος διαφαίνεν. καὶ τὴν ψυχὴν εἶχε τοῦ σώματος
φανερωτέραν. ἦν γὰρ αὐτῆς τὸ μὲν βλεμμα, ἀπλῶν
καὶ γυναικῶν, τὸ μεδίωμα δὲ ἱερόκος καὶ οὐ μετατρέπο- 25
μενον. εἰ δὲ τις αὐτῇ προσέειπε σεβασθεῖς τε καὶ
θαυμάσας, οὐ χρυσίον ἢ ἀργυρὸν προέβαινε, ἀλλ' αὐ-
τὸν καλλίω καὶ μείζω, θεοπλασίονα πολλὰς ἢ τροπλα-
σίονα. ὁ γοῦν Ἡρακλῆς ἠγάσθη τε αὐτῆς καὶ προσ-
ῆξато ἵλεων τυγχάνειν, καὶ ἐπύρετο τὴν φρόνησιν, 30
c εἰς δὲ αὐτὴν πλησίον αὐτῇ γυναῖκες, ὥς καλεῖ τε καὶ

340, 13 καὶ] „Legendum puto καὶ, nisi forte καὶ pro
ἱκανῶς sumatur.“ Stephanus. 21 ἰκίον] *desidero* Petavius-
olms Hemsterhusius in Anecd. vol. I. p. 7. 28 μεζω]
„Fort. *εἰς* addendum.“ Isaacus.

πείσασθαι ὁπποῦν τῆς θιτοῦ. αὐτὴ μὲν εἰπεῖν ἢ τὸ
πολὺ φῶς κατέχουσα καὶ ἐπὶ τοῦ εὐδάμαντος καθημένη,
Διὸς θυγάτηρ ἀλήθεια· ἢ δὲ ἐπικλίνουσα τὴν περὶ αὐτὴν
αἴσθη καὶ ἐπαναπανομένη καλεῖται μὲν εὐνοία, χρῆται
5 δὲ ἢ θιτοῦ αὐτῇ πρὸς ἅπαντα δικόνη· τὸ δὲ παιδίον
ἐπὶ τὸ σκενότερον τῆς ἡλικίας, ὃ τὰ χρυσέα φέρει
δεσμὰ ταῖν χειρῶν, ἔως φιλίας ἐστὶν ὑποεργός. οὐκ ἔχει δὲ
οὐδὲ πτερά οὐδὲ βίλην. οὕτω γὰρ πέτασθαι βούλεται καὶ
ἀναίμακτον αὐτοῦ τὸ ἔργον. ἀλλ' ὅλους ἂν καλοῦς τε καὶ
10 ἀγαθοῦς καὶ οὕτως ἀρμόζοντας ἔδῃ, τούτους ζυγκολλᾷ d
καὶ συνδιῇ, καὶ αὐτοῦ τὰ δεσμὰ ἅλντα καὶ ἄρρηκτα παντε-
λῶς καὶ μόνοις γάννυνται οἱ δεδεμένοι. ἀλλὰ δεῦρο, ἔφη,
καὶ θεάσαι τὴν ἑτέραν, εἰς ἣν ἐμπίπτουσιν οἱ πολλοί.

Καὶ δῆτα πρῶτα μὲν αὐτῷ τὰ περὶ τὴν εἰσοδὸν
15 ὑπεδείκνυε, τοῖς προτέροις, ὥσπερ ἔφην, ἐξικασμένα·
ἔπειτα αὐτὸ τὸ πέρασ, ὄρθιον καὶ ἀπότομον πάγον,
κυανῇ νεφέλῃ τὰ ἄκρα κεκαλυμμένον· κρημνοὶ δὲ αὐτὸ
καὶ φάραγγες περιέχον καὶ θῖνες ὁσίων ἀνθρωπίνων 282 a
σεισωρευμένοι, μεστὰ δὲ ἅπαντα δακρυῶν θανασίμων
20 καὶ ἰοβόλων. ἔπειτα αὐτὴν τὴν ἐπὶ ὀκρίσειν προσποιου-
μένην καὶ ἀφομοιοῦσαν ἑαυτὴν τῇ φιλίᾳ· ἀλλ' ὅμως
ἀντὶ μὲν ἀληθινοῦ κάλλους τὸ πρόσωπον ὑπεγέγραπτο,
ἀντὶ δὲ γαληνοῦ μειδιάματος ὑπουλον ἐσεσήρει· ἵνα δὲ
φαίνετο ἐρασμία, ἐρᾶν αὐτὴ προσεποιεῖτο τῶν εἰσιόν-
25 των. οὐδενὸς δὲ αὐτομάτου προσερχομένου πόρρωθεν
ἐκτρέχουσα ὑπέκυπτε καὶ ἀπήντα καὶ λιπαροῦσα ἀνήγα-
παρῇν δὲ αὐτῇ καὶ γυναικῶν ὅμιλος οὐδὲ ταῖς προτέ- b
ραις ὅμοιαι, ἀπάτη καὶ ἐπιβουλὴ καὶ δόλος ἀγεννής·
ἀντὶ δὲ ἀληθείας ἐπιτορκία παρῇν, ἰταμὴ καὶ θρασύεια
30 καὶ ἄσπονδος, μάλιστα δὲ ἀπασῶν συμπράττουσα ἐκείνη
καὶ συναργοῦσα. ἰδὼν δὲ Ἑρακλῆς γυναικὰ τινα κατὰ

341, 1 αἴτη] αὐτῇ Iacobsius. 9 ὅλους] οὓς Iacobsius
apud Goellerum p. 266. ὅσους Roulezius p. 66. 12 καὶ
μέτοις] „Fort. οἷς καὶ μόνοις.“ Iacobsius. γάννυνται] Vulgo
γάννυνται. 19 μεστὰ Iacobsius ad Antholog. vol. XII.
p. 296.

τὰς εἰσόδους αἶαν χυλῶσαν ἤρειν τὴν φρόνησιν ἥτις
 εἴη. κολακεία, ἔφη, πρόδρομος ὑποκρίσεως. δαίμων
 αὕτη, ὡς ὁρᾷς, ἐνιδρεύουσα τοὺς εἰσιόντας, προσπλί-
 κεται καὶ θαυμαστὰ δρᾷ γοητεύουσα, πείθουσα θαρ-
 ραίνειν τε καὶ ἀνιέναι. τίς δὲ ἡ σκυνθροπὴ ἐκείνη καὶ 5
 σὺννοος, ἡ τοὺς ὀλίγους κατὰγουσα κοπτομένους τε καὶ
 ἀνοιμώζοντας; μετάνοια, ἔφη, βραδεία καὶ οὐ σφόδρα
 εὐκαιρὸς δαίμων. ὅμως δέ τινες οὐκ ἐξ πάμπαν ὑπὸ
 τῶν ἐφ' ἑαυτῶν ἀπομυζηθῆναι, ἀλλ' ἀνίστησιν ἔτι πνέον-
 τας καὶ οὐκ ἔτι ἀποσώζειν.

10

342, 8 ὅπως Stephanus. Vulgo ὅπως. 9 ἀπομυζηθῆναι]
 Vide Hemsterhus. ad Lucian. vol. I. p. 114.

XXIII.

Σ Ο Φ Ι Σ Τ Η Σ.

d

Ἄρα οἴσθε με, ὦ ἄνδρες, ἐπιθεῶς ἔχοντα ἔτι χρότου
 τε καὶ ἐκβομβήσεων, ὧν θαυσιλῶς μοι εἰώθατε χορηγεῖν
 ἐκάστοτε, ὅταν λέγω, ἐγείραι τε αὐτὴν καὶ τήμερον ἀγει-
 5 ραι ἀναβῆναι ἐπὶ τοῦ βήματος καὶ ἐτοίμως δέχεσθαι
 καὶ ἀγαπᾶν τοὺς θορύβους, οὓς ἂν διδῶτε ἐπὶ τοῖς
 ῥήμασιν; ἐμοὶ δὲ ἥδυν μὲν δοκεῖ εἶναι καὶ πολλοῦ ἀξιον 283 a
 ἄποσμα ἔπαινος ἄδολος καὶ ἀληθινός, ὁποῖος ὁ παρ'
 ὑμῶν ἀπαντᾷ μοι αἰ, αὐτοκτελευστος καὶ ἄνευ παραγ-
 10 γιλίας, οὐ μὴν τούτου γε ἕνεκα φανείην ἂν πράγματα
 παρασχὼν ὑμῖν καὶ διοχλήσας. ἀλλ' ἐγὼ μὲν εἰσιμι,
 ὅταν εἰδῶ, ὅπως ἂν τι, νοουμένησαιμι ἢ διδάξαιμι ἢ
 προσαξιόμην ὑμῖν εἰς εὐνοίαν πλείω τὸν ἀρχηγέτην, ἢ
 καὶ εὐθύνας ὑπόσχοιμι οὐδὲν δεομένοις· ὑμεῖς δὲ ὑπὸ
 15 δεξιότητος καὶ φιλανθρωπίας θίατρά μοι ποιεῖτε τὰς
 ἐκκλησίας. οὐδὲν οὖν θαυμαστὸν εἰ καὶ τήμερον ἐγὼ b
 μὲν ξυνήγαγον ὑμᾶς ὡς δικαστάς μοι καθεδουμένους
 ὑπὲρ ᾧν αἰτίαν ἔχω παρανομεῖν, ὑμεῖς δὲ τὸ εἰωθὸς
 ἀποδῶτε καὶ βοήσεσθε ἀναπηδῶντες, ἐπιλαθόμενοι ὅτι
 20 ψήφου κύριοι ἦκατε καὶ οὐ πανήγυρις τοῦτό ἐστιν,
 ἀλλὰ δικαστήριον ἐμμελέστερον καὶ σοφώτερον τοῦ εἰς
 ἕνα καὶ χιλίους, οἷς ἐπιτέτραπται ἐκ τῆς ψήφου ἐξενεγ-
 κτεῖν ὃ τι χρὴ παθεῖν τὸν ἀλόντα ἢ ἀποτίσαι.

Καὶ πρῶτον δὲ ἐκείνο μὴ θορυβεῖσθε, ὅτι οὔτε c
 25 φάγων ἐγὼ οὔτε διώκων οὔτε προσκεκλημένος ὑπὸ τοῦ

- οὔτε ἑτερόν τινα πρὸς ὑμᾶς εἰσάγων, ὑμᾶς τε δικαστὰς
 ποιῶμαι καὶ αὐτὸς φημι ἀγωνιῆσθαι. τὸ γὰρ δὴ λίαν
 ἄτοπον τοῦτο καὶ θαυμαστὸν οὐ παρ' ἐμὲ ὄψεσθε συμ-
 βαῖνον, ἀλλὰ παρὰ τοὺς ἐμοὺς κατηγοροὺς, οἱ οὕτως
 ἄρα δεινοὶ εἰσιν ὥστε οἵτινες μὲν εἰσιν οὐδὲ ἐγὼ οἶδα. 5
 τοξεύουσι δὲ ἀφανῶς, ὥσπερ οἱ Ἰλισταεῖς ποτε Πελο-
 d ποννησίους, ἀποδιδράσκοντες ἐν νυκτὶ τὴν πολιορκίαν,
 ἐβαλλον ἀπὸ τοῦ σκοτοῦς διώκοντας μετὰ λαμπάδων.
 καὶ δὴ τὰ μὲν βέλη περιέχονται μοι ἔνθεν καὶ ἐνθεν
 ἀθρόα καὶ πολλὰ καὶ ποικίλα καὶ οὐδὲ ἐκ μιᾶς ἰσοδό- 10
 κης, τοὺς δὲ βάλλοντας οὔτε γινώσκω οὔτ' ἂν βουλοί-
 μην, ἀλλὰ ἀγαπῶ ὅτι πολέμιοι ὄντας οὕτω φανῶλοί εἰσι
 καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἤψατο τῆς ψυχῆς, ἀλλ' οὐδὲ ἐπέ-
 284 a γραψέ τι τοῦ σώματος οὐδὲ ἤλεγξέ τι τῶν φραγμάτων,
 ἀλλ' ὥσπερ ἂν πλείω καὶ ἐντονώτερά μοι ἐπιτοξάζων- 15
 ται, τοσῶδε ἐκφαίνουσι μᾶλλον τῶν ὅπλων τὸ στεγανόν
 τε καὶ ἄρρηκτον, ἃ Ἑγαιστος μὲν οὐκ ἐχαλκείυσάτο μοι
 ἐν τῷ Ὀλύμπῳ, θεοὶ δὲ οἱ φιλοσοφίας δοτῆρες καὶ
 προστάται, οἱ ὅντινα ἂν περιφράζωνται, ἀκριβῶς ἄτρο-
 τον ποιοῦσι μᾶλλον ἢ τὸν Καινέα, καὶ οὐδὲν ἀνύτουσιν 20
 οἱ μιξάνθρωποι ἢ μιξόδηροὶ ἀλιζόμενοι καὶ παίοντες
 δρυεὶ καὶ ἐλάταις, ἀλλὰ ἀκέραιος διαμένει καὶ ἀκλινής.
 b καὶ προσήκει αὐτῷ μῆζον φρονεῖν φέροντι ῥαδίως
 ὀγνυμοσύνας ἀνθρώπων ἢ ἐφρόνει ἐκεῖνος ὁ ἑξαμύνας
 φέρων ἐπὶ τῶν ὤμων τὸν λίθον τὸν ἐπτατάλαντον. ἐπὶ 25
 οὖν οἱ μὲν βάλλοντες εἰς τοῖμα φανὲς προελθεῖν οὐκ
 ἐθέλουσι καὶ στήναι ἐν μέσῳ παρ' ὑμῖν οὕτως καὶ
 ἐν περιόπτῳ, ἀλλ' ἐν γωνίαις που καταδεδύκασιν ἢ χη-
 ραμοῖς, τοὺς δὲ οἰστοὺς ὀρῶ πίπτοντας οὐκ οἶδα ὅθεν
 καὶ ἐν ποσὶ κυλινδομένους, φέρε ἑξαριθμῆσμαι τε αὖ- 30
 c τοὺς ἀνελόμενος ἐκ τῆς γῆς καὶ περὶ αὐτῷ διακλίσαι,

344, 24 ἑξαμύνας] In hoc verbo latere videtur nomen pro-
 prium aliquod, velut Ἑξαμύνας, de quo nomine ad Georgium
 Syncellum dixi vol. I. p. 402. 451. Quibus nunc adde gram-
 maticum in Anecdotis Boissonadii vol. I. p. 144. ubi vitiosus
 scriptum Ἑξαμύλου.

ἦν δύναμαι, καὶ ἐπιδείξαι τῶν ὄγκων τὴν μαλακότητα
 καὶ διαθρῆσαι εἰ δὴ τις εἴεν φαρμάκῳ ἀληλιμμένοι.
 ἴσως δ' αὖ καὶ πυκνὰ ἐπαρώμενοι καὶ μεταστρέφοντες
 εὔροιμεν ἀγχοῦ τῶν γλυκιδῶν καὶ τοῦτομα τοῦ βάλλον-
 5 τος ἐγκαχαραγμένον· ὁθενπερ καὶ Φιλίππῳ ἐπαράθη
 τῷ Μακεδόνι πολιορκοῦντι Μεθώνην ὁ βαλὼν ἐκ τοῦ
 τείχους τοξότης. Ἀστὴρ ὄνομα ἦν τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ
 ἐγκέκαστο ἐν τῷ βίλῃ. εἴεν. ἀλλ' ἀνάγκη χρῆ ἐκ τῆς
 εἰκότος καὶ ἀπίσθαι ἀληθινῶς τοῦ ἀγῶνος. d
 10 Δοκεῖ σὺν μοι χρήσασθαι προοίμιῳ, ὥσπερ οἱ
 ῥήτορες ποιοῦσι καθιστάμενοι τὸν λόγον. καὶ δὴ ἐχέτω
 ὡδέ μοι τὸ προοίμιον, ὅτι μὴδὲν καιρὸν οὗτοι νῦν οἱ
 ἐμοὶ κατήγοροι διαπράττονται, ἀλλ' ὅπερ πάλαι εἰώθε·
 καὶ ἐν τῇ φύσει ἐστὶ τῇ ἀνθρωπίνῃ, ἐξ οὗ φιλοσοφία
 15 παρὰ θεῶν ἐν γῇ ἐφάνη, τοῦτο αὖθις καὶ νῦν ὥσπερ
 νόσημα περιτρεπόμενον ἀνακυκλεῖται. ποιεῖται μὲν γάρ
 που καὶ τῶν ἄγαθὰ τοὺς κεκτημένους ἐπαφρόνους 285 a
 τε καὶ ἐπιβούλους καὶ βαρεῖς τοῖς τῶν αὐτῶν οὐ μετέ-
 χουσι, κἂν μὴδ' ὅτιοι ἀδικῶνται· καὶ τῷ πάντῃ οὐχ
 20 ἡδὲν ὁρᾷ τὸν πλοῦτον σεμνυνόμενον καὶ τῷ ἀφίππῳ
 τὸν ἱππικὸν καὶ τῷ ἀσθενεῖ τὸν ῥωμαλέον· σοφία δὲ
 ὅσῳ μείζον καὶ τελειώτερον ἀγαθόν, τοσοῦτῳ πλείους
 ἐγείρει τε καὶ ἀνίστησι πρὸς τὸν ἔχοντα ἢ δοκοῦντα.
 καὶ τοῦτο ἄνωθεν ἀρξάμενον ἐκ Πυθαγόρου, ὥσπερ
 25 κληρὸς τις ἀναγκαῖος διαδόσιμος, συμπαρίμεινε τοῖς ἀπὸ
 ἐκείνου ἐγγόνις. αὐτός τε γὰρ ὁ Μνησάρχου τοσούτῳ
 ἄρα ἀπέλαυσε τῆς πολυμνήτου σοφίας ὥστε μετανάστης b
 αἰεὶ διβίῃ, διὰ τοὺς βασκαίνοντας καὶ κολούοντας, ἐκ
 Σάρου μὲν εἰς Κρότωνα διὰ Πολυκράτην, ἐκ Κρότω-
 30 νος δὲ εἰς Λοκροὺς διὰ Γύλωνα· Λοκρῶν δὲ οὐχ εἰς
 ἡδὲν, ἀλλὰ πάντες Λοκροὶ οὐχ ὑπέμειναν Πυθαγόρου
 τὴν ἀρετὴν, ἀλλὰ μετεστήσαντο εἰς Τάραντα καὶ παρ-
 κίμψαν· Ταραντῖνοι δὲ αὖθις, ὥσπερ φορτίον, εἰς

345, 14 ἐστὶ τῇ Roulezian p. 78. Vulgo ἐστὶ καὶ τῇ.

26 ἐγγόνους] Vulgo ἐγγόνους.

30 Γύλωνα] Κύλωνα Menagius.

ed Diogenem Laert. II, 46.

Μετόπτευται· οὐ δὲ καὶ ἐπιλύττησιν ἐν τῷ πεμένει τῶν
 Μουσῶν, ταπταρίζοντα, ὡς φασιν, ἡμέρας φειδόμενος
 οἱ αὐτοῦ. τὰ δ' ἅμπερ Σακράτους τί ἐν θρυλοῖτο; ἐμπέ-
 πλησται γὰρ τὰ ὅλα τοῦ Μελήτου καὶ Ἀνύτου καὶ
 Ἀλκίνοος. Πλάτωνος δὲ οὐ μέχρι νῦν καταβῶσιν ὡς
 τρεῖς πλεῦστατες εἰς Σικελίαν ἐπὶ χρήμασι καὶ τραπέζῃ;
 Κηφισιδώρους δὲ καὶ Εὐβουλίδας καὶ Τιμαίους, Ἀμει-
 άρχους καὶ στροφὸν ὅλον τῶν ἐπιθυμίων Ἀριστοτέλει
 τῷ Σταγυρίῳ πότε ἂν καταλέξαιμι σιπαιῶς, ὧν καὶ
 λόγοι ἐκκινουῦνται εἰς τόνδε τὸν χρόνον, διατηροῦντες 10
 τὴν ἀπὸ τῆς καὶ φιλοσοφίας;

Τί ἂν οὖν ἐγὼ, ὃ ἄνδρες, ἀναγκασθῇ, εἰ πάντα
 d τὸν βίον σπουδάζας ὅπως ἂν τοῖς ἀνδράσι ἐκείνοις εἰς
 ἐμὴν δύναμιν συνεποιήμην, ἔπειτα ἀπέλαυσα τῶν ὁρίων
 τοῖς ἡγεμέσι καὶ προσέπειτα τοῖς αὐτοῖς ἔμοιχε τὰ 15
 αὐτὰ ἔχοντα μεταδιώκων, ἡρόθισά τι ἐπ' ἐμαυτὸν καὶ
 ἀπεπαυσάμην ὅλον ἑσπέρην τινα κηφίων κενετρομένων,
 οὔτε μάλ' ἐκὼν οὔτε προαιρούμενος, ἀλλ' ὅτι φύσει τὸ
 πρῶγμα τοῖονδε ἔστιν, ὃ λυκαῶν τε καὶ ἀγαπῶ, καὶ
 ἦτορ ἂν μεθύμην ἢ τὴν ψυχὴν; οὐ γὰρ εἰ ἐμπορίας 20
 286a μετεποιούμην, ὡς αἱ τὴν θάλατταν λογιζέσθαι
 ἐχρῆν, καὶ τὰ πνεύματα ἐξ οὐρίας, καὶ τὸ χρυσίον αἰ
 προσαιθέμενον ἐκ τοῦ φορτίου, ἀλλὰ καὶ χειμῶνας καὶ
 προβόλους καὶ ἐκβολὴν· ἔστι δὲ ὅτι καὶ πειρατικὴν ὁμι-
 λίαν, χειμῶνα ἕτερον τοῦτον τοῦ κλύδωνος χαλεπώτερον. 25
 ἀλλ' αὐτὸ δὲ τοῦτο χρὴν λαμβάνειν σημεῖον τοῦ κατὰ
 πόδας ἐκείνων βαδίζων καὶ μὴ πόρρω ἀποπλανᾶσθαι,
 ὅτι καὶ αἱ διαβολαὶ καὶ αἱ λοιδορίαι, ἃς οἱ νῦν με
 b διαβάλλουσιν, οὐκ ἄλλαι εἰσὶν ἢ ἃς τοὺς κλεινοὺς ἐκεί-
 νους καὶ θισπιότους οἱ πάλαι Τελχῖνες. ὁ γὰρ σοφί- 30
 στής καὶ ἐλαφὴς καὶ ὁ καινοτόμος πρῶτον μὲν Σα-
 κράτους ὀνείδη ἦν, ἔπειτα Πλάτωνος ἐφεξῆς, εἰδ' ὅστε-
 ραν Ἀριστοτέλους καὶ Θεοφράστου.

346, 3 θρυλοῖτο] Vulgo θρυλλοῖτο.
 Μελήτου.

4 Μελήτου] Vulgo

7 Ἀμειάρχους] καὶ Ἀμειάρχους Roulezianus p. 79.

Ἀμειάρχους Luchius in Lect. Att. p. 123.

15 ἔμοιχε]

Platonem de Rep. VIII. p. 553 b. comparat Iacobinus.

Καὶ δὴ ἐπεὶ οὐδὲν μοι τῆς ἀπολογίας ἄρκιον, εἰ
τοῦτομα τοῦτα ὁ σοφιστὴς ἐπιμονὴν μὲν ἐστὶ καὶ προσ-
ίχεται μοι ἐκ τῶν πραγμάτων, ἢ ἀποσιέεται αὐτὸ ἢ
ἀλήθεια, καὶ πάνυ ἐπιρρίπτεται. ὅτι μὴ δὴ πάσαι
5 σμνόν τε ἦν καὶ ἐπ' ἀξιώσει καὶ ὅτι Σόλωνος σοφιστὴν
ὠνόμαζον οἱ τότε ἄνθρωποι καὶ Πυθαγόραν, ἀπειρο-
κάλον ἂν εἴη κομφοδοποιῶν ὑμᾶς ὑπομνησάμεν καὶ
ἐνγγραφεῖν. καὶ οὗτοι δὴ περὶ οὐ ταύτην ἂν με τῇ ὁρμῇ
οὕτω καλοῖεν· οὐ γὰρ τιμᾶν με ἐθέλουσιν, ἀλλὰ λαιδοι-
10 ρεῖσθαι. ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦ ὀνόματος ὥσπερ νομίσματος
μετέπεισεν ἡ δύναμις κατὰ τοὺς ὑστερον χρόνους, ἐξ οὗ
Πρωταγόρας τε αὐτοῦ ἡμφισβήτη καὶ Πρόδικος ὁ Κείος
καὶ Γοργίας ὁ Λεοντίνος, οἱ ὥσπερ ἄλλο τι τῶν ἐνίκην
χρημάτων ἐκέραντον τὴν σοφίαν καὶ ἐπράττεοντο παλὶ
15 ἀργύριον τοὺς προσφορεῖντας, ἐκείνοι ἂν δὴ περὶ ἔλκουσιν
τοῦτομα καὶ οἱ νῦν ἐμὲ ἐπισκώπτοντες.

Σκοπεῖτε οὖν ὡς δικαίαν ποιήσομαι τὴν ἐξέτασιν,
εἰςί που ὑμῶν κείμενοι νόμοι, μᾶλλον δὲ ἴσως καὶ πᾶσιν
ἀνθρώποις, καθ' οὓς ἅπαντα ἐπισκώπῃς ὑμῶν ἀνεγκαῖον
20 καὶ πράττειν καὶ ὀνομάζειν, καὶ εἰ περὶ του ἀμφισβη-
τοίητε, ἴοντες ἐπὶ τοὺς νόμους διακρίνεσθε οὐ χαλεπῶς
ἐκ τῶν γραμμάτων. καὶ τοῖς φιλοσόφοις τοίητον οἱ 287 a
νόμοι εἰςί γεγραμμένοι, ἐξηγούμενοι καὶ διδάσκοντες
ὑπὲρ ὅτου ἂν αὐτοὶ πυνθανώμεθα. καὶ ἄλλῃ δὴ φιλο-
25 σόφῃ ἄλλοι νόμοι εἰσὶν, ὁπόσους συνέγραψεν ὁ ἀρχη-
γέτης τῶν λόγων, οὓς διώκει τε καὶ προϋστήσατο. τῇ
μὲν γὰρ τὰ Πλάτωνος αἰρουμένη, ὁπόσους Πλάτων
τῇ δὲ τὴν ποικίλην ἀγαπῶντι, ὁπόσους Ζήνων ὁ Κι-
τιώης, ὅτῃ δὲ μέλει ὁ κῆπος, ὁπόσους Ἐπίκορος ὁ
30 Νεοκλείους, καθάπερ Σόλωνος μὲν τῇ Ἀθηναίῃ, Αν-
κούργου δὲ τῇ Σπαρτιάτῃ. συμβαίνει οὖν τὸν αὐτὸν b
ἄνδρα πολλὰκις τοῖς μὲν τῆς πόλεως νόμοις ἀδύνα-
εἶναι, τοῖς δὲ Πλάτωνος ἀλίσκασθαι ἢ τοῖς Ζήνωνος.

347, 27 ὁπόσους Πλάτων Harduinus. Vulgo ὁπόσους Πλάτων.
28 Κριτικός] Vulgo Κριτικός. 30 Σόλωνος — Ἀνκούργου Pe-
tavius. Vulgo Σόλων — Ἀνκούργου.

Τοιοῦτον τοίνυν ἐστὶ καὶ ὁ νῦν ἱμὸς ἐπακαλοῦσι.
 τὸν γὰρ σοφιστὴν καὶ ἑποῖόν τι παρανόμημα ὁ σοφι-
 στής οἱ μὲν ἡμέτεροι νόμοι σθε λέγουσιν οὔτε δίκαιου-
 σιν, ἀλλὰ καὶ ἐντιμον ὑπολαμβάνουσιν εἶναι ἢ καὶ οὐ
 πάντῃ ἀχρεῖον τῇ πολιτείᾳ. ἡ δὲ Ἀκαδημία καὶ τὸ
 θ Λύκειον ἀποκλείει καὶ οὐ φασὶ τοῖς ἀνακτόροις προσ-
 ἦκεν τὸν ἄνδρα ἐκαῖνον, ὃς τοῦτο τὸ ὄνομα ἀγαπᾷ
 καὶ ἐξηργάζεται. δῆλον οὖν ὅτι καὶ ὑμῖν τήμερον,
 ἐπειδὴ ξυνήκτε ἐμὴν χάριν, ἐκ τοῦ Σόλωνος ἢ Δρά-
 κωντος ἢ Κλεισθένης ἢ Λυκούργου, ἀλλὰ τοὺς ἐντεῶ- 10
 θεν νόμους ἐξααστίον καὶ τὰ σύμβολα ἐκείνα βασαν-
 στίον καὶ τὰ γνωρίσματα ἃ διδόασιν τοῦ πράγματος
 οὗτοι οἱ νόμοι· καὶ εἰ μὲν δὴ τούτοις φανείη ἐνοχος
 καὶ ὑπεύθυνος, κατέχειν καὶ ἐνδιδόναι τοῖς καθηγόροις
 δ χρήσασθαι τῇ ἄγρῃ ὃ εἰ δὴ βούλονται· εἰ δὲ ἄλλῃ 15
 ἀποφέρει τὰ ἔχνη ἐκεῖνα καὶ τὰ σημεῖα, ἀδυνάτον με εἶναι
 τοῦ ὀνόματος.

Ἔστι τοίνυν Πλάτωνι τῷ Θεοπεσίῳ κύριος ἀνά-
 κλιως τούτων τῶν νόμων καὶ τεκμήρια ἐξυρηκμένα πολλὰ
 ἐφεξῆς καὶ οὐ δύσφραστα, ὧν χρη· ἐχομένους ἐχρηλα- 20
 τεῖν τοὺς μαστεύοντας τὸν σοφιστὴν. ταῦτα οὖν, ὡς
 ἔοικεν, εἰς μέσον ἡμῶν θάτεον, καὶ ἐξααστίον πότερον
 288 α ἀπαντὰ μοι οἰκεία καὶ τὰ πλείω, ἢ τὰ ἐλάττω. ἀνά-
 σκεσθε οὖν μου πρὸς Χαρίταν ἀτρέμας ἐξακριθμονμέ-
 νου ὁποσάκις οὗτος ὁ νομοθέτης ὅλον κυνηγέτης κύκλῳ 25
 θηρίον περιδραμὼν αἰρεῖ τὸν ἄνδρα καὶ σαγητεύει.
 δεικνύσι δὴ πρῶτον μὲν θηρευτὴν ἐμμισθον νέων πλου-
 σίων· δεύτερον δὲ ἔμπειρον περὶ τὰ μαθήματα τῆς
 ψυχῆς; τρίτον δὲ αὐτὸν κάπηλον τῶν ἀντῶν τούτων, τέ-
 ταρτον δὲ αὐτοεργὸν τε καὶ αὐτοπώλην, πέμπτον δὲ 30
 ἀγωνιστὴν περὶ λόγους τὴν ἑριστικὴν ἔχοντα τέχνην·
 β καὶ ὃν δὴ τελευταῖον κολοφῶνα ἐπέθηκε τῷ λόγῳ καὶ
 συνεδήσατο, δοξαστικὸν τινα περὶ τὸ μὴ ὂν καὶ μμητὴν
 διὰ φαντασμάτων καὶ τεχνίστην τῶν εἰδώλων τῆς αἰ-

θείας καὶ θαυμαστοῦ ἐν λόγοις. τοῦτων γὰρ δὴ
 πάντα τὰν ὁμοειδὲν τῶν λόγων τε καὶ τῶν ὀνομάτων τῇ
 σοφιστῇ περιέστησι τῇ γυναικί, εἴ πως αὐτοῦ τὸ πολυεπὲς
 καὶ πολὺπλοκον ἐνδείξαιτο καὶ παρασκήσει κατὰ δύναμιν.
 5 ἔν. χωρὶς δὲ ἕκαστον τούτων προχειρίζομενοι ἀπὸ τοῦ
 πρώτου, σκοπιώμεν ὅστις ἂν μοι αὐτῷ προσαρμύσῃ, καὶ ὃ
 τι ἂν εἴροισα ὥσπερ ἔχνος τηλαυγὲς τῆς ἡμῆς πορείας. 8

Ὅτι μὲν δὴ εὐδὲνα πῶ ἐγὼ πλούσιον νέον ἐθῆ-
 ρυνά τε καὶ μισθὸν ἐπραξάμην τῆς ὀμιλίας ἵστε που.
 10 ἅπαντες. ἵστε γὰρ ἅπαντες τοὺς ὀμιλητάς τοὺς ἡμῶν,
 ὅτι μήτε νέοι οὕτως εἰσὶν ὥστε εὐκόλως ἐξαπαταῖσθαι
 μήτε οὕτως ἄγαν πολὺσαρκοὶ ὥστε καὶ μισθὸν προσφά-
 ρικαυ τοῦ φρενακίζεσθαι. καὶ οὐ τί πού θράπτωμαι ἐπὶ
 τῷ πράγματι, οὐδ' αὖ σιμὸν ἡγοῦμαι καὶ ὑπερόγκον
 15 τὸ μὴ μισθωτός ποτε γενέσθαι. εἰ γὰρ δὴ ἰδεόμην ἐγὼ δ
 χρημάτων καὶ τῆς πρὸς τὰ ἀνγκαῖα ἐπικουρίας, μί-
 σθον μὲν οὐκ ἂν ὡμολόγησα εὐδὲ ἐγραψάμην, αὖτις
 ἀπώκησα δ' ἂν, εὖ ἵστε, Κρίτων, ποιήσεσθαι τῶν
 ἐρῶν ἐπιτηδεῖων καὶ ταμισίων, οἷον Κρίτων ἠντρεπίζα
 20 τῷ Σωφροστάκῳ, γυμίζων ὄστρακον κίλλον τῆς ἐφημέ-
 ρου δαπάνης. ἀλλ' οὔτε δέξομαι, ἀλλ' ἔδαρκεῖ μοι τὰ
 ὄντα, ὃ τε μισθὸς ἱκανὸς μοι ἔστιν, ὃν φέρουσιν ἡμῶν
 ἐκόντες, κοσμιότητα καὶ αἰδῶ καὶ σωφροσύνην καὶ τὰ 289 a
 μέτρια φρονεῖν καὶ τὸ μὴ ἀκαιρῶς εἶναι μηδὲ πλεγμαίνουσιν
 25 μηδὲ ἐλαθίλους, μηδὲ ἀχάριτες, μηδὲ ἄνω καὶ κάτω
 θρυλεῖν καὶ σιμνύνεσθαι διὰ βιβλίου, ὃ δὲ διαπραγματεύου-
 ρες ἐν ζῳῇ πλείω κατέπρηται χρόνον ἢ οἱ Ἕλληνες
 πορθοῦντες τὴν Τροίαν, καὶ οὐδέ τις αὐτῶν ἔπειτα μοι
 ὥσπερ ἀπὸ λουθοῦ οὐδὲ συμπαρασθῆναι τῶν σφίβωνος, ἐξ ἡ-
 30 μῖνός, οἷα τῶν σαπιστῶν ἕδος πολλὰ ἐπὶ λαοῖς, πῶς
 τέχνης, καὶ ἄλλων, ἅρα πόρρω εἰμι τοῦ καρδίου καὶ
 ἀπὸ τῆς ἀγέλης, ὅσπερ εἰσὶν ἡμεῖς οὐδ' ὅσοι με σοφιστὴν
 35 ὀνομάζουσι κολλῶσι προσλοιδορεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ ποῦν
 καλὴν φασὶ ζῆμιούμενον καὶ σιτοδοτοῦντα καὶ ἀριθμούντα

ἀργύριον οὕτω προσάγεσθαι καὶ συνέχειν τὸ ποιμνίον. καὶ εἴην ἄν, ὡς δοκεῖν, ἐγὼ κατὰ τούτους ἕτερον τρόπον ἐμμοσθος θηριωτῆς, οὐκ ἐπειδὴ λαμβάνω μισθόν, ἀλλ' ὅτι προσδαπανῶμαι.

Ἐγὼ οὖν καὶ περὶ ταύτης τῆς βλασφημίας ἢ ἐμμοσθίας, ὧ ἄνδρες, ὧδε ἔχω γνώμης. τὸ μὲν ἐπαρκεῖν ἀπλῶς καὶ ἀναλίσκων τοῖς ὁμιληταῖς δεομένοις πολὺ μοι φαίνεται ἐλευθεριώτερόν τε καὶ μεγαλοπρεπέστερον ἢ στρεβλοῦν τε αὐτοὺς καὶ κατατείνειν καὶ ἄγχειν ἀναγκάζοντα ἀποτινύναι μὴ εἶους τε ὄντας. ἀτὰρ οὐτ' ἐκεῖνο καὶ αὐτὸ ἀξίεπανον οἶτε τόδε, ἀλλὰ τόδε μὲν οὐδενώποτε ἀρετῆς σημεῖον, ἀλλὰ φιλοκερδοῦς καὶ ἱρασιχημαίτου ψυχῆς καὶ ἀτεχνῶς σοφιστικῆς καὶ ἐμμοσθοῦ, αἴθ' ὑπὲρ τῶν δημοσθένους δικῶν εἰθ' ὑπὲρ τῶν Ἀριστοφάνους δραμάτων αἴθ' ὑπὲρ τῶν πάντων ῥημάτων τε καὶ ὀνομάτων ὑπέχειν τὴν χεῖρα ἔξω τῆς χρείας καὶ χαλεπώτερον εἶναι τῶν δημοσίων πρακτόρων. ἐπεὶ καὶ Ἡρόδικος καὶ Πρωταγόρας ὁ Ἀβδηρίτης ὁ μὲν ὀρθοπέκυν τε καὶ ὀρθορρημοσθένην μισθοῦ ἐκδιδάσκων τοὺς νέους, ὁ δὲ τὰ Σιμωνίδου τε καὶ ἄλλων ποιήματα ἐξηγούμενος, σοφιστὴν ὅμως καὶ ἥστην καὶ ἐλεγέσθην. τὸ γὰρ ἐφ' οἷα δὴ σχήματι παιδείας ἀργυρολογεῖν παρὰ τῶν νέων τε καὶ πλουσίων, τοῦτο εἶναι φησι σοφιστὴν ὁ πρωτοστάτης τοῦ καταλόγου τῶν λόγων οὗς Πλάτων 290 οὐκ ἀνέων διαστήσας. τοῦτον οὐδὲ Ἰάκχον τὸν γυμνασίου τὸν Ταφαντῖνον οὐδὲ Ἡρόδικον τὸν Σηλυμβριανὸν παιδοτρίβην ἀφίησι τοῦ ὀνόματος, ἀλλὰ παραπετάσματα μὲν φησι ποιεσθαι· ἐγὼ ἄνδρες ἐκείνω τὰς τέχνας, τῇ δὲ ἀληθείᾳ σοφιστὰς ἱκανῶς εἶναι, ὅτι ἐχηματίζοντο ἀπὸ τῶν νέων· καὶ ὥσπερ οὐκ ἄν μετέπειτα οὐδὲ ἀνήσειεν οὐδὲ τὸν Ἀριστοτέλους προσποιούμενον εἶναι προφήτην, εἰ μισθὸν 30 παράσσειτο τῆς προφητείας, ἀλλὰ καθ' ἑξῆς τε καὶ ἀμφοβητήσας· ὡς ὑπαινέθην. καὶ γὰρ εἰ σεμνὸν τὸ σχῆμα

350, 25 τοῦτον οὐδὲ Iacobeus in append. ad Porz. Advers. p. 290. Vulgo τοῦ τοιαύτου. 27 Σηλυμβριανὸν Wesselingius ad Diodori S. XIII, 66. Vulgo Σηλυμβριανόν.

ἀληθινή ἢ σοφία, ἀλλ' οὐ χρεὶ γε αὐτὴν καταβάλλειν **b**
καὶ ἀργυρίου δεικνύναι ἄξιον. ἀλλ' ὅπως λέγω, τὸ μὲν
ἐφ' ὧν δὴ μαθήματα, εἴτε σπουδαιότερα εἴτε φαντα-
τέρω, μισθοφορεῖν παρὰ τῶν νέων σοφιστικῶν νομισθί-
5 μιν, εἰ τῷ λόγῳ ξυνεποιέμεθα· ὁ δὲ χεῖρα ὀρέγων καὶ
ἐπανορθῶν τὴν ἐνδειαν τῶν δεομένων, εἰ μὲν τὴν ψυχὴν
βελτίω κατασκευάζων καὶ τῇ σώματι ἐπικουροῖ, οὗτος
ἂν ὁ τέλειος νομίζετο καὶ ὁλόκληρος σωτὴρ τε καὶ ἐγ-
κερτής· εἰ δὲ τῆς σαρκὸς ἐπιμελοῖτο, ἐπιβουλευτοὶ δὲ
10 τῇ διανοίᾳ, σοφιστὴς μὲν ἂν εἴη καὶ ἀλαζών, μετρίως **c**
ταρὸς δὲ τοῦ ἀμφοτέρω λαβομένου.

Στοιαῖσθαι οὖν χρεὶ τοῦμόν ὅπως ἔχει καὶ ἀνα-
θεάσασθαι. καὶ δὴ συγχωρήσωμιν αὐτοῖς τὴν πρώτην,
ὥς ἄρα ἐγὼ πολλῶν ἀργυρίων τοὺς ὀμιλητὰς μεμίσθαι-
15 μαι καὶ ἐώνημαι, καὶ εἰσὶν οἱ μὲν πολλοὶ ἄρα μναστοί,
οἱ δὲ διμναστοί, οἱ δὲ δὴ ἄχρι ταλάντων. τί οὖν;
ἀνάγκη μοι παρὰ φύσιν σμικρὸν τι καὶ ἀπανταδίστα-
σθαι· ἔστιν ὅντινα ἴσται μετὰ τὴν ἐμὴν συνουσίαν —
λέγω δὲ οὐκ εἰ τις χρόαν τινὲ ἀσέφρηνειν εἰς τὸ διδα-
20 σκαλεῖον ἡμιμανθῆς καὶ ἐκάθ' ἑαυτοῦ χαλαρῶντος ἐπὶ ταῦ **d**
ξύλου, ὃν οὐχ οἷον τι ἦν ἐξαλαύνειν κύμα λυττῶντα καὶ
ρόπαλον ἐπηρμένον· οὗτος γὰρ οὐκ ἐμοὶ ξυγγέγονε καὶ
συνεμίλησεν, ἀλλὰ τῷ βᾶθρῳ τῷ ἡμῶ καὶ τῷ δωμα- **e**
τίῳ· οὗς δὲ ἐγὼ ἐγκρίνω τε καὶ παρὶ πλείστον πεισθί-
25 μαι — ἔστιν ὅντινα μετὰ τὴν ἐμὴν συνουσίαν διαφθε-
ρέντα καὶ χεῖρῳ ἐξ ἀμείνονος γεγεννημένον; καὶ πρόσθεν
μὲν ἐπισκεπῇ καὶ προῶν δακνόντα, νῦν δὲ τύφον με- **291 a**
στόν καὶ ἀποπληξίας; καὶ πάλαι μὲν τοὺς πολλοὺς
αὐτὸν ἀποδεχομένους, νῦν δὲ δυσχεραίνοντάς τε καὶ
30 παντῶντας; ἡκούσατε δὲ αὐτῶς τῶν ἐμῶν ἐπιστηδίων
ἐψηλαλογουμένου καὶ βρονθοπομένου ἐπὶ τοῖς συκωνό-
μοις ἢ ὀμνυμένοις ἢ παρηνύμοις; ἢ αὐτοὶ μὲν μέγαροι
φύσαι· εἰσὶν, ἐγὼ δὲ αὐτοὺς ὄγκον φαντάσμε καὶ χαν-

351, 11 λαβομένου] λαβομένου Stephanus.

23 βᾶθρῳ

Petavini. Vulgo. βᾶθρῳ.

30 φούσσαι Stephanus. Vulgo

ἀκούσαι.

c νότιτος, μαρτυρόμενός τε καὶ ἔγγυός τε πρὸς πάντας
 ἀνθρώπους, ὅτι ἄμεινον ξυνίᾳσι τῶν Ἀριστοτέλους· ἐ
 b ὦν ἐμὲ μᾶλλον ἀγαπῶσι καὶ θεραπεύουσι καὶ ἐμπλάσ
 τήν οἰκίαν ἅλις χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, αὐτοὶ δὲ ἐπαχθῆς
 καὶ φορτικὸὶ γίνονται πολλοῖς οὐδὲν δεομένοις; καίτοι
 ἀπὲρ ἐκάστου αὐτῶν πολλὰ ἔγω λέγειν καὶ ἀγαθὰ, ἀλλ'
 ἄμως οὐκ οἶμαι δεῖν τὸν μάρτυρα οἰκοῦν εἶναι. οὐδὲ
 γὰρ ἀθλητὴν ὁρῶ τὸν τοιοῦτον στεφανούμενον καὶ ἐν
 δοκμοῦντα, ὃν ὁ παιδοτρίβης ἐπαινεῖ μόνος καὶ οἱ
 c συνδαιπνοῦντες; ἀλλ' ὃν πολλοὶ ἐδιδάσαντο ἐν τοῖς γυ
 μνασίοις τραχηλιζόμενόν τε ραδίως καὶ μεταφέροντα τοῖς
 c ἀλκίῃσιν. ὅστις οὖν χρήματα μὲν οὐ πράττειται, ἀλλὰ
 θεωρεῖται, ἐπιδίδωσι δὲ καὶ ἀρετὴν τοῖς χρωμένοις, πόρ
 ρω ἂν οὔτεος σοφιστοῦ ἀποκρίνοιο.

Ἄλλ' ἐγὼ ὅναρ ὑμῖν ἀλλότριον ἀπαγγέλλω. καὶ
 μὴ πιστεύετε, ὦ ἄνδρες, τοῖς ὀνειρώττουσιν ὑπὲρ τῶν
 ἐμῶν θησαυρῶν, ὅτι μοι ταμιῖον ὑπερχεῖλες τε ἄγα
 θοὶ καὶ ἐξαντλοῦσιν οἱ βουλόμενοι ἀφιδύνας. καίτοι
 ὥφειλεν αὐτῶν ὑπαρ εἶναι τὸ ὄναρ. οὐ γὰρ ἂν φαῦλον
 j ἦν ἐλευθεριότητα καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐπαδείκνυσθαι οὐ
 μόνον ἐν λόγῳ καλῷ καὶ ἔργῳ, μάλιστα ἐκ πλοῦτου
 δικαιῶν ἀντιῶν κατιόντος· οὐ αἱ πηγαὶ πόρρωθεν ρέον
 d σιν ἄγαν διαφανεῖς καὶ κραταῖαι, καὶ οὐδαμῶς ἀπὸ
 μάλινος ῥαῖμα συμμιγνόμενον ἀδίκιας. ἀλλ' οὔτε μου
 τὰ πατρῷα ποσάδε ἱστῶν οὔτε ἐγὼ χρηματιστὴς καὶ
 παριστικῆς.

r 11 Ὁ τε αὖ λέγουσιν οἱ κατήγοροι, καὶ τοῦτο ἄλλο
 ὄναρ ἐστίν, ὥς ἔρα πυρῶν βασιλικῶν σωρούς ἀνθρώπους
 292 a δαπανῶ τοῖς ὁμιληταῖς καὶ διανέμω. δαπανῶ μὲν γὰρ
 πυρρῆς βασιλικούς· ἐκ πᾶν σιτοφυλακίῃν τῶν δημοσίων,
 καὶ ἐ τοῦτο σήμερον κοῦ σοφιστὴν εἶναι, πάντες ἂν εἴτε
 κεραισταί, οὐ μόνον ὑμεῖς οἱ ἐνθάδε συγκατημένοι, ἀλλὰ
 καὶ οἱ νεοκροάτορες καὶ οἱ βασιλικοὶ καὶ οἱ σπυτοκόμοι
 καὶ πάντες ὅσοι καλαμφοροῦσιν ὄρθριοι ἐπὶ τὰς ἐρχά-

ταῖς ἀλλ' ἐμῖνο δίκαιον ὑμᾶς ἐξετάζειν, ὅτι μοι ἐξὸν
οὐ σίτου μόνον διακοσίους μεδίμνους οὐδὲ ἐλαίου ἴσα
κεράμια — καίτοι τοῦλαιόν γε οὐπω ἴσασιν οἱ κατή- b
γοροι, ἀλλ' ἐξέφυγέ με οὐκ οἶδ' ὅπως, ἵνα μᾶλλον
5 σφαδάζοιεν καὶ ἀγανακτοῖεν — ἀλλ' ὅτι μοι οὐ ταῦτα
μόνα ἐξὸν παρὰ βασιλέως καρποῦσθαι, ἀλλ' ἐκείνου τοῦ
μακροῦ καταλόγου τῆς τρυφῆς καὶ τῆς εὐπαθείας,
ὅποσα ταῖς δέλτοις ἀκολουθεῖ ταῖς σφυρηλάτοις, καὶ
ταῦτα οὔτε ληπαρήσαντα οὔτε θωπεύσαντα οὔτε ἐτέρω
0 προστάτῃ χρησάμενον καὶ προσηγόρῳ, ἀλλ' αὐτοῦ πα-
ρόντος ἐπὶ τοῖς λόγοις, ὧν αὐτήκοος ἐγένετο οὐχ ἅπαξ
οὐδὲ δις, ἀλλὰ πολλάκις, ὥστε ἀξιῶσαι τῶν μεγίστων c
γερῶν, ὅμως ταῦτά μοι ἐξὸν οὐχ ὑπέιξα οὐδ' ὑπή-
κουσα, καὶ πάντῃ προθυμουμένον. εἰ δὲ ἐρῶς ἢ μῆ,
5 κοινωνοὶ γένεσθε τῆς γνώμης.

Φαίνεται μοι αἰσχιστον εἶναι καὶ ἀλλότριον ἀνδρός
ἐλευθέρου τὸ ψεύδεσθαι εἰς τὸ κυριώτατον τῶν ἑαυτοῦ
καὶ ἑξαπατᾶν τοὺς ἀνθρώπους· κυριώτατον δὲ τῶν
ἑαυτοῦ καὶ ἔργων καὶ παθημάτων ὁ τύπος τοῦ βίου
1 καὶ ὁ χαρακτήρ ὃν ὑποδύεται. ὅστις οὖν φιλοσοφίας
μεταποιούμενος, καὶ τοῦτο τοῦνομα ἔλκων τε καὶ ἀναγ-
κάζων, ἰστᾷ τε θεία ταρίχη καὶ ζυγομαχεῖ τοῖς ταμίαις,
τὸν οἶνον καὶ τὰ ὄψα ἀπαργυρίζων, οὗτος ψεύδεται d
μὲν τὸ τριβώνιον, ὅττι δὲ ἐπὶ τὴν ζώνην καὶ τὴν
2 χλαμύδα, καὶ φορτικώτερός ἐστι τῶν τὰ ὄπλα φερόντων
στρατιωτῶν. διὰ ταῦτα οὖν ὅσα μὲν τὴν χρεῖαν μοι
ἀναγκαίαν εἶχε καὶ οἷς σιτοδοτεῖ βασιλεὺς τοὺς οἰκητο-
ρας τῆς πόλεως, οὐ τοὺς στρατιώτας, ἀπολαύω καὶ
αὐτός, ὡς ἄνδρες, τὸ μέρος· μετέχω γὰρ τῆς πολιτείας
καὶ τὴν ἐνθάδε ξυνοίκησιν προὔτιμησα τῆς ἐνεγκούσης,
ἐν ᾗ ἢ ἢ τις διάγειν ἐφ' ἣν, κατατέμνεσθαι ἂν ἄξιός 293 a
εἶην, εἰ πυρῶν ἐτέρωθι προσδεοίμην. ὅσα δέ μοι τὸ
βαλάντιον ἐμίλλε γειμειῖν, οὐ τὸν λιμὸν ἀκεῖσθαι τῶν
ἀνδραπόδων, καὶ ὅσα ἀνάγκη εἰσδεχόμενον ἦν εὐθύς

353, 22 ἰστᾷ τε θεία Petavius. Vulgo ἰσταστέαται. 31 ἐφ' ἣν]
Aut ἐφ' ἣν scribendum, aut ἐφ' ἣν deleto τις. Vidit Petavius.

καὶ τοῦνομα περιηρῆσθαι οὐξοδαπὸν τῷ τριβωνῳ, ἀπασχυρισάμην τε ἀτανῶς καὶ οὐκ ἥσυχνα τοὺς προγόνους, οὐ τὰ αὐτὰ ἐφρόνουν περὶ βασιλείας καὶ φιλοσόφου καὶ ἄμφω ἐνόμιζον κατοικεῖν ὁμοίως ἐν ταῖς κορυσταῖς τῆς ἀνθρωπίνης εὐδαιμονίας καὶ προσωτέρω οὐκ ἔχειν ἢ
b προβήσεται. τὸν δὲ οἰόμενον καὶ μαῖζόν τι ἕτερον ὀνειροπολοῦντα κάτω που ἐστὶ πλανᾶσθαι οὐδὲ ἀνελθεῖν εἰς ἐκείνην τὴν σκοπιάν, ἢ ὑψηλοτάτῃ τέ ἐστι καὶ ὑπερκύπτει τὸν οὐρανόν· ἐνθεν οὐ μόνον γῆ καὶ θάλαττα ἄποπτος πᾶσα, ἀλλὰ καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ τοῦ Διὸς καὶ ἡ ἀληθινὴ προεδρία καὶ αἱ πηγαὶ τοῦ νέκταρος καὶ ὁ λειμὼν τῆς ἀμβροσίας· οὐ ἀναβῆσαι οὐκ ἔστι δέλτω χρυσῇ ἐποχουμένους, ἀλλ' εἴ τις ἐκείνης κρατήσῃ καὶ ἐπαύροίτο τῆς ἀρχαίας καὶ ἀθριπυδέστου, ἐν ἣ Πλάτων καὶ Πυθαγόρας τὰ γράμματα ἐχαράξαν
c την. ποῖον οὖν ἐγὼ σινοφυλάκιον ἐκνεῶ τοῖς ὁμιληταῖς τοῖς ἑμοῖς; ποίους δὲ πυροὺς ἐπιχέω, καθάπερ τοῖς νεωνήτοις τὰ καταχύματα; καὶ Ἀριστιππον μὲν τὸν Κυρηναῖον καὶ ταῦτα δεκαπλάσιοι ὄντες οἱ Διονυσίου πυροὶ οὐκ ἐποίησαν σοφιστήν· ἐγὼ δὲ ὑπερα-
d κοντίζω καὶ τὸν Γεργίαν, ὡς ἔοικεν, ἐπὶ ταῖς τριάκοντα χοῖνιξιν.

Ἀλλὰ δῆτα αὐτὸς μὲν ἀποκλείω τὸ ταμιεῖον καὶ ἥττον ἂν χαλκοῦν τῷ προείμην ἢ ξύμπασαν ὁμοῦ γεωμετρίαν καὶ ἀριθμούς· ἀπεβουκόλησα δὲ ἓνα τῶν νέων
d χρηστόν τε ἄγαν καὶ τεθραμμένον ἐν ὄρφανίᾳ, ὃς οἰκουρεῖ ὑπὲρ ἑμοῦ καὶ προτίθεται δύο τραπέζας, τὴν μὲν τρυφῆς γέμουσαν, τὴν δὲ ἀργυρίων· κῆτα προίσχονται αὐταῖς καὶ ἐκκρέμονται οἱ Ἀριστοτέλους μὲν οὐδὲν δεόμενοι, βίον δὲ χρήζοντες καὶ τοῦ γαμίζεσθαι πρὸς τὴν γαστέρα· καὶ δορυφορεῖ με ἐμβάλλοντα εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ συρφετὸς οὗτος καὶ ἡ γρυμαία, κεκραγότες

354, I οὐξοδαπὸν] οὐ ξυνοπαδὸν Harduinus. 3 οὐ τὴ] δι. τὰ Petavius. 25 ἀριθμούς Petavius. Vulgo ἀριθμοί. 28 κῆτα προερχομαι Stephanus. Vulgo καταπροερχομαι. 30 χρήζοντες Petavius. Vulgo χρήσασθαι.

καὶ ἐκβοῶντες ἐφ' ἑκάστῳ ῥήματι ὧν ἂν λέγω, καὶ α 294
 παραβαλλόμενοι πρὸς ἀλλήλους ὅστις ἄμεινον ἀποδοίῃ
 τὸ ἔργον ἐφ' ὃ θητεύουσιν. εἰ τοιούτον ἐγὼ χορόν τε
 καὶ χορηγὸν συνεστησάμην, πάντῃ ἂν εἶην σοφιστὴς καὶ
 οὐδέν τι μίον ἢ Πρωταγόρας ἀποχωρώμενος Καλλιᾷ τῇ
 λακκοπλούτῃ· ἀλλ' οὐδεὶς οὕτως εὐδόκιμος τῶν ἐμῶν
 μαθητῶν οὐδὲ ὑπερβάλλον σιναμωρία, ἀλλὰ προσέρ-
 χονται μὲν μοι καὶ ἀγαπῶσι, μισθὸν δὲ οὔτε εἰσφέ-
 ρουσιν οὔτε ἀποφέρονται. b

Τῷ μὲν οὖν αὐτὸς θηρεύω τε καὶ προσάγομαι;
 καὶ τίς ἡ ἐπρωδὴ καὶ ἡ μαγγανεία, δι' ἣν πολλοὶ ἀπο-
 λιπόντες καὶ τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα καὶ τὴν πρόσοικον
 Ἰωνίαν, ἐν αἷς ἀμφοτέραις διδασκαλεῖα μέγιστα φιλο-
 σοφίας, ἔπειτα εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν συμφοιτῶσι; καὶ
 οὐδέν αὐτοὺς ἀποκωλύει ἐξ ὧν ἡ πόλις μεγάλη τε ἔσται
 καὶ εὐδαίμων, καὶ οὐχ ἡδοναὶ ἐκχεχυμέναι, οὐ πανη-
 γύρεων θόρυβος, οὐ σχολῆς σπάνις καὶ ἡσυχίας, οὐκ c
 αὐτοῖς οὗτοι οἱ ὅξυ βλέποντες συκοφάνται καὶ τὰς αἰχμὰς
 τῇ χρῇ ἐπισείοντες; ῥηνῶ μὲν εἰπεῖν, ὧ ἄνδρες, μὴ
 καὶ ἀτεχνῶς δόξαιμι καλλωπίζεσθαι· συνειλάνουσι δὲ οἱ
 κατήγοροι τὰς ἀληθινὰς με ἐπαγωγὰς, αἷς χρῶμαι ἐπὶ
 τοὺς νέους, εἰς τὸ θέατρον ἐξενεγκεῖν ἀντὶ τῶν ψευδῶν
 καὶ πεπλασμένων. καίτοι αἰσθάνεσθε αὐτῶν ἱκανῶς
 καὶ οὐ σφόδρα ἀτήρητοι ὑμῖν εἰσιν· ὅμως δὲ ἔτι καὶ
 μᾶλλον ἀποκαλυπτέα καὶ γυμνωτέα. d

Ἐμοὶ νέφ' ὄντι συγγράμματα ἅττα πεποιήται, ἐν d
 οἷς τὸν κλῆρον κατεθέμην καὶ ἐθησαύρισα, ὃν παρὰ
 τῶν ἐμῶν πατέρων διεδεξάμην. καταλέγει τὰ συγγράμ-
 ματα ταῦτα ἴδιον μὲν οὐδέν οὔτε ἐμὸν οὔτε ἄλλου.
 ἐμφανίζειν δὲ ἐπιχειρεῖ τὸν νοῦν τὸν Ἀριστοτέλους καὶ
 ἐξάγειν ἐκ τῶν ῥημάτων ἐν οἷς ἐκεῖνος αὐτὸν καθ' ἑρξέ
 τε καὶ ἐφράξατο, τοῦ μὴ ἐπίδρομον εἶναι τοῖς παντάπα-
 σιν ἀμνήτοις. καὶ ταῦτα ἐγὼ τὰ συγγράμματα ἅλλα
 μὲν οὐδενὶ πώποτε ὥμην οὔτε χρεῖαν ἔξειν οὔτε ἔσε- 295 a

355, 7 σιναμωρία] Vulgo σιναμωρίας. Correxit Iacobaeus ad
 Ach. Tat. p. 609. : 9 ἀποφέρουσι Iacobaeus. Vulgo ἀπο-
 φέρουσι.

σθαι σπουδαῖα· οὐδὲ γὰρ οὕτω πολυτελεῖς καὶ ἀνδρείως
 ξυντεθέντα αὐτὰ ἠπιστάμην, ἐμὰ τε δὲ μόνῳ μνημό-
 συνα καὶ ἀποθήκῃ ὧν ἡκηόειν, ἐν', εἴποτε ἀποφύγοι
 τὴν μνήμην, ἐξῇ μοι ὥσπερ ἐκ ταμιείου λαμβάνειν
 ἀσφαλούς τε καὶ ἀναλώτου ἀπὸ τῆς λήθης· διὰ ταῦτα
 οὐκ ὀρωδοῦντός μου ὑπὲρ αὐτῶν καὶ ἐν φυλακῇ ποιου-
 μένου ὅπως ἂν μὴ θύραζε ἐκφοιτήσῃαν, λανθάνουσιν
 οἱ λόγοι οὗτοι ἀποδράντες οὐκ οἶδα ὅπως, καὶ μετὰ
 b σπουδῆς κυλινδούμενοι ἐξ ἄλλου εἰς ἄλλον ἀφικνούνται
 εἰς Σικεῶνα.

Ἦκει δὲ ἐν Σικεῶνι τηνικαῦτα ἀνὴρ, ὃν ἐγὼ φράτῃ
 ἂν ἀτρεκέστατά τε καὶ ἀδολώτατα τῶν γε ἐπ' ἐμοῦ
 Ἑλλήνων ἀντεilhφθαι φιλοσοφίας, ἀκουστής μὲν γεγο-
 νώς τοῦ Χαλκιδέως πρεσβύτου, θεραπέων δὲ οὐ τὴν
 νέαν ᾠδὴν, ἀλλὰ τὴν πατριὸν καὶ ἀρχαίαν τῆς Ἀκαδη-
 μίας καὶ τοῦ Ἀσκείου· οὐχ οἷος κολούειν τε καὶ πρι-
 σθαι καὶ βασκαίνειν, εἰ χρηστοῦ τινος ἕτερος μετα-
 ποιοῖτο, ἀλλ' οἷος συνεξορμᾶν καὶ συνοτρύνειν οὓς ἂν
 c αἰσθοίτο φρομένους πρὸς ἀρετὴν. οὗτος ὁ ἀνὴρ μικρὰ
 ὁμιλήσας τῇ ἐμῇ εἴτε σπουδῇ εἴτε παιγνίᾳ ταυτὸν μικροῦ
 ὑπέμεινε πάθος Ἀξιοθέᾳ τῇ φιλοσόφῳ καὶ Ζήνωνι τῷ
 Κιτιεῖ καὶ τῷ γεωργῷ τῷ Κορινθίῳ. Ἀξιοθέα μὲν γὰρ
 ἐπιλεξαμένη τι τῶν ξυγγραμμάτων ἃ Πλάτωνι πεποιήται
 ὑπὲρ πολιτείας, ᾤχετο ἀπιοῦσα Ἀθήναζε ἐξ Ἀρκαδίας,
 καὶ Πλάτωνος ἡκροᾷτο λανθάνουσα ἄχρι πόρου ὅτι
 γυνὴ εἴη, ὥσπερ ὁ Ἀχιλλεύς τοῦ Ἀνκομήδους· ὁ δὲ
 γεωργὸς ὁ Κορινθίος τῷ Γοργίᾳ ξυγγενόμενος — οὐκ
 αὐτῷ ἐκίνω Γοργίᾳ, ἀλλὰ τῷ λόγῳ ὃν Πλάτων ἔγρα-
 d φεν ἐπ' ἐλέγχῳ τοῦ σοφιστοῦ — αὐτίκα ἀφίει τὸν
 ἀγρόν καὶ τὰς ἀμπέλους Πλάτωνι ὑπέδθηκε τὴν ψυχὴν
 καὶ τὰ ἐκείνου ἐσπείρετο καὶ ἐφυτεύετο. καὶ οὗτός ἐστιν
 ὃν τιμᾷ ὁ Ἀριστοτέλης τῷ διαλόγῳ τῷ Κορινθίῳ. τὰ
 δὲ ἀμφὶ Ζήνωνος ἀρίδηλά τέ ἐστι καὶ ἀδόμητα ὑπὸ

356, 3 ἀποφύγοι] · Vulgo ἀποφύγοιτο.
 Videtur συνεξοτρύνειν scripsisse ut p. 256 a.
 εἴφ] Vide Huschklum de Annio Cimbri p. 63.

18 συνετρύνειν]

32 τῷ Κορι-

πολλῶν, ὅτι αὐτὸν ἡ Σωκράτους ἀπολογία ἐκ Φωκίης ἤγαγεν εἰς τὴν Παιδίην.

Αὐτὸς μὲν δὴ αὐτῇ ἐκείνῳ οὐκ ἔδειτο ἐπισκεῖσθαι 296 α
 οὐδαι, ἣν δὲ ἐνόμειεν ἀγέλην αὐτίκα ἐξώρμα ἅπασαν
 5 εἰς τὸν Βόσπορον. καὶ ἐπειδὴ ἡμφισβήτουν οἱ νεανίαι,
 πίμπει εἰς θεοῦ πεισμένους εἰ ἄρα ἄμεινόν τι ἐκείνος
 γινώσκει· καὶ φέροι τὴν αὐτὴν ψήφον ὁ θεός, οἷαν
 πάσαι ἀπὶ Σωκράτην. πιστεύσατε, ὦ ἄνδρες, γῆ τὸν
 Ἀπόλλω ἐκείνον, ὅτι ταῦτα ἐγὼ οὐ μῦθον συμπλίσας
 10 ὥσπερ μειρακίους προσάγω, οὐδὲ καταπλήττομαι ὑμᾶς
 τῷ κροτῇ, οὐδὲ καλλωπίζομαι καὶ ἀβρόνχομαι ἄνευ
 ἀνάγκης, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλως ἀμύνασθαι τοὺς
 λοιδορουμένους τε καὶ τοὺς βλασφημοῦντας ἢ πολλῶν β
 ἀμείνους ἐπιδεικνύντα τοὺς ἀγαπῶντας καὶ εὐφημοῦντας.
 15 ἐπεὶ καὶ Σωκράτης ἐκείνος πρὸ μὲν τοῦ οὐκ ἐξέφαινε
 τοῦ Πυθίου τὴν μαρτυρίαν, ἐπεὶ δὲ αὐτὸν Λύκων τε
 καὶ Ἄνυστος διεβαλλέτην καὶ Μέλητος ἐφειστήκει, γραψά-
 μενος ὡς σοφιστὴν καὶ διαφθορέα τῶν νέων, τότε δὲ
 ξυνηραγκάσθη τοῖς δικασταῖς ἀναβιβάσασθαι μάρτυρας
 20 τὸν θεόν. ἀλλ' ἐκείνοι μὲν οἱ δικασταὶ ὑπ' ἀγνωμο-
 σύνης τὸ παρατυχίαι ἐξηπατήθησαν καὶ ἐγοητεύθησαν
 ὑπὸ τοῦ λόγου ὃν ξυνέγραψε Πολυκράτης, Ἄνυστος δὲ γ
 ἐμισθώσατο. δῆμος γὰρ ἦσαν καὶ οὐδὲν ἱερὸν· ὑμεῖς
 δὲ ἔκκριτοι ἀπανταχόθεν καὶ προσέτι κοινωνεῖτέ μοι
 25 τοῦ ἀγῶνος. τὸ γὰρ ἄμεινόν τι εἶναι ἐμὸν πρᾶγμα ἢ
 κατὰ σοφιστὴν οὐκ ἄλλοι τινὲς πρότερον ὑμῶν καὶ
 ἐπέλαβον καὶ ἐπερήμισαν.

Μῶν ἄρα ἐτι θαυμαστόν, εἰ τοιούτοις ἐγὼ χρω-
 μένος ἀρωγοῖς τε καὶ συλλήπτορσι τοῦ κυνηγεσίου,
 30 ἐθηρευσάμην ὀλίγους νέους καὶ τοιούσδε ὑπὲρ ἑαυτοῦ
 κατηγμένος ἐστιάτορας καὶ μισθοδότας προσηγαγόμεν d
 τοὺς λίχνους τῶν μαθητῶν; οὐ γὰρ λίαν, ὡς φαίει,
 φαῦλαι εἰσιν αἱ ἄρχυς τε καὶ τὰ δίκτυα ὧν μικροῦ
 ἐμπροσθεν ἐμνήσθην, ἃ με ἀποδράντα τῆς οἰκίας αὐ-

τόματα περιδιῖ, ὥσπερ τὰ Δαιδάλου ἔργα, σαγηνεύοντα
καὶ συμπλέκοντα τοὺς νέους ὅσοι μὴ βεβυσμένοι εἰσὶ
τὰ ὤτα, καὶ προσάγει μοι τὴν ἄγρην οὔτε μέγα οὔτε
μικρὸν πραγματευομένην. ἀλλ' ἐκεῖνο θαυμαστὸν τῶν
297 ἀκατηγόρων, ὅτι ἐξόν αὐτοῖς τὰ δίκτυα ταῦτα ἐν τῇ
μέσῳ οὕτως περιτρέχοντα καὶ ἐν ταῖς χερσὶ τῶν ἀν-
θρώπων καταγαγεῖν ἀπὸ τῶν χαλίδων καὶ διασπάσαι
τὰ ἀκρωλένια καὶ ἐπιδιῖξαι τοὺς βρόχους ὅτι λαγαροὶ
ἄγρην καὶ ἀσθενεῖς καὶ ὑπὸ ἀγνοίας αὐτοῖς οἱ ἄνθρωποι
ἐγκαταδουῇται· οἱ δὲ τοῦτο μὲν ἢ οὐχ οἶοι τέ εἰσιν ἢ
οὐ προαιρουῖνται, ὥσπερ δὲ τὰ φᾶνλα τῶν κυνιδίων
ὑλακτοῦντα αἰὶ καὶ θορυβοῦντα, ταῦτα μὲν ὀνίκαται
οὐδὲν, ἀποσοβεῖ δὲ τὴν ἄγρην.

- b Εἶεν. τὸν μὲν δὴ ἔμμισθον σοφιστὴν μόλις πως
ἄρα διανενεύκαμεν. σκοπῶμεν δὲ ἐφεξῆς τὸν ἔμπορον 15
καὶ τὸν κᾶπηλον καὶ τὸν αὐτοπώλην, εἰ ἄρα τούτων
ἡμῖν προσήκει τι τῶν ὀνομάτων. λέγει τοίνυν ὁ Θεσπί-
σιος Πλάτων ὅτι οὔσης τινὸς τέχνης ἀλλακτικῆς, ἣ
διαμείβεται ὧν διδῶσιν ἃ λαμβάνει, ἣ μὲν ἐξ ἄλλης
πόλεως εἰς ἄλλην ὧν ἢ τε καὶ πράσιι χρωμένῃ καὶ μετα- 20
βάλλουσα τὰ ἀγώγιμα ἐμπορικῇ ὀνομάζεται ὑπὸ τῶν
ἀνθρώπων, ἣ δὲ ἐν πόλει μιᾷ καθημένη ἀλλακτικὴ
τῶν αὐτῶν τούτων, εἰ μὲν αὐτουργοῦσα τὰ αὐτῆς ἔργα
c νομίματος ἀποδιδόιτο, ὥσπερ οἱ μάγειροι καὶ οἱ βα-
λανεῖς, αὐτοπωλικὴ ἂν ἐν δίκῃ καλοῖτο, ἣ δὲ τὰ ἄλλο- 25
τρια ὠνούμενη κᾶπηλική· τούτων δ' οὖν τῶν τριῶν
ἐκάστην μίαν οὔσαν σχίζεσθαι διχῇ τῇ αὐτῇ τομῇ
καθ' ὃ τι ἀλλήλων διαφέρει τὰ ἀγοράσματα. ἔμπορον
γὰρ τὸν μὲν τίνα εἶναι σιτίων τε καὶ ἱματίων καὶ ὑπο-
δημάτων καὶ ἐν βραχεῖ ὅσων τὸ σῶμα τὸ ἡμέτερον 30
ἐπιδιδέε· τὸν δὲ τίνα λόγων τε καὶ μαθημάτων οἷς
ψυχὴ τρέφεται ἢ χολακεύεται· ὁμοίως δὲ αὖ κᾶπηλον,
d ὁμοίως δὲ καὶ αὐτοπώλην. εἴτε οὖν μουσικὴν τις εἴτε

γραμματιστικὴν εἴτε ζωγραφικὴν εἴτε ἄλλο τι ψυχῆς
 ὠφέλημα ἢ παραμύθιον ἐκ πόλεως εἰς πόλιν μετὰγων,
 ἐνθεν μὲν ἀνοίτῳ, ἐτέρωθεν δὲ ἀποδίδοιτο, ἔμπορος οὗ-
 5 τος οὐδέν τι μείον ἢ Λάμπης ὁ Αἰγινήτης· εἴτε αὐτοῦ
 καθιδρυμένος ἐν πόλει, καὶ τὰ μὲν ὠνούμενος μαθη-
 ματα, τὰ δὲ καὶ αὐτὸς τεκταινόμενος πωλοῖη καὶ ἀλ-
 λάττοιτο ἀργυρίου, κάπηλος οὗτος ἢ αὐτοπώλης κομ-
 ψότερος μικρῷ Σαράμβου καὶ Θιαρίωνος. καὶ οὕτως 298 a
 αὐ-τρικέφαλόν τινα αὐτίς ὥσπερ τὸν Γηρυόνην ἀπο-
 10 φαίνει τὸν σοφιστήν.

Τίνι αὖν με τῶν ἀλλαχτικῶν ἐγγράφουσιν οἱ κατή-
 γοροι; μῶν τῷ πλανήτῃ, ἢ τῷ σταδιαίῳ; ἐγὼ τοίνυν
 πολλαῖς μὲν ὠμίλησα πόλεσι καὶ ξυνεγενόμην, καὶ ἀπα-
 δέμησα μακρότερα ἢ ὁ Σωκράτης, οὐχ ὅσον εἰς Ποτί-
 15 δαιαν στρατεύομενος. ἀλλ' ὅπλα μὲν οὐκ ἤνεγκα ὑπὲρ
 ὑμῶν, ὑμῶν δ' αὖ εἵνεκεν πολλὴν γῆν ἐπῆλθον καὶ
 πολλὰς πόλεις μεγάλως τε καὶ εὐδαίμονας, ἀτὰρ δὴ καὶ
 τὴν μητρόπολιν τὴν ἡμετέραν, οὐ τὰ ἀρχαῖα Μέγαρα b
 λέγω, ἀφ' ὧν ὠρμήθησαν οἱ τῷ Βοσπόρῳ προσοική-
 20 σαντες, ἀλλ' ἢ τῶν μὲν ἄλλων πόλεων βασιλεύει, τῇ
 δὲ ὑμέτερά συμβασιλεύει. καὶ εἰ μὲν τι καὶ ἄλλο χρη-
 στὸν ἐξ ἐκείνης ὑμῖν ὑπῆρχε τῆς ἀποδημίας, οὐκ ἂν
 δυσχυρισαίμην· ἤγαγον δ' οὖν αὐτοῖς τὰ ἀγώγιμα ὅσα
 τέ μοι πρῶτα ὑπῆρχε καὶ ὅσα παρ' ὑμῖν ἐνθένδε λαο-
 25 ρισάμην ἐν εἰκοσιν ὅλοις ἐνιαυτοῖς, πολλὰ μὲν ἐκ τῶν
 ἀρχαίων συλλεξάμενος θησαυρῶν τῆς μνημοσύνης, ἔστι
 δὲ αὖ καὶ αὐτουργήσας. καὶ ὅπως δὴ οἱ πάντες ἐκείνοι
 περιφρονοῦντες καὶ οὐδὲν τῶν ἐξωθεν ἀφικνουμένων c
 θαυμάζουσιν ἢ ἐθέλοντες ἢ δυνάμενοι διὰ τὴν περιουσίαν
 30 τῶν οἴκοι θαυμάτων, ὅμως τοσόνδε ἐάλωσαν καὶ ἐκρα-
 τήθησαν ὑπὸ τῶν ἀγωγίμων τῶν ἡμετέρων, ὥστε πολ-
 λὴν μὲν χῶραν καρποῦσθαι διδόντες ψιλὴν καὶ πεφυ-
 τευμένην, πολὺ δὲ ἀργύριον, πολὺ δὲ χρυσίον, ἰόντες
 τε εἰς τὴν κατάλυσιν ὀσημέραι καὶ θαυμαστὰ δρῶντες

359, 23 τὰ ἀγώγιμα] „Plato in Protagora p. 313 c.“ Is-
 cobaius.

25 ὅλοις Petavius. Vulgo ὀλγοῖς.

ὅπως ἂν χρόνον τινὰ ἐκεῖ διατρέψας πάσαις κηλυσμένης
d τὰ Πυθαγόρου τεμένη καὶ τοὺς Πλάτωνος καὶ Ἀριστο-
τέλους νεὼς ἀναπετάσσαιμι αὐτοῖς κατὰ δύναμιν καὶ
δείξαιμι τὰ ἀγάλματα, ἐπειδὴ κείθεν οὐχ οἶοι τι ἦσαν,
ἀλλ' ἐγὼ τὰ μὲν ἀγώγιμα προῖκα ἐδίδουν, αὐτοὺς δὲ
ὀπίσω παρ' ὑμᾶς ἴμην, χεῖράς τε ἀπαρῶντο προσάγων
καὶ ἐπικούρον τῷ ἔρωτι τὸν μέγαν παρακαλεῖν βασιλέα.
καὶ τούτων τίνα ἄλλον μάρτυρα ἂν θμῖν παρασχοίμην
ἄξιοπιστότερον αὐτοῦ βασιλέως, οὗ καὶ ἀνεγνώσθη ὑμῖν
ἐν τῇ βουλῇ ἤδη μαρτυρία; πῶς ἂν σὺν ἐμπορευοίμην
ἐγὼ τὴν σοφίαν; καὶ παρὰ τίνας ἀφικνούμενος ἄλλους
299 a ἀνθρώπους ἢ παρ' οὓς μάλιστα καὶ πλείστον ἐξῆν;
οὗτοι δωτήτην ἀπέλυσαν τῆς ἐμπορίας.

Καὶ οὐ λέγω τὸ ἄστυ τοῦ Ἀντιόχου, οὐδὲ ὅσοις
ἐκεῖ ξυνέμιξα ἀνδράσι τὰ ἐμὰ φορτία μαστιέουσιν καὶ ὅ-
b περιποιουμένοις, οὐδὲ ὅσοις ἐν Γαλατίᾳ τῇ Ἑλληνίδι
καὶ αἱ μὲν πόλεις οὐχ οὕτω μεγάλαι, οὐδ' οἶαι τῇ με-
γίστῃ ἀμφισβητεῖν· οἱ δὲ ἄνδρες ἴστε ὅτι ὀξείας καὶ
ἀγχίνοι καὶ εὐμαθέστεροι τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, καὶ τρι-
βωνίου παραφανέντος ἐκκρέμονται εὐθὺς, ὥσπερ τῆς
b λίδου τὰ σιδήρια. οὗτοι οἱ ἄνδρες τί αὐκ ἂν πρόειπτο
ὥστε κύριοι γενέσθαι τῆς ἐξαγωγῆς τῶν Πλάτωνος μα-
θημάτων, οἱ ὑπὲρ τῶν Δημοσθένους δικῶν καὶ τῆς
Θουκυδίδου συγγραφῆς μικροῦ ἴσα τελούντες τοῖς τού-
των ἐμπείροις, ὅποσα Ξέρξης Θεμιστοκλεῖ τῷ Νεο-
κλέους; καὶ οἶδά ὅτι συγκάθηνται πολλοὶ καὶ συνδικά-
ζουσι πολλοὶ ἐξ ἐκείνων τῶν πόλεων. πυνθάνεσθε σὺν
c παρὰ τούτων εἰ ταῦτα ἐγὼ ἀληθῆ λέγω.

Καὶ ὅτι μὲν ἔμπορος οὐκ ἂν εἴην τινῶν μαθη-
μάτων, παρ' ἄλλων πυνθάνεσθε καὶ ἐπιζητεῖτε· ὅτι δὲ
οὔτε κάπηλος οὔτε αὐτοπώλης, αὐτὸ δὲ ὑμᾶς αὐτοὺς
ἐρωτᾶτε, εἰ ἐγὼ κάθημαι ἐπ' ἐργαστηρίου πιπράσκων
λογάρια μικρὰ ἢ μεγάλα, καὶ προὔταξάμην τὸ ζῆν ἐν
τοιαύτης τινὸς ἐργασίας, καὶ ταῦτα ὥσπερ οἱ ἄλλοι
σοφιστεῦντες τῶν καπήλων, προδιδυκύντες τὸν ἀρσενῆ 35

ρα, κεκράγασιν καὶ ἐκβοῶσιν ὅτι τοῦ νέκταρος ὁδῶδε τὸ πομα ἐκείνο καὶ ἡ κοτύλη πολυχανδυστέρα * * *

* * * * * d

5 φρονεῖν ὡς ἂν λέγει, καὶ οὐδεμίαν ὑπόθεσιν ποιου-
μένη, ἣν οὐ μᾶλλον γινώσκει τῶν ἐφεξῆς· ἀλλὰ καὶ
ἀς ἐκείναι δι' ἀδυναμίαν ἀπίστοις ἴδωσι, κινουσα καὶ
περικρούουσα ἐκκαθαίρει καὶ βεβαιοῦται. εὖ οὖν λέγε-
ται ἐπιστήμη εἶναι ἐπιστημῶν, ὅτι τὰ πείσματα αὐτῶν
10 ἐνθένδε ἐξήπται καὶ ὅτι ἀρχαῖων εὖσα αὐταῖς ἐπι- 300 a
στατεῖ καὶ ὑφηγεῖται ἢ μαρτυρεῖ ἢ χρηστέον τῶν προ-
βλημάτων, οὐχ ὅτι αὐτὴ προὔρου ποιεῖται ἐνδιατά-
σθαι ταῖς γνώμας οὐδὲ ἐντετακέναι τοῖς ἀγαθοῖς πρὸς
δὲ δὴ τὰς τέχνας καὶ βασιλευστέρας αὐτῆς ἢ ἐπιτροπείας
15 τε καὶ ἐξουσίας, καὶ βούλεται ὅλον ὑπόθεσιν ὁρῶσα χαμαὶ
ἐρχομένης γνωματεύειν ἐκαστὴν καὶ ἐξετάζειν εἴτε ὠφέ-
λιμος ὁρθῇ πολιτείᾳ εἴτε βλαβερὰ καὶ ἀκροσφαλῆς· καὶ
ἦντινα μὲν ὅλην παραδεκτέον ὡς ὑγιῇ, ἦντινα δὲ αὐ-
παντάπασιν ἐξοριστέον ὡς πᾶσι πόλεις ἐν τοῖς ἀνθρω-
20 πότημασι. τῷ γὰρ ὄντι ἀπαντα τέχνη τὰ μὲν ὑπ' αὐτῇ b
τεταγμένα χειρουργεῖν ἱκανὴ καὶ πᾶσι σκευάζειν τοῖς
δεομένοις, αὐτὴν δὲ οὐχ οἷα τι ἐξετάζειν ἄχρι τοῦ
ὠφέλιμος ἢ ἐπιβλαβής. ἀλλὰ καὶ τοῦτο τῶν τεχνῶν
πονηρὸν καὶ ἐνδεὲς, ὅτι ὁμοίως μὲν ἀγαθοῖς, ὁμοίως
25 δὲ φανούσις ὑπηρετοῦσι τὰ σφαιτέρη ἔργα· καὶ οὕτως ὁ
μαχαροποιὸς δοκιμαῖεν ἔχει εἰ ἀνδροφόνῳ τὴν μάχα-
ραν ἀποδώσεται οὔτε ὁ ναυπηγὸς εἰ ἀρπαγὴ ναυπηγή-
σεται, ὥσπερ τῷ Πάριδι Ἀρμυνίδης, οὔτε ὁ κυβερνή-
της εἰ σώζει ἐν τῷ πλοῦ ὃν καὶ βαπτίσαι ἄμεινον ἦν
30 εἰ δὲ καὶ φρόνησις καὶ σοφία τὰ ἔργα αὐτῶν ἀπευθύνει c
καὶ διατάττει, καὶ τοῦτο αὐτῶν τὸ ἄλλοιμα ἐξιάσεται
καὶ οὐ ξυγχωρήσει ὥσπερ τυφλοῖς προτείνειν τὰ δη-
μιουργήματα τοῖς ἀπαντῶσι. τοῦτ' οὖν ἐστίν ὁ λόγος
ὁ λόγος, ἐπιστήμην εἶναι ἐπιστημῶν καὶ τέχνην τεχνῶν,
35 ὅτι τῶν μὲν τὰς ἀρχὰς βεβαιοῦνται, τῶν δὲ ἐξετάζει
τὴν χρείαν.

νότητος, μαρτυρούμενός τε καὶ ἡγνυόμενος πρὸς πάντας
 ἀνθρώπους, ὅτι ἄμεινον ξυνίᾳσι τῶν Ἀριστοτέλους· ἐξ
 ὧν ἐμὲ μᾶλλον ἀγαπήσει καὶ θεραπεύουσι καὶ ἐμπιπλῶσι
 τὴν οἰκίαν ἅλεις χρυσοῦ καὶ ἑργύρου, αὐτοὶ δὲ ἐπαχθεῖς
 καὶ φορτικοὶ γίνονται πολλοῖς οὐδὲν δεομένοις; καίτοι
 ἑκαστοῦ αὐτῶν πολλὰ ἔχω λέγειν καὶ ἀγαθὰ, ἀλλ'
 ὅμως οὐκ οἶμαι δεῖν τὸν μάρτυρα οἰκοθεῖν εἶναι. οὐδὲ
 γὰρ ἀθλητὴν ὁρῶ τὸν τοιοῦτον στεφανούμενον καὶ ἐν-
 δοκμοῦντα, ὃν ὁ παιδοτρίβης ἐπαιτεῖ μόνος καὶ οἱ
 συνδαιπνοῦντες; ἀλλ' ὃν πολλοὶ ἐδιδάσαντο ἐν τοῖς γυ-
 μνασίοις τραχηλιζόμενόν τε ῥαδίως καὶ μεταφέροντα τοῖς
 ἁλκῆρας. ὅστις οὖν χρήματα μὲν οὐ πράττεται, ἀλλὰ
 θεωρεῖται, ἐπιδίδωσι δὲ καὶ ἀρετὴν τοῖς χρωμένοις, πόρ-
 ρον ἂν οὗτος σοφιστοῦ ἀποκρίνοιο.

Ἄλλ' ἐγὼ ὅναρ ὑμῖν ἀλλότριον ἀπαγγέλλω. καὶ
 μὴ πειθεσθε, ὡς ἄνδρες, τοῖς ὀνηρώτεουσιν ὑπὲρ τῶν
 ἡμῶν θησαυρῶν, ἅτι μοι ταμιεῖον ὑπερχυλές τε ἄγαν
 ἐστὶ καὶ ἐξαντλαῦσιν οἱ βουλόμενοι ἀφθόνηας. καίτοι
 ἄφελον αὐτῶν ὑπαρ εἶναι τὸ ὄναρ. οὐ γὰρ ἂν φανῶν
 ἦν ἐλευθεριότητα καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐπαδείκνυσθαι οὐ
 μόνον ἐν λόγῳ καλῷ καὶ ἔργῳ, μάλιστα ἐκ πλαίσιου
 δικαίου ἀντιθεῖν κατιόντος· οὐ αἱ πηγαὶ πόρρωθεν ῥέου-
 σιν ἄγαν διαφανεῖς καὶ πρᾶται, καὶ οὐδαμῶς πῦας
 μέλνουν· ὅπῃμα συμμιγνόμενον ἀδελίας. ἀλλ' οὔτε μου
 τὰ πατρῷα ποσάδε ἔστιν οὔτε ἐγὼ χρηματιστὴς καὶ
 ποριστικός.

Ὁ τε αὖ λέγουσιν ὡς κατήχορος, καὶ τοῦτο ἄλλο
 ὄναρ ἐστίν, ὡς ἄρα πυρῶν βασιλικῶν σωροὺς ἀνθρώους
 δαπανῶ τοῖς ὁμιληταῖς καὶ διανέμω. δαπανῶ μὲν γὰρ
 πυρῆς βασιλικούς· ἐκ πᾶν αὐτοφυλακίαν τῶν δημοσίων,
 καὶ ἐποῦτο σημεῖον καὶ σοφιστὴν εἶναι, πάντες ἂν εἴητε
 πορισταί, οὐ μόνον ὑμεῖς οἱ ἐκδιδάσκοντες συγκαταθήμενοι, ἀλλὰ
 καὶ οἱ συνειρηθέντες καὶ οἱ βαλάντις καὶ οἱ σπυροσόμε
 καὶ πάντες ὅσοι καλαμηφοροῦσιν ὄρθριοι ἐπὶ τὰς ἐρχά-

ταῖς ἀλλ' ἐκείνο δίκαιον ὑμᾶς ἐξετάζειν, ὅτι μοι ἐξόν
 οὐ σίτου μόνον διακοσίους μεδίμνους οὐδὲ ἐλαίου ἴσα
 κεράμια — καίτοι τοῦλαιόν γε οὐπω ἴσασιν οἱ κατή- b
 γοροι, ἀλλ' ἐξέφυγέ με οὐκ οἶδ' ὅπως, ἵνα μᾶλλον
 5 σφαδάζοιεν καὶ ἀγανακτοῖεν — ἀλλ' ὅτι μοι οὐ ταῦτα
 μόνα ἐξόν παρὰ βασιλέως καρποῦσθαι, ἀλλ' ἐκείνου τοῦ
 μακροῦ καταλόγου τῆς τρυφῆς καὶ τῆς εὐπαθειας,
 ὅποσα ταῖς δέλτοις ἀκολουθεῖ ταῖς σφυρηλάτοις, καὶ
 ταῦτα οὔτε ληπαρήσαντα οὔτε θωπεύσαντα οὔτε ἐτέρω
 10 προστάτῃ χρησάμενον καὶ προσηγόρῳ, ἀλλ' αὐτοῦ πα-
 ρόντος ἐπὶ τοῖς λόγοις, ὧν αὐτήκοος ἐγένετο οὐχ ἅπαξ
 οὐδὲ δις, ἀλλὰ πολλάκις, ὥστε ἀξιῶσαι τῶν μεγίστων c
 γιγῶν, ὅμως ταῦτά μοι ἐξόν οὐχ ὑπέῖξα οὐδ' ὑπή-
 κουςα, καὶ πάντῃ προθυμουμένου. εἰ δὲ ἐρῶς ἢ μὴ,
 15 κακῶν γένεσθαι τῆς γνώμης.

Φαίνεται μοι αἰσχιστον εἶναι καὶ ἀλλότριον ἀνδρός
 ἐλευθέρου τὸ ψεύδεσθαι εἰς τὸ κυριώτατον τῶν ἑαυτοῦ
 καὶ ἑκαπατῶν τοὺς ἀνθρώπους· κυριώτατον δὲ τῶν
 ἑαυτοῦ καὶ ἔργων καὶ παιδημάτων ὁ τύπος τοῦ βίου
 20 καὶ ὁ χαρακτήρ ὃν ὑποδύεται. ὅστις οὖν φιλοσοφίας
 μεταποιούμενος, καὶ τοῦτο τοῦνομα ἔλκων τε καὶ ἀναγ-
 κάζων, ἰστᾷ τε θεία ταρίχη καὶ ζυγομαχεῖ τοῖς ταμίαις,
 τὸν οἶνον καὶ τὰ ὄψα ἀπαργυρίζων, οὗτος ψεύδεται d
 μὲν τὸ τριβώνιον, ἄττει δὲ ἐπὶ τὴν ζώνην καὶ τὴν
 25 χλαμύδα, καὶ φορτικώτερός ἐστι τῶν τὰ ὄπλα φερόντων
 στρατιωτῶν. διὰ ταῦτα οὖν ὅσα μὲν τὴν χρεῖαν μοι
 ἀναγκαίαν εἶχε καὶ οἷς σιτοδοτεῖ βασιλεὺς τοὺς οἰκήτο-
 ρας τῆς πόλεως, οὐ τοὺς στρατιώτας, ἀπολαύω καὶ
 αὐτὸς, ὡς ἄνδρες, τὸ μέρος· μετέχω γὰρ τῆς πολιτείας
 30 καὶ τὴν ἐνθάδε ξυνοίκησιν προὔτιμῃσα τῆς ἐνιγκούσης,
 ἐν ᾗ ἢ ἢ περ τις διάγειν ἐφών, κατατέμνεσθαι ἂν ἄξιός 293 a
 εἶην, εἰ πυρῶν ἐτέρωθι προσδεοίμην. ὅσα δὲ μοι τὸ
 βαλάντιον ἐμελλε γεμίσιν, οὐ τὸν λιμὸν ἀκείσθαι τῶν
 ἀνδραπόδων, καὶ ὅσα ἀνάγκη εἰσδεχόμενον ἦν εὐθύς

353, 22 ἰστᾷ τε θεία Petavius. Vulgo ἰσταστέασι. 31 ἐφών]
 Aut ἐφῆ scribendum, aut ἐφῆμν deleto τις. Vidit Petavius.

- οὔτε ἑτερόν τινα πρὸς ὑμᾶς εἰσάγων, ὑμᾶς τε δικαστὰς ποιοῦμαι καὶ αὐτός φημι ἀγωνιεύσθαι. τὸ γὰρ δὴ λαν ἄτοπον τοῦτο καὶ θαυμαστὸν οὐ παρ' ἐμὲ ὄψεσθε συμβαῖνον, ἀλλὰ παρὰ τοὺς ἑμὺς κατηγόρους, οἱ οὕτως ἄρα δεινοὶ εἰσιν ὥστε οἵτινες μὲν εἰσιν οὐδὲ ἐγὼ οἶδα. 6
 τοξεύουσι δὲ ἀφανῶς, ὥσπερ οἱ Ἰλλαταεῖς ποτε Πελο-
 d ποννησίους, ἀποδιδράσκοντες ἐν νυκτὶ τὴν πολιορκίαν, ἔβαλλον ἀπὸ τοῦ σκότους διώκοντας μετὰ λαμπάδων. καὶ δὴ τὰ μὲν βέλη περικέχυται μοι ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἀθρόα καὶ πολλὰ καὶ ποικίλα καὶ οὐδὲ ἐκ μιᾶς ἰσοδο- 10
 κης, τοὺς δὲ βάλλοντας οὔτε γινώσκω οὐτ' ἂν βουλοίμην, ἀλλὰ ἀγαπῶ ὅτι πολέμιοι ὄντας οὕτω φανῶλοι εἰσι καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἤψατο τῆς ψυχῆς, ἀλλ' οὐδὲ ἐπὶ-
 284 a γραψέ τι τοῦ σώματος οὐδὲ ἤλεγξέ τι τῶν φραγμάτων, ἀλλ' ὅσῳ περ ἂν πλείω καὶ ἐντονώτερά μοι ἐπιτοξάζων 15
 ται, τοσῶδε ἐκφραίνουσι μᾶλλον τῶν ὀπλῶν τὸ στεγανόν τε καὶ ἄρρηκτον, ἃ Ἡφαιστος μὲν οὐκ ἐχαλκεύσατό μοι ἐν τῷ Ὀλύμπῳ, θεοὶ δὲ οἱ φιλοσοφίας δοτῆρες καὶ προστάται, οἱ ὅντινα ἂν περιφραζῶνται, ἀκριβῶς ἀπρω-
 τον ποιοῦσι μᾶλλον ἢ τὸν Καινέα, καὶ οὐδὲν ἀνύτουσιν 20
 οἱ μιξάνθρωποι ἢ μιξόθηροι ἀλιζόμενοι καὶ παλόντες δρυσι καὶ ἐλάταις, ἀλλὰ ἀκέραιος διαμένει καὶ ἀκλινής.
 b καὶ προσήκει αὐτῷ μῆζον φρονεῖν φέροντι ῥαδίως ὁ γγνωμοσύνας ἀνθρώπων ἢ ἐφρόναι ἐκείνος ὁ ἐξαμύνας 25
 φέρων ἐπὶ τῶν ὤμων τὸν λίθον τὸν ἐπτατάλαντον. ἐπεὶ οὖν οἱ μὲν βάλλοντες εἰς τοῦ μφανῆς προελθεῖν οὐκ ἐθέλουσι καὶ στήναι ἐν μέσῳ παρ' ὑμῖν οὕτως καὶ ἐν περιόπτῳ, ἀλλ' ἐν γωνίαις που καταδεδύκασιν ἢ χη-
 ραμοῖς, τοὺς δὲ οἵστοὺς ὀρῶ πίπτοντας οὐκ οἶδα ὅθεν καὶ ἐν ποσὶ κυλινδομένους, φέρε ἐξαριθμῆσμαι τε αὐ- 30
 c τοὺς ἀνελόμενος ἐκ τῆς γῆς καὶ πικραθῶ διακλάσαι,

344, 24 ἐξαμύνας] In hoc verbo latere videtur nomen proprium aliquod, velut Ἐξαμύας, de quo nomine ad Georgium Syncellum dixi vol. I. p. 402. 451. Quibus nunc adde grammaticum in Anecdotis Boissonadii vol. I. p. 144. ubi viduose ascriptum Ἐξαμύλον.

ἦν δύναμαι, καὶ ἐπιδειῖξαι τῶν ὄγκων τὴν μαλακότητα
 καὶ διαδοῖν εἰ δὴ τινες εἴαν φαρμάκῳ ἀλημιμένοι.
 ἴσως δ' ἂν καὶ πυκνὰ ἐπαρώμενοι καὶ μεταστρέφοντες
 εὖροιμεν ἀγχοῦ τῶν γλυφίδων καὶ τοῦνομα τοῦ βάλλον-
 5 τος ἐγκαταραγμένον· ὅθενπερ καὶ Φιλίππῳ ἐκρωράθη
 τῷ Μακεδόνι πολιορκούντι Μεδώνην ὁ βαλὼν ἐκ τοῦ
 τείχους τοξότης. Ἀστὴρ ὄνομα ἦν τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ
 ἐγκέκαστο ἐν τῷ βίλῃ. εἰεν. ἀλλ' ἀνάγειν χρὴ ἐκ τῆς
 εἰκόνος καὶ ἀπεισθαι ἀληθινῶς τοῦ ἀγῶνος. d
 10 Δοκεῖ οὖν μοι χρήσασθαι προοίμιῳ, ὥσπερ οἱ
 ῥήτορες ποιοῦσι καθιστάμενοι τὸν λόγον. καὶ δὴ ἐχέτω
 ᾧδὲ μοι τὸ προοίμιον, ὅτι μηδὲν καιτὸν οὗτοι νῦν οἱ
 ἐμοὶ κατήγοροι διαπράττονται, ἀλλ' ὅπερ πάσαι εἰώθε
 καὶ ἐν τῇ φύσει ἐστὶ τῇ ἀνθρωπίνῃ, ἐξ οὗ φιλοσοφία
 15 παρὰ θεῶν ἐν γῇ ἐφάνη, τοῦτο αὖτις καὶ νῦν ὥσπερ
 νόσημα περσπετόμενον ἀνακυκλεῖται. ποιεῖται μὲν γὰρ
 πον καὶ τᾶλλα ἀγαθὰ τοὺς κεκτημένους ἐπιφθόνους 285 a
 τε καὶ ἐπιβούλους καὶ βαρεῖς τοῖς τῶν αὐτῶν οὐ μετέ-
 χουσι, καὶ μὴδ' ὅτιοι ἀδικῶνται· καὶ τῷ πάντῃ οὐχ
 20 ἦδ' ὅρῳ τὸν πλοῦτον σεμνυνόμενον καὶ τῷ ἀφίππῳ
 τὸν ἱππικόν καὶ τῷ ἁσθενεῖ τὸν ῥωμαλέον· σοφία δὲ
 ὅσῳ μῖζον καὶ τελειώτερον ἀγαθόν, τοσοῦτ' ἐπὶ πλείους
 ἐγίρει τε καὶ ἀνίστησι πρὸς τὸν ἔχοντα ἢ δοκοῦντα.
 καὶ τοῦτο ἄνωθεν ἀρξάμενον ἐκ Πυθαγόρου, ὥσπερ
 25 κληρὸς τις ἀναγκαῖος διαδόσιμος, συμπαραμένει τοῖς ἀπὸ
 ἐκείνου ἐγγόνις. αὐτός τε γὰρ ὁ Μνησάρχου τοσόνδε
 ἄρα ἀπέλαυσε τῆς πολυνυμῆτος σοφίας ὥστε μετανάστης b
 αἰεὶ διβίῳ, διὰ τοὺς βασκαίνοντας καὶ κολούοντας, ἐκ
 Σάμου μὲν εἰς Κρότωνα διὰ Πολυχράτην, ἐκ Κρότω-
 30 νος δὲ εἰς Λοκροὺς διὰ Γύλωνα· Λοκρῶν δὲ οὐχ εἰς
 ἦδ' ἄλλα, ἀλλὰ πάντες Λοκροὶ οὐχ ὑπέμειναν Πυθαγόρου
 τὴν ἀρετὴν, ἀλλὰ μετεστῆσαντο εἰς Τάραντα καὶ παρ-
 ἐμψαν· Ταραντῖνοι δὲ αὖτις, ὥσπερ φορτίον, εἰς

345, 14 ἐστὶ τῇ Roulezius p. 78. Vulgo ἐστὶ καὶ τῇ.

26 ἐγγόνις] Vulgo ἐγγόνος.

30 Γύλωνα] Κύλωνα Menagius.

ad Diogenem Laert. II, 46.

Μεταίπνευται· οὐ δὲ καὶ διελύθησαν ἐν τῷ περὶ τῶν
Μουσῶν, τετταράκοντα, ὡς φασιν, ἡμέρας φειδόμενος
c αἰτου. τὰ δ' αἰμαρὶ Συκράτους τί ἂν θρυλοῖτο; ἐπι-
πλησται γὰρ τὰ ὥκα τοῦ Μελήτου καὶ Ἀνύτου καὶ
Λύκωνος. Πλάτωνος δὲ οὐ μέχρι τῶν καταβῶσιν ὡς
τρεῖς πλεύσαντες ὡς Σικελίαν ἐπὶ χερμασι καὶ τραπίῃ;
Κηφισιδώρους δὲ καὶ Εὐβουλίδας καὶ Τιμαίους, Δικαι-
άρχους καὶ στρατὸν ὅλον τῶν ἐπιθεμένων Ἀριστοτέλει
τῷ Σταγυρίῃ πὸς ἂν καταλέξαιμι εἰσαεὺς, ἂν καὶ
λόγοι ἐξικνουῦνται εἰς τόνδε τὸν χρόνον, διατηροῦντας 10
τὴν ἀπύχθειαν καὶ φιλοσοφίαν;

Τί ἂν εὖν ἐγώ, ὃ ἄνδρες, ἀναγκαστὴν, εἰ πάντα
d τὸν βίον σπουδάζας ὅπως ἂν τοῖς ἀνδράσιν ἐκείνοις ὡς
ἐμὴν δύναμιν συνεποίημην, ἐπειτα ἀπέλαυσα τῶν ὁμοίων
τοῖς ἡγεμέσι καὶ προσέπειτασα τοῖς αὐτοῖς ἔρμασι τὰ 15
αὐτὰ ἔχρη καταδιώκων, ἡρόθισά τε ἐπ' ἑμαυτὸν καὶ
ἐπισκευάσασθην ὅλον ἑσμὸν τινα κηφήνων κεννηρωμένων,
οὔτε μέλα ἐκὼν οὐδὲ προαιρούμενος, ἀλλ' ὅτι φύσει τὸ
πρῶγμα τοιοῦτά ἐστιν, ὃ λιπερῶ τε καὶ ἀγαπῶ, καὶ
ἦσαν ἂν μεθ' αὐτὴν ἢ τὴν ψυχὴν; οὐ γὰρ εἰ ἐμπορίας 20
286a μετεποιούμην, ἵλων αἰετὴν θάλατταν λογιζομαι
ἐχρῆν, καὶ τὰ πνεύματα ἐξ εὐρίας, καὶ τὸ χρυσίον αἰε
προσσυζόμενον ἐν τοῦ φορτίου, ἀλλὰ καὶ χειμῶνας καὶ
πρῶβλους καὶ ἐκβολὴν· ὅστις δὲ ὅτε καὶ πεπρατατὴν ὁμι-
λίαν, χειμῶνα ἕτερον τοῦτον τοῦ κλύδωνος χαλεπώτερον. 25
ἀλλ' αὐτὸ δὴ τοῦτο χρὴν λαμβάνειν σημεῖον τοῦ κατὰ
πάδας ἐκείνων βαδίζειν καὶ μὴ πόρρω ἀποπλανᾶσθαι,
ὅτι καὶ αἱ διαβολαὶ καὶ αἱ λοιδορίαι, ὧς οἱ νῦν με
b διαβάλλουσιν, οὐκ ἄλλαι εἰσὶν ἢ ὧς τοὺς κλεινοὺς ἐκεί-
νους καὶ θρασυαίους οἱ πάσαι Τελχῖνες. ὁ γὰρ σοφί- 30
στῆς καὶ ἀλαφῶν καὶ ὁ καινοτόμος πρῶτον μὲν Σω-
κράτους ὀνείδη ἦν, ἐπειτα Πλάτωνος ἐφεξῆς, εἰθ' ὅστι-
ραν Ἀριστοτέλους καὶ Θεοφράστου.

346, 3 θρυλοῖτο] Vulgo θρυλλοῖτο.

4 Μελήτου] Vulgo

Μελίτου.

7 Δικαιάρχους] καὶ Δικαιάρχους Rouletius p. 79.

Δικαιάρχους Lutzchius in Lect. Att. p. 123.

15 ἔρμασι]

Platonem de Rep. VIII. p. 553 b. comparat Iacobus.

Καὶ δὴ ἐντιϋθέν μοι τῆς ἀπολογίας ἀρκούν, εἰ
 τοῦτομα τοῦτο ὁ σοφιστὴς ἐπιμον μὲν ἐστὶ καὶ πρόσ-
 ἔχεται μοι ἐκ τῶν πραγμάτων, ἢ ἀποσείσται αὐτὸ ἢ
 ἀλήθεια, πᾶν πάνυ ἐπιρρίπτηται. ὅτι μὲν δὴ πάλα
 5 σμνόν τε ἦν καὶ ἐπ' ἀξιώσει καὶ ὅτι Σόλωνος σοφιστὴν
 ὠνόμαζον οἱ τότε ἄνθρωποι καὶ Πυθαγόραν, ἀμει-
 κάλου ἂν εἴη κωμοδοποιῶν ὑμᾶς ὑπομνήσκειν καὶ
 ἐγγραφεῶν. καὶ οὗτοι δῆπου οὐ ταύτη ἂν με τῇ ὁρμῇ
 οὕτω καλοῖεν· οὐ γὰρ τιμᾶν με ἐθέλουσιν, ἀλλὰ λοιδο-
 10 ρεῖσθαι. ἀλλ' ἐπεὶ δὴ τοῦ ὀνόματος ὥσπερ νομίσματος
 μετίσσειν ἢ δύναμις κατὰ τοὺς ὑστερον χρόνους, ἐξ οὗ
 Περταγόρας τε αὐτοῦ ἡμφισβήτη καὶ Πρόδικος ὁ Κρίτος
 καὶ Γοργίας ὁ Λεοντίνος, οἱ ὥσπερ ἄλλο τι τῶν ὀνίων
 χρημάτων ἐκέρχοντο τὴν σοφίαν καὶ ἐπράττετο παλὲ
 15 ἀργύριον τοὺς προσφαιτῶντας, ἐκάσας ἂν δῆπου ἔλκουσιν
 τοῦτομα καὶ οἱ νῦν ἐμὲ ἐπισκώπτοντες.

Σκοπεῖτε οὖν ὡς δικαίαν ποιήσομαι τὴν ἐξέτασιν,
 ὡς ποῦ ὑμῖν κείμενοι νόμοι, μᾶλλον δὲ ἔσως καὶ πᾶσιν
 ἀνθρώποις, καθ' οὓς ἅπαντα ἐκινῶν ὑμῖν ἀναγκαῖον
 20 καὶ πράττειν καὶ ὀνομάζειν, καὶ εἰ παρὶ του ἀμειβεῖν
 τοίητε, ἴοντες ἐπὶ τοὺς νόμους διακρίνεισθε οὐ χαλεπῶς
 ἐκ τῶν γραμμάτων. καὶ τοῖς φιλοσόφοις τοίχυν οἱ 287 a
 νόμοι εἰδὲ γεγραμμένοι, ἐξηγούμενοι καὶ διδάσκοντες
 ὑπὲρ ὅτου ἂν αὐτοὶ πυνθανώμεθα. καὶ ἄλλῃ δὴ φιλο-
 25 σοφῇ ἄλλοι νόμοι εἰσιν, ὁπόσους συνέγραψεν ὁ ἀρχη-
 γέτης τῶν λόγων, οὗς δικάει τε καὶ προϋστήσατο. τῇ
 μὲν γὰρ τὰ Πλάτωνος αἰρουμένη, ὁπόσους Πλάτων
 τῇ δὲ τὴν ποικίλην ἀγαπῶντι, ὁπόσους Ζήνων ὁ Κι-
 τισίς, ὅτε δὲ μέλει ὁ πῆκος, ὁπόσους Ἐπίκορος ὁ
 30 Νεοκλῆους, καθάπερ Σόλωνος μὲν τῇ Ἀθηναίῃ, Αν-
 κούργου δὲ τῇ Σπαρτιάτῃ. συμβαίνει οὖν τὰν αὐτῶν b
 ἄνδρα πολλὰκις τοῖς μὲν τῆς πόλεως νόμοις ἀντῆαν
 εἶναι, τοῖς δὲ Πλάτωνος ἀλίσκισθαι ἢ τοῖς Ζήνωνος.

347, 27 ὁπόσους Πλάτων Harduinus. Vulgo ὁπόσους Πλάτων.
 28 Καταδὲ] Vulgo Κανταδὲ. 30 Σόλωνος — Ἀνκούργου Pe-
 tavius. Vulgo Σόλων — Ἀνκούργου.

Τοιοῦτον τοίνυν ἐστὶ καὶ ὁ τῶν ἐμοὶ ἐπακλουσίων γὰρ σοφιστὴν καὶ ἐποιδόν τι παρανόμημα ὁ σοφιστής· οἱ μὲν ἡμέτεροι νόμοι οὔτε λέγουσιν οὔτε διώκουσιν, ἀλλὰ καὶ ἐντιμον ὑπολαμβάνουσιν εὔτεν ἢ καὶ οὐ πάντῃ ἀχρεῖον τῇ πολιτείᾳ. ἡ δὲ Ἀκαδημία καὶ τὸ
 θ Λάκειον ἀποκλείει καὶ οὐ φασὶ τοῖς ἀνακτόροις προσ-
 ἦκειν τὸν ἄνδρα ἐκείνον, ὃς τοῦτο τὸ ὄνομα ἀγαπᾷ καὶ ἐξηργάζεται. δῆλον οὖν ὅτι καὶ ὑμῖν τήμερον, ἐπειδὴ ξυνήκατε ἐμὴν χάριν, ἐν τοῦ Σόλωνος ἢ Δράκοντος ἢ Κλεισθένης ἢ Λυκούργου, ἀλλὰ τοὺς ἐντεῦ- 10
 θεν νόμους ἐξεαστέον καὶ τὰ σύμβολα ἐκείνα βασανιστέον καὶ τὰ γνωρίσματα ἃ διδόασιν τοῦ πράγματος οὗτοι οἱ νόμοι· καὶ εἰ μὲν δὴ τούτοις φανείη ἐνός καὶ ὑπεύθυνος, κατέχειν καὶ ἀντιδόναι τοῖς κατηγοροῖς
 δ χρῆσασθαι τῇ ἄγρῃ ὅ· εἰ δὲ ἄλλῃ πῃ 15
 ἀποφέρουσι τὰ ἔχνη ἐκείνα καὶ τὰ σημεῖα, ἀθρόον μὲν ἔσται τοῦ ὀνόματος.

Ἔστι τοίνυν Πλάτωνι τῷ θεοπεσίῳ κύριος ἀνά-
 πλιως τούτων τῶν νόμων καὶ τεκμήρια ξυνηρημένα πολλὰ ἐφεξῆς καὶ οὐ δύσφραστα, ὧν χρῆ· ἔχοντες ἔχνηλα- 20
 τεῖν τοὺς μαστεύοντας τὸν σοφιστὴν. ταῦτα οὖν, ὡς δοικεν, εἰς μέσον ἡμῖν θέτον, καὶ ἐξεαστέον πότερον
 288 α ἀπαντὰ μοι οἰκτεῖα καὶ τὰ πλείω, ἢ τὰ ἐλάττω. ἀνά-
 σκεσθε οὖν μου πρὸς Χαρίτων ἀτρέμας ἐξαριθμουμέ-
 νου ὁποσάκις οὗτος ὁ νομοθέτης οἷον κυνηγέτης κύκλῳ 25
 θηρίον περιδραμῶν αἰρεῖ τὸν ἄνδρα καὶ σαγηνεύει· δείκνυσιν δὲ πρῶτον μὲν θηρευτὴν ἐμμισθον νέων πλου-
 σίων· δεύτερον δὲ ἔμπερον περὶ τὰ μαθήματα τῆς
 ψυχῆς· τρίτον δὲ αὐτὸν κάπηλον τῶν αὐτῶν τούτων, τέ-
 ταρτον δὲ αὐτοουργόν τι καὶ αὐτοπώλην, πέμπτον δὲ 30
 ἀγνωστὴν περὶ λόγους τὴν ἰρυστικὴν ἔχοντα τέχνην·
 β καὶ ὃν δὴ τελευταῖον κολοφῶνα ἐπέθηκεν τῷ λόγῳ καὶ
 συνεδήσατε, δοξασιμὸν τινα περὶ τὸ μὴ ὂν καὶ μμητὴν
 διὰ φαντασμάτων καὶ τεχνίτην τῶν εἰδώλων τῆς ἀλη-

θείας καὶ θαυμασιωτάτων ἐν λόγοις. ταῦτα γὰρ δὴ
 ἅπαντα τὴν ὁμαδίην τῶν λόγων τε καὶ τῶν ὀνομάτων τῇ
 σοφιστῇ παραστήσει τῇ γενναίῃ, εἴ πως αὐτοῦ τὸ πολυειδές
 καὶ πολὺπλοκον ἐνδείξαιτο καὶ παραστήσει κατὰ δύναμιν.
 5 ἔν. χωρὶς δὴ ἕκαστον τούτων προχειρίζομενοι ἀπὸ τοῦ
 πρώτου, σκοπιῶμεν ὅστις ἂν μοι αὐτῷ προσαρμόσαι, καὶ ὃ
 τι ἂν εἴποιαι ὥσπερ ἔχρος τηλαυγὲς τῆς ἡμῆς πορείας. ©
 "Ὅτι μὲν δὴ οὐδένα πῶ ἐγὼ πλούσιον ἔβην ἰδή-
 ρευσά τε καὶ μισθὸν ἡφαξάμην τῆς ὁμολίας ἵστε που.
 10 ἅπαντες. ἵστε γὰρ ἅπαντες τοὺς ὁμιλητὰς τοὺς ἡμῶν,
 ὅτι μήτε κέοι οὕτως εἰσὶν ὥστε εὐκόλως ἔξαπαταῖνθαι
 μήτε οὕτως ἄγαν πολύνσαρκοι ὥστε καὶ μισθὸν προσφέ-
 ρειν τοῦ φρενακίζεσθαι. καὶ οὐ. τί πῶν θρέπτωμαι ἐπὶ
 τῷ πράγματι, οὐδ' αὖ σιμὸν ἔχομαι καὶ ὑπερόγκον.
 15 τὸ μὴ μισθωτὸς ποτε γινώσθαι. εἰ γὰρ δὴ ἰδεόμην ἐγὼ d
 χρημάτων καὶ τῆς πρὸς τὰ ἀνογκάζοντα ἐπικουρίας, μί-
 σθον μὲν οὐκ ἂν ὁμολόγησα οὐδὲ ἡφαξάμην, ἀλλ'
 ἀπώκησα δ' ἂν, ἐν ἵστε, Κρίτωνα ποιήσεσθαι τῶν
 ἡμῶν ἐπιτηδεύων καὶ ταμιῶν, οἷον Κρίτων ἡγερέπει
 20 τῷ Σωφροδέκῳ, γιμίζων ὄστρακον κῆλλον τῆς ἐφημέ-
 ρου δαπάνης. ἀλλ' οὔτε δέχομαι, ἀλλ' ἔδαρεϊ μοι τὰ
 ὄντα, ὃ τι μισθὸς ἱκανὸς μοι ἔστιν. ὃν φέρουσιν ἡμεῖς
 ἐκόντες, κοσμιότητα καὶ αἰδῶ καὶ σωφροσύνην καὶ τὸ 289 a
 μέτρια φρονεῖν καὶ τὸ μὴ σκαιὰς εἶναι, μηδὲ πλεγμαίνουσιν
 25 μηδὲ ψευδέουσιν, μηδὲ ἀχάριτες, μηδὲ ἄνω καὶ κάτω
 θρυλεῖν καὶ σιμύνεσθαι ἐν βιβλίῳ, ὃ διαπραγματεύου-
 τας ἐν λόγῳ πλείον καταρτίζει χρόνον ἢ οἱ Ἕλληνες
 παρθεύοντες τῇ Τροίᾳ, καὶ οὐδὲς αὐτῶν ἔπειτα μὴ
 ὥσπερ ἀπόλωτος οὐδὲ συμπαθεῖν τῷ πρίβανος ἔργῳ.
 30 μένος, οἷα τῶν σαρπητῶν. ἕτος πολλὰ ἐπαλάμην πρὸς
 τέχνης, καὶ ὅσως εἴσα πόρρω εἰμὶ τοῦ καρδαμύκου καὶ
 ἀπὸ τῆς ἀγέλης. οὐκ ἐγὼ γὰρ αὐτὸν ὅσῃ με σοφιστὴν b
 ὀνομάζουσι πολὺ μᾶλλον προσλογισαίμεθα, ἀλλὰ καὶ πούνη
 πάλιν φασὶ ζημιούμενον καὶ σιτοδοτοῦντα καὶ ἀριθμοῦντα

249, 22; δ. in Stephani. [Vulgo εἶναι. δ. in 20 Stephani].
 Vulgo σφυλλίζω.

ἀργύριον οὕτω προσάγειν καὶ συνέχειν τὸ ποιμνίον.
καὶ εἶπεν αὖν, ὡς δοκεῖν, ἐγὼ κατὰ τούτους ἕταρον τρό-
πον ἐμμισθος θηρευτῆς, οὐκ ἐπειδὴ λαμβάνω μισθόν,
ἀλλ' ὅτι προσδαπανῶμαι.

Ἐγὼ οὖν καὶ περὶ ταύτης τῆς βλασφημίας ἡ ἐν- 5
φημίας, ὧς ἄνδρες, ὧδε ἔχω γνώμη. τὸ μὲν ἐπαρκεῖν
● ἀπλῶς καὶ ἀναλίσκων τοῖς ὁμιληταῖς δεομένους πολὺ μοι
φραίνεται ἐλευθεριώτερόν τε καὶ μεγαλοπρεπέστερον ἢ
στραβιλοῦν τε αὐτοὺς καὶ καταταίνειν καὶ ἄγχειν ἀναγκά-
ζοντα ἀποτινύναι μὴ οἷους τε ὄντας. ἀτὰρ οὕτ' ἐκεῖνο 10
καθ' αὐτὸ ἀξίμεινον οὔτε τόδε, ἀλλὰ τόδε μὲν οὐδε-
κάποτε ἀρετῆς, θημίων, ἀλλὰ φιλοκλεδοῦς καὶ ἐρασι-
χρημάτου ψυχῆς καὶ ἀτεχνῶς σοφιστικῆς καὶ ἐμμισθοῦ,
εἰθ' ὑπὲρ τῶν δημοσθένους δικῶν εἰθ' ὑπὲρ τῶν Ἀρ-
στοφάνους δραμάτων εἰθ' ὑπὲρ τῶν πάντων ῥημάτων 15
τε καὶ ὀνομάτων ὑπέχειν τὴν χεῖρα ἔξω τῆς χρείας καὶ
d χαλεπώτερον εἶναι τῶν δημοσίων πρακτόρων. ἐπεὶ καὶ
Ἡρόδοτος καὶ Πρωταγόρας ὁ Ἀβδηρίτης ὁ μὲν ὀρθοί-
πειν τε καὶ ὀρθορρημοσύνην μισθοῦ ἐκιδιδάσκων τοῖς
νέους, ὁ δὲ τὰ Σιμωνίδου τε καὶ ἄλλων ποιήματα ἐξη- 20
γούμενος, σοφιστὴς ὅμως καὶ ἥστην καὶ ἐλεγέσθην. τὸ
γὰρ ἐφ' οἷον δὴ σχήματι παιδείας ἀργυρολογεῖν παρὰ
i. τῶν νέων τε καὶ πλουσίων, τοῦτο εἶναι φησι σοφιστὴν
ὁ πρωτοστάτης τοῦ καταλόγου τῶν λόγων οὗς Πλάτων
290 α· ἐπ' αὐτῶν διαστήσατο. τοῦτον οὐδὲ Ἰκκος τὸν γυμνα- 25
σὴν τὸν Τυφάντινον οὐδὲ Ἡρόδικον τὸν Σηλυμβριανὸν
παιδοτρίβην ἀφίησι τοῦ ὀνόματος, ἀλλὰ παραπετάσματα
μὲν φησι παιδεσθαι τὸν ἄνθρωπον ἐκείνῳ τὰς τέχνας, τῇ δὲ
ἀληθείᾳ σοφιστὰς ἵκανῶς εἶναι, ὅτι ἐχρηματίζοντο ἀπὸ
τῶν νέων καὶ ὥσπερ οὕτω αὖν μεθεῖτο οὐδὲ ἐκνήσειεν οὐδὲ τὸν 30
Ἀριστοτέλους προσποιούμενον εἶναι προφήτην, εἰ μισθὸν
πράττειτο τῆς προφητείας, ἀλλὰ καθ' ἑξῆς τε καὶ ἀμφο-
βητήσας ὡς ὑπευδένον. καὶ γὰρ εἰ σεμνὸν τὸ σχῆμα

350, 25 τοῦτον οὐδὲ Iacobaeus in append. ad Pora. Advers.
p. 290. - Vulgo τοῦ τοῦτοδου " 27. Σηλυμβριανὸν Wesselingius
ad Diodori S. XIII, 66. Vulgo Συλημβριανόν.

ἀληθινή ἡ σοφία, ἀλλ' οὐ χρή γε αὐτὴν καταβάλλειν ὅ
καὶ ἀργυρίου δεικνύναι ἄξιον. ἀλλ' ὅπερ λέγω, τὸ μὲν
ἐφ' ὧν δὴ μαθήματα, εἴτε σπουδαιότερα εἴτε φαντα-
5 μιν, εἰ τῷ λόγῳ ξυνεποιέμεθα· ὁ δὲ χεῖρα ὀρέγων καὶ
ἐπανορθῶν τὴν ἑνδεῖαν τῶν δεομένων, εἰ μὲν τὴν ψυχὴν
βελτίῳ κατασκευάζων καὶ τῷ σώματι ἐπικουροῖ, οὕτως
ἂν ὁ τέλειος νομίζετο καὶ ὁλόκληρος σωτὴρ τε καὶ ἐκ-
10 ιργάτης· εἰ δὲ τῆς σαρκὸς ἐπιμελοῖτο, ἐπιβουλεύσει δὲ
τῇ διανοίᾳ, σοφιστὴς μὲν ἂν εἴη καὶ ἀλαζών, μετριώ-
τιρος δὲ τοῦ ἀμφοτέρω λαβομένου.

Σκοπεῖσθαι οὖν χρή τοῦμόν ὅπως ἔχει καὶ ἀνα-
θιάσασθαι καὶ δὴ συγχωρήσωμιν αὐτοῖς τὴν πρώτην,
ὡς ἄρα ἐγὼ πολλῶν ἀργυρίων τοὺς ὁμιλητάς μεμίση-
15 μαι καὶ ἐώνημαι, καὶ εἶσιν οἱ μὲν πολλοὶ ἄρα μναῖοι,
οἱ δὲ διμναῖοι, οἱ δὲ δὴ ἄχρι ταλάντου. τί οὖν;
ἀνάγκη μοι παρὰ φύσιν μικρόν τι καὶ ἀπανθ' ἀδίσ-
σθαι· ἔστιν ὅντινα ἴσται μετὰ τὴν ἐμὴν συνουσίαν —
λέγω δὲ οὐκ εἰ τις χρόνιον τινὰ εἰσέφρησεν εἰς τὸ διδο-
20 σκαλεῖον ἡμιμανῆς καὶ ἐκάθ' ἑο· χασιώμενος ἐκ τοῦ αὐ-
ξήλου, ὃν οὐχ οἷόν τι ἦν ἐξαλείφειν κίνα λυττῶντα καὶ
ρόπαλον ἐπηρμένον· οὗτος γὰρ οὐκ ἐμοὶ ξυγγέγονε καὶ
συνωμίλησεν, ἀλλὰ τῷ βάρῳ τῷ ἐμῷ καὶ τῷ δωρε-
τίῳ· οὗς δὲ ἐγὼ ἐγκρίνω τε καὶ παρὲς πλείστον ποιῶ-
25 μαι — ἔστιν ὅντινα μετὰ τὴν ἐμὴν συνουσίαν διαφθε-
ρέντα καὶ χεῖρω ἐξ ἀμείνονος γεγενημένον; καὶ πρόσθεν
μὲν ἐπιεικῇ καὶ παῖον δοκοῦντα, νῦν δὲ τύφον με- 291 a
στόν καὶ ἀποπληξίαν; καὶ πάλαι μὲν τοὺς πολλοὺς
αὐτὸν ἀποδοχομένους, νῦν δὲ δυσχεραίνοντας τε καὶ
30 παντίζοντας; ἤκουσατε δὲ αὐτὸν τινος τῶν ἐμῶν ἐπιτηδείων
ἐψηφολογοσμήτων καὶ βρονθοτομήτων ἐκ τοῖς συσπύ-
μαις ἢ ὁμιλίαις ἢ παρενόμοις; ἢ αὐτοὶ μὲν μέτρα
φύσει εἰσὶν, ἐγὼ δὲ αὐτοὺς ὅγκον φαντάσμε καὶ χαν-

(νότητος, μαρτυρούμενός τε καὶ ἠγγνώμενος πρὸς πάντας
 ἀνθρώπους, ὅτι ἄμεινον ξυνιάσι τῶν Ἀριστοτέλους· ἐξ
 b ἂν ἐμὲ μᾶλλον ἀγαπήσῃ καὶ θεραπεύουσι καὶ ἐμπιπλάσι
 τὴν οἰκίαν ἄλις χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, αὐτοὶ δὲ ἐπαχθεῖς
 καὶ φορτικοὶ γίνονται πολλοῖς οὐδὲν διομένοις; καίτοι
 ἑκαστοῦ αὐτῶν πολλὰ ἔχω λέγειν καὶ ἀγαθὰ, ἀλλ'
 ὅμως οὐκ οἶμαι δεῖν τὸν μάρτυρα οἰκοῦν εἶναι. οὐδὲ
 γὰρ ἀθλητὴν ὁρῶ τὸν τοιοῦτον στεφανούμενον καὶ ἐν-
 δοκμοῦντα, ὃν ὁ παιδοτρίβης ἐπαινεῖ μόνος καὶ οἱ
 σπουδαῖνον οὖντες, ἀλλ' ὃν πολλοὶ ἐπιδέξαντο ἐν τοῖς γυ-
 μνασίοις τραχηλιζόμενόν τε ραδίως καὶ μεταφέροντα τοὺς
 c ἀλτήρας. ὅστις οὖν χρήματα μὲν οὐ πρᾶττεται, ἀλλὰ
 θεωρεῖται, ἐπιδίδωσι δὲ καὶ ἀρετὴν τοῖς χρωμένοις, πόρ-
 ρω ἂν οὗτος σοφιστοῦ ἀποκρίνοιο.

Ἄλλ' ἐγὼ ὅναρ ὑμῖν αἰλότριον ἀπαγγέλλω. καὶ ἡ
 μὴ παιδεύει, ὡς ἄνδρες, τοῖς ὀνηρώτευσαι ὑπὲρ τῶν
 ἡμῶν θησαυρῶν, ὅτι μοι ταμίῳ ἐπιχειρῶντις τε ἄγαν
 ἐστὶ καὶ ἐξαντλοῦσιν οἱ βουλόμενοι ἀφθόνης. καίτοι
 ὥφειλεν αὐτῶν ὕπαρ εἶναι τὸ ὄναρ. αὐτὰρ γὰρ ὅν φανῶλον
 ἦν ἐλευθεριότητα καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐπαδείκνυσθαι οὐ
 μένον ἐν λόγῳ καλῶ καὶ ἔργῳ, μάλιστα ἐκ πλαύτου
 d δικαίου ἀνωδιν κατιόντος· οὐ αἱ πηγαὶ πόρρωθεν ρέον-
 ται ἄγαν διαφανεῖς καὶ πραγαῖαι, καὶ οὐδαμῶς αἰετὰς
 μέλυνει ῥαῦμα θυμικὸν ἀδικίας. ἀλλ' οὔτε μου
 τὰ πατρώα ποσάδε ἐστὶν οὔτε ἐγὼ χρηματιστὴς καὶ
 ποριστικὴς.

1. Ὅ τε αὖ λῆγουσιν αἱ κατήγοροι, καὶ τοῦτο ἄλλο
 ὄναρ ἐστίν, ὡς ἔρα πυρῶν βασιλικῶν σωρούς ἀθρόους
 292a δαπανῶ τοῖς ἀμυληταῖς καὶ διανήμα. δαπανῶ μὲν γὰρ
 σωρούς βασιλικούς· ἐκ τῶν αὐτοφυλάκων τῶν δημοσίων,
 καὶ αἱ τοῦτο σημεῖον καὶ σοφιστὴν εἶναι, πάντες ἂν εἴητε
 σωροὶ, οὐ μόνον ὑμῖς οἱ ἐνθάδε συγκατηγμένοι, ἀλλὰ
 καὶ οἱ ἐνὶ ῥοῖσιν καὶ οἱ βασιλικοὶ καὶ οἱ αὐτοσκόμοι
 καὶ πάντες ὅσοι καλαμηφοροῦσιν ὀρθροὶ ἐπὶ τὰς ἐρχά-

ταῖς. ἀλλ' ἐμῖνο δίκαιον ὑμᾶς ἐξετάζειν, ὅτι μοι ἐξὸν
οὐ σίτου μόνον διακασίους μεδίμνους οὐδὲ ἐλαίου ἴσα
κεράμια — καίτοι τοῦλαιόν γε οὐπω ἴσασιν οἱ κατή- b
γοροί, ἀλλ' ἐξέφυγέ με οὐκ οἶδ' ὅπως, ἵνα μᾶλλον
5 στραδάξωιν καὶ ἀγανακτοῖεν — ἀλλ' ὅτι μοι οὐ ταῦτα
μόνα ἐξὸν παρὰ βασιλέως καρποῦσθαι, ἀλλ' ἐκείνου τοῦ
μακροῦ καταλόγου τῆς τρυφῆς καὶ τῆς εὐπαθείας,
ὅποσα ταῖς δέλτοις ἀκολουθεῖ ταῖς σφυρηλάτοις, καὶ
ταῦτα οὔτε λυπαρῆσαντα οὔτε θωπεύσαντα οὔτε ἐτέρω
10 προστάτῃ χρησάμενον καὶ προσηγόρῳ, ἀλλ' αὐτοῦ πα-
ρόντος ἐπὶ τοῖς λόγοις, ὣν αὐτήκοος ἐγένετο οὐχ ἅπαξ
οὐδὲ δις, ἀλλὰ πολλάκις, ὥστε ἀξιῶσαι τῶν μεγίστων c
γερῶν, ὅμως ταῦτά μοι ἐξὸν οὐχ ὑπεῖξα οὐδ' ὑπή-
κουσα, καὶ πάντῃ προθυμουμένου. εἰ δὲ ἐρθῶς ἢ μὴ,
15 κοινῶν γένεσθαι τῆς γνώμης.

Φαίνεται μοι αἰσχιστον εἶναι καὶ ἀλλότριον ἀνδρός
ἐλευθέρου τὸ ψεῦδεσθαι εἰς τὸ κυριώτατον τῶν ἑαυτοῦ
καὶ ἐξαπατᾶν τοὺς ἀνθρώπους· κυριώτατον δὲ τῶν
ἑαυτοῦ καὶ ἔργων καὶ παθημάτων ὁ τύπος τοῦ βίου
20 καὶ ὁ χαρακτήρ ὃν ὑποδύεται. ὅστις οὖν φιλοσοφίας
μεταποιούμενος, καὶ τοῦτο τοῦνομα ἔλκων τε καὶ ἀναγ-
κάζων, ἰσθῆ τε ὕψια ταρίχη καὶ ζυγομαχεῖ τοῖς ταμίαις,
τὸν οἶνον καὶ τὰ ὄψα ἀπαργυρίζων, οὗτος ψεύδεται d
μὲν τὸ τριβῶνιον, ἔττει δὲ ἐπὶ τὴν ζώνην καὶ τὴν
25 χλαμύδα, καὶ φορτικώτερός ἐστι τῶν τὰ ὄπλα φερόντων
στρατιωτῶν. διὰ ταῦτα οὖν ὅσα μὲν τὴν χρεῖαν μοι
ἀναγκαίαν εἶχε καὶ οἷς σιτοδοτεῖ βασιλεὺς τοὺς οἰκητό-
ρας τῆς πόλεως, οὐ τοὺς στρατιώτας, ἀπολαύω καὶ
αὐτός, ὡς ἄνδρες, τὸ μέρος· μετέχω γὰρ τῆς πολιτείας
30 καὶ τὴν ἐνθάδε ξυνοίχησιν προὔτιμῃσα τῆς ἐνιγκούσης,
ἐν ᾗ ἄπειρ τις διάγειν ἐφ' ἣν, κατατέμεσθαι ἂν ἄξιός 293 a
εἶην, εἰ πυρῶν ἐτέρωθι προσδεοίμην. ὅσα δέ μοι τὸ
βαλάντιον ἔμελλε γεμίζειν, οὐ τὸν λιμὸν ἀκείσθαι τῶν
ἀνδραπόδων, καὶ ὅσα ἀνάγκη εἰσδεχόμενον ἦν εὐθύς

353, 22 ἰσθῆ τε ὕψια Petavius. Vulgo ἰστυτεύει. 31 ἐφ' ἣν]
Aut ἐφ' ἣν scribendum, aut ἐφ' ἣν deleto τις. Vidit Petavius.

καὶ τοῦνομα περιῆρθαι οὐξοδαπὸν τῷ τριβωνίῳ, ἀπε-
 σχυρισάμην τε ἀτενῶς καὶ οὐκ ἥσυχνα τοὺς προγόνους,
 οὐ τὰ αὐτὰ ἐφρόνουν περὶ βασιλείας καὶ φιλοσόφου καὶ
 ἄμφω ἐνόμιζον κατοικεῖν ὁμοίως ἐν ταῖς κορυφαῖς τῆς
 ἀνθρωπίνης εὐδαιμονίας καὶ προσωτέρω οὐκ ἔχειν ἢ
 b προβήσεται. τὸν δὲ οἰόμενον καὶ μειζόν τι ἕτερον ὄντι-
 ροπολοῦντα κάτω που ἐστὶ πλανᾶσθαι οὐδὲ ἀνελθεῖν
 εἰς ἐκείνην τὴν σκοπιάν, ἣ ὑψηλοτάτη τέ ἐστι καὶ
 ὑπερκύπτει τὸν οὐρανόν· ἐνθεν εὐ μόνον γῇ καὶ θά-
 λαττα ἄποπτος πᾶσα, ἀλλὰ καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ τοῦ
 Διὸς καὶ ἡ ἀληθινὴ προεδρία καὶ αἱ πηγαὶ τοῦ νέκτα-
 ρος καὶ ὁ λειμὼν τῆς ἀμβροσίας· οὐ ἀναβῆναι οὐκ
 ἔστι δέλω φ χρυσῇ ἐποχουμένους, ἀλλ' εἰ τις ἐκείνης
 κρατήσῃ καὶ ἐπαύροιτο τῆς ἀρχαίας καὶ ἀθριπιδέστου,
 ἐν ἣ Πλάτων καὶ Πυθαγόρας τὰ γράμματα ἐγαράζα-
 c σην. ποῖον οὖν ἐγὼ σιτοφυλάκιον ἐκκεῖν τοῖς ὁμιλη-
 ταῖς τοῖς ἐμοῖς; ποίους δὲ πυροὺς ἐπιχέω, καθάπερ
 τοῖς νεωνήτοις τὰ καταχύματα; καὶ Ἀριστιππον μὲν
 τὸν Κυρηναῖον καὶ ταῦτα δεκαπλάσιοι ὄντες οἱ Διο-
 νυσίου πυροὶ οὐκ ἐποίησαν σοφιστήν· ἐγὼ δὲ ὑπερα-
 κοντίζω καὶ τὴν Γοργίαν, ὡς δοικεν, ἐπὶ ταῖς τριάκοντα
 χοίνιξιν.

Ἀλλὰ δῆτα αὐτὸς μὲν ἀποκλείω τὸ ταμιεῖον καὶ
 ἥττον ἂν χαλκοῦν τῷ προείμην ἢ ξύμπασαν ὁμοῦ γεω-
 μετρίαν καὶ ἀριθμούς· ἀπεβουκόλησα δὲ ἓνα τῶν νέων
 d χρηστόν τε ἄγαν καὶ τεθραμμένον ἐν ὀρφανίᾳ, ὃς οἰ-
 κουρεῖ ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ προτίθεται δύο τραπέζας, τὴν
 μὲν τρυφῆς γέμουσαν, τὴν δὲ ἀργυρίων· κῆτα προῖ-
 σχονται αὐταῖς καὶ ἐκκρέμονται οἱ Ἀριστοτέλους μὲν
 οὐδὲν διόμενοι, βίβου δὲ χρῆζοντες καὶ τοῦ γεμίζεσθαι
 τὴν γαστέρα· καὶ δορυφορεῖ με ἐμβάλλοντα εἰς τὴν
 ἀγορὰν καὶ συρφετὸς οὗτος καὶ ἡ γρυμαία, κεκραγότες

354, 1 οὐξοδαπὸν] οὐ ξυνοδαπὸν Harduinus. 3 οὐ τὰ]
 δεῖ τὰ Petavius. 25 ἀριθμούς Petavius. Vulgo ἀριθμοί.
 28 κῆτα προτοχοῦται Stephanus. Vulgo καταπροτοχοῦται.
 30 χρῆζοντες Petavius. Vulgo χρῆζεσθαι.

καὶ ἐκβοῶντες ἐφ' ἐκάστῳ ῥήματι ὧν ἂν λέγω, καὶ α 294
 παραβαλλόμενοι πρὸς ἀλλήλους ὅστις ἀμεινον ἀποδοίη
 τὸ ἔργον ἐφ' ὃ θητεύουσιν. εἰ τοιοῦτον ἐγὼ χορόν τε
 καὶ χορηγὸν συνεστησάμην, πάντῃ ἂν εἶην σοφιστὴς καὶ
 5 οὐδέν τι μίον ἢ Πρωταγόρας ἀποχρώματος Καλλία τῷ
 λακκοπλούτῳ, ἀλλ' οὐδεὶς οὕτως εὐδόκιμος τῶν ἐμῶν
 μαθητῶν οὐδὲ ὑπερβάλλων σιναμωρία, ἀλλὰ προσέρ-
 χονται μὲν μοι καὶ ἀγαπῶσι, μισθὸν δὲ οὔτε εἰσφέ-
 ρουσιν οὔτε ἀποφέρουσι.

10 Τῷ μὲν οὖν αὐτὸς θηρεύω τε καὶ προσάγομαι;
 καὶ τίς ἢ ἐπιδὴ καὶ ἢ μαγγανεία, δι' ἣν πολλοὶ ἀπο-
 λπόντες καὶ τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα καὶ τὴν πρῶσοικον
 Ἰωνίαν, ἐν αἷς ἀμφοτέραις διδασκαλεῖα μέγιστα φιλο-
 σοφίας, ἔπειτα εἰς τὴν πόλιν ἡμῖν συμφοιτῶσι; καὶ
 15 οὐδὲν αὐτοὺς ἀποκωλύει ἐξ ὧν ἢ πόλις μεγάλη τε ἔστι
 καὶ εὐδαίμων, καὶ οὐχ ἡδοναὶ ἐκκεχυμέναι, οὐ πανη-
 γύρεων θόρυβος, οὐ σχολῆς σπάνις καὶ ἡσυχίας, οὐχ
 αὐτοῖς οὗτοι οἱ ὅξυ βλέποντες συκοφάνται καὶ τὰς αἰχμὰς
 τῷ χρῶ ἐπισείοντες; ῥοκνῶ μὲν εἰπεῖν, ὧ ἄνδρες, μὴ
 20 καὶ ἀτεχνῶς δόξαιμι καλλωπίζεσθαι· συνελάνουσι δὲ οἱ
 κατήγοροι τὰς ἀληθινὰς με ἐπαγωγὰς, αἷς χρῶμαι ἐπὶ
 τοὺς νέους, εἰς τὸ θάνατον ἐξενεγκεῖν ἀντὶ τῶν ψευδῶν
 καὶ πεπλασμένων. καίτοι αἰσθάνεσθε αὐτῶν ἱκανῶς
 καὶ οὐ σφόδρα ἀτήρητοι ὑμῖν εἰσιν· ὅμως δὲ ἔτι καὶ
 25 μᾶλλον ἀποκαλυπτεῖα καὶ γυμνωτεῖα.

Ἐμοὶ νέφ' ὄντι συγγράμματα ἅττα πεποιήται, ἐν d
 οἷς τὸν κληρὸν κατεθέμην καὶ ἐθησαύρισα, ὃν παρὰ
 τῶν ἐμῶν πατέρων διεδεξάμην. καταλέγει τὰ συγγράμ-
 ματα ταῦτα ἴδιον μὲν οὐδέν οὔτε ἐμὸν οὔτε ἄλλον,
 30 ἐμφανίζειν δὲ ἐπιχειρεῖ τὸν νοῦν τὸν Ἀριστοτέλους καὶ
 ἐξαγεῖν ἐκ τῶν ῥημάτων ἐν οἷς ἐκαίνομαι αὐτὸν καθ' ἑρξέ
 τε καὶ ἐφράξατο, τοῦ μὴ ἐπιδόρομον εἶναι τοῖς παντάπα-
 σιν ἀμυήτοις. καὶ ταῦτα ἐγὼ τὰ συγγράμματα ἄλλῃ
 μὲν οὐδενὶ πώποτε ᾤμην οὔτε χρεῖαν ἕξειν οὔτε ἔσοι- 295 a

355, 7 σιναμωρία] Vulgo σιναμωρία. Correxit Iacobus ad
 Ach. Tat. p. 609. 9 ἀποφέρουσι Iacobus. Vulgo ἀπο-
 φέρουσι.

σθαι σπουδαία· οὐδὲ γὰρ οὕτω καλὺντελῶς καὶ ἀνδρείως
 ξυντεθέντα αὐτὰ ἡπιστάμην, ἑμαυτῷ δὲ μόνῳ μνημό-
 συνα καὶ ἀποθήκην ὡν ἡκηόειν, ἐν' ᾧ ποτε ἀποφύγοι
 τὴν μνήμην, ἐξῆ' μοι ὥσπερ ἐκ ταμνίου λαμβάνειν
 ἀσφαλούς τε καὶ ἀναλώτου ἀπὸ τῆς λήθης· διὰ ταῦτα
 οὐν ὀρθωδούντός μου ὑπὲρ αὐτῶν καὶ ἐν φυλακῇ ποιου-
 μένου ὅπως ἂν μὴ θύραζε ἐκφοιτήσῃαν, λανθάνουσιν
 οἱ λόγοι οὗτοι ἀποδράντες οὐκ οἶδα ὅπως, καὶ μετὰ
 ὃ σπουδῆς κυλινδούμενοι ἐξ ἄλλου εἰς ἄλλον ἀφικνούνται
 εἰς Σικυῶνα.

Ῥίκει δὲ ἐν Σικυῶνι τηνικαῦτα ἀνὴρ, ὃν ἐγὼ φράην
 ἂν ἀτρεκέστατά τε καὶ ἀδολώτατα τῶν γε ἐπ' ἐμοῦ
 Ἑλλήνων ἀντειληφθαι φιλοσοφίας, ἀκουστής μὲν γεγο-
 νώς τοῦ Χαλκιδίως πρεσβύτου, θεραπέων δὲ οὐ τὴν
 νέαν ᾧδὴν, ἀλλὰ τὴν πατριον καὶ ἀρχαίαν τῆς Ἀκαδη-
 μίας καὶ τοῦ Ἀσχείου· οὐχ οἷος κολουμέν τε καὶ πρί-
 σθαι καὶ βασκαίνειν, εἰ χρηστοῦ τινος ἕτερος μετα-
 ποιοίτο, ἀλλ' οἷος συνεξορμᾶν καὶ συνοτρύνειν οὓς ἂν
 αἰσθοίτο φρομένους πρὸς ἀρετὴν. οὗτος ὁ ἀνὴρ μικρὰ
 ὁμιλήσας τῇ ἐμῇ εἴτε σπουδῇ εἴτε παιγνίᾳ ταυτὸν μικροῦ
 ὑπέμεινε πάθος Ἀξιοθέᾳ τῇ φιλοσόφῳ καὶ Ζήνωνι τῷ
 Κιταῖ καὶ τῷ γεωργῷ τῷ Κορινθίῳ. Ἀξιοθέα μὲν γὰρ
 ἐπιλεξαμένη τι τῶν ξυγγραμμάτων ᾧ Πλάτῳ πεποιήται
 ὑπὲρ πολιτείας, ᾧχετο ἀπιούσα Ἀθήναζε ἐξ Ἀρκαδίας,
 καὶ Πλάτωνος ἡχροᾶτο λανθάνουσα ἄχρι πόρρω ὅτι
 γυνὴ εἴη, ὥσπερ ὁ Ἀχιλλεύς τοῦ Λυκαμήδους· ὁ δὲ
 γεωργὸς ὁ Κορινθίος τῷ Γοργίᾳ ξυγγεγόμενος — οἷα
 αὐτῷ ἐκείνῳ Γοργίᾳ, ἀλλὰ τῷ λόγῳ ὃν Πλάτων ἔγρα-
 φεν ἐπ' ἐλέγχῳ τοῦ σοφιστοῦ — αὐτίκα ἀφείς τὸν
 ἀγρόν καὶ τὰς ἀμπέλους Πλάτῳ ὑπέσθηκε τὴν ψυχὴν
 καὶ τὰ ἐκείνου ἐσπείρετο καὶ ἐφυτεύετο. καὶ οὗτός ἐστιν
 ὃν τιμᾷ ὁ Ἀριστοτέλης τῷ διαλόγῳ τῷ Κορινθίῳ. τὰ
 δὲ ἀμφὶ Ζήνωνος ἀρίδηνά τέ ἐστι καὶ ἀδόμητα ὑπὸ

356, 3 ἀποφύγοι.] Vulgo ἀποφύγοιτο.

18 συνοτρύνειν]

Videtur συνεξορμᾶν scripsisse ut p. 256 a.

32 τῷ Κορι-

θίῳ] Vide Huschkium de Annio Cimbrio p. 63.

πολλῶν, ὅτι αὐτὸν ἡ Σωκράτους ἀπολογία ἐκ Φωκίης ἤγαγεν εἰς τὴν Παιδίην.

Αὐτὸς μὲν δὴ ἀνὴρ ἐκεῖνος οὐκ ἔδειτο ἐπισκεῖσθαι 296 α
οἶον, ἦν δὲ ἐνόμενον ἀγέλην ἀντίκα ἐξώρμα ἅπασαν
5 εἰς τὸν Βόσπορον. καὶ ἐπειδὴ ἡμφισβήτουν οἱ νεανίαι,
πέμπει εἰς τοῦ πινυομένου εἰς ἄρα ἄμεινόν τι ἐκεῖνος
γνώσκει καὶ φέροι τὴν αὐτὴν ψῆφον ὁ θεός, οἶαν
πάσαι ἐπὶ Σωκράτην. πιστεύσατε, ὦ ἄνδρες, τὴν τὸν
Ἀπόλλω ἐκεῖνον, ὅτι ταῦτα ἐγὼ αὐτὸν μῦθον συμπλάσας
10 ὥσπερ μεираκίως προσάγω, οὐδὲ καταπλήττομαι ὑμᾶς
τῷ κριτῇ, οὐδὲ καλλωπίζομαι καὶ ἀβέννομαι ἄνευ
ἀνάγκης, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλως ἀμύνασθαι τοὺς
λοιδορουμένους τε καὶ τοὺς βλασφημοῦντας ἢ πολλῶν b
ἀμείνων ἐπιδεικνύντα τοὺς ἀγαπῶντας καὶ εὐφημοῦντας.
5 ἐπεὶ καὶ Σωκράτης ἐκεῖνος πρὸ μὲν τοῦ οὐκ ἐξέφαινε
τοῦ Πυθίου τὴν μαρτυρίαν, ἐπεὶ δὲ αὐτὸν Λύκων τε
καὶ Ἄνυτος διεβαλλέτην καὶ Μέλητος ἐφειστήκει, γραφά-
μενος ὡς σοφιστὴν καὶ διαφθορέα τῶν νέων, τότε δὲ
ἐξηναγκάσθη τοῖς δικασταῖς ἀναβιβάσασθαι μάρτυρα
10 τὸν θεόν. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν οἱ δικασταὶ ὑπ' ἀγνωμο-
σύνης τὸ παραυτίκα ἐξηπατήθησαν καὶ ἐγοητεύθησαν
ὑπὸ τοῦ λόγου ὃν ἐξνέγραψε Πολυκράτης, Ἄνυτος δὲ c
ἐμισθώσατο. δῆμος γάρ ἦσαν καὶ οὐδὲν κερδόν· ὑμεῖς
δὲ ἔακριτοι ἀπανταχόθεν καὶ προσέτι κοινωνεῖτέ μοι
15 τοῦ ἀγῶνος. τὸ γὰρ ἄμεινόν τι εἶναι ἐμὸν πρᾶγμα ἢ
κατὰ σοφιστὴν οὐκ ἄλλοι τινὲς πρότερον ὑμῶν καὶ
ὑπέλαβον καὶ ἐπαρήμισαν.

Μῶν ἄρα ἔτι θαυμαστόν, εἰ τοιούτοις ἐγὼ χρώ-
μενος ἀρωγοῖς τε καὶ συλλήπτορσι τοῦ κυνηγεσίου,
20 ἐθηρευσάμην ὀλίγους νέους καὶ τοιούσδε ὑπὲρ ἐμαντοῦ
κεκτημένος ἐστιάταρας καὶ μισθοδότας προσηγαγόμεν d
τοὺς λίχνους τῶν μαθητῶν; οὐ γὰρ λίαν, ὥς ἔαικα,
φαῦλαι εἰσιν αἱ ἄρχες τε καὶ τὰ δίκτυα ὧν μικροῦ
ἐμπροσθεν ἐμνήσθην, ἃ με ἀποδράντα τῆς οἰκίας αὐ-

τόματα περιθιῖ, ὥσπερ τὰ Δαιδαλὸν ἔργα, σαγηνεύοντα καὶ συμπλέκοντα τοὺς νέους ὅσοι μὴ βαθυσμέτοι εἰσὶ τὰ ὦτα, καὶ προσάγει μοι τὴν ἄγραν οὔτε μέγα οὔτε μικρὸν πραγματευομένη. ἀλλ' ἐκείνο θαυμαστὸν τῶν
 297 ακατηγόρων, ὅτι ἐξόν αὐτοῖς τὰ δίκτυα ταῦτα ἐν τῷ μέσῳ οὕτως περιτρέχοντα καὶ ἐν ταῖς χερσὶ τῶν ἀνθρώπων καταγαγεῖν ἀπὸ τῶν χαλίδων καὶ διασπάσαι τὰ ἀκρωλένια καὶ ἐπιδιῆξαι τοὺς βρόχους ὅτι λαγαροὶ ἄγαν καὶ ἀσθενεῖς καὶ ὑπὸ ἀγνοίας αὐτοῖς οἱ ἀνθρώποι ἐγκαταδοῦνται· οἱ δὲ τοῦτο μὲν ἢ οὐχ οἶοί τε εἰσιν ἢ οὐ προαιροῦνται, ὥσπερ δὲ τὰ φάυλα τῶν κυνιδίων ὑλακτοῦνται αἰὶ καὶ θορυβοῦνται, ταῦτα μὲν ὀνίναται οὐδὲν, ἀποσοβεῖ δὲ τὴν ἄγραν.

- b Εἶεν. τὸν μὲν δὴ ἐμμισθον σοφιστὴν μόλις πως ἄρα διανενεύκαμεν. σκοπῶμεν δὲ ἐφεξῆς τὸν ἔμπορον¹⁵ καὶ τὸν κάπηλον καὶ τὸν αὐτοπώλην, εἰ ἄρα τούτων ἡμῖν προσήκει τι τῶν ὀνομάτων. λέγει τοίνυν ὁ Θεοπίσιος Πλάτων ὅτι οὔσης τινὸς τέχνης ἀλλακτικῆς, ἣ διαμείβεται ὧν δίδωσιν ἃ λαμβάνει, ἢ μὲν ἐξ ἄλλης πόλεως εἰς ἄλλην ὠνῇ τε καὶ πράσιι χρωμένη καὶ μετα-²⁰βάλλουσα τὰ ἀγώγιμα ἐμπορικῇ ὀνομάζεται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἢ δὲ ἐν πόλει μιᾷ καθημένη ἀλλακτικῇ τῶν αὐτῶν τούτων, εἰ μὲν αὐτουργοῦσα τὰ αὐτῆς ἔργα
 c νομίσματος ἀποδίδοιτο, ὥσπερ οἱ μάγειροι καὶ οἱ βαλανεῖς, αὐτοπωλικῇ ἂν ἐν δίκῃ καλοῖτο, ἢ δὲ τὰ ἀλλό-²⁵τρια ὠνουμένη καπηλικῇ· τούτων δ' οὖν τῶν τριῶν ἐκάστην μίαν οὔσαν σχίζεσθαι διχῇ τῇ αὐτῇ τομῇ καὶ ὅ τι ἀλλήλων διαφέρει τὰ ἀγοράσματα. ἔμπορον γὰρ τὸν μὲν τίνα εἶναι σιτίων τε καὶ ἱματίων καὶ ὑποδημάτων καὶ ἐν βραχεῖ ὅσων τὸ σῶμα τὸ ἡμέτερον³⁰ ἐπιδιδέε· τὸν δὲ τίνα λόγων τε καὶ μαθημάτων οἷς ψυχὴ τρέφεται ἢ κολακεύεται· ὁμοίως δὲ αὖ κάπηλον,
 d ὁμοίως δὲ καὶ αὐτοπώλην. εἴτε οὖν μουσικὴν τις εἴτε

358, 15 διανενεύκαμεν] Ex Platone: vide Ruhnken. ad Timaeum p. 79. 32 κάπηλος] Platonis Protagoram p. 297 d. comparat Iacobsius apud Goellerum p. 280.

γραμματιστικὴν εἴτε ζωγραφίαν· εἴτε ἄλλο τι ψυχῆς
 ὠφέλημα ἢ παραμύθιον ἐκ πόλεως εἰς πόλιν μεταγών,
 ἐνθεν μὲν ὠνοῖτο, ἐτέρῳ δὲ ἀποδοῖτο, ἔμπορος οὗ-
 5 τος οὐδὲν τι μείον ἢ Λάμπης ὁ Αἰγινήτης· εἴτε αὐτοῦ
 καθιδρυμένος ἐν πόλει, καὶ τὰ μὲν ὠνούμενος μαθή-
 ματα, τὰ δὲ καὶ αὐτὸς τεκταινόμενος πωλοῖη καὶ ἀλ-
 λάτταται ἀργυρίου, κἀπῆλος οὗτος ἢ αὐτοσιώλης κομ-
 ψότερος μικρῷ Σαράμβου καὶ Θιαρίωνος. καὶ οὕτως
 αὐτὸ κεφάλαιον τινα αὐτίς ὥσπερ τὸν Γερνόνην ἀπο-
 10 φαίνει τὸν σοφιστήν.

Τίτι αὖν με τῶν ἀλλακτικῶν ἐγγράφουσιν οἱ κατή-
 χοροι; μὴν τῷ πλανήτῃ, ἢ τῷ σταδιαίῳ; ἐγὼ τοίνυν
 πολλαῖς μὲν ὠμίλησα πόλεσι καὶ ξυνεγενόμην, καὶ ἀπε-
 δήμευσα μακρότερα ἢ ὁ Σωκράτης, οὐχ ὅσον εἰς Ποτί-
 5 δαιαν στρατιεύμενος. ἀλλ' ὅπλα μὲν οὐκ ἤνεγκα ὑπὲρ
 ὑμῶν, ὑμῶν δ' αὖ εἵνεκεν πολλὴν γῆν ἐπῆλθον καὶ
 πολλὰς πόλεις μεγάλως τε καὶ εὐδαίμονας, ἀτὰρ δὴ καὶ
 τὴν μητρόπολιν τὴν ἡμετέραν, οὐ τὰ ἀρχαῖα Μέγαρα
 λέγω, ἀφ' ὧν ὠρμήθησαν οἱ τῷ Βοσπόρῳ προσοικη-
 10 σαντες, ἀλλ' ἢ τῶν μὲν ἄλλων πόλεων βασιλεύει, τῇ
 δὲ ἡμετέρᾳ συμβασιλεύει. καὶ εἰ μὲν τι καὶ ἄλλο χρη-
 στὸν ἐξ ἐκείνης ὑμῖν ὑπῆρχε τῆς ἀποδημίας, οὐκ ἂν
 δυσχυρισαίμην· ἤγαγον δ' οὖν αὐτοῖς τὰ ἀγώγιμα ὅσα
 τέ μοι πρῶτα ὑπῆρχε καὶ ὅσα παρ' ὑμῖν ἐνθῆνδε ἐπο-
 15 ρισάμην ἐν εἰκοσιν ὅλοις ἐνιαυτοῖς, πολλὰ μὲν ἐκ τῶν
 ἀρχαίων συλλεξάμενος θησαυρῶν τῆς μνημοσύνης, ἔστι
 δὲ αὐτὰ καὶ αὐτουργήσας. καὶ ὅπως δὴ οἱ πάντες ἐκαῖνοι
 περιφρονοῦντες καὶ οὐδὲν τῶν ἐξωθεν ἀφικνουμένων
 20 θαυμάζων ἢ ἐθέλοντας ἢ δυνάμενοι διὰ τὴν περιουσίαν
 τῶν οἴκοι θαυμάτων, ὅμως τοσόνδε ἐάλωσαν καὶ ἐκρα-
 τήθησαν ὑπὸ τῶν ἀγωγίμων τῶν ἡμετέρων, ὥστε πολ-
 λὴν μὲν χῶραν καρποῦσθαι διδόντες ψιλὴν καὶ περυ-
 τευμένην, πολὺ δὲ ἀργύριον, πολὺ δὲ χρυσίον, ἰόντες
 τε εἰς τὴν κατάλυσιν ὁσημέραι καὶ θαυμαστά δρῶντες

359, 23 τὰ ἀγώγιμα] „Plato in Protagora p. 313 c.“ Ia-
 cobsius. 25 ὅλοις Petavius. Vulgo ὁλόγοις.

ἀργύριον οὕτω προσάγεισθαι καὶ συνέχειν τὸ ποιμήνιον.
καὶ εἶην ἄν, ὡς δοκεῖν, ἐγὼ κατὰ τούτους ἕτερον τρό-
πον ἐμμισθοῦ θηριευτῆς, οὐκ ἐπειδὴ λαμβάνω μισθόν,
ἀλλ' ὅτι προσδαπανῶμαι.

Ἐγὼ οὖν καὶ περὶ ταύτης τῆς βλασφημίας ἡ εὐ-
φημίας, ὧ ἄνδρες, ὧδε ἔχω γνώμης. τὸ μὲν ἐπαρκεῖν
ἀπλῶς καὶ ἀναλίσκων τοῖς ὁμιληταῖς θεωμένοις πολὺ μοι
φαίνεται ἐλευθεριώτερόν τε καὶ μεγαλοπρεπέστερον ἢ
στραβιλοῦν τε αὐτοὺς καὶ κατατείνων καὶ ἀγχεῖν ἀναγκά-
ζοντα ἀποτινύναι μὴ οἷους τε ὄντας. ἀτὰρ οὐτ' ἐκείνο καδ'
αὐτὸ ἀξίπαινον οἶτε τόδε, ἀλλὰ τόδε μὲν οὐδε-
κάποτε ἀρετῆς, σημείου, ἀλλὰ φιλοκερδοῦς καὶ ἐρασι-
χρημάτου ψυχῆς καὶ ἀτεχνῶς σοφιστικῆς καὶ ἐμμισθοῦ,
εἰδ' ὅτι τῶν δημοσθένους δικῶν εἰδ' ὑπὲρ τῶν Ἀρ-
στοφάνους δραμάτων εἰδ' ὑπὲρ τῶν πάντων ῥημάτων
τε καὶ ὀνομάτων ὑπέχειν τὴν χεῖρα ἔξω τῆς χρείας καὶ
καλεπωτέρον εἶναι τῶν δημοσίων πρακτόρων. ἐπεὶ καὶ
Ἡρόδοτος καὶ Πρωταγόρας ὁ Ἀβδηρίτης ὁ μὲν ὀρθοί-
κειάν τε καὶ ὀρθορρημοσύνην μισθοῦ ἐκιδιδάσκων τοῖς
νέους, ὁ δὲ τὰ Σιμωνίδου τε καὶ ἄλλων ποιήματα ἐξη-
γούμενος, σοφιστῆς ὅμως καὶ ἥστην καὶ ἐλεγέσθην. τὸ
γὰρ ἐκ' οἷα δὴ σχήματι παιδείας ἀργυρολογεῖν παρὰ
τῶν νέων τε καὶ πλουσίων, τοῦτο εἶναι φησι σοφιστὴν
ὁ πρωτοστάτης τοῦ καυαλόγου τῶν λόγων οὗς Πλάτων
290 α' ἐκ' αὐτῶν διπότησατο. τοῦτον οὐδὲ Ἰάκχος τὸν γυμνα-
σίων τὸν Τυφαντίων οὐδὲ Ἡρόδικον τὸν Σηλυμβριανὸν
παιδοτρίβην ἀφίησι τοῦ ὀνόματος, ἀλλὰ παραπαιδάσματα
μέν φησι παιδεῖσθαι τῷ ἄνθρωπῳ ἐκείνῳ τὰς τέχνας, τῇ δὲ
ἀληθείᾳ σοφιστὰς ὡς ἰκανῶς εἶναι, ὅτι ἐχηματίζοντο ἀπὸ
τῶν νέων καὶ ἰσχυρὸν ἄν μεδαίτο οὐδὲ ὀνηήσκειν οὐδὲ τὸν
ἀρετουσίλοισι προσποιούμενον εἶναι προφήτην, εἰ μισθὸν
πράττετε τῆς προφητείας, ἀλλὰ καθέξει τε καὶ ἀμφιο-
βητήσῃ ὡς ὑπευδένου. καὶ γὰρ εἰ σπανὸν τὸ σχῆμα

ἀληθινή ἡ σοφία, ἀλλ' οὐ γὰρ αὐτὴν καταβάλλειν b
καὶ ἀργυρίου δεικνύειν ἄξιον. ἀλλ' ὅπως λέγω, τὸ μὲν
ἐφ' ὧν δὴ μαθήματα, εἴτε σπουδαιότερα εἴτε φαντα-
στέρω, μισθοφορεῖν παρὰ τῶν νέων σοφιστικῶν νομισ-
6 μιν, εἰ τῷ λόγῳ ξυνιποίμαθα· ὁ δὲ χεῖρα ὀρέγων καὶ
ἐπανορθῶν τὴν ἐνδειαν τῶν δεομένων, εἰ μὲν τὴν ψυχὴν
βελτίῳ κατασκευάζων καὶ τῷ σώματι ἐπικουροῖα, οὗτος
ἂν ὁ τέλειος νομίζετο καὶ ὁλόκληρος σωτὴρ τε καὶ ἐ-
ργετής· εἰ δὲ τῆς σαρκὸς ἐπιμελοῖτο, ἐπιβουλήνοιο δὲ
10 τῇ διανοίᾳ, σοφιστὴς μὲν ἂν εἴη καὶ ἀλάλων, μετρί- c
τερος δὲ τοῦ ἀμφοτέρω λαβομένου.

Σκοπεῖσθαι οὖν γὰρ τοῦμόν ὅπως ἔχει καὶ ἀνα-
διασασθαι καὶ δὴ συγχωρήσωμιν αὐτοῖς τὴν πρώτην,
ὥς ἄρα ἐγὼ πολλῶν ἀργυρίων τοὺς ὁμιλητὰς μεμίσθαι-
15 μαι καὶ ἐώνημαι, καὶ εἰσὶν οἱ μὲν πολλοὶ ἄρα μνασῖτοι,
οἱ δὲ διμνασῖτοι, οἱ δὲ δὴ ἄχρι ταλάντου. τί οὖν;
ἀνάγκη μοι παρὰ φύσιν μικρόν τι καὶ ἀπανθασίω-
σθαι· ὥστιν ὅντινα ὥστε μετὰ τὴν ἐμὴν συνουσίαν —
λέγω δὲ οὐκ εἰ τις χρόνον τινὰ εἰσέφρησεν εἰς τὸ διδα-
20 σκαλεῖον ἡμικανῆς καὶ ἐκαάθητο χαλαρώμενος ἐπὶ τοῦ d
ξύλου, ὃν οὐχ οἶόν τι ἦν ἐξαλείφειν πῦρ λυττῶνται καὶ
ῥόπαλον ἐτηρημένον· οὗτος γὰρ οὐκ ἐμοὶ ξυγγέγονε καὶ
συνεμίλησεν, ἀλλὰ τῷ βάρβαρῳ τῷ ἐμῷ καὶ τῷ δωκα-
τίῃ· οὗς δὲ ἐγὼ ἐγκρίνω τε καὶ παρὰ πλείστον ποιῶ-
25 μαι — ὥστιν ὅντινα μετὰ τὴν ἐμὴν συνουσίαν διασπ-
ρέντα καὶ χεῖρῳ ἐξ ἀμείνονος γεγεννημένον; καὶ πρόσθεν
μὲν ἐπικατὰ καὶ παρὰ δακρυῶντα, νῦν δὲ τύφον με- 291 a
στὸν καὶ ἀποπληξίας; καὶ πάλαι μὲν τοὺς πολλοὺς
αὐτὸν ἀπαδοχομένους, νῦν δὲ δυσχεραίνοντας τε καὶ
30 παντίζοντας; ἤκούσατε δὲ αὐτὸς τῶν ἐμῶν ἐπιτηδείων
ἐνηλεοποιούμενον καὶ βροθυνομένον ἐπὶ τοῖς συσσι-
μαῖς ἢ ὁμωνύμαῖς ἢ παριωνύμαῖς; ἢ αὐτοὶ μὲν μέτρα
φύσει αἰεὶν, ἐγὼ δὲ αὐτοὺς ὅλκον ἐπιπλάττω καὶ χαν-

351, 11 λαβομένου] λαβομένου Stephanus. 23 βάρβαρ
Petaurici. Vulgo βόβαρ. 20 ἐκούσας Stephanus. Vulgo
ἐκούσας.

τὰς εἰσόδους οἷαν χολῶσαν ἤρετο τὴν φρόνησιν ἥτις
 εἴη. κολακεία, ἔρη, πρόδρομος ὑποκρίσεως. δαίμων
 αὕτη, ὡς ἄρ᾽ ἐ, ἐνεδρεύουσα τοὺς μισιόοντας, προσπλί-
 κεται καὶ θαυμαστὰ δρᾷ γοητεύουσα, πείθουσα θαρ-
 ς αἶν τε καὶ ἀνίειναι. τίς δὲ ἡ σκυθρωπή ἐκείνη καὶ 5
 σύννους, ἡ τοὺς ὀλίγους κατὰγουσα κοπτομένους τε καὶ
 ἀνομιώζοντας; μετάνοια, ἔρη, βραδεία καὶ οὐ σφόδρα
 εὐκαιρος δαίμων. ὅμως δὲ τινες οὐκ ἐξ πάμπαν ὑπὸ
 τῶν ἐρετιῶν ἀπομυζηθῆναι, ἀλλ' ἀτίσθησιν ἔτι πνίον-
 τας καὶ οὕκαδε ἀποσώζει.

10

342, 8 ὅμως Stephanus. Vulgo ὅπως. 9 ἀπομυζηθῆναι]
 Vldē Hemsterhus. ad Lucian. vol. I. p. 114.

XXIII.

Σ Ο Φ Ι Σ Τ Η Σ.

d

Ἄρα οἴσθε με, ὧ ἄνδρες, ἐπιθειῶς ἔχοντα ἔτι κρότου
 τε καὶ ἐκβομβήσεων, ὧν θαυσιλῶς μοι εἰώθατε χορηγεῖν
 ἐκάστοτε, ὅταν λέγω, ἐγείραι τε αὐτὸ καὶ τήμερον ἀγεί-
 5 ραι ἀναβῆναι ἐπὶ τοῦ βήματος καὶ ἐτοίμως δέχεσθαι
 καὶ ἀγαπᾶν τοὺς θορύβους, οὓς ἂν διδῶτε ἐπὶ τοῖς
 ῥήμμασιν; ἐμοὶ δὲ ἡδὺ μὲν δοκεῖ εἶναι καὶ πολλοῦ ἄξιον 283 a
 ἀκουσμὰ ἔπαινος ἄδολος καὶ ἀληθινός, ὅπολις ὁ παρ'
 ὑμῶν ἀπαντᾷ μοι αἰὲ, αὐτοκράτωρ καὶ ἀνεὺ παραγ-
 10 γίλλας, οὐ μὴν τούτου γε ἔνεκα φανείην ἂν πράγματα
 παρασχὼν ὑμῖν καὶ διοχλήσας. ἀλλ' ἐγὼ μὲν εἰσιμι,
 ὅταν εἰσὶώ, ὅπως ἂν τι, νοουμένησμαι ἢ διδάξαιμι ἢ
 προσαξοίμην ὑμῖν εἰς εὐνοίαν πλείω τὸν ἀρχηγέτην, ἢ
 καὶ εὐθύνας ὑπόσχοιμι οὐδὲν δεομένοις· ὑμεῖς δὲ ὑπὸ
 15 δεξιότητος καὶ φιλενθροπίας θεατρά μοι ποιεῖτε τὰς
 ἐκκλησίας. οὐδὲν οὖν θαυμαστὸν εἰ καὶ τήμερον ἐγὼ b
 μὲν ξυνήγαγον ὑμᾶς ὥς δικαστάς μοι καθεδουμένους
 ὑπὲρ ὧν αἰτίαν ἔχω παρανομεῖν, ὑμεῖς δὲ τὸ εἰωθός
 ἀποδῶτε καὶ βοήσεσθε ἀναπηδῶντες, ἐπιλαθόμενοι ὅτι
 20 ψήφου κύριοι ἦκατε καὶ οὐ πανήγυρις τοῦτό ἐστιν,
 ἀλλὰ δικαστήριον ἐμμελέστερον καὶ σοφώτερον τοῦ εἰς
 ἕνα καὶ χιλίους, οἷς ἐπιτέτραπται ἐκ τῆς ψήφου ἐξευγε-
 κεῖν ὃ τι χρὴ παθεῖν τὸν ἀλόντα ἢ ἀποτίσαι.

Καὶ πρῶτον δὲ ἐκεῖνο μὴ θορυβεῖσθε, ὅτι οὔτε c
 25 φόνων ἐγὼ οὔτε διώκων οὔτε προσκεκλημένος ὑπὸ τοῦ

πρὸς καὶ ἀδελφούς. τοῦτον γὰρ ἀνάγκη μὴ ἀφ' ὧν τοῖς
 πάντων φίλους ἔσται. ἐκείνων ποῖον μεταλαμβάνειν —
 φίλος δὲ τὰ πολλὰ τὸ πλέον ὑπεροφίαν κατὰ τοῦ ἡσά-
 σματος ἐκείνου. ὅθεν εἴ σε ἄγε προσωτέρω τοῦτον ἢ
 τῆν. ἀνταγωνιστικὸν σοὶ καὶ τὸν φίλον· ἀπολειφθέντα
 γὰρ αὐτὸς ὁμοίως ὄψει τρεῖς αὐτοῖς ὀφθαλμοῖς. αἱ δὲ σὺ
 μὴ ἐγγέλῃς, τὸν δὲ ἂν ἀνάγκη τις ἀκτισμένη, θαυμά-
 ζαντες ὡς πρὸς τὸ καὶ βλέμμα ὁμοίον τηρεῖν. αἱ
 γὰρ σε λάτρη παραδύσαι ἀλαζονεία, πάντα ἐκείνα ὁμοίως
 τὰ δόγμα διαλύσαι, μετέωρον ἄρῃσαι. συμβαίνει γὰρ
 ὅπως πλαστικὸς ἐπὶ θάτερον κομμοσύνῃς τὴν ἰσορ-
 ροπίαν τοῦ ζυγοῦ μὴ διαμένειν. ὁ μὲν οὖν τραγικὸς
 ποιητὴς καὶ τὸν ἀγνώστου μὲν, ἀγαθὸν δὲ, ἐπαινᾷ καὶ
 φίλον ἡγεῖται, ἐγὼ δὲ καὶ τοῦτο μὲν τὸ ἔσος, ὡς πάντες
 κομμοῦν ἐκδέχομαι, παραινέσασμι δ' ἂν τοῖς φίλον τη-
 ρεῖν βουλομένοις, τὴν συνήθειαν εἰς δῶνα ἐκπλέκειν
 καὶ τὸ ἀνδοκρίβειν ἀλλήλοις πολλοῦ ἄξιον εἰς τὸν συν-
 δεσμον ἡγεῖσθαι. αἱ γὰρ τὸ πᾶν εἰς ἅπαντα ἢ μελέτη
 καὶ φιλίας μελέτην νομιστῶν τὴν ἀντινομίαν.

Φιλομικίαν γε μὴν καὶ τὸ δύσκιον καὶ πᾶσαν ** 20
 ἐκποδὼν μεταπαταῖον, οἷον ἐπείματα ληθῆρας εὐλαβου-
 μένους. οὐ γὰρ ἐν ἀνταγωνιστάς, ἀλλ' ἐν συναγω-
 γισταῖς ἢ φιλία. τῷ ται αὐτοῖς ταῖς ἀνταῖς ἐπαινήμας
 ἢ τέχναις ἐκινδορκεῖν εἰς τοὺς ἀσφαλῶς τὴν κοινω-
 νίαν φυλάζοντας. σφαλῆρα γὰρ ἢ ὁμοιότης, ἐρωτα ἐν-
 τειθεῖσα τῶν αὐτῶν ἐπαινῶν ἡρέμα, ἀντιπαρεξάγειν εἰς
 ἄμεινον. εἰ δ' οὖν σε δαίμων ἐξυεύξειν ἢ ῥήτορα ὅτε
 ῥήτορι ἢ ἰατρῶν ἰατρῷ ἢ γραμματιστῇ γραμματιστῇ,
 276 ἢ μητοὶ πρὸς τὸν φίλον φιλομικίαν, ἀλλὰ μᾶλλον πρὸς
 τὸν Ἡσίοδον· μηδὲ πρὸς τὸν φίλον ἀπολειφθέντα τῆς ἀληθείας.
 αἱ μὲν παραχωροῦντα τῆς πλείονος δόξης, αἱ ἄρα τῇ

334, 3 φίλα] ἐν φίλα Roulezius p. 58.

9 παραδύσαι]

πρὸς τοῦτον Stephanus, comparata p. 278 a.

20 Lacunam

post πρὸς indicavit Stephanus. πρὸς ἀδελφῶν Iacobus.

20 πρὸς ἀδελφῶν. Vulgo ἀδελφῶν.

καὶ σοφώτερον ἐπιστάσιο, αἱ δὲ ἐν ταῖς διηγήσεσιν
 τῆς ἐποικίμενον, εἰ ἄρα σοὶ καὶ μᾶλλον ἢ πρότερον
 προσέκει· καὶ εἰ τούτοις οὕτως πράξεις, οὐκ εἶ
 ἐπὶ ἐπαρρησιάζομαι, ἀλλ' ἐρωτῶν πρὸς τὸν πατέρα
 5 τῶν ἀρίστων ὅτι, εἰ διαμαρτύνῃ καὶ εὐνοοῦμαι παρὰ
 οὐκ ἢ πῶν τεχνῶν ἀμοιβῆς τὸν κόσμον ποιῶ καὶ τὴν
 ἔσθλ' ἀλλ' ὁ πρότερος τῶν ἀνθρώπων. ἂν μὲν γὰρ κόσμος
 καὶ εὐκαλοὶ ᾖσι, καὶ ἡ τέχνη μετρίως αὐτοὺς παρακί-
 νήσει· εἰ δὲ μή, καὶ τέχνη καὶ ἀτεχνία χαλεπῇ ποικι-
 10 λῶν τοῖς ποιήουσιν συμβαίνει.

Ἐπεὶ δὲ τὸ μηδὲν ἀμαρτύνειν ἔστι τῆς φιλίας
 καὶ τῆς ἀνθρωπίνης — οὐ γὰρ πείθομαι ἐγὼ τοῖς
 ἐκ τῆς παιδείας φησὶναι παρὲν ἀνθρωπίνους οἷους τινὰς
 ἐκείνοις πλάττονται σοφούς τε καὶ σπουδαίους, οὐκ εἶ
 15 ἀνθρώπους, ἀλλὰ τάχα δὴ τὸ ἐπίγραμμα ἀληθέστερον
 ὁ Ἀθήνησεν ἐπιγράφεται ἐν τῷ σάφῳ τῷ δημοσίῳ·
 καὶ γὰρ τοῖς θεοῖς μόνοις τὰ πάντα κατορθοῦν ἀπο-
 κέρει — λαοῖον δὲ καὶ περὶ τῶν ἐν φιλικῇ γνησιότητι
 ἀμαρτημάτων, ὅπως τε αὐτὰ καὶ χολοῦν καὶ ὅπως
 20 ἰσθῆναι, εἰ συμβαίνει. ὁ γὰρ δὴ φίλος τοῦ νότακος
 οὐδὲν μὲν οὐδαμῶς ἕγγυς, ταύτη δὲ μάλιστα πορρωτάτω,
 ὅτι ὁ μὲν ἅπαντα ἐπαινεῖ, ὁ δὲ οὐκ ἐν σφαλλομένῳ
 σοὶ συγχωρήσει· τῷ μὲν γὰρ πρόκειται κερδαίνειν ἢ
 γαστρίσθαι ἐκ τοῦ ἔργου, καὶ οὐ σὲ τεθαύμασκον,
 25 ἀλλὰ τὰ χρήματά σου ἢ τὴν δυναστείαν. οὐκ οὖν οὐδὲ
 οὐτὶ μέλει ὅπως ᾖ ἕγχε· μέλει μὲν οὖν ὅπως ᾖ μὴ
 ἄρσεν ἕγχε, ἵνα αὐτὸς ὡς ῥᾶστα ἐργάζοιτο. ὁ δὲ
 φίλος, σοὶ μόνῳ προσέχει τὸν νοῦν καὶ σὺ μόνον ἤλω,
 καὶ βούλοιο ἂν γε μηδὲν κακὸν ἔχειν· ἀφανιστὸν οὖν
 30 τὰ νοσήματα ἡρέμα καὶ ὡς μὴ σφόδρα ληπτῶντας μηδὲ
 ἐνδιδόντας· ἀλλ' ὥσπερ οἱ ἰατροὶ τὸ μὲν σιδήρεον πολ-
 λῶς ἰᾶσι, προστεθέντες δὲ φάρμακα ἄττα· οὐ γὰρ
 ἀληθέσι τὰ πάθος κῆνται, οὕτω καὶ σοὶ τὸν φίλον
 35 θεραπευτέον. ἔχεις δὲ καὶ ἐν γραμμαείοις ἀντὶ καύσεως
 καὶ τομῶν εἰς τὴν ἰατρίαν κεχρησθαι. τὰ δὲ γάρ-

μακα ταῦτα λόγοι εἰσι· μιστοὶ εὐνοίας καὶ παρησίας, οὐχ οἱ γλυκαῖς καὶ πρὸς χάριν· οὗτοι μὲν γὰρ τρέφονται καὶ ἄρδουσι τὸ νόσημα· ἀλλ' οἱ στρυφνοὶ καὶ ἀληθινοὶ καὶ μιστοὶ παρησίας οὐκ ὀνειδίζουσι — πάνπολυ γὰρ διαφέρει νουθισία μὲν λοιδορίας, ἐπίπληξις δὲ ὀνειδους, οὐ τῇ διανοίᾳ μόνῃ τοῦ λέγοντος, ἀλλὰ καὶ αὐτῇ τῇ λόγῳ εὐνοίας καὶ παρησίας — νουθιτοῦντες, οὐ λοιδορούμενοι, καὶ ἐπανορθοῦντες, οὐκ ὀνειδίζοντες. φυλακτίον δὲ ἐν τῷ τοιαῦδε μὴ ἀκράτους προσάγειν τοῖς δάκνοντας λόγους, ἀλλὰ προσπλίνοντα αὐτοῖς ἡπίου τινός καὶ προσηνοῦ, οἷον μέλιτος, πικρῆ μὲν, ὠφελίμῃ δὲ πέματι· ὁ τοιοῦτος οὐκ ἴσκει δι' ἀηδίαν τό τε φάρμακον ἀπορρίπτειν καὶ τὸν ἱατρὸν ἀποκλείειν. ἱατροῦ δὲ ἐγὼ κακίαν λέγω τοιαῦτά τε καὶ οὕτως ἐρίσκων τὰ ἐπίνουρα τῶν νόσων ὥστε ἐρεθίζειν τὰ ἀρρωστήματα. οὐκοῦν οὐδὲ ἐκκλίνον ἐπαινῶ τὸν ἅπαντα ἐπινεύοντα τῇ κάμνοντι σκία τε καὶ ποτὰ, τὰ αὐξοῦσα καὶ ποικιλλόντα τὴν νόσον, οἰνοπόον ἢ τραπεζοποῶν ἀντὶ θιραπευτοῦ γιγνώσκον. οὐκ ἄρα οὐδὲ ἐν φιλίᾳ τὸ σφόδρα· ἐκατέρω γὰρ τῶν ὁδοῖν ἄλλοσι ποι ἐκφέρει ἢ ἢ ὅποι διέ· καταλῦσαι· ἢ μὲν γὰρ ἐπὶ κολακίαν ἄγει, τῆς δὲ ἐπ' ἐχθραν· ἢ ταλυντή.

Διαβολὴ δὲ χαλεπὸν μὲν ἀπανταχοῦ καὶ πολυμοποιὸν οὐ ἂν παρηγορηῇ, καὶ πρὸς παῖδα πατρὶ καὶ πρὸς ἀδελφὸν ἀδελφῶν, καὶ τὸ δρᾶμα ἐκείνης καὶ ὁ Ἰππόλυτος καὶ αἶμα ἀδικίᾳ ἀμφοτέρους, ᾧ τε ἐπιβουλεύει καὶ ὃν ἐξαπατᾷ· τὸν μὲν, ὅτι πάσχει ὑπὲρ δίκην, τὸν δὲ, ὅτι ἐργάζεσθαι ἀναγκάζει· ἀλλὰ φιλίας ἐχθρότατόν τε φύνει καὶ ἐπιβουλότατον ὑπὲρ τὰ ἄλλα, καὶ ὅπου ἂν αἰσθηταὶ αὐτὴν εὐπραγοῦσαν, ἡρέμα εἰσοικισαμένη μὲν κατὰ σμικρὸν ὑπορύττει καὶ ἐλέγχει τὸν ἀφρακίον τε καὶ ἀσθενῆ· ἀποταχιστίον οὖν αὐτὴν καὶ ἀποκρουστίον τῇ ἀπιστίᾳ, ἰσχυρὸν ἐν ταῖς ἀκοαῖς οἰχοδομησαμένους τὸ φυλακτήριον, ὥστε πόρρωθεν αὐτῆς

ἀφροδίτης εὐς ἐπιβουλὰς, καὶ μάλιστα μὲν ἀποκλείειν
 προσιούσαν καὶ ἀπωθεῖσθαι· εἰ δὲ οὖν σε λάτῃ παρεια-
 δῶσα, μήτοι κατακρύπτειν εἰσδεξάμενον μηδὲ ἐντὸς ἔχειν
 ἐργαζόμενον, ἀλλ' εἰς φανερόν προάγειν καὶ διελέγχειν.
 5 ὅφει γὰρ ἰλιγγιώσαν εὐθὺς καὶ λυγίζομένην καὶ βατ-
 ταρίζουσαν, καὶ οὐκ ἔχουσαν ὅ τι χρήσεται. καὶ εἰ b
 τοῦτο ὑπομείνεις ἅπαξ, σὺ μὴ ποτε ἐνοχλήσει λοιπὸν,
 ἀλλ' οὐδ' ἂν ἀποπειράσειεν οὐδ' ἂν προσέλθοι πλησίον.
 ὅσοι δὲ αὐτῇ τῶν ἀνοήτων ἡσθησάν τε προσιούσῃ καὶ τὸ
 10 θύριον εὐμενῶς ἀνετίτασαν, οὗτοι δὲ ἥκιστα ἀπολαύουσι
 τῆς φιλελευθερίας, ἐξίστανται γὰρ ὑπ' αὐτῆς καὶ οὐδὲν
 διαφέρουσι τῶν μεμνηνόντων. αἰθερὶ δὲ ὡς ὅμοια πάντα
 τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ τὰ πάθη. δεδίασι γὰρ καὶ ὑφο-
 ρῶνται οὕς ἥκιστα ἐχρῆν, ὥσπερ οἱ τὰ ὑδάτια εὐλα-
 15 βούμενοι ἢ ὥσπερ ὁ μελαγχολῶν Ὀρέστης ἐν ταῖς τρα- c
 γηδαιῖς πρὸς τὴν ἀδελφὴν βοᾷ θεραπεύουσιν τὸ νόσημα.
 τὸ δὲ ἀπάντων ἐλπεινότατον, ὁπλίζονται ἐπὶ τοὺς φιλότα-
 τούς καὶ ἥδιστα ἂν κατακτάνοιεν. τοῦτο αὖ πάλιν ἐτέ-
 ρου λυτῶντος ἔργον καὶ ἐτέρας τραγωδίας. Αἰσώπου
 20 δὲ τοῦ μυθοποιῦ πολλὰ καὶ ἄλλη μνημονεύειν ἐπω-
 φιῶς καὶ ὅσα εἰς διαβολὴν εὖ ἔχοντα ἀπολέλοιπεν. αἶε
 μὲν γὰρ αὐτὴν τῇ ἀλώπεκι περιτίθησι, δολερῶ καὶ
 ἀνάνδρῳ θηρίῳ, ποιᾷ δὲ ὑπ' αὐτῆς ἀλίσκομενα τῶν
 ζῶων τὰ ἀλκιμώτατα. d

5 Καὶ ὅντινα ἔχω πρόχειρον μῦθον εἰποιμ' ἂν ὑμῖν,
 εἰ μὲν πρόως ἀνέξασθε παραβαλλομένου τοῖς σοφισταῖς.
 ταύρῳ δύο μίᾳς ἡγείσθον ἀγέλης, ξυννόμῳ τε ὄντι καὶ
 ὅτι μάλιστα φίλῳ. ὁ λέων δὲ αὐτοῖν τὴν ξύστασιν ἰδε-
 δάει, καὶ οὔτε αὐτοὺς ἐθάρσει οὔτε δι' αὐτοὺς τὴν ἀγέ-
 10 λην. κακῶς οὖν ὑπὸ λιμοῦ διακείμενος ἔρχεται ἐπὶ τὴν
 κερδῶ καὶ ξυμμαχίαν ὁμολογοῦσι. τῇ δὲ ἄρα τοσοῦτον
 κακουργίας καὶ δαινότητος περιῇν ὥστε προσεγκοῦσα

337, 20 [εὐφροδῖς] εὐφροδῖς Stephanus, recte, nisi ex-
 cidit.

20 εὐφροδῖς εὐφροδῖς] „Si retineatur haec lectio,
 significat, non audetis aggredi ipsos.“ Stephanus.

279 **a** τὴν μηχανὴν δέστησέ τε αὐτῷ καὶ ἐξέμνη κατ' ἀλλή-
 λων, καὶ παραδίδωκε τῷ λείοντι δόξα ἐπ' αὐτὸν ὡς περὶ
 καὶ εὐχολον θήραν. τοῦτο μὲν ἡ τοῦ Αἰσώπου καρδία.
 φύνονται δέ τινες καὶ ἐν ἀνθρώποις ἀλώπεκες, μᾶλλον
 δὲ ἀνθρώπια σμικρά τε καὶ ἀνελεύθιστα, τὰς ἀλώπεκας
 ὀπισθεὶν ἐφελκόμενα. οἱ δὲ αὐτῶν οὐκ ἀλώπεκας, ἀλλὰ
 δράκοντας ἰοῦ χαλεποῦ καὶ ἀτόπον μιστοὺς ὑφέρποντας
 καὶ κρυπτομένους ἐν κοίτῃ καὶ φιλανθρωπίας παραπε-
 τάσμασιν, οὓς ἀπελαύνειν χρεὼν καὶ ἀποσοβεῖν πορρω-
b τάτω. κηλούμεθα γὰρ πολλάκις καὶ γυνόμεθα δάκνουσι, καὶ
 τὰ ἄκρα τῆς γλώττης μόνον ὀρῶντες, τὰ δὲ ἐντὸς οὐκ
 ἐθέλοντες διιδεῖν.

Ὅτι δὲ μοι δοκοῦσιν ὅμοιοι εἶναι, ἐθέλω ἀπεικάσαι,
 εἰ βούλεσθε. τεθίαμαι, οἶμαι, πολλαχοῦ Σκύλλης εἰκόνα
 οὐχ οἶαν Ὅμηρος διηγέται. Ὅμηρος μὲν γὰρ οὐδέν τι **15**
 λέγει πλέον περὶ τῆς μορφῆς ἢ ὅτι τὸ θηρίον ἦν ἐν
 σπηλαίῳ διατρώμενον ἐξ κεφαλᾶς ἔχον καὶ δυοκαίδεκα
 χεῖρας· οἱ πλάσταί δὲ ἐπὶ μᾶλλον κοιμῶνται ἐν τῷ
 ἔργῳ. ποιοῦσι γὰρ αὐτῆς τὰ μὲν ἀπ' ἄχρι κεφαλῆς
c ἄχρι λαγόνων παρθένον, ἀπὸ δὲ τῆς ἰσχύος ἐνθὺς εἰς **20**
 τοὺς κύνας ἐκφερομένην, δεινούς ὄντας καὶ σμερδα-
 λούς· καὶ τρίστοιχοι μὲν αὐτοῖς οἱ ὀδόντες, ἀνεστή-
 κασι δὲ αἱ κεφαλαί, ζητοῦσι δὲ ἰσάριθμον θήραν. μαν-
 τεύομαι οὖν ἐγὼ καὶ Ὅμηρον βούλεσθαι λέγειν ὅτι ὁ
 μὲν σοφὸς καὶ πολῦμητις οἶδεν ὅλην ἀκριβῶς καὶ οὐκ **25**
 ἐγοήτευσεν αὐτὸν τὰ ἄνωθεν τοῦ θηρίου, ἀλλὰ παρα-
 τάξατο καὶ ὠπλίστατο καὶ μάχεσθαι ἔτοιμος ἦν· οἱ δὲ
 ἀφύλακτοι τῶν ἀνθρώπων ἀλίσκονται. ὅτῳ δὲ μὴ δοκῇ
 οὕτως ὁ Ὅμηρος λέγειν, ἀλλ' ὁρᾷ μόνον τὸ φαινόμε-
d νον τοῦ μύθου, οὕτως ἐμοὶ δοκῇ καὶ τὴν Σκύλλαν **30**

338, 2 ὡς περὶ Iacobsius ad Ach. Tat. p. 579. Vulgo ὡς
 περὶ. 10 γυνόμεθα] Vulgo γυνόμεθα. 18 ἐπὶ μᾶλλον
 Roulezius p. 36. Vulgo ἐπὶ μᾶλλον. 19 ἀπ' ἄχρι] ἀπ' ἀκριβῶς
 Petavius. 22 τρίστοιχοι] Vulgo τρίστοιχοι. Currebat ex
 Odyss. μ, 91. αὐτοῖς Iacobsius ad Antholog. vol. XII.
 p. 32. Vulgo αὐτῆς.

ἰδὼν τὴν μὲν ἀνθρωπὸν θαύσασθαι, τοὺς κύναις δὲ οὐκ
 εἶναι θυνηθῆναι. πῶς οὖν δὴ φυλαζόμεθα καὶ χρηνόμεν
 φιλίας τε ἐπήτυμον πρόσωπον καὶ κακουργίας εὐνοίαν
 ἐποδουμένης; βούλεσθε, ἵνα μὴ σφόδρα ὡς φορτικὸς,
 5 σύμβολα αὐτῶν καὶ σημεῖα διδοὺς μῦθόν τινα ὑφα-
 πλώσας τῷ λόγῳ καταλίπω διορᾶν ὑμῖν αὐτοῖς τὰ ἐμ-
 φανόμενα;

Ὡς περ γὰρ Πρόδικος λέγει, καθημένῳ τῷ Ἡρα- 280 α
 κλεῖ ἐφ' ἡσυχίας, ὁπηνίκα ἐξῆλθε τῶν μειρακίων καὶ
 10 διασκοπούμεν ποῖός τις τῶν ἀνθρώπων καὶ ποίᾳ χρη-
 σάμενος ἀτραπῷ τὸν βίον ὡς ἄριστα διέλθοι, ἐφάνησαν
 δύο γυναῖκες, ὧν τὴν μὲν ἀρετὴν ἐκείνος ὀνομάζει,
 τὴν δὲ κακίαν. ἐπὶ γοῦν εἰπάτην ἑκατέρω τὰ αὐτῇς
 ἀγαθὰ καὶ ἔδοξε τῷ Ἡρακλεῖ τὴν ἀρετὴν ποιήσασθαι
 15 ἡγεμόνα, λέγει αὐτὸν ἐκείνη παραλαβοῦσα, ἔν' ἐτι καὶ
 μᾶλλον ἰδῆς, φησὶν, ὅτι ὀρθῶς δοκιμάζεις· ἄγει οὖν
 ἐπὶ τινα τόπον ὑψηλὸν τε καὶ ἀνέστηκóta ἐξ εὐρείας τε β
 καὶ ἀναπεπταμένου παδίου, οὗ δύο μὲν ἦσαν αἱ κορυ-
 φαι, πόρρωθεν δὲ ἰδοῦσι τοῖς θιωμένοις εἰς μίαν τελευ-
 20 τὴν ἀπολήγειν. ἀλλ' ἢ γε ἀρετὴ προσάγουσα τὸν Ἡρα-
 κλέα πλησίον, ἰδαίξέ τε τὰ ἄκρα πλείστον ἀπέχοντα ἀπ'
 ἀλλήλων· καὶ αὕτη μὲν, φησὶν, ἐπὶ δεξιᾷ κορυφῇ κα-
 λεῖται φιλίας ἱερὸς χώρος, ἐμῆς ξυνοπαδοῦ τε καὶ
 ἀδελφῆς, αὕτη δὲ ἢ ἐπὶ θατέρῳ ὑποκρίσεως, κακίας
 25 ξυννόμου δαίμονος. πρόσσιθι οὖν ἀγχοῦ καὶ ἐπισκόπεε
 τὴν φύσιν ἑκατέρου τοῦ χωρίου, μὴ ποτε ἐν αὐτῷ
 πόρρωθεν ὄρων ὑπολάβοις. καὶ ἅμα ἐκλείψει τὴν φρό-
 νησιν συμπαραοῦσαν ἐπιδευκνύναι τὰ ἑκάστα καὶ ἐξη-
 γᾶσθαι.

30 Ἐδείκνυν οὖν ἐκείνη τοὺς μὲν πρόποδας τοῖν λῶ-
 φοιν σφόδρα τε ὁμοίους καὶ προσιοικόντας ἀλλήλοιν,
 τοῖς αὐτοῖς μὲν ἀνθισι βρύνοντας, τοῖς αὐτοῖς δὲ φυ-
 τοῖς, εἰ μὴ ὅσον τὰ μὲν τὸν ἅπαντα ἔκρωτο χρόνον,

τὰ δὲ εὐδὺς ἐβλάστανέ τε καὶ ἡμαραινέτο. ἔρκει δὲ καὶ νῆμα ἐξ ἑκατέρας τῆς ἀκρᾶς ψυχροῦ τε καὶ διασχοῦς ὕδατος, ἀλλὰ τὰ μὲν δι' ὅλου τοῦ ῥιζώου γλυκεία τε ἦν καὶ προσηνῇ, τὰ δὲ κάτειδαν μὲν γενομένην γλυκύτερά τε ἔδοκει, προσάγει δὲ ἔγγυς τῆς πυγῆς πικρά τε καὶ φαρμακώδη, σπασμὸν ἐμποιοῦντά καὶ ἱλογον τοῖς πίνειν ἐκ τῆς χροᾶς ἀπαθηθεῖσι, ταῖς κορυφαῖς τε αὐτὰς οὐκ ἔτι ὁμοίας, ἀλλὰ πάνπαν διαφερούσας. ἰδεικνύει τε τὴν ἐπὶ δεξιᾷ πρώτην ἄλει τε σύσχιον δένδρων αἰσθαλῶν κυπαρίττου καὶ δάφνης καὶ φυτῶν εὐκάρπων μεστήν, λεπταὶ δὲ αὐτὰ περιέμπνιον αὐραὶ, οἷαι 10
 281 ἀτρέφειν τε καὶ αἰεῖν, οὐχ οἷαι καταρρηγνύναι καὶ διασπᾶν. πολὺ δὲ ἀθρόνυθος ἡσυχία καὶ εὐφροσύνη κατεῖχε τὸν τόπον, καὶ τινες ἔφαινοντο ἄνθρωποι σφόδρα ὀλίγοι, προσιόντες τε καὶ ἀπιόντες μεθ' ἡδονῆς 15
 τῶν αὐτῶν προσώπων.

Καθῆστα δὲ ἐπ' ἀκρᾶς τῆς κορυφῆς παρθένοι εὐαίδης μὲν οὐ, ὡραία δὲ ἀλκυονίδου καὶ ἀρχαίου γέμουσα κάλλους, ὅποια τὰ ἀγάλματα τῆς παλαιᾶς τέχνης, ἃ χρόνου δείται εἰς τὸ θαυμάσιον καὶ ὀφθαλμοῖς ἀκριβεσιτέρων, ἀμφίστα δὲ λευκὸν τινα κόσμον ἰκόν 20
 b διαφανῶν καὶ λεπτῶν ἱματίων, ὥστε πᾶσιν καὶ τοῦ σώματος διαφαίνεσθαι. καὶ τὴν ψυχὴν εἶχε τοῦ σώματος φανερωτέραν. ἦν γὰρ αὐτῆς τὸ μὲν βλέμμα ἀπλῶν καὶ γενναίων, τὸ μεδίαμα δὲ ἐσθηκὸς καὶ οὐ μεταστροφό- 25
 μνον. εἰ δὲ τις αὐτῇ προσέειπεν σφοδραῖς τε καὶ θαυμάσιαις, οὐ χρυσίον ἢ ἀργυρον πρᾶττεναι, ἀλλ' αὐτὸν καλλίω καὶ μέγ' ὀφθαλμοῖς πολλὰς ἢ τριπλασίονα. ὁ γοῦν Ἡρακλῆς ἠγάσθη τε αὐτῆς καὶ προσήετο ἵλεων τυγχάνειν, καὶ ἐπύρετο τὴν φρόνησιν, 30
 c τίνας δὲ αἰ' πλησίον αὐτῇ γυναῖκες; ὥς καλὰί τε καὶ

340, 13 πολὺ] „Legendum puto πολλή, nisi forte καὶ pro ἱκανὴ sumatur.“ Stephanus. 21 ἰκόν] *εικὼν* Patavina. *οἰκόν* Hemsterhusius in Anecd. vol. I. p. 7. 28 μετ'] „Fort. *ἐπε* addendum.“ Jacobina.

πρόκειται ἀπὸ τῆς Θεοῦ. αὕτη μὲν εἰπεῖν ἢ τὸ
 πολλὰ πρὸς κατέχουσα καὶ ἐπὶ τοῦ ἐδάμαντος καθήμενη,
 Διὸς θυγάτηρ Ἀληθεία· ἢ δὲ ἐπικλίνουσα τὴν κεφαλὴν
 αὕτη καὶ ἐπαναπαυομένη καλεῖται μὲν εὐνοία, χρῆται
 5 δὲ ἢ Θεὸς αὐτῇ πρὸς ἅπαντα διακόνῃ. τὸ δὲ παιδίον
 ἐπεὶ τὸ σημαντικώτερον τῆς ἡλικίας, ὃ τὰ χρυσέα φέρει
 δεσμὰ ταῖν χερσίν, ἕως φιλίας ἐστὶν ὑπουργός. οὐκ ἔχει δὲ
 οὐδὲ πτερὰ οὐδὲ βέλη. οὔτε γὰρ πτεροῦναι βούλεται καὶ
 ἀναίμακτον αὐτοῦ τὸ ἔργον. ἀλλ' ὅλους ἂν καλοῦς τε καὶ
 10 ἀγαθοὺς καὶ οὕτως ἀρμόζοντας ἔδῃ, τούτους ξυγκολλᾷ d
 καὶ συνδίδ, καὶ αὐτοῦ τὰ δεσμὰ ἅλντα καὶ ἄρρηκτα παντε-
 λῶς καὶ μόνοις γάννυται οἱ δεδεμένοι. ἀλλὰ δεῦρο, ἔφη,
 καὶ θεᾶσαι τὴν ἑτέραν, εἰς ἣν ἐμπίπτουσιν οἱ πολλοί.
 Καὶ δῆτα πρῶτα μὲν αὐτῷ τὰ περὶ τὴν εἰσόδον
 15 ὑπεδείκνυε, τοῖς προτέροις, ὥσπερ ἔφη, ἐξεικασμένα·
 ἔπειτα αὐτὸ τὸ πέρασ, ὄρθιον καὶ ἀπότομον πάγον,
 κυανῇ νεφέλῃ τὰ ἄκρα κεκαλυμμένον· κρημνοὶ δὲ αὐτὸ
 καὶ φάραγγες περιεῖχον καὶ θίνες ὁστῶν ἀνθρωπίνων 282 a
 σεσωρευμένοι, μετὰ δὲ ἅπαντα δακτυλῶν θανασίμων
 20 καὶ ἰοβόλων. ἔπειτα αὐτὴν τὴν ἐπόκρισιν προσποιου-
 μένην καὶ ἀφομοιούσαν ἑαυτὴν τῇ φιλίᾳ· ἀλλ' ὅμως
 ἀντὶ μὲν ἀληθινοῦ κάλλους τὸ πρόσωπον ὑπεγέγραπτο,
 ἀντὶ δὲ γαληνοῦ μειδιάματος ὑπουργὸν ἐπεσήρει· ἵνα δὲ
 φαίνεται ἔρασμα, ἔρᾳν αὐτὴ προσεποιεῖτο τῶν εἰσιόν-
 25 των. οὐδενὸς δὲ αὐτομάτου προσερχομένου πόρρωθεν
 ἐκτρέχουσα ὑπέκλυτε καὶ ἀπῆντα καὶ λιπαροῦσα ἀνῆγε.
 παρῆν δὲ αὐτῇ καὶ γυναικῶν ὄμιλος οὐδὲ ταῖς προτέ- b
 ραῖς ὅμοιαι, ἀπάτη καὶ ἐπιβουλὴ καὶ δόλος ἀγεννής·
 ἀντὶ δὲ ἀληθείας ἐπιτοκία παρῆν, ἰταμὴ καὶ θρασυαία
 30 καὶ ἄσπονδος, μάλιστα δὲ ἀπασῶν συμπράττονσα ἐκείνη
 καὶ συνεργοῦσα. ἰδὼν δὲ Ἑρακλῆς γυναικῶν τινα κατὰ

341, 1 αἰτῇ] αὐτῇ Iacobsius. 9 ὅλους] οὓς Iacobsius
 apud Goellerum p. 265. ὅσους Roulezius p. 66. 12 καὶ
 μόνας] „Fort. οἷς καὶ μόνας.“ Iacobsius. γάννυται] Vulgo
 γάννυται. 19 μετὰ Iacobsius ad Antholog. vol. XII.
 p. 296.

τὰς εἰσόδους αἶαν χωλῶσαν ἤρτο τὴν φρόνησιν ἥτις
 εἴη. κολακεία, ἔρη, πρόδρομος ὑποκρίσεως. δαίμων
 αὕτη, ὡς ἄρ᾽, ἐνδραυνούσα τοὺς εἰσιόντας, προσπλί-
 κεται καὶ θαυμαστὰ δρᾷ γοητεύουσα, πείθουσα θαρ-
 6 αεῖν τε καὶ ἀνίεναι. τίς δὲ ἡ σκυνθροπὴ ἐκείνη καὶ 5
 σάννους, ἡ τοὺς ὀλίγους κατὰγουσα κοπτομένους τε καὶ
 ἀνοιμώζοντας; μετάνοια, ἔρη, βραδμία καὶ οὐ σφόδρα
 εὐκαιρὸς δαίμων. ὅμως δὲ τινὰς οὐκ ἐξ πάμπαν ὑπὸ
 τῶν ἰσχυρῶν ἀπομνησθῆναι, ἀλλ' ἀτίσθησιν ἔτι πνέον-
 10 τας καὶ οἰκᾶδε ἀποσώζει.

342, 8 ὅμως Stephanus. Vulgo ὅπως. 9 ἀπομνησθῆναι]
 Vide Hemsterhus. ad Lucian. vol. I. p. 114.

XXIII.

Σ Ο Φ Ι Σ Τ Η Σ.

d

Ἄρα οἰσθί με, ὦ ἄνδρες, ἐπιδιῶς ἔχοντα ἔτι κρότου
 τε καὶ ἐκβομβήσεων, ὧν θαυσιλῶς μοι εἰώθατε χορηγεῖν
 ἐκάστοτε, ὅταν λέγω, ἐγείραι τε αὐτὸ καὶ τήμερον ἀγεῖ-
 5 ραι ἀναβῆναι ἐπὶ τοῦ βήματος καὶ ἐτοίμως δέχεσθαι
 καὶ ἀγαπᾶν τοὺς θορύβους, οὓς ἂν διδῶτε ἐπὶ τοῖς
 ῥήμασιν; ἐμοὶ δὲ ἡδὺ μὲν δοκεῖ εἶναι καὶ πολλοῦ ἀξίον 283 a
 ἄκουσμα ἔπαινος ἄδολος καὶ ἀληθινός, ὅπολις ὁ παρ'
 ὑμῶν ἀπαντᾷ μοι αἰὲ, αὐτοκέλευστος καὶ ἄνευ παραγ-
 10 γιλλας, οὐ μὴν τούτου γε ἕνεκα φανείην ἂν πράγματα
 παρασχὼν ὑμῖν καὶ διοχλήσας. ἀλλ' ἐγὼ μὲν εἰσεμι,
 ὅταν εἰσῶ, ὅπως ἂν τι, νοουθετήσαιμι ἢ διδάξαιμι ἢ
 προσαξιόμην ὑμῖν εἰς εὖνοιαν πλείω τὸν ἀρχηγέτην, ἢ
 καὶ εὐθύνας ὑπόσχοιμι οὐδὲν δεομένοις· ὑμεῖς δὲ ὑπὸ
 15 δεξιότητος καὶ φιλανθρωπίας θίατρά μοι ποιῆτε τὰς
 ἐκκλησίας. οὐδὲν οὖν θαυμαστὸν εἰ καὶ τήμερον ἐγὼ b
 μὲν ξυνήγαγον ὑμᾶς ὥς δικαστάς μοι καθεδουμένους
 ὑπὲρ ὧν αἰτίαν ἔχω παρανομεῖν, ὑμεῖς δὲ τὸ εἰωθὸς
 ἀποδῶτε καὶ βοήσεσθε ἀναπηδῶντες, ἐπιλαθόμενοι ὅτι
 20 ψήφου κύριοι ἦκατε καὶ οὐ πανήγυρις τοῦτό ἐστιν,
 ἀλλὰ δικαστήριον ἐμμελίστερον καὶ σοφώτερον τοῦ εἰς
 ἕνα καὶ χιλλούς, οἷς ἐπιτέτραπται ἐκ τῆς ψήφου ἔξενεγ-
 κεῖν ὃ τι χρὴ παθεῖν τὸν ἀλόντα ἢ ἀποτίσαι.

Καὶ πρῶτον δὲ ἐκεῖνο μὴ θορυβεῖσθε, ὅτι οὔτε c
 25 φάσαν ἐγὼ οὔτε διώκων οὔτε προσκεκλημένος ὑπὸ τοῦ

- οὔτε ἑτερόν τινα πρὸς ὑμᾶς εἰσάγων, ὑμᾶς τε δικαστὰς
 ποιοῦμαι καὶ αὐτός φημι ἀγωνιεύσθαι. τὸ γὰρ δὴ λαν-
 ᾄτοπον τοῦτο καὶ θαυμαστὸν οὐ παρ' ἐμὲ ὄψεσθε συμ-
 βαῖνον, ἀλλὰ παρὰ τοὺς ἑμὸν κατηγόρους, οἱ οὕτως
 ἄρα δεινοὶ εἰσιν ὥστε οἵτινες μὲν εἰσιν οὐδὲ ἐγὼ οἶδα. 5
 τοξεύουσι δὲ ἀφανῶς, ὥσπερ οἱ Ἰλαταεῖς ποτε Πιλο-
 d πονησίους, ἀποδιδράσκοντες ἐν νυκτὶ τὴν πολιορκίαν,
 ἔβαλλον ἀπὸ τοῦ σκοτόντος διώκοντας μετὰ λαμπάδων.
 καὶ δὴ τὰ μὲν βέλη περικέχυται μοι ἔνθεν καὶ ἔνθεν
 ἀθρόα καὶ πολλὰ καὶ ποικίλα καὶ οὐδὲ ἐκ μῆς ἰοδό- 10
 κης, τοὺς δὲ βάλλοντας οὔτε γινώσκω οὔτ' ἂν βουλοί-
 μην, ἀλλὰ ἀγαπῶ ὅτι πολέμιοι ὄντες οὕτω φανῶλοί εἰσι
 καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἤψατο τῆς ψυχῆς, ἀλλ' οὐδὲ ἐπι-
 284 α γραψέ τι τοῦ σώματος οὐδὲ ἤλεγξέ τι τῶν φραγμάτων,
 ἀλλ' ὅσῳ περ ἂν πλείω καὶ ἐντονώτερά μοι ἐπιτοξάζων 15
 ται, τοσῶδε ἐκφαίνουσι μᾶλλον τῶν ὀπλῶν τὸ στεγανόν
 τε καὶ ἄρρηκτον, ᾧ Ἡφαιστος μὲν οὐκ ἐχαλκεύσασό μοι
 ἐν τῷ Ὀλύμπῳ, θεοὶ δὲ οἱ φιλοσοφίας δοτῆρες καὶ
 προστάται, οἱ ὅντινα ἂν περιφράζωνται, ἀκριβῶς ἀπρω-
 τον ποιοῦσι μᾶλλον ἢ τὸν Κανὲα, καὶ οὐδὲν ἀνύτουσιν 20
 οἱ μιζάνθρωποι ἢ μιζόθηροι ἀλίζόμενοι καὶ παίοντες
 δρυσι καὶ ἐλάταις, ἀλλὰ ἀκέραιος διαμένει καὶ ἀκλινής.
 b καὶ προσήκει αὐτῷ μῖζον φρονεῖν φέροντι ῥαδίως
 ὁγνωμοσύνας ἀνθρώπων ἢ ἐφρόνει ἐκεῖνος ὁ ἐξαμύνας
 φέρων ἐπὶ τῶν ὤμων τὸν λίθον τὸν ἐπτατάλαντον. ἐπεὶ 25
 οὖν οἱ μὲν βάλλοντες εἰς τοὺς φανέας προελθεῖν οὐκ
 ἐθέλουσι καὶ στήναι ἐν μέσῳ παρ' ὑμῖν οὕτως καὶ
 ἐν περιόπτῳ, ἀλλ' ἐν γωνίαις που καταδεδύκασι ἢ χη-
 ραμοῖς, τοὺς δὲ οἵστους ὁρῶ πίπτοντας οὐκ οἶδα ὅθεν
 καὶ ἐν ποσὶ κυλινδομένους, φέρε ἐξαριθμῆσμαι τε αὐ- 30
 c τοὺς ἀνελόμενος ἐκ τῆς γῆς καὶ παραθῶ διακλάσαι,

344, 24 ἐξαμύνας] In hoc verbo latere videtur nomen proprium aliquod, velut Ἐξαμύνας, de quo nomine ad Georgium Syncellum dixi vol. I. p. 402. 451. Quibus nunc adde grammaticum in Anecdotis Boissonadii vol. I. p. 144. ubi vitiose scriptum Ἐξαμύλου.

ἦν δύναιται, καὶ ἐπιδειξαι τῶν ὄγκων τὴν μαλακότητα
 καὶ διαθρῆσαι εἰ δὴ τις εἴεν φαρμάκῳ ἀληλιμμένοι.
 ἴσως δ' ὦν καὶ πυκνὰ ἐκαρπώμενοι καὶ μεταστρέφοντες
 εὐροίμεν ἀγχοῦ τῶν γλυφίδων καὶ τούνομα τοῦ βάλλον-
 5 τος ἐγκαταραγμένοι· ὅθεν περ καὶ Φιλίππῳ ἐκωρύαθη
 τῷ Μακεδόνι πολιορκοῦντι Μεδώνην ὁ βαλὼν ἐκ τοῦ
 τείχους τοξότης. Ἀστὴρ ὄνομα ἦν τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ
 ἐγκέκαστο ἐν τῷ βίλῃ. εἴεν. ἀλλ' ἀνάγειν χρὴ ἐκ τῆς
 εἰκότος καὶ ἀπίσταναι ἀληθινῶς τοῦ ἀγῶνος. d
 10 Δοκεῖ οὖν μοι χρήσασθαι προομιῇ, ὥσπερ οἱ
 ῥήτορες ποιοῦσι καθιστάμενοι τὸν λόγον. καὶ δὴ ἐχέτω
 ὡδέ μοι τὸ προοίμιον, ὅτι μηδὲν καιρὸν οὗτοι νῦν οἱ
 ἐμοὶ κατήγοροι διαπραττόνται, ἀλλ' ὅπερ πάσαι εἰώθε
 καὶ ἐν τῇ φύσει ἐστὶ τῇ ἀνθρωπίνῃ, ἐξ οὗ φιλοσοφία
 15 παρὰ θεῶν ἐν γῇ ἐφάνη, τοῦτο αὖτις καὶ νῦν ὥσπερ
 νόσημα περσπερόμενον ἀνακυκλεῖται. ποιεῖται μὲν γάρ
 πον καὶ τῶν ἀγαθῶν τοὺς κεκτημένους ἐταφρόνους 285 a
 τε καὶ ἐπιβούλους καὶ βερεῖς τοῖς τῶν αὐτῶν οὐ μετέ-
 χουσι, καὶ μὴδ' ὅτι οὐκ ἀδικῶνται· καὶ τῷ πάντῃ σὺχ
 20 ἢ δὲν εἶναι τὸν πλοῦτον σεμνυνόμενον καὶ τῷ ἀφίππῳ
 τὸν ἱππικὸν καὶ τῷ ἀσθενεῖ τὸν ῥωμαλέον· σοφία δὲ
 ὅσῳ μείζον καὶ τελειώτερον ἀγαθόν, τοσούτῳ πλείους
 ἐγείρει τε καὶ ἀνίστησι πρὸς τὸν ἔχοντα ἢ δοκοῦντα.
 καὶ τοῦτο ἄνωθεν ἀρξάμενον ἐκ Πυθαγόρου, ὥσπερ
 25 κληρὸς τις ἀναγκαῖος διαδόσιμος, συμπαρέμεινε τοῖς ἀπ'
 ἐκείνου ἐχθροῖς. αὐτός τε γὰρ ὁ Μνησάρχου τοσόνδε
 ἄρα ἀπέλαυσε τῆς πολυθυμῆτος σοφίας ὥστε μετανάστης b
 αἰετὶ διαβίῳ, διὰ τοὺς βασκαίνοντας καὶ κολούοντας, ἐκ
 Σάμου μὲν εἰς Κρότωνα διὰ Πολυκράτην, ἐκ Κρότω-
 30 νος δὲ εἰς Λοκροὺς διὰ Γύλωνα· Λοκρῶν δὲ οὐχ εἰς
 ἤδη, ἀλλὰ πάντες Λοκροὶ οὐχ ὑπέμειναν Πυθαγόρου
 τὴν ἀρετὴν, ἀλλὰ μετεστήσαντο εἰς Τάραντα καὶ παρ-
 εμψαν· Ταραντῖνοι δὲ αὖτις, ὥσπερ φορτίον, εἰς

345, 14 ἐστὶ τῇ Roulezins p. 78. Vulgo ἐστὶ καὶ τῇ.

26 ἐχθροῖς] Vulgo ἐγγύτοις.

30 Γύλωνα] Κύλωνα Menagias.

ad Diogenem Laert. II, 46.

Μεταίονται· οὐ δὴ καὶ διελύθησαν ἐν τῷ τεμένει τῶν Μουσῶν, τεταράσσοντα, ὡς φασιν, ἡμέρας πεντάμενος ο αἰτου. τὰ δ' αἰεὶ Σωκράτους τί ἂν θρυλοῖτο; ἐμπέ- πληροται γὰρ τὰ ὦτα τοῦ Μιλήτου καὶ Ἀνύτου καὶ Ἀσκαίνου. Πλάτωνος δὲ οὐ μέχρι νῦν καταβῶσιν ὡς 5 τρεῖς πλεύσαντες εἰς Σικελίαν ἐπὶ χρήμασι καὶ τραπίῃ; Κηρισιδεύρους δὲ καὶ Εὐβουλίδας καὶ Τιμαίους, Δικαι- ἀρχους καὶ στρατὸν ὅλον τῶν ἐπιτηδύμενων Ἀριστοτέλει τῷ Σταγμολίτῃ πότ' ἂν καταλέξαιμι εὐπειρώς, ὧν καὶ λόγοι ἐκκινουῦνται εἰς τόνδε τὸν χρόνον, διατηροῦντας 10 τὴν ἀπέχθειαν καὶ φιλοσυκίαν;

Τί ἂν οὖν ἐγὼ, ὦ ἄνδρες, ἀγανακτοίην, εἰ πάντα δ τὸν βίον ἐπευδάσας ὅπως ἂν τοῖς ἀνδράσι ἐκείνοις εἰς ἡμῖν δύνανται συνεποιέμην, ἔπειτα ἀπέλαυσα τῶν ὁμοίων τοῖς ἡγεμέσι καὶ προσέειπαίσα τοῖς αὐτοῖς ἔρμασι τὰ 15 αὐτὰ ἔχην καταδιώκων, ἡρόθισά τε ἐπ' ἑμαυτὸν καὶ ἐπισπασάμην οἷον ἐσμὸν τινα κηφήνων κενυτρωμένων, οὔτε μάλα ἐμὴν εὐδὴ προαιρούμενος, ἀλλ' ὅτι φῶσει τὸ πρῶγμα τοιόνδε ἐστίν, ὃ λυπαρῶ τε καὶ ἀγαπῶ, καὶ ἥτοτον ἂν μεθείμην ἢ τὴν ψυχὴν; οὐ γὰρ εἰ ἐμπορίας 20 286a μετεποιούμην, ἔλκων ἀπὸ τῆς θάλαττης λογιζέσθαι ἐχρῆν, καὶ τὰ πνεύματα ἐξ εὐρίας, καὶ τὸ χρυσίον αἰ προσπαυέμενον ἐκ τοῦ φορτίου, ἀλλὰ καὶ χεμῶνας καὶ προβάλους καὶ ἐκβολὴν· ἔστι δὲ ὅτε καὶ πειρατακτὴν ὁμι- λίαν, χεμῶνα ἕτερον τοῦτον τοῦ κλέιδωνος χαλαρώτατον. 25 ἀλλ' αὐτὸ δὴ τοῦτο χρὴν λαμβάνειν σημεῖον τοῦ κατὰ πάδας ἐκείνων βαδίζαν καὶ μὴ πόρρω ἀποπλανᾶσθαι, ὅτι καὶ αἱ διαβολαὶ καὶ αἱ λοιδορίαι, ὥς οἱ νῦν με b διαβάλλουσιν, οὐκ ἄλλαι εἰσὶν ἢ ἄς τοὺς κλεινοὺς ἐκί- νους καὶ θρασυσιούς οἱ πάλαι Τελχῖνες. ὁ γὰρ σοφ- 30 στής καὶ ἐλαφὴς καὶ ὁ καινοτόμος πρῶτον μὲν Σω- κράτους ὀνειδὴ ἦν, ἔπειτα Πλάτωνος ἐφεξῆς, εἰδ' ὅτε- ρα Ἀριστοτέλους καὶ Θεοφράστου.

346, 3 θρυλοῖτο] Vulgo θρυλλοῖτο.

Μιλήτου.

7 Δικαιάρχους] καὶ Δικαιάρχους Ro

Δικαιάρχους Lutzschus in Lect. Att. p. 123.

Platonem de Rep. VIII. p. 553 b. comparat Iacobi

Μιλήτου] Vulgo

Maletius p. 79.

15 ἔρμασι]

Finis.

Καὶ δὲ ἀντιπῶν μοι τῆς ἀπολογίας ἀρκούν, εἰ
 τοῦτομα τοῦτο ὁ σοφιστὴς ἔτιμον μὲν ὅτι καὶ πρὸς-
 ἔχεται μοι ἐκ τῶν πραγμάτων, ἢ ἀποσιλείται αὐτὸ ἢ
 ἀλήθεια, ἥν πάνν ἐπιρρίπτεται. ὅτι μὲν δὲ πάλαι
 5 σμνόν τε ἦν καὶ ἐπ' ἀξιώσει καὶ ὅτι Σόλων σοφιστὴν
 ὠνόμαζον οἱ τότε ἄνθρωποι καὶ Πυθαγόραν, ἀπειρο-
 κάλον ἂν εἴη κωμικοποιῶν ὑμᾶς ὑπομνησάντων καὶ
 ξυγγραφίων. καὶ οὗτοι δῆπου οὐ ταύτη ἂν με τῇ ὀργῇ
 οὕτω καλοῖεν· σὺ γὰρ τιμᾶν με ἐθέλεις, ἀλλὰ λαιδοι-
 10 ρεῖσθαι. ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦ ὀνόματος ὥσπερ νομίσματος
 μετέπεσεν ἡ δύναμις κατὰ τοὺς ὑστερον χρόνους, ἐξ οὗ
 Περικλέους τε αὐτοῦ ἡμισβήτη καὶ Πρόδικος ὁ Κριός
 καὶ Γοργίας ὁ Λεοντίνος, οἱ ὥσπερ ἄλλο τι τῶν ἁνίων
 χρημάτων ἐκέρχοντο τὴν σοφίαν καὶ ἐπράττετο παλὴ
 15 ἀργύριον τοὺς προσφορεῖντας, οὕτως ἂν δῆπου ἔλκοιεν
 τοῦτομα καὶ οἱ νῦν ἐμὲ ἐπισκώπτοντες.

Σκοπεῖτε οὖν ὡς δικαίαν ποιήσομαι τὴν ἐξέτασιν,
 εἰςί που ὑμῖν κείμενοι νόμοι, μᾶλλον δὲ ἴσως καὶ πᾶσιν
 ἀνθρώποις, καθ' οὓς ἅπαντα ἐπιμνησῶ ὑμῖν ἀναγκαῖον
 20 καὶ πρᾶττεν καὶ ὀνομάζειν, καὶ εἰ περὶ του ἀμνησθη-
 τοίητε, ἰόντες ἐπὶ τοὺς νόμους διακρίνεσθαι οὐ χαλεπῶς
 ἐκ τῶν γραμμάτων. καὶ τοῖς φιλοσόφοις τοίνυν οἱ 287 a
 νόμοι εἰςὶ γεγραμμένοι, ἐξηγούμενοι καὶ διδάσκοντες
 ὑπὲρ ὅτου ἂν αὐτοὶ πυνθανώμεθα. καὶ ἄλλῃ δὲ φιλο-
 25 σόφῃ ἄλλοι νόμοι εἰσιν, ὁπόσους συνέγραψεν ὁ ἀρχη-
 γέτης τῶν λόγων, οὗς δίκαιε τε καὶ προϋστήσατο. τῇ
 μὲν γὰρ τὰ Πλάτωνος αἰρουμένη, ὁπόσους Πλάτων
 τῇ δὲ τὴν ποικίλῃ ἀγαπῶντι, ὁπόσους Ζήνων ὁ Κι-
 30 τιεύς, ὅτε δὲ μέλει ὁ κῆπος, ὁπόσους Ἐπίνορος ὁ
 Νεοκλίδους, καθάπερ Σόλωνος μὲν τῇ Ἀθηναίῃ, Αν-
 κούργου δὲ τῇ Σπαρτιάτῃ. ξυμβαίνει οὖν τὸν αὐτὸν ὁ
 ἄνθρωπος πολλὰς τοῖς μὲν τῆς πόλεως νόμοις εἰδῆναι
 εἶναι, τοῖς δὲ Πλάτωνος ἀλίσκισθαι ἢ τοῖς Ζήνωνος.

Τοιοῦτον τοίνυν ἐστὶ καὶ ὁ νῦν ἐμοὶ ἐπακαλοῦσι.
 τὸν γὰρ σοφιστὴν καὶ ἐποιοῦν τι παρανόμημα ὁ σοφι-
 στὴς οἱ μὲν ἡμέτεροι νόμοι οὔτε λέγουσιν οὔτε διώκου-
 σιν, ἀλλὰ καὶ ἐντιμον ὑπολαμβάνουσιν εἶναι ἢ καὶ οὐ
 πάντῃ ἀχρεῖον τῇ πολιτείᾳ. ἢ δὲ Ἀκαδημία· καὶ τὸ
 θ Λάκιον ἀποκλείει καὶ οὐ φασὶ τοῖς ἀτακτοῖς προσ-
 ἦκειν τὸν ἀνδρα ἐκείνον, ὃς τοῦτο τὸ ὄνομα ἀγαπᾷ
 καὶ ἐξεργάζεται. δῆλον οὖν ὅτι καὶ ὑμῖν τήμερον,
 ἐπειδὴ ξυνήκετε ἐμὴν χάριν, οὐ τοῦ Σόλωνος ἢ Ἀρά-
 κωντος ἢ Κλεισθένους ἢ Λυκούργου, ἀλλὰ τοὺς ἐντεῖ-
 10 θεν νόμους ἐξεταστέον καὶ τὰ σύμβολα ἐκείνα βασαν-
 στέον καὶ τὰ γνωρίσματα αὐτῶν διδόναι τοῦ πράγματος
 οὗτοι οἱ νόμοι· καὶ εἰ μὲν δὴ τούτοις φανεῖν ἐνός
 καὶ ὑπεύθυνος, κατέχειν καὶ ἐνδιδόναι τοῖς κατηγοροῖς
 α χρῆσασθαι τῇ ἄγρῃ ὃ εἰ αὖ βούλονται· εἰ δὲ ἄλλη πῃ
 15 ἀποφέρει τὰ ἔχνη ἐκείνα καὶ τὰ σημεῖα, ἀθρόον με ἴαν
 τοῦ ὀνόματος.

Ἔστι τοίνυν Ἰελάτωνι τῷ Θισπεσίῳ κύρβις ἀνά-
 πλιως τούτων τῶν νόμων καὶ τεκμήρια ἐξυνημένα πολλὰ
 ἐρεξῆς καὶ οὐ δύσφραστα, ὧν χρὴ ἔχοντες ἐχνηλα-
 20 τεῖν τοὺς μαστεύοντας τὸν σοφιστὴν. ταῦτα οὖν, ὡς
 δοικεν, εἰς μέσον ἡμῶν θέτον, καὶ ἐξεταστέον πότερον
 288 α ἀπαντὰ μοι οἰκεία καὶ τὰ πλείω, ἢ τὰ ἐλάττω. ἀνά-
 σκεσθε οὖν μου πρὸς Χαρίτων ἀτρέμας ἐξαριθμουμέ-
 νου ὀποσάκις οὗτος ὁ νομοθέτης οἷον κυνηγέτης κύκλῳ β
 θηρίον περιδραμῶν αἰρεῖ τὸν ἀνδρα καὶ σαγηκεῖ.
 δεῖκνυσθαι δὴ πρῶτον μὲν θηρευτὴν ἐμμοισθον νέων πλου-
 σίων· δεύτερον δὲ ἔμπαρον περὶ τὰ μαθήματα τῆς
 ψυχῆς, τρίτον δὲ αὐτὸν κάπηλον τῶν αὐτῶν τούτων, τέ-
 30 τάρτον δὲ αὐτουργόν τι καὶ αὐτοπώλην, πέμπτον δὲ
 ἀγνωστὴν περὶ λόγους τὴν δρισιτικὴν ἔχοντα τέχνην·
 β καὶ ὃν δὴ τελευταῖον κολοφῶνα ἐπέθηκε τῷ λόγῳ καὶ
 συνεδήσατε, δοξασιμὸν εἶνα περὶ τὸ μὴ ὦν καὶ μμητὴν
 διὰ φαντασμάτων καὶ τεχνίτην τῶν εἰδώλων τῆς ἀλη-

θείας καὶ θαυμασιωτάτων ἐν λόγοις. τοῦτον γὰρ δὴ
ἅπαντα τὰν ὁμαρτὴν τῶν λόγων τε καὶ τῶν ὀνομάτων τῇ
σοφιστῇ παραστήσει τῷ γενναίῳ, εἰ πως αὐτοῦ τὸ πολυεπίδες
καὶ πολύπλοκον ἐνδείξαιτο καὶ παραστήσει κατὰ δύναμιν.
5 εἰεν. χωρὶς δὴ ἕκαστον τούτων προσημιζόμενοι ἀπὸ τοῦ
πρώτου, σκοποῦμεν ὅστις ἂν μοι αὐτῷ προσαρμόσῃ, καὶ ὃ
τι ἂν εὐροίται ὥσπερ ἔχνος τηλαυγὲς τῆς ἡμῆς πορείας.

“Ὅτι μὲν δὴ οὐδένα πω ἐγὼ πλούσιον νῦν ἐδῆ-
ρευσά τε καὶ μισθὸν ἐπραξάμην τῆς ὀμιλίας ἴσῃ σου.
10 ἅπαντες. ἴσῃ γὰρ ἅπαντες τοὺς ὀμιλητάς τοὺς ἡμῶν,
ὅτι μήτε νῦν οὕτως εἰσὶν ὥστε εὐκόλως ἐξαπαταῖσθαι
μήτε οὕτως ἄγαν πολύσαρκοι ὥστε καὶ μισθὸν προσφέ-
ρουσι τοῦ φρενακίζεσθαι. καὶ οὐ. τί πῶς θρόπτομαι ἐπὶ
τῷ πράγματι, οὐδ’ αὖ σεμνὸν ἡγοῦμαι καὶ ὑπέρογκον
15 τὸ μὴ μισθωτὸς ποτε γινέσθαι. εἰ γὰρ δὴ ἐδιδάμην ἐγὼ αἱ
χρημάτων καὶ τῆς πρὸς τὰ ἀντοκαῖα ἐπικουρίας, μι-
σθὸν μὲν οὐκ ἂν ὡμολόγησα οὐδὲ ἐπραξάμην, ὅτι
ἀνώμαλος δ’ ἂν, εὖ ἴσῃ, Κρίτωνα ποιήσασθαι τῶν
ἡμῶν ἐπιτηδείων καὶ ταμιῶν, ὅσον Κρίτων ἡντράπελα
20 τῷ Σωφρονίσκῳ, γεμίζων ὅστρακον κήλον τῆς ἐφημέ-
ρου δαπάνης. ἀλλ’ οὔτε δέικμαι, ἀλλ’ ἐφαρκεῖ μοι τὰ
ὄντα, ὃ τε μισθὸς ἱκανὸς μοι ἔστιν ὅτι φέρουσιν ἐμοὶ
ἐκνέμεις, κοσμιότητα καὶ αἰδῶ καὶ σωφροσύνην καὶ τὸ 289 a
μέγιστον φρόνην καὶ τὸ μὴ σκεπτικὸν εἶναι μηδὲ πλεγματινὸν
25 μηδὲ ἡλιθίους, μηδὲ ἀχάριτας, μηδὲ ἄνω καὶ κάτω
θρυλεῖν καὶ σεμνύνεσθαι ἐν βιβλίῳ, ὅτι διαπραγματεύου-
ται ἐν ζῳῳ πλείων κατέπρηκται χρόνον ἢ οἱ Ἕλληνες
παρθούντες τὴν Τροίαν, καὶ οὐδὲς αὐτῶν ἔπειτα μὴ
ὥσπερ ἀπολυνθὲς οὐδὲ συμπαράσθαι τοῦ ἐρίβουτος, ἐξῆς
30 μένος, οἷα τῆς σαρπητὸς ἔδος πολλά, ἐπελάττωται τῆς
τέχνης, καὶ ὅπως ἄρα πόρρω εἰμι τοῦ καρδαίου καὶ
ἀπὸ τῆς ἀγέλης, ὥστε τούτῳ γε εὐδ’ ὅσοι με σοφιστῇ
ὀνομάζουσι κολλημένοι προσλοιδόρεισθαι, ἀλλὰ καὶ τοῦτον
καλὴν φράσι ζημιούμενον καὶ σιτοδοτοῦντα καὶ ἀριθμοῦντα

ἐργάσιον οὕτω προσάγειν καὶ συνέχειν τὸ ποιμνίον. καὶ εἶπεν αὖν, ὡς δοκεῖν, ἐγὼ κατὰ τούτους ἕτερον τρόπον ἐμμισθός θηριωτῆς, οὐκ ἐπαυδὴ λαμβάνω μισθόν, ἀλλ' ὅτι προσδαπανῶμαι.

Ἐγὼ οὖν καὶ περὶ ταύτης τῆς βλασφημίας ἢ εὐφημίας, ἃ ἄνδρες, ὧδε ἔχω γνώμης. τὸ μὲν ἀπαρκεῖν ἀπλῶς καὶ ἀναλίσκων τοῖς ὁμιληταῖς θεωμένοις πολὺ μοι φαίνεται ἡλευθεριώτερόν τε καὶ μεγαλοπρεπέστερον ἢ στρεβλοῦν τε αὐτοὺς καὶ κατατείνειν καὶ ἄγχειν ἀναγκάζοντα ἀποτινύναι μὴ οἷους τε ὄντας. ἀτὰρ οὐτ' ἐκεῖνο καὶ αὐτὸ ἀξίεπανον οἶτε τόδε, ἀλλὰ τόδε μὲν οὐδὲ πώποτε ἀρετῆς, σημεῖον, ἀλλὰ φιλοκαρδοῦς καὶ ἐρασι-
 χρημάτου ψυχῆς καὶ ἀτεχνῶς σοφιστικῆς καὶ ἐμμισθοῦ, αἷθ' ὑπὲρ τῶν Δημοσθένους δικῶν εἶθ' ὑπὲρ τῶν Ἀρ-
 στοφάνους δραμάτων αἷθ' ὑπὲρ τῶν πάντων ῥημάτων 15
 τε καὶ ὀνομάτων ὑπέχειν τὴν χεῖρα ἔξω τῆς χρείας καὶ
 χαλεπατέρον εἶναι τῶν δημοσίων πρακτόρων. ἐπεὶ καὶ
 Ἡρόδικος καὶ Πρωταγόρας ὁ Ἀβδηρίτης ὁ μὲν ὁρθό-
 πειν τε καὶ ὁρθορρημοσύνην μισθοῦ ἐκδιδάσκων τοὺς
 νέους, ὁ δὲ τὰ Σιμωνίδου τε καὶ ἄλλων ποιήματα ἐξη-
 γούμενος, σοφιστὴς ὅμως καὶ ἦσθη καὶ ἐλεγέσθην. τὸ
 γὰρ ἐκ' οἷα δὴ σχήματι παιδείας ἀγγυρολογεῖν παρὰ
 τῶν νέων τε καὶ πλουσίων, τοῦτο εἶναι φησὶ σοφιστὴν
 ὁ πρωτοστάτης τοῦ καταλόγου τῶν λόγων οὗς Πλάτων
 290 α' ἐκ' αὐτῶν διαστήσας. τοῦτον οὐδὲ Ἰκκος τὸς γυμνα-
 σίης τὸν Ταφάντιον οὐδὲ Ἡρόδικον τὸν Σηλυμβριανὸν
 παιδοτριβὴν ἀφίησι τοῦ ὀνόματος, ἀλλὰ παραπετάσματα
 μὲν φησὶ ποιέσθαι τῷ ἄνθρωπῳ τὰς τέχνας, τῇ δὲ
 ἀληθείᾳ σοφιστὰς ἱκανῶς εἶναι, ὅτι ἐχρηματίζοντο ἀπὸ
 τῶν νέων. καὶ ἴσως οὕτω αὖν μετέπειτα οὐδὲ ἐκνήσειεν οὐδὲ τὸν
 Ἀριστοτέλους προσποιούμενον εἶναι προφήτην, εἰ μισθὸν
 παράγουτο τῆς προφητείας, ἀλλὰ καθέξει τε καὶ ἀφρο-
 βητήσῃ· ὡς ὑπευθύνου. καὶ γὰρ εἰ σεμνὸν τὸ σχῆμα

350, 25 τοῦτον οὐδὲ Iacobaeus in append. ad Porz. Advers.
 p. 290. Vulgo τοῦ τοιαύτου 27. Σηλυμβριανὸν Weselingius
 ad Diodori S. XIII, 66. Vulgo Σηλυμβριανόν.

ἀληθινή ἡ σοφία, ἀλλ' οὐ χρεὶ γὰρ αὐτὴν καταβάλλειν b
καὶ ἀργυρίου δεικνύναι ἄξιον. ἀλλ' ὅπως λέγω, τὸ μὲν
ἐφ' ὅτῳ δὴ μαθήματι, εἴτε σπουδαιότερον εἴτε φανλο-
τέρῳ, μισθοφορεῖν παρὰ τῶν νέων σοφιστικῶν νομιμα-
6 μιν, εἰ τῷ λόγῳ ξυνεπιόμεθα· ὁ δὲ χεῖρα ὀρέγων καὶ
ἐπανορθῶν τὴν ἐνδεῖαν τῶν δεομένων, εἰ μὲν τὴν ψυχὴν
βελτίῳ κατασκευάζων καὶ τῷ σώματι ἐπικουροῖ, οὗτος
ἂν ὁ τέλειος νομίζετο καὶ ὁλόκληρος σωτὴρ τε καὶ ἐκ-
ωφέλιμος· εἰ δὲ τῆς σαρκὸς ἐπιμελοῖτο, ἐπιβουλεύει δὲ
10 τῇ διανοίᾳ, σοφιστὴς μὲν ἂν εἴη καὶ ἀλαζὼν, μετρί- c
τερος δὲ τοῦ ἀμφοτέρω λαβομένου.

Σκοπεῖσθαι οὖν χρεὶ τοῦτον ὅπως ἔχει καὶ ἀνα-
θεῖσθαι καὶ ἀνὰ συγχωρήσωμεν αὐτοῖς τὴν πρώτην,
ὥς ἄρα ἐγὼ πολλῶν ἀργυρίων τοὺς ὀμιλητὰς μεμίσθω-
15 μαι καὶ ἰώνημαι, καὶ εἰσὶν οἱ μὲν πολλοὶ ἄρα μνασίοι,
οἱ δὲ διμνασίοι, οἱ δὲ δὴ ἄχρι ταλάντου. τί οὖν;
ἀνάγκη μοι παρὰ φύσιν μικρόν τι καὶ ἀπανθ' ἀδίσκω-
σθαι· ἔστιν ὅντινα ἴσῃ μετὰ τὴν ἐμὴν συνουσίαν —
λέγω δὲ οὐκ εἰ τις χρόνος τινὰ εἰσέφερσεν εἰς τὸ διδο-
20 σκαλεῖον ἡμικανθῆς καὶ ἐκάθ' ἑαυτοῦ χαλαροῦς ἐκ τοῦ d
ξύλου, ὃν οὐχ οἷόν τι ἦν ἐξαλείφειν κῆρα λυττῶντα καὶ
ῥοπαλον ἐπηρμένον· οὗτος γὰρ οὐκ ἐμοὶ ξυγγέγονε καὶ
συνεμίλησεν, ἀλλὰ τῷ βᾶθρῳ τῷ ἐμῷ καὶ τῷ δωρε-
τίῳ· οὗς δὲ ἐγὼ ἐγκρίνω τε καὶ παρὶ πλείστου ποιεῖν-
25 μαι — ἔστιν ὅντινα μετὰ τὴν ἐμὴν συνουσίαν διεγέρ-
φοντα καὶ χεῖρω ἐξ ἀμείνωντος γεγεννημένον; καὶ πρόσθεν
μὲν ἐπιμελῇ καὶ προῖον δοκοῦντα, νῦν δὲ τύφον με- 291 a
στόν καὶ ἀποκλήδας; καὶ πάλαι μὲν τοὺς πολλοὺς
αὐτὸν ἀποδοχομένους, νῦν δὲ δυσχεραίνοντάς τε καὶ
30 ναυτιῶντας; ἤκούσατε δὲ αὐτὸς τῶν ἐμῶν ἐπιτηδείων
ἐψηλαλογοσμένου καὶ βρογδοσμένου ἐκ τοῖς πτωχό-
μοις ἢ ὁμιλίμοις ἢ παρρησίαις; ἢ αὐτοὶ μὲν μετρί-
φύσει εἰσὶν, ἐγὼ δὲ αὐτοὺς ὄγκῳ φαντασάμε καὶ χυ-
νόμενος

νότητος, μαρτυρόμενός τε καὶ ἔγγνώμενος πρὸς πάσας
 ἀνθρώπους, ὅτι ἄμεινον ξυνίᾳσι τῶν Ἀριστοτέλους· ἐ-
 β ἂν ἐμὲ μᾶλλον ἀγαπήσῃ καὶ θεραπεύουσι καὶ ἐμπιπλάσι
 τὴν οἰκίαν ἄλλῃ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, αὐτοὶ δὲ ἐπαχθῆς
 καὶ φορτικαὶ γίνονται πολλοῖς οὐδὲν δεομένοις; καίτοι
 ἀπὲρ ἐκάστου αὐτῶν πολλὰ ἔχω λέγειν καὶ ἀγαθὰ, ἀλλ'
 ἄμως οὐκ οἶμαι δεῖν τὸν μάρτυρα οἰκοῦν εἶναι. οὐδὲ
 γὰρ ἀθλητὴν ὁρῶ τὸν τοιοῦτον στεφανούμενον καὶ ἐν-
 δοκμοῦντα, ὃν ὁ παιδοτρίβης ἐπαινεῖ μόνος καὶ οἱ
 συνδωμνοῦντες, ἀλλ' ὃν πολλοὶ ἐδικάσαντο ἐν τοῖς γυ-
 μνασίοις τραχηλιζόμενόν τε ῥαδίως καὶ μεταφέροντα τοῖς
 α ἄλτιτρος. ὅστις οὖν χρήματα μὲν οὐ πράττεται, ἀλλὰ
 θεωρεῖται, ἐπιδίδωσι δὲ καὶ ἄρετὴν τοῖς χρωμένοις, πόρ-
 ρω ἂν οὗτος σοφιστοῦ ἀποκρίνοιο.

Ἀλλ' ἐγὼ ὅναρ ὑμῖν ἀλλότριον ἀπαγγέλλω. καὶ
 μὴ πείθεσθε, ὡς ἄνδρες, τοῖς ὀνηρώτεουσιν ὑπὲρ τῶν
 ἡμῶν θησαυρῶν, ὅτι μοι ταμιῶν ὑπερχυλῆς τε ἄγαν
 ἐστὶ καὶ ἐξαντλοῦσιν οἱ βουλόμενοι ἀφθόνης. καίτοι
 ὀφέλει αὐτῶν ὕπαρ εἶναι τὸ ὄναρ. οὐ γὰρ ἂν φανὼν
 ἦν ἐλευθεριότητα καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐπαδείκνυσθαι οὐ
 μόνον ἐν λόγῳ καλῶ καὶ ἔργῳ, μάλιστα ἐν πλείου
 δόκατον ἀνωθεν κατιόντος· οὐ αἱ πηγὰς πάρεσθαι ῥέον-
 d σαι ἄγαν διαφανῆς καὶ κραταῖαι, καὶ οὐδαμῶς πύκας
 μέλνει ῥῆγμα θυμωγόμενον ἀδικίας. ἀλλ' οὔτε μου
 τὰ πατρώα τοσάδε ἐστὶν οὔτε ἐγὼ χρηματιστὴς καὶ
 ποριστικός.

Ὁ τε αὖ λέγουσιν οἱ κατήγοροι, καὶ τοῦτο ἄλλο
 ὄναρ ἐστὶν, ὡς ἔρα πυρῶν βασιλικῶν σωρούς ἀνθρώους
 292 δαπανῶ τοῖς ἀμυληταῖς καὶ διανέμω. δαπανῶ μὲν γὰρ
 περὶ τοὺς βασιλικούς· ἐκ τῶν αυτοφυλακίῶν τῶν δημοσίων,
 καὶ ἐκ τοῦτο σημεῖον τοῦ σοφιστὴν εἶναι, πάντες ἂν εἴητε
 πορεσταί, οὐ μόνον ὑμεῖς οἱ ἐκδοτὰς συγκαταθήμενοι, ἀλλὰ
 καὶ οἱ συνερροφάροι καὶ οἱ βαλάντις καὶ οἱ σκυτοπόμοι
 καὶ πάντες ὅσοι καλαμηφοροῦσιν ὀρθοὶ ἐπὶ τὰς ἐρχά-

ναρ. ἀλλ' ἐμῖνο δίκαιον ὑμᾶς ἐξετάζειν, ὅτι μοι ἐξόν
 οὐ σίτου μόνον διακοσίους μεδίμνους οὐδὲ ἐλαιίου ἴσα
 κεράμια — καίτοι τοῦλαιόν γε οὐπω ἴσασιν οἱ κατή- b
 γοροι, ἀλλ' ἐξέφυγέ με οὐκ οἶδ' ὅπως, ἵνα μᾶλλον
 5 σπαράξοιεν καὶ ἀγανακτοῖεν — ἀλλ' ὅτι μοι οὐ ταῦτα
 μόνον ἐξόν περὰ βασιλείας καρποῦσθαι, ἀλλ' ἐκείνου τοῦ
 μακροῦ καταλόγου τῆς τρυφῆς καὶ τῆς εὐπαθείας,
 ὅποσα ταῖς δέλτοις ἀκολουθεῖ ταῖς σφυρηλάτοις, καὶ
 ταῦτα οὔτε ληπαρήσαντα οὔτε θωπεύσαντα οὔτε ἐτέρω
 10 προστάτῃ χρησάμενον καὶ προσηγόρῳ, ἀλλ' αὐτοῦ πα-
 ρόντος ἐπὶ τοῖς λόγοις, ὧν αὐτήκοος ἐγένετο οὐχ ἅπαξ
 οὐδὲ δις, ἀλλὰ πολλάκις, ὥστε ἀξιῶσαι τῶν μεγίστων c
 γερῶν, ὅμως ταῦτά μοι ἐξόν οὐχ ὑπεῖξα οὐδ' ὑπή-
 κουσα, καὶ πάντῃ προθυμουμένου. εἰ δὲ ἐρῶς ἢ μὴ,
 15 καὶ κωνοὶ γένεσθε τῆς γνώμης.

Φαίνεται μοι αἰσχιστον εἶναι καὶ ἀλλότριον ἀνδρὸς
 ἐλευθέρου τὸ ψεύδεσθαι εἰς τὸ κυριώτατον τῶν ἑαυτοῦ
 καὶ ἑξαπατᾶν τοὺς ἀνθρώπους· κυριώτατον δὲ τῶν
 ἑαυτοῦ καὶ ἔργων καὶ παθημάτων ὁ τύπος τοῦ βίου
 20 καὶ ὁ χαρακτήρ ὃν ὑποδύεται. ὅστις οὖν φιλοσοφίας
 μεταποιούμενος, καὶ τοῦτο τοῦνομα ἔλκων τε καὶ ἀναγ-
 κάζων, ἰστᾶ τε ὕψια ταρίχη καὶ ζυγομαχεῖ τοῖς ταμίαις,
 τὸν οἶνον καὶ τὰ ἔψα ἀπαργυρίζων, οὗτος ψεύδεται· d
 μὲν τὸ τριβώνιον, ἅπτει δὲ ἐπὶ τὴν ζώνην καὶ τὴν
 25 χλαμύδα, καὶ φορτικώτερός ἐστι τῶν τὰ ὄπλα φερόντων
 στρατιωτῶν. διὰ ταῦτα οὖν ὅσα μὲν τὴν χρεῖαν μοι
 ἀναγκαίαν εἶχε καὶ οἷς σιτοδοτεῖ βασιλεὺς τοὺς οἰκήτο-
 ρας τῆς πόλεως, οὐ τοὺς στρατιώτας, ἀπολαύω καὶ
 αὐτός, ὡς ἄνδρες, τὸ μέρος· μετέχω γὰρ τῆς πολιτείας
 30 καὶ τὴν ἐνθάδε ξυνοίκησιν προϋτίμησα τῆς ἐνεγκούσης,
 ἐν ἣ ἄπειρ τις διάγειν ἐφών, κατατέμνεσθαι ἂν ἄξιος 293 a
 εἴην, εἰ πυρῶν ἐτέρωθι προσδεοίμην. ὅσα δέ μοι τὸ
 βαλάντιον ἐμὲλλε γेमίζειν, οὐ τὸν λιμὸν ἀκείσθαι τῶν
 ἀνδραπόδων, καὶ ὅσα ἀνάγκη εἰσδεχόμενον ἦν εὐθύς

353, 22 ἰστᾶ τε ὕψια Petavius. Vulgo ἰσταιτέαι. 31 ἐφών]
 Aut ἐφῆ scribendum, aut ἐφῆμν deleto τις. Vidit Petavius.

καὶ τοῦνομα περιῆρθαι οὐξοδαπὸν τῷ τριβωνίῳ, ἀπ-
 σχυρισάμην τε ἀτενῶς καὶ οὐκ ἥσυχνα τοὺς προγόνους,
 οὐ τὰ αὐτὰ ἐφρόνουν περὶ βασιλείας καὶ φιλοσόφου καὶ
 ἄμφω ἐνόμιζον κατοικεῖν ὁμοίως ἐν ταῖς κορυφαῖς τῆς
 ἀνθρωπίνης εὐδαιμονίας καὶ προσωτέρω οὐκ ἔχεν ἡ
 b προβήσετον. τὸν δὲ οἰόμενον καὶ μαῖζόν τι ἕτερον ὀνει-
 ροπολοῦντα κάτω που ἐστὶ πλανᾶσθαι οὐδὲ ἀνελθεῖν
 εἰς ἐκείνην τὴν σκοπιάν, ἥ ὑψηλοτάτη τέ ἐστι καὶ
 ὑπερκύπτει τὸν οὐρανόν· ἐνθεν οὐ μόνον γῆ καὶ θά-
 λαττα ἄποπτος πᾶσα, ἀλλὰ καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ τοῦ
 Διὸς καὶ ἡ ἀληθινὴ προεδρία καὶ αἱ πηγαὶ τοῦ νέκτα-
 ρος καὶ ὁ λειμὼν τῆς ἀμβροσίας· οὐ ἀναβῆναι οὐκ
 ἔστι δέλωτο χρυσῇ ἐποχουμένους, ἀλλ' εἰ τις ἐκείνης
 κρατήσῃ καὶ ἐπαύροιο τῆς ἀρχαίας καὶ ἀθριπιδέστου,
 ἐν ἣ Ἰλάτων καὶ Πυθαγόρας τὰ γράμματα ἐχαράξ-
 c την. ποῖον οὖν ἐγὼ σιτοφυλάκιον ἔκκενῶ τοῖς ὁμιλη-
 ταῖς τοῖς ἑμοῖς; ποίους δὲ πυροὺς ἐπιχέω, καθάπερ
 τοῖς νεωνήτοις τὰ καταχύματα; καὶ Ἀριστιππον μὲν
 τὸν Κυρηναῖον καὶ ταῦτα δεκαπλάσιοι ὄντες οἱ Διο-
 νυσίου πυροὶ οὐκ ἐποίησαν σοφιστήν· ἐγὼ δὲ ὑπερ-
 κοντίζω καὶ τὸν Γουργίαν, ὡς δοικεν, ἐπὶ ταῖς τριάκοντα
 χοίνοιξιν.

Ἀλλὰ δῆτα αὐτὸς μὲν ὑποκλείω τὸ ταμειῖον καὶ
 ἦττον ἂν χαλκοῦν τι προείμην ἢ ἑξυμπασαν ὁμοῦ γω-
 μετρίαν καὶ ἀριθμούς· ἀπεθουκόλησα δὲ ἓνα τῶν νέων
 d χρηστόν τε ἄγαν καὶ τεθραμμένον ἐν ὀρφανίᾳ, ὃς οἰ-
 κουρεῖ ὑπὲρ ἑμοῦ καὶ προτίθεται δύο τραπέζας, τὴν
 μὲν τρυφῆς γέμουσαν, τὴν δὲ ἀργυρίων· κᾶτα προῖ-
 σχονται αὐταῖς καὶ ἐκκρέμονται οἱ Ἀριστοτέλους μὲν
 οὐδὲν διόμενοι, βίβη δὲ χρήζοντες καὶ τοῦ γεμίζεσθαι
 τὴν γαστέρα· καὶ δορυφορεῖ με ἐμβάλλοντα εἰς τὴν
 ἀγορὰν καὶ συρφετὸς οὗτος καὶ ἡ γρυμαία, κεκραγότες

354, 1 οὐξοδαπὸν] οὐ ξυνοπαδὸν Harduinus. 3 οὐ τὰ]
 δε τὰ Petavius. 25 ἀριθμούς Petavius. Vulgo ἀριθμοῦ.
 28 κᾶτα προτεροντας Stephanus. Vulgo καταπροτεροντας.
 30 χρήζοντες Petavius. Vulgo χρήζεσθαι.

καὶ ἐμβοῶντες ἐφ' ἑκάστῳ ῥήματι ὧν ἂν λέγω, καὶ α 294
 παραβαλλόμενοι πρὸς ἀλλήλους ὅστις ἄμεινον ἀποδοίη
 τὸ ἔργον ἐφ' ὃ θητεύουσιν. εἰ τοιοῦτον ἐγὼ χορόν τε
 καὶ χορηγὸν συνεστησάμην, πάντῃ ἂν εἶην σοφιστὴς καὶ
 5 οὐδὲν τι μίλον ἢ Πρωταγόρας ἀποχρώμενος Καλλίᾳ τῇ
 λακκοπλούτῳ· ἀλλ' οὐδεὶς οὕτως εὐδόκιμος τῶν ἐμῶν
 μαθητῶν οὐδὲ ὑπερβάλλον σιναμωρία, ἀλλὰ προσέ-
 ρχονται μὲν μοι καὶ ἀγαπῶσι, μισθὸν δὲ οὔτε εἰσφέ-
 ρουσιν οὔτε ἀποφέρονται. b

ο Τῷ μὲν οὖν αὐτὸς θηρεύω τε καὶ προσάγομαι;
 καὶ τίς ἡ ἐπιδὴ καὶ ἡ μαγγανεία, δι' ἣν πολλοὶ ἀπο-
 λιπόντες καὶ τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα καὶ τὴν πρῶσοικον
 Ἰωνίαν, ἐν αἷς ἀμφοτέραις διδασκαλεῖα μέγιστα φιλο-
 σοφίας, ἔπειτα εἰς τὴν πόλιν ἡμῖν συμφοιτῶσι; καὶ
 5 οὐδὲν αὐτοὺς ἀποκωλύει ἐξ ὧν ἡ πόλις μεγάλη τε ἔσται
 καὶ εὐδαίμων, καὶ οὐχ ἡδοναὶ ἐκκεχυμέναι, οὐ πανη-
 γύρεων θόρυβος, οὐ σχολῆς σπάνις καὶ ἡσυχίας, οὐκ
 αὐτοῖς οὗτοι οἱ ὅξυν βλέποντες συκοφάνται καὶ τὰς αἰχμὰς
 τῷ χρῶ ἐπισείοντες; ῥηνῶ μὲν εἰπεῖν, ὧ ἄνδρες, μὴ
 10 καὶ ἀτεχνῶς δόξαιμι καλλωπιζέσθαι· συνελαύνουσι δὲ οἱ
 κατήγοροι τὰς ἀληθινὰς με ἐπαγωγὰς, αἷς χρῶμαι ἐπὶ
 τοὺς νέους, εἰς τὸ θέατρον ἐξενεγκεῖν ἀντὶ τῶν ψευδῶν
 καὶ πεπλάσμενων. καίτοι αἰσθάνεσθε αὐτῶν ἱκανῶς
 καὶ οὐ σφόδρα ἀτήρητοι ὑμῖν εἰσιν· ὅμως δὲ ἐτι καὶ
 15 μᾶλλον ἀποκαλυπτέα καὶ γυμνωτέα.

Ἐμοὶ νέῳ ὄντι συγγράμματα ἅττα πεποιήται, ἐν d
 οἷς τὸν κλῆρον κατεθέμην καὶ ἐθησαύρισα, ὃν παρὰ
 τῶν ἐμῶν πατέρων διεδεξάμην. καταλέγει τὰ συγγράμ-
 ματα ταῦτα ἴδιον μὲν οὐδὲν οὔτε ἐμὸν οὔτε ἄλλου,
 1) ἐμφανίζειν δὲ ἐπιχειρεῖ τὸν τοῦν τὸν Ἀριστοτέλους καὶ
 ἐξάγειν ἐκ τῶν ῥημάτων ἐν οἷς ἐκεῖνος αὐτὸν καθ' ἑρξέ-
 τε καὶ ἐφράξατο, τοῦ μὴ ἐπίδρομον εἶναι τοῖς παντάπα-
 σιν ἀμνήτοις. καὶ ταῦτα ἐγὼ τὰ συγγράμματα ἄλλω
 μὲν οὐδενὶ πώποτε ὥμην οὔτε χρεῖαν ἔξιν οὔτε ἔσε- 295 a

355, 7 σιναμωρία] Vulgo σιναμωρίους. Correxuit Iacobus ad
 Ach. Tat. p. 609. : 9 ἀποφέρονται Iacobus. Vulgo ἀπο-
 φέρομαι.

σθαι σπονδαῖα· οὐδὲ γὰρ οὕτω πολυτελεῶς καὶ ἀνδρείως
 ξυντεθέντα αὐτὰ ἡπιστάμην, ἐμὸν δὲ μόνον μνημό-
 συνα καὶ ἀποθήκην ὧν ἡκτιόειν, ἐν, εἴποτε ἀποφύγοι
 τὴν μνήμην, ἐξῆ· μοι ὥσπερ ἐκ ταμιείου λαμβάνειν
 ἀσφαλούς τε καὶ ἀναλώτου ἀπὸ τῆς λήθης· διὰ ταῦτα
 οὐν ὀρθωδούντός μου ὑπὲρ αὐτῶν καὶ ἐν φυλακῇ ποιου-
 μένου ὅπως ἂν μὴ θύραζε ἐκφοιτήσῃαν, λανθάνουσα
 οἱ λόγοι οὗτοι ἀποδράντες οὐκ οἶδα ὅπως, καὶ μετὰ
 b σπουδῆς κυλινδούμενοι ἐξ ἄλλου εἰς ἄλλον ἀφικνουῦνται
 εἰς Σικυῶνα.

Ῥίκει δὲ ἐν Σικυῶνι τηνικαῦτα ἀνὴρ, ὃν ἐγὼ φράσῃ
 ἂν ἀτρεκέστατά τε καὶ ἀδολώτατα τῶν γε ἐπ' ἐμοῦ
 Ἑλλήνων ἀντειληφθαι φιλοσοφίας, ἀκουστής μὲν γεγο-
 νώς τοῦ Χαλκιδείου πρεσβύτου, θεραπεύων δὲ οὐ τὴν
 νέαν ὁδὸν, ἀλλὰ τὴν πατριον καὶ ἀρχαίαν τῆς Ἀκαδη-
 μίας καὶ τοῦ Ἀσκείου· οὐχ οἷος κολουῖεν τε καὶ πρί-
 σθαι καὶ βασκαίνειν, εἰ χρηστοῦ τινος ἕτερος μετα-
 ποιοῖτο, ἀλλ' οἷος συνεξορμᾶν καὶ συνοτρύνειν οὓς ἂν
 c αἰσθοίτο φρυμένους πρὸς ἀρετὴν. οὗτος ὁ ἀνὴρ μικρὰ
 ὁμιλήσας τῇ ἐμῇ εἴτε σπουδῇ εἴτε παιγνίᾳ ταυτὸν μικροῦ
 ὑπέμεινε πάθος Ἀξιοθέᾳ τῇ φιλοσόφῳ καὶ Ζήνωνι τῷ
 Κιτιεῖ καὶ τῷ γεωργῷ τῷ Κορινθίῳ. Ἀξιοθέα μὲν γὰρ
 ἐπιλεξαμένη τι τῶν ξυγγραμμάτων ἃ Πλάτωνι πεποιήται
 ὑπὲρ πολιτείας, ᾗχετο ἀπιούσα Ἀθήναζε ἐξ Ἀρκαδίας,
 καὶ Πλάτωνος ἡχροᾶτο λανθάνουσα ἄχρι πόρρω ὅτι
 γυνὴ εἴη, ὥσπερ ὁ Ἀχιλλεύς τοῦ Ἀνκομήδους· ὁ δὲ
 γεωργὸς ὁ Κορινθίος τῷ Γοργίᾳ ξυγγεγόμενος — οὐκ
 αὐτῷ ἐκείνῳ Γοργίᾳ, ἀλλὰ τῷ λόγῳ ὃν Πλάτων ἔγρα-
 d φεν ἐπ' ἐλέγχῳ τοῦ σοφιστοῦ — αὐτίκα ἀφείς τὸν
 ἀγρὸν καὶ τὰς ἀμπέλους Πλάτωνι ὑπέδθηκε τὴν ψυχὴν
 καὶ τὰ ἐκείνου ἐσπείρετο καὶ ἐφυτεύετο. καὶ οὗτός ἐστιν
 ὃν τιμᾷ ὁ Ἀριστοτέλης τῷ διαλόγῳ τῷ Κορινθίῳ. τὰ
 δὲ ἀμφὶ Ζήνωνος ἀρίδηλά τέ ἐστι καὶ ἀδόματα ὑπὸ

356, 3 ἀποφύγοι.] Vulge ἀποφύγοιτο.
 Videtur συνεξοτρύνειν scripsisse ut p. 256 a.
 φίῳ] Vide Husehkiun de Annio Cimbrio p. 63.

18 συνοτρύνειν]

32 τῷ Κοριν-

πολλῶν, ὅτι αὐτὸν ἡ Σωκράτους ἀπολογία ἐκ Φωκίης ἤγαγεν εἰς τὴν Παιδίαν.

Αὐτὸς μὲν δὴ ἀνὴρ ἐκεῖνος οὐκ ἔδειτο ἐπιπτεῖ-296 α
σθαι, ἣν δὲ ἐνόμειεν ἀγέλην αὐτίκα ἐξώρμα ἀπασαν
5 εἰς τὸν Βόσπορον. καὶ ἐπειδὴ ἡμφισβήτουν οἱ νεανίας,
πέμπει εἰς Θεοῦ πεισμένους εἰ ἄρα ἄμεινόν τι ἐκεῖνος
γινώσκει· καὶ φέροι τὴν αὐτὴν ψῆφον ὁ Θεός, οἷαν
πάσαι ἐπὶ Σωκράτην. πιστεύσατε, ὦ ἄνδρες, καὶ τὸν
Ἀπόλλων ἐκεῖνον, ὅτι ταῦτα ἐγὼ οὐ μῦθον συμπλάσας
1 ὥσπερ μερακίως προσάγω, οὐδὲ καταπλήττομαι ὑμᾶς
τῷ κρεττῇ, οὐδὲ καλλωπίζομαι καὶ ἀβρύνομαι ἄνευ
ἀνάγκης, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλως ἀμυνασθαι τοὺς
λοιδορουμένους τι καὶ τοὺς βλασφημοῦντας ἢ πολλῶν b
ἀμείνων ἐπιδεικνύντα τοὺς ἀγαπῶντας καὶ εὐφημοῦντας.
5 ἐπεὶ καὶ Σωκράτης ἐκεῖνος πρὸ μὲν τοῦ οὐκ ἐξέφαινε
τοῦ Πυθίου τὴν μαρτυρίαν, ἐπεὶ δὲ αὐτὸν Λύκων τε
καὶ Ἄνυτος διεβαλλέτην καὶ Μέλητος ἐφειστήκει, γραφά-
μενος ὡς σοφιστὴν καὶ διαφθορέα τῶν νέων, τότε δὲ
ξυνηραγασθὴ τοῖς δικασταῖς ἀναβιβάσασθαι μάρτυρας
1 τὸν Θεόν. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν οἱ δικασταὶ ὑπ' ἀγνωμο-
σύνης τὸ παρατυχία ἐξηπατήθησαν καὶ ἐγοητεύθησαν
ὑπὸ τοῦ λόγου ὃν ξυνέγραψε Πολυκράτης, Ἄνυτος δὲ c
ἐμισθώσατο. δῆμος γὰρ ἦσαν καὶ οὐδὲν ἱερὸν· ὑμεῖς
δὲ ἔκκριτοι ἀπανταχόθεν καὶ προσέει κοινωνεῖτέ μοι
5 τοῦ ἀγῶνος. τὸ γὰρ ἄμεινόν τι εἶναι ἐμὸν πρᾶγμα ἢ
κατὰ σοφιστὴν οὐκ ἄλλοι τινὲς πρότερον ὑμῶν καὶ
ἐπέλαβον καὶ ἐπαρήμισαν.

Μῶν ἄρα ἐτι θανμαστόν, εἰ τοιούτοις ἐγὼ χρώ-
μενος ἀρωγοῖς τε καὶ συλλήτορσι τοῦ κυνηγεσίου,
1 εἰθηρευσάμην ὀλίγους νέους καὶ τοιούσδε ὑπὲρ ἐμαυτοῦ
κεκτημένος ἐστιάταρας καὶ μεθοδότας προσηγαγόμεν d
τοὺς λίχνους τῶν μαθητῶν; οὐ γὰρ λίαν, ὥς φαίει,
φραῦλαι εἰσιν αἱ ἄρχες τε καὶ τὰ δίκτυα ὧν μικροῦ
ἐμπροσθεν ἐμνήσθην, ἃ με ἀποδράντα τῆς οἰκίας αὐ-

τόματα περιδεῖ, ὥσπερ τὰ Δαίδαλου ἔργα, σαγηνεύοντα
 καὶ συμπλέκοντα τοὺς νέους ὅσοι μὴ βεβυσμένοι εἰσὶ
 τὰ ὦτα, καὶ προσάγει μοι τὴν ἄγραν οὔτε μέγα οὔτε
 μικρὸν πραγματευομένην. ἀλλ' ἐκείνο θαυμασιὸν τῶν
 297 ἀκατηγόρων, ὅτι ἐξόν αὐτοῖς τὰ δίκτυα ταῦτα ἐν τῇ
 μέσῳ οὕτως περιτρέχοντα καὶ ἐν ταῖς χερσὶ τῶν ἀν-
 θρώπων καταγαγεῖν ἀπὸ τῶν χαλίδων καὶ διασπάσαι
 τὰ ἀκρωλένια καὶ ἐπιδείξαι τοὺς βρόχους ὅτι λαγαροὶ
 ἄγαν καὶ ἀσθενεῖς καὶ ὑπὸ ἀγνοίας αὐτοῖς οἱ ἀνθρώποι
 ἐγκαταδοῦνται· οἱ δὲ τοῦτο μὲν ἢ οὐχ οἷοί τε εἰσιν ἢ
 οὐ προαιροῦνται, ὥσπερ δὲ τὰ φανῖλα τῶν κυνιδίων
 ὑλακτοῦντα αἰὶ καὶ θορυβοῦντα, ταῦτα μὲν ὄνεται
 οὐδὲν, ἀποσοβεῖ δὲ τὴν ἄγραν.

- b Εἰεν. τὸν μὲν δὴ ἐμμισθον σοφιστὴν μόλις πως
 ἄρα διανενεύκαμεν. σκοπῶμεν δὲ ἐφεξῆς τὸν ἔμπορον
 καὶ τὸν κάπηλον καὶ τὸν αὐτοπώλην, εἰ ἄρα τούτων
 ἡμῖν προσήκει τι τῶν ὀνομάτων. λέγει τοίνυν ὁ Ὀδυσσεύς
 Πλάτων ὅτι οὔσης τινὸς τέχνης ἀλλακτικῆς, ἣ
 διαμείβεται ὧν δίδωσιν ἃ λαμβάνει, ἣ μὲν ἐξ ἄλλης
 πόλεως εἰς ἄλλην ὠνῇ τε καὶ πράσι χρωμένη καὶ μετα-
 20 βάλλουσα τὰ ἀγώγιστα ἐμπορικὴ ὀνομάζεται ὑπὸ τῶν
 ἀνθρώπων, ἣ δὲ ἐν πόλει μιᾷ καθημένη ἀλλακτικὴ
 τῶν αὐτῶν τούτων, εἰ μὲν αὐτουργοῦσα τὰ αὐτῆς ἔργα
 c νομίσματος ἀποδίδοιτο, ὥσπερ οἱ μάγειροι καὶ οἱ βα-
 λαντζεῖς, αὐτοπωλικὴ ἂν ἐν δίκῃ καλοῖτο, ἣ δὲ τὰ ἀλλό-
 25 τρια ὠνουμένη καπηλική· τούτων δ' οὐν τῶν τριῶν
 ἐκάστην μίαν οὔσαν σχίζεσθαι διχῇ τῇ αὐτῇ τοιμῇ
 καθ' ὃ τι ἀλλήλων διαφέρει τὰ ἀγοράσματα. ἔμπορον
 γὰρ τὸν μὲν τίνα εἶναι σιτίων τε καὶ ἱματίων καὶ ὑπο-
 δημάτων καὶ ἐν βραχεῖ ὅσων τὸ σῶμα τὸ ἡμέτερον
 30 ἐπιδείξ· τὸν δὲ τίνα λόγων τε καὶ μαθημάτων οἷς
 ψυχὴ τρέφεται ἢ κολακεύεται· ὁμοίως δὲ αὖ κάπηλον,
 d ὁμοίως δὲ καὶ αὐτοπώλην. εἴτε οὖν μουσικὴν τις εἴτε

358, 15 διανενεύκαμεν] Ex Platone: vide Ruhnken. ad Ti-
 macum p. 79. 32 κάπηλος] Platonis Protagoram p. 297 d.

comparat Iacobaeus apud Goellerum p. 280.

γραμματιστικὴν εἴτε ζωγραφικὴν εἴτε ἄλλο τι ψυχῆς
 ὠφέλημα ἢ παραμύθιον ἐκ πόλεως εἰς πόλιν μετάγων.
 ἔνθεν μὲν ἀνοίτῳ, ἐτέρωθι δὲ ἀποδιδοίτο, ἔμπορος οὗ-
 5 τος οὐδέν τι μείον ἢ Λάμπης ὁ Αἰγινήτης· εἴτε αὐτοῦ
 καθιδρυμένος ἐν πόλει, καὶ τὰ μὲν ὠνούμενος μαθή-
 ματα, τὰ δὲ καὶ αὐτὸς τεκταινόμενος πωλοίῃ καὶ ἀλ-
 λάττοιο ἀργυρίου, κάπηλος οὗτος ἢ αὐτοπώλης κομ-
 ψότερος μικρῷ Σαράμβου καὶ Θιαρίωνος. καὶ οὕτως 298 a
 αὐ-τρικέφαλόν τινα αὐτίς ὥσπερ τὸν Γηρυόνην ἀπο-
 10 φαίνει τὸν σοφιστήν.

Τίνι οὖν με τῶν ἀλλακτικῶν ἐγγράφουσιν οἱ κατή-
 γοροι; μὴν τῷ πλανήτῃ, ἢ τῷ σταδαιῷ; ἐγὼ τοίνυν
 πολλαῖς μὲν ὠμίλησα πόλεσι καὶ ξυνεγεγόμενῃ, καὶ ἀπα-
 δήμησα μακρότερα ἢ ὁ Σωκράτης, οὐχ ὅσον εἰς Ποτί-
 15 δαιαν στρατιεύμενος. ἀλλ' ὅπλα μὲν οὐκ ἤνευχα ὑπὲρ
 ὑμῶν, ὑμῶν δ' αὖ εἵνεκεν πολλὴν γῆν ἐπῆλθον καὶ
 πολλὰς πόλεις μεγάλως τε καὶ εὐδαιμόνας, ἀτὰρ δὴ καὶ
 τὴν μητρόπολιν τὴν ἡμετέραν, οὐ τὰ ἀρχαῖα Μέγαρα b
 λέγω, ἀφ' ὧν ὠρμήθησαν αἱ τῷ Βοσπόρῳ προσοικη-
 20 σαντις, ἀλλ' ἢ τῶν μὲν ἄλλων πόλεων βασιλεύει, τῇ
 δὲ ὑμέτερά συμβασιλεύει. καὶ εἰ μὲν τι καὶ ἄλλο χρη-
 στὸν ἐξ ἐκείνης ὑμῖν ὑπῆρχε τῆς ἀποδημίας, οὐκ ἂν
 δυσχυρισσαίμην· ἤγαγον δ' οὖν αὐτοῖς τὰ ἀγώγιμα ὅσα
 τέ μοι πρῶτα ὑπῆρχε καὶ ὅσα παρ' ὑμῖν ἐνθένδε ἐπο-
 25 ρισάμην ἐν εἰκοσιν ὅλοις ἐνιαυτοῖς, πολλὰ μὲν ἐκ τῶν
 ἀρχαίων συλλεξάμενος θησαυρῶν τῆς μνημοσύνης, ὅστι
 δὲ ἂ καὶ αὐτουργήσας. καὶ ὅπως δὴ οἱ πάντες ἐκαῖνοι
 περιφρονοῦντες καὶ οὐδέν τῶν ἐξωθέν ἀφικνουμένων c
 θαυμάζον ἢ ἐθέλοντες ἢ δυνάμενοι διὰ τὴν περιουσίαν
 30 τῶν οἴκοι θαυμάτων, ὅμως τοσόνδε ἐάλωσαν καὶ ἐκρα-
 τήθησαν ὑπὸ τῶν ἀγωγίμων τῶν ἡμετέρων, ὥστε πολ-
 λὴν μὲν χώραν καρποῦσθαι διδόντες ψιλὴν καὶ πεφυ-
 τευμένην, πολὺ δὲ ἀργύριον, πολὺ δὲ χρυσίον, ἰόντες
 τε εἰς τὴν κατάλυσιν ὁσημέραι καὶ θαυμαστὰ δρῶντες

359, 23 τὰ ἀγώγιμα] „Plato in Protagora p. 313 c.“ Is-
 cobaius.

25 ὅλοις Petavius. Vulgo ὀλγοῖς.

ὅπως ἂν χρόνον τινὰ ἐκεῖ διατρέψας κάλει καὶ λυγρὴν
 d τὰ Πυθαγόρου τεμέτη καὶ τοὺς Πλάτωνος καὶ Ἀριστο-
 τέλους νεὼς ἀναπετάσαιμι αὐτοῖς κατὰ δύναμιν καὶ
 δείξαιμι τὰ ἀγάλματα, ἐπειδὴ πείθων οὐχ οἷοι τι ἦσαν,
 ἀλλ' ἐγὼ τὰ μὲν ἀγώγιμα προῖκα ἐδίδουν, αὐτοὺς δὲ
 ὀπίσω παρ' ὑμᾶς ἴεμην, χεῖράς τε ἐπαιρῶντο προσάγειν
 καὶ ἐπικούρου τῷ ἔρωτι τὸν μέγαν παρακαλεῖν βασιλέα.
 καὶ τούτων τίνα ἄλλον μάρτυρα ἂν ἑμῶν παρασχόμην
 ἀξιοπιστότερον αὐτοῦ βασιλέως, οὗ καὶ ἀνεγνώσθη ὑμῖν
 ἐν τῇ βουλῇ ἤδη μαρτυρία; πῶς ἂν οὖν ἐμπορευοίμην
 ἐγὼ τὴν σοφίαν; καὶ παρὰ τίνας ἀφικνούμενος ἄλλους
 299 α ἀνθρώπους ἢ παρ' οὓς μάλιστα καὶ πλεῖστον ἐξῆν;
 οὗτοι δωτιήνην ἀπέλαυσαν τῆς ἐμπορίας.

Καὶ οὐ λέγω τὸ ἄστυ τοῦ Ἀντιόχου, οὐδὲ ὅσοις
 ἐκεῖ ξυνέμιξα ἀνδράσι τὰ ἐμὰ φορτία μαστεύουσιν καὶ
 περιποιουμένοις, οὐδὲ ὅσοις ἐν Γαλατίᾳ τῇ Ἑλληνίδι
 καὶ αἱ μὲν πόλεις οὐχ οὕτω μεγάλαι, οὐδ' οἶαι τῇ με-
 γίστῃ ἀμφισβητεῖν· οἱ δὲ ἄνδρες ἴστε ὅτι ὀξείας καὶ
 ἀγχίνοι καὶ εὐμαθέστεροι τῶν ἄγαν Ἑλλήνων, καὶ τρι-
 βωνίου παραφανέντος ἐκκρέμονται εὐθύς, ὥσπερ τῆς
 b λίθου τὰ σιδήρια. οὗτοι οἱ ἄνδρες τί οὐκ ἂν πρόδοιτο
 ὥστε κύριοι γενέσθαι τῆς ἐξαγωγῆς τῶν Πλάτωνος μα-
 θημάτων, οἱ ὑπὲρ τῶν Δημοσθένους δικῶν καὶ τῆς
 Θουκυδίδου συγγραφῆς μικροῦ ἴσα τελούντες τοῖς τοῦ-
 των ἐμπείροις, ὅποσα Ξέρξης Θιμιστοκλεῖ τῷ Νεο-
 κλέους; καὶ οἶδα ὅτι συγκάθηνται πολλοὶ καὶ συνδικά-
 ζουσι πολλοὶ ἐξ ἐκείνων τῶν πόλεων. πυνθάνεσθε οὖν
 : παρὰ τούτων εἰ ταῦτα ἐγὼ ἀληθῆ λέγω.

c Καὶ ὅτι μὲν ἔμπορος οὐκ ἂν εἴην τινῶν μαθη-
 μάτων, παρ' ἄλλων πυνθάνεσθε καὶ ἐπιζητεῖτε· ὅτι δὲ
 οὔτε κάπηλος οὔτε αὐτοπώλης, αὐτὸ δὲ ὑμᾶς αὐτοὺς
 ἐρωτᾶτε, εἰ ἐγὼ κάθημαι ἐπ' ἐργαστηρίου πιπράσκων
 λογάρια μικρὰ ἢ μεγάλα, καὶ προὔταξάμην τὸ ζῆν ἐν
 τοιαύτης τινὸς ἐργασίας, καὶ ταῦτα ὥσπερ οἱ ἄγαν
 σοφιστεύοντες τῶν καπήλων, προδιδιχνύντες τὸν ἀρεστή- 35

ρα, κεκράγασι καὶ ἐκβῶσιν ὅτι τοῦ νίκταρος ὁδῶδε τὸ
πόμα ἐκείνο καὶ ἡ κοτύλη πολυχανδρεστέρα *

* * * * *

5 φρονεῖσα ὑπὲρ ὧν λέγει, καὶ οὐδεμίαν ὑπόθεσιν ποιου-
μένη, ἣν οὐ μᾶλλον γινώσκει τῶν ἐφεξῆς· ἀλλὰ καὶ
ἀς ἐκείναι δι' ἀδυναμίαν ἀπίστους ἴδωσι, κινουσα καὶ
περικρούουσα ἐκκαθαίρει καὶ βεβαιοῦται. εὖ οὖν λέγε-
ται ἐπιστήμη εἶναι ἐπιστημῶν, ὅτι τὰ πείσματα αὐτῶν
10 ἐνθένδε ἐξήπεται καὶ ὅτι ἀρχαίτερον εὔσα αὐταῖς ἐπι- 300 a
στατεῖ καὶ ὑφηγεῖται ἢ ματιέναι χρῆ ἐκαστον τῶν προ-
βλημάτων, οὐχ ὅτι αὐτῇ προύρογον ποιῆται ἐνδιατά-
σθαι ταῖς γνώμαις οὐδὲ ἐντεταμέναι τοῖς ἀρεθμαῖς, πρὸς
δὲ δὴ τὰς τέχνας καὶ βασιλικωτέρα αὐτῆς ἢ ἐπιτροπεία
15 τε καὶ ἐξουσία, καὶ βεβύλειται ὅλον ὑπόθεν ὁρῶσα χαμαὶ
ἐρχομένης γνωματεύειν ἐκαστην καὶ ἐξετάζειν εἴτε ὠφέ-
λιμος ὁρῶσιν πολιτεία εἴτε βλαβερὰ καὶ ἀκροσφαλής· καὶ
ἦντινα μὲν ὅλην παραδεκτέον ὡς ὑγιῇ, ἦντινα δὲ αὐ-
παντάπασιν ἐξοριστέον ὡς κίσχος πόλιος ἐν τοῖς ἀφρω-
20 στήμασι. τῷ γὰρ ὄντι ἀπασα τέχνη τὰ μὲν ὑφ' ἑαυτῇ b
τεταγμένα χειρουργεῖν ἱκανὴ καὶ πᾶσι σκευάζειν τοῖς
διομένοις, ἑαυτὴν δὲ οὐχ οἷα τε ἐξετάζειν ἄχρι τοῦ
ὠφέλιμος ἢ ἐπιβλαβής. ἀλλὰ καὶ τοῦτο τῶν τεχνῶν
πονηρὸν καὶ ἐνδιῆς, ὅτι ὁμοίως μὲν ἀγαθοῖς, ὁμοίως
5 δὲ φανόλοις ὑπηρετεῖται τὰ σφέτερα ἔργα· καὶ οὔτε ὁ
μαχαιροποιοὺς δοκιμάζειν ἔχει εἰ ἀνδροφόνῳ τὴν μάχαι-
ραν ἀποδώσεται οὔτε ὁ ναυπηγὸς εἰ ἀρπαγὴ ναυπηγή-
σεται, ὥσπερ τῷ Πάριδι Ἀρμυνίδης, οὔτε ὁ κυβερνή-
της εἰ σώζει ἐν τῷ πλῶ ὃν καὶ βαπτίσαι ἄμεινον ἦν
10 εἰ δὲ καὶ φρόνησις καὶ σοφία τὰ ἔργα αὐτῶν ἀπενδύνοι c
καὶ διατάττοι, καὶ τοῦτο αὐτῶν τὸ ἑλλειμμα ἐξιάσεται
καὶ οὐ ξυγγωρήσει ὥσπερ τυφλοῖς προτείνειν τὰ δη-
μιουργήματα τοῖς ἀπαντῶσι. τοῦτ' οὖν ἐστίν· ὁ λέγει
ὁ λόγος, ἐπιστήμην εἶναι ἐπιστημῶν καὶ τέχνην τεχνῶν,
15 ὅτι τῶν μὲν τὰς ἀρχὰς βεβαιῶσθαι, τῶν δὲ ἐξετάζει
τὴν χρείαν.

XXIV.

α ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΣ ΝΙΚΟΜΗΔΕΥΣΙΝ ΕΙΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΝ.

Ἀλλὰ καὶ Προδίκου ποτὲ καὶ Γοργίου διατριβόντων
Ἀθήνησι προσείχον τινας ἐν φαύλῳ καὶ Σωκράτει τῷ
Σωφρονίσκῳ. καίτοι Πρόδικος μὲν καὶ Γοργίας πολυ-
301 ατελεῖς τε ἐπιδεικνύοντο καὶ γέμοντες ἡδονῆς λόγῳ,
ὥστε καὶ μισθὸν ἱσπεπράττοντο τοὺς ἀκροαμένους, Σω-
κράτης δὲ οὐδὲν ποικίλῃ οὐδὲ σοφῷ, ἀλλὰ ἀπλᾷ τινα
καὶ συνηθῇ καὶ ὅπως ἔτυχε διεξῆμι, καὶ ἡδίως ἂν καὶ
ἀρχύριον ἔδωκεν, εἰ τις αὐτῷ προσέχειν ἐβούλετο. μὴ¹⁰
οὖν δὴ καὶ ὑμεῖς ὑπερίδῃτε τοῦ ξενίζων ἐπιχειροῦντος
οὐ λίαν κεχαρισμένοις ξενίοις οὐδὲ γοητεύειν δυναμένοις
ταῖς ἀκοαῖς, οἷων θαμὰ ἀπολαύετε συλλεγόμενοι, καὶ
τοὺς ἐστιάτορας ἀγαπᾶτε, ὅτι δὴ δεξιοὶ καὶ φιλόανθρω-
ποι καὶ οὐ σμικρολόγοι ταῖς παρασκευαῖς, ἀλλὰ Συρα-
15 κοσίαν τράπεζαν [ἢ Σικελικὴν τινα] ἀεὶ προτιθέντες
πολλὰς καὶ ποικίλας ἡδονὰς ἡμῖν μηχανῶνται, καὶ οἱ
μὲν τινες ἐπιχώριον ἄδοντες μέλος, οἱ δὲ Ἀσσύριον καὶ
ἐκ Λιβάνου, κηλοῦσιν ὑμᾶς τῇ τε οἰκῳθεν ἀρμονίᾳ καὶ
τῇ θύραθεν.²⁰

Εἰ μὲν δὴ τι καὶ παρ' ἡμῶν τοιόνδε προσδοκῶν-
τες συνελήλυθατε, ὥρα ὑμῖν ἀπύναυ μὴδ' ἐνοχλεῖσθαι

362, 4 οὐ φαύλῳ] οὐ om. A. 5 πολυτελεῖς] „Conf. p.
323 c.“ Iacobsius. 11 ὑπερίδῃτε A. ὑπερίδοιτε H.

14 ὅτι δὴ] δὴ om. A. 15 Συρακοσίαν] Vulgo Συρακουσίαν.

16 τράπεζαν] Vulgo ἀεὶ τράπεζαν. ἢ Σικελικὴν τινα]

ἢ et τινα om. A. Ego totum hoc seclusi; nam aut Σικελικὴν
abesse debet aut Συρακοσίαν. Σικελικὴν τράπεζαν dixit supra p. 238.

ἀεὶ προτιθέντες A. ἀεὶ om. H. 17 ἡδονὰς] μηχανὰς A.

22 μὴδ' ἐνοχλεῖσθαι] μὴδὲν ἐνοχλεῖσθαι A. μὴδὲ ἐνοχλεῖσθαι H.

μάτην· εἰ δὲ δὴ ποτε καὶ Λυκοῦργον ἱστιάτορα ὑπο-
 μέναι δυνήσεσθε, τάχα ἂν ὑμᾶς ἀποδεξάμεθα οὐχ
 οὕτω μὲν πολιτείαις ξηρίαις, ὑγιεινότεροις δὲ ἴσως, ἅ·
 μὴ θαυμάσαι μόνον ἔστιν, ἀλλὰ καὶ ὄνασθαι τι θαυ-
 5 μάσαντας. εἰδὲ γὰρ οἱ παρ' ἡμῶν λόγοι Μημηροσύνης
 τε καὶ Διὸς ἔκγονοι, καθάπερ οἱ κομποὶ τε ἐκτεῖνοι καὶ
 φιλοπαλῆμονες, πάμπολυ δὲ διαφέρουσι τῶν ἀδελφῶν·
 καὶ τὴν διαφορὰν, εἰ βούλεσθε ἀκούειν, ἔχομι' ἂν λέ-
 γειν. ἀλλ' ὅπως μὴ με ἀδολέσχην καὶ περιστολόγην
 10 νομίσητε καὶ ἀποπλανώμενον εἰκῇ τῶν προκειμένων·
 καὶ γὰρ δὴ καὶ τούτο τοῖς ἡμετέροις μάλιστα πρόσθεσι
 λόγοις. ἐλευθέροι σφόδρα εἰσιν ὁμοῦ καὶ αὐτόνομοι,
 καὶ ἔστιν αὐτοῖς ἐκ τοῦ πατρὸς μὴ μίαν τιὰ ὁδὸν d
 ἠναγκασμένην βαδίζειν, ἀλλ' ἔαν αὐτοὺς ἑτέρα τῆς προ-
 15 κειμένης ἀρετῇ, μεταβαίνουσιν ἐθέτως καὶ εὐ κλιανών-
 ται. τὴν δ' οὖν μάλιστα διαφορὰν ὡς ῥαδίως ἂν
 μάθοιτε.

Πάντα ὅσα ἐπικηρα καὶ τῆς ἀσθενεσῆς φύσει·
 μέτοχα δυοῖν μάλιστα τούτων ἴσμεν δεδομένα, ἀναπαύ-
 20 λης τε τῶν ἔννεχῶν πόνων καὶ αὐ ἐπιμελείας, εἰς τὸ
 μὴ χεῖρω γίνεσθαι· καὶ ψυχὴν τόνυν οὕτως οἰηθῶμεν 301a
 τῶν μὲν τινων ἀναπαυόντων λόγων, τῶν δὲ τινων ἐπι-
 μελουμένων προσδεῖσθαι. διὰ τοῦτο οἱ μὲν ὅταν παρέλ-
 θωσιν εἰς τὸ τῶν Μουσῶν θέατρον — ποιῶσι δὲ
 25 τοῦτο συνεχῶς καὶ πολλάκις — προσμειδιῶσι τε ἑμᾶς
 καὶ περισαίνουσι καὶ περιχυνθέντες ἀσπάζονται τὸν κορυ-
 φαῖον τῶν θεατῶν, οἱ δὲ τὰ μὲν πολλὰ οἰκουροῦσι καὶ
 ἰδίᾳ βούλονται τὰς ἐπιμελείας ποιεῖσθαι, ἣν δὲ ποτε
 καὶ πρὸς δῆμον αὐτοὺς ὁ θεὸς κινήσῃ, αὐστηρότεροί τε

363, 1 Λυκοῦργον ἱστιάτορα] λυκουργῆ ἱστιάτορα Α.
 2 ἀποδεξάμεθα] ἀποδεξάμεθα Α. ὑποδεξάμεθα Η. 5 εἰδὲ γὰρ
 οἱ Α. εἰδὲ μὲν γὰρ καὶ οἱ Η. 11 γὰρ, δὴ] δὴ om. Α.
 μάλιστα add. Α. 12 εἰδὲν ὁμοῦ καὶ Α. εἰδὲ καὶ Η.
 14 αὐτοῖς] αὐτοῖς Α. 15 ἀρετῇ Α. μᾶλλον ἀρετῆς Η.
 17 μάθοιτε. Πάντα] μάθοιτε πάντες Α. 22 ἀναπαυόντων]
 ἀποπλανόντων Α. 23 οἱ μὲν] οἱ om. Α. 26 καὶ περισαίνουσι
 om. Α. 28 ποτε καὶ om. Α. 29 αὐστηρότεροι Α. αὐστηροί Η.

εἶδὲ καὶ οὐκ ἦδεῖς εὐδύνειν, καὶ τοσοῦτον ἀπέχουσι τοῦ
 b θωπεύειν ὥστε καὶ πολλάκις ἐπιτημίῃσι τοῖς θιαταῖς,
 ὅταν τι πλημμελέῃς αὐταῖς. συγγινώσκωσαν. ἀλλ' ἡμῖν
 γὰρ, ὅτε πρὸς ἀνδρας φιλοσόφους ποιούμενοι τοὺς λό-
 γους καὶ τὰ πολλὰ ὑψαίνοντας, τοὺς σοφωτέρους μιμη- 5
 τῶν τῶν ἰατρῶν, οἱ τὰ πικρότερα τῶν φαρμάκων μέλιτι
 τὴν κύλικα παραχρίσαντες πίνειν διδόσιν. τάχα δ' ἂν
 καὶ ὑμεῖς ἐαυτοὺς πιεσθησίους μᾶλλον παρασχεύετε μεθ'
 ἡδονῆς θεραπεύοντες τῷ λόγῳ, καθάπερ ἡνίοχος διξιφ-
 τὴν τέχνην, ἐξ ἡκίας ἄγειν ἐπιχειροῦντι τὸ ἄρμα, κέν- 10
 c τρου δὲ φρεσὶ μένῳ καὶ μάστιγος. τί ἂν οὖν λέγοντες
 ἅμα καὶ ὠφελοῖσθαι ὑμᾶς καὶ ἀρίσκειν; πολλὴ γὰρ
 μοι ἀνάγκη τὸν τοιόνδε τρόπον τῆς εἰς ὑμᾶς ὁμιλίας
 ποιεῖν. αἰτία δὲ τῆς ἀνάγκης ἡδε:

Ἐπεὶ θιγῶν ὁ εἴδε τῇ πόλει προσθίσθαι βουλευθεῖς 15
 καὶ τὰ ἔργα μοι τὸν καλὸν τοῦτον κινήσας οὔτε
 μένιν ἀξυμβολὸν ὑμῖν εἰκῇ ξυγχαρεῖ τὰ αὐτὰ πράτ-
 τονται καθάπερ τοὺς πολλοὺς ὑμῶν ἐραστὰς, οὔτε μὴν
 πικροτέροις φαρμάκοις πρὸς τὴν βοήθειαν ἐλκισθαι,
 μὴ λάθωμεν πρὸ τῆς θεραπείας δι' ἀηδίαν ὑπὸ τῶν 20
 d ἐρασιμένων ἀποσιμαθéntας. καὶ γὰρ εἰ μὲν μόνος ὑμῶν
 ἑάλων ἐγὼ, καὶν ὑπῆρχεν ἂν μοι μετ' ἐξουσίας τοῖς
 παιδικαῖς ἐταβρύνεσθαι, προτίμῃσιν ἀνταραστοῦ μὴ δε-
 διότι. νῦν δὲ ὁρᾷτε γὰρ ἤδη καὶ ἑτέρους ὁμοίως κει-
 νημένους, καὶ μοι τὸ ἀφόδρα αὐτῶν ἐπιδείξιόν τι καὶ 25
 εὖχαρι εὐχρησίσθαι ἄγον ὑμᾶς δοκεῖ, ὥστε ἡμῶν δὴ τῶν
 αἰμωνιέων ὑπεροχῶν διότι ἀναγκάζομαι πρὸς ὑμᾶς
 ἐξυπεῖν ἢ πάλαι κατέχειν ἐδόκουν ἐν ἑμαυτῷ. οὐκ ἔστι
 χαρίων ἔρημος παντελῶς ἢ φιλοσοφίας ἀυλὴ, οὐδὲ
 303 ἀάποσκηνοῦσιν αἱ θεαὶ πόρρω που τῶν ἡμετέρων μου-
 σείων, οὐδ' ἂν στήσαιμὲν ποτε ὑμῖν χορὸν ἀμοιροῦντα

364; 13 εἰς ὑμᾶς A. πρὸς ὑμᾶς H.

17 ὁρᾷ] ἡμῶν A.

εἰκῇ A. ἡσυχῇ H. αὐτὰ A. αὐτῶν H.

18 φαρμάκοις A.

φαρμάκοις ἐξ ἐκχρησθῆναι H.

ἐλκισθαι add. A.

20 πρὸ A.

σοι H. 23 διδίοτι A. διδίοτι H.

24 ὁμοίως] ὁμοίως A.

26 ἡμῶν] ἡμῶν A.

28 ἐξυπεῖν — ἑμαυτῷ] Μεταμοίωται.

29 παντελῶς add. A.

31 ὁρᾷ] ἡμῶν A.

σώφρονος ἡδονῆς, ἀλλὰ τὴν Ἀφροδίτην ἀει-συνκαίμεν
ταῖς Μούσαις προθυμωόμεθα· ἀδελφαί γὰρ ἀλλήλων
καὶ ἀσπάζονται τὴν κοινωνίαν.

Ὡς δ' ἂν ὅτι καὶ οὐκ ἀδύνατος ἡμῖν ἡ ἁρμονία
5 τῶν θῶν τούτων εἰδείητε, ἐθέλω τι βραχὺ πρὸς ὑμᾶς
τῶν τέως κεκρυμμένων ὁμολογῆσαι λόγων. διττὸν ἡμῶν
ἐνοικεῖ γένος, ὃ φίλοι, διτταὶ δ' αὐτῷ καταγωγαὶ καὶ
διενείμαντο τὰ τῆς ψυχῆς αἰκητήρια. τιθηνούνται δέ
μας τοὺς μὲν ῥητορικὴν, τοὺς δὲ ἡ παγκράτη φιλοσοφία.
10 εἰ δὲ ὑμῖν καὶ τὰς μητέρας τῶν λόγων εἰδέναι φίλων
καὶ οἷα τις ἑκατέρω τὴν φύσιν γινώσκων, ἀκούετε ἂν
τῶν παίδων ὅσα πολλάκις ἐν εἰκόσι παίζοντες ἐκίστην
αὐτῶν ὑπογράφουσι τῶν εἰκόνων.

Φιλοσοφία μὲν δὴ καὶ σχῆμα αἰμνὸν καὶ σῶμα
15 εὐμέγεθες καὶ στολὴν πρέπουσα, ἐν οἷα δὴ καὶ τὰς ἀρε-
τὰς οἱ γραφεῖς τὰς φιλοσοφίας συννόμους δακνύντες
γράφουσι, πλόκαμοί τε οὔτε ἄφειτοι μεδίνονται πλακῶ-
σθαι οὔτε ἐκ ποικιλίας κομμωτικῆς ἀναπλέκονται, ἀλλὰ
μέσον τινα ἔχουσι κόσμον ἀταξίας τε καὶ τρυφῆς. φιλο-
20 σοφία γὰρ τὸ κατὰ φύσιν κάλλος ἄφραστον ἔχουσα
παν ὅ τι παρ' αὐτῆς ἐκείσασκεν ἢ ἀτιμάζει τε καὶ οὐ
προσέεται. οὐκοῦν οὐδὲ ὑπογράψει τὰ ὄμματα οὐδὲ
τεχνητὸν ἱερυθὸς αὐτῇ τὰς παρειὰς χρώνυσιν, ἀλλὰ
καὶ ἐπανθῆι μὲν ἐρύθημα τῷ προσώπῳ σωφροσύνης
25 πλήρης, βλέμμα τε αἰδοῦς γέμει, καὶ οἶον τὴν αἰδῶν
καὶ τοῖς προσβλέψασιν ἐνδιδόναι. ἤδη γεῦν τις καὶ
ὅσα ψιλῇ τῆς Θεοῦ ταύτης ἤρκεσαν εἰς κοσμιότητα τὴν
βίον μεταρρυθμίσαι. καὶ ὃ γε Πολέμων ὁ Ἀττικὸς, ὁ

305, 7 δ' αὐτῷ Α. δι αὐτοῖς Η. 9 παγκράτη Α. παγκρατικός Η.

10 φίλων Α. πόθος Η. 12 παῖδες — ὑπογράφουσι τῶν
om. Α. ἐκίστην αὐτῶν (i. e. τῶν μητρῶν) ὑπογράφουσι τὴν
εἰκόνα Ronlezius p. 63. 17 οὔτε ἄφειτοι] οὔτε om. Α.

19 ἀταξίας Α. εὐταξίας Η. 20 γὰρ τὸ codex Ambros. apud
Wytttenbachium ad Plutarch. vol. VI. p. 320. γὰρ τοι Η.

21 ἢ addidit Wytttenbachius ibid. p. 653. 25 τὴν αἰδῶν] τὴν
om. codex Vales. ap. Boisson. ad Marianum p. 86.

26 προσβλέψασιν Α. προσβλέπονται Η. 27 τῆς Θεοῦ] τῇ Θεο-
μένη Α. 28 ὁ Ἀττικὸς] Aberat ὁ.

καί μοις· νε καὶ ἀνδράσι καὶ μέθοις πολλὰ πρότερον ἐκ-
 τερνήσας, ὅτε τῇν Ξενοκράτους σύννοικον φιλοσοφίαν
 προσέβλεψεν, αὐτοὶ μὲν ἐπείνοι φροῦδοι καὶ κῶμοι καὶ
 ἔως ὁ πάνδημος τῆς Πολέμωνος ἐκπαιδευόμενος ψυχῆς ἡμε-
 λήθησαν, ὁ δὲ τὸν ἔρωτα τὸν καθαρῶτατον τῆς φιλο- 5
 304 α σοφίας ἀντιλαβὼν εἰς τοσοῦτον τῷ πόθῳ προῦκοψεν
 ὥστε καὶ τελεταῖς τοῦ θεοῦ τιμηθῆναι.

Ῥητορικῆς δὲ — πάντως γάρ που καὶ ταύτης τῇν
 εἰκόνα ποθεῖτε — γενναία μὲν τις καὶ αὐτὴ καὶ παγ-
 κάλη, ἀτὰρ οὐ τῇ φύσει μόνον ἀρκεῖται, πολλάκις δὲ 10
 θέλει καὶ τοῖς ἐξωθεν καλλυπιῖσθαι. καὶ αὐτῆς πολὺς
 μὲν καὶ ποικίλος κόσμος τὸ σῶμα σκέπει, ἀγάλλεται δὲ
 καὶ θεάτροις Ἑλληνικοῖς, καὶ τοὺς παῖδας ἐκ νεαρᾶς
 ἡλικίας εἰς δημοσίας ὠδιζι παρόδους. οἱ δὲ οὕτως
 15 β-εῖσι τῆς μητρὸς γνήσιοι καὶ χορείας ἐρῶντες ὥστε πολ-
 λάκις καὶ τοὺς ἀδελφοὺς συνεκφοιτᾶν εἰς τὰ συνήθη
 σφίσι θέατρα ἀναπειθόναι, πολλάκις δὲ τὰς μητέρας
 συμπεριόντες καὶ ἀναμιχθέντες ἀλλήλοισι ἓνα χορὸν θαν-
 μάσιόν τινα καὶ οἶον τῶν Μουσῶν ἐκείραντο. ἐὰν δὲ
 ἐθέλοιεν μὴ σὺν ἀλλήλοισι χορεύειν, ζημιοῦνται τε ὑπ' 20
 ἀλλήλων καὶ ζημιοῦσιν ἀλλήλους τὰ ἴσα. καὶ ὁ μὲν
 τῶν φιλοσοφίας παίδων χορὸς σεμνότητος γέμων ἡδονῆς
 καὶ χάριτος ἀμοιρεῖ, ὁ δὲ ἀχαλίνωτος ὢν κοσμιότητι
 πολλάκις καὶ εἰς ἀταξίαν ἄμουπον ἐκβαλχέυεται. καλ-
 25 ο-λίστος δὲ χορὸν ἐκείνος, ὅταν ἀλλήλοισι συναφθέντες 25
 οἱ ἀδελφοὶ ἡδονὴν εἰς τὸν χορὸν καὶ κοσμιότητα μίξω-
 30 σιν, ὥς δὴ καὶ ὑμῖν στήσιν συνεχῶς ἐπαγγέλλονται.
 αἰτοῦσι δὲ ὑμᾶς ἀντὶ ταύτης τῆς προθυμίας οὐ χρυσὸν
 οὐδὲ δόξαν· οὔτε γὰρ φιλόχρυσοί εἰσιν οὔτε φιλότιμοι·
 ἀλλὰ φιλανθρωπίαν ἀληθινὴν καὶ ἴσον ἔρωτα. νῦν γάρ 30
 ἔτι μοι ἀπειθοῦσι καὶ οὐκ οἴονται παρ' ὑμῶν κατὰ τὸ

366, 5 τὸν ἔρωτα A. τὸν om. H. 8 που] πως A.

11 αὐτῆς A. αὐτῇ H. 14 ὥσθ'εἰ παρόδους A. παρόδους ἐθέλει H.

16 καὶ τοὺς ἀδελφοὺς — πολλάκις δὲ add. A. 22 φιλο-

σοφίας] φιλολόγων A. 27 ἃς A. οὗς H. 29 οὐδὲ] Valgus
 οὐδέ.

οὔτε γὰρ A. γὰρ om. H. 30 φιλανθρωπίαν] φίλων A.

31 ὑμῶν] ἡμῶν A.

ὁμοίαν ἀντιρᾶσθαι, ἀλλά με εἰπὺν τινὰ λόγον. κελύου-
σιν, ὃν ἐγὼ λέξω μάλα ἀρχαῖον ὄντα καὶ σπουδῆς ἄξιον. d
φιλούμυθόν τε γάρ πως γένος ἀεὶ τὸ ἡμέτερον, ἀδο-
λεσχεῖν τε τὰ πολλὰ δοκοῦμεν ἀκρατῶς τε καὶ ἀκορίστως
5 ἔχοντες τῶν παλαιῶν λόγων.

Ὅτε τὸν Ἑρωτα ἐγέννησεν ἡ Ἀφροδίτη, τὰ μὲν
ἄλλα καλὸς τε ἦν ὁ παῖς καὶ τῇ γεννησάσῃ προσήκων,
ἀτὰρ οὐκ ἠῤῥετό γε εἰς μέγεθος τῷ κάλλει πρόπον,
οὐδὲ ἐπιδίδου τὸ σῶμα, ἀλλ' ἔμεινε πλείστον χρόνον
10 οἷος ἐτέχθη. ἠπορεῖτο οὖν πρὸς τὸ πρᾶγμα ἡ τε 305a
μήτηρ καὶ αἱ τροφοὶ τοῦ βρέφους αἱ Χάριτες, καὶ
φροινᾶσαι παρὰ τὴν θέμιν — οὐπω γὰρ εἶχε Διελφούς
ὁ Ἀπόλλων — ἰδέοντο λύσιν τινὰ ἐξυρεῖν τῆς ἀτόπου
καὶ θανμαστῆς συμφορᾶς. εἶπεν οὖν ἡ Θέμις, ἀλλ'
15 ἐγὼ, ἔφη, παύσω ὑμᾶς ἀπορουμένας· νῦν γὰρ οὐπω
ἴστε τὴν φύσιν τοῦ βρέφους. ὁ Ἑρως ὁ σὸς ὁ ἀληθι-
νός, ὃ Ἀφροδίτῃ, τεχθεὶς μὲν ἂν ἴσως καὶ μόνος,
αὐξήθει δ' ἂν οὐδαμοῦ μόνος, ἀλλὰ σοι δεῖ καὶ Ἀν-
τέρωτος, εἰ βούλει τὸν Ἑρωτα αὐξηθῆναι. ἔσται δὲ b
20 αὕτη φύσις τοῖσδε τοῖς ἀδελφοῖς· ἀλλήλοις αἵτιοι τῆς
αὐξῆς ἄμφω γενήσονται. ὁρῶντες μὲν γὰρ ἀλλήλους
ἴσα βλαστήσουσι, θατέρον δὲ ἀπολειφθέντος ἄμφω
μειώσονται. οὕτω δὲ κύει τὸν Ἀντέρωτα ἡ Ἀφροδίτη,
καὶ ἀνέδραμέ τε παραχρῆμα ὁ Ἑρως καὶ τὰ πτερὰ
25 ἔφυσε καὶ ὑψηλὸς ἦν, ἅτε δὴ ἐν τοιαύτῃ τύχῃ καθε-
στηκὼς ἄτοπα ὑπομένει πάθῃ πολλάκις καὶ τοτὲ μὲν
θάλλει, τοτὲ δὲ φθίνει, πάλιν δὲ αὐξεται. δεῖται δὲ
ἀεὶ τὰδεληροῦ συνόντος, καὶ μέγαν μὲν ἐκείνον ὁρῶν
μείζων φράνισθαι φιλονεικεῖ, σμικρόν δὲ καὶ ὀλίγον c

367, 1 κελύουσιν ὑμῖν H. ὑμῖν om. A. 3 αἰὲ A. ἔστι H.

4 δοκοῦμεν ἀκρατῶς] δοκοῦσι κ' ἀκρατῶς A. τε om. A.

ἀκορίστως] ἀκολάστως A. 7 καὶ τῇ A. καὶ om. H.

8 ἠῤῥετο] ἠῤῥηται A. 9 ἔμεινε πλείστον A. ἔμεινε πολὺν δὲ H.

12 παρὰ A. πρὸς H. 13 τῷ παιδί, quae H post ἐξυ-
ρεῖν habet, om. A. 15 ἔφη om. A. 18 οὐδαμοῦ A. οὐ-
δαμῶς H. 22 ἄμφω μειώσονται] ἄμφω om. A. 23 Ἀν-
τέρωτα] Ἑρωτα A.

φωρδίας πολλὰς οὐδὲ ἰδίων ἀπομαραίνεται. οἶσθι οὖν τι με ἴσως σεμνὸν εἰρηξέαι· ἐγὼ δὲ λέγω ὅτι τῶν λόγων ἀντιρῶν ἀνάγκη τοῖς βουλομένοις τοὺς λόγους αὖτις καὶ τὸν ἔρωτα αὐτόν. τῷ· τοι καὶ ἱλαίσας ἐν τὸν θεὸν ἰδεξάμην τε καὶ ἐνίδρυσαι τῇ ψυχῇ, καὶ αὐτὸν οὐκ ἐθέλω ψεύσασθαι τῆς ὑποσχέσεως. ὑπεσχόμην δὲ εἰσεκκλιζομένη τὸ πρῶτον αὐτίκα οἱ καὶ τὸν ἀδελφὸν συμπαρέσθαι τοῖς παιδικοῖς ἐνοικήσοντα.

- d Ἡ τινι με ἄλλῳ δοκεῖτε πρὸς τὸν πόδον ὑπάγεισθαι; πότιρον τῇ παραδόξῃ ταύτῃ καὶ μακρῇ θαλάτῃ; ἢ; ἀλλ' οὐδὲν ἔμοι μάλλον προσήκει θαλαττουργίας ἢ τοῖς Ἀρκαδικοῖς στρατιώταις. ἢ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Φρυγὸς πῇ φιλανθρωπία; ἀλλὰ καὶ τὸν Νεῖλον ἄγαμαι τὸν Αἰγύπτιον, οὐχ ὅτι ληίων πατήρ, ἀλλ' ὅτι ῥεῖ διὰ τῶν σοφῶν Αἰγυπτίων. ἢ τῷ μεγέθει ταυτησεῖ τῆς προσοικουμένης λίμνης; διὰ τί οὖν οὐκ ἐπόθησα τὴν Μαιῶν λίμνην τὴν τῶν ἐξακισχιλίων σταδίων; ὅτι δὴ σφόδρα αἰάμαθαις αὐτὴν οἰκοῦσι καὶ βάρβαροι. μεγάλα μὲν γὰρ καὶ ταῦτα τῶν ὑμετέρων, καὶ προσθήσει γέ τις ἕτερα πλείων τῶν τὰ τοιαῦτα τιμώντων, ἢ λουτρῶν τε ἀμήχανα κάλλη καὶ θεάτρων καὶ ἵπποδρόμων. ἀτὰρ ὑμῖν γέ ὦ φίλοι — οὐδὲν γὰρ ὑμᾶς δέομαι ἀποκρύνεσθαι, ἀλλ' ὅ τί γε ἔστι τὸ κινήσαν τὸν ἔρωτα — ἐπεὶ πρὸς γε τὰ τοιαῦτα μεγαλοψυχία τις οὐκ ἀγεννὴς καὶ πάτριος ἡμῖν ὑπάρχει, καὶ οὐτ' ἂν ἄνδρα ποτὲ ἀγαπήσαιμεν ὅτῃ τὰ μὲν τῆς ψυχῆς ἀγαθὰ μὴ σφόδρα παρείη, τὰ δὲ ἔξωθεν περιέχοιτο πολλὰ καὶ ποικίλα, καθάπερ τῷ κολοῖφ περιτίθησιν ὁ μῦθος τὰ πτῖλα, ἐν τῇ ἀγῶνι τοῦ κάλλους ἀλλότριον αὐτῷ περιεργαζόμενῳ κόσμον χήτει ἰδίου καὶ ξυγγενοῦς, οὐδ' ἂν οἰκῇσιν μὲν οἰκοῖν τοῦ Σπαρτιάτου βασιλέως ἀμείνονα,

366, 2 λέγω ὅτι — ἱλαίσας om. A. 8. ἐνοικήσοντα] ἐνοικήσαντα A. 9 με] μοι A. ἐπύγεσθαι] ὑμᾶς ἀπάγεσθαι A.

15 ταυτησεῖ om. A. 17 ὅτι δὴ — βάρβαροι om. A. 20 αὐτῷ] αὐτῷ A. αὐτοῦ H. περιεργαζόμενῳ Petavius. Vulgo περιεργαζόμενος. 30 ἰδίου A. οἰκίου H, quod ex Platone in Phaedro p. 239 c. defendit Roulezius p. 21.

ἀμφιέννυντο δὲ λεπτότερα τῶν ἀραχνίων — οἷα τὰ Ἡραΐ-
στον δεσμά φησιν Ὀμηρος, ἃ οὐχ ὁρώμενα ὁμῶς δέμ-
τους ἀκολάστους ἐσχυρεῖς τισι καὶ ἀρρήκτοις δεσμοῖς —
καὶ τὸν ἄλλον δὲ πολὺν ἀμπεύχοιτο κόσμον, καὶ τοι-
5 αὐτὴν ἔχοι μορφήν οἷαν ἐγὼ ποτε ἔβον Περσικὴν γρα-
φήν τῶν Περσικῶν τινὸς βασιλέων. νεανίσκος ἐστὶν C
ἡραῖος ἐπακροθήμενος θρόνῳ βασιλικῷ, τιάραν ἔχων ἐξ
ἰακίνθου τε καὶ σμαράγδου καὶ στρεπτόν τοιοῦτον
πλατὺν καὶ χλαῖναν ἀλευργῇ τε καὶ χρυσόπικστον ἡμ-
9 φισμένον. ὁμῶς πᾶν ταύτης τις τῆς εἰκόνος αὐτὸν
ποικίλλῃ πολυτελέστερον, οὐ πᾶν τιμωτέρον αὐτὸν
τῆς γραφῆς ἡγησάμεθα. καίτοι τί ἂν γένοιτο ἀηδέστι-
ρον ἢ μετέχειν δεχοῦντα ψυχῆς τοῖς τῶν ζωγράφων
ἔργοις προστοιχείται; ἃ βούλεται μὲν καὶ πᾶσιν ἀνοίγειν
5 θάλλει τὸν ὀφθαλμὸν, ὥς ζῶντα δὴ καὶ νοῦν ἔχοντα, d
ἂν δὲ ἀνιρρόσθαι τι καὶ μαθεῖν σπουδάζης, μετὰ πολ-
λῆς σεμνότητος ἡσυχάζει.

Οὗτ' οὖν ἄνδρα τὸν τοιόνδε διὰ σπουδῆς ἂν ἔχοι-
μὲν ποτε οὔτε πόλιν ἐν ἧ' μὴ τίμια τὰ Μουσῶν καὶ
d Ἑρμοῦ καὶ Ἀπόλλωνος τεμένη, θέατρα δὲ καὶ βαλανεία
καὶ οἱ τῶν ἀθλίων ἱππαρίων δρόμοι, οὔτε ἂν ὑμᾶς
ποτε ἡσπασάμεθα, εἰ μὴ τι καὶ ἀρετῆς μεταποιουμέ-
νους ἔγνωμεν, οὗτ' εἰ πολλὰ σεμνότερα ὁ κόλπος ἅμα 307 a
καὶ καθαρώτερα οὗτ' εἰ ὁ Σαγγάριος ἀντὶ στίτου χρυσοῦ
5 ψῆγμα κατήγεν. ἀρετὴ γὰρ κατὰ Σωκράτην ἐστὶ μὲν
ἄνδρός ἐνός, ἐστὶ δὲ καὶ πόλεως. ὥσπερ οὖν ἄνθρω-

369, 1 ἀμφιέννυντο] ἀμφιέννυντο A. οἷα τὰ A. οἷα τοῦ H.
6 ποτὸς A. τιῶ H. 7 ἐξ add. A. 10 τῆς εἰκόνος
αὐτὸν A. αὐτὸν αἰεὶ εἰκόνος H. 11 ποικίλλῃ πολυτελέστερον
add. A. αὐτὸν] αὐτῆς A. 12 ἢ] ἢ αἰ. A. 15 θάλλει A.
ἐθάλπει H. τὸν ὀφθαλμὸν A. τοὺς ὀφθαλμοὺς H. 16 ἀνε-
ρρόσθαι — σεμνότερος] μαθεῖν καὶ ἀνιρρόσθαι μετὰ πολλῆς σπουδῆς
σεμνότερος A. 21 ἱππαρίων] ἱππων A. ὅμῳς] ἡμῖς A.
23 πολλὰ σεμνότερα ὁ κόλπος ἅμα A. πολλῆς σεμνότερος ὁ κόλ-
πος ἢ ἅμα H. 24 καθαρώτερα A. καθαρώτερος M. οὗτ'
εἰ ὁ Σαγγάριος] αἷμα εἰ ὁ σάγγαρ A. χρυσοῦ A. χρυσίου H.
25 κατήγεν. ἀρετὴ γὰρ add. A. 26 καὶ A. εἴλετο H.

πον εἶναι σπουδαῖον λέγεται αὐτὸν πολλοὺς μὲν ἀφροῦς
πολλὰς δὲ οἰκίας πεπαμένον, πολλὰ δὲ ἡμέρας καὶ ὑπο-
δύματα, καὶ δαιτυνῶντά τε ἐκ πολιτείας τραπέζης καὶ
πίνοντα ἀπὸ χρυσῶν ἐπιτημάτων, ἀλλ' ὅστις τοῦτον ἔχει
πολὺν καὶ παιδείας ἐπιμελεῖται, τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον
b καὶ πόλιν εὖν ἐν ᾧ πολλὰ μὲν εἰσὶν τροφῆς ἀγοραί,
πολὺς δὲ ἀνθρώπων μαθόντων ὄχλος, πολλὰ δὲ ἀργύ-
ριον καὶ χρυσίον ἐπὶ τῶν τραπέζων εἰσὶ καίματα,
ὑιάτρων τε αἰκλίσται πόλιν καὶ ἵππων συνεχρῆς ἀμύλα
τῶν ἀπολέμων, μᾶλλον δὲ πολεμοποιῶν ἀληθέσταται
αὐτὸς γὰρ ἔκαστος τὴν πομπήν μὴ ἀπούλων εἶναι καὶ νοεῖν
τὸ εὐταπεινόν, ἀλλ' ἐκαστος μὲν αὐτῆς λαμβάνει τὰ ἐπι-
δοίματα καὶ σφόδρα ὦν εὐδαίμων δόξαι τοῖς τὰ φαν-
c νέματα θεαμένοις, ἐκαστος δὲ ἐκλήρυκτα καὶ ἀπαράτητα
δίδωσιν αὐτῇ τὸ τοῦ Σαφοκλέους ἀκούειν οἰκίας,

Πόλις δ' ὅπου μὲν θυμιαμάτων γέμει,
ὁμοῦ δὲ παιάνων τε καὶ στεναγμάτων.

Ἀλλὰ Φωκυλίδης τά τε ἄλλα ἀληθῶς λέγει καὶ
ὅτι σμικρὰ πόλις μετὰ φρονήσεως ἐπὶ σκοπέλου κατι-
κοῦσα κρείττων Νίνου ἀφρατιούσης. ἐγὼ δὲ θίλω μὲν
καὶ τὴν γῆν ὑμῶν καρποὺς ἀμείνους τῶν ἄλλων ἐκ-
τρέφειν, περὶ πλείονος μέντοι ποιοῦμαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν
d παιδείαν βλαστάνειν, ἣν ξυλλέγουσι μὲν ἐκ τῶν Ἀπολ-
λωνος λιμῶνων αἱ Μοῦσαι, ψυχαῖς δὲ ἐρωτικαῖς καὶ
φιλοκάλοις ἐννεοττεύουσί τε καὶ ἐνεργάζονται. αἱ δ'
ἂν τὸ σμῆνος αὐτῶν εὐμενῶς ὑποδέξωνται, πετροφρονοῦ-
σι τε εὐθύς καὶ τὰ ἐν ποσὶν ἀτιμάσασαι περιπολοῦσι τὸν
οὐρανόν. καὶ αὐταὶ εἰσιν ὥς Εὐριπίδης ὁ σοφός

370, 1 εἶναι A. εἶμαι H.

2 πεπαμένον H. πεπημένον A.

4 ἀλλ' ὅστις] ἀλλ' ὅτι A.

7 ἀνθρώπων οἶα A. 9 συνεχρῆς

ἀμύλα A. συνεχρῆς. ἀμύλας H.

10 ἀπολέμων] ἀπολυμένων A.

ἐπολέμων H. γρ. ἀπολέμων. Staphaneus.

12 τὰ φανέματα

codex Vales. apud Moisson. ad Eunap. p. 532, τὰ οἶα H.

15 αὐτῇ τὸ τοῦ] αὐτῇ τὰ τοῦ A.

Σαφοκλέους] Oedip. B. v. 4

20 ἀφρατιούσης A. ἀφροτιούσης H.

31 γῆν ὑμῶν] γῆν

ὑμῶν A.

22 ψυχὰς ὑμῶν] ψυχὰς ὑμῶν A.

23 παιδείαν]

παιδεία A. 26 ἀποδέξονται A. ἀποδέξονται H.

28 Εὐ-

ριπίδης] Fragm. p. 401. ed. Matth.

Οὗτοι πολέται, φησὶν, ἐπὶ τημεσίῳ
 οὗτ' εἰς ἀδίκους πράξεις ὀρμαῖν,
 ἀλλ' ἀδυνάτου καθαρῶν φύσεως
 νόμον ἀγῶν.

308 a

τῷ γὰρ ὅτι παιδείας ἑλληνικῆς μιμεῖσθαι καὶ γαληνὸν
 καὶ περὶ τὸ ὄμμα, αἶον ἐν ζῳῇ ποιοῦντο τε καὶ
 πνεύματος ἀποσκευασμένης τινὲ κατεργᾶ τέχνη, μᾶλλον
 δὲ αὐτῆς ἀποσκευασμένης τοῖς ἐσπέρῃς διασώσει καὶ
 φραγνυμένης ἔχει πάντος ἀδάμαντος ἀσκητικῆς, ὃ
 μήτε ἔβραως ἰσχυρὰ προσβολῇ μήτε ἡδονῆς θολερὰ
 μηχανήματα εὐπειῶς σαλεύσιν· ἂν σίγῃ δὲ δύναται
 καὶ σίχων φρουρὰς ἀσκαθμήτους. μόνον γὰρ τοῦτο ἔ
 τῶν τειχῶν ἀτεχνῶς Ἀπόλλωνος ἔργον, ἐκείνο δὲ οὐκ
 ἦ, αἶμα, τὸ Τρωϊκόν. σὺ γὰρ ἂν ἦλθ ῥαδίως ἐπ
 μῶς ἀπάτης.

Μὴ λεγέτω οὖν ἡμῖν Ὅμηρος ὅτι Ἀσπιδόμοι
 θητιόνοτες Ἀπόλλων τε καὶ Ποσειδῶν ἐπυργώσαντο
 τὴν Ἴλιον, μὴδ', ὅτι διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος ἐξαιργάσθη,
 καταφυδένθω δουλείαν ἑμμοσθον τῶν θεῶν· τὰ παι
 δία γὰρ αὐτῷ προσέξει τε καὶ πεισθήσεται καὶ συνήσει
 κομψευομένη παιητικῶς· ἀλλ' ἐκεῖνα αὐτοῦ μᾶλλον
 ἀποδεδόμεθα, ἐν οἷς πεποίηκε τὸν βασιλεῖα τῶν Ἀχαιῶν
 αἰτοῦντά οἱ παρὰ τῶν θεῶν δέκα γενέσθαι σὺ πολέ
 μιτὰς οἷος Ἀχιλλεύς, ἀλλὰ συμβούλους οἷος ὁ Νέστωρ
 ὁ πάνυ πρεσβύτερος καὶ πρὸς τὰς μάχας ἀχρεῖος, ὃν
 οὕτω βαρύνεσθαι τῷ γήρῳ φησὶν ὥστε καὶ σειραῖον
 ἱμάντα διατεμεῖν μόλις. φρόνησιν γὰρ, οἶμαι, ῥώμης
 τιμιωτέραν ἡγεῖται καὶ τὸ παιδεύεσθαι καλῶς τοῦ γε
 γησθαι. οὕτω δὲ αὐτῷ ὁ μὲν Νέστωρ ἀπαντα καὶ

371, 1 ἐπὶ τημεσίῳ om. A. 2 οὗτ' εἰς ἀδίκους πράξεις]
 οὗτοι εἰς ἀδίκους πράξεις A. ὀρμαῖν] ὀρμαῖν A. 4 ἀγῶν]
 ἀγῶν H. γῆρα A. 5 γαληνὸν A. ταπεινὸν H. 12 σίχων
 φρουρὰς A. τέχνης φρουρὰς H. 15 μῶς A. μηχανῶς H.
 17 ἐπυργώσαντο] Vulgo ἐπυργώσαντο. 19 ἑμμοσθον A. ἑμ
 μοσθον H. θεῶν] δέκα θεῶν A. 25 πάνυ om. A.
 26 σειραῖον Petavius. σείρειον A. σήμιον H. 27 γὰρ] μὲν A.
 ved a m. rec. 28 παιδεύεσθαι] παιδεύεσθαι A. παιδευθήναι H.

λέγει καὶ πρῶτος τῆς ἐρχῆς ἐπαξίας ὁ δὲ γενναῖος
 Ἀχιλλεύς, ὁ τὴν μέλειν ἐπίτην πάλλων καὶ τοῖς ἀθα-
 νατοῖς ἵπποις ὀχούμενος καὶ τὰς τρεῖς καὶ εἴκοσιν ἐ-
 d πορθήσας πόλεις, ὅμως ἐπειδὴ παιδείας ἐνδύως εἶχεν
 ἔτι, οὐδὲν πᾶνυ προσεῖχε τῷ Φοίνικι, ἀλλὰ κλέει μὲν
 δι' αἰχμαλώτον κόρην, καλινδείται δὲ χαῖται δι' ἐταῖρον
 θάνατον ἀναγκαῖον, καὶ αὐτοῦ κατέχουσιν ἑτεροὶ πρὸς
 βίαν τὰς χεῖρας ὥσπερ μεμνηνός· νεκρὸν δὲ ἀπολύν
 χρυσοῖεν καὶ μισθοῦ διαλλαττάται καὶ ἄλλα πλείω πε-
 ποιῆται πλημμελῶν, ἐνδεικνυμένου τοῦ ποιητοῦ ὡς οὔτι
 γυνών ἐπιφάνεια οὔτε σώματος φῶμη οὔτε ποδῶν
 309 αὐκνύτης οὔτε καλλοὺς ὑπερβολῇ ὀφθαλμοὺς μέγα τῷ κεκτη-
 μένῳ δίχα φρονησεως, ἀλλὰ τὰ λαμπρὰ ταῦτα καὶ
 σεμνὰ παιδείας μὲν κατακοσμούσης οὐ πάντη ἂν
 αἶτιμα δόξειεν, ἀνευ δὲ ταύτης ἐπιφανεστέραν ποιεῖ
 τὴν μοχθηρίαν.

Οὐκοῦν οὐδὲ διὰ τῆς ἐτέρας ποιήσεως καὶ θατέ-
 ρου τοῖν φιλοσόφοιν οὕτω τεταγμένου καὶ καρτερῶς
 ἀμυνομένου τὴν τύχην ἄλλο τι ἔμοι δοκεῖ λέγειν ὁ
 ποιητῆς ἢ ὅτι φρόνησις καὶ ἡ σύμπασα ἀρετὴ ἀμαχός
 b ἔστι πρὸς ἅπαντα καὶ ἀήττητος, καὶ ὁ ταύτην ἰσχυρῶς
 περιβεβλημένος βαδίζει, φησὶν, οὐκ ἄγενης οὐδὲ κάτω
 βλέπων, ἀλλ' ὡς ἐκείνος ἐβαδίζει πρὸς τὴν Ναυσικααν,
 ἥνικα γυμνός καὶ μόνος διαφυγὼν τὸ κλυδώνιον, ὅμως
 ἐπειδήπερ ἀρετὴν ἀντὶ ἱματίων ἡμφίεστο, ἐπῆει πρὸς
 τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως, οὐ πτωχῶ, φησὶν, ἐνα-
 λίγκιος οὐδὲ ἱκέτου ἐν ἀχρήματι κατεπτηχότος, ἀλλὰ ἔνα
 ἐξεῦρεν εἰκόνα, οἷα τῆς ἀρετῆς εἰκονογράφος.

Ἦεν ὥστε λέων ὀρεσίτροφος ἀλκι παποιδώς.

372, 1 ἐρχῆς] ἡδονῆς A. 2 ἐπίτην A. ἐμίνου H.
 5 οὐδὲν πᾶνυ] οὐδὲ πᾶνυ A. προσεῖχε A. προσῆκε H.
 11 ἐπιφάνεια — φῶμη — αὐκνύτης — ὑπερβολῇ A. ἐπιφανείας —
 φῶμης — αὐκνύτης — ὑπερβολῆς H. 17 Οὐκοῦν] οὐκοῦν Sta-
 phana. διὰ A. ἐκ H. 18 τεταγμένου A. παρατεταγμένου H.
 25 ἐπῆει] ἀπῆει A. 29 Ἦεν] Odyss. ζ, 130.

ἡ δὲ ἀλήθεια ἦν ἄρα ὁ λόγος, ὃν ἀφελίσθαι μόνον τὸ ε
 δαιμόνιον οὐκ ἐξίσχυσε, καίτοι τὰ χρήματά γε ἀφελό-
 μενον καὶ τὰς ναῦς καὶ τοὺς στρατιώτας καὶ νῆ Δία
 γε τὸν χιτῶνα τὸ τελευταῖον, ἐν οἷς οὐκ ἦν ἡ δύναμις
 ἢ Ὀδυσσεύς. τῇ γοῦν ἀλήθειᾳ ἱκανοῖσθαι καὶ ἀκρίτων
 ἀπολαύσαντες.

δ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΔΕΙΩΣΑΝΤΑΣ ΔΕΙΞΕΙΝ ΕΚ ΤΟΥ
ΠΑΡΑΧΡΗΜΑ.

- Ἄλλ' εἰ καὶ σφόδρα ἦν σοφὸς ὁ Φυδίας ἐν χροσφῇ καὶ
ἐλέφαντι μορφὴν ἐπιδείξασθαι θείαν ἢ ἀνθρωπίνην,
ὅμως χρόνου γὰρ ἰδέετο καὶ σχολῆς πλείονος εἰς τὰ ἔργα.⁵
- 310 ἀλέγεται οὖν, ἥνικα ἐδημιούργει τὴν Ἀθηνᾶν, οὐδὲ εἰς
τὴν κρηπίδα τῆς θεοῦ μόνην ὀλλέου χρόνου καὶ πόνου
προσδεηθῆναι. εἰ οὖν τις αὐτὸν ἀνυπόμειρον ἐκίλευσεν
ἐπιδείξασθαι τὴν τέχνην, τί ἂν ἔδρασεν; ἢ πῶς ἂν
ἐπείσθη τῷ ἐπιτάγματι; σκόπει δῆτα εἰ καλῶς πρὸς τὸν¹⁰
ἐραστὴν ἀπεκρίνατο ὅτι, ὃ χρηστὸν, ὁ τῶν ἐμῶν ἔργων
φιλοθεάμων, εἰ μὴ συγχωρεῖς μηδὲ ἐπιτρέψαις καιρὸν
ὥστε καινόν τι καὶ νέον δημιουργῆσαι, σὺ δὲ ἐπίσχεσαι
h τέως τὴν Ἀθηνᾶν τὴν ἐν πόλει ἢ τὸν Δία τὸν Ὀλύμ-
πιον, καὶ σοι ταῦτα ἀποχρήσει πρὸς τὸ Φυδίαν θαν-¹⁵
μάσαι.

Καὶ γὰρ σὲ, ὃ μακάριε, τὸν ἐμὸν ἐραστὴν, ἐπεὶ
καὶ αὐτὸς οὕτως ἔχειν δοκεῖς ὡς καὶ τήμερόν τί μου
ποθεῖν δημιούργημα, παρακαλέσαιμ' ἂν προσεπιδεῖν τι
τῶν ἤδη προειργασμένων. οὐ δεῖσαι δὲ, οἶμαι, βαδίσ-
ζειν εἰς τὸ χωρίον τοῦ ἔργου· φέρω γὰρ ἐν ἑμαυτῷ τὰ
τῆς ἐμῆς τέχνης ἀγάλματα, ἃ δημιουργεῖται μὲν κατ'

374, 1 τοὺς ἀειώσαντας A. τὸν ἀειώσαντα H. λέγω ἐν ταῖς
om. A. 7 καὶ πόνου add. A. 10 καλῶς A. καλῶς ὡς H.

11 ὁ τῶν — φιλοθεάμων A. καὶ τῶν — φιλοθεάμον H.

14 πόλει A. ἐπὶ πόλει H. δλύμπιον A. Ὀλυμπίασι H.

17 ἐπεὶ καὶ A. ἐπειδὴ μοι καὶ H. 19 παρακαλέσαιμ' ἂν] παρα-
καλέσαιμι A. προσεπιδεῖν A. προσιδεῖν H. 20 οὐ δεῖσαι δὲ A.
οὐδὲν γὰρ δεῖσαι H.

ἔγω τόπον, συμπαρίουσι δὲ ἀπανταχόθι τῷ τεχνίτῃ. ο
 τοσόνδε μέντοι μοι χάρισαι· ἱασόν με κατὰ χρόνον
 ἐργάσασθαι τὴν σὴν εἰκόνα. οὐ γὰρ οὕτως εἰμι ποφός
 οὐδὲ εὐπορος ὥστε αὐτοσχεδιάζειν ὥσπερ ἔτυχι τὰς
 5 γραφάς, καθάπερ οἱ θαύματοι σοφισταί. ἀλλ' οὐδὲ
 ἀπαντα γράφειν ἄρχοντα δύναμαι, ἀλλ' ὅς ἂν μοι τάνδε
 τὸν πίνακα εὐτρέψισαι, ὅς χωρήσει μὲν δικαιοσύνην
 μετὰ τῆς εἰκόνης, χωρήσῃ δὲ ἀρετότητα μετ' ἐξουσίας,
 πολλῶν τε ἄλλων θεῶν καὶ δαιμόνων ἀγαθῶν ὅμιλον,
 10 ὧν διχα γράφειν οὐ θέμις τοῖς ἀπὸ Σωκράτους γρα- d
 φεῖσιν.

Ὅθι σφόδρα οὖν μοι στυγνὴς τὸ ἔργον, ἅτε δὴ
 σφόδρα ὀλίγων εὐποροῦντι τῶν ἀρχαῖων. ὃν δὲ σὺ
 μοι πίνακα πηγνυδαί, καλὸς τί ἐστὶ καὶ μέγας καὶ οὐ
 15 στενωπώδης· αἱ γὰρ εἰς αὐτὴν εἰσὶν ὅσαι εἰδωλὰ καὶ νῦν συν-
 σταῖ, στήσω δὲ ἐπὶ θάλατταν τὴν διάν, ἥ σε μήποτε
 ἀποθνήσκῃ, καὶ δὴ καὶ τὸν ἄλλον χορόν, ὃν ἂν μοι τὸ
 παραδεδίχηται ὑποδακνύς· ὑποδείξει δέ, ἐν οἷδα, ὥστε 311 a
 20 μοι βῆ ἐπιλείπειν τὰ καίρια. νῦν δέ, οὐ γὰρ μοι σο-
 φαῖντι σχολή, προχειριστέον τί σοι τῶν ἀπορρήτων.
 πάντως οὐκ ἐστὶ τὸ λόγων κάλλος, οἷον ἀρετιδόχοις μὲν
 ἱσμεν ἐκινδύν, προσηυτέρων δὲ ἀπομαραινέσθαι, ἀλλ'
 ἴδιον ἂν ἐξ ἀρχῆς τεχνῶσι, τοιοῦτος καὶ τὸν ἀπαντα
 25 μένουςι χρόνον.

375, 1 ἀπανταχόθι] ἀπανταχόθεν A. 2 μοι αἱ A.
 6 ἄρχοντα] ἀρχοῦντα Stephanus. 7 εὐποροῦντι A. εὐποροῦντι H.
 10 ὧν διχα A. οὐ διχα H. 14 καί τις] τε om. A.
 20 καίρια] ἐρημίαι ed. Stephanus. „Quidam scribendum censent
 εἰμα.“ Stephanus. 21 ἀπορρήτων A. ἀποθέτων H.

φρασίς τις πολλάν τις οὐδὲ ἐδίδων ἀπομαρταίνεται. οἶσθε
 οὖν τι με ἴσως σεμνὸν εἰρηκέναι· ἐγὼ δὲ λέγω ὅτι τῶν
 λόγων ἀντιρῶν ἀνάγκη τοῖς βουλομένοις τοῖς λόγοις
 αὖθις καὶ τὸν ἔρωτα αὐτὸν. τῷ τοι καὶ ἐλπίσας ἐγὼ
 τὸν θεὸν ἐδεξάμην τε καὶ ἐνίδρυσαι τῇ ψυχῇ, καὶ αὐτὸν
 οὐκ ἐθέλω φεύσασθαι τῆς ὑποσχέσεως. ὑπεσχόμην δὲ
 εἰσερχομένῳ τὸ πρῶτον αὐτίκα οἱ καὶ τὸν ἀδελφὸν
 συμπαρίσσειν τοῖς παιδικοῖς ἐνοικίοντα.

- d Ἡ τινι με ἄλλω δοκεῖτε πρὸς τὸν πότον ὑπάγε-
 σθαι; πότιρον τῇ παραδόξῃ ταύτῃ καὶ μακρᾷ θαλάτ- 10
 τη; ἀλλ' οὐδὲν ἔμοι μᾶλλον προσήκει θαλαττοφυγίας ἢ
 τοῖς Ἀρκαδικοῖς στρατιώταις. ἢ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Φρυγῶς
 πῇ φιλανθρωπία; ἀλλὰ καὶ τὸν Νεῖλον ἄγαμαι τὸν
 Αἰγύπτιον, οὐχ ὅτι λήϊον πατήρ, ἀλλ' ὅτι ρεῖ διὰ τῶν
 σοφῶν Αἰγυπτίων. ἢ τῷ μεγέθει ταυτησὶ τῆς προσοί- 15
 κρου λίμνης; διὰ τί οὖν οὐκ ἐπόδησα τῇ Μαιωτίν
 λίμνῃ τὴν τῶν ἐξακισχιλίων σταδίων; ὅτι δὴ σφόδρα
 306 αἰμαθιεῖς αὐτὴν οἰκοῦσι καὶ βάρβαροι. μεγάλα μὲν γὰρ
 καὶ ταῦτα τῶν ὑμετέρων, καὶ προσδήσει γέ τις ἔτιρα
 πλείω τῶν τὰ τοιαῦτα τιμώντων, ἢ λουτρῶν τε ἀμήχα- 20
 να κάλλη καὶ θεάτρων καὶ ἵπποδρόμων. ἀτὰρ ὑμῖν γε
 ὦ φίλοι — οὐδὲν γὰρ ὑμᾶς δέομαι ἀποκρύπτεσθαι,
 ἀλλ' ὅ τί γε ἐστὶ τὸ κινήσαν τὸν ἔρωτα — ἐπεὶ πρὸς
 γε τὰ τοιαῦτα μεγαλοψυχία τις οὐκ ἀγεννὴς καὶ πά-
 τριος ἡμῖν ὑπάρχει, καὶ οὗτ' ἂν ἄνδρα ποτὲ ἀγαπή- 25
 σαιμεν ὅτῃ τὰ μὲν τῆς ψυχῆς ἀγαθὰ μὴ σφόδρα
 b παρῇ, τὰ δὲ ἔξωθεν περικίετο πολλὰ καὶ ποικίλα,
 ἐκ τῇ ἀγῶνι τοῦ κάλλους ἀλλότριον αὐτῇ περιεργαζο-
 μένῳ κόσμον χήτει ἰδίου καὶ ξυγγενοῦς, οὐδ' ἂν οἴκη- 30
 σιν μὲν οἰκοίη τοῦ Σπαρτιάτου βασιλείως ἀμείνονα,

366, 2 λέγω ὅτι — ἐλπίσας om. A. 8. ἐνοικίοντα] ἐνο-
 κήσαντα A. 9 με] μοι A. ἐπάγεσθαι] ὑμᾶς ἀπάγεσθαι A.

15 ταυτησὶ om. A. 17 ὅτι δὴ — βάρβαροι om. A.
 20 αὐτῇ] αὐτῷ A. αὐτοῦ H. περιεργαζομένῳ Petavius. Vulgo
 περιεργαζόμενος. 30 ἰδίου A. οἰκεῖον H, quod ex Platone in
 Phaedro p. 239 c. defendit Roulezius p. 21.

ἀμφένοντο δὲ λεπτότερα τῶν ἀραχνίων — οἷα τὰ Ἡφαί-
 στον δεσμά φησιν Ὅμηρος, ἃ οὐχ ὀρώμενα ὁμῶς δέει
 τοὺς ἀκολάστοις ἐσχυροῖς τισι καὶ ἀρρήτοις δεσμοῖς —
 καὶ τὸν ἄλλον δὲ πολὺν ἀμπέχοιτο κόσμον, καὶ τοι-
 5 αὐτὴν ἔχει μορφήν οἷαν ἐγὼ ποτε εἶδον Περσικὴν γρα-
 φὴν τῶν Περσικῶν τινὸς βασιλείων. νικητὴς ἐστὶν C
 αἰρετὸς ἐπικρατήμιος θρόνος βασιλικῷ, τιάραν ἔχων ἐξ
 ὑακίνθου τε καὶ σμαράγδου καὶ στριπτὸν τοιοῦτον
 πλατὺν καὶ χλαῖναν ἀλευργῇ τε καὶ χρυσόπαστον ἡμ-
 10 φισμένον. ὁμῶς καὶ ταύτης τις τῆς εἰκότος αὐτὸν
 ποικίλλη πολυτελέστερον, οὐ πάντῃ τιμιώτερον αὐτὸν
 τῆς γραφῆς ἡγησάμεθα. καίτοι τί ἂν γένοιτο ἀηδέστε-
 ρον ἢ μετέχειν δοκοῦντα ψυχῆς τοῖς τῶν ζωγράφων
 ἔργοις προσεικέναι; ἃ βεύλται μὲν καὶ πᾶσι ἀνοίγειν
 15 θέλει τὸν ὀφθαλμὸν, ὥς ζῶντα δὴ καὶ νοῦν ἔχοντα, d
 ἂν δὲ ἀνιέρσθαι τε καὶ μαθεῖν σπουδάζης, μετὰ πολ-
 λῆς σεμνότητος ἡσυχάζει.

Οὐτ' οὖν ἄνδρα τὸν τοιόνδε διὰ σπουδῆς ἂν ἔχοι-
 μέν ποτε οὔτε πόλιν ἐν ἧ' μὴ τίμια τὰ Μουσῶν καὶ
 20 Ἑρμοῦ καὶ Ἀπόλλωνος τιμέτη, θέατρα δὲ καὶ βαλανεῖα
 καὶ οἱ τῶν ἀθλίων ἐπαρίων δρόμοι, οὔτε ἂν ὑμᾶς
 ποτε ἡσπασάμεθα, εἰ μὴ τι καὶ ἀρετῆς μεταποιουμέ-
 νους ἐγνώμεν, οὐτ' εἰ πολλὰ σεμνότερα ὁ κόλπος ἅμα 307 a
 καὶ καθαρώτερα οὐτ' εἰ ὁ Σαγγάριος ἀντὶ σίκτου χρυσοῦ
 25 ψῆγμα κατήγεν. ἀρετὴ γὰρ κατὰ Σωκράτην ἐστὶ μὲν
 ἀνδρὸς ἐνός, ἐστὶ δὲ καὶ πόλεως, ὥσπερ οὖν ἄνθρω-

369, 1 ἀμφένοντο] ἀμφένοντο A. οἷα τὰ A. οἷα τοῦ H.

6 πρὸς A. πρὸς H.

7 ἐξ add. A.

10 τῆς εἰκότος

αὐτὸν A. αὐτὸν τῆς εἰκότος H.

11 ποικίλλη πολυτελέστερον

add. A. αὐτὸν] αὐτῆς A.

13 ἦ] ἦ εἰ A.

15 θέλει A.

16 ἀνιέρσθαι — σεμνότητος] μαθεῖν καὶ ἀνιέρσθαι μετὰ πολλῆς σπουδῆς

σεμνότητος A. 21 ἐπαρίων] ἐπικρατῶν A. ὅμῶς] ἡμῖς A.

23 πολλὰ σεμνότερα ὁ κόλπος ἅμα A. πολλῆς στενότητος ὑμῖν ὁ κόλ-

πος ἦν ἅμα H. 24 καθαρώτερα A. καθαρώτερος H. οὐτ'

εἰ ὁ Σαγγάριος] εἴπει εἰ ὁ Σάγγαρ A. χρυσοῦ A. χρυσοῦ H.

25 κατήγεν. ἀρετὴ γὰρ add. A. 26 καὶ A. εἴλετο H.

ὅπως ἂν χρόνον τινὰ ἐκείνῃ διακρίψας πάσαις κενώσμεν
 d τὰ Πυθαγόρου τεμένη καὶ τοὺς Πλάτωνος καὶ Ἀριστο-
 τέλους νεὼς ἀναπετάσῃμι αὐτοῖς κατὰ δύναμιν καὶ
 δείξαιμι τὰ ἀγάλματα, ἐπεὶ δὴ πείθων οὐχ ὅλοι τε ἦσαν,
 ἀλλ' ἐγὼ τὰ μὲν ἀγώγιμα προῖκα ἐδίδουν, αὐτοὺς δὲ
 5 ὀπίσω παρ' ὑμᾶς ἴεμην, χεῖρας τε ἐπιμαρῶντο προσάγειν
 καὶ ἐπικούρου τῷ ἔρωτι τὸν μέγαν παρακαλεῖν βασιλέα.
 καὶ τούτων τίνα ἄλλον μάρτυρα ἂν ἐμὴν παρασχοίμην
 ἀξιοπιστότερον αὐτοῦ βασιλέως, οὗ καὶ ἀνεγνώσθη ὑμῖν
 ἐν τῇ βουλῇ ἤδη μαρτυρία; πῶς ἂν οὖν ἐμπορευοίμην
 ἐγὼ τὴν σοφίαν; καὶ παρὰ τίνας ἀφικνούμενος ἄλλους
 299 a ἀνθρώπους ἢ παρ' οὓς μάλιστα καὶ πλείστον ἐξῆν;
 οὗτοι δωτίην ἀπέλαυσαν τῆς ἐμπορίας.

Καὶ οὐ λέγω τὸ ἄστυ τοῦ Ἀντιόχου, οὐδὲ ὅσους
 ἐκεῖ ξυνέμιξα ἀνδράσι τὰ ἐμὰ φορτία μαστιγῶνσι καὶ ἐν
 περιποιουμένοις, οὐδὲ ὅσοις ἐν Γαλατίᾳ τῇ Ἑλληνίδι
 καὶ αἱ μὲν πόλεις οὐχ οὕτω μεγάλαι, οὐδ' οἶαι τῇ με-
 γίστῃ ἀμφισβητεῖν· οἱ δὲ ἄνδρες ἴστε ὅτι ὄξεῖς καὶ
 ἀγχίνοι καὶ εὐμαθέστεροι τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, καὶ τρι-
 βωνίου παραφανέντος ἐκκρέμονται ἐκείθεν, ὥσπερ τῆς
 b λίθου τὰ σιδήρια. οὗτοι οἱ ἄνδρες τί οὐκ ἂν πρόοιτο
 ὥστε κύριοι γενέσθαι τῆς ἐξαγωγῆς τῶν Πλάτωνος μα-
 θημάτων, οἱ ὑπὲρ τῶν Δημοσθένους δικῶν καὶ τῆς
 Θουκυδίδου συγγραφῆς μικροῦ ἴσα τελούντες τοῖς τού-
 των ἐμπειροῖς, ὅποσα Ξέρξης Θεμιστοκλεῖ τῷ Νεο-
 κλέους; καὶ οἶδα ὅτι συγκάθηνται πολλοὶ καὶ συνδικά-
 ζουσι πολλοὶ ἐξ ἐκείνων τῶν πόλεων. πυνθάνεσθε οὖν
 3 παρὰ τούτων εἰ ταῦτα ἐγὼ ἀληθῆ λέγω.

c Καὶ ὅτι μὲν ἔμπορος οὐκ ἂν εἴην τινῶν μαθη-
 μάτων, παρ' ἄλλων πυνθάνεσθε καὶ ἐπιζητεῖτε· ὅτι δὲ
 οὐτε κάπηλος οὐτε αὐτοπώλης, αὐτὸ δι' ὑμᾶς αὐτοὺς
 ἐρωτᾶτε, εἰ ἐγὼ κάθημαι ἐπ' ἐργαστηρίου πιπράσκων
 λογάρια μικρὰ ἢ μεγάλα, καὶ προὔταξάμην τὸ ζῆν ἐν
 τοιαύτης τινὸς ἐργασίας, καὶ ταῦτα ὥσπερ οἱ ἄλλοι
 σοφιστεύοντες τῶν καπήλων, προδαικνύντες τὸν ἀρνευτῆ- 35

ρα, κεκράγασι καὶ ἐκβοῶσιν ὅτι τοῦ νέκταρος ὁδῶδε τὸ
πόμα ἐκεῖνο καὶ ἡ κοτύλη πολυχανδιστέρα * * *

* * * * * d

5 φρονήσας ὑπὲρ ὧν λέγει, καὶ οὐδεμίαν ὑπόθεσιν ποιου-
μένη, ἣν οὐ μᾶλλον γινώσκει τῶν ἐφεξῆς· ἀλλὰ καὶ
ἀς ἐκεῖναι δι' ἀδυναμίαν ἀπίστους ἴδωσι, κινουσα καὶ
περικρούουσα ἐκκαθαίρει καὶ βεβαιοῦται. εὖ οὖν λέγε-
ται ἐπιστήμη εἶναι ἐπιστημῶν, ὅτι τὰ πείσματα αὐτῶν
0 ἐνθένδε ἐξήπται καὶ ὅτι ἀρχαῖς τε οὖσα αὐταῖς ἐπι- 300 a
στατεῖ καὶ ὑφηγεῖται ἢ ματιάναι χρή ἐκαστον τῶν προ-
βλημάτων, οὐχ ὅτι αὐτὴ προὔρου ποιῶται ἐνδιατε-
σθαι ταῖς γνώμας οὐδὲ ἐντετηκέναι τοῖς ἀριθμοῖς, πρὸς
δὲ δὴ τὰς τέχνας καὶ βασιλευστέρας αὐτῆς ἢ ἐμπροσθεῖα
5 τε καὶ ἐξουσία, καὶ βούλεται ὅλον ὑπόθεσιν ὁρῶσα χαμαὶ
ἐρχομένης γνωματεύειν ἐκαστὴν καὶ ἐξετάζειν εἴτε ὠφέ-
λιμος ὁρῇ πολιτεία εἴτε βλαβερὰ καὶ ἀκροσφαλῆς· καὶ
ἦντινα μὲν ὅλην παραδεκτέον ὡς ὕγιῃ, ἦντινα δὲ αὐ-
παντάπασιν ἐξοριστέον ὡς αἰσχος πόλεως ἐν τοῖς ἀρω-
0 στήμασι. τῷ γὰρ ὄντι ἅπαντα τέχνη τὰ μὲν ὑφ' ἑαυτῇ b
τεταγμένα χειρουργεῖν ἰκατὴ καὶ πᾶσι σκευάζειν τοῖς
δομένοις, ἑαυτὴν δὲ οὐχ οἷα τε ἐξετάζειν ἄχρι τοῦ
ὠφέλιμος ἢ ἐπιβλαβής. ἀλλὰ καὶ τοῦτο τῶν τεχνῶν
πονηρόν καὶ ἐνδεὲς, ὅτι ὁμοίως μὲν ἀγαθοῖς, ὁμοίως
5 δὲ φανούτοις ὑπηρετοῦσι τὰ σφέτερα ἔργα· καὶ οὔτε ὁ
μαχαιροποιὸς δοκιμάζειν ἔχει εἰ ἀνδροφόνου τὴν μάχαι-
ραν ἀποδώσεται οὔτε ὁ ναυπηγὸς εἰ ἀρπαγὴ ναυπηγή-
σεται, ὥσπερ τῷ Πάριδι Ἀρμονίδης, οὔτε ὁ κυβερνή-
της εἰ σώζει ἐν τῷ πλῶ ὅν καὶ βαπτίσαι ἄμεινον ἦν
3 εἰ δὲ καὶ φρόνησις καὶ σοφία τὰ ἔργα αὐτῶν ἀπειθύνει c
καὶ διατάττει, καὶ τοῦτο αὐτῶν τὸ ἔλλειμμα ἐξιάσεται
καὶ οὐ ξυγχωρήσει ὥσπερ τυφλοῖς προτείνειν τὰ δη-
μιουργήματα τοῖς ἀπαντῶσι. τοῦτ' οὖν ἐστίν ὁ λόγος
ὁ λόγος, ἐπιστήμην εἶναι ἐπιστημῶν καὶ τέχνην τεχνῶν,
5 ὅτι τῶν μὲν τὰς ἀρχὰς βεβαιοῦται, τῶν δὲ ἐξετάζει
τὴν χρεῖαν.

α. νότιος, μαρτυρόμενός τε καὶ ἔγγυώμενος πρὸς πάντας
 ἀνθρώπους, ὅτι ἄμεινον ξυλιάσι τῶν Ἀριστοτέλους· ἐ
 β. ἂν ἐμὲ μᾶλλον ἐγκαλέσει καὶ θεραπεύουσι καὶ ἐμπικλάσι
 τὴν οἰκίαν ἄλλοι χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, αὐτοὶ δὲ ἐπαχθίως
 καὶ φορτικοὶ γίνονται πολλοῖς οὐδὲν δεομένοις; καίτοι
 ἀπὲρ ἐκάστων αὐτῶν πολλὰ ἔχω λέγειν καὶ ἀγαθὰ, ἀλλ'
 ὅμως οὐκ οἶμαι δεῖν τὸν μάρτυρα οἰκοθεῖν εἶναι. οὐδὲ
 γὰρ ἀθλητὴν ὁρῶ τὸν τοιοῦτον στεφανούμενον καὶ ἐν-
 δοκμοῦντα, ὃν ὁ παιδοτρέφης ἐπαυεῖ μόνος καὶ οἱ
 σωδωμπνοῦντες, ἀλλ' ὃν πολλοὶ ἐθιάσαντο ἐν τοῖς γυ-
 μνασίοις τραχηλιζόμενόν τε ραδίως καὶ μεταφέροντα τοῖς
 γ. ἀλτήρῃς. ὅστις οὖν χρήματα μὲν οὐ πράττεται, ἀλλὰ
 θωροῦται, ἐπιδίδωσι δὲ καὶ ἀρετὴν τοῖς χρωμένοις, πέρ-
 ρει ἂν οὗτος σοφιστοῦ ἀποκρίνοιο.

Ἀλλ' ἐγὼ ὅναρ ὑμῖν ἀλλότριον ἀπαγγέλλω. καὶ
 μὴ πείσασθε, ὡς ἄνδρες, τοῖς ὀνειρώττουσιν ὑπὲρ τῶν
 ἑμῶν θησαυρῶν, ὅτι μοι ταμῖον ὑπερχεῖς τε ἄγαν
 ἐστὶ καὶ ἐξαντλοῦσιν οἱ βουλόμενοι ἀφ' ὧν αὖ. καίτοι
 ἀφελὲν αὐτῶν ὕπαρ εἶναι τὸ ἄκαρ. οὐ γὰρ ἂν φανῶν
 δ. ἦν ἐλευθεριότητα καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐπαδείκνυσθαι οὐ
 μόνον ἐν λόγῳ καλῶ καὶ ἔργῳ, μάλιστα ἐκ πλαίσιου
 ἡμαίον ἀνωθὲν κατιόντος· οὐ αἱ πηγὰς πόρρωθεν ῥέον-
 σιν ἄγαν διαφανεῖς καὶ κραταῖαι, καὶ οὐδαμῶς αὐτὰς
 καλύπτει ῥαῦμα συμμιγνόμενον ἀδελφίας. ἀλλ' οὔτε μου
 πατὴρ παρὰ τοσούτοις ἐστὶν οὔτε ἐγὼ χρηματιστὴς καὶ
 περιεστὴς.

α. 1. Ὅ τε αὖ λέγουσιν οἱ κατήγοροι, καὶ τοῦτο ἄλλο
 ὄναρ ἐστίν, ὡς ἔρα πυρῶν βασιλικῶν σωρῶς ἀνδρόους
 292 θ. δαπανῶ τοῖς ἀμιληταῖς καὶ διανέμω. δαπανῶ μὲν γὰρ
 πυρῶν βασιλικῶν· ἐκ τῶν ἀποφυλακίῶν τῶν δημοσίων,
 καὶ αὐτοῦτο σημεῖον τοῦ σοφιστῆν εἶναι, πάντες ἂν εἴητε
 πορπηταί, οὐ μόνον ὑμεῖς οἱ ἐνθάδε συγκαθηήμενοι, ἀλλὰ
 καὶ οἱ σαιρορράφοι καὶ οἱ βαλανεῖς καὶ οἱ ἀκυστόμοι
 καὶ πάντες ὅσοι καλαμηγοροῦσιν ὄρθριοι ἐπὶ τὰς ἐσχά-

καί, ἀλλ' ἐκεῖνο δίκαιον ὑμᾶς ἐξετάζειν, ὅτι μοι ἐξὸν
οὐ οἶτον μόνον διακασίους μεδίμνους οὐδὲ ἐλαίου ἴσα
κεράμια — καίτοι τοῦλαιόν γε οὐπω ἴσασιν οἱ κατή- b
γοροι, ἀλλ' ἐξέφυγέ με οὐκ οἶδ' ὅπως, ἵνα μᾶλλον
δ σφαδάζοιεν καὶ ἀγανακτοῖεν — ἀλλ' ὅτι μοι οὐ ταῦτα
μόνα ἐξὸν παρὰ βασιλέως καρποῦσθαι, ἀλλ' ἐκείνου τοῦ
μακροῦ καταλόγου τῆς τρυφῆς καὶ τῆς εὐπαθειας,
ὅποσα ταῖς θέλτοισ ἀκολουθεῖ ταῖς σφυρηλάτοις, καὶ
ταῦτα οὔτε ληπαρήσαντα οὔτε θωπεύσαντα οὔτε ἐτέρω
δ προσιᾶτῃ χρησάμενον καὶ προσηγόρω, ἀλλ' αὐτοῦ πα-
ρόντος ἐπὶ τοῖς λόγοις, ὧν αὐτήκοος ἐγένετο οὐχ ἄπαξ
οὐδὲ δις, ἀλλὰ πολλάκις, ὥστε ἀξιῶσαι τῶν μεγίστων c
γερῶν, ὅμως ταῦτά μοι ἐξὸν οὐχ ὑπεῖξα οὐδ' ὑπή-
κουσα, καὶ πάνυ προθυμουμένου. εἰ δὲ ἐρῶς ἢ μὴ,
δ καινωτοὶ γένεσθε τῆς γνώμης.

Φαίνεται μοι αἰσχιστον εἶναι καὶ ἀλλότριον ἀνδρός
ἐλευθέρου τὸ ψεύδεσθαι εἰς τὸ κυριώτατον τῶν ἑαυτοῦ
καὶ ἑξαπατᾶν τοὺς ἀνθρώπους· κυριώτατον δὲ τῶν
ἑαυτοῦ καὶ ἔργων καὶ παθημάτων ὁ τύπος τοῦ βίου
¹ καὶ ὁ χαρακτήρ ὃν ὑποδύεται. ὅστις οὖν φιλοσοφίας
μιταποιδύμενος, καὶ τοῦτο τοῦνομα ἔλκων τε καὶ ἀναγ-
κῶν, ἰσθᾶ τε ὕβρια ταρίχη καὶ ζυγομαχεῖ τοῖς ταμίαις,
τὸν οἶνον καὶ τὰ ὄψα ἀπαργυρίζων, οὗτος ψεύδεται· d
μὲν τὸ τριβώνιον, φττει δὲ ἐπὶ τὴν ζώνην καὶ τὴν
¹ χλαμύδα, καὶ φορτικώτερός ἐστι τῶν τὰ ὄπλα φερόντων
στρατιωτῶν. διὰ ταῦτα οὖν ὅσα μὲν τὴν χρεῖαν μοι
ἀναγκαίαν εἶχε καὶ οἷς σιτοδοτεῖ βασιλεὺς τοὺς οἰκήτο-
ρας τῆς πόλεως, οὐ τοὺς στρατιώτας, ἀπολαύω καὶ
αὐτός, ὧ ἀνδρες, τὸ μέρος· μετέχω γὰρ τῆς πολιτείας
καὶ τὴν ἐνθάδε ξυνοίκησιν προὔτιμῃσα τῆς ἐνιγκούσης,
ἐν ᾗ ἂν τις διώγειν ἐφῆν, κατατέμνεσθαι ἂν ἄξιος 293 a
εἶην, εἰ πυρῶν ἐτέρωθι προσδεοίμην. ὅσα δὲ μοι τὸ
βαλάντιον ἐμὲλλε γεμίζειν, οὐ τὸν λιμὸν ἀκείσθαι τῶν
ἀνδραπόδων, καὶ ὅσα ἀνάγκη εἰσδεχόμενον ἦν εὐθύς

353, 22 ἰσθᾶ τε ὕβρια Petavius. Vulgo ἰσθαττεῖς. 31 ἐφῆν]
Aut ἐφῆ scribendum, aut ἐφῆμν deleto τις. Vidit Petavius.

καὶ τοῦνομα περιῆρθαι οὐξοδαπὸν τῷ τριβωκῳ, ἀπὶ
 σχυρισάμην τε ἀτενῶς καὶ οὐκ ἤσχυνα τοὺς προγόνους,
 οὐ τὰ αὐτὰ ἐφρόνουν περὶ βασιλείας καὶ φιλοσόφου καὶ
 ἄμφω ἐνόμιζον κατοικεῖν ὁμοίως ἐν ταῖς κορυφαῖς τῆς
 ἀνθρωπίνης εὐδαιμονίας καὶ προσωπέρω οὐκ ἔχεν ἡ
 b προβήσεων. τὸν δὲ οἰόμενον καὶ μαῖζόν τι ἕτερον ὀνει-
 ροπολοῦντα κάτω που ἐστὶ πλανᾶσθαι οὐδὲ ἀνελθεῖν
 εἰς ἐκείνην τὴν σκοπιάν, ἡ ὑψηλοτάτη τέ ἐστι καὶ
 ὑπερχύπτει τὸν οὐρανόν· ἐνθεν οὐ μόνον γῆ καὶ θά-
 λαττα ἄποπτος πᾶσα, ἀλλὰ καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ τοῦ
 Διὸς καὶ ἡ ἀληθινὴ προεδρία καὶ αἱ πηγαὶ τοῦ νέκτα-
 ρος καὶ ὁ λεμὼν τῆς ἀμβροσίας· οὐ ἀναβῆναι οὐκ
 ἔστι δέλτω χρυσῇ ἐποχουμένους, ἀλλ' εἴ τις ἐκείνης
 κρατήσῃ καὶ ἐπαύροίτο τῆς ἀρχαίας καὶ ἀθριπυθέστου,
 ἐν ἡ Πλάτων καὶ Πυθαγόρας τὰ γράμματα ἐχαράξα-
 c την. ποῖον οὖν ἐγὼ σιτοφυλάκιον ἐκκενῶ τοῖς ὀμιλη-
 ταῖς τοῖς ἐμοῖς; ποίους δὲ πυροὺς ἐπιγέω, καθάπερ
 τοῖς νεωνήτοις τὰ καταχύματα; καὶ Ἀριστιππον μὲν
 τὸν Κυρηναῖον καὶ ταῦτα δεκαπλέσιοι ὄντες οἱ Διο-
 νυσίου πυροὶ οὐκ ἐποίησαν σοφιστήν· ἐγὼ δὲ ὑπερα-
 κοντίζω καὶ τὸν Γοργίαν, ὥς κοικεν, ἐπὶ ταῖς τριάκοντα
 χοῖνιξιν.

Ἀλλὰ δῆτα αὐτὸς μὲν ἀποκλείω τὸ ταμειῖον καὶ
 ἤττον ἂν χαλκοῦν τῷ προεῖμην ἢ ξύμπασαν ὁμοῦ γεω-
 μετρίαν καὶ ἀριθμούς· ἀπεβουκόλησα δὲ ἓνα τῶν νέων
 d χρηστόν τε ἄγαν καὶ τεθραμμένον ἐν ὀρφανίᾳ, ὃς οἰ-
 κουρεῖ ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ προτίθεται δύο τραπέζας, τὴν
 μὲν τρυφῆς γέμουσαν, τὴν δὲ ἀργυρίων· κῆτα προ-
 σχονται αὐταῖς καὶ ἐκκρέμονται οἱ Ἀριστοτέλους μὲν
 οὐδὲν δειόμενοι, βίβου δὲ χρῆζοντες καὶ τοῦ γιμίζεσθαι
 τὴν γαστέρα· καὶ δορυφορεῖ με ἐμβάλλοντα εἰς τὴν
 ἀγορὰν καὶ συρφετὸς οὗτος καὶ ἡ γρυμαία, κεκραγόντις

354, 1 οὐξοδαπὸν] οὐ ἐξνοπαδὸν Harduinus. 3 οὐ τὰ]
 διὰ τὰ Petavius. 25 ἀριθμούς Petavius. Vulgo ἀριθμοῦ.
 28 κῆτα προτεροντας Stephanus. Vulgo καταπροτεροντας.
 30 χρῆζοντες Petavius. Vulgo χρῆζεσθαι.

καὶ ἐκβοῶντες ἐφ' ἐκάστῳ ῥήματι ὧν ἂν λέγω, καὶ α 294
 παραβαλλόμενοι πρὸς ἀλλήλους ὅστις ἀμεινον ἀποδοίῃ
 τὸ ἔργον ἐφ' ὃ θητεύουσιν. εἰ τοιοῦτον ἐγὼ χορόν τε
 καὶ χορηγὸν συνιστησάμην, πάντῃ ἂν εἶην σοφιστῆς καὶ
 5 οὐδέν τι μείον ἢ Πρωταγόρας ἀποχρώμενος Καλλία τῇ
 λακκοπλούτῃ. ἀλλ' οὐδεὶς οὕτως εὐδόκιμος τῶν ἐμῶν
 μαθητῶν οὐδὲ ὑπερβάλλων σιναμωρία, ἀλλὰ προσέρ-
 χονται μὲν μοι καὶ ἀγαπῶσι, μισθὸν δὲ οὔτε εἰσφέ-
 ρουσιν οὔτε ἀποφέρονται. b

0 Τῷ μὲν οὖν αὐτὸς θηρεύω τε καὶ προσάγομαι;
 καὶ τίς ἢ ἐπιφθὴ καὶ ἢ μαγγανεία, δι' ἣν πολλοὶ ἀπο-
 λπόντες καὶ τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα καὶ τὴν πρῶσοικον
 Ἰωνίαν, ἐν αἷς ἀμφοτέραις διδασκαλεία μέγιστα φιλο-
 σοφίας, ἔπειτα εἰς τὴν πόλιν ἡμῖν συμφοιτῶσι; καὶ
 5 οὐδὲν αὐτοὺς ἀποκωλύει ἐξ ὧν ἡ πόλις μεγάλη τε ἔστι
 καὶ εὐδαίμων, καὶ οὐχ ἡδοναὶ ἐκκεχυμέναι, οὐ πανη-
 γύριον θόρυβος, οὐ σχολῆς σπάνις καὶ ἡσυχίας, οὐκ c
 αὐτοὶ οὗτοι οἱ ὅξῃ βλέποντες συκοφάνται καὶ τὰς αἰχμὰς
 τῷ χρῶ ἐπισείοντες; ῥοκνῶ μὲν εἰπεῖν, ὧ ἄνδρες, μὴ
 0 καὶ ἀτεχνῶς δόξαιμι καλλωπίζεσθαι· συνελάνουσι δὲ οἱ
 κατήγοροι τὰς ἀληθινὰς με ἐπαγωγὰς, αἷς χρῶμαι ἐπὶ
 τοὺς νέους, εἰς τὸ θέατρον ἐξανεγκεῖν ἀντὶ τῶν ψευδῶν
 καὶ πεπλασμένων. καίτοι αἰσθάνεσθε αὐτῶν ἱκανῶς
 καὶ οὐ σφόδρα ἀτήρητοι ὑμῖν εἰσιν· ὅμως δὲ ἔτι καὶ
 i μᾶλλον ἀποκαλυπτέα καὶ γυμνωτέα.

Ἐμοὶ νέφ' ὄντι συγγράμματα ἅττα πεποιήται, ἐν d
 οἷς τὸν κλῆρον καταθέμην καὶ ἐθησαύρισα, ὃν παρὰ
 τῶν ἐμῶν πατέρων διεδεξάμην. καταλέγει τὰ συγγράμ-
 ματα ταῦτα ἴδιον μὲν οὐδέν οὔτε ἐμὸν οὔτε ἄλλον,
 i ἐμφανίζειν δὲ ἐπιχειρεῖ τὸν τοῦν τὸν Ἀριστοτέλους καὶ
 ἐξάγειν ἐκ τῶν ῥημάτων ἐν οἷς ἐκεῖνος αὐτὸν καθ' ἑρξέ
 τε καὶ ἐφράξατο, τοῦ μὴ ἐπιδρομον εἶναι τοῖς παντάπα-
 σιν ἀμυήτοις. καὶ ταῦτα ἐγὼ τὰ συγγράμματα ἄλλω
 μὲν οὐδενὶ πώποτε ὥμην οὔτε χρεῖαν ἔξαιν οὔτε ἔσο- 295 a

355, 7 σιναμωρία] Vulgo σιναμωρία. Correxit Iacobus ad
 Ach. Tat. p. 609. 9 ἀποφέρονται Iacobus. Vulgo ἀτε-
 φέρουσι.

σθαι σπουδαία· οὐδὲ γὰρ οὕτω πολυτελῶς καὶ ἀνδρείως
 ζυντεθέντα αὐτὰ ἡπιστάμην, ἐμὸν δὲ μόνον μνημό-
 συνα καὶ ἀποθήκην ὧν ἡκησίειν, ἐν, εἴποτε ἀποφύγοι
 τὴν μνήμην, ἐξῆ μοι ὥσπερ ἐκ ταμείου λαμβάνειν
 ἀσφαλούς τε καὶ ἀναλώτου ἀπὸ τῆς λήθης· διὰ ταῦτα
 οὐν ὀρωδοῦντός μου ὑπὲρ αὐτῶν καὶ ἐν ὀρυκτῇ ποιου-
 μένου ὅπως ἂν μὴ θύραζε ἐκφοιτήσῃαν, λανθάνουσα
 οἱ λόγοι οὗτοι ἀποδράντες οὐκ οἶδα ὅπως, καὶ μετὰ
 b σπουδῆς κυλινδούμενοι ἐξ ἄλλου εἰς ἄλλον ἀφικνούνται
 εἰς Σικυῶνα.

Ῥίκει δὲ ἐν Σικυῶνι τηνικαῦτα ἀνὴρ, ὃν ἐγὼ φαιρῶ
 ἂν ἀτρεκέστατά τε καὶ ἀδολώτατα τῶν γε ἐπ' ἐμοῦ
 Ἑλλήνων ἀντειληφθαι φιλοσοφίας, ἀκουστής μὲν γεγο-
 νώς τοῦ Χαλκιδίως πρεσβύτου, θεραπεύων δὲ οὐ τὴν
 νέαν ὁδὸν, ἀλλὰ τὴν πατρίον καὶ ἀρχαίαν τῆς Ἀκαδη-
 μίας καὶ τοῦ Ἀσκήλου· οὐχ οἷος κολουῖν τε καὶ πρι-
 σθαι καὶ βασκαίνειν, εἰ χρηστοῦ τινος ἕτερος μετα-
 ποιῶτο, ἀλλ' οἷος συνεξορμᾶν καὶ συνοτρύνειν οὓς ἂν
 c αἰσθοίτο φουμένους πρὸς ἀρετὴν. οὗτος ὁ ἀνὴρ μικρὰ
 ὁμιλήσας τῇ ἐμῇ εἴτε σπουδῇ εἴτε παιγνίᾳ ταυτὸν μικροῦ
 ὑπέμεινε πάθος Ἀξιοθέᾳ τῇ φιλοσόφῳ καὶ Ζήνωνι τῷ
 Κιτιεῖ καὶ τῷ γεωργῷ τῷ Κορινθίῳ. Ἀξιοθέα μὲν γὰρ
 ἐπιλεξαμένη τι τῶν ξυγγραμμάτων ἃ Πλάτωνι πεποιήται
 ὑπὲρ πολιτείας, ὥχετο ἀπιοῦσα Ἀθήναζε ἐξ Ἀρκαδίας,
 καὶ Πλάτωνος ἡχροᾶτο λανθάνουσα ἄχρι πόρρω οὐκ
 γυνῇ εἶη, ὥσπερ ὁ Ἀχιλλεὺς τοῦ Ἀνκομήδους· ὁ δὲ
 γεωργὸς ὁ Κορίνθιος τῷ Γοργίᾳ ξυγγεγόμενος — οὐκ
 d φεν ἐπ' ἐλέγχῳ τοῦ σοφιστοῦ — αὐτίκα ἀφείς τὸν
 ἀγρὸν καὶ τὰς ἀμπέλους Πλάτωνι ὑπέθηκε τὴν ψυχὴν
 καὶ τὰ ἐκείνου ἐσπείρετο καὶ ἐφυτεύετο. καὶ οὗτός ἐστιν
 ὃν τιμᾷ ὁ Ἀριστοτέλης τῷ διαλόγῳ τῷ Κορινθίῳ. τὰ
 δὲ ἀμφὶ Ζήνωνος ἀρίστηλά τέ ἐστι καὶ ἀδόμητα ὑπὸ

πολλῶν, ὅτι αὐτὸν ἡ Σωκράτους ἀπολογία ἐκ Φωνίκης ἤγαγεν εἰς τὴν Ποικίλην.

Αὐτὸς μὲν δὴ ἀπὸρ ἑκείνος οὐκ ἔδειτο ἐπισκεῖσθαι 296 α
 οὔσαι, ἣν δὲ ἐνόμειεν ἀγέλην κύνεα ἐξώρμα ἅπασαν
 εἰς τὸν Βόσπορον. καὶ ἐπειδὴ ἡμφισβήτην οἱ νεανίαι,
 πέμπει εἰς θείου πεισμένους εἰ ἄρα ἄμεινόν τι ἐκείνος
 γνώσκει· καὶ φέροι τὴν αὐτὴν ψῆφον ὁ θεὸς, οἶαν
 πάλας ἐπὶ Σωκράτην. πιστεύσατε, ὦ ἄνδρες, νῆ τὸν
 Ἀπόλλων ἐκείνον, ὅτι ταῦτα ἐγὼ οὐ μῦθον συμπλίσας
 ὥσπερ μειρακίως προσάγω, οὐδὲ καταπλήττομαι ὑμᾶς
 τῷ κρεττῇ, οὐδὲ καλλωπίζομαι καὶ ἀβρύνομαι ἄνευ
 ἀνάγκης, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλως ἀμύνεσθαι τοὺς
 λοιδορουμένους τε καὶ τοὺς βλασφημοῦντας ἢ πολλῶν b
 ἀμείνων ἐπιδεικνύντα τοὺς ἀγαπῶντας καὶ εὐφημοῦντας.
 ἐπεὶ καὶ Σωκράτης ἐκείνος πρὸ μὲν τοῦ οὐκ ἐξέφαινε
 τοῦ Πυθίου τὴν μαρτυρίαν, ἐπεὶ δὲ αὐτὸν Λύκων τε
 καὶ Ἄνυτος διεβαλλέτην καὶ Μέλητος ἐφειστήκει, γραφά-
 μενος ὡς σοφιστὴν καὶ διαφθορέα τῶν νέων, τότε δὴ
 ξυνηγαγασθὴ τοῖς δικασταῖς ἀναβιβάσασθαι μάρτυρας
 τὸν θεόν. ἀλλ' ἐκείνοι μὲν οἱ δικασταὶ ὑπ' ἀγνωμο-
 σύνης τὸ παρατυχεῖα ἐξηπατήθησαν καὶ ἐγοητεύθησαν
 ὑπὸ τοῦ λόγου ὃν ξυνέγραψε Πολυκράτης, Ἄνυτος δὲ c
 ἐμισθώσατο. δῆμος γὰρ ἦσαν καὶ οὐδὲν ἱερὸν· ὑμεῖς
 δὲ ἔκκριτοι ἀπανταχόθεν καὶ προσέτι κοινωνεῖτέ μοι
 τοῦ ἀγῶνος. τὸ γὰρ ἄμεινόν τι εἶναι ἐμὸν πρᾶγμα ἢ
 κατὰ σοφιστὴν οὐκ ἄλλοι τινὲς πρότερον ὑμῶν καὶ
 ἐπέλαβον καὶ ἐπερήμισαν.

Μῶν ἄρα ἔτι θαυμαστόν, εἰ τοιούτοις ἐγὼ χρω-
 μένος ἀρωγοῖς τε καὶ συλλήπτορσι τοῦ κυνηγεσίου,
 ἐθρηνησάμην ὀλίγους νέους καὶ τοιούσδε ὑπὲρ ἑαυτοῦ
 κατηγμένος ἐστιάταρας καὶ μισθοδότας προσηγαγόμεν d
 τοὺς λίχνους τῶν μαθητῶν; οὐ γὰρ λίαν, ὡς δαίκα,
 φαῦλαι εἰσιν αἱ ἄρχυς τε καὶ τὰ δίκτυα ὧν μικροῦ
 ἐμπροσθεν ἐμνήσθην, ἃ με ἀποδράντα τῆς οἰκίας αὐ-

τόματα περιῶει, ὥσπερ τὰ Δαίδαλόν ἔργα, σαγηνεύοντα
καὶ συμπλέκοντα τοὺς νέους ὅσοι μὴ βεβησμένοι εἰσὶ
τὰ ὦτα, καὶ προσάγει μοι τὴν ἄγραν οὔτε μέγα οὔτε
μικρὸν πραγματευομένην. ἀλλ' ἐκεῖνο θαυμασιὸν τῶν
297 ἀκατηγόρων, ὅτι ἐξόν αὐτοῖς τὰ δίκτυα ταῦτα ἐν τῷ 5
μέσῳ οὕτως περιτρέχοντα καὶ ἐν ταῖς χερσὶ τῶν ἀν-
θρώπων καταγαγεῖν ἀπὸ τῶν χαλίδων καὶ διασπάσαι
τὰ ἀκρωλῆνια καὶ ἐπιδείξαι τοὺς βρόχους ὅτι λαγαροὶ
ἄγαν καὶ ἀσθνεῖς καὶ ὑπὸ ἀγνοίας αὐτοῖς οἱ ἀνθρώποι
ἐγκαταδοῦνται· οἱ δὲ τοῦτο μὲν ἢ οὐχ οἶοι τέ εἰσιν ἢ 10
οὐ προαιροῦνται, ὥσπερ δὲ τὰ φαῦλα τῶν κυνιδίων
ὑλακτοῦντα αἰὶ καὶ θορυβοῦντα, ταῦτα μὲν ὀνύκται
οὐδὲν, ἀποσοβεῖ δὲ τὴν ἄγραν.

- b Εἰεν. τὸν μὲν δὴ ἐμμισθον σοφιστὴν μόλις πως
ἄρα διανενεύκαμεν. σκοπῶμεν δὲ ἐφεξῆς τὸν ἔμπορον 15
καὶ τὸν κάπηλον καὶ τὸν αὐτοπώλην, εἰ ἄρα τούτων
ἡμῖν προσήκει τι τῶν ὀνομάτων. λέγει τοίνυν ὁ Θραπέ-
σιος Πλάτων ὅτι οὔσης τινὸς τέχνης ἀλλακτικῆς, ἣ
διαμείβεται ὧν δίδωσιν ἃ λαμβάνει, ἣ μὲν ἐξ ἄλλης
πόλεως εἰς ἄλλην ὠνῇ τε καὶ πράσσει χρωμένη καὶ μετα- 20
βάλλουσα τὰ ἀγώγιστα ἐμπορικὴ ὀνομάζεται ὑπὸ τῶν
ἀνθρώπων, ἣ δὲ ἐν πόλει μιᾷ καθημένη ἀλλακτικὴ
τῶν αὐτῶν τούτων, εἰ μὲν αὐτουργοῦσα τὰ αὐτῆς ἔργα
c νομίσματος ἀποδίδοιτο, ὥσπερ οἱ μάγειροι καὶ οἱ βα-
λανεῖς, αὐτοπωλικὴ ἂν ἐν δίκῃ καλοῖτο, ἣ δὲ τὰ ἀλλό- 25
τριά ὠνουμένη καπηλική· τούτων δ' οὖν τῶν τριῶν
ἐκάστην μίαν οὔσαν σχίζεσθαι διχῇ τῇ αὐτῇ τομῇ
καθ' ὃ τι ἀλλήλων διαφέρει τὰ ἀγοράσματα. ἔμπορον
γὰρ τὸν μὲν τίνα εἶναι σιτίων τε καὶ ἱματίων καὶ ὑπο-
δημάτων καὶ ἐν βραχεῖ ὅσων τὸ σῶμα τὸ ἡμέτερον
ἐπιδείξ· τὸν δὲ τίνα λόγων τε καὶ μαθημάτων οἷς
ψυχὴ τρέφεται ἢ κολακεύεται· ὁμοίως δὲ αὐτὸν κάπηλον,
d ὁμοίως δὲ καὶ αὐτοπώλην. εἴτε οὖν μουσικὴν τις εἴτε

γραμματιστικὴν εἶτε ζωγραφίαν εἶτε ἄλλο τι ψυχῆς
 ὠφέλημα ἢ παραμύθιον ἐκ πόλεως εἰς πόλιν μετὰγών,
 ἐνθεν μὲν ὠνοίτρο, ἐτέρωθεν δὲ ἀποδοδοίτο, ἔμπορος οὗ-
 5 τος οὐδὲν τι μείον ἢ Δάμπτῃς ὁ Αἰγινήτης· εἶτε αὐτοῦ
 καθιδρυμένος ἐν πόλει, καὶ τὰ μὲν ὠνούμενος μαθή-
 ματα, τὰ δὲ καὶ αὐτὸς τεκταινόμενος πωλοίῃ καὶ ἀλ-
 λάτταται ἀργυρίου, κάπηλος οὗτος ἢ αὐτοπώλης κομ-
 ψότερος μικρῷ Σαράμβου καὶ Θεαρίωνος. καὶ οὕτως 298a
 αὐτὸς τρικέφαλόν τινα αὐθις ὥσπερ τὸν Γηρυόνην ἀπο-
 10 φαίνει τὸν σοφιστήν.

Τίνι οὖν με τῶν ἀλλακτικῶν ἐγγράφουσιν οἱ κατή-
 χοροι; μὴν τῷ πλανήτῃ, ἢ τῷ σταδιαίῳ; ἐγὼ τοίνυν
 πολλαῖς μὲν ὠμίλησα πόλεσι καὶ ξυνεγενόμην, καὶ ἀπε-
 δήμευσα μακρότερα ἢ ὁ Σωκράτης, οὐχ ὅσον εἰς Ποτί-
 15 δαιαν στρατευόμενος. ἀλλ' ὅπλα μὲν οὐκ ἤνεγκα ὑπὲρ
 ὑμῶν, ὑμῶν δ' αὖ εἵνεκεν πολλὴν γῆν ἐπῆλθον καὶ
 πολλὰς πόλεις μεγάλας τε καὶ εὐδαίμονας, ἀτὰρ δὴ καὶ
 τὴν μητρόπολιν τὴν ἡμετέραν, οὐ τὰ ἀρχαῖα Μέγαρα b
 λέγω, ἀφ' ὧν ὠρμήθησαν αἱ τῷ Βοσπόρῳ προσοική-
 20 σαντις, ἀλλ' ἢ τῶν μὲν ἄλλων πόλεων βασιλεύει, τῇ
 δὲ ὑμετέρᾳ συμβασιλεύει. καὶ εἰ μὲν τι καὶ ἄλλο χρη-
 στόν ἐξ ἐκείνης ὑμῖν ὑπῆρχε τῆς ἀποδημίας, οὐκ ἂν
 δυσχυρισαίμην· ἤγαγον δ' οὖν αὐτοῖς τὰ ἀγώγιμα ὅσα
 τέ μοι πρῶτα ὑπῆρχε καὶ ὅσα παρ' ὑμῖν ἐνθένδε ἐπο-
 25 ρισάμην ἐν εἰκοσιν ὅλοις ἐνιαυτοῖς, πολλὰ μὲν ἐκ τῶν
 ἀρχαίων συλλεξάμενος θησαυρῶν τῆς μνημοσύνης, ἔστι
 δὲ αὐ καὶ αὐτουργήσας. καὶ ὅπως δὴ οἱ πάντες ἐκαῖνοι
 περιφρονοῦντες καὶ οὐδὲν τῶν ἐξωθεν ἀφικνουμένων c
 θαυμάζουσιν ἢ ἐθέλοντες ἢ δυνάμενοι διὰ τὴν περιουσίαν
 30 τῶν οἴκοι θαυμάτων, ὅμως τοσόνδε ἐάλωσαν καὶ ἐκρα-
 τέθησαν ὑπὸ τῶν ἀγωγίμων τῶν ἡμετέρων, ὥστε πολ-
 λὴν μὲν χώραν καρποῦσθαι διδόντες ψιλὴν καὶ πεφυ-
 τευμένην, πολὺ δὲ ἀργύριον, πολὺ δὲ χρυσίον, ἰόντες
 τε εἰς τὴν κατὰ λυσιν ὁσημέραι καὶ θαυμαστὰ δρῶντες

ὅπως ἂν χρόνον τινὲς ἐκεί δατριφίας κάλει κενλευμένα
 d τὰ Πυθαγόρου τεμένη καὶ τοὺς Πλάτωνος καὶ Ἀριστο-
 τέλους νεὼς ἀναπετάσαιμι αὐτοῖς κατὰ δύναμιν καὶ
 δείξαιμι τὰ ἀγάλματα, ἐπεὶ δὲ κείθην οὐχ οἷοί τε ἦσαν,
 ἀλλ' ἐγὼ τὰ μὲν ἀγώγιμα προῖκα ἐδίδουν, αὐτοὺς δὲ
 ὀπίσω παρ' ὑμᾶς ἰέμην, χεῖρας τε ἐπιρῶντο προσάγειν
 καὶ ἐπικούρου τῷ ἔρωτι τὸν μέγαν παρακαλεῖν βασιλέα.
 καὶ τούτων τίνα ἄλλον μάρτυρα ἂν ἐμὴν παρασχόμην
 ἀξιοπιστότερον αὐτοῦ βασιλέως, οὗ καὶ ἀνεγνώσθη ὑμῖν
 ἐν τῇ βουλῇ ἤδη μαρτυρία; πῶς ἂν οὐκ ἐμπορευοίμην
 ἐγὼ τὴν σοφίαν; καὶ παρὰ τίνας ἀφικνούμενος ἄλλους
 299 a ἀνθρώπους ἢ παρ' οὓς μάλιστα καὶ πλείστον ἐξῆν;
 οὗτοι δωτίην ἀπέλαυσαν τῆς ἐμπορίας.

Καὶ οὐ λέγω τὸ ἄστυ τοῦ Ἀντιόχου, οὐδὲ ὅσοις
 ἐκεῖ ξυνέμιξα ἀνδράσι τὰ ἐμὰ φορτία μαστινέουσι καὶ
 τριποιοιμένοις, οὐδὲ ὅσοις ἐν Γαλατίᾳ τῇ Ἑλληνίδι
 καὶ αἱ μὲν πόλεις οὐχ οὕτω μεγάλαι, οὐδ' οἶαι τῇ με-
 γίστῃ ἀμφισβητεῖν· οἱ δὲ ἄνδρες ἴστε ὅτι ὀξείς καὶ
 ἀγχείνοι καὶ εὐμαθέστεροι τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, καὶ τρι-
 βωνίου παραφανέντος ἐκκρέμονται ἐνθὺς, ὥσπερ τῆς
 b λίθου τὰ σιδήρια. οὗτοι οἱ ἄνδρες τί οὐκ ἂν πρόειπτο
 ὥστε κύριοι γενέσθαι τῆς ἐξαγωγῆς τῶν Πλάτωνος μα-
 θημάτων, οἱ ὑπὲρ τῶν Δημοσθένους δικῶν καὶ τῆς
 Θουκυδίδου συγγραφῆς μικροῦ ἴσα τελοῦντες τοῖς τοῦ-
 των ἐμπείροις, ὅποσα Δέρεξος Θεμιστοκλεῖ τῷ Νεο-
 κλέους; καὶ οἶδα ὅτι συγκαθίηται πολλοὶ καὶ συνδικά-
 ζουσι πολλοὶ ἐξ ἐκείνων τῶν πόλεων. πυνθάνεσθε οὐκ
 παρὰ τούτων εἰ ταῦτα ἐγὼ ἀληθῆ λέγω.

c Καὶ ὅτι μὲν ἔμπορος οὐκ ἂν εἴην τινῶν μαθη-
 μάτων, παρ' ἄλλων πυνθάνεσθε καὶ ἐπιζητεῖτε· ὅτι δὲ
 οὔτε κάπηλος οὔτε αὐτοπώλης, αὐτὸ δὲ ὑμᾶς αὐτοὺς
 ἐρωτᾶτε, εἰ ἐγὼ κάθημαι ἐπ' ἐργαστηρίου πιπράσκων
 λογάρια μικρὰ ἢ μεγάλα, καὶ προὔταξάμην τὸ ζῆν ἐν
 τοιαύτης τινὸς ἐργασίας, καὶ ταῦτα ὥσπερ οἱ ἄλλοι
 σοφιστεύοντες τῶν καπήλων, προδευκύντες τὸν ἀρσενῆ 35

ρα, κερράγασι καὶ ἐκβοῶσιν ὅτι τοῦ νέκταρος ὄδωδε τὸ
πόμα ἐκείνο καὶ ἡ κοτύλη πολυχανδιστέρα * * *

* * * * * d

5 φρονεῖσα ὑπὲρ ὧν λέγει, καὶ οὐδεμίαν ὑπόθεσιν ποιου-
μένη, ἣν οὐ μᾶλλον γινώσκει τῶν ἐφεξῆς· ἀλλὰ καὶ
ἀς ἐκείναι δι' ἀδυναμίαν ἀπίστους ἴδωσι, κινουσα καὶ
περικρούουσα ἐκκαθαίρει καὶ βεβαιοῦται. εὖ οὖν λέγε-
ται ἐπιστήμη εἶναι ἐπιστημῶν, ὅτι τὰ πείσματα αὐτῶν
10 ἐνθένδε ἐξήηται καὶ ὅτι ἀρχαῖων εὖσα αὐταῖς ἐπι- 300 a
στατεῖ καὶ ὑφηγεῖται ἢ ματιέναι χρὴ ἕκαστον τῶν προ-
βλημάτων, οὐχ ὅτι αὐτὴ προὔρουσιν ποιῆται ἐνδιαστᾶ-
σθαι ταῖς γνώμας οὐδὲ ἐντετηκέναι τοῖς ἀριθμοῖς. πρὸς
δὲ δὴ τὰς τέχνας καὶ βασιλευστέρας αὐτῆς ἡ ἐμπροσθεῖα
15 τε καὶ ἐξουσία, καὶ βούλεται ὅλον ὑπόθεν ὁρῶσα χαμαὶ
ἐρχομένης γνωματεύειν ἐκάστην καὶ ἐξετάζειν εἴτε ὠφέ-
λιμος ὅρῃη πολιτεία εἴτε βλαβερά καὶ ἀκροσφαλής· καὶ
ἦντινα μὲν ὅλην παραδεκτέον ὡς ὑγιῇ, ἦντινα δὲ αὐ-
παντάπασιν ἐξουσιάζον ὡς πύλας πόλεως ἐν τοῖς ἀρρε-
20 στήμασι. τῷ γὰρ ὄντι ἅπαντα τέχνη τὰ μὲν ὑφ' αὐτῇ b
τεταγμένα χειρουργεῖν ἱκανὴ καὶ πᾶσι σκευάζειν τοῖς
διομένοις, αὐτὴν δὲ οὐχ οἷα τε ἐξετάζειν ἄχρι τοῦ
ὠφέλιμος ἢ ἐπιβλαβής. ἀλλὰ καὶ τοῦτο τῶν τεχνῶν
πονηρὸν καὶ ἐνδεές, ὅτι ὁμοίως μὲν ἀγαθοῖς, ὁμοίως
25 δὲ φανούτοις ὑπηρετοῦσι τὰ σφέτερά ἐργα· καὶ οὔτε ὁ
μαχαιοροποιὸς δοκιμάζειν ἔχει εἰ ἀνδροφόνῳ τὴν μάχαι-
ραν ἀποδώσεται οὔτε ὁ ναυπηγὸς εἰ ἄρπαγι ναυπηγή-
σεται, ὥσπερ τῷ Πάριδι Ἀρμόνιδος, οὔτε ὁ κυβερνή-
της εἰ σώζει ἐν τῷ πλῶ ὃν καὶ βαπτίσαι ἄμεινον ἦν
30 εἰ δὲ καὶ φρόνησις καὶ σοφία τὰ ἐργα αὐτῶν ἀπενθυνοῖ c
καὶ διατάττοι, καὶ τοῦτο αὐτῶν τὸ ἔλλειμμα ἐξιάσεται
καὶ οὐ ξυγχαρήσει ὥσπερ τυφλοῖς προτείνειν τὰ δη-
μιουργήματα τοῖς ἀπαντῶσι. τοῦτ' οὖν ἐστίν· ὁ λέγει
ὁ λόγος, ἐπιστήμην εἶναι ἐπιστημῶν καὶ τέχνην τεχνῶν,
35 ὅτι τῶν μὲν τὰς ἀρχὰς βεβαιοῦται, τῶν δὲ ἐξετάζει
τὴν χρεῖαν.

XXIV.

α ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΣ ΝΙΚΟΜΗΔΕΥΣΙΝ
ΕΙΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΝ.

Ἀλλὰ καὶ Προδίκου ποτὲ καὶ Γοργίου διακριβόντων
Ἀθηναῖσι προσιόντων τινες ἐν φαύλῳ καὶ Σωκράτει τῷ
Σωφρονίσκῳ. καίτοι Πρόδικος μὲν καὶ Γοργίας πολυ- 5
301 αὐτελείς τε ἐπιδείκνυντο καὶ γέμοντες ἡδονῆς λόγους,
ὥστε καὶ μισθὸν ἐισπράττεντο τοὺς ἀκροωμένους, Σω-
κράτης δὲ οὐδὲν ποικίλον οὐδὰ σοφόν, ἀλλὰ ἀπλῶς τινα
καὶ συνήθη καὶ ὅπως ἔτυχε διεξήκει, καὶ ἡδέως αὖ καὶ
ἀρχύριον ἔδωκεν, εἰ τις αὐτῷ προσέχην ἐβούλετο. μὴ 10
αὖν δὴ καὶ ὑμεῖς ὑπερίδῃτε τοῦ ξενίζων ἐπιχειροῦντος
οὐ λίαν κεχαρισμένοις ξενίοις οὐδὰ γοητεύειν δυναμένοις
τὰς ἀκοάς, οἷων θαμὰ ἀπολαύετε συλλεγόμενοι, καὶ
τοὺς ἐστιάτορας ἀγαπᾶτε, ὅτι δὴ δεξιοὶ καὶ φιλόανθρω-
ποι καὶ οὐ σμικρολόγοι ταῖς παρασκευαῖς, ἀλλὰ Συρα- 15
κοσίαν τράπεζαν [ἢ Σικελικὴν τινα] αἰεὶ προτιθέντες
πολλὰς καὶ ποικίλας ἡδονὰς ἡμῖν μηχανῶνται, καὶ οἱ
μὲν τινες ἐπιχώριον ἄδοντες μέλος, οἱ δὲ Ἀσσύριον καὶ
ἐκ Λιβάνου, κηλοῦσιν ὑμᾶς τῇ τε οἰκῇθεν ἀρμονίᾳ καὶ
τῇ θύραθεν. 20

Εἰ μὲν δὴ τι καὶ παρ' ἡμῶν τοιόνδε προσδοκῶν-
τες συνελήλυθατε, ὥρα ὑμῖν ἀπέναι μὴδ' ἐνοχλεῖσθαι

362, 4 οὐ φαύλῳ] οὐ om. A. 5 πολυτελείς] „Conf. p. 323 c.“ Iacobsius. 11 ὑπερίδῃτε A. ὑπερίδοιτε H.

14 ὅτι δὴ] δὴ om. A. 15 Συρακοσίαν] Vulgo Συρακουσίαν.

16 τράπεζαν] Vulgo αἰεὶ τράπεζαν. ἢ Σικελικὴν τινα]

ἢ et tunc om. A. Ego totum hoc seclusi; nam aut Σικελικὴν abesse debet aut Συρακοσίαν. Σικελικὴν τράπεζαν dixit supra p. 238.

αἰεὶ προτιθέντες A. αἰεὶ om. H. 17 ἡδονὰς] μηχανὰς A.

22 μὴδ' ἐνοχλεῖσθαι] μὴδὲν ἐνοχλεῖσθαι A. μὴδὲ ἐνοχλεῖσθαι H.

μάτην· εἰ δὲ δὴ ποτε καὶ Λυκούργου ἐστιμώτορα ὄνο-
 μῆται δυνήσεσθαι, τάχα ἂν ὑμᾶς ὑποδεξαίμεθα οὕ-
 οὕτω μὲν πολιτείαις ξεινίας, ὑμεινοτέροις δὲ ἴσως, ἅ-
 μὴ θαυμάσαι μόνον ἔστιν, ἀλλὰ καὶ ὄνασθαι τι θαυ-
 5 μάσαντας. εἰς γὰρ οἱ παρ' ἡμῶν λόγοι Μνημοσύνης
 τε καὶ Διὸς ἔργοι, καθάπερ οἱ πομπῶν τε ἐκίνοι καὶ
 φιλοπαίγμονες, πάντοτε δὲ διαφέρουσιν τῶν ἀδελφῶν
 καὶ τὴν διαφορὰν, εἰ βούλοσθε ἀκούειν, ἔχομι' ἂν λέ-
 γειν. ἀλλ' ὅπως μὴ με ἀδολέσχην καὶ περιστολόγη-
 10 νομήσητε καὶ ἀποπλανώμενον ἐκτῇ τῶν προκειμένων
 καὶ γὰρ δὴ καὶ τοῦτο τοῖς ἡμετέροις μάλιστα πρόσσεται
 λόγοις. ἐλεύθεροι σφόδρα εἰσιν ὁμοῦ καὶ αὐτόνομοι,
 καὶ ἔξεστιν αὐτοῖς ἐκ τοῦ πατρὸς μὴ μίαν τιμὴν ὁδὸν d
 ἡναγκασμένην βαδίζειν, ἀλλ' ἐὰν αὐτοὺς ἑτέρα τῆς προ-
 15 κειμένης ἀρετῇ, μεταβαίνουσιν εὐθέως καὶ εὐ πλανών-
 ται. τὴν δ' οὖν μάλιστα διαφορὰν ὡς ῥᾷδως ἂν
 μάθοιτε.

Πάντα ὅσα ἐπὶ κηρα καὶ τῆς ἀσθενοῦς φύσεως
 μέτοχα δυοῖν μάλιστα τούτων ἴσμεν θεόμενα, ἀνάγκη
 20 λης τε τῶν ξυνεχῶν πόνων καὶ αὐτῇ ἐπιμελείας, εἰς τὸ
 μὴ χεῖρω γίνεσθαι· καὶ ψυχὴν τόνον οὕτως οἰθηθῶμεν 302a
 τῶν μὲν τινῶν ἀναπαυόντων λόγων, τῶν δὲ τινῶν ἐπι-
 μελουμένων προσδεῖσθαι. διὰ τοῦτο οἱ μὲν ὅταν παρίλ-
 θωσιν εἰς τὸ τῶν Μουσῶν θέατρον — ποιοῦσι δὲ
 5 τοῦτο συνεχῶς καὶ πολλάκις — προσμειδυῶσι τε ἑμᾶς
 καὶ περισαίνουσι καὶ περιχυθέντες ἀσπάζονται τὸν κορυ-
 φαῖον τῶν θεατῶν, οἱ δὲ τὰ μὲν πολλὰ οἰκουροῦσι καὶ
 ἰδίᾳ βοῦλλονταὶ τὰς ἐπιμελείας ποιεῖσθαι, ἣν δὲ ποτε
 καὶ πρὸς δῆμον αὐτοὺς ὁ θεὸς κινήσῃ, αὐστηρότεροί τε

363, 1 Λυκούργου ἐστιμώτορα] λυκουργεῖ ἐστιμώτορα Α.
 2 ὑποδεξαίμεθα] ὑποδεξαίμεθα Α. ὑποδεξώμεθα Η. 5 εἰς γὰρ
 οἱ Α. εἰς μὲν γὰρ καὶ οἱ Η. 11 γὰρ δὴ] δὴ om. Α.
 μάλιστα add. Α. 12 εἰς δὲ ὁμοῦ καὶ Α. εἰς καὶ Η.
 14 αὐτοῖς] αὐτοῖς Α. 15 ἀρετῇ Α. μάλλον ἀρετῇ Η.
 17 μάθοιτε. Πάντα] μύθητε πάντες Α. 22 ἀναπαυόντων]
 ἀναπαύοντων Α. 23 οἱ μὲν] οἱ om. Α. 26 καὶ περιβαίνουσιν
 om. Α. 28 ποτε καὶ om. Α. 29 αὐστηρότεροι Α. αὐστηροί Η.

εἰδὼ καὶ οὐκ ἤδειγ' αὐτοῦ, καὶ τοσοῦτον ἀπέχουσι τοῦ
 b διαπιστύνειν ὥστε καὶ πολλάκις ἐπιτημιῶσι τοῖς θιαγαῖς,
 ὅταν τι πλημμελέῃς αὐτοῖς. συγγινώσκουσιν. ἀλλ' ἡμῖν
 γὰρ ἅτε πρὸς ἀνδρας φιλοσόφους πεποιημένοις τοῖς λό-
 γους καὶ τὰ πολλὰ ὑπαινόντας, τοὺς σοφωτέρους μιμη- 5
 τέον τῶν ἱατρῶν, οἱ τὰ πικρότερα τῶν φαρμάκων μέλιτι
 τὴν κύλικα παραχρῆσαντες πίνειν διδόνσι. τάχα δ' ἂν
 καὶ ὑμεῖς ἐαντοὺς παιθητέους μᾶλλον παρόσχετε μεθ'
 ἡδονῆς θεραπεύοντι τῷ λόγῳ, καθάπερ ἡνίοχῳ δεξιῇ
 τὴν τέχνην, ἐξ ἡκίας ἄγειν ἐπιχειροῦντι τὸ ἄρμα, πέν- 10
 c τρου δὲ φαιδομένῳ καὶ μάστιγος. τί ἂν οὖν λέγοντες
 ἄμα καὶ ἐπιλοίηνμεν ὑμᾶς καὶ ἀρίσκομεν; πολλὴ γὰρ
 μοι ἀνάγκη τὸν τοιόνδε τρόπον τῆς εἰς ὑμᾶς ὁμιλίας
 τηρεῖν. αἰεὶ δὲ τῆς ἀνάγκης ἦδει
 Ἐπεὶ θεῶν ὁ τῆδε τῇ πόλει προσθίηται βουλευθεῖς 15
 καὶ τοῦ ἔργου μοι τὸν καλὸν τοῦτου κινήσας οὔτε
 μένιν ἀξύμβολον ὑμῖν εἰκὴ ξυγχωρεῖ τὰ αὐτὰ πράτ-
 τεται καθάπερ τοὺς πολλοὺς ὑμῶν ἐραστὰς, οὔτε μὴν
 πικροτέροις φαρμάκοις πρὸς τὴν βῆθητιαν ἐλκισθαι,
 μὴ λάθωμεν πρὸ τῆς θεραπείας δι' ἀηδίαν ὑπὸ τῶν 20
 d ἐρωμένων ἀποσιναθέντες. καὶ γὰρ εἰ μὲν μόνος ὑμῶν
 ἑάλων ἔγω, καὶν ὑπῆρχεν ἂν μοι μετ' ἐξουσίας τοῖς
 παιδικαῖς ἐπαβρύνεσθαι, προσιμῆσιν ἀνταραστοῦ μὴ δε-
 διότα· νῦν δὲ ὁρᾷτε γὰρ ἤδη καὶ ἑτέρους ὁμοίως χει-
 νημένους, καὶ μοι τὸ ἀφόδρα αὐτῶν ἐπιδείξιόν τε καὶ 25
 εὐχαρὶ οἰχῆσισθαι ἄγον ὑμᾶς δοχεῖ, ὥστε ἡμῶν δὴ τῶν
 αἰμωνιέων ὑπερορᾶν. διόπερ ἀναγκάζομαι πρὸς ὑμᾶς
 ἐξυπεῖν ἃ πάλαι κατέχειν ἐδόκουν ἐν ἑμαυτῷ. οὐκ ἔστι
 χρεῖων ἔρημος παντελῶς ἢ φιλοσοφίας αὐλῇ, οὐδὲ
 303 ἀποσκηνοῦσιν αἱ θεαὶ πόρρω που τῶν ἡμετέρων μου- 30
 σεῖων, οὐδ' ἂν στήσαιμεν ποτε ὑμῖν χορὸν ἀμοιροῦντα

364; 13 εἰς ὑμᾶς A. πρὸς ὑμᾶς H. 17 ἔμην] ἔμην A.
 εἰκὴ A. ἡσυχῇ H. αὐτὰ A. αὐτοῦ H. 19 φαρμάκους A.
 φαρμάκοις ἐξ ἐκρηγῆσθαι H. ἐλκισθαι add. A. 20 πρὸ A.
 τοι H. 23 διδόντι A. διδόντι H. 24 ὁμοίως] ὁμοίως A.
 26 ἡμῶν] ἡμῶν A. 28 ἐξυπεῖν — ἐμαυτῷ] Μεταμοίωται.
 29 παντελῶς add. A. 31 ἔμην] ἔμην A.

σώφρονος ἡδονῆς, ἀλλὰ τὴν Ἀφροδίτην αἰεὶ συμπλέκω-
ταις Μούσαις προθυμώμεθα· ἀδελφαὶ γὰρ ἀλλήλων
καὶ ἀσπάζονται τὴν κοινωνίαν.

Ὡς δ' ἂν ὅτι καὶ οὐκ ἀδύνατος ἡμῖν ἡ ἀρμονία
5 τῶν θμῶν ταύτων εἰδέηται, ἐθέλω τι βραχὺ πρὸς ὑμᾶς
τῶν τέως κεκρυμμένων ὁμολογῆσαι λόγων. διττὸν ἡμῶν
ἐνοικεῖ γένος, ὃ φίλοι, διτταὶ δ' αὐτῷ καταγωγαὶ καὶ
διεννιμάντο τὰ τῆς ψυχῆς αἰσθητήρια. τιθινοῦνται δέ b
μας τοὺς μὲν ῥητορικῇ, τοὺς δὲ ἡ παγκάλῃ φιλοσοφίᾳ.
10 εἰ δὲ ὑμῖν καὶ τὰς μητέρας τῶν λόγων εἰδέναι φίλων
καὶ οἷα τις ἑκατέρα τὴν φύσιν γινώσκων, ἀκούετε ἂν
τῶν παιδῶν ὅσα πολλάκις ἐν εἰκόσι παίζοντες ἐκίστην
αὐτῶν ὑπογράφουσι τῶν εἰκόνων.

Φιλοσοφία μὲν δὴ καὶ σχῆμα σεμνὸν καὶ σῶμα
15 εὐμήγετες καὶ στολὴν πρέπουσα, ἐν οἷα δὴ καὶ τὰς ἀρε-
τὰς οἱ γραφεῖς τὰς φιλοσοφίας συννόμους δεικνύντες
γράφουσι, πλόκαμοί τε οὔτε ἄφειτοι μεθίστανται πλανᾶ-
σθαι οὔτε ἐκ ποικιλίας κομμωτικῆς ἀναπλίνονται, ἀλλὰ c
μέσον τινὰ ἔχουσι κόσμον ἀτεξίας τε καὶ τρυφῆς. φιλο-
20 σοφία γὰρ τὸ κατὰ φύσιν κάλλος ἀφραστον ἔχουσα
πάν ὃ τι περ ἂν ἐπίσασκτον ἢ ἀτιμάζει τε καὶ οὐ
προσίσταται. οὐχοῦν οὐδὲ ὑπογράψει τὰ ὄμματα οὐδὲ
τεχνητὸν ἔρευνος αὐτῇ τὰς παρειὰς χρώνυσθαι, ἀλλὰ
καὶ ἐπανθεῖ μὲν ἐρύθημα τῷ προσώπῳ σωφροσύνης
25 πλήρης, βλέμμα τε αἰδοῦς γέμει, καὶ οἷον τὴν αἰδῶ
καὶ τοῖς προσβλέψασιν ἐνδιδόναι. ἤδη γεῦν τιαι καὶ
θεᾶ ψυχὴ τῆς θεοῦ ταύτης ἤρκεισιν εἰς κοσμιότητα τὸν d
βίον μεταρρυθμίσαι. καὶ ὁ γε Πολέμων ὁ Ἀττικὸς, ὁ

365, 7 δ' αὐτῷ A. δι αὐτοῖς H. 9 παγκάλῃ A. πάγκυλος H.

10 φίλον A. κόθος H. 12 παιδων — ὑπογράφουσι τὴν
om. A. ἐκίστην αὐτῶν (i. e. τῶν μητρῶν) ὑπογράφουσι τὴν
εἰκόνα Koulesius p. 63. 17 οὔτε ἄφειτοι] οὔτε om. A.

19 ἀτεξίας A. εὐτεξίας H. 20 γὰρ τὸ codex Ambros. apud
Wytttenbachium ad Plutarch. vol. VI. p. 320. γὰρ τοι H.

21 ἢ addidit Wytttenbachius ibid. p. 653. 25 τὴν αἰδῶ] τὴν
om. codex Vales. ap. Boisson. ad Marinum p. 86.

26 προσβλέψασιν A. προσβλέπουσιν H. 27 τῆς θεοῦ] τῇ θεο-
μένῃ A. 28 ὁ Ἀττικὸς] Aberat ὁ.

καὶ μοις τε καὶ ἀνδράσι καὶ μέθαις πολλά πρότερον ἐ-
 πειρήσας, ὅτε τῆς Ξενοκράτους σύννοικον φιλοσοφίαν
 προσέβλεψεν, ἀνδρὶ μὲν ἐκείνῳ φροῦδοι καὶ κῶμοι καὶ
 ἔως ὁ πάνδημος τῆς Πολέμωνος ἐκπεσόντες ψυχῆς ἡμε-
 λήθησαν, ὁ δὲ τὸν ἔρωτα τὸν καθαρώτατον τῆς φιλο-
 304 α σοφίας ἀντιλαβὼν εἰς τοσοῦτον τῷ πόθῳ προῦκοψεν
 ὥστε καὶ τελεταῖς τοῦ θεοῦ τιμηθῆναι.

Ῥητορικῆς δὲ — πάντως γάρ που καὶ ταύτης τὴν
 εἰκόνα ποθεῖτε — γενναία μὲν τις καὶ αὐτὴ καὶ παγ-
 κάλη, ἀτὰρ οὐ τῇ φύσει μόνον ἀρκεῖται, πολλάκις δὲ 10
 θέλει καὶ τοῖς ἔξωθεν καλλιστίζεσθαι. καὶ αὐτῆς πολὺς
 μὲν καὶ ποικίλος κόσμος τὸ σῶμα σκέπει, ἀγύλλεται δὲ
 καὶ θεατροῖς Ἑλληνικοῖς, καὶ τοὺς παῖδας ἐκ νεαρᾶς
 ἡλικίας εἰς δημοσίας ᾠδῆς παρόδους. οἱ δὲ οὕτως
 b εἰσὶ τῆς μητρὸς γνήσιοι καὶ χορείας ἐρῶντες ὥστε πολ- 15
 λάκις καὶ τοὺς ἀδελφοὺς συνεκροῦσιν εἰς τὰ συνήθη
 σπρίσι θεάτρα ἀναπειθουσι, πολλάκις δὲ τὰς μητέρας
 συμπεῖσαντες καὶ ἀναμιχθέντες ἀλλήλοις ἕνα χορὸν θαν-
 μάσιόν τινα καὶ οἶον τῶν Μουσῶν ἐκείραντο. ἐὰν δὲ
 ἐθέλουν μὴ σὺν ἀλλήλοις χορεύειν, ζημιοῦνται τε ὑπ' 20
 ἀλλήλων καὶ ζημιοῦσιν ἀλλήλους τὰ ἴσα. καὶ ὁ μὲν
 τῶν φιλοσοφίας παίδων χορὸς σεμνότητος γέμων ἡδονῆς
 καὶ χάριτος ἁμοιρεῖ, ὁ δὲ ἀχαλίνωτος ὢν κοσμιότητι
 πολλάκις καὶ εἰς ἀταξίαν ἄμουσπον ἐμβακχεύεται. κάλ-
 c λιστος δὲ χορῶν ἐκείνος, ὅταν ἀλλήλοις συναρπέντες 25
 καὶ ἀδελφοὶ ἡδονὴν εἰς τὸν χορὸν καὶ κοσμιότητα μίξω-
 σιν, ὥς δὴ καὶ ὑμῖν στήσιν συνεχῶς ἐπαγγέλλονται.
 αἰτοῦσι δὲ ὑμᾶς ἀντὶ ταύτης τῆς προθυμίας οὐ χρυσὸν
 οὐδὲ δόξαν· οὔτε γὰρ φιλόχρυσοί εἰσιν οὔτε φιλότιμοι·
 ἀλλὰ φιλανθρωπίαν ἀληθινὴν καὶ ἴσον ἔρωτα. νῦν γάρ 30
 ἔτι μοι ἀπειθοῦσι καὶ οὐκ οἴονται παρ' ὑμῶν κατὰ τὸ

306, 5 τὸν ἔρωτα A. τὸν om. H. 8 που] πως A.

11 αὐτῆς A. αὐτῇ H. 14 ὥσθ' ἐκ παρόδους A. παρόδους ἰσθ' H.

16 καὶ τοὺς ἀδελφούς — πολλάκις δὲ add. A. 22 φιλο-

σοφίας] φιλολόγων A. 27 αἶς A. οὗς H. 29 οὐδὲ] Vulgus
 οὐδὲ. οὔτε γὰρ A. — γὰρ om. H. 30 φιλανθρωπίαν] φίλων A.

31 ὑμῶν] ἡμῶν A.

ὁμοίαν ἀντιρᾶσθαι, ἀλλὰ με εἰπὺν τινὰ λόγον, κελαινουσιν, ὃν ἐγὼ λέξω μάλα ἀρχαῖον ὄντα καὶ ἐπουδῆς ἄξιον. d
φιλόμυθόν τε γάρ πως γένος αἰεὶ τὸ ἡμέτερον, ἀδό-
λεσχέιν τε τὰ πολλὰ δοκοῦμεν ἀκρατῶς τε καὶ ἀκορίστως
5 ἔχοντες τῶν παλαιῶν λόγων.

Ὅτε τὸν Ἑρωτα ἐγέννησεν ἡ Ἀφροδίτη, τὰ μὲν
ἄλλα καλὸς τε ἦν ὁ παῖς καὶ τῇ γεννησάσῃ προσήκων,
ἀτὰρ οὐκ ἠδῆτό γε εἰς μέγεθος τῷ κάλλει πρέπον,
οὐδὲ ἐπιδίδου τὸ σῶμα, ἀλλ' ἔμενε πλεῖστον χρόνον
οἷος ἐτεῖχθη. ἦπορεῖτο οὖν πρὸς τὸ πρᾶγμα ἢ τε 305a
μητὴρ καὶ αἱ τροφοὶ τοῦ βρέφους αἱ Χάριτες, καὶ
φροῦσαι παρὰ τὴν Θέμιν — οὕτω γὰρ εἶχε Διλοφῶς
ὁ Ἀπόλλων — ἰδέοντο λύσιν τινὰ ἐξαυρεῖν τῆς ἀτόπου
καὶ θαυμαστῆς συμφορᾶς. εἶπεν οὖν ἡ Θέμις, ἀλλ'
5 ἐγὼ, ἔφη, παύσω ὑμᾶς ἀπορουμένας· νῦν γὰρ οὕτω
ἴστε τὴν φύσιν τοῦ βρέφους. ὁ Ἑρως ὁ σὸς ὁ ἀληθι-
νός, ὃ Ἀφροδίτῃ, τεχθεὶς μὲν ἂν ἴσως καὶ μόνος,
αὐξηθεὶς δ' ἂν οὐδαμοῦ μόνος, ἀλλὰ σοι δεῖ καὶ Ἀν-
τίρωτος, εἰ βούλει τὸν Ἑρωτα αὐξηθῆναι. ἔσται δὲ b
αὕτη φύσις τοῖσδε τοῖς ἀδελφοῖς· ἀλλήλοισι αἵτιοι τῆς
αὐξῆς ἄμφω γενήσονται. ὁρῶντες μὲν γὰρ ἀλλήλους
ἴσα βλαστήσουσι, πατέρου δὲ ἀπολειφθέντος ἄμφω
μειώσονται. οὕτω δὲ κύει τὸν Ἀντίρωτα ἡ Ἀφροδίτη,
καὶ ἀνέδραμέ τε παραχρῆμα ὁ Ἑρως καὶ τὰ περὶ
ἐκυσσε καὶ ἐνυηλὸς ἦν, ἅτε δὴ ἐν τοιαύτῃ τύχῃ καθε-
στηκὼς ἄτοπα ὑπομένει πάθῃ πολλάκις καὶ τοτὲ μὲν
θάλλει, τοτὲ δὲ φθίνει, πάλιν δὲ αὖξεται. δέεται δὲ
αἰεὶ τὰδελφοῦ συνόντος, καὶ μέγαν μὲν ἐκείνῳ ὁρῶν
μείζων φράνεσθαι φιλονεικεῖ, μικρόν δὲ καὶ ὀλίγον c

367, 1 κελαινουσιν ὑμῖν H. ὑμῖν om. A. 3 αἰεὶ A. ἴσθι H.

4 δοκοῦμεν ἀκρατῶς] δοκοῦσι κ' ἀκρατῶς A. τε om. A.

ἀκορίστως] ἀκολάστως A. 7 καὶ τῇ A. καὶ om. H.

8 ἠδῆτο] ἠδῆται A. 9 ἔμενε πλεῖστον A. ἔμενε πολλὸν δὲ H.

12 παρὰ A. πρὸς H. 13 τῷ παιδί, quae H post ἐξου-

ρεῖν habet, om. A. 15 ἔφη om. A. 18 οὐδαμοῦ A. οὐ-

δαμῶς H. 22 ἄμφω μειώσονται] ἄμφω om. A. 23 Ἀν-

τίρωτα] Ἑρωτα A.

φωρείας πολλάκις οὐδὲ ἰδιῶν ἀπομαρτύνεται. οἶσθε
 οὖν τι με ἴσως σεμνὸν εἰρηκέναι· ἐγὼ δὲ λέγω ὅτι τῶν
 λόγων ἀνταρᾶν ἀνάγκη τοῖς βουλομένοις τοὺς λόγους
 αὖθις καὶ τὸν ἔρωτα αὐτόν. τῷ τοι καὶ ἱλπίσας ἐγὼ
 τὸν θεὸν ἐδεξάμην τε καὶ ἐνίδρυσα τῇ ψυχῇ, καὶ αὐτόν
 οὐκ ἐθέλω ψεύσασθαι τῆς ὑποσχέσεως. ὑπεσχόμην δὲ
 εἰσοικιζομένῳ τὸ πρῶτον αὐτίκα οἱ καὶ τὴν ἀδελφὸν
 συμπαρίσεισθαι τοῖς παιδικοῖς ἐνοικῆσοντα.

- d Ἦ τίς με ἄλλῳ δοκεῖτε πρὸς τὸν πόδον ὑπάγε-
 σθαι; πότερον τῇ παραδόξῳ ταύτῃ καὶ μακρᾷ θαλάσ- 10
 τη; ἀλλ' οὐδὲν ἐμοὶ μᾶλλον προσήκει θαλαττουργίας ἢ
 τοῖς Ἀρκαδικοῖς στρατιώταις. ἢ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Φρυγὸς
 πῇ φιλανθρωπία; ἀλλὰ καὶ τὸν Νεῖλον ἄγαμαι τὸν
 Αἰγύπτιον, οὐχ ὅτι ληίων πατήρ, ἀλλ' ὅτι ῥαὶ διὰ τῶν
 σοφῶν Αἰγυπτίων. ἢ τῷ μεγέθει ταυτησὶ τῆς προσοί- 15
 κρου λίμνης; διὰ τί οὖν οὐκ ἐπόθησα τὴν Μαιῶτιν
 λίμνην τὴν τῶν ἑξακισχιλίων σταβίων; ὅτι δὴ σφόδρα
 306 αἰμαθεῖς αὐτὴν οἰκοῦσι καὶ βάρβαροι. μεγάλα μὲν γὰρ
 καὶ ταῦτα τῶν ὑμετέρων, καὶ προσθήσει γέ τις ἕτερα
 πλείω τῶν τὰ τοιαῦτα τιμώντων, ἢ λουτρῶν τε ἀμύχα- 20
 να κάλλη καὶ θεάτρων καὶ ἵπποδρόμων. ἀτὰρ ὑμῖν γε
 ὦ φίλοι — οὐδὲν γὰρ ὑμᾶς δέομαι ἀποκρύπτεισθαι,
 ἀλλ' ὃ τί γε ἐστὶ τὸ κινήσαν τὸν ἔρωτα — ἐπεὶ πρὸς
 γε τὰ τοιαῦτα μεγαλοψυχία τις οὐκ ἀγεννὴς καὶ πά-
 τριος ἡμῖν ὑπάρχει, καὶ οὐτ' ἂν ἄνδρα ποτὲ ἀγαπή- 25
 σαιμεν ὅτῳ τὰ μὲν τῆς ψυχῆς ἀγαθὰ μὴ σφόδρα
 b παρείη, τὰ δὲ ἔξωθεν περικείμετο πολλὰ καὶ ποικίλα,
 ἐν τῷ ἀγῶνι τοῦ κάλλους ἀλλότριον αὐτῷ περιεργαζο-
 μένῳ κόσμον χήτει ἰδίου καὶ συγγενοῦς, οὐδ' ἂν οἰκη- 30
 σιν μὲν οἰκοίῃ τοῦ Σπαρτιάτου βασιλέως ἀμείνονα,

366, 2 λέγω ὅτι — ἱλπίσας om. A. 8 ἐνοικῆσοντα] ἐνο-
 κήσαντα A. 9 με] μοι A. ὑπάγεσθαι] ὑμᾶς ἀπάγεσθαι A.

15 ταυτησὶ om. A. 17 ὅτι δὴ — βάρβαροι om. A.
 29 αὐτῷ] αὐτῷ A. αὐτοῦ H. περιεργαζομένῳ Petavius. Vulgo
 περιεργαζόμενος. 30 ἰδίον A. οἰκίον H, quod ex Platone in

Phaedro p. 239 c. defendit Roulezius p. 21.

ἀμφιέννυτο δὲ λεπτότερα τῶν ἀραχνίων — οἷα τὰ Ἡφαί-
στον δεσμά φησιν Ὅμηρος, ἃ οὐχ ὁρώμενα ὁμῶς δέει
τοὺς ἀκολάστους λαχευεῖς τισι καὶ ἀρρήτοις δεσμοῖς —
καὶ τὸν ἄλλον δὲ πολὺν ἀμπεύχοιτο κόσμον, καὶ τοι-
5 αὐτὴν ἔχει μορφήν οἷαν ἐγὼ ποτε ἔβην Περσικὴν γρα-
φὴν τῶν Περσικῶν τινὸς βασιλείων. νεανίσκος ἐστὶν c
ἄρατος ἐπακαθήμενος θρόνῳ βασιλικῷ, τῖάραν ἔχων ἐξ
ἰακίνθου τε καὶ σμαράγδου καὶ στρεπτόν τοιοῦτον
πλατὺν καὶ χλαῖναν ἀλουργὴν τε καὶ χρυσόπαστον ἡμ-
9 φισμένον. ὁμῶς καὶ ταύτης τις τῆς εἰκόνος αὐτὸν
ποικίλλῃ πολυτελέστερον, οὐ πάνυ τιμιώτερον αὐτὸν
τῆς γραφῆς ἡγησάμεθα. καίτοι τί ἂν γένοιτο ἀηδέστα-
ρον ἢ μετέχειν δοκοῦντα ψυχῆς τοῖς τῶν ζωγράφων
ἔργοις προσεικέναι; ἃ βούλεται μὲν καὶ πᾶσιν ἀνοίγειν
15 θέλει τὸν ὀφθαλμὸν, ὥς ζῶντα δὴ καὶ νοῦν ἔχοντα, d
ἂν δὲ ἀναγέσθαι τι καὶ μαθεῖν σπουδαίης, μετὰ πολ-
λῆς σεμνότητος ἡσυχάζει.

Οὗτ' οὖν ἄνδρα τὸν τοιόνδε διὰ σπουδῆς ἂν ἔχοι-
μὲν ποτε οὔτε πόλιν ἐν ἧ' μὴ τίμια τὰ Μουσῶν καὶ
0 Ἑρμοῦ καὶ Ἀπόλλωνος τεμένη, θέατρα δὲ καὶ βαλανεῖα
καὶ οἱ τῶν ἀθλίων ἱππαρίων δρόμοι, οὔτε ἂν ὑμᾶς
ποτε ἡσπασάμεθα, εἰ μὴ τι καὶ ἀρετῆς μεταποιουμέ-
νους ἐγνώμεν, οὗτ' εἰ πολλὰ σεμνότερα ὁ κόλπος ἅμα 307 a
καὶ καθαρώτερα οὗτ' εἰ ὁ Σαγγάριος ἀντὶ στίτου χρυσοῦ
ψῆγμα κατήγιν. ἀρετὴ γὰρ κατὰ Σωκράτην ἐστὶ μὲν
ἀνδρὸς ἑνὸς, ἐστὶ δὲ καὶ πόλεως, ὥσπερ οὖν ἀνθρω-

369, 1 ἀμφιέννυτο] ἀμφιέννυτο A. οἷα τὰ A. οἷα τοῦ H.
0 ποτὸς A. τιμὴ H. 7 ἐξ add. A. 10 τῆς εἰκόνος
αὐτὸν A. αὐτὸν τῆς εἰκόνος H. 11 ποικίλλῃ πολυτελέστερον
add. A. αὐτὸν] αὐτῆς A. 12 ἢ] ἢ αἰ A. 15 θέλει A.
16 ἀνε-
17 ρέσθαι — σεμνότητος] μαθεῖν καὶ ἀναγέσθαι μετὰ πολλῆς σπουδαίης
σεμνότητος A. 21 ἱππαρίων] ἱππων A. ... ὑμᾶς] ἡμῖς A.
23 πολλὰ σεμνότερα ὁ κόλπος ἅμα A. πολλὰ σεμνότερα ὑμῖν ὁ κόλ-
πος ἦν ἅμα H. 24 καθαρώτερα A. καθαρώτερος H. οὗτ'
εἰ ὁ Σαγγάριος] οἷα εἰ ὁ Σαγγάριος A. χρυσοῦ A. χρυσοῦ H.
25 κατήγιν. ἀρετὴ γὰρ add. A. 26 καὶ A. εἶλε H.

πον εἶναι σπουδαῖον λέγεται αὐτὸν πολλοὺς μὲν ἀφροῖς
 πολλὰς δὲ οἰκίας πεπαμένον, πολλὰ δὲ ἡμέρας καὶ ὑπο-
 δήματα, καὶ δειπνοῦντά τε ἐκ πολυτάλου τραπέζης καὶ
 αἰνόντα ἀπὸ χρυσῶν ἐκτιμάτων, ἀλλ' ὅστις νοεῖν ἔχει
 πολὺν καὶ παιδείας ἐπιμελεῖται, τὸν αὐτὸν δὴ τρέφει
 b καὶ πόλιν εἶναι ἐν ᾧ πολλὰ μὲν εἶναι προφάνης ἀγορᾶς,
 πολλὰς δὲ ἀνθρώπων μαθύνουσαν ὄχλος, πολλὰ δὲ ἀργύ-
 ριον καὶ χρυσίον ἐπὶ τῶν τραπέζων· ἀλλ' ἡ πόλις
 διατρεφὼν τε ἐκλίσσεται πύλαι καὶ ἵππων συνεχῆς ἄριστα
 τῶν ἀπολέμων, μᾶλλον δὲ πολυμαχοῦν ἀληθέστερα·
 αὐτὸς γὰρ ἐκείνη τὴν κακίαν μὴ ὑποῦσαν εἶναι καὶ νοεῖν
 τὸ ἐννοεῖν, ἀλλ' ἐνὸς μὲν αὐτῆς λαμβάνει καὶ ἡ παι-
 δαίοντα καὶ σφόδρα ὡς εἰδαιμένων δέξαι τοῖς τὰ φαι-
 c νόματα διακείμενοις, ἐνίοτε δὲ ἐκλάμπουσα καὶ ἀφραγέτα
 δίδωσιν αὐτῇ τὸ τοῦ Σαρακλέους ἀκούειν οἰκίας,

Πόλις δ' ἄρα μὲν θυμιαμάτων γέμει,

ὁμοῦ δὲ παιάνων τε καὶ στεναγμάτων.

Ἀλλὰ Φωκυλίδης τὰ τε ἄλλα ἀληθῶς λέγει καὶ
 ὅτι σμικρὰ πόλις μετὰ φρονήσεως ἐπὶ σκοπέλου κατοι-
 κοῦσα κρείττων Νίνου ἀφραγνύσης. ἐγὼ δὲ θελω μὲν
 καὶ τὴν γῆν ὑμῶν καρποὺς ἀμείνους τῶν ἄλλων ἐκ-
 τρέφειν, περὶ πλείονος μέντοι ποιῶμαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν
 d παιδείαν βλαστάνειν, ἣν ξυλλέγουσι μὲν ἐκ τῶν Ἀπόλ-
 λωνος λεμιώνων αἱ Μοῦσαι, ψυχαῖς δὲ ἐρωτικαῖς καὶ
 φιλοκάλοις ἐννεοττεύουσιν τε καὶ ἐνεργάζονται· αἱ δ'
 εἰς τὸ σμήνος αὐτῶν εὐμενῶς ὑποδέχονται, περοφυοῦσιν
 τε εὐθὺς καὶ τὰ ἐν ποσὶν ἀτιμάσασθαι περιπολοῦσιν τὸν
 οὐρανόν. καὶ αὐταὶ εἶσιν ὡς Εὐριπίδης ὁ σοφὸς

370, 1 εἶναι Α. εἶναι Η.

2 πεπαμένον Η. κατημένον Α.

4 ἀλλ' ὅστις] ἀλλ' ὅτι Α.

7 ἀνθρώπων om. Α.

9 συνεχῆς

ἄριστα Α. συνεχῆς. ἄριστα Η.

10 ἀπολέμων] ἀπολυμένων Α.

ἐκλάμπου Η. „γρ. ἀπολέμων“ Stéphanus.

12 τὸ ἐννοεῖν

codex Valer. apud Boisson. ad Eunap. p. 532, ἐν om. Η.

15 αὐτῇ τὸ τοῦ] αὐτῇ τὰ τε Α.

Σαρακλέους] Oedip. B. v. 4

20 ἀφραγνύσης Α. ἀφραγνύσης Η.

21 γῆν ὑμῶν] γῆν

ὑμῶν Α.

22 ψυχὰς ὑμῶν] ψυχὰς ὑμῶν Α.

23 παιδείαν

παιδεία Α. 26 ὑποδέχονται Α. προσδέχονται Η.

28 Εὐ-

ριπίδης] Fragm. p. 401. ed. Matth.

ὅλγα πολυτῶν, φησὶν, ἐπὶ τημεσίῳ
 οὗτ' εἰς ἀδίκους πράξις ὀρμαῖν,
 ἀλλ' ἀδυνάτου καθορᾶν φύσεως
 νόμον ἀγῆρα.

308 a

τῇ γὰρ ὄντι παιδείᾳ ἀληθείᾳς μάλιστα καὶ γαλήνῃ
 καὶ πρῶτον τὸ θυμῷ, εἶον ἐν ζώῃ κοινότητος τε καὶ
 πνεύματος ἀποσκευασμένης τινὲς κατεργαστέον, μάλιστα
 δὲ αὐτῆς ἀποσκευασμένης τοῖς ἐαυτῆς διασώσεως καὶ
 φραγδαλότητος ἔχει παντὸς ἀδάμαντος ἀσκηματούργου, ὃ
 μήτε ὑβρίως ἰσχυρὰ προσβολὴ μήτε ἡδονῆς ὀλορὰ
 μηχανήματα εὐπειῶς παλεύσκειν ἂν· οὐδὲν δὲ δύναται
 καὶ σίχων φρουρὰς ἀσταθμῆτους. μόνον γὰρ τοῦτο ἵ
 τῶν ταχίων ἀτεχνῶς Ἀπόλλωνος ἔργον, ἐκεῖνο δὲ οὐκ
 ἦν, εἶμαι, τὸ Τρωϊκόν. σὲ γὰρ ἂν ἦλω ῥηδὶος ἐν
 μῶς ἀπάτης.

Μὴ λεγέτω οὖν ἡμῖν Ὅμηρος ὅτι Λαοκρόντι
 θητιύοντες Ἀπόλλων τε καὶ Ποσειδῶν ἐπυργώσαντο
 τὴν Ἴλιον, μὴδ', ὅτι διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος ἐξαιργάσθη,
 καταφυνδύσθω δουλείαν ἑμμοσθον τῶν θεῶν· τὰ παι-
 δία γὰρ αὐτῷ προσέξει τε καὶ πεισθήσεται καὶ συνήσει
 κομψευομένῳ παιητικῶς· ἀλλ' ἐκεῖνα αὐτοῦ μᾶλλον
 ἀποδεχόμεθα, ἐν οἷς πεποίηκε τὸν βασιλεῖα τῶν Ἀχαιῶν
 αἰτοῦντά οἱ παρὰ τῶν θεῶν δέκα γενέσθαι οὐ πολυ-
 μιστὰς οἶος Ἀχιλλεύς, ἀλλὰ συμβούλους οἶος ὁ Νέστορ
 ὁ πάνυ πρεσβύτερος καὶ πρὸς τὰς μάχας ἀχρεῖος, ὃν
 οὕτω βαρύνεσθαι τῷ γήρᾳ φησὶν ὥστε καὶ σειραῖον
 ἱμάντα διατεμεῖν μόλις. φρόνησιν γὰρ, οἶμαι, ῥώμης
 τιμιωτέραν ἡγείται καὶ τὸ παιδεύεσθαι καλῶς τοῦ γε-
 γνησθαι. οὕτω δὲ αὐτῷ ὁ μὲν Νέστορ ἅπαντα καὶ

371, 1 ἐπὶ τημεσίῳ om. A. 2 οὗτ' εἰς ἀδίκους πράξις]
 οὗτ' εἰς ἀδίκους πράξις A. ὀρμαῖν] ὀρμαῖν A. 4 ἀγῆρα]
 ἀγῆρα H. γήρα A. 5 γαλήνῃ A. ταπεινὸν H. 12 σίχων
 φρουρὰς A. τέχης φορὰς H. 15 μῶς A. μικρῶς H.
 17 ἐπυργώσαντο] Vulgo ἐπυργώσαντο. 19 ἑμμοσθον A. ἑμι-
 σθον H. θεῶν] δέκα θεῶν A. 25 πάνυ om. A.
 26 σειραῖον Petavius. σείρειον A. σήμιον H. 27 γὰρ] μὲν A.
 sed a m. rec. 28 παιδεύεσθαι] παιδεύεσθαι A. παιδευθῆναι H.
 24 *

λέγει καὶ πρᾶτται τῆς ἐνχῆς ἐπαξίως ὁ δὲ γενναῖος
 Ἀχιλλεύς, ὁ τὴν μέλειν ἐκείνην πάλλων καὶ τοῖς ἀθα-
 νάτοις ἵπποις ὀχοῦμενος καὶ τὰς τρεῖς καὶ εἴκοσι ἐκ-
 d πορθήσας πόλεις, ὅμως ἐπαιδὴ παιδείας ἐνδεὼς εἶχεν
 ἔτι, οὐδὲν πᾶν προσεῖχε τῷ Φοίνικι, ἀλλὰ κλέει μὲν ὅ
 δι' αἰχμαλῶτον κόρην, κτελεσθῆναι δὲ χαμαὶ δι' ἐταῖρον
 θάνατον ἀναγκαῖον, καὶ αὐτοῦ κατέχουσιν ἕτεροι πρὸς
 βίαν τὰς χεῖρας ὥσπερ μεμνημένος· νεκρὸν δὲ ἀπολύν
 χρυσίου καὶ μισθοῦ διαλλαττεται καὶ ἄλλα πλεῖν πε-
 ποιῆσαι πλημμελῶν, ἐνδεικνυμένου τοῦ ποιητοῦ ὡς οὔτι
 γυνῶν ἐπιφάνεια οὔτε σώματος φῶμη οὔτε ποδῶν
 309 αὐκίτης οὔτε κἀλλους ὑπερβολῇ ὄφελος μέγα τῷ κεκτη-
 μένῳ δίχα φρονήσεως, ἀλλὰ τὰ λεπρὰ ταῦτα καὶ
 σεμνὰ παιδείας μὲν κατακοσμοῦσης οὐ πᾶντην ἀν-
 ἄτιμα δόξειεν, ἀνευ δὲ ταύτης ἐπιφανεστέραν ποιεῖ
 τὴν μοχθηρίαν.

Οὐκοῦν οὐδὲ διὰ τῆς ἐτέρας ποιήσεως καὶ θατέ-
 ρου ποτὶν φιλοσόφοιν οὕτω τιταγμένου καὶ καρτερῶς
 ἀμνημονέου τὴν τύχην ἄλλο τι ἡμοὶ δοκεῖ λέγειν ὁ
 ποιητὴς ἢ ὅτι φρόνησις καὶ ἡ σύμπασα ἀρετὴ ἀμαχός
 b ἔστι πρὸς ἅπαντα καὶ ἀήττητος, καὶ ὁ ταύτην ἰσχυρῶς
 περιβεβλημένος βαδίζει, φησὶν, οὐκ ἀγεννὴς οὐδὲ κατὰ
 βλέπων, ἀλλ' ὡς ἐκείνος ἐβάδιζε πρὸς τὴν Ναυσικλῆαν,
 ἥνικα γυμνὸς καὶ μόνος διαφυγὼν τὸ κλυδώνιον, ὅμως
 ἐπαιδήπερ ἀρετὴν ἀντὶ ἱματίων ἡμφίεστο, ἐπῆμι πρὸς
 τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως, οὐ πτωχῶ, φησὶν, ἐνα-
 λίγκιος οὐδὲ ἱκέτου ἐν ἀχρήματι κατεπιτηκότος, ἀλλὰ τινα
 ἐξεῦρεν εἰκόνα, οἷα τῆς ἀρετῆς εἰκονογράφος.

Ἦεν ὥστε λέων ὀρεοσίτροφος ἀλκι παποιδῶς.

372, 1 ἐνχῆς] ἔδονης A. 2 ἐκείνην A. ἐκείνου H.
 δ οὐδὲν πᾶν] οὐδὲ πᾶν A. προσεῖχε A. προσῆκε H.
 11 ἐπιφάνεια — φῶμη — αὐκίτης — ὑπερβολῇ A. ἐπιφανείας —
 φώμης — αὐκίτης — ὑπερβολῆς H. 17 Οὐκοῦν] οὐκοῦν Ste-
 phanus. διὰ A. ἐκ H. 18 τιταγμένου A. παρατιταγμένου H.
 25 ἐπῆμι] ἀπῆμι A. 29 Ἦεν] Odyss. ζ. 130.

ἡ δὲ ἀλήθεια ἦν ἄρα ὁ λόγος, ὃν ἀφελῆσθαι μόνον τὸ ε
 δαιμόνιον οὐκ ἐξίσχυσε, καίτοι τὰ χρήματά γε ἀφελό-
 μενον καὶ τὰς ναῦς καὶ τοὺς στρατιώτας καὶ τὴν Δία
 γε τὸν χιτῶνα τὸ τελευταῖον, ἐν οἷς οὐκ ἦν ἡ δύναμις
 ἡ Ὀδυσσεύς. τῇ γοῦν ἀλῇ ἐκπερίσθηναι καὶ ἐκείνων
 ἀπολλυμένων,

d ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΞΙΩΣΑΝΤΑΣ ΛΕΓΕΙΝ ΕΚ ΤΟΥ
ΠΑΡΑΧΡΗΜΑ.

- Ἄλλ' εἰ καὶ σφόδρα ἦν σοφὸς ὁ Φειδίας ἐν χρόνῳ καὶ
ἐλέφαντι μορφήν ἐπιδείξασθαι θείαν ἢ ἀνθρωπίνην,
ὅμως χρόνου γὰρ ἰδέετο καὶ σχολῆς πλείονος εἰς τὰ ἔργα.
310 ἀλλέγεται οὖν, ἥνικα ἐδημιούργει τὴν Ἀθηνᾶν, οὐδὲ εἰς
τὴν κρηπίδα τῆς θεοῦ μόνην ὀλίγου χρόνου καὶ πόνου
προσδεηθῆναι. εἰ οὖν τις αὐτὸν αὐθήμερον ἐκέλυσεν
ἐπιδείξασθαι τὴν τέχνην, τί ἂν ἔδρασεν; ἢ πῶς ἂν
ἐπαίσθη τῷ ἐπιτάγματι; σκόπει δὴτα εἰ καλῶς πρὸς τὸν
ἐραστὴν ἀπεκρίνατο ὅτι, ὦ χρηστὲ, ὁ τῶν ἐμῶν ἔργων
φιλοθεάμων, εἰ μὴ συγχωρεῖς μηδὲ ἐπιτρέψεις καὶ
ὥστε καινόν τι καὶ νέον δημιουργῆσαι, σὺ δὲ ἐπίσθι μὲν
b τέως τὴν Ἀθηνᾶν τὴν ἐν πόλει ἢ τὸν Δία τὸν ἐραστὴν
πιον, καὶ σοὶ ταῦτα ἀποχρήσει πρὸς τὸ Φειδίαν μύθῳ
μάσαι.

Καγὼ σέ, ὦ μακάριε, τὸν ἐμὸν ἐραστὴν, οὐδέ τι
καὶ αὐτὸς οὕτως ἔχειν δοκεῖς ὥς καὶ τήμερόν τιόνου
ποθεῖν δημιουργήμα, παρακαλέσαιμ' ἂν προσεπιδεῖν
τῶν ἤδη προειργασμένων. οὐ δεήσει δὲ, οἶμαι, ἀρ-
ζειν εἰς τὸ χωρίον τοῦ ἔργου· φέρω γὰρ ἐν ἐμαντί
τῆς ἐμῆς τέχνης ἀγάλματα, ἃ δημιουργεῖται μὲν ἐν
μα-

374, 1 τοὺς ἀξιώσαντας A. τὸν ἀξιώσαντα H. λέγειν ἐν
om. A. 7 καὶ πόνου add. A. 10 καλῶς A. καλῶς ἂν

11 ὁ τῶν — φιλοθεάμων A. καὶ τῶν — φιλοθεάμων H.

14 πόλει A. τῇ πόλει H. ἐλύμπιον A. Ὀλύμπιον H.

17 ἐπὶ καὶ A. ἐπειδὴ μοι καὶ H. 19 παρακαλέσαιμ' ἂν] παρα-
καλέσαιμ A. προσεπιδεῖν A. προσιδεῖν H. 20 οὐ δεήσει δὲ A.
οὐδὲν γὰρ δεήσει H.

ἐν τῷ τόπον, συμπεριέμισι δὲ ἀπανταχόθι τῷ τεχνίτῃ. c
 τοσόνδε μέντοι μοι χάρισαι· βασὸν με κατὰ χρόνον
 ἐργάσασθαι τὴν σὴν εἰκόνα. οὐ γὰρ οὕτως εἰμι σοφός
 οὐδὲ εὐπορός ὥστε αὐτοσχεδιάζειν ὥσπερ ἔτυχε τὰς
 5 γραφάς, καθάπερ οἱ θαυρόντοι σοφισταί. ἀλλ' οὐδὲ
 ἀπαντα γράφειν ἄρχοντα δύναμαι, ἀλλ' ὅς ἂν μοι τάνδε
 τὸν πίνακα εὐτρέπιστα, ὅς χωρήσει μὲν δικαιοσύνην
 μετὰ τῆς εἰκόνος, χωρήσει δὲ ἀφρότητα μετ' ἐξουσίας,
 πολλῶν τε ἄλλων θεῶν καὶ θαυμάτων ἀγαθῶν ὅμιλον,
 10 ὃν διχα γράφειν οὐ θέμις τοῖς ἀπὸ Σωκράτους γρα- d
 φέειν.

Ὁ δὲ σοφὸς οὐδὲν μοι σύνηται τὸ ἔργον, ἅτε δὴ
 σοφοὶ ἀλλήλων εὐποροῦντι τὸ ἔργον, ἅτε δὴ
 μοι πάντα πῆνυθαι τῶν ἀρχετύπων. ὃν δὲ σὺ
 15 στενοχωρήσεται, καλὸς γὰρ ἐστὶ καὶ μέγας καὶ οὐ
 τὸν πῶμον, ἢ γραφῇ. ἀλλὰ στήσω μὲν ἐπὶ δεξιὰ
 θεῶν, ὅς παιδόθεν τέ σε ἐδρέματο καὶ νῦν συν-
 ὀμιλῶν στήσω δὲ ἐπὶ θάτερα τὴν δικήν, ἥ σε μήποτε
 παύσῃται, καὶ δὴ καὶ τὸν ἄλλον χορὸν, ὃν ἂν μοι τὸ
 20 ἐπιτέλλῃς ὑποδαίτυς· ὑποδαίξει δὲ, εὐ οἶδα, ὥστε 311 a
 μὴ ἐπιλείπειν τὰ καίρια. νῦν δὲ, οὐ γὰρ μοι σο-
 φότης σχολή, προχειριστέον τί σοι τῶν ἀπορρήτων.
 πάντως οὐκ ἐστὶ τὸ λόγων κάλλος, οἷον ἀρετιόχοις μὲν
 ὄμιον ἐπανθίσιν, προσηυτέρων δὲ ἀπομαραινέσθαι, ἀλλ'
 οἷοιμιν ἂν ἐξ ἀρχῆς τεχθῶσι, τοιοῦτοι καὶ τὸν ἀπαντα
 κάτρουσι χρόνον.

375, 1. ἀπανταχόθι] ἀπανταχόθεν A. 2 με. aB. A.
 ἄρχοντα] ἀρχοῦντα Stephanus. 7 εὐτρέπιστα A. εὐτρέπιστα H.
 O ὃν διχα A. οὐ διχα H. 14 καλὸς τε] τε om. A.
 O καίρις] τηρεῖ ed. Stephanus. „Quidam scribendum censent
 καίρις“ Stephanus. 21 ἀπορρήτων A. ἀπορρήτων H.

XXVI.

Β ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΛΕΓΕΙΝ Η ΠΩΣ ΤΩ ΦΙΛΟΣΟΦΩ ΔΕΚΤΕΟΝ.

Π ρ ο τ ε ω ρ ε α .

Οὐ δῆπου μετὰ θεάτρα οὕτως ἀγαπᾷ ἡγεῖσθαι ὥστε
ἀγνοεῖν ὅτι ὀλίγοι ἐμφορὸν πολλῶν ἀφράτων τῷ λέγοντι 5
φοβρωτέρου, ὥστε, αἶμαι, καὶ τοὺς ἀρχαίους τῶν
στρατοπέδων ὀλίγοι τε καὶ λογάδες ἀνιχνεύματα ἐν-
c λαβεσιτέρους ποιῶσιν ἢ πολὺς ὄμιλος συμπαραμύνομος
ἀφράτων καὶ ψιλῶν καὶ ἀνίσπων, ἄλλων δὲ πολλῶν
γλώσσης θορυβούντων τε καὶ ἐπηχονύων· οἷον 10
εἶναι λέγει τὸ βαρβαρικὸν στρατόπεδον, ἀπεικάζων αὐτὴν
τὴν βοήν ὄρνισιν ἅμα κλαγγῇ πετομένοις ἐπὶ Νεῖλῳ
τὸν ποταμὸν διὰ τὸν μέγαν χειμῶνα, καὶ οὖν ἐλάττω
ὡ ἄνδρες, εὖ ἴστε ὅτι μᾶλλον ὀκνῶ τε καὶ δυσωποῦμαι
ἢ πρῶην τὸν πολὺν ὄχλον ἐν τῷ θεάτρῳ, τὸν κεκρα-
γόντα ῥαδίως καὶ θαμὰ ἐξαλλόμενον ἀπὸ τῶν πετρῶν.
σιμνότερον δὲ ἦν καὶ Ἀθήνησι δικαστήριον τῶν εἰς ἔνα
d τε καὶ χιλίους ὁ Ἄρειος πάγος. τάχ' οὖν οὐδ' ὑμεῖς
ἐπιτρέψετε προσωμιάζεσθαι ἐπὶ πλῆθος· οὐδὲ γάρ ἐ-
Ἄρειος πάγῳ ὁ νόμος ἐδίδου.

Τι δῆποτε ἄρα οἱ ἄνθρωποι τοὺς μὲν τέχτορας
οὐ νοουμένουσιν ὅ τι ποιητέον αὐτοῖς περὶ τὰ ξύλ-
οὐδὲ δὴ τοὺς σκυτοτόμους ὅ τι ποιητέον αὐτοῖς

376, 1 Oratio XXVI. inscriptione caret in A.

θεῶρα add. A. 4 δῆπου] δεῖ που A. ἡγεῖσθαι] ἡγεῖσθαι.

10 θορυβούντων τε] τε om. A. 11 αὐτοῦ A. αὐτοῦ] παρὰ

15 ἐν τῷ A. τὸν ἐν τῷ H. 18 τάχ' A. τάχα] τάχα δὲ
οὐδ'] οὐδὲ A.

τὰ κατὰ, ἀλλ' οὐδὲ τοὺς ὁράοντας ὑπὲρ τῶν ὁρώμε-
 νων οὐδὲ τοὺς καθ' ὁραστάς ὑπὲρ τῶν κρουμένων, ἀλλ' ἐν- 312 a
 τρέπουσιν οἱ μὴ εἰδότες ἐκείνην τέχνην τοὺς ἐπισταμέ-
 νοις, καθότι ἂν δοκιμάζωσι τὰ ἐκ τῆς τέχνης ἀγα-
 ματαχειρίσθαι, μόνους δὲ τοὺς φιλοσόφους σιχιδόν τι
 ἅπαντες ἐνθροῦνται νοουθετοῦσι καὶ διδάσκων ἐπαυ-
 ροῦσι καὶ ἅπαντες ῥητὸν αὐτοῖς καὶ πρὸς οὓς καὶ ὅπαντα
 καὶ ἐν ᾧ χωρεῖ, καὶ οὐδαίς ὅστις οὐκ ἀξίως ταύτης
 μόνῃ τῆς ἐπιστήμης ἐξεταστὴς εἶναι ἀκριβὴς, καὶ ὡς
 λέγει καὶ ὁ ἀργύριος· ἀπείρα τὸν μὲν πειρητὴν σὺν
 ἅπαντες εὐθύνοῦσι τῶν ἐπὶ τῶν οὐδὲ τὸν ῥήτορα τῆς δεξι- b
 νότητος οὐδὲ τοὺς πρὶν νεανίσκους τοὺς ἀνταρξαμένους
 οὖν ἐν τῇ θεάτρῳ καὶ εὐδοκίμοις φανέντας ἐπὶ ἐκεί-
 νῃ τῇ τέχνῃ ἅπαντες οἰοῦνται δαῖν ἀριστεύειν καὶ δια-
 σκίζειν τῶν δευγράτων, ἀλλ' οἱ περητὰί μόναι καὶ ἀ-
 γαστὰς· εἰ δὲ αὖς τὸν αὐτὸν τούτων χωρὶς συγχα- c
 λίσας ὅπως ἀπὸ τοῦ φιλοσόφου λόγον τινα διαλεχθέντα
 ῥητῆρας καὶ μετρητῆρας καὶ πολλὰς εὐκταῖς ἀργυρίους
 ἔδωκε, πολλὰς δὲ ἐπιπόνους ἡμέρας καταμειλητῆρας
 Νεῦται τι χρηστὸν ἐξ αὐτοῦ ἀπαρτήκαθε, τῇ τε καὶ αὐτῇ
 ἡμᾶς φιλοσόφοι μόνον, ἀλλὰ καὶ οἱ ῥήτορες καὶ οἱ ο
 ποιηταί, καὶ οἱ παιδοτρίβες καὶ οἱ στρατιῶται καὶ
 κίραται στρατιῶται, καὶ τίς δὴ οὐχὶ χρηστὴ καὶ ἐξ-
 τεράνῃ τῶν λόγων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀκροαμένων, ὅσα
 εἰς ἐκείνην καὶ τοῦ χωρίου ὅτι θεάτρῳ· οὕτως ἄρα
 ὑμῶν μαθημάτων μόνον τοῦτο ἵσται πρόχειρον τα- d
 ρα εἶ καὶ ἐπιδερμον καὶ ἐνμαθὲς, μᾶλλον δὲ ἴσως τε-
 ρον καὶ ἀλλόκοτον, καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἅπαντες
 ῥητὰ ἀκριβὴς τὰ ἀρμόζοντα τῇ τέχνῃ, μόνου δὲ
 τὸν ἀκούσαντα οἱ σύμπαντες ἐπ' αὐτῇ τὴν βίαν κατα-
 σφύζοντες.

Καὶ ἴσως οὐκ ὀρθῶς λέγει ὁ λόγος οὐδὲ δικαίως· d
 ὅτι γὰρ οἱ τοὺς φιλοσόφους παρδαγωγῶντες ἴσταν

377. b μόνους] μέντοι A. . . 14 ἀρμόζοντα] μετρητῆρας A.
 ε. ἀριστοαρχεύειν, Aristarchism agere, ἀναδοῦναι, γνωματεύειν
 τῆς. 18 ἀργύριους A. δύνανται M. . . 20 εἰδότες add. A.
 27 ἴσται] ἴσθαι A.

προσφείναι ἑμῶν, ἀλλ' ἀπεισθαι. ἔχει τοῦ βλάβους καὶ
τῆς καρδίας ὡς οὐδαμῶς μηχανὴ τὸν τῷ λόγῳ ὁμοί-
κασθοῦντα κλισθαι ἄνω ἐπὶ τῆς πέτρας καὶ τοῦ βένδρου
ἀκικητότερον.

- 5 Τὸ μὲν δὴ ὄνομα τοῦ ἐγκλήματος οὕτως αἰσθαι-
καίνουργοῦσι καὶ μεταφέρουσιν οἱ φύλακες τῆς συμ-
θείας. τὸ δὲ δὴ πρῶγμα ὅτι μὴ καινὸν μηδὲ ἐγὼ πρῶ-
τος αὐτὸ μηχανῶμαι καὶ ἐξευρίσκω, ὥστε προσαναγκά-
ζειν τοὺς φιλολόγους μὴ οἴκοι φθιγγεσθαι μόνον μηδὲ
10 ὑπὸ θυρωροῖς καὶ βαλανάγρας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ κοινὸν ὃ
μὴ ἀχρεῖοις εἶναι, τοῦτο οὕτω λέγω, οὐδὲ καλῶ τοῦς
μάρτυρας ἤδη ἄνδρας σεμνοὺς καὶ ἀρχαίους· οἷς εὖ
οἶδ' ὅτι οὐκ ἀπιστήσετε, ἐὰν μόνον φανῶσιν ἐπὶ τοῦ
βήματος. ἀλλ' ἐπεινοὶ μὲν τὸν καιρὸν τοῦ λόγου περι-
15 μένευσαν, τὸ δ' οὖν πρῶγμα ἐγὼ συγχωρῶ καὶ τίθημι
τοῖς κατηγόροις, ὅτι καινὸν τῷ ὄντι ἐστὶ καὶ ἐγὼ ἐπι-
βάλλομαι καὶ εἰσάγω εἰς τοὺς ἀνθρώπους. λεγέτωσαν 316 α
οὖν ἡμῖν διὰ τοῦ παρελθόντος πότερον αἰὲ λόγῳ ἄπαν
ἀδίκημα τι καινοτομεῖν τι καὶ προσμηχανῶσθαι, ἢ ὅταν
20 πονηρὸν καὶ ζημιῶδες καὶ ἐπὶ βλάβῃ. εἰ γὰρ δὴ ἄπαν
ἀδίκημα τὸ εἶναι τοῦ ἔθνους, διὰ τί οὐκ ἀπάσας τῆς
τίχνας αἰτιῶνται καὶ εὐθύνουσιν, ὅτι οὐκ ἐνέμεναι οὐδὲ
ἡγάκησαν ἐπὶ τῇ πρώτῃ εὐρίσκει, ἀλλ' αὐξοῦνται ἔτι καὶ
ἐς τόδε ἐκιδιδόασαι, καινὸν τι αἰὲ προσυφαίνουσαι τοῖς
25 ἀρχαίοις; καὶ πρὸ μὲν Δαίδαλου τετράγωνος ἦν οὐ μέ-
νον ἢ τῶν Ἑρμῶν ἐργασία, ἀλλὰ καὶ ἢ τῶν λογίων
ἀνδριάντων· Δαίδαλος δὲ ἐκιδὴ πρῶτος διήγαγε τὰ
πόδε τῶν ἀγαλμάτων, ἔμπνοα δημιουργεῖν ἐκομίσθη
τὴν θάλασσαν δὲ οὐ πρῶτως μὲν οἱ σχεδίουργοι πλώϊμον
30 ἐκιδέξαν τοῖς ἀνθρώποις, ἔπειτα Ἀρμονίδου τεκνη-
μένου, ἢ ὅταν δὲ πρὸ Ἀρμονίδου, καὶ ἐκιδέξαν

381, 9 φιλολόγους Α· φιλοσόφους Η. . . 16 ὅτι καὶ τῶν] ὅσον
καινὸν Α. 18 λόγῳ ἄπαν Α. λόγῳ πᾶν Η. . . 21 ἀπάσας τῆς
τίχνας] ἀπάσας ταῖς τίχνας Α. ἀπάσας τίχνας Η. . . 22 ἀλλ'
αὐξοῦνται] ἀλλ' αὐξοῦνται Α. ἀλλὰ αὐξοῦνται Η. . . 24 προσυφαίνου-
σαι] προσυφαίνοντες (αἰε) Α. 25 τετράγωνος] τετράγωνος Α.
31 οὐκ add. Α.

ἀποργάζει τε καὶ ἀλκίους, καὶ χρόνῳ ὑπερῶν ἐν Ἰαθρῇ
 Κορίνθου τριήρεις ἐκαστηγήσαντο καὶ Ἀμεινοκλῆς Σα-
 ρμίας ἤλθεν ὁ Κορίνθου ναυπηγός; τὰ δὲ περὶ σιτίων
 καὶ ποτῶν καὶ ξύμπασα ἡ δίαιτα ἡ ἀνθρωπίνη ἔρα
 ο ἀθρόως ἔπασα ἀποσκευρήθη, καὶ οὐ πρῶτον μὲν βα-
 λαντηγάροι πυνάζοντο ἐν σπηλαίοις, γυμνοὶ καὶ ἄστρε-
 ται καὶ ἀνυπόδητοι, χρόνῳ δὲ ἄλλον ἄλλοτε εὐσφρα-
 ρίσκου προέβη ὁ βίος εἰς παροῦσαν εὐδαιμονίαν;

Ἄλλ' αἱ μὲν βάναντοί τεχναι ἴσως καὶ ἀναγκαῖαι
 καὶ διὰ τὴν χρεῖαν ἠνέσχοντο τῆς καινοουργίας, αἱ δὲ 10
 καμψότεραι καὶ ἐπὶ ὄρεσιν ὀλόκληροι ἀναφανέσαν καὶ
 ἀρτιμελῆς ἀθρόως; καὶ τῇ γραφικῇ οὐδὲν ἐμύπηκται
 Ἀκίλλης οὐδὲ Τέρπανδρος τῇ κιθάρᾳ οὐδὲ Τιμόδιος
 d τοῖς αὐλοῖς; ἄλλα καὶ ἡ αἰμὴ τραγῳδία μετὰ πάσης
 ἁμεῖν τῆς σκευῆς καὶ τοῦ χοροῦ καὶ τῶν ὑποκριτῶν 15
 παριέλυσεν εἰς τὸ θέατρον; καὶ οὐ προαίχμεν Ἀρι-
 στοτέλει ὅτι τὸ μὲν πρῶτον ὁ χορὸς εἰσὶν ᾗδεν εἰς
 τοὺς θεοὺς, θέσπας δὲ πρόλογόν τε καὶ ῥῆσιν ἐξῆρεν,
 Μεσχύλος δὲ τρίτον ὑποκριτὴν καὶ ἀκρίβαντας, τὰ δὲ
 πλεῖον αὐτῶν Σοφοκλέους ἀπειλάσαμεν καὶ Εὐριπίδου· 20
 οὕτω καὶ τῶν πρῶτον ἐκινδύμεθα κλέα ἀνδρῶν.

317 α οὐ ἐξ ἀνδρῶν καὶ ἐσθενῶν τὸ πάλαι σπερμάτων
 παραλαβόντες ὠρμημένῃ τὴν φιλοσοφίαν, τῷ μῆδεν
 ἀντιμίζειν ἐν τοῖς ὑπάρχουσι καὶ ὑκαρτερεῖν, ἀλλὰ αἰ-
 τι προσεπιβάλλισθαι, τελευτῶντες ἅπαντα χρήματα 25
 ἐπεξήλθον καὶ ἐφ' ἑαυτοῖς ἐποίησαντο θεῖά τε ὁμοῦ
 καὶ ἀνθρώπινα. πρὸ μὲν γὰρ θαλοῦ τοῦ Μιλησίου
 ὀλίγα ῥήματα περιφερόμενα ἦν θαλοῦ τε αὐτοῦ καὶ
 τῶν ἄλλων σοφῶν, ὧν καὶ νῦν ἐμπληρησμένοι εἰσιν οἱ
 εὐχχοὶ καὶ τὰ πανάκεια, χρηστὰ μὲν καὶ τοῦν ἔχοντι 30

302, 2 σαρμίας A. Σαρμίας M.

302, 2 σαρμίας A. Σαρμίας M.

7 ἄλλοτε Iacobaeus. Vulgo ἄλλοτε.

19 ὑποκριτῶν] ἐκαστη-
 γήσαντο A. Fortasse τρεῖς ἐκαστηγῆς.

20 ἀπειλάσαμεν.

21 Ὀδυσ.] Iliad. ι, 529.

24 ὑκαρτερεῖν A.

26 ἐποίησαντο] ἐποιῶντο A.

3 ὁ Κορίνθου A. 2 Κορί-
 νθου] σίτων A.

19 ὑποκριτῶν] ἐκαστη-
 γήσαντο A. Fortasse τρεῖς ἐκαστηγῆς.

20 ἀπειλάσαμεν] Vulgo
 ἀπειλάσαμεν.

21 Ὀδυσ.] Iliad. ι, 529.

24 ὑκαρτερεῖν] A.

26 ἐποίησαντο] ἐποιῶντο A.

29 α. add. A.

ἰκανὸν καὶ ὅσον ὦν πλάστος γίνετο τοῖς δοῦν' οὐκ ἔ
 παύων, ἀλλὰ φιλά γε πίστει ἐπιτάγματι προσιόντων
 καὶ νεοθετούντα κατὰ μικρὸν μέρος ἀρετῆς. Θαλῆς
 δὲ ὑστερον καὶ πρὸς γῆρα φύσας τε ἤμπετο πρῶτος καὶ
 ἀνέβλεψεν εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἄστρα ἐβήσας, καὶ
 προσηύτευσεν ἐν ποιῇ ἅπασι βέλῃσι ὅτι νῦν ἔσομαι
 ἐν ἡμέρᾳ καὶ θύσεται ὧν ὁ ἥλιος καὶ ὑποδύναται
 αὐτὸν ἢ σελήνη, ὥστε ἀποστήναι τὴν αἰγὴν καὶ
 τὰς ἀπὸ τῆς. Θαλῆς μὲν δὴ ποσὺν ὡς περὶ τὸν
 οὐ κατέβητο ἄλλως ἐξ συγγραφῆς τὰ ἐπὶ τῷ οὐρανῷ, οὕτως
 αὐτὸς ὁ Θαλῆς οὐδὲ ἄλλος τις τῶν εἰς ἑαυτὸν τὸν
 χρόνον. τοῦτον γινώσκων ἡλιωτὴς Ἀναξίμανδρος ὁ Πρα-
 ξιάδου οὐ πάντῃ ὁμοίως ἐξήλωσεν, ἀλλὰ τοῦτο εὐθὺς
 παρήλλαξε τε καὶ ἐστρέψετο, ὅτι ἐθάρρησε πρῶτος ὡς
 ἴσμεν Ἑλλήνων λόγον ἐξενεγκέναι περὶ φύσεως συγ-
 γραμμένον. πρὶν δὲ εἰς οὐκιδος καθυστήκει τὸ λόγου
 συγγραφεύς, ἀλλ' οὐκ ἐνομιζέτο τοῖς πρότερον Ἑλλήσι
 καὶ ἐν τὴν Κλαζομένιον Ἀναξαγόραν καὶ ἐρ' ὅσον οὕτως
 ἐκαστίρῃ, νῦν καὶ θεὸν πρῶτος ἀπαγαγόμενος τῇ
 κοσμοποιᾷ, καὶ οὐ πάντες ἀνέφας τῆς φύσεως τῶν
 σωματίων.

Ἀλλὰ Σωκράτης ὁ γενναῖος ἄρα τὴν ἀρχαίαν ἐβά-
 διζε καὶ τετριμμένην καὶ ἐγκατέλειπε τοῖς ἰχνεσι τοῦ
 Ἀρχελαίου, ἣ τοῦτου γε ἔτι μείζων ἢ φιλοτιμία καὶ ἡ
 δρασύτης; καὶ οὐχ ὅσον ἐφευρεῖν τι καὶ ἐπανορθῶσαι,
 ἀλλ' ἀλόκληρον μεταθεῖναι καὶ μετενεγκεῖν τὴν ὑπόθεσιν
 τῶν λόγων; τῶν γὰρ πρὸ αὐτοῦ σχεδὸν τι ἀπάντων
 περὶ τοῦ οὐρανοῦ φροντιζόντων καὶ ὅπως ἔχει ἡ γῆ
 οἰκιστὴς τε καὶ σχήματος καὶ ἐξ ὧν γεννᾶται τὰ ζῷα

383, 1 ὁμομάτων, ἀλλὰ φιλά γε πίστει ἐπιτάγματι] ὁμομάτων
 ἀλλὰ πίστει καὶ ἐπιτάγματι A. 4 πρὸς γῆρα A. Πυθαγόρας H.
 Conf. Roulezianus p. 12. πρῶτος A. πρῶτον H. 7 ὡς A.
 ὅπως H. 11 οὐκ ἄλλος] οὐδὲ ἄλλος codex Valen. ap. Boissac.
 ad Euseb. p. 170. τῶν εἰς] εἰς om. A. εἰς add. A.
 12 τοῦτον] ἐαυτὸν A. γινώσκων A. γινώσκων H. 13 πάντῃ
 ὅπως ἐξήλωσεν A. πάντα ἐξήλωσεν δμοτ H. 19 τοῦν] ὡς A.
 28 ἢ γῆ om. A.

ων οἱ ἐμύηται· διὰ τοῦτο ἐν ποσὶ καλεσθόμενοι εἶναι
οἱ λόγοι πλείοσι πεπραγμένοι εἰσὶ παραβάσεις ἢ τὰ ἐν
320 α' Ἐκβατάνοις βασιλείαι· καὶ τὸν δὲ δὴ καὶ τοῦτο Ἀρι-
στοτέλους, ὅτι ὄργανα δέδωκεν εἰδὼν σκότους ἐπὶ τοῖς
λόγοις, οἷς τό τε ὄντως ἀληθὲς κρινέσθην καὶ τὸ φαν-
ταζόμενον δι' ὁμοιότητα· συμβαίνει γὰρ δι' ἡμῶν ἐπὶ
τῶν λόγων ὅ τε καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων· τούτων γὰρ
οἱ μὲν εἰσι χρηστοὶ καὶ δοκοῦσιν, οἱ δὲ δοκοῦσι μὴ
εἶσι δ' οὐ· ταυτὸν δὲ καὶ ἐπὶ τῶν λόγων, αὐτὰ μὲν καὶ
φαίνονται ἀληθεῖς καὶ πρὸς, τοῖς δὲ ὑποκρίνεται μὲν τὸ
ψεῦδος, ὅμως δὲ ὑποκρίνονται καὶ ἀπατῶσιν· ὅθεν
δη ἵσταται αὐτῶν κατάφωρος ἡ γοητεία, πρῶτος Ἀριστο-
b τέλης ὄργανον ἐμυχανήσατο.

Τὴν οὖν ἐγὼ κακὸν διαπραύττωμαι ἢ κακὸν τι
προσεξευρίσκειν, εἰ καταλαβὼν φιλοσοφίαν ἐκτενέστερον
καὶ δυσκολαίνουσαν καὶ ἀποφύγουσαν τὰς ἀγορὰς
ὥσπερ τὴν δίκην φασὶν οἱ ποιεῖναι, πείθεσθαι εἰς τοῦτο
νὰς προῖδαι καὶ μὴ βασκαίνειν τοῦ κάλλους τοῖς πολ-
λοις ἀνθρώποις, καὶ συνεδίζων μὴ μόνον καθ' ἕνα εἰ
ποεῖν, ὥσπερ ἱατρικὴν, ἀλλὰ καὶ ἀθρόον δήμιον, δεῖ
αὖν δύνηται· ἱατρικὴ μὲν γὰρ οὐχ οὕτως ἐν ὧς συνά-
γειν ἀπαντας ἀθρόον εἰς ἕνα χώρον τοῖς ὁμοίοις χραι-
c μένουσι σώμασι τε καὶ ἀρρωστήμασιν, ἀλλὰ ἀνάγκη
αὐτῇ βαδίζουσα εἰς τὰς οἰκίας χωρὶς ἐκδοτῶν εἶναι
αὐτὰ ἀρρωστούντων· φιλοσοφία δὲ εὐ σωματικῶν ἐπι-
μελεῖται, οἷς τὰ πολλὰ ἴδια τῶν νοσημάτων, καὶ δαίται
σπίμπος καὶ δωματίου, ἀλλὰ ψυχῆς καθύστεται
ἀρωγός, οἷς τὰ πολλὰ κοινὰ ἀρρωστήματα καὶ οἷς
φύσιν ἀπανταχοῦ ἱατρεύονται.

Καὶ διὰ τοῦτο αὐτῇ ῥαστώνῃ πλείων συνάγαγόν-
d σαν εἰς ἐκκλησίαν ἀνὴρ σχολίου μαμλιτωμένου ἀναβήναι
ἐπὶ βῆμα ὑψηλὸν καὶ ἀνιπεῖν ὥσπερ θεὸν ἐκ τραγικῆς
μηχανῆς, Ποῖ φέρεσθε, ὦ ἄνθρωποι, καὶ ἄγνοε

386, 2 πλείοσι πεπραγμένοι om. A.

21 ἵσως add. A.

22 ἀθρόον A. ἀθρόως H.

τοῖς ὁμοίοις χροῖμασι σώματι H.

ὁμοίως χροῖμα σώματι H.

27 ψυχῆς] ψυχῆ A.

οὐδὲν τῶν δόντων πράττοντες; οἵτινες χρημάτων μὲν
 πείρῃ ἔπασσαν ἀπουδίῃν ἔχουσιν ὅπως ὑμῖν ἔσται, τῶν δὲ
 τίμων οἷς αὐτὰ παραδώσετε οὐδενίαν ἐπιμίλιαν ποιή-
 σθαι, ὅπως ἐπιστήσονται. χρῆσθαι δικαίως. αὐδὲ γε
 5 πρότερον ὑμᾶς αὐτοὺς οὕτως ἐθεραπεύσατε, ἀλλ' ὁρῶν- 321 a
 τες γράμματα καὶ ῥήματα καὶ ὀνόματα ὑμᾶς τε αὐτοὺς
 καὶ τοὺς παῖδας ὑμῶν ἰκανῶς μυσιαθηκότας, ἃ δὴ
 παιδείῃν ἀρετῆς τελείαν ἡγεῖσθαι, καὶ πάντα οὐδὲν ἔτεον
 κακοῦς γιγνομένους περὶ τὰ χρήματα, πῶς οὐ κατα-
 10 φρονεῖτε τῆς κῆν παιδείας; οὐδὲ ζητεῖτε οἵτινες ὑμᾶς
 πάντως ταύτης τῆς ἀμουσίας; καίτοι διὰ γε ταύτην
 τὴν πλημείλιαν καὶ ῥηθυμίαν, καὶ οὐ διὰ τὴν ἀγνοίαν
 τῶν συνδέσμων, ἔμπλεά ἐστι τὰ δικαστήρια τῶν μαχο-
 μένων καὶ πολεμούντων. καὶ ὅταν λέγῃς τοὺς ἀσχοῦν-
 15 τας τὰ σώματα, τῆς δὲ ψυχῆς ἡμεληκότας, ἑτερόν τι b
 πράττειν τοιοῦτον, τοῦ μὲν ἀρξάντος ἀμαλῆιν, περὶ δὲ
 τὸ ἀρξόμενον ἰσπανδακέραι, καὶ ὡς ὅτι τις μὴ ἐπί-
 σταιται χρῆσθαι, κρεῖττον ἔαν τὴν τοῦτον χρῆσιν. ὅστις
 οὐκ μὴ ἐπίσταται χρῆσθαι φαρμάκοις, ἀμαλῶν ἂν εἴη
 20 μὴ χρώματος, ἀλλὰ τῷ ἰατρῷ ἰπαρέπων, καὶ ὅστις
 αἰλοῖς μὴ ἐπίσταται, τῷ πύλητῃ, καὶ ὅστις ἰπποῖς,
 τῷ ἰππικῷ, καὶ ὅς δὴ ἑαυτῷ χρῆσθαι μὴ γινώσκων,
 δούλῳ ἄμεινον ἢ λευτέρῳ διάγειν τῷ τοιαύτῳ, τὸν
 βίον ἔστιν ἄρα καθάπερ πλοίου παραδιδόναι τὰ πηδᾶ- c
 25 λια τῆς διανοίας ἄλλῳ τῷ μαθόντι τὴν τῶν ἀνθρώπων
 κυβερνητικὴν. ταῦτα γὰρ δὴ καὶ ὅσα τοιαῦτα τῶν
 Σωκράτους καὶ Πλάτωνος κηρυγμάτων οὐ τὸν δεινὸν
 μὲν ὀνήσειεν ἂν, τῷ δεῖναι δὲ ἂν γένοιτο πρὸς κακοῦ,
 καθάπερ τὰ πολλὰ τῶν ἐπὶ τοῖς σώμασι φαρμάκων,
 30 ἀλλὰ καὶ εἴτερος καὶ στρατηγὸν καὶ ἰδιώτην, πεινόμε-
 νόν τε αὐ καὶ πλεντοῦντα νέον τε καὶ ἀμυῶζοντα καὶ
 προσβέτην, βελτίους ἂν ποιήσει καὶ θαρραλεωτέρους
 πρὸς ἀρετὴν. ποιεῖ γὰρ πᾶσιν ἀνθρώποις βοηθήματα

387, 2 ὅπως em. A. 3 αὐτὰ A. τὴν H. 5 ἰσ-
 πανδακέραι A. ἰσπανδακέραι H. 11 καίτοι A. Fort.
 αἰλοῖς. ἀμεινον] ἀμεινός A. ἀρετῆς H. 12 καὶ οὐ A.
 ἀλλ' οὐ H.

d καὶ ἀρετὴματα καὶ οὐ προσήκει μόνους τοῖς ἐπιτερίδας
ἢ τοῖς πεντακοσιομεδίμοις· ἢ τοῖς ζευγίταις. οὐδὲ ἀπὸ
τιμημάτων. αὐτὰ ἀποστῆναι, ἀλλ' εἰπερ ἴσκει ὁ νόμος
συμμεῖναι τοῦ ἐκαστοῦ εἰς ἐκκλησίαν σὺν γυναιξὶ καὶ
παισὶν ἀνδρῶν τὸν δῆμον, τρικαυτὰ ἐχρῆν τὰν τοιοῦ-
τον λόγον παραβαλεῖν τὸν διαθετῆρα καὶ δημηγόρου.
ὅσῳ γὰρ ἂν λόγῳ ἐκ πλείοσιν καὶ ἀνδρονότοις, τοσού-
τῳ καὶ ἀνυσμώτερος δεξιὴ καὶ ἐγγεγνώτερος τοῖς ἀκούουσιν.

- 322 a Οὐ γὰρ ὥσπερ ἐκαινούμενοι μετὰ πλείονων ἐ-
φθαινονταί ἦσαν οἱ ἀνδρῶποι, οὕτω καὶ ἐπιτετρί-
νοι ἢ νομιστοῦμενοι, ἀλλ' ἐνταῦθα δὴ ἡ κοινωνία πολὺ
ἀφαιρεῖ τοῦ ἀχθόνος καὶ τῆς ὑπερηφίας, ἣν πᾶσα ἐφθ-
κεται φύσει ἐπιτίμησις καὶ κύνδεσις. καὶ ὥσπερ ἐν
ταῖς στρατιαῖς ὅσα μὲν παραγγέλλει ὁ στρατηγὸς ἀπαι-
τοῖς στρατιώταις, αὐτίκα ἔργου ἔχειται ἕκαστος καὶ
ἀμιλλᾶται διενεγκεῖν τὸν παρὰστᾶτον, ὅσα δὲ ἐνὶ καὶ
δυσὶ, μακρῶν μὲν αὐτῶν δεήσει λόγων, μακρᾶς δὲ ὑπο-
θέσεως, μέγαλον δὲ τοῦ ἀθλοῦ ἐπὶ τῷ ἔργῳ, ταυτὸν
b δὲ καὶ ἐπὶ ταῖς συμβουλαῖς οἱ ἀνδρῶποι νομίζουσιν
εἰ μὲν ἀπολαβὴν ἔχει τὸν δεῖνα τῶν πλοουσίων τι καὶ
μακάριον δοκούντων, καὶ ἀποστῆσθαι ἐν γυνίῳ οὐ-
κρᾶ τῇ φωνῇ καθάπτοιστο καὶ νομιστοῖη, οὐ, ὡς θα-
μάσει, μᾶλλον προσήκει ἑκάστῳ τὴν ψυχὴν ἀξίαν πολ-
λοῦ κατασκευάζεσθαι ἢ τὴν οἰκίαν, οὐ δὲ τοῖς μὲν
τοίχοις ἐγγράφει πολλὰ καὶ ποικίλα, τὴν ψυχὴν δὲ
ἄγραφον περιορᾷ, ὥσπερ γραμματεῖον ἀληθεύμενον,
καὶ τὸν μὲν ἀνδρῶνα ἀνεπίξεστον καταλαμπῆν οὐκ ἀνέχ-
πειθόμενος Ἡσιόδη τῷ ποιητῇ, τὸν νοδὸν δὲ ἀνεπίξεστον
c περιφέρειν πρᾶγμα οὐδὲν ἀπολαμβάνει. ταῦτα οὖν ἢ
μὲν μόνῳ ἐπιτεμῆς, ὑπόκειται καὶ ἀπαιθεύεται καὶ
λοιδορίαν νομίζει τὴν νομιστοῦσαν, εἰ δὲ ἀνατενέμετος
τὴν χεῖρα καὶ τὰ αὐτὰ ταῦτα μεταρρυθμίσας, πρὸς τὸ
πλήθος δημηγοροῖς, δέξεται μὲν οὐδὲν ἦσαν ὁ δὲ

388, 1 οὐδ' ἐπὶ μέτοις/om: A.

7. λέγει] Vulgo λέγει.

17 ἀποστῆσαι A. ὑποστῆσαι H.

27 ἐν μὲν ἀνδρῶσι] τὸν μὲν

ἀνδρῶν A. 38 δημηγοροῖς] δημηγοροῖς A. δέξεται μὲν
οὐδὲν ἦσαν ὁ ἀνδρῶπος] ἦσαν οὐδὲν μὲν ὁ ἀνδρῶπος δέξεται A.

ἄνθρωπος καὶ ὀνήσεται, σὺ μέντοι γε σὺ τὸν δαῖνα ἴσθι
μεμφόμενος ἢ τὸν δαῖνα, ἀλλὰ τὸ πλημμέλημα νόουθε-
τήσας.

Καὶ γὰρ δὴ τοῦτο ὑπάρχει ξένον καὶ ἄτοπον ἴαν
5 τοῖς ἐκ τῶν λόγων φαρμάκοις, ὅτι οὐδεμία ἀνάγκη
αἰτὸν προσιόντα τοῖς κάμνονσι τὸν τρίπαντα ἢ κερά- d
σанта καταπλάττειν ἢ ἐπαλείφειν, ἀλλ' ὁ μὲν εἰς μέσον
φέρων κατέθετο μυρίων ἀνθρώπων ἐγκαθημένων, ὅς δ'
ἂν μάλιστα ξυνέχεται τῇ ἀρρωστίᾳ, κἂν πάνυ ὑπουλόν
10 τι νόσημα τρέφῃ καὶ ἐν τῷ βιάθῃ κἂν ἅπαντες οἱ ἄν-
θρωποι ἀγνοῶσιν, αὐτὸς ἑαυτὸν ἐξελέγχει καὶ ἀναπηδᾷ
ἐκ τοῦ ὀμίλου καὶ ἀντιλαμβάνεται τοῦ φαρμάκου, καὶ
εἴ τι νοσοίῃ, χαίρει τῷ φαρμάκῳ καὶ ἀπολαύει τῆς 323 a
ιατρείας. εἰ δὲ ἀμετάστατα καὶ ἀνήκιστα, λοιδορεῖσθαι
15 καὶ ἀπειχθανέσθαι καὶ πολεμεῖν καὶ λοιδορεῖν ἔτοιμός
ἐστιν οὐχ ἑαυτῷ οὐδὲ τῷ ἀρρωστήματι, ἀλλὰ τῷ σκενά-
σαντι τὸ φάρμακον καὶ εἰσενέγκαντι εἰς τὸ κοινὸν ὑπὸ
δειξιότητος καὶ φιλανθρωπίας. ἀλλ' οὔτε τὸν ἱατρὸν
ἀπαυδᾷν χρὴ καὶ ἀφίστασθαι τῶν καμνόντων, ὅτι
20 ὀλίγοι κάμνουσιν ὑπὲρ τὴν τέχνην, οὔτε τοὺς φιλοσό-
φους μὴ διαλέγεσθαι τοῖς πολλοῖς, ὅτι ἐν τοῖς πολλοῖς
ὁ Μαρμάκυθος καὶ ὁ Κυρηβίων οὐκ ὀνίνασθον ὑπὸ b
τοῦ λόγου.

Ἡ πρὸς Μουσῶν καὶ Ἀπόλλωνος ἀτρέμα οὕτως
25 προσιόντες σκοπῶμεν τε καὶ ἐξετάζωμεν, ὅπως ξυνάγη-
ται ταῦτα ἀλλήλοις καὶ μιᾷ γνώμῃ φανεῖται καὶ δια-
νοίας, τὸ κοινωνικὸν τε καὶ φιλόκρητον τῆς φύσεως
καὶ ἀγαπᾷν καὶ ὑμνεῖν καὶ πολλὰ τρικμήρια καταλέγειν,
ὅπως τοὺς ἀνθρώπους μάλιστα ὁ θεὸς ἀπαθείς τε καὶ
30 εὖνους ἀλλήλοις ὑπὲρ τὰ λοιπὰ ζῷα ἰδημιούργησεν,
αὐτοὺς δὲ ἀπάκρηπτα, καὶ ἀνήμερα διανοεῖσθαι, καὶ
τῷ κοινῷ συμβούλους εἶναι ἐπιχειρεῖν, πρὸς ὃ μάλιστα c

389, 6 τοῖς κάμνονσι A. τῷ κάμνοντι H. 14 λοιδορεῖσθαι
καὶ ἀπειχθανέσθαι] Fortasse λοιδορεῖσθαι καὶ ἀπειχθανέσθαι, deletis
proximis verbis καὶ πολεμεῖν καὶ λοιδορεῖν. 24 οὕτως om. A.

25 ξυνάγεται A. συνίσταται H. 29 ἀπαθείς] συμπαθείς
Petavius. 32 συμβούλους A. ἀσυμβούλους H.

συντάσσει τὴν ἀρετὴν ἡμέτερος λόγος· καὶ ποιεῖν μὲν
 τὸν Προμηθεά, ὄντινα δὴ καὶ ὑπολαμβάνωμεν χρῆ, ὅτι
 οὐκ ἐποίησε τοὺς ἀνθρώπους μονήρεις τε καὶ μονοτρό-
 πους ὥσπερ τοὺς λύκους ἢ τὰς παρδαλίας, αὐτοὺς δὲ
 ἰλιγγίαν πρὸς τὸ πλῆθος, καθάπερ τοὺς Ἀγρίους οὓς
 ἀδίδαξε Φερεκράτης, καὶ τῇ μὲν φωνῇ ἡμᾶς ὁμολογεῖν
 διὰ τοῦτο πολυτελεστέραν κεχρησθαι, ἵνα μὴ μόνον
 σιτία καὶ ποτὰ καὶ ἱμάτια καὶ ὑποδήματα, ἀλλὰ καὶ
 d αἷα αὖ ἐν τῇ ψυχῇ ἔνδον διανοώμεθα, μεταδιδώμεν
 τε καὶ μεταλαμβάνωμεν παρ' ἀλλήλων, ἀλλαττόμενοι διὰ
 τῶν ὀνομάτων ὥσπερ νομισμάτων· αὐτοὺς δὲ στεγανούς
 καὶ ἀφώνους διατελεῖν καὶ ἀπροσηγόρους τῷ δήμῳ συ-
 οικεῖν, καὶ λέγειν ἐν τισι λόγοις ταύτας οἰκῆσαι
 ἄριστα καὶ εὐδαιμονήσκειν τὰς πόλεις, ἐν αἷς ἅπαντα
 κοινὰ ἔσται τῶν ἐνοικούντων, καὶ προῖναι πόρρω καὶ 15
 μὴ ὀκνεῖν οὐ μόνον τὴν γῆν κοινῇ κοινὴν καὶ τὰς
 324 αἰκίας καὶ τὰ σπέρματα καὶ τὰς ἀμπέλους, οὐδὲ τὸ
 ἀργύριον, οὐδὲ τὸ χρυσαῖον, ἀλλὰ καὶ τοὺς παῖδας κο-
 νούς καὶ τὰς γυναῖκας, αὐτοὺς δὲ τὰ αὐτῶν ἔργα καὶ
 τὰ γεννήματα ἀποκρύπτεσθαι ἐν τοῖς κιβωτίοις, καὶ 20
 τῷ μὲν λόγῳ ἐξελαύνειν. Ἐπικούρου τὸν Νεοκλέους καὶ
 ἐκβάλλειν τοῦ [τῶν σοφῶν] καταλόγου, ὅτι Ἐπικούρος
 λάθρα βιώσας ἐπηγεῖτο καὶ ἔδειτο δόγμα μὴ φῶσαι εἶναι
 τὸν ἀνθρώπον κοινωνικόν τε καὶ ἡμέρον, τῷ δὲ ἔργῳ
 ἐπαινεῖν τὴν γυνῆν καὶ τῆς φίσεως αὐτῆς ἀνηκουστὰν 25
 b φανερώτερον.

Εἰ γὰρ δὴ τι κοινὸν ποιητέον ἢ κτήμα ἢ ἔργον
 καὶ ὃ μάλιστα πολυαρχέστατον ἀθρόον τε καὶ πολυαρχε-
 λέστατον ἐδημιούργησεν ὁ θεός, οὐ γῆ τοῦτ' ἔστιν
 οὐδὲ βοῶν ἀγέλαι, οὐδὲ βοσκήματα, οὔτε μὴν πυροὶ 30
 οὔτε οἶνος οὔτε ὄσπριον, ἀλλὰ λόγος ὁ ἔξω ῥέων ἀπὸ

390, 6 τῇ μὲν φωνῇ] τῶν μὲν φωνῇ A.

8 σιτία] σῖτα A.

9 διανοώμεθα A. διανοώμεν H.

12 δήμῳ συνοικεῖν A.

d δήμῳ ὃ συνοικεῖται H.

17 οὐδὲ τὸ ἀργύριον — αὐτῶν ἔργα

om. A. 22 τῶν σοφῶν om. A.

23 λάθρα βιώσας ἐπηγεῖτο A.

ἐπῆκει τὸ λάθρα βιώσας H.

28 πολυαρχέστατον] πολυαρχέστα-

τον A. ἀθρόον τε A. τε ἀθρόως H.

31 ὄσπριον A. ὄσπριον H.

τῆς ψυχῆς. τῶν μὲν γὰρ οὐχ οἷόν τε κοινῇ ἀληθινῶς
ἀπολαύειν, ἀλλὰ ἀναγκαῖον κατακαρματίζοντας ἢ κατα-
τεμόντας τὸ κοινὸν τέως πολλὰ ἴδια ἀποφῆναι. τὸν
λόγον δὲ εἰς ἄκρον ὁ δοὺς ἡμῖν ἐμνησθήσατο, ὅπως ἂν
5 ἐξαρκoὶή διόλου κοινὸς τοῖς χρωμέταις, καὶ μὴ παρα-
γένοιτο χωρὶς ἐκάστῳ ἐν τῇ ἀπολαύσει. ὥστε οὐκ ἐν-
τεριπρόμεθα αὐτοῦ τῆς φύσεως αἰκουροῦντες, καὶ δέος
μᾶλλον, εἰ κατεργνύοιμεν καὶ βιαζοίμεθα, διολέσθαι
αὐτὸν παντάπασι καὶ ἀφανισθῆναι. ἡ γὰρ φυλακὴ
10 αὐτοῦ καὶ ἡ σωτηρία ἐν κοινῳίᾳ. οὐ δὲ ἐγκατέμεινε
τὸν ἅπαντα χρόνον καὶ οὐ προὔβη ἔξω ἐκ τῶν ὠδίνων,
καίτοι ἀθάνατος ὢν, συναποσβέννυται τῷ γεννήσαντι.
ἕκαστον δὲ εἰς ἄκρον εὐθαλεῖ τε καὶ εὐθηνεῖται, εἰ μὴ
καλοῦνται αὐτοῦ μηδὲ ἀποτυφλοῦνται. ἡ ὁρμὴ καὶ ἡ
15 προθυμία τῆς φύσεως. εἰ μὲν οὖν ἐν σκότει καὶ ζόφῳ
πέφουκεν αὖξοσθαι λόγος καὶ ἐπιδιδόναι, μηδὲ πρὸς τοὺς
ὀλίγους ἐκφοιτᾶν αὐτῷ συγχωρῶμεν μηδὲ παρακύνειν
ἐγίωμεν, ἀλλὰ κελεύωμεν αὐτὸν ἐνδεδυκότα τοῖς φωλεοῖς
καταγηράσκειν καὶ δαπανᾶσθαι. εἰ δὲ ἐν φωτὶ καὶ
20 αὐγῇ ἐδίδει πτεροφυεῖν καὶ σώζεσθαι, τί οὐκ ἀφελῶν- 325 a
μεν αὐτοῦ τοὺς ὀρόφους καὶ ἀναπειτάννυμεν ὅλας τὰς
πύλας; πάντως γὰρ εἴσεται λόγος ὢν πρὸς τινὰς τε
καὶ ὅποτε καὶ ὅπως ἐξιτητέον. οὐδὲ γὰρ τοῖς αὐληταῖς,
ὅτι ἐν κοινῷ ᾄδουσιν, ἐπιτιμῶμεν, οὐδὲ τοῖς ῥήτορσιν,
25 ὅτι ἐν κοινῷ ῥητορεύουσιν, ἀλλ' ὅτι ἀνωφελῇ καὶ ἄγῃ
πρὸς ἀρετὴν, οἱ μὲν ᾄδουσιν, οἱ δὲ λέγουσιν.

Καὶ μὲν δὴ ὅσοι τοὺς παῖδας, οὓς τίκτουσιν αἱ
γυναῖκες, ἐκτιθέασιν εἰς ἐρημίαν, ψέγομέν τε καὶ ὄνει-
δίζομεν, ὅτι ἀδικοῦσι τὴν πόλιν, ταύτην ἀποστεροῦντες
30 τοὺς πολίτας, οὓς ἐγεννήσαντο οὐ τρέφοντες, οὐδὲ πα- b

391, 5' κοινός] κοινός A.

8' καὶ βιαζοίμεθα om. A.

διολέσθαι] διελίσθαι A.

20 ἀφελῶμεν] ἀφελῶμεν A, qui for-
tasse ἀφελῶμεν voluit.

21 αὐτοῦ τοῖς ὀρόφους A.

αὐτῷ τὸν

λέγον H.

23 αἰληταῖς A. ποιηταῖς H.

25 ἀνωφελῇ] ἄν

ἀφελῇ A. ἀλλ' ὅτι ἂ μὴ ἀφελῇ μηδ' ἄγῃ Petavius. ἄγῃ in ἀρχαῖα
mutat Iacobaeus ad Anthol. P. vol. III. p. 765.

ρασκευάζοντες ὀπλίτας ἐσομένους τυχόν ἢ σφραγισθέντας
 ἢ γυμνήτας. εἰ δὲ τοὺς ἀμείνουσας τις καὶ σεμνοτέρους
 ἢ παῖδας τοὺς λόγους κατορύττοι ἐν σκότειν καὶ ἀπο-
 κλείοι ὥσπερ τὰ νόθα καὶ μοιχίδια τῶν ἐγγόνων καὶ
 μὴ παράγοι εἰς τὸ κοινὸν ἀποδώσων τὴν εὐκαιρίαν,⁵
 πῶς οὐχὶ μᾶλλον δύνουσι τε ἂν εἴη τῇ πόλει καὶ τῆς
 ἀρᾶς ἄξιος τῆς δημοσίας; καὶ γὰρ δὴ δοῖν θάτερον
 ἀναγκαῖον, ἢ μηδὲνα γράφειν λόγους πολιτικούς, ἀλλὰ
 c καὶ Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους καταγελᾶν ἐπὶ ταύτῃ
 τῇ προθυμίᾳ, ἢ κατατιθέμενον ἐν τοῖς γράμμασι τὴν¹⁰
 τοιαύτην ἰδέαν ῥίπτειν ἐν ταῖς ὁδοῖς τὴν τύχην ἣν ἂν
 λάχωσιν ἀγαπήσαντες. τοῖς δὲ συμβαίῃ ἂν ἢ μαρτυ-
 ρεῖσθαι παραχρῆμα ἀθεραπεύτοις καὶ ἀκοσμήτοις, ἢ
 δείκνυσθαι κακῶς ὑπ' ἄλλων ἀναληφθέντας, οἷον ποι-
 μένων τινῶν ἢ βουκόλων περιτυχάντων ἐπ' ἐρημίας καὶ¹⁵
 ἀνελομένων παῖδας βασιλικούς, ἔπειτα ὑποβαλλομένων
 τε καὶ ἐκτρεφόντων τῆς φρίσεως ἀναξίως. ἀτεχνῶς γὰρ
 d δὴ τοῦτο συμβαίνει τοῖς λόγοις, οὓς ἂν ὁ μὴ γεννήσας
 αὐτὸς δεικνύῃ καὶ τιθηνῇται, καὶ ὥς ἐγέννησεν οὕτως
 ἐκτρέφῃ, συμπνέων τε καὶ ὁμοπαθῶν ταῖς ὠδίσιν· ἀλλ'²⁰
 ἕτεροι λαμβάνοντες ἐν ταῖς χερσὶν ἀπαρωθμοῖεν, οὐκ
 ἐνιέντες τὸν νοῦν τοῖς ὀνόμασιν οὐδὲ ἐνσημασιόμενοι
 τὴν φροντίδα, μεθ' ἧς ὁ πατήρ αὐτοὺς ἐτεκνώσατο.

Πρὸς θεῶν, εἰ δὲ αἰσθανομένη ἡ πόλις φιλοσο-
 φίας ὅτι ἀτιμάζοι αὐτῆς τὴν συνουσίαν καὶ αἰσχύνοιστο,²⁵
 326 α ὡς ἐπὶ ψόγον συνελθούσα, ὅ τε δῆμος καὶ ἡ γεροσύνη,
 καὶ ἔλοιτο προηγόρους, πολλοὶ δὲ πον ὑμῶν κεκοινωνή-
 κασι τῆς φιλοσόφου μανίας τε καὶ βακχείας· εἰ οὖν
 τούτων τινὰς προσθησαμένη λέγοι πρὸς αὐτὴν καθαρπτο-
 μένη καὶ ὑνειδίζουσα ὅτι, ὦ γενναία, πῶς οὖν ἔτι ἀγα-³⁰

392, 1 τυχόν A. τυχόν ἴσως H, quod ipsum alibi consentien-
 te A legitur. 8 πολιτικούς] ποιητικούς A. 10 γράμμασι]

ψήμασι καὶ A.

11 τὴν τύχην] τῆς ψυχῆς A.

12 λάχων

ἀγαπήσαντες] λαχόντες ἀγαπήσανσι A.

15 ἢ βουκόλων A. καὶ

βουκόλων H.

16 ἀνελομένων] ἀμειλουμένων A.

18 ὁ μὴ]

μὴ ὁ Iacobsius.

20 ἐκτρέφῃ] ἐκτρέφῃ A.

22 ἐνιέντες τὸν]

ἐνιέντες A, omisso τὸν.

25 αὐτῆς om. A.

καπτήσεις, εἰ τις σὲ ἀχρεῖον νομίζει τῷ βίῳ τῷ ἀνι-
 θρωπίνῳ; πῶς δὲ εἰ τῆς ἀχρηστίας κελεύσεις αἰτιῶσθαι
 τοὺς μὴ χρωμένους, ἀλλ' οὐ σαυτήν; πῶς δὲ νουκλήρω
 ὑποκρίσας ἡμᾶς παραβάλλεις; κατακοιμηθέντι τε ὑπὸ
 5 μέθης καὶ ἐπιτρέψαντι τὰ πηθάδια τοῖς ἀνεκπεσίμοις
 τῶν οἰάκων, ὅταν αὐτὴ μήτε ἄρχῃν ἐδέλῃς μήτε ἐκλα-
 φορεῖν μήτε βουλεύειν; ἀλλὰ καὶ ὁ μόνον σου ἔστιν ἐν
 ῥαστώνῃ, καὶ νούτω βασκαίνεις καὶ μὴ ἐπιτρέπεις με-
 τέχειν ἡμῖν τοῖς πολλοῖς, ἀλλὰ ζητεῖς αἰετὶς τε καὶ
 10 περιβόλους ἐν οἷς αὐτῇ τὴν ζάλην ὑποστήσῃ καὶ τὸν
 κοινορτὸν; ἡμῶν δὲ οὐ προβέβλη οὐδὲ ἐπαμύνεις κατὰ
 δύναμιν, καθάπερ αἰετὶ διατρέβουσα Ἀθήνησι καὶ παρ' ο
 ἐκείνῳ τῷ δήμῳ, καὶ τηνικαῦτα ἦν ἵνα αὐτὸς κέρως ἦν
 καὶ ἀτάσθαλος διὰ τὴν ἐξουσίαν καὶ ὑβρίστης; καὶ
 15 ἦγετό ὑπὸ Ἀνίου μᾶλλον ἢ ὑπὸ Σικερόνους. ἐπεὶ δὲ
 εὐήνιος μὲν ὁ δῆμος καὶ εὐπειθής, εὐαγωγότατος τε
 πάντων καὶ ἐυαλωτότατος ὑπὸ λόγου.

Ἡ δ' οὖν γυναιξία, ἥ μάλιστα γένηθαι καὶ ἀγαά-
 λουμαι, τί δὴ ποτε παρῆντα σοὶ ἐνομισθῇ καὶ αἰσχρὸν d
 τὸ διαλέγεσθαι αὐτῇ δημοσίᾳ; ἢ αὐτὴ μὲν σε οὐκ ἄλλου
 του χάριν ὁμότιμον ἐποίησατο καὶ παρακαλεῖ ἐξ ἀπάσης
 γῆς καὶ θαλάσσης καὶ λιπαροῦσα εἰσάγεται εἰς τὸ συν-
 ἰδριον, οὐχ ἵνα αὐτῇ χορηγείῃς εἰς θέατρα καὶ ἵππο-
 δρομίας — μυριοὶ γὰρ οἱ πρὸς αὐτὰ ἀμιλλώμενοι καὶ
 20 φιλονεικοῦντες — ἀλλ' ἵνα κόσμος τε ἦε σφίσι καὶ
 ἀρέλεια καὶ μεταδιδῶς τῶν ἀγαθῶν ὅσα οἰεταί σε ἐπι-
 τηδεύειν; σὺ δὲ οὐ φῆς στυλδοσίῃ αὐτῇ ὁμιλήσειν 327 a
 οὐδὲ ἐστρώσειν ἀθρόως, εἰ μὴ χωρὶς ἑκαστος εἰς τὴν
 οἰκίαν λαοθάναον φρεσίνῃ, ὥσπερ ἀτιγῶς σιτία καὶ
 30 ὄψα καὶ ποτὰ παρεσκευασμένα, ἀ ἐνὶ βόνη καὶ δυοῖν

303, 4 ὑποκρίσας] ὑποκρίσας A.

5 τοῖς ἀνι.] τοῖς om. A.

7 ἔστιν om. A.

8 τοῦτον A. τοῦτον A.

10 περιβό-

λον] περιβόλων A. καὶ τὸν κοινορτὸν A. τὸν κοινορτὸν, καὶ H.

Conf. p. 104c.

16 εὐήνιος A. εὐήνιος H.

17 ἀνέστην

ἡμῶν H. ἡμῶν om. A.

εὐαλωτότατος] Notanda haec superlativi

formae nisi εὐαλωτότατος vocaretur. 21 τὸν] τοῦ A. τοῦτον H.

30 μόνη καὶ δυοῖν A. μόνη καὶ δυοῖν H.

ἰκανό, ἀλλοῖσι δὲ οὐκ ἀποχρῶμεθα, ἀλλ' οἱ λόγοι
πλείους οὐκ ἀναλίσκονται εἰς τοὺς πλείους.

- Τί δὲ καὶ ἐλαττωτέρας τούτου ἀνθρώπων, καίτοι ἐν
μεγάλῃ τὴν ἀλήθειαν ποιουμένη, καὶ λόγους μὲν ὅτι σοὶ
πρὸς ποῖος δύο μοῖραι εἰσὶν, ἡ μὲν πρὸς τὰ θεία
b ἄγιστα, ἡ δὲ πρὸς τὰ ἀνθρώπινα, τρίχα δὲ διέκλον
καὶ ἐκείνωντος· καὶ σοὶ ἐν μὲν ἔργον τίταται ἐπ' ἐπὶ
ἐκείνων χωρὶς, ὅπως ἂν καλὸς καὶ ἀγαθὸς ἀπεργασθῇ·
ἕτερον δὲ, καθότι οὐκ ἓν ὅλον γένοιτο· ἂν εὐδαίμων·
τρίτον δὲ καὶ μέγιστον καὶ πρὸς ὃ τὰ λοιπὰ συντε-
εῖσθαι φασὶ καὶ ἀπερῶναι, ὥς πόλεως τι ὅλης ἐκ-
μελιῶσθαι καὶ δήμιον. καὶ ἀπὸ τούτου συγγραφῆς νό-
μους τι καὶ πολιτείας ἀνταποθέτους τι καὶ ἐξ ὑποθέ-
σεως, καὶ εὖ πρὸς διαφύσειν ἑτέρους ἀνθρώπων, καὶ
c ἀνάγκηται σοὶ κίβδεις αἱ μὲν ἐν τῇ παντίῃ, αἱ δὲ ἐπὶ
τῆς Ἀναδημίας, αἱ δὲ ἐν Λυκαίῃς, ἡμῖς οὐκ τῆς μὲν
μίας ἐννόως μοίρας οὐκ ἀμφισβητοῦμεν οὐδὲ καλεῖσθαι
σε ποσάματα ἔχειν, ὅπως ἂν ἀληθῆσαι, διὰ τί οὐχ
ἅπαντες οἱ ἀστέρες συμφέρονται ἅμα τῷ αἰθέρι, ἀλλ'
εἰσὶν οἱ ὅλγες ὅντις εἰς τοῦμπάλιν ἵκται τοὺς πλείους
ἀπικυροῦσιν, ἡ δὲ τί αὐτὸς αὐτὸς ὁ μέγας αἰθέρας
ἀπένθετος ἐκείνῃ πορεύεται καὶ αὐτὸς ἔμμενον αὐτῷ ἑαῖν
τὸ ἐπὶ θάτατα, οὐδ' αὖ τί σοὶ ἄφρατος κατίστη καὶ
d αἰθέρα ἀνώτερον. ἀλλ' οὐδὲ τὰ ἑγγύς ἡμῶν καὶ γε-
μαίῃς καὶ ἐν ποσὶ, βροσῶν τι πείρι καὶ ἀστρεῶν
καὶ ὑατῶν καὶ πνευμάτων, οὐδὲ τί ὑπομένοντα ἡ χιὼν
λευκὴ οὕτως ἐστὶ καίτοι ἐξ ὑδατος πατηγνῆα, οὐδὲ π
παθῶσα ἡ χολῆα τοῦ μὲν χιμαῖρος εὐ παταπίπτει,
ἕτερος δὲ τὰ πολλὰ, καίτοι ψυχρότης ὑπερβαλλούσα·
μηδὲ ὑπὲρ τῆς ἑρίδος ἡμῶς διδάσκων πόντορον ἐκδάλει
εἶσι καὶ δόκησις τῶν ὀμμάτων, ἡ τὰ χρώματα αὐτῇ

304, 1 λόγους πλείους A: πλείους - om. H. 6 ἀφρατος] ἐπί-
μα A. Εὐφρατος εἴπεται. 8 καλὸς καὶ ἀγαθός] καλὸς καὶ ἀ-
γνός A. 9 μὲν ὅλη A. οὐκ ἔλη H. 12 συγγραφῆς] συγ-
γραφῆς A. 14 αἰθέρας] αἰθέρα A. 15 αἱ τὰς A. αἱ τὰς H.
16 καὶ ἀναδημίας] εἰς ἀναδημίας A. 17 ἀνάλειος] ἀν-
άλειος A. ἐννόως H.

ἀληθινὰ καὶ ἡ κοινὰ, καὶ ὑπὲρ τῆς θαλάσσης, 328 a
καθότι ἄλμυρά ὑπὲρ τῶν ποταμῶν ποιουμένη, καὶ ὑπὲρ
τῆς γῆς αὐτῆς, ὅπως βρεῖται τε εἰς τὸ κάτω καὶ ἔδω
ταὶ ἐν πετεινῷ. ἀλλὰ ταῦτα ἀποκρίσθαι σοὶ ἔπεται
ἐν τῷ διδασκαλίῳ πρὸς τοὺς συνήθεις ὁμιλητάς, ὡς
ἡμεῖς δυσμαθέστεροι ἴσως καὶ ἀφηλεκίστεροι ἤδη τῆς
ὑψηλότερας σοφίας.

Ὅπως δὲ γίνεται εἰς ἀνὴρ εὐδαίμων καὶ ὅπως
σύμψασα οἰκία καὶ οἰοῖς χρωμένη πόλις ἐπιτηδεύουσι, b
ὁρᾷτο ἂν, διὰ τί οὐ δημοσίᾳ κηρύττει καὶ, εἰ οἶον
τε, ἀναβάσας ἐπὶ σκοπιᾶν ὑψηλὴν; ὅπου γὰρ ἂν λέγηται
οἱ πολλοὶ ἡμῶν ἀκροάσονται, ἦττον μὲν ὑβρίζεται ἢ
Θρασύμαχος, ἦττον δὲ αὐθάδεις ἢ Πῦλος, ἦττον δὲ
ἀναίσχυτοι ἢ Καλλικλῆς, τυχὸν δὲ καὶ ἦττον μὲν
15 ῥαδιουργοὶ ἢ Ἀλκιβιάδης, ἦττον δὲ καὶ βλαιοὶ ἢ Κρι-
τίας. ἀμαθὴς δὲ οὐδαὶς οὕτως ἐν τῷ δήμῳ τῷ ἡμετέρῳ
οἶον τὸ Μένανος ἀνδράποδον, ὃ καὶ διάγραμμα ἰσχυ-
ρήσας μόλις ἐπαίοντι τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου. καίτοι c
τὴν γενναίαν ῥητορικὴν οὐκ ἄλλον τοῦ Ἰνικαν μεταχει-
20 ρίζῃ ἢ τοῦ ἁγίου τοὺς πολλοὺς ἐφ' ὅτῳ ἂν σοὶ δοκῇ
κάλλιον εἶναι, καὶ ἀντίστροφον αὐτῆς τὴν διαλεκτικὴν
ὀνομάζεις, καὶ φῆς ἀμφοτέρων σεαυτῇ προσήκειν καὶ
ὄργανα εἶναι, τὸ μὲν ὥστε κατ' ἕνα χειροῦσθαι, τὸ δὲ
ὥστε ἀντίρροον δῆμον.

25 Καὶ προσπιλέγεις ἡμῖν τὴν αἰτίαν δι' ἣν σοὶ
ἀναγκαῖόν ἐστιν ἐπιμελεῖσθαι τῶν πιδανῶν λόγων, ὅτι
οἱ πολλοὶ τούτοις μὲν ἄγονται καὶ κηλοῦνται καὶ ἐπὶ d
χοῦσι τὰ ὦτα, τοὺς δὲ ἀληθεῖς οὐ παραδέχονται ἐπι-
πειῶς, μὴ προειργασμένοι τὰς διανοίας. καὶ ταῦτα
30 λέγουσα Κόρακος μὲν καὶ Τισίου καταγελάς καὶ Θεό-
δωρον σκώπτεις τὸν Βυζάντιον ὡς μικρὰ ἅπαντα καὶ
ὀλίγου ἄξια εἰς τὴν τέχνην πορισαμένους, αὐτὴ δὲ

305, 2 ποταμῶν] ποταμῶν Ἰασηνῶν. 6 ἡμεῖς τε H. de
om. A. δυσμαθέστεροι] ἀμαθέστεροι A. 12 ἀκροάσονται A.
ἀκροάονται H. 21 διδασκαλίῳ] διδάσκοντι A. 23 φῆς om. A.
ἀμφοτέρων A. ἀμφοτέρω H. καὶ ὄργανα A. καὶ om. H.
26 ἀναγκαῖόν ἐστιν A. ἐστιν om. H.

1. ἄνεσθαι διδάσκεις ὅπως ἔν τις πειθᾷ δημιουργῶν. καὶ
 329 αὐτὸ τι φανερώνον σοι ἐκπεπνῆται αὐτῇ ἢ ἡ περὶ
 γνώσεως θεωρία. τί οὖν παρασκευαζομένη τὰ ὅπλα
 κατατίθης ὡς ἀρεταί; τί δὲ τεχνάζεις ἃ περιφρονεῖς
 καὶ ἐποσιδεύοντα νομίζεις; οὐ γὰρ δὴ ὅμοια φαιεῖς ἂν
 πρὸς τοὺς ῥήτορας ὑπομένειν ὅποια πρὸς τοὺς κωδο-
 ριστάς καὶ τοὺς αὐλητάς οἱ λυροποιοὶ, οἳ τὰ μὲν ὄρ-
 γανὰ ἐκπορίζουσι, χρῆσθαι δὲ ἑτέροις ἐκτρέπουσι τὸ
 ὄργανον τοῖς χρωμένοις. καὶ ὑπερήτης ὁ μὲν χαλινω-
 ποδὲς τοῦ ἵππου, ὁ δὲ φαρμακοποιῶν τοῦ ἱατροῦ, ὁ δὲ
 δὲ γάνπητος τοῦ κυβερνήτου.

- b " Διὰ τί δὲ τοὺς μὲν περὶ τὰς ἔριδας διατρίβοντας
 δυσχεράνουνσα οὐ τέχνην ὑψηλὴν λόγων ἐριστικῶν, ἀλλ'
 ἑλλήχους, ῥητορικὴν δὲ ἀποδοκιμάζουσα, ὅμως ἐμπίλη
 τῶν ὑπὲρ αὐτῆς ξυγγραμμάτων τὰ ταμειῶ τῆς μετρη-
 35 σῆς; καὶ διδάσκεις μὲν ὡς ἐπωφελεῖ καὶ χρεώδη,
 οὐκ αὐτουργεῖς δὲ ὡς περιεργον καὶ ματαίαν. οὕτως
 γ' ἐκλελησμένη εἴ τοῦ φρονήματος οὐ πάλα ἐφρόνεις καὶ
 σεαυτὴν ἐν δίκῃ ἤξιους, οὐδὲ ἄλλω τῷ συγχωροῦσα
 μεταποιεῖσθαι τῆς τέχνης ἢ μόνοις τοῖς σοῖς διασώτεις.
 20 γ' καὶ τηλικαῦτα οὐ κατῴκεις οὐδὲ ἐδεδόικας μὴ τις σε
 μειράκιτύεσθαι ὑπολάβοι ἀμιλλωμένην πρὸς Ἀυσίαν καὶ
 Θουκυδίδην, καὶ τοὺς μὲν ἀποσκορακίζουσάν τε καὶ
 μόνον, οὐχὶ ἐπιρραπίζουσάν αὐτῷ Γουργίᾳ καὶ Ἀντι-
 φῶντι, Περικλέα δὲ ἔπαινουσαν μόνον καὶ Ἀσπασίαν.
 25 δ' ὡς ῥητορας τελεσιουργοὺς τε καὶ ὑψηλόνοους; ὅτι ἐκ τῆς
 1. Ἀναξαγόρου ἀδολεσχίας ταῦτα προσηλυτεύσαντο εἰς τὴν
 τέχνην.

"Ορα δὲ καὶ οἷα παισόμεθα καὶ ὡς χαλεπὰ ἡμᾶς
 d ἐργάζοι, εἰ τὴν μὲν ὠφέλιμον ῥητορικὴν ἐκοῦσα αὐτῇ 30

396, 5 νομίζεις Α. ἐπολαμβάνεις Η.

7 Addidi ε.

8 ἐκπορίζου Α. ἐκπορίζουσα Η. ἐκτρέφουσι Α. ἐκτρέφουσα Η.

13 ἐκλελησμένη] ἐκλελησμένης Α. 23 ἀποσκορακίζουσα —

ἐκπορίζουσα. — ἐκλεπόμενα Α. 26 ὑψηλόνοους Α. ὑψηλόνοους Η.

127 προσελύτταντο] προσελύτταντο Α. 29 ὅρα δὲ Α. ὅρα

γὰρ Η.

α. Ἐνθάδε διδάσκεις ὅπως ἂν τις παιδῶν δημιουργήσῃ. καὶ
 329 αὐτὴν τε φρονιμότερόν σοι ἐκπεπότηται αὐτὴ ἢ ἡ περὶ
 ῥήσεως θεωρία. τί οὖν παρασκευαζομένη τὰ ὅπλα
 κατατίθης ὡς ἀρχαία; τί δὲ τεχνάσεις ἃ περιφρονεῖς
 καὶ ἐπονεῖσθαι νομίζεις; οὐ γὰρ δὴ οὕτω φαίης ἂν
 πρὸς τοὺς ῥήτορας ὑπομένειν ὅποια πρὸς τοὺς κωδο-
 ριστὰς καὶ τοὺς αὐλητὰς οἱ λυροποιοὶ, οἳ τὰ μὲν ὄρ-
 γανὰ ἐμπορίζουσιν, χρῆσθαι δὲ ἑτέροις ἐκτρέφουσιν τὸ
 ὄργανον τοῖς χρωμένοις. καὶ ὑπερήτης ὁ μὲν χαλνο-
 ποὺς τοῦ ἱππῆος, ὁ δὲ φαρμακοπώλης τοῦ ἱατροῦ, ὁ δὲ
 δὲ πάντη γὰρ τοῦ κυβερνήτου.

- β. Διὰ τί δὲ τοὺς μὲν περὶ τὰς ἱριδας διατρίβοντας
 δυσχεραίνουσα οὐ τέχνην ὑψηλὴν λόγων ἐριστικῶν, ἀλλ'
 ἡλέγχους, ῥητορικὴν δὲ ἀποδοκιμάζουσα, ὅμως ἐμπίπλη
 τῶν ὑπὲρ αὐτῆς ἐγγραμμάτων τὰ ταμειῖα τῆς μνημο- 15
 σύνης; καὶ διδάσκεις μὲν ὡς ἐπωφελεῖ καὶ χρεώδη,
 οὐκ αὐτουργεῖς δὲ ὡς περιέργον καὶ ματαίαν. οὕτως
 γ. ἐκλελησμένη εἰ τοῦ φρονήματος οὐ πάσαι ἐφρόνεις καὶ
 σισαυτὴν ἐν δίκῃ ἡξίους, οὐδὲ ἄλλω τῷ συγχωροῦσα
 μεταποιεῖσθαι τῆς τέχνης ἢ μόνοις τοῖς σοῖς θιασώταις. 20
 δ. καὶ τῆνικαῦτα οὐ κατώκνεις οὐδὲ ἐδεδοίκεας μὴ τις σε
 μείρακιεύεσθαι ὑπολάβοι ἀμιλλωμένην πρὸς Ἀυσίαν καὶ
 Θουκυδίδην, καὶ τότε μὲν ἀποσοχαρίζουσάν τε καὶ
 μόνον οὐχὶ ἐπιρραπίζουσάν αὐτῷ Γοργίᾳ καὶ Ἀντι-
 φῶντι. Περικλῆα δὲ ἔπαινουσαν μόνον καὶ Ἀσπασίαν 25
 ὡς ῥήτορας τελεσιουργοὺς τε καὶ ὑψηλόνοους; ὅτι ἐκ τῆς
 ε. Ἀναξαγόρου ἀδολεσχίας ταῦτα προσεικλύσαντο εἰς τὴν
 τέχνην.

Ὅρα δὲ καὶ οἷα παισόμεθα καὶ ὡς χαλπαῖ ἡμᾶς
 d ἐργάζομαι, εἰ τὴν μὲν ὠφέλιμον ῥητορικὴν ἐκοῦσα αὐτὴ 30

396, 5 νομίζεις A. ἐπολαμβάνεις H.

7 Addidi α.

• 8 ἐκπορίζου A. ἐκπορίζου H. ἐκτρέφουσιν A. ἐκτρέφουσιν H.

15 ἐκλελησμένη] ἐκλελεσμένη A. 23 ἀποσοχαρίζουσα —

ἐκπορίζουσα. — ἐπαινοῦσα A. 26 ὠφελόνους A. ὠφελόνους H.

27 προσεικλύσαντο] προσεικλύσαντο A. 29 ὅρα δὲ A. Ὅρα

γὰρ H.

ἀποκρίνῃ, προσήρ δὲ ἡμᾶς τῷ ἐντάρῳ τῆς πολιτείας
 τετραχίρ τῷ εἰδῶρ τοῦ μορίου τῆς πολιτείας, ὃ ἐνὶ
 στρεφον ἐνερμάτῃς ἐρροπαίῃς. εἴτα τῶν μὲν ἰσχυρὰ
 χούτων ἐπὶ τοῦ ἀήματος ὑπὲρ Κίρωνος ἢ Νικίου ἢ
 5 Μιλτιάδου, καὶ μνηρεζόντων ἐν τοῖς προλόγοις ἡρώς
 ἐκείνους καὶ χαλιδόνων καὶ ἡρόδων, σκοπεῖς ἀντιβ-
 830 α
 μετοι ἀκροασόμενοι, λόγους δὲ πάντοτε ἐγκαταλείπει
 δυναμίτου πρὸς ἀρετὴν ἐνδεκνόμενα ἀπολαύσεσσι, ἀλλ'
 ἀρετῇς ἐνέμεσθαι ἡμῶν τὴν φιληκοσίαν καὶ προσέχων
 10 τοῖς κατακλιθεῖσιν λόγοις καὶ γηγεύουσιν, ὥσπερ καὶ
 σωρῆνες, καὶ οὐκ ἀντιθέσεις ἀντοῖς παρὰ τοῦτον τὸν
 ὀρθιον νόμον, οὐδ' ἐξημεῖς ἐμβολήσας καὶ ὑποτρέφεις
 καταθουπολούμενους ὑπὸ τῶν εἰδῶν καὶ τῆς ἀκάρπου
 πιδανουργίας, οὐδὲ ἀποκλῶσας τὸ λεγόμενον, καὶ ἀπα-
 15 κτεῖς πῶτερ τὴν ἀλμυρὰν ἀρετῇ, ἢ ἄλλ' Ὀμήρου μὲν 83
 ὑφορᾷ καὶ θυσιᾷ τὴν γοητείαν, ὥς ἀλλοκότους ἐμ-
 ποιῶσαν θόξας περὶ θεῶν, ἀπὲρ δὲ αὐτὸν ἀντιπῶντας
 ἀλλήλων ἡρώων τοῖς θάπτροις, οὐδὲ μὴδ' ἐξερῆστας
 εἶον ἐκείνους περὶ τοῦ Ἑρμῆος δίδωσκ, Ὀδυσσεύ, ὥς
 20 διαφραγῇ τῆς Κίρκης τὴν μαγικαίαν, καὶ τοὺς χαρῆντας
 γε ἀκούομεν ὑπεκρίνεσθαι Κερκυάδην πρὸς τὸ μισθ-
 κίων πρὸς ἑρμένειον, ἢ καὶ σοφῶς παιδιστῶν ἐρασιθήσεται,
 οἳ δαυὰ μὲν τῶν παίδων ὑμῶν σὶ καλοῖσι, καὶ μόνος περὶ
 ἡμῶν σκόνδαζουσιν καὶ ἀπύνησι, τῆς ἀντιπῶντος δὲ ἀρ-
 25 ποι καὶ τὰ εἰρηρῆσται πάθος, ἢ τῶν μὲν Ἀρσενίδου ἢ
 ἐκόντων ἀκροασόμενα, τῶν δὲ Ἑλλάνωνος αὐτοῖς πάντες
 ἄλλ' ἐκείνους τάχιστα, οὐδ' ἔρληρας ἐταίρους
 30 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000

397, 2 τεμαχίρ] τεμαχίρ Α. τεμαχίρ Η. μόριον] μόρον Α.

5, προλόγους ἡρώς ἐκείνους] προλόγους ἡρώς ἐκείνους Α. 2

6 ἀντιπῶντος Α. ἀντιπῶντος Η. 11, 12 εὐδεκνόμενα] οὐδεκνόμενα Λ. 3

becking ad. Phrynich. p. 458. 11, 12 ἀφίης] ἀφίης Α. 11, 12

10 κατακλιθεῖς] κατὰ μνηλοῦς Α. 12, 13 ὁρῶν Α. ὁρῶν Η.

ἀπρῶτος Α. ἀπρῶτος Η. 14, 15 ἀπρῶτος Α. ἀπρῶτος Η.

16, 17 ἀπρῶτος Α. ἀπρῶτος Η. 19, 20 Ὀδυσσεύς Α. Ὀδυσσεύς Η.

21, 22 ἀπρῶτος Α. ἀπρῶτος Η. 23, 24 ἀπρῶτος Α. ἀπρῶτος Η.

25, 26 ἀπρῶτος Α. ἀπρῶτος Η. 27, 28 ἀπρῶτος Α. ἀπρῶτος Η.

29, 30 ἀπρῶτος Α. ἀπρῶτος Η. 31, 32 ἀπρῶτος Α. ἀπρῶτος Η.

33, 34 ἀπρῶτος Α. ἀπρῶτος Η. 35, 36 ἀπρῶτος Α. ἀπρῶτος Η.

37, 38 ἀπρῶτος Α. ἀπρῶτος Η. 39, 40 ἀπρῶτος Α. ἀπρῶτος Η.

41, 42 ἀπρῶτος Α. ἀπρῶτος Η. 43, 44 ἀπρῶτος Α. ἀπρῶτος Η.

πῶς τοι αὐτὰ σοὶ κείναι, φησὶ Σικερότης, ὅτι ἂν
 ἄρ' εἰς σοφίαν δάνας ἀνέμελλε. μηδὲ ἀλαβῶν τοὺς
 ἀνέμελλοντας καὶ κημερδαίνοντας· πολλὰ γὰρ τοὶ πλείους
 ἡμῶς εἰ χάρις ἀλάμναι καὶ ἀνησώμενοι· ἄρ' ἂν ἐν
 λόγῳ, οὐ δὲ τοιούτοις μὲν μὴ προσέχειν, μμεῖσθαι
 d δὲ τὸν Ἀπόλλωνα τὸν Πύθειον. αὐτὸς οὐκ ἴσους χάρις
 ; (ὁ αὐτὸς ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ δῆμοις ἀνθρώπων ἐν μίᾳ
 τῇ γῇ ἐπὶ τοῦ ὀρεοῦς καθήμενος ἐξηγεῖται, οὐδὲ
 φιλοσοφεῖ ἀπαιρὼν τοὺς χρησμούς, οὐκ ἀνέμελλεται
 μὲν ἐν τῇ ἐκλογῇ τῇ Ἀθηναίων οὐ μόνον. Θέμι-
 10 σποκλή, ἀλλὰ καὶ Ἰσέμβολος ὁ ἀνθρωποποιὸς καὶ Διοκλῆς
 ὁ ἀνποδότης καὶ Μελιτιδης ὁ ἀνέμελλος.

Καὶ εἰ σοὶ λέγωμεν τὸν Ἀπόλλωνα· ὅπως τούτων
 τῶν ἡλίων τὸν πρέγονον τοῦ Ἀπόλλωνος, ὡς ἔστι τὰ
 331 ἀγαθὸν ἀνάλογον αὐτῷ; ἢ οὐ δεξιὰ σοὶ ὁ θεὸς αὐτὸς 15
 (ὁ ἀμελλὲς ἄρ' ἐκείνης ἡμέρας ἐπιδείκνυσθαι τὴν σο-
 φίαν; οὐκ εἰς τὴν πύθιν ἀλλέγον, οὐδ' εἰς τὴν
 πυθίαν παρὼν Ἀθήκων, ὡς περὶ ὁ Κορῖνος, ἀλλ' εἰς
 τὸ μέγα θέατρον τοῦτο καὶ ἀτεχνῶς Ὀλύμπιον, ἐν ᾧ
 συγκλητῶν καὶ ἀγείρων πάντας ἀνδρώπλους διδάσκει τι 20
 καὶ ἐξηγεῖται πηλίκαι μὲν δόσι σπείρειν, πηλίκαι δὲ φυ-
 τεῖν, πηλίκαι δὲ ἀμῶν, πηλίκαι δὲ τῶν βοτάνων ἐπι-
 μελεῖσθαι, καὶ ὅτι πλεῖσθαι ἔγκαιρον καὶ ὅτι κρη-
 μαντῆν ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ κηδεῖν. λέγει δὲ καὶ ἐν
 25 μικρότεροις ὅσα σκαδόν τι οἱ φιλόσοφοι γράφουσιν ἐν
 τοῖς παικτέσι καὶ ἐν ποιήσεσι. ταῦτα ἀπαντὰ ἐκ τοῦ
 οὐρανοῦ ἀνωθεν τρανότερον το καὶ ἀριθμότερον ἐξη-
 γεῖται, καὶ ὅπως βασιλείαν καὶ ἀγορὰν καὶ ὅπως οἰ-
 καδε ἐπανιτίον, καὶ πηλίκαι ἀμεινον ἐρηγορέναι καὶ

398, 1 σοὶ κείναι φησὶ Σικερότης Α. ἐκμελλεται σοὶ Σικε-
 ρὴς Η. 3 πολλὰ] πολλοὶ Α. Fortasse πολλῇ 6 ἐνέ-
 τοις Α. τοῦτοις Η. 11 καὶ Διοκλῆς ὁ ἀνποδότης οὐκ Α.
 12 Μελιτιδης] Vulgo Μελιτιδης. 14 ὅτι ἔστι τὸ αὐτὸς] ὅτι
 ἐστὶ τὸ αὐτὸ Α. ὅτι τὸ αὐτὸς Η. 21 πηλίκαι μὲν Α. δακρί-
 μῶν Η. δόσι] δόσι Α. πηλίκαι (δακρίμα Η.) δὲ φυτεῖν
 οὐκ Α. 22 πηλίκαι δὲ Α. δακρίμα δὲ Α. Η. 23 ἐγκαι-
 ρον Α. εὐκαιρον Η. 27 τρανότερον] Vulgo τρανότερον.

πηνίκα ὕπνῳ ἐπιτρεπτόν· οἱ δὲ ἄνθρωποι μεθ' ἡδο-
νῆς ὑπακούουσιν ἐπιδεικνυμένου ταύτην αὐτοῖς τὴν
σοφίαν καὶ θαυμάζουσι τὰ διδάγματα, οὐ τῷ λόγῳ,
ἀλλὰ τῷ ἔργῳ. πείθονται γὰρ καὶ ὑπουργοῦσιν ὃ τι
5 αὐτῷ σημῆναι καὶ παραγγεῖλαι, οὐδὲν δὲ κωλύει τοὺς πολ-
λοὺς πείθεσθαι ἐνθάδε φανέντι καὶ ἐξαριστῆσθαι καὶ
ἐπαγὼν εἶναι, ~~Σαρδανάπαλλον~~ δὲ καὶ ~~Εμινδαρέην~~
καθεύδειν καὶ ἐν μέσῳ ὄντος τοῦ θιγαῖ τῇ ἐπιδείξει
ᾧσι περ, οἶμαι, καὶ ἐπὶ τῶν σοφιστῶν οἱ μὲν προσέχου-
σιν, οἱ δὲ οὐ.

399, 7 ~~Σαρδανάπαλλον~~] Vulgo ~~Σαρδανάπαλλον~~.

XXVII.

α ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗΛΕΝ ΤΟΙΣ ΤΟΠΟΙΣ ΑΛΛΑ
ΤΟΙΣ ΑΝΔΡΑΣΙ ΠΡΟΣΕΧΕΙΝ.

Τί ποτε ἄρα τὰς μὲν ἄλλας τέχνας οἱ ἄνθρωποι οὐχ
ὅπως ἐν πόλει διδάσκονται σεμνῇ καὶ ἐνδοξῇ φροντισί-
σιν, ἀλλ' ὅπως ὑπὸ τοῦ κάλλιστα ἐκάστην ἐπισταμένου,
οἷον χαλκεύειν παρὰ τοῦ χαλκεύειν εἰδότος, αὐλεῖν τι
αὐ καὶ καθαρίζειν παρὰ τῶν ταῦτα εὖ δυναμένων, καὶ
332 αὐτοῦ ποτὲ ὥσι γῆς καὶ θαλάττης· ἐπὶ δὲ τῆς κα-
λουμένης παιδείας οὐ τὸ ἴσον ἀποδιδόασιν, οὐδὲ παρ'
οὔτου μάθοιεν, ἀλλ' ὅπου, ζητοῦσι καὶ ὑπὲρ μὲν τῶν 10
λόγων αὐτῶν οὐδὲ εἰς λόγος αὐτοῖς· εἰ δὲ ἡ πόλις
ἀρχαία καὶ παλαιῶν γέμουσα μυθολογημάτων, τοῦτο
ἐξετάζουσι τε καὶ μεταποιοῦνται. καίτοι καθ' ἅπαν οὐδὲν
κωλύει τὰ αὐτὰ ἐργάζεσθαι ὑποδήματα ἐν τε ἀδόξῳ
πόλει καὶ ἐν σεμνοτέρῃ καὶ τὰ αὐτὰ γράμματα γρά- 15
φειν, οὕτως οὐδὲ τοὺς αὐτοὺς λόγους ἐκμελεῖται. νῦν
δὲ τεκταίνεσθαι μὲν καὶ οἰκοδομεῖν καὶ ὑφαίνειν ἅπαν-
β ταχοῦ παραπλησίως ἐπιχειροῦσι, τοῖς λόγοις δὲ ἐν τι
χωρίον ἐξελόντες ἢ μίαν πόλιν τοὺς ἀλλαχοῦ τι λέγον-
τας διαβάλλουσιν, ὥσπερ τοὺς ἐξορχουμένους τὰ μυ- 20
στήρια ταῖν θεαῖν. ὁρῶ δὲ ἔγωγε νεῶς μὲν τῷ Ἑρμῇ
κατὰ πᾶσαν ὁμοίους χώραν τε καὶ πόλιν δειμαμένους,

400, 4 διδάσκονται A. διδάσκοντο H. 6 αὐλεῖν τι A.
αὐλεῖν γε H. 8 ὅπου Boissonadius ad Euripidem vol. IV.
p. 306. Vulgo ὅπου. 9 τὸ ἴσον] τοιοῦτον A. 10 ὑπὲρ A.
παρὶ H. 11 οὐδὲ εἰς A. οὐδεὶς H. 12 ἀρχαία A. ἀρχαίων H.
τοῦτο A. τούτους H. 21 ταῖν θεαῖν A. τῶν θεῶν H.
22 δειμαμένους A. αὐτοὺς δειμαμένους H.

τὰ διδασκαλίῃ δὲ τῶν λόγων οὐκ ἀξιούντας ὑπολαμβάνειν Ἑρμοῦ καὶ ἀληθεστέρου. ἀλλ' εἰ μὲν χρυσοῦν ἢ ἀργυροῦν ἢ ἐλέφαντος τῷ θεῷ τις ἐνταῦθα δημιουργήσκειν ἀγαλμα, προσκυνοῦσι τε αὐτὸ καὶ σέβοντα
 οὐδὲν ἦσαν, τὰ δὲ ἐκ τῶν λόγων ἀγάλματα τῆς ἐνταῦ-
 θαν τέχνης ὑπερορῶσι τε καὶ ἀτιμάζουσι.

Ταῦτα δὲ ἐπηλόθῃ μοι πρὸς ὑμᾶς λέγειν οὐχ ὥς
 ἀδολεσχοῦντι μὰ Δία οὐδὲ ἐμῇ τι βουλευμένῳ λέγειν καὶ
 κατὰ πράγματος οὐδενός· οὐ γὰρ οὕτως εἰπὼ σοφὸς
 οὐδὲ εὖπορος ὥς· οἱ μακάριοι σοφισταί· ἀλλ' ὅτι καὶ
 τὰ ἐνθάδε τις μουσικὰ τραῦλα ποιεῖται καὶ ἀτιμᾷζει,
 ἄλλο μὲν ἴσως οὐδὲν οὔτε ἐγκαλῶν οὔτε ἔχων· βούλε-
 σθαι οὖν αὐτὸν μεταπείθωμεν, εἴ πῃ δυνάμεθα ἐξεν-
 ρᾶν, ὅτι μὴ δεοὶ δυσχεραίνειν αὐτὸν μηδὲ ἀνιᾶσθαι
 τοῦτο τὸ μέρος, εἴ τί γε τιμωτέρῳ αὐτῷ κατὰ τοῦν
 ὑπάρχῃ;

Εγὼ ποίην καὶ αὐτός, ὃ χρηστὴ νεανία, ἐν πολλῷ
 τοῦδε ἀφανιστέρῳ χωρίῳ τοῦς ῥητορικοῦς λόγους ἐνε-
 δρεμάμην, οὐδὲ ἐν ἡμέρῳ καὶ Ἑλληνι, ἀλλ' ἐν τῇ ἰσχυ-
 ρῇ τοῦ Πόντου πλησίον Φάσιδος, ὅπου καὶ τὴν Ἀργὴν
 σπυδαῖον ἐκ Θεσσαλίας ποιηταὶ τε ἰθαύμασαν καὶ
 οὐρανὸς ἀνηρεύεσθαι· ἐκεῖ δὲ πον καὶ ὁ Θερμῶδων 333 a
 καὶ τὰ Ἀμαζόνων ἔργα καὶ τὸ Θεμισκύριον. ἀλλ' ὅμως
 οὕτω βάρβαρον καὶ ἀνήμερον χωρίον ἀνδρὸς ἐνὸς σοφία
 καὶ ἀρετῇ Ἑλληνικῶν τε ἐποίησε καὶ ἀνάκτορον τῶν
 Μουσῶν, ὃς ἐν μέσῳ Κόλχων καὶ Ἀρμενίων καθιδρυ-
 μένος οὐ τοξεύειν οὐδὲ ἀκοντίζειν ἐδίδασκεν οὐδὲ ἀνα-
 βαίνειν ἵππον κατὰ τὴν προσοίκων βαρβάρων παιδείαν,

401, 4 αὐτὸ Α. αὐτῷ Η. τῶν — ἀγαλμάτων καὶ τῆς Η.

5 τὰ — ἀγάλματα τῆς Α. 6 ὑπερορῶσι τε Α. τε om. Η.

7 οὐκ ὥς] οὐκ οὕτως Α.

10 ὥς οἱ Α. ὁπερ οἱ Η.

12 ἴσως οὐδὲν οὔτε] ἴσως οὔτε Η.

13 ἐξιστασθῇ]

ἐξιστασθῆς Α. 14 μεταπείθωμεν] μεταπείθεσθαι Α.

18 τοῖον Α. τοῖ Η. 22 ποιηταὶ τε] τε om. Α.

25 καὶ

ἀνήμερον χωρίον Α. χωρίον καὶ ἀνήμερον Η.

29 κατὰ om. Α.

ἀλλὰ ἑτορικὴν ἀπορίαν καὶ παρηγορίαν ἔλλοιπον ἐμ-
 κρίπειν. εἰ δὲ ἀληθὴ ταῦτα λέγω, δεῖλον εὐθεὺς εἰ τι
 λέγω. κακῶτε ἀσκήματα οὐ κατ' οἰκίαν ὁρμήν τε καὶ
 κρίσιν, ἀλλὰ με ἐστειλαν ἐνὶ οὐκίᾳ μὲν εὐνοῖς ὥς ἂν
 πατήρ, οὕτω δὲ ὁρῶς δοκιμάζων, ὥς ἂν φιλοσόφος.
 ἢ κακίονου σὺ πάντως κατατροπήσεις, ὅτι τὴν θεολο-
 γίαν φιλοσοφίαν κηδέσθαι καὶ αὐτὸς συνηλίκτα, ἐμοῦ
 δὲ ἴσως καὶ πολὺ μᾶλλον, ἅτις αἰσθάναι καὶ ἀρ-
 ᾶσαι τελεφῶντος.
 Πότερ' ἂν ἰδωμεν ἐκ' αὐτῶ καὶ ἀνιόνμεθα. οὐκ μὲν ἡ
 τοι οὐδὲ σπείρος πᾶν ἀνύσκει κατανοῆσαι ἡμῶν τὸ πλε-
 ον, εἰ τὰ σώματα ἐκαστοῦ καὶ ἐδεόμεθα. τῆς παρὰ
 τοῦ θεοῦ βοήθειας, ὃ δὲ ἐνταῦθα παρὲν ἐν τῇ νύκτι
 καὶ τῇ ἀκροπόλει καὶ παρῆχεν ταυτὸν τοῖς κήρυκται,
 ὡς περὶ δῆποτε καὶ λέγεται, πότιστον ἦν ἀκαταῖτον εἰς
 Τροίαν βαλὼν καὶ διαπλεῖν εἰς Ἐπίδουρον κατὰ τὸ
 παλαιὸν κλέος, ἢ δύο βήματα κινηθέντας ἀπὸ ἀλλήλων
 καὶ κοινήματα. εἰ δὲ εἰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ δεηθέντες
 ἐτίχομεν ὀλίγου πρότερον χρόνου, ἤνικα ἐν γειτόνων
 τῶν μαντικῇ ἐπεδύκοντο; ἄρα ἂν ἡμῶν ἄξιμον ἐράνῃ
 τὸ Παφλαγόων ὄνομα πρὸς τὸ Δελφῶν παρβαλλόναι
 καὶ ἀνάξιον τῆς θεωρίας τῆς ἡμετέρας; καὶ οὐκ, ὡς
 ἔοικεν, ἐπὶ Κασταλίαν σπειρῶν καὶ τὰ αἰματὰ ὀνόματα
 καὶ πᾶν καὶ Πυθῶδε ἐπέμψαν, καὶ τῆς παλαιότητος
 ἀπολαύειν τοῦ Παρνασσῶ, καὶ τὴν προφητείαν ὁρᾶν τῶν
 συμπαῶν, ἡνίκου δὲ τὸν Ἀπόλλων κατελμακάνων, αὐτὸς
 μαντικῆς ἐδεόμεθα, καὶ ἀγαγεῖται πρὸς αὐτόν, ἅτις πᾶ
 μέσα Παφλαγονίας τῶν μέσων τῆς Ἑλλάδος προσηύχοντες;
 334 α καὶ οἱ μὲν τῶν ἐδοκῆσαν εἶναι οὐ διὰ τὴν θάλαν καὶ
 τὸ χωρίον τιμῶντες, ἀλλὰ διὰ τὸ χωρίον καὶ τὸν θεόν
 ἀτιμάζοντες. ἐγὼ δὲ καὶ Μίλητον μὲν ἄγαμαι καὶ Κόλο-

402, 1 Ἑλλήνων om. A.

6 θεολογίαν A. θεολογίαν

μνήν H.

10 μέντοι οὐδὲ A.

μὲν γάρτοι οὐκ H.

12 ἐδεόμεθα A. ἰδομεν H.

13 καὶ A. καὶ H.

18 τοῦ

πατρὸς] ἢ τοῦ ἀπολλωνος gl. A.

19 ὀλίγου] ὀλίγον A.

ἐν γειτόνων A. ἐν γειτόνων H.

22 ἡμετέρας] ἡμετέρας H.

28 προσηύχοντες] προσηύχοντες A.

31 μίλητον μὲν A. μὲν om. H.

φείνηται τῆς παιδείας ἐνδαιετάσας τοῦ Ἀπόλλωνος, αἱ δὲ
 πλησίον που γῆν ἰδρυθείς ὁ θεὸς φαίνοι τὴν μαντι-
 κήν, εἰς ἑκείνην βαδιούμεσι τὴν πόλιν, καὶ ναὶ μὰ Δία
 τὴν κώμην καὶ τὸν ἀγρὸν καὶ τὸ ἄλσος καὶ τὸ δέν-
 δρον, εἴ γε δένδρον αὐτῷ προσφυλὲς γένοιτο, καθάπερ
 τῷ Διὶ τὴν δρυῖν τὴν ἐν Δωδωνῇ περ γενέσθαι λόγος.
 ἔφαθ' οὖν ὅτι καὶ τὸν ἥλιον οἱ προσκυνοῦντες, ὅντα ἂν ὁ
 φαίνηται τῷ οὐρανοῦ, ἐκείσε τὰς χεῖρας ἐκτείνουσι,
 καίτοι σφαιρότερον ἢ ἀνατολῇ τῶν ἄλλων τόπων καὶ
 πρότερον ὕμνῳ ἐκτείνῃ ἢ ἄλλαχόθεν δοῦναι.

Σὺ δὲ παιδείας εἶναι φάσκων καὶ λόγων ἐραστὴς
 οὐ παιδείαν ζητήσας καὶ λόγους, καὶ ὅπου ποτ' ἂν
 ἐφθίσκῃς, ἐταῦθα ἀγαπήσεις μένειν καὶ ἐμπέλασθαι
 τοῦ πόθου, κἄν Ἀθήνησι κἄν ἐν Πελοποννήσῳ κἄν ἐν
 Βοιωτίᾳ, καὶ γὰρ δὴ καὶ ἡ Βοιωτία χωρίον μὲν ἁμα-
 θίας εἶναι λέδοι, καὶ ὅν τινα, οἶμαι, Βοιωτίαν ἐκά-
 λουν, μὲ ἀπαιδευσίαν τὸ φύλον ἐπισκώπτοντες. ἀλλ' οἷ-
 ὄμῃς Πίνδαρος καὶ Κερῖνος καὶ Ἡσίοδος οὐκ ἐμολύν-
 θησαν τῇ σφί. Ἀνάχαρσιν δὲ τὸν Σκύθην πάντως
 ἀκούεις ὅτι καὶ σοφὸς ἦν καὶ Σκύθης. ἀνδρὶ μὲν γὰρ,
 οἶμαι, πολιτικῷ εἰ γενέσθαι πρῶτον, κατὰ τὸν ποιη-
 τὴν, πῆν πόλιν εὐδέκιμον· οἱ λόγοι δὲ οὐ δύνανται πα-
 τριδος ἐνδοξόν, ἀλλὰ ἰσάτιμοι, τυχὸν δὲ καὶ τιμωτέροι
 τῶν ἐν τοῖς μεγίσταις πόλεσιν εἰ κατ' ἰσημίαν φέροντες.
 καίτοι γὰρ στρατηγὸν ἐν Σαλαμῖνι τραφέντα προτιμᾷ
 Ὀμηρὸς τοῦ Μυκηναίου, πόν τε ἐκ Φθίας καὶ ταῦτα
 ἐν ὅροις παιδευθέντα πάντων Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων·
 καὶ ἐγὼ οὐκ ἐκείνου ἔπη, εἴτε ἐν Χίῳ αὐτῷ
 ἐποίησεν εἴτε ἐν Σμύρνῃ, τῶν Ἀθήνησι γενομένων
 πάντων προτιμᾷ τε καὶ πλείστον ἀναγινώσκων ἐθέ-

403, 2 ἰδρυθείς] Vulgo ἰδρυθείς. 11 εἶναι φάσκων Α.
 φάσκων μὲναι Η. 12 ὅπου codex Vales. apud Boisson. ad
 Euripidam vol. IV. p. 306. 13 ἐμπέλασθαι Α. ἐποικίμια-
 σθαι Η. 19 τῇ σφί Α. σφίς υἱός Η. πάντως Α. πάντων Η.
 25 καίτοι γὰρ Α. καίτοι καὶ Η. 26 τὸν τε Α. τὸν δὲ Η.
 27 πρῶτον Α. ἀπέρων Η. 28 οὐκ add. Α. αὐτῷ]
 ταῦτα Α.

λοιμή. ἐν ἐκείοις γάρ, ὅμαι, καὶ τοῦτο μαθήσομαι
ὡς οὐδὲν καλῆται καὶ ἐν Ἰθάκῃ διδασκόμενα πολύμητις
εἶναι καὶ ἐκ Πύλου γλύκον μέλιτος φθιγγεσθαι.

Σκόπει δὲ εἰ καὶ τοῦτο πρὸς τρόπον λέγω, εἰ
335 αὐτὸν φιλοῦντά τι γνησίως τε καὶ ἁδύως, δεῖ φαίνε-
σθαι οὐ πῇ μὲν φιλοῦντα αὐτὸ, πῇ δὲ μὴ, ἀλλὰ παν-
ταχοῦ στέργοντα, οἷον τὸν φιλόχρυσον ὁρῶμεν οὐ τὸ
μὲν Ἀθήνῃσι χρυσοῖον τιμῶντα, τὸ δὲ ἐν Μεγάροις ἀπο-
μάζοντα, οὐδὲ τὸ μὲν ἐν Κορίνθῳ πρὸ πολλοῦ ποιού-
μενον, τὸ δὲ ἐκ Σικυῶνος ἐπιπροσθύντα, ἅλλα κἄν ἐν
τοῦ Πάκτωλός διδῶς αὐτῷ καὶ τοῦ ψήγματος, ὃ ρεύ-
σαι τὸν Πάκτωλόν ἐπὶ Κροίσῳ φησὶ, κἄν τῶν Θηραίων
μετὰλλον, ἃ κάλας διορύττεται, μετὰ τῆς ἰσῆς ἡδονῆς
b τε καὶ σπουδῆς λήψεται. τί δὲ τὸν Φίλιππον οὐκ αἰ-
σθάνη. ὅτι πάντα ἔπλεον ὁμοίως τὸν ἀπανταχόθεν
ἀσπαύεται; καὶ ὅταν ἰδῇ ἀπρασσόμενον ἵππον ἐν ἀγο-
ρᾷ, τοῦτο ὁρᾷ καὶ πρῶτον καὶ μέλιστα, εἰ μάλας τε
καὶ καλὸς καὶ θᾶ ταχὺ καὶ ἀπὸ πλοῦστον, εἰ δὲ Θετ-
ταλὸς ἢ Σικελὸς ἢ Καππαδόκης, ἐν δευτέρῳ κενύεται,
ὅταν τὴν ἀρετὴν αὐτῷ ἐπαρχουσαν καταμάθῃ. ὅστις
δὲ ἀγαπᾷ κύνας, τοῦτω προσφιλές μὲν κῆρυκα καὶ Κέλ-
ται καὶ Λάκαιναι σκύλακες, δάκνει δὲ αὐτὸν καὶ τὸ
c Καστορίδων φύλον καὶ τὸ Ἀρκαδικόν αὐτῷ καὶ τὸ
Κρητικόν, αἷς φόνις τῶν θηρίων ἐλέγχειν τὰς εἰνάς
κατὰ τὴν ὁδὸν ἐπισπορέναις, οὐ παρόφεται δὲ οὐδὲ
πὰς εἶκει σκυλακευθείας, εἰ μὴτε πᾶλλους ἐκείνων μῆτε
d ὠκύτετος λείποντα. ἄρα γ' οὖν καὶ τὸν φιλόλογον
λόγων φήσαμεν ἐπιθυμητὴν εἶναι, οὐ τῶν ἐνθένδε ἢ
πάν ἐνθένδε, ἀλλὰ πάντων ἀπλῶς, τὸν δὲ ἔχοντα μὲν
ταῖς λόγοις, δυσχεραίνοντα δὲ αὐτοῖς διὰ τὴν πόλιν,
e οὐ φήσομεν φιλομαθῇ οὐδὲ φιλόλογον εἶναι, ἀλλὰ φι-

404. 4. πρὸς τρόπον] ἢ ἐνταχυσμένως gl. A.

10 διπρ-

οφάντα] ῥὺ πρὸ πολλοῦ A. 13 διορύττεται A. διορύττετο H.

ἡδονῆς τε A. καὶ om. H.

15 πάντα ἔπλεον ὁμοίως τὸν A.

ἀπανταχὸν ἵππον ὁμοίως καὶ H.

19 σικελὸς ἢ καππαδόκης A.

Καππαδόκης ἢ Σικελὸς H.

22 δάκνει] ἀντὶ φάγει gl. A.

27 ἄρα γ' οὖν] ἄρα γ' οὖν A. ἄρα οὖν H.

λατρίων ἢ φιλαργύων ἢ τινὸς ἄλλης πόλεως ἐρα- d
στην, ἀλλ' οὐ παιδείας ἧς προσποιείται;

Καίτοι Μῆδος μὲν ἵππος γαυρότερος τοῦ Σαυρο-
ράτου, καὶ ἑτερόν μὲν κάλλος Καστορίδων κυνῶν, ἔτε-
5 ρον δὲ Ἀλωπεκίδων, καὶ διακρινεῖ σοι καθ' ἕκαστον
γένος τὴν εὐμορφίαν ὁ πάντα σοφὸς Ξενοφῶν, λόγων
δὲ ἐγὼ οὐκ οἶδα κατὰ φύλα καὶ κατὰ γένη τινὰς δια-
κρίσεις, ὥσπερ καὶ τὰ μέλη τινὲς διακρίνουσιν εἰς 336 a
Ἀφρία καὶ Φρύγια καὶ Ἰάσια. κατ' ἄνδρας μὲν γὰρ
10 ἰδὼς τινὰς, καὶ τύπους ἐπίσταμαι λόγων, εἶον Πλα-
τωνικὴν ἀρμονίαν καὶ Δημοσθένειον τόνον καὶ ἄλλου
τοῦ ἄλλο τι ἀγαθόν, τούτους δὲ ἔξεστι τοὺς τύπους
ἐκπονεῖν καὶ συμπεριφέρεσθαι πανταχῇ καὶ ὁδοιποροῦντι
καὶ πλέοντι, καὶ μῆτε ναῦν μῆτε ὑποζώγιον ἔχης· τοὺς
15 δὲ ἢ ψυχῇ κομικται καὶ ἐπιμελήσεται ἐὰν θέλῃς, καὶ
οὐ θέος μήποτε αὐτὴν βαρύνωσι καθάπερ φορτίον. ἢ
οὐκ ἀποκίεις Ὀμήρου πτερόεντας ὀνομάζοντος τοὺς λό- b
γους; καὶ δὴ τὰ πλείω πτερὰ μᾶλλον αὐτὴν κουφιῖται
καὶ ὑψηλοτέραν ποιήσει. ἀλλὰ σε μὴδὲ τὰ πτερὰ τῶν
20 λόγων εἰκῇ παραλθέτω, ἀλλ' ἐκεῖνό μοι ἐνθυμήθητε,
ὡς εἰ καθ' ἕνα τόπον ἔχρῃν ἰδρύνεσθαι τοὺς λόγους,
οὐκ ἂν αὐτοῖς τὰ πτερὰ ἔδωκεν ὁ Θεός. τί γὰρ ἂν
καὶ ἰδέοντο μὲλλοντίς γε ὥσπερ τὰ φυτὰ ἐρριζώσθαι;
οὕτω δὲ ἢ πτεροῦ φύσις μουσικῇ συγγενὴς ὥστε καὶ
25 τῶν ἄλλων ζῴων ὅσα μὲν ἄπτερα, καὶ ἄμουςα πάντα,
ὅσα δὲ μουσικά, καὶ πτηνὰ, ἢ ἀηδῶν, ὁ κύκνος, ὁ c.
τέτιξ. καὶ μὴ με ἄλλως νομίσης ὠραΐζεσθαι τῷ κύκνῳ
καὶ τῇ ἀηδόνι, καθάπερ οὐ κομποὶ σοφιστὰι οἱ κομ-
μοῦντες τοὺς λόγους οἷον φυκίῳ κέχρηται τούτοις τοῖς
30 ὀρνίθις, ἀλλ' ἐκεῖνό σοι ἐκ τούτων ἐνδείκνυμι, μὴ στα-
ρεόν τι μὴδὲ ἀκίνητον πράγμα μουσικὴν μὴδὲ ἐφ' ἐνός

405, 12 ἔξεστι A. ἔξεστί σοι H.

15 θάλλῃς A. ἰθάλλῃς H.

21 ἰδρύνεσθαι A. ἰδρύσασθαι H.

22 ἰδωκεν] Vulgo δέδωκεν.

28 καθάπερ A. καὶ καθάπερ H.

τωνμαι H.

30 ἐνδείκνυμι A. ἐνδεί-

ἰσχύειν τόπον, ὥστερ' εἰς ὕδατα θεῶν σημαντικά καὶ τὰ πνεύματα.

Εἰ δὲ ὅθεν πρῶτον ἐφάνησαν λόγοι, μόνην ἐκί-
 d νην πρόπειν τὴν πόλιν εἰς παιδείαν ὑπολαμβάνεις, ἀλλ'
 οὐδ' ὅθεν οἶκος ἐφάνη τὸ πρῶτον οὐδ' ὅθεν οἶκος, 5
 ἀκίσει μόνον πυροὶ καὶ ἄμπελοι φύονται, ἀλλ' ὅψι
 τοὺς σιταγωγούντας, ὅτι ἐκ' Αἰγυπτου πλείους καὶ
 Θράκην καὶ Βόσπορον καὶ Χερσόνησον. γνοίης δ' αὖ
 καὶ αὐτοὺς Ἀθηναίους παρ' ἄλλων τὸν οἶτον ἐπαγομέ-
 νους, παρ' ὧν ὁ Τριπτόλεμος ἦν καὶ τὸ ἄρμα τῶν 11
 337 α δρακόντων ἀνίστατο. καίτοι καὶ ἱππων ἕρμα ἔπ'
 Ἐρεχθέως πρῶτον ζευχθῆναι λέγεται, ἀλλὰ νῦν ἐν ἀπά-
 σαις σχεδὸν ταῖς πόλεσιν ἤντοχοῦσιν Ἴλλυριοί. πόσαι δὲ
 Αἰγύπτιοι, πόσαι δὲ Θράκες; καὶ ὅπλισιν δὲ λόγος ἐν τῇ
 Ἀττικῇ πρῶτον φανῆναι, καὶ τί γὰρ οὐ πρῶτον, ὅποτι 15
 καὶ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον; ὦρα τοίνυν σοι καὶ ἀνδράπων
 τοὺς ἀλλαχόθεν ὑπερορᾶν τε καὶ ἀτιμάζειν. ἀλλ' οὐδὲν ἴσως
 κωλύει τὰ παρ' ἐτέροις ἀρχὴν λαβόντα πλείονος ἐπονδῆς
 παρ' ἄλλοις τυγχάνειν, ἐπεὶ καὶ κωμῳδία τὸ παλαιὸν
 b ἤρξατο μὲν ἐκ Σκελλίας· ἐκείθεν γὰρ ἦσθη Ἐπίχαρμος 21
 τε καὶ Φόρμος· κάλλιον δὲ Ἀθηναῖς συνηξήθη. καὶ
 τραγωδίας εὐρεταί μὲν Σικυωνιοί, τελειουργοὶ δὲ Ἀτ-
 τικοὶ ποιηταί. σὺ δὲ τὸν μὲν Δία τὸν Φειδίον τὸν
 Ὀλύμπιον θεασάμενος οὐ δέησθ' τῆς Ἀττικῆς πρὸς τὸ
 Φειδίαν θαυμάσαι. τὰ δὲ Πλάτωνος ἐνταῦθα ἔχον 25
 δημιουργήματα οὐκ ἀγαθέησθ' τὸν δημιουργὸν τῶν
 ἀγαλμάτων, εἰ μὴ τὴν πατρίδα αὐτοῦ καὶ τὴν οἰκίαν
 καταμάθοις; ἔπειτα καὶ ἐν Χίῳ σοι παιδευτέον ἂν εἴη
 c δι' Ὀμηρον καὶ δι' Ἡσίοδον ἐν Ἀσκλη καὶ διὰ Πύδα-
 ρον ἐν Βοιωτίᾳ. πῶς δὲ Στάγειραν ἀτιμάσεις, τὸν 31

406, 1 ὥστερ' εἰς — πνεύματα in margine habet A.

σημαντικά] δὴ σημαντικά Lobeckius ad Sophoclis Aiac. p. 283.

4 ὑπολαμβάνεις A. ὑπολαμβάνειν δὲ H.

6 ὅψι A. ὅψι H.

12 Ἐρεχθέως] Ἐρεχθέντιον Harduinus.

14 ἕρμα A.

ἐκλήθην H.

16 σοι A. σε H.

21 Φόρμος Πετρίσις.

μύθοις A. Ἀμύθοις H.

24 Ὀλύμπιον A. Ὀλυμπίον H.

27 μὴ τὴν A. μὴ καὶ τὴν H.

28 καταμάθοις A. καταμάθῃς H.

Σταγυρίτην γενέσθαι, πῶς δὲ τὴν Κύπρον, ὅθεν ἦν Ζήνων ὁ Κιτιεύς;

Εἰ δὲ τοσαῦτα ἀγαθὰ λέγων οὐδὲν περαινῶ, ἀλλὰ
 εἰ δομῶς ἔρω, ἔχει ξενικῶν διηγήματων, οὐκ εἰς ἑλ-
 5 ληνάς σοι μόνον πλευστίον, ἀλλὰ καὶ εἰς Αἴγυπτον καὶ
 εἰς Αἰθιοπίαν καὶ εἰς Ἰνδοὺς, ἵνα ἡμῖν ἐκείθεν ἐπα-
 νελθὼν μὴ ἐμικρὰ καὶ πολυθρόλητα λέγῃς, ἀλλ' ὅπου
 δρακόντων καὶ ἰλεφάντων. ἔσται δὲ σοι καὶ μύμηξ ὁ
 Ἰνδὸς, μέγας καὶ ἕρως καὶ διήγημα. οἱ Βραχμῆνες μὲν d
 10 γὰρ οὐ προσήσονται σοι ἄνω πρὸς ἱπποῦς, ἀλλὰ κατα-
 στραφουσι καὶ καταβροτησονται. εἰ δ' ὅτως διηγή-
 τοῦ Μουσῶν νόματος, καὶ μὴ σχηματίξῃ τὸν πότον, ἐκ
 τῆς παραρρεούσης ἄρσῃ, πρήνης, ἧς τὸ νῆμα αὐτῆς
 πότιμόν τε καὶ διανγίς, καὶ μὴ μοι τὴν Πειρήνην μηδὲ
 15 τὴν Ἀρέθραν ἐπιζήτει, καίτοι πάσαι γε ταῦτα καὶ
 ἐξ ἀρχῆς διατίτταται, καὶ θαμνὸς ἐκ θειῶν. ὅθεν τοὺς
 λόγους ἐν ἀνθρώποις, ἀλλ' οὐκ ἐν χωρίοις ἐπιζήτει. 338 a

Καὶ διὰ τοῦτο ἔρω σοι βραχὺν μὲν, ἀρχαῖον δὲ
 λόγον. ἦν ποτὲ ἀκόσμητος ἡ γῆ καὶ κάλλους ἄρῃμη.
 20 θεοὺς δὲ ἔδοξε καὶ ταύτης ἐπιμεληθῆναι. πέμπουσιν οὖν
 τῷ παιδὶ τοῦ Ἰαπετοῦ, τὴν ἐπιμέλειαν ἐπιτρέψαντες,
 δόντες ἄλλα τε ἀγαθὰ εἰς τὸν κόσμον καὶ δὴ καὶ
 ζῶν ἀπάντων γένεσιν, ὅσα βιώσεσθαι ἀπὸ γῆς ἔμελλε
 καὶ κοσμήσαιν αὐτήν. διαιροῦνται οὖν ὁ τε Ἐπιμηθεὺς
 25 καὶ ὁ Προμηθεὺς τὸ ἔργον, καὶ ὁ μὲν τὰ ζῶα διέ-
 κλασε καὶ ξυνέθευε μίσγων ἐκ γῆς καὶ ποτὸς καὶ b
 τῶν ἐκείνοις ξυμφύλων, ὁ δὲ αὐτὴν τὴν γῆν καταποι-
 κILLE καὶ δένειμον ἐκάστω μέρει τὰ παρὰ τῶν θειῶν
 δεδομένα. νέμων δὲ τὴν μὲν ληλὼν εὐπερον ἀπειργά-

407, 2 Κιτιεύς] Vulgo Κιτιεύς. 3 ἀγαθὰ add. A.
 οὐδὲν A. μηδὲν H. 7 πολυθρόλητα] Vulgo πολυθρόλλητα.
 11 καταβροτησονται A. καταβροτησούσων H. 14 πότιμόν
 τε A. -νε σm. H. 15 μοι] τίδὲ Panticus. 15 πάσαι γε A.
 γε πάσαι H. καὶ ἐξ] καὶ σm. A. 20 ἔδοξε καὶ ταύτης A.
 ἔδοξε αὐτῆς H. 21 αὐτοῖς ἐπιτρέψαντες H. αὐτοῖς σm. A.
 24 ὁ τε A. ἅμα ὁ δὲ H. 26 ξυνέθευε μίσγων ἐκ γῆς καὶ A.
 ἐντέθεικε μίσγων γῆς τε καὶ H. 28 δένειμον] δένειμον A.

ζαιο, τὴν δὲ ἀμπέλοισι ἐπόαιε, τὴν δὲ τῷ καρπῷ τῆς
 Ἀθηνᾶς, ἄλλην δὲ ἀκροδρύων πλήθει, ἄλλην δὲ
 ὕλης εὐτροφίᾳ καθάπερ κόμῃ· καὶ τῇ μὲν χρυσὸν ἐγ-
 κατέσπειρε, τῇ δὲ χαλκόν, τῇ δὲ ἄργυρον, τῇ δὲ ἄλλο
 τι τοιοῦτον, ἐπανισῶν ὅτι μάλιστα ἐκαστῷ μέρει τὸν
 κόσμον. ἐπεὶ δὲ ἅπαντα διένειμε τὰ καλούμενα ἀγαθὰ,
 ὁ Ζεὺς ὁ πειτὴρ ἐλεήσας τὴν γῆν καὶ βουλευθεὶς αὐτῇ
 καὶ θείου τιτὸς μεταδοῦναι, δίδωσιν αὐτῇ τὸν δεύτερον
 κρατῆρα τοῦ τε καὶ φρονήσεως· δίδωσι δὲ ἐκ' ἧς ἂν
 ἅπασαν τὴν γῆν τοῦ δωρήματος τοῦδε μεταλαβεῖν. ἀπο-
 ρουμένου οὖν τοῦ Ἐπιμηθέως πρὸς τὸ ἐπιταγμα τοῦ
 Διὸς, ξυννοήσας ὁ Προμηθεὺς τὴν φρονήσιν καὶ τὸν
 λόγον ἐν γῇ μὲν οὐχ οἷον τε ὥσπερ τὰ ἄλλα σπέρματα
 φύεσθαι, ψυχὴν δὲ ζῶον δύνασθαι μόνην τὸ σπέρμα
 τοῦτο φέρειν καὶ τρέφειν, τῷ ἀνθρώπῳ φέρων ἐγγχεῖ
 τοῦ κρατῆρος, καὶ διὰ τοῦτο καὶ λόγος ἔπινε καὶ ἄν-
 θρωπος. γέγονε γὰρ ἄνθρωπος μόνος, ὡς εἶκει, ὑπο-
 δοχὴ τις καὶ χώρα παιδείας καὶ λόγου, καὶ διὰ τοῦτο
 ὄσπρια μὲν καὶ φυτὰ ἔταρον χωρίον ἑτέρου γενναιότερον
 ἐκτρέφει, οἱ λόγοι δὲ εἰσι καρπὸς ψυχῶν ἀνθρωπίνων,
 καὶ ἐν ταύταις ζητητέον τοὺς τε ἀμείνους καὶ τοὺς χεί-
 ρους αὐτῶν. δεῖ μὲντοι ἐπὶ τούτων καὶ τέχνης τιτὸς,
 καθάπερ ἐπ' ἐκείνων γεωργικῆς. σκοπεῖν δὲ ὡς ἄμφο
 τὰ ἔργα σφόδρα ἐμπερῶς ἔχει πρὸς ἄλληλα.

Πρῶτον μὲν δεῖ σε διεργάσασθαι τὴν ψυχὴν καὶ
 παρασχεῖν ἐπιτηδεῖον εἰς τὸν σπόρον. διεργάσῃ δὲ αὐτὴν
 339 αὐμαθείᾳ τε καὶ προσοχῇ· ὡς ἐὰν σκληρὰν ἐάσης καὶ
 στύφουσαν, ἀπολεῖ μὲν ὁ καταβάλλων τὰ σπέρματα,
 φύσει δὲ ἐκείνη ἀντὶ φρονήσεως καὶ ἀρετῆς κακίαν τε
 καὶ ἀμαθίαν καθάπερ ἀκάνθας. ἔπειτα ὅταν σπαρῇ
 τε καὶ φυτευθῇ, κινεῖν τε αὐτὴν καὶ ἀνανεοῦσθαι τὰ

408, 6 δένειμι A. - ἐπένειμι H. 7 ὁ Ζεὺς A. ὁ οὐκ. H.

10 δωρήματος] δόρον A.

11 οὖν τοῦ] τοῦ οὐκ. A.

14 σπέρμα A. σπέρμα διον H.

16 διὰ τοῦτο καὶ A. κατὰ

τοῦ H.

20 ἀνθρωπίνων A. ἀνθρώπων H.

27 τε οὐκ. A.

ἐὰν A. ἂν εἰ H.

καταβληθῆναι τῇ μνήμῃ, καὶ τῶν ἀγρίων βλαστημάτων
ἀποκαταίρειν, ἵνα μὴ ἀπὸ πολλῶν φυτῶν καὶ ἰσχυρῶν
ἀποπνεύσῃ τὰ χρηστὰ καὶ τὰ ἥμερα. μάλιστα δὲ ἀπέν-
των ἐπιμελιῆσθαι μήτε ἀκείρειν ἀπλῶς μήτε φυτεύειν. **β**
5 ὅσων οὐδέν τι χρήσιμον ἀποδρέψεται. εἰσὶ γὰρ καὶ ἐν
τοῖς λόγοις, ὥσπερ ἐν τοῖς φυτοῖς, πολλοὶ χαλεπτε-
ρὸν καὶ ἀμφιλαφεῖς, ἄκαρποι δὲ καὶ ἀνώνητοι, καθά-
περ τὰ ἐκ τῶν πλατάνων καὶ αἰγείρων ἄλση γεωργοῖς
μὲν οὐ σφόδρα τίμια, κόραις δὲ παιζούσαις καὶ ὁδο-
6 πόρῳ καμόντι καὶ βασιλεῖ Μήδων, ᾧ καὶ χρυσὴ πλά-
τανος ἦν. ἀλλ' ἐκλέγεσθαι καὶ σκοπεῖν δεῖ, ὅπως
χρήσιμα τῶν σπερμάτων, καὶ εἰ μὲν πρὸς ἀργύριον βλέ-
πης καὶ τὸ χρήσιμον τούτῳ μετρεῖς, ζητεῖν ἐκείνους **γ**
τοὺς λόγους οὐ χρήματά σοι βλαστήσουσιν. ἔστι δὲ
5 πολὺ τὸ σπέρμα τοῦτο καὶ ἐν δικαστηρίοις καὶ ἐν ἐκ-
κλησίαις, καὶ μάλιστα εὐθάλει περὶ τὴν ἀγορὰν καὶ τὸ
βῆμα. μηνύσαιμι δ' ἂν σοι καὶ ἐγὼ τοὺς ἐνθάδε ἀφθο-
νον αὐτὸ κεκτημένους· οἷς εἰ προσίοις τε καὶ θερα-
πείοις, ταχύ σου μεγάλην τὴν γλῶτταν καὶ περιττὴν
ἀποδειξοῖσι. καὶ λέγων αἰρήσεις οὐκ ἐκ δέκα μόνον **δ**
ποδῶν, ἀλλὰ καὶ ἐξ εἴκοσιν ἴσως, τυχὸν δὲ καὶ ἀπ'
αὐτοῦ τοῦ σταδίου τοδὲς ῥήτορας τοὺς ἀλλαχόθεν· οὐ-
τως ἡμῖν οἱ σοφισταὶ δεξιοὶ εἰσιν.

Εἰ δὲ πρὸς ἑαυτὸν ὁρᾷς καὶ ὅπως σεαυτοῦ ἔα
5 βελτίων, ἄλλο αὖ σοι φυτὸν ζητητέον οὐκ ἐγγεῖον, ἀλλ'
οὐράνιον, ὃ κἂν μὴ τις ὠνῆται κἂν μὴ τις θαυμάζη,
αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἀποκαίμενον ἐν τῇ ψυχῇ πολλοῦ σοι
ἄξιον ἔσται. σπάνιον δὲ τοῦτο· καὶ γὰρ παρ' ὀλίγοις.
οὐ γὰρ σφόδρα αὐτὸ θαυμάζουσιν ἄνθρωποι. αἴτιον **ι**

409, 2 ὅσοι om. A. 3 ἥμερα A. ἡμερώτερα H.
6 ὥσπερ ἐν] ὥσπερ καὶ ἐν A. 11 δὲ om. A. 16 εὐθάλει
εὐθάλει A. περὶ A. ἐκ H. 20 ἐκ δέκα] Ex Eupolijs
versibus, de quibus dixit Wytttenbachius ad Plutarchum de S.
N. V. p. 7. 8. (310. 311. ed. nov.) μόνον A. μόνον A.
21 ἀλλὰ καὶ A. ἀλλ' H. δὲ καὶ ἀπ' A. καὶ om. H.
24 σεαυτοῦ ἔα A. ἔα σεαυτοῦ H. 27 ἑαυτὸ A. ἑαυτὸν H.
ι om. A. 29 θαυμάζουσιν A. σπουδαζουσιν H.

340 α· οὐ ποιεῖ χρυσὸν οὐδὲ ἀργυρον, ἀλλὰ καὶ ἀσιμῶν
 καὶ λίθον ἡγέται· διὰ τοῦτο οὖν αὐτὸ καὶ οἱ ἄν-
 θρωποι ἀσιμαῶσιν· εἰ δὲ ᾗσθησθε τοῦ καρποῦ καὶ
 ἐγείνασθε, ἴκον ἂν εὖ ἴσθαι καὶ αὐτοὶ τὴν φωνὴν ἐκεί-
 νην, ὅτι πᾶς ὁ ἐκ γῆς καὶ ὑπὸ γῆν χρυσὸς ἀρετῆς·
 οὐκ ἀντάξιον· νῦν δὲ ἀγνοεῖς τούτων τοῦ πέρδους καὶ
 ἀπειρίας περὶ τὰ φύλλα στεφάνονται, καὶ αἶψα θαυμάζοντα
 καὶ μόνον ἡγῶνται· τούτων τοῦ φυτοῦ τὴν ῥίζαν δίδωσι
 μὲν Ὀμηρος, μᾶλλον δὲ Ἑρμῆς, Ὀδυσσεύς, ἥνικα παρὰ
 τὴν Κίρκην τῆς ἐξ ἡδονῆς ἀλογίας τοὺς ἐταίρους ἀπο-
 βροσάμενος ἦκε· ἀλφειὸς δ' ἂν καὶ σὺ παρὰ τοῦ θωπῆ
 σπουδαίας, καὶ σοὶ δείξει τὴν φύσιν αὐτοῦ καθάπερ
 τῇ τοῦ Αἰάρτου· μὴ γὰρ ἀχρεῖον εἶσθαι τὸ κτῆμα
 νομίσης, ὅτι σὺ γε οὐ παραπλεύσεις τὴν νῆσον αἰκίστην,
 οὐδὲ τὴν Κίρκην ὄψει ποτὶ, οὐδ' ἑσπέρῃ τοῦ καλεῶντος·
 ἀλλ' εὖ τοι γίνωσκε, ὅ ἤρησθαι, ὅς ἐστι μὴ ἔχεις πολὺ
 τὸ ἀλεξιφάρμακον τοῦτο, ἀντὶ μίᾳς σοὶ Κίρκης πολλὰ
 τὸν πυκνῶνα κερᾶσθαι, καὶ αὐταὶ οὐ πόρρωθεν ἀπὸ
 κλισίας, ὥστε πολλῇ πλάνῃ παραγενέσθαι, ἀλλὰ ξυνεῖ-
 ναι συνεχῶς καὶ περιέπουσαι κύκλῳ καὶ καλοῦσαι πρὸς
 αὐτάς· ἂρ' οὖν Αἴγυπτος φέροι τὴν ῥίζαν ἐκείνην ἣ
 τις ἠμείρου νῆσος πόρρωθεν ἀπακισμένη, καὶ δεῖ σοὶ
 πάλιν μακροτέρας ἀποδημίας; ἀλλ' εἰ ξυνίεναι τῶν ἐκῶν
 ἐθέλεις, πάνταυθ' αὖ ὁρύττω οἶός τε ἔσθ' τὸ φάρμακον.
 δίδωσι γὰρ καὶ σύμβολα αὐτοῦ καὶ σημεῖα,
 ῥίζην μὲν μέλαν ἔχει, γάλακτι δὲ ἐκκελον ἀνθος.
 εἰ δὲ οἶκ' ἐξευρίσκηαι τὸν νοῦν τοῦ ἔπου, βούλει σὲ
 ἀναμνήσσω καὶ ἄλλον λόγον, ὅς ἐστι μισράκιον ὃν ἔμα-
 ρθες ἐν διδασκαλίῳ; καὶ σοὶ εὐδολῶς σε φανέται καὶ

410, 4· αἶψα ἂν Α. αἶψα μὲν Η. 5 δ' ἐκ Α. δ' οὐ Η.
 6 πέρδους] καρποῦ Roulitzius p. 72. 15 ἐκείνη Α. ἐκείνη Η.
 21 ἣ τις Α. ἣ τις καὶ Η. 22 φείρου] φέρου Α. ὡς αὐτὸς
 ὁμηροῦ φείρου θάλλει, ἔν' ἡ τοιοῦτον, ἣ τις νῆσος πόρρωθεν τῆς γῆς
 ἀπακισμένη. schol. Α. 23 κύκλῳ] πολὺ Roulitzius p. 48.
 ξυνίεναι] συνίεναι Η. ξυνίεναι Α. 24 ἐθέλεις Α. ἐθέλεις Η.
 25 ῥίζην] Odys. κ., 304. unde ῥίζη corrigenda. 29 &
 διδασκαλίῳ Α. ἐκ διδασκαλίας Η.

ἐρμηνεύσει τὸ ἔπος. φησὶ δὲ τῆς ἀληθινῆς παιδείας
 πικρὰν μὲν τὴν ρίζαν, γλυκὺν δὲ καὶ προσηνῇ τὸν
 καρπὸν. εἰ οὖν τὸ μὲν πικρὸν εἰς τὸ μέλαν, τὸ γλυκὺ
 δὲ εἰς τὸ λευκὸν μεταβάλοις καὶ προσέτι τὸν δοτῆρα
 5 τῆς πώας θεὸν ἐννοήσας, φανερὸν σοι τὸ βούλημα
 εἶναι τὸ τοῦ ποιητοῦ. καὶ εὖροις ἂν αὐτῷ μαρτυροῦντα
 καὶ τὸν Ἡσίοδον τῆς ἀρετῆς πόνον μὲν ἐπ' ἀρχῆς
 προτιθέντα, ῥασαίνην δὲ ἐπὶ τέλει ἐγγυώμενον. ὥστε
 εἰ πανταχοῦ δυνατόν ἀρετὴν ἐξασκεῖν, πανταχοῦ καὶ 341 a
 10 τὸ φάρμακόν ὀρύττειν ἐκείνο. τοῦτο δὲ ὁμαίει καὶ τὸν
 "Ὀμηρον ἐνδείκνυσθαι, ἥνικα ἂν παραινήσανται τὸν Ἑρ-
 μῆν Ὀδυσσεὺ καὶ δίδοναι ποιήσῃ τὴν πᾶσαν οὕτω πο-
 μίσαντα ἀλλαχόθεν οὕτω παρευθύντα ὑπὲρ τοῦ λαβοῦν
 πορωτέραν, ἀλλ' ἐξελκύσαντα τῆς γῆς ἔνθα εἰσότηται. εἰ
 15 γὰρ ἄλλο ἐστὶ λέγοντος ἢ ὅτι παρὰ πόδας ἐστὶ καὶ
 πλησίον αἰετῶ δυνάμεναι λαμβάνειν;

411 1 φησὶ δὲ A. φησὶ γὰρ H. 2 καὶ προσηνῇ mhd. A.
 4 μεταβάλοις] μεταλάβοις A. μεταβάλλοις H. 5 πᾶς A. πόας H.
 ἐννοήσας A. ἐννοήσας H. φανερὸν] φανὸν A, quod defendit
 Iacobus ad Philostrat. p. 460. 6 μαρτυροῦντα καὶ τὸν
 Ἡσίοδον A. καὶ Ἡσίοδον μαρτυροῦντα τὸν H. 8 ἐγγυώμενον A.
 ἐγγυώμενον H. 12 ποιήσῃ A. ποιῶ H. 14 ἔνθα] ἔσθαι A.

XXVIII.

Β Η ΕΠΙ ΤΩΙ ΛΟΓΩΙ ΔΙΑΛΕΞΙΣ.

Τίτουνται δὲ οὐχ οἱ φιλόσοφοι μόνον, ἀλλὰ καὶ οἱ
 παῖδες καὶ οἱ ῥήτορες πάντι πολλοὺς λόγους· ἀλλ' οἱ
 μὲν κυδροῦνται ἐπὶ ταύτῃ τῇ παιδείᾳ καὶ ἐγκαλλωπι-
 ζονται καὶ ἐναβρύνονται καὶ ἀνακοινοῦνται αὐτοὺς τοῖς
 ἀνδράποισι, θεομὰ ἐξάγοντες εἰς θέατρα καὶ πανηγύ-
 ρους, ἐντεταμένους χρυσῷ καὶ πορφύρᾳ καὶ μύρων ὄζον-
 τας καὶ ὑπογεγραμμένους καὶ ἐντετριμμένους, στεφάνους
 τε ἀνδίων ἐστεφανωμένους. πρὸς δὲ τῷ κόσμῳ οὕτω
 λαμπρῷ ὄντι καὶ πολυτελεῖ καὶ αὐτοὶ οἱ λόγοι αἰμίλοι
 εἰσὶ καὶ ὑπερβάλλουσι δεξιότητι καὶ φιλανθρωπίᾳ, κω-
 δαίνοντες καὶ ἐπαίροντες καὶ ἀσπαζόμενοι τοὺς θιωμέ-
 νους καὶ πάσας ἰέντες φωνὰς καὶ ῥήματα ἔδοντες με-
 τὰ ἡδονῆς, ὥσπερ Σειρήνες. ἅτε οὖν οὕτω δεξιὸς
 ὄντας καὶ χυρῆθεις καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀντασπάζονται
 καὶ ἀντεπαινοῦσι, καὶ ἐντεῦθεν πλείη μὲν γὰρ τούτων
 τῶν ἀνθρώπων, πλείη δὲ θάλασσα.

Οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Σωκράτους γενεᾶς εἰκότως ἄρα
 καὶ ἐν δίκῃ ἀπεφθίκασι τε καὶ ἀπερρηήκασιν ἐν τῷ
 παρόντι. οὐ γὰρ οἶδα ὅθεν φρίττουσί τε καὶ εὐλαβοῦν-
 ται τὰς ἀγοράς, ἐν αἷς φησιν ὁ ποιητὴς ἀριπρεπείας
 τελεῖσθαι τοὺς ἄνδρας, καὶ οὐκ ἀνέχονται παρακύνειαν
 ἔξω τοῦ σκίμποδος καὶ τῆς γωνίας· οὕτως ἐκκλησήμενοι
 εἰσὶ τῶν προγόνων, ὅτι ἐκείνοι ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων

412, 10 αὐτοὶ οἱ Α. οἱ om. H. 13 μετὰ Iacobsius ad
 Anthol. vol. IX. p. 420. Vulgo τὰ. 17 ἀνθρώπων] φημάτων
 Iacobsius in append. ad Porson. Adv. p. 284. λόγων idem ad
 Anthol. vol. IX. p. 420. 21 τὰς ἀγοράς Α. τὰς om. H.

πρὸς τοὺς πολλοὺς διαλεγόμεν· καὶ ἐν ταῖς ὑποαῖς καὶ
ἐν τοῖς βαλανείοις καὶ ἐν τοῖς θατέρου· καὶ διὰ τοῦτο 342 a
οὐ μόνους τοὺς εἰς τὸ διδασκαλεῖον φοιτῶντας προσή-
γοντο καὶ ἐχειροῦντο, ἀλλὰ καὶ τὸν στυτοτόμον ἱερα-
5 στων ἀπὸ τῶν σκυτῶν καὶ τὸν ὀφθαλμοκτῆν ἀπὸ τῆς
τραπέζης καὶ τὸν ἐταίρουντα ἀπὸ τοῦ δίκηματος. ἱερο-
των δὲ ὑπὸ φιλανθρωπίας καὶ Ὀκυμπίαν καὶ Ἰεσμοῖς 343
καὶ εἰς Αἴγιναν καὶ εἰς Ἐλευσίνα καὶ ἑτέροις δὲ καὶ
αὐτοὶ μητρὶ τῶν θεῶν * τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις, 344
10 οὐ δὲ ὥσπερ οἱ φῶρες καὶ οἱ λωποδύται φεύγουσι τὰ
μέσα * τοῦ ὀργάνου οὐκ ἀπεκιδνῶσι καὶ ἀπιστεῖνται, εἰ b
μὴ καὶ τὴν γλῶτταν ἀπολλύουσιν ὑπὸ τῆς σοφίας.

Ἐγὼ δὲ ἐπιχειρῶ μὲν, ὦ ἄνδρες, καὶ προθυμοῦ-
μαι εἰς τὴν τάξιν ἐπαγάγειν αὐτοὺς τὴν ἀρχαίαν. δέδοικα
15 δὲ αὐτὴν πάλιν καὶ ὑποπτεύω μὴ καὶ διαλεγέσθαι οὕτως
ἐπιχειρήσαντες ἀποπώτεροι φανεῖται τῶν σιωπῶντων.
ἐπισταβαί· γὰρ ἀκριβῶς αὐτῶν τὴν φύσιν, ὅτι σκληρὰ
καὶ αὐθάκαστος καὶ ἀτενής· οἱ γὰρ οὐδὲ τὰ ῥήματα
ἀνέστην χαρῆσθαι ὑπομένουσι τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ
20 φείδονται ὑπὸ ἀγροικίας τῶν ἐνοματῶν μᾶλλον ἢ τοῦ
χρυσίου, καὶ ἀκριβῶς ἐξετάζουσι καὶ ἐπιμελοῦνται ὅπως c
ὅπως ἂν μῆτε μεῖζον μῆτε ἑλαττον ἀποδοῖεν μηδὲν τοῦ
προσθηκόντος· συμβαίνει οὖν αὐτοῖς παρὰ ταύτην τὴν
σμιχρολογία πᾶν ὀλίγον ποιῶσθαι προσηγόρους τὰ
25 καὶ ἐμμενῆς· ἀλλ' ὅμως τηλεκαύτη αὐτῶν ἢ αὐθάδεια
ὥστε αὐτὰ πιστεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀπισχυρί-
ζονται· οἱ δὲ μὲν αὐτοὶ ἐπαινοῦσιν οἰκτιρῶς ἔστιν ἡ
ἐπαινος τοῦ ἀνθρώπου, ὃν θ' ἂν οἱ κορυφαῖοι ἐκείνοι καὶ
πολυτελεῖς, ἀλλοτρίως τε καὶ μηδὲν ἰουκῶς· καὶ οὐκ ἂν
30 ἱεῖς τοῖς ἐκ τούτου τίς ὁ ὑμνούμενος, εἰ μὴ τοῦτομα d
ἐγγεγραμμένον εἴη τῇ πολυτελείᾳ, καὶ οὕτως αἱ τῶν φαύ-

413, 8 ἐπαινοῦσιν δὲ] ἐπαινοῦσα Lobeckius. Aglaoph. p. 15.
9 μητρὶ] μετὰ Α. * τοῖς] ὅμοια τοῖς Lobeckius. 11 εἰ
μὴ καὶ] εἰ μὴ καὶ τὴν διάλεκτον αὐτὴν, φησὶ, ἀπολλύουσιν ὑπὸ τῆς
ἀπερησίου σοφίας. schol. A. --- 17 σκληρὰ καὶ Α. καὶ om. H.
22 μηδὲν add. A. 31 τῇ πολυτελείᾳ Α. τοῦ πολυτελ. . . H.
πολυτελεῖα ἐπαινοῦσιν τὸν ἑαυτοῦ λόγον. schol. A.

λοιμ. ἐν ἐκείνοις γάρ, οἶμαι, καὶ τοῦτο μαθήσομαι
ὡς οὐδὲν καλῦναι καὶ ἐν Ἰθάκῃ δεδαχθέντα πολύμητα
εἶναι καὶ ἐκ Πύλου γλυκίον μέλιτος φθέγγεσθαι.

Σκόπει δὲ εἰ καὶ τοῦτο πρὸς τρόπον λέγω, εἰ
335 αὐτὸν φιλοῦντά τι γνησίως τε καὶ ἀδύλως, δεῖ φαίνε-
σθαι οὐ πῶ μὲν φιλοῦντα αὐτὸ, πῆ δὲ μὴ, ἀλλὰ παν-
ταχοῦ στέργοντα, οἷον τὸν φιλόχρυσον ὄρωμεν οὐ τὸ
μὲν Ἀθήνησι χρυσίον τιμῶντα, τὸ δὲ ἐν Μεγάροις ὑπε-
μάζοντα, οὐδὲ τὸ μὲν ἐν Κορίνθῳ περὶ πολλοῦ ποιού-
μενον, τὸ δὲ ἐκ Σικυῶνος ἐπικροῦντα, ἅλλα πάν ἐν
τοῦ Ἰακτωλοῦ διδῶς αὐτῷ καὶ τοῦ ψήγματος, ὃ ρεν-
σαι τὸν Μακτωλὸν ἐπὶ Κροίσῳ φασί, κἄν τῶν Θρακῶν
μετὰλλον, ἃ καὶ αἰεὶ διαρύντται, μετὰ τῆς ἰσθμῆς ἡδοῦν
b τε καὶ σπουδῆς λήμμεται. τί δὲ τὸν Φίλιππον οὐκ αἰ-
σθάνῃ, ὅτι πάντα ἔπαιον ὁμοίως τὸν ἀπανταχόθεν
ἀσπαζέται; καὶ ὅταν ἴδῃ ἀπρασκόρμενον ἵππον ἐν ἄγο-
ρᾷ, τοῦτο ὄρᾳ καὶ πρώτον καὶ μελλιστα, εἰ μέγας τε
καὶ καλὸς καὶ θῆ ταχὺ καὶ ἀπὸ πλεόστον, εἰ δὲ Θε-
ταλὸς ἢ Σικελὸς ἢ Καππαδόκης, ἐν διοτάρῳ πέσεται,
ὅταν τὴν ἀρετὴν αὐτῷ ἐπέρχουσαν καταμάθῃ. ὅστις
d δὲ ἀγαθὰ κύνας, τοῦτω προσφιλές μὲν κτήμα καὶ Κέ-
και καὶ Λάκαιναι σκύλακες, δάκνει δὲ αὐτὸν καὶ τὸ
c Καστορίδων φύλον καὶ τὸ Ἀρχαδικὸν αὐτῷ καὶ τὸ
Κρητικόν, αἷς φύσις τῶν θηρίων ἐλέγχειν τὰς εὐνάς
κατὰ τὴν ὁδὸν ἐπισπομένης, οὐ παροίρεται δὲ οὐδὲ
e τὰς εἰκοσι σκυλακευθείας, ἃ μῆτι πᾶλλους ἐκείνων μῆτι
ἠκύκτητος λείπονται. ἄρα γ' οὐν καὶ τὸν φιλόλογον
λόγων φήσομεν ἐπιθυμητὴν εἶναι, οὐ τῶν ἐνθένδε ἢ
πῶν ἐνθένδε, ἀλλὰ πάντων ἀπλῶς, τὸν δὲ ἔχοντα μὲν
ταῖς λάχουσ, δυσχαρίζεσθαι δὲ αὐτοὺς διὰ τὴν πόλιν,
f οὐ φήσομεν φιλομαθῇ οὐδὲ φιλόλογον εἶναι, ἀλλὰ φι-

404, 4 πρὸς τρόπον] ἢ ἐνταυσιμῶς gl. A.

10 διερ-

αφάντα] ῥὺ περὶ πολλοῦ A.

13 διορύντται A. διορύνετο H.

ἡδοῦν τε A. γε om. H.

16 πάντα ἔπαιον ὁμοίως τὸν A.

ἅπαντα τὸν ἵππον ὁμοίως καὶ H.

19 σικελὸς ἢ καππαδόκης A.

Καππαδόκης ἢ Σικελὸς H.

22 δάκνει] ἀντὶ φέλει gl. A.

27 ἄρα γ' οὐν] ἄρα γ' οὐν A. ἄρα οὐν H.

λακρινῶν ἢ φιλαργυρίων ἢ τινὸς ἄλλης πόλεως ἐρα- d
στην, ἀλλ' οὐ παιδείας ἧς προσποιεῖται;

Καίτοι Μῆδος μὲν ἵππος γαυρότερος τοῦ Σαυρο-
ράτου, καὶ ἑτερόν μὲν κάλλος Καστορίδων κυνῶν, ἔτε-
5 ρον δὲ Ἀλπεκίδων, καὶ διακρινεῖ σοι καθ' ἕναστον
γένος τὴν εὐμορφίαν ὁ πάντα σοφὸς Ξενοφῶν, λόγων
δὲ ἐγὼ οὐκ οἶδα κατὰ φύλα καὶ κατὰ γένη τινὰς δια-
κρίσεις, ὥσπερ καὶ τὰ μέλη τινὲς διακρίνουσιν εἰς 336 a
Δωρία καὶ Φρύγια καὶ Ἰάσια. κατ' ἄνδρας μὲν γὰρ
10 ἰδὼς τινὰς, καὶ τύπους ἐπίσταμαι λόγων, οἷον Πλα-
τωνικὴν ἀρμονίαν καὶ Δημοσθένειον τόνον καὶ ἄλλον
του ἄλλο τι ἀγαθόν, τούτους δὲ ἔξεστι τοὺς τύπους
ἐκπονεῖν καὶ συμπεριφέρεσθαι πανταχῇ καὶ ὁδοιποροῦντι
καὶ πλέοντι, κἂν μήτε ναῦν μήτε ὑποζύγιον ἔχῃς· τοὺς
15 δὲ ἢ ψυχὴ κομίζεται καὶ ἐπιμελήσεται ἐὰν θέλῃς, καὶ
οὐδέος μῆποτε αὐτὴν βαρύνωσι καθάπερ φορτίον. ἢ
οὐκ ἀποσείεις Ὅμηρον πτερόεντας ὀνομάζοντος τοὺς λό- b
γους; καὶ δὴ τὰ πλείω πτερὰ μᾶλλον αὐτὴν κουφιῖται
καὶ ὑψηλοτέραν ποιήσει. ἀλλὰ σε μηδὲ τὰ πτερὰ τῶν
20 λόγων εἰκὴ παρελθέτω, ἀλλ' ἐκεῖνό μοι ἐνθυμήθητε,
ὡς εἰ καθ' ἕνα τόπον ἔχουσαν ἰδρύνεσθαι τοὺς λόγους,
οὐκ εἴη αὐτοῖς τὰ πτερὰ ἰδωκεν ὁ Θεός. τί γὰρ εἴη
καὶ ἰδέοντο μέλλοντες γε ὥσπερ τὰ φυτὰ ἐρριζῶσθαι;
οὕτω δὲ ἢ πτεροῦ φύσις μουσικῇ συγγενὴς ὥστε καὶ
25 τῶν ἄλλων ζώων ὅσα μὲν ἄπτερα, καὶ ἄμουσα πάντα,
ὅσα δὲ μουσικά, καὶ πτηνὰ, ἢ ἀηδῶν, ὁ κύκνος, ὁ c
τέτταξ. καὶ μή με ἄλλως νομίσῃς ὠραῖσθαι τῷ κύκνῳ
καὶ τῇ ἀηδόνι, καθάπερ οὐ κομφοὶ σοφιστὰι οἱ κομ-
μοῦντες τοὺς λόγους οἷον φυκίῳ κέχρηται τοῦτοις τοῖς
30 ὀρνέοις, ἀλλ' ἐκεῖνό σοι ἐκ τούτων ἐνδείκνυμι, μὴ στα-
ρεόν τι μηδὲ ἀκίνητον πρᾶγμα μουσικὴν μηδὲ ἐφ' ἐνὸς

405, 12 ἔξεστι A. ἔξεστί σοι H.

21 ἰδρύνεσθαι A. ἰδρύνασθαι H.

28 καθάπερ A. καὶ καθάπερ H.

κυκνῶ H.

15 θέλῃς A. θέλῃς H.

22 ἰδωκεν] Vulgo δέδωκεν.

30 ἐνδείκνυμι A. ἐνδεί-

ισχύειν τόπον, ὥσπερ τὰ ὕδατα δεῖν σημαντικά καὶ τὰ πνεύματα.

- Εἰ δὲ ὅθεν πρῶτον ἐφάνησαν λόγοι, μόνην ἐκεί-
 d νην πρόπειν τὴν πόλιν εἰς παιδείαν ὑπολαμβάνεις, ἀλλ'
 οὐδ' ὅθεν οἶτος ἐφάνη τὸ πρῶτον οὐδ' ὅθεν οἶνος, 5
 ἐκείσε μόνον πυροὶ καὶ ἄμπελοι φύονται, ἀλλ' ὅψι
 τοὺς σιταγωγούντας, ὅτι ἐκ' Ἀγνιπτον πλείονσι καὶ
 Θράκην καὶ Βόσπορον καὶ Χερσόνησον. γνοίης δ' ἂν
 καὶ αὐτοὺς Ἀθηναίους παρ' ἄλλων τὸν οἶτον ἐπαγομί-
 νους, παρ' ὧν ὁ Τρωπτόλεμος ἦν καὶ τὸ ἄρμα τῶν 10
 337 α δρακόντων ἀνίστατο. καίτοι καὶ ἱππων ἄρμα ἐκ'
 Ἐρεχθίδεω πρῶτον ζευχθῆναι λέγεται, ἀλλὰ νῦν ἐν ἀπά-
 σαις σχεδὸν ταῖς πόλεσιν ἡνιοχοῦσιν Ἴλλυριοί. πόσει δὲ
 Αἰγύπτιοι, πόσει δὲ Θράκες; καὶ ὅπλισιν δὲ λόγος ἐν τῇ
 Ἀττικῇ πρῶτον φανῆναι, καὶ τί γὰρ οὐ πρῶτον, ὅπότε 15
 καὶ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον; ὥρα τοίνυν σοι καὶ ἀνθρώπους
 τοὺς ἀλλαχόθεν ὑπερσῶν τε καὶ ἀτιμάζειν. ἀλλ' οὐδὲν ἴσως
 κωλύει τὰ παρ' ἐτέροις ἀρχὴν λαβόντα πλείονος σπουδῆς
 παρ' ἄλλοις τυγχάνειν, ἐπεὶ καὶ κωμῳδία τὸ παλαιὸν
 b ἤρξατο μὲν ἐκ Σικελίας· ἐκείθεν γὰρ ἦστην Ἐπίχαρμος 20
 τε καὶ Φόρμος· κάλλιον δὲ Ἀθηναῖς συνηυξήθη. καὶ
 τραγῳδίας εὐρεταὶ μὲν Σικυώνιοι, τελεσιουργοὶ δὲ Ἀτ-
 τικοὶ ποιηταί. σὺ δὲ τὸν μὲν Δία τὸν Φειδίου τὸν
 Ὀλύμπιον θεασάμενος οὐ δεήσῃ τῆς Ἀττικῆς πρὸς τὸ
 Φειδίαν θαυμάσαι. τὰ δὲ Πλάτωνος ἐνταῦθα ἔχων 25
 δημιουργήματα οὐκ ἀγαθήσῃ τὸν δημιουργὸν τῶν
 ἀγαλμάτων, εἰ μὴ τὴν πατρίδα αὐτοῦ καὶ τὴν οὐκ ἄνευ
 καταμάθοις; ἔπειτα καὶ ἐν Χίῳ σοι παιδευτέον ἂν εἴη
 c δι' Ὀμηρον καὶ δι' Ἡσίοδον ἐν Ἀσκλη καὶ διὰ Πύρρ-
 ρον ἐν Βοιωτίᾳ. πῶς δὲ Στάγειραν ἀτιμάσεις, τὸν 30

406, 1 ὥσπερ τὰ — πνεύματα in margine habet A.

σημαντικά] δὴ ματικὰ Lobbeckius ad Sophoclis Aiac. p. 283.

4 ὑπολαμβάνεις A. ὑπολαμβάνειν δὲ H.

6 ὅψι A. ὅψι H.

12 Ἐρεχθίδεω] Ἐρεχθιδίου Harduinus.

14 ἐκείσε A.

ἐκείθεν H.

16 δὲ A. σε H.

21 Φόρμος Πετρίσιος.

μόρφος A. Ἀμόρφος H.

24 Ὀλύμπιον A. Ὀλυμπίου H.

27 μὴ τὴν A. μὴ καὶ τὴν H.

28 καταμάθοις A. κατήμαθον H.

Σταγυρίτην γινώσκων, πῶς δὲ τὴν Κύβητον, ὅθι ἦν Ζήνων ὁ Κιτιεύς;

Εἰ δὲ τοσαῦτα ἀγαθὰ λέγων οὐδὲν παύωμαι, ἀλλὰ
 σε δοκίμους ἔρω· ἔχει ξενικῶν δημιουργμάτων, οὐκ εἰς ἑλ-
 5 ληνάς σοι μότον πλευστίον, ἀλλὰ καὶ εἰς Αἴγυπτον καὶ
 εἰς Αἰθιοπίαν καὶ εἰς Ἰνδοὺς, ἵνα ἡμῖν ἐκκεῖθεν ἐπα-
 νελθὼν μὴ σμικρὰ καὶ πολυθρόνητα λέγῃς, ἀλλ' ὑπὲρ
 δρακόντων καὶ ἰλιφάντων. ἔστιν δὲ σοι καὶ πύρρηξ ὁ
 Ἰνδός, μέγας καὶ ζῶον καὶ διήγημα. οἱ Βραχμῆνες μὲν δ
 20 γὰρ οὐ προσήσουσθαί σε ἄνω πρὸς λαίλους, ἀλλὰ κατα-
 στραφούσι καὶ καταβροχήσουσθαί. εἰ δ' ὅπως διηρῆς
 τοῦ Μουσῶν νόματος, καὶ μὴ σχηματίζῃ τὸν πόδα, ἐκ
 τῆς παραρρεούσης ἄρυσσι πρήνης, ἧς τὸ νῆμα αὐτῆς
 πότιμόν τε καὶ διανογῆς, καὶ μὴ μοι τὴν Παρήγην μηδὲ
 25 τὴν Ἀρίθουσαν ἐπιζήτει. καίτοι πάσαι γὰρ ταῦτα καὶ
 ἐξ ἀρχῆς διατίταπται, καὶ θαυμάς ἐκ θεῶν. ὅθεν τοὺς
 λόγους ἐν ἀνθρώποις, ἀλλ' οὐκ ἐν χωρίοις ἐπιζήτει. 338 a

Καὶ διὰ τοῦτο ἔρω σοι βραχὺν μὲν, ἀρχαῖον δὲ
 λόγον, ἦν ποτὲ ἀκόσμητος ἡ γῆ καὶ κάλλους ἐρημία·
 30 θεοὺς δὲ ἔδοξε καὶ ταύτης ἐπιμεληθῆναι. πέμπουσιν οὖν
 τὸν παῖδα τοῦ Ἰουπετοῦ, τὴν ἐπιμέλειαν ἐπιτρέψαντες,
 δόντες ἄλλα τε ἀγαθὰ εἰς τὸν κόσμον καὶ δὴ καὶ
 ζώων ἀπάντων γενέσιν, ὅσα βιώσεσθαι ἀπὸ γῆς ἐμελλε
 καὶ κοσμήσων αὐτήν. διαιροῦνται οὖν ὁ τε Ἐπιμηθεὺς
 35 καὶ ὁ Προμηθεὺς τὸ ἔργον, καὶ ὁ μὲν τὰ ζῶα διέ-
 κλαται καὶ ξυνέθηκε μίσγων ἐκ γῆς καὶ πορὸς καὶ β
 τῶν ἐκείνοις ξυμφύλων, ὁ δὲ αὐτὴν τὴν γῆν κατεποίη-
 κILLE καὶ δένειμον ἐκάστῳ μέρει τὰ παρὰ τῶν θεῶν
 δεδομένα. νέμων δὲ τὴν μὲν λήϊον εὐπορόν ἀπειργά-

407, 2 Κιτιεύς] Vulgo Κιτιεύς. 3 ἀγαθὰ add. A.

οὐδὲν A. μηδὲν H. 7 πολυθρόνητα] Vulgo πολυθρόνιητα.

11 καταβροχήσουσθαί A. καταβροχήσουσιν H. 14 πότιμόν

τι A. νε om. H. μοι] hδὲ Pantiuia. 15 πάσαι γὰρ A.

γὰρ πάσαι H. καὶ ἐξ] καὶ om. A. 20 ἔδοξε καὶ ταύτης A.

ἔδοξε αὐτῆς H. 21 αὐτοῖς ἐπιτρέψαντες H. αὐτοῖς om. A.

24 δ τε A. ἅμα ὁ H. 26 συνέθηκε μίσγων ἐκ γῆς καὶ A.

ἐντέθεικε μίσγων γῆς τε καὶ H. 28 δένειμον] διένειμε A.

ζαιο, τὴν δὲ ἀμπέλοισι ἐκόσμεε, τὴν δὲ τῶν καρπῶν τῆς
 Ἀθηνᾶς, ἄλλην δὲ ἀκροδρύων πλήθεισιν, ἄλλην δὲ
 ὕλης εὐτροφίᾳ καθάπερ κόμῃ· καὶ τῇ μὲν χρυσὸν ἐγ-
 κατέσπειρε, τῇ δὲ χαλκόν, τῇ δὲ ἄργυρον, τῇ δὲ ἄλλο
 τι τοιοῦτον, ἐπανισῶν ὅτι μάλιστα ἐκάστῳ μέρει τὸν
 κόσμον. ἐπαι δὲ ἅπαντα διένειμε τὰ καλούμενα ἀγαθὰ,
 ο ὦ Ζεὺς ὁ πατὴρ ἐλεήσας τὴν γῆν καὶ βουλευθεὶς αὐτῇ
 καὶ θεῖου τινὸς μεταδοῦναι, δίδωσιν αὐτῇ τὸν δεῦτερον
 κρατῆρα νοῦ τε καὶ φρονήσεως· δίδωσι δὴ ἐπ' ᾧ τι
 ἄπασαν τὴν γῆν τοῦ δωρήματος τοῦδε μεταλαβεῖν. ἀπο-
 ρουμένου οὖν τοῦ Ἐπιμηθέως πρὸς τὸ ἐπίταγμα τοῦ
 Διὸς, ξυννοήσας ὁ Προμηθεὺς τὴν φρόνησιν καὶ τὸν
 λόγον ἐν γῇ μὲν οὐχ οἶόν τε ὥσπερ τὰ ἄλλα σπέρματα
 φύεσθαι, ψυχὴν δὲ ζῆου δύνασθαι μόνην τὸ σπέρμα
 τοῦτο φέρειν καὶ τρέφειν, τῷ ἀνθρώπῳ φέρων ἐγγυῖ
 τοῦ κρατῆρος, καὶ διὰ τοῦτο καὶ λόγος ἔπει· καὶ ἄν-
 θρωπος. γέγονε γὰρ ἄνθρωπος μόνος, ὡς ἔοικε, ὑπο-
 δοχὴ τις καὶ χώρα παιδείας καὶ λόγου, καὶ διὰ τοῦτο
 ὄσπρια μὲν καὶ φυτὰ ἔταρον χωρίον ἑτέρου γενναϊότερον
 ἐκτρέφει, οἱ λόγοι δὲ εἰσὶ καρπὸς ψυχῶν ἀνθρωπίνων,
 καὶ ἐν ταύταις ζητητέον τοὺς τε ἀμείνους καὶ τοὺς χεί-
 ρους αὐτῶν. δεῖ μὲντοι ἐπὶ τοῦτων καὶ τέχνης τινὸς,
 καθάπερ ἐπ' ἐκείνων γεωργικῆς. σκοπεῖν δὲ ὡς ἄμφοι
 τὰ ἔργα σφόδρα ἑμφερῶς ἔχει πρὸς ἄλληλα.

Πρῶτον μὲν δεῖ σε διεργάσασθαι τὴν ψυχὴν καὶ
 παρασχεῖν ἐπιτηδεῖον εἰς τὸν σπόρον. διεργάσῃ δὲ αὐτὴν
 339 α εὐμαθείᾳ τε καὶ προσοχῇ. ὡς ἐὰν σκληρὰν ἐάσης καὶ
 στύφουσαν, ἀπολεῖ. μὲν ὁ καταβάλλων τὰ σπέρματα,
 φύσει δὲ ἐκείνη ἀντὶ φρονήσεως καὶ ἀρετῆς τακτικὴν τε
 καὶ ἀμαθίαν καθάπερ ἀκάνθας. ἔπειτα ὅταν σπαρῇ
 τε καὶ φυτευθῇ, κινεῖν τε αὐτὴν καὶ ἀνανεοῦσθαι τὰ

408, 6 δένειμε Α. ἐκένειμε Η. 7 ὁ Ζεὺς Α. ὁ οὐκ. Η.

10 δωρήματος] δώρον Α. 11 οὖν τοῦ] τοῦ οὐκ. Α.

14 σπέρμα Α. σπέρμα διον Η. 16 ὅμι τοῦτο καὶ Α. πεντα-
 χοῦ Η. 20 ἀνθρωπίνων Α. ἀνθρώπων Η. 27 τα οὐκ. Α.

ἐὰν Α. ἐν αὖ Η.

καταβλήθῃν τῇ μνήμῃ, καὶ τῶν ἀγρίων βλαστημάτων
ἀποκαθαίρειν, ἵνα μὴ ἀπὸ πολλῶν φυτῶν καὶ ἰσχυρῶν
ἀποπνεύσῃ τὰ χρηστά καὶ τὰ ἡμέρα. μάλιστα δὲ ἀπάν-
των ἐπιμελεῖσθαι μῆτε ἀπείρουν ἀπλῶς μῆτε φυτεύειν ἐξ
ᾧ οὐδέν τι χρήσιμον ἀποδρέψεται. εἰσὶ γὰρ καὶ ἐν
τοῖς λόγοις, ὥσπερ ἐν τοῖς φυτοῖς, πολλοὶ χαριέντες
μὲν καὶ ἀμφιλαφεῖς, ἄκαρποι δὲ καὶ ἀνώνητοι, καθά-
περ τὰ ἐκ τῶν πλατάνων καὶ αἰγείρων ἄλση γεωργοῖς
μὲν οὐ σφόδρα τίμια, κόραις δὲ παιζούσαις καὶ ὁδο-
πόροις καμόντι καὶ βασιλεῖ Μήδων, ᾧ καὶ χρυσῇ πλά-
τανος ἦν. ἀλλ' ἐκλέγεσθαι καὶ σκοπεῖν δεῖ, ὅπως
χρήσιμα τῶν σπερμάτων, καὶ εἰ μὲν πρὸς ἀργύριον βλά-
πης καὶ τὸ χρήσιμον τούτῳ μετρῇς, ζητεῖν ἐκείνους
τοὺς λόγους οὗ χρημάτα σοι βλαστήσουσιν. ἔστι δὲ
πολὺ τὸ σπέρμα τοῦτο καὶ ἐν δικαστηρίοις καὶ ἐν ἐκ-
κλησίαις, καὶ μάλιστα εὐθ' ἀλεῖ περὶ τὴν ἀγορὰν καὶ τὸ
βῆμα. μνηύσαιμι δ' ἂν σοι καὶ ἐγὼ τοὺς ἐνθάδε ἀφθο-
νον αὐτὸ κεκτημένους· οἷς εἰ προσίοις τι καὶ θερά-
πυοις, ταχύ σου μεγάλην τὴν γλῶτταν καὶ περιττὴν
ἀποδείξουσι. καὶ λέγων αἰρήσεις οὐκ ἐκ δέκα μόνον
ποδῶν, ἀλλὰ καὶ ἐξ εἴκοσιν ἴσως, τυχὸν δὲ καὶ ἀπ'
αὐτοῦ τοῦ σταδίου τοὺς ῥήτορας τοὺς ἀλλαχόθεν· οὐ-
τως ἡμῖν οἱ σοφισταὶ δεξιοὶ εἰσιν.

Εἰ δὲ πρὸς ἑαυτὸν ὁρᾷς καὶ ὅπως σεαυτοῦ δαή-
μων, ἄλλο αὖ σοι φυτὸν ζητητέον οὐκ ἔγγιον, ἀλλ'
οὐράνιον, ὃ καὶ μὴ τις ὠνῆται καὶ μὴ τις θαυμάζῃ,
αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἀποκαίμενον ἐν τῇ ψυχῇ πολλοῦ σοι
ἄξιον ἔσται. σπάνιον δὲ τοῦτο· καὶ γὰρ παρ' ὀλίγοις.
οὐ γὰρ σφόδρα αὐτὸ θαυμάζουσιν ἀνθρώποι. αἴτιον

409, 2. ἀπὸ om. A. 3 ἡμέρα A. ἡμερώτερα H.
6 ὥσπερ ἐν] ὥσπερ καὶ ἐν A. 11 δὲ om. A. 16 εὐθ' ἀλεῖ
εὐθ' αἰλλει A. παρὶ A. ἐκ H. 20 ἐκ δέκα] Ex Eupolidis
versibus, de quibus dixit Wyttenbachius ad Plutarchum de S.
N. V. p. 7. 8. (310. 311. ed. nov.) μόνον A. μόνον A.
21 ἀλλὰ καὶ A. ἀλλ' H. δὲ καὶ ἀπ' A. καὶ om. H.
24 σεαυτοῦ ἴσως A. ἴσως σεαυτοῦ H. 27 ἑαυτὸ A. ἑαυτὸν H.
17 om. A. 29 θαυμάζουσιν A. σπουδαῖσιν H.

340 α· οὐ ποιεῖ χρυσὸν οὐδὲ ἀργυρον, ἀλλὰ καὶ δαιμόνι-
 α καὶ λήρον ἡγέται. διὰ τοῦτο σὺν αὐτῷ καὶ οἱ ἐν-
 θρωποι ἀτιμῶνται. εἰ δὲ ᾗσθοντο τοῦ καρποῦ καὶ
 ἐγρεύσαστο, εἶπον ἂν εὖ ἴσθαι καὶ αὐτοὶ τὴν φασὶν ἐπι-
 κλην, ὅτι πᾶς ὁ ἐπὶ γῆς καὶ ὑπὲρ γῆν χρυσὸς ἀρετῆς
 οὐκ ἀντάξιός. νῦν δὲ ἀγνοοῖς τούτων τοῦ κέρδους καὶ
 ἀπειρία· περὶ τὰ φέλλα στρέφονται, κινεῖσθαι θυμολύοντα
 καὶ μόνον ἡγεῖνται. τούτων τοῦ φρεσὸς τὴν ῥίζαν δίδωσι
 μὲν Ὀμηρος, μᾶλλον δὲ Ἑρατῆς, Ὀδυσσεύς, ἡνίκα παρὰ
 τὴν Κίρκην τῆς ἐξ ἠδονῆς ἀλογίας τὸς ἐταίρους ἀπο-
 β· λυόμενος ἦκε. ἀλβόος δ' ἦν καὶ σὺ παρὰ τοῦ θῆτος
 σπουδάσας, καὶ σοὶ δείξει τὴν φύσιν αὐτοῦ καθάπερ
 τῷ τοῦ δαίμονος· μὴ γὰρ ἀχρεῖον εἶσθαι τὸ κῆμα
 νομίσης, ὅτι σὺ γε οὐ παραπλεόνους τῆς νῆσον ἐκίνη,
 οὐδὰ τὴν Κίρκην ὄψαι ποτὶ, οὐδ' ἐπιπλεῖν τοῦ κυκλίου·
 αὐτὸς γὰρ τοὶ γίνωσκε, ὃ χρηστὸν, ὅς ἐστι μὴ ἔχεις πολὺ
 τὸ ἀλεξίφάρμακον τοῦτο, ἀντὶ μιᾶς σοὶ Κίρκης πολλὰ
 τὸν κυκλῖονα κερύσσουσι, καὶ αὐταὶ εὐ πόρρωθεν ἀπὸ-
 κισμέναι, ὥστε πολλῇ πλάνῃ παραγενέσθαι, ἀλλὰ ξυνοῦ-
 γ· ναι συνεχθῆς καὶ περιήπουσαι κύκλῳ καὶ καλοῦσαι πρὸς
 δαυτάς. ἄρ' οὖν Αἴγυπτος φέρει τὴν ῥίζαν ἐκείνην ἣ
 τις ἠπείρου νῆσος πόρρωθεν ἀπωκισμένη, καὶ οὐ σοὶ
 πάλιν μακροτέρας ἀποδημίας; ἀλλ' εἰ ξυνιέναι τῶν ἐπὶ
 ἐθέλεις, πάντωνθ' ἀρύττειν οἶός τε ἔσθ' τὸ φάρμακον.
 δίδωσι γὰρ καὶ σύμβολα αὐτοῦ καὶ σημεῖα,
 ῥιζὴν μὲν μέλαν εἶναι, γάλακτι δὲ ἐκκεῖλον ἀνθος.
 εἰ δὲ οὐκ ἐξυρίσκαις τὸν νοῦν τοῦ ἔπου, βούλει οἱ
 ἀναμνήσω καὶ ἄλλον λόγον, ὃν ἐτι μακράκιον ἂν ἡμα-
 δ· ρος ἐν διδασκαλίῳ; καὶ σοὶ εὐδολός τε φανέται καὶ

410, 4 αἶνον ἂν Α. αἶνον μὲν Η. 5 δ' ἐπὶ Α. δ' οὐ Η.
 6 κέρδους] καρποῦ Routhian p. 72. 15 ἐκείνη Α. ἐκείνη Η.
 21 ἣ τις Α. ἣ τις καὶ Η. 22 φείρου] φέρου Α. ὅλας ἐπὶ
 φέρου φείρου φέλει, ἢ ᾗ τισιν, ἣ τις νῆσος πόρρωθεν τῆς γῆς
 ἀπωκισμένη. schol. Α. 23 κύκλῳ] πολὺ Routhian p. 48.
 ξυνιέναι] συνιέναι Η. ξυνιέναι Α. 24 ἐθέλεις Α. ἐθέλεις Η.
 25 ῥιζῆν] Ὀδυσ. κ., 304. unde ῥιζῆν corrigendum. 29 ἡμα-
 δισκαλίῳ Α. ἐκ διδασκαλίῳ Η.

ἰσμενέσαι τὸ ἔπος. φησὶ δὲ τῆς ἀληθινῆς παιδείας
 πικρὰν μὲν τὴν ρίζαν, γλυκὺν δὲ καὶ προσηνῇ τὸν
 καρπὸν. εἰ οὖν τὸ μὲν πικρὸν εἰς τὸ μέλαν, τὸ γλυκὺ
 δὲ εἰς τὸ λευκὸν μεταβάλοις καὶ προστίι τὸν δοτῆρα
 5 τῆς πόας θεὸν ἐννοήσας, φανερὸν σοι τὸ βούλημα
 ἔσται τοῦ ποιητοῦ. καὶ εὖροις ἂν αὐτῷ μαρτυροῦντα
 καὶ τὸν Ἡσίοδον τῆς ἀρετῆς ἰόνον μὲν εἶναι ἀρχῆς
 προτιθέντα, ῥαστώνην δὲ ἐπὶ κίλει ἐγγυώμενον. ὥστε
 εἰ πανταχοῦ δυνατόν ἀρετὴν ἔλασκειν, πανταχοῦ καὶ 341 a
 10 τὸ φέρμακρον ὀρέσσιν ἐκείνο. τοῦτο δὲ ὁμῶς καὶ τὸν
 Ὀμηρον ἐνδείκνυσθαι, ἥνικα ἂν παρανέσσανται τὸν Ἑρ-
 μῆν Ὀδυσσεὺς καὶ δίδοναι ποιήσῃ τὴν πόαν ὅτι πο-
 μίσαντα ἀλλαχόθεν οὔτε παρευθέντα ὑπὲρ τοῦ λαβεῖν
 πορρωτέρω, ἀλλ' ἐβαλόντα τῆς γῆς ἔνθα ἵσθηται. εἰ
 15 γὰρ ἄλλο ἐστὶ λέγοντος ἢ ὅτι παρὰ πόδας ἐστὶ καὶ
 πλησίον αἰεὶ τῷ δυνατῷ λαμβάνουσιν;

411 1 φησὶ δὲ A. φησὶ γὰρ H. 2 καὶ προσηνῇ add. A.
 4 μεταβάλοις] μεταλάβοις A. μεταβάλλοις H. 5 πόας A. ποίας H.
 ἐννοήσας A. ἐννοήσεις H. φανερὸν] φανὸν A, quod defendit
 Iacobus ad Philostrat. p. 460. 6 μαρτυροῦντα καὶ τὸν
 Ἡσίοδον A. καὶ Ἡσίοδον μαρτυροῦντα τὸν H. 8 ἐγγυώμενον A.
 ἐγγυώμενον H. 12 ποίας A. ποίας H. 14 ἔνθα] ἔνθα A.

XXVIII.

Β Η ΕΠΙ ΤΩΙ ΔΟΓΩΙ ΔΙΔΑΛΕΞΙΣ.

Τίτουνται δὲ οὐχ αἱ φιλόσοφοι μόνον, ἀλλὰ καὶ οἱ ποιηταὶ καὶ οἱ ῥήτορες πάντι πολλοὺς λόγους, ἀλλ' οἱ μὲν κυδραῖνται ἐπὶ ταύτῃ τῇ παιδείᾳ καὶ ἐγκαλλωπίζονται καὶ ἐναβρόντωνται καὶ ἀναχοιτοῦνται αὐτοὺς τοῖς ἀνθρώποις, θανά. ἐξάγοντες εἰς θέατρα καὶ πανηγύρεως, ἐνταλμένους χρυσῷ καὶ πορφυρῷ καὶ μύρων ὄζοντας καὶ ὑπογεγραμμένους καὶ ἐντετριμμένους, στεφάνους τε ἀνθέων ἱστιφανωμένους. πρὸς δὲ τῷ κόσμῳ οὕτω λαμπρῷ ὄντι καὶ πολυτελεῖ καὶ αὐτοὶ οἱ λόγοι αἰμύλοι εἰσὶ καὶ ὑπερβάλλουσι δεξιότητι καὶ φιλανθρωπία, κυδαίνοντες καὶ ἐπαίροντες καὶ ἀσπαζόμενοι τοὺς θωμῆτους καὶ πάσας ἰέντες φωνὰς καὶ ῥήματα ἄδοντες μετὰ ἡδονῆς, ὥσπερ Σιρῆες. ἅτε οὐκ οὕτω δεξιὸν ὄντας καὶ χειρῆθους καὶ οἱ ἀνθρώποι ἀντασπάζονται καὶ ἀντεπαινοῦσι, καὶ ἐντεῦθεν πλεῖη μὲν γὰρ τούτων τῶν ἀνθρώπων, πλεῖη δὲ θάλασσα.

Οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Σωκράτους γενεᾶς εἰκότως ἄρα καὶ ἐν δίκῃ ἀπεφθίκασι τε καὶ ἀπερρήκασιν ἐν τῷ παρόντι. οὐ γὰρ οἶδα ὅθεν φρίττουσι τε καὶ εὐλαβοῦνται τὰς ἀγοράς, ἐν αἷς φησιν ὁ ποιητὴς ἀριπρεπίας τελέθειν τοὺς ἄνδρας, καὶ οὐκ ἀνέχονται παρακύνειν ἔξω τοῦ στίμποδος καὶ τῆς γωνίας· οὕτως ἐκκλησμένοι εἰς τῶν προγόνων, ὅτι ἐκεῖνοι ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων

412, 10 αὐτοὶ οἱ Α. οἱ om. H. 13 μετὰ Iacobsius ad Anthol. vol. IX. p. 420. Vulgo τὰ. 17 ἀνθρώπων] ῥήματων Iacobsius in append. ad Porson. Adv. p. 284. λόγων idem ad Anthol. vol. IX. p. 420. 21 τὰς ἀγοράς Α. τὰς om. H.

πρὸς τοὺς πολλοὺς διαλεγόμεναι καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ
 ἐν τοῖς βαλανείοις καὶ ἐν τοῖς θεάτροις καὶ διὰ τοῦτο 342 a
 οὐ μόνους τοὺς εἰς τὸ διδασκαλεῖον φοιτῶντας προσή-
 γοντο καὶ ἐχειροῦντο, ἀλλὰ καὶ τὸν σκυτοτόμον ἐξανί-
 5 σταν ἀπὸ τῶν σκυτῶν καὶ τὸν ὀβελωστάτην ἀπὸ τῆς
 τραπέζης καὶ τὸν διαιροῦντα ἀπὸ τοῦ οἰκῆματος. ἑφοί-
 των δὲ ὑπὸ φιλανθρωπίας καὶ Ὀλυμπιάδα καὶ Ἰσθμοί 6 b
 καὶ εἰς Αἴγιναν καὶ εἰς Ἐλευσίνα καὶ ἑτέροις δὲ καὶ
 αὐτοὶ μητρὶ τῶν θεῶν * τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις. 7
 οὐ δὲ ὥσπερ οἱ φῶρες καὶ οἱ λιποδύται φεύγουσι τὰ
 μέγιστα * τοῦ ὀργάνου οὐκ ἀπιστοῦσι καὶ ἀπιστοῦνται, εἰ b
 μὴ καὶ τὴν γλῶτταν ἀπολλύουσιν ὑπὸ τῆς σοφίας.

Ἐγὼ δὲ ἐπιχειρῶ μὲν, ὦ ἄνθρωπε, καὶ προθύμου-
 μαι εἰς τὴν τάξιν ἐπαγγεῖν αὐτοὺς τὴν ἀρχαίαν. δέδοικα
 5 δὲ αὐτὸν καὶ ὑποπτεύω μὴ καὶ διαλεγεῖσθαι ὑμῶν
 ἐπιχειρήσαντες ὑποπότεροι φανεῖσθαι τῶν σιωπῶντων.
 ἐπιστάται γὰρ ἀκριβῶς αὐτῶν τὴν φύσιν, ὅτι σκληρὰ
 καὶ ἀνθέκαστος καὶ ἀτενής· οἱ γὰρ οὐδὲ τὰ ῥήματα
 ἀνέστην χαρίζεσθαι ὑπομένουσιν τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ
 10 φείδονται ὅτι ἀγροικίας τῶν ἐνομιμάτων μᾶλλον ἢ τοῦ
 χροσίου, καὶ ἀκριβῶς ἐξετάζουσιν καὶ ἐπιμελοῦνται ὅπως c
 ὅπως ἐν μῆτι μέγιστον μῆτι ἐλαττόν ἀποδοῖεν μηδὲν τοῦ
 προσήκοντος. συμβαίνει οὖν αὐτοῖς παρὰ ταύτην τὴν
 μικρολογίαν πάντῃ ὀλίγους ποιεῖσθαι προσηγορίας τε
 15 καὶ ἐθιμολογίας. ἀλλ' ὅμως τηλικαύτη αὐτῶν ἡ αὐθάδεια
 ὥστε αὐτὰ πιστεύουσι καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἐπισχυρί-
 ζονται ὅτι οὐ μὲν αὐτοὶ ἠκαιοῦσιν οἰκτιρῶς ἔστιν ἢ
 ἑαυτοῖς τὸν ἀνθρώπον, οὐδ' ἂν οἱ κορυφαὶ ἐκείνοι καὶ
 πολυτελεῖς, ἀλλοτριὸς τε καὶ μηδὲν ἰουκῶς καὶ οὐκ ἂν
 20 ἐξέουσι ἐκ τούτου τίς ὁ ὑμνούμενος, εἰ μὴ τοῦτομα d
 ἡγεγραμμένον εἴη τῇ πολυτελείᾳ, καθάπερ αἱ τῶν φαν-

413. 8 ἐπὶ τῇ δὲ ἐπιλοῦντα Lobeckius. Aglaoph. p. 15.

9 μητρὶ] μετὰ Α. * τοῖς] ὅμοια τοῖς Lobeckius. 11 εἰ

μὴ καὶ] εἰ μὴ καὶ τὴν διαλεκτικὴν αὐτῇ, φησὶ, ἀπολλύουσιν ὑπὸ τῆς
 ἀκαρρησίμου σοφίας. schol. A. --- 17 σκληρὰ καὶ Α. καὶ om. H.

22 μηδὲν add. A. 31 τῇ πολυτελείᾳ Α. τοῦ πολυτελεῖς . . . H.

πολυτελεῖα ἐνταῦθα τὸν ἱκανὸν λέγει. schol. A.

λων ζωγράφων εἰκόνας οὐ γινώσκοντες ἐκ τῆς τέχνης,
 ἀλλ' ἐκ τοῦ πεγυράμματος· ἡ δὲ ἀληθὴς εὐφημία οὐ-
 τως ἄρα ἔμπροσθεν ἐστὶ καὶ πῶς δειδαίου λόγων ἀμυν-
 χοτέρα ὥστε καὶ εἰς τὸ μέσον οὕτω ῥαπτήται, αὕτη
 περὶ τῆς καὶ προσφύεται ἐν προσήκει καὶ οὖν εἰ λέγοι
 αὐτὴν ὁ λέγων ἀλλαγῶ ἀπαρτίαν τῷ ὀφθαλμῷ, ἀλλ'
 348 α οἱ γὰρ ἀφροσύνην ἐκείνην ἀπέβλησαν παραχρημα, ὃ
 ὁ τοῦ ἀτομάτου ἁπλοῦς λόγος προσέφει τε καὶ προσ-
 ημοόσθη.

Ἰδοὺ οὖν καὶ ἐγὼ τῶν μὲν ἱππαίων ἀφίημι εἰς τὴν 10
 ἐκκλησίαν, ὅτι μοι δοκεῖ ὁ ὁρχων ἐκείνος ἐπαληθεύειν
 τοῦνομα τῆς ἀρχῆς, ὅστις δυσάλωτος μὲν ὑπὸ χειρὸς,
 εὐάλωτος δὲ ὑπὸ λόγου, ἐλευθερίας δὲ ἑραστής, μεγα-
 λοφροσύνην δὲ ἐλαφρῶν φυλάττεται· ἔγχεος οὖσαν τὴν
 αὐθάδεαν, καὶ ἐγὼ μὲν ὡς λέγω ὅτινα λέγω, ἀλλ' οὐτε 15
 b προσορῶ αὐτὰ προσμειδῶ, οὐδὲ δείκνυμι τῷ δακτύλῳ,
 οὐδὲ ἀναστὰς ἀπτομαι ταῖν χροῶν· ὑμεῖς δὲ ἀπέχοντες
 παραχρημα καὶ ἐκείας ῥήμων ἀπημέχεσθαι οἱ ὀφθαλμοί,
 καὶ οὕτως ἄρα ἰσχυρὸν ἢ ἀληθὲς ὥστ' ὡς παύσασθαι
 μικρογόους καὶ ἐκβοῶντας καὶ ἐβαλλόμενους ἀπὸ τῶν πε- 20
 τρῶν καίτοι λίγα ῥήματα προσέειπον, καὶ καὶ ταῦτα μικρῇ
 οὐσίᾳ καὶ λίαν ἀρχαίως, οὐτε περιστέλλας οὐτε κομ-
 μώσας· ἀλλ' εἰσκατε μὴ τὰ ῥήματα θαυμάζειν, ἀλλὰ
 τὸν ἄνδρα ἐν ᾧ τὰ ῥήματα ἐβλάψεν καὶ ἐβλάπθη· καὶ
 c ἐν οἷς ὅτι καὶ ὑμεῖσδε ὑπὲρ τοῦ λόγου, ὅτι οὐκ ἐξη- 25
 πάτηται οὐδὲ ἐδωπάσθαι, ἀλλ' οἷον ἀκωνιστῶ- γανταίῳ
 καὶ ἡμεῖς ἀκωνῶν ἐπαβόησαι καὶ ἐγνώμεναι καὶ ἐδίδαξαι
 ἢ φυλάττεσθαι χροῶν καὶ προὔκειναι ὑμῖν τῇ
 ἐνθυμῳ.

1) τὸν λόγον

φ14, 2 προσφύει προσφύει φ. 10- περὶ τῆς εἰς Α. ἀπὸ τῆς
 τον Η. 14 φυλάττεται Α. φυλάττεται Η. 15 μὲν οὐ Α.
 μὲν οὖν οὐ Η. 20 πετρῶν] πετρῶν Α. 21 λίγα] λίγα
 Iacobaeus apud Goellerum p. 266. 24 ἐ φ Α. ἐ φ Η.

XXIX.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΟΥΚ ΟΡΘΩΣ ΕΞΗΓΟΥΜΕΝΟΥΣ α ΤΟΝ ΣΟΦΙΣΤΗΝ.

Ὡς σχεδὸν γε καὶ ἅπαντες λίαν ἡ φιλοσοφίας τύχῃ
 ἰσχύει, εἰ μὴδὲ ἀπολύσασθαι ἔξει πᾶς διαβολὴς ἀπαργα-
 5 σης, ἀλλὰ περιστρέφεται αὐτῇ μόνῃ εἰς ποικιλιάν. τὸ
 ἔργον, εἴς τε ἀρχαῖα καὶ προαιρούμενα, καὶ ἀλόχευα δοκ-
 ῶσαν λαοδωρεῖσθαι δοκᾷ, καὶ ἐκκαλεῖν, ἑνὸς μὲν δὲ
 ἀπομνήνῃ, καὶ αὐτὸν ἄρα πρὸς ταύτην ἰσχύει ἡ τοῦ ἀδελ-
 10 φουτύτου σφραῖς. ἀπὸ τοῦ γὰρ καὶ μὲν χαίρειν ἡμεῖς
 τῶν βουτῶν, λυκοῦ δὲ ἐποία τοῦ βουτῶν καὶ παραδόχῃ.
 ταύτης δὲ πολλὴ διακρίσις γινώσκῃ ἡ παρὰ τοὺς λό-
 γους, τῶν γὰρ ἐναντίων μεταμετροῦ εἰς τοὺς ἐναν-
 15 τίους καὶ φανῶν δοκοῦσιν αἰσῶν, καὶ φανῶν αἰ-
 σῶν, εἴς τε ἐκτρέφεται, κινεῖται καὶ περὶ αὐτῆς, καὶ
 τοῖς μὲν στρατηγῶσι, εἰς τοὺς αἰσῶν, ἀλλὰ ὅπως αἰσῶν
 ἀποκρίνεται πᾶς βολῆς, ἀλλὰ δὲ ἔστι βούλησι καὶ
 ἀποκρίνεται, ὁ λόγος δὲ ἄρα ὁ πάντων ἀμνημονεύων
 20 πρᾶγμα ἀποκρίνεται ἔστι τοῦ πιδήρου, καὶ ἀνάσσει αὐ-
 τῇ ἀνὰ φανῶν χαίρειν καὶ εἰς μεταμετροῦ. ἡ δὲ
 ὁ μὲν λόγος εἴς τε ἐκτρέφεται, ὁ δὲ οὗν ἀνὰ αἰσῶν
 τοῦ λόγου ἔστι αἰσῶν καὶ ἀναγκάζει οὐ γὰρ ἀποκρίνεται
 μήτε ἀμνημονεύει εἰς ἀρχῆς, καὶ ἀναγκάζει αὐτῶν τῇ φανῶν
 ἀνὰ αἰσῶν καὶ ἀναγκάζει ἀποκρίνεται εἰς ἀναγκάζει
 μὴδὲ αὐτῶν μὲν οὗν κατὰ μικρὸν γε ἀναγκάζει

415, 8 ἰσχύει add. A.

10. [ποικίλ] οὐκ ἐπὶ ἡμεῖς.

14 κινεῖται] κινεῖται A.

24 κατὰ add. A. μικρὸν μ.]

μικρὸν τε A.

προσδοκῶσαι, συγγνώμη τῷ μεταβιβάζοντι τῆς περιε-
 ράφιδος· ὅταν δὲ δὴ ἐξ ἐναντίας, τοῦτο ἤδη τεράστιον
 καὶ ἀλλόκοτον. κατηγορίας δὲ καὶ ἀπολογίας οὐδὲν
 οἶδα ἐγὼ ἐν τοῖς λόγοις ἐναντιώτερον, ὥσπερ οὐδὲ ἐπαί-
 νου καὶ ψόγου, οὐδὲ ἀβουλίας καὶ εὐβουλίας.

Λέγετε οὖν ἡμῖν, ὅτι σοφώτατοι χρησμολόγοι τῆς
 παραδοξότητος τῶν ἐμῶν ῥημάτων, διὰ τί οὕτω πόρρω
 τὸν πρῶτον λόγον πολυπραγμονεῖτε καὶ γνωματεύετε. ἢ
 μὲν γὰρ τοῦτο φαίνεται εἶναι κατηγορεῖν, ὅτι ἀπέδειξεν ὁ
 λόγος συκοφαντοῦντας καὶ ψευδομένους τοὺς διαβάλ-
 λοντας, λέγοιτε ἂν ὁρθῶς, καὶ τῷ ὄντι χαλεπὴ κατη-
 γορία ὁ τοῦ ψεύδους ἔλεγχος τῷ ψευδομένῳ. εἰ δὲ
 περαιτέρω ταῖς ἐπιζητήσεις, οὐ τοῦ λόγου αὐτῆς ἡ κακοή-
 θεια, ἀλλὰ τῶν οὕτως ἀχρυσμένων τοῦ λόγου. ὁ μὲν
 γὰρ λόγος οὐδὲ γνώσκειν ὁμολογεῖ τοὺς σκάντοντας με-
 τὰ σοφιστήν, ἀλλ' ὅτι μὴ πάντῃ σιγήματι μὴ ἐπι-
 τυγχάνουσι περᾶται ἀποδεικνύει, καὶ καλεῖ μάρτυρα
 ἀξιόπιστον. Ἀθήναιον τὸν Ἀθηναῖον, καὶ ὅσα ἑαυτοῦ
 ἔφη διδασκῶ καὶ σημεῖα τοῦ σοφιστοῦ, πάντα ἐκρυβὼς
 ἀπαριθμεῖται πύλαις λέξεσι καὶ αὐταῖς ῥήμασιν, ὥσπερ
 οἱ τοὺς νόμους ἀναγνώσκοντες. σὺ δὲ ἀρεῖς νόμους
 αὐτοῦς αἰτιάσθαι, εἰ τοιοῦτοί εἰεν ὥστε σε δαίμονα καὶ
 ἀνῆλν, πράγματα ἐμοὶ παρέχουσιν τῷ πεπονημένῳ ἐπὶ
 τοῖς νόμοις, ὥσπερ οἱ δυνάμενοι καὶ τὰ λεγόμενα πρό-
 φητων. εἰ δὲ ἀπ' ἄλλου τῷ με ἐσυκοφαντοῦν, ἀλλ' ἅττα
 ἐν προὔτειναι τῷ καθημένῳ καὶ οὐ τὰ αὐτὰ καὶ
 τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅτι τοῦτο ἐπεβόησεν, ἐστὶ τῷ ἐγ-
 κλήματι ὁ τοῦ πλαιῶν καὶ τοῦδε καὶ ἐγὼ εἰ μὴ ταῦτα
 ποιεῖν, τιμωρεῖσθε, εἰ δὲ μὴ, ἀλλ' ἀφίετε. καὶ εἰ τις
 φαίνεται διεξέχων ἀνάστατος ἀνέκραγεν ὅτι σὺ γε τοῦ δε-
 νος κατηγορήσων ἐσελθόντας — ἐκείνον γὰρ ἄπαντες
 ἔβαν ταῦτα ἢ φῆς ἐργαζόμενον — εἶπον ἂν πρὸς
 αὐτόν, ὦ ῥῶστε, ἄλλ' ἐμοὶ καὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ

416, 5 ὅθεν ἀβουλίας] Vulgo οὕτω ἀβουλίας. ἐβουλίας]
 ἀβουλίας A. 13 τι add. A. 29 ἀφίετε — ἀνάστατος
 add. A. 33 ἐμοὶ a m. rec. A.

οὐδὲν πρᾶγμα ἔστι, καὶ μὴ διάβαλλε ἡμᾶς πρὸς ἀλλή-
 λους μηδὲ προστίθει τοῖς ἑμοῖς λόγοις ἅττα ἂν σὺ
 δόξῃς, μηδὲ ἐξηγοῦ ἢ ἐγὼ λέγω, ὡς σὺ ξυνίης, ἀλλ' c
 ὡς ἐγὼ λέγω. ἐγὼ γὰρ τὸ ἑμαντοῦ μόνον περὶ του
 σκοποῦ, καὶ τοῦτο εὖ θησόμενος παρικόλισα τοὺς δικα-
 σίας. καὶ νῦν οὐκ ἀλλ' ἅττα ἢ ταῦτα λέγω. οὐκ
 ἐφθῶς φημι ὀνομάζειν τοὺς ὀνομάζοντάς με σοφιστὴν·
 οὐδὲ γὰρ με ἱκανὸν εἶναι ἐξ ὧν οἱ σοφισταὶ εὐδοκίμοῦσι.
 ταῦτα δὲ ἔστιν ἃ φησιν ὁ Θεοπέσιος Πλάτων, τὰ τε
 ἄλλα καὶ ὅσα λέγει ἐν τῇ βραχυτέρῃ Ἰππία πρὸς αὐ-
 τὸν ἐκείνον Ἰππίαν, αὐτὸν τε ἐκείνον ἐπιδεικνύσθαι καὶ
 τοὺς ἄλλους σοφιστάς ἐπιτηδεύειν. καὶ τὰ ῥήματα d
 ἐκείθεν ταῦτα ἔστιν ἀγαμέμνου δῆθεν Σωκράτους καὶ
 ἐπιπληγμένου, ὅτι ἀξίκατό ποτε εἰς Ὀλυμπίαν Ἰππίας
 οὐ μόνον ἀλλ' ἀμήχανα ὅσα ἐπιδεικνύμενος, ἀλλὰ καὶ
 ἐπὶ καὶ τραγῳδίαν καὶ διθυράμβους καὶ πολλοὺς λόγους
 καὶ παντοδαποὺς συγχεμένους καὶ περὶ φθνυμῶν ἀρμο-
 νίας καὶ γραμμάτων ὁρθότητος καὶ ἀστρονομίαν καὶ
 γυμνασίαν καὶ μουσικὴν καὶ τὴν περὶ φύσεως διατριβήν.
 ἑμοὶ δὲ, ὦ ἄνδρες, τροφεύας παρὸς καὶ ἑμὸς σοφίας
 οὔτε ἐκτῆθη ποτὲ οὔτε μὲν πτηθεῖη, λέγω δὲ οὐδὲ 346 a
 ἄλλω τῶν ἐν τῇ πόλει. ἴσως γὰρ καὶ ὑπὲρ τὴν φύσιν
 ἔστι τὴν ἀνθρώπινην οὕτω δυσαρτιμῆτων ἀγαθῶν
 πλοῦτον καὶ θησαυρὸν μὲν ψυχῇ ἀναποκαῖσθαι. ἐὶ δὲ
 σὺ τινα οὕτως εὐδαίμονα τῶν ἡμετέρων πολιτῶν ὑπα-
 λαμβάνεις, μακάριος μὲν ἐκείνος τῆς εὐπορίας, μακά-
 ριος δὲ εἰ συνόντας αὐτῷ· ἐγὼ μέντοι, ὦ θανμάσι,
 τοῦ μακαρισμοῦ τούτου πόρρω ἀπείστηκα, καὶ οὐκ ὅτι
 τὸ πρᾶγμα ἀδίκημα τοῦτό ἐστι, διὰ τοῦτο ἐβαρυνόμην,
 οὐδὲ ὅτι ἀξίον φυχῆς ἢ θανάτου, ἀλλ' αὐτίς σοι καὶ b
 αὐτίς λέγω ὅτι ἐγὼ αὐτοῦ πόρρω ἀπείστηκα.

417, I οὐδὲν A. οὐδὲ H. 4 περὶ του σκοποῦ] περισκοπῶ
 Iacobiens apud Goellerum p. 249. 8 ἱκανὸν εἶναι] λείπει τὰ
 ταῦτα, ὡς εἶπαι. τὸν λόγον, οὐδὲ γὰρ με ἱκανὸν τὰ ταῦτα εἶναι ἐξ
 ὧν οἱ σοφισταὶ εὐδοκίμοι εἶναι φησὶ A. 15 ἄλλα] ἀλλὰ καὶ A.
 22 τῶν] τῶν Iacobiens in append. ad Porsoni Adv. p. 316.
 23 ἀγαθῶν A. ἀγαθῶν H. 26 μακάριος] εὐπορίας add. A.
 27 θανμάσι A. μακάρις H.

Τέ ἄν οὖν τις πρὸς με ἀγανακτοῖη, εἰ ὁμολογῶ δημοσίᾳ ὅτι πένηται σοφίας καὶ ὀλίγα πᾶν ἐστὶν ἐπίσταμαι, καὶ ταῦτα ἐν πολλῷ χρόνῳ ἐκμελεσθῆναι καὶ ἄνω καὶ κάτω ἐγκατενδύμενος; ἐπεὶ καὶ αὐτοῖς τὰς ὀλίγοις θρονεύομαι ἰσως καὶ αὐθαδίζομαι; καὶ ἐπιστόμισιν ἂν με Σωκράτης ὡς ἀλαζόνα ὄντα, δοῖτο μὴ εἶναι σοφὸς ἦτορ καὶ ὁμολόγει ὅν σοφώτατον ἀπείπειν ὁ θεός. ἀλλὰ σὺ μορμολύτῃ με καὶ ἐρσυχελίς. ὅσοι γὰρ νῦν ἐν τῇ πόλει σφισσὶται ὀνομάζονται, πάντως οἶδα ἐγὼ δεξιούς καὶ φιλανθρωπούς καὶ εὐδένα αὐτῶν ἀμφισβητοῦντα τῆς Ἰσπίου μεγαλαυχίας. οὐκοῦν οὐδεὶς μοι αὐτῶν πολμεῖ καὶ δυσμεναινεῖ, ὅτι σὺ φημί σοφιστὴς εἶναι. οὐδὰ γὰρ τῶν ἱατρῶν οὐδεὶς, ὅτι φημί εἶναι καθαριστὴς. ἐπεὶ εἰ πάντες μοι κοίμιοι ἦσαν, ὅπως οὐδ' αὐτὰς τέχνας ἐργάζομαι, πάλαι φροῦδα ἂν ἦν τὰ ἐμὰ πράγματα ἐξ ἀνθρώπων.

Καὶ δῆτα ἐκεῖνος, ὅστις ποτὲ ἔστιν ὃν σὺ ὀνειροπολεῖς καὶ μαντεύῃ, οὐ προσήκει αὐτῷ ὁ λόγος; καὶ τί ἂν ἄχθοιτο καὶ δυσχεραίνει; ἢ εἰ τὰ μάλιστα δῆλος σοὶ ἐστὶν ἀνιῶμενος, οὐ πρὸς τὸν λόγον χρή ἀνασθαι, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἔργον, δι' ὃ προσήκων αὐτῷ ἀεφάνῃ ὁ λόγος. οὐ γὰρ οἱ λόγοι τὰ πράγματα ἡμῖν προστιθέασιν· ὡς οὐδὲν γε ἂν ἦν εὐπερίστερον ἀνθρωπίνης εὐδαιμονίας· ἀλλ' ὅταν τὸ πρᾶγμα ὑπάρχη, τῇ καὶ ταῦτα συνομαρτεῖ καὶ ὁ τοῦ πράγματος λόγος. χρή οὖν ἐκείνῳ ἀποσκευασθῆναι, καὶ ἡ σκία συναπληθύνεται τῷ στερεανίῳ. ἀλλ', ὅπερ ἐγὼ καὶ ἐμπροσθεν ἔφη, οὐδένα σοφόν οὕτως ἐξευρίσκω ἐν τῇ πόλει τῇ ἡμετέρᾳ, ὅτε ἂν αὕτη ἡ προσποιήσις ἐφαρμόσῃ τοῦ καταλόγου τῶν διδασμάτων, ἀλλὰ καὶ κολοβοὶ ἅπαντες καὶ ἡμιτελεῖς πρὸς τὸν Ἰσπίαν. καὶ εἰ μὲν τις οἶδ' ἐστὶ ξυντιθέναι τραγωδίαν καὶ ἔπη καὶ διδυράμβους, ὥσπερ

418, 2 σοφίας Α. τῆς σοφίας Η. . . 5 θρονεύομαι] μεγαλοφρονῶ; ἐπαίρομαι gl. Α. 13 δῆτα] τοῦτο λέγεται πρὸς τὸ ἐπισθεν ληθῆναι τὸ, εἰ δὲ τινα σὺ τῶν πολλῶν τῶν ἡμετέρων οὕτως εὐδαίμονα ὑπελαμβάνεις; μακίμος ἐκεῖνος schol. Α. 19 δυσχεραίνει] δυσχεραίνω Α.

ἐπαγγελος ἐπιδημήσας Αἰγύπτιος νεανίσκος, ἀλλ' ἀμαθὴς b
 γι εἶναι ὁμολογεῖ τὴν ὑψηλοτέραν σοφίαν. εἰ δέ τις
 ἀκίνητον ποιεῖται ἄκρος τε εἶναι καὶ κορυφαῖος, τὰ τε
 μικρὰ ταῦτα οὐκ ἀξιοῖ καὶ χαμηλῶς ἡ δημιουργεῖν
 οὐκοῦν οὐδ' ἄχρι κόμματος οὐδ' ἐλγείου. ὥστε οὐδεὶς
 ἂν ἐν δίκῃ ἡμῖν χαλεπαίνει ἐπὶ τῷ λόγῳ οὐδ' εἰς κάρ-
 πτη καὶ ὀλοκλήρου οὐκ ἐξικνεῖται.

Ὅτι δὲ οἱ σοφισταὶ οὕτω κηλοῦσι τοὺς νέους εἰς
 τὰς μεγάλας πόλεις ἰόντες καὶ ἐν ταύταις πείθοντες
 τὰς τῶν ἄλλων συνουσίας ἀπολιπόντας καὶ οἰκείων καὶ c
 ὀδυνίων καὶ νεωτέρων καὶ πρεσβυτέρων αὐτοῖς συνέειναι
 καὶ θυρανεῖν, ἀμειλύντας γάμων τε καὶ παιδοποιίας,
 οὐκ ἐμὸς οὗτος ὁ μῦθος, ἀλλὰ Πλάτωνος τοῦ σοφοῦ
 ἀντικρυς τοῖς ῥήμασιν οἷς ἄρτι εἶπον. καὶ οὐδὲ αὕτη
 λαιδορία ἐστίν, ἀλλὰ καὶ Πλάτων βελτίστους καλεῖ τοὺς
 τοιοῦτους καὶ ἐγὼ χρηστοὺς ὠνόμασα ἐν τῷ λόγῳ, καὶ
 τῷ ὅτι νέου αὕτη ἐστὶν ἡ εὐδοκίμησις καὶ ἀρετὴ, ὅν
 ἂν ὑπολάβῃ αὐτὸν ἀμείνω ποιήσιν, ὑπὲρ τούτου καὶ
 χρήματα ἀναλίσκειν καὶ τῷ σώματι ταλαιπωρεῖσθαι.
 καὶ τὸν Καλλιαν οὐδεὶς μέμφεται ἐπὶ τούτῳ, ὅτι μὴ
 μόνον Πρωταγόραν ἐθεράπευε καὶ περιεῖπεν, ἀλλὰ καὶ d
 Ἀντίμορον τὸν Μενδαῖον καὶ τοὺς ἄλλους μαθητὰς
 Πρωταγόρου, καὶ ἐκκενώσας τὸ ταμιεῖον τοῖς σοφισταῖς
 ξινῶνα κατεσκευάσατο· γεννικῆς γὰρ τοῦτο σημεῖον καὶ
 φιλομαθοῦς διανοίας· ἀλλ' ὅτι πρὸς Σωκράτην οὐχ
 ἑώρα τὸν Σωφρονίσκον, οὐδὲ ἐτιτρώσκετο ὑπὸ τῶν
 λόγων, οὕς θαμὰ εἰώθει λέγειν ἅπασιν Ἀθηναίοις,
 τοῦτο ἴσως οὐκ εὐδαιμον πάνυ τῆς Καλλίου φιλη- 348 a
 κοῖας. ἐπεὶ καὶ τὸν Κλεινίου Ἀλκιβιάδην οὐ κωμωδεῖ
 Πλάτων ἐν τῷ συνδείπνῳ ἐξομολογούμενον πρὸς τοὺς

419, 1 Αἰγύπτιος νεανίσκος] Andronicus, de quo dixit Vale-
 rius ad Ammianum Marcell. vol. II. p. 352. ed. Erfurd.

2 ὁμολογεῖ A. ὁμολογῶ H. 3 ποιεῖται] προσποιεῖται dubitanter
 Reulezins p. 74. 6 εἰς κάρπτη add. A. οὕτως λέγει Πλά-
 τω ἐστὶ schol. A. 13 Πλάτωνος] Vide Heusd. Spec. p. 11.

22 μενδαῖον A cum Platone in Protag. p. 315 a. Μεν-
 δαῖον H.

συμπάτας ὅτι ἔτοιμος ἦν πάντα χαρίζεσθαι τῇ διδασκαλίᾳ, ἀλλ' ἐκείνος ὁ λόγος ἐπισηφάνος ὕμνος ἐπὶ Σωκράτους καὶ Ἀλκιβιάδου· τοῦ μὲν, ὅτι μόνου εἴλω, τοῦ δὲ, ὅτι μόνος οὐχ εἴλω Ἀλκιβιάδου. εἰ δὲ ὁ μὲν πρὸς ἅπαντα εἶχεν, ὁ δὲ πρὸς μηδὲν ἐποίησεν ἀμύνω, Ἀλκιβιάδου μὲν ἥπαινος ἦν, Σωκράτους δὲ κατηγορία.

XXX.

ΘΕΣΙΣ ΕΙ ΓΕΩΡΓΗΤΕΟΝ.

b

Ἡσιόδος ὁ Ἀσκραῖος, ὃς μετὰ τῆς δάφνης τὴν μου-
σικὴν παρὰ τῶν Μουσῶν αὐτῶν δεῖξασθαι λέγεται, c
τὴν ποιῆσαι διαγράμματα εἰς ἡρώων τε καὶ Μουσῶν ἐπαι-
νους καὶ τὴν γεωργίαν ἐν ταῦτοις ἔταξε, τὴν φύσιν τε
ἐπαινῶν τοῦ προγράματος πᾶσαν καὶ μαθητὰς τῆς τέχνης
ποιούνμινος ἡμᾶς, καὶ τοὺς περὶ γεωργίας λόγους τοῖς
περὶ ἀρετῆς καταμίξας, ὥς ταῦτόν ὄν, γεωργίαν καὶ
ἀρετὴν δι' ἀλλήλων καὶ ἅμα μαθόντας εἶδέναι. δεῖ δὲ
ἤδη καὶ ἡμᾶς Ἡσιόδῳ καὶ Μουσῆσι ἀκολουθοῦντας
ἐπιδειξάμενοι διὰ πλείονων ὥς ἄρα αὐτὸν μάλιστα Ἡσιόδος σο-
φὸς ἐνομήσθη, ἀλλ' εἰς τοσοῦτον ἐκλείας διὰ τοὺς εἰς d
γεωργίαν λόγους προῆλθεν, ὥστε καὶ Ὀμήρῳ περὶ σο-
φίας καὶ μουσικῆς ἐν ταφαῖς Ἀμφιδάμαντος εἰς ἀγῶνα
ἰδῶν παρὰ τῶν κριτῶν τὸν στέφανον καὶ τὴν νίκην
ἔχειν. ὁ μὲν γὰρ πολέμου καὶ μάχης καὶ τὸν συνα-
πισμὸν τοῖν Διάντων καὶ ἄλλα τοιαῦτα προσῆδεν, ὃ
ἢ γῆς τε ὑμνησὲν ἔργα καὶ ἡμέρας, ἐν αἷς τὰ ἔργα
βελτίω γίνεται· καὶ διὰ ταῦτα πᾶσι τοῖς κριταῖς κρατεῖ.
ἐκλήσθων δὲ ἐπικούροι πρὸς τὸν λόγον οἱ τε ἔφοροι 349 a
γεωργίας θεοὶ καὶ μουσῆς ἀπάσης εἰ δὴ τι κράτιστον,
καὶ ὁ μουσηγέτης αὐτός, ἐπειδὴ καὶ τὰς ἐνιαυσίας
καὶ τὰς] ἀμοιβὰς οὐχ ὑπὲρ τούτου μόνον, ἀλλὰ καὶ
πᾶν πάντων ὧν ἐκ θεοῦ ἔχουσιν ἄνθρωποι παρὰ

421, 2. Ἡσιόδος] Vide Theogon. v. 30.

8 καταμίξας]

καταμίξας Boissonadius ad Philostrati Her. p. 471.

1 ἐπιδείξας] ἀποδείξας Wernsdorffius ad Himerium p. 647.

8 τὰ ἔργα A. τὰ ὄν. H.

23 καὶ τὰς recte delet Hardui-

us, nisi aliquid excidit.

τούτου] ἢ τοῦ λόγου gl. A.

γεωργίας κομίζονται, σπονδάς καὶ θυσιάς καὶ δαίτας,
καὶ ὅσα φύουσιν ἐκ τῆς γῆς Ὄραι· εἰ δὲ καὶ Διόνυσον
παρακαλοῖμεν καὶ νύμφας καὶ Δήμητρος κόρην ὑτιόν
τε Δία καὶ Ποσειδῶνα φρυγάλμιον, πλησιάζομεν ἡδὲ
b ταῖς τελεταῖς καὶ τὴν Προδίκου σοφίαν τοῖς λόγοις
ἐγκαταμίξομεν, ὃς γεωργίαν πᾶσαν ἀνθρώπων καὶ
μυστήρια καὶ πανηγύρεις καὶ τελετὰς τῶν γεωργίας
καλῶν ἐξάπτει, νομίζων καὶ θεῶν εὐνοίαν ἐντεῦθεν εἰς
ἀνθρώπους ἐλθεῖν καὶ πᾶσαν εὐσέβειαν, ἐγγυώμενος.
οὐ μὴν οὐδὲ Ὀρφεῶς τελετὰς τε καὶ ὄργια γεωργίας
ἐκτὸς συμβέβηκεν εἶναι, ἀλλὰ καὶ ὁ μῦθος τοῦτο αἰ-
νίττεται, πάντα κηλεῖν τε καὶ θάλλειν τὸν Ὀρφέα με-
c γων, ὑπὸ τῶν καρπῶν τῶν ἡμέρων ὧν γεωργία παρέχει
πᾶσαν ἡμερῶσαι φύσιν καὶ θηρίων διαίταν, καὶ τὸ ἐν
ταῖς ψυχαῖς θηριῶδες ἐκκοῦσαι καὶ ἡμερῶσαι, καὶ τὰ
θηρία γὰρ τῷ μέλει κηλεῖν ἐπιστενύθη θυσίας τε πάσας
καὶ τελετὰς διὰ τῶν ἐκ γεωργίας καλῶν εἰς θεοὺς ἀνα-
γών. πάντας γοῦν ἀνθρώπους ἐπῆλθε τῇ δόξῃ καὶ
πάντες ἐδέξαντο γεωργίαν. καὶ εἰς Αἰθιοπίας ἠδὲ
b ἐξ ἀνατολῶν διὰ μεσημβρίας εἰς δύσιν παρατεταμένους,
καὶ Κελτοὺς τὸ ἀρκυῶν κατέχοντας μέρος, καὶ τοὺς
d διὰ μέσον, γεωργοὶ καὶ ἀρόται καὶ φυτοσκάφοι· καὶ
οἷς πλεῖω τὰ τῆς γεωργίας, οὗτοι μᾶλλον εὐδαίμονες.
εἰ δὲ τις ἄξενος Σκυθῶν καὶ ἀνήμερος βίον ἀλήτην
γεωργίας προὔτιμησεν, ἐν οἷς ἀμαρτάνει τὴν δίκην ἔχει,
ἀνέστιος, ἀλήτης, διαίταν θηρίων μετιών· ὥς καὶ τοῦ-
τω γεωργίαν θανατασιωτέραν εἶναι, τῷ χαλεπώτατα εἶναι
καὶ ἀγριώτατα τῶν ἐθνῶν, εἴπερ ὄντως ἔστιν, ὅσα
350 a γηπονίαν ἐτίμησε. καίτοι καὶ τοὺτους, εἰ καὶ οὐ
πονοῦσι περὶ τὴν γῆν, τοὺς γεωργίας καρποὺς ἐτέρωθεν
εἰσχομιζομένους λέγουσι διαζῆν. καὶ τις ποιητὴς οὐ-

422, 2 φύουσιν — Διόνυσον add. A. 3 παρακαλοῖμεν A.
καλοῖμεν H. 15 ἡμερῶσαι] ἡμερῶσαι A. 21 κατέχοντας]
κατέχοντας A. 28 ἀγριώτατα] ἡ ὅσα τῆς γεωργίας ὑφίσταται
schol. A. 29 ἐτίμησε] οὐκ ἐτίμησε Harduinus. ἡτίμησε Rou-
lenius p. 5. 30 ἐτέρωθεν Harduinus. Vulgo ἐτέρωθεν.
31 ποιητὴς] Dionysius Perieg. v. 194.

ρεται ταύτας, ἅτι νημίδες εἰσὶν ἀσφαγνύου καὶ ἀνήκας
ἀνδράς, τς καὶ θέροις, παραχρήμα ἀπαγωγὴν ὅτι τοῖς
θηρίοις ἐξ ἰσως ἀνεν χειρῶν καὶ οἴκων διαβῶσαν.

Οἷς δὲ ὁ βίος ἡμερας καὶ ὑπόδατος, οὔτοι τῆς
5 παρὲς προφῆν ἀνάγκης ἀπαλλαγέντες, πρὸς ἀνθρώπων ἐπὶ
ἀνέβλεπον, οἷους τε ἐπίμαρταν καὶ δίχη καὶ νόμοις ἐχρή-
σαντο· πρῶτον, οἷα ἐπὶ οὐδὲς ἀνάγκης τῆς ἀναγκαιότητος b
προφασισαμέν, ἀλλ' εὐπορίᾳ βίου σφρίβην ἀσπαύοντες
οἱ δὲ πόλεις τε εἰδεύοντο καὶ νεὼς ἤγειραν καὶ θύη
0 χροῖντας καὶ νόμους· ὅλως δ' ὥστε καὶ τῶν νόμων αὐτῇ
περίεστι μάλιστα ἢ τοῖς ἄλλοις πάντιν, ἥδη καὶ ἔχον
ἀνδραποδοῦ καὶ γέρας νόμια καὶ χειραγωγούμενους, κα-
ρῆσαι παρέσχε, καὶ πλεον, παρὲς ταύτης οἱ νομοθέται d
σπουδῇ ἢ παρὲς τῶν ἄλλων πεποιθήνται, καὶ οἷς ἐρήνην
5 δι' ἐπιθυμίας καὶ οἷς πόλεμος ἀναγκάσει, οἱ μὲν ἀπαι-
θῆναι τῶν πόλεμον διὰ τῶν νόμων, οἱ δὲ ἐπὶ τῷδε e
τὸν πόλεμον συνέταξαν, ἵνα μηδαὶ φθίλῃ τὰ χρησά-
μων ἔργα, οἱ δὲ τὴν ἐρήνην ἐρύλασαν, ἅπως ἐκ ἀδίκας
φθοροκάρου καὶ ἀρότης εἴη, καὶ ταῖς ὥραις ἐδείχ, τὰ
0 τούτων ἐκτρέφειν, καὶ ἐμποροὶ νόμοι τούτοις ἐξέλασαν,
τὸ τὰν κατὰ τὴν τοῦς ἐλλειπαντάς καὶ ἐκαστοῖς περι-
τεύοντες ἀδίκως παρ' ἀλλήλους διαχορίζειν.

Ἐκ δὲ τῶν νόμων ἀνθρώποις τὰ δίκαιον εὖρον καὶ
ἐρόντες φυλάττονται, ὥστε καὶ δικαιοσύνην μάλιστα
5 ἐπιτεῖναι εἰς περισσύνειν ταῖς ἀνθρώποις, οὐδὲ γὰρ d
σχολῇ χειροτοῖς ἀδικεῖν, αὐτὸ δὲ ἐκείναι ἀναγκαζομένοις,
ἀλλ' ἐν ἀρεθονίᾳ διάγονον, οἷς δὲ σχολῇ ἐπὶ τῶν
ἔργων, οἷς ἀδικίαν ἀστικοὶ δὲ ἀνδρες καὶ οἱ δὴ τις
ἄλλος χειροτῶς ἐπὶ συκοφαντίαν καὶ ἀδικίαν τιμῶσι
1 ὁ δὲ χειροτῶς ἐπὶ καὶ γενναῖαν ἐν ἀγαθὸν εἰδώς,
ὁ παρὰ τῆς γῆς σὺν ταῖς ὥραις ἐπιμελούμενος κομίζει

423, 11. ἢ δὲ A. ἢ δὲ H. 15 ἀναγκαιότητος A. ἀναγκαιότητος H.

16. διὰ τὸν νόμον] τὸν χειροτῶν καὶ τὸ πονεῖν καὶ ἀσχο-
λεῖσθαι τὴν γῆν schol. A. διὰ τὸν γηπῶν Roulezius p. 33.

28 ἀστικοὶ δὲ] Aut particula δὲ delenda aut ejicienda illa οἷς δὲ
σχολῇ ἀπὸ τῶν ἔργων εἰς ἀδικίαν. καὶ, εἰ δὲ. — συκοφαντίαν add. A.

31 ἐπιμελούμενος] ἐπιμελουμένης A.

ται, πολυπραγμοσύνην δὲ ἀρχὴν ἀδικίας πατισταμένην
 351 αἶναι καὶ πόρρωθεν φυλαττόμενος· οὕτω δὲ ἀμνηστὶς
 ἄλλοτριος ἀδικίας κατὰ φύσιν ἔστιν ὥστε καθάπερ τα
 φύσιν πολέμια τῶν στοιχείων, οἷον ὕδωρ καὶ πῦρ,
 ὁμιλῶν πρὸς ἑλληλά ἔστι, καὶ πλησιάζουσι, φάτερον
 ἀμνηστὶς πάντως, οὕτως ἀδικίας ἐγγιστομένης πόλεμοι
 τε αὐτίκα καὶ στάσεις καὶ πόροισι γεωργίας ἀπολοσθῆναι
 ἀμαιοσύνης δὲ καὶ εὐνομίας πρατοσύνης ἔρρεται ἡ γῆ
 τοῖς καρποῖς.

Φησὶ δὲ Ὅμηρος καὶ Ἡσίοδος καὶ τὰ ἄλλ' εὐρανοῦ
 τοῖς τοιούτοις ἰλιώ τε εἶναι καὶ σὺν κήρυκαί γερεῖν,
 χαλαρῶν μὲν καλινδουμένων ἐπὶ τοῖς ἀδικατοῖς καὶ ὁμ
 352 βροντῶν ἀγρόνων καὶ λοιμῶν· τοῖς δικαίοις δὲ εἰς γεωργίαν
 τῆς ἀμνηστὸς οὐσης, ὑπερὶ μὲν ἐκ τοῦ Διὸς ἐπιχειρομένων
 ἡμέρων, δρυῶν δὲ καὶ τὰ οἰκία καὶ μάλ' ἐφρουρῶν,
 ἐπειδὴ τὰ κοῖλα τῶν δένδρων καὶ ἅμα ἄκροισι κρήναι
 τὰ ἀμῆτη πληροῦσιν.

Ἐκ δὲ τούτων οὐκ ἔτι χαλεπὸν γεωρίζειν εἰς οὐδὲν
 ἀνθρώποις οὕτω λυσταλές ἔστιν ὥς γηπονίας τε ἐπι
 353 μεληθῆναι καὶ ἐρβιδῆναι τῇ τέχνῃ· εἴτε γάρ τὸ σῶταρ
 καὶ τίμων, ἐντεῦθεν ἀφθονία τῶν ἐπιτηδεύων, εἴτε ὑ
 πορία διὰ σπουδῆς, ἀμνηστὸς παῖδα τὸν Ἡλοῦτον οἱ
 354 ποιηταὶ ἄδουσιν· ὥς οὐδαμῶθεν ἔξωθεν οὕτως αὐξανο
 μένης παρουσίας ὥς διὰ τῶν ἐκ γεωργίας καλῶν· αἱ
 μὲν γὰρ ἄλλαι τέχναι γηπονίας πᾶσαι προσδίδονται, καὶ
 οὐ μόνον τέχναι, ἀλλὰ καὶ ἐπιτηδεύματα· καὶ οἱ τὸς
 θυνάμεις ἔχοντες καὶ οἱ τὰ σκήπτρα κομίζοντες ἐν ἐπι
 355 νοῖς ἔχουσι καὶ τῆς βασιλείας καὶ τῆς θυνάμειος καὶ
 τῶν ἐπιτηδεύματων καὶ τῶν τεχνῶν τὰς ἐκτελέσας· γεω
 356 ργία δὲ ἀπὸ τῶν περιττῶν τοῖς λοιποῖς χορηγεῖ· οὐκ οὐκ
 οὐδὲ τῇ βασιλείᾳ ὄφελος οὐδὲ ἐν, καὶ ἀρχιμενίδης

424, 16 ἀμα] ἔλλα Jacobinus ad Antholog. Palat. vol. III.
 p. 224. 18 ἔτι A. ἔτι H. 19 λυσταλές ἔστιν ὥς Ja
 cobinus ad Ach. Tat. p. 611. Vulgo λυσταλίστατον. 22 αἱ
 ποιηταὶ] οἱ om. A. 23 γηπονίας Harduinus. Vulgo ἐπινοίας.

28 καὶ τῶν Harduinus. Aberat καὶ 30 τῶν περι
 τῶν] τῶν om. A.

κἄν Ἑρακλείδης, κἄν ὁτισοῦν εἶναι ἀνὴρ, εἰ μὴ τοῖς
 ὅπλοις τὰ τῶν τροφῶν τῆς παρασκευῆς ἀπάσης ἤγειτο.
 καὶ ὅστις γραφεύς ἔστιν, ἢ ποιητὴς ἀγαλμάτων, καὶ δ
 ἔμπορος καὶ ναυτιλία, καὶ τί δι' ἅσιν ἐπεξελεῖται;
 5 οὐκ ἔστιν ὅς μὴ γενομένης προσδοκίαι. καὶ παρούσης
 μὲν καὶ χορηγούσης τὴν ἀφθονίαν ἀνδρὶ τὸ οἰκεῖον
 ἔργον ἐκδίδται καὶ τὴν ἐκουσίαν εἰς πέρας ἀγαθὸν
 προσάγει· εἰ δὲ τὰ ἐκείθεν ἔλλειποι, οὐδὲ εἰς τὸν βίον
 ὑπόλοιπον.

οἷς ὑπάρχει τὰς προτιούσας τιμὰς καὶ πρὸς ἡμῶν καὶ 353 a
 παρὰ τὴν αὐτοκράτορων ὥσπερ ἀθλα εὐμενὲς προσέ-
 μνη, οὐκ ἑμαυτοῦ χάριν οὐδ' ὡς βελτίων ἐσθιωσας, c
 ἀλλὰ τὸ Πλάτωνος ἡγεῶν, καὶ βουλόμενος πολλὰς
 ἡμῶν πολίτας τοιοῦτους γινώσκειν, παύεται γὰρ αὐ-
 τοῦ, πρὸ τιμωμένου, ἀμειλίσται δὲ τὸ ἀτιμωμένον.
 καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ πρὸς τὰς χαλκᾶς ἰδυακόλωνα τὰς
 δύο ταύτας εἰκόνας, οὐδὲ σπηγνῆκα παροχὸν ἑαυτοῦ
 ποιῶν, δὴν φέρεται μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος, οὐδὲ οὗτοι τὰς
 d εἰκόνας ἐδίδου τὰς πολυθρύλτους· οἷς μὲν οἷοι τι b
 ἦσαν τιμᾶν τοὺς φιλοσοφούντας, οἱ βασιλεύοντες ἐφύλα-
 σκεν δὲ παντάπασιν μὴ ἐπιτρέψαν καὶ μεταγών ἐπὶ
 φροντίδας ἐλάττους ἀντὶ μαιώσεως.

Εἶτα λέγει τις ὅτι ψευδεῖς αἱ πινυκτίδες, καὶ ἴσως
 5 οὐ μὲν αἱ πινυκτίδες ψευδεῖς, τῶν γὰρ πινυκτίων ἰσχυρὸς
 μῦθος πρὸς ὑπεροχὴν ἀρετῆς, ἀλλ' ὅμως πρὸς τοῦτον
 τὸν λόγον, ὅσοι μοι μικρὸν ἀποκρίνωσθαι μὴ παρη-
 σίας. ἐγὼ ψευδῇ τιμῇ ἡμετέραν ὑπολαμβάνω, ἢ ἂν
 τις ὑπεράμεινος ἔχοι χρημάτων, ἢ προσαιτήσας πολλὰ
 10 καὶ θυραυλίσας, ἢ μισθὸν ἀνελκῆς διακοσίας, ἢν δ' c
 ἂν τις ἀρετῆς καὶ παιδείας ἀθλὸν κομίσαιτο, ὡς μόνον
 ἴσων τοῖς διδοῦσι, μήτε πραγματευάμενος, μήτε προ-
 θύς ἱκετηρίαν, ταύτην ἐγὼ τὴν τιμὴν ἐνδυστάξαι μὲν
 φημι τῆς ἀξίας, ψευδῇ δὲ σὺδαμῶς, εἰ μὴ καὶ τὰς εἰς
 5 τὸ δεῖαν τιμὰς ψευδεῖς εἶναι πρὸς ὑπολαμβάνει, ὅτι τῆς
 ἀξίας οὐκ ἐφικνούμεται.

Ἐμοὶ τῶν ἐπαργύρων ἐχημάτων καὶ τῶν μεγαλο- d
 φώνων κηρύκων ὑψηλότερα ἀρχὴ ἢ ἀπὸ τῶν λόγων,
 ἢν οὔτε δοῦναι βασιλεύσειν ἔστιν οὔτε ἀρελλόσθαι. ταύ-
 1) τὴν γὰρ καὶ ἐπὶ χειρὸς κατέλιπον καὶ ἐπὶ ἔξωθεν καὶ
 ἐπὶ χαμαιζήλου θροῦδος, ἑμαυτῷ συμπεριφέρειν, καὶ τὸ
 σῶμα ἀπολλύσκει μόνῃ παραμένει. ταύτην ἀρχὴν τὴν
 ἀρχὴν μέχρι νῦν ὁ Ἀριστοτέλης, ταύτην Ἀριστοτέλης,
 ταύτην Σενέκας, ταύτην Ἐπικράτης, ἢ οὐδὲ

ποδοὺν ἀρχὴν ἔχει δι' ἐποδοθευόντας τῶν τὰς νόμους
 ἐπακολουθῶντων, οἱ διδασκόντες τῶν μανθανόντων, οἱ
 354 παλιδόντες ἀρετὴν μεταδίδωκεν τῶν παιδευμένων; καὶ
 ταύτην ἀρχοῦσι τὴν ἀρχὴν πλεῖν ἐπιτακῶσαι ἐπὶ, καὶ
 ἀρξοῦσι γὰρ ἐπὶ καὶ ἐπέλθῃς, ὥς ἐν τῇτωνται ἄνθρωποι
 διαφέροντες οὐδὲν καὶ τῶν λοιπῶν ὅρων· ὅσον οὐκ
 ἔρξαι χρόνον Περσὶν μετὰ Δοδυρίου, οὐδ' οὐδ' αἱ
 ἑγγύς Μακεδόνες, ὅσον οὐδέτις Ρωμαῖοι· τί γὰρ δι
 χρόνον γὰρ ἔδεικεν τῆς ἀρχῆς ἢ Φίλιππον Πλάτωνι πα
 ραβάλλειν, ἢ Ἀλεξάνδρον Ἀριστοτέλει; ἐκείνους τήμερον
 οὐδέ τις ἐπακούει, ἀλλ' οὐδὲ τὰ δόγματα αὐτῶν οὐδέ οἱ
 b νόμοι ἔχουσι τινα δύναμιν ἐν τοῖς ἀνθρώποις. τὰ δὲ
 Πλάτωνος δόγματα καὶ Ἀριστοτέλους ἐνεργά ἐστι καὶ
 ἀκράτητῃ, καὶ ἐν ποσούταις μεταβολαῖς· αὐτοαυτῶν
 καὶ ἡμετέραν ἀπειράβλητα διαμένει καὶ αἰώνιος καὶ
 ἀσάλευτα· τίς Ἀλεξάνδρου τὴν τὸν ἑωυτοῦ βασιλείαν
 μὴ καθέσκει Πλάτων; τίς τὸ Φαλάσσο τὴν ὄνομα
 ἐπαγράφεται καθέσκει Ἀριστοτέλους; τούτους σιμῶν
 ἐπακρίδων εἶδει, οὐκ οὐδέτις καθέσκει, καὶ μετὰ τού
 τούς καὶ τὰς παρὰ τούτων πτωχεύει· ἐνχυρήσθαι
 c ὑψηλὸν τοῦ καὶ μεγαλῶν· δι' αὐτὸς ἔχει μοι παρακα
 λῶντι τὴν Ἀδράστειαν ἐρηλολογῆσαι, οὐ τί μοι τῆς
 ἀνθρωπίνης

Χρὲν τιμῆς, φρονέω δὲ τιμηθῆσαι ἀπὸς αἰσῶν.
 αἱ δ' οὐ καὶ ἀνθρωπίνης τιμῆς δεσφάται, τῆς αἰσῶν
 αὐτῶν, οὐς περὶ πλείστου ποιεῖται, δακτύλος εἶναι
 ἀρετῆς ἀρετῆς· ἄλλως δὲ ἔχοντες

Ἰδὲ ἔμοιγε καὶ ἄλλαι,

οἱ κ' αὖτε τιμήσουσι,
 μάλιστα δὲ οἱ πατέρες ὧν καὶ ἀρχηγέται, Ρωμαῖοι, 30
 ἐν ἐπιδείξει ὅμην τῆς φωνῆς, ἐν αἷς οἱ πρὸς τὸν οὐ
 ρανὸν ἀμυλλόμενοι δεῖσθαι τῶν ἡμετέρων ἀγαθῶν ὁμο
 d λογοῦσι, καὶ πρὸς γὰρ Ρωμαίοις οἱ αὐτοκράτορες. ἀρμὴ
 μοι Κωνσταντῖος, ὁ νόσμον τῆς ἐαυτοῦ βασιλείας τὴν

ἐμὴν φιλοσοφίαν εἰπὼν πολλάκις, ἀρκεῖ βιασθεῖς Ἰου-
 λιανὸς τῆς οἰκουμένης καλέσαι πρῶτον ἄξιον, οὐ
 μόνον τῆς καλλιπόλεως, καὶ τὰ πρῶτα φέρεσθαι φιλο-
 σοφίας ἐν γράμμασιν ὁμολογήσας· ἀρκεῖ Οὐάλης, ἥτη-
 5 θείς ὑπὸ τῶν ἐμῶν λόγων πολλάκις· ἱκανὸς μοι Τρα-
 τιανὸς, συμνυνόμενος πρὸς Ῥωμαίους ὡς αἴτιος αὐτοῖς
 γιγνῶς τῆς ἐμῆς ἐκδηρίας· ἀπὲρ τῶν ἐπιηλοτάτων
 θρόνων ποιοῦμαι τὰς τοῦ Θεομειδιστάτου Θεοδοσίου 355 α
 φωνὰς τὰς πρώην ὑμῖν ἀναγνωσθείσας, ἃς εἰ μὴν μι-
 0 μοῖσθε καὶ δέχοισθε φιλοσοφίαν· τὸν εἰκότα τρόπον,
 οὐδεμία μοι ψῆφος πῆς παρ' ὑμῶν ἀσμενιστοτέρα· εἰ
 δέ τις ἐκ τῶν ὑμῶν συμπαίσους· καὶ ἀρετῇ τὰ φρονηκότες
 ἐπίπρασθαι ἄξιον· τοῦς τῆς τύχης ἐκπομπήσας· οὐκ
 ἂν ἐγὼ τοῦτον βουλοίμην τοῦ χροῦ· κοινωρεῖν, ἐν ᾧ
 5 τὸ παρὰ μέλος ἔδωκε τοῦ· εἰς τῆς Μούσαις· ἐκδομῆς
 περὶ φαίνεται· Μούσαις λέγει· καὶ γὰρ οὐδὲ σοῦτο
 μικρὸν· εἰς καλῶς ποιῶντες· νῦν ἀπεδείχθη· τὸ βου-
 λευτήριον καὶ τὰ ἔργα· κατεστήσασα τῶν θῶν ἐν
 τῷ σῆρ· ἐκδῶν καὶ ἐκδῶν· οὐδὲ γὰρ ἀπείχουσι ὑμῶν
 10 εἰς χορὸς τῶν Μουσῶν, ἀλλ'· Ὀμηρος μὲν ἐνεία ποιῶν b
 τὰς πάσας Μούσας ἐν τῷ ἀρετῇ, παρ' ὑμῶν δὲ ἐκ-
 ζονται· διπλασίους, καὶ μεταλήλυθεν ὁ Ἑλλῶν εἰς τοῦ
 Βόσπορον· καὶ ὅντας ἀμείνων κόσμος παρ' ὑμῶν τῆς
 βουλῆς, ἣ παρὰ πρὶς πάλοι Ῥωμαίους.
 5 Καὶ τοῖσιν ἐγὼ πείσομαι ὑμᾶς οὐκ ἐπίδειξιν ποιου-
 μένους τοῦ κάλλους τῶν ἀγαθῶν· ἐνταῦθα τὰς θῶς
 εἰσεκίσσασθαι, οὐ μὲν δὲ ἐκτελεσθῶν· οὐδὲν· πλὴν τῶν ἐκ-
 κρίτων, ἀλλ'· ἀπὸ τοῦ δείξαι τοῖς κοινωρεῖσι τοῦ κο-
 10 τολόγου· καὶ μέγιστον τῶν ἀθλῶν τὸν μετέχοντα τῆς
 γάρουσίας· πάλιν ἔχειν τῶν ἀλλῶν· προσηκεί· ὅτι μὴ
 0 πλοῦτον· μήτε· ἀπὸ τῆς· μήτε· ἐκδῶν· ἀπὸ τῆς·
 ἀλλὰ πρὸς τῶν Μουσῶν· ἀμείνους· ἡμεῖς γὰρ τοῦ ὀνεί-
 15 τας, ὁ καλῶς· ὁ οὐκ· οὐκ· καλῶς γὰρ· οὐ· στρατῆ-
 ριον· οὐδὲ θῶα· οὐδὲ ταμῆον, ἀλλὰ γὰρ· καὶ βου-
 5 λευτήριον, ἐν ᾧ τῆς Καλλιόπης ἡ προεδρία καὶ ἀνδρὸς
 Ὅντινα τιμήσουσι Διὸς κοῦραι μεγάλοι.

συμπάτας ὅτι ἔτοιμος ἦν πάντα χαρίζεσθαι τῇ διδασκαλίᾳ, ἀλλ' ἐκείνος ὁ λόγος ὑπερήφανος ὕμνος ἐστὶ Σωκράτους καὶ Ἀλκιβιάδου· τοῦ μὲν, ὅτι μόνου ἴστω, τοῦ δὲ, ὅτι μόνος οὐχ ἴστω Ἀλκιβιάδου. εἰ δὲ ὁ μὲν πρὸς ἅπαντα εἰκνυ, ὁ δὲ πρὸς μηδὲν ἐποίησεν ἀντί-
 νω, Ἀλκιβιάδου μὲν ἵππικος ἦν, Σωκράτους δὲ κατη-
 γορία.

XXX.

ΘΕΣΙΣ ΕΙ ΓΕΩΡΓΗΤΕΟΝ.

Ἡσιόδος ὁ Ἀσκραῖος, ὃς μετὰ τῆς δάφνης τὴν μου-
σικὴν παρὰ τῶν Μουσῶν αὐτῶν δέξασθαι λέγεται, c
τὴν ποιήσας διανήμας εἰς ἡρώων τε καὶ Μουσῶν ἐπαι-
νους καὶ τὴν γεωργίαν ἐν ταῦτοις ἔταξε, τὴν φύσιν τε
ἐπαινῶν τοῦ πρόγματος πᾶσαν καὶ μαθητὰς τῆς τέχνης
ποιουμένους ἡμᾶς, καὶ τοὺς περὶ γεωργίας λόγους τοῖς
περὶ ἀρετῆς καταμίξας, ὥς ταῦτόν ὄν, γεωργίαν καὶ
ἀρετὴν δι' ἀλλήλων καὶ ἅμα μαθόντας εἰδέναι. δεῖ δὲ
ἤδη καὶ ἡμᾶς Ἡσιόδῳ καὶ Μουσῆσι ἀκολουθοῦντας
ἐπιδιδῆαι διὰ πλείονων ὥς ἄρα οὐ μάτην Ἡσιόδος σο-
φὸς ἐνομήσθη, ἀλλ' εἰς τοσοῦτον ἐκλείας διὰ τοὺς εἰς d
γεωργίαν λόγους προήλθεν, ὥστε καὶ Ὀμήρῳ περὶ σο-
φίας καὶ μουσικῆς ἐν ταφαῖς Ἀμφιδάμαντος εἰς ἀγῶνα
ἰδῶν παρὰ τῶν κριτῶν τὸν στέφανον καὶ τὴν νίκην
ἔχων. ὁ μὲν γὰρ πολέμους καὶ μάχας καὶ τὸν συνα-
πισμὸν τοῖν Διάντων καὶ ἄλλα τοιαῦτα προσῆδεν, ὃ
δὲ γῆς τε ὑμνησεν ἔργα καὶ ἡμέρας, ἐν αἷς τὰ ἔργα
βελτίω γίνεται· καὶ διὰ ταῦτα πᾶσι τοῖς κριταῖς κρατεῖ.
κεκλήσθων δὲ ἐπὶ κούροι πρὸς τὸν λόγον οἱ τε ἑσπεροὶ 349 a
γεωργίας θεοὶ καὶ μουσῆς ἀπάσης εἰ δὴ τι κρᾶτιστον,
καὶ ὁ μουσηγέτης αὐτὸς, ἐπειδὴ καὶ τὰς ἐνιαυσίας
[καὶ τὰς] ἀμοιβὰς οὐχ ὑπὲρ τούτου μόνον, ἀλλὰ καὶ
ὑπὲρ πάντων ὧν ἐκ θεοῦ ἔχουσιν ἄνθρωποι παρὰ

421, 2 [Ἡσιόδος] Vide Theogon. v. 30.

8 καταμίξας]

[καταμίξας] Boissonadus ad Philostrati Her. p. 471.

[ἐπιδιδῆαι] ἀποδίδῆαι Werasdorfius ad Himerium p. 647.

[8 τὰ ἔργα A. τὰ om. H.

23 καὶ τὰς recte delet Hardui-

us, nisi aliquid excidit.

τούτου] ἢ τοῦ λόγου gl. A.

XXVIII

Β Η ΕΠΙ ΤΩΙ ΔΟΥΩΙ ΛΙΛΛΕΞΙΣ.

Τίτουνται δὲ οὐχ οἱ φιλόσοφοι μόνον, ἀλλὰ καὶ οἱ ποιηταὶ καὶ οἱ ῥήτορες πάντι πολλοὺς λόγους· ἀλλ' οἱ μὲν κυδραῖνται ἐπὶ ταύτῃ τῇ παιδείᾳ καὶ ἐγκαλλωπίζονται καὶ ἐναβρύνονται καὶ ἀναχοινοῦνται αὐτοὺς τοῖς ἀνθρώποις, ἀμαρὰ ἐξάγοντες εἰς θέατρα καὶ πανηγύρεις, ἐνταλμένους χρυσῷ καὶ πορφύρᾳ καὶ μύρων ὄζοντας καὶ ὑπογεγραμμένους καὶ ἐντετριμμένους, στεφάνους τε ἀνθέων ἐστεφανωμένους. πρὸς δὲ τῷ κόσμῳ οὕτω λαμπρῷ ὄντι καὶ πολυτελεῖ καὶ αὐτοὶ οἱ λόγοι αἰμύλοι εἰσὶ καὶ ὑπερβάλλουσι δεξιότητι καὶ φιλανθρωπίᾳ, κνδαίνοντες καὶ ἐπαίροντες καὶ ἀσπαζόμενοι τοὺς θιωμένους καὶ πάσας ἰέντες φωνὰς καὶ ῥήματα ἔδοντες μετὰ ἡδονῆς, ὥσπερ Σειρήνες. ἅτε οὐκ οὕτω δεξιὸν ὄντας καὶ χειρῆθις καὶ οἱ ἀνθρώποι ἀντασπάζονται καὶ ἀντεπαινοῦσι, καὶ ἐντεῦθεν πλεῖν μὲν γαῖα τούτων τῶν ἀνθρώπων, πλεῖν δὲ θάλασσα.

Οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Σωκράτους γενεᾶς εἰκότως ἄρα καὶ ἐν δίκῃ ἀπεφθίκασι τε καὶ ἀπερροήκασιν ἐν τῷ παρόντι. οὐ γὰρ οἶδα ὅθεν φρίττονσιν τε καὶ εὐλαβοῦνται τὰς ἀγοράς, ἐν αἷς γησιν ὁ ποιητὴς ἀριπρεπείας τελέθειν τοὺς ἄνδρας, καὶ οὐκ ἀνέχονται παρακλύπτῃ ἔξω τοῦ σκίμποδος καὶ τῆς γωνίας· οὕτως ἐκλελησμένοι εἰσὶ τῶν προγόνων, ὅτι ἐκεῖνοι ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων

412, 10 αὐτοὶ οἱ Α. οἱ om. H. 13 μετὰ Iacobsius ad Anthol. vol. IX. p. 420. Vulgo τὰ. 17 ἀνθρώπων] ῥήματων Iacobsius in append. ad Porson. Adv. p. 284. λόγων idem ad Anthol. vol. IX. p. 420. 21 τὰς ἀγοράς Α. τὰς om. H.

πρὸς τοὺς πολλοὺς διαλεγόμενῳ καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ
ἐν τοῖς βαλανείοις καὶ ἐν τοῖς θεάτροις. καὶ διὰ τοῦτο 342 a
οὐ μόνους τοὺς εἰς τὸ διδασκαλεῖον φοιτῶντας προσή-
γοντο καὶ ἐχέουσιντο, ἀλλὰ καὶ τὸν σκυτοτόμον ἔξαν-
6 στων ἀπὸ τῶν σκοτῶν καὶ τὸν ὀβελοδοτάτην ἀπὸ τῆς
τραπέζης καὶ τὸν διαίρουντα ἀπὸ τοῦ οἰκῆματος. ἐφοί-
των δὲ ὑπὸ φιλανθρωπίας καὶ Ὀλυμπίαζε καὶ Ἰσθμοῖς 343
καὶ εἰς Αἴγιναν καὶ εἰς Ἐλευσίνα καὶ ἑξέχουν· δὲ καὶ
αὐτοὶ μητρὶ τῶν θεῶν * τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις, 344
οὐ δὲ ὥσπερ οἱ φῶρες καὶ οἱ λωποδύται φεύγουσι τὰ
μέισα * τοῦ ὀργάνου οὐκ ἀπεισώτως καὶ ἀπιστοῦνται, εἰ b
μὴ καὶ τὴν γλῶτταν ἀπολλύνουσιν ὑπὸ τῆς σοφίας.

Ἐγὼ δὲ ἐπιχειρῶ μὲν, ὡς ἄνθρωπος, καὶ προσθυμού-
μαι εἰς τὴν τάξιν ἐπαγγεῖν αὐτοὺς τὴν ἀρχαίαν. διδοίκα
9 δὲ αὐτὸν πάλιν καὶ ὑποπτεύω μὴ καὶ διαλεγεσθαι ὑμῖν
ἐπιχειρήσαντες ἀτοπώτεροι φανείημεν τῶν σιωπῶντων.
ἐπιστάται γὰρ ἀκριβῶς αὐτῶν τὴν φύσιν, ὅτι σκληρὰ
καὶ αὐθάδης καὶ ἀτενής· οἳ γε οὐδὲ τὰ ῥήματα
ἀνέδην χαρίζεσθαι ὑπομένουσι τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ
φείδονται ὅτι ἀγροικίας τῶν ἐνομιμάτων μᾶλλον ἢ τοῦ
χρυσίου, καὶ ἀκριβῶς ἐξετάζουσι καὶ ἐπιμελοῦνται ὅπως c
ὅπως ἐν μῆτι μείζω μῆτε ἐλαττω ἀποδοῖεν μηδενὶ τοῦ
προσηκόντος. συμβαίνει οὖν αὐτοῖς παρὰ ταύτην τὴν
σμιχρολογίαν πάντῃ ὀλίγους ποιῆσθαι προσηγορίας τε
6 καὶ ἐθιμῶν. ἀλλ' ὅμως τηλικαύτη αὐτῶν ἡ αὐθάδεια
ὥστε αὐτὰς πιστεύουσι καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀπισχυρί-
ζονται ὅτι οὐ μὲν αὐτοὶ ἐκμανοῦσι οἰκλὸς ἔσθιν ἢ
ἑταίρους τοῦ ἀνθρώπου, οὐδ' ἂν οἱ κορυφαῖοι ἐκείνοι καὶ
πολυταῖς, ἀλλοτριῶς τε καὶ μηδὲν δικαίως· καὶ οὐκ ἂν
0 ἐξέουσι ἐκ τούτου τίς ὁ ὑμνούμενος, εἰ μὴ τοῦτομα d
ἡγεγεμαμένον αὐτῶν ἐπὶ πολυταίᾳ, καὶ αὐτὰς αἱ τῶν φαν-

413. 8 ἐξέουσι δὲ ἐκμανοῦσι Lobeckius. Aglaoph. p. 15.

9 μητρὶ] μετὰ Α. * τοῖς] ὅμοια τοῖς Lobeckius. 11 εἰ

μὴ καὶ] εἰ μὴ καὶ τὴν διαλεκτὸν αὐτῶν, φησὶ, ἀπολλύνουσιν ὑπὸ τῆς
ἀπαρηγοριάστου σοφίας. schol. A. ---17 σκληρὰ καὶ Α. καὶ om. H.

22 μηδενὶ add. A.

31 τῇ πολυταίᾳ Α. τοῦ πολυ . . . H.

πολυταῖα ἐκμανοῦσι τὸν ἑαυτοῦ λόγον. schol. A.

λεπτογράφων εἰκόνες οὐ γνωρίζονται ἐκ τῆς τέχνης,
ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐπιγράμματος. ἡ δὲ ἀληθὴς εὐφημία οὐ-
τως ἄρα ἡμπρὺν ἐστὶ καὶ τῶν Διδαλίου ἔργων ἡμυ-
χετέρα ὥστε καὶ εἰς τὸ μέσον οὕτω φησὶται, αὕτη
περὶ ἧς καὶ προσφύεται ὡς προσήκει. καὶ οὖν εἰ λέγοι
αὐτὴν ὁ λέγων ἀλλαγῶν ἀποτρέπων τὸ ὁφθαλμῶν, ἀλλ'
343 a οἱ γὰρ ἀκροώμενοι ἐκείνον ἀπέβλεψαν παραχρῆμα, ὃ
ὁ τοῦ ἀπομνηστείου λόγος προσέειπε καὶ προσ-
ηκούσθη.

Ἰδοὺ οὖν καὶ ἐγὼ τῶν μὲν ἔπαινον ἀφίημι εἰς τὴν
ἐκκλησίαν, ὅτι μοι δοκεῖ ὁ ἄρχων ἐκείνος ἀπαληθύνει
τοῦνομα τῆς ἀρχῆς, ὅστις δυσάλωτος μὲν ὑπὸ χροσίου,
εὐάλωτος δὲ ὑπὸ λόγου, ἐλευθερίας δὲ ἐραστῆς, μεγα-
λουργοσύνην δὲ ἔπαινων φυλάττεται. ἔγρηδε οὖσαν τὴν
αὐθάδεσσαν, καὶ ἐγὼ μὲν ὡς λέγω ὅτινα λέγω, ἀλλ' οὔτε
b προσφῶ αὐτὴ προσμειδῶ, οὐδὲ δείκνυμι πῶς δακτύλῳ,
οὐδὲ ἀναστὰς ἀπτομαι τῶν χροσίων· ὑμεῖς δὲ ἀπείργετε
παραχρῆμα καὶ ἐκείας ἡμῶν ἀπηνέχθησαν αἱ ὁφθαλμοί,
καὶ οὕτως ἄρα ἰσχυρὸν ἢ ἀληθὲς ὥστ' ὡς παύσεται
ἡχοῦντες καὶ ἐκβοῶντες καὶ ἐβαλλόμενοι ἀπὸ τῶν πε-
τρῶν καίτοι λίτ' ῥήματα προσχάμεν, καὶ πάντες ἀκῆ
οὕτως καὶ λίαν ἀρχαίως, οὔτε περιστέλλας οὐκ ἐχο-
μίστας. ἀλλ' εἰκότα μὴ τὰ ῥήματα θαυμάζων, ἀλλὰ
τὸν ἄνδρα ἐν ᾧ τὰ ῥήματα ἐβλάμψα καὶ ἐξέφραγε. καὶ
c ἐν οἷς ὅτι καὶ ὑμῖσθε ὑπὲρ τοῦ λόγου, ὅτι οὐκ ἐξ-
πάτησαν οὐδὲ ἐδωπάσαν, ἀλλ' οἷον ἀγνοήσαντες γυναικῶς
καὶ ἡμέτερος ἀκωδὴν ἀπεβάρη καὶ ἐγνωρίσθη καὶ ἐδίδασκεν
ὅτι φυλάττεσθαι χρὴ καὶ προσέειπεν ἡμῖν τῇ
ἐνψυχίᾳ.

φ14, 3 προσφῶ] προσφῶ φ. 30 καὶ ἀπὸ οὗ A. καὶ τῶ-
τον H. 14 φυλάττεται A. φυλάττεται H. 15 μὲν οὐ A.
μὲν οὖν οὐ H. 20 πετρῶν] πετρῶν A. 21 λίτ' ἀληθ-
Iacobsatus apud Gefflerum p. 260. 24 ἐ. φ A. ἐφ. φ H.

XXIX.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΟΥΚ ΟΡΘΩΣ ΕΞΗΓΟΥΜΕΝΟΥΣ d
ΤΟΝ ΣΟΦΙΣΤΗΝ.

Ὁ σὺ σχηλὸν γε καὶ ἄτερος λίαν ἢ φιλοσοφίας εὐχρη-
στῶν, εἰ μὴδ' ἀπολύσασθαι ἔξει πᾶς διαβολὰς ἀπεργα-
νῆς, ἀλλὰ περιτρέσεται αὐτῇ μόνῃ εἰς τοῖς πάντων πᾶ-
σι, εἰς ἀρχαίᾳ καὶ προαιρέσει. καὶ ἀλόγους δὲ
δογματὰ λαμβανέσθαι δοκῇ, καὶ ἐκκαλεῖν, ὅτι καὶ δὲ
δομῆν, καὶ αὐτὸν ἄρα πρὸς ταύτην λατὴν ἢ τοῦ δὲ
ἀπολύτου σοφία, αὐτὸς γὰρ καὶ μὴν χρᾶται ἡμεῖς
οὖν βῶν, λαίονε δὲ ἐποῖα πᾶσι βῶν, καὶ παρδάλει.
ταύτης δὲ πολλὴ δεινότητα γινώσκω ἢ παρὶ τοὺς λό-
γους, ταῖς γὰρ ἐναντίους μεταμορφῶ εἰς τοὺς ἐναν-
τίους, καὶ φανῶν δοκεῖται διῶν, καὶ τραγῶν ἐν-
τήν, ὡς μὴ περὶ σκεπτο, πάντα καὶ περὶ σκεπτο, καὶ
τοῖς μὴ στρατηγῶν, ὡς λαίον, ἀλλὰ ὅπλα ἐπὶ πᾶσι
ἐπεκροῖσθαι πᾶς βολῆς, ἀλλὰ δὲ ὡς βάλαν, καὶ
ἀποπύλιν, ὁ λόγος δὲ ἄρα ὁ πάντων ἐμμετρώμενος b
πρᾶγμα ἀπορρίπτειν ἔχει τοῦ πιδήρου, καὶ ἀνέστη ἐπὶ
τῇ ἀνὰ φέρειας χρῆσθαι καὶ ἐπὶ μακροῖς, ἢ ὅτι
ὁ μὴ λόγος, ὅτι τὰ ἐργάζεσθαι, ὁ δὲ οὐκ ἀποπύλιν
τοῦ λόγου ἔχει, αὐτὸν καὶ ἀπορρίπτει οὐ μὴν προπύλιν
μὴ ἐμμετρώειν ἐξ ἀρχῆς, καὶ ἀπαρτῶν ἐπὶ τῇ φέρει
ἐπὶ σκεπτο, οὐκ καὶ ἐν ἀνέστη μακροῖς ἐπὶ σκεπτο
μὴς, αὐτὸς μὴν οὐκ κατὰ μικρὸν γε ἐπὶ σκεπτο

415, 8 ἰοτὶν add. A.

10 [ποία] αὐτὸ ἐκείν. Harpocritus.

14 κατὰ] κατὰ A.

24 κατὰ add. A. μικρὸν μ.]

μικρὸν τε A.

προσδοικῦαι, συγγνώμη τῷ μεταβιβάζοντι τῆς περι-
 ρίας· όταν δὲ δὴ ἐξ ἐναντίας, τοῦτο ἤδη τεράστιον
 καὶ ἀλλόκοτον. κατηγορίας δὲ καὶ ἀπολογίας οὐδὲν
 οἶδα ἐγὼ ἐν τοῖς λόγοις ἐναντιώτερον, ὥσπερ οὐδὲ ἐπαι-
 νου καὶ ψόγου, οὐδὲ ἀβουλίας καὶ εὐβουλίας.

Λέγετε οὖν ἡμῖν, ὃ σοφώτατοι χρησολόγοι τῆς
 παραδοξότητος τῶν ἡμῶν ῥημάτων, διὰ τί οὕτω πόρρω
 τὸν ἡρώδη λόγον πολυπραγμονεῖτε καὶ γνωματεύετε. ἢ
 μὲν γὰρ τοῦτο φατέ ἐῖναι κατηγορίαν, ὅτι ἀπέδειξεν ὁ
 λόγος συκοφαντοῦντας καὶ ψευδομένους τοὺς διαβάλ-
 λοντας, λέγοιτε ἂν ὁρθῶς, καὶ τῷ ὄντι χαλεπὴ κατη-
 γορία ὁ τοῦ ψεύδους ἔλεγχος τῷ ψευδομένῳ. εἰ δὲ
 παρατέρω ταῖς ἐπισημασίαις, οὐ τοῦ λόγου αὐτῆς ἡ κακοή-
 θεια, ἀλλὰ τῶν οὕτως ἀρροισμένων τοῦ λόγου. ὁ μὲν
 γὰρ λόγος οὐδὲ γινώσκων ὁμολογεῖ τοὺς σκώπτοντας με-
 τὰ σοφιστήν, ἀλλ' ὅτι μὴ πᾶν τῷ σκώματι μου ἐπι-
 τυγχάνουσι περὶται ἀποδεικνύναι, καὶ καλεῖ μαρτυροῦ-
 μένους. Ἀλλὰ τίνα τὸν Ἀθηναῖον, καὶ ὅσα ἐκείνης
 ἔφη δίδωσι καὶ σημεία τοῦ σοφιστοῦ; πάντα ἀκριβῶς
 ἀπαριθμῆται αὐτοῖς λέξεις, καὶ αὐταῖς ῥήμασιν, ὥσπερ
 εἰ τοὺς νόμους ἀναγινώσκοντες. οὐ γὰρ ἀρεῖς νόμους
 αὐτοὺς αἰτιάσθαι, εἰ τοιοῦτοί εἰσιν ὥστε σε δέσπειν καὶ
 ἰσχυρᾶν, πράγματα ἐμοὶ παρέχουσιν τῷ καταφυγόντι ἐπὶ
 τοὺς νόμους, ὥσπερ οἱ διωκόμενοι ἐπὶ τὰ ἱερὰ πρό-
 κειων. εἰ δὲ ἐπ' ἄλλῳ τῷ με ἐσυκοφάντουν, ἀλλ' ὅτι
 αὐτὸν προὔτειναι τὸν κατηγμένον καὶ οὐ τὰ αὐτὰ καὶ
 τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅτι τοῦτο ἐπεδόχονός ἐστι τῷ ἐγ-
 κλήματι ὁ τοῦδε γυναικὸς καὶ τοῦδε καὶ ἐγὼ εἰ μὴ ταῦτα
 ποιοῦ, τιμωρεῖσθε, εἰ δὲ μὴ, ἀλλ' ἀφίετε. καὶ εἰ τις
 παύσει διεξίεντος ἀναστὰς ἀνέκραγεν ὅτι σὺ γε τοῦ δε-
 ῖντος κατηγορήσαν ἐσιδήλυθας — ἐκείνον γὰρ ἴσταντες
 ἔμεν ταῦτα ἃ φῆς ἐργαζόμενον — εἶπον ἂν πρὸς
 αὐτὸν, ὦ λῶστε, τίλλ' ἐμοὶ καὶ τῷ ἀνδρῶπι ἐκίνο

416, 5 οὐδὲ ἀβουλίας] Vulgo οὐτε δβουλλας. εδβουλας]
 [συμβουλίας A. 13 τι add. A. 29 ἀφίετε — ἀναστὰς
 add. A. 33 ἐμοὶ a m. rec. A.

εὐδὲν πρᾶγμα ἔστι, καὶ μὴ διάβαλλε ἡμᾶς πρὸς ἀλλή-
 λους μηδὲ προστίθει τοῖς ἡμοῖς λόγους ἅττα ἂν σὺ
 δοξάζῃς, μηδὲ ἐξηγοῦ ἢ ἐγὼ λέγω, ὡς σὺ ξυνίης, ἀλλ' c
 ὡς ἐγὼ λέγω. ἐγὼ γὰρ τὸ ἔμμαντοῦ μόνον περὶ του
 σκοπῷ, καὶ τοῦτο εὖ θησόμενος παρικάλισα τοὺς δικα-
 στάς. καὶ νῦν οὐκ ἀλλ' ἅττα ἢ ταῦτα λέγω. οὐκ
 ἑρδῶς φημι ὀνομάζειν τοὺς ὀνομαζομένους με σοφιστὴν·
 οὐδὲ γὰρ με ἱκανὸν εἶναι ἐξ ὧν οἱ σοφισταὶ εὐδοκιμοῦσι.
 ταῦτα δὲ ἔστιν ἃ φησιν ὁ Θεσιπίσιος Πλάτων, τὰ τε
 ἄλλα καὶ ὅσα λέγει ἐν τῷ βραχυτέρῳ Ἰππία πρὸς αὐ-
 τὸν ἐκκῆτον Ἰππίαν, αὐτὸν τε ἐκκῆτον ἐπιδεικνύσθαι καὶ
 τοὺς ἄλλους σοφιστάς ἐπιτηδεύειν. καὶ τὰ ῥήματα d
 ἐκκῆτην ταῦτα ἔστιν ἀγαμέμνου δῆθεν Σωκράτους καὶ
 ἐκτελεχθέντων, ὅτι ἀφικτό ποτε εἰς Ὀλυμπίαν Ἰππίας
 οὐ μόνον ἀλλ' ἀμήχανα ὅσα ἐπιδεικνύμενος, ἀλλὰ καὶ
 ἐπὶ καὶ τραγωδίαν καὶ διθυράμβους, καὶ πολλοὺς λόγους
 καὶ παντοδαποὺς συγχεμένους καὶ περὶ θνθμῶν ἀρμο-
 νίας καὶ γραμμάτων ἑρδότητος καὶ ἀστρονομίαν καὶ
 γεωμετρίαν καὶ μουσικὴν καὶ τὴν περὶ φύσεως θεωρίαν.
 ἡμοὶ δὲ, ὦ ἄνδρες, τοσοῦτος φαρὸς καὶ ἱσμός σοφίας
 οὔτε ἐκτέθη ποτὲ οὔτε μὲν πτηθεῖη, λέγω δὲ οὐδὲ 346 a
 ἄλλω τῶν ἐν τῇ πόλει. ἴσως γὰρ καὶ ὑπὲρ τὴν φύσιν
 ἔστι τὴν ἀνθρωπίνην οὕτω δυσαρτιθμήτων ἀγαθῶν
 πλοῦτον καὶ θησαυρὸν μᾶ ψυχῇ ἐναποκαίσθαι. εἰ δὲ
 σὺ τίνα οὕτως εὐδαίμονα τῶν ἡμετέρων πολιτῶν ὑπο-
 λαμβάνεις, μακάριος μὲν ἐκεῖνος τῆς εὐπορίας, μακά-
 ριοι δὲ οἱ συνόντες αὐτῷ· ἐγὼ μέντοι, ὦ θανμάσια,
 τοῦ μακαρισμοῦ τούτου πόρρω ἀπέρστηκα, καὶ οὐχ ὅτι
 τὸ πρᾶγμα ἀδίκημα τοῦτό ἐστι, διὰ τοῦτο ἐθαρουνομαι,
 οὐδὲ ὅτι ἀξίον φυγῆς ἢ θανάτου, ἀλλ' αὐτίς σοι καὶ b
 αὐτίς λέγω ὅτι ἐγὼ αὐτοῦ πόρρω ἀπέρστηκα.

417, I οὐδὲν A. οὐδὲ H. 4 περὶ του σκοπῷ] περισκοπῷ
 Iacobsius apud Goellerum p. 249. 8 ἱκανὸν εἶναι] λείπει τὰ
 ταῦτα, ὡς εἶναι τὸν λόγον, οὐδὲ γὰρ με ἱκανὸν τὰ ταῦτα εἶναι ἐξ
 ὧν οἱ σοφισταὶ εὐδοκίμοι. p. 249. 15 ἢ ἀλλ'] ἀλλὰ καὶ A.
 22 τῶν] τῶν Iacobsius in append. ad Porsoni Adv. p. 316.
 23 ἀγαθῶν A. ἀγαθῶν H. 26 μακάριος] εὐπορίας add. A.
 27 θανμάσια A. μακάριος H.

Τί ἂν οὖν τις πρὸς με ἀγανακτοῖ, εἰ ὁμολογῶ δημοσίᾳ ὅτι πένομαι σοφίας καὶ ὀλίγα πᾶν ἐστὶν ἐπίσταμαι, καὶ ταῦτα ἐν πολλῷ χρόνῳ ἐκμαλίστων καὶ ἄνω καὶ καίτω ἐγκαλινδούμετος; ἐπὶ καὶ αὐτοῖς τοῖς ὀλίγοις βρενθόμεναι ἴσως καὶ αὐθαδίζομαι; καὶ ἵπποτο-
 ρισεν ἂν με Σωκράτης ὡς ἀλαζόνα ὄντα; διότι μὴδὲ
 εἶναι σοφὸς ἦτο καὶ ὁμολόγει ὃν σοφώτατον ἀνέκω
 ο ὁ θεός. ἀλλὰ σὺ πορμολύττη με καὶ ἐρσχειλῆς.
 ὅσοι γὰρ νῦν ἐν τῇ πόλει σοφιστῶν ὀνομάζον-
 ται, πάντως οἶδα ἐγὼ δεξιούς καὶ φιλανθρώπους καὶ
 οὐδένα αὐτῶν ἀμφισβητοῦντα τῆς Ἰππίου μεγαλαυχίας.
 οὐκοῦν οὐδεὶς μοι ἀντίων πολεμεῖ καὶ δισμεναίνει, ὅτι
 σὺ φημι σοφιστὴς εἶναι. οὐδὲ γὰρ τῶν ἱατρῶν οὐδεὶς
 ἔτι φημι εἶναι κιθαριστὴς. ἐπεὶ εἰ πάντες μοι πολί-
 μιοι ἦσαν, ὅπασοι οὐ τὰς αὐτὰς τέχνας ἐργάζονται,
 πάλοι φροῦδα ἂν ἦν τὰ ἐμὰ πράγματα ἐξ ἀνθρώπων.

Καὶ δῆτα ἐκεῖνος, ὅστις ποτὲ ἔστιν ὃν σὺ ὀνειρο-
 πολεῖς καὶ μαντεύη, οὐ προσήκει αὐτῷ ὁ λόγος καὶ
 τί ἂν ἄχθοιτο καὶ δυσχεραίνει; ἢ εἰ τὰ μάλιστα δῆ-
 λός σοι ἐστὶν ἀνιῶμενος, οὐ πρὸς τὸν λόγον χρη ἀνα-
 σθαι, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἔργον, δι' ὃ προσήκων αὐτῷ
 347 ἀεφάνη ὁ λόγος. οὐ γὰρ οἱ λόγοι τὰ πράγματα ἡμῶν
 προστιδέασιν ὡς οὐδὲν γε ἂν ἦν εὐπετίστερον ἀνθρω-
 πίνης εὐδαιμονίας. ἀλλ' ὅταν τὸ πρῶγμα ὑπάρχη, τη-
 καῦτα συνομαρτεῖ καὶ ὁ τοῦ πράγματος λόγος. χρη
 οὖν ἐκείνῳ ἀποσκευάσασθαι, καὶ ἡ σκιά συναπαλῆλαται
 τῷ στερεῶντι. ἀλλ', ὅπερ ἐγὼ καὶ ἐμπροσθεν ἔρην,
 οὐδένα σοφὸν οὕτως ἐξευρίσκειν ἐν τῇ πόλει τῇ ἡμετέρᾳ,
 ὅτι ἂν αὕτη ἡ προσποιήσις ἐφαρμολογῆται τοῦ καταλόγου
 τῶν δεδαγμάτων, ἀλλὰ καὶ κολοβοὶ ἅπαντες καὶ ἡμιτε-
 λῆς πρὸς τὸν Ἰππίαν. καὶ εἰ μὲν τις οἶδός τέ ἐστι
 ξυντιθέναι τραγωδίαν καὶ ἔπη καὶ διδυράμβους, ὥσπερ

418, 2 σοφίας Α. τῆς σοφίας Η. . . 5 βρενθόμεναι] μεγαλο-
 φροῦν; ἱππικῶναι gl. Α. 18. δῆτα] τοῦτο λέγεται πρὸς τὸ
 ὅπισθεν ληθόν ἐδ., εἰ δὲ τὸν σὺ τῶν πολιτῶν τῶν ἡμετέρων οὕτως
 εὐδαιμονία ὑπολαμβάνεις; μακίριος ἐκείνος schol. Α. 19. δυσχε-
 ραίνοι] δυσχεραίνω Α.

ἐπαγγελος ἐπαδημήσας Αἰγύπτιος πανίσχυρος, ἀλλ' ἀμαθὴς b
 γι εἶναι ὁμολογεῖ τὴν ὑψηλοτέραν σοφίαν. εἰ δέ τις
 ἀκίνητον ποιεῖται ἄκρως τε εἶναι καὶ κορυφαῖος, τὰ τε
 μικρὰ ταῦτα οὐκ ἀξιοῖ καὶ χαμηλῶς ἡ δημιουργεῖν,
 οὐκ οὐκ οὐδ' ἄχρως κόμματος οὐδ' ἐλεγγίου. ὥστε οὐδεὶς
 ἂν ἐν δίκῃ ἡμῖν χαλεπαῖνοι ἐπὶ τῷ λόγῳ οὐ εἶσε κάμ-
 πτι καὶ ὁλοκλήρου οὐκ ἐξικνεῖται.

Ὅτι δὲ οἱ σοφισταὶ οὕτω κηλοῦσι τοὺς νέους εἰς
 τὰς μεγάλας πόλεις ἰόντες καὶ ἐν ταύταις πεῖθοντες
 τὰς τῶν ἄλλων συνουσίας ἀπολιπόντας καὶ οἰκείων καὶ c
 ὀδυνίων καὶ νεωτέρων καὶ πρεσβυτέρων αὐτοῖς συνεῖναι
 καὶ θυραυλεῖν, ἀμελοῦντας γάμων τε καὶ παιδοποιίας,
 οὐκ ἔμῳ οὗτος ὁ μῦθος, ἀλλὰ Πλάτωνος τοῦ σοφοῦ
 ἀντικρὺς τοῖς ῥήμασιν οἷς ἄρτι εἶπον. καὶ οὐδὲ αὕτη
 λοιδορία ἐστίν, ἀλλὰ καὶ Πλάτων βελτίστους καλεῖ τοὺς
 τοιοῦτους καὶ ἐγὼ χρηστοὺς ὠνόμασα ἐν τῷ λόγῳ, καὶ
 τῷ ὄντι νέου αὕτη ἐστὶν ἡ εὐδοκίμησις καὶ ἀρετὴ, ὅν
 ἂν ὑπολάβῃ αὐτὸν ἀμείνω ποιήσιν, ὑπὲρ τούτου καὶ
 χρήματα ἀναλίσκειν καὶ τῷ σώματι ταλαιπωρεῖσθαι.
 καὶ τὸν Καλλιαν οὐδεὶς μέμφεται ἐπὶ τούτῳ, ὅτι μὴ
 μόνον Πρωταγόραν ἐθιράπειν καὶ περιεῖπεν, ἀλλὰ καὶ d
 Ἀντίμοιρον τὸν Μενδαῖον καὶ τοὺς ἄλλους μαθητὰς
 Πρωταγόρου, καὶ ἐκκενώσας τὸ ταμιεῖον τοῖς σοφισταῖς
 ξενῶνα κατεσκευάσατο· γεννικῆς γὰρ τοῦτο σημεῖον καὶ
 φιλομαθοῦς διανοίας· ἀλλ' ὅτι πρὸς Σωκράτην οὐχ
 ἰώρα τὸν Σωφρονίσκου, οὐδὲ ἐτιτρώσκειτο ὑπὸ τῶν
 λόγων, οὐς θαμὰ εἰώθει λέγειν ἅπασιν Ἀθηναίοις,
 τοῦτο ἴσως οὐκ εὐδαιμον πάννυ τῆς Καλλίου φιλη- 348 a
 κοῖας. ἐπεὶ καὶ τὸν Κλεινίου Ἀλκιβιάδην οὐ κωμωδεῖ
 Πλάτων ἐν τῷ συνδείπνῳ ἐξομολογούμενον πρὸς τοὺς

419, 1 Αἰγύπτιος πανίσχυρος] Andronicus, de quo dixit Vale-
 rius ad Ammianum Marcell. vol. II. p. 352. ed. Erfurd.

2 ὁμολογεῖ Α. ὁμολογοῖ Η. 3 ποιεῖται.] προσποιεῖται dubitanter
 Roulezius p. 74.

ὁ εἶσε κάμπτι add. Α. οὕτως λόγου ἐλέγ-
 γων ἐστὶ schol. Α. 13 Ἠλίωτες.] Vide Heusd. Spec. p. 11.

22 μενδαῖον Α cum Platone in Protag. p. 315 a. Μεν-
 δαῖον Η.

συμπάτας ὅτι ἔτοιμος ἦν πάντα χαρίζεσθαι τῷ διδασκάλῳ, ἀλλ' ἐκείνος ὁ λόγος ὑπερήφανος ὕμνος ἐστὶ Σωκράτους καὶ Ἀλκιβιάδου· τοῦ μὲν, ὅτι μόνου ἴστω, τοῦ δέ, ὅτι μόνος οὐχ ἴστω Ἀλκιβιάδου. εἰ δὲ ὁ μὲν πρὸς ἅπαντα εἴκνυ, ὁ δὲ πρὸς μηδὲν ἐποίει ἀμείνω, Ἀλκιβιάδου μὲν ἔπαινος ἦν, Σωκράτους δὲ κατηγορία.

XXX.

ΘΕΣΙΣ ΕΙ ΓΕΩΡΓΗΤΕΟΝ.

b

Ἡσιόδος ὁ Ἀσκραῖος, ὃς μετὰ τῆς δάφνης τὴν μου-
 σικὴν παρὰ τῶν Μουσῶν αὐτῶν δέξασθαι λέγεται, c
 τὴν ποιητικὴν διαφημίαν εἰς ἡρώων τε καὶ Μουσῶν ἐπαί-
 νους καὶ τὴν γεωργίαν ἐν ταῦτοις ἔταξε, τὴν φύσιν τε
 ἐπαινῶν τοῦ προγράματος πᾶσαν καὶ μαθητὰς τῆς τέχνης
 ποιούμενος ἡμᾶς, καὶ τοὺς περὶ γεωργίας λόγους τοῖς
 περὶ ἀρετῆς καταμίξας, ὥς ταῦτόν ὄν, γεωργίαν καὶ
 ἀρετὴν δι' ἀλλήλων καὶ ἅμα μαθόντας εἰδέναι. δεῖ δὲ
 ἤδη καὶ ἡμᾶς Ἡσιόδῳ καὶ Μούσαις ἀκολουθοῦντας
 ἐπιθεῖναι διὰ πλειόνων ὥς ἄρα οὐ μάτην Ἡσιόδος σο-
 φὸς ἐνομήσθη, ἀλλ' εἰς τοσοῦτον ἐκλείας διὰ τοὺς εἰς d
 γεωργίαν λόγους προῆλθεν, ὥστε καὶ Ὀμήρῳ περὶ σο-
 φίας καὶ μουσικῆς ἐν ταφαιῖς Ἀμφιδάμαντος εἰς ἀγῶνα
 ἰδῶν παρὰ τῶν κριτῶν τὸν στέφανον καὶ τὴν κίκην
 ἔχον. ὁ μὲν γὰρ πολέμους καὶ μάχας καὶ τὸν συνα-
 σισμὸν τοῖν Διάντοιν καὶ ἄλλῃ τοιαῦτα προσῆδιν, ὃ
 δὲ γῆς τε ὑμνησιν ἔργα καὶ ἡμέρας, ἐν αἷς τὰ ἔργα
 βελτίω γίνεται· καὶ διὰ ταῦτα πᾶσι τοῖς κριταῖς κρατεῖ
 κεκλήσθων δὲ ἐπὶ κούροι πρὸς τὸν λόγον οἱ τε ἔφοροι 349 a
 γεωργίας θεοὶ καὶ μούσης ἀπάσης εἰ δὴ τι κράτιστον,
 καὶ ὁ μουσηγέτης αὐτὸς, ἐπειδὴ καὶ τὰς ἐνιαυσίας
 [καὶ τὰς] ἀμοιβὰς οὐχ ὑπὲρ τούτου μόνον, ἀλλὰ καὶ
 ὑπὲρ πάντων ὧν ἐκ θεοῦ ἔχουσιν ἄνθρωποι παρὰ

421, 2 [Hesiodos] Vide Theogon. v. 30.

8 καταμίξας]

ἐκταμίζας Boissonadius ad Philostrati Her. p. 471.

11 ἐπιθεῖναι ἀποθεῖναι Wernsdorffius ad Himerium p. 647.

18 τὰ ἔργα A. τὰ om. H.

23 καὶ τὰς recte delet Hardui-

nus, nisi aliquid excidit.

τούτου] ἢ τοῦ λόγου gl. A.

γεωργίας κομίζονται, σπονδὰς καὶ θυσιάς καὶ δαίτας,
καὶ ὅσα φέουσιν ἐκ τῆς γῆς ὦραι· εἰ δὲ καὶ Διόνυσον
παρακαλοῖμεν καὶ νύμφας καὶ Δήμητρος κόρην ὑτίον
τε Δία καὶ Ποσειδῶνα φντάλιον, πλησιάζομεν ἥδη
b ταῖς τελεταῖς καὶ τὴν Προδίκου σοφίαν τοῖς λόγοις 5
ἐγκαταμίξομεν, ὃς ἱερουργίαν πᾶσαν ἀνθρώπων καὶ
μυστήρια καὶ πανηγύρεις καὶ τελετὰς τῶν γεωργίας
καλῶν ἐξάπτει, νομίζων καὶ θεῶν εὐνοίαν ἐντεῦθεν εἰς
ἀνθρώπους ἐλθεῖν καὶ πᾶσαν εὐσέβειαν, ἐγγυώμενος.
οὐ μὴν οὐδὲ Ὀρφῶς τελετὰς τε καὶ ὄργια γεωργίας 10
ἐκτὸς συμβέβηκεν εἶναι, ἀλλὰ καὶ ὁ ρυθμός τοῦτο αἰ-
νέσσεται, πάντα κηλεῖν τε καὶ θάλλειν τὸν Ὀρφέα λέ-
c γων, ὑπὸ τῶν καρπῶν τῶν ἡμέρων ὧν γεωργία παρέχει 15
πᾶσαν ἡμερῶσαι φύσιν καὶ θηρίων διαίταν, καὶ τὸ ἐν
ταῖς ψυχαῖς θηριῶδες ἐκκόψαι καὶ ἡμερῶσαι, καὶ τὰ 15
θηρία γὰρ τῷ μέλει κηλεῖν ἐπιστεῦσθαι θυσίας τε πάσας
καὶ τελετὰς διὰ τῶν ἐκ γεωργίας καλῶν εἰς θεοὺς ἀνά-
γων. πάντας γοῦν ἀνθρώπους ἐπῆλθε τῇ δόξῃ καὶ
πάντες ἐδέξαντο γεωργίαν. καὶ εἰς Αἰθιοπίας Ἰλθης
b ἐξ ἀνατολῶν διὰ μεσημβρίας εἰς θύσιν παρατεταμένους, 20
καὶ Κελτοὺς τὸ ἀρχαῖον κατέχοντας μέρος, καὶ τοὺς
d διὰ μέσον, γεωργοὶ καὶ ἀρόται καὶ φντοσκάφοι· καὶ 25
οἷς πλεῖσιν τὰ τῆς γεωργίας, οὗτοι μᾶλλον εὐδαίμονες.
εἰ δέ τις ἄξενος Σκυθῶν καὶ ἀνήμερος βίον ἀλήτην
γεωργίας προὔτιμησεν, ἐν οἷς ἀμαρτάνει τὴν δίκην ἔχει,
ἀνέστιός, ἀλήτης, διαίταν θηρίων μετιών· ὥς καὶ τοῦ-
τω γεωργίαν θανμασιωτέραν εἶναι, τῷ χαλεπώτατα εἶναι
καὶ ἀγριώτατα τῶν ἐθνῶν, εἴπερ ὄντως ἐστίν, ὅσα
350 a γηπονίαν ἐτίμησε. καίτοι καὶ τοὺτους, εἰ καὶ οὐ
πονοῦσι περὶ τὴν γῆν, τοὺς γεωργίας καρποὺς ἐτέρωθεν 3
εἰσχομιζομένους λέγουσι διαζῆν. καὶ τις ποιητὴς οὐδύ-

422, 2 φέουσιν — Διόνυσον add. A. 3 παρακαλοῖμεν A.
καλοῖμεν H. 15 ἡμερῶσαι] ἡμερῶσαι A. 21 κατέχοντας]
κατέχοντας A. 28 ἀγριώτατα] ἡ ὅσα τῆς γεωργίας ὑπέκειντο
schol. A. 29 ἐτίμησε] οὐκ ἐτίμησε Harduinus. ἡτίμησε Kou-
lexius p. 5. 30 ἐτέρωθεν Harduinus. Vulgo ἐτέρωθεν.
31 ποιητὴς] Dionysius Perieg. v. 194.

αὐτῶν ταύτας, ὅτι νηδὺς εἶεν ἀστυγέων καὶ ἀνέκων
ἀνδρῶν, τῶν καὶ θέρους, παρεχρήμα παργαγῶν ὅτι τοῖς
θηρίοις ἐξ ἰσχυρῶν οὐκ ἔστιν οὐκ οὐκ διαζῶσαν.

Ὡς δὲ ὁ βίος ἡμερῶν καὶ ὑπόθετος, οὗτοι τῆς
5 παρ' ἐκείνην ἀνάγκης ἀπαλλοτρίους, πρὸς αὐτῶν τῶν
ἀνέκων, οὗτοι τῶν ἐκείνων καὶ δικῶν καὶ νόμοις ἐχρή-
σαντο πρώτοι, οὐκ ἐπ' οὐδὲν ἀνάγκης τὰς ἀπορρίψεις
προκαταρτίαν, ἀλλ' εὐπορίαν βίου σοφίαν ἀπορρίπτει
οἱ δὲ πόλεις τῶν ἐδεύοντων καὶ νεὸς ἡγεῖραν καὶ θύ-
10 κῶντας καὶ νόμους, ὥστε καὶ τῶν νόμων αὐτῶν
πρὸς τὴν μὴδὲν ὅτι τοῖς ἄλλοις πᾶσιν, ἥδη καὶ ἐκεί-
νων ἀπορρίψεις καὶ γὰρ τῶν νόμων καὶ γὰρ τῶν νόμων
ἐκείνων παρὰ τὴν καὶ πλεονεξίαν καὶ ἐκείνων
ἀπορρίπτει καὶ πλεονεξίαν καὶ πλεονεξίαν καὶ πλεονεξίαν
15 αἱ ἐκείνων καὶ οἱ πόλεις ἀνάγκης, αἱ μὲν ἀπὸ
ἐκείνων τῶν πόλεων διατῶν νόμων, αἱ δὲ ἐκ τῶν
τὸν πόλεμον συνέταξαν, ἵνα μὴδὲν φθίσει τῶν χρησ-
τῶν ἐργῶν, οἱ δὲ τὴν εἰρήνην ἐκείνων, ὥστε ἐκ αὐτῶν
φθισιὶ καὶ ἀφῶν αἱ, καὶ τὰς ὥρας ἐκείνων
20 τούτων ἐκείνων, καὶ ἐμπορικῶν νόμοι τούτων ἐκείνων
τῶν κατὰ τὴν ἐκείνων καὶ ἐκείνων καὶ ἐκείνων
ἐκείνων ἐκείνων παρ' ἀλλήλους διακομίζειν.

Ἐκ δὲ τῶν νόμων ἀνδρῶν τὰ δίκαιον εὖρον καὶ
κρίνοντες ἐκείνων, ὥστε καὶ δικαιοσύνην μάλιστα
25 ἐκείνων ἐκείνων παρὰ τῶν ἀνθρώπων, αὐτῶν γὰρ
ἐκείνων κατὰ τὴν ἀδικίαν, αὐτῶν δὲ ἐκείνων ἀναγκαζομένων,
ἀλλ' ἐκ αὐτῶν διαγόντων. οἱ δὲ ἐκείνων ἐκείνων
ἐκείνων, αἱ ἀδικίαν ἀδικίαν δὲ ἀνδρῶν καὶ αἱ δὲ
ἐκείνων κατὰ τὴν ἀδικίαν καὶ ἀδικίαν ἐκείνων
30 ὁ δὲ γενομένης ἐκείνων καὶ γενομένης ἐκείνων αἰδῶς
ὁ παρὰ τῆς γῆς σὺν ταῖς ὥραις ἐκείνων κομίζει

423, 11 ἡδὲ A. ἡ δὲ H. 15 ἀναγκαῖον A. ἀναγκαῖος H.

16, διὰ τὸν αἶμα] τὸν γενομένην καὶ τὸ ποιεῖν καὶ ἀνα-
λάσκει τὴν γῆν schol. A. διὰ τὸν γενομένην Ronlezius p. 33.

28 ἀδικίαν δὲ] Aut particula δὲ delenda aut eicienda illa οἱ δὲ
ἐκείνων ἐκείνων αἱ ἀδικίαν καὶ αἱ δὲ.— συνοφάντιαν add. A.

31 ἐκείνων] ἐκείνων A.

ται, πολυπραγματούτην δὲ ἀρχὴν ἀδικίας πατιστευμένην
 351 εἶναι καὶ πόρρωθεν φυλαττόμενος· οὕτω δὲ ἀπερρί-
 αλλότριος ἀδικίας κατὰ φύσιν ἐστὶν ὥστε καθάπερ τὰ
 φύσει πολέμια τῶν στοιχείων, αἶον ὕδωρ καὶ πῦρ
 ὁμιῶντα πρὸς ἀλλήλα· ἐστὶ, κἂν πλησιάζωσι, φάταρον
 ἀνέρηται πάντως, οὕτως ἀδικίας ἐγγυωμένης πόλεμοι
 τε αὐτίκα καὶ στῆσις καὶ φθορὰ γεωργίας ἀκαλοσθένει
 δικαιοσύνης δὲ καὶ εὐνομίας κρατοῦσης ἔρπεται ἡ γῆ
 τοῖς καρποῖς.

Φησὶ δὲ Ὅμηρος καὶ Ἡσίοδος καὶ τὰ ἐξ οὐρανοῦ
 τοῖς τοιούτοις ἰλεῖν τε εἶναι καὶ σὺν πῦρροισι χωρεῖν,
 χαλαζῶν μὲν καλινδουμένων ἐπὶ τοῖς ἀδικίαις καὶ ὁμ-
 352 βρων ἀρόνων καὶ λοιμῶν· τοῖς δικαίοις δὲ εἰς γεωργίας
 τῆς ἀμειβῆς οὐσης, ὑπεῖν μὲν ἐκ τοῦ Διὸς ἐπιχειρομένων
 ἡμέρων, δρυῶν δὲ καὶ τὰ οἰκία καὶ μάλι φερούσων, ἔ-
 λπειδῇ τὰ κοῖλα τῶν δένδρων καὶ ἅμα ἄκμαρα κερῖον
 τὰ σμήνη πληροῦσιν.

Ἐκ δὲ τούτων οὐκ ἐστὶ χαλεπὸν γνωρίζειν ὡς οὐδὲν
 ἀνθρώποις οὕτω λυσσιλέες ἐστὶν ὡς γηπονίας τε ἐπι-
 μεληθῆναι καὶ ἐμβιῶναι τῇ τέχνῃ· εἴτε γὰρ τὸ σῶταρ
 353 καὶ τίμιον, ἐντεῦθεν ἀφθονία τῶν ἐπιτηδείων, εἴτε εὐ-
 πορία διὰ σπουδῆς, Ἀθήμηρος παῖδα τὸν Ἰλλοῦτον οἱ
 354 ποιηταὶ ἄδουσιν· ὡς οὐδαμῶθεν ἔξωθεν οὕτως αὐξανο-
 μένης περιουσίας ὡς διὰ τῶν ἐκ γεωργίας καλῶν. αἱ
 μὲν γὰρ ἄλλαι τέχναι γηπονίας πᾶσαι προσδίδονται, καὶ ἔ-
 οὐ μόνον τέχναι, ἀλλὰ καὶ ἐπιτηδεύματα· καὶ οἱ τὰς
 δυνάμεις ἔχοντες καὶ οἱ τὰ σῆπτρα κομίζοντες ἐν ἐπι-
 νοῖς ἔχουσι καὶ τῆς βασιλείας καὶ τῆς δυνάμεως καὶ
 τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ τῶν τεχνῶν τὴν ἐκείνης· γεω-
 355 ρία δὲ ἀπὸ τῶν περιττῶν τοῖς λοιποῖς χορηγεῖ· οὐκ οὐκ
 οὐδὲ τῇ βασιλεῖ ὄφελος οὐδὲ ἐν, κἂν Ἀχαιμενίδῃ.

424, 16 ἀμα] ἄλλα Iacobsius ad Antholog. Palat. vol. III. p. 224. 18 ἔτι A. ἔτι H. 19 λυσσιλέες ἔστιν ὡς Iacobsius ad Ach. Tat. p. 611. Vulgo λυσσιλέστατον.

22 οἱ ποιηταὶ] οἱ om. A. 23 γηπονίαι Harduinus. Vulgo ἐπινοαί.

28 καὶ τῶν Harduinus. Aberat καὶ 30 τῶν κερ-
 τῶν] τῶν om. A.

καὶν Ἑρακλείδης, καὶν ὅστισὺν εἶναι αὐτῇ, εἰ μὴ τοῖς
 ὅλοις τὰ τῶν τροφῶν τῆς παρασκευῆς ἀπάσης ἦγοίτο.
 καὶ ὅστις γραφεύς ἐστιν, ἡ ποιητῆς ἀγαλμάτων, καὶ d
 ἡμπορία καὶ ναυτιλία, καὶ τί δι᾽ πᾶσιν ἐπεξελθεῖν;
 5 οὐκ ἐστιν ὅς μὴ γενοῖται προσδίδται. καὶ παροῦσης
 μὲν καὶ χορηγούσης τὴν ἀφθονίαν ἀνθεὶ τὸ οἰκεῖον
 ἔργον ἐκαστοῖς καὶ τὴν ἐπουσίην εἰς πέραν ἀγαθὸν
 προάγει· εἰ δὲ τὰ ἐκείθεν ἑλλείποι, οὐδὲ εἰς τὸν βίον
 ὑπόλοιπον.

οἷς ἅπασι τὰς προτιούσας τιμὰς καὶ παρ' ὑμῶν καὶ 353 a
 παρὰ τῶν αυτοκρατόρων ὡσπερ ἀθλα ὡμενὲς προσέ-
 μνη, οὐκ ἑμαυτοῦ χάριν οὐδ' ὡς βελτίων ἱσχυμένους,
 ἀλλὰ τὸ Πλάτωνα ἠνοῶν, καὶ βουλόμενος πολλοὺς
 5 ὑμῖν πολίτας τοιοῦτους γινώσκειν. ἀκρίβηται γὰρ αἰ-
 φηαί, τὸ τιμώμενον, ἀμεινύται, δὲ τὸ ἀτιμαζόμενον
 καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ πρὸς τὰς χαλκᾶς ἰδρυκολοῦσας
 δύο ταύτας εἰκόνας, οὐδὲ οἰκητικὰ πάροχον, ἑαυτοῦ
 ποιῶσθαι δεῖν φησὶ με ὁ αὐτοκράτωρ, οὐδὲ ὅτι τὰς
 0 δόλτους ἐδίδου τὰς πολυθρύλτους· οἷς μὲν οἱοί τι b
 ἦσαν τιμὰν τοὺς φιλοσοφούντας οἱ βασιλεύοντες ἐφίμει,
 σχολὴν δὲ ἀπαιτῶσιν μὴ ἐπιτάττων καὶ μεταγῶν ἐπὶ d
 φροντίδας ἐλάττους ἀντὶ μειζύοντι.

Ἔπειτα λέγει τις ὅτι ψευδεῖς αἱ πενηκίδες, καὶ ἴσται
 5 σταν μὲν αἱ πενηκίδες ψευδεῖς, τῶ γε πενηκίᾳ ἰσχυροῦ-
 μένῃ πρὸς ὑπεροχὴν ἀρετῆς. ἀλλ' ὅμως πρὸς τοῦτον
 τὸν λόγον, δέχομαι μικροῦ ἀποκρίνωσθαι μικρὰ παρη-
 σίας. ἔγωγε ψευδῇ τιμῇ ἡμετέραν ὑπολαμβάνω, ἢ ἂν
 τις ἀντιτάσσωντος ἔχοι χρημάτων, ἢ προσαιτῶσας πολλὰ
 0 καὶ θυραυλῆσας, ἢ μοσθὸν ἀντικῶς διακοσίας, ἢν δ' c
 ἂν τις ἀρετῆς καὶ παιδείας ἀθλὸν κομίσαιτο, ὥς μόνον
 ἔνόν ποτε διδοῦσι, μήτε πραγματευσάμενος μήτε προ-
 θαις λιτηρίαν, ταύτην ἐγὼ τὴν τιμὴν ἐνδυματίαν μὲν
 φημι τῆς ἀξίας, ψευδῇ δὲ σὺδαμῶς, εἰ μὴ καὶ πρὸς εἰς
 5 τὸ θεῖον τιμὰς ψευδεῖς εἶναι τις ὑπολαμβάνει, ὅτι τῆς d
 ἀξίας οὐκ ἴστανονται.

Ἐποὶ τῶν ἐπαργύρων ὀχημάτων καὶ τῶν μεγαλο- d
 φρόνων κηρύκων ἐφηλοτέρᾳ ἀρχῇ ἢ ἀπὸ τῶν λόγων,
 ἢν οὔτε δοῦναι βασιλεῦσιν ἔστιν οὔτε ἀρκεῖσθαι ταύ-
 0 την γὰρ καὶ ἐπὶ χρυσῷ καθέλωμαι καὶ ἐπὶ ἔϋλῳ καὶ
 ἐπὶ χαμαὶ ἡλίου θρεψίδος, ἑμαυτῷ συμπιερῶσιν, καὶ τὸ
 σῶμα ἀπολιπὼντι μόνῃ παραμένει. ταύτην ἄρχη τὴν
 ἀρχὴν μέχρι νῦν ὁ Ἀριστοκράτης, ταύτην Ἀριστοκράτης,
 ταύτην Σπένσιος, ταύτην Ἀντοκράτης. ἢ οὐ δο-

κοδοὺν ἀρχὴν ἔχουσιν οἱ νομοθετοῦντες τῶν τοῦ νόμου
 ἀπαλοφόντων, οἱ διδασκοντες τῶν μαθησάντων, οἱ
 354 ἀνελθόντες ἀρετὴν μεταδιδόντες τῶν παιδευμένων, καὶ
 ταύτην ἀρχοῦσι τὴν ἀρχὴν κλεῖν ἐπτακόσια ἑτη, καὶ
 ἀρξοῦσι γὰρ ἐπὶ καὶ ἐφεξῆς, ὥς ἐν ἑξακονταῖς ἀνθρώποις
 διαφείροντες οὐδὲν καὶ τῶν λοιπῶν ἔχουσιν ὅσον οὐκ
 ἤρξαντο χρόνον Ἰκάρῳ μετὰ Διούριον, ὅσον οὐδὲ
 ἑγγύς Μυκηδόνες, ὅσον οὐδέτις Ῥωμαῖοι. τί γὰρ διὰ
 χρόνον γὰρ ἔθηκεν τῆς ἀρχῆς ἢ Φίλιππον Πλάτωνι πα-
 ραβῆλαι, ἢ Ἀλέξανδρον Ἀριστοτέλει; ἐκείνοις τῆμερον
 οὐδὲς ἐπακούει, ἀλλ' οὐδὲ τὰ δόγματα αὐτῶν οὐδὲ οἱ
 b νόμοι ἔχονσι τίνα δύναμιν ἐν τοῖς ἀνθρώποις. τὰ δὲ
 Πλάτωνος δόγματα καὶ Ἀριστοτέλους ἐνεργὰ ὄντι καὶ
 ἀκράτητῃ, καὶ ἐν τοσαύταις μεταβολαῖς ἀκατακτάτων
 καὶ ἡμερόνων ἀπεικονίζονται διημεῖαι καὶ ἀπύνητοι καὶ
 ἀσάκεστα· τίς Ἀλέξανδρον τὸν τὸν ἰωαννῶ βασιλευ-
 μένῃ καθόκησεν Πλάτων; τίς τὸ Φίλιππον τὸν ὄνομα
 ἐπηγράφεται καθόκησεν Ἀριστοτέλης; τοῦτοισι σημῖν
 ἐνάρκυστον εἶναι, οὐκ οὐδέτις καθίσταν, καὶ μετὰ τοῦ-
 τούτους καὶ τὰς κατὰ τοῦτον πτωχεύειν ἐνχυρήσονται
 c ὑψηλὸν τε καὶ μεγαλὸν· δι' ἃς ἔχοντι μοι παρακα-
 λῶνται τὴν ἀδράστειαν ἐψηολογήσαι, οὐ γὰρ μοι τῆς
 ἀνθρωπίνης

Χρὲν τιμῆς, φρονέω δὲ τιμηθῆσαι ἀπὸς αἰσῶν.
 α' θ' οὐκ οὐκ ἀνθρωπίνης τιμῆς δεησάμεν, τῷδε μὲν
 ἂν ὑμᾶς, οὐς περὶ πλείστου ποιεῖται, δεκτέους εἶναι
 πρὸς ἀρετῆς ἄλλως δὲ ἔχοντες

Ἰδὲν ἔμοιγε καὶ ἄλλαι,

οἱ κ' ἐμὲ τιμήσουσι,

μάλιστα δὲ οἱ κατέρες ὑμῶν καὶ ἀρχηγέται, Ῥωμαῖοι, θ'
 ἂν ἐπιδείξαι ὑμῖν τῆς φρονέας, ἐν αἷς οἱ πρὸς τὸν οὐ-
 ρανὸν ἀμυλλόμενοι δεῖσθαι τῶν ἡμετέρων ἀγαθῶν ὁμο-
 d λογοῦσι, καὶ πρὸς γὰρ Ῥωμαίοις οἱ αὐτοκράτορες. ἀπαι-
 μου Κωνσταντῖος, ὁ πόσιμον τῆς ἰαυτοῦ βασιλείας τὴν

ἡμῶν φιλοσοφίαν ἐκὼν πολλάκις, ἀρχὴ βιασθεὶς Ἰου-
 λιανὸς τῆς οἰκουμένης καλέσαι πρισβεντήν ἄξιον, οὐ
 μόνον τῆς καλλιπόλεως, καὶ τὰ πρῶτα φέρεσθαι φιλο-
 σοφίας ἐν γράμμασιν ὁμολογήσας· ἀρχὴ Οὐάλης, ἥτη-
 5 θείς ὑπὸ τῶν ἡμῶν λόγων πολλάκις· ἱκανὸς μοι Γρα-
 τιανὸς, σεμνυνόμενος πρὸς Ῥωμαίους ὡς αἰτιὸς αὐτοῖς
 γεγονὼς τῆς ἡμῶν ἐπιδημίας· ἀπὲρ τῶν ὑψηλοτάτων,
 θρόνων ποιοῦμαι τὰς τοῦ Θεομειζιστάτου Θεοδοσίου 355 a
 φωνὰς τὰς πρῶην ὑμῖν ἀναγνωσθείσας, ἃς εἰ μὴ μι-
 0 μοῦσθε καὶ ἀκούσθε φιλοσοφίαν· τὸν εἰκότα πρόβου-
 λον, οὐδὲμία μοι ψῆφος τῆς παρ' ὑμῶν ἀσμενιστοῦτος· ἀ-
 δὲ τινος ὑμῶν συμπέσουσι· καὶ ἀρετῇ τειρομένη
 ἐπέπρασθαι ἄξιον· τοὺς τῆς τύχης ἐκρημαμένους, οἳ
 ἂν ἐγὼ τούτου βουλομένη τὰ χερσὶ κοινωρῶν, ἐν ᾧ
 15 τὸ παρὰ μέλος ᾄδω· εὐνὴ τῆς Μούσης· ὠδονημῶ-
 κεραι φαίνεται· Μούσαις λέγω· καὶ γὰρ οὐδὲ τοῦτο
 μικρὸν· εἰν καλῶς ποιῶντες· καὶν ἐπιδείξασθε· τὸ βου-
 λουμένη καὶ τὰ ἀγαλάματα κατεσπῆρατα· τῶν θεῶν ἐν
 τῷ σῆμα· ἐκδαν καὶ ἐνδαν· οὐδὲ γὰρ ἀπέχρησται ὑμῖν
 20 εἰς χορὸς τῶν Μουσῶν, ἀλλ'· Ὀμηρος μὲν ἐνεία ποιῶν b
 τὰς πάσας Μούσας ἐν τῷ ἀρετῷ, παρ' ἡμῶν δὲ ἐπέ-
 ζονται· διαλασίους, καὶ μεταλήλυνθαι ὁ Ἑλλανὸς εἰς τὸν
 Βόσπερον· καὶ ὅντας ἀμείνων κόσμος παρ' ὑμῶν τῆς
 βουλῆς, ἣ παρὰ πρὸς πάλαι Ῥωμαίους·
 25 Καὶ τοῖσιν ἐγὼ πείσομαι ὑμᾶς οὐκ ἐπιδείξω ποικυ-
 μένας· τοῦ κάλλους τῶν ἀγαλμάτων ἀνταῖθα τὰς θεὰς
 εἰσεκίσασθαι, οὐ μὲνδὲ εἰσιτητῶν· οὐδὲν· πλὴν τῶν ἐκ-
 κρίτων, ἀλλ' ἀπὲρ· σὺ δαῖμα· τοῖς κοινωρῶσι τοῦ κα-
 ταλόγου· εἰμὲ· μάλιστα τῶν ἀφῶν τὸν μετέγοντα τῆς
 30 γερονσίας· πάλαιον ἔχων τῶν ἄλλων· προσηύει· ὅτε μὴ
 πλοῦτον· μήτε· ἀπὲρ· μήτε· φάβδης· μῆτε· σπείλινον, c
 ἀλλὰ πρὸ τῶν Μουσῶν· εἰμὲ· ἡσέσασθε γὰρ τοῦ οὐμῶν-
 τας, ὁ καλῶς· ὁ οὐμῶν· οὐμῶν· οὐμῶν· γὰρ οὐ· σπείλινον
 γον· οὐδὲ θεία· οὐδὲ ταπεινῶν, ἀλλὰ γερονσίας καὶ βου-
 35 λευτήριον, ἐν ᾧ τῆς Καλλιόπης ἡ προεδρία καὶ ἀνδρὸς
 Ὅστινα τιμήσουσι Διὸς κοῦραι μεγάλοι.

XXXII.

d ΜΕΤΡΙΟΠΛΑΘΗΣ, Η ΦΙΛΟΤΕΚΝΟΣ

Ὀδίνες καὶ τόκοι ἀνθρώπων αἰοί μιν ποὺ καὶ ἐν τοῦ
 σώματος, εἰσι δὲ καὶ ἐξ αὐτῆς ἕτεροι τῆς ψυχῆς. ἄμφω
 μὲν δὴ ἡ φύσις ἐμνηστεύσαστο ἀθανάσιαν ἐπισκευαστήν
 356 α τῇ γένει περιζομένη, τεγγάται δὲ οὐχ ὁμοίως ἐπ' ἀμ-
 φότεν τοῦ βουλήματος, ἀλλὰ τῶν μὲν τῆς ψυχῆς, κη-
 μίτων καὶ τὸ ἀσθενὲς καὶ τὸ ῥωμαλέον ἐν τῇ ἀρετῇ
 ἀπόκειται τῆς γεννώσης. καὶ δὴ ὅσα μὲν φύεται ἐκγονα
 ψυχῆς ἀγαθῆς καὶ ἐξ ἀγαθῶν τῶν σπαραμάτων ἐκγον-
 μινώτερά ἐστι καὶ ἀνδρικώτερα πάσης ἐκθῶν διόλλυτο-
 σης, ἀνάγκης, καὶ τίττεται εὐθὺς ἀκμαζόντα ἐν τῶν
 α αἰδίων καὶ διαμένει τοιαῦτα εἰς τὸς αἰετοὺς χρόνον. ὅσα
 δὲ ἐκ φραυδῆς καὶ ἀσθενοῦς ἄγονά τε ἐστι καὶ ἀσημαῖα
 καὶ οὐ ταμιεύεται αὐτὰ παραλαβούσα ἡ μήτηρ, ἀλλὰ
 b δέχεται ἐκπύοντα παραχρήμα ὁ τῆς λήθης κόλπος.
 15 τοὺς δὲ δὴ ἐκ τοῦ σώματος παῖδας, ὅτε ἀρετῇ, σὺν
 τῶν γεννώντων οὕτε κακία διόλλυσιν, ἀλλὰ βασιλεύου-
 σιν ἄρα τῶν αἰδίων σοφῶν Μοῖραι τε καὶ Ἀνάγκη καὶ
 τὰ ἅλυστα αἰσίων καὶ ἀμετάστροφά νῆματα. ἐπεὶ δὲ π
 καὶ αὐτῇ ἡ γέννη στυγαίλου τῶν γενναίωνων, οὐτ' α
 αἶν Σκυράται πρὸ ἑρῆς ἐπιτεύχεται λαμπραλῆς οὐτε
 Πρωτοστράτου Ἰηπίου διεδέξατο τὴν τυραννίδα. ἀλλ',
 20 ῥαπ. αἰσιν, Κλεοῦ καὶ Ἀτροπος καὶ Ἀγκίαις αἰ τῆς
 c Ἀνάγκης θυγατέρις ταύτην ἔλαχον τὴν ἐρχίν, καὶ τὴν
 25 ῥευσάν. ὅρα μὲν εὖν ἐπιδέξαι τὸν ἄτρεκτον ἰδίην-
 30 αὐτ, αἰ. θάλα, πρὸς γ. καίπαρ αἰδίωνος ὅτε, οὐτοι αἰ

ἀκύνηται καρτερῶς καὶ τῆς προσβολῆς ἀπαυροῦνται
 τοῦ λόγου, ἀντιπροϊσχαμένη τὰ ἄμαχα κέντρα τῆς γύ-
 ρου, τῇ τελευτῇ ἀποικαδομένη τε αὐτὴν ἔκδοσιν καὶ ἀπο-
 σκεῖν καὶ περιφράσσουσιν ἀπανταχόθεν καὶ ἐπιτίθησι
 κλειῖδρα ἀδαμάντινα ταῖς ἑξόδοις· ὥστε μήτε ἔξαιον-
 σθαι βοῶσαν μήτε ὀρεῖσθαι ἑξαλλομένην· αὐτὸς δὲ τῷ
 ἔξω ἐπιμαλίσσει καὶ παρσυστάζει εἰρηναῖόν τε καὶ ἡμῶν,
 ὡς μηδὲμίαν παρῶνιν αἰσθῆσαι μηδὲν τῆς ἰσῶ πο-
 λευκίας. οὕτω δὲ ἢ μὲν ἄδων· ἔκδοσιν μένιν καὶ θυσίαν
 τε καὶ σφαδάζουσα καὶ ἀνύκτουσα ὑλαιοῦσα, τὰ δὲ
 ἔξω πρὸς τὴν εἰρήνην καὶ ἐλευθερίαν· καὶ οὕτω λουτρά ἀπο-
 κλείεται οὗτ' αἰσθῆναι καλῶνται αὐτὰ σύλλατοι αἰσθῆ-
 τες· ἔστι δὲ οὗ καὶ γέλωτος ἐπιστροφῇ ἄνω, πρὸς τὴν
 ῥῆ καὶ ἐκπολῆς καὶ μετῴρος, ὥστε ἀποσπῆσαις ἐν τῇ
 τῷ τοιούτῳ ἀνδρῶν μὴ οὐ πάντα εἶναι ἄμπελα χαρ-
 μαῖας. οὕτω τὰ πρόθυρα αὐτοῦ τὸ φέρμακον τοῦτον
 σκαλαρῶς γενναίως τε καὶ εὐρυχέως· ἀλλ' ὅμως προσή-
 κει αὐτῷ καὶ ἕως ἐκ τῆς κομῆδος, ὧς μακρὸς
 ἐν ἀγορᾷ νομίζεται, ὅταν δ' ἀνοίξῃ, οὐχὶ τὴν θάλασσαν
 358 ἀλλὰ τὴν πύκνιν, τρισάθλιον· οὕτω δὲ θῆρας ἄνθρωπον
 ὡς ὅτε φιλόσοφον εἰς ταῦτα αὐτὰ πορτὶ τὸ ὄραμα τῆς
 τῆς τύχης ἐκβιασθῆναι· οὐ μὴ οὐδὲ μακρὸς οὐδὲ
 ἐκδοίμην· οὐδὲ γὰρ ἔξαιον· ἢ ἀρετὴ καὶ ἢ σοφία καὶ
 τὰ χρυστά αὐτῷ ὀνόματι διασπῆσαι, ἀλλ' ἑκαστὸν
 οὕτως τὰ δυνάμεις ἀποκλείσθαι.

Καὶ ταῦτα μὲν ἔργα ἄπαντες οἱ φιλόσοφοι ὑπο-
 μένουσι, καὶ λόγῳ δὲ μένον συγχρησάμενοι· οἱ ἐκ τοῦ
 ἀντικειμένου· καὶ τοῖς οὐδὲ ἀρπάζονται γέλωτα, πᾶσαν ἀρετὴν
 πορτὶ ἀντιχρῶν Περσῶν· ὁ Κίτιος· ἀντιχρῶν γὰρ τῷ
 βασιλεῖ· συνδιδῶν Περσῶν· ὁ τοῦ Ζήνους ἐταῖρος
 ἀκούων· δὲ αἰσθῆναι συγχρῶς ἑξαπονομένην τε καὶ ὀρε-
 ζομένην· οὕτω τὰ κομῆς· δὲ αὐτὰ τῆς κομῆδος κα-
 νονομένης, ὅτι ὁ σοφὸς ἀπὸ τῆς τύχης ἀντιχρῶς τε ἰσῶ
 καὶ ἀδελφῶν καὶ ἀνείνων καὶ ἀρετῆς, πᾶσαν ἐκ-

432; 16 αὐτὰ Α' αὐτὸ Β.

piscus. Mainchius p. 403i

infra Κίτιος.

18 Οὐδὲ } Inter Menandrea

20 Κομῆς } Vulgo Κομῆς et

31 ἐκδοῦντος. Δ. ἐκδοῦντος. Η.

χρήσται ἔργῳ ἀλέγει· τὴν τούτων ἀλαζονείαν· πούλειται
 δὴ πως ἦσαν ἀπώροτοι ἀπὸ Κύπρου τε καὶ Φοινίκης,
 ἃ χρηὶ λήγειν ἐπὶ τοῦ Περσίου προεκδιδάξας· καπειτα
 ἀνθρώποις πυνθανόμενος πρώτον μὲν περὶ τῶν νῆων καὶ
 τοῦ ναυταίου καὶ τῶν ἐν Κύπρῳ στρατιωτῶν καὶ ὅσα
 δὴ βασιλικὰ ἐκτελέματα· ἔπειτα ἀτρέμα, δὴ κατιῶν τῷ
 λόγῳ, καὶ ὅπως ἔχει καὶ τῷ Περσῶν τὰ οἴκοι τὰ ἐν
 Κισίῳ· ὡς δὲ τοῦ Περσίου ἀκούσαντες οἱ ἔμποροι
 οὗτοι σκυθρωπέναντες εὐθὺς κατέβαλον τὰς κεφαλὰς
 καὶ δῆλοι ἦσαν οὐ χρεῖστα ἀποκρινόμενοι, ἀπείρρι τε
 ἢ θρασυτέρας ἀπασα τοῦ ἀνδρός, καὶ ἐπειδὴ ἐχχυμέου
 τε καὶ ἐκλαπαροῦντος ἀπειρίκοντο μάλισ οἱ ἔμποροι
 δῆθεν ἐξηνδραποδίσθαι μὲν οἱ τὴν γυναῖκα εἰς ἀγρόν
 βαδίζουσαν σὺν ταῖς ἄβραις ὑπὸ δὴ τινων ληστῶν Αἰ- d
 γυπτίων, ἀπεσφάχθαι δὲ τὸν ἀγαπητὸν νακίσσον, καὶ
 τὰ χρήματα δὲ ἔρριψεν καὶ τὰ ἀνδράποδα, τοῖν τεῦθεν
 δὲ φροῦδος μὲν τῷ Περσῶν ὁ Ζήνων, φροῦδος δὲ ὁ
 Κλιανθης· ἤλεγξε δὲ ἡ φύσις τὰ λογάρια, ὅτι τῷ ὄντι
 λογάρια ἦν· κενὰ καὶ ἀσθενῆ καὶ οὐ μαρτυρούμενα ὑπὸ
 τῶν πραγμάτων.

Ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, τὰ ἄλλα ἀγάμενος Ἀρι-
 στοτέλους ταύτη μάλιστα ἀγαμαὶ καὶ ζηλῶ τοῦ ἀνδρός 359 a
 τὴν σοφίαν, ὅτι οἱ λόγοι αὐτῷ οὐκ ἀπολιμπάνουσι τὴν
 φύσιν ὑπὲρ ἧς λέγονται, ἀλλ' ἐπαμύνουσι μὲν τῇ ἀσθε-
 νείᾳ καὶ ἐπαναρθροῦσι τὸ ἐνδεὲς καὶ πάσαν μηχανὴν
 μηχανῶνται, ὅπως ἂν πρὸς τὸ ἀριστον ἐκινῶνται· οὐ
 μὴν ὑπερέλλονται γὰρ αὐτῆς τὸ μέτρον οὐδὲ ὑπερφο-
 ροῦσιν, οὐδὲ οὔτως ἄνεκ· σοφοὶ εἰσιν ὥστε ἐκλανθάνε-
 σθαι ὑπὸ τῆς σοφίας τοῦ ζῆου, περὶ οὗ τὴν φροντίδα
 ποιοῦνται, ὅτι πολλὰ μὲν αὐτῷ τὸ χθόνιον τε καὶ γη-
 ρόν, ῥαμκρὸν δὲ τὸ θυϊόν τε καὶ οὐράνιον· ἀγαπάσκει b
 ἢν εἰ τὰ μὲν παλλὰ καὶ οὐκ ἀναγκαῖα, ὥς ἀπαλαύει
 τοῦ θνητοῦ τὸ ἀθάνατον, παρακρούσειάν τε καὶ ἀπο-
 καθάρσιν παντελῶς, τὰ δὲ ὅσα ἀμύχανον ἐκπλута καὶ

433, 12. ἄρην A. Ἄργος H.

14. ἄβραις Harduinus.

ἢ ἰσο αὐραῖς

20 πραγμάτων A. ἔργων H.

ἐξίτηλα ποιῆσαι, καὶ αὖ δ' ἐγκαίρως καὶ ἐνδίδουσαν
 ἐν τῷ βῆθει, ταῦτα δὲ ἐκπονήσαντες τε καὶ ἐπικαλ-
 λήσαντες καὶ τὸ σφόδρα ἐκράνεις αὐτῶν ἐξολείψαντες.
 ἐπεὶ τοῖς γε παντάπασιν αὐτὰ παραμένοντες ἀφανίσαι
 τε καὶ αἰστώσαι λέγει Αἰσωπος ὁ μυθοποιὸς ταῦτόν
 συμβῆσαι ῥαδίως, ὅσαρ τῷ προαμύνῃ τὸν Ἰνδὸν
 οἰκίτην. λέγει δὲ ὅτι ὁ πρόκρινος τὸν Ἰνδὸν ἐδυοσχέ-
 ραινε πρὸς τὴν χροῶν ἀποκίλιν οὖν αὐτὸν ἐκείρωτο
 c καὶ ἀποσμήγειν, περιάγων κρήνας καὶ ποταμούς καὶ
 ῥύμματα χράμενος καὶ χαλάστρους. ὡς δὲ αὐτῷ τὸ
 μὲν χροῶμα ἔπειν ἀκραιφνές, τὸ δέμα δὲ ἐτερίβετο,
 φιλονεικῶν δὲ κατέμαθε μόλις ὅτι ἡ χροῶ φόνος ἦν
 τῷ Ἰνδῷ, καὶ ὅτι ῥῶτον αὐτοῦ τὴν ψυχὴν ἢ τὴν μιλα-
 νίαν ἀφαιρήσεισθαι· οὕτω δὲ καὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐγκα-
 χρωσθαι ἔστιν ἀναγκαῖον ἡδονὴν καὶ λύπην καὶ ξύμ-
 παντα τὰ ἄλλα παθήματα, πλείω δὲ καὶ ἐμπονετέραν
 τὴν λύπην.

- d Καὶ τοῦτο αὖ πάλιν Αἰσωπος λέγει· τὸν γὰρ
 πηλὸν αὐτῷ ὁ Προμηθεύς, ἄφ' οὗ τὸν ἀνθρώπον δι-
 πλάσατο, οὐκ ἐφύρασεν ὑδατι, ἀλλὰ θακρούς. οὐχὶ
 οὖν ἐκκόπτειν αὐτὰ πειρᾶσθαι χροῶν· ἀμήχανον γάρ·
 ἀλλ', εἴπερ ἄρα εἴη, ἐκικόπτειν τε καὶ πρᾶνναι, κοι-
 μίξιν τε ἐφ' ὅσον δυνατόν κατ' ἐνδοκίαν· ταύτην γὰρ
 εὐμενῶς προσίεται τὴν ἐπιμήλειαν καὶ οὕτω σοὶ αὐτὰ
 παιδαγωγοῦντι ἀναφανήσεται χρήσιμά τε καὶ ὠφέλιμα.
 360 πᾶντι ἀχρήστων καὶ βλαβερῶν. σὺ γάρ ὁ θεὸς αὐτὰ
 ἐντεκρύψατο τῷ ἀνθρώπῳ, ὅπως λώβην τε καὶ αἰσχος
 αὐτῷ προσδεῖν, ἀλλὰ καὶ ταῦτα πρὸς διαμονὴν καὶ
 σωτηρίαν τοῦ γένους προσυφινέ τε καὶ προσωκοδόμησι
 τῇ ψυχῇ· θυμὸν μὲν, ὅπως ἂν τὰ βλαπτόντα ἀμυνέ-
 μεθα, ἐπιθυμίαν δὲ ἐδωδῆς καὶ ποτῶν πρὸς τὴν ξύμ-
 φυτον καὶ ἀναγκαίαν ἀπορροήν. καὶ οὕτω δὴ ἄλλο

434, 1. ἐγκαίρως] γρ. καὶ αὖ δ' ἐγκαίρως. margin A.

3 ἐξολείψαν] ἐκολείψαν A.

5 μυθοποιός A. μυθογράφος H.

10 χαλάστρους] χαλυστράους Ruhnkenius ad Timaeum p.

272.

16 καὶ ἄλλα] τὰ om. A.

24 αὐτῷ A et Sto-

bacaeus Floril. I, 87. τοιαῦτα H.

πρὸς ἄλλην τιὰν τεταγμένον τοῦ σώματος κῆρα. μένειν
 δὲ ἑκαστὸν χρηρὴ ἐν τῷ μέτρῳ, καὶ τὸ μέτρον τοῦτο
 ἑκάστων γίνεται ἀρετὴ· τοῦ μὲν θυμοειδοῦς ἀνδρεία,
 τοῦ δὲ ἐπιθυμητικοῦ σωφροσύνη, τοῦ δ' αὖ φιλοχρη- **b**
 5 μάτου καὶ φιλοκερδοῦς ἐλευθεριότης τε καὶ μεγαλοπρέ-
 πεια· ὅσα δὲ ἐπιτήσται περὶ τιμᾶς καὶ δυνάμεις καὶ
 προεδρίας, τούτων ἐστὶ τὸ μέτρον μεγαλοψυχία. εἰ δὲ
 ἀκόσμητα δοκῶσι καὶ ἀσυνάφιστα ὑπὸ τοῦ λόγου, κα-
 θάπερ φρετὰ καὶ ἡμέρα καὶ χρηστά, ἐξαμελήσαντος
 10 γεωργοῦ ἀπαργισοῦται ἐνθὺς καὶ ἐξυβρίζει καὶ παρα-
 βλαστάνει τὰς κακίας, καθάπερ ἀκάνθας χυλπᾶς τε
 καὶ φαρμακώδεις τοῖς τε ἄλλοις καὶ μάλιστα τῷ κεκτη-
 μένῳ. ὅστι δ' ἐφ' ὧν ἔμπαλιν καταφθίνει καὶ ἀπομει- **c**
 ραίνεται εἴσω τῆς ἀκμῆς, καὶ δέονται οὗτοι λόγου οὐ
 15 τοῦ καλῦκτος καὶ πύκτου, ἀλλὰ τοῦ ἐπαρδοντός τε
 καὶ ἐκτανάγοντος καὶ ἐρεθίζοντος πρὸς τὴν αὔξην τὴν
 λουαίαν.

Καὶ διὰ τοῦτο ἄρα ἑκάστην ἀρετὴν περιχάθηνται
 ἐνθεν καὶ ἐνθεν δύο κακίαι, ἡ μὲν τὸ ἐνδείξ τοῦ κα-
 10 θήματος ἀγαπήσας, ἡ δὲ τὸ πλεονάζον ἀσπαζομένη. δεῖ
 δ' οὐ πρὸς τὰ φανῶτα καὶ διεστραμμένα ὁρῶντας
 ἅπαντες ὁμοίως ὑποπτεῖν καὶ διεξελάνειν, ἀλλὰ τὸ
 βούλημα ἐξετάζειν τῆς φύσεως, καὶ πρὸς ὃ τι ἑκάστον **d**
 τῶν καθήμάτων ἐναφύκευσέ τε καὶ ἐνεσημήνατο τῇ
 15 ψυχῇ. αὐτίκα ἐφ' ὧν νῦν ὁ λόγος, εἰ μὴ σφόδρα ξυνει-
 χόμεθα ἡδονῇ καὶ ξυνεδιδέμεθα πρὸς τὰ ἔχονα, ἀλλὰ
 ἄρτι γιννώμενα περιωρῶμεν γυμνὰ καὶ ἔρημα καὶ
 ἀσθενῇ καὶ ἀμήχανα ἑαυτοῖς πορίζειν τὴν σωτηρίαν,
 οὐ πάλαι ἂν αἴστον καὶ φροῦδον τὸ γένος ἦν τὸ ἀν-
 20 θρώπιον· νῦν δὲ ἐκείνο τὸ δέλεαρ ἐμφυόμενον ἡμῖν 361 a
 ἀδιδάκτως καὶ ἐντρεφόμενον μαίας τε ἀναγκάζει θανα-

435, 3 ἀνδρεία] Vulgo ἀνδρία. 6 ὅσα — τούτων] ὅσον —
 τέττων Stobaeus. 9 καὶ ἡμέρα] καὶ om. Stobaeus.

10 γεωργοῦ A et Stobaeus. τοῦ γεωργοῦ H. 14 οὐ τοῦ κα-
 λύκτου] οὐ καλούμενος καὶ θλιβέντος Stobaeus. 22 διεξελαι-

νω] ἐξελάνειν Stobaeus. 27 περιωρῶμεν] Vulgo περιωρῶμεν.

30 τὸ δέλεαρ A. τὸ om. H.

πένειν καὶ τροφίας παρ᾽ αὐταῖς καὶ τιθεῖς ἰδίᾳ καὶ ποι-
δαγωγούς καὶ παιδοτρίβας, ῥητόρων δὲ ἂν δίδασθαι καὶ
γραμματιστῶν, καὶ χορήματα τὰ μὲν ἀναλίσκειν, τὰ δὲ
αὐτὸν ξυναγείρουσθαι, σπείρουστας καὶ σκευεύοντας καὶ στρα-
τινομένους καὶ πλοῖστας καὶ παραβαλλομένους πρὸς ἀλλή- 5
λους προθυμίᾳ πρὸς πάντας πάντας, ὅπως τὰ ἔχοντες
μηδενὸς ἐνδεῆ καταλείποιεν τελευτῶντας, καὶ ἐν δὲ
λόγῳ δὲ ἐκείνην τὴν γοητείαν παιδοτροφίαν ὑπομένου-
μεν, δύσκολον φροντίδα καὶ ἀλγεινὴν μέγα δὲ ἐκ
σημῖον τῆς δυσκολίας. συμβάσας τῷ παιδὶ ἀρρωστίας 10
ὁ μὲν παῖς τὴν κεφαλὴν ὀδυνᾷται· ἡ τὸν ὀρθαλμὸν ἢ
τὴν χεῖρα, ὁ πατήρ δὲ πρὸς ὅλην τὴν σῶματι ὅλην τὴν
ψυχὴν.

Ταῦτα δὲ ὑμεῖς, ὡς ἄριστοι, ἐκκα τοῦδε ἐμήχανα,
ὑποπτεύων ὑμᾶς τῶν φιλοσόφων καταγελᾶν τε καὶ κα- 15
ταφρονεῖν, ὅταν ἴδῃ τε ὁμοίως τοῖς πολλοῖς ἐξοχομένους
τῶν νίκων καὶ τῶν θυγατέρων· λέγω οὖν ὑμῖν ὅτι καὶ
τοῦτο αὐτῶν φιλοσοφώτατων τὸ πάθος, καὶ εἰ πολλοὶ
αὐτὸ ὑπομένουσιν, οὐκ ἄλλοθεν ποιεῖ αὐτὸ ὑπομένουσιν 20
ἢ ὅτι ἡ φύσις παντὶ ἀνθρώπῳ ἔχνος τε ἐγκατέσπυρε
φιλοσοφίας. ἢ οὐ φιλόσοφον πρὸς θεῶν καὶ κομιδῇ
θεῖον ὀριγνᾶσθαι ἀθανασίας; ἴστε ὅτι οὐδ' ἐν τούτῳ
ἀνὴρ φιλόσοφος ὅμοιος τοῖς πολλοῖς, ἀλλὰ ταύτῃ κρεί-
των πολὺ καὶ ἀμείνων. καὶ ἐρῶ ὑμῖν τούναντίον οὐ
προσδοκάτε· κρείττων γάρ ἐστι καὶ ἀμείνων ὅτι ὑπερ- 25
βάλλει τοὺς πολλοὺς τῇ φιλοτεχνίᾳ. ἐπαι τοὺς γε σκο-
τοτόμους καὶ τοὺς βαλανίας καὶ τοὺς τέκτονας καὶ
τοὺς χαλκοτύπους ῥαδίως ἔστιν ἰδεῖν ὑπερρῶντας τῆς
φύσεως καὶ τὰ δεσμὰ οὐ χαλεπῶς ἀπαρρηγνύντας· οἷς 30
ἐκείνη πρὸς τὰ ἔχοντα αὐτοὺς συνεδήσατο. καὶ ὥσπερ
αἱ κύνες τὰ σκυλάκια θεραπεύουσι, μέχρι ἂν δέηται
τῶν μαστῶν, μικρὸν δὲ ὑστερον δάκνουσι καὶ σπαράτ-
τουσι καὶ διακρίνονται ἀπὸ τῆς φοίτης, καὶ δῆλον
ποιοῦσιν ὅτι καὶ ἡνίκα αὐτὰ ἐθιγάπουν, οὐκ αὐτοὶ

ἐδιδόκευον, ἀλλ' ἡ φύσις τῆς ἀποδυνάμειος τῶν νεογνῶν
 ἔστιν ἀμελεῖται, οὐδὲ καὶ οἱ πολλοὶ ἀνθρώποι τοὺς
 παῖδας ἕως μὲν ἂν ὡς πάντ' αἰσάνται· καὶ φθιγγῆται 362 a
 καλοῦσι καὶ ἀνελγόμενοι, ἀπερὸς πένονται τε καὶ προ-
 5 τιμῶσιν, οὐ μόνον τῶν χρημάτων, ἀλλὰ καὶ τῆς φυχῆς.
 ὅταν δὲ οἱ παῖδες ἐκβαίνωσι τῶν μερσκιῶν, συνεβαί-
 κωσι καὶ οἱ πατέρες τοῦ ἔργου καὶ ἅμα τε πρὸς ἀνδρείας
 ἀγροῦσθαι καὶ ἐχθροὺς ποιοῦνται. καὶ ἐνηκαστα αὐ-
 τοῖς οὐ μόνον ὁ ἀγρὸς νηπιώτερος τοῦ βίαιου, οὐδὲ τὸ
 10 ἀργύριον οὐδὲ τὸ χρυσίον, ἀλλὰ καὶ ὁ μάγειρος, καὶ
 ἡ θεραπεύτρια, καὶ οὐδὲ καὶ ὁ ἵππος καὶ τὸ χιτῶνος.
 καὶ ταῦτα οὕτω χαλεπὰ ἔσται, ἀλλὰ καὶ μικρόν τι ἐξ- b
 αμαρτάνοντα καὶ παροξύνοντα εἰς δικαστήριον ἄγει τὸν
 παῖδα ὁ πατήρ καὶ θανάτου τιμῶσι, καὶ οὐ δίδωκε
 15 προσηύδα τὴν δαίμη.

... Εἰ δὲ μὴ σεμνὸν τῶν ἱππόων καὶ τῶν πατρῶν
 ἀμείνουσ' εἶναι τοὺς φιλοσόφους, ἐγὼ δὲ ὅμην ἐρῶ κα-
 τὰ πάρας καὶ τυράννους, Ἀριστοβράχην τὸν Μιθριδάτου
 καὶ Περσιάνδρον τὸν Κυβέλου, ὧν ἡ μὲν ἐξεδίωξε τὸν
 20 τῶν καὶ ἐνφράνθη ἑαυτὸν κατακναίων, Περσιάνδρος δὲ
 Ἀντιόχου πυρὸς καὶ ὕδατος ἐβρξεν. αἱ δὲ καὶ αὐτὰ
 οὐκ ὡς μεγάλα ἦσαν τὰ ὀνόματα ὁ σατράπης καὶ ὁ τῶ-
 ραντος, ἀλλ' ἐκείνῳ γε ἤδη λαμπρὸν καὶ μέγα, βασι-
 λεὺς ὁ τῆς γῆς τῆς ἡμισείας δεσπότης Ἀρταξέρξης, ὁ c
 25 Ἀρσίου καὶ Περσέτιδος, ἡ δὲ οὐκ ἔστι ὅτι οὗτος ὁ
 Ἀρταξέρξης τῶν μὲν ἀπέσχετο τῶν υἱῶν, τὸν δὲ ἑαυτῷ
 ἀποθανεῖν κατηνάγκασεν. Εὐριπίδου δὲ ἀκούετε ἐν ταῖς
 τραγωδίαις οἷα καυέσασθαι λέγει Θηοῖα τῷ πατρὶ Ἰδο-
 σείδῳ κατὰ τοῦ παιδὸς Ἰππολέτου, καὶ αὐτὸς τοῦτο
 30 ἀκούετε, ὅτι οὐφροσύνης τε καὶ δικαιοσύνης αἰσῆς ἦν
 ἡ ἀρὰ τιμωρία. ὁ μὲν γὰρ Ἀμόντιος ὁ θαυμαστός
 σφόδρα ἂν εἴη θαυμαστός ἐπὶ τηλικύτῃ ἐξαμαρτίᾳ
 παροξυνθεὶς τῷ Φοίνικι ἐπαράσασθαι ἀγῶνιαν τε καὶ d

437, 3 φθιγγῆται] Vulgo φθίγγεται.

8 ἐχθροὺς] ἐχθροὺς A.

18 καὶ τυράννους -- Μιθριδάτου add. A.

19 Κυβέλου] Vulgo

Κυβέλου.

20 κατακναίων Iacobsius. Vulgo κατακναίοντα.

27 Εὐριπίδου] Vid. Valckenar. Diatr. p. 269.

ἀπειρίαν καὶ τὸ μὴ φῦναι ἑαυτὸν μὲν παῖδα, ἀπὸ δὲ ἐκτόνου, ὅτι καταδικασθεὶς τὴν μητέρα διαβάλλειν ἐπιμένει αὐτῷ τὴν παλλαίδα.

Μῶν οὖν ἐτι σμικρολογεῖται, εἰ ἐπαινεῖται τοὺς φιλοσόφους, ὅτι μὴδὲ ἐν τῷ τοιῷδ᾽ ἐλαμάρτανουσαι, ἐν ᾧ φαίνονται πλημμυλοῦντες καὶ ἰδιώται καὶ θυνάσται καὶ βασιλεῖς καὶ ἥρωες καὶ θεῶν παῖδες, οἱ μὲν χηματα τῶν νύκτων περὶ πλείονος ποιοῦμενται, οἱ δὲ τιμᾶς, οἱ δὲ τυραννίδας, οἱ δὲ ἀπώλαστον ἡδονήν. ἀπὸ δὲ ἐν

363a πιστεύειν πάνυ τοῖς ποιηταῖς, ἐπὶ τοῖς οὐδὲ τοῖς 10 θεοῖς αὐτοὺς ἐξαιρουμένοι, τῷ ἀρρωστήματι, οὐδὲ τὸν προσβύτατον τῶν θεῶν· καὶ δῆλον ὅτι μεστοὶ καὶ ὑμῖς ἰστέ 'Ησιόδου καὶ ὧν λέγει ἑκείνος περὶ τοῦ Κρόνου, ὅτι ἰστέτο ἐπιτολὴν ἢ γυνήν· μόλις δὲ ἐξέθραψεν ἢ 'Ρέα τὸν Δία. ἀλλ' 'Ησιόδος μὲν χαιρέτω ταῦτα ᾗδον 15 περὶ πῶν θεῶν, εἰ μὴ ὅτι ὁ Κρόνος αὐτῷ ἄλλο τι ἰστέ, καὶ λόγον τινα ἀπλοῦν τε καὶ ἀρχαῖον λέγων, ἀπὸ αὐτὸν ἐπικρύπτεται παραπτάσματος. ἰστέ δὲ ὁ λόγος

b — οὐ γὰρ ἀνέξομαι ὑμᾶς ὑπὸ τῶν ποιητῶν ἐξαπα- 20 σθαι. — εὐδὲν αἰμὼν ἔχων οὐδὲ μεγαλῆον, ἀλλ' ὅτι ὁ χρόνος οὐτοσί· τοῦτον λέγω, αὐτὸν ἐν μέρει καὶ ἐν καὶ ὑμῖς καὶ τὰ ἄλλα ζῶα καὶ τὰ φυτὰ· προσβύτατός ἐστι τῶν ἄλλων ἀπάντων, καὶ σὺν ἀπαύστῳ φῶς τὰ μὲν ἄλλα ἄρα φέει καὶ ἀφανίζει, μένος δὲ αὐτοῦ γίνε- 25 ται καί τινος ὁ λόγος καὶ μένει αὐτός, τε ἀπαθὴς ὑπὸ τῷ χρόνῳ καὶ τὰ φθαρόντα τῇ μνήμῃ ἀναχομίζεται ἥτερ καὶ ὅπως τὰ τοιαῦτα ψεύδεσθαι συγχωρητέον τοῖς

c ποιηταῖς, πολλῷ τὸ 'Ομήρου ψεύδος ὠφελιμώτερον τοῖς 30 ἀνθρώποις, ὅτι τὸν Δία ποιήσας πατέρα τοῦ Σαρπηδόος δυσχεραίνειν τε ὁμῶς φησὶν ἐπὶ τῷ παιδί καὶ ἐνιᾶσθαι μέλλοντι ἀποσφαγήσασθαι ὑπὸ τοῦ Πατρώλου, καὶ οὐχ οἷός τε ἔν ἀναλύειν τὴν πεπωμένην.

Ἰν' οὖν μὴ πολλὰ τοιαῦτα λέγω, εὐ ἴσθε, ὡς ἄνδρες, ὅτι ὁ φιλότεχνος ἀξίεπαινον πάθος ἐστὶ καὶ οὐκ

1. καὶ ἰστέτο

2. καὶ ἰστέτο

438, 6 καὶ ἰστέτο — ἔρωσι add. A. 19 ἐλαμάρτανουσαι A. ἐπαινεῖται H. 32 ἀναλύειν A. ἀναλύσασθαι H.

XXXIII.

- b Ἀριστόξενος ὁ μουσικὸς θηλυνομένην ἤδη τὴν μουσικὴν ἐπειρᾶτο ἀναρρῶννύσθαι, αὐτὸς τε ἀγαπᾶν τὰ ἀνδρικώτερα τῶν προσημάτων καὶ τοὺς μεθιητας ἐπακλῆτον τοῦ μυκθᾶκευ ἀρεμίνου, φιλεργεῖν τὸ ἀρρενωπὸν ἐ τοῖς μέλεσιν. ἐπειδὴ οὖν τις ἤρτετο αὐτὸν τῶν οὐηδων, τί δ' ἂν μοι γένοιτο πλὴν ὑπεριδόντι μὲν τῆς νέας καὶ ἐπιτερουὺς αἰοιδῆς, τὴν δὲ παλαιὴν διανοήσαντε; ἄρα, φησὶ, ἀσπαιώτερον ἐκ τοῖς θεάτροις· ὡς ριγὰς αἰὼν καὶ ἂν πλήθει καὶ ἄρα ἀρεστοὺς αἶσας καὶ ἀρχαῖον
- c τὴν ἐπιστήμην. Ἀριστόξενος μὲν οὖν καὶ ταῦτα ἐπ-
 τήδευσιν μετιῶν δημοτικὴν, παρ' οὐδὲν ἐποιεῖτο δήμου καὶ ὄχλου ὑπεροφίαν, καὶ εἰ μὴ ὑπάρχοι ἅμα τοῖς τι νόμοις τῆς τέχνης ἐμμένειν καὶ τοῖς πολλοῖς ᾄδων κατη-
 ρισμένα, τὴν τέχνην εἴλετο ἀντὶ τῆς φιλανθρωπίας. ἐγὼ δὲ ἀνθ' ὅτου προοίμιον ἐποίησάμην τὴν Ἀριστο-
 ξένου ἀπόκρισιν; ἐνδυμήθην κατ' ἐμαυτὸν, ὃ φίλοι Ἕλληνες, ἐξ ὅτου πρὸς ὑμᾶς ἐπὶ συνουσίᾳ λόγων διὰ ἀφικόμεν, καὶ ὑπώπτευνον ὅτι με ἐρήσεσθε τὴν αἰτίαν,
- d τυχὸν μὲν ἅπαντες, τυχὸν δὲ καὶ οὐδαίς· ἐμοὶ δὲ ἀπο-
 κριτέον ὅτι ἐγὼ, φίλοι ἑταῖροι, φιλῶ μὲν ὑμᾶς καὶ περὶ πλείστου ποιοῦμαι, καὶ ἥδιστα ἂν καὶ ὅσαι ἡμέ-
 ραι διαλεγοίμην ἀδρόως ὑμῖν συγκαθημένοις· ἦν μὲντοι ἀγαπῶ ἐπιστήμην, οὐ πάνυ ἀσμενίζω τὰ θεάτρα· οὐ γὰρ θέλει εἶναι λίαν ἡδεῖα καὶ πρὸς ἡδονὴν λέγειν ἅπ' ἂν λέγη, ὥστε καὶ τιτρώσκει ἐνίοτε τοὺς ἀκροαμένους καὶ ὀδνᾷ καὶ ἀποπέμπει κατηφαστέρους ποιήσασθαι ἐκ

τῆς συνουσίας. ὅταν γὰρ ἀφίκηται πρὸς τὴν ἐπὶ τὸν
 σέλλογον ὑψηλόφρων· καὶ γεγαυμένους, ἀπὸ δὲ πρὸς 267 a
 λας μὲν κέκτηται οἰκίας, πολλοὺς δὲ ἀγρούς, πολλὰς
 δὲ ἀγέλας αὐτῶν μόνων προβάτων καὶ ἑκῶν, ἀλλὰ καὶ 000
 ἀνθρώπων, σιτῆται δὲ ἐκ τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης
 καὶ τοῦ ἀέρος ἀγάρων τὴν ἐπαύσαι, ἥ πόλις δὲ αὐτῶν
 ἡ βασιλεύουσα περιβλήτη αὐτὸν ἐν ταῖς ἀγυαῖς καὶ
 ἐκκροστῇ φανέντι καὶ ἀποδοῖ ἄλλος ἄλλοθεν εὐδαιμονία
 καὶ ὀλβιον καὶ μακάριον, ὅταν ταῦτα ἐπὶ τῶν πολλῶν
 κέκτημένος ἀφίκηται ἐπὶ τὸν σέλλογον, λαβούσα δὲ
 αὐτὸς ἡ φιλοσοφία ἐπὶ τῶν λόγων μεταδιδάξῃ σὺ χα-
 λαστῆς, εἰ μὴ πάντας αὐτῶν αἰὲν διαφθαρείας, ἀλλὰ ὅταν
 ἐξαπατάσῃ αὐτὸν δὲ ἀνθρώποι αὐτοῖς προδόντες ἀγνο- d
 τημένοι· σὺ γὰρ ἐν ἀργύρῳ τὸ εὖδαμον καὶ μακάριον
 οὐδὲ ἐν ποταμίᾳ καὶ σιτίῳ, ὡς τὸ ταῦτα καταπληροῦ
 μένα καὶ βεβυσμένους τοὺς θνητοὺς πολλοὺς κτενέ-
 ραι οἰμαίνουσι μᾶλλον τῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐρημμένων
 ἢ οἱ ἀκούετε τοῦ Μενέλαου τοῦ βασιλέως τῆς Σπάρτης
 ὃ χρυσὸν μὲν ἦσαν οἱ τοῖχοι, χρυσὸς δὲ ἐπὶ τῶν τοί-
 000 χων ὄροφος, ἡ δὲ τῶν δὲ ἀκαμπερῶν ἡ αὐλή, ἡ δὲ ἀγ-
 ρος τὸ ἀσπερότατον ἦν τῶν κτημάτων, οὐκ ἀποδόντες ἐκ
 τοῦ ὀδοπορεύου, οὐκ ἀποδόντες ἐκ τοῦ ποταμοῦ 0

ὅς οὐκ αἰσίων τοιοῦτα κτενέσθαι ἀνάσσει.

οὐδὲ ἐκτενέσθαι ἀνάσσει.

καὶ τί πλέον ἐπιζητεῖς, ὦ μακάρι, οἰκῶν μὲν χρυσῶν
 οἰκίαν, συνουσίαν δὲ τῇ καλλίστῃ τῶν γυναικῶν, γαμ-
 βρὸς δὲ τοῦ Διὸς σεγομένης, ἀρχὴν δὲ τῆς μεγάλης
 βασιλείας; τὸ γὰρ ὄντι, ὅπως ἡ τύχη κτενέσθαι
 ται, ἀνευ τῆς τύχης οὐκ ἔχοντος αὐτῆς κτενέσθαι
 0 ὅστε μὴ ἐπιδοῦναι νομοσθῆναι· οὐκ ἀρετῇ ἐν κτήσιν ἀρε- d
 τῶν, ἀλλὰ φυχῇ ἐκείνῃ· τὸ ἄλλοθεν εἶναι καὶ τὸ
 πεπαιδευθῆναι παιδείαν, ἥς ποτὲ ἀρετῶν τῆς φυχῆς b
 ἀγαθὰ τοῦ κτενέσθαι ποιῆσαι· ὅταν γὰρ τὸ ὀδοπο-
 ρεῖν ἀρετῶν, τοσούτῳ ἀρετῶν ἀρετῶν ἀρετῶν ἀρετῶν.

καὶ εὐδοκίμων, καὶ δεικνύοιμι αὐτῶν τὴν γνώμην, καθ' ἣντινα ἐξ ἀρχῆς τῇ διαλέκτῳ ἐπεφοίτησι τῇ Ἑλληνίδι· ἔπειθ' ὅτι οἱ πολλοὶ αὐτὰ τῶν κτησαμένων ψευδῶς καὶ πρὸς οὐδένα λόγον παρενέγκαντο· ἐὰν μὴ συμβῇτέ μοι
 5 ἀτρέμα τοῦ λόγου ἀνέξισθαι, ἵως ἂν ξυμπεράνηται ὁ 367 a
 προαφίεται, ἅπαιμι ὑμᾶς καταλίπων τοσούτους ἀθρόους, οὐδὲν φροντίδας ὅτι ἤκατε ὑπ' ἐμοῦ παρασκευαζέμενοι· ἤκατε γὰρ δήπου ὧν ἐγὼ βούλομαι ἀκονοβόμενοι, οὐχ ἂ ὑμεῖς ἐπιζητεῖτε. οὐδὲ γὰρ τοὺς ἰσχυρώτατους ἀπαναγ-
 10 καίζουσιν οἱ δεξιότεροι τῶν δεινυμένων ἀλλ' ἅττα παρα-
 φέρειν ἐπὶ τὴν θόλῃν ἢ ὅσα ἂν εὐτερίσωνται. τί οὐκ φασί; παρτερήσεται ὅπως ποιεῖμεν; ἀπρίετε δὴ μικροὺς ἀνασθῆναι ἵως γὰρ καὶ ῥῆσος ὑμῖς ποιήσεται τὸ προα-
 λιον τοῦ λόγου.
 15 Τὰ δυνάμιστα τοῖς ἀνθρώποις ταῦτόν ἐπομένον παλ-
 λάμει ὅπερ καὶ τὰ νομίσματα, καὶ εὐ δύναται ἶσον αἰετὸν ἔσθαι πάντα χρόνον οὐδὲ ἀπηλλικόν τὴν ἀρχὴν ἐδυ-
 νήθη· ὥστε δὴ κακίονα τὰ πρῶτα, ἃ ἐναγχοῦς ἐβλήλα-
 20 ται τῆς ἀγορᾶς· ἢ οὐ μέγα οὐδὲ ὡς αὐτίκα μὲν ἦντιναι
 τὸ πρῶτον ἐξαρτίηται τῶν χαλκοπέπων αερίον τι χεῖρμα ἦν καὶ μεγάλη ἡ δύναμις, καὶ πολλὰ ἂν ὀλίγου ἐκρίεν;
 25 προῖον δὲ, καὶ ταῦτα ἦν οὐ πολλῷ χρόνῳ οὐδ' ἰσπερ-
 θμως, οὕτως ἀχρεῖας εἰς τὰ πωλητήρια ἐφικνεῖται.
 τοιοῦτον δὴ τι πίπτονθιν ἀντιμῆς καὶ τὰ περιελίσσεται
 30 καὶ περιβόηται τῶν ὀνομάτων· ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ὑπάτος,
 τοῦτο δὴ τὸ ἀγαπητόν ὅσα ἔτη ἢ διπλῇ τοῦ αὐτοῦ ἐπι-
 νυμίσκῃ· καὶ ταῦτα προχρησιμώμετος ὑμῖν ἦκε ὁ λόγος
 ἐκκαλῆσαι τε καὶ ἐρμηνεύσαι, ἐφ' οὔτου μόγις ἀνθρώπου
 35 ξυνέλθου ἀληθινῶς καὶ ἀνεν θωπείας, καὶ ὅτι χούτω
 ἐντυχῶν σπανιώτερον τῷ ἀνθρώπῳ ἢ τῷ φοίνικι τῷ
 ὀρνίθῳ, ὁ λέγει· Ἡρόδοτος ὁ μυθωγράφος δὲ ἱστῶν περὶ
 ταχοσίων φαίνεται Αἰγυπτίοις παρὶ τὸν νεῖον· ***.

XXXIV.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΙΤΙΑΣΑΜΕΝΟΥΣ ΕΙΝ ΤΗ
ΔΕΞΑΣΘΑΙ ΤΗΝ ΑΡΧΗΝ.

14. ed.M. I. Ὅτι μὲν τηλικούτων πινὸς φιλοσοφίαν ἄν
ἠγαυῆται, ὥστε καὶ τὴν βροχὴν τὴν μεγίστην καταδι-
στύραν αὐτῆς ὑπολαμβάνειν, λίαν ἐπαινῶ τοὺς ἄνδρας
καὶ φίλῳ. τὸ γὰρ παρὰ τοῦ δημοφίλου τῶν ἀνθρώπων
ἐπιστηδένμας τὰ μέγιστα διαβολοῦσθαι ἀμφίτον οὐκ
ἀγανκῶς τίθεμαι φύσεως. ὅτι δὲ μήτε ἐπισκεψάμενοι
πέποιθε ὑπὲρ τῶν προαχόντων λόγων τῇ τέχνῃ μὴ
μάθῃσι ἀξιῶσαντες, ὅμως τὸ δοκοῦν ἀποφαινομένη
τοῦτο οὐκ ἄξιον ἡγοῦμαι τῆς δεξιᾶς τῆ ἔχει ὑπὲρ ἐπὶ
τῆς ἀχηματίζονταί. καὶ εἰ μὲν κατ' ἐμοῦ μένων ταύτην
ἐποιούντο τὴν ἐπιτίμησιν, ἀπέχρησθαι ἂν μοι πρὸς αὐ-
16. τοὺς ἐξέρωδι διαλεχθῆκαί. ἐπεὶ δὲ τῇ λαβόντι μὴ
προαχόντως συναπαλαίνω τῆς αἰτιώσεως καὶ τὸν δίδω-
μεν ἀνάμνη, * * ὑπὸ σοὶ κριτῇ, τὸ κοινὸν ἔγκλημα
ἀπολέσασθαι. ἢ γὰρ ἐπὶ τῶν ἄλλων φιλοσοφίαν εἰς
τὰ ἔργα ἐκ τῶν λόγων καταγαγόντες, ἢ ἄλλῃ καταβε-

444, 2 APXYIN] Nempe Constantinopolitanæ urbis Praefecturam, de qua suscepta agit Themistius etiam tota Oratione XVII. (editionis Hardouiniana) quam Orationem aliquis cum hac contulerit, ipsam eorumque consensionem deprehendet. *Mat.* 16 κριτῇ] Intellige praecipuum adversarium Palladam qui hac Orationi scribendae occasionem praeiuit. De eo nos egimus in praefatione p. 7. et rursus acturi sumus in calcé Orationis. Porro vocabulum βούλεται [ante ὑπὸ σοὶ] ipse suppleri: nam in Codice vacuum spatium est. *Mat.* ἀνάμνη supplet Iacobson. 17 ἄλλῃ] Nempe ego qui recepi et Theodosius qui obtulit dignitatem. *Mat.*

βλήκαμεν. ἀνάγκη δὲ πρὸς ἀνάγκησιν παρὶς κακοῦ τῶν
 ἡμῶν τε τοῖς νῦν ἀπορωμένοις καὶ δεῖν μετὰ τοῖς τῶν
 λόγων περισσώμεναι, εἰ τὸ ἔργον φιλοσοφίας ἡμετέρας
 προσήκει καὶ εἰ βαλλομένη παρελήλυθεν εἰς τὸς ἀνθρώ-
 πινον βίον, καὶ ὅπως τὴν ἀρχὴν ἠνέκαθεν τε καὶ ἡγου-
 σήθη, καὶ ὅση πρὸς τὴν βασιλείαν ἢ συγγένειαν καὶ
 ἀκτιώτητα καὶ ὅση πρὸς τυρανίδα, ἀλλοτριότητα. οὕτω,
 γὰρ, ἔφην πρόποσις ἀνέειπε ἐρύλαττεν ἡμῶν τοὺς πατέρας,
 ὅπως τὴν ἀρχὴν ὑποσταῖς αἰεὶ ἔξῃαι.

II. Εἰ τοίνυν τις ἔρετο ἡμᾶς ὅτε μάλιστα τῶν
 λοιπῶν ὧν ἀνθρώποις διενήνοχε καὶ διὰ τί τῶν ἀλ-
 λων ζῶντων ἀρχαί τε καὶ κραταιαὶ, τίς οὕτω πάρος
 καθόδοις λόγου ὥστε μὴ ἀνοεῖν, ὅτι λόγος, ὅτι τὸ
 πρὸς βίον αὐτῆς τῆς φύσεως, οὐ γὰρ δὴ ἰσχύς τοῦ
 σώματος οὐδὲ αἰσθητικῆς οὐδὲ τῆς αἰσθητικῆς ἀρετῆς, ἀλλὰ
 τοῦτοσδε ἄπεισιν οὐδὲ ἔστιν εἰπεῖν ὅσον ἀπολειπούμεθα 18
 τῶν θηρίων καὶ τῶν ὀνείθων. τοῦτο τοίνυν τὸ πλε-
 νέκτημα τοῦ ἀνθρώπου εἰ μὴ καλῆς τύχῃ παρὰ φύσιν
 παρέχει ὧν ἐπὶ τῆς γῆς θεογενεῖς, εἰ δὲ κακῆς, πᾶσι
 θηρίων ἄρκτων δυσμαχώτερον καὶ ἀνὴρ. καὶ γὰρ

445, 19 κοινῇ θηρίων ἄρκτων δυσμαχώτερον] Orat. XX.
 p. 240 A. In Themistii scriptis hoc in primis notandum,
 multos esse locos aut similes inter se, aut plane iteratos.
 Qua enim v. gr. allocutione usus fuerit Themistius in Orat. IX.
 p. 123. C. ad Valentinianum puerum, eadem deinceps in Orat.
 XVIII. p. 224. D. Arcadium item puerum affatus est. Unum
 eundemque Homeri versum usurpat Themistius Or. I. p. 6. D.
 Orat. II. p. 34. C. Orat. VIII. p. 102. A. Orat. XI. p. 141. D.
 Saepo item Platonis sententiam urget, oportere principum aut
 philosophos regnare, aut reges philosophari. Masinias, Xaxia,
 Darii, Alexandri, aliorumque gentes, eodem aut dicta haud raro
 commemorat. Porro in hac inedita Oratione quum eundem
 morem iterandi seu potius imitandi, scriptorum suorum particu-
 las Themistius puer se ferat, nihil mihi est, locorum, aliamodi-
 cum. Harduini editione collationem in margine adiungere.
 Nemo tamen suspicetur hanc Oratorem e. Themistio alio
 quodammodo consarcinatam: neque quidem haec illi similior est
 quam illae ipsae inter se. Et, nam, idemque repetendi studium
 ego ipse in praestantissimo oratore graeco, Isocrate, maxime

λόγος ὑπερτείνῃ ὅλον· ἐπεὶ ἅπαν δυσκαταγνώστοι. τῶν-
της δοκῶν τῆς παιδαγωγίας ἐκρήθη μὲν νόμος, ἐκ-
τήθη δὲ τάχῃ νόμου εὐρέσις· καὶ ἄνωγ' τὴν πρώτην
γένεσιν ἐξηγούμενος φιλοσοφίας ἐπὶ μύριστον αἰών, ὥς-
περ οἱ τῶν ὑδάτων τὰς πηγὰς ἐρευνῶντες, οὐκ ἄλλῃ
ἢ ταύτην εὐρήσεις, καὶ τοὺς ἄρτι φρασεύμενος αὐτῆς
ἐκλήρυκται καὶ ἀνθήσκειται ἐπὶ τούτῳ. πρῶτον καὶ
μόνον τῷ ἔργῳ κλεινούς καὶ περιβοήτους γενημένους.

III. Ὁ γὰρ Σόλων ἑαίνας καὶ ὁ Λυκούργος καὶ
ὁ Πισιστράτης καὶ ὁ Βίας καὶ ὁ Κλειόβουλος ἀνεκρήθη·
20 σὺν σοφοὶ παρὰ τῶν τότε ἀνθρώπων, οὐχ' ὅτι συλλο-
γισμοὺς ὑπερεφον ἄνω καὶ κάτω, οὐδὰ ὅτι περὶ τῶν
ἰδῶν διέλογοντο, οὐδ' ὅτι τοὺς ἔγκυκλιόμαίνους ἀπ-
κάλυπτον καὶ τοὺς κρατίτας, σοφίσματα δυσμήχανα
καὶ κακοῦργα, καὶ ὧν χαλεπὴ μὲν ἡ εὐρεσις, ἀχρεῖος
δὲ ἡ πίσιστήμη, ἀλλ' οὐδὰ ὅτι τὸν ἥλιον ἀνεπαύοντο,
οὐδὰ ὅτι τῆς αἰλήνης ἐγνωμάτερον τὴν παρσίαν, ἀλλ'
ὅτι νόμους ἐτίθεισαν, καὶ τὸ ποιητέον καὶ τὸ μὴ ποι-
εῖν ἐδίδασκον, καὶ τί μὲν αἰετίζεσθαι προσήκει, τί δὲ
ἀποφυγάνειν, καὶ ὅτι τὸ ζῶον τοῦτο οὐ μνηστὴρ καὶ
αὐθέκαστος, ἀλλὰ κοινωνικὸν καὶ πολιτικόν, καὶ διὰ
τοῦτο αὐτῷ καὶ πατρίδος ἐπιμελεῖσθαι προσήκει καὶ
νόμων καὶ πολιτείας. καὶ ταῦτα οὐ διδάσκειν μόνον,
ἀλλὰ καὶ αἰκούργειν οὐκ ἀπώκων. ὥστε καὶ τὰ μὲν
συγγράμματα ἐκείνων ἐκαστοῦ εὐρήσεις ἐνδύναμα ῥήμα-
25 σιν, ἐργῶ δὲ ἀμήχανα· ὅσα πρεσβείας καὶ στρατηγίας,
ἐλευθερώσεις πατρίδος, γῆς ἐπικτήσεις.

ne olim observare in praefatione mea ad Orationem de Per-
sae editionis Mediolanensis p. XL. cum in ea ipsa Oratione
p. 48. n. 1. et in Appendice prima, et passim in notis ad ean-
dem Orationem. Mai.

448, 10 Πισιστράτης — Κλειόβουλος] XVII. p. 215 C. Ut sileam
de notissimis legislatoribus Solone et Lycurgo, Pittacō bellica
gesta et leges, Blantio liberalitatem et strategemata, Cleobuli
et praedictorum sapientia effusa narrat Laertius in eorum Vit.
Mitt. 44 συλλογισμοὺς] H. p. 30 B. Mai. 22 ἀνεκρήθη
— ἀπὸ τῶν] XIX. p. 302 C. Mai. 24 26 ἔργῳ] Videtur scri-
bendum ἔργῳ. Mitt. 26 27 οὐ μνηστὴρ καὶ αὐθέκαστος]

IV. Καὶ ἡ μὲν κρίσις γένεας φιλοσοφίας αὐτῇ
καὶ τοιαύτη· προέχοντες δὲ τοῦ χρόνου ταύτην ἐπιμάχεσθαι
καὶ φιλοσοφία τὰς ἄλλας τέχνας· καὶ ὡς περ ἐκείνας
χρείας· ἀνάστην· παραγωγούσης· οὐδὲ ἐπηρεάζειν ἐπὶ τῇ
6 χρείας, οὐδὲ ἄχρι τῶν τοίχων καὶ τοῦ ὁρόρου προήλ-
θεν ἡ οἰκοδομική, οὐδὲ ἄχρι μόμου τοῦ δαίμων· τὸ
σῶμα ὑφαντικῇ, ἀλλὰ προσέβησαν περὶ αὐτῶν, καὶ τὸ 22
καλὸν τῶ ἀναγκαίῳ προσεξεργάσαντο, καὶ τοῦ προσέ-
ται κόσμου ἐν τοῖς ἔργοις ἐπιμάχσαν, οὕτως καὶ φιλο-
10 σοφία τὸ γινῶθι· σπαντὸν καὶ τὸ γινῶθι· κερδόν, καὶ τὸ
μηδὲν ἄγαν· οὐκ ἠγάπησάν, οὐδὲ ἀραιοποιῶσιν τοῖς
ἀναγκαίοις πρὸς τὸν ἀνθρώπινον βίον ἔργοις καὶ τοῦ
δατήματα, περιβέβληται πολὺν τὸν ἔξωθεν κόσμον, τῇ
τῆς φύσεως ἱστορίαν καὶ τὴν τοῦ λόγου ἀπειρασίαν·
15 ὡς περ οἶκον πρὸ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ θαλάμου προ-
κύλας καὶ στήρα καὶ ποικίλματα καὶ ἀγάλματα, δ
τῇ μὲν χρίαν· οὐ συμπληροῖ, κόσμος δὲ ἐστὶ τῆς
χρείας καὶ ἐγκαλλίστηται.

V. Καὶ διὰ τοῦτο ὁ μὲν πολυαὐτὸς ἐκείνος Βα-
20 κράτης, ὃν ἄν τις πατέρα προνοῖποι καὶ ἀρχηγέτην τῆς
πολυτελειστέρης σοφίας, τὰ μὲν ἄλλα ὁμοῦ οὐκ ὅτις
δεῖν ἐρευνῶν — τὰ μὲν γὰρ οὐδὲν ἡμῶν διαφέρειν, τῶν
δὲ ὑπὲρ ἡμῶν εἶναι τὴν γινῶθιν — ἅπαντας δὲ ἐκπεῖται
τὴν στίχων περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν, καὶ πόθεν ἄν-
25 θρωπος γένοιτο ἂν εὐδαίμων καὶ πόθεν οἰκία καὶ πόθεν
πόλις, καὶ ἀπὸ τῶν Ὀμηρῶν περὶ ἀπάστων σκοπεῖται
ἀξιούντα·

Ὅτι τοι ἐν μεγάροισι καχὸν τ' ἀγαθὸν τε
τέτυκται·

ἐπὶ δὲ τούτων διέμεινε τῶν δραν ὁ γνήσιος Σωκράτης 24
30 χορὸς, ὁ Κέβης, ὁ Φαίδων, ὁ Ἀρίστικλος, ὁ Αἰσχί-
νης. Πλάτων δὲ ὁ Θεαγέσιος μόνος, αἶτις μεγαλοφυῆς

447, ὁ προῖκος] Jacobina: προῖκος ed. Med.

16 στήρα] στήρας Jacobina. — 20 προῖκος] προῖκος ed. Med.

23 Ὀμηρῶν δὲ α.]¹ Eddes planis de Socrate narrat Cicero
Academ. I. 4. MAL. 28 Ὅτι] Odys. δ, 392.

σμῆτος καὶ μεγαλοπρεπέστατος μηχανῆς, ἐκδόμησε πρώ-
 τος φιλοσοφίαν ταῖς πολλαῖς ἀναδημίαις, καὶ προσπα-
 ράβη τὰς ἐπιστήμας ἀριθμητικὴν μουσικὴν ἀστρονο-
 μίαν. προῖν δὲ καὶ αὐτὸν ὑπερέβη τὸν οὐρανὸν καὶ
 ἐπαρρησάμενος περὶ κινήσεσθαι μὴ καὶ αὐτῆς τῆς φέσεως
 ἔστιν ἀκέραιον, αὐτὴ μὴ ὥστε ἀσύμβατον πρὸς πολ-
 τείαν ταύτην ἀποφῆναι τὴν περιουσίαν, ἀλλὰ τοῦτο
 καὶ μάλιστα ἴδιον τῆς Πλάτωνος ἰστί. περιουσίας ἀνά-
 ψασιδας τῶν θείων ἀγαθῶν τὰ ἀνθρώπινα, καὶ πρὸς
 τὴν τοῦ παντὸς πολιτείαν ὡς οἶον τε μορφῶσαι τὴν
 ἀνθρωπίνην. τοῦτο γὰρ βούλονται αἱ Πολιτεῖαι καὶ
 αἱ κληροὶ Νόμοι καὶ αἱ Παῖδοι καὶ αἱ Γοργίαι, καὶ
 ἐν ὅσοις ἀγωνιστικώτατος ἑαυτοῦ πρὸς τὸ δεῖξαι δικαιο-
 σύνην μὲν δι' αὐτὸ αἰρετὸν, κακίαν δὲ δι' αὐτό, φευ-
 κτὸν τοῖς ἀνθρώποις, κἂν τῇ μὲν μηδὲν πρόκειται
 ἀδολογία, ἢ δὲ πᾶσαν τιμωρίαν ἀποφυγγάνῃ. ἄρα οὖν
 26 Πλάτων μὲν ταύτην, (VI.) Ἀριστοτέλης δὲ ἕτερον; καί-
 τοι πλείων μὲν τοῦ ἀνδρός ἡ πολυπραγμοσύνη καὶ ἡ
 λεπτομερής, ὅμως δὲ αὐτῶν ἡ σύμπασα πραγματεία καὶ
 ὁ πολὺς κύκλος, οὐκ ἐκκλίνει τὸ ἀνθρώπινον ἀγαθόν,
 ἀλλ' εἰς τοῦτο συντίτταται καὶ ἀνήρηται. τὸ γὰρ κεφάλαιον
 αὐτοῦ τῆς ἀνθρωπίνης εὐδαιμονίας χρήσις ἔστιν
 ἑστῆς ἐπὶ βίᾳ τελείᾳ καὶ ψυχῆς ἐνέργεια κατ' ἀρετὴν
 ἐν προηγουμένοις. καὶ οὐκ ἔνα εἰδῶμεν, φησὶ, τὰ δι-
 καία, φιλοσοφοῦμεν, ἀλλ' ἕνα, ὅσθ' οἶον τε, ἐργάζε-
 σθαι καὶ νικῆσθαι αὐτῶν τὸ ἀγαθὸν εἰς ψυχὴν, εἰς

448, 3 ἀριθμητικὴν —] Arithmeticae, musicae et astrono-
 miae commendationem videmus apud Platonem praesertim in
 Epinomide. MAL. 4 ὑπερέβη —] De Platone eadem paene

scribit Cicero Academ. I. 4. et 5. MAL. 11 τοῦτο γὰρ] II.
 p. 32 C. Vide Platonis praesertim Theaetetum et Librum IX.
 de Republica. MAL. 17 τοῦτον] τοῦτο Iacobsius.

21 συντίτταται] Legebatur συντίτταται. τὸ γὰρ κεφάλαιον αὐ-
 τοῦ „Conf. Stobaei Ecl. Phys. II. 7. p. 68, ed. Heer.“ Iacob-
 sius. 24 καὶ οὐκ ἔνα εἰδῶμεν —] II. p. 31 C. MAL.

26 καὶ νικῆσθαι] „Conf. Arist. de Mor. I. c. 9. Magnor. Mor. I.
 c. 3.“ Iacobsius.

σῶμα, εἰς τὰ ἐκτός. καὶ τὴν εὐδαιμονίαν συμπληροῦ
 τὴν ἀνθρωπίνην ἐκ πρώτης καὶ δευτέρας καὶ τρίτης
 κρατῆρος, ἀγαπητὴν μὲν λέγων καὶ ἐφ' ἑνός, μίξις δὲ
 καὶ τελειωτέραν καὶ ἐφ' ὅλης πόλιως. διὸ καὶ τὴν μέ-
 5 θοδὸν πολιτικὴν ὀνομάζει καὶ τὸ αὐτὸ πράττειν φησὶν
 ἄνευ τοῦ πράττειν μὴ ἐγχεῖν, καὶ τὸν ἄγοντα θίδον
 τόδε τὸ πᾶν καὶ τοὺς ἐκείνῳ συμπεριπόλους πρακτικὴν
 τε καὶ πολιτικὴν φιλοσοφίαν, φιλοσοφεῖν, ὀνομένους
 τὴν ὅλην φύσιν ἀκλινῇ καὶ ἀκέραιον δι' αἰῶνος. τούτων
 10 οὖν καὶ τηλικαῦτα ἔργα τε καὶ ἐγχειρήματα ὑποστάσης
 ταύτης τῆς τέχνης ἀνθρώπου χάριν καὶ ἀνθρωπίνης 28
 εὐδαιμονίας οὔτε εἰδότες οὔτε μαθεῖν οἱ πολλοὶ προαι-
 ρούμενοι, τοὺς προδόμους αὐτῆς τεθναυμάκασιν καὶ τὰ
 θριγκία καὶ τοὺς περιβόλους καὶ τὰ ἄλλα καὶ τοὺς
 15 λειμῶνας· ὅτι δὲ κέκτηται καταλύσεις ἀλεξανέμους καὶ
 δυσπαθῆς ὑπὸ τῶν τέχης πνευμάτων οὐκ ἀγαπῶσιν.

VII. Ἄλλ' οὐχ ὅ γε Θεουδέστατος αὐτοκράτωρ,
 ἀλλ' ἐπόμενος ἐκείνοις τοῖς κλεινοῖς ἀνδράσιν οἰκουροῦ-
 σαν ἐν πολλῷ χρόνῳ φιλοσοφίαν εἰς τὰ πατρία καὶ
 20 δημόσια προήγαγεν ἀγωνίσματα, καὶ ὥσπερ ἄγαλμα
 κακτημένος τῆς ἀρχαίας τέχνης ἀντὶ τοῦ μόνος ἀπα-
 λαύειν εἰς τὸ κοινὸν ἐξηνήνοχε. καὶ εἴ τινα χρῆ καλεῖν
 κληρονόμον τῶν Πλάτωνος τοῦ θείου δογμάτων, οὐχ

449, 3 κρδσεως] Codex habet manifesto κρατῆρος pro κρδ-
 σεως. De loci ergo lectione pro suo quisque libito statuat. Mai.
 „Propius ad codicis lectionem accederet κατηγορίας: sed loci al-
 miles VI. p. 77 d. XXVII. p. 388 b. faciunt ut alia vitti sedes
 esse videntur.“ Iacobinus. ἀγαπητὴν μὲν λέγων] Aristotelem
 de Mor. I. c. 1. T. II. p. 4 a. ed. Laemar. comparat Iacobinus.

4 διὸ καὶ — αἰῶνος] Quod attinet ad totam hanc Aristo-
 telis doctrinam, operae pretium erit conferre *Moralem magni-*
rum I. 3. 4. *Eudem.* II. 1. *Ad Nicomachum* I. 1. 2. 6. *De*
Republica VII. 1. 3. Mai. 5 εὐδαιμονίας] εὐδαιμονίας ed. Med.

14 θριγκία] θριγκία ed. Med. Conf. p. 138 a. d. 235 d.
 257 d. 20 καὶ ὥσπερ —] Hac ipsa sententia exorditur The-
 mistius Orationem XVII. quam habuit cum praefectus Urbis
 creatus est. Mai.

οὕτω Σπεύδοντες χρὴ καλεῖν ἢ Ξενοκράτην, ἀλλὰ τὸν
 γνώμην αὐτοῦ βεβαιώσαντα ἦν πάντων μάλιστα αὐτοῦ
 ποιήσατο ἂν εἰς ἔργον ἐβῆναι, καὶ ἰδεῖν εἰς ταῦτον
 συντρέχουσαν δύναμιν πολιτικὴν καὶ φιλοσοφίαν, καὶ
 μὴ πορευομένης χωρὶς δὴ φρόνησιν καὶ ἀξουσίαν. τοῦ-
 το γὰρ οὐκ ἔτι προσδοκώμενον τὸ θέαμα ἐπέδειξε βασι-
 λεὺς τοῖς νῦν ἀνθρώποις, βραβεύουσιν τὰ δίκαια φι-
 λοσοφίαν μετὰ τῆς μεγίστης δυνάμεως, καὶ τοὺς λόγους
 30 ἱμπνους ἐπιδεικνυμένην καὶ ἐνεργούς, οὗς τίως ἐν τοῖς
 γράμμασιν ὑποτίθεται. καὶ ὑμνήσουσιν οἱ ἐφεξῆς ἀν-
 θρωποι τὸν Θεοδόσιον ἐπὶ τῇ κλήσει τῆς πρὸς τὰ κοινὰ
 φιλοσοφίας, ὡς τὸν Ἀδριανόν, ὡς τὸν Μάρκον, ὡς
 τὸν Ἀντωνίνον τοὺς προπάτορας αὐτοῦ καὶ πολίτας
 καὶ ἀρχηγέτας, οὓς οὐκ ἠγάπησιν ἄχρὶ τῆς ἀλευργίδος
 κληρονομήσαι, ἀλλὰ τὰς εἰκόνας αὐτῶν ἐπαναγαγὼν εἰς
 τὴν βασιλίδαν διὰ μακροῦ χρόνου καὶ φιλοσοφίαν αὐ-
 τῷ καθάπερ ἐκείνοι συμπαραστήσατο.

450, 1 Σπεύδοντες] *Speusippum* (Inquit Cicero *Academ.* I. 4.)
aspiris filium Plato philosophiae quasi heredem reliquit: duos au-
tem praeclarissimos studio atque doctrina, Xenocratem Chalcedo-
nium et Aristotelem Stagiritem. MAL. 2 γνώμην Iacobsius.
 γνώμη ed. Med. 4 συντρέχουσαν] *Codex* συμπερνούσαν. Cor-
 rectum ex XVII. p. 214 a. συντρέχουσαν aut συμπνύουσαν etiam
 Iacobsius. 10 γράμμασιν Iacobsius. πράγμασιν ed. Med.
 12 Ἀδριανόν] Hadrianum utique et Marcum ex Hispania origi-
 nem generis trahere uti Theodosium, exploratum est. Sed As-
 tonius Pii paternum certe genus Nemauso gallica urbe ductum
 dicitur a Capitolino in eius *Vita*. Themistius tamen non hec
 solum sed et in *Oratione* XIX. p. 229 C. dicit etiam Pium po-
 pularem Theodosii: quo loco haeret aqua Petavio adnotanti,
 qui quidem frustra suspicatur corruptum locum; namque is ab
 hac nova *Oratione* confirmatur. Vel igitur peccat Themistius,
 vel confugiendum est ad ius adoptionum, quo in patriam quo-
 que adoptantis transisse videntur adoptati. Sic Fronte *Episto-*
la 6. Libri 2, *ad Amicos* ait Aufidium Victorinum (scilicet municipem
 Cirtensem, quem ducta eius unica filia in gentem Corno-
 liam Frontonis Cirtensis transiret. MAL. Μάρκον] VIII. p.
 115 C. MAL. 15 ἐπαναγαγὼν] V. p. 63 C. MAL.

VIII. Ταύτην οὐκ ἔσχε φιλοτιμήσασθαι τὴν φιλοτιμίαν ὁ Κῦρος ὁ Πέρσης, οὐκ Ἀλέξανδρος ὁ μέγας, ἀλλὰ τὸν καθηγέτην Ἀριστοτέλην πολλῶν καὶ μεγάλων ἀξιώσας καὶ τὰ Στάγαιρα αὐτῷ συνοικήσας, ὅμως οὐκ
 5 ἔαυτην ὄγκῳ τηλικαύτης ἀρχῆς. οὐδὲ τὸν Ἄρειον ὁ Σεβαστός, οὐδὲ τὸν Παναίτιον ὁ Σκηπίων, οὐδὲ τὸν Θρασύλον Τιβέριος, ἀλλὰ θιατὰς κέκτηνται μόνον τῶν 32 οἰκίων ἐγνωσμάτων, ἰλκύσαι δὲ ἐπὶ τὸ στάδιον καὶ τὴν κοπίστραν, καίτοι σφόδρα ἄν βουλευθέντες, οὐκ
 10 ἠδυνήθησαν. ἀλλ' οὐχ οἱ γε τοῦ βασιλέως πατέρες καὶ ἀρχηγέται, ὧν τὰ μεγάλα ὀνόματα· ἀλλὰ τὸν Ἀρειανὸν καὶ τὸν Ρούστικον τῶν βιβλίων ἐξανωστήσαντες οὐκ

451, I VIII. Conf. X. p. 130 B. XIII. p. 166 B. V. p. 63 D. MAL.

4 Στάγαιρα] Stagira in gratiam Aristotelis restaurata ab Alexandro ait heic Themistius cum Ammonio in *Aristotelis vita*. At Plutarchus in *Alexandro* edit. Lond. 1723. T. IV. p. 12. itemque Dio Chrysostomus Orat. II. *de regno* in fine 1. 2., narrant id factum a Philippo, a quo eadem Stagira excisa fuerant. Alteram hanc sententiam fortasse prae se fert etiam Themistius Orat. XI. p. 145 B. MAL.

ἀνωικίους Iacobsius, *synonymos* ed. Med.

5 Ἄρειον] Propter Arium, cuius philosophia et contubernio utebatur, pareere se Alexandrinis testatus est Augustus. V. Cassium Dionem *Edib. LL.* 16; et Themistium Orat. VIII. p. 108 B. XIII. p. 173 C. MAL.

6 Σκηπίων] Symmachus in *Paneg. Gratiani* Cap. VII. ait: *Africani illum terra marisque victorem lectionis particeps et laboris Pannonicus non reliquit.* MAL.

7 Θρασύλον] *Θρασύλλων* ed. Med.

Θρασύλλων] Suetonius in *Tiberio* Cap. 14. ait: *Thrasylum mathematicum ut sapientiae professorem, contubernio adnoverat (Tiberius).* MAL.

9 ἀνωικίους] „Conf. XVIII. p. 213 d.“ Iacobsius.

11 Ἀρειανός] Rhenodidem Cappadociae, Hadrianus imperante, dicit Arrianum Cassius Dio LXIX. 15, eiusque terrore Albanos compressos. Consulatum eius memorat Photius *Cod.* 56. p. 54. MAL.

12 Ρούστικός] De hoc Capitolinus in *Marci Aurelii vita* (edit. Paris. an. 1603. p. 33 C.): *Auduit*

(Marcus) praecipus Iunium Rusticum, quem et reverens ait et sectatus, qui domi militiaeque pollebat; stoicæ disciplinae peritissimum, cum quo omnia communicandi publicæ privataque consilia, quem et consulens iterum designavit. MAL. Ρούστικός ed. Med.

Ρούστικός recte scriptum XVII. p. 215 a.

εἶασαν ἄχρι τοῦ μέλανος καὶ τοῦ καλαίου φιλοσοφεῖν, οὐδὲ γράφειν μὲν ὑπὲρ ἀνδρείας, οἱοὶ δὲ καθήσθαι, οὐδὲ συντάττειν μὲν ὑπὲρ νόμων, φεύγειν δὲ τὰ κοινὰ, ὑπὲρ ὧν οἱ νόμοι, οὐδὲ κρίνειν μὲν τίς ἀρίστη τῶν πολιτειῶν, πολιτείας δὲ ἐξίστασθαι πάσης. τοιγαροῦν 5 οὐκ ἄχρι τοῦ βήματος μόνου προήγαγον τοὺς ἄνδρας, ἀλλὰ μέχρι τοῦ στρατηγίου, καὶ διέβαινον μὲν στρατηγοὶ Ῥωμαίων Πύλας Κασπίας, ἐξήλαυνον δὲ Ἀλανοὺς ἐξ Ἀρμενίας, ἔταττον δὲ Ἰβηροὺς ὄρους καὶ Ἀλβανοὺς ἐπὶ τούτοις ἅπασι τὴν ἐπώνυμον τῶν ὑπάτων ἀρχὴν 10 ἐκαρποῦντο, καὶ τὴν πόλιν ἡρμοζον τὴν μεγάλην, καὶ 34 προήδρευον τῆς ἀρχαίας βουλῆς. ᾗδεσαν γὰρ οὔτοι αἱ αὐτοκράτορες, καθάπερ σῶμα τὴν ἀρχὴν, ὅσῳ περ ἂν μίϋων ἢ καὶ γενναιοτέρα, τοσούτῳ μᾶλλον ἐκκεκαθάρθαι προσήκει, καὶ τοὺς πάλαι Ῥωμαίους ἔγνωσιν οὕτω προ- 15 νοῦντας, παρ' οἷς Κάτων ὁ φιλόλογος ταμίας ἦν καὶ Βρούτος ἱστρατήγῃ καὶ Φαβώνιος ἐδημάρχει καὶ Βά-

452, 1 τοῦ καλαίου] τῆς καλαμίδος VII. p. 86c. 6 προήγαγον] Cod. προήγαγε. Item inferius στρατ abrupto vocabulo pro στρατηγῷ. Conf. XI. p. 149. B. MAL. 11 ἡρμοζον] Praefectus romanae Urbis sine dubio intelligendus est Rusticus. Nam et ante hanc editam Thomasi Oratorem luculentā mentio extabat Rustici Urbis praefecti in Rescripto diverum Fratrum Digest. Lib. 49. Tit. 1. Leg. 1. §. 3: et apud Epiphanium Haeres. 26. seu 46. et in Actis D. Iustini et Soc. MM. apud Bolland. T. I. Junii p. 18—21, ubi et locus Epiphani expenditur. Quod vero Corneius de Praefectis Urbis ad annum Ch. 167. Rusticum M. Aurelii praepceptorem a Rustico praefecto Urbis distinguendum censet, id mihi quidem nullo fere iure ab eo fieri videtur. MAL.

12 προήδρευον] Ad Arrianum senatus fortasse principem scribit Plinius Epist. 11. Lib. 2. Verum alius et paulo iunior videtur fuisse philosophus Nicomediensis, de quo in hac Oratione sermo est. MAL. 13 καθάπερ] εἰς aut εἰς καθάπερ Iacobina, nisi praefatus in praefatus mutandum sit. σῶμα] VIII. p. 117. C. MAL.

ἀρχὴν, ἣν] Videbatur supplendum ἣν. MAL. 14 τοσούτῳ] τοσούτω ed. Mediol. 15 ἔγνωσιν Iacobina. ἔγνωσε ed. Med.

οὕτω] Videbatur item supplendum οὕτω. MAL. 16 Κάτων] De Catonis maioris quaestura vide Nepotem in illius vita cap. 1. MAL. 17 Φαβώνιος] Favonium tribunum pl. videtis apud Pighium ad annum U. C. 698. Catonis aemulus dicitur

Βάρων τὴν ἐξαπλόκων ἔρχεν. ἀρχὴν καὶ Ρουτίλιος ὑπά-
 τειν. ἰὼ τὸν Πρίσκον καὶ τὸν Θρασίαν καὶ τοὺς ἐκ
 τῆς αὐτῆς ἰδίας, ὡς ἐμπλήσωσι σε οἱ ἀνγραφῆς, εἰ
 προίλοιο. οὐδὲ γὰρ αὐτὸς ὁ Μάρκος ἄλλο τι ἢ ἡ
 5 φιλόσοφος ἐκ ἀλευργίῃ, οὐδὲ ὁ Ἀδριανὸς, οὐδὲ ὁ Ἀν-
 τώνιος, οὐδὲ γε ὁ αὖν Θεοδόσιος.

IX. Ἀλλ' εἰ μὲν τὴν ζώνην καὶ τὴν χλαμύδα αὐ-
 τοῦ ἐπισκοποῦντος, μετὰ πολλῶν βασιλέων αὐτὸν ἀριθμή-
 σεις· εἰ δὲ εἰς τὴν φυχὴν ἐκτύπῃς καὶ τὴν γνώμην,
 10 μετὰ τῆς ἐκείνης κριάδος· ἐν γὰρ τοῖς ὁμοίως φρο- 36
 νῶσι, ταῦτος, οὐκ ἐν τοῖς ὁμοίως ἡμφοισμένους. καὶ
 ὄντος αὐτοῦ μάνος ἦρκεν σοι ὁ βασιλεὺς ζῆλον ἐρετῆς
 προκαλέσασθαι, οὐκ ἀργῆς οὐδὲ ἀπράκτου, οὐδὲ σφαι-
 νόμενα καὶ προτάσεις ἀνελικτούσης, ἀλλ' ἔργα, ὅσημέραι
 15 μετὰ τῶν πῆς ἀκαδημίας παραγγελμάτων. εἰτα λέγεις
 οἱ κοπέβην ἐκ φιλονεικίας τὴν ἀρχὴν ὑποστάς τῆς

a Suetonio Favonio in Octav. 13. qui quum post bellum Philip-
 pensae produceretur catenatus, Octavianum victorem convicio
 prorscidit. Favonii mentio etiam in Epist. Coellii inter Tullianas
ad Famil. VIII. 9. ad quem locum consule praeclarum P. Manutii
 notam de Favonio. Vide et Sallust. *de Rep. ord.* Orat. II. 55.
Val. Max. VI. 2. 7. *Mal.*

453. 1 Βάρων] De M. Terentii Varronis praetura urbana
 videsis Pighium ad an. U. C. 695. de provinciali ad an. 696. Et
 quidem vox ἐξαπλόκων praeturae magis provinciali convenit. In
 Urbe enim ne consulibus quidem, iam inde a Valerio Poplicola,
 securae praeferebantur. Vide Dion. Halic. V. 19. *Mal.* ἐξαπλό-
 κων ed. Med. Ρουτίλιος] Hic est summus ille vir P. Rutilius
 Rufus qui consulatum gessit cum C. Manilio anno U. C. DCXLIX.
 et a romanis scriptoribus magnopere commendatur. Is a Tullio in
Bruto XXX. dicitur doctus vir et graecis litteris eruditus, Panaetii
 auditor, prope perfectus in Stoicis. *Mal.* Ρουτίλιος ed. Med.

2 Θρασία] Thrasea, Paetus philosophus stoicus et vir egregius
 celebratur apud Tacitum *Annal.* XIV. XV. XVI. Extinctus est
 sub Nerone, dato mortis arbitrio XVI. 33. Priscus Helvidius
 huius gener, virtute par; pulsus est Italia a Nerone. V. Tacit.
Hist. IV. 5. *Mal.* Θρασίαν] Θρασίαν ed. Mediol. Conf. orat. XVII.
 p. 215 b. 3 ὥς] ἡς Iacobsiana. 4 οὐδὲ γὰρ —] X. p. 130. B.
 XIII. p. 166. B. *Mal.* 10 Transponendum μετ' ἐκείνης τῆς

κριάδος, nisi aliquid excidit. tribus nuper dictis adiunges Maius in
 interpretatione Latina.

καλλιπόλειος; εἰ μὲν ἔξω τι τῶν ἐκείνης ἐκράξαι παρὰ
 γελμάτων, κατέβην· εἰ δὲ πανταχόθεν τοὺς ἐκείθω
 ἐτήρησα νόμους, οὐ κατέβην, ὡ φίλος, ἀλλὰ κατὰ
 χώραν ἀναβέβηκα.

Χ. Οὐδὲ γὰρ Σωκράτης ἐκείνος ἐκ φιλοσοφίας
 κατέβη πρυτανεύσας Ἀθήνησιν· ἀντίσχε γὰρ τοῖς τριτά-
 κωντα· οὐδὲ ὁ πάγκαλος Ξενοφῶν στρατηγήσας τῶν
 μυρίων ἐκ φιλοσοφίας κατέβη· ἴσως γὰρ τοὺς Ἕλληνας
 ἐκ τῶν ἐσχάτων κινδύνων. οὐδὲ Παρμενίδης κατέβη
 νομοθετῶν Ἰταλιώταις· ἐνέπλησε γὰρ ἐθνομίας τὴν με-
 38 γάλην καλουμένην Ἑλλάδα. καίτοι νῦν εἴ τι χρηστὸν
 τῆς ἐμῆς ἀρχῆς, οὐκ ἐμὸν, ἀλλ' ἐκμέμακται ἐκ τοῦ
 παραδείγματος. εἰ κέρδους κρείττων ἐγνώμην, ἐξήλωσα
 τὸν ὀσημέραι πλουτοδοῦντα. εἰ τὸν θυμὸν ἐχαλίνωσι,
 πρὸς τὸν χειροτονήσαντα ἀφείρωσι. εἰ προὔστην ὄρα-
 νῶν, τὸν κοινὸν ἐμμελούμην πατέρα. εἰ τὸ σιτηρίσιον
 οὐκ εἶον τὸ πολιτικὸν κακουργεῖσθαι, καὶ τοῦτο ἀπὸ

454, 1 καλλιπόλειος] Constantinopolim dicit *Callipolim*, id
 est *pulchram urbem*, constanter Themistius, bis quidem in hac
 Oratione, tum in Orat. III. p. 41, bis A—D. et p. 44, item bis
 B. V. 70. C. VI. 83. B. XI. 151. B. XIV. 181. D. XXI. 248. A.
 XXXI. 354, D. Et quidem eius urbis pulchritudinem, Theodosio
 imperante, describit Themistius Orat. XVIII. p. 222—223.
 Tum eandem sub Iuliano Himerius Orat. VII. Mai. 5 Σω-
 κράτης]. Socratem fuisse prytanin suae tribus Antiochidis ait
 Plato in *Apolog. Socratis* (edit. Francofurt. an. 1602. p. 25.) quo
 in loco et eius constantia adversus XXX. Tyrannos narratur, de
 qua vide etiam Laertium Lib. 2. Segm. 34. Conf. XVII. p. 215.
 B. Mai. 6 ἀντίσχε Iacobsius. ἀντίσχε ed. Med.: unde Maius
 suspicabatur ἀντίσχε γὰρ τοὺς λ. τριάνκοντα] 2 ed. Med.

9 Παρμενίδης] Parmenides Eleae seu Veliae, quae fuit Lucaniae
 urbs, ortus, et inter Eleaticae sectae doctores satis celebris,
 floruit, teste Laertio, circa Olympiadem LXIX. id est quingentis
 circiter ante Ch. annis. Iamvero leges ab eo scriptas civibus
 quidem suis dixerant Laertius ex Speusippo et Plutarchus contra
Coloteum (edit. Paris. an. 1624. T. 2. p. 1126.) qui addit, cives
 Eleates quotannis coactos a magistratibus iurare in Parmenidis
 leges. Nunc Themistius leges Parmenidis ad universam magnam
 Graeciam pertinuisse testis est. Mai. 13 εἰ κέρδους —] Conf.
 XVII. p. 214. D. 216. A. Mai.

τῆς αὐτῆς ἡρόδωτι πύρῃ. εἰ τῆς δίνας ἀδίαλον κατὰ νόμους, πρὸς τὸν ἐμψυχον ἔδωκεν νόμον. τοιγαρὶν πρὸς τοῦτον τὸν ζῆλον συντεταμένους, καλῶ δὲ Ἀδράστειαν ἐπὶ τῷ μέλλοντι λόγῳ καὶ τὴν ἑμαίεραν μαρτυροῦμαι μῦθον, (XI) οὐκ ἀπιστεύουσ ἀπίσθηνα μῆνας πολλῶν ἐμψυχῶν, οὐδὲ κατέλειπον τοὺς ἀρχαίους βασιλευμένους τὴν ἐμψυ ἀρχήν, ἀλλὰ διψῶντας, χρόνος γὰρ ὑπαρχόντων εἴποιαν οὐ ποιεῖ, ἀλλὰ προσηύδα καὶ φιλοποσίᾳ καὶ τὸ μηδὲν τοῦ κοινῇ λησιτελοῦντος προὔργου ποιῆσθαι, μὴ φιλοδοξίαν, μὴ δυναστείαν, μὴ τὸ πρὸς ἀπὸχρίαν καὶ τὸ πρὸς χάρι. ὁ ταύτους ἐπὶ τῶν τοῦθ' διαμαρῆς εὐ δεικνύει πλήθος ἐτῶν, αὐτὰ καὶ ὀφραδῇ. χαλεπὸν γὰρ ἀνθρώπῳ τὸ καλὸν ἀνίστασθαι καὶ πρὸς διασώσασθαι· πρὸς δὲ ἀρετῆς ἐπιδιδεῖν ἀπο- 40
5 χρῶσι καὶ μῆνις ὀλίγοι καὶ ἡμέρα. οὐδὲ γὰρ ἄλλης τέχνης οὐδεμιᾶς τὸ πλῆθος τῶν ἔργων ἐπιζητοῦμεν, ἀλλὰ τὸ κάλλος καὶ τὴν ἀκριβείαν. καὶ τὸν Φειδίαν τεθαύμαζαι ἐπὶ τῷ Διὶ τῷ Πισαίῳ, καὶ τὸν Πολύγνω-

455, 1 ἡρόδωτι] De congiariis atque annona Cpolitanae urbi a Theodosio liberaliter suppeditatis, praeter Themistium in Orat. XVIII. p. 288. vide etiam Cod. Theod. Lib. 14. Tit. 37. Leg. 14. Mai. 2 τοιγαρὶν —] Conf. XXXI. p. 354. B. Mai. Ibi τὴν Ἀδράστειαν cum articulo. 3 πρὸς — τὸν ζῆλον συντεταμένους] XVI. p. 734. comparat Isacchius. 5 μῦθον] ὁ λόγος addit Isacchius. 6 πολλῶν ἐμψυχῶν] Themistius imit. urbis Cpolitanae praefecturam anno post Ch. natum 384. circa Kal. Septembres, nisi recte adnotavit Harduinus ad Orat. XVII., adeoque nuntiis generum maritum magistratum cepit. Porro hoc ipso anno 384. vertente Q. etiam Aug. Severus romanae Urbis praefecturam suscepit (V. Ceraurus de Praefec. Urbis). Quare duo principes ornantes duabus principibus urbibus eodem tempore praefuerunt. Mai. 18 Πισαίῳ] Iupitor. Pisaos, dictus etiam Olympius. Vide Plinium Hist. Lib. XXXIV. Sect. 19. Themistius Or. XVI. p. 202. B. scribit Πισαίῳ, at hic Πισαίῳ. Mai. Repetui Πισαίῳ. Πολύγνωτος] De hac Polygnoti Pictura ita Lucianus Imag. cap. 7. Ο Πολύγνωτος ἔργον τὸ ἐκκριπὲς καὶ παρὰ τὸ ἐκκριπὲς οὖν τὴν Κασάνδραν ἐν τῇ ἀσχη λωδίῳ καὶ ἀσχηδῶ. Polygnatus superciliorum decorem at ruborem suffusum genis (det), qualem Casandram in exhedra Delphis fecit. Mai.

τον ἐπὶ τῇ μάχῃ, καὶ τὸν Μύρωνα ἐφ' ὃν βούλει·
πόσω πλείω τὰ Παύσανος ἔργα τῶν Ζεύξιδος ἢ τῶν
Ἀπελλοῦ; τίς οὖν οὐ προτιμᾷ πινάκιον ἐν ἐκείνῳ τοῦ
ἀνδρὸς ἢ πᾶσαν ὁμοῦ τὴν Παύσανος τέχνην;

- 5 XII. Εἰ δέ σοι μὲν ὁ χρόνος δοκεῖ σμικρὸν τι
εἶναι καὶ περισπούδαστον, ὁπάρχει σοι καὶ χρόνος
σεμνύνεσθαι ὅσον πεπολίτευμαι τῇ καλλιπότητι. οὐδὲ
γὰρ ἐξ ἀρχῆς νέος ὢν τὴν ἐν ταῖς γυνταῖς φιλοσοφίαν
εἰλόμην, ἀλλ' ἐκ παίδων εἰς ἐφήβους καὶ ἐξ ἐφήβων εἰς
10 ἄνδρας καὶ ἐξ ἀνδρῶν εἰς τοῦτ' ἐπὶ γῆρας τῇ τῆς πό-
λεως ἐθροίᾳ συνδιελήλακα. καὶ οὐκ ἀνίστοις χειρὶ
τὸ τοῦ λόγου, τῶν ἡνιωδὴν αὐτῆς λαβόμεν, ἀλλ' ἀρ-
χαίαν μελέτην καὶ συνεχῇ ταύτην ἐκτελεῖται καὶ ἀτρίμας
ἐκ τῶν προόδων τῆς πολιτικῆς ἀρετῆς ἐπὶ τὴν κορυ-
15 φὴν ἀνελήλυθα.

- XIII. Ἐξ ἐκείνου τῆς προστασίας ταύτης ἡπτό- 42
μην, ἐξ ὅτου με πρσβεύειν εἰς τὴν αἰοιδίμον Ῥώμην
ἐχειροτονεῖτε καὶ πρὸς τὸν παῖδα ἐστέλλετε τὸν Κων-
σταντίνου. ἐξ ἐκείνου προσηρόμην τοῦ δήμου, ἐξ ὅτου
20 τὸ σιτηρέσιον ἐπανήγαγον. ἐξ ἐκείνου τῆς γερουσίας
προϊνόοιχα, ἐξ ὅτου τὸν κατάλογον τῶν ὁμογενῶν ἀντὶ
μολίς τριακασίων ἐπλήρουν εἰς δισχιλίους· ἐφ' ὧν δύο

456, 1 Μύρωνα] Myronem, inquit Plinius L. II. XXXIV. Sect. 19. *ducenta maxime nobilitavit*. Id. Myronis opus poetas graeci et latini passim celebrarunt. Mai. 2. Πάσανος] *Pausanias* ed. Med. hic et paullo post. 3 τῆς] Cod. et. Mai. 4 Παύσανος τέχνην] Pausanias seu Pausonias pictoris antegomit Polygnoteus etiam Aristoteles Politic. VIII. 5. Poetic. 2. Mai. 5 σοι] *toi* Iacobsius. 7 πεπολίτευμαι] XXXII. 298. B. XXXI. 352. C. D. Mai. 8 φιλοσοφίαν εἰλόμην] Conf. XVII. 213. D. 214. A. Mai. 18 τὸν Κωνσταντίνου] Reapse tertia Themistii Oratio scripta fuit legationis causa ad Constantium. Mai. 21 τῶν ὁμογενῶν] Themistium praefuisse cenatae Cypolitano constabat haecenus ex Orat. XXXI. iam apparet praefuisse etiam annonae et censui. Porro ut bene intelligamus vocabulum ὁμογενῶν videtur respiciendum ad Suidam voc. *ὁμόγεια* et *γενῆται*. Nam *γένη* vocabantur subdivisiones curiarum in graecis urbibus. Mai.

μὲν αἱ πε. χαλκαὶ παρὰ θυοῖν ἀπεκρετόμεναι, εἰδόμε-
 τιμαὶ δὲ ἐν γραμμασι διωλύγαι, παρακλήσεις δὲ ἐπὶ
 πῆν, ἀρχὴν τῶντων οὐχ ἅπαε, οὐδὲ ἀλλ, ἀλλὰ πολλὰς
 καὶ προσεῖδαι τούτοις ἅπαναι, ὅπως καὶ ὅποια: ἔτα
 μῆτε ἐπιμαρτυρήσαντες μῆτε ἐπ' ἄλλοι τῶν, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς
 λόγοις, καὶ ἦν ἔτα ὁσπερίων οὐχ ἦν ἀίματος καὶ παρὰ
 ἀνδρὸς ἡκιστα θυμαροῦς, ὅς ἐπιστέλλων πρὸς τὴν γερού- 44
 σίαν αὐτὸ τοῦτο διαρρήδην ομολογεῖ, μέγας μὲν ἦ
 σωματώδης μόλις, καὶ αἷματιν δὲ μὴ παιδευθῆναι, καὶ
 οὐκ μῆδεν προσεῖδαι τούτους ὅσον προσεῖδαι
 στυμνότερον ἀποφῆναι τοῦνομα τῆς ἀρχῆς τῇ κοινότητι.

XIV. Καὶ εἰ μὲν τις ἔροιτο τὴν αἰτίαν δι' ἣν
 τότε μὲν ἀφῆκεν, νυν δὲ οὐκ εἶ, ἔρω μῆδεν ὑπο-

457, 1 εἰδόμεναι]. Statuam aeream a Constantio Imp. donari
 meruit Themistius in Panegyricum ei dictum. Vide Orat. IV.
 p. 54; B. Sed et altera item aerea statua honoratum coequet in
 Orat. XVh. p. 244; B. XXXI. 353. B. Confer et Or. XI. p.
 146. B. In hac autem, quae nunc editur, Oratio, dicit The-
 mistius se a duobus Imp. duas illas statuas consecutum. Quot
 niam igitur priorum a Constantio retulit, superest quaerendum
 quoniam Imperator alteram ei decreverit. Jam et carmen nūc ex
 his statuis fuisse additum testis est Iulianus, Epist. 64. Edit.
 Amstel. an. 1738. M. L. 2. in γράμμασι]. Intelligo, primam
 aeneam Constantii Imp. Epistolas ad Senatū, alteram prolixam in
 Ed. Themistii. (p. 48. et seqq.); alteram breviorē in Cod. Th.
 Lib. 6. Tit. 4. Leg. 12. quae in utroque Themistius ad obtinendos
 honores amplissime commendatur. Sed et Iuliani extat, longis-
 sima ad Themistium Epistola, quae nimirum Themistiano cuiam
 scripto respondet, quod in idem constat, huic quatuor alio edi-
 mus. Oratio, tanto fuisse simillimum. Themistius scriptum
 aliud de se Iuliani memorat Or. XXXI. p. 354. D. Codicillis deni-
 que a quodam Imperatore donatum confirmat Themistius, Or.
 nuper citata p. 353; A. M. L. 4. εἰς τὴν. In Iacobsius. omnia
 εἰς ed. Med. 6. ὁ πῶς]. Lebus mihi certa obacurus: nil
 forte, est adagium, quod pro suo quaque ingenio lectores intelli-
 gant. Ceterum πῶς ab Hesychio explicatur etiam ἀποδῶν, ex
 quo rursus, aliquis potest, commediorum aenigmata praecludat. M. L.
 Recipi Iacobsii emendationem εἰς τὴν, Hesychii glossa ex Ari-
 stoph. Acham. v. 36. petita. 13 ἀνιμωγῶν] Themistium
 praefectum fuisse urbi Cypolitanae, Theodosio Imperatore, patet

φάτος, καὶ μεγαλοφρονέτατος, καὶ πάντως ἐκδόμησε πρῶ-
 τος φιλοσοφίαν τοῖς πολλοῖς ἀναθήμασι, καὶ προσπα-
 θήσας τὰς ἐπιστήμας, ἀριθμητικὴν μουσικὴν ἀστρονο-
 μίαν. προῖκον δὲ καὶ αὐτὸν ὑπερέβη τὰς οὐρανὸν καὶ
 ἐδάσκησε, παρανοήσασθαι μὴ καὶ αὐτῆς τῆς φάσεως
 εἶναι ἀμύτητον, αὐτὴ μὴν ὥστε ἀσύμβατον πρὸς πολε-
 τικὰ ταῦτα ἀποφῆναι τὴν περιστορίαν, ἀλλὰ τοῦτο
 καὶ μάλιστα ἴδιον, ὥς Πλάτωνος ἐστὶ περὶ τοῦ ἀνά-
 ψασθαι τῶν θείων ἀγαθῶν τὰ ἀνθρώπινα, καὶ πρὸς
 τὴν τοῦ παντὸς πολιτείαν ὡς οἶον τε μορφῶσαι τὴν
 ἀνθρωπίνην. τοῦτο γὰρ βούλονται αἱ Πολετεῖαι καὶ
 αἱ κληροὶ Νόμοι καὶ αἱ Παῖδοι καὶ αἱ Γοργίαι, καὶ
 ἐν ὅσοις ἀγωνιστικώτατος ἐαυτοῦ πρὸς τὸ δαΐζει δίκαιο-
 σύνην μὲν δι' αὐτὸ αἰρετὸν, κακίαν δὲ δι' αὐτὸ φιν-
 κτὸν τοῖς ἀνθρώποις, καὶ τῇ μὲν μηδὲν πρόκειται
 ἀδύλον, ἢ δὲ πᾶσαν τιμωρίαν ἀποφυγάνην. ἀρα οὖν
 26 Πλάτων, μὲν ταῦτα, (VI.) Ἀριστοτέλης δὲ ἕτερον; καί-
 τοι πλείων μὲν τοῦ ἀνδρὸς ἡ πολυπραγμοσύνη καὶ ἡ
 λυσιουργία, ὅμως δὲ αὐτοῦ ἡ σύμπασα πραγματεία καὶ
 ὁ πολὺς κύκλος, οὐκ ἐκένευσεν τὸ ἀνθρώπινον ἀγαθόν,
 ἀλλ' εἰς τοῦτο συντίτταται καὶ ἀνήρηται. τὸ γὰρ κεφά-
 λαίον αὐτοῦ τῆς ἀνθρωπίνης εὐδαιμονίας χρήσις ἐστὶν
 εὐφροσύνη ἐπὶ βίῳ τελείῳ καὶ ψυχῆς ἐνέργεια κατ' ἀρετὴν
 ἐν προηγουμένοις, καὶ οὐχ ἵνα εἰδῶμεν, φησὶ, τὰ δι-
 καία, φιλοσοφοῦμεν, ἀλλ' ἵνα, ὥσθ' οἶον τε, ἐργασώ-
 μεθα, καὶ νικηθῶμεν αὐτῷ τὸ ἀγαθόν εἰς ψυχὴν, ὡς

448, 3 ἀριθμητικὴν —] Arithmeticae, musicae et astro-
 nomiae commendationem videns apud Platonem praesertim in
 Epinomide. MAT. 4 ὑπερέβη —] De Platone eadem paene

scribit Cicero Academ. I. 4. et 5. MAT. 11 τοῦτο γὰρ] II.
 p. 32 C. Vide Platonis praesertim Theaetetum et Librum IX.
 de Republica. MAT. 17 τοῦτον] τοῦτο Iacobsius.

21 συντίτταται] Legebatur συντίτταται. τὸ γὰρ κεφάλαιον αὐ-
 τοῦ „Conf. Stobaei Ecl. Phys. II. 7. p. 68. ed. Heer.“ Iacob-
 sius. 24 καὶ οὐχ ἵνα εἰδῶμεν —] II. p. 34 C. MAT.

26 πρὸς ἀνθρώποις] „Conf. Arist. de Mor. I. c. 8. Magnor. Mor. I.
 c. 3.“ Iacobsius.

σῶμα, εἰς τὰ ἐκτός. καὶ τὴν εὐδαιμονίαν συμπληροῦ
 τὴν ἀνθρωπίνην ἐκ πρώτης καὶ δευτέρας καὶ τρίτης
 κρατῆρος, ἀγαπητὴν μὲν λέγων καὶ ἐφ' ἑνός, μείζω δὲ
 καὶ τελειωτέραν καὶ ἐφ' ὅλης πόλεως. διὸ καὶ τὴν μέ-
 5 θοδὸν πολιτικὴν ὀνομάζει καὶ τὸ αὐτὸ πράττειν φησὶν
 ἄνευ τοῦ πράττειν μὴ ἐγχεῖν, καὶ τὸν ἄγοντα θεὸν
 τόδε τὸ πᾶν καὶ τοὺς ἐκείνῳ συμπεριπόλους πρακτικὴν
 τε καὶ πολιτικὴν φιλοσοφίαν, φιλοσοφεῖν, ῥυομένους
 τὴν ὅλην φύσιν ἀκλινῇ καὶ ἀκέραιον δι' αἰῶνος. τοσαῦτα
 10 οὖν καὶ τηλικαῦτα ἔργα τε καὶ ἐγχειρήματα ὑποστάσης
 ταύτης τῆς τέχνης ἀνθρώπου χάριν καὶ ἀνθρωπίνης
 εὐδαιμονίας οὔτε εἰδότες οὔτε μαθεῖν οἱ πολλοὶ προαι-
 ρούμενοι, τοὺς προδόμους αὐτῆς τεθναυμάσασιν καὶ τὰ
 θριγκία καὶ τοὺς περιβόλους καὶ τὰ ἄλλα καὶ τοὺς
 15 λειμῶνας· ὅτι. δὲ κέκτηται καταλύσεις ἀλεξανέμους καὶ
 δεσποταῖς ὑπὸ τῶν τέχης πνευμάτων οὐκ ἀγαπῶσιν.

VII. Ἄλλ' οὐχ ὃ γε Θεοιδέστατος αὐτοκράτωρ,
 ἀλλ' ἐπόμενος ἐκείνοις τοῖς κλεινοῖς ἀνδράσιν οἰκουροῦ-
 σαν ἐν πολλῷ χρόνῳ φιλοσοφίαν εἰς τὰ πάτρια καὶ
 20 δημόσια προήγαγεν ἀγωνίσματα, καὶ ὥσπερ ἄγαλμα
 πεκτημένους τῆς ἀρχαίας τέχνης ἀντὶ τοῦ μόνος ἀπα-
 λαύειν εἰς τὸ κοινὸν ἐξενήνοχε. καὶ εἴ τινα χρὴ καλεῖν
 κληρονόμον τῶν Πλάτωνος τοῦ θείου δογμάτων, οὐχ

449, 3 κρείσσεις] Codex habet manifesto κρατῆρος pro κρέ-
 σιως. De loci ergo lectione pro suo quisque libito statuat. Mai.
 „Propius ad codicis lectionem accederet κρητορίας: sed loci si-
 milis VI. p. 77 d. XXVII. p. 388 b. faciunt ut alla vitti. sedes
 esse videatur.“ Iacobsius. ἀγαπητὴν μὲν λέγων] Aristotelem
 de Mor. I. c. 1. T. II. p. 4 a. ed. Laemar. comparat Iacobsius.

4 διὸ καὶ — αἰῶνος] Quod attinet ad totam hanc Aristo-
 telis doctrinam, operae pretium erit conferre *Moralium magnorum*
 I. 3. 4. *Eudem.* II. 1. *Ad Nicomachum* I. 1. 2. 6. *De*
Republica VII. 1. 3. Mai. 5 εὐ πράττειν] εὐπράττειν ed. Med.

14 θριγκία] θριγγία ed. Med. Conf. p. 138 n. d. 235 d.
 267 d. 20 καὶ ὥσπερ —] Hac ipsa sententia exorditur The-
 mistius Orationem XVII. quam habuit cum praefectus Urbis
 creatus est. Mai.

οὕτω Σπαρτιάκων χρη καλεῖν ἢ Ξυνοράτην, ἀλλὰ τὸν γνώμην αὐτοῦ βασιλεύοντα ἦν πάντων μάλιστα ταῖς ἐποιήσατο ἂν εἰς ἔργον ἐκβῆναι, καὶ ἰδεῖν εἰς ταῖς συντρέχουσας δυνάμειν πολιτικὴν καὶ φιλοσοφίαν, καὶ μὴ πορευομένης χωρὶς δὴ γρόνησιν καὶ ἄχουσαν. τοῦτο γὰρ οὐκ ἔτι προσδοκώμενον τὸ θάνατον ἐπιδόξει βασιλεὺς τοῖς τῶν ἀνθρώποις, βραβεύουσας τὰ δίκαια φιλοσοφίαν μετὰ τῆς μεγίστης δυνάμεως, καὶ τοὺς λόγους

30 ἔμπνευσε ἀπιδεικνυμένην καὶ ἐνεργούς, οὗς τίως ἐν τοῖς γράμμασιν ὑποτίθεται. καὶ ὑμνήσουσιν οἱ ἐπεφῆς ἀνθρώποις τὸν Θεοδόσιον ἐπὶ τῇ κλήσει τῆς πρὸς τὰ κοινὰ φιλοσοφίας, ὡς τὸν Ἀδριανόν, ὡς τὸν Μάρκον, ὡς τὸν Ἀντωνίνον τοὺς προκάτορας αὐτοῦ καὶ πόλιν καὶ ἀρχηγέτας, οὓς οὐκ ἠγάπησεν ἄχρι τῆς αἰουριδὸς κληρονομῆσαι, ἀλλὰ τὰς εἰκόνας αὐτῶν ἐπαναγαγὼν εἰς τὴν βασιλίδαν διὰ μακροῦ χρόνου καὶ φιλοσοφίαν ἐκείνῳ καθάπερ ἐκείνοι συμπαραστήσατο.

450, 1 Σπαρτιάκων] Spartiakum (Inquit Cicero Academ. I. 4.) totius filium Plato philosophiae quasi heredem reliquit: duo autem praestantissimos studio atque doctrina, Xenocratem Chalcidicum et Aristotolum Stagiritem. MAL. 2 γνώμην Iacobsius. γνώμη ed. Med. 4 συντρέχουσας] Codex συμπρέπουσας. Correctum ex XVII. p. 214 a. συντρέχουσας aut συμπρέπουσας etiam Iacobsius. 10 γράμματα Iacobsius. πράγματα ed. Med. 12 Ἀδριανόν] Hadrianum utique et Marcum ex Hispania originem generis trahere uti Theodosium, exploratum est. Sed Antonii Pii paternum certe genus Nemauso gallica urbe ductum dicitur a Capitolino in eius Vita. Themistius tamen non haec solum sed et in Oratione XIX. p. 229 C. dicit etiam Pium popularem Theodosii: quae loco haeret aqua Petavio adactanti, qui quidem frustra suspiciatur corruptum locum; namque is ab hac nova Oratione confirmatur. Vel igitur peccat Themistius, vel confugiendum est ad ius adoptionum, quo in patriam quoque adoptantis transire videntur adoptati. Sic Fronto Epistola 6. Libri 2. ad Amicos ait Ausidium Victorium flegi municipem Cirtonsem, quam ducta eius unica filia in gentem Corneliam Frontonis Cirtonensis transiret. MAL. Μάρκον] VIII. p. 115 C. MAL. 15 ἐπαναγαγὼν] V. p. 63 C. MAL.

VIII. Ταύτην οὐκ ἔοχε φιλοτιμήσασθαι τὴν φιλοτιμίαν ὁ Κῦρος ὁ Πέρσης, οὐκ Ἀλέξανδρος ὁ μέγας, ἀλλὰ τὸν καθηγέτην Ἀριστοτέλην πολλῶν καὶ μεγάλων αἰτίσας καὶ τὰ Στάγαιρα αὐτῷ συνοικίσας, ὅμως οὐκ
 5 ἔαυρεν ὅγῃ τηλικαύτης ἀρχῆς. οὐδὲ τὸν Ἄρειον ὁ Σεβαστός, οὐδὲ τὸν Παναίτιον ὁ Σηπλίαν, οὐδὲ τὸν Θρασύλον Τιβέριος, ἀλλὰ θεατὰς κέκτηνται μόνον τῶν
 10 ἡδυνήθησαν. ἀλλ' οὐχ οἱ γε τοῦ βασιλείως πατέρες καὶ ἀρχηγέται, ὧν τὰ μεγάλα ὀνόματα· ἀλλὰ τὸν Ἀρειανὸν καὶ τὸν Ρούστικον τῶν βιβλίων ἔξαναστήσαντες οὐκ

451, I VIII. Conf. X. p. 130 B. XIII. p. 166 B. V. p. 68 D. MAL.

4 Στάγαιρα] Stagira in gratiam Aristotelis restaurata ab Alexandro ait heic Themistius cum Ammonio in *Aristoteleis vita*. At Plutarchus in *Alexandro* edit. Lond. 1723. T. IV. p. 12. itemque Dio Chrysostomus Orat. II. de regno in fine I. 2., narrant id factum a Philippo, a quo eadem Stagira excisa fuerant. Alteram hanc sententiam fortasse prae se fert etiam Themistius Orat. XI. p. 145 B. MAL.

ἄρριον] Iacobus ed. Med.

5 Ἄρειον] Propter Arium, cuius philosophia et contubernio utebatur, pareere se Alexandrinis testis est Augustus. V. Cassium Dionem Lib. LI. 16; et Themistium Orat. VIII. p. 108 B. XIII. p. 173 C. MAL.

6 Παναίτιον] Symmachus in *Paneg. Gratiani* Cap. VII. ait: *Africani illum terra marique victorem lectionis particeps et laboris Panatius non reliquit*. MAL.

7 Θρασύλον] Θρασύλλων ed. Med.

Θρασύλλων] Suetonius in *Tiberio* Cap. 14. ait: *Thrasyllum mathematicum ut sapientiae professorem, contubernio admoeruit* (Tiberius). MAL.

9 ἄρριον] „Conf. XVIII. p. 213 d.“ Iacobus.

11 Ἀρειανόν] Rhoecidem Cappadociae, Hadriano imperante, dicit Arrianum Cassius Dio LXIX. 15, eiusque terrore Albanos compressos. Consulatum eius memorat Photius Cod. 58. p. 54. MAL.

12 Ρούστικον] De hoc Capitolinus in *Marci Aurelii vita* (edit. Paris. an. 1603. p. 88 C.): *Audius (Marcus) praecipue Iunium Rusticum, quem et reveritus est et sectatus, qui domi militisq. pollebat; alicuius disciplinae peritissimum, cum quo omnia communicandi publica privataque consilia, quem et consulem iterum designavit*. MAL.

Ρούστικον recte scriptum XVII. p. 215 a.

εἶασαν ἄχρι τοῦ μέλανος καὶ τοῦ καλέμου φιλόσοφῶν,
οὐδὲ γράφειν μὲν ὑπὲρ ἀνδρείας, οἴκοι δὲ καθήσθαι,
οὐδὲ συντάττειν μὲν ὑπὲρ νόμων, φεύγειν δὲ τὰ κοινὰ,
ὑπὲρ ὧν οἱ νόμοι, οὐδὲ κρίνειν μὲν τίς ἀρίστη τῶν
πολιτειῶν, πολιτείας δὲ ἐξίστασθαι πάσης. τοιγαροῦν 5
οὐκ ἄχρι τοῦ βήματος μόνου προήγαγον τοὺς ἄνδρας,
ἀλλὰ μέχρι τοῦ στρατηγίου, καὶ διέβατον μὲν στρα-
τηγοὶ Ῥωμαίων Πύλας Κασπίας, ἐξήλκυνον δὲ Ἀλανοὺς
ἐξ Ἀρμενίας, ἔταττον δὲ Ἰβηροὺς ὄρους καὶ Ἀλβανοὺς·
ἐπὶ τούτοις ἅπασι τὴν ἐπώνυμον τῶν ὑπάτων ἀρχὴν 10
ἐκαρποῦντο, καὶ τὴν πόλιν ἡρμοζον τὴν μεγάλην, καὶ
34 προήδρουν τῆς ἀρχαίας βουλῆς. ἥδυσαν γὰρ οὔτοι εἰ
αὐτοκράτορες, καθάπερ σῶμα τὴν ἀρχὴν, ὅσῳ περ ἂν
μειζὼν ἢ καὶ γενναιότερα, τοσούτῳ μᾶλλον ἐκκαθάραθαι
προσῆκει, καὶ τοὺς πάλαι Ῥωμαίους ἔγνωσ' οὕτω προ- 15
νοῦντας, παρ' οἷς Κάτων ὁ φιλόλογος ταμίας ἦν καὶ
Βρούτος ἱστρατήγει καὶ Φαβώνιος ἐδημάρχει καὶ Βά-

452, 1 τοῦ καλέμου] τῆς καλαμίδος VII. p. 86c. 6 προή-
γαγον] Cod. προήγαγε. Rem. inferius στρατ abrupto vocabulo pro
στρατηγοί. Conf. XI. p. 149. B. MAL. 11 ἡρμοζον] Praefectus
romanae Urbis sine dubio intelligendus est Rusticus. Nam et
ante hanc editam Themistii Orationem Iucentia mentio extabat
Rustici Urbis praefecti in Rescripto divorum-Fratrium Digest.
Lib. 49. Tit. 1. Leg. 1. §. 3: et apud Epiphanium Haeres. 26.
seu 46. et in Actis D. Iustini et Soc. MM. apud Bolland. T. I.
Iunii p. 18—21. ubi et locus Epiphani expenditur. Quod vere
Corsinius de Praefectis Urbis ad annum Ch. 167. Rusticum M. Au-
relii praeceptorem a Rustico praefecto Urbis distinguendum cen-
set, id mihi quidem nullo fore iure ab eo fieri videtur. MAL.
12 προήδρουν] Ad Arrianum accensus fortasse principem scribit
Plinius Epist. 11. Lib. 2. Verum alius et paulo iunior videtur
fuisse philosophus Nicomediensis, de quo in hac Oratione sermo
est. MAL. 13 καθάπερ] ὅτι aut εἰς καθάπερ Iacobaeus, nisi
προήδρουν in προήδρουν mutandum sit. σῶμα] VIII. p. 117. C.
MAL. ἀρχὴν, ἢ] Videbatur supplendum ἢ. MAL. 14 το-
σούτῳ] τοσούτω ed. Mediol. 15 ἔγνωσ' Iacobaeus. ἔγνωσ' ed.
Med. οὕτω] Videbatur item supplendum οὕτω. MAL.
16 Κάτων] De Catonis maioris quaestura vide Nepotem in illius
vita cap. 1. MAL. 17 Φαβώνιος] Favonium tribunum pl. vide-
ris apud Pighium ad annum U. C. 698. Catonis aemulus dicitur

Βάρων τὴν ἀπαρίκτον ἔρχεν ἀρχὴν καὶ Ρουτίλιος ὑπά-
 τειεν. ἐν τῶν Πρίσκον καὶ τὸν Θρασίαν καὶ τοὺς ἐκ
 τῆς αὐτῆς ἰδέας, ὡς ἐμπλήρωσι· αἱ οἱ ἀννηγαφῆς, αἱ
 προέλοιο. οὐδὲ γὰρ αὐτὸς ὁ Μάρκος ἄλλο τι ἢ ἡ
 5 φιλόσοφος ἐκ ἀλογησίδι, οὐδὰ ὁ Ἀδριανὸς, οὐδὰ ὁ Ἀν-
 τώνιος, οὐδὰ γε ὁ αὖν Θεοδόσιος.

IX. Ἄλλ' αἱ μὲν τὴν ζώην καὶ τὴν χλαμύδα αὐ-
 τοῦ ἐπισκοπῆς, μετὰ πολλῶν βασιλέων αὐτὸν ἀριθμή-
 σκε· αἱ δὲ εἰς τὴν ψυχὴν ἐκτύπειας καὶ τὴν γνώμην,
 10 μετὰ τῆς ἐκείνης κριάδος· ἐν γὰρ τοῖς ὁμοίως φρο- 36
 νοῦσι, ταπεινός, αὖν ἐν τοῖς ὁμοίως ἡμφοισμένοις, καὶ
 αὐτὸς, αὖν μᾶνος ἤρκει σφί, ὁ βασιλεὺς ζῆλον ἐρετῆς
 προκαλέσασθαι, οὐκ ἀργῆς οὐδὰ ἀπείκταν, οὐδὰ σηματο-
 νόμακα καὶ προκαταίς ἀνελικτοῦσης, ἀλλ' ἔργα ἐσημύραι
 15 μετὰ τῶν τῆς ἀκαδημίας παραγγελμάτων. εἰτα λέγεις
 ὅτι κατέβην ἐκ φιλονεικίας τὴν ἀρχὴν ὑπαρκῆς τῆς

a Suetonio Favonius in *Octav.* 13. qui quum post bellum Philip-
 pensae produceretur catenatus, Octavianum victorem convicio
 proscidit. Favonii mentio etiam in *Epist. Coelii* inter *Tullianas*
ad Famil. VIII. 9. ad quem locum consul praeclearam P. Manutii
 notam de Favonio. Vide et *Sallust. de Rep. ord. Orat.* II. 55.
Val. Max. VI. 2. 7. *MAI.*

453. [1 Βάρων] De M. Terentii Varronis praetura urbana
 videsis Pighium ad an. U. C. 695. de provinciali ad an. 696. Et
 quidem vox *ἐπαρίκτος* praeturae magis provinciali convenit. In
 Urbe enim ne consulibus quidem, iam inde a Valerio Poplicola,
 securae praeferebantur. Vide *Dion. Halic.* V. 19. *MAI.* *ἐπαρί-
 κτην* ed. Med. [Ρουτίλιος] Hic est summus ille vir P. Rutilius
 Rufus qui consulatum gessit cum C. Manilio anno U. C. DCXLIX.
 et a romanis scriptoribus magnopere commendatur. Is a Tullio in
Bruto XXX. dicitur *doctus vir et graecis litteris eruditus, Panastis*
auditor, prope perfectus in Stoicis. *MAI.* *Ρουτίλιος* ed. Med.

2 Θρασία] Thrasea, Paetus philosophus stoicus et vir egregius
 celebratur apud Tacitum *Annal.* XIV. XV. XVI. Extinctus est
 sub Nerone, dato mortis arbitrio XVI. 33. Priscus Helvidius
 huius gener, virtute par; pulsus est Italia a Nerone. V. *Tacit.*
Hist. IV. 5. *MAI.* Θρασία] *Θραστῶν* ed. Mediol. *Conf. orat.* XVII.
 p. 215 b. 3 ὅς] ἢς *Iacobsius.* 4 οὐδὲ γὰρ —] X. p. 130. B.
 XIII. p. 166. B. *MAI.* 10 Transponendum μετ' ἐκείνης τῆς
 κριάδος, nisi aliquid excidit. *tribus nuper dictis adiunges Maius in*
interpretatione Latina.

καλλιστόλως· εἰ μὲν εἴη τι τῶν ἐκείνης διραξὶ παρα-
γελμάτων, κατέβην· εἰ δὲ πανταχόθεν τοὺς ἐκείθω
ἐτήρησα νόμους, οὐ κατέβην, ὡ φίλος, ἀλλὰ κατὰ
χώραν ἀναβέβηκα.

X. Οὐδὲ γὰρ Σωκράτης ἐκείνος ἐκ φιλοσοφίας
κατέβη πρυτανεύσας Ἀθήνησιν· ἀντίσχε γὰρ τοῖς τριά-
κοντα· οὐδὲ ὁ πάγκαλος Ξενοφῶν στρατηγήσας τῶν
μυρίων ἐκ φιλοσοφίας κατέβη· ἴσως γὰρ τοὺς Ἕλληνας
ἐκ τῶν ἐσχάτων κινδύνων. οὐδὲ Παρμενίδης κατέβη
νομοθετῶν Ἰταλικταῖς· ἐνέπλησε γὰρ ἐθνομίας τὴν με-
38 γάλην καλοσμήνην Ἑλλάδα. καίτοι νῦν εἴ τι χρηστόν
τῆς ἐμῆς ἀρχῆς, οὐκ ἐμὸν, ἀλλ' ἐκμέμακται ἐκ τοῦ
παραδείγματος. εἰ κέρδους κρείττων ἐγενόμην, ἐξήλωσα
τὸν ὁσημέραι πλουτοδοῦντα. εἰ τὸν θυμὸν ἐχαλίνον,
πρὸς τὸν χειροτονήσαντα ἀφείρων. εἰ προὔστην ἔργα-
9 νῆν, τὸν ποιὸν ἐμιοῦμην πατέρα. εἰ τὸ σιτηρεῖον
οὐκ εἶον τὸ πολιτικὸν κακουργεῖσθαι, καὶ τοῦτο ἀπὸ

454, 1 καλλιστόλως] Constantinopolim dicit *Callipolim*, id
est *pulchram urbem*, constanter Themistius, bis quidem in hac
Oratione, tum in Oratt. III. p. 41, bis A—D. et p. 44, item bis
B. V. 70. C. VI. 83. B. XI. 151. B. XIV. 181. D. XXI. 248. A.
XXXI. 354. D. Et quidem eius urbis pulchritudinem, Theodosio
Imperante, describit Themistius Orat. XVIII. p. 222—223.
Tum eandem sub Iuliano Himerius Orat. VII. Mai. 5 Σω-
κράτης]. Socratem fuisse prytanin suae tribus Antiochidis ait
Plato in *Apolog. Socratis* (edit. Francofurt. an. 1602. p. 25.) quo
in loco et eius constantia adversus XXX. Tyrannos narratur, de
qua vide etiam Laertium Lib. 2. Segm. 34. Conf. XVII. p. 215.
B. Mai. 6 ἀντίσχε Iacobsius. ἀντίσχε ed. Med.: unde Maius
suspicabatur ἀντίσχε γὰρ τοὺς λ. τριάνοντα] λ ed. Med.

9 Παρμενίδης] Parmenides Eleae seu Veliae, quae fuit Lucaniae
urbs, ortus, et inter Eleaticae sectae doctores satis celeberrima
floruit, teste Laertio, circa Olympiadem LXIX. id est quingentis
circiter ante Ch. annis. Iamvero leges ab eo scriptas civibus
quidem suis dixerant Laertius ex Speusippo et Plutarchus contra
Coloteum (edit. Paris. an. 1624. T. 2. p. 1126.) qui addit, cives
Eleates quotannis coactos a magistratibus iurare in Parmenidis
leges. Nunc Themistius leges Parmenidis ad universam magnam
Graeciam pertinuisse testis est. Mai. 13 εἰ κέρδους —] Conf.
XVII. p. 214. D. 216. A. Mai.

τῆς αὐτῆς ἀνέστη παρῆε. εἰ τὸς δίκας ἀδικῶν κατὰ νόμους, πρὸς τὸν ἐμψυχον ἔδωκεν νόμον. ταρασσὼν πρὸς ταῦτον τὸν ζῆλον συντεταμέντος, καλῶ δὲ Ἀδράστιαν ἐπὶ τῷ μάλ्लουτε λόγῳ καὶ τὴν ἑμαίεραν μαρτύ-
 5 ρημαί ψῆφον, (XL) οὐκ ἀποστρέφους ἀπέφηνε μῆνας πολλὰν ἐμψυκῶν, οὐδὲ κατέλειπον τοὺς ἀρχαμένους βαρυνόμενους τὴν ἐμψυκῶν ἀρχήν, ἀλλὰ διαψώντας χρόνος γὰρ ὑπαρχόντων εἴποιαν ὅς ποιεῖ, ἀλλὰ προσηκόντως καὶ φιλοπορία καὶ τὸ μηδὲν τοῦ κοινῶν λυσιτελοῦντος προὔρ-
 10 γον παρῆσθαι, μὴ φιλοδοξίαν, μὴ δυναστείαν, μὴ τὸ πρὸς ἀπέχθυσαν καὶ τὸ πρὸς χάριν. ὁ τούτους ἐπὶ τῶν τοῦδε διακρίσεως ἐν δίκῃ πλήθους ἐτῶν, αὐτῶν καὶ ὀρεσθῆναι. χαλεπὸν γὰρ ἀνθρώπῳ τὸ καλὸν ἀπέχθυσαν ἐπὶ πολὺ διακρίσεως πρὸς δὲ ἀρετῆς ἐπιδείξειν ἀπο- 40
 15 χρώσει καὶ μῆνες ὀλίγοι καὶ ἡμέρα. οὐδὲ γὰρ ἄλλης τέχνης οὐδὲμίας τὸ πλῆθος τῶν ἔργων ἐπιζητοῦμεν, ἀλλὰ τὸ κάλλος καὶ τὴν ἀκριβείαν. καὶ τὸν Φειδίαν τεταμένους ἐπὶ τῷ Διὶ τῷ Πισαίῳ, καὶ τὸν Πολύγνω-

455, I ἀνέστη] De congiariis atque annona Cypolitanae urbi a Theodosio liberaliter suppeditatis, praeter Themistium in Orat. XVIII. p. 232. vide etiam Cod. Theod. Lib. 14. Tit. 37. Leg. 14. Mai. 2 τοιγαροῦν —] Conf. XXXI. p. 354. B. Mai. Ibi τὴν Ἀδράστιαν cum articulo. 3 πρὸς — τὸν ζῆλον συντεταμέντος] XVI. p. 734. componit Isophtius. 5 μῆνας] ὄλγους addit Incubius. 6 πολλὰν ἐμψυκῶν] Themistius ipse urbis Cypolitanae praefecturam anno post Ch. natum 384. circa Kal. Septembres, ad recte adnotavit Hardouin. ad Orat. XVII., adeoque mensis praefecturae mensium magistratum gessit. Porro hoc ipso anno 384. vertente Q. etiam Aux. Symmachus romanae Urbis praefecturam suscepit (V. Cornisum de Praefec. Urbis). Quare duo principes oratores duabus principibus urbibus eodem tempore praefuerunt. Mai. 16 Πισαίῳ] Iupiter Pisaeus, dictus etiam Olympius. Vide Plinium Hist. Lib. XXXIV. Sect. 19. Themistius Or. XVI. p. 262. B. scribit Πισαίῳ, at hic Πισαίῳ. Mai. Εποποιῇ Πισαίῳ. Πολύγνωτος] De hac Polygnoti Pictura ita Lucianus Imag. cap. 7. Ο Πολύγνωτος ἐφάρων τὸ ἐκπεριεῖς καὶ παρῶν τὸ ἐμψυκῶν οὐκ ἐπὶ τὴν Κασάνδραν ἐν τῇ λέσχῃ ἐποίησε τοὺς Διολοῖς. Polygnatus superstitionum decorem et suborem suffusum genis (det), qualem Casandram in exhedra Delphis fecit. Mai.

τον ἐπὶ τῇ λέσχῃ, καὶ τὸν Μύρων· ἐφ' ὃν βούλει· πόσω πλείω τὰ Παύωνος ἔργα τῶν Ζεύκιδος ἢ τῶν Ἀπελλοῦ; τίς οὖν οὐ προτιμᾷ πινυάμιον ἐν ἐκείνοις τοῖς ἀνδρῶν ἢ πᾶσαν ὁμοῦ τὴν Παύωνος τέχνην;

- 5 XII. Εἰ δέ σοι λίαν ὁ χρόνος δοκῇ σμικρὸν εἶναι καὶ παρικοπούδαστον, θπάρχει σοι καὶ χρόνος σμικρύνεσθαι ὅσον πεπολιτισμέναι τῇ καλλιπτολεῖ. οὐδὲ γὰρ ἐξ ἀρχῆς νέος ὢν τὴν ἐν ταῖς γυνταῖς φιλοσοφίαν εἰλόμην, ἀλλ' ἐκ παιδων εἰς ἐφήβους καὶ ἐξ ἐφήβων εἰς
10 ἀνδρας καὶ ἐξ ἀνδρῶν εἰς τοῦτ' ἐπὶ γῆρας τῇ τῆς πόλεως ἐθυσίᾳ συνδιελήλακα. καὶ οὐκ ἀνίστοις χερσὶ τὸ τοῦ λόγου, τῶν ἡνιωὶν αὐτῆς λαβόμεν, ἀλλ' ἀρχαίαν μελέτην καὶ συνεχῇ ταύτην ἐξετέλουν καὶ ἀτρίμας ἐκ τῶν προπόδων τῆς πολιτικῆς ἀρετῆς ἐπὶ τὴν κορυ-
15 φὴν ἀναήλκυθα.

- XIII. Εἰς ἐκείνου τῆς προστασίας ταύτης ἡπτό- 42
μην, ἐξ ὅτου με πρᾶβεν εἰς τὴν αἰοιδίμον Πρώμην
ἐχειροτονεῖτε καὶ πρὸς τὸν παῖδα ἐπέλλετε τὸν Κων-
σταντίνου. ἐξ ἐκείνου προσηρόμην τοῦ δήμου, ἐξ ὅτου
20 τὸ σιτηρέσιον ἐπανήγαγον. ἐξ ἐκείνου τῆς γερουσίας
προϊνύονα, ἐξ ὅτου τὸν κατάλογον τῶν ὁμογενῶν ἀντι-
μόλις τριακασίων ἐπλήρουν εἰς διαχιλίους· ἐφ' ὧν δύο

456, 1 Μύρων] Myronem, inquit Plinius L. III. XXXIV. Sect. 19. bucula maxime nobilitavit. Id. Myronis opus poetas graeci et latini passim celebrarunt. MAT. 2. Παύωνος] Πινυάμιον ed. Med. hic et paulo post. 3 καὶ] Cod. et. MAL.

4 Παύωνος τέχνην] Pasonis seu Pausonis picturis antegomit Polygnoteas etiam Aristoteles Politic. VIII. 5; Postio. 2. MAL.

5 σοι] τοι Iacobaeus. 7 πεπολιτισμέναι] XXIII. 298. B. XXXI. 362. C. D. MAL. 8 φιλοσοφίαν εἰλόμην] Conf. XVII. 213. D. 214. A. MAL.

18 τὸν Κωνσταντίνου] Reapse tertia Themistii Oratio scripta fuit legationis causa ad Constantium. MAL.

21 τῶν ὁμογενῶν] Themistium praefuisse aenatai Cypolitano constabat haecenus ex Orat. XXXI. Jam apparet praefuisse etiam annonae et censui. Porro ut bene intelligamus vocabulum ὁμογενῶν videtur respiciendum ad Suidam voc. ὁμόγνητα et γέννητα. Nam γένη vocabantur subdivisiones curiarum in graecis urbibus. MAL.

μὴν αὖτε χαλκαὶ παρὰ δυνάμει ἀπαρασκήνουν· εἰδέντες δὲ ἐν γραμμασι διωλύγαι, παρακλήσεις δὲ ἐπὶ πῇ, ἀρχὴν ἐσθλὴν οὐχ ἄπασιν αἰσθῆσαι διὰ, ἀλλὰ πολλοῖς καὶ προσέειπαι τοῖς ἀπασιν ὅπως καὶ ὅποια ἔστι
 5 μῆτε ἐπιλασθήσονται μῆτε ἐν ἑλλείψει, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ λόγου· καὶ ἤνικα ὁσπρίων οὐκ ἦν ἀμνηστὺς καὶ παρὰ ἀνδρὸς ἥκιστα θυμάρους, ὃς ἐπιστέλλων πρὸς τὴν γερου- 44
 σίαν· εὐπεὶ τρυφῇ διαφροδῆν ὁμολογεῖ, μέγας μὲν τῇ συμπύκνῳ μόλις, καὶ αἰμυλῇ δὲ μὴ παιδαριώδης, καὶ
) ὅτι μὴδὲν προσέειπεν τοσούτους ὅσων προσέειπεν στυγνότερον ἀποφηνάς τὸν νόμα τῆς ἀρχῆς τῇ κοινότητι.
 XIV. Καὶ εἰ μὲν τις ἔροίτο τὴν αἰτίαν δι' ἣν τότε μὲν ἀπώκηρα, νῦν δὲ οὐκ αἶ, ἔστω μὴδὲν ἕτερον

457, l. 4. *ἐπὶ τῇ*]. Statuam a Constantio imp. donari meruit Themistius ob Panegyricum ei dictum. Vide Orat. IV. p. 54. B. Sed et altera item aerea statua honoratum coeasset ex Orat. XVII. p. 244. B. XXXI. 353. B. Confer et Or. XI. p. 146. B. In hac uita, quae nunc editur, Oratio, dicitur Themistius se a duobus Imp. duas alias statuas consecutum. Quot niam igitur priorem a Constantio retulit, superest quaerendum quisnam imperator alteram ei decreverit. Iam et carmen uel ex his statuis fuisse additum testis est Libanius, Epist. 64. Edit. Amstel. an. 1738. Mai. 2. *ἐν γραμμασι*]. Intelligo, primam duas Constantii imp. Epistolas ad Senatū, alteram prolixam, in Ed. Themistii (p. 38. et seqq.); alteram breviorē, in Coll. Th. Lib. 6. Tit. 4. Leg. 12. quae in utraque Themistius ad obtinendos honores amplissime commendatur. Sed et Iuliani, existit longissima ad Themistium Epistola, quae a Minimo Themistiano cuidam scripte responderetur, quod indidem constat, hinc quae Minus editum. Orationi multo fuisse simillimam. Themistius scriptum aliud de se Iuliani memoret Or. XXXI. p. 354. D. Codicillis denique a quodam Imperatore donatum confirmat Themistius, Or. nuper citata p. 353. A. Mai. 4. *ὁ δὲ πάλιν*]. Iobus mihi certa obacurus: nihil forte, est adagium, quod pro se quisque ingenio lectores intelligant. Ceterum *αἰσθῆσαι* ab Hesychio explicatur etiam *ἀνασθῆσαι*, ex quo rursus, aliquis potest, commodiorem sensum praeferat. Mai. Recepi Iacobsii emendationem *ἀνασθῆσαι*. Hesychii glossa ex Aristoph. Acharn. v. 36. petita. 13. *ἀπὸ τῆς*] Themistium praefectum fuisse urbi Cypolitanae, Theodosio imperante, patet

ὁ ἀποκρίτης καὶ πάσης ἄλλης μνήμης ἐθήρηται· οὐτε γὰρ ἐμπερὸν οὕτω μέγα ἐκλέλοιπεν οὐδὲν τῶν ὑποφίλοσφαιαν πύρροντων, ἀλλὰ καὶ σύνεδρον πολλαῖς ποιήσατο ἐν τῷ τριβωνίῳ καὶ συντράπεζον καὶ συνοδολόγον, καὶ πρῶτος ἤμικε νοθεύονται καὶ καθιπτόμενον ἐκ ἐβαρύνθη· ὡς τὰ μὲν ἴδια μόνον, ἀλλὰ καὶ στεγανὸς καὶ σταθμὸς καὶ τοῦ καθ' ἑκαστον κοινῇ περιουσίαν τὸ ἀσφαμένον προσεξέταζον. πολλὰ δὲ ἀκαίροι τῶν ἀνδρωπίων ποιῶναι ἑτέρως ἢ ὡς πάντα οὐκ αἰσχρολογεῖται. ἀλλὰ πρὸς τὸ γαλήνιον ταῦτα καὶ πρῶτον καὶ πρὸς τὴν ἐκκεχυμένην παιδείᾳ τίς οὕτως ἀδάμαντος σιγαιώτερος ὥστε ἀντισχεῖν, καὶ μὴ νομίσαι

Julianus post imperium latum (quod brevissimo tempore tenuit) in Epistola sua ad Themistium (edit. Iuliani Petaviana Lips. 1696. T. I. p. 266.) negat diserte Themistium eo tempore ulli urbi praesse. Itaque et Suidas et qui epigrammati notum in scripsit (am horum alteruter) visis fortasse litteris aliquibus Iuliani aut etiam Valentis, quae Themistio eam dignitatem offerebant, rem designatam pro conlata habuerunt. Porro ex hacenus dictis argumenta etiam Wernsdorfii licet per se ingeniosa et probabilia, satis everti videntur; praesertim quum vocabulum ἀντισηχῆται in loco Himerii hiant ipse Wernsdorfius suppleat, et quidem ex genere coniecturali plane incerto nec temere obtrudendo. Confer eius praefationem p. XXI.—XXII. Mat. Si quis toto capite XIV. seneat Themistium de Theodosio loqui, non magnopere repugnabo. Mat. in Addendis. Aut μὴδὲ scribendum αὐτῷ μὴτε αὐτὸ ἐπιστολιόμενος inserendum.

450. [ἀποκρίτης]. Iulianum intelligendum puto, cuius eximium philosophandi studium testatur Mamertianus in eius Praef. cap. 23. et ipse Iulianus in Epist. ad Themistium. De Iuliani comitate vide item Mamertianum capp. 12. et 26. Remendari se, quum deviret a fruge bona, permisisse Iulianum ad Ammianus Marcellinus XXV. 4. qui tamen ibidem, ne dum taciturnum aut arcantum, dicit eam linguam fustoris et admodum rebus silentis. Porro Themistius se imperatoribus accessisse meminit etiam Or. XVII. p. 214. B. XXXI. 853. A. Coactivam mundum adhibuit imperatoribus mense aut Libanius Epist. 64. Mat. 2 ἐκλέλοιπεν οὐδὲν Iacobi collato loco simili XVI. p. 206. ἐκλέλοιπεν οὐτε ed. Med. 6 τὰ μὲν] αὐτὸς Iacobi collat. XVI. p. 208 b.

φιλοσοφίαν· αὐτὴν προκαθημένην· προταίνων τὰς δόλ-
τους; παρ' αὐτῆς ἐδιδάμην τῆς πικρᾶς τὰς πικραίδας,
παρ' ἧς οὐ σακύνεται· ἢ μάλιστα μῆρες, παρ' ἧς ὁση-
μέραι ἐκροικῶσιν ἀγαθῶν· πηγαί, κακῶν ἐπισχίσαι.

- 5 . . . . ΧV. Καλῶς Πλάτων οὐκ ἐκοινῶνι. Διανοοίῃ· 48
κατεδουλοῦντο γάρ, Σικελίῳ. καλῶς ἔβριγα Περίστρε-
τον Σόλῳν· ἀφραδίτῳ γάρ, ἐν ἑλευθερίᾳ τῶν πολιτῶν.
καλῶς Νέρωνα ἐπατρέσπετο Μουαῶντας καθαρφοῦντα.
καλῶς Δαμετρίον ἐξέλιπε Δημήτριος· μελαγχολῶντα.
10 ἐπεὶ δὲ τίνα· αὐτὸν ἔχοντι ἀπολογίαν πρὸς τοῦς ἐγκαλοῦν-
τας· εἰ μὴ ἀπέμυσσα;· ὅτι χαλεπὸς ἦν ὁ καλῶν; ἀλλ'
ὅτι αὐθάδης; ἀλλ' ὅτι δυσμεταχείριστος λόγῳ; ἀλλ'
ὅτι δυσήνιος νοουδισίαις; ἀλλ' ὅτι ἐξωθῶν παρερησίαν;
ἢ ταῦτα μὴ οὐχί, ὅτι δὲ κακοήθης, ὅτι βάσκατος,
15 ὅτι ^{ἡμεῖς} χορηματιστής; ἀλλὰ τί πρὸς θεῶν;
XVI. Πῶς δ' ἔκρινε τῆς ἀχρηστίας τῶν φιλοσό-
φων· ἐκλείψαναι αἰτιάσθαι τοὺς μὴ χρωμένους, ἢ κα-
λούμενος εἰς προστασίαν τῆς θρησκείας με πόλεως
ὑπὸ ἀνδρὸς θεῖον ἔρωτα ἐκασθέντος φιλοσοφίας μὴ
20 ἀνεξώρησα; ἐγὼ σοὶ Πλάτωνα παρ' ἐξομῆς μαρτυροῦν-
τα ὅτι τοῖς ἐκείνου νόμοις ἀκολουθῶν εἷσα τῷ βασιλεῖ.

460, 1 τὰς δόλους] XVIII. 224. B. Mar. 3 ἢ μάλιστα
μῆρες] Themistius Or. XV. p. 190. B. ait a Theodosio tertium
iam annum imperante nondum prolatam capitalem sententiam.
Idem affirmare videtur Themistius in hac Oratione quam certe
non ante sextum Theodosii imperantis annum conscripsit. Mar.
p. 110. 4 Πλάτων] VI. 72. D. VII. 94. A. VIII. 105. A. 110. C.
XVIII. 219. A. Mar. . . . Διανοοίῃ] Platonis iurgium cum Dio-
nyso sceleris ὁλοῦς apud Laertium Lib. III. Segm. 18. Mar.
7 Σόλῳν] Quam praedare Solon Plutarcho tyrannidi adversatus
sit narrat Laertius Lib. I. Segm. 49. et seqq. Mar. 8 Με-
ταίωτος] De Mesone philosopho stoico Tacitus Hist. III. 81. Hunc
a Nerone relegatum in insulam narrat Philostratus in *Vita Apol-
lonii* VII. 16. Mar. 9 Δημήτριος] Hic videtur Demetrius
ille cyprius a Vespasiano in insulam relegatus, teste Suetonio
Caes. 13. Mar. μελαγχολῶντα ed. Mediol. 17 ἐκλείψαν-
ται] ἐκλείψαναι Jacobinus. 18 πόλεως] Etiam in Quaest. XVII
p. 214. C. ait Themistius se educatum Cpoll. Mar.

ὅτι γὰρ ἐν τοῖς συγγράμμασιν αὐτοῦ βασιλεὺς παρὰ τῶν
θεῶν τοῖς ἀνθρώποις νόον, εὐμαθῆ, μεγαλοπραγῆ, 50
μεγαλόφρονα· καὶ εἰ μὴ τοῦτομα λέγει, τοῦτόν φησι
καὶ τοῦτον εὐχεται ἐπιφανῆσαι· οὐ γὰρ ἄλλου οἰκιοῦ-
ταρα τὰ γνωρίσματα· εἴτα ὅτι μὲν εὐχεται οὕτως εἶναι,
τυχὼν δὲ τῆς εὐχῆς οὐκ ἂν ἤρπασε τὴν κοινωσίαν; καὶ
πῶς οὐκ ἀλλότριον Πλάτωνος, ὃν λίαν ζητεῖ, φανέντα
μὴ χρησθαι; ἐπὶ τίνος ἂν μᾶλλον τοὺς νόμους οὓς
ἔγραψεν ἐμβαλῶντα; ἐπὶ τίνος ἂν ἐκφανίστηεν ἄρι-
στα ἰδιῶς ἐρημίον τὸ κινδοῖ μᾶλλον ἢ φέβῳ χρη-
στίον ἐπὶ τῆς μεγίστης ἀρχῆς, καὶ τὸν εἰδηρον ὡς ἤκα-
στα παραληπτίαν; ταῦτα μέντοι ὀρωμὴν ὀσημέραι καὶ
ἀκούομεν. οὐκ οἰμωγὴ ἐξηλύταται τῶν ἀρχόντων, οἱ δὲ
μιοι δὲ ὄνομα φροῦδον. τὸ δὲ ἐπιδιχνύει καὶ φαίνεται
καὶ προσαγγέλλειν οὐ συνετὰ ῥήματα ἤδη.

XVII. Δίδωκε δὲ οὐδεὶς οὐ παλαιναῖον λογιστὴν,
οὐκ ἀλιτήριον ἐκλογέα, οὐ τοὺς καταράτους πενθῆνας,
οὐ τοὺς κακῶς βλέποντας ὀφθαλμούς. διασφελίσκει
ἡμῶν τὰ ὦτα, ὅδ' μὲν ἐπανῆκεν ἐκ τῆς τυγῆς, τόνδε
τοῦ νόμου θανατοῦντος ἐξήρπασεν, ὅδ' δὲ ἐκομίσασθε
τὰς οἰκίας, τῷ δὲ τροφήν ἐτήσιον ἐχορήγησε, τῷ δὲ 52
συνεξέδωκε θυγατέρας, τῷ δὲ ξυνέεισε χρόος ἀναγκαῖον.
καὶ παρὰ μὲν Πέρσαις τοῖς πάλαι προύκειτο δασεὶ τῷ
καινῇ ἡδονῇ ἐξευρόντι, βασιλικὰ δὲ προτεθήσεται
ἅθλα τῷ καινῇ εὐεργεσίας ἀφορμῇ παρασχομένῳ. τί
δ' ἂν καινότερον χρυσοῦ τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἐκ τῶν ταμείων

461, 2 νόον — μεγαλόφρονος] Platonis locum, quem heic et
Orat. XVII. p. 215. B. Theonistius ad Theodosium trahit, idem
pari laudandi studio ductus recitaverat olim de Constantio Orat.
III. p. 46. A. et IV. 62. A. nec non de Valente Orat. VIII. pag.
105. B. Mai. 10 κινδοῖ μᾶλλον] III. 48. B. XVI. 208. A.
Mai. 18 διασφελίσκει Iacobsius ex Platon. de Rep. II. p.
358 c. διασφελίσσει ed. Med. 19 ὅδ' μὲν —] XV. 190. B.
192 D. XIX. 227 D. Mai. 22 συνεξέδωκε Maius. Codex
concordat. 23 τοῖς Iacobsius. καὶ τοῖς ed. Med.
24 προτεθήσεται Iacobsius; προτεθήσεται ed. Mediol. 26 τα-
μείων ed. Mediol. ταμείων XVI. p. 212 c. XIX. p. 227 d.

ἐπαινέοντες πρὸς τὸν ἀδίκως εὐκταραγμένον; τοῦτο γὰρ οὐκ ἔπρεπε τὸ ἄκουσμα ἐ πολλὸν αἶον, ἀλλ' ἦν ἂν ἐπ' αὐτῷ τοῖς ἡδαιμένοις. τὸ δὲ καὶ τοῖς χρησασθαι διηθείας δοῦναι δωρεὰν καὶ πλείονος γε δοῦναι δωρεὰν ἢ ὅσαυ χρησθαι ἤτησε, καὶ προσέτι γε ἀφαιρῆσαι τὴν αἰτίαν, ὅπως ἂν αὐτοζυγίμων ἢ δωρεὰν νομισθῇ, τίνα Ἀλκιβιάδην οὐχ' ὑπερβαίνει; τίνα Κίμωνα οὐχ' ἀποφαίνει Σμικρίνην;

XVIII. Ἄλλ' ἐγωγε ὁρῶν τουτουσί τοὺς νεανίσκους, καίτοι μὴ συγχωρούσης τῆς ὑποθέσεως τοῖς καθ' ἕναστον ἑνδιατρίβειν, οὐχ' οἷός τέ εἰμι συγῇ παρελθεῖν. παῖδες ὀρφανικοὶ καὶ θυγατέρες οὐκίας εὐδόξου πατρίδας, καὶ ταύτην οὐκ ἔχουσιν οὐδ' οὐδὲν δίδοντες, ἀπάντων ἐστρημένοι τῶν ὄντων, καὶ πρὸς ἀλλοτριᾶς θύρας κειμήλιας διητήλησαν τοσούτους ἐνιαυτούς, ὥστε ἐν ταῖς συμ-
54 φοραῖς ἀνδρωθῆναι. ἐπιφανέντος δὲ αὐτοῖς τοῦ βασιλέως ὡς περὶ ἐκ μηχανῆς ἅπαντα τὰ διὰ τὴν ἀφανῆ. οὐκί μὲν ἀπάτορες, οὐκίτι δὲ ἐνδείεις, οὐκίτι δὲ ἰδιῶται. καὶ ἄρα τούτους εἶπεν εὐπαθεῖν τὰ πατρῶα νομισσάμενους, ὧν δὲ ἀφελόμενος ἀπέδωκε, τούτους συνεχώρησεν ἀνα-
σθαι; οὐδαμῶς, ἀλλ' ἐπρίετο τὴν φιλανθρωπίαν, ἀπὸ-
ρίθμησε χρυσίαν τῆς εὐσεβείας, ὠνήσατο παρὰ τῶν ἐχόντων ὡς ἰδιώτης, ἰδωρήσατο τοῖς ἀπολωλεκόσι ὡς βασιλεὺς. καὶ νῦν ἀμφότεροι πλουτοῦσιν ἀμαίμητον πλοῦτον, οἱ μὲν κομισάμενοι τὰ ἑαυτῶν, οἱ δὲ ἀντ' αὐτῶν εἶχον κτήματα ἀδίκως, δικαίως χρυσὸν πολλὸν κτημένοι.

462, 1 ἀποταραγμένον] Cod. ἀποταραγμένον. MAL. 5 ἦτησεν] Videtur addendum εἰς, aut scribendum ἦτησαν. MAL. In Addendis. 7 νομισθῇ] Haec de Theodosio praedicant Themistius etiam Orat. XVI. 212. C-D. et XIX. 227. C-D. Adde et Rufinum Hist. Eccl. XI. 19. MAL. Ἀλκινα] Cod. οὐκίνα. Alcibiadis liberalitatem memorat etiam Nepos in eius Vita capp. 1. et 3. Cimonis item in eius Vita cap. 4. MM. 8 Cod. ἐμπόλων. MAL. Qui ἐμπόλων ponit. Vide Metastichum ad Menandrum p. 585. Iacobis in Lect. Stob. p. 97. 12 καὶ ταύτην — δίδοντες] „Verba aut corrupta aut defecta.“ Iacobis. 17 ἀποφ. ἐκ μηχανῆς] II. 38. D. MAL. 18 ἀπάντες] XV. 194. C. MAL.

XIX. Οἶδ' ἔγωγε πολλοὺς βασιλεῖς καὶ ἀγαρίστους
 πάντας ὑπὲρ ὧν ἔτυχον ἀγαθῶν τὴν αἰνοίαν μὴ
 ἱκανόντας. καί τοι γε ἀλγεινότερος τῷ πεποιημένῳ κα-
 λῶς ἢ παρὰ τοῦ κακονδύτος ἀχνομεσύνῃ. ἀλλ' ὅμως
 5 οὐδὲ ὑπὸ τοιούτου πλημυλήματος ὁ πάντα ἄνθρωπος
 οὗτος ἐτρώθη, ἀλλ' ἱκαντλεῖ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πίδου καὶ
 τοῖς ἑτασι μὴ δυνάμενος. ἀλλ' ὅπως εἶπον, λόγος μὲ ἐκ
 λόγου παραλαμβάνων ἐξάγει τῆς ἀποδείξεως. οὐ γὰρ
 ἀπαρημύσασθαι βουλόμενος τοὺς ἀπαινοῦντας τοὺς αὐτά- 56
 10 κράτορας εἰσελήλυθα, ἀλλὰ καὶ ταύτῃ δόξω ἑμαυτὸν
 εὖ βεβουλευμένον, ὅτι τοιούτῳ βασιλεῖ κοινωνῶν τοιαύ-
 της ἀρχῆς οὐ κατήγαγον φιλοσοφίαν, ἀλλ' ἱππῆρα.

XX. Ὡς ἔγωγε τὴν μὲν Σικεράτους προσημαίω-
 ῶ, ὅτι κλέρος αὐτὴν ἰδίδεν καὶ οὐ ψῆφος ἐξεταμένη.
 15 πρὸς δὲ τὸν Ἀρειανὸν καὶ τὸν Ρευστικὸν θαρσύνω ὡς
 διαγωνισαίμην τῆς χειροτονίας ἑταίῳ ἀρετῆς. ὅταν γὰρ
 ἴδω τοσοῦτον τὴν βασιλείῳ προφύτῃα δυνήθεισαν ὅσον
 οὐκ ἔδυνήθη τὰ ὅπλα σύμπαντα τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς,
 καὶ Σκύθαις ταυτοῖσι τοῖς μὲν δύο στρατοπέδοις οὐκ
 20 ἔξαστας προσκαθημένους τῷ τε ἱππὶ καὶ τῷ ἰσπαρίῳ,
 οὐδὲ τοῖς ἐκ Τίγρητος ὁμοῦ καὶ Ἀραβίδος συνδραμόν-
 τιν, ὑποκύντεται δὲ μόνη φιλανθρωπία βιβουλευμένους,

463, 1 βασιλεῖς] βασιλεῖς Maius. καὶ] & Iacobsius.
 2 τῇ] εἰς τὴν Iacobsius. 6 ἱκαντλεῖ] ἱκαντλεῖ Iacobsius
 collate XV. p. 194 b. πίδου] In Iovis aedibus doli duo col-
 locat Homerus *Iliad.* v, 527. quorum in altero bona in altero
 mala fata continentur, id Homero aliisque poetis vitio vertit
 Plato de *Rep.* II. non procul a fine. Iamvero et Themistius Pla-
 toni in primis addictus negavit non semel prope Iovis sui Theo-
 dosii thronum duo illa doli inveniri, utriusque tantummodo esse
 affirmavit beneficiis et felicitate plenum. Vide Oratt. XV. p.
 194. A. XIX. 228, D. Ad eam igitur sententiam et huius Ora-
 tionis locus referendus est. Mai. 7 ἔγωγε] ἔγωγε Maius.
 Aliqua exordisse suspicatur Iacobsius. λόγος μὲ ἐκ λόγου]
 VIII. 110, D. Mai. 13 Ὡς] Καὶ Iacobsius. 15 Ἀρειαν-
 ῶν] Ἀρειανῶν ed. Mediol. Ρευστικῶν] Ρευστικῶν ed. Med.
 19 Σκύθαις] Nempe Gothas quos Scytharum nomine semper de-
 notat Themistius. Mai. 20 προσκαθημένους Iacobsius. προσκα-
 θεμένους ed. Med. 21 Ἀραβίδος] Ἀραβίδος ed. Mediol.

(XXXI.) ἐπαινῶ τὸν Εὐριπίδην τὴν ἀγαθὴν βουλὴν τῶν πολλῶν χειρῶν προτιμῶντα· μακαρίζω δὲ τοὺς αὐτοκράτορας, οἷς τοιοῦτο τροπαῖον ἐπιγραφῆσεται, οὐ μὴδεῖς ἐκοινώνησε στρατιώτης. φιλοτιμούμαι δὲ πρὸς 58 τὸν Ἀντωνίνον· ἐκείνος ὕδωρ ἐπηγάγετο ἐκ τοῦ οὐρανοῦ διέφει τῆς φάλαγγος πιεζομένης, αὐτὸς δὲ ἐσθρῆτας φλόγα τοσοῦτον μέρος τῆς γῆς ἐπινεμηθεΐσαν. καὶ νετρεῖται μὲν ὑπήκουσαν καὶ Ἀνδῶν ποτε βασιλεῖ προσευξάμενοι· βάρβαροι δὲ ἐν ἀκμῇ τοῦ κρατεῖν οὐδενὶ πώποτε ἐδουλώθησαν, ἀλλὰ τῆς μὲν φάλαγγος ἡμῶν καταδρα- 10 σίνοντο, τῆς δὲ ἀρετῆς τοῦ βασιλέως ἐάλωσαν, καὶ προσάγραυσαν ἑαυτοὺς ἰδελοντάς αἰχμαλώτους καὶ τὴν τῷ σιδήρῳ τεθραυσιμότες. ὥσθ' ἀπάντων γέγονας ἕς ἀντὶ ἀντὶ Θερμῶν, ἀντὶ Κιλῶν, ἀντὶ Ὀλυριῶν, ἀντὶ Ὀπλων, ἀντὶ Ἰππων, ἀντὶ τῆς ἄλλης παρασχυῆς, ἀντὶ 15 τῶν δυσβάτων ποταμῶν.

*) 464, 1 [Ἐπαινῶ] I. 2. B. II. 37. A. XV. 191. A. XVI. 212. D. Max. [Εὐριπίδην] Locum poetas recitat ipse Themistius Orat. XVI. p. 207. D. Σοφὴν γὰρ ἐν βούλειμας πᾶς πολλὰς χάρις καὶ Mal. 3 τοιοῦτο τροπαῖον Iacobsius, τεινουτρούπως ed. Med. οὐ μὴδεῖς —] Hanc quoque sententiam petit Themistius ex Euripidis *Andromacha* v. 694. et seqq.

Ὅταν τροπαῖα πολεμίων στήσῃ στρατὸς,

Ὁδὲ τῶν ποιοῦντων τοῦργον ἡγοῦνται τότε,

Ἄλλ' ὁ στρατηγὸς τὴν δόκῃσιν ἀρνύται. Mal.

[Ὁ πιεζομένης] In Oratione etiam XV. p. 191. B. dicit id Themistius aperte de Antonino; addito insuper cognomento ΠΙ: quare et heic ΠΙω a Themistio intellectum puto; qui error est. Illud enim miraculum M. Aurelio contigisse constat. Et quidem, quod attinet ad Antoninum ΠΙω, alium Themistii errorem paulo superius (p. 30.) coarguimus. Mal. αὐτὸς δὲ] XIV. 181. B. XVIII. 219. B. Mal. 8 Ἀνδῶν — βασιλεῖ] Croesus captus a Cyro et rogo impositus ut vivus cremaretur servatus est primum quidem Cyri poenitentia, tum etiam a nubibus, quas repente contractas ingentem pluviam effuderunt in ignem, quem frustra Cyri satellites extinguere satagebant. Vide Herodotum I. 86 — 87. Mal. 18 τεθραυσιμότες] τεθραυρηκότες Iacobsius. τεθραυρηκότες legitur XXXI. p. 355 a. ὥσθ' ἀπάντων] XIV. 181. A. Mal.

12

XXII. Ἐκείνη πολλὰ ἡμῖν τὰ κομμεύματα διηλέ-
 γεται· μόνη δὲ ἀντάγει ἀήττητος ἢ σὴ βουλή καὶ
 ἢ γνώμη, μεθ' ἧς καλλίονα ἐνίκησας νίκην ἢ εἰ τοῖς
 ὅπλοις κριτῶν ἐφάνης. οὐ γὰρ ἀνέστηκας τοὺς ἀδι-
 5 κήσαντας, ἀλλ' ἐκτῆσω, οὐδ' ἐξημίωσας γῆν, ἀλλὰ
 προσάληκας τοὺς γεωργήσοντας, οὐδὲ πατερόκενους
 ὥσπερ θηρία, ἀλλὰ τὴν ἀγριότητα αὐτῶν κατακίλησας,
 ὥσπερ εἴ τις λείοντα ἢ πάρδαλιν ἐκαθίρξας ἐν δικτύοις 60
 μὴ κατασφάξῃ, ἀλλὰ φορηγμῶν ἐδίωκε. καὶ τῶν
 10 προσάειν οἱ πῦρ πνέοντες, οἱ τοῦ Ἀντίβα χαλεπώτεροι
 Ῥωμαῖοις, ἡμεῖροι καὶ χειροῦθες αὐτοῖς ὅπλοις ἐπιτρέ-
 ποντες ἑαυτοὺς, εἴτε γεωργοῖς αὐτοῖς ἐδίωκε χρῆσθαι
 βασιλεὺς ἢ στρατιώταις. καὶ τοσούτων καὶ τηλικούτων
 ἀδικημάτων ἢ σφίνσεσι αὐτοὺς οὐ δίδίκεται οὐδὲ ἀπι-
 15 στίαν ἐμποῖ τοῦ φειδοῦς τεύχεσθαι καὶ φιλανθρωπίας
 ὑπὸ τῶν τὰ ἔσχατα ἡδικομήτων, ἀλλ' ἡ βασιλείως περὶ
 τῆς ἐγγενωτέρα αὐτοῖς πρὸς ἀσφάλειαν ὣν ἑαυτοῖς
 συνιγνώκασιν.

XXIII. Οὕτω φασὶ καὶ τοὺς γίγαντας οἱ ποιηταὶ
 20 τῷ μὲν Ἄρει καὶ τῇ Ἐννοῇ καὶ τῷ κεραυνῷ τοῦ Διὸς
 καὶ τοῖς θεοῖς ἀνταίρειν μέχρι πολλοῦ καὶ ἀντέχειν,
 φανέντων δὲ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τοῦ Ἑρμοῦ, τῶν θεῶν
 καὶ καλῶν καὶ ἔρασμίων, τοῦ τόξου μὲν τῶν βελῶν μὴ
 δεηθῆναι, θείχεσθαι δὲ ὑπὸ τῆς ῥάβδου καὶ τῆς κινδύ-

465, 1 πολλὰ] πολλάκις aut πολλὰχῃ Iacobsius. διηλέγεται]
 XVI. p. 207. A — D. MAL. 4 οὐ γὰρ —] XVI. p. 211 B.
 MAL. 10 οἱ πῦρ —] VII. p. 87 A. MAL. Cod. αντίβα. MAL.
 Qui Ἀντίβου edidit. Ἀντίβα Iacobs. 11 ἐπιτρέποντες —] XVI.
 p. 210 C. MAL. 12 γεωργοῖς — στρατιώταις] Ita et Pacatus
 in Paneg. Theodosii cap. 22. Dicamne ego receptos ad servitium
 Gothos, castris tuis militem, terris sufficere cultorem? MAL.
 15 τεύχεσθαι ed. Med. 23 τῶν βελῶν] Ita Cod. nisi mavis
 emendare καὶ τῶν βελῶν. MAL. 24 θείχεσθαι] Pugna gigan-
 tum cum Numinibus aerea imagine expressa visebatur e regio-
 ne curiae Cpolitanae, teste Themistio Orat. XIII. p. 176 D.
 Iamvero de amore quem Iupiter uni e gigantibus immisit legen-
 dus Apollodorus Biblioth. I. 6. MAL.

ρας. τοιαύτως γὰρ αἱ νῆες τῆς εὐσεβείας, οὐκ ἀνέλκν,
ἀλλὰ βελτίω ποιῆσαι τὸν ἡττημένον.

- 62 XXIV. Διδρ' ἔτε, ὃ Θράκις, ὃ Μακεδόνες ἐμ-
πλήσθητε ἀπίστου θεάματος· Σκῆδας ὁμωροφίδες ἤμαρ
καὶ ὁμοσπόνδους καὶ συνεσπράζοντες τὰ καθ' αὐτῶν
ἐπινίκια. οὐκ ᾔδεσαν, ὡς δοικεν, οὐκ ἴδμεν περι-
σόντες ταῖς ἀρχαῖς ἐνσχεθῆσονται. ἀλλὰ τὰ ἄμαχα
κατὰ Ῥωμαίων τὸν Αἰμόν ἐπικλῆμβανον καὶ τὸν Ἑβρον
καὶ τὰς Θετταλικὰς δυσχωρίας, εἰς δεκάζοντες, οὐδ' οὐν
πολλῷ πόνῳ τοῖς θείοις ἐρύμασι ἐνσχεθῆσαν, εἴσω
βεία, δικαιοσύνη, πρᾶξις, φιλανθρωπία. ἔστι οὖν
ἤδη διασπέντες ἐν τῶν τοιχισμάτων· ὅρα τῶν τὰς
ἐκλήδας ἀποδοῦναι βούλῃ καὶ ἀρότῳ ἐπιμαλίσθαι
καὶ ὑρετῆρας θῆγαν ἀντὶ θύων καὶ ἐκοντίων. ἀνέ-
κται δὲ ἤδη καὶ τοῖς ὁδοποροῦσιν ἡ γῆ, καὶ πλεῖν οὐκ
ἀνάγκη τὴν θάλασσαν τοῦ βαδίζειν οὐδὲς ἀδείας. στα-

466, 4 θεάματος Iacobinus ex orat. II. p. 37 d. X. p. 135 a.
Θαύματος ed. Med. [Ἰάδης —] XVI. p. 210—211. MAL
[ἡρακλείδης] ἡρωροφίδες ed. Med. 6 ἐπινίκια] Intelligo pa-
cem, quam opera Saturnini ducis cum Gothis ipse Theodosius
anno Ch. CCCLXXXII. Ea sic memoratur in Marcellini Comi-
tis Chronico: Antonio et Syagrio Coss. Hoc anno universa gens
Gothorum, Athenarum rege suo defuncto, romano seculo imperio
dedit. Quare anno sequenti in suis quinquennialibus Theodosius
Saturninum consulem renunciavit: cuius consulatus Iacitiam
Themistius Oratione (XVI.) celebravit, quam qui leget, acce-
ratam huius pacis descriptionem non desiderabit. MAL
ἔτε] Codex habet λῆδ. Sed enim emendandum ἔτε putavi,
exemplum secutus H. Stephani et Petavi qui ad Themistii Or.
IV. p. 53 C. idem faciendum censuerunt: quo item in loco
miratus sum duos etiam codices Ambrosianos aequae esse cor-
ruptos: alter enim habet λῆδ, alter λῆδ. MAL. Ἰάδης Iacobinus
Conf. infra p. 70. 7 ἀλλὰ (τὰ ἄμαχα γὰρ κατὰ — δυσχωρίας
εἰς δεκάζοντες) οὐδ' οὐν Iacobinus. τὰ ἄμαχα —] XIV. p. 181 B.
XVI. p. 206 D. MAL. 8 Αἰμόν Maius. Codex ἐμῶν.
Ἑβρον Maius. Codex εὐβρον. 9 οὐδ' οὐν] αἰτοὶ δὲ οὐδ' οὐν Maius.
12 ἐπινίκια Maius. Codex ἡμιν. Cum proximis Maius comparat
XVI. p. 211 b. 212 b. XI. p. 150 c. 14 θῆγαν Iacobinus.
θίγαν ed. Med.

θρῶν δὲ ἐκείρονται καὶ ἰσχυροτάτοις καὶ ἰσχυροῖς, καὶ
 τῇ σέλει κατακύνοντο φασγάνῃ. μεταπέπτεται δὲ εἰς
 αἰθρίας ἐκείρης τσαυτὴ χαλάτης νεφέλη καὶ τρικυ- 64
 μία χειμῶνος εἰς γαλήνην, οὕτως ἡσυχῇ, οὕτως ἀφο-
 ρητῇ, ὥστε τὸ πρᾶγμα αἰνίγματι προσεοικέναι. ὦν γὰρ
 πολεμοῦντες εὐκ' ἐκρατήσαμεν, τούτους ὅπλα καταθέμε-
 νος παρεστησάμεθα. καὶ τότε μὲν ἡριθμεῶντο πρὸς
 ὁπόσους παραταξόμεθα, νῦν δὲ ἀριθμοῦμεν ὁπόσων
 ἐσόμεθα κύριοι. καὶ τότε μὲν ἐδυσχεραίνομεν εἰ πολλοί,
 10 νῦν δὲ ἀγαπᾶσθαι εἰ μὴ πολλοί.

XXV. Σκόπει τούτων ὅσῃ βασιλικώτερος Θεο-
 δότος τοῖς λυπήσασι προσεγγίνεται ἢ ὁ Πηλοπίδης τε
 καὶ Ἀγριείδης καὶ ὠρενείων Ἀγαμέμνων ὁ παρ' Ὀμήρῳ.
 ἐκείνος ἐπιτιμᾷ τὸν ἀδελφὸν μαλατιέμενον πρὸς τὸν
 15 ἱκέτην, καὶ πικρὰν οὕτως εὐχὴν προσεύχεται καὶ βαρ-
 βαρῶν, μηδὲνα τῶν Τρώων διαφυγεῖν, μηδ' ὅτινα
 γαστέρι μήτηρ κοῦρον δόντα φέρει, μηδὲ τούτον δια-
 φυγεῖν, ἀλλὰ καὶ τοὺς οὐκ οὐκ τεχθέντας ἀπολίσσεται πρὸ
 τοῦ γενέσθαι. ἡμεῖς δὲ πρὸς τοὺς ἱκέτας παιδοτροφοῦ-
 20 μεν αὐτοὺς τοὺς υἱοὺς καὶ νυμφοτροφεῖμεν τὰς θυγα-
 τέρας, οὐχ ὡς Σκύθας μισοῦντες, ἀλλ' ὡς ἀνθρώπους
 φριδαῦς ἀξιοῦντες. ἔχει γὰρ οὕτως· ὅστις μὲν ἄχρη-
 παντὸς ἐπὶ τέκταιν ἀνταδισκίνοις τοῖς βαρβάροις, οὗτος
 25 Ῥωμαίων μάγον ἑαυτὸν βασιλεῖα ποιῶν, ὅστις δὲ κρατὶ
 μὲν, φρίσσεται δὲ, οἶδεν ἑαυτὸν βασιλεῖα πάντων ἀνθρώ- 66
 πων, καὶ τούτον ἂν τις ἐν δίκῃ προσείποι τὸν φιλόγ-
 θρονον ἀληθῶς, τῶν δὲ ἄλλων Κύρον μὲν φιλοπύρρην
 καλοῖ, ἀλλ' οὐ φιλάνθρωπον, Ἀλέξανδρον δὲ φιλομακ-
 δόνα, ἀλλ' οὐ φιλάνθρωπον, Ἀγησίλαον δὲ φιλέλληνα.

467, 2 μεταπέπτεται] VHL. p. 111 A. Mai. 7 Ita. cod.
 φασγάνῃ. Mai. Idem comparat X. p. 130 c. 12 προσή-
 ουνται] προσήνουν. ed. Mediol. 14 ἐκείνῃ] Illud. ζ, 64. et
 seqq. Mai. 17 τούτων] τοσούτων ed. Med. Corroxit Iacob-
 sius ex stat. X. p. 132 a. 19 ἀχρη τὰς] ἀχρη τὰς
 Iacobsius. 20 νυμφοτροφεῖμεν] νυμφοσταλεῖμεν Iacobsius. Ad
 Anthol. Palat. vol. III. p. 497. 26 καὶ τούτων.—] X. p.
 132 B—C, Mai.

τὸν δὲ Σεβαστὸν φιλορωμαίων, ἄλλον δὲ ἄλλον γένους ἢ ἔθνους ἱραστήν οὐ καὶ βασιλεὺς ἐνομιόσθη. φιλόθραυπος δὲ ἀπλῶς καὶ βασιλεὺς ἀπλῶς ὁ τοῦτο ζητῶν μόνον· εἰ ἄνθρωπος ὁ χεῖρων ἐπιχειρῶν, καὶ μὴ εἰ Σκύθης ἢ Μασσαγέτης ἢ τὰ καὶ τὰ προηδίκασε. τοῦτο γὰρ εἰ καὶ δίκαιον, ἀλλ' οὐ θεῖον καὶ ἀπέλασθαι τῇ μεγάλῃ ὑμῶν ὀνόματι τῆς θειότητος, ἀλλὰ τῶν ἐρχομένων χαμαὶ, οἷς καὶ ἐχθρόν τινα εἶναι καὶ δυσμετὴ οὐκ ἐπιφθογον, καὶ τὸ βλάπτει καὶ τὸ ἀντιβλάπτεται καὶ τὸ παθεῖν τι καὶ τὸ ἀντιπαθεῖνσαι φέρεται συγγνωμὴν διὰ τὴν ἰσορροπίαν τῆς τύχης καὶ τῆς δυνάμεως.

XXVI. Βασιλεὶ δὲ ᾧ τηλικαύτῃ πρὸς τοὺς ἔλλους ἀνθρώπους ἡ ὑπεροχὴ, ὥστε μὴ δοκεῖν ἀπάδουσαν ἔχειν τὴν κλῆσιν τῆς θειότητος, οὔτε ἐχθρὸν ἀνθρώπων εἶναι θέμις οὔτε δυσμετὴ, οὐ μᾶλλον γὰρ ἢ 68 ποιμένι προβάτων, ἢ ἱππῶν ἱπποκόμῳ, ἢ βουκόλῳ βούῳ. πολλῷ γὰρ εἶναι συγγενεστέραν τοῖς ἀρχομένοις ταύτην ἀπέφηνε τὴν ἀρχὴν Σωκράτης ὁ Σωφρονίστικος. ὁ δὲ αὐτὸς οὗτος Σωκράτης ἀπεδέχετο καὶ πρὸς τὸν θρυλούμενον λόγον ὑπὲρ ἀνδρὸς δικαίου καὶ δὴ καὶ 70 δικαιοσύνης, ὅτι μὲν διὰ τοὺς φίλους εὖ ποιεῖν, τοὺς δὲ ἐχθροὺς βλάπτειν, τὸ μὲν ἡμῶν φυλάττειν τοῦ λόγου, τὸ δὲ ἡμῶν διορθοῦμενος. τὸ μὲν γὰρ φίλους εὖ ποιεῖν συνηνομολόγει, τοὺς δὲ ἐχθροὺς οὐ βλάπτειν, ἀλλὰ φίλους ποιεῖν, τοῦτο δὲ ἐπαυτέρου.

468, 2 φιλόθραυπος] I. p. 6 B. MAL. 4 μὴ εἰ Mainz. Codex εἰ μὴ. 5 Μασσαγέτης] Μασαγέτης ed. Med. τοῦτο γὰρ —] I. p. 8 A—B. MAL. 6 ἀλλ' οὐ] Abest a Codice ed. MAL. 7 ὑμῶν Iacobsius. ἡμῶν ed. Med. ἐρχομένων χαμαὶ] Ex Homero *Iliad.* ε, 442. MAL. 8 τιν] uinos Iacobsius. 9 ἐχθρὸν Iacobsius. ἀπὸ πάγου ed. Med. 13 ἀπέλασσαι Iacobsius. ἀπαύγουσαν ed. Med. 14 οὐκ ἐχθρὸν —] I. p. 9 D. MAL. 17 πολλῷ γὰρ —] I. p. 10 C. MAL. 19 καὶ πρὸς] „Fort. οὐκ ἀπλῶς. Conf. Heindorf. ad Plat. *Gorg.* p. 73. Wytttenbach. ad Iulian. *Orat.* I. p. 169. ed. Lipsae. Iacobsius. 20 ἀφελόμενον ed. Med. 21 οὐκ ἐχθρὸν —] VII. p. 95 A. MAL. 25 τίθετε δὲ] τοῦτο δὲ Iacobsius. ἐπαυτέρου] Vide ais Platonem de *Rep.* I. ubi indicitur

XXVII. Εἰ μὲν οὖν τινα τῶν τοὺς τριβώνας
 ἡμεμαμένων τούτων κατέχορον ἴσμεν, καὶ τοῦτον ἐπαι-
 νεσάμεθα καὶ ἐπαινώμεν, ὥς αὐτῷ γε οὐκ ἐξηγένετο
 Σωκράτης ἀποκρίσθαι τῆς αὐτοῦ γνώμης, οὐδὲ ἐδυνήθη
 5 τὸν Μέλητον ἢ τὸν Ἄνυτον ἢ τὸν Ἀνκωνα προσαγαγέ-
 σθαι. βασιλεῖα μέντοι γὰρ ἴσμεν καὶ ὁρώμεν ὁσημέρας
 τοὺς μὲν φίλους εὖ ποιοῦντα καὶ ὅσαι ὥραι, τοὺς δὲ
 ἐχθρούς ὁλόκληρα γένη καὶ ἔθνη μετασκευάσαντα εἰς
 εἴησαν ἐκ δυσμενείας. ὃ οὖν καὶ Σωκράτης ἐπαινεῖ 70
 10 καὶ Πλάτων θαυμάζει, παρὰ τούτου τοῦ βασιλέως ἐγὼ
 κληθεὶς ἐπὶ τὰ κοινὰ μερίτης καὶ προστατήσεως θατέ-
 ρου τῶν τῆς γῆς ὀφθαλμῶν οὐκ ἐγενόμην, ὥ τῶν,
 χθαμαλωτέρους οὐδὲ ἀποβέβληκα φιλοσοφίαν, ἀλλὰ προσ-
 εἴληκα ἐργασίαν.

15 XXVIII. Ἀκούεις δὲ καὶ Ἡρακλῆα τὸν τοῦ Διὸς
 ὅτι μὴ τῷ γινώσκαι ἀκριβῶς τοὺς περαντικὸν λόγους
 καὶ τοὺς ἀπεράντους τοσοῦτος ἦν, ἀλλ' ὅτι ἐκώλυε
 παρανομίαν, ὅτι μὴ συνεχώρησε τοῖς θηριώδεσι τῶν
 ἀνθρώπων χρῆσθαι τῇ φύσει. καὶ γὰρ τοῖνυν τὸν Ἰόλειον

Socrates in hanc sententiam acutissime disputans. Rei meminit
 et Iaventalis Sat. XIII. 183. et seqq.

Quantulacumque adeo est occasio, sufficit iras.

Chrysippus non dicit idem nec mile Thaletis

Ingenium, dulcique Senex vicinus Hymetto,

Qui partem acceptae saeva inter vincula cicutae

Accusatori nollet dare.

Porro et ipsum Themistium inimicissimos suos beneficiis fuisse
 ait Iulianus Epist. 60. Mat.

409, 4 Σωκράτης] XX. p. 239 C. XXIII. p. 285 C. 296 B—
 C. XXVI. p. 326 C. Mat. 5 Μέλητα —] Hi fuerunt tres So-

cratis accusatores. Porro non Μέλητα sed Μέλιτωρ scribunt alibi
 Themistius, ipse, Laertius in Soeratis vita, Plato et Xenopho-
 in eiusdem in Soeratis Apologiis. Mat. Μέλητα ed. Med.

11 Φαίερον] Nempe Urbis Cpolitanae, quae altera Roma fuit.
 Mat. 15 Ἀκούεις. —] XX. p. 239 D. 240 A. Mat.

16 λόγους —] II. p. 33 A. Mat. 17 ἀλλ' ὅτι ἐκώλυε. —]

In eandem plane sententiam loquitur de Hercule Dionysius Ha-
 licarnassensis Antiq. rom. Lib. I. cap. 41. Mat. 19 Ἰόλειον]
 Iolaus fuit Herculis laborum socius. Mat.

ἐμμησάμην, καὶ γέγονα χρόνον τιτὰ ἰπουργός τῃ Καλλιπικῇ καὶ τῆς κοινῆς ἐστίας ἐπαμελήθην. οὐ περιμύρασμαι, οὐδὲ Πάτριον προσηύκει τούτῳ ἔχειν ἢ ἡ τοῖς ἀβακίοις ἐγκατεργάσασθαι. ἀλλὰ Ἠλάτων μὲν οὐκ ἔφη τρεῖς διαπλῆων ὑπὲρ Διώνος τὸν Ἰόνιον, οὐδὲ Ἀριστοτέλης ὑπὲρ Σταγείρων παρθοντικῶς, οὐδὲ Καρνεάδης, οὐδὲ Κριτόλαος πρεσβύοντες ὑπὲρ τῆς Ἀττικῆς;

72 XXIX. Ἐγὼ δὲ, ὡς δοικε, χαμαὶ πάλιν ἐπαυδάμην ἀπὸ τοῦ διαύλου τῆς ἐσπερίας καὶ τῆς ἐξῆς ὅν διέδρομον ἤδη τὴν ἀγαθὴν δόξαν τῆς πόλεως συμπερφέρων. οὐδὲ τὴν ἐναγχος ἀποδημίαν ἐγὼ τὴν εἰς τὴν αἰοίδιμον Ῥώμην ἐξελοίμην ἂν τῶν πρεσβυῶν ἀρεδμῶν. ἐπρέσβευον καὶ τηλικαῦτα πρὸς τοὺς ὑμετέρους πατέρας, ὁμόνοϊαν ταῖς πόλεσι πρυτανεύων, καὶ ἐντίμους αὐτοῖς

470, 1 Καλλιπικῇ] Hercules dictus est etiam Callipicus, teste Suida. MAI. 2 οὐ] καὶ οὐ Iacobsius. 3 οὐδὲ Πάτριον —] „Sensus hoc fere postulare videtur, οὐδὲ Πάτριον προσήκει διὰ τοῦτο ἔχειν, ἢ εἰ τοῖς ἀβακίοις ἐγκατεργάσασθαι δέη” Iacobsius. 4 Ἠλάτων] VIII. p. 105 A. XIII. p. 175 C. XVII. p. 215 C. MAI. 5 διαπλῆων] Semel quidem ad Dionysium Seniores navigavit Plato, bis ad Iuniores. Vide Laertium III. 18. 20. 23. MAI. 6 Σταγείρων] Stagironum instaurationem petit a Philippo rege Aristoteles: qua impetrata leges etiam oppido scripsit. Vide Laertium V. 4. MAI. 7 πρεσβύοντες] Celebris haec legatio venit Romam anno U. C. 599. Missi autem sunt ab Atheniensibus tres Huius aetatis nobilissimi philosophi Carneades Academicus, Critolaus Peripateticus, Diogenes Stoicus ut ab senata romano multae, quae populo Atheniensi propter Oropi vastationem inflicta fuerat, remissionem impetrarent. V. Cic. de Orat. II. 37. Lucull. 45. tam Gell. VII. 14. Macrob. Saturn. I. 5. MAI. 8 Ἐγὼ δὲ —] XVII. p. 214 B. XXIII. p. 298 A. XXXI. p. 352 D. MAI. 9 τούτῳ] τούτῳ ed. Med. 11 ἀποδημίαν] Innuitur hie iter Romam susceptum a Themistio paulo ante hanc dictam Orationem. A quo itinere Cpelim redux Orator, creatus est praefectus Urbis, principatum quoque senatus simul gerens. Illud Themistii iter notavit etiam Harpocritus ad Orat. XXXI. MAI. 12 οὐδὲ πρεσβυῶν] Decem legationibus se functum ait Themistius in Oratione XVII. p. 214 B. quam recitavit cum praefectus urbis creatus est. MAI.

ὑμᾶς καὶ αὐδαίους ποῶν. ὃ γὰρ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκείνοι
 πρὸς τοὺς αὐτοκράτορας ἐψηφίζοντο, κοινῇ τῆς πόλεως
 αὕτῃ σεμνότης. καὶ εἰ μὴ φορτικὸς ὑμῖν ἐμελλον εἶ-
 σθαι τῷ βαρυντάτῳ τῶν ἀκονισμάτων, τοὺς ἑαυτοῦ
 5 καταλέγων ἰσχυροὺς, ἀνέγνων ἅν ὑμῖν τῆς βουλῆς ἐκεί-
 νης τὰς ἐκβολὰς, δι' ὧν καὶ τοῦτο ἀπένασθε ἂν
 μαθόντες ὁπόσῳ τῷ περιόντι νικῶσι Ῥωμαῖοι τῷ σεμνύ-
 ρει καὶ τιμᾷ ἀρετῇ.

XXX. Μὴ οὖν ἀπὸ τοῦ ἔχοντος ῥήματος, μηδὲ
 10 ὡς Πλάτων ἐν Πολιτείᾳ τοὺς ἀπὸ τῆς θείας θεωρίας
 καταβαίνοντας εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ὑποκορίζεται τούτῳ
 τῷ ῥήματι, οἷον καὶ μικρὸν πολιτεύεσθαι, ἀλλ' ἐννοεῖ
 τὸ ἄνω καὶ κάτω ὡς οὐχ ἀπλοῦν. ἀλλ' Ἐπικούρου μὲν 74
 μικροῦς, καὶ ὅστις ζηλωτὴς Ἐπικούρου, σαρκῶς ἡδονῇ
 15 τελευτακῶς, Πλάτων δὲ ἄνω αἰεὶ, καὶ ὅστις ἔσται
 Πλάτωνι, τὴν πρὸς θεὸν ὁμοίωσιν μεταδιώκων. ἡμεῖς
 δὲ ἐν μεταχειρί, ἀγαπῶντες, εἰ ποτὲ μὲν ἄνω ἔημεν,
 ποτὲ δὲ κάτω, καὶ τὸ κάτω δὲ ἡμῶν οὐ παντάπῃς κάτω
 ἵσται, ἀλλ' ἄνωθεν ἐξήπται καὶ ἀναγινύσκεται.

471, 3 καὶ εἰ μὴ —] XIII. p. 169 D. MAL. 6 ἐκβολὰς] Landum, quibus a Romanis cumulatus est, meminit Themistius etiam in Oratione XXXI. p. 354 C. MAL. 9 Μὴ οὖν —] XV. p. 189 C. MAL. 11 ὑποκορίζεται] Vide Platonem de Rep. VII. (edit. Ficini p. 694. et seqq.) ubi saepe de divina theoria et humanis negotiis et philosophorum descensu. MAL. 13 τὸ Iacobsius. τε ed. Med. Ἐπικούρος] XX. p. 236 A. MAL. 15 τελευτακῶς] Hoc quoque dicitur in Palladam, quem vitae solutioris fuisse, satis indicant plura eiusdem turpicula epigrammata in Anthologia. MAL. 16 ἡμᾶς —] XX. p. 234 A. 240 C. MAL. 18 καὶ τὸ κάτω —] II. p. 32 D. XXXII. p. 363 D. MAL. 19 ἀναγινύσκεται] Ut hunc locum probe intelligamus, respiciendum est ad alium Themistii locum Or. II. p. 32 D. ubi is ait, catena illa, quae apud Homerum (*Iliad.* φ, 19.) a terra ad caeli usque fastigium extenditur, significari philosophiam, quae similitudo quaedam cum Deo sit. Praeterea hic locus est adscribendi epigrammatis Palladae poetae in Themistium, quod praecipuam occasionem huic Orationi componendae dedisse videtur:

"Αντιγος ἀργυρῆς περιμέμενος ἐκ πόθου ἤλθε·

"Αντιγος ἀργυρῆς, αἰσχος ἀκρινέμενος.

"Ηὐθα ποτὶ κρείσσων· ἀδθις δ' ἔγερου πολὺ χάλιν·

Διὺρ' ἀνάβηθι πάτω, ὅν γὰρ ἄνω κατέβης.

Iamvero ex huius ineditae Orationis clausula, tum etiam ex capp. I. IX. X. XII. XIX. XXVII. patet omnino Themistium Palladae versiculis respondere: quod ideo noto, quia hoc epigramma Themistio potius ipsi quam Palladae tribuerunt Muretus ad Epist. Senecae 68, Bandinius codd. graec. T. 2. p. 575. (qui et eo loco legit in primo versu *ἐπεμείμενος*, et p. 366. legit in tertio versu *κέρω* pro *κοτῇ*) Brunckius in sua Anthologia T. II. p. 404. III. 219. quibus tamen non adsentitur Iacobaeus in sua repetita Anthologia T. X. p. 192. Certe praeter argumentum quod ex hac nova Themistii Oratione eruitur, Anthologia etiam Planudea, consonantibus duobus eiusdem codd. Ambrosianis, illud epigramma Palladae adscribunt. Porro contrarius error fluxit a falsa inscriptione seu scholio quo tetrastichon ipsi Oratori tribuitur, adstipulantibus etiam Themistii codicibus Ambrosiano G. 69. part. sup. et Mediceo apud Bandinium Tom. 3. p. 409. De qua inscriptione recole dicta a nobis superius p. 44. Quum igitur Palladae hoc epigramma nos certo vindicaverimus, aetas quoque ipsius poetae, de qua Vossius (*Op. de Poetis graecis*) plane ambigebat, iam liquido constat, quoniam is anno Ch. CCCLXXXIV. in Themistium scribebat. Hactenus autem incerte admodum Brunckius eam ex iambis in Hypatiam (T. II. p. 430. III. 223.) sibi collegisse visus erat. Illi quippe iambi anonymi sunt in Planudea, nec non in utroque saepe a nobis laudatq. eiusdem Anthologiae codice Ambrosiano. Mai.

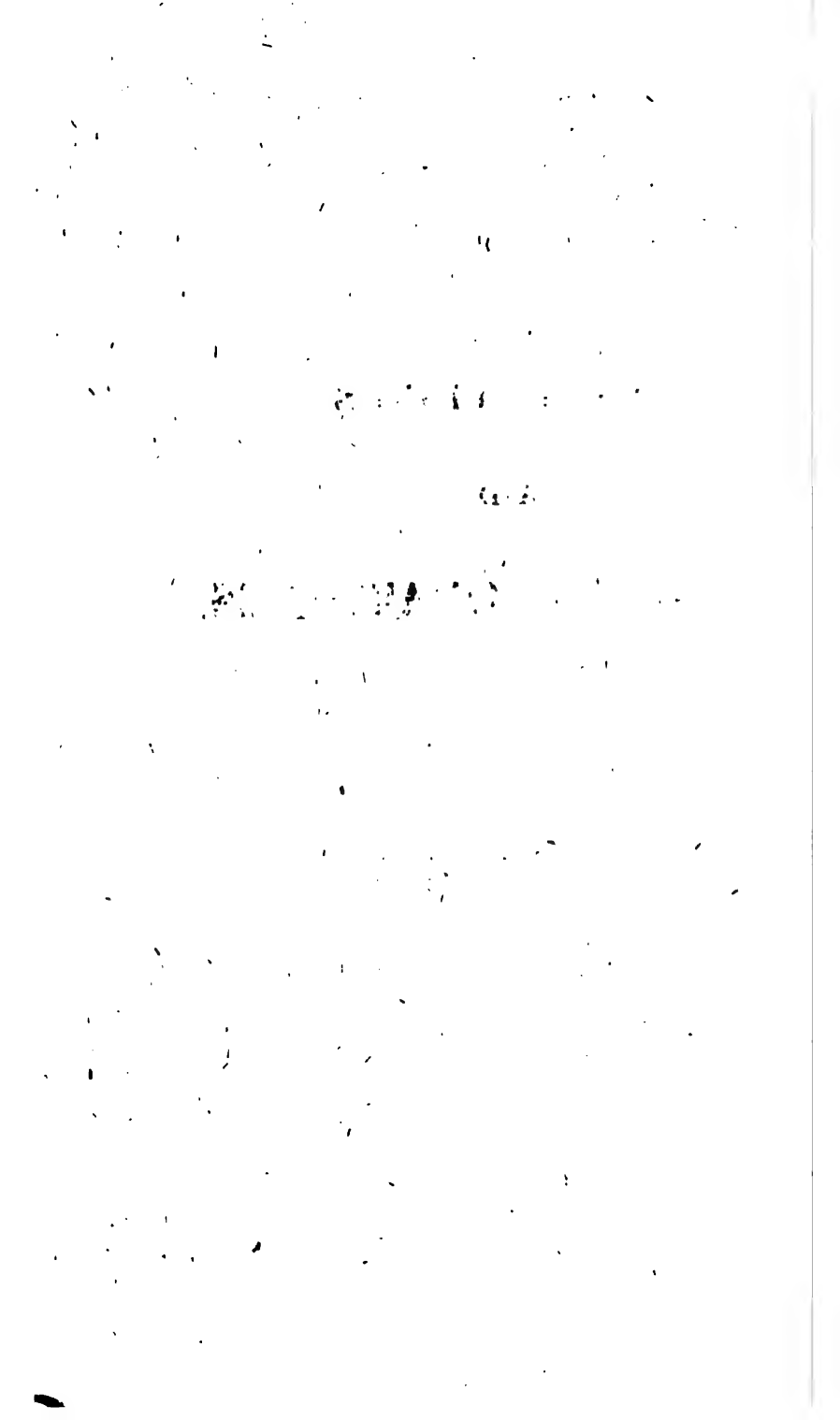
ANNOTATIONES

A D

THEMISTI ORATIONES.

HARDUINI PRAEFATIO.

LECTOR.

Quid in hac Themistianarum Orationum editione ab eruditissimis primum, et sempiterna litteratorum hominum memoria dignissimis viris, DIONYSIO PETAVIO, et GABRIELE COSSARTIO: quid deinde a nobis sit praestitum, quave id occasione susceptum: paucis te commoneo, Candide Lector, operae pretium esse duximus.

Ac primo quidem, ad eas orationes quas annis abhinc LX. Petavius edendas curaverat, fecit eiusdem diligentia, ut conquisitis undique probatissimis Codicibus MSS. Graecis, Orationum tredecim facta nunc sit accessio. Ex his, paulo ante obitum, undecim fere ipse: eam deinde quae ordine septima decima est, et extremam decimae tertiae partem, Cossartius: nos postremam modo in Latinum sermonem translatus: ac ceterarum interpretationem locis quamplurimis, petita prius ab viris illis eruditis, et qui nobis sunt perquam honorati, pace ac venia, reconducere conati sumus.

Quod ad earundem orationum seriem et ordinem attinet, separatas primum a ceteris Panegyricas, et praefate iam excusas invenimus: easdemque ita dispositas, ut ab Auctore scripta unaquaeque et pronunciata est. Quem quidem illarum ordinem, ut ex veris Chronologiae regulis probaremus cum temporum ipsorum ratione congruere, plurimum sane laborandum nobis fuit. Quanta porro felicitate id effectum sit, facient iudicium illi qui ea legent quae in Notis disputavimus, quique id facere quam optime et sincerissime possunt. Quanta vero rei historicae utilitate, cui mira lux ab Oratore nostro accedit, in rebus praesertim explicandis, quibus aequalium Scriptorum brevis obscuritasque tenebras ingentes offunderat, nullo negotio, quisquis hoc genus doctrinae delibabit, intelliget. In ceteris quae Sophisticae modo et Declamatoriae sunt, ut rara admodum occurrunt temporum vestigia quae sequi coniectura possit, eas primo loco deprehendimus fuisse positas, quae iam antea editae fuerant: quae

vero ex MSS. libris deinceps sunt erutae, quo ordine re-
pertae sunt, eo demum esse collocatas.

Verum ut ne quidquam sit quod facere molestiam pos-
sit eruditis, qui Themistianas primae editionis orationes lau-
datas a multis auctoribus reperient alio longe ordine quam
que sunt nunc dispositae, ubi Augustales seiunctae a ceteris
unum quasi corpus efficiant; triplicem appositionum indicem
subiunximus. Primum, Petavianarum, sic enim placet ap-
pellare eas quae in editione Parisiensi M. DC. XVIII. pro-
dierunt: quamquam vere omnes Petavii sunt, qui eas com-
paravit, et in Collegium nostrum advexit. Hoc in indice,
quem illae ordinem numerumque olim habuerint; quem simul
in hac altera editione illae eadem obtineant, apparebit.
Alter erit omnium simul Themistianarum, eo quo nunc sunt
ordine et situ. Tertius denique, Panegyricarum sive Augu-
staliū Chronologicus, subiiciet statim oculis, quo quaeque
anno, quibus Augustis, quibusve Consulibus, dicta sit.

De Notis pariter et Observationibus quae sunt ad cal-
cem operis appositae, componendum esse te decrevimus. Ac
Petavianas primum suo quasque loco reposuimus, et intactas
illas quidem, si paucas exceperis, quae nihil aliud praeter
coniecturas continerent Variarum Lectionum, quas deinde
animadvertimus ex Codd. MSS. in ipso contextu, ab eodem
Petavio fuisse iam emendatas. Annotationes deinde etiam
nostras inseruimus, quibus tum orationes illas tredecim, in
quas nihil exstabat ab eo observatum, tum ceteras propemodum
omnes paulo planius illustrare necesse fuit. Nostras
vero a Petavianis, ut ab auro stipulam, ita accernendas
duximus, ut quamvis discrimen satis proditura sit ipsa per
se ingeniorum stilique diversitas, praefixo tamen singulis
Notis Petavii nostroque nomine, quem quaeque animadvertio
habeat auctorem diiudicare promptum sit.

Iam, si hoc tibi mirum videbitur, quod huic tanquam
Apelleae tabulae admovere manum, et lineam extremam du-
cere ausi sumus, quid nos ad illud audendum aggrediendum-
que impulerit, accipe. Dolebat vir omni doctrinarum genere
excultissimus, et idem ipsas promovendi cupidissimus, P.
IOANNES GARNERIVS e Societate nostra, immaturo nobis ac
bonis omnibus fere ante triennium fato ademptus, et gra-
vissime ferebat, inter plurimos alios Códices MSS. Regii
Collegii nostri Parisiensis, iacere typis semiexcusum et prope
iam affectum Themistiom: cuius ea sors esse videretur, ut
nomen ingeniumque summorum virorum, qui suam ei curam
impendere coeperant, noceret ipsi, efficeretque, ut cum nemo
inveniretur, qui ad ea quae ipsi inchoassent, attexere sua

ceu vesti purpureae pannum auderet, vix posset is nisi aliqua sui parte incomptus prodire in publicum. Hortari ille me itaque, et vehementer rogare, (quod ipsum, quae viri apud me auctoritas erat, vice imperii fuit,) ut manum operi extremam, nec cunctanter admeverem: sed, exemplo ille me suo haud paulo acrius quam hortatu impulit, ut studiosis litterarum hominibus aliqua mea opera prodesse iam tum conarer. Ita enim aliorum utilitati devoverat ipse se, ut praeter consuetum Theologicarum scholarum laborem, in quibus annum fere tum tricesimum summa cum laude, maiore etiam audientiam commodo ac fructu agebat, praeter plurimos quos scripsit libros, et publici iuris fecit, aliquibus quos adhuc prae se parabat, singulari omnes editione referret: in ornanda atque amplificanda Bibliotheca Parisensi sic locabat operam, ut ipse quidem unus decessorum suorum omnium, Sismondi, Petavii, et Comartii, diligentiam, sedulitatem, industriamque vicerit, debeatque iam nunc haec ipsi, ut tum librorum copia, tum delectu, elegantia, ac perquam accurata in suas classes descriptione, cum celeberrimis totius Europae Bibliothecis conferri merito possit. Haec itaque siue hortanti, siue iubenti, siue exemplo suo acrius excitanti, parare me multis nominibus decuit: neque vero obsecutum fuisse me piget, si prodesse tibi noster hic labor, Lector optime, quoque modo potest. Haec tu igitur, quod Themistium legas, huic se Themistius quod lucem aspiciat, debet. Nostrae interim opellae, quantalacumque ex deum videbitur, fave, et vale.

THEMISTII VITA.

Scriptit Dion. Petavius.

Themistius Philosophus, cognomento Εὐγενής, hoc est Elegans, in Paphlagonia patrem habuit Eugenium Philosophi professorem, eundemque (si qua filio de parente fides est) sapientissimum. Utriusque, hoc est Patrie ac Patrie, dentis ipse laeplet est Orations II. et XX. quarum hae Eptaphium Patrie est: in illa cum opes suas, si cum Imperatoris conferantur, nullas esse diceret, adiecit, vix guttulae iustae esse non modo quas possideret ipse, sed quas parvus uterque, sine etnace annina Paphlagonae in bonis habuerit. Is cum prima aetate sub parentis disciplina plurimum profecisset, atque in Ponto Asiae, ut de se ipse. cont. XXVII. testatur, praedictis artibus esset institutus: libros aliquot edidit, commentarios scilicet in Aristotelem. Qui cum latius emanassent, et in primis cuiusdam Philosophi, qui tum Sicyonia in Graecia docebat, manus pervenissent, sic eos admiratus ille est, ut urbe quamprimum ac Philosophiae scholam detollens, recta cum suis Constantinopolim ad Themistium adiret. Sed cum haerent adhuc, nec factum probarent discipuli, ille oraculo consulto idem, quod olim de Socrate redditum fuerat, responsum retulit. Haec Themistius ipse oratione XXIII. de seipso contra invidios obtrectatoresque praedicat. Qui cum praecipua sapientiae laude floreret, certatimque sibi cum urbes ac provinciae adsciscerent, diu multumque peregrinatus est. Nam et Antiochiae, et Nicomediae, et in Galatiâ, et Constantinopoli, et Romae insuper Philosophiam professus est. Romae quidem tanto hominum applausu, tamque erga eum infamato studio, ut, cum honestissimis conditionibus propositis eum apud se retinere frustra essent conati, Imperatorem ipsum interpellandum putaverint. Sed cum nihil ne sic quidem promoverent, reversus Constantinopolim ubi viginti iam annos antea manserat, ad usitatum se docendi munus contulit. Hanc enim urbem fortunarum suarum domicilium elegit: ibique et uxorem duxit et filios procreavit, ut ex Imp. epistola constat. Neque vero in scholis modo, ac Philosophica illa professione auctoritate princeps fuit, sed Imperatoribus quoque camprimis

gratiam fuisse traditam. A quibus in Senatus hunc ordinem
 cooptatus, secum legationibus deinde factus, Praefecturam
 etiam Urbis administravit. Quam quidem et honorem cum ab
 Iuliano Imperatore collatum, ante ab Valente et Valentianus
 cum essent, ego ab Theodosio ipsumque ex Themistio verbi
 ut in noctis illi orationem XVIII. indicavi, suspicor fuisse con-
 secutus. Qui quantum Themistio fecerit, tam cunctis bene-
 volentiae quam humanitatis officio testatur est, cum eo perso-
 alium, quod in ecclesiis praefecturus idem Ariadum alium
 commendavit, ut ex oratione XVIII. hysce. Nec Theodosius
 tantum miles curae, sed et illis plurisque Imperatoribus fuisse
 videtur. Quorum quidem hinc in orationibus extat numerus,
 fuisse, imprimis Constantius, a quo etiam epistola quiddam
 ad Senatum Constantinopolitanum inscripta est praesentis esse
 drates, utque et in amplissimum ordinem cooptatus, et Prae-
 toris insignibus utitur est. Extat Constantii epistola ad
 senatum Graeco prodita. Sed et lib. VI. Cod. Th. Tit. IV.
 eiusdem Imperatoris rescriptum de Themistio legitur. Ad
 hoc cum in eius laudem subitam a se orationem ad eum mi-
 nistrat, istam ab eo verba donatus est. Auctor item Theodo-
 sion IV. Deinde Valens Themistium non infirmo observan-
 tibus colat. Cuius obsequium in Oratorem rabbin aliquo-
 rum oratione iustitiaeque sua composuit. Postremo de
 praesentis omnibus Theodosius. Nam de fuisse uti velis
 omnes consentiant, sacrum ab eo Praefectura Urbis: tandem
 quia leviter atque carptim de eo in orationibus meminit, con-
 sultis deinde praetermittit. Ex his colligas quantus, quasque
 vi Themistius noster exstitit, qui sanctis Principibus, et
 qui Imperatoribus usque eo acceptus esse potuit. Quod
 num porro fuisse Themistium, vel Haereticos siccitatis Prin-
 cipem, nonnullis placuisse vides: cuius epistolae patrum
 et auctor est Nicephorus lib. XVIII. cap. L. his verbis,
*Ioannes iste Philoponus ita ut diximus Trithemianus Nove-
 sis praefectus fuit, perinde atque olim Themistius Philo-
 sophus sub Valente primum Agnoetorum sectae praesit.*
 Nicephori hallucitationem abavarietate secutus est Franciscus
 Patritius Discuss. Peripat. tome I. lib. X. alique nonnulli, qui
 idem de Themistio nostro scriptis prodiderant. Sed haec
 tam falsa sunt, quam certum est duos eundem nomine ex-
 stitisse Themistios. Quorum qui Agnoetorum sectam condi-
 dit, Alexandrinus Ecclesiae Diaconus fuit, vixitque impe-
 rante Iustino circa A. 1519. centum fere ac quadraginta
 annis quam Valens decesserat: de quo Baronius ad eundem
 illam Christi annum. Ac de eodem Themistio Alexandrino
 meminit Photius Cod. CVIII. contra quem scripisse refert

A. MAI PRAEFATIO

AD ORATIONEM DE PRAEFECTURA.

L. Cupienti mihi veteris eloquentiae laudem apud Italos iuvenes excitare, ea mens iamdiu incidit, ut in Ambrosianae bibliothecae codicibus nondum cognita eius facultatis exemplaria pervestigarem. Itaque et nuper quum diligenter inquirerem, num Symmacho, quem Latinorum novissimum edidi, par aliquid ex uberrimis Graecorum divitiis adiici posset, protinus oratorem, genere quidem elocutionis dissimilem, sed aetate plane aequalem, Themistium offendi. De cuius disertis Viri orationibus hactenus praeclare meriti sunt Trincavellus, Henricus Stephanus, Remus, Petavius et Harduinus, a quibus earum editio vel primum curata vel deinceps aucta et exornata est. Sane postremus editor Harduinus insigni suo opere tres supra triginta Themistii orationes comprehendit. Sed enim maximus ille Photius plures adhuc se legisse testatur (1). *Ἀνεγνώσθησαν Θεμιστίου λόγοι πολιτικοὶ λς. ὧν εἰσὶ καὶ οἱ πρὸς Κωνσταντίον τὸν βασιλέα καὶ εἰς Οὐάλεντα καὶ Οὐάλεντινιανὸν τὸν νέον, ἀλλὰ καὶ εἰς Θεοδόσιον τοῦ βασιλέως, ἐπαίνους αὐτῶν καὶ ἐγκώμια περιέχοντες.* Igitur tres omnino Themistii orationes luce nondum donatae videntur. Atque ex his una mihi in Ambrosiano codice, non admodum quidem antiquo sed tamen optimo, nuper notata est: eaque nunc primum Mediolanensibus typis imprimitur. Qua in re illud est admirabile, quod paulo ante cum Symmachum edebam, dolendum mihi fuit ob amissum Theodosii panegyricum, quem latinus Orator splendidissimo stilo conscripserat (2). Nunc autem unica, quae se mihi obtulit, Themistii Oratio laudes Theodosii magnam partem persequitur: adeoque fortuna, quae in Symmacho edendo moleste me vulnere affecerat, iam quodammodo facti poenitens, idem mihi argumentum a graeco Oratore adornatum revelavit.

(1) Biblioth. Cod. LXXIV. p. 164.

(2) Symmach. Epist. lib. II. 13. Edit. Parei anni 1617. Vide etiam ad Symmachi Orationes praefationem meam p. V.

II. Porro ne dubitem hanc Orationem prorsus esse Themistii, pluribus utor argumentis. Nam 1. haec Oratio recensetur in Themistianis ab Auctore graeci indiculi, qui codici Ambrosiano praepositur: tum in ipso volumine codicis cum reliquis Themistianis intermedia exhibetur.

2. In Ambrosiano eodem codice insunt cunctae prorsus eae tredecim orationes, quae ante Harduiniamam editionem nondum erant vulgatae. Hinc fides augetur, etiam hanc, quae in codice distinguitur nota xy. nempe XXXIII, pertinere ad ineditas Themistianas, quoniam in codice tam praestanti pleneque continetur.

3. Quum Photius, ut diximus, Themistii orationes XXXVI. legerit, sequitur ut haec ceteris XXXIII. hactenus extantibus addenda esse videatur. Quumque idem Photius in his XXXVI. orationibus laudationes quoque in Theodosium observaverit, haec quidem ex illis est.

4. Siquis huius Orationis colorem, elocutionem, peculiare dicendi modos, totum denique scriptionis genus cum iamdiu editis Themistii lucubrationibus conferet, quin haec puta sit Themistiana non dubitabit.

5. Philosophiam singulari constantique studio Themistius professus est, Platonis praesertim et Aristotelis. Quare et philosophi agnomen ei passim tribuitur in Veterum scriptis et in ipsis Themistii codicibus. Atqui haec Oratio philosophiae historiam et dogmata et laudes complures persequitur. Praeterea tam multa de Themistii vita, studiis, rebus ac magistratibus gestis complectitur; tot locos aut Themistianos ipsissimos aut παραλλήλους habet, ut omnem hac super re scrupulum vel morosissimis Criticis eripi necesse sit.

6. Hac Oratione occurrit Orator insectationi quorundam, a quibus ob susceptam Praefecturae dignitatem maledictis fuerat appetitus. Adversarius autem Themistii in ea re praecipuus sine dubio fuit Palladas poeta, cuius Epigramma in Themistium (quod in calce Orationis recitabimus) in eo vertitur, ut novum magistratum a fastigio se philosophiae demisisse criminetur. Atqui Orator eam ipsam Adversarii obtrectionem tota hac Oratione ventilat: in clausula autem lusum illum verborum Palladae ἀνω et κάτω diserte retundit.

7. Denique haec Oratio de Constantinopolitana praefectura suscepta mirifice congruit cum Oratione XVII (1) quam Themistius eodem super argumento conscripsit.

---

(1) Editionis Harduinianae qua nos semper utimur.

III. Nunc ut ineditam Themistii Orationem in publicum usum educam, hortantur me primum ipsa Oratoris celebritas, tum praeclara philosophiae descriptio, ad extremum magni Theodosii laudes quae copiosissimae in hoc scripto funduntur. Themistius in barbara Asiae provincia Paphlagonia natus (1), miris tamen institutionibus ab Eugenio parente imbutus est, et universam Graecorum doctrinam sitienti pectore hausit (2). Igitur qua fama eloquentiae apud Latinos Symmachus versatus est, eadem plane graecus Orator orientales imperii partes diu decoravit, et apud Principes Constantium, Iulianum, Iovianum, Valentem, Gratianum atque Theodosium gratia et auctoritate plurimum valuit. In primis autem praestantissimi viri eruditionem omnigenam mirari subit. Certe et Nazianzenus Gregorius hanc ei laudem potissimam tribuit (3): *Σπαρτιάτας ἡ λόγῃ γινώρξει, ὅμος τοῦς Πηλοπίδας, λόγοι τὸν μέγαν Θεμιστίον. Κἂν γὰρ ἐν πᾶσι πάντων κρατῆς, τοῦτο τῶν σὼν οἶδα τὸ ἐπισημότατον*. Themistii sapientiam amplissime commendat Constantius quoque imperator in duabus epistolis ad senatum (4), nec non Libanius passim in plurimis, quas ad Themistium scripsit, litteris. Reapse quaecumque res est proposita, de ea Themistius perdocte et copiosissime loquitur: prorsusque apparet, eius eloquentiam ex pluribus artibus studiisque collectam. Multa etiam illustrium virorum exempla laudat plena dignitatis plena antiquitatis: tum egregia poetarum philosophorumque dicta studiose delibat. Porro quod attinet ad eius stilum, is verissime a Photio describitur (5): *Ἔστι τὴν φράσιν σαφὴς καὶ ἀπείριτος καὶ ἀνθηρὸς, καὶ ταῖς λέξεσι πολιτικαῖς καὶ εἰς τὸ σεμνὸν τι ἐπικλινοῦσαις χρῶμενος*. Scribendis igitur magnorum Principum laudibus mirifice est aptus Themistius cum ob ornatissimum stilum, tum ob innumera bene regnandi praecepta, quibus eius oratio tamquam floribus perpetuo conspergitur.

IV. Sed tamen Themistius a Symmachiana dictione vehementer differt: siquidem Symmachus picto ardenti sententiosoque stilo delectatur; Themistius autem quasi sedatus amnis fluit, neque sunt quaesitae in eo venustates neque elaborata concinnitas neque spissae sententiae, tantum utitur spontanea veluti volucritate verborum et nativo quodam orationis nitore.

(1) Themistius Orat. XXVII. p. 332 — 333.

(2) Idem ibidem.

(3) Editionis Billianae Epist. CXXXIX.

(4) Apud Themistium post Orat. I. et Cod. Theod. Lib. 6. tit. 4. leg. 12.

(5) Cod. LXXIV. p. 164.

Rursum Themistius ab Isaeco, quicum fortuito nunc editur, non parum recedit. Nec mirum: praeter enim immanem disjunctionem aetatis, Isaecus quidem est atticus, at Themistius asiaticus. Porro asiaticum oratorem cum dicimus, nemo per se putet corruptam eloquentiam a nobis designari. Etsi enim proprie Graecia officina dicendi fuit, tamen et Asia disertissimis viris abundavit. Immo asianae facundiae genus nostrates etiam viri dedita opera interdum aemulati sunt, quos inter Hortensius teste gravissimo Cicerone (1): *Si quaerimus cur adolescens magis floruerit dicendo quam senior Hortensius: causas reperiemus verissimas duas: primum, quod genus erat orationis asiaticum, adolescentiae magis concessum, quam senectuti.* Iam idem Cicero de asiatico stilo ait (2): *Tertium est genus in quo fuerunt fratres illi, asiaticorum rhetorum principes, Hierocles et Menecles, minime mea sententia contemnendi. Etsi enim a forma veritatis et ab Atticorum regula absunt, tamen hoc vitium compensant vel facultate vel copia.* Ipse Cicero artis suae causa in Asiam sibi iuveni peregrinandum, eiusque oratores audiendos iudicavit. Post e me, inquit (3), *Asia tota peragrata est, cum summis quidem oratoribus, quibuscum exercebar ipsis lubentibus, quorum erat princeps Menippus Stratonicensis, meo iudicio tota Asia illis temporibus disertissimus.* Quadringentis autem post Tullium annis, cum certe apud Atticos illa vetus eloquentia plane con siderat, nihil fere tota Asia immo et Graecia celebrius Themistio fuit. Quare is et a Principum munificentia summis praemiis affectus fuit et splendorum etiam munerum infalis exornatus. Nunc ego ut verba ad compendium conferam; si perspicue si copiose si erudite si ornate verba facere; si praeterea nihil habere mollitiae nec ineptiarum, perfecti generis oratorii est, Themistium aio in optimorum oratorum flore versari.

V. In hac autem, quam modo edimus, Themistii Oratione inest prelixa philosophiae laudatio, cuius in clientelam iam inde a pueris sese Orator contulerat. Quum enim praefecturam Constantinopolitanae urbis anno post Christ. N. CCCXXXIV. Theodosio offerente non recusasset Themistius (4), continuo quidam minuti obtrectatores egregium virum et bene de republica meritum in invidiam vocaverunt,

---

(1) In *Bruto* Cap. XCV.

(2) *Orator* Cap. LXIX.

(3) In *Bruto* Cap. XCI.

(4) Vide de anno huius gestae praefecturae, quae nos dicimus in notis ad Orationis capp. XI. et XIV.

tamquam si relictis philosophiae septis ad florentem civilem vitam transvolasset. Quorum ille malevolorum sermunculos hac gravissima Oratione compescuit. Erectus quippe sui facti conscientia paene innumeris argumentis ostendit, sibi culpae non esse vertendum, quod in honorum sedem conscenderit. Multos enim saepe sapientes publicae salutis non privatae quietis rationem esse secutos: quum probe exploratum sit, a philosopho etiam Principi esse parendum, reipublicae consulendum, posteritati et gloriae serviendum. Fit autem obliqua invectione primum in eos qui tranquillitatem vitae cupidius sectantur, privatisque adeo studiis indulgent ut eorum officiorum dirimant societatem. Tum sub finem Orationis amatores Epicuri acriter vellicantur, quorum vita plena et conferta voluptatibus nihil nisi ablectum et humile habere potest. Quibus fucatae philosophiae discipulis vitam suam non sine laude insigni Themistius opponit. Se nempe plurimis legationibus pro republica functum esse, annonam rectissime administrasse, censum publicum auxisse, adclamationes, laudatorias litteras et statuas a senatu et Principibus meruisse, in praefectura, licet brevi, gratissimum civitati fuisse. Interim vero se item a suspitione sui commodi removet, atque ad lucrum oculos cupiditatis adiecisisse diserte negat. Denique plane ostendit, reprehensionem in rebus suis gestis nihil esse loci, quod omnia laus occupavit.

VL Sed enim magna pars Themistianae orationis in adornandis Theodosii magni praeconiis plurimo cum honore consumitur. Revera Theodosii virtutibus quae potest par laudatio inveniri? Hic enim est ad quem olim perturbatae reipublicae gubernacula Deus detulit, ne omnia barbarorum armis infinita internecione conciderent. Quum enim extincto Valentiniano seniore, Valente etiam a Gothis exusto unus Gratianus adolescens cum Fratre octenni romani imperii habenas tremula manu vix teneret, is hoc repente divinitus cepit consilium (1), ut Theodosio in regii fastigii partem vocato nutantium rerum molem imponeret. Quo facto, etsi ferocissimi populi romanae ditioni spe atque animo incubarent, multasque imperii provincias ad exitium vastitatemque vocarent, fax subito belli incredibili Theodosii virtute extincta est, atque omnis illico strepitus conquievit. Bellicas tamen Theodosii laudes parca Themistius de more suo attingendas putavit (2). Itaque hoc Scripto pacificas plerumque eiusdem dotes, clementiam mansuetudinem liberalitatemque commemorat. Res quippe gestae

(1) Themist. Or. XVI. p. 207. B.

(2) Confer Or. XVI. p. 206. C.

suae Theodosium numquam extulerunt, nec illi tumidiores spiritus indiderunt: adeo ut qui dignitate et gloria cunctis regibus excelebat, mansuetudine par infimis esse videretur. In diutina autem dominatione raro de animi lenitate deductus est. Tanta porro pectoris mollitia et misericordia fuit, ut numquam fere ne reorum quidem sanguine gladium imbuerit. Tum et ea, quae proficiscebantur ab auctoritate regia et a iure belli, semper ad facilitatem aequitatemque referebat: neque eius pleraeque victoriae caedibus et luctu redundarunt, sed saepe ex iis aequa paene ad hostes laetitia atque ad Romanos pervenit. Iam ad munificentiam quod attinet, communis parentis personam in imperio Theodosius tuitus est: nullusque fuit ordo, in quem ille benignitatis suae fontes non derivaverit. Nam praeterquamquod huic Principi finxit ipsa natura ad liberalitatem magnum animum et excelsum, idem ante imperium in fortunae varietate versatus humanos casus et necessitates impensius didicit miserari. Igitur numquam intermisit complecti supplices, egenos ditare, pupillos alere, tributorum onera imminuere, provincias et urbes omni genere beneficiorum locupletare. Tantas igitur Theodosii virtutes quis non gaudeat, edita nunc demum hac Oratione, ad sempiternam memoriam temporis propagari? Quis item Themistium, Symmachi aequalem, cognomento propter perspicuitatem dicendi *εὐφραδῆ*, et propter singularem artis eminentiam *βασιλεῖ λόγων* a Nazianzeno (1) appellatum, cumulationem prodire non gratuletur? Prorsus enim Theodosii virtutes gratiorem faciunt oratorem Themistium: vicissimque ob Themistii eloquentiam gloria Theodosii luculentius splendet. Ex quo illud merito sequetur, ut qui hanc Orationem legerint, alterum alterius gratia magis admirentur.

---

(1) Epist. CXI.

TESTIMONIA DE THEMISTIO.

(Ex editione Harduini.)

Ex D. Gregorii Nazianzeni Epistola 139.

Θεμιστίω.

Σπαρτιάτης ἡ λόγῃ γνωρίζει, ὧμος τοὺς Πελαπίδας, λόγῳ τὸν μέγαν Θεμιστίον. κἄν γὰρ ἐν πῦσι πάντων κρατῆς, τοῦτο τῶν σῶν οἶδα τὸ ἐπιστημώτατον. τοῦτο καὶ ἀπ' ἀρχῆς ἡμῶς συνῆψεν ἀλλήλοις (εἰ δὴ τι τὸ καθ' ἡμῶς ἐν λόγοις) καὶ θαρρεῖν νῦν ἀνέπεισεν. εἰ δὲ μάθαις τὸν ἄνδρα ὑπὲρ οὐ προεβέβημεν, τάχα καὶ ἀποδέχῃ τοῦ θάρσους ἡμῶς. Εὐδοξίου τοῦ πάνυ παῖδά σοι τοῦτον προσάγω τὸν ἀξιολογώτατον νίδν ἡμῶν Εὐδόξιον· βίω μὲν καὶ λόγῳ, οἷς αὐτὸς ἐνρήσεις· τὰν λίσσῃ ποτὶ τὰν σπάρταν ἄγων, ὡς ἡ παροιμία. τίς δέ σου σιῶνιμη δικαιότερα; ἡμῖν δὲ εἰς τὰ μάλιστα φίλον οὐδ' ἦττον διὰ τὴν ἀρετὴν ἢ πατρικὴν φιλίαν. ὡς οὖν ἡμῶς εὖ ποιήσαν ὃ τι ἂν τὸν ἄνδρα ἐβεργετήσης, καὶ λόγους τιμήσων τοὺς σοὺς, ἀγαγεῖν αὐτὸν εἰς τὰ ἔμπροσθεν θέλῃσιν. δεῖται δὲ ἀπὸ λόγων γνωρισθῆναι, καὶ βίον αὐτῷ πορίσασθαι τὸν ἐκ λόγων. ὄντινα δὲ τοῦτον, καὶ πῶς, αὐτὸς παραστήσει, δοκιμάσει δὲ καὶ ἡ σὴ λογιστὴς καὶ σύνεσις.

Τῷ αὐτῷ. 140.

Ἄλγοι τὸ κινδυνεύον, καὶ σὺς ὁ καιρὸς. ἔπερ σὺ βασιλεὺς τῶν λόγων. καὶ πρὸς γε, σοὶ φίλος πατὴρθεν ὁ ἐμὸς Ἀμφιλόχιος. προσθήσω δέ, ὅτι καὶ τοιοῦτος, οἷος μήτε γένος πατέρων ὑλοχύνειν, μήτε τὴν ἡμετέραν φιλίαν· εἰ μὴ φαῦλος ἐγὼ πῶν παιδῶν κρατῆς. καὶ τὸ μέγιστον, ἄνδρι μάλιστα πατὴρ σὲ φιλοσόφῳ, ὅτι μηδὲν ἀδικῶν ἔχει πράγματα. ὃ, τὸ μὲν ἔστι κοινώτατον, ἡμῖν δ' αὖ βαρύντατον, εἰ περιορῶντες φαινοίμεθα. ἐγὼ μὲν οὖν, ὃ μόνον δύναμαι, τοῦτο ποιῶ. δύναμαι δὲ προεβέβηαι πρὸς τοὺς εὖ ποιεῖν δυναμένους. σὺ γὰρ ἄλλα γε σὺδὲν ἐμοὶ δυνατὸν οὕτως ἔχοντι, ὥσπερ νῦν ἔχω. σὺ δὲ τὸν τοῦ σοῦ ἐλάττωτος βεβραμῶσον λόγον. μὴ πρότερον παύσασθαι τὰς πάλαις κακίᾳ, εἰπόντος, πρὶν ἂν συνέλθῃ φιλοσοφίᾳ τὸ δύνασθαι.

ἱκανὸς εἰ γὰρ ἀμφοτέρω. δὲς χεῖρα τῷ δεομένῳ, καὶ παραι-
νέουσιν τὰ εἰκότα, καὶ βοηθήσας. ὥς οὐκ ἔστιν ὁ τι φιλο-
σοφῆσεις ἄμεινον, ἢ νῦν τῷ δικαίῳ συναγωνισάμενος, πρὸς
τὸ καὶ ἡμᾶς εὖ ποιεῖν τοὺς σοὺς ἐπαινέτας.

Augustinus L. de Categoriis decem. c. 3.

Sed ut Themistio nostrae aetatis erudito philosopho pla-
cet, de his Aristoteles tractare incipit, quae percipiuntur,
quaeque ipse vocat Graeco nomine *σημαινόμενα* sive *φαντα-
σίας*, id est, imagines rerum insidentes animo.

E Sacratia Eccles. Hist. L. III.

Ταῦτα δὲ οὕτως αὐτὸν πράξαι Θεμιστίος φησὶν ὁ φιλό-
σοφος. ὑπατικὸν γὰρ λόγον εἰς αὐτὸν διελθὼν θαυμάζει τὴν
βασίλειαν, ὥς τὸ ἐφείναι θρησκειν, ὥς ἕκαστοι βούλονται,
κηρύσσοντα τῶν κολάκων τοὺς τρόπους. οὐδὲ καὶ διασύρων
πάνυ γελοῖως, ἔφη ἐλέγχισθαι αὐτοὺς ἁλουργίδα, οὐ θιὸν
θεραπεύοντας· μηδὲ τι διαφέρειν αὐτοὺς ἑνὸς ἑνός, νῦν ἐπὶ
τάδε, νῦν δὲ εἰς τὸναντλον τὰ ρεύματα μεταβάλλοντες.

E Sozomeni L. VI.

Ὅτε δὴ λόγον αὐτῷ προσφωνῶν Θεμιστίος ὁ φιλόσοφος
παρήγει μὴ χρῆναι θαυμάζειν τὴν διαφωνίαν τῶν ἐκκλησια-
στικῶν δογμάτων, μετριωτέραν καὶ μείω τῶν παρ' Ἑλλήσιν
οὖσαν. πολυπλασίους γὰρ εἶναι τὰς παρ' αὐτοῖς δόξας, καὶ
ὡς ἐν πληθύνει δογμάτων ἀνάγκη τὴν περὶ ταῦτα διαφορὰν
πλείους ἔριδας καὶ διαλέξεις ποιεῖν. ἐπεὶ καὶ τῷ θῷ ἴσως
μὴ ῥηδίων γινώσκεισθαι φίλον, καὶ διαφόρους δοξάζεσθαι,
ὅπως ἕκαστος μᾶλλον φοβοῖτο, ἀκαταλήπτου οὐσης ἀκριβοῦς
αὐτοῦ γνώσεως, ἀναλογιζόμενος τὸν ὅσον ἐπικέσθαι νομίζει
πηλίκος τε καὶ οἶος ἐστίν. ἐκ δὴ τοιούτων Θεμιστίου λόγων
φιλανθρωπότεράν πως διατεθεὶς ὁ βασιλεὺς, οὐ χαλεπῶς
οὕτως ὡς πρότερον τὰς τιμωρίας ἐπῆγεν.

Nicéphorus Ecclesiast. historiae L. X. c. XLII.

Id illum fecisse, de eo non solum Christiani, verumetiam
qui apud Graecos celebris habetur, Themistius Philosophus
testatur, in oratione ad eum scripta, quam Consularem no-
minavit. Virtutibus enim eius commemoratis, divinisque ad-
ditis laudibus, eo illum nomine potissimum effert, quod uni-
usque quam vellet, religionem sequi permittit. Qua re illum
impetentem adulatorum assentationem fregisse dicit: quos per-
quam facete et luculenter irridens, ex moribus eorum depre-
hendi ait, purpuram ipsos magis quam Deum colere: neque

aliqua re ab Euripo differre, nunc huc, nunc illuc, atque in contrarium adeo momentum refluxente.

Idem Cap. sequenti.

Ubi senatus ei (*Ioviano*) occurrit, et, quem diximus, Themistius Consularem de eo editam orationem recitavit, quam postea in urbe Constantinopolitana etiam magna cum libertate publicavit.

E Bibliotheca Photii.

Ἀνεγνωσθησαν Θεμιστίου λόγοι πολιτικοὶ λς'. ὧν εἰσι καὶ οἱ πρὸς Κωνσταντίον τὸν βασιλέα καὶ εἰς Οὐάλεντα καὶ Οὐαλεντινιανὸν τὸν νέον, ἀλλὰ καὶ εἰς Θεοδοσίον τοὺς βασιλεῖς, ἐπαίνους αὐτῶν καὶ ἐγκώμια περιέχοντες. ἔστι δὲ τὴν φράσιν σαφὴς καὶ ἀπείριτος καὶ ἀνθηρὸς, καὶ λέξει πολιτικαῖς, καὶ εἰς τὸ σεμνὸν τι ἐπικλινούσαις χρώμενος. ἤκμαζε δὲ μάλιστα ἐν τοῖς Οὐάλεντος χρόνοις, ὡς καὶ τῶν αὐτοῦ λόγων δῆλον. ἐπὶ δὲ Κωνσταντίου ἔτι νέος ἦν, ὅφ' οὐ καὶ ἐνέτυχεν τῇ τῶν Ῥωμαίων γερουσίᾳ, ὡς καὶ ἡ πρὸς αὐτὴν τὴν ἐν Ῥώμῃ γερουσίαν ὑπὲρ αὐτοῦ παρὰ τοῦ βασιλέως ἀποσταλῆσα ἐπιστολὴ δηλοῖ. Πατὴρ δὲ ἦν Θεμιστίου Εὐγένιος, καὶ αὐτὸς φιλοσοφῆσας· τούτου τοῦ Θεμιστίου εἰς πάντα τὰ Ἀριστοτελικά φέρονται ὑπομνήματα. οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ μεταφράσεις αὐτοῦ εἶδομεν εἰς τὸ χρήσιμον ἐπιτετημμένας· τῶν δὲ ἀναλυτικῶν καὶ τῶν περὶ ψυχῆς βιβλίων, καὶ τῶν τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως, καὶ ἑτέρων τοιούτων. εἰσι δὲ καὶ εἰς τὰ Πλατωνικά αὐτοῦ ἐξηγητικοὶ πόνοι. καὶ ἀπλῶς, ἑραστής ἐστι καὶ σπουδαστὴς φιλοσοφίας.

Ex Suida.

Θεμιστίος φιλόσοφος γεγονὼς ἐπὶ τῶν χρόνων Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου, ὅφ' οὐ καὶ ἑπαρχος προεβλήθη Κωνσταντινουπόλεως. γέγραφε δὲ τῆς Ἀριστοτέλους φυσικῆς ἀκροάσεως παράφρασιν ἐν βιβλίοις η'. παράφρασιν τῶν ἀναλυτικῶν ἐν βιβλίοις β'. τοῦ περὶ ψυχῆς ἐν βιβλίοις ζ'. ἐν δὲ τούτῳ καὶ ἴδια παρεισήγαγε περὶ τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς ἐκγραφῆς τῶν κατηγοριῶν ἐν βιβλίῳ α'. καὶ διαλέξει.

Ex Lib. VI. Cod. Theod. Tit. IV. Constantius ad Senatum.

Praetores designentur senatusconsulto legitime celebrato, ita ut adsint decem e procerum numero, qui ordinarii consules fuerint, quique praefecturae gesserint dignitatem, proconsulari etiam honore sublimes. Themistius quoque Philo-

zophus, cuius augeat scientia dignitatem, etiam his praesentibus, qui praeturae insignia honoremque ante susceperint, latis per ordinem sententiis designetur, ita ut si qui forte medio tempore humanae forte decesserint, alii in eorum locum, qui eandem dignitatem (ut utamur veterum verbis) subaortiti fuerunt, subrogentur, scilicet, ut qui sequenti post eum anno eandem suscepturus praeturam fuerat, in demortui locum Senatusconsulto et sententiis substitutus, praeturae insignia dignitatemque suscipiat. Dat. V. Non. Mail. Gyfyræ, Tauro et Florentio Cons.

THEMISTII PANEGRICARUM

SIVE

AUGURALIUM ORATIONUM

INDEX CHRONOLOGICUS:

(Ex editione Harduini.)

An. aerae vul.	Consules.	Praefecti Urbi Con- stantinopoli- tanae.	Res memorabiles.	Orationes Themistii.
47.	Eusebius, et Rufinus. Or. Oc.		Constantius Ancyrae, mense Martio. Vide notas ad Orat. I.	Oratio I. <i>Illegibile</i>
48.	Philippus, et Salia. Or. Oc.		Constantius Edessa.	
49.	Limenius, et Catullinus. Or. Oc. In Oriente post Cons.		Constantius in Mesop. tum Antioch. demum CP.	
50.	Sergius, et Nigrinianus. Or. Oc. In Oriente post Consulatum. Philippi 2.		Constantius in Mesop. unde rediit in Oc. contra Magnentium et Vetran. Tum secundo obsessa Nisibis. Vide notas ad Orat. II.	
51.	P. C. Sergii etc. Or. P. C. Philippi etc. 3. Or.			
52.	Constantius A. V. et Constans, sive Gallus Caesar. Or. In Occ. Decentius et Paul. Catena.			

An. aerae vulg.	Consules.	Praefecti Urbi Con- stantinopoli- tanae.	Res memorabiles.	Orationes Themistii.
353.	Constantius A. VI. et Or. Constans Cae- Or. sar 2. In Occ. P. C. Decentii,		Constantius Arelate.	
354.	Constantius A. VII. et Oc. Gallus Caesar 3. Or.		Constantius Arelate, Valentiae, Mediolani.	
355.	Arbitio, et Oc. Lollianus. Oc.		Constantius Mediolani. Iulianus fit Caesar.	Oratio Constantii de Themistio. Themistii Oratio II.
356.	Constantius A. VIII. Oc. Iulianus Caesar Oc. In Oriente post C. Galli.		Constantius Mediolani.	
357.	Constantius A. IX. et Oc. Iul. Caesar II. Oc. In Oriente P. C.		Constantius Mediolani, tum Romae. Postea Mediol. unde rediit Sirmium. Vide notas ad Or. IV.	Oratio III. <i>Προβλεπτικός</i> Oratio IV. <i>Εἰς τὸν αὐτοκράτορα Κωνσταντίνον.</i>
358.	Decianus, et Oc. Cerealis. Oc. In Oriente post C.		Constantius Sirmii. Liberius restituitur. Vide notas ad Or. IV.	
359.	Fl. Eusebius, Oc. et Hypatius. Oc. In Oriente post C.	Honoratus.	Constantius Sirmii. Gratianus nascitur.	
360.	Constantius A. X. et Or. Iulian. Caesar Oc. 3.		Constantius CP. tum in expedit. adversus Persas.	
361.	Taurus, et Oc. Florentius. Oc.		Constantius obit.	
362.	Mamertinus, Or. et Nevitta. Or. In Occid. post C.	Themistius, ut refert Suidas.		
363.	Iulianus A. IV. Or. et Gallustius. Oc.		Iulianus moritur VI. Kal. Iul.	

An. aerae vulgar.	Consules.	Præfecti Urbis Con- stantinopoli- tanæ.	Res memorabiles.	Orationes Themistii.
164.	Iovianus A. et Or. Varronianus. Or. In Occidente post Consulatam.	Iovinus sub Valente.	Iovianus moritur.	Oratio V. Ῥατισμός. Oratio VI. Φιλαδέλφου, sub finem anni, mense Decembri.
165.	Valentinianus, Oc. et Valens. Or.	Caesarius, ali- us a Caesario C. R. P. fratre Gregorii Naz. Clearchus, Nonis Aug.		
166.	Gratianus, et Oc. Dagalaiphus. Oc. In Oriente post Consulatam.	Clearchus.	Procopius victus Valentinianus Galatæ Valentis F. nascitur. Vide notas ad Or. IX.	
167.	Lupicinus, et Or. Fl. Iovinus. Oc.	Clearchus.	Valens propter Gothic. bellum Marcianopoli. Gratianus creator Aug.	Oratio VII. Περὶ τῶν ἐπιχειρήσεων.
168.	Valentinia- nus II. Oc. et Valens II. Or. AA.	Themistius, ut refert Pat- ladas in An- thol. Sophron. ex ep. 18. Greg. Naz.	Valens Marciano- poli. Secundus annus belli Gothici.	Oratio VIII. Περὶ τῆς ἐπιχειρήσεως.
169.	Valentinia- nus NB. Or. et Victor. Or. Vide notas ad Orat. IX.	Modestus.	Valens Marciano- poli. Tertius annus belli Gothici. Facta pax cum Athanarico. Vide Orat. X.	Oratio IX. Ὁὐαλεντινιανῶν ἐπὶ.
170.	Valentinianus, Oc. et Valens AA. Or. III.	Clearchus.	Valens Constan- tinopoli.	Oratio X. Ἐπὶ τῆς ἐπιχει- ρήσεως.
171.	Gratianus A. Oc. et Probus. Oc. In Oriente post Consulatam.	Modestus.		
172.	Modestus, et Or. Arintheus. Or. In Occid. post C.	Clearchus. Vide notas in Orat. XI.		

Ann. aere vulsi.	Consules.	Praefesti Urbi Con- stantinopoli- tanae.	Res memorabiles.	Orationes Themistii
373.	Valentinianus, Oc. et Valens AA. IV. Or.		Valens Constan- tinopoli.	Oratio XI. <i>Antonyan.</i>
374.	Gratianus A. III. Oc. et Equitius. Oc. In Oriente post Cons.			Oratio XII. Hoc fortasse tempore di- cta est.
375.	In Oriente post Consulatum. In Occidente post Cons.	Vindalonia- nus Magnus.	Valens Antiochiae. Gratianus Trevi- ris.	
376.	Valens V. et Or. Valentin. Iun. Oc. AA. Oc.		Valens Antiochiae. Orat. XIII. Gratianus Trevi- ris. Valerianus Iun. ab exercitu leva- tus Aug. X. Kal. Dec ann. sup.	
377.	Gratianus A. IV. Oc. Merobaudes. Or. In Oriente post C.		Gratianus Trevi- ris, tum Romae.	Oratio XIII. <i>Epistola.</i>
378.	Valens VI. et Or. Valent. II. AA. Oc.		Gratianus Trevi- ris. Valens obit.	
379.	Ausonius, et Oc. Olybrius. Or.	Pancratius.	Theodosius eligi- tur Imp. XIV. Kal. Febr.	Oratio XIV. <i>Illegitimus.</i>
380.	Gratianus V. Oc. et Theodosius AA. Or.	Restitutus.	Theodosius The- salonicae. Gra- tianus Trevis.	
381.	Rucherius, et Or. Syagrius. Oc. Vide notas ad Orationem XVI.	Pancratius.	Theodosius CP. Athanaricus mori- tur CP. VIII. Kal. Febr.	Oratio XV. De regia virtute.
382.	Antonius, et Or. Syagrius II. Oc.	Pancratius. Clearchus.	Theodosius Con- stantinopoli.	
383.	Merobaudes II. Oc. et Saturninus. Or.	Clearchus.	Arcadius creatur Aug. XVI. Kal. Febr. Gratianus interfi- citur VIII. Kal. Sept.	Oratio XVI. <i>Text. Antony- anus.</i>

An. aetæ vulg.	Consules.		Praefecti Urbi Con- stantinopoli- tanæ.	Res memorabiles.	Orationes Themistil.
384.	Richomer, et Or. Clearchus. Or. In Occidente post Consulatum.		Clearchus, usque ad Kal. Sept. Thé- mistius, a Kal. Sept. Vide notas ad Orat. XVII.	Honorius nascitur V. Id. Septem- bris.	Oratio XVII. <i>Ἐπὶ τῆς παλαιοῦς, circa Kal. Sept. Oratio XVIII. Ἐπὶ φιλάροτος ante V. Id. Sept.</i>
385.	Arcadius A. Or. et Bauto. Oc.		Constantia- nus, ut qui- dam volunt.		Oratio XIX. <i>Ἐπὶ φιλαρίῳ. Θεοδοσίῳ.</i>
386.	Honorius NB. P. Or. et Evodius. Oc.		Nebridius.	Flaccilla moritur.	

T H E M I S T I I

NOTAE IOANNIS HARDUINI.

Orationis huius argumentum, ut titulus ipse prodit, situm est in Constantii laudibus et praedicatione positum. Atque illius quidem primam ac praecipuam commendationem in humanitate, quam exquisitis exornat laudibus, sitam esse demonstrat. Habita porro est Ancyrae, ubi tum aliquandis constitit Imperator, cum in Persas iterum moveret, hoc est, Eusebio, et Rufino Coss. an. CCCXLVII. aerae vulg. ut liquido apparet ex lege 8. *Appellationes*, Ancyrae data VIII. Id. Mart. ad Theodorum Consularem Syriae Coeles.

P. 1. A. 4. *Ὁς τὰς εὐθύνας οὐχ ἔξει δοῦναι φιλοσοφία.* Forte, *φιλοσοφία*; ita ut reddi sic oporteat, cuius *rationem reddere Philosophiae non possit.* Prorsus enim eandem usurpat loquendi formulam, orat. III. pag. 44. *Ὁς τὰς εὐθύνας οὐχ ἔξει δοῦναι παντὶ τῷ ἔπειτα χρόνῳ.*

P. 2. A. 5. *Δράκοντας λεπτῶν ὑφασμάτων.* Fuerunt inter Romana signa dracones, quamvis eorum proprium ac princeps Aquila. Nam ut primum signum, Vegetio Renato teste, totius legionis Aquila, sic dracones singularum cohortium. Atque ut in castris Aquilifer, qui Aquilam portabat; sic Draconarii, qui dracones. Prudent. de militibus, qui Christo nomen dederant:

*Caesaris vexillum linquunt, eligunt signum crucis,
Proque ventosis Draconum quas gerebant palliis,
Proferunt insigne lignum, quod draconem subdidit.*

Plura vide in Notis doctissimi viri Sirmendi ad Sidonium, unde ista delibavimus.

Ibid. A. 10. *Καὶ ζώνης ἀκηράτου.* Cinguli apud veteres singularis ac praecipua semper cura fuit, etiam forma haud semper eadem. Nam quod olim simplex fascia fuit,

mox taenia latior variis circumtextâ gemmis ac lapillis, et 372 in laevum nonnunquam lacertum reiecta Cingulum fuit; quale depictum videre est, in iconibus initio operum Nicephori Gregorae praefixis, et in nummis Imp. Byzantinorum. Cingulum porro militiae primum, tum cuiusvis postea magistratus et honoris, etiam Augustalis, insigne. Unde Cingula sumi solita pro quibusvis honoribus. Epitaphium vetus Pantagathi Episcopi Viennensis:

Arbitrio regum Quaesturae Cingula sumpsit.

Aliud Namatii:

Post fasces posuit, et cingula Symmachus ampla.

Unde propterea Cingulum, est ultro honores sive militares sive palatinos exuere. Freculph. tom. II. lib. IV. c. XXIV. *Indignata Iustina vocavit tunc Benivolum Quaestorem, iubens ut velociter proponeret legem, quae Fidem prolatam in Arimino confirmaret. Cumque hoc ille agere declinaret, erat enim orthodoxus, maioribus cingulis eum invitavit. Benivolus autem discingens se, balteum ante pedes augustae proiecit dicens, neque illum honorem neque maiorem velle se habere pro impietatis mercede.* Quidam tamen cingulum ad eos honores restringunt, quibus ius gladii accedebat, οὐ ἄρχουσι μετὰ ξίφους καὶ τελαμῶνος, ut loquitur Gregor. Nazianz. ep. ad Africanum. Hos inter est doctissimus Sirmondus in Notis ad Sidon. Quod vereor ut sit universae verum.

Ibid. A. 6. *Περιοχῶων καμάκων.* Hesychio, Κάμαξ et δόρυ dicitur, et δοράτιον ἵππικόν.

Ibid. B. *Τὴν ἐνὸπλιον χορείαν.* Pyrrhicham nimirum, cuius peritissimum fuisse Constantium, autor est praeterea Themistius Ammianus lib. XXI. Est autem Pyrrhichâ omnino duplex; pedestris scilicet, et equestris, ut recte probat Valesius in Notis ad XIV. Ammiani librum. Utrâque Themistius docet calluisse Constantium, cum proxime addit, καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν ἵππων ἑξελιγμούς.

Ibid. B. 5. *Ἐκ τριγώνιας βασιλικῆς.* Ab Imperatoria stirpe iam tertius. Constantius quippe Constantini M. filius; iste Constantii Chlorig Augusti. Eodem sensu Commodum Imperatorem Herodianus appellat lib. I. *Ἐκ τριγώνιας βασιλείας.* Themistius oratione VIII. pag. 115. *Καὶ πολλοὶ τὰ σκήπτρα ἐκ τριγώνιας διαδεξάμενοι.*

Ibid. B. ult. *Τὰ σά.* Voculam istam recte Patavius restituendam curavit. Eundem deprehendes loquendi modum orat. III. et alibi passim.

Ibid. C. 9. *Τετραημέρα.* Forte διετημέρα.

P. 3. A. 4. *Οἴω.* Corrig. Οοῖς.

Ibid. C. 5. *Λοιδορεῖν τε*. Infamituvus, ut aiant, modus, apud Themistium frequens, pro imperandi modo. Sic paulo post, *καὶ κεῖνο ἔτι γινώσκειν*.

P. 4. A. 8. *Οὐ γὰρ ἂν ταῦτα*. Ut nostra est coniectura, legendum est *ταῦτά*; atque adeo sic locum istum reddi oportuit; *neque enim idem diceretis omnes, si monitiremini*.

P. 5. A. 3. *Καθ' αὐτὸν ὁ λόγος βαδίζει*. Sic verte; *seipsa nititur oratio auiogue rationibus, non solo Imperatoris exemplo*.

373 Ibid. C. 6. *Βασιλικὴ παρὰ τὰς ἄλλας*. Vespiscus in Aureliano. *Hunc multi neque inter bonos neque inter malos Principes ponunt, idcirco quod ei Clementia, Imperatorum dos prima, defuerit*. Constantium certe non semel et *φιλανθρωπώτατον*, et *θειότατον* Gregorius Naz. appellat.

Ibid. C. 11. *Καθ' ἑαυτὴν ἀκραβῶς*. Adde, *ἐκείνη*.

P. 7. B. ult. *Τῆς δὲ Καμβύσου*. Huius insaniam ac crudelitatem ut senserint Aethiopes, Aegyptii, alieni, propinqui, externi, domestici, eleganter describit Herod. in Thalia.

Ibid. C. 9. *Ὁς μόνος γηγνόμενος*. Sic vertendum fuit: *Quae (ratio) cum sola sit in anima quas virtutem conseruet, in eo qui, etc.*

P. 8. A. ult. *Κατὰ*. Deerat haec vocula in cod. MS.

Ibid. D. *Γελῶ δὲ ἔγωγε*. Caium praesertim suggillat, Augusti nominis et fastigii dehonestamentum ac probrum; quem Philo templis et altaribus per totum orbem, excepta Iudaea, cultum docet; nummi Deum appellatum, dum vivus adhuc esset, testantur.

P. 9. A. 3. *Τοιγαροῦν ὁ μὲν*. E duobus illis, alter est, ut opinor, Caius; alter vero, quis? an Tiberius, quem recusasse accepimus delatum sibi Patrum iudicio Patris Patriae cognomen? Certe in nummis eius nusquam apparet.

Ibid. A. 10. *Μόνος γὰρ ἔστι*. Quid si ita restituerat lacuna? *Μόνος γὰρ ἔστιν ἀτεχνῶς εἰδὼς τὸ θαυμάζειν αὐτόν*.

Ibid. B. 5. *Ὅστις δὲ ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους*. Senec. l. de Clem. *Quid autem? non praximum illis locus tenet is qui se ex Deorum natura gerit, beneficus ac largus, et in melius potens? Haec affectare, haec imitari deget, maximum ita haberi, et optimis simul habere*.

P. 10. C. 5. *Ὡς ἀντεῖσθαι*. Adde post illam vocem, *συνάντισθαι δύναται*, vel potius pro *δύναται*, lege *συνέστιν*.

P. 11. B. 4. *Ὁ δὲ γενναῖος τύραννος*. Synes. orat. de Regno.

Ibid. C. 4. *Ὁς τὸν ἀδελφὸν δοῦλον οἰόμενος.* Abiit in parocemiam, *Persica servitus*, apud Senec. lib. III. de Ira, c. XVII. et II. de Benef. c. XII.

Ibid. D. *Τὸ ξενούμενον δέ.* De Persis loquitur, quae gens arcu praestat. Verti ergo locus iste sic debet: *Et cum suam in sagittando peritiam ostentet, aberrare tamen a prudentia, et a iustitia facile excidere.*

Ibid. D. 3. *Ἡ λήψεσθαι.* Adde, *ῥέτο.*

P. 12. A. 6. *Τὸν ἡμερον τῷ ζῶντι.* *** Deploratus locus; quem tamen sic restitui putamus posse. *Καὶ τὸν ἡμερον τῷ ζῶντι.* δυσχεραίνει γὰρ ἡ κακία πλησιέστερος οὖσα τῇ ἀρετῇ· οὐδ' ἐστ', ὅτι μᾶλλον αὐτῇ ἐχθαίρει καὶ ὑποφύεται· ἔστι γὰρ αἰνότερόν ποιν τὸ αἰσχος ἐγγὺς τοῦ κάλλους ὁρῶμενον. *Neque militem iracundus: neque enim amat improbitas vicinior esse virtuti; neque quidquam est quod ipso peius oderit, nihil quod reformidet magis: Num omnis deformitas turpior apparet, si ad eam pulcritudinem propius admoveatur.*

Ibid. A. ult. *Ἀλλ' ἡ βασιλείως ἀρετῇ.* Ad Singarensem victoriam (qualiscunque demum ea fuit; victoribus enim perinde ac victis cruentam fuisse memorant coaevi scriptores) sed ad eam tamen referri ista possunt pereemmode: et vero debent, maxime si Eutropium audimus, quo autem, *nullum contra Saporem prosperum Constantio praestitum fuit, nisi* 374 *quod apud Singaram,* etc. De hac victoria agunt praeter Themistium et Eutropium, Sext. Rufus, Iulianus, orat. quae *Βασιλικὸς* inscribitur, et praesertim Iulianus orat. I. Quo vero tempore acciderit, docet rescriptum Constantii Nisibi datum ad Nemesianum P. V. Amantio et Albino Coss. hoc est an. CCCXLV. aerae vulg. Disertius vero idem Iulianus orat. cit. cum Magnentii tyrannidem in Gallia sexto ferme post illud praelium anno exortam refert. Erupit autem ista vis Magnentii, ut omnes consentiunt, anno CCCL. sub Autumni initium, idque ex eodem Iuliano demonstrat eruditus Petavius in Notis ad orat. illius primam. Cuius quidem viri eximia fides alias sat perspecta, hoc etiam loco se omni ex parte prodit: nam cum in aliam plene sententiam abeat; secutus Idatii fustos, qui hanc pugnam in an. CCCXLVIII. Philippo et Salia Coss. reliiunt, quod et plerique alii fecerunt; etsi hoc Iuliani testimonio sententiam suam premi et habefactari haud dubie videret, vir in hoc praesertim genere perspicacissimus, tamen veterem lectionem retinendam censuit. In quo haud ita religiosus videri Valerius voluit, qui in ea orat. Iuliani, induendam hanc vocem *ἐκτον*, ac sine

αὐδίο legendum esse τρίτον, asseverate pronunciat in Notis ad Ammian. pag. 156.

Ibid. B. Κέρδος **. Supple τῆς φρονήσεως, loco rursus, quod corrupte legitur in MS. adde; si lubet, καὶ ὅτι πλοίου, ex orat. XXVI. pag. 321. ubi eandem sententiam repetit.

Ibid. B. 11. *Ex σπαργάνων κυβερνήτην*. Constantium, ferme iam a cunabulis clavo imperii innutritum.

P. 13. A. *Εἰ δὲ ἐπινειδιστον*. Praeclare in hanc sententiam Latinus Pacat. in Paneg. *Et privatorum quidem avaritiae, licet mala, tamen aliqua defensio est; timetur inopia, et reponitur senectuti; et prospicitur haerediti. Quam affert causam concupiscendi, qui quantum ubique est, habet?*

Ibid. A. 8. *Ἀλλ' ὁ μὲν αὐτός*. Quid si legatur, καὶ αὐτός.

Ibid. A. 11. *Ποῖον γάρ*. Mutila, et quae doctissimo Interpreti visa est inextricabilis sententia.

Ibid. B. *Τῶν φαύλων δὲ αἱ κολάσεις*. Senec. l. de Clem. *Principi non minus turpia multa supplicia, quam medico funera.*

Ibid. B. 5. *Ξύνη*. Vox superflua.

P. 15. B. 5. *Ὁ δὲ φιλόανθρωπος βασιλεύς*. In eam sententiam egregium habes Symmachi locum in Notis Petar. ad pag. 228. orat. XIX. Idem Themistius repetit orat. XVI. pag. 212.

Ibid. B. 8. *Ἐκείνῳ ἀδυνατεῖ*. Corrig. *ἐκείνος*.

Ibid. C. 10. *Διακρίνειν ἀμάρτημα, καὶ ἀδίκημα, καὶ ἀτύχημα*. Elegans sententia, quam iterum orat. VII et IX. repetit. Vide Aristot. lib. I. Rhetor.

Ibid. D. antepen. *Ἐκ τῶν πραγμάτων*. Melius, *καταδαιγμάτων*.

P. 16. A. 2. *Καὶ Ἀδραστον*. Hic Gordii Phrygan Regis filius, cum Atym Croesi filium imprudens occidisset, se ipse deinde super Atyis bustum transfodit. Herod. lib. I.

375 Ibid. B. 2. *Ἡ ποτέρας τυγχάνουσα Θεραπεΐας*. Sic verti oportuit: *Aut quam curationem acciperet, cum prius concitabantur adversus eam tragoediae, etc.*

Ibid. C. 3. *Ὅ*. Vox redundans. Paulo post (*χορήγῳ*) irrepsit, ut alia multa, in textum ex margine. Pariter (*ἰσδοτέρῳ*) vox expungenda.

Ibid. C. 9. *Καὶ νέον*. Iuvenem appellare Constantium videtur; et quidem fortasse recte; nam ante biennium in Singarena pugna ob aetatem obtemperatum ei non fuisse auctor est Iulianus orat. I. At cur orat. III. eundem adhuc

ῥέον Themistius appellat, quem constat tum cum dicta illa oratio est, hoc est, an. CCCLVI. ad XL. fere annum aetatis pervenisse? Graeci nimirum ῥέον, de virili et firmata iam aetate aliquando usurpant.

P. 17. C. 8. Ὅλγα τῷ δύο ὥτα. Alludit ad Regum Persarum morem exploratoribus utentium, qui principis aures et oculi dicebantur, ut cum ex aliis discimus, tum ex Xenoph. lib. VIII. Κόρου παῖδ. Ab Apuleio etiam lib. de Mundo; a quo eiusmodi Emissarii sive Auscultatores, Ὠτακουσταὶ appellantur. *Inter eos, inquit, aures regiae et Imperatoris oculi quidam homines vocabantur, per quos officiorum gratia Rex ab hominibus Deus esse credebatur, cum omnia quae ubique gererentur, ille Otacustarum delatione discēbat.* Quod barbarum et tyrannicum institutum nuncupat Arist. lib. V. Politic. c. XI. Tolerandam tamen, imo et laudandam in Principe istam oculorum et aurium multitudinem putat Themistius; cum eam non suspicio, sed providentia, non ad saeviendum, sed ad bene faciendum adseiscit. Quo de genere prudentiae Theodosium laudat idem, orat. XV. pag. 196. At, si Ammiano fidem habemus, abutebatur eiusmodi hominum obsequiis Constantius, quem ait lib. XIV. *Expositas semper rumoribus et patentes aures habuisse, etc.*

Ibid. D. 4. Καὶ μόνῃ. Forte, μόνῳ παρὰ τῷδε.

P. 18. A. Προσερχόμενοι. Forte, προσεχόμενοι.

Ibid. A. 7. Τῆς φιλοσοφίας ἡλικιώτιδος. Fuit igitur Themistius Constantio ὁμηλικός; atque adeo cum exploratum sit natum esse Constantium Gallicano et Basso Coss. hoc est an. CCCXVII. aerae vulg. attigisse utrumque oportuit, cum haec dicerentur, annum fere trigesimum.

AD EPISTOLAM CONSTANTII

DE THEMISTIO.

PETAV. Scripsit hanc ad Senatum Epistolam Constantius, anno Christi CCCLV. hoc est, Arbethione et Lolliano Coss. ut in fine Epistolae subscriptum legitur. Horum Coss. meminit Sulpitius lib. 2. et hic Constantii annus fuit XIX. quo Themistium Senatoria dignitate auxit: eaque ipsa est epistola cuius orat. II. meminit. HARDUIN. Cum ad Senatum Urbis Regiae nonnisi Latino sermone scribere consueissent Imperatores Ro-

mani, prouum est suspicari hanc epistolam Graeco fuisse ex Latino redditam, ab ipso fortasse Themistio. Datam perr oportet esse Mediolano, ubi toto hoc ferme anno egisse Constantium docet Ammian. l. XV. Sever. Sulp. l. II. et Constitutiones ibidem datae. Denique Inscriptionem epistolae credibile est fuisse huiusmodi: *Constantius Aug. Senatui CP. S. D.* Simili enim omnino formula usus est postea Valentinianus luv. in Nov. de indulg. reliq. Imp. *Theodosius et Valentin. Augg. Coss. Praetoribus, Tribunis plebis, Senatui suo, salutem dicunt. Si vos liberique vestri valeatis, bene est; nos exercitusque nostri valemus.*

P. 18. C. 5. *Τῷ πλήθει τῶν τροπικῶν.* HARDUIN. Commemorat, epinor, bella civilia, in quibus quidem cum Sext. Aurel. Victor in epit. ad Valentem, ait fuisse felicem, cum in *externis fuerit*, ut idem ait, *miserabilis*. Quaque et in his ipsis per duces suos interdum vicit, et victorias laudem ducibus suis detrahere, ut omnem ad se transferret, solitus erat, ut scribit Ammianus sub finem libri XVI.

P. 19. A. 6. *Οὐδέμῃ γὰρ χάρις.* HARDUIN. In eadem sententiam egregie Symmach. l. IX. ep. CII. *Ita*, inquit, *natura comparatum est, ut omnes sibi delatum deus iudicet, quod dignus accepit.*

Ibid. B. 5. *Καὶ τὰ εἰκότα σιμννόμενα.* HARDUIN. Expuncta vocula καὶ, sic emendanda reliqua; τὰ εἰκότα σιμννόμενον ὑπ' ἀλλήλων.

P. 20. A. penult. *Ἀλλὰ καὶ ἀκμήζεν.* HARDUIN. Adde, ποιῇ.

P. 21. B. penult. *Τὰ πρῶτα δίδωσι.* PETAV. Postulat sententia, οὐ τὰ πρῶτα.

Ibid. D. ult. *Οὐ γὰρ ἐνδεῶς οἴκοι.* PETAV. Vide orat. XXIX.

P. 22. A. 4. *Καὶ παιδοποιῶν.* HARDUIN. Certe Libani ep. 474. Themistium consolatur de obitu filii cognominis.

Ibid. B. ult. *Τὸν λαμπρότατον.* PETAV. Clarissimum, hoc est, Senatorem.

P. 23. in subscript. *Legit autem Iustinus Clariss. Procons.* HARDUIN. Nempe id Senatorii ordinis honori datum, ut per praecipuos viros orationes suas in Senatu recitari Imperatores vellent, veluti per Proconsulem, ut Constantinus hanc orationem; vel per Primicerium Notariorum, ut Valentinianus legem XIV. VI. Cod. tit. 2. de Senator. et glob. vel per Quaestores aive Candidatos Principis, ut in Notis ad orationem II. animadvertit eruditus vir Petavius. Hunc vero qui Proconsul hic dicitur, haud existimo illum qui eo nomine vulgo exprimitur, gessisse magistratum; sed unum fuisse potius ex Dama-

virtis, quos ἀνδραγαθούς Socrates vocat l. II. C. XLI. quique Senatus CP. principes extiterunt, antequam Praefectus Urbi crearetur, Duumviris abrogatis, quadriennio ferme ipso postquam haec oratio dicta est, hoc est, an. CCCLIX. Vide Notas ad orat. XVII.

AD ORATIONEM II. NOTAE.

377

PETAV. Reddit Imperatori Constantio vicem, a quo per epistolam laudatus fuerat; eumque, uti praefert orationis titulus, cum primis philosophum esse declarat. HARDUIN. Dicta est haec oratio Constantinopoli, Mediolani adhuc, ut supra diximus, degente Constantio.

P. 25. A. Ἀθήνησι τοὺς ὀφειλοντας. HARDUIN. Ea lex his verbis concepta legitur, lib. III. leg. Attic. tit. 2. Εάν τις ὀφειλὼν ἄρχῃ τῷ δημοσίῳ, θάνατον ζημίαν εἶναι.

Ibid. D. 5. Ἡ πάλαι Κροῖσος. PETAV. Herod. in Erato.

P. 26. A. 5. Ἀνευ πόνου ὑπό. PETAV. Forte ὑποβρέον.

Ibid. A. 6. Ο Κωνσταντῖνος. PETAV. Videtur Κωνσταντίος reponendum, etsi aliter in Regio legitur; siquidem et a Constantio laudatus est Themistius.

Ibid. A. 10. Τὸν Καρχηδόνιον. PETAV. Lego Χαλκιδόνιον, pro Καρχηδόνιον: quae voces inter se permutari solent, ut ad Synesium monuimus.

Ibid. B. penult. Ὅστος μικρὸν βιβλίον. PETAV. Diceret saltem βιβλίον; non illud adieceret, quod ad praeconiū imminutionem facit. Sed μακρὸν rescribendum iudico.

Ibid. C. 5. Καὶ τὸν προφήτην, καὶ ἐξηγητήν. PETAV. Lecta est haec Imperatoris epistola Kal. Sept. a Iustino Clarissimo Procos. ut ex subscriptione constat. Notum hoc Quaestorum munus proprium extitisse, sive Candidatorum Principis; quanquam et alii quoque summates eo perfuncti sunt. Symmach. lib. X. epist. II. ad Gratian. Scio amore factum, quo summates viros plerumque dignamini, ut sacras Orationi vestrae lector adhiberer.

Ibid. C. 7. Βάκιδος, καὶ Ἀμφιλύκου. PETAV. Assentior Steph. et Ἀμφιλύτου scribo. Ita Aristides Sicula I. tom. 2. Καὶ οὐδ' ἐκ τῶν Βάκιδος χρησμῶν, οὐδ' Ἀμφιλύτου μαθεῖν δεῖ με, ἀλλ' αὐτὸς ἐν εἰδῶς ὑμῖν προλέγω. Est et Amphiloehi mentio tom. 1. orat. in Asclepiadas. Fuit vero Amphilytus Atheniensis, ut ex Platone constat in Theage,

apud quem ita interrogat Socrates: Εἴποις ἂν οὖν μοι τῆς ἐπιγονυμίας ἔχει Βάκχης τε καὶ Σίβυλλας, καὶ ὁ ἡμετέρος Ἀμφίλυτος; Θέα. τίνα γάρ ὃ Σώκρατες, πλὴν γε χρησ-
μῶδοι;

Ibid. C. 9. Μεταμφιεσόμενοι τὰς τηβέννας. PETAV. Senatores in Urbe colobiis ac penulis utebantur sub illa tempora. In Senatu togis. l. XIV. Cod. Th. tit. X. *Intra moenia constitutus nullus Senatorum habitum sibi vindicat militarem: sed chlamydis terrore deposito quiescit coloborum ac penularum induat vestimenta. Cum autem vel conventus ordinis candidati coeperit agitari, vel negotium eius sub publica Iudicis sessione cognosci, togatum eundem interesse mandamus.* Atqui chlamydatus fuisse Senatores suadet Ambrosius l. de Dignit. Sacerd. c. III. *Sicut Senatorem chlamys ornat, sicut agricultura rusticum, sicut nautam navigationis peritia*, etc. An haec scripsit Ambrosius ante Imp. 378 Constitutionem, quae lata est Antonio et Syagrio Cos. A. C. CCCLXXXII. Adeo ut post illam chlamyde intra moenia uti desierint? An de Senatoribus loquitur extra urbem atque in Provinciis constitutis, aut in Comitatu quod σπατάπεδον dictum, ut illis militaris cultus permitti potuerit? Nonnullis quidem magistratibus insigne chlamydis concessum, ut Vicario Urbis Romae apud Cassiod. l. VI. c. XV. *Additur quod nec salutare te sine chlamyde iura voluerant: scilicet ut sub veste militari semper visus nunquam crederis esse privatus.* In formula quoque Rectoris Provinciae ep. XXI. *Chlamydis tuae procul dubio inter alia claves intende.* Utcumque sit, colobiis ac penulis intra Urbem Senatores usi sunt. Colobium vetus Gloss. Graecolat. *subuculam* vocat. Κολόβιον Colobium, subicula. Servius ad haec Virgiliana l. IX.

Et tunicae manicas, et habent redimicula mitrae.

Nam colobiis utebantur antiqui. Est igitur tunica sine manicis. Isid. l. XIX. c. XXII. Aegyptios Monachos colobiis indutos fuisse docet Cassianus. Sed errant viri quidam docti, qui vestis honestioris genus esse negarunt, ac P. Pithoem perperam reprehenderunt, qui l. I. Adver. c. XVI. idipsum adnotaverat. Quod in Senatu ac solenniore consessu togis ac trabeis induti fuerint, confirmat Corippus l. IV.

*Incessit laetus praeclara in veste Senatus,
Pars trabeis, pars compta togis, ut cuique probatus
Ordo locum, cultumque dabat.*

Quin et calceos tum mutabant, ac Senatorios inducebant, hoc est, mulleolos. Zangas posterior aetas nominavit l. XIV. Cod. Theod. tit. X, Tzaneae vocantur; quarum ibidem usus

intra Urbem interdicatur. Vetus Horatii interpres ad haec verba Sat. VI.

*Nam ut quisque insanus nigris medium impedit oras
Pellibus.*

Nigris pellibus (inquit) *Zangis*. Trebellius Pollio in Claudio. *Zangas de nostris Parthiis paria tria*. Nam ex Parthiis pellibus Imperatoriae Zanchae sive Campagi fiebant. Corippus l. II.

*Purpureo suras resonant fulgente cothurno:
Cruraque puniceis induxit regia vinclis,
Parthica Campano dederant quae tergera fuce.*

Max

*Augustis solis haec cultus competit uti,
Sub quorum est pedibus Regum orner.*

Ergo puniceus calceus Imperatoris insigne fuit. Zonaras l. III. in Michaele Theophili F. *Ἐδίδου αὐτῷ τὰ ποικίλλους πέδιλα, καὶ προσέταττεν ἐποδήσασθαι, καὶ βασιλεῖα ἀνεῖναι*. Senatorum vero calcei cuius coloris fuerint, florentis saltem Reip. temporibus, haud satis expediunt. Nigros enim facere videtur Horatius loco cit. adeoque Iuven. Sat. VII.

Appositam nigræ pellem subtaxit alutæ.

Ad quæ ita scholiastes vetus. *Patricius Senator est. Lunula nam adsuta calceis discernuntur Patricii a Novitiis*. 379 Vetus quoque Iuven. Schol. ad hunc versum Sat. I.

Nuper in hanc Urbem pedibus qui venerat albis.

Illo enim tempore necdum Senatores nigris calceis utebantur. Contra rubri coloris fuisse argumento est imprimis ipsa mulleorum appellatio, a colore rubro qualis est *Mulli piscia*, ait Isidorus. Plinius l. IX. c. XVIII. de Mullis. *Nomen his Fenestella a colore Mulleorum calceamentorum datum putat*. Rectius Isidorus Mulleis nomen a pisce inditum, cuius rubentes squamæ sunt. Nec placet quod Marcellus Virgilius existimat: dictos ab ea colorum varietate Mulleolos calceos, quam expirantes Mulli referunt. Alioqui non rubri, sed versicolores calcei fuissent, cuiusmodi morientium Mullorum color est, authore Seneca l. III. Nat. Quaest. et Plinio loco citato. De colore rubro Martialis discrete asserit l. II. ep. XXXIX.

*Non extrema sedet lunata lingula planta,
Coccinea non laesum cingit aluta pedem.*

Sed dissidentes inter se scriptores ita fortasse conciliare possumus: si duas in Mulleolis partes distinguamus. Nam altera tibiae ac crura protegebat: tibiatim enim mullei calceabantur, ut loquitur Titinius in Setina: pedes altera. Illa nigri, ut Horatius indicat, coloris extitit, haec rubri. For-

nam Lacerus describit l. XIX. c. XXXIV. docetque corrigiarum IV. fuisse, assuta luna. Ac superiori parte osseos vel corneos mulleolos habuisse, ad quos lora deligata. Quae ex delineatione illud colligi videtur: superiore pedum parte corrigiis: ac loris duntaxat fuisse contestam. Sed repugnat Gellius l. XII. c. 20. Ubi cum Castritii verba illa commemorasset: *Soleatos tamen vos Po. Ro. Senatores per Urbis vias ingredi nequaquam decorum est*, paulo post de solea ista subiicit: *Omnia enim ferme id genus, quibus plantarum calces tantum infime teguntur, caetera prope nuda, et teretibus habenis vinata sunt, soleas dixerunt, nonnunquam voce Graeca crepidulas*. Tales enim Graecorum crepidas fuisse constat, quae Romanis Senatoribus probrosae, notataeque in Scipione apud Livium l. XXIX. et Germanico Tac. l. II. Ann. *Podibus intactis incedere, et per omnia Graecis amictu*. Proinde superiorem mulleorum partem fuisse rectam arbitror, nisi mutata postea ratione aperiri nodarique coeperint. Imperatorii certe calcei reticulati erant. Trebell. Gallienis. *Caligas gemmatus amplexit, cum Campagos reticulato appellaret*. Postremo ut Imp. calcei purpurei fuere, ita Cass. aurati, ut ex Cassiodoro liquet.

Ibid. D. *Ἀλλὰ Ζήνων*. HARDUIN. Rem narrat aliter Laërtius in Zenone; cives nimirum Athenienses apud eum dum Athenis est commoratus, portarum urbis claves posuisse, ratos tutiore eas loco esse, quam quovis in templo; certiusque illi, etsi peregrino homini, communem salutem, quam ulli popularium suorum posse committi. Scribit Plutarchus lib. de Stoicor. repugn. noluisse Zenonem Atheniensem civem fieri, ne in patriam suam iniurius videretur.

380 Ibid. D. 8. *Οὕτως ἀτελής*. PETAV. Henr. Stephan. *ἀτυχής*, aut *οὕτως ἄρα παχὺς* coniicit.

P. 27. A. 3. *Οἷς διορῶναι χαυνότητα*. PETAV. Ethic. VI.

Ibid. C. 4. *Προοίμιον*. HARDUIN. Suidas hymnum vocat: *παιῶνα* Laërtius in Socrate. Plato, cuius verba et sententias studioissime Themistius consecretatur, *προοίμιον* in Phaedon.

P. 27. D. *Κατὰ τὸν Ἡρόδοτον*. HARDUIN. Herod. lib. II. Sophocles in Philoct. *Ἐδοτομ' ἔχει παῖ*. Suidas apud Eupolid. bene exponit, *εὖ ἔχειν στόμα, εὐφημεῖν*, bene verba dicere, parce et honorifice loqui. Usus obtinuit ut *ἐδοτομα* unica voce scriberetur. Suspicio porro a Christiano aliquo scriptum in margine; *ἔθλον γὰρ ἦν*, quasi id scilicet Themistius significaret, satius esse de Diis silere quam habere sermonem, quod Diis gentium nihil aliud essent quam

lignum. Valde illud quidem pie excogitatum. Unde postea irrepsit in textum.

P. 28. A. 3. Τῆς Λυσάνδρου κραιωδαίας. PETAV. De qua Plut. Agesilao.

Ibid. A. 6. Αὐτὸς ὁ Αρχίδαμος. PETAV. Male pro Αγησίλαος. In Reg. Αρχιδάμας.

P. 29. A. 9. Καὶ θιγγάνειν τῶν ἀνάκτη. PETAV. Depletum locum ita exposui, quasi esset τῶν προσόντων τῇ ἀνάκτι. In Regio, et in altero Cod. MS. Collegii nostri Paris. est θιγγάνειν τῶν ἀνθρώπων.

Ibid. B. ult. Ἦν δύνωμαι. ἀλλ' ἐπεσθαι. PETAV. Foedum hic ulcus ex depravata scriptione, et interpunctione. Emendo. Αλλ' ἐπεσθε φαίνονται. Quod ex interpretatione nostra liquet.

Ibid. C. 5. Φασὶ τὸν Παρθάσιον. PETAV. De Parthasio Plin. l. 35. c. 10.

Ibid. C. 10. Ἐαυτὸν ἐτίμησε. PETAV. Postulat sensus αὐτόν.

P. 30. A. 9. Καὶ οὐ ψευδωνύμως. HARDUIN. Addendum fortasse, φιλόσοφος. Videtur enim id loci illius necessitia postulare.

Ibid. B. Οὐτιδὰς λόγους. PETAV. De his vide Diog. Laërt. in Zenene. Eos porro, qui hunc in modum verbis tenuis philosophantur, insectatur Epictetus apud Arr. l. 3. c. 2. Sen. ep. 20. *Facere docet Philosophia, non dicere.*

Ibid. B. 6. Ο κυριεύων καὶ ὁ, etc. HARDUIN. Κεράτινος λόγος, quem alii κερατίνην vocant, quasi cornutum sermonem, nomen habuit a materia syllogismi, quem in ore frequens habuit Chrysippus, ut est apud Laërtium hoc modo: εἴ τι οὐκ ἀπέβαλες, ταῦτο ἔχεις· κέρατα δὲ οὐκ ἀπέβαλες· κέρατα ἔχεις. Huius argumentationis Seneca meminit ep. XLV. ubi vir gravissimus acutam delirationem vocat. De Dominante, quem κυριεύοντα Graeci nominant, scripserat commentariam Antipater, quem qui legeret, fieret is ἀκαιρότερος et φλυαρότερος, longe quam antea ineptior, ut alebat Epictetus apud Arrian. lib. II. c. XIX. Vulgo iactatum hoc genus fuisse liquet ex Plutarcho, lib. I. Sympos. q. I. ubi eos reprehendit qui etiam trahunt in convivio τὸν κυριεύοντα. Harum ceptionum autores facit Themistius Philonem et Heliodorum; sed haud abhorret a similitudine veri in Heliodoro mendum esse lapsumve memoriae; nam quod ad κερατίνην attinet, non 381 Heliodorum, sed Diodorum eius fuisse inventorem prodit Laërtius lib. II. in Diod. Similis est horum λόγος ἐγχεκαλυμμένος, de quo haud multo ante Themistius, *opertus sive involutus*; cum clam irrepo, et quibusdam positus, quod volo, efficio.

Quo de genere captivitas scripsit Nibros duos Chrysippus. Inventorem illius fuisse Cronum Diodorum prodit Laërt.

Ibid. C. 7. Χρυσοῦ, καὶ στατήρος. PETAV. Vacat, nisi fallor, particula καί. Χρυσοῦς στατήρ est Aureus, seu Denarius aureus, vel solidus.

Ibid. C. 9. Ὅπως κρείττων εἶναι ἐπίθω. HARDUIN. Laciniam istam repleti sic posse commode arbitramur. Ὅπως κρείττων εἶναι ἐπίθωμιων δύνηται, ὥπερ ἐγκρατεῖ γενομένῳ ἴσται μηδὲν πλέον καὶ νεὶ ἢ ἡττημένῳ: Quomodo superior esse cupiditatibus possit is, cui nihil amplius sperandum sit, si vicerit, quam si isdem servierit.

Ibid. D. Σωφρονέστερος Ξενοκράτους. HARDUIN. Abiit vox illa in paroemiam. Vide Diog. Laërt. et Erasmi in Chiliad.

Ibid. D. Τρυφῇ δὲ ὑπὲρ ἐκείνον. PETAV. Henr. Steph. legit ᾧ δὲ τρυφῇ.

P. 31. A. 7. Καὶ οὐκ ἐρωτῶ. PETAV. Henr. Steph. κροτῶ. Melius ἐρωτῶ. Sed ridicule admodum non nemo μηχανῇ hic totum Auditorium esse putat.

Ibid. C. Ὅτι τέλος αὐτῆς. PETAV. Vide Arist. Eth. 2.

Ibid. D. penult. Οὐ τὴν ἀπὸ Σκυθῶν. PETAV. Quid hic Scythia opus est? An quia tum Imperator illis in partibus erat? HARDUIN. Alludit ad paroemiam veteram, Σκυθῶν ἐῆσις. Multis porro sensum alium profert Lucianus, alium Suidas, alium Diogenes Laërt. in Anacharsis, alium Athenaeus l. XII. c. V. alium denique Aelian. in epist. Rustici. Cnemon Callipidi. His vero omissis, qui maxime cuique obvius esse potest, is mihi videtur accommodatissimus ad praesens negotium: *Lubet, inquit, ad hanc rem confirmandam, non ab externis et barbaris, qualis fuit Anacharsis Scythia, sed a domesticis et nostris, ab Aristotelis, inquam, Stagirisae schola repetitam proferre sententiam.*

Ibid. D. ult. Καὶ εἰ μικροτέρα ἔστιν. PETAV. Aliquoties ex vocum μικροῦ et μακροῦ affinitate mendum irrepsisse docuimus. Quod idem hoc loco contingit. Legendum enim μακροτέρα. Quippe tota quae sequitur sententia, usque ad εἰ οὐ οὐ φιλόσοφος, ex Aristotele petita est 2. Eth. c. 3.

Ibid. D. Τάχα ἂν ἐγὼ θεραπεύοιμι. PETAV. Ο νοῦς: Si non maior sit virtus Imperatoris, quam eiusmodi Philosophorum, fatebor adulatorem me esse, et ad gratiam ista fingere, ac veritate maiora dicere. Possumus ὑπερχολμῆν hic scribere. Nam ὑπέρχασθαι est blande atque adulatoris insinuare sese. HARDUIN. Pro θεραπεύοιμι legendum fortasse, Σωπεύοιμι.

P. 32. B. 2. Καταφύγοντες τὸν λόγον. PETAV. Reg.

Ψευδῶν. ἀντὶ τῶν λόγων ἀληθινῶς. Sed nonnulla desiderantur, quae hūc sensum implant. Si Philosophorum nomine, indigni illi sunt qui pro rebus de factis sermones ostentant, vicissim ii qui pro sermonibus facta ipsa praestabunt, eadem erunt appellatione digni.

Ibid. B. 6. Οὐ τοῦ Σόλωνος, ἀλλὰ τῶν τοῦ Σόλωνος 382 ἀπογόνων. HARDUIN. Mater Platonis a Solone sapientiae quasi antistite genus duxit, et Plato sextus a Solone nativus. Sarisber. lib. VII. c. V. Nug. Curial.

Ibid. B. antepen. Εἰβλήων ὁμάδος ὄλος. PETAV. Forte, ἄλλων ἐπ' ἄλλοις συντεταγμένων.

Ibid. C. 2. Ἡ περὶ τὴν πλάτανον. HARDUIN. Dialegum Platonis intelligit eum qui Phaedrus inscribitur.

Ibid. C. 5. Ἡ αὐτὸς μὲν φησι. PETAV. Sumpta haec ex Phaedro. Caeterum pro αὐτὸς malim ἄλλους. Nisi hoc significet quod illie Socrates sit, μετὰ μὲν τοῦ Διὸς ἡμεῖς, ἄλλοι δὲ μίαν ἄλλων θεῶν. Quod sequitur, καὶ οἱ τὸν ὁρώμενον γνῶματεύοντες, verior ut integrum sit. Forte, εἰς τὸν οὐρανὸν ἁρματεύοντες.

P. 33. A. 5. Αὐτὸς ὁ Πλάτων ἔρεϊ. HARDUIN. In Th., haec totidem verbis: Βουλῆδεῖς γὰρ ὁ Θεὸς ἀγαθὰ μὲν πάντα, πλᾶνρον δὲ μηδὲν εἶναι κατὰ δύνανται· οὕτω δὲ etc.

Ibid. C. 5. Οὐδὲν τίμιον προμαντευόμενος. PETAV. Forte, οὐδὲν τι μείον. HARDUIN. Vex illa utraque, οὐδὲν τίμιον, supervacanea est et expungenda.

Ibid. D. Εἰς τὰς ἡγάγεν ἐκ τῆς ἀταξίας. HARDUIN. Victoriam de Tyrannis, Magnentio et Vetraniōne, relatam, peccatumque a bellis civilibus imperium haud obscure significat. Manifestius adhuc haud multo post, cum e typhonibus, hoc est, Tyrannis, adversus quos ei congregiendum fuit, oratione alios, alios ferro docet fuisse repressos. Demum verò apertissime pag. 37. et 38. de Vetraniōne agit.

P. 34. A. 2. Τυφῶνος δόκη. HARDUIN. Hesiod. in Theogon. Plutaroh. tract. de Iside et Osir.

Ibid. B. 2. Τοὺς δὲ νέους. PETAV. Gloriosa intell. mihi quidem sapit vocis ἀκμάζοντας. Sed totus hic locus verbo aliquo deficiente: sic suspensus est. *)

Ibid. B. 8. Ἐν ἔρμῃσι πορεύεσθαι. PETAV. Non improbanda Henr. Steph. conjectura, quā ξύναμι πορεύεσθαι aptius censet. In Reg. est ξυνδύναμι.

Ibid. C. 8. Παρὰ τὸν Ἰλισσὸν κατακεκλιμένος. PETAV. Manca haec atque mutila. Sed ἀκρωμένον restitendum, ut ad μαιράκιον referatur. Synesius Diane. Εκτὸς ποῦ καὶ τὸν

*) [Fallitur: vide Pierson. ad Moer. p. 181.]

παρὶ τῶν παιδῶν ἐξηγεῖσθαι τελῶς τὸ
ἀπείκασται· τὸν τε παρὰ τὴν αὐτὴν πλάττανον, παρ' ἣν ἐρέθη-
ται, καὶ τὴν σοφιστὴν Λυσίαν προσεγομνύσατο etc. Ut
præd. τὸ παιδίον corrigendum monimus. Nam puer in Phae-
dro inducitur, ut ibidem notat Synesius.

P. 36, Al 1. Απολαύς ἐγγελεθεις. PETAV. Forte, ἐξ-
λεγεις.

383 **1443** A. 5. *Οἱ οὐ δαδίσιν. ΡΕΤΑΥ. Synesius. Τῆς δὲ ἰδιώτης καὶ μικρὰ πρῶτων ἀδεύστους τε καὶ ἀνεπιβουλευτό-
τατος ἐκρηθὼ βασιδέως, οὐχ ἂν δαδίσιν, ἀλλ' ὑπὲρ οὗ δε-
δύσιν οἱ ἡγήσιοι; Quod quidem Bianti dictum tribuitur.
Idem habet Themist. orat. I. pag. 10.*

Ibid. A 10. *Ωςπερ ἐν Κρόνῳ.* ΠΕΤΑΥ. *Aspinus Dis-*
sert. Epict. l. I. c. XXV. Εἰ Σατορναλίους λέλογχε θεοὺς.
ἔδοξε γὰρ παῖλαι ταύτην τὴν παιδίαν. προστάσσει, σὸ πᾶς,
σὸ κράτος οὗτο. Lucianus *Saturnaliibus. Εἰ καὶ βασιλέα*
μὲνον ἐπὶ πάντων ἵκνισθαι τῷ ἀστρογάλῳ κερτήσαντα.

Ibid. B. 3. Οὐκ ἐπειδὴ τὸ σῶμα τι. ΠΡΕΤ. Quamquam
 etiam cacteris maior sit. Plin. l. II. c. 10. Οικονομίας forma
 semper, egregia: et duplo quam cacteris maior, pennae bre-
 ves, crura recta, ingresses locustior, ut fronte maculae quae-
 dam dialectate candidiores. Porro locus iste expressus est ex
 Platoni Politic. Νῦν δέ γε, ait, οὐκ ἔστι γινόμενος, ὥς δὴ
 φαμὲν, ἐν ταῖς πόλεσι βουλεύεις, ὅλος ἐν σπῆνέσιν ἐμφύεται
 τὸ τε σῶμα εὐθὺς, καὶ τὴν ψυχὴν διαφέρειν εἰς.

... *Ibid.* B. 9. *Ὀὐρα δὲ καὶ Αἰθίονας.* ΠΕΤΑΥ. *Hered. Erato.*
Maximæ. Hérodote. in Thalia.

Ibid. B. 11. Οὐδὲν ἴσως ἔκδοξος. PEEAV. Darū Pasm-
māldā, et Gyris historias tangit. De quibus Herod.

Ibid. C. 4. Οὐδὲ μαντεύει. REZAN. Hesych. Μαντεύει
 ἄλλος ἑκαστος ἑαυτοῦν, πολεμικὸν ἢ μαντεῖα. Codd. πολε-
 μικὸν μαντεῖον.

Ibid. C. 7. *Kai* *μηλοφόροι*. HARMSEN. Sunt *Hagia Per-*
sepolis SateMites; apud Athenasium et Hesychium, *ἁγία αὐρεά*
ἡ ἐκκοινοφάγετος, *μῆλα χρυσά φέροντες ἐπὶ τῷ στυβαίῳ*.

Ibid. C. 8. *Ἀποθνήσκουσιν στρατιώται.* PETAV. Ad Herod. dictum aſſedit, quem ferunt Inſtrato exercitu, ac reſponſione ſummiſſacrymaſſet, cauſam rogatum reſponſiſſe, mirabile id omni. *χρυσὸν βάλλει, καὶ τοῖς τοῖς περὶ τοὺς οὐδεὶς εἰς ἑκατοστὸν ἔτος περιſταί.* Herod. Polyhym. Car *ἀθάνατος ἀριθμὸς* dicatur, vide eundem pag. 260.

P. 37. A. 2. *Ποταμός δὲ οὐκ ἐμπελόμενος*. PETAV. Resum ad Xerxem regem respicit. De quo Iustinus l. 2. *Ut non immerito proditum sit flumina ab exercitu eius siccata* etc. Herodotus locu cit. Chidorem fluvium Xerxis copiis non sufficere narrat; nec Onochorum. Epidanum vero totius Achaiae maximum aegre admodum suppeditasse. Sed longe felicius actum esse cum Imperatore docet, cuius in gratiam Mygdonius uti suspicer fluvius sic intumuerit, ut Perseus Regem ab Nisibenis obsidione prohiberet. Vide Iuliani orat. l. Panegy. III.

Ibid. B. 2. *Τὸν σολήσαντο τὸν βασιλέα*. PETAV. Forte, τὴν βασιλείαν.

Ibid. B. 4. *Εκίβησεν τῆς φθερρομένης*. PETAV. Duae illae voces, *τῆς φθερρομένης*, quantum coniecto, inducendae sunt.

Ibid. C. penult. *Υμνοῦσιν μὲν οὐκ καὶ Σπάρταρχον*. PETAV. Diadema lib. XV. ubi supra decies mille Arcadam coadunavit, Lacedaemoniorum ne unum quidem egerit, cum Diadonide sacerdotes respondissent, *διότι πόλεμος οὗτος Λακεδαιμονίως ἄδακρος ἵσταται*.

Ibid. D. ult. *Καὶ ἦν θέλημα ἁπλοῦτον*. PETAV. Erat, nequa enim ab Dione ad eam fortunam reductus est Dionysius, sed a Timoleonte Corinthio. Plutarch. in eius vita.

P. 38. A. 2. *Ἐν τῷ Κρανίῳ*. HARDUIN. Cupressorum locus est e regione Corinthi, ubi gymnasion. Pausan. in Corinth. Laert. in Diog. *Ἐν τῷ Κρανίῳ τῷ πρὸ τῆς Κορίνθου γυμνασίῳ*.

Ibid. A. 4. *Ὁ καὶ τοῦτο καὶ τὴν τύχην πάλαι στρατιώτης*. PETAV. Vetrario Pannonicarum Legionum. Zosim. lib. II. HARDUIN. Attendit ad nomen Veteranionis, quem Veteranum militem nominat. Quem postro Veteranionem dicit cum Philostorgio, qui *Ὁβετερανίωνα* exerte habet, hunc Veteranionem temp. noster antiqui, tam Latini Graecique veteres appellant. Interdum etiam *Βρετανίον* nominatur.

Ibid. A. 8. *Μακροβρότερον Ἀργανθωνίου*. HARDUIN. Arganthonius Tartesium rex, CXX. annos vixisse fortur. Herod. Clio. Cic. lib. de Senect.

Ibid. A. 9. *Καὶ πρόβαλοι διελόμενον*. PETAV. Placet Henr. Stephani coniectura, *διελομένον* rescribentis.

Ibid. B. 2. *Τὴν ἑταίρου τῶν τυράννων*. PETAV. Magnentium, de quo Ecdes. histor. et Zosim. lib. II.

Ibid. B. 7. *Τυφλὰ τέκωμεν καὶ ἀτελῆ*. HARDUIN. Perverbum ex *αὐτῶν* *οὐκ ἀποδοκίμαται*; de quo vide scriptor historicus naturalis.

Ibid. C. penult. *Ἐκίβησεν γὰρ ἡδονὴν καὶ σκνήν*. PETAV.

Id. Heliodor. X. Asthlor. Θυγάτρα ἐπὶν ὄπισθε ἐπὶ σκηνῆς
ἐξ ἀπόρων ἐαυτὴν, καὶ αὐτὸν ἐκ μηχανῆς ἀναπαύουσα.

Ibid. D. ult. Τῷ μὲν ἀναυαλγήσας. PETAV. Constantino
videlicet, qui a Constante est interfectus: ἀναυαλγήσας vero
ad ipsam Constantiam spectat, cuius necem occiso Magnentio
ultus est.

P. 39. A. 7. Φαίνεται γὰρ ὁ Θεός. HARDUIN. Haec,
ut apparet ad Nisibenam illam obsidionem referenda sunt,
quam Theodoretus describit, quo tempore S. Iacobi precibus
liberata divinitus Nisibis fuit. Quanquam Theodoretus duas
obsidiones, quarum prior statim ab obitu Constantini contigit,
cuius meminere Hieron. et Theophanes; altera, haec nimirum,
qua de agropis, occupato, ut ait Theodoretus, civilibus et Oc-
cidentalibus bellis Constantio, hoc est, anno CCCL. duas, in-
quam, in unam eandemque male conflavit; et posterioris ha-
ecque tempus, cum post Ariminenses Concilium recessit, sive in
annum circiter CCCLX. illud certe pluribus annis, toto nempe
decennio, tardius consignavit.

Ibid. A. 8. Ἐν μικρῇ παρατάξει. PETAV. Forte, μικρῇ.

Ibid. A. 11. Ἀφήσετε οὖν. HARDUIN. Locum istum sic
reddo: Quid ergo? an, me, deinceps ab eo contractu liberabi-
tis? an, nondum idonee, satisfacisse videar? Certe cum stu-
diosè etc.

Ibid. B. 6. Πᾶν τὸ ὄφλημα ** ἀτέτα. PETAV. Supplen-
dam, ex Regio, περὶ τῆς: habet enim φωνήσας.

385. Ibid. D. antepen. Ἀλλ' ἐὰν ἀπαξ. HARDUIN. Melius,
ἀπαντα.

P. 40. A. 6. Τῶν συνάροντων φιλόσοφων. PETAV. In-
liam Parabatam.

Ibid. A. parvult. Συνδραμαίν τε βασιλεῖα φιλοσοφίαν.
HARDUIN. Haec illa est Platonis lib. V. de Republ. et epist.

VII. Τοῖς ἄλλοις οἰκείοις, sententia, tot deinde ac tantis
concelebrata praeconijs: ἐὰν μὴ οἱ φιλόσοφοι βασιλεύουσιν
ἐν ταῖς πόλεσιν, ἢ οἱ βασιλεῖς τε νῦν λεγόμενοι καὶ συνάρονται
φιλοσοφῆσαι γυναικας τε καὶ ἰκανῶς etc.

AD ORATIONEM III.

NOTAE IOANNIS HARDUINI.

Quam Urbis vicinas studio flagaret Constantius, cuperetque
ibi quasi devictis hostibus universis edere triumphales ludos,
decreta est ei a S. P. Q. R. perhonorifica legatio adiret Se-

natorum, qui Principi suo reportatas de tyrannicis victorias gratularentur. Horum e numero Themistius fuit; sed ob incommodam valetudinem, et hyemis asperitatem, ceteris Romanam profectis, ipse Constantinopoli substitit. Scripserat tamen orationem *προσφευγμένην*, quam coram ipso Imperatore Romae dicturus esset; eamque prius quam ad iter se accingeret, recitavit in Senatu. Id enim moris ei ceterisque Rhetoribus tum fuisse, Cresolius noster docet lib. III. Theatri Rhet. c. VII. Apertissime vero Themistius ipse declarat orat. IV. pag. 54. et 61. Et vero quantumcumque refragetur is qui titulum huius tertiae orationi praefixit; qui quam orationem dicendam coram Imperatore vidit, reipsa dictam putavit; eam nullo modo Romae dici potuisse, tris, ut opinor, evincunt. Primum est, quod Themistius ipse se profiteatur orat. IV. ab instituenda illa longo terrarum tractu in media asperitate hyemis, peregrinatione praepeditum. Alterum, quod Romanam, nisi temporibus Gratiani, non viserit, ut haud obscure significat tum orat. XIII. tum vero XXXI. Tertium denique illud est, quod orationem IV. quae proxime hanc sequitur, ut ex ipsius verbis liquido eruitur, Constantia adhuc Romae degente, ubi 60. ad summum dies substitit, ipsa in Senatu CP. dixerit; quo proinde delatum esse Pegasaeis aliis necesse est, si hanc paulo ante Romae recitavit.

P. 40. C. *Πρόσφορὰ καὶ ἀνέμων*. Vetas ille mos fuit, ut coronae aureae publice a civitatibus, a spoliis etiam ac foederatis, regibus ac principibus offerrentur. Offerendi porro occasio multiplex fuit: vel enim ob adoptionem adventumve Principis, aurum coronarium exhibebatur, quale ait Theodosio deberi Themistius orat. XIV. vel cum legati ad Principem mitterentur, beneficii cuiuspiam impetrandi gratia, quae expectare videtur Themistius tum hac orat. tum seq. et Synes. de regno; vel ob decorandum triumphum, ut testis est Cic. in Bull. et in Pison. vel denique ob regestae felicitate, quae ut antiquissima, ita praecipua semper extitit auri coronarii offerendi causa. De his vide Vopisc. in Probo, Zosim. lib. III. Ammian. Marcell. lib. XXIII. Curtium lib. IV. Agell. lib. V. c. VI. Iosephum lib. XII. c. XIII. ubi *στέφανον φόρον* appellat. Euseb. in Excerptis. Victoriarum aurea simulachra Valentiniano seniori a Tripolitania pro corona oblata refert Ammian. lib. XXIII.

Ibid. C. 8. *Τῇ δὲ ἐκτίμῳ μὲν τοῦ σου πατρὸς*. Constantinopoli scilicet quae a Constantino M. ut omnes norant, memora cepit.

Ibid. D. *Ὅν οὐκ ὁδοῦν πορίζομεθα ** τὴν ἀρετὴν*. Sic

emendandum et lacuna supplenda: Προϊδόμεθα τὸ γέρας τῆς
οἷς ἀρετῆς, Praemium virtutis tuas respondimus.

P. 4 L. B. penult. Ἄνδρες μὲν χρομένη διακόνες. Oratore
videlicet ipso Themistio, quem philosophiae studium a vero
aberrare non patietur, nedum in adulationem deflectere. Est
enim veri philosophi, ut ipse ait orat. XXI: praecipua dei,
prima nota formaeque veritas, uti sponte sua nullam omnino
falsitatem admittat etc.

Ibid. C. 6. Παναθηναία ἡ Διονύσια. In Panathenaeis,
quas Minervae, et Dionysii, quas Baccho sacra, quos in-
signi honore affectos vellent, his coronam auream donabant,
idque publice per praecipientem in gymnasio certamina promitte-
bant. Est haec ipsa de re insignis locus Demosth. orat. Περὶ
στεφάνου. Δεδοῦναι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ, στεφανῶσαι
Καρδήμεον καὶ Διότιμον, χρυσῷ στεφάνῳ, καὶ ἀναγορεῖσαι
Παναθηναίους τοῖς μεγάλοις, ἐν τῇ γυμνασίᾳ ἀγωνί. Quod
vestigium quoddam est illius consuetudinis quae longe post
intervallo obtinuit, ut aurum Coronarium, de quo paulo ante,
tanquam victoriae donum, deprobo triumpho; ut ait Cic. in Pa.
Imperatoribus penderetur.

Ibid. C. 9. Ἐν τῇ βασιλευσίᾳ τῶν πόλεων. Certant
inter se scriptores in utriusque Romae comparatione. Greg.
Naz. in carmine de Vita sua, adeo aequales facit, ut situ tan-
tum eo loco disterepare dicat. Iulianus vero Aug. in Encomio
Constantii novam veteri longe postponit. Πόλιν τε ἐπὶ νόμον
αὐτοῦ ὑπερέστησεν ἐν οὐτῇ ὁλοῖς ἔχει δέκα, τοσούτω τῶν
ἄλλων ἀπασῶν μέλλου, ὅσω τῆς Ρώμης ἐλαττοῦσθαι δεκά-
της τὸ δεύτερον τιτῶνται· μακροῦ βέλτιον ἔμαγε φαίνεται, ἢ
τῶν ἄλλων ἀπασῶν μέλλου καὶ πρώτην νομίζουσιν. Ita et
Themistius cum hoc loco, cum paulo post, cum de Constantia-
poli ait, καὶ οὐκ ἀλογεῖται τὸ λοιπὸν τοῖς δευτέροις ἀπὸ
προσέλιον χορηγεῖν. Et vero cum novae Romae vetus μητρό-
πολις καὶ αὐγαστορque ait, ut in Notis ad orat. XVII. dicturi sumus;
quidni primas illa obtineat? Notum est illud Thucyd. Ἀνομῶς
ἐν πύργουσι τιμᾷ τὴν μητρόπολιν.

Ibid. D. 6. Δοναὶ ἢ Θάις. Homer. Ibid. I. 6. 425.

P. 42 A. Καλλιόποις, τὰ μὲν πρὸς Ὀκεανόν. Figurata
est, ut apparet, haec omnis oratio. Iupiter, Constantias est;
Olympus, Roma: Καλλιόποις vero nomine, ut saepe fre-
quenter solet, Constantinopolin hic designat.

387 Ibid. A. ult. Ἰσταται τοῦ. Corrige: Ἰσταται καὶ

Ibid. B. 2. Βῆμαρχε δὲ καὶ χορυφαῖος. Scilicet orator de-
signat. Est autem, ut notum est, χορυφαῖος, ἐξάρχων, κα-
τάρχων et χοροστάτης, haec enim homonyma sunt, chori
cantusque praecipitor, sive praecentor.

ibid. B. 6. *Αἱ νίκαι δὲ ἡ δύο.* Corrig. *Αἱ δύο.* Intelligitur gemina illa de Magnentio et Vetracione, quem paulo infra pag. 45. *τὸν πρῶτον* appellat, reportata victoria.

ibid. B. ult. *Τῇ Ἀριάδῃ.* Vid. *Iliad.* 6. v. 591.

ibid. D. 6. *Καὶ οὐ λέγω τὰς παλαιὰς συμμαχίας.* *Byzantium* *Reipublica* *semper Romani Imperii nomen fuit,* inquit Gyl. *Nb. I. de Topogr. CP. c. 1. Primo adversus Regem Macedonum, cui ut degeneri impostum Pseudo-Philippi nomen. Sileo missas copias in Antiochum, Perseum, Aristonium, et piratico bello adiutum Antonium: Mithridatis impetum sustinuit, et simul Syllae, Lucullo, Pompeio valde auxiliata est, quando eis loca invideret, quae transmeantibus terra marisque ducibus exercitibusque simul vehendo commectat opportuna forent. Quae vero de signis adiungit Themistius, eadem Tullius oratorie et παθητικῶς narrat in orat. de Prov. Consul. Ipsam vero urbem Byzantium fuisse referatissimam atque ornatissimam signis quis ignorat? quae illi exhausti sumptibus, bellisque maximis, cum Mithridaticis impetibus, totumque Pontum armatum, effervescentem in Asiam, atque erumpentem, aegre repulsum et cervicibus interfectum suis sustinerent; tum, inquam, Byzantii, et postea, signa illa, et reliqua urbis ornamenta sanctissime custodita tenuerunt.*

P. 43. B. *Ἐπὶ τὴν ἀρχαίαν ἰστίαν τῶν Ἀλγεαδῶν.* In Latium, quo Aeneas appulit.

ibid. C. *Ἀπὸ τὴν ἐπράξατο.* A Magnentio poenas exegit. Hunc Populo Senatuque Rom. venisse in odium, praeter The-mistium, significat Zosim. lib. II.

P. 44. B. *Καὶ παρὰ μικρὸν ὁμωρέμην.* Paene cognomine sublata tyrannide; altera Maxentii, Magnentii altara. Dedit Roma vetus, inquit, a Maxentii tyrannide liberata, conditorem novae, scilicet Constantinum: nova iam condita, veteri servatorem dedit, Constantium nimirum, qui eam a Magnentii dominatu exemit.

ibid. D. *Βασιλέως ἀγαθοῦ καὶ φιλοσόφου.* Afirmat Nazianz, in Constantio Imperatore, *βασιλεὺς καὶ φιλοσοφῶν, εἰς ταῦτο συνελθεῖν.*

P. 46. A. 4. *Σὺ δὲ, Μutilatum locum restitui sic puto, posse: Ἀλλὰ θωπείαν κακίας μυσάττειται. Σὺ δὲ, ὦ βασιλεῦ, ἀληθῶς τε καὶ θαρσαλέως ἐπαίχει· καὶ ἴνα μὴ εἰς.*

ibid. A. ult. *Ἡ Βάκιδος ἡ μαντεία δεῖσθαι καὶ Ἀμφιλύτου.* Bacidis oracula multa vide appd Herod. lib. VIII. Uran. Amphilytus autem Acarnan pariter ariolus fuit, cuius vaticinationes idem refert lib. I. Clio.

P. 47. D. penult. *Χρηστὸς ἀδελφός.* Vide Notas in orat. seq.

P. 48. A. 5. ὅπ' ἀνάγκης ἐτιμᾶτο ἡ γροθία. Non modo ceterarum urbium nuditate, ut ait Hieron. Constantinopolim locupletatam fuisse a Constantino, sed orbitate etiam, 388 innuit hoc loco Themistius, multis clarissimis viris patriae suae sinu abstractis, ut novam Urbem sui generis claritate ornarent.

Ibid. A. 6. Τιμὴ μωρίας. Legendam puto, τιμὴ τιμωρίας, atque ita vertendum: *Neque a poena distare ulla res honor iste videretur.*

Ibid. B. 10. Κεστός Ἀφροδίτης. Proverbium est, Costum Veneris habere dicuntur ii qui novis quibuscumque modis amorem sui quem lubet inflammant. Desumptum illud ex Homero, *Ιλιάδ.* 5. ubi Iuno conciliatura Iovem, Venerem adi, et ab ea cingulum, conciliatorem scilicet gratiarum et amorum, commodate petit. Unde Arnobius dictus est, Iunonis ille cestus.

Ibid. C. Καὶ τῶν δοκούντων. Sapiunt haec verba, si quid bene censeo, glossema viri intempestive pii ac religiosi: qui significare valuerit ea bona quibus affluere Urbem Regiam Themistius narrat, non vera sinceraque, sed evanida et apparentia duntaxat esse. Vel certa, τῶν δοθέντων legi satius fuerit, ut collata hominibus a Deo bona intelligantur.

AD ORATIONEM IV. NOTAE.

PETAV. Falso inscripta erat haec oratio πρὸς Κωνσταντίνον in Regio Cod. cum ad Constantium habita sit: saepe autem accidit ut pro Constantio Constantinus a Librariis scribatur. Dicta porro est absente Constantio, et Romae adhuc degente, ut ex Themistii verbis liquido eruitur; et in Senatu habita. Initio rationem offert, cur domi se continuerit potius, quam ad Imperatorem ipsum profectus, coram ei gratularetur. De hoc bello agit et Zosim. lib. III. HARDUIN. Cum orationem proximo superiore, quam in tempus celebritatis Romanae paraverat, iam recitasset in Senatu, neque ut Romam se conferret valetudo patere, alium adornavit, veluti consolatoriam, quae tota in hoc argumento versatur; partim ut eam quae Constantinopoli instituta solemnis gratulatio, non mines iucundam fore Imperatori doceat, quam si Byzantini omnes Romam convolerent; partim ut mutuum Urbis Regiae erga Constantium, et Constantii erga Urbem Regiam amorem desideriumque praedicet. Dicta est igitur haec oratio eo ipso anno quo Romae Constantius triumphavit, hoc est, anno aerae vulg.

CCCLVII. Constantio 4K. et Iuliano Cæs. II. Coss. Sic enim affirmant Hieron. Chronio. Alex. libat. in festis; tum vero lex de Numerantibus data Romæ prid. Non. Maii, his Coss. Dentique Ammian. cum ait id accidisse subinde Orphiti præfectura urbana, quæ in hunc annum incidit. Quare ceterorum Chronologorum lapsus est; qui huc ad annum superiorem referunt. Gravius autem et vix forendus Scalligeri error est, qui quod Hieronymus de Constantio in Urbem Romanam ingressu his Coss. refert, id nova quadam consiliandi ratione ad novam Romanam tradidit, quæ certum est Constantiam nonnisi altero post anno, hoc est CCCLIX. revertisse. Ductus est etiam errore hanc 389 ante Ivi. Jacobus Gothofredus, qui hanc orationem anno CCCLIV. adscriptam cum ipse videret scilicet Iulianum sub finem tantummodo anni sequentis CCCLV. VII. Id. Novemb. Cæsarem a Constantio fuisse appellatum, ac paulo post in eam eadem esse Helenam sororem Constantii: quæ duo in hac oratione discrete commemorari, mirum est ab erudite viro non fuisse animadvertum.

P. 49. A. *Ἀθήνησιν τῇ Ἀθηνᾶν*. PETAV. Herod. Euterpe. Cic. III. de Nat. Deor. Saitas ait Aegyptios Minervam colere ortam Nilò. Arnob. IV. contragentes.

Ibid. B. 2. *Ἐνδύμενοι ἐν ταῖς βάρεισι*. PETAV. Sic ea navigia vocant *Ἰδωνικῶς* Aegyptii. Sed in ea voce duobus locis emendandus Hesychius. *Βάρειες*, sit, *πορμειονες ἀμφόδοι*. Corríg. *βάρεις, πύργος, πορθύσιον, περιδύμφοδον*. De Turri et navigio notum. *Πορθύσιον* vero *εἰκηρα*, βάρεις etiam significat; hoc est, aedes instat turridi omni ex parte conchata, quæ insulas vocant, auctore Hieron. in Psal. XLIV. Sequitur paulo post apud Hesych. *Βαρνακίδα τὸν δορυφύλον ἱκόν*. Ubi *Βάρων Ἀγασθῶν* leg. putò. Recte enim Trojanum equum quisquis ille est Auctor sic appellat, quasi sedificiis Achaicum, seu turrim, aut ingentem domum.

Ibid. B. penult. *Ἡ πρὸς τὸ πλεῖν εὐσεβείας*. PETAV. Ita in Reg. Cod. sed præferendum est *εὐλαβείας*, ut coniecit Henricus Steph. Et mox, *οἰκοὶ* pro *ἡ καὶ*. Sed ita ut ante *δουλοῦ* pro *δοσε* legatur.

Ibid. C. 8. *Ἐν' εὐσεβείᾳ παρενομένους*. PETAV. Male *εὐσεβεία*.

P. 50. A. 3. *Ζῶντων τε, καὶ παρασθενῶν*. PETAV. Quid in mentem venerit ei qui hic sibi mendum finxerit, legentisque *ζωννόντων, καὶ παρασθενῶν*, equidem non video. Sunt enim hæc inter se opposita *ζῶντες*, et *παράσθενες*.

Ibid. A. 7. *Πλημύδας*. HARDUIN. Vide Odyss. V. vs. 232.

Ibid. B. 2. *Ἡλοῖς τε καὶ ἀρνακίσαι*. PETAV. Plato Symp. *ἡνελγμένῃ* εὐδὲς πύδας εἰς πύλους τε καὶ ἀρνακίσαι Ἀρνα

Ελλήνων I. VII. v. IV. et Phavor. *Constitus Μελιτοῦσι, Ἀν-
κός ἐπὶ ποσὶν ἔχον αἰλῶος πλετοός. Glan. Vetus πλετοῦ
Coestile: et πλετοῦσιός. Constatiliarius. At in Latinogr.
Coestiliarius πηλατοός. Lega Coestillinius, πλετοός. Proxi-
me ante, Coester, Κομμάκτιος, Ἀναγκῆς, corrigo Κομάκτιος,
ἀναγκαστής. Gnaeculi enim Latini hanc vocem, ut saepe
alias usurparunt. Vetus Horatii interpres ad Sat. VI. l. l.
Coactores mercenarii erant: *coacti. qui habebant argentarian.*
Coactores etiam dicuntur argentarii in auctionibus, quia pe-
cenias cogunt, qui et Collocarii dicuntur. Item Coester
qui erigit sumas: a circumferencia. Ἰλλοὺς Coactos Coact
appellat M. de Belle Cirili. Lactei etiam Impilia, hoc est,
Udenes. Corriganus est quod ad hanc vocem attinet Epipha-
nii locus Hieron. LIX. quae est Cathartorum pag. 218. ubi de
eo qui praepostore se vestiat loquens, τὰ δὲ ἄλλα, inquit,
πέδια, ὡς εἰπὼν, τὰ δὲ ἱματίων γεγενημένα, ἃ παρὰ τὴν
ἐξάντην πικλοῦται, ἢ βράκται, χαροὶ περιθεύουσι. Sed imprimis
πόδια rescribo, quae Hesych. ἱναλῆματα ποδῶν, ἔχον
390 ποσῶς, interpretatur. Latini Podalis vocant, et Podulla.
Glan. Podale πόδαι. Festus: Podalla quas dicimus ped.***
Grascos appellare manifestum est. Scribe πόδαι. Cornelius
Fronto: Podale mensura est pedis: Podale vero sub pedibus
praestat utilitatem. Sed pro ἱματίων apud Epiphanium forte
*ἱμάριον, vel δερματίων legendum.**

Ibid. C. Τρέμοντα καὶ μαλακιάκτα. HANOVIN. Molles
μαλακιάκτα, hoc est, tremulentum et ex frigore obtorpescentem.
Quae voce utitur Demosth. Philip. IV. Nicand. in Theriac.

P. 51. A. 2. Ὡς ἐν ὁπότε ἔρα. PETAV. Delendum ὡς
videtur.

Ibid. B. 5. Ἐξ τὸν Θεόν. HANOVIN. Ita Sclerus Themi-
stocleides appellat erat. XXXII. Ταῖς ἀκταῖς πύλλον τοῦ
μεγάλου Θεοῦ etc. Et Iulianus praecipit ea aratione, quam de
Bella hunc conscripsit.

P. 52. B. 2. Ἀέτω τὸ ἄλλοπύονος. PETAV. Gen
ἀέτω. Et. in Reg.

Ibid. C. 6. Εποιήσατε καὶ διατελῇ. PETAV. Logo, ἐπὶ
αὐτῇ καὶ διατελῇ ἐμπειρομένους. Neque tamen altam lectio
reicienda, quam et vetus codex habet.

Ibid. C. 8. Ἀνὰ ἔργον αἰσῶ. PETAV. Recte hoc ab
Themistocle dictum est; Nativitas omnes in Constantinopoli
civitatem constituitur. Quam ex omnium Urbium maxime
auctam atque exornatam praedicat Hieron. Gloron. Etenim quid-
quid in toto Oriente magnificum atque exquisitum erit, id in
Urbem sanctam Constantinus transtulit, ac quod ex Aegypto Ro-
manae quotannis frumenti advehi solitum erat, magna ex parte

Constantinopolim derivavit. Unde Magus id. Athenasio per celumiam. obipetum, quod Aegyptiacum omne frumentum, supponere. cunctis.

Ibid. D. *ἡ δὲ αἴτις γένοισα*. PETAV. Frumentarium naves. intelligit, quae ex Aegypto aliisque Provinciis annonam vehant. Vulgo errant, dum eiusmodi naves *annonas* a Caccare lib. V. Comment. dicitur, putant. Id quod in Theauris. ac. vocabulariis omnibus. fere villana. Atqui *annonas* naves. Caccari sunt. eo anno sanctae, ut *hermosinae*. etc. Iocum ut cap. VIII. lib. V. Ubi Graecus interpret, *καὶ τῶν πρῶτον ἐξοικιστῶν*. Expungenda igitur falsa iusta notatio, ne adolecentibus impendat.

Ibid. D. 3. *Καὶ εἰτα δὲ ἡ γαῖα*. PETAV. Ordo ac series, postulat, ut *πρῶτον*, *τῆς γαῖας*, *τερον*.

Ibid. D. 3. *Ἡ δὲ αἴτις γένοισα*. PETAV. Matulium, et decursum. Iocum hunc, cap. quavis. pignora. caputendit. Quorsum enim subinde scribit. Quenquidmodum apud Delphos non solum Apollinis, sed etiam Iovis imagines erectae sunt; nisi antea Constantinum quoque Constanti Patris mentionem fecisset? Ut eodem modo quo illic cum Apollinis effigia, etiam quoque Patris simulacrum visatur, Constantinopoli non solum Imperat. sed et Parentis eius Constantini imagines sint collocatae. Hoc igitur, aut simile aliquid deest. *Ἰδρταις αὐτοῦ* *τε βυσσέως*, *καὶ τῶν πατέρων*.

Ibid. D. resultat. *Ὁ τῶν Ἀπέλλωνος μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν Διός*. HARTMAN. Inter alia glossata, quae saepe plurima in Themiastis textibus irreperiunt. ex margine, haec verba. cen- 391
ari arbitror oportere; cum legi tantummodo debeat, *καὶ τῶν*
ἐν Δελφοῖς τῶν Ἀπέλλωνος. Quorsum enim haec illa fiat vel Iovis, vel Constantini mentio?

Ibid. D. ult. *Καὶ Δελφῶν μὲν ἐξαρχῆς*. PETAV. Quamvis et Haugundia in Phocia constat, multoties Delphicum hoc delubrum instauratum est. Primum quidem ex lauro sanctum. Secundo a Ptesa quodam Delphico constructum. Tercio ex auro fabricatum, quod vel absorptum humo, vel igne colligatum perit. in quarto a Truphonio. et Agamello. ex lapide extructum, quod ipsum Olymp. in VIII. an. L. deflagavit. Quibus subdit Pausan. *Τὸν δὲ ἐφ' ἡμῶν πρὸς διακινῆσαι κερδόμενον μὲν ἀπὸ τῶν ἱερῶν οἱ Ἀμφικτυόνες χορηγῶντες, ἀρχαῖς τε καὶ τῶν Σπυρθίων ἐγένετο αὐτοῦ. Κερκίδιος*. Herodotus in Eusebio scribit Amphictyonas idem Templum reficiendum locasse CCC. Talentis, cum prima sponte suo conflasset. Agam Delphi, cum illius pecuniae quadringenti pendere eos oporteret, ab Amasi Aegypti Rege aliisque grande pecunia confluente. *Ἀμφικτυόνες δὲ μαθροῦν τὸν ἐν Δελφοῖς νῦν ὄντα*

την τρηκοσθεν ταλάντων ἐξοργάσασθαι. Ubi haec notanda verba sunt, τὸν νῦν ὄντα νηὸν. Idem in Terpsishore refert Alcmaeonidas a Pisistratidis patria pulsoe Templum illud instaurandum redemisse. Ἐνταῦτα οἱ Ἀλκμαιωνίδαι πᾶν ἐπὶ τοῖσι Πεισιστρατιδῇσι μηχανώμενοι παρ' Ἀμφικτυόνων τὸν νηὸν μισθοῦνται τὸν ἐν Δελφοῖσι, τὸν νῦν ὄντα, τότε δὲ οὐκ ἔστιν, τοῦτον ἐξοικοδομᾶσαι. Dubium est, eodemne ab Herodoto duobus illis in locis Templi instauratio memoratur. Nam prior illa locatio sub Amasi, ac Cyri fore tempore contigit, hoc est sub Olymp. LVIII. an. 1. quo Delphicum Templum consecratum est, ut in Chron. Eusebius quoque meminit. Alcmaeonidae vero a Tyranno Hippia eiecti sunt post Hipparchi mortem, ut ait Herodotus, quem an. 1. Olymp. LXV. interfectum Eusebius narrat. Quare ab incendio ad annum illam quo Alcmaeonidae conducere potuerant, anni fore vult XXX. Atqui Herodotus utrobique, τὸν νῦν ὄντα νηὸν edicit. Fieri potest ut prior illa ab Amphictyonibus locatio facta, Templi instauratio aliquo casu impedita fuerit, quam longe domum intervallo Alcmaeonidae susceperint. Pindarus Pyth. VII. de hac Templi Delphici refectione loquitur.

Ἐρχέσθαι ἀστῶν. Απόλ-

λων, οἱ τῶν τε δόμον Πυθῶνι δια-

σφαιρὸν ἔκτισαν.

Ad quae Scholiastes, λέγεται ὅτι τὸν Πυθαγόραν τῶν περὶ ὁθέντα ὡς φασιν ὑπὸ τῶν Πεισιστρατιδῶν οἱ Ἀλκμαιωνίδαι φεγγαθενθέντες ὑπ' αὐτῶν ὑπέσχεοντο ἀνοικοδομῆσαι. Quod igitur sponte sua conflagrasse delubrum ab Herodoto dicitur, alii ab Pisistratidarum invidia traxere. Sed apud Themistium corruptissimis illa sunt, φοιτῶντας Ἀθήνηθεν Πεισιστρατιδῆς. Quibus nullus affingi potest sensus. Leg. φεύγοντας Ἀθήνας τοὺς Πιστ.

P. 53. A. 9. Φιλάδελφος ὦν. HARDUIN. Utpote fratri amantissimus. Intelligendam illud est de Templo CP. si placet cum Themistio ἀλληγορεῖν, hoc est, de Urbe Regia, quam 392 ipsius Constantii sororem appellavit orat. III. pag. 47. quod et mox dicemus, eodem anno a Constantino conditam illam credat, quo purpura data est Constantio, qui cum proinde debet fraterno quodam amore completi. Eodem plane sensu Sanctum ipsum ait pag. 55: Constantio esse ὁμοπάτορα.

Ibid. C. 5. Ἀπαντας δι' ὀλίγον. PETAV. Crediderim δι' ὀλίγον magis consentaneum esse. Per paucos, inquit, participes facere omnes sacrorum cupit.

Ibid. C. 7. Μεῖον λέω. PETAV. Πλεον cum Henr. Steph. repetimus.

Ibid. C. 10. Καὶ γὰρ δὴ ἴσα μὲν. PETAV. Nonnullas

huc loci offusas tenebras sunt: in quibus adeo nihil recentior
 interpres vidit. Sed eas dissipatum, ac discernamur. eo. Sic
 igitur habet: Ut istud palam faceret, quam meritis suis
 Urbe contineret, nec Romam ad Imperium aspirante, prius
 num hoc statuit. Ubicumque Imperator est, ad eius laudes
 praedicandas, ac voluit eorum quendam instituendum, nullo
 alio auspicio ac praecentore opus esse. Ubi vero minime in-
 praesens est, sed coetus ipse, velut apud sine rege cunctum,
 tamen regatur, plures magistros ac moderatores requiri.
 Quare cum abesset Constantinopolim, necesse fuit ut illidem
 chori magister aliquis, atque informator maneret. Cuiusmodi
 eo tunc: atque ideo remanuisse confirmat. Quod si peregre
 proficisceretur, praesentis temporis incommodis nihil alioquin
 omnino petuisset. Haec est vera loci huius sententia. Quam
 impeditiorem rescula reddit, Ita, quae non continetio, sed
 loci adverbium est.

P. 54. A. 4. Εἰρήνη τὸν λόγον δ' ἐρωδίδος. Parky.
 Aut proverbium aliquod mihi quidem ignotum, latet; aut,
 quod verissimiliter puto, depravata vox est, ἐρωδίδος. David
 Henschelius Augustanus, vir eruditus, ad me scripsit; putare
 se ἐρωδίδος, aut ἐρωδύρος restituendum: sed quæ sententia
 sensu nihil equidem discerno. Cum me hic diu turvissem;
 tandem vera mihi, ut quidem persuasum habeo, occurrat
 lectio, ut pro ἐρωδίδος, ἐρωδίδος scribatur. Dicitur esse Hiero-
 cures ὀδίδος et ἐρωδίδος. Hesych. Εἰρδίδος (Εἰρήνης πατρὶς).
 Quid illud sit πατρὶς, non liquet. Porro, ὀδίδος. Et in voce
 Εἰρδίδος ὀδίδος haec habet, τοὺς ὀδίδους τῶν ἁγίων Εἰρημῶν;
 τοὺς δὲ τὰς ὀδίδους γινόμενους εἰς τιμὴν τοῦ Θεοῦ. ἐρωδίδος
 γάρ. Εἰρδίδος vero dicitur, tanquam viae praeses. Idem Hes.
 Ὀδίδος οἰκιδὸς αἰδίδος, καὶ ἐνδερόν Εἰρημῶν. Nunc Mercurius
 pro acervo lapidum. Prover. XXVI. 8. Sicut qui mittit
 lapidem in acervum Mercurii: ita qui tribuit insipienti
 honorem. Hebr. אַרְבֵּי אֶרֶץ Acervus lapidum. Licet LXX. σπερ-
 δόνην vertant. Romanis ἐρωδίδος Deus erat Hercules vel
 Sanguis. Festus, Propter viam sit sacerdos, quod est
 proficiendo gratia, Herculi aut Sango, qui dicitur ille
 est Deus. Qui haud scio an idem sit qui et Pius appellatur
 in Catal. Virg. Epigram. de foemina Praenestina.

Omnibus hic annis votorum more suorum
 Centenas adicit numero crescente coronas,
 Fortunae simulacra colens, et Apollinis aras
 Arcanumque Vii.

In Pasodia Catulliana in Sabinum a Virgilio scripta. Idem Dii 393
 semitales dicti.

ἄρχητοι ἱερουργοί. Hunc apud Romanos Dona Don, cui operantia sacra fiebant, Damia nuncupabatur, et sacerdos eius *damicus*, (*fortis-damius*) auriatium quoque *Damith*, ait Festus. Gloss. *Damianus* *Donatus* *Donatus* *Donatus* *Donatus*.

Ibid. C. 6. *Αλλ' ὅν ἐγὼ ἐκδέχομαι*. HARDUIN. Nihil debito, quia cum intelligat *ἐχαρσέναι* orationem quam secundo loco posuimus; quae quidem primum recitata in Senatu, ut ipse ait, deinde missa ad Constantium, serena praerogativa statuta componenda est.

Ibid. D. 6. *Καὶ ζῆνός τας*. PETAV. Molius est *ζῆνός τας*.

395. P. 55. A. 3. *αὐτὸν γὰρ οὐκ ἐν μὲν τῇ πόλει, οὐ γὰρ καὶ ἔξωθεν ἔλθον ἱερὰ*. HARDUIN. Saepe illi dies dicebantur, quibus in Curia conveniebant Patres, de Imperatoris laudibus dicturi; acclamationes solitas tunc fiebant, decorabanturque agendes Principi gratias. Quod addit, *ἐν ἰσοθῆναι ἢ ἰσθῆναι*, de toga candida intelligendum: ut qui velatores: uti consueverunt tum in senatu tum in orchestra.

Ibid. D. 5. *Αὐτὸν λέγει πρὸς*. PETAV. Dicit aliquit, quae cum praecedentibus sequentia copulantur.

Ibid. D. ult. *Ἐξέρχεται μὲν ἡ ταραχή*. PETAV. Dicit illos Tyrannos significat, qui Constantii tempore emerunt: quorum Magnentius Romae, in Illyricis Vetranio Imperator esse appellatus. Sed hic ab Imperatore persuasus depositi insignibus in ordinem est redactus: alter ab eodem profligatus. AMM. lib. 14. Aurel. Vict. Eutrop. Zonaras.

P. 56. C. *Τῆς δὲ τῶν δόλων τύχης*. PETAV. Corrig. *ἐκείνων*. Nam armis Magnentius superatus est. In Reg. *homo* *unde*, *τῆς δὲ τῶν δόλων τύχης*.

Ibid. D. 6. *Ταῦτά σοι ἀκριβῶς*. PETAV. Leg. *Ταῦτά τοι*.

P. 57. A. 7. *Ἐγὼν τε ὄρεν*. HARDUIN. De hoc praedio fuit Ammian. Marcell. qui hoc ipso anno illud contigit referi.

Ibid. B. 2. *Καὶ εἶδον ἐν ὄρε*. PETAV. Nascio an de Pae Min loquatur, quae per Saperem Ducem ab Musoniano et Celsiano Romanis Praefectis callide est impetrata. Tamen non eam Perseus Rex postulavit, sed quasi postulantes Romae induluit. Verum nihil mirum est creditos adulatores hoc quoque ad Constantii laudem ac decorem trahere.

Ibid. *Καὶ εἶδον*. HARDUIN. Non ista spectant pacem illam praestitvam, (sic enim eam Ammianus appellat,) quae a Romanis Praefectis callide est impetrata. Nam hic ipse dicitur de Perse, Ditione duntaxat et Corvelli Coes. hoc est, anno sequenti, et quidem tum habente, a Saperi Rege, iniquis admodum conditionibus concessam esse Romanis. Quare haec quum Themi-

stias precescent: tanto apparatus expetitus a Persis: hinc aliud tempus est relinenda, puta post liberatam divinitus secunda obsidione Nisibin, anno circiter CCCLI.

P. 58. A. 2. Καὶ μεστὸς μὲν ὁ ἐπαύρομος. Περσὶν. Ob Imperatorum victoriam Ciroenses ludi aliaque id genus spectacula celebrata, quae *ἐπιπύκνα* vocat Appianus l. l. Civil. Sed foedissima macula hic locus obolevit. Is est pag. 198. ubi Olympiade CLXV. Athletas omnes ac reliquorum spectaculorum artifices e Graecia in Urbem arcessitos a Sylla refert, adeo ut nullam ad Olympiam certamen aliud praeter cursus celebratum anno illo fuerit. Τὸς γὰρ Ἀθλητάς, καὶ τὰ ἄλλα θελήματα πάντα ὁ Σύλλας ἐς Ρώμην μετακάλητος ἐπεινή, τῶν Μητροπολιτικῶν ἰσχυρῶν, ἢ τῶν Ἰταλικῶν. Scribe *ἐπιπύκνα* pro *ἐπεινή*, sed leve hoc mendum est, quod *ἐπεινή* riorum incuria facile sustinet. Alia sunt in eodem loco longe graviora duo, in quibus Autor ipse hallucinatus videtur. Not 396 de his ubi admemore abs re nostra fore indicio. Imprimis paulo ante de Syllae Dictatura loquens: Οὐκ ὄντι μὲν δὴ Ρωμαῖοι (inquit) Βασιλεῖσιν ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν Ολυμπιάδας χρῆσθαι. καὶ ὁ ἐκείνοις δημοκρατία τε καὶ ὑπάτοις ἐτησίαις προτάταις ἐς ἄλλας ἑκατὸν Ολυμπιάδας, αὐτοὶ ἐπειρώντο βασιλείας Ολυμπιάδων οὐσῶν ἐν Ἑλλάδι ἑκατὸν ἰσχυρήντων πέντε. Regnatum est ante Romae plus quam C. Olympiadibus h. sunt anni. CCCC. quod est absurdissimum. Ac totidem Olympiadum spatio Cons. Republicam permittam: vero illud quidem: nisi quod XXVIII. anni ad summam desint. Nam ab an. CCLIV. quo Tarquinius electus est ad DCLXXII. quo Sylla Dictator est factus, anni interiecti sunt CCCCKXVIII. Poterat scripsisse videri, ὑπὲρ τὰς ἐξήκοντα Ολυμπιάδας. Nam CCXLIV. anni Olympiadas faciunt LXL. sed illud obstat quod statim additur, ἐς ἄλλας ἑκατὸν, ubi vox ἄλλας eandem in superioribus fuisse numerum arguit. Quare aliud tunc agebat Appianus. Quia et eorum ipse pugnat. Mox enim annum illum Syllae Dictaturae confert cum Olymp. CLXXV. Atqui ducentas Olympiadas ex eius ratiocinio colliguntur, quibus aliquot adiungi par est, quae Urbis originem antecedunt. Proxima huius hallucinatio est, quod annum illum quo Sylla Dictaturam initit, cum Olympiade, uti dixi, CLXV. comparat. Quod ratio temporum minime patitur. Annus ille fuit Urbis conditae LCLXXII. ex Varroniana computatione, sive ut Fasti Capitolini praefertunt LCLXXI. Quo anno Cons. fuerunt Q. Marius, et Cn. Carbo. Atqui hoc eodem anno coepit Iphyci annus LCKOIV. sive Olymp. CLXXIV. annus secundus, utque Olympias CLXXV. nisi triennio postea celebrata, anno V. C. LCLXXV. Cons. P. Servilio, et Appio Claudio;

Insuper quibus Sulla Dictaturae se abdicavit. Tunc igitur abest ad Olympiadis CLXXV. primus annus: in eum annum incidit, quo Sulla Dictaturam iussit, ut ne ulli quidem tum Olympiadis dadi consentiri petuerint. Quod in hunc modum demonstrari potest. Quo anno Caesar interfectus est, Olympias accidit CLXXXIV. sive Iphysis loCCXXXIII. ut ex Cicero lib. XVI. Ep. ad Att. Ep. VII. aliusque locis colligit Onofrius. Ab anno autem illo quo Sylla Dictaturam cepit, ad eum quo Caesar occisus est, paria Cons. numerantur XXXVIII. Ergo si priore illo Dictaturae anno Olympiadis agendis indici sunt, trigesima nona deinceps anno instaurari minime poterunt. Postremo idem Appianus paulo post annum illum, quo Nicomedes Bithyniam Pop. Rom. et Ptolemaeus Eyracem testamentis legarunt, cum Olymp. CLXXVI. committit. Fuit autem hic annus V. C. loCLXXX. vel ex Fastis Capitolinis loCLXXIX. Cons. Luculle et Cotta. Quod si ita est, non potest cum anno V. C. loCLXXII. Olympias. CLXXV. convenire. Sed ut ad istos illos Ciroenses et *ἐκκενέας* eundem, eundem a Christianis usurpatum morem vehementer arguit Salvianus lib. VI. de Gubern. Dei. *Christe ergo, o clementia monstruosa! Christo*

397 *Ciroenses offerimus, et mimos: tunc et hoc maxime cum et se bene aliquid aspinus, cum prosperitatis aliquid attribuitur, supercilio de hostibus o Divinitate provocatur.*

Ibid. B. 5. *Ἡμετέρας γὰρ. HARDUM.* Quia dicit hoc loco Theodorus de Caesaris appellatione tributa Constantio, eo ipso anno quo conditum est a Constantino Byzantium, neque existimo ad amissionem dicta, neque ex Chronologicis rigore, sed oratoria accipienda esse. Nam Hieronymus Constantium Caesarem levatum ait anno CCCXXIII. quod et sic omnibus non potest non esse positum; qui cum Anastasio fabulatur anno CCCLIII. Constantio Aug. VI. et Constante Gallo Cons. II. Cons. ab eodem Constantio tricennalis Aedulis VI. Id. Oct. fuisse celebrata. At vero Constantinopolis aedificari coepit est, Ianuario et Iusto Cons. anno duxerunt COCCXVIII. Celebrata autem encenia, seu dedicata Urbe an. COCCXX. VI. Id. Maii, ut ex Iuliano aperte conficit quodam Petavio in Notis ad Orat. 1. Iuliani. Atque idipsum discrete habet Chron. Alex. et Cedren. Zozim. item lib. II. haud obscure innuit multo prius Constantini filios ab ipso Caesares esse factos, quum CP. Urbis iusta aequant fundamenta. Habuit hoc porro Constantinopolis praecipuum ac singulare, neque aliis unquam oblationis imperitum; ut in ipsis enceniis Imperii particeps, et *τῆς μυστικῆς* veteris Romae socia fieret.

Ibid. B. 5. *Τριχεννίατος τῆς ἀρχῆς. PRUV.* Mortuo scilicet Constantino, ac Constante fratribus.

IBID. D. 9. *Πολυπλάσιον αὐτῆς τῆς ἀρχαίας.* HARDUIN. Urbis imperio cum evocaretur impetrat. Extat nummus Constantii, cum inscriptione, VIRTUS CAES. in quo videtur structura quaedam ex lapide quadrato, cum quatuor pinnaculis, ingentisque porta in medio; quum referre Urbem CP. manifestum est ex subiecta Latina fabula, quod huius Urbis designe fuit, ut videre est in Nummo Byzantii apud Antiquarios. Quod veris nimirum ornamentis Urbem decoraverit, voluit eam in ipis Nummis exprimi.

IBID. E. ult. *Μοντρά τε ἐκώρυκα.* HARDUIN. Thermas intelligit Constantinianas diotas, quas Amantio et Albino Const. an. CCCXLV. juxta Apostolorum Aedem aedificari coeptae sunt die XVII. April. Quanquam mendose Constantinianae vulgo dicuntur, nullas enim eiusmodi fuisse Constantinopoli docet **GRIVUS** **IB. IM. de Topogr. CP.** Vir cuius diligentia nihil in hoc argumento fugit; sed Constantinianas duntaxat, quarum meminisse, praeter Themistium, Sokom, Socrat. et Suid.

IBID. C. 6. *Χρυσῶ καὶ μορτίῳ.* PETAV. Quid hic moria sint, praeterea exploratum mihi non est. An segmenta sic appellat? Unde et segmentatae vestes.

IBID. C. 8. *Ἐρωτικώτατον, καὶ ἑμπορώτατον.* PETAV. Leg. *ἑμπορώτατον.*

IBID. D. 8. *Ἀνδρὰ ἐξέλετα.* PETAV. Iulianum, cui Helena Constantii soror nupsit; quem ad imperii spem in Gallias misit Constantius. Mamert. Paneg. in Iulianum. Ammianus. Iuliani Nobilissimi Caesaris extat etiam mentio in veteri basis inscriptione; de statua Ft. Eugenio V. C. rescripta a Constantio Aug. et Iuliano Nobilissimo Caesare.

IBID. D. penult. *Τῆς Καλλιόπης.* HARDUIN. Emendandam, *Καλλιόπῃως*, ut Constantinopolim intelligat: Nam ita saepius eam Urbem appellat, praesertimorat. **III. pag. 42.** orat. **VI. pag. 83.** et alibi passim. Constantinopoli enim natus Iulianus et educatus est.

P. 59. C. 6. *Καὶ ἀνίστηται ἐκ τῶν γράφων.* HARDUIN. Bibliothecam CP. excitare primum coepit Constantius an. cccxliv. atque ei operi Curatorum praefecit, cui annonam et impendia dedit, sub quo Librarii plurimi, οἱ Κάθεμιν, operam suam in eadem amplificanda posuerunt.

IBID. C. 7. *Οὐκ οὐδὲν ἀλλοτρίον.* HARDUIN. Sic vertendum: Neque vero illud tributis flagitiis actibus vel furor. Et vero nullum aliud, etc.

IBID. D. 6. *Υπὸ μικρῆς ἀδερνευσίας.* PETAV. Scrib. *μακρῆς.*

P. 60. B. Ο Παιανίας, καὶ ὁ τοῦ Θεοδώρου, καὶ ὁ τοῦ Ολοφρον. HARBUIN. Demosthenem, Isocratem, et Theucydidem intelligit, a quibus aut patria aut parentes ipsi, quorum nominibus designantur, celebritatem acciperent.

Ibid. D. Τῶν περιστόλων τοῦ Θεάτρου. PETAV. Praeactiones verti, quae Theatri et Amphitheatri partes. Sed περιστόλων fortitan leg. vel περιπόλων.

Ibid. D. Καὶ τοῦ διαφανοῦς ἵπποδρόμου. PETAV. De Ciro Constantino Constantino Zosimus: Καὶ τὸν ἵπποδρόμον εἰς ἅπαν ἐξήσησε κάλλος, τὸ τῶν Λισσακούρων ἱερὸν μέρος αὐτοῦ ποιησάμενος, ὧν καὶ τὰ δείκνυται μέχρι νῦν ἐστὶν ἐκ τῶν τοῦ ἵπποδρόμου στοῶν ἐστῶτα ἰδεῖν.

Ibid. D. 2. Καὶ ὅτι φανεῖτε. PETAV. Mutiles hic locus est. Sensus esse debet. Iustius Constantinopolitanos gavisuros esse de instauratis hīsce monumentis, quam de magnificis operibus.

Ibid. D. 7. Καὶ βασιλεῖ * καὶ ἀρχαῖα. PETAV. For. βασιλεύς. Et pro ἀρχαῖοι, leg. ἀρχαῖα cum Henrico Steph. in Reg. pro βασιλεῖ. erat βαίαν.

P. 61. A. 2. Καὶ τέως μὲν τῇ πόλει. PETAV. Coniunctio rescribendum τῇ πόλει ὄντιδος ἦν, vel αὐτὸ ἦν τὰ ὄντιδος. For. et τῆς πόλεως, ac τοῦτο ὄντιδος. In interpretando tamen aliud secuti sumus, quasi esset, καὶ τέως μὲν ἐν τῇ πόλει ὄντιδος μόνον τοῦ εἶδους.

Ibid. A. 9. Ἡ ὄρους, ἢ βακτηρίας. PETAV. Ei locus, unde purpura petitur, respondere debet βακτηρία. Quae vox quia corrupta est, quasi βακτηρία esset, quae tamen vox nusquam a me lecta est, officinam tinctoriam reddidi. Quid si ἐργαστηρίου, id est, officina?

Ibid. A. 11. Ταῦτα μὲν ἐπιεικῶς. PETAV. Forte, μὲν γὰρ. In Reg. est ἐπιεικός.

Ibid. B. 8. Ἑλλήνων, λόγοι. PETAV. Ante λόγοι cello-canda particula ὧν.

Ibid. C. 5. Ὅτι οὐκ ἐνταῦθα ἔστι. PETAV. Desiderari 399 aliquid verisimile est ante haec verba: In quo σύμβουλον illum proderet; cuius auctoritate ac consilio artes fuerant paulatim restitutae.

P. 62. A. 5. Εἴ μὴ οἴονται. HARBUIN. Corrig. Εἴ μὴ οὐκ οἴονται.

Ibid. B. 2. Ὅτ' δὲ σπινθὴρ ὁ ἱππολυτος. PETAV. Loge σπινθὴρ: et asterisco opus nihil fuerit, qui in Henr. Stephan. editione est. Vel potius ut est in Reg. οὐδὲν σπινθὴρ.

Ibid. B. 6. Ὡς οὐκ ἔξόν. PETAV. Expongo negativam particulam.

Ibid. B. 11. Τὴν δὲ ἐν τῷ ἄλλῳ. PETAV. Perperam hic

fortasse illud scriptum est. *Εὐχὴ μυστική*. In Reg. post illud lacuna interat.

Ibid. C. *Ἐνεπαύσατο δύοιν ἀνδράων*. PETAV. Quidam illi duo sint, nondum comperi. Nescio an alter ex his Liberius sive Pontifex; qui tunc contra Constantii voluntatem inisset; atque ob id relegatus fuisset; ab eo tamen postea est integrum restitutus. *Histor. Eccles.*

Ibid. *Δυοῖν ἀνδράων*. HARDUIN. Convenire haec Liberio non potest, si haec oratio recitata est, ut est; ipse assentiente interprete, dum Constantius Romae veneretur, hoc est anno CCCLVII. Barbatus enim est Liberius ante diutaxat CCCLVIII. Constantio Sirmii degente, ut docet Philostorg. lib. IV. c. III. et Sozom. lib. IV. c. XIV. Athna vero CCCLVII. Felicem Episcopatum Urbis Romae adhuc mense Decembri tenuisse liquet, ex lege XIV. de Episcopis, inscripta v. Kal. Ian. Felici Episcopo. Itaque Vetranienem et Silvanum hic designari arbitror; hunc etiam simulatorem satutum et subdolum fuisse, docet cum Themistio Iulianus orat. II. Illius vero nota virtus in publicis rebus, ut ait Themistius, Constantium movit, ut veniam eidem dandam putaret.

Ibid. C. penult. *Ὁὐ ἐνεπ*. HARDUIN. Corr. *Ὁὐ ἐνέπε*.

Ibid. D. *Ἐν νεύῳ ἀνυπόψατο*. PETAV. Forte, *ἐν κρυφῷ*, ut *ἀληθινῷ παρορμηματι* respondet. Quamquam nec altera lectio rejicienda est.

AD ORATIONEM V. NOTAE.

PETAV. Iuliano Imperatore mortuo, summa omnium consensione creatus est Iovianus, qui Ancyrae Galatiae Consulatū tenuit cum Varroniano filio; indeque Constantinopolim revertenti, cum iam Dadastanum pervenisset, cum aliis Senatorum ordinis Principibus obviam processit Themistius, qui hanc, apud eum, orationem habuit; in qua primum de rebus ad Imperium erectione gratulatur: tum ob id maxime commendat, quod liberum unicuique esse siverit, quam vellet ut religionem citra fraudem teneret. HARDUIN. Dicta est haec oratio an. CCCLXIV. aerae vulgaris. Socrates lib. III. c. XXVI. recitatum primum Dadastanas coram Ioviano Augusto, postea vero iterum CP. coram populo pronuntiatum esse.

P. 63. D. 2. *Τὸν Ἀριον ὁ Σεβαστός*, etc. HARDUIN. De Arione vide Plutarch. in Anton. sub finem. Dionys. lib.

LI. et LII. De Thraciis Mathematicis: et Platonis discipulæ sectatore, Sueton. in Aug. c. XIV. et LXXII. De Dione Chrys. vide Suid. v. *Μαθηματικὸς*. Denique Gellius lib. II. c. XVIII. et lib. XV. c. XI. de Epicteto conculcandus est; quem quidem usque ad Marci Aurelii tempora vitam produxisse, præter Themistium, autor est Suidas, quorum testimonio haud satis expendit Salmasius, qui in Epicteti Enchiridii alios partes sequitur.

Ibid. D. 3. *Τάτης τῆς νόξης*. PETAV. *Πατὴρ τῆς νόξης* ascribendum, non *νόξης*.

Ibid. D. 7. *Ἀλλ' ὃ μὴ πάλαι*. PETAV. Dioblosianus scilicet, qui cognomento Iovius est dictus, a quo quendam e maioribus suis Philosophorum observatum prædicit Themistius: cuius verbis nihil esse potest phurica; ut cum vehementer admirari subeat, qui nihil hoc in loco viderit, sed absurde admodum detorsit.

P. 64. A. ut. *Ὅχι ἵνα τὸ Σιλαντινός*. PETAV. Silanto nobilis sculptor. Plin. lib. XXXIV. c. VII. *In hoc mirabilis*; inquit, *quod nullo doctore mirabile fuit opus*. Pausan. Eliac. 1. Plutarch. Thesco. Illius igitur arte, id est, sculptura, utebantur mechanici et sordidi opifices, ut mercede suam Græcis operam locarent. De sententiis vix monendum putarem, nisi et cum ab aliis ignoratam viderem.

Ibid. B. 5. *Νόμον ἔμψυχον*. PETAV. *Ἄνθρωπος* hoc de malo Principe accipiendum, cum lex esse subditis sibi dicitur, ut de se Phalaris testatur Ep. ad Clean. et Theano. *Καὶ τοῦμὸν ὄνομα δὲ οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἐκμελές, ἢ ὅτι νόμοις ὃν κείραται, ἅμα δὲ τῇ γῆν ὑπὸ τοῦ βασιλέως*. Synes. *Βασιλέως μὲν ἐστὶ τρόπος ὁ νόμος, τυράννου δὲ ὁ τρόπος νόμος*.

Ibid. B. 7. *Τοῦ δὲ αἰῶνος χρηστοῦ*. PETAV. Tametsi hæc ita cit. interpretatus, nonnulli tamen constitutam esse reus; magis mihi tamen suspicio est, verba hæc a marginis illius in contactum, hoc tamē confusæ esse. Scripsit Dio de Regno orationes aliquot, in quibus quæpiissima in eandem sententiam disseruit. Quid cum aliquis observasset, et omni codicis adnotaret idem apud Dionem Chrysostolum reperiri, his verbis, *τοῦ αἰῶνος χρηστοῦ*. Sic enim paulo supra hunc Philosophum appellat et Synesius non alio in loco.

Ibid. C. 7. *Τὸς φαλκροὺς δὲ καὶ τοὺς*. PETAV. Platonica similitudo est lib. VI. de Rep. *Ἰσχυρὸν ὅτι τὸ, ἢ de isto genere Philosopharum, διαφέρειν αὐτοὺς ὅτιν ἀπὸ τοῦ πεποιημένου χαλκῶς, φαλκροῦ καὶ σμικροῦ, νεώτερό μιν ἐκ δεξιῶν λαμβάνον, ἐν βαλάντιον ὅτι λαμβάνον νεώτερόν*.

ἡμέτιον ἔχοντες, ὡς τῷ φιλῷ παρεσκευασμένοι, διὰ πέντων, καὶ ἔρημον τοῦ θεοπύτου τὴν θυγατέρα μέλλοντος γαμεῖν.

Ibid. D. 5. Ἀμφὶ σοὶ συμπροσθήμεθα. PETAV. Forte, ἀμφοῖν ὑμῖν προσθήμεθα.

Ibid. Τὸ μὲν τοίνυν ἡδυσμα. PETAV. Hoc in ea celebrasse suavitatem, atque ad dicendum iucundissimum accidisse diei; quod hic annus patris et illi hominibus signatur, qui ante purpuram atque imperii sint aequales; hoc est; eodem tempore purpuram ceperint. Fortunatis etiam ἡμεῶν κινήτου rescib. ut ad vltis pertineat.

P. 66. A. 8. Εἰς ἔτερον τῆς δόξης. PETAV. Ad Iovianum istud refero. Prius enim Gallustio eisdem Imperium fuerat delatum; sed eo detrectante, ac sensum causante, creatus est Iovianus. Vide Amm. lib. XXV.

Ibid. B. 2. Σὺ γὰρ ἦσθαι δὲ οὐ! PETAV. Νεῖναι appellat Varronianum cum infans esset ἄνθρωπος. De quo memorat hinc illud ab Amm. proditur. Et cum interrogaret (inquit), Ἀνογρῶσι πατρὸς παρὰς αὐτὴν πύμπαν προ τὸν χρόνον νεκταρῶν, Consulatum iniiit, adhibito in societatem Traheas Varrocinus sibi sub admodum parvulo. Cuius vagitus pertinaciter volucentis ut in curuli sella veneretur ex more, id quod mox accidit, portendebat.

Ibid. B. 4. Οὐ τοὺς πατέρας. PETAV. Contra sentit Amm. qui Imperatorem hunc asserit paternis meritis merito critur commendabilem. Erat enim Varroniani nobilissimus Comitis filius, hanc ἀνδρὶν πρὸς Ἀποδότην μιλίας μὴν ἀδ' ἐν τῷ πρῶτῳ οὐκ ἀνέβη. Nisi forte, ἂν mediteretur, legere oporteat.

Ibid. B. 6. Τελευτήσαντος δὲ τοῦ προεβύτου. PETAV. De Constantio loquitur, ac subinde de Iuliano.

Ibid. B. 7. Ἀπολαβὴν μελλήσας. HARV. Habet aliquid plane simile de Maſoriano Sidonio in Paneg. Carm. v. vers. CCCXII.

Ἰὼν τὸν ἰμπερίον πρᾶσεντὸς πρίντιπὸς αὐτῶν
 Ἐπὶ δὲ καὶ ὅταν ἴσῃς ὅτι, sed ἡδὲ καὶ δακνῶ
 Ἰνδὸν fugere viri. Quicunque fuerunt
 Ἰνδὸν in angustum locū, tenuere relictum
 Ceterilibus solium; Postquam tu capta laboras, (Roma)
 Hic quod habet, fecit.

Ibid. C. 3. Τὸν ἀνδρῆτον Ἀποδότην. PETAV. Leg. ἀνδρῆτον, ut est in Reg. Sic enim Plut. Alex. mente innum captum; atque a noverca dementatum asseverat.

Ibid. D. Καὶ παραγγελίας, καὶ δεκατισμοῦ. PETAV. Pronum est mutare in δεκατισμῶς. Sed nec illud improbo. Sunt enim δεκατισμοὶ Decurrationes, et ὁδοίτις, quae in

ambitus crimine comprehensa. De quibus, Cia. pro Fiat. Quamquam et idem etiam *δεκασιμός* significat... Gloss. Vet. *δεκασιμός*, *Decumatio*, *ambitio*.

Ibid. D. penult. *Τὸ κεκτῆσθαι τὴν βασιλείαν*. PETAV. Forte τῷ κεκτῆσθαι.

P. 66. A. 3. *Οὐ γὰρ οὐχ ἥκον σε*. PETAV. Quam hoc ad ambitionem et gratiam falso sit a Themistio dictum, author esse potest, Amm. l. 25. caeterisque pene omnes historici; qui a Ioviano pudendis conditionibus redemptam fecidissimam pacem asserunt. Vide Zosim.

Ibid. A. 8. *Ὅτις φασὶ καὶ τὸν Θηβαίων*. PETAV. Plut. *ἐλ' ἀποσφύγγει πάλαι τεύχεον*, Diodorus Siculus, lib. XV.

Ibid. B. 5. *Ἀλλὰ συνέλθουσιν*. PETAV. Refert Ammian. post Iuliani obitum, inter Orientales et Occidentales, maximeque Gallos, certatum fuisse de eligendo Principe, donec stimulantibus paucis electus est Iovianus.

Ibid. B. 10. *Ὁὐχ ἔκρου χερματίζαντες*. PETAV. De his Herodotus Thalia, et Euterpe. Legendum perre *κρη* pro *xvii*.

402 Ibid. B. ult. *Οὐδὲ γυναικός σε*. PETAV. Uti Gyges olim evectus ad Regnum est. Idem Herod. lib. I. Eadem habet Themist. sup. orat. 2. p. 36.

Ibid. C. 9. *Ἀλλὰ ταῦτα τὴν γῆν*. PETAV. Ad cespitium Tribunal hactenus spectare Themistium credideram. Nunc placet ad pacis conditiones referre, quas Romano nomini pudendas cum Persis Iovinianus iniit, cum videlicet Urbes aliquot ac Provincias iis concessit. Ita enim Pacem inter se non armis ut Glaucus ac Diomedes, invicem permutatis, sed agro velut coniancto mistoque stabilierunt, quae erat *ὑπόθεσις τοῦ πολέμου*.

Ibid. D. penult. *Ex τάξεως οὐ ἄλλα πρόσθη*. PETAV. Ex domesticorum ordine. Ammian.

P. 67. A. 8. *Καὶ τὸν Υἱόσσαντος Δαρείου*. PETAV. Darii in Sylosoctem a quo privatus cum esset, beneficio fuerat affectus, munificentiam inquit. Quae de ridendus Herod. Thalia.

Ibid. D. penult. *Νῦν δὲ ἀπαντὲς κόθορον*. HESYCH. *Κόθορος* apud Hesych. calcamentum est utrique pedi aptum, seu utrique conveniens sexui, virili et muliebri: unde *κόθορον* vocarunt Therameum, *διὰ τὸν περὶ τὴν πολέμειαν ἀμφοτερισμόν*. Et in proverbio, *ὡς ἡμῶν περὶ τὴν*, de homine dicitur, qui utraque axilla, ut aiunt, gestare novit.

Ibid. D. ult. *Μικροῦ δὲν χρόλου*. PETAV. Therameos cum aliis novem ad Lacedaemonios missus ad confirmandam

pacem, postea unus ex XXX. Tyrannis factus est. Xenoph. 2. *Ελλ.* unde et pro πενήκοντα, τριάκοντα restituendum est, ex Cod. Regio MS.

P. 68. A. 1. *Πρὸς βωμοῖς, πρὸς ἱερείοις.* PETAV. Eorum, quibus temporaria atque arbitraria religio est, levitatem ac implētatem arguit, quod iidem, tempori ut servirent, Gentilium ac Christianorum sacra frequentarent. Quare antithesin hic utrorumque rituum facere videtur, et idcirco pro ἱερείοις, ἱεροῖς legendum. Nam ἱερεῖα Gentilium propria. Nisi forte priora tria, quae Ethnicorum sint, *τρυνέει*, quae Christianorum est, opponantur.

Ibid. A. 7. *Καὶ τοῦτο.* HARDUIN. Melius, κατὰ τοῦτο.

Ibid. B. 7. *Καὶ τούτων οὐ χρημάτων.* PETAV. Leg. *τοῦτον*, et postea, οὐ πῦρ τὸν νόμον. HARDUIN. Longe commodius erit ad sensum, si legas, οὐ πυρκαῖα.

Ibid. B. 11. *Ελευθέραν μέντοι.* PETAV. Pro μέντοι, μετὰ esse substituendum ex latina illa Themistii orat. 12. didici, quae ad Valentem habita est: atque ita Reg.

Ibid. C. 6. *Οὐα δὲ καὶ πρὸς ἀμίλλαν.* PETAV. Δέ, in μὲν mutandum, ex Cod. Regio.

Ibid. D. 5. *ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἀγλοθέτην.* HARDUIN. Corrig. *ὑπὸ τῷ αὐτῷ ἀγλοθέτῃ*; vel potius, ἐπὶ τὸν αὐτὸν, quod sic vertendum; *Ad eundem certaminis moderatorem.*

P. 69. B. 10. *Τοῦτον ἐγὼ τὸν νόμον.* PETAV. Latuna haec in Regio codice ita suppletur: *Τοῦτον ἐγὼ τὸν νόμον, οὐ πάντοτερον (corrige. παντότερον) ποιῶμαι τῆς 403* *Περσῶν φιλικῶς. οἱ ἐκείνην βαρβάροις οὐ πολεμήσομεν. διὰ τὸν νόμον πρὸς ἑαυτοὺς ἀστυ. βιω.* Quae cum Dudaiana interpretatione consentiunt.

Ibid. C. 7. *Ἀπανταχόθεν φοιτᾷ.* PETAV. Repetendum fortassis *τα*.

Ibid. C. ult. *Οἱ δὲ ὀπλιζονται.* PETAV. Cum mihi dudum magna quaedam de huius loci depravatione esset suspicio, auxit illam postea orationis latinae, quae ab Andrea Dudaio edita est, collatio. Nam eum multa hinc in illam translata sunt, tum hic praecipue locus, qui his verbis explicatur. Sunt Praetoriani milites, sunt legionarii, sunt qui ex equo repugnant, sunt qui pedestres rem gerunt. Quae verba veram in huius loci emendationem manu ducunt, ut pro *ὀπλιτεύουσιν*, *θορυγγοῦσιν* reponendum videatur, et *ὀπλιζονται*, quod proximum est, in *ὀπλιτεύουσιν* mutetur.

Ibid. D. 5. *Ἀνήστηνται καὶ τὴν γνάμην.* PETAV. Dele part. *καί*.

P. 70. A. 1. *Οἱ ῥητορευόμενοι.* PETAV. Nugax lectio. Corr. *ῥηγορευόμενοι.* HARDUIN. Forto, *οἱ πολιτευόμενοι.*

Ibid. A. 6. Ἀντὶς Σύρος Συρίας. ΠΕΤΑΥ. Nisi fallor, per Syros hoc loco Christianos intelligit. Quos quidem cum Iudaeis confundere Ethnici solebant, quod a Iudaea salus professioque ipsa ortum atque incrementum coepit. Sic Galilaeos appellabat execrandus ille Parabates: atque et Σαρων γωνίη, et Ἀγορῶν γράμματα pro sacris literis ab nostro aliquoties usurpata. De Christianorum illa cum Iudaeis confusio insignis est Arriani locus 2. Diapart. Epict. c. 10. Καὶ ὅταν τινὰ ἐπαμφοτερότητα ἴδωμεν, ἀποδίδωμεν λέγειν, οὐκ ἔστιν Ἰουδαῖος, ἀλλ' ὑποκρίνεται, ὅταν δὲ ἀνέλθῃ τὸ πάθος τοῦ βεβαμμένον, καὶ ἠρῃμένον, τότε καὶ ἔστι τῷ ὄντι, καὶ καλεῖται Ἰουδαῖος. Sed de mendo suspectum mihi est illud ἠρῃμένου: pro quo περιρριμμένον probabiliter legi potest, id est, circumcisi. Qui cum proprius esset Iudaismi character, magnaeque tum Christianorum pari et Iudaeis esset, crediderant Gentiles, Iudaeos omnes et baptizatos et circumcisos esse oportere. Syros porro hic pro Christianis sumi, arguit quod eadem sit multiplices in sectas esse distributos, quos ad haereticorum factionem pertinere putandum est. De hac religionum sectarumque varietate, quem, ut in malis, usum et commodam aliarat, dixerit Athenagoras initio Apolog.

P. 70. B. 2. Ἀλλὰ καὶ τοὺς σταυρούς, ΠΕΤΑΥ. Obscurus sane ac salebrosus locus. De quo ita tamen sentio: Iovianum laudari, quod Christianorum rituum ac caeremoniarum sit peritissimus, eoque qui sinceri ac germani sint, ab adulterinis discernat, atque edicto suo quid de vera Religione tenendum sit, constituat. Simul enim atque in Imperium evectus est Iovianus, Catholicae fidei professionem edidit, atque haereticos repressit. Theodoret. l. IV. Extat fidei formula quam Iovianus cum Imperium cepit, ab Athenagorio postulavit. Sed quid Empedocles ille? Prorsus cum periculo me illinc expediam, ac conjecturam duntaxat meam, non quasi κυρίαν δοῶν, explicabo. Empedoclem igitur, 404 opinor Christum Dominum Gentilis homo, atque impius vocat; quasi ac ille perinde ut Empedocles, Deum haberi voluerit, eoque ipso suo conatu mortem sibi accesserit, οὐ μὴ θεὸς μὴ γὰρ ὅπως ἔλεγεν εἶναι, κατακτενέσθαι, ait de Empedocle Tatianus. Cum igitur omnes per sanctam in tenenda religione libertatem Imperatori gratulari oporteat; tum ego maxime decere, quorum inuiper iura ac ritus exequat, haud dubie Christianos, atque illam fidei professionem indicans, idque, ait, nihilo deterius Empedocle, non illo dico veteri, sed novo, id est Christo, qui Empedoclis similis. Sed aperte de Christo dicere audent non est, ac per

an. Et si non. Principem offendere. Atque utrum aliam
hanc quae dicit sententiam pati possint. Magno quippe re-
compensam velint. ut ne hanc concesserunt dictum elegantis-
sime. accipitis illigatum fuerit.

Idem. B. 3. *Ὁ δὲ πρῶτος ἐπεὶ ἐμπροσθεν.* HARDUIN.
Quoniam ego pignore contenderem vocis: eas quae proxime has
sequuntur, *ὅτι μὴ ἂν ἀνέροι τοῦ πολέμου*, inutile quodi-
cipiam glossae esse, qualem sane multa in Thomastii textum
interpretatione animadvertimus: nam neque ulla modo cohaerent
conclusionem reliqua; et sic expunctis, nihil admodum his
conferret difficultatis aut celebraram, unde ne quisque expe-
dit nulla negatio non possit. Gratulandum enim Imperatori
est quod sanctam in religione tuenda libertatem; sed ab his
humanis quaeque sunt rebusque diiudicat et explanat, nihil
deterius quam Empedocles olim fecisse perhibetur; quae
sunt, ut refert Suidas, consuetudine Decrum utrumque dili-
genter exdisserit τοῖς ἀνθρώποις γυμνασθῆναι, καὶ διηγεῖσθαι
ταῖς ἀνέροις, quibus ritibus et obsequiis placare Deos homines pos-
sint, quibus offendant; cum ceteri mortales in explicanda
Deorum natura et cultu, confectura solummodo, et opinione,
aut opinione errorum ducantur. Ad hunc enim morem Iovianus
Augustus cum intelligat ad venerationem sacrificiorum (Ethni-
corum ritibus, quorum ritibus ac partibus, additum foisse
Themistii consuetudinem) et a religione ad superstitionem fa-
miliem prolapsum esse, sic Paganorum ritus sacrilegos se-
mpernit a veteribus ut istos eis commendat, illis interdicit: quod
sunt sapientes admodum sanctum ait, hos ipsos quorum in
sensu maximum cedunt, gratulatur Imperatori oportet.

Idem. D. 4. *Μετὰ τὸν πόλεμον καὶ τὸν ἀνέλεον.*
PATAZ. Nihil inaudiam huius lectionis. Quamvis sanctiorum re-
differis, si ἀνέλεον ἐστὶν Κωνσταντίνου, legimus, et max. τὸν
ἐν τῷ Κωνσταντίνου ἀνέλεον. Post Constantium, inquit,
Constantini filium, post Iulianum fratris eiusdem filium,
apocumet Constantium accepisti.

Idem. E. 1. *Ὁ δὲ ἀνέλεον τῆς παλαιᾶς.* PATAZ. Vox
ἀνέλεον, quae fessitum depravata.

Idem. F. 1. *Ἰλλοῦς δὲ καὶ Ἀθηναίων ἐν τῷ ποταμῷ.* PATAZ.
De Graecorum navali ad Salaminem conflictu, ac victoria,
Inquit, cuius tempus in Mysteriorum diebus incurrit. Fallun-
tur enim quia alio tempore contingisse potant, hemines im-
punitis erudit, quibus fraudi fuit Ptolemaei error et inco-
gnitum, ut ex illis quae ad hanc locum opportune disputabi-
mus, evidenter constabit. Agitur Ptolemaeus lib. de glo-
ria Atheniensium, Munychione mense pugnatum ad Salami-
nem accepit. his verbis, *τῇ δὲ ἑννῇ καὶ ἑκατὸν τῷ Μουνο-*

Sardibus Massas, et ceteris, vere Olympiæ profectus, in
 in digressum. Sed et de ceteris, et ceteris. Tempus. Eclipsis istas dicitur
 a. Boudigues: Scythia: Nabassar: anno 267: Perioch. N.
 Hanc 4238. Cycle. Lunc. XV. Solis V. Aprilis XIX. Perio. 406
 IV. hora VI. ab occasu in Horizonte Magnetico. Quod si
 ita ad ea habet, transietis Xerxis designandus erit anno III.
 Olymp. LXXIV, qui adhuc Aprilis mense decurrebat, nec ante
 Olympiadum tempora omnia retinenda; et in anterioribus con-
 siderandis, ut LXXV. Olympias non anno Perioch. istius, (1)
 4234, sed eodem anno 4233, incidit. Quod quidem
 propter aliorum Auctorum concordiam, et consistentiam ad-
 centiam verisimile non arbitror. Et utramque Herodotum
 hac in parte emptior, qui Eclipsin illam, quae superius mense
 contigerat, cum illa Sardienae profectio contumit. Eodem
 porro anno Perioch. Jul. 4238. Eclipsis ante Solis contigit,
 sexto a priori mense, Octobris XIII. Perio. VI. Nam. Navi-
 lundum verum Octobris XXI, hora XI. corup. LXXV. a nocte
 noctis: Latitudo Lunae sign. XI. Gr. LXXV. 14. 27. ut ex
 Ptolemaei Tabula constat. Incidit vero in an. IV. Olymp.
 LXXIV, sed in post illam Xerxis Sardibus profectus est.
 Nec minus illa Scythiae falsae ratio est, quae sive Xerxis
 transiitum et Salaminiam pugnam diversis Iulianis ante affig-
 git: sive Manychioni vel Aprilis navale illud praestitit. Im-
 primis enim in eadem Perioch. Iulianae anam duo tota
 conventio, ut ex Herodoti narratione convinctur. Eclipsin
 ibi. VIII. pag. 802. scribit mense post *δράκων* quarto, bar-
 baros in Atticam pervenisse, Calliae Magistratum gerente,
 ut ex Plutarcho. ibi. IX. confirmat. Ad paulo post navale
 praestitum commissum est, antio eodem Iuliano, autumnii
 tempore, Olympiadis LXXV, anno primo. Quis pag. 298.
 dicitur scribit Herodotus dum in itinere barbarus erat, Olym-
 piacum certamen solae celebratum. Inde post Victoriam Phi-
 listidis Graecos iubet omnis Regis domum sese recipere, ut
 appetente vero in Hellespontum navigent. Pagi. 313. Nā
 igitur Manychion vel Aprilis mense, sed Autumno praestigi-
 unt ad Salaminia Barbari, ut quidam Boedromione mense,
 vel *τῆς ἀλλοῦ*, ut repte Plut. in Camillo, unde alios loqui
 emendandos est: tractatu de gloria Athen. Ad summum,
 Xerxis transitus innotuit in an. IV. Olymp. LXXIV, quod
 vero, Per. Jul. 4234. Conficitur vero Salaminiae anno primo
 LXXV. Olymp. eodem anno Iuliano sub Autumno, Boedro-
 mione sive Mysteria, ut ex Herod. ibi. VIII. pag. 805.
 potest colligi.

Veni tam ad alterum loci illius usum explicandum, cuius
 uniusque auctoritas et auctoritas auctoritas, uti dicitur. Atque

pag. 393. Cuius quidem sententiae valde fundum et iniquum profero Tertull. lib. adversus Valentianum, ubi inter alia scribit: Nam et portae ante quatuordecim insistant, ut opinionem suspendio cognitionis accendant. Sed Epoptas pro et portas reseribit, de quo postea viderimus. Quod vero Suidas contrarium his verbis asserere videtur: *Ἐποπτεῖν. Οἱ μὲν τὰ Ἐποπτεῖν παραλαμβάνοντες, Μυστὰς καλοῦνται. οἱ δὲ τῷ ἑξῆς ἐκινῶσι Ἐποπτοὶ καὶ Ἐποπταί, Πάσι, inquit, τῷ ἑξῆς ἐκινῶσι. Non enim negatorem erant annua. Imo τῷ ἑξῆς μυσταί, nimirum anno quinto redempto. Apud Suidam paulo haec aliter leguntur, quam a Scaligero rectata sunt, nimirum λέγονται ἐν ἀρχῇ μὲν μυσταί, μετὰ ἐκινῶσι δὲ Ἐποπταί, καὶ Ἐποπτοί. Postremo pag. 393. Mysteria scribit perpetua et Dodonensium ΧΗ. et secundo anno Olympiadis celebrari solita, qui quidem ex eius opinione quartus est Atticus tetraeteris. Sed mirum quantopere in his omnibus hallucinatus fuerit Scaliger. Primum enim annua fuisse maiora mysteria tam illustribus veterum scriptorum testimoniis efficitur, ut mirum sit agnoscere hominibus aciem haec effugere potuisse. Apud Herodotum lib. VIII. Dicaeus Theocydis P. Atheniensis profugus apud Persas a Demarato interrogatus quid illi ubi ex Eleusine pulvis elanotique vellet, quem subito animadvertens, respondit mysteria Iacchi pompam eam videri. Τὴν δὲ θύρην ταύτην ἄνοιξι Ἀθηναῖοι ἀρὰ πάντα ἔτα δὲ τῇ Μηρῶ, καὶ τῇ Κόρῃ, καὶ αὐτῶν τε ὁ βουζόμενος, καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, μέντοι, καὶ τὴν φωνὴν τῆς ἀκούει ἐν ταύτῃ τῇ ὀνὴ ταυγάδουσι. Hoc vero festum Athenienses celebrant QUOTANNIS in honorem Cereris, ac Proserpinae. Et his sacris quicunque vult cum Atheniensium ipsorum quam Graecorum iustitiam. Eleusini autem voces quas exaudis, Eleusina in illo festo personant. Cum haec tam diuina concupiscentiae sunt, nulla ut tergiversatio possit eludere, tamen Aristoteli illi in Eleusinia orationis locus ad idem institutum eximius est. Πλὴν ὅθρως τολῶν αἱ μὲν ἄλλαι δι' ἔτος πέμκτου καὶ τρίτου πληροῦνται, μὴν δὲ ἡ τῶν Μυστηρίων παντὸς ἔτους ἐκλήγοντι εἶναι. Nam omnia reliqua celebratae quinquē quinquē annis vel totis peragantur, SOLA HAEc MYSTERIA QUOTANNIS UT QUOTANNIS INSTAURARETUR OBSTINUIT. Idem et in Panathenaeo repetit pag. 333. Πλὴν αἱς τολῶν ταῖς ψήφοις προτέραι τὰ Ἐλευσίνια. καὶ περὶ μὲν τῶν ἄλλων ὅθ' ἡμῶν ὁ λόγος, μὴν δὲ τῶν Ἑλλήνων καὶ Ἑκαστον ἑὸς πᾶσιτε πᾶν ἡγοῖν ὀδμιῶς πέντακτηριδος φανερῶν. καὶ ἀγέοντε τὸ Ἐλευσίνιο πλεον, ἡ ἑτέροι 412 τῇ πύρῃ πόλει. Ad haec Theophrastus in Panegyri. Δημητρός γὰρ ἀφικνουμένης εἰς τὴν χώραν ἡμῶν etc. καὶ δοῦσης*

ἀπορίας διὰ τὸν αἰῶνα μέγιστον πυγμαχικὸν οἶκον, τοὺς τε
 κροτάφους τοῦ μαθηματικῶς ἔργου, ἡμῶσι κίττοι γεγονότα,
 καὶ τῇ τελευτῇ, ἥς οἱ μετέχοντες παρὰ τῆς κοῦ βίαι
 τελευτῆς, καὶ τοῦ συμπαγὸς αἵματος ἀπόου τὰς ἐλαφύς
 ἔχουσιν, αὐτῆς ὅ πόλις ἡμῶν οὐ μόνον δημοτικῶς, ἀλλὰ
 καὶ φιλανθρωπικῶς δοκεῖ. ὥστε κυρία γενομένη τοιαύτων
 ἀγῶνων, οὐκ ἐφθόνησε τοῖς ἄλλοις, ἀλλ' ὡς ἔλαβεν ἀπασί
 μετέδωκε, καὶ τῷ μὲν ἔτι καὶ νῦν ΚΛΘ' ΕΚΑΣΤΟΝ
 ΕΝΙΑΥΤΟΝ δεικνύμεν, τῶν δὲ συλλήβδων τὰς ἐπιγραφάς
 καὶ τὰς χάρις, καὶ τὰς ὠφελείας τὰς δὲ αὐτῶν γινόμενας
 ἐδοξάσαμεν. *Iam quod secundo Olympiadis anni affixa fuisse
 mysteria putat Scaliger, peraeque falsum esse ex Livio lib.
 XXXII, convincitur. Etenim anno quingentesimo quinqu-
 gesimo quarto ab Urbe condita, (Illa enim legendum pro
 quadragesimo-quarto) P. Sulpitio Galba, C. Ansello Cos.
 Athenia eiusmodi quiddam accidisse memorat. *Atheniensis du-
 luvnes per Initiorum dies non initiati templum Careris, in-
 prudentes religionis cum caetera turba ingressi sunt. Facile
 eos sermo prodidit absurde quaedam percontantes: deducti
 quo ad antistites templi, cum palam esset per errorem in-
 gressos, tanquam ob infandum scelus interfecti sunt. Anno
 igitur ab V. C. 131. IV. Mystera celebrata sunt. Atqui is annus
 est Olympiadis CXLIV, primus, sive Iphytii 131. XXVII. Cedit
 enim Urbs est, ut cum Varrone sentit Scaliger, Olympiadis
 VI. anno III. sive Iphytii XXIII. Periodi Iulianae 3961.
 Quare annus V. C. 554, in eadem Periodo erit 4514. Unde
 cum Iphytii primus coeperit Per. Iul. an. 3938. annus Iphytii
 577, in eundem Per. Iul. annum incurret, adeoque mysteria
 non secundo Olympiadis anno, sed primo tribuenda sunt.
 Accedit quod mysteria illa quae sub Xerxis transitum ab He-
 rodotο commemorantur, perinde anno primo Olymp. LXXV.
 contigerint, ut antea necessariis rationibus ostendimus. Spidas
 vero sane immerito ab Scaligero reprehenditur. Nam et idem
 Symmachus apud Schol. Aristoph. in Raniis scripsit, *Οἱ δὲ
 τὰ μυστήρια παραλαμβάνοντες, Μῦσαι καλοῦνται. οἱ δὲ
 παραλαβόντες αὐτὰ τῇ ΑΥΘΙΣ ΕΝΙΑΥΤΩΓ' ἐφορῶσι τὰ
 μυστήρια, καὶ ἐποπτεύουσι. Quintianus Plutarchus in De-
 metrio. Επώπτεον δὲ τοῦλαχιστον ἀπὸ τῶν μεγάλων ἱερῶν
 τὸν διαλεπόντας. Neque recte mea quidem indicio Casaubonus
 μικρῶν pro μεγάλων substituit lib. VI. Animad. in Athen. a
 XV. Sed Plutarchi locus primum omnino adscribendus est
 praesertim cum foedissimo vitio laboret, quod a paucis ani-
 madversum, a nemine haecenus sublatum est. Demetrium
 itaque mandasse Atheniensibus narrat, *ὅτι βούλεται παρὰ γυ-
 νόματος εὐδὺς μνηστῆραι, καὶ τῇ τελευτῇ ἀπασιν ἀπὸ τῶν****

μικρῶν ἄχρι τῶν Ἐποπτικῶν παραλαβεῖν. τοῦτο δὲ οὐ θε-
μιτὸν ἦν, οὐδὲ γεγονὸς πρότερον. Ἀλλὰ τὰ Μικρὰ Ἀν-
θιστηριῶνος ἐτελοῦντο, τὰ δὲ Μεγὰλα τοῦ Βοηδρομιῶνος.
Ἐπώπτεον δὲ τοῦλάχιστον ἀπὸ τῶν Μεγάλων ἐνιαυτὸν δια-
λιπόντες. Sed reclamantibus nonnullis vicit tandem Stratoelis
sententia. Ἀλλὰ Στρατοκλέους γνώμην εἰπόντος, Ἀνθιστη-
ριῶνα τὸν Μουνυχιῶνα ψηφισαμένους (Corr. ψηφισάμενοι)
καλεῖν καὶ νομίζειν ἐτελοῦν Δημητρίῳ τὰ πρὸς ἀγοράν.
Καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν ἐξ Ἀνθιστηριῶνος ὁ Μουνυχιῶν
γενόμενος Βοηδρομιῶν ἰδέξαιτο τὴν λοιπὴν τελετὴν, ἅμα ⁴¹³
καὶ τὴν Ἐποπτείαν τοῦ Δημητρίου προσεπιλαβόντος. Ex
his Plutarchi verbis cognoscimus non statim a minoribus initiis
aditum ad ἐποπτείαν inspectionemque patuisse, sed duplex
intervallum fuisse: alterum a minoribus mysteriis ad maiora,
hoc est, ab Anthesterione sive Martio ad Boedromionem, qui
Septembri fere respondet: alterum a maioribus ad maiora alia,
quae vertente anno ἐκ περιτροπῆς redire solebant, ut paulo
ante decuimus. De priorē interstitio commodè accipi posse
videntur Suidae verba. Cum enim Atheniensium annus a sol-
stitio aestivo coeperit, qui incunte vere minoribus initiati fue-
rant, si autumno insequente maiorum competes fierent, recte
τῷ ἔξῃς ἐνιαυτῷ Ἐφοροὶ et Ἐπόπται dicebantur. Iam enim
alter annus inchoatus erat. Sed amplius tamen quiddam in
Symmachi ac Plutarchi verbis animadvertisse mihi videor, de
quo altum apud accuratissimos earum rerum scriptores silen-
tium esse video. Cedo enim cum Plutarchus minora mysteria
Anthesterione, maiora Boedromione legitime celebrata dixerit,
quorū ista subiunxit, ἐπώπτεον δὲ τοῦλάχιστον ἀπὸ τῶν
Μεγάλων ἐνιαυτὸν διαλιπόντες? Finge pro μεγάλων, μικρῶν
hic rescribendum, ut Casaubonus existimat, nonne falsissi-
mum est, τοῦλάχιστον, ut minimum, annum inter utraque
spatium interiectum? Neque enim plus semestri spatio inter-
cessit: ac fieri hoc modo nunquam potuit, ut solidus annus
interciperetur, siquidem suis ambo illa festa mensibus adhae-
serint, ut Plutarchus observat: sed aut sesquiannus, aut anni
omnino plures ad consummatam religionem a minoribus elapsi
sunt. Velim postrema illa Plutarchi verba prudens lector con-
sideret, πάλιν ἐξ Ἀνθιστηριῶνος ὁ Μουνυχιῶν γενόμενος
Βοηδρομιῶν ἰδέξαιτο τὴν λοιπὴν τελετὴν, ἅμα καὶ τὴν
Ἐποπτείαν τοῦ Δημητρίου προσεπιλαβόντος. Ubi duo contra
morem peccata demonstrat, quod et in Munychionem maiora
mysteria confecta sint, et iisdem ipsis mysteriis τὴν Ἐπο-
πτείαν, ac τελείωσιν, ut Dionysius Areopag. Graecique Patres
loquuntur, obtinuerit. Quasi post minora non subinde ad im-
māiora quae proximus Boedromion repraesentabat, admitti fas

esset, sed alia consequentis anni maiora rursus expectanda forent. Hic igitur in mysteriis usurpandis ordo legitimus extitit, primum ut certis expiationibus ac lustrationibus perfuncti, quae καθάρσις Clemens Alexand. vocat, τὰ προεΐη, sive nuptura capesserent. Tum Beodromione mensis maioribus initiarentur, hoc est, ea dumtaxat auditione perciperent, instituerenturque: quod παραλαμβάνειν τὰ Μυστήρια Symmachus appellat, initiari vero Tertullianus. Tuncque Mystae nominati, nondum Εφοροι vel Επόπται, quod anno altero, vel ut plurimum quinquennio elapso consequerentur, ubi ad ascanorum inspectionem erant admissi. Suidas Εποπτεύειν. Διαφέρει Μύστης καὶ Επόπτης. Hinc, Namianz. oratione XXXVIII. et XLII. hominis animam vocat, ἄγγελον ἄλλον, προσκυνητὴν μικτόν, Επόπτην τῆς θρασυκῆς κτίσεως, Μύστην τῆς νοουμένης. Atque haec cum luculentissime ille Tertulliani loco, lib. contra Valentin. adamussim congruant, 414 ubi ista sic explicat. Nam et illa Eleusinia, haeconia et ipsae Atticae superstitiois, quod tacent, pudor est. Idcirco et aditum prius cruciant: dūtina INTIANT, quam CONTIANT: cum et portas ante quinquennium inestitunt, ut opinionem suspensio cognitionis edificent: atque ita tantam maiestatem exhibere videantur, quantum praestiterint cupiditatem. Sequitur iam silentia: officium: Attente custodiant, quod tarde inuenitur. Ceterum tota in Aegyptio divinitas, et supposita portarum, totum signaculum linguae, simulacrum membrum virilis revelatur. Admonet, nos Tertull: antequam consignarentur, hoc est inexpectantes, essent atque Εφοροι, prius initiatos fuisse mysteriorum candidatos ac toto quinquennio institutos. Cuiusmodi apud Vetares Christianos erant Catechumeni, qui in sacris quibusdam locis ac mansionibus circum τὰ νεκρινά, et Ecclesias dispositis, tantisper habebantur, quas Κατηχομένεια Sexta Synodus in Trullo vocat, Can. XCVII. ut ibidem Zonaras explicat. Nisi forte cum Manichaeorum Auditoribus potius comparandi sint, quorum ex ordine se fuisse Augustinus asserit lib. deont. Porro, antequam Esseniomm disciplinae candidati. De quorum ritu Porph. lib. IV. περὶ ἀνοχῆς. Certè quamprimum initiati fuerant Mystae, ad Eleusini Templi portas deinceps instituebantur, eaque sollicitè audiebant, quae committi his tuto posse videbantur; quaeque evulgare iam tum atque evanescere nefas fuit. Quamobrem ad iusiurandum etiam adacti videntur. Unde iurati dicuntur οἱ μνηστῆρες. in Vet. Inscript. Iuratus ad sacra Εθευριαe est initiatus. Quod ad Eleusini templi adytum primae illae magnorum mysteriorum initiationes obitas fuerint, docet Harpocration his verbis, Εμνηστῆρας,

Υπερίδης ἐν τῷ ὑπὲρ Φρύνης, Οἱ μνηθέντες ἐν Ἐλευσίνι ἐν τῇ δευτέρᾳ μνήσει ἐποπτεύειν λέγονται. Quod ex Demosthene ac Philophoro confirmat lib. X. Luculentissimus sane locus, quique ad reconditam hanc mysteriorum religionem emendandam praecepto nobis adiumento fuit. Neque enim prior illa μνήσις ἐν Ἐλευσίνι de minoribus mysteriis intelligi potest. Quae alibi quam ad Eleusinium templum celebrari oportuit, ut infra docebitur.

Duo interim ex illo Tertulliani loco colligenda sunt. Primum, minime ex eo sequi id quod Scaligero videbatur, quinquennalia fuisse mysteria; sed hoc omne temporis spatium ad mysteriorum institutionem pertinere: ita tamen ut brevioribus nonnunquam rudimentis defuncti, anno vertente composui fierent. Alterum est: haud adeo necessariam esse divinam illam, (sic enim Casaubonus appellat) Scaligeri conjecturam, qui pro eo quod legitur *et portas*, ac paulo post *portarum suspiria*, corrigendum censuit *Epoptas*, atque *Epoptarum suspiria*. In quo illud parum commode, quod Epoptas pro Tyronibus ac nondum initiatis usurpari putat Scaliger. Deinde leviori mutatione restitui potest, si *ad portas instituant* pro *et portas* scripsisse Tertullianum dixerimus, eo sensu, qui ex superioribus evidens est. Nam et ad Templi portas instituti sunt Mystae, et ad easdem oportaneorum sacerdotum desiderio suspirabant.

Nunc de minorum mysteriorum loco disputandum nobis 415 est, idque et ad dietorum aedem operae pretium erit, et ad insignem illam Plutarchei loci emendationem, quam ostendimus, apprime necessarium. Narrat is Demetrium utraque mysteria intempestive praecipientem principio Minoribus initiatum fuisse, quae τὰ πρὸς ἀγορὰν nominat, quasi ea in foro peragerentur. Sed vitium in his verbis atque vultus ὑποὺν subesse recte odoratus est Casaubonus, qui τὰ πρότερον ἱερὰ; vel τὰ πρὸς ἀγνείαν, vicariam lectionem subiicit. Verum una literula extrita, Ἀγρὰν lego pro ἀγορὰν. Est autem Ἀγρὰ vel Agrae, locus quidam ad Ilissum fluvium, a quo et Diana Ἀγροτέρα dicta. Pausanias Atticis, Διαβῶσι δὲ τὸν Ἐλισσὸν, χωρίον Ἀγρῆς καλούμενον, καὶ τοὺς Ἀγροτέρας ἐστὶν Ἀστέμιδος. Ibi minora mysteria ex more celebrata testis est Eustathius ad hunc versum. II. β.

Ἐξ Ἐνέων, ὅθεν ἡμῶν γένος ἀγροτεράων. Ἐν δὲ καὶ Ἀγροτέρα Ἀστέμις, ὡς καὶ ὁ Κικιλικὸς δηλοῖ; καὶ ἡ Ἀγροτέρα παρὰ Πλάτωνι κατὰ Πανσυνίαν ἀπὸ χήρας πρὸς τῷ Ἐλισσῷ, ὃ κλησις Ἀγρῆς, καὶ Ἀγρὰ. οὗ τὰ ἱερὰ τῆς Δήμητρος ἡγετό φησι Μυστήριον, ἃ ἐλέγτο τὰ ἐν Ἀγρῆς, ὁμοίως τῷ ἐν Ἀσκληπιοῦ. Stephanus quoque; Ἀγρῆς

καὶ Ἀγροὶ χωρὶον ἐνικῶς καὶ πληθυντικῶς. Ἦστι δὲ τῆς Ἀττικῆς πρὸ τῆς πόλεως, ἐν ᾗ τὰ μικρὰ μυστήρια ἐπιτελεῖται, μίμημα τῶν περὶ τὸν Διόνυσον, ἐν ᾗ λέγουσι καὶ τὸν Ἡρακλέα μεμνησθαι. Idem refert Hesychius et Etymologici author. Addit Suidas et Phavorinus templum illi Cereris fuisse. Ut nihil esse possit hac coniectura nostra et emendatione firmitus. Ex qua insuper Aristoph. Schol. redarguas, qui ad Plutum parum considerate scribit, *μεγὰ καὶ μικρὰ Μυστήρια ἐν Ἐλευσίνι ἐτελοῦντο*. Falso ut apparet. Non prius a Mysteriis discedam, quam a duplici in eo genere eruditi hominis errore cavendum admonuero. Quorum prior est, quod a maioribus mysteriis peregrinos omnes perpetuo summos existimat, propterea quod Herculem legerat, peregrinus quod esset, minoribus duntaxat initiatum fuisse. Atque ideo tam illos Senecae locos, quos ante recitavimus, de minoribus interpretatur, quam hunc ipsum Cicer. lib. I. de Nat. Deorum, *Mitte Eleusinam sanctam illam et augustam, ubi initiantur gentes orarum ultimas*: et Aristidis in Panathen. quando docet quotannis maximam multitudinem initiatorum albo adscribi consuevisse. Tu vero sic accipe, olim duntaxat peregrinos excludos, adeoque Herculis tempore. Postea vulgata haec in omnes communicataque mysteria, Graecos quidem solos initio, ut Herodotus lib. VIII. indicat; post etiam cuiusvis nationis homines. Hinc apud Cicer. in lib. III. de Orat. Crassus refert se in Asia Quaeator cum esset, et inde Athenia decederet, diutius illis morari noluisse, quod mysteria Athenienses referre nollent, ad quas biduo serius venisset. Sed multo id clarius II. de leg. ostendit. Ubi Atticum ita compellat de mysteriis agens, *Excipis credo illa, quibus ipsi initiati sumus*. Ut Apuleium praeteream, qui in Apolog. item se illis sacris initiatum profitetur. Et quidem Apollodorus lib. II. Bibliothecae, cum de Herculis initiatione loquitur, 416 *ἦν δέ; αἰτ, οὐκ ἐξὸν ξένους τότε μνῆσθαι*. Notanda vox τότε, quasi mutata demum ratio fuerit.

Alius, et vero cum plerisque communis error est: quod mysteria cum Matronalibus Thesmophoriis quae in Cereris honorem aequae celebrabantur, confundit: et adicit, eadem Romam postremo translata. Sed frustra est. Longe enim ab iis diversa fuisse Thesmophoria proprie dicta (Nam et eo nomine mysteria censentur apud Arnob. lib. V. et complures alios) de quibus Ovid. X. Metam. Macrob. IV. Saturn. c. XI. aliquae quos laudat, et Callimachus hymno Cereris. Argumento est quod haec Cerealia tam in Graecia quam Romae nonnisi per Matronas celebrata sunt, quas *Μελίσσους* vocabant. Schol. Pind. ad IV. Pyth. et Lactan. lib. I. c. XXII.

nec viris interesse penitus licuit, ut ex Aristoph. *Θεσμοφοριαζούσαις* liquet. Idemque Romanis servatum ex Festo, Cicero, Livio, l. XXII. Val. Max. lib. I. c. I. aliisque constat. At mysteriis etiam viri, imo praecipue viri interfuerunt. Quid quod et diversus utrisque mensis assignatus est? Mysteriis Boedromion, Thesmophoriis Pyanepsion, qui fere Octobri vel Novembri convenit. Plut. in fine vitae Demost. *κατέστρεψε δὲ ἔκτεν ἐπὶ δέκα τοῦ Πυανεψιώνος μηνός, ἐν ᾗ τὴν σκυθρωποτάτην Θεσμοφορίων ἡμέραν ἄγουσαι παρὰ τῇ θεῷ νηστεύουσιν αἱ γυναῖκες*. Hos ipsum tempus hibernum fuisse indicat in *Θεσμοφοριαζούσαις* Aristoph. ubi de Agatho Poeta Thesmophoriorum tempore verus meditante ita loquentem inducit famulum.

*Μηδὲν ἰκέτεν· αὐτὸς γὰρ ἔχεισιν τάχα,
Καὶ γὰρ μελοποιεῖν ἄρχεται. χειμῶνος οὖν
Οὐτος κατακάμπτειν τὰς στροφὰς οὐ ῥᾶδιον,
Ὡν μὴ προῖη θύραζε πρὸς τὸν ἥλιον.*

Atqui lib. X. Metam. Ovidius sub aestatem ac messem Cerealia describit. Ita enim canit:

*Festa piaae Cereris celebrabant Orgia matres,
Illa, quibus nivea velatae corpora veste
Primitias frugum dant spicae sarta suarum.*

Sed Romanorum Cerealium rationem habuit, quae ut in Kal. vetere legimus XIII. Kal. Maii celebrabantur. Praeterea Thesmophoriis porcos arcebant, ut Clem. Alex. in Protrept. testatur. Mysteriis vero porco fiebat, et unusquisque pro se mactabat. Schol. Arist. ad Ranas et Acharn. Hinc *χοιρία μυστηρία* eidem Aristoph. Denique Thesmophoria unius Cereris consecrata cultui, ac *νηφάλια*, hoc est abstemia, fuerunt, ut Dionys. loco cit. Plautus Aulul. ac Maerobius testantur. Mysteriorum in communionem etiam Bacchus, sive Iacchus receptus est. Hinc vetus Inscriptio. *Sacrata apud Eleusinam Deo Baccho, Cereri et Corae*. Unde consecratas iis fuisse feminas discimus. Schol. Arist. ad Ranas. *Νίκτωρ δ' ἐτελεῖτο τὰ μυστήρια ὡν τῆς τελετῆς οὐ μόνον χορευτῆς, ἀλλὰ καὶ ἔξαρχος ἦν ὁ Διόνυσος. καὶ μὲν δὴ Διονύσου ἐν Ελευσίνι ἱερὸν ἐστὶ, καὶ ἐν Διονυσίοις ἐτελεῖτο τὰ μυστήρια*. Nihilominus diversa fuisse a mysteriis Dionysia; in quo plerosque aberrasse constat: nec in idem tempus incidebant, nisi de 417 minoribus mysteriis accipias, quae Anthesterione una cum maioribus Dionysiis celebrata sunt. Enimvero Eleusinia illa sacra nunquam in Romanam Rempubl. translata locuples testis est Cicero lib. II. de Leg. Ubi cum nocturna sacra tollenda censuisset, *Quid ergo agat Iacchus, inquit, Eumolpidaeque nostri* (For. vestri, quanquam sic tanquam initiatus loquitur)

et angusta illa mysteria, aliquidem sacra nocturna tollimus! Non enim populo Rom. sed omnibus bonis firmisque populis leges damus. Quibus indicat externa ista sacra fuisse, neque populi Rom. propria, id quod in sequentibus apertius significat. Suetonius in Claudio c. XXV. *Contra sacra Eleusinia etiam transferre ex Attica Romam conatus est.* Non tamen id perfecit. Ideo nonnulli Imp. Athenis initiati, ut Adrianus, auctore Capitolino. *Eleusinia sacra exemplō Herculis Phidippique suscepit.* Fuisse quidem nonnulla Romae mysteria docet Cicero lib. VI. Ep. ad Att. Ep. I. *Paoionque me in quem diem Romae incident mysteria certiorum.* Nec non et lib. V. Ep. XXI. Item lib. XV. Ep. XXIV. *Etiam scribe quo die Olympia, quum mysteria scilicet.* Sed haec ab Eleusiniis diversissima fuerunt. Eaque Bosius sacra illa suspicatur fuisse, quae per illos dies obiri solebant, quibus mundus patebat. Nam quae lib. II. de Emend. pag. 171. Olympiadum mysteria finguntur, ea autorem habent ex antiquis neminem.

Ibid. B. *Στέλλε μοι.* PETAV. Praemitte, inquit, infantulum, tu qui sol es, velut Luciferum quondam, interim dum tu ad iter te comparas.

AD ORATIONEM VI. NOTAE.

PETAV. Mortuo Ioviano, militum suffragio, Valentiniano Imperii insignia mandata sunt. Qui ubi Constantinopolim pervenit, Valentem sibi in Imperii consortium adscivit, ut ex Ammiano, Aurelio Victore, Zonara, et aliis constat. Utroque igitur collaudat, iisdemque gratulatur Themistius: tam mutuam amborum fratrum concordiam, amoremque praedicat: ac demum Constantinopolim commendat.

HARDUIN. Cum Themistius orat. XIII. pag. 168. neget a se visum unquam esse Valentinianum seniore, liquido inde eruitur, hanc orationem nonnisi post discessum Valentiniani ab Urbe CP. et Valentis ex Illyrico, quo fratrem deduxerat, reditu in eandem Urbem, hoc est, circa XVII. Kal. Ianuar. an. CCCLXIV. esse recitatam *).

P. 71. C. 3. *Τὴν δι᾿ ἁλκτον τὴν κρατοῦσαν.* PETAV. Latinam scilicet, qua usi Imperatores, orat. 10. *ὅτι καὶ τῶν λόγων αὐτῶν προτιμότερους ἔχεις τοὺς ἡμετέρους τῶν ὁμογλώττων.* Ubi ὁμογλώττους λόγους Romanam linguam appellat.

[*) Etiam ex ipsa hoc oratione p. 74 a. patet Themistium solum Valentem praesentem alloqui. REISKRUS.]

P. 72. A. 7. *Διδοται, ὃ βασιλεύς*. PETAV. Plura de 418
lis erat. 2.

Ibid. D. 6. *Καὶ ἄργε τὸν ἐκ Τυάνων*. PETAV. Domitianum significat, qui Apollonium Tyaneum in vincula coniecit, ac Philosophos omnes urbe submovit. Vide Philostr. in vita Apoll.

P. 73. C. 5. *Τοῦτο δέ φησιν Ὀμηρος*. PETAV. Respexit ad Homerium Hemistichium:

Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.

Quare forsam verbum illud post *βουλή* addiciendum, ἢ τοῦ *Διὸς βουλή* ἐτελείετο.

Ibid. D. 2. *Ὁ χρυσοῦς ἀνὴρ*. PETAV. Imperatorium insigne fuit Aquila aurea. Infra erat. 18. *Καὶ τίνα σημεῖα αὐτοῦ, καὶ γνώρισμα, ὅτι οὗ χρυσοῦς ἀνὴρ, οὐδὲ δεικνύοντες λεπτῶν ὀφραμάτων εἶο. Γράμματα vero πολυτίμητα existimat Morellus has esse literas S. P. Q. R. quae vexillis inscribi solerent. Sed de aliis litæis accipienda ea verba crediderim: quibus scilicet Imperatoris nomen Labaro erat inscriptum, seu vexillo, quod illius erat proprium, et insigne. Literae porro aureae erant: Quem ad morem; aliusit Seneca Theb.*

Aurea clarum nota

Nomen Ducis vexilla praescriptum ferunt.

Observavit pluribus Lips. 4. de Milit. Rom.

Ibid. D. 6. *Ἀπὸ τῶν ὑμετέρων συμβόλων*. PETAV. Interpres de invasoribus Imperii haec accipit. Ego ad Magistratus pertinere suspicor: et *συμβόλου* idem esse ac codicillos, diplomata.

P. 74. C. 5. *Τὸν Καμβύσην*. PETAV. Herod. Thalia:

Ibid. C. 7. *Ὁ τῆς φύσεως*. PETAV. Hoc eo dictum, quod cum plures illi fratres habebant, quodammodo et ipsi multiplices esse videbantur. *ἠρώδησαν* hoc loco perperam erat in Morell. pro quo recte Pantin. *ἐμάνωδησαν*.

Ibid. C. penult. *Μικρὸν δ' ἔφερχε*. PETAV. De Xerxe adeundus Herod. Polyhym. Iustinus lib. 2. Quod ad Seleucum attinet, crediderim illum esse Seleucum cognomento Nicanorem, qui uxorem suam filio concessit. Quare non fraterni sed paterni potius amoris exemplum est. Vide Suid. Plut. Demetrio. De Philetaero nondum mihi certi aliquid liquet. Philetaeri quidem Pergameni Regis meminit Athen. lib. 13. et 15.

Ibid. *Ὁ τοῦ φιλεταίρου*. HAKDUIN. De Eumene II. loquitur, ad quem postea iterum orationem transfert, ut et ad Xerxem. Quam ille amice ac benevole erga fratrem se gesserit, vide apud Plutarch. *περὶ φιλαδέλφ.* quo ex libro haec tria Xerxis, Seleuci, et Eumenis exempla transcripsit. Philetaeri

porro hunc filium dici Idutreo existimo, quod a Philotero stirpis autore ortum haberet, qui Pergamenorum imperio fecit initium, cum prius eunuchus esset, Lysimachi Thracum Regis thesauris Praefectus in arce Pergamena. Vide Strab. Geograph. lib. XIII.

Ibid. D. 4. *Ο Μῆδος φεισάμενος*. PETAV. Legendum forsitan *Αρτεμένους* pro *Αριαμένους*, et ad Xerxis historiam 419 redit, quo cum Artemenes frater de regno contendit; qui etiam maior esset natu, tamen privato adhuc patre et matre ortus fuerat. *Cumque hoc veritatem concordi animo ad patrem suum Artaphernem, veluti ad domesticum iudicem attulisent, is domi cognita causa Xerxem praeposuit.* Haec Iustinus, qui mox subiicit: *Adoque fraterna contentio fuit, ut nec victor insultaverit, nec victus doluerit, ipsoque litis tempore invicem munera miserint, incunda quoque inter se non solum, sed etiam credula convivia habuerint: iudicium quoque ipsum sine arbitris, sine convicio fuerit.* Sed Herodotus Artobazanem fratrem Xerxis appellat, et vive adhuc Patre, ab eo compositum hoc dissidium narrat.

Ibid. D. 7. *Αἰδεῖται δ' Εὐμένης*. PETAV. Livius lib. XIII.

P. 75. B. 4. *Εἰ μὴ καὶ νῦν τὸ πλεόν*. PETAV. Difficillimus hic locus est, nec satis, ut opinor, emendatus.

Ibid. C. 10. *Υπολαβεῖν ἅμα*. PETAV. Morel. *ὑποβαλὼν ἅμω* etc.

Ibid. D. ult. *Τὸ μὴ χαλεπεῖν*. PETAV. Contra Ammianus lib. 26. qui Valentem participem quidem legitimum potestatis fuisse asserit, sed in modum apparitoris morigerum.

P. 76. B. 2. *Ἰσα μὲν ἐδωρήσατο, σύμπαντα δὲ ἔχα*. HARDUIN. Idem de Valentiniano canit Auson. in versibus Paschal.

*Talem terrenis speciem spectamus in oris,
Augustus genitor, geminum salor Augustorum,
Qui fratrem natumque pio complexus utrumque
Numine, partitur regnum, neque dividit, unum;
Omnia solus habens, atque omnia dilargitur.*

Eo nimirum sensu, ut apparet, Valentis patrem Valentinianum fuisse Themistius ait, quo hunc geminum satorum Augustorum appellat Ausonius, Valentis scilicet fratris et Gratiani filii; quippe uterque pariter ab ipso uno Valentiniano non nascendi quidem, sed imperandi traxit initium.

Ibid. B. 4. *Καὶ τοῦ τεθρίππου*. PETAV. Homer. II. 1.

P. 77. A. 3. *Αναγνώρισατε τὸν ἀληθινόν*. PETAV. Patrem omnium Deum intelligit: cuius cum filii homines sint, sequum est amore inter se ac concordia colligari.

Ibid. B. 2. *Ἐἰ μὴ δωρεῶν καὶ δακτυλίων ἐχηγνώτερον*.

PETAV. Obscurissima ista sunt. Morelliana editio pro *δωρεῶν* habet *ῥῥον*. Sed nihilo tamen ob id sensus expeditior est. Nos commodè satis hunc in modum interpretamur. Qui liberos olim suos exponebant, iis crepundia nonnunquam appendebant, et anulos inserebant: quibus postea a suis agnoscebantur. Terent. Heautontim. Actu IV. Sc. I.

Ut stultae et miserae omnes sumus

*Religiosae, cum exponendam de illi, de digito annulum
Detrahe: et cum dico ut una cum puella exponeret,
Si mereretur, ne expers partis esset de nostris bonis.*

Plautus Rudente.

Cistellam istic inesse oportet caudeam in isto vidulo

Ubi sunt signa, qui parentes noscere haec possit suae 420

Quibus cum parva periit Athenis, sicut dixi prius.

Ea σύμβολα et γνωρίσματα vocat Heliod. Aethiop. II. Συμβόλαια δὲ αὐτῶν καὶ λίθων ὄρμος, ὃν ἀρτίως ἐπεδείκνυνεν, καὶ ταῖντι τις ἀπὸ στηρικτοῦ νήματος ἐξυφασμένη γραμμασίαν ἐγγυφίσις, καὶ διηγήμασι τῶν κατὰ τὴν παῖδα κατὰστικτος. τῆς μητρὸς, οἶμαι, σύμβολα ταῦτα καὶ γνωρίσματα τῇ κόρῃ προμηθευσαμένης. Gloss. Crepundia γνωρίσματα ἀρχαί. Ut igitur crepundiis et annulis exposititii foetus velut indicibus agnoscerentur: sic homines tam usu ipso rationis, quam corporis figura, velut signo, Dei filios atque inter se germanos esseprehendimus.

Ibid. *Ἐὶ μὴ δωρεῶν*. HARDUIN. Legendum, *δαρταίων*, id est, monilium sive torquium; quo sensu orat. XI. ζῶνας καὶ περιδέραια, καὶ στρεπτοὺς, καὶ ὄρμους πολλοὺς καὶ ποικίλους. pag. 51.

Ibid. D. ult. Τοῦ δευτέρου κρατήρος. PETAV. Secundum Deos scilicet, qui ab summo Deo propagati: a quibus proximus est homo.

P. 78. A. 2. Ο Βοιώτιος. HARDUIN., Pindarus Nem. Od. VI.

*Ἐν ἀνδρῶν, ἐν θεῶν γένος, ἐκ
μῆς δὲ πνέομεν
ματρὸς ἀμφοτέρω.*

P. 79. A. 3. Τῷ μὲν γὰρ ἢ τῷ χρόνῳ ποτέ. PETAV. Atqui eam quoque insaniam nonnulli Imperatores insanierunt, ut aeternos se atque immortales esse crederent, appellarique vellent. Ita Ariani Constantium aeternum nominarunt. Athan. lib. de Synodis. Καὶ αἰώνιον δὲ αὐτὸν βασιλεῖα ἐλόχασιν οἱ τὸν νῖδον αἰδίων ἀγνοούμενοι. Amm. lib. XV. de Constantio. Quo ille studio blanditiarum exquisito sublatum, immunemque se deinde fore ab omni mortalitatis incommodo fidenter existimans, confestim a iustitiis declinavit, ita intemperanter, ut

aeternitatem meam αἰώνιος ἀσπαστός. Ad haec Tribonianus Iustiniano persuaserat, ὅτι οὐκ ἀποθανεῖται, ἀλλ' εἰ τοὺς οὐρανοὺς μετὰ σαρκὸς ἀνυληφθήσεται, sit Suid. Ceterum perperam in hanc editionem irrepsit, ἀμεληθῆναι pro ἀμυλληθῆναι.

Ibid. D. 2. *Καὶ Θάλεια ἐρατεινή.* PETAV. Versus est Hesiod. Theog.

Ἀγλαίην τε καὶ Ἑφροσύνην, Θάλην τ' Ἐρατεινήν.

P. 80. C. 2. *Τοιοῦτον δέ τι καὶ ἐστίν.* PETAV. Constantium, ut opinor, intelligit, qui Vetravione Tyranno, cum in potestatem suam redegisset, peramanter usus est.

Ibid. D. *Ὅτως οὐκ ἀντιβλάπτοντα.* PETAV. Plut. in Dione. Τὸ γὰρ ἀντιτιμωρεῖσθαι τοῦ προδικεῖν νόμῳ δικαιότερον ὄρεται, φύσει γινόμενον ἀπὸ μιᾶς ἀσθενείας. Adian elegans illud Senecae dictum 3. de Ira. *At ille ingens animus, et verus aestimator sui non vindicat iniuriam, quis non sentit, etc. Ultio doloris confessio est. Non est magnus animus, quem incurvat iniuria. Aut potentior te, aut imbecillior laesit. Si imbecillior, parcos illi: si potentior, tibi.*

Ibid. D. 7. *Καὶ ποιεῖ κυπτόντων.* PETAV. Integer et sanus hic locus mihi quidem videtur: quem neuter interpretatus expressit. Ita porro accipiendus est. **421** *Qui irascendo et hum, atque ulciscendo, maior est aliis, non erectis, ac stantibus, sed iacentibus, ac percussis maior est. At ego malui vobis, quam vos motuere.* Quae sententia superiori oratione repetitur, ut et pleraque alia, quae eisdem fere verbis alibi sunt expressa; ut hoc non modicoriter ad coniecturam nostram de huius orationis scriptore faciat.

P. 81. A. 9. *Καὶ δῆτα ἡγάσθη.* PETAV. Non satis haec cum superioribus cohaerent.

Ibid. 6. penult. *Ἀλλ' οἶκοθεν τὸν φοίνικα ἔχης (*).* HARDUIN. Valentinianum fratrem, cui, si Ammiano credimus, in modum apparitoris moriger semper fuit. Verum iniquiorem Valentiniano Ammianum esse, qui eum paulummodo legendo triverit, nemo eruditus nescit.

Ibid. D. *Ὅταν δέ δῃ καὶ τὰς.* PETAV. Senatus Valentini ac Valentis Patri statuam decreverat; quem honorem libenter accepit Valens, eoque nomine grátias habuit amplissimo ordini.

P. 82. A. 7. *Αὐτοῦ πεπιστενκότος.* HARDUIN. Verti sic oportuit: *Vestrum interim utroque se iam duplicem et geminum esse factum.*

[*] Inapte Harduinus haec de imperatoris fratre accipit. Agitur de animo et sapientia Valentis. IACOBSSUS.]

Ibid. A. penult. *Τῆς οὐκ ἀλογύνεται.* PETAV. Iustinus lib. 2. de Xerxe loquens, et eius fratre. *Tanto, inquit, moderatius tam fratres inter se regna maxima dividebant, quam nunc exigua patrimonia partiuntur.*

Ibid. B. penult. *Ἡ Πλαταιῆς μὲν.* PETAV. Historiam narrat Plut. Aristid. et Herod. Calliope. Mox emend. *ἑμῶν τὸ θάυμα.*

Ibid. C. 2. *Καὶ φρονήσομεν.* PETAV. Adde μέγα.

Ibid. D. ult. *Ἐκ τῶν ἡμετέρων λυμένων.* PETAV. Male in Morel. erat *λημιμάτων.* Licinii classis ad Byzantinum portum naufragio perit. Zos. II. Eo respexit Themistius; atque adeo sic reddendum fuit: *Si enim quia regnum ex nostro portu amplificavit, ideo tam studioso nos amplexus est, etc.*

P. 83. A. 8. *Τὴν μὲν ἐσχατιάν.* PETAV. Suburbanam Constantinopolis intelligit, ubi Valens a fratre in imperii consortium assumptus. Amm. lib. XXVI.

Ibid. B. 4. *Ἐι ποιοῖη τὰ δίκαια προσαιρήσεται.* PETAV. Leg. *προαίρ.*

Ibid. B. 7. *Ὁ μὲν γὰρ ἐφ' οἷς.* PETAV. Licinii historiam attingit, quem *καταχρηστικῶς γαμβρόν* vocat; cum sororem Constantini Constantiam duxisset. Et eo quidem ad Byzantium debellato, Urbem ipsam in potestatem redegit. Zosim. lib. 2.

Ibid. B. ult. *Προελεσθαι τὸν κοινωτήσαντα.* PETAV. Leg. *κοινωνήσαντα.*

Ibid. C. 7. *Καθ' ἕπερ σώματος.* PETAV. Byzantii situm, eiusque opportunitatem accuratissime describit Polybius lib. 4. Herodianus item lib. 3.

Ibid. C. 11. *Ὁρμος τις ἐν χρεῖα.* PETAV. Leg. ut in Morel. *τῆς ἐν χρεῖα* mare τὸ ἐν χρεῖα est quod commerciorum hominum patet. Paulo post scribe *τῆς πλωτῆμον.*

Ibid. D. 7. *Μέσω ποιεῖ τῆς ὁλης ἀρχῆς.* PETAV. Plane ἐν μεσογείῳ, contractis in unam duabus vocibus, legendum.

PETAV. Valentiniano ac Valente nuperrime ad Imperii fastigium profectis, eodem tempore acerrimis turbinibus Oriens pariter atque Occidens quassatus est. Et in Oriente quidem Procopius insigni genere in Cilicia natus, et educatus, Iuliani Imper. propinquus, qui Notarius ac Tribunus fuerat, Constantinopoli repente coortus tyrannidem arripuit, militem

ceplis confusus, quos a Valente evocatos, atque in urbe commorantes per emissarios quosdam ad sese pertraxerat. Ad cuius rei nuntium exiit Valens, qui tum Cæsareo Cappadocum erat, magnis itineribus adversus eum totendit: cum interim perturbare omnia Tyrannus, ac permiscere Constantinopoli, multosque Principes in custodiam dare: donec suorum fraude destitutus, et in Valentis potestatem redactus, miserrimo exitu perfidiæ ac temeritatis suæ meritas poenas luit: sive abscissa cervice, ut Ammianus tradit; sive duabus adductis atque inflexis arboribus alligatus, itaque disoerptus, ut Zenaras, Cedrenus, atque Histor. Eccles. scribunt. Post victoriam in Tyranni fautores atrocissime sævitam est. Nam ut omittam cætera; duo illi, qui Valenti Procopium tradiderunt, Angelus, et Gomares serra dissecuti sunt: ut ait Cedrenus. Quamquam Ammianus Florentium, et Barchalbam appellatos memorat, ac nihil aliud quam interfectos fuisse prodit. Sed eruditus adulator Themistius eiusdem clementiam, atque in fontes, ac noxios humanitatem extollit hæc Oratione. In qua principio concilii sui causas aperit: cur tam sero ad solandandum Imperatorem prodierit, quidve antequam id ageret, utpote prudenti ac Philosopho homini, prepositum esse deberit. Tum illius flammam, atque atrocitatem temperis, ac Tyranni sævitiam exaggerat; et ex adverso legitimi Principis mansuetudinem, ac clementiam: a quo postremo nonnullis qui in squallere ac calamitate erant, veniam precatur. Precepti historiam accurate presequitur Ammianus lib. 26. Socrumen. Socrates, Orosius, Zosimus lib. IV. Zenaras, Cedrenus, etc.

P. 84. B. penult. *Ὁὐ παραχρῆμα*. HARDUIN. Rationem reddit cur non statim obviam Imperatori de Procopio triumphanti gratulaturus prodierit. Devictus autem est Procopius Gratiano NB. et Dagalaipho Coss. hoc est an. CCCLXVI. VI. Kal. Iun. ut habent Idatiani fasti, vel XII. Kal. Iul. ut Chron. Alex. Quare in anno CCCLXVII. reici ei commode hæc oratio potest.

Ibid. C. 4. *Ὡς περ δαρείσματος*. PETAV. Forte, ἐπὶ δαρείσματος.

Ibid. C. 10. *Σοφώτερον καταστήσαι*. PETAV. Corrig. *σαφέστερον*.

Ibid. D. 2. *Κατὰ τὴν Θηβαίαν λύραν*. HARDUIN. Pind. Olymp. Od. VI.

Ἀρχομένου δ' ἔργου πρόσωπον

Χρὴ θέμειν τηλαυγές.

423 Hanc sententiam citat Nazianz. in laudem Basilii, et Lucian. in Hippia seu balneo, ubi legitur *ἀρχομένους*, quod magis

proberem, ut esset haec constructio, *χρή δὲ ἀρχομένους τοῦ λόγου, πρόσωπον θέμεν τηλαυγές*. Ita Cic. 2. de Orat. *Prima commendatio orationis est in principio quod continue debet allicere.*

P. 85. B. 10. *Καὶ νῦν καὶ τῶν ἡμετέρων*. PETAV. Due actionum nostrarum principia constituit. Quorum unum in arbitrio, ac voluntate positum est hominis. Alterum in externis rebus, ac fortuna situm. Ex quo consequens est humanas actiones aut ad alterum e duobus, aut ad utrumque esse referendas. Quare ita formanda ea lectio videtur. *Ἐπισκεπόμενοι ἔν τι τῆς ἐτέρας μερίδος ἢ τῶν ἀμφοτέρων* etc. Ceterum de actionum humanarum principis, tam quas in nostra potestate sunt, quam quas extrinsecus petuntur, exquisitis disserit Aristoteles I. Rhet. c. 10.

Ibid. D. 7. *Ἐδὲς ὅτι πολλοί*. PETAV. Ad eandem sententiam pluribus disputat Cic. orat. pro M. Marcello.

P. 86. A. 1. *Τροπὸς ταλαντεύει*. PETAV. For. ῥοπός. Ideoque potestatem utriusque vocis exprimere volui.

Ibid. A. 9. *Καὶ ἐκ τοῦ μένου*. PETAV. Pro τοῦ rectius est οὐ.

Ibid. A. antepen. *Ὁ γὰρ πολλάκις ὥσπερ*. PETAV. Parum haec sincera, atque adulaterie dicta. Constat enim Valentem mirum in modum perculsum, ac consternatum fuisse. Ammianus. *Dum haec aguntur atrocitate nunciū Valens percussus, iamque revertens per Gallograeciam, auditis apud Constantino-polim gestis, diffidenter invadebat, et tropide: ac repente pavore vias providendi turbante eoque desponderat animum, ut Augustos amictus abdicere, tanquam gravem sarcinam, cogitaret.* Vide Zesim. lib. IV.

Ibid. B. *Καὶ οὐ μόνον τῶν πολλῶν*. PETAV. Idem Ammianus. Post quas ita eventu laetiore completa, *Araxius exambula regia Praetorio Praefectus accessit, velut Agilone, genero suffragante: aliique plures ad Aulas varias actus, et administrandas Provincias sunt admissi: quidam inviti, alii ultro semet offerentes cum praemiis*, etc. Subdit mox de militibus execrationibus diris adactis in verba Procopii.

Ibid. C. *Ex τοῦ μέλανος, καὶ καλαμίδος*. PETAV. Quae Scribam ac Notariorum insignia. In Anthol. Epigr. lib. 6. c. 26. Paulus Silentarius:

Καὶ χρόνιον γλυπτοῖσι μέλαν παρυλαγμένον ἄντροις,

Καὶ γλυφίδας καλάμων ἄκρα μελαινομένων.

Sed calamos ferreos intelligit. Nam in 2. versu dixerat.

Καὶ σκληρῶν ἀκόνην τροχάλην καλάμων.

Unde δόνακας, id est calamos proprie dictos subiicit.

Καὶ πλατὺν ἔξυντήρα μεροσχιδαίων δονακίων.

Quaenquam, ut ingenue fatear, καλαμῖς non tam pro calamo, quam pro theca ipsa calamaria sumitur. Hesych. γραφεῖον θήκην exprimit. Pollux quoque lib. 10. c. 14. a graphio separat. τῷ δὲ παιδὶ δέοιτ' ἂν προσεῖναι γραφεῖον, παραγραφίδα, καλαμίδα, πύξινον.

424 Ibid. C. 3. Ολεθρος ἐξ ὀλέθρων. ΗΛΛΟΥΙΝ. Vetus Proverbium, de quo Zenob. et Hesych. Κίλικος ὀλεθρος. Quo pertinet illud Suidas, Τρία κάππα κάκιστα, Καππαδοκία, Κρήτη, καὶ Κιλικία. Erat autem Procopius Cilix. Quod porro sequitur, ἐκ τοῦ Κιλικίου Κωρύκου, eundem Procopium significat, nocturnum praedonem, ut habet Idat. in fastis, *hostis publicum* extitisse. Est enim Corycus, inquit Suidas, Pamphyliae promontorium, iuxta quod urbs Attalia; cuius urbis cives latronibus renunciabant, quinam illuc mercatores accessissent, quid velarent, quo navigarent: accipiebant autem postea praedae partem. De situ Coryci montis errare Suidam puto; nam Ptolemaeus, Straboni, Plinio, et Stephano, Ciliciae promontorium est et antrum. Itaque ex Cilicio Corycus dictum ab eo existimā, ut τῶν συμπατριωτῶν Κιλικίων, inter quos famosi οἱ Κωρυκαῖοι, imitatore Procopium exprimeret.

Ibid. C. 5. Ἐκ τῶν πυγῶν ἀναδύς. ΠΕΤΑΝ. Ingens in eo loco Librarii occisamta fuit, dum μέτρον pro ἄντρον scripsit. Quare sic lectionem concipe ἐκ τῶν πυγῶν ἀναδύς καὶ ἄντρον. Alioqui quae tandem esse sententia poterit? Ciliciae antra apud Scriptores celeberrima sunt, in quibus Typho natus atque educatus dicitur. Aeschylus Prometheus.

Τὸν γηγενῆ τε Κιλικίον οἰκήτορα
Ἄντρον ἰδὼν ἥκιστα, δάϊον τέρας
Ἐκατοντακάρηνον, πρὸς βίαν χειρούμενον
Τυφῶνα Θούρον.

Scholiasies vero, ἰστέον δὲ ὅτι ἐν Κιλικίᾳ μὲν ἐγεννήθη ὁ Τυφῶς, ἐκολάσθη δὲ ἐν Σικελίᾳ. Pindari Pyth. IX.

Τυφῶς ἑκατοντακάρηνος,
Τὸν ποτὶ Κιλικίον θρέψεν πολύνυμον ἄντρον.

Unde et Cilix a Nonno dicitur Dionys. I.

Ὀπλο Λιδὸς νιφόντα Κίλξ ἔκλεψε Τυφωεύς

Nam τυφωεύς, τυφῶς et τυφῶν pro eodem usurpantur: licet priora duo frequentiora sint cum pro Typhoe Gigante accipiuntur: τυφῶν vero pro turbine, ac procella. Tamen et τυφῶν ὁ λεγόμενος κεραυνιοθῆναι ὑπὸ τοῦ Λιδός, apud Suidam. Haec paulo diligentius ideo excusavi, quod faciem mihi ad hunc Themistii nostri locum praeferant. Nunc enim animadvertite ad Gigantem illum Theomachum alluisse Themistium, qui aequae ut Procopius e Cilicia ortum accipiat. Nec turbinem hic aut procellam reddi, sed Typhonem oportere.

Ibid. C. 7. ὑπὲρ τὸν Κρίστον ΠΡΤΑΥ. Syn. de Rebus:
Ἐν Γαλλίᾳ μὲν οὖν Κρίστος καὶ Σπάρτακος ἐπλοροῦντες
ἀδόξως, ἵνα θάνατον γένοιτο τοῦ δήμου Ρωμαίων κυδύσεια,
ἐπειδὴ δραπετεύσαντες τοῖς νόμοις ἐκκησάκησαν, τὸν οἰκτι-
ρικὸν κληθέντα πόλεμον συνεστήσαντο, βαρυνυμοφώτερον
ἐν τοῖς μάλιστα τῶν τότε Ρωμαίων γεγόμενον. Quem locum
ut emendarem, exscripai. Nec enim uno visio laborat; ta-
meti in recanti nostra Syneciana editione nihil admonuerim.
Primum enim quod ait, in Gallia gladiatores istos facinus ille
aggressor, falsum est, cum Capuae in Campania istud accide-
rit. Leg. igitur Ἰταλίᾳ. Apud Appianum lib. II. Civ. simili
depravatione locus infectus est, ubi Θετταλῶν pro Ἰταλῶν
irrepsit; προσέτασσε Πομπηῶν τρισκαίδεκα μυριάδας Θεττα-
λῶν ἀγορεύει. Corrig. Ἰταλῶν. Alius error est in postremis
verbis Ρωμαίων γεγόμενοι, quae in Ρωμαίοις mutanda est.
Quod ad historiam spectat, narrat eam Plut. in Crasso, ubi
et ex τινος ὀπλιτεύου (ait) ποσίδας ἀράμενοι, καὶ ὀβελισκου;
ἐκκησάκησαν. ἐκτυχόντες δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν ἀμάξαις ὄπλα
κομιζούσας μοτοριάσαν, ὡς ἑτέραν πόλιν, ἀσκήσαντες καὶ
ὠπλίσαντο. Vide Flarum lib. III. c. XX. Velleium lib. II.
Eutropium lib. VII. Legendum vero est δημοκρατίων. Ita
vocat gladiatores publicum ad spectaculum emptos.

Ibid. D. 5. Ὁ μόνον προαβύτας ΠΡΤΑΥ. Frustra est,
qui Στρατηγὸς Duoos interpretatur. Scribo Προαβύτας,
hoc est, Legatis. Nimirum Spartacum ait non modo Legatis,
sed et Praetoribus, atque adeo Coss. et Imp. terribilem fuisse.
Leg. historiam illius belli: invenies anno V. C. DCLXXXI.
Claudium Pulchrum Legatum, et P. Vatinius Praetorem ab
illis esse superatos. Epit. Livii XCV. Plutarchus Clodium non
Legatum, sed Praetorem appellat, ut et Eutropius: apud
quem in quibusdam editionibus legitur, Οἱ αὖτε Προαβύτας; pro
Praetoris. Anno sequenti Consules L. Gellius et Cn. Lentulus
ambo victi, ut ait Eutropius. Cuius interpretes Pacantius eccine
fuisse Coss. male Graece reddidit: Victum et Q. Annius Praetor.
Vide Appianum, et Plutarch. qui Gellium Consulem prospero
cum Spartaco pugnasse scribit: Postremo a Crasso Praetore
(Eutropius, Praeconsule; ac Pacantius male admodum χειρο-
νηθέντος ἐπ' αὐτοῦ) et Cn. Pompeio, anno DCLXXXIII. profli-
gati sunt.

Quod hic utriusque Consulem laudis adducens Spartacus,
 ab Urbe profectum, censurari debet cum eo quod lib. II. Civ. a
 Caesare scribitur, quod locus profecto difficilissimus, iam dudum
 negotiū mihi plurimum facit. Sic igitur ille, cum de trepida-
 tione Senatus sub adventum suum loquitur: Consules, quod
 ante id tempus considerat, nunquam, ex Urbe profecti sunt.

Atqui falsum dicere videtur, idque sexcentis in Historia Romana exemplis refellitur. Quoties enim ambo ad bellum profectos Coss. legimus ac nonnunquam etiam caesos? Quid quod et Cicero lib. VIII. ad Att. Epist. XXIII. hac ipsa de re scribens (ut ad Caesarem Hotom. observat) plane contrarium indicat? *Ipsi Coss. inquit, quibus more maiorum concessum est vel omnes adire provincias, aut Legati sunt eorum, etc.* Est ea sane impedita quæstio. De qua mihi ita constituendum videtur. Praeter morem et usum antiquitatis accidisse, non quod ambo simul egressi sunt Coss. quod, ut docuimus, vulgare olim existit, sed quod sine Lege Curiata, necdum impetrato a Pop. Rom. Imperio sunt profecti. Paulo enim ante scripserat. *In reliquis Provinciis Praetores mittuntur, neque expectant, quod superioribus annis acciderat, ut de eorum Imperio ad populum referatur.* Quae quidem sic interpretor, ut Praetores ambo sine Curiata Lege profecti sint. Id quod et alias nonnunquam acciderat. Nam abeque Curiata Lege proficisci quidem in Provincias poterant, sed suis sumptibus nullaue ex aerario attributa pecunia: quod pluribus disputat Sigonius lib. III. de Iure Provinc. c. XI. At Consules

426 nunquam antea sine Curiata Lege in Provincias abierant. Itaque haec posteriora *quod ante id tempus acciderat nunquam* prioribus illis ex adverso respondent, *quod superioribus annis acciderat.* Alioqui haud absurde fortassis existimari potest, haec verba *quod ante id tempus acciderat nunquam*, suo loco mota esse, cum Caesar ita scripsisset. *Consules ex Urbe proficiuntur: Lictoresque, quod ante id tempus acciderat nunquam, habent in Urbe et Capitolio privati.*

Ibid. D. ult. *Ἀλλ' οἱ πῦρ πνέοντες.* PETAV. Hoc ad Crixum et Spartacum refero. Quorum non tam virtute factum asserit, quam emissariorum calliditate ac nequitia, ut ad illos se Italia omnis adiungeret. Id quod et in Procopiana illa tempestate contigit.

P. 87. A. 9. *Καὶ πάνυ μεγάλην.* PETAV. Forte, οὐ πάνυ.

Ibid. A. penult. *Ἀλλ' οἱ πῦρ πνέοντες.* PETAV. Rem gestam describit pluribus Ammian. lib. XXVI. Valens cum Procopium videret, Constantii filiam parvulam cum matre Faustina lectica circumferentem, exercitum in fide continere, Arbitrionem quendam ex Constantii Ducibus evocavit. Qui Procopii milites appellens, ad sese perpulit. Itaque levi proelio confiato pila quatientes et gladios, ad Imperatorem transiunt, cum vexillis souta perversa gestantes, quod defectionis signum est apertissimum.

Ibid. B. *Οἱ τὴν Κόζικον ἀρχοῦντες.* PETAV. Cynicus :

Procopio per Marcellum Ducem expugnata: in eaque comprehensus Serenianus, et postmodum interfectus est. Zosimus lib. IV. Quo successu militem in modum extulit aese. *Τούτῳ τῷ προτερήματι Προκόπιος ἐκαρθεῖς δυνάμεις τε κατὰ βραχὺ περιεποιεῖτο, καὶ ἦν ἤδη κατὰ τῶν πολλῶν δόξαν ἀξιόμαχος τοῖς βασιλεῦσι.* Idem habet Ammianus lib. XXVI.

Ibid. B. 4. *Καὶ τοῦνομα ἀντὶ τῶν.* PETAV. Hoc est, armis positis tuum nomen appellabant, eoque se armorum vice protegebant. Gomario id authore factum altero ex Procopii Ducibus, qui in acie ipsa τὴν *Ἀνυγούστου προσηγορίαν ἀναβοήσας, ἀπαντας σὺν αὐτῷ τὴν αὐτὴν ἀφίεναι φωνὴν ἐκ τινος ἐποίει συνθήματος. οὗ δὲ γενομένου μετεχώρουν ἀπαντες οἱ Προκοπίου στρατιῶται πρὸς Ῥούλεντα, αἶτ Zosimus.* Quod sequitur: *ὥπὲ σὺν πόνῳ δέ, labe infectum est.* Pro σὺν πόνῳ, haud absurde συντόμως legas. Sero quidem, sed repente, ac citra moram ad saniores mentem revocatos asserit.

Ibid. B. 6. *Τίς οὕτω παρ' Ὀμήρῳ.* PETAV. Apollo scilicet Patroclum Il. π'.

Στῇ δ' ὀπιθεν, πλῆξεν δὲ μετὰ φρεῖνον, εὐρέε τ' ὦμῳ Χειρὶ καταπρηγεῖ· στρεφόμενόςθεν δὲ οἱ ὄσσε, etc.

Ibid. C. *Ἡροδότῳ τῷ συγγραφεῖ.* PETAV. Herod. Melpom. Justin. lib. II.

Ibid. D. penult. *Ὁ δὲ μόνος Πλάτων.* HARDUIN. Lib. IV. Politic. *Ὁδὲ οὖν τῷ μὲν λογιστικῷ ἄρχειν προσήκει σοφῶς ὄντι καὶ ὑπὲρ ἀπάσης τῆς ψυχῆς προμήθειαν, τῷ δὲ θυμοειδεῖ ὑπὲρ κῶς εἶναι, etc.*

P. 88. A. 1. *Ἀλλὰ προλαβοῦσα.* PETAV. Malim proslaboῦσα. Appellationes hae Principum usitatae, Pius, Clemens, etc. Militum vero, fortes, fortissimi. Adde his Legio-
427
num nomina, Rapax, Fulminatrix, etc.

Ibid. A. 4. *Υμᾶς μὲν εὐσεβεῖς.* HARDUIN. Frequens in nummis tum Asinae Syrtiaeque Ragum, tum Imp. Rom. τοῦ εὐσεβοῦς, et Pii nomenclatio. Caesaribus porro tributum illud cognomentum liquet ex eorum nummis, vel pro religione erga Deos, ut Antonino, si Pausaniam sequimur; unde instrumenta sacerdotalia, paterae, arae, aut templā depingi solita, cum inscriptione, ΠΙΕΤΑΣ ΑΥΓ. vel, quod frequentius occurrit, pro insito amore in liberos, parentes, senatum, subditosque omnes. Unde factum etiam ut sequiori aeo inter propria Imperatorum epitheta, Pietas, sicut *Mansuetudo, Clementia*, aliaeq; id genus, sit recepta; unde Theodoricus ad Imp. Anastasium scribens, ad serenissimam, ait, *Pietatem vestram.* Ioannes Antioch. Antonino ait Pii cognomen a simplicitate morum adhaesisse. Verum si Marcum Antonini generum audimus, Pius quasi Clemens, φιλανθρωπός, dictus est.

Haec, Clementia nempe, Caesarem Deum fecit, haec Augustum consecravit, haec Patrem tuum. (Faustinam alloquitur) *imprimis PII nomina ornavit.* Quo certe respexit Claudian. in IV. Cons. Honorii:

Sis PIUS imprimis, nam cum vincamur in omni Munero, sola Deos aequat Clementia nobis.

Ibid. B. 9. *Καθμείναι νίκη.* PETAV. Vide Pausaniam Boeot. et Suidam, et Eustath. II. δ. Prudenter admodum idem praeceptum inculcat Polyb. lib. IX. *Ιδεῖν γοῦν ἐστὶ πολλὰ κίς τοῖς μὲν ἤδη δοκοῦντας πεπρωτοτηκέναι μετ' ὀλίγον τοῖς ὅλοις ἐσφαλμένους. τοὺς δὲ ἐν ἀρχαῖς δοξάντας ἐπταικέναι, πάλιν ἐκ μεταβολῆς παρὰ τὴν αὐτῶν ἀρχήσαν τὰ ὅλα παραδόξως κατωρθώσας.*

Ibid. C. 4. *Ο Θηβαῖος Ἐκαμυνῶνδας.* PETAV. Plut. Apophth.

Ibid. D. *Οὐ γὰρ καὶ Πῶρον.* PETAV. Forte, *δογε.* Vide Plut. Alexandro.

P. 89. A. 5. *Μειλιχίως μείναι.* PETAV. Verbum *μείναι* sententiae officit. Forte, *μὴ πρός, etc.*

Ibid. B. 8. *Πρῶξις ἀλλότριον.* HARDUIN. Supplenda particula negativa, *οὐκ ἀλλότριον.*

Ibid. C. 2. *Ἐπεὶ οὖν τοῖν δυοῖν.* PETAV. Obscurus, ac mea quidem sententia mutilus hic locus. Utcunque sic explicari potest: *ζηλωτὸς* idem est ac *μακαριστὸς*, qui scilicet beatus existimatur. Est autem *ζηλωτὸν* boni quidpiam ab aliquo accipere: Dare multo praestantius, ac divinius. Itaque *ζηλωτὸν* ait esse Porum, qui tales preces conceperit, Alexandrum autem divinum. Verum sententiae, ut mode dixi, integritatem praestare admodum nolim.

Ibid. D. 1. *Καὶ τῶν Ἑλλήνων ἀρχηγέτας.* PETAV. Deest hic aliquid, ut ea quae sequuntur, cum superioribus cohaereant. Ad eam vero Salom. sententiam quae est Proverb. XXI. *Cor regis in manu Domini,* ususit Athanasius Epist. de Fide ad Iovinianum, *πρέπουσα Θεοφιλεῖ βυσσιλεῖ προαίρεσις καὶ πόθος τῶν οὐρανίων. οὕτω γὰρ ἀληθῶς καὶ τὴν καρδίαν ἔχεις ἐν χειρὶ τοῦ Θεοῦ.*

428 P. 90. B. *Οὐδὲ ἱππρέτης ποιεῖ.* PETAV. Deest δὲ ante οὐδέ. Cum his porro quae de Procopio hic scribuntur consentit Ammian. *Excessit, inquit, e vita Procopius anno XL amplius mensibus X. corpore non indecoro, mediocri staturae, subcurvus, humumque intuenso semper incedens per morum tristium latebras, illius similis Crassi: quem in vita semel risisse Lucilius affirmat, et Tullius, et quod est mirandum, quoad vixit, incrusentus.*

Ibid. B. 7. *Καὶ τοὶ Φάλαγες.* PETAV. Aristomachi Argi-

verum Tytanni mentio et apud Polybium lib. 2. Plut. Arato. Athen. 6. Pausaniam Corinth. Quem Arati consilio deposita tyrannide, Argos Aclaeorum communi contribuisse narrant. Apollodori item Cassandriae tyranni meminit idem Pausanias Messen.

Ibid. E. 7. *Θεῶν δυνάμεις ἐν' ὀραθῶν.* HARDUIN. De divinis mentibus ad hominum utilitatem e coelo delapsis, haec sit haec Themistius, ut alia plurima ex Platone in Convivio. Senec. Ep. CX. *Credo universis nostrum paedagogum dari Deum, non quidem ordinarium, sed hunc inferioris aetatis, ex eorum numero, quos Ovidius ait, de plebe Deos.* Quas porro laudat Themistius ex Hesiodo, haec sunt, in lib. *Εργων*, vers. 121.

*Τὰ μὲν δαίμονες εἰσι Διὸς μεγάλου διὰ βουλὰς,
Εσθλοὶ, ἐπιχθόνιοι, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων.
Οἱ δ' αὖ θεοὶ σέθενται τε δίκας καὶ σθένεα ἔργα,
Ἥρα ἰσαίμενοι, πάντα ποιεῖντες ἐν' αἶαν
Πλουτοδόται.*

P. 91. A. 7. *Καὶ τοῦδ' ἐν εἰς Αἶα.* PETAV. Otiosam particulam εἰς expunge: pro *κατωρθώ* insuper *παρωρθία*, Henr. Steph. reposuit.

Ibid. A. 10. *Εργαστήριον ταχυρότερον.* PETAV. *Εργαστήριον* hoc loco pro ergastulo accipiendum reor. Gloss. vet. *Ergastulum*, *Εργαστήριον*. Utraque prope vox non modo pro loco, sed etiam pro domanatis ipsis ac vinotis usurpari solet, ut et custodia.

Ibid. A. 11. *Κῆπενα μεσούσης.* PETAV. Nam milites ac Duces Constantinopoli relictī in Praecepti studium consenserant, societate cocta nocturne, ait Ammianus.

Ibid. B. 2. *Οἱ δὲ τῶν σκαμπόδων.* PETAV. *Σκαμπόδες* hic lectuli sunt, ut aliam saepe, non subsellia, ut quidam interpretatur. Sic apud Gellium lib. 19. cap. 10. *Offendimus cum cubantem in scampodio Gracilianum.* *Ἑβλα* porro nervum reddidimus, quod est vinculi genus. Gloss. *Nervus ξυλοπέδη.* Prudent. V. *περὶ σέφα.*

Lignoquo pignus inserit

Divaricatis oraribus.

Ibid. B. 4. *Ἀρχαὶ δὲ αἱ μέντοι.* PETAV. Ammianus, *Confestim Nubridius in locum Sallustii Praefectus Praetorio, factione Petronii reorū promotus, et Caecurius Constantianopolitanae Urbis Praefectus in vincula compinguntur.* Sane Praefectorum Praetorio dignitas post Imperatoriam proxima dicitur a Zosimo lib. 2. *ἡ γὰρ τῶν ὑπάρχων ἀρχὴ δευτέρα μετὰ τὴν σκήπτρον νομιζομένη.*

Ibid. B. 8. *Τοῦδ' αὖν Ἑλλήων κακασκόπους.* PETAV. 429

Ita excudendum curavimus pro *κατακρίσεως*. Intelligit autem Diomedem, et Ulysses.

Ibid. C. *Ενόςμηνον ἐν βαλάνειον*. PETAV. Ex Amasiensis balneis. Quem illius agrosuam, atque pompam describit Ammianus.

Ibid. D. 3. *Ἐκείθεν προεβήθησαν*. PETAV. Valente eiusque Ducibus.

Ibid. D. 4. *Ἐνταῦθα ἐπείκει τὰ χαλεπώτερα*. PETAV. Ammianus. *Attentissima cura Procopius in dies agitabat et noctes, subditivos quosdam celeriterna qui astitis confederanti partim ab Oriente, alii a Gallis provenientes, et Constantinianum obitus fingentes, cynola palare non esse favorabili Principi memorabant.*

P. 92. A. 6. *Ὁ δὲ δεινὸς, καὶ αὐτοκτόνος*. PETAV. Forte, *διαλεγόμενος*.

Ibid. A. penult. *Καὶ τὴν μὲν σιωπὴν*. PETAV. Quae sequuntur, pessime, ut *αἰσῶς*, *αἰσῶς*, *αἰσῶς*, nec sine subdicio veterum sanari possunt. Hoc sibi videtur valde. Procopium quorundam annorum tributa usum in moneta colligisse; non ita ut solummodo legitimum tempus extenderet, quemadmodum olim Nero in Olympicis ludis fecerat, sed ita ut uno eodemque mense tributa duorum annorum impetraret. Suetonius Neronis c. XXIII. *Certamine delapsos obijt cunctis*. Nam et quae diversissimorum temporum sunt, cunctis in unum annum quibusdam etiam iteratio iussit. HARDUAN. De Nerone, vide Philostr. lib. V. de vita Apollonii c. II.

Ibid. B. penult. *Ἐνταῦθα καὶ Κωνσταντίνου*. PETAV. Procopius, quo sibi omnium animas facilius conciliaret, Constantini cognationem praetendebat, ac iuliani, ait Ammianus.

Ibid. C. 3. *Τὸν δὲ ἀρχόντου*. PETAV. Qui sunt illi duo sive Magistratus, sive Principes, exploratum nihil habeo. Horum quidem alter Valentinianus esse potest Imperator: quem obitus Procopianae partis studiosi fingebant. Amm. lib. XXVI. De altero videndum, sitne Constantinus ipse, qui cum mortuus esset, tamen redivivus quodammodo in Procopia putabatur.

Ibid. C. 3. *Τὸν ἀρχόντου*. HARTUIN. Calamitatem civium CP. sub Procopii tyrannide exaggerat; quae rursus deinde beneficium libertatis ac salutis appendat. Premabatur, inquit, ingentibus malis urbs Regia, quae fatis venerat in Procopii ditionem. Tum vero exitiosa et lacrymabilis quaedam peragi fabula videbatur. E duobus de principatu inter se et imperio contendentibus, et gemini exercitus coryphaei, Procopius et Valente, ille, qui nunc est mortuus, vix ardebat moribus perfidiae poenas daturus, quamvis id quidem boni omnes optarent; hic vero qui nunc feliciter vivit, perisse iam tunc puta-

tatur; ut quidem docere res adversarii prima specie videbantur. Exitum interea tam miserabilis tragoediae, quae tamen in extremo domum actu concorsu Divum iactissimo fine conclusa est, parum absuit quin populi ac civium Urbis Regiae, acerbus et perlocutus interitus antevertit; quam quidem intolerabilia exacta tributa, quem fames, quem denique desperatio allatura videbatur. Loci huius qui prope inextricabilis 430 visus est nonnulli, planiorum interpretationem istam haud abs re putavi fore.

Ibid. D. 4. Τὸν πλησίον. PETAV. Totum hoc membrum superfluum. Quod proinde ne interpretatione quidem dignatus sum.

P. 93. A. 8. Τὸ καὶ τὴν σὴν παραίτηται. PETAV. Dicta haec ad Principis adulationem, et ambitiosae flecta. Quam enim strenuiter victoriam sit persecutus Valens, docet Ammian. lib. XXVI. et Zosim. De quo haec Cedrenus habet. Ἀνδράδης τὸν τρόπον, καὶ ὑπερήφανος, καὶ πρὸς αἱμάτων χύσεως ἐτοιμώτατος, ἔχων τὰς φρένας ἀσυνπαθεῖς, καὶ παντὸς ἑλέους ἀλλοτριᾶς, ἀβυστηρὶ τὸν λογισμὸν σκοτιζόμενος, καὶ πάσης παιδείας ἀμέτοχος. Cuius etiam dictum illud narratur a Zonara. Eam qui ab ira facili discerneretur, ab iustitia quoque dimoveri. Vidēs modestas deditum monti Ducem. En qui ab humanitate ac pietatis collaudetur.

Ibid. C. 9. Πρώην γάρ. PETAV. Suppleri quod deest poterit per ἀπήμεν.

Ibid. D. 2. Ἡμερον καὶ ἐκπεχνόμενον. PETAV. Forte, τὸ γὰρ ἡμερον: hoc sensu. Cum ad te supplices adissemus, alienius supplicium deprecantes, tu postulationi nostrae annuere distulisti: id quod nos aegre tulimus, non quod stolidi et inepti simus, ut tanta hactenus praeter spem votumque consecuti, si quid forte negatum sit, irascamur; sed quod tanta tamque inusitata in te humanitas sit, ut nihil non ab ea deberi nobis existimemus.

P. 94. A. 4. Τούγαροῦν Νέρωνος. PETAV. Philostr. Apoll. lib. 4. c. 12.

Ibid. A. 8. Καίτοι γε ὁ μὲν εἰς ἔργον. PETAV. Callisthenem, puto, significat, qui asperitate morum Alexandri in se Regis odium concitavit. Caeterorum ὑπέβλεπεν pro ὑπέβλεπεν leg. videtur. HARDUIN. Vide Senec. lib. VI. Natural. quaest.

Ibid. A. penult. Εαυτοῦ στεριώτατος. HARDUIN. Corrig. στεριώτερος, qua forma loquendi utitur erat. X. pag. 134. Εαυτοῦ φλογωδέστερος.

Ibid. B. 4. Καὶ οὐκ ἐπίσης Περιχλῆι. PETAV. Corrig. ἐν ἰσῆς Περιχλῆι τῆς ἑξουσίας.

Ibid. C. 3. Καὶ δεῖ βαρβάρων. PETAV. Placeat βαρβάρους, ut ex ipso bonum liquet.

Ibid. C. 7. *Καὶ ὁμοῦ παρόντες ἐστὶν ἔστιν.* PETAV. Disputa de re disputat apud Dion. lib. 55. Livia erat ad Augustum: atque inter caetera: *Ἡ οὐχ' ὁρᾷς ὅτι καὶ οἱ ἱατροὶ τὰς μὲν τομὰς, καὶ τὰς καύσεις, σπανιστάτα τῶν προσφύροντων, ὥς μὴ ἐξαργυρίωσιν αὐτῶν τὰ νοσήματα, τοῖς δὲ αἰονήμασι, καὶ τοῖς ἡπίοις, φαρμάκοις τὰ αἰεὶ μαλ' ἀνάσσειν διεκπεύουσι.*

P. 95. A. 8. *Τὸ τοῦς μὲν φίλους.* PETAV. Glossoma redolent haec verba, ac proinde ab oratione separanda.

Ibid. A. penult. *Τοῦς δὲ ἐχθροὺς μὴ κακῶς ποιεῖν, ἀλλὰ φίλους.* HARDUIN. Apposita ad montem anteriora, sic, opinor, vertendum fuit: *Inimicos non esse male tractandos, sed eodem amicos faciendos.*

Ibid. B. *Καὶ πρὸς τὸν ἀπειλήσαντα.* HARDUIN. Pistorah. περὶ φιλαδέλφ. sub finem, tribuit hoc dictum Enclidī Socratico, Socrati ipsi Themistius.

431 Ibid. C. 3. *Διομένῳ.* HARDUIN. Postulat historiae veritas, ut scribatur, *μὴ διομένῳ.* Etiam non regi nī dolere puniri iussit.

Ibid. C. 7. *Οὕτω τινὰ ἐν ἀνδράσι τοῖς ἀνθρώποις γίνεσθαι.* HARDUIN. Non vides cur negligi debuisset Henr. Steph. hoc in loco animadversio. Recte enim is admonet pro ἀνθρώποις, scribendum esse ἀνάνθρωποις.

Ibid. C. 7. *Οὐ γὰρ ἑάδιον οὕτω.* PETAV. Eadem, quae supra Livia apud Dio. *Καὶ μοι δοκεῖ πολλῶ πλείον φιλαθροπία ἢ τιμὴ ὠμότητι κατορθοῦσθαι. τοῦς μὲν γὰρ συγγνωμονας οὐ μόνον οἱ ἐλεηθέντες ὑπ' αὐτῶν φιλοῦσιν, ὥστε καὶ ἀμείβεσθαι σφῶς σπουδάζειν, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες καὶ αἰδοῦνται, καὶ σέβουσιν, ὥστε μὴ εὐτολμεῖν αὐτοὺς ἀδικῶν.*

P. 96. B. 5. *Μάρκος τοῦς Κασσίου.* PETAV. Marci Antoninus Philosophus, adversus quem Cassius rebellavit, et Faustina, ut fama erat, concitatus. Xiphilinus. Capitolinus: *In conspectu defectionis vetuit Senatum graviter vindicare.* Eadem illa Zonaras Tom. II. ubi et rescriptum illius ad Senatum adiiecit tanto Imperatore dignum. *Μὴ γὰρ γένοιτο, ἔφη, μηδὲνα ὑμῶν δι' ἐμέ τε, τῇ ἐμῇ, μήτε τῇ ὑμετέρῃ ψήφῃ σφαγῆναι· ἂν δὲ μὴ τούτου τυχῶ, σπεύσω θανεῖν.*

Ibid. B. 7. *Καὶ ἐγγὺς ἡμῶν τούτους λέγω.* PETAV. Imo οὐ λέγω.

Ibid. B. 10. *Καὶ ὅτι βέλτιον βασιλεῖ.* PETAV. Plin. lib. VIII. Epist. ult. *Absit superbia, asperitas: nec timoris contemptum. At contemptitur, qui imperium, qui fasces habet: nisi qui humilis, et sordidus, et qui se primus ipse contemnit? Male vim etiam potestas aliorum contumeliis experitur, male terrore veneratio acquiritur: longeque volen-*

hor amor ad ἐκτίσινδὲν γὰρ τοῦ βέλτε, quam timor. Nam timor abest, et recedat: manet amor: ac sic, ut ille in odium, hic in reverentiam vertatur.

Ibid. C. 3. Μετασκευάζειν οὐκ εὐδότητα. PETAV. Deest εἰς.

P. 97. D. Οὐδὲ τὸν δαίνα λουδορησάμενον. PETAV. Philippum Regem intelligit, de quo supra. Sed illud ὥσπερ ἐναγγος εὐδοκιμήσας, haud sincerum est. Nisi forte hic sensus est, hic qui oratione mea paulo antea celebratus est. Audacior quicquam legeres, ὥς περὶ Νικάνορα εὐδοκιμήσας: nam nūcti illi quem amicium ex inimico sibi Philippus reddidisse supra dictus est, Nicæneri nomen fuit. Plut. in Apoph.

P. 98. D. 9. Τὸ δὲ ἔναξ παραλλόγοτος. PETAV. Ad θυμὸν retuli. Nam quid ei in mentem venerit nescio, qui ita vertit: *Saepe enim eo quasvis offensus animi suarum opem, oeu ultrices, implorare.*

Ibid. C. 4. Φάρμακον δὲ ἀρχῆς. PETAV. Aeschylus Prometheus.

Οργῆς νοστήσης αἰὲν ἱατρὰι λόγοι.

II. Εὐν τις ἐν καιρῷ γε μαλ' αὖτις κέαρ,

Καὶ μὴ σφοριῶντα θυμὸν ἰσχυαίνει βίᾳ.

Ad quem locum Scholiastes ex Anonymo Poëta distinctionem illam citat,

Λόγος γὰρ ἀνδράποισιν ἱάται νόσους·

Ψυχῆς γὰρ αὐτοῦ μόνος ἔχει θαλατήριον.

Ibid. D. penult. Χαλεπωτέρα δὲ ἐλευθέρῳ. PETAV. Livia apud Dionem: *Εἶσαι τ' ἄνθρωποι, καὶ στάσεις ἐπονείδιστοι, τό τε προληπθῆναι, καὶ τὸ προφρονηθῆναι, συχνούς βελτίους ποίησαι. Καίτοι καὶ ἀπεθανεῖν ἔλοιτο ἂν τις ἐὼς τε γεγονώς, καὶ ἀνδρείος ὢν ἢ τοιοῦτόν τι παθεῖν.*

P. 99. A. 9. Αἰδύσας ποτε. PETAV. Suppleri haec lacuna potest, si ἀλλὰ δόξας rescribas.

Ibid. C. Καὶ γὰρ ὅστις ἔδοξεν. PETAV. Quisnam ille Imperator sit, amplius quaerendum censeo.

Ibid. C. Καὶ γὰρ ὅστις ἔδοξεν. HARDUIN. Ut supra civium CP. ita nunc quae fuerit, quamque calamitosa Philosophorum conditio, superioribus ante devictum Procopium temporibus, ordine persequitur. Ac primum quidem minime obscurum est, quin de Ioviano loquatur, quo imperante non modo Ethnici sacerdotes varils in locis abdebant sese, verum etiam οἱ τριβωνοφόροι τοὺς τριβωνας ἀπέθνετο, qui pallia gestabant, hoc est, Philosophi, ea abieccere, inquit Socrates, lib. III. c. XXIV. Id tamen recte censet Annalium Eccles. Scriptor, Christianorum metu potius, quam Imperatoris auctoritate, effectum. Ipse enim, quamvis Christianorum initiatus sacris, Maximum et Priscum, quos secum in Persidem duxerat

Julianus, non destitit, ut Eusepius auctor est in Maximo, aliquo in numero ponere. Sed fuit nimirum Themistio ad delictis sensum acerbior communis sibi cum aliis illata a Christianis hominibus iniuria, quam privata illa, qualiscumque demum fuit, erga par istud Philosophorum amicitia Principis, iocundior ad voluptatem esse potuerit. Quare hoc Philosophorum odium non in Christianos derivat, qui illud exerceverunt, sed in Principem, qui non compescuit.

Ibid. C. 6. *Ταύτης τοίνυν ἔτι*. PETAV. Neque hoc ante extrico; quis ille demum sit Philosophus, in quam animadvertere Procopius voluerit. Dico eam Coccazum intelligi Urbis Praefectum, eundemque Nasianseni fratrem, Imperatoris amicissimum, si modo is de quo hic loquitur, Praefecturam Urbis gessisset. Etenim Gregorio nunc est familiarissimus Themistius noster.

Ibid. HARDOUIN. Ubi Philosophorum quam fuerit misera mors Ioviani aetate descripsit, delabitur deinde ad Procopianae defectionis tempora. Tum enimvero Maximus Philosophus, etsi haberet quod a Valente timeret sibi plurimum, a quo iam fortunis omnibus exutus fuerat, ea tamen animi excelstitate fuit et constantia, ut veluerit idcirco ad Procopii Tyranni partes deflectere: a quo proinde non modo neglectus contemptusque est: verum etiam, quod ex hoc loco coniectari licet, ab eodem, cum ab expeditione adversus Valentem auscepta redisset, neci destinatus. Quam sententiam in ipsius ferentis caput recidisse Themistius laetatur. Neque est quod quis suspicetur, de alio quopiam hic esse sermonem, quam de Maximo: cum in huius causa defendenda, et propulzanda morte, habitet totus extrema hae orationis parte Themistius.

Ibid. D. 3. *Τοῦ φιλοσοφώτατον τῶν βασιλέων*. PETAV. 433 Non tam Constantini Imper. quam Iuliani, quocum cognatione iunctum se esse praeferebat.

Ibid. D. 8. *Ἀλλὰ τὸν καθηγητὴν*. PETAV. Maximum Philosophum non dubiis coniecturis esse suspicor, qui Iuliano in paucis acceptus fuit, ut ex eius Epistolis patet. Sed a Valentiniano et Valente Imp. in vincula coniectus una cum Prisco, de quo paulo post. Suspiciandi ratio ea est, quod *καθηγητὴν* eum vocet *ἀντοκράτορος*; Maximus vero Iuliani non tam Praeceptor quam corruptor extitit. Tum quod eundem dicat a militibus ad necem postulatam. Sic enim Eusepius cum publice in theatro, tum privatim magnis vociferationibus a populo tractum esse Maximum scribit; tandemque post varios cruciatus a Clearcho servatum atque ereptum. Tametsi falso illud Themistius, dum stupuisse ait Imperatorem

illius palati, quem constat capitali odio fuisse praesentatum, teste Zosimo lib. 4.

P. 100. B. 2. Τὸν γὰρ ἐγκληθέντα. PETAV. Priacum significari proxime dixi. Quippe convenit, quod de eodem ait Eunap. una cum Maximo correptum fuisse, sed mali iocunde passum nihil, quod publico testimonio vir probus declaratus esset.

Ibid. B. 4. Οὐτε τιμή. PETAV. Redundant, nisi fallor, haec duae voces.

Ibid. B. 8. Ἀλλὰ τὰ τῶν γε. PETAV. De eodem Maximo loqui, atque apud Valentem pro eo intercedere videtur; sed frustra: nam postea Valentis iussu trucidatus est. Ammian. lib. XXIX. Eunap. in Maximo.

AD ORATIONEM VIII. NOTAE.

HARDUIN. Theodosii quinquennalia praesentum esse hac oratione Themistium, suspicabatur olim Petavius. Verum eo Codice MS. quem multo post. ex Ambrosiana Bibliotheca ipse comparavit, in re perbucura. hanc praeferebat, nisi recommendingi operis sui consilium magis praecidisset, emendasset ipse haud dubie copiosuram suam. Praefigitur enim iste in eo codice huic orationi titulus; *Οὐάλης, ἡ περὶ φόνσεως βασιλικῆς ἐξέρχεται ἐν τῆς πενταετηρίδος ἐν Μαρκιανονόκλει.* Quem postquam legimus, non fuit admodum operosum, et animadvertere omnia deinde inter se apta colligataque esse, et obscuriora loca in eum sensum deflectere in quem sponte conspirant; cum antea vel perspicacissimo cuius vix aliquid certi occurreret quod assequeretur. Habita est igitur haec oratio in laudem Valentis Augusti, ipsis Quinquennalibus, Valentiniano II. et Valente II. AA. Coes. an. CCCLXVIII. cum Marcianopoli Valens bello Gotthico esset implicatus.

P. 101. B. Πενταετηρικός. PETAV. Quinquennalia, Decennalia, Vicesennalia Imperatorum, ludis ac caeteris hilaritatis indicibus celebrari solebant. Cuius origo consuetudinis ex Dione petenda est lib. LI. Ita Constantini aliorum Caesarum Quinquennalia commemorat Nazarius Paneg. et Mamertinus Maximiani peraeque Quinquennalia. Vide Euseb. lib. I. de Laudibus Constantini.

P. 102. A. 11. Φαίλας ἂν τῶν τυρίωνων εἶναι. PETAV. 434 Deest vocabulum aliquod, nisi ἀπείρου cum Pantino legas.

P. 104. A. 5. Τὰτα ἐγὼ εἰδὼς. PETAV. Deprecatissimus hic locus. Vide an pro εἰκότως legendum sit εἰδώς et mox καὶ τοὺς ἀρχαίους.

P. 105. D. 3. Καὶ πράγματα ἔχεις. PETAV. Qui recitatus est in privatis prensandis et invitandis multam elaborabit. At Imperator sponte cum Palatinis et Aulicis adest, ac frequentiae praesidet. Quam morose ad audiendum convenerint, ac quante studio quantisque obsequiis exorandi fuerint, vide apud Plin. lib. I. Ep. XIII. Synes. Dionem et alios.

P. 107. B. 10. Ἐν ὄχλῳ ἀνέληφάς γε γυναικὸς. PETAV. Synesius de Regno urb. initium.

P. 109. D. 4. Οἶδα δτι τὸν Συλοσῶντα. PETAV. Pantinianus Schol. ad hunc locum: desunt sine dubio nonnulli. Συλοσῶντος enim manifeste mentionem fecerat: quod illa verba arguunt; Οἶδα δτι τὸν Συλοσῶντα ἐπιζητεῖς ὅστις ποτε ἦν. Videtur autem tale aliquid deesse, τῷ δὲ Συλοσῶντι ἀνασωσάμενος ἀπὲρ τὴν πατρίδα ὄντων. Historiam habes apud excellentissimum historicum, lib. III. qui Thalia inscribitur. Apud quem verba Sylosontis haec extant, ἐμοὶ μῆτε χουσοῖν, ἃ βασιλεῦ, μῆτε ἄργυρον δίδου, ἀλλ' ἀνασωσάμενός μοι δὸς τὴν πατρίδα Σάρον. ΠΑΥΣΑΝ. Vide Aelian. var. hist. lib. 4. c. 5.

Ibid. D. 7. Ἐπειδὴ τῆς χαλκίδος ἐρῶντα. PETAV. Idem Schol. In Codice manu exarato erat ἀλῶντα, pro quo non displicebat Pantino ὀλῶντα. Et sane ellipsi suavissima dicunt Graeci, quod nemo potest ignorare, ἀλῶναι τινός pro eo quod est ἐρωεῖ τινός ἀλῶναι. Et ita infra loquitur, δι' ἧς Κωνσταντίνος ἐάλω τῆς Καλλιπόλεως.

P. 110. B. Αλκιβιάδης δὲ ὁ Κλεονίου. PETAV. Vetus Schol. Iuven. ad Sat. II. Buptas ergo molles, quo titulo Eupolis Comediam scripsit: ob quam ab Alcibiade, quem praecipue praestrinxerat, necatus est. Cicero Kb. VI. Ep. ad Att. Ep. I. Quis enim non dixit Εὐπολίην τὸν τῆς ἀρχαίας καὶ Alcibiade navigante in Siciliam detectum esse in mare? Redarguit Eratosthenes: offert enim huic post id tempus fabulas docuerit. Num ideoque Duri Samius homo in historia diligens quod cum multis erravit, irridetur? Vide Suidam, et Liliū Giral. Ob illam vero Baptearam Comediam iratum Eupolidem appellat Persius. Sat. I. in quo vir doctus haesitavit.

Ibid. B. 5. Ἀλλὰ καὶ κείνον, ὡς εἶκε. PETAV. Traianum, a quo victus Decebalus. Xiphillinus.

Ibid. C. 10. Σκίροῖς εἰκότα νοσήμασι. PETAV. Pantin. Schol. Scribe, inquit, σκληροῖς εἰκότα νοσήμασιν. Quid sit medicorum σκίρος vel σκίρρος, nemo est qui ignoret, qui hic locum non habet. Quamquam Galeus in textum Epidem.

Hippocratis τὸ σκληρόν. Inter alia requiritur in coctis, καὶ τὸ μνώδνον. Quis autem dicat νόσσην σκίρον, aut σκίρον, cum ne σκιδρώδες quidem νόσσην ille sensu dixerim? Nam quod Galenus σκιδρώδη νόσον, in lib. de methodo medendi dixit, non scitrum intellexit, sed qui contumaciam τοῦ σκίρου imitaretur: quare non bene doctissimus interpres. 435

Totus autem locus ita forte fuerat conceptus, καὶ τοῦτον γε, οὐδὲ θυμὸν ἱσως κλητέον, ὅς κατακαμηθῶς ὑπὸ τοῦ λογισμοῦ, ἐπιιδὺν λάβηται δυνάμει, ἀνεγείναι τι ἀλλόκοτον, καὶ νικεῖαν καὶ μῆνιν, σκληροῖς δοκῶσα νόσσησιν, αὐτὴν πρώτην τιμωρομένην καὶ δαπανῶντα τὴν ψυχὴν, ἣ ἐντέτῃκε. aut minori negotio, ἃ σκληροῖς ἐκοντά νόσσησιν αὐτὴν πρώτην τιμωρομένην δαπανῶ τὴν ψυχὴν, ἣ ἐντέτῃκε.

Ibid. D. 6. Τὸν τῆς ἐπαναστάσεως χρόνον. HARDUIN. Defectionis Procopianae tempora describit, restitutamque imperio, Valentis indulgentiam, ac facilitatem, pristinam sollicitudinem exaggerat, paucis admodum desideratis ex omnibus qui cum τῷ παλαμναίῳ sanguinario illo (Procopium nimirum intelligit) desciverant a Valente.

P. 111. D. 2. Καὶ πολλῶν χαλεπῖνας. PETAV. Mendosus, opinor, locus est. HARDUIN. Coram multis profectus est poenitentiam tuam.

P. 113. B. 6. Καὶ σπένδμενον οὐχ ὥρισμένα. PETAV. Nihil in loco viderat Pantinus Interpres. Atqui notissimum est proverbium: ὁ πόλεμος τὰ τετυγμένα οὐ σιτᾶται. Syn. de regno.

Ibid. B. 7. Οὐ γὰρ ἀγαπητόν. HARDUIN. Dele γὰρ, οὐκ ἀγαπητόν etc. Debent enim haec esse connexa cum superioribus, ut sit sensus: Cum bellum istud suscipitur, nonne praecellere nobiscum agi putandum est etc.

Ibid. C. 3. Οὕτω γὰρ ἂν κλέπται τὴν αἰσθησιν. PETAV. Elegantissimus ad eandem sententiam est Xenophontis locus lib. VI. Κύρου παιδ. ἥ γὰρ κατὰ μικρὸν μετέλλαξις πᾶσαν ποιεῖ φύσιν ὑποφέρειν τὴς μεταβολῆς. διδύσκει δὲ καὶ ὁ θεός, ἀπώγων ἡμᾶς κατὰ μικρὸν ἐκ τοῦ χειμῶνος εἰς τὸ ἀνέχεσθαι ἰσχυρὰ θύλην, καὶ ἐκ τοῦ θύλητος εἰς τὸν ἰσχυρὸν χειμῶνα. ὃν δὲ μμμενόμενος εἰς ὃ δὲ ἔλθειν προειδισμένους ἡμᾶς ἀφικνεῖσθαι.

Ibid. C. antepenult. Σοὶ δὲ εἰ κατὰ γνώμην ἐκβαίνοι. HARDUIN. Aberravit ab auctoris mente hoc in loco interpres Pantinus; sic enim vertens debuit: Tibi vero si ex voto tuae res omnis successerit (erat nimirum bello Gotthico, uti diximus, occupatus) anno insequentis noctigalia dimidia parte detracta solvemus.

Ibid. C. ult. Τὰ μέτρα τῆς ἐπαρόδου. PETAV. Quid hic

ἐνδρόσις significet haud ita pronuntiare facile est. *Conam* *publioni* reddidit *Interpres*. An idem est quod Latinis *reditus*, vel *reditus*, hoc est *condus* et *merces annua*? Plane insolens ea vox est nescio.

Ibid. D. penult. *Καὶ ἡμιλεξτον καὶ ἀμιλεξτον*. PETAV. Expungenda vox *ἀμιλεξτον*, quae nihil significant hoc quidem loco.

P. 114. A. 4. *Ἀστυνομῶν στρατιῶτον φιλετέρεια*. PETAV. Ordines Palatinos sive Scholas intelligit, quibus Magister Officiorum praerat. *Μάγιστρος τῶν ἐν τῇ αὐτῇ τάξεων*. Zosim. lib. IV. Vide Notitiam. Statius lib. I. Silv. in Soteris ita circumscripsit.

Ergo eliores quas eigne colunt Urbani cohortes.

Ibid. A. 9. *Ὁν ἡ σύγκλητος*. PETAV. Hallucinatio est. Quod quia hie narrat Cincinnato convenit. Colum. Praefat. lib. I. *Ex qua Quintus Cincinnatus electus Cui. et exercitus liberator ad aratro vocatus ad Dictatorem venerit*. Liv. lib. III.

436 Ibid. B. 5. *Τοὺς ἐπὶ ταῖς ψήφοις τεταγμένους*. PETAV. Hoc est *ratiōnarios λογιστάς*. Neque vox *ψήφος* hoc loco suffragium sonat, ut interpreti visum.

P. 115. A. 7. *Οὐδὲ ἀνέορταστος ὁ χειμῶν*. PETAV. Est enim agricolis hiems gentilis, quod tam operum fessi ludis ac convivis recreant sese. Virg. II. Georg. I.

Indulget gentilis hiems curasque resolvit.

Et lib. II.

Ipse dies agilat festos, fususque per herbam,

Ignis ubi in medio, et vocis cratera carent.

Ibid. C. ult. *Πολλοὶ τὰ σκήπτρα ἐκ τριγωνίας διωδεξάμενοι*. HARDUIN. An Constantium hoc loco perstringit, quem orat. I. appellat *ἐκ τριγωνίας βασιλικῆς* Imperatorem?

Ibid. D. penult. *Καὶ νῦν σὺδεὶς τῶν στρατεύεσθαι λεγομένων*. HARDUIN. Referenda haec sunt ad eas Constitutiones quas hoc anno Valens Marcianopoli edidit, de tyronibus, de re militari etc. de quibus vide Cod. Theod. Quem vero exercitum paulo post se vidisse ait, is ipse est qui ab expeditione Gothica, et quidem a Carporum viro, ubi stativa castra autumnum usque emensum locaverat Imperator, Marcianopolim redierat ad hybernus. Ammian. lib. XXVII.

P. 116. A. 9. *Καὶ πρώην εἶδον ἐγώ*. PETAV. Pantin. Schol. ad haec verba: Scribe *εἶδον ἐγὼ στρατιὰν εὐτακτον μᾶλλον χοροῦ παντός*, aut quod Pantino placuit *ἐβουδμεν*, quia sequitur, *ὅδ γὰρ ἦδει τὴν τῆς σῆς φάλαγγος ἐβουδμείαν*.

Ibid. B. 3. *Οὐδὲ τοὺς ἐνοικεῖν τῷ εἰδήρῳ*. PETAV. Clibanarios intelligit, de quibus Vegetius, Ammian. et alii.

Id. B. 6. Καταφύσσας δὲ εἰς αὐτὴν καὶ τῆς Πέλειδος
 ΠΕΤΑΥ. Pantin. Schol. Locus quem tangit Medos p. de vo-
 lumbis, est iste. Agit autem de Merione, qui columbas de-
 ciebat.

Υπὲρ δὲ οὗτοι νεώτεροι εἶδε τῆς Πέλειδος
 Τὴν δὲ οὕτως ἐνέδουνσαν ἐπὶ πτέρυγος. Πύλε μέσης.
 Αὐτοὶ δὲ ἐπὶ λῆδε βέλος. τὸ μὲν ὕψος ἐπὶ γαστρί
 Περσέων Μηροῦσιν πύλη πύδος ἀνδρῶν ἢ θύρας
 Ἰσὶν ἀφελόμενῃ γῆς πύλον γαστρί,
 Αὐτὴν καταφύσσας, οὗ δὲ πτερὰ πύλον κλάδων.

Id. C. Εἰ δὲ ἤδη τις τὸ σπῆντρα ὑπερῶν τῷ πα-
 τέρει. HARDUIN. Parum intelligit: illum Arsacis Armeniacae
 Regis; quem patre a Rege Persarum capto, eundem matris
 e regno digressam, Imperator Valens apud Niceasensem
 anathemam mittere praecepit, inquit Ammian. lib. XXVII. Id
 quod discordiarum excitavit potius causas inhumanas Persarum
 inter et Romanos.

Id. D. 3. Καὶ ὑποπλάσας τοὺς οὐρανὸν ὀφειλόμεν. HARDUIN.
 Par illud. Ducimus sub militum. Victor nuntius et Arin-
 theus, qui Valentis partibus adiuncti sunt in distributione Co-
 mitum Simili facis cum Valentiniano. Ambo statim post bel-
 lum Procopianum, cum Athanasio Gothorum Principe, ad
 verum quem missi fuerant, ille Magister equitum, hic pedum, 437.
 pacem inierunt. Ammian. lib. XXV. 466. et XXVI. 498. 536.
 et 538. Arintheus is est de cuius obitu consolatoriam episto-
 lam scripsit Basilus ad Pontianam eius uxorem, quae est XI.
 inter additas: ex qua cohæret cum Catholico Patre, et illam
 reliquiss. Meminit Claudian. lib. I. in Eutropium, qui Arin-
 thei servus fuerat: v. 478.

*Inter Arinthei fastus et nomen herile
 Servus erit, dominoque tuos aequalis honores
 Inseret?*

De Victore dicemus inferius.

P. 117. A. 8. Ex Μυσίᾳ. HARDUIN. Marcianopoli sci-
 licet tunc erat in castris Augustus, quae urbs in Mysia in-
 feriore sita, a Marciana sorore Traiani Imperatoris nomen
 accepit, ut autor est Ammian. lib. XXVII.

Id. B. 4. Ἀρσάκης. HARDUIN. Legit Plutarch. in
 Apophth. ex quo hunc Themiſtii locum emendabile, et pro tri-
 bus milibus, viginti milia Dardorum reponet. Quid porro
 sint Λαγέμοι οὐρανῶν, nuntiis scilicet aurei, primum a Da-
 rio cusi, vide Suitt. Hunc autem Themiſtii locum sic opor-
 tet a Pantino verti: *Arsacem quidem, cum Sathazarum
 Praefecturam ab eo petiveret, cum gerendus nimis esset
 idoneus is cui suffragabatur, operans hac sua intercessione*

σε τῆς Δαρδανίου μιλίας, ἀνιμπετρεσετ. Rem. Rhin. ita gestam narrat Plutarch. loco cit. qui et illud egregium Artaxerxis factum adiungit; numeratam scilicet ipsius inasu ex aerario Satibarzani pecuniam, cuius cupiditate incensum eum intelligebat; addiditque, et, si pecuniam concederet, nihilo pauperiorem; si magistratum, multo iniustiorum fore.

P. 118. C. pennit. Οὐδὲν γὰρ οὕτω βαρὺ. HARDUIN. Pantini versionem sic emenda: Nullum est igitur tam grave tributum, ut ipsum per se difficile possit solvi; sed tempus et ratio et locus solvendi difficultatem afferunt.

P. 119. A. 7. Ἀλλὰ γὰρ. HARDUIN. Fragmentum hoc pluraquam triginta versuum, debemus MS. Codici Collegii nostri Parisiensis, unde illud eruit vertitque Constantius noster.

Ibid. B. 11. Υπερ ἀμφοῖν. HARDUIN. Hic manifeste de Valente loquitur, et de consorte imperii Valentiniano fratre; amhorum enim Quinquennalia fecer. communia; quod certe de Theodosio et Gratiano dici non potest.

Ibid. C. 3. Ταῖς ἐκκενδαῖς. HARDUIN. Haec ad illud foedus pertinent quod aliquis conditionibus laera cum Persis conclusus est: Iovianus.

Ibid. D. ult. Εὐρήν μιν ἀνέπει. HARDUIN. Castitem Valentis praedicat, sane commendatione dignam. Uxori Domitiae nomen fuit, ex Zosim. lib. V. alii Dominiam vocant.

P. 120. A. 4. Καὶ τὸ βλάστημα ἱερῶτατον. HARDUIN. Valentinianum NB. Valentis filium, Galatem dictum, anni subsequentis, hoc est CCCLXIX. aetas valg. cum Victore Con-
438 sulem; qui haud multo post anno CCCLXXII. ut licet ex Se-
crate colligere, iam sexennis, febris correptus interiit. Hoc
tam illustri alumno Themistius gloriatur.

AD ORATIONEM IX. NOTAE.

PETAV. Valentiniano juniori Valentiniani ex Iustina filio post initum Consulatum hac oratione gratulatur. Ac primum parentis et patrui, quem patrem etiam vocat, illum exemplo ad omnem animi virtutem inflammat, quaque in eo instituendo atque informando operam ac diligentiam reppromittit. Gessit autem Consulatum Valentinianus cum Aurelio Victore, anno CCCLXIX. cum natus esset an. CCCLXVI. Gratiano et Dagalaiphis Coss. Socrates lib. IV. c. IX.

Θεμιστιανὸς τῷ πατρὶ. ΗΕΛΕΥΕΤ. Fuit ille, cui The-
*misti*us Consulatum gratulatur, Valentinianus. NB. P. in fastis
 hoc anno cum Victore adscriptus, non Valentiniani Senioris;
 sed Valentis ex Dominica uxore filius, alias Galatas dictus;
 quod nomen ea re inditum ei est, quod in Galatia natus esset,
 cum pater eius adversus Procopium decertaret: quonquam ali-
 ter hactenus creditum est ab eruditis, secutis scilicet Socratem
 et Sozom. qui Valentinianum utrumque in unum confecerunt,
 Huic igitur adhuc puero in castris versanti cum patre, et Con-
 sulatum Kal. Ian. auspicanti, orationem hanc habuit Themis-
 tius, vel potius ipsi patri; ut nomine Senatus P. Q. CP. gra-
 tias ei ageret, (mos enim erat ita faciendi) ob Consulatus ho-
 norem filio delatum; simul et rogaret uti hunc e castris quam-
 primum in Regiam urbem cum Victore Collega remitteret.
 Certe de Valentiniano Iuniori Valentiniani Senioris filio, a
 veritate prorsus abhorret, ut ad illum isthaec quae huc dicun-
 tur, attinere ullo modo possint. Nam vel si a Themistii au-
 thoritate discesseris, cuius quidem testimonia et plurima numerare
 et perspicuitate clarissima, ut quodque occurrat, explicabun-
 tur in Notis, vel una tamen temporum ratio plane rem confi-
 cere mihi videtur.

1. Cum Valentinianus Senior diem obliisset, anno
 CCCLXXV. is qui postea Augustus est appellatus, erat fere
 quadrimus, ut scribunt diserte, Ammian. Marcell. lib. XXX.
 Victor, Zonaras: Zosimus vix quinquennem fuisse dicit. Ille
 quem tabulae omnes Chronologicae post Idat. natum testantur
 an. CCCLXVI. nisi quid humanitus accidisset, debuisset tunc
 certe annum fere decimum attingisse.

2. Qui Valentiniano patri successit, interfectus est an.
 CCCXCII. Areadio A. iterum et Rufino Cosm cum adhuc pene
 puer esset, inquit Hieron. op. de exitu Nepotiani, hoc est,
 anno aetatis XX. ut ait Niceph. lib. XII. c. XXXVIII. vel
 imperii XVIII. inchoato, ut habet Ambrosius, brat. de eius
 obitu. Non igitur cum natum esse oportuit an. CCCLXVI.
 aut certe mortuum aetatis anno XXVI. necesse est.

3. Qui anno CCCLXV. natus dicitur; atque idcirco ora- 439
 calorum vice, ut ait Themistius, Valentii praedixisse Procopii
 exitium, quod eo ipso anno contigit, teste Idatio in fastis;
 inquam, ut in confesso est apud omnes, Consulatum gessit
 cum Victore hoc anno CCCLXIX. Quare cum paulo post quatuor
 Imperator est salutatus, iterum Consulatum cum Valente ges-
 sit, iterum Consul dici debuit. At reclamant fenti omnes, in-
 quibus annus ille Valente Aug. V. et Valentiniano Iun. Aug.
 Cos. tantummodo consignatur. Ille duas distinguere Valen-
 tinianos, et quidem ambos Valentiniani Senioris filios, Quod

Haeritane Valens in Notis ad Amasian. viro altoquli doctissimo mirer veritas in mentem;) homo det qui non avarax facinus esse exclaimet.

4. Denique, hanc animadversionem nostram confirmat aperte datus in fastis: *Grattakō Nob. et Dagalaiphō Cos. Natus est Valentianus Junior filius Augusti Valentis, die XV. Kal. Febr. et ipso anno idem hostis publicus et praedo (Procoptus) intra Phrygiam salutarem, et in Nacoliensium campis ad Augusto Valente oppressus atque extinctus est die VI. Kal. Ian.* Selo equidem in editione a Sirmondo nostro restituta, ita legi, *filius Augusti Valentiniāni*. Verum in vetustissimo Cod. MS. huius nostri Collegii Parisiensis, quem Sirmondus in Praefatione ad Idatium, Metensem vocat, et optimae notae esse praedicat, diserte scriptum lego, *filius Augusti Valentis*; quas sane lectio cur neglecta sit, omnino non video.

P. 120. *Ἐνταῦθα οὐκ ἐνταῦθα*. HARDUIN. Valentis et Valentiniāni; quorum alteri lucem, dignitatem utrique referre debebat acceptam. Acceperat enim a fratre Valens, a quo deinde derivata in sobolem.

Ibid. C. 8. *Ἐνταῦθα οὐκ ἐνταῦθα*. HARDUIN. Forte, *ἐνταῦθα οὐκ ἐνταῦθα*.

Ibid. C. 11. *Τοῦτο μὲν τοι τὸ χρῆμα*. PETAV. Sext. Aurelium Victorem indicat: qui etiam Romae Praefecturam urbanam administravit sub Theodosio, ut testatur veteris inscriptionis fragmentum ex basi descriptum: D. N. FL. THEODOSIO PIO VICTORI SEMPER AUGUSTO SEX. AUR. VICTOR V. C. URB. PRAEF. IUD. SACRARUM COGNITIONUM D. N. M. Q. R.

Ibid. HARDUIN. Non Sextum Aurelium Victorem historicum illum indicare crediderim, cuius Epitomen terimus, quem Consularum Pannoniarum secundae Praefectum a Constantio, ac multo post R. V. Romae creatum ait Ammian. lib. XXI. sed alterum qui prius Magister Militum fuit et Aegypti Dux; de quo idem Ammian. lib. XXVII. XXX. XXXI. et alibi. Ad eam. erant Basilii et Gregorii Nam Epistolae.

P. 121. A. 2. *Περὶ τοῦ γένους*. HARDUIN. Primus hic Valentinianus Galatas, prius, inquam, ex ea familia quae tum principatum obtinebat; Porphyrogenetas dicendus, sive Porphyrogenitus (nam et hanc hybridam vocem media Latinitas agnovit) quod Patre iam Imperatore natus, *ἐν ἀλουργίδι*, cunis purpureis esse exceptus. Gratianus enim natus est patre privato: Valentinianus iunior non ante quadriennium. Non sum tamen molestus esse aliquos qui Porphyrogenetas appellatos censent: a Porphyra palatio, ubi factus suus edidisse Au-

gustas autor est Nicetas in Man. lib. V. Vide Annae Comn. Alexiadem lib. VI.

Ibid. A. 4. Καὶ νίκη μὲν σε ἐδέξατο. HARDUIN. Victoriā intelligit de Procopio Tyranno relatam eo ipso anno quo natus Valentinianus noster.

Ibid. A. 5. Νίκης δὲ ἐπώνυμος. PETAV. Is est Victor. cuius e nomine auspiciū ducitur. Ita Corippus lib. I. ex Calinici nomine Iustino victoriā auguratur.

Mox agnita vobis est,

Ante fores Domini Calinicum nūciat esse.

Auspiciū felix illo de nomine cepit, etc.

Ibid. A. 10. Ἐν ἀγκάλας. HARDUIN. Qui hunc in ulnis adhuc circumlatum, in expeditionem cum patre venisse audit, annon haec in quemvis potius quam in Valentiniani Senioris filium conferenda censeat? Cur enim is in Orientem missus, et adhuc infans, et in mediam Scytharum glaciem, et ad bellum, et procul a patre, et ad patrum? Cui scilicet adversus Gotthos dimicaturō Valentinianus frater subsidiarias copias denegasset, affirmans, ut ait Socrat. quod οὐ θέμις ἀμύνειν ἀνδρὶ θεομύχῳ: huic ipsi ad illud ipsum bellum proficiēti, nec hominis amplius impietatem, nec vindictam Numinis reveritus, filium commiserit?

Ibid. B. 7. Σὺ δὲ οὐκ ἂν ἐκπλαγείης. PETAV. Miratus sum eum, qui hic tonantem Iovem aut fulmen cogitat. Perstat enim Themistius in eadem ad Aetynactem Hectoris filium alusione, qui armatum Patrem videns expavit. II. ζ.

Ταρβήσας χαλκὸν τε, ἰδὲ λόφον ἵππιοχαίτην

Δειρὸν ἂν ἀκροτάτης κόρυθος νέοντα νοήσας.

Ac fortassis ἀκροτάτης, quoque apud Themiat. pro ἄκρας ponendum, ut integer versus constet. Huc pertinent Claudiani versus illi Paneg. de III. Cons. Honorii.

Ille coruscanti clypeo te saepe volentem

Sustulit arridens, et pectore pressit anheło

Intrepidum ferri, galeas neo tristis timentem

Fulgur, et ad summas tendentem brachia cristas.

Ibid. C. 8. Ἐπὶ τοῦ βήματος. HARDUIN. Extant monumenta varia quae par Consulū exhibeant pro tribunali, ἐπὶ τοῦ βήματος, sedentium habitu Consulari, interdum etiam Augustali.

Ibid. D. 7. Πρῶτον μὲν γέ τοι τοὺς κύνας. PETAV. Memorabile est Batonis cuiusdam Pannonici rebellium Ducis responsum, apud Dio. lib. 55. Qui sciscitantibus Romanis, cur defecisset; Ὑμεῖς (ait) τούτων αἴτιοι. ἐπὶ γὰρ ἀγέλας ὑμῶν φύλακας οὐ κύνας, οὐδὲ νομῆας, ἀλλὰ λύκους ἐπέμπετε. Synes. eiusmodi milites cum cane comparat. Οὐδὲ μοι

441 δοκεῖ διαφέρειν κυνὸς δι' αὐτὸ τοῦτο λύκους ὡς πορρωτάτω διώκοντος, ἵνα αὐτὸς ἐπὶ σχολῆς κερατῇ τὴν ποίμνην, etc.

P. 122. A. *Ἡ Καλλιόπη.* HARDUIN. Phurnutus, c. de Musis. Καλλιόπη δέ, ἡ καλλιφώνας καὶ καλλιπῆς ῥητορικῇ, δι' ἧς πολιτεύονται, καὶ δῆμοις προσφωνοῦσιν ἄγοντες παθοῖ καὶ οὐ βία ἐφ' ὃ τι ἂν προμικρῶνται. δι' ἣν αἰτίαν, ταύτην μάλιστα φησιν βασιλεῦσιν ἅμ' αἰδολοισιν ὀπηδεῖν.

Ibid. C. 2. *Ἀντὶ γὰρ οἰωνῶν.* HARDUIN. Optime id quidem congruit Valentis filio, quem natum scimus an. CCCLXVI quo ipso anno debellatus est Procopius. At si Valentiniani Senioris filius fuit, quem tamen natum eo anno non esse demonstravimus; sed ut fuerit sane, quid hoc ad Valentem in Oriente positum poterat attinere? Porro non est hic Calvisius audiendus, qui Procopii caedem anno superiore CCCLXV. accidisse ait; quod Dagalaiphus a Valentiniano Seniore, cum ad eum Procopii caput delatum esset, anni sequentis Consul fuerit designatus, ut Ammianus refert. Nam aut memoriae lapsu gravissimo, aut pessima fide Iovini nomē quod Ammianus habet, in Dagalaiphum mutavit; quo perpetuum errorem suum in superiorum ac subsequentium annorum serie ac rebus gestis recitandis praeclara hac scilicet emendatione tueretur ac stabiliret.

P. 123. A. 6. *Ἡ οὐχ ὁρᾷς αὐτῶ.* PETAV. Plat. ad Princ. indoct. *Ἀνάξαρχος μὲν οὖν ἐπὶ τῷ Κλέτῳ φόνῳ διτροπαθοῦντα παραμυθούμενος Ἀλέξανδρον, ἐφη Κλέτῳ δὴ τὴν δίκην εἶναι, καὶ τὴν τῶν θεῶν πάρεδρον, ἵνα πᾶν πραττόμενον ὑπὸ βασιλῆως θεμιτὸν δοκῇ, καὶ δίκαιον.* Quae verba mirum in modum depravata emendabimus ex eiusdem Alexandri vita. Ubi Anaxarchi eadem illa verba referuntur: *οὐκ ὁλοθα ὅτι τὴν δίκην ἔχει πάρεδρον ὁ Ζεὺς, καὶ τὴν Θέμιν, ἵνα πᾶν τὸ πραχθὲν ὑπὸ τοῦ κρατοῦντος θεμιτὸν ᾖ καὶ δίκαιον.* Unde in superiore Plat. loco Κλέτῳ δὴ mutato in τῷ Διὶ, et καὶ τὴν τῶν θεῶν, in καὶ τὴν Θέμιν.

P. 123. B. *Ἐνα προσβύτην.* PETAV. Sometipseum, quantum auguror, Themistius significat.

Ibid. C. ult. *Ἀλλ' αἰξὸν φησι.* PETAV. φησι in ἤδη commutandum existimo.

P. 124. A. *Ἄλλο πρὶν ἐλευθέρων.* PETAV. Sic et Theodosius apud Claud. Paneg. in 4. Consul. Honor. filium compellens.

*Non tibi tradidimus dociles servire Sabaeos,
Armeniae dominum nec te praefecimus aulae:
Nec damus Assyriam, tenuit quam foemina gentem:
Romani qui cuncta diu rexere regendi.*

Gregorius Papa ad Phocam Aug. *Hec namque inter Reges*

gentium, et Reip. Imperatores distat, quod Reges gentium domini servorum sunt, Imperatores vero Reip. domini liberorum.

Ibid. B. 6. *Υπάρχει δέ σοι τὰ μέν.* PETAV. His affinis sunt, quae ad Arcadium disputat Synesius.

Ibid. D. 3. *Εἶτε γὰρ τὸν πρεσβύτερον.* PETAV. Consentit cum his quae de Valentiniani creatione hic narrat Ammianus lib. 26. Ubi communi consensu, et approbatione militum, 442 absentem Valentinianum electum, et arcessitum ait.

P. 125. A. 3. *Εἶτε οὖν ἐκεῖνον ἐννοήσης.* PETAV. Difficilis, ac pene dicam inextricabilis hic locus. Quid enim? Valentinianus ille iunior, de quo hic est sermo, nonne Valentiniani filius est? Quae igitur ratio patitur post Valentiniani mentionem τὸν ὄντως πατέρα discerni, ac nominari Valentem? Age cum de Gratiano mox loquens ἀνεψιὸν appellat Consulis, non Valente filium aperte hunc facit? Sic enim subinde. *Καὶ ὅποσα ἂν περιστέψῃ σεαυτῷ ἡ θεῖος, ἡ βασιλεὺς, ἡ πατήρ, ἡ ἀνεψιὸς πρὸς ἐχλὸν σὲ ἐκκαλέσεται.* De cuius statim in Praeceptorem observantia pleraque subicit. Atqui non ἀνεψιός, sed ἀδελφός Valentiniani appellandus erat Gratianus. De Valente ita produnt Euseb. Histor. ut Socrates lib. 4. c. 21. Unicum ei filium fuisse Galatam nomine, qui infantulus adhuc ab Raris perfidiam perit. Ad quem ne ea spectare quae in hac Oratione dicuntur, existimem, illud imprimis facit, quod nec iste Consulatus geasserit, neque collegam in Consulatu Victorem alius quam Valentinianus iunior habuerit. Postremo cum de Imperatoria domo loquitur pag. 127. quatuor duntaxat enumerat, quorum Imperatores hactenus tres, quartus propediem sit cooptandus. *Καὶ δεῦν ἐνὸς μέλει, μᾶλλον δὲ ἤδη τρωτὶ, μελήσει δὲ ὅσον οὐδέπω καὶ τεττάρων ἐνός.* Ex quo facile conici potest nondum, haec cum diceret Themistius, Galatam fuisse natum. Quamobrem huius explicandae difficultatis nullam me viam expedire posse ingenue profiteor. Unica esse potest, sed prope αὐτὴν ἐπικουρία, si dixeris adoptatum a Valente Valentinianum, ut ob id ὄντως πατήρ eius appelletur, et Gratianus ἀνεψιός. Dici et illud potest: superiori in loco ante haec verba, *εἶτε οὖν ἐκεῖνον*, desiderari nonnihil, quo de Valente sermonem institueret, moxque subdidisse, *Εἶτε οὖν ἐκεῖνον*, id est, Valentem. Verum coniecturae istiusmodi mihi non satisfaciunt. Ampliandum itaque de ea quaestione conseo.

Ibid. *Εἶτε τὸν ὄντως πατέρα.* HARDUIN. Eum qui vere pater est a Valentiniano Augustorum altero secernit: puerum igitur quem compellat, longe alium esse oportet a Valentiniano iuniore. Nisi forte cum Valens pater esse dicitur, otiose hic

susplicere adoptionem aliquam; quam nemo veterum ausus est fingere.

Ibid. B. 6. *Ἡ θεῖος, ἡ πατήρ, ἡ ἀνεψιάς.* HARDUIN. Supervacanea est vox illa, ἡ βασιλεὺς, itaque inducenda. Percommode autem patrum primo loco designat, qui primum vocatus ad imperium, collegam sibi postea fratrem adscivit; tum patrem, qui Valens; tum denique patruelam, qui Gratianus.

Ibid. C. 4. *Φοβερόν μὲν εἶναι Κελτοῖς.* HARDUIN. Manifestis hic proditur signis Gratianus Caesar; cum et Germanis Gallisque virtute terribilis; et moderatiori tamen sup, seu privatus feret, dicto audiens praedicatur. Is fuit Ausonius, quem mirifice coluit Gratianus, et Consulem fecit.

443 Ibid. D. 4. *Καὶ τοῦ ἀδελφοῦ.* HARDUIN. Καταχρηστικῶς Gratianum fratrem hic appellat, quem prius ἀνεψιὸν dixit. Sic orat. XIII. Iulianum Constantii fratrem nominat, qui patruelis fuit.

Ibid. D. 8. *Ἐκ περιεργῶν γῆς.* HARDUIN. Ostendit iterum puerum quem compellit, in ea degere terrarum parte, in quam, cum sit illa omni doctrinarum genere exultantissima, non sint ex ultimis terrae finibus utressendi magistri, ubi suppetant populares; cuius laudis quam fuerit avida totaque Graecia, nemo nescit. Simul Nem inquit se de Valentiniano iuniore minime loqui, cui Ausonii ex ipsa Oceani et Galliae limitibus acciri oportuit praecceptorem.

P. 126. C. 2. *Ὁ τοῦ παντὸς οὐρανοῦ.* PETAV. Glossam rapit addita vox οὐρανοῦ. Mox παρὰ τῶν ἄλλων suspectum est, et ἀνθρώπων pro ἄλλων fortitan. rectitur. etc. Eandem porro sententiam attingit Cic. 2. de Nat. Deor. Sed ipse Iuppiter, id est iuvans Pater, quem concorsis casibus appellamus a iuvando Iovem, a Potēis. Pater. Diciturque hominumque dicitur: a maioribus autem nostris Opt. illis: et quidem ante Optimus, id est beneficentissimis, quam Maximus: quis maius est, certeque gratus, prodesse omnibus, quam opt. magnas habere.

Ibid. C. 4. *Καὶ τίτανται βασιλεῖς.* PETAV. Corrig. & βασιλέων βασιλεῖς.

Ibid. C. 9. *Ἰκανῶς γράφειν.* HARDUIN. Dele ἰκανῶς.

P. 127. C. ult. *Νῦν δὲ τὰ ἅλλα παρ' ὑμῶν.* PETAV. Obscurus, nec liquidae integritatis locus. Vellem ita reformare licitum esset: οὕτω πρὸς Οὐαλεντινιανὸν hoc sensu; Gratianus qui a vobis Imperium accepit, fratrem illum amarem erga Valentinianum exhibebit, cuius exemplum habet in parente.

Ibid. D. *Ὁ σὸς ἀδελφεοῦς.* Patruelis tuus. HARDUIN. Reddi debuisset, fratris tui filius; haec enim vis propria huius

verci subest. Non de Valentiniano minore loquitur, qui non-nisi post triennium fore est natus; sed de Gratiano, qui ex Valentiniano fratre, Valens, quem hic alloquitur, nepos fuit.

Ibid. D. 51. *Τῇ τήμερον τῆς ἀλευργίδος*. PETAV. Vox ista *τήμερον* spuria est, ac relicula. Rescribo *τῆβενρον* favente sententia. Hic enim antithesi quadam Consulatus insignia cum Imperatoris comparat. Consulum propria fuit imprimis *τῆβενρος*, Toga, olim quidem praetexta, sub Imperatoribus vero Picta, quae eadem et Palmata, et Trabea, ut ex Ausonio liquet Paneg. ad Gratianum. Cassiod. lib. VI. in formula Consulatus. *Pinge vastos humeros vario colore palmatas. Validam manus victorialis scipione nobilitata. Lares proprios etiam calceis auratis egredere. Sellam curulem pro sua magnitudine multis gradibus ensus ascende*. Idem lib. IX. Ep. XXIII. eandem vestem Trabeam triumphalem nominat. Notum est enim sub Imp. eadem fere Consulum insignia fuisse, quae triumphantium olim extiterant. Cuiusmodi vestis illa fuit, quae quatenus aeu picta, ac Phrygionio opere variis figuris intexta erat, adeoque auro distincta, Picta vestis appellatur. Quatenus vero Palmarum ac Trabium inter caeteras effigiem habuit, Palmata, vel Trabea dicitur. Festus in voce Picta. *Tunica autem palmata a latitudine clavorum dicebatur, quae nunc a genere picturae appellatur*. Picturae porro genus istud de Palmis intertextis accipio, quae eadem haud dubie Trabes nominatae, quod eae trunco ac caudice trabium similitudinem referant. A quo Trabeis nomen impositum. Dion. lib. II. de Salis loquens. *Καὶ τῆβέννας ἐμπεροκημένοι περιπορφύρους φοινικοπαρύρους, ὡς καλοῦσι τραβίας*. Interpres *Palmatis e purpura Togis amicti*. Quod *φοινικοπαρύρους palmatas* reddidit, magnopere probo. Nec enim placet quod in Thesaur. Stephanus scribit *φοινικοπαρύρον vestem dici puniceo limbo praetextam, sive purpura praetextam vestem*. Hoc enim ipsum Dionysius altera voce declaravit, cum *περιπορφύρους*, Trabes dixit, hoc est *purpura praetextas, non purpureas*, ut Interpres existimasse videtur. Quamobrem voces illae *παρυφή, παρύφος, παρυφαίνεν*, ac similes non modo limbum ac vestimentorum oram exprimunt, sed et quippiam intextum Virgarum inat, auctore Polluce lib. VII. c. XIV. aut ad aliam modum. Neque enim recte Dionysii locum illum explicat Aldus Manut. lib. III. de quaesitis per Ep. Epistola III. ubi *περιπορφύρους φοινικοπαρύρους* interpretatur *purpura praetextas, puniceo colore alternis intertextis*, additque illud ipsum Trabeae genus esse, quod tertium facit Suetonius apud Seryium VII. Aen. e purpura et cocco. Verum ambo ista simul intexta fuisse, non unum alteri in Trabea

praetextum, longe verisimilius est, et aliud simile est *κοιτίριον* quam *οδοιτιον*: ostendit intertextia. Τὴν δὲν porro in Consulatu etiam Impp. usurpabant, sed gemmis ac lapillis ornatam, in quo a Privatorum Trabea distabat. Deest hoc diserte Synesius Orat. de Regno, ubi Imperatores significat, cum alias gemmatam tunicam induerent, in Consulatu similem togam adhibuisse. Ὑμῖν δὲ (ait) οὐδὲ χιτῶν οὗτος ἐπορχῶν. οὐ γὰρ εἰσιστῶν εἰς τῶν δημοσίων τὸ βουλευτήριον, ἥτις αὖν τὴν ἐπὶ νυμὸν ἀρχὴν ἀρχητε, οὔτε ἀρχαιρεσιάζοντων, οὔτι ἐπ' ἄλλῳ τῷ συνεδριαζόντων, ἢ μὴ καὶ πέπλῳ τοιοῦτον ἐγκορύβωσθε. Tametsi πέπλον vox ambigua sit. (Nam et de Imperiali ehlamyde usurpat a Trebellio in Saturnino, ubi *Peplum Imperatorium* vocat) nihilominus a Synesio ad Consulare Trabeam accommodatur hoc loco, cum ehlamydem non in Consulatu modo, sed alio etiam tempore Impp. gerent. Atque illud praeterea ex his ipsis Synesii verbis colligitur; gemmatam non fuisse ehlamydem, alioqui cur Consularis illius vestis potius quam ἀλουργίδος meminisset? Sed et Claudianus Paneg. 2. in Stilic. praeter ehlamydem purpuream, gemmatam quoque togam in censu Imperatoriae vestis enumerat:

*Quin et Sidonius ehlamydes, et ciacula sacris
Aspera, gemmatasque togas, viridesque smaragdos,
Loricas, galeasque, renidentesque hyacinthos,
Gestatosque Patri capulis radiantibus enses,
Et vario lapidum distinctus igne coronas
Dividis ex aequo; ne non Augusta impeller
Ornatusque pares geminis haereditibus essent.*

445

Author huius instituti Dioeletianus, de quo ita in Chron. Eusebii. Διοκλητιανὸς προσκυνοῦσθαι ὑπὸ τῶν συγκλητικῶν, καὶ οὐ προσκυροῦνθαι κατὰ τὸ πρότερον σχῆμα ἀπηγγέλει. Ἐκαλλώπιος δὲ καὶ τὸ ὑπόδημα χειρὶ καὶ μαργαρίταις, καὶ ἄλλοις τιμίαις. οἱ πρῶτον γὰρ βασιλεῖς κατὰ τοὺς ὑπῆκοις τετίμηντο, καὶ τῆς βασιλείας παρὰ σῆμον μόνον εἶχον πορφυροῦν περιβάλοιον. De calceamentis hic solummodo mentio. At Hieronymus etiam vestiam meminit. Primus Dioeletianus adorari se ut Deum, et gemmas vestibus calceamentisque inseri iussit: quum ante eum omnes Imperatores in modum Iudicum salutarentur, et ehlamydem purpuream a privato habitu plus haberent. Graeca non Iudices sed Consules exprimunt. Entropius lib. IX. Ornamenta gemmarum vestibus calceamentisque indidit. Nam prius Imperit insignis in ehlamyde purpurea tantum erat, reliqua communia. Praenotius Entropii Interpretes: πρότερον δὲ τὸ διακρίνον τῆς βασιλικῆς περιβολῆς ἀπὸ τῆς ἀλουργίδος ἦν μόνον. Haec est ἀλουργίς,

quam *τηβέννη* oppositam esse a Themistio diximus, quae quidem Imperii *παράσημον*, ac proprius veluti character fuit. Hinc qui per nefas ac Tyrannidem Imperium occupabant, primum omnium *άλουργίδα* ac Purpuram usurpasse legimus, atque e Draconum vexillorumque nonnunquam insignibus detraxisse, ut de Saturnino Trebellius narrat. Sane privatis *άλουργίδος*, adeoque purpurae usus severissime interdictus est, lib. XI. Cod. Iust. Tit. IX. sed *όλοπορφύρεον* duntaxat. *Proferantur* (ait Theodosius) *ex aedibus tradanturque tunicae, aut pallia ex omni parte tecturas cruas infusus conchytiis*. Permissa itaque purpura, cui color alius admistus. Cuiusmodi vestes Graeco nomine a Latino *Crustas* vocant, in quibus alio admistus color puri robur muricis inardescit. lib. XV. Cod. Theod. tit. VII. de Scenicis, uti Cuiacius ad Iustin. Cod. observat. Quare quod in Glossario scriptum est *Crusta γούτα*, videndum an ad vestium genus illud attineat, quasi frivola ac reiiculae censeantur, quod a specie sive veste Principali reiicerentur. Quanquam scio *scruta* pro *Crusta* posse rescribi. Ex iis dubitari merito potest, privatorumne Consulum Togae atque Trabeae *όλοπόρφυροι* essent. Fuisse quidem purpureas plurimorum Scriptorum autoritatibus evincitur: velut Latini Pacati in Paneg. *Is vestrum* (inquit) *Valleo triumphalis et trabeati Merobaudis recordetur interitum: quorum alter post amplissimos Magistratus, et purpuras Consulares, et contractum intra unam domum quendam honorum senatum, vita se abdicare compulsus est. Ubi trabeatis Merobaudes legendum arbitror. Sidonius Paneg. Anthem.*

To piota togarum

Purpura plus capiat, quia res est semper ab aeo

Rara frequens Consul.

Ennodius Epigr. XXXII.

Quid palmata tuo tantum de murice vernas?

Plus fucante dedit purpura nostra tibi.

Adde Pictas vestes, qui Consulum ornatus erat, purpureas fuisse. Festus. *Picta quae nunc Toga dicitur, purpurea ante 446 vocitata est, eaque erat sine pictura.* Plut. in Aemilio eandem *άλουργίδα χρυσόπαστον* appellat. Verum posteaquam saltem merae purpurae usus Imperatorum sanctionibus adeo vehementer prohibitus est, ac sacrae domui dedicatus, haud scio an Consulares Togae in speciem sacri muricis, ut Theodosii verbis utar, tinctae esse potuerint. Quam ad rem Legis verba diligenter attendenda sunt. *Temperent universi, cuiuscumque sint sexus, dignitatis, artis, professionis et generis, ab huiusmodi speciei possessione, quae soli Principi eiusque domui dedicatur, etc.* Illustris sane locus est apud Ammian.

lib. XIV. ex quo facile illud animadvertitur, quam severe in eos inquisitum sit, qui huius generis purpuram usurparent. *Post haec, inquit, indumentum regale quaerebatur, et ministris fucandae purpurae tortis, confectisque, pectoralem tuniculam sine manicis textam, Maras quidam nomine inductus est, (ut appellant Christiani) Diaconus: cuius prolatae litterae scriptae Graeco sermone ad Tyrrii textrini praepositum, celerari speciem perurgebat, quam autem non indicabat. Hanc pectoralem tuniculam ad Colobion, sive Dalmaticam refero, qua Diaconi etiam olim utebantur, cui haud abutendo quiddam inter Principum ornamenta fuit. Acro ad haec Horatianâ,*

Prætextam, et latum clavum.

Latum clavum purpuram dicit, quae in pectore extenditur Senatorum. Graeco τὸν κολοβίωνα vocant. Usam eius hodie retinent Principes, utiicentes vesti a cervice ad pectus indumentum ex purpura, et pellibus pretiosis muris Pontici, et aliis, dum Regio habitu præodeunt in publicum. Idem Ann. lib. XVI. Veterator quidam ad lautum convivium regatus et mundum, qualia sunt in iis regionibus plurima (de Aquitania loquitur) cum vidisset linteorum toralium par, duos clares ita latissimos, ut sibi vicissim arte ministrantium cohaerrent, mensamque operimentis paribus tectam, anteriorem chlamydis partem utraque manu vehentem, intrinsecus structuram omnem ut amictus adornaverat, principesque res patrimonium dives evertit. Corrigo adornaverat principales, quae res pat. etc.

Ibid. D. 6. Καὶ τοῦ στεφάνου τὸ σκήπτρον. *PRIVAT. Scipionem eburneum, quem olim triumphantem, post etiam Coss. gerebant. Claud. de Consul. Probin et Olib.*

Ut sceptrum gessere manu, membrisque rigentes Aptare togas.

Apud Isidor. leviter corrupta ea vox est, lib. XVIII. c. II. *Namque et purpuream et palmatam togam triumphantes induebantur, et scorpionem (Corr. scipionem) cum sceptro in manu gerebant. Super scipionem autem aquila sedebat.*

P. 128. A. 4. Τέτρωρον βασιλέων. *HARDUIN. Quadrigam Regum appellat, geminum par Augustorum, ori inter se diviso imperitans, utrumque parentem vidit suum quemque filio.*

Ibid. A. 6. Ομηλικῶν σχεδὸν καὶ ὁμοχρόνων.

Apposite admodum, *fero aequales;* dixit, nam ut Valentinus Valentem fratrem vincebat, et aetate, quia maior; et tempore dignitatis, quia prior vocatus ad Imperium; Valentinianum Galatam Gratianus.

Ibid. A. 9. Ἀλλ' εἰς τοῦτον μὲν τὸν ἀριθμὸν. PETAV. Forte ὑφ' ἡνίας πρό"δ φ' ἡνίας legendum erit, adeo ut verbum ἀνέξοιεν cum antecedentibus εἰς τοῦτον ἀριθμὸν, copuletur, hoc sensu. *Qui Imperium veluti contexuit Deus, is ad quaternarium usque numerum augeat et perducatur Imperatores, ac τέτρωρον sive quadrigam Impp. faciat, hoc est δύο συνωρίδας ac paria.* Illud porro συνωρίδος vocabulum in eadem significatione apud Hieronymum usurpatur. Ep. VIII. ad Demetriadem, *Fertur et omnium Christianorum laude celebratur, quicquid fuerat nuptiis praeparatum, a sancta Christi Synoride Virgini traditum.* Ubi Synoridem piæ feminae proprium nomen esse Marianus frustra sibi persuaserat. Est enim par matronarum religiosissimarum, matris et aviae Demetriadis.

Ibid. B. 3. Πρώτοι μὲν σε ἀποκράτορα. PETAV. Nam Valens Constantinopoli Imperator a Valentiniano factus. Ammian.

Ibid. C. 3. Ἐν τῷ πρώτῳ. HARDUIN. Forte, πατρώῳ. Vide orat. IV. ad Constantium, pag. 53. B. 7. Hic enim Valentis filium compellare se iterum indicat, dum orat ut in paterno solio sedentem Urbs Regia tandem conspiciat eum, quem Consulem suum factum esse laetatur.

Ibid. C. 14. Ἱερὰν στολήν. HARDUIN. Consularem fasciam seu stolam intelligit. Consularem cum dico, non de Romanae Reip. veteris, sed de ceterioris aevi Consulum ornatu loquor. Stola haec decussatim stringi solebat, ut depingitur in Diptychis Leodiensibus, utque etiamnum hodie a Sacerdotibus Christianis stringitur, qui Regiis scilicet ornamentis donati sunt a Principibus.

Ibid. C. 9. Ἐὰ δῆμον φωνῆς. PETAV. Malim δῆμον. Permite, inquit, eius ut vocem ille populus accipiat, qui consuetudine Imperatorum fruitur.

Ibid. C. 11. Ἦπον καὶ στρατηγῶν. PETAV. De collega Valentiniani Aurelio Victore loquitur, quem initio dixit νίκης ἔτιον πολλάκις γεγονότα. Ideo Valentem nunc rogat, ut ei anululum quietis ac vacationis concedat; atque utriusque Consulibus publicae hilaritatis copiam praebeat.

Ibid. D. 2. Στήσαι κρατῆρα. HARDUIN. Ita locutus Thrysest. in illud, *Ego Dominus feci lucem.* Orat. XXVII. initio.

Ibid. Ἐφέστιον ἡμῖν ... τῇ πατρίδι. HARDUIN. Erat igitur Byzantinus Victor ille, de quo nos supra, Magister equitum, qui ideo hic dicitur τὸ σῶμα πολλάκις ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἐπιθεδωκέναι. Hunc locum certe non vidit Vossius, lib. 1. histor. Lat. cum alios secutus, historicum illum, cui praediximus Sexto Aurelio fuisse, quem Afrum fuisse optimis conie-

cturis ipse probat, et nostrum hunc Consulem, qui Constanti-
nopolim oriundus fuit, in unum eundemque conflavit.

Ibid. D. ult. *Ὡςπερ οἱ νικῆσαντες Ὀλυμπιῶσι.* PETAV.
Ingenti sane pompa, etiam ad fastidium ac molestiam usque,
Hieronicarum ille triumphus traductus est. Quibus in patriam
ingredientibus deicere murorum partem solenne, ac receptum
448 fuit: nec non multa alia beneficia concessa. Memorabilis ea
de re locus est apud Vitru. Praefat. lib. 9. *Nobilibus, ait,
Athletis, qui Olympia, Pythia, Isthmia, Nemea vicissent,
Graecorum maiores ita magnos honores constituerunt, uti
non modo in conventu stantes cum palma, et corona ferant
laudes, sed etiam cum revertuntur in suas civitates, cum
victoria triumphantes quadrigis in moenia et in patrias inve-
hantur, et reges publica perpetua vita constitutis vectigalibus
fruantur.* De stipendiis publicis confirmat Dio lib. 52. et
Plato 5. de Rep. Suet. Nero c. 25. *Reversus e Graecia Neo-
polim, quod in ea primum artem protulerat, albis equis in-
troiit, disiecta parte muri, ut mos Hieronicarum est.* Hinc
Sacrum certamen Iselasticum in Vet. inscrip. cuius victores
dirutis muris invehebantur.

AD ORATIONEM X. NOTAE.

PETAV. Gratulatur Valenti, postquam Gotthis suppliciter
orantibus, quod ratum et inusitatum erat, pacem donavit:
Historiam habet Amm. lib. 27. quae est huiusmodi. Procopio
superato Valens adversus Gotthos Romanorum antea foedera-
tos ideo profectus est, quod hi Procopio auxilium portassent.
Ac primo impetu transgressus Istrum, agrum illorum longe
lateque populatus est. Anno sequenti, cum transire iterum
vellet, Danubii gurgitibus fusius vagatis impeditus est. Simili
pertinacia tertio transiens continuatis itineribus longius
agentes Goentungos bellicosam gentem aggressus est. Quorum
Iudicem Athanaricum in fugam coniecit. Qua clade percussus
Barbari Legatos ad Valentem miserunt. Quibus Imperator
salubri consilio pacem dare oportere decrevit. Et quoniam
assererat Athanaricus sub timenda execratione iurandi se
esse obstrictum, mandatisque prohibitum patris, ne solum ali-
quando calcaret Romanum, placuit navibus remigio in medium
directis utrinque advehi. Qua ratione constituta pace, et re-
ceptis obsidibus, Valens Constantinopolim rediit. Haec fere

ad verbum Amelianus. Eadem habet et Zosimus lib. IV. HAR-
DUIN. Habita est haec oratio Constantinopoli in Senatu, Va-
lente Imp. Audiente, sub finem anni CCCLXIX. vel sub ini-
tium anni CCCLXX.

P. 129. B. Ποιήσασθαι πρόδον. PETAV. Miror tam
argutam eius interpretationem, qui πρόδον Exordiam ad cau-
ptandam benevolentiam esse ratus est. Ποιήσασθαι πρόδον
idem est ac progredi, nisi mavis πρόσδον.

Ibid. C. Τοῖς γεωργοῖς. HARDUIN. Forte, τοῖς μέν
γεωργοῖς.

Ibid. C. 8. Τὸς ἡμετέροις τῶν δημογράτων. PETAV.
Latina lingua Imperatores uni, atque Aulici: ob id τὴν κρα-
τοῦσαν διάλεκτον vocat in Philadelph. Orat. VI.

P. 130. B. 4. Ἐπε γὰρ τὸν Ἀλέξανδρον. PETAV. Ideo
ob pullos Urbe Philosophos Domitianum agitans Sulpitia, quo-
rundam Imperatorum exemplis utitur in Satira.

*Ergo Numantinus Libycusque erravit in isto
Scipio, qui Rhodia crevit formante magistro,
Caetera et illa manus bello foecunda secundo.*

449

Ubi Rhodio perperam in quibusdam exemplaribus pro Rudio.
Ennium enim intelligit. Vide Plutarch. Opusc. Οτι μάλιστα
τοῖς ἡγεμόσι δὲ τὸν φιλόσοφον διαλέγεσθαι.

Ibid. D. 3. Εἰρήνην δὲ ἐν καιρῷ. PETAV. Non alienum
ab hoc loco est, quod de Laedaeoniorum instituto narrat in
Marcello Plutarch. Maiorem ei honorem habitum, qui bellum
composita pace, sine armis, quam qui per caedem ac sangui-
nem terminasset, contra quam Romani facere solent. Καίπερ
γὰρ ὄντες πολεμικώτατοι, μέλιστα, καὶ μᾶλλον ἀνθρώπων
πρέπουσαν ἡγοῦντο τὴν διὰ λόγον καὶ συνέσιωξιν πρᾶξιν, ἢ
τὴν μετὰ βίας, καὶ ἀνδρείας.

Ibid. D. penult. Οὐ γὰρ οὕτως ἀνήμεος. PETAV. Plato
I. de Leg. qui istud aptissima similitudine illustrat. Ομοίον
ἢς εἰ κάμνον σῶμα ἱατρικῆς καθύστεως τυχὸν ἡγοῦτό τις
ἄριστον πρᾶττειν τότε, τῷδε μὴδὲ τὸ παράπαν δεηθέντι σώ-
ματι μὴδὲ προσέχει τὸν νοῦν. ὥσαύτως δὲ καὶ πρὸς πό-
λεως εὐδαιμονίαν, ἢ καὶ ἰδιώτην διανοοῦμενος οὕτω τις,
οὔτε ἐν ποτε πολιτικῷ γένοιτο ὁρθῶς πρὸς τὰ πολιτικὰ
ἀποβλέπων μόνον, καὶ πρῶτον, οὗτ' ἂν νομοθέτης ἀκρεβής,
εἰ μὴ χάριν εἰρήνης τὰ πολέμου νομοθετεῖ μᾶλλον ἢ τῶν
πολεμικῶν ἕνεκα τὰ τῆς εἰρήνης.

P. 131. A. 9. Πόλεμον γὰρ ἄδλον εἰρήνην. HARDUIN.
Prudentius in Psychomach.

Pax belli exaest pretium est, pretiumque periculi.

Hinc nummis Imperatorum non semel inscriptum, *ANATI PA-*

CHENO; et Greatwell Tyranni Angliæ, PAX QUÆRITUR
DEELO.

Ibid. B. 6. Πολλέμου καὶ εὐφροσύνης. PETAV. Multa de eo
præclare Synesius, orat. de Regno.

Ibid. C. 7. Ἐξελθὲν οὕτω δυνατόν. HARDUIN. Ut vere
quidam pronuntiavit, τὸν σοφὸν μετριοπαθεῖ μὲν εἶναι,
ἀπαθῆ δὲ μὴ εἶναι.

Ibid. D. 8. Οστίς μὲν ἀχρείων. PETAV. Leg. ἀγρίος,
vel ἀρεσῶς. HARDUIN. Leg. ἀχρεῖον.

P. 132. A. 5. Αγαμέμνονα. HARDUIN. Simile Severi
Imperium adversus Britannos, a Romanorum iugo deciescentas,
relatum a Xiphilino ex Dieme:

Τῶν μὴ τις ὑπερφύγος αἰπὸν ὄλεθρον,
Χειράς θ' ὤμετέρας, μηδ' ὄν τινα γαστέρι μήτηρ
Κούρον ἔντα φέροι· μηδ' ὅς φύγη αἰπὸν ὄλεθρον.
Nemo manus fugiat vestras, caedemque arcuentiam,
Non fetus gravis mater quem gestat in alvo,
Horrendam effugiat caedem.

Ibid. B. 2. Οταν αὐτὸς ὀνομάζεις. PETAV. Melius αὐτόν.

Ibid. B. 10. Κύρον φιλοπέρσην καλῶ, ἀλλ' οὐ φιλάν-
θρωπον. HARDUIN. Atqui Pausanias in Arcad. alique scripto-
res Cyrum patrem hominum appellat, quo respicere visus est
450 Themistius ipse Orat. XIX. Dio Prusæus Orat. XLV. Ner-
vam Augustum φιλάνθρωπον neminat. Hæc porro appellatio-
nes φιλοπέρσου, φιλορωμαίου, et similes, quæ a Themistio
Principibus illis attribuuntur, quorum visa est in subiectos
sibi populos benevolentia singularis et paterna; illæ, inquam,
ipsæ in veterum Nummis et inscriptionibus, iis potissimum
ascribuntur, qui foedere vel amicitia cum istis nationibus iungi
se superent, et hoc probatæ quasi fidei publicum ferre testi-
monium. Ita Cappadocum Rex Ariobarzanes, ut videre est
apud Goltzium et Ursinum, et Ariarathes item Cappadox, et
Archelaus, ut in numme ipsius vidimus, dicimusque iterum
ad Plinium, et Mannus Arabum Rex, Philoremæci epigraphæ
in suis nummis, ut honorificæ in primis appellationis vec-
bulum inscripserunt. Meminit Ariobarzænis Philoremæci Tul-
lius lib. XV. epist. II. Eodem consilio Herodes Agrippa, et
φιλοκαίσαρος et φιλοκλαυδίου nomen sibi vendicavit, stu-
diumque suum et fidem erga Claudium veluit publicis ac dura-
turis in omne ævum monumentis signari.

Ibid. C. 8. Καὶ δις ἀνάστατον. PETAV. Bis enim tra-
iectum a Valente Danubium supra ex Ammiano retulimus.

Ibid. D. 6. Καὶ τῆς γειφύρας. PETAV. Pontem illam a
Xerxe fabricatum describit Herodotus Polymnia. Sed tota eius
oratio non obscura modo, sed et quibusdam aspersa maculis,

non ab interprete fideliter explicata: Itaque non vulgarent, opinor, a studiosis adolescentibus gratiam inibimus, si eorum industriam hac in parte labore nostro diligentique sublevemus.

PONTIUM A XERXE IN HELLESPONTO FABRICATORUM ILLUSTRATA DESCRIPTIO.

Scribit Herodotus. Καὶ οἱ μὲν ταῦτα ἐποίησαν, τοῖσι προσέειπε αὕτη ἡ ἄχαρις τιμή· τὰς δὲ ἄλλοι ἀρχιτέκτονες ἐβούλευσαν. Εβούλευσαν δὲ ὧδε. Πεντηκοντήρους, καὶ τριηρέας συνθέντες, ὑπὸ μὲν τῇ πρὸς τοῦ Βούλειου πόντου, ἐξήκοντά τε καὶ τριηκοσίας, τοῦ μὲν πόντου, ἐπιεργασίας, τοῦ δὲ Ἑλλεσπόντου, κατὰ θέον, ἵνα ἀναποχένη τὸν τόνον τῶν ὄπλων. συνθέντες δὲ ἀρκύρας κατήκον· περιμήκειας πᾶς πρὸς τοῦ πόντου τῆς ἐπείρας, τῶν αἰέμων εἵνεκα τῶν εἰσῶθεν ἐκπνεόντων. τῆς δὲ ἐπείρας τῆς πρὸς ἐπείρας τε καὶ τοῦ ἀθλαίου, ἑύρου τε καὶ Νύκτος εἵνεκα. Διέκπλον δὲ ἐπόρευον κατέκον τῶν πεντηκοντήρων, καὶ τριηρῶν, ἵνα καὶ ἐς τὸν πόντον ἔχη ὁ βοσκόματος πλείων πλοῖοιαι· λεπτοῖσι καὶ ἐκ τοῦ πόντου ἔξω. ταῦτα δὲ ποιήσαντες κατέστηνον· ἐκ γῆς στρεβλοῦστας ὁπῶς βυλίνουσι τὰ ὄπλα, οὐκέτι χωρὶς ἐκπέρι τᾶς ἄρας, ἀλλὰ δύο μὲν λευκὸν κλίνου· δευτέρου ἐς ἐκπέρι· τέσσαρα δὲ τῶν βυλίνου· παχύτης μὲν ἦν αὕτη, καὶ καλὴ καὶ λόγον δὲ ἦν ἐμβροθέστερα τὰ λίνα, τοῦ τάλαντος ὁ πῆχυς εἶλε, ἑκαὶ δὲ ἐγεφυρώθη ὁ πῆχυς, κρημνὸς· βυλίων κατακρημνισαί τε καὶ ποιήσαντες ἴσους τῆς σχέδης· καὶ ἐπὶ κόσμῳ ἐπέθιξαν κατωτέρω τῶν δαλίων τοῦ πόντου· θάλαττα δὲ ἐπείρας· ἐνταῦθα αὐτοῖς ἐπεβούλευον· ποιήσαντες δὲ ταῦτα ὕλην ἐπαφύρησαν, κόσμη δὲ θέαντες καὶ τὴν ὕλην γῆν ἐκφόρουν· κατανύξαντες δὲ καὶ τὴν γῆν, φραγμὸν περιέκρυσαν ἐνθα, ἵνα μὴ φρεθέται τὰ ὑποζύγια τὴν θάλασσαν· ὑπερρῶντα καὶ οἱ ἱππεῖ. Quae nos Latine sic interpretamur. Igitur ei, 451 quibus ingratis muneris honor ille datus est, Regis iussu perficiunt (Mari videlicet verbera indignant, et Architectis capita praecedunt. Neque enim recte haec Laurentius accepit.) Pontis. Non alii Architecti huic in modum iniunxerunt. Quinquaginta remorum notuarias ac itiremos ita composuerunt, ut alteri Pontium, qui Euxina. Ponto obversa erat, CCCLX. subternarent, totidem alteri qui Aegaeum spectabat. Eae porro ad Ponti situm obliquae, secundum Hellepontis fluxionem, ac decursum directae erant, ut eo rudentium contentio immota videretur. Quibus compositis longiores anchoras demittunt: in illo quidam Ponto, qui Euxinum respiciebat, adversus interiorum ventarum flatus: in altero vero qui ad oceanum et Aegaeum mans vergabat, ut contra

Subestannum atque Austrum univtrahit. Triplex porro in actuariarum aeris spatium ad enavigandum interceptum, per quod ultra citraque totum in Pontum quoniam a Ponte in externum mare lembis ac scaphis evahi liceret. His peractis, extensa a terra rudentes ligneis ungulis contorquent: Nec ut ante comparatim cuiusque generis, sed utrinque lineos duos, quatuor bybliinos distribunt. Horum crassitudo elegantiaque per lineorum pondus proportionem maius, nam cubitus talenti pondus erant. Inimuncto fratre dissectos codices, et ad pontis latitudinem adaequatos super extensis rudentibus ordine intermit. Tunc iis rurem adtristitia tumultuaria ligna ac ramalis imponunt. Quibus acriatim dispositis terram decuper incidunt. Eam ubi aggravers, ducto septo hinc atque inde vallat, et iumenta atque equi maris prospectu considerantur. Haec ille.

Qua in descriptione primum illud considerandum est. Duos initio Pontes Helleponto impositos fuisse, τὴν μὲν ἑλλήνων, hoc est, ex lineis rudentibus; a Phoenicibus, τὴν δὲ ἐτέραν τὴν βυβλίην, ab Aegyptiis. Quibus temporis dialectis, totidem instaurari iussu, quorum delineationem hic proponit Herodotus. In qua cum mendosa quamplurima sint, tam singulari illud initio statim occurrit. Est enim Herodotus minimeque consequens narratio. Dixerat ὕπο μὲν τῷ πρὸς τοῦ Εὐξείνου etc. Sub eo ponte, qui Euxino erat obiectus, naves GCOLX. fuisse substratas. Ergo mentem aliud docet, quo alteri Ponti subiectarum navium numerum commemoretur. Atque istud ipsum fingi potest, ὕπο δὲ τὴν πρὸς τοῦ Ἀλγελου ἐξήκοντα καὶ τετρακόντα, verbo, τοσαύτας, aut aliquid ad eum modum, qui animadvertit, qui ita supplet: item ab altero latere. Sed nulla ratio est cur tanto plures in altero ponte. Haec autem verba, ὕπο δὲ τὴν, ad Pontes singulos conseo, nec recte Vallam interpretari, ab uno latere. admodum in eo quod sequitur, τὰς μὲν πρὸς τοῦ Πόνου ἐτέρας, restituendum arbitror, τῆς μὲν πρὸς etc. Ea subinde sequitur: τῆς δὲ ἐτέρας. Due siquidem Pontis functi sunt: alter pedibus equitibusque transmittendis, veterinis et impedimentis. Proinde παρέχον τὰς ἀγκύρας ἐτέρας, ex altera demiserunt anchoras, prout legem iam ut caetera capiantur, sic habeto: Pontis nomen lax sumi, ut et Propontidem comprehendat, quae media Hellespontum inter et Euxinum interiascet. Deinde quantum ex 452 loco colligitur, Pontici maris ac Propontidis aquas, qui Hellespontum influunt, non recta et κατ' εὐθερίαν illabi, obliquo flexu ad dextrum, hoc est Europaeum litus decuri

Quod idem in Bosphoro Thraciæ contingit. Ibi enim Hydruntium versus ὁ ῥόος, sive maris fluxio declinat, ut Polybius lib. IV. pag. 311. accuratissime. predicit, et Procopius lib. IV. Gotth. Quippe a Maeotidis paludibus et Ponto fluminis instar in Propontidem, Hellespontum, et Aegæum, maris undâ perpetuo defluere videtur, ut fidem Scriptores meminerunt. His animadversis ea cuiusque Pontis fabricandi ratio fuit, ut cum CCCLX. naves utrinque dispositae essent, strigae ipsae, sive στοιχοί, non ab Asiae continente in adversam e diametro litoris partem dirigerentur, sed nonnihil secundum maris decursum, hoc est, κατὰ τὸν ῥόον, obliquantur ducerentur. Causam affert Herodotus, ἵνα ἀνακωχέῃ τὸν τόνον τῶν ὑπλών. Quae Laurentius Valla ita vertit, ut stabilires funes armamentorum, sed perperam, nisi fallor. Nam ὅπλα rudentes itic significant, τόνος vero contentionem ac firmitatem. Ἀνακωχέειν proprie est inhibere, cum suborta tempestate contractis velis in sale fluctuantur, ὅταν χειμῶνός ὕψος ἐν πελάγεσι στείλαντες τὰ ἄριστα ἐαυτοὺς σαλευσάν, ait Hesychius et Phavorinus. Navem inquam, reprimere, ac continere. Ut igitur secundum maris impetus ac decursus rudentium contentionem ac rigorem adjuvaret, ac velut inhibendo confineret; navigiorum utramque seriem ad illum accommodarant. Profundè non male Laurentius ἀνακωχέειν, stabilire interpretatus est, si μεταληπτικῶς accipias. Idiotismus vero noster aptissime ita concepit: *Asin quo le fil de l' eau tînent les chables en estat, et les empêchent de se lâcher.*

Paululum obscuriora sunt quae sequuntur, Διέκπλοον δὲ ἐπόφανον, etc. Ubi Laurentius distinctim legisse videtur, παρὰ τοὺς φαῦσιν ac vocem ipsam φαῦσιν ad Orientalem retulit. Ego autem τὴν ἐπόφανον idem esse puto quod apud Lucianum in latere Historia ἀραίσμα, hoc est, laxitatem, sive interceptum vacuum et vacuum, per quod ὑποφαίνεται, apparetque lux. hoc velut Herodotus: relictum inter naves triplex interstitalore. per quod ultro citroque commovere navigia possent, ita ut τὸν Πόντον ἡ θάλασσα ipsa sit διέκπλος. Quanquam magna mihi suspicio est, ut καὶ τριχοῦ substituendum καὶ τριήρειων τριχοῦ. Quippe ipsae tam πεντηκοντέρας quam τριήρεις habebant, et quae proinde interruptas esse oportuit. Substratis navibus rudentes desuper constringunt, quibus trunci ac cedi viderent. Utrinque vero lineos duos ac byblicos quatuor sunt, ita ut singulis strigis sex annuine rudentes instrati et in totum XII. fuerint. Lego postea, ὅν παχύτης μὲν ὀρθή, eadem erat crassitudo. Tum σχεδὶνς vocem de his navium ordinibus accipio, non, ratem, ut Laurentius interpretor. Postremo per ὑλὴν tumultuaria signa ac

ramassa intelligo, quod et verbum *ἐπιφορῆσαι* satis arguit. Cetera satis expedita.

P. 133. A. 8. *Τὴν δὲ ἡμετέραν κατηγόρη*] PETAV. Aut *ἡμετέραν* rescribendum: aut ab ipais Senatoribus missam esse deprecatorem innuit.

453 P. 135. A. 9. *Ἦν οὖν θέλημα ἁπλοῦτον*] PETAV. De hoc enim Synes. orat. de Reg. καὶ μισθὸν εὐχρηστίας ἀξιοῦσι πρῆτασθαι. Similis et Plinii gratulatio ad Traianum. Accipimus ergo obsides, non emimus: nec ingentibus damnis, immensisque muneribus paci acimur, ut vicerimus.

Ibid. D. 7. *δυνάμειος ἔχων*,] PETAV. Forte *ἰσχυρῶς ἔχων*.

Ibid. D. penult. *Αἰὲ τοῦτο γὰρ καὶ τῶν φρουρῶν*.] PETAV. Anonymus Author de rebus bellicis: Est praeteres inter commoda Reip. utilis limitum cura, ambientium ubique latus Imperii. Quorum tutelae assidua melius castella praespiciunt: ita ut millenis intersiecta passibus stabili muro, et firmissimis turribus erigantur. Quae quidem munitiones praesessorum distributa sollicitudo sine publico sumptu constituit, vigiliis in his, et agrariis exercendiis, ut provinciarum quies circumdata quodam praesidii cingula iulacea requiescat. Ubi pro agrariis vide utrum angariis rectius sit. Quae sunt inmentorum vel planstrorum praestationes ad armorum commectuumve transvectionem. L. XL. Cod. Iust. Tit. X.

P. 136. A. 5. *Τροφῶν δὲ θησαυρῶς*] PETAV. In limitibus horrea et apothecae erant, ubi militaris annona condebatur. Vop. Probo. Agros et horrea, et domos, et annonam Tranarhenanis omnibus fecit, iis videlicet quos in excubiis collocavit. Vegetius L. III. c. III. Capitolinus Gordiano. Cuius viri tanta in Rep. dispositio fuit, ut nulla esset unquam civitas limitanea potior, quae non posset exercitum Pop. Rom. a Principem ferre: quae totius anni in aceto, frumento et larido, atque hordeo, et paleis condita non haberet, etc. Condita enim vocabant, hoc est, annonarias species, quarum *δελγματῶν*, hoc est *Proba* Imperatoribus offerebantur. Ammianus L. XXI. in fine. *Eique vehiculo insidenti quod portabat reliquias*, ut Principibus solet, annonae militaris offerebantur indicia, ut ipsi nominant, *proba*. Quidam Probam hic legit, et ex L. XII. Cod. Iust. Tit. XXIV. haec affert. *Ut ab stratoribus unus tantum solidus probae nomine posceretur*. Sed hoc loco *Proba* pro probatione sumitur. At τὰ *Proba* specimina ipsa sunt, quae probandi gratia repraesentantur. Egregius ea de re locus est apud Cassiodorum L. IX. Epist. V. sed a viris eruditis perperam meo iudicio acceptus. *Ut sive in gradu, sive in alijs locis frumentarum condita potuerint*

invenire, tantum sibi unicuique dominus vel familias suas
dare retineat, quantum se expendere posse cognoscit. Qui
Notas ad hunc Authorem asspicerant gradum hic intelligunt,
e quo panes gradiles distribuebantur, de quibus nos alias. Sed
nullo, ut opinor, sensu. Iubet enim Athalaricus privatorum
horrea scrutari, ut quod necessariae cuiusque annonae super-
fuerit, vendere cogantur. Nec de gradibus quorsum memine-
rit, equidem video. Quamobrem errore Librarianorum accidisse
puto ut gradus minore g pro Gradu per maiusculum G scribe-
retur. Ea utique Gradum insulam, Urbemque significat in
stagnis Venetia positam; ubi postea adversus Aquileiensem
Patriarcham Schismaticum Patriarcha novus a Catholicis ordi-
natus est, anno Christi DCV. Paulus Diaconus L. XXXIV.
Quod vero *Conditis* a Cassiodoro pro apothecis ipsis usurpari
putat Stevechius ad Vegetium, mihi non persuadet. Nam fru-
mentorum condita perinde accipio, ac Plinianum illud; *Ni-
grae lanarum*. Nec aliter in Cod. Theod. intelligendum arbi-
tror. *Condiarium* appellare mallet locum ipsum. Quae vox
in Glossis Isideri pro *asario* sumitur. In vet. Inscript. men-
tio fit Praefecturae cuiusdam *A Copiis militaribus*. Idem enim
Copias significant. Unde et *copiari* castranæ verbum apud
Gellium L. XVII. c. II. Horrea demum Provinciarum Praeci-
des inspiebant, iisdemque Custodes apposti, de quibus in
Cod. Theod.

Ibid. C. 2. *Ἀμείνους αὐτῶν ἐκδρομῶν*. PETAV. CORR.
δι' ἐκδρομῶν.

Ibid. D. penult. *Ἀθροῦ διαδρόοντος*] PETAV. Scribe
οὐκ ἄθροῦ ex Regio.

P. 137. B. 1. *Ὅσα τε ἦν οἶον*. HARDUIN. CORR. *ὅσα
οἶόν τε ἦν*.

P. 138. A. 5. *Τὸν Ἀλκίφρονος Δημοσθένην*. HARDUIN.
A Thucydide lib. III. p. 234. *ὁ Ἀλκίφρωνος*; Alcisthenis
filius appellatur. De Sphaacteria idem prolixè lib. IV. Cave
Demosthenem illum cum Oratore confundas.

P. 138. B. 8. *Ὡς ἐκεῖνοι μάλιστα*] PETAV. Videtur loco
ἀληθεύουσιν, substituendum *εἰρηγεύουσιν*, aut *εἰρήνην* adden-
dum. Thucyd. lib. I. *τὴν ἡσυχίαν τοῖς αἰ, τῶν ἀνθρώ-
πων ἐπιπλήσσαν ἀρετῇ, οὗ ἂν τῇ μὲν παρασκευῇ δίκαια
πρώσιασιν, τῇ δὲ γνώμῃ, ἣ ἀδικῶνται δῆλοι ὥσι μὴ ἐπι-
τρέποντες*. Synes. ad Arcad. *Εἴη μὲν πολεμικὸς πάντῃ
μᾶλλον εἰρηκικός, μᾶντι γὰρ ἔξεστιν εἰρήνην ἄγειν τῷ δυνά-
μειν, τὸν ἀδικῶντα χακῶσαι*. Plinius Paneg. *Nec times
bella, nec pericula*. Dio Chrys. Orat. I. de Regno *καὶ πολέ-
μικὸς μὲν οὕτως ἐστὶν ὥστε ἐπ' αὐτῷ εἶναι τῷ πολιεῖν*. CORR.
τὸ, ut et Interpres legit. Tametsi Casaubono minus probatur.

Ibid. D. 7. Καταδέδοτ' ἐστὶν] For. καταδέδοτ' ἔσται.

P. 139. A. 8. Μελαγκόρις ὄνομα] De eo videndus Dio Chrysost. Orat. XXVIII. et XXX.

P. 140. A. 3. Θερραλίδας δὲ λέοντων] PETAU. Aristoteles VI. Hist. an. CXXXI. σπάνιον δὲ τὸ γένος τὸ τῶν λέοντων ἐστὶ, καὶ οὐκ ἐν πολλῷ γίνεται τόπων, ἀλλὰ τῆς Εὐρώπης ἀπύσης ἐν τῷ μεταξύ τοῦ Αχελώου, καὶ τοῦ Νέσου ποταμοῦ. Quod ab Herodoto accepit, qui L. VII. idipsum testatur: ultra Acheloum, et Nessum qui Abderitas affluit, leonem in Europa reperiri nullam. At Dio Chrysost. Orat. XXI. leonum genus in Europa defecisse praeclat his verbis. ἢ διὰ τὸν ἄλγος, εἰ ὥστερ' φυτὸν τι ἢ ζῶον ἐκλειοσται τῷ χρόνῳ οἱ καλοὶ οἷον δὴ φασὶ τοὺς λέοντας παθεῖν τοὺς ἐν τῇ Εὐρώπῃ. οὐ γὰρ ἔτι αὐτῶν εἶναι τὸ γένος. Πρώτερον δὲ ἦσαν καὶ περὶ Μακεδονίαν, καὶ ἐν ἄλλοις τόποις. Quod quidem significare hoc loco Themistius videtur, unaque et elephantum in Africa, et hippopotamos in Nili stagnis esse destitisse. HARDUIN. Nonnus tamen qui multum a Themistii saeculo abest, adhuc sua aetate visus esse testatur, lib. XXVI.

Ibid. A. ult. Αχαϊκός. HARDUIN. L. Mummiū signat, qui Corinthum cepit: mox Aemiliū Paulum, qui Macedoniam subegit.

Ibid. C. 6. Πύρρος ἦν. HARDUIN. Rem narrat Plutarchus eleganter, in Pyrrho, pag. 391.

455 P. 141. A. Οὐδὲ ὅρος οὐδέ τις. HARDUIN. Tullius in eo argumento habitat, ut solet, ornate, Paradoxo sexto solus sapientem esse divitem.

AD ORATIONEM XI

NOTAE IOANNIS HARDUINI.

Habita est haec oratio Constantino in Senatu, coram Valente, an. CCCLXXIII. in Decennalibus. Virtutes Augusti praecipuas, literarum amorem, humanitatem, providentiam, opera deinde publica, dicendo ornandoque exaggerat.

P. 141. D. 3. Δορυφορεῖν. Forte διορροφεῖν.

Ibid. D. 5. Ἐχλαίναν πορφυρέην. Aetate Tiberii insignis Imperii non fuit in Purpura: unde Iuvenal. Satyr. VII.

————— Purpura vendit

Consilium.

Purpura, purpura valge interdicta, solis Imp. data. Hinc summo purpureis, pro summa Imperium; et in tumultuariis Imperatorum orationibus directam in hunc usum a vexillis purpuram, aut de simulacris, Depressa a militibus, cum aliunde non suppeteret, historiae Augustae Interpretes adnotarunt, Dicta illa, dabo, Purpura summa, Purpura Principalis, sacer, sacros, purpura veri luminis, etc. Quod ad Homericeam glauran attinet, Graeci notant esse ἡρώϊον φόρημα. Quare lacnam Aeneae assignat Poeta, IV. Aeneid. 10. 262.

— Tyriusque ardebat murice lacna

Damia ex humeris.

P. 142. A. 6. Ὅσας ἐπεὶ τῇ Διὶ. Quae quibus Diis hostiae immolari solite essent, vide Alex. ab Alex. I. II. et III.

P. 143. B. pennit. Ἐστὶ μὲν δὲ ἀπεχνῶς λόγος ἔργου αἰσῶ. Effatum hoc Demoprito tribuitur a Platarcho, I. de periculis educ. Καὶ μέντοι καὶ αὐτὸς ἀλογολογίας ἀπικτεόν τοὺς νῦν. λόγος γὰρ ἔργου οὐκὴ κατὰ ἀμύνηται. Isidorus Paluscola I. III. cap. 232. refert ad Lacedaemonios. Παρὰ Λακεδαιμονίους ποτε αὐτὸς τῶν πρῶτων τοὺς λόγους εἶναι αἰσῶς ὑπομνήσεις. τὸν ἀπεχνῶς, βαλυνάτα. οὐδὲ χνῶμην ἀγαθῆ ἀποφάνεσθαι. ἔξῃ. Verum alio ac longe diverso significato ac sensu usurpari animadvertet a Themistio, is qui hunc locum et accurate expendit et contulit diligenter cum altero huic plane gemino, orat. XVI. pag. 200. ubi paulo expressius habet: Ἀλέγεσθαι, μὲν οὖν παρὰ πολλῶν, ὡς λόγος ἐστὶν ἔργου οὐκὴ, καὶ οὐδαμῶς ἀνκίρρητον χωριστήριον. Quam sententiam fusiore paulo interpretatione explanare operae pretium est. Est illud, inquit, communi hominum sermone tritum, a factis plurimum discrepare verba; factis amicitiam, factis memorem animum, factis laetitiam et gratulationem comprobendam esse, non verbis: quae si sola per se praecise species, et levia sunt, nec sincerorum animi sensuum expressam effigiem, sed umbram referunt. Quod si perpoliendae orationis tempus festinatio Principis vel abruptum omnino, vel nimio plus contraxit, si incultam adeo prodire necesse est et incoemptam, quanto illam minus ut ornementi et curae, alio pretii, autoritatis, ac momenti habituram censes? Exit for- 456
tasse, cui brevior haec interpretatio hoc loco magis ardeat. Praestare magnum, dicere. lare quiddam est: quanto igitur levius id necesse est videri, si cogar etiam imparatus aggredi ad dicendum? De tributo orationum annuo, quod pensitari Imperatori solebat, Themistius ipse admonuit, initio superioris orationis.

Ibid. C. B. Ἄττα ἐν ἀλλῷ δεδένημα. Abundant a se gloriolae illius cupiditatem quam captare alii videantur, ad-

τοσχεδιάζοντες, hoc est, extemporali oratione. De hoc argumento agit iterum Themist. orat. XXV. pag. 610. Vide Cic. lib. II. de Finib. Damnat hanc exercitationem extemporaneam in adolescentibus Fabius lib. II. c. IV. Plutarch. lib. de educ. pueror.

Ibid. C. ult. *Ποτερ οὐ γεωργολ.* De Valente Ammian. lib. XXXI. *Tributorum onera studio quodam molliens singulari, nulla vestigalium admittens augmenta, etc.* Factum id his Decennalibus Themistius admonet.

Ibid. D. 3. *Λήγου δὲ . . ὑφλήματα τῶν χρημάτων.* An hoc praestiterit Valens, quod Themistius pollicetur, obsecranda est. Memorabile certe in eo generi quod Spartianus commemorat in Hadriano, de ornatibus illius iussu eorum syngraphis qui debebant *ἔξωρα ἐλλείμματά.* Et est in Cimelio Regio nūmmus huius rei testis et index, in quo syngraphas igni ornat Hadrianus, cum epigrapha, RELIQUA. VETENA. HA. NOVEL. MILL. ABOLITA.

P. 144. B. 5. *Οὐ συγχωρήσει τὰ παιδικά.* Vocem hanc ad amorem ingenium atque honestum saepe transferri sciunt quotquot Graece norunt; ita ut quod quis diligit, illud ipsum, τὰ παιδικά, delicias suas, amores suos vocet, hoc est, gerere se in oculis dicat.

Ibid. C. *Τῶ τοίνυν.* Forte τὸ.

Ibid. D. ult. *Πολυμήντου φίλου Φραγκίας.* Quam sint isthaec adulteris dicea, vide eruditum Petavium in notis ad pag. 93. orat. VII. Sed sunt haec forte non *ἐκαινεως* accipienda, sed *παραινετικως*. Potest tamen ad Valentis laudem, vel minus Themistii, at Libanii certe testimonium aliquid habere ponderis. Is enim tam et amicus Procopii, et cum Hyperochis et Andronico Procopianae factionis principibus magna fuerit necessitudine confectus; tamen in lib. de vita sua, Valentem laudat quod cum tyranno tyranni amicos necandos non duxerit. Quae de re Themistius egregie paulo infra.

P. 145. B. *Καὶ μὲν δὴ.* De Aristotele, vide Gell. lib. IX. c. 3. De Xenocrate, Plutarch. in Alex. De ceteris alibi diximus.

Ibid. B. 7. *Τοῦ Λιδος ἐπώνυμον.* Non Diocletianum intelligit, qui Iovius a Iove est appellatus: id enim non ei nomen, sed agnomen erat: neque Diocletiani recens tum memoria sane fuit, anno scilicet Valentis decimo, post Diocletiani excessum fere sexagesimo. Sed Iovianum signat scilicet, cui a Iove Latinum nomen: quemadmodum Victori Consuli, a victoria; quem Iovius *εὐκλεος ἐπώνυμον* Themistius vocat orat. IX. pag. 121. uti nunc Iovianum τοῦ Λιδος ἐπώνυμον.

Ibid. D. *Εἶναι ἐνομιλάθη. Forte νομισθέντας.*

P. 146. A. ult. *Γέτης ἐκείνος δυνάστης.* Athanarico 457
Getarum Iudici seu Regule pacem postulanti concessit Valens, a.
CCCLXIX. qua de pace dictum est a nobis oratione superiore.

Ibid. B. 5. *Καὶ χαλκαὶ μὲν.* Hocum hunc qui foede corruptus est et mutilus, sic fere commode restitui posse censuimus: *Καὶ τὴν εἰρήνην ἐσέβειν. Τοῦτο δὲ μαρτυροῦσι καὶ χαλκαὶ μὲν αὐταὶ εἰκόνες ἐπὶ σκαυτοῦ τοῦ μεγάλου, προεδραὶ δὲ ἀπανταχοῦ, ἀποκταὶ δὲ εἰς τὰς πόλεις τὰς δευμένας, etc.* Significent videlicet Imperatoris benignitate effectum, ut Philosophia venerationi esset, eum apud Romanos, tum vero etiam apud Scythas. Testis Scythae Getave, qui dum pacem cum Valente Augusto iniret, miratus est eam esse consiliorum ipsius omnium sociam atque participem. Testes cereae statuac Philosophis dicatae ac positaе, iuxta Imperatorias et Augustales: testes praerogativae sessionis ubique concessae: testis illa denique singularis cura dimittendi in alias civitates homines eruditos, qui hanc disciplinam ceteros edocerent. Sic enim reddenda fuit vox illa *ἀποκταὶ*. Erectas sibi statuas aereas, et quidem geminas indicat, neque hac modo oratione, sed et orat. XXXI. pag. 353. quae de sedis praerogativa inscribitur, quam eximii cuiusdam praemii loco nunc quoque commemorat. Scythas porro dici pro Gothis, tum apud Libanium, Eunapium, aliosque, tum apud Themistium ipsum, tralatitium est.

Ibid. C. 8. *Φιλοσοφοῦντα.* Maximum Philosophum, vel Priscum intelligit.

Ibid. C. penult. *Βασιλέως δὲ ἴδιος κόσμος.* Vide quae in eandem sententiam habet orat. I. ad Constantium, unde multa huc transtulit.

P. 147. D. 3. *Οὐδέ σε λήθω.* Minervam Ulysses alloquitur, Iliad. χ. vers. 280.

P. 148. A. *Εν πάντεστι.* Iliad. χ. v. 291.

Ibid. C. *Τῷ παλαμναῷ.* Perstringit obiter tum Procopii sociorumque necem, tum veniam iis concessam, qui non improbitate, sed fato et nimia quadam facilitate sese illi ad-dixerant. Vide Orat. VII. quae in simili argumento fere tota versatur.

Ibid. D. 5. *Περσῶν δὲ ἀφαιρεῖται.* Haec eo anno dicta nimirum, quo Persicam expeditionem Valens meditabatur.

P. 149. A. 2. *Ο Πλάτων.* Lib. IV. de Repub. pag. 440: edit. Steph.

Ibid. B. 4. *Ο δὲ ἀνασώζεται Ἀρμενίους.* At scelestum facinus dissimulat, quo Para Armeniorum Rege e vivis per insidias et fraudem sublato, dolo Traiani Romanae militiae

Ducis, Armeniae ad Romanum Imperium accessione factam gratulatur. Describitur rei gestae series ab Amm. lib. XXX.

Ibid. B. 5. *Αὐτὸς δὲ τῷ Εὐφράτῃ ἔφορμᾷ.* Coortis deinde post recuperatam ista Armeniam ingentibus turbis, Saporem inter et Valentem, hic exercitum, ut diximus, ad expeditionem Persicam comparabat.

Ibid. B. ult. *Καὶ ** μεστὴ αὐτοῦ τῆς προνοίας.* Suppleri
458 possunt ea quae desiderantur, isto, si lubet, modo. *Καὶ τῶν μὲν ἀκοντιστῶν τε καὶ σφένδονιστῶν σπιῖρα μεστὴ, etc.*

Ibid. C. *Τῷ δὲ τὰ δευτέρῳ.* Victorem, opinor, intelligit, Magistrum Equitum, virum bellicis laudibus abundantem, de quo Ammian. lib. XXVI. et XXVII. Themist. orat. IX. sub finem, ubi eundem a fortitudine singulari praedicat, quod τὸ σῶμα πολλάκις ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἐπιδέδωκεν.

Ibid. D. *Ανατέτραμμένους.* Simile quiddam, atque adeo illustrius habet de Gratiano Ausonius in Grat. act. *Legionibus universis, ut in communi Marte evenit, si quid adversi acciderat, vidi te circumire tentoria; sat in salvae, quaerere; tractare vulnera sauciorum, etc.*

Ibid. D. ult. *Ἀπιστοτέρου ὄντος τῶν πάλαι Θεσσαλῶν.* Demost. Olynth. I. *Εἶτα τὰ τῶν Θεσσαλῶν, ταῦτα γὰρ ἄπιστα μὲν ἦν δήπου φύσει.* Vide Suld. et Zenob.

P. 150. C. ult. *Διακίεται δέ.* Corrig. διοικίεται, vel ἀκίεται.

Ibid. *Τῶν πόλεων δὲ ἐκάστη.* Ammian. lib. XXXI. de Valente, *Aedificia per diversās urbes et oppida, vel instauravit, vel a primis instruxit auspiciis.*

P. 151. A. 3. *Ἀντὶ ἀψύχου.* Multo id expressius, quam quod ille de Roma aiebat, quam cum lateritiam accepisset, marmoream se fecisse gloriabatur.

Ibid. A. 4. *Ὀλιγοδρανέοντι.* Homerus Iliad. ο'. v. 246.

Ibid. A. ult. *Οὐ μᾶλλον διψήσει.* Derivata nimirum aqua in publicos Regiae Urbis fontes, curante Clearcho P. V.

Ibid. B. 6. *Πουρφυροῦ.* Purpurae, quam Constantino-poli Valens assumpsit, adscitus a fratre.

Ibid. C. *Ὁ δὲ ἄριστόν ὕδωρ.* Pindar. Olymp. Od. I. Quis vero Vates alter ille sit qui βασιλείαν ἰσοδαίμονα appellet, nescio. Certe Isocrates orat. ad Nicocl. hanc imperitiae multitudini sensum tribuit, *ἰσοθέους νομίζουσι τοὺς ἐν ταῖς μοναρχίαις ὄντας.*

Ibid. C. 5. *Πυνθάνομαι γάρ.* Constantinum M. inducit gratulantem sibi de accessione facta ad Regiae Urbis ornatum ex publicis fontibus. Induxerat iam tamen Urbi aquam, cum lavacrum Zeuxippi aperuit. an. CCCXXX. Circo et Palatio proximum, ut docet Chron. Alex. Atque ad tuendum huius

Ἰαγῶρι aquaeductum pertinet lib. de aquaeductu, eo ipso anno, et quarto post Eneaea die, data.

Ibid. C. 10. *Ὀνόματα Θερμαία*. Thermarum quidam Carosianarum nomen a Carosia Valentis filia, ex Sozom. l. VI. discimus. Verum idem plurimos impulit in errorem, cum Anastasianas pariter ab Anastasia altera Valentis filia appellatas dixit: eas enim Ammian. lib. XXVI. ante tumultum Procopianum et Constantinopoli exstitisse, et easdem a sorore Constantini M. sic cognominatas asserit. Nymphaeorum porro seu fontium Thracia illa nomina nondum explorata habeo. Auctor est Theophanes, aquaeductum a Valente exstructum, sua etiam aetate celebrem Valentiniani appellatione fuisse: eius, opinor, qui Valentis filius fuit.

Ibid. D. 5. *Μόναις δὲ ἀρεταῖς βασιλέως*. Fuit aliquando 459 cum legi putarem oportere, *μόναις δὲ ἄρῃ ταῖς βασιλέως νύμφαις*; quod de aquis auctor hoc loco agit, quae sunt per canales tum subterraneos, tum pensiles, in Constantini templum, *εἰς τὸν νεών*, hoc est, in Constantinopolim urbem deductae, de quibus iterum orat. XIII. Sed nihil immutandum verius arbitramur: quod sententia sit, Augusti virtutibus, quarum adiumento perductae in Urbem aquae fuere, per canales, ut diximus, pensiles, additae quodammodo videantur alae. Atque has quidem virtutes, liberalitatem et magnificentiam mox appellat, quae Nymphas in Urbem induxere. Illae tum ex proximis Urbi fontibus ac fluviois collectae, tum ex pluviiis ex caelo decidentibus, magnifico illo cisternae opere conclusae sunt, quod a Domitio Modesto P. V. prima inchoatum Praefectura, altera completum, docet Idatius.

P. 152. A. 5. *Εἰς τὸν νεών*. Sic rursus Constantinopolim Urbem appellat *μεταφορικῶς*, orat. XIX. pag. 226.

Ibid. B. 6. *Σύρους*. Superiore anno CCCLXXII. Antiochiae ac Seleucia fuit, ut ex Libanio Huet, et ex Cod. Theod.

Ibid. D. *Περὶ φίλιαν πιστόν*. Ita Ammian. lib. XXXI. Valentem *amicum fidelem et firmum* vocat.

P. 153. A. *Ex Φιλίππου*. Nota apud Curtium historia, l. III. Quem vero paulo infra appellet *ἄνδρα οὐ Φιλίππου φανότερον*, an Priscum Philosophum, an quempiam alium, mihi non liquet. Nihil Eunapius, nihil Marcellinus, aliive, quod sciam, suggerant, quod lucem afferat huic aenigmati.

Ibid. C. 8. *Συναύξαις*. Vel *συναυξήσαις*, ut infra, *παραστήσαις*.

Ibid. C. ult. *Τῶν ἐτῶν πολλάκις * **. Supple *ἐπανελθοῦσαν τὴν περίοδον*.

P. 154. A. penult. *Κὼς ἑὸς ἡ Παρρησιαστικῆς* nihil videtur esse quae in textum irrepsit ex margine. Vide Plinium nostrum lib. VIII. sect. LXL.

AD ORATIONEM XII.

PETAV. Hanc ipsam esse Orationem, qua in Catholicos exacerbatus Valens a Themistio compellatus ac mitigatus dicitur, miror cuiquam in animum incidisse. Nec aliud sentire possum; nisi, qui ita statueret, sola Orationis inscriptione contentum, nihil ex eadem aliud attigisse. Nam si sacientem in Orthodoxos, ac mortales omnes ad perversi professionem dogmatis cogentem Imperatorem revocare, ac reprimere vellet Themistius, quid ineptius quam ea dicere, quae tota hac Oratione disputantur? Cum eo maxime illum nomine commendet, quod quam vellet Religionem amplecti liberum cuique atque integrum fecisset. Hoc autem certe tum Catholicis per Valentem non licebat. Quamobrem fuerit aliud tempus necesse est: quo tempore Edictum illud *εὐφρονοῖδον* a Valente prodierit. Ac nescio an sub Imperii exordium tale quid ab eo cum fratre gestum sit. De quo certe nullum in Historia, quod quidem
460 sciam, extat vestigium. Iovianum quidem Imperatorem mortuo Iuliano, eam fecisse colendi ad arbitrium cuiusque Numinis potestatem ex Orat. V. evidens est. In qua ob id ipsum Imperatorem vehementer praedicat, eique gratulatur. Unde suspicari merito aliquis posset Ioviano potius inscribendam esse, quam Valenti alteram istam. Nisi illud obstaret, quod bis eadem de re, atque iisdem ferme cum sententiis, tum etiam verbis egisse apud Imperatorem Themistium haud verisimile videatur. Siquidem tota fere ex V. Oratione translata haec est; magnoque adeo illius ad emendationem, si Graece extaret, adiumento esse posset. Nos, ut iacturam hanc aliqua ex parte sublevemus, Graecam nostram interpretationem pro germana Themistii Oratione substituimus.

A D O R A T I O N E M XIII.

NOTAE IOANNIS HARDUINI.

Imperante Gratiano in Occidente, eiusdem rogatu missus a Valente Themistius Romam venit. Praeter ceteras quae perierunt, habuit in Senatu de Augusti laudibus hanc Orationem, cui ἑρωτικῶν nomen fecit, quod in amorem suorum, hoc est, Principis pulchritudine celebranda tota versatur.

P. 161. B. ult. Σχεδόν τι. Vocem hanc addidit, ob amatoriam disciplinam, cuius scientiam Socrates ipse profitebatur apud Platonem in Conv. οὐδέν φημι ἄλλο ἐπίστανθαι ἢ τὰ ἑρωτικά. Hanc unam artem hic excipit, qui M. Tullio teste, excipiebat unum tantum, scire se nihil se scire, nihil amplius. I. Acad. 16. Alia vero sunt praeterea, quae scire se aliquando professus est Socrates. Nam apud Platonem in Apolog. sua, τὸ δὲ ἀδικεῖν καὶ ἀπειθεῖν τῷ βελτίονι καὶ Θεῷ καὶ ἀνθρώπῳ, ὅτι κακὸν καὶ αἰσχρὸν ἐστὶν οἶδα. Inferre vero iniuriam, et rebellem esse superiori, sive Deo, sive homini, hoc vero malum ac turpe esse scio. Quid quod timere se fatetur idem apud Xenoph. in Apolog. ne, si senescat, fiat δυσμαδέστερος, καὶ ὢν ἔμμεδεν ἐπιλησημονέστερος, ad discendum tardior, et eorum quas didicerat, obliuiosior?

Ibid. C. 2. Μῆτε οἶσθαι. Sic est in MS. Cod. πλὴν τοῦτο αἰτὸ μόνον τὸ μῆτε οἶσθαι, etc. At nemo non videt τὸ, expungendum fuisse, alioqui deessent voces aliquae, ut τὸ μηδέν ἐπίστανθαι, vertendumque esset, nihil se scire nisi hoc ipsum, se nihil scire. Ceterum Latina Ciceronis verba lib. I. Acad. quaest. prope Graecis Themistii respondent; Ut nihil se scire dicat, nisi idipsum, eoque praestare ceteris, quod illi quae nesciant, scire se putent: ipse se nihil scire, id unum sciat; ob eamque rem se arbitrari ab Apolline omnium sapientissimum esse dictum, quod haec esset una hominis sapientia, non arbitrari se scire quod nesciat. Locum hunc vehementer exaggerat in Apologia sua Socrates apud Platonem, inculcatque tam frequenter hanc sententiam, ut in ea sitam sapientiae medullam credidisse videatur.

Ibid. C. 10. Τεύξασθαι. Displicet ista vox, tum quod usu recepta non est, tum quod absonam efficit sententiam. Commodius legeretur una extrita literalis, εὔξασθαι, optasse.

Ibid. C. ult. Καὶ ἡρηκέναι. Quid si εὔρηκέναι legatur, ut 461 opponatur τῷ ἔχεῖν, quemadmodum τὸ ἔχειν, τῷ δῶκεν.

Ibid. D. *Ἐν τοῖς Ἀγάθωνος ἐπινυκίοις.* Hoc est, in Platonis convivio, ex quo haec sunt decerpta. Celebratum istud convivium est ab Agathone, post reportatam in Tragediae certamine victoriam. Hic ille est Agatho tragicus Poeta, cuius tam saepe meminit Aristot. in lib. de Poëtica.

Ibid. D. 8. *Εγγύς τι Προδίκου τοῦ Κελου.* In Apolog. Socrat. pag. 19. εἴ τις οὐδὲν τ' εἰη παιδεύειν ἀνθρώπους, ὡς περ Γοργίας ὁ Μεσσηνίος, καὶ Προδίκας ὁ Κεῖος. Quis fuerit horum esterorumque huiusmodi Sophistarum character, aut quae forma dicendi, expressit optime ex Platone Crenelius noster lib. I. Theatri Rhet. c. V.

P. 162. A. 9. *Γενναῖαθα.* Forte γενναῖα.

Ibid. B. 2. *Τὰ τε Ἀφροδίτης διαξιών καὶ δαίμων διαξιών.* Locus hic mendosus est, atque ita utique emendandus: τὰ τε Ἀφροδίτης κατὰ δαίμονα διαξιών, ea quae ad Venerem pertinent, inter convivandum exponenda.

Ibid. B. 5. *Ὁν θεὸν μὲν ἐνομάζεις.* Supplenda ex Platonis convivio, unde haec desumpta sunt, particula negativa, ut sic legatur: ὃν θεὸν μὲν οὐκ ἐνομάζεις, δαίμονα δὲ μέγας. Sic enim a fatidica muliere Diotima doctum fuisse Socratem refert, reprehensumque ab ea quod magnam quendam Deum amorem esse diceret; quibus ista deinde ille subiungit: Τί οὖν ὦ Διοτίμα, δαίμων μέγας, ὃ Σώκρατες, καὶ γὰρ πᾶν τὸ δαιμόνιον μεταξὺ ἐστὶ θεοῦ τε καὶ θνητοῦ.

Ibid. B. 9. *Ὅτι ἡ πένια, καὶ ὅτι ὁ πόρος.* Haec fere ad verbum ex eodem convivio sunt descripta.

Ibid. D. 3. *Καὶ ἀγαθοῦ.* Corr. καὶ ἀγαθοῦ ἄμοιρος, sive ἐνδεής; vel potius ex citato Symposio, τοῖς ἀγαθοῖς ἐπιβουλος, ἀνδρείος ὦν, καὶ ἔτης, καὶ σύντορος, θηρευτῆς δεινός, etc.

Ibid. D. 6. *Αὐτοῦ παραγίνεται.* Corr. αὐτῷ.

P. 163. D. 8. *Τοῦτο.* Redundat haec vocula.

P. 164. A. 10. *Ὅτι ἐντύχοιμι.* Forte εἴ τοι ἐντύχοιμι.

Ibid. B. *Ὅτι πένιᾳ.* Euripideum est illud, teste Zenobio in Prov. Cent. 5. n. 72.

*Πένια δὲ σοφίαν ἔλαχε, διὰ τὸ δυστυχὲς,
Magis malo coacta paupertas sapit.*

Istud Theognidis in Sentent.

Τίχτει τοι κόρος ὕβριν.

Vel ut habet Eurip. in Hippolyt.

Υβριν τε τίχτει πλοῦτος, ἢ φειδῶ βίου.

Invertit tamen sententiam Pindarus in Olymp. qui ὕβριν appellat κόρον μητέρα. Denique ex eodem Eurip. ut refert Athen. lib. VI. desumptum illud,

Ἐν πλησμονῇ τοι Κύπρις, ἐν πτωχῶντι δ' οὐ.

Ibid. B. 9. Ἐσθλός. Forte ἡ κούρος.

Ibid. C. κτ. Νέον καλὸν καὶ ἱεραιότατον. Amm. 1. KXVII.
Hunc *ocularum flagrantior lux commendabitur*, *vultusque* et
reliqui corporis iucundissimus nilor, et egregia pectoris in- 462
doles. Quae tamen alias aspergit quibusdam criminatioribus,
scriptor Principibus Christianis sane non aspersimus.

Ibid. D. 5. Πρῶτον ὑπηγήτην. Versus Homericus, in
Iliad. ω. 348.

P. 165. A. ut. *Εν τῷ Παύλωνος Φαίδωνι*. Librariorum
errore et incuria *Φαίδων* repositum est pro *Φαίδρω*, quod in
libro ea conceptis verbis Plato refert, quae Themistius recitat,
non vero in Phaedone.

Ibid. B. alt. Δειλούς. Melius, θεικούς.

Ibid. C. Τῷ πατρὶ τῷ Κωνσταντίνου. Constantini intel-
ligit, deinde Iulianum Constantii patrelem, quem ἀδελφόν,
ut supra monuimus, pro ἀδελφιδόν, καταχρηστικῶς vocat.

Ibid. C. 10. Καὶ ἀφ' ἐστίας. Valentem intelligit, ex
Augusta pariter familia, cum Gratiani patruus foret.

Ibid. D. Ω παῖ πάτερ. Patrem appellat, qui Patris Pa-
triae appellatione gauderet, qui prudentia annos antevertens,
cum civibus, ut Plinius ait, quasi parens cum liberis viveret.

Ibid. D. 7. Ατελλεῖν. Forte, ἀτελλῶν et ἐπιστηλῶν.

P. 166. A. 2. Ταῖς νόμφαις τοῦ Πισσοῦ. Flumen est
Atticae Orithyiae raptu vatibus decantatum. Plato in Phaedro,
Herod. in Polym.

Ibid. A. 7. Τοῦ ταύχους. Emendo, τάχους.

Ibid. B. 2. Εἶδους. Corr. Εἶδον. Quod autem sequitur,
ἄνθρωποι, sic verti debuit: *Vidi illic, Auditores, spectacu-*
lum, etc. nisi forte legere malis ἀνθρώποις.

Ibid. B. 5. Τριβάνιον ἀλουργίδι συνδιατώμενον. Similis
sententia orat. X. pag. 130. ὅτι τῶν χλαμύδων οὐκ ἀπισκή-
νου πολὺ τὰ τριβάνια. Scitum illud Tullii, ad Quintum fra-
trem, lib. I. epist. I. *Plato fore beatas Respublicas putavit,*
si aut docti aut sapientes homines eas regere coepissent: aut
qui regerent, omne suum studium in doctrinā ac sapientia
collocarent.

Ibid. B. 9. Ἀλλὰ χρυσὴν μὲν πλάτανον. De platano
Xerxis aurea, Herodotus in Polymn. consulendus. Caesi aurei,
cum a Themistio discesseris, nemo scriptor, quod quidem
sciam, mentionem facit. Vocem porro istam περιφέρεται,
suspicio ita emendandam, περιφέρετε.

P. 167. B. 9. Καὶ ποταμῶν ὀνομαστῶν. Corr. ποτα-
μοὺς ὀνομαστοὺς γεφυρομένους. Commemorat opera et aedifi-
cia Valentis tum militaria tum urbana.

Ibid. C. 3. Οἷς σὺ καὶ τῷ αἵματι ἀντιμύχθης. Duxerat

epim Gratianus Constantii filiam posthumam, Constantiam a patris nomine appellatam, ut refert Ammian. lib. XXI. quam alii Helenam, alii Flaviam Maximam Faustina, perperam nominaverunt.

Ibid. C. 8. *Ἀτὰρ ὑπὸ σπουδῆς.* Hic locus in mendo erat: quod, sic sanari posse credimus: *Ἀτὰρ ἐπὶ σπουδῆς καὶ προθυμίας ἄμφω τὸ ἐραστὰ μᾶλλον ἐγενέσθην τοῦ ἰδεῖν, etc.*

Ibid. D. *Καὶ τῶν***.* Adde, καὶ τῶν ἄλλων τοιούτων.

P. 168. *Ὁ δὲ σὸς πατέρων.* Forte πατέρας. Valentem certe intelligit Gratiani patrum. Et vero haec vox πατέρας, 463 *Εὐσταθ. testat, τὸν θάϊον significat.* Quamquam et prior lectio potest retineri, ut cum Gratiani πατέρων nunc appellat, quem haud multo ante *μυσταγωγὸν τῆς τελετῆς ἐρωτώτης* nuncupavit.

Ibid. A. 5. *Ἀνουργίδος ποιῶμαι μητέρα.* Primariam, inquit, Imperatorum sedem esse, et Augustalis purpurae, decessorum more et exemplo voluit.

Ibid. A. 7. *Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὰς νεφέλας τῇ πόλει.* Aquae ductus pensiles ac cisternam describit, de quibus Cedrenus, et Zonaras, et nos superius egimus. Hunc Valentis aquaeductum, ut Themistius, ita et Gregor. Nazianz. subterraneum simul atque aërium fluvium eleganter appellat, orat. XXV.

Ibid. B. ult. *Καὶ ὁ Σωτήρ.* Forsan Aesculapium intelligit. Nam et in Nicasensium nummis, *ΣΩΤΗΡΑΣΚΛΗΠΙΟΣ.*

Ibid. C. 3. *Τοῦ προφήτου.* Valentis scilicet, quem paulo ante, pag. 166. hoc iterum nomine appellavit, voce *προφήτου*, sumpta pro *ὑποφήτου.* Vide H. Steph.

Ibid. C. 6. *Ὁ τῆς ξω προσατάτης.* Non Praefectum Praetorio Orientis, qui hoc anno Domitius Modestus fuit, sed ipsum Valentem interpretor Eois partibus imperantem: quo nomine Theodosium postea appellavit, orat. XIV. p. 183. Lacunam porro quae sequitur post haec verba, *μὴ ἀμβλυνώτακ πρὸς τὸν*, supplere poterit, qui Mercurium, quam nos habuerit aequiorem.

Ibid. C. 9. *Ἀρχεσθαι μὲν ἀφ' ἐνὸς καλαῦ.* Locum istum qui totus corruptus est, ex iis quae Socrates narrat in Symp. Platonis, sic restitui debere existimo. *Ἀρχεσθαι μὲν . . . ἐνὸς σώματος ἔρῃν, καὶ ἐνταῦθα γεννᾶν λόγους καλοῦς. ἔπειτα δὲ αὐτὸν κατανοῆσαι, ὅτι τὸ κάλλος τὸ ἐπὶ ὀφθαλμοῖν σώματι, τῷ ἐπὶ ἑτέρῳ σώματι ἀδελφόν ἐστι.* Atque adeo in hunc modum puto vertendum fuisse: *Sed quid tandem amatoris itineris peritus ille disserit? Socratem, ut patet, intelligit. Statim oportet unum aliquod pulcrum contemplari, unum illud amare, ibique eximias quasdam pulcritudinis ideas et notiones animo informare; statuere deinde apud se pulcritu-*

dinem quae corpori alieni suadet, alterum corpore effigiem manam.

Ibid. D. 6. Ἀδελφὸν τοῦ κάλλους. Valentinianum intelligit Valentis fratrem, quem de oculis unquam usurpasse negat. Illius tamen pulcritudinis expressam in filio Gratiano mox Romae triumphaturo imaginem sibi representandam gratulatur.

P. 169. A. 5. Ἀνδρὸς γε θνητοῦ. Versus Homericus, ex Iliad. ω. v. 259.

Ibid. B. 9. Συναρχεῖ τῷ πατρὶ ἀδελφῷ. Innuit adhuc vivere Valentem, cum haec dicerentur. De Valentiniano igniore cur sileat, quanquam in administrando Imperio non videntur partes eius fuisse tum omnino nullas, non dicemus.

Ibid. C. 4. Ἐνθ' ἐν δὲ ἄλλος. Forte, καὶ ἄλλος.

Ibid. D. 5. Καὶ ἐνέδρας. Quid si legatur, δι' ἐνέδρας, vel certe, μετὶ τῶν ἐνέδρας.

P. 170. A. 2. Ἡ νεοττίαν καὶ αὐτάγκων. Corrīg. νεοττη καὶ αὐταρχίαν.

Ibid. B. 3. Ο Βασιλεὺς ποιητής. Hesiod. Theogon. 94. 464

Ἐκ γὰρ Μουσῶν καὶ ἐκ θεῶν ἀνέβησαν

Ἄνδρες ἀνέδοι ἐκ τῶν, ἐπὶ χθόνα καὶ πόντον ἰσταν,

Ἐκ δὲ Αἰὼς βασιλῆς.

Ibid. B. ult. Χρηστὸς καὶ ἡμερος. Deest εἴ.

Ibid. D. 4. Φιλόσοφος γὰρ καὶ ὁ Σωκράτης. Mediet. nam. ut facias huic loco, nihil Socrates in Convivio suggerit, quod commode hic adhibeas.

P. 171. B. 11. Σὴ δὲ τε βουλὴ Ἡριάμου. Lego, Σὴ δ' ἦλω. Sic enim Homerus, Odys. χ. 236.

Σὴ δ' ἦλω βουλὴ Ἡριάμου πόλις ἐρύσθηναι.

Ibid. C. 10. Αὐτῶν δὲ τῶν λέγων. Corrīg. αὐτόν. Huius locum egregie amplificant Synes. orat. de regno.

Ibid. D. 5. Βασιλευμένον τῆς ἀρχῆς τὴν ἐκπαίδειαν. Laërt. in Zenone. Οσοὶ δὲ . . . τοὺς τε Ησίοδου οἵκους μεταγράφουσιν οὕτω.

Κεῖνος μὲν πανάριστος ὅς ἐν εἰπόντι πίθηται,

Ἐσθλὸς δ' αὖ κακίρκος ὅς αὐτὸς πάντα νοήσει.

Κρεῖττονα γὰρ εἶναι τὸν ἀκοῦσαι καλῶς ἀνέμωτον τὸ λεγόμενον, καὶ χρῆσθαι αὐτῷ, τοῦ δι' αὐτοῦ τὸ πᾶν συννοήσαντος. εἴ μὲν γὰρ εἴναι μόνον τὸ ἀνέμωτον τῷ δ' ἐν πεσθέντι προσεῖναι καὶ τὴν πρᾶξιν. Sic autem occurrat Hesiodus.

Κεῖνος μὲν πανάριστος ὅς αὐτὸς πάντα νοήσει,

Ἐσθλὸς δ' αὖ κακίρκος ὅς ἐν εἰπόντι πίθηται.

Zeno autem eo quem diximus modo animavit, τῇ ἀναμνήσει,

inquit Proclus ad eum ἱστορίαν, καὶ περὶ αὐτῆς διδοὺς, τῇ φρονήσει δὲ τὰ δευτερεία.

Ibid. D. 8. Μῦθος δ' εἶπερ. Versus Homericus, ex Iliad. x. 215. Sequentes autem, πολλὰ δ' ἀγορεύειν, etc. ex Iliad. i. v. 74.

P. 172. A. pauplt. Τοιοῦτοι δίκαι μοι. Iliad. β. 371. Ceteri deinde qui laudantur versus haec eadem pag. ex eodem Iliadis fonte repetendi, Αἰσάμην. οὐδ' αὐτὸς ἀναισθηταί. Ex Iliad. i. v. 116.

Ibid. C. 3. Τοῦτο φειδὼν ἦν. Forte, οὐχ οὕτω φειδὼν ἦν, vel, τοῦτο οὐ φειδὼν ἦν.

Ibid. D. 7. Ἀλλὰ κινός. Alludit ad illud Homericum, Οἰνοβαρές, κινὸς ἑμῶν ἔγαν.

Ibid. D. ult. Πειδοῦ. Corrig. καὶ πειδοῦς.

P. 173. A. Τῶ Νέστορι δέ***. Lacuna istam ita repleri posse cepimus: Τῷ Νέστορι δέ δέκα αὐτῷ παροτρῶσιν, ὧν οὗτις ῥίπτει τὰς συμβουλίας. Eris porro qui Nestorē hanc geminam Amphracium, Aesoniamque interpretetur, quorum consiliis regebatur Gratianus. Ad Themistii mentem propius accessurum putabam, qui eos designari diceret, quos post paulo commemorat, Tullium nimirum, et vatem quempiam, quem Musae namine indicare velit, ad quarum praecepta vitae suae rationes omnes exigat Gratianus: verum ab hac interpretatione haec una me ratio dimovet, quod veretur ne cui forte haec verba, ὁ πάνσοφος, etc. vel si lacuna supplenda est, ὧν ὁ πάνσοφος τοῦ αἰσίου ἡγεμὼν καὶ ἡ μετῶνα, glossatum inane ac supervacaneum sapere videantur. Abstinet enim ea ab orat. **XVIII.** pag. 1225. ubi eadem fere leguntur.

Ibid. A. 9. Καὶ σε προσῶρεν. Iliad. i. v. 481.

Ibid. B. 9. Σενεσκία. Corrupte, credo, pro Σενέκᾳ. Pylades porro et Metrobius comoedi fuer. et histriones. De Pylade mentio fit apud Senecam. Metrobium suspicor Metrobii illius scenici filium esse, de quo Plutarch. in Sylla.

Ibid. C. Ο Σαβαστός. Reminiscit Dio. l. II. pag. 520. Plut. in Polit. et in vita Antonii. Seneca de Clementia.

Ibid. D. Φοδινῆς ἐκείνος ἐκαλλισίετο. Inserendas puto has voculas, οὐκ εἰκότως ἐκαλλισίετο.

P. 174. A. 4. Βέβληται. Versus Homericus, Iliad. i. v. 669.

Ibid. B. Δυσχερῆσαι δέ. Chrysost. orat. XX. ad pop. Antioch. idem affirmat a Theodosio in Lege ab eo lata de indulgentia criminum, in solennitate Paschali fuisse pronuntiatum: et si hodie, quod quidem mirum, nullibi exstet ea vox.

Ibid. D. Οὐκ αὖν Γρατiani οὐδὲ ὄρα. Rursum Theodosio laudem ascribit, orat. XXV. pag. 408.

P. 175. A. 3. *ἄλλα προέβη*. Desperasse mihi videtur hoc loco Themistius non modo ad aurea illa Pythagorae, et vulgo dicuntur, carmina; sed ad praecepta potius Cleobuli; quae refert Diog. Laërt. lib. I: ubi utramque prudentiae partem explicat; et quae facta exultit, et quae prospicit facienda. *Καὶ ὅταν τῆ ἐβῆ αἰς οὐλός, ζητείτω πρότερον τί μέλλει πρόσσειν· καὶ ὅταν εἰσελθῇ πάλην, ζητείτω τί ἐπραξε.*

Ibid. B. 3. *Καὶ τὸν Ἀλκιόν, καὶ τὸν Ἰωνοφύλον*. Alcibiadem scilicet; de quo Plut. in Alcib. et Dionem Syracusanum, Platonis discipulum, de quo idem Plut. in Dione.

P. 176. A. 16. *Ὀνομα τοῦ τροπαιοῦχου ὁ παλιούχος*. Fuerunt haec duo Iovis nomina, Feretrii, et Conservatoris Urbium. Nam Dionys. Halicarn. est auctor, eum quem Romani Iovem Feretrium vocant, a feriendo hostes, nominari Graecos posse τροπαιοῦχον, in omnis potestate sunt τροφῆας, ut interpretatur Bud. aut etiam τροματὸν, quia dat τροματὸν τοὺς πολεμικούς. Quae vero deinceps paventibus inculcuntur, ἐν ταῖς ἐπικλήσεσι, etc. sunt mera certe glossemata.

Ibid. C. 2. *Ἄετιοῦσιν, τῶν πάλαι*. Adde, *περαιουῶσιν ἐργασόμενοι*, vel *γεωργησόμενοι*, ἢ *ἐὼν πάλαι λεγόμενων*. Verus deinde Homericus subsequitur; ex Ibid. γ. 179.

P. 177. A. 9. *Καὶ τὰ Ἀφροδίτης*. Locus hic totus vitiosa transpositione et foeda corruptione laborat, estque sic emendandus. *Καὶ τὴν Ἀφροδίτην, καὶ τὰς Κάρπας, καὶ τὸν Ἀφροδίτης ἑταῖρον ἔρωτα τοῖς ὕμνοις ἐξέλασαντο*. (Vide Plutarch. Apusa de Laconicis institutis, et de ira coebis. unde haec ita emendavimus. Sattas nimirum Laetdemonii esse putabant, hostium animos conciliare pacatione, quam praelii aliam subire. Quare antea quam bellum hosti indicerent, Minis immolabant, Clementinaeque, et Antheidae, non Marti.

Ibid. B. *Μὴ καὶ γένῃται*. Quae desunt, ita suppleri puto *pome, τὸν δὲ ἔραστον ὁ Θεσπέσιος ἔρωτος ἐπιστήμιων; ἵνα περαιτέρω προελθεῖν ναυδενεῖ, μὴ καὶ γένῃται, etc.* *Amatorum vero divinus amandi magister prevenit ulterius admonet, etc.*

Ibid. C. *Ἄνωτ' ὁμοίων*. Haud temere est quod datum tantum meminit, Valentiniiani Iunioris oblitus; etsi hic, Gratiano absente, cento post Patris obitum die, in Pannonia ab excocto salutatus fuerat Imperator. Id enim se incensulto factum esse; tulit atq. ferrens Gratianus; et in auctores deinde animadvertit. Quare tunc foris quodvis annis, quondam Valens superstes fuit, notus Gratianus Occidentale Imperium rexit, ut patet ex codice Legum, quarum natus, ante Theodosii tempus; Valentiniiani Iunioris nomen habent praefixum. Hinc pariter factum, ut cum unius Gratiani destinatu in occidentali

Imperio cuncta regerentur, ipse adscito in Imperii partem Theodosio Orientem concesserit, occidentale partem Imperium pro arbitratu suo cum fratre partitus. Vide notas ad orat. XV.

Ibid. C. ult. *Κυδομήνεος*. Corrig. *καθήμενον*.

P. 178. A. 3. *Μεταβίης*. Corrig. *μεταβίηαι*. Paulo inferior, *Νοῦμας ἡμῖν*, lege *ὑμῖν*, Senatum enim P. Q. R. alloquitur.

Ibid. A. ult. *Ἀντὶς λειμῶνα*. De *Ἀστὶ* Homerus *Iliad.* η'.

Ibid. B. *Σύγκλητος ἀγορὰ Θεῶν*. Netum illud Principis viri, qui se vidisse Romae aiebat, quod Senatores, tot Reges. Hinc in nummis, *ΙΕΡΑ ΣΥΝΚΛΗΤΟΣ*. *Sacer Senatus*.

Ibid. B. 2. *Οἶθον*. In cod. MS. est *ἐλβεδοξοτέρων*, quae vox nihilis, forte restituenda est, *ἐλβων καὶ ἐνδοξοτέρων*, quamquam neque hoc ipsum mihi plane satisfacit.

Ibid. C. 2. *Σύμπλῳ γένηται*. Senatores compellet eos qui a Valente Romam redeuntes, itineris sui cognitem Themistium deduxerunt.

Ibid. C. 9. *Ὡς δὲ Θεός*. Homeri versus, *Iliad.* η' 4.

Ibid. D. ult. *Κλισιάζειν*. Quid si legeretur, *ἐκκλησιάζειν*, *confuere*, *convanite*: Ludos porro quos hic commemorat, triumphum interpretor quem editurus erat in triumphali ingressu in Urbem.

P. 179. A. ult. *Καίτοι Σκηπτὸν Τερέντιον*. Livius lib. XXX. *Secutus Scipionem triumphantem est pulcrum capiti imposito Q. Terentius Culleo Senator; omniq; deinde vita, et dignum erat, libertatis auctorem coluit.*

Ibid. B. 6. *Γρατιανῷ δὲ ἐπέλαυνοντι*. Haec quae de apparatu triumphali dicuntur, quo Gratianus Romam ingreditus excipiendus erat, magnam mihi suspicionem faciunt, id quod tamen nullis ex aliis monumentis liquet, Gratianum Romam venisse quo anno dicta haec oratio est, hoc est, a CCCLXXVII circa mensem Aprilem, aut Maium: quo tempore nulla constitutio, nullum rescriptum profecti potest a Gratiano alibi datum; nullum denique vestigium, quo eius vel in Gallia, vel in alia terrarum parte commemoratio demonstratur. Auet vero suspicionem meam, quod orat. XV. pag. 198. acceptis verbis Theodosio audiente confirmet, Gratianum a se visum olim, et oratione compellatum: se vicissim dicentem ab eo auditum
467 acceptumque comiter et perbenigne. Romae igitur id factum oportuit, quo et se venisse, Gratiano honore, profectus erat. XXXI. ubi denique expectari Gratianum hoc loco testatur: nisi cui forte in mentem veniat Treviros aliquando venisse Themistium; cuius profectiois ne probabilis quidem coniectura illa afferrī potest.

Ibid. C. 9. Φοβεῖτον δέ. Lege φοβοῦντε, et ξαιροῦντε.

Ibid. D. 2. Τοί ῥ' ἔσχατοι. Homerus, Iliad. 9. v. 226.

Ibid. D. 7. Τοὺς νεανίας. Valentem et Gratianum.

P. 180. A. 3. Ἐ δὲ χαίρεις. Corrig. ἡ δὲ χαίρήσει. Pro τελειώσαντας, puto commodius legendum, τανύσαντας.

Ibid. A. 10. Ζεῦ Πάμης κτῆτορ, καὶ πολιοῦχε, καὶ * πρόματερ Ἀθηνᾶ, καὶ Κυρίνῃ δαίμον ἐπιτροπε Ρωμαίων ἡγεμονίας. Ubi eruditus interpres: Tu vero Iuppiter Romae conditor, et praeses: tuque, cui pater idem et mater est, Minerva: et tu Romani Imperii tutelare numen, Quirinus. Praefixo huius vocis πρόματερ asterisco, monere is existimatur legi sibi satius videri πατρόματερ, atque ita vertit. Verum et ea dictio insolens: neque eo vocabulo πρόματερ aliud significari credimus, quam isto προπάτωρ; idemque valere atque auctorem generis, et Praesidem Deum. Sic usus ea voce Dio Pruseus, orat. XXIX. pag. 485. in simili ad Deos peroratione: Εὐχομαι δὴ τῷ τε Διονύσῳ τῷ προπάτορι τῆσδε τῆς πόλεως, καὶ Ἡρακλεῖ τῷ κτίσαντι τήνδε τὴν πόλιν, etc. Cicero pro Domo sua, num. 144. Quocirca te, Capitoline, ... et te, custos Urbis, Minerva, quas semper adiutrix consiliorum meorum, testis laborum existitisti, precor ut quaeas, etc.

AD ORATIONEM XIV. NOTAE.

PETAV. Cum Theodosium Gratianus Imperii sibi collegam ad-
suevisset, decreta est ad illum a Senatu Constantinopolitano
Senatorum aliquot Legatio: quorum e numero Themistius ob
incommodam valetudinem in itinere substitit. Ac tandem ad
Imperatorem perveniens, hac eum oratione prosecutus est.
Contigit Theodosii inauguratio Ausonio et Olybrio Cons. XVII.
Cal. Febr. Socrates L. V. c. II. Prosper, Marcellinus. Orosius
L. VII. c. XXXIV. Rufinus, Victor, Zosimus et alii.

P. 180. C. ult. Παρὰ τοῦ κρατίστου τῶν ἡμετέρων.
PETAV. Senatore aliquo Legationis Principe. HARDUIN. Κρά-
τιστον ζάκορον, Nos aedilem interpretamur, sacris ludisque
praefectum, quos prisca aetas in Deorum Augustorumve gra-
tiam edere consueverat. Est enim idem ζάκορος, qui et διώ-
κορος, et νεωκόρος appellatus est. Vetus inscriptio apud Rei-
nesium, pag. 243. ΔΗ. ΗΛΙΩ. ΜΕΓΑΛΩ. ΣΑΡΑΠΙΑΔΙ.
ΚΑΙ. ΤΟΙΣ. ΣΥΝΝΑΟΙΣ. ΘΕΟΙΣ. ΣΤΑΤΙΟΣ. ΚΟΡ-

ΛΑΤΟΣ. ΚΡΑΤΙΣΤΟΣ. ΝΕΩΚΟΡΟΣ. ΕΚ. ΜΕΓΑ-
ΛΩΝ. ΚΙΝΑΥΝΩΝ. ΠΟΛΛΑΚΙΣ. ΣΩΘΕΙΣ. ΕΥΧΑ-
ΡΙΣΤΩΝ. ΑΝΕΘΗΚΑ... ΔΙΟΣΚΟΡΟΣ. ΝΕΩΚΟΡ...
ΤΟΙΣ. ΜΕΓΑΛΟΙΣ. Διῶσιν ΑΝΕΘΗΚΑ. Vides Κρά-
τιστον νεωκόρον appellari.

Ibid. D. ult. Καλὸν δ' οὕτω. Hlad. γ'. v. 169.

468

P. 181. A. 8. Ἀντὶ Λακῶν, ἀντὶ Θερμῶν. ΠΕΤΑΥ.
Unum Theodosium significat praesidiorum omnium instar esse,
quae paulo ante a Barbaris profligata erant, cum etiam Valens
ab iis interfectus est. Iidem illi Historici consulendi.

Ibid. B. 9. Καὶ τοὺς μεταλλέας καὶ τὸν χρυσόν. ΠΕΤΑΥ.
Vitionissimus hic locus est, qui tamen voculae unius adiectione
poteat restitui. Scribe itaque καὶ τὸν σίδηρον. In Illyricis ac
finitimis locis auri, argenti, aliorumque metallorum frequentes
erant fodinae, quibus Comes metallorum praecerat, ut ex Notis
Imperii constat. Is portionem Principis exigebat, octones
scilicet in balluca scrupulos, quae Graeco Χρυσάμμος voca-
tur. L. XI. Cod. Iust. Tit. VII. *De Metallariis, et Metallis,
et Procuratoribus Metallorum.* Quamobrem Metallarios ait
Themistius pace per Theodosium constituta aurum atque fer-
rum passim derelictum, neque a Barbaris diraptum, securos
legere.

Ibid. B. 10. Καὶ τὸν χρυσὸν ἀφέντας. HARDUIN. Redun-
dat particula καὶ. Sententia est, cogi a Theodosio conscribi-
que milites: ipsosque Metallarios auri scrutandi cura deposita,
ferrum ensesque tractare. Quare sic legendum: Καὶ τοῖς
μεταλλέας τὸν χρυσὸν ἀφέντας κελεύεις τὸν σίδηρον κατα-
λαμβάνειν.

Ibid. D. Τὸν τε ἀπὸ τοῦ χρυσοῦ. HARDUIN. Vide quae
de auro coronario diximus, ad orat. III. pag. 385.

P. 182. A. Προὔκρινεν δὲ ὁ Θεός. HARDUIN. Haud ab-
simili sententia Plinius in Praef. ad Titum. *Verum et Divi
lacte rustici multaeque gentes supplicant: et mola tantum
salsa litant, qui non habent thura: nec ulli fuit vitio Deus
colere quoquo modo posset.*

Ibid. A. 8. Προσέχει γὰρ δῆπον. ΠΕΤΑΥ. Forte τῇ βασί-
λευσῇ τῶν πόλεων. HARDUIN. Locus hic foeda transposi-
tione corruptus est, et in hunc modum restituendus: Προσέχει
γὰρ δῆπον τῷ βασιλεῖ τῶν ἀνθρώπων συνίδειν τὰς βασί-
λευσας τῶν πόλεων.

Ibid. B. 6. Οὐκ ἀγχιστεία γένους. HARDUIN. Hinc falsi
illud revincitur quod ait Chron. Alex. Gallam Valentiniani M.
filiam, priorem Theodesii uxorem fuisse, atque eidem iam tum
nupsisse, cum esset adhuc privatus. Pacat, in Panegyri. *Te
pec ambitus, nec occasio, nec propinquitat Principem crea-*

verunt; Nam et eras a familia Imperatoris alienus, etc. Sic Plinius, de Traiano, in Panegyri. Nulla adoptati cum eo qui adoptabat cognatio, nulla necessitudo, nisi quod uterque optimus erat, dignusque alter eligi, alter eligere. Itaque adoptatus es, non ut prius alius atque alius, in uxoris gratiam: adscivit enim te filium non vitricus, sed Princeps, eodemque animo Divus Nerva pater tuus factus est, quo erat omnium. Nec decet aliter filium assumi, si assumatur a Principe. An Senatum populumque Rom. exercitus, provincias, socios transmissurus uni, successorem e sinu uxoris accipias? Non per totam civitatem circumferas oculos? et hunc tibi proximum, hunc coniunctissimum existimes, quem optimum, quem Diis simillimum inveneris?

Ibid. B. ult. Καὶ καλῶς ἐαυτοῦ πεποίηται ψῆφον. Ad probum hercle ipse suffragium tulit. HARDUIN. Haud sane recte ad mentem auctoris; sic enim verti oportuit: Recte 469 suum fecit (Gratianus) suffragium illud, quod iam antea tempus tulerat.

Ibid. C. Οὕτω καὶ τὸν Θεβαῖον. HARDUIN. Vide Diod. lib. XV. Agit de eo praelio, quo Theodosius, cum adhuc privatus esset et Moesiae Dux, Sauromatas irruentes in Romanorum fines fudit et fugavit. Ammian. lib. XXIX. sub finem.

Ibid. C. 3. Ἐκάλεσεν ὁ δῆμος εἰς στρατηγόν. HARDUIN. Forte, Ἐκάλεσεν ὁ κίνδυνος εἰς στρατηγίαν. Sed retineri potest et altera lectio.

P. 183. C. penult. Οπου στήσεις τὴν πόλιν. HARDUIN. Quid si hoc loco legas: ὅποι στήσῃ, εἰ τιμαῖς τὴν πόλιν ὑψηλοτέρων ποιήσεις, ἢ Κωνσταντῖνος οἰκοδομήμασιν.

AD ORATIONEM XV.

NOTAE IOANNIS HARDUINI.

Ut virtute militari terribilem hostibus, ita subditis iustitia earum Imperatorem esse oportere, eo consilio disputat, ut geminum illud ornamentum a Theodosio haud abesse demonstraret. Dicta autem oratio est tertio eius Imperii anno, ut diserte habet Themistius, pag. 190. hoc est an. CCCLXXXI. Eucherio et Syagrio Coss. in Palatio.

P. 184. D. 4. Ἀλλ' ἂν τὰς ἀμπελόους. Forte, κλαδεύειν.

P. 185. A. 3. *Τῶν Ομήρου.* Corrig. τοὺς τῶν μὲν *Ομήρου.*

Ibid. A. 4. *Διὰ τί μοι τῆς ἀλλῆς.* Hic deest aliquid, ac forte legendum; ἐν τῆς ἀλλῆς εἰσόδῳ, vel εἰσιόντι τὴν ἀλλήν.

Ibid. C. 5. *Τοξοφόρος καὶ μουνσηγέτης.* Nota sunt Apollinis cognomina. Plutarch. Sympos. IX. Pausanias, Attic.

P. 186. A. 2. *Τῶν ἀλτήρων.* Halteres instrumenta sunt exercitii gymnastici: massae nimirum lapideae vel metallicae, quibus ansa manubriumve additum sit, quo commode attolli possint ab athletic; unde et ἀρτήρες dicuntur. De his Martialis, lib. XIV. Epigr. XLIX.

Quid pereunt stulto fortes haltere lacerti?

Exercent melius vinea fossa viros.

Et alibi:

Halteres agili rotat lacerto.

De his pariter intelligendus est Iuvenalis, Satyra VI.

Et lassata manu occiderunt brachia massae.

Ibid. A. 7. *Πρὸς τὸν κότινον, ἢ τὸ σελινον, ἢ τὴν πίνυν.* Vide quae in notis ad Plinium dicturi sumus, l. XV. sect. 5. nota VI. *Ἡ πίνυς* porro hoc loco pinus est, non picea, ut in hisdem notis dicemus, ad lib. XVI. sect. 16. nota 1.

Ibid. C. *Καθάπερ, οἶμαι, ἐν τοῖς ποιμέσιν.* Vide Synes. de Regno.

P. 187. B. ult. *Ἐρεῖνο δὲ οὐκ εὐκτέον, ἀλλὰ ἀναγκαῖον.* Orat. XIII. omnino eleganter: *Ἀρης γὰρ ἀγαθῷ βασιλεῖ Θεὸς οὐχ αἰρετός, ἀλλ' ἀναγκαῖος.*

Ibid. D. 8. *Ἀμφω δ' αἰχμητά.* Ex Homero versus, *Ilad.* η'. 281.

P. 189. A. 5. *Τίχτει δ' ἔμπεδα πάντα.* Desumpta haec ex *Odys.* τ'. γ. 109. ex quo sic discimus legi oportere, *τίχτει*
470 *δ' ἔμπεδα μάλα.* Vel potius hanc vocem πάντα Themistium obiter substituisse pro *μήλα*; nam et paulo post haec iterum retexens, *ἔπαντα ἔμπεδα* dicit. Quod pariter ab Homero Platonem didicisse ait, id ita in Theaeteto legitur, *ὁμοίως Θεῷ κατὰ τὸ δυνατόν... δίκαιον καὶ ὅσιον μετὰ φρονήσεως γενέσθαι.*

P. 190. C. 9. *Ὡστε καὶ τῶν πολεμίων.* Athanarici a suis pulsī fugam, pacemque cum Gotthis postea initam describit. Huius parenti statuam olim a Constantino M. fuisse aliquando positam, praeter Themistium, auctor est quem sciam, nemo alius. Unus Iornandes de rebus Getic. c. XXI. ait *foedera cum Romanis inito, ut Romae aemulam in suo nomine Constantinus conderet civitatem, Gotthorum interfuisse opera-*

tionem, qui quadraginta suorum millia illi in solatia contra gentes varias obtulere, qui Foederati dicti sunt. Potuit igitur Constantinus eorum Iudici Ariarico, sive quisquis alius fuit, vel in grati animi, vel in amicitiae signum, perpetuique foederis, statum in Curia statuere.

P. 191. B. *Αντωνίνῳ τῷ Ρωμαίων . . . ᾧ τοῦτο αὐτὸ ἐπώνυμον ὁ εὐσεβὴς ἦν.* Plane hic illud accidit quod Tertull. in Apologetico fieri solitum observavit: nimirum ut sicut adversa omnia quae contingerent, a Gentilibus consuessent in Christianos derivari, ita quidquid boni fuisset Christianorum precibus impetratum, id ipsum ab iisdem vel istorum efficientiae magicae, vel suorum virtuti precibusque tribueretur. Nam quod in celebratissimo illo adversus Marcomannos praelio, imperante M. Aurelio Antonino, Christianorum precibus in XII. sive Melitina legione militantium, Romani pluvia recreati sunt, hostes percussi fulmine; id Dio Arnuphi mago, Iuliano alii, precibus M. Aurelii Antonini Capitolinus, et Claudianus in VI. Consul. Honorii lib. I. adseripserunt. Verum praeter innumeros alios, idem Tertull. in Apolog. ad Romanos Antistites, c. V. et ad Scapulam c. IV. cum adhuc rei tam memorabilis testes superessent, huius victoriae adeptionem ac laudem Christianis asseruit, prolatis etiam in fidem tanti eventus, ipsius M. Aurelii Antonini litteris, quae rem ita gestam esse testarentur. Eas tamen quae in operibus Iustini ad calcem Apologetici posterioris leguntur, cave credas genuinas esse. Supposititium fetum esse veteratoris cuiuspiam, qui longo post intervallo vixerit, multis argumentis persuasum est, quae hoc loco prosequi, ab instituto nostro, prepositaque brevitate, prorsus alienum est. Sed haud abs re fuerit animadvertere lapsum errorem Themistium, qui Antonino Pio id adscribat, quod M. Aurelii principatu, qui Pio successit, contigisse plane inter auctores convenit.

Ibid. C. 7. *Εννήμιον.* Versus Homericus, Iliad. α'. 53. unde et sequentes excerpti, e versu nempe 22. et 23.

P. 192. B. 3. *Ὅσπερ ὁ ἀρχηγέτης τὸν Θεόν,* Senae. Thyest.

Rex velit honesta, nemo non eadem velit.

P. 193. A. 7. *Τῆς σῆς βασιλείας.* Vocola hic desideratur aliqua, *ἐνδεῖς*, aut alia similis. Eadem porro repetita ab auctore superius fuere, p. 174.

Ibid. B. 6. *Αγριῶνες.* Thraciae populi circa montem Haemum, apud Curtium, Herodotum, Arrianum.

Ibid. C. 9. *Ἡ περὶ Ἀχχοῦργον.* Oraculum Pythiae sic 471 refert Herod. Clio, quemadmodum a Themistio recitatur, initio Orat. XIX.

Ibid. D. 7. *Δοτῆρες ἐάων*. Odys. 9. v. 325.

P. 194. A. penult. *Ἀλλ' οὔτε ἡ δύο πύθοι*. Πύθους huiusmodi ab Homero, Iliad. ω'. v. 527, confictos, fusc et egregie refellit Plato, de Repub. lib. II. circa finem.

Ibid. D. 2. *Κληρονομεῖν δὲ παῖδας γονέων*. Exstant in eam rem leges VIII. et IX. Tit. XLII. de bonis proscript. a IX. a Theodosio Thessalonicae latae, Gratiano V. et Theodosio AA. Coss. hoc est an. CCCLXXX. quibus parentum qui supplicio extremo affecti fuerint bona, liberis ac nepotibus reservanda esse sanxit. Quin et de bonis deportatorum, quae aliqui fisco cedebant, aliquid *abradi* voluit, hoc est, aliquid ex his deportato ipsi, aliquid liberis eius et parentibus condonari. Excipitur quidem unicum Maiestatis crimen, sed ita tamen ut deportato ipso rerum omnium egestate punito, pars aliqua bonorum eius liberis reservetur.

Ibid. D. penult. *Δυοῖν κυβερνήταιν*. Cur duorum modo meminerit, superius dictum est a nobis in notis ad pag. 177. orat. XIII. Quod enim ista de Theodosio et Gratiano, non de Theodosio simul et Arcadio eiusdem filio accipienda sint, tum ex eo manifestum est, quod Arcadius anno tantum altero post dictam hanc orationem, scilicet CCCLXXXIII. Merobaudes iterum et Saturnino Coss. adscitus est a Patre in societatem trabeae Augustalis: tum vero ex iis quae mox addit Themistius pag. 197. *Sic muniti ambo ad Orientem et Occasum ex aequo progredientes, paria sapientes, etc.*

P. 195. B. *Μῦλλον ἢ Αντιόχῳ τε καὶ Ἀρίστωνι*. Πολλοὶ οἱ Ἀρίστωνες, inquit lepide Lucian. in Alexiph. Unde quis ille sit, de quo Themistius agit, difficile est coniicere. Lærtius in Zenone sex recenset eius nominis Philosophos. Ego eum intelligo, de quo Themistius iterum orat. XXI. p. 255. Quod ad Antiochum spectat, Sophistam arbitror hic significari, quem Aegae Cilicium tulere, virum doctissimum, de quo Phil. in vitis Sophist. lib. II.

Ibid. D. 3. *Τοῦτο ἐν πολιαρχικῇ, ἀρετῇ*. Ex coniectura sane haud levi sic emendandum putamus: *Τοῦτο ἐν πόλει ἀρχικῇ ἀρετῇ*, quod in navi peritia gubernandi, hoc in urbe praestat scientia seu virtus imperandi.

Ibid. D. 7. *Ἀσχεῖται γὰρ αἰὲ τὸ τιμώμενον*. Affinis haec ea Tullii vox: *Honos alit artes, omnesque incenduntur ad studia gloria: iacentque ea semper, quae apud quosque improbantur*. Tuscul. I. num. 4. Vide quae dicturi sumus ad orat. XXXI. pag. 353.

Ibid. D. ult. *Ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ἐπὶ τῶν ἀγαθῶν βασιλεύων*. Desumpta ex Homero, Odys. τ'.

P. 196. A. ult. *Εἰμέναι*. Forte, *ἐπίεναι*.

Id. C. 12. *Θεὸς μὲν γὰρ οὐτε δαδάλμοι.* Corporei scilicet. Alioquin de Deo pereleganter Plinius, lib. II. sect. 5. *Quisquis est Deus, totus est sensus, totus visus, totus auditus, totus animas, totus animi, totus sui.*

Ibid. D. 7. *Πολλὰ μὲν ὦτα.* Vido quae diximus Orat. I.

P. 197. B. ult. *Χρυσὸν δ' Ἀχιλεὺς.* *Iliad. β'. in Cata-472*
logo, v. 382.

Ibid. C. penult. *Νίκη καὶ ἀρετή.* Tacit. lib. IX, *Fortissimus in ipso discrimine exoritus, qui ante discrimen modestissimus.*

Ibid. D. 6. *Ἀλλὰ Τυρταῶν.* De Tyrtæo, Athen. lib. XIV. Pausan. in Messen. Iustia. lib. III. Horat. de Arte poet. *Tyrtæusque vires animos in Martia bello*
Versibus exauget.

P. 198. A. 3. *Οὐδὲ ἱπάρχων Σαρρομάταις.* Mendam hic nullum subest. Theodosii victoriam intelligit, quam ille retulit, cum Praefectus adhuc Moesiae foret. De ea Ammianus sub finem libri XXIX. *Dux Moesias Theodosius . . . Sarmatas liberos : . . conlimita nostra invadentes expulit et afflxit, etc.* Themistius ipse, orat. XIV. pag. 182. *Ἐξ ἐκείνου δὲ καὶ σε ἐκάλουν ἐπὶ τὴν βασιλείαν Ρωμῆιοι, ἐξούτου Σαρρομάτας λυτῶντας, καὶ τὴν πρὸς τῷ πόντῳ γῆν ἑπασυν ἐπιδραμόντας, μένος ἀνέστικις, ἐπιστάς οὐδ' ἄλγῃ θονάμει, καὶ οὐδὲ ταύτῃ ἐξειλεγμένη.*

Ibid. A. 8. *Ἡδὴ γὰρ ποτ' ἐγώ.* Expressi verbum ad similitudinem Homericorum, *Iliad. α'. 260.*

Ἡδὴ γὰρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀρείσεν ἥκερ ἔστιν
Ἀνδράσιν ὠμίησαι, καὶ οὐ ποτὲ μ' ὄψ' ἀθρήσαν.

Ibid. A. penult. *Καὶ τῷ σὺ ἀρχηγέτη.* Gratiano συνάχοντι, a quo fuerat Theodosius in partem vocatus Imperii. Eum a se visum in Occidente, hic aperte significat: etiamcum eo collocutum esse contestatur iisdem fere verbis, quibus apud Homerum, *Iliad. α'. 260.* usus est Nestor, audientiam sibi apud suos facturum.

Ibid. B. 6. *Πρὸς τῷ Τίγρι.* Neque Rhenum, quodam, neque Tigrim exaste et praecise intelligit, sed μετανομαστῶς orientalem et occidentalem plagam. Regiones enim illas quae Tigris alluit, Theodosius nunquam vidit. Et vero occidentalem terras ita per Rhenum indicat, orat. XVIII. pag. 220.

Ibid. B. penult. *Ἡ καὶ παρ' ἑορὸς ἀκολούθησεν.* Tertius ille quem brevi adiungendum ait Imperatorum, ut ipse loquitur, bigae, Arcadium interpretor. Valentinianum enim lunio-rem quomodo potuit dicere brevi adiungendum, quem ignorare non poterat iam ante triennium adscitum aliquo modo fuisse a Gratiano fratre? De eo porro silet, quod etsi nomen ille qui-

dum Augusti interdum gessit, dum tamen Gratianus superstes fuit, Occidente toto huiusmodi dominatu omnia tenebantur. Confirmat egregie hanc nostram animadversionem vetus Inscriptio, quae Romae exstat, afferturque a Grutero, pag. MLXXX. 10. ex apographo Sirmendi nostri:

VALENS. ET. GRATIANUS.

PII. FELICES. AC. TRIUMPHATORES.

SEMPER. AUGG.

PORTICUS. AREASQ. MACELLQ.

LIVIAE. AD. ORNATUM. URBS.

SUAE. ADDI. DEDICARIQ.

IUSSEUNT.

- 473 Item et alterum Inscriptionis fragmentum, Romae apud S. Anastasiam eidem pariter P. Sirmondo visum, ab eodem Grutero relatum, pag. MEXXXVI. 10.

LIBERTATIS. D. N. FL. GRATIANO.

FORTISSIMO. INVICTISSIMO.

QUE. PRINCIPIS. SEMPER. AUGUSTI.

TO.

FLAVIUS. MAXIMUS. V. P.

PRÆF. VIG. D. N. M. Q. RIUS.

Et vere Valentiniane Iuniori non plus esse delatum honoris ac potestatis, minime mirum debet videri. Prius ille omnium constitit, quem a militibus Caesarem appellatum Caesar alter vivere passus sit. Ante haec tempora simile factum edis tam exitalibus prosequi soliti erant, ut iata Gratiani pietas erga fratrem, illius aevi scriptoribus, Ethniciis saltem, ut Ammiano lib. XXX, nimis visa sit, in recenti praecartum memoria Constantii, qui nec Gallum, nec Iulianum, necum alios, ferro potuerit.

Ilid. C. 2. Τὴν λέγουσιν ἡμῶν. Corrig. ἡμῶν.

Ilid. C. ult. Ἰώνου πόλεως. Desumptum illud ex Homeri Ilid. v. v. 99. in quo apposite quidem ad argumentum sumum, sed adhibet: curmalis minus apte, Ἰώνου πόλεως, pro Ἰώνου νείας, substituit; nisi forte vitium librorum fuerit. Desumpit ex eadem Ilide versus ceteros quos deinde recitat.

Ilid. D. 3. Ατρεΐδης. Ilid. β. v. 344. Et mon, Ἡ μὲν τις. Ilid. β. v. 382.

P. 199. A. 6. Ἐξάλας. Ilid. β. v. 527. Μορ, Ὀφρα. Ilid. α. v. 353.

A D O R A T I O N E M XVI.

NOTAE IOANNIS HARDUINI.

Athanasico a suis pulso, et Constantinopoli postea defuncto, a. CCCLXXXI. res novas Gotthi mollebantur Frigigerno Duce. Eos triennio amplius Theodosius armis represserat. Eodem nunc qua spe, qua hortationibus Saturninus allexit, ut pacem ferirent an. CCCLXXXII. Unde Idat. in Chron. quarta Imperii Theodosii anno: *Gotthi infide Romanis paco se tradunt: Et in fastis: Antania et Syagria Cass. universa gens Gotthorum cum Rege suo in Romaniam se tradiderunt, die V. Non. Octob.* Idem habet et Marcellinus Comes. Quare ob tam naviter collocatam operam, in annum proxime sequentem Saturninus renunciatus est Consul. Erat autem id usu receptum, ut Panegyricas orationes in novi Consulis anapleis aliqui recitarent. Unde Sidon. lib. I. epist. IX. ad Honorium, *Excuses volo in obsequium novi Consulis veterem Musam.* Perianctus est Themistius isto gratulationis ac salutationis munere, aliquanto post Kal. Iun. anni CCCLXXXIII. quinto Theodosii principatus anno, ut ipse auctor admonet, pag. 205.

P. 199. C. 3. *Καταδεῖλον τὴν κιναιίδα.* Proverbium 474 est, cui opponit illud quod subdit pag. seq. *προσάγειν τὴν χεῖρα τῷ γραμματεῖ.* Simile istud, orat. XVIII. pag. 201. *χεῖρα δαί ἀνέγειν τῇ κιναιίδι καὶ τῷ σιδήρῳ.*

Ibid. C. 7. *Ἡμεῖς ἐκείνης.* Foederis huius cum Gotthi, ut diximus, initii, facit adhuc mentionem orat. XVIII. pag. 219.

Ibid. D. 2. *Κατ' Εὐριπίδην.* Versus est trimeter:

Μέλλων χρεῖν αὐ γῆρας ἀλαχόνομαι.

Ibid. D. ult. *Τοῦργον δὲ ἐπιθέντας.* Forta ita legendum est, *τέλει δὲ τοῦργον ἐπιθέντας ἀλιγορεῖν.*

P. 200. A. 8. *Τὸν σκουττήρον.* Saturninum. Is bello Gotthico Valentis tempore equestris exercitus praefecturam ad tempus gessit: in ipso praelio, quo Valens occidit, periculo aemot exepit cum Richomere. Ammian. lib. XXXI. Donatus erat iam ante Consulatum Magisterio militum, et Comitatu Orientis, ut significat Basil. ep. 315. ad Abramium Episc. *τῶν Βατρῶν.* Huic Consuli scripta est epist. LXXII. Gregorii Nazian. qua pacem Ecclesiarum ei commendat, cum Synodus Constantinopoli coegeretur. Gaius tumultu, cum ab eo postularetur cum Auxellano Coa, uterque illi ab Arcadio dedi-

tur. Ille eorum exilio contentus, et cuncto gladio leviter tacta, nihil amplius nocuit. Zosim. lib. V. Socrat. lib. VI. c. V. Sozom. lib. VIII. c. IV. Habuit Chrysostomus orationem ad populum, quae inscribitur, *Cum Saturninus et Aurelianus acti essent in exilium, et Gaius egressus urbe*. Saturninum, alium, opinor, ex Cura palatii in exilium pulsum fuisse Salustio P. P. Tauro et Florentino Coss. scribit Ammianus lib. XXII.

Ibid. A. ult. *Ο τοῖς ὅπλοις*. In eam sententiam multa Cicero pro Muraena.

Ibid. B. 7. *Επὶ τῆς ἐδδαίμονος ταύτης ἀρχῆς*. Cum Saturnini Consulatum expertum se dicit multis in rebus sibi fuisse salutarem, haud sane obscure significat, non ipsis Kal. Ian. uti mos erat, sed aliquanto post, hanc orationem a se esse recitatam.

Ibid. B. 9. *Βασιλέως τε*. Corrig. *βασιλέως, ὥστε*.

Ibid. C. 4. *Καὶ τὸν στρατηγὸν ἄρα*. Forte, *ἄμα*.

Ibid. C. 9. *Μεῖζων ἐπαινος*. Corrig. *οὐ μεῖζων ἐπαινος*.

Ibid. C. penult. *Τοῖς Επικούρου*. In *Οὐρίῳ*. Vox ista corrupta, *ἐπικούρου*, quemvis vel acutissimum fallere interpretem possit. Legendum, *ἐπὶ καιροῦ*, atque adeo sic ferè vertendum fuit: *Ad ea quae tempestive et opportune tunc dicta sunt, cum renunciatus est Consuli, addenda otia durius meditata in otio, et a schola profecta*.

Ibid. D. 3. *Προτίσται ἡμῶν*. Forte, *παρίσται ἡμῶν*.

Ibid. D. penult. *Ἄγος ἐστὶν ἔργου σιᾶς*. Vide quae diximus in notis ad orat. XI. ad pag. 143.

P. 201. A. 5. *Ἀποπεμπόμενον*. Forte *ἀποπεμπόμενος*. Item *περαινῶ* pro *περαινῶν*, puto legendum.

Ibid. A. 9. *Ζεὺς δὲ βασιλεύς*. Hac loquendi formula Themistii ethnicismum designari putat P. Lambecius in Comm. Bibliothecae Vindob. lib. V. pag. 15. Laudat enim hanc orationem, quam ex MS. Codice editurum se pollicetur in supplemento corporis historiae Byzantinae.

Ibid. B. *Ἐνωρὶς δὲ τῶν στρατηγῶν*. Horum alter Saturninus ille est, quem Consulem fecit Theodosius: alter Richomer, natione Francus, claris natalibus, Magisterio militum, victoriis plurimis, et Maximi postea tyranni excidio insigni: qui anno CCCLXXXIII. ad Theodosium praefectus, et cum eo in Oriente consistens, ut habet Zosim. lib. IV. pag. 775. et Liban. de vita sua, pag. 67. ab eodem designatus est Consul anni CCCLXXXIV. in Oriente una cum Clearcho. Ei panegyricam se dixisse testatur ibidem Liban. Magna apud imperatores auctoritate et gratia fuit, teste Symmacho, lib. III. ep. LV. et LXVII. Epistola vero LXI. grata sibi fuisse ait au-

nera Consulatus quae ad se, cum esset ipse Symmachus Praef. U. Romae, miserat Richomer ob Oriente.

Ibid. B. 7. *Μεγαλοδωρίας χορηγολ.* Comites sacrarum Largitionum, et Quaestores intelligit, qui Consiliarii intimi erant sanctioris et arcani consessus Principis, cum quibus de summa rerum Princeps in consilium ibat, *συνεδρεύοντες καὶ βασιλεὶ τῆς ὑπὲρ πάντων βουλῆς κοινοῦντες*, ut Iulianus ait orat. I. vel ut ait Pacatus initio Panegyri. *Consilium Principis participant*, una cum Magistris officiorum, et Comitibus Rerum Privatarum. Hi enim quatuor Comites Consistoriani dicebantur, quod non in Provinciis, vel in actu aliquo constituti essent, ut Praefecti Praetorio, Praefecti Urbi, Magistri-que militum: sed in Consistorio, in Sacro, sive in Sacratio Principis, *participarent Augusti pectoris curas*, ut ait lex III. de Metatis. Erant autem ad iussa Principis expediti et velut in procinctu, sive ad Constitutiones promulgandas, quod Quaestoris munus, ut recte Zosim. lib. V. *Ὁ τὰ βασιλεὶ δοκοῦντα τεταγμένος ὑπαγορεύειν, ὃν Κομιστορα καλεῖν οἱ ἀπὸ Κωνσταντίνου δεδώκασι χρόνοι*: sive ad exsequenda mandata Principis, quod Magistri officiorum, sive ad largitiones, tributa, sacrasque opes administrandas, quae Comitibus S. L. et Comitibus R. P. partes erant.

Ibid. C. 5. *Τὴν ἵππον τὴν Αἰθρην.* Homerus, Iliad. ψ. v. 295. De lorica vero data eidem a Cinyra, Iliad. λ'. v. 20.

Ibid. D. 4. *Ἡ τὴν βουλὴν τῶν πεντακοσίων.* Athenis Senatus fuit quingentorum, qui una cum Tribunis et Quaestoribus de controversiis singulis decernerent. Pausan. lib. I. Postea Areopagitae sanctior Senatus a Solone delectus est, quorum consilio librata moderatione civitatis iura servabantur, bella indicebantur, lites explicabantur. Cic. lib. I. Offic. Plutarch. in Solone. Aristot. autem lib. II. Polit. c. I. non a Solone, sed ante eum ab alio Senatum esse delectum ait.

Ibid. D. ult. *Ὡς περ τὴν ἀγαθὴν τύχην.* Sic vetustas Inscriptioni, apud Reinesium, pag. 243. praefixa verba **ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ.**

P. 202. *Παρὰ τῷ Πισσαίῳ Αἰ.* Pisa civitas est in Elide Peloponnesi regione iuxta Alpheum fluvium, ubi et templum Iovi Olympio consecratum, et Olympia certamina toties decantata. De Oleastro Olympico, vide nostras ad Plinium notas, lib. XV. sect. V. nota XVI.

Ibid. B. 7. *Λαμπρῶς παμφάνησι.* Iliad. ε'. v. 6. 476

Ibid. D. 3. *Τὴν αὐτῷ προσενεγγμένην τιμὴν.* E duobus Augustis, ut vel ex hoc loco apparet, qui prior vocatus ad Imperium fuerat, vel Consulis nomen sumebat ipse, et offerebat deinde alteri: vel privato cuiquam defererebat hunc hono-

rem; Collegam deinde Imperij invitabat, ut eundem vel susceperet ipse, vel in alium pariter derivaret.

P. 203. C. *Τοὺς φίλους δέξας.* Theon Soph. Chris I. *Ἀλέξανδρος ἐρωτηθεὶς παρὰ τινος, ποῦ ἂν ἔχοι τοὺς θνητοὺς, τοὺς φίλους ὑπέδειξεν.* Stob. serm. CCXIV.

Ibid. D. 6. *Τὸν πατρώδελλον λέγω καὶ τὸν κηδεστήν.* Ex hoc uno Themistii loco discimus Imperatoriae domus stemma gentilitium, quo de ceteri fere ad unum omnes historici silent. Hinc, inquam, discimus, quis Theodosio patruus, quis socer fuerit, quibus ambobus, antequam Saturnino conferret, Consulatum dedit. *Πατρώδελλος* igitur Eucherius est, qui Consul fuit cum Syagrio, an. CCCLXXXI. pro quo, ut illud obiter dicam, ex similitudine scripturae, factum est ut amanuensium vitio, apud Soocratem primum, non *Συάγριος*, sed *Εὐάγριος* nescio quis, deinde apud Marcellinum Comitem *Euagrius* hodie legatur. Hunc vero Syagrium Consulem, non Orientis, ut ait Onuphr. in Fastis, sed Occidentis fuisse, convincit manifesto subscriptio leg. LXXXVIII. et LXXIX. XII. Cod. Theod. de Decurion. Maxime vero testimonium Symmachi opiat. XCV. et XCVI. lib. I. Ausonius initio operis ad eum scribit, amicitiamque commendat:

Pectoris ut nostri sedem colis, almae Syagri,

Communemque habitas alter ego Ausonium, etc.

Κηδεστής autem, sive socer, alius esse non potest ab Antonio, qui Consulatum gessit in Oriente, an. CCCXXXII. una cum Syagrio iterum Occidentis Consule: anno CCCLXIV. fuerat in Dacia Tribunus militum: anno CCCLXXVI. Praefectus Praetorio Galliarum. Exstant ad illum epistolae Symmachi plurimae. Fuit igitur Flaccilla Theodosii senioris uxor, Antonii filia. Qua de quandoquidem mentio incidit, haud abs re puto fore, si duo observentur notatu dignissima: de Flaccillas nomine alterum, alterum de liberis.

Ac primo quidem non Placilla, sed Flaccilla appellanda est. Sic enim appellant D. Ambros. de obitu Theodosii, Claudian. in laude Serenae Stilliconis. Paul. Diac. in append. ad Eutropium, l. XII, et quod omnium instar est, veteres Nummi. AEL. FLACCILLA AUG. cum litteris X et P implexis, qui character *χριστιανιστώντων*. Graeci *Πλακίλλαν* nominant quidem, quos aucti plerique neoterici scriptores, et in his Onuphr. lib. VII. de Rom. Princ. Sed ut ut scripsere Graeci, simile veri est Latinos auctores in Latinae Principis nomine minus aberrasse: cuius nominis si ratio ad amussim revocanda est, Flaccillas origo apte deducitur, Placillae non item. Quod vero de hac Flaccilla iudicium, idem de ipsius nepte ex Arcadio filio, quam Prosper et Marcellin. Flaccillam recte vocant, Caesario et At-

tiq; natam Cons. Item de pronepte, Theodosii Iun. filia, quae Flaccilla item dicitur a Marcellino: quanquam has quoque 477. Graeci Placillas vocitant, et qui eos sequuntur, ut Onuphrius, alique. Tres porro Ntterulae AEL. nomini praefixae in nummis, Aeliam denotant. Ex carmine Claudiani constat Hispanam fuisse. Inter Hispanienses autem familias quae Romani nobilitarunt, Aeliam censet, idem his verbis:

Tibi saecula debent

Traianum: series his fontibus Aelia fluxit.

nimirum Aelia gens, ex qua olim Hadrianus, et tum Flaccilla.

Quod ad liberos attinet, Arcadium et Honorium Theodosii ex priore coniugio natos plerique omnes docent: praeter hos, non facile occurret qui alios numeret. Ego vero par alterum alibi reperio, Gratianum et Pulcheriam. Auctores Gregorius Nyss. et Ambrosius. Ille quidem extrema oratione quam habuit in funere Flaccillae matris, ubi diserte liberos quatuor illi fuisse profitetur: tres virilis sexus, et fillam. Tertii autem fratris nomen prodit Ambrosius, et si mecum leges, etiam sororis. Sic enim scribit de obitu Theodosii: *Nuno se Augustae memoriae Theodosius regnare cognoscit . . . Nunc tibi rex est, quando recipit etiam filium Gratianum et Pulcheriam*, (sic enim habet MS. Vatic.) *dulcissima tibi pignora, quae hic amiserat; quando ei Flaccilla adhaeret, etc.* Parisienses an. 1531. ediderant, Gratianum, et pulchra iam, Romani corruptius, et pulcherrima ac dulcissima. Quatuor ergo Theodosii et Flaccillae liberi, Arcadius, Honorius, Gratianus, Pulcheria. Ex his Pulcheria ante matrem obiit, ut constat ex Gregorio: Gratianus ante patrem, ut Ambrosii verba declarant.

P. 204. A. *Καὶ μὴ τὸν οὐκ εἶδόν.* Eadem sententia superius usurpata ab auctore, orat. XIV. pag. 182.

Ibid. A. 4. *Ἀσχεῖται . . . τὸ τιμώμενον.* Dictum id iam antea, orat. sup. pag. 195.

Ibid. B. ult. *Τὸν ἀγαπητόν.* Arcadium, quem Themistius innuit iam tum curae suae et institutioni fuisse commissum. Sed quem Theodosius Consulem adscribi Fastis noluit hoc an. CCCXXXIII. hunc eo ipso anno, XIV. Kal. Febr. Augustum creavit.

Ibid. C. 10. *Ὁ μὲν ἐν τοῖς σπαργάνοις.* Exemplum profert Valentiniani primum Valentis F. in cubis propemodum ipsis, an. CCCLXIX. ut nos alibi diximus, Consul salutati: tum Valentiniani Iunioris, qui cum Valente Consul fuit anno CCCLXXVI. cum vix quinquennis foret. Arcadius, quem etiam praesentem magnifica τοῦ φωστῆρος τοῦ ἡμετέρου appellatione designat, annum utique tum sextum agebat cum haec

dicerentur: natus nimirum Gratiano IV. et Merobauda Com. patre adhuc privato.

P. 205. A. *Ο σὸς πρόγονος*. Originem a Traiano duxisse Theodosium auctor est Victor in Epit. *Theodosius genitus patre Honorio, matre Thermantia, genere Hispanus, originem a Traiano Principe trahens*. Ubi legendum puto, *Theodosius Theodosii filius, qui genitus, etc.* Theodosii enim Imp. patrem Theodosium fuisse appellatum, docent Ammianus, Ambrosius, aliique.

478 Ibid. A. 4. *Αυσόlov*. Qui Traiani principatu Singara cepit, ut refert Theodosius ex Dione, pag. 781. Mardi e maiore Armenia populi Ptolemaeo.

Ibid. B. ult. *Τῆς πεντάδος*. Ita Plinius Iunior Traiani moderationem laudat, quod primum post Imperii auspiciis annum, qui eius fascibus de more debebatur, privatis Consulibus cedere maluerit: cum ab aliis Principibus tanta aviditate ambiretur, ut illam plerique destinatis Consulibus praereptum in se transferrent. Solebant enim novi Imperatores proximis post susceptum Imperium Kalendis Ianuarii Consulatum inire, quod fasti omnes ostendunt. Hinc est quod anno fere uno posterior erat aera Consulatus quam Imperii.

P. 206. A. 3. *Οὐρανῷ ἐσθήριξε κάρη*. Proverbium desumptum ex Iliad. δ'. v. 443. Innuit Saturninum non repente, sed per continuatam honorum seriem ad Consulatus denique apicem pertigiisse. Fuit enim ante, uti diximus, Magister militum, et Comes Orientis.

Ibid. B. 5. *Αγοράκριτος*. De Agoracrito et Hyperbola, vide Aristoph. in Equit. et Nub. Demades vero quis qualisve fuerit, discite ex Plutarch. in Demosth. In Alcibiade autem docet idem Platonem Comicum in Hyperbolum lusisse versibus.

Ibid. C. 9. *Ανδροκρατορς τε*. Iliad. η'. v. 237.

Ibid. D. 3. *Επὶ Ἰστροῦ*. Agit de clade Valentis, quae occasio Imperii Theodosio fuit.

P. 207. B. 4. *Κηρύττει δὲ ὁ Γρατιανός*. Dicta haec ante eandem Gratiani Imp. quem interfectum Lugduni VIII. Kal. Sept. fasti omnes commemorant. Non tamen anno superiore, ut Lambecius existimat: sed ipsis Theodosii quinquennialibus, ut ait Themistius, ipso illo anno quo Saturnini Consulatum proficitur expertum se esse sibi salutare, hoc est, ipso a. CCCLXXXIII. quo Gratianum esse interfectum scriptores consentiunt.

Ibid. D. 7. *Μῆτε τοι δρυόμοος*, etc. Iliad. ψ'. v. 315.

P. 208. A. 4. *Πειθοῦς καὶ βίας*. Est inter eas Aesopi fabulas quas Festus Avienus carmine signavit elegiaco. Ab hac haud multum abludit ea quam Themistius subiungit, de

gigantibus a Mercurio conscriptis, unde unde tandem hanc arripuerit.

Ibid. C. Καθάπερ Ἀχιλλεὺς τὸν ἑταῖρον. Patroclum, de quo Homer. Iliad. π'. Achilli Theodosium, Saturninum Patroclo confert, ac componit.

P. 209. B. 3. Πολυδάμνας. Vide Odys. δ'. 227. De Veneris castu alibi diximus.

P. 210. A. 6. Καρβούλων. Dio, l. 63. p. 717. et 718. Xiphil. in Epit. Dionis, in Nerone. Ο γάρ τοι Κορβούλων, τὸν τε Ουλόλογαιον τὸν βασιλεῦ τὸν Πάρθων, καὶ τὸν Τηριδάτην τὸν τῆς Ἀρμενίας ἡγούμενον, καὶ ἀγγελαῖς μόνον ἔξεφόβησεν.

Ibid. A. ult. Μακαριστὸς μὲν. Deesse ista visa sunt Interpreti: Ἀλλ' ἔστιν ὁ Σατουρνίνος μακαριστὸς μὲν, etc.

Ibid. C. 10. Ἡ καὶ κτανέσιν. Iliad. α'. v. 528.

P. 211. C. 3. Ὅρατε τουτουσὶ Γαλάτας. Hanc Galatarum 479 originem accurate describit Strabo in Geograph. lib. XII.

P. 212. A. 3. Μαστίσσαν. Sallustius, bell. Iugurth.

Ibid. B. 9. Τῆς εὐχῆς Δίακοῦ. Eleganter rem omnem exponit Isocrates in Evagora. Atque in memoriam tanti beneficii templum Aeaco apud Aeginetas, communi omnium Graecorum nomine, consecratum est. Vide et Pausan. in Corinth.

Ibid. C. ult. Χρυσὸς ἐπανῆκε. Aurum scilicet iniquis exactionibus extortum a subditis, iustitia Theodosii redibat a fisco ad subditos. Idem repetit orat. XIX. pag. 227. Vide et orat. XIII. pag. 174.

Ibid. D. 5. Μειράκιον ἐκ Γαλατίας. Crediderim facile contineri his verbis argumentum orationis XIX. quod hactenus latuit eruditia.

P. 213. A. 4. Οὕτω καὶ Ἀρμενίους. Quos ludificatus, ut Ammianus ait, Valens amiserat: et Mesopotamiam pariter, quas Ioviano antea erepta fuerat.

Ibid. A. 10. Καὶ τὸν ἀγαπητὸν ἀστέρα. Ἀγαπητὸν hoc loco filium unicum, Arcadium, si lubet, intelligo. Nam He-sychio ἀγαπητὸς est μονογενής, et κεχαρισμένος. Honorius autem, qui alter Theodosii filius, natus est duntaxat anno proximo insequente CCCLXXXIV. ut habent Idat. Marcellin. aliique optimae notae Chronologi. Quanquam reclamare quidem scio coetaneum scriptorem Claudianum in IV. Consul. Honorii, v. 155. Videtur enim ille velle tardius natum, cum primum eiusdem Consulatum in primum aetatis eiusdem annum ait incidisse:

Donaturque tibi qui te produxerat annus.

Verum ὑπερβολικῶς, ut fit, vatem hic locutum, neque adeo inter Chronologos audiendum puto.

Idid. A. 11. *Kal γενολμην αὐτῷ Φωτεινῇ. Studium, curam, sollicitudinem, in Arcadio erudiendo, qualem in instituendo Achille Homericus Phoenix adhibuit, Themistius pollicetur. Tullius, lib. III. de Orat. Phoenix se a Peleo Patre Achilli iuveni comitem esse datum dicit ad bellum, ut illum efficeret oratorem verborum, actoremque rerum. Homerus, Iliad. i. v. 442.*

*Τόθενδ' με πρότερον διδασκόμεναι τὰς πάντας,
Μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι, κρηκτῆρ' τε ἔργων.*

AD ORATIONEM XVII.

NOTAE IOANNIS HARDUINI

Cum Praefectura Urbis donatus esset ab Imperatore Themistius, orationem hanc habuit in Senatu, ut et gaudium suum impertiret ceteris, et pro eo gradu in quo fuerat collocatus, omnes ordines ad revocandae tuendaeque disciplinae studium excitaret. Incidisse autem huius Praefecturae tempus necesse est in Consulatum Clearchi et Richomeris, an. CCCLXXXIV. circa Kal. Septemb. Nam orationem quae hanc proxime sequitur, et in ipsa Themistii dicentis *πολιarchία* et sexto Theodosii imperantis anno dictam esse, ex ipsius verbis pag. 224. liquido eruitur; et eodem imperante vacuus alter annus nullus occurrit, qui alterius alicuius Praefecti Urbi nomine careat, praeter quatuor postremos huius anni menses, et maximam partem insequentis. Non est autem quod quisquam miretur Kal. Sept. hoc eum magistratu fuisse donatum. Nullum enim, ne Romae quidem, statum anni tempus eligendo Praefecto Urbi fuisse, docet Indiculus, sive Notitia Praefectorum Urbi.

P. 213. C. *Εκστήγασεν αὐτῷ διὰ μακροῦ χρόνου. Vide-
tur significare se nunc secundum inire hunc magistratum, quo fuerit iam longo ante intervallo perfunctus. Et vero Suidas a Iuliano, Palladas lib. II. Antholog. a Valente Praefecturam Urbis delatam ei exerte affirmant. Commissae fortasse ad breve tempus alienae vices.*

Quod autem ad dignitatem P. V. CP. attinet, occurrit hic aliquid observatione sane dignum. Scribit Socrates Praefectum Urbi CP. datum, *παύσαντα τὴν ἀνδυνάτων ἀρχήν*: ubi interpres vertit, *Proconsulum Magistratu penitus sublato*. At debuerat reddere, *sublato Duumvirum Magistratu*. Nam si Pro-

consularis Europa provincia fuisset, cuius et caput Constantinopolis foret, (ut ex hoc uno Themistii loco existimat se recte conficere Henr. Vales. in notis ad Ammian.) et Proconsul hoc anno Iustinus, de quo ad epistolam Constantii diximus: cum duo non potuerint simul esse Proconsules, videtur Socrates, cum hunc Magistratum abrogatum esse dixit, si accurate loqui voluit, non ἀνθυπάτων ἀρχὴν fuisse sublatam, sed ἀνθυπάτου, dicere debuisse. At quod caput est, non Proconsularis legitur Europa Thraciae, sed tantum Consularis fuisse; neque in sex Thraciae provinciis ulla unquam Proconsularis fuit. Duumviri nempe ἀνθυπάτοι quoque dicti, quia videlicet duorum Consulum, penes quos Romae olim summa rei publicae fuit, instar illi erant in civitatibus et municipiis. Duumviris igitur sublatis datus est Praefectus Urbi CP. primum Eusebio et Hypatio Coss. an. CCCLIX. ad exemplum Praefecti Urbi Romae: ut quae altera Roma audiret, a veteri Roma quoad administrationis formam nihil discreparet. De potestate denique P. V. vide Cassiod. Variar. lib. VI. formula IV.

Ibid. D. penult. *Ἀντὶ τῆς θεωρίας εἰς τὴν κοινότητα.* Similis est illa paroemia vulgaris, *Ex umbra in Solem.*

P. 214. A. *Ἐργῶν ἀποδείξεις.* Melius *ἐπιδείξεις.*

Ibid. A. penult. *Δύναμις τε πολιτικὴ καὶ φιλοσοφία.* Idem habet orat. VIII. ad Valentem, pag. 107. et orat. XIII. pag. 166. ubi vide quae ex Tullio retulimus.

Ibid. A. ult. *Ἀς πρώτας.* Corrig. *πρώτος.*

Ibid. C. 2. *Κοσμεῖν τε ἡμᾶς καὶ παρ' ἡμῶν.* Corrig. *κοσμεῖν τε ἡμᾶς καὶ παρ' ἡμῶν.*

P. 215. A. 8. *Τὸν Ἀρριανὸν καὶ τὸν Ρούστικον.* Suidas. *Ἀρριανὸς Νικομηδεὺς, φιλόσοφος Ἐπικτήτειος, ὁ ἐπικληθεὶς νέος Ξενοφῶν· ἦν δὲ Ρώμη ἐπὶ Ἀδριανοῦ καὶ Μάρκου καὶ Ἀντωνίνου τῶν βασιλέων, καὶ ἀξιωματῶν μεταλαβὼν, καὶ μέχρις αὐτοῦ τοῦ ὑπατεύσαι, etc.* De Rustico, Iul. Capitol. in Marco Antonino: *Iunium Rusticum revaritus est . . . cum quo omnia communicavit, publica privataque consilia, cui etiam ante Praefectos Praetorio semper osculum dedit, quem et Consulem iterum designavit, cui post obitum a Senatu status postulavit.* 481

Ibid. B. 3. *Θρασεὺς καὶ Πρόλοχος.* Thraseas Pactus Philosophus Stoicus, Patavio oriundus, vir egregius, et malis temporibus clarus; Neronis enim aetate vixit. Hunc Tacit. lib. XIV. *Egregium*, Martialis lib. I. Epigramm. *Magnum*. Plinius lib. VIII. ep. XXII. *Maximum vocat*. Huius generis Prius Helvidius, a cuius moribus nihil aequae ac libertatem hausit, opum contemptor, recti pervicax; de quo Iuvenal.

Quale coronati Thrasea, Helvidiusque biberunt.

Ibid. B. 4. *Καὶ Βίβος, καὶ Φαβώνιος.* Corrupte *βίβος* legitur pro *Βίβουλος*. Fuit ille Bibulus Catonis gener, quem Pompeius classi praefecit: de eo Plutarch. in Catone min. Marcus autem Favonius M. Catonis imitator et aequalis fuit: nec doctrina magis, quam *παρρησία* philosophabatur.

Ibid. B. 5. *Τὸν τριβωνα καὶ τὰς τηβέννους.* Pallia Philosophorum insignia fuisse cum clava seu baculo notum est. Liban. Andronico, ep. CXXXVI. *τῶν δ' αὖ φιλοσοφούντων χαλρεῖν ἔῃν πύγωνα καὶ τριβωνα καὶ βακτήριον.* De *τηβέννοις* vide Petavii notas ad orat. II.

Ibid. C. *Τρὶς ἐξέπεσεν εἰς Διονύσιον καὶ Σικελίαν.* Tzetzes, Chiliad. 10. hist. 361. v. 995.

P. 216. B. 8. *Τάξιν μὲν οὖν εἰς τὴν γερονσίαν.* Univerſum Senatorum ordinem pro suo munere ac magistratu hortatur ad studium disciplinae tuendae. Erat enim Praefectus Urbi idem et Princeps Senatus: Patres in consilium vocabat, ferebat de iis iudicium, eorundem iura tuebatur. Senator in formula, Symmach. lib. X. epist. Sidonius, epist. XVI in Sapphico:

———— *accepi capiens honorem*
Qui Patrum ac Plebis simul unus olim
Iura gubernat.

In nummis *ΓΕΡΟΥΣΙΑ. ΙΕΡΑΠΟΛΕΙΤΩΝ.* Senatus Hierapolitanus. Vide Festum, verbo *Gerusia*. Varro, lib. IV. de ling. Latin. *Senaculum* interpretatur.

AD ORATIONEM XVIII. NOTAE.

PETAV. In Theodosii Imperatoris commendationem impensa haec oratio est: a quo cum esset ad dicendum invitatus, primum illius *φιληκοῖαν*, hoc est, audiendi cupiditatem, tum humanitatem, magnificentiam, ac ceteras dotes mirifice celebrat. Magna apud Theodosium Themistii auctoritas fuit, adeo ut coram S. P. Q. in Occidentem profecturus filium ei suum commendaverit, quemadmodum hac in oratione testatur. Quare etsi senio iam confectus esset Philosophus, non tamen ferri eum ab dicendi contentione sivit. Idque adeo ex praeclare factorum conscientia atque fiducia sui profectum docet ipse statim orationis aditu: quae habita videtur anno Imperii sexto,
482 ut quae paulo post initium sequuntur, non obscure significant, καὶ ὁ μεταχειρίζεται ἤδη ἕκτον ἔτος ἀνέριον.

P. 217. A. 2. Καὶ ἀποπηδᾶν ξὺν ῥαστώνῃ. PETAV. Κέλῃτα, sive desultorem equitem describit: Latini *Celsos* appellarunt. Festus: *Celsus a Graeco κέλῃς, eques dictus.* Gloss. Vet. *Celsus ὑψηλὸς μετέωρος, καὶ κέλῃς.* Notum illud Horatianum,

Celsi praetereunt austera poemata Rhomnes.

Sic accipiendus videtur Sillii versus ille lib. XVII.

Contra sana manus Rutuli, celsusque rubeat

Viso Rege procul raptis exercitus armis.

Eosdem singulatores vocarunt. Gloss. *Singulator ἱππαστῆς κέλῃς.* Alias singulares. Propertius L. IV. El. II. Vertumnos desultores vocat, ut Scaliger observat.

Est etiam aurigae species Vertumnus, et etiam

Trahit alterno qui leve pondus equo.

Ibid. A. 5. Τὰ δυσπόριστα. PETAV. Henr. Stephanus δόσπορα restituit.

Ibid. A. 6. Παρ' αὐτῷ τῷ Ομήρῳ. PETAV. Iliad. ψ/. uti quae deinceps sequuntur.

Ibid. D. 4. Καὶ ὅση συγχωρεῖ τὴν ὀργήν. PETAV. Dictum hoc videtur propter Gotthos, qui Theodosii virtute superati, atque in amicitiam recepti.

Ibid. D. ult. Αναμνήσθητε οὖν τοῦ πρώτου. PETAV. Praedictae fuerant coram Senatu a Poëta quoriam Theodosii laudes. Βοιωτίον itaque μέλος ideo vocatur, vel quod Poëta ille Boeotius, vel quod Pindaricum μέλος esset.

P. 218. A. 3. Εἰσιόντι μέλος πεπονημένον. PETAV. Corrige. εἰσιόν τι μέλος.

Ibid. A. 7. Μηδὲ θαμνέει δορυφοροῦσα. PETAV. Legendum δωροφοροῦσα, ut et postea P. 221. id quod suo loco decebimus.

Ibid. D. 7. Οσα οἱ πάλαι. PETAV. Melius est οἱ πολλοί.

P. 219. A. 2. Οτι οὐ χρυσοῦς ἀτέος. PETAV. Aquila aurea, et purpureus Draco Imperatoria insignia erant, et ante Imperatorem praeferebantur. De Dracone Am. Marcel. L. XVI. *Alios purpureis subtegminibus texti circumdodere Dracones, hastarum aureis gemmatisque summisatibus illigati, hiatis vasto perflatiles, et ideo velut ira perciti eibantes, caudarumque volumina relinquentes in ventum.* Iustinus Apel. 2. scribit procedentem Imperatorem antecessisse, τρόπαια σταυροειδῆ. Καὶ τῶν τροπαίων δι' ὧν αἱ τε πρόοδοι ὑμῶν πανταχοῦ γίνονται, τῆς ἀρχῆς καὶ δυνάμεως τὰ σημεῖα ἐν τοῦτοις δεικνύντες. Tertull. Apolog. *Sipara illa vexillorum, et cantabrorum stolae crucium sunt.*

Ibid. C. ult. Οὕτω διοικεῖται. PETAV. Forte διάκεται.

Ibid. D. penult. Καὶ προῦφαιναν ὁσημέραι. PETAV. Manifeste hic προσυφαινων postulat sensus.

P. 220. A. Υφῆρης μόνον αὐδῆς. PETAV. Prava interpunctione obscurior hic locus redditus est. Itaque post μόνον apponenda distinctio.

Ibid. B. 2. Ὡστερ οἱ λίχνοι. PETAV. Ita Iulianus Orat. 483 περὶ τῶν αὐτοκρ. πρῶξ. Ὅτι παντὶς ἐδραττόμεθα, ὥστερ ἐν τοῖς συμποσίοις οἱ λίχνοι τῶν ἐδωδῶν ἀπάντων οὐχ ὑπομνοντες τὸ μὴ τῶν προκειμένων ἄψασθαι.

Ibid. D. 4. Ὅλα πον καὶ ἡ πρώτη. PETAV. Corrupta vox ἐμυρτία, pro ἐκστρατεία. Nam de Gratiani nece loquitur, qui a Maximo est interfectus. Secundum quam caedem Legatos ad Theodosium misit Constantinopolim, ut illius animum exploraret, velletne ipsum in Imperii collegam adsciscere. At ille tempore consulens bona spe Tyrannum aluit, ne superatis Alpbis Valentinianum Imperatorem adolescentulum opprimeret. Zos: L. 4. Quamobrem tum protectionem in Gallias Imperatorem destinasse suspicari licet. Quas quidem per Rhenum accipere debemus. Alloqui Lugduni tum Maximus erat. Ac sane vereor ut Πῆρον hic pro Πεδανόν irreperit. De hac Theodosii expeditione vide Latini Pac. Paneg. ad Theod.

Ibid. HARDUIN. Exstincto Gratiano, cum maior esset in Galliis potentia auctoritasque Maximi, quam ut Theodosii copias quas ad Rhenum miserat, comprimi plane posset, foedus ille cum Maximo iniit, ut ille contentus quae vi iam eripuisset, Imperatoriae deinceps stirpi et Valentiniani Iunioris vitae ditionique parceret. Hinc est quod Consulatum gessit anno CCCLXXXVI. cum Honorio NB. Evodius, qui pro Maximo Praefectus Praetorio Galliarum erat; et Maximo ipsi concessum ut se Augustum collegamque Caesarum appellare. His aliisque officiis eum a studio rerum novarum tantisper vertit Theodosius. Atque hoc illud est, ut opinor, quod antiphase significat hoc loco Themistius, cum Rhenanae expeditionis fructum non exitu certaminis, quod nullum fuit, sed veritate Ducis et consiliorum simul eventu esse metiendum. Eam quippe effectum est, ut Imperatoriae stirpis reliquiae vae et incolumes forent.

Ibid. D. 7. Ἡ ὑπερέφανος, καὶ βασιλική. PETAV. ἦ, corr. ἦν.

P. 221. D. 2. Οὐς οὐχ ἡ γῆ αὐτῶ. PETAV. Scribe ἐδωδῶν, qui error et antea a nobis emendatus est.

Ibid. D. 4. Καὶ οἱ εὐπορεῦντες. PETAV. Lege εὐπορ. vel εὐπορῶν τις et τῶ λιμῶ ἀπόλλυνται, vel ἀπώλυνται. Ad Midae fabulam alludit, de qua Claudianus L. in Eutrop.

*Sic rex ad prima tumebat
Maeonius, pulcro cum verteret omnia tactu.
Sed postquam riguisse dapes, fulvamque revinctos
In glaciem vidit latitantes: tunc munus acerbum
Sensit, et inviso vetum damnavit in auro.*

Ibid. D. 7. *Τογάστοι Κροῖστον.* PETAV. Herodotus L. I.

P. 222. *Χωρίς μὲν ἐπὶ τῷ Τίγρει.* PETAV. Mutilus hic locus est. HARDUIN. Hunc locum quem recte Petavius censuit esse mutilum, facile sic restitui posse censemus: *χωρίς μὲν ἐπὶ τῷ Ιστροῦ, vel potius Πήνῳ, χωρίς δὲ ἐπὶ τῷ Τίγρει:* ut duos exercitus significet quos Theodosius tum temporis simul alebat, ad Tigrim in Oriente alterum contra Persas, alterum ad Rhenum vel ad Danubium in Occidente adversus Maximum tyrannum, aliosque Romani nominis et Imperii hostes. His fortasse territi copiis Persae legationem misere de pace ad 484 Theodosium, Richomere ac Clearcho Cosa. id est, hoc ipso an. CCCLXXXIV. cuius legationis meminit Pacatus in Paneg. Socrat. lib. V. et Marcellin. Comes, Coss. suprascriptis, et alia. Illa pax est quam Stilico e legatis unus composuit, eleganterque et copiose Claudianus exornavit.

Ibid. A. 7. *Ἀλλὰ καὶ ἐκτείνει.* PETAV. Scribe *ἐκτείνει.*

Ibid. A. 9. *Ἀλλὰ καὶ ἐπαύξει.* PETAV. Huius paternae munificentiae, et amplificatae annonae meminerunt Imp. Arcad. et Hon. L. XIV. Cod. Th. tit. XVIII. *Inclutae recordationis pater clementiae nostrae post solitum canonem, qui urbi augustissimi nominis praebetur, certum annonarum modum de novo canone addendum esse constituit.* At Zosimus Christianerum Imp. osor id illi vitio tribuit, atque aerarium largioribus annonis gravatum asserit L. IV. *Τούτω τε, καὶ τὸ δημόσιον σιτήσεσιν ἐβάρυνε πλείοσιν.*

Ibid. A. 11. *Καθάπερ τῇ μητροπόλει.* PETAV. Quam *μητρόπολιν* intelligat ambiguum est. Ego ad Romam editione I. retuleram, quam Orat. IV. *μητρόπολιν* vocat. Nam *Μέγαλα*, quae *φύσει* metropolis fuit, nihil ad *ξενηλασίαν* istam pertinent, quantum quidem ex historia, constat. At nunc re accuratius perspecta Lacedaemonem significari non dubito, quae nonnullorum sententia Byzantii *μητρόπολις* dici queat, quod a Pausania Rege sit condita. Iustinus L. IX. Isidorus L. XV. c. I. Orosius. Quod tametsi falsissimum est, diu enim ante Pausaniam stetit, tamen cum ab eo capta ac Medis crepta sit, ut L. I. Thucyd. narrat, colonis ab eodem frequentatam verisimile est. Qua ratione *μητρόπολιν* hic Lacedaemonem appellari sentio. Ad eundem sensum exigendum et illud est, quod Ammian. L. XXII. Constantinopolim vetus Byzantium Atticorum noniam nominat. At Velleius, Miletii, lib. II. *In legibus*

Gracchi inter perniciosissimas numeraverim, quod extra Italiam colonias posuit. Id maiores quum viderent, tanto potentiores Tyro Carthaginem, Massiliam Phocaea, Syracusas Corintho, Cyzicum ac Byzantium Miletu genitali solo, diligenter vitaverant. Denique Constantinus Porphyrog. l. de Themistibus: *Αὐτὸ δὲ τὸ Βυζάντιον Μιγαρέων, καὶ Λακεδαιμονίων, καὶ Βοιωτῶν ἐστὶν ἀποικία τῶν ἀρχαιοτάτων Ἑλλήνων. διὸ καὶ τῆς τῶν Λακεδαιμονίων γλώττης ἐν ἐπιστήμῃ τυγχάνουσιν.*

Ibid. HARDUIN. Cum ipsa Constantinopolis se populi Romani coloniam fateatur, et Romam metropolim agnoscat: non video cur in aliam quampiam civitatem transferri hanc laudem oporteat. Coloniam certe vocat Pletho, erat. l. de rebus Peloponnes. *Ἐπειδὴ οἱ μετὰ ταῦτα τὴν λαμπρὰν ταύτην ἀπὸ τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Ρώμῃς ἀποικίαν σταλαμένοι, καὶ Βυζάντιον οὕτως καλῇ καὶ μεγάλῃ ἐπηροχύνοντες τῇ προσθήκῃ, Πιλοπονησίαν οὐκ ἀλλότριον.* Et Romam Byzantii metropolim aperte proficitur ipse Themistius, denegata etiam expressis verbis tam honorifica appellatione Megarensium civitati, erat. XXIII. ubi Constantinopolitanos cives ita effatur: *Υμῶν αὖ εἵνεκεν πολλὴν γῆν ἐπῆλθον καὶ πολλὰς πόλεις μεγάλας καὶ εὐδαίμονας, ὧν δὴ καὶ τὴν μητρόπολιν τὴν ἡμετέραν, οὗ τὰ ἀρχαῖα Μίγαρὰ λέγω, ἀφ' ὧν ὠρμήθησαν οἱ τῷ Βοσπόρῳ προσοικησάντες, ἀλλ' ἢ τῶν μὲν ἄλλων πόλιν βασιλεὺς, τῇ δὲ ὑμῶν συμβασιλεύει.* Atque eam ob rem utique Constantinus

485 Horacii nepos cum de antiqua Imperii sede restituenda cogitaret, Romam matrem, Constantinopolim filiam nuncupabat. Zonaras in eius vita: *Βουλόμενος καὶ τὴν βασιλείαν εἰς τὴν πρεσβυτέραν Ρώμην μετανεγκεῖν. Ἐλεγε δὲ μᾶλλον τὰς μητέρας ἢ τὰς θυγατέρας τιμᾶν.* Et August. lib. V. de Civit. Dei, c. 21. Constantinopolim Romae filiam vocat. Roma scilicet ἀστέων, ut de Thora coecinit Pindarus, ὅλκα μελοσάμβροτος, in variis terrarum oris, per quas invicta tanti populi virtus pervaserat, plures olim colonias propagavit, cunctis praecipue peregrinis ex Urbe, id quod inopia plerumque rei frumentariae accidebat, ut docent Symmach. lib. II. epist. VII. et Liban. in Antioch. agens de fecunditate agrī Antiochani. Hic ergo Theodosio de amplificata adeo Regiae urbis amana gratulatur, ut ex Urbe cileiendus nemo deinceps sit, ne peregrinus quidem, ut Romae saepe olim contigit.

Ibid. C. 4. *Οὐδὲ ὄρειον τὸ κάλλος.* PETAV. Non poenitet me coniecturae meae, qua ἀραιὸν pro ὄρειον scribendum existimaui. Est enim ἀραιὸν idem quod postea λαγαρόν et ἐπαυρόν appellat.

Ibid. C. 8. *Αὐλὴ τε βασιλῆως ἐκωνόμῳ.* HARDUIN. Basi-

lica scilicet Theodotiana, quae fuit in regione Urbis CP. octava, ex descriptione urbis eius.

Ibid. C. 11. Νῦν δὲ μφαλός. HARDUIN. Sic Asiam Pompeius quam ultimam populi Rom. accepit provinciam, mediam eam fecit. Plin. l. VII. sect. XXVII.

Ibid. C. ult. Ω πάτερ, ὦ εὐδαίμων. PETAV. Quemadmodum a Constantino Byzantium sit ornatum, pluribus memorat Zos. lib. II. Qui etiam addit, id quod ad Themistium nostrum plurimum facit, alios Imperatores multo maioribus eam muris circumdedit, atque aedificia sic contigua esse permisisse, ut et domi, et foris artentur incolae, nec sine periculo propter ingentem hominum, atque animalium multitudinem, per Urbem incedant. De eiusdem amplitudine ac magnificientia cecinit ista Sidorius, Paneg. Anthemii Aug.

*Porrigit ingentem spatiosis moenibus urbem,
Quam tamen angustam populus facit. Itur in aequor
Molibus, et veteres tellus nova contrahit undas.
Namque Dioarchaeas translatus pulvis arenae
Intrat solidatur aquis, durataque massa
Sustinet advectos peregrino in gurgite campos.*

P. 223. A. 2. Τῷ δὲ καλλύνεται ἡ τύχη. PETAV. Recte Stephanus εἰ τὴν τύχην, vel οἱ τοῖχοι et καλλύνονται corrigit. Nam et parietes, et pavimenta marmoreis crustis vestiebantur, aut tessellato etiam opere distinguebantur. Quae ambo huic loco congruunt. Hoc enim est καλλύνεσθαι τὰ ἰδύμφη, vel τοὺς τοίχους. Cuiusmodi in Tiburtino Manlii Praetorium describit Statius lib. I. Silv. Sed obscura nonnihil carminum pictura, quae opportune hic luce aliqua nostrae interpretationis illuminanda est. Sic igitur canit:

*Dum vagor aspectu, visusque per omnia duco,
Calcabam nec opinus opes. Nam splendor ab alta
Defluus, et nitidum referentes aëra testas
Monstravere solum, varias ubi picta per artes
Gaudet humus, suberantque novis Asarota figuris.*

486

Ubi hoc Poëta significat, tam solum marmoreis tessellis pictum ac variegatum fuisse, quam tectum ipsum ac fornicem pellucidis ac splendidissimis testis obduotum, a quibus lux splendorque longe lateque diffusus quodammodo deflueret. Eas porro nitidissimi speculi more modoque pavimenti figuras atque asarota repraesentasse. Cum igitur eo pervenisset Statius, atque oculos huc illucque circumduceret, necesse ad solum oculos adieciisset, non ante quid calcaret animadvertisse, quam sublati oculis pavementum per testulas illas transpiceret. Conturbat aliquantulum particula *nam*, pro qua longe clarius describi potuit. Quamquam illa causam continet non cur

rota calcaverit, sed cur nec opus id fecerit. Non enim prius animadvertit, quam in speculo monstraretur.

Primus Romae parietes crusta marmoris operuisse Mamurra Formianus a Cornelio Nepote traditur, auctore Plinio lib. XXXVI. c. VI. quem Catullus mordaci Epigrammate traduxit. Verum in illo Pliniano loco mendum esse, et quidem desperatissimum censet Iosephus Scal. Comment. ad Catullum. Quem, quia secus sentio, in medium afferam, et expendam. *Hic namque est Mamurra* (ait Plinius) *Catulli Veronensis carminibus proscissus, quem, ut res est, domus ipsius clarius quam Catullus dixit habere quicquid habuisset Comata Gallis.* Hunc locum ita depravatum esse pertendit Scaliger, ut in toto Plinio nullus sit corruptior. Mirum enim est, inquit, de hac domo tacuisse Catullum, quod, si ita res se haberet, nunquam tacuisset. Sed quemadmodum ea ratio procedat, equidem non video. Nisi forte domum eiusmodi nullam habuisse negare potest Mamurram, cuius subinde mentionem eodem in loco Plinius fecerit. Quid apertius perro quam quod illis verbis significatur? Reipsa clarius Mamurrae domum illud idem, quod Catullus exprobrarat, quam hunc ipsam Poëtam suis versibus, declarasse. Quare quod rescribendum conlicit *Metrodorus Soeppius pro ut res est, domus ipsius, acute magis quam solide excogitatum videtur.*

Ibid. A. 3. *Αἰθρὰ Λυκαλῆν καὶ Λιβύσσην.* Idem in Panneg. Maioriani.

*Consurgit solitum caesis, quae caesa rubenti
Aethiopum de monte cadunt, ubi Sole propinquo
Nativa exustas afflavit purpura rupes.
Iungitur hic Sinaas, Nomadum lapis additur istis
Antiquum mentitus edux: post caute Laconum
Marmoris herbosi radians interviret ordo.*

Vide et Ep. II. lib. II.

Ibid. A. 4. *Καὶ δεικνυσὶν ἀπυρόκαλον.* PETAV. Atqui non aere tantum, atque argente: sed et auro, atque ebore, et electro Menelai domus splendebat. Unde et Telemachus in Pisistrati aurem insusurrat, Odyss. δ'.

497 *Φράζω Νεστορίδῃ τῷ μὲν καχαρισμένῃ θυμῷ
Χαλκοῦ τε στεροπὴν, καὶ δώματι ἤχηεντα,
Χρυσοῦ τ' ἡλέκτρον τε καὶ ἀργύρου, ἧδ' ἐλέφαντος.*

Huc pertinet quod apud Plin. loco ante commemorato legitur: *Fuit tamen inter lapidem atque marmor differentia iam et apud Homerum. Dicit enim Paridis os marmoreo eaxe percussum: sed hactenus regias quoque domos cum laudatissima, praeter aes, aurum, electrum, argentum, ebore tantum adornans.*

Ibid. A. 8. Καὶ Θεάτρων ἀμίλλης. PETAV. Haud sincera lectio. Pro qua verisimile est quod in interpretatione substitui. De Naumachia, credo, loquitur, quam in suburbii Theodosius instituerat, mari in continentem admisso. Pro χειροδότηων, quod nihil significat, conieceram χειροποιήτων.

De his ac similibus Constantinopolitanae Urbis structuris agit Gregorius Nazianz. Orat. XXV. Ἡμῖν δὲ φησι καὶ τεῖχη καὶ θέατρα, καὶ ἱππικὰ, καὶ βασιλεια, καὶ κάλλιπ στοῶν, καὶ μεγέθη, καὶ τὸ ἄπιστον τοῦτο ἔργον ὃ ὑποχθόνιος καὶ ἀέριος ποταμὸς, καὶ ὁ λαμπρὸς στίλος οὐτοὶ καὶ ἀπόβλεπτος, etc. Subiicit postea, Θάλασσαν δ' οὕτω περιερόψαμεν ἡμῖν αὐτοῖς, οὐδὲ τὰς ὥρας ἐκτρασάμεθα. Quae postrema fortassis ad Themistianum hunc locum pertinent.

Ibid. C. 5. Τὴν μουσικὴν αἰδοῖς. HARDUIN. Contextus ipse orationis docet non Musicen proprie dictam esse hic intelligendam: sed declamatoriam artem quae una est ex humanis et mansuetioribus disciplinis. Illae autem μουσικαὶ priscis scriptoribus dicebantur: ut ex Aristophane liquet, in Equitib.

Ibid. D. Ὡστερ οἱ κύκνοι. PETAV. Ex Platone desumptum hoc est: qui in Phaedone de illece Avibus, ἀλλ' αἶτε οἶμαι, inquit, τοῦ Απόλλωνος ὄντες, μαντικὸί εἰσιν, καὶ προειδότες τὰ ἐν Αἰδου ἀγαθὰ ἔδουσι, καὶ τέρονται ἐκείνην τὴν ἡμέραν διαφερόντως, ἢ ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ. Sed eum tantum fabulosum esse docet in Electro Lucianus. Tametsi affirmare videatur Aristot. IX. de Histor. Et, si Caelio Rhodig. credis, Aelianus etiam audisse se cantantes Cygnos aliquando testatus est. Sic enim ille lib. IX. c. V. *Auctor tamen 10. variae Narrationis Aelianus est, audisse quandoque se canentem Cygnum. Sic enim ait: ἐγὼ δὲ ἄδοντας Κύκνου ἤκουσα.* Sed errat Caelius; et ex sequentibus verbis error iste convincitur. Addit enim, οἶμαι δὲ οὐδὲ ἄλλον οὐδεὶς. Apponenda itaque negatio, quae in Tigurina Editione ad marginem adscribitur. Hoc modo: *Εγὼ δὲ ἄδοντας κύκνου οὐκ ἤκουσα, οἶμαι δὲ οὐδὲ ἄλλος οὐδεὶς.*

P. 224. A. 8. Πάλιν στρατιώτην. HARDUIN. Forte, πάλαι στρατιώτην, *militem veteranum.*

Ibid. A. 11. Οὐκ ἄρα ἐγὼ σπονδαρχῶν. PETAV. Hic ille locus est, ex quo conici posse statueram non a Iuliano vel Valente, sed a Theodosio Praefectura Urbis ornatum fuisse Themistium. Nam pro πολυαρχία lego πολιαρχία. Cui affinis error e Synesiano libro I. de Providentia olim a nobis sublatus est, ubi πολυαρχήσας erat, pro πολιαρχήσας. Prioris sententiae, qua Iulianus auctor eius beneficii constituitur, adatipulator est Suidas.

- 488 Alterius vero de Valente ac Valentiniano mentio fit in Titulo cuiusdam Epigrammatis, quod est L. II. *Ἀνθολ. c. LI. Παλλαδῶ εἰς Θεμιστίον τὸν φιλόσοφον γενόμενον ὑπαρχὸν Κωνσταντίνου πόλεως ἐπὶ Οὐαλεντινιανοῦ καὶ Οὐάλεντος.*
Ἀντυχὸς οὐρανίης ὑπερήμενος εἰς πόθον ἦλθες.
Ἀντυχὸς ἀργυρέης αἰσχος ἀπειρέσιον.
Ἦσθα ποτὲ κρείσσω. αὐθις δ' ἐγένου πολλὸ χείρων
Δεῦρ' ἀνάβηθι κάτω, νῦν γὰρ ἄνω κατέβης.

Quae nos ex tempore ita Latine reddidimus.

Fornice in aethereo residentem, argenteus ad se

Fornicis alterius proh pudor! orbis agit.

Qui melior fueras nunc peior factus, in imum

Ascende, in summum qui modo lapsus eras.

Hos versus pro eo atque arguti ingeniosique sunt, non Palladae esse insulsissimi Grammaticuli, sed Themistii ipsius existimat Muretus in Annot. ad epist. LXVIII. Senecae. Ubi tamen fallitur, cum eundem Consulem putat a Iuliano factum. Nam ὑπαρχος idem est ac Praefectus Urbis, ut est in Gloss. Vet. Ac Mureti sententiae anfragatur Scholion breve lemmati Epigrammatis appositum. *Οἱ δὲ φησι Θεμιστίον αὐτὸν εἰς ἑαυτὸν τοῦτο πεποιθέναι, ὅτε ἐπαρχὸν αὐτὸν ἐποίησεν Ἰω-
 λιανὸς ὁ βασιλεὺς.* Neque vero Themistii avaritiam, ut Orsopoeus arbitratur, sed ambitionem hoc epigramma perstringit. Estque ἄντυξ ἀργυρέῃ argentei currus περιγραφή. Qualem Praefectus Urbis habuit, ut et Pisidiae Praetor, Nov. XXIV. Quippe omnibus civili militarive dignitate praeditis, puta Praefectis Urbi, Magistro militum, etc. carrucarum usus permittitur, L. XIV. Cod. Theod. Tit. XII. *Omnes honorati, seu civilium, seu militarium dignitatum vehiculis dignitatis suae, id est, carrucis biugis intra urbem sacratissimi nominis semper utantur.* At Praefectus Praetorio auratam habebat, ut ad Notitiam Orientalis Imp. Guido Pancirolus observat. Ad summum nisi saepius Praefectura Urbis donatum Themistium dixeris, omnino Theodosio hic locus addicit, a quo se eam dignitatem ideo accepiisse profitetur, ut Imperatoris iudicium cum Platonis sententia concors ac consentiens esse monstraret: a quo etiam Tabulas alias longe excellentiores habere significat, hoc est, Arcadium eius filium. Quibus nihil esse potest apertius.

Ibid. B. 3. *ὑπὸ τῆς ἀνθρωπίνης.* PETAV. Leg. *περὶ τῆς.*

Ibid. B. 7. *Οὐκ ἐπ' ἐκείνῃ τῇ δέλτῳ.* HARDUIN. Deest *θαυρόν*, aut quippiam simile. De Codicillis sive δέλτοις, vide notas Petavii ad orat. XXIII.

Ibid. C. *Ὁ ἀγαπητός.* HARDUIN. Si hac voce unigenam filium placet significari, dictam esse oportet hanc orationem

ante diem V. Idus Septemb. quo die prodixisse in lincem Henon-
rium diximus.

Ibid. C. 2. *Ο σεβαστὸς ἐκ τοῦ Ἀρκίου.* PETAV. Arcadius
scilicet, ut sequentia indicant, cum eum ita compellat, *ἐπά-
νυμε τοῦ λογίου Θεοῦ*, hoc est, Mercurii ex Arcadia oriundi.
Hunc ut supra dictum est, in Occidentem profecturus Theodo- 489
sius Themistio, forte tunc Urbis Praefecto, coram Senatu ac
populo commendaverat.

Ibid. C. 5. *Επὶ τὴν ἐσπέραν.* HARDUIN. Non eam expe-
ditionem certe intelligit, quam nonnisi post quadriennium sus-
cepit Theodosius adversus Maximum: sed protectionem in ur-
bem Heracleam, et Beroeam: Thraciam fortassis a Gotthun-
norum excursionibus defensurus, cum quibus saepius congre-
diendum hoc tempore fuit in Thracia: de quibus tandem post
biennium plane devictis Constantinopoli an. CCCXXCVI. cum
Arcadio triumphavit.

Ibid. C. penult. *Προσῆκειν καὶ ἰδιώτῃ.* PETAV. *Τὸ προσ-
ῆκειν* inducendum arbitror. Est enim superioris ἀνῆκειν glos-
sæa perperam intrusum.

Ibid. D. ult. *Α μόνους.* PETAV. Corrig. *ἃ μόνῃ.*

P. 225. A. 2. *Παλαιῶν κλέα αὐτοκρατόρων.* PETAV.
Nam et Achilles in secessu, *ἔειδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν.*

Ibid. B. 5. *Ἡ εἶγε μετρωτέρα.* PETAV. Corrig. *ἦγε.*

Ibid. B. 7. *Ἡ μήτηρ.* HARDUIN. Aelia Flaccilla Arcadii
mater, quae tam adhuc erat in vivis.

AD ORATIONEM XIX. NOTAE.

PETAV. Theodosii senioris mirificam in Antiochenos elemen-
tiam hac Oratione celebrari magnus ille Baronius existimat,
ad an. CCCLXXXIIX. Cuius opinioni favent quidem non-
nulla quae in ea leguntur. Velut quod celerrime veniam in-
dulserit, quod in longinquas regiones vox illa salutaris perva-
serit, quod lugubri amictu deposito festum ab reis celebratum
sit. Quae omnia eodem illo tempore contigerunt. Verum si
quis sedulo omnia quae hic a Themistio tota oratione dicuntur,
attenderit, non dubitabit quin alio prorsus quam ad Antioche-
norum crimen illud pertineat. Nam ut omittam, quod illic
duo reorum genera discernuntur: quorum unum extra culpam,
et auditione tenus implicatum eo scelere: alterum malefici
convictum: adeo ut ἀδίκημα et δυστύχημα pariter in eo ver-

natum sit, quae non videntur commode populari isti seditioni, ac tumultuariæ, non ex compacto, aut consilio concitatas, posse convenire. Ut, inquam, illud, quod levius videri possit, præteream: certe quod de Imperatoris filio Themistius ait, nullo modo in Antiochena illa tempora quadrat, cum ita scribat: ei reorum absolutioni subscripsisse una et Imperatricem, et unicum, charissimumque filium, qui ut parentum similis sit, pius iuxta ac clemens esse debet. Sed in Græcæ expressius quiddam, et *εμφαντικώτερον* est: *Συμφήφου τῆς ὁμοζύγου οὐσης αὐτῷ, καὶ αἰετὶ βουλευούσης εἰς μέγαν, ἐπομένον δὲ ἀμφοῖν καὶ τοῦ παιδὸς τοῦ ἀγαπητοῦ, ὃν ἐν τοῖς αὐτοῖς ἤθεσι καὶ ἐκτρέφουσι καὶ ἐξασχοῦσι, ἀμφιδαλοῦς ἀτιγνῶς, καὶ ἀμφιδέξλου. οὕτω γὰρ ὡς μᾶλλον τοιαύτης τῶν γενναίων, εὐσεβεῖ τε αὐτῷ καὶ φιλανθρωπῶς εἶναι προσήκει.* His verbis non obscure indicat vixisse tum Placidiam Arcadii matrem, eamque cum viro suo optimis moribus filium *ἀγαπητὸν*, hoc est, ut norunt eruditi, unicum, et maxime carum, habuisse: id quod insuper vox *ἀμφιδαλῆς* exprimit. Est enim *ἀμφιδαλῆς*, cuius uterque parens superstitis est. *Ἐπ' ἀμφοτέροις τοῖς γονεῦσι θάλλων*, ait Hesychius. At Antiochenorum illud facinus nonnisi post Placidiae obitum accidere potuit. Et quidem biennio post, ut eideq. Annalium scriptori placuit. Nec est quod ad Gallam, quam post Placidiae obitum duxit Theodosius, quae hic ad coniugem pertinent, referenda putes. Etenim vox *τῶν γενναίων* non aliam spectat, quam Arcadii genitricem. Nec ex Galla virilem prolem sustulit Imperator; sed unicam filiam, Gallam scilicet Placidiam. Et ut sustulerit aliquam, cum anno altero quam Gallam duxit, Antiochenorum crimen contigerit, qui potuit parentum decreto infans iste subscribere? Quamobrem aliud omnino Theodosii factum prædicari necesse est. Quod quale sit compertum mihi nondum esse fateor. Suspiciari licet contra Imperatorem occulta ab quibusdam inita consilia. Quod Senatorum illae voces indicant: *πρὸ πάντων φροντιστέον ἐστὶ τῆς ἀσφαλείας τῶν Ἀυτοκρατόρων.* Et quod subiicit: *Ἀλλ' ὅγε οὕτω φρονῶν,* etc. *τί ἄλλο ἢ κακονοστέρους ὑπολαμβάνει τοὺς πρὸς αὐκλειαν αὐτῷ ἐμποδῶν ὄντας τῶν τῷ σώματι ἐπιχειρούντων.* Nam adversus Imperatoris vitam conspirasse nonnullos hæc profecto verba declarant. Postremo nonnemo arbitrari posset alium hic quam Theodosium, Imperat. laudari, nisi evidentibus notis ea coniectura refelleretur, ut cum Traianum et Marcum Imp. filius Populares, hoc est Hispanos, appellat: id quod de Theodosio accipiendum est. Habent igitur eruditi viri, atque historiae studiosi, in quo quaerendo atque enucleando ingenium suum exercent.

HARDUIN. Memini me apud Libanium legere orat. XII. quae prima est ad Theodosium, solitum esse olim Iulianum Didium Imp. animadvertere gravissimo ignis supplicio in eos qui vates divinosque consulere de sorte ac fortuna Principum: Theodosium vero mirifice laudari, quod in pari scelere non eandem vim severitatis adhibuisset. Ὑπὸ μὲν γὰρ ὁμοίων ἐγκλημάτων, inquit Libanius, ἦσαν τινες ἀποθανούμενοι· καὶ ἡ ψῆφος εἶχε θάνατον· ἡ δὲ λύουσα φωνὴ τὴν ψῆφον, λαβοῦσα τὴν ἀρχὴν ἐκ τῶν βασιλείων, ἐχώρει διὰ τῆς πόλεως, ἀπάγουσα τῶν αὐχένων τὰ ξίφη. Nam propter similia crimina quidam fuerant addicendi neci, et sententia fuerat de capite lata: sed vox condemnationem solvere assueta, cum a Regia profecta esset, pervagata est per Urbem, gladios abducens a cervicibus. Atque hoc quidem insigne clementiae specimen ab ipso Theodosio editum eidem idcirco proponit, ut ab illa humanitate non discedens, illatam sibi ab Antiochenis iniuriam in deiectione statuarum ultro condonet. Idem vero rursum habet expressius orat. XIII. quae est ad Theodosium altera. Quamobrem nihil esse causae video, quin liquido possim affirmare, ad hoc singulare factum, quod ante seditionis Antiochenae tempus contigit, atque adeo ante Flaccillae obitum, Themistianae huius orationis argumentum spectare: quam proinde dictam esse necesse est an. CCCXXCV.

P. 225. D. 6. *Ἄλλω ἡ δὲ θεόν.* PETAV. Leg. ἡ σε, ut est apud Max. Tyr. Orat. XI.

P. 226. A. 4. *Νισαίων ἵππων.* PETAV. Alludit ad pom-491-
pam illam Xerxis, Graeciam ingredientis, quam Herodotus describit in Polyhym. De Nisaeis vero equis inter alia haec habet. Μετὰ δέ, ἱροὶ Νισαῖοι καλούμενοι ἵπποι δέκα κεκοσμημένοι ὥς κάλλιστα. Νισαῖοι δὲ καλέονται ἵπποι ἐπὶ τοῦδε. Ἔστι πεδίον μέγα τῆς Μηδικῆς, τὸ οὖνομά ἐστι Νισαῖον. τοὺς ὧν δὴ ἵππους τοὺς μεγάλους φέρει τὸ πεδίον τοῦτο, etc. Pauloque post. Τούτου δὲ ὀπισθεν αὐτὸς Ἑέρξης ἐπ' ἄρματος ἵππων Νισαίων. Huic vero Themistiano loco affine quiddam habet Iulianus, lib. περὶ αὐτοκρ. πραξ. ubi in Imperatore laudare se nolle ait, Χρυσόν, καὶ ἄλουργή χλαῖναν, οὐδὲ μὰ Δία πέπλους παμποικίλους γυναικῶν ἔργα Σιδωνίων, οὐδὲ τῶν ἵππων Νισαίων καλὴν καὶ χρυσοχολήτων ἁρμάτων ἀστράπτουσαν αἴγλην, οὐδὲ τὴν Ἰνδῶν λίθων εὐανθῆ, καὶ χαρίεσσαν.

Ibid. A. 7. *Ἀλλὰ τὸν μὲν Ἑλλησπόντιον.* PETAV. Historiam narrat Herod. Polyhym. Hellespontius quidam Xerxem cum vidisset, in haec verba prorupisse dicitur. Ὁ Ζεῦ τί δὴ ἀνδρὶ εἰδόμενος Πέρσῃ καὶ οὖνομα ἀντὶ Διὸς Ἑέρξης θέμενος ἀνύστατον τὴν Ἑλλάδα, ἐθέλεις ποιῆσαι ἄγων ἄπαν-

τας ἀνθρώπους. καὶ γὰρ ἄνευ τούτων ἔξῃν τοι ποιεῖν ταῦτα.

Ibid. B. 4. Ὡς τε μαστιγοῦν τὴν θάλασσαν. PETAV. De his idem Auctor loco citato. Ubi et eorum qui priorem Pontem struxerant, iussu illius amputata capita scribit.

Ibid. B. ult. Οὐδὲ γὰρ ὕστερον. PETAV. Prorsus ad hunc locum facit, quod apud Iulianum in Caesaribus de eodem Nerone Apollo dicit. Quem cum vidisset in Deorum concilium eum cithara, ac laurea corona ad se transeuntem: *Εγὼγε αὐτὸν*, inquit, *ἀποστεφανώσω ταχέως*, ὅτι με μὴ πάντα μιμνῆται, μηδὲ ἐν οἷς με μιμνῆται γίνεται μου μιμητῆς δίκαιος. Dio lib. LXIII. Neronem scribit eum in Graeciam traiecisset, Apollini succensusisse, ὅτι λυπηρὰ τινα προείπεν αὐτῷ, eique Cyrrhaeam regionem abstulisse, atque illius oraculum delesse, caede hominum ibidem loci perpetrata. Addit in Phocidis Pausan. LIII. ab eodem Imperatore statuas partim Deorum partim hominum indidem sublatas.

Ibid. C. 2. Καίτοι ἀπλκετο. PETAV. Citharoedi habitum ac vestem eleganter describit Apuleius Flor. II. de Bathyllo Polycratis deliciis agens: *Eique prorsus citharoedicus status, Deam conspiciens, canenti similis, tunicam picturis variegatam deorsus ad pedes deiectus ipso, Graecanico cingulo, ehlamyda velat utrumque brachium adusque articulos palmarum. Caetera decoris histrici dependent. Cithara balteo caelate apta strictim sustinetur.* Quae sequuntur levi maculae sunt infecta, quam obiter eluemus. *Dextera psallentis gesta pulsitabulum citharae admovet, seu parata percutere.* Cum vox in cantico interquievit, interim canticum videtur ore terti semihiantibus in conatu labris eliquare. Prava interpunctione vitata ista sunt. Lego itaque, *seu parata percutere cum vox in cantico interquievit.* Interim, etc. Sensus expeditus ac commodus. Tantisper dum ore caneret nervis admove manu videbatur, et quodammodo praestolari dum canticum absolvisset et interquievisset. De hac perro Neronis insania, cultuque citharoedico, praeter Sueton. et Tacitum, vide Philost. lib. V. de vita Apoll. c. II.

Ibid. D. Ἐπεὶ οὐδὲ Κροῖσον. PETAV. Herod. lib. I.

492 P. 227. A. 5. Ἐκτόφοντα αὐτοῦ τὸν ὀφθαλμὸν. HARDUIN. Plutarchus in Lycurgo, pag. 45.

Ibid. D. 5. Ὅτι χροσόν. HARDUIN. Vide quae de hoc argumento Themistius scripsit eleganter, orat. XIII. p. 174.

P. 228. B. 3. Ὡς τε ὁμόσκηρον. PETAV. Narrat in vita Constantini Eusebius lib. III. Constantinum Imperatorem Messarum Hellesinadum simulacra in Palatio collocasse: quibus

cum suam, et Coniugis, et Filii imaginem crexisse, ex hoc loco intelligis. Vide Zosim. lib. V.

Ibid. C. 5. *Μέλαινα ψῆφος*. HARDUIN. Haec idem proximus supra, orat. XV. pag. 190. Inde sumptum, quod antiquitus missis in urnam calculis, ita ferebantur a Iudicibus sententiae, ut albis absolverent, nigris damnarent. Ovid. XV. Metam.

Mos erat antiquis, niveis atrisque lapillis,

His damnare reos, illis absolvere culpa, etc.

Ibid. C. ult. *Ωπερ Ομηρος*. HARDUIN. Iliad. τ'. v. 223.

Ibid. D. 8. *Λύο πίθους*. HARDUIN. De his egimus, ad pag. 194. orat. XV.

P. 229. A. 4. *Τῷ λόγῳ τῷ Ἀσσυρίῳ*. PETAV. Depromptum illud e sacris Codicibus dictum celebrat aliquoties Themistius, velut orat. VII. Assyrios vero pro Palaestinis atque Hebraeis usurpat. Quod sequitur, *ἦν οὐχ οἶόν τε*, tam ad *παλάμην*, quam ad *καρδίαν* potest referri. HARDUIN. Veretur ut per literas Assyriorum, sacram Hebraeorum scripturam intelligat. Alla enim longe sunt verba quae Themistius profert, quam quae eruere potuerit vel ex Hebraeo Codice, vel etiam ex Graeco LXX. Interp. Hebraei enim legunt, *Lev meleo beiaa Iehova*, quae verba simpliciter reddunt LXX. *Καρδία βασιλέως ἐν χειρὶ Θεοῦ*. Themistius: *ἡ καρδία*, vel, *ὁ τοῦς τοῦ βασιλέως ἐν τοῦ Θεοῦ παλάμῃ δορυφορεῖται*. Ut ut est, observatione digna vox illa gemina est, *παλάμη*, et *δορυφορεῖται*. Illo enim vocabulo, *παλάμη*, significantius indulgentia divina exprimitur: nam ea quae in pretio et amore habentur, portari in palmis dicuntur: cum vero praecipue apud Graecos, quibus vox illa favoris est: unde Pindarus, Olymp. *Θεοῦ σὸν παλάμα*. Denotat pariter vox altera *δορυφορεῖται*, perpetuam quandam assiduamque custodiam: quo sensu usurpatur adhuc orat. VIII. pag. 102. *δικαιοσύνης μὲν καὶ φιλανθρωπίας δορυφορούσης τὴν βασιλείαν*, cum iustitia atque humanitas stipat imperium: vel, cum iustitia atque humanitate regitur et administratur. Quare ex profano aliquo potius carmine id depromptum arbitror, cuiusmodi illa fuerit quae ipse auctor orat. XXIV. pag. 301. ex Libano profecta ait recitari sublimē solita in coetu hominum, qui hoc peregrino maxime concentu mulcerentur.

Ibid. A. 9. *Ἀνωθεν τι βασιλεῦ*. PETAV. Divinitatis nomen praesertim mortuis attributum. Athanas. contra Gent. *Καὶ μέχρι νῦν ἡ Ρωμαίων σύγκλητος τοὺς πῶποτε αὐτῶν ἐξ ἀρχῆς ἄρξαντας βασιλεῖς ἢ πάντας, ἢ οὓς ἂν αὐτοὶ βούλωνται καὶ κρίνωσι, δογματίζουσιν ἐν Θεοῖς εἶναι*.

Ibid. HARDUIN. Non mortuis solum Caesaribus hic honos

delatus, sed vivis etiam, nec dum Divis. Dei enim appellatio vivis concedebatur: Divi nomen post mortem solum iam consecratis perpetua quadam observatione tributum constat ex Numismatibus, ceterisque Romanis id genus monumentis. Exstant non pauci Asiaticarum praesertim civitatum et coloniarum nummi cum ΘΕΟΥ et Dei appellatione in honorem Augusti aliorumque percussi. Et viventem adhuc Augustum Dñs fuisse adnumeratum autor est Appian. lib. V. Bell. Civil. Id vero luculente confirmat nummus Amphipolitarum Macedonum, e Cimelio Collegii nostri Parisiensis cum epigraphe: ΘΕΟΣ ΚΑΙΣΑΡ ΣΕΒΑΣΤΟΣ. ΑΜΦΙΠΟΛΙΤ. Hanc tamen sive Dei sive Domini appellationem sibi praesenti attribui non est passus, ut Philo de eodem refert. At non tanta fuit successorum moderatio. De Caio, Philo et Iosephus legendi: de Domitiano, Dio Chrysost. orat. XLV. Dei etiam nomen et affectasse et gestasse Carum Augustum, autor est Calpurnius, et liquet ex inscriptione Nummi, DEO ET DOMINO CARO AUG. Pluribus supersedemus, ne longiores simus.

Ibid. B. 6. Οὐδεὶς γὰρ ἐν ταῖς. PETAV. Praeclare hoc argumentum tractat Synesius orat. de Regno.

Ibid. C. 2. Τοὺς σοὺς πολίτας. PETAV. De Traiano constat ex Hispania oriundum, et Urbe Italica. Xiphilinus in Traiano; Sex. Aurelius Viet. L. de Caesar. Qui in Epitome, ex urbe Tudertina oriundum facit. Marcus vero Antoninus Philosophus Romae natus est, auctore Capitolino. Verum quod proavus eius paternus Annius Verus Praetorius ex Saecubitano Municipio in Hispania ortum acceperit, πολίτην fortitan, hoc est, Popularem illum Theodosii facit. Quem vero alium Antoninum intelligat, non video. Nam qui ante Marcum imperavit Antoninus Pius, Hispanus non fuit. Quare latere hoc in loco mendum equidem facile mihi persuadeo*): ac perperam repetitam hanc vocem οὐδέ. Ut ita legendum sit οὐδὲ Μάρκον Αντωνῖνον. Potest et Αδριανὸν loco Μάρκον scripsisse Themistius. Nam et Hispanus ille, auctore Aurelio Victore, et Italicae stirpis, hoc est, Italica ex Urbe. Quinetiam Latinus Pacatus, Paneg. ad Theodosium, cum Hispaniam laudat: Haec Iudicium, ait, Mater, haec Principum est: Haec Traianum illum, haec deinceps Hadrianum misit Imperio: Huic te debet Imperium.

Ibid. C. 6. Ὑπολαμβάνω τοῦ Σκυθικοῦ. PETAV. De insigni illa victoria accipit: quam de Gotthis retulit, antequam imperium esset adeptus, cum a Gratiano missus levi admodum

[*] Sed vide A. Mail annotationem supra p. 450.]

conflictu Barbaros egit in fugam. Theodoretus lib. V. c. V. Niceph. et alii.

Ibid. HARDUIN. Non sunt haec referenda ad eam victoriam quam de Gotthis Theodosius reportavit ante susceptum imperium. Nam cum aperte Themistius asseveret trophaeum hoc de ipais ab Imperatore solo sine militum ope erectum, nullo armorum praesidio esse constitutum: et oratione superiore, solo consilio prudentiae Imperatoris flammam illam Scythici edii concidiase testetur: accipienda illa sunt de pacatione cum iisdem iniata, anno CCCLXXXII. de qua nos egimus ad orat. XVI.

Ibid. C. 10. *Ἀλλὰ Σαγελον*. PETAV. De his consule Plut. in Alex. Curtium, et Arrianum.

Ibid. D. *Πρὸς τὴν ἑταιρίαν*. PETAV. Postulat historia 494 ut *ἑταίραν* legamus.

Ibid. D. penult. *Τῷ καθευδῆσαντι δυστυχῶς*. PETAV. Infeliciter et hic librarius dormitavit: cum *καθευδῆσαντι* pro *καταχούσαντι* scripsit, ut ex sequentibus colliges. Vult enim tantam fuisse Imper. clementiam, ut eum qui sceleris artifex et machinator fuerat, perinde absolverit, atque eum, qui inaudisset quidem aliquid, minime tamen consensisset. Contra quam superiores Principes facere solerent. Qui Maiestatis crimen non in eos tantum vindicabant, qui consilii ac participes essent: sed eos insuper, qui vel auditione tenus implicati forent. Vides, opinor, quam non haec ad Antiochenam illam tumultuationem spectent.

Ibid. HARDUIN. Quanquam emendatio Petaviana laude non caret, retineri tamen posse vetus lectio videtur. Indignum facinus Themistius esse ait, in eos nullo discrimine animadverti, qui vel rerum novarum studiosi, et turbarum in Repub. architecti fuerint, vel cum iisdem aut necessitudinis affinitatisve vinculo, aut denique consuetudine fuerint implicati, etsi flagitiosorum huiusmodi consiliorum ignari, res omnes suas in tuto esse positas putarent, et securi dormirent. Itaque τὸν μεριμνήσαντα, τῷ καθευδῆσαντι opponit, et quidem, uti videtur, satis acute.

P. 230. A. 4. *Καὶ πάλαι μὲν οὐ διεκέρχτο ἀδίκημα δυστυχήματος*. HARDUIN. Zosim. de Valente, lib. IV. *ἐπεξῆε πικρῶς ἅπανι, διεργονώμενος οὐ τοὺς συμπράξαντας τῇ τυραννίδι μόνον, ἀλλὰ καὶ τοὺς τῆς βουλῆς κοινωρήσαντας, ἧ ὅλως ἀκούσαντίς τι*, etc. Habuit tamen aequiores rerum suarum scriptores Libanium et Themistium, nisi ea forte quae supra ex iis delibavimus, adulatio expressit.

Ibid. B. 5. *Κόλασιν δὲ καὶ ῥήμασι*. PETAV. Forte καὶ *ἐγκλήμασι*, hoc sensu. Auditum a crimine separasti: Ac ne

crimen quidem ipsum punire voluisti. Quod si *ῥήμασι* retineatur, *συνχωρεῖν* pro *ἐπιτρέπειν* accipiendum est, ut verbis tenus castigasse dicatur. Totus porro hic locus apud Baron. nescio cuius ex interpretatione parum emendatus legitur.

Ibid. HARDUIN. *Τὴν ἀκοὴν* opponit τοῖς *ῥήμασι*. Non eos modo qui aliquid tantum inaudierint, prorsus immunes ab omni criminatione voluit esse: sed iis etiam qui praeterea male locuti sunt, etsi culpa certe non carerent, veniam concessit: ut hinc appareat laesae maiestatis crimen, quo de hic agitur, non ad sortes tantum, sed ad sparsos etiam postea de Principe rumores pertinuisse. Atque huc fortean spectat lex Theodosii in Cod. IX. quae vetat inquiri in eos qui male locuti de Principe fuerint.

Ibid. C. 2. *Ἐπεὶ τῆς βραδυτῆτος*. HARDUIN. Forte, *ταχυτῆτος*.

Ibid. C. ult. *Τὴν τῷ Ἡφαίστῳ τελουμένην*. PETAV. Repexit ad Herodoti locum, qui est in Urania: ubi Persarum Angariam, et Cursorum successionem, quo nihil celerius fit, eum ea facium gestatione comparat. *Ὁ μὲν δὴ πρῶτος δρα-*
 495 *μῶν παραδίδοι τὰ ἐντεταλμένα τῷ δευτέρῳ· ὁ δὲ δευτέρος τῷ τρίτῳ, τὸ δὲ ἐντεῦθεν ἤδη κατ' ἄλλον διέξερχεται παραδιδόμενον, καθάπερ Ἕλλησι ἡ λαμπαδηφορίῃ, τὴν τῷ Ἡφαίστῳ ἐπιτελέουσι.* Porro τῶν λαμπαδιστῶν *ἀγῶν* meminuit Schol. Arist. in Ranis. Cuiusmodi tres fuisse commemorat, *Ἀθηναῖς, Ἡφαίστου, Προμηθεύς*. Vide Pausan. in Atticis.

Ibid. D. ult. *Ἀλλ' ὁ μὲν Ζεὺς*. PETAV. Iliad. π'. Utitur et hoc eodem loco ad Iovis arguendam imbecillitatem Iustinus Paraen. ad Gentes, quod ita loquentem eum induxerit Poeta.

Ὁμοι ἐγὼν ὅτε μοι Σαρπηδόνα φίλατον ἀνδρῶν

Μοῖρ' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενοντιάδῳ δαμῆναι.

Sic et Minutius Felix in Octavio.

P. 231. A. 4. *Παρακληθεῖς*. HARDUIN. Forte, *καταπεισθεῖς*.

Ibid. A. 9. *Παιδὸς τοῦ ἀγαπητοῦ, ἀμφιθαλοῦς*. HARDUIN. Superstitem tum fuisse Flaccillam Arcadii et Honorii matrem ista significant: imo ne natum quidem adhuc Honorium, si vox illa *ἀγαπητοῦ*, non pro carissimo, sed pro filio unigena accipienda foret. Verum priorem ei voci potius sensum ac vim hoc loco adiudico, et hanc orationem in annum CCCLXXXV. reiciendam puto.

Ibid. B. 3. *Τὰ ἐγκλήματα πρότερα*. PETAV. Quid si *κουφότερα* in locum *πρότερα* substituamus? HARDUIN. *Πρότερα*, vox corrupta, cuius loco substituimus, *πριότερα*.

Ibid. B. ult. *Γέμουσαν πειθοῦς*. HARDUIN. Maium, *γηθοῦς*.

Ibid. C. 3. Παρ' Ομήρῳ. Odyss. π'. v. 172.

Ibid. C. 11. Ἡ τὴν τοῦ Ἑρμοῦ. Odyss. ε'. v. 47.

Ibid. D. 6. Οἱ σοὶ πρόγονοι. HARDUIN. Ad Traianum respicit, de quo Plin. in Panegyrt. *Quanto nunc tutior, quanto securior eadem domus, postquam eius non crudelitatis, sed amoris excubiis, non solitudine et claustris, sed civium celebritate defenditur: Ecquid ergo? Discimus experimento fidissimam esse custodiam Principis innocentiam?* etc.

P. 232. A. 2. Αὐτίκα τοῖς μέν. PETAV. Plura ad eam mentem praeclare disputat Livia Augusti Coniux, apud Dion. lib. LV. Interque caetera, *Καὶ μοι γὰρ δοκεῖ, αἰτ, πολλῶ πλεῖω φιλανθρωπία, ἢ τινι ὁμότητι κατορθοῦσθαι. τοὺς μὲν γὰρ συγγνώμονας οὐ μόνον οἱ ἐλεθθέντες ὑπ' αὐτῶν φιλοῦσιν, ὥστε καὶ ἀμειβεσθαι σφῶς σπουδάζειν, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες καὶ αἰδοῦνται, καὶ σέβουσιν, ὥστε μὴ εὐτολμεῖν αὐτοὺς ἀδικεῖν. τοὺς δὲ ἀπαραιτήτοις ὀργαῖς χρωμένους οὐκ ἐκείνοι οἱ τι φοβούμενοι μισοῦσιν, ἀλλὰ καὶ οἱ λοιποὶ πάντες δυσχεραίνουσιν, etc.* Addatur huius et Seneca, I. de clement. *Regibus certior est ex mansuetudine securitas. Quia frequens vindicta paucorum odium reprimat, omnium irritat. Voluntas oportet ante saeviendi, quam causa deficiat. Alioquin quemadmodum praecisas arbores plurimis ramis repullulant, et multa satorum genera, ut densiora surgant, reciduntur; ita regia crudelitas augeat inimicorum numerum, tollendo, etc.* Sallustius de Rep. Ordin. *Equidem ego cuncta imperia crudelia magis acerba quam diuturna arbitror, neque quemquam a multis metuendum esse, quin ad eum ex multis formido recidat: eam vitam bellum aeternum atque anceps gerere: quoniam neque adversus, neque a tergo, aut lateribus tutus sis, semper in periculo aut metu agites: contra qui benignitate et clementia imperium temperare, his laeta et candida omnia visa, etiam hostes aequiores quam aliis cives.*

Ibid. A. 4. Οσοὶ μὴ λαν ὀλέγῳροι. PETAV. Ad Pertina-496 cem praecipue spectat, ut ex Herodiano intelligis lib. II.

Ibid. A. 9. Γελοῖος γὰρ διδάσκαλος. PETAV. Ad Thrasybulum Mileti Tyrannum alludit, quem Periander Corinthi aequae Tyrannus cum per legatum consulisset quemadmodum imperare tuto posset, ille nuncium extra civitatem educens, et in segetem ingrediens baculo summas spicas decussit. Herod. Terpsich. Cuius factum ideo forsitan imitatus est Tarquinius, quod ἄνωθεν Corinthius esset, atque illud ipsum a maioribus audire potuisset. De Periandri consilio meminit Aristot. III. Polit. c. IX.

Ibid. HARDUIN. At ibi memoria lapsus Aristoteles, a

Periandro datum consilium refert, quod a Thrasybule profectum est, si Herodotum audimus et Laërt. in Periandro. Vide nostras in Plinium notas, ad librum XIX. sect. LIII.

Ibid. D. penult. *Χαλεπώτατον*. HARDUIN. Tullius, ad Q. Fratr. epist. I. *Nihil est tam deformis, quam ad summum imperium etiam acerbilatem naturae adiungere, etc.*

P. 233. A. *Καὶ διὰ τοῦτο Πέσαι*. PETAV. Sumptum illud ex Herodot. Thalia. Steph. vide Dionem, orat. IV. de Reg.

Ibid. C. 2. *Πλὴν δυοῖν*. PETAV. An Iulium, et Augustum Caesares? Quorum illius nota satis ac perspecta facilitas. Huius insignis erga Cornelium Cinnam clementia ab Seneca, et Dione locis proxime citatis narratur. Quid si Constantinum Imperatorem cum illorum altero iungamus? Qui, ut Flavianus in causa Antiochensium apud Theodosium commemorasse fertur, a Chrysost. Orat. de Statuis, cum renunciatum esset, a quibusdam Statuam suam per summam ignominiam luto, ac lapidibus appetitam, manu faciem palpas, et renidens: Ego vero, ait, nullum in facie vulnus habes. Potest et unus ex ambobus illis esse Marcus Philosophus, de quo Oratione VII. Caeterum hoc loco pro *ἕτερον*, *ἕτερος*, et pro *ἔκτιμα*, *ἔγκλημα* forsitan est reponendum.

Ibid. HARDUIN. Quae hic Petavius de Constantino narrat, revocant mihi in memoriam id quod aliquando sum suspicatus: Librariorum nempe vitio in textum illum Chrysostomi hom. XX. ad pop. Antioch. mendum irrepsisse, ac pro *Κωνσταντίνος*, reponendum esse *Κωνσταντῖος*: cuius est proprium illud factum, quod vulge tribuitur patri. Cum enim apud scriptorem neminem alterum Constantinianae huius mansuetudinis exetet ulla mentio: contra vero cum perhonorifica sit in eo genere de Constantio eius filio, apud Libanum, qui simile de eo, vel potius plane idem ipsum clementiae specimen refert, orat. I. ad Theodosium Imperatorem: quem ille quidem, ut fecerat antea Flavianus reddere studebat Antiochenis aequiorem, proposita exemplo a Constantii statuis petite, in Edessenorum civitate disiectis caesisque ignominiose: haec, inquam, cum ita se habeant, facile adducor ut credam, unum et idem a gemino illo oratore facinus celebratum esse et exaggeratum.

AD ORATIONEM XX. NOTAE. 497

PETAV. Eugenii parentis sui Epitaphium continet haec oratio, quem Philosophiae professorem fuisse indicat, et ab sapientiae ac virtutis studio commendat. HARDUIN. Ad hunc ipsum Eugenium scripta videtur ea epistola Iuliani, quae inter eius opera exstat a Petavio edita.

P. 234. A. 2. *Ανάγκη οὖν*. PETAV. Eundem Homeri locum imitatus est Heliodorus X. Aethiop. *Ο δὲ Υδάσσης ἤλκει μὲν γυναικί υδρομένην ὄρων, καὶ εἰς συμπάθειαν ἐκάμπτετο τὴν δάκνοιαν, τὸ ὄμμα δὲ οἶονεῖ κέρας ἢ σῆδηρον εἰς τὰ δρώμενα τείνας, εἰστῆκει πρὸς τὰς ὠδῖνας τῶν δακρύων ἀντεχόμενος.*

Ibid. B. 8. *Τὴν ξυνωρίδα τῶν ἀθανάτων*. PETAV. De figmento Platonis sunt quae sequuntur ex Phaedro: de quo Synesius Encom. Calvitii.

Ibid. D. 3. *Καὶ ἐνθάδε*. PETAV. Forte, *ὧ καὶ ἐνθάδε*.

P. 235. A. 2. *Βάκις*. De Bacide et Amphilyto diximus ad orat. III. pag. 387.

Ibid. A. 7. *Συγγνωματεύων τοὺς ἐπαύλους*. PETAV. Crediderim tres in unam voces coaluisse. Sic igitur distingue, *αὐ δὲ γνωματεύων.*

Ibid. B. 3. *Καὶ τοὺς χιτῶνας περιστελλας*. PETAV. Tales ii sunt quos *vestitores Divinorum simulacrorum* vocat Firmicus lib. III. c. XI. *Prophetas, aut vestitores Divinorum simulacrorum faciet, aut Divinarum buiulos ceremoniarum.*

Ibid. C. 8. *Τὰ μὲν γὰρ Πλάτωνος*. HARDUIN. De Platonicae et Aristotelicae Philosophiae affinitate Cicero lib. I. Acad. quæst. n. 17.

Ibid. D. 3. *Τειχίσαι τε Αριστοτέλει*. PETAV. Deest *ᾧ* *εἶν*, aut simile quiddam. Clem. Alex. I. Strom. *Ἐπεὶ καὶ σὺ τῷ θορυγῷ ὑπεροχυρώσας αὐτὴν διὰ φιλοσοφίας, καὶ πολιτείας ὁρθῆς ἀνεπιβατον τοῖς σοφισταῖς τηρήσας.*

Ibid. D. ult. *Παρόντας ἀμύνειν*. PETAV. Otiosae sunt haec voces, quas idcirco parenthesi clausimus.

P. 236. A. 4. *Ἐπίκουρον*. HARDUIN. De eo Cic. lib. I. de Finib. 17. *Primum totus est alienus, id est, pauca de se habet, ab aliis omnia mutuatur, praesertim a Democrito: et lib. I. Acad. quæst. 6. Iam vero, inquit, si Epicurum, id est, si Democritum probarem.*

Ibid. B. 6. *Προπάτορα*. HARDUIN. Homerum auctorem facit ac principem Aristotelicae ac Platonicae disciplinae. Ve-

rum quod ad Platonem attinet, haud ita censuit Numenius, qui omnia Platonem hausisse ex Moysæ confirmat: *Τί γάρ ἐστι Πλάτων*, inquit, *ἢ Μωϋσῆς ἀττικίζων*; Aliter etiam Laërtius sensit, qui Platonem ex diversorum sectis suam conficisse asseverat. Nam τὰ αἰσθητὰ, inquit, κατ' Ἡράκλειτον τὰ δὲ νοητὰ, κατὰ Πυθαγόραν τὰ δὲ πολιτικά κατὰ Σωκράτην φιλοσόφει.

Ibid. B. ult. Ω πόποι. HARDUIN. *Odyss. x'. v. 38.*

Ibid. C. 9. Επιτήδειος ἀκροατής. PETAV. Scribe ἀκροατῆ.

P. 237. A. ult. Εἰς τὰς ἀποικίας. PETAV. Induxerim
498 libens particulam εἰς, quae sententiam perturbat. Ceterum μητροπόλει elegantiori translatione stirpes eas vocat e quibus propagatae sunt aliae: quas Latini Matrices nominant. Suet. Augusto. *Ex ea arbore continuo nata soboles, adeo paucis diebus adolevit, ut non aequipararet modo matricem, verum etiam obtigeret.* Hinc matrices gallinae Colum. L. VIII. c. II. Sic apud Corippum L. II. Matris nomen accipiendum.

Arboris ut matris quae de radice propago

Nascitur.

Nec ad arborum, ut ita dicam, sexus referre necesse est, ut Scholiastes credidit.

Ibid. B. 5. Οὗτος ὁ ἀγρός. PETAV. Totum hoc membrum abesse non modo nullo orationis incommodo potest, sed vel plurimum sententiam perturbat.

Ibid. C. 6. Τυφλή δὲ ἡ διάνοια. PETAV. Vera lectio est στρουγγή, cuius oppositum est ἡμερός.

Ibid. D. 8. Τούτους δὲ οὐκέτι εἶναι φιλοσόφους. PETAV. Plut. de Auditione. Gellius L. V, c. I. Sen. epist. CVIII ubi eleganter inter cetera: *Sic ista discamus, ut quae fuerint verba, sint opera. Nullos autem prius mereri de omnibus mortalibus iudico, quam qui Philosophiam velut aliquod artificium venale didicerunt: qui aliter vivunt, quam vivendum esse praecipiunt. Exemplum enim seipsum inutilis disciplinae circumferunt, nulli non vitio quod insequuntur obnoxii, etc.*

P. 238. C. ult. Καὶ ἐν ἀγωνίᾳ. PETAV. Vera lectio est γωνία. In Palaestra Peristylia erant: in quorum duplici, id est, latiore porticu Ephebeum erat, ubi puberes exercebantur: ibidemque et Laconicum, et calida lavatio. De quibus ad Vitruv. lib. V. c. II.

P. 239. A. ult. Αποκτενεῖν τε, καὶ ἐξελαύνειν. PETAV. Forte, ἀπελάσειν.

Ibid. B. 5. Διὰ τοῦτο οὐδὲ Λέοντα. PETAV. De Leone Laërtius in Socratis vita. De Ducibus autem istis, et constantia Socratis Xenoph. I. Ελλην.

Ibid. C. 3. *Ὅποσα μὲν ἀγαθὰ ἐκεί.* PETAV. Deest vox ὑπερήν.

Ibid. C. 5. *Τοιγαροῦν οὐκ εἰς μακρὰν.* PETAV. Diog. Laërt. in vita Socratis; ubi et Anytum Heracleae ab oppidanis morte affectum, et ab Atheniensibus Melitum scribit, quem lapidibus aequae obrutum memorat Suidas. At Plut. Opusc. de invid. et odio, Socratis calumniatores ita exosos Atheniensibus fuisse refert, ὥς μήτε πῦρ αὖειν, μήτε ἀποκρίνασθαι πυνθανομένοις, μὴ λοουμένοις κοινωνεῖν ὕδατος, ἀλλ' ἀναγκάζειν ἐκκεῖν ἐκεῖνο τοὺς παραχύτας, ὥς μεμιασμένον, ἕως ἀπήγγεοντο μὴ φέροντες τὸ μῖσος.

Ibid. C. ult. *Ἀνευ τοῦ αὐτόθι σῆμα.* PETAV. Leg. *Ἀνέτου.*

Ibid. D. 2. *Καὶ ταῦτα πάντα ὑπομένειν.* PETAV. Addendum aliquid ad sententiam complendam.

P. 240. A. 3. *Τυράννων τε ὁμύτητα.* PETAV. Forte, ὁμοτάτων.

Ibid. C. *Καὶ τῷ χειμῶνι τῆς ἄτης.* PETAV. In Henr. Steph. Editione est χειμῶνι. quod Librarius idcirco scripserat, quod proxime κλύδωνι praecederet. Sed λειμῶνι substituen- 499 dum. HARDUIN. Atos pratum Empedoclis figmentum est, cuius iam ante facta a Themistio mentio, orat. XIII. p. 178.

AD ORATIONEM XXI. NOTAE.

PETAV. **ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΣ** Oratio haec inscribitur; quod in ea ex Platonis praeceptis certa indicia ac notae traduntur, quibus verus ac germanus Philosophus ab Sophista atque ementito Philosopho discernatur. Sane quidem ab eiusmodi suae tempestatis δοκησισοφοῖς, et λωβηταῖς τέχνης exagitatus Themistius, vicissimque lacessisse propterea videtur, quod exquisitam ac singularem quandam Philosophiae peritiam cum summa eloquentiae facultate, atque orationis nitore coniungeret: ut ex Oratione XXIII. potissimum cognoscitur, in qua iustissimi doloris aculeos in eorum hominum importunitatem emittit.

P. 243. A. 8. *Χθές τε ἀγέροντα ἐωρᾶσθαι.* PETAV. Signanter ea voce usus est. Hinc nimirum ἀγέρονσαι simpliciter pro circulatricibus dicuntur ab Heliod. Plutar. Agide, et Cleom. καὶ τόμπανον ἔχων ἐν τοῖς βασιλεῖσις ἀγέρειν. Incertus author apud Suid. ὁ γὰρ τρόπος ἱερὸς ἦν, καὶ οὐδὲν

λοικῶς τοῖς ἀγέλουσιν. *Agelous* porro hic omnem Sophistarum ambitum exprimit, quo ad Acroamata sua per aedes circumcumbentes invitabant. Vide Synes. Dione. Eustathius ad *Odys. β.* λέγεται δὲ κατὰ Ἀίλιον Διονύσιον *Δικαγραφία* ἀγέλου καὶ τὸ περιῦναι καὶ περινοστέειν ἐν τῇ, ἢ ἐτέρῃ τινὶ φησὶ τοιούτῳ. Hinc Dionys. Halic. lib. II. *Διαφορήσεις*, κορυβαντισμοῦς καὶ ἀγερμῶς vocat fanatici illa sacra, quae in honorem Magnae matris potissimum celebrari solebant. Qui locus obiter illustrandus erit. Ita enim scribit, καὶ περιέγουσιν ἀνὰ τὴν πόλιν οὗτοι μητραγεντοῦντες ὥσπερ αὐτοῖς ἔθος, τύπους τε περιειμένοι τοῖς στήθεσι. Interpres haec postrema ita vertit, *et pectora plangentes*. Atqui τύποι simulacra quaedam atque effigies sunt, quas pectori appensas circumforanei isti gerebant. Lampr. Heliog. *Matris typum* appellat simulacrum magnae Matris. Cicero lib. VI. Ep. ad Att. Ep. I. *Practores typos tibi mando quos in tectorio atriolesim includere, et putealia sigillata duo.*

Ibid. B. 2. *Ἐς ἐκβοήσεις τε καὶ κρότους.* PETAV. Ambo haec favoris adulationisque genera complexus est Orat. Quinquen. καὶ κροτέτε τῶν ὡς τοῖκεν ἀπ' ἄκρων τῶν χειρῶν, καὶ ἐκβοᾷτε ἀπ' ἄκρας τῆς γλώττης. Gloss. vetus *Favor, ἢ συγκρότησις*. Quod tam. ad manuum plausus referri potest, quam ad decurrationes, sodalitia, caeterasque ambitionis artes. Certos porro homines ad plausum dandum non modo a Sophistis, sed et histrionibus, conductos notissima res est. *Plant. Amphitr.*

Hoc quoque etiam mihi in mandatis dedit

Ut conquisitores fierent histrionibus

Qui sibi mandassent, delegati ut plauderent.

500 Eiusmodi fautores ac στασιώτας in Ecclesia sacraque concione nefarius ille Paulus Samosatenus adhibuit, ut ex Epistola Synodica constat quae est apud Euseb. lib. VII. Hist. c. XXX. ubi inter alia: καὶ τοῖς μὴ ἐπαινοῦσι, μηδὲ ὡς ἐν τοῖς θεάτροις κατασιώσουσι ταῖς ὁδοῖς, μηδὲ ἐκβοῶσι τε καὶ ἀνακηδῶσι κατὰ τὰ αὐτὰ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν στασιώταις ἀνδράσι τε καὶ γυναικοῖς ἀκόσμως οὕτως ἀκροαμένοις. τοῖς δ' οὖν ὡς ἐν οἴκῳ Θεοῦ σεμνοπρεπῶς καὶ εὐτάκτως ἀκούουσιν ἐπιτιμῶν καὶ ἐνυβρίων. Ad eundem τοῦ κατασιῶν morem pertinet quod Eunapius in Iuliano prodit de Prohaeresio Sophista loquens: *Ενταῦθα ἀνὰ τε ἐκδήσειν ὁ Ἀνθύπατος ἐκ τοῦ θερόνου, καὶ τὴν περιπόρφυρον ἀνασιῶν ἐσθῆτα, τῇ βεννον αὐτὴν Ρωμαῖοι καλοῦσιν, ὥσπερ μειράκιον ὁ βασις ἐκείνος καὶ ἀμείλιχτος ἐκρότει τὸν Προαιρέσιον, συνεκρότει δὲ ὁ Ἀψίνης.* Plura ad eam Sophistarum ambitionem insolentiamque declarandam observari possent, variis ex scripto-

ribus collecta, nisi hoc mihi argumentum praeripuisset R. P. Ludovicus Cresollus noster, qui de Sophistis, deque omni recitandi applaudendique genere aberrime eruditissimeque dis-
seruit singulari opere Theatri veterum Rhetorum, lib. III. c. XX. Nunc illud unum animadvertimus: quod Eusebius usita-
tum in Theatris fuisse admonet, ut ὀθόνας, linteis aut fas-
ciis, sive orariis concussis faverent, ex eo lucis aliquid obscu-
rissimo Philostrati loco conciliari posse. Lib. I. c. V. ubi de
Tarsensibus loquens τρυφῆς τε γὰρ μᾶλλον, inquit, ἄπτον-
ται σκωπτόλαι τε, καὶ ὑβρισταὶ πάντες καὶ διδῶσιν τῇ
ὀθόνη μᾶλλον, ἢ τῇ σοφίᾳ Ἀθηναῖοι. Quo in loco aliud
egit interpres. Equidem si integra ac sincera omnia sunt, non
dubito quin is sensus esse possit: *Orariis, ac Theatralibus,*
scenicisque ludis et factionibus magis addicti sunt, quam
Athenienses sapientiae. Quid si Mappam intelligas, qua Prae-
tor signum dabat emittendis quadrigis? Sin est ut depravatum
quispiam ὀθόνης vocabulum suspicetur, videndum an pro τῇ
ὀθόνη legendum sit τῷ μόθῳ. Est enim μόθων, εἶδος
ὀρχήσεως, saltationis genus quoddam Athenaeo lib. XIV. Ho-
sychio, et Eustathio. Addit Schol. Arist. ad Plutum εἶδος
αἰσχεῖς καὶ δουλοπρεπεῖς ὀρχήσεως. Quod ad Tarsensium
mores praecipue convenit, ut ex Dione Chrysost. colligi potest
Orat. XXXIII. ubi in eorum luxum invehitur, atque inter cae-
tera, Καὶ τὰς Φοινίκων (inquit) ὑμῖν κρούματα ἀρέσκει,
καὶ τὸν ἑνθμόν τοῦτον ἔξαιρέτως ἡγαπήκατε, etc. Sed et
illiberalem quendam stridorem, qui narium strepitu constabat,
recens introductum vehementer arguit. Fuit cum pro τῇ ὀθόνη
rescriberem τῷ κώθῳ ut ebrietas illorum notetur. Est vero
cum primis observanda loquendi ratio διδόναι τῇ ὀθόνη vel
κώθῳ, pro eo quod est, addictum esse. Ita Syn. Dione.
Ἀλλὰ καὶ κοττάβοις ἐδεδῶκε. Et nos vulgo id exprimimus,
cum ita loquimur, *donner dans les sciences.*

P. 244. A. 2. Καθάπερ ὁ Τηλέμαχος. PETAV. Dio
Chrysost. Orat. XV. ὁ μὲν γὰρ Τηλέμαχος οὐδὲ πᾶν ἡξίου
διατείνεσθαι ὑπὲρ Πηνελόπης τῆς Ἰκαρίου, σφόδρα σάφρο-
νος δοκούσης γυναικὸς, ὅτι ἀληθῆ λέγει τὸν Ὀδυσσεῖα ἀπο-
φαίνουσα αὐτοῦ πατέρα.

Ibid. B. 2. Ἐτι νέαν τε καὶ ἀπλῆν. PETAV. Idem Cre-
sollus ἀπλῆν legit, id quod mihi vehementer placet. Ita
Plut. περὶ παι. ἀγω. εὐπλαστον γὰρ καὶ ὑγρὸν ἡ νεότης,
καὶ ταῖς τούτων ψυχαῖς ἀπαλαῖς ἐστὶ τὰ μαθήματα ἐν-
τρίχεται.

HARDUIN. Porphyg. lib. IV. Περὶ ἐμψυχ. ἀπο. ubi de
Essenis agit: τοὺς δὲ ἀλλοτρίους παῖδας ἐκλαμβάνοντες 50f

ἀπαλὸς ἐστὶ πρὸς τὰ μαθήματα συγγενὲς ἡγούται, καὶ τοῖς ἡθεσιν ἑαυτῶν ἐκτυπούσιν.

Ibid. B. 8. Τῷ δὲ Ἀριστίπῳ. PETAV. Diogen. Laërt. Suidas. Strabo lib. XVII. Ἄνδρες δ' ἐγένοντο γνώριμοι Κυρηναῖοι, Ἀριστίππος θ' ὁ Σωκρατικὸς, ὅστις καὶ τὴν Κυρηναϊκὴν κατεβάλετο φιλοσοφίαν, καὶ θυγάτηρ Ἀρήτη τοῦνομα, ἥπερ διεδέξατο τὴν σχολὴν, καὶ ὁ ταύτην πάλιν διαδεξάμενος υἱὸς Ἀριστίππου ὁ κληθεὶς μητροδίδακτος. Clem. Alex. IV. Strom. Ἀρήτη δὲ ἡ Ἀριστίππου Κυρηναϊκὴ τὸν Μητροδίδακτον ἐπικληθέντα ἐπαίδευσεν Ἀριστίππον.

Ibid. C. 8. Καὶ μοι σκληρίας ὑπόπλεων. PETAV. Alludit ad Platonis locum in Theaeteto; ubi in animo eniasque cereum conceptaculum inesse fingit, quod ut molle ac leve est, vel e contrario durum aut sordidum, ita facile, aut difficile, peraspiciet item, aut obscure impressas effigies excipit, exceptasque refert. Platonica vox est ἐκμαγεῖον, cuius propriae notionem ex parte tantum Vocabularia, atque ipsimet interpretes repraesentant. Effigiem quippe, vel simulacrum, aut expressam imaginem vertunt. Atqui non in ea tantum potentate sumitur; sed et illud ipsum significat, quod imaginem excipit, ut sit formarum veluti conceptaculum. Ita apud Platonem, σαφὴ γὰρ καὶ ἐν εὐρυχωρίᾳ ὄντα ταχὺ διανέμουν ἐπὶ τὰ αὐτῶν ἕκαστα ἐκμαγεῖα. Traiectione verborum implicata nonnihil est oratio. Sic autem est explicanda. Quorum ὁ κηρὸς βαθύς τε καὶ πολὺς καὶ λείος, ii dociles sunt, ac memores, liquidasque nec confusas habent rerum perceptarum imagines, atque signa: Haec enim perspicua, et in ampliore collocata spatio cito per sua quascumque conceptacula distribuunt. Contra οἱ δάσιον καὶ τραχὺ, λιθῶδές τε, ἡ γῆς ἡ κόπρου συμμεγείσης ἐμπλεων ἔχοντες ἄσαφῆ τὰ ἐκμαγεῖα ἴσχουσιν. Hic τὰ ἐκμαγεῖα vulgari significatione pro notionibus rerum ipsis ac figuris accipi possunt. Clarissime vero pro conceptaculo ipso Synesius in Dione τὸ ἐκμαγεῖον usurpat. Οὕτω μοι τὴν ψυχὴν ὁ θεὸς ἀπαλὸν ἐκμαγεῖον ἐποίησε τῶν ἐν λέξεσι τε καὶ ἡθεσι χαρακτηρῶν. Ocellus de mundo materiam primam nominat πανδεχὲς καὶ ἐκμαγεῖον αὐτῆς τῆς γενέσεως. Eunapius in Libanio ἐφασκεν γοῦν αὐτὸν οἱ περικραμένοι πίνακά τινα καὶ ἐκμαγεῖον εἶναι παντοδαπῶν ἡθῶν καὶ ποικίλων. Hadrianus Iunius vir eruditus expressum simulacrum reddit errore tralatitio. Postremo ad eundem fere modum de memoria impressisque rerum notionibus disserit Arist. lib. de memoria c. I. quo in Theaeteto magister: ἡ γὰρ γινώμηνή κίνησις ἐνοσημαίνεται οἷον τύπον τινὰ τοῦ αἰσθημένου, καθάπερ οἱ σφραγιζόμενοι τοῖς δακτυλίοις. Max καὶ

διὰ σκληρότητα τοῦ δεχομένου τὸ πάθος οὐκ ἐγγίνεται ὁ τύπος.

Ibid. C. 9. Ὡστε καὶ πάνν βουλομένοις. PETAV. Assentior Henrico Stephano, αὐτοὺς legenti. Nisi 'Dativum esse dixeris acquisitivum, quomodo saepe μοι, et ἑαυτοῖς, et Latini, aequē utuntur.

Ibid. D. 3. Μὴ πάνν μεταδίδοιαι. PETAV. Recta orationis series postulabat μεταδίδοτε. Quamquam infinitivum saepe Imperativi loco adhibent.

P. 245. B. 5. Εἰ μὴ συγχωροίην. PETAV. Inducenda, nisi fallor, negandi particula, ut haec sit superioris disputationis conclusio, qua se Philosophum esse neget; alioqui prodigii instar futurum; quemadmodum si puer quispiam longissimam vestem induat. HARDUIN. Particula illa negativa, μὴ, loco mota suo est, et translata in alienam sedem: restituenda paulo inferius, μὴ πάντως τέρας.

Ibid. B. 7. Εφείται γὰρ πον. PETAV. Quae sequuntur verba usque ad εὐωχίας, ea luxata suo loco ac perperam collocata suspicor. Quare post γινόμενον ita leg. censeo, Οὐκοῦν δεῖ θορυβεῖσθαι, etc. usque ad εὐωχίας. Tum, ἐφείται γὰρ πον, usque ad ἀδείας. Alioqui perplexa atque impedita lectio est. Succurrit et alia coniectura, si ante οὐ πάντως, τέρας, legatur: et tunc ὅπερ λέγω erit idem ac quod dicere volo.

P. 246. A. 5. Φαίδρος ὁ Μυρρηνούσιος. HARDUIN. De Phaedro Myrrhinusio, Plato in Convivio, et Marsilius Ficinus in Comment. ep. II. Myrrhinus Atticae municipium est, Straboni: Stephano, pars tribus Pandionidis.

Ibid. B. Σωκράτης δ' ἐκεῖνος. PETAV. Plato in Protagora. Idem porro initio Sophistae θεῖον appellat Philosophum πάντας γὰρ ἐγὼ τοὺς φιλοσόφους τοιοῦτους. προσαγορεύω, ait ille.

Ibid. D. 8. Μέλων ἐπιχειρεῖν τῇ δεσποίῃ. PETAV. Επιχειρεῖν hoc loco non tam offerre stuprum significat, quam legitimas affectare nuptias, uti ex Platonis, unde ista derivata sunt, loco, qui est VI. de Rep. liquet.

P. 247. B. Εἰ μὲν τις χρυσίον ὑπόχαλκον. PETAV. Xenoph. Oeconom. ἢ εἰ ἐπειρώμην σε ἑξαπατᾶν, λέγων τε ὡς πλείω τῶν ὄντων ἔστι μοι, ἐπιδεικνύς τε ἀργύριον κίβδηλον, καὶ ὄρμους ὑποξύλους, καὶ πορφυρίδας ἑξιτήλους φαίην ἀληθινὰς εἶναι.

Ibid. B. 8. Πολλὰ δὲ ὑακίνθων. PETAV. Rescribo αὖ λίθων *), ut ex superioribus constat. Tria enim mercium

[*) Fallitur: vide Reisk. ad Constant. Porphyz. vol. II. p. 500. ed. Niebuhr.]

genera proposuerat, χρυσόν, πορφύραν, λίθους. Adde facilem lapsum Librarii fuisse, ut pro αὐ, να scriberet.

Ibid. C. 5. *Η οὐκ ἐπίσταται.* PETAV. Inducendae, nisi fallor, hae tres voculae, quae sententiam conturbant.

Ibid. C. 7. *Σκοτεινὰ καὶ λωβὰ.* PETAV. Henr. Stephan. scribendum putabat λοξά. HARDUIN. Illud, λωβὰ, est omnino vitiatum. Potuit forte dicere, σκοτεινὰ καὶ κολοβὰ ῥήματα, enunciationes deficientes, ἑλλιπείς, truncas, et malitiose imminutas, et quod sequi necesse est, ambiguas et obscuras. Potuit et γὰρ δὲ, quae vicina satis scriptura est, ut suspicatur Andr. Schottus. Observat. lib. V. c. VI. Verum maxime probo, cum Cresollie nostro, lib. II. Theatri Rhet. c. V. id quod Henr. Stephano visum est, nec Petavio ipsi displicuit, λοξὰ, obliqua, torta, flexuosa, quales vulgo fuerent sophisticas argumentationes. De Plotino Eunapius, τῷ λοξῷ καὶ αἰνιγματώδει τῶν λόγων βαρὺς ἐδόκει καὶ δυσήκοος. Sic apud Hieron. Praef. in Iob, *Obliquus apud Hebraeos totus liber fertur, et lubricus*: ubi obliquus nihil est aliud quam λοξός. Lycophron. λοξὰ ἔπη, Cassandrae vaticinium nominat.

Ibid. D. antepenult. *Τὴν ἀχλὺν ἀποσχεδέσασαι.* PETAV. Videt satis qui Homerum calcavit, allusum esse ad Iliad. ε'. ubi Pallas Tydidem suum adversus Troianos instigans, sic compellat:

503

Ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἔλον, ἣ πρὶν ἐπῆεν.

Οφρ' εὖ γνώσῃ ἡμὲν θεὸν ἥδ' ἐ καὶ ἄνδρα.

P. 248. A. 9. *Πρώτον μὲν δὴ ἀπάντων.* PETAV. Sumptum id est c. V. de Rep. *Ἀγλὸν δὲ ὅτι γάμους τὸ μετὰ τοῦτο ποιήσομεν ἱεροὺς εἰς δύναμιν, ὅτι μάλιστα. εἰεν δ' ἔν ἱεροὶ οἱ ὠφελιμώτατοι.* Tum eadem qua noster hic usus est inductione, ἐκ τῶν ἀρίστων gigni oportere colligit Reip. suae custodes.

Ibid. C. 4. *Ἀλωπεκὶς ποθεν, ἢ Μελιταία.* PETAV. Hesych. ἀλωπεκίδες εἶδος κυνῶν. Xenoph. de Venat. τὰ δὲ γένη τῶν κυνῶν ἐστὶ δισσά· αἱ μὲν Καστόριαι, αἱ δὲ ἀλωπεκίδες. ἔχουσι δὲ αἱ μὲν Καστόριαι τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην ὅτι Κάστωρ ἦσθεις τῷ ἔργῳ μάλιστα αὐτὰς διεφύλαξεν. αἱ δὲ ἀλωπεκίδες, διότι ἐκ κυνῶν τε καὶ ἀλωπέκων ἐγένοντο, etc. De Melitaeo cane iuvat Suidae Scholion hic adscribere. *Τῶν κυνῶν, αἱ, οἱ μὲν ἰχθυετικοί, οἱ δὲ ὁμοίως τοῖς θηρίοις χωροῦσιν, οἱ δὲ ἐπὶ φυλακῇ τῶν κτημάτων οἰκουροί· οἱ δὲ ἐπὶ τέρψει ὡς τὰ μελιταῖα κυνίδια, καὶ μελιτηροὶ κύνες, οἱ ἐπὶ τέρψει τρεφόμενοι.* Vide et Steph. qui a Melita insula, quae inter Epirum et Italiam sita est, appellatos censet, ut et Callimachus apud Plin. lib. IV. At Strabo lib. VI. id ad alteram refert, quae hodie Malta dicitur.

Ibid. D. 2. *Ἀρα οὖν ἐλήρει Θλόγης.* PETAV. Theognidis versus ii sunt, ut etiam Henr. Steph. adnotavit.

*Κριούς μὲν καὶ ὄνους διζήμεθα, Κύρνε, καὶ ἵππους
Εὐγενίας. καὶ τις βούλεται ἐξ ἀγαθῶν*

Βήσεσθαι· γῆμαι δὲ κακὴν κακοῦ οὐ μελεδαίνει

Εὐθλὸς ἀνὴρ, ἦν οἱ χεῖρματα πολλὰ διδῶ.

Sed quod sequitur *ξυνέχειν* mendosum est. Ego quasi *δύναμιν* *ἔχειν*, esset, reddidi: *Nec in iis vim habere istud arbitramur.*

P. 249. C. 6. *Δισχρόν δὲ Ἡλείους.* PETAV. Qui ad Olympiaca certamina sua nomina profitebantur, ab Hellano-diois diligenter excutiebantur, ac iusiurandum adigebantur ad aram Iavis Ορκίου, sive Fidii. Pausan. *Ἡλια. α'.* Ο δὲ ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, πάντων ὁπόσα ἀγῶματα *Διὸς* μάλιστα ἐς ἐκπλήξιν ἀδίκων ἀνδρῶν πεποιοῖται. *Ἐπικλήσις* μὲν Ορκιὸς ἐστὶν αὐτῷ, *ἔχει* δὲ ἐν ἑκατέρᾳ κεραυνὸν χειρὶ. παρὰ τούτῳ καθέστηκε τοῖς ἀθληταῖς καὶ πατράσιν αὐτῶν, καὶ ἀδελφοῖς, ἔτι δὲ γυμνασταῖς ἐπὶ κάπρου κατόμνυσθαι τομῶν, μηδὲν εἰς τὸν Ολυμπίων ἀγῶνα ἔσεσθαι παρ' αὐτῶν κακούργημα. εἰ δὲ ἄνδρες οἱ *Ἀθληταὶ* καὶ τότε ἔτι προσκατόμνυνται, δέκα ἐφεξῆς μηνῶν ἀπηκριβῶσθαι σφίσι τὰ πάντα ἐς ὕσχησιν. HARDUIN. Chrysost. homil. XLVIII. de inscript. alt. tomo de diversis Novi Test. locis, pag. 656.

Οὐκ ἐπὶ τῆς στρατείας δὲ ταύτης, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν Ολυμπιακῶν ἀγώνων τὸ αὐτὸ τοῦτο ἔθος κρατοῦ. μετὰ γὰρ τὰς τριάκοντα ἡμέρας τὰς ἐνταῦθα ἀναγαγόντες αὐτοὺς εἰς τὸ προύστειον περιάγουσι, καὶ τοῦ θειέτρον καθήμενου παντὸς βοᾷ ὁ κήρυξ. *Μή τις τούτου κατηγοροῖ, ὥστε αὐτὸν ἀποσκευασάμενον τῆς δουλείας τὴν ὑποψίαν, οὕτως εἰς τοὺς ἀγῶνας ἐμβῆναι.*

Ibid. D. 2. *Ἀλλὰ τὸν γε Φιλάμμωνα.* PETAV. Meminit huius historiae, et alibi. Suidas. *Φιλάμμων* πύκτης *Ἀθηναῖος*· ὃς πάντα τὸν χρόνον ἐνέκα τοῦς ἀντιπάλους. HARDUIN. Demosth. in orat. pro Corona.

P. 250. *Λαχεδαιμονίους δ' ἐγὼ πυνθάνομαι.* PETAV. Tertul. ad Martyres. Nam quod hodie apud Lacedaemonios solemnitas maxima est διαμυστήγισις, id est, flagellatio, non 504 latet. In quo sacro ante aram nobiles quoque adolescentes flagellis affliguntur, adstantibus parentibus, et propinquis, et uti perseverent, adhortantibus. Elegans est eadem de re Senecae locus lib. de Divina Provid. Nunquid tu invisos esse Lacedaemoniis liberos suos credis, quorum experiuntur indolem, publice verberibus admotis? Ipsi illos Patres adhortantur, ut iotus flagellorum fortiter perferant, et laceros ac semianimes rogant, perseverent vulnera praebere vulncribus.

Ibid. A. 5. Τόν τε Εὐρυποντίδην. PETAV. Mendose pro Εὐρυποντίδην. Duæ apud Lacedaemonios Regales familiae; altera Eurysthenidarum ab Eurysthene, quæ et Agidarum ab huius filio nuncupata: altera Eurypontidarum sive Proclidarum. Pausanias Laconicis. Plut. in Lycurgo, et Agide, Eurytionidas ab Eurytione posteriores istos appellat. Sed et in Agesilao Εὐρυτιωντίδης levius detorta voce legitur. Vide Aemilium Probum, sive Cornel. Nep. in Agesilao.

Ibid. B. Τῇ ἀπὸ Κόδρου. PETAV. Suidas in Εὐγενέσιος Κόδρου.

Ibid. B. ult. Ἡ τοῖς Πελοπίδαις. HARDUIN. Greg. Naz. orat. I. contra Iulian. ἐπίσημοι Πελοπίδαι παρὰ τῶν ὤμων καὶ τοῦ ἔλεφαντος. Dio Chrys. orat. VIII. Περὶ δὲ τοῦ Πέλοπος ἔλεγον ὅτι καὶ τὸν ὤμον ἐλεφάντινον ἔχει. Pindar. Od. VII. ἔλεφαντι παλίδιμον ὤμον κεκασμένον. Virg. Georg. III.

— Ημεροque Pelops insignis eduxit.

Ibid. C. 5. Τοῦτο μὲν δὴ ὁμολογείσθω. PETAV. Verba sunt Platonis VI. de Rep. sub initium libri: sed depravata hic, maleque habita; nec omnino tamen in ipsius Platonis editione sincera. Quare, ut mutuam sibi operam præstent, integram hic locum adscribam. Τοῦτο μὲν δὴ τῶν φιλοσόφων περὶ ὁμολογείσθω ἡμῖν, ὅτι μαθήματός γε αἰεὶ ἐρῶσιν ὅσα ἂν αὐτοῖς δηλοῖ ἐκείνης τῆς οὐσίας τῆς αἰεὶ οὐσης, καὶ μὴ πλανωμένης ὑπὸ γενέσεως, καὶ φθορᾶς. Ita in editione postrema. Ubi ex Themistio ἐκείνην τὴν οὐσίαν, etc. per quartum casum scribendum apparet. Vicissimque indidem foedior in Nostro labes expurganda. Sic enim rescribo. Οὐσεως περὶ ὅτι μαθήματός γε αἰεὶ ἐρῶσιν, etc. Ac nescio an apud Platonem insuper pro ὅσα, itidem ut hoc loco legendum sit οὗτοι παντός, ἀλλ' ὃ ἂν ἐκείνην, etc. nisi μαθημάτων ante magis errident.

Ibid. C. ult. Ὡστερ εἰς Μύκονον μίαν. PETAV. Proverbū meminit Steph. Μύκονος δέ ἐστιν, ἐφ' ἣ μυνθένται καὶ σθαι τῶν γιγάντων τοὺς ὑγεινοτάτους ὑφ' Ἡρακλέους καταλυθέντας. ἀφ' ὧν ἡ Παροιμία. Πάντα ὑπὸ μίαν Μύκονον, ἐπὶ τῶν ὑπὸ μίαν γραφὴν ἀγαγόντων τὰ διηρημένα τῇ φύσει. Ubi pro τῶν γιγάντων τοὺς ὑγεινοτάτους corr. δεινοτάτους. Vide Zenobium.

P. 251. B. 4. Ὑψηλὸν ἔχαιρειν αὐτόν. PETAV. Platoniorum non modo dogmatum, sed et styli ipsius, ac verborum studiosus consecrator est Themistius. Id quod hoc loco semel adnotasse sufficiat. Deprehendent ii facile, qui in Platonis lectione hospites non fuerint. Velut hæc verba ex lib. VI. de Rep. traducta sunt. Sic enim ille, καὶ ἐπὶ τοῦτοις ὑψηλὸν

ἐφαίρειν αὐτὸν σχήματος κενοῦ, ἄνευ νοῦ, ἐμπιπλάμενον. *Ac nescio an hic φρονήματος κενοῦ verius sit.*

Ibid. B. ult. *Διοικούμενον μὲν ὡς κορυφαῖον.* PETAV. *Malim διοιδούμενον.* Et mox προστετηκότα cum H. Steph.

Ibid. C. 3. *Μηδ' ἂν ἰδίως ἰδία.* PETAV. Assensuros mihi 505
in huius emendatione loci eruditos omnes confido, qui foedissimo hactenus vicio laboravit. Lego enim *μηδ' ἂν Διομήδεϊ ἀνάγκη προσπέσῃ.* Primum quia *ἰδίως* illud flocci faciendum non est. Tum scripturae ipsius affinitas favet. Postrema facit ad rem, quod eodem in lib. VI. unde noster huc multa transtulit, ita Plato locutus est. *Ἡ Διομήδεια λεγομένη ἀνάγκη ποιεῖν αὐτῷ πάντα ἃ ἐν οὗτοι ἐπαινῶσιν.* Notissimum proverbium est, *Διομήδεια ἀνάγκη.* De quo Zenobius, Suidas et Arist. Schol. *Ἐκκλησι.* in haec verba: *Καὶ ταῦτ' ἀνάγκη μοῖσιν.* Γρ. *Διομήδεά γε.*

Ibid. C. 6. *Μίθαικός τις ὢν.* PETAV. Plato Gorgia: *Θεαρίων ὁ ἀρτοποιός, καὶ Μίθαικος ὁ τὴν δυνοποιῶν συγγεγραμμένος τὴν Σικελικὴν, καὶ Σάραμβος ὁ κάπηλος.* De Mithaeo mentio est apud Maximum Tyrium Dissert. VII. ubi a Spartanis, ad quos sese contulerat, urbe pulsum asserit. Suidas Grammaticum eundem vocat.

Ibid. C. 11. *Ὡσερ ὁ Αὐτόλυκος.* HARDUIN. Autolycum ait Plato lib. I. de Rep. ex HomERICA ποῦςι *κεχύσθαι κλεπτοσύνην*, furandi quodam artificio nobilitatum fuisse. Eundem scribit Eustathius a parente Mercurio, *Θεῷ κλεπτιστάτῳ*, edoctum, variis coloribus quae sarripuisset induere, ne furta illa ratione deprehenderentur, quod idem fere habet Hyginus fab. XX. Vult ergo Themistius laverniones Sophistas, variorum auctorum locos memorabiles didicisse, quos deinde ascitiis pigmentis et colorum incredibili varietate pictos, et fucata eloquentia bracteatos venditarent: esse proinde Autolycos geminos et germanos. Martialis, lib. VIII. Epigr. LIX.

Nihil est furacius illis:

Non fuit Autolycoi tam piceata manus.

Pollianus, Antholog. lib. II.

Μισῶ λωποδύτας ἄλλοτρίων ἐπέων.

P. 252. B. 4. *Πότε διεσώσω.* PETAV. Corr. *διώσω.*

Ibid. B. 6. *Φαληρέως.* HARDUIN. Demetrio Phalereo usum familiariter Theophrastum, Laërtius refert, in Theoph. lib. V. pag. 123.

Ibid. B. 10. *Δόγματα.* HARDUIN. Forte legendum, *δελγ-ματα*, ut paulo ante.

P. 253. A. 6. *Παρανομίας.* HARDUIN. Quid si legatur, *παραινολας.*

Ibid. A. 7. *Ἐ δακτύλιον ἀπαντήσῃ*. PETAV. B. Iacobus Epist. Canon. c. II. *Εὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγὴν ἡμῶν ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος ἐν ἑσθῇτι λαμπρῷ*. Graeci *Σαλάκωνας* hos vocant, hoc est, *πτωχοὺς ἀλαζόνες*. Hesych. At Aristot. II. Rhet. CXVI. *Σαλάκωνας* appellat vere divites, qui ostentandarum opum immoderato studio feruntur.

HARDUIN. Iuvat et ex Plinio nostro hic conferte symbolam. *Anuli*, inquit ille, *distinxere alterum ordinem a plebe*, etc. lib. XXXIII. sect. VII. Quo et illud recidit, c. lib. IX. sect. LVI. *Lictorem feminae in publico uxionem esse*. Vide quae ibi diximus.

Ibid. B. 10. *Κρίνεται ἐπὶ σοφίας*. PETAV. Vide an ἐπὶ legendum sit.

Ibid. C. 2. *Συσκευασάμενος*. HARDUIN. Malim *συσκευασμένην*, quod et editor Cossartius asterisco ibi addito haud obscure monet.

506 Ibid. C. 5. *Τὸν ἄτοπον πυνθῆνα*. PETAV. Hes. *πυνθῆνες, πιστοὶ, περίεργοι*. Phavorinus *πυνθῆνα* Latine dici mandatorem scribit, οἱ γὰρ *Μανδάτωρες* ποιοῦσι τὰ *μηνύματα* ἐν τοῖς *δικαστηρίοις* καὶ τοῖς ἐν αὐτοῖς *δικαζομένοις*. Cyrillus in Lexico apud Nicolaum Rigaltium in Glossario *Μεξοβαρ*. *Ἡμεροδρόμοι οἱ ταῖς βασικαῖς διατάξεσι ταχότατα διακονούμενοι Μανδάτωρες*. Utrique mandatores *πυνθῆνες* ἀπὸ τῆς *πύσεως*, quae est *ἐρώτησις* vel *ἀπόκρισις* (ait Phavor.) dici possunt. Ego ab audiendo interrogandove malim. Quod vero apud Hesych. *περίεργοι πυνθῆνες* appellantur, videndum an curiosos ita nominet, hoc est, *φροντιστὰς τοῦ δρόμου*. Qui ex Schola Agentium in rebus a Magistro Officiorum circummissi, diligenter inquirebant in eos qui circa cursum publicum aliquid admisissent, ac iudicibus nunciabant. Cod. XII. tit. XXII. leg. 1.

Ibid. *Παμπάλαιά τε καὶ αἰνιγματώδη*. HARDUIN. Haec omnia desumpta sunt ex Theaeteto Platonis. Citat illa Theodoretus orat. II. contra Graecos.

Ibid. D. 2. *Ἀλλ' εὖ μάλα ἀνακυχλήσας*. PETAV. Imperiti quidam Sophistae ut Philosophi esse viderentur, Atticas circummodi vuculas affectabant, ad Platonis imitationem. Synemias Ep. 154. *Εὰν οἴσθαι τινος ἐν λογιστηρίοις ἀποδύνας, ἢ πάντως ἀπὸ μᾶς γέ τε συμφοραῖς ἀναπεισθέντας ἐν μεσημβρίᾳ τοῦ βίου φιλοσοφεῖν, ἀπὸ μόνου τοῦ τοῦθ' ἀπομόσαι Πλατωνικῶς*. Qualis et ille apud Lucianum est ineptus Atticistes in Lexiphane.

Ibid. HARDUIN. Harum vucularum quas affectabant Sophistae, texit indiculum, et festive ludit Ammianus Poeta in Anthol. lib. II. c. LI.

Ὡς γὰρ εἰ, καὶ μὲν οὖν, καὶ ποτ' δὴ, καὶ πόθεν, ὦ τῶν,
 Καὶ θαμὰ, καὶ φέρε δὴ, καὶ κομιδῇ, καὶ ἰδίῃ,
 Καὶ στόλιον, μάλιον, πωγώνιον, ὥμιον ἔξω,
 Ἐκ τούτων ἡ νῦν ἐρδοκιμεῖ σοφία.

Quae Grotius ita reddidit, in opere adhuc inedito:

Constat, enimvero, quorum, nihilominus, horum,
 Autumor, interea, vir bone, quid sequitur?
 Barbula, et axillae, nudantia brachiololumque
 Palliola: haec faciunt nunc sapientis opus.

P. 254. A. ult. Ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς περιφέρουμεν. HAR-
 DUIN. Proverbium est, de homine importuno et molesto. Sic
 itaque reddendum Latine fuit: *Et ad ipso (scilicet viro sapien-*
te) prae aemulatione atque invidia contemni nos et despici
credimus: atque ob eam opinionem is nobis adeo molestus
est, ut cervicibus nostris veluti quoddam onus incumbere
videatur.

Ibid. B. 8. Ἐπισκῆψαι γὰρ ἡ κοινωνική. PETAV. Ut ei
 religioni insisterem, quam mihi in hac Critica ratione semel
 imposui, nihilque sine Veterum auctoritate mutarem, malui
 vel corruptam hinc sententiam prorsus ut in Henr. Steph. edi-
 tione est relinquere. Ita tamen emendandum esse scias ex
 Plat. VI. de Rep. Ἐπισκῆψη γὰρ εἰ κοινωνική τε καὶ ἡμερὸς
 πρὸς τοὺς παιδείας ἐπιθυμοῦντας, ἡ δυσκοινωνήτός τε καὶ
 ἀγρή. Quod ad illa verba attinet χαλκίας, καὶ τέκτονας,
 post βούλει relictis hoc modo. Ἐὶ δὲ βούλει χαλκίας, καὶ
 τέκτονας, ποιητὰς τε, etc. Aut certe τοὺς μὲν οὖν χαλκίας 507
 καὶ τέκτονας, εἰ δὲ βούλει. Quamquam ut hic concepta lectio
 est, suo quoque sensu non careat, quem in priori editione
 secutus fueram.

Ibid. C. Ἐπιφθόνως λέγειν. PETAV. Malo ἔχειν.

Ibid. C. 6. Πρὸς τοὺς εὐ φερομένους τὸ πλεον. PETAV.
 Expunge particulam εὐ. HARDUIN. Lege, ἐκφερομένους.

P. 255. B. Ἀρίστων Κλεάνθην. PETAV. De Cleanthe et
 Aristone Laërtius in eorum vita. Fuit et alter Aristo Peripate-
 ticus, de quo subinde, mentionemque fecit Laërt. in Aristone.

Ibid. B. ult. Ἐκ προεδρίας. PETAV. Forte προεδρίας.
 Post ἐκλήτεο deest ὁρᾶν.

Ibid. C. 4. Ταύτην τοι καὶ αἱ Μοῦσαι. PETAV. Syn. in
 Dione. Ubi ideo Μούσας dictas ait, quasi ὁμοῦ οὖσας. Noti
 Phœtylidis versus.

Ἀφθονοὶ οὐρανίδαι καὶ ἐν ἀλλήλοις τελέθουσιν.
 Οὐ φθονεῖ μῆνη πολὺν χρεῖσσοσιν ἡλίου αἰγάς.
 Οὐ χθῶν οὐρανίοις ὑψώμασι νέρθεν ἐοῦσα.
 Οὐ ποταμοὶ πελάγεσσιν, αἰεὶ δ' ὁμόνοιαν ἔχουσιν.
 Ἐὶ γὰρ ἔρις μακίρεσσιν ἔην, οὐκ ἂν πόλος ἔστη.

Ibid. D. *Φησὶν ὁ ποιητής.* HARDUIN. Homerus *Iliad.* α'. v. 604.

Μουσῶν θ', αἱ ᾄδον, ἀμειβόμεναι διπλὴν καλῇ.

Ibid. D. 6. *Ἐν τῷ δωματίῳ τῷ αὐτοῦ.* PETAV. *Αὐτοῦ* rescripsi pro *αὐτῷ*. Attica vox *δωμάτιον*, ait Phrynichus, cum *κοιτῶν* barbarica sit: ut et Menander existimavit, cuius auctoritati Aristophanes opponitur a Polluce lib. I. c. VIII.

Ibid. D. 9. *Βασιλέως ὀφθαλμοίς.* PETAV. Ministros Principis aut Praefectos. Hesych. *ὀφθαλμός βασιλέως ὁ πινόμενος κατὰ σκοπός.* Philost. in vita Apollon. lib. I. c. XV. *Σατράπης δὲ τῇ φρουρᾷ ταύτῃ ἐτέτακτο, βασιλέως τις οἶμαι ὀφθαλμός.* Aristoph. Schol. ad *Acharn.* ait τὸν βασιλέως ὀφθαλμὸν esse τὸν μέγα δυνάμενον παρὰ βασιλεῖ. Οὕτω δὲ ἐκύλουν τοὺς Σατράπας, δι' ὧν πάντα ὁ βασιλεὺς ἐπισκοπεῖ, ὡς βασιλέως ὅτε οἱ ὠτακουσται, δι' ὧν ἀκούει τὰ πραττόμενα ἐκάστω πανταχοῦ οἷς ὡς συνάρχοις χρηταί. Manavit enim hoc a Persis institutum, de quo Xenoph. VIII. *παιδ.*

P. 256. A. 6. *Καὶ καθαιρετέον ἐξ ἀκροπόλεως.* HARDUIN. Abiit in paroemiam haec loquendi formula. Ita Tertull. in *Apologet.* c. IV. *Vim profitemini, et iniquam ex arce dominationem.* Ubi in nonnullis edition. nonnemo prave ac perperam voluit emendare, *Exercetis dominationem.* Eodem sensu Phaedrus:

Arcem tyrannus occupat Pinistratus.

Ibid. B. ult. *Διὰ τοῦτο ἂν μὲν τινα αἰσθῇ.* PETAV. Praeclare inepti atque invidi Sophistae mores exprimit. Etenim invidia in eos non fertur, quos longo intervallo superat quispian, ait Aristot. H. Rhet. Quod Marii ac Syllae exemplo declaratum apud Plut. in Sylla. Nam cum Iugurthine bello prospere omnia cessissent Syllae, *ἥνία μὲν οὖν ταῦτα τὸν Μάριον* (ait Plut.) *ἔτι δὲ ἡγούμενος ἐλαττον αὐτοῦ φθονεῖσθαι τὸν Σύλλαν, ἐχρήτο πρὸς τὰς στρατείας.* Ita in omnibus editionibus, nullo plane sensu. Ubi aptissime sane, et ad sententiam nostram accommodare lego, *ἐλάττονα τοῦ φθονεῖσθαι.* Sensus est. Etsi aegre id ferret Marius, tamen
508 quia adhuc inferior erat Sylla, quam ut ei invideret, eius adhuc opera utebatur.

Ibid. C. *Καὶ εὐμενὴς καὶ φιλόανθρωπος.* PETAV. Recte Henr. Steph. *εὐμενὴς ἐλ.*

Ibid. D. 3. *Καὶ ἱπποποιόν.* PETAV. Forte an *ἐποποιόν* *ἐποποιῶ.* Expressere enim illa voluit *κεραμεὺς*, et *ἀοιδός.*

Καὶ κεραμεὺς κεραμεὶ κοττεῖ, καὶ ἀοιδὸς ἀοιδῷ. Tametsi apud Lucianum Prometheo quippiam simile legitur:

αὐτοὶ δὲ Ἀθηναῖοι τοὺς χυτράς καὶ ἱπποποιδὺς καὶ πάντας
οἱ πηλουργοί, Προμηθεὺς ἀπεκάλουν.

Ibid. D. 5. *Ἀναμιξὲ δὲ ἀγκύλων ἱππόται.* PETAV. Neque
sana haec lectio, nec quam illi affinximus interpretationem.
Ac manifeste hic nonnulla desiderantur. Suspicio legendum
ἀναμιξὲ δὴ ἐκ ψιλῶν ἱππόταις, ut illos dicat Velitum ordine
deserto equitibus immisceri. Quamquam scio Velites plerumque
equitibus insertos; sed et ut plurimum separatos fuisse notis-
simum est. HARDUIN. In Etymolog. *ἀγκυλίσται, ἀκοντισται.*

P. 257. A. 2. *Καὶ τὴν γρυμᾶν.* PETAV. Phrynichus.
Γρήττη καὶ τοῦτο τῶν παραπεποιημένων. τὸ γὰρ τοιοῦτον
ἄπαν γρυμᾶν συμβέβηκε καλεῖσθαι. Ubi leg. *γρύτη.* Hes.
γρυμᾶ ἐσθλὴς καὶ ἀγγεῖον, σκευοθήκη, ἐν ᾗ ἡ γρύτη. ἥδη
δὲ καὶ τὰ λεπτὰ σκευάρια, ἃ καὶ γρύτην λέγομεν. A voce
γρύτη fit Latina, scruta. Gloss. v. *Scruta γρύτη.* Pollux
πήραν interpretatus est. Sotades Comicus apud Athen. l. VII.

γαλῆος εἰληπται μέγα

Ἰππησα τὰ μέσα· τὴν δὲ λοιπὴν γρυμᾶν

ἔρω, ποιήσας τρίμμα συνάμινον.

Γρυμᾶν appellat relicula quaeque ac frivola: quo sensu et hoc
loco Themistius accepit. Sed pro *τεκτιδέας* leg. *ἰκτιδέας*, ut
pridem Casaubonus ad hunc Athenaei locum observavit.

Ibid. A. 3. *Ὅταν Ὀμηρος.* HARDUIN. Iliad. 9. v. 192.

Ibid. A. 5. *Ὅταν Ἡφαιστος.* HARDUIN. Iliad. 8. v. 485.

Ibid. B. 6. *Ὅστις δὲ οὖν φηγᾶς.* PETAV. Patroclum signi-
ficat, qui exul ad Peleum confugit: et Achillis arma induit,
in Troiano praelio.

Ibid. C. *Τῶν ἀλλοτρίων πραγμάτων.* PETAV. Leg.
πραγμάτων.

Ibid. C. 2. *Βασκανίαν μὲν δὴ τούτων.* PETAV. Aut ego
fallor, aut parum consentaneae quod sequitur superioribus ad-
textum est. Ac nescio an ab illis verbis: *Νῦν δὲ ἥδη τινες*,
quae superiore pagina sunt, ad hunc usque locum quicquid in-
terceptum est; ordine suo motum, ac perturbatum sit.

Ibid. C. 4. *Καὶ ὅσα ἂν εὐρίσκηται.* PETAV. Medicinam
huic laeo non absurde feceris, si hunc in modum concipias:
καὶ ὅσοις ἂν εὐρίσκηται προσοῦσαν τὴν κῆρα ταύτην, etc.
μοχλὸς τούτων τῶν ἱερῶν et κεκτημένους.

Ibid. C. 8. *Τέταρτον δὲ τύπον.* PETAV. Verba deinceps
Platonis eodem ex libro profert.

Ibid. D. *Ὅτι θρηγκῶ.* HARDUIN. Quid Plato dixit l. VII.
de Repub. Dialecticam esse ὥστε θρηγκὸν τοῖς μαθήμασι, 509
Themistius idipsum ad veritatem retulit. Mirus est Platonis
sententiarum, imo et verborum consecrator Themistius.

Ibid. D. 2. *Εἰς πάντα ἀλτ' ἔχει.* PETAV. Mutilus

hic locus, quem sine librorum subsidio emendare velle, divinare est.

HARDUIN. Lege τῇ ἀληθείᾳ, et optime omnia cohaerebunt.

P. 258. B. 3. Ομνῶσι λέγειν ἀκηκόως. PETAV. Corrupte: forte λέγων ἀκηκοέναι.

Ibid. Λυσάνδρου τοῦ Σπαρτιάτου. PETAV. Cuius illud est: oportere τοὺς μὲν παῖδας ἀστρωγάλοις, τοὺς δὲ ἄνδρας δοκοῖς ἐξαπατᾶν. Plutarch. qui Orat. I. de fort. Alex. idem Dionysio Tyranno tribuit.

Ibid. D. Μῦθοι μὲν τέλειοι. PETAV. Placeat ita legi τε λειοί. Sed et ante τούτων pro τῶν τοιοούτων.

P. 259. A. 2. Ἐγραψέ τε, καὶ ἐτεκτήνατο. PETAV. Melius est ἐγράψα.

Ibid. A. 10. Ἐν τῷ φανυλοτέρῳ καὶ ἐλάττω. HARDUIN. Corrig. φανλότερα, ex Stobaeo serm. XII. pag. 141. edit. Tigur. ubi tamen male refertur locus iste tanquam ex Metriopathe. Item paulo infra, ἐν τῷ μελλῶ τε καὶ σεμνότερῳ pro σεμνότερα, ex eodem.

Ibid. B. Τὸ μὲν δὴ ἐλλείπον τοῦ ἀληθοῦς. PETAV. Theophrastus H9. Χαρ. Ἡ μὲν οὖν εἰρωνεία δόξειεν ἂν εἶναι, ὡς τύπῳ λαβεῖν, προσποιήσις ἐπὶ χεῖρον πράξεων, καὶ λόγων. Sed Theophr. εἰρωνείαν in peiorem partem accipit. Ideo in fine capitis subiungit. Ἀλλ' ὅρα μὴ σὺ θάπτεον πιστεύης τοιαύτας φωνὰς, καὶ πλοκάς, καὶ παλλιλογίας, οὗ χεῖρον ἔστιν εἶρεῖν οὐδέν. Τὰ δὴ τῶν ἡθῶν μὴ ἀπλᾶ, ἀλλ' ἐπιβουλα φυλάττεσθαι μᾶλλον δεῖ ἢ τοὺς ἔχους. Noster vero εἰρωνείαν hic ad laudem trahit, et meliorem in partem usurpat. Ad quem facit illud Ciceronis Acad. quaest. 4. Socrates autem de se ipse detrahens in disputatione, plus tribuebat eis quos volebat refellere. Ita cum aliud diceret atque sentiret, libenter uti solitus est ea dissimulatione, quam Graeci εἰρωνείαν vocant: quam ait etiam in Africano fuisse Fannius: idque propterea viliosum in illo non putandum, quod idem fuerit in Socrate.

Ibid. B. 6. Περὶ σωφροσύνης. PETAV. Voculas istas parenthesi inclusimus, quo eas reuiculas esse constaret. HARDUIN. Totum hunc locum sic restituo ex Stobaeo, loco cit. Καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸ καὶ Σωκράτης παρελάμβανεν ἐν τοῖς λόγοις, ὅπου ἐδεῖτο ἐπισκῶπαι τινα σοφιστὴν τύπον μεστόν, καὶ γέμοντα περιφροσύνης.

Ibid. B. ult. Τοὺς ἀληθινούς. HARDUIN. Corrig. ex eodem Stobaeo, τοὺς ἀληθινῶς.

Ibid. C. 8. Ἀγεσθαι, καὶ ὑπεράγεσθαι. PETAV. Literulae unius mutatione vera lectio constabit, si scripseris ἄγεται, καὶ ὑπεράγεται.

Ibid. D. *Κἄν ἐπὲρ Αἰσχύλου*. PETAV. Quae de Aeschylo et Simonide hic adpersa, parum cohaerere cum praecedentibus mihi videntur.

Ibid. C. ult. *Κἄν συλλουσόμενον παρακαλεῖς*. PETAV. Eiusmodi importunus ille recitator fuit, de quo Mart. lib. III. Ep. XLIV.

In Thormas fugio: sonas ad aurem:

Piscinam peto: non licet natans.

Ibid. D. penult. *Οὐ μὲν δὴ δωροδόχον*. PETAV. Et hoc 510 ex Platone desumptum, sub initium VI. de Rep.

P. 260. B. ult. *Ἐν ταῖς εἰς τοῦτίσω*. PETAV. Voces illas duas, *ἐν ταῖς*, reliciendas censeo. Ob id steruendas ab caeteris curavi. Sunt enim ab Librario aliud agente frustra repetitae, cum proxime *ἐν ταῖς δίκαις* scripsisset.

Ibid. C. 4. *Καὶ πρότερον ποιῆν τοῦ δικαίου*. PETAV. Scio plerisque coniecturam nostram paulo audaciorē visum iri, quod *Πραιτώριον* loco *πρότερον* legi putem oportere. Sed eo mihi credo facilius venia dabitur, quod nihil in ipso scriptore propterea mutaverim, quid sentirem suo duntaxat loco monuerim. Id quod a me summa fide ubique praestabitur. Quod ad coniecturam ipsam attinet, primum vox *πρότερον* certissimo vitio laborat. Tum ad eam proxime *Πραιτώριον* accedit. Ac denique, quod caput est, ad sententiam mirifice pertinet. Nec dubium est ea tempestate plerasque Latinas voces pro Graecanicis usurpatas. Uti vox, *Comitatus*, quae in Epistola Constantii ad Athanasium legitur. Quo item modo Praetorium in Evangelio Ioannis extat c. XVIII. Sed et in Gloss. vet. *Πραιτώριον* Praetorium: et apud Snidam. Quod nisi haec coniectura placet, vide an *πρατήριον* rectius sit. Paulo post *ἀνάκτορα* post *ἀνδράκτορα* ex Aug. Cod. scripsi.

Ibid. C. 6. *Οὐδέ τὸν Περσικόν*. PETAV. Xenoph. I. *Κύρου παιδ.*

Ibid. D. *Ἀλλὰ τὰ γ' ἄσπαρτα*. HARDUIN. Ad exemplum Homeric carminis istud effictum: sic enim iste, Odyss. i. v. 109.

*Ἀλλὰ τὰ γ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται,
Πυροὶ καὶ κριθαί, ἡδ' ἄμπελοι, etc.*

P. 261. A. 4. *Καὶ νῦν ἐν Καρχηδόνιοι Βύρσαν*. PETAV. Nota historia, quam vetustissimi quique prodiderunt. At nemo fabulam hanc esse putat, et Byrsae originem aliunde derivat, ab Hebraeo *Batsara*, quae vox *arcem* significat. Verum haud temere a vetustatis auctoritate recedendum, praesertim si nihil in contrarium praeter confidentiam ac supercilium afferatur. Adde quod *Βύρσα* tametsi Graeca vox sit, a Tyriis et Carthaginensibus usurpari potuit, qui ex aliarum

gentium, ac Graecarum praesertim, usu atque commercio peregrinitatis plurimum in patriam linguam importarunt. Sane Graeca vocabula, quam plurima Syriacae, sive Chaldaicae linguae iam tum olim adpersas fidem facit Danielis c. III. ubi *Psanteris* et *sumphoniah*, hoc est *ψαλτήρια*, et *συμφωνίαι*, et alia quaedam leguntur, quae mere Graeca sunt. Quod idem in voce *βύρσα* contigerit, praesertim cum Syrus interpres Act. IX. eam ipsam expresserit. Ibi enim *Boursis* idem est ac *βυρσῶς* coriarius.

Ibid. B. *Τριῶν ἢ τεττάρων πόλεων*. PETAV. Saepe hoc in Scriptore contigit ut ex vocum παραλλάξει, exscriptorum vitio, menda quam plurima pullularent: uti ex Notis istis planum fiet. Adeoque hoc in loco accidit: qui misere admodum affectus est.

Verum revocari ad sanitatem non incommode poterit, si pro *πόλεων*, *πλέθρων*, vel potius *ποδῶν*, et pro *μερέρια*, 511 *ὑπὲρ μυρία*. Hoc scilicet modo, *ὑπὲρ τριῶν, ἢ τεττάρων πλέθρων μυρία κατὰ ἐργαζόμενον*. Vel *τερέρια κατὰ*. Quae proverbialiter pro ingentibus malis usurpantur. Vide Suidam et Plut. in Theseo.

Ibid. B. 4. *Τὸ ὄστρον τοῦτο τιμώσης*. HARDUIN. Forte, *ὄστρακον*. Familiare Platoniciis est corpus *ὄστρακον* et *θύλακον* appellare, aliisque id genus nominibus. Sic et Arnobius lib. II. *Nihil est enim nobis promissum ad hanc vitam, nec in carunculae huius folliculo constitutis opus aliquid sponsum est, auxiliisque decretum*. Nonius: *Folliculum Lucilius posuit pro corpore*, lib. XXVI. Ego si quis sum, et quo folliculo nunc sum indutus, non queo.

Ibid. B. 8. *Ἀποστερεῖν δὲ τοῦ συμπαθόντος*. PETAV. Scripserat Themistius *σύμπαντος*. Et postea pro *ἀποτιμῶσαι*, ἀποτίσαι. HARDUIN. Pro *ἀναφύκτοις*, lege, *ἀφύκτοις*, aut *ἐν ἀφύκτοις*.

Ibid. B. ult. *Θριξὶν ὀλίγαις*. PETAV. Hoc ad ὀρμινὰν piscatoriam refero, sive lineam ex pilis contextam. Et alludit ad Platonis disputationem illam in Sophista, ubi Sophisticen cum venatione ac piscatione comparat. Petron. Satyr. *Sic eloquentiae magister nisi tanquam piscator eam imposuerit hamis escam, quam scierit appetituros esse pisciculos, sine spe praedae moratur in scopulo*.

Ibid. C. 9. *Εἶτα ἀπὸ τοῦ ῥυτῆρος*. PETAV. Videtur ita olim in pueros animadversum ut paxillis alligati loris postea caederentur. Ita supra, *βλέπειν εἰς πατήρα καὶ ἱμάντας*. Hos ῥυτῆρας hic appellat. Sunt enim Hesych. et Suidae *λῶροι*, *ἱμάντες*. Pollux lib. III. c. IIX. *Αἱ δὲ μᾶστιγες, ὕστρεχίδες ἱμάντες ῥυτῆρες*. Eodem pertinet et *χερμάσαι ἐκ τοῦ*

κλονος, quod ibidem citat ex Hyperide. Isidorus in Glossis. *Anguilla est qua coërcentur in Scholis pueri, quas vulgo scutica dicitur.* Ausonius ad Nepotem.

Quod sceptrum vibrat ferulae, quod nulla supplex Virgoe, quod fallax scuticam prætexit aluta.

Proprie est equorum habena, hinc ἀπὸ ῥυτῆρος θέοντες ἵπποι apud Dionem Chrys. Orat. XXXIII. Nec audiendus interpres, qui equos e carceribus currentes vertit. Apud Suidam in βλαύτη citatur e Sophoele σπεύδειν ἀπὸ ῥυτῆρος, quod interpretatur ἀπὸ βλαύτης ὡς ἑκαστος ἔχει σχήματος, quasi ῥυτῆρες sint crepidarum lora. Sed aliud puto intellexisse Sophoclem, et idem omnino quod Dio, cum ἀπὸ ῥυτῆρος dixit, significare voluit.

HARDUIN. Τὸν ῥυτῆρα, quo et servi coërcabantur, habenam vocat Horat. Epist. II. Hb. II.

In sculis latuit metuens pendens habenas.

Ubi vetus Comment. *Secundum morem Romanum, qui servos suos ad gradus habenas, id est, toris ligatos flagellabant. Idcirco in media domo a gradibus ad timorem servis incutendum habenas pendebant.*

Ibid. D. 8. Ὅν κεν ἐγὼ δῆσας ἀγάγω. Iliad. β. v. 231.

P. 261. B. 5. *Η οἱ τῆς θαλάττης λεγόμενοι χόες.* PETAV. Proverbium est quendam Apollinis oraculo expressum.

Οἷδα δ' ἐγὼ ψάμμεν τ' ἀριθμὸν καὶ μέτρα θαλάσσης. Supra Orat. VII. *Διὰ τοῦτο ἄρα ὁ Πύθιος τῆς μὲν ψάμμου τὸν ἀριθμὸν οὐκ ἐδίδοται, ὅπως εἶη, οὐδὲ τῆς θαλάσσης τοὺς χόας.* Basil. Orat. XXII. *Ἴσον ἐστὶ καὶ κύματα πηλῶγους ἀπαριθμεῖσθαι, ἢ ταῖς κοτύλαις πειρᾶσθαι τὸ ὕδωρ τῆς θαλάττης ἀπομετρεῖν.* 512

Ibid. B. penult. Καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἄνθρωποι. PETAV. Cicero Tusc. III. *Est enim proprium stultorum, aliena vitia cernere, oblivisci suorum.*

Ibid. C. 5. Οἷα δὲ λέγει ὁ μάγειρος. PETAV. Quae sequuntur ex quoriam Comico desumpta, qui Carionem coquum induxerat, hominem susurrionem, ac maledicium, qui quae ab aliis gesta narraret, peiorem semper in partem interpretaretur. Sed quod obscurus ille sit scriptor, quae huc ex eo translata sunt, mihi quidem parum sunt comperta. Facit ad hunc locum quod Dio Chrys. orat. XXXII. scribit. *Ὡς περ ἐν ταῖς Κωμωδίαις καὶ διασκευαῖς, Καρίωνα μὲν εἰσάγοντες μεθύοντα, καὶ Δῖον, οὐ σφόδρα κινεῖσι γέλωτα.*

Ibid. C. ult. Διαβάλλη. HARDUIN. Forte, διαβάλλη.

P. 263. A. 3. *Εκίνησε τὸν Πλάτωνα.* PETAV. Haud scio an Πλούτωνα verius sit, nisi χενομαντεῖαν, et Platonis

ab inferis exaltationem quicquid ille est Poëta descripserit. Paulo ante λιβανωτοῦ pro λιβανωτοῖς rescribere.

Ibid. B. 3. Τὸν δὲ κακοδαίμονα ἐκεῖνον. PETAV. Solent enim famigeratores eorum quae commentis sunt, obscuros atque ignotos auctores fingere, ut inquisitionis diligentiam devitent. Ita Aeschines. Οἱ ἀλαζόνες ὅταν τι ψεύδονται, ἀόριστα καὶ ἀσφαρῇ πειρῶνται λέγειν, φοβούμενοι τὸν ἔλεγχον.

Ibid. B. 6. Ἀπάγης. HARDUIN. Forte, ἀγάγης.

Ibid. D. 2. Ὃς δικαίως ἐκρέματο. PETAV. Supplicii quoddam genus videtur esse, quo in coquos animadversum, ut corbibus impositi penderent. Aliter et per corbem, sive eophinum poenae tardis nominibus constitutae apud Boeotios. De quo ritu Nicolaus Peripat. de Rit. Gent. Βοιωτῶν ἔνιοι τοὺς χροὺς οὐκ ἀποδιδόντας εἰς ἀγορὰν ἄγοντες καθίσαι καλεῖονσιν. εἴτα κόφινον ἐπιβάλλουσιν αὐτῷ. ὃς δ' ἂν κοφινωθῇ, ἄτιμος γίνεται. Cephina enim caput inserebant, et sic infames habebantur. Sed quod ad coquos attinet, aliud in eos animadversionis genus existit, cum in puteum, sive harathrum deprimerentur. De quo Plautus Aulul. Sc. Tace puto iam.

Dicant, ooci abstulerunt: comprehendite,

Vincite, verberate, in puteum condite.

Quaenam fieri potest, ut corbis ille in quem impositus fuisse Themistius hoc loco significat, in puteum, cisternamve demitteretur.

Ibid. D. ult. Ἐπὶ δεξιᾷ ἀναβάλλεσθαι. PETAV. Puto leg. ἐπιδείξια ἀναβάλλεσθαι hoc est, scite atque eleganter hymnum auspicari. Sic enim ἀναβάλλεσθαι sumitur. Thomas Mag. Ἀνεβαλόμεν ἐπὶ μέλους κάλλιον ἢ ἦσα. Arphthonius: εἰ μὲν τέττιγες μουσικὴν ἀνεβάλοντο σύντονον. Proprie προομιάζεσθαι. Hesych.

P. 264. A. 5. Ἰσπε γάρ που δεῖ Ομηρος. PETAV. Idem omnino de Homero scribit Dio Chrys. orat. XXXIII. Ομηρος μὲν σχεδὸν ὑπαντα ἐνικωμίλασε καὶ θηρία, καὶ φυτὰ καὶ ἔθνη καὶ γῆν, καὶ ὄπλα, καὶ ἵππους, καὶ οὐδὲν ἔσθ' ὅτε μνησθεὶς χωρὶς ἐπαῖνον τε καὶ τιμῆς, ὥς ἂν εἶποι τις, 513 περῆλθεν. Ἐνα γοῦν μόνον ἐξ ἀπάντων ἐβλασφήμησε Θεοαίτην, καὶ τοῦτον λιγὺν εἶναι φησιν ἀγορητήν. At contra Archilochus in vituperationem propensior.

AD ORATIONEM XXII. NOTAE.

PETAV. Quomodo ineunda ac conservanda sit inter homines amicitia disputat in hac oratione. Et quidem principio cuiusmodi diligere amicos oporteat: tum quis ad illos aditus atque accessus esse debeat: quibus item officiis, ubi semel amicitia coaluerit, fovenda sit: ac postremo de adulatione et simulatione, quae amicitiam ementiuntur, disserit.

P. 264. D. penult. *Καὶ τοι εἶναι μὲν.* HARDUIN. *Ibid. l. v. 255.*

*Σὺ δὲ μεγάλητορα θυμὸν
 ἰσχεῖν ἐν στήθεσσι· φιλοφροσύνη γὰρ ἀμείνων.
 Ἀγγέμεναι δ' ἔριδος κυκομηχάνου, etc.*

P. 265. B. ult. *Φεύγων δὲ τὰ μέσα.* PETAV. Sæmptum id ex Platonis Gorgia.

P. 266. A. ult. *Ἐν τῷ οὐρανῷ.* PETAV. Expurgendae hae voces, quae otiosae videntur.

Ibid. A. 8. Καὶ κύνα Κέλτων. PETAV. *Celticos* canes commendat Gratius in Cyneg. his versibus.

*Magna indocilis dat praelia Medas,
 Magnaque diversos extollit gloria Celtas:*
 quos et Gallos subinde nominat.

*Quondam incensultis mater dabit Umbrica Gallis
 Sensum agilem.*

Ibid. B. 9. Ἀλλὰ καὶ προήκατο. PETAV. Sensus est: priorem clypeum adeo tanti non fecerat Achilles, ut cum stellaris armis eum Patroclo flagitanti daret, qui de Graecorum clade condolescebat, posteaque ut eius mortem ulcisceretur, alterum a Marte acciperet: ut appareat utramque clypeum amicitiae atque officiis impensum.

Ibid. B. ult. Ἴνα ὁ φίλος μὴ ἀτιμώτερος γένοιτο. HARDUIN. Historiae ratio exigit, ut legatur, *μὴ ἀτιμώρητος*, ad amicum inultus foret.

Ibid. C. 5. Σὺ δὲ, ὦ τοῦ χαροῦ. PETAV. Multas eorum Imperatores orationes habuisse Themistium hae ex orationibus constat. Harum e numero hanc fuisse, Imperatoremque ipsum hoc loco compellari, manifestum est.

Ibid. D. ult. Ὅν γὰρ πολλὰ μὲν. PETAV. Eleganter ad eandem sententiam Synes. ad Arcad. *Ἰώμενος οὖν τῆς φθόσεως ἔνδυαν, συνουσιῶνται τοῖς φίλοις, τὴν δόξαν ἐκ τοῦ πολυπλασιάζων. οὕτω γὰρ τοῖς ἀπάντων μὲν ὀφθαλμοῖς ὄρεται, ταῖς ἀπάντων δὲ ἀκοαῖς ἀκούσεται, καὶ ταῖς*

πάντων γνώμας εἰς ἑν ἰούσαις βουλευέσεται. Aristot. III. Polit. c. XVI. Αποπον δὲ ἴσως ἂν εἶναι δόξαν εἰ βέλτιον ἴδοι τις δυοῖν ὄμμασι καὶ δυοῖν ἀκοαῖς κρῖνων, καὶ πρῶτων δυοὶ ποσὶ, καὶ χερσὶν, ἢ πολλοὶ πολλοῖς· ἐπεὶ καὶ τῶν ὀφθαλμοῦς πολλοὺς οἱ μόναρχοι ποιοῦσιν αὐτῶν καὶ ὤτια, καὶ χεῖρας, καὶ πόδας. τοὺς γὰρ τῇ ἀρχῇ καὶ αὐτοῦ φίλους ποιοῦνται συνάρχους. Ubi αὐτοῖς corrig.

514 P. 267. A. 4. Εἰ δὲ φίλῳ πλύντοίη. HARDUIN. Forte, φίλον, quāquam nec altera lectio est improbanda.

Ibid. B. 10. Τσαυτὴ δὲ αὐτῆς. PETAV. Seneca, epist. 45. Pro bonis mala amplectimur, etc. Adulatio quam similibus est amicitiae? Non imitatum tantum illam, sed vincit et praeterit; apertis et propitiis auribus recipitur, et in praecordia ima descendit, eo ipso gratiosa quo laedit, etc.

Ibid. C. ult. Αἰὶ δὲ αὐτῷ. HARDUIN. Lego, Αἰὶ δ' αὐρ' αὐτῷ. Eleganter Euripid. in eam sententiam:

Ὅν ἂν γένοιτο χωρὶς ἐσθλὰ, καὶ κακὰ,
Ἀλλ' ἔστι τις σύγκρασις, ὥστ' ἔχειν καλῶς.

Ibid. D. 4. Τῆς Ομηρικῆς Ἀθηνᾶς. HARDUIN. Iliad. ε'. v. 127. Diomedem Minerva compellat.

Ἀχλὲν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἔλιν, ἥ πρὶν
ἔφηεν,

Ὅφρ' εὖ γνώσῃς ἡμὲν θῖδεν, ἥδὲ καὶ ἄνδρα.

Ibid. D. ult. Ο τῆς Ἀθηνᾶς λόγος φησί. PETAV. Delendum opinor, τῆς Ἀθηνᾶς.

P. 268. A. 10. Ἀπὸ δυνός ἐστι. HARDUIN. Odys. τ'. 163. ubi aliqui παλαιφάγου legunt.

Ibid. D. 3. Καὶ διὰ τοῦτο ὁ Περσικός. PETAV. Ioan. Tzetzes, Chil. III. c. XCVIII. histor. vera.

Νόμος κοινός τις Περσικός ἐστι κατ' ἀχαρίστων·

Ταὺς δυναμένους σύμπαντας χάριν ἀποδιδόναι,

Καὶ μὴ δίδοντας ἰαχυρῶς ἐνθύνων, καὶ κολάζων

Τοὺς ἀχαρίστους. οἴονται γὰρ καὶ πρὸς τὴν πατρίδα,

Καὶ πρὸς γονεῖς, καὶ πρὸς θεὸν ἀσεβήστευς εἶναι.

HARDUIN. Et mox addit:

τὴν δὲ τοῦ Πέρσου νόμον

Κτησίας καὶ Ἡρόδοτος γράφουσιν ἱστορίαν.

Hic vero, ut alibi saepe, memoria labitur Ioan. Tzetzes. Nam Ctesias et Herod. nullibi, nisi et ipse fallar memoriae, istius legis meminere: sed in Xenophontis lib. I. Κύρου παιδ. qui Ctesiae temporum aequalis fuit, in Themistii nostri orationibus, et Amm. Marcol. lib. XXIII. ampla eius mentio exstat. Ex quibus locum Senecae corrigas, lib. III. de Benef. c. VI. Excerpta Macedonum gente, inquit, non est in ulla data adversus ingratum actio. Nam apud solos Persas datam esse

hinc scimus. Ubi Muretus lib. XII. Variar. c. III. contendit legendum esse *Medorum*, non *Macedonum*.

P. 269. A. 5. Ο τοῦ Στροφίου. HARDUIN. Pyladem Strophii filium designari hoc loco manifestum est, cuius cum Oreste amicitia saepius in fabulis est decantata. In fabulis dico, quod nullus ea historici auctoritate vel testimonio confirmetur.

Ibid. C. 2. Ὡς περ τὰ κυνάρια. PETAV. Ita Artianus Dissert. Epict. lib. II. c. XXII. Κυνάρια οὐδέ ποτ' εἶδες σάλλοντα, καὶ προσπαλόντα ἀλλήλοις, ἢ εἴτης οὐδὲν φιλικώτερον, ἀλλ' ὅταν ἰδῇς τί ἐστι φίλα, βάλε κρίας εἰς μέσον, καὶ γνώσῃ, etc. ubi pro ὅταν ἰδῇς, corrig. ὥς ἂν ἰδῇς.

Ibid. D. 7. Κυβέλαν, ἢ Θετταλάν. PETAV. Θετταλάν istud vitiosum est, Vide an πεττελάν, aut τηλλάγ rescribendum sit.

Ibid. D. 8. Ὅτω γὰρ ἀνδρὶ εἰς ἕν τι. PETAV. Eadem fere 515 Platonis verba sunt, VI. de Repub. Ἀλλὰ μὴν ὅτω γε εἰς ἕν τι αἱ ἐπιθυμίαι σφόδρα ῥέπουσιν, ἴσμεν ποῦ ὅτι εἰς τῦλλα τοῦτω ἀσθενέστεραι, ὥσπερ ῥεῦμα ἐκεῖσε ἀποχετευόμενον. Eadem similitudine usus est Plutarchus in Alexandro.

Qui locus, quia admodum deformatus est, una a nobis et afferendus, et emendandus erit. Plutarchi verba sunt: Οὕτως ἄρα δεινὸν μὲν ἀπιστία πρὸς τὰ θᾶκα, καὶ καταφρόνησις αὐτῶ. Δεινὴ δὲ αὐθις ἡ δεισιδαιμονία, δίκην ὕδατος αἰὲ πρὸς τὸ ταπεινούμενον, καὶ ἀναπληροῦν ἀβέλτηρίας, καὶ φόβου τὸν Ἀλέξανδρον γεγόμενον. Cedo quis ullus ex illos verbis sensus elici potest? Itaque primum pro αὐτῶ corrig. αὐτῶν. Tum pro δεινὴ, δεινόν. Deinde πρὸς τὸ ταπεινούμενον, ῥέουσα καὶ ἀναπληροῦσα ἀβέλτηρίας, καὶ φόβου τῶν γεγομένων, inducta voce Ἀλέξανδρον.

P. 270. A. 5. Καὶ ἀγαπητὸν ὅτω καὶ εἰς πον. PETAV. Imo Menander apud Plutarch. lib. περὶ πολυφ. aiebat, Θανμαστὸν ὅσον νομίζειν ἕκαστον ἀγαθὸν ἂν ἔχη φίλον σκιά. Ubi ἕκαστον inducendum puto.

Ibid. A. 9. Καὶ γὰρ αὐτὸ ἀναγκαῖον. PETAV. Disputat ea de re pluribus Plut. eodem Opusc. ubi et rationem hanc adfert, quod ἑταῖρος dictus sit quasi ἕτερος. Qui locus oppido mendosus est, et a me obiter emaculabitur. Sic igitur ille: Σύνομον ἢ φίλα ζῶον, οὐκ ἀγελαῖον ἐστίν, οὐδὲ κολοιῶδες, καὶ τὸ ἄλλον αὐτὸν ἡγεῖσθαι τὸν φίλον, καὶ προσαγορεύειν ἑταῖρον, καὶ ἑταῖρον, ὥς ἕτερον οὐδὲν ἐστίν ἄλλο, πλην μέτρω φίλης τῇ δυνάδι χρωμένων. Quibus verbis nihil absurdius. Ita vero restituo, καὶ προσαγορεύειν ἑταῖρον, ὥς ἕτερον, οὐδ' ἐνεστίν ἄλλως, vel ἄλλω, et χρωμένῳ.

Ibid. C. *Ἡ τοῖς λαφύροις.* HARDUIN. Metus, ἡ ἐπὶ τῶν λαφύρων. Desumptum ex Iliad. α'. v. 167. quo loco Agamemnon,

Σοὶ τὸ γέρας πολὺ μείζον, ἐγὼ δ' ὀλίγον τι φίλον τε.
Ubi Scholiastes: ἐμοὶ τῶν λαφύρων ἐλάχιστον ἔρχεται, καὶ τοῦτο προσφιλές ἡγοῦμαι.

Ibid. C. 3. *Ἀλλ' ἐπειδὴ χαλεπά.* PETAV. Seneca de Tranquil. an. c. VII. cum dixisset: Ita in amicorum legendis ingeniiis dābimus operam, ut quam minime inquinatos assumamus. Initium morbi est, aegris aena miscere: subdit max. Nec hoc praeceperim tibi, ut neminem nisi sapientem sequeris, aut attrahas. Ubi enim invenies, quem tot seculis quaerimus? Pro optimo est minime malus. Vix tibi esset facilius delectus felicius, si inter Platonem, et Xenophontem, et illum Socratici festus preventum bonos quaereres, aut si tibi potestas Catonianae fieret aetatis, etc.

P. 271. A. 3. *Χαβίλον καὶ Ἰφικράτους.* HARDUIN. De utroque Plutarchus in Apophth. pag. 187.

Ibid. A. 5. *Σύντομός τε.* HARDUIN. Corrigo, σύντομός τε.

Ibid. B. *Τὸν μὲν ἀνεξίτητον.* HARDUIN. Diomedem vide Boet. Iliad. δ'. v. 401. ubi cum Agamemnon utrumque, Diomedem ac Sthenelum Capanei F. obiurgasset, ista subdit:

Ὡς φάτο. Τὸν δ' οὔτι προσέφη κρατερός Διομήδης,

Ἀιδασθεὶς βασιλῆος ἐνιπὴν αἰδοῖοτο.

Τὸν δ' εὖδὲς Κανανῆος ἀμείψατο χρυσαλμοιο.

516 Ibid. B. 6. *Τοῦ Ζελεΐτου.* HARDUIN. Ubi Pandarus Zelinarius, quae pars Lyciae fuit, Menelaum sagitta laesit. Iliad. δ'. v. 121.

P. 272. C. 5. *Εγὼ δὲ ὄρω.* PETAV. Corr. ὄρω.

Ibid. C. ult. *Οὔτε δυσάρεστος.* HARDUIN. Corrigo. εὐάρεστος.

Ibid. D. 7. *Ἐπιβουλῇ γὰρ τοῦ πέλαις.* PETAV. Quid si ἐπιβουλῇ γὰρ τοῦ πέλαις? Eorum, inquit, quae naturae similitudine proxima, atque affinia sunt, admixtione, Soplaciaril oleum, laudem alii corrumpunt. Potest vero et τῶν πέλαις per distributionem, usurpari, ut τοὺς πέλαις appellet mangones illos, qui cum oleum, et laudem adulterent, proximi sunt iis, qui vere ac sincero illis utuntur, hoc modo, ἐπιβουλῇ γὰρ, vel ἐπιβουλῇ, τῶν πέλαις οἱ μὲν. Nam immixtione, aut per insidias, eorum qui propinqui sunt, alii, etc. HARDUIN. Vox πέλαις, quae iterum versu seq. legitur, expungenda est: hinc enim iterum illuc irrepsit. Vide Dion. Chrys. Orat. III. de Reg. pag. 39.

P. 273. B. 6. Πόσω δὲ μάλλον. PETAV. Eleganter hunc locum tractat Xenoph. VIII. Κύρου παιδ. Ubi de Pheraia Cyri purpurato. Καὶ θεραπεύειν οὐδὲν ἤδὴ αὐτῷ οὕτως ἔδοκε εἶναι, οὐδ' ὠφέλιμον ὡς ἀνθρώπους. Καὶ γὰρ βέλτιστον πάντων τῶν ζώων ἦγετο ἀνθρώπον εἶναι, καὶ εὐχарιστότατον, ὅτι ἔώρα τοὺς τε ἐπαινουμένους ὑπὸ τινος, ἀντεπαινοῦντας τοὺτους προθύμως, τοῖς τε χαριζομένοις πειρωμένους ἀντιχαρίζεσθαι· καὶ οὐς γνοίεν εὐνοϊκῶς ἔχοντας, τοῦτοις ἀντεννοῦντας· καὶ οὐς εἶδειεν φιλοῦντας αὐτοὺς, τοὺτους μισεῖν οὐς δυναμένους. Haec ille.

Ibid. C. Μμμεῖται οὖν πρὸς τὴν ἄγγραν. PETAV. Puto μιμητέον leg. et pro κόφους, σοφοῦς. Nisi κόφους θηροτάς vocet leviores, atque expeditiores, ut sunt aucupes.

Ibid. C. 7. Τοὺς οὐπω τεθηρευμένους. PETAV. Scribe, εἰς τοὺς οὐπω. Quae sequuntur, manca sunt, atque mutila.

HARDUIN. Paulo antea, pro τῶν ἤδη προσηλωκότων, lege, διὰ τῶν ἤδη προσηλωκότων. Quae vero sequuntur, οὐ γὰρ δὴ, legenda cum interrogatione: Nonne enim columbae domesticas peregrinas nonnunquam pultus pellioiunt?

Ibid. D. 9. Μὴ μετεχόντων ἐκάστου. PETAV. Exstimo minus integrum hunc esse locum.

P. 275. B. 2. Επιστρέφειν πρὸς τὸ. PETAV. Corrige, πρὸς τοῦτον.

Ibid. C. 10. Καὶ πᾶσαν. PETAV. Forte πάμπαν.

Ibid. D. 2. Επιστήμῃς, καὶ τύχαις. PETAV. Quid si τέχναις?

P. 276. B. ult. Τὸ ἐπὶ κράνιον ἀληθέστερον. PETAV. Extat apud Demosth. Orat. περὶ σιτεφ.

Μὴδὲν ἀμαρτεῖν ἐστὶ θεῶν, καὶ πάντα κατορθοῦν

Ἐν βιοτῇ, μοῖραν δ' οὔτι φανερὸν ἔπορευ.

Ibid. C. 6. Ὁ γὰρ δὴ φίλος. PETAV. Vide Plat. Tractat. πῶς ἂν τις διακρ. et Max. Tyr. Dissert. IV.

P. 277. C. 7. Ἐκατέρα γὰρ ταῦν. PETAV. Leg. ταῦν δύο.

P. 278. B. 11. Οἱ τὰ ὑδάτια. HARDUIN. Υδροφόβους Medici vocant, quo de genere morbi pluribus egimus in Plinianis Notis.

P. 278. C. 8. Επωφελῶς. HARDUIN. Corr. ἐπωφελές.

P. 279. B. 10. Οἱ πλάσται δὲ ἔτι. PETAV. Haud dubium 517 quia ex Virgillii deformatione Aen. III.

Prima hominis facies, et pulchro corpore virgo

Pude tenus, postrema immani corpore Pistris,

Delphinium caudas utero commissa luporum.

Ibid. B. 11. Τὰ μὲν ἀπ' ἀκρι κεφαλῆς. PETAV. Forte, ἀκράς.

P. 281. B. *Κόσμον ἰκτόν*. PETAV. *Placet eluxer*. Uti significet nullam in eius cultu affectationem fuisse.

AD ORATIONEM XXIII. NOTAE.

PETAV. Adversus calumniatores obtrectatoresque suos insurgit hac oratione Themistius, qua seipsum purgat, et Sophistam non esse iis ex signis declarat, quae in Sophista sunt a Platone descripta.

HARDUIN. Dictam esse hanc orationem post reditum ex urbe Roma, ipse profitetur, pag. 298. hoc est, post annum CCCLXXVIII. atque adeo Theodosio imperante. Vide quae diximus ad orat. XIII.

P. 282. D. 6. *Ἐγείρατε αὐτὸν*. PETAV. Malim, *ἀγείρατε αὐτὸν*. Nam posterius illud *ἀγείρατε*, prioris verbi emendatio est.

HARDUIN. Ut nostra est coniectura, sic est legendum: *Ἐγείρατε αὐτὸν καὶ τήμερον ἀγείραντα ἀναβῆναι*. Invitasse vos adhuc, et hodie coacto coetu ascendisse.

P. 283. A. 7. *Ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἴσημι*. PETAV. Omnino *ἴσοιμι* legendum est. HARDUIN. Corrig. *ἴσθημι*.

Ibid. B. 7. *Πανήγυρις*. HARDUIN. Malim hanc vocem ita reddi, ut *conventus* sive *concio* intelligatur, quam *mercatus*.

Ibid. B. 9. *Τοῦ εἰς ἕνα, καὶ χιλίους ἐψηφισμένων* etc. Athenis fuit. De quo Demosthenes in Timocr. *Πρὸς δὲ τούτοις δικαστήριον δύοιν εἰς ἕνα, καὶ χιλίους ἐψηφισμένων* etc. Quem ad locum observationes non indigna sunt, quae Ulpianus adnotat. *Ἐν τοῖς μεγάλοις καὶ ἱσποδασμένοις πράγμασι συνήρχοντο ἐκ δύο δικαστηρίων πληροῦντες ἀριθμὸν χιλίων καὶ ενός*. Διὰ τοῦτο δὲ ὁ εἰς προσετίθετο αἰετὶ τοῖς δικασταῖς, ἵνα μὴ ἴσων γενομένων τῶν ψηφῶν, ἐξ ἴσης ἀπέδωσιν οἱ δικαζόμενοι, ἀλλ' ἐκεῖνος δόξῃ νικῶν, ὃ ἂν ὁ εἰς προσετίθῃ. Pollux lib. VIII. cap. X. *Ἡ Ἡλιαία δὲ πεντακοσίων*. εἰ δὲ χιλίων δέοι δικαστῶν, συνίσταντο δύο δικαστήρια.

Ibid. B. 10. *Ἐξενεγκεῖν δ, τι χρή*. PETAV. Forte, *ἐπενεγκεῖν*.

Ibid. C. ult. *Ἵσπερ οἱ Πλαταιεῖς*. PETAV. Thucyd. lib. III.

P. 284. A. 9. *Ἀπρωτον ποιοῦσι μᾶλλον ἢ τὸν Καινέα*. HARDUIN. Didymus Scholias in Iliad. α'. Homeri v. 264.

Ο δὲ Κρινεὺς, Ελάτου μὲν παῖς, Λαρίδαν δὲ βασιλεὺς
 . . . . . ἄτρωτος γίγνεται etc.

P. 284. B. 3. *Εκείνος δ' εξαμύνας*. PETAV. De Caeneo, ut nunc quidem lectio est, accipi haec debent. Sed de huius sinceritate vehementer dubito. Ac in voce *εξαμύνας* ulcus latet ἔπουλον. cui mederi haud possum. HARDUIN. Ad alium quempiam, quam ad Caeneum, videntur referri haec oportere.

Ibid. C. 8. *Οθεν περ καὶ Φιλίππῳ*. PETAV. Nota ex 518 Ulpiani Comment. Hist. ad III. Olynth.

Ibid. D. 8. *Ποιεῖται μὲν γὰρ πον*. PETAV. Dionysius Tyrannus apud Stob.

Ἐπειτα δ' οὐδὲ τοῦτο γινώσκεις, ὅτι

Τούτῳ οὐδὲν ὁδοῖν, οὐδὲ εἰς ὅλως φθονεῖ;

Αἰετὰ τὰ σιμνὰ κέκτηται φθόνον.

Ἀπαν τὸ λαν σονετόν ἐστ' ἐπὶ φθόνον.

P. 285. B. *Ὡστε μετανάστης*. PETAV. Vide Laert. et Suidam. De Pythagorae, Socratis, Platonis et aliorum infelicitate sapientum, Firmicus lib. I. cap. III.

Ibid. C. 3. *Πλάτωνος δὲ οὐ μέχρι νῦν*. PETAV. Diog. Laert. Athen. lib. XI. Aristides Orat. ὑπὲρ τῶν τεσσάρων.

Ibid. C. 6. *Κηφισοδώρους δὲ καὶ*. PETAV. De Eubulide, eiusque in Aristotelem odio, Diog. Laert. in Euclide. De Dicacarcho Suidas: quem tamen vix eundem credo fuisse, de quo hic noster, cum Aristotelis discipulum illum faciat.

Ibid. D. 6. *Κηφήνων κεκεντρωμένων*. PETAV. Quaevis potest cur *Κηφήνας κεκεντρωμένους* vocet, id est, aculeatos, cum *κηφήνες* aculeo careant. Hesych. *Κηφήν μυῖα ἄκεντρος, ἀργή, μὴ γεννώσα*. Ubi *μυῖαν* ad apum genus transtulit. Idem: *Κηφήνας τοὺς ἄρρενας τῶν μελισσῶν ἀπράκτους*. Suidas. ἡ ἀργία μέλισσα. Gloss. V. *κηφήν, fucus*. Non habere aculeum indicat et Aristoph. Vespis his verbis:

Ἀλλὰ γὰρ κηφήνες ὑμῖν εἰσιν ἐγκαθήμενοι,

Οὐκ ἔχοντες κέντρον, οἳ μένοντες ἡμῶν τοῦ φόρου

Τὸν γόνον κατεσθίουσιν οὐ ταλαιπωρούμενοι.

Ubi et Scholiastes idem, quod superiores illi Critici, habet. Sed litem omnem dirimit Aristot. IX. de Hist. Anim. c. II. Ubi fucos quosdam ait esse, quos *κεντρωτοὺς* vocant, οὐκ ἔχοντας κέντρον, ἀλλ' ὅτι βούλονται μὲν, οὐ δύνανται δὲ βάλειν. At Plato VIII. de Rep. duo *κηφήνων* genera distinguit; quorum alatum unum, pedestre alterum. Οὐκοῦν τοὺς μὲν πτηνοὺς κηφήνας πάντας ἀκέντρον ὁ θεὸς πεποίηκε, τοὺς δὲ πεζοὺς τοὺτους ἐνίλους μὲν αὐτῶν ἀκέντρον, ἐνίλους δὲ δεινὰ κέντρα ἔχοντας. καὶ ἐκ μὲν τῶν ἀκέντρων πτωχοὶ πρὸς τὸ γῆρας τελευτῶσιν, ἐκ δὲ τῶν κεκεντρωμένων πάντες ὅσοι κέκληνται πακοῦργοι. Plutarch. in Civil. Instit. de

Ελευσα. Multas, inquit, cupiditates οἱ περὶ τὸν Κλέωνα βόσκοντες καὶ αὔξοντες, πολλὴν (ὡς φησὶν ὁ Πλάτων) κηφήνα πᾶσι πάλαι πεπαιτωμένον ἐνεποίησαν.

P. 286. A. *Πλεον αἰετὴν θάλασσαν.* PETAV. Subiiciunt haec de maris mutabilitate verba memoriae meae Tertulliani locum quendam, ubi eadem illa pulcherrime, sed obscure satis explicantur, in lib. de Pallio. *Sic et mari fides, ait, infamis, dum et flubris aequae mutantibus de tranquillo probum, de flustris temperatum, et ex templo de decumanis inquietat.* Cuius loci in enucleanda sententia mire se eruditi viri torquent, ac mendi etiam habent suspectum. Quae enim, aiunt, de tranquillo in probum mutatio esse potest? Ego vero de loci integritate nihil dubito. Hoc tantum astrue; Particulam, *de*, non ad eum, a quo mutatio fit, maris statum referri, sed ipsam esse potius causam, quae mutationem efficiat. Hoc est, ut Philosophi nostri dicunt, non pro termino a quo, sed pro formali causa sumi. Ut ex posteriore membro satis arguitur. *Et ex templo de decumanis inquietat.* Causa enim inquieti agitatique maris sunt decumani fluctus, ut et tranquillitatis prohibitatis, et flustra temperati status ap. stabilis: forma scilicet ipsa a quo effecta illa proficiuntur.

Ibid. B. 2. Οἱ πάλαι τεχνῖτες. PETAV. Nicolaus in Hist. de mor. Gent. apud Stob. *Τεχνῖτες ἀνθρώποι ὀνομαζόμενοι τὸ ἀνέκαθεν Κρήτες, οὐκ ἔσαντες τε καὶ ἐν Κύπρῳ, μεταφαστούντες δ' εἰς Ρόδον, καὶ πρῶτοι τὴν νῆσον κατασχόντες, βάσκανοί τε σφόδρα ἦσαν, καὶ φθονεροί. Τεχνῖται δὲ ὄντες, καὶ τὰ τῶν προτέρων ἔργα μιμησόμενοι, Ἀθηναῖς Τελχωνίης ἔργα πρῶτοι ἰδρύσαντο, ὥσπερ εἰ τις λέγοι Ἀθηναῖς βασκάνου.* Nonnus Dionys. XIV. Diiodorus Siculus L. V. *Historat. ad Hist. i. ἡ δὲ παροιμία τοὺς φθονεροὺς καὶ φεγροὺς Τελχῖνας καλεῖ.* Vide eundem plura de iis disserentem.

Ibid. B. 10. Οτι μὲν δὴ πάλαι. PETAV. Philost. I. de vitis Sophist. Synesius in Dione.

Ibid. C. 10. Οἱ ὥσπερ ἄλλο τι. PETAV. Idem Philostratus in eorum vita.

P. 287. A. 8. *Ὅποσα Πλάτων.* HARDUIN. Corrig. ὁπόσους Πλάτων.

Ibid. B. Καθάπερ Σόλωνι. PETAV. Scribe Σόλωνος, et *Λοκούργου*, ut νόμοι subdiantur.

P. 288. A. 5. *Λεῖπυσσι δὴ πρῶτον.* PETAV. Haec omnia ex Platonis Sophista translata sunt. Ex quo et Themistium nostrum emendabimus. Legendum enim *ἐμπορον* περὶ τὰ *μαθήματα*. Vide Alcín. de doctr. Plat. c. XXXIV.

Ibid. D. 5. Κρίτωνα ποιήσασθαι. PETAV. De Critonis in Socratem liberalitate Diog. Laert. in vita Socratis: et Sui-

das. Sed de cavo fictili memini me apud eundem Laert. non de Socrate, sed de Zenone legere.

Ibid. D. ult. Οὐτε μισθὸς ἱκανός. PETAV. Leviter depravatum locum emendaveris, si δ, τε leges.

P. 290. A. Τοῦ τοιοῦδε ἱκχον. PETAV. Forte τοῦτου δέ. HARDUIN. Forte, τοῦτου τοι οὐδέ. PETAV. Ioci vero meminit Plat. VIII. de Leg. quem ab fortitudine et temperantia praedicat: Herodici vero III. de Rep. his verbis: Ἡρόδικος μὲν γὰρ παιδοτρίβης ὢν, καὶ νοσοῦδης γενόμενος, μίξας γυμναστικὴν ἱατρικὴν ἀπέκναισε πρῶτον μὲν καὶ μάλιστα ἑαυτὸν, ἔπειτα καὶ ἄλλους ὑστερον πολλούς. Meminit et Aristot. I. Rhet. c. V.

Ibid. D. 4. Οὗτος γὰρ οὐκ ἐμολ. PETAV. De eo genere Auditorum scite admodum Sen. Epist. CVIII. Non novimus quosdam, qui multis apud Philosophiam annis peraderint, et ne colorem quidem duxerint? Quidni noverim? Pertinacissimos quidem, et assiduos, quos ego non discipulos Philosophorum, sed inquilinos voco etc.

Ibid. D. 5. Τῷ βόθρῳ τῷ ἐμῷ καὶ τῷ δωματίῳ. PETAV. Corr. βάθρῳ. Δωμάτιον vero hoc loco ut et Orat. I. pro Auditorio scholae sumitur hoc est, exhedra. Haec a Graecis λέσχη dicitur; unde λεσχηνῶται discipuli in Epistola Anaxi- 520 menis ad Pythagoram apud Laert. Origo Hebraica vel Syriaca Lescha, Cella. Libro Neem. Ἦν δὲ λέσχη (quae alia, neque tamen dissimilis acceptio) δημόσιον ἀθύρατον οἶκημα, ἐνθα οἱ ἐπαῖται συναγόμενοι ὡς λέχος τε αὐτὸ εἶχον, καὶ ἐλέσχαϊνον δέ, ὃ ἐστι ἀμύλλον, ait Eustat. ad haec verba Od. Σ.

χαλκήϊον εἰς δόμον ἐλθὼν,

Ἡέ που ἐς λέσχην,

Quae Hesiodus imitatur.

Πὰρ δ' ἔτι χαλκήϊον θῶσκον, καὶ ἐπ' ἀλέα λέσχην. Eiusmodi λέσχαι sive Exhedrae in Palaestris Graeca consuetudine describuntur a Vitruvio lib. V. c. XI. Exhedrae, inquam, spatiosae habentes sedes, in quibus Philosophi, Rhetores, reliquique qui studiis delectantur, sedentes disputare possint. Vide Harpocratem.

P. 291. A. 4. Ἀκούσατε δέ. PETAV. Leg. ἠκούσατε.

Ibid. B. 11. Τραχηλιζόμενόν τε ῥαδίως. PETAV. Τραχηλιζεσθαι fere est obtorto collo rapi trahique. Item in collum resupinari: quod vel alterius violentia, vel sponte et ex arte ab Athletis ac pugilibus fieri solet, dum ad eludendos ictus ac petitiones adversarii, caput huc illucque celeriter inflectunt, quod Graecis est λυγλίζειν, hoc est, στρέφειν, κάμπτειν, κινεῖν, movere, flectere, laxare, et quodammodo

ιναρε. Gloss. Vet. *Ευαν στέρμα, αθιμισμός*. Corr. *λεγιμός*.
 Praeclare istud ipsum et graphice describit Statius lib. VI.

Sed providus astu

*Et patria vigil arte Lacon hos relicit iofua,
 Hos cavet, interdum nutu, capitisque olati
 Integer obsequio: manibus nunc obvia sola
 Discutiens, intat gressu, vultuque recedit.*

Tum paulo post.

*Præcipitatque retro iuvenem, atque in terga supinat.
 Hoc est, supinare se cogit, et τραχηλίζεσθαι.*

Mox, motu Spartanus acuto

Mille cavet lapsus circum cava tempora mortes.

Belle hic τραχηλισμὸν circumscripsit his vocibus: *Nutu
 et olati capitis obsequio, motu acuto, resupinatione in terga.*
 Sic et Virg. V. Aen.

Abducere retro longe capita ardua ab totis.

Apollonius H. Argonaut.

δ' δ' ἀΐσαντος ἐπέστη

Κράτα παρακλίνας.

Hæc paulo accuratius enucleanda fuerunt, quod ea τοῦ τρα-
 χηλίζεσθαι notio ac potestas parum in vocabulariis exprimitur.
 Quæ quidem ad hunc Themistii locum magnopere convenit.
 Siquidem adverbium ῥαδίως agilitatem quandam, ac versandi
 se in omnes partes facilitatem habilitatemque significari satis
 ostendit.

Ibid. C. II. *Εν λόγῳ καλῶ*. PETAV. Pro καλῶ, ἀλλὰ
 scribendum confido.

P. 292. A. 2. *Διανοῶ μὲν γὰρ πυρούς*. PETAV. Nota
 521 *πυρούς*, hoc est, frumentum, e publico distributum ætate
 Themistii. Alioqui panes erogare non frumentum legitimum fuit.
 Quod cum illis temporibus negligentius observaretur, postea
 Honorii ac Theodosii Imp. decreto revocatum lib. XIV. Cod.
 Theod. Tit. VI. et lib. XI. Cod. Iust. Tit. XXIV. Nulli ne
 Divinae quidem domui nostræ frumentum de horreis publicis
 pro annona penitus præbeatur: sed integer canon mancipi-
 bus consignetur, annona in pane cōcto domibus exhibenda.
*Ita enim debet canon ab inclytæ memoriæ Constantino præ-
 stitus, nec non a Divo pietatis meæ avo Theodosio auctus
 expendi etc.* Huius instituti auctorem fuisse Constantinum
 præter hanc legem Zosimus, lib. II. testatur: *μετὰς δὲ, in-
 quit, ἀπόλεμος, καὶ τροφὴ τὸν βίον ἐκδοὺς διέτριψε τῷ Βο-
 ζαντίων δῆμῳ σίτησιν δημοσίαν, ἣν ἄχρι τοῦδε διέτριβεν
 ἔχων*. Vide et lib. XIV. Cod. Theod. Tit. XVII. de Annona
 civili et pane gradill. Sed artium publicis professoribus con-
 sultum e fisco stipendia. Lib. XIII. Cod. Theod. Tit. III. Rhe-

toribus XXIV. annonarum a fisco emolumenta donantur: Grammaticis Latino vel Graeco XII. At Trevis Rhethori XXX. Grammatico Latino XX. Graeco XII. praebentur Annonae.

Ibid. A. 2. *Εκ καὶ τῶν σιτοφυλακίων.* PETAV. Deletisq; particula καί.

Ibid. A. 8. *Οσοι καλαμφοροῦσιν.* PETAV. In huius explicatione loci mihi ipsi non satisfacio. Illud scio *ἐρχάνας* sive *ὀρχάνας* idem esse quod septa, hoc est *φραγμός*, ut ex Aelio Dionysio interpretatur Eustath. ad Il. 5. Scholiastae Theocr. ad Idyl. IV. ver. 61. *Μάνδρα* esse dicitur ἡ τῶν προβάτων *ὀρχάνη* caula pecorum. Sed nihil, opinor, ad hunc locum ea vocis potestas pertinet. *Ερχάνας* equidem libenter pro *ἐργαστηρίοις*, et officinis acceperim, in quibus artifices ac sellularii diluculo operi insistant. Sed quorsum *καλαμφοροῦντες*? An storearum textores, atque eiusmodi opifices designat? Sane ut coniecturae ac divinationi locus esse possit, pro *καλαμφοροῦσιν*, rescripserim *θυλακοφοροῦσιν*, vel *κανοφοροῦσι*, aut aliquid ad eum modum. De sententia sic accipe. Dixi a Constantino Imperat. sancitum, ut in populum viritim panes distribuerentur. Id quod certis in locis, adeoque gradibus fieri consueverat, neve aliter distribuerentur, severissimo sancitum Theod. Cod. loco proxime citato. Eiusmodi per XIV. Urbis regiones marmorei gradus fuere CXVII. unde et Gradilis panis. Neque vero dubium est, quin ut ne a turba diribitores opprimerentur, septis quibusdam circumdati essent gradus illi; quas fortassis *ὀρχάνας*, hoc est, *φραγμός*, nominat Themistius. Proinde οἱ *θυλακοφοροῦντες ἐπὶ τὰς ἐρχάνας*, villissimi erunt opifices, *ἀγοραῖοι* ac forensis turba, quod et Prudentius indicat lib. I. contra Symmachum:

Omnia qui celsa svandit coenacula vulgus,

Quique terit silicem variis discursibus atram,

Et quem panis alit gradibus dispensus ab altis,

Ibid. HARDUIN. Fuit *κάλαμος*, tesserae vice, quam Regiis Ministris offerre solerent ii, quibus annona ex publico debebatur: unde *καλαμφορεῖν*, tesseras ferre. Quare facilis est et obvius satis huius loci intellectus: nihil ut immutari oporteat. Glossae Philoxeni: *Κάλαμος*, tessera. Datis ac- 522
liet tessaris distribuebantur panes in Urbe Constantinopolitana, non pauperibus modo, sed et honestioribus e populo: iis praesertim quibus aedes essent in Urbe propriae: et militari- bus item viris. Erant illae tesserae aereae, aut malleo arte ductae: unde *δελτοι σφυρήλατοι* dicuntur, quibus nempe incideretur et panis modus, et percipientis nomen: quod et in titulo aeneo ad Gradus ipsos appendi solito, factitatum innuit

lex V. Cod. Theod. Tit. XVII. de annonis civicis, tom. V. pag. 243. Distribuebantur autem panes ii in Gradibus, quos Themistius ἐγκλίνας vocat, hoc est, *septa*, φραγμαὶς, pro qua voce ὀγκλίνας est apud Hesychium: neque enim nudi gradus ii fuere, sed septa loca, ad quae per gradus ascendere-tur; neque certo uno in loco, neque in foro universi, sed per urbis regiones sparsi: quo pertinet et illud Prudentii, l. II. adversus Symmachum, v. 948. ubi de annonae abundantia diasserens:

*Quas Regio Gradibus vacuis ieiunia dira
Sustinet?*

In Urbe igitur Constantinopoli regiones omnino quatuordecim fuere: prima Gradus habuit quaternos: secunda totidem, tertia denos, quarta novem, septemdecim septima: ceterae deinde plures aut pauciores: ut omnium graduum summa ad centum et septem excurreret. Vide antiquam descriptionem Urbis CP. In his igitur gradibus, sive in eorum editiore loco ac tabulato, annona erat, panisque repositus: positique ibi qui distribuerent: singulis e populo viritim palam per gradus ascendentibus, atque in summo gradu annonam accipientibus: id quod veteres nummi egregie exhibent.

Ibid. B. 7. Ὅποσα ταῖς δέλτοις ἀκολουθεῖ. PETAV. Codicillos intelligi dubium non est, quibus Magistratus, vel Magistratum insignia atque ornamenta mandantur. Ac videri potest earumdem Tabularum sive Codicillorum meminisse etiam Orat. XVIII. his verbis. Ἐγὼ μὲντοι οὐκ ἐπ' ἐκείνῃ τῇ δέλτῳ, ἀλλ' ἐπ' ἄλλῃ μεῖζονι καὶ τελειωτέρῳ, ἣ καὶ τὰς δέλτους ἐκείνας ἤδη ἔχει ἐπ' ἔξουσίας. (Deest θαρσύνω, vel eiusmodi quippiam) ἦν οὐκ ἐποίησαν ἡλεγκαντοργοί, οὐδὲ χρυσοχόοι, ἀλλὰ πολημίᾳ ἐστὶν αὐτοῦ Βασιλέως. Verum longe hi posteriores a prioribus Codicillis discrepant. Etenim Orat. illa XVIII. de Codicillis loquitur, quibus Praefecturam urbis obtinuit, ut suo loco demonstrabitur. Hic autem de honorariis, quibus non Magistratus ullius functio, sed honor duntaxat dignitasque conceditur. Incidit tempus Orat. XVIII. in Themistii Praefecturam Urbanam, quam is affecta iam aetate sub Theodosio gessit, cum iam emeritus ac rude donatus profiteri olim desiisset, atque et in Senatorium ordinem cooptatus, et amplissimos honores consecutus esset. Hanc vero ipsam contra Sophistas habuit, cum adhuc Philosophiam doceret, amulosque pateretur eiusdem scientiae professores, ut ex tota Oratione facile constat. Igitur priores hi Codicilli fuerunt, et quidem, ut statuimus, HONORARIIS. De quibus lib. VI. Cod. Theod. Tit. XXII. Cuiusmodi Codicillis Comitivae Ordinis primi dignitatem adepti sunt Grammatici, Sophistae,

Iurisconsulti, aliarumque Professores artium, qui ab amplissimo Ordine probati Constantinopoli XX. annos publice docuissent (Probari enim illos oportuit, nec privata id sibi auctoritate sumere, alioqui infamia notantur, lib. XI. Cod. Iust. Tit. XIX.) *Si laudabilem in se probis moribus vitam esse monstraverint, si docendi peritiam, faciundiamque dicendi, interpretandi subtilitatem copiamque disserendi se habere patefecerint, et coetu amplissimo iudicante digni fuerint aestimati, qui in memorato Auditorio Professorum fungantur officio* (ait Theodosius lib. VI. Cod. Tit. XXI.) Qui locus plurimum ad ea quae sequuntur illustranda valet. Sane Themistius XX. se annos Constantinopoli mansisse narrat hac ipsa Oratione. Idem porro a Constantio Imperatore Praeturae insignibus nominatim ornatur, Tit. IV. ex quo ingentia illa commoda consequi se potuisse dicit. De quibus meminit Orat. II. p. 25. *Ἐπεὶ καὶ νῦν τό γε ἐν αὐτῷ μέρος τροφῆς τινοῦ ὀχτεοῦς καὶ ἐδναθείας λαθῶν με ἐπαφῆκεν εἰς τὸ δωμάτιον οὗς ἐγὼ μόλις ἀπωκοδόμησα, καὶ ἀπέγραψα.*

Postremo σφρηγιάτους δέλτους appellat, quod aureae essent ac ductiles: nam infra δέλτον χρυσῆν nominat. At nescio an id ad Bullam auream referri oporteat, quibus eae literae insignitae fuerint. Unde χρυσόβουλλα apud recentiores Graeculos ex illa saepe Constantinopolitani Imperii. Suavissimum vero est quod apud Suidam legitur, *Κωδίσκελλος, δέγμα προβάτου*, quasi ἀπὸ τοῦ κωδίου derivetur.

Ibid. HARDUIN. Ad Codicillos quidem haec pertinent: nec tamen ad Honorarios: sed ad eos duntaxat codicillos et epistolas, seu libellos, ut Ammianus vocat, quibus ad Rationarium scriptis, stipendii ac salarii modum decernebat Imperator. Id enim vero plura confirmant. Primum, vox *κατὰ λόγον τῆς τροφῆς*, quae longam indicat annonae seriem a Principe concedi solitae: tum quod sugillat idem sordidum Sophistarum morem, qui cum cibaria impetrata consumere minime ipsi per se valerent, eorum saepe mallent a Procuratoribus accipere pretium, in quo definiendo saepe rixae exoriebantur, homine eo qui se Philosophiae addixisset, prorsus indignae.

Ibid. C. ult. *Ἰσταιτέυει τὰρίχη*. PETAV. Deploratissimum hunc locum iampridem ad Synesium emendavimus, ac tres in unam coaluisse voculas admonuimus. Legendum vero *ιστῷ τε εἰα τὰρίχη*, hoc est, *salsamenta suillae carnis appendit*; quod illiberalium est sordium, eorumque proprium quos Graeci *χυμιοπρίστας*, et *συκοπρίστας* vocant, ac nisi fallor, etiam *ματιοκόπτας*. Quae vox Ammiano restituenda mihi videtur, libro XV. ubi Eusebio Ex Comite rei privatae cognomen ait

Inditum Mattiocopae. Rescribendum forte *Mattiocoptae*, vel *Mattiocope*. Est autem μάτιον, τὸ ἐλάχιστον. Quid si ματιοκόπος est προσιμέτρης, hoc est, qui prae avaritia falso pondere alios circumscribit, et alteram in aequilibrio lancem impellit; unde et καθόλου ad sordidos quosque et rapaces translatum sit? Cuiusmodi homines ματιολοχοὶ apud Aristophanem dicuntur in Nubibus, hoc est, ut explicant Scholia, et ex iis Suidas, προσιμέτραι. μάτιον γὰρ εἶδος μέτρον. ἢ ὁ φειδωλὸς καὶ σμικρολόγος. Ad eum igitur modum et ματιοκόπος est ὁ τῶν μάτια κόπτων. Ac quod ad vocem 524 ματιολοχὸς attinet, cum et a μάτιον, quod est arignum, et λοχῶ, hoc est, insidias struo, derivetur, a Criticis verisimile mihi sit ματιολοχὸς eos esse quos Latini *Cociones* vel *Cectiones*, sive *Arilatores* dixerunt. Sic enim Festus: *Arilator*, qui etiam *Cocio* appellatur, dictus videtur a voce *Graeca*, quae est αἶρε, id est, tolle. Quia sequitur *νεροας*, ex quibus quid cadens lucelli possit tollere.

Iam vero cum praeparci Sophistae μικρολογίαν, ac minimas sordes ita describit Themistius, ad Comici cuiuspiam κωμῶδιαν καὶ διασκευὴν, ut loquitur Dio Chrysost. alludere videtur, in qua pater familias aliquis tripareus ac restrictus inducitur: qualis in Aulularia est senex Euclio, et quem Theophrastus informat Hθ. χαρ. cap. περὶ μικρολογίας. Hic igitur per sese vel vilissima quaeque, puta suillae carnis offas dispensat, et quidem ad pondus, atque ex omnibus pecuniam conficit. Libet et aliam quandam loci huius sententiam aperire, de qua mihi veniebat in mentem. Fieri enim potest, ut ad annonam publicam ista referantur, quam cum caeteris Sophista ille, quisquis est, accipiat. Ea porro non panibus modo, sed et carnibus, vino, oleoque aliquanto saltem tempore constitit. De ceteris quidem praeter vinum expedita ratio est. De vino haud ita multa scriptorum testimonia sunt. Nam et Aurelianus Imperator statuerat, ait Vopiscus, vinum gratuitum populo Romano dare, ut quomodocumque oleum et panis et porcina gratuita praebentur, sic etiam vinum daretur. Sed a Praefecto Praetorio prohibitus est. Verum additum postea Constantinopoli vinum ab eius conditore Constantino, eamque munificentiam aliquandiu stetisse docet Suidas in voce Παλατινοί. Εἶδος, inquit, ἄρτων, οὗς ἐπιλοσιμήσατο τῷ δήμῳ Κωνσταντῖνος ὁ μέγας, καθ' ὃν ὑπάτερι χρόνῳ οὕτως ὀνομάσας αὐτοὺς, οἷα ἐκ τοῦ Παλατίου χορηγοῦντο. προσέθηκε δὲ τοῦτοις καὶ κρέα, καὶ οἶνον, καὶ ἐλαίον. ὡν μέχρι τινὸς ἡ πόλις ἀπῆλυνε τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐπιτέτοις φέροντα τὰ γνωρίσματα. Quod si ita est, ut ea vini largitio propagata fuerit, nae huic loco mirifice quadrabit, quod

diximus: atque ita ταμίας interpretari licebit publicos dispensatores, quibuscum Sophista annonam aere permutet; qui etiam pecuniam appendat, ut legitimam ab eis pondus exigat, nisi eam speciem adaerare libeat. Utsunque se res habet, negari non potest quin ex vestigiis corruptae dictionis verissimam lectionem odorati fuerimus.

Atque haec plarium in unum vocabulorum confusio infinitos in veterum monumentis errores propagavit, ut ad eosdem emendandos singulare sit in hac observatione Criticae praesidium constitutum. Nos eius rei periclitandae gratia ex innumeris sane locis quos in Adversaria nostra coniecimus, hic aliquot offeremus.

I. Atque ut insignem illum praeteream qui supra est ad Orat. XXI. ex Plutarchi Sylla restitutus. Primum nobis idem Plutarchus suppedabit in Romulo, Edit. novae Francofurt. pag. 18. ubi de Urbis Romae appellatione historiam quandam recensens: *Εν δὲ τῷ ποταμῷ, αἰτ' inter cetera, πλημύνουσι τῶν ἄλλων σκαφῶν διαφθαρέντων, ἐν ᾧ δὲ ἦσαν οἱ παῖδες εἰς μαλακὴν ἀποκλινθέντες ὄχθην ἀτρέμα, σωθέντας ἀπροσδοκῆτως, ὀνομασθῆναι Ρώμην.* Ubi ὄνομα θείναι 525 Ρώμην haud dubie legendum est.

II. Vellem de altero tam certo asseverare possem, qui est in Uticensi Catone, Edit. eiusdem, pag. 764. Quo in loco de Catone Caepioni fratri iusta percolvente loquens. *Καὶ ταῦτα πράξαντος, inquit, αὐτοῦ, καὶ πράττοντος. ἦν ὁ γραῖται ὅτι κοσκίτω τὴν τέφραν τοῦ νεκροῦ μετέβαλε, καὶ διηθήσει χρυσὸν ζυγίων κατακεκαυμένον. οὕτως οὐ τῷ ξίφει μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ γραφίῳ τὸν ἀνυπεύθυνον καὶ ἀνυπόδικον ἐπίστευεν.* Duo in hac periodo latere menda suspicor. Alterum in his vocibus, καὶ πράττοντος. Pro quibus Καῖσαρ ὁμῶς fortassis non absurde reposueris. Vel certe, Καῖσαρ ἐν τῷ Ἀντικίτῳ ἔγραψε. Alterum in articulo τὸν, cuius loco ἐαυτὸν collocandum est.

III. Sed multe lenientior, atque certior de altero eiusdem scriptoris loco conjectura nostra est; in Marcelli vita. Nam cum dixisset, Marcellum eum a quo tentata filii sui pudicitia foret, ad Senatum detulisse, ab eoque mulctatum fuisse corruptorem, mox ita subiungit, καὶ χρήμασιν ἐζημίωσαν Καπετωλίων, ἐξ ὧν ὁ Μάρκελλος ἀργυραιοβίαν ποιησάμενος τοῖς θεοῖς καθιέρωσε. Hunc locum inextricabilem credit Xylander. At ego levi mutatione veram ac perspicuam sententiam reddo. Nam pro ἀργυραιοβίαν corrig. ἀργυρολοβεῖα. Hoc est, vasa, quibus ad libandum diis utebantur. Quorum in triumpho Pauli Aemilii meminit.

IV. Quartum his addo ex eodem Plutarch. Opusc. περὶ

πολυφ. Ubi enim dixisset, difficile admodum esse probare herui aliquo temporis spatio servos, remiges, paedagogos, inferi: μήτι γε φίλους πολλοὺς εἰσάγων ἀπάσῃ τύχῃ συναποδρῶμενους. Lego, εἰς ἀγῶνα πάσῃ.

V. Locus ex Ciceronis Ep. ad Att. lib. V. Ep. XIV. Ubi ita scriptum est. Παραπλευτέον igitur, et oculo in aliquam onerariam corrependum, pro quo Bosius hand satis expedite πάρωρα δηλητέον. Si quid emendandum sit, lego ἄρα πλευστέον, vel ἱτέον.

VI. Ex Ammiani L. XXIII. arcessendus est, sub finem; ubi de Persarum moribus disputans inter caetera. *Nec ministranti apud eos famulo, mensaeque astanti hiscere vel loqui licet, vel spuerе. Ita prostratis pellibus labra omnium vinciuntur.* Lego pro strati pellibus, hoc est, ante pelles et stragula quae ad accubitum insternuntur, quod idem est atque ante mensas.

VII. E Cypriani Ep. XXVI. petendus est, sive potius ex Ep. Confessorum ad Cyprianum, in qua haec leguntur: *Quid enim gloriosius, quidve felicius ulli hominum poterit ex Divina dignatione contingere, quam, inter ipsos carnifices interitum confiteri Dominum Deum?* Corrig. inter ictus.

Postremus nobis ex Pliniana historia prometur lib. XL c. 16. ubi de apum ortu disputans: *id quod exolum est, ait, primum vermiculus videtur, candidus, iacens transversus, adhaerensque ita ut pascere videatur.* Quae postrema verba intelligit, opinor, nemo. Corrigo itaque, ut pars ceras videatur. Sed haec tamen, ex criticae huius instituto, non pōnendo tamen errore, ad haec diverticula defleximus.

HARDUIN. Οστις οὖν φιλοσοφίας μεταποιούμενος, καὶ τοῦτο τοῦνομα ἔλκων τε καὶ ἀναγκάζων, ἰσταίτεσι τὰρβῃ καὶ ζῳημαγεῖ τοῖς ταμίαις, τὸν οἶνον καὶ τὰ ὄψα ἀπαργυρῶν· οὗτος ψεύδεται μὲν τὸ τριβῶνιον, ἅτις δὲ ἐπὶ τὴν ζῳήν καὶ τὴν χλαμύδα etc. Quare qui Philosophiam proficitur, atque istud nomen ubique trahens atque obtrudens, 526 interim salsamenta villae carnis appendit, et cum dispensatoribus rixatur, vinum atque annonam adhaerens, hic et pallium ementitur, et ad cingulum ac chlamydem convolat, et arma ferentibus militibus multo est importunior. Porcinam militibus, aliisque, quibus annona erogaretur, dividi solitam hic locus significat: contentionesque deinde ortas inter milites ac susceptores de porcinae pondere ac bonitate. Quibus quidem rixis occurrit lege lata Constantius Imp. I. VII. Cod. Theod. Tit. III. de erogatione militaris annonae, lege II. Cum militibus . . . laridum, vel recens forsitan caro deinceps

erogabitur, ungulas, orisque tantummodo summitatem praecidi aputarique praecipimus: ne porcina integra separetur, sed erogationi proficiat annonarias. Expetebant scilicet milites opimam sibi suillas carnis partem appendi: his summitatem tantum oris et ungulas dari Augustus edicto cavit.

Ibid. Καὶ ζυγομαχεῖ τοῖς ταυλαῖς. PETAV. Quod Graeci στραγγεῦσθαι vocant, nostri barguigner, ut ad Athenaeum Casaub. notat. Hesychius: στραγγιζεῖται, διατρίβει.

Ibid. D. 2. Αἴτει δὲ ἐπὶ τὴν ζώνην. PETAV. Zona et chlamys militum propria lib. XIV. Cod. Theod. Tit. X. *Sine exceptione temporis matutini duntaxat intra moenia constitutus nullus Senatorum habitum sibi vendicet militarem. Sed chlamydis terrore deposito quieta coloborum ac penularum induat vestimenta.*

Ibid. D. 6. Οἷς σιτοδοτεῖ ὁ βασιλεὺς. PETAV. Proprie dixit τοὺς οὐκ ἐχόντας τῆς πόλεως. Etenim annona duntaxat iis attributa qui in Urbe domos haberent. Lib. XIV. Cod. Theod. Tit. XVII. Quibus venditis, panes earum penes se retinere prohibitum fuit. Neque vero pagani ac cives solum, sed et milites illius participes fuerunt, qui quidem aedificandi studio magnitudinem Urbis augerent, ut Imp. loquuntur. *Ut hi tantum qui domus habent, deputata suo nomini comoda consequantur.* Atqui Noster distributam negat in milites annonam. An pro οὐ scribendum xal? An vulgus militum, qui scilicet aedibus carerent, intellexit? Quibus tamen peculiarem atque a Civica diversam constitutam par est credere. Eod. Tit. L. VII. *Siquidem iustum est, ut in perpetuum suum quisque detineat, et per succedaneas vices proprius Ordo teneat, ut Palatinus Palatini, miles vero militaris, populum annona popularis exposcat: nec alterum alterius sibi expetens diversorum ordinum valeat miscere rationem.* Ubi forte leg. *Nec alterius alter ius etc.* Proinde triplex annona Constantinopoli fuit, Palatina, (cuius meminit Suid.) Militaris, et Civica. Milites vero, qui in Urbe domus haberent, duplici annona gaudebant. Caeteri sua duntaxat ac propria. De Annona militaris ordinatione a Theodosio facta scribit Zosim. lib. IV. ubi optimi Imp. famam gladiatorio stylo persequitur.

P. 293. Α. Εἷτις διάγει ζώνην. PETAV. Aut ζώνη rescribe, aut ζώμην, ita ut particula τις deleatur.

Ibid. Α. 4. Αἰεῖσθαι τῶν ἀνδραπόδων. PETAV. Conurbat ἀνδραπόδων illud, et expungendum videtur. Nisi forte usque adeo se Themistius abiicit, ut eo sit victu contentus, quo mancipia famem propulsant.

527 Ibid. A. 6. Οὐξοδαπὸν τῷ τριβανίῳ. PETAV. Scribe τασξοδαπὸν, HARDUIN. vel οὐ ξυνοπαδόν.

Ibid. A. 8. Οὐ τὰ αὐτὰ ἐφρόνουιν. PETAV. Pro οὐ placet ὅτι.

Ibid. C. 3. Τοῖς νεωνήτοις τὰ καταχύματα. PETAV. Quid aiat καταχύσματα, docent Critici Graeci. Horum principes Hesych. Καταχύσματα τραγήματα· ἕδος γὰρ εἶχον κατὰ τῆς κεφαλῆς κάρυα, καὶ ἰσγάδας καταχέειν τῶν νέων ἢ τῶν δούλων περὶ τὴν ἐστίαν καθισάντων, καταχέιτο δὲ καὶ τοῦ τυμφίου. Ubi pro τῶν νέων, ἢ τῶν δούλων, corr. νεωνήτων. Quo eodem errore Suidae codices laborant. Apud quem pluribus eadem illa declarantur, et Aristoph. Schol. in Pluto. Sed ubique καταχύματα scribitur. Καταχύματα vero etiam Gloss. Vet. habent. Καταχύματα, profusio.

Ibid. C. 7. Τριάκοντα χολνίζιν. HARDUIN. Χοῖνιξ Hesychio, Laertio in Pythag. Palladio, et Suidae, diurnum cibarium est. Dimensum vocat Comicus in Phormione.

Quod ille unciatim vir de dimenso comparavit miser. Quatuor sextariis Rhemnius Fannius (sive is Rhemnius Palaemon est, aut Priscianus) choenicem definit:

Hominas recipit geminas sextarius unx,

Qui quater assumptus Graeco fit nomine choenix.

Ibid. D. Καὶ ἀριθμοῦ. PETAV. Emendo, ἀριθμὸς, vel ἀριθμητικὴν.

Ibid. D. 2. Ος οἰκουρεῖ. HARDUIN. Recte Henr. Steph. οἰχοφθορεῖ melius fore monuit, quam οἰκουρεῖ.

Ibid. D. 5. Καταπρότοχονται αὐταῖς. PETAV. Vera lectio, quam et agnoscit Henricus Steph. est κατὰ πρότοχονται. Mox, βλον δὲ χρήζοντες repone.

P. 294. A. 6. Αποχρώμενος Καλλία. PETAV. De Laecopluto Callia Suidas. Apud Platonem Alcib. I. Callias quidam commemoratur Calliadae filius cum Pythodoro, ὃν ἐκάτερος Ζήνωνι ἑκατὸν μνῆς τέλειος σοφός τε, καὶ ἑλλόγιμος γέγονεν. Sed alius hic a nostro esse debet.

Ibid. A. 9. Οὐδὲ ὑπερβάλλων τοὺς σιναμώρους. PETAV. Si sana haec lectio est: Primum σιναμώρους legendum erit. Tum is esse sensus poterit: Neminem se inter discipulos habere suos, qui σιναμώρους illos superet, hoc est, qui profusus sit, perinde ut Callias iste. Qui haud scio an idem cum eo sit, quem non modo ob divitias, verum etiam ob luxum traduxere Comici, quique rem omnem domesticam nepotibus sumptibus helluatus dicitur. Hoc enim σινάμωρος Graecis Criticis significat, et apud Herod. Terpsich. Porro apud Hesychium, et Etym. per ο scribitur, Suidae et aliis per ω.

P. 295. A. 9. Ἐν φυλακῇ ποιούμενον, cum diligentior

servare. HARDUIN. Malim ita vertere: *Cum inclusissimam de custodiam, in carcerem.*

Ibid. B. 6. Τοῦ Χαλκιδεύως προέββύτου. PETAV, Iamblich, qui Chalcidensis fuit.

Ibid. B. ult. Οὗτος ὁ ἀνὴρ. HARDUIN. Existimo hīc sermonem esse de Celso, in quo illud idem audiendū Themistii studium laudat Libanius Ep. XXVI. lib. II. edit. Paris. Feder. Morelli.

Ibid. C. 3. Ἀξιοθέα τῇ φιλοσοφῳ. PETAV. De Axiothea Laertius in Platone: quam ait Philiisiam fuisse, et virili usam veste, Platoni ὁρεῖαν dedisse.

Ibid. D. 3. Οτι αὐτὸν ἡ Σωκράτους. PETAV. Idem Laert. in eius vita, perlecto Xenophontis Comment. II. oblectatum ad Cratem audiendum contulisse sese memorat.

P. 296. A. 6. Επιστεύσατε, ὦ ἄνδρες. PETAV. Rectius est πιστεύσατε.

Ibid. C. Εὐνέγραψε Πολυκράτης. PETAV. Diog. Laert. et Suidas.

Ibid. D. 6. Λαϊδάλον ἔργα. PETAV. Plato Eutyph. Τοῦ ἡμετέρου προγόνου, ὃ Εὐθύφρον, ζοικεν εἶναι Λαϊδάλον τὰ ὑπὸ σου λεγόμενα. ΜΟΧ. ὡς ἄρα καὶ ἐμοὶ κατὰ τὴν ἐκείνου συγγένειαν τὰ ἐν τοῖς λόγοις ἔργα ἀποδιδράσκει, καὶ οὐκ ἐθέλει μένειν ὅπου ἂν τις αὐτὰ θῇ etc.

P. 297. D. ult. Σάραμβον, καὶ Θεαρίωνος. PETAV. Horum meminit in Gorgia Plato. Θεαρίων, αἰτ., ὁ ἄρτοποιός, καὶ Μίθαικος ὁ τὴν ὀψοποιῖαν συγγεγραφώς τὴν Σικελικὴν, καὶ Σάραμβος ὁ κάπηλος· ὅτι οὗτοι θανμάσιοι γεγόνασι σωμάτων θεραπευταί, ὁ μὲν ἄρτους θανμαστοὺς κατασκευάζων, ὁ δὲ ὄψον, ὁ δὲ οἶνον. Aristides Orat. ἐπὶ τῶν τεσσάρων. Ἡ ποῦ σοὶ Μίθαικος ὁ τὴν Σικελικὴν ὀψοποιῖαν συγγεγραφώς, ἡ Σάραμβος ὁ κάπηλος (νῦν γὰρ ἀνεμνήσθην τούνομα) ταῦτα συγγράψασθαι δοκεῖ; Athen. lib. III.

P. 298. B. Οὐ τὰ ἀρχαῖα Μέγαρα. PETAV. Nam a Megarensibus conditum est Byzantium: ut indicat Stephanus de Urbibus. Apud quem et Oraculum est de futura Urbis felicitate. Vide Strab. lib. VII.

Ibid. B. 9. Ἐν εἴκοσιν ὀλίγοις ἐνιαυτοῖς. PETAV. Sic eum locum interpretatus sum, quasi ὀλοῖς esset, quod ὀλίγοις anteponendum est.

Ibid. D. 6. Ἐπὶ κούρον τῷ ἔρωτι τὸν μέγαν παρακαλεῖν βασιλέα. HARDUIN. Gratianum, qui Themistio Romanae peregrinationis auctor fuit, ut ipse testatur Orat. XXXI.

P. 297. B. 5. Πλάτων. HARDUIN. In Sophista, tom. I. pag. 223. et L. II. de Repub. p. 371. tom. II.

Ibid. D. 5. Λάμπης ὁ Αἰγινήτης. HARDUIN. Forte,

Λαμπὶς ὁ ναυκληρικὸς, de quo Plutarchus in Opusc. An seni sit gerenda Respub. pag. 787. qui rogatus a quodam qua arte divitias comparasset: *Magnas*, inquit, *haud aegre: parvas cum aerumna et tarde.*

Pag. 299. B. 4. *Υπὲρ τῶν Δημοσθένους.* PETAV. Corrig. οἱ ὑπέρ.

Ibid. D. *Φρονοῦσα ὑπὲρ ὧν λέγει.* PETAV. Ab iis verbis quae ad finem usque sequuntur, fragmentum sunt alterius operis, in quo de Philosophiae natura ac definitione disputabat: quod perperam cum superioribus connexum, asteriscis separandum duximus.

P. 300. B. 2. *Καὶ πᾶσι σκευάζειν τοῖς δεομένοις.* HARDUIN. Eruditus interpret sic reddidit: *Iis qui opus habeant, omnibus idonea est.* Nos sic commodius reddi putamus oportere: *et rebus quibus indigent, omnibus instruere.*

Ibid. B. 10. *Αρμονίδης.* HARDUIN. *Iliad. ε', v. 60.*

Τέκτονος υἱὸν

*Αρμονίδεω, ὃς χερσὶν ἐπίστατο δαίδαλα πάντα
Τεχνεῖν, ἔθοχα γάρ μιν ἐφίλειτο Παλλὰς Ἀθήνη.
Ὅς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκμήνατο νῆας ἑταῖρας.*

529. AD ORATIONEM XXIV. NOTAE.

PETAV. Philosophiae cum Eloquentiae lepore ac venustate consortium ac consensionem mutuam hac Oratione demonstrat: quae duo ubi semel coniuncta copulataque fuerint, concentu quodam admirabili permulcent: seiuncta vero ac separata, ab audientium voluptate atque animis abhorrent: Tum ad amorem studiumque sapientiae Nicomedienses vicissim extimulat.

P. 300. D. antepenult. *Ὁὐ φαῦλως.* PETAV. Forte *φαῦλοι.*

P. 301. A. 6. *Μὴ δὴ οὖν καὶ ὑμεῖς.* PETAV. Eodem fere modo Synes. Orat. de Regno est exorsus.

Ibid. B. 5. *Οἱ δὲ Ἀσσύριον.* PETAV. Psalmodiam, ac Musicam in Ecclesia modulationem, ut opinor, innuit. Sic enim appellare amat *Ἀσσύριον μέλος* pro Hebraeo.

Ibid. B. 7. *Τοιόντε προσδοκῶντες.* PETAV. Scribe *κοιόνδ' ἐτι.*

Ibid. C. ult. *Ἐξίστιν αὐτοὺς ἐκ τοῦ πατρός.* PETAV. Occurrit et alia interpretandi ratio, quam quae in contextum ipsum recepta. Videlicet, *per Parentem iis licet, vel haec a patre ius obtinent.*

P. 302. A. Καὶ ψυχὴν τοῖσιν. PETAV. Plinius Iunior lib. VIII. Ep. XXI. *Ut in vita, sic in studiis pulcherrimum et humanissimum existimo severitatem comitatemque miscere: ne illa in tristitiam, haec in petulantiam procedat.* Seneca ad eam mentem dixerat, L. de Tranq. Sed et Synesius Dione, et initio orat. de Regno.

Ibid. A. 6. Προσμειδῶσι τε ὑμᾶς. HARDUIN. Forte, προσμειδῶσι τε ὑμῖν, vel ὀρῶντες ὑμᾶς.

Ibid. B. 5. Τοὺς σοφωτέρους μιμητέον. PETAV. Lucretius lib. IV.

*Nam veluti pueris absinthia tetra medentes
Cum dare conantur, prius oras pocula circum
Contingunt mellis dulci flavoque liquore:
Ut puerorum aetas improvida ludificetur
Laborum tenuis: interea perpetet amarum
Absinthi laticem, deceptaque non capiatur,
Sed potius tali facto recreata valescat.*

P. 303. B. 6. ὑπογράφουσι τῶν εἰκόνων. PETAV. Ab imperito quopiam glossema istud adnotatum frustra in contextu locum habuit. Delendum igitur τῶν εἰκόνων.

Ibid. C. 5. Ερωτα αὐτόν. HARDUIN. Mellus, αὐτῶν.

Ibid. D. 2. Πολέμων Ἀττικὸς. PETAV. Diog. Laert. in Polemone.

P. 304. C. 7. Οὐτε φιλόχουσοι. PETAV. Deest γάρ.

P. 305. A. 3. Οὕπω γὰρ εἶχε. PETAV. Sidon. Carmine IX. ad Magnum Felicem.

*Non sortes Lyciasque, Caeritumque
Responsa, aut Themidis priora Delphis.*

Lucanus libro V.

*Ultor ibi expulsae premerent cum viscera partus
Matris adhuc rudibus Paeon Pythona sagittis
Explicuit, cum regna Themis, tripodasque teneret.*

530

Ibid. B. 5. Οὕτω δὲ χύει. PETAV. Cicero III. de Natura Deor. ex Venere Diones et Iovis filia, et Marte, natum scribit Anterotem. De quo Pausanias Atticis.

Ibid. C. ult. Τῇ παραδόξῳ ταύτῃ. PETAV. Sita est Nocomedia in Astaceno sinu, quae Propontidis pars est, auctore Strabone lib. XII. Plin. lib. V. Itaque per mare illud ingens, Propontidem et Euxinum Pontum intelligo.

Ibid. D. 7. Ταυτησὶ τῆς προσοίκου. PETAV. Aeserniae paludis. De qua Strabo XVI. Plin. Ptolem. Vide et Plin. Iun. lib. X. Epist.

Ibid. D. penult. Τὴν Μαυῖταιν ἄλμυρην. PETAV. At Strabo L. V. illius περιμετρον esse ait, ἐννεακισχιλίων σταδίων, ἢ μικρῷ πλείονων. Polybius vero L. IV. ait esse ὀκτακισχιλίων

σταδίαν τὴν περιγραφὴν. De qua et huius accolis Dionys. de situ orbis.

Τοῦ καὶ πρὸς Βορρὴν Μαυώτιδος ὕδατι λίμνης
 Ἐγκέχνται. τῇ μὲν τε πέρι Σκύθαι ἀμφιένονται
 Ἄνδρες ἀπειρίσθαι, καλέονσι δὲ μητέρα Πόντου.
 Ἐκ τῆς γὰρ Πόντοιο τὸ μυρίον ἔλκεται ὕδωρ.

P. 306. B. 4. Περιεργαζόμενος κόσμον. PETAV. Forte, περιεργαζομένω.

Ibid. B. 8. Θῆσιν Ὀμηρος, HARDUIN. Odyss. 9. v. 280.

Ibid. B. ult. Ὅταν ἐγὼ ποτε εἶδον. PETAV. Leg. τῶν Περσικῶν τινὸς βασιλέων. Ad hunc locum facit quod Dio Chrysost. scribit Orat. XIV. Τοιγαροῦν ὁ Περσῶν βασιλεὺς ὅπως μὲν ἔξει μόνος ὁρθὴν τὴν τιάραν, ἐφροντίζων, καὶ εἴ τις ἄλλος τοῦτο ἐποίησεν, εὐθὺς ἐκέλευσεν ἀποθνήσκειν αὐτόν. ὡς οὐκ ἐνὸν, οὐδὲ συμφέρον ἐν τοσαύταις μυριάσιν ἀνθρώπων δύο εἶναι φοροῦντας τιάρας. ὅπως δὲ τὴν γνάμην ὁρθὴν ἔξει καὶ μηδεὶς ἄλλος φρονήσῃ αὐτοῦ σφοδρώτερος, οὐδὲν αὐτῷ ἔμελεν.

Ibid. C. 6. Ὅμως καὶ ταύτης. PETAV. Leg. καὶ ταύτης, perspicuo sensu.

Ibid. C. ult. Α βούλεται. PETAV. Supervacuum est quod sequitur verbum ἐθέλει.

Ibid. D. 4. Καὶ οὐτ' ἂν ἄνδρα. PETAV. Sapienter admodum Seneca Epist. LXXVI. Hoc laboramus errore: sic nobis imponitur, quod neminem aestimamus eo quod est: sed adiicimus illi et ea quibus adornatus est. Atqui cum voles veram hominis aestimationem inire, et scire qualis sit, nudum inspice. Ponat patrimonium, ponat honores, et alia fortunae mendacia: corpus ipsum exuat; animum intus qualis quantusque sit, alieno an suo magnus etc.

P. 307. A. Οὐτε εἰ πολλῷ στενότερος. PETAV. Quid ad sinus maris commendationem angustiae faciant non video. Vix est ut vox illa στενότερος sincera sit, et pro ea tamen quid reponam haud satis expedire queo.

Ibid. A. 3. Οὐτε εἰ Σαγγάριος. PETAV. Stephan. de Urbibus: ποταμὸς, αἰτ, τῆς κατὰ Θρῆνυας. Strabo lib. XII. paulo plus CCC. stadiis abesse a Nicomedia scribit Sangarium 531 fluvium. Livius lib. XXXVII. Sangarius ex Adoreo monte per Phrygiam fluens, miscetur ad Bithyniam Tymbroti fluvio. Inde maior iam conflatis aquis per Bithyniam fertur, et in Propontidem sese effundit, non tamen tam magnitudinis memorabilis, quam quod piscium accolis ingentem vim praebet. Hunc iociroo locum protuli, ut iudicare Lector posset, ecquid apud Themist. pro σίτρου, ἰχθύων rescribendum sit. Certe quidam frumentum fluvii non ferunt. Sed hic locus mirum in

medium deperitatus est, et mutilas. Nam ante Σωκράτην desunt, ut opinor, quamplurima. HARDUIN. Suppleri possunt ea, ut arbitramur, his voculis: φρόνησις δὲ καὶ ἀρετὴ κατὰ Σωκράτην, κῦδος ἐστὶ μὲν etc.

Ibid. A. 7. Καὶ εὐκίας πεπαμμένον. PETAV. Aliquoties eo verbo ac tempore usus est. Pro quo πεπαμμένον legerem a πέπαμαι, ut est apud Hesych. nisi etiam πολυπόρμων inde formari comperissem.

Ibid. A. ult. Τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον. PETAV. Dio Chrysost. Orat. LXXIX. eleganter hunc locum tractat.

Ibid. B. 6. Μᾶλλον δὲ πολεμοποιῶν. PETAV. Recte πολεμοποιούς, id est, bella concitantes Eques illos vocat; ob seditiones, ac rixas, quas ex contrariis factionum studiis ortas mutua in vulnera caedesque redundabant. Hoc cum ab aliis Scriptoribus, praesertim Christianis notatum, tum ab Tertul. graviter reprehensum lib. de Spect. cap. XVI. his verbis. Cum ergo furor interdicitur nobis, ab omni Spectaculo auferimur, etiam a Circus, ubi proprie furor praesidet. Aspicio populum ad id spectaculum iam cum furore venientem, iam tumultuosum, iam peditum, iam de sponsonibus concitatum. Tardus est illi Praetor, semper oculi in urna eius dum sortibus volutantur. Dehinc ad signum anxii pendunt, unius demeritas vox est etc. Tum deinde. Ex eo itaque itur in funes, et animae, et discordiae. Inde maledicta, conviciis sine iustitia, odii etiam suffragia, sine merito amoris. In vet. inscriptione mentio extat Medici Factionis Russaeae. Nimirum quod sine sanguine ea certamina non fierent.

Ibid. C. 2. Πόλις δ' ὁμοῦ μὲν. PETAV. Soph. Oedipo Tyranno. Citantur et ab Aristotele in Rhetor.

Ibid. C. 5. Ἀλλὰ Φωκυλίδης. PETAV. Phocylidis vetus laudantur a Dione Chrys. Orat. XXXVI.

Καὶ τότε Φωκυλίδου. Πόλις ἐν σκοπέῳ κατὰ πόσον
Οὐκίονσα σμικρὴ κρείσσων Νίνου ἀφραινόουσης.
Ex quo et hic Themistii locus obiter emendandus, ut ἀφραινόουσης pro ἀφρονοούσης legatur. De Nino idem meminit Orat. LXII.

P. 308. A. 4. Οἷον ἐν ζάλῃ κοινορτοῦ. PETAV. Sumptum id ex Plat. VI. de Rep.

Ibid. A. 8. Καὶ φραγνυμένης ἔχει. PETAV. Seneca Epist. LXXXII. Philosophia circumdanda est, inextrughabilis puerus, quem fortuna multis machinis laesentium non transit. In inasperabili loco stat animus, qui externa deseruit, et aere se sua vindicat, infra illum omne telum cadit.

Ibid. B. 4. Ομηρος. Illud. η'. v. 452.

Ibid. B. 10. Καὶ συνήσει κομψομένῳ. PETAV. Forte συνηοθήσεται.

Ibid. C. 5. Ὡστε καὶ σῆαιον ἱμάντα. PETAV. Leg. σι-
532 ραῖον. Homerus II. 9'. Nestoris equum ait lethaliter vulnera-
tam fuisse. Ob idque, lorum, quo is alligatus erat, prae-
cidisse.

Ὄφρ' ὃ γέρον ἵπποιο παρηγορίας ἀπέτευνε.

Παρηγορίη enim et σιραιῖος ἱμᾶς synonyma sunt: ut παρήγορος
et σιραιφόρος, seu παράσειρος. Olim quadrigae, ut id obiter
declarem, iunotes ἐκ παραλλήλων equos habebant quatuor, ut
ex quadrigaῖς Denariis apparet, non ut in nostris duo prae-
eunt, totidem sequuntur; ex iis duo subiuges erant ζυγιοί,
medii scilicet, quorum latera duo cingebant σιραιφόροι; seu
παράσειροι, qui et helciarri dicti. Quorum unus δεξιόσειρος
dictus Hesych. Σιραιφόρον ἡγεμονικόν. μετῆκται δὲ ἀπὸ τῶν
δεξιόσειρων ἵππων: Alter. ἀριστερός. Insignis ea de re So-
phoclis in Electra locus est, qui ex eiusmodi observatione lu-
cem accipit. Ibi enim in curruli certamine describendo Orestem
ait eum ad metas accederet, solerter equos suos flexisse.

Κείνος δ' ὑπ' αὐτὴν ἰσχάτην στήλην ἔχων

Εχρήμπτει' αἰεὶ σίρειγα. δεξιὸν τ' ἀνείς

Σιραιῖον ἵππον, εἶργε τὸν προσκείμενον.

Ad haec Scholiast. Σιραιῖον ἵππον. Τὸν ἔξω τοῦ ζυγοῦ,
τὸν δεξιόν, προσκείμενον δὲ τῷ καμπτήρι ἀριστερόν. Nam
dexteriori equo laxandae erant habenae, sinisterioris inhiben-
dae, ne ad metas axem illideret. Erat enim equus hic προσ-
κείμενος τῷ καμπτήρι. Cave autem ne te in errorem inducat
Suidas, apud quem ita legitur: Σιραιῖος ἵππος ὃ ἔξω τοῦ
ζυγοῦ, ὃ δεξιός. Δεξιὸν τ' ἀνείς Σιραιῖον ἵππον εἶργε τὸν
προσκείμενον. τούτῳσι τῷ καμπτήρι ἀριστερόν. Quae verba
ex scholiis Sophocleis incondite, uti solet, transtulit: adeo ut
σιραιῖος ἵππος videatur esse solum ὃ δεξιός: quod absurdum
est. Tam enim sinisteriori quam dextro vox ista convenit.
Προσκείμενος porro dicitur a Sophocle sinister non dextri
comparatione, sed metae, et καμπτήρος, uti adnotant Scholia.

Ibid. C. penult. Τὴν μέλλαν ἐκείνου. PETAV. Forte
ἐκείνην.

Ibid. D. 3. Οὐδὲν πᾶνυ προσῆκε. PETAV. Scrib.
προσεῖχε.

Ibid. D. penult. Ὡς οὔτε γούλων. PETAV. Synesius ad
Aroand. Ὡς ἀσθένειαν ἐγὼ πρὸς δύναμιν ἐξετάζω, καὶ πένιαν
πρὸς πλοῦτον, καὶ τὰς ἐν ᾧπασι μειονεξίας πρὸς τὰς ἐν ᾧπασι
πλεονεξίας, εἰ δίχῃ φρονήσεως καθαροὶ πρὸς ἀλλήλους κρί-
νοιντο, πένια τε, καὶ ἀδυναμία, καὶ βλος ἰδιώτης, ἀντὶ τῆς

μεγίστης ἡγεμονίας εὐτόχευτος παρῆναι τοῖς ἡμιστά ἐπηβό-
λοις νοῦ καὶ φρονήσεως.

P. 309. A. 7. *Ἐκ τῆς ἑτέρας ποιήσεως.* PETAV. *Odyssæa scilicet.*

Ibid. B. ult. *Ἦεν ὄσα λῶν.* HARDUIN. *Odyss. ζ. v. 130.*

Βῆ δ' ἴμεν ὄσα λῶν δρεσίτροφος, ἀλκὶ πεποιθώς.

AD ORATIONEM XXV. NOTAE.

PETAV. Interpellatus a Principe viro Themistius, ut ex tempore diceret, brevi se oratione excusatur. In qua sculptorum insignium exemplo, vetera, ad sui periculum, opera con-
tuenda potius, quam nova tumultuarie eudenda demonstrat. Praesertim cum citra cogitationem meditationemque, atque insubide dicere, non sapientis hominis, sed vani alicuius, 533
atque arrogantis Sophistae sit proprium. Merito itaque admiratur apud Ciceronem in II. libro de Orat. Antonius, *hominem imprimis disertum, atque eruditum Philippum, qui ita edleret ad dicendum surgere, ut quod primum verbum habiturus esset, nesciret, et diceret idem, cum brachium concallescisset, tum se volere pugnare.* Vnde Plut. *Tract. περὶ παλδῶν ἀγῶ.*

P. 309. D. antepenult. *Μορφὴν ἐπιδείξασθαι.* PETAV. Quintil. lib. II. cap. X. *Phidias Dñs quam hominibus efficiendis melior artifex, in edore vero longe citra aemulum, vel si nihil nisi Minervam Athenis, aut Olympium in Elide Iovem fecisset. Cuius pulchritudo adiectis etiam receptas religioni videtur: adeo maiestas operis Deum aequavit.*

P. 310. C. 6. *Οἱ δαιμόνιοι σοφισταί.* Miselli *Sophistae.* HARDUIN. Quid si ita reddatur hic locus: *ut felicioris ac prope divini ingenii admirandi illi Sophistae solent, qui ea praestant quibus efficiendis imparem esse me profiteor.* Ita certe Cresolius noster lib. III. Theatri Rhet. c. XI. Quin ipse Themistius in simili plane argumento, orat. XXVII. p. 332. *Ὅ γὰρ, inquit, οὕτως εἰμι σοφός, οὐδὲ εὐπορός, ὥσπερ οἱ μακάριοι σοφισταί.*

AD ORATIONEM XXVI NOTAE

PETAV. Quod novum atque inusitatum haecenus videbatur, Themistium virum gravem, ac professione Philosophum, Sophisticum in morem coetus hominum ac conventus habere, coramque multitudine in Theatro declamitare, multorum ob id in sermones atque invidiam incurrit. Quare non semel factum illud suum excusare conatus est, seque ab eo grege atque infamia vindicare. Hinc omnis illa priori in Oratione de Philosopho disputatio, aliaque item in XXIII. de Sophistarum notis, atque indiciis. Cuiusmodi et haec ipsa est, quam nos in vetustissimo Codice, inter Demosthenis, Libanii, ac Synesii scripta tumultuaria collocatam reperimus. Quem nobis Codicem vir eruditus, atque amicus noster Federicus Morellus Lutetiae commodaverat; nulla quidem alia Inscriptione, praeterquam *Θεμιστίου προδτωρία*. Quod ipsum Lemma solius Praefationis, non Orationis est. Hoc enim in ea Oratione praeter ceterarum morem, imo Oratorum omnium consuetudinem, factum est, ut initio velut auspiciatus quidam esset, ac praecentio ab toto Orationis corpore separata. Id quod a Concionatoribus, ut vocant, nostris fieri assolet, gregarii plerumque Oratores imitantur. Ceterum totus in eo versatur Themistius uti a se certorum hominum calumniam propulset, nec se propterea Sophistam esse demonstrat, quod sermones ad populum instituat. Quamvis enim nemo id ante se egerit, licere tamen sine exemplo multa facere, ut in omni fere artium et doctrinarum genere, ac Philosophia praesertim a multis est saepe factum. Iam vero cum plus minus quarta Orationis pars in Morelliano exemplari desideraretur, quod reliquum erat ex Pantiniana editione supplevimus, ac nostra interpretatione 534 pertexuimus. Cum autem eandem ipsam Pantini editionem Typographis exemplaris instar et Archetypi proponissemus,prehendimus postea illam in plerisque a priore nostra discrepare, proindeque interpretationem nostram quibusdam in locis cum Graecis minime convenire, de quibus his in Notis admonere studuimus.

P. 311. C. 3. *Οἶον Ομηρος*. PETAV. Notis versibus.

Τρῶες δ' αὖ κλαγγῇ τ' ἐνοπή τ' ἴσασ' ὕρνιδες ὤς.

Ibid. C. 11. *Ἐξαλλόμενον ἀπὸ τῶν πετρῶν*. PETAV. De gradibus lapideis in Theatris accipio. Nam in Theatris Sophistae ac Philosophi plerumque declamitabant. Apuleius

Flor. I. *Bono enim studio in theatrum convenistis, ut qui sciatis non locum auctoritatem derogare orationi: sed cum primis hoc spectandum esse, quid in theatro deprehendas. Nam si minus est, riseris: si funereus, timueris: si Comœdia est, faveris: si Philosophus, didiceris.*

Ibid. D. *Τῶν εἰς ἓνα τε καὶ χίλους.* **HARDUIN.** Crotoniatus signat, opinor, quorum Senatus, teste Valerio Maximo L. VIII. cap. XVI. mille hominum numero constabat. Vel Athenienses, ut Petavius monuit, ad orat. XXIII.

P. 312. B. *Οὐδὲ τοὺς.* **PETAV.** Symphoniacos fortasse pueros, vel Oratores aut Poetas; ac legendum videtur ὅμων pro ὁμῶν. Quae sequuntur mutila ac depravata sunt. Nos sententiam utcumque eliciimus. In Morel. pro ἀριστοτέειν erat κριαρεύειν. Forte, γνωματεύειν.

Ibid. B. 9. *Πολλὰς δὲ ἐπιπόνους.* **PETAV.** Ita Syncellus Dione, de Sophista loquens. Οστις πολλὰς μὲν νύκτας αἴπνους ἀνέτηλ, πολλὰς δὲ ἡμέρας παρετάθη, καὶ μικροῦ θεῖν ἀπεστάλαξε τὴν ψυχὴν ὑπὸ τε λιμοῦ, καὶ φροντίδων, ἢ ἀγαθόν τι συλλέξεται. Morel. πολλὰ δ' ἐπὶ πολλὰς: id quod in interpretando secuti sumus.

Ibid. C. 3. *Καὶ οἱ στρατιῶται καὶ οἱ πάλαι στρατιῶται.* **HARDUIN.** Congruentior videtur vetus lectio, καὶ οἱ στρατιῶται, καὶ οἱ παλαιστρίται. Dura enim videtur hoc loco repetitio vocis στρατιῶται.

P. 313. C. 3. *Καὶ οὐκ ὀφειλοντα.* **PETAV.** Οφειλοντες τῷ δημοσίῳ infames erant, et concione ac publico consilio prohibiti.

Ibid. C. 6. *Τοῦ πρὶν ἀγῶνος.* **PETAV.** Nisi me animus fallit, illam suam Orationem intelligit, quae ordine XXIII. purgationem obiectae sibi calumniae continet. Illic enim μισθοφόρον se non esse pluribus ostendit.

Ibid. D. *Ἀδικεῖ φασιν ἐμὲ λέγοντες.* **PETAV.** Absunt a Morel. ἐμὲ λέγοντες.

Ibid. D. ult. *Εἰς τὸ δικαστήριον.* **PETAV.** Dixerat enim Orat. XXIII. καὶ τήμερον ἐγὼ μὲν ξυνάγων ὑμᾶς ὡς δικαστάς μοι καθεδουμένους ὑπὲρ ὧν αἵταν ἔχει παρανομίαν.

P. 314. C. 6. *Υδωρ ἀπορρέον.* **HARDUIN.** Alludit ad morem dicendi ad clepsydram. Clepsydra enim Graecis, ὕδριον ὠροσκοπεῖον, ut ait Hero Alexandr. πνευματικῶν α'.

Ibid. C. 7. *Οἱ δικασταὶ κύριοι.* **PETAV.** Absunt a Morel. et ab interpretatione nostra duae voculae τοῦ χρόνου.

Ibid. D. 7. *Πολιτικός τε.* **HARDUIN.** In Politico, tom. H. 535 et in Sophista, tom. I. ubi haec tria componit inter se, σοφιστήν, πολιτικόν, φιλόσοφον.

P. 315. C. 4. *Κεῖσθαι ἄνω ἐπὶ τῆς πέτρας.* PETAV. Forte, ἄνω, id est, nutum. Corrigo item ὁμοπαθοῦντα.

P. 316. A. 10. *Καὶ πρὸ μὲν Δαίδαλον.* PETAV. In Morel. τετράπους pro τετράγωνος erat, quod ita in priori Editione fueram interpretatus, ut τετράπους non tam quadrupedem significaret, quam informem, ac sine distinctione pedum inconditam molem. Sed τετράγωνος, ut in Pantiniana Editione legitur, magis huic loco convenit. Sic enim appellari Mercurii solent. Ulpianus Demosth. Schol. ad Leptin. *Ξύλα, ἣ λίθοι τετράγωνοι ἦσαν, ἔχοντες ὄψιν Ἑρμοῦ ἐπάνω. κάτω δὲ ἐν τῷ πλάτῃ τὰ ἐπιγράμματα.* Thucyd. lib. VI. *Εἰσὶ δὲ κατὰ τὸ ἐπιχώριον ἢ τετράγωνος ἔργασίᾳ πολλοὶ καὶ ἐν ἰδίοις προθύροις καὶ ἐν ἱεροῖς.* Ubi Schol. causam hanc affert cur Mercurii τετράγωνοι ac κυβοειδεῖς forent; quod nimirum Deus ille orationis ac veritatis praeses ait habitus. Οὕτω καὶ ὁ λόγος καὶ ἡ ἀλήθεια ἁμῶν ἐστὶ πανταχόθεν αὐτῇ. τὸ ψῆδος δὲ πολέχουν καὶ πολυσχιδές. Meminit et Pausanias Messen. et alibi. Vide Suidam. Quod adiicit cetera quoque Deorum simulacra ad eum modum incondita fuisse, idem tradit Clem. Alex. Strom. πρὶν γ' οὖν ἀκριβοῦσθαι τὰς τῶν ἀγαλμάτων σχέσεις, κίονας ἰστάντες οἱ παλαιοὶ ἔσειον τούτους ὡς ἀφιδρύματα τοῦ Θεοῦ.

Ibid. B. *Δαίδαλος δὲ ἐπειδὴ.* PETAV. Suidas, *Δαίδαλος ποιήματα. ἐπὶ τῶν ἀκριβοῦντων τὰς τέχνας. ἐπειδὴ οἱ παλαιοὶ δημοινοργοὶ συμμεμνέκτας τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐποιοῦν. ὁ δὲ Δαίδαλος ἀνεπέτασεν αὐτοὺς, καὶ τοὺς πόδας διέστῃσε.* Quod Suidas πόδας διέστῃσε dixit, hoc noster expressit per διήγαγε.

Ibid. B. 5. *Ἐπειτα Ἀρμονίδου.* PETAV. Hom. *Παδ. ε'.* Qui versus eodem loco citantur ab Suida.

Τέκονος υἱὸν

*Ἀρμονίδει, ὃς χερσὶν ἐπίστατο δαίδαλα πάντα
Τεύχειν. ἔξοχα γάρ μιν ἐφίλατο Παλλὰς Ἀθήνη,
Ὅς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τακῆναιτο νῆας ἔτους
Ἀρχεκάκους.*

Ibid. B. 9. *Καὶ Ἀμεινοκλῆς Σάμιος.* PETAV. Thucydides lib. I. ex quo ista sunt desumpta: καὶ τριήρεις ἐν Κορίνθῳ πρῶτον τῆς Ἑλλάδος ναυπηγηθῆναι φαίνεται δὲ καὶ Σάμιοις Ἀμεινοκλῆς Κορίνθιος ναυπηγὸς ναῦς ποιήσας τέσσαρας. ἔτη δὲ ἔστι μάλιστα τριακόσια ἐς τὴν τελευταίην τοῦδε τοῦ πολέμου, ὅτε Ἀμεινοκλῆς Σάμιος ἦλθε. Plinius l. VII. c. LVI. *Triremem Thucydides Aminoclem Corinthiensem instituisse scribit.*

Quod autem hoc loco Σάμιων legitur: in Morel. Σάμιος,

praestat ex Thuocyde emendare Σαμίοις. In Mediol. legitur Σαμίας.

Ibid. D. 5. Θέσπις δὲ πρόλογον. PETAV. Aristoteles lib. de Poët. cap. IV. ubi de origine Poëtices agit, Thespidis non meminit, sed Aeschyli solum, et Sophoclis: atque illum quidem duos actores primum invexisse dicit, cum unus esset antea, et de Choro detraxisse. Sophoclem vero tres, καὶ σκηνογράφον. Sed Hóratius in Arte Poët.

Ignotum Tragicæ genus invenisse Camenæ

Dicitur, et plaustris vexisse Poëmata Thespie.

Quas canerent agerentque peruncti fascibus ora.

Post hunc personæ, pallasque repertor honestas

Aeschylus, et modicis instravit pulpita tignis, etc.

De Thespide ad Suidam.

Ibid. D. ult. Ὄττω καὶ τῶν πρόσθεν. HARDUIN. Iliad. i. v. 520.

P. 317. B. 4. Θαλῆς δὲ ὕστερον. PETAV. Vide Laërtium, et Suidam, et Herodot. Clio, ubi de Solis defectu ab eodem praedicto.

HARDUIN. Ex cod. Morell. Petavius reposuit paulo post, καὶ Πυθαγόρας pro voce corrupta προκατήγορα. Sed melius in Mediol. scribitur, καὶ πρὸς γῆρας.

Ibid. B. ult. Οὐ κατέξετο ὁμῶς. PETAV. Laërtius scripsisse Thaletem ait ad ducentos versus:

Ibid. C. 3. Αναξίμανδρος δὲ ὁ Πραξιάνου. PETAV. Hic Thaletis discipulus fuit, eodem auctore Laërtio lib. I. Vide et eundem lib. II. et Suidam, qui illius opera recenset. Clem. Alex. Strom. I. Alcmæonem Perithi F. primum omnium auctor est de Natura librum scripsisse, cum alii id Anaxagoræ tribuant.

Ibid. D. 3. Ἀλλὰ Σωκράτης. PETAV. Xenoph. cum de rebus memorabilibus Socratis.

P. 318. D. 3. Χωρὶς μὲν ἦσαν αἱ Ἰταλιώτιδες. PETAV. Diog. Laërt. lib. I. Sed pro Σικελικαὶ fortean Ἀττικαὶ. Nam Italica secta Pythagoreorum est, qui in Divinis maxime rebus occupati: Ionica Thaletis: aliorumque, qui de rerum natura disputarunt. Attica Socratis, qui primus Ethices inventor. Quas sit autem Sicula secta, aut cui parti sit attribuenda, non video.

Ibid. Μᾶλλον δὲ τέτραχα. HARDUIN. Adiectum istud ideo ab auctore est, quod ad tergemina Philosophorum sectam, Mathematica deinde adiungat studia. Sunt autem Ἰῶδες Μοῦσαι, Musæ Ionicae, disciplinae eae quas Heraclitus ex Epheso Ioniae oppido tradidit: Σικελικαὶ, quas Empedocles Agrigentinus ex Sicilia. Hunc enim Platonis locum

Themistius respicit, ex libro qui inscriptus est *Θεωσις*, uti de Ente: *Ἰάδεις δὲ καὶ Σικελικαὶ τινες ὑστερον Μοῦσαι ζυγνύουσαν*, etc.

Ibid. D. 5. *Αἱ δὲ ὑπὲρ τῆς φύσεως μεμνῆσαι*. HADUIN. Venti haec debuerant in hunc modum: *Ἀλλὰ in naturam contemplationis defixas: ὑπὲρ ibi non super, sed de sonat.*

P. 319. B. 6. *Ἡ Μήδων στρατία*. PETAV. Συκιστο enim Phraertis filius, et Deioeis nepos, primus exarctum in partes digessit. *Οἷτος λέγεται πολλὸν ἔτι γινώσκει ἀλχημικῶς τῶν προγόνων. καὶ πρῶτος τε ἐλόγησε κατὰ τὴν τοῦ ἐν τῇ Ἀσίῃ, καὶ πρῶτος διέταξε χωρὶς ἐκαστοὺς ἀνθρώπους τε ἀλχημικούς, καὶ τοὺς ἱππείας, καὶ τοὺς τοξοφόρους. προτοῦ δὲ ἀναμῆξ ἦν πάντα ὁμοίως ἀναμειγνύν.* Haec Herodotus in Clio.

Ibid. D. 4. *Τοῦ ἱεροῦ ἐβαί*. PETAV. Forte *ἐβαί* κοῦς.

Ibid. D. 6. *Καὶ ἔχοντες μὴ ἔχωσαν*. PETAV. Notum Aristotelis ad Alexandrum redscriptum de his libris, *ὡς ἐκτελεμένων, καὶ μὴ ἐκτελεσμένων.*

P. 320. A. *Ὅτι ὄργανα δέδωκεν*. PETAV. *Μορὶ ὄργανον.*

Ibid. C. *Σώματι τε*. In Morell. legitur, *σώμασί τε*, quod verum est.

537 Ibid. C. 7. *Καὶ δέχται σὺμφοδος*. PETAV. Hoc ad ποταμὰ multo aptius referri potest, quam *Ποταμοὶ* ac cubiculo non affixa.

Ibid. D. *Ἀνὰ σχοινίον μεμλτωμένον*. PETAV. *Ημὶ* ignota consuetudo. Athenis plebem in canticionem miniatum funiculo coegbant. Aristoph. *Acharn.*

κἔνω καὶ κάτω

Τὸ σχοινίον φεύγουσι τὸ μεμλτωμένον.

Ubi Scholiastae adnotat, pro eo quod aegro in canticionem conveniret populus, duos apparitores miniatum funiculum extendentes per forum cursitasse, eumque pecunia mulctatum fuisse, qui in ea trepidatione contactu funiculi esset infectus.

Ibid. D. 4. *Ποῖ φέρεσθαι ἄνθρωποι*. PETAV. *Crati* illa exclamatio est, quam refert Plut. *περὶ παιδ.* HADUIN. Est etiam Socratis ut testis est Dio, orat. *III.*

P. 321. B. 3. *Περὶ δὲ τὸ ἀρξόμενον*. PETAV. *Ἰστο* ἀρχόμενον.

Ibid. C. 8. *Πενόμενόν τε αἶ.* PETAV. Non a *Horat.* est Horatianum illud.

*Aequa pauperibus prodest, locupletibus aequa
Aequa neglectum pueris, senibusque nocedi*

Ibid. D. 2. Οὐδὲ ἀπὸ τιμημάτων. HARDUIN. Corrupta admodum lectio, quae sic est emendanda: οὐδὲ ἀποτιμήματα ἀκουστέον αὐτὰ, non sunt audiendas has aestimationes.

Ibid. D. 7. Οσὼ γὰρ ἂν λέγει. PETAV. Forte λέγοις ἂν. Vel ut in Morel. λέγοι ἂν,

P. 322. B. ult. Ησιόδῳ τῷ ποιητῇ, HARDUIN, Εργων v. 746.

P. 323. A. 3. Εἰ δὲ ἀμετάστατα, καὶ ἀνήκεστα. PETAV. Vitiosa transpositione verborum depravatissimus locus hic in Morel. Sic enim legitur: καὶ ἀνήκεστα λοιδορεῖσθω καὶ ἀπεχθανέσθω, καὶ πολεμεῖν, καὶ λοιδορεῖν ἔτομος, etc. Ex quo illud conficiamus, duo illa verba, λοιδορεῖσθω, καὶ ἀπεχθανέσθω, in periodi finem esse coniicienda, quae in Panti- niana desunt. Ad haec post ἀνήκεστα Verbum νοσοῦν libens addiderim.

Ibid. A. ult. Μαρμάκουθος καὶ Κυρηβίων. PETAV. Μαρ- μάκουθος hominem fatuum et stolidum sonat; quomodo hic forsitan legendum. Quanquam Aristoph. Schol. Βατράχοις ad haec verba,

Κεχρηνότες μαρμάκουθοι

Καὶ μελιτίδαι κῦθητο.

sic adnotat; forte μαρμάκουθοι ita exigente metro scribendum. Cum Mammacutho vero Coroebus et Butalio, ac Melitides con- iungi solent. Κυρηβίων porro cognominatus fuit Epierates quidam Aeschinis gener: quasi dicas surfuraceum; quem in- sectatur Demosth. Orat. de falsa Legat. Καὶ τοῦ καταράτου Κηρυβίωνος, ὃς ἐν ταῖς πομπαῖς ἄνευ τοῦ προσωπείου κα- μάσει. Ad quae verba Interpres Ulpianus. Οἱ γὰρ ἐν ταῖς ἐορταῖς τότε βουλόμενοι σκώπτειν τινὰς, ἐφόρουσαν προσωπεῖα, ἵνα μὴ αἰσχύνωνται. Quare κηρυβλίωνα Themistius pro ho- mine vesano, et impudenti sumpserit. Postremo male in Pantin. Μαρμάκουθος pro Μαρμάκουθο.

Ibid. B. 9. Απαθεῖς τε, καὶ εὔνους. PETAV. Imo συμ- παθεῖς potius.

Ibid. B. ult. Ἀσυμβούλους εἶναι. PETAV. Forte ἀσυμβέ- 538 λους, hoc est, nihil contribuentes. At Morel. συμβούλους. Unde suspicabar leg. οὐκ ἐπιχυρεῖν, vel ἐπιβούλους.

Ibid. C. 8. Καθάπερ τοὺς ἀγρίους. PETAV. Usus est Platonis verbis. Ἀλλ' εἰπὲν, ait is in Protagora, ἄγριοι τινὲς, εἰλοὶ περ οὐς πέρυσσι Φερεκράτης ὁ ποιητὴς εἰδίδαξεν ἐπὶ Ἀγ- γαίῳ. Meminit etiam Athen. lib. V. Pherecrates Comicus fabu- lam docuit, quae inscribebatur, Ἀγρεστές: in qua Barbari, atque efferati homines, sine ritu, sine moribus, ac legibus inducebantur. Usitata vox διδάσκειν de Comicis Tragicisque Poëtis, qui suas exhibent fabulas. Quare haud recte Ficinus

interpretatur, cum ita vertit: *Effertatque sint ut illi quos Pherecrates eruditior.*

P. 324. C. 5. *Νοτε οὐκ ἐντροπέμεθα.* HARDUIN. Restituenda sic versio est: *Quare nihil eius naturam curamus, cum domi permanemus.*

Ibid. D. 8. *Μηδὲ πρὸς τοὺς ὀλίγους.* HARDUIN. Parum sincera eius loci interpretatio, debet in hunc modum restitui: *Ne ad paucos quidem ipsum exire permittamus, nec sinamus eum progredi, etc.*

P. 325. A. 7. *Ἀλλ' ὅτι ἀνωφελῆ.* PETAV. Forte, ἂ μὴ ὠφελῆ μὴ δ' ἄγῃ πρὸς ἀρετὴν.

Ibid. C. 6. *Δείκνυσθαι κακῶς.* PETAV. *Δείκνυσθαι* hoc loco proprium quoddam esse verbum videtur, ad Parentum professionem significandam, cum liberos suos edunt, ac coram Tribulibus sistunt, quod *εἰσάγειν εἰς φράτορας* vocabant. Vide Pollucem, lib. IV. cap. IV. Vel idem est ac pro suis ostentare: quod plagarii faciunt, qui aliena scripta recitant, ut apud Martialem saepe.

Ibid. D. ult. *Ὡς ἐπὶ λζονον συνελθοῦσι.* PETAV. Perinde ac si ἐπὶ ὄνους συνελθοῦσι legeretur, sensum reddidimus. Mox *ἐλομένη* corr. Paulo post, *Γέγηθε καὶ ἀγαλλομένη.* Desunt ad explendam sententiam nonnulla: puta *ἡ γέγηθε καὶ ἀγάλλεται τοῖς τοιοῦτοις.* Qui ad Panticinianam Editionem Notas adiecit, rescribebat, *ὃ δ' οὖν ἡ γε. μάλ. γε. καὶ ἀγαλλομένη τυγχάνει.* Paulo post scribe, *ἡ αὐτὴ μὲν σε.*

Ibid. D. ult. *Ὡς ἐπὶ ψόγον συνελθοῦσα,* tota *κικῆ* in coetum conveniens. HARDUIN. Sic nos arbitramur verti debuisse; Si civitas ipsa suum congressum a Philosophia contempti sentiat, et ob id pudore suffundatur, quod tota veniat in reprehensionem illius (Philosophiae) populus nimirum et Senatus, ac patronos constituat aliquos, etc. Sed nimirum vocem corruptam, *ἐπὶ λζονον*, sic restituendam Petavius crediderat, ut legeretur *ἐπὶ ὄνους.*

P. 326. D. 7. *Οὐχ ἵνα αὐτῇ χορηγούης.* PETAV. Senatoriam dignitatem ac Praeturae insignia consecutus fuerat Themistius, ut ex libro VI. Cod. Theod. liquet; Praetura porro Senatorii census gravis sarcina, ut Boëthius III. de Consol. loquitur, inter alia onera Circensium ac Scenicorum ludorum spectacula debebat, ut ex eodem lib. Cod. Theod. Tit. de Praet. ac Quaest. constat. Themistius vero ita Praeturae honorem adeptus fuerat, ut ab omni onere esset immunis.

P. 327. E. 9. *Ἀνυπόθετος τε καὶ ἐξ ὑποθέσεως.* PETAV. Respublica ea dicitur *ἀνυπόθετος*, quae sine fictione ac reipsa in rerum natura versatur, cuiusmodi est Platonica. Huic opponitur *ἐξ ὑποθέσεως.*

Ibid. C. penult. Οὐδ' αὖ τι σὺ ἐμφανὲς κατέσθη. PETAV. 539
*Nolumus te nobis explicare quid supra caelestes orbes à te sit
 conpertum, sive de spatii ultra caeli ambitum porrectis loqua-*
tur, sive de iis quae non exteriori caeli superficie continen-
tur; sed interiora ac reducta cunt. Quo illud Manilianum
spectat lib. IV.

*Victorque ad sidera mittit
 Sidereos oculos, propiusque aspectat Olympum,
 Inquitque Iovem: nec sola fronte Deorum
 Contentus manet, et caelum scrutatur in alto,
 Cognatumque sequens corpus se quærit in astris.*

P. 328. A. 3. Ὑπὸ τῶν ποταμῶν ποιοιμένη. PETAV.
ποιοιμένη in hoc loco idem est ac qualitate quadam affecta.

Ibid. B. ult. Οἶον τὸ Μένωνος. PETAV. Libet ex Panti-
 niana Editione quae ad hunc locum Vir eruditus, sed anonymus,
 adnotavit, huc transferre. Ad locum, inquit, Platonis allusit
 Themistius. In quo dialogo cum Meno aliquot virtutis in me-
 dium attulisset definitiones, (nam de ea ibi agitur πειραστικῶς)
 easque omnes impugnasset Socrates, conqueritur de Socrate
 Meno, quod nihil certi omnino constitueret: cui ut respondeat
 Socrates, ostendit dubitationem esse veritatis matrem: ea
 enim incitari homines ad inquirendas eas res et producendas,
 quarum semina in animis nostris quasi iaceant demersa. Hinc
 nobilissimi de Reminiscencia episodii oritur occasio: quam ita
 probat Socrates. Puerum Menonis omnium scientiarum impe-
 ritum ad se vocat, eum quaerendo commode ac interrogando,
 de quadrati dimensione, eo deducit, ut ex ipsa interrogandi
 serie tota, quamvis subtilissima, eius diagrammatis comperia-
 tur demonstratio. Διάγραμμα ergo est dimensio quadrati,
 de qua copiose Euclides. Iam male ἀπιδόντι legit, cum ἐπαύοντι
 fuerit in codice: quae vox ita frequens est in Aristotele hoc
 sensu, ut nihil frequentius: ἐπαύειν τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου
 dicitur ὁ ἑμπειρος, cui Graeca lingua gnara est, ut loquitur
 Tacitus. Sed neque Themistius consuluit Platonem, cum man-
 cipium vocavit, quem ἀκόλυθον dixit Plato. Illi enim et
 Athenienses erant, et nihil minus quam barbari. Unde nobi-
 lium liberos et docebant, et in ludum comitabantur: quemad-
 modum de Aloiblade apud Platonem habes. Praeterea ait eum
 Graeco loqui: et non Atheniensem tantum esse, sed et domi
 suae natum. Σοκρ. Ἑλλήν μὲν ἐστὶ καὶ ἑλληνίζει; Μεν. πάν-
 γε σφόδρα, οἰκογενής. At Themistius contra, et barbarum
 vocat, et τοῦ ἑλληνίζειν prope ignarum: vel memoriae lapsus:
 vel τῇ ὑποθέσει δουλεύων.

Ibid. D. 6. Κόρακος μὲν, etc. HARDUIN. Sophistae κ

facere. De Corace et Tisia, Cicero in Bruto, prolixe. Theodorum Byzantium Λογοδαίδαλον Plato vocabat.

P. 329. A. 5. *Ἡ περὶ τῆς φύσεως διατριβή.* PETAV. Corr. ἡ περὶ.

Ibid. A. 9. *Τὸ ὄργανον τοῖς χρωμένοις.* PETAV. Supervacanea haec sunt.

Ibid. B. 2. *Οὐ τέχνην ὑφηγῆ λόγων.* PETAV. Idem ille Anonymus. Scribe *ἱριστικῶν*. Sensus talis est: Duo, inquit
540 ille, qui philosophiam culpatur, contraria facis. Nam cum homines contentiosos avertis, noluit artem scribere de ea re: sed tantum rationem docere, qua refutari illi possint. At contra cum Rhetoricam non probes, ut quae maxima ex parte sit sophistica, quotidie de ea scribis, quotidie eius tradis artem. Tangit autem ut Peripateticum, inscriptionem libri Aristotelici, *Σοφιστικοὶ ἔλεγχοι* inscripti: qui est, *περὶ ἱριστικῶν λόγων*, et eorum refutatione. Eam autem, teste Alexandro, alii ita dictum volebant, quod doceret, *πῶς συνίστανται τοὺς δεχομένους ἔλεγχους οἱ σοφισταί*; et eo sensu *μέθοδος*, ἡ *σοφιστική*, a Socrate in Enthydemo dicitur: alii, quod doceret, *πῶς ἂν αὐτοὶ μάθοιμεν ἔλεγχειν καὶ ἀντιλέγειν τοῖς περὶ τῶν σοφιστῶν ἡμᾶς*. Et ita a Themistio nunc sumitur. Hinc sensus dependet: quid inter eos *πειραστικὸς καὶ ἱριστικὸς λόγος* intersit, quibus tam frequenter Plato utitur, docuit Philosophus in Elenchis. Hinc apparet quomodo intelligendus sit locus.

Ibid. C. 3. *Ἀμύλλωμένην κατὰ πᾶσαν Ἀσίσαν.* PETAV. Idem Scholiastes haec adnotat, *ἀμύλλωμένην καθάπαρ Ἀσίσαν καὶ Θουκυδίδην*. Lysiae enim orationem in Phaedro examinet et relucet Socrates: at in Theage suam cum Thucydide contentionem commemorat. Intelligit enim non τὸν τοῦ Ολόρου, florentissimum historiae Peloponnesiacae scriptorem, sed τὸν Μελισσίου, de quo, ut dixi, in Theage: *ἦκων δὲ καταλαμβάνει μετ' ἐμοῦ διατρίβοντα Θουκυδίδην τὸν Μελισσίου υἱὸν τοῦ Θουκυλίδου*. ὃ δὲ Θουκυλίδης τῇ προτεταίμῃ μοι δι' ἀπεχθείας ἐν λόγοις τισὶν ἐγγόνει. quo respexit noster auctor. HARDUIN. Pro κατὰ πᾶσαν eod. Mediol. habet πρὸς.

Ibid. D. 2. *Τῷ τετάρτῳ τῆς κολακείας.* HARDUIN. Fide ne si fructuosam Rhetoricam occultes, concitias nos in quartam partem adulatricis scientiae, quae respondet quaedam similitudine ei arti quae Medicinae opponitur, non est, coquinariae. Ut huic loco lucis aliquid accedat, operaepretium est ea huc transferre ex Platoni Gorgia, sive Dialogo de Rhetorica, ad quae respexisse apparet Themistium: quae quia paulo longiora sunt, Latino tantum sermone transcribam. Cum res duae sint, inquit Socrates, corpus et animus, artes

pariter esse geminas arbitror: Gymnastica corpus curat, et Medicina: Nomothetica sive conditrix legum, et iustitia iudiciaria animum. Gymnasticae Nomothetica respondet, Iudiciaria Medicinae. Cum vero has quatuor semper id curent quod optimum est, hic quidem corpus, illas animum: facultas adulatoria se quadrifariam dividit, singulasque subit partes, simulans id esse quod subit, et voluptatem ubique connectans. Medicinam quidem coquinaria subiens, simulat optimos se cibos corpori adhibere. Gymnasticam similiter fuatoria: Sophistica, legalem: denique quod coquinaria ad Medicinam, id Rhetorica ad Iustitiam. Est ergo Rhetorica res coquinaria respondens, talisque in animo, qualis illa est in corpore. Ita Socrates Rhetoricam inter artes turpículas relinquit: sed eam modo quae Sophisticae declamatoria est, non eam quam fructuosam Themistius hic appellat.

P. 330. A. 7. Τὸν ὁρθρίον νόμον. PETAV. Scribo ὁρθρίον.

Ibid. B. ult. Τλημονέστερον δὲ δήπον. PETAV. Idem Pantinianae Edit. Scholiastes legit: καὶ τῶν Ρωμαίων πάθος, atque haec adnotat. Intelligit sine dubio Aristidem oratorem, qui sub Adriano et Antonino vixit: cuius etiam hodie orationes habemus, et cui τὸ γόνιμον in oratione tribuit Philostratus: Photius autem a dilectu τῆς τε λέξεως καὶ τῶν νοημάτων, in Panathenaeico praecipue, commendat. Quae eānia emendationem nostram confirmant. Quanti Romanus Imperator Aristidem fecerit, nemo ignorat qui Philostratum legerit. Quare eius, tanquam Rhetoris, posteros Platoni opponat, nemo ignorare potest, qui meminit orationum illarum, quas pro Rhetorice contra Platonem scripsit idem Aristides: quo nemine ὑπὸ τῶν τῆς Πλατωνικῆς μῆσεως ἱραστῶν τε καὶ διασωτῶν, apud veteres non raro vapulat. Ego vero pro Ρωμαίων libentius legam ἡμέτερον.

Ibid. C. Καὶ τὸ εἰρημένον. HARDUIN. Legendum est, τὸ ἡμέτερον.

Ibid. C. 4. Ἀλλ' ἐπάμυνε τάχιστα, σῶν δ' ἐρήφης ἔταίρους. HARDUIN. Versus est ex gemino Homeri hemistichio conflatus: priore quidem ex Iliad. φ'. v. 311. posteriore ex Iliad. π'. v. 363.

Ibid. D. 8. Καὶ Μελιτίδης ὁ ἀνόητος. PETAV. De quo Proverb. Μελιτίδου γελοιότερον. Hic stoliditate insignis, et a Comicis tractatus. Vide Suidam in voce γελοῖος.

P. 331. A. 3. Οὐκ εἰς τὴν πρύκα. PETAV. Pryx locus quidam Athenis iuxta Arcem fuit, in quo Conciiones habebantur. Ἀθῆναις δὲ τὰ μὲν ἄλλα ἐν τῷ Διονυσιακῷ θεάτρῳ, μόναις δὲ τὰς ἀρχαιότητας ἐν τῇ πρύκῃ, ait Pollux

lib. VIII. c. 10. Quae duo hic loca commemorantur publicae concionis.

Ibid. C. 3. Καὶ Σμινδυρίδην καθεύδειν. PETAV. Merito dormientem hunc facit. Hic enim est Sybarites ille Smindyrides, qui totos viginti annos iactabat se neque orientem vidisse, nec occidentem Solem. Qui ad Agorastes Clisthenis filiae nuptias proficiens, mille secum servos eduxit, piscatores, aucupes, coquos. Athen. lib. VI. Herod. Erato.

Ibid. C. 4. Καὶ ἐν μέσῳ ὄντος. PETAV. Quid si ἐν μέσῳ ὄντος legendum.

AD ORATIONEM XXVII. NOTAE.

HARDUIN. Haec una est ex elegantissimis Themistii orationibus, maximoque elaborata artificio, in qua hoc unum copiose ac diserte contendit, parum quidem referre, quae quis in civitate, sive ampla et nobilis illa, sive obscura fuerit, quam voluerit disciplinam colat: at quibus animum ille studiis excolendum, quibus magistris instituendum tradat, id vero plurimum interesse.

P. 332. A. 6. Τούτους ἐξετάζουσι. PETAV. Lege, τοῦτο.

Ibid. D. 2. Ἐλ τάγε τιμιώτερα αὐτῷ κατὰ τοῦν ὑπάρχου. *Dummodo quae praestantiora sunt, illi in animo suppedient.* HARDUIN. Obscurum id sane, ac vix Latinum: sic verti oportuit: *Dummodo quae praestantiora sunt, ipsi ex animi sui sententia cedant.*

P. 333. A. Ἐκὲ δέ που καὶ Θερμυδῶν καὶ τὰ Ἀμαζόνων ἔργα, καὶ τὸ Θερμίσκυριον. HARDUIN. Ultima describit Cappadociae ac Ponti loca, quae Amazonum olim ad Thermodontem fluvium, et Themiscyreos lucos, sedes fuit. De his vide Amm. Marcell. lib. XXII. qui Amazonum originem hic describens miserando plane stylo pro suo more Graccizat.

Ibid. B. penult. Κατανοῆσαι ἡμῶν τὸ πλήθος. PETAV. Pantinus ἡθος legebat. Alius τὸ πάθος.

Ibid. C. 3. Καὶ παρεῖχε ἑαυτὸν κάμνουσι. PETAV. Philostr. lib. I. de vita Apollon. Aristoph. Pluto.

Ibid. C. 5. Εἰς Τρίκην βαδίζειν. PETAV. Urbs Macedoniae sive Thessaliae, ubi natus Aesculapius. Euseb. lib. III. de Praepar.

Ibid. C. 10. Ἐκ γιγόντων τὴν μαντικὴν ἐπέδεικνυτο.

HARDUIN. Oraculum illud manifeste indicat, quod in Paphla-
goniae oppido, cui nomen *Αβώνου τεύχος*, situm fuisse Lu-
cianus in Pseudomanti refert: atque illud quidem confert cum
Delphico.

P. 334. B. penult. *Καὶ ὅν... Βοιωτία*. **HARDUIN.** Affec-
tur a Suida paroemia: *Βοιωτία ὅς. ἐπὶ τῶν ἀνασθήτων καὶ
ἀπαδεύτων*. Paroemiae originem narrat. abande Pindari Schol.
in Olymp., et ex eo Erasmus, Chil. I. Cent. 10.

P. 335. B. 6. *Εἰ δὲ Θετταλός*. **PETAV.** Equorum nobili-
tatem ac patriam vide apud Oppianum lib. I. Cyneg.

P. 336. D. 7. *Αὐτοὺς Ἀθηναίους*. **PETAV.** A quibus
propagatae fruges. Hinc et primitiae quotannis e Graeciae
urbibus Athenas, quasi ad *μητρόπολιν* delatae. Isoerat. Paneg.
Aristides, et alii.

P. 336. D. penult. *Ὁ Τριπτόλεμος*. **HARDUIN.** De Tri-
ptolemo, et curru infecto draconibus, Servium consule.

P. 337. A. 2. *Υπ' Ερεχθίδος*. **HARDUIN.** Luge, ὕπ' Ερι-
χθιδου, vel *Εριχθονίου*. Alius enim *Ερεχθίδος* ab illo qui
currum primus iunxit equis, Plinius lib. VII. sect. LVII.
Quadrigas Erichthonius primus iunxit.

P. 337. B. 1. *Ἐπὶ καὶ κωμῳδία*. **PETAV.** Solinus c. II.
Suidas: *Ἐπίχαρμος, ὃς εὗρε τὴν Κωμῳδίαν ἐν Συρακούσαις
ἄμα Φόρμῳ*. Idem Suidas: *Φόρμος Συρακούσιος Κωμικός,
σύγχρονος Ἐπιχάρμῳ*. Ergo Phormus cum Epicharmo Como-
ediae repertor. Quare hic pro *Ἀμορφοῦς*, forte rescribendum,
Φόρμος, Lepidum vero est quod vir doctus lib. I. de Theatro,
scripsit ab Epicharmo sportam inventam, cum Phormus pro-
prium apud Suidam Poetae nomen sit. De Comoediae ac Tra-
goediae origine Athen. lib. II. **HARDUIN.** Hunc locum intelli-
ges, et emendabis *Φόρμος* pro *Ἀμορφοῦς*, ex Arist. lib. de
Poët. cap. II. unde iata desumpsit Themistius.

Ibid. B. 3. *Καὶ τραγωδίας εὐρεταί*. **PETAV.** Suidas Tra-
goediae autorem esse scribit Epigenem Sicyonium, a quo
Thespis decimus sextus exstiterit.

Ibid. C. 3. *Πῶς δὲ Στάγειραν*. **HARDUIN.** Reddi sic de-
buerat: Qui vero fieri potest ut et Stagiram contemnas, cum
novenis oriundum ex ea Aristotelem: et Cyprium, etc.

Ibid. C. ult. *Ἀλλ' ὑπὲρ δρακόντων καὶ ἐλεφάντων*. **Re-**
feras quae dracones et elephantis superent. **HARDUIN.** Hand 543
certe illud accurate redditum, sic emendo: Nihil nobis nisi de
draconibus et elephantis narres.

Ibid. D. *Μόρμυξ ὁ Ἰνδός*. **HARDUIN.** Plinius, lib. XI.
sect. XXXVII.

P. 339. A. 7. *Κινεῖν τε*. **HARDUIN.** Infinitivus modus, ut
aiunt, passim apud Themistium reddi debet per imperandi

modum: quod et antea animadvertimus, in Notis ad orat. I. p. 372.

Ibid. D. penult. Οὐ χρυσὸν οὐδὲ ἄργυρον. Nec aurum nec argentum magni facit. HARDUIN. Sic vertendum fuit: cuius ea causa est, quod nec aurum nec argentum producat.

P. 340. A. 8. Καὶ μόνα ἡγοῦνται. HARDUIN. Post ἡγοῦνται, puncto oratio terminari. Quare sic est emendanda versio: Illaque folia admirantur, et sola in pretio habent. Huius plantae radicem Homerus, etc.

Ibid. C. 8. Πλὴν μὲν μέλαν. HARDUIN. Homerus, Odys. x'. v. 304. de motis.

P. 341. A. 3. Τοῦτο δὲ οἶμαι καὶ τὴν Ομηρον. HARDUIN. Refert hunc Themistii locum Eustathius in Odys. x'.

AD ORATIONEM XXVIII.

NOTAE IOANNIS HARDUINI.

Philosophorum quorundam austeritatem ac paene rusticitatem brevi dissertatiuncula sugillat: quod uti negligentiam praeferebant in vestitu, ita superbam ac fastidiosam in sermone, et laudationibus praesertim, parcitatem sectarentur. Qui verus sit in laudando modus, a quo Philosophos abhorrere in publicis concionibus minime deceat, deinde declarat: Eum esse nimirum, qui cuiusque viri formam atque ideam, χαρακτήρα Graeci vocant, mores et facta omnia graphice describat et subiecit oculis, prorsus ut, quanquam suo cum nomine non designet: qui dicit, in tamen apud quos dicit, quis ille sit quo de agitur, per se statim intelligant.

P. 341. D. 2. Οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Σωκράτους γενεᾶς. Philosophos opponit Rhetoribus: et quos orat. XXVI. Platonis discipulos appellavit, illis nunc a Socrate appellationem tribuit. De quibus in ipso statim orationis exordio, Τίττους δὲ, inquit, οὐχ οἱ φιλόσοφοι μόνον.

Ibid. D. 6. Ἀρεκρενέας. Alludit ad Iliad Homeri Iliad. i. v. 441.

Νῆπιον, οὐκ ἔδωδ' ἑμῶν πολλήν μοι,

Οὐδ' ἀγορεύων, ἵνα τ' ἄνδρες ἀρεκρενέας τελέσωσα.

Ibid. D. 7. Ἐξω τοῦ σιλήπουδος. Quae vis potissimum hoc loco huius vocis subit, discit ex Petavio, in notis ad orat. VII.

Ibid. D. ult. *Ες τοὺς στούδας*. Idem dicit de Socrate, orat. XXVI. pag. 318.

P. 342. A. *Ες τοὺς θεάτροις*. Vide Diog. Laërt. p. 102. April. Florid. I. cit. supra in notis Petavii ad Orat. XXVI.

Ibid. A. 10. *Τοῖς πολλοῖς*. Corr. *Τὸς πολλοὺς ἀνθρώπους*. Et paulo post, pro τοῦ ὀργάνου, restitue τῆς ἀγορᾶς, aut aliquid simile.

Ibid. D. 2. *Τοῦ κολακ...* Lacunam sic reple: *κολα- 544*
κνευμένον.

Ibid. D. antepen. *Καὶ οὖν*. Forte, *καὶ γοῦν*.

P. 343. A. 5. *Ὅτι μοι δοκεῖ*. Locum hunc refert Stobaeus Serm. XLIV. de Magistr. Sed male, tanquam ex Metriopathe. Legit etiam, *ἐλευθερίας δὲ ἐργάτης*: sed *ἐραστιῆς* praestat, ut habet MS. ood. Porro Theodosii Imp. laudes delibari obiter hoc loco putamus.

AD ORATIONEM XXIX.

NOTAE IOANNIS HARDUINI.

Crimini verterat nonnemo Themistio, quod cum appellationem Sophistae a se removeret, orat. XXIII. non tam purgare se visus esset, quam et Sophistas universim omnes, et certum aliquem unum ex his praesertim oratione sua carpere ac perstringere voluisse. Huic utrique criminationi nunc respondet: primum, nullam de universo Graecorum Sophistarum gregem mentionem a se factam esse nisi perhonorificam: et, quod alterum erat accusationis caput, neminem a se nominatim fuisse petiitum.

P. 344. A. *Ἡ τοῦ Αὐτολύκου σοφία*. De Autolyco diximus ad orationem XXI. p. 251.

Ibid. A. 3. *Αὐκούς δὲ ἐποίη*. Corrig. *οὐκ ἐποίη*.

Ibid. C. 10. *Τὸν πρῶτον λόγον*. Orationem scilicet XXIII. quae Sophista inscribitur.

P. 345. D. 6. *Παντοδαπούς*. Forte, *παντοδαπῶς*.

P. 346. C. 9. *Ὅτι φημί*. Mendum hic ego nullum deprehendo, quanquam latere aliquod admonere asteriscus videtur: sed hoc modo reddendus hic locus fuit: *Nemo Sophistarum me odit, quod Sophistam esse me negem: neque medicorum mihi quisquam trascitur, quod me citharistam esse pro-*

filas, non *medicum*. Quare delendum existimo asteriscum huic voci *φημι* praefixum.

P. 347. B. 6. *Οὐδ' ἄχρη κόμματος*. Tritum illud, et Rhetorum Poëtarumque vulgo notum, quomodo inter se ista discrepent, *περίοδος, κῶλον, κόμμα*.

Ibid. B. 8. *Επὶ τῷ λόγῳ οὐ****. Lacunam hanc suppleri non posse nisi subsidio meliorum codicum puto. In nostro MS. legitur, *οὐ εἰσωκύπτει*, quae vox nihili est, ut apparet.

Ibid. C. 3. *Ἀλλὰ Πλάτωνος*. In Protagora dicuntur Sophistae, οἱ τὰ μαθήματα περιάγοντες κατὰ τὰς πόλεις, κηλῶντες τῇ-φωνῇ ὥσπερ Ὀρφεύς. Ex hoc Platonis opere multa quas in hac oratione leguntur, decerpit Themistius: cuiusmodi ea sunt quae de Sophistis, de Callia, de Antimocro Myndaeo, de Protagora, aliisque narrantur.

Ibid. C. 5. *Ἰδιῶτων βελτίστους*. Ubinam *βελτίστους* Sophistas appellet, nondum occurrit. In Convivio certe *χηστοὺς* vocat.

545 AD ORATIONEM XXX. NOTAE IOANNIS HARDUINI.

Non est haec Oratio deliberativa, ut titulus eidem praefixus videtur innuere: sed *ἐπιδεικτικὴ* potius exarctatio, ad pompam et ostentationem comparata, tota in agriculturae laudibus et commendatione posita.

P. 348. D. 3. *Εἰς ἀγῶνα ἐλθὼν*. Vetus est inter Grammaticos de Hesiodi, Homerique aetate controversia. Hos eodem tempore floruisse accurati multi prodidere scriptores. In iis sunt praeter Themistium, Philostratus, Velleius, M. Varro, et his omnibus antiquior Herodotus, aliquo, auctore Gellio, qui idipsum comprobat ex epigrammate inscripto tripodi, qui Musis in Helicone positus erat:

*Ἡσίοδος Μούσαις Ἐλικωνίσι τὰνδ' ἀνέβηκε,
Ῥῆνῳ νικήσας ἐν Χαλκίδι θεῖον Ὀμηρον.*

Alicubi tamen Tullius Homerum longe vetustiore facit. Vide quae diximus in Indice Auctorum, quos Plinius secutum se profitetur. Sed quod ad hunc Themistii locum propius attinet, vide Plutarch. lib. V. Sympos. et in Convivio septem Sapientum: unde ista, ut alia multa, decerpit.

P. 349. A. 5. *Καὶ τὰς*. Redundant hae duae voculae.

Ibid. A. 7. Παρὰ γεωργίας. Eadem habet haud paulo elegantius Xenophon in Oeconomicis, a Stobaeo citatus, serm. LIV.

Ibid. A. 9. Καὶ ὅσα καλοῖμεν. Locus mutilus, qui sic restituendus videtur: καὶ δαίτας, καὶ ὅσα ἄλλα. Καλοῖμεν δὲ καὶ νόμους.

P. 350. A. Ἐπίμησι. Praefige particulam negativam, οὐκ.

Ibid. A. 9. Ἐτίρωθι. Lego, ἐτίρωθεν.

Ibid. A. 4. Καὶ τις ποιητής. Dionysius Periegetes, v. 194.

Νήιδες ἀσταγίων, καὶ ἀπενδίες ἀμήτοις.

Ibid. C. Διὰ τὸν νόμον. Supervacaneae sunt hae voces, et expungendae.

Ibid. D. 4. Εἰς ἀδικίαν. Adde προπτεῖς, aut quidpiam simile.

Ibid. D. 6. Ἀπλοῦν. Corrig. ἀπλοῦς καὶ γενναῖος, et sic verte, *Simplex et ingenuus*. Cicero pro Rose. *Vita haec rustica, quam tu agrestem nominas, parsimonias, diligentias, iustitias magistra est.*

P. 351. B. 3. Τὰ οἶκλα. Corrig. τὰ κηρία, ut ante nos vidit Interpres.

Ibid. B. 8. Γηπονίας. Adde, ἢ γηπονίας.

Ibid. B. penult. Ἀήμητρος παῖδα τὸν Πλοῦτον. Hesiod. *Scoror.* 969. Plutus cui divitiarum distribuendarum munus concessit antiquitas, a Plutone diversissimus est, ac Cerere et Iasio heroe natus dicitur. Hunc pro Deo habendum esse, et quidem potentissimo, lapide contendit Chremylus apud Aristoph. in cognomine fabula, et Lucianus in Timone.

Ibid. C. 3. Ἐπιβολας. Mendose, pro γηπονίας.

546

Ibid. C. 7. Καὶ τῆς δυνάμεως τῶν ἐπιτηδευμάτων. Particulam adde, καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων.

Ibid. C. penult. Κἔν Ἀχαιμενίδης, κἔν Ἡρακλείδης. Ab Achaemenio Rege Persarum, ceteri deinde Reges, imo et populares Achaemenidae: ab Hercule abavo, Lacedaemonii Reges Heraclidae πατρωνυμικῶς sunt appellati. Horat. Carm. II. Od. XII.

*Num tu quas tenuit dives Achaemenes
Permutare velis.*

A D O R A T I O N E M XXXI.

NOTAE IOANNIS HARDUINI.

Docet exemplo suo Themistius, non mulatibus vehiculis, non opibus, non virgis ac securibus, sed Musarum benevolentia et Philosophiae studio atque usu, Senatorem antecellere ceteris oportere: neque se tanti facere congestes in se a Caesaribus et impertitos honores, quanti eos facit quos sua sibi doctrina virtusque asseruit. Dicta est, ut quidem videtur, post reditum ab urbe Roma, cum Romanorum pro se testimonium pre-ferat: atque adeo Theodosio imperante, ac praesente, eisen annum CCCLXXXIV. quo Praefecturam Urbis Themistius gessit: cum inter delatos sibi honores, quos enumerando accurate perceptor, aequa hunc obscure significat, ut suo loco monebimus.

P. 352. B. 5. *Τὴν ἐπομηνίαν τοῦ ἔτους.* Inter Series forenses, sive dies in foro ἀπράκτους, nefastos, fuere Calendae Ianuariae. Lex secunda Cod. Theod. Tit. VII. *De feriis* lib. II. *Kalendarum quoque Ianuariarum consuetos dies otio sanimus.* Vide plura apud Gothofredum; in eum locum: ubi hunc quoque Libanii locum affert, cum Themistii sententia praecolare congruentem, ex oratione inedita. *Ἐς τὰς Καλάνδας καὶ δὴ καὶ δίκας ἀνέβαλον, καὶ γαστράς, καὶ τιμωρίας, κλεῖσαι δικαστηρίους μὲν θύρας, κτηνῶν δὲ τὰ στήματα.*

P. 353. A. 6. *Αὐξάνει γὰρ.* Iterum hoc habet Themistius, orat. XV. et alibi passim. Desumptum ex Platone, Symmachus, lib. VIII. ep. XXX. *Bonae artes stimulo praemiorum felivius incitantur.* Tullius: *Honori sunt artes, etc.*

Ibid. B. 4. *Ἀπὸ μνημόνων.* Praeturae insignia iam erat adeptus, ut dictum est ad orat. XXVI. Praetura porro inter alia onera, ludos debebat: Themistius ita Praeturae honorem consecutus est, ut ab omni onere, quo Philosophiae uni vacaret, esset immunis.

Ibid. B. 6. *Ὅτι ψευδεῖς αἱ κινηλίδες.* Dignitatum olim hic ordo fuit. Primus, eorum qui in actu positi erant. Alter Vacantium. Tertius, Honorariorum. Vacantes si dicti sunt, qui post aliquod meritum antea gestae administrationis, maiores dignitatis infulas meruerunt. Honorarii tituli dignitatum, nullo laborioso administrationis actu acquiruntur, et sunt umbrae, et nuda nomina, quae plerumque vel per suffragia mercabantur, solum lucrati honorem, vel favore Principis obtine-

bant. Ita Honorarii Consules ab ordinariis vel suffectis diversi, imaginaria Consulatus dignitate potiebantur, codicillis ab Imperatore impetratis, quorum formulam Cassiod. refert, 1. Variar. X. Vacantes dicuntur adscriptitii et allecti, ut etiam Honorarii, utrisque enim dignitas Codicillis data est. Hinc Vacantes codicilli, Honorarii Codicilli, et adlectionis honor. At Vacantes, *ζωστοι*, iure cinguli utebantur: Honorarii, *ἄζωστοι*, solo nitebantur favore Principis. Unde Sidon. lib. V. ep. VII. *Cinctis iura, discinctis privilegia*. Vide Sirmondum in notis ad hunc Sidonii locum. Prioris generis suos codicillos esse contendit Themistius. De honorariis Codicillis et iam antea dictum a nobis.

Ibid. C. 2. *Μισθὸν ἀπικτῆς διακονίας*. Melius legeretur, *αὐλικῆς*.

Ibid. C. ult. *Εμοὶ τῶν ἐπαγγόρων ὀχημάτων*. Significat hoc loco Themistius iam tum sibi competere ius illud utrumque, vehiculorum argenteorum, et praeconis, cum haec diceret: eaque modo a se commemorari idcirco, ut superiorem sibi congruere magistratum doceat a doctrina, quam qui a fortuna sit collatus, cuius insignia sunt ea quae refert. Vehiculum enim nomen generale est, sub se complectens varia vehiculorum genera, inter cetera, Carpentum quod quadriluge, et Carrucas biunges. Carpentum non modo Augustorum fuit, sed et Praefectorum Praetorio atque Urbi. Cassiod. Variar. lib. VI. formula IV. De Carpento argenteo vetus est illud epigramma, Antholog. lib. II. c. V. cui titulus, *εἰς Θεμιστίου*, supra relatum, orat. XVIII. ubi vide quae Petavius ὁ μακροτίτης habet. Carrucae biunges erant Honoratorum propriae, id est, eorum qui *emerito honore pollebant*, sive qui administratione aliqua publica perfuncti fuerant: atque eorum etiam qui haberent Dignitates sine administratione. Quod ad Praecones attinet, nemo nescit Magistratum maiorum fuisse proprios: unde Cassiod. *Si te vox praeconis Praefectum indicet*, et Chrysa. hom. XXII. in Ioan. *Ὁ σήμερον μετὰ κήρυκος, καὶ ζώνης, καὶ ὀχήματος, καὶ πολλῶν τῶν ῥαβδούχων φαινόμενος, πολλάκις τῇ ἐξῆς ἡμέρᾳ τὸ δεσμωτήριον ᾤκησε*.

P. 354. C. *Παρακαλέσαντι τὴν Ἀδραστείαν*. Plato Politic. V. *προσκυνῶ δὲ Ἀδραστείαν χάριν οὗ μέλλω λέγειν*, *Eius quod dicturus sum, invidiam deprecor: vel, precor ut mihi liceat hoc impune dicere*. Euripid. in *Πήσῳ*. *οὐδ' Ἀδραστεία λέγω, Cum dona Deorum venia hoc dixerim*.

Ibid. C. 2. *Χρεῶ τιμῆς*. Iliad. ε'. v. 604. Et mox: *Παρ' ἔμοργε*, Iliad. α'. v. 74. et 75.

Ibid. D. 2. *Κωνσταντῖνος*. Corrig. *Κωνσταντίος*. Qui

error saepe in Themistianòs libros irrepsit, ut Petavius monet, ad orat. IV.

P. 355. A. 9. Νεὼν ἀπεδίδχατε τὸ βουλευτήριον. De Musarum statu in Palatio collocatis, Euseb. lib. III. de vita Const. Themistius ipse supra, orat. XIX. pag. 228.

Ibid. C. penult. Καὶ ἀνδρός. Neminem nominatim vult designare, sed ei generatim palmam adscribit et προεδρίαν, qui Musas, et quem Musae habuerint cariorem.

AD ORATIONEM XXXII

NOTAE IOANNIS HARDUINI.

In regendis moderandisque animi affectibus, ne forte modum excedant, admirabilem Philosophiae vim declarat: quae non eas penitus studeat excidere, sed flectere in quamcumque partem ratio iusserit: ut non ad austoram Stoicorum ἀπάθειαν, sed ad μετριοπάθειαν potius Peripatetico dignam revocentur. Atque huius quidem moderationis exemplum ponit in amore parentum erga liberos: quem qui plane exuerint, habitos semper fuisse crudeles et inhumanos: qui ex prudentiae praescripto induerint, Philosophorum nomine censendos esse contendit.

P. 356. C. Οὗ μὲν οὖν ἐπιδέξια. Desumpta haec sunt ex Platone lib. V. de Republ.

P. 357. A. 5. Οποῖον Ομηρος. Odys. δ'. v. 227.

P. 358. A. ult. Περσαῖος ὁ Κιτιεύς. Hunc Origenes contra Celsum lib. III. servum Zenonis fuisse testatur. Laërt. in Zenone, a nonnullis ait existimatum fuisse familiarem Zenonis, ab aliis unum e numero servorum, quo uteretur ille in conscribendis libris. Graeco sic habet: ὃν (Περσαῖον) οἱ μὲν γνῶριμον αὐτοῦ, οἱ δὲ οἰκέτην, etc. Quae postrema vox an- sam praebuit scommati Bionis Borysthenitae apud Athen. lib. IV. Χαρίεντως γὰρ ἔφη Βίων ὁ Βορυσθενίτης θεασάμενος αὐτοῦ χαλκὴν εἰκόνα, ἔφ' ἧς ἐπεγράφτο, ΠΕΡΣΑΙΩΝ ΖΗΝΩΝΟΣ ΚΙΤΙΕΑ· πεπλανῆσθαι εἶπε τὸν ἐπεγράψαντα· δεῖν γὰρ οὕτως ἔχειν· ΠΕΡΣΑΙΩΝ ΖΗΝΩΝΟΣ ΟΙΚΙ- ΤΙΕΑ· ἦν γὰρ οὗτος οἰκέτης γεγονώς τοῦ Ζήνωνος, etc. Meminit huius Persaei Minutius Felix in Octavio.

Ibid. C. ult. *Εἰς Ἀργος, σὺν ταῖς αὔραις.* Corrig. *εἰς ἀγροῦς, σὺν ταῖς ἄβραις*, quod et Interpres vidit.

P. 359. B. 9. *Ἀλεὺς Ἀἰώωπος.* Est inter Aphthonii fabulas.

Ibid. C. 2. *Περιάγων κρήνας.* Forte, *ἐπὶ κρήνας.*

P. 360. A. 9. *Τοῦ σώματος κῆρα.* Ex Stobaeo legendum puto, *χρεῖαν*, et sic reddendum, *Alia ad aliam determinatam corporis utilitatem.*

Ibid. C. 2. *Καὶ δέονται οὗτοι λόγον, οὐ τοῦ κωλύοντος.* Hunc locum ita legit Stobaeus: *Δέονται οὗτοι τοῦ λόγον κολούοντος καὶ θάλλοντος καὶ πιζοντος πρὸς τὴν αὔξην τὴν οἰκείαν.* *Egent illi motus animi ratione quae compescat, cogat, et premat ad incrementum debitum.* Commodior multo lectio illa quam retinuimus.

P. 362. B. *Εἰς δικαστήριον.* Vide Senec. lib. I. Clementia, c. XV. et Valer. Max. lib. V. c. VII.

Ibid. B. 6. *Σατράπας.* Ex subsequentibus puto huc translata esse hanc voculam ab amanuensi, qui Satrapae nomen proprium legere forte non potuit.

Ibid. *Καὶ Περίανδρον.* Herod. in Thalia.

549

Ibid. C. 3. *Ὁ Ἀρταξέρξης.* Fuit hic Artaxerxes cognomento Mnemon, seu Memor. Is Darium primogenitum suum, contra morem Persarum, apud quos Rex nisi morte non mutatur, per indulgentiam Regem vivus fecerat: nihil sibi ablatum existimans quod in filium contulisset, ut scribit Iustinus lib. X. et Plut. in Artax. At cum deinde filius patris interficiendi consilium, Tiribazo impulsore, cepisset, opera Eunuchi manifesto in scelere deprehensus a patre, eiusdem iussu, ludicum sententia damnatus atque occisus est. Artaxerxem Plutarchus ait feliciorum Regem fuisse quam patrem, qui primogenitum suum regni heredem, cum aliis quinquaginta, quos ex concubinis susceperat, simul in eum coniuratis, interficere coactus sit: Ocho deinde regni habenas relinquere, qui vivo patre alterum fratrem ad venenum calumniis compulisset, etc.

Ibid. C. 5. *Εὐρύπιδον.* Hippolyt. act. IV.

Ibid. C. 10. *Ἀμύντωρ.* Phoenix Amyntoris filius, qui Achilli ad Troiam comes fuit, matri gratificaturus, patris pellicem interfecit. Praetulit Amyntor proprium affectum domesticae pietati, filiumque dire execratus, domo ac patria pulsum, perpetuo multavit exilio. Quomodo manus a patre praeter modum sibi irato filius abstinerit, narrat ipse in iis versibus quos ex Homero Aristarchus sustulit, ut auctor est Plat. Opusc. *Quomodo audiendi Poetae.* Vide Homer. Iliad. 9. Desumpsit autem ista Themistius ex Euripide in Phoenice, quae una est ex illis Tragoediis quae perierunt.

P. 363. A. 9. Ο Χρόνος. Hesiod. *Θεογον.* 460. Nota est omnibus de Saturno fabula, qua Physiologi tempus signari putant, quod omnia consumit et quasi deglutit. Ethici vero hoc signum ad tyrannorum mores et tragicos exitus accommodant. Tanta enim hominibus insita regnandi cupiditas est, ut pater liberis suis non sit parciturus, quo securius regnet.

Ibid. C. 2. Τοῦ Σαρπηδόνο. *Iliad.* π'. 431.

Ibid. D. 2. *Ενδέδεται.* Stobaeus legit, *ἐνδέδεται*, obligatus est. *Serm.* CCL.

AD ORATIONEM XXXIIL

NOTAE IOANNIS HARDUINI

ΑΝΕΠΙΓΡΑΦΩ, et mutilae huic Orationi quis titulus fuerit, incertum est. Nos temere illum, quem ibi legere est, indidimus: tum ne nullus esset, tum quod a proposito sub finem exordii argumento, quod unum ad nos pervenit, haud longe abhorret.

P. 364. *Αριστοξένος*. Tarentinus fuit is, idemque insignis primum Musicus, mox et Philosophus, Aristotelis auditor, Theophrasti aemulus. Scripsit, si Suidae credimus, Musica, Philosophica, historica, et omnigenae eruditionis 550 libros, numero CCCCLIII. Meminit Hieronymus in Praef. libri de script. Eccles. voluminis ab Aristoxeno scripti, de vitis virorum illustrium. Et Athenaeum vide, lib. XII pag. 545. lib. XIV. pag. 632.

Ibid. D. 8. *Ὡστε καὶ τιτρώσκει.* Idem argumentum prorsus eleganter amplificat Synes. orat. de regno, circa initium.

P. 365. A. *Επειδή* **. Lacunam ita supplemus ex orat. XXIV. pag. 307, *Πολλοὺς μὲν ἀγροὺς, πολλὰς δὲ οἰκίας πεποιημένους, qui agros multos, multasque domos possidet.*

Ibid. B. 9. *Μενέλιω.* *Odyss.* δ'. v. 93.

Ibid. C. 11. *Ἀνευ τῆς τέχνης.* Iulian. ep. ad Theonistiam, haec ex Platone refert lib. IV. *le Leg.* huic loco maxime opportuna: *Θεὸς μὲν πάντα, καὶ μετὰ Θεοῦ τύχη καὶ καιρὸς τὰ ἀνθρώπινα διακυβερνῶσι ἑμπῶντα· ἡμερωτέρον μὲν τρίτον συγχωρῆσαι, τοῦτοις δεῖν ἐπισθαι τέχνην.*

Ibid. D. 4. Τῆς ψυχῆς. Melius, ut nostra est coniectura, ad mentem Themistii erit, si legas, τῆς τύχης.

Ibid. D. penult. Πρὸς τι. Malim, προσέτι.

P. 366. A. 11. Καὶ ἀνέχονται. Videtur deesse vel particula negativa, οὐκ, vel exclusiva, μὴ.

P. 367. A. 7. Απαγορεύονται. Forcè, ἀπαγορεύουσιν.

Ibid. A. 8. Περιφέρειν, Malim legere, παραφέρειν.

Ibid. C. ult. Δι' ἑτῶν πεντακασίων. Plinius, lib. X. sect. II.

HARDUINI INDEX.

(Numeri paginarum sunt editi Hard.)

A

- Acaunanes et Aetoli cur bello
   inter se exarserunt 255
 Achilles 181. 202. 221
 Achilles apud Chironem educa-
   tus 257
 Achilles Lycomedi operam de-
   dit 295
 Achillis clypeus qualis 257. 266
 Achillis vitia 308
 Admonitio quae utilis 322
 Adulatio simulationis emissaria
   282
 Adulatorum indoles 276
 Adrastus 16
 Adrastiam precari 354
 Aeacus 212
 Aegyptii Minervam colunt 49
 Aerarium Principis quale esse
   debeat 112. 174. 227
 Aesopus fabularum scriptor e-
   gregius 208. 262. 278. 359
 Aethiopum Reges 36
 Aethiopem lavare 359
 Aetoli Regis ager ab apro va-
   status 254
 Affectuum humanorum utilitas
   360
   Moderatio 7. 131
 Agamemnon 111. 116. 132. 251
 Agesilaus Spartae Rex 27. 45
 Agiades 250
 Agoracritus 206
 Agriculturae oblectatio Philoso-
   pho digna post labores 236
 Agriculturae laus 348. et seq.
 Ajax 202
 Alcibiades Cliniae filius
   110. 175. 201. 328
 Alcinoi pomaria 237
 Alcmaeon Atheniensis 25
 Alcmaeonidae 53
 Alexander M. 39. 130. 152. 175
 Alexandri in Porum moderatio
   88. 190
 Alexander qualis erga Aristo-
   telem 106
 Alexandridictum de amicis 203
 Alexander ab una Cliti petu-
   lantia victus 229
 Aloidae 36. 79
 Alpheus 151
 Amazonum facinora 333
 Amicitia contempta in inimici-
   tiam transit 274
 Amicitia Principi maxime ne-
   cessaria 266
 Amici amicorum oculi, aures,
   etc. 17. 267
 Amicitiae inimica pecuniae ca-
   piditas 269
 Amicitiae indicia et aculei 272
Ἀμικτῖα, ἀμικτῖα, ἀμικτῖα
   15. 93. 230
 Amicitiae utilitas 17
 Amicitiae Regum periculosae 17
 Amicitiae verae ac sincerae
   laus 265 et seqq.
 Ad Amicitiam qui sunt idonei
   268 et seqq.
 In Amicitiam incurrentia pec-
   cata quomodo aut prohiben-
   da, aut curanda 276
 Amici thesaurus ingens 203
 In Amicitia nil nimium esse de-
   bet 277
 Amicitiae superiorum tempe-
   rum quales 271

Amicus qualiter captari debet 271
Amicus quantum ab adulatore differat 276
Aminocles 316
Amor gigantum victor 177
Amor, amicitiae minister et famulus 10. 281
Amor liberorum 360 et seqq.
Amorphus 337
Amphionia musica 137
Amphictyones Delphorum conditores et inventores 53
Amphitryon 169
Anacharais 334
Anacreon 170
Anaxagoras Clazomenius 30. 317
Anaxagorae loquacitas 328
Adaximander Praxiadis filius 317
Anima primo subigenda 338. 339
Antiochus et Aristo 195
Antimoerus Myndaeus 347
Anytus ubi ab Heracleotis sepultus 239
Anytus 326
Apelles ad picturam contulit multam 316
Apollo 185
Apollonius Tyaneus 72
Apollodorus 90
Aquaeductus a Valente extractus CP. 151
Aquila aurea et Draco purpureus insignia Imperatoria 73. 210
Arcadius filius Theodosii 224. 225
Archelaus 317
Archytas Tarentinus 215
Areopagus 311
Arganthonius 38
Argi oculi 92
Argo ubi conservata 332
Ariamenes 74
Arianus 215
Aridaeus 65
Ariathus 116
Aristides Lysimachi filius 36
Aristidis iustitia in Vectigalibus publicis curandis 114
Aristippus Cyrenaicus 293

Aristippus alius a matre institutus 244
Aristo cur Cleanthem adambat 255
Aristomachus Argivorum tyrannus 90
Aristoteles Stagiritas 130. 285.
Nicomachi filius 31. 319
Aristoteles quatenus invenit ac excogitavit 319
Aristotelem inter et Platonem doctrinae consensio 235
Arius Philosophus 63. 108. 130. 173
Armatura prima ubi conspecta 337
Arrogantia odiosa 259
Artabazus 67
Artaxerxes Persarum Rex 109. 190
Artium disciplinae in hominibus, non in locis quaerendae 331 et seqq.
Asinus Aesopicus 245
Assentatio veritati inimica 3
Aster Philippum vulneravit 284
Athenienses in navibus mysteria celebrant 71
Athos mons 79
Ates pratum 178. 240
Attalus 74
De Attica contentio inter Deos 47
Augustus 130
Aurum coronarium 40
Auri exploratores 247
Autolycus 97. 251. 344
Axiolthea Philosophiae Magistra 295

B

Bacchus Thyrsiger 254
Bacides et Amphitytas Apollinis responsorum explicatores 26. 40. 235
Bellum sibi fortuna vendicat 85
Bellum civile ut tractandum 94
Belli pretium pax 131
Qui vere Beneficus 290
Beneficium uni collatum ad omnes pertinet 19
Benevolentia quibus rebus allicitur 96
Benevolentia 231. 232. 281

Bias	215	Ad Clepsydram sive aquam di-	
Bibulus	215	cere	314
Bibliotheca CP. a Constantio		Clitus	176
excitata	59	Codicilli honorarii	353
Boentia inscitiae locus	334	Codicilli Regii	292
Brachmanes	337	Codrus	250
Byrsa, qui locus, apud Cartha-		Colchidis medicamina	223
ginenses	261	Colophon	334
		Comedia ubi coepit	337
C		Constantinus Imp.	92. 223
Cadmea victoria, quae	88	Constantini urbs	182. 233
Caeneus impenetrabilis	284	Constantinopolis a Constantio	
Caesar qualis erga Pompeianos		decorata	47. 51
	96	Constantinus Imperator	2
Calliclis impudentia	328	Constantii Imperatoris oratio de	
Calliope	122	Themistio Philosopho	18
Calliopes chorus, Poetae	34	Constantii Imp. victoriae	18
Callisthenes	94. 129. 176	Constantii Imp. laus 24 et seq.	
De Calurnia, Aesopi fabula	278	43 et seq. 80	
Calurniae mala	277. 278	Constantius Imp. Philosophiae	
Cambyzes furiosus	7. 36. 143	deditus	29 et seq. 44. 51
Cambysis insolentia ac libido		Constantius in iaculando peritus	
	99		45
Camillus alter conditor Urbis		Constantii forma eximia	51
	43. 179	Cor Regis in manu Dei	
Canes Laconici et Melitaei	248		89. 147. 229
Canes Gallici	335. Celtici	Corax	328
Canes Arcadici et Cretici	335	Corbulo	210
Cantus varia genera	335	Corinna	334
Carneadis responsum	328	Coronarium aurum	40
Carthago	261	Corinthii triremes primi con-	
Cato	215	struxerunt	316
Chabriae et Iphicratia amicitia		Corycus Cilicius	86
271. Labor	57	Crantoreni Crates cur amabat	
Chaones et lazyges populati	57		255
Characteres seu formae dicendi		Critias violentus	328
variae	336	Critonis in Socratem liberalitas	
Charondas Thurius	31		288
Cheops et Cambysis leges	68	Crixus	86
Chrysantas	67	Croesus Lyd. Rex	25. 221. 226
Chrysiippi dictum	101	Cupiditas firmitus vinculum ne-	
Cineas	140	cessitate	48
Cinyrae-larica	54. 201	Curiositas initium iniustitiae	
Circe	96. 340		350
Ad Citharam contulit multum		Cyaxares Phraortis filius	319
Terpander	316	Cydnus amnis	39
Clementia maxime laudanda in		Cyrus	81. 114
iuvenc 16. In magna fortu-		Cyri senectus Asianis optabilis	
na	17		102
Clementiae magnitudo quanta		Cyrebio	323
	80. 87. 93		
Clementiae laus in Rege prae-		D	
cipua	88. 95. 133	Daedalus	42
Cleobulus	215	Daedalus primus simulacrorum	
		pedes distinxit	316

Darius Hystaspis filius	109
Darius qualiter ad regnum eve-	
ctus	36. 66. 81
Deceball caedes	110
In Delphico delubro Iovis et	
Apollinis effigies	52
Delphicum delubrum quoties	
instauratum	53
Demades	206
Demostrhenes Alciphronis F.	138
Detractorum nequitia ac pravi-	
tas	263
Dei erga homines benignitas	
	78. 150
Dei naturam eius opera de-	
monstrant	3
Deo quibus rebus litetur	57
Deum qui vere imitatur	8. 9
Deus et homo ibi sunt, ubi-	
cumque aliis prosunt	50
Deus tribus rebus excellit, et	
quaenam illae sunt	78
Deus corporis expers	196
Dei oculus lasomnis	148
Diogenes Sinopensis	30
Diomedis libertas	67
Diomedis et Stheneli amicitia	
	271
Diomedea necessitas	251
Dio Philosophus	63. 145. 173
Dion Hipparini filius	37. 175
Dionysius Tyrannus Tragoe-	
diam scriptor	38. 126
Dionysius Tyrannus	90. 105
Dionysiaea	41
Disciplinae utilitas	308
Divitiae virtuti inimicae	26
Divitiae quid sunt	260
Circa Divitias virtus duplex	112
Divitiarum cura quae Philoso-	
pho indigna	260
Docilitas in Principe laudanda	
	105 et seq. 171
Dodonae quercus	334
Dodonaicum cymbalum	259
Dolia duo Iovis	79. 194. 228
Dolorem moderate ferre	
	357 et seq.
Domitiani furor	110. 219
E	
Ecbatanae Regia	319
Echepolus	201

Epaminondas Thebanus	
	66. 95. 182
Epicharmus	332
Epictetus	63
Epicurus Neoclis filius	
	236. 287. 324
Epimetheus	338
Equus admissarius	248
Equi generosi ubi nascantur	
	335
Equi Nisaei	266
Erechtheus	337
Eros et Anteros	305
Eruditionis verae acerbæ radix,	
sed fructus suavis	340
Eugenius Themistii pater	23
Eumenes	74
Eupolis Comicus	110
Euripides	316
Eurypontides	250

F

Fabri et ceteri artifices cur invi-	
diose in se mutuo invehuntur	
	254
Favonius	215
Felicitas publica in quo posita	
	18
Feretrius Iupiter	176
Flaccilla Arcadii mater	231
Forum ab Academicis remotum,	
lege Persica	260
Fratrum amicitia quala bonum,	
	77
Funiculus rubricatus	320.
Furiae	90

G

Galates Valentis filius	120
Galatia Graeca regio	299.
Galli ad Septentrionem siti	349
Germani victi	57
Getarum excursio	110
Gigantomachia depicta Con-	
stantinopoli	176
Glaucus	7
Gorgias Leontinus	161. 286. 295
Gotthorum Principes, Iudices,	
non Reges appellati	134
Graculus Aesopicus	306
Gratias agendi modus optimus	
	41
Gratianus	125. 165 et seq. 198

Gratiani pulcritudo	176
Gratianus Imperator	182
Per Gratias iurare	12. 288
Gyges	36. 66

H

Harmonides navium fabricator	300. 316
Halteres	186
Holena quale medicamentum accepit ab Aegyptia Poly- damna	357
Heracliti dictum	159
Hercules Iovis et Alcmenae fi- lius in Deorum numerum re- latus	239
Herculis Dracones	169
Herculi sese virtus et vitium obtulere	280
Herodicus Sylembrianus	290
Hesiodus	164. 334. 348
Hesperidum mala	237
Hippias Pisistrati filius	356
Hippolytus	62
Hippopotami	140
Homerus omnia prorsus lauda- vit, praeter unum Thersitem maledicum	264
Homines, non loca debent at- tendi	333 et seq.
Humanitas quid sit, et quas vir- tutes complectatur	4
Humanitas Regum propria	6. 95.
Deique ipsius	8. 226
Humili loco nati vitia plerum- que addicti	249
Hyperbolus	206

I

Isaactia odiosa	259
Iapeti filii	338
Iccus Tarentinus	290
Ilissi Nymphae	166
Imperator qui vere dicendus	5
Inter Imperium et Philosophiam benevolentia mutua	72
Increpatio ab opprobrio differt	277
Indum lavare, ex Aesopo	359
Ingrati Persicis legibus puniti	268
Invidia omnis inter sapientes amolienda ac declinanda	256

Invidia nullus meritis mole- stior	256
Ionica secta	318
Iovianus Imperator	63
Ioviani laus	66. et seqq.
Ioviani Consulatus	64. 65
Qualiter ad Imperium evehctus	65
Ira reddenda utilis	7
Ira furor brevis	7. 269
Iram vincere difficile	7
Italica secta	318
Iucundum utili esse miscendum	63
Julianus Caesar	40. 44. 58
Iurare per Musas	244. 252. 323.
per Gratias 12. 288. per Apol- linem	296
Ius et iniustitia a quibus exer- ceri coepta	350
Iustitia Regis propria virtus	187
Iustitia et prudentia similitudo cum Deo	189
Iustitiae laus	189
Κορυφαῖον τοῦ σοφοῦ Imperato- rem appellat	266

L

Lacrymis maceratum lutum quo fictus homo	359
Lampadum gestatio in honorem Vulcani	230
Lampes Aegineta	297
Lamprocles Socratis filius	356
Laomedon	398
Laudatores inanes	2
Laudatores sagittariis compa- rati	273
A quibus vera Laus exspectan- da	291
Laus suave et validissimum do- num	26
Laus quibus sit tribuenda	310
Leo Aesopicus	174
Leo Salaminius	239
Lethes aqua	109
Leuetricum praelium	88
Lex rigidior 14. emollienda a iudice	15
Liberalitas vera	290
Libri edendi in lucem	325
Licinius ubi victus a Constan- tino	83

Literae bysso candida involu-
tae 57
Lucernarum gestatio apud Ae-
gyptios 49
Lucullus 198
Lycan Aristotelis doctrinae de-
ditus 255
Lycurgus Lacedaemonius
73. 97. 177. 193. 225. 287
Lycurgi mansuetudo 227
Lyncel perspicacitas 92
Lysander Spartiata 258
Lysandri carnium divisio 28

M

Magistratus quales esse oportet
118
Magnentius 43. 56
Mammacuthus 323
Manticae duae ab unoquoque
homine geruntur 262
Mars bono Principi non opta-
bilis Deus, sed necessarius
176. 187
Marmoris varium genus 223
Masinissa Afer a Romanis ultro
dimissus 94. 190. 212
Maximus tyrannus 220
Medea 96
Melancomas 139
Memnon Darii Praefectus 95
Memoriosi cognomen cui datum
109
Memor et obliuiosus debet esse
Princeps 109
Mendacia perniciofa 258
Mendaciorum genera varia, a
Philosophorum animis reii-
cienda 258
Menon 328
Mentes divinae e caelo ad uti-
litatem hominum in terras
delapsae 90
Mercatura, quid, et quarum re-
rum 297
Mercurius Vialis 54
Mercurii virga 231
Meriones Cretensis 217
Mesopotamia 12. 114
Metrobius 173
Midae plaustrum 30
Miletus 334
Minerva ex capite Iovis dedu-
cta quid significat 130

Minerva qualiter ab Aegyptiis
apud Saïdem colebatur 49
Minos 73
Mithaecus 251
Maestheus Entinius aciei in-
structor 116
Moderate ferenda mala 358
Moly Ulyssi a Mercurio porre-
ctum 330. 340
Mors ridiculum medicamentum
14
Morbi animorum 320
Murus Troianus 308
Musae Veneris germanae 303
Musae germanae sunt 303
Per Musas iurare 244. 252
Musae secum invicem concor-
des, et sine ulla invidia cho-
ros exercent 255
Musagetes Apollo 185
Musarum simulacra in palatio
a Constantino collocata
228. 355
Musices sunt expertia animalia
quae alata non sunt 336
Musonius a Nerone proscriptus
72. 94
Musonius Tito charus 173

N

Natura vult occultari 159
Nero Imperator
92. 102. 110. 210. 226
Nestor equorum agitator 216
Nestoris clypeus inviolabilis
atque aureus 257
Nestoris prudentia in consiliis
dandis 67. 172. 308
Nilus Aegyptius 305
Nini oppidum 407
Nominum cum nummis compa-
ratio 286. 323. 367
Numa 81. 114. 178
Nuptiae sacrae, quae 248

O.

Oblivisci multa debet Princeps
109
Oculi Regum Magistratus et
Praefecti 255
Amici 17
Oedipi calamitas 11. 78

Oleaster Olympiacus	13. 202. 249
Officio fungi recte non potest qui illud oderit	9
Opinio probitatis quantum va- let	155
Orationum tributum	128. 143. 193. 219
Ordo habet aliquid divinum	73
Orestes	278
Orgia Bacchi	349
Orpheus	37. 178. 209. 349
Orphei sacra	349
Orthiae Dianae ara	250
Occultus vive, dictum Epicuri	324

P

Pactolus	334
Panathenaea	41
Paphlagonia	333
Parmenio	176
Parcae	356
Para filius Arsacis	116
Parrhapius qualiter Mercurii imaginem expressit	29
Pastor malus quis 10. Quis bo- nus	29. 121. 171. 186
Pastoris munus	121
Patroclus Achilles amicus	257. 266
Pax belli pretium	131
Pelopidarum humerus oburneus	77. 250
Penelope	234. 244
Perfidia et infidelitas quantum ab hominum societate abhor- rent	258
Pericles	94. 134
Pericles Xanthippi filius	37. 201. 328
Persae Imperio subditi	57
Persarum Dynasta	11
Persaeus Cittiensis	358
Persicus cultus	306
Phalaris	90
Phalereus	252
Phaedrus Myrrhinusius	246
Pherecydes	38
Pherecrates	329
Phidias	309
Philammon ab Aristotele in fi- lium adoptatus	249

Philosophia 4. 133. Dei pro- pria	8. 32
Philippus in obsidione Metonis vulneratus	284
Philippi moderatio	95
Philippus Macedo	114
Philippus Acarnan	153
Philosophia mater omnium lau- dandarum artium	158. 299
Philosophia ceteris artibus prae- stat, in quo	104
Philosophia similitudo Dei	32
Ut Philosophia cum principatu conveniat Platonis votum	40.
107. 214. Aristot. dictum	107
Philosophia quid maxime spe- ctat	129
Philosophandi via duplex	352
Philosophiae quis habitus	303
Ad Philosophiam hortatoria	303 et seq.
Philosophiae laus	20 et seq. 64 et seq.
Philosophiae quinam apti	248 et seq.
Philosophiae probrum quoddam est, quod qui eam doceant, sint vitiosi	246
Philosophiae aula non est Gra- tiis destituta	302
Philosophi qui adulescentes	237
Philosophi in Palatiis Regum assistere debent	63 et seq.
Philosophi sinceri pauci, pleri- que vero adulterini	246 et seq.
Philosopho publice verba facere licere	311 et seq.
Philosophorum, priusquam ad docendum admittantur, do- ctrina et mores probandi sunt	246
Philosophorum opiniones diver- sae 158. Eodem denique con- veniunt	236
Philotas	229
Phocio	218
Phoenix Achilles moderator	123. 173
Pindarus	84. 334
Pirene	151
Pittacus	215
Plataeenses	82
Plataeenses contra Pelopone- sios	283

- Plato 245. 265. 287. Aristonis
     filius 62. 318
 Platonis peregrinationes 105. 215
 Plato a Dionysio venditus 72
 Plateis mansuetudo 30
 Pluto unus inter Deos rigidus
     et implacabilis 98
 Plutus Cereris filius 351
 Poenae non prosunt iis quibus
     inferuntur 14
 Poenitentiae habitus 282
 Polus 328
 Polemo Atticus 303
 Polydamas 7
 Polydamna Aegyptia 209
 Pompeius qualis erga Sertoria-
     nos 96
 Porus Indiae Rex 88. 190. 229
 Priscus 215
 Procopius Tyrannus 86. 90. 148
     qualiter exercitum in fide
     continuit 91
 Prodicus Ceus 161. 280. 286.
     289. 300
 Prometheus hominum factor
     323. 338. 350
 Protagoras Abderitis
     161. 289. 294. 347
 Psammitichus 36. 66
 Ptolemæus Lagi filius 65
 Pueri qualiter olim caedeban-
     tur 261
 Purpuræ exordium quodnam
     126
 Purpuræ exploratores 247
 Pylades cur adeo illustris et
     celebris 269
 Pylades alter 173
 Pyrrhus Rex Epirotarum 140
 Pythagoras Mnesarchi filius 285
 Pythagoras Samius 38. 192. 317
- Q
- Quinquennalia 102
- R
- Regem quænam efficiant 36
 Reges quali institutione imbuti
     debent 121. 122
 Reges ad Dei similitudinem ac-
     cedunt 98. 226. 227
- Reges oportet expertos esse fa-
     borum 81
 Regis cor in manu Dei
     89. 147. 229
 Regis est servare homines 176
 Regis exemplum quanti valeat
     175. 192
 Regni firmandi certissima via,
     quæ 157
 Regnum voluntaria res est, non
     violenta 20
 Religioni vis inferri non debet
     67 et seq. 155 et seq.
 Regum virtus quæ propria est
 Reprehensio a convicto differt
     277
 Rerum publicarum species variae
     35. 323
 Rex qui vere dicendus 131. 141
 Rex bello et paci debet esse
     idoneus 131
 Rex qualis esse debet 5. 171
 Rex et Tyrannus quantopere a
     se invicem dissentiant
     11. 35. 102.
 Rex in Saturnalibus eligi solit-
     us 36
 Rex est, non quem, sed cui ti-
     ment subditi 36
 Rex, lex animata 212
 Rhetoricæ habitus 304
 Roma quantum regina civitatum
     41. 298
 Roma 177
 Romani quæ sunt externa fa-
     stidiunt 298
 Rusticus 173. 215
- S
- Sais 49
 Sappho 170
 Sarambus 297
 Sardanapali deliciae 30. 329
 Sarmatæ repressi 182. 198
 Sarpedonis fatum 231
 Satibarzanes 117
 Saturnalia 36
 Sapiens nemo in sui similem
     malevolo est animo 254
 Saturninus Consul 200 et seq
 Scipio Africanus 140. 215
 Scyllæ effigies qualis, et eius
     significatio 279
 Scytharum servi a Dominis vi-
     eti 87

Scythia Imperio subiecta 136. 137. 210
Scythae a Theodonio victi 182
Senatus 216
Sermo operis umbra 143. 200
Servitus quibus optanda 321
Severus Imp 175
Sibylla Erythraea 46
Sicula mensa 238. 301
Sicula secta 318
Sicyonii 337
Silanius opus 64
Simulatio 267. 282
Similitudo res periculosa 257
Simonides 289
Simonidis Melici poetæ patria 259
Sirenes 26
Smindyrides 329
Socrates Sophronisci filius 27.
 215. 252. 285. 317. 318. 346
Socratis dictum 95. 161
Secretis Athen. constantia 239
Socratici Philosophi 342
Sol in omnes beneficus 51. 150. 329
Sol et aquilo, fabula Aesopica 208
Solon et eius leges 31. 221. 287
Sophistae quinam, et qui ab eorum numero segregandi 286 et seq. 343 et seqq.
Sophocles 316
Spartani Regis aedes 806
Spartacus 86
Spartanorum *Idanque vix* 37
Speusippus 255
Sphacteria a Demosthene exstructa 138
Stheneli et Diomedis amicitia 271
Stygis aqua 258
Sus Boeotica 334
Syracusana mensa 301
Syloson quis 109

T

Telemachus 244
Terentius 179
Theario 251. 297
Themistius Philosophus a Constantio Imp. Senatui commendatus 18 et seqq.

Themistius Praefectura urbis ornatus, a quo 213
Themistocles Neochis filius 36. 71. 190. 201. 299
Themistii elucubraciones in Aristotelis opera, cum iunior esset 294
Themistius Romam venit 298
 sub Gratiano 354
Themistius Rhetor et Philosophus 303
Themistius 40 annos et amplius in oratoriis functionibus et legationibus exegit 352
Themistio erectae statuæ geminae 214. 353
Themistius eodem curru cum Imperatore vectus 214. 353
Themistio codicilli concessi 353
Themistius P.V. creatus 213. 224
Themistii legationes 214
Themistii patria 28
Themistius uni Aristoteli dedicatus 26
Themistius vetusta et nobili prosapia ortus 22
Themistius in Senatum a Constantio coeptatur 19
Themistius mundi civis a Constantio appellatus 22
Themistius in Senatu ius obtinet primæ Sedis 355
Themistius a Theodosio laudatus 355
Themistii Philosophiam Imperii ornamentum dixit esse Constantius 354
Themistii orationibus victus Valens 354
Themistium orbis legatione dignum ait Iulianus 354
Theodorus Byzantius 328
Theodosii Imperatoris humanitas 225 et seq.
Audiendi cupiditas 216 et seq.
Theodosii expeditiq ad Rhenum 226
Theodosii electio ad Imperium 207
Theodosius tributa relaxat 192. 221
Theodosii laudatio 180 et seq. 343. 185 et seq. 216 et seq.
Theodosii dictum 222

Theophrastus qualiter Phalaris
beneficia contempsit 252
Theramenes unus ex XXX. Ty-
rannis 66. 156
Thermae Constantinianae 58
Thersites gibbosus 261
Thersites 86
Thespis 316
Thessalia locum signat 146
Thesurus 318
Thetidis legatio ad Jovem pro
filio 41. 210
Thiabe 151
Tisias 328
Thraseas 215
Thrasylus 63. 108. 145
Thrasymachus 251. 328
Thucydides 184
Timotheus tibicen 316
Timotheus Praetor 108
Tiridates 210
Titi dictum, Hodie non impe-
ravi 80. 107. 174. 193. 225
Tolerantia in adversis 358
Tragoedia quando primum, et
a quibus in Theatrum intro-
ducta 316
Tragoediae inventores qui 337
Traiani clementia 110
Traianus 205. 231
Triptolemus ubi natus 336
Troiani muri 308
Tributum orationum. Vide Ora-
tionum.
Τυφονα βασιλική 2
Typhon a Iove fulmine con-
sruptus 34
Tyrtaeus poeta 197

V

Valens Imperator 85. 129. 285
et eius decretum circa reli-
gionem 154 et seq.
Valens et Valentinianus Philo-
sophis amici 72
Valentis laus 93. 105 et seq.
122. 132 et seq. 145
Valens Graecas literas nescit
105. 126. 144
Valens tributa relaxat
113. 129. 143
Valens cum Gotthis pacem init
133

Valens Gothicus appellandus
140
Valentis opera publica 150 et seq.
Valentis clades 206
Valentiniani Magni laus 124
Valentinianus Galates Valentis
F. 129 et seq. Purpura ab
incunabulis involutus 121
Varro 215
Veneris caestus 48
Verberum certamen ad aram
Dianae 250
Verecundiae dolor maximus 98
Veritas Iovis filia, et eius habi-
tus 281
Veritatis studium, optima Phi-
losophi nota 257
Vetranio 37. 38. 45. 56. 80
Virtuti finitimum est vitium 70
Vitali longioribus concessa 101
Victor Consul cum Valentiniano
Galata 121
Vir bonus quis dicendus 307
Victoria quae laudanda 139
Virtus omnium bonorum sum-
um 238. 353
Per Virtutem verum iter ad
gloriam 19
Virtutem duo utrinque vitia cir-
cumsistunt 360
Virtus et Vitium qualiter Her-
culi se ostenderunt 280
Virtuti inimicae divitiae 26
Ulysses 231
Ulysses qualiter uxoris suae
commiserationem dissimula-
rit 234
Ulyssis eloquentia 309
Ulysses qualiter socios a vesa-
nia, quam apud Circe con-
traxerant, liberavit 340
Umbra operis sermo 143. 200
Urbes duae universi orbis pri-
mariae 298
Urbis laudandae quae ratio 307
Vulcani vincula qualia 306
Vulpecula Aesopica 174. 278
In Vulcani honorem lampadum
gestatio 230

X.

Xanthippa uxor Socratis 239
Xenocrates qualiter pecuniam
Alexandri contempsit 30. 252

Xenocrates Calchedonius		Xerxis ponti in Hellesponto fa-	
	20. 145. 255. 303	bricatus	132
Xenophon e Socratis disciplina			
	27. 215		
Xerxes Darii filius	36. 226	Z	
Xerxis platanus aurea	166. 339	Zaleucus Locrensis	31
Xerxis ultra Hellespontum ex-		Zeleïtæ sagittatio	271
peditio	264	Zeno Stoicorum princeps	26
Xerxis supercilium	99	Zeno Citticus	108. 171. 235
Xerxis milites	102		252. 295. 337

INDEX GRAECUS.

A

ἱβάνιον 470, 4.
 ἱασλευτος ἡμέρα 214, 20. 237, 8.
 ἱραϊς 433, 14.
 ἱρύνεσθαι 357, 11.
 ἱαθῇ τύχη 152, 10. 247, 7.
 ἱαθοεργία 235, 31.
 ἱαθότης 8, 28.
 ἱγάζωνος ἐπιστία 198, 13.
 ἱαίματα τῆς παλαιᾶς τέχνης 340.
 19.
 ἱαρός 286, 13.
 ἱαπητὸν πνεῦμα 219, 19.
 ἱασίς 18, 19. 242, 28.
 ἱαίνῃ ἢ ἡσυχίαν 102, 29.
 ἱασθῇ vel ἄγειν ἐκκρούσθαι
 115, 31.
 ἱσθαι ὑπὸ κρήνης 26, 2.
 ἱσθαι θάλατρα 379, 9.
 ἱδὼν 159, 17.
 ἱα 208, 14.
 ἱα 341, 28. 368, 24. 372, 22.
 8.
 καὶ ἀθάνατος ἱαντος 38,
 32, 21.
 ἱγγασθαι 107, 18.
 ἱονεῖν 107, 18.
 ἱ 304, 7.
 ἱ 80, 25 30. 219, 7.
 ἱ δὲ ἀγνύων ἐκπύουσι 312,
 ἱνη 463, 4.
 ἱ37, 33.
 ἱμβροί 424, 13.
 ἱμος 251, 20.
 ἱ 73, 7. 358, 23.

ἀγρίως 157, 14.
 ἀγριαίνω 239, 4.
 Ἀγριανίς 237, 14.
 Ἀγρίππας 155, 24.
 ἀγροίκος σοφία 208, 16.
 ἀγροικητικός 239, 28.
 ἀγυρίς 177, 26.
 ἀγυρτεία 83, 23.
 ἀγχιθύρα 238, 14.
 ἀγχοῦσα 205, 17.
 ἀδικοντί 259, 6.
 ἀδαμάντινον τείχος 163, 2. ἀδα-
 μαντίνη στήλη 203, 7.
 ἀδάμαντος ἀρρηκτότερος 371, 9.
 ἀδάμαντος στιβαρότερος 158, 26.
 254, 33. 459, 12.
 ἀδάμαντος 247, 13. 263, 10.
 (ἀδελφὸν ποιητῶν στίχοι 201, 18.
 253, 12. 313, 3. 334, 12. 370,
 20. 432, 18.)
 ἀδημονεῖν 67, 13. 308, 22.
 ἀδην, ἀδδην ad 292, 7.
 Ἀιδον πύλαι 207, 23.
 ἀδίκημα καὶ ἀμαρτήματα ad 17, 13.
 ἀδικος τῆς σπουδῆς 12, 25.
 ἀδιόδυτος 252, 8.
 ἀδολισχεῖν 367, 3. 401, 8.
 ἀδολίσχης 363, 9.
 ἀδολισχία 396, 27.
 ἀδόκητος 103, 25. 166, 7.
 Ἀδριανία 428, 22. 455, 3.
 Ἀδραστος 17, 24.
 Ἀδριανός 453, 5.
 ἄδυστα φιλοσοφίας 23, 3.
 ἀνιθαλής 137, 21. 340, 10.
 ἀνιθυγία 207, 25. 236, 30.

- ἀδαρσις 430, 4. 436, 28.
 ἀθέμιτος 241, 23.
 ἀθιραπνευσία 71, 16.
 Ἀθηνᾶ ἢ ἐν Ζεὶ 59, 2.
 Ἀθηνᾶ πρόματις 221, 7.
 Ἀθηνᾶ πρόμαχος 204, 12.
 Ἀθηνῆς καὶ Ποσειδῶνος ἱεῖς 56, 13.
 Ἀθῆναι ἐπιγράμμα ὁ Ἀθῆναι ἐπιγράφεται ἐν τῇ τύφῃ τῇ δημοσίᾳ 335, 16.
 Ἀθηναῖοι κολεμύοντες τοὺς Μαικεδῶνας δυνάτας 50, 18.
 ἀθικτος καὶ ἀνέπαρος 169, 11.
 ἀθλοφόρος 200, 25.
 ἀθλόωτος 233, 14.
 ἀθρηνηδιστος 354, 14.
 ἄθυρος 280, 15.
 ἀθωπύτως 237, 82.
 Αἰκώς 258, 14.
 Αἰγῆος πορθμός 7, 8.
 Αἶγνα 253, 1. 413, 8.
 Αἰγινήται. Αἰγῆας ἄγαλμα καὶ Αἰγινήτας 65, 21.
 Αἰγυπτίαι κίονες 219, 26.
 Αἰγυπτίαν λυχνόκατα 59, 4.
 Αἰγυπτίων προβαῖται 109, 30.
 Αἰγυπτίος, πενήκοντα καλῶν κατὰ 91, 81.
 αἰδιότης ζωῆς 94, 7.
 αἰθρία 467, 8.
 αἴματι τὸν ἱεῖρα ἔκρινεν 325, 17.
 Αἴμος 223, 8. 466, 8.
 Αἰμαδαῖς 52, 11.
 αἰσίοτες 34, 19. 71, 18.
 Αἰσχίνης 447, 30.
 Αἰσχύλος 63, 3. (Petavius ad 117, 14.) 316, 16.
 Αἰσχύλος τρίτον Ἰπποκρίτην καὶ ἐκράντας ἐξήρην 332, 19.
 Αἰσώπος 214, 7. 253, 14. 298, 16. 319, 20. 337, 19. 434, 5. 18.
 Αἰτωλῶν βασιλεὺς Ἰφθα 310, 16.
 αἰχυροφόρος 79, 5. 275, 12.
 αἰώνιος 137, 20. 23.
 αἰωρεῖσθαι 52, 6.
 Ἀκαδημία 45, 22. 72, 6. 97, 17. 288, 16. 348, 5. 356, 15. 394, 16. 453, 15.
 ἀκάναντι νόμῳ 95, 8.
 ἐν ἀκαρεῖ 104, 2.
 ἀκαρῇ 98, 2. 121, 19. 240, 15. 280, 29.
 ἀκατασκευαστος 78, 14.
 ἀκείσθαι 213, 24. λιμὸν 353, 33.
 ἀκέραιος 32, 18. 54, 27. 56, 24. 378, 32. 455, 13.
 ἀκέραιος 52, 16. 23. 62, 17. ζῶν 1, 15.
 ἀκρίσεισθαι 33, 16.
 ἀκοίμητος Θεοῦ ὀφθαλμός 176, 15.
 ἀκοινωτικός 22, 33.
 ἀκολάκευτος τροφή 97, 8. ψῆφος 32, 4.
 ἀκολασταίνειν 4, 25.
 ἀκριμοσία 333, 4.
 ἀκρομυτος 266, 9.
 ἀκονίτι 234, 25.
 ἀκροῆς οἰκωγῆς 108, 19.
 ἀκρότης 171, 31. 172, 1.
 ἀκουεῖν. ὑπακούσαι vitiare 11, 30.
 ἀκουσμα 462, 2. 471, 4.
 ἀκουστήριον 81, 1.
 ἀκραφῆς 428, 14. 434, 10.
 ἀκρατὺς 367, 4.
 ἀκραφῶν 498, 2.
 ἀκροβόλια 310, 18.
 ἀκρος, φιλοσοφία 305, 32.
 ἀκροσφαλῆς 22, 29. 333, 7. 364, 17.
 ἀκροσφαλῶς 385, 20.
 ἀκροχρησμοί 229, 11.
 ἀκροχολος 323, 28.
 ἀκρωλῖνα 358, 8.
 ἀκνυαντος 270, 1.
 ἀλατῶν ἱππος 286, 25.
 ἀλαλαγμός 158, 24. 181, 26. 216, 15.
 ἀλαλῆται 369, 14.
 Ἀλανοί 253, 1. 452, 8.
 ἀλάστως 52, 8. 119, 17. 321, 19.
 Ἀλβανοί 177, 16. 452, 9.
 ἀλγηδών 335, 33.
 ἀλείφειν τοῖς χερσὶν 271, 22.
 ἀλγιστὸς 40, 11. 47, 26. 62, 20. 78, 1. 106, 7. 112, 13. 114, 7. 127, 20. 148, 10. 156, 6. 20. 158, 4. 168, 6. 173, 4. 181, 18. 204, 5. 207, 20. 215, 7. 224, 18. 243, 22. 284, 1.
 ἀλεξάνημος 449, 15.
 ἀλεξίφαρμακον 397, 13. 410, 17.
 ἀλήθεια. ἄλως θεοῦ 341, 2.
 ἀληθείας 8, 20.
 ἀλητος 208, 3.
 ἄλλειν 206, 10. 344, 21.
 ἀλλοιοῦσθαι ὁρῆς 7, 20.
 ἀλιγῆριος 105, 5. 197, 29. 215, 16.
 ἀλιβιδῆς 131, 21. 217, 24. 246, 81. 397, 45. 462, 7.

Ἀλκασθένης ad 164, 18.
 Ἀλκμυλῶν Ἀθηναῖος 29, 29.
 Ἀλκυονίδης 68, 28.
 δ' Ἀλκήγας 208, 12.
 ἀλλὰ γὰρ 68, 80.
 ἀλλὰ εἰ γὰρ 206, 30.
 ἀλλ' οὐ γὰρ ἀλλὰ 33, 28.
 ἀλλακτικὴ τέχνη 358, 18 22.
 ἀλλακτικὸς 359, 11.
 ἀλλή πη ἀποχωρεῖται 214, 5.
 ἀλληλοφροσύνῃ 28, 23.
 ἀλλοδαπὸς 48, 28.
 ἀλλόκοτος 102, 24, 108, 18. 132,
 5. 237, 19. 294, 14. 298, 4.
 ἀλλοχορεῖν 67, 12. 278, 14.
 ἄλμυρα ἀκαὶ 397, 18.
 ἄλτηρ 128, 80. 229, 11. 230, 5.
 292, 15.
 ἄλφειος 180, 10.
 ἄλωσθαι 48, 19. ἄλωσθαι ἀπο-
 πληξία 94, 13.
 ἀλώβητος 52, 17.
 ἀλωπακίς 302, 18.
 Ἀμαζόνες 401, 24.
 ἀμαθύνειν 61, 3.
 Ἀμαλθείας κίρας 248, 8.
 ἀμβροσίας λειμών 354, 12.
 ἀμείβεσθαι βιβλῶν 32, 23.
 Ἀμεινοκλήρ 382, 2.
 ἀμύλει 263, 24.
 ἀμειλλῆς 234, 2.
 ἀμύντης 72, 9. 321, 11.
 ἀμεταμελήτως 281, 14.
 ἀμετῆστροφος 430, 20.
 ἀμετρος καὶ ὑπέρμετρος 209, 22.
 ἀμύτης 457, 61.
 Ἀμμωνος παῖς 215, 38.
 ἀμύχειν. ἡμύλογο 298, 17.
 ἀμύλων, ἀμυλώνων ad 299, 5.
 ἀμυδρὸς 163, 29. 203, 28. 204, 1.
 382, 22.
 ἀμυντήρεσσιν 308, 21.
 Ἀμύντωρ 437, 31.
 ἀμφάειν 69, 26. 249, 33. 266, 6.
 287, 16.
 ἀμφεκτον 135, 35.
 ἀμφιέννυσι 286, 31. ἀμφιέννυτο,
 ἀμφιέννυτο ad 369, 1. ἀμφι-
 σάμειναι 108, 14.
 ἀμφιέννυσθαι ὄνομα 8, 11.
 ἀμφίεσμα 304, 1.
 ἀμφιλαφεῖς λόγοι 409, 7.
 Ἀμφίλυτος 81, 5. 56, 25. 287, 14.
 Ἀμφιτρώνων 207, 20.
 Ἀμφίωρ 164, 4.

ἀμύμητος 462, 24.
 ἀναβαθμὸς 43, 21.
 ἀναβαθμῶν 206, 80. 218, 1.
 ἀναβιβῶναι 15 Ἀδων 214, 3.
 ἀναβιβώσκειν 187, 25.
 Ἀνάγκη 430, 18.
 ἀναγκασαγία 229, 10.
 ἀναδρέψασθαι 401, 20.
 ἀναλῆ καρδίᾳ 211, 31.
 ἀναζώνουσι 273, 10.
 ἀναζωπυρεῖν 71, 20.
 ἀναθερεῖν 67, 25.
 ἀναθεῖσθαι 351, 12.
 ἀναμικτὶ 107, 22.
 ἀναμικτος 54, 80. 221, 4.
 ἀναμικτὶ 259, 5.
 ἀναμίσθαι 54, 11. 54, 10.
 ἀνακαθαίρειν 67, 14. 442, 13.
 Ἀνακρίων 209, 22.
 ἀνάκτορα τῶν Μουσῶν 317, 15. 401,
 26.
 ἀνάκτορα σοφῶν 286, 10.
 ἀνάκτορα φιλοσοφίας 23, 8.
 ἀνάληγτος 329, 20.
 ἀναλίσκων 228, 26.
 ἀναλοῦσθαι 136, 9.
 ἀνατιοῦσθαι 408, 31.
 Ἀναξυγόρας 393, 18. 396, 27.
 Ἀναξυγόρου δεισιώτερος 36, 10.
 ἀναζαίνειν 117, 14.
 Ἀναξίμανδρος Πραξιᾶδου 368, 12.
 ἀνάκτωρ 385, 29.
 ἀναρριπτεῖν 118, 4.
 ἀνάσκητος 62, 8.
 ἀνάσσειν 73, 22.
 ἀνατίθεσθαι 16, 11.
 ἀναφέρειν. ἀνίστασθαι χάριν 49, 16.
 ἀναφραγγύναι 109, 22.
 ἀναφύρειν 163, 11. 317, 15.
 Ἀναχάρσις 403, 19.
 ἀνδραποδίσσασθαι ἐπὶ λόγῳ 67,
 19.
 ἀνδρεία, ἀνδρεία ad 104, 5. 105,
 14. 112, 24. 214, 16. 431, 32.
 435, 8. ἀνδρεία 174, 27. 175, 5.
 202, 3. 384, 15. 452, 2.
 ἀνδρῶν 99, 20.
 ἀνδρῆσθαι 121, 21.
 (Ἀνδρόνικος) Ἀλγύπτιος νικητὸς
 419, 1.
 ἀνδροῦσθαι 462, 16.
 ἀνδρῆ 413, 19.
 ἀνδρῶν 180, 15.
 ἀνέκασθαι 442, 15.
 ἀνελίττειν 453, 14.

- ἀνέμετος 92, 19.
 ἀνεμιαῖος 430, 13.
 ἀνελκυστος δῆμος 247, 2.
 ἀνεπικεστός 383, 27.
 ἀνεπισφαλής 233, 81.
 ἀντραστία 201, 6.
 ἀντράφωτο 401, 28.
 ἀνερμάστιστα πλοῖα 19, 1.
 ἀνῆδονος 385, 30.
 ἀνῆδυτος 266, 9.
 ἀνηκουστοί 125, 15.
 ἀνῆλθε 318, 26.
 ἄνθος. ὃ τι ἄνθος Ἑλλήνων 73, 6.
 ἀνθρακίτις 11, 2. 298, 11.
 ἀνθρώπιον 320, 5. 338, 5.
 ἀνθρωπίσκος 8, 8.
 ἀνθρωποκομική τέχνη 230, 9.
 ἀνίστατο 406, 11.
 ἀνίστοις χεῖρες 456, 11.
 Ἄντιβας 465, 10.
 ἀνότης τῆς ἐλπίδος 12, 26.
 ἀνογγύναι 280, 12.
 ἀνομιᾶν 342, 7.
 ἀνοργαστος 204, 9.
 ἀνταγκῶστα 67, 2.
 ἀντάδειν. ἀντισώμεθα 65, 8.
 ἀνταναφέρειν 118, 17.
 ἀντασπᾶσθαι 412, 15.
 ἀντετάλιν 93, 23.
 ἀντεπαινεῖν 412, 16.
 Ἀντίφως 367, 18.
 ἀντην 206, 17.
 ἀντιχεῖν 311, 16.
 ἀντιβλάπτειν 468, 9.
 ἀντιβλέπειν 13, 2.
 ἀντιβολήσεις ἔμμεροι 126, 16.
 Ἀντίγονος 432, 29.
 ἀντιδράττειν 431, 28.
 ἀντικαταλλύεσθαι 263, 9.
 ἀντιόπτειν 116, 11.
 ἀντικυδάλειν 69, 12.
 ἀντιμαντεύεσθαι 200, 13.
 Ἀντίμορος Μενδαῖος 419, 22.
 Ἀντίοχος 239, 14.
 Ἀντίοχου ἵστυ 68, 22. 360, 14.
 ἀντιπαρεῖσθαι 334, 26.
 Ἀντίπατρος 37, 20. 237, 18.
 ἀντιποιεῖν 468, 10.
 ἀντιπροϊαχομένη 432, 2.
 ἀντιστροφος 395, 21. 397, 2.
 ἀντιτιμῖν 69, 12. 14.
 Ἀντιφῶν 396, 24.
 ἀντωμοσία 378, 38.
 Ἀντωνῖνος 204, 4. 235, 3 — 14.
 453, 5. 464, 5.
 Ἀντώνιος 114, 27.
 ἀνυμνῶν 92, 24.
 ἀνυπόδκτος 200, 82. Alibi ἀνυπό-
 δκτος.
 ἀνύσιμος 388, 8.
 Ἄνυτος 293, 25. 346, 4. 357, 17.
 22. 469, 5.
 ἄνω καὶ κάτω 35, 21.
 ἀνώνυμος 215, 18.
 ἀξέπαιστος 180, 30.
 ἀξίεραστός 25, 8. 201, 25.
 ἀξιοζηλότατος 215, 12.
 Ἀξιοθῶτα 356, 21.
 Ἰοίδιμος 89, 5.
 ἀπαγορεῖν 435, 10.
 ἀπαμφιδόσαντες 303, 83.
 ἀπαναγκαῖον 443, 9. (Petav. Ex —)
 ἀπαναλλίσκειν 171, 23.
 ἀπανταχόθεν 57, 26. 70, 5. 72, 25.
 ἀπανταχόθεν, ἀπανταχόθεν ad 375,
 1.
 ἀπάντη 81, 26.
 ἀπαρκαλύπτειν 198, 16.
 ἀπαράκλητος 78, 14.
 ἀπαργυροῦν 353, 23.
 ἀπας τις 8, 6.
 ἀπανδάν 145, 19. 178, 2. 273, 8.
 305, 6. 389, 19.
 ἀπανθαδῖσθαι 157, 14. 161, 10.
 ἀπανθαδῖσθαι 351, 17.
 ἀπάχθεσθαι. ἀπαχθέσθην 297, 18.
 ἐκ ἄλλοι 338, 19.
 ἀπεικαστο 30, 15.
 ἀπειρατος 110, 10.
 ἀπειροπαλία 35, 4.
 Ἀπειλλῆς 382, 13. Ἀπειλλοῦ 456, 3.
 ἀπειπολῶν 162, 24.
 ἀπειρύνειν 4, 33. 11, 4.
 ἀπειρύνειν 361, 30. 471, 19.
 ἀπειρύνειν 176, 30. 297, 20.
 ἀπέχθεσθαι 329, 13.
 ἀπήνη τετρακύντος 60, 10.
 ἀπισχυρίζεσθαι 413, 26.
 ἀπό. κερύεσθαι ἀπὸ πηλοῦ 95, 4.
 ἀπὸ τρόπου 299, 25.
 ἀποβουκολεῖν 354, 25.
 ἀπογεῖσθαι 268, 16.
 ἀποδοχεύς 236, 22.
 ἀποδραθεῖν 108, 30.
 ἀποδρέσκεσθαι 403, 5.
 ἀποθαρεῖν 239, 20.
 ἀποθιαλεῖν 294, 8.
 ἀπόδοτος σοφία 72, 9.
 ἀποθήκη 356, 3.
 ἀποθλίψειν ὀνομάτων 305, 22.

- ἀποθνήσκειν 169, 12.
 ἀποκεκρυμμένως 128, 15.
 ἀποκταίνω 816, 9.
 ἀποκρίσασθαι 245, 20.
 ἀπόκριμτος 264, 17.
 ἀποκρουστέον 886, 32.
 ἀποκρύφωμαι 199, 25.
 ἀποκτινύνειν 16, 28. 114, 8.
 ἀποκωλύειν 355, 15. 384, 4.
 ἀπολαύειν, ἀπῆλυναι ad 90, 25.
 205, 8. 211, 26. 258, 13. 382,
 20. [Grammaticus Hermann]
 p. 815. πλημμελοῦσιν οἱ λέγον-
 σιν ἀπῆλυναι καὶ ἀπῆλυναι,
 ὅταν μόνως διὰ τοῦ ἀπῆλυναι
 καὶ ἀπῆλυναι. Huius vitii
 suspicio quum non cadat in
 Themistium, ego quinque il-
 lis in locis ἀπῆλυναι restitui,
 ut legitur 300, 8. 346, 14. 384,
 20. 430, 20.] ἀπολαύσομεν 397,
 8. ἀπολαύσεις 301, 17. Alibi
 (ut 10, 35.) futuro medi uti-
 tur, ἀπολαύσει pro ἀπολαύσῃ
 vitiose codex 821, 21. μάλ-
 λον ἀπολαύσασθαι vulgo 148,
 13.
 ἀπολήγειν 812, 5. 339, 20.
 ἀπολιμπάνειν 56, 4. 63, 4. 65, 29.
 206, 2. 433, 23.
 ἀπολυθῆναι 271, 21. 439, 7.
 Ἀπολλόδορος 103, 2.
 ἀπολύεσθαι διαβολῆς 300, 1.
 Ἀπόλλων Ἀμυκλαῖος 167, 10.
 Ἀπόλλων Δελφοῦς οὐκ εἶχα 367,
 12.
 Ἀπόλλων μουσηγέτης 228, 29.
 Ἀπόλλων Πύθιος 398, 6.
 ἀπομαρταίνειν 267, 13. 368, 1. 375,
 23. 435, 13.
 ἀπόμαχος 324, 26.
 ἀπομιμῶσασθαι 234, 28.
 ἀπομηνύνειν 36, 23. 48, 10.
 ἀπομοισίην 238, 12.
 ἀπομυζήσθαι 342, 9.
 ἀπονεύσις 289, 12.
 ἀποπύειν γῆρας 205, 14.
 ἀποπειρῶσθαι 813, 13.
 ἀποπλανῆσθαι 346, 27. 363, 10.
 ἀποπλῆσαι 202, 15.
 ἀποπραττεσθαι τὸν μισθόν 317,
 11.
 ἀποπτήναι 206, 2. ἀπέντη 203, 2.
 ἀποπτος 163, 29. 354, 10.
 ἀπορος καὶ ἀμήχανος 83, 9.
 ἀπορροθυμῶν 29, 13.
 ἀπορροῦς 180, 16.
 ἀποσιμύνειν 303, 24.
 ἀποσείπειν 871, 7.
 ἀποσκηρτῶν 104, 24.
 ἀποσκορακίζειν 396, 23.
 ἀποσμήγειν 434, 9.
 ἀποσμιλεύειν 305, 22.
 ἀποστεφανοῦν 276, 12.
 ἀποσχεδιάζειν 92, 23.
 ἀποσώζειν 213, 28.
 ἀποτεχιστέον 336, 82.
 ἀποτινύναι 49, 14. 350, 10. ἀπο-
 τινύνω 287, 12.
 ἀποτυμπανίζειν 805, 23.
 ἀποτυφλοῦν 391, 14.
 ἀπεφθίκατος 412, 19.
 ἀποφυγγάνειν 268, 21. 827, 29.
 ἀποχρῶν καὶ ἱκανὸν 71, 3.
 ἀπορῆς 16, 28. 65, 20. 172, 19. 233,
 10. 471, 9.
 ἀπτεσθαι καὶ διγγάνειν ad 34, 12.
 ἀπυθῆναι 83, 2.
 ἀρὰ δημοσίου 392, 7.
 Ἀραβίδος 463, 21.
 ἀρατῆς 829, 14.
 ἀραχνίων μεστέα σιτοθῆκαι 270, 2.
 Ἀργυροθέμιος 46, 2.
 ἀργῆ 453, 13.
 Ἄργον πλίστορας ἔχοντες ὀφθαλμοῦς
 110, 2.
 ἀργυρίων (vulgo ἀρχυρίων) ἔχον
 299, 5.
 ἀργυρίων γῆμιν 354, 28.
 ἀργυρολογῶν 350, 22.
 Ἄργω 401, 21.
 ἀρεῖν νόσημι 336, 8.
 ἀρεσθῆναι 18, 8.
 ἀρίθουσα 180, 10. 407, 5.
 Ἀριανός 262, 1. 451, 11. 463, 15.
 Ἄριος 75, 24. 129, 15. 155, 24.
 173, 5. 212, 22. 451, 5.
 Ἄριος 247, 1. 376, 18.
 Ἀριστογέτου τωπηλοτέρως 320,
 18.
 ἀρίστη 863, 15.
 ἀρετῆς genera 5, 26.
 Ἄρης 216, 7.
 Ἀριδαῖος 78, 4.
 ἀρίσθης 31, 4. 356, 83. 893, 27.
 Ἀριωβαρζάνης 437, 18.
 ἀριρεπῆς 272, 7.
 Ἀριστιδῆς 136, 17. 897, 25. Ἀ.
 δ' Ἀναμάχου 44, 11.

ἀριστέως 877, 14.

ἀριστὺς 819, 7.

Ἀριστιππος 447, 80.

Ἀριστιππος ὁ Κυρηνάιος 854, 12.

Ἀριστιππος μητροδιδάκτος 397, 11.

Ἀριστομάχος 108, 2.

Ἀριστοτέλης 440, 1 10.

Ἀριστοτέλης 31, 15. 57, 7. 55, 12.

65, 15. 71, 28. 100, 23. 111, 19.

127, 21. 128, 19. 148, 9. 151,

10. 155, 24. 182, 14. 283, 10.

301, 10. 308, 31. 311, 30. 314,

11. 346, 8 33. 350, 31. 382, 16.

385, 9. 386, 8. 406, 80. 423, 13.

433, 21. 448, 17. 451, 3. 470, 6.

Ἀριστοτέλους διάλογος ὁ Κο-

ρίνθιος 356, 32.

Ἀριστοφάνης (155, 25.) 251, 22.

Ἀρίστωρ 239, 14. 310, 23 28.

311, 7. ὁ Ἀρίστωνος 36, 14.

Ἀραδικοὶ στρατιῶται 368, 12.

Ἀρμένιος 177, 17. 204, 13. 259, 7.

Ἀρμονίδης 361, 28. 380, 30.

Ἀρναῖς 60, 20.

Ἀρπαγὺς 300, 21.

Ἀρπάζω. Futurum Ἀρπαξάσσω.

4, 12.

Ἀρρεναπὸς 180, 7. 440, 4.

Ἀρρεῖας 132, 30.

Ἀρτέβαλος 80, 8.

Ἀρταξέρξης 130, 16. 139, 23. 284,

20. 437, 24.

Ἀρταμένης ad 89, 7.

ἀρτιμάλεις 204, 26 29. 311, 6. 332,

12.

ἀρτιπαγὴς 71, 26.

ἀρτιτόκος 375, 22.

ἀρτοκόπος 302, 25.

ἀρχέγονος 199, 5.

Ἀρχέλαος 198, 22. 383, 24.

ἀρχιτέκτων 262, 31.

ἀρχῶν ἀγορὰ 139, 18.

ἀρχηγέτης 347, 25.

ὁ Ἀρχιδάμαν 33, 8.

(Ἀρχιλόχος 228, 18.)

Ἀρχύτας 262, 19.

ἀσάλευτος 219, 2. 277, 28.

ἀσμενέων 126, 20. 128, 2. 440,

23. ἀσμενέως 212, 18.

ἀσμεναίου 250, 52. ἀσμεναιστοῦ.

429, 11.

ἀσπαλιεύτης 330, 24.

Ἀσπασίη 396, 23.

ἀσπιδοπηγὸς 242, 1.

Ἀσπίρη γραμμάτη 107, 12. 173,

18.

Ἀσπύριοι 109, 29. 160, 28.

Ἀσπύριον μέλος 872, 18.

ὁ Ἀσπύριος (Proverb. Salom.)

278, 29.

Ἀσπιδόμητος 871, 12.

Ἀσταγὺς 232, 24.

Ἀστὴρ 845, 7.

Ἀστὴρ τῆς οἰκουμένης 259, 12.

Ἀστράπτειν 34, 4.

Ἀστράκτος 186, 1.

Ἀσσύμβολος 7, 16.

Ἀστυταλὴς 428, 19.

Ἀσχυλὸς Θεαίας 2, 15.

Ἀτάσθαλος 68, 17. 893, 14. Ἐκτος

15, 2.

Ἀταρξίαν 84, 20. 61, 23. 97, 20.

263, 13.

Ἀττὴ 44, 23. 829, 17.

Ἀττάμων 297, 22.

Ἀττήναιος 48, 7.

Ἀττήναια 835, 9.

Ἀττήναιος 833, 12.

Ἀττήναιος 218, 23. 235, 1.

Ἀττήναιος 286, 21.

Ἀττήναιος καὶ ὑπερφύς 18, 7.

Ἀττήναιος 3, 6.

Ἀττήναιος ὁ ἀττήναιος.

Ἀττήναιος 682, 24.

Ἀττήναιος 177, 29.

Ἀττήναιος 89, 9.

Ἀττήναιος 13, 27. 853, 24.

Ἀττήναιος τοῦ Ἰάνη ἐκ τῆς Ἀττι-

νῆς 126, 14.

Ἀττήναιος ἐκ τῆς 406, 15.

Ἀττήναιος 150, 27.

Ἀττήναιος 3, 13.

Ἀττήναιος 418, 5. 457, 23.

Ἀττήναιος καὶ καλαμνίτης 67, 23.

Ἀττήναιος 374, 8.

Ἀττήναιος αὐτὸς 46, 18.

Ἀττήναιος 594, 6.

Ἀττήναιος 278, 23.

Ἀττήναιος Ἀττήναιος 65, 21.

Ἀττήναιος 62, 6.

Ἀττήναιος 57, 29.

Ἀττήναιος 234, 23.

Ἀττήναιος 89, 16. 207, 27.

Ἀττήναιος 202, 11.

Ἀττήναιος 115, 21. 506, 8. Ἀτ-

τὸν 415, 9.

Ἀττήναιος 343, 30. 358, 16 33.

360, 31.

Ἀττήναιος 338, 25.

αἰσχροειδής 375, 4.
 αὐτοπληγος 202, 12.
 αἰτουργός 348, 30.
 ἀγηνεύειν 115, 28.
 ἄγω 17, 17.
 ἀφραίνειν 370, 20.
 Ἀφροδίτης κιστός 57, 35. 100, 19.
 254, 32. 266, 22.
 Ἀφροδίτης στρατός 217, 14.
 ἀφροντισία, ἀφροντισία ad 230,
 2.
 Ἀχαιῶς cognomen 166, 33.
 Ἀχαιμινίδαι 63, 26. 220, 13.
 ἀχλυνωτός 366, 23.
 ἀχθοφόρος 11, 1.
 ἀχέων 162, 19.
 ἀχρεῖοι μυχοί 206, 12.
 ἀχρεῖος 443, 23.
 ἄχρι, ἄχρις ad 268, 19.

B

βαβαί 198, 17. 233, 1.
 βαθμός 237, 18.
 βάθρον 351, 23. 381, 3.
 βάσις 31, 5. 55, 24. 237, 14.
 βαρχία 392, 28.
 Βάρυς 309, 19.
 βελανύγη 381, 10.
 βελανύς 352, 33. 368, 24.
 βελανύς 363, 33.
 βαμβαίνειν 67, 11.
 βέλτερον 361, 29.
 βαπτίζεσθαι ὑπὸ ὁδοῦ 235, 21.
 βέρουνομένης τὴν ἐμὴν ἐσχὴν 435,
 7. Conf. 439, 6.
 βαρυστμόρος 227, 15.
 Βάρων 453, 1.
 βασανιστήριον 215, 15.
 βασιλικῶς quid sit 106, 14.
 βασίλλε δουλή 34, 25.
 βασκαίνω 311, 16. 345, 25. 356,
 17. 386, 18. 393, 8.
 βασκανία 309, 12. 312, 21. 315,
 13.
 βάσανος 221, 13. 323, 3. 18. 460,
 14.
 βατταρίζω 307, 14. 357, 5.
 βδάλλειν 10, 27. 290, 1.
 βέβηαις, ἡ, 12, 20.
 βίαις 262, 18. 446, 10.
 βίβος 262, 8. ubi Harduinus βί-
 βουλος.
 βιβουροί 257, 4.

βιόδορος 232, 30.
 βλαστάνειν 340, 1. βλαστήσαι 17,
 33.
 βλάστη 207, 9.
 βοῶν. βοήσεσθαι 4, 11.
 βολίδιον 436, 1.
 βοιωτάρχης 78, 29.
 Βοιωτία 34, 408, 16.
 βουκολίην 304, 17. βουκολιστοθία
 2, 19. 55, 2.
 βουλαῖος νεός 377, 33.
 βουλή πεντακοσίων 247, 3.
 βραδυτέρον 101, 9.
 βραχυμῆτις 407, 9.
 βραχυρρήμων 380, 15.
 βρεθύνεσθαι 351, 31. 413, 5.
 βρετανόι 93, 8.
 βροδιν 236, 23.
 βροῦτος 452, 17.
 βροῖν 316, 30.
 βυζαντινόν 173, 8.
 βυσσὶς λευκή γράμματα ἐκτυλινόμενα
 63, 24.

F

Γαλάται 186, 27. 220, 16. 242, 20.
 257, 14.
 Γαλατία ἡ Ἑλλάς 350, 13.
 γαληνιάζειν 19, 2.
 γαληνός 339, 7.
 γαληνός 18, 28.
 ἱεροὶ γυμνοὶ 143, 4. 301, 31.
 γεγνημένος 441, 2.
 γεννέσθαι 2, 13. 310, 6.
 γαστρίσθαι 335, 24.
 γανός 10, 37.
 γε οὖν 314, 3.
 γεγρός 433, 30.
 γετνιῶν 318, 4.
 γετνίσαι 13, 13.
 γελῶς τοῦ οὐχέματος 106, 30.
 γέλως. οἱ τοῦ γέλωτος ποιηταί
 326, 17.
 γεμίζειν 349, 20.
 γεμίζεσθαι τὴν γαστέρα 354, 30.
 γενεά χρυσή 96, 11.
 γενεαλόγοι 442, 14.
 γεννάδας 133, 16. 319, 7.
 γέννημα 2, 22. 66, 12. 93, 22. 273,
 22.
 γεννήτωρ 92, 28.
 γενναῖος 125, 8.
 γεραφός 63, 2.

- Γερμανοί 52, 12. 68, 17. 181, 31.
 186, 25. 142, 18. 149, 25. 157,
 2. 220, 18.
 Γέται 181, 34. 174, 5. 204, 12.
 220, 19.
 Γένης δυναστείης 234, 25.
 γήενος 818, 25.
 γηπορία 422, 29. 424, 19. 25.
 γηπόροι 423, 17.
 γηρών 290, 8.
 γηροτρόφος 121, 7.
 Γηρύονης 359, 9.
 Γήραντες 465, 19.
 Γιγάντων μάχης ελκύν 217, 2.
 Γλαυκός 7, 26.
 γλίχισθαι 286, 4.
 γλυκία ἀνάγκη 245, 4.
 γλυκερός 319, 29.
 γλυκύτερος 340, 5.
 γλυφίς 265, 1. 345, 4.
 γνωματεύειν 38, 26. 48, 22. 287,
 14. 307, 31. 361, 16. 416, 8.
 446, 17.
 γοίτευμα 431, 13.
 γοή ἀνδροπύλη 207, 18.
 Γοργίας ὁ Λισσάνιος 198, 20. 347,
 13. 354, 31. 362, 3. 396, 24.
 398, 18.
 Γότθοι 167, 13.
 γραάματα καὶ συγγράμματα 33,
 12.
 γραμματιστής 173, 18. 23. 289, 26.
 305, 16. 334, 28. 377, 22. 436, 3.
 γραμματιστική 359, 1.
 Γρανικός 69, 1.
 Γρεκιανός 208, 7. 212, 4. 213, 21.
 214, 12. 215, 13.
 γραφή ἀσιβείας 66, 16.
 γρυμάλαν 313, 1. 354, 32.
 Γύλων 345, 30.
 γυμνότης 392, 2.
 γυνία 324, 7. 344, 23. 361, 13.
 388, 21. 412, 23. 456, 8.
- Δ
- δαδουχίην 84, 14.
 δαημοσύνη 442, 5.
 δαημων 29, 20.
 Δαίδυλος 881, 27.
 Δαυδάλου Ἰργα 358, 1. 414, 3.
 δαιτρεύνειν 210, 23.
 δάκνισθαι ἐπὶ φίλως 11, 9.
 Δακοί 223, 1.
 δακτυλίδιον 808, 6.
 δακτυλίδιον ad 808, 6.
 δάπεδον 210, 7.
 Δαρείος 68, 32. 79, 6. 29. 97, 12.
 114, 8. 131, 1. 148, 11.
 Δαρείου χρυσίδον 824, 31.
 δασμολόγος 137, 5.
 δι οὐν 104, 9.
 δέδια — δέδιωκα 43, 9. ἐδεδίαμαι
 269, 23.
 δαδίσσινθαι 465, 14.
 δαίνυνται subiunctivus 5, 9.
 Δείμος 238, 4.
 δεκαετής 123, 13.
 δεκίς 250, 25.
 δεκατισμός 78, 12.
 Δειββαλος 181, 30.
 δελεάζειν 330, 26.
 Δελφοί 50, 16. 229, 9.
 Δελφῶν Ἀμφικτιόνες πτόματα 63,
 25.
 δεσμία 334, 10. 341, 7. δεσμίαι εἰν-
 τα 341, 11. δαίμοις αἰλόντες καὶ
 ἀδαμαντίνους 238, 24.
 δευτεροστίχη 215, 6.
 δῆθεν 35, 15. 288, 9.
 Δημόκω 385, 16.
 Δημάδης 251, 20.
 δημαρχεῖν 452, 17.
 δημεραστής 380, 16.
 Δημητρίως 460, 9.
 δημοιοργήμα 374, 19.
 δημοιοργεῖν ὅπλι 103, 28.
 δημολόγος 380, 11.
 Δημοσθένης 71, 28. 360, 23. Δη-
 μοσθένους τόπος 405, 11.
 Δημοσθένης Ἀλκισθέους 164, 13.
 Δημοχάρης ad 346, 7.
 δημοφιλής 385, 23.
 διηκουσέν 308, 28.
 δια κινής 222, 17.
 διαβαδίζουσα 308, 2.
 διαβιδῶναι 103, 21. 345, 28.
 διαβουλεύεσθαι 311, 20.
 διαβριμῶσθαι 313, 18.
 διάγραμμα 80, 18.
 διάδοσιμος 120, 7. 133, 19. 345,
 25.
 διαθετήρ 388, 6.
 διαθρυλίσθαι 461, 18.
 διακυρεῖν 119, 20.
 διακίσθαι (iactari) ad 179, 3.
 διακλῖν 344, 31.
 διακρήμα 303, 6.
 διακρίβοσθαι 67, 23.
 διακρούειν 5, 4.

διακνυβερῶν 191, 17.
 διαλαγχάνειν 226, 6. 241, 5.
 διαλεκτός κρατούσα 86, 8.
 διαμῦσθαι 304, 15.
 διαμύχην 810, 18.
 διαναυμαχεῖν 18, 18.
 διανεύειν 358, 16.
 διανολεῖν 34, 14.
 διαπτελεῖν 462, 16.
 διανύειν 261, 7.
 διαπειρᾶσθαι 61, 80.
 διαπλεῖν βίον 7, 13.
 διαπληκτίζεσθαι 817, 8.
 διαπορθμεύειν 236, 14.
 διαπραττασθαι 82, 23.
 διαπτύς 210, 12. διαπτῦσαι 109,
 30. 180, 18. 206, 14.
 διαπτοῖν 818, 14.
 διαπτύειν 309, 13.
 διαρκῆς ἔκτος 173, 31.
 διδασκαίειν 289, 12.
 διασώζειν 71, 82. διασώζεσθαι 19,
 7. 52, 10.
 διάττειν 431, 28.
 διαύγεια 214, 29.
 διανυγῆς 34, 14. 48, 1. 840, 2. 885,
 29. 407, 14.
 διαῶλον 478, 9.
 διαφθορᾶς 857, 18.
 διαφοιτῶν 178, 27.
 δίδοναι, ἀποδίδειν 348, 19.
 διεγείρειν 126, 21.
 διελέγειν 816, 1. 334, 30. 837, 4.
 διεποχέειν 177, 8.
 διεπλάττειν 435, 22.
 διεξίειναι χορείαν 1, 17.
 διενθύνειν 151, 18.
 διιδεῖν 2, 7. 838, 12.
 διιδύνειν 60, 21.
 διμνεῖσθαι 233, 2.
 δίον 202, 31.
 δυσχυρῶζεσθαι 869, 23.
 δικάζειν. δυσχωρεῖν, ὡς δικάζονται
 466, 9.
 τὰ δίκαια ποιεῖν 99, 25.
 Δικαταρχος 346, 7.
 δικαιοσύνης 235, 15.
 δικαστήριον τῶν ἐς τὰ καὶ χι-
 λους 343, 22. 876, 17.
 διελθῆναι 317, 2.
 δίκη ἀκριβοῦς 327, 21.
 δίκης οφθαλμός 222, 22.
 ἐν δίκῃ — συν δίκῃ 214, 3.
 διμναῖος 351, 16.
 διενεῖν ἄτρακτον 430, 25.

Διογένης δ' Ἰωνικός 36, 13.
 διογενῆς et διογενῆς 94, 18.
 Διόδωρος 35, 25.
 Διοκλῆς 292, 1.
 Διοκλῆς ὁ ἀποδοῦναι 898, 11.
 διόλλυν 312, 3. 833, 5. διόλλυναι
 826, 20. 327, 22.
 Διομίδην 293, 15.
 Διομήδεια ἀνάγκη 306, 2.
 Διομήδην 830, 6. Διομήδην 231,
 18.
 Διομήδους ἑλευθερίας 80, 5.
 Διονύσια 50, 17.
 (Διονύσιος ὁ περιηγητής 422, 31.)
 Διονύσιος (Συρακόσιος) 45, 20.
 108, 3. 125, 27. 151, 3. 283, 3.
 Διονυσίου πυροί 854, 19.
 διορῶν 339, 6.
 διορῶζεσθαι 804, 31.
 Διοσκόρου 808, 28.
 Διοτίμα 199, 7. 203, 13.
 διοφανῆς 72, 15.
 διοχλεῖν 142, 19. 152, 25. 154, 5.
 244, 6. 343, 11.
 διπλασίον, ὅρος 89, 20. 98, 8.
 840, 28. 429, 22.
 διπλόη 314, 30.
 διαχίδης 315, 17.
 δίφρα, δίφος ad 47, 25.
 διψᾶν ἐνδαιμονίας 214, 18. διψᾶν-
 τας 455, 7.
 δίφρασις 179, 21.
 διωλύσιος 174, 12. 205, 11. 457, 2.
 Δίων 178, 5. ἐν Βιθυνίᾳ 212, 24.
 Δίων ὁ Ἰππαρίδου 45, 20.
 Δίων ὁ χρυσός τῇ γλάττειν 76, 1.
 διαρρυχῆ 44, 14.
 Δομετιανός 88, 27. 132, 2. 267, 5.
 460, 9.
 δορῶζεσθαι 1, 13.
 δοξαστικός 848, 33.
 δοράτιον 109, 18.
 δορῶδες 83, 7.
 δορυφορεῖσθαι 5, 14. 107, 13.
 δούπος 216, 15.
 Δράκων 848, 9. Δράκοντες νόμοι
 87, 2.
 δρᾶκοντες ὑφασμάτων 1, 11. 267, 2.
 δρᾶμα 17, 33.
 δρᾶττασθαι 16, 27.
 δρᾶναι 466, 14.
 δρόμος ὑπόστεγος 69, 83.
 δυοῖν, δυεῖν ad 104, 5. 126, 32.
 151, 29. δυοῖν 105, 19. 107, 2.
 141, 21. 363, 19.

δυσδιεφύκητος 310, 18.
 δυσέκκοσιν 244, 11.
 δύσεως 334, 20.
 δύσζηλος 79, 8.
 δύστηνος 178, 7, 207, 12.
 δύσθινατων 243, 8.
 δυσκαταγνώσιτος 143, 8, 446, 4.
 δυσκολαίρειν. ἰδυσκόλαται 427, 7.
 δυσμεναιεύειν 319, 9.
 δυσμεταχειρίστος 460, 12.
 δυσπειθής 178, 6.
 δυσπορμία 208, 24, 238, 29.
 δυσπραγείν 122, 23.
 δυσσφυής 2, 9.
 δύσφραδότης 348, 28.
 δυσχεραίνειν τιρά 86, 4.
 δυσχερίσθαι 897, 16.
 Λυδωνάτα δρύς 403, 6.
 Λυδωνάων χαλκίσιον 316, 19.
 Λυσοφορεῖν 216, 27, 228, 10, 360, 30, 276, 14.
 Λύρων ἄλωνα 139, 8.
 λυτήνην 317, 25, 860, 13.

E

εαυτόν I. q. εμαυτός 426, 24.
 Έβρος 466, 8.
 Έγγιος 206, 15.
 Έγγονών 204, 27. Έγγονών καὶ ἐν
 τίκειν 207, 1.
 Έγγιστα 328, 6.
 Έγγλυμμα 74, 9.
 Έγγονος ad 345, 26. et 897, 26.
 Έγγονων 392, 4.
 Έγγοναυσιός 62, 3.
 Έγγυώτερα 242, 1.
 Έγείρειν πεπρωκότας 12, 3.
 Έγείρειν τὴν δρεφὴν 31, 24.
 Έγκαθιέρξας 465, 8.
 Έγκαυρος 398, 23.
 Έγκαλινδύσθαι 418, 4.
 Έγκαλλωπίζεσθαι 69, 7, 442, 4.
 Έγκαλλώπισμα 108, 11, 447, 18.
 Έγκαρτερεῖν 106, 10, 117, 82.
 Έγκατεήρην 233, 8.
 Έγκαταδοῦναι 358, 10.
 Έγκαταλέγειν 22, 8, 21.
 Έγκαταλείπειν 379, 22.
 Έγκατασιλείπειν 157, 3, 408, 3, 456, 20.
 Έγκυτοιμὸς 62, 18, 64, 4.
 Έγκόπτειν τὴν ἀσθύνειαν 226, 19.
 Έγκύπτειν 34, 20, 266, 12.
 Έγκρηγορεύειν 886, 26.

Έγκυλινοῦν 44, 20, 261, 22.
 Έγκυλινοῦσθαι 236, 5.
 Έγκυμαι 848, 8.
 Έθελοντίς 464, 12.
 εἰ — λάθῃ 334, 8, 837, 2. Conf.
 113, 26, 257, 4, 449, 18.
 εἰ — οὐ 2, 20, 410, 27, 422, 29,
 437, 22.
 εἰδέναι, οἶδας 117, 8. οἶσθαι 133, 35.
 εἰπὴ οὐτως 62, 23.
 εἰκονογράφος 872, 28.
 εἴκειν 359, 16. Adhibi equanter
 traxer.
 εἰργνύειν 317, 24.
 εἰρεν. ὀνόματα βασιλέων 367, 18.
 εἰρηνοῦς 253, 8.
 εἰς οὐδείς 88, 12.
 εἰσέρχειν 163, 12.
 εἰσθλ/βεῖν 241, 22.
 εἰσπηγτός 423, 27.
 εἰσφορεῖν παροικίᾳ 105, 26.
 εἰσφέρειν 346, 7, 361, 19.
 εἰ τί τοι 119, 13.
 εἰασταχῇ 205, 11.
 εἰσβαλεῖσθαι 866, 24.
 εἰσβιβάζειν 292, 12.
 εἰσβιάζειν 112, 15.
 εἰσβοῦν 31, 8, 66, 14, 854, 1, 861,
 1, 414, 20, 442, 25.
 εἰσβόησις 296, 9, 471, 6.
 εἰσβόμβησις 343, 8.
 εἰσθλός 235, 32.
 εἰσθλίσκειν 350, 19.
 εἰσινος. τὴ τὸν Ἀνδρέαν εἰσινον
 357, 9.
 εἰσίοις pro ἐπὶ 2, 17.
 εἰσθλίσκειν 268, 14.
 εἰκαρνοῦσθαι 76, 1, 137, 20.
 εἰκνίσθαι ἀπύλατον 5, 21.
 εἰκρούειν 2, 13.
 εἰκνύειν 453, 9.
 εἰκνύειν 34, 17.
 εἰκνύειν 174, 2.
 εἰκνύειν 68, 25, 320, 29, 433,
 12.
 εἰκνύειν 461, 17.
 εἰκνύειν 124, 6.
 εἰκνύειν 168, 5, 227, 16.
 εἰκνύειν 125, 24, 172, 9, 297, 22.
 εἰκνύειν 454, 12.
 εἰκνύειν 159, 2, 292, 11, 305, 21,
 400, 6.
 εἰκνύειν 63, 27.
 εἰκνύειν 448, 20.
 εἰκνύειν 254, 24.

ἐκπαίδειν 23, 11. 70, 17.
 ἐκπατεῖν 808, 20.
 ἐκπλή 410, 15.
 ἐκ ποθεν — 2, 21.
 ἔκπωμα 370, 4.
 ἐκπῆκται 10, 81. 246, 28.
 ἐκπινύειν 118, 12.
 ἐκπινύειν 32, 11. 64, 26. 101, 9.
 ἔκπινος 33, 9.
 ἐκτομίας 320, 16.
 ἐκτραγῶδιν 320, 25.
 ἐκτρέφειν 274, 18.
 ἐκτροχὺν 167, 5.
 ἐκφάνης 174, 31. 301, 13. 461, 9.
 ἐκφανώς 198, 16.
 ἐκφέρειν 3, 6. ψῆρος 118, 22.
 ἐκφοιτᾷ 155, 17.
 ἐκφυγγάνην 36, 16.
 ἐκλεινός 337, 17.
 *Εκλεισῖνα 413, 8.
 *Εκλεισῖνα μυστήρια. Ἀθηναῖαι
 στρατιωτικὰ πρὸς τὸν Μῆδον
 πόρρω Ἐκλεισῖνος ἐν ταῖς τρι-
 γωνίαις ἐκλεισῖνος 64, 14. Conf. 84
 14.
 ἐλεφάντινα πύλα 224, 12.
 ἐλεφαντοποροί 278, 20.
 *Ελλὰς ἡ μεγάλη καλουμένη 454
 11.
 *Ελλησποντος 7, 8.
 ἐλλοβίων 206, 29. ἐλλοβίους 266,
 21.
 ἐμβιώναι 424, 20.
 ἐμβοᾶν 229, 8. 268, 14. 297, 12.
 ἐμβάστυρος 172, 6.
 ἐμπεδωμένος 62, 3.
 ἐμπετρος ἀίκη 118, 4.
 ἐμμηρος 126, 16.
 ἐμμοσθος 307, 1. 348, 27. 350, 3
 13. 358, 14. 374, 19.
 ἐμμοσθος 494, 16.
 ἐμπασηγῖν 60, 24.
 *Εμπεδοκλῆς 218, 23.
 *Εμπεδοκλῆς 83, 18.
 ἐμπεδοῦν 244, 8.
 ἐμπελάζειν 271, 6.
 ἐμπερος 335, 4.
 ἐμπέμπης 320, 26. Αἰθῆ ἀνα-
 σταπτερ ἐμπερ —
 ἐμπληκτος 108, 16.
 ἐμπερῆναι 402, 1.
 ἐμπερος 70, 2.
 ἐμφορτίς 267, 14.
 ἐμφορτίων, ἐκ γειγῶνος ad 402,
 19.

ἐκ διδασκάλων 410, 29.
 ἐναισθησθαι 69, 7. 364, 23. 412,
 5.
 ἐναίριος 206, 15.
 ἐναμύλλασθαι 310, 4.
 ἐναποκρίσθαι 417, 24.
 ἐναρὰ βροτῶντα 221, 2.
 ἐνάρηθος 428, 19.
 ἐναστράπτειν 62, 19.
 ἐναστρεμῖν 62, 16.
 ἐναυγάζειν 51, 3.
 ἐναυλα 173, 7.
 ἐναυλος 96, 30.
 ἐναυσιεσθαι 97, 10.
 ἐνδάνειν 8, 2.
 ἐνδυνος ad 67, 9.
 ἐνδυαυσιεσθαι 62, 25. 66, 21. 175,
 27. 178, 14.
 ἐνδιαίτησις 403, 1.
 ἐνδιατρίβειν 173, 12.
 ἐνδοιάσας 458.
 ἐνδοῦρον περικύβητος 214, 5.
 τὰ ἐνδοῦρον 2, 13.
 ἐνδύναμος 446, 25.
 ἐνεργάζεσθαι 370, 25.
 ἐνεργισμῶν 224, 24.
 ἐνθύμιος 175, 35.
 ἐν 208, 4.
 ἐνθάδε 318, 5.
 ἐνθῶν 368, 5.
 ἐνίστασθαι 60, 25.
 ἐννιάκλιος οἶκος 271, 25.
 ἐννοεῖται 370, 25.
 ἐνόνκιος χορὴς 1, 17.
 ἐνοχλεῖν 337, 7.
 ἐνοψίς 248, 7. 11.
 ἐνοσημαίνειν 6, 5. 322, 22.
 ἐνοχολάζειν 47, 21.
 ἐνταῖθα μύρον 224, 11.
 ἐντεχνος 63, 20.
 ἐντεχνῶν 361, 13.
 ἐντασθαι 370, 12.
 ἐντριμμα 205, 23.
 ἐντριψαῖν 62, 13. 366, 1.
 *Εννῆ 78, 12. 126, 20. 212, 16.
 230, 23. 238, 4. 466, 20.
 ἐνδοῖος 324, 19.
 ἐναρμύνην 282, 22.
 ἐναίσως 378, 1.
 ἐναρμύνην 241, 21.
 ἐναρμύνην 138, 31.
 ἐναλλομενος 376, 16. 414, 20. 450,
 λόμενος 269, 14.
 ἐναρμύνη 487, 32.
 ἐναρμύνη 39, 27.

- ἔαμειν 291, 10. 486, 9.
 ἔαμειναι 22, 18.
 ἔαμμα 203, 19.
 ἔαμνας 344, 24.
 ἔαυαδύναι 296, 2.
 ἔανδραποδίσσασθαι 433, 13.
 ἔαντεῖν 362, 18.
 ἔαπλινος ἀρχή 453, 1.
 ἔαπορεῖν 314, 23. 818, 22.
 ἔασκεῖν ad 23, 11.
 ἔελίγχειν 389, 11.
 ἔελεγμός 2, 1.
 ἔελίστειν 43, 6.
 ἔεργάζεσθαι 343, 8.
 ἔεγνασμένως 248, 27.
 ἔεῖσθαι 361, 31.
 ἔεργαλεῖν 10, 32.
 ἔεργεῖν 373, 2.
 ἔετλος 215, 17.
 ἔεκτητον 391, 23.
 ἔεχνεῖν 446, 4.
 ἔεργασθαι 31, 24. 432, 31.
 ἔεργασθαι 93, 1.
 ἔεργασθαι 30, 9.
 ἔεργασθαι 279, 8.
 ἔεργασθαι τὰ μυστήρια τῶν θε-
 ῶν 408, 20.
 ἔεργασθαι ποιητική 176, 6.
 ἔεργεῖν 4, 26. 68, 18. 229, 23.
 435, 10.
 ἔεργεῖν ad 2, 1.
 ἔεργεῖσθαι 57, 26.
 ἔεργος 67, 20. 207, 12.
 ἔεργασθαι 180, 2.
 ἔεργος 395, 18.
 ἔεργεῖν. ἔεργεῖσθαι 3, 20.
 ἔεργεῖσθαι 245, 21.
 ἔεργεῖν 267, 29.
 ἔεργεῖν. μήτε ἔεργος μήτε ἔεργος
 τῆς φωνῆς 103, 15.
 ἔεργεῖσθαι 142, 21.
 ἔεργεῖν 173, 15. 414, 11. ἔεργ-
 ῆσθαι 94, 4.
 ἔεργος 466, 13.
 ἔεργεῖν 78, 26. 105, 32.
 (114, 12.) 224, 21.
 ἔεργεῖσθαι 341, 4.
 ἔεργεῖν 13, 24.
 ἔεργεῖν 408, 5.
 ἔεργεῖν 468, 25. Alii ἔεργεῖν —
 ἔεργεῖν 463, 6.
 ἔεργος 153, 10.
 ἔεργεῖν 285, 25.
 ἔεργεῖν 427, 27.
 ἔεργεῖν 288, 18. 486, 15.
 ἔεργεῖν 321, 23.
 ἔεργεῖν 181, 8.
 ἔεργεῖν 62, 30.
 ἔεργος 467, 1.
 ἔεργος 178, 32.
 ἔεργεῖν 310, 2. ἔεργεῖν
 354, 14.
 ἔεργεῖν 172, 15.
 ἔεργεῖν 172, 13. 213, 14. 283,
 15.
 ἔεργεῖν 321, 6.
 ἔεργος 819, 9.
 ἔεργεῖν 51, 8.
 ἔεργος 304, 19. 316, 6. 325, 24.
 ἔεργος 180, 26.
 ἔεργος 68, 14.
 ἔεργεῖν 7, 16.
 ἔεργος et τῆς 15, 20.
 ἔεργος 332, 8.
 ἔεργος 361, 23.
 ἔεργεῖν 291, 4.
 ἔεργεῖν 92, 13.
 ἔεργεῖν 333, 13.
 ἔεργεῖν 171, 9. 267, 26.
 ἔεργεῖν 6, 29.
 ἔεργεῖν 213, 11.
 ἔεργεῖν 272, 23.
 ἔεργος 402, 16.
 ἔεργος 358, 31. 441, 30.
 ἔεργος 343, 2.
 ἔεργεῖν 118, 14.
 ἔεργεῖν 47, 17. 61, 13. 287,
 22.
 ἔεργος 355, 32.
 ἔεργος. ἔεργος 207, 5.
 ἔεργεῖν 17. 29. 102, 14. 114, 17.
 126, 32. 127, 11. 131, 6. 145,
 24. 148, 27. 156, 4.
 ἔεργεῖν 434, 2.
 ἔεργος 76, 23.
 ἔεργος 80, 21. 318, 25. 363, 13.
 ἔεργεῖν 201, 22.
 ἔεργεῖν 205, 31.
 ἔεργεῖν 177, 8.
 ἔεργος 289, 4. 347, 29. 390,
 21. 471, 13.
 ἔεργεῖν 269, 20.
 ἔεργεῖν 102, 11.
 ἔεργεῖν 75, 12.
 ἔεργεῖν 73, 27.
 ἔεργεῖν 446, 27.
 ἔεργεῖν 76, 2.
 ἔεργεῖν 457, 5.
 ἔεργεῖν 19, 23. Alii con-
 stanter ἔεργεῖν.

- Ἐπιμαλῆσται 406, 15.
 Ἐπιμεθεύς 407, 24.
 Ἐπινεική 204, 13.
 Ἐπιπολίεσθαι, ἐπιπυλίσθαι ad 90, 12.
 ἐπίπυλος ἡμίση 377, 19.
 ἐπιπροσθεῖν 250, 21. 262, 27. 293, 1. 429, 13.
 ἐπιρραίνω 134, 13.
 ἐπιρραπίζειν 167, 22. 396, 24.
 ἐπισιτεύειν 357, 3.
 ἐπισκεναστός 430, 4.
 ἐπίσπας 3, 7.
 ἐπισπικρύν 432, 13.
 ἐπισσοβεῖν 60, 24.
 ἐπιστηρῶν 203, 13.
 ἐπισχέσις κακῶν 460, 3.
 ἐπισχυρῆσθαι 38, 19.
 ἐπίτιμος 378, 26.
 ἐπιτεξάσθαι 344, 15.
 ἐπιφοιτᾶν 220, 27.
 ἐπιφυλάττειν 40, 8.
 Ἐπίχαρμος 406, 20.
 ἐπιχειλῆς 137, 10. 214, 16.
 ἐπιχεῖν πυρός 354, 17.
 ἐπιχωρεῖν 60, 6.
 ἐπιψηλαφᾶν 13, 5.
 ἐποικοδομεῖν 257, 15.
 ἐποικοδόμησις κακῶν 320, 12.
 ἐπορέγασθαι 323, 11.
 ἐποριγνῶσθαι 39, 11.
 ἐποτρύνειν 47, 26. 60, 23.
 ἐποφλισσάνειν 99, 22.
 ἐποχετεύειν 61, 24. 238, 13. 316, 24.
 ἐποψία 2, 17.
 ἐπύκλινος οἶκος 271, 25.
 ἐπυτάλαντος λίθος 344, 25.
 ἐπωφελῶς 306, 20. 337, 20.
 ἐρανίζειν 71, 2. 130, 2. 134, 27.
 ἐραυθῆναι θάλασσαν ἔραυα 460, 19.
 Ἐρασινίδης 293, 14.
 Ἐρασίστρατος 291, 26.
 ἐρασιχρήματος 350, 12.
 ἐράσμιος 207, 9.
 ἐργαστήριον εὐφροσύνης 100, 20.
 ἐργολάβος 317, 6.
 ἐραθεῖν 336, 15. 346, 16. 435, 16.
 ἐρεσχέειν 40, 8. 273, 7. 413, 8.
 ἐρωθός 365, 23.
 Ἐρωθὸς ἄρμα Ἰππῶν Ἰουδαί 406, 12.
 Ἐρωτός 108, 17.
 ἐρωτική τέχνη 348, 31.
 Ἐρτίμος 65, 31.
 Ἐρμῆν 352, 34.
 Ἐρμῆς Διός 307, 15.
 Ἐρμῆς Κυλλήνιος 167, 11.
 Ἐρμῆς λόγιος 65, 2.
 Ἐρμού δῶρον 115, 23.
 Ἐρμῶν τετραγώνος ἔργα 381, 26.
 ἐρύθημα 365, 24.
 Ἐρύμη 466, 10.
 Ἐρως 199, 26. 367, 6.
 Ἐρως γίγας 217, 9.
 Ἐρως ἐπιτερωμένος 180, 11.
 Ἐρως καὶ πόθος 57, 31.
 ἔρως 346, 17. ἀρετῶν 5, 5. σοφίας 417, 20.
 Ἐσπερίδων μέλα 291, 5.
 ἔσπια. ἀφ' ἑσπίας 91, 21. 151, 19. 203, 5. 206, 18. 402, 8.
 ἑσπιοῦχοι θαύματα 218, 27.
 ἑσχαρῆς 239, 22.
 ἑσχατος. ἐξ ἑσχατῶν εἰς ἑσχατα γῆς 252, 13. Conf. πέραις.
 ἑτήτυμος 339, 3.
 ἔτι καὶ μᾶλλον 1, 16.
 ἔτυμος 347, 2.
 εὐαγής 143, 4. εὐία 45, 18.
 εὐάγκαλος 268, 5.
 εὐαγνυία 236, 8.
 εὐαλωτότατος 393, 17.
 Εὐβουλίδης 346, 7.
 Εὐγένιος 26, 11.
 εὐδαίμων καὶ δάβριος καὶ μακίριος 441, 9.
 εὐδικία 233, 1.
 εὐδοκίμης 419, 17.
 εὐεδακάνητος 176, 30.
 εὐεξία ψυχῆς 6, 8.
 εὐεπίδρομος 238, 23.
 εὐζωνος 378, 31.
 εὐήκοος 117, 10. 123, 24. 130, 2.
 εὐήριος 15, 3.
 εὐήριος, εὐήκοος ad 393, 16.
 εὐήριος 390, 29.
 εὐθαλεῖν 42, 23. 391, 13. 409, 16. 431, 1.
 εὐθαρώς 145, 4.
 εὐθηρεῖν 23, 28. εὐθηρεῖσθαι 29, 2. 108, 21. 232, 27. 249, 16. 391, 13.
 εὐθυμίσθαι 65, 25.
 εὐκαταγένηστος 256, 1.
 εὐκοινωνητος 328, 19.
 εὐκολος 335, 8.
 εὐκταῖα vel εὐκταῖοι ad 122, 16.

ἐν εὐλαβείᾳ 59, 20.
 εὐμαρής 457, 7.
 Εὐμένης 89, 2.
 εὐμετακτατός 417, 11.
 εὐμματος 329, 30.
 εὐμορφία ψυχῆς 216, 18.
 εὐπρόσθετος 382, 6.
 εὐπαράγωγος 176, 27.
 εὐπατριδαι 388, 1.
 εὐπετής 2, 23.
 Εὐπολις 45, 1. 121, 23. 409, 20.
 εὐποτμος 215, 20.
 εὐπρογυῖν 167, 23.
 εὐπρογυῖα 66, 27. 63, 10. 122, 12.
 223, 5.
 εὐρεμα 4, 14.
 εὐρέτις 446, 3.
 Εὐριπιδῆς 44, 27. 67, 4. 86, 11. 28.
 234, 32. 241, 10. 244, 16.
 253, 4. 289, 28. 378, 28. 382, 20.
 437, 27. 464, 1.
 Εὐριπιδῆς 80, 84.
 εὐρίπιδος Εὐριπιδῶν 287, 8. 292, 18.
 et alibi εὐριπιδῶν
 εὐρετο ad 46, 28.
 Εὐρυπρωτίδης 304, 7.
 εὐρώς 215, 16.
 εὐρωτιῶν 137, 10. 228, 21.
 εὐσθενεῖν 431, 1.
 εὐστομα κείσθαι 32, 30.
 εὐτρεπίζεσθαι ψῆρον 87, 4.
 εὐτυχῆς καὶ μακάριος 11, 12. 20.
 τυχῆς ὅταν — 325, 23.
 εὐφημος μνήμη 459, 1.
 Εὐφράτης 177, 18. 203, 25. 206,
 27. 220, 29.
 ἐφελκεσθαι τὰς ἀφρῆς 107, 20.
 ἐφιστρές 307, 26.
 ἐφηβία 209, 17.
 ἑφηβοί 456, 9.
 ἐφαρμῆς 228, 12.
 ἐφυμνέειν ad 2, 1.
 ἐχέγγυος 388, 8. 465, 17.
 ἐχθαίρειν καὶ ὑπαρῆσθαι 12, 7.
 ἑχε 198, 5.
 ἑωσφόρος 84, 20.

Z

Ζάικαρος 64, 5. 222, 13. 286, 6.
 Ζάλευκος Δοκρῆς 37, 6.
 Ζάλη 103, 18. 371, 6. 398, 10.
 Ζῆν τὸ αἷμα 123, 24.
 Ζηνύται 388, 2.
 Ζηῖς 266, 2.

Ζεὺς βασιλῆας 102, 24. 151, 32.
 246, 11.
 Ζεὺς βουλεύς 151, 5.
 Ζεὺς ἑλισσωνεύς 167, 10.
 Ζεὺς Ἰσουλός 247, 17.
 Ζεὺς πολυὺς 218, 6.
 Ζεὺς παλαιοῦς 100, 25. 151, 5.
 216, 6. 221, 7.
 Ζεὺς ὀνείος 422, 3.
 Ζημιῶδες 320, 20.
 Ζήνων ὁ Κιτιεύς 31, 11. 55, 13.
 72, 5. 129, 25. 210, 27. 288, 13.
 306, 28. 347, 28. 356, 21. 407, 2.
 Ζοφρός 317, 3.
 Ζόφος 391, 15.
 Ζυγόμενος 35, 28.
 Ζυγομαχεῖν 253, 22.
 Ζωφόρος 278, 19.
 Ζωδοότης 243, 5.
 Ζώπυρα 100, 24. 119, 28. 150, 10.
 215, 19. Ζώπυρος 62, 10.

H

ἡβητήριον 271, 14.
 ἡγηλατεῖν 67, 27.
 ἡλίστατος 180, 16. 206, 14.
 ἡλίδιος τῆς γράμης 12, 26.
 ἡλικιώτης 20, 7.
 ἥλιος πρόγονος τοῦ Ἀπόλλωνος 398,
 14.
 ἥλιος φλογμώδης ἐκταῦ 160, 4.
 ἡλιόμνητος 249, 16. 241, 8.
 ἡμιδής 271, 7.
 ἡμιλεκτον 135, 80.
 ἡμιμυνης 351, 20.
 ἡμιπλευσίαν 276, 15.
 ἡμιτελής 418, 30.
 ἡμιοροι ἡμιότιροι 109, 10.
 Ἡρακλῆος 82, 10.
 Ἡρακλῆς 207, 20. 208, 12. 294, 11.
 469, 15. ἡράκλειος 470, 1.
 ἡρεμαῖος 18, 23.
 ἡρῶα 71, 13.
 Ἡρόδοτος Σηλυμβριανός 250, 26.
 Ἡρόδοτος 32, 30. 59, 17. 104, 26.
 Ἡρόδοτος ὁ μυθολογικός 443, 31.
 Ἡρόδοτος 72, 4. 95, 11. 197, 4. 108,
 13. 129, 27. 145, 23. 209, 30.
 227, 19. 246, 4. 294, 21. 298,
 19. 312, 25. 334, 30. 388, 22.
 403, 18. 411, 7. 421, 2. 424, 10.
 438, 13. Ἡρόδοτος ἐν Δοκρῇ 406,
 29.
 Ἡρακλειος 226, 22.

* *Ἡρακλέους τελευμένη λαμπαδηφορία*
281, 2.
ἤων 159, 21.

Θ

Θαλαρία 239, 22.
Θάλασσα 311, 12.
Θαλαττοφυγία 368, 11.
Θαλής 883, 3. *Θαλού* 882, 27.
Θαμίζειν 442, 28.
Θαμινά 81, 8.
Θάμνος, ὁ vel ἡ, ad 178, 29.
τοὺς *θάμνους* 330, 17.
Θανατηφόρος 234, 4. 278, 19.
279, 1.
Θανατοῦντος 461, 20.
Θαρσαλιότης 35, 30.
Θαρσαῖν 87, 22. αὐτοῦς *ἰθάρσαι*
337, 29.
Θάυτον πτεροῦ 269, 26.
Θαυμάζειν. *θαυμάσας ἔχω* 199, 23.
θαυμάσαι 117, 2. 143, 11. *θαυ-*
μασόμενος 54, 21.
θία 2, 18.
θιῶν. *θία* ad 53, 28.
Θεαρίων 306, 4. 359, 8.
θεῖσθαι 98, 28.
θεῖατρον τῶν Μουσῶν 296, 2.
θειότης 468, 14.
θέμις 867, 12.
Θεμισκύριον 401, 24.
Θεμιστοκλῆς ὁ Νισακίους 44, 10.
85, 10. 234, 20. 246, 31. 860,
25. 898, 10.
θεοβλαβεῖν 67, 28.
θεόγνης 802, 22. 823, 19.
θεοδότος 453, 6.
θεόδωρος Βυζάντιος 395, 30.
θειοκίμλος et θειοκιδής 94, 17.
θεόπεμπτος 219, 17.
θεόσοφος 61, 17.
θεότης 237, 81.
θεόφραστος 307, 1. 311, 20. 346,
23.
θερμῶδων 401, 23.
θείσις 382, 18.
ἐκ θετταλῆς λίοντες 166, 26.
θετταλικαὶ δυσχωρίαι 466, 9.
θήβηαι 88, 26.
τίθηκα 95, 29.
θηραμένης 80, 25.
θήρατρα 381, 13.
θησαυροφυλάκιον 109, 21.
θητῶν 85, 3.

THEMISTIUS.

θισπώτης 371, 8. 896, 20.
θιγγάνειν. *θίγειν* 61, 10.
θιγγάνειν καὶ ἐπορεύεσθαι 62, 10.
θίσβη 180, 9.
θόρυβος καὶ πρότος 31, 24.
Θουκυδίδης (ὁ τοῦ Ὀλόρου) 71,
29. 227, 8. 360, 24. 896, 23.
θρήκες 136, 27. 223, 1.
θρήκη 180, 80.
θρήκια δνόματα 180, 7.
θρασείας 262, 8. 453, 2.
θρασῖν. *τεθρασηκότες* 464, 18.
θρᾶσαι γυναῖκες 255, 12.
θρασυλός 76, 1. 129, 15. 173, 6.
451, 7.
θρασυμάχος 806, 29. 396, 13.
θράττειν 89, 23.
θρέμμα. *Κωνσταντίνου γέννημα*
καὶ θρέμμα ἡ γεροντοία 66, 12.
θρέμμα Ῥωμύλου 219, 22. 220,
12.
θρέμματα καὶ γεννήματα 108, 17.
θρυγία, θριγγία ad 164, 24. 165,
16. 449, 14.
θρυγκός, θρυγγός 318, 26.
θρυός 427, 36.
θρυλῖν ἄνω καὶ κάτω 849, 25.
θρύπτεσθαι 83, 16. 349, 18.
θύβρις 52, 23.
θύβλη 398, 18.
θυρακλίον 97, 10. 419, 12. *καὶ θύ-*
ραις 200, 1.
θυρακλία 47, 25.
θύριον 887, 10.
θυπεῖν καὶ ὑπέρχεσθαι 87, 23.

I

Ἰάβυγες 52, 12. 68, 16.
Ἰανπετοῦ παῖδε 407, 21.
Ἰάσιος 406, 9.
ἰατρειεύεσθαι 386, 29.
ἱατροὶ φάρμακα ἰατροπτόμενοι
τοῖς ἡδύσμασι 76, 11.
ἱαυῖν 377, 19.
Ἰβήρες 103, 30. 177, 17. 204, 13.
452, 9.
Ἰθία. *ταὺς ἐκ τῆς αὐτῆς ἰθίας*
453, 3.
Ἰδιος. *τὸ σὸν ἴδιον* 105, 23.
ἰέναι. *ἰέμην, ἰέμην* ad 360, 6.
ἱερομένη/α 426, 6.
ἱεροφάντης 23, 3.
ἰδυδικός 217, 26.
ἰελός 212, 1.

Ἰακός Ταραντίος 350, 25.
 ἰακίον 239, 5.
 ἱακιδέας 318, 1.
 ἱλὴ ἱπική 1, 9. ἱλαι τελευτᾶν 116, 22.
 Ἰλῖος κακῶν 252, 3.
 Ἰλῖδα καὶ Ὀδύσσειαν ποιῶν ἱακίονος 320, 19.
 ἱλῶν 337, 5. 390, 5.
 ἱλῶν 340, 6.
 Ἰλισσοῦ νόμοι 203, 17.
 Ἰλλυριοὶ 109, 27. 223, 1.
 Ἰλλυριοὶ ἡνίοχοι 406, 13.
 ἱνδύλλεσθαι 62, 20.
 ἱνδύλμα 232, 8 12.
 ἱσός 332, 19.
 ἱσάκη 344, 10.
 ἱσάως 466, 6. 469, 19.
 Ἰάσιος πορθμός 7, 8.
 τὸν Ἰόνιον διακλῖν 125, 20. 470, 5.
 ἰοῦ ἰοῦ 71, 4. 232, 26. 379, 15.
 Ἰουλιανός 429, 1.
 ἱπποκρίσις 312, 26.
 Ἰππαρίνος 45, 20.
 ὁ Ἰππαρίνου 215, 25.
 ἱππαρίων δρόμοι 369, 21.
 ἱπποπόμος 10, 19. 333, 8. 468, 16.
 Ἰπποκράτης ὁ Κῆρος 291, 26. 292, 5.
 Ἰπποκράτους φάρμακα 272, 20.
 ἱπποκρατία 68, 14.
 Ἰππόλυτος 74, 7. 336, 26.
 ἱππονόμος ad 10, 19.
 ἱπποὶ ποτίμιοι 166, 27.
 ἱππος Θετταλός 404, 18.
 ἱππος Καππαδόκης 404, 19.
 ἱππος Μῆδος 405, 3.
 ἱππος Σαυρομάτης 405, 3.
 ἱππος Σικελός 404, 19.
 ἱπποστάσια 467, 1.
 ἱσα βαλνείν 152, 20. 241, 18.
 ἱσα πνύν 152, 20.
 ἱσαρίθιος 443, 22.
 ἱσηγορία 328, 22.
 Ἰσθμοὶ 413, 7.
 Ἰσθμός 229, 9.
 ἱσοδαιμων βασιλεία ad 179, 30.
 Ἰσοκράτης ὁ Θεοδάρου 33, 16. 71, 29.
 ἱσοκράτης 317, 19.
 ἱσοστάσις 179, 27.
 ἱσοστάσις παραβαλεῖν 95, 28.
 ἱσορροπία 334, 11. 468, 11.
 ἱσχυρὸς 403, 22.
 ἱσχυρὸς 39, 2.

ἱσῆς 853, 22.
 ἱσάνας. ἱφροτήρη, ἱφροτήρη ad 208, 7.
 Ἰστρος 203, 23.
 Ἰταλιῶται 104, 7.
 Ἰταλιῶται ὁμοποιοὶ 65, 4.
 ἱταμῶς 315, 9.
 ἱτης 200, 3.
 ἱγῆ 216, 28.
 Ἰφικράτης 68, 11. 329, 32.
 ἱγνηλασίας 203, 10.
 ἱγνηλατῆν 3, 15. 201, 12. 310, 3. 326, 5. 348, 20.
 Ἰωνική θάλασσα 265, 12.
 Ἰρμικός ποῖς 292, 8.

Κ

Καδμεία νίκη 105, 27.
 Κάδμος 71, 23.
 καθέξονται 442, 7.
 καθειργμένη 432, 9.
 καθελόμεσθαι 33, 19.
 καθηγεμῶν 149, 27.
 καθιστάναί χειμῶνα 102, 23.
 καὶ ἀρα —; 462, 18.
 καὶ εἰς 400, 4.
 καὶ ἢ διὰ γε 373, 3.
 καὶ οὐκ 172, 30. 414, 5.
 καὶ τί γὰρ 318, 24.
 Καννός 344, 20.
 κανός. ἐκ κανίης 163, 29. 179, 3.
 κανιστόμος 346, 31.
 κανιστορία 73, 14. 103, 30.
 καλρία καὶ ἐπίστανα βάλαν 54, 20.
 Καίσαρ 114, 26. 243, 20.
 καίτοι γε 112, 14. 157, 27. 166, 22. 166, 9. 256, 30. 333, 16. 403, 25. 463, 3.
 κακεργάτις 40, 16.
 καλαμφορέων 362, 34.
 καλαμὶς 103, 22.
 καλαμὸς 37, 21.
 καλαμὸς ἀγνιστος γραμμάτων 234, 8.
 Καλλίας 419, 20.
 Καλλίας ὁ λακκόπλουτος 355, 5.
 καλλίασις 266, 10.
 καλλιπῆς 235, 18.
 Καλλιπλῆς 324, 8. 395, 14.
 Καλλιόπη 311, 12.
 Καλλιόπης χορὸς 41, 26.
 καλλιουργεῖν 290, 28.
 καλλιόποις 49, 24. 50, 29. 53, 19.

23. 70, 13. 84, 2. 99, 24. 179,
25. 223, 26. 301, 28. 429, 8.
454, 1. 456, 7.
Καλλιστότης 112, 13. 155, 6. 215,
32.
κάλλιστα καὶ ἁγία 23, 9.
καλλίστρεος 67, 42.
καλλοτή 206, 24. 216, 11. 291, 6.
καλύπτει 78, 1. 266, 1.
κάμαε περιχρῶσαι 1, 12.
Καμβύσης 7, 27. 54, 19. 58, 27.
118, 6. 170, 29. 283, 19. Καμ-
βύσου νόμοι 81, 4.
Κάμιλλος 2, 24. 220, 15.
πάνθους 44, 1.
τὸ κάπιστα 308, 28.
καπηλιή 358, 26.
καρδοκαίς 105, 1.
Καρίων 320, 4. 13.
Καρτιάδης 397, 21. 470, 6.
Κ α ὡς μοῖρα 31, 18.
Καρχηδόνοι βύρων κατεμένοντες
317, 29.
Καρχηδών 167, 5.
Κάσιος 114, 23.
Κασταλία 402, 23.
καταβρογχίζονται 407, 11.
καταγίλιν ἐπὶ — 331, 12.
καταγηράσκων 391, 19.
καταγγύναι. καταγύναι 181, 32.
καταγύγιον 23, 32. 58, 2. 121, 8.
καταδύεσθαι 8, 8.
καταθρασύνεσθαι 464, 10.
κατακάνοντες 387, 18.
κατακερατίζω 83, 11. 391, 2.
κατακηλεῖν 397, 10. 465, 7.
κατακταίειν 437, 20.
κατακορής 154, 2. 171, 28.
κατακοσμεῖν 372, 14.
καταλεγέσεται 249, 3.
καταλιμπάνειν 402, 26.
καταμανθάνειν καὶ διδάσκειν
86, 29.
καταμελεῖν 302, 17.
καταμιλεῖται 377, 19.
κατάστην. 206, 17.
καταπιμπλάναι 125, 3.
καταπλήσσει τὰ ἄστρα 204, 31.
καταποικίλλειν 407, 27.
καταπροῖσθαι 29, 10.
καταπτήσσειν 174, 7.
καταπυκνοῦν 168, 8. 225, 28. 286,
28. 258, 11. 268, 7. 467, 2.
καταργάσειν 167, 6.
καταργεῖν 175, 8.

καταρτιστὴρ 78, 15.
κατατελεσθαι 318, 3.
κατασπείρειν βούλον 209, 10.
καταστραφένος 407, 10.
καταστρατηγεῖν 250, 14.
καταστρατηγεῖν. κατιστόρεσται 239,
3.
κατασφάζειν 465, 9.
καταστρέβειν μήμην 131, 12.
καταυγάζειν 235, 31.
καταφονεύειν 465, 6.
καταφορτίζειν 29, 29.
κατάφωρος 310, 10.
καταχαλίζεσθαι 29, 8.
καταχορδύνειν 318, 81.
καταχρίειν 431, 27.
καταχύματα 354, 18.
καταχώννυσι 268, 11.
καταψήχειν 234, 1.
καταργεῖν 391, 8.
κατεπαίγειν 379, 33.
κατευναστος 164, 15.
κατηφιστέρους 440, 26.
κατηφιάν, κατηφῶν ad 123, 4.
κατοπτρὸν 62, 4. 25.
Κάτων 452, 16.
Καύκασος 177, 16.
Κέβης 447, 30.
κῆθε 68, 19.
κῆμα. κῆν πρόκειται 443, 15.
Κέλει 52, 25.
Κεῖποι 149, 25.
κεῖται 312, 2.
κέντρον λόγου 397, 7.
κερατίζεσθαι 68, 16.
κερύμια ἐλαίου 353, 3.
κέραιος συντετριμμένος 164, 17.
κέραιος. κύλας τῶν κερύτων 321, 14.
κερατίνης 35, 26. 446, 14.
Κερβούλων 255, 25.
κερδῶ 337, 31.
κεφαλὴ Θεοῦ 55, 31. 152, 16. 226,
9. 287, 10.
κεφαλὴν ἐπιτιθέμενος τῷ λόγῳ 19,
12.
κῆρες 238, 7.
κηρήνες κικενημένοι 346, 17.
Κηφισθωρος 346, 7.
κεβδηλεύειν 301, 5.
κεβάτιον 390, 20.
Κίμων 397, 4. 462, 7.
Κινέας 167, 21.
Κινύρου Θωράξ 65, 7.
Κίρκη 115, 29.
κλυθθυροῦσθαι 319, 6.

Κλεάνθης 32, 17. 72, 6. 310, 25.
433, 18.
ὁ Κλειρίου 215, 25.
Κλεισθένης 348, 10.
Κλεισθέους νόμοι 37, 3.
Κλειτός 215, 32. 279, 25.
Κλειόβουλος 262, 18. 446, 10.
κλινίδιον 311, 19.
κλισίαι 219, 24.
κλυδώνιον 372, 24.
κρυφεύς 437, 16.
κρίειν 311, 4.
κρίσαν ἀγυιάς 219, 24.
Κρόδος 304, 13.
κρόθοροι 80, 26.
κοινολογεῖσθαι 379, 5.
κοινῶν 8, 20.
κολαστήριον 15, 32.
κολοβός 4, 12. 84, 12. 241, 1. 283,
81. 304, 3. 385, 3. 418, 80.
437, 4.
κολοῦειν 14, 16.
Κολοφών 402, 31.
κολοφών 39, 1.
κολοφῶνα τελευταίων ἐπέθηκε 348,
32.
κόμμα. ἔχει κόμματος 419, 5.
κομμάτης 291, 17.
κοιμωτικός 365, 18.
κοιμνεύεσθαι 55, 18. 107, 12.
κοιμνημα 176, 6.
κοινδύλοις ἐντρέφεσθαι 302, 26.
κοινία 164, 1.
κοινῶν. κεκοινωμένους 109, 27.
κοινίστρα 229, 8. 244, 21. 260, 13.
451, 19.
Κόραξ 395, 30.
Κορινθία πόρη 292, 8.
Κορίνθιος γεωργός 356, 22.
Κορίνθιον χρυσίον 404, 9.
Κόριννα 403, 18.
κορυβατιῶν 307, 28.
κορυφαῖος 64, 8. 236, 2.
κορυφαίου ἐνδόξιμον 214, 5.
κορυφοῦσθαι 239, 4.
κοσμοποιία 383, 20.
κουφολογεῖν 180, 26.
κραδαίνειν 67, 15. 103, 12. 126,
26.
Κρανῖον 45, 25.
Κρανῖον 310, 26.
κράσιπον 59, 10.
Κράτης 310, 26.
κρατιστεύειν 445, 12.
κρεάδιον 330, 18.

κρεῖττον καὶ ἀμείων 436, 23. 25.
κρεμαννύειν 393, 23.
κρεοδαισία 33, 1.
Κρήτη 42, 17.
ἐν Κρήτῃ ταῦρος 324, 31.
Κρῆτος 103, 26.
κριτής. πᾶσι τοῖς κρεταῖς κρεττὸν
421, 19.
Κριτίας 293, 6. 395, 15.
Κριτόλαος 470, 7.
Κρίτων 349, 18.
Κρεῖστος 29, 29. 270, 10. 276, 13.
464, 8.
κρόκη 178, 27.
Κρόνια 43, 13.
κροτεῖν τὴν διακῆν 437, 15.
κροῦμα 255, 7.
κτάσθαι. κέκτηται subiunctivus
15, 6. ἐκτεθῆ passivum 417,
21.
κτῆτωρ 221, 6.
κῶσθον ποιῶν ἀμφοράς 317, 27.
Κυαζάρης 385, 15.
κυβερνητικός 239, 28.
κυδαίνειν 15, 3. 35, 1. 64, 6. 123,
7. 312, 3. 412, 11.
Κύδνος ποταμός 47, 27.
Κυδοιμός 238, 7.
ανδροῦσθαι 32, 9. 228, 21. 306, 9.
412, 4.
Κύκλος 104, 15.
κυκᾶν καὶ ταρύνειν 7, 11.
Κύλων ad 345, 30.
κυμαίνει φυγὴ 7, 10.
κυμβία 316, 6.
κυνάριον 328, 15.
κυνηγέσιον 310, 11.
κυνίδιον 302, 13. 358, 11.
κύρβις 37, 9. 343, 18. 394, 15.
Κυρηβίων 389, 22.
ὁ κυριεύων 35, 26.
Κυρίως 221, 7.
Κῦρος 97, 12. 122, 27. 136, 4.
153, 3. 204, 6. 274, 11. 283,
19.
κύνας Ἀλαπενίδες 405, 5.
κύνας Ἀρχαδικαί 404, 23.
κύνας Ἰνδός 182, 28.
κύνας Καστορίδες 404, 23. 405, 4.
κύνας Κέλται 324, 30. 404, 21.
κύνας Κρητικαί 404, 24.
κύνας Λακωνικαί 302, 12. 404, 22.
κύνας Μελαταιά 302, 13.
Κυκυτός 108, 16.
ὁ κυμαδῖον 108, 29.

κωμωδία ἤρξεντο ἐν Σικελίᾳ 406, 2.
κωμωδικός 320, 1.
κωμωδοδιδάσκαλος 131, 23.
κωμωδοποιοί 347, 7.
Κωνσταντίνου διαδοχή 52, 8. 77, 28.
Κώρυκος 103, 24.

Λ

λαβυρίνθων 136, 19.
λαγαρός 271, 17. 358, 8.
λαγώς 178, 28.
Λακεδαιμονίων καὶ Μεσσηνίων πό-
λεμος 242, 8.
Λακεδαιμών 42, 17.
λακέρυζα πορῶν 73, 27.
λακκόπλοιντες 355, 6.
Λάμπης Αἰγινήτης 359, 4.
Λαμπροκλή 430, 21.
λαμπτήρ τῆς οἰκουμένης 249, 25.
λειμῶνες Ἀπόλλωνος 370, 23.
λειμῶνες Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέ-
λους 65, 15.
λειποστρατίον 246, 26.
λειποτάκτης 15, 2.
λεπτοεργῶν 16, 14. 48, 9. 382, 5.
λεπτοεργίῳ 448, 19.
λευκαὶ ἡμέραι 219, 23.
λευκὴ βασιλεία 219, 23.
λεῖχη 313, 22.
ἡ ἐν Λεύκτροις μάχη 106, 1.
Λέων Σαλαμίνιος 293, 13.
λεωργός 379, 24.
λήμη 243, 6.
ληρεῖν τὴν βασιλείαν 44, 26.
ληρμονες 327, 17.
ἐκ Λιβάνου μέλος 362, 19.
λιβανωτοῖς θύειν 320, 14.
Λίβυες 109, 30.
ἐκ Λιβύης ἐλέφαντες 166, 25.
λιθίδιον 19, 21.
λιθολόγοι 71, 23. 164, 7.
λίθος (μαγνήτης) 360, 21.
λίθος, ἡ βασανίζουσι τὸν χρυσόν
324, 23.
λίθος Αἰγυπτία 271, 26.
λίθος Ἀλκυονίδος 271, 26.
λίθος Αἰθιοπία 271, 26.
λίανου 273, 24.
λιτὰ ῥήματα 414, 21.
λίχνος 357, 32.
λογάριον 306, 5. 433, 19.
λογάριον μικρὸν ἢ μέγαλον 360, 23.
λογός 376, 7.

λογέσθαι 337, 5.
λογιστής 461, 16. λογισταί 215,
16.
λόγος. τὸ τοῦ λόγου 456, 12.
λόγος ἔργου σκιά 246, 2.
λοιπὸν 47, 13. 98, 11. 295, 3. 337,
7. τὸ λοιπὸν 51, 23.
Λούκουλλος 242, 19. 257, 18.
λυγέσθαι 292, 18. 303, 15.
Λυγέως ὀδυνώτεστοι 110, 3.
Λύκιον 72, 6. 288, 16. 310, 28.
343, 6. 356, 16. 394, 16. 432,
28.
λύκος. ἀνάνδοι ὑπὸ λύκου ἐφθί-
ναι 308, 24.
Λυκούργος 87, 13. 156, 17. 217,
13. 304, 4. 347, 30. 348, 10.
363, 1. 446, 9. χρῆσιμος Λυ-
κούργῳ δοθεὶς 116, 6. 26. 237,
24. 275, 6.
Λυκόφρων 437, 21.
Λύκων 310, 28. 311, 1. 346, 5.
357, 16. 469, 5.
Λύσανδρος 82, 29. 314, 16.
Λυσίας 250, 11. 396, 22.
λυσισμῆτος ὕπνος 321, 8.
λυχνόκλιον 59, 4.
λωβὰ (κολοβά Stephanus) 301, 10.
λωβᾶσθαι 310, 16.
λῶστε 416, 83.
λωτοῦ γεγεμένον 217, 19.

Μ

μαγγανία 71, 7. 83, 21. 355, 11.
μαγανεντήρια 83, 23.
μαγεῖρος κωμωδικός 320, 1.
μαγνήτης λίθος 234, 23.
μαθηματικὰ καὶ διδύγματα 267, 19.
μασεύσθαι 70, 15.
Μαιώτις λίμη 368, 16.
μάκαρ et εὐδαίμων 179, 12.
μακαρισμός 417, 28.
Μακεδονικός εὐνομία 167, 1.
μακρὰ καὶ πόρρω 70, 11.
μαλακίαν (0, 29).
μαλθαίσιον 17, 7.
ὑπὸ μάλης 104, 17.
μᾶλλον ἔγγονα 94, 16.
Μαυμάκυνθος 389, 22.
μαυρὸς 44, 1.
μυρθάνοιτε ὡς μοι τὸ αἶμιον 5,
24. τί μαθῶν ad 235, 25.
Μικτινική ἔρη 159, 7.
μυγαίνεσθαι 340, 1. 392, 12.

- Μάρδης** 250, 14.
μαρῶν 296, 12.
Μάρκος 114, 23. 137, 25. 155, 21.
 173, 6. 204, 4. 212, 24. 274,
 12. 453, 4.
μαρμαρυγή 61, 32. 145, 6. **μαρ-**
μαρυγαί **χιτώνος** 1, 15.
μαρμαρύσσειν 283, 2.
Μασσανάσης 113, 6.
Μασσινίσσας 257, 32.
Μασσαργίτης 468, 5. **Μασσαργίται**
 253, 1.
Μασσαννάσης 234, 21.
μαστεινί 207, 10. 343, 21. 360,
 15. 384, 28.
μεγαλαρχία 418, 11.
μεγαλάρχος 329, 26.
μεγαλοδωρία 21, 14. 246, 18.
μεγαλόδωρος 142, 6. 161, 18.
μεγαλόπολις 225, 12.
Μέγαρα ἀρχαία 369, 18.
Μεγαριῶν χρυσίον 404, 8.
μέγας εἰ μὴ μέγα εἰπὼν 34, 3.
μέγα καὶ πάμμεγα 33, 19. **λο-**
γῶρια μικρὰ ἢ μέγα 360, 33.
μεθίσθαι τὴν ψυχὴν 346, 20.
Μεθόνη 345, 6.
μεδίαιμα 109, 15. 340, 25. 341,
 23.
μετακινεῖσθαι 396, 22.
Μελαγχόμας 165, 26.
μελανία 434, 13.
μέλαν 37, 21. **μέλαν καὶ καλαμὶς**
 103, 21. **μέλαν καὶ κάλαμος**
 482, 1.
Μελιτιάδης ὁ ἀνέστης 398, 12.
Μελίτης 293, 24. 346, 4. 357, 17.
 469, 5.
μέλος μεμνημένον 113, 2.
μέλι Διόριον, Φρύγια, Ἰάσσιον 405,
 9.
Μέμνων 114, 7.
μὲν οὖν 415, 24.
Μένανδρος (326, 17.) ὁ χρυσοῦς
 289, 22.
μένται 397, 23. 402, 29.
μέτοιχα γε 145, 26. 231, 14. 389, 1.
 469, 6.
μερίτης 34, 23. 83, 17. 89, 15.
 469, 11.
μεριμνία παναί 318, 7.
ἢ μέση τῶν ποταμῶν 13, 11. 136,
 23. 259, 8.
μεταδικητήριον 331, 6.
μεταχίμω 471, 17.
μεταλαγχάνειν 334, 2.
μεταλλάξ 325, 11.
μεταμορφῶν 204, 15.
μεταμόρφωσις 115, 18.
μεταμορφώσασθαι **vel μεταμῶρις** —
 130, 29.
μεταστάτης 345, 27.
μεταστρέφειν νόμισμα 5, 30.
μετενδύειν 219, 21.
μέχρι, μέχρις ad 142, 10. 279, 23.
 436, 31.
μή οὐ 203, 13. 205, 5.
Μήδεια 115, 21. 273, 1.
μηλοφόροι 44, 3. 275, 13.
μήνεις 132, 5. **μήνιδος** 323, 9.
μήποτα 32, 8.
μήτις 204, 24. 205, 3.
Μητρόβιος 212, 24.
μηχανὴν αἰφύην 321, 5.
ἐκ μηχανῆς 462, 17.
μηχανὴ ἐκ σκητῆς 46, 23.
μηχανορράφος 109, 25.
μιαφόνος 311, 23.
Μίδας 54, 18. 89, 7. 270, 16.
Μίδου ἀμαξία 85, 23.
Μίδαικος 306, 4.
Μιθριδάτης 51, 31. 104, 14. 242,
 19.
Μιλητος 402, 31.
Μιλτιάδης 397, 5.
μινυρῶν 397, 5.
Μίνας 87, 12. 287, 3.
μυζάνθρονος 344, 21.
μυζόθρονος 344, 21.
μισθοδότης 357, 31.
μισθοφορεῖν 351, 4.
μισθωτὸς ἀπὲρ βουκόλου 11, 1.
μυαῖος 351, 15.
Μνημοσύνης καὶ Διὸς ἔκγονος **ἰδι-**
γοί 363, 5.
Μνημοσύνης κρατήρ 431, 26.
μνημόσυνοι 356, 2.
ὁ Μνησάρχου 345, 26.
Μοῖραι Ἀνάγκης θυγατέρες 430,
 24.
μοιχidia 392, 4.
μόλυβδος 12, 13.
μόλυνειν 304, 19. 352, 24. 403, 18.
μόλυσμα 112, 7. 237, 2.
μονήρης 390, 3. 446, 20.
μονόγλωττος 239, 25.
μάριον **χρυσὸν καὶ μόριον (?)**
 70, 3.
μορμολυκεῖν 30, 21. 308, 21.
μορμολύττεσθαι 145, 8.

μαρτυρῶν 448, 10.
Μουσάνιος 460, 8. 110, 6. 112,
12.

Μουσάμιος δ' ἐκ Τυάτων 86, 19.
Μουσάνιος Τυρρηνός 212, 23.
μυθοποιὸς ἀληθειῶν πειρημάτων
46, 29.

Μύκοντος μία 305, 2.
μυριάδες ἀναριθμηταί 242, 18.
μυριόφιλος 328, 35.
μύρμηξ Ἰνδός 407, 8.
μυρμικῶδες 331, 27.
Μυρρινός βοδίων 456, 1.
μυσάττισθαι 276, 12.
μυσταγωγία 151, 13.
μυσταγωγός 203, 3.
μύωψ 15, 17.
μύλων 397, 18.

N

νάπη 68, 18.
ναρθηκοφόρος 809, 16.
ναυπηγήσεται 361, 27.
ναυτία 316, 11.
ναυτιῶν 351, 30. 380, 28.
ναυτιλία 239, 2.
ναυτιλλισθαι ναυμαχίαν 18, 22.
νεανίσκωμα 432, 81.
νεαρός 52, 3. νευρά ἡλικία 866,
18.
Νέαιλος 166, 27. ὅτι διὰ τῶν σο-
φῶν Αἰγυπτίων 368, 14.
νεύτατος πηγάς 354, 11.
Νέριον 54, 17. 86, 19. 88, 27. 112,
12. 122, 28. 132, 2. 212, 20.
255, 26. 267, 4. 276, 4. 460, 8.
Νέστορος ἐδβουλία 80, 5.
νεοττία 208, 20.
νεοττιῷ 73, 24.
νεουργός 48, 13. 71, 26. 268, 3.
807, 27.
νευρορράφους 320, 26. 352, 83.
νεφέλην 222, 10. νεφέλη χαλκήρης
467, 8. νεφέλαι 206, 10.
νεωνήτοις ἐπικεῖν καταχύματα 854,
18.
νέωτα 110, 8.
νεωτερίζειν εἰς φιλοσοφίαν 379, 3.
νηός 163, 18.
Νίκη ἐπιτιμωμένη 180, 11.
Νηρία 397, 4.
Νίρος 370, 20.
Νισαῖος ἱεροὶ 275, 14. 324, 30.
νομίζειν 10, 23.

νομοθέτημα 442, 32.
νοθεσία 836, 5. 388, 13. 460,
13.

Νουμάς 186, 8. 218, 19. 274, 11.
Νομάς 97, 12.
νοκταγχεῖν 817, 10.
νομφολητος 34, 18.
συμποτροφίαν 467, 20.
νὺν μὲν — νῦν δ' 21, 9.
νύττειν 39, 23.
νωθής 329, 23.
νωθρία 201, 6.
νωμῶν ἀσπίδα 223, 21.

Ξ

Ξάνειον βοκίλιος 298, 18.
Ξανθόλαπη 293, 5.
Ξαναγῆν 245, 12. Ξαναγίσθαι 180,
6.
Ξινοκράτης 173, 4. 808, 26. 366, 2.
Ξινοκράτης Χαλκιδόνιος 80, 13.
ἐκ Χαλκιδόρου 310, 27.
Ξινοκράτους σωφρονιστικός 86,
11.
Ξινοφῶν 262, 10. 454, 7. Ἀγχι-
λῶν 82, 22. 55, 11. (Κυρηγετι-
κῶ) 405, 6.
Ξίρων 419, 24.
Ξίρην 115, 19. 118, 4. 122, 25.
158, 17. 159, 28. 170, 29. 204,
6. 275, 18. 360, 25.
Ξύλον (compedes) 12, 8. 293, 18.

O

ὁ δῆμος Ἀθηναίων vulge 266, 1.
ὀβολοστάτης 413, 5.
ὀδηγεῖται addenda ad 180, 5.
ὀδυνηρῶς καὶ μόγῃς 11, 2.
Ὀδυσσεύς 30, 22.
ὀθνεῖον 203, 4.
οἰδαίνων 117, 16. 133, 24.
Οἰδίοδος υἱὸς ἐν τραγωδίαις 98,
10.
οἰκότεριψ 104, 5.
οἰμώζω. Futurum medii οἰμώ-
ζεσθαι 7, 1. et alibi.
οἶον 1, 16. οἶος εἶναι 111, 8.
οἰώνισμα 98, 27. 189, 27. 144,
21. 252, 24.
ὀλβοδοστήρ 218, 28.
ὀλβοδοτής 243, 5.
ὀλβος ὀλβον 103, 23.
ὀλίγη ἄντατος 7, 15.

δλκας 382, 1.

*Ολύμπια 110, 7.

*Ολυμπίαζι 413, 7.

*Ολυμπιακός πότινος 247, 16. 303, 24.

*Ολυμπιας 5, 19, 14, 12, 50, 16,

128, 29, 153, 14.

*Ολύμπιον θέατρον 398, 19.

*Ολυμπος 237, 19.

δμειδος βιβλίων 38, 19.

δμηλιξ 69, 29.

*Ομηρος 6, 21, 7, 4, 19, 3, 41,

22, 42, 6, 50, 25, 51, 14, 60,

15, 62, 15, 66, 21, 72, 3, 74,

17, 76, 22, 79, 11, 82, 7, 14,

84, 10, 87, 18, 90, 9, 91, 4,

92, 23, 94, 29, 103, 6, 18, 104,

20, 107, 10, 103, 28, 109, 7,

114, 1, 117, 22, 122, 4, 180, 5,

133, 8, 17, 188, 14, 139, 14,

145, 7, 9, 12, 152, 15, 153, 7,

157, 23, 159, 20, 169, 6, 170,

31, 175, 29, 176, 4, 179, 16,

27, 180, 31, 202, 5, 207, 15,

210, 12, 31, 211, 2—24, 212,

12, 213, 19, 214, 23, 216, 20,

219, 14, 220, 22, 222, 18, 227,

3, 230, 25, 231, 12—32, 232,

16, 235, 3, 19, 22, 238, 10, 239,

25, 240, 10, 241, 32, 242, 25,

243, 11—28, 246, 28, 247, 20,

24, 250, 18, 251, 9, 253, 10, 255,

1, 256, 11, 264, 4, 13, 265, 8,

266, 19, 274, 20, 278, 7, 23, 281,

9, 31, 282, 6, 286, 8, 289, 15,

304, 12, 310, 21, 313, 2, 317,

22, 319, 4, 321, 28, 324, 9, 32,

826, 22, 327, 3, 329, 13, 330,

3, 338, 15, 369, 2, 371, 16,

372, 29, 376, 10, 382, 21, 393,

15, 403, 26, 405, 17, 410, 9, 26,

411, 10, 412, 21, 421, 21, 424,

10, 428, 24, 28, 429, 86, 438,

28, 441, 23, 447, 26, 467, 13,

*Ομηρος τὰ ἔπη εἶτα ἐν Χίῳ ἐποίη-

σεν εἶτα ἐν Σμύρνῃ 403, 28. ἐν

Χίῳ 406, 28. *Ομήρου καὶ Ἡσίο-

δου ἀγὼν ἐν ταφαῖς *Αμφιδάμαν-

τος 421, 13.

δμογενής 456, 21.

δμοδαυτος 175, 34.

*μόσκηρος 379, 18.

δμοσπονδος 466, 5.

δμοστόχος 149, 21.

δμῶνυμα — παρῶνυμα — συνῶ-

νυμα 351, 81.

δμορόφιος 466, 4.

δντιδισμός 324, 8.

δνησιμος 298, 32.

δνησιφόρος 229, 51. 380, 25.

δξύθυμος 329, 23.

δξύρροπος 18, 27.

δπαδός 71, 33. 341, 1.

δπισθοδόμω 234, 29.

δπλατυύν 82, 26. 231, 9.

δπλοφορῶν 393, 6.

δπτάνιον 103, 27.

δργή μανία δλεγοχρόνος 7, 21.

328, 24.

δργίλος 328, 23.

*Ορίστης 328, 1. 337, 15.

*Ορθίας βωμός 304, 5.

δρθιος νόμος 397, 12.

δρθόπικια 350, 18.

δρθορρημοσύνη 350, 19.

δριγνῶσθαι 46, 23. 436, 22.

δρῆσθαι 300, 1.

δρμαθός 349, 2.

δρμητήριον 102, 4.

δροφος 159, 80.

δρρωδίον 455, 13.

δρφατικός 462, 12.

*Ορφεύς 219, 11. 253, 7. 422, 10.

δρχάτουε 290, 14.

δρχήστρα πολέμων 258, 9.

δσα ἔτη 184, 68.

δσαι ἡμέραι et δσημέραι ad 214, 1.

δσαι ἡραι 214, 1.

*Οσιρις 40, 21.

δσον vel δση 99, 15. 114, 6.

δσπρια 72, 30. 302, 20. 457, 6.

δσπρια καὶ φντά 408, 18. δσπρια

890, 31.

*Οσσα 237, 19.

δστρακον 349, 20.

δτ' ἂν 393, 1.

οδ μὲν γάρ 198, 11.

οὐ μή 234, 14. 337, 7. οδ μή

φύηται 303, 21.

οὐ πρόσθεν, εἰ μή — 73, 20.

οὐκ ἐπὶς ἀρα 41, 26.

οδ τί πον 3, 6.

Οδάλης 182, 2.

οὐδ' ἐγγύς 94, 12.

οὐδὲν μίλον 59, 21.

οὐδὲν τι μίλον ad 40, 5.

οὐδέτεια 34, 10. 431, 11.

οὐλαμός 162, 33. 177, 26. 228, 14.

οὐρανός ἐνυπας 8, 15.

οὐρανός χροσός 204, 7.

οὐτιδεις λόγοι 35, 22.

οὕτως valgo 198, 16.
οὐχὶ οὖν 484, 20.
ὀρθαλμοὶ βασιλέως 311, 22.
ὀχεῖσθαι ἐπ' εἰκότος 3, 1.
ὀχετοὶ τρυφῆς 30, 3.
ὀχυροῦνται ταῦς 258, 6.
ὀψιμότης 128, 10.
ὀψίων 212, 7.

II

παγκύλη 3, 1. 365, 9. 366, 9.
παγκρατῶν 229, 4.
παῖ πάτερ 203, 8.
παιγνία 356, 20.
παιγνῶδες 380, 23.
παιδαγωγίον 314, 19.
παιδόμεν 875, 16.
Πακτωλός 404, 11.
παλαστρα παιδική 292, 20.
Παλαμήδης 71, 24.
παλαμῦτος 52, 9. 67, 27. 104, 6.
215, 17.
παλλήλοισιν 132, 26.
παλλήβολος 300, 32.
παλλήρια 222, 21.
παμβασιλείας 267, 29.
παρμεγίδης Κωνσταντίνος 234, 27.
παρμέλας 320, 15.
πάμπαν ὀλίγιστοι 8, 9.
παπαγῆς 219, 3.
Παναθήναια 50, 17.
Πανατίος 451, 6.
Πανάκεια 206, 22.
πανδαισία ἱερῆς 100, 20.
πανδαμύτωρ ἦνος 321, 8.
πανηγυρὶς Χαρίτων 100, 19.
πάνυ περὶ πολλοῦ 9, 12.
παπαῖ 146, 8.
παρβλαστάνει 435, 10.
παράδοξότης 416, 7.
παράφρασις 127, 22.
παρακαταθήκη 56, 24.
παραινῶν 95, 19. 174, 6.
παρρηλεῖν εἰς — 54, 32.
παρρηλεῖν 26, 2.
παρρηλεῖν 239, 19.
παρρηλεῖν 859, 2.
παρρηλεῖν 348, 2.
παρρηλεῖν ἔννομος 16, 80.
παρρηλεῖν 311, 17.
παρρηλεῖν 410, 14.
παρρηλεῖν 96, 8.
παρρηλεῖν νόμον 234, 8. 259, 2.

παρρηλεῖν 109, 13. 306, 2. 311, 17. 318, 20.
παρρηλεῖν πλοῦτος 1, 10.
παρρηλεῖν 111, 23.
παρρηλεῖν 156, 4. 153, 21.
παρρηλεῖν 166, 1.
παρρηλεῖν 11, 2.
παρρηλεῖν 357, 21.
παρρηλεῖν 54, 21. 166, 19. 182, 29.
390, 4. 415, 10. 465, 8.
παρρηλεῖν 99, 4.
παρρηλεῖν 300, 4.
παρρηλεῖν 261, 9.
παρρηλεῖν 137, 8.
Παρθοί 131, 81.
παρρηλεῖν 246, 23.
παρρηλεῖν 378, 10.
Παρμενίδης 454, 9.
Παρμενίων 155, 23. 215, 32. 237, 13. 279, 29.
παρρηλεῖν. Οὐ πάντες ἀνδρες ἐπὶ Κόρινθον ἐσθ' ὁ πλοῦς 239, 27.
313, 10. τὸν εὐνοοῦντα καὶ κύνων σάλιν 382, 11.
παρρηλεῖν. ἐπαρρηλεῖν 46, 9. 68, 2. 234, 26.
παρρηλεῖν 15, 12. παρρηλεῖν, ὑμῖνος ad 61, 5. 172, 15.
Παρρηλεῖν Ἑρμῆς 34, 27.
Πάσων, Πανῶν ad 456, 2.
παρρηλεῖν συγγενεῖς 21, 6. 22, 8. 23, 8. 225, 31.
παρρηλεῖν 811, 24.
παρρηλεῖν 84, 21.
παρρηλεῖν 206, 5.
Πανῶν 456, 2.
Παρρηλεῖν 402, 21.
παρρηλεῖν ad 237, 13.
παρρηλεῖν 239, 29.
παρρηλεῖν ἱερῆς τράπεζας 258, 27.
παρρηλεῖν ὁμιλία 346, 24.
Παρρηλεῖν 180, 9. 407, 14.
Παρρηλεῖν 63, 29.
Παρρηλεῖν 460, 6.
Παρρηλεῖν 88, 26. 92, 6.
Παρρηλεῖν ἐπαρρηλεῖν ὅμως 304, 22.
πένεσθαι χρήματα 25, 21.
πένεσθαι 388, 2.
πένεσθαι 123, 15. 250, 25.
Πένεσθαι κλίνας 2:9, 26.
πένεσθαι ἐκ γῆς καὶ θαλάσσης ἐν-
φασμῶν 100, 19.
ἐκ πένεσθαι ἐκ γῆς 203,

11. 210, 5. *πίρκα γῆς* 150, 6.
 152, 21.
παραγγέλλειν 64, 29.
Παρανδρος Κρυφίον 457, 19.
περίγραπτος 93, 9.
περιδέρμα 109, 13. 179, 18.
περίειπεν 173, 25.
περιεργάζεσθαι 123, 30.
περιθρεπτιόν 350, 16.
περικαθαίρειν 290, 11.
περικλεῖς 220, 15.
Περικλῆς 45, 1. 160, 15. 246, 31.
 298, 14. 396, 26. *δημαγωγές*
 112, 19.
περικρούειν 306, 7.
περικυκλωδέναι 817, 7.
περίοικτον 344, 28.
περιπόρευσος 249, 51.
περιποιέειν 110, 25. 312, 8. 363,
 26.
περιτολόγος 363, 9.
περιυβέλειν 52, 14.
περιφρονήναι 24, 10.
περιφροσύνη 315, 25.
περιχρῖναι 364, 17.
περιωπή 178, 16.
Πέρσαι 177, 2. 204, 12. 259, 6.
πρὸς Πέρσας προέκιντο δαρεῖα
τῇ καὶ τῇ ἡδοτῇ ἐξωρόντι 461,
 23.
Περσεύς Κετιός 432, 29.
Περσική γραφή 369, 5.
Περσικός δυναστής 12, 9.
Περσικός νόμος 317, 17. 327, 23.
πετρεῖα 115, 15.
πευθεῖν 308, 20. 461, 17.
πῆ μὲν — πῆ δέ 404, 6.
πηγαὶ ἀγαθῶν 460, 3.
πηγαὶ εὐδαμονίας 238, 8.
πηγαὶ ζωῆς 238, 7.
πήγνυσαι πύρανα 375, 14.
πηδάλλειν τῆς διανοίας 13, 14. 387,
 25.
Πήλιον 237, 19.
πημαίνειν 330, 21.
πεινέσθαι δακρυόεις 108, 20.
πειθαυγία 397, 14.
πειρανίς 427, 15. 428, 20. 460, 2.
Πινδαρος 93, 3. 101, 16. 121, 3.
 179, 30. 289, 23. 299, 20. 403,
 18. 406, 29.
Πισα 229, 6.
Πιστικός 262, 18. 446, 10.
πίων καὶ παχυν 10, 30.
πιυήτης 359, 12.
Πλαταιῆς 98, 21. 344, 6.
πτελισμένως 80, 15.
πλάτanos χρυσῇ βασιλίδι Μίλων
 409, 10.
Πλάτων 15, 14. 37, 7. 38, 17. 39,
 14. 23, 41, 9. 42, 6. 43, 28. 45,
 19. 48, 17. 52, 10. 55, 16. 56,
 1. 65, 15. 66, 1. 71, 27. 73, 30.
 74, 22. 77, 2. 79, 20. 83, 25.
 96, 13. 97, 4. 100, 22. 105, 8.
 109, 16. 111, 18. 125, 2. 22,
 128, 14. 142, 5. 6. 9. 14. 27. 148,
 9. 151, 10. 156, 13. 26. 163, 4.
 177, 7. 182, 13. 199 et 200. 202,
 18. 215, 22. 232, 23. 240, 8.
 249, 12. 262, 12. 273, 14. 283,
 9. 288, 14. 299, 1. 301, 21. 32,
 304, 23. 309, 14. 314, 12. 318,
 9. 319, 16. 328, 23. 346, 5. 32,
 347, 27. 348, 18. 350, 24. 356,
 23. 358, 18. 360, 22. 363, 30.
 390, 9. 384, 21. 395, 17. 397,
 26. 416, 18. 417, 9. 419, 18. 29,
 427, 4. 428, 13. 447, 31. 460,
 5. 20. 469, 10. 470, 4. 471, 10.
Πλάτωνα ἐκείνους Διονύσιος 86,
 19.
Πλάτωνος θρασυαί 40, 4.
Πλατωνική ἀρμονία 405, 10.
πλέθρα γῆς 33, 22.
πλείν 1. 9. *πλείν ἢ* 423, 4.
πλείν ἢ — 104, 22. 134, 17. 206,
 16. 245, 10.
πλειστηριάζειν 318, 11.
πλειονεῖν τινί 148, 20.
πλειονέτημα 445, 17.
πλήθος ἀρχῆς 1, 8.
πλησιέστερος 13, 5.
πλησμός 70, 7. 154, 2. 171, 23.
 349, 24.
πλοῦζεσθαι 398, 23.
πλούμος 100, 10. sed *πλούμος* 38,
 29.
πλουτεῖν φίλων 325, 29. 396,
 19, 25.
πλουτοδοτεῖν 454, 14.
Πλούτος Δημήτριος πῶς 424, 2.
πλούτος 83, 11.
πνεύματα θυμῶν καὶ λογῆς 7, 10.
πνιγνός 103, 24.
πνιγνός 177, 20.
πνικος 398, 17.
ποδαρτός 276, 16.
ποδηγίεσθαι 3, 5.
ποδῶμα 368, 16.

ποιῶν. τὰ δίκαια ποιήσασιν (ἀπο-
τίσασιν?) 29, 25.

ποιεῖσθαι, προσποιεῖσθαι ad 419,
3.

ποίημα 2, 23. 8, 3.

ποίησις φιλοσοφοῦσα. ἀκρίματι
νῶν, καθάπερ λέγει ἡ φ. π.
95, 8.

οἱ ποικίλοι 394, 15. 432, 32. οἱ
ἐν τῇ ποικίλῃ 335, 13. ὁ ἐν
τῇ ποικίλῃ χορὸς 32, 18.

ποικίλιμα 178, 27. 268, 8.

πολεμοποιός 336, 23. 370, 10.

Πολέμων ὁ Ἀττικός 365, 28.

πολιαρχία 261, 2. 273, 12.

πολιὰν νικῶν ἀρετὴ 208, 9.

πολιᾶς ἐπαΐσις 224, 17.

πολιεύχος 216, 4.

πολλὰπλάσιον 60, 1. 69, 29.

πολλὰπλάσιον, ὅτος 149, 14.

πολλὰπλοῦς 18, 13. 211, 15.

πολλοστός 49, 11.

πολυανδρία 89, 2.

πολυάριστος πλοῦτος 325, 19.

πολυαρτής 390, 28.

Πολύγνωτος 455, 18.

Πολυδάμας 7, 26.

Πολύδωμνα 254, 30.

πολύενκτος 221, 1. 273, 13.

πολυθρύλκτος 407, 7. 427, 10.

πολυκέφαλα θηρία 208, 5.

πολυκεφαλύττερον ὕδρα 294, 16.

πολυκλής 64, 8.

πολύκοινος εὐτυχία 7, 5.

Πολυκράτης 345, 29. 357, 22.

πολύμορφος κῆν 294, 15.

πολυπαυδία 91, 29.

πολυπλασιάζειν 56, 25. 136, 2. 317,
31.

πολυπλασίον, ὅτος 89, 1. 229, 25.

πολύπλοκος 349, 4.

πολυπραγμονεῖν 416, 8.

πολυστέρνακτος 110, 5.

πολυμήνητος 6, 9. 172, 23. 345,
27.

πολύφιλος 328, 84.

πολυχανδρότερον 361, 2.

πολύχουν 42, 8.

πολυφελής 26, 9. 233, 8. 390,
23.

πόμα 272, 23. 336, 12. 361, 2.

πομπία 75, 13.

Πομπήιος 51, 30. 114, 25. 242,
19. 257, 17.

πονῶν. ἐπόνισα 16, 7. 179, 5.

Ποσειδῶν φυνάλλιος 422, 4.

ποταμὸς ἀλαζών 270, 14.

πράγματα ἔχιν καὶ παρέχιν 201,
13.

πρακτὴρ 135, 33. 215, 17.

πράκτωρ 137, 6. 350, 17.

Πραξάδου 383, 12.

πρατὴρ 318, 13.

πρωτηριον 317, 14.

προσβείλον 443, 14.

Πριαμίδας 92, 1.

πρίσθαι 356, 16.

πρὶν ἢ 335, 15.

Πρίσκος 262, 8. 453, 2.

προαγγεῖν 62, 21.

προακτός 176, 1.

προαναγκάζειν 88, 20.

προανασιῶν 121, 12.

προαπαντῶν 225, 15.

προαποκλίσιν 110, 20.

προαστῆιον 98, 4. προαστεῖον 109,
26.

προσῦλον 443, 13.

προβόλος 258, 2. 346, 24.

Πρόδικος ὁ Κείος 193, 19. 347,
12. 362, 3. 422, 5.

Προδίκου Ἑρακλῆς 339, 3.

Προδίκου ὀρθότατα καὶ ὀρθοτα-
μοσύνη 350, 18.

πρόδομος 271, 24. 449, 13.

προεδιδάσκειν 433, 3.

προεκλάμπειν 247, 7.

προεκπιδῶν 283, 17.

προεκτίειν 244, 9.

προεβίβασθαι 17, 17. 89, 25.

προεορτάζειν 51, 26.

προηγορεῖν 64, 10.

προηγόρους 392, 27.

προηγούμενος 21, 23.

προηγεῖν 247, 6.

προθύνειν 288, 17.

προκαλινδύσθαι 63, 11.

προκηδεσθαι 456, 19.

πρόκοτος 164, 16.

πρόλογος 397, 5.

πρόλογος καὶ θῆσις in tragoedia
382, 13.

προμείδεια 178, 15. 455, 3.

Προμηθεύς 390, 2. 407, 25. 434,
19.

πρίσθεν ποιήσασθαι 154, 4.

προόμιον 152, 11. oraculum. 32,
13.

προορᾶσθαι 11, 5. 316, 27.

προοράσεις 174, 11.

προορῶν 8, 1.
 προπύλαι 46, 4.
 προπύτερες 225, 16.
 προπόδες πολιτικῆς ἀρετῆς 456, 14.
 προπολιτῆσθαι 250, 30.
 προρρίζον ἐκκόπτειν παντελῶς 157, 10. προρρίζοι παντελῶς ἀπολά-
 λασι 256, 25.
 πρὸς γε ἔτι 86, 25. 144, 13.
 προσάγειν. προσάξιμην 343, 13.
 προσάγωγεύς 104, 6.
 προσαυΐειν 263, 25.
 προσαντουρχεῖν 385, 10.
 προσδαπανᾶσθαι 550, 4.
 προσδοκία 15, 16.
 προσεδρεύει 203, 25. 240, 13. 311, 4.
 προσεῖναι 110, 14.
 προσεισπράττειν 139, 8.
 προσεξεργάσθαι 447, 8.
 προσεξετάζειν 459, 8.
 προσεξευρίσκειν 386, 15.
 προσεπιβάλλεσθαι 382, 25.
 προσεπιθεῖν 374, 19.
 προσεπιλέγειν 24, 20. 395, 25.
 προσέχεισθαι 20, 5.
 προσηγεῖν 82, 4.
 προσκαθίζειν 307, 23.
 προσκαρτερεῖν 179, 31. 203, 22.
 268, 19. 423, 8.
 πρόσκρουσμα 252, 16. 257, 27.
 προσλιπαρεῖν 179, 30. 203, 22. 206, 26. 268, 19.
 προσλοιδορεῖσθαι 349, 33.
 προσμειδεῖν 363, 25. 414, 16.
 προσμηχανᾶσθαι 213, 27.
 προσομοοργυνεῖσθαι 302, 29.
 προσορμᾶσθαι ad 2, 29.
 προσπύσχειν 252, 15.
 προσπατταλέειν 318, 21.
 προσπατεῖν 346, 15.
 προσσαφρῖν. προσσησφρῖς 109, 14.
 προστιγχεῖν Stephanus 305, 33.
 προσυλαττεῖν 251, 5.
 προσυφείλειν 18, 10. 381, 24. πῶ-
 λιν 272, 8.
 προσηφάτος 52, 3.
 προσηφιλανεικεῖν 213, 27.
 προσηφεται 318, 16.
 πρόσωπα ἀνώνυμη ἐν τραγῳδίαις
 321, 3.
 προταράσσειν 60, 19.
 πρότασις 453, 14.
 προτείνω 307, 13.
 προτελειον 206, 83. 288, 31.

πρότερα 379, 9.
 προτροπάδην 223, 3.
 προύτηγμένα 56, 18.
 προύργον 455, 9. πολὺ αὖ πρὸ
 ἔργου εἰη 62, 29.
 πρωθήβης 209, 10.
 πρωτὶ 251, 23.
 πρῶν 206, 14.
 Πρωταγόρας δ' Ἀβδηρίτης 198, 19.
 347, 12. 355, 6. 419, 21.
 Πρωταγόρας Σιμωνίδου καὶ ἄλλων
 ποιήματα ἐξηγούμενος 350, 13.
 πρωτοστάτης 215, 6. 350, 24. zo-
 ροῦ 64, 8.
 πρωτῶς 381, 29.
 πτεροφυῖν 73, 23. 370, 26. 391,
 20.
 Πτολεμαῖος δ' Λάγου 78, 3.
 Πυθαγόρας 46, 8. 236, 10. 283,
 11. 345, 24. 347, 6.
 Πυθαῶδε 404, 21.
 πυκνὴ διάνοια 86, 14.
 πυκτεύειν 229, 4.
 Πυλάδης 212, 20. δ' Στροφίω
 323, 1.
 Πύλαι Κίσιαι 452, 8.
 πῦρ πνέειν 104, 14. 465, 10.
 πυρκαϊά 223, 7. 283, 9.
 πυροὶ βασιλικοὶ 352, 28.
 Πύρρος 167, 14.
 πωλητήριον 443, 23.
 Πῶλος 395, 13.
 Πῶρος 106, 9. 234, 19. 279, 25.
 πῶς — γε 133, 26.
 πῶς οὐκ ὀφειλοῦσι 117, 33.

P

ῥαδιουργεῖν 81, 17.
 Ραθύμινθος 287, 3.
 ῥαυτέρως 236, 3.
 ρείθρον 52, 22. 69, 3. 340, 3.
 ρεῖν. ρεῖσαι 404, 11.
 ῥήγμα 103, 26.
 ῥηματισκίον 308, 19.
 ῤῥνος 166, 23. 216, 19. 220, 23.
 243, 1. 269, 6. γεφυρούμενος
 63, 15.
 ῥητοραῖναι 83, 7. 391, 25.
 ρίζον 405, 23.
 ρικνός 282, 1.
 ρικτήτης 414, 4.
 ῥόδιον 32, 3.
 ῤούστικος 212, 24. 262, 1. 451,
 12. 463, 15.

Ρουτίλιος 453, 1.
 ρυπαίνειν 8, 21.
 ρυπὸν. ῥεμπωμένος 112, 6.
 ρυτὰ 316, 8.
 ρυτίη. ἀπὸ τοῦ ρυτίηρος 318, 23.
 ῥώμη διατολας 2, 5.
 ῥώμη καὶ ἰσχύς 7, 23.
 Ρώμη νέα 51, 19.

Σ

Σαγγάριος 369, 24.
 σαγγενεῖν 348, 26. 358, 1.
 σάλειν. ὑπουλον ἰσοῦναι 341, 23.
 σαλευεῖν 371, 11.
 Σαρκώ 209, 21, 239, 23.
 Σάρμβος 359, 8.
 Σαρδανύπαλλος 399, 7.
 ὑπὲρ Σαρδανύπαλλον τρυφᾶν 36,
 12.
 Σαρμάται 224, 24.
 Σατιβαζάνης 139, 24.
 σατραπεία 86, 10.
 Σανρομίται 220, 19. 242, 20.
 Σιβασιός 114, 27. 129, 18. 137,
 24. 155, 20. 158, 5. 212, 22 25.
 214, 22. 257, 18. 451, 6.
 Σιβήριος 88, 28. 215, 11.
 Σιγίνης 30, 20.
 Σίλευκος 89, 4.
 σεμνύνεσθαι καὶ ἀνχεῖν 11, 32.
 Σένιας 212, 20.
 Σέτρος 173, 7.
 Σεργάριος 114, 25.
 σημαινόμενα καὶ προτάσεις ἀνελί-
 τειν 453, 14.
 Σίβυλλα Ἐρυθρά 55, 23.
 σιδηρεὺς 293, 11.
 σιδηροῦ 172, 9.
 σιδηρός. ἐν πολλῇ σιδηρῇ 1, 18.
 σιδηροὺς ἀνὴρ 145, 8.
 Σικελικὴ τραπέζη 292, 7. ad 382,
 16.
 Σικυώνιον χρυσόν 404, 10.
 Σιλανίων 76, 18.
 Σιμωνίδης 316, 17. 350, 20.
 σιναμορία 355, 7.
 σιτηρέσιον 161, 20. 454, 16. 456,
 20.
 σιτοδοτεῖν 349, 34. 353, 27.
 σιτοποιός 104, 32.
 σιτοφυλᾶκια δημόσια 352, 30.
 σκαπάνη 317, 2.
 σκαρδαμύττειν 295, 10.
 σκευαγωγεῖν 164, 1.

σκεινοφόρος 104, 32.
 σκευερῆσθαι 40, 8. 66, 15. 380,
 20.
 σκηνητής 204, 14.
 σκῆπος 71, 25.
 Σκηπίων 220, 2. 451, 6. Ἀφρικαν-
 νός 167, 2.
 σκιαγραφεῖν 432, 17.
 σκιαγραφία 179, 17. 206, 6. 271,
 18.
 σκιάς ἀθροώτερον 223, 2.
 Σκίλλους 32, 25.
 σκιμπόδιον 36, 1.
 σκίμπους 169, 3. 384, 22. 386, 27.
 412, 23.
 σκιστὰ νοσηματα 132, 5.
 σκίστημα 1, 18.
 σκιστία τῆς οἰκουμένης 50, 10.
 σκορπίος 108, 5.
 σκότει 391, 5.
 σκότῃ 392, 3.
 σκυβαλλεῖν 309, 12.
 Σκυθαί 136, 24. 142, 20. 157, 2.
 158, 1 22. 159, 19. 163, 9. 165,
 15. 174, 5. 177, 1. 256, 21. 257,
 26. 463, 19. 466, 4.
 ῥῆσις τοῦ ἀπὸ Σκυθῶν 37, 30.
 σκυλακεύεσθαι 302, 12. 404, 26.
 σκυλακία θηρωτικά 302, 7.
 σκύμνος λίοντος 152, 4.
 σκυτικός 305, 4.
 σμάραγδος 369, 8.
 σμῆνος 370, 26.
 Σμικρέτης 482, 8.
 σμικρολογία 328, 10.
 Σμινδουρίδης 599, 7.
 Σόλων 270, 12. 347, 5. 348, 9.
 446, 9. 460, 7. Σόλωνος νόμος
 37, 8.
 σοφιστεύειν 360, 35.
 σοφιστής 347, 2. 350, 21.
 Σοφοκλῆς 289, 23. 370, 16. 382,
 20.
 ἐκ σπαργάνων 18, 20.
 σπαργανοῦσθαι 144, 17.
 Σπάρτακος 103, 26.
 σπασμός 340, 6.
 Σπενσιππος 310, 27.
 σπόνδυλος ἀτράκτου 481, 8.
 σπορεύς 92, 9.
 σπουδαρχεῖν 123, 31. 139, 17.
 σπουδαρχῶν 273, 12.
 σταδιαῖος 359, 12.
 σταδιεύς 81, 25. 240, 18.
 στάδιοι 164, 2. 206, 16. 231, 4.

σταθῆρς 459, 7.
 σταθῆρς 7, 18.
 στάλικας 177, 12.
 στάσιμος 18, 23. 208, 7.
 στάσιος 174, 9.
 στεγανός 390, 11. 459, 7.
 στεμφύλον 290, 16.
 στενοχωρεῖν 24, 12. 110, 9. στε-
 νοχωρεῖσθαι 376, 15.
 στερέμειον 418, 27.
 στημῶν 178, 26.
 στίλος 72, 7. 223, 7.
 στήχες φρουραὶ 871, 12.
 στρατιῶν 429, 33. 452, 7.
 στρατηγός. λοχαγοὶ καὶ στρατηγοὶ
 καὶ ταξίαρχοι 103, 2.
 στρατιάρχου 210, 14.
 στρατιώτης ἀλλῶν ἐν κυμαδῶν
 816, 9.
 στρεπτός 179, 18. 205, 29. 369, 8.
 στρυφνός 836, 8.
 στυφῶν 408, 28.
 συγγαυόμεσθαι 69, 11.
 συγγνωμασίην ad 287, 17.
 συγγνωμῆσθαι 66, 7.
 συγκαθίζεσθαι 31, 7.
 συγκαθαιρεῖν 51, 30.
 συγκαταίρειν 51, 11.
 συγκαταφέρειν 20, 4.
 συγκαλλῶν 307, 24. 841, 10. 439, 6.
 συγκαλλῆσαι 326, 31.
 συγκαταὶ ὀνομάτων 305, 22.
 συγκόπτειν. συγκεννός 107, 29.
 συγχωρεντής 64, 30. 223, 20.
 συγχρησθαι 175, 12.
 συλλαβαῖς προσκαθίσθαι 806, 21.
 συλλαβεῖν 378, 15.
 συλλέγεται ἔχθος 884, 19.
 συλλήπτωρ 810, 14. 857, 29.
 Συλοσῶν 181, 5.
 συμβαδίζειν 19, 33. 321, 18.
 συμμείχειν 106, 16.
 συμπαίδων 148, 8. 274, 14.
 συμπατηγηγύρειν 256, 23.
 συμπαρὰβαδίζειν 831, 4.
 συμπαρὰθεῖν 849, 29.
 συμπαρὰκαθίζεσθαι 391, 4.
 συμπαρὰκαθίζειν 293, 13.
 συμπαρὰμένειν 345, 25.
 συμπαρὰπέμπειν 118, 14.
 συμπαρὰτρέφειν 110, 15.
 συμπαρὰφύειν 67, 7.
 συμπαρὰκτείνειν 834, 5.
 συμπεριέρχεται 3, 2.
 συμπεριφορβαῖν ad 43, 16.

συμπεριμένειν 875, 1.
 συμπερινοστέιν 174, 2.
 συμπεριπτεῖν 828, 13.
 συμπεριπίπτειν 288, 26.
 συμπεριπόλος 449, 7.
 συμπεριτρέφειν 201, 20.
 συμπερονῶν 907, 26.
 συμπλήρωμα 157, 10.
 συμπνέειν 178, 10.
 συμπορίζεσθαι 38, 21.
 συμπορευμῆσθαι 77, 8. 84, 18.
 συμπορευμῆσθαι 159, 10.
 συμπορευμῆσθαι καὶ συλλαβεῖν
 876, 15.
 συμφέρεσθαι. συνδύεσθαι, συν-
 οῦν ad 253, 25. συνολοῦται
 χρεῖν 75, 8.
 συμφοιτῶν 137, 14. 180, 18.
 σύμφορος 431, 7.
 συμφύτειν 5, 23.
 συμφύρειν 376, 8. 885, 14.
 συναγείρειν χρήματα 29, 20.
 συνίγνη 180, 15.
 σύναιμος 46, 24.
 συναίσθάνεσθαι 7, 28. 168, 19.
 συναίλειν 70, 5.
 συναναγκάζειν 104, 6.
 συνανακύνειν 272, 24.
 συνανασχέειν 51, 10.
 συναπτεῖν 272, 24.
 συναπογνύναι 288, 10.
 συναποθνήσκειν 238, 32.
 συναπολατύνειν 7, 25. 15, 23. 68, 5.
 69, 10. et al.
 συναπολήγειν 56, 20.
 συναπόσασθαι 69, 23.
 συναποξύνειν 272, 24.
 συναποσβέννυται 391, 12.
 συναριθμῆσθαι 249, 1.
 συνασπίζειν 70, 19.
 συνανέχεται 179, 8. 69, 25.
 συνάειν 15, 12. 24, 25. 103, 81.
 134, 22. συνάειν 182, 9.
 συνδέειν 419, 30.
 συνδέεσθαι 5, 28.
 σύνδεσμον 834, 17.
 συνδιδάττειν 174, 8.
 συνδιδάσκειν 121, 7. 127, 25.
 204, 8.
 συνδιδάσκειν 829, 10.
 συνδιδάσκειν 81, 4.
 συνδιαιτρεῖν 259, 1.
 συνδιαιτρεῖν 466, 11.
 συνδιαιτρεῖν 233, 14.

συνδοκῶν 40, 18.
 συνδρῶν 70, 19.
 σύνδρομα 41, 9.
 συνεδισίων 324, 12.
 συναίρειν 291, 18.
 συνεισφέρειν 105, 16.
 συνεκδιδόναι 461, 22.
 συνεκκλίνειν 51, 80.
 συνεκφορεῖν 366, 16.
 συνέμπορος 219, 8.
 συνεπιδιδόναι 17, 17.
 συνεισορμῶν 312, 4. 356, 18. 450, 20.
 συναξοτρύνειν 312, 4. ad 356, 18.
 συνεξυμνῶν 122, 18. 329, 11.
 συνεορταῖον 63, 4. 466, 5.
 συνεπηγῆν 266, 1. 289, 24.
 συνεπιδίδειν 146, 24.
 συνεπιδιδόναι 107, 23.
 συνεπιθυμῶν 325, 12.
 συνεπισκοπεῖν 298, 31.
 συνεποπτεύειν 288, 11.
 συνερῶν 70, 13.
 συνεραινεῖσθαι 307, 23.
 συνευθυμῶσθαι 123, 5.
 συνευθύνειν 407, 26.
 συνθακῆν 375, 16.
 συνθηρῶν 310, 14.
 συνδιασώτης 64, 30. 228, 21.
 συνδιγγῆναι 288, 7.
 συντηγῆς 107, 29. 236, 2. 321, 17.
 σωδοσιπόρος 459, 5.
 συνόλως 394, 17.
 συνομαρτίῳ 283, 29. 418, 25.
 συνοπαδός 301, 24. 339, 23. 354, 1.
 συνοπλοφαρεῖν 70, 18.
 συνορῶν 23, 8.
 συνοργῶν 289, 24.
 συνοτρύνειν 356, 18.
 συντέλεια 137, 16. 154, 8. 244, 8.
 συντελεῖν τῇ πανηγύρει 75, 7.
 συντήρησις 332, 25.
 συντραπῆς 459, 4.
 συνωρεῖ αυτοκρατόρων 98, 5. 243, 4.
 συνωρεῖ δμηλίων 152, 19.
 συνωρεῖ πόλεων 100, 26.
 συνωρεῖ στρατηγῶν 139, 6. 246, 14.
 Συρακοῦσα νῆα 362, 15.
 Σύροι 83, 11. 90, 8. 109, 29. 136, 26. 180, 29.
 συρράπτειν 307, 25. 439, 6.
 συρρεῖν 226, 3.

συρρεῖς 108, 32. 170, 19. 354, 32.
 συστρατιῶν 242, 5.
 σφαδῶν 117, 17. 213, 14. 353, 5. 432, 10.
 Σφακτηρίῳ 164, 19.
 σφαιροδότης 235, 16. 392, 1.
 σφαιροδότης 181, 4.
 σφαιροδότης ad 103, 4.
 σφραγίδα ἐπιτίθεσθαι τοῖς ἐρημί-
 τοις 48, 11. ἐπιτίθεσθαι 73, 22.
 σφουρηλῶν δῆλος 353, 8.
 σχεδιστορῶν 381, 29.
 σχετλιαῖον 302, 22. 320, 24.
 σχεματίζεσθαι 444, 12. πόθεν 407, 12.
 σκεῖν μιλίτων 386, 31.
 Σικαρία 32, 7. 113, 10. 119, 15.
 203, 12. 206, 29. 207, 4. 209, 19. 217, 23. 262, 10. 298, 4.
 299, 21. 315, 23. 346, 3. 31. 349, 20. 357, 1. 15. 383, 22. 447, 19.
 463, 18. 469, 4. χρησμός δο-
 θῆς Σικαρία 148, 7.
 Σικαρία ἐν ἐργαστηρίῳ καὶ κα-
 λιστορῶν 384, 12.
 Σικαρία ἡδὲν ἐν καὶ ἀργύριον
 ἴδιον, εἰ τις αὐτῇ προσέχῃ
 ἰβούλετο 362, 10.
 Σικαρία κρυπτοῦς 454, 5. 463, 18.
 Σικαρία ἀποδημῶν 359, 14.
 σῶμα βασιλείας 139, 29.
 ὁ σῶμα 206, 22.

Τ

τὰ καὶ τὰ 468, 5.
 ταῖα γῆς 163, 27.
 ταῖα 220, 80.
 ταλαιπωρεῖσθαι 177, 14.
 ταλαπτεῖν 103, 2.
 ταμίον ad 95, 8. 461, 26.
 ταμίον εὐδαιμονίας 100, 21.
 ὁ τῶν 469, 12.
 ταξάρχης καὶ στρατηγῶν 282, 4.
 ταξίαρχος 113, 24. 116, 22. 162, 21. 231, 8. ad 160, 8. ταξί-
 χον 174, 28. ταξίαρχος 108, 8.
 132, 16. 139, 5. 164, 25.
 ταξίαρχος 353, 22.
 Ταξίαρχος δαίμων 314, 28.
 ταταίνεσθαι 359, 6.
 ταταίνεσθαι ὁμαρτα 2, 24.

- αἰλιος τῆς τοῦ πράγματος ἀρετῆς
 4, 18.
 αἶλιον διαφθαμένους 8, 7.
 αἰλισιουργός 271, 4. 396, 26.
 Τέλλος 270, 19.
 Τέλχινος 346, 30.
 τεμαχίων, πεμμάχιον ad 397, 2.
 τεραστίος 71, 4. 377, 27. 416, 2.
 Τερέντιος Κασσηδόσιος 220, 2.
 Τέρπανδρος 382, 13.
 Τερψιχόρη 311, 13.
 ἑτέρωρον βασιλίων 152, 18.
 τεχνάειν 380, 20.
 τεχνικός 366, 23.
 τεχνίων ad 300, 5.
 τεχνῖται σιωπῆς 379, 2.
 τηδανός 31, 6. 162, 11. 249, 33.
 262, 9.
 τηλαυγής 214, 9. 349, 7. τηλαυγῇ
 ἔχρη 3, 9.
 τηρικαδὲς 60, 17.
 Τηριδιότης 255, 26.
 τί δαί; 4, 25.
 Τιβέριος 173, 6. 283, 3. 451, 7.
 Τίγερης 242, 19.
 Τίγρης 177, 18. 203, 24. 206, 27.
 220, 9. 243, 1. 463, 21.
 τιθαδεύειν 332, 18.
 τιθασός 332, 13.
 τιθηναίος 274, 18.
 Τίμαιος 346, 7.
 Τιμόθεος ὁ μουσικός 382, 13.
 Τιμόθεος στρατηγός 68, 10. 129, 5.
 Τισίας 395, 30.
 τίσιδας 436, 1.
 Τίσιος 165, 27. 212, 23. 214, 10.
 237, 1. 274, 12.
 τλημοσύνη 239, 14.
 τόπος ἐξάμετρος 32, 13.
 τοξάζεσθαι 181, 5.
 τορῶς 308, 9.
 Τούλλιος 212, 11.
 τοῦτ' ἀρα 15, 31.
 τραγική μηχανή 386, 82.
 τραγωδεῖσθαι 18, 1.
 τραγωδία 110, 20. 382, 14. ἡ τρ.
 λίγη 67, 4.
 τραγωδίας εὐρέτως Σικυώνιοι 406,
 22.
 τραγωδίας τελεσιουργοὶ Ἀττικοὶ
 ποιηταί 406, 22.
 Τραϊανός 137, 24. 173, 5. 204, 4.
 212, 24.
 τρανός 31, 4.
 τραπέζοι 336, 18.
 τραχηλίζεσθαι 352, 11.
 τριγωνία 137, 33. βασιλική 2, 2.
 τριήρεις 382, 2.
 Τρίλη 402, 16.
 τρικυμία 52, 7. 103, 19. χειμῶνος
 467, 4.
 Τριπτόλεμος 406, 10.
 τρισόλβιος 180, 28.
 τροπαιοῦχος 216, 4.
 τροπαιοφόρος 223, 27.
 τρόφιμος 213, 14.
 τρυγῶν 137, 9.
 τρυγόνια 332, 18.
 τρυγάνη 82, 22.
 τρωκτὰ ὥραια 33, 7.
 τῦρβη 72, 19. 317, 18.
 Τυρταίος 242, 13. 243, 19.
 Τυφών 40, 20. 107, 21. ἡ Κε-
 ρυκίου 103, 23.
 τυχόν 131, 3. 218, 2. 267, 24. 318,
 26. 378, 29. 395, 14. 403, 23.
 409, 21. 437, 11. 440, 19.
 τυχόν ἰσως 302, 25. ad 392, 1.
 τῷ τοι 20, 3. 64, 11. 172, 9. 243,
 1. 303, 17. 368, 14. 432, 28.
 Τ
 δάκνθος 369, 8.
 δακνῶν βασιανστήρια 301, 1.
 δακνῶ ad 292, 2.
 δάσιος 337, 14.
 ὀδροφοῦν 235, 10.
 νίεις 323, 8. νίως 437, 9. νίωσι
 387, 3. 436, 17. 437, 26.
 ἑλακτεῖ μῶμος 182, 5.
 ὀμνῖν καὶ ἄδιν 4, 9.
 ὑπάγειν, ὑπάγεται 240, 29.
 ὑπαισθάνεσθαι 107, 11.
 ὑπαναγιγνώσκειν 37, 2.
 ὑπεικαθῖν 30, 17.
 ὑπείκειν καὶ ἐνδιδόναι 18, 4. οὐχ
 ὑπέτα οὐδ' ὑπῆκουσα 353, 13.
 ὑπέκτασμα 280, 5.
 ὑπεράγαθος 8, 23.
 ὑπεράγανκτεῖν 139, 16.
 ὑπεράγασθαι 316, 12. 322, 1.
 ὑπεραγασθῆναι 44, 16.
 ὑπεραγορτίζειν 354, 21.
 ὑπεράλλεσθαι 433, 27.
 ὑπεραντλος 270, 3.
 ὑπερανῶ 8, 9. 22. 207, 29.
 ὑπερασπίζεσθαι 437, 4.
 ὑπέρβολος 251, 20. ὁ λυγροπῶς
 398, 11.
 ὑπερδιδόκναι 165, 10.

ἀπερδιδόναι 165, 10.
 ἀπερδύναμος 8, 28.
 ἀπερήμερος 101, 7.
 ἀπερύνπτειν 334, 9.
 ἀπέρουκος 849, 14.
 ἀπεροπίης 828, 21. 329, 27. 379, 25.
 ἀπερούσιος 8, 27.
 ἀπεροψίαν 334, 3.
 ἀπερτερεῖν 208, 27.
 ἀπερφαίνεσθαι 11, 29.
 ἀπερχεῖλος 238, 16. 270, 2. 352, 17.
 ἀπερυνίσθαι 318, 12.
 ἀπηρέσιον 7, 16.
 ἀπογράφεσθαι τὸ δφθαλμῷ 140, 10.
 ἀπογραφῆς 103, 20.
 ἀποσύνγιον 405, 14.
 ἀποιδάσκειν 370, 12.
 ἀποκορρίζεσθαι 471, 11.
 ἀποκρίσις 326, 9.
 ἀποκύντειν 104, 27. 111, 23. 131, 38. 149, 24. 166, 29. 209, 11. 216, 13.
 ἀπόκωφος 393, 4.
 ἀπολιμπάνειν 166, 20.
 ἀπονόμων 317, 4.
 ἀπορράπτειν 290, 26.
 ἀπορύντειν 336, 31.
 ἀποσπείλζεσθαι 289, 1.
 ἀποσμήξας 288, 1.
 ἀπόσωμος 271, 17.
 ἀπόστοιχος 69, 34. 423, 4.
 ἀπόστορος 462, 3.
 ἀποτίλεισθαι 384, 5.
 ἀποτίμεσθαι τὴν τροφήν 10, 29.
 ἀποτρέχειν καὶ θωπεύειν 233, 30.
 ἀποφθίγγεσθαι 5, 5.
 ἀπόχαλιον 300, 29.
 ἀπόχρως 245, 6.
 ἀπωρόφιος 206, 18.
 ἀστερίζειν 222, 5.
 ἀσταπλὸν 339, 5.
 ἀφείρειν 338, 7.
 ἀφορᾶσθαι 9, 3. 10, 26. 13, 8. 837, 14. 397, 16.
 ἀψηλὴ φίλια 19, 31.
 ἀψηλογνώμων 234, 23.
 ἀψηλαλογεῖν 428, 22.
 ἀψηλολογεῖσθαι 351, 31.
 ἀψηλόλογος 31, 12. 319, 7.
 ἀψηλόρου 271, 4. 302, 27. 396, 26.
 ἀψηλόρων 32, 27. 441, 2.

Φ.

Φαβώνιος 262, 8. 452, 7.
 Φαίδρος 299, 15.

THEMISTIUS.

Φαίδων 447, 30.
 Φάλαρις 108, 2.
 Φαληρεὺς 307, 2.
 φάραγε 180, 16.
 φαρμακῆς 86, 6. 311, 24.
 φαρμακῶδης 340, 6. 435, 12.
 φαρμάκων 306, 19.
 φαρμάσσεισθαι 332, 1.
 φάττιον 332, 18.
 Φειδίας 301, 29. 374, 2. 406, 23. 455, 17.
 φειδύς 465, 15. 467, 22.
 φεινακλῆς 3, 17. 118, 2. 306, 5. 349, 13.
 φεισιμὸς 83, 20.
 φειγγυρ 30, 23.
 φεικράτους Ἀγρίος 390, 5.
 φεικνύδης 46, 8.
 φειρόνος 178, 5.
 φιλαλέξανδρος 114, 11.
 Φιλάμμων 303, 29.
 φιλατιχθῆμων 300, 22.
 φιλαργίος 405, 1.
 φιλαντία 35, 4.
 φιλεργεῖν 440, 4.
 φιλεργία 138, 3.
 ο Φιλεταίου 89, 4.
 φιλικός 328, 9.
 φίλιος πρὸς φίλου 19, 6.
 Φίλιππος 113, 23. 136, 4. 173, 3. 207, 19. 279, 3. 345, 5.
 Φίλιππος ἱατρός Ἀλαργῶν 181, 20.
 φιλιτῆρ 277, 2.
 φιλοδόκησις 114, 10.
 φιλοδοξία 455, 10.
 φιλοδῶρος 107, 1.
 φιλοθῆμων 374, 12.
 φιλοθήβαιος 114, 15.
 φιλοτίμιος 91, 22. 326, 30.
 φιλοκορρίνθιος 405, 1.
 φιλοκρινεῖν 398, 9.
 φιλολακεδαιμόνιος 114, 15.
 φιλόλογα 173, 13. 174, 20.
 φιλόλογος 173, 31.
 φιλομικεθῶν 153, 4. 467, 23.
 φιλονικεῖν et φιλονικος constanter, non φιλονικεῖν et φιλόνομος.
 φιλοπύγμων 363, 7.
 φιλοπύργης 158, 3. 467, 27.
 φιλοπονία 455, 9.
 φιλορῶμαιος 153, 5. 463, 1.
 φιλοσοφίας διδασκαλία Ἑλληνικὴ καὶ Ἰωνικὴ 355, 12.
 φιλοχρημύματος 42, 15.
 Φίλων 55, 25.

Φιλότης 279, 27.
 φλόγῳσι βαλανεῖον 73, 16.
 Φοίνις 97, 24. 213, 6.
 Φόρμος 406, 21.
 φορητῆν 465, 9.
 φορτίς 7, 9.
 φορτός 72, 26.
 φράγματα δπλων 1, 11.
 φρενάρχος 181, 2.
 φρίκτων 308, 22.
 φρομιᾶσθαι 213, 11. 279, 19.
 φρονεῖν υπερβῆτε 98, 22 24.
 φρονηματισμός 805, 25.
 φροσιλῆν καὶ μεριμᾶν 377, 18.
 φροσιότηριον 202, 26. 214, 25.
 φρουράρχης 162, 21.
 Φρύγες 257, 4.
 Φρύγαι πόντος 219, 26.
 φρυγῳρία 281, 5.
 Φρὺξ ποταμός 368, 42.
 φυλὸν 205, 27. 405, 29.
 φύλα καὶ ἴθνη 7, 27.
 φυλάττεσθαι ἐκ — 181, 19.
 φυτᾶσθαι 302, 16.
 φυτοσκάφος 422, 22. 423, 19.
 φυτουργία 207, 14.
 Φωκίαν 265, 29.
 Φωκίλιδος 370, 18.
 Φωλεός 8, 8. 391, 18.
 Φῶρες 413, 10.
 Φῶρια 104, 17. 115, 21. 163, 4.
 806, 8. 379, 13.
 φῶς ἄπταν τῷ λόγῳ 2, 20.
 φωστήρ 249, 33.

X

Χαβρίας 68, 11. 329, 32.
 Χαιρεφῶν 82, 12.
 χαλαστραίς 434, 10.
 χαλίδων 358, 7.
 χαλινά 208, 9. 240, 25. 264,
 χαλινῶν 454, 14.
 Χαλκιδὸς πρεσβύτες 356, 14.
 Χαλκιδιὸς πορθμός 7, 6.
 χαλκοτύπος 242, 2.
 χαμαῖος 93, 28. 227, 22. 312,
 30: 394, 24. 419, 4. 427, 31.
 χαμόθεν 88, 12. 177, 19.
 Χάονες 68, 16.
 χαράκιμα 68, 18.
 χάρις. μετὰ παιδιᾷ καὶ χαρῆν
 311, 5.
 Χαρμίδης 217, 25.
 Χαράνδης Θούριος 87, 7.

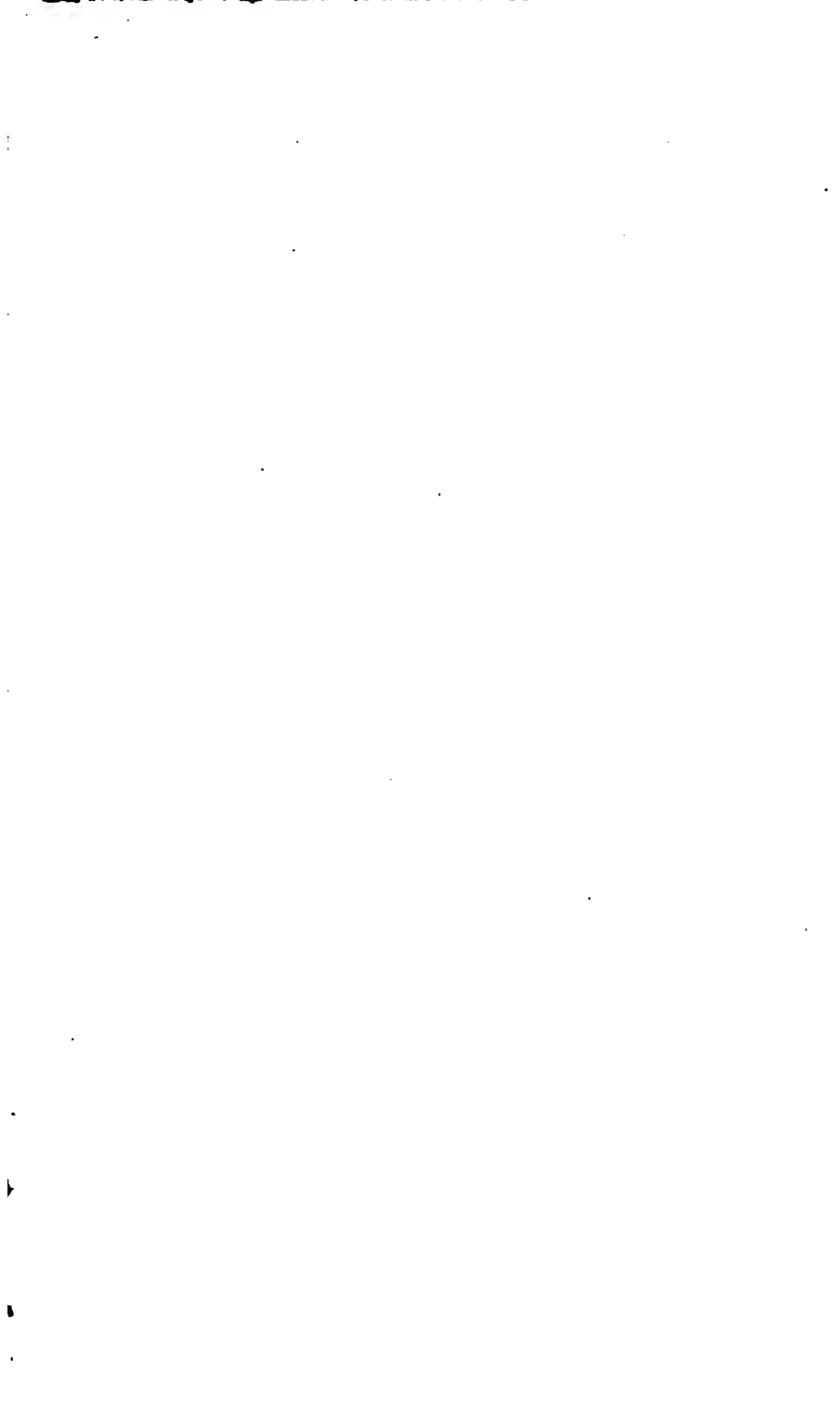
χασμᾶσθαι 351, 20. 380, 28.
 χάσμη 81, 18.
 χεῖα 236, 4.
 χιμερῶν 270, 4.
 Χίοπος νόμος 81, 3.
 χηραμός 344, 28.
 χηται 368, 30.
 χθαμαλός 251, 8. 469, 13.
 χλαμὺς et χλανὺς permutata, ad
 63, 10.
 χλωρός διὰ δέους 234, 10.
 χόις θαλίτης 319, 20.
 χοινίκιον 302, 26.
 χορός ἀρετῶν 8, 14.
 χρεματῆν 181, 27.
 χρεῶν, multis in locis.
 πῶς σοι χρήσομαι; 106, 13.
 Χρυσάστας 80, 6.
 χρῦσις χαλκίων 179, 27.
 Χρυσίππος 32, 16. 37, 20. 72, 5.
 121, 21.
 χρυσόπαστος 369, 9.
 χρυσός (χρυσός) ἀπὸς 267, 2.
 χρύνουσιν 365, 23.
 χρώς. τῷ χρῶ 355, 19.
 χυλεῖν τὴν μορφήν 9, 32.
 χυλεῖν τὴν ἐντορίδα 90, 21.

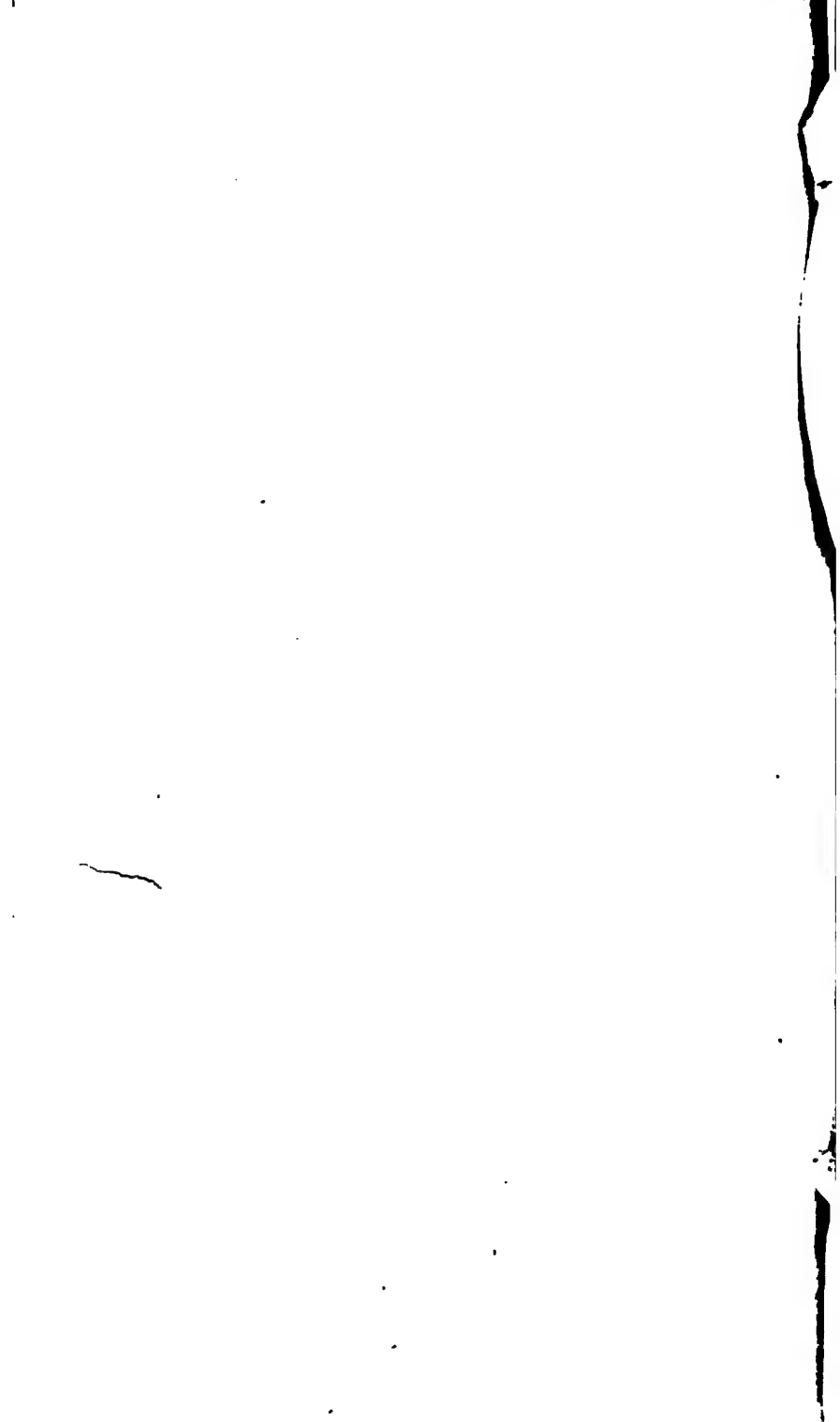
Π

Παμμήτιχος 79, 7.
 Πάμμοι 177, 21.
 πεκάς 134, 19.
 πεκάς πρὸς τὸν ὠκεανόν 53, 27.
 πέλιον 44, 2.
 πηγία 369, 25. 404, 11.
 πῆφος ἀκολακευτός 32, 4. πῆφος
 ἐξητασμένη 463, 14 [Cicero pro
 Plancio IV, 10. *Eblancida illa,
 non enucleata esse suffragia.*]
 πιθυρῶν 320, 7. 324, 7.
 πιλομετρία 385, 8.
 πυκτῆρ 48, 4.

Ω

ὠθῆν 366, 14.
 ὠθῆσθαι 331, 21.
 ὠκεανὸς ὁ δυτικὸς 109, 28.
 ὠκύπτερος 152, 3.
 ὠραῖσθαι 405, 27.
 ὠρακίων 379, 21.
 ὠνή 314, 4. 358, 20.
 ὠρι 214, 15 21.
 ὠς ἐτέρως 15, 24.
 ὠτακουστέα 110, 2.

24	Προτρεπτικὸς Νικομηδεῦσιν εἰς φιλοσοφίαν . . .	P. 362
25	Πρὸς τοὺς ἀξιῶσαντας λέγειν ἐκ τοῦ παραχρῆμα . . .	374
26	Ὑπὲρ τοῦ λέγειν, ἢ πῶς τῷ φιλοσόφῳ λεκτέον . . .	376
27	Περὶ τοῦ μηδὲν τοῖς τόποις, ἀλλὰ τοῖς ἀνδράσι προσέχειν	400
28	Ἡ ἐπὶ τῇ λόγῳ διάλεξις	412
29	Πρὸς τοὺς οὐκ ὀρθῶς ἐξηγουμένους τὸν σοφιστήν . . .	414
30	Θέσις, εἰ γεωργητέον	421
31	Περὶ προεδρίας εἰς τὴν σύγκλητον	426
32	Μετριοπαθῆς, ἢ φιλότεχνος	430
33	. . . . .	440
34	Πρὸς τοὺς αἰτιασαμένους ἐπὶ τῷ δέξασθαι τὴν ἀρχήν . . .	444

INDEX ORATIONUM.

1	Περὶ φιλανθρωπίας ἡ Κωνσταντῖνος	P. 1
	Ἀντιμετορία Κωνσταντίου	21
2	Εἰς Κωνσταντίον, ὅτι μάλιστα φιλόσοφος ὁ βασι- λεύς. ἡ χαριστήριος	28
3	Πρεσβευτικὸς ὑπὲρ Κωνσταντινουπόλεως	49
4	Εἰς Κωνσταντίον	59
5	Ὑπατικὸς εἰς Ἰοβιανόν	75
6	Φιλάδελφοι, ἡ περὶ φιλανθρωπίας	85
7	Περὶ τῶν ἡτυχηκότων ἐπὶ Οὐάλεντος	101
8	Πενταετηρικὸς	121
9	Προτρεπτικὸς Οὐαλεντινιανῷ νέῳ	144
10	Ἐπὶ τῆς εἰρήνης Οὐάλεντι	154
11	Λεκετηρικὸς, ἡ περὶ τῶν πρεπόντων τῷ βασιλεῖ	169
12	Ad Valentem de Religionibus	184
13	Ἑρωτικὸς, ἡ περὶ κάλλους βασιλικῷ	198
14	Πρεσβευτικὸς εἰς Θεοδοσίον	222
15	Εἰς Θεοδοσίον, τίς ἡ βασιλικωτάτη τῶν ἀρετῶν	227
16	Χαριστήριος τῷ αὐτοκράτορι ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ὑπατείας τοῦ στρατηγοῦ Σατορνίνου	244
17	Ἐπὶ τῇ χειροτονίᾳ τῆς πολιαρχίας	260
18	Περὶ τῆς τοῦ βουσιλέως φιληκοίας	264
19	Ἐπὶ τῇ φιλανθρωπίᾳ τοῦ Θεοδοσίου	275
20	Εἰς τὸν αὐτοῦ πατέρα	285
21	Βασανιστὴς ἡ φιλόσοφος	296
22	Περὶ φιλίας	323
23	Σοφιστής	343

